

Bundel – College BenW publicatie Wijchen van 15 mei 2024

- 3.4 Principeverzoek Veldsestraat naast 52 Balgoij
 - Dossier 5806 voorblad
 - Beslisnota Principeverzoek Veldsestraat 52 Balgoij
- 5.1 Herbenoeming Gemeentelijke ombudsman en plaatsvervangend ombudsman
 - Dossier 5888 voorblad
 - Bijlage 1 Besluit herbenoeming ombudsmannen
 - Wijchen– Beslisnota Raad herbenoeming Gemeentelijke ombudsman en plaatsvervangend ombudsman (v.07-05-2024)
- 5.2 Intrekken en vaststellen herziene Legesverordening met bijhorende tarieventabel
 - Dossier 5923 voorblad
 - Beslisnota intrekken en vaststellen herziene legesverordening met bijhorende tarieventabel 2024
 - Herziene Verordening op de heffing en invordering van leges 2024 Wijchen
 - Herziene Tarieventabel 2024 Wijchen
- 5.3 Jaarrekening 2023 en begroting 2025 VRGZ Wijchen
 - Dossier 5896 voorblad
 - Collegevoorstel W jaarrekening 2023 en begroting 2025 VRGZ
 - Bijlage 1: Voorlopige zienswijze Wijchen VRGZ
 - Bijlage 2: Adviesrapport jaarstukken 2023 en begroting 2025 VRGZ def pdf (dd 25 april 2024)
 - Bijlage 3: Jaarstukken 2023 VRGZ v1.0
 - Bijlage 4: Begroting 2025 VRGZ v1.0
 - Bijlage 6: Beslisnota gemeenteraad Wijchen GR VRGZ
 - Bijlage 7: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
- 5.4 Jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028 GR MARN
 - Dossier 5922 voorblad
 - Bijlage 1 Brief MARN
 - bijlage 4 MARN – Controleverklaring 2023
 - Bijlage 5 Adviesrapport GR adviesfunctie MARN Jaarstukken 2023 en begroting 2025
 - beslisnota Jaarrekening 2023 en begroting 2025 GR MARN (aangepast)
 - informatienota Jaarrekening 2023 en begroting 2025 (aangepast)
 - concept zienswijze Jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028 GR MARN
 - bijlage 2 GR MARN Concept Jaarverslag
 - bijlage 3 Begroting 2025 inclusief meerjarenraming 2026–2028
- 5.5 Jaarverslag leerplicht 2022–2023 Wijchen
 - Dossier 5700 voorblad
 - Informatienota voor de Gemeenteraad_wijchen
 - Jaarverslag Wijchen 2022–2023 DEF
 - Informatienota voor het College BW Wijchen
- 5.6 Ontwerpjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 MGR Rijk van Nijmegen
 - Dossier 5914 voorblad
 - Beslisnota Ontwerpjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 MGR Rijk van Nijmegen
 - MGR RvN – ontwerpjaarrekening 2023
 - Bijlage 1 brief zienswijze
 - MGR RvN – ontwerpbegroting 2025 evj en bijstelling 2024
 - Adviesrapport jaarstukken 2023 en begroting 2025 MGR definitief pdf (25-04-2024)
- 5.7 Vaststellen bestemmingsplan Oosterweg 292 Wijchen
 - Dossier 5780 voorblad
 - Beslisnota vaststellen hogere waarden Oosterweg 292 Wijchen
 - Bijlage 1_Besluit hogere waarden Oosterweg 292 Wijchen
 - Bijlage 2_Akoestisch onderzoek
- 5.8 Vaststellen bestemmingsplan Sleedoornweg 13 Wijchen
 - Dossier 5680 voorblad

Beslisnota vaststellen hogere waarden Sleedoornweg 13 Wijchen
Bijlage 1_Besluit hogere waarden Sleedoornweg 13 Wijchen
Bijlage 2 _Akoestisch onderzoek spoorweglawaaï

- 5.9 W: Beleid bluswatervoorzieningen
Dossier 5794 voorblad
20240514 Beslisnota bekostiging bluswatervoorzieningen Wijchen
- 5.10 W: GR-ODRN Zienswijze jaarstukken 2023, begrotingswijziging 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
Dossier 5916 voorblad
beslisnota college Wijchen ODRN
Bijlage 1 – zienswijze ODRN
Bijlage 4 – Bijlage ODRN Infographic jaarstukken 2023
Bijlage 2 – Adviesrapport – ODRN – Jaarstukken 2023 en Begroting 2025 – Definitief
Bijlage 6 – ODRN Jaarstukken 2023
Bijlage 8 – ODRN Concept-wijziging I begroting 2024
Bijlage 9 – ODRN Concept begroting 2025
- 5.11 W: Groene Metropool Regio Arnhem – Nijmegen jaarstukken 2023 en regioagenda en ontwerpbegroting 2025-2028 en uittreding gemeente Montferland
Dossier 5925 voorblad
240613 raadsbeslisnota Zienswijze jaarstukken, regioagenda en begroting 25-28 GMR
bijlage 1 20240613 zienswijze brf gemeenteraad wijchen aan GMR
bijlage 2 20240613 Zienswijze
bijlage 4 Jaarstukken 2023 GMR
bijlage 6 Regionale agenda 2025-2028 GMR
bijlage 7 BRN 2025
bijlage 8 Aanbiedingsbrief GMR jaarrekening-jaarverslag TEB 2023
bijlage 9 Jaarverslag en Jaarrekening
bijlage 11 Besluit tot wijziging Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
- 5.12 Zienswijze op GGD jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025
Dossier 5918 voorblad
bijlage 2 brief raden nadere toelichting op conceptjaarrekening 2023 en conceptbegroting 2025 GGD
bijlage 4 brief raden concept jaarrekening GGD
bijlage 5 brief raden concept begroting GGD
Zienswijze op GGD jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025
bijlage 1 Beslisnota voor de Gemeenteraad
bijlage 3 Jaarrekening GGD GZ 2023
bijlage 6 Programmabegroting 2025 GGD
bijlage 7 Adviesrapport jaarstukken 2023 en begroting 2025 GGD
bijlage 8 Jaarverslag GGD GZ 2023 – bestuursversie
- 6.1 Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen
Dossier 5929 voorblad
Beslisnota college Wijchen Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen
Bijlage 1: Notitie Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie
Bijlage 2: Beslisnota gemeenteraad Wijchen Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen
Bijlage 3: aangenomen Amendement CDA VVD Gedragen vervolgonderzoek naar gebieden windenergie [aangepast]
Bijlage 4: geamendeerd raadsbesluit 1 februari 2024
- 6.2 Informatienota Raad Hoogspanningsstation
Dossier 5927 voorblad
Raadsinformatienota hoogspanningsstation
- 6.3 Zienswijze WDW concept Jaarrekening 2023 en Ontwerpbegroting 2025
Dossier 5899 voorblad
Beslisnota raad Zienswijze WDW conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025
Bijlage 2. Ontwerpbegroting 2025 Werkorganisatie Druten Wijchen
Bijlage 3. WDW – Conceptjaarrekening 2023

Zienswijze Wijchen JR23 en Begroting25 WDW
GR WDW, jaarrekening incl. controleverklaring 2023
Werkorganisatie Druten Wijchen, accountantsverslag 2023

- 6.4 Overeenkomsten vacatiegelden werkgroep valpreventie
Dossier 5869 voorblad
Beslisnota: aangaan overeenkomsten vacatiegelden werkgroep valpreventie Wijchen
- 6.5 Toestemming wijzigingsbesluit Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
Dossier 5819 voorblad
beslisnota Toestemming wijzigingsbesluit Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
Bijlage 1: wijzigingsbesluit MGR
bijlage 2: raadsvoorstel toestemming wijzigingsbesluit MGR 2023 1070845_1
Bijlage 3: geconsolideerde versie MGR
- 6.6 Beleidsregels naamgeving en nummering gemeente Wijchen 2024
Dossier 5868 voorblad
Beslisnota
Beleidsregels naamgeving en nummering gemeente Wijchen 2024
- 6.7 Ontwerp Begroting BVO DRAN 2025-2028
Dossier 5906 voorblad
Beslisnota voor de gemeenteraad: Ontwerp MJPB 2025-2028 inclusief gewijzigde begroting 2024
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Ontwerp MJPB 2025-2028 incl. gewijzigde begroting 2024
Bijlage 2: Ontwerp MJPB 2025-2028 incl. gewijzigde begroting 2024 versie bestuur 7 maart 2024
Bijlage 3: Kaderbrief 2025 BVO DRAN
Bijlage 4: Voorlopige Jaarstukken 2023 CONCEPT
Bijlage 5: Zienswijze BVO DRAN
- 6.8 Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2023
Dossier 5908 voorblad
Informatienota raad Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2023
- 6.9 Jaarverslag "Interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2023" en "jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2023"
Dossier 5887 voorblad
Informatienota Raad Jaarverslag "interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2023" en "jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2023"
Bijlage 1 Jaarverslag klachtbehandeling intern Wijchen 2023
Bijlage 2 Jaarverslag 2023 Gemeentelijke ombudsman
- 6.10 Subsidievaststelling IDO 2023
Dossier 5897 voorblad
Beslisnota IDO Subsidievaststelling
- 6.11 Jaarverantwoording kinderopvang 2023 Wijchen
Dossier 5905 voorblad
beslisnota jaarverslag toezicht en hh kinderopvang 2023
Bijlage_Informatienota voor de raad
- 6.12 227965 Informatienota Medewerkersonderzoek WDW raad Wijchen
Dossier 5871 voorblad
Informatienota Medewerkersonderzoek WDW raad Wijchen
- 6.13 Parkeerbeleid Wijchen
Dossier 5818 voorblad
Beslisnota College Parkeerbeleid Wijchen
Bijlage 2 Beslisnota raad Parkeerbeleid Wijchen
Bijlage 1 Parkeervisie Wijchen
Bijlage 3 Raadsbesluit Delegatie aan college
Bijlage 4 Beleidsregels parkeernormen Wijchen
Bijlage 5 Aanpassingen Parkeerbeleid Wijchen

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5806
Extern Zaak ID	Z/23/113022
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	3.4
Titel	Principeverzoek Veldsestraat naast 52 Balgoij
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota Principeverzoek Veldsestraat 52 Balgoij

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Principeverzoek Veldsestraat naast 52 Balgoij

Datum: 23 april 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. In principe medewerking te verlenen aan het realiseren van een seniorenwoning aan de Veldsestraat naast 52 te Balgoij.
2. Als voorwaarde te stellen dat er een realisatieovereenkomst wordt gesloten.
3. Als voorwaarde te stellen dat de initiatiefnemer een omgevingsdialoog voert.
4. In te stemmen met de bijgevoegde conceptbrief.

Aanleiding

Er is een principeverzoek binnengekomen voor de realisatie van een seniorenwoning op het perceel Veldsestraat naast 52 te Balgoij. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit grasland. De woonpercelen van aan de ene zijde nummer 60 en aan de andere zijde het woonperceel van de initiatiefnemer, Veldsestraat 52, begrenzen het plangebied ten westen en oosten. Voor de nieuw te bouwen seniorenwoning wordt het archetype van veldschuur beoogd. De woning voorziet in de behoefte van de initiatiefnemer en de vraag naar seniorenwoningen in Balgoij. De seniorenwoning heeft alle primaire voorzieningen (o.a. bad- en slaapkamer) op de begane grond. Initiatiefnemer is voornemens zijn eigen woning te verkopen aan een gezin uit Balgoij. De nieuwe woning wordt gebouwd volgens de moderne duurzame richtlijnen (BENG). In aanvulling daarop worden echter extra maatregelen genomen om een energiepositieve woning te realiseren en zowel in bouw als gebruik zo weinig mogelijk CO² uitstoot.

Eerdere besluiten

N.v.t.

Gewenst resultaat

Het toevoegen van een seniorenwoning aan de Veldsestraat naast 52 te Balgoij.

Argumenten

1.1 *Het plan voldoet aan het 'uitvoeringskader kleinschalige particuliere woningbouwinitiatieven gemeente Wijchen'*

Voor een positieve beoordeling dient het plan bij 2 woningen of minder minimaal 4 punten te behalen op de eerste vier thema's:

- Locatie gelegen in een historisch bebouwingslint van Wijchen (1 punt).
- het plan beoogt een seniorenwoning (3 punten).

Dit komt neer op een totaal van 4 punten. Ook moet het initiatief voor een positieve beoordeling tevens 2 punten halen op het thema Duurzaamheid:

- de seniorenwoning wordt gebouwd met een duurzame warmte- en koudeopslag installatie. Er worden zonnepanelen en een warmtepomp gerealiseerd. Daarnaast wordt het hemelwater opgevangen en hergebruikt (bijv. voor toilet). Tevens wordt natuurinclusief gebouwd door het aanbrengen van nestmogelijkheden voor vogels en vleermuizen. (2 punten).

Op duurzaamheid scoort dit initiatief dus ook voldoende. Het plan heeft dus in totaal genoeg punten gescoord om te voldoen aan het KPI toetsingskader.

2.1 *De werkwijze bij eventuele planschade ligt vast in deze realisatieovereenkomst.* Als iemand vanwege de uitvoering van het plan planschade claimt en toegewezen krijgt, is in de realisatieovereenkomst vastgelegd dat de initiatiefnemer deze kosten betaalt en deze niet bij de gemeente terecht zullen komen.

3.1 *Het voeren van een omgevingsdialoog resulteert in meer transparantie en duidelijkheid richting de buurt over het initiatief.* De initiatiefnemer moet de directe omgeving informeren over het woningbouwplan. Deze initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor het voeren van een omgevingsdialoog. Met de brief over het positieve besluit op het principeverzoek, ontvangt de initiatiefnemer de flyer met uitleg en tips over de te voeren omgevingsdialoog/bewonersparticipatie.

4.1 *Middels deze brief wordt de initiatiefnemer op de hoogte gebracht van het besluit van uw college.*

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Uit de nog aan te leveren Ruimtelijke Onderbouwing moet blijken dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.*

Het plan is tot nu toe op de meest belangrijke beleidsterreinen getoetst. Bij particuliere initiatieven vragen wij de initiatiefnemer om aan te tonen dat het verzoek planologisch en ruimtelijk haalbaar en acceptabel is. Er moet sprake zijn

van een goede ruimtelijke ordening. Hierbinnen vindt een brede afweging plaats en wordt gekeken naar kwaliteitseisen ten behoeve van gezondheid en veiligheid, milieueisen o.a. in verband met stank en geluid, maar ook naar waterbeheer, de ontwikkeling van natuur en/of recreatie en de bescherming van culturele en archeologische waarden. Deze afwegingen vinden plaats doordat voor verschillende beleidsterreinen kwaliteitsnormen zijn geformuleerd in diverse wet- en regelgeving. Initiatiefnemer dient in deze ruimtelijke onderbouwing aan te tonen dat kan worden voldaan aan de relevante wet- en regelgeving.

Financiële gevolgen

Voor het in behandeling nemen van een principeverzoek is conform de huidige legesverordening €412,- aan legeskosten in rekening gebracht.

Communicatie

Nadat uw college een besluit heeft genomen, zal de verzoeker daarover per e-mail geïnformeerd worden.

Inwonersparticipatie

De initiatiefnemer moet de directe omgeving informeren over het woningbouwplan. Deze initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor het voeren van een omgevingsdialoog.

Bijlagen

1. Het principeverzoek Veldsestraat naast 52 Balgoij
2. De conceptbrief richting initiatiefnemer

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5888
Extern Zaak ID	Z/24/239824
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.1
Titel	Herbenoeming Gemeentelijke ombudsman en plaatsvervangend ombudsman
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Bijlage 1 Besluit herbenoeming ombudsmannen
Wijchen- Beslisnota Raad herbenoeming Gemeentelijke ombudsman en plaatsvervangend ombudsman (v.07-05-2024)

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

De Raad van de gemeente Wijchen,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 mei 2024;

overwegende dat:

mevrouw mr. M.J. van Dasselaar voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2024 is benoemd tot Gemeentelijke ombudsman;

de benoemingsperiode van mevrouw mr. L.B.F.M. Hellwig als plaatsvervangend Gemeentelijke ombudsman eveneens is verlopen;

in de gemeentelijke klachtenverordening staat dat de raad ten minste zes maanden voor afloop van de benoemingsperiode moet besluiten of de Gemeentelijke ombudsman wordt herbenoemd;

het op grond van de artikelen 81p en 81q, eerste lid, van de Gemeentewet verplicht is om een ombudsman en een plaatsvervangend ombudsman te benoemen;

mevrouw mr. M.J. van Dasselaar deze functie op een deskundige en onafhankelijke wijze heeft vervuld;

mevrouw Hellwig zich een goede plaatsvervangend ombudsman heeft getoond;

zij beiden graag bereid zijn deze functies te blijven vervullen;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Mevrouw mr. M.J. van Dasselaar te herbenoemen als Gemeentelijke ombudsman voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2030;
2. Mevrouw mr. L.B.F.M. Hellwig te herbenoemen als plaatsvervangend Gemeentelijke ombudsman voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2030.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Wijchen op 20 juni 2024.

De raadsgriffier,

De voorzitter,

Drs. A.B. Berendsen

R.D. Helmer-Englebert

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beslisnota Raad herbenoeming Gemeentelijke ombudsman en plaatsvervangend ombudsman

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Mevrouw mr. M.J. van Dasselaar te herbenoemen als Gemeentelijke ombudsman voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2030;
2. Mevrouw mr. L.B.F.M. Hellwig te herbenoemen als plaatsvervangend Gemeentelijke ombudsman voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2030.

Aanleiding

Op 20 december 2018 heeft u mevrouw mr. M.J. van Dasselaar benoemd als Gemeentelijke ombudsman. Dat was voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2024.

De benoeming van de Gemeentelijke ombudsman is wettelijk bepaald op 6 jaar. Nu moet u opnieuw een besluit over benoeming nemen. In de gemeentelijke klachtenverordening staat dat u ten minste zes maanden voor afloop van de benoemingsperiode moet besluiten of de Gemeentelijke ombudsman wordt herbenoemd.

Ook de benoemingsperiode voor mevrouw Hellwig als plaatsvervangend ombudsman is dan voorbij.

Wij stellen voor om zowel mevrouw Van Dasselaar als mevrouw Hellwig te herbenoemen. Beiden zijn graag bereid om deze functie te blijven vervullen. Ook de klachtencoördinatoren van de gemeenten waarin de Gemeentelijke ombudsman en haar plaatsvervanger werkzaam zijn, zijn positief over de samenwerking.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
20-12-2018	Besluit benoeming mevrouw mr. M.J. van Dasselaar als Gemeentelijke ombudsman

Gewenst resultaat

Het beschikken over een goede ombudsvoorziening binnen de gemeente Wijchen.

Argumenten

1.1 Mevrouw Van Dasselaar heeft deze functie op een uitstekende en onafhankelijke wijze vervuld

Na een selectieprocedure is mevrouw Van Dasselaar gezien haar opleiding, werkervaring en achtergrond destijds geschikt bevonden om voor deze functie te worden benoemd. Zij heeft deze functie naar onze mening op een uitstekende en onafhankelijke wijze vervuld.

1.2 We hebben gekozen voor een regionale invulling

Wij werken samen met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en West Maas en Waal. Ook bij die gemeenten is herbenoeming van mevrouw Van Dasselaar aan de orde. De klachtencoördinatoren van de gemeenten zijn positief over de samenwerking met mevrouw Van Dasselaar. Mevrouw Van Dasselaar is daarnaast op dit moment Ombudsman voor het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen en De Groene Metropool.

1.3 Het is voordelig als gemeente om de Gemeentelijke ombudsmanfunctie te behouden

De voordelen van een Gemeentelijke ombudsman ten opzichte van aansluiting bij de Nationale ombudsman zijn:

- Een Gemeentelijke ombudsman kent de gemeente beter en is herkenbaar;
- Voordelen voor de inwoner: er is (meer) persoonlijk contact mogelijk. De lijnen tussen inwoner en Gemeentelijke ombudsman zijn korter en ook sneller;
- Voordelen voor de organisatie: de laagdrempeligheid, het persoonlijk contact en de korte lijnen;

Daarnaast werken we samen in de regio. Regionaal contact tussen klachtencoördinatoren en Gemeentelijke ombudsman heeft ook voordeel bij het delen van kennis en ervaring. Naast veel lagere kosten dan bij aansluiting bij de Nationale Ombudsman zijn dit ook de argumenten die ooit bij deze gemeente heeft geleid tot de keuze voor een Gemeentelijke ombudsman.

2.1 Mevrouw Hellwig kan uitstekend fungeren als plaatsvervangend ombudsman.

Mevrouw Hellwig voldoet aan alle eisen om te worden herbenoemd. Zij fungeert niet alleen voor onze gemeente al als plaatsvervangend ombudsman, maar ook voor een aantal andere (regio)gemeenten. Zij heeft zich een goede plaatsvervangende ombudsman getoond. De klachtencoördinatoren zijn ook positief over de samenwerking met mevrouw Hellwig.

Tegenargumenten en risico's

Alternatief is om een nieuwe Gemeentelijke ombudsman en plaatsvervangende ombudsman te werven of om aan te sluiten bij de Nationale Ombudsman.

Gelet op de deskundige en onafhankelijke wijze van behandelen van de tweedelijns klachten in de afgelopen zes jaar is hiervoor geen aanleiding.

Financiële gevolgen

Het gaat om een bestaande voorziening en er zijn geen extra kosten aan verbonden.

Communicatie

Het benoemingsbesluit maken we bekend in het digitale gemeenteblad.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

Een afschrift van het benoemingsbesluit sturen we aan de Gemeentelijke ombudsman, de plaatsvervangend ombudsman, de Nationale Ombudsman, de (regio)gemeenten en de Ondernemingsraad. De interne organisatie informeren wij ook.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

**Voorstel
Advies**

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5923
Extern Zaak ID	Z/24/242623
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.2
Titel	Intrekken en vaststellen herziene Legesverordening met bijhorende tarieventabel
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota intrekken en vaststellen herziene legesverordening met bijhorende tarieventabel 2024
Herziene Verordening op de heffing en invordering van leges 2024 Wijchen
Herziene Tarieventabel 2024 Wijchen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Intrekken en vaststellen herziene Legesverordening met bijhorende tarieventabel

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. de herziene "Verordening op de heffing en invordering van leges Wijchen 2024" met bijhorende tarieventabel vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de "Verordening op de heffing en invordering van leges Wijchen 2024" vastgesteld op 19 december 2023;

Aanleiding

1. In het reguliere proces van de leges- en belastingverordeningen wordt er één keer per jaar gekeken naar de legesverordening en vanuit daar worden dan verbeteringen/veranderingen geïnventariseerd. Doordat dit het eerste jaar is dat we met de omgevingswet werken, hebben we een tussentijdse evaluatie ingepland met alle afdelingen om er juist voor te zorgen dat we tussentijds kunnen bijsturen indien dat nodig is. Uit de evaluatie is gebleken dat de legesverordening op een aantal onderdelen dient te worden gewijzigd.

De doorgevoerde verbeteringen hebben met name betrekking op het;

- Verbeteren/Herformuleren van teksten;
- Verplaatsen van teksten naar een logischere plaats;
- Verduidelijken van tarieven per uur;
- Toevoegen van tarieven voor buitenplanse omgevingplanactiviteiten.

De afwijkingen zijn geconstateerd doordat de vergunningverleners pas recentelijk zijn begonnen met het verwerken van aanvragen waarbij de legesverordening van 2024 van toepassing is. Ze hadden nog veel aanvragen die in 2023 waren ingediend en waarvoor de oude legesverordening nog van toepassing was.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
19-12-2024	Vaststellen leges- en belastingverordeningen 2024

Gewenst resultaat

1. Het aanpassen van de tarieventabel behorende bij de legesverordening 2024, waardoor de juiste tarieven kunnen worden geheven

Argumenten

1.1. Leges kunnen op dit moment niet correct in rekening worden gebracht

Doordat een aantal artikelen niet correct omschreven staan of op de onjuiste plek staan kunnen ze niet correct worden toegepast. Hierdoor loopt de gemeente leges mis.

Tegenargumenten en risico's

Niet van toepassing

Financiële gevolgen

De gevolgen van de wijziging hebben alleen maar positieve financiële gevolgen.

Communicatie

Niet van toepassing

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

De wijzigingsverordening en nieuwe tarieven worden bekendgemaakt in het digitale gemeenteblad op www.overheid.nl

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

**Voorstel
Advies**

Verordening op de heffing en invordering van leges Wijchen 2024

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Gemeente Wijchen
Officiële naam regeling	Verordening op de heffing en invordering van leges Wijchen 2024
Citeertitel	Legesverordening Wijchen 2024
Besloten door	Gemeenteraad
Onderwerp	Belastingen: leges

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Verordening voor het belastingjaar 2024

Grondslagen

Artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet, de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet en artikel 13.1a van de Omgevingswet.

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

n.v.t.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen.

Datum inwerking-treding	Terug-werken de kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking
Daags na bekendmaking	n.v.t.	Nieuwe regeling	Raad: 20 juni 2024	Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van de bekendmaking in het digitale gemeentebblad.

De raad van de gemeente Wijchen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 14 mei 2024;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet, de artikelen 2, tweede lid en 7 van de Paspoortwet en artikel 13.1a van de Omgevingswet;

besluit vast te stellen de:

Verordening op de heffing en de invordering van leges gemeente Wijchen 2024

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

- a. 'dag': de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
- b. 'week': een aaneengesloten periode van zeven dagen;
- c. 'maand': het tijdvak dat loopt van n^e dag in een kalendermaand tot en met de (n-1)^e dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^e dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de (n-1)^e dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
- d. 'jaar': het tijdvak dat loopt van de n^e dag in een kalenderjaar tot en met de (n-1)^e dag in het volgende kalenderjaar;
- e. 'kalenderjaar': de periode van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:

- a. het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een dienst of het nemen van een besluit;
- b. het verlenen van een dienst op aanvraag, of;
- c. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een document;

een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager of degene voor wie de aanvraag is gedaan.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor:

- a. het aanvragen van een vergunning voor het innemen van een niet-commerciële standplaats;
- b. het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een tijdelijke doorgangsbrug ten behoeve van de doorkomst van de Nijmeegse vierdaagse door de gemeente Wijchen;
- c. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 13.6 van de Omgevingswet zijn of worden verhaald;
- d. Het in behandeling nemen van een aanvraag als bedoeld in de onderdelen 3.2.b, 3.6.1.b, 3.6.1.c, 3.6.4, 3.10, 3.18, 3.20 en 3.21 van de bij deze verordening behorende tarieventabel, indien de activiteit overwegend door vrijwilligers wordt georganiseerd en die geen direct of indirect oogmerk hebben om hieruit voor eigen gewin inkomsten te verwerven;
- e. Diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven bij wege van een mondelinge kennisgeving, een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een

stempelafdruk, zegel, nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:
 - a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
 - b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen dertig dagen na de dagtekening van de kennisgeving;
 - c. langs elektronische in het aanvraagproces wordt gedaan onverwijld, dan wel als die mogelijkheid wordt geboden binnen dertig dagen na het indienen van de aanvraag langs elektronische weg;
 - d. langs elektronische weg na indiening van de aanvraag wordt gedaan, binnen dertig dagen na dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Vermindering of teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst, besluit of handeling wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst, besluit of handeling in de tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Overdracht van bevoegdheden

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot het wijzigen van deze verordening, als de wijzigingen:

- a. van zuiver redactionele aard zijn;
- b. een gevolg zijn van nieuwe of gewijzigde rijksregelgeving die in werking treedt binnen drie maanden na de officiële bekendmaking van de inwerkingtreding ervan in het Staatsblad of de Staatscourant en het de volgende paragrafen of artikelen van hoofdstuk 1 van de tarieventabel betreft:
 1. Paragraaf 1.2 (reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart);
 2. Paragraaf 1.3 (rijbewijzen);
 3. Artikel 1.17 (schriftelijke verstrekking uit de basisregistratie personen)
 4. Artikel 1.25 onder a (verklaring omtrent het gedrag);
 5. Artikel 1.31 (Wet op de kansspelen);

een en ander voor zover met deze wijzigingen niet reeds bij het vaststellen of latere wijziging van deze verordening bij raadsbesluit rekening is gehouden.

Artikel 11 Overgangsrecht

1. De 'Legesverordening 2024', vastgesteld bij raadsbesluit van 19 december 2023, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in artikel 12, tweede lid, opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in die periode plaatsvindt.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 juli 2024.
3. De in onderdeel 2.1.4 van de tarieventabel genoemde Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) en het boekwerk 'Basisbedragen Gebouwleges GELDERLAND 2023_V4' worden bekendgemaakt door ter inzagelegging op het gemeentehuis.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als 'Legesverordening gemeente Wijchen 2024'.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van 20 juni 2024,

De griffier

de voorzitter

A.B. Berendsen

R. Helmer-Englebert

Bijlage: - Tarieventabel

Tarieventabel, behorend bij de Legesverordening 2024

INDELING TARIEVENTABEL:

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	Blz.
Paragraaf 1.1 Burgerlijke Stand	2
Paragraaf 1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	3
Paragraaf 1.3 Rijbewijzen	3
Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van Basisregistratie persoonsgegevens	4
Paragraaf 1.5 Bestuursstukken	5
Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie	5
Paragraaf 1.7 Overige publiekszaken	5
Paragraaf 1.8 Gemeentearchief	6
Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten	6
Paragraaf 1.10 Diversen	8
 Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	
Paragraaf 2.1 Algemene bepalingen	9
Paragraaf 2.2 Voorfase	11
Paragraaf 2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	11
Paragraaf 2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	12
Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten	12
Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten	15
Paragraaf 2.7 Aanlegactiviteiten	15
Paragraaf 2.8 Overige activiteiten	16
Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften	18
Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid	18
Paragraaf 2.11 Overige tarieven	18
Paragraaf 2.12 Modaliteiten	19
Paragraaf 2.13 Vermindering	22
Paragraaf 2.14 Teruggaaf	22
 Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallende onder dienstenrichtlijnen en niet vallend onder hoofdstuk 2	
Paragraaf 3.1 Horeca	23
Paragraaf 3.2 Seksbedrijven	24
Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet	24
Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt	24
Paragraaf 3.5 Standplaatsen	25
Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014	25
Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	26
 Bijlagen behorende bij de tarieventabel	
Bijlage 1 Leges - Overig	29
Bijlage 2 Kleine afwijking BOPA	30

Tarieventabel Wijchen 2024

Aanduiding	Tarief
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE DIENSTVERLENING	
Paragraaf 1.1 Burgerlijke stand	
Artikel 1.1 Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap	
1. Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap op:	
a. Maandag tot en met vrijdag tussen 8.30 uur en 17.00 uur	€ 490,80
b. Woensdags om 08.30 uur en 08.45 uur	€ -
c. in de avonduren en op zaterdag	€ 613,30
d. op een zon- of feestdag	€ 736,15
2. Indien voltrekking van een huwelijk of de registratie van het partnerschap plaats vindt op een andere locatie dan het gemeentehuis of een bijzonder huis (art. 64, boek 1, van het Burgerlijk Wetboek), vindt er een toeslag op bovengenoemde tarieven plaats van:	€ 196,70
Artikel 1.2 Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk	
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk als daarbij:	
gebruik gemaakt wordt van de trouwzaal of een andere door de gemeente aangewezen ruimte, dan gelden de tarieven in artikel 1.1	
geen gebruik gemaakt wordt van de trouwzaal of een andere door de gemeente aangewezen ruimte op:	
	€ 61,20
Artikel 1.3 Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap in bijzonder huis	
Voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap in een bijzonder huis op grond van artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek worden de tarieven in artikel 1.1 lid 1 verhoogd met:	
	€ 196,70
Artikel 1.4 Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk in bijzonder huis	
Voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap in een bijzonder huis op grond van artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek worden de tarieven in artikel 1.1 lid 1 verhoogd met:	
	€ 196,70
Artikel 1.5 Aanwijzing buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één dag	
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om bij besluit een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand aan te wijzen voor één dag:	
a. als de beëdiging bij de rechtbank al heeft plaatsgevonden:	€ 122,65
b. als de beëdiging bij de rechtbank nog niet heeft plaatsgevonden:	€ 276,05

Artikel 1.6 Beschikbaar stellen getuige door gemeente

Het tarief bedraagt voor het door de gemeente beschikbaar stellen van een getuige voor de huwelijksvoltrekking of de registratie van een partnerschap, per getuige:

€ 16,00

Artikel 1.7 Annuleren of wijzigen datum

Gereserveerd

Artikel 1.8 Trouwboekje of partnerschapsboekje

Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een trouwboekje of partnerschapsboekje:

€ 20,75

Paragraaf 1.2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart**Artikel 1.9 Paspoorten en andere reisdocumenten**

Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:

- a. Een nationaal paspoort:
 - 1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is: € 83,85
 - 2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt: € 63,40
- b. een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort als bedoeld in onderdeel a (zakenpaspoort):
 - 1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is: € 83,85
 - 2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt: € 63,40
- c. een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers als Nederlander wordt behandeld (faciliteitenpaspoort):
 - 1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is: € 83,85
 - 2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt: € 63,40
- d. een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen: € 63,40

Artikel 1.10 Nederlandse identiteitskaart

Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:

- a. een Nederlandse identiteitskaart:
 - 1. voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is: € 75,80
 - 2. voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt: € 40,90
- b. een vervangende Nederlandse identiteitskaart voor een persoon met een uitreisverbod, ongeacht de leeftijd van de betrokken persoon: € 36,90

Artikel 1.11 Modaliteiten

Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:

voor de versnelde uitreiking van een in de artikelen 1.9 en 1.10, onder a, genoemde document, zijnde een toeslag op de in die artikelen genoemde bedragen:

€ 57,05

Paragraaf 1.3 Rijbewijzen

Artikel 1.12 Rijbewijzen

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs:

€ 51,10

Artikel 1.13 Modaliteiten

Het tarief genoemd in artikel 1.12 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met:

€ 39,65

Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens

Artikel 1.14 Definities

- a. Voor de toepassing van artikel 1.15 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van een of meer gegevens over één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.
- b. Voor de toepassing van artikel 1.16 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van een of meer gegevens over één persoon die niet zijn opgenomen in de basisregistratie personen.
- c. Een abonnement voor het doen van verstrekkingen als bedoeld in deze rubriek heeft een geldigheidsduur van één jaar. Het wordt geacht te zijn ingegaan op de dag, waarop het verschuldigde recht is voldaan, tenzij een andere datum is overeengekomen. Het wordt gesteld op naam en is geheel noch gedeeltelijk voor overdracht vatbaar. Gehele of gedeeltelijke terugbetaling van een niet of niet ten volle gebruikt abonnement vindt niet plaats.

Artikel 1.15 Verstrekking van gegevens uit de basisregistratie personen

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

- a. tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:

€ 11,90

- b. tot het afsluiten van een abonnement op het verstrekken van gegevens gedurende de periode van één jaar:

1. voor 100 verstrekkingen:

€ 337,15

2. voor 500 verstrekkingen:

€ 1.569,20

3. voor 1.000 verstrekkingen:

€ 1.863,05

4. voor 5.000 verstrekkingen:

€ 5.850,40

c.	tot het verstrekken van een meertalig modelformulier woon- en/of verblijfplaats als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 betreffende de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening nr. 1024/2012 (PbEU 2016, L 200):	€ 15,70

Artikel 1.16 Verstrekking van aangehaakte gegevens

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

a.	tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:	€ 153,40
b.	verhoogd met een bedrag per 1.000 inlichtingen van:	€ 2,30

Artikel 1.17 Schriftelijke verstrekkingen

Gereserveerd

Artikel 1.18 Op aanvraag doornemen basisregistratie personen

1.	Het tarief bedraagt voor het op aanvraag doornemen van de basisregistratie personen, voor ieder daaraan te besteden kwartier:	€ 12,20
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	

Paragraaf 1.5 Bestuursstukken

Artikel 1.19 Afschriften van bestuursstukken

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:

a.	een afschrift van de programmabegroting:	€ 25,90
b.	een afschrift van de jaarrekening:	€ 19,00

Artikel 1.20 Abonnement op bestuursstukken

Gereserveerd

Paragraaf 1.6 Vastgoedinformatie

Artikel 1.21 Plan- of kaartinformatie

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een kopie van een ruimtelijk plan of deel daarvan, zoals omgevingsvisie, omgevingsplan, wegenkaart behorende bij de legger bedoeld in artikel 1.22, onderdeel b:

a.	een digitaal luchtfotobestand (voor zover de gemeente beschikt over auteursrechten), per hectare	€ 2,90
b.	in A3-formaat een afdruk van een kaart met luchtfoto	€ 6,10

c. in A2-formaat een afdruk van een kaart met luchtfoto	€	15,50
d. in A1-formaat een afdruk van een kaart met luchtfoto	€	30,60

Artikel 1.22 Informatie uit registers

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:

a. informatie uit de Basisregistratie Kadaster via Kadaster Online, per perceel:	€	4,05
b. informatie uit de Basisregistratie Kadaster via Kadaster Online, over publiek rechtelijke beperkingen, voor ieder daaraan besteed kwartier of een gedeelte daarvan:	€	18,45

Artikel 1.23 Informatie uit adressenbestanden

1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van kopieën van een digitaal kaartbestand van een enkel kadastraal perceel of huisnummer, inclusief gegevens in een straal van maximaal 50m om dit perceel/huisnummer:	€	30,60
2. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een adreswijziging:	€	136,20

Paragraaf 1.7 Overige publiekszaken

Artikel 1.24 Gemeentegarantie

Gereserveerd

Artikel 1.25 Overige publiekszaken

het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:

a. tot het verstrekken van een verklaring omtrent het gedrag.	€	43,90
b. tot het legaliseren van een handtekening	€	9,95
c. tot het verkrijgen van een bewijs van opneming in de BRP of van afvoering uit de BRP, daaronder begrepen alsmede voor de afgifte van een bewijs van Nederlandschap	€	9,95

Paragraaf 1.8 Gemeentearchief

Artikel 1.26 Naspeuring in het gemeentearchief

Het tarief bedraagt voor het op aanvraag doen van naspeuringen in de in het gemeentearchief berustende stukken, voor ieder daaraan te besteden kwartier:	€	18,45
Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		

Artikel 1.27 Afschrift of uittreksel uit gemeentearchief

Gereserveerd

Artikel 1.28 Uitlenen Archiefbescheiden

Gereserveerd

Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten

Artikel 1.29 Huisvestingswet 2014

1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een urgentieverklaring als bedoeld in artikel 10, lid 2 van de Huisvestingsverordening gemeente Wijchen 2024: € 55,00
2. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een noodurgentieverklaring als bedoeld in artikel 10, lid 4 van de Huisvestingsverordening gemeente Wijchen 2024: € 55,00

Artikel 1.30 Leegstandswet

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:
een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet: € 202,35

Artikel 1.31 Wet op de kansspelen

1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen
 - a. voor een periode van twaalf maanden voor één kansspelautomaat: € 56,50
 - b. voor een periode van twaalf maanden voor twee of meer kansspelautomaten, voor de eerste kansspelautomaat: € 82,65
en voor iedere volgende kansspelautomaat: € 34,00
 - c. voor één kansspelautomaat, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd: € 226,50
 - d. voor twee of meer kansspelautomaten, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd, voor de eerste kansspelautomaat: € 317,70
en voor iedere volgende kansspelautomaat: € 136,00
2. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning): € 67,20

Artikel 1.32 Telecommunicatiewet

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen een aanvraag tot:

- a. een melding van werkzaamheden van niet ingrijpende aard, als bedoeld in de Algemene Verordening Kabels en leidingen, voor tracés tot 10 strekkende meter € 314,45
- b. instemmingsbesluit/vergunning voor het kruisen van wegen en watergangen en tracés van 10 - 500 meter € 708,85
- c. instemmingsbesluit/vergunning 500 - 1000 meter € 1.140,00

d.	instemmingsbesluit/vergunning > 1000 meter	€	1.628,00
e.	voor een melding van werkzaamheden van niet ingrijpende aard, als bedoeld in de Algemene Verordening Kabels en leidingen, voor het maken van handboringen, per boring	€	14,70
f.	instemming/vergunningaanvraag van één netbeheerder voor het plaatsen van een transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations, distributie- en/of mutatiepunten, ondersteuningswerken en beschermingswerken met een afmeting groter dan 0,60 x 0,30 x 0,80 m (lxbxh)	€	617,05
g.	een toeslag voor een noodzakelijk (regulier) overleg tussen aanvrager/gemeente, waterschap/provincie/andere rijksoverheden/netbeheerder(s) en andere belanghebbende voor het verstrekken van een instemming of vergunning zal het in 1.32.a tot en met 1.32.f genoemde tarief per overleg worden verhoogd met een bedrag van	€	237,35
h.	een toeslag voor een onderzoek met betrekking tot de status van een kabel en/of leiding, indien geen directe herkomst hiervan kan worden herleid of worden opgevraagd	€	474,80
i.	een toeslag voor een onderzoek voor het achterhalen van de betrokken partij(en) van een illegale opbreking	€	704,40
j.	een toeslag voor werkzaamheden met betrekking tot het herhaaldelijk melden van onvolledige/inaccurate/vervallen/voor niets komen en/of te late melding. Per handeling/keer	€	122,50
k.	een toeslag voor een opbreking zonder melding (opbrek melding), als bedoeld in de Algemene Verordening Kabels en leidingen	€	460,70
l.	een toeslag voor een opbreking zonder vergunning of instemmingsbesluit, als bedoeld in de Algemene Verordening Kabels en leidingen	€	572,35
m.	een toeslag voor onterechte melding van een calamiteit die niet in overeenstemming is met het bepaalde in de Algemene Verordening Kabels en Leidingen	€	345,85
n.	een toeslag voor het niet werken volgens de voorwaarden gesteld in een vergunning, instemmingsbesluit, Algemene Verordening Kabels en Leidingen en het Handboek kabels en leidingen	€	603,65
o.	een toeslag voor extra controle (2e, 3e etc.) op de aangevraagde melding en/of instemming/vergunning. De toeslag is inclusief reistijd en per controle	€	122,50
p.	De in 1.32.a t/m 1.32.o genoemde tarieven worden niet in rekening gebracht als de aanvraag betrekking heeft op de aanleg van meer dan 10.000 meter strekkende sleuflengte buiten de bebouwde komgrenzen van de gemeente Wijchen. Dan wordt een bedrag in rekening gebracht als opgenomen in een ter zake opgestelde en door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurde projectbegroting		

Artikel 1.33 Wegenverkeerswetgeving

1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:		
a.	een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990:	€	37,50
b.	een ontheffing als bedoeld in artikel 9.1 van de Regeling voertuigen:	€	37,50
c.	vertrekking van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW):	€	64,70

d.	een afgifte van een duplicaat of vervanging van een gehandicaptenparkeerkaart	€	32,30
e.	verkrijging van een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken	€	361,05
2.	Het tarief bedraagt voor het niet komen opdagen bij een afspraak met de medisch adviseur	€	155,80
3.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een ontheffing ingevolge artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 van het verbod voetgangersgebied te berijden ten behoeve van de bereikbaarheid van het afgeslote gedeelte van het centrum van Wijchen		
a.	voor een vaste ontheffing (5 jaar) voor bewoners	€	108,65
b.	voor een vaste ontheffing (3 jaar) voor bedrijven	€	145,00
c.	voor een vaste ontheffing voor een jaar voor één taxi	€	145,00
d.	voor een vaste ontheffing voor een jaar voor een taxibedrijf met meer dan 2 taxi's	€	290,10
e.	voor een ontheffing op maat voor bedrijven	€	145,00
f.	voor een tijdelijke ontheffing	€	36,30
g.	voor een wijziging van het kenteken of een andere ondergeschikte wijziging van de ontheffing	€	36,30
h.	voor een wijziging van meer dan 2 kentekens of een andere ondergeschikte wijziging van de ontheffing bij meer dan 2 wijzigingen	€	72,55
i.	Bewoners woonachtig voor 2012 een vaste ontheffing voor onbepaalde tijd	€	136,50

Paragraaf 1.10 Diversen

Artikel 1.34 Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:

a.	gewaarmerkte afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina:	€	0,50
b.	een beschikking op aanvraag, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen:	€	32,90
c.	stukken of uittreksels, welke op aanvraag van de aanvrager moeten worden opgemaakt, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina	€	32,90
d.	kopieën van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen:		
1.	in formaat A4 of kleiner, per bladzijde:	€	0,50
2.	in formaat A3, per bladzijde:	€	0,50
3.	in formaat A2 of groter, per bladzijde:	€	21,55

Artikel 1.35 Diverse vergunningen of beschikkingen

Op grond van artikel 4 lid 2 van de Regeling aanvraag erkenning en onkostenvergoeding goedkeuring Wet explosieven voor civiel gebruik (WECg), bedraagt het tarief ter zake van het in behandeling nemen van een aanvraag om een overbrengingsvergunning als bedoeld in artikel 10 lid 1 onder a van de WECg in de betrokken gemeente.

€ 121,00

Artikel 1.36 Woo (wet open overheid) afschriften, kopieën, stukken of uittreksels

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:

a. A4 formaat, zwart-wit, enkelzijdig:	€	0,05
b. A4 formaat, zwart-wit, dubbelzijdig:	€	0,10
c. A4 formaat, kleur, enkelzijdig:	€	0,20
d. A4 formaat, kleur, dubbelzijdig:	€	0,40
e. A3 formaat, zwart-wit, enkelzijdig:	€	0,10
f. A3 formaat, zwart-wit, dubbelzijdig:	€	0,20
g. A3 formaat, kleur, enkelzijdig:	€	0,40
h. A3 formaat, kleur, dubbelzijdig:	€	0,80

Leges worden pas in rekening gebracht bij een bedrag van €25,00

HOOFDSTUK 2 DIENSTVERLENING EN BESLUITEN IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

Paragraaf 2.1 Algemene bepalingen

Artikel 2.1 Definities

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1. Begripsbepalingen die zijn opgenomen in de bijlage bij de Omgevingswet, in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling en in de bijlagen bij het gemeentelijke omgevingsplan, zijn van toepassing op dit hoofdstuk, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.
2. In dit hoofdstuk voorkomende begrippen die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander dan een in het eerste lid bedoeld wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.
3. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
binnenplanse omgevingsplanactiviteit: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan;
binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, maar die niet in strijd is met regels voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of het voldoen aan een uitwerkingsplicht in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, aanhef en onder a, van de Omgevingswet;
4. In aanvulling op de in bijlage I bij de Omgevingsregeling opgenomen omschrijving van het begrip 'bouwkosten' betreffen de in die omschrijving:
- onder b bedoelde bouwkosten de kosten voor de fysieke realisatie (het bouwen) van het bouwwerk conform '**Basisbedragen Gebouwleges GELDERLAND 2023_V4**' of onder bijlage 1 'Leges - overig' behorende bij deze tarieventabel;
- onder a, voor zover de bouwkosten niet kunnen worden bepaald, genoemde Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 de voorwaarden die bekendgemaakt zijn in Staatscourant 2012, 1567;
- onder c bedoelde prijs de prijs exclusief omzetbelasting.

Artikel 2.2 Dienstverlening en besluiten waarvoor leges worden geheven

Leges worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:

- a. omgevingsoverleg;
- b. een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 of artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit;
- c. een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet;
- d. toestemming voor het treffen van een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet

- e. een wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning;
- f. intrekking van een omgevingsvergunning;
- g. wijziging van een besluit als bedoeld in de onderdelen b, c en d;
- h. een besluit in het kader van de Omgevingswet, anders dan bedoeld in de onderdelen b tot en met g.

Artikel 2.3 Bepalen tarief

- a. De in artikel 2.2 bedoelde leges worden geheven naar de tarieven zoals opgenomen in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk.
- b. Als een aanvraag betrekking heeft op meerdere activiteiten, is het tarief opgebouwd uit de som van de verschuldigde leges behorend bij die activiteiten.
- c. Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verhoogd met het tarief voor een of meer modaliteiten bedoeld in paragraaf 2.12.
- d. Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verminderd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 2.13
- e. Het tarief behorende bij een aanvraag om een maatwerkvoorschrift of bij een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen is niet van toepassing als het onderwerp waarop het maatwerkvoorschrift betrekking heeft of de gelijkwaardige maatregel onderdeel is van een aanvraag om een omgevingsvergunning.
- f. In afwijking van het twee en derde lid kan op per activiteit of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.

Paragraaf 2.2 Voorfase

Artikel 2.4 Omgevingsoverleg

Als de aanvraag betrekking heeft op het houden van omgevingsoverleg over een of meer activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, bedraagt het tarief:

a. voor een vooroverleg:	€ 171,15
b. voor een principe verzoek	€ 412,00

Paragraaf 2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken

Artikel 2.5 Bouwactiviteit (Bouwtechnisch deel)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. van de bouwkosten:	0,70%
met een minimum van:	€ 61,15

Artikel 2.6 Omgevingsplanactiviteit: bouwactiviteit, in stand houden of gebruiken bouwwerk (ruimtelijke deel)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een bouwactiviteit, voor het bouwen, gebruiken of in stand houden van een bouwwerk, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit van de bouwkosten:	1,60%,
met een
minimum
van €
139,75
1.	als moet worden beoordeeld of het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, niet in strijd is met redelijke eisen van welstand als bedoeld in de gemeentelijke beleidsregels bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet en hiervoor geen advies van de gemeentelijke adviescommissie bedoeld in artikel 2.50, eerste lid, aanhef en onder b, nodig is, verhoogd met:	€ 352,30
2.	als de bouwactiviteit plaatsvindt op een bodemgevoelige locatie en de toelaatbare kwaliteit van de bodem moet worden beoordeeld, verhoogd met de tarieven vermeld in artikel 2.49:	
3.	als moet worden beoordeeld of de activiteit niet in strijd is met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan respectievelijk het in voorbereiding zijnde omgevingsplan dat voorziet in de bescherming van het stads- en dorpsgezicht, verhoogd met:	€ 125,00
b.	Als moet worden beoordeeld of de activiteit niet in strijd is met een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht, wordt het bedrag in artikel 2.6 lid a verhoogd met:	€ 750,00
c.	voor een afwijking die in strijd is met het omgevingsplan:	
1.	zoals omschreven op bijlage 2 'Kleine afwijkingen BOPA' behorende bij deze tarieventabel:	€ 352,30
2.	Voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten anders dan omschreven in artikel 2.6.c.1	€ 7.725,00
3.	op grond van artikel 12.27a Bkl (tweede fase van gefaseerde BOPA) van de bouwkosten: op grond van artikel 12.27a Bkl (tweede fase van gefaseerde BOPA) van de bouwkosten:	1,60%

Artikel 2.7 Omgevingsplanactiviteit: slopen van een bouwwerk

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een sloopactiviteit, niet zijnde een sloopactiviteit met betrekking tot een monument of beschermd stands- en dorpsgezicht, als bedoeld in paragraaf 2.4, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

€ 360,50

Paragraaf 2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed

Artikel 2.8 Omgevingsplanactiviteit: monumenten

Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, met betrekking tot een gemeentelijk monument, provinciaal monument, rijksmonument, voorbeschermde gemeentelijk monument, voorbeschermde provinciaal monument of voorbeschermde rijksmonument bedraagt het tarief:

€ 125,00

Artikel 2.9 Rijksmonumentenactiviteiten

Gereserveerd

Artikel 2.10 Omgevingsplanactiviteit: sloopactiviteit in beschermd stads- of dorpsgezicht

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een sloopactiviteit in een rijksbeschermd, provinciaal beschermd of gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

€ 125,00

Artikel 2.11 Omgevingsplanactiviteit: overig cultureel erfgoed en werelderfgoed

Gereserveerd

Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten

Artikel 2.12 Omgevingsplanactiviteit: milieubelastende activiteit

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een milieubelastende activiteit als bedoeld in paragraaf 22.3.26 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

€ 2.024,00

Artikel 2.13 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (afdeling 3.2 Besluit activiteiten leefomgeving)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op één of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een of meer activiteiten die bedrijfstakken overstijgen als bedoeld in de paragrafen 3.2.1, 3.2.3 tot en met 3.2.15, 3.2.17 tot en met 3.2.19 en 3.2.24 van afdeling 3.2 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. voor één milieubelastende activiteit:

€ 2.024,00

b. voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per activiteit, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid:

€ 1.500,00

- c. voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid per milieubelastende activiteit: € 1.200,00

Artikel 2.14 Nutssector en industrie (afdeling 3.4 Besluit activiteiten leefomgeving)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op één of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een of meer activiteiten in de categorie nutssector en industrie als bedoeld in de paragrafen 3.4.2, 3.4.4 tot en met 3.4.9 en 3.4.11 van afdeling 3.4 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

- a. voor één milieubelastende activiteit: € 2.024,00
- b. voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per activiteit, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid: € 1.500,00
- c. voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid per milieubelastende activiteit: € 1.200,00

Artikel 2.15 Afvalbeheer (afdeling 3.5 Besluit activiteiten leefomgeving)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op één of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een of meer activiteiten in de sector afvalbeheer als bedoeld in de paragrafen 3.5.1, 3.5.4, 3.5.7, 3.5.8 en 3.5.11 van afdeling 3.5 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

- a. voor één milieubelastende activiteit: € 2.024,00
- b. voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per activiteit, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid: € 1.500,00
- c. voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid per milieubelastende activiteit: € 1.200,00

Artikel 2.16 Agrarische sector (afdeling 3.6 Besluit activiteiten leefomgeving)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op één of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een of meer activiteiten in de agrarische sector als bedoeld in de paragrafen 3.6.1, 3.6.7 en 3.6.8 van afdeling 3.6 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

- a. voor één milieubelastende activiteit: € 2.024,00
- b. voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per activiteit, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid: € 1.500,00
- c. voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid per milieubelastende activiteit: € 1.200,00

Artikel 2.17 Dienstverlening, onderwijs en zorg (afdeling 3.7 Besluit activiteiten leefomgeving)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een milieubelastende activiteit, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een activiteit in de sector dienstverlening, onderwijs en zorg als bedoeld in de paragrafen 3.7.6 en 3.7.10 van afdeling 3.7 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief per activiteit, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

- a. voor één milieubelastende activiteit: € 2.024,00
- b. voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per activiteit, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid: € 1.500,00
- c. voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid per milieubelastende activiteit: € 1.200,00

Artikel 2.18 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan (afdeling 3.8 Besluit activiteiten leefomgeving)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op één of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een of meer activiteiten in de sector transport, logistiek en ondersteuning daarvan als bedoeld in de paragrafen 3.8.2, 3.8.3, 3.8.5, 3.8.6, 3.8.8 tot en met 3.8.11 van afdeling 3.8 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

- a. voor één milieubelastende activiteit: € 2.024,00
- b. voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per activiteit, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid: € 1.500,00
- c. voor vijf of meer milieubelastende activiteiten, in afwijking van artikel 2.3, tweede lid per milieubelastende activiteit: € 1.200,00

Artikel 2.19 Sport en recreatie (afdeling 3.9 Besluit activiteiten leefomgeving)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een milieubelastende activiteit, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, bestaande uit een activiteit in de sector sport en recreatie als bedoeld in paragraaf 3.9.1 van afdeling 3.9 van hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief per activiteit, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten: € 2.024,00

Artikel 2.20 Samenloop van milieubelastende activiteiten

1. Als bij de toepassing van de artikelen 2.13 tot en met 2.19 dezelfde milieubelastende activiteit onder meer dan een artikel valt, wordt die milieubelastende activiteit slechts eenmaal in de heffing betrokken, waarbij het voor de belastingplichtige meest gunstige van toepassing zijnde tarief wordt toegepast.
2. Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een kernactiviteit in een bedrijfstak gecombineerd met functioneel ondersteunende activiteiten uit andere bedrijfstakken, dan is, in afwijking van het bepaalde in deze paragraaf, op al deze activiteiten het artikel van toepassing waaronder de bedrijfstak die bepalend is voor de kernactiviteit valt.

Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten

Artikel 2.21 Lozingsactiviteit niet afkomstig van milieubelastende activiteit

Gereserveerd

Artikel 2.22 Lozingsactiviteit afkomstig van milieubelastende activiteit

Gereserveerd

Paragraaf 2.7 Aanlegactiviteiten

Artikel 2.23 Omgevingsplanactiviteit: openbreken en graven

Gereserveerd

Artikel 2.24 Omgevingsplanactiviteit: overige activiteiten beperkingengebied leidingen, landschapselement en aardkundige waarde

Gereserveerd

Artikel 2.25 Omgevingsplanactiviteit: geluid weg

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen of wijzigen van een weg als op grond van het omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit een geluidgevoelig gebouw is toegelaten binnen het aandachtsgebied van die weg, als bedoeld in artikel 22.272 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. indien het betreft een ontheffing voor 1-10 woningen.	€	371,95
b. indien het betreft een ontheffing voor 11-20 woningen.	€	711,10
c. indien het betreft een ontheffing voor 21 en meer woningen.	€	1.400,20

Artikel 2.26 Omgevingsplanactiviteit: aanleggen of veranderen weg

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg, bedoeld in artikel 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

€ 180,75

Artikel 2.27 Omgevingsplanactiviteit: uitweg/inrit

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg, bedoeld artikel 2:12 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

€ 180,75

Artikel 2.28 Omgevingsplanactiviteit: overige aanlegactiviteiten

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid (aanlegactiviteit), niet zijnde een activiteit die in de voorgaande artikelen van deze paragraaf is benoemd, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

€ 442,90

Paragraaf 2.8 Overige activiteiten**Artikel 2.29 Omgevingsplanactiviteit: alarminstallatie**

Gereserveerd

Artikel 2.30 Omgevingsplanactiviteit: kappen van bomen of vellen van houtopstanden

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het vellen van een houtopstand, bedoeld in artikel 4:11 van de Algemene plaatselijke verordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. voor het kappen van maximaal 10 bomen

€ 121,40

b. voor het kappen van 11 bomen of meer

€ 151,05

Artikel 2.31 Omgevingsplanactiviteit: reclame

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit handelsreclame met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, als bedoeld in artikel 4:15 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, en als niet tevens sprake is van een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. indien de activiteit bestaat uit het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van die handelsreclame	€	180,75
b. indien de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat die handelsreclame op of aan die onroerende zaak wordt gemaakt of gevoerd:	€	180,75
c. indien welstandstoezicht van toepassing is wordt het tarief van artikel 2.31a en 2.31b verhoogd met:	€	180,75

Artikel 2.32 Omgevingsplanactiviteit: opslag van roerende zaken OF objecten plaatsen op de weg

Gereserveerd

Artikel 2.33 Omgevingsplanactiviteit: standplaatsen

Gereserveerd

Artikel 2.34 Andere activiteiten

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit dan in deze paragraaf en voorgaande paragrafen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit:

a. betreft een bij of krachtens artikel 5.1 van de Omgevingswet aangewezen vergunningplichtige activiteit, uitgezonderd de activiteit bedoeld in onderdeel b, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€	200,25
b. betreft een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
1. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€	352,30
2. voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€	7.725,00
3. voor een in een gemeentelijke verordening als bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit aangewezen vergunningplichtige activiteit:	€	352,30

Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften

Artikel 2.35 Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten

Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een bouwactiviteit, bedraagt het tarief:

- a. voor een maatwerkvoorschrift dat betrekking heeft op:
 1. het in stand houden van een bestaand bouwwerk, bedoeld in artikel 3.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;
 2. bouwactiviteiten die het bouwen van nieuwe bouwwerken betreffen als bedoeld in artikel 4.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;
 3. het gebruik van een bouwwerk, bedoeld in artikel 6.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; of
 4. het verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden als bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;per maatwerkvoorschrift: € 1.288,00
- b. in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel a, per maatwerkvoorschrift: € 1.288,00

Artikel 2.36 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten

Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving betrekking heeft op:

- a. één of meer milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief: € 1.288,00
- b. Als de aanvraag om één of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere milieubelastende activiteit dan bedoeld in het eerste lid, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift: € 1.288,00

Artikel 2.37 Maatwerkvoorschriften bij overige activiteiten

Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere activiteit dan genoemd in de artikelen 2.35 en 2.36, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:

€ 1.288,00

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid

Artikel 2.38 Gelijkwaardige maatregel

1. Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op:
 - a. een bouwactiviteit, bedraagt het tarief per uur: € 92,95
 - b. een activiteit met betrekking tot cultureel erfgoed, bedraagt het tarief per uur: € 92,95
 - c. een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief: € 1.288,00
 - d. een andere activiteit dan bedoeld in de onderdelen a, b, of c, bedraagt het tarief: € 1.288,00
2. Het op grond van het eerste lid sub a en sub b verschuldigd bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.

Paragraaf 2.11 Overige tarieven

Artikel 2.39 Verlengen tijdelijke omgevingsvergunning

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om verlenging van de in een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit gestelde termijn, bedoeld in artikel 10.23, tweede lid, van het Omgevingsbesluit:

€ 219,05

Artikel 2.40 Wijzigen omgevingsvergunning

Voor het in behandeling nemen van een revisie aanvraag van een omgevingsvergunning is hetzelfde tarief verschuldigd als op grond van dit hoofdstuk verschuldigd is voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit of activiteiten waarop de aanvraag tot wijziging betrekking heeft.

- a. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om wijziging van een omgevingsvergunning is hetzelfde tarief verschuldigd als op grond van dit hoofdstuk verschuldigd is voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit of activiteiten waarop de aanvraag tot wijziging betrekking heeft
- b. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot een ondergeschikte wijziging van een omgevingsvergunning is het volgende tarief verschuldigd:

€ 170,50

Artikel 2.41 Wijzigen voorschriften omgevingsvergunningen

Gereserveerd

Artikel 2.42 Intrekken omgevingsvergunning

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning, tenzij artikel 2.58 van toepassing is:

€ 170,50

Artikel 2.43 Beoordeling aanvullende gegevens

Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van aanvullende gegevens die worden ingediend nadat de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, in behandeling is genomen:

€ 170,50

Artikel 2.44 Beoordeling onderzoeksrapporten

De in artikel 2.49 opgenomen tarieven zijn van overeenkomstige toepassing op het in behandeling nemen van een aanvraag tot het beoordelen van een onderzoeksrapport, zonder dat sprake is van een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Artikel 2.45 Wijzigen van het omgevingsplan

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van het omgevingsplan:

voor een partiële wijziging van het omgevingsplan:

€ 10.153,80

Artikel 2.46 Niet genoemd besluit op aanvraag

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een ander, in dit hoofdstuk niet benoemd besluit op grond van de Omgevingswet, de op die wet gebaseerde algemene maatregelen van bestuur of het omgevingsplan:

€ 185,75

Paragraaf 2.12 Modaliteiten**Artikel 2.47 Achteraf ingediende aanvraag**

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit wordt ingediend na aanvang of gereedkomen van de activiteit, worden de op grond van de paragrafen 2.3 tot en met 2.8 verschuldigde leges verhoogd met:

100%,

Artikel 2.48 Uitgebreide voorbereidingsprocedure

Gereserveerd

Artikel 2.49 Beoordeling onderzoeksrapporten

Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als krachtens wettelijk voorschrift voor de betreffende aanvraag een rapport moet worden beoordeeld:

a. voor de beoordeling van een:

1. historisch bodemonderzoek:

€ 196,90

2. milieukundig bodemrapport:

€ 279,00

b. voor de beoordeling van een archeologisch bodemrapport:

€ 400,00

c. voor een beoordeling van een geluid- of luchtrapport betreffende de geluid- of luchtbelasting:

€ 279,00

d. voor de beoordeling van een akoestisch rapport betreffende de interne en externe geluidwering of nagalm van een bouwwerk:

€ 279,00

e. voor de beoordeling van een ecologisch onderzoeksrapport:

€ 279,00

f. voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER):

€ 919,00

g. voor de beoordeling van een stikstofrapport:

€ 1.000,00

h. voor een beoordeling van een niet in de voorgaande onderdelen genoemde rapport:

€ 279,00

Artikel 2.50 Advies

1. Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een daartoe aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet:

a. voor een advies van de gemeenteraad:

€ 217,70

b. voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Verordening Adviescommissie Omgevingskwaliteit gemeente Wijchen in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel c:

€ 94,15

- c. voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Verordening Adviescommissie Omgevingskwaliteit gemeente Wijchen dat uitsluitend betrekking heeft op redelijke eisen van welstand, als bedoeld in de gemeentelijke beleidsregels bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet:
 1. 1,9‰ met een minimum van € 100,00 van de geraamde bouwkosten van € 0 tot en met € 500.000 vermeerderd met 1,2‰ over het gedeelte van de bouwsom van € 500.001 tot en met € 1.000.000 vermeerderd met 0,8‰ over het gedeelte van de bouwsom van € 1.000.001 tot en met € 2.500.000 vermeerderd met 0,5‰ over het gedeelte van de bouwsom van € 2.500.001 tot en met € 5.000.000 vermeerderd met 0,25‰ over het gedeelte van de bouwsom van € 5.000.001 en meer.
 2. voor woningbouw van hetzelfde type welke in één complex wordenuitgevoerd geldt bij de tariefberekening het volgende: bij complexen van 1 tot en met 5 gelijke woningen, wordt het tarief berekend zoals bepaald in artikel 2.50 lid 1 sub c onder 1; bij complexen van 6 tot en met 10 gelijke woningen, wordt het tarief over de bouwsom van 5 woningen berekend zoals bepaald in artikel 2.50 lid 1 sub c onder 1; bij complexen van 11 tot en met 20 gelijke woningen, wordt het tarief over de bouwsom van 6 woningen berekend zoals bepaald in artikel 2.50 lid 1 sub c onder 1; bij complexen van 21 tot en met 30 gelijke woningen, wordt het tarief over de bouwsom van 8 woningen berekend zoals bepaald in artikel 2.50 lid 1 sub c onder 1; bij complexen van 31 tot en met 40 gelijke woningen, wordt het tarief over de bouwsom van 10 woningen berekend zoals bepaald in artikel 2.50 lid 1 sub c onder 1; bij complexen van 41 tot en met 50 gelijke woningen, wordt het tarief over de bouwsom van 12 woningen berekend zoals bepaald in artikel 2.50 lid 1 sub c onder 1. Hierbij geldt dat etage- en galerijwoningen e.d. als één bouwblok worden beschouwd. Het tarief wordt dan berekend over de totale bouwsom van het bouwblok. Hierbij geldt dat etage- en galerijwoningen e.d. als één bouwblok worden beschouwd. Het tarief wordt dan berekend over de totale bouwsom van het bouwblok.
 3. voor integrale advisering welstand + 1 extra discipline: 1,8 x regulier tarief welstand + meerdere extra disciplines: 2,2 x regulier tarief welstand
 4. voor illegale bouwwerken: 1,5 x regulier tarief welstand
 5. voor reclameobjecten

	€	100,00
--	---	--------
 6. voor formele behandeling en verslaglegging adviezen vooroverleg (bedrag wordt verrekend bij de definitieve aanvraag)

	€	100,00
--	---	--------
 - d. Voor een advies in andere gevallen dan bedoeld in de onderdelen a tot en met c: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.
2. Als een begroting als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.

Artikel 2.51 Instemming

1. Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een daartoe aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet betrekking heeft op een activiteit waarvoor de beslissing op de aanvraag op grond van artikel 16.16 van de Omgevingswet instemming behoeft van een bestuursorgaan:
als een ander bestuursorgaan moet besluiten over de instemming: het bedrag dat dit bestuursorgaan aan rechten zou heffen als het voor de activiteit waarvoor instemming wordt verzocht zelf bevoegd gezag zou zijn.
2. Het bedrag bedoeld in het eerste lid wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.

Paragraaf 2.13 Vermindering

Artikel 2.52 Vermindering na omgevingsoverleg

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, en zoals nader omschreven in de paragrafen 2.3 tot en met 2.8, is voorafgegaan door een aanvraag om omgevingsoverleg als bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel a, en zoals nader omschreven in paragraaf 2.2, waarop de aanvraag om de omgevingsvergunning betrekking heeft, bestaat onder de in het tweede lid genoemde voorwaarden aanspraak op vermindering van de voor het in behandeling nemen van de aanvraag om de omgevingsvergunning verschuldigde leges. De vermindering bedraagt **100%** van de voor het omgevingsoverleg geheven leges wanneer binnen 6 maanden na het omgevingsoverleg een aanvraag wordt ingediend, conform de uitgangspunten van het omgevingsoverleg.

Artikel 2.53 Vermindering bij meervoudige aanvraag

Gereserveerd

Paragraaf 2.14 Teruggaaf

Artikel 2.54 Teruggaaf bij aanvraag en oordeel geen omgevingsvergunning nodig

Als het college van burgemeester en wethouders op grond van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning oordeelt dat voor de voorgenomen activiteit geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigd leges.

50,00%

Artikel 2.55 Teruggaaf als aanvraag verder buiten behandeling wordt gelaten

Als na toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht een aanvraag buiten behandeling wordt gelaten, bestaat aanspraak op teruggaaf. De teruggaaf bedraagt:

50,00%

van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.

Artikel 2.56 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij reguliere procedure

Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:

- a. bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen vier weken na de indiening van de aanvraag **75%** van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
- b. bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf vier weken tot zes weken na de indiening van de aanvraag **50%** van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
- c. bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken na de indiening van de aanvraag **25%** van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
- d. **100%** als intrekking geschiedt op verzoek van de gemeente.

Artikel 2.57 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij uitgebreide voorbereidingsprocedure

Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:

- a. bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen vier weken na de indiening van de aanvraag **75%** van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
- b. bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf vier weken tot zes weken na de indiening van de aanvraag **50%** van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
- c. bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken na de indiening van de aanvraag **25%** van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
- d. **100%** als intrekking geschiedt op verzoek van de gemeente.

**Artikel 2.58 Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende
omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten**

Gereserveerd

**Artikel 2.59 Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een
omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten**

Gereserveerd

Artikel 2.60 Geen teruggaaf legesdeel modaliteiten

In afwijking van de voorgaande artikelen van deze paragraaf wordt geen teruggaaf verleend van het legesdeel dat betrekking heeft op de modaliteiten genoemd in paragraaf 2.12.

Artikel 2.61 Minimumbedrag voor teruggaaf

Een bedrag minder dan € 82,50 wordt niet teruggegeven.

HOOFDSTUK 3 DIENSTVERLENING VALLEND ONDER DE DIENSTENRICHTLIJNEN EN NIET VALLEND ONDER HOOFDSTUK 2

Paragraaf 3.1 Horeca

Artikel 3.1 Exploitatie openbare inrichting

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:

een aanvraag om een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28 van de Algemene plaatselijke verordening:	€	173,25
--	---	--------

Artikel 3.2 Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:

a. een om een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet voor een:		
1. commerciële inrichting	€	524,55
2. para commerciële inrichting	€	349,70
3. commerciële inrichting zijnde een slijtersbedrijf	€	280,55
b. een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet	€	79,60
c. een verzoek tot wijziging (zogenaamde bijschrijving) van de vergunning als bedoeld in artikel 3.2.a	€	79,60

Paragraaf 3.2 Seksbedrijven

Artikel 3.3 Vergunning seksbedrijf

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen of verlengen van een vergunning als bedoeld in artikel 3:4 van de Algemene plaatselijke verordening:

a. voor een escortbedrijf	€	437,85
b. voor een seksinrichting met niet meer dan één werkruimte	€	939,90
c. voor een seksinrichting met meer dan één werkruimte	€	1.126,60

Artikel 3.4 Wijzigen vergunning seksbedrijf

1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om wijziging van een in artikel 3.3 bedoelde vergunning in verband met een wijziging van: de exploitant aan wie de vergunning is verleend:	€	186,85
2. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een geschiktheidsverklaring als bedoeld in artikel 2.1 van het Besluit nadere regels seksinrichting escortbedrijven:	€	280,85
a. vermeerderd met:		
1. tot en met 100m ²	€	78,40
2. van meer dan 100 m ² tot en met 300 m ²	€	148,70

3.	van meer dan 300 m2 tot en met 600 m2	€	249,70
4.	van meer dan 600 m2	€	249,70
5.	vermeerder per 100 m2 boven de 600 m2	€	28,50

Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet

Artikel 3.5 Ontheffingen winkeltijden

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet:	€	79,60
---	---	-------

Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt

Artikel 3.6 Organiseren evenement

1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning voor het organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2.25, eerste lid, van de Algemene plaatselijke verordening (evenementenvergunning), als het betreft:		
a.	een commercieel festival met een verwacht aantal bezoekers van 5.000 of meer:	€	9.201,25
b.	een evenement met een verwacht aantal bezoekers van 2.500 of meer	€	785,10
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2:25 van de APV voor evenementen met minder dan 2.500 bezoekers	€	79,60
3.	Indien voor de aanvraag meerdere vergunningen/ontheffingen verleend moeten worden, dan bedraagt het tarief ten hoogste:	€	116,30
4.	Indien een ontheffing op basis van artikel 4:6 (geluid) van de APV, een ontheffing op basis van artikel 3 en 4 van de Zondagswet of een ontheffing op basis van artikel 35 van de Alcoholwet wordt aangevraagd in relatie tot een melding klein evenement dan bedraagt het tarief ten hoogste:	€	39,90
5.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag die minder dan drie weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager de vergunning of ontheffing nodig heeft: 200% van de op grond van artikelen 3.6.2 verschuldigde leges		200%
6.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijziging van de vergunning:		
a.	als bedoeld in artikel 3.6 lid 1 onderdeel a.	€	613,75
b.	als bedoeld in artikel 3.6, lid 1 onderdeel b.	€	115,35
7.	Indien voor een aanvraag als bedoeld in deze paragraaf advies van derden wordt ingewonnen, worden de verschuldigde leges verhoogd met aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld. Indien een begroting als bedoeld in de eerste volzin is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.		

Artikel 3.7 Organiseren markt

Gereserveerd

Paragraaf 3.5 Standplaatsen

Artikel 3.8 Marktstandplaatsvergunningen en andere vergunningen op markt

Gereserveerd

Artikel 3.9 Overige administratieve dienstverlening markt

Gereserveerd

Artikel 3.10 Losse standplaatsen

1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor een commerciële standplaats als bedoeld in artikel 5:18 van de APV. € 79,60
2. Voor een niet-commerciële standplaats tijdens de Nijmeegse vierdaagse bedraagt het tarief. € 35,15

Paragraaf 3.6 Huisvestingswet 2014

Artikel 3.11 Vergunning onttrekken woonruimte

Gereserveerd

Artikel 3.12 Vergunning samenvoegen woonruimte

Gereserveerd

Artikel 3.13 Vergunning omzetten zelfstandige in onzelfstandige woonruimte

Gereserveerd

Artikel 3.14 Vergunning verbouwen woonruimte tot meer woonruimten

Gereserveerd

Artikel 3.15 Splitsingsvergunning

Gereserveerd

Artikel 3.16 Toeristische verhuur

Gereserveerd

Artikel 3.17 Verhuurvergunning opkoopbescherming

Gereserveerd

Paragraaf 3.7 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit

Artikel 3.18 Niet benoemd besluit op aanvraag

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in dit hoofdstuk niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking:

€ 79,60

Artikel 3.19 Kinderopvang

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot:

a.	het in exploitatie nemen van een kindercentrum of gastouderbureau, als bedoeld in artikel 1.45, eerste lid van de Wet kinderopvang	€	1.148,95
b.	het in exploitatie nemen van een gastouderopvang, als bedoeld in artikel 1.45, tweede lid van de Wet kinderopvang	€	602,60
c.	het in exploitatie nemen van een gastouderopvang, als bedoeld in artikel 1.45, tweede lid van de Wet kinderopvang, als gevolg van verhuizing	€	493,30

Artikel 3.20 Vergunning verblijfsrecreatie

Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, als bedoeld in artikel 2:40b van de Algemene plaatselijke verordening bedraagt

€ 173,25

Artikel 3.21 Stookontheffing

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een stookontheffing als bedoeld in artikel 5:34 lid 3 van de APV

€ 43,65

Artikel 3.22 Diversen

1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning van het in artikel 2:29 van de APV bepaalde sluitingsuur dan wel in afwijking daarvan op basis van artikel 2:30 van de APV		
a.	voor één uur of minder	€	43,65
b.	voor meer dan een uur	€	79,60
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om als inzamelaar te worden aangewezen als bedoeld in artikel 2 van de geldende afvalstoffenverordening	€	79,60

Bijlage 1 Leges – overig

Basisbedragen per m1 / m2 / m3 / stuk		
		Prijs eenheid
Gevelwijziging	€	83,15 per m2
Nieuw Dak	€	189 per m2
Uitbreiding monument	€	540 per m3
Restauratie monument	€	108 per m3
Houten schutting / pergola	€	81 per m1
Metselwerk penanten met houtenvulling (tuinmuur)	€	108 per m1
Metselwerk halfsteens (tuinmuur)	€	129,6 per m1
Metselwerk steens (tuinmuur)	€	183,6 per m1
Gaashekwerk hoog tot 2,0m	€	37,8 per m1
Hekwerk (verzinkt 2,0m hoog, zonder puntdraden)	€	20,5 per m1
Looppoort (hoogte 2m, breedte 1m)	€	537,8 5 per stuk
Toegangspoort	€	1636, 2 per stuk
Zwembad / vijver (steenachtig)	€	297 per m3
Vlonder / Steigers	€	162 per m2
Damwand / keerwanden / beschoeiingen	€	216 per m1
Reclamebord	€	194,4 per m2
Lichtreclamebord	€	432 per m2
Vlaggenmast	€	432 per stuk
Zonnepanelen	€	410,4 per stuk
LPG		
-		
tank	€	194,6 (minimale leges)
Magazijnstellingen (pallet)	€	27,4 per pallet
Sprinklerinstallatie (compleet)	€	25,7 per m2
Tijdelijke woon-unit	€	194,6 (minimale leges)

Bijlage 2 Kleine afwijkingen BOPA

Voor verlening van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 8.0, tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) om af te wijken van het Omgevingsplan, vallen de volgende categorieën onder een kleine afwijking BOPA:

- **1.** een bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan, mits, voor zover gelegen buiten de bebouwde kom, wordt voldaan aan de volgende eisen:
 - o **a.** niet hoger dan 6 m, tenzij sprake is van een kas of bedrijfsgebouw van lichte constructie ten dienste van een agrarisch bedrijf,
 - o **b.** de oppervlakte niet meer dan 150 m²;
- **2.** een gebouw ten behoeve van een infrastructurele of openbare voorziening als bedoeld in artikel 2.29, onder p, sub 1, Bbl, dat niet voldoet aan de in dat subonderdeel genoemde eisen, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:
 - o **a.** niet hoger dan 5 m, en
 - o **b.** de oppervlakte niet meer dan 50 m²;
- **3.** een bouwwerk, geen gebouw zijnde, of een gedeelte van een dergelijk bouwwerk, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:
 - o **a.** niet hoger dan 10 m, en
 - o **b.** de oppervlakte niet meer dan 50 m²;
- **4.** een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte aan of op een gebouw, een dakkapel, dakopbouw of gelijksoortige uitbreiding van een gebouw, de uitbreiding van een bouwwerk met een bouwdeel van ondergeschikte aard dan wel voorzieningen gericht op het isoleren van een gebouw;
- **5.** een antenne-installatie, mits niet hoger dan 40 m;
- **6.** een installatie bij een glastuinbouwbedrijf voor warmtekrachtkoppeling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder w, van de Elektriciteitswet 1998;
- **7.** een installatie bij een agrarisch bedrijf waarmee duurzame energie wordt geproduceerd door het bewerken van uitwerpselen van dieren tot krachtens artikel 5, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet aangewezen eindproducten van een krachtens dat artikellid omschreven bewerkingsprocedé dat ziet op het vergisten van ten minste 50 gewichtsprocenten uitwerpselen van dieren met in de omschrijving van dat procedé genoemde nevenbestanddelen;
- **8.** het gebruiken van gronden voor een niet-ingrijpende herinrichting van openbaar gebied;
- **9.** het gebruiken van bouwwerken, eventueel in samenhang met bouwactiviteiten die de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume niet vergroten, en van bij die bouwwerken aansluitend terrein;
- **10.** het gebruiken van een recreatiewoning voor bewoning, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:
 - o **a.** de recreatiewoning voldoet aan de bij of krachtens de Woningwet aan een bestaande woning gestelde eisen;
 - o **b.** de bewoning niet in strijd is met de bij of krachtens de Omgevingswet,
 - o **c.** de bewoner op 31 oktober 2003 de recreatiewoning als woning in gebruik had en deze sedertdien onafgebroken bewoont, en
 - o **d.** de bewoner op 31 oktober 2003 meerderjarig was;
- **11.** ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 10, voor een termijn van ten hoogste tien jaar.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5896
Extern Zaak ID	Z/24/239744
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.3
Titel	Jaarrekening 2023 en begroting 2025 VRGZ Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Collegevoorstel W jaarrekening 2023 en begroting 2025 VRGZ
Bijlage 1: Voorlopige zienswijze Wijchen VRGZ
Bijlage 2: Adviesrapport jaarstukken 2023 en begroting 2025 VRGZ def pdf (dd 25 april 2024)
Bijlage 3: Jaarstukken 2023 VRGZ v1.0
Bijlage 4: Begroting 2025 VRGZ v1.0
Bijlage 6: Beslisnota gemeenteraad Wijchen GR VRGZ
Bijlage 7: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Voorlopige jaarrekening 2023, ontwerpbegroting 2025 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W voor te stellen de gemeenteraad te laten besluiten:

1. In te stemmen met de conceptjaarrekening 2023.
2. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028, met uitzondering van de volgende uitzetting:
 - Energielasten € 165.000
3. De brief aan het dagelijks bestuur van de VRGZ over de zienswijze op de conceptjaarrekening 2023 en begroting 2025 vast te stellen.

Aanleiding

De gemeente Wijchen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De VRGZ is op 1 januari 2004 opgericht. Het is een organisatie voor brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband van 14 gemeenten is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

Aan de deelnemende gemeenten heeft het dagelijks bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 aangeboden. Het dagelijks bestuur verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 10 juni 2024 kenbaar te maken.

Beoogd effect

Door het jaarlijks beoordelen van de jaarrekening en begroting van de VRGZ houdt onze gemeente zicht op de stand van zaken bij deze gemeenschappelijke regeling. Met het voorleggen van onze zienswijzebrief verzoeken wij het algemeen bestuur van de VRGZ om rekening te houden met onze zienswijze bij de vaststelling van de jaarrekening en de begroting.

Argumenten

Conceptjaarrekening 2023

1.1 De onafhankelijke accountant heeft de conceptjaarrekening 2023 van de VRGZ goedgekeurd.

Op 25 april 2025 heeft de VRGZ de controleverklaring van de onafhankelijke accountant ontvangen. Uit de controleverklaring blijkt dat de conceptjaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de VRGZ op 31 december 2023, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Er zijn verder geen bijzonderheden geconstateerd en/of opmerkingen geplaatst die relevant zijn voor de zienswijze.

1.2 De algemene reserve Crisis en Rampenbestrijding is aangevuld tot gewenste bestuurlijke norm van 5%

Indien positieve resultaten worden behaald geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 207.000 aan de bestaande algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt.

1.3 Aan het Algemeen Bestuur wordt met deze jaarrekening voorgesteld het overige resultaat toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

Aan het Algemeen Bestuur is voorgesteld om een nieuwe bestemde reserve te vormen voor de kosten die voortkomen uit de herziening van het MJOP. Iedere vijf jaar is er sprake van een herijking van het MJOP, conform bestuurlijke wens. Het voorstel luidt om het resultaat dat resteert na toevoeging aan de algemene reserve, toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve (€ 2.555.000). Deze reserve wordt voorgesteld om stabiliteit te bieden gedurende het onderzoek kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed. Het positieve resultaat over 2023 leidt niet tot een teruggave voor de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden hebben het Algemeen Bestuur verzocht eerst met een plan te komen rondom de toekomst van het vastgoed alvorens te komen tot een structurele verhoging. Hiervoor loopt dit jaar een onderzoek. Naar aanleiding van het onderzoek naar kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed, kan beoordeeld worden welke middelen er precies nodig zijn. Hier wordt in de zienswijze aandacht voor gevraagd.

1.4 Door het aanvullen van de reserve aanvaardbare kosten RAV is bijna de gewenste norm van 10% bereikt.

Door toevoeging van het resultaat aan de bestemde reserve RAV is de reserve nu 9% van de opbrengsten. De bekostiging van de RAV loopt echter niet via de deelnemende gemeenten, maar via zorgverzekeraars. Omdat dit toch onderdeel uitmaakt van de gehele conceptjaarrekening wordt hier ook een uitspraak over gevraagd.

1.5 Adviesfunctie: instemmen met de conceptjaarrekening en de bestemmingsvoorstellen van de VRGZ.

Het advies van de Adviesfunctie is om in te stemmen met de voorlopige conceptjaarrekening 2023 en het over 2023 behaalde resultaat. Ook adviseert de Adviesfunctie de deelnemende gemeenten in te stemmen met de bestemmingsvoorstellen van het positieve resultaat van € 3.076.000. Een overzicht van de bestemmingsvoorstellen is weergegeven bij 'financiën'.

Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

2.1. Conceptbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van de VRGZ is met inbegrip van de reserves structureel sluitend.

Een van de belangrijkste voorwaarden om in te stemmen met de begroting is dat deze structureel sluitend is. In 2025 is een incidenteel nadeel van € 100.000 aangezien de incidentele lasten € 200.000 bedragen en de incidentele baten € 100.000 ten behoeve van de kantoorautomatisering. Door het inzetten van de reserve herziening meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is de begroting structureel sluitend.

2.2. Ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van de VRGZ is conform de BRN-norm.

De Adviesfunctie stelt, in samenspraak met de verschillende gemeenschappelijke regelingen, de begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (hierna: BRN) op. De notitie BRN 2025 vormt de planning en financiële uitgangspunten die de gemeenschappelijke regelingen kunnen hanteren bij het opstellen van hun jaarrekening en begroting.

2.3 De uitzettingen die gericht zijn op de primaire dienstverlening, zijn nodig om cruciale dienstverlening kunnen waarborgen, anders dan de Adviesfunctie adviseert.

De hogere deelnemersbijdrage bestaat onder andere uit arbeidsmarktproblematiek en formatie veilig bouwen. Net zoals gemeenten heeft de VRGZ in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Een uitbreiding van de formatie werving en selectie is noodzakelijk vanwege sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt er extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. In de begroting 2024 is door het Algemeen Bestuur ingestemd met de uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte. Na een jaar zou worden gekeken of dit voldoende was. Het aantal aanvragen is wederom toegenomen en de complexiteit zal niet afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel om nogmaals 1 fte à € 95.000 toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om de wettelijke termijnen van vergunningen te behandelen. Door capaciteitsgebrek kan er niet tijdig een advies worden uitgebracht met als gevolg dat hiermee mogelijk gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

2.4 Voorbehoud op uitbreiding formatie veilig bouwen

De stijgende aanvragen en procesoptimalisatie zijn de aanleiding voor de VRGZ om nog een extra fte aan te stellen voor veilig bouwen. Daarbij komt de VRGZ eerst met de evaluatie (eind 2024) van de implementatie van de reeds beschikbare extra fte en de mogelijkheden voor procesoptimalisatie. Dit voorbehoud en betere onderbouwing zien wij graag tegemoet.

2.5 De uitzettingen m.b.t. energielasten liggen niet in lijn met de regels over de indexering.

Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten voor de VRGZ. De VRGZ raamt hiervoor € 165.000. De VRGZ heeft een nieuw contract af moeten sluiten in hoogtijdagen, als gevolg van faillissement van de vorige maatschappij. Prijsstijgingen moeten binnen de reguliere BRN-norm worden opgevangen, zoals de Adviesfunctie ook aangeeft.

2.6 In de meerjarenraming 2026-2028 is opgenomen dat door het MJOP de onderhoudskosten gaan stijgen.

Er is een herziening van het MJOP. Op basis daarvan kan al geconcludeerd worden dat er nu al noodzakelijk onderhoud nodig is om de condities van de panden op peil te houden. Deze te verwachte hogere kosten worden t/m 2027 gedempt door de voorgestelde bestemde reserve herziening MJOP. Vanaf 2028 is deze bestemde reserve uitgeput, daarvoor wordt in 2028 een hogere bijdrage verwacht. In de zienswijze wordt aangegeven dat we hier kennis van nemen.

Zienswijze

3.1 De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze te geven.

Het recht om een zienswijze te geven is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. In lijn met bovenstaande besluiten zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde voorlopige zienswijzebrief. Hiermee wordt het dagelijks bestuur van de VRGZ geïnformeerd over de zienswijze van de gemeente Wijchen ten aanzien van de 'conceptjaarrekening 2023' en de 'ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028'.

3.2 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage gemeente Wijchen

In de Kaderbrief 2025 VRGZ zijn ontwikkelingen geschetst die op de VRGZ afkomen. Er zijn diverse autonome ontwikkelingen en wettelijke verplichtingen, die voortvloeien uit wettelijke taken van de veiligheidsregio. Deze zijn onontkoombaar en niet beïnvloedbaar

door de VRGZ. De VRGZ zoekt naar verzachtende maatregelen, maar een uitzetting is onvermijdelijk om de huidige kerntaken uit te kunnen blijven voeren. In de begroting zijn geen verdere mogelijkheden om dit op te lossen zonder de primaire dienstverlening aan te tasten. Dit is aangegeven in de Kaderbrief 2025 VRGZ.

In de begroting 2025 is van de VRGZ staat een hogere gevraagde deelnemersbijdrage. Dit heeft betrekking op de reguliere indexering (4,62%), een project natuurbrandbeheersing, innovatie bij de brandweer, arbeidsmarktproblematiek, juridische ondersteuning, formatie veilig bouwen, versterken informatieveiligheid, energielasten en herziening MJOP.

3.3 Door in de zienswijzebrief de financiële uitdaging waar alle gemeenten mee kampen te benoemen, maken we de GR tijdig deelgenoot van onze financiële uitdaging. In de zienswijzebrief nemen we een passage op, waarin we toelichten wat onze (financiële) uitdagingen de komende jaren zijn.

Tegenargumenten

- a. Met de nieuw te vormen reserve Herziening MJOP wordt een structurele uitzetting met incidentele middelen gedekt.*

Uit de herziening van het MJOP blijkt dat de dotatie aan de voorziening onderhoud structureel met € 619.000 verhoogd moet worden. Deze stijging wordt de eerste jaren gedekt door de nieuw te vormen reserve Herziening MJOP. In de jaarrekening 2023 stelt de VRGZ voor om het resultaat te bestemmen in deze reserve. Tot en met 2027 wordt de stijging van de dotatie aan de voorziening gedekt uit deze reserve Herziening MJOP in plaats van een structurele verhoging van de deelnemersbijdragen. De VRGZ geeft aan dat deze methode stabiliteit biedt tijdens de onderzoeken naar de kostenverdeelssystematiek en toekomstverkenning vastgoed. De gemeente Wijchen heeft het uitgangspunt dat we niet onnodige reserves bij de GR'en willen hebben. Deze reserve gaat tegen dit principe in.

- b. Financiële risico's niet helemaal afgedekt maar wel sterk verbeterd.*

Als alle risico's zich tegelijkertijd voordoen is de verwachte weerstandscapaciteit niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculerde risico's te dekken. Naarmate de gecalculerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen moeten treffen. Dit is een risico voor de deelnemende gemeenten, ieder naar rato van de bijdrage. Voor de gemeente Wijchen is dat € 58.900. Dit is wel sterk verbeterd ten opzichte van voorgaande jaar, vanwege de risico inschatting m.b.t. prijsstijgingen. Het aanvullend risico wordt opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen in de gemeentelijke begroting 2025.

Financiën

Conceptjaarrekening 2023

De inbreng van de gemeente Wijchen voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2023 begroot en gerealiseerd op € 2.899.542. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting.

Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is € 3.076.000 positief en bestaat uit:

- C&R € 2.762.000 positief

Het resultaat van het programma C&R is positiever dan de begroting en conform verwachting in de tussentijdse rapportage tot en met augustus 2023. Uit een analyse blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief. Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud werkmaterieel, huisvestingslasten en energie), een toenemende complexiteit van incidenten (vrijwilligersvergoedingen) en stijging van de kosten

voor Arbo aspecten en werving & selectie (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim).

- *RAV € 314.000 positief*

Het resultaat van het programma RAV is positiever dan in de begroting werd aangenomen. Het resultaat wordt veroorzaakt door aanvullende afspraken over de financiering van de meldkamer na intensieve gesprekken met zorgverzekeraars. Zorgverzekeraars hebben budget ter beschikking gesteld voor extra diensten. De diensten zijn niet het hele jaar ingezet maar wel volledig gefinancierd waardoor het resultaat geflatteerd is.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2023	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€ 2.762.000	€ 314.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€ 207.000	
Toevoegen aan bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	€ 2.555.000	
Toevoegen aan reserve aanvaardbare kosten RAV		€ 314.000
Totaal	€ 0	€ 0

Ontwerpbegroting 2025

De deelnemersbijdrage voor 2025 voor onze gemeente is in de voorliggende begroting van de VRGZ als volgt opgebouwd:

Gemeentelijke bijdrage 2024	VRGZ € 48.760.837	Gemeente Wijchen € 3.099.141
Bij: index 2025 (4,62%)	€ 2.252.750	€ 143.180
Bij: Natuurbrandbeheersing	€ 100.000	€ 6.356
Bij: Innovatie brandweer	€ 150.000	€ 9.534
Bij: Arbeidsmarktproblematiek	€ 140.000	€ 8.898
Bij: Juridische ondersteuning	€ 115.000	€ 7.309
Bij: Formatie Veilig bouwen	€ 95.000	€ 6.038
Bij: Informatie veiligheid	€ 65.000	€ 4.131
Bij: Energielasten	€ 165.000	€ 10.487
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2025	€ 51.843.587	€ 3.295.074

Uitvoering of Vervolgstappen

Het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio verzoekt u om uw zienswijze vóór 10 juni 2024 kenbaar te maken. Aangezien besluitvorming tijdens de raadsvergadering van 13 juni 2024 zal plaatsvinden, wordt onder voorbehoud van besluitvorming door de raad, een conceptzienswijze brief verzonden. De definitieve zienswijze wordt na de raadsvergadering van 13 juni toegezonden.

Advies

De zienswijze is ambtelijk afgestemd met de andere regionale opdrachtgevers. Daarnaast zijn de financieel adviseurs van de WDW betrokken bij de totstandkoming van de zienswijze.

Bijlagen:

1. Concept voorlopige zienswijze
2. Advies van de Adviesfunctie
3. Jaarrekening 2023
4. Begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028
5. Raadsbrief zienswijze rekening en begroting
6. Raadsvoorstel
7. Controleverklaring accountant

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Dagelijks Bestuur
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

datum 10 juni 2024
onderwerp voorlopige zienswijze gemeente Wijchen
conceptjaarrekening 2023
en ontwerpbegroting 2025

Verzonden

contactpersoon

Esther Reijers
t 088 432 7414

ons kenmerk

Z/24/239744

Geacht bestuur,

Wij hebben uw raadsbrief met de conceptjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 ontvangen. U biedt de raad van de gemeente Wijchen de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de conceptjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025. Wij sturen u hierbij onze voorlopige zienswijze. Op 13 juni 2024 ontvangt u onze definitieve zienswijze.

Zienswijze

Allereerst willen wij onze waardering en dankwoord uitspreken over uw inzet van de afgelopen jaren. We hopen op een positieve voortzetting.

Conceptjaarrekening 2023

Wij hebben kennisgenomen van de conceptjaarrekening 2023 en de door u voorgestelde bestemmingsvoorstellen.

1. De bestemmingsvoorstellen voor het onderdeel crisis- en rampenbestrijding van het positieve resultaat van €2.762.000 zijn, om:
 - a. €207.000 toe te voegen aan de algemene reserve C&R tot 5% van de baten;
 - b. €2.555.000 toe te voegen aan de bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan.
2. Het bestemmingsvoorstel voor het onderdeel RAV is om het positieve resultaat van €314.000 toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten.

Wij kunnen ons vinden in de bestemmingsvoorstellen. Wij willen u vragen om kritisch te blijven op nieuw te vormen reserves, in deze specifiek het bestemmingsvoorstel 'herzien meerjarenonderhoudsplan'. Wij zijn van mening dat dit geen tendens mag worden. Ondanks dit standpunt, zien wij dat het wenselijk is gezien de grote opgaven van de VRGZ. We gaan er vanuit dat u op het moment dat het onderzoek naar de kostenverdeelssystematiek en de toekomstverkenning vastgoed is afgerond, de definitieve middelen die daarvoor nodig zijn, inzichtelijk maakt. Het is daarnaast wel goed dat u anticipeert op wat mogelijk komen gaat.

Ontwerpbegroting 2025

Wij hebben kennisgenomen van de ontwerpbegroting 2025. De gemeentelijk bijdragen stijgen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024. Een aantal uitzettingen, zoals arbeidsmarktproblematiek en formatie Veilig bouwen zijn noodzakelijk om de primaire dienstverlening te kunnen waarborgen. We hebben een voorbehoud op de uitzetting 'formatie veilig bouwen'. Er wordt onvoldoende onderbouwd waarom extra uitbreiding van 1 fte noodzakelijk is. We zien hiervoor graag een betere onderbouwing.

Wij kunnen ons niet vinden in de uitzetting van de energielasten. Prijsstijgingen moeten binnen de reguliere BRN-norm worden opgevangen.

Meerjarenraming 2026-2028

Wij nemen de meerjarenraming 2026-2028 ter kennisgeving aan. Wel geven wij mee dat de gemeente Wijchen, net als veel andere gemeenten, in de komende jaren financiële uitdagingen voorziet. Wij gaan ervanuit dat de VRGZ hiervan op de hoogte is en dit in overweging neemt in toekomstig gevraagde kostenuitzettingen.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen,

Mevrouw R. Helmer - Englebert
voorzitter

drs A.B.Berendsen
griffier

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Maarten Nekeman Msc/ Thijs Kistemaker/
Mozhgan Fazel
April 2024

Adviesrapport
Jaarstukken 2023
&
Begroting 2025
VRGZ

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
.....in één oogopslag	2
Inleiding	3
1. Advies	4
1.1 Advies bij de jaarstukken 2023	4
1.2 Advies bij de begroting 2025	4
2. Kaders	6
2.1 BRN-normen	6
2.2 Overige kaders	7
4. Jaarstukken 2023	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Controleverklaring accountant	8
4.3 Fiscaliteiten	8
4.4 Begroting 2023 en managementrapportages	8
4.5 Resultaatanalyse	9
4.6 Balanstoelichting	11
4.7 Voorstel bestemming resultaat	12
4.8 Deelnemersbijdragen	12
5. Gewijzigde begroting 2024	14
6. Begroting 2025	15
6.1 Algemeen	15
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders	15
6.3 Begrotingsanalyse	17
6.4 Deelnemersbijdragen	18
6.5 Meerjarenbegroting	19
7. Weerstandsvermogen	20
7.1 Algemene reserve	20
7.2 Bestemmingsreserves	20
7.3 Risico's	21

.....in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2023 (bedragen x €1.000)

Rekeningresultaat: RAV: 314
C&R: 2.762

Resultaatbestemming:
Toevoegen aan algemene reserve C&R: 207
Toevoegen aan bestemde reserve herziening MJOP: 2.555
Toevoegen aan reserve aanvaarbare kosten RAV: 314

BEGROTING 2025

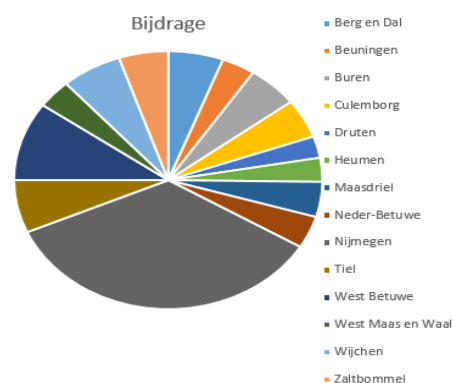
- BBV proof
- voldoet aan de BRN

VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve C&R € 2.978

Norm Algemene reserve € 3.185

Bestemmingsreserves € 1.466

Gemeentelijke bijdrage 2025

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2023 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- in te stemmen met de begroting 2025 met uitzondering van onderstaande bevindingen onder 1.2.
- de meerjarenraming 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Zie paragraaf 6.4 van dit rapport voor verdeling bijdragen naar gemeenten

Totaal deelnemersbijdrage 2023: € 45.620.425

Gewijzigde begroting 2024: € 48.760.837

Gevraagde begroting 2025: € 51.843.587

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna VRGZ).

Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de VRGZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2025, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 en resultaatbestemming 2023.

Op 24 april hebben wij onze bevindingen besproken met Michiel van Dalen, Ron Leenders, Mike Orth en Sophie Scholten.

Tijdschema zienswijze

VRGZ heeft de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aan de deelnemende gemeenten op 29 maart aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 26 april en zullen gemeenten uiterlijk 10 juni hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 4 juli 2024.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Bijzonderheid bij de VRGZ is dat er meer gemeenten in de gemeenschappelijke regeling deelnemen dan alleen deze regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De voorcalculatorische index 2025 bedraagt 4,62% voor de VRGZ. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringsystematiek verwijzen wij naar de BRN 2025. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de VRGZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden. Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2025. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.

Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2023

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de VRGZ om:

A. In te stemmen met de jaarstukken 2023 en het positieve resultaat van € 3.076.000

Crisis- en rampenbestrijding (C&R)

In te stemmen met de door het Dagelijks Bestuur van de VRGZ gedane bestemmingsvoorstellen van het positieve resultaat van € 2.762.000

B. € 207.000 toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot aan 5% van de baten

C. € 2.555.000 toe te voegen aan nieuw te vormen bestemde reserve voor herziening meerjarenonderhoudsplan.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

In te stemmen met het bestemmingsvoorstel om het positief resultaat van € 314.000

D. Het resultaat toe te voegen aan de (algemene) reserve aanvaardbare kosten RAV

1.2 Advies bij de begroting 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van VRGZ;

A. In te stemmen met de begroting 2025, met uitzondering van de volgende uitzettingen;

- Formatie Veilig bouwen € 95.000
- Arbeidsmarkt problematiek € 140.000
- Overschrijding werkkostenregeling (WKR) € 150.000
- Energielasten € 165.000

Bevindingen

In de zienswijzen op de kaderbrief is de VRGZ verzocht om rekening te houden met de beperkte budgettaire ruimte bij gemeenten vanaf 2026. De VRGZ geeft in haar aanbieding van de stukken aan dat zij dit doen en dat er alleen strikt noodzakelijke uitzettingen worden voorgesteld in de voorliggende conceptbegroting. Hoewel de adviescommissie niet de inhoudelijk toets kan doen op nut en noodzaak, heeft de adviescommissie wel de volgende bevindingen. Hierbij moet worden aangegeven dat het niet instemmen gevolgen kan hebben op de uitvoering van de taken.

Uitbreiding formatie Veilig bouwen met 1 fte

Per 2024 heeft de VRGZ al de beschikking over 1 fte extra om de stijging van de aanvragen van 1.400 in 2017 naar 1.900 in 2022 op te vangen. Daarnaast wordt gekeken naar procesoptimalisatie. Wij vinden een stijging in 2023 naar 2.000 adviezen onvoldoende aanleiding om gelijk nog een extra fte aan te stellen. Wij adviseren eerst, zoals gepland, de implementatie van de reeds beschikbare extra fte en de mogelijkheden voor procesoptimalisatie te evalueren aan het einde van 2024.

Arbeidsmarkt problematiek

De arbeidsmarktproblematiek is een erkend probleem. Ook gemeenten hebben hier mee te maken. De VRGZ stelt twee maatregelen voor om deze problematiek het hoofd te bieden. Een extra fte en een werkbudget. Gezien het verzoek van de deelnemende gemeenten om sober om te gaan met uitzettingen vraagt de adviescommissie zich af of beide noodzakelijk zijn en of één van beide maatregelen niet al voldoende effect kan sorteren. Wij adviseren om

de VRGZ te verzoeken met een voorstel te komen waarbij de aanpak van de arbeidsproblematiek gefaseerd wordt ingevoerd en waarbij het effect wordt gemonitord.

Overschrijding werkkostenregeling (WKR)

Hoewel de uitleg over de opbouw van de vrije ruimte helder is, vraagt de adviescommissie zich af waarom de VRGZ er voor kiest om de WKR te overschrijden en niet met een voorstel te komen waarbij wordt voorkomen dat er 80% eindheffing moet worden afgedragen. Wat zijn de alternatieven? Hoe gaan andere veiligheidsregio hiermee om? Wij adviseren om die reden de VRGZ te verzoeken om met een voorstel te komen om binnen de WKR te blijven.

Energielasten

De adviescommissie is van mening dat prijsstijging voor energielasten opgevangen moet worden binnen de indexatie die de BRN heeft berekend.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar pagina 18.

- B. In te stemmen met de begrotingswijziging 2024
- C. De meerjarenraming 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 3.997.000, voor zover deze de algemene reserve van de VRGZ van € 3.185.000 (na resultaatbestemming) overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire)) en de MEV (Macro Economische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers;
 - a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
 - b. Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.
2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.
3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2023). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2025

Berekening

Publicatie CEP-maart 2022: index 2024 is	3,48% (loon 3,9%, materieel 2,5%)	[1]
Publicatie CEP-maart 2023: index 2025 is	4,62% (loon 5,4%, materieel 2,8%)	[2]
Publicatie MEV-september 2023: index 2024 is	5,40% (loon 6,3%, materieel 3,3%)	[3]
		[3]
<i>Publicatie CEP maart 2022</i>		
Index 2024	3,48%	
BRN 2024	4,94%	
<i>Publicatie CEP- maart /MEV-september</i>		
Index 2025 (CEP-maart 2023)	4,62%	[2]
Actueel index 2024 (MEV-sept. 2023)	5,40%	[3]
Meegenomen index 2024 (CEP- maart 2022)	3,48%	[1]
Actualisatie/correctie index 2024	1,92%	[3]-[1]
BRN 2025	6,54%	

De GGD, ODRN en de VRGZ hebben een afwijkende indexering en zullen dan ook hun eigen berekening volgen. Volgens info van GGD, VRGZ en ODRN zal de voorcalculatorische index 2025 4,83% voor de GGD, 4,62% voor de VRGZ en 4,98% voor de ODRN zijn (in verband met weging personeel/materieel). De nacalculatie over 2023 (loonindex) is daadwerkelijk vertaald in de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024 voor de GGD en voor de VRGZ . Daarom is er voor nu geen nacalculatie over 2023.

Totaal index begroting 2025:

VRGZ: $4,62\% = 4,62\% + 0,00\%$

2.2 Overige kaders

De VRGZ heeft in haar begroting 2025 ook de financiële spelregels opgenomen. Hierbij gaat zij in op de volgende onderwerpen:

- Begroten
 - o P&C-cyclus
 - o Relatie beleid-financiën
 - o Structureel sluitende begroting
 - o Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage (zie hiervoor)
 - o Prijspeil aanpassingen
 - o Uitzettingen
 - o Onvoorzien (voor programma C&R: 0,35% van de begrote baten)
 - o Verantwoording kosten bedrijfsvoering
- Tussentijdse begrotingswijzigingen
 - o Wijzigingen binnen de financiële kaders
 - o Wijzigingen buiten de financiële kaders
 - o Resultaatbestemming
- Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie
 - o Risico's
 - o Weerstandscapaciteit
 - o Weerstandsvermogen
 - o Reservepositie

4. Jaarstukken 2023

4.1 Algemeen

In het voorwoord meldt de VRGZ dat 2023 een jaar vol uitdagingen en crisissituaties was, waarbij Veiligheidsregio Gelderland-Zuid opnieuw haar inzet heeft getoond voor de veiligheid van onze samenleving. Na een periode van langdurige betrokkenheid bij COVID-19 en de opvang van asielzoekers en Oekraïners, markeerde 2023 een keerpunt waarbij de VRGZ terugkeerde naar rustiger vaarwater.

Dit jaar was tevens het laatste van een vierjarige beleidsperiode, waarin VRGZ terugblikte op haar ervaringen en vooruitkeek naar de toekomst. De nieuwe meerjarige beleidsplannen voor 2024-2027 zijn in december 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Ook dit jaar werden zij geconfronteerd met geweld tegen hulpverleners, een zorgwekkende trend die voortdurende aandacht vereist. Het belang van respect en waardering voor hun toegewijde professionals werd opnieuw benadrukt. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid veroordeelt elke vorm van geweld tegen hulpverleners en zal zich blijven inzetten voor een veilige werkomgeving.

4.2 Controleverklaring accountant

Op 24 april heeft de accountant nog geen goedkeurende accountantsverklaring afgegeven bij de jaarrekening 2023 van de VRGZ. De oorzaak hiervan ligt buiten de macht van de VRGZ en heeft ook niet te maken met bevindingen tijdens de controlewerkzaamheden. De verwachting is dat ruim voor de besluitvorming de goedkeurende accountantsverklaring aan de deelnemende gemeenten wordt verstrekt.

4.3 Fiscaliteiten

Geen bijzonderheden.

4.4 Begroting 2023 en managementrapportages

1. *Verschuivingen binnen het programma C&R € 0*

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen t.b.v. een betere allocatie en presentatie.

2. *Loonsomstijging € 0*

Op 14 april 2023 is een akkoord bereikt over de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor personeel in dienst van veiligheidsregio's.

3. *Prijsstijging € 0*

In de vastgestelde begroting 2023 is conform de BRN (Begrotingsrichtlijnen Nijmegen) gerekend met een indexatie van de materiele kosten van 1,9%. Inmiddels is de financiële impact van de door de leveranciers aangezegde prijsstijgingen in beeld gebracht en het verschil tussen beide indexaties is opgenomen in de kolom Prijsstijging.

4. *Mutaties bestemde reserves € 522.000*

- a. In de resultaatbestemming 2022 is voorgesteld om uit het positieve resultaat een bedrag van € 270.000,- toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve prijsstijging. Dit bedrag valt in 2023 vrij ten gunste van de gemeentelijke bijdrage ter compensatie van een gedeelte van de loon- en prijsstijging.
- b. Als gevolg van uitgebreide vooronderzoeken op het gebied van de schuimvormende middelen en de aanpassingen in het kader van de DME- (dieselmotorenemissie) normeringen is een bestemde reserve gevormd. De bijbehorende kosten en vrijval hiervoor uit de bestemde reserve duurzaamheid zullen in 2023 en 2024 plaatsvinden. De uitgaven in het kader van het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer) en de procesverbetering van inkoop en aanbesteding ten behoeve van de rechtmatigheid zullen plaatsvinden in 2023 en 2024 en worden gedekt uit de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden.
- c. De transitie van de meldkamer is in 2023 afgerond. De bijbehorende bestemde reserve valt daardoor vrij. Aangezien de frictiekosten lager zijn uitgevallen valt een deel van de reserve vrij ten gunste van het resultaat. Conform de reguliere procedure is dit resultaat toegevoegd aan de algemene reserve.

5. *BDuR-middelen ten behoeve van crisisbeheersing € 0*

In augustus 2022 heeft het kabinet ingestemd met een bestuurlijk akkoord gerelateerd aan de crisisopvang van vluchtelingen waarin onder andere structurele middelen via de BDuR landelijk beschikbaar zijn gesteld voor de versterking van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Op basis hiervan

is de toegekende extra uitzetting van € 1.390.000,- voor 2023 ingezet voor uitbreiding versterking crisisbeheersing en informatiemanagement.

4.5 Resultaatanalyse

Onderstaand een overzicht van de begrote en gerealiseerde saldi in 2023.

jaar 2023; bedragen x € 1.000	C&R		RAV		Totaal VRGZ	
	begroot	realisatie	begroot	realisatie	begroot	realisatie
Saldo baten -/- lasten uit gewone bedrijfsvoering	-1.855	2.054	0	314	-1.855	2.368
reservemutaties	2.105	708	0	0	2.105	708
te bestemmen resultaat	250	2.762	0	314	250	3.076

Het jaar 2023 sluit op beide programma's samen met een overschot van € 3.076.000. De bijgestelde begroting 2023 gaf een positief resultaat van € 250.000. Onderstaand worden de belangrijkste verschillen tussen de bijgestelde begroting en de realisatie 2023 samengevat en van eventuele opmerkingen voorzien. De aandacht gaat hierbij vooral uit naar het met gemeentegeld bekostigde programma C&R.

Programma Crisis- & Rampenbestrijding

Het begrote resultaat van het programma C&R bedraagt, na inzet van de bestemde reserves € 250.000. Het uiteindelijke positieve resultaat van € 2.762.000 is grotendeels incidenteel van aard.

Aan de opbrengstzijde leiden de hogere bijdragen van Crisis- en Rampenbestrijding tot een positiever resultaat. Zo is de BDuR, als gevolg van loon- en prijscompensatie, hoger uitgevallen dan begroot. Hiernaast is de bijdrage die door het Rijk ter beschikking was gesteld voor de dekking van frictiekosten voor de transitie van de meldkamer niet nodig gebleken en kan vrijvallen. Tot slot is er een bedrag gedeclareerd bij de COA t.b.v. de crisishulpverlening voor asielzoekers en voor de gemaakte kosten in het kader van de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Ook de overige opbrengsten zijn hoger dan begroot. Dit komt door: tijdelijke detachering, extra opbrengsten vanuit de FLO, bijdrage van de Politie voor frictiekosten meldkamer en hogere doorbelasting aan de GGD.

Aan de kostenzijde vallen voornamelijk de personeelskosten en overige bedrijfskosten hoger uit dan begroot. De hogere personeelskosten worden verklaard door hogere FLO-kosten, coördinerende taak voor opvang van ontheemden en crisisopvang en opleidingskosten rondom vakbekwaamheid van de brandweerorganisatie. De overige bedrijfskosten vallen voornamelijk hoger uit door de kosten die zijn gemaakt voor de opvang van vluchtelingen en de doorstroom van statushouders.

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Verskil met begroting v=voordelig; n=nadelig
<u>Hogere bijdragen crisis- en rampenbestrijding € 4.315</u>	
Hoger uitgevallen loon- en prijscompensatie in de BDuR	557 v
Hogere ontvangsten t.b.v. 25KV-lijnen	60 v
Rijksbijdrage dekking frictiekosten meldkamer	350 v
Dekking van gemaakte kosten omtrent crisishulpverlening asielzoekers vanuit het Rijk	2.588 v
Ontvangen vergoeding vanuit het Rijk voor opvang ontheemden uit Oekraïne	760 v
<u>Hogere overige opbrengsten € 1.498</u>	
Detachering medewerkers aan andere organisaties	107 v
Extra opbrengsten door doorbelasting FLO	876 v

Bijdrage van Politie t.b.v. dekking frictiekosten transitie meldkamer	138 v
Verkoop afgeschreven materieel	210 v
Mix van over- en overschrijdingen	26 v
Hogere doorbelasting GGD	141 v
<u>Hogere personeelskosten € 1.786</u>	
Niet volledige invulling van de formatie	908 v
Kosten eerste drie maanden formatie, voor samenvoeging meldkamers	436 n
Hoger uitgevallen FLO-kosten brandweermedewerkers	876 n
Lager uitgevallen pensioenlasten	400 v
Vrijwilligersvergoedingen hoger dan begroot	68 n
Nog niet ingevulde formatie versterking crisisbeheersing vanuit extra BDuR-middelen	728 v
Externe inhuur t.b.v. coördinerende taak voor opvang ontheemden en de crisisnoodopvang	1.547 n
Vertraging binnen project Digitaal centraal	76 v
Hogere kosten vanwege het vakbekwaam blijven en worden van de brandweerorganisatie	471 n
Hogere kosten door investering in mobiliteit en doorstroming van medewerkers	100 n
Minder uitgave aan opleidingen door niet ingevulde formatie crisisbeheersing	142 v
Dotatie voorziening niet-actief personeel	70 n
Vrijval voorziening niet-actief personeel als gevolg van een nieuwe dienstbetrekkingen voor oud-medewerkers	102 v
Overstap nieuwe arbodienstverlener en begeleiding leidinggevende	55 n
Dotatie voorziening verlofsparen	300 n
Extra inzet arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie	85 n
Boete overschrijding werkkostenregeling	143 n
Mix van over- en overschrijdingen	9 v
<u>Lagere kapitaallasten € 1.301</u>	
Doorgeschoven investeringen naar 2024 door externe factoren: oorlog Oekraïne, grondstoftekorten, personeelsbezetting bij producenten.	892 v
Afwijking toerekeningrente. 1,25 t.o.v. 2% in de begroting	409 v
<u>Hogere overige bedrijfskosten € 1.218</u>	
De huisvestingskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt door latere start met uitvoering aanpassingen diesel motor emissie (€ 124.000 v), hogere kosten door aanpassing locaties naar NEN-normen (€ 100.000 n), meer reparaties en storingen aan deuren en poorten als gevolg van schades en prijsstijgingen (€ 100.000 n), gestegen energielasten (€ 130.000 n), hogere servicelasten huurlocaties (€ 30.000), hogere uitgaven t.b.v. gladheidsbestrijding en groenonderhoud (€ 30.000) en mix van onder- en overschrijding (€52.000 n)	318 n
De kosten kantoormiddelen zijn lager uitgevallen dan begroot door digitalisering in combinatie met het thuiswerken.	47 v
De kosten voor communicatieapparatuur vallen hoger uit door: hogere kosten door doorontwikkeling ICT-infrastructuur, lagere kosten door minder uitgave aan licenties door temporisering versterking crisisbeheersing en hogere kosten door aanschaf nieuwe software door toename gebruikers.	43 n
De kosten voor het wagenpark en werkmaterieel vallen lager uit dan begroot. Dit komt door hogere onderhoudskosten, onderhoudsbeurt beide blusboten, lagere brandstofprijzen en minder reisebewegingen, onderbesteding in transitie fluorvrij schuimvormend middel en mix van onder- en overschrijdingen	165 v
De kosten voor dienstverlening door derden zijn lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door: inhuur extra expertise t.b.v. realiseren duurzaamheidsaanpassingen van de Multipost (200.000 n), inhuur samenvoeging	339 v

meldkamers (60.000 n), inhuur ontwikkeling implementatie website (33.000 n), minder declaratie gemeenten piketdiensten (95.000 v), extra uitgaven projectmanagement en ontwikkeling VIK (110.000 n), kosten rondom nieuwe meldkamer vanaf 21 maart i.p.v. begin jaar (617.000 v) en mix van overige bijstellingen (30.000 v)	
Interne doorbelasting AZGZ hoger dan begroot.	211 v
Algemene kosten hoger dan begroot door kosten rondom opvang van vluchtelingen en doorstroming van statushouders, hogere accountantskosten, minder werkplek-gerelateerde kosten door temporisering van versterking van crisisbeheersing en mix van onder- en overschrijdingen	1.812 n
Post onvoorzien niet ingezet	191 v

Programma Regionale Ambulance Voorziening

Het programmaresultaat van RAV is € 314.000 positief, terwijl een saldo van € 0 is begroot. De bedrijfsopbrengsten vallen op alle posten hoger uit dan begroot. Het grootste verschil wordt verklaard door het budget aanvaardbare kosten. Deze opbrengsten zijn € 278.000 hoger dan geraamd. Een groot deel van deze hogere opbrengsten kan worden verklaard door de in 2023, net als in 2022, afgesproken uitbreiding van het aantal extra diensten, wat resulteert in een stijging van € 75.000. Het wagenparkbudget is ook uitgebreid, met een stijging van € 47.000. De overgang naar de LMS-locatie Meldkamer in Apeldoorn heeft verschillende extra kosten met zich meegebracht, totaal € 296.000. De werkelijke kosten van het vitaliteitsbeleid zijn € 170.000 lager dan begroot. Voor verdere toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 5.8 van de jaarrekening 2023. Andere hogere opbrengsten kunnen worden verklaard door hogere rijkssubsidies (€ 94.000) en overige opbrengsten (€ 546.000).

Binnen de bedrijfskosten zijn vooral de personeelskosten lager uitgevallen dan begroot (€ 223.000). In 2023 is minder formatie ingezet dan begroot, maar er is sprake van inhuur van uitzendkrachten en extra uren door medewerkers. De CAO is later dan 1 januari ingegaan, wat heeft geleid tot een voordeel van € 300.000 voor het pensioengevend salaris. Verder is er onder andere meer betaald aan FLO (€ 93.000), en zijn er hogere opleidingskosten vanwege de uitbreiding van diensten. Ook zijn de reiskosten hoger uitgevallen vanwege de vestiging van de meldkamer in Apeldoorn.

In 2023 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel geen dotatie plaatsgevonden. Een bijstelling in een aantal lopende dossiers heeft geleid tot een vrijval van € 78.000,-. Afgelopen jaar zijn veel verlof- en PLB-uren opgespaard. De reservering voor deze uren is daarom hoger dan begroot, met een nadeel ten opzichte van de begroting van € 130.000,-. De kosten voor werkkleding zijn € 67.000,- hoger dan begroot, mede door het aannemen van nieuw personeel. Voor de werving van dit extra personeel zijn hogere lasten gerealiseerd dan begroot (€ 50.000,-). De niet gemaakte kosten voor vitaliteit, vanwege het niet gebruik maken van de regeling, scheelt € 178.000,-. Overige kleine verschillen verklaren € 67.000,- hogere lasten dan begroot.

4.6 Balanstoelichting

In de balans vallen enkele zaken op:

De investeringen over 2023 bedragen €11.278.000. Deze bestaan voor het grootste deel uit Gebouwen (€ 4.423.000) en Voertuigen en bepakkingen (€ 3.718.000). Verder bestaan de investeringen uit Inventaris (€1.574.000), Verbindingsmiddelen (€ 277.000), Automatisering (€543.000), Vakbekwaamheidsmiddelen (€ 150.000) en Persoonlijke beschermingsmiddelen (€ 593.000).

Alle uitzettingen binnen de vlottende activa hebben een looptijd van kleiner dan een jaar en alle overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag (2% van het begrotingstotaal wordt uitgezet bij het Rijk. Het saldo van

uitzettingen in de Rijksschatkist bedraagt eind 2023: € 3.950.000. De overlopende activa bedraagt € 1000.000. Deze betreft met name: vooruitbetaalde onderhoudscontracten, verzekeringspremies, licenties en abonnementen.

De mutaties van de reserves in 2023 omvatten hoofdzakelijk toevoegingen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve voor herziening meerjarenonderhoudsplan, een toevoeging aan de algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding, en een bijdrage aan de reserve voor aanvaardbare kosten bij de RAV. Daarnaast is er voorgesteld om het overschot van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)-middelen te gebruiken voor de versterking van crisisbeheersing, door deze onder te brengen in een bestemde reserve.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Voorstel bestemming resultaat 2023		
Bedragen x € 1.000		
	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	2.762	314
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten		314
Toevoeging algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	207	
Toevoeging bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	2.555	
Totaal resultaat	3.076	

Algemene reserve C&R

Indien positieve resultaten behaald worden, geldt als bestuurlijk uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. De bestuurlijke norm wordt niet bereikt doordat de omzet gestegen is t.o.v. 2022. Daarom wordt voorgesteld om € 207.000 van het positieve resultaat van 2023 toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee komt de algemene reserve uit op 5% van de omzet.

Bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan

Na deze toevoeging wordt voorgesteld om het resterende resultaat (€ 2.555.000) toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve: herziening meerjarenonderhoudsplan.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Voorgesteld wordt dat binnen het programma RAV het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

4.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de bijdrage van gemeenten weergegeven. Tijdens de vergadering van 14 september 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de prijs- en loonsomstijging over 2023. De vrijval van de (ten laste van het resultaat 2022) gevormde bestemde reserve prijsstijging is hierop in mindering gebracht.

Gemeenten	Bijdrage 2023
Berg en Dal	2.636.242
Beuningen	1.602.908
Buren	2.434.125
Culemborg	2.229.826
Druten	1.229.221

Heumen	1.373.277
Maasdriel	2.003.540
Neder-Betuwe	1.845.942
Nijmegen	15.847.006
Tiel	3.015.853
West Betuwe	4.503.558
West Maas en Waal	1.638.701
Wijchen	2.899.542
Zaltbommel	2.360.684
Totaal	45.620.425

5. Gewijzigde begroting 2024

De VRGZ heeft in bijlage 7.3 de begrotingswijzigingen weergegeven. Het betreft de volgende posten.

De wijzigingen hebben zich voorgedaan nadat de begroting 2024 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit de realisatie 2023 en zijn in lijn met hetgeen in de jaarstukken 2023 staan beschreven. De wijziging heeft geen budgettaire consequenties voor de deelnemende gemeenten.

Begrotingswijziging 2024

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Vershui- vingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2024
Baten				
Rijksbijdragen	9.134	445	0	9.579
Gemeentelijke bijdragen	48.761	0	0	48.761
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.916	71	0	3.987
Overige opbrengsten	653	-40	0	613
Totaal baten	62.464	476	0	62.940
Lasten				
Personeelslasten	44.449	727	271	45.447
Kapitaallasten	7.558	-501	0	7.057
Wagenpark	2.274	50	183	2.507
Communicatieapparatuur	3.210	-117	0	3.093
Huisvestingskosten	3.918	10	744	4.672
Overige bedrijfskosten	1.516	-238	194	1.472
Onvoorzien	218	0	0	218
Rentebaten en -lasten	-510	545	0	35
Totaal lasten	62.633	476	1.392	64.501
Saldo van baten en lasten	-169	0	-1.392	-1.561
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	69	0	1.392	1.461
Resultaat	-100	0	0	-100

6. Begroting 2025

6.1 Algemeen

De VRGZ heeft in de kaderbrief aangegeven dat door het bestuur is vastgesteld dat er drie typen uitzettingen van de begroting in aanmerking kunnen komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- Buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen waar de VRGZ geen invloed op heeft en die niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- Autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

De begroting 2025 is opgebouwd uit de volgende vier onderwerpen;

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (sector Regionale Ambulance Voorziening)
- Interne bedrijfsvoering (sector Bedrijfsvoering)

Per onderwerp zijn de ontwikkelingen weergegeven.

De financiële begroting 2025 laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 719.000. Na onttrekking van de reserves ad € 619.000 blijft hier € 100.000 van over. De meerjarenraming laat over 2026 en 2027 een tekort van € 619.000 zien en voor het jaar 2028 een tekort van € 79.000. De nadelige saldi over 2025 t/m 2028 worden volledig gedekt door onttrekkingen uit de reserves. Er zijn voor 2025 incidentele baten (€ 100.000) en lasten (€ 200.000) geraamd (zie pagina 57). De begroting is daarmee structureel in evenwicht.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

Toetsing BRN-norm

In de BRN-norm is voor de VRGZ een indexatie voor 2025 opgenomen van 4,62 %. Dit percentage is opgebouwd uit een voorcalculatorische index voor loon (5,40 %) en voor materieel (2,80 %), waarbij de index voor loon 70% meetelt en de index voor materieel voor 30%. Er vindt geen nacalculatie over 2023 plaats, omdat dit al is gedaan bij de tussentijdse aanpassing van de begroting 2023.

De VRGZ heeft de indexatie conform BRN-norm toegepast op de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor neemt de gemeentelijke bijdrage als gevolg van indexatie toe met € 2.253.000.

Daarnaast wordt een aantal in de kaderbrief genoemde ontwikkelingen financieel vertaald en bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Dit betreft;

• Natuurbrand beheersing	€ 100.000
• Innovatie brandweer	€ 150.000
• Arbeidsmarkt problematiek	€ 140.000
• Juridische ondersteuning	€ 115.000
• Formatie Veilig bouwen	€ 95.000

• Informatie veiligheid	€ 65.000
• <u>Energielasten</u>	<u>€ 165.000</u>
Totaal	€ 830.000

De begroting 2025 laat een tekort zien van € 719.000. Dit tekort wordt voor € 619.000 gedekt uit de onttrekking uit de bestemmingsreserve 'Bestemde reserve herziening MJOP'.

Het begrote negatieve resultaat na mutaties reserves bedraagt € 100.000 en wordt ten laste van de algemene reserve gebracht.

Toetsing BBV-norm

Algemeen

Volgens het BBV bestaat de begroting uit een programmabegroting en een begroting naar taakvelden. Afzonderlijk moeten de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen inzichtelijk worden gemaakt.

De VRGZ heeft een overzicht van baten en lasten per taakveld opgenomen waarbij de overhead, algemene dekkingsmiddelen (onder 'algemene uitkeringen') en onvoorzien (onder 'overige baten en lasten') afzonderlijk zijn opgenomen (pagina 66 van de begroting). Per programma zijn de lasten en baten van het programma opgenomen en ook de aan het programma toe te rekenen overhead.

Voor gemeenten geldt dat de gehele deelnemersbijdrage op taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer kan worden opgenomen.

Beleidsindicatoren en kengetallen

De VRGZ heeft in de begroting beleidsindicatoren (zie begroting onderdeel 7.4) en de voorgeschreven kengetallen (zie onderdeel 5.1.3) opgenomen.

Bij de beleidsindicatoren is aangegeven dat de overhead op 23% (tegen 22% in de begroting 2023) van de totale lasten uitkomt bij het programma C&R en op 14% bij het programma RAV (14 % in de begroting 2023). Deze indicatoren zijn niet normatief en dienen voor transparantie en analyse binnen de VRGZ en t.o.v. andere veiligheidsregio's. Binnen de regio Nijmegen bestaat wel een maximering van overheadkosten en dit maximum (niet gerelateerd aan een werksoort) bedraagt 25%. Hieraan voldoet de VRGZ.

6.3 Begrotingsanalyse

De VRGZ heeft voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op pagina 43 tot en met 49 een toelichting gegeven op de verschillen tussen de begroting 2025 en de gewijzigde begroting 2024.

De stijging van de baten bedraagt € 4.632.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):

- Rijksbijdragen	+ 799
- Gemeentelijke bijdragen (zie 7.1)	+ 3.083
- Indexatie	+ 2.253
- Natuurbrand beheersing	+ 100
- Innovatie brandweer	+ 150
- Arbeidsmarkt problematiek	+ 140
- Juridische ondersteuning	+ 115
- Formatie Veilig bouwen	+ 95
- Informatie veiligheid	+ 65
- Energielasten	+ 165
- Opbrengsten bedrijfsvoering	+ 172
- Overige opbrengsten	+ 578

De stijging van de lasten bedraagt € 4.632.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):

- Personeelskosten	+ 3.375
- Kapitaallasten	+ 97
- Wagenpark en werkmateriaal	- 85
- Communicatieapparatuur	+ 235
- Huisvestingskosten	+ 252
- Overige bedrijfskosten	- 230
- Onvoorzien	+ 21
- Rentebaten en -lasten	+ 125
- Mutaties bestemde reserves	+ 842

Bevindingen

In de zienswijzen op de kaderbrief is de VRGZ verzocht om rekening te houden met de beperkte budgettaire ruimte bij gemeenten vanaf 2026. De VRGZ geeft in haar aanbieding van de stukken aan dat zij dit doen en dat er alleen strikt noodzakelijke uitzettingen worden voorgesteld in de voorliggende conceptbegroting. Hoewel de adviescommissie niet de inhoudelijk toets kan doen op nut en noodzaak, heeft de adviescommissie wel de volgende bevindingen. Hierbij moet worden aangegeven dat het niet instemmen gevolgen kan hebben op de uitvoering van de taken.

Uitbreiding formatie Veilig bouwen met 1 fte

Per 2024 heeft de VRGZ al de beschikking over 1 fte extra om de stijging van de aanvragen van 1.400 in 2017 naar 1.900 in 2022 op te vangen. Daarnaast wordt gekeken naar procesoptimalisatie. Wij vinden een stijging in 2023 naar 2.000 adviezen onvoldoende aanleiding om gelijk nog een extra fte aan te stellen. Wij adviseren eerst, zoals gepland, de implementatie van de reeds beschikbare extra fte en de mogelijkheden voor procesoptimalisatie te evalueren aan het einde van 2024.

Arbeidsmarkt problematiek

De arbeidsmarktproblematiek is een erkend probleem. Ook gemeenten hebben hier mee te maken. De VRGZ stelt twee maatregelen voor om deze problematiek het hoofd te bieden. Een extra fte en een werkbudget. Gezien het

verzoek van de deelnemende gemeenten om sober om te gaan met uitzettingen vraagt de adviescommissie zich af of beide noodzakelijk zijn en of één van beide maatregelen niet voor voldoende effect kan sorteren.

Overschrijding werkkostenregeling (WKR)

Hoewel de uitleg over de opbouw van de vrije ruimte helder is, vraagt de adviescommissie zich af waarom de VRGZ er voor kiest om de WKR te overschrijden en niet met een voorstel te komen waarbij wordt voorkomen dat er 80% eindheffing moet worden afgedragen. Hoe gaan andere veiligheidsregio's hiermee om? Wij adviseren om die reden de VRGZ om met een voorstel te komen om binnen de WKR te blijven.

Energielasten

De adviescommissie is van mening dat prijsstijging voor energielasten opgevangen moet worden binnen de indexatie die de BRN heeft berekend.

Nadere toelichting

Op 24 april zijn de bevindingen met de VRGZ besproken en is nadere uitleg gegeven over nut en noodzaak van de gevraagde uitzettingen. Hierbij blijkt dat er in 2024 al wordt ingezet op extra capaciteit bij Veilig bouwen en de arbeidsmarktproblematiek. De overschrijding van de WKR is gebaseerd op de overschrijding van afgelopen jaren. De uitzetting op de energielasten wordt veroorzaakt doordat de VRGZ een langlopend energiecontract had die onlangs afliep en waarbij de nieuwe overeenkomst hoger uitvalt. In alle gevallen vinden de uitzettingen ook al in 2024 plaats. Deze uitgaven worden incidenteel gedekt binnen de eigen middelen. Gezien de positieve resultaten in de afgelopen jaren en de gevonden dekking in 2024, ziet de adviescommissie onvoldoende reden om de uitzettingen te bekostigen door een toename van de gemeentelijke bijdrage.

6.4 Deelnemersbijdragen

Onderstaand is een tabel opgenomen waar de deelnemersbijdragen per begrotingsjaar zijn weergegeven.

Deelnemersbijdrage 2025 - 2028

Gemeenten	Aantal inwoners*	Gemeentelijke bijdrage 2024	Index 2025 (4,62%)	Natuurbrand beheersing	Innovatie brandweer	Arbeidsmarkt problematiek	Juridische ondersteuning	Formatie Veilig bouwen
Berg en Dal	35.920	2.817.715	130.178	5.779	8.668	8.090	6.645	5.490
Beuningen	26.673	1.713.249	79.152	3.513	5.270	4.919	4.041	3.338
Buren	27.798	2.601.685	120.198	5.335	8.003	7.470	6.136	5.069
Culemborg	29.924	2.383.322	110.110	4.888	7.332	6.843	5.621	4.643
Druten	19.700	1.313.838	60.699	2.694	4.042	3.772	3.099	2.560
Heumen	16.930	1.467.811	67.813	3.010	4.515	4.214	3.462	2.860
Maasdriel	26.153	2.141.460	98.935	4.392	6.588	6.148	5.050	4.172
Neder-Betuwe	25.574	1.973.012	91.153	4.046	6.069	5.665	4.653	3.844
Nijmegen	185.750	16.937.880	782.530	34.737	52.105	48.631	39.947	33.000
Tiel	42.900	3.223.458	148.924	6.611	9.916	9.255	7.602	6.280
West Betuwe	52.910	4.813.574	222.387	9.872	14.808	13.821	11.353	9.378
West Maas en Waal	20.250	1.751.505	80.920	3.592	5.388	5.029	4.131	3.412
Wijchen	42.303	3.099.141	143.180	6.356	9.534	8.898	7.309	6.038
Zaltbommel	30.650	2.523.187	116.571	5.175	7.762	7.245	5.951	4.916
Totaal	583.435	48.760.837	2.252.750	100.000	150.000	140.000	115.000	95.000

Gemeenten	Informatie veiligheid	Energielasten	Gemeentelijke bijdrage 2025	Gemeentelijke bijdrage 2026	Gemeentelijke bijdrage 2027	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2028
Berg en Dal	3.756	9.535	2.995.856	2.995.856	2.995.856	31.205	3.027.061
Beuningen	2.284	5.797	1.821.563	1.821.563	1.821.563	18.973	1.840.536
Buren	3.468	8.804	2.766.168	2.766.168	2.766.168	28.812	2.794.980
Culemborg	3.177	8.065	2.534.001	2.534.001	2.534.001	26.394	2.560.395
Druten	1.751	4.446	1.396.901	1.396.901	1.396.901	14.550	1.411.451
Heumen	1.957	4.967	1.560.609	1.560.609	1.560.609	16.255	1.576.864
Maasdriel	2.855	7.246	2.276.846	2.276.846	2.276.846	23.716	2.300.562
Neder-Betuwe	2.630	6.676	2.097.748	2.097.748	2.097.748	21.850	2.119.598
Nijmegen	22.579	57.316	18.008.725	18.008.725	18.008.725	187.578	18.196.303
Tiel	4.297	10.908	3.427.251	3.427.251	3.427.251	35.698	3.462.949
West Betuwe	6.417	16.288	5.117.898	5.117.898	5.117.898	53.308	5.171.206
West Maas en Waal	2.335	5.927	1.862.239	1.862.239	1.862.239	19.397	1.881.636
Wijchen	4.131	10.487	3.295.074	3.295.074	3.295.074	34.321	3.329.395
Zaltbommel	3.363	8.538	2.682.708	2.682.708	2.682.708	27.943	2.710.651
Totaal	65.000	165.000	51.843.587	51.843.587	51.843.587	540.000	52.383.587

6.5 Meerjarenbegroting

De lasten en baten zijn voor de jaren 2026-2028 grotendeels gelijk gehouden aan 2025.

De VRGZ stelt voor om het positieve resultaat van 2023 van het programma Crisis- en rampenbestrijding toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve voor herziening meerjarenonderhoudsplan. Deze bestemmingsreserve is in 2028 grotendeels uitgeput, waardoor er in de meerjarenraming in 2028 een extra uitzetting is genomen ter hoogte van € 540.000. Voor 2029 betekent het een verdere uitzetting van € 619.000.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

De algemene reserve van de VRGZ bestaat uit twee verschillende reserves: de algemene reserve Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (C&R) en de algemene reserve aanvaardbare kosten RAV.

De normering per programma is:

- C&R: streefwaarde tevens norm 5% van de baten
- RAV: streefwaarde 15%, normwaarde minimaal 10% van de baten

Uitgangspunt is de begin 2015 opgestelde nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' en opgenomen in de financiële spelregels. De gehanteerde normering voor de omvang van de gehanteerde reserve bestaat al geruime tijd. De VRGZ is voornemens deze normering in de loop van 2023 te evalueren. Mocht hieruit voortkomen dat het wenselijk is aanpassingen te doen in de normering of het beleid, dan zal dit in de kaderbrief opgenomen worden.

In onderstaande tabel zijn de normen en gerealiseerde waarden van de reserves bij de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 opgenomen (bedragen x € 1.000).

	Jaarstukken 2023		Begroting 2025	
	C&R	RAV	C&R	RAV
Norm	3.185	3.188	3.379	3.630
Streefwaarde	n.v.t.	4.781	n.v.t.	5.445
Werkelijk/begroot	3.185	2.945	2.984	2.944

Voor de algemene reserve van het programma crisis- en rampenbestrijding wordt in de begroting een doorkijk gegeven voor de jaren 2025 tot en met 2028. Hetzelfde geldt voor de (lasten en) baten.

Vanaf 2025 e.v. daalt, binnen programma C&R, de algemene reserve onder de norm van 5% van de baten.

7.2 Bestemmingsreserves

Het voorstel voor de resultaatbestemming is om € 207.000 in de algemene reserve te storten en deze aan te vullen tot de norm.

Daarnaast wordt bij het resultaatbestemmingsvoorstel een nieuwe vorm van bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan toe gevoegd € 2.555.000 en in de jaren 2025 tot en met 2028 onttrokken.

Hiernaast heeft het bestuur op 29 juni ingestemd met het voorstel om het overschot van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) onder te brengen in een bestemde reserve versterking crisisbeheersing.

De RAV heeft over 2023 een positief resultaat behaald van € 314.000,- Het wordt voorgesteld om dit resultaat toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

De bestaande bestemde reserve: prijsstijging (€ 270.000), cao ontwikkelingen (€ 688.000), en meldkamer (€ 450.000) zijn in 2023 volledig onttrokken. Uit de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden (€ 389.000) is een bedrag van € 244.000 onttrokken en uit de bestemde reserve duurzaamheid (€ 377.000) is een bedrag van € 69.000 onttrokken.

7.3 Risico's

In de zowel de jaarstukken (§ 4.1) als in de begroting (§ 5.1) is in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uiteengezet wat de omvang is van de risico's welke de VRGZ loopt. Deze risico's zijn gecategoriseerd en voor C&R en RAV afzonderlijk in beeld gebracht.

Vanaf de risicorapportage van 2022 zijn alle risico's waarvan de verwachtingswaarde 100% was, verwerkt in de begroting en niet langer opgenomen als een risico. Dit heeft er ook toe geleid dat de percentages voor de verwachtingswaarde zijn aangepast naar 10, 30, 50, 70 en 90%. Daarnaast zijn alle risico's opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast. Hierdoor zijn risico's verdwenen, bestaande risico's samengevoegd of juist uitgesplitst en nieuwe risico's toegevoegd. De risico's zijn verdeeld in de volgende vier categorieën: nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's, maatschappelijke risico's, economische risico's, bedrijfsvoering.

De VRGZ benoemt in het jaarverslag de tien grootste risico's. In deze tabel is het risico omtrent CAO wijzingen, wat vorig jaar bovenaan stond, weggehaald. Het risicobedrag omtrent kapitaallasten vastgoed is verdubbeld en het risicobedrag m.b.t. arbeidsproblematiek en het risicobedrag m.b.t. klimaatverandering zijn verhoogd. Het risico rondom leveringsproblematiek is nieuw in deze tabel. Tot slot is het risico m.b.t. prijsstijgingen fors gedaald.

		Algemene reserve saldo 2023 (na resultaatbestemming)	Risico's (na weging kans x omvang)	
C&R		€ 3.185.000	€ 3.997.000	Risico's hoger dan algemene reserve
RAV		€ 2.945.000	€ 1.047.000	Risico's lager dan algemene reserve

Bedragen * € 1.000	Verwachting swaarde afzonderlijke risico's 2022	Verwachting swaarde afzonderlijke risico's 2023	Noodzakelij ke risico capaciteit VRGZ 2022	Noodzakelij ke risico capaciteit VRGZ 2023	Noodzak elijke Risico capacitei t RAV 2022	Noodzak elijke risico capacitei t RAV 2023	Noodzak elijke Risico capacitei t C&R 2022	Noodzak elijke Risico capacitei t C&R 2023
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	€ 2.750	€ 2.300	€ 790	€ 686	€ 45	€ 48	€ 745	€ 638
Maatschappelijk risico's	€ 800	€ 800	€ 280	€ 280	€ 105	€ 0	€ 175	€ 280
Economische risico's	€ 5.150	€ 375	€ 3.570	€ 188	€ 508	€ 70	€ 3.062	€ 118
Bedrijfsvoering	€ 6.425	€ 6.900	€ 3.288	€ 3.890	€ 702	€ 929	€ 2.586	€ 2.961
Totaal	€ 15.125	€ 10.375	€ 7.928	€ 5.044	€ 1.360	€ 1.047	€ 6.568	€ 3.997

Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's (€ 3.997.000 C&R) de algemene reserve (€ 3.185.000) overschrijden; dit naar rato van hun aandeel in de VRGZ. Het gaat hier om een totaalbedrag van € 812.000. Dit is aanzienlijk een lagere overschrijding dan vorig jaar doordat enkele risico's zijn verminderd of weggevallen. Het gaat hierbij voornamelijk om de risico's omtrent cao-wijzigingen en prijsstijgingen.

Zie onderstaande tabel:

Gemeenten	Risico's algemene reserve	
Berg en Dal	€	50.006
Beuningen	€	38.598
Buren	€	38.848
Culemborg	€	41.997
Druten	€	27.146
Heumen	€	23.607
Maasdriel	€	36.534
Neder-Betuwe	€	35.702
Nijmegen	€	255.389
Tiel	€	60.222
West Betuwe	€	74.058
West Maas en Waal	€	28.146
Wijchen	€	58.900
Zaltbommel	€	42.848
Totaal	€	812.000

Jaarstukken 2023

Colofon

Versienummer: 1.0
Datum: 21 maart 2024
Status: concept
Omslagfoto: VRGZ Beeldbank

Inhoud

Voorwoord.....	4
Leeswijzer	5
1 Inleiding en ontwikkelingen	7
1.1 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	7
1.2 Regionaal Beleidsplan	8
1.3 Accenten.....	8
1.4 Specifieke risico's	10
2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding	13
2.1 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Brandweer	13
2.2 Operationele prestaties brandweer.....	14
2.3 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Crisisbeheersing.....	17
3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	23
3.1 Zorgcoördinatie en landelijke meldkamer organisatie Oost Nederland	23
3.2 Urgentieklassen herindeling.....	23
3.3 Uitbreiding diensten.....	24
3.4 Prestaties.....	24
4 Paragrafen.....	27
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	27
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	33
4.3 Financiering	34
4.4 Organisatie en bedrijfsvoering	36
4.5 Verbonden partijen	41
5 Jaarrekening	43
5.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december	43
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	45
5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering.....	46
5.4 Toelichting balans	51
5.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding	60
5.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding.....	64
5.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening.....	75
5.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening.....	77
5.9 Rechtmatigheidsverantwoording.....	83
5.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening	85
5.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)	87
5.12 Taakvelden	90
5.13 Opvang ontheemden Oekraïne en crisishulpverlening.....	93
5.14 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	95
6 Bijlagen.....	101
6.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst	101
6.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst	103
6.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/- overschot	104
6.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot.....	105
6.5 Investerings.....	106
6.6 Leningen	111
6.7 Bijdrage deelnemende gemeenten.....	112
6.8 Beleidsindicatoren.....	113
6.9 Bestuur en vaststelling jaarrekening.....	114
7 Verklaring van afkortingen	118

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt de jaarrapportage over 2023, een jaar met uitdagingen en crisissituaties, waarbij Veiligheidsregio Gelderland-Zuid zich wederom heeft ingezet voor de veiligheid van onze samenleving. Het jaar 2023 markeerde ook een keerpunt, na jaren die voor onze organisatie gekenmerkt werden door langdurige inzet rond COVID-19 en aansluitend de inzet ten behoeve van de opvang van asielzoekers en Oekraïners, kwamen we met de afronding van deze laatste opdracht in 2023, weer in wat rustiger vaarwater.

2023 was ook het laatste jaar van een vierjarige beleidsperiode. We hebben dan ook het afgelopen jaar gebruikt om te reflecteren op onze ervaringen en vooruitgekeken naar de toekomst en de ontwikkelingen die op ons afkomen. De ervaringen en verwachtingen ten aanzien van de toekomst samen met het risicoprofiel van onze veiligheidsregio, hebben geleid tot onze nieuwe meerjarige beleidsplannen voor de periode 2024-2027 die in december 2023 door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld.

Helaas hebben we ook dit jaar te maken gehad met geweld tegen hulpverleners. Een zorgwekkende ontwikkeling die onze aandacht vraagt. Het belang van respect en waardering voor de toegewijde professionals die dag en nacht paraat staan om hulp te bieden in noodsituaties benadrukken wij hier nogmaals. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid veroordeelt elke vorm van geweld tegen hulpverleners ten zeerste en zal

zich blijven inzetten voor een veilige werkomgeving voor al onze medewerkers.

Namens de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid spreken wij de waardering uit voor de inzet van al onze medewerkers, partners en betrokken gemeenten. Terugkijkend naar 2023 hebben we ons wederom gezamenlijk ingespannen voor een veilige en veerkrachtige gemeenschap.

*Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Maart 2024*

Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt conform bestuurlijke afspraak gerapporteerd over de substantiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023. Wanneer de activiteiten zich hebben ontwikkeld conform de begroting is er geen reden tot rapporteren. Hierdoor krijgen het bestuur en de gemeenteraden beter zicht op de belangrijkste inhoudelijke activiteiten en prestaties.

De jaarstukken 2023 zijn als volgt opgebouwd:

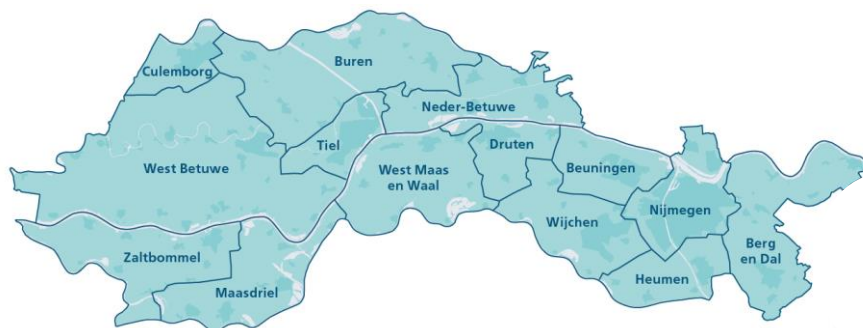
Hoofdstuk	Inhoud
1	Een algemene inleiding met de belangrijkste ontwikkelingen in 2023 en de belangrijkste resultaten gerelateerd aan het beleidsplan 2024 – 2027.
2	Een beschrijving van de beleidsmatige en operationele resultaten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding: Brandweer en Crisisbeheersing.
3	Een beschrijving van de beleidsmatige en de operationele resultaten van het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV).
4	Een financieel-technisch hoofdstuk: de voorgeschreven paragrafen van verantwoording: ▪ weerstandsvermogen en risicobeheersing; ▪ onderhoud kapitaalgoederen; ▪ financiering; ▪ organisatie en bedrijfsvoering; ▪ verbonden partijen.
5	De balans en baten en lasten over het jaar 2023: de financiële resultaten van beide programma's met een analyse van de totstandkoming hiervan. Tevens een beschrijving van de samenstelling van het bestuur van de VRGZ en de portefeuillevverdeling hierbinnen.
6	Bijlagen.
7	Verklaring van de gebruikte afkortingen.

Inleiding

1 Inleiding en ontwikkelingen

1.1 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Figuur 1.1: geografische omvang VRGZ

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, meldkameractiviteiten en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De VRGZ draagt bij aan een veilige regio waarin de inwoners en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweezorg, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet de VRGZ samen met

de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partijen.

Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn. Dit vormt het bestaansrecht van de gemeenschappelijke regeling waar inwoners en bedrijven van Gelderland-Zuid op moeten kunnen vertrouwen.

Dit regionale samenwerkingsverband van veertien gemeenten¹ is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De samenwerking in deze regio is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op de activiteiten die in de begroting 2023 werden aangekondigd en relevante ontwikkelingen die zich in 2023 voordeden.

De beschreven activiteiten zijn gerelateerd aan de hoofdtaak van de VRGZ: de operationele dienstverlening op de terreinen van brandweezorg, ambulancezorg, meldkamer en de voorbereiding van de crisis- en rampenbestrijding. Daarbij waren de volgende uitgangspunten leidend: we werken (steeds meer) risicogericht en aan maatwerkoplossingen; we werken samen met gemeenten en andere overheidspartners en inwoners en bedrijven aan onze dienstverlening; we hebben als ambitie dé partner te zijn op het gebied van fysieke veiligheid, met oog voor sociale veiligheid, met uitstekende dienstverlening aan iedereen die woont, werkt en verblijft in Gelderland-Zuid in het creëren

¹ In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West-Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.

van een veilige leefomgeving. Naast het uitvoeren van basistaken is gewerkt aan een aantal specifieke ontwikkelingen: versterking samenwerking en afstemming; risicogerichte benadering; versterken weerbare samenleving en het toekomstbestendig houden van de veiligheidsregio. Ook was er in 2023 extra aandacht voor de gevolgen van specifieke risico's: cyberrisico's, criminaliteit voor fysieke leefomgeving/fysieke veiligheid, extreem weer en energietransitie.

1.2 Regionaal Beleidsplan

In 2023 zijn nagenoeg alle activiteiten uit het Regionaal Beleidsplan 2022-2023 afgerond of opgenomen in de reguliere werkzaamheden. De twee nog openstaande activiteiten (Actualisatie programma Risicobeheersing Brandweer en het Zorgrisicoprofiel GHOR²) worden opgeleverd in het tweede kwartaal van 2024.

Met medeneming van de reacties van de gemeenteraden zijn het Regionaal Risicoprofiel, het Regionaal Beleidsplan en het Regionaal Crisisplan 2024-2027 op 21 december 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Planvorming is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met andere sectoren, gemeenten en partners veiligheid. De drie regionale beleidsplannen zijn [hier](#) te downloaden.

1.3 Accenten

Kennisnetwerk versterken t.b.v. advisering en crisisbeheersing

Met de netwerkanalyse is gekeken naar taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de veiligheidsregio en haar netwerkpartners op de verschillende crisistypen uit het Regionaal Risicoprofiel. Daarbij is met name stil gestaan bij de nieuwe risico's en eventuele nieuwe netwerkpartners die hieruit voortvloeien. De netwerkanalyse is als input meegenomen bij het opstellen van de nieuwe beleidsplannen.

Flexibele crisisorganisatie

De mogelijkheid om flexibel op te schalen en de crisisorganisatie in te richten is in de vorm van een crisisroutekaart meegenomen bij de herziening van het Regionaal Crisisplan 2024-2027 (zie ook paragraaf 2.3.4).

Organisatie voorbereiden op Omgevingswet

Met de Omgevingswet wordt de rol van regelruimte van de gemeente in het veilig en gezond inrichten van de leefomgeving groter. Gemeenten besluiten bijvoorbeeld zelf over hoe bluswater en bereikbaarheid geregeld worden. Maar ook de manier van werken verandert: gemeenten stellen omgevingsvisies en omgevingsplannen op, waar de veiligheidsregio op moet inspelen. Meedenken en adviseren aan de voorkant van ontwikkelingen is hierbij van belang. Ook wordt het uitgangspunt van advisering bij een aanvraag 'ja, tenzij' in plaats van 'nee,

² Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

mits'. Dit alles vraagt van de veiligheidsregio een andere manier van adviseren.

De VRGZ heeft zich op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 voorbereid op de volgende manier:

- Met de omgevingsdiensten en gemeenten zijn gesprekken gevoerd over taken en rollen in het kader van de Omgevingswet;
- De dienstverleningsovereenkomst met gemeenten en omgevingsdiensten is ondertekend;
- De werkprocessen zijn ingericht;
- Medewerkers zijn opgeleid en getraind voor hun taken en rol in het kader van de Omgevingswet;
- Zes adviseurs zijn specifiek geoefend voor deelname aan de omgevingstafels van de gemeenten;
- De VRGZ is klaar voor aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO).

Samenhang Regionaal Risicoprofiel en advisering gemeenten in relatie tot de Omgevingswet

Met de gemeenten is nagegaan welke risico's uit het regionale risicoprofiel en andere risico-inventarisaties in de gemeenten spelen en waarop de veiligheidsregio adviseert om de samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio te versterken. In 2023 zijn hierover al met de meeste gemeenten gesprekken gevoerd; de overige staan gepland voor begin 2024. In die gesprekken is aan de hand van een praatplaat gesproken over mogelijke risico's in de gemeente op basis van het Regionaal Risicoprofiel, historische gegevens over incidenten op het gebied van de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure

(GRIP) en historische uitrukcijfers van de brandweer en ambulance. Verder zijn de samenwerking en advisering onderwerp van gesprek.

Gedeelde visie op risico's, advisering, toezicht en handhaving

In 2023 zijn samen met gemeenten en de omgevingsdiensten de Integrale Risicoanalyse (IRA) en de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) opgesteld. Daarin zijn de processen en producten op het gebied van advisering, toezicht en handhaving door de brandweer vastgelegd. Met dit als basis worden werkafspraken gemaakt, die ook flexibiliteit bieden. De behoefte daaraan komt voort uit de praktijk van de afgelopen jaren. Het voorstel om over te gaan van een statische naar een dynamische werkwijze wordt in het tweede kwartaal 2024 aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

Informatiegestuurd werken (VIK) en dynamisch risicoprofiel

In juli 2022 is het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) ingericht. Daarmee beschikt de VRGZ over een realtime beeld van het dynamisch risicoprofiel van kwetsbaarheden en dreigingen die tot incidenten kunnen leiden. In 2023 is gewerkt aan de doorontwikkeling van het VIK (zie ook paragraaf 2.3.6).

Landelijke Meldkamer Samenwerking

Dinsdag 21 maart 2023 zijn de meldkamers in Arnhem, Hengelo en Apeldoorn succesvol gemigreerd naar de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland. Op de Meldkamer Oost-Nederland komen alle spoedeisende meldingen uit Gelderland en Overijssel binnen van burgers en bedrijven in nood op het gebied van zorg en veiligheid.

De afgelopen jaren is in diverse werkgroepen toegewerkt naar de overgang. Zo is er een organisatieplan opgesteld en een sociaal plan. En is

er gewerkt aan harmonisatie van alarmeringsregelingen en werkprocessen. Doel is om harmonisatie voor zover als kan door te voeren en het werk van de centralist overzichtelijk te maken zodat daarmee de beste kwaliteit geboden kan worden. Enig maatwerk voor de veiligheidsregio's blijft onvermijdelijk om recht te doen aan organisatie verschillen.

Zorgcoördinatiecentrum (ZCC)

In het ZCC aan de Beekstraat in Arnhem werken collega's van ambulancezorg Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid samen bij het aannemen van planbare ambulancezorg. In 2024 zal binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) bekeken worden op welke wijze de zorgcoördinatie definitief kan worden ingevoerd en wat hiervoor nodig is.

1.4 Specifieke risico's

Cyber

Naast dat we ons richten op onze eigen cyberveiligheid (hoe gaan wij om met onze eigen en ontvangen informatie en zijn deze veilig opgeslagen), kijkt de VRGZ ook naar cyberrisico's in ons werkveld. Voor cybergevolgbestrijding (welke effecten treden op bij cyberincidenten en hoe kunnen wij ons én onze omgeving hierop voorbereiden) zijn de belangrijkste processen en crisispartners in beeld gebracht. Ook wordt er periodiek intern en extern oefeningen gehouden met digitale incidenten (zie ook paragraaf 2.3.5).

Gevolgen criminaliteit voor de fysieke leefomgeving

In 2023 is een verkenning gedaan naar "Gevolgen van criminaliteit voor de fysieke leefomgeving" in relatie tot het werk van de veiligheidsregio. Incidenten die voortkomen uit sociale veiligheid zoals criminaliteit kunnen gevolgen hebben op de fysieke veiligheid in de fysieke leefomgeving. De brandweer en ambulancedienst hebben bijvoorbeeld te maken met hulpverlening bij branden en ongevallen ten gevolge van drugscriminaliteit. Uit de verkenning is gebleken dat dit risico op dit moment voldoende operationeel is afgedekt en is opgenomen in de reguliere werkzaamheden.

Energietransitie

In 2023 is als speerpunt ingezet op publieksvoorlichting over een veilige energietransitie, in samenwerking met de veiligheidsregio's in Oost-5-verband en in afstemming met Brandweer Nederland. Ook in 2024 zal hier op ingezet worden.

Bij advisering Omgevingsveiligheid en Veilig Bouwen zijn twee medewerkers geschoold op dit gebied, die intern de medewerkers trainen op advisering bij risico's door nieuwe energiebronnen, -dragers en opslag ervan. Bijvoorbeeld op het gebied van externe veiligheid bij opslag van lithiumbatterijen of bij windturbines.

Verder heeft de vakbekwaamheid van de brandweer veel aandacht gekregen door het oefenen met virtual-realityscenario's voor het bestrijden van incidenten als gevolg van de energietransitie.

Extreem weer

Door toenemende warmte, droogte, meer zon en lage grondwaterstand zal het aantal natuurbranden toenemen. Ook kunnen natuurbranden door klimatologische ontwikkelingen intenser worden. In 2023 zijn lokale initiatieven ontwikkeld gericht op natuurbrandbeheersing. Ook heeft VRGZ deelgenomen aan de voorbereiding van het project 'Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing' van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid. Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan dit project, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt.

Daarnaast is in het programma Vakbekwaamheid extra aandacht gegeven aan natuurbrandbestrijding. In 2024 krijgt dit verder opvolging.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

In dit tweede hoofdstuk wordt verslag gedaan van het programma Crisis- en Rampenbestrijding dat wordt gevormd door de sector Crisisbeheersing en de sector Brandweer. In de sector Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht.

In de eerste twee paragrafen worden de beleidsmatige en operationele resultaten van de sector Brandweer beschreven, in de derde paragraaf staat de sector Crisisbeheersing centraal.

2.1 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Brandweer

Operatie VLAM

Het project Operatie VLAM (Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal voor nu en (over)Morgen) heeft in 2021 en 2022 veel activiteiten opgeleverd om vrijwilligers te vinden, te binden en te boeien. Dit in co-creatie met gemeenten, werkgevers, burgers en vrijwilligers zelf. Als project is VLAM eind 2021 afgesloten. De daaruit voortgekomen activiteiten zijn in 2022 structureel opgenomen in de bedrijfsvoering. VLAM is als project eerder dan begroot afgerond en heeft dan ook geen doorloop meer gehad naar 2023.

Taakdifferentiatie

In 2018 is gebleken dat het stelstel van vrijwilligheid bij de brandweer niet in lijn is met Europese regelgeving. Om vrijwilligheid in stand te kunnen houden is als oplossing uitgewerkt dat er voor vrijwilligers geen verplichting meer mag zijn om op te komen bij een alarmering. Nu kent de brandweer nog twee vormen van verplichting: consignatie (verplichte beschikbaarheid op bepaalde momenten) en kazernering (vrijwilligers houden zich in de kazerne verplicht beschikbaar volgens een bepaald rooster). Het Veiligheidsberaad heeft aan de minister van Justitie en Veiligheid randvoorwaarden meegegeven voor de implementatie van deze bouwsteen, waaronder een financiële vergoeding. Met de minister wordt overlegd wat nodig is om tot invulling van de randvoorwaarden te komen.

VRGZ heeft al in 2022 de structurele consignatie van vrijwilligers op vier posten beëindigd middels een afbouwregeling, ook in het kader van uniformiteit in de regio.

Dekkingsplan 2024-2027

Het Dekkingsplan 2024-2027 omvat de vier kerntaken van de brandweer: brand, hulpverlening, incidentbestrijding op het water en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen. Het dekkingsplan is aan de hand van een nieuwe landelijke uniforme systematiek opgesteld. Nieuw daarin is ook de methodiek van gebiedsgerichte opkomsttijden die de huidige objectgerichte opkomsttijden vervangen. (zie ook paragraaf 2.2). Op 21 december 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het concept-dekkingsplan. In het eerste kwartaal van 2024 wordt gemeenteraden de gelegenheid geboden zienswijzen in te dienen op het

dekkingsplan waarna het voor definitieve besluitvorming in april 2024 aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.

Splitsing piketten HOvD/AGS

Met ingebruikname van het nieuwe AGS-voertuig is vanaf 2 januari 2023 het eerdere piket van de Hoofdofficier van Dienst (HOvD) volgens planning gesplitst in twee afzonderlijke piketten: piket HOvD en piket Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS). Er is één piket Adviseur Gevaarlijke Stoffen voor de gehele regio.

Regionale Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid

Op grond van de Wet veiligheidsregio’s zijn gemeenten primair verantwoordelijk voor voldoende bluswater en goede bereikbaarheid. De veiligheidsregio heeft een adviesrol naar de gemeenten. In het Regionaal Beleidsplan 2020-2023 is de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid 2019 benoemd als één van de documenten die gebruikt worden om die adviesrol vorm te geven. Op basis van die handreiking is in samenspraak met de gemeenten de Regionale Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid VRGZ opgesteld waarin het eigen regionale adviesbeleid op het gebied van bluswater en bereikbaarheid is geformuleerd. Daarin zijn keuzes gemaakt op basis van regionale interventie- en omgevingskenmerken. De handreiking draagt bij aan het versterken van uniformiteit en de samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio. Het Algemeen Bestuur heeft in november 2023 ingestemd met de Regionale Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid VRGZ waardoor de onderwerpen bluswater en bereikbaarheid geborgd zijn voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

2.2 Operationele prestaties brandweer

Cijfers incidenten

Het aantal incidenten voor branden, hulpverleningen en loze meldingen over 2023 komt uit op de volgende cijfers:

Resultaten	2021	2022	2023
Aantal branden	1.410	1.587	1.317
Aantal hulpverleningen	2.311	2.522	2.086
Aantal loze meldingen	565	608	500

Tabel 2.2: aantal incidenten

Het totaal aantal branden laat een daling zien ten opzichte van vorig jaar. Oorzaak daarvan is het lagere aantal buitenbranden dan in 2022 (zie tabel 2.2a). Ook het aantal gebouwbranden is iets gedaald.

Het aantal hulpverleningen ligt bijna een vijfde lager dan in 2022. Dit heeft vooral te maken met veel minder incidenten in de categorie ‘leefmilieu’. Dit is vooral het gevolg van het gegeven dat er in 2023 minder stormen of ander extreem weer zijn geweest die gepaard gaan met veel alarmeringen.

Het relatief lage aantal loze meldingen laat zien dat het effect van het beleid om dit aantal terug te dringen structureel is geworden.

Hieronder zijn de cijfers van branden en hulpverleningen uitgesplitst in de belangrijkste categorieën:

Resultaten	2021	2022	2023
Branden			
(Bij-)Gebouwen	360	342	328
Buitenbranden	631	854	596
Overig (kleine branden)	419	391	393
Hulpverleningen			
Ongevallen	611	632	545
Gezondheid	400	475	480
Leefmilieu	633	811	556
Overig	667	604	505

Tabel 2.2a: aantal incidenten uitgesplitst (zonder loze meldingen)

Zorgnorm

Hieronder worden de prestaties weergegeven ten opzichte van de bestuurlijke afspraken voor de opkomst van de brandweer bij incidenten (zorgnorm). Voor het bepalen van die prestaties hanteert de VRGZ de risicogerichte systematiek uit het bestuurlijk vastgestelde Brandweezorgplan basisbrandweezorg (2017). Die kent de volgende categorieën:

- voldoet (binnen de wettelijke norm aanwezig);
- aanvaardbaar zonder compenserende maatregelen te nemen;
- aanvaardbaar, maar met compenserende maatregelen;
- niet aanvaardbaar (boven de wettelijke tijd van 18 minuten).

Hierna worden de prestaties volgens die systematiek gepresenteerd. Voor de zorgnorm gelden alleen de maatgevende incidenten (met prio-1-

melding). Het gaat daarbij om woningbranden of gelijkwaardige gebouwbranden.

In tabel 2.2b zijn de resultaten naar de vier categorieën uitgesplitst. De zorgnorm is de optelsom van de incidenten onder 'voldoet' en 'aanvaardbaar zonder maatregelen'. De zorgnorm over 2023 komt volgens deze berekening op 69%.

Zorgnorm	2022			2023		
	Aantal	Aandeel	Zorg norm	Aantal	Aandeel	Zorg norm
Maatgevende incidenten	332	100%	73%	309	100%	69%
Voldoet	126	38%		102	33%	
Aanvaardbaar zonder maatregelen	117	35%		112	36%	
Aanvaardbaar met maatregelen	86	26%		93	30%	
Niet aanvaardbaar	3	1%		2	1%	

Tabel 2.2b: zorgnorm

De prestatie van 69% laat een lichte daling zien ten opzichte van 2022. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat meerdere posten overdag meer moeite hebben met de bezetting. Mogelijk zijn daardoor uitruktijden toegenomen.

Rapportage zorgnorm op basis van nieuwe methodiek

Het nieuwe Dekkingsplan 2024-2027 is opgesteld aan de hand van de 'Handreiking Landelijke uniforme systematiek voor dekkingssystemen'. Hierin is ook de methodiek voor gebiedsgerichte opkomsttijden opgenomen. De objectgerichte opkomsttijden (opkomsttijden die gekoppeld waren aan categorieën gebouwen en hun risiconiveau) zijn daarmee losgelaten. Gebiedsgericht houdt in dat aan een gebied (CBS-buurt) een risiconiveau toegekend wordt en op grond daarvan een bandbreedte voor de opkomsttijd van de snelste brandweereenheid die ter plaatse kan zijn. Brandweer VRGZ gaat vanaf 2024 deze methodiek toepassen.

2.2.2 Risicobeheersing

Veilig Bouwen

Het aantal adviesaanvragen blijft onverminderd hoog. In 2023 zijn 2.012 adviesaanvragen ingediend waarmee de stijging van de afgelopen jaren nog verder doorzet: van 1.685 in 2019 naar 1.900 in 2022. Daarnaast neemt de complexiteit van bouwvoorvragen toe, wat meer tijd per aanvraag kost.

Toezicht en Handhaving

In 2023 zijn 704 controles uitgevoerd. Vooral door het complexer worden van de werkprocessen en de casussen zelf vergen de controles meer tijd. Daardoor zijn minder controles uitgevoerd dan in de afgelopen jaren.

Omgevingsveiligheid

De afdeling Omgevingsveiligheid heeft in 2023 497 adviezen gegeven, onderverdeeld in de volgende adviesvormen:

Adviesvorm	Aantal adviezen
Evenementenadvisering	271
Advisering industriële veiligheid	80
Advisering ruimtelijke veiligheid	146
Totalen	497

Tabel 2.2c adviesvormen

- de adviezen evenementen zijn een optelsom van A-, B- en C-adviezen, terrasvergunningen en overige adviezen op basis van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen;
- de adviezen industriële veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen op milieu, BRZO, vuurwerk en explosieven en de ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen;
- de adviezen Ruimtelijke veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen Externe veiligheid, Instrument ruimtelijke veiligheid en Overige adviezen op het gebied van bestemmingsplannen.

Hiermee is het totale aantal adviezen weer terug op het niveau van 2019, pre COVID-19. Daarbij wordt opgemerkt dat de adviesverzoeken voor A-evenementen nog maar beperkt voorkomen als gevolg van nieuwe werkafspraken met gemeenten die deze kleine evenementen zelfstandig afhandelen. Om dit te ondersteunen zijn er seminars en trainingen georganiseerd om betrokkenen bij de vergunningverlening voor evenementen te faciliteren in kennisontwikkeling.

Brandveilig Leven

In het kader van voorlichting over brandveiligheid heeft de brandweer 44 bezoeken gebracht aan scholen (voor gastlessen en met het voorlichtingsvoertuig RedAlert). Ook is acht keer na een brand voorlichting gegeven aan omwonenden. Via diverse voorlichtingsacties (met onder andere een pop-upstore) zijn 4.000 mensen bereikt en via social media nog eens 165.000. Daarnaast is een traject Brandveiligheid met woningcorporaties doorlopen.

2.3 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen

Crisisbeheersing

De toekenning van extra structurele middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding heeft geholpen om in 2023 op een aantal onderwerpen versnelling aan te brengen. Mede hierdoor:

- is het project toekomstbestendige bevolkingszorg en crisiscommunicatie afgerond en geïmplementeerd en wordt er vanaf 2024 samen met gemeenten uitvoering gegeven aan het Meerjarenprogramma bevolkingszorg en crisiscommunicatie.
- wordt er een organisatie brede visie opgesteld voor informatiegestuurde veiligheid
- is er een meerjarenprogramma opgesteld ten behoeve van doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt en aansluiting op het landelijke KCR2
- wordt er een organisatie brede visie opgesteld op het gebied van netwerkmanagement en een uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar.

- zijn extra vakbekwaamheidsactiviteiten georganiseerd en is opleidingskundige expertise in huis gehaald
- is op verschillende onderwerpen een inhoudelijke bijdrage geleverd aan ontwikkelingen waarin we als 25 regio's samen optrekken en aan de afstemming met het Rijk.

2023 stond daarnaast in het teken van overdracht taken en werkzaamheden voortkomende uit de bestuurlijke opdracht (crisis)noodopvang van vluchtelingen uit de Oekraïne, crisisnoodopvang asielzoekers en versnelde uitplaatsing van statushouders. Met de herinrichting van de provinciale regietafel (PRT) en het inrichten van een bestuurlijk overleg in de subregio's Rijk van Nijmegen en Rivierenland zijn alle werkzaamheden van het programmeerteam opvang vluchtelingen in 2023 overgedragen aan onze gemeenten, de provincie en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

2.3.1 GHOR

Een Zorgrisicoprofiel geeft weer welke crisistypen het meest relevant zijn voor de acute en publieke geneeskundige zorg in de regio. Aan de hand van deze crisistypen wordt in kaart gebracht waar mogelijke knelpunten in de zorg liggen en welke consequenties deze hebben voor het hele zorgsysteem.

Op basis van het Regionaal Risicoprofiel zijn in 2023 risico's samen met de betrokken zorgpartners geprioriteerd voor een verdere uitwerking in een Zorgrisicoprofiel Gelderland-Zuid. Deze risico's zijn vervolgens aan de hand van scenario's gezamenlijk beoordeeld en besproken. De opbrengst

hiervan vormt de basis voor de definitieve versie van het Zorgrisicoprofiel die in april 2024 wordt aangeboden aan het bestuur.

Ook is in 2023 verder geïnvesteerd in het gebruik van het Landelijk Crisis Management Systeem voor de Geneeskundige Zorg (LCMS-GZ) binnen de witte keten. De GHOR en acute zorgpartners werken netcentrisch samen voor het delen van informatie ter voorbereiding op en tijdens crises en gezondheidsrisico's.

2.3.2 Evenementen

Met het netwerk Vergunningverleners zijn werkafspraken gemaakt over de behandelaanpak van kleine (A) evenementen. Daarvoor worden geen adviesaanvragen ingediend, maar deze worden door gemeenten zelfstandig afgehandeld met behulp van basis richtlijnen (Basis gezondheidsadvies en Besluit brandveilig gebruik). Het aantal adviesaanvragen komt hierdoor nog maar beperkt voor.

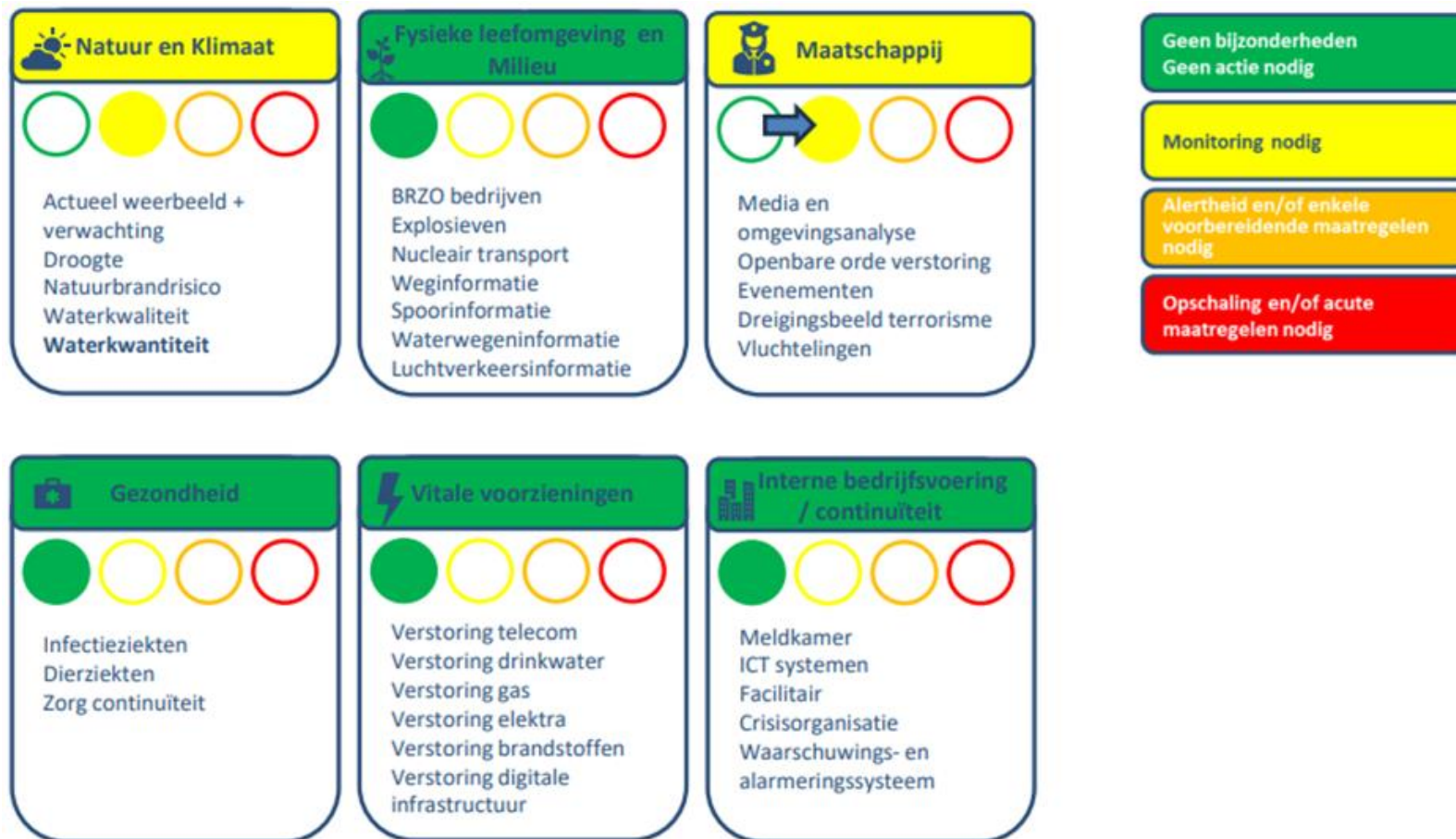
In 2023 is de leergang Evenementenveiligheid afgerond. Hier hebben veel adviseurs vanuit de gemeenten en adviserende diensten aan deelgenomen. Bijeenkomsten voor vergunningverleners hebben digitaal en fysiek plaatsgevonden met als doel om het netwerk te versterken, kennis te delen en kennis op te halen.

2.3.3 Veiligheidsinformatieknooppunt

Met het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) wordt door informatiemanagers actuele informatie over de veiligheid in de regio Gelderland-Zuid gebundeld, geanalyseerd en inzichtelijk gemaakt in een Veiligheidsbeeld Gelderland-Zuid. Het veiligheidsbeeld brengt kwetsbaarheden en dreigingen in kaart die tot incidenten kunnen leiden, welke maatregelen genomen zijn en welke handelingsperspectieven er gelden voor hulpverleners en inwoners. Via de sociale media van VRGZ worden inwoners en gemeenten geattendeerd op deze handelingsperspectieven, bijvoorbeeld over wat te doen bij storm- en wateroverlast of beperken van de kans op natuurbranden.

In 2023 is in samenwerking met veiligheidsregio's in Oost 5³ gewerkt aan de (door)ontwikkeling van het Veiligheidsbeeld alsook aansluiting van de regio's op het landelijke Veiligheidsbeeld onder de noemer KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio Rijk). KCR2 is het samenwerkingsplatform dat veiligheidsregio's, rijkspartners en betrokken crisispartners structureel ondersteunt en versterkt op het vlak van informatiemanagement en coördinatie, in het bijzonder bij incidenten met een bovenregionaal en landelijk karakter.

³ De regio's in Oost 5 zijn: Twente, IJsselland, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid.

Afbeelding 2.1: Veiligheidsbeeld Week 52, 2023; Tijdens de weekstart met piketfunctionarissen is aandacht besteed aan maatregelen met betrekking tot hoogwater en overlast in het stroomgebied. Alsook risico's, maatregelen en handelingsperspectieven voor hulpverleners en inwoners rondom de jaarwisseling.
<https://www.vrhz.nl/nieuws/veilige-jaarwisseling-doen-we-samen/>

2.3.4 Flexibele crisisorganisatie

In een flexibele crisisorganisatie wordt na een crisisdiagnose de inrichting en samenstelling van de crisisorganisatie afgestemd op de aard en omvang van het incident en de gevraagde werkzaamheden (wat is er nodig). In 2023 zijn bij het opleiden, trainen en oefenen de mogelijkheden van de flexibele (wendbare) crisisorganisatie meegenomen. Daarnaast is in 2023 met het incident rondom de Stuw Grave en (crisis)noodopvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en crisisnoodopvang asielzoekers, in de praktijk ervaring opgedaan met het werken in een flexibele crisisorganisatie. Leerpunten uit de evaluatie van de (crisis)noodopvang alsook adviezen uit het project flexibele crisisorganisatie zijn in de vorm van een crisisroutekaart meegenomen bij de herziening van het Regionaal Crisisplan 2024-2027.

2.3.5 Cyber

Naast dat we ons richten op onze eigen cyberveiligheid (hoe gaan wij om met onze eigen en ontvangen informatie en zijn deze veilig opgeslagen), kijkt VRGZ ook naar cyberrisico's in ons werkveld. Voor cybergevolgbestrijding (welke effecten treden op bij cyberincidenten en hoe kunnen wij ons én onze omgeving hierop voorbereiden) zijn de belangrijkste processen en crisispartners in beeld gebracht. In samenwerking met veiligheidsregio's in Oost 5 is daartoe ook een aandachtkaart gemaakt. Deze beschrijft onder andere op hoofdlijnen taken, verantwoordelijkheden, samenwerkingspartners, mogelijke cascade effecten, kritieke momenten en leerpunten uit gelijksoortige incidenten.

Ook worden er periodiek intern en extern oefeningen gehouden met digitale incidenten. Zo is er vanuit de directie deelgenomen aan de overheidsbrede oefening ISODOOR en is een oefening georganiseerd met leidinggevend en informatiemanagers uit de regionale crisisorganisatie en de Chief Information Security Officer (CISO), de verantwoordelijke voor informatiebeveiliging binnen VRGZ.

2.3.6 Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Beleidsplan en Regionaal Crisisplan 2024-2027

Met medeneming van de reacties van de gemeenteraden zijn het Regionaal Risicoprofiel, het Regionaal Beleidsplan en het Regionaal Crisisplan 2024-2027 op 21 december 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Planvorming is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met andere sectoren, gemeenten en partners veiligheid. De drie regionale beleidsplannen zijn [hier](#) te downloaden.

2.3.7 Meerjarenbeleidsplan bevolkingszorg

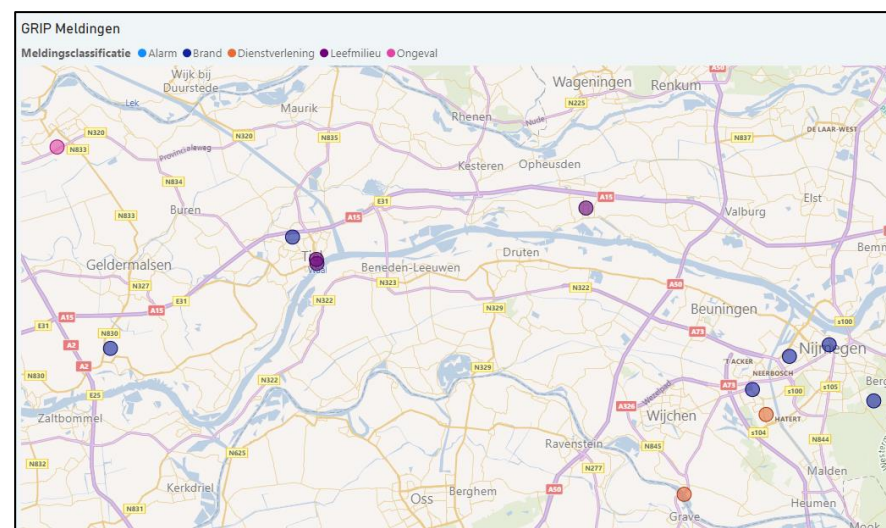
In samenwerking met de gemeenten is verkend hoe bevolkingszorg en crisiscommunicatie toekomstbestendig kunnen worden ingericht. Hierover zijn met gemeenten nieuwe afspraken gemaakt. Afspraken zijn geborgd in een Meerjarenprogramma Bevolkingszorg en crisiscommunicatie 2024-2027 en vastgelegd in een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de veiligheidsregio en onze 14 gemeenten. Het meerjarenprogramma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 2024-2027 is [hier](#) te downloaden.

2.3.8 GRIP-incidenten

In 2023 hebben zich de volgende GRIP-incidenten voorgedaan:

Datum	Incident	Plaats	GRIP
1 januari	Brand woonzorgcentrum	Nijmegen	1
9 januari	Brand flat	Nijmegen	1
25 maart	Brand Loods	Heilige Landstichting	1
9 mei	CO-melding	Berg en Dal	1
19 juni	Politieonderzoek explosieven	Nijmegen	1
11 juli	Brand bouwbedrijf	Waardenburg	1
12 augustus	Vreemde lucht riool	Tiel	1
17 augustus	Stroomuitval	Dodewaard	1
2 september	Lek stuw Grave	Nederasselt	2
12 september	Brand flat	Nijmegen	1
16 september	Gaslucht riool	Tiel	1
21 september	Woningbrand	Tiel	1
25 oktober	Gaslekkage	Culemborg	2

Tabel 2.3: GRIP-incidenten

Afbeelding 2.2: dashboard GRIP meldingen 2023

Programma Regionale Ambulance Voorziening

3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Het derde programma bij de veiligheidsregio betreft de Regionale Ambulancevoorziening. In 2023 werd aandacht besteed aan de hieronder genoemde onderwerpen.

3.1 Zorgcoördinatie en landelijke meldkamer organisatie Oost Nederland

Begin 2023 is de overgang naar de Meldkamer Oost Nederland (MKON) afgerond. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) is nu onderdeel van één van de tien samengevoegde meldkamers. De samenwerking met Oost 5 (Regionale Ambulance Voorzieningen Twente, IJsselland, Noord en Oost-Gelderland en Gelderland-Midden) is nu operationeel.

In de loop van 2023 is gekeken welke (deel)-processen vanuit Arnhem uitgevoerd kunnen worden om de best mogelijke invulling te geven voor patiëntenzorg in het verzorgingsgebied Gelderland-Zuid. In het 4^e kwartaal zijn zoals gepland gefaseerd (en gedeeltelijk) de taken en werkzaamheden van de Meldkamer Oost Nederland weer naar Arnhem gehaald. Het besteld (planbare) vervoer voor Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid wordt nu zelf aangenomen vanuit Arnhem.

Deze ontwikkeling past bij de ambitie om uiteindelijk samen met ketenpartners tot een vorm van zorgcoördinatie te komen.

3.2 Urgentieklassen herindeling

Voor de juiste inzet van de verschillende vormen van ambulancezorg op de steeds grotere diversiteit aan zorgvragen en voor het beter kunnen afstemmen met de huisartsensector is de juiste urgentiebepaling van groot belang. De ontwikkeling van een landelijk eenduidige en optimale urgentieclassificatie is afgerond. De ambulancesector kent momenteel twee urgentieclassificaties voor spoedzorg (A1 en A2) en twee urgentieclassificaties voor geplande zorg (B1 en B2). De nieuwe urgentieclassificatie kent zeven urgentieclassificaties (A0, A1, A2, B1, B2, C1 en C2). Burgers met een zeer urgente zorgvraag zullen sneller ambulancezorg ontvangen. Centralisten krijgen meer tijd voor triage en ambulancezorgprofessionals worden gericht ingezet om onnodig dure (vervolg)zorg te voorkomen.

Recent is besloten dat gestreefd wordt de nieuwe urgentieclassificatie voor de meldkamer in de eerste twee kwartalen van 2024 in te voeren en dus niet in 2023. De rest van de uitwerking van de urgentieclassificatie wordt later toegepast.

Daarnaast is de AZGZ actief betrokken geweest bij de landelijke invoering. We hebben een betrokken RAV-implementatiecoördinator (RAVIC) en leverden in 2023 een voorzitter voor één van de themawerkgroepen. De impact op onze beschikbaarheid en die van andere partners in de keten van acute zorg zal in de loop van 2024 op de agenda staan.

3.3 Uitbreiding diensten

In 2023 zijn er, conform de afspraken met de zorgverzekeraars, 315 diensten ingezet. Hierdoor is er een betere spreiding en beschikbaarheid van onze capaciteit.

Per 1 juni 2023 zijn de inzettijden van de planbare (middencomplexe) ambulances aangepast en beter afgestemd op de vraag. Dat wil zeggen dat er meer vervoerscapaciteit wordt ingezet op de tijden waarop de vraag hoger is. Dit resulteert erin dat er in het weekend geen middencomplexe ambulance avonddiensten meer zijn; deze zijn nu ingezet op doordeweekse dagen tijdens kantooruren.

3.4 Prestaties

Wat	Norm	Gerealiseerd in 2022	Gerealiseerd in 2023
Operationele prestaties			
A1-ritten ambulance	10.000	12.854	13.328
A1-ritten binnen 15 minuten	95%	91,6%	90,1%
A1-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec)	Max. 01:40	01:50	02:26
A1-ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max. 00:45	00:57	00:58
A1-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	06:30	07:25	07:22
A1-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	08:55	10:13	10:46
A2-ritten ambulance	8.000	9.293	8.384
A2-ritten binnen 30 minuten	98%	97,3%	97,5%
MCA-ritten ambulance	10.000	9.377	8.605
Eerste hulp geen vervoer ⁴	-	9.805	10.018
Vakbekwaamheid			
Medewerkersbekwaamheidsverklaring	100%	100%	100%

Tabel 3.1: prestatiecijfers Ambulancezorg Gelderland-Zuid

⁴ Ambulance verleent wel eerste hulp ter plaatse maar hulpverlening leidt niet tot vervoer

Wat	Aantal 1-1-2023	Aantal 31-12-2023
Eenheden		
Posten / standplaatsen	9	9
A-ambulances en B-ambulances	28	30
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2	2
Rapid Responder voertuigen	3	3

Tabel 3.2: kerngegevens Ambulancezorg Gelderland-Zuid

De belangrijkste oorzaak van overschrijdingen zijn gelijktijdigheid van ritten en de verwerkingstijd op de meldkamer. Eind maart is de meldkamer verplaatst van Arnhem naar de LMS-locatie in Apeldoorn. Vanaf dat moment loopt de gemiddelde meldtijd op door locatieverandering en aanpassing van werkprocessen. Daarnaast is sprake van krapte van centralisten en wordt er volop opgeleid. Tijden van medewerkers in opleiding zijn langer dan die van ervaren centralisten.

De productie van declarabel A1-vervoer en het aantal Eerste Hulp Geen Vervoer (EHGV)-ritten is toegenomen. Daarmee wordt ook de kans op gelijktijdigheid vergroot. Op het declarabel A2-vervoer en middencomplexe ambulancezorg (MCA)-vervoer is een afname te zien van het aantal ritten. Deze laatste trend houdt gelijke tred met de landelijke lijn.

De uitruktijd (de tijd tussen alarmering en vertrek van de ambulance) blijft nagenoeg gelijk en de gemiddelde rijtijd wordt iets verkort.

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.1.1 Beleid weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's).
- Bij het uitbrengen van de financiële rapportages (Begroting en de Tussentijdse rapportages) werden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's. Vanaf de jaarrekening 2022 worden voortaan de tien grootste risico's opgenomen in de rapportage.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en 15% als streefwaarde.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Omvang algemene reserve (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Norm 5% van de baten programma C&R	3.185
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.185
Percentage eigen vermogen van de baten	5%

Tabel 4.1: omvang algemene reserve

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2023, zoals uiteengezet in paragraaf 5.4, door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. In de Begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Benodigde weerstandscapaciteit	3.997
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.185
Weerstandsvermogen	80%

Tabel 4.2: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit C&R

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnterpreteerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel 4.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserves van de AZGZ zien er als volgt uit:

Omvang reserve aanvaardbare kosten RAV (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Minimale norm is 10% van de baten	3.188
Streefwaarde is 15% van de baten	4.781
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.945
Percentage eigen vermogen van de baten	9%

Tabel 4.3: reserve aanvaardbare kosten RAV

AZGZ heeft over 2023 een positief resultaat behaald van € 314.000,-. Met het bestuur is afgesproken dat de minimale omvang van het eigen vermogen 10% van de baten is. Voor 2023 komt dat uit op een benodigde reserve van € 3.188.000,-. De reserve bedraagt per eind 2023 € 2.945.000,-.

Het percentage eigen vermogen ten opzichte van de baten komt uit op 9% ten opzichte van de minimale bestuurlijke norm van 10%. Dat de RAV hiermee de minimale norm van 10% van de baten niet haalt wordt vooral veroorzaakt door de negatieve resultaten van 2019 en 2021. Afgesproken is dit niet vanuit de gemeentelijke bijdragen aan te vullen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

In de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de reserve aanvaardbare kosten worden geschetst.

Weerstandsvormogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2023
Benodigde weerstandscapaciteit	1.047
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.945
Weerstandsvormogen	281%

Tabel 4.4: weerstandsvormogen en weerstandscapaciteit RAV

De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de geïnterpreteerde en gecalculeerde risico's te dekken.

4.1.2 Risico's

In tabel 4.5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen x € 1.000,-	Verwachtingswaarde	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ	Noodzakelijke risico capaciteit AZGZ	Noodzakelijke risico capaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	2.300	686	48	638
Maatschappelijke risico's	800	280	0	280
Economische risico's	375	188	70	118
Bedrijfsvoering	6.900	3.890	929	2.961
Totaal	10.375	5.044	1.047	3.997

Tabel 4.5: samenvatting risico's

Vanaf de risicorapportage over 2022 zijn een aantal aanpassingen gedaan. Ten eerste zijn alle risico's waarvan de verwachtingswaarde 100% was, verwerkt in de begroting en niet langer opgenomen als een risico. Dit

heeft er ook toe geleid dat de percentages voor de verwachtingswaarde zijn aangepast naar 10, 30, 50, 70 en 90%. Daarnaast zijn alle risico's opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast. Hierdoor zijn risico's verdwenen, bestaande risico's samengevoegd of juist uitgesplitst en nieuwe risico's toegevoegd.

De economische risico's zijn aanzienlijk verlaagd ten opzichte van 2022. Dit omvatte het risico met betrekking tot de verwachte stijgingen als gevolg van een nieuwe cao en de extreme prijsstijgingen die boven de indexcijfers uitkwamen die door de adviescommissie waren vastgesteld in de begroting. Aangezien de organisatie op meerdere fronten nog geconfronteerd wordt met grote prijsstijgingen is dit risico gedeeltelijk blijven staan.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in de onderstaande tabel de tien grootste risico's weergegeven.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	Verduurzaming vastgoed Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,7	1.365	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur ▪ Onderzoek toekomstbestendigheid Multipost
2	Kapitaallasten vastgoed Bij de regionalisering zijn panden zonder- of met geringe boekwaarde overgegaan naar de VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaallasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaallasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,7	700	▪ Temporiseren vervanging ▪ Onderzoek naar vermindering kazernes en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Inzetten egalisatiereserve
3	Arbeidsmarktproblematiek Er is sprake van vergrijzing en schaarste van personeel. Er moet meer worden geïnvesteerd in behouden en aantrekken van kwalitatief goede werknemers. Dat kan ook leiden tot tijdelijk inhuren, wat door de krapte op de arbeidsmarkt duurder kan uitpakken. Tevens speelt de samenvoeging van de meldkamers in Oost 5 een rol. De extra reistijd kan het werk minder aantrekkelijk maken, waardoor mensen vertrekken of moeilijker aan te trekken zijn. Het opleiden van nieuwe medewerkers kan ten koste gaan van het bemensen van tafels met als gevolg langer wachten op triage of extra inhuur.	420 x 0,5 375 x 0,7 (MK AZGZ)	472	▪ Zorgcoördinatie ▪ Oost 5 samenwerking ▪ Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden ▪ Wervingscampagnes en inzet wervingsbureaus ▪ Landelijk aandacht via brancheorganisatie ▪ Taakdifferentiatie ▪ Routeren ▪ Inhuren

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	Klimaatverandering Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Incidentbestrijding, Risicobeheersing en vakbekwaamheid brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	430 x 0,7	300	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ▪ Vakbekwaamheidsniveau aansluiten op ontwikkelingen
5	Omgevingswet De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	900 x 0,3	270	▪ Trainingen/opleidingen personeel ▪ Projectorganisatie ingericht ▪ Actueel houden van de opgedane kennis ▪ Participatie in landelijke overleggen ▪ Volgen van de landelijke ontwikkelingen
6	WNRA Het is nog onduidelijk of de volledige werkgeverslasten moeten worden berekend voor de brandweervrijwilligers i.p.v. de 7% van nu. Ook is niet bekend wat dit betekent voor de animo voor vrijwilligers en de impact op 2^e loopbaanbeleid 24-uursdienst.	900 x 0,3	270	▪ Landelijke ontwikkelingen volgen (onderzoek SEmFire UvM) ▪ Pilot fit voor het vak ▪ Geen kazernering/consignatie (bouwsteen1) ▪ Afbouwregeling consignatievergoeding
7	Leveringsproblematiek Op meerdere fronten ervaren we consequenties van leveringsproblemen en schaarste van (productie)middelen. Voertuigen en toebehoren worden later geleverd wat resulteert in meer onderhoudskosten. Binnen AZGZ ontstaat hierdoor het risico	350 x 0,7	245	▪ Tijdig signaleren en communiceren zorgverzekeraars ▪ Contractafspraken maken met leveranciers ▪ Kwaliteitseisen verlagen

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
	op uitval van diensten en daarmee het niet halen van gemaakte afspraken met zorgverzekeraars.			
8	Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee.	750 x 0,3	225	▪ Uitvoeren van audits ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Aanwezigheid van CISO, ISO, FG en PO ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-ups ▪ Continuïteitsplan
9	Epidemie Kosten van uitval en andere inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd.	375 x 0,5	188	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Financieringsafspraken met het Rijk
10	Prijsstijgingen Het betreft hier de prijsstijgingen van materieel (inkoop, onderhoud, bouw) die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten en deels ook de zorgverzekeraars onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	375 x 0,5	188	▪ Tijdig bespreken met gemeenten en zorgverzekeraars ▪ Kwaliteitseisen verlagen ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf materieel
Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			4.223	
Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			820	
Totale noodzakelijke risicocapaciteit			5.043	

Tabel 4.6: overzicht 10 grootste risico's

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de VRGZ beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Kengetallen	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2022
Netto schuldquote	49%	62%	51%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	62%	51%
Solvabiliteitsratio	13%	5%	12%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	2%

Tabel 4.7: kengetallen

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRGZ ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Deze is lager dan begroot door het lagere investeringsvolume.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de VRGZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio

wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte. Dit percentage van 3% is nagenoeg volledig toe te wijzen aan het resultaat binnen het programma C&R. Het gerealiseerde percentage heeft echter een incidenteel karakter (zoals de rentebaten en de kapitaallasten).

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investerings worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investerings in gebouwen

De VRGZ heeft ultimo 2023 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door de VRGZ. Investerings in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investerings in gebouwen die eigendom zijn

van de VRGZ worden bij de VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investerings in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRGZ een meerjarig investeringsplan dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Onderhoud

Ambitieniveau

VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2023 heeft een herziening plaatsgevonden, waarvan de resultaten begin 2024 bekend zijn geworden.

- De VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteert de VRGZ de landelijke NEN-norm voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. De VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

4.3 Financiering

4.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het is de VRGZ niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie.

Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De VRGZ voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2023 aan wet- en regelgeving.

Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2022 zijn een drietal nieuwe leningen afgesloten met stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. Alle leningen zijn ter vervanging van aflopende leningen afgesloten en met het oog op stijgende rentepercentages. Het leningenverloop is weergegeven in paragraaf 6.6.

4.3.2 Rente en treasury

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	877	899	987
b. De externe rentebaten	-303	-	-55
Totaal door te rekenen externe rente	574	899	932
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	-	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-	-
Totaal c	-	-	-
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	574	899	932
d1. Rente over eigen vermogen	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	574	899	931
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	725	1.247	1.142
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-151	-348	-210

Tabel 4.8: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Uit tabel 4.9 blijkt dat de VRGZ binnen de norm voor de kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)	2023			
Omvang begroting per 01-01-2023 (grondslag)	88.841			
In procenten van de grondslag	8,20%			
Toegestane kasgeldlimiet	7.285			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Totaal netto vlottende schuld	-5.079	-4.564	-6.155	-5.200
Toegestane kasgeldlimiet	7.285	7.285	7.285	7.285
Ruimte	2.206	2.721	1.130	2.085

Tabel 4.9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen,

looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2023 bleef de VRGZ binnen de norm van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido).

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000,-)		2023
1	Renteherziening op lening o/g	0
2	Betaalde aflossingen	9.443
3	Renterisico (1+2)	9.443
4	Begrotingstotaal 2023	88.841
	Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5	Renterisiconorm	17.768
Toets renterisiconorm (5-3)		
6	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	8.325

Tabel 4.10: renterisiconorm

4.4 Organisatie en bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijke programma's zijn opgenomen. Het gaat

om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

4.4.1 Ambtelijke organisatie

De VRGZ wordt geleid door een directie bestaande uit twee leden: een directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering en een directeur Brandweer en Ambulancezorg. De GHOR (onderdeel van de sector Crisisbeheersing) wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die tevens directeur is van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ).

4.4.2 Besturing

De manager van de sector Bedrijfsvoering opereert als integraal manager voor zowel VRGZ als GGD GZ en is onder de eindverantwoordelijkheid van de directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering integraal verantwoordelijk voor alle bedrijfsvoeringstaken (personeel, informatievoorziening en ICT, organisatie, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting). Sinds oktober 2023 is ook communicatie binnen Bedrijfsvoering gepositioneerd.

De afdelingsmanagers van de onderliggende afdelingen, Financiën & Inkoop, HRM, Vastgoed- & Facility Management en Informatievoorziening, zijn integraal verantwoordelijk voor zowel de inhoud van hun beleidsterreinen en de onderlinge afstemming hierover, als voor de budgetbeheersing om hun taken uit te voeren voor zowel VRGZ als GGD GZ.

Dit alles wordt uitgevoerd binnen de door het bestuur en de directie vastgestelde (financiële) beleidskaders. De directie ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie integer handelt en de bestuursbesluiten goed

uitvoert. Ook bevordert de directie de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en afdelingen en de samenwerking met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de managers van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers de vrijheid hebben om als professionals te opereren. Leidinggevend stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

4.4.3 Bedrijfsvoering

In 2023 zijn binnen de sector Bedrijfsvoering veel ontwikkelingen geweest, mede in het kader van de opdracht aan het in 2021 gestarte hoofd van de sector Bedrijfsvoering. De productiecapaciteit is meer afgestemd op de klantvraag en het eigen realisatievermogen is omhooggegaan. Er is ingezet op verdere verbetering van de samenwerking met, en dienstverlening aan de GGD GZ. Verder is verdiepend gekeken naar informatieveiligheid, inkoop en een meer strategische visie op verduurzaming en beheer van vastgoed in gang gezet.

HRM

Arbeidsmarktcommunicatie en werving en selectie

Samen met een externe partij is een plan van aanpak opgesteld om de arbeidsmarktcommunicatie te verbeteren. Dit plan wordt in 2024 ten uitvoer gebracht. Daarnaast zijn de processen van werving en selectie verbeterd en is een geslaagde pilot uitgevoerd met Werking Gelderland.nl. om sollicitaties te ontvangen, te beoordelen en

kandidaten uit te nodigen en af te wijzen. Op basis van de huidige positieve ervaringen is de verwachting dat in 2024 alle vacatures via Werken in Gelderland kunnen lopen.

Ziekteverzuim en duurzame inzetbaarheid

De VRGZ wil graag een vitale organisatie zijn met aandacht voor haar mensen. Dit jaar is een aanbesteding uitgezet en is Human Capital Care als nieuwe arbodienst gecontracteerd. Deze partij is vooral geselecteerd vanwege hun proactieve en preventieve aanpak van gezondheidsvraagstukken. De komende jaren gaan we met hen een partnerschap aan. Inmiddels zijn hiertoe processen herzien, is het verzuimportaal in AFAS opnieuw ingericht en is de interne communicatie hieromtrent gestart. In 2024 wordt deze transitie verder in gang gezet. Daarnaast wordt gewerkt aan de vitaliteit van de medewerkers en zijn hiervoor een aantal scenario's uitgewerkt.

Arbeidsvoorwaarden VRGZ en Ambulancezorg

In 2023 heeft zowel de VRGZ als de AZGZ een nieuwe CAO gekregen. Voor de VRGZ zijn de nieuwe afspraken uitgewerkt en zijn de systemen ingericht. Dit betreft onder andere verhoging van de salarissen, een reiskostenregeling per 1 april 2023, compensatie van reiskosten woon-werkverkeer 1e kwartaal, verlofharmonisatie en nieuwe afspraken rondom betaald ouderschapsverlof. Daarnaast is in 2023 de piketregeling voor de VRGZ geactualiseerd en is de nieuwe regeling niet-repressieve vrijwilliger vastgesteld.

Aan de uitwerking van de nieuwe afspraken uit het principeakkoord CAO van de AZGZ wordt nog gewerkt.

Financiën & Control

Interne beheersing

In 2023 zijn grote stappen gezet in het verder ontwikkelen van het proces om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor is op basis van een risicoanalyse een intern controleplan opgesteld, zijn de verordeningen aangepast en zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd en vastgelegd. Hiermee is voorzien in de randvoorwaarden om een goed onderbouwde rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. De rechtmatigheidsverantwoording is hieronder opgenomen en verder uitgewerkt in paragraaf 5.9.

Op basis van de interne controles, de interim controle door de accountant en de IT-audit is vastgesteld dat de interne beheersing van de financiële processen op orde is. De aandachtspunten uit de rapportages zijn reeds onderhanden of worden verder opgepakt in 2024. Belangrijkste aandachtspunt hierbij is de rechtmatigheid omtrent inkopen. Voor het verbeteren van de inkoopfuncties is een verbeterplan opgesteld, de uitvoering hiervan loopt conform planning. De verwachting is dat de verbeteringen uit het plan in 2025 volledig geïmplementeerd zijn.

Rechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn in 2023 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag, zie ook paragraaf 5.9).

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt (zie ook paragraaf 5.9.1).

Vastgoed- & Facility Management

De afdeling Vastgoed- & Facility Management voert het beheer over veertig VRGZ- en eenentwintig GGD-gebouwen, inclusief bijbehorende terreinen.

Huisvesting

Voor de Multipost in Nijmegen is een start gemaakt naar grootschalig onderzoek van de toekomstbestendigheid van dit pand in het kader van de wet- en regelgeving omtrent de energieprestatie en de hedendaagse eisen van de gebruikers.

In 2023 is het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd door een bouwadviesbureau. Naast de reguliere herijking van het onderhoudsplan is ook onderzocht welke investeringen nodig zijn om aan wet- en regelgeving te voldoen omtrent de energieprestatie. De resultaten van dit onderzoek worden in 2024 opgeleverd.

De vervanging van de brandweerpost in Varik en Lienden zijn on hold gezet naar aanleiding van vragen van gemeenten over de conceptbegroting 2024 om met een verder geconcretiseerd voorstel te komen. Het Algemeen Bestuur gaat begin 2024 in gesprek over de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële

consequenties daarvan. Het hiervoor genoemde onderzoek zal hier onderdeel van zijn. Onderhoud, verduurzaming en nieuwbouw hangen immers nauw samen.

De nieuwbouw van de ambulancepost in Tiel is duurzaam opgeleverd en voldoet aan de hedendaagse wet- en regelgeving.

Informatieveiligheid

In 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de uniformering van een normenkader, te denken valt aan NEN7510 en HKZ. Waar zitten overeenkomsten en hoe kan effectiever en eenduidiger worden gestuurd op naleving met betrekking tot informatieveiligheid en privacy. Naast de CISO is ingezet op de werving van een ISO in 2024, om met name de operationele informatieveiligheid beter te borgen.

ICT

Het afgelopen jaar is ingezet op een verschuiving van inhuur van operationele ICT (helpdesk) naar in dienst. Daarmee kan tegen vergelijkbare kosten een betere beschikbaarheid worden gefaciliteerd en meer kennis worden opgebouwd over onze organisatie.

Tevens is de afdeling ICT geherstructureerd in de afdelingen technische infra, servicedesk en functioneel beheer. Door Functioneel beheer voor het eerst in een eigen team onder te brengen wordt verwacht beter grip te krijgen op de prestaties van de kernapplicaties.

Tenslotte wordt een project op de automatisering van ons rechtenbeheer gedraaid. Het doel daarvan is met minder inspanning de veiligheid te blijven borgen van onze digitale werkomgeving.

Informatiebeheer & Archiefwet

In toenemende mate staat de wijze waarop de VRGZ omgaat met haar informatie centraal, zowel digitaal als analoog. Uiteraard met als doel te blijven voldoen aan de eisen uit relevante informatiewetgeving zoals de Archiefwet en de Wet Open Overheid (WOO).

In 2023 is het besluit tot vervanging JOIN gerealiseerd. Dit houdt in dat onze processen, apparatuur en software zodanig zijn ingericht dat het vervangingswaardig is en de scans van papieren stukken mogen gelden als officiële archiefstukken.

De papieren archieven zijn overgeplaatst naar een externe partij. Zowel beheer als vernietiging zal door hen worden uitgevoerd.

In 2023 zijn diverse actiepunten vanuit de archiefaudit 2022 opgepakt; de vernietigingsprocedures voor analoge en digitale archiefbescheiden zijn beschreven en vastgelegd.

BI & Datamanagement

In 2023 heeft het team BI/Datamanagement handen en voeten gekregen. Het datawarehouse van VRGZ is opgezet en diverse dashboards zijn ontwikkeld voor o.a. Bedrijfsvoering, Crisisbeheersing en Brandweer. Daarnaast zijn stappen gezet in de invulling van het team BI/Datamanagement, met de aanstelling van een teamleider en (junior) BI specialist. Tot slot is energie gestoken in de samenwerking met de andere veiligheidsregio's in Oost-5, met betrekking tot gezamenlijke data.

Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2022	2023
Aantal medewerkers VRGZ		
Aantal dienstverbanden (excl. brandweervrijwilligers/inhuur)	647	639
Aantal brandweervrijwilligers	752	752
Totaal dienstverbanden VRGZ	1.399	1.391
Totaal medewerkers VRGZ excl. dubbele dienstverbanden*	1.266	1.254
Aantal FTE (excl. brandweervrijwilligers)		
FTE in dienst	570	568
FTE inhuur	23	36
Gemiddelde leeftijd		
Inclusief vrijwilligers	44	44
Exclusief vrijwilligers	47	47
Verhouding man-vrouw (%)		
Inclusief vrijwilligers	81 - 19	81 – 19
Exclusief vrijwilligers	66 - 34	67 – 33
Ziekteverzuim (%)		
Ziekteverzuim (excl. vrijwilligers)	5,99%	5,36%

Tabel 4.11: opbouw personeelsbestand

* combinatie vrijwilligersfunctie met kantoorfunctie

4.5 Verbonden partijen

De VRGZ werkt intensief samen met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van de bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed- & Facility Management, HRM, IV en Financiën & Inkoop).

Voor de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst gekomen van de VNOG. De VRGZ draagt op basis van een verdeelsleutel bij.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

Jaarrekening

5

Dagelijks Bestuur d.d. 21 maart 2024

5 Jaarrekening

5.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december

ACTIVA				
Bedragen x € 1.000,-		2023		2022
Vaste Activa				
Materiële vaste activa met een economisch nut	63.115		58.472	
		63.115		58.472
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Debiteuren	4.139		6.178	
Debiteuren openbare lichamen	162		880	
Uitzettingen Rijks schatkist	3.950		5.596	
Nog in tarieven te verrekenen	223		0	
Vorderingen op openbare lichamen	2.353		1.580	
Overige vorderingen	335		221	
		11.162		14.455
Liquide middelen				
Kassaldi	4		1	
Banksaldi	122		181	
		126		182
Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen/vooruitbetaald	1.000		805	
		1.000		805
Totaal		75.403		73.914

Tabel 5.1: balans - activa

PASSIVA			
Bedragen x € 1.000,-		2023	2022
Vaste Passiva			
Eigen vermogen			
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.631		1.621
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	2.978		2.681
Bestemde reserve meldkamer	0		450
Bestemde reserve cao ontwikkelingen	0		688
Bestemde reserve duurzaamheid	308		377
Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	145		389
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.013		0
	7.075		6.206
Gerealiseerd resultaat	3.076		1.577
	10.151		7.783
Voorzieningen			
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.180		2.709
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	2.877		2.435
	6.057		5.144
Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar			
Onderhandse lening van openbare lichamen		47.150	46.593
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar			
Crediteuren	2.448		2.889
Crediteuren openbare lichamen	481		113
Nog in tarieven te verrekenen	0		524
Belastingen en sociale premies	4.398		4.142
Overige schulden	1.039		1.687
	8.366		9.355
Overlopende passiva			
Nog te betalen bedragen	3.398		4.168
Vooruitontvangen rijksoverheid	281		624
Vooruitontvangen overigen (niet overheid)	0		247
	3.679		5.039
Totaal		75.403	73.914
Gewaarborgde geldleningen		0	0
Garantstellingen		0	0

Tabel 5.2: balans – passiva

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Budget aanvaardbare kosten	30.751	30.467	29.533	28.406
Aanpassing budget voorgaande jaren	-6	0	0	52
Subsidies Rijk	13.123	8.714	7.324	13.332
Bijdrage deelnemende gemeenten	45.620	45.620	42.436	42.352
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.291	2.980	2.755
Overige opbrengsten	2.652	749	1.184	2.743
Som der bedrijfsopbrengsten	95.572	88.841	83.457	89.640
Personeelskosten	67.240	65.677	62.348	62.760
Kapitaallasten	6.953	8.724	8.706	7.468
Overige bedrijfskosten	19.137	16.622	14.063	18.348
Rentebaten	-1.027	-1.247	-1.247	-1.197
Rentelasten	901	920	920	987
Som der bedrijfskosten	93.204	90.696	84.790	88.366
Totaal saldo baten en lasten	2.368	-1.855	-1.333	1.274
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	2.105	1.333	303
Gerealiseerd resultaat VR	3.076	250	0	1.577

Tabel 5.3: overzicht van baten en lasten VRGZ

Bovenstaand overzicht wordt toegelicht in twee programma's: programma Crisis- en Rampenbestrijding (paragraaf 5.5 en 5.6) en programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (paragraaf 5.7 en 5.8).

5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de veiligheidsregio omvat het totaal van alle activiteiten die de VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's zijn opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ (paragraaf 5.2) zijn de onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

5.3.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel, omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.3.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.3.3 Activa

Materiële vaste activa met een economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen een percentage van 1,25%.

Dit wijkt af van het percentage dat is opgenomen in de begroting (2%). Het verschil tussen de toe te rekenen rente en de werkelijk betaalde rente mag maximaal 25% zijn. Indien het in de begroting gehanteerde percentage van 2% zou zijn toegepast komt het verschil boven de 25% uit. Daarom is het renteomslagpercentage aangepast naar 1,25%.

Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

	Afschrijvingstermijn ⁵
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleiding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc.)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc.)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal (MDT)	5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	5 / 7
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Hulpboot en trailer	20

⁵ bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden.

Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15
Voertuigen	
Ambulance en Rapid responder	5
MICU-voertuig	10
Tankautospuiter, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris tankautospuiter	15
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch gereedschap	8 / 15
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc.)	5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets e.d.)	10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 5.4: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.4 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken derhalve geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op

aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
 - c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves (zijnde € 942.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapportagetolerantie van 80% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

5.4 Toelichting balans

Vaste activa

Bedragen x € 1.000,-

VASTE ACTIVA							
Verloopoverzicht materiële vaste activa met economisch nut:							
	Stand 01-01-2023	Investering	Mutatie onderhanden activa	Desinvestering	Afschrijving desinvestering	Afschrijving	Stand 31-12-2023
Gebouwen	26.245	4.423	-2.071	0	0	1.479	27.118
Grond en terreinen	4.255	0	0	0	0	0	4.255
Voertuigen en bepakkingen	22.982	3.718	1.766	146	44	3.183	25.181
Inventaris	1.342	1.574	0	0	0	389	2.527
Verbindingsmiddelen	497	277	0	0	0	195	579
Automatisering	823	543	0	0	0	322	1.044
Vakbekwaamheidsmiddelen	180	150	0	0	0	38	292
Persoonlijke beschermingsmiddelen	2.148	593	0	0	0	622	2.119
	58.472	11.278	-305	146	44	6.228	63.115

Tabel 5.5: verloopoverzicht MVA

Voor een toelichting op de investeringen wordt verwezen naar het investeringsoverzicht (paragraaf 6.5 Investeringen).

Aansluiting afschrijvingskosten en kapitaallasten 2023	
Afschrijvingskosten	6.228
Berekende rentelasten over investeringen	725
Totaal kapitaallasten	6.953

Tabel 5.6: aansluiting afschrijving en kapitaallasten

Vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Debiteuren	6.231	4.189
Voorziening dubieuze debiteuren	-53	-50
Debiteuren openbare lichamen	880	162
Uitzettingen Rijks schatkist	5.596	3.950
Nog in tarieven te verrekenen	0	223
Vorderingen op openbare lichamen	1.580	2.353
Overige vorderingen	221	335
Totaal	14.455	11.162

Tabel 5.7: balans vlottende activa

Alle uitzettingen hebben een looptijd < 1 jaar. Alle overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van € 1.777.000,- (2% van het begrotingstotaal) worden uitgezet bij het Rijk. De uitzettingen Rijksschatkist zijn per saldo afgenomen.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Middelen buiten 's Rijksschatkist	184	174	202	128
Drempelbedrag	1.777	1.777	1.777	1.777
Ruimte onder het drempelbedrag	1.593	1.603	1.575	1.649
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Tabel 5.8: drempelbedragen

Voor wat betreft de middelen buiten de Rijksschatkist heeft gedurende het hele jaar 2023 geen overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Verloop van nog in tarieven te verrekenen	Stand 01-01- 2023	Fin. verschil boekjaar	Correctie voorgaande jaren	Verrekend met zorg verzekeraars	Stand 31-12- 2023
Nog in tarieven te verrekenen	-524	6.483	-2	-5.734	223
Totaal	-524	6.483	-2	-5.734	223

Tabel 5.9: verloop van nog in tarieven te verrekenen

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6.3 en 6.4.

Liquide middelen	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Kas	1	4
Rekening courant Rabobank	11	21
Rekening courant ING-bank	84	0
Rekening courant BNG-bank	86	101
Totaal	182	126

Tabel 5.10: liquide middelen

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de VRGZ. Overtollige middelen worden in de Rijksschatkist aangehouden (zie Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar). De rekening courant bij de ING-bank is in 2023 beëindigd.

Overlopende activa	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen	87	296
Vooruitbetaalde bedragen	718	704
Totaal	805	1.000

Tabel 5.11: overlopende activa

De post Nog te ontvangen bedragen bestaat uit de nog te ontvangen rente over de middelen in de Rijksschatkist over het 4^e kwartaal van 2023. De vooruitbetaalde bedragen betreffen met name vooruitbetaalde onderhoudscontracten, verzekeringspremies, licenties en abonnementen.

VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	Stand 31-12- 2022	Bestem- ming 2022	Stand 01-01- 2023	Toevoe- ging	Onttrek- king	Stand 31-12- 2023
Reserve aanvaardbare kosten RAV	1.621	1.010	2.631	0	0	2.631
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	2.681	297	2.978	0	0	2.978
Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	389	0	389	0	244	145
Bestemde reserve prijsstijging	0	270	270	0	270	0
Bestemde reserve cao ontwikkelingen	688	0	688	0	688	0
Bestemde reserve duurzaamheid	377	0	377	0	69	308
Bestemde reserve meldkamer	450	0	450	0	450	0
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	0	0	0	1.013	0	1.013
Totaal	6.206	1.577	7.783	1.013	1.721	7.075

Tabel 5.12: verloop eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 september 2023 besloten om uit het jaarresultaat € 270.000,- te onttrekken voor een nieuw te vormen bestemde reserve prijsstijging, een bedrag van € 297.000,- toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding en € 1.010.000,- toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur op 29 juni 2023 ingestemd met het voorstel om het overschot van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)-middelen ten behoeve van de versterking crisisbeheersing onder te brengen in een bestemde reserve.

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2023 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	314
Totaal programma RAV	314
Vanuit het jaarresultaat 2023 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot 5% van de baten	207
Toe te voegen aan de bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	2.555
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	2.762
Totaal voorstel voor resultaat 2023	3.076

Tabel 5.13: nog te bestemmen resultaat

Resultaatbestemming

Het programma Crisis en Rampenbestrijding (C&R) realiseerde in 2023 een positief resultaat van € 2.762.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 207.000,- aan de algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt. Na deze toevoeging resteert een positief resultaat van € 2.555.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan. Voor het programma RAV wordt voorgesteld het positieve resultaat toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

Voorzieningen

De VRGZ heeft drie voorzieningen: een voorziening voor niet-actief personeel, verlofsparen en een voorziening voor groot onderhoud.

Voorzieningen					
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Stand 01-01-2023	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Stand 31-12-2023
Voorziening niet-actief personeel	272	70	50	181	111
Voorziening verlofsparen	2.437	632	0	0	3.069
Totaal	2.709	702	50	181	3.180
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Voorziening groot onderhoud	2.435	1.328	886	0	2.877
Totaal voorzieningen	5.144	2.030	936	181	6.057

Tabel 5.14: voorzieningen

De voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven inzake WW-uitkeringen. In 2023 heeft nieuwe instroom in de voorziening plaatsgevonden (€ 70.000,-). De aanwending uit de voorziening voor de lopende dossiers bedraagt € 50.000,-. Aangezien een aantal oud-medewerkers ander werk heeft gevonden en een aantal lopende dossiers is afgesloten kan een deel van de voorziening vrijvallen (€ 181.000,-).

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, is hiervoor een voorziening gevormd.

In 2023 is € 886.000,- aangewend uit de voorziening groot onderhoud. Dat is minder dan wat regulier gepland is in het meerjarenonderhoudsplan (€ 1.055.000,-). Omdat in het totale uitvoeringsplan gekozen is om de plannen per locatie uit te voeren, lopen uitgaven vanuit de realisatie niet

synchroon met de planning van de uitgaven vanuit de voorziening. Dit verklaart de afwijking tussen de gerealiseerde aanwending en de geplande aanwending uit het MJOP.

In 2023 heeft door externe partijen Heijmans en Humble een nieuwe schouw plaatsgevonden op de panden van de VRGZ en de uitkomsten hiervan worden in het eerste kwartaal van 2024 geanalyseerd. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening zal in lijn worden gebracht met de verwachte uitgaven. In de nieuwe schouw zijn onderhoudswerkzaamheden meer gebundeld per locatie, zodat het plan beter aansluit bij de praktische uitvoering.

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse leningen	Stand 01-01-2023	Opname	Aflossing	Stand 31-12-2023
Verloopoverzicht langlopende leningen	46.593	10.000	9.443	47.150
	46.593	10.000	9.443	47.150
Totale rentelast van alle vaste schulden				877

Tabel 5.15: vaste schuld

In 2023 zijn drie langlopende leningen afgelost, hiervoor is in 2023 een nieuwe lening aangetrokken. Daarnaast zijn, met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente, eind 2022 meerdere leningen aangetrokken met stortingsdata in 2024 en 2025.

Vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Crediteuren	2.889	2.448
Crediteuren openbare lichamen	113	481
Nog in tarieven te verrekenen	524	0
Nog te betalen loonbelasting	3.431	3.698
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	646	651
Nog te betalen omzetbelasting	65	49
Nog te betalen aan personeel	984	777
Nog te ontvangen inkoopfacturen	703	262
Totaal	9.355	8.366

Tabel 5.16: vlottende passiva

Het saldo van de vlottende passiva is eind 2023 met € 989.000,- afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het bedrag aan Nog in tarieven te verrekenen in

2023 resulteert in een vordering en daarom onder vlottende activa wordt gepresenteerd. Daarnaast is het bedrag van de inkoopfacturen die in 2024 zijn geboekt, maar waarvan de kosten betrekking hebben op 2023 ruim € 440.000,- lager dan vorig jaar.

Overlopende passiva	Stand 01-01-2023	Stand 31-12-2023
Vooruitontvangen inkomsten	871	281
Nog te betalen aan personeel	793	727
Nog te betalen bedragen	3.375	2.671
Totaal	5.039	3.679

Tabel 5.17: overlopende passiva

De overlopende passiva zijn in 2023 met € 1.360.000,- gedaald. Deze daling wordt onder andere veroorzaakt door de terugbetaling van € 885.000,- aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid in het kader van de Corona Toegangsbewijzen (CTB).

Als gevolg van de overgang van de meldkamer naar de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) in maart 2023 zijn de vergoedingen vanuit het Rijk en de Politie die waren bedoeld om frictiekosten van de transitie op te vangen grotendeels vrijgevallen (€ 488.000,-).

De vooruitontvangen inkomsten hebben betrekking op	Stand 01-01-2023	Toename	Afname	Stand 31-12-2023
Rijksoverheid				
Rijksoverheid (25KV bovenleiding)	124	131	124	131
Rijksoverheid (uitwerkingskader meldkamer)	500	0	350	150
	624	131	474	281
Overige (Niet overheid)				
Politie (uitstelvergoeding meldkamer)	138	0	138	0
Overige vooruitontvangen inkomsten	109	14	123	0
	247	14	261	0
Totaal	871	145	735	281

Tabel 5.18: vooruitontvangen inkomsten

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Vakantiegeldverplichting

Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) is de vakantiegeldverplichting voor het programma C&R komen te vervallen. Voor het programma RAV bedraagt de bruto verplichting € 636.000,-.

Inkopen en aanbesteden

In onderstaande tabel is het percentage Europese aanbestedingstrajecten opgenomen dat rechtmatig tot stand is gekomen.

	Voorgenomen	Gerealiseerd
Rechtmatige inkopen gerealiseerde aanbestedingsprojecten	100%	100%

Tabel 5.19: inkopen en aanbesteden

Huur dependances

De VRGZ is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor dependances op 7 locaties. De huurovereenkomsten zijn gesloten voor bepaalde tijd en hebben een looptijd van maximaal 5 jaar of worden jaarlijks verlengd. De opzegtermijn varieert van 3 tot 12 maanden. De totale jaarlijkse huurprijs bedraagt € 320.000,-.

Locatie	Huurprijs per jaar	Looptijd tot
Looptijd < 1 jaar		
Groenewoudseweg 275, te Nijmegen	€ 5.000	29-02-2024
Elsenpas 11, te Beuningen	€ 10.000	31-12-2024
Van Heemstraweg 95, te Beuningen	€ 20.000	31-12-2024
Triosingel 34 te Culemborg	€ 190.000	31-12-2024
Nieuwe Rijksweg 1 te Ubbergen	€ 25.000	31-12-2024
Steenweg 20 te Waardenburg	€ 55.000	31-12-2024
Dalwagen 45b te Dodewaard	€ 15.000	31-12-2024
Totaal bedrag per jaar	€ 320.000	

Tabel 5.20: huurcontracten dependances

Afgesloten leningen met uitgestelde stortingsdata

Met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente, zijn eind 2022 de volgende leningen aangetrokken met stortingsdata in 2024 en 2025:

- BNG lening 40.116191, bedrag € 5.000.000,-, ingangsdatum 3 december 2024, looptijd 49 jaar, rentepercentage 2,359%;
- NWB lening 1-0031761, bedrag € 5.000.000,-, ingangsdatum 1 december 2025, looptijd 50 jaar, rentepercentage 2,310%.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de Jaarrekening 2023.

5.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding, zoals beschreven in hoofdstuk 2, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Subsidies Rijk	12.649	8.334	6.944	12.511
Bijdrage deelnemende gemeenten	45.620	45.620	42.436	42.352
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.291	2.980	2.755
Overige opbrengsten	1.996	639	1.074	1.947
Som der bedrijfsopbrengsten	63.697	57.884	53.434	59.565
Personeelskosten	42.884	41.098	38.496	39.868
Kapitaallasten	5.891	7.192	7.173	6.284
Overige bedrijfskosten	12.994	11.776	9.425	13.359
Rentebaten	-1.027	-1.247	-1.247	-1.197
Rentelasten	901	920	920	987
Som der bedrijfskosten	61.643	59.739	54.767	59.301
Totaal saldo baten en lasten	2.054	-1.855	--1.333	264
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	2.105	1.333	303
Gerealiseerd resultaat C&R	2.762	250	0	567

Tabel 5.21: baten en lasten programma C&R

5.5.1 Begrotingswijzigingen programma Crisis- en Rampenbestrijding

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2023	Verschuivingen	Loonsom stijging	Prijsstijging	Mutaties bestemde reserves	BDuR-middelen t.b.v. crisisbeheersing	Gewijzigde begroting 2023
Subsidies Rijk	6.944	0	0	0	0	1.390	8.334
Bijdrage deelnemende gemeenten	42.436	0	2.989	465	-270	0	45.620
Opbrengsten bedrijfsvoering	2.980	0	311	0	0	0	3.291
Overige opbrengsten	1.074	-435	0	0	0	0	639
Som der bedrijfsopbrengsten	53.434	435	3.300	465	-270	1.390	57.884
Personeelskosten	38.496	-1.661	3.178	71	25	989	41.098
Kapitaallasten	7.173	19	0	0	0	0	7.192
Overige bedrijfskosten	9.425	1.207	122	394	227	401	11.776
Rentebaten en -lasten	-327	0	0	0	0	0	-327
Som der bedrijfskosten	54.767	-435	3.300	465	252	1.390	59.739
Totaal saldo baten en lasten	-1.333	0	0	0	522	0	-1.855
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.333	0	0	0	772	0	2.105
Gerealiseerd resultaat C&R	0	0	0	0	250	0	250

Tabel 5.22: begrotingswijzigingen programma C&R

Verschuivingen

Dit betreft budgettaire neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

Loonsomstijging

Op 14 april 2023 is een akkoord bereikt over de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor personeel in dienst van veiligheidsregio's. Dit akkoord omvat zowel een loonsomstijging als een verhoging van de thuiswerkvergoeding, de invoering van een reiskostenregeling voor woon-werkverkeer en overige arbeidsvoorwaarden. De financiële consequenties hiervan zijn doorgerekend en opgenomen in de kolom Loonsomstijging.

Prijsstijging

Zoals reeds aangegeven in de Kaderbrief 2024 en het Procesvoorstel prijsstijgingen is de VRGZ over de hele linie geconfronteerd met forse prijsstijgingen. In de vastgestelde begroting 2023 is conform de BRN (Begrotingsrichtlijnen Nijmegen) gerekend met een indexatie van de materiele kosten van 1,9%. Inmiddels is de financiële impact van de door de leveranciers aangezegde prijsstijgingen in beeld gebracht en het verschil tussen beide indexaties is opgenomen in de kolom Prijsstijging.

Mutaties bestemde reserves

In de resultaatbestemming 2022 is voorgesteld om uit het positieve resultaat een bedrag van € 270.000,- toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve prijsstijging. Dit bedrag valt in 2023 vrij ten gunste van de gemeentelijke bijdrage ter compensatie van een gedeelte van de loon- en prijsstijging.

Als gevolg van uitgebreide vooronderzoeken op het gebied van de schuimvormende middelen en de aanpassingen in het kader van de DME- (dieselmotorenemissie) normeringen is een bestemde reserve gevormd. De bijbehorende kosten en vrijval hiervoor uit de bestemde reserve duurzaamheid zullen in 2023 en 2024 plaatsvinden. De uitgaven in het kader van het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer) en de procesverbetering van inkoop en aanbesteding ten behoeve van de rechtmatigheid zullen plaatsvinden in 2023 en 2024 en worden gedekt uit de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden.

De transitie van de meldkamer is in 2023 afgerond. De bijbehorende bestemde reserve valt daardoor vrij. Aangezien de frictiekosten lager zijn uitgevallen valt een deel van de reserve vrij ten gunste van het resultaat. Conform de reguliere procedure is dit resultaat toegevoegd aan de algemene reserve.

BDuR-middelen ten behoeve van crisisbeheersing

In augustus 2022 heeft het kabinet ingestemd met een bestuurlijk akkoord gerelateerd aan de crisisopvang van vluchtelingen waarin onder andere structurele middelen via de BDuR landelijk beschikbaar zijn gesteld voor de versterking van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze ophoging is bedoeld voor de versterking van de crisisbeheersing, het versterken van de informatiepositie en het inrichten van KCR2. In de uitgangspunten is nadrukkelijk aangegeven dat het niet de bedoeling is dat gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio's worden verlaagd of met de extra financiële middelen gaten te vullen op het gebied van andere taakgebieden van de

veiligheidsregio's. Over de aanwending van de middelen zal dus ook afzonderlijk verantwoording moeten worden afgelegd. Op basis hiervan is de toegekende extra uitzetting van € 1.390.000,- voor 2023 ingezet voor uitbreiding versterking crisisbeheersing en informatiemanagement.

5.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2023 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- en andere relevante afwijkingen toegelicht.

Samenvoeging Meldkamers

Op 21 maart is de meldkamer voor de VRGZ overgegaan naar de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) in Apeldoorn. In financiële zin betekent de samenvoeging dat de VRGZ vanaf die datum geen eigen meldkamer-gerelateerde kosten meer heeft voor personeel en materieel. Vanaf het moment van overgang lopen alle kosten via de VNOG en ontvangt de VRGZ een factuur naar rato van het aantal inwoners.

Bij het opstellen van de begroting 2023 werd ervan uitgegaan dat de meldkamer voor 1 januari 2023 samengevoegd zou zijn. Het budget is daarom volledig gepresenteerd onder Dienstverlening door derden. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 125.000,- in 2023. De meldkamer bevindt zich nog in de opstartfase, in de komende jaren zal gemonitord worden of dit een incidenteel of structureel voordeel is.

Daarnaast heeft de VRGZ vanuit het Rijk en de Politie een bijdrage ontvangen om frictiekosten (zoals WW-risico's) op te kunnen vangen (€ 638.000,-). De risico's doen zich in beperkte mate voor waardoor het bedrag grotendeels vrij kan vallen (€ 488.000,-). Dit levert in 2023 een incidenteel voordeel op.

BDuR-middelen ter versterking crisisbeheersing

Op 26 augustus 2022 heeft de Rijksoverheid besloten om aan de veiligheidsregio's via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) een structureel budget toe te kennen, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, informatiemanagement en de ontwikkeling van KCR2.

Omdat deze extra middelen pas in september 2023 – middels een begrotingswijziging – formeel door het Algemeen Bestuur beschikbaar konden worden gesteld, zijn veel activiteiten (waaronder onder andere de werving van nieuw personeel) behoudend of met vertraging gestart.

In 2023 is daarom minder uitgegeven dan begroot (€ 1.013.000,-). De gerealiseerde kosten betreffen met name de inhuur van tijdelijke capaciteit of het werven van structurele capaciteit ten behoeve van:

- versterking crisisbeheersing (mede in relatie tot nieuwe en langdurige crisis);
- informatiegestuurde veiligheid en doorontwikkeling VIK;
- professionalisering van de multidisciplinaire en gemeentelijke crisisbeheersing.

Daarnaast zijn er werkbudgetten ingericht of verruimd ten behoeve van:

- grensoverschrijdende samenwerking (Oost 5, landelijk en Duitsland);
- vakbekwaamheid (opleiden, trainen, oefenen crisisorganisatie);
- ontwikkel- en exploitatiekosten voor ondersteunende applicaties en andere IT-toepassingen ten behoeve van het VIK (in samenwerking met Oost 5);
- innovatieve projecten.

De Rijksoverheid heeft aangegeven dat er geen terugvordering zal plaatsvinden op een onderuitputting.

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de vorming van een bestemde reserve voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet ingezet is.

5.6.1 Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Bijdragen Rampenbestrijding			
Subsidies Rijk	12.649	8.334	12.511
Totaal bijdragen	12.649	8.334	12.511
Bijdrage deelnemende gemeenten	45.620	45.620	42.352
Totaal opbrengsten	58.269	53.954	54.863

Tabel 5.23: bedrijfsopbrengsten

Bijdragen Rampenbestrijding

4.315

Als gevolg van de loon- en prijscompensatie is de BDuR in 2023 € 557.000,- hoger uitgevallen dan begroot. Ten behoeve van de 25KV-lijnen is € 60.000,- meer ontvangen dan begroot als gevolg van een hogere index dan begroot.

De bijdrage die door het Rijk ter beschikking was gesteld voor de dekking van frictiekosten voortvloeiend uit de transitie van de meldkamer is niet nodig gebleken en kan vrijvallen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 350.000,-.

Ter dekking van de gemaakte kosten voor de coördinatie en het locatiemanagement ten behoeve van de crisishulpverlening voor asielzoekers is een bedrag van € 2.588.000,- gedeclareerd bij het COA. Voor de gemaakte kosten in het kader van de opvang van ontheemden uit Oekraïne is een vergoeding ontvangen vanuit het Rijk (€ 760.000,-). Beide regelingen zijn in paragraaf 5.13 nader toegelicht.

De gemeentelijke bijdrage voor 2023 is conform de gewijzigde begroting gefactureerd. De stijging ten opzichte van 2022 is voornamelijk veroorzaakt door de vastgestelde indexering en prijs- en loonsomstijgingen.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige opbrengsten			
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.291	2.755
Overige opbrengsten	1.996	639	1.947
Totaal	5.428	3.930	4.702

Tabel 5.24: overige opbrengsten

Overige opbrengsten

1.498

De overige opbrengsten zijn in 2023 hoger dan begroot. Een aantal medewerkers wordt gedetacheerd bij externe organisaties waaronder het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid NIPV). Dit zijn tijdelijke detacheringscontracten waarbij deze medewerkers een bijdrage leveren aan landelijke projecten. In veel gevallen zijn dat onderwerpen waar zij regionaal al mee belast waren waardoor vervanging niet of beperkt noodzakelijk is. De medewerkers keren na afloop van het detacheringscontract weer terug bij de veiligheidsregio waardoor dit voordeel tijdelijk is. De extra opbrengsten uit detachering zijn € 107.000,-.

In 2023 is sprake van een extra opbrengst voor FLO van € 876.000,-. Hier staan ook extra kosten tegenover (zie Personeelskosten).

De bijdrage die door de Politie ter beschikking was gesteld voor de dekking van frictiekosten voortvloeiend uit de transitie van de meldkamer is niet volledig nodig gebleken en kan grotendeels vrijvallen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 138.000,-. De verkoop van afgeschreven materieel heeft dit jaar € 210.000,- meer opgeleverd dan begroot.

Een mix van over- en onderschrijdingen leidt per saldo tot extra opbrengsten van € 26.000,- .

De doorbelasting aan de GGD is hoger uitgevallen dan begroot (€ 141.000,-). Dit heeft enerzijds te maken met het toenemend aantal taken (en daarmee aandeel) van de GGD en anderzijds met de stijgende kosten door het toenemend aantal vacatures en de bijbehorende kosten voor werving en arbeidsmarktcommunicatie.

5.6.2 Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSKOSTEN			
	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	27.371	27.489	25.503
Sociale lasten	3.344	3.414	3.073
Pensioenpremies	3.514	4.214	3.203
Uitkeringen	-132	0	-141
Opleidingen	3.194	2.765	2.995
Overige personeelslasten	2.171	1.629	1.963
	39.462	39.511	36.596
Uitzendkrachten en detachering	3.422	1.587	3.272
Totaal	42.884	41.098	39.868

Tabel 5.25: personeelskosten

Personeelskosten

1.786

De personeelskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

Formatie en loonkosten:

- In 2023 is een deel van de formatie niet of niet volledig ingevuld. Een aantal functies blijkt moeilijk ingevuld te kunnen worden als gevolg van specifiek benodigde kennis en schaarste op de arbeidsmarkt. Ten behoeve hiervan wordt extra ingezet op arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie. Ook vindt op meerdere plekken interne doorstroming plaats op openstaande vacatures waardoor als gevolg daarvan elders in de organisatie weer nieuwe vacatures ontstaan. Daarnaast wordt gewerkt aan een flexibele schil binnen de organisatie om als organisatie wendbaarder te zijn in de veranderende samenleving. Om de operationele werkprocessen te kunnen waarborgen is waar nodig extern personeel ingehuurd. Per saldo leidt dit in 2023 tot een voordeel van € 908.000,-. Dit is circa 2% van de loonsom.
- Omdat bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van samenvoeging van de meldkamers per 1 januari 2023 zijn voor de Gemeenschappelijke Meldkamer en Meldkamer Brandweer geen loonkosten begroot. De kosten van de formatie over de eerste drie maanden van 2023 bedragen € 436.000,-. Omdat de totale begroting van de meldkamerkosten in 2023 is verantwoord onder Overige bedrijfskosten leiden deze loonkosten op deze plek tot een overschrijding, welke wordt gecompenseerd door een onderschrijding op de Overige bedrijfskosten.

- De FLO-kosten voor brandweermedewerkers zijn € 876.000,- hoger uitgevallen dan begroot. Deze kosten worden vergoed door de gemeente Nijmegen (zie ook toelichting Overige opbrengsten). Dit verloopt voor de VRGZ per saldo kostenneutraal.
- De pensioenlasten vallen incidenteel lager uit dan begroot. Dit komt doordat in de grondslag voor de berekening van de pensioenlasten in de begroting de cao-stijging is meegenomen. Doordat de cao later dan 1 januari is ingegaan is het pensioengevend salaris gebaseerd op de loonsom exclusief de cao-stijging. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 400.000,-.
- Ondanks dat het aantal inzetten in 2023 achterblijft op de stijgende trend van de afgelopen jaren (3.903 t.o.v. 4.717 in 2022, zie ook paragraaf 2.1.7) zijn de vrijwilligersvergoedingen € 68.000,- hoger dan begroot. Mede als gevolg van de toegenomen complexiteit van incidenten stijgt de gemiddelde inzetduur. Dit laatste lijkt een structureel karakter te hebben. Daarnaast is er een groter verloop onder vrijwilligers en daalt de gemiddelde periode dat een vrijwilliger in dienst is. Dit leidt structureel tot een stijging van het aantal opleidingsuren.
- Als gevolg van de temporisering van de besteding van de extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing wordt een deel van de uitbreiding van de formatie hiervoor in 2023 nog niet ingevuld (€ 728.000,-).
- Ten behoeve van de coördinerende taak voor de opvang van ontheemden en de crisishulpverlening is voor € 1.547.000,- aan extern personeel ingehuurd. Deze kosten worden vergoed door het Rijk en COA (zie ook toelichting paragraaf 5.13).
- Ten behoeve van de optimalisatie van het informatiebeheer is vanuit het resultaat van 2020 een bedrag beschikbaar gesteld voor extra ondersteuning. Tijdens het uitvoeren van het verbetertraject is besloten en andere invulling aan het traject te geven wat heeft geleid tot een vertraging in de voortgang. Hierdoor is in 2023 € 76.000,- minder uitgegeven aan het project Digitaal centraal dan begroot. Deze uitgaven schuiven door naar 2024 (zie ook toelichting Mutaties bestemde reserve).

Opleidingen:

- Ten behoeve van het vakbekwaam worden en blijven van de brandweerorganisatie is in 2023 € 471.000,- meer uitgegeven dan begroot. Het aantal nieuw gestarte cursusgroepen ligt hoger als gevolg van nieuwe instroom en het inhaaleffect van COVID-19. Verder zijn oefenprogramma's voor de basis en specialistische functies van de vrijwillige brandweerposten uitgerold en opgestart. Dit om te voldoen aan de branchestandaarden van blijvende vakbekwaamheid.
- Tevens wordt met het oog op de arbeidsmarktproblematiek meer geïnvesteerd in mobiliteit van medewerkers en doorstroming naar andere functies binnen de organisatie. Hierdoor is in 2023 € 100.000,- meer uitgegeven aan kosten voor opleidingen en ontwikkeling van medewerkers.
- Doordat een deel van de formatie ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing niet is ingevuld is hiervoor ook minder uitgegeven aan opleidingen (€ 142.000,-).

Overige personeelskosten:

- In 2023 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel een dotatie plaatsgevonden van € 70.000,-. Als gevolg van een nieuwe dienstbetrekking voor oud-medewerkers en de afwikkeling van een aantal overige zaken is een bedrag van € 102.000,- vrijgevallen.
- In 2023 heeft een overstap plaatsgevonden naar een nieuwe arbodienstverlener. Omdat is geconstateerd dat het verzuim het afgelopen jaar is toegenomen is deze mogelijkheid aangegrepen om te kiezen voor een andere manier van ondersteuning. Hierbij wordt meer gekeken naar effectiviteit op casusniveau door goede adviezen rondom inzetbaarheid en door te sparren op individueel niveau, alsook door aan te sluiten op (advies geven over) de visie op verzuim. Daarnaast is het begeleiden van leidinggevenden op casusniveau, vaardigheden bij verzuimgesprekken en het voorkomen van verzuim onderdeel van de uitvraag van de aanbesteding. Dit heeft in 2023 geleid tot een overschrijding van € 55.000,-.
- Als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving is het met ingang van 2022 mogelijk om extra verlof te sparen. Hiervoor is in 2022 een voorziening getroffen. De dotatie aan deze voorziening bedraagt in 2023 € 300.000,-.
- Als gevolg van de schaarste op de arbeidsmarkt wordt extra ingezet op arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie. Dit leidt tot een overschrijding van het budget van € 85.000,-.
- Als gevolg van de overschrijding van de vrije ruimte in de werkkostenregeling bedraagt de boete over 2023 € 143.000,-.
- Een mix van over- en onderschrijdingen in de overige personeelskosten leidt per saldo tot € 9.000,- lagere kosten.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Kapitaallasten			
Gronden en terreinen	0	0	78
Gebouwen en verbouwingen	1.833	2.214	1.911
Voertuigen en bepakkingen	2.902	3.260	2.906
Inventaris	126	125	113
Verbindingsmiddelen	198	412	358
Automatisering	295	517	397
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	537	664	521
Totaal	5.891	7.192	6.284

Tabel 5.26: kapitaallasten

Kapitaallasten

-1.301

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Een groot deel van de investeringen die waren gepland voor 2023 schuiven door naar 2024 (zie ook bijlage 6.5 Investerings). Diverse externe factoren zoals de oorlog in Oekraïne, grondstoftekorten en problemen in personeelsbezetting bij producenten veroorzaken latere levering door leveranciers en langere doorlooptijden van aanbestedingstrajecten. Deze problematiek is ook zichtbaar bij gemeenten. Deze uitgestelde investeringen hebben ervoor gezorgd dat de kapitaallasten over 2023 lager uitvallen dan begroot. Dit wordt nog eens versterkt doordat een deel van deze investeringen oorspronkelijk al in 2022 zou worden geleverd. In totaal levert dit een onderschrijding op ten opzichte van de begroting van € 892.000,-. Omdat op dit moment het huidige materieel kwalitatief nog voldoet hebben deze doorschuivingen geen invloed op de dienstverlening van de veiligheidsregio.

Bij vervangingen wordt altijd gekeken of de technische levensduur van het materieel het toelaat om de investering uit te stellen, waardoor er altijd een kans is dat er een onderbesteding plaatsvindt in een gegeven jaar. Dit is tijdelijk en varieert per kapitaalgoed van jaar tot jaar.

Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen een percentage van 1,25%. Dit wijkt af van het percentage van 2% dat is opgenomen in de begroting (zie paragraaf 5.3 Grondslagen van waardering). Hierdoor vallen de kapitaallasten € 409.000,- lager uit dan begroot.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	4.386	4.068	3.960
Kantoormiddelen	268	315	264
Medische zaken	0	2	17
Communicatieapparatuur	3.035	2.992	2.335
Wagenpark en werkmaterieel	2.196	2.361	2.285
Dienstverlening door derden	2.395	2.734	835
Interne doorbelastingen	-2.126	-1.915	-1.587
Algemene kosten	2.840	1.028	5.250
Onvoorzien	0	191	0
Totaal	12.994	11.776	13.359

Tabel 5.27: overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten

318

Inmiddels zijn de voorbereidende onderzoeken voor de aanpassingen in het kader van diesel motor emissie (DME) afgerond. In de begroting is ervan uitgegaan dat de werkzaamheden voor deze aanpassingen in 2023 plaats zouden vinden, deze schuiven echter voor een deel door naar 2024 (€ 124.000,-). Dit resterende budget zal in 2024 worden gebruikt voor de ontmanteling van

de puntafzuiging en het aanbrengen van energiezuinige ruimteafzuiging, deze zijn in de huidige situatie niet overal voorzien.

Het aanpassen van een aantal locaties naar de NEN-normen voor onder andere dakveiligheid, legionellabestrijding en elektrische installaties heeft meer gekost dan was begroot (€ 100.000,-).

Als gevolg van meer reparaties en storingen aan de deuren en poorten als gevolg van schades en de gestegen prijzen vallen de onderhoudskosten hiervoor hoger uit dan begroot (€ 100.000,-).

Als gevolg van de gestegen energietarieven vallen de energielasten voor 2023 hoger uit dan begroot (€ 130.000,-). De servicelasten van de huurlocaties zijn gestegen als gevolg van gestegen onderhouds- en energiekosten (€ 30.000,-). Ten behoeve van gladheidsbestrijding en groenonderhoud is € 30.000,- meer uitgegeven dan begroot.

Daarnaast heeft een mix van kleine onder- en overschrijdingen per saldo geleid tot een overschrijding van € 52.000,-.

Kantoormiddelen

-47

Door de digitalisering in combinatie met het thuiswerken zijn de kosten voor kantoormiddelen en multifunctionals lager uitgevallen dan begroot (€ 47.000,-).

Communicatieapparatuur

43

Ten behoeve van de doorontwikkeling van de ICT-infrastructuur, waaronder het project Moderne werkplek, is € 235.000,- extra uitgegeven. Als gevolg van de temporisering van de versterking van Crisisbeheersing is in 2023 minder uitgegeven aan licenties (€ 215.000,-). De overige licentiekosten zijn echter hoger uitgevallen als gevolg van de aanschaf van nieuwe software en het toegenomen aantal gebruikers (€ 23.000,-).

Wagenpark en werkmaterieel

-165

De onderhoudskosten voor het wagenpark en het werkmaterieel zijn in totaal € 30.000,- hoger dan begroot. Als gevolg van de vertraagde levering van materieel wordt langer gebruik gemaakt van reeds afgeschreven materieel. Dit leidt tot hogere onderhoudskosten. Ook is op het onderhoud en de aanschaf van kleine bekappingsmaterialen de invloed van de prijsstijgingen duidelijk zichtbaar.

In 2023 heeft voor beide blusboten een grote onderhoudsbeurt plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot extra onderhoudslasten van € 70.000,-.

Als gevolg van de lagere brandstofprijzen en minder reisbewegingen zijn de brandstofkosten in 2023 lager dan begroot (€ 70.000,-).

Ten behoeve van de transitie van de fluorhoudend schuimvormend middelen naar fluorvrij schuimvormend middel was voor 2023 een budget begroot van € 235.000,-. De voorbereidende onderzoeken en analyses hebben echter meer tijd gekost dan vooraf was verwacht. Hierdoor is in 2023 een bedrag van € 52.000,- uitgegeven. Voor deze transitie is een bestemde reserve gevormd

dus het budget voor deze uitgaven schuift door naar 2024. De wetgeving aangaande het PFAS-gebruik gaat in op 1 januari 2025 dus in 2024 zal de transitie moeten worden afgerond.

Daarnaast heeft een mix van kleine over- en onderschrijdingen per saldo geleid tot een onderschrijding van € 12.000,-.

-339

Dienstverlening door derden

Ten behoeve van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP), te realiseren duurzaamheidsaanpassingen in het kader van aangescherpte wetgeving en de toekomstbestendigheid van de Multipost in Nijmegen is extra externe expertise ingehuurd (€ 200.000,-).

Voor de samenvoeging van de meldkamers hebben de 5 regio's deels gebruik gemaakt van inhuur om dit proces te begeleiden. Dit heeft in 2023 geleid tot een extra bijdrage van € 60.000,-.

Voor de ontwikkeling en implementatie van een vernieuwde crisis- en reguliere website is een extern bureau ingehuurd (€ 33.000,-). In 2023 is door gemeenten minder gedeclareerd voor invulling van piketdiensten omdat hiervoor meer eigen personeel is ingezet (€ 95.000,-). Ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing is in 2023 extra uitgegeven voor onder andere projectmanagement en de ontwikkeling van het VIK (€ 110.000,-).

De kosten van de Meldkamer Oost-Nederland worden op basis van een vaste verdeelsleutel door de VNOG in rekening gebracht bij de deelnemende veiligheidsregio's. De door de VRGZ gemaakte kosten over de periode tot aan de migratie per 21 maart zijn in de exploitatie verwerkt (zie ook toelichting Personeelskosten). Omdat bij het opstellen van de begroting nog werd uitgegaan van de samenvoeging per 1 januari is de volledige begroting van de meldkamerkosten opgenomen onder Overige bedrijfskosten. Dit leidt tot een onderschrijding op deze plek van € 617.000,-. Per saldo levert de migratie dit jaar een voordeel op (zie ook toelichting Samenvoeging Meldkamers paragraaf 5.6).

Een mix van overige bijstellingen heeft daarnaast per saldo geleid tot een onderschrijding van € 30.000,-.

Interne doorbelastingen

-211

De doorbelasting aan de AZGZ is hoger dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de extra inhuurkosten bij ICT voor de bemensing van de servicedesk en de doorontwikkeling van informatiegestuurd werken en extra inhuur bij de afdeling HRM ten behoeve van werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Ook is onderzoek uitgevoerd ten behoeve van het meerjarenonderhoudsplan en de verduurzaming van de huisvesting.

Algemene kosten

1.812

Deze overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door de kosten die zijn gemaakt voor de opvang van vluchtelingen en de doorstroming van statushouders (€ 1.800.000,-). Deze kosten worden vergoed door het Rijk en het COA (zie ook paragraaf 5.13). Daarnaast is in 2023 meer uitgegeven aan accountantskosten dan begroot als gevolg van een stijging van het aantal

controledossiers en de ondersteuning ten behoeve van de verantwoording inzake rechtmatigheid (€ 26.000,-). Als gevolg van de eerder genoemde temporisering van de versterking van crisisbeheersing is in 2023 minder aan werkplek-gerelateerde kosten uitgegeven dan begroot (€ 33.000,-). Een mix van overige bijstellingen heeft daarnaast per saldo geleid tot een overschrijding van € 19.000,-.

Onvoorzien -191

De post onvoorzien is niet ingezet. Hierdoor ontstaat een verschil ten opzichte van de begroting van € 191.000,-.

Rentebaten en -lasten -269

Het positieve renteresultaat is € 269.000,- lager uitgevallen dan begroot. De rentebaten zijn enerzijds hoger omdat er weer rente wordt ontvangen over spaartegoeden (€ 303.000,-), maar als gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen en de aanpassing van het rentepercentage dat wordt gehanteerd voor de toerekening aan de vaste activa (zie paragraaf 5.3 Grondslagen van waardering), zijn de naar de sectoren doorbelaste rentelasten lager dan begroot (€ 590.000,-). De rentelasten zijn lager als gevolg van een lagere financieringsbehoefte (€ 18.000,-). Ook dit is mede het gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen voor 2023.

Mutatie bestemde reserves -1.397

Voor 2023 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 2.105.000,-. Hiervan valt een bedrag van € 1.721.000,- daadwerkelijk vrij in 2023.

Nu de samenvoeging van de meldkamers naar de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) per 21 maart 2023 is geëffectueerd kan de bestemde reserve voor de frictiekosten van het samenvoegen van de meldkamer definitief vrijvallen (€ 450.000,-).

Daarnaast zijn ook de bestemde reserves die zijn getroffen om de prijs- en loonsomstijgingen (deels) op te vangen vrijgevallen in 2023 (respectievelijk € 270.000,- en € 688.000,-).

Voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2023 een vrijval begroot van € 377.000,-, waarvan € 235.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 142.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de Huisvestingskosten en de kosten voor Wagenpark en werkmaterieel is aangegeven hebben beide projecten als gevolg van uitgebreide vooronderzoeken vertraging opgelopen en valt een deel van de reserve vrij (€ 69.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2024 (€ 308.000,-).

Vanuit de bestemde reserve Uitgestelde werkzaamheden is in 2023 een bedrag van € 244.000,- vrijgevallen. Ten behoeve van het project Digitaal centraal is in 2023 € 76.000,- minder uitgegeven, hierdoor resteert voor 2024 een reserve van € 145.000,-.

Met het Algemeen Bestuur is overeengekomen dat een bestemde reserve mag worden gevormd voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet gerealiseerd is (€ 1.013.000,-).

5.6.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN			
Incidentele baten en lasten	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal	0	0	0

Tabel 5.28: incidentele baten en lasten

5.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van de RAV, zoals beschreven in hoofdstuk 3, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Budget aanvaardbare kosten	30.751	30.467	29.533	28.406
Aanpassing budget voorgaande jaren	-6	0	0	52
Subsidies Rijk	474	380	380	822
Overige opbrengsten	656	110	110	795
Som der bedrijfsopbrengsten	31.875	30.957	30.023	30.075
Personeelskosten	24.356	24.579	23.852	22.891
Kapitaallasten	1.062	1.532	1.533	1.184
Overige bedrijfskosten	6.143	4.846	4.638	4.990
Som der bedrijfskosten	31.561	30.957	30.023	29.065
Totaal saldo baten en lasten	314	0	0	1.010
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	314	0	0	1.010

Tabel 5.29: baten en lasten programma RAV

5.7.1 Begrotingswijzigingen programma RAV

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2023	Loonsomstijging	Verschuivingen	Gew.begr. 2023
Budget aanvaardbare kosten	29.533	825	109	30.467
Subsidies Rijk	380	0	0	380
Overige opbrengsten	110	0	0	110
Som der bedrijfsopbrengsten	30.023	825	109	30.957
Personeelskosten	23.852	825	-98	24.579
Kapitaallasten	1.533	0	-1	1.532
Overige bedrijfskosten	4.638	0	208	4.846
Som der bedrijfskosten	30.023	825	109	30.957
Totaal saldo baten en lasten	0	0	0	0
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	0	0	0	0

Tabel 5.30: begrotingswijzigingen RAV

Loonsomstijging

De werkelijke loonsomstijging was groter dan in de begroting is aangenomen. De extra lasten worden via het budget bekostigd door zorgverzekeraars. Zie ook de toelichting bij Budget aanvaardbare kosten (5.8.1).

Verschuivingen

Dit betreft budgettaire neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

5.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2023 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht.

5.8.1 Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Budget aanvaardbare kosten			
Budget aanvaardbare kosten	30.751	30.467	28.406
Aanpassing budget voorgaande jaren	-6	0	52
Totaal	30.745	30.467	28.458

Tabel 5.31: budget aanvaardbare kosten

Budget aanvaardbare kosten

278

Het budget aanvaardbare kosten (BAK) voor 2023 is hoger dan begroot. Dit heeft de volgende oorzaken. Voor 2023 is – net als in 2022 - een uitbreiding van het aantal diensten afgesproken met zorgverzekeraars. Hiervan zijn 7 extra diensten per week gerealiseerd. Meer diensten leidt ook tot meer ondersteuning. De vergoeding hiervoor valt € 75.000,- hoger uit dan begroot.

Het wagenparkbudget is uitgebreid. Dit heeft voornamelijk te maken met een hoger parameterbedrag, passend bij de fors gestegen kosten voor voertuigen en bekpakking. Hierdoor stijgt dit budget met € 47.000,-.

De overgang naar de LMS-locatie meldkamer in Apeldoorn heeft diverse kostenuitzettingen met zich meegebracht. De belangrijkste zijn kosten voor aanvullende arbeidsvoorwaarden en investeringen in andere communicatiemiddelen. Aanvullende arbeidsvoorwaarden bestaan uit extra reiskosten en ook uit kraptoeslagen passend bij de hectische werkomstandigheden. De investering in communicatiemiddelen is nodig om vanuit de decentrale locatie in Arnhem te communiceren met voertuigen en de meldkamer in Apeldoorn, omdat deze locatie niet beschikt over C2000-verbindingen. Met zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt over de compensatie van deze kosten. Die verhogen het budget met € 296.000,-.

Voor vitaliteitsbeleid wordt landelijk een percentage gereserveerd op de begroting. De kosten hiervoor zijn aanzienlijk lager. Het definitieve budget vergoedt alleen de gemaakte kosten. Daardoor valt het budget € 170.000,- lager uit.

Een correctie van het definitieve budget 2022 verklaart € 6.000,-. Overige aanpassingen in het budget verklaren de laatste € 24.000,-.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Subsidies Rijk			
Subsidies Rijk	474	380	822
Totaal bijdragen	474	380	822

Tabel 5.32: subsidies Rijk

Subsidies Rijk

94

De afwijking ten opzichte van de begroting komt door de uitkering van FLO-gelden. Voor de FLO-gelden is meer uitgegeven dan begroot (zie toelichting Personeelskosten). Daardoor is ook de vergoeding vanuit de Rijksoverheid € 88.000,- hoger (95% van de kosten). De overige € 6.000,- is een voordeel uit de afrekening FLO van voorgaande jaren.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige opbrengsten			
Overige opbrengsten	656	110	795
Totaal	656	110	795

Tabel 5.33: overige opbrengsten

Overige opbrengsten

546

De overige opbrengsten zijn in 2023 hoger dan begroot. In het kader van binden en boeien van medewerkers heeft AZGZ samen met Radboudumc een combitraject opgezet. Hierbij worden verpleegkundigen van AZGZ en het Radboudumc over en weer ingezet. Hier worden kosten voor doorberekend aan het Radboudumc (€ 58.000,-).

Om de scholing van medewerkers efficiënt en doelmatig te organiseren, werkt AZGZ veel samen met Ambulancezorg Gelderland Midden (AZGM). Docenten en staffunctionarissen onderwijs werken over en weer om de scholing te verzorgen. Voor deze activiteiten wordt een factuur gestuurd. De opbrengsten hiervan zijn € 257.000,- hoger dan begroot. Tegenover deze opbrengsten staan hogere lasten (zie toelichting Personeelskosten en Dienstverlening door derden).

AZGZ ontvangt een subsidie voor Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) van onder andere opgeschaalde zorg. Voor 2023 is de subsidie € 85.000,-.

De overige opbrengsten bedragen € 143.000,- en betreffen de dekking voor kosten die gemaakt worden voor de pilot Zorgcoördinatiecentrum (ZCC). Kleine opbrengsten verklaren de laatste € 3.000,-.

5.8.2 Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSKOSTEN			
	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	15.972	17.222	15.436
Sociale lasten	2.166	2.050	2.025
Pensioenpremies	2.197	3.230	2.292
Uitkeringen	-127	-40	-25
Opleidingen	660	410	654
Overige personeelslasten	1.006	1.384	723
	21.874	24.256	21.105
Uitzendkrachten en detachering	2.482	323	1.786
Totaal	24.356	24.579	22.891

Tabel 5.34: personeelskosten

Personeelskosten

-223

De totale personeelskosten zijn lager uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- In 2023 is minder formatie ingezet dan begroot. Om diensten in te vullen is een beroep gedaan op uitzendkrachten en hebben medewerkers extra gewerkt. Dit laatste leidt tot meer onregelmatigheidstoeslag (ORT) en overwerk. De lagere inzet van personeel en de extra inhuur van uitzendkrachten leveren per saldo een voordeel op van € 425.000,-. Naast de hiervoor genoemde inhuur van uitzendkrachten is de afdeling lijn-staf tijdelijk ondersteund voor onder andere beleidsadvies. Dit was niet begroot (€ 30.000,-).
- De pensioenlasten vallen incidenteel lager uit dan begroot. Dit komt doordat in de grondslag voor de berekening van de pensioenlasten in de begroting de cao-stijging is meegenomen. Doordat de cao later dan 1 januari is ingegaan is het pensioengevend salaris gebaseerd op de loonsom exclusief de cao-stijging. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 300.000,-.
- Er is meer betaald aan FLO (€ 93.000,-). Hier staan extra opbrengsten tegenover (zie Subsidies Rijk).
- Er is meer opgeleid dan begroot vanwege de uitbreiding van het aantal diensten en de kosten van trainingen nemen toe. Daardoor zijn ook de kosten voor opleiden hoger uitgevallen (€ 250.000,-).
- De reiskosten vallen € 71.000,- hoger uit dan begroot vanwege het groter aantal reisbewegingen naar meldkamer in Apeldoorn en de verbeterde arbeidsvoorwaarden.

- In 2023 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel geen dotatie plaatsgevonden. Een bijstelling in een aantal lopende dossiers heeft geleid tot een vrijval van € 78.000,-.
- Afgelopen jaar zijn veel verlof- en PLB-uren opgespaard. De reservering voor deze uren is daarom hoger dan begroot. Het nadeel ten opzichte van de begroting is € 130.000,-.
- De werkkleding is € 67.000,- hoger dan begroot mede door het aantrekken van nieuw personeel. Voor de werving van dat extra personeel zijn hogere lasten gerealiseerd dan begroot (€ 50.000,-).
- De niet gemaakte kosten voor vitaliteit, vanwege het niet gebruik maken van de regeling, scheelt € 178.000,-.
- Overige kleine verschillen verklaren € 67.000,- hogere lasten dan begroot.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Kapitaallasten			
Gebouwen en verbouwingen	18	25	21
Gronden en terreinen	0	0	2
Voertuigen en bepakkingen	603	949	794
Inventaris	286	342	190
Repressieve kleding	4	15	6
Verbindingsmiddelen	39	81	54
Automatisering	112	121	117
Totaal	1.062	1.532	1.184

Tabel 5.35: kapitaallasten

Kapitaallasten

-470

De kapitaallasten voor de RAV vallen per saldo lager uit dan begroot. Een aantal ambulances en rapid responders die verwacht werden in 2023 zijn niet geleverd en komen naar verwachting in 2024 (€ 302.000,-). De nieuwe monitoren zijn wel geleverd en in gebruik genomen (zie inventaris), maar bleken goedkoper dan begroot (€ 46.000,-). Daarnaast is een deel van de nieuwe communicatie apparatuur voor de decentrale meldkamer nog niet in gebruik genomen waardoor deze niet terugkomen in de afschrijvingslasten (€ 52.000,-).

Omdat er minder is geïnvesteerd is ook de aan de activa toegerekende rente lager uitgevallen. Daarnaast is ook het rentepercentage van de toerekening aangepast van 2% naar 1,25% (zie paragraaf 5.3 Grondslagen van waardering). In totaal levert dit een voordeel op van ten opzichte van de begroting van € 70.000,-.

	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	8	18	7
Kantoormiddelen	8	6	4
Medische zaken	656	719	682
Communicatieapparatuur	691	456	593
Wagenpark en werkmaterieel	1.468	1.149	1.321
Dienstverlening door derden	1.006	310	541
Interne doorbelastingen	2.126	1.915	1.587
Algemene kosten	180	273	255
Totaal	6.143	4.846	4.990

Tabel 5.36: overige bedrijfskosten

De realisatie van huisvestingskosten en kantoormiddelen verliepen conform begroting en worden niet nader toegelicht. De afwijkingen in de overige categorieën worden hierna beschreven.

Medische zaken

-63

Medische zaken betreffen kosten voor medicijnen, zuurstof, verpleegkundige (verbruiks)artikelen en medische apparatuur en het onderhoud daarvan. Kosten voor medische apparatuur en zuurstof zijn € 8.000,- lager dan begroot. Maar met name uitgaven voor verpleegkundige artikelen zijn lager dan begroot (€ 49.000,-). De stijging van enkele jaren geleden heeft niet doorgezet, waardoor er te veel begroot was. De uitgaven zijn de afgelopen jaren met zo'n 3% per jaar gestegen en de begroting is daar inmiddels op aangepast. Aan onderhoud van medische apparatuur is € 6.000,- minder uitgegeven dan begroot.

Communicatieapparatuur

235

De kosten van portofoon en mobilfoon zijn in 2023 € 135.000,- hoger dan begroot. Dit betreft de inrichting en opstart van het werken met Push-to-talk op de decentrale meldkamer in Arnhem. Met zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van deze (niet begrote) kosten die noodzakelijk zijn voor een goede werking van de meldkamerlocatie in Arnhem. Aan softwarelicenties is meer uitgegeven dan begroot. Diverse softwarepakketten zijn in 2023 duurder dan begroot (€ 44.000,-). De softwarekosten voor de ZCC-pilot waren niet begroot in de programmabegroting en bedragen € 56.000,-. Tegenover deze kosten staan ook opbrengsten voor de door zorgverzekeraars gefinancierde pilot.

Wagenpark en werkmaterieel

319

De uitgaven voor wagenpark en werkmaterieel zijn vooral veel hoger dan begroot vanwege de hogere kosten voor onderhoud van ambulances (€ 403.000,-). Dit komt naast gestegen prijzen en het rijden van meer kilometers per ambulance doordat een aantal nieuwe voertuigen later is geleverd. Als gevolg van de vertraagde levering wordt langer gebruik gemaakt van reeds

afgeschreven ambulances. Dit leidt tot hogere onderhoudskosten. Daarnaast zijn de kosten voor verzekeringen gedaald en € 47.000,- lager dan begroot in verband met gewijzigde premie voorwaarden (verhoogd eigen risico). In 2023 is minder schade veroorzaakt aan het materieel (€ 18.000,-). Een procentueel klein voordeel op brandstof en belasting verklaart de laatste € 19.000,-.

Dienstverlening door derden

696

AZGZ heeft in 2023 een project doorlopen om zelfroosteren te implementeren. De begeleiding hierbij heeft € 73.000,- meer gekost dan begroot. Daarnaast is ondersteuning nodig geweest op het roosterbureau, onder andere om een bijdrage te leveren aan de implementatie van het project zelfroosteren. Dit ging om € 66.000,-.

In verband met de drukte op de meldkamer en de krappe personele bezetting is gekeken hoe de werkdruk verlaagd kan worden. De planbare zorg kon in zijn geheel uitbesteed worden. Dit was niet begroot en levert een verschil van € 229.000,- op.

Voor de verhuizing naar de meldkamer in Apeldoorn zijn niet begrote kosten gemaakt (€ 18.000,-). Daarnaast is er in Oost 5-verband een gezamenlijke teamleider op het 112-proces aangesteld. Behalve de teamleider is ook een managementondersteuner en een staffunctionaris leren en ontwikkelen voor het 112-proces aan de slag gegaan (€ 59.000,-). Voor de implementatie van het eerder genoemde Push-to-talk systeem heeft een projectleider AZGZ begeleid (€ 77.000,-).

Daarnaast is een interim teamleider aangesteld om een eigen teamleider te vervangen. Deze was niet voorzien en begroot en zorgt voor een overschrijding van € 107.000,- op de begroting.

Tot slot zijn voor de begeleiding van de ZCC-pilot kosten gemaakt (€ 67.000,-). Deze worden volledig gedekt door de pilot-gelden of door andere pilotregio's.

Interne doorbelastingen

211

De doorbelasting vanuit bedrijfsvoering is hoger dan vooraf begroot. Dit komt vooral vanuit de afdelingen HRM en IV. Bij HRM lopen diverse projecten die te maken hebben met de arbeidsmarkt krapte. Dat betreft onder andere een project rondom werving en selectie en een project rondom in-, door- en uitstroom. Bij de afdeling Informatievoorziening is meer ingehuurd dan begroot. Dat was nodig voor een voldoende bemensing van de servicedesk en voor de ontwikkeling van informatiegestuurd werken, wat onder andere bestaat uit ontwikkeling dashboarding vanuit BI. Tot slot is er onderzoek gedaan voor het meerjarenonderhoudsplan, inclusief verduurzaming, ook voor de RAV-huisvesting.

Algemene kosten

-93

De dotatie oninbare vorderingen is € 93.000,- lager dan begroot. De oorzaak is dat AZGZ meer gebruik kan maken van een landelijke regeling voor de compensatie van deze kosten. Het gaat om patiënten die de rekening niet (kunnen) betalen. Hierdoor hoeft AZGZ minder rekeningen af te schrijven, maar worden deze toch vergoed.

5.8.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN			
Incidentele baten en lasten	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Realisatie 2022
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal	0	0	0

Tabel 5.37: incidentele baten en lasten

5.9 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 942.000,-.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag).

In paragraaf 4.4.3 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om eventueel hierboven vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.9.1 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De lasten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding zijn in 2023 hoger dan in de begroting werd aangenomen.

Bedrijfskosten C&R Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Vershil
Personeelskosten	42.884	41.098	1.786
Kapitaallasten	5.891	7.192	-1.301
Overige bedrijfskosten	12.994	11.776	1.218
Rentebaten en -lasten	-126	-327	201
Totale bedrijfslasten C&R	61.643	59.739	1.904

Tabel 5.38: bedrijfskosten programma C&R

De hogere bedrijfslasten worden direct of indirect veroorzaakt door de vluchtelingen crisis. De kapitaallasten vallen lager uit als het gevolg van de doorschuiving van een fors deel van de investeringen naar 2024 (voor een belangrijk deel door leveringsproblematiek). Deze over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Dit valt binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

Programma Regionale Ambulance Voorziening

Bedrijfskosten RAV Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023	Gew. begr. 2023	Vershil
Personeelskosten	24.356	24.579	-223
Kapitaallasten	1.062	1.532	-470
Overige bedrijfskosten	6.143	4.846	1.297
Totale bedrijfslasten RAV	31.561	30.957	604

Tabel 5.39: bedrijfskosten programma RAV

De lasten van het programma Regionale Ambulance Voorziening zijn in 2023 hoger dan in de gewijzigde begroting werd aangenomen. Met verzekeraars zijn afspraken gemaakt over de inzet van extra diensten waardoor meer personeel is ingezet dan vooraf is begroot. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de extra kosten voor de verhuizing en procesmatige inrichting in de LMS meldkamer in Apeldoorn. Dit is volledig ondervangen in de ophoging van de opbrengsten. Dat geldt ook voor de materiële lasten. De kostenoverschrijdingen zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op basis van de tussentijdse rapportages en vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

5.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 07-02-2024								
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)	Besteding 2023					
		Besluit Veiligheidsregio's artikelen 8.1 t/m 8.3	<i>Aard controle R</i>					
		Veiligheidsregio's	<i>Indicator: A2/01</i>					
			€ 8.551.088,-					
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>			
			<i>Indicator: A18/01</i>	<i>Indicator: A18/02</i>	<i>Indicator: A18/03</i>			
			Meerkosten coördinerende gemeenten	€ 0,-	€ 0,-			
			Hotels/centra	€ 0,-	€ 0,-			
			Overige specifieke meerkosten	€ 213.610,-	€ 276.410,-			
			Overige meerkosten	€ 546.151,-	€ 2.229.756,-			

			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorig indicator "nee" is ingevuld	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Som indicator 02					
			<i>Aard controle n.v.t Indicator: A18/004</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07</i>		
			€ 759.761,-	Ja	n.v.t.	Ja		

tabel 5.40: SiSa-verantwoordingsinformatie

5.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

De verantwoording is opgesteld op basis van de op de VRGZ van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2023 is voor de VRGZ € 223.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering op dit maximum is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hierna vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1,-	D.M. van Zanten	J.A.P. van Kastel	M. van Dalen
Functiegegevens	Directeur Brandweer en ambulancezorg	Directeur Crisisbeheersing	Directeur Crisisbeheersing
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 – 30/09	01/06 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 158.405	€ 123.534	€ 92.604
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.569	€ 16.886	€ 13.144
<i>Subtotaal</i>	€ 180.974	€ 140.420	€ 105.748
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 166.792	€ 130.745
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 180.974	€ 140.420	€ 105.748
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022	D.M. van Zanten	J.A.P. van Kastel	M. van Dalen
Bedragen x € 1,-			
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	n.v.t.
Omvang dienstverband 2022 (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	n.v.t.
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	n.v.t.
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 148.158	€ 144.820	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.950	€ 22.453	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	€ 171.108	€ 167.273	n.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000	n.v.t.
Bezoldiging	€ 171.108	€ 167.273	n.v.t.

Tabel 5.41: bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen	Vertegenwoordiger van de gemeente	Functie
Dhr. M. Slinkman	Berg en Dal	Lid AB en DB
Mevr. D.A. Bergman	Beuningen	Lid AB
Mevr. J.P.M. Meijers Dhr. H.M. Ostendorp	Buren	Lid AB tot 10-03-2023 Lid AB vanaf 10-03-2023
Dhr. G.J. van Grootheest	Culemborg	Lid AB
Mevr. C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld Mevr. S. Sengers	Druten	Lid AB tot 23-03-2023 Lid AB vanaf 30-03-2023
Dhr. J. Minses	Heumen	Lid AB
Dhr. H. van Kooten Dhr. J.L. Geurts	Maasdriel	Lid AB tot 16-04-2023 Lid AB vanaf 01-06-2023
Dhr. A.J. Kottelenberg	Neder-Betuwe	Lid AB en DB
Dhr. H.M.F. Bruls	Nijmegen	Voorzitter AB en DB
Dhr. J. Beenakker	Tiel	Lid AB en DB tot 19-12-2023
Dhr. S. Stoop	West Betuwe	Plv Vz AB en lid AB
Dhr. V.M. van Neerbos	West Maas en Waal	Lid AB
Mevr. R. Helmer- Englebert	Wijchen	Lid AB
Dhr. P.C. van Maaren	Zaltbommel	Lid AB

Tabel 5.42: bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Alle leden van het bestuur zijn onbezoldigd.

5.12 Taakvelden

VRGZ totaal									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Gewijzigde begroting 2023			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	46.595	44.210	2.385	44.634	40.595	4.039
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	5.489	5.489	0
7.1 Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	30.923	26.604	4.319	30.075	25.591	4.484
0.5 Treasury	0	-126	126	0	-327	327	0	-210	210
0.7 Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	7.998	0	7.998	6.650	0	6.650
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.479	19.249	-15.770	3.325	20.209	-16.884	2.792	16.901	-14.109
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	95.572	93.204	2.368	88.841	90.696	-1.855	89.640	88.366	1.274
0.10 Mutaties bestemde reserves	708	0	708	2.105	0	2.105	303	0	303
Resultaat	96.280	93.204	3.076	90.946	90.696	250	89.943	88.366	1.577

Tabel 5.43: taakvelden VRGZ totaal

Programma Crisis- en Rampenbestrijding									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Gewijzigde begroting 2023			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	46.595	44.210	2.385	44.634	40.595	4.039
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	5.489	5.489	0
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.5 Treasury	0	-126	126	0	-327	327	0	-210	210
0.7 Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	7.998	0	7.998	6.650	0	6.650
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.479	15.514	-12.035	3.291	15.856	-12.564	2.792	13.427	-10.635
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	63.697	61.643	2.054	57.884	59.739	-1.855	59.565	59.301	264
0.10 Mutaties bestemde reserves	708	0	708	2.105	0	2.105	303	0	303
Resultaat	64.405	61.643	2.762	59.989	59.739	250	59.868	59.301	567

Tabel 5.44: taakvelden Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Gewijzigde begroting 2023			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	30.923	26.604	4.319	30.075	25.591	4.484
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	0	3.735	-3.735	34	4.353	-4.319	0	3.474	-3.474
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	31.875	31.561	314	30.957	30.957	0	30.075	29.065	1.010
0.10 Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	31.875	31.561	314	30.957	30.957	0	30.075	29.065	1.010

Tabel 5.45: taakvelden Programma RAV

5.13 Opvang ontheemden Oekraïne en crisisnoodopvang

Het jaar 2023 heeft evenals voorgaand jaar voor een groot deel in het teken gestaan van de opvang van ontheemden uit Oekraïne en daarnaast het uitvoeren van de crisisnoodopvang ter ondersteuning aan het COA. Voor beide taken is een aparte financieringsstroom opgezet vanuit het Rijk. De effecten en de financiering daarvan worden in deze paragraaf toegelicht. Met ingang van 2024 zijn de taken van de veiligheidsregio voor zowel de opvang van ontheemden uit Oekraïne als de crisisnoodopvang volledig overgedragen naar gemeenten en het COA.

Opvang ontheemden Oekraïne

De extra taken die in 2023 belegd zijn bij de veiligheidsregio hebben tot een toename van werkdruk geleid binnen diverse sectoren. Naast de ambtelijke inspanning die dit vraagt van medewerkers zijn ook kosten gemaakt in verband met externe inhuur en koop/huur van materialen. Dit laatste verloopt budgettair neutraal aangezien veiligheidsregio's deze kosten kunnen declareren op grond van het Bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's.

De meerkosten in 2023 bedragen € 759.762,-. Deze kosten zijn verwerkt in de exploitatierekening (zie paragraaf 5.5 en 5.6) en hiervoor is een declaratie ingediend bij het Ministerie van JenV. De VRGZ heeft voor de uitvoering veelal gebruik gemaakt van externen en er daarom voor gekozen geen kosten in rekening te brengen voor de ureninzet van eigen medewerkers.

Kosten opvang ontheemden Oekraïne Bedragen x € 1.000,-	2022	2023	Totaal
Ontvangen bijdrage Rijk	1.685	815	2.500
Nog te ontvangen / Nog te betalen	61	-55	6
Totaal	1.746	760	2.506

Tabel 5.46: Meerkosten ontheemden Oekraïne

Crisisnoodopvang asielzoekers (CNO)

Voor de opvang van asielzoekers zijn tussen het Ministerie van JenV en het COA afspraken gemaakt zodat veiligheidsregio's de gemaakte meerkosten direct kunnen declareren bij het COA. Dit geldt voor kosten met betrekking tot de coördinerende taak en voor kosten van het locatiemanagement. In 2023 heeft de VRGZ het locatiemanagement voor de CNO-locatie in Zaltbommel voortgezet tot de sluiting medio 2023. Het locatiemanagement voor de opvanglocaties in Vuren en Maurik is ook komen te vervallen vanwege de sluiting van die opvanglocaties. Om deze inspanningen te realiseren, is besloten om dit door een externe partij te laten uitvoeren onder toezicht van de VRGZ. Dezelfde externe partij heeft ook, onder contract van de VRGZ, een coördinerende rol gespeeld bij het opzetten van de nieuwe opvanglocatie in Nijmegen.

De meerkosten in 2023 bedragen € 2.587.845,-. Deze kosten zijn verwerkt in de exploitatierekening (zie paragraaf 5.5 en 5.6) en hiervoor is een declaratie ingediend bij het COA. De VRGZ heeft voor de uitvoering veelal gebruik gemaakt van externen en er daarom voor gekozen geen kosten in rekening te brengen voor de ureninzet van eigen medewerkers. In onderstaande tabel zijn de meerkosten weergegeven.

Kosten crisisopvang asielzoekers Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Beveiliging	1.024	562
Personeel	1.090	1.100
Catering	738	376
Inrichting	476	149
Schoonmaak	184	125
Overige kosten	103	42
Vervoer	75	29
Huur locatie	38	205
Medische kosten	14	0
Totaal gemaakte extra kosten	3.742	2.588

Tabel 5.47: Meerkosten crisisopvang asielzoekers

5.14 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven, conform de Gemeente- en Provinciewet. Dit getrouwheidsoordeel ziet ook toe op de rechtmatigheidsverantwoording. De accountantsverklaring van de jaarrekening kon helaas nog niet worden opgenomen in de bijgevoegde jaarrekening 2023; de accountsverklaring wordt z.s.m. nagezonden.

6 Bijlagen

6.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2022	Parameter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacalculatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		16.158.770	1,0442	16.872.988	17.858	16.890.846
S&B flex		0		0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		476.366	1,0442	497.422	0	497.422
Opleidingsvergoeding		628.576	1,0442	656.359	695	657.054
Overige loonkosten		580.000		580.000	0	580.000
Overige kosten		317.257	1,0442	331.279	0	331.279
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	32	1.387.229	1,063	1.474.624	0	1.474.624
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.719.771	0,31	1,063	575.607	0	575.607
Km-vergoeding materieel	1.719.771	0,30	1,063	581.214	-13.294	567.920
Productievergoeding rit	41.886	20	1,063	904.319	0	904.319
Productievergoeding afhijsing	219			48.180	0	48.180
Vrije marge						
Vrije marge		373.000	1	373.000	21.747	394.747
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		878.776		878.776	-15.982	862.794
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	0
Vergoeding piketauto's		22.230	1,0630	23.630	0	23.630
Directie en administratie		1.215.396	1,0502	1.276.409	20	1.276.429
Rente vreemd vermogen		124.677	1,0630	132.532	0	132.532
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		2.963	1,0630	3.150	0	3.150
Afschrijving dubieuze debiteuren		120.000		120.000	0	120.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		882.545	1,0442	921.554	0	921.554
Vergoeding AED gebruikskosten		3.776		4.427	0	4.427
BVPP		35.000	1,0502	36.757	0	36.757
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		19.189	0	19.189
Corona (apart via min. VWS)		166.024		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2022				26.311.416	11.044	24.322.460

Tabel 6.1: BAK ambulancedienst 2022

Budget aanvaardbare kosten 2023	Para- meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal- culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		17.045.045	1,0636	18.129.110	0	18.129.110
S&B flex		0	1,0636	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		497.422	1,0636	529.058	0	529.058
Opleidingsvergoeding		628.576	1,0636	705.222	0	705.222
Overige loonkosten		667.657	1,0636	710.120	0	710.120
Overige kosten		331.279	1,0636	352.349	0	352.349
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	33	1.502.991	1,0702	1.608.501	0	1.608.501
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.696.540	0,29	1,0702	493.048	0	493.048
Km-vergoeding materieel	1.696.540	0,35	1,0702	599.574	0	599.574
Productievergoeding rit	39.000	23,10	1,0702	900.900	0	900.900
Productievergoeding afhijsingen brandweer	259			56.980	0	56.980
Vrije marge						
Vrije marge		815.810	1	815.810	0	815.810
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		870.302		870.302	0	870.302
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	
Vergoeding piketauto's		24.286	1,0702	25.991	0	25.991
Directie en administratie		1.327.028	1,0661	1.414.755	0	1.414.755
Rente vreemd vermogen		136.210	1,0702	145.772	0	145.772
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		3.237	1,0702	3.465	0	3.465
Afschrijving dubieuze debiteuren		150.000		150.000	0	150.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		912.265	1,0702	976.306	0	976.306
Vergoeding AED gebruikskosten		0		0	0	0
BVPP		33.400	1,0661	35.608	0	35.608
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2023				28.535.663	0	28.535.663

Tabel 6.2: BAK ambulancedienst 2023

6.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2022	Parameter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacalculatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	1.804.250	1,0442	1.883.998	0	1.883.998
Materiële kosten						
Mat. kosten AVLS-GIS / centr.werkplek	1		1,0630	10.630	-630	10.000
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2016	1		1,0630	35.717	-2.117	33.600
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2017	1		1,0630	33.750	-2.000	31.750
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2018	1		1,0630	26.575	-1.575	25.000
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2019	1		1,0630	86.103	-5.103	81.000
Afschrijving AVLS-GIS / centr.werkplek 2020	1		1,0630	17.433	-1.033	16.400
Totaal aanvaardbare kosten 2022				2.094.206	-12.458	-2.081.748

Tabel 6.3: BAK MKA 2022

Budget aanvaardbare kosten 2023	Parameter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacalculatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	1.883.770	1,0636	2.003.578	0	2.003.578
Materiële kosten						
AVLS-GIS			1,0702	10.702	0	10.702
Triagesysteem			1,0702	35.959	0	35.959
Landelijk beheer ICT			1,0702	33.979	0	33.979
Rittensturing en -analyse software			1,0702	26.755	0	26.755
Verbindingskosten			1,0702	86.686	0	86.686
Overige materiële kosten			1,0702	17.551	0	17.551
Totaal aanvaardbare kosten 2023				2.215.210	0	2.215.210

Tabel 6.4: BAK MKA 202

6.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Saldo per 1 januari	849	-741	-811	-524
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	4.459	2.989	4.976	6.483
Bij/af: correcties voorgaande jaren	-58	160	52	-2
Bij/af: verrekend met zorgverzekeraars	-5.991	-3.219	-4.741	-5.734
Saldo per 31 december⁶	-741	-811	-524	223

Tabel 6.5: verloop nog in tarieven te verrekenen

Het financieringstekort/-overschot bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk gefactureerde ritopbrengsten in een jaar en het budget waar de ambulancedienst volgens de rekenstaat recht op heeft. Het saldo van dit tekort of overschot wordt in volgende jaren verrekend middels afrekeningen met zorgverzekeraars waar beschikkingen van de Nederlandse Zorgautoriteit aan ten grondslag liggen.

⁶ -/- is te betalen; + is te ontvangen van zorgverzekeraars

6.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	24.790	25.934	28.406	30.751
Berekende nacalculatie	0	0	0	0
Herrekend budget aanvaardbare kosten	24.790	25.934	28.406	30.751
Vergoedingen				
Basis tarief A-vervoer	14.103	16.136	17.255	18.225
Basis tarief B-vervoer	3.143	3.412	3.258	3.212
Basistarief MICU	950	958	453	493
Kilometers beladen	2.130	2.440	2.468	2.332
Tarief voorgaande jaren	5	-1	-4	6
Totaal vergoedingen	20.331	22.945	23.430	24.268
Financieringstekort / -overschot RAV	4.459	2.989	4.976	6.483

Tabel 6.6: specificatie van het financieringstekort/-overschot

6.5 Investerings

Investerings (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Brandweer					
Inventaris		0	0	0	0
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	1	753	245	509	513
Vakbekwaamheidsmiddelen	2	434	150	284	35
Persoonlijke beschermingsmiddelen					
Ademlucht	3	399	210	189	231
Repressieve kleding	3	1.244	383	861	886
		1.643	593	1.050	1.117
Voertuigen en bepakkingen					
Voertuigen	4	6.608	2.682	3.927	2.222
Bepakkingen	4	1.642	671	971	265
Vaartuigen		0	0	0	0
Bepakkingen vaartuigen		0	0	0	0
Containers		0	0	0	0
		8.251	3.353	4.898	2.487
Totaal Brandweer		11.080	4.341	6.740	4.152

Tabel 6.7: investeringen Brandweer

Investerings (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Crisisbeheersing					
Inventaris	5	36	0	36	36
Automatisering	5	111	0	111	111
Totaal Crisisbeheersing		147	0	147	147

Tabel 6.8: investeringen Crisisbeheersing

Investerings (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Ambulancevoorziening					
Automatisering	6	125	17	108	58
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	7	70	32	38	67
Repressieve kleding		0	0	0	0
Inventaris		0	0	0	0
Inventaris medisch	8	1.464	1.365	99	176
Verbouwingen		0	0	0	0
Voertuigen en bepakkingen	9	2.428	326	2.102	2.102
Totaal Ambulancevoorziening		4.087	1.741	2.346	2.402

Tabel 6.9: investeringen Ambulancevoorziening

Investerings (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2023	Realisatie 2023	Verschil	Doorschuiven naar 2024
Bedrijfsvoering					
Automatisering	10	1.605	526	1.079	1.149
Inventaris	11	200	91	109	32
Voertuigen en bepakkingen	12	0	39	-39	0
Vastgoed					
Verbouwingen	13	780	126	654	559
Gebouwen	14	4.080	3.338	742	0
Grond en terreinen	14	1.670	959	711	0
Inventaris	14	0	118	-118	0
Totaal Bedrijfsvoering		8.335	5.197	3.137	1.739

Tabel 6.10: investeringen Bedrijfsvoering

Totaal veiligheidsregio	23.649	11.279	12.370	8.441
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	--------------

Tabel 6.11: totaal investeringen VRGZ

Toelichting

In de kolom Realisatie 2023 zijn alle investeringen meegenomen die in dit jaar in gebruik zijn genomen. Investerings- en leveringsproblemen doorschuift naar 2024. Bij deze onderdelen wordt hierdoor een hoger bedrag doorgeschoven dan in de verschillenkolom is aangegeven.

Als gevolg van de gestegen aanschafprijzen van materieel is de realisatie op een aantal onderdelen hoger dan begroot. Dit wordt echter niet altijd zichtbaar in de kolom realisatie omdat een groot deel van de investeringen vanwege aanbestedings- en leveringsproblemen doorschuift naar 2024. Bij deze onderdelen wordt hierdoor een hoger bedrag doorgeschoven dan in de verschillenkolom is aangegeven.

Daarnaast zijn in 2023 kapitaalgoederen aangeschaft die onderdeel uitmaken van de begroting 2024. Deze investeringen zijn in mindering gebracht op de bedragen in de kolom Doorschuiven naar 2024.

Sector Brandweer

- 1 De C2000 Fall Back is reeds besteld en wordt geleverd in 2024. De bijbehorende investering van € 150.000,- schuift door naar 2024. De nieuwe Mobiele Data Terminals zijn in 2023 uitgebreid getest. De uitvoering vindt verder plaats in 2024, waardoor de resterende investering van € 363.000 wordt doorgeschoven naar 2024.
- 2 In 2022 is oefenmateriaal ten behoeve van vakbekwaamheid aangeschaft (€ 200.000,-) en om dit te financieren is het investeringsbudget van 2023 naar 2022 verschoven. Tevens is een bedrag gebudgetteerd van € 35.000,- voor de vernieuwing van de PPMO-keuring (Periodiek Preventief Medisch Onderzoek). De huidige materialen volstaan echter nog waardoor de investering wordt doorgeschoven naar 2024. Een saldo van investeringen in vakbekwaamheidsmiddelen (€ 45.000,-) wordt doorgeschoven naar 2025 aangezien de huidige middelen volstaan.
- 3 Als gevolg van de vertraagde aanbesteding en leveringsproblemen wordt de geplande investering van € 231.000,- met betrekking tot werkplaatsinventaris en ademluchtapparatuur doorgeschoven naar 2024. Eind 2024 of in 2025 zal de repressieve kleding in een keer worden vervangen. Tot die tijd zullen alleen de noodzakelijke vervangingen plaatsvinden en wordt het resterende budget doorgeschoven (€ 886.000,-).
- 4 De investering met betrekking tot Ovd-(Officier van Dienst) en piket-voertuigen wordt uitgesteld naar 2025 (€ 1.250.000,-). Dit als gevolg van de doelstelling om het wagenpark te verduurzamen en over te gaan op voertuigen met alternatieve brandstof. In 2022 heeft een benodigde midlife-update plaatsgevonden aan de TS'en. Om dit te financieren is het investeringsbudget (€ 450.000,-) van 2023 naar 2022 verschoven. Daarmee valt de investering in 2023 lager uit. Als gevolg van vertraagde leveringen schuift de ingebruikname van 4 begrote tankautospuiten (TS) door naar 2024 (€ 2.000.000,-). Daarnaast wordt de resterende investering van € 222.000,- in voertuigen en midlife-updates doorgeschoven naar 2024.

De investering van € 550.000,- met betrekking tot de voertuigbepakking is uitgevoerd, maar wordt geactiveerd bij ingebruikname van de TS'en. De investering van warmtebeeldcamera's valt € 90.000,- lager uit als gevolg van herziening van de eisen en behoeften. Overige investeringen in meetapparatuur zijn uitgesteld aangezien de huidige apparatuur volstaat (€ 60.000,-).

De midlife-update van redgereedschap en de aanschaf van nieuwe voertuiginventaris (€ 180.000,-) is in verband met beperkte capaciteit doorgeschoven naar 2024. De vervanging van de AED's bij en aan onze locaties wordt in 2024 afgerond en daardoor schuift € 85.000,- door naar 2024.

Sector Crisisbeheersing

- 5 De geplande investeringen aan het Regionaal Crisiscentrum (RCC) zijn uitgesteld naar 2024, zodat de uitvoering geclusterd kan worden met organisatiebrede ICT-investeringen.

Sector Ambulancezorg

- 6 De stelpost voor aanpassing van het ritdatapakket is niet gebruikt en schuift door naar 2024. Eén van de 2 stelposten voor hard- en software (Talking Traffic) bleek niet nodig te zijn en komt te vervallen. Op de andere stelpost van € 50.000,- voor hard- en software zijn 17 tablets aangeschaft t.b.v. het invullen van de ritformulieren. De overige tablets hoefden nog niet vervangen te worden.
- 7 De voor 2023 geplande aanschaf van Push-to-talk mobilofoons/portofoons heeft deels plaatsgevonden: 46 mobilofoons en 3 portofoons (€ 32.000,-). Een deel is niet geactiveerd omdat het niet gekocht is, maar gehuurd.
- 8 Het traject voor de gecombineerde vervanging van de hartmassage apparatuur en de monitoren is in 2023 gerealiseerd. De investering is € 176.000,- lager uitgevallen dan begroot. Dit bedrag schuift door in verband met een mogelijke uitbreiding van het aantal voertuigen. Daarnaast zijn er nieuwe brancards aangeschaft, die maar deels begroot waren. Dat leidt tot een overschrijding van € 77.000,-. Het verschil tussen de doorgeschoven investeringen en de realisatie is € 99.000,-.
- 9 Als gevolg van leveringsproblemen is de begrote aanschaf van 11 ambulances in 2023 niet gerealiseerd; 2 zijn er geleverd, de aanschaf van de overige 9 schuift door naar 2024. Ook de aanschaf van de Rapid Responder voertuigen en de piketauto schuift door van 2023 naar 2024.

Sector Bedrijfsvoering

- 10 Als gevolg van de capaciteitsproblemen binnen het team van ICT schuift de investering van de netwerkcomponenten door naar 2024 (€ 246.000,-). De huidige netwerkcomponenten voldoen

tevens nog aan de eisen. De aanschaf van laptops, mini-pc's en dockingstations wordt doorgeschoven naar 2024 (€ 703.000,-). In het eerste kwartaal van 2024 wordt een onderzoek gestart naar een nieuwe inrichting van de telefooncentrale. In afwachting van deze uitkomsten wordt de bijbehorende investering (€ 200.000,-) doorgeschoven naar 2024.

- 11 In 2022 is de herinrichting van de Multipost uitgevoerd waarbij de werkplekken dusdanig zijn ingericht dat het aansluit bij het Activiteit Gerelateerd Werken. Om dit te financieren is € 118.000,- investeringsbudget van 2023 naar 2022 verschoven. Het niet geïnvesteerde restant uit 2023 (€ 32.000,-) schuift door naar 2024. Op diverse AZGZ-locaties is de inventaris vernieuwd en dit resulteert in een hogere investering van € 40.000,-. De financiering hiervan vindt plaats door een onderbesteding op *Verbouwingen*.
- 12 In 2023 heeft de vervanging van het directievoertuig plaatsgevonden. Om dit te financieren is investeringsbudget van 2024 naar 2023 verschoven.
- 13 De geplande verbouwing (€ 350.000,-) aan de ambulancepost in Beuningen is uitgesteld als gevolg van een vertraagd vergunningentraject en wordt doorgeschoven naar 2024. Tevens is € 40.000,- ingezet voor de vernieuwing van inventaris (zie punt 11). De verbouwing van de brandweerkazerne in Groesbeek is in 2022 afgerond. Om dit te financieren is € 70.000,- investeringsbudget van 2023 naar 2022 verschoven. Daarmee valt de investering in 2023 lager uit. Geplande duurzaamheidsaanpassingen aan de locaties Zaltbommel en Druten hebben vertraging opgelopen door beperkte personele capaciteit en langere doorloop- en levertijden. De investering (€ 140.000,-) schuift door naar 2024. Naar verwachting wordt het beleid met betrekking tot de fitnessruimtes in 2024 afgerond en schuift bijbehorende investering door naar 2024 (€ 70.000,-).
- 14 De geplande nieuwbouw van de brandweerkazerne in Varik is uitgesteld in afwachting van het huisvestingsonderzoek met betrekking tot de vastgoedportefeuille. De bijbehorende investering van € 1.360.000,- (kazerne) en € 580.000,- (terrein) wordt tot nader order doorgeschoven. Oplevering van de nieuwbouw voor de AZGZ in Tiel heeft medio 2023 plaatsgevonden. De geraamde investering was echter achterhaald en is bijgesteld met € 618.000,- voor het pand en € 118.000,- voor de inventaris. Om dit te financieren is door de AZGZ investeringsbudget van 2024 naar 2023 verschoven. De investering van het terrein is € 130.000,- lager uitgevallen ten opzichte van de begroting.

6.6 Leningen

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de langlopende leningen van de VRGZ. Alle leningen zijn afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Met het oog op de financieringsbehoefte voor de komende jaren en de verwachte rentestijgingen zijn in 2022 drie nieuwe leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. De lening met de stortingsdatum in 2023 is in onderstaand overzicht opgenomen.

Bedragen * € 1.000,-

Lening nr.	Start datum	Rente %	Aflossing per jaar	Looptijd*	Restant looptijd	Hoofdsom	Stand 01-01-23	Storting 2023	Aflossing 2023	Restant 31-12-23	Rente 2023
40.108.765	29-11-2013	2,73%	Aflossingsvrij	10 jaar	0 jaar	5.000	5.000	0	5.000	0	125
40.108.831	12-12-2013	2,73%	1/36e van hoofdsom	10 jaar	0 jaar	1.900	1.425	0	1.425	0	38
40.108.832	12-12-2013	2,73%	1/38e van hoofdsom	10 jaar	0 jaar	3.300	2.518	0	2.518	0	66
40.109.522	15-12-2014	1,99%	Aflossingsvrij	20 jaar	11 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	199
40.109.743	28-04-2015	1,02%	Aflossingsvrij	15 jaar	7 jaar	1.000	1.000	0	0	1.000	10
40.109.744	28-04-2015	1,10%	Aflossingsvrij	20 jaar	12 jaar	9.500	9.500	0	0	9.500	105
40.109.745	07-05-2015	0,83%	Aflossingsvrij	10 jaar	2 jaar	3.150	3.150	0	0	3.150	26
40.110.043	01-12-2016	2,26%	Aflossingsvrij	20 jaar	13 jaar	4.000	4.000	0	0	4.000	90
40.115.696	11-05-2022	2,07%	Aflossing lineair	20 jaar	19 jaar	10.000	10.000	0	500	9.500	197
40.116.190	01-12-2023	2,49%	Aflossingsvrij	50 jaar	50 jaar	10.000	0	10.000	0	10.000	21
Totaal						54.050	46.593	10.000	9.443	47.150	877

* De rentevaste periode is gelijk aan de looptijd van de lening

Tabel 6.12: leningen

6.7 Bijdrage deelnemende gemeenten

In onderstaande tabel is de bijdrage van gemeenten weergegeven. Tijdens de vergadering van 14 september 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de prijs- en loonsomstijging over 2023. De vrijval van de (ten laste van het resultaat 2022) gevormde bestemde reserve prijsstijging is hierop in mindering gebracht.

Gemeenten	Inwoners aantallen	Bijdrage 2023	Prijsstijging	Loonsom stijging	Reserve prijsstijging	Bijdrage 2023
Berg en Dal	35.000	2.452.216	26.883	172.745	-15.602	2.636.242
Beuningen	27.015	1.491.016	16.345	105.034	-9.487	1.602.908
Buren	27.190	2.264.208	24.822	159.501	-14.406	2.434.125
Culemborg	29.394	2.074.171	22.738	46.114	-13.197	2.229.826
Druten	19.000	1.143.414	12.525	80.547	-7.275	1.229.221
Heumen	16.523	1.277.414	14.004	89.987	-8.128	1.373.277
Maasdriel	25.571	1.863.681	20.431	131.286	-11.858	2.003.540
Neder-Betuwe	24.988	1.717.084	18.824	120.959	-10.925	1.845.942
Nijmegen	178.750	14.740.790	161.599	1.038.406	-93.789	15.847.006
Tiel	42.150	2.805.328	30.754	197.620	-17.849	3.015.853
West Betuwe	51.834	4.189.183	45.925	295.104	-26.654	4.503.558
West Maas en Waal	19.700	1.524.310	16.710	107.379	-9.698	1.638.701
Wijchen	41.225	2.697.137	29.568	1.89.998	-17.161	2.899.542
Zaltbommel	29.990	2.195.894	24.073	154.688	-13.971	2.360.684
Totaal	568.330	42.435.846	465.211	2.989.368	-270.000	45.620.425

Tabel 6.13: bijdrage deelnemende gemeenten

6.8 Beleidsindicatoren

Programma Crisis- en Rampenbestrijding ⁷			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,64	0,66
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,61	0,62
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	108	104	105
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	8%	5%	10%
Overhead (% van totale lasten)	19%	20%	18%

Tabel 6.14: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,42	0,42	0,37
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,39	0,37	0,37
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	56	54	52
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	10%	2%	8%
Overhead (% van totale lasten)	12%	14%	12%

Tabel 6.15: beleidsindicatoren programma RAV

⁷ in deze indicatoren zijn de vrijwilligers van de Brandweer niet meegenomen

6.9 Bestuur en vaststelling jaarrekening

6.9.1 Algemene gegevens

De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit de sectoren Brandweer, Ambulancezorg, Bedrijfsvoering en Crisisbeheersing.

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid was in 2023 werkzaam voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. De Gemeenschappelijke Regeling is gevestigd in Nijmegen.

Bij wet is voorgeschreven dat het bestuur van de VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Zij vormen het Algemeen Bestuur. Binnen dit bestuur is een aantal portefeuilles met thematische verantwoordelijkheden verdeeld. Hiermee zijn geen formele besluitvormende bevoegdheden overgedragen. Elke portefeuille- of themahouder agendeert onderwerpen in het Dagelijks Bestuur en/of Algemeen Bestuur voor besluitvorming.

In algemene zin zorgt het Dagelijks Bestuur voor de voorbereiding van besluitvorming voor het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur fungeert als agendacommissie voor het Algemeen Bestuur. Zij beoordeelt of de aangereikte voorstellen geschikt zijn voor besluitvorming in het Algemeen Bestuur.

Voorzitter van de VRGZ is de burgemeester van Nijmegen. Plaatsvervangend voorzitter is de burgemeester van West Betuwe.

Per 31 december 2023 was de samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

Organisatie	Naam		
Gemeente Berg en Dal	Dhr. M. Slinkman	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Beuningen	Mevr. D.A. Bergman	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Buren	Mevr. J.P.M. Meijers	01-01-2023	09-03-2023
	Dhr. H.M. Ostendorp	10-03-2023	31-12-2023
Gemeente Culemborg	Dhr. G.J. van Grootheest	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Druten	Mevr. C.A.A. Van Rhee-Oud Ammerveld	01-01-2023	22-03-2023
	Mevr. S. Sengers	30-03-2023	31-12-2023
Gemeente Heumen	Dhr. J. Minses	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Maasdriel	Dhr. H. van Kooten	01-01-2023	15-04-2023
	Dhr. J.L. Geurts	01-06-2023	31-12-2023
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. A.J. Kottelenberg	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Nijmegen	Dhr. H.M.F. Bruls	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Tiel	Dhr. J. Beenakker	01-01-2023	18-12-2023
Gemeente West Betuwe	Dhr. S. Stoop	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente West Maas & Waal	Dhr. V.M. van Neerbos	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Wijchen	Mevr. R Helmer-Englebert	01-01-2023	31-12-2023
Gemeente Zaltbommel	Dhr. P.C. van Maaren	01-01-2023	31-12-2023

Tabel 6.16: samenstelling Algemeen Bestuur

Portefeuilleverdeling			
1.	Voorzitter Algemeen Bestuur Plv. voorzitter Algemeen Bestuur	1.	Dhr. H.M.F. Bruls
		2.	Dhr. S. Stoop
2.	Brandweer	1.	Dhr. M. Slinkman
		2.	Dhr. H.M. Ostendorp
3.	Crisisbeheersing (inclusief Bevolkingszorg)	1.	Dhr. V.M. van Neerbos
		2.	Dhr. G.J. van Grootheest
4.	Ambulancevoorziening en GHOR	1.	Mw. S. Sengers
		2.	Dhr. J. Geurts
5.	Meldkamer Oost Nederland	1.	Mw. D.A. Bergman
		2.	Dhr. J. Minses
6.	Informatiegestuurd werken/informatievoorziening	1.	Burgemeester Tiel (vacant)
		2.	Mevr. D.A. Bergman
7.	Financiën		Dhr. A.J. Kottelenberg
8.	Auditcommissie	1.	Dhr. J. Kottelenberg
		2.	Dhr. J. Minses
		3.	Dhr. H.M. Ostendorp
9.	Personeelszaken en Organisatie		Mw. R.D. Helmer-Englebert
10.	Gelderse commissie veiligheid grote rivieren	1.	Dhr. J. Minses
		2.	Dhr. P.C. van Maaren

Tabel 6.17: verdeling portefeuilles

6.9.2 Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2023 wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijze naar voren te brengen. De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 4 juli 2024.

Verklaring van afkortingen

7

7 Verklaring van afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator
AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
AZGM	Ambulancezorg Gelderland-Midden
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
BAK	Budget Aanvaardbare Kosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CTB	Corona Toegangsbewijzen
DME	Diesel Motor Emissie
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
EHGV	Eerste Hulp Geen Vervoer
FG	Functionaris Gegevensbescherming
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD GZ	GGD Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HOvD	Hoofd Officier van Dienst
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IKB	Individueel keuzebudget
IRA	Integrale Risicoanalyse
IT	Informatietechnologie
IV	Informatievoorziening

KGR	Kosten Gemene Rekening
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio Rijk
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
LCMZ-GZ	Landelijk Crisis Management Systeem voor de Geneeskundige Zorg
LMS	Landelijke Meldkamersamenwerking
MCA	Middencomplexe Ambulancezorg
MDT	Mobiele Data Terminals
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
PLB	Persoonlijk Levensfase Budget
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PRT	Provinciale Regietafel
RAVIC	RAV-Implementatiecoördinator
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RCC	Regionaal Crisiscentrum
SiSa	Singel Information, Single Audit
TS	Tankautospuit (ook wel TAS)
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VLAM	Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal voor nu en (over)morgen
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZCC	Zorgcoördinatiecentrum

Tabel 7.1: verklaring van afkortingen

Programmabegroting 2025

Meerjarenraming 2026-2028

Colofon	
Versienummer:	1.0
Datum:	21-03-2024
Status:	Concept
Omslagfoto:	VRGZ beeldbank

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Inleiding	6
1.1 Leeswijzer begroting	6
2 Kerntaken, landelijke ontwikkelingen en Regionaal Beleidsplan 2024-2027	8
2.1 Kernactiviteiten	8
2.2 Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027	8
2.3 Risico's met extra focus.....	9
3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding	12
3.1 Een sterk netwerk	12
3.2 Een weerbare organisatie	13
3.3 Informatiemanagement	17
3.4 Landelijke ontwikkelingen.....	18
3.5 Autonome ontwikkelingen.....	20
4 Programma Regionale Ambulancevoorziening.....	23
4.1 Ambulancezorg Gelderland-Zuid.....	23
4.2 Zorgcoördinatie	23
4.3 Schaarste materiaal en materieel	24
4.4 Arbeidsmarktproblematiek	24
4.5 Kerngegevens ambulancezorg	24
4.6 Streefwaarden ambulancezorg	25
5 Paragrafen	27
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	32
5.3 Financiering.....	34
5.4 Bedrijfsvoering.....	36
5.5 Verbonden partijen.....	39
6 Financiële begroting	41
6.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.....	41
6.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding	42
6.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening	50
6.4 Uiteenzetting financiële positie	54
6.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves	56
6.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht	57
6.7 Investeringsplanning.....	58
7 Bijlagen	61
7.1 Bijdragen deelnemende gemeenten	61
7.2 Baten en lasten per taakveld	66
7.3 Begrotingswijzigingen 2024	72
7.4 Beleidsindicatoren	75
7.5 Financiële spelregels.....	76
7.6 Begrippenlijst	85
7.7 Verklaring van afkortingen	86

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de begroting voor het jaar 2025 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan. Op hoofdlijnen zijn de activiteiten en belangrijke ontwikkelingen voor 2025 reeds genoemd in de Kaderbrief 2025 Veiligheidsregio Gelderland Zuid . De leidraad voor deze begroting is het regionaal beleidsplan voor de periode 2024-2027. Dit plan is vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio. Het beleidsplan vormt de basis voor onze activiteiten en helpt ons om onze taken en verantwoordelijkheden op een effectieve manier te vervullen.

Doorlopend werken we aan een optimale dienstverlening in de regio op het gebied van Brandweer en Ambulancezorg en Rampenbestrijding en Crisisbeheersing. Naast de dagelijkse uitvoer van deze activiteiten zijn er landelijke en regionale ontwikkelingen en uitdagingen met consequenties voor onze regio en onze activiteiten. Hierbij noemen we bijvoorbeeld de voorbereiding voor een nieuwe Wet Veiligheidsregio's. De herziening van deze wet loopt al enige tijd en zal van invloed zijn op ons werk en onze organisatie. Ook zien we grotere thema's waarop we ons moeten voorbereiden zoals klimaatverandering en de energietransitie. Wij proberen hierop zo goed mogelijk te anticiperen door op verschillende niveaus goed betrokken en vertegenwoordigd te zijn bij landelijke gremia, maar ook door actief de samenwerking op te zoeken met onze partners en met onze gemeenten. We delen informatie, oefenen samen en betrekken de gemeentelijke organisaties in de ontwikkeling en uitwerking van specifieke thema's.

De gemeenteraden betrekken we door hen zorgvuldig en actief te informeren. Dit doen we met oog voor de verschillende rollen en belangen en vanuit de gedachte dat de veiligheidsregio van ons allemaal is.

De zorg voor anderen is belangrijk voor onze organisatie. Dat geldt niet alleen voor het leveren van zorg aan burgers, maar ook voor zorg aan onze eigen medewerkers. Wij hebben oog voor de inzet door onze mensen en wat dit van hen vraagt en zullen ook daar blijvend aandacht aan besteden.

Wij willen alle betrokkenen danken voor hun toewijding en samenwerking. Samen bouwen we aan een veiligere toekomst voor ons allen.

*Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Maart 2024*

1

Inleiding

1 Inleiding

1.1 Leeswijzer begroting

De begroting is als onderstaand opgebouwd.

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (sector Regionale Ambulance Voorziening)
- Interne bedrijfsvoering (sector Bedrijfsvoering)

In het tweede hoofdstuk wordt beschreven wat de kernactiviteiten zijn, worden de landelijke ontwikkelingen geschetst die doorwerking zullen hebben in onze veiligheidsregio en worden de speerpunten belicht die voortvloeien uit het regionaal beleidsplan 2024 – 2027 dat het Bestuur na raadpleging van de gemeenteraden in onze regio heeft vastgesteld. In het derde en vierde hoofdstuk worden de activiteiten op basis van het beleidsplan van de twee programma's van de veiligheidsregio weergegeven: Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing) en de Regionale Ambulancevoorziening.

In de hoofdstukken vijf, zes en zeven volgen de paragrafen en de financiële uiteenzetting.

2

Beleidsplan

2 Kerntaken, landelijke ontwikkelingen en Regionaal Beleidsplan 2024-2027

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten in deze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De VRGZ is de organisatie voor de voorbereiding op en coördinatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing, voor de brandweezorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening en meldkamer.

2.1 Kernactiviteiten

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet ambulancezorgvoorzieningen vormen de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio. Behalve het instellen van brandweer, GHOR en meldkamer, gaat het daarbij om het adviseren van het bevoegd gezag over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en om informatiemanagement. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) verleent zorg op grond van een spoedeisende urgentie of verleent niet-spoedeisende zorg op woon- of verblijfadres of door vervoer. Daarmee is Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het terrein van fysieke veiligheid de partner voor gemeenten en andere instellingen. De veiligheidsregio verleent haar diensten aan iedereen die woont, verblijft of werkt in de regio Gelderland-Zuid. Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn.

VRGZ continueert de komende beleidsperiode bovenstaande reguliere basistaken voor brandweezorg, ambulancezorg, meldkamer, GHOR, informatievoorziening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dat geldt ook voor de wettelijke adviestaken op het gebied van fysieke veiligheid. Deze taken worden uitgevoerd in een context die momenteel verschillende ontwikkelingen kent. Grote landelijke ontwikkelingen waaronder de nieuwe Wet veiligheidsregio's, die zich onder andere richt op versterking op het gebied van crisisbeheersing en een financiële impuls, door ophoging van de BDuR-middelen (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding), voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement, zullen invloed hebben op de ontwikkelingen in de regio. Daarnaast zijn er grotere onderwerpen waarop we ons moeten voorbereiden zoals de veranderingen van het klimaat en de daarmee gepaard gaande ontwikkelingen rondom de energietransitie en duurzaamheid. De VRGZ spant zich ervoor in dat deze ontwikkelingen goed aangesloten zijn en blijven. Deze ontwikkelingen landen enerzijds in het meerjarige regionale beleidsplan waarin ook de accenten worden bepaald die de komende jaren van belang zijn voor de activiteiten van de VRGZ, maar anderzijds vragen de ontwikkelingen ook om flexibiliteit van onze organisatie en aanpassingen daar waar nodig.

2.2 Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027

In december heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, na consultatie van de gemeenteraden in onze regio en de partners met wie wij als regio verbonden zijn, het nieuwe regionaal beleidsplan voor de periode 2024-2027 vastgesteld.

Dit plan is gebaseerd op het Regionaal Risicoprofiel en beschrijft externe en interne ontwikkelingen, de risico's en de veiligheidsthema's die voor de gemeenten, crisispartners en andere regio's belangrijk zijn. In het beleidsplan worden 35 beleidsdoelstellingen genoemd voor de komende vier jaren, geclusterd in drie speerpunten:

1. Een sterk netwerk
2. Een weerbare organisatie
3. Informatiemanagement

In deze begroting voor het jaar 2025 zijn de beleidsdoelstellingen uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 vertaald naar activiteiten voor 2025. Deze activiteiten zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding en hoofdstuk 4 Programma Ambulancezorg Gelderland-Zuid.

Zoals afgesproken wordt in 2025 gestart met het actualiseren van het Regionaal Risicoprofiel 2024 op basis van de nieuwe landelijke handreiking. Een herijking van het regionaal risicoprofiel zorgt ervoor dat we als veiligheidsregio ons kunnen blijven prepareren op actuele risico's en vraagt mogelijk om bijstelling van het beleidsplan en nieuwe strategische beleidskeuzes in 2026.

2.3 Risico's met extra focus

Binnen de beleidsperiode 2024-2027 wordt er extra aandacht besteed aan de volgende maatschappelijke thema's:

- Digitale ontwrichting en cyber

- Natuurbrand nabij kwetsbaar object
- Veilige energietransitie
- Klimaat en extreem weer

Hiermee sluiten het eerste en het derde thema aan bij de strategische agenda van het Veiligheidsberaad.

Naast kennisopbouw en trainen en oefenen rondom deze thema's leven we een bijdrage aan de uitvoering van bovenregionale (Oost 5) en landelijke programma's en vertalen we landelijke crisisplannen of handreikingen door op regionaal niveau. Dit doen we door kennis- en netwerkbijeenkomsten te organiseren en regionale planvorming op te stellen of te actualiseren.

Samen met andere overheden en maatschappelijke partijen geven we uitvoering aan publiekscommunicatie, wat gericht is op de activering van de samenleving en het laten nemen van de eigen verantwoordelijkheid van de samenleving bij de voorbereiding en aanpak van crises.

Digitale ontwrichting en cyber

Verstoring van digitale processen kan een grote impact hebben op de hulpverlening en de openbare orde. We moeten ons daarom als gemeenten en veiligheidsregio goed voorbereiden op dit soort situaties. In het kader van het voorbereiden op digitale ontwrichting willen we in 2025 ons kennisnetwerk versterken richting onze gemeenten. Dit willen we doen door aan te sluiten bij bestaande netwerken binnen de gemeenten of een nieuw netwerk in te richten.

Binnen dit netwerk willen we kennis met elkaar delen, maar indien nodig elkaar bijstand kunnen verlenen om gevolgen zo goed mogelijk te bestrijden. Hiertoe sluiten we ook aan bij landelijke netwerken zoals de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de VNG en VR-ISAC, het cyberinlichtingencentrum voor veiligheidsregio's.

Daarnaast blijven we alert op de impact van cyberincidenten bij vitale partners en schalen we op waar nodig in de crisisorganisatie.

Natuurbrandbeheersing

Net als in 2024 staat ook in 2025 de deelname aan het gezamenlijke project 'Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing' van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid centraal. Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan dit project, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt. Het project bestaat uit twee sporen: het eerste richt zich op een lokale, objectgerichte aanpak in natuurgebieden, onder andere gericht op recreatieondernemingen, zorginstellingen of houders van een vitaal object. Het tweede richt zich op een natuurbrandpreventieplan voor natuurgebieden en infratracés; de regie daarvoor ligt bij de provincie. In de twee-sporenaanpak heeft de veiligheidsregio een belangrijke advies- en aanjaagfunctie. Daarnaast is binnen Vakbekwaamheid Brandweer extra aandacht voor natuurbrandbestrijding.

Programma Veilige Energietransitie

De inspanningen op het gebied van de veilige energietransitie blijven ook in 2025 voortgezet worden. In 2024 wordt hiertoe een meerjarenprogramma Veilige Energietransitie opgezet. In 2025 worden activiteiten uitgevoerd op het gebied van vakbekwaamheid, kennisdeling met en handelingsperspectief voor incidentbestrijding, gedragsverandering bij onze inwoners door middel van publieksvoorlichting brandveilig leven en kennisopbouw adviseurs risicobeheersing als het gaat om inrichten omgeving en risicogericht adviseren.

Klimaat en extreem weer

In 2025 gaan we een verdieping aanbrengen op het thema klimaat en extreem weer. Door middel van scenario-analyses en een netwerkanalyse willen we informatie verzamelen, risico's analyseren en veiligheidsvraagstukken in beeld brengen. Om vervolgens samen met de netwerkpartners te kijken hoe we omgaan met deze risico's. Welke beheersmaatregelen kunnen we nemen en hoe gaan we om met restrisico's. Vanuit de brandweer kijken we daarbij ook naar de impact op de bluswatervoorziening. Mogelijk kan dit in de toekomst tot extra materiële investeringen leiden.

3

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De sector Crisisbeheersing geeft samen met de sector Brandweer invulling aan het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R). In de sector Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht.

In dit derde hoofdstuk van deze begroting wordt het programma C&R voor het begrotingsjaar 2025 uitgewerkt conform de drie speerpunten uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027: een sterk netwerk, een weerbare organisatie en informatiemanagement. In deze drie paragrafen staat centraal wat de sectoren Brandweer en Crisisbeheersing in 2025 gaan realiseren. In de vierde paragraaf staan we stil bij landelijke ontwikkelingen en in de vijfde paragraaf wordt nader ingegaan op autonome ontwikkelingen welke mogelijk invloed hebben op de VRGZ in 2025.

De tabel met het overzicht van baten en lasten van het programma C&R en een toelichting op de verschillen staat in paragraaf 6.2.

De veiligheidsregio's ontvangen vanaf 2023 extra middelen via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement. Met het Algemeen Bestuur is afgesproken is dat in Gelderland- Zuid jaarlijks middels een uitvoeringsprogramma verantwoording wordt afgelegd en nieuwe voorstellen worden uitgewerkt voor besteding van deze middelen. Voor 2025 ontvangt de regio Gelderland-Zuid een bedrag van ruim € 2.205.000,- dat geoormerkt is ten behoeve van:

- (het voorkomen of bestrijden van) langdurige crises;
- bovenregionale samenwerking;

- versterking crisisbeheersing algemeen;
- informatiemanagement.

De extra BDuR-bijdrage en de voorstellen voor besteding zijn verwerkt in deze begroting 2025. De besteding van de landelijke structurele extra financiële middelen zal verder worden uitgewerkt op basis van bestuurlijke afstemming in het kader van de invulling van het landelijke programma versterking crisisbeheersing en brandweezorg. Het Rijk, veiligheidsregio's en andere partners stellen hiertoe in 2024 gezamenlijke (landelijke) doelstellingen op in het kader van de Landelijke agenda Crisisbeheersing (zie 3.4).

3.1 Een sterk netwerk

Doorontwikkeling VRGZ als netwerkorganisatie

Veiligheidsregio's moeten in samenwerking met het Rijk en andere partners beter in staat worden gesteld zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) rampen en crises door het fundament te versterken en te investeren in het netwerk, platform en de informatiefunctie. Zeker met een snel ontwikkelende omgeving en met nieuwe risico's komen andere partijen zoals kennisinstituten en vertegenwoordigende organisaties naar voren.

Dit willen we in 2025 bereiken door netwerkmanagement te borgen binnen alle sectoren van de VRGZ, integraliteit tussen de sectoren te bewaken en daarnaast de bovenregionale en landelijke samenwerking te versterken. Doordat we het netwerk goed kennen kunnen we operationeel beter ons werk doen, leveren we een betere dienstverlening, adviseren we tijdig en

goed het bevoegd gezag en voorzien we hulpverleners en inwoners van advies over (dreigende) risico's, branden, rampen en crises.

Aanpassing uitvoering adviesfunctie brandweer bij start Omgevingswet

De VRGZ heeft de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 afgerond met het inrichten van werkprocessen, trainen en opleiden van adviseurs en met de aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet. In 2024 zal blijken hoe de uitvoering van de Omgevingswet met gemeenten en omgevingsdiensten in de praktijk verloopt en of door proefondervindelijk leren en evalueren bijstellingen nodig zijn in 2025.

Versterken bovenregionale samenwerking

Gezien de (landelijke en bovenregionale) opgaven die via de kaders bij de aanvullende BDuR en via de contourennota (en straks de nieuwe wet) bij de veiligheidsregio's zijn neergelegd is samenwerking met de andere veiligheidsregio's onmisbaar. Maar belangrijker nog: we zien vooral kansen en meerwaarde om samen op te trekken en van elkaar te leren. Hoewel de regio's verschillen zijn de opgaven in grote lijnen hetzelfde. We doen dit landelijk maar ook (boven)regionaal.

In 2023 zijn de veiligheidsregio's binnen Oost 5 een gezamenlijk project gestart voor de (door)ontwikkeling van onze veiligheidsinformatieknooppunten. In 2024 en 2025 willen we de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing verbreden naar andere onderwerpen zoals vakbekwaamheid, inzet bij langdurige (dreigende) crisis

en kennisontwikkeling en beleidsvorming op specifieke thema's. In 2024 zullen de vijf regio's hier samen nader invulling aan geven.

De brandweer blijft vooral werken aan versterking van de samenwerking met de veiligheidsregio's om ons heen, beleidsmatig en uitvoerend, op het gebied van incidentbestrijding, risicobeheersing en vakbekwaamheid. Provinciaal wordt er samengewerkt binnen het gezamenlijke project 'Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing' (zie paragraaf 2.3).

Ook landelijk wordt al intensief samengewerkt op de opgaven die op ons afkomen. De Vakraad Risico- en Crisisbeheersing werkt aan een meerjarenprogramma, dat in 2024 aan de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) voorgelegd zal worden. Op basis van dat meerjarenprogramma zullen de komende jaren bovenregionale en landelijke ontwikkelingen uit o.a. de landelijke agenda crisisbeheersing samen worden opgepakt. Nog niet bekend is wat dat concreet betekent voor 2025. In ieder geval is afgesproken dat de regio's een (klein) deel van hun extra BDuR-middelen reserveren voor deze samenwerking.

3.2 Een weerbare organisatie

Versterking crisisbeheersing

Het voornemen is om de VRGZ door te ontwikkelen van een organisatie ten behoeve van flitsrampen naar een organisatie die in staat is om cruciale processen te coördineren ter voorkoming en beheersing van uiteenlopende maatschappelijke rampen en crises. Daarin staan wij niet alleen: om dit te bereiken vormen we samen met onze huidige en nieuwe partners een platform veiligheid, waarin wij samenwerking en kennisdeling tot stand

brengen op de schaalgrootte van Gelderland-Zuid. De grote diversiteit aan ontwikkelingen die aanleiding kunnen zijn voor een ramp of crisis brengt met zich mee dat de VRGZ een organisatie wil zijn met goede relaties in een breed netwerk.

De veiligheidsregio wil voor Gelderland-Zuid dé centrale spil zijn in een netwerk dat:

- samenwerking met en tussen vitale en maatschappelijke partners faciliteert om risico's te verminderen en crises te beheersen.
- informatie bijeenbrengt, analyseert en – samen met partners – duiding geeft aan de ontwikkeling van veiligheidsrisico's in Gelderland-Zuid. Hiermee is zij dé partij die het bevoegd gezag tijdig voorziet van advies over risico's, branden, rampen en crises.
- zorgt voor een flexibele crisisorganisatie, die aansluit bij de maatschappelijke informatiebehoefte van inwoners, werkenden en passanten in Gelderland-Zuid en die aansluit bij de behoeften van bestuurders, hulporganisaties en partners.

Weerbare brandweerorganisatie

Snel reageren en flexibel zijn is voor de brandweer al een kernkwaliteit. Echter door nieuwe risico's, een grotere kans op bepaalde risico's en een hogere intensiteit ervan, is ook voor de brandweer wendbaarheid een aandachtspunt. De brandweer werkt daarom verder aan de juiste personele en materiële slagkracht, gericht op handelen bij grootschalige tot kleine incidenten, van flitsincidenten tot inzet bij langduriger crises, waar

mogelijk samen met onze partners. Al ons repressief personeel is toegerust, getraind en geoefend op flexibel optreden in onvoorziene gebeurtenissen. Hier blijven wij structureel op ontwikkelen.

Kennisopbouw en trainen en oefenen van nieuwe crisis

Om als crisisorganisatie voorbereid te zijn op nieuwe en ongekende crisis en rampen en de gevolgen daarvan, bouwt de VRGZ aan een wendbare en weerbare crisisorganisatie om toekomstige rampen- of crisis beter/effektiever het hoofd te kunnen bieden. Afspraken hierover zijn beschreven in het Regionaal Crisisplan 2024. Een crisisroutekaart geeft de opschalingsmogelijkheden binnen de regio weer. Naast de reguliere regionale crisisorganisatie die primair is gericht op de flitsramp, is dit een 'voorbereidend team' of een 'flexibele projectorganisatie'.

Naast het oefenen van traditionele rampen en crises zullen we in 2025 ook nadrukkelijk aan kennisbouw gaan doen rondom nieuwe type crisis. Hierbij zal scenario denken van groot belang zijn om een goede inschatting te kunnen maken van de impact en de gevolgen van een (dreigende) crisis. Daarnaast zal het vermogen om te improviseren en het volgen van een probleemgerichte en procesmatige aanpak van crises centraal staan, omdat de nieuwe typen crises vaak onvoorspelbaar verlopen en niet altijd direct duidelijk is wat de rol van de crisisorganisatie is.

Kennisopbouw en trainen van nieuwe risico's door de brandweer

Kennis opbouwen en trainen zijn ook onderdeel van de weerbaarheid en wendbaarheid van de organisatie. Onder meer de energietransitie en

klimaatverandering vragen om vernieuwing van incidentbestrijding en risicobeheersing door verbreding van expertise (vakmanschap) en innovatie van materieel en operationele informatie. Ontwikkelingen zoals buurtbatterijen, waterstoftankstations en duurzame woningen vereisen een ontwikkeling in aanpak en vakmanschap. Onze vakbekwaamheidsprogramma's zijn en worden dan ook steeds meer maatwerk, gebaseerd op regionale en lokale risico's. Samen met andere veiligheidsregio's richten we ons ook specifiek op het ontwikkelen van de bestrijding van incidenten in de scheepvaart.

Nazorg medewerkers

Bij de uitoefening van een crisisfunctie kunnen medewerkers te maken krijgen met impactrijke gebeurtenissen, dit geldt zowel voor beroepsmedewerkers van de brandweer en ambulancezorg, vrijwilligers, maar ook functionarissen die werkzaam zijn bij gemeenten die een functie vervullen in de crisisorganisatie. Met name grote calamiteiten, gebeurtenissen waarbij kinderen of collega's betrokken zijn en reanimaties kunnen erg veel impact hebben. Wij vinden het van belang om zo goed als mogelijk te ondersteunen om te voorkomen dat medewerkers mentale klachten ontwikkelen. We hebben een team met betrokken en goed opgeleide collega's beschikbaar voor de brandweer, het Team Collegiale Opvang (TCO). Binnen de ambulancezorg bestaat het Bedrijfsopvang Team (BOT). Daarnaast kijken we per situatie wat er voor deze medewerkers het meest passend is in het bieden van ondersteuning en adequate zorg. Voor deze medewerkers volgen we het landelijke onderzoek naar de mogelijkheid om te komen tot een landelijke regeling voor mensen die

gediagnosticeerd zijn met PTSS als gevolg van het werk bij de veiligheidsregio. De uitkomsten hiervan staan nog niet vast.

Voor een aantal functionarissen van gemeenten en veiligheidsregio, die ook aanwezig zijn op een plaats incident, is deze nazorg niet of onvoldoende georganiseerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om functionarissen van bevolkingszorg, crisiscommunicatie en informatiemanagement. In 2024 wordt daarom onderzoek gedaan naar mogelijke vormen van nazorg aan deze functionarissen, om professionele betrokkenheid in balans te houden en een gezonde verwerking te stimuleren. Een advies over het organiseren, bekwamen en beheren van een vorm van nazorg zal in 2025 worden geïmplementeerd, in nauwe samenwerking met gemeenten.

Plan van aanpak nafase

Met het woord nafase doelen we op de fase waarin alle voorkomende werkzaamheden plaatsvinden die samenhangen met de afwikkeling van een ramp of crisis. Om de inhoudelijke overdracht tussen de crisisorganisatie en staande organisaties te borgen, is het noodzakelijk dat we als gemeenten en veiligheidsregio inhoudelijke expertise ontwikkelen om een plan van aanpak voor de nafase te kunnen opstellen. Hierbij zullen de betrokken diensten inhoudelijke en praktische informatie geven ten behoeve van het plan van aanpak en een vooruitblik geven naar wat het nafase-team kan verwachten. In 2025 willen we kennis en bewustwording verbreden over de nafase en een regionale werkwijze en format ontwikkelen ten behoeve van warme overdracht aan o.a. de gemeente en andere betrokken organisaties.

Implementatie Regionaal Dekkingsplan 2024-2027

Het nieuwe dekkingsplan is uitgewerkt op basis van de bestaande taken die binnen de regio worden uitgevoerd. Ontwikkelingen zoals geschetst in het Regionaal Beleidsplan kunnen leiden tot noodzakelijke innovatie binnen de repressieve brandweezorg en een andere kijk op de standaardinzet bij repressie. In 2024 worden al business cases opgezet en pilots uitgevoerd om te onderzoeken of het nodig is om nieuwe taken toe te voegen aan de brandweezorg van Gelderland-Zuid. Dit zal ook in 2025 nog het geval zijn, met, afhankelijk van de resultaten van pilots, implementatie ervan. Denk aan het uitwerken van de Visie Incidentbestrijding in, op en aan het water, toekomstverkenningen voor gaspakinzet en logistiek, inzet van rietkapteams en Quick Response Teams, specialistische blussing en innovatie zoals inzet van onderwaterdrones.

Innovatie Brandweer

De verdichting in de samenleving neemt zowel qua fysieke inrichting als aantal inwoners steeds verder toe. Multifunctioneel gebruik van ruimte ook. Kleine incidenten kennen daardoor al snel grote gevolgen en groeien sneller uit tot crises. Landelijk onderzoek spreekt van een ontwikkeling waarbij incidenten steeds gevaarlijker, heftiger, groter, complexer en vaker worden. We zien dat er meer situaties ontstaan waarbij het te gevaarlijk of te ingewikkeld is om alleen brandweermensen ter plekke in te zetten. Dit vraagt om andere manieren van werken en om ontwikkelingen die menselijke inzet in gevaarlijke omstandigheden beperken, zoals het werken met onderwaterdrones bij personen of voertuigen te water. Complexere incidenten vragen daarnaast ook om slimmere oplossingen waarbij ook informatiegestuurd werken een belangrijke rol heeft. Door

het ontwikkelen van tools en technieken die datagedreven werken kunnen specialistische kennis en handelingsperspectieven beschikbaar gemaakt worden voor de veiligheidsprofessional op straat. Ook dat draagt bij aan snel en adequaat optreden om incidenten klein te houden. Daarnaast dwingen ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, verduurzaming, energietransitie en veranderde regelgeving de brandweer om mee te bewegen, bijvoorbeeld door het gebruik van fluorvrij blusschuim. In een veranderende samenleving moeten we ons dus inspannen om een slagvaardige, snelle en wendbare brandweer te houden die over de nodige kennis en materialen kan beschikken om goed en veilig incidenten te bestrijden. Niet investeren hierin betekent dat we op termijn onvoldoende zullen kunnen meebewegen. De ruimte die ontstaat door de herverdeling zoals voorgesteld in het dekkingsplan zal voor deze innovatie en kennisontwikkeling worden aangewend; om dit toekomstproof te maken is echter een extra investering in kennis, kunde en materieel nodig.

Verduurzaming wagenpark

Als gevolg van landelijke regelgeving is ook de VRGZ verplicht om 38,5% van de niet repressieve voertuigen bij vervanging in te vullen met 'schone voertuigen', dus niet aangedreven door fossiele brandstof. Hiermee is al deels rekening gehouden in de investeringen, maar dat zal mogelijk niet toereikend zijn om te voorzien in de hogere kosten van elektrische voertuigen.

Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre er voor voertuigen in de categorie vrachtwagens in het kader van duurzaamheid overgestapt kan worden op het gebruik van HVO-dieselolie. HVO staat voor Hydrotreated Vegetable Oil

en is een nieuw type dieselbrandstof. Omdat deze HVO-dieselolie duurder is dan de huidige diesel, zullen de kosten van het brandstofgebruik toenemen.

3.3 Informatiemanagement

Visie op Informatiegestuurde Veiligheid

Informatiegestuurde veiligheid draagt bij aan een veiliger en weerbaarder Nederland. Om informatiegestuurd werken mogelijk te maken is het van belang data te verzamelen, te analyseren, te duiden en uit te wisselen. Hiermee willen we (op termijn) steeds betere voorspellingen doen over de ontwikkelingen van incidenten en crises.

De ambitie is om in 2024 een visie op te stellen op informatiegestuurde veiligheid binnen de VRGZ. In 2024 moet ook duidelijk worden hoe informatiegestuurde veiligheid geborgd en gepositioneerd is binnen de VRGZ. Vooruitlopend op een organisatiebrede visie op informatiegestuurde veiligheid vinden binnen de sectoren al de volgende activiteiten plaats.

Doorontwikkeling Veiligheidsinformatieknooppunt

Het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) draagt als middel bij aan de goede veiligheidsinformatiepositie voor multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het VIK is de plek waar informatie wordt ontsloten, geanalyseerd en presenteerbaar gemaakt wordt middels een veiligheidsbeeld. Die informatie komt van de eigen organisatie en van partners waarbij de bron de informatieduiding geeft.

Ten aanzien van de doorontwikkeling van het VIK en de aansluiting op het landelijke knooppunt KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio Rijk) wordt in 2024 een meerjarenprogramma ontwikkeld. Dat moet ertoe leiden dat we in 2025 op basis van een actueel veiligheidsbeeld adviezen kunnen uitbrengen aan het bevoegd gezag en/of handelingsperspectieven aan hulpverleners en inwoners bij (dreigende) rampen, crises en incidenten. Om dit verder te verbeteren worden conform prioritering in het Meerjarenprogramma Doorontwikkeling VIK afspraken gemaakt met gemeenten, politie Oost-Nederland en andere veiligheidspartners omtrent de gegevensuitwisseling met het VIK. Daarnaast worden de tools en informatieproducten van het VIK (door)ontwikkeld naargelang de behoefte van het werkveld.

Informatiegestuurde Veiligheid bij de Brandweer

Naast de bijdrage die de brandweer aan het VIK levert, werkt de brandweer aan het inrichten van dashboards om in organisatie en operatie meer informatiegestuurd te kunnen werken (denk aan paraatheid van de posten, vakbekwaamheid en incidenten). We investeren in de gehele dataketen waarmee we snel relevante en betrouwbare data ter beschikking hebben (en houden) die we kunnen omzetten naar repressieve en preventieve informatie. Daardoor kunnen we op het juiste moment en op de juiste plek, snel informatiegestuurd handelen. Als organisatie kunnen we onderbouwde en weloverwogen keuzes maken en adviezen geven, van strategisch-bestuurlijk niveau tot aan de medewerker in het veld.

Risicomonitoring door de GHOR

In 2025 wordt het proces om periodiek een Zorgrisicoprofiel op te stellen met de partners in de zorg verder vormgegeven. De informatiepositie van de GHOR in relatie tot de voorbereiding op en inzet tijdens crises zal verder ontwikkeld worden. Een goede aansluiting op de ontwikkelingen van het Veiligheidsinformatieknooppunt is hierbij van belang.

3.4 Landelijke ontwikkelingen

Nieuwe Wet Crisisbeheersing en Brandweezorg

Verwachting is dat een eerste voorstel hiertoe in 2024 in procedure wordt gebracht. Verwachting is dat dit in 2025 nog geen impact heeft op de VRGZ. Thema's in de eerste tranche van wijzigingen betreffen onder meer:

- a) de aanwijzingsbevoegdheid van de Minister van Justitie en Veiligheid en de rol van de Commissaris van de Koning
- b) de centrale regierol van de Minister van Justitie en Veiligheid
- c) de verankering van de nationale crisisstructuur
- d) de landelijke agenda crisisbeheersing en landelijke doelstellingen (zie hieronder)
- e) risico- en crisiscommunicatie.

Voor de tweede tranche gaat het Ministerie in 2024 met de veiligheidsregio's en crisispartners verkennen waar een wettelijke verankering of verduidelijking noodzakelijk is. Hierbij zullen onderwerpen zoals bevolkingszorg, preventie op het gebied van brandveiligheid en de financieringssystematiek van het stelsel besproken worden. Daarbij wordt bezien of en in hoeverre deze onderdeel kunnen zijn van een tweede tranche.

Onderdeel van de landelijke herziening van het stelsel Crisisbeheersing en Brandweezorg is ook een verduidelijking en aanscherping van de taken van de GHOR. Deze verduidelijking en aanscherping – en mogelijk een verandering – in de taken van de GHOR vraagt om een regionale uitwerking.

Landelijke agenda Crisisbeheersing 2024-2029

Begin 2024 wordt de landelijke agenda crisisbeheersing 2024-2029 aan alle veiligheidsregio's ter instemming voorgelegd. Met deze agenda wordt ingezet op het realiseren van langjarige gezamenlijke ambities van Rijk en veiligheidsregio's langs drie pijlers:

1. Versterken voorbereiding en paraatheid;
2. Versterken van een weerbare samenleving;
3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

Rijk en veiligheidsregio's zullen - al dan niet in samenwerking met andere publieke en private crisispartners - (een deel van) hun activiteiten richten op de realisatie van deze ambities. Dit komt enerzijds tot uiting in

individuele of gezamenlijke plannen aan de zijde van ministeries of veiligheidsregio's, zoals beleidsplannen van ministeries, regionale (beleids)plannen van veiligheidsregio's, als ook collectieve werkplannen van vakraden en de strategische agenda van het Veiligheidsberaad. Vanuit de VRGZ wordt binnen de bestaande landelijke netwerken actief een bijdrage geleverd aan de activiteiten uit de landelijke agenda crisisbeheersing. De activiteiten van de landelijke agenda crisisbeheersing waarin de veiligheidsregio's een rol vervullen worden integraal meegenomen in de landelijke uitvoeringsplannen waar we als VRGZ een bijdrage aan leveren.

Landelijk actieplan Toekomstbestendige Brandweezorg

In de verdere ontwikkeling van de toekomstbestendige brandweezorg volgt de brandweer Gelderland-Zuid naast de eigen inspanningen op dit gebied het landelijke actieplan. Omdat dit nog in ontwikkeling is, is nog niet aan te geven welke inzet (extra of andere) van de brandweer gevraagd kan worden in 2025. Bij het toekomstbestendig maken van de brandweezorg gaat het om:

- de kwaliteit van de lokale brandweerposten in verbinding met veranderde maatschappelijke vraagstukken versterken;
- het verbeteren van de regionale en landelijke slagkracht voor gewone en bijzondere risico's;
- betere afstemming van de onderlinge schakels binnen de veiligheidsketen en preventieve en preparatieve werkzaamheden binnen incidentbeheersing;

- het verbeteren en vereenvoudigen van het brandweeronderwijsstelsel. Voor dit laatste project heeft de RCDV in 2023 het perspectief onderwijsstelsel vastgesteld en het plan van aanpak om daartoe te komen. VRGZ is hierin op landelijk niveau sterk vertegenwoordigd.

NOOVA

De Minister van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft in 2019 de opdracht gegeven om de verkenning te starten naar een mogelijke opvolger van het communicatiesysteem voor hulpdiensten C2000, NOOVA genaamd. Voorbereidende activiteiten daarvoor zouden al in 2024 inzet van de VRGZ kunnen vragen. Echter, het Adviescollege ICT-toetsing heeft op verzoek van de Tweede Kamer onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van missie-kritische (als er mensenlevens van afhankelijk zijn) communicatiesystemen van hulpdiensten en een advies uitgebracht.

Het advies is om NOOVA in zijn huidige vorm stop te zetten en eerst een stevig fundament (toekomstvisie, transitiepad en startvoorwaarden) te leggen onder de vernieuwing en daarnaast stevig te investeren in de kwaliteit en continuïteit van C2000. Een belangrijk onderdeel van deze maatregelen is een Push-to-talk (PTT)-app als fall-back-voorziening voor het geval de missie-kritische basisvoorziening C2000 niet of niet goed functioneert. Deze app kan groepscommunicatie verzorgen en maakt gebruik van het reguliere providernetwerk via een smartphone en is daarvan afhankelijk.

De minister geeft aan dat vervanging, vernieuwing en verbetering van de missie-kritische communicatie noodzakelijk is en blijft, maar is het eens

met het advies om eerst een stevig fundament onder de vernieuwing te leggen. Daarvoor is per 1 december 2023 een kwartiermaker aan de slag gegaan. Door deze ontwikkeling is het niet aan te geven in hoeverre inzet van de VRGZ in 2025 noodzakelijk zal zijn.

3.5 Autonome ontwikkelingen

Arbeidsmarktproblematiek

Vacatures blijven soms onvervuld en de verwachting is dat de krapte op de arbeidsmarkt op de langere termijn in een aantal sectoren een structureel probleem blijft (zie ook paragraaf 5.4.5). Dit geldt ook voor de brandweer VRGZ en betreft zowel repressief als niet-repressief personeel. De 24-uursdienst gaat daarom met een poule van maximaal twintig brandweervrijwilligers uit Gelderland-Zuid werken die ingezet kunnen worden in de 24-uurs-beroepsdienst in Nijmegen. Daardoor kan het rooster ingevuld blijven worden bij onverwachte uitval of bij inzet van beroepsmedewerkers voor vakbekwaamheidsdoeleinden. Tegelijk zijn het ervaringsplekken voor vrijwilligers en wordt de verbinding tussen vrijwilligers en beroeps versterkt.

Toename noodzaak juridische ondersteuning

De toename van handhavingssaken en maatwerkadviezen waarbij een juridische toets noodzakelijk is, zoals juridische kwesties rondom overeenkomsten en maatschappelijke ontwikkelingen, de Omgevingswet, controle op inspectierapporten en ontwikkelingen in jurisprudentie, leiden tot de noodzaak voor het aantrekken van een juridisch adviseur op dit

gebied. Daarnaast komt de Brandweer steeds meer in aanraking met juridische procedures. Op dit moment is de juridische kennis en capaciteit binnen de VRGZ onvoldoende aanwezig. Onderzoeksbureau Berenschot heeft in 2021 de overhead kosten van de VRGZ vergeleken met 15 andere Veiligheidsregio's en geconcludeerd dat bij de VRGZ de kosten van de overhead 20% lager liggen dan het gemiddelde in de benchmark. Deze uitbreiding is nodig in relatie tot toetsing van de complexe dossiers.

Bij onvoldoende juridische capaciteit is de verwachting dat de VRGZ meer in juridische trajecten terechtkomt waarvoor we extern in zullen moeten huren. Onvoldoende capaciteit kan daarnaast consequenties hebben voor doorlooptijden en kwaliteit van advisering.

Wetgeving: herijking functies ruimtelijke veiligheid

In 2023 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid het nieuwe landelijke kwalificatiedossier Specialist ruimtelijke veiligheid opgenomen in het Besluit personeel veiligheidsregio's, waarmee het van kracht is geworden. Om binnen VRGZ aan te sluiten bij het gewijzigde Besluit personeel veiligheidsregio's zijn voor onze regio twee functieprofielen op basis van dit kwalificatiedossier herijkt: Specialist ruimtelijke veiligheid en de Senior specialist ruimtelijke veiligheid. De herijking heeft eind 2023 tot een andere indeling en waardering geleid, met als gevolg een uitzetting van kosten.

Uitbreiding formatie Veilig Bouwen

In de begroting 2024 heeft het bestuur VRGZ ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte,

waarna geëvalueerd zou worden of deze uitbreiding afdoende is om de continuïteit en de kwaliteit van de adviezen te kunnen garanderen. De reden van de uitbreiding was de toename van het aantal aanvragen: in 2017 verstrekte het team Veilig Bouwen iets meer dan 1.400 adviezen ten opzichte van bijna 1.900 in 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat het aantal adviesaanvragen in 2023 wederom verder is toegenomen naar ruim 2.000. Daarnaast is ook in samenwerking met de omgevingsdiensten en de gemeenten gekeken hoe de werkprocessen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingericht. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen en de complexiteit ervan niet zullen afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel is om nogmaals 1 fte toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. De VRGZ zal daarnaast blijven investeren in het aanscherpen van werkprocessen.

Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om het volume te verwerken. Aan de behandeling van de adviesaanvragen hangen wettelijke termijnen. Het halen van deze termijnen wordt steeds ingewikkelder. Indien de brandweer door capaciteitsgebrek niet tijdig een advies kan uitbrengen kan het zijn dat een gemeente of omgevingsdienst een besluit moeten nemen zonder dit advies mee te laten wegen. Hiermee kunnen mogelijk gevaarlijke situaties goedgekeurd worden. De stijging treedt nu verschillende jaren achtereen op en lijkt daarmee structureel.

4

Programma Regionale Ambulancevoorziening

4 Programma Regionale Ambulancevoorziening

Het tweede programma bij de veiligheidsregio betreft de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In 2025 wordt aandacht besteed aan de hieronder genoemde onderwerpen. De eerder genoemde speerpunten van het regionaal beleidsplan zijn ook van toepassing op de RAV. Hieronder lichten we de ontwikkelingen toe die specifiek voor de RAV gelden.

4.1 Ambulancezorg Gelderland-Zuid

Ambulancezorg Gelderland-Zuid is een erkende gezondheidszorginstelling en voert haar werkzaamheden uit op grond van de door het Ministerie van VWS verstrekte aanwijzing in het kader van de Wet ambulancezorgvoorzieningen.

De ambulancesector kent de komende jaren verschillende uitdagingen. Door demografische ontwikkelingen neemt het aantal zorgvragers de komende jaren toe, wat ook de kosten doet toenemen. Tegelijkertijd wil de politiek die stijgende zorguitgaven drukken. Veranderingen in het (acute) zorgsysteem zullen als gevolg daarvan de komende jaren noodzakelijk zijn. Besluiten zullen genomen moeten worden om de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de zorg ook in de toekomst te kunnen waarborgen. De focus van AZGZ ligt op de continuïteit van de zorg en welke ontwikkelingen hieraan bijdragen. Hieronder worden de speerpunten voor 2025 besproken.

Op het moment van schrijven is het kabinet demissionair. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is niet-controversieel verklaard en kan dus in de uitvoering gewoon doorgaan. AZGZ is zowel actief binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) als samen met ketenpartners bezig om via verschillende oplossingsrichtingen te bekijken hoe de acute zorg beschikbaar en bereikbaar te houden. Hierdoor is samenwerking met al onze partners van essentieel belang. De financiering in de zorg is op dit moment nog wel een obstakel hierin. Afhankelijk van hoe snel de politieke ontwikkelingen landelijk vorm gaan krijgen zal dit effect hebben in 2025.

4.2 Zorgcoördinatie

Eén van de speerpunten van het IZA is de inrichting van zorgcoördinatie. In 2025 moet in elke acute zorgregio zorgcoördinatie zijn ingericht. Bij zorgcoördinatie wordt in een regio de in-, door- en uitstroom van en naar acute zorg door verschillende zorgaanbieders gezamenlijk en gecoördineerd ingericht, om patiënten zo snel mogelijk de juiste zorg door de juiste zorgverlener op de juiste tijd en plaats te kunnen bieden. Het gaat om alle activiteiten gericht op het regisseren, afstemmen en bewaken van de organisatie en de uitvoering van de zorgverlening aan de patiënt met een acute zorgvraag.

Door de Ministeries van VWS en JenV is aan de partijen in het meldkamerveld de mogelijkheid geboden om door middel van pilots te verkennen of het mogelijk is om onder dezelfde continuïteitswaarborgen, de meldkamerfunctie ambulancezorg geheel of gedeeltelijk buiten de meldkamer uit te voeren. In Gelderland-Zuid en in Gelderland-Midden wordt hiertoe een pilot uitgevoerd met planbare zorg.

In de zorgcoördinatievoorziening (ZCV) aan de Beekstraat in Arnhem werken collega's van Ambulancezorg Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid samen bij het aannemen van planbare ambulancezorg. In 2024 zal door het Ministerie van VWS en het ROAZ bekeken worden op welke wijze zorgcoördinatie definitief kan worden ingevoerd en wat hiervoor nodig is (inclusief bekostiging). In 2025 wordt hiermee verder gewerkt. Deze veranderopgave zal continue aandacht vereisen, ook van Ambulancezorg Gelderland-Zuid.

4.3 Schaarste materiaal en materieel

Het risico op schaarste in materiaal en materieel wordt nauwlettend in de gaten gehouden zodat het de operatie zo min mogelijk zal verstoren. Met name de vertraagde levering van bepaalde materialen kunnen tot problemen leiden. Voorbeelden hiervan zijn het opleveren van nieuwe voertuigen, de levering van medicatie en medische verbruiksartikelen en de levering van batterijen voor medische apparatuur. Periodiek wordt hier per middel op gemonitord zodat op tijd geëscaleerd kan worden. Verwacht wordt dat deze schaarste in 2025 nog steeds een impact zal hebben.

Door het intensieve gebruik van het C2000-communicatiesysteem, in combinatie met een steeds beperktere ruimte van radiofrequenties, is de kans groter op uitval. Verwacht wordt dat deze problematiek de komende jaren onverminderd zal blijven bestaan. Doorontwikkeling van het huidige Push-to-talk communicatiesysteem zal hier een oplossing voor zijn. AZGZ is daarom gestart met het gebruik van Push-to-talk voor de midden-complexe ambulancezorg. Op geleide van de ervaringen zal dit vervolgens uitgerold worden naar de overige eenheden van de ambulancezorg.

4.4 Arbeidsmarktproblematiek

De ontwikkeling van een zorgcoördinatievoorziening draagt bij om de schaarste rondom het personeel en de druk op de zorg (deels) op te vangen. In 2025 worden niet meer eenheden op de weg gezet, maar wordt de samenwerking met ketenpartners steeds belangrijker door zorg op maat aan te bieden. Hierbij zijn zowel samenwerking met ketenpartners als innovaties van essentieel belang. AZGZ zal ook in 2025 inzetten op een intensieve samenwerking met ketenpartners en bijdragen aan de ontwikkelingen van innovaties binnen de zorgketen.

4.5 Kerngegevens ambulancezorg

Kerngegevens	
Eenheden	Voorgenomen
Opkomstlocaties	4
Voorwaardenscheppende locaties	9
A-ambulances en B-ambulances	30
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2
Rapid Responder voertuigen	3

Tabel 1: kerngegevens ambulancezorg

4.6 Streefwaarden ambulancezorg

Streefwaarden	
Operationele inzetprestatie	Verwacht
A1-ritten ambulance	ca. 12.000
A1-ritten binnen 15 minuten	95%
A1-ritten gemiddelde meldtijd	max. 1:40
A1-ritten gemiddelde opstarttijd	max. 0:45
A1-ritten gemiddelde rijtijd	6:30
A1-ritten gemiddelde responstijd	8:55
A2-ritten ambulance	ca. 9.000
A2-ritten binnen 30 minuten	98%
Vakbekwaamheid	
Medewerkers met bekwaamheidsverklaring	100%

Tabel 2: streefwaarden ambulancezorg

5

Paragrafen

5 Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de VRGZ beschreven. Voor het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar bijlage 7.5 Financiële spelregels.

5.1.1 Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Norm eigen vermogen (5% van de baten)	3.379	3.389	3.389	3.416
Algemene reserve rampenbestrijding	2.984	2.984	2.984	2.984
Percentage eigen vermogen van de baten	4,42%	4,40%	4,40%	4,37%

Tabel 3: algemene reserve C&R

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het saldo van de algemene reserve is lager dan de norm van 5%. Indien positieve resultaten behaald worden geldt als uitgangspunt dat dit

resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit (algemene reserve rampenbestrijding). De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit van het programma C&R is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 5.1.2 Risico's) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen treft de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserve van de RAV ziet er als volgt uit:

Reserve aanvaardbare kosten RAV Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
De minimale norm is 10% van de baten	3.630	3.630	3.630	3.630
De streefwaarde is 15% van de baten	5.445	5.445	5.445	5.445
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.944	2.944	2.944	2.944
Percentage eigen vermogen van de baten	8%	8%	8%	8%

Tabel 4: reserve aanvaardbare kosten RAV

Cijfermatig haalt de AZGZ de minimale norm van 10% van de baten niet. Dit wordt veroorzaakt doordat de AZGZ de afgelopen jaren niet in staat is geweest structureel positieve resultaten te behalen.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit (reserve aanvaardbare kosten RAV) is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken (zie paragraaf 5.1.2 Risico's).

5.1.2 Risico's

In tabel 5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen *€ 1.000,-	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's	Noodzakelijke risicocapaciteit VRGZ	Noodzakelijke risicocapaciteit RAV	Noodzakelijke risicocapaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	2.300	686	48	638
Maatschappelijke risico's	800	280	0	280
Economische risico's	375	188	70	118
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	6.900	3.890	929	2.961
Totaal	10.375	5.044	1.047	3.997

Tabel 5: samenvatting risico's

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in tabel 6 de tien grootste risico's weergegeven.

Wijzigingen ten opzichte van het overzicht in de jaarrekening

Ten opzichte van de jaarrekening zijn geen wijzigingen aangebracht aan de beschreven risico's.

Frauderisicoanalyse

In 2021 heeft de VRGZ beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	Verduurzaming vastgoed Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,7	1.365	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur ▪ Onderzoek toekomstbestendigheid Multipost
2	Kapitaallasten vastgoed Bij de regionalisering zijn panden zonder- of met geringe boekwaarde overgegaan naar de VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaallasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaallasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,7	700	▪ Temporiseren vervanging ▪ Onderzoek naar vermindering kazernes en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Inzetten egaliseriereserve
3	Arbeidsmarktproblematiek Er is sprake van vergrijzing en schaarste van personeel. Er moet meer worden geïnvesteerd in behouden en aantrekken van kwalitatief goede werknemers. Dat kan ook leiden tot tijdelijk inhuren, wat door de krapte op de arbeidsmarkt duurder kan uitpakken. Tevens speelt de samenvoeging van de meldkamers in Oost 5 een rol. De extra reistijd kan het werk minder aantrekkelijk maken, waardoor mensen vertrekken of moeilijker aan te trekken zijn. Het opleiden van nieuwe medewerkers kan ten koste gaan van het bemensen van tafels met als gevolg langer wachten op triage of extra inhuur.	420 x 0,5 375 x 0,7 (MK AZGZ)	472	▪ Zorgcoördinatie ▪ Oost 5 samenwerking ▪ Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden ▪ Wervingscampagnes en inzet wervingsbureaus ▪ Landelijk aandacht via brancheorganisatie ▪ Taakdifferentiatie ▪ Routeren ▪ Inhuren

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	Klimaatverandering Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Incidentbestrijding, Risicobeheersing en vakbekwaamheid brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	430 x 0,7	300	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ▪ Vakbekwaamheidsniveau aansluiten op ontwikkelingen
5	Omgevingswet De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	900 x 0,3	270	▪ Trainingen/opleidingen personeel ▪ Projectorganisatie ingericht ▪ Actueel houden van de opgedane kennis ▪ Participatie in landelijke overleggen ▪ Volgen van de landelijke ontwikkelingen
6	WNRA Het is nog onduidelijk of de volledige werkgeverslasten moeten worden berekend voor de brandweervrijwilligers i.p.v. de 7% van nu. Ook is niet bekend wat dit betekent voor de animo voor vrijwilligers en de impact op 2 ^e loopbaanbeleid 24-uursdienst.	900 x 0,3	270	▪ Landelijke ontwikkelingen volgen (onderzoek SEmFire UvM) ▪ Pilot fit voor het vak ▪ Geen kazerneringsconsignatie (bouwsteen1) ▪ Afbouwregeling consignatievergoeding
7	Leveringsproblematiek Op meerdere fronten ervaren we consequenties van leveringsproblemen en schaarste van (productie)middelen. Voertuigen en toebehoren worden later geleverd wat resulteert in meer onderhoudskosten. Binnen AZGZ ontstaat hierdoor het risico op uitval van diensten en daarmee het niet halen van gemaakte afspraken met zorgverzekeraars.	350 x 0,7	245	▪ Tijdig signaleren en communiceren zorgverzekeraars ▪ Contractafspraken maken met leveranciers ▪ Kwaliteitseisen verlagen

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
8	Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee.	750 x 0,3	225	▪ Uitvoeren van audits ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Aanwezigheid van CISO, ISO, FG en PO ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-ups ▪ Continuïteitsplan
9	Epidemie Kosten van uitval en andere inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd.	375 x 0,5	188	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Financieringsafspraken met het Rijk
10	Prijsstijgingen Het betreft hier de prijsstijgingen van materieel (inkoop, onderhoud, bouw) die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten en deels ook de zorgverzekeraars onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	375 x 0,5	188	▪ Tijdig bespreken met gemeenten en zorgverzekeraars ▪ Kwaliteitseisen verlagen ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf materieel
Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			4.223	
Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			820	
Totale noodzakelijke risicocapaciteit			5.043	

Tabel 6: overzicht 10 grootste risico's

5.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De structurele exploitatieruimte in onderstaande tabel is in 2024 t/m 2028 nihil doordat de resultaten in de exploitatie incidenteel van aard zijn. Incidentele lasten en vrijval van de bestemde reserves worden niet meegenomen in de berekening van de kengetallen.

Kengetallen	Realisatie 2023	Gew. Begr. 2024	Begro- ting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Netto schuldquote	49%	64%	57%	63%	67%	72%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	64%	57%	63%	67%	72%
Solvabiliteitsratio	13%	10%	9%	8%	7%	7%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel 7: kengetallen

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven

In overeenstemming met het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investerings worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investerings in gebouwen

De VRGZ heeft ultimo 2023 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door de VRGZ. Investerings in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investerings in gebouwen die eigendom zijn van de VRGZ worden bij de VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investerings in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRGZ een meerjarig investeringsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een verwachting opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Ambitieniveau

VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden worden ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel

houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. Eind 2023 heeft de herziening plaatsgevonden.
- De VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. De VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Herziening meerjarenonderhoudsplan

Het MJOP van de VRGZ wordt conform bestuurlijke afspraak elke vijf jaar herzien door een onafhankelijke partij. In 2023 heeft Heijmans Energie Services conform NEN2767 inspecties uitgevoerd in alle panden van de VRGZ. Hierbij is de huidige conditie van de verschillende bouwkundige, werktuigbouwkundige en elektrotechnische elementen beoordeeld. Op basis van deze beoordeling is het MJOP herzien en zijn de resultaten begin 2024 opgeleverd.

Om het noodzakelijke onderhoud conform het nieuwe MJOP uit te kunnen voeren en daarmee de condities van de panden op peil te houden is een jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud nodig van € 1.953.000,-. Dit resulteert in een stijging van € 619.000,-. De gestegen dotatie wordt met name veroorzaakt door de volgende drie aspecten:

1. Indexering prijspeil 2018 vs 2023

In de afgelopen vijf jaar is het prijspeil met 24,4% gestegen.

2. Leeftijd panden

In de komende tien jaar dient bij 62% van de panden grootschalige vervanging van installaties plaats te vinden. Vanaf het bouwjaar van het een pand, vindt deze vervangingscyclus ongeveer elke 20 jaar (op de helft van de levenscyclus) plaats om het pand blijvend goed te laten functioneren ten behoeve van het primaire proces. Algemeen genomen is de leeftijd van de vastgoedportefeuille gestegen.

3. Uitstel nieuwbouwplannen

Door het uitstellen van nieuwbouwplannen neemt de algemene conditie van een pand af. Dit resulteert in stijgende onderhoudskosten en is terug te zien in de gemiddelde onderhoudskosten per m² van oudere panden.

Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

5.3 Financiering

5.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is niet toegestaan.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

5.3.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

Renteschema (bedragen * €1.000,-)	2025
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	959
b. De externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en -baten	923
c. De rente die aan taakvelden moet worden doorberekend/toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	959
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	959
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) (1,25%)	825
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-134

Tabel 8: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van navolgend schema lijkt de VRGZ niet binnen de norm voor de kasgeldlimiet te blijven en zullen op het moment dat de investeringen worden gerealiseerd langlopende leningen moeten worden aangetrokken.

Kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000,-)	1e kw 2025	2e kw 2025	3e kw 2025	4e kw 2025
Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	103.875	103.875	103.875	103.875
1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	8.518	8.518	8.518	8.518
2 Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
- opgenomen gelden < 1 jaar	13.447	13.447	13.447	13.447
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- ov. geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3 Vlottende middelen (-/-)				
- contante gelden in kas	126	126	126	126
- tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	1.000	1.000	1.000	1.000
Toets kasgeldlimiet				
4 Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	12.321	12.321	12.321	12.321
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.518	8.518	8.518	8.518
Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 - 4)	-3.803	-3.803	-3.803	-3.803

Tabel 9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De VRGZ blijft binnen de norm van de Wet Fido¹.

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1 Renteherziening	0	0	0	0
2 Aflossingen	3.650	500	500	500
3 Renterisico (1+2)	3.650	500	500	500
4 Renterisiconorm	20.775	20.815	20.815	20.923
5a Ruimte onder renterisiconorm	17.125	20.315	20.315	20.423
5b Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal (lasten + stortingen reserves)	103.875	104.077	104.077	104.617
4b Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (4a x 4b)	20.775	20.815	20.815	20.923

Tabel 10: renterisiconorm

¹ Wet Financiering decentrale overheden

5.4 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijk programma is opgenomen. Het gaat dan om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

5.4.1 Ambtelijke organisatie

De VRGZ wordt geleid door een directie bestaande uit twee leden: een directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering en een directeur Brandweer en Ambulancezorg. De GHOR (onderdeel van de sector Crisisbeheersing) wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die tevens directeur is van de GGD Gelderland-Zuid.

5.4.2 Besturing

De manager Bedrijfsvoering opereert als integraal manager voor zowel VRGZ als GGD GZ en is onder de eindverantwoordelijkheid van de directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering integraal verantwoordelijk voor alle bedrijfsvoeringstaken (personeel, informatievoorziening en ICT, organisatie, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting).

De managers van de onderliggende afdelingen Financiën & Inkoop, HRM, Vastgoed- & Facility Management en Informatievoorziening zijn integraal verantwoordelijk voor zowel de inhoud van hun beleidsterreinen en de onderlinge afstemming hierover, als voor de budgetbeheersing om hun taken uit te voeren voor zowel VRGZ als GGD GZ.

Dit alles wordt uitgevoerd binnen de door het bestuur en de directie vastgestelde (financiële) beleidskaders. De directie ziet erop toe dat de

ambtelijke organisatie integer handelt en de bestuursbesluiten goed uitvoert. Ook bevordert de directie de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en afdelingen en de samenwerking met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de managers van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers de vrijheid hebben om als professionals te opereren. Leidinggevend stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

5.4.3 Informatiemanagement en ICT

Binnen de afdeling Informatievoorziening bestaan de aandachtsgebieden Informatiemanagement, Informatiebeveiliging, privacy, Functioneel Beheer, Informatiebeheer, Business Intelligent support en ICT-services.

Het contract met RAM-IT voor support voor IT Infra en systeembeveiliging voor VRGZ en GGD eindigt in december 2025. Daarvoor vindt in 2024 de aanbesteding plaats. In 2025 zal in samenwerking met de geselecteerde leverancier de implementatie worden gerealiseerd.

In 2025 blijft onverkort van toepassing dat de VRGZ aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) en NEN 7510 moet voldoen. Voor het verder verbeteren van de weerbaarheid tegen cyberaanvallen worden in 2024 organisatorische maatregelen getroffen. In 2025 zal cybersecurity een hoge prioriteit blijven, omdat de cyberdreiging zich zal blijven ontwikkelen. In het programma van eisen voor de aanbesteding van het contract voor kantoorautomatisering zullen ook specifieke eisen voor IT-beveiliging worden opgenomen.

De risico's komen vaak voort uit het dagelijks gebruik. Daarom zal in 2025 extra aandacht gegeven worden aan de bewustwording van alle gebruikers van IT-apparatuur.

In 2025 zullen wij eraan moeten blijven werken om de door VRGZ verkregen vitaalverklaring te blijven behouden (naar verwachting wordt deze in 2024 verleend) en de hiervoor relevante waarborging te optimaliseren.

Er wordt gewerkt aan de nieuwe Archiefwet (AW); de internetconsultatie loopt nog en wordt in het 1^e kwartaal van 2024 afgerond. Het streven is om de AW per 1 januari 2025 in te laten gaan. De nieuwe AW is beter toepasbaar op digitale overheidsinformatie en verplicht ons sneller informatie naar een archiefdienst te sturen. Het sneller en toegankelijk overbrengen van informatie vraagt om meer grip op informatie. Het wettelijk verplichte dashboard, voor de volledige informatiehuishouding van onze organisatie, zal in 2024 worden opgeleverd. In 2025 zullen we aan de slag gaan met de implementatie van passende beheer- en bewaarstrategieën, om informatie in toekomstbestendige toegankelijke staat te brengen en houden.

Het verbeteren van de informatiehuishouding is ook noodzakelijk voor de verdere implementatie van de Wet open overheid (Woo). De Woo zorgt voor een actiever beheer van webformulieren, opslag van informatie en het koppelen van systemen. We zijn actief betrokken bij de nieuwe openbare website, waarmee wij met de juiste inrichting makkelijker kunnen voldoen aan niet alleen de Woo maar ook aan de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). In 2025 werken wij toe naar actief publiceren op de openbare website.

5.4.4 Vastgoed- & Facility Management

Vastgoedportefeuille

In de Programmabegroting 2024 is een aantal financiële uitdagingen beschreven ten aanzien van het vastgoed. Dit komt hoofdzakelijk door een onderwaardering van het vastgoed in de huidige opbouw van de kapitaallasten, veroorzaakt door het feit dat de kazernes bij overdracht van onze gemeenten aan de VRGZ in 2014 tegen de (lagere) boekwaarde zijn overgedragen en niet tegen de (hogere) marktwaarde. Een aantal kazernes was ten tijde van de overdracht al volledig afgeschreven waardoor feitelijk geen kapitaallasten overgedragen zijn. Dit houdt in dat bij nieuwbouw ongedekte kapitaallasten ontstaan.

De financiële uitdaging wordt daarnaast verder opgedreven door:

1. duurzaamheidseisen; de duurzaamheidseisen hebben een kosten opdrijvend effect ondanks dat een aantal duurzaamheidsaanpassingen lagere energielasten tot gevolg hebben.
2. een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van een aantal locaties (o.a. het kunnen voldoen aan duurzaamheid). De Multipost in Nijmegen is een van die locaties. In vervolg op het onderzoek naar de toekomstbestendigheid worden nu diverse scenario's verder uitgewerkt (van verduurzamen tot alternatieve locaties). Aangezien de Multipost onze grootste locatie is kan dit aanvullende implicaties hebben op de kapitaallastbegroting.
3. dekkingsplan Brandweer; het dekkingsplan geeft de regionale dekking weer op basis van de bestaande uitgangspunten met het daarbij behorende materieelspreidingsplan. Dit plan kan impact

hebben op de vastgoedportefeuille, bijvoorbeeld door het aanpassen van panden of zelfs verplaatsen.

4. stijgende rentelasten en inflatie.

Gezien de samenhang en complexiteit van bovenstaande ontwikkelingen gaat het Algemeen Bestuur hierover in 2024 in gesprek. De financiële consequenties daarvan worden waarschijnlijk pas in het begrotingsproces 2026 opgenomen. In de begroting 2025 is wel de consequentie van de herziening van meerjarenonderhoudsplan opgenomen. In 2023 is dit plan herijkt, conform afspraak met het bestuur (zie paragraaf 5.2).

5.4.5 HRM

Onze medewerkers maken onze organisatie. Zij zijn de drijvende kracht achter onze missie. De VRGZ wil een aantrekkelijke organisatie zijn die mensen weet te binden.

Ons HRM-beleid moet bijdragen aan:

- Hoe kunnen wij voldoende goede mensen vinden?
- Hoe interesseren wij jongeren om te komen werken bij onze organisatie?
- Hoe kunnen wij de toenemende groep van 40-, 50- en 60-plussers duurzaam inzetbaar houden?
- Hebben wij een beeld van de functies die in onze organisatie als sleutelfuncties zijn te typeren en waarvan we weten dat ze, al dan niet op termijn, heel moeilijk te vervullen zijn?
- Hoe kunnen we zorgen dat ons personeelsbestand een redelijke afspiegeling is van de (beroeps)bevolking?

- Hoe kunnen arbeidsrelaties en arbeidsverhoudingen worden toegesneden op veranderende omstandigheden en veranderende voorkeuren van mensen?

Krapte op de arbeidsmarkt

Evenals veel gemeenten hebben wij de afgelopen jaren in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Sommige functies moeten meerdere keren worden uitgezet om tot succesvolle werving te leiden. Als gevolg van het niet tijdig vinden van geschikt personeel blijven bepaalde werkzaamheden liggen, daarnaast lopen de kosten voor interim-oplossingen, waaronder inhuur steeds verder op.

Een uitbreiding van de formatie werving en selectie is noodzakelijk vanwege de sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Het is vaker nodig om meermaals en in meerdere rondes te adverteren om geschikt personeel aan te trekken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft naar verwachting de komende jaren bestaan. Om continuïteit te bieden in onze dienstverlening moeten wij blijvend inspelen op de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

Wanneer wij niet de juiste inspanning op werving en behoud kunnen leveren, lopen wij een risico niet tijdig de juiste mensen te vinden. Dit leidt tot een toename in werkdruk, waardoor ook de primaire processen onder druk komen te staan. Daarnaast kan hogere werkdruk ertoe leiden dat medewerkers eerder ander werk zoeken. Het niet tijdig invullen van vacatures leidt naast hoge werkdruk ook tot hogere kosten van inhuur en interim-oplossingen. Tenslotte komt de kwaliteit van de dienstverlening in

brede zin onder druk te staan. Dit raakt niet alleen burgers, maar ook onze samenwerkingspartners.

Aantrekkelijke werkgever

De VRGZ heeft als organisatie veel te bieden: maatschappelijk toegevoegde waarde en een breed palet aan werkzaamheden. De VRGZ met de verschillende merken (Brandweer, Ambulance) willen we sterker positioneren in de markt.

De grote opgave voor de komende tijd is het behoud van medewerkers voor de VRGZ. Belangrijke thema's zijn duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en gezondheid en zorgen dat medewerkers zich prettig en veilig voelen op het werk. Met onze arbeidvoorwaarden willen we medewerkers stimuleren om te werken aan de eigen duurzame inzetbaarheid en vitaliteit. Verder moeten we blijven investeren in ontwikkelen, opleiden en mobiliteit van medewerkers.

Behoud en binden van onze medewerkers vormt een belangrijk doel van de organisatie. Dat doen we door aandacht te hebben voor wat er nodig is om het werk goed te kunnen doen. Dit is voor iedereen anders en daar vervult een leidinggevende een sleutelrol. Er wordt dan ook blijvend geïnvesteerd in leiderschapsontwikkeling. Met het instrument Strategische Personeelsplanning wordt getracht beter in te kunnen spelen op (voorzien) ontwikkelingen en daarmee wordt de wendbaarheid van de organisatie vergroot.

5.5 Verbonden partijen

De VRGZ werkt intensief samen met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed- & Facility Management, HRM, Informatievoorziening en Financiën & Inkoop).

Voor de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst van de VNOG (Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland) en de VRGZ draagt bij op basis van een verdeelsleutel.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

6

Financiële begroting

6 Financiële begroting

In hoofdstuk 6 wordt aan de hand van de balans en de overzichten baten en lasten uiteengezet wat voor 2025 tot en met 2028 verwacht wordt. Ook wordt het verloop van de reserves en voorzieningen uiteengezet en de meerjareninvesteringsplanning weergegeven.

6.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de VRGZ weergegeven.

Overzicht baten en lasten VRGZ (x € 1.000,-)	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	30.745	32.851	35.838	35.838	35.838	35.838
Rijksbijdragen	13.123	9.864	10.663	10.965	10.965	10.965
Gemeentelijke bijdragen	45.620	48.761	51.844	51.844	51.844	52.384
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.987	4.159	4.059	4.059	4.059
Overige opbrengsten	2.652	723	1.371	1.371	1.371	1.371
Totaal baten	95.572	96.186	103.875	104.077	104.077	104.617
Lasten						
Personeelskosten	67.240	71.793	77.417	77.619	77.619	77.619
Kapitaallasten	6.953	8.619	8.831	8.831	8.831	8.831
Wagenpark en werkmaterieel	3.665	3.651	3.575	3.575	3.575	3.575
Communicatieapparatuur	3.726	3.604	4.020	3.920	3.920	3.920
Huisvestingskosten	4.394	4.677	4.973	4.973	4.973	4.973
Overige bedrijfskosten	7.352	5.150	5.379	5.379	5.379	5.379
Onvoorzien	0	218	239	239	239	239
Rentebaten	-1.027	-909	-825	-825	-825	-825
Rentelasten	901	944	985	985	985	985
Totaal lasten	93.204	97.747	104.594	104.696	104.696	104.696
Saldo van baten en lasten	2.368	-1.561	-719	-619	-619	-79
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	1.461	619	619	619	79
Geraamd resultaat	3.076	-100	-100	0	0	0

Tabel 11: overzicht baten en lasten veiligheidsregio

6.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

Overzicht baten en lasten Programma C&R (x € 1.000,-)	Realisatie 2023	Gew begr 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten						
Rijksbijdragen	12.649	9.579	10.378	10.680	10.680	10.680
Gemeentelijke bijdragen	45.620	48.761	51.844	51.844	51.844	52.384
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.432	3.987	4.159	4.059	4.059	4.059
Overige opbrengsten	1.996	613	1.191	1.191	1.191	1.191
Totaal baten	63.697	62.940	67.572	67.774	67.774	68.314
Lasten						
Personeelskosten	42.884	45.447	48.822	49.024	49.024	49.024
Kapitaallasten	5.891	7.057	7.154	7.154	7.154	7.154
Wagenpark en werkmaterieel	2.197	2.507	2.422	2.422	2.422	2.422
Communicatieapparatuur	3.035	3.093	3.328	3.228	3.228	3.228
Huisvestingskosten	4.386	4.672	4.924	4.924	4.924	4.924
Overige bedrijfskosten	3.376	1.472	1.242	1.242	1.242	1.242
Onvoorzien	0	218	239	239	239	239
Rentebaten	-1.027	-909	-825	-825	-825	-825
Rentelasten	901	944	985	985	985	985
Totaal lasten	61.643	64.501	68.291	68.393	68.393	68.393
Saldo van baten en lasten	2.054	-1.561	-719	-619	-619	-79
Toevoegingen reserves	1.013	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.721	1.461	619	619	619	79
Geraamd resultaat	2.762	-100	-100	0	0	0

Tabel 12: overzicht baten en lasten programma C&R

6.2.1 Toelichting verschillen begroting 2025 en de gewijzigde begroting 2024

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de gewijzigde begroting 2024 en de begroting 2025. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2024 is opgenomen in bijlage 7.3.1 Begrotingswijzigingen Crisis- en Rampenbestrijding.

Rijksbijdragen

799

De stijging van de BDuR wordt veroorzaakt door de toename van de extra middelen ten behoeve van crisisbeheersing en een indexering van 3%.

Met het Algemeen Bestuur is afgesproken dat jaarlijks middels een uitvoeringsprogramma verantwoording wordt afgelegd en nieuwe voorstellen worden uitgewerkt voor besteding van deze middelen (zie ook eerste kolom in hoofdstuk 3).

Gemeentelijke bijdrage

3.083

De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 3.083.000,- ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de indexering. Deze bedraagt conform BRN 4,62%² (€ 2.253.000,-). Daarnaast zijn, zoals aangegeven in de Kaderbrief 2025, een aantal uitzettingen noodzakelijk als gevolg van autonome ontwikkelingen. Die hebben onder andere betrekking op natuurbrandbeheersing (€ 100.000,-), arbeidsmarktproblematiek (€ 140.000,-), juridische ondersteuning (€ 115.000,-) en advisering in het kader van Veilig bouwen (€ 95.000,-) (zie ook paragrafen 3.5, 5.4.5 en 7.1).

Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten (€ 165.000,-).

De ontwikkelingen op het gebied van klimaat, verduurzaming en veranderde regelgeving vragen om innovatie op het gebied van onder andere energietransitie en speciale blussingen. Om tijdig te kunnen anticiperen op deze veranderingen is onderzoek en flexibel organiseren op deze gebieden noodzakelijk (€ 150.000,-, zie paragraaf 3.2 en 7.1).

Ten behoeve van de versterking van de cyberweerbaarheid op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de standaard die verplicht is voor overheidsorganisaties, vraagt het organiseren van de monitoring van dreigingen en kwetsbaarheden en de incident respons op digitale incidenten om extra formatie en software (€ 65.000,-).

² Een gewogen percentage op basis van personele index (5,4%) en materiële index (2,8%)

Opbrengsten bedrijfsvoering

172

De VRGZ verzorgt de ondersteunende dienstverlening aan de GGD. In 2025 stijgt de doorbelasting met € 172.000,-. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de indexering en de uitbreiding van de formatie voor werving en selectie en informatiebeveiliging.

Overige opbrengsten

578

De kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) van de 24-uursdienst van de brandweer zijn de afgelopen jaren sterk gestegen als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving. Deze kosten worden vergoed door de Gemeente Nijmegen. Op basis van de uitzetting van de verwachte kosten voor 2025 (zie toelichting Personeelskosten) valt ook de ontvangen bijdrage hoger uit (€ 550.000,-). Daarnaast stijgen de opbrengsten als gevolg van indexering en overige kleine aanpassingen met € 28.000,-.

Personeelskosten

3.375

De stijging van de personeelskosten heeft de volgende oorzaken:

- De personeelslasten zijn conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde methodiek geïndexeerd met 5,40% (€ 2.157.000,-).
- De toename van handhavingszaken en maatwerkadviezen waarbij een juridische toets noodzakelijk is, juridische kwesties rondom overeenkomsten en maatschappelijke ontwikkelingen, de Omgevingswet, controle op inspectierapporten en ontwikkelingen in jurisprudentie leiden tot de noodzaak voor het aantrekken van een juridisch adviseur op dit gebied (€ 115.000,-). Daarnaast komt de Brandweer steeds meer in aanraking met juridische procedures. Op dit moment is de juridische kennis en capaciteit binnen de VRGZ onvoldoende aanwezig. Deze uitbreiding is nodig in relatie tot toetsing van de complexe dossiers (zie ook paragraaf 3.5).
- In de begroting 2024 heeft het bestuur VRGZ ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte, waarna geëvalueerd zou worden of deze uitbreiding afdoende is om de continuïteit en de kwaliteit van de adviezen te kunnen garanderen. De reden van de uitbreiding was de toename van het aantal aanvragen: in 2017 verstreekte het team Veilig Bouwen iets meer dan 1.400 adviezen ten opzichte van bijna 1.900 in 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat het aantal adviesaanvragen in 2023 wederom verder is toegenomen naar ruim 2.000. Daarnaast is ook in samenwerking met de omgevingsdiensten en de gemeenten gekeken hoe de werkprocessen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingericht. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen en de complexiteit ervan niet zullen afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel is om nogmaals 1 fte toe te voegen aan het team Veilig Bouwen (€ 95.000,-). De VRGZ zal daarnaast blijven investeren in het aanscherpen van werkprocessen.

- Ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing wordt de formatie uitgebreid (€ 102.000,-). Deze uitzetting wordt gedekt vanuit de extra toegekende BDuR-middelen voor crisisbeheersing.
- In de afgelopen jaren is het in toenemende mate moeilijk gebleken om personeel te vinden en te behouden. Sommige functies moeten meerdere keren worden uitgezet om tot succesvolle werving te leiden. Als gevolg van het niet tijdig vinden van geschikt personeel blijven bepaalde werkzaamheden liggen en lopen de kosten voor interim-oplossingen, waaronder inhuur steeds verder op (zie ook paragraaf 5.4.5). Een uitbreiding van de formatie werving en selectie (€ 105.000,-) is noodzakelijk vanwege de sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt extra ingezet op activiteiten werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie (€ 60.000,-).
- Ten behoeve van de informatieveiligheid wordt een Information Security Officer (ISO) aangetrokken (€ 90.000,-, zie ook toelichtingen Gemeentelijke bijdrage en Opbrengsten bedrijfsvoering).
- Als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van FLO zijn de kosten hiervoor de afgelopen jaren gestegen. In de begroting werd echter nog steeds uitgegaan van de oude systematiek en dus lagere kosten. Voor 2025 zijn de verwachte kosten in beeld gebracht, wat leidt tot een uitzetting ten opzichte van 2024 van € 550.000,-. Deze kosten worden vergoed door de Gemeente Nijmegen (zie ook toelichting Overige opbrengsten).
- Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan het gezamenlijke project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid centraal, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt (zie ook paragraaf 2.3). In de beheerfase blijft extra capaciteit nodig om het project te borgen en blijvend te kunnen adviseren. Voor de advisering op het gebied van risicobeheersing en operationele voorbereiding is 1 fte extra capaciteit nodig (€ 100.000,-).
- Om meer grip te krijgen op het ziekteverzuim is met de nieuwe arbodienstverlener gekozen voor een andere manier van ondersteuning. Hierbij wordt meer gekeken naar goede advisering over inzetbaarheid op individueel niveau en aansluiting op de visie op verzuim. Daarnaast wordt ingezet op begeleiding van leidinggevendenden op casusniveau, vaardigheden bij verzuimgesprekken en het voorkomen van verzuim. Deze bredere aanpak leidt tot een uitzetting van € 65.000,- die naar verwachting zal resulteren in een daling van het verzuim.
- De vrije ruimte voor de werkkostenregeling wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een percentage van het fiscale loon van de hele organisatie. Omdat de loonsom van een vrijwilliger lager ligt dan van een fulltime medewerker valt de opbouw van de vrije ruimte procentueel lager uit ten opzichte van de uitnutting die voor elke medewerker gelijk is. Hierdoor wordt deze vrije ruimte jaarlijks structureel overschreden, ondanks een sober vergoedingsbeleid. Deze overschrijding leidt tot een extra eindheffing van 80% over de overschrijding. Op basis van de overschrijding van de afgelopen jaren wordt voor 2025 rekening gehouden van een eindheffing van € 150.000,-.

- Ten behoeve van het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer) zijn de afgelopen jaren incidenteel extra inhuurbudgetten toegekend. In 2025 zijn deze budgetten komen te vervallen wat leidt tot een positief verschil van € 144.000,-.
- Daarnaast leidt een mix van kleine budgetbijstellingen per saldo tot een daling ten opzichte van 2024 van € 70.000,-.

Kapitaallasten

97

De kapitaallasten bestaan uit twee componenten namelijk afschrijvingskosten en toegerekende rente. De afschrijvingskosten stijgen conform de indexering. De toegerekende rente stijgt echter minder hard dan de indexering.

De toegerekende rente wordt berekend over de gemiddelde boekwaarde van de activa. Doordat de afgelopen jaren investeringen zijn uitgesteld als gevolg van leveringsproblemen, langere doorlooptijden bij aanbestedingstrajecten en een kritische beoordeling van de technische levensduur daalt de gemiddelde boekwaarde van de activa en dus ook de toegerekende rente. Deze lagere rentetoekening leidt tot een lager renteresultaat en verloopt per saldo budgettair neutraal (zie toelichting Rentebaten en -lasten verderop in deze paragraaf).

Prijsstijgingen op voertuigen, bepakkingen en overig materieel van 30% tot 40% zijn merkbaar in de laatste aanbestedingen en blijken uit aanzeggingen van leveranciers. Deze prijsstijging heeft nog een beperkte invloed op de kapitaallasten van de begroting 2025 omdat de investeringsplanning voor dit jaar relatief laag is. Met ingang van 2026 zullen de kapitaallasten hierdoor echter aanzienlijk gaan stijgen als gevolg van de geplande vervangingsinvesteringen.

Wagenpark en werkmaterieel

-85

Ter voorbereiding op de veranderde wetgeving inzake PFAS-vrije blusmiddelen per 1 januari 2025 zijn de afgelopen jaren incidenteel extra uitgaven gedaan ten behoeve van de transitie van schuimvormend middel (SVM) met fluor naar fluorvrij SVM. Deze transitie wordt afgerond in 2024 waardoor een positief verschil ten opzichte van de begroting 2025 ontstaat van € 184.000,-.

De onderhoudslasten stijgen ten opzichte van 2024 harder dan de indexering (€ 34.000,-). Met name het onderhoud op de blusboten valt hoger uit. Het resterende verschil van € 65.000,- wordt veroorzaakt door indexering.

Communicatieapparatuur

235

Ten behoeve van informatieveiligheid, informatiegestuurde veiligheid en de versterking van crisisbeheersing wordt nieuwe software geïmplementeerd. Daarnaast stijgen de kosten van licenties als gevolg van het aantal gebruikers. In totaal leidt dit tot een stijging van € 125.000,-. De kosten ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing worden gefinancierd uit de extra BDuR-middelen.

De indexering bedraagt € 87.000,- en een mix van kleine budgetbijstellingen leidt per saldo tot een stijging ten opzichte van 2024 van € 23.000,-.

Huisvestingskosten

252

De prijsstijging van een aantal grote contractpartners leidt tot hogere kosten voor preventief en correctief onderhoud (€ 60.000,-). Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten (€ 165.000,-).

In de begroting 2024 was een incidenteel budget opgenomen voor de aanpassingen in het kader van de gewijzigde wettelijke normen voor diesel motor emissie (DME). Omdat deze kosten geen onderdeel meer uitmaken van de begroting 2025 leidt dit tot een positief verschil van € 124.000,-.

Het resterende verschil wordt veroorzaakt door indexering (€ 115.000,-) en een mix van kleine aanpassingen van diverse budgetten, waaronder huur en servicelasten van in totaal € 36.000,-.

Overige bedrijfskosten

-230

De doorbelasting naar de AZGZ stijgt ten opzichte van 2024 met € 495.000,-. Daarvan is € 107.000,- het gevolg van indexatie. Het restant van € 388.000,- wordt veroorzaakt door een aantal aspecten. De toegenomen formatie bij AZGZ is medebepalend voor de verdeelsleutel van de sector Bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de dotatie aan de voorziening groot onderhoud en de reguliere huisvestingskosten gestegen voor de AZGZ- en gedeelde locaties, waardoor de doorbelaste kosten hoger uitvallen. Gedurende 2023 en 2024 hebben binnen de sector Bedrijfsvoering op meerdere fronten doorontwikkelingen plaatsgevonden en dit heeft geleid tot toegenomen (personele) lasten binnen met name de afdelingen HRM en Informatievoorziening. Tevens is een structuurwijziging doorgevoerd en is de afdeling Communicatie met ingang van 2024 onderdeel geworden van de sector Bedrijfsvoering. De bijbehorende doorbelasting naar de AZGZ is met ingang van de begroting 2025 verwerkt.

De ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, verduurzaming en energietransitie en veranderde regelgeving vragen om continue innovatie. Deze veranderingen zijn een gegeven en vragen om een organisatie die hierop kan inspelen. Om dit toekomstproof te maken is een extra investering in kennis, kunde en materieel nodig (€ 150.000,-, zie ook paragraaf 3.2).

Als gevolg van indexering stijgen de overige bedrijfskosten met € 91.000,-. De resterende stijging ad € 24.000,- wordt veroorzaakt door een mix van diverse kleine budgetaanpassingen.

Onvoorzien

21

De post onvoorzien bedraagt 0,35% van het begrotingstotaal. Als gevolg van de toename van de begrote baten en lasten stijgt deze post met € 21.000,-.

Rentebaten en -lasten

-125

Conform het BBV worden rentelasten toegerekend aan de activa tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. De tegenboeking hiervan wordt verantwoord als een opbrengst in het renteresultaat. Als gevolg van de lagere boekwaarde door uitgestelde investeringen valt de intern doorbelaste rente lager uit (zie toelichting Kapitaallasten). Hierdoor daalt het renteresultaat met (€ 89.000,-). Daarnaast stijgen als gevolg van nieuw afgesloten leningen de rentelasten ten opzichte van de begroting 2024 met € 36.000,-.

Mutaties bestemde reserves

-842

In de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden was een bedrag opgenomen voor het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer). De laatste uitgaven hiervoor staan gepland voor 2024, de bestemde reserve valt in 2024 dus volledig vrij (€ 145.000,-).

Ook de resterende uitgaven in het kader van de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen en als gevolg van de aangepaste wettelijke normen voor diesel motor emissie vinden in 2024 plaats, waardoor de daarvoor bestemde reserve duurzaamheid volledig in 2024 vrijvalt (€ 308.000,-).

Daarnaast is in 2023 een bestemde reserve gevormd voor de toegekende extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Een deel van deze middelen wordt in 2024 ingezet (€ 389.000,-). Het uitvoeringsprogramma wordt in de loop van 2024 bijgesteld op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten, waarbij ook rekening zal worden gehouden met het resterende beschikbare deel van de bestemde reserve.

Meerjarige mutaties

Meerjarig is de oplopende Rijksbijdrage (BDuR) verwerkt in de kosten en in de opbrengsten. Dit verloopt per saldo kostenneutraal. Vanaf 2026 blijft de bijdrage voor de versterking van crisisbeheersing gelijk. In 2024 en 2025 is incidenteel een extra bedrag opgenomen voor lasten die voortvloeien uit het aanbestedingstraject voor de kantoorautomatisering en de implementatie daarvan, deze komen met ingang van 2026 te vervallen.

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te

dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- (zie ook paragraaf 6.5), het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

GHOR

De GHOR is een onderdeel van de begroting van de VRGZ onder leiding van de DPG (Directeur Publieke Gezondheid). Het deel in de VRGZ-begroting 2025 dat voor de GHOR aangemerkt wordt is € 1.903.000,-.

6.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening

Overzicht baten en lasten Programma RAV (x € 1.000,-)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	30.745	32.851	35.838	35.838	35.838	35.838
Rijksbijdragen	474	285	285	285	285	285
Overige opbrengsten	656	110	180	180	180	180
Totaal baten	31.875	33.246	36.303	36.303	36.303	36.303
Lasten						
Personeelskosten	24.356	26.346	28.595	28.595	28.595	28.595
Kapitaallasten	1.062	1.562	1.677	1.677	1.677	1.677
Wagenpark en werkmaterieel	1.468	1.144	1.153	1.153	1.153	1.153
Communicatieapparatuur	691	511	692	692	692	692
Huisvestingskosten	8	5	49	49	49	49
Overige bedrijfskosten	3.976	3.678	4.137	4.137	4.137	4.137
Totaal lasten	31.561	33.246	36.303	36.303	36.303	36.303
Saldo van baten en lasten	314	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	314	0	0	0	0	0

Tabel 13: baten en lasten programma RAV

6.3.1 Toelichting verschillen begroting 2025 en de begroting 2024

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de begroting 2025 en de begroting 2024. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2024 is opgenomen in bijlage 7.3.2

Begrotingswijzigingen RAV. De RAV wordt gefinancierd via zorgverzekeraars. Dat betekent dat in het najaar het budget voor het volgende jaar afgesproken wordt. Dit heeft ook invloed op de lopende begroting, in dit geval 2024, en geeft een voortschrijdend inzicht voor de begroting 2025. Omdat dit geen invloed heeft op gemeenten, worden alleen budgettair neutrale begrotingswijzigingen doorgevoerd (zie paragraaf 7.3.2), de overige ontwikkelingen worden verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Budget aanvaardbare kosten (BAK)

2.987

De stijging van het BAK wordt veroorzaakt door drie grote veranderingen. Als eerste is er het indexatie-effect. AZGZ heeft een index toegepast van 10% voor de personele lasten en 2,8% voor de materiële lasten. De personele kosten zijn de afgelopen jaren gestegen als gevolg van cao-afspraken over het salaris. Daarnaast is de definitieve index voor 2023 hoger dan vooraf verwacht, wat ook doorwerkt in de begroting 2025. Samen leidt dit tot een aanpassing van € 2.276.000,-.

De tweede grote verandering is het aantal diensten op de meldkamer. In de begroting 2024 is uitgegaan van een stijging van het aantal te leveren diensten op de meldkamer. Dat aantal is voor 2025 naar beneden bijgesteld naar een rooster van 3,5 dagdiensten, 3 avonddiensten en 2,8 nachtdiensten. Het aantal van 3,5 komt doordat samen met Gelderland-Midden 7 diensten worden geleverd. 0,8 dienst wordt verklaard doordat 5 regio's samen 4 diensten leveren, wat leidt tot 0,8 voor AZGZ. Het budget daalt hierdoor met € 271.000,-. De overgang naar de meldkamer in Apeldoorn heeft ook tot een aantal kosten geleid voor de samenwerking aldaar, zoals een coördinator op het 112-team. Een deel van het meldkamerproces wordt decentraal vanuit Arnhem uitgevoerd en ook hier zijn extra kosten mee gemoeid, bijvoorbeeld voor huisvesting, maar ook voor de communicatie via een push-to-talk systeem. Met verzekeraars zijn afspraken gemaakt om deze kosten (€ 292.000,-) vergoed te krijgen.

De derde verandering betreft een aanpassing voor directie en administratie. Dit komt door een stijging van de doorbelasting vanuit ondersteunende diensten. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de toegenomen formatie bij AZGZ. Dit is medebepalend voor de verdeelsleutel van de sector Bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de dotatie aan de voorziening groot onderhoud en de reguliere huisvestingskosten gestegen voor de AZGZ- en gedeelde locaties, waardoor de doorbelaste kosten hoger uitvallen. Gedurende 2023 en 2024 hebben binnen de sector Bedrijfsvoering op meerdere fronten doorontwikkelingen plaatsgevonden en dit heeft geleid tot toegenomen (personele) lasten binnen met name de afdelingen HRM en Informatievoorziening. Tevens is een structuurwijziging doorgevoerd en is de afdeling Communicatie met ingang van 2024 onderdeel geworden van de sector Bedrijfsvoering. De bijbehorende doorbelasting naar de AZGZ is met ingang van de begroting 2025 verwerkt. Hier zijn ook opbrengsten voor opgenomen in de begroting. De verwachte kosten voor oninbare vorderingen daalt. Samen leiden deze aanpassing tot een budgetverhoging van € 592.000,-.

Tot slot is het budget voor het aantal voertuigen bijgesteld met drie ambulances, passend bij het aantal dat rondrijdt om het totaal aantal diensten te leveren. Ondanks het gestegen aantal diensten, loopt de productie iets terug. Dit heeft invloed op de kilometer- en brandstofvergoeding. Per saldo stijgt dit budget met € 100.000,-.

Overige opbrengsten

70

In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten voor detacheringscontracten opgenomen. In samenwerking met AZGM wordt gebruik gemaakt van een gezamenlijke planner. Daarnaast is er een samenwerkingsverband met het Radboud UMC om SEH- en IC-verpleegkundigen uit te wisselen met ambulanceverpleegkundigen. Samen leidt dit tot een bijstelling van € 70.000,-.

Personeelskosten

2.249

De personeelskosten stijgen naar verwachting met 5% als gevolg van indexatie voor 2025 (€ 2.470.000,-). Daarnaast is de loonsom voor 2024 hoger dan de begrote 5% stijging. In 2023 zijn de lonen namelijk met 10% gestegen als gevolg van cao-afspraken, waardoor salarissen in 2024 5% hoger zijn dan begroot.

Nu de inrichting van de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) duidelijk is geworden qua aantal diensten voor AZGZ, is de formatieruimte hiervoor bijgesteld. Dat betekent dat AZGZ minder diensten levert dan aanvankelijk is begroot voor 2024. Dat aantal bleek te hoog. Dit leidt tot een daling van personeelskosten van € 271.000,-.

Het aantal ambulances is uitgebreid passend bij het aantal diensten. Mede hierdoor is uitbreiding op het bedrijfsbureau nu nodig. Dat leidt tot een uitbreiding van 1 fte. Daarnaast wordt secretariële ondersteuning uitgebreid. Samen leidt dit tot een stijging van € 123.000,-.

Tot slot zijn de overige personeelskosten op basis van de realisatie in eerdere jaren naar beneden bijgesteld (€ 73.000,-).

Kapitaallasten

115

De kapitaallasten zijn in 2025 € 115.000,- hoger dan in de begroting 2024. Dit komt door een groot volume investeringen in 2024. De kapitaallasten van die investeringen landen in 2024 maar voor 6 maanden in dat jaar. In 2025 lopen ze het volledige jaar door, vandaar een verdere stijging in 2025.

Communicatieapparatuur

181

De stijging van de uitgaven aan communicatieapparatuur wordt veroorzaakt door de stijging van softwarepakketten en -licenties en het dataverbruik. Dat laatste houdt verband met het gebruik van push-to-talk communicatiesysteem (€ 132.000,-).

Op het gebied van software zijn twee nieuwe licenties opgenomen voor een intelligente tooling voor het plaatsen van diensten. Daarnaast is de planmodule voor gepland vervoer opgenomen. Samen met een paar kleine aanpassingen bedraagt de bijstelling op licenties € 49.000,-.

Huisvestingskosten **44**

De huisvestingskosten zijn opgehoogd om de kosten van de decentrale locatie meldkamer te dekken (€ 44.000,-). Dit gaat om de zorgcoördinatievoorziening op de Beekstraat in Arnhem.

Overige bedrijfskosten **459**

De kosten voor doorbelastingen vanuit Bedrijfsvoering stijgen (€ 495.000,-), zie voor de toelichting onder 6.3.1. Budget aanvaardbare kosten. Daarnaast wordt in 2025 minder externe expertise ingehuurd (€ 36.000,-).

6.4 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

Activa	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	63.115	75.297	72.110	77.416	80.784	86.203
Vlottende activa						
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>						
Debiteuren	4.139	4.139	4.139	4.139	4.139	4.139
Debiteuren openbare lichamen	162	162	162	162	162	162
Uitzettingen Rijksschatkist	3.950	3.950	3.950	3.950	3.950	3.950
Overige vorderingen	2.688	2.688	2.688	2.688	2.688	2.688
Nog in tarieven te verrekenen	223	0	0	0	0	0
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	126	126	126	126	126	126
Overlopende activa	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	75.403	87.362	84.175	89.481	92.849	98.268

Passiva	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste Passiva						
<i>Eigen vermogen*</i>						
Res. aanvaardbare kosten RAV	2.631	2.944	2.944	2.944	2.944	2.944
Subtotaal programma RAV	2.631	2.944	2.944	2.944	2.944	2.944
Algemene reserve C&R	2.978	3.085	2.985	2.985	2.985	2.985
Uitgestelde werkzaamheden	145	0	0	0	0	0
Duurzaamheid	308	0	0	0	0	0
Versterking crisisbeheersing	1.013	624	624	624	624	624
Herziening MJOP	0	1.936	1.317	698	79	0
Subtotaal programma C&R	4.444	5.645	4.926	4.307	3.688	3.609
<i>Resultaat</i>	3.076					
Totaal Eigen vermogen	10.151	8.589	7.870	7.251	6.632	6.553
Voorzieningen						
Groot onderhoud	2.877	2.243	1.590	1.404	818	349
Niet-actieven	111	30	0	0	0	0
Verlofsparen	3.069	3.169	3.269	3.369	3.469	3.569
	6.057	5.442	4.859	4.773	4.287	3.918
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar						
Langlopende leningen	47.150	56.650	58.000	57.500	57.500	56.500
Vlottende Passiva						
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	4.636	1.401	7.912	12.385	19.252
Kortlopende schulden	8.366	8.366	8.366	8.366	8.366	8.366
Overlopende passiva	3.679	3.679	3.679	3.679	3.679	3.679
Totaal	75.403	87.362	84.175	89.481	92.849	98.268
EMU-saldo **	-54.691	-14.357	1.885	-6.011	-4.473	-5.867

Tabel 14: verwachte balanspositie

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2024 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2023 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS

6.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves

Reserves							
Bedragen * € 1.000,-	Stand eind 2024	Storting 2025	Onttrekking 2025	Verwachting ultimo			
				2025	2026	2027	2028
Algemene reserve C&R	3.085	0	100	2.985	2.985	2.985	2.985
Reserve aanvaardbare kosten	2.944	0	0	2.944	2.944	2.944	2.944
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	624	0	0	624	624	624	624
Bestemde reserve herziening MJOP	1.936	0	619	1.317	698	79	0
Totaal reserves	8.589	0	719	7.870	7.251	6.632	6.553

Tabel 15: stand en verloop reserves

Voorzieningen							
Bedragen * € 1.000,-	Stand eind 2024	Storting 2025	Onttrekking 2025	Verwachting ultimo			
				2025	2026	2027	2028
Voorziening groot onderhoud	2.243	1.953	2.606	1.590	1.404	818	349
Voorziening niet actieven	30	0	30	0	0	0	0
Voorziening verlofsparen	3.169	200	100	3.269	3.369	3.469	3.569
Totaal voorzieningen	5.442	2.153	2.736	4.859	4.773	4.287	3.918

Tabel 16: stand en verloop voorzieningen

6.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht

Het BBV definieert incidentele baten en lasten als volgt: Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Incidentele baten en lasten VRGZ Bedragen * € 1.000,-	2025	2026	2027	2028
Totaal incidentele baten	100	0	0	0
Totaal incidentele lasten	200	0	0	0

Tabel 17: incidentele baten en lasten VRGZ

De incidentele baten en lasten betreffen de uitgaven voor de aanbesteding ten behoeve van de kantoorautomatisering en de gedeeltelijke doorbelasting daarvan naar de GGD GZ. Per saldo is er een incidenteel tekort van € 100.000,-.

6.7 Investeringsplanning

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2023	Begroting 2024	Gew. begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Sector Brandweer							
Automatisering	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	513	457	971	0	566	1.221	0
Vakbekwaamheidsmiddelen	35	30	65	0	0	0	0
<i>Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)</i>							
Ademlucht	231	100	331	276	0	0	0
Repressieve kleding	886	59	945	2.145	135	170	135
Totaal PBM	1.117	159	1.276	2.421	135	170	135
<i>Voer- en vaartuigen</i>							
Voertuigen	2.222	2.888	5.110	1.113	4.267	4.813	8.828
Bepakkingen voertuigen	265	462	726	288	355	1.311	707
Vaartuigen	0	0	0	0	760	0	0
Bepakkingen vaartuigen	0	0	0	52	0	0	0
Containers	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voertuigen	2.487	3.350	5.836	1.453	5.373	6.124	9.535
Totaal sector Brandweer	4.152	3.996	8.148	3.874	6.073	7.514	9.670
Sector Crisisbeheersing							
Verbindingsmidd. & comm.techn.	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	36	0	36	0	0	0	0
Repressieve kleding	0	0	0	0	0	0	0
Automatisering	111	90	237	20	20	26	20
Totaal sector Crisisbeheersing	147	90	237	20	20	26	20

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2023	Begr 2024	Gew. begr. 2024	Begr 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Sector RAV							
Automatisering	58	100	158	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	67	33	100	0	0	0	0
Werkkleding	0	300	300	0	0	400	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris medisch	176	210	386	0	0	0	0
Verbouwingen	0	0	0	0	0	0	0
Voertuigen	2.102	713	2.814	130	1.721	493	1.100
Totaal sector RAV	2.402	1.323	3.725	130	1.721	893	1.100
Ondersteunende diensten							
Automatisering	1.149	467	1.615	480	275	485	195
Inventaris	32	125	157	125	125	125	125
Voertuigen en bepakkingen	0	0	0	0	0	0	0
Vastgoed							
Verbouwingen	559	140	699	190	140	140	140
Gebouwen	0	3.805	3.805	0	3.321	1.694	1.750
Terreinen	0	1.455	1.455	0	1.447	753	1.000
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering	1.739	5.992	7.731	795	5.338	3.197	3.210
Staf							
Voertuigen	0	50	50	0	0	0	60
Totaal Staf	0	0	0	50	0	0	0
Totaal investeringsplanning	8.440	11.450	19.891	4.819	13.153	11.630	14.060

Tabel 18: investeringsplanning

7

Bijlagen

7 Bijlagen

7.1 Bijdragen deelnemende gemeenten

Gemeenten	Aantal inwoners*	Gemeentelijke bijdrage 2024	Index 2025 (4,62%)	Natuurbrand beheersing	Innovatie brandweer	Arbeidsmarkt problematiek	Juridische ondersteuning	Formatie Veilig bouwen
Berg en Dal	35.920	2.817.715	130.178	5.779	8.668	8.090	6.645	5.490
Beuningen	26.673	1.713.249	79.152	3.513	5.270	4.919	4.041	3.338
Buren	27.798	2.601.685	120.198	5.335	8.003	7.470	6.136	5.069
Culemborg	29.924	2.383.322	110.110	4.888	7.332	6.843	5.621	4.643
Druten	19.700	1.313.838	60.699	2.694	4.042	3.772	3.099	2.560
Heumen	16.930	1.467.811	67.813	3.010	4.515	4.214	3.462	2.860
Maasdriel	26.153	2.141.460	98.935	4.392	6.588	6.148	5.050	4.172
Neder-Betuwe	25.574	1.973.012	91.153	4.046	6.069	5.665	4.653	3.844
Nijmegen	185.750	16.937.880	782.530	34.737	52.105	48.631	39.947	33.000
Tiel	42.900	3.223.458	148.924	6.611	9.916	9.255	7.602	6.280
West Betuwe	52.910	4.813.574	222.387	9.872	14.808	13.821	11.353	9.378
West Maas en Waal	20.250	1.751.505	80.920	3.592	5.388	5.029	4.131	3.412
Wijchen	42.303	3.099.141	143.180	6.356	9.534	8.898	7.309	6.038
Zaltbommel	30.650	2.523.187	116.571	5.175	7.762	7.245	5.951	4.916
Totaal	583.435	48.760.837	2.252.750	100.000	150.000	140.000	115.000	95.000

Tabel 19: opbouw gemeentelijke bijdrage 2025 t/m 2028

* Bron: inwonersaantallen uit de Begrotingsrichtlijnen 2025 voor gemeenschappelijke regelingen in de regio Nijmegen (BRN).

Gemeenten	Informatie veiligheid	Energielasten	Gemeentelijke bijdrage 2025	Gemeentelijke bijdrage 2026	Gemeentelijke bijdrage 2027	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2028
Berg en Dal	3.756	9.535	2.995.856	2.995.856	2.995.856	31.205	3.027.061
Beuningen	2.284	5.797	1.821.563	1.821.563	1.821.563	18.973	1.840.536
Buren	3.468	8.804	2.766.168	2.766.168	2.766.168	28.812	2.794.980
Culemborg	3.177	8.065	2.534.001	2.534.001	2.534.001	26.394	2.560.395
Druten	1.751	4.446	1.396.901	1.396.901	1.396.901	14.550	1.411.451
Heumen	1.957	4.967	1.560.609	1.560.609	1.560.609	16.255	1.576.864
Maasdriel	2.855	7.246	2.276.846	2.276.846	2.276.846	23.716	2.300.562
Neder-Betuwe	2.630	6.676	2.097.748	2.097.748	2.097.748	21.850	2.119.598
Nijmegen	22.579	57.316	18.008.725	18.008.725	18.008.725	187.578	18.196.303
Tiel	4.297	10.908	3.427.251	3.427.251	3.427.251	35.698	3.462.949
West Betuwe	6.417	16.288	5.117.898	5.117.898	5.117.898	53.308	5.171.206
West Maas en Waal	2.335	5.927	1.862.239	1.862.239	1.862.239	19.397	1.881.636
Wijchen	4.131	10.487	3.295.074	3.295.074	3.295.074	34.321	3.329.395
Zaltbommel	3.363	8.538	2.682.708	2.682.708	2.682.708	27.943	2.710.651
Totaal	65.000	165.000	51.843.587	51.843.587	51.843.587	540.000	52.383.587

Tabel 19: opbouw gemeentelijke bijdrage 2025 t/m 2028

Toelichting op de wijzigingen

Index 2025

Indexering van de gemeentelijke bijdrage vindt plaats op basis van het vastgestelde percentage uit de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN).

Natuurbrandbeheersing

Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2023 ingestemd met deelname aan het gezamenlijke project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing van de provincie Gelderland en de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid centraal, dat in 2024 en 2025 uitgevoerd wordt (zie ook paragraaf 2.3). In de beheerfase blijft extra capaciteit nodig om het project te borgen en blijvend te kunnen adviseren. Voor de advisering op het gebied van risicobeheersing en de operationele voorbereiding is 1 fte extra capaciteit nodig.

Innovatie Brandweer

De verdichting in de samenleving neemt zowel qua fysieke inrichting als aantal inwoners steeds verder toe. Multifunctioneel gebruik van ruimte ook. Kleine incidenten kennen daardoor al snel grote gevolgen en groeien sneller uit tot crises. Landelijk onderzoek spreekt van een ontwikkeling waarbij incidenten steeds gevaarlijker, heftiger, groter, complexer en vaker worden. We zien dat er meer situaties ontstaan waarbij het te gevaarlijk of te ingewikkeld is om alleen brandweermensen ter plekke in te zetten. Dit vraagt om andere manieren van werken en om ontwikkelingen die menselijke inzet in gevaarlijke omstandigheden beperken, zoals het werken met onderwaterdrones bij personen of voertuigen te water. Complexere incidenten vragen daarnaast ook om slimmere oplossingen waarbij ook informatiegestuurd werken een belangrijke rol heeft. Door het ontwikkelen van tools en technieken die datagedreven werken kunnen specialistische kennis en handelingsperspectieven beschikbaar gemaakt worden voor de veiligheidsprofessional op straat. Ook dat draagt bij aan snel en adequaat optreden om incidenten klein te houden. Daarnaast dwingen ontwikkelingen op het gebied van onder andere klimaat, verduurzaming, energietransitie en veranderde regelgeving de brandweer om mee te bewegen, bijvoorbeeld door het gebruik van fluorvrij blusschuim. In een veranderende samenleving moeten we ons dus inspannen om een slagvaardige, snelle en wendbare brandweer te houden die over de nodige kennis en materialen kan beschikken om goed en veilig incidenten te bestrijden. Niet investeren hierin betekent dat we op termijn onvoldoende zullen kunnen meebewegen. De ruimte die ontstaat door de herverdeling zoals voorgesteld in het dekkingsplan zal voor deze innovatie en kennisontwikkeling worden aangewend; om dit toekomstproof te maken is echter een extra investering in kennis, kunde en materieel nodig. Het nu voorgestelde bedrag is een verdere bijdrage aan deze noodzakelijke innovatie.

Arbeidsmarktproblematiek

Evenals veel gemeenten hebben wij de afgelopen jaren in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Sommige functies moeten meerdere keren worden uitgezet om tot succesvolle werving te leiden. Als gevolg van het niet tijdig vinden van geschikt personeel blijven bepaalde werkzaamheden liggen, daarnaast lopen de kosten voor interim-oplossingen, waaronder inhuur steeds verder op. Een uitbreiding van de formatie voor werving en selectie is noodzakelijk vanwege de sterke toename in het aantal vacatures (90 vacatures in 2023). Daarnaast wordt extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Het is vaker nodig om meermaals en in meerdere rondes te adverteren om geschikt personeel aan te trekken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft naar verwachting de komende jaren bestaan. Om continuïteit te bieden in onze dienstverlening moeten wij blijvend inspelen op de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

Wanneer wij niet de juiste inspanning op werving en behoud kunnen leveren, lopen wij een risico niet tijdig de juiste mensen te vinden. Dit leidt tot een toename in werkdruk, waardoor ook de primaire processen onder druk komen te staan. Daarnaast kan hogere werkdruk ertoe leiden dat medewerkers eerder ander werk zoeken. Het niet tijdig invullen van vacatures leidt naast hoge werkdruk ook tot hogere kosten van inhuur en interim-oplossingen. Tenslotte komt de kwaliteit van de dienstverlening in brede zin onder druk te staan. Dit raakt niet alleen burgers, maar ook onze samenwerkingspartners.

Juridische ondersteuning

De toename van handhavingszaken en maatwerkadviezen waarbij een juridische toets noodzakelijk is, zoals juridische kwesties rondom overeenkomsten en maatschappelijke ontwikkelingen, de Omgevingswet, controle op inspectierapporten en ontwikkelingen in jurisprudentie, leiden tot de noodzaak voor het aantrekken van een juridisch adviseur op dit gebied. Daarnaast komt de Brandweer steeds meer in aanraking met juridische procedures. Op dit moment is de juridische kennis en capaciteit binnen de VRGZ onvoldoende aanwezig. Onderzoeksbureau Berenschot heeft in 2021 de overhead kosten van de VRGZ vergeleken met 15 andere Veiligheidsregio's en geconcludeerd dat bij de VRGZ de kosten van de overhead 20% lager liggen dan het gemiddelde in de benchmark. Deze uitbreiding is nodig in relatie tot toetsing van de complexe dossiers.

Bij onvoldoende juridische capaciteit is de verwachting dat de VRGZ meer in juridische trajecten terechtkomt waarvoor we extern in zullen moeten huren. Onvoldoende capaciteit kan daarnaast consequenties hebben voor doorlooptijden en kwaliteit van advisering.

Formatie Veilig bouwen

In de begroting 2024 heeft het bestuur VRGZ ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte, waarna geëvalueerd zou worden of deze uitbreiding afdoende is om de continuïteit en de kwaliteit van de adviezen te kunnen garanderen. De reden van de uitbreiding was de toename van het aantal aanvragen: in 2017 verstrekten het team Veilig Bouwen iets meer dan 1.400 adviezen ten opzichte van bijna 1.900 in 2022. Uit de evaluatie is gebleken dat het aantal adviesaanvragen in 2023 wederom verder is toegenomen naar ruim 2.000. Daarnaast is

ook in samenwerking met de omgevingsdiensten en de gemeenten gekeken hoe de werkprocessen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingericht. De verwachting is echter dat het aantal aanvragen en de complexiteit ervan niet zullen afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel is om nogmaals 1 fte toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. De VRGZ zal daarnaast blijven investeren in het aanscherpen van werkprocessen.

Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om het volume te verwerken. Aan de behandeling van de adviesaanvragen hangen wettelijke termijnen. Het halen van deze termijnen wordt steeds ingewikkelder. Indien de brandweer door capaciteitsgebrek niet tijdig een advies kan uitbrengen kan het zijn dat een gemeente of omgevingsdienst een besluit moeten nemen zonder dit advies mee te laten wegen. Hiermee kunnen mogelijk gevaarlijke situaties goedgekeurd worden. De stijging treedt nu verschillende jaren achtereen op en lijkt daarmee structureel.

Informatieveiligheid

Ten behoeve van de versterking van de cyberweerbaarheid op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de standaard die verplicht is voor overheidsorganisaties, vraagt het organiseren van de monitoring van dreigingen en kwetsbaarheden en de incident respons op digitale incidenten om extra formatie en software (zie ook paragraaf 5.4.3).

Energielasten

Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten.

Herziening MJOP

De herziening van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) leidt als gevolg van hogere prijzen voor arbeid en materiaal en de ouderdom en staat van installaties en panden, tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud (zie ook paragraaf 5.2). Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- (zie ook paragraaf 6.5), het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

7.2 Baten en lasten per taakveld

7.2.1 Baten en lasten per taakveld VRGZ

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	49.718	44.899	4.819	53.419	48.241	5.178
Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	33.246	28.578	4.668	36.303	31.166	5.137
Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	9.235	0	9.235	9.994	0	9.994
Treasury	0	-126	126	0	35	-35	0	160	-160
Overhead	3.479	19.249	-15.770	3.987	24.235	-20.248	4.159	25.027	-20.868
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	95.572	93.204	2.368	96.186	97.747	-1.561	103.875	104.594	-719
Mutaties reserves	708	0	708	1.461	0	1.461	619	0	619
Resultaat	96.280	93.204	3.076	97.647	97.747	-100	104.494	104.594	-100

Tabel 20: baten en lasten per taakveld VRGZ

7.2.2 Baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025			Raming 2026		Raming 2027		Raming 2028	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	53.419	48.241	5.178	53.419	48.543	53.419	48.543	53.959	48.543
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	36.303	31.166	5.137	36.303	31.166	36.303	31.166	36.303	31.166
Algemene uitkeringen	9.994	0	9.994	10.296	0	10.296	0	10.296	0
Treasury	0	160	-160	0	160	0	160	0	160
Overhead	4.159	25.027	-20.868	4.059	24.827	4.059	24.827	4.059	24.827
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	103.875	104.594	-719	104.077	104.696	104.077	104.696	104.617	104.696
Mutaties reserves	619	0	619	619	0	619	0	79	0
Resultaat	104.494	104.594	-100	104.696	104.696	104.696	104.696	104.696	104.696

Tabel 21: baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

7.2.3 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	47.958	42.894	5.064	49.718	44.899	4.819	53.419	48.241	5.178
Samenkracht en burgerparticipatie	3.359	3.361	-2	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	8.901	0	8.901	9.235	0	9.235	9.994	0	9.994
Overhead	3.479	15.514	-12.035	3.987	19.567	-15.580	4.159	19.891	-15.731
Treasury	0	-126	126	0	35	-35	0	160	-160
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	63.697	61.643	2.054	62.940	64.501	-1.561	67.572	68.291	-719
Mutaties reserves	708	0	708	1.461	0	1.461	619	0	619
Resultaat	64.405	61.643	2.762	64.401	64.501	-100	68.191	68.291	-100

Tabel 22: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

7.2.4 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025			Raming 2026		Raming 2027		Raming 2028	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	53.419	48.241	5.178	53.419	48.543	53.419	48.543	53.419	48.543
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	9.994	0	9.994	10.296	0	10.296	0	10.296	0
Overhead	4.159	19.891	-15.731	4.059	19.690	4.059	19.690	4.059	19.690
Treasury	0	160	-160	0	160	0	160	0	160
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	67.572	68.291	-719	67.774	68.393	67.774	68.393	67.774	68.393
Mutaties reserves	619	0	619	619	0	619	0	619	0
Resultaat	68.191	68.291	-100	68.393	68.393	68.393	68.393	68.393	68.393

Tabel 23: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

7.2.5 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	31.875	27.826	4.049	33.246	28.578	4.668	36.303	31.166	5.137
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	3.735	-3.735	0	4.668	-4.668	0	5.137	-5.137
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	31.875	31.561	314	33.246	33.246	0	36.303	36.303	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	31.875	31.561	314	33.246	33.246	0	36.303	36.303	0

Tabel 24: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

7.2.6 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025			Raming 2026		Raming 2027		Raming 2028	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Volksgezondheid	36.303	31.166	5.137	36.303	31.166	36.303	31.166	36.303	36.303
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	5.137	-5.137	0	5.137	0	5.137	0	5.137
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	36.303	36.303	0	36.303	36.303	36.303	36.303	36.303	36.303
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	36.303	36.303	0	36.303	36.303	36.303	36.303	36.303	36.303

Tabel 25: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

7.3 Begrotingswijzigingen 2024

In onderstaande paragrafen zijn de wijzigingen verwerkt die zich hebben voorgedaan nadat de begroting 2024 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit de realisatie 2023.

Verschuivingen

De verschuivingen hebben plaatsgevonden ten behoeve van een beter inzicht en een betere presentatie en zijn budgettair neutraal. Daarnaast tracht de VRGZ uitzettingen zo veel als mogelijk op te vangen binnen de eigen begroting. Een aantal verschuivingen binnen deze kolom heeft hier betrekking op.

Mutaties bestemde reserves

In 2023 is € 76.000,- minder uitgegeven aan het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer). Hierdoor is in 2024 zowel het budget voor personeelslasten als de bestemde reserve € 76.000,- hoger dan oorspronkelijk begroot.

Ook is in 2023 minder uitgegeven aan de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen (€ 184.000,-) en aan de aanpassingen om te voldoen aan de aangescherpte wettelijke normen voor diesel motor emissie (€ 124.000,-) waardoor de budgetten van respectievelijk Wagenpark en werkmaterieel en Huisvestingskosten met deze bedragen zijn opgehoogd en de begrote vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid in 2024 € 308.000,- bedraagt.

Daarnaast is in 2023 een bestemde reserve gevormd voor de toegekende extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Een deel van deze middelen wordt in 2024 ingezet (€ 389.000,-).

De herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt als gevolg van hogere prijzen voor arbeid en materiaal en de ouderdom en staat van installaties en panden, tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,- (zie ook paragraaf 5.2). In de Jaarstukken 2023 is voorgesteld om ten laste van het positieve resultaat een bestemde reserve te vormen voor de kostenuitzetting als gevolg van deze herziening.

7.3.1 Begrotingswijzigingen Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Vershui- vingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2024
Baten				
Rijksbijdragen	9.134	445	0	9.579
Gemeentelijke bijdragen	48.761	0	0	48.761
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.916	71	0	3.987
Overige opbrengsten	653	-40	0	613
Totaal baten	62.464	476	0	62.940
Lasten				
Personeelslasten	44.449	727	271	45.447
Kapitaallasten	7.558	-501	0	7.057
Wagenpark	2.274	50	183	2.507
Communicatieapparatuur	3.210	-117	0	3.093
Huisvestingskosten	3.918	10	744	4.672
Overige bedrijfskosten	1.516	-238	194	1.472
Onvoorzien	218	0	0	218
Rentebaten en -lasten	-510	545	0	35
Totaal lasten	62.633	476	1.392	64.501
Saldo van baten en lasten	-169	0	-1.392	-1.561
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	69	0	1.392	1.461
Resultaat	-100	0	0	-100

Tabel 26: begrotingswijzigingen 2024 C&R

7.3.2 Begrotingswijzigingen RAV

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2024
Baten			
Budget aanvaardbare kosten	32.895	-44	32.851
Rijksbijdragen	285	0	285
Overige opbrengsten	110	0	110
Totaal baten	33.290	-44	33.246
Lasten			
Personeelslasten	26.346	0	26.346
Kapitaallasten	1.606	-44	1.562
Wagenpark	1.144	0	1.144
Communicatieapparatuur	511	0	511
Huisvestingskosten	5	0	5
Overige bedrijfskosten	3.678	0	3.678
Totaal lasten	33.290	-44	33.246
Saldo van baten en lasten	0	0	0
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat	0	0	0

Tabel 27: begrotingswijzigingen 2024 RAV

7.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding						
	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Formatie	0,64	0,65	0,66	0,66	0,66	0,66
Bezetting	0,64	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61
Apparaatskosten	108	111	117	117	117	117
Externe inhuur	8%	3%	3%	3%	3%	3%
Overhead	19%	24%	23%	23%	23%	23%

Tabel 28: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Beleidsindicatoren programma RAV						
	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Formatie	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42
Bezetting	0,39	0,38	0,38	0,38	0,38	0,38
Apparaatskosten	56	57	62	62	62	62
Externe inhuur	10%	2%	3%	3%	3%	3%
Overhead	12%	14%	14%	14%	14%	14%

Tabel 29: beleidsindicatoren programma RAV

7.5 Financiële spelregels

In deze paragraaf zijn de spelregels en grondslagen opgenomen die de VRGZ hanteert op het gebied van financiën.

7.5.1 Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de VRGZ is ingericht horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder opgenomen.

Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de VRGZ onderstaande uitgangspunten.

P&C-cyclus

De P&C-cyclus van de VRGZ bestaat uit een vooraf opgestelde begroting. De verantwoording vindt plaats via twee tussentijdse rapportages en een jaarrekening.

Relatie beleid-financiën

De VRGZ heeft de ambitie om bij het begroten het zicht op de relatie tussen de inhoud en het budget te kunnen bieden:

- Dit stelt het Algemeen Bestuur, colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden, met respect voor ieders verantwoordelijkheid, beter in staat om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud.
- Dit betekent dat het management van de VRGZ verbinding zal zoeken met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden om hierbij inzicht en betrokkenheid te creëren.
- Daardoor kunnen bestuurders invulling geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting

De meerjarenbegroting is structureel sluitend, de laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij wordt bij het begroten uitgegaan van onderstaande punten.

- Behoedzame, reële ramingen.
- Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld normering:

▪ Loonindex

Voor de loonindex wordt het centraal economisch plan (CEP) gepubliceerd in maart 2018 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2018 bijlage Middelen en Bestedingen 2020. Uit deze bijlage wordt genomen: 'beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen' als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig nagecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- de CAR (UWO) Veiligheidsregio's;
- de pensioenpremies vanuit het ABP;
- de sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht, daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de meerjarenraming.

▪ Materiële index

Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2020 gepubliceerd in maart 2018, gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

▪ Verhouding loonindex/materiële index

De VRGZ houdt een verhouding van 70/30 aan.

Prijspeilaanpassingen

Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen

Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar de VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

Onvoorzien

Uit de post onvoorzien worden geen structurele uitgaven gedaan. De VRGZ begroot de post onvoorzien voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op 0,35% van de begrote baten.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering

Conform BBV wordt de overhead apart inzichtelijk gehouden en gerapporteerd.

Tussentijdse begrotingswijzigingen

Wijzigingen binnen financiële kaders

Gezien de financiële risico's die er worden gelopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen moet er behoedzaam om gegaan worden met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven er inspanningen gaande omtrent:

- het bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag;
- tegenvallers door hogere lasten of lagere baten door verlaging van lasten binnen de sectoren of afdelingen op te vangen;
- bestemming van niet-voorzien voordelen in de exploitatie gedurende het jaar ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor te leggen.

In geval het Directieteam (DT) een voorstel doet om extra geld uit te geven aan nieuwe beleidsontwikkelingen op een ander moment dan bij de integrale afweging bij de begroting, moet solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.

Wijzigingen binnen financiële kaders worden in principe niet voorgelegd voor zienswijze aan de raden. Als gewijzigd of nieuw beleid politiek gezien een belangrijk onderwerp betreft kan het Dagelijks Bestuur besluiten de wijziging voor zienswijze aan de raden voor te leggen.

Wijzigingen buiten de financiële kaders

Als een wijziging substantieel is (boven de € 25.000,-) dan zijn er twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar de VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Aangezien deze wijzigingen buiten de financiële kaders vallen hebben ze dus invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage en worden voorgelegd voor zienswijze aan de raden.

Resultaatbestemming

Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten dan worden eerst vereiste bestemmingsreserves gevormd en de streefnorm aangevuld. Wat daarna nog resteert wordt aan de gemeenten terugbetaald.

Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn dan wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt. De VRGZ streeft ernaar in een zo vroeg mogelijk stadium via tussentijdse rapportages het Algemeen Bestuur te informeren over het vormen van bestemde reserves.

Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's

In 2014 is door de VRGZ de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen.
- In de begroting, jaarrekening en de twee tussentijdse rapportages worden de 10 grootste risico's toegelicht.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.

Weerstandscapaciteit

- De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van de algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen dan zal de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Het weerstandsvermogen bij de VRGZ is bedoeld voor:

- a) het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen;
- b) het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers waardoor tijd wordt gecreëerd om zorgvuldig af te wegen hoe de structurele doorwerking wordt aangepakt.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding hoger is dan de streefnorm wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder de streefnorm komt zal de VRGZ inspanningen doen deze aan te vullen.

In het geval dat de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder € 0,- komt wordt aan de gemeenten gevraagd om het vermogen aan te vullen.

Reservepositie

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze wordt alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen gezien.

- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en is 15% de streefwaarde.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming resultaat door het bestuur worden overgenomen.

7.5.2 Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die de VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV. Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's worden opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ worden onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Bij de VRGZ worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Incidentele baten en lasten worden vanaf € 50.000,- vermeld.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Afschrijvingstermijnen

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn ³
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleiding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 / 7
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	7 / 15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal	4 / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	4 / 5 / 7
Netwerkcomponenten	10
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / 10
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	20
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	

³ Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden. De vetgedrukte afschrijvingstermijnen zijn toegevoegd op basis van nieuwe activagroepen of langere technische levensduur.

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn ³
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / 20
Voertuigen	
Ambulance en rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / 15
Tankautospuit, waterwagen, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 / 15
MCU	4 / 8
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris Tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	20
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Midlife update redgereedschap TAS	7
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)	2 / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed.)	5 / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	5 / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	5 / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / 10
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 30: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken daarom geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

7.6 Begrippenlijst

- a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie respectievelijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;
- b. Rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder b;
- c. Vaste schuld: het gezamenlijk bedrag van:
 - De schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer, en
 - De voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen;
- d. Netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder e;
- e. EMU-saldo: het geraamde respectievelijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie respectievelijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;
- f. Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces;
- g. Taakvelden: wettelijk vastgelegde indeling van activiteiten die door alle overheden gebruikt wordt ten behoeve van de vergelijkbaarheid van cijfers.

7.7 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AW	Archiefwet
AZGM	Ambulancezorg Gelderland-Midden
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
BAK	Budget aanvaardbare kosten
BBV	Besluit begroting & verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BOT	Bedrijfsopvangteam
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CEP	Centraal Economisch Plan
CISO	Chief Information Security Officer
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
DB	Dagelijks Bestuur
DME	Diesel Motor Emissie
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DT	Directieteam
EMU	Economische en Monetaire Unie
FG	Functionaris voor de gegevensbescherming
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HRM	Human Resource Management
HVO	Hydrotreated Vegetable Oil
IBD	Informatiebeveiligingsdienst
IC	Intensive care
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ISO	Information Security Officer
IZA	Integraal Zorgakkoord
JenV	Justitie en Veiligheid
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's - Rijk
KGR	Kosten Gemene Rekening
MICU	Mobiele Intensive Care Unit

MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NEN	Nederlandse Norm
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NOOVA	Nationale Openbare Orde en Veiligheidsarchitectuur
P&C	Planning & Control
PO	Privacy Officer
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
PTT	Push-to-talk
RAV	Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid
RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen
SEH	Spoedeisende hulp
SemFire	Sustainable Employability Firefighters
SVM	Schuimvormend middel
TCO	Team Collegiale Opvang
TS	Tankautospuut
UvM	Universiteit van Maastricht
UWO	Uitwerkingsovereenkomst
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VR-ISAC	Veiligheidsregio Information Sharing and Analysis Centre
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WEP	Wet Elektronische Publicaties
Wet Fido	Wet Financiering decentrale overheden
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Woo	Wet open overheid
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZCV	Zorgcoördinatievoorziening

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Voorlopige jaarrekening 2023, ontwerpbegroting 2025 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de conceptjaarrekening 2023.
2. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028, met uitzondering van de volgende uitzetting:
 - Energielasten € 165.000
3. De brief aan het dagelijks bestuur van de VRGZ over de zienswijze op de conceptjaarrekening 2023 en begroting 2025 vast te stellen.

Aanleiding

De gemeente Wijchen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De VRGZ is op 1 januari 2004 opgericht. Het is een organisatie voor brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband van 14 gemeenten is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

Aan de deelnemende gemeenten heeft het dagelijks bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 aangeboden. Het dagelijks bestuur verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 10 juni 2024 kenbaar te maken.

Beoogd effect

Door het jaarlijks beoordelen van de jaarrekening en begroting van de VRGZ houdt onze gemeente zicht op de stand van zaken bij deze gemeenschappelijke regeling. Met het voorleggen van onze zienswijzebrief verzoeken wij het algemeen bestuur van de VRGZ om rekening te houden met onze zienswijze bij de vaststelling van de jaarrekening en de begroting.

Argumenten

Conceptjaarrekening 2023

1.1 De onafhankelijke accountant heeft de conceptjaarrekening 2023 van de VRGZ goedgekeurd.

Op 25 april 2025 heeft de VRGZ de controleverklaring van de onafhankelijke accountant ontvangen. Uit de controleverklaring blijkt dat de conceptjaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de VRGZ op 31 december 2023, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Er zijn verder geen bijzonderheden geconstateerd en/of opmerkingen geplaatst die relevant zijn voor de zienswijze.

1.2 De algemene reserve Crisis en Rampenbestrijding is aangevuld tot gewenste bestuurlijke norm van 5%

Indien positieve resultaten worden behaald geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 207.000 aan de bestaande algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt.

1.3 Aan het Algemeen Bestuur wordt met deze jaarrekening voorgesteld het overige resultaat toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

Aan het Algemeen Bestuur is voorgesteld om een nieuwe bestemde reserve te vormen voor de kosten die voortkomen uit de herziening van het MJOP. Iedere vijf jaar is er sprake van een herijking van het MJOP, conform bestuurlijke wens. Het voorstel luidt om het resultaat dat resteert na toevoeging aan de algemene reserve, toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve (€ 2.555.000). Deze reserve wordt voorgesteld om stabiliteit te bieden gedurende het onderzoek kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed. Het positieve resultaat over 2023 leidt niet tot een teruggave voor de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden hebben het Algemeen Bestuur verzocht eerst met een plan te komen rondom de toekomst van het vastgoed alvorens te komen tot een structurele verhoging. Hiervoor loopt dit jaar een onderzoek. Naar aanleiding van het onderzoek naar kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed, kan beoordeeld worden welke middelen er precies nodig zijn. Hier wordt in de zienswijze aandacht voor gevraagd.

1.4 Door het aanvullen van de reserve aanvaardbare kosten RAV is bijna de gewenste norm van 10% bereikt.

Door toevoeging van het resultaat aan de bestemde reserve RAV is de reserve nu 9% van de opbrengsten. De bekostiging van de RAV loopt echter niet via de deelnemende gemeenten, maar via zorgverzekeraars. Omdat dit toch onderdeel uitmaakt van de gehele conceptjaarrekening wordt hier ook een uitspraak over gevraagd.

1.5 Adviesfunctie: instemmen met de conceptjaarrekening en de bestemmingsvoorstellen van de VRGZ.

Het advies van de Adviesfunctie is om in te stemmen met de voorlopige conceptjaarrekening 2023 en het over 2023 behaalde resultaat. Ook adviseert de Adviesfunctie de deelnemende gemeenten in te stemmen met de bestemmingsvoorstellen van het positieve resultaat van € 3.076.000. Een overzicht van de bestemmingsvoorstellen is weergegeven bij 'financiën'.

Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

2.1. Conceptbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van de VRGZ is met inbegrip van de reserves structureel sluitend.

Een van de belangrijkste voorwaarden om in te stemmen met de begroting is dat deze structureel sluitend is. In 2025 is een incidenteel nadeel van € 100.000 aangezien de incidentele lasten € 200.000 bedragen en de incidentele baten € 100.000 ten behoeve van de kantoorautomatisering. Door het inzetten van de reserve herziening meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is de begroting structureel sluitend.

2.2. Ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van de VRGZ is conform de BRN-norm.

De Adviesfunctie stelt, in samenspraak met de verschillende gemeenschappelijke regelingen, de begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (hierna: BRN) op. De notitie BRN 2025 vormt de planning en financiële uitgangspunten die de gemeenschappelijke regelingen kunnen hanteren bij het opstellen van hun jaarrekening en begroting.

2.3 De uitzettingen die gericht zijn op de primaire dienstverlening, zijn nodig om cruciale dienstverlening kunnen waarborgen, anders dan de Adviesfunctie adviseert.

De hogere deelnemersbijdrage bestaat onder andere uit arbeidsmarktproblematiek en formatie veilig bouwen. Net zoals gemeenten heeft de VRGZ in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Een uitbreiding van de formatie werving en selectie is noodzakelijk vanwege sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt er extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. In de begroting 2024 is door het Algemeen Bestuur ingestemd met de uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte. Na een jaar zou worden gekeken of dit voldoende was. Het aantal aanvragen is wederom toegenomen en de complexiteit zal niet afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel om nogmaals 1 fte à € 95.000 toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om de wettelijke termijnen van vergunningen te behandelen. Door capaciteitsgebrek kan er niet tijdig een advies worden uitgebracht met als gevolg dat hiermee mogelijk gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

2.4 Voorbehoud op uitbreiding formatie veilig bouwen

De stijgende aanvragen en procesoptimalisatie zijn de aanleiding voor de VRGZ om nog een extra fte aan te stellen voor veilig bouwen. Daarbij komt de VRGZ eerst met de evaluatie (eind 2024) van de implementatie van de reeds beschikbare extra fte en de mogelijkheden voor procesoptimalisatie. Dit voorbehoud en betere onderbouwing zien wij graag tegemoet.

2.5 De uitzettingen m.b.t. energielasten liggen niet in lijn met de regels over de indexering.

Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten voor de VRGZ. De VRGZ raamt hiervoor € 165.000. De VRGZ heeft een nieuw contract af moeten sluiten in hoogtijdagen, als gevolg van faillissement van de vorige maatschappij. Prijsstijgingen moeten binnen de reguliere BRN-norm worden opgevangen, zoals de Adviesfunctie ook aangeeft.

2.6 In de meerjarenraming 2026-2028 is opgenomen dat door het MJOP de onderhoudskosten gaan stijgen.

Er is een herziening van het MJOP. Op basis daarvan kan al geconcludeerd worden dat er nu al noodzakelijk onderhoud nodig is om de condities van de panden op peil te houden. Deze te verwachte hogere kosten worden t/m 2027 gedempt door de voorgestelde bestemde reserve herziening MJOP. Vanaf 2028 is deze bestemde reserve uitgeput, daarvoor wordt in 2028 een hogere bijdrage verwacht. In de zienswijze wordt aangegeven dat we hier kennis van nemen.

Zienswijze

3.1 De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze te geven.

Het recht om een zienswijze te geven is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. In lijn met bovenstaande besluiten zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde voorlopige zienswijzebrief. Hiermee wordt het dagelijks bestuur van de VRGZ geïnformeerd over de zienswijze van de gemeente Wijchen ten aanzien van de 'conceptjaarrekening 2023' en de 'ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028'.

3.2 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage gemeente Wijchen

In de Kaderbrief 2025 VRGZ zijn ontwikkelingen geschetst die op de VRGZ afkomen. Er zijn diverse autonome ontwikkelingen en wettelijke verplichtingen, die voortvloeien uit wettelijke taken van de veiligheidsregio. Deze zijn onontkoombaar en niet beïnvloedbaar

door de VRGZ. De VRGZ zoekt naar verzachtende maatregelen, maar een uitzetting is onvermijdelijk om de huidige kerntaken uit te kunnen blijven voeren. In de begroting zijn geen verdere mogelijkheden om dit op te lossen zonder de primaire dienstverlening aan te tasten. Dit is aangegeven in de Kaderbrief 2025 VRGZ.

In de begroting 2025 is van de VRGZ staat een hogere gevraagde deelnemersbijdrage. Dit heeft betrekking op de reguliere indexering (4,62%), een project natuurbrandbeheersing, innovatie bij de brandweer, arbeidsmarktproblematiek, juridische ondersteuning, formatie veilig bouwen, versterken informatieveiligheid, energielasten en herziening MJOP.

3.3 Door in de zienswijzebrief de financiële uitdaging waar alle gemeenten mee kampen te benoemen, maken we de GR tijdig deelgenoot van onze financiële uitdaging. In de zienswijzebrief nemen we een passage op, waarin we toelichten wat onze (financiële) uitdagingen de komende jaren zijn.

Tegenargumenten

- a. Met de nieuw te vormen reserve Herziening MJOP wordt een structurele uitzetting met incidentele middelen gedekt.*

Uit de herziening van het MJOP blijkt dat de dotatie aan de voorziening onderhoud structureel met € 619.000 verhoogd moet worden. Deze stijging wordt de eerste jaren gedekt door de nieuw te vormen reserve Herziening MJOP. In de jaarrekening 2023 stelt de VRGZ voor om het resultaat te bestemmen in deze reserve. Tot en met 2027 wordt de stijging van de dotatie aan de voorziening gedekt uit deze reserve Herziening MJOP in plaats van een structurele verhoging van de deelnemersbijdragen. De VRGZ geeft aan dat deze methode stabiliteit biedt tijdens de onderzoeken naar de kostenverdeelssystematiek en toekomstverkenning vastgoed. De gemeente Wijchen heeft het uitgangspunt dat we niet onnodige reserves bij de GR'en willen hebben. Deze reserve gaat tegen dit principe in.

- b. Financiële risico's niet helemaal afgedekt maar wel sterk verbeterd.*

Als alle risico's zich tegelijkertijd voordoen is de verwachte weerstandscapaciteit niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculerde risico's te dekken. Naarmate de gecalculerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen moeten treffen. Dit is een risico voor de deelnemende gemeenten, ieder naar rato van de bijdrage. Voor de gemeente Wijchen is dat € 58.900. Dit is wel sterk verbeterd ten opzichte van voorgaande jaar, vanwege de risico inschatting m.b.t. prijsstijgingen. Het aanvullend risico wordt opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen in de gemeentelijke begroting 2025.

Financiën

Conceptjaarrekening 2023

De inbreng van de gemeente Wijchen voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2023 begroot en gerealiseerd op € 2.899.542. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting.

Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is € 3.076.000 positief en bestaat uit:

- C&R € 2.762.000 positief

Het resultaat van het programma C&R is positiever dan de begroting en conform verwachting in de tussentijdse rapportage tot en met augustus 2023. Uit een analyse blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief. Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud werkmaterieel, huisvestingslasten en energie), een toenemende complexiteit van incidenten (vrijwilligersvergoedingen) en stijging van de kosten

voor Arbo aspecten en werving & selectie (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim).

- *RAV € 314.000 positief*

Het resultaat van het programma RAV is positiever dan in de begroting werd aangenomen. Het resultaat wordt veroorzaakt door aanvullende afspraken over de financiering van de meldkamer na intensieve gesprekken met zorgverzekeraars. Zorgverzekeraars hebben budget ter beschikking gesteld voor extra diensten. De diensten zijn niet het hele jaar ingezet maar wel volledig gefinancierd waardoor het resultaat geflatteerd is.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2023	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€ 2.762.000	€ 314.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€ 207.000	
Toevoegen aan bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	€ 2.555.000	
Toevoegen aan reserve aanvaardbare kosten RAV		€ 314.000
Totaal	€ 0	€ 0

Ontwerpbegroting 2025

De deelnemersbijdrage voor 2025 voor onze gemeente is in de voorliggende begroting van de VRGZ als volgt opgebouwd:

Gemeentelijke bijdrage 2024	VRGZ € 48.760.837	Gemeente Wijchen € 3.099.141
Bij: index 2025 (4,62%)	€ 2.252.750	€ 143.180
Bij: Natuurbrandbeheersing	€ 100.000	€ 6.356
Bij: Innovatie brandweer	€ 150.000	€ 9.534
Bij: Arbeidsmarktproblematiek	€ 140.000	€ 8.898
Bij: Juridische ondersteuning	€ 115.000	€ 7.309
Bij: Formatie Veilig bouwen	€ 95.000	€ 6.038
Bij: Informatie veiligheid	€ 65.000	€ 4.131
Bij: Energielasten	€ 165.000	€ 10.487
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2025	€ 51.843.587	€ 3.295.074

Uitvoering of Vervolgstappen

Het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio verzoekt u om uw zienswijze vóór 10 juni 2024 kenbaar te maken. Aangezien besluitvorming tijdens de raadsvergadering van 13 juni 2024 zal plaatsvinden, wordt onder voorbehoud van besluitvorming door de raad, een conceptzienswijze brief verzonden. De definitieve zienswijze wordt na de raadsvergadering van 13 juni toegezonden.

Advies

De zienswijze is ambtelijk afgestemd met de andere regionale opdrachtgevers. Daarnaast zijn de financieel adviseurs van de WDW betrokken bij de totstandkoming van de zienswijze.

Bijlagen:

1. Concept voorlopige zienswijze
2. Advies van de Adviesfunctie
3. Jaarrekening 2023
4. Begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028
5. Raadsbrief zienswijze rekening en begroting
6. Controleverklaring accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid te Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2023.
- Het overzicht van baten en lasten over 2023.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur op 21 december 2023 vastgestelde normenkader en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 900.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 5 november 2015.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 720.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag waarin het dagelijks bestuur de uitkomsten van zijn frauderisicoanalyse heeft opgenomen. Wij constateren dat het dagelijks bestuur beschikt over een geactualiseerde frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode (integriteitsbeleid), de Regeling melden vermoeden misstand Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (klokkenluidersregeling) en de meldingen- en klachtenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management.
- Het verantwoorden van significante facturen (inkooptransacties met een zekere omvang) waarvoor geen prestatie is verkregen.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de financiële overzicht zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.
- Het uitvoeren van een statistische steekproef met een significante risicoclassificatie op de populatie significante facturen in de administratie. Van deze facturen hebben wij vastgesteld dat prestaties overeenkomstig factuur zijn verkregen door de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, het management (waaronder de controller en de directie) en het algemeen bestuur.

Hieruit volgen geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij de directie en de controller, het lezen van notulen en een beoordeling van documentatie.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het normenkader als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de gemeenschappelijke regeling dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten.

Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en het dagelijks bestuur, en, in voorkomend geval, het algemeen bestuur vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij – rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole ad € 900.000 – een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid alsmede de aangegane overeenkomsten met haar deelnemende gemeenten.
- Het kennis nemen van de primaire begroting 2024 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen door de deelnemende gemeenten. Daarnaast hebben wij kennis genomen van de risicoparagraaf in de begroting 2024, hieruit blijken geen aanvullende risico's geïdentificeerd ten opzichte van de jaarrekening.
- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risicoparagraaf. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de veiligheidsregio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij vanuit dat perspectief passend voor de gemeenschappelijke regeling.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa.

Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties en het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 25 april 2024

Deloitte Accountants B.V.

I. Wetters MSc RA

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5922
Extern Zaak ID	Z/24/236590
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.4
Titel	Jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028 GR MARN
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Bijlage 1 Brief MARN
bijlage 4 MARN – Controleverklaring 2023
Bijlage 5 Adviesrapport GR adviesfunctie MARN Jaarstukken 2023 en begroting 2025
beslisnota Jaarrekening 2023 en begroting 2025 GR MARN (aangepast)
informatienota Jaarrekening 2023 en begroting 2025 (aangepast)
concept zienswijze Jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028 GR MARN
bijlage 2 GR MARN Concept Jaarverslag
bijlage 3 Begroting 2025 inclusief meerjarenraming 2026–2028

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Aan de Raden van de in de MARN deelnemende gemeenten

Datum

2 april 2024

Datum uw brief

--

Ons kenmerk

Uit.2024003

Uw kenmerk

--

Onderwerp

Jaarrekening MARN 2023

Begroting 2025

Meerjarenraming 2026-2028

Aantal bijlagen

3

Geachte Raad,

Bij dezen doen wij u met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN) toekomen:

- de concept jaarrekening 2023;
- een afschrift van het verslag van bevindingen van de door het Algemeen Bestuur aangewezen accountant, WHS registeraccountants;
- de wijziging begroting 2024, de concept begroting 2025 inclusief meerjarenraming 2026-2028.

De jaarrekening is nog niet voorzien van een schone goedkeurende verklaring van de accountant. De accountant heeft de intentie een schone goedkeurende verklaring af te geven echter het (landelijk) format hiervoor is als gevolg van de gewijzigde rechtmatigheidsverantwoording nog niet beschikbaar. Zodra dit beschikbaar is zal de accountantsverklaring afgegeven worden.

Voorstel

Het Dagelijks Bestuur van de MARN stelt het Algemeen Bestuur voor:

- in te stemmen met de jaarrekening 2023;
- in te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2023, groot € 111.792 ; te bestemmen tot uitkering aan gemeente;
- in te stemmen om de vrijval uit de bestemmingsreserve 'Uitkering gemeenten' (minus de uitkering aan gemeente West Maas en Waal conform afspraken voor de financiële afwikkeling voor ontheffing en uittreding) van een bedrag groot € 455.592 ter uitkering aan de deelnemers;
- In te stemmen met het uit te keren dividend van € 433.500 aan de MARN-gemeenten, in 2024 en een bedrag van € 76.500 (i.e. terugvordering dividendbelasting) zodra de MARN dit daadwerkelijk van de belastingdienst heeft ontvangen;

Postadres

Postbus 316
6500 AH Nijmegen

E info@marn.nl

KvK

50178334

BTW nummer

NL 009141790.B.01

- In te stemmen met de bestemmingsreserve MARN+ à € 100.000,- te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten;
- uit te keren aan de deelnemende gemeenten op basis van inwonertallen;
- in te stemmen met de wijziging begroting 2024;
- in te stemmen met de Begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028;
- In te stemmen met het toevoegen van het resultaat (rente-inkomsten minus exploitatielasten) aan de resultaatreserve vanaf 2024.

De vergadering van het Algemeen Bestuur waarin deze voorstellen worden besproken, vindt plaats op 4 juli 2024.

Nog te bestemmen exploitatiesaldo 2023

Volgens de regels van het BBV dient een positief rekeningresultaat te worden bestemd door het Algemeen Bestuur op voorstel van het Dagelijks Bestuur. De lijn die daarbij wordt gevolgd, houdt in dat wordt uitgekeerd aan de deelnemers behoudens door het bestuur te bepalen reserveringen. Gezien het besluit tot duurzame financiering GR MARN in 2022 stellen we voor het gerealiseerd resultaat 2023 uit te keren.

Uit te keren bedrag 2023

De vrijval uit de bestemmingsreserve van €4455.592 (€481.803 totaal minus de vergoeding aan gemeente West Maas en Waal van €26.211, conform financiële afwikkeling voor de ontheffing en uittreding) zal worden uitgesplitst naar u als deelnemers in de MARN op basis van inwoneraantallen per 1 januari 2023 als vermeld in de Begrotingsrichtlijnen (BRN) 2024. Ik verwijs u naar onderstaande tabel. Gelet op de liquiditeit van de MARN zal bij een positief besluit van het Algemeen Bestuur omtrent de uitkering van de bestemmingsreserve, de uitkering plaatshebben in twee delen. Het eerste deel zal na de definitieve vaststelling van de jaarrekening in juli worden uitgekeerd en een tweede deel volgt in het najaar (omstreeks oktober 2024).

Het bedrag van € 76.500 (i.e. terugvordering dividendbelasting) wordt uitgekeerd zodra de MARN dit daadwerkelijk van de belastingdienst heeft ontvangen.

Uitkering bestemmingsreserve, exploitatieoverschot 2023 en MARN+ 2023

	Inwoneraantal	Bestemmings reserve	Exploitatie- overschot 2023	Marn+ 2023	Totaal
Gemeente	1-1-2023	€ 481.803	€ 111.792	€ 100.000	€ 693.596
Beuningen	26.568	€ 36.710	€ 9.008	€ 8.058	€ 53.776
Druten	19.518	€ 26.969	€ 6.618	€ 5.920	€ 39.506
Berg en Dal	35.320	€ 48.803	€ 11.975	€ 10.712	€ 71.491
Heumen	16.795	€ 23.206	€ 5.694	€ 5.094	€ 33.995
Mook en Middelaar	7.998	€ 11.051	€ 2.712	€ 2.426	€ 16.189
Nijmegen	182.000	€ 251.478	€ 61.707	€ 55.198	€ 368.384
Wijchen	41.522	€ 57.373	€ 14.078	€ 12.593	€ 84.044
Subtotaal	329.721	€ 455.592	€ 111.792	€ 100.000	€ 667.384
West Maas en Waal		€ 26.211	-	-	€ 26.211
Totaal	329.721	481.803	111.792	100.000	€ 693.596

Postadres
Postbus 316
6500 AH Nijmegen

E info@marn.nl

KvK
50178334

BTW nummer
NL 009141790.B.01

Verdeling uitkering dividend ARN boekjaar 2022:

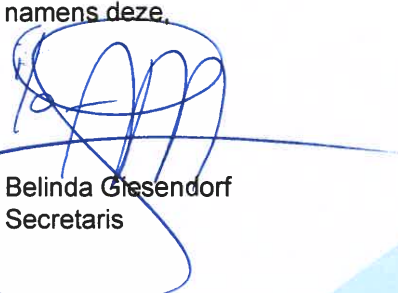
	Inwoneraantal	Reeds door Marn ontvangen dividend ARN 2022	Dividendbelasting (nog te ontvangen door Marn)	Totaal
Gemeente	1-1-2022	€	€	€
Beuningen	26.354	€ 35.168	€ 6.206	€ 41.375
Druten	19.000	€ 25.355	€ 4.474	€ 29.829
Berg en Dal	35.000	€ 46.706	€ 8.242	€ 54.948
Heumen	16.523	€ 22.049	€ 3.891	€ 25.940
Mook en Middelaar	7.998	€ 10.673	€ 1.883	€ 12.557
Nijmegen	178.750	€ 238.535	€ 42.094	€ 280.630
Wijchen	41.225	€ 55.013	€ 9.708	€ 64.721
Subtotaal	324.850	€ 433.500	€ 76.500	€ 510.000

Verzoek

Conform artikel 23 lid 4 en artikel 25 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen verzoeken wij de raden, indien gewenst, zienswijze in te brengen bij het Dagelijks Bestuur over het concept jaarverslag 2023 en de begroting 2025, inclusief meerjarenraming 2026-2028. De stukken zijn tevens aan de Regionale Adviesfunctie gestuurd.

Met vriendelijke groet,

het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling MARN,
namens deze,

Belinda Giesendorf
Secretaris

Postadres
Postbus 316
6500 AH Nijmegen

E info@marn.nl

KvK
50178334

BTW nummer
NL 009141790.B.01

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen op 31 december 2023 en het resultaat over 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- het overzicht van baten en lasten over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen, , waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen d.d. 29 februari 2024 en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €2.400, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiele afwijkingen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- overige gegevens; en de
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 29 februari 2024 door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regeling verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 29 februari 2024, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel

belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 1 mei 2024
WHS Registeraccountants

W.H. van Santvoort MSc RA

From: MARN - Belinda Giesendorf
Sent: Wed, 24 Apr 2024 10:21:43 +0000
To: Mariëtte van Oers; Ralph Breuer; Walter van Doesum; Matthijs Wikkerink; Leen van der Veen; Roos Willems; Gijs Wagelmans
Subject: adviesrapport GR adviesfunctie
Attachments: Adviesrapport MARN jaarstukken 2023 en begroting 2025 def vs 22 04 2024.docx

Dag allen,

Naar aanleiding van ons overleg gisteren bijgaand alvast het adviesrapport van de GR adviesfunctie.

Graag ontvang ik de zienswijze van de raden uiterlijk vrijdag 14 juni (i.v.m. verwerking in de AB-stukken). Onder punt 4.2 staat een opmerking t.a.v. de schone goedkeurende verklaring door de accountant.

De achtergrond bij de (nog) niet afgegeven verklaring is dat de formats van de beroepsgroep a.g.v. de gewijzigde rechtmatigheidsverantwoording nog niet opgesteld zijn. Ik heb de accountant inmiddels gevraagd wanneer hier meer duidelijkheid over is. Zodra ik meer informatie heb laat ik jullie dit weten.

Groet
Belinda

Belinda Giesendorf
Secretaris GR MARN
06-82079242
bgiesendorf@marn.nl

De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen.

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GR MARN

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. In te stemmen met de jaarrekening 2023
2. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2023, groot €111.792; te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten;
3. De vrijval van de bestemmingsreserve á € 455.592 zijnde € 481.803 minus € 26.211 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2023, opgenomen in de BRN 2024;
4. De vrijval ad € 26.211 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
5. In te stemmen met de bestemmingsreserve MARN+ á € 100.000 te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten o.b.v. inwoneraantallen 2023;
6. € 433.500 uit de dividenduitkering 2022 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2022;
7. de € 76.500 uit de dividendbelasting 2022 (vanuit de ARN) na ontvangst uit te keren;
8. De bedragen 2,3,4 5 en 7 in twee delen uit te keren (juli en oktober 2024).
9. In te stemmen met de begrotingswijzigingen 2024 van de begroting 2024.
10. In te stemmen met de begroting 2025 van de MARN.
11. De meerjarenbegroting van 2026 tot 2028 voor kennisgeving aan te nemen.
12. De brief aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN met de zienswijzen vast te stellen.
13. Raad informeren over de ingediende zienswijze.

Aanleiding

De gemeente Wijchen is deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling MARN. De belangrijkste taak van de MARN is het aandeelhouderschap van ARN en aanleveren van huishoudelijk afval bij ARN. Vanaf mei 2020 zijn Remondis (49%) en MARN (51%) de enige aandeelhouders van ARN. In 2020 is besloten om het aandeelhouderschap meer inhoud te geven en daarnaast te verkennen welke rol de ARN bij de energietransitie kan vervullen (MARN+).

De MARN heeft, conform de Wet Gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemende gemeenten de jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 aangeboden. Als gemeente betalen wij geen deelnemersbijdrage maar ontvangen we jaarlijks een uitkering. Door middel van een zienswijze laten wij als een van de deelnemers weten wat wij van deze stukken vinden. Dit is een van de manieren om

invloed uit te oefenen. De jaarrekening 2023 en begroting 2025 zijn voor advies voorgelegd aan de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen.

In 2018 heeft de gemeenteraad de Nota verbonden partijen vastgesteld daarin is een onderscheid gemaakt m.b.t. toezichtarrangementen op de verbonden partijen. Op de GR MARN is het toezichtarrangement basis- van toepassing. En in dit toezichtarrangement is indienen van een zienswijze gedelegeerd aan het college.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
29-11-2018	Raadbesluit vaststelling Nota verbonden partijen
19-12-2019	Delegatiebesluit Wijchen 2020

Gewenst resultaat

Bij dagelijks bestuur GR MARN zienswijze over de voorlopige jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 naar voren te brengen. Nadat de gemeenteraad over de zienswijze is geïnformeerd.

Argumenten

1.1 Vanaf 2017 richt MARN zich vooral op het aandeelhouderschap ARN en het aanleveren van huishoudelijk afval aan ARN. In 2020 is MARN in het kader van de energietransitie een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van de regiogemeenten om de warmte van de ARN B.V. te benutten.

In de begroting zijn als belangrijkste posten opgenomen: de ondersteuning bestuur MARN door Dar, bijdrage aan Circulaire raad/Cirkelstad, advieskosten en de jaarlijkse uitkering aan de deelnemende gemeenten.

Vanaf 2017 ontvangen de deelnemende gemeenten over een periode van 20 jaar een uitkering betaald uit de verkoop van de gronden eigendom van MARN aan ARN. De uitkering is gebaseerd op het aantal inwoners van de gemeente. En komt uit de bestemmingsreserve van MARN.

1.2

Een onafhankelijke accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven over de concept Jaarrekening 2023 van de MARN. De rekening voldoet aan de wettelijke eisen en de financiële kaders.

3.1 De gemeente West Maas en Waal is vanaf 1 januari 2022 geen deelnemer meer aan de MARN. Met gemeente West Maas en Waal en ARN heeft de MARN afspraken gemaakt over de financiële gevolgen van deze uittreding. Gemeente West Maas en Waal behoudt van haar kant recht op een aandeel in de rentebaten en de aflossingsbedragen die ARN aan MARN betaalt als gevolg van de verkoop van de grond aan ARN in 2017.

3.2

De bestemmingsreserve 'uitkering gemeenten' is ontstaan als gevolg van de verkoop grond door MARN aan ARN BV. Hieruit vindt jaarlijks een vrijval plaats volgens een vast schema. Deze vrijval wordt niet in het rekening-resultaat van de GR MARN meegenomen, maar als aparte uitkering gezien. De vrijval over 2023 bedraagt € 455.592.- en zal naar

rato van inwoneraantallen aan de gemeenten worden uitgekeerd. Wij ontvangen dit jaar €84.044,- (bedrag uit de bestemmingsreserve is € 57.373) . De overige bedragen zijn overschot exploitatie en niet gebruikt budget Marn+

3.2, 4.1, 5.1,6 6.1 en 7.1

In het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen zijn de juiste aan te gemeenten uit te keren bedragen over 2024 opgenomen.

8.1

Vanwege de vermogenspositie van de MARN is het voorstel om de uitkering over 2 momenten te spreiden.

9.1 10.1 en 11.1

Conform het advies van de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen voor MARN.

12.1 De zienswijze komt overeen met het advies van de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen voor MARN.

13.1 De gemeenteraad heeft het indienen van zienswijzen aan het college gedelegeerd

Tegenargumenten en risico's

6.1 en 7.1

De dividendinkomsten zijn niet structureel. Wel verwacht ARN dat zij in 2024 opnieuw dividend gaat uitbetalen.

Financiële gevolgen

De MARN gaat in 2024 een bedrag van € € 139.057,- aan onze gemeente uitkeren. Dit gebeurt in twee delen, in juli en oktober 2024. En de terug te ontvangen dividendbelasting wordt uitgekeerd na ontvangst, voor de gemeente Wijchen betekent dit een bedrag van € 9.708. Per saldo ontvangt de gemeente Wijchen een bedrag van € 148.765 van de MARN in 2024. In de begroting 2024 van onze gemeente is een bedrag opgenomen van € 58.171,-. Via de rapportage/perspectiefnota passen we dit begrote bedrag aan op de begroting 2024 van de MARN.

Voor de begroting 2025 en verder gaan we vooralsnog uit van de huidige opgenomen begroting.

Communicatie

n.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

De zienswijze voor de vergadering van Algemeen Bestuur MARN toe te sturen nadat de gemeenteraad over de zienswijze is geïnformeerd.

Geheimhouding:

N.v.t

Voorstel

De volgende zienswijze vast te stellen:

1. In te stemmen met de jaarrekening 2023
2. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2023, groot €111.792; te bestemmen tot uitkering aan de gemeente
3. De vrijval van de bestemmingsreserve á € 455.592 zijnde € 481.803 minus € 26.211 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2023, opgenomen in de BRN 2024;
4. De vrijval ad € 26.211 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
5. In te stemmen met de bestemmingsreserve MARN+ á € 100.000 te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten o.b.v. inwoneraantallen 2023;
6. € 433.500 uit de dividenduitkering 2022 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2022;
7. de € 76.500 uit de dividendbelasting 2022 (vanuit de ARN) na ontvangst uit te keren;
8. De bedragen 3, 4 en 7 in twee delen uit te keren (juli en oktober 2024).
9. In te stemmen met de begrotingswijzigingen 2024 van de begroting 2024.
10. In te stemmen met de begroting 2025 van de MARN.
11. De meerjarenbegroting van 2026 tot 2028 voor kennisgeving aan te nemen.
12. De brief aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN met de zienswijzen vast te stellen.
13. Raad informeren over de ingediende zienswijze.

Advies

De Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft advies uitgebracht. En de stukken zijn besproken met de financiële adviseur van de WDW

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GR MARN

Datum: 14 mei 2024

Kernboodschap

Kennis te nemen van de zienswijze van het college over de jaarstukken GR MARN. Op grond van de Nota verbonden partijen en het Delegatiebesluit 2020 is het college bevoegd om deze zienswijze in te dienen.

Het college gaat de volgende zienswijze bij het algemeen bestuur van de GR MARN naar voren brengen:

1. In te stemmen met de jaarrekening 2023
2. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2023, groot €111.792; te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten;
3. De vrijval van de bestemmingsreserve á € 455.592 zijnde € 481.803 minus € 26.211 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2023, opgenomen in de BRN 2024;
4. De vrijval ad € 26.211 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
5. In te stemmen met de bestemmingsreserve MARN+ á € 100.000 te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten o.b.v. inwoneraantallen 2023;
6. € 433.500 uit de dividenduitkering 2022 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2022;
7. de € 76.500 uit de dividendbelasting 2022 (vanuit de ARN) na ontvangst uit te keren;
8. De bedragen 2,3,4 5 en 7 in twee delen uit te keren (juli en oktober 2024).
9. In te stemmen met de begrotingswijzigingen 2024 van de begroting 2024.
10. In te stemmen met de begroting 2025 van de MARN.
11. De meerjarenbegroting van 2026 tot 2028 voor kennisgeving aan te nemen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
29-11-2018	Raadbesluit vaststelling Nota verbonden partijen
19-12-2019	Delegatiebesluit Wijchen 2020

Toelichting

De gemeente Wijchen is deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling MARN. De belangrijkste taak van de MARN is het aandeelhouderschap van ARN en aanleveren van huishoudelijk afval bij ARN. Vanaf mei 2020 zijn Remondis (49%) en MARN (51%) de

enige aandeelhouders van ARN. In 2020 is besloten om het aandeelhouderschap meer inhoud te geven en daarnaast te verkennen welke rol de ARN bij de energietransitie kan vervullen (MARN+).

De MARN heeft, conform de Wet Gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemende gemeenten de jaarrekening 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 aangeboden.

Door middel van een zienswijze laten wij, als een van de deelnemers weten wat wij van deze stukken vinden. In 2018 heeft u de Nota verbonden partijen vastgesteld daarin heeft u onderscheid gemaakt m.b.t. toezichtarrangementen op de verbonden partijen. Op de GR MARN is het toezichtarrangement basis- van toepassing. En in dit toezichtarrangement is indienen van een zienswijze gedelegeerd aan het college. Dit is vastgelegd in het Delegatiebesluit 2020. De jaarrekening 2023, de begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028 zijn als bijlage bijgevoegd.

Als gemeente betalen wij geen deelnemersbijdrage maar ontvangen jaarlijks een uitkering.

Het bestuur van de GR MARN heeft de jaarstukken toegezonden aan de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen om deze te beoordelen. De zienswijze van het college komt overeen met het advies van de Regionale Adviesfunctie.

Jaarrekening 2023:

De jaarrekening 2022 is sluitend met een positief saldo. En is voorzien van een goedgekeurde accountantsverklaring.

Over 2023 is een voordelig exploitatieresultaat van € 111.792,- behaald.

Vanaf 2017 ontvangen de deelnemende gemeenten jaarlijks over een periode van 20 jaar een uitkering betaald uit de verkoop van de gronden eigendom van MARN aan ARN. De uitkering is gebaseerd op het aantal inwoners van de gemeente. En komt uit de bestemmingsreserve van MARN. Daarnaast wordt er nog €100.000 uit de bestemmingsreserve uitgekeerd. Deze gelden waren gereserveerd maar zijn niet ingezet. Wij ontvangen in 2024 een bedrag van € 84.044,-. Inclusief deel gerealiseerd resultaat en niet ingezet bedrag voor MARN+.

Daarnaast is er sprake van een dividenduitkering. Wijchen ontvangt hieruit: € 55.013,- (exclusief nog terug te ontvangen belasting).

Dit betekent in 2023 aan onze gemeente een bedrag van totaal € 139.057,- wordt uitgekeerd. Het bedrag is inclusief nog terug te ontvangen dividendbelasting. In de perspectiefnota is deze extra inkomst opgenomen.

Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028:

In de begroting 2025 zijn als belangrijkste uitgaven opgenomen: de ondersteuning bestuur MARN door Dar, advieskosten, bijdrage Circulaire raad/Cirkelstad en de jaarlijkse uitkering aan de deelnemende gemeenten.

Gevolgen

Door een zienswijze in te dienen kan het algemeen bestuur van GR MARN tot een afgewogen besluit komen over de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/236590

Communicatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het college gaat haar zienswijze toesturen aan MARN nadat de gemeenteraad is geïnformeerd.

Geheimhouding:

n.v.t.

MARN Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio
Nijmegen
Postbus 316
6500 AH Nijmegen

contactpersoon
Matthijs Wikkerink
ons kenmerk
Z/24/236590

datum 6 mei 2024
onderwerp Zienswijze jaarrekening 2023, begroting 2025 en
meerjarenraming 2026-2028 GR MARN
verzonden

Geacht bestuur

Wij hebben van u op 2 april de volgende stukken ontvangen: Jaarrekening 2023,
Begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028.

Met deze brief geven wij onze zienswijze daarop. Bij de beoordeling van de stukken
hebben wij gebruik gemaakt van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke
Regelingen. Wij ondersteunen de conclusies uit dit advies en onze zienswijze is dan ook
in lijn daarmee.

We stemmen in met:

1. de jaarrekening 2023
2. het gerealiseerd resultaat 2023, groot €111.792; te bestemmen tot uitkering aan de gemeente
3. de vrijval van de bestemmingsreserve ad.€ 455.592 zijnde € 481.803 minus € 26.211 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2023, opgenomen in de BRN 2024;
4. de vrijval ad € 26.211 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
5. de bestemmingsreserve MARN + á € 100.000 te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten o.b.v. inwoneraantallen 2023;
6. € 433.500 uit de dividenduitkering 2022 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2022;
7. de € 76.500 uit de dividendbelasting 2022 (vanuit de ARN) na ontvangst uit te keren;
8. De bedragen 2,3,4 5 en 7 in twee delen uit te keren (juli en oktober 2024
9. de begrotingswijzigingen 2024 van de begroting 2024.
10. de begroting 2025 van de MARN.

Daarnaast hebben wij kennis genomen van de meerjarenbegroting van 2026 tot 2028.
Met vriendelijke groet,

J.M. Hendrix
gemeentesecretaris

R.D. Helmer - Englebert
burgemeester

JAARVERSLAG 2023

Versie 1

Voor akkoord:

T. van Elferen,
Voorzitter Dagelijks Bestuur
GR MARN

1	Programma & Producten.....	1
1.1	<i>Programma.....</i>	1
1.2	<i>Bestuur.....</i>	1
1.3	<i>Afvalverwerking.....</i>	2
2	Paragrafen	4
2.1	<i>Financiële paragraaf.....</i>	4
2.2	<i>Verbonden partijen</i>	7
2.3	<i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	7
2.4	<i>Bedrijfsvoering</i>	8
2.5	<i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	9
3	JAARREKENING 2023	10
3.1	<i>Algemeen.....</i>	10
3.2	<i>Balans.....</i>	12
3.3	<i>Toelichting balans.....</i>	14
3.4	<i>Overzicht van baten en lasten</i>	18
3.5	<i>Toelichting overzicht van baten en lasten.....</i>	20
3.5.1	<i>Bestuur</i>	21
3.5.2	<i>Product Afvalverwerking</i>	21
3.5.3	<i>Netwerkondersteuning Projecten</i>	22
3.5.4	<i>Analyse begrotingsrechtmatigheid</i>	23
3.5.5	<i>Analyse onvoorzien</i>	24
3.5.6	<i>Analyse overzicht van baten en lasten</i>	24
3.5.7	<i>Incidentele baten en lasten.....</i>	25
3.5.8	<i>Wet normering topinkomens</i>	25
3.6	<i>Overige gegevens.....</i>	27
3.6.1	<i>Gebeurtenissen na balansdatum.....</i>	27
3.7	<i>Bestemming saldo en vrijval bestemmingsreserve</i>	28
4	Bijlagen	30
4.1	<i>Iedenlijst algemeen en dagelijks bestuur</i>	30
4.2	<i>Normenkader rechtmatigheid.....</i>	30
4.3	<i>Interne regelgeving.....</i>	30

1 Programma & Producten

1.1 Programma

Rechtskarakter

De gemeenschappelijke regeling is een rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkingsverband, dat is opgericht op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

Doelstelling, taken en bevoegdheden en producten

De gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN) is getroffen ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten ter bescherming van het milieu, waaronder in ieder geval begrepen een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen, en in het bijzonder om te voorzien in het aandeelhouderschap in ARN B.V (ARN).

Ter uitvoering van de doelstelling van de MARN worden de volgende producten onderscheiden:

1. Bestuur;
2. Afvalverwerking, in het bijzonder de relatie met ARN;

1.2 Bestuur

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

De MARN is aandeelhouder van en leverancier van afval aan ARN. De aandacht van (het bestuur van) MARN gaat uit naar de juiste invulling van het aandeelhouderschap en de samenwerking op het gebied van afvalverwerking. Tevens is de MARN betrokken bij het stimuleren van de circulaire economie in de regio.

MARN heeft als publieke partij 51% van de aandelen en Remondis heeft als private partij 49% van de aandelen van ARN. Daarmee is ARN voor het merendeel in publieke handen is.

MARN en de energietransitie/ circulariteit in de regio

De verkenning van de toekomst van de MARN, mede in relatie tot de energietransitie van de deelnemende gemeenten leidde in 2020 tot de conclusie dat MARN zich gaat ontwikkelen naar een MARN+. De plus geeft een actievere invulling van het aandeelhouderschap in de ARN aan en het benutten van dit aandeelhouderschap bij de energietransitie. In 2023 heeft het Dagelijks en Algemeen Bestuur meermaals nader over de invulling van MARN+ gesproken en is besloten om een senior adviseur als linking pin tussen de gemeenten en ARN aan te stellen. Deze adviseur kan, door middel van inzicht in de kansrijke projecten bij ARN op het gebied van energietransitie en circulariteit, de verbinding maken naar de MARN-gemeenten en een actieve rol in de afstemming hierover op zich nemen. Dit alles in nauwe verbinding met het bestuur van MARN. In 2023 zijn hiervoor nog geen kosten gemaakt.

In november 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten financiële ondersteuning te geven aan de Circulaire Raad. Vanuit GR MARN hebben twee bestuursleden zitting in deze samenwerking. Het afgelopen jaar is verder ingezet om ontwikkeling te geven aan de circulaire economie in de regio. Het Algemeen bestuur heeft besloten om de bijdragen aan de Circulaire Raad, en daarmee aan de energietransitie in de regio, te continueren tot en met 2027.

Aandeelhouder ARN

Het huidige bestuur van GR MARN, aangetreden per juli 2022, heeft in 2023 de kennismaking met de aandeelhouder Remondis hernieuwd. Hiertoe heeft in het begin van het jaar een bezoek van MARN aan de hoofdlocatie van Remondis in Lünen, Duitsland, plaatsgevonden. Dit was een inspirerende bijeenkomst waarbij de vele mogelijkheden van hergebruik van afvalstromen aan de orde kwamen. Aan het eind van 2023 hebben de aandeelhouders van ARN elkaar in een bijeenkomst

bij ARN opnieuw gesproken en gaf de directie van ARN een toelichting op de nieuwste ontwikkelingen bij ARN op het gebied van de energietransitie.

Wat heeft het gekost?

Bestuur		Rekening 2023	Begroting 2023
Lasten	€	149.108	€ 261.301
Baten	€	-	€ 100.000
Saldo	€	-149.108	€ -161.301

Voor een verdere onderbouwing en toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening vanaf onderdeel 3.4. De begrote baten ad 100.000 hebben betrekking op de inzet reserve Marn+. In 2023 zijn er geen activiteiten uitgevoerd op dit onderdeel en is derhalve ook geen inzet van reserve nodig. Wij stellen in het voorstel resultaatbestemming voor om deze reserve uit te keren aan de gemeenten.

1.3 Afvalverwerking

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Het product betreft het geheel aan (financiële) relaties die de MARN heeft met ARN.

De MARN was en is op de volgende wijzen verbonden met deze vennootschap:

1. Contractpartner voor aanlevering van afval en indirect leverancier van afvalstoffen;
2. Aandeelhouder in het aandelenkapitaal;
3. Voormalig eigenaar/verhuurder en in 2017 verkoper van de gronden waarop de installaties en stortlocatie van ARN zijn gelegen.

Ad 1. De MARN heeft een langdurige doorlopende overeenkomst voor het aanleveren van verschillende afvalstromen met ARN, waaronder restafval en GFT. De MARN beoordeelt de verhouding met ARN op transparantie en streeft waar mogelijk naar een verlaging van het tarief en het verder inzetten op duurzaamheid. Hiertoe zal in 2024 een onafhankelijk tarievenonderzoek bij ARN worden uitgevoerd.

Ad 2. De MARN is als aandeelhouder aanwezig bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, waarbij onder andere de jaarstukken van ARN worden goedgekeurd. Tevens onderhoudt MARN het contact met de Raad van Commissarissen en is betrokken bij strategische keuzes.

Ad 3. De MARN heeft de gronden in 2017 verkocht aan ARN voor een bedrag van €11.500.000. Met ARN is een leenovereenkomst aangegaan waarbij ARN over een periode van 20 jaar dit bedrag aflost en een marktconforme rente, inclusief risico-opslag betaalt. Ter verzekering van de betaling van de termijnen van de koopprijs heeft ARN zekerheid aan MARN verstrekt in de vorm van een eerste recht van hypotheek op de percelen die onderdeel uitmaken van de verkoop. In de verkoopakte zijn verschillende bepalingen opgenomen over het gebruik van de terreinen, risico's en dergelijke, zoals dit voorheen in de huurovereenkomst en de akte tot vestiging van een recht van opstal was opgenomen

Wat heeft het gekost?**Afvalverwerking**

	Rekening 2023		Begroting 2023	
Lasten	€	91.275	€	91.275
Baten	€	316.293	€	316.295
Saldo	€	225.019	€	225.021

De kosten en baten van afvalverwerking liggen in lijn met de begroting.

2 Paragrafen

2.1 Financiële paragraaf

Uitgangspunten

De gemeenschappelijke regeling houdt zich aan de Begrotingsrichtlijnen van de Regio Nijmegen voor haar financieel beleid. Positieve resultaten op basis van een vastgesteld jaarverslag worden conform besluiten van het Algemeen Bestuur uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten conform de bepalingen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling van de MARN (zie ook weerstandsvermogen) tenzij door het bestuur een bestemming wordt gegeven aan (een deel van) het exploitatiesaldo.

De paragraaf betreffende de financiering bevat onder andere de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De kaders ten aanzien van risicobeheer zijn vastgelegd in de Financiële Verordening MARN en het Treasurystatuut. Deze zijn herzien in het kader van de wijziging van de wet op de decentrale rekenkamers en bijbehorende herziening van artikelen 212 en 213 Gemeentewet. Daarmee zijn ook de Controleverordening en het controleprotocol herzien.

Wet FiDo

In de wet Financiering Decentrale Overheden, afgekort de wet FiDo, zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. Ten behoeve van een verbeterde werking van de financieringsfunctie van decentrale overheden naar aanleiding van onder andere de kredietcrisis, is de gewijzigde wet FiDo per 1 januari 2009 in werking getreden. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Het vanaf 10 december 2013 verplichte schatkistbankieren, in feite schatkistbeleggen, houdt in dat gemeenten en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen al hun overtollige liquide middelen ('beleggingen') aanhouden bij het ministerie van Financiën en niet langer financiële geldmiddelen en vermogens bij private partijen buiten de schatkist aanhouden. De middelen die een decentrale overheid aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak. Het principe van schatkistbankieren is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof), in werking getreden per 1 januari 2014, betreft de Nederlandse uitwerking van Europese afspraken ten aanzien van de overheidsfinanciën. De Europese begrotingsafspraken zijn gericht op het terugdringen van het nationale EMU-tekort tot onder de 3 procent. In de wet worden de afspraken vertaald naar nadere doelstellingen ten aanzien van de schuldumfang en het begrotingstekort van decentrale overheden.

Wet elektronische publicaties

Op 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (Wep) in werking getreden. Het doel van de Wep is het vergroten van de toegankelijkheid van (voorgenomen) overheidsbesluiten.

Verslag over het jaar 2023

Aangeane en verstrekte leningen

De MARN is in het verleden een aantal leningen aangegaan in het kader van de aanschaf van de gronden waarop de installaties van ARN zijn gebouwd en de stortplaats wordt geëxploiteerd. Hierbij zijn ook de aandelen in de ARN meegefinancierd. Van deze lening resteerde in 2017 alleen nog een kasgeldlening bij BNG van €2.000.000. In 2017 heeft het bestuur besloten deze lening om te zetten

in een aflosbare lening met een looptijd van 20 jaar vanaf 1 juli 2017. Deze lening is aangegaan bij BNG tegen een rentepercentage van 1,33%.

MARN heeft aan ARN een lening ter hoogte van €11.500.000 verstrekt ten behoeve van de aankoop van de gronden van MARN door ARN. Hierop wordt door ARN jaarlijks rente en aflossing betaald. Het rentepercentage van deze lening is gesteld op een vaste rente van 3,09% op jaarbasis voor de gehele periode van aflossing. Wij verwijzen naar de toelichting bij de jaarrekening.

Rentebaten en -lasten

Gedurende het jaar 2023 heeft de MARN rente betaald over de door haar aangegane lening bij BNG. Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2023 is rente betaald ter hoogte van €19.969.

Gedurende het jaar 2023 heeft MARN van ARN een bedrag van € 259.570 aan rente ontvangen, hetgeen is gebruikt ter dekking van de exploitatie (begroting 2023 € 259.572). Het gedeelte wat ten gunste van de in 2022 uitgetreden gemeente West Maas en Waal komt á €14.583 is als kosten in de begroting opgenomen. De gemeente West Maas en Waal heeft tot aan einde looptijd aflossing lening recht op een vastgesteld deel van de rente-inkomsten.

Schatkistbankieren

De gelden die de gemeenschappelijke regeling niet direct nodig heeft gehad voor haar eigen exploitatie zijn gedurende het boekjaar ondergebracht bij de Rabobank. MARN handelt conform het zogenaamde "Schatkistbankieren". Bedragen boven de €400.000 (gemiddeld over een maand) worden op een speciaal daartoe geopende rekening gezet bij het Rijk. Wij verwijzen naar de toelichting bij de jaarrekening.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van risico's die samenhangen met de rentelasten van decentrale overheden. Om een grens te stellen aan korte financiering (rente-typische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting van i.c. de MARN bij begin van het jaar. Artikel 4, lid 1 Wet FIDO bepaalt, dat de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt. Hiervoor wordt het gemiddelde genomen van de korte financiering op de eerste dag van de drie kalendermaanden in een kwartaal.

De ontwikkeling van de kasgeldlimiet in 2023 blijkt uit onderstaande opstelling (alles in euro's):

Kasgeldlimiet in 2023				
Per eerste dag van het kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
[1] Omvang begroting per 1 januari 2023 (=grondslag)				
	€ 91.000	€ 91.000	€ 91.000	€ 91.000
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
<i>Voor de kasgeldlimiet geldt een minimum van 300.000</i>				
[2] Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Schuld in rekening courant	€ -	€ -	€ -	€ -
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
[3] Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -	€ -
Tegoeden in rekening courant	€ 263.092	€ 174.079	€ 211.487	€ 178.888
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende middelen	€ 263.092	€ 174.079	€ 211.487	€ 178.888
[4] Toets kasgeldlimiet:				
a Gem. netto schuld - vlottende middelen (3-2)	€ 263.092	€ 174.079	€ 211.487	€ 178.888
b Toegestane kasgeldlimiet [1]	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Ruimte	€ 563.092	€ 474.079	€ 511.487	€ 478.888

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij de herfinanciering. Het renterisico op het begrotingstotaal overschrijdt de renterisiconorm niet (artikel 6, lid 1 Wet FIDO).

De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Op basis van de Wijzigingswet stelt de beoogde renterisiconorm in de kern dat de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherzieningen niet meer dan 20% van de begroting mogen bedragen. Het maximum percentage van 20% moet voor de komende vier jaar worden berekend op basis van de begroting voor het komende jaar. De horizon van het begrotingsjaar plus de komende drie jaar komt overeen met de periode van de meerjarenraming.

Zoals vermeld is de kasgeldlening die door MARN was aangegaan per medio 2017 bij BNG omgezet naar een aflosbare lening met een looptijd van 20 jaar met een vast rentepercentage. De termijn loopt hier mee gelijk aan de aflossingsverplichting van ARN op de aan haar door MARN verstrekte langlopende lening in het kader van de grondverkoop.

Resumé

In de rekening van de MARN zijn geen voorzieningen voor financieringsrisico's getroffen, zij het dat de lening die aan ARN is verstrekt, is afgedekt met een eerste recht van hypotheek op de percelen betrokken in de grondverkoop.

In artikel 27 lid 1 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling MARN wordt vermeld dat de gemeenten gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het openbaar lichaam gesloten en af te sluiten langlopende en kasgeldleningen en in rekening opgenomen en op te nemen gelden, en voor de door het openbaar lichaam verstrekte garanties. In lid 2 van dat artikel wordt verder vermeld dat elke deelnemende gemeente hierbij is

verbonden naar verhouding van haar inwonertal. Daarbij zijn de inwonertallen bepalend zoals deze door het Centraal Bureau voor de Statistiek worden bekend gemaakt.

Tevens zijn er geen claims van derden, noch zijn er bijzondere risico's in de deelneming (ARN B.V.) en zijn er geen rechtsgedingen.

Omzetbelasting

Na de verkoop van de gronden is MARN niet meer betrokken in de BTW-heffing.

2.2 Verbonden partijen

Voor de financiële consequenties van deze relatie wordt verwezen naar het Treasury-verslag als ook de Risicoparaagraaf.

Aandeelhouderschap

MARN houdt 3.750 aandelen in ARN. Elk aandeel vertegenwoordigt een nominale waarde van € 453. De aandelen zijn door MARN voor 100% volgestort. Doordat in 2019 Regio De Vallei en in 2020 Regio Rivierenland zich terugtrokken als aandeelhouder, bleven er vanaf 18 mei 2020 twee aandeelhouders over: de MARN als publieke partij met 51% van de aandelen en Remondis als private partij met 49% van de aandelen. Het aantal aandelen van GR MARN is gelijk gebleven, ARN BV heeft de aandelen van de vertrekkende regio's en een gedeelte van de aandelen van Remondis ingenomen.

Stemrecht

Nu MARN 51% en Remondis 49% van de aandelen heeft, is daarmee ook het stemrecht in deze verhouding bepaald. Besluiten moeten met tweederde meerderheid genomen worden, wat betekent dat beide aandeelhouders moeten kunnen instemmen met de voorstellen.

Raad van Commissarissen

De ARN kent naast de directie tevens een Raad van Commissarissen. Namens de MARN hebben twee leden in het jaar 2023 zitting gehad in de Raad van Commissarissen: de heren Hirdes en Thijssen.

Jaarverslag ARN

De jaarstukken van ARN worden medio van elk jaar vastgesteld in de Algemene vergadering waarin MARN zitting heeft. Deze stukken zijn in de vergadering van het Algemeen Bestuur besproken. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 van de MARN zijn alleen de cijfers van de Jaarrekening 2022 van ARN bekend.

Het eigen vermogen van ARN B.V. bedraagt €24.475.893 per ultimo 2022. Op basis van de jaarrekening 2022 heeft ARN langlopende schulden in de hoogte van €8.241.660 tegen een bedrag van €12.500.691 het jaar ervoor. Het resultaat over 2022 bedroeg €2.652.244 tegen €2.042.158 in het jaar ervoor.

MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering.

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Door het Algemeen Bestuur is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan de €10.000 Post onvoorzien uit de begroting.

Het bestuur heeft in 2022 onderkend dat er bij ongewijzigd beleid op korte termijn een liquiditeitstekort zal optreden als gevolg van afnemende rente-inkomsten en het uitkeren van de component aflossing. Derhalve heeft het bestuur in 2022 ten aanzien van duurzame financiering van MARN besloten dat de inkomsten uit de verkoop van de grond aan ARN (rente-inkomsten en

aflossings-inkomsten) niet meer afzonderlijk beschouwd en afzonderlijk toegewezen worden (respectievelijk ten gunste van exploitatie MARN en ten gunste van de deelnemende gemeenten). Dit heeft als resultaat dat vanaf het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat laat zien, steeds jaarlijks een bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Dit wordt als verwerkingswijze geïmplementeerd in de begroting. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN. De aflossing aan BNG geschiedt uit de liquide middelen die ontstaan door het jaarlijkse exploitatieoverschot. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt jaarlijks een besluit genomen.

Het eigen vermogen van de MARN, bestaande uit de resultaatreserve, bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten", bestemmingsreserve "Marn+" en het gerealiseerd resultaat over het jaar 2023, bedraagt per 31 december 2023 € 8.864.852

Indien de post onvoorzien onvoldoende is om in een bepaald jaar tekorten, die voortvloeien uit de rekening, op te vangen en er geen andere dekking kan worden gevonden, wordt het bepaalde in de tekst van de gemeenschappelijke regeling MARN artikel 28 van toepassing. Daarin is bepaald dat de gemeenten naar rato van het inwonerstal dienen bij te dragen in tekorten van de MARN. Daarbij dienen cijfers van het CBS over het inwonertal te worden gebruikt. Met het besluit ten aanzien van duurzame financiering beoogt GR MARN hier geen beroep op te hoeven doen gedurende de looptijd van de aflossing van de lening aangaande de verkoop van de gronden.

Risicobeheersing

De risico's van de MARN zijn beperkt dan wel afgedekt. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN B.V.. Tevens heeft MARN met ARN B.V. een vast tarief met indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Wel heeft zij een lening bij ARN lopen maar deze is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Daarnaast loopt MARN een risico van ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd tegen de werkelijke verkrijgingsprijs en wel voor een waarde van €1.701.675. ARN heeft dezelfde aandelen gewaardeerd tegen een prijs van €1.702.500. Het verschil kan worden verklaard door de afronding die door ARN wordt gehanteerd. MARN heeft de aandelen geactiveerd tegen de werkelijke prijs van €453,78, waar ARN met € 454,- heeft gerekend. Verder wordt verwezen naar paragraaf 2.2 'verbonden partijen'.

2.4 Bedrijfsvoering

De gemeenschappelijke regeling kent op basis van de tekst van de regeling de volgende te onderscheiden organen: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast bestaat er een ambtelijke ondersteuning bestaande uit een secretaris.

Bestuursorganen

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestond in 2023 uit zeven leden: de leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Tevens zijn er evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen. De leden die namens de gemeenten deel hebben uitgemaakt van het Algemeen Bestuur zijn in bijlage 1 van dit verslag vermeld.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden inclusief de Voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe zoals in de WGR en de tekst van de GR MARN is toebedeeld. Het Dagelijks Bestuur stuurt vanuit zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid de secretaris aan.

De Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De Voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen Bestuur en vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte.

Gelet op de beperkte omvang van het bestuur heeft het bestuur besloten dat - waar mogelijk - de vergaderingen van Algemeen en Dagelijks Bestuur samen zullen vallen. Formeel blijven deze evenwel gescheiden conform de WGR.

Ambtelijke organisatie

Secretariaat en personeel

De MARN heeft geen eigen personeel in dienst. Vanaf 1 juli 2018 wordt de secretaris vanuit Dar N.V. (Dar) geleverd.

Administratie

De financiële administratie is gedurende het jaar 2023 verzorgd door de afdeling Financiën van Dar.

Informatievoorziening

De verschillende onderwerpen en projecten worden geregeld besproken in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Voor specifieke onderwerpen worden Colleges van Burgemeester en Wethouders als ook Raden tussentijds geïnformeerd en naar hun opvattingen gevraagd naar gelang het onderwerp. Voor een aantal voorstellen is dat zelfs verplicht, zoals voor de begroting en de jaarrekening.

Toelichting op Rechtmatigheidsverantwoording

In de rechtmatigheidsverantwoording (zie pg. 27) heeft het DB gemeld dat sprake is van een beperkte overschrijding van de lasten.

Het betreft salariskosten van gedetacheerd personeel toegedeeld aan het product Bestuur. De kosten waren begroot op € 68.496 en bedroegen in werkelijkheid € 69.277.

Hierbij zijn de kosten personeel 1.14% hoger dan begroot als gevolg van een (iets) hogere indexering van deze kosten dan begroot. Hiervoor is dekking vanuit de Algemene middelen.

Klachten en bezwaarschriften

Gedurende het jaar 2023 zijn er geen klachten geweest en zijn geen bezwaren ingediend.

2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De MARN beschikt niet over kapitaalgoederen.

3 JAARREKENING 2023

3.1 Algemeen

Jaarrekening 2022 en begroting 2024

De herziene jaarrekening 2022, de herziene begroting 2023 en begroting 2024 van de MARN zijn in de vergadering van 7 juli 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De stukken zijn vervolgens ter kennisname aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland en Limburg verzonden. Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft laten weten dat op basis van de ingediende stukken de MARN onder het repressieve toezicht zal blijven vallen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De volgende grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het BBV.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

De vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingprijs. Er wordt lineair afgeschreven met een vast percentage van de verkrijgingprijs over de verwachte economische levensduur.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs (nominale waarde). Leningen zijn tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Uitzettingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvat het banksaldo.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het gerealiseerd resultaat wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Voorzieningen

Hieronder vallen voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten, dan wel van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. We hebben de voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste schulden

De leningen met een looptijd langer dan een jaar worden hieronder tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva hebben een looptijd korter dan een jaar. De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Buiten de balanstelling wordt – voor zover van toepassing – het bedrag genoemd waarvoor er borg- of garantstellingen zijn afgegeven.

Verordeningen

De diverse verordeningen op basis van het BBV zijn door het Algemeen Bestuur van de MARN vastgesteld. De Financiële verordening ex artikel 212 gemeentewet, de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet en het Treasurystatuut zijn met ingang van 2023 vastgesteld en aangepast aan de gewijzigde wet- en regelgeving. Het Algemeen Bestuur heeft WHS registeraccountants de opdracht tot controle verstrekt en heeft daarbij ingestemd met het accountantsprotocol 2023.

Rechtmatigheid: normenkader

Voor wat de toetsing aan de rechtmatigheid betreft is door het Algemeen Bestuur bij het vaststellen het accountantsprotocol het normenkader vastgesteld waaraan de jaarrekening dient te worden getoetst (zie bijlage 4.2).

Daarnaast is nadere (interne) regelgeving vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De interne verordeningen c.q. regelgeving vallen voor het jaar 2023 onder het normenkader van de Financiële Rechtmatigheid (zie eveneens bijlage 4.2).

Controletoleranties

Hierbij wordt aangesloten bij de maximale goedkeuring- en rapportagetoleranties, zoals die wettelijk in het BADO zijn vastgesteld, te weten 1% van de lasten voor fouten en voor onduidelijkheden in de controle ook 1%. Deze toleranties gelden zowel voor de getrouwheid als voor de rechtmatigheid.

3.2 Balans

ACTIVA	MARN balans ultimo 2023 euro's	MARN balans ultimo 2022 euro's
VASTE ACTIVA		
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 1.701.676	€ 1.701.676
Lening aan deelnemingen	€ 8.241.664	€ 8.750.693
Leningen aan openbare lichamen	€ 15.425	€ 30.851
	€ 9.958.765	€ 10.483.220
TOTAAL VASTE ACTIVA	€ 9.958.765	€ 10.483.220
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Uitzettingen Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	€ 615.019	€ 400.000
Vorderingen op openbare lichamen	€ 207.806	€ 222.233
	€ 822.825	€ 622.233
<i>Liquide middelen</i>		
Rabobank	€ 178.888	€ 366.344
	€ 178.888	€ 366.344
<i>Overlopende activa</i>	€ -	€ 303
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€ 1.001.712	€ 988.880
TOTAAL	€ 10.960.478	€ 11.472.100

PASSIVA	MARN balans ultimo 2023 euro's	MARN balans ultimo 2022 euro's
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>		
<i>Reserves</i>		
Resultaatreserves	€ 229.020	€ 114.016
Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	€ 7.914.040	€ 8.355.205
Bestemmingsreserve "Marn+"	€ 100.000	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 621.792	€ 625.004
	€ 8.864.852	€ 9.094.225
<i>Voorzieningen</i>		
<i>Voorzieningen</i>		
Voorziening apparaatskosten uittreden WMW	€ 30.851	€ 46.276
	€ 30.851	€ 46.276
<i>Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar</i>		
<i>Onderhandse leningen</i>		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 1.454.448	€ 1.548.403
Openbare lichamen	€ 402.197	€ 429.266
	€ 1.856.646	€ 1.977.669
TOTAAL VASTE PASSIVA	€ 10.752.349	€ 11.118.170
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Overige schulden < 1 jaar	€ 198.457	€ 219.934
Handelscrediteuren	€ -	€ 123.700
	€ 198.457	€ 343.633
<i>Overlopende passiva</i>		
Rente leningen O/G	€ 9.672	€ 10.297
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	€ 208.129	€ 353.930
TOTAAL	€ 10.960.478	€ 11.472.100

3.3 Toelichting balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De deelneming in ARN bedraagt per balansdatum 51% van het geplaatste aandelenkapitaal. De deelneming wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs. Het zichtbaar eigen vermogen per 31 december 2022 bedroeg €24.475.893. De cijfers voor 2023 zijn nog niet bekend en zal bij de behandeling van de jaarrekening van ARN tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders medio mei 2024 bekend zijn.

Voorzieningen

Voorziening apparaatskosten uittreden WMW per 1 januari 2023	€	46.276
Onttrekking	€	15.425
Voorziening apparaatskosten uittreden WMW per 31 december 2023	€	30.851

Dit betreft een voor vijf jaar te ontvangen vastgesteld bedrag van € 15.425, wat bij de gemeente West Maas en Waal in rekening gebracht wordt met betrekking tot een bijdrage aan de apparaatskosten. Dit is bij het uittreden van de gemeente uit de MARN besloten. Deze bijdrage zal tot en met 2025 ontvangen worden.

Lening aan deelnemingen

Lening aan deelnemingen	€	8.241.664
Balans per 31 december 2023	€	8.241.664

Deze lening wordt over een periode van 20 jaar afgelost door ARN.

Onderstaand het aflossingsschema:

Jaar	Aflossingbetaling	Restant einde jaar
Beginsaldo		€ 11.500.000
2017	€ 424.076	€ 11.075.924
2018	€ 437.180	€ 10.638.744
2019	€ 450.690	€ 10.188.054
2020	€ 464.616	€ 9.723.438
2021	€ 478.973	€ 9.244.465
2022	€ 493.772	€ 8.750.693
2023	€ 509.030	€ 8.241.663
2024	€ 524.759	€ 7.716.904
2025	€ 540.974	€ 7.175.930
2026	€ 557.692	€ 6.618.238
2027	€ 574.924	€ 6.043.314
2028	€ 592.688	€ 5.450.626
2029	€ 611.003	€ 4.839.623
2030	€ 629.882	€ 4.209.741
2031	€ 649.347	€ 3.560.394
2032	€ 669.410	€ 2.890.984
2033	€ 690.095	€ 2.200.889
2034	€ 711.421	€ 1.489.468
2035	€ 733.400	€ 756.068
2036	€ 756.068	€ -

Leningen aan openbare lichamen

Leningen aan openbare lichamen	€	15.425
Balans per 31 december 2023	€	15.425

Gemeente West Maas en Waal is per 1 januari 2022 uitgetreden uit de gemeenschappelijke regeling. Aan uittreding zijn financiële voorwaarden verbonden, zodat de MARN een vordering heeft op gemeente West Maas en Waal. Deze vordering bestaat uit een vergoeding voor de apparaatskosten tot en met 2025. De kosten worden verrekend met het gedeelte van de jaarlijkse rente en aflossing van de lening aan ARN, waar de gemeente West Maas en Waal tot 2036 recht op heeft. Omdat MARN niet meer betrokken is in de BTW-heffing na de verkoop van de gronden is in een vaststellingsovereenkomst overeengekomen om de vergoeding van gedeelde schade als gevolg van het niet meer aanleveren van afval rechtstreeks door ARN op gemeente West Maas en Waal te verhalen en niet via MARN te laten verlopen. De Belastingdienst heeft deze werkwijze geaccordeerd.

Viottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Vorderingen op openbare lichamen

Bijdrage apparaatskosten WMW 2022	€	15.425
Bijdrage apparaatskosten WMW 2023	€	15.425
Bijdrage apparaatskosten WMW 2024	€	15.425
Dividendbelasting uitkering ARN 2021	€	76.500
Dividendbelasting uitkering ARN 2022	€	76.500
Credit bankkosten schatkistbankieren 2023	€	2.400
Rente schatkistbankieren Q4 2023	€	6.130
Balans per 31 december 2023	€	207.806

Dit betreft onder andere het gedeelte van de vordering op West Maas en Waal die de MARN in 2024 zal verrekenen met het verschuldigde bedrag aan de gemeente West Maas en Waal. Daarnaast is de nog te vorderen dividendbelasting voor de jaren 2021 en 2022 hierop verantwoord. Ten aanzien van de terugvordering van de dividendbelasting (over het door ARN B.V. uitgekeerde dividend) is de verwachting is dat besluitvorming bij de Belastingdienst in 2024 zal plaatsvinden evenals uitkering. Hierna zal het teruggevorderde bedrag aan gemeenten uitgekeerd worden. Ook is er een credit met betrekking tot bankkosten opgenomen. Dit betreft een verlaging over de in 2023 gemaakte kosten t.a.v. het schatkistbankieren. Als gevolg van een wat vertraagde reactie van de bank op het verzoek van MARN zal het creditbedrag in 2024 ontvangen worden. Tevens zijn daarmee de voor 2024 begrootte kosten voor schatkistbankieren lager dan oorspronkelijk begroot.

Uitzettingen in Rijk's schatkist met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar

Met ingang van december 2013 is de MARN verplicht te "schatkistbankieren". Op basis van de ministeriële begrotingsrichtlijn dient men uit te gaan van een drempelbedrag dat gelijk staat aan 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van €250.000. De MARN heeft een drempelbedrag aangevraagd van €400.000 welk bedrag is geaccordeerd. Dat alles leidt ertoe dat MARN over een bepaalde periode (maand) niet meer dan €400.000 op de reguliere rekening mag hebben staan. Dit bedrag is op €400.000 gesteld gelet op het voorkomen van uitkeringen van de gerealiseerde exploitatiesaldi. De bedragen boven het drempelbedrag worden overgemaakt op een daartoe speciaal geopende rekening bij het ministerie van Financiën.

Uitzettingen Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	€ 615.019
Balans per 31 december 2023	€ 615.019

Schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten Rijk's schatkist aangehouden	€ 301.520	€ 312.065	€ 178.256	€ 168.346
Ruimte onder drempelbedrag	€ 98.480	€ 87.935	€ 221.744	€ 231.654
Overschrijding				

Liquide middelen

Bank

Het betreft hier het saldo van de enige rekening-courant van de MARN bij de Rabobank. Dit saldo komt overeen met het desbetreffende bankafschrift.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Totaal vermogen per 1 januari 2023	€ 9.094.225
Dotatie (resultaat 2023)	€ 621.792
Onttrekking (Uitkering dividend gemeenten)	€ 410.000
Onttrekking (Uitkering gemeenten)	€ 441.165
Balans per 31 december 2023	€ 8.864.852

Totaal resultaatreserve per 1 januari 2023	€ 114.016
Dotatie (Resultaat 2022)	€ 115.004
Balans per 31 december 2023	€ 229.020

Bestemmingsreserve "uitkering aan gemeente" per 1 januari 2023	€ 8.355.205
Dotatie	€ -
Onttrekking (Uitkering gemeenten)	€ 441.165
Balans per 31 december 2023	€ 7.914.040

Bestemmingsreserve "Marn+" per 1 januari 2023	€ -
Dotatie (uit dividend ARN 2021)	€ 100.000
Onttrekking	€ -
Balans per 31 december 2023	€ 100.000

Het gerealiseerd resultaat exclusief ontvangen dividend over 2022 is door het Algemeen Bestuur bestemd als resultaatreserve bij vaststelling van de jaarrekening 2022. Dit om ook in de toekomst de liquiditeit van MARN te kunnen waarborgen. Hierop is in 2023 bij de herziene stukken een zienswijze gevraagd aan de MARN gemeenten; zij hebben hiermee ingestemd,

Het gerealiseerd resultaat over 2023, € 111.792 (exclusief dividend) dient nog door het Algemeen Bestuur te worden bestemd. Dit zal, anders dan in 2021 en 2022, uitgekeerd worden aan de

gemeenten als onderdeel van de resultaatbestemming. Dit vindt plaats bij de vaststelling van de jaarrekening.

MARN heeft in 2023 tevens € 510.000 euro dividend - wat betrekking heeft op boekjaar 2022 - ontvangen van ARN B.V. Dit wordt volledig uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het gedeelte wat betrekking heeft op het nog te vorderen dividendbelasting, zal pas na de ontvangst van de dividendbelasting worden uitgekeerd.

Daarnaast is er een bestemmingsreserve MARN+ gevormd. In 2023 zijn er geen activiteiten uitgevoerd op dit onderdeel en is derhalve ook geen inzet van reserve nodig. Wij stellen in het voorstel resultaatbestemming voor om deze reserve uit te keren aan de gemeenten.

Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

De kasgeldlening is afgelost en daarvoor in de plaats is een langjarige lening aangegaan voor het zelfde bedrag voor een periode van 20 jaar. Hierop wordt in tegenstelling tot de afgeloste kasgeldlening wel afgelost.

Lening 20 jaar

Lening BNG per 1 januari 2023	€ 1.548.403
Af: aflossingen 2023	€ 93.955
Balans per 31 december 2023	€ 1.454.448

De jaarlijkse rentelast bedraagt €19.344 voor de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2024.

Schulden aan openbare lichamen

Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar openbare lichamen per 1 januari	€ 429.266
Gedeelte aflossing WMW	€ 27.068-
Balans per 31 december 2023	€ 402.197

Ondanks het uittreden van gemeente West Maas en Waal blijft zij recht houden op de jaarlijkse uitkering van de bestemmingsreserve. Het onderdeel waar ze recht op hebben is naar de schulden verplaatst en zal gedurende het restant van de looptijd jaarlijks worden uitgekeerd.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar

Overige schulden < 1 jaar	
Gedeelte aflossing WMW 2022	€ 25.380
Gedeelte rente WMW 2022	€ 15.440
Gedeelte aflossing WMW 2023	€ 26.211
Gedeelte rente WMW 2023	€ 14.583
Gedeelte aflossing WMW 2024	€ 27.068
Uit te keren dividendbelasting 2021	€ 76.500
Linku uren website december 2023	€ 3.527
Kosten standaardbankverklaringen 2023	€ 188
Accountantskosten 2023	€ 9.559
Balans per 31 december 2023	€ 198.457

De overige schulden bestaan met name uit de uitbetaling aan West Maas en Waal. Deze posten worden in 2024 verrekend. Daarnaast is het nog uit te keren bedrag met betrekking tot de dividendbelasting hier opgenomen. Dit zal na ontvangst vanuit de belastingdienst worden uitgekeerd aan de betreffende gemeenten.

Rente lening o/g BNG	€	9.672
Balans per 31 december 2023	€	9.672

Dit betreft de rentelast van de langlopende lening voor 2023.

Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen

Er is geen sprake van niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de jaarrekening 2022.

3.4 Overzicht van baten en lasten

BATEN

Omschrijving	werkelijke baten dienstjaar 2023		geraamde baten dienstjaar 2023		werkelijke baten dienstjaar 2022
Bestuur					
Ondersteuning Marn+ (reservering)	€	-	€	100.000	€ -
Totaal Bestuur	€	-	€	100.000	€ -
Afvalverwerking					
Rente ontvangen van ARN B.V.	€	259.570	€	259.572	€ 274.828
Vereveningsbijdrage transportkosten	€	56.723	€	56.723	€ 56.723
Totaal Afvalverwerking	€	316.293	€	316.295	€ 331.551
Incidenteel					
Incidentele baten	€	545.883	€	15.425	€ 527.906
Totaal incidenteel	€	545.883	€	15.425	€ 527.906
Totalen	€	862.176	€	431.720	€ 859.457

LASTEN

Omschrijving	werkelijke lasten dienstjaar 2023	geraamde lasten dienstjaar 2023	werkelijke lasten dienstjaar 2022
Bestuur			
Personeel	€ 69.277	€ 68.496	€ 65.896
Bijdrage circulaire raad en circelstad	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500
Ondersteuning Marn+	€ -	€ 100.000	€ -
Overige goederen en diensten	€ 19.332	€ 32.305	€ 13.039
Totaal product Bestuur	€ 149.108	€ 261.301	€ 139.435
Afvalverwerking			
Rente	€ 19.969	€ 19.969	€ 21.210
Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	€ 14.583	€ 14.583	€ 15.440
Bijdrage CE	€ -	€ -	€ -
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.722
Totaal product Afvalverwerking	€ 91.275	€ 91.275	€ 93.373
Incidenteel			
Onvoorzien	€ -	€ 10.000	€ -
Incidentele lasten	€ -	€ -	€ 1.646
Totaal incidenteel	€ -	€ 10.000	€ 1.646
Totale lasten	€ 240.384	€ 362.576	€ 234.453
Totaalsaldo van baten en lasten	€ 621.792	€ 69.144	€ 625.004
Toevoeging reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking (vrijval) reserves	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 621.792	€ 69.144	€ 625.004

3.5 Toelichting overzicht van baten en lasten

De lasten en baten worden verantwoord conform het “baten- en lastenstelsel” dat inhoudt dat de baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. Voor een toelichting wordt verwezen naar de diverse onderstaande posten, met name waar het verschillen betreft tussen het begrote en het feitelijk gerealiseerde bedrag.

REKENING 2023	Totaal	Bestuur	Afvalverwerking	Onvoorzien	Incidentele lasten	Toev. / onttrek. reserves
LASTEN						
1. Personeel	69.277	69.277				
2. Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	60.500	60.500				
3. Ondersteuning Marn+	0	0				
4. Overige goederen en diensten	19.332	19.332				
5. Rente	19.969		19.969			
6. Gedeelte rente ARN voor WMW	14.583		14.583			
7. Bijdrage CE	0		0			
8. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723			
9. Onvoorzien	0			0		
10. Incidentele lasten	0				0	
11. Toevoeging / onttrekking reserves	0					0
Totaal Lasten	240.384	149.108	91.275	0	0	0
BATEN						
1. Ondersteuning Marn+	0	0				
2. Rente	259.570		259.570			
3. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723			
4. Incidentele baten	545.883			545.883		
Totaal Baten	862.176	0	316.293	545.883	0	0
Exploitatiesaldo	621.792	-149.108	225.018	545.883	0	0

BEGROTING 2023	Totaal	Bestuur	Afvalverwerking	Onvoorzien	Incidentele lasten	Toev. / onttrek. reserves
LASTEN						
1. Personeel	68.496	68.496				
2. Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	60.500	60.500				
3. Ondersteuning Marn+	100.000	100.000				
4. Overige goederen en diensten	32.305	32.305				
5. Rente	19.969		19.969			
6. Gedeelte rente ARN voor WMW	14.583		14.583			
7. Bijdrage CE	0		0			
8. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723			
9. Onvoorzien	10.000			10.000		
10. Incidentele lasten	0				0	
11. Toevoeging / onttrekking reserves	0					0
Totaal Lasten	362.576	261.301	91.275	10.000	0	0
BATEN						
1. Ondersteuning Marn+	100.000	100.000				
2. Rente	259.572		259.572			
3. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723			
4. Incidentele baten	15.425			15.425		
Totaal Baten	431.720	100.000	316.295	15.425	0	0
Exploitatiesaldo	69.144	-161.301	225.020	5.425	0	0

Overige goederen en diensten

3.5.1 Bestuur

1. Kosten personeel

Het betreft salariskosten van gedetacheerd personeel toegedeeld aan het product Bestuur.

In onderstaande tabel zijn de bedragen van de begroting en de rekening weergegeven. Hierbij zijn de kosten personeel 1.14% hoger dan begroot als gevolg van een (iets) hogere indexering van deze kosten dan begroot. Hiervoor is dekking vanuit de Algemene middelen. Zie hiervoor ook Toelichting op de Rechtmatigheidsverantwoording (pag. 27).

	Rekening 2023	Begroting 2023
Kosten personeel	€ 69.277	€ 68.496

2. Overige goederen en diensten

Het betreft hier het deel van de kosten gemoeid met Overige goederen en diensten dat toebedeeld is aan het product Bestuur.

Deze post kan voor een aantal onderdelen nader worden uitgesplitst.

Overige goederen en diensten	Rekening 2023	Begroting 2023
Kostenpost	Bedrag	Bedrag
Juridische adviezen	€ 1.960	€ 21.412
Accountantskosten	€ 9.559	€ 9.283
Bureaunkosten		€ -
Vergader- representatiekosten	€ 50	€ 500
Diverse kosten		€ -
Telefoon/internet en postverzorging		€ -
Kosten/Onderhoud Software	€ 7.021	€ -
Verzekeringen	€ 303	€ 310
Archiefbeheer-/Inspectie	€ -	€ -
Bankkosten	€ 439	€ 800
Totaal	€ 19.332	€ 32.305

De kosten worden geheel toebedeeld aan het product Bestuur. De post accountantskosten is de grootste onder dit product.

De bankkosten zijn lager dan 2023, als gevolg van verlaagde kosten voor het gebruik van de schatkistbankierenrekening.

Onder advieskosten zijn geboekt:

- Advieskosten met betrekking tot ondersteuning bij de herziening van de jaarstukken 2022.

De advieskosten zijn in 2023 lager dan begroot omdat in 2023 geen onderzoek is uitgevoerd. Dit vond in andere jaren regelmatig plaats met als gevolg dat hiervoor ruimer begroot is. Onder kosten/onderhoud software staan de kosten met betrekking tot de ontwikkeling van de website MARN.

3.5.2 Product Afvalverwerking

1. Rente leningen O/G

De rentelasten met betrekking tot de leningen O/G.

	Rekening 2023	Begroting 2023
Rente leningen BNG	€ 19.969	€ 19.969

2. Vereveningsbijdrage transportkosten

Ingevolge artikel 26 de leden 2 en 3 van de MARN dient het Algemeen Bestuur de bedragen die worden uitgekeerd of dienen te worden betaald door of aan het vereveningsfonds vast te stellen. Voor de ontvangen bijdragen zie onder 5.

De uitbetaalde bedragen zijn als volgt samengesteld:

Druten	€	9.055
Heumen	€	1.503
Berg & Dal	€	41.888
Mook en Middelaar	€	4.277
Totaal	€	56.723

3. Rente lening U/G

Over 2023 heeft MARN van ARN rente ten behoeve van de exploitatie ontvangen.

	Rekening 2023	Begroting 2023
Rente ontvangen van ARN B.V.	€ 259.570	€ 259.572

4. Vereveningsbijdrage transportkosten

De ontvangen bedragen zijn als volgt samengesteld:

Beuningen	€	15.820
Nijmegen	€	38.355
Wijchen	€	2.548
Totaal	€	56.723

3.5.3 Netwerkondersteuning Projecten

De MARN kent met ingang van 2017 geen projectengelden meer zoals in de Netwerkorganisatie. Wel is besloten in 2019 middelen in te zetten voor een post Bijdrage aan energietransitie Rijk van Nijmegen en een ondersteuning aan Cirkelstad Nijmegen (zie 3.5.4).

Hierover is in 2023 opnieuw door het Algemeen Bestuur besloten de bijdrage aan de energietransitie in de vorm van een bijdrage aan de Circulaire Raad te continueren t/m 2027

1. Onvoorzien

De post onvoorzien is voor het jaar 2023 niet gebruikt.

	Rekening 2023	Begroting 2023
Onvoorzien	€ -	€ 10.000

2. Incidentele baten

	Rekening 2023	Begroting 2023
Incidentele baten		
Dekking apparaatskosten West Maas en Waal	€ 15.425	€ 15.425
Rente ontvangen van schatkistbankieren	€ 20.458	€ -
Dividenduitkering ARN 2022	€ 433.500	€ -
Dividendbelasting ARN 2022	€ 76.500	€ -
Totaal	€ 545.883	€ 15.425

De incidentele baten bestaan uit een viertal posten: bijdrage gemeente West Maas en Waal aan de apparaatskosten van de MARN, de ontvangen rente op de schatkistbankierenrekening, de dividenduitkering en dividendbelasting van de ARN over het boekjaar 2022.

3.5.4 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Uit het overzicht van baten en lasten wordt duidelijk dat de totale lasten in 2023 € 240.384 bedroegen tegen een begroot bedrag van € 362.576. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat geen beroep is gedaan op zowel de post onvoorzien als de ondersteuning van MARN+. Verder zijn er minder advieskosten geweest dan begroot.

Bestuur	Realisatie	Begroting	Vershil
Lasten	€ 149.108	€ 261.301	€ 112.193
Baten		€ 100.000	€ 100.000
	€ -149.108	€ -161.301	€ -12.193
Afvalverwerking	Realisatie	Begroting	Vershil
Lasten	€ 91.275	€ 91.275	€ -
Baten	€ 316.293	€ 316.295	€ 2
	€ 225.018	€ 225.020	€ 2
Incidenteel	Realisatie	Begroting	Vershil
Lasten	€ -	€ 10.000	€ 10.000
Baten	€ 545.883	€ 15.425	€ -530.458
	€ 545.883	€ 5.425	€ -540.458

3.5.5 Toelichting programma Bestuur

De afwijking op het programma bestuur, is het gevolg van het niet benutten van het voor MARN+ activiteiten geserveerde bedrag. Dit heeft tot gevolg dat zowel de baten- als de lastenkant € 100.000 lager is. Het Algemeen Bestuur is hierover geïnformeerd in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.

Verder heeft er in 2023 geen onderzoek plaatsgevonden en is beperkt juridisch advies ingehuurd, waardoor het bedrag voor overige goederen en diensten lager uitvalt dan begroot.

De kosten voor personeel zijn 1,14% hoger dan begroot. Dit komt doordat de daadwerkelijke indexatie van deze kosten hoger was dan begroot.

3.5.6 Toelichting incidenteel

De afwijking op het product incidenteel komt vooral doordat er in 2023 weer dividend van de ARN is ontvangen á € 433.500 (exclusief dividendbelasting á €76.500). Het Algemeen Bestuur is hierover geïnformeerd middels de jaarstukken van ARN en in de vergadering van het Algemeen Bestuur. Daarnaast is het nog terug te vorderen bedrag met betrekking tot dividendbelasting á €76.500 hier verantwoord. Ook is er in 2023 weer rente op het spaargeld ontvangen á €20.458.

	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
LASTEN			
1. Personeel	69.277	68.496	781
2. Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	60.500	60.500	0
3. Ondersteuning Marn+	0	100.000	-100.000
4. Overige goederen en diensten	19.332	32.305	-12.974
5. Rente	19.969	19.969	0
6. Gedeelte rente ARN voor WMW	14.583	14.583	0
7. Bijdrage CE	0	0	0
8. Vereveningsbijdrage	56.723	56.723	0
9. Onvoorzien	0	10.000	-10.000
10. Incidentele lasten	0	0	0
11. Toevoeging / onttrekking reserves	0	0	0
Totaal Lasten	240.384	362.576	-122.192
BATEN			
1. Ondersteuning Marn+ (reservering)	0	100.000	100.000
2. Rente	259.570	259.572	2
3. Vereveningsbijdrage	56.723	56.723	0
4. Incidentele baten	545.883	15.425	-530.458
Totaal Baten	862.176	431.720	-430.456
Exploitatiesaldo	621.792	69.144	-552.648

Lasten

Ad 1. Personeel

Dar voert sinds juli 2018 de secretariaatswerkzaamheden voor de MARN uit waarvoor door de MARN een vergoeding aan Dar wordt betaald.

Ad. 2 Overige goederen en diensten

In 2023 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de financiële ondersteuning aan de Circulaire Raad (inclusief bijdrage aan Cirkelstad) voort te zetten tot en met 2027 om zo een impuls te blijven geven aan de circulaire economie in de regio.

Baten

De incidentele baten over 2023 zijn opnieuw (veel) hoger dan begroot. Dit is veroorzaakt door een dividenduitkering vanuit de ARN. Het dividend wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast is er rente ontvangen op de schatkistbankierenrekening. Dit was niet begroot en moet als incidenteel gezien worden.

3.5.7 Analyse onvoorzien

Hiervan is geen gebruik gemaakt gedurende 2023 waarbij verwezen wordt naar paragraaf 3.5.3.

3.5.8 Analyse overzicht van baten en lasten

Algemeen

Uit het overzicht van baten en lasten wordt duidelijk dat een aantal posten wat lager of hoger hebben uitpakket dan aanvankelijk begroot. Zie voor de toelichting hierop het gestelde onder 3.5.3 en 3.5.4.

Lasten en baten

	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
Product Bestuur	149.108	261.301	-112.192
Product Afvalverwerking	91.275	91.275	0
Onvoorzien	0	10.000	-10.000
Incidentele lasten	0	0	0
Toevoeging / onttrekking reserves	0	0	0

	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
Product Bestuur	0	100.000	-100.000
Product Afvalverwerking	316.293	316.295	-2
Incidentele baten	545.883	15.425	530.458

3.5.9 Incidentele baten en lasten

Voor de verklaring wordt verwezen naar paragraaf 3.5.3.

3.5.10 Wet normering topinkomens

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op de MARN. Op grond van de WNT moet de MARN een aantal zaken publiceren bij de jaarrekening. Dit betreft onder meer wie topfunctionarissen zijn in de zin van de WNT. Op basis van de WNT kwalificeren het Algemeen Bestuur (inclusief Dagelijks Bestuur en de Voorzitter) zich als topfunctionaris van MARN, naast de secretaris van de MARN.

Sinds 1 juli 2018 wordt de functie van secretaris uitgevoerd door een medewerker van Dar.

De MARN kent geen bonussen en andere variabele beloningen en heeft die in 2023 dan ook niet gedaan aan topfunctionarissen. Aangezien er geen betalingen zijn gedaan aan bonussen zijn er ook geen onverschuldigde betalingen ingevolgde de WNT gedaan bij de MARN en heeft MARN geen acties hoeven te ondernemen om de bedragen aan onverschuldigde betalingen terug te vorderen van de topfunctionaris.

Op basis van de WNT dient de MARN van de topfunctionaris, ook al worden de normen niet overschreden, toch enkele gegevens te publiceren. Voor wat de MARN betreft kwalificeren alleen de bestuursleden en de secretaris zich als zodanig. Onderstaand zijn de door de WNT vereiste gegevens weergegeven.

Model 1A		
	Mw. B. Giesendorf	Mw. R. Nuytinck-Heijs
Functiegegevens	Secretaris (a.i.)	Secretaris (a.i.)
Kalenderjaar	2023	2022
Aanvang en einde functievervulling	01-07 t/m 31-12	01-01 t/m 30-06
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	6 (0,3 fte)	6 (0,3 fte)
Dienstbetrekking?	Nee	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 28.626,79	€ 27.229,90
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -
Subtotaal	€ 28.626,79	€ 27.229,90
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 33.541,64	€ 32.666,30
Minus onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -
Bezoldiging	€ 33.541,64	€ 32.666,30
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	€ -	€ -
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	€ -	€ -

Model 1B		
	Mw. B. Giesendorf	Mw. B. Giesendorf
Functiegegevens		
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01 t/m 30-06	01-07 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6 (0,3 fte)	6 (0,3 fte)
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	250	250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	212	206
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁷	€ 3.360,00	€ 4.290,00
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 40.320,00	€ 51.480,00
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 28.626,79	€ 27.229,90
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 2021	€ 28.626,79	€ 27.229,90
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 28.626,79	€ 27.229,90
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

WNT Toezichthouders:

Ledenlijst per 11 juli 2022

a	b-1	b	c	d	e	f	g	h	i	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum
Dhr. T. van Efferen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid (voorzitter)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 22.300
Dhr. A. ten Westeneind	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 22.300
Dhr. P. Cobussen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 22.300
Dhr. R. Thoonen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 22.300
Dhr. P. Baneke	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 22.300
Dhr. H. Rodoe	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 22.300
Dhr. T. van Bronkhorst	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 22.300

Verklaring van de letters:

- de naam
- de beloning 2023
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)
- de functie
- de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar
- de in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
- de naam en functie die tijdens het dienstverband zijn bekleed
- het jaar waarin het dienstverband is beëindigd

3.6 Overige gegevens

3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de jaarrekening 2023.

3.6.2 Rechtmatigheidsverantwoording Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria expliciet. Het gaat om het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

In de rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Het Algemeen Bestuur heeft deze grens vastgesteld op 1% van de totale lasten inclusief eventuele toevoegingen aan de reserves.

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De overschrijding op baten als gevolg van de rente op spaargelden zijn bij het opmaken van de jaarrekening bekend geworden waardoor er niet eerder een formeel moment is geweest dit melden aan het Algemeen Bestuur. Derhalve wordt voldaan aan het tijdigheidsaspect.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Begrotingscriterium	
1. A Overschrijding lasten op programmaniveau	€ -
1. B Overschrijding investeringsbudgetten	€ -
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -

3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld	€ -
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ -
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	€ -

Voorwaardencriterium
Geen bevindingen

Misbruik en oneigenlijk gebruik
Geen bevindingen.

3.7 Bestemming saldo en vrijval bestemmingsreserve

We stellen voor om het reeds ontvangen dividend ARN over 2022 á € 510.000 uit te keren aan de gemeenten en ook het restant van het gerealiseerd resultaat 2023 ter hoogte van € 111.792 uit te keren. Verder stellen we voor de bestemmingsreserve MARN+ (€ 100.000) uit te keren. In 2024 zal daarnaast de vrijval van de bestemmingsreserve ter hoogte van € 455.592 uitgekeerd worden aan de deelnemende gemeenten. Ook zal de gemeente West Maas en Waal haar aandeel van de bestemmingsreserve á €26.211 ontvangen.

Verdeling uitkering dividend ARN 2022:

	Inwoneraantal	Reeds door Marn ontvangen dividend ARN 2022	Dividendbelasting (nog te ontvangen door Marn)	Totaal
Gemeente	1-1-2022	€ 433.500	€ 76.500	€ 510.000
Beuningen	26.354	€ 35.168	€ 6.206	€ 41.375
Druten	19.000	€ 25.355	€ 4.474	€ 29.829
Berg en Dal	35.000	€ 46.706	€ 8.242	€ 54.948
Heumen	16.523	€ 22.049	€ 3.891	€ 25.940
Mook en Middelaar	7.998	€ 10.673	€ 1.883	€ 12.557
Nijmegen	178.750	€ 238.535	€ 42.094	€ 280.630
Wijchen	41.225	€ 55.013	€ 9.708	€ 64.721
Subtotaal	324.850	€ 433.500	€ 76.500	€ 510.000

Uitkering bestemmingsreserve, exploitatieoverschot 2023 en MARN+ 2023:

	Inwoneraantal	Bestemmings reserve gemeente	Exploitatie- overschot 2023	Marn+ 2023	Totaal
Gemeente	1-1-2023	€ 481.803	€ 111.792	€ 100.000	€ 693.596
Beuningen	26.568	€ 36.710	€ 9.008	€ 8.058	€ 53.776
Druten	19.518	€ 26.969	€ 6.618	€ 5.920	€ 39.506
Berg en Dal	35.320	€ 48.803	€ 11.975	€ 10.712	€ 71.491
Heumen	16.795	€ 23.206	€ 5.694	€ 5.094	€ 33.995
Mook en Middelaar	7.998	€ 11.051	€ 2.712	€ 2.426	€ 16.189
Nijmegen	182.000	€ 251.478	€ 61.707	€ 55.198	€ 368.384
Wijchen	41.522	€ 57.373	€ 14.078	€ 12.593	€ 84.044
Subtotaal	329.721	€ 455.592	€ 111.792	€ 100.000	€ 667.384
West Maas en Waal		€ 26.211	€ -	€ -	€ 26.211
Totaal	329.721	481.803	111.792	100.000	€ 693.596

Hierbij is de uitkering aan West Maas en Waal een vast bedrag, wat bepaald is bij het uittreden van de gemeente.

4 Bijlagen

4.1 Iedenlijst algemeen en dagelijks bestuur

Dhr. A. ten Westeneind (AB-lid)	Gemeente Berg en Dal
Dhr. P. Cobussen (DB-lid)	Gemeente Beuningen
Dhr. R. Thoonen (AB-lid)	Gemeente Druten
Dhr. P. Baneke (AB-lid)	Gemeente Heumen
Dhr. H. Rodoe (DB-lid)	Gemeente Mook en Middelaar
Dhr. T. van Elferen (DB-lid, voorzitter)	Gemeente Nijmegen
Dhr. T. van Bronkhorst (DB-lid)	Gemeente Wijchen

4.2 Normenkader rechtmatigheid

- Grondwet;
- Gemeentewet;
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- Burgerlijk Wetboek;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO);
- Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en aanverwante regelingen;
- Fiscale en sociale wetgeving;
- BTW compensatiefonds;
- Regels omtrent Europese Aanbesteding;
- Wet Milieubeheer (per 1-1-24 de Omgevingswet);
- Ambtenarenwet;
- Algemene Wet Bestuursrecht;
- Sociale verzekeringswetgeving;
- Wet normering topinkomens (WNT).

4.3 Interne regelgeving

- Tekst Gemeenschappelijke Regeling MARN;
- Financiële verordening MARN 2024 (ex artikel 212 Gemeentewet);
- Controleverordening MARN 2024 (ex artikel 213 Gemeentewet);
- Treasurystatuut MARN 2024;
- Besluiten van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen op 31 december 2023 en het resultaat over 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- het overzicht van baten en lasten over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen, , waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen d.d. 29 februari 2024 en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening

als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de

balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als

afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €2.400, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiële afwijkingen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- overige gegevens; en de
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 29 februari 2024 door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in

staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regeling verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 29 februari 2024, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 1 mei 2024

WHS Registeraccountants

Was getekend: W.H. van Santvoort MSc RA

BEGROTING 2025

Versie 1.0

INHOUD

1	INLEIDING	1
2	PROGRAMMA MARN.....	1
	<i>Inleiding</i>	<i>1</i>
2.1	<i>Taakveld 0.1: Bestuur</i>	<i>1</i>
2.2	<i>Taakveld 7.3: Afvalverwerking</i>	<i>2</i>
3	PARAGRAFEN.....	4
3.1	<i>Financiële paragraaf</i>	<i>4</i>
3.2	<i>Verbonden partijen</i>	<i>7</i>
3.3	<i>Weerstandsvermogen</i>	<i>8</i>
3.4	<i>Bedrijfsvoering</i>	<i>9</i>
3.5	<i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	<i>10</i>
4	PROGRAMMABEGROTING 2025	11
4.1	<i>Begrote balanspositie ultimo 2025 en wijzigingen op geprognosticeerde balans 2024</i>	<i>11</i>
4.2	<i>Begrote baten 2025.....</i>	<i>13</i>
4.3	<i>Begrote lasten 2025</i>	<i>14</i>
4.4	<i>Wijziging op de begrote lasten 2024.....</i>	<i>15</i>
4.5	<i>Kostenverdeelstaat.....</i>	<i>16</i>
4.5.1	<i>Lasten</i>	<i>16</i>
4.5.2	<i>Baten.....</i>	<i>18</i>
5	MEERJARENRAMING 2026 – 202	20
5.1	<i>Baten Meerjarenraming 2026 – 2028.....</i>	<i>20</i>
5.2	<i>Lasten Meerjarenraming 2026 – 2028.....</i>	<i>21</i>
5.3	<i>Meerjaren kengetallen</i>	<i>22</i>
5.4	<i>Balansprognose tot en met 2028</i>	<i>23</i>

1 INLEIDING

De MARN is een gemeenschappelijke regeling met zeven deelnemende gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. De gemeenschappelijke regeling behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van milieu, waaronder in ieder geval begrepen een doelmatige en milieu hygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen.

2 PROGRAMMA MARN

Inleiding

Doelstelling, taken en bevoegdheden

De regeling richt zich op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. (ARN). Daardoor spelen onderwerpen met betrekking tot afval en milieu een rol.

In 2020 heeft het bestuur besloten om meer aandacht te besteden aan mogelijke bijdragen in de energietransitie. Op basis van ditzelfde besluit en de zienswijzen die de gemeenten hebben ingebracht, leidt dit vooralsnog niet tot een wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling en/of een begrotingswijziging.

Rechtskarakter en producten

De Gemeenschappelijke Regeling is een rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkingsverband, dat is opgericht op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Ter uitvoering van de doelstelling van de MARN worden de volgende taakvelden onderscheiden:

1. Bestuur;
2. Afvalverwerking, in het bijzonder de relatie met ARN.

2.1 Taakveld 0.1: Bestuur

Wat willen we bereiken?

Een openbaar lichaam als de MARN heeft wettelijk een aantal organen met een doelstelling zoals omschreven in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling. Om de doelstelling te kunnen realiseren en als ondersteuning voor de taken en bevoegdheden kent de MARN een bestuur en een ambtelijke coördinatie. Met deze ondersteuning willen we bereiken dat de doelstelling, de taken en bevoegdheden zoals omschreven in de tekst van de regeling in goed overleg kunnen worden gerealiseerd.

Wat doen we ervoor?

Voor een omschrijving van de organisatie wordt verwezen naar paragraaf 3.4 Bedrijfsvoering. Gedurende het gehele jaar wordt een aantal vergaderingen van het Algemeen en Dagelijks Bestuur gepland. Na besluitvorming in het Dagelijks en, indien van toepassing, het Algemeen Bestuur worden de besluiten waar nodig uitgewerkt en uitgevoerd door de secretaris. Indien gewenst of noodzakelijk vindt de uitwerking plaats door een externe partij, waarbij de secretaris een coördinerende rol heeft.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de begrote kosten van 2025 en 2024 opgenomen alsook de werkelijke kosten van 2023.

Taakveld 0.1 Bestuur

	Begroting 2025		Begroting 2024		Rekening 2023	
Lasten	€	179.344	€	171.875	€	149.108
Baten	€	-	€	-	€	-
Saldo	€	179.344-	€	171.875-	€	149.108-

2.2 Taakveld 7.3: Afvalverwerking

Wat willen we bereiken?

Aangezien dit taakveld het geheel aan (financiële) relaties met ARN betreft, betekent dat een goede en constructieve relatie met de ARN wordt onderhouden, waarbij (i) de (financiële) risico's zoveel mogelijk worden beheerst, of waar mogelijk verlaagd, (ii) een zo laag mogelijk tarief wordt nagestreefd, (iii) er een maximale uitoefening van bevoegdheden plaatsvindt in de vergadering van aandeelhouders en (iv) waarbij ARN een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de deelnemers in de MARN.

Wat doen we ervoor?

Het taakveld Afvalverwerking betreft het geheel aan (financiële) relaties die de MARN heeft met ARN. De MARN is op een aantal wijzen verbonden met ARN:

1. Aandeelhouder in het aandelenkapitaal; en
2. Contractpartner voor aanlevering van afval en indirect leverancier van afvalstoffen (via de gemeenten);

Begin 2017 heeft MARN de gronden waarop de stortlocatie en de installaties zijn gevestigd verkocht aan ARN.

In de wijziging begroting voor 2023 is voorgesteld om een bedrag van € 100.000,- vanuit het dividend ARN over 2021 niet uit te keren aan de gemeenten maar deze te bestemmen voor de bekostiging van mogelijk onderzoek in het kader van MARN+ in 2023.

Dit bedrag is uiteindelijk in 2023 niet aangewend en in de jaarrekening van 2023 wordt voorgesteld dit bedrag alsnog aan gemeenten uit te keren. Voor 2024 en 2025 is ook een bedrag in de begroting opgenomen voor activiteiten in het kader van MARN+. Dit kan onder andere aangewend worden voor beleidsadvies, inhuur inhoudelijke expertise of een onafhankelijk onderzoek. In 2025 zal na een evaluatie beoordeeld worden of dit gecontinueerd wordt.

Voor 2025 heeft MARN zoals te doen gebruikelijk een bedrag voor advieskosten opgenomen van € 25.000. Dit betreft kosten te maken voor een inhoudelijk onderzoek of advies over een voor MARN relevant thema. Zie voor specificatie pagina 16 (onder 4.5.1 punt 2) van dit document.

In het kader van de aanlevering van het afval aan de ARN is een vereveningsbijdrage transportkosten opgesteld voor de zeven MARN-gemeenten.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de begrote kosten van 2025 en 2024 inzake het taakveld Afvalverwerking opgenomen alsook de werkelijke kosten van 2023.

Taakveld 7.3: Afvalverwerking

	Begroting 2025		Begroting 2024		Rekening 2023	
Lasten	€	86.948	€	89.133	€	91.275
Baten	€	284.350	€	300.565	€	316.293
Saldo	€	197.402	€	211.432	€	225.018

Uit het voordelige saldo op afvalverwerking dekt de MARN de organisatie-, bestuurskosten en de overige kosten die ten laste komen van de MARN.

Incidentele baten en lasten

	Begroting 2025		Begroting 2024		Rekening 2023	
Lasten	€	85.000	€	85.000	€	-
Baten	€	162.146	€	15.425	€	545.883
Saldo	€	77.146	€	69.575-	€	545.883

De incidentele baten bestaan uit de bijdrage die West Maas en Waal doet met betrekking tot de apparaatskosten van MARN. Bij het uittreden is besloten dat dit voor vijf jaar bij hen in rekening gebracht zal worden (tot en met 2025). Daarnaast is het bedrag wat toegevoegd wordt vanuit de bestemmingsreserve in het kader van de duurzame financiering (€ 146.721), hier opgevoerd. Nadere toelichting onder 3.3 op pag. 8 en pag. 13, 4.2.

De incidentele kosten bestaan uit de kosten voor de ondersteuning MARN+ en de post onvoorzien.

3 PARAGRAFEN

3.1 Financiële paragraaf

Uitgangspunten

De gemeenschappelijke regeling houdt zich aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen voor wat haar financieel beleid betreft.

Positieve resultaten op basis van een vastgesteld jaarverslag worden conform besluiten van het Algemeen Bestuur in 2021 aan de winstreserve toegevoegd, om op korte termijn liquiditeitsproblemen te voorkomen. Hoewel voor het jaar 2023 door het Dagelijks Bestuur is besloten om het resultaat over 2023 uit te keren is het opportuun om hierna het resultaat alsnog toe te voegen aan de winstreserve. Hiermee zorgen we ervoor dat het bedrag wat uit de bestemmingsreserve betrokken moet worden, aan het eind van de looptijd van de lening niet groter is dan het totaal wat ontvangen wordt. Hiermee wordt voorkomen dat er, voor einde van de looptijd van de lening geen bijdrage gevraagd te worden aan de gemeenten voor de exploitatie.

De paragraaf betreffende de financiering bevat onder andere de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De kaders ten aanzien van risicobeheer zijn vastgelegd in de Financiële Verordening MARN en het Treasurystatuut. Beide documenten zijn in 2024 gewijzigd en aangepast aan de nieuwe regels.

Wet FiDo

In de wet Financiering Decentrale Overheden, afgekort de wet FiDo, zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Het verplichte schatkistbankieren, in feite schatkistbeleggen, houdt in dat onder andere gemeenten en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen al hun overtollige liquide middelen ('beleggingen') aanhouden bij het ministerie van Financiën en niet langer financiële geldmiddelen en vermogens bij private partijen buiten de schatkist aanhouden. De middelen die een decentrale overheid aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak. Het principe van schatkistbankieren is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) betreft de Nederlandse uitwerking van Europese afspraken ten aanzien van de overheidsfinanciën. De Europese begrotingsafspraken zijn gericht op het terugdringen van het nationale EMU-tekort tot onder de 3 procent. In de wet worden de afspraken vertaald naar nadere doelstellingen ten aanzien van de schuldumfang en het begrotingstekort van decentrale overheden.

Wet elektronische publicaties

Op 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (Wep) in werking getreden. Het doel van de Wep is het vergroten van de toegankelijkheid van (voorgenomen) overheidsbesluiten.

Aangegane en verstrekte leningen

De MARN is in het verleden tevens een aantal leningen aangegaan in het kader van de aanschaf van de gronden waarop de installaties van ARN zijn gebouwd en de stortplaats wordt geëxploiteerd evenals de financiering van de aandelen in ARN. Van deze leningen resteert alleen nog een kasgeldlening bij BNG van € 2.000.000 met een rentepercentage van 1,330% waarop wordt afgelost over een periode van 20 jaar.

MARN heeft aan ARN een lening verstrekt ten behoeve van de aankoop van de gronden die in eigendom waren van MARN door ARN. Dit bedrag is groot € 11.500.000. Hierop wordt door ARN jaarlijks rente en aflossing betaald. Het rentepercentage van deze lening is gesteld op een vaste rente van 3,09% op jaarbasis voor de gehele periode van aflossing. Wij refereren naar de toelichting bij de jaarrekening.

Rentebaten en -lasten

MARN zal gedurende 2025 rente ontvangen van ARN voor de aan haar verstrekte lening. Deze worden geraamd op €227.627. Hiervan zal €12.788 naar de gemeente West Maas en Waal gaan. Dit bedrag wordt jaarlijks uitgekeerd aan West Maas en Waal tot het einde van de looptijd van de lening voor de gronden. Per saldo blijft er dan €214.839 over om de exploitatiekosten mee te voldoen.

Gedurende het jaar 2025 zal de MARN rente betalen over de door haar aangegane lening. Deze worden geraamd op €17.436.

Schatkistbankieren

De gelden die de gemeenschappelijke regeling niet direct nodig heeft voor haar eigen exploitatie zullen gedurende het jaar 2025 worden ondergebracht bij de Rabobank. Conform het bepaalde bij "Schatkistbankieren" zullen bedragen boven de €400.000 (gemiddeld over een maand) worden gezet op een speciaal daartoe geopende rekening bij het Rijk.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van risico's die samenhangen met de rentelasten van decentrale overheden. Om een grens te stellen aan korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij begin van het jaar. Artikel 4, lid 1 Wet FIDO bepaalt, dat de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt. Hiervoor wordt het gemiddelde genomen van de korte financiering op de eerste dag van de drie kalendermaanden in een kwartaal.

De geprognosticeerde ontwikkeling van de kasgeldlimiet in 2025 blijkt uit volgende opstelling:

Kasgeldlimiet in 2025				
Per eerste dag van het kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
[1] Omvang begroting per 1 januari 2025 (=grondslag)				
	€ 87.500	€ 87.500	€ 87.500	€ 87.500
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
<i>Voor de kasgeldlimiet geldt een minimum van € 300.000</i>				
[2] Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Schuld in rekening courant	€ -	€ -	€ -	€ -
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
[3] Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -	€ -
Tegoeden in rekening courant	€ 9.351	€ 22.901	€ 36.450	€ 50.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende middelen	€ 9.351	€ 22.901	€ 36.450	€ 50.000
[4] Toets kasgeldlimiet:				
a Gem. netto schuld - vlottende middelen (3-2)	€ 9.351	€ 22.901	€ 36.450	€ 50.000
b Toegestane kasgeldlimiet [1]	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Ruimte	€ 309.351	€ 322.901	€ 336.450	€ 350.000

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij de herfinanciering. Het renterisico op het begrotingstotaal overschrijdt de renterisiconorm niet (artikel 6, lid 1 Wet FIDO).

De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Op basis van de Wijzigingswet stelt de beoogde renterisiconorm in de kern dat de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherzieningen niet meer dan 20% van de begroting mogen bedragen. Het maximum percentage van 20% moet voor de komende vier jaar worden berekend op basis van de begroting voor het komende jaar. De horizon van het begrotingsjaar plus de komende drie jaar komt overeen met de periode van de meerjarenraming.

In 2025 zal naar verwachting geen sprake zijn van herfinanciering, renteherziening en zullen tevens geen leningen worden aangetrokken en/of verstrekt. Derhalve is de MARN binnen de minimale renterisiconorm van €2.500.000 gebleven.

Resumé

Bij de MARN zijn geen voorzieningen voor financieringsrisico's getroffen. In artikel 27 lid 1 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling MARN wordt vermeld dat de gemeenten gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het openbaar lichaam gesloten en af te sluiten langlopende en kasgeldleningen en in rekening opgenomen en op te nemen gelden, en voor de door het openbaar lichaam verstrekte garanties. In lid 2 van dat artikel wordt verder vermeld dat elke deelnemende gemeente hierbij is verbonden naar verhouding van haar inwonertal. Daarbij zijn de inwonertallen bepalend zoals deze door het Centraal Bureau voor de Statistiek worden bekendgemaakt. Tevens zijn er geen claims van derden, noch zijn er bijzondere risico's in de deelnemingen (ARN) of rechtsgedingen.

3.2 Verbonden partijen

Aandeelhouderschap

Sinds 18 mei 2020 heeft ARN twee aandeelhouders: de GR MARN als publieke partij met 51% van de aandelen en Remondis als private partij met 49% van de aandelen. Het aantal aandelen van GR MARN is 3.750. Deze aandelen zijn door de MARN voor 100% volgestort. Elk aandeel heeft een nominale waarde van €454.

Stemrecht

De MARN heeft in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van ARN in overeenstemming met de hoeveelheid aandelen een stemrecht van 51%. Besluiten worden genomen met twee-derde meerderheid van het aantal stemmen.

Vanaf 18 mei 2020		
REMONDIS	3.603	49,00%
MARN	3.750	51,00%
De Vallei Rivierenland ARN B.V.	2.647	0,00%
	10.000	100,00%

Raad van Commissarissen

De ARN kent naast de directie tevens een Raad van Commissarissen. Namens de regio-aandeelhouders, waaronder de MARN, zal een tweetal leden in het jaar 2025 zitting hebben in de Raad van Commissarissen.

Financiële gegevens

De jaarstukken van ARN worden elk jaar vastgesteld in de Algemene vergadering van Aandeelhouders waarin de MARN zitting heeft. Deze stukken worden vooraf in de vergadering van het Dagelijks Bestuur besproken. Bij het opstellen van de begroting 2025 van de MARN zijn alleen de cijfers van de Jaarrekening 2022 van ARN bekend.

Het eigen vermogen van ARN B.V. bedraagt €24.475.893 per ultimo 2022. Op basis van de jaarrekening 2022 heeft ARN langlopende schulden in de hoogte van €8.241.660 tegen een bedrag van €12.500.691 het jaar ervoor. Het resultaat over 2022 bedroeg €2.652.244 tegen €2.042.158 in het jaar ervoor.

MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering.

3.3 Weerstandsvermogen

Door het Algemeen Bestuur is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan €10.000 onder de post Onvoorzien uit de begroting.

Het eigen vermogen van de MARN, bestaande uit de resultaatreserve, de bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten", bestemmingsreserve "MARN+" en het gerealiseerd resultaat over het jaar 2023 en bedraagt per 31 december 2023 8.864.852.

Indien de post onvoorzien onvoldoende is om in een bepaald jaar tekorten, die voortvloeien uit de rekening, op te vangen en er geen andere dekking kan worden gevonden, wordt het bepaalde in artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling MARN van toepassing. Daarin is bepaald dat de gemeenten naar rato van het inwonerstal dienen bij te dragen in tekorten van de MARN. Daarbij dienen cijfers van het CBS over het inwonertal te worden gebruikt.

Risicobeheersing

De risico's van de MARN zijn beperkt. Het Algemeen Bestuur heeft bepaald dat voor de afdekking van de risico's de begrotingspost Onvoorzien voldoende is. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN. Zij heeft één lening (in verband met grondverkoop) en geen garanties meer uitstaan naar ARN. De lening is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Tevens heeft MARN met ARN een vast tarief van indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Het risico dat MARN loopt, bedraagt ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs voor een waarde van €1.701.675. Verder wordt verwezen naar de paragraaf 3.2 Verbonden partijen.

Liquiditeit

De aflossing op de geldlening die MARN aan ARN heeft verstrekt, is aangemerkt als bestemmingsreserve en werd jaarlijks, samen met het exploitatieresultaat, uitgekeerd aan de gemeenten naar rato van inwonersaantallen. De rente-inkomsten van de lening worden gebruikt voor de jaarlijkse kosten van de MARN. De geldlening is annuïtair, waardoor de rente-inkomsten ieder jaar afnemen.

Het resultaat (rente-inkomsten minus exploitatiekosten) werd, conform besluit van het Algemeen Bestuur jaarlijks uitgekeerd. In het kader van de teruglopende rente-inkomsten heeft het bestuur in 2021 besloten om het resultaat (rente-inkomsten minus exploitatiekosten) vanaf boekjaar 2021 niet meer jaarlijks uit te keren.

Echter om te voorkomen dat op termijn de rente-inkomsten niet meer toereikend zijn heeft het Algemeen bestuur in 2022 ten aanzien van duurzame financiering van MARN besloten dat de inkomsten uit de verkoop van de grond aan ARN (rente-inkomsten en aflossings-inkomsten) niet meer afzonderlijk beschouwd en afzonderlijk toegewezen worden (respectievelijk ten gunste van exploitatie MARN en ten gunste van de deelnemende gemeenten). Dit heeft als resultaat dat vanaf 2025, het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat liet zien, steeds jaarlijks een bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Dit wordt als verwerkingswijze geïmplementeerd in de begroting. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN. De aflossing aan BNG geschiedt uit de liquide middelen die ontstaan door het jaarlijkse exploitatieoverschot. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt jaarlijks een besluit genomen.

Gezien de wijziging ten aanzien van de duurzame financiering, zoals hierboven toegelicht, zal het resultaat van boekjaar 2023 wederom uitgekeerd worden, in lijn met het beleid van voor 2021.

Echter, gebaseerd op de langjarige prognose is het prudent om vanaf 2024 een positief resultaat alsnog toe te voegen aan de resultaatreserve. Hiermee wordt voorkomen dat al voor einde looptijd van de lening van ARN de GR MARN ten behoeve van de exploitatie een beroep op de gemeenten moet doen. De rente-inkomsten en inkomsten uit aflossing vallen echter volledig weg nadat de lening door ARN in 2036 is afgelost. Er zal dan vanuit de gemeenten jaarlijks een bedrag beschikbaar

moeten worden gesteld, zodat de MARN alle exploitatiekosten kan betalen. Dit bedrag zal jaarlijks worden bepaald op basis van de begroting.

Kengetallen

Het BBV vereist dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de organisatie beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. Onderstaand zijn de voorgeschreven kengetallen opgenomen. De wijze waarop de kengetallen moeten worden berekend is opgenomen in de Regeling van de Minister van BZK van 1 april 2019 (bijlage 1, 9 juli 2015 en gewijzigd 26 oktober 2015).

<u>Kengetallen begroting</u>	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	195%	552%	357%	437%	392%	347%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-763%	-1890%	-1250%	-1533%	-1378%	-1222%
Solvabiliteitsratio	80%	81%	82%	82%	82%	83%
Structurele exploitatieruimte	9%	9%	2%	-4%	-10%	-17%

Interpretatie kengetallen

Bij de normering volgens de provincie Gelderland worden bovenstaande waarden ingedeeld in 3 categorieën, zoals aangegeven in de brief van 7 oktober 2015. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

Op basis van de kengetallen ontstaat een beeld dat MARN voor 2 van de 4 onderdelen onder de categorie A valt, de minst risicovolle. De netto schuldquote en de structurele exploitatieruimte vallen in categorie C, dit komt doordat er bij gelijkblijvende schulden, minder baten zijn (in 2017 grondverkoop).

Kengetallen:	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

3.4 Bedrijfsvoering

De gemeenschappelijke regeling kent op basis van de tekst van de regeling de volgende te onderscheiden organen: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast bestaat er een ambtelijke ondersteuning bestaande uit een vakberaad voor grondstoffen en een secretaris.

Bestuursorganen

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit zeven leden, te weten de leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Tevens zijn er evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden inclusief de Voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe zoals in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de tekst van de GR MARN is toebedeeld. Het Dagelijks Bestuur stuurt de secretaris aan.

De Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De Voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen Bestuur. De Voorzitter vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte. De heer T. van Elferen is Voorzitter van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van de MARN.

Ambtelijke organisatie

Secretariaat

Het secretariaat zal gedurende het jaar 2025 worden verzorgd door Dar N.V.

Administratie

De administratie zal gedurende het jaar 2025 worden verzorgd door Dar N.V.

Informatievoorziening

De verschillende onderwerpen en projecten worden regelmatig besproken in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Voor specifieke onderwerpen worden Colleges van Burgemeester en Wethouders als ook Raden tussentijds geïnformeerd en naar hun opvattingen gevraagd naar gelang het onderwerp. Voor een aantal voorstellen is dat zelfs verplicht, zoals voor de begroting en de rekening.

3.5 *Onderhoud kapitaalgoederen*

De MARN beschikt niet over kapitaalgoederen.

4 PROGRAMMABEGROTING 2025

4.1 Begrote balanspositie ultimo 2025 en wijzigingen op geprognosticeerde balans 2024

ACTIVA	MARN geprognosticeerde balans ultimo 2025	MARN geprognosticeerde balans ultimo 2024	MARN balans ultimo 2023
VASTE ACTIVA			
<i>Financiële vaste activa</i>			
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.701.675	1.701.675	1.701.676
Lening ARN B.V.	7.175.930	7.716.904	8.241.664
Lening aan deelnemingen	-	-	15.425
Leningen aan openbare lichamen	8.877.605	9.418.579	9.958.765
TOTAAL VASTE ACTIVA	€ 8.877.605	€ 9.418.579	€ 9.958.765
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>			
Uitzettingen Rijk's schatkist	-	-	615.019
Vorderingen op openbare lichamen	-	15.426	207.806
	-	15.425	822.825
<i>Liquide middelen</i>	50.000	9.351	178.888
<i>Overlopende activa</i>	-	-	-
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€ 50.000	€ 24.776	€ 1.001.712
TOTAAL	€ 8.927.605	€ 9.443.355	€ 10.960.478
VASTE PASSIVA			
<i>Eigen vermogen</i>			
<i>Reserves</i>			
Resultaatreserves	199.001	229.020	229.020
Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	6.987.985	7.458.448	7.914.040
Bestemmingsreserve "Marn+"	-	-	100.000
Gerealiseerd resultaat	95.204	-30.018	621.792
	7.282.190	7.657.450	8.864.852
<i>Voorzieningen</i>			
<i>Voorzieningen</i>			
Voorziening apparaatskosten uittreden w/Mw	-	15.425	30.851
	-	15.425	30.851
<i>Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar</i>			
<i>Onderhandse leningen</i>			
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.262.773	1.359.244	1.454.448
Openbare lichamen	345.382	374.245	402.197
	1.608.155	1.733.489	1.856.646
TOTAAL VASTE PASSIVA	€ 8.890.345	€ 9.406.364	€ 10.752.349
VLOTTENDE PASSIVA			
<i>Netto-vloTTende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>			
Overige schulden < 1 jaar	28.863	27.952	198.457
<i>Overlopende passiva</i>			
Rente leningen OIG	8.397	9.039	9.672
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	€ 37.261	€ 36.991	€ 208.129
TOTAAL	€ 8.927.605	€ 9.443.355	€ 10.960.478

ACTIVA	MARN Primitieve balans ultimo 2024	MARN Wijziging balans ultimo 2024	MARN Gewijzigde balans ultimo 2024
VASTE ACTIVA			
<i>Financiële vaste activa</i>			
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 1.701.675	€ -	€ 1.701.675
Lening ARN B.V.	€ 7.716.904	€ -	€ 7.716.904
Lening aan deelnemingen	€ -	€ -	€ -
Leningen aan openbare lichamen	€ 9.418.579	€ -	€ 9.418.579
TOTAAL VASTE ACTIVA	€ 9.418.579	€ -	€ 9.418.579
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>			
Uitzettingen Rijk's schatkist	€ -	€ -	€ 0
Vorderingen op openbare lichamen	€ 15.425	€ -	€ 15.425
	€ 15.425	€ -	€ 15.425
<i>Liquide middelen</i>	€ 79.558	€ -70.207	€ 9.351
<i>Overlopende activa</i>	€ -	€ -	€ -
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€ 94.984	€ -70.207	€ 24.776
TOTAAL	€ 9.513.563	€ -70.207	€ 9.443.355
VASTE PASSIVA			
<i>Eigen vermogen</i>			
<i>Reserves</i>			
Resultaatreserves	€ 298.164	€ -69.144	€ 229.020
Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	€ 7.458.448	€ -	€ 7.458.448
Gerealiseerd resultaat	€ -28.954	€ -1.064	€ -30.018
	€ 7.727.658	€ -70.208	€ 7.657.450
<i>Voorzieningen</i>			
<i>Voorzieningen</i>			
Voorziening apparaatkosten uitreden WMW	€ 15.425	€ -	€ 15.425
	€ 15.425	€ -	€ 15.425
<i>Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar</i>			
<i>Onderhandse leningen</i>			
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 1.359.244	€ -	€ 1.359.244
Openbare lichamen	€ 374.245	€ -	€ 374.245
	€ 1.733.489	€ -	€ 1.733.489
TOTAAL VASTE PASSIVA	€ 9.476.572	€ -70.208	€ 9.406.364
VLOTTENDE PASSIVA			
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>			
Overige schulden < 1 jaar	€ 27.952	€ -	€ 27.952
<i>Overlopende passiva</i>			
Rente leningen O/G	€ 9.039	€ -	€ 9.039
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	€ 36.991	€ -	€ 36.991
TOTAAL	€ 9.513.563	€ -70.208	€ 9.443.355

Toelichting bij de wijzigingen op de balans 2024.

Het dagelijks bestuur is voornemens om het resultaat 2023 uit te keren. Dit heeft tot gevolg dat de geprognosticeerde balans 2024 verandert. De resultaatreserve zal met € 69.144 afnemen. Daarnaast is de vergoeding voor het voeren van de administratie in de begroting 2024 aangepast naar de werkelijke indexatie die gebruikt gaat worden. Zie hiervoor de wijzigingsbegroting 2024. Dit heeft tot gevolg dat het resultaat € 1.064 lager zal zijn. De liquide middelen zullen als gevolg hiervan €70.207 lager zijn.

4.2 Begrote baten 2025

In onderstaande tabel zijn de begrote baten voor 2025 en 2024 opgenomen. Daarnaast zijn de werkelijke lasten over 2023 (op basis concept-jaarrekening) opgenomen.

Begrote baten 2025

Omschrijving	geraamde baten dienstjaar 2025 euro's	geraamde baten dienstjaar 2024 euro's	werkelijke baten dienstjaar 2023 euro's
Bestuur			
Ondersteuning Marn+	€ -	€ -	€ -
Totaal Bestuur	€ -	€ -	€ -
Afvalverwerking			
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.723
Rente ontvangen van ARN B.V.	€ 227.627	€ 243.842	€ 259.570
Totaal Afvalverwerking	€ 284.350	€ 300.565	€ 316.293
Incidenteel			
Incidentele baten	€ -	€ 15.425	€ 545.883
Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten	€ 15.425	€ -	€ -
Toevoeging vanuit bestemmingsreserve	€ 146.721	€ -	€ -
Totaal incidenteel	€ 162.146	€ 15.425	€ 545.883
Totale baten	€ 446.496	€ 315.990	€ 862.176

4.3 Begrote lasten 2025

In onderstaande tabel zijn de begrote lasten voor 2025 als ook de begrote lasten van 2024 opgenomen. Daarnaast zijn de werkelijke lasten over 2023 (op basis concept-jaarrekening) opgenomen.

Omschrijving	geraamde lasten dienstjaar 2025 euro's		geraamde lasten dienstjaar 2024 euro's		werkelijke lasten dienstjaar 2023 euro's	
Bestuur						
Personeel	€	77.852	€	73.073	€	69.277
Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	€	60.500	€	60.500	€	60.500
Ondersteuning Marn+	€	-	€	-	€	-
Overige goederen en diensten	€	40.992	€	38.302	€	19.332
Totaal Bestuur	€	179.344	€	171.875	€	149.108
Afvalverwerking						
Rente	€	17.436	€	18.711	€	19.969
Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	€	12.788	€	13.699	€	14.583
Vereveningsbijdrage transportkosten	€	56.723	€	56.723	€	56.723
Totaal Afvalverwerking	€	86.948	€	89.133	€	91.275
Incidenteel						
Onvoorzien	€	10.000	€	10.000	€	-
Incidentele lasten	€	-	€	-	€	-
Ondersteuning Marn+	€	75.000	€	75.000	€	-
Totaal incidenteel	€	85.000	€	85.000	€	-
 Totale lasten	€	351.292	€	346.009	€	240.384
 Onttrekking (vrijval) reserves	€	-	€	-	€	-
Gerealiseerd resultaat	€	95.204	€	30.018-	€	621.792

4.4 Wijziging op de begrote lasten 2024

Omschrijving	Primitieve lasten dienstjaar 2024 euro's	Wijziging lasten dienstjaar 2024 euro's	Gewijzigde lasten dienstjaar 2024 euro's
Bestuur			
Personeel	€ 72.009	€ 1.064	€ 73.073
Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	€ 60.500	€ -	€ 60.500
Ondersteuning Marn+	€ 75.000	€ 75.000-	€ -
Overige goederen en diensten	€ 38.302	€ -	€ 38.302
Totaal Bestuur	€ 245.811	€ 73.936-	€ 171.875
Afvalverwerking			
Rente	€ 18.711	€ -	€ 18.711
Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	€ 13.699	€ -	€ 13.699
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ -	€ 56.723
Totaal Afvalverwerking	€ 89.133	€ -	€ 89.133
Incidenteel			
Onvoorzien	€ 10.000	€ -	€ 10.000
Incidentele lasten	€ -	€ -	€ -
Ondersteuning Marn+	€ -	€ 75.000	€ 75.000
Totaal incidenteel	€ 10.000	€ 75.000	€ 85.000
 Totale lasten	€ 344.945	€ 1.064	€ 346.009
 Onttrekking (vrijval) reserves	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 28.954-	€ 1.064	€ 30.018-

De wijziging is het gevolg van het advies vanuit de Provincie dat de ondersteuning ten behoeve van MARN+ als incidenteel aangemerkt moet worden. Daarnaast is de vergoeding voor het voeren van de administratie aangepast naar het werkelijke bedrag wat in 2024 in rekening gebracht zal worden na de indexatie van 5,48%.

4.5 Kostenverdeelstaat

In onderstaande tabel is de kostenverdeelstaat opgenomen gevolgd door een nadere toelichting.

Kostenverdeelstaat 2025

Hierna volgt voor alle kosten en baten een toelichting per categorie.

	Totaal	Bestuur	Afvalverwerking	Incidenteel
LASTEN				
1. Personeel	77.852	77.852		
2. Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	60.500	60.500		
3. Overige goederen en diensten	40.992	40.992		
4. Rente te betalen	17.436		17.436	
5. Rente ten gunste van WMW	12.788		12.788	
6. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723	
7. Ondersteuning Marn+	75.000			75.000
8. Onvoorzien	10.000			10.000
Totaal Lasten	351.292	179.344	86.948	85.000
BATEN				
1. Rente te ontvangen bank	0	0		
2. Rente te ontvangen ARN B.V.	227.627		227.627	
3. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723	
4. Incidentele baten	162.146			162.146
Totaal Baten	446.496	0	284.350	162.146
Exploitatiesaldo	95.204	-179.344	197.402	77.146

4.5.1 Lasten

1. Personeel (economische categorie 1.1)

Met ingang van 1 juli 2018 wordt het secretariaat en de administratie verzorgd door Dar N.V. De lasten hiervan worden hier verantwoord. De kosten zullen jaarlijks worden geïndexeerd met dezelfde index als in de reguliere contracten met de gemeenten, te weten 30% NEA-index, 40% CBS Lonen en 30% CBS Overheidsconsumptie.

2. Overige goederen en diensten (economische categorie 3.8)

Overzicht begrote kosten Overige goederen en diensten

Overige goederen en diensten	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023
Kostenpost	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Adviezen	€ 25.000	€ 25.000	€ 1.960
Accountantskosten	€ 10.687	€ 9.742	€ 9.559
Bureaunkosten	€ -	€ -	
Vergader- representatiekosten	€ 500	€ 500	€ 50
Diverse kosten	€ -	€ -	
Telefoon/internet en postverzorging	€ -	€ -	
Kosten/Onderhoud Software	€ 2.000	€ -	€ 7.021
Verzekeringen	€ 305	€ 310	€ 303
Archiefbeheer-/Inspectie	€ -	€ -	€ -
Bankkosten	€ 2.500	€ 2.750	€ 439
Totaal	€ 40.992	€ 38.302	€ 19.332

Onder adviezen is een bedrag opgenomen van €25.000 voor onderzoek. De werkelijke accountantskosten 2023 zijn geïndexeerd met de door de adviesfunctie vastgestelde indexaties 2024 en 2025. De bankkosten zijn in lijn met de verwachte werkelijke kosten begroot. Daarnaast zijn de jaarlijkse kosten voor onderhoud en hosting van de nieuwe MARN website begroot. Dit is op basis van de uitgebrachte offerte van Linku plus een zo getrouw mogelijke inschatting van overige softwarekosten. De overige kosten zijn op basis van een inschatting naar aanleiding van de werkelijke kosten begroot.

3. Bijdrage circulaire raad en cirkelstad

De bijdrage voor de circulaire raad en cirkelstad zal voor hetzelfde bedrag gecontinueerd worden tot en met 2027. Hierover is besloten door het Algemeen Bestuur in 2023. In het jaar 2026 zullen deze bijdragen opnieuw worden beoordeeld en de conclusies in de begroting 2028 en verder worden opgenomen.

3. Rente (economische categorie 5.1)

Overzicht begrote Rente

Rente lening ontvangen gelden	€	17.436
Totaal	€	17.436

Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	€	12.788
Totaal	€	12.788

4. Vereveningsbijdrage: uit te keren bedragen (economische categorie 7.5)

Overzicht begrote Vereveningsfonds Transportkosten

Vereveningsfonds transportkosten uit te keren	56.723
Totaal	56.723

5. Onvoorzien

Overzicht begrote Onvoorzien

Onvoorzien	€	10.000
Totaal	€	10.000

4.5.2 Baten

1. Renteopbrengst verkoop (economische categorie 5.1)

Met ingang van begin 2017 zijn de gronden die de MARN in eigendom had verkocht aan ARN. ARN betaalt aan MARN rente met risico-opslag. Deze wordt hier verantwoord.

Overzicht begrote Renteopbrengst verkoop gronden

Rente te ontvangen van ARN B.V.	€	227.627
Totaal	€	227.627

2. Vereveningsbijdrage transportkosten: te ontvangen bedragen (economische categorie 7.5)

De totaal te ontvangen gelden zijn exact gelijk aan de door de MARN uit te keren bedragen.

Overzicht begrote Vereveningsfonds Transportkosten

Vereveningsfonds transportkosten te ontvangen	€	56.723
Totaal	€	56.723

3. Exploitatiesaldo

Hieronder wordt het exploitatiesaldo voor 2025 geraamd. Hierbij is geen rekening gehouden met de mogelijke uitkering van een dividend door ARN B.V.

Overzicht opbouw exploitatiesaldo MARN

Product	Bedrag	
Saldo Bestuur	€	-179.344
Saldo Afvalverwerking	€	197.402
Incidenteel	€	77.146
Positief exploitatiesaldo	€	95.204

De ontvangen rente wordt jaarlijks gerealiseerd en is onderdeel van de resultaatsverdeling. Naast rente betaalt ARN ook aflossing op de geldlening. Met ARN is overeengekomen dat de geldlening over een periode van 20 jaar door haar wordt afbetaald.

4. Incidentele baten en lasten

	Begroting 2025		Begroting 2024		Rekening 2023	
Lasten	€	85.000	€	85.000	€	-
Baten	€	162.146	€	15.425	€	545.883
Saldo	€	77.146	€	69.575-	€	545.883

Dit betreft de jaarlijkse bijdrage van de gemeente West Maas en Waal aan de apparaatskosten van de MARN, welke nog tot 2026 wordt ontvangen. Daarnaast is het bedrag wat toegevoegd wordt vanuit de bestemmingsreserve in het kader van de duurzame financiering, hier opgevoerd.

De incidentele kosten bestaan uit de kosten voor de ondersteuning MARN+ en de post onvoorzien. Op het moment van het opstellen van de begroting 2025 zijn de jaarcijfers van ARN over 2023 nog niet bekend en is geen rekening gehouden met het eventueel uitkeren van dividend door ARN B.V..

Onvoorziene kosten	€	10.000
Totaal	€	10.000

5. Deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdragen	€	-
Totaal	€	-

5 MEERJARENRAMING 2026 – 202

5.1 Baten Meerjarenraming 2026 – 2028

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is uitgegaan van gelijkblijvende (o.b.v. indexering) exploitatielasten. Hierin is het besluit met betrekking tot de duurzame financiering en de benutting van de winstreserve voor de liquiditeitspositie verwerkt.

Omschrijving	geraamde baten dienstjaar 2026	geraamde baten dienstjaar 2027	geraamde baten dienstjaar 2028
Bestuur			
Totaal Bestuur	€ -	€ -	€ -
Afvalverwerking			
Rente	€ 210.910	€ 193.678	€ 175.913
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.723
Totaal Afvalverwerking	€ 267.633	€ 250.401	€ 232.636
Incidentele baten	€ -	€ -	€ -
Toevoeging vanuit bestemmingsreserve	€ 68.372	€ 91.094	€ 114.692
Totaal overige baten	€ 68.372	€ 91.094	€ 114.692
Totale baten	€ 336.005	€ 341.495	€ 347.328

5.2 Lasten Meerjarenraming 2026 – 2028

	geraamde lasten dienstjaar 2026	geraamde lasten dienstjaar 2027	geraamde lasten dienstjaar 2028
Bestuur			
Personeel	€ 81.745	€ 85.832	€ 90.124
Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500
Overige goederen en diensten	€ 43.673	€ 46.529	€ 49.572
Totaal Bestuur	€ 185.918	€ 192.861	€ 200.196
Afvalverwerking			
Rente	€ 16.145	€ 14.836	€ 13.510
Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	€ 11.849	€ 10.881	€ 9.883
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.723
Totaal Afvalverwerking	€ 84.717	€ 82.440	€ 80.116
Incidenteel			
Onvoorzien	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Ondersteuning Marn+	€ -	€ -	€ -
Totaal incidenteel	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totale lasten	€ 280.635	€ 285.302	€ 290.312
Gerealiseerd resultaat	€ 55.370	€ 56.193	€ 57.016

5.3 Meerjaren kengetallen

Kengetallen begroting	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	195%	552%	357%	437%	392%	347%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-763%	-1890%	-1250%	-1533%	-1378%	-1222%
Solvabiliteitsratio	80%	81%	82%	82%	82%	83%
Structurele exploitatieruimte	9%	9%	2%	-4%	-10%	-17%

Kengetallen:	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

5.4 Balansprognose tot en met 2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
VASTE ACTIVA						
Financiële vaste activa						
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 1.701.676	€ 1.701.676	€ 1.701.676	€ 1.701.676	€ 1.701.676	€ 1.701.676
Lening aan deelnemingen	€ 8.241.664	€ 7.716.904	€ 7.175.930	€ 6.618.238	€ 6.043.314	€ 5.450.626
Leningen aan openbare lichamen	€ 15.425	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VLOTTENDE ACTIVA						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Uitzettingen Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	€ 615.019	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vorderingen op openbare lichamen	€ 207.806	€ 15.425	€ -	€ -	€ -	€ -
Overlopende activa						
Overlopende activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Liquide middelen						
Banksaldi	€ 178.888	€ 9.350	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
TOTAAL ACTIVA	€ 10.960.478	€ 9.443.355	€ 8.927.606	€ 8.369.914	€ 7.794.990	€ 7.202.302
			€ -	€ -	€ -	€ -
VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen						
Reserves						
Resultaatreserves	€ 229.020	€ 229.020	€ 199.001	€ 294.205	€ 349.575	€ 405.768
Bestemmingsreserve "Marn+"	€ 7.914.040	€ 7.458.448	€ 6.987.985	€ 6.502.190	€ 6.000.588	€ 5.482.693
Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 621.792	€ -30.018	€ 95.204	€ 55.370	€ 56.193	€ 57.016
Voorzieningen						
Voorzieningen						
Voorziening apparaatskosten uittreden WMW	€ 30.851	€ 15.425	€ -	€ -	€ -	€ -
Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar						
Onderhandse leningen						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 1.454.448	€ 1.359.244	€ 1.262.773	€ 1.165.020	€ 1.065.966	€ 965.594
Openbare lichamen	€ 402.197	€ 374.245	€ 345.382	€ 315.579	€ 284.809	€ 253.040
Netto-vloTTende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	€ 198.457	€ 27.952	€ 28.863	€ 29.802	€ 30.771	€ 31.769
Overlopende passiva						
Rente leningen O/G	€ 9.672	€ 9.039	€ 8.397	€ 7.747	€ 7.089	€ 6.421
TOTAAL PASSIVA	€ 10.960.478	€ 9.443.355	€ 8.927.606	€ 8.369.914	€ 7.794.990	€ 7.202.302

Aan de hand van de meerjarenbegroting is ook een balansprognose opgesteld. Hier is de ontwikkeling van de balans tot en met 2028 te volgen, dit in afstemming met de provincie Gelderland. Hierbij is er gerekend met het feit dat er vanaf 2025 aan het eind van het jaar altijd €50.000 aan liquide middelen moet zijn. Tevens wordt hierin het resultaat vanaf 2024 weer jaarlijks toegevoegd aan de resultaatreserve.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5700
Extern Zaak ID	Z/24/233885
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.5
Titel	Jaarverslag leerplicht 2022–2023 Wijchen
Soort nota	Informatienota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Derks, M. (Martijn)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Informatienota voor de Gemeenteraad_wijchen
Jaarverslag Wijchen 2022–2023 DEF
Informatienota voor het College BW Wijchen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Leerplicht jaarverslag 2022-2023 Gemeente Wijchen

Datum: 11 maart 2024

Kernboodschap

Artikel 25 van de Leerplichtwet schrijft voor dat wij uw raad jaarlijks verslag uitbrengen over het gevoerde leerplichtbeleid. Dit doen wij in de vorm van bijgaand jaarverslag over het schooljaar 2022-2023.

Het doel van de leerplichtwet is het recht op onderwijs voor alle kinderen tussen 5 en 18 jaar te waarborgen. Ieder kind heeft recht op onderwijs en tegelijk de plicht om naar school te gaan. De gemeente heeft een centrale (wettelijke) rol in het toezicht op de naleving van de leerplichtwet. Die rol wordt in de praktijk uitgevoerd door de leerplichtambtenaar.

Ouders zijn er primair verantwoordelijk voor dat hun kind ingeschreven staat op een school en deze ook daadwerkelijk bezoekt.

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om toe te zien dat ouders (en vanaf 12 jaar ook de leerling) deze wettelijke verplichting naleven. Want onderwijs is een cruciale factor in de ontwikkeling van een kind tot een volwassene die volwaardig mee kan doen in de maatschappij.

Wijchen voert haar leerplichttaken zelf uit. Daarnaast zijn de werkzaamheden op het gebied van de kwalificatieplicht (16-18-jarigen die nog geen havo, vwo of MBO 2-diploma hebben) uitbesteed aan Nijmegen. Nijmegen voert voor ons ook de RMC-taken uit (jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie). Voor deze doelgroep bemoeilijkt de AVG-wetgeving het uitwisselen van gegevens, waardoor een juiste analyse minder goed mogelijk is.

Kenmerkend voor het schooljaar 2022-2023 en wat weerslag had op het onderwijs in Wijchen:

- De sporen die de coronacrisis heeft achtergelaten op het welzijn van kinderen in het voortgezet en mbo onderwijs in de vorm van minder motivatie, minder concentratievermogen, depressie en/of gedragproblematieken.
- De oorlog die nog steeds voortduurt, waardoor de tijdelijke opvang van Oekraïners langer duurt dan menigeen had verwacht. In het Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs werd veelvuldig verzuimd. Leerplicht heeft samen met haar ketenpartners extra actie ondernomen ten aanzien van deze doelgroep.

Het aantal werkprocessen van leerplicht is in 2022-2023 toegenomen t.o.v. het schooljaar daarvoor. Dit komt deels omdat samenwerking tussen scholen, leerplicht en andere ketenpartners nog steeds intensificeert. Leerlingen zijn daardoor eerder in beeld. Daarnaast is deze stijging deels te wijten aan het feit dat de verzuimregistratie tijdens de Coronajaren minder goed werd bijgehouden en verzuim minder in beeld was (door o.a. sluiten scholen en online lessen).

Eerdere besluiten

Niet van toepassing

Toelichting**Toelichting**

Met betrekking tot schooljaar 2022-2023 zijn de volgende aandachtspunten te benoemen:

De leerplichtambtenaren pakken alle meldingen op die zij ontvangen vanuit scholen, de GGD of het Sociaal Team over leerlingen die verzuimen. Dit doen zij middels de landelijke Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Opgesteld door het Openbaar Ministerie met bureau Halt, de Raad voor de Kinderbescherming, Ingrado en de VNG. Vanaf het schooljaar 2022-2023 is de regionale pilot ziekteverzuim overgegaan in het programma Aanpak ziekteverzuim VO waarin naast het onderwijs en de gemeente ook de GGD participeert. In schooljaar 2023-2024 loopt deze aanpak door met aansturing vanuit het regionale programma Jongeren van School naar Werk (JNSOW).

De uitvoering van de leerplichttaken voor kwalificatieplichtigen is voor Wijchen uitbesteed aan Bureau Leerrecht Nijmegen. Om AVG-technische redenen kunnen zij geen gegevens (meer) van onze leerlingen verstrekken die tot personen terug te herleiden zijn. Dit bemoeilijkt het genereren van de juiste cijfers voor deze groep voor Wijchen. T.b.v. dit jaarverslag is een zo goed mogelijk gefundeerde inschatting gemaakt van de cijfers. Veel van deze cijfers zijn overigens integraal opgenomen in de totale leerplichtcijfers.

Het aantal werkprocessen van leerplicht is in schooljaar 2022-2023 toegenomen t.o.v. het schooljaar daarvoor. In het schooljaar 2022-2023 heeft leerplicht 338 werkprocessen in behandeling genomen, een stijging van 42,6 % ten opzichte van het vorige schooljaar. Deze stijging kan verklaard worden door de volgende factoren:

1. De samenwerking tussen scholen en leerplicht intensificeert nog steeds en de zichtbaarheid van de leerplichtambtenaar neemt toe. Dit heeft als resultaat dat scholen adequater en sneller melden. Ook wordt leerplicht eerder ingeschakeld bij zorgen rondom leerlingen zonder dat er al sprake is van te veel verzuim. Dit zien we terug in 26 werkprocessen waarin de nadruk ligt op zorg, bemiddeling en advies.
2. De verzuimregistratie werd tijdens de Coronajaren minder goed bijgehouden, verzuim was minder in beeld (door o.a. sluiten scholen en online lessen).
3. De coronacrisis heeft sporen achtergelaten op het welzijn van kinderen in het voortgezet en mbo onderwijs in de vorm van minder motivatie, minder concentratievermogen, depressie en/of gedragproblematieken. Hierdoor ontstaat meer verzuim.
4. Het is niet uit te sluiten dat een aantal kwalificatieplichtige leerlingen in verband met AVG-beperkingen dubbel is geteld, waardoor het totaal wat hoger uitvalt.
5. Het feit dat de oorlog nog steeds voortduurt, waardoor de tijdelijke opvang van Oekraïners langer duurt dan menig een had verwacht. In het Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs werd veelvuldig verzuimd. Leerplicht heeft samen met haar ketenpartners extra actie ondernomen ten aanzien van deze doelgroep.
6. Thuiszitters zijn leerplichtige leerlingen die wel ingeschreven staan bij een school maar om uiteenlopende redenen niet naar school gaan. Er is een toename te merken van leerlingen die door ziekte (langdurig) thuiszitten. Hier ligt geen

wettelijke leerplichttaak, deze leerlingen zijn vaak wel in beeld bij de jeugdarts en/of het samenwerkingsverband. Waar nodig sluit de leerplichtambtenaar in een preventief kader.

Gevolgen

De cijfers en de analyse van deze cijfers over het schooljaar 2022-2023 leiden niet tot directe beleidswijzigingen.

Communicatie

Alle Wijchense scholen zijn in schooljaar 2022-2023 door de leerplichtambtenaren bezocht, hierdoor ontstaan korte lijntjes in de samenwerking en communicatie.

Er zijn leerplichtfolders, ook in Engels/Oekraïens) beschikbaar rondom schoolverzuim/andere leerplichtzaken en voor rondom schoolverlof. De folders helpen de leerplichtambtenaren en de andere ketenpartners bij het uitleggen van alle leerplicht gerelateerde rechten en plichten aan vluchtelingen en immigranten.

Het leerplichtjaarverslag 2022-2023 is reeds toegestuurd aan de scholen, de samenwerkingspartners en de regiogemeenten.

Uitvoering of Vervolgstappen

Niet van toepassing

Bespreking AVG-beperking voor het uitwisselen van gegevens over kwalificatie plichtige leerlingen agenderen voor het regionale portefeuillehouders overleg

Geheimhouding

Niet van toepassing

Leerplicht jaarverslag 2022-2023

Impact Coronacrisis merkbaar

Nadat voorgaande schooljaren in het teken stonden van grote maatschappelijke aangrijpende gebeurtenissen, waaronder de Coronacrisis en het uitbreken van de oorlog in Oekraïne, gingen we in 2022-2023 terug naar het normale leven. Relatief gesproken dan, want de pandemie heeft bij veel leerlingen diepe sporen achtergelaten. Daarnaast duurt de Russisch-Oekraïense oorlog nog steeds voort, waardoor de tijdelijke opvang van Oekraïners langer duurt dan menigene had verwacht.

De impact van de Coronacrisis is nog duidelijk merkbaar. Veel kinderen in het voortgezet onderwijs kampen met een verlaagd concentratievermogen, minder motivatie en depressie. Dit beeld wordt ook in onze gemeente herkend. Daarnaast valt ook een toename in gedragsproblematiek op. De pandemie was daarnaast ook zwaar voor veel mbo-studenten. Ook voor deze groep kan worden vastgesteld dat het flinke impact heeft gehad op hun welzijn en hun motivatie voor onderwijs.

Verder bleek dat onder de Oekraïense jongeren op het Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs er veelvuldig werd verzuimd. Daarom heeft afdeling Leerplicht samen met haar ketenpartners extra actie ondernomen ten aanzien van deze doelgroep.

In dit jaarverslag informeren wij u over de uitvoering van de leerplichttaken in schooljaar 2022-2023 en de resultaten daarvan. Ik wens u veel plezier bij het lezen ervan.

Martijn Derks,
Wethouder Onderwijs gemeente Wijchen

Leerplicht, hoe werkt het?

Het doel van de leerplichtwet is het recht op onderwijs voor alle kinderen tussen 5 en 18 jaar te waarborgen. Ieder kind heeft recht op onderwijs en tegelijk de plicht om naar school te gaan. Jongeren die elke dag naar school gaan, werken aan hun toekomst!

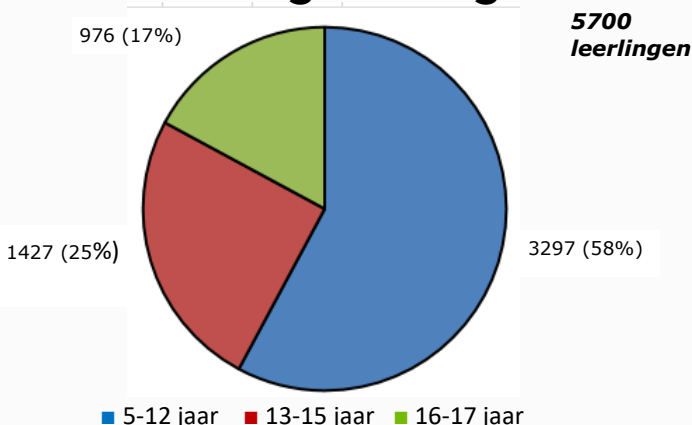
De gemeente heeft een centrale (wettelijke) rol in het toezicht op de naleving van de leerplichtwet. Die rol wordt in de praktijk uitgevoerd door de leerplichtambtenaar. Dit doen de leerplichtambtenaren door alle jongeren tussen de 5 en 18 jaar een passend traject aan te bieden met onderwijs op de eerste plaats. Pas als onderwijs niet mogelijk is, wordt er gekeken naar andere vormen van participatie, dagbesteding of zorg. Maatwerk kan alleen gerealiseerd worden door een goede samenwerking met scholen en andere ketenpartners, waarbij we niet praten over, maar juist mét leerling en ouders.

Essentieel hierbij is om zo snel mogelijk in beeld te komen, zodat er door preventief handelen escalatie van problemen voorkomen kan worden. Bij zwaardere problematiek wordt er opgeschaald naar de benodigde hulpverlening.

In Wijchen is er een goede samenwerking tussen leerplicht en de scholen, GGD-artsen en samenwerkingsverbanden en het Sociaal Team. Door samen te werken aan een vroegtijdige signalering en de bijbehorende interventies kunnen we leerlingen en hun ouders helpen waar nodig.

Gaandeweg verschuift het accent steeds meer van leerplicht naar leerrecht. Ieder kind heeft recht op onderwijs en de leerplichtambtenaar is er om dat recht te beschermen. Deze veranderende visie zorgt ervoor dat de focus niet meer alleen op ouders en kind ligt, maar ook op het onderwijs en de partners. Samen moeten we immers het recht op onderwijs helpen borgen.

Verdeling leerlingen

Leerplicht-kwalificatieplicht

Een kind is volledig leerplichtig vanaf 5 jaar tot aan het einde van het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Aansluitend op de volledige leerplicht volgt de kwalificatieplicht. Bureau Leerrecht Nijmegen voert de kwalificatieplicht uit voor leerlingen die in Wijchen wonen.

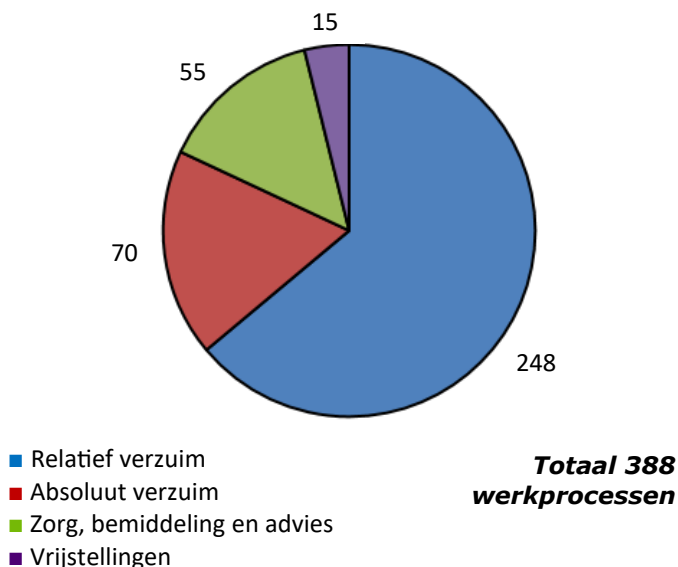
De kwalificatieplicht loopt door tot de leerling 18 jaar wordt of stopt wanneer de leerling een startkwalificatie heeft. Een startkwalificatie is een HAVO- of VWO- diploma, of een diploma op minimaal MBO-2 niveau.

Werkprocessen algemeen

De school is wettelijk verantwoordelijk voor het melden van alle soorten ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waarin de betreffende leerling woont. Het is dus erg belangrijk dat verzuim (ook het te laat komen) goed door school wordt geregistreerd. Alleen zo ontstaat er inzicht in verzuimgedrag en is er een goede basis om actie te ondernemen. Wanneer leerplicht een verzuimmelding van een school ontvangt, wordt er een werkproces opgestart. Een werkproces wordt pas afgesloten als het ongeoorloofde verzuim is gestopt.

Er zijn verschillende soorten verzuim, namelijk absoluut verzuim (niet ingeschreven op een school) en relatief verzuim (wel ingeschreven op een school, maar sprake van ongeoorloofd verzuim). Onder relatief verzuim valt luxe verzuim (leerling is, zonder toestemming van school op vakantie) en signaalverzuim (verzuim is gerelateerd aan zorg).

Soorten werkprocessen

Werkprocessen

In het schooljaar 2022-2023 hebben de leerplichtambtenaren van Wijchen 388 werkprocessen behandeld. Dit is een stijging van 42,6% in vergelijking met het vorige schooljaar (was 272). De stijging geldt voor alle processen.

De stijging bij het proces 'Relatief verzuim' (van 186 naar 248; 33,3%). Deze stijging is deels te wijten aan het feit dat tijdens de Coronajaren de cijfers juist lager uitvielen. Dit kwam doordat de scholen meermaals sloten en er lange tijd online les werd gegeven. Verzuim was daardoor minder goed in beeld bij scholen en/of werd niet (goed) geregistreerd. Het aantal werkprocessen ligt nu niet alleen weer op het niveau van vóór de Coronapandemie, maar zelfs daarboven. Dit is toe te schrijven aan de steeds betere samenwerking met scholen en andere ketenpartners. Leerlingen komen daardoor eerder in beeld. Daarnaast zijn de cijfers naar verwachting ook hoger uitgevallen vanwege de nasleep van de pandemie (weerslag op welzijn en motivatie jongeren). Verder is het ook niet uit te sluiten dat een aantal kwalificatieplichtige leerlingen dubbel is geteld, waardoor het totaal wat hoger uitvalt (zie toelichting 'Cijfers kwalificatieplichtigen' hiernaast).

Daarnaast is er een stijging te zien bij het proces 'Zorg, bemiddeling en advies', dat van 30 naar 55 casussen steeg (83,3%). Hierbij is geen sprake van ongeoorloofd schoolverzuim, maar is de leerplichtambtenaar (preventief) betrokken geweest. Bijvoorbeeld in het kader van passend onderwijs, bemiddeling tussen school en ouders of het preventief aansluiten bij een MDO ingeval van een zieke leerling. In werkelijkheid ligt dit cijfer overigens hoger, omdat vanwege AVG-wetgeving er bij het geven van advies veelal niets mag worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem. De toename van dit proces wijst erop dat de inspanningen van leerplicht om zich goed zichtbaar, bereikbaar en toegankelijk op te stellen, zijn vruchten afwerpen.

Het proces absoluut verzuim is gestegen van 47 naar 70 (48,9%). In de meeste gevallen bleken de leerlingen wél op een school te zitten, maar heeft de school de inschrijving niet (of niet goed/niet tijdig) bij DUO gemeld.

Het proces 'Vrijstellingen' is gestegen van 9 naar 15 (66,7%). Dit is procentueel weliswaar een flinke stijging, maar in absolute cijfers valt dit binnen het normale bereik van fluctuaties.

De leerplichtambtenaren van Wijchen zijn bij 6,8% van de leerplichtige leerlingen (5 tot 18 jaar) betrokken geweest. Dat is een stijging ten opzichte van vorig schooljaar (was 4,7%). Deze stijging is een logisch gevolg van het toegenomen aantal verzuimmeldingen en de toename van andere werkprocessen.

De helft (49,5%) van de processen betreft leerlingen binnen het voortgezet onderwijs. Relatief verzuim komt het meest voor (63,9%). In verreweg de meeste gevallen stopte het ongeoorloofd schoolverzuim na een officiële waarschuwing.

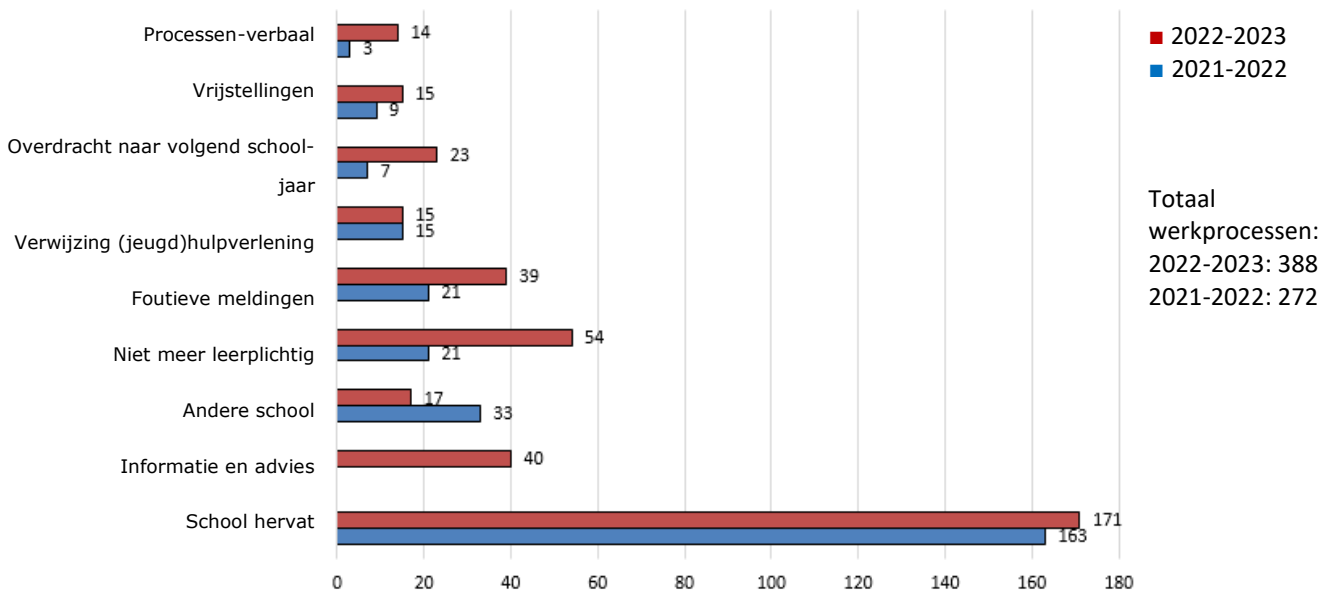
Een werkproces wordt pas afgesloten als het ongeoorloofd verzuim is gestopt of als er een vrijstelling is afgegeven. In veel gevallen heeft de leerling de schoolgang hervat, zonder dat er opschaling nodig was. Opschaling is bijvoorbeeld een verwijzing naar zorg of handhaving. Menigmaal bleek er al een hulptraject te lopen. In die gevallen werkten leerplicht en hulpverleningsinstanties zoveel mogelijk samen.

Cijfers kwalificatieplichtigen

De uitvoering van de leerplichttaken voor de kwalificatieplichtigen is door de WDW uitbesteed aan Bureau Leerrecht Nijmegen (voorheen Bureau Leerplicht Nijmegen). Dit bureau heeft te kennen gegeven dat zij om AVG-technische redenen geen gegevens (meer) van onze leerlingen verstrekken die tot personen terug te herleiden zijn. Dit bemoeilijkte het genereren van de juiste cijfers voor deze groep aanzienlijk.

De leerplichtambtenaren hebben ten behoeve van dit jaarverslag een zo goed mogelijk gefundeerde inschatting gemaakt van de cijfers rondom deze groep jongeren. Veel van deze cijfers zijn overigens integraal opgenomen in de totale leerplichtcijfers.

Soorten uitstroom van de werkprocessen

Uitstroom werkprocessen

In bovenstaand grafiek leest u op welke manier of waarom de werkprocessen zijn afgesloten. Omdat in het vernieuwde leerlingenvolgsysteem(JVS3) de officiële waarschuwingen niet meer worden meegerekend als 'handhaving', zijn bij de oude cijfers van dit proces (2021-2022) alleen de processen-verbaal (inclusief Halt) meegerekend. De waarschuwingen die in dat jaar zijn afgegeven (78) zijn nu toegevoegd aan het werkproces 'school hervat'. Dat is onzes inziens een correcte overheveling, aangezien na een afgegeven waarschuwing vrijwel alle jongeren hun schoolgang (weer) hervatten. Op deze wijze zijn de cijfers van 2021-2022 goed vergelijkbaar met de nieuwe cijfers.

Voor uitstroom 'informatie en advies' zijn voor het schooljaar 021-2022 geen gegevens beschikbaar, omdat dit een nieuw uitstroombproces betreft.

Handhaving

Een groot deel van de interventies door leerplicht wordt goed afgesloten met heldere afspraken, die ertoe leiden dat de leerling weer naar school gaat. Maar wanneer deze afspraken niet tot het gewenste resultaat leiden, kan de leerplichtambtenaar overwegen om handhavend op te treden.

In 2022-2023 werden er in totaal 14 processen-verbaal opgemaakt (schooljaar 2021-2022: 3). Het aantal grote processen-verbaal ligt daarmee weer op het niveau van vóór de pandemie. Er werden wel wat meer leerlingen naar Bureau Halt verwezen, maar deze fluctuaties zijn normaal.

■ Vijf leerlingen zijn verwezen naar Bureau Halt. Daarvan waren er drie volledig leerplichtig en twee kwalificatieplichtig. Halt is een straf op maat. Een jongere komt dan niet direct in aanraking met het Openbaar Ministerie.

■ Negen keer is er proces-verbaal opgemaakt wegens aanhoudend verzuim of luxeverzuim. Justitie bepaalt dan welke strafmaat er volgt. Drie van deze processen-verbaal werden opgemaakt tegen leerplichtige jongeren en/of ouders en zes processen-verbaal tegen kwalificatieplichtige jongeren en/of ouders.

(Beleids)ontwikkelingen

■ Gemeente Nijmegen heeft te kennen gegeven dat zij om AVG-technische redenen geen gegevens (meer) van onze leerlingen verstrekken die tot personen terug te herleiden zijn. Dit punt zal door de wethouders in het regionale portefeuillehoudersoverleg worden besproken, zodat in de toekomst een passende overeenkomst kan worden verkregen. Daarnaast zal de beleidsmedewerker dit punt inbrengen in de regionale werkgroep AVG als thema om nader uit te werken.

■ De leerplichtambtenaren van de WDW hebben twee leerplichtfolders gemaakt: één folder rondom schoolverzuim en andere leerplichtzaken en één folder specifiek voor schoolverlof. De folders zijn naar het Engels vertaald, omdat deze taal wereldwijd wordt gesproken. En daarnaast zijn de folders naar het Oekraïens vertaald. De folders helpen de leerplichtambtenaren en de andere ketenpartners bij het uitleggen van alle leerplicht gerelateerde rechten en plichten aan vluchtelingen en immigranten.

■ Alle Wijchense scholen zijn in schooljaar 2022-2023 weer door de leerplichtambtenaren van Wijchen bezocht. De directies, zorgcoördinatoren (of intern begeleiders) en de leerplichtambtenaren leren elkaar hierdoor beter kennen, wat kortere lijntjes oplevert. Deze bezoeken worden elk schooljaar ingepland.

MAS: pas toe of leg uit

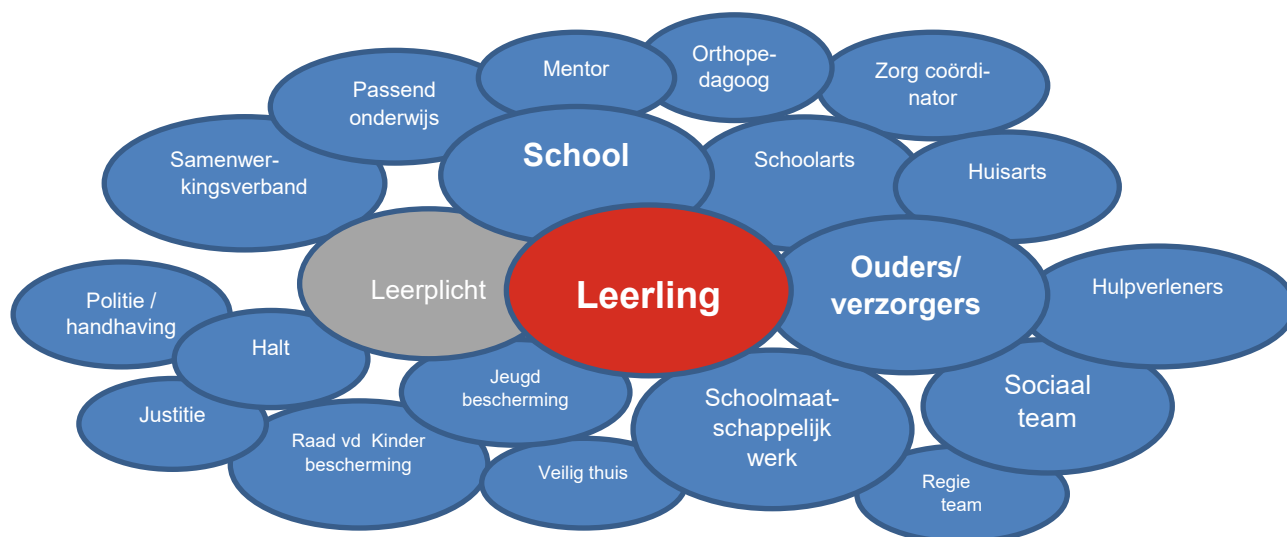
Om het verzuim methodisch meer preventief aan te kunnen pakken, heeft de branche organisatie Ingrado, Halt, het OM en de Raad voor de Kinderbescherming de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld. Dit vanuit de volgende gedeelde visie:

- het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma;
- vroegtijdige inzet van (jeugd)hulpverlening bij verzuim;
- ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim;
- de aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus.

Dit betekent dat de rol van de leerplichtambtenaar ook anders is. Wanneer er sprake is van verzuim, ontvangt de leerplichtambtenaar een melding van school of worden door ouders betrokken. Vervolgens nodigt de leerplichtambtenaar ouders, leerling en eventueel school uit voor een gesprek. Op basis van de uitkomst van het gesprek zijn er op grond van de MAS verschillende opties mogelijk:

- doorverwijzing vrijwillige (jeugd)hulpverlening bij de wijkteams;
- Halt-straft schoolverzuim;
- drang/dwang in een civiel kader (opschaling binnen de (jeugd)hulpverlening);
- dwang in een strafrechtelijk kader (proces-verbaal).

De keuze van de route helpt om een goede aanpak te maken die aansluit op het probleem en ingaat op de achtergrond van het verzuim. Op deze manier voorkom je verdere escalatie en zwaardere hulpverlening op termijn. De nadruk komt hiermee nog meer op preventie te liggen. Het doel is het creëren van een gezamenlijk plan met als doel het beste voor de leerling.

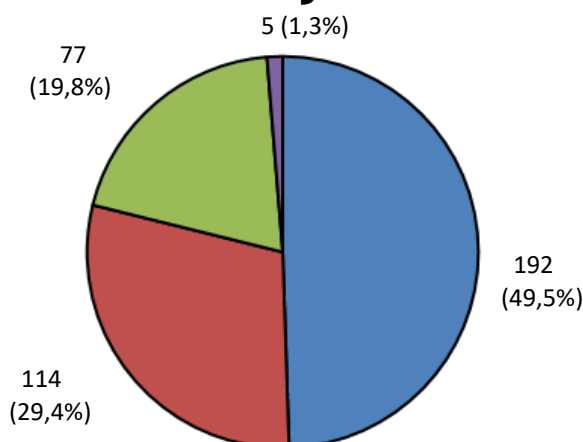
Samenwerking essentieel

Het adequaat aanpakken van schoolverzuim is onmogelijk zonder een goede samenwerking met alle betrokkenen. De oorzaken van verzuimgedrag zijn verschillend. Dit kan liggen bij de leerling zelf, op school, in het gezin of er is sprake van een combinatie van factoren. De leerplichtambtenaar onderzoekt wat de achterliggende oorzaak is. Hiervoor voert de leerplichtambtenaar altijd gesprekken met de leerling en ouder(s), maar ook met school en betrokken netwerkpartners om dit beeld compleet te maken. Zo kan de onderliggende problematiek voor het verzuim gezamenlijk aangepakt worden.

Samen met de leerling, ouders en netwerkpartners wordt oplossingsgericht gewerkt, zodat het de leerling lukt om de schoolgang weer op te pakken.

In het schema rechts is te zien hoe de verhoudingen liggen tussen het aantal behandelende werkprocessen in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs (MBO).

Verdeling processen per onderwijssoort

- Voorgezet (speciaal) onderwijs (VO/VSO)
- Middelbaar beroepsonderwijs (MBO)
- Primair onderwijs/speciaal onderwijs (BO/SO)
- Onbekend.

Nagelaten sporen

Schooljaar 2022-2023 is het jaar waarin we allemaal weer opkrabbelden van de Coronacrisis. De pandemie heeft echter merkbare sporen achtergelaten. Menig VO-leerling kampt namelijk nog met een verlaagd concentratievermogen en motivatie. Daarnaast worden in de nasleep van Corona neerslachtigheid en gedragsproblemen gesignaleerd. Dit sluit aan bij het landelijk beeld. Ook voor de MBO-leerlingen viel het niet mee om te herstellen. Sommigen hadden langdurig onderwijs op afstand gevolgd en dat had een zware wissel op het welzijn en de motivatie van deze jongeren getrokken.

En dan was er nog de oorlog in Oekraïne, die onverminderd door woedde. De opvang van gevluchte Oekraïners bleek daardoor minder tijdelijk dan aanvankelijk gedacht. Tegen het eind van het schooljaar werd duidelijk dat het Pontem College 2* kampte met frequent schoolverzuim onder hun leerlingen. De school signaleerde dat veel van hun leerlingen niet gemotiveerd waren om naar school te gaan en dat ze weinig meerwaarde zagen in het leren van de Nederlandse taal. Dit beeld zagen we ook terug bij hun Wijchense leerlingen.

Aanvankelijk hadden de leerplichtambtenaren de opdracht gekregen zich terughoudend op te stellen voor wat betreft het handhaven van de leerplichtwet bij de Oekraïense leerlingen, maar allengs werd duidelijk dat er geen sprake meer was van een kortstondige situatie. De leerplichtambtenaren van Wijchen hadden al in het eerste helft van het schooljaar voorlichting gegeven op het Pontem College 2 en aan het eind van het schooljaar werd besloten om de leerlingen nogmaals voor te lichten. Dit werd opgepakt door het Pontem College 2 zelf in samenwerking met een leerplicht- c.q. kwalificatieplichtmedewerker van Bureau Leerrecht Nijmegen (mede namens de regio). Ouders en jongeren werd uitgelegd dat schoolgang in Nederland verplicht is en dat ook voor vluchtelingen uit Oekraïne geldt dat de leerplichtambtenaren werken volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Daarnaast sluit sinds kort een medewerker van het Pontem College 2 periodiek aan bij het Regionaal Overleg Leerplicht, zodat deze groep extra goed in beeld blijft. Al deze acties lijken inmiddels hun vruchten af te werpen.

In oktober 2022-2023 werd het leerlingenvolgsysteem vernieuwd. JVS3 biedt meer mogelijkheden dan JVS2 en is beter afgestemd op de MAS. De invoering verliep helaas minder probleemloos dan gehoopt; veel fouten (onder meer in de briefsjablonen) moesten in de maanden daarna worden rechtgezet.

Na bijna een jaar werken met dit nieuwe systeem oordelen de leerplichtambtenaren van de WDW dat de inrichting van het systeem en de beperkingen van inzage- en verwerkingsrechten (vooral nog) leiden tot minder gebruikersgemak, minder administratief overzicht en minder uitvoerend en cijfermatig inzicht.

*Pontem College 2: Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs (ISK), Nijmegen, locatie Oekraïners.

Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerplichtige leerlingen die zonder geldige reden (of een vrijstelling) de school voor vier weken of langer niet bezoeken.

In Wijchen hebben we in schooljaar 2022-2023 één keer met een wettelijke thuiszitter te maken gehad. Inmiddels gaat deze jongere weer naar school.

Naast deze thuiszitters zitten er ook leerlingen thuis door ziekte. De leerplichtambtenaren van Wijchen merken een toename van leerlingen die door ziekte (langdurig) thuiszitten. Hier ligt geen wettelijke leerplichttaak, maar deze leerlingen zijn vaak wel in beeld bij de jeugdarts en/of het samenwerkingsverband. Waar nodig sluit de leerplichtambtenaar in een preventief kader (met toestemming van ouders) bij zulke casussen aan.

Aanpak ziekteverzuim

De Medische Advisering Ziekgemelde Leerling (M@ZL) was een landelijke aanpak, ontwikkeld door de GGD en scholen. Het was een project om ziekteverzuim vroegtijdig te signaleren en te begeleiden. De M@ZL is inmiddels opgegaan in de 'Aanpak Ziekteverzuim VO', met als doel het proces ziekteverzuim effectiever en efficiënter te maken.

In de regio Rijk van Nijmegen zijn nog steeds pilots gaande met deze 'Aanpak Ziekteverzuim VO'. Hieraan doen onder andere de twee scholen uit Wijchen mee die voorheen deelnamen aan de M@ZL-pilots.

Door de coronapandemie is de pilot verlengd. De huidige scholen hebben buddyscholen gezocht om dezelfde methode te gebruiken. Pax Christi College in Druten heeft via die weg de afgelopen twee schooljaren ook meegedraaid met dit pilottraject. De leerplichtambtenaren participeren hier ook in. Als de pilots succesvol blijken, zullen de basisscholen in de regio naar verwachting ook aansluiten bij deze aanpak.

Onderwijszorgarrangementen

De combinatie van onderwijs en zorg wordt landelijk nogal eens als een belemmering ervaren. Door de (financiële) schotten krijgen kwetsbare jongeren niet altijd het meest optimale onderwijszorgarrangement. Daarom is Adviesbureau BMC in opdracht van de ministeries van OCW en VWS met proeftuinen gestart, die in 2023 vervolgens zullen doorlopen in een experiment. De resultaten hiervan zullen de basis vormen voor het wijzigen van de wet- en regelgeving op dit vlak.

Vrijstellingen

In schooljaar 2022-2023 heeft afdeling Leerplicht de volgende beroepen op c.q. aanvragen voor een vrijstelling voor Wijchense leerlingen ontvangen:

- Zeven beroepen op vrijstelling op grond van de lichamelijke en/of psychische ongeschiktheid van de jongere om onderwijs te volgen (art. 5 onder a Lpw). De beroepen voldeden aan de eisen van de wet, waarna de vrijstellingen van rechtswege tot stand kwamen. Zes van deze jongeren waren volledig leerplichtig, één was kwalificatieplichtig.
- Drie beroepen op vrijstelling op grond van artikel 5 onder b Lpw. Het betrof twee basisschoolleerlingen uit één gezin en nog een basisschoolleerling uit een ander gezin. Ouders hadden een beroep gedaan op vrijstelling van de inschrijving aan een school omdat zij bezwaren hadden tegen de richting van het onderwijs van alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen. De beroepen voldeden aan de eisen van de wet, waarna de vrijstelling van rechtswege tot stand kwam.
- Twee beroepen op vrijstelling op grond van artikel 5 onder c. Het betrof twee kwalificatieplichtige jongeren die officieel (volgens de BRP) in Nederland wonen, maar in het buitenland naar school gaan. De beroepen voldeden aan de eisen van de wet, waarna de vrijstellingen van rechtswege tot stand kwamen.
- Drie keer is er een vrijstelling afgegeven aan de ouders van een kwalificatieplichtige leerling, omdat de jongere aantoonbaar op andere wijze voldoende onderwijs genoot (art. 15 Lpw).

Een aanvraag voor extra vakantieverlof of aanvragen voor bijzonder verlof moeten ouders bij school neerleggen. De directeur neemt hierin een besluit.

Uit het voorgaande blijkt dat het aantal vrijstellingen op lichamelijke en/of psychische gronden flink is gestegen (van twee naar zeven). Bij hun beroep op vrijstelling moeten ouders een verklaring toevoegen van een onafhankelijke arts (dus niet de behandelende arts), waaruit blijkt dat het kind ongeschikt is om onderwijs te volgen. Bovendien wordt het samenwerkingsverband betrokken om er zeker van te zijn dat er zelfs met de meest vergaande aanpassingen of ondersteuning geen passend onderwijs mogelijk is.

Passend onderwijs

Sommige leerlingen hebben extra zorg nodig of zijn niet in staat om volledig onderwijs te volgen. Dan is het belangrijk om te kijken wat leerlingen wél kunnen. Het samenwerkingsverband adviseert scholen in het kader van passend onderwijs en scholen kunnen extra ondersteuning bieden. De rol van de leerplichtambtenaar is in deze om te kijken of het recht op onderwijs gewaarborgd wordt.

Naast de extra ondersteuning die scholen kunnen bieden, zijn er toch leerlingen die door hun specifieke zorgvraag een andere vorm van onderwijs ontvangen, bijvoorbeeld onderwijs in combinatie met een behandeling of dagbesteding.

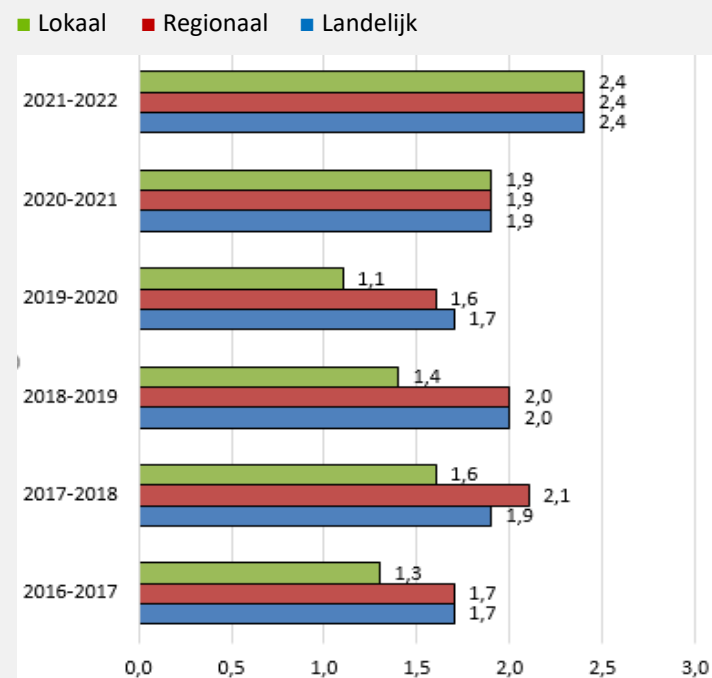
Voortijdig schoolverlaters

Wanneer een leerling de school zonder een startkwalificatie verlaat en ook niet doorstroomt naar een andere vorm van onderwijs, wordt er gesproken van een voortijdig schoolverlater (VSV'er). Verschillende factoren (bijvoorbeeld middelengebruik, psychische en/of lichamelijke problematiek, problemen in de opvoedsituatie, beïnvloeding van leeftijdsgenoten, conflictsituaties op school, motivatieproblemen) zijn risico's voor schoolverzuim en vergroten de kans dat jongeren voortijdig de school verlaten.

Wijchen telde in schooljaar 2021-2022 79 nieuwe VSV'ers. Daarmee is het percentage ten opzichte van 2020-2021 gestegen van 1,9% naar 2,4%. Wijchen volgt daarmee de regionale en landelijke trend. Landelijk en regionaal steeg het aantal nieuwe VSV'ers namelijk ook van 1,9% naar 2,4%. Van de in totaal 79 voortijdig schoolverlaters in Wijchen kwamen er 11 uit het voortgezet onderwijs en 67 uit het MBO (en 1 onbekend). In vrijwel alle gevallen ging het om jongeren tussen 18 en 23 jaar. Uit een brief van de minister aan de Tweede Kamer blijkt dat de stijging drie hoofdoorzaken heeft:

- In de winter van studiejaar 2021-2022 sloot het mbo grotendeels en werd er online les gegeven. Hierdoor verloren veel studenten hun motivatie.
- In 2019-2020 en 2020-2021 werd er vanwege de pandemie soepeler omgegaan met cijfers en het afgeven van een diploma. Daardoor zijn meer leerlingen en studenten overgaan dan gebruikelijk. Veel van deze studenten zijn alsnog uitgevallen.
- De krappe arbeidsmarkt verleide veel studenten om werk boven school te verkiezen.

Daarnaast zijn er structurele oorzaken van uitval, zoals persoonlijke problemen, verkeerde studiekeuze, ontbreken van de juiste begeleiding en overstap van school naar werk.

De VSV-cijfers over schooljaar 2022-2023 zijn op dit moment nog niet beschikbaar.

(Percentages op één cijfer achter de komma afgerond).

Informatienota voor het College van B&W

Onderwerp: Leerplicht jaarverslag 2022-2023 Gemeente Wijchen

Datum: 14 mei 2024

Kernboodschap

Artikel 25 van de Leerplichtwet schrijft voor dat wij uw raad jaarlijks verslag uitbrengen over het gevoerde leerplichtbeleid. Dit doen wij in de vorm van bijgaand jaarverslag over het schooljaar 2022-2023.

Het doel van de leerplichtwet is het recht op onderwijs voor alle kinderen tussen 5 en 18 jaar te waarborgen. Ieder kind heeft recht op onderwijs en tegelijk de plicht om naar school te gaan. De gemeente heeft een centrale (wettelijke) rol in het toezicht op de naleving van de leerplichtwet. Die rol wordt in de praktijk uitgevoerd door de leerplichtambtenaar.

Ouders zijn er primair verantwoordelijk voor dat hun kind ingeschreven staat op een school en deze ook daadwerkelijk bezoekt.

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om toe te zien dat ouders (en vanaf 12 jaar ook de leerling) deze wettelijke verplichting naleven. Want onderwijs is een cruciale factor in de ontwikkeling van een kind tot een volwassene die volwaardig mee kan doen in de maatschappij.

Wijchen voert haar leerplichttaken zelf uit. Daarnaast zijn de werkzaamheden op het gebied van de kwalificatieplicht (16-18-jarigen die nog geen havo, vwo of MBO 2-diploma hebben) uitbesteed aan Nijmegen. Nijmegen voert voor ons ook de RMC-taken uit (jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie). Voor deze doelgroep bemoeilijkt de AVG-wetgeving het uitwisselen van gegevens, waardoor een juiste analyse minder goed mogelijk is.

Kenmerkend voor het schooljaar 2022-2023 en wat weerslag had op het onderwijs in Wijchen:

- De sporen die de coronacrisis heeft achtergelaten op het welzijn van kinderen in het voortgezet en mbo onderwijs in de vorm van minder motivatie, minder concentratievermogen, depressie en/of gedragproblematieken.
- De oorlog die nog steeds voortduurt, waardoor de tijdelijke opvang van Oekraïners langer duurt dan menigeen had verwacht. In het Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs werd veelvuldig verzuimd. Leerplicht heeft samen met haar ketenpartners extra actie ondernomen ten aanzien van deze doelgroep.

Het aantal werkprocessen van leerplicht is in 2022-2023 toegenomen t.o.v. het schooljaar daarvoor. Dit komt deels omdat samenwerking tussen scholen, leerplicht en andere ketenpartners nog steeds intensificeert. Leerlingen zijn daardoor eerder in beeld. Daarnaast is deze stijging deels te wijten aan het feit dat de verzuimregistratie tijdens de Coronajaren minder goed werd bijgehouden en verzuim minder in beeld was (door o.a. sluiten scholen en online lessen).

Eerdere besluiten

Niet van toepassing

Toelichting

Met betrekking tot schooljaar 2022-2023 zijn de volgende aandachtspunten te benoemen:

De leerplichtambtenaren pakken alle meldingen op die zij ontvangen vanuit scholen, de GGD of het Sociaal Team over leerlingen die verzuimen. Dit doen zij middels de landelijke Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Opgesteld door het Openbaar Ministerie met bureau Halt, de Raad voor de Kinderbescherming, Ingrado en de VNG. Vanaf het schooljaar 2022-2023 is de regionale pilot ziekteverzuim overgegaan in het programma Aanpak ziekteverzuim VO waarin naast het onderwijs en de gemeente ook de GGD participeert. In schooljaar 2023-2024 loopt deze aanpak door met aansturing vanuit het regionale programma Jongeren van School naar Werk (JNSOW).

De uitvoering van de leerplichttaken voor kwalificatieplichtigen is voor Wijchen uitbesteed aan Bureau Leerrecht Nijmegen. Om AVG-technische redenen kunnen zij geen gegevens (meer) van onze leerlingen verstrekken die tot personen terug te herleiden zijn. Dit bemoeilijkt het genereren van de juiste cijfers voor deze groep voor Wijchen. T.b.v. dit jaarverslag is een zo goed mogelijk gefundeerde inschatting gemaakt van de cijfers. Veel van deze cijfers zijn overigens integraal opgenomen in de totale leerplichtcijfers.

Het aantal werkprocessen van leerplicht is in schooljaar 2022-2023 toegenomen t.o.v. het schooljaar daarvoor. In het schooljaar 2022-2023 heeft leerplicht 338 werkprocessen in behandeling genomen, een stijging van 42,6 % ten opzichte van het vorige schooljaar. Deze stijging kan verklaard worden door de volgende factoren:

1. De samenwerking tussen scholen en leerplicht intensificeert nog steeds en de zichtbaarheid van de leerplichtambtenaar neemt toe. Dit heeft als resultaat dat scholen adequater en sneller melden. Ook wordt leerplicht eerder ingeschakeld bij zorgen rondom leerlingen zonder dat er al sprake is van te veel verzuim. Dit zien we terug in 26 werkprocessen waarin de nadruk ligt op zorg, bemiddeling en advies.
2. De verzuimregistratie werd tijdens de Coronajaren minder goed bijgehouden, verzuim was minder in beeld (door o.a. sluiten scholen en online lessen).
3. De coronacrisis heeft sporen achtergelaten op het welzijn van kinderen in het voortgezet en mbo onderwijs in de vorm van minder motivatie, minder concentratievermogen, depressie en/of gedragproblematieken. Hierdoor ontstaat meer verzuim.
4. Het is niet uit te sluiten dat een aantal kwalificatieplichtige leerlingen in verband met AVG-beperkingen dubbel is geteld, waardoor het totaal wat hoger uitvalt.
5. Het feit dat de oorlog nog steeds voortduurt, waardoor de tijdelijke opvang van Oekraïners langer duurt dan menig een had verwacht. In het Internationaal Voortgezet Schakelonderwijs werd veelvuldig verzuimd. Leerplicht heeft samen met haar ketenpartners extra actie ondernomen ten aanzien van deze doelgroep.
6. Thuiszitters zijn leerplichtige leerlingen die wel ingeschreven staan bij een school maar om uiteenlopende redenen niet naar school gaan. Er is een toename te merken van leerlingen die door ziekte (langdurig) thuiszitten. Hier ligt geen

wettelijke leerplichttaak, deze leerlingen zijn vaak wel in beeld bij de jeugdarts en/of het samenwerkingsverband. Waar nodig sluit de leerplichtambtenaar in een preventief kader.

Gevolgen

De cijfers en de analyse van deze cijfers over het schooljaar 2022-2023 leiden niet tot directe beleidswijzigingen.

Communicatie

Alle Wijchense scholen zijn in schooljaar 2022-2023 door de leerplichtambtenaren bezocht, hierdoor ontstaan korte lijntjes in de samenwerking en communicatie.

Er zijn leerplichtfolders, ook in Engels/Oekraïens) beschikbaar rondom schoolverzuim/andere leerplichtzaken en voor rondom schoolverlof. De folders helpen de leerplichtambtenaren en de andere ketenpartners bij het uitleggen van alle leerplicht gerelateerde rechten en plichten aan vluchtelingen en immigranten.

Het leerplichtjaarverslag 2022-2023 is reeds toegestuurd aan de scholen, de samenwerkingspartners en de regiogemeenten.

Uitvoering of Vervolgstappen

Niet van toepassing

Bespreking AVG-beperking voor het uitwisselen van gegevens over kwalificatie plichtige leerlingen agenderen voor het regionale portefeuillehouders overleg

Geheimhouding

Niet van toepassing

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5914
Extern Zaak ID	Z/24/237713
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.6
Titel	Ontwerpjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 MGR Rijk van Nijmegen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Derks, M. (Martijn)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Aanbiedingsbrief ontwerpjaarstukken 2023 en begroting 2025 MGR RvN
Beslisnota Ontwerpjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 MGR Rijk van Nijmegen
MGR RvN – ontwerpjaarrekening 2023
Bijlage 1 brief zienswijze
MGR RvN – ontwerpbegroting 2025 evj en bijstelling 2024
Adviesrapport jaarstukken 2023 en begroting 2025 MGR definitief pdf (25-04-2024)

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze ontwerpjaarrekening 2023, de ontwerpbegroting 2025 en bijstelling begroting 2024 MGR Rijk van Nijmegen

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De zienswijze uit bijlage 1 vast te stellen over de ontwerpjaarrekening 2023 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR RvN) waarmee u instemt met:
 - De jaarstukken 2023 en het resultaatsbestemmingsvoorstel;
 - De voorgestelde budgetoverheveling van € 1,8 miljoen voor het Werkbedrijf (WB) naar 2024 voor project Sociale Ondernemingen (€ 750.000), Werkgeversbonus (€400.000), Ontwikkeltrajecten met diagnose elementen (€ 400.000) en tijdelijke verruiming vervoerskosten SW (€ 250.000);
2. De zienswijze uit bijlage 1 over de ontwerpbegroting 2025 – 2028, en de bijstelling 2024, vast te stellen, waarmee u onder meer;
 - Instemt met de ontwerpbegroting 2025;
 - Instemt met de bijgestelde begroting 2024;
 - Kennisneemt van de meerjarenbegroting 2026-2028
 - Instemt met een risico-reserve (zoals opgenomen in bijlage 14 van de ontwerpbegroting), onder voorbehoud van een nadere uitwerking van de risico-reserve, door het Dagelijks Bestuur ter vaststelling voor te leggen aan het Algemeen Bestuur
3. Kennis te nemen van de financiële effecten van de jaarstukken 2023, de ontwerpbegroting 2025-2028 en de bijstelling 2024 van de MGR RvN en de effecten hiervan, voor zover niet opgenomen in de jaarrekening 2023, mee te nemen in de perspectiefnota 2024.

Aanleiding

De gemeente Wijchen is deelnemer van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen. De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) regio Rijk van Nijmegen is op 1 juli 2014 opgericht. De MGR bestaat uit de "modules" WerkBedrijf, ICT Rijk van Nijmegen (IRvN) en het samenwerkingsplatform. De MGR behartigt voor Wijchen de belangen voor de inwoners op het gebied werk, participatie, sociale werkvoorziening en arbeidsmatige dagbesteding.

De MGR heeft, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, aan de deelnemende gemeenten de jaarstukken 2023 en de ontwerpbegroting 2024-2024 (en de bijstelling 2023) aangeboden. Met de zienswijze laten wij als een van de opdrachtgevers weten wat wij van de stukken vinden. Dit is een van de manieren om invloed uit te oefenen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
1 februari 2024	Zienswijze op kaderbrief 2025 MGR (nr. 773096)
1 februari 2024	Arbeidsmarktbeleid "Klaar voor nieuwe kansen!" (nr. 144439)

Gewenst resultaat

Bij dit samenwerkingsverband onze zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van de ingediende stukken voor jaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025-2028 en de bijstelling begroting 2024.

Argumenten

1. *De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen adviseert in te stemmen met de concept jaarrekening 2023*

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft op 26 april 2024 geadviseerd in te stemmen met de concept jaarstukken 2023.

De accountant heeft aangegeven een goedkeurende accountantsverklaring af te geven. Deze verklaring ziet op de getrouwheid en niet meer op de rechtmatigheid. De verantwoording over de rechtmatigheid is een verantwoordelijkheid van het DB. In de jaarrekening is een verantwoording over de rechtmatigheid opgenomen.

De accountant heeft ten aanzien van de IRvN een opmerking geplaatst over de getrouwheid van twee aanbestedingen. Inmiddels zijn maatregelen getroffen om dit proces beter te borgen. Deze opmerkingen hebben geen invloed op de positieve verklaring van de accountant.

Het resultaat van de MGR vóór de eindafrekening bedraagt € 3,6 miljoen positief onderverdeeld naar:

Werkbedrijf	€3.464.000
IRvN	€121.000
Totaal	€3.585.000

De belangrijkste resultaten van de MGR, onderdeel Werkbedrijf in 2023:

Realisatie uitstroom 745 (begroting 1100, 49 Wijchen)

Aantal cliënten naar parttime werk 668 (begroting 830, 59 Wijchen)

Jongeren naar werk 295 (begroting 480, 22 Wijchen)

Aantal dienstverbanden SW 1234 (136 Wijchen)

De resultaten voor Wijchen vallen voor 2023 op alle genoemde indicatoren tegen en zijn slechter als de resultaten van voorgaande jaren (pagina 124 van de jaarrekening 2023).

Op het onderdeel Werk is een voordelig resultaat behaald van € 2,5 miljoen. De MGR stelt voor om € 1,8 miljoen over te hevelen naar 2024 ten behoeve van het project "Sociale ondernemingen" (€ 750.000), Werkgeversbonus (€ 400.000), Ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen (€ 400.000) en vervoerskosten Sw (€ 250.000).

Het resterende bedrag, ontstaan uit arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie en Project "Doe je Mee", wordt afgerekend met de gemeenten. Het voordelige resultaat op het onderdeel Werk is o.a. ontstaan door niet ingevulde vacatureruimte, de latere start van project "CAO aan de Slag" en het vrijvallen van coronamiddelen.

Op het onderdeel Sociale Werkvoorziening is een voordelige resultaat ontstaan van € 917.000. Voorgesteld wordt om € 250.000 over te hevelen naar 2024. Het resterende bedrag wordt afgerekend met de gemeenten.

2. *De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen adviseert in te stemmen met de bijgestelde begroting 2024 en de concept begroting 2025*

De primitieve begroting 2024 is op tal van punten aangepast. De Adviesfunctie heeft het advies meegegeven in te stemmen met de aanpassingen van de primitieve begroting 2024 (pagina 14 Adviesrapport Jaarstukken 2023 & Begroting 2025 MGR).

De concept begroting 2025 is opgesteld conform de voorschriften van de BBV en is sluitend.

3. *Het Werkbedrijf wil door middel van een risicoreserve Werk de schommelingen van het participatiebudget opvangen*

De deelnemende gemeenten hebben besloten per 2025 het participatiebudget vast te stellen en te verdelen aan de hand van de rekentool van Berenschot. De hieruit voortkomende schommelingen gedurende het begrotingsjaar (het budget wordt pas definitief vastgesteld met de septembercirculaire) is voor de MGR, onderdeel Werkbedrijf, aanleiding om het instellen van een risicoreserve voor te stellen. Hieruit kunnen de effecten van deze schommelingen opgevangen worden. Aan deze risicoreserve worden vanaf 2024 eventuele overschotten op het onderdeel Werk toegevoegd, tot een maximum van 10% van het participatiebudget voor het lopende jaar. Onttrekkingen hieruit vinden alleen plaats ten behoeve van het onderdeel Werk, en dus niet voor onderdelen die niet uit het participatiebudget gefinancierd worden zoals bijvoorbeeld de uitvoering van de sociale werkvoorziening.

Het doel van deze risicoreserve is het borgen van de continuïteit en uitvoering van de begroting gedurende het begrotingsjaar, ondanks de onzekerheid over het definitieve budget.

4. *In de begroting zijn de punten die wij in de zienswijze op de kaderbrief hebben aangedragen goed verwerkt.*

De door de MGR ingediende jaarstukken, zijnde jaarrekening 2023 en begroting 2025-2028 met bijgestelde begroting voor 2024, zijn herkenbaar vanuit de Wijchense positie. De zienswijze van uw raad ten aanzien van kaderbrief zijn herkenbaar in de voorgestelde activiteiten uit het beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 "Klaar voor nieuwe kansen!".

5. *De MGR willen heeft de volgende doelstellingen benoemd:*

In de ontwerpbegroting gaat de MGR uit van verschillende prestatiedoelen voor 2025 die wij ondersteunen. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

Algemeen

- Informatieprotocol MGR (onderdelen Werkbedrijf en IRvN) om de informatievoorziening aan de gemeenteraden te verbeteren;
- Faciliteren en ondersteunen bij regionale opgaven.

Werkbedrijf

- Het Werkbedrijf gaat zich meer focussen op ontwikkeling van kandidaten, naast de reguliere taken op het gebied van arbeidsbemiddeling;
- Nieuwe contracten sluiten met aanbieders "Op Weg naar Werk" op basis van nieuwe aanbesteding;
- Verlagen ziekteverzuim en vergroten duurzame inzetbaarheid Sw-medewerkers;
- Regionale samenwerking arbeidsmarkt: deelname aan de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA) en uitvoering Human Capital Agenda regio Arnhem-Nijmegen.

IRvN

- doorontwikkeling van iRvN als ICT-dienstverlener voor een veilige, flexibele en moderne werkomgeving
- waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en de beschikbaarheid van de gehele regionale ICT-infrastructuur
- doorontwikkelen van onze mensen en dienstverlening om de organisaties in de regio te blijven ondersteunen bij hun veranderende vraag

Tegenargumenten en risico's

1. *Het instellen van een risicoreserve Werk had in de kaderbrief van de MGR aangekondigd moeten zijn.*

In januari 2024 heeft uw raad de zienswijze geformuleerd op de kaderbrief van de MGR. Het instellen van een risicoreserve Werk is in deze kaderbrief niet genoemd. Hierdoor heeft u niet uw zienswijze op dit voornemen kunnen formuleren. De kaderbrief was de aangewezen plaats in het proces om dit voorstel in eerste aanleg aan u aan te kondigen. Wij adviseren de MGR in uw zienswijze te verzoeken naar de toekomst nieuw beleid aan te kondigen middels de daarvoor bestemde kaderbrief.

2. *Er zijn nog onduidelijkheden ten aanzien van de spelregels van de risicoreserve Werk*

Het instellen van een risicoreserve voor het onderdeel Werk om volatiliteit van het financieringsmodel op te vangen is in beginsel een verstandig voorstel om niet gedurende het boekjaar terug te moeten naar de deelnemende gemeenten om deze volatiliteit op te vangen. Er is echter nog onduidelijkheid rondom dotatie en onttrekking aan deze reserve, evenals de afwijking van het beginsel dat verlegd bestuur geen eigen risicoreserve opbouwt. Het voorstel in bijlage 14 van de begroting is erg bondig geformuleerd en raakt deze onderwerpen niet. Dit voorstel vraagt om verdere uitwerking van deze vragen, die vervolgens aan het AB voorgelegd dienen te worden. Wij adviseren om middels de zienswijze aandacht vragen voor verdere uitwerking van de spelregels en die door het AB vast te laten stellen.

3. *Zijn de resultaten van de overhevelingen Werkbedrijf project "Sociale Ondernemingen", Werkgeversbonussen, Ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen meegenomen in de begroting 2024 e.v.?*

Ten aanzien van de overhevelingen van de jaarrekening 2023 naar de begroting 2024 is het de vraag wat de opbrengst is in 2024 en verder. Onduidelijk is waar de te behalen resultaten landen. Gezien de omvang van de overheveling zouden wij deze vraag beantwoord willen zien.

4. *Het is van belang dat er extra wordt ingezet op de plaatsingen Nieuw beschut werk*
Wij zien dat de regio achterloopt met het aantal plaatsingen op Nieuw beschut werk. Wij verwachten dat het Werkbedrijf meer urgentie gaat geven aan het plaatsen van kandidaten die nu onder andere zijn geplaatst binnen arbeidsmatige dagbesteding (met behoud van uitkering) naar Nieuw beschut werk.

Hiervoor zijn verschillende redenen. Om te beginnen bieden wij met beschut werk kwetsbare inwoners volwaardig werk in een zo reguliere mogelijk werkomgeving, met een arbeidsovereenkomst en bijhorend salaris

Daarnaast gaat het Rijk vanaf 2025 gemeenten financieren op basis van realisatie van Nieuw beschut werk, en niet meer op basis van de doelstelling. Als gevolg van de onderrealisatie op Nieuw beschut werk verwacht de arbeidsmarktregio minder budget te ontvangen. Extra inzet op nieuw beschut werk beperkt het financiële risico op dit onderdeel.

Wij vragen de MGR om in de kwartaalrapportages over de voortgang te rapporteren.

5. *Belangrijke samenhangende regionale projecten 2024-2025*

Wij zien een aantal belangrijke regionale projecten plaatsvinden in 2024-2025 die IRvN en alle deelnemers raken en die nauwe samenwerking vereisen. Deze projecten hebben onze bijzondere aandacht. Deze projecten kennen grote onderlinge afhankelijkheden en daarmee ook risico's, waardoor ze goed gemanaged en gepland zullen moeten worden. Wij vragen IRvN hier bijzondere aandacht voor te hebben in de samenwerking met de deelnemers.

- a. de Microsoft 365 tenantsplitsing (iedere gemeente een eigen MS365 omgeving)
- b. de implementatie van GT Connect (nieuwe manier van bellen via o.a. Teams)
- c. de verdere implementatie van MS365 (anders digitaal (samen)werken, bijvoorbeeld met documenten in Teams).

6. *Cloudstrategie IRvN en deelnemers*

- a. Deelnemers en iRvN gaan een regionale cloudstrategie uitwerken als onderdeel van de regionale strategische i-agenda.
Als onderdeel van deze strategie, nemen deelnemers steeds vaker applicaties af bij cloudleveranciers (Software as a Service). Maar ook op de servers van iRvN staan nog applicaties geïnstalleerd (on premise). Het is nu echter niet duidelijk voor deelnemers hoeveel applicaties per deelnemer nog lokaal geïnstalleerd zijn bij iRvN en hoeveel serverruimte en beheer dit iRvN kost. Om de transitie van deelnemers en iRvN naar de cloud te stimuleren, is het wenselijk dit transparanter te maken. Wij adviseren u daarom om de iRvN te verzoeken dit transparant te maken voor de regio.

- b. Toekomstperspectief Enterprise Service Bus (ESB) vraagt om onderzoek:
De ESB is een ICT oplossing binnen het regionale ICT netwerk, die er voor zorgt dat applicaties van deelnemers data kunnen uitwisselen met andere applicaties binnen het gemeentelijke ICT netwerk of met applicaties van cloud leveranciers.

Wij adviseren u om de IRvN te verzoeken om in de cloudstrategie ook het toekomstperspectief en de positionering van de regionale ESB-functie te onderzoeken.

7. IRvN besteedt in de jaarstukken geen aandacht aan de ontwikkelingen op het gebied van Artificial Intelligence (AI)

De ontwikkelingen rond AI (kunstmatige intelligentie) in ICT gaan razendsnel. Daarmee ook de toepassingsmogelijkheden. Ook IRvN is kennis aan het opdoen over AI en de toepassingsmogelijkheden er van. In de jaarstukken wordt door IRvN echter niet gesproken over AI. Wij adviseren u de IRvN op te roepen om te komen met een visie op AI inclusief randvoorwaarden waaronder zij AI toepassingen willen inzetten.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2023, bijgestelde begroting 2024 en conceptbegroting 2025 (excl. onderdeel IRvN)

De wijzigingen die uit de bijgestelde begroting 2024 en de begroting 2025 voor de deelnemersbijdrage Wijchen voortkomen zijn in onderstaande tabel in beeld gebracht. De verschillen nemen we mee in de Perspectiefnota 2024.

Bedragen in € x 1.000	Jaarrekening 2023	Prim. Begr.	Bijstelling Begr.	Begr. Wijchen	Vershil 2024	Begr. MGR	Begr. Wijchen	Vershil 2025	Begr. MGR	Begr. Wijchen	Vershil 2026
Participatiebudget	1189	1354	1366	1441	75	2223	1499	-724	2308	1536	-772
Loonkostensubsidie	626	607	750	750	0	750	784	34	750	814	64
korting/Tijdelijke middelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arb.matige dagbest. (OWNW)	243	284	302	284	-18	302	297	-5	302	310	8
SW bijdrage totaal	4.101	4.135	4.140	4.480	340	4.101	3.865	-236	3.787	3.917	130
waarvan Rijkbijdrage	4110	3.559	3.891	4.135	244	3.678	3.865	187	3.563	3.917	354
waarvan aanvullend	-9	576	249	345	96	423		-423	224		-224
Bestuursonderst.	29	30	30		-30	32	29	-3	32	29	-3
Panden (vastgoed)	16	16	16	29	13	17	16	-1	18	16	-2
Totaal	6.204	6.426	6.604	6.984	380	7.425	6.490	-935	7.197	6.622	-575

Toelichting: De verschillen voor 2024 t/m 2028 resp. €380K voordeel, €935K nadeel, €575K nadeel, €207K nadeel, €12K voordeel nemen we mee in de perspectiefnota 2024. Hierbij wordt meegenomen dat in de raadvergadering van 1 februari 2024 de nota "Arbeidsmarktbeleid "Klaar voor nieuwe kansen " is aangenomen met de bijbehorende financiële consequenties.

Jaarrekening 2023 MGR onderdeel IRvN

Bijdrage werkorganisatie Druten-Wijchen aan IRvN	Jaarrekening 2023 IRvN
---	-------------------------------

Bijdrage o.b.v. de jaarrekening 2023 van de IRvN:	
* aandeel Wijchen:	€ 1.496.000
* aandeel Druten:	€ 580.000
* aandeel WDW:	€ 63.000
Totaal bijdrage o.b.v. jaarrekening 2023 IRvN:	€ 2.139.000
Totaal bijdrage opgenomen in de jaarrekening 2023 van de WDW:	€ 2.143.000
Voordelig verschil voor de WDW:	€ 4.000

Als het Algemeen bestuur van de MGR akkoord gaat met de jaarrekening 2023, dan zal het geringe voordeel van € 4.000 aan de WDW worden terugbetaald. Omdat de jaarrekening 2023 van de WDW is afgesloten, zal dit voordeel te zijner tijd onderdeel gaan vormen van het rekeningresultaat 2024 van de WDW. Ingestemd kan worden met de jaarrekening 2023 van de IRvN

Bijstelling begroting 2024

Op grond van de ontvangen bijgestelde begroting 2024 van de MGR heeft de bijdrage van de Werkorganisatie Druten-Wijchen in het IRvN-deel niet te worden bijgesteld. Deze blijft in totaliteit op € 2.329.000 en is conform de bijdrage die in de begroting 2024 van de Werkorganisatie Druten-Wijchen is opgenomen.

Begroting 2025-2028 MGR onderdeel IRvN

Bijdrage werkorganisatie Druten-Wijchen aan IRvN	Bijdrage 2025 IRvN
Bijdrage op basis van de begroting 2025 van de MGR/IRvN:	€ 2.518.000
Bijdrage opgenomen in de (meerjaren)begroting van de WDW:	€ 2.449.000
Structureel tekort binnen de WDW:	€ 69.000

Het structurele tekort is toe te schrijven aan het feit dat de IRvN voor de indexering van de bijdrage 2025 de toegestane BRN-richtlijnen heeft toegepast (6,54%). In de WDW begroting is gerekend met een lager percentage, zijnde de inflatie van 2025 volgens de Mei-circulaire 2023 (3,62%).

Voor opvang van het geraamde tekort van € 69.000 is geen dekking aanwezig binnen de begroting van de WDW.

Geadviseerd wordt om het aandeel van Wijchen daarin, zijnde 68,0%, via de hogere bijdrage aan de WDW op te nemen in de concept Perspectiefnota 2024 van Wijchen. Dit komt voor Wijchen dan neer op een structurele budgetuitzetting vanaf 2025 van afgerond € 47.000.

Communicatie

Niet van toepassing

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

Bijgevoegde zienswijze sturen wij na besluitvorming naar de MGR.

Geheimhouding:

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/237713

Niet van toepassing.

Voorstel

Advies

Team Werk en Inkomen

Team Informatiemanagement

Team Financieel Beleid

Jaarstukken 2023

MGR Rijk van Nijmegen, 01-03-2024

Inhoud

Jaarverslag 3

Samenvatting	4
MGR	9
WerkBedrijf	10
De cijfers: mensen aan het werk in 2023	12
Samenwerking in de arbeidsmarktregio	20
Sociale werkvoorziening	22
SW: de cijfers	22
ICT Rijk van Nijmegen	25

Paragrafen 29

Weerstandvermogen en risicobeheersing	30
Financiering	35
Bedrijfsvoering	38
Onderhoud kapitaalgoederen	47
Verbonden partijen	48
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)	49
Verklaring van toepasselijkheid	50

Jaarrekening 2023 53

1. Balans per 31-12-2023	54
2. Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar	55
3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	62
4. Toelichting balans per 31 december 2023	66
5. Gebeurtenissen na balansdatum	80
6. Niet uit de balans blijvende langlopende financiële verplichtingen	81
7. Toelichting op overzicht baten en lasten over 2023	83
8. Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	101
9. Taakvelden gemeenten	102
10. Rechtmatigheidsverantwoording	103
11. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	104

Bijlagen 105

Bijlage 1 Gemeente in beeld	106
Berg en Dal	107
Beuningen	109
Druten	112
Heumen	115
Mook en Middelaar	118
Nijmegen	120
Wijchen	124
West Maas en Waal	127
Bijlage 2 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten	128
Bijlage 3 Overzicht gemeentelijke deelaftrekken	129
Bijlage 4 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente	131
Bijlage 5 Consolidatieoverzicht	132
Bijlage 6 Toelichting begroting voor en na wijziging	135
Bijlage 7 Overheadpercentages	137
Bijlage 8 Incidentele baten en lasten	138
Bijlage 9 Open source producten	141

Jaarverslag

Samenvatting

MGR

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) is een uitvoeringsorganisatie met twee modules én een platform voor regionale afstemming. In 2023 is gewerkt aan de implementatie van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De activiteiten in het kader van de bestuursondersteuning zijn in 2023 conform de begroting uitgevoerd.

WerkBedrijf

WerkBedrijf bemiddelt, ontwikkelt en begeleidt werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar en op een werkplek. Hierbij staat centraal wat een kandidaat kan en wil bereiken.

Het aantal kandidaten in onze dienstverlening is nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Eind 2023 ontvingen 3.637 kandidaten in de regio Rijk van Nijmegen dienstverlening van WerkBedrijf, waarvan 3.240 in de Participatiewet en 397 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (voor Op Weg Naar Werk).

Onze dienstverlening aan kandidaten uit de Participatiewet richt zich in toenemende mate

op ontwikkelen (38%) en begeleiden (34%) van kandidaten. Dit komt omdat kandidaten in onze dienstverlening steeds vaker te maken hebben met problemen in hun persoonlijke levenssfeer. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met fysieke of mentale gezondheid, familiesituatie, schulden of bestaanszekerheid. Slechts 28% van de PW-kandidaten die eind 2023 bij ons in onze dienstverlening is, blijkt klaar voor de stap naar werk en is bemiddelbaar. Alleen met kandidaten uit deze krimpende groep kunnen we uitstroomresultaten behalen.

Het wordt steeds zichtbaarder dat er een (stabiele) groep kandidaten is die langdurig een beroep doet op onze dienstverlening. Dit zijn onder andere kandidaten met een arbeidsbeperking. Deze groep groeit; ten opzichte van andere jaren begeleidden we afgelopen jaar meer kandidaten met een arbeidsbeperking naar én op de werkplek. Deze groei was te verwachten, aangezien er sinds 2015 geen instroom meer mogelijk is in de Wet sociale werkvoorziening.

In 2023 werkten we met 999 ondernemers samen om hun personeelsvraag op te lossen. We zetten steeds in op constructieve en duurzame relaties met lokale ondernemers.

Het adoptievermogen van de markt is het afgelopen jaar wat afgenomen. Het opnemen

en inwerken van onze kandidaten vraagt extra capaciteit van ondernemers in deze tijd van personeelskrapte. Daarnaast speelt ook de stevige stijging van het minimumloon een rol. Doordat arbeid duurder wordt, zullen ondernemers vaker overwegen om werkzaamheden anders te organiseren.

In de dienstverlening naar kandidaten richten we ons op drie taakgebieden:

I. Voorkomen van instroom in de bijstand

We begeleiden kandidaten die (nog) geen uitkering ontvangen. Dit zijn niet-uitkeringsgerechtigden, jongeren die nog in de zoekperiode zitten en jongeren met een WW-uitkering. Afgelopen jaar plaatsten we in totaal 327 kandidaten op betaald werk, waardoor zij geen uitkering hoefden aan te vragen. 109 daarvan waren jongeren in de zoekperiode. Daarnaast startten 21 jongeren in de zoekperiode met een opleiding. Ook zij hoefden daardoor geen uitkering aan te vragen. Afgelopen jaar is de re-integratieverordening Rijk van Nijmegen gewijzigd waardoor we ondersteuning kunnen bieden aan studenten die hebben voldaan aan hun kwalificatieplicht. Zo hoeven ze na afronding van hun studie geen beroep te doen op een uitkering.

II. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering

We begeleidde 654 kandidaten op een werkplek met behoud van uitkering, als opstap naar betaald werk. Dat is iets minder dan vorig jaar (667).

In het project Doe je mee spraken we bijna 2.200 mensen uit de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Druten en Mook en Middelaar, die langdurig in de bijstand zitten. Deze mensen zitten niet in de dienstverlening van WerkBedrijf. Een van de resultaten is dat slechts een kleine groep (7%) rechtstreeks naar WerkBedrijf doorgeleid kan worden voor een traject naar werk of Op Weg Naar Werk (WMO).

In 2023 plaatsten we in totaal 1.164 kandidaten met een bijstandsuitkering naar werk. Dit zijn 668 plaatsingen op parttime werk en 496 plaatsingen op fulltime werk. We realiseerden afgelopen jaar minder plaatsingen dan in 2022 (1.275). Vergeleken met voorgaande jaren plaatsen we verhoudingsgewijs veel meer parttime dan fulltime.

Afgelopen jaar plaatsten we 295 jongeren met een bijstandsuitkering op werk. Dat is minder dan onze doelstelling (480) en minder dan vorig jaar (317). Waar mogelijk stimuleren we jongeren om een

opleiding te volgen waarbij ze-als ze voor hun 30e starten met een voltijdsstudie- studiefinanciering krijgen en uit de uitkering stromen. In 2023 zijn 56 jongeren gestart met een opleiding met studiefinanciering.

We plaatsten 114 kandidaten die ouder waren dan 55 jaar op een werkplek. Dat zijn er minder dan in 2022 (125). Het aantal statushouders in onze dienstverlening is gedaald, net als het aantal plaatsingen. Afgelopen jaar plaatsten we 111 statushouders naar een betaalde baan. Dat is minder dan in 2022, toen plaatsten we 163 statushouders naar betaald werk.

In 2023 stroomden 745 kandidaten uit de uitkering door het verkrijgen van betaald werk. We behalen daarmee onze doelstelling (1.100) niet.

III. Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

Afgelopen jaar plaatsten we 384 kandidaten met een arbeidsbeperking op een betaalde baan. Dit is minder dan vorig jaar (424). We zien dat deze groep groeit en steeds vaker en langduriger ondersteuning op de werkplek nodig heeft. Afgelopen jaar zijn 865 kandidaten met een arbeidsbeperking aan het werk (geweest). In 2022 waren dit 837 kandidaten. De doelstelling van 1000 hebben we echter niet behaald.

Onder de kandidaten met een arbeidsbeperking bevinden zich kandidaten met een indicatie nieuw beschut. Afgelopen jaar startten 16 kandidaten nieuw beschut in een dienstverband (vorig jaar 20). Eind 2023 waren 43 kandidaten aan het werk met een nieuw beschut dienstverband (vorig jaar 34). Hieronder was 1 kandidaat die we geplaatst hebben via een detachingsbaan (cao Aan de slag).

Het Rijk is voornemens om vanaf 2025 de bekostiging van beschut werk te baseren op basis van realisatie in plaats van op taakstelling. In dat geval gaat de regio rond de € 1,8 miljoen minder middelen ontvangen, die nu deels voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. Om het risico te dempen zullen we de mogelijkheden van de detachingsbaan benutten waardoor we meer plaatsen. Het streven is om in de komende 3 jaar te groeien naar 100 detachingsbanen.

Op Weg Naar Werk zijn arrangementen voor kandidaten die arbeidsvermogen hebben, maar waarvoor betaald werk (nog) niet haalbaar is (voorheen arbeidsmatige dagbesteding). De focus ligt op het vergroten van zelfredzaamheid van de kandidaten en het ontwikkelen van loonwaarde. Afgelopen jaar zijn 131 kandidaten gestart op een werkplek binnen Op Weg Naar Werk. Dat zijn er meer dan vorig jaar (97). In totaal

zijn in 2023 417 kandidaten actief geweest binnen Op Weg Naar Werk. Dat is minder dan onze doelstelling (475) en vergelijkbaar met vorig jaar (418).

SW

Eind 2023 waren 1.234 SW-medewerkers bij ons in dienst. 87,3% van hen werkt gedetacheerd (individueel of groepsgewijs) of via een begeleid werken dienstverband bij een werkgever. We blijven daarmee onze ambitie realiseren om zoveel mogelijk SW-medewerkers bij een ondernemer te laten werken onder passende omstandigheden. Eind 2023 is de toegevoegde waarde per fte € 8.371. Dit is iets lager dan onze doelstelling (€ 8.448). Het ziekteverzuim van 21,1% heeft beperkt invloed op het financiële resultaat, vanwege slimme tarifiering en realistisch ramen. Het hoge ziekteverzuim blijkt beperkt beïnvloedbaar. Daarom zetten we niet het hoge ziekteverzuim, maar vooral welzijn, werkplezier, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid centraal in onze aanpak. SW-medewerkers maken veelvuldig gebruik van de hulplijnen die we voor ze organiseren via Bindkracht10 en MEE. Vanwege de hoge inflatie hebben we de vergoeding voor reiskosten voor SW-medewerkers verhoogd en uitgebreid.

Samenwerking

WerkBedrijf heeft een rol als strategische speler in de arbeidsmarktregio. We zijn onderdeel van de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA). Hierin werken ondernemers, overheid en onderwijs samen om uitdagingen op de regionale arbeidsmarkt aan te pakken. Onderdeel hiervan is het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) waar wij, maar ook UWV, werknemers- en werkgeversvakbonden en onderwijs deel van uitmaken. Dit team richt zich op het vinden van werk voor werkzoekenden die (mogelijk) werkloos worden en het ondersteunen van ondernemers bij HR-vraagstukken.

Als beheerder van de Perspectief op Werk middelen verantwoordt WerkBedrijf de besteding van de middelen in haar jaarrekening. WerkBedrijf participeert ook in het Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen namens de gemeenten in de regio.

Resultaten

Hoewel de samenstelling van ons kandidatenbestand verandert, hebben we de volgende resultaten bereikt. Onze doelstellingen lichten we uit:

- Afgelopen jaar zijn 417 kandidaten actief geweest binnen **Op Weg Naar Werk** (arbeidsmatige dagbesteding). Met intensieve begeleiding werken zij aan het vergroten van hun zelfredzaamheid en loonwaarde. Onze doelstelling was 475.

- In 2023 **plaatsten** we in totaal 1.164 kandidaten met een bijstandsuitkering naar werk. Dit zijn 668 plaatsingen op parttime werk en 496 plaatsingen op fulltime werk. We realiseerden afgelopen jaar minder plaatsingen dan in 2022 (1.275). Wel zien we dat het aantal fulltime plaatsingen sterker is afgenomen dan het aantal parttime plaatsingen. Anders gezegd: vergeleken met voorgaande jaren plaatsen we verhoudingsgewijs veel meer parttime dan fulltime.
- Afgelopen jaar plaatsten we 295 **jongeren** met een bijstandsuitkering op werk. Onze doelstelling was 480.
- In 2023 zijn 865 **kandidaten met een arbeidsbeperking** aan het werk (geweest). Dit is minder dan onze doelstelling (1000). Deze groep groeit en vraagt (langdurige) ondersteuning naar en op werk.
- In totaal stroomden 745¹ kandidaten **uit de uitkering** door betaald werk. Onze doelstelling was 1.100.
- Binnen de SW realiseerden we een toegevoegde waarde van € 8.371. Dit komt in de buurt van onze doelstelling (€ 8.448). Het gemiddelde ziekteverzuim afgelopen jaar was 21,1%. Onze doelstelling was 17,4%.

¹ Dit is exclusief de uitstroomcijfers van Berg en Dal over de maanden november en december.

De belangrijkste oorzaken waarom resultaten achterblijven bij de doelstellingen zijn:

- a) De kenmerken van de doelgroep
Ondanks dat de groep kandidaten in onze dienstverlening nagenoeg gelijk is gebleven, wordt de groep waarmee we uitstroomresultaten kunnen behalen steeds kleiner. Kandidaten in onze dienstverlening hebben steeds vaker te maken met verschillende problemen in hun persoonlijke levenssfeer. We hebben verhoudingsgewijs steeds meer kandidaten in begeleiding en ontwikkeling. De groep arbeidsbeperkten in onze dienstverlening groeit.
- b) Het adoptievermogen van de markt
Ondernemers kampen met arbeidskrapte waardoor het begeleiden van kandidaten in de knel kan komen. Daarnaast speelt de stijging van het minimumloon een rol waardoor ondernemers overwegen het werk anders te organiseren. Hierdoor verdwijnen kansen voor onze kandidaten.

Organisatorische ontwikkelingen;

Een reden voor de achterblijvende resultaten is dat ook WerkBedrijf als organisatie te maken heeft met de gevolgen van de krappe arbeidsmarkt. Dat zorgt ervoor dat ook (ervaren) collega's voor zichzelf kansen zien in de arbeidsmarkt. Dit vraagt

van onze organisatie een forse inzet op het werven en inwerken van nieuwe collega's. Het duurt gemiddeld een jaar voordat de nieuwe collega's volledig vak-volwassen zijn in het ambacht van consulent. Vanwege de gewenste financiële wendbaarheid hebben we een flexibele schil die bijdraagt aan deze grotere mobiliteit.

We hebben in het Programma Kwaliteit de klantreis van ondernemers in kaart gebracht (in samenwerking met ondernemers, kandidaten en medewerkers van WBRN) om de dienstverlening te verbeteren. Dit programma bevat ook een leerlijn die zich richt op de professionals bij WerkBedrijf. Hiermee leren consulenten beter in te spelen op de veranderende behoeften van ondernemer en kandidaat, de veranderende arbeidsmarkt en wet- en regelgeving. Met dit programma spelen we ook in op de leerbehoefte van de startende consulent.

Financieel

Op het onderdeel Werk (arbeidsmarkt bemiddeling, loonkostensubsidies en Op Weg Naar Werk-arbeidsmatige dagbesteding) realiseren we een voordeel van € 997.000. Dit betreft een voordeel van € 452.000 op de arbeidsmatige dagbesteding, een voordeel van € 337.000 op de loonkostensubsidies en een voordeel van € 208.000 op *Doe Je Mee*.

Het voordeel van € 997.000 betalen we terug aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast stellen we voor om conform onze melding in de halfjaarcijfers € 750.000 te gaan inzetten voor het project Collectief sociale ondernemingen. Met het vaststellen van de nieuwe re-integratieverordening zijn de voorzieningen werkgeversbonus en de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen in het leven geroepen. Vanwege de tijd die nodig is voor een goede implementatie van deze voorzieningen, hebben we een achterstand in uitvoering opgelopen. In 2024 voorzien we een inhaaleffect op beide producten waardoor we voorstellen hiervoor € 400.000 per product over te hevelen naar 2024.

Voor de uitvoering van de SW is de bijdrage van gemeenten voldoende geweest. Ondanks een lagere omzet (€ 185.000 lager dan begroot) komen we uit op een realisatie van € 917.000. Dat komt doordat de indexering van de loonkosten (en daarmee de loonkosten zelf) lager is uitgevallen dan begroot. We stellen voor € 250.000 van het voordeel op de SW in te zetten ter aanvulling op de reiskosten van onze SW-medewerkers. Immers de werkelijke kosten liggen hoger dan de vergoeding vanuit de CAO. Met name voor kwetsbare groepen heeft dat een grotere invloed op het beschikbaar inkomen. In 2023 hebben

we regionaal een bijdrage van € 37,1 miljoen ontvangen van de gemeenten voor de uitvoering van de SW. De bijdrage vanuit het Rijk is in 2023 € 37,3 miljoen geweest. Daarmee hebben de gemeenten regionaal gezien geen eigen middelen hoeven bij de dragen voor de uitvoering van de SW binnen onze regio.

iRvN

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast verzorgen we voor Gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer. We doen dat, op verzoek, ook voor de overige deelnemende gemeenten. Ons doel is niet slechts het leveren van ICT-diensten, maar om het voor gemeenten mogelijk te maken hun dienstverlening in te richten en hen te ondersteunen bij hun digitale transformatie.

In 2023 heeft iRvN wijzigingen doorgevoerd in de organisatiestructuur om onze doorontwikkeling als ICT-dienstverlener beter te kunnen faciliteren. Om de dienstverlening (en ervaring daarmee)

inzichtelijker te maken, heeft iRvN afgelopen jaar met behulp van Power BI verder gewerkt aan haar rapportages (voorheen de DienstenLandKaart) en is er een uitgebreide rapportagestructuur ontstaan. Deze zorgt voor meer inzicht in onze dienstverlening, zowel voor iRvN zelf als voor de organisaties waar iRvN voor werkt. Regionaal is het SelfService portal uitgerold, waardoor gebruikers snel en eenvoudig meldingen kunnen doen wanneer het hen uitkomt. MS365 is nu een samenwerkingsplatform voor de hele regio. iRvN en gemeenten werken samen om de functionele implementatie hiervan verder in te vullen. Op het vlak van ICT-beheer en -beveiliging is het afgelopen jaar een systeem voor 'Managed Detection and Response' (MDR) geïmplementeerd waarmee de veiligheid 24 uur per dag, 7 dagen per week wordt bewaakt. Ook zijn we gestart met het segmenteren van de kantoorautomatiseringsomgeving, zodat we in 2024 iedere organisatie een eigen omgeving kunnen bieden. Dit doen we omdat we daarmee privacy en informatieveiligheid vergroten en om de impact van onverhoopte hackaanvallen te beperken.

Gemeenten willen in toenemende mate samenwerken op ICT-gerelateerde onderwerpen. In 2023 hebben gemeenten stappen gezet met betrekking tot de 'governance' van die

samenwerkingen en is er verder gewerkt aan en op basis van de strategische, regionale samenwerkingsagenda. Om meer inzicht te geven in en verantwoording af te leggen over de kwaliteit van dienstverlening, is iRvN in 2023 verder gegaan met het Third Party Memorandum project (TPM). Het doel hiervan is om een externe verklaring over de kwaliteit van de dienstverlening te kunnen overleggen, die gedeeld kan worden met de accountants van gemeenten. In 2023 heeft iRvN (samen met WBRN op MGR-niveau) een ambitieplan opgesteld om vanaf 2024 haar CO2-uitstoot te verminderen en de duurzame inzet van goederen en mensen te vergroten.

Financieel

In 2023 is op beide onderdelen binnen ICT Rijk van Nijmegen een positief resultaat gerealiseerd. Op het onderdeel Automatisering is een voordeel van € 28.300 gerealiseerd en op het onderdeel Applicatiebeheer een voordeel van € 92.300. Het investeringsbudget is overschreden met € 330.000. Deze overschrijding heeft te maken met het stijgende aantal gebruikers. Hierdoor was meer hardware (in de vorm van mobiele telefoons en laptops) nodig dan begroot.

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) is zowel een uitvoeringsorganisatie (met twee modules) als een platform voor regionale afstemming en overleg.

Regionale samenwerking onderwerp van gesprek

De gemeenten in Rijk van Nijmegen hebben de afgelopen jaren enkele regionale college-ontmoetingen georganiseerd. Bij deze ontmoetingen was de regionale samenwerking onderwerp van gesprek. De MGR volgt dit proces met interesse en zal waar nodig en gewenst faciliterend optreden.

Op weg naar een nieuw informatieprotocol

In de loop van 2024 wordt aan het bestuur van de MGR een nieuw informatieprotocol voorgesteld. In dit informatieprotocol staan de afspraken over de wijze van rapporteren aan de deelnemende gemeenten. In 2023 is door de deelnemende gemeenten gewerkt aan het nieuwe beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. Dit vormt een belangrijke inhoudelijke basis voor het nieuw op te stellen informatieprotocol. Daarnaast is in 2023 duidelijk geworden dat het bestuurlijke belang van ICT steeds meer toeneemt. Daarom wordt er in aanloop naar het nieuwe informatieprotocol

onderzocht of er voor module iRvN wellicht ook KPI's voorgesteld zullen worden.

Nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen van kracht. Er is een implementatietermijn van twee jaar gegeven. Momenteel loopt er in de regio een proces om de gemeenschappelijke regeling op een aantal punten (technisch) aan te passen, zodat deze aan de nieuwe wet voldoet. Een regionale gemeentelijke werkgroep pakt dit proces op in afstemming met de MGR.

Financieel

Financieel zijn er geen bijzonderheden ten aanzien van de MGR. Bij het onderdeel Bestuursondersteuning zijn de activiteiten conform begroting gerealiseerd. In de begroting is geen post onvoorzien opgenomen en de MGR beschikt ook niet over reserves. Er hebben dan ook geen structurele of incidentele onttrekkingen of toevoegingen aan het eigen vermogen plaatsgevonden.

WerkBedrijf

WerkBedrijf bemiddelt, ontwikkelt en begeleidt werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar en op een werkplek. Hierbij staat centraal wat een kandidaat kan en wil bereiken. Met verschillende ontwikkel-interventies ondersteunen we de kandidaat op weg naar een arbeidsplek. Ondernemers zijn onze belangrijkste partner: bij en voor hen realiseren we de plaatsingen. Op onze [website](#) vindt u meer informatie over onze dienstverlening en kunt u [verhalen van kandidaten en ondernemers](#) lezen.

2023 was een jaar waarin onze organisatie en onze dienstverlening volop in beweging waren. Onze kandidaten hebben steeds meer behoefte aan ondersteuning. De arbeidsmarkt en economie hebben te maken met verschillende onzekere factoren. Ook hebben we binnen onze organisatie veel nieuwe collega's mogen verwelkomen.

De resultaten van de module WerkBedrijf zijn op een aantal vlakken niet conform de doelstellingen. Het gaat dan met name om de uitstroom naar werk en de plaatsingen. Na de impact die de coronapandemie op

de arbeidsmarkt had, met een achterblijvende uitstroom in 2020 en een inhaaleffect daarop in 2021 en 2022, komen we in 2023 terecht in een nieuwe fase.

Het aantal **kandidaten in onze dienstverlening** is het afgelopen anderhalf jaar nagenoeg stabiel. Regionaal gezien is het bijstandsbestand licht gegroeid ten opzicht van 2022. Eind 2023 ontvingen 3.637 kandidaten in de regio Rijk van Nijmegen dienstverlening van WerkBedrijf, waarvan 3.240 in de Participatiewet en 397 in de wet Maatschappelijke Ondersteuning (gericht op arbeidsmatige dagbesteding via Op Weg Naar Werk). 28% van de PW-kandidaten was eind 2023 klaar voor de stap naar werk en bemiddelbaar. Alleen met deze groep kandidaten kunnen we onze uitstroomdoelstelling behalen. Dat betekent dat we met 28% van onze 3.240 kandidaten een uitstroom van 1.100 kandidaten moeten zien te realiseren; dat is een flinke uitdaging.

Daarnaast begeleidde we 34% van de PW-kandidaten op een werkplek. Dit zijn onder andere kandidaten die we langjarig begeleiden met een arbeidsbeperking. Deze groep groeit; in 2021 waren dit 638 kandidaten, een jaar later waren dit er 837 en in 2023 waren er 865 kandidaten met een arbeidsbeperking die we naar én op de

werkplek begeleiden. Met deze groep kunnen we geen resultaten behalen op het gebied van uitstroom naar werk of plaatsingen op werk. Zij zijn (soms) al uitgestroomd naar werk, en zijn al geplaatst op werk. We zien dat de groei van het aantal kandidaten dat aan het werk is met loonkostensubsidie lijkt te normaliseren.

De overige PW-kandidaten zitten in een voortraject (38%). Daarin stellen we vast wat de kandidaat kan en werken we aan werknemersvaardigheden, totdat de kandidaat bemiddeld kan worden naar werk.

Bovenstaande tabel illustreert de trend in onze dienstverlening aan kandidaten. Vergeleken met 2021 richtten we ons in 2023 in de dienstverlening steeds meer op ontwikkelen en begeleiden. Het aandeel bemiddelen wordt kleiner. Bij ontwikkelen gaat het bijvoorbeeld over het inzetten van diagnose-instrumenten, ontwikkeltrajecten en praktijkdiagnose. Bij begeleiden gaat het over zaken als jobcoaching, taalcoaching

Dienstverlening	Januari 2021	December 2023
Ontwikkelen	30%	38%
Bemiddelen	49%	28%
Begeleiden	21%	34%

en begeleidingssubsidies. We passen onze dienstverlening aan om goed in te kunnen spelen op deze behoefteverandering. En dat heeft effect op de tijdsduur van de dienstverlening. Zo is het steeds vaker nodig om diagnose-instrumenten in te zetten aan het begin van een traject, voordat we andere voorzieningen en instrumenten kunnen inzetten. Hierdoor duurt de fase van ontwikkelen noodgedwongen langer.

Het aantal kandidaten met een **arbeidsbeperking** groeit in alle onderdelen van onze dienstverlening. In 2023 waren dat 1.007 kandidaten, een jaar eerder nog 978. De dienstverlening die we voor mensen met een arbeidsbeperking inzetten, is meer structureel en langjarig van aard. Als mensen die vallen onder deze groep hun baan verliezen, zijn wij (en niet UWV) verantwoordelijk voor herbemiddeling. Ook als ze ziek uit dienst gaan, is WerkBedrijf verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet verbetering poortwachter.

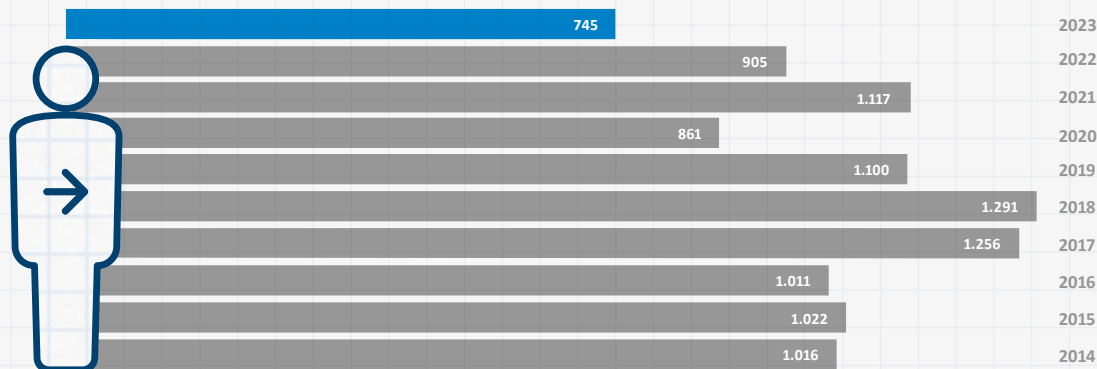
We zien dat de kandidaten die we in dienstverlening hebben vaak te maken hebben met verschillende problemen in hun persoonlijke levenssfeer. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met fysieke of mentale gezondheid, familiesituatie, schulden of bestaanszekerheid. Een deel van de kandidaten heeft te maken met een gebrek aan

De cijfers: mensen aan het werk in 2023

► gerealiseerd aantal
► begroot
► resultaat 2022

UITSTROOM NAAR WERK

745²
(1.100)

PLAATSINGEN BETAALD WERK

1/2 **668** (830)
(674)
parttime

<27 **295** (480)
(317)
jongeren

55+ **114** (125)
55-plus

***** **384** (424)
met arbeids-
beperking

111 (163)
statushouders

AAN HET WERK (GEWEEST)

***** **865** (1.000)
(837)
met arbeidsbeperking

BEGELEID OP ONBETAALD WERK

& **654** (667)
met behoud
van uitkering

→ **417** (475)
(418)
actief (geweest) binnen
Op Weg Naar Werk

KANDIDATEN IN DIENSTVERLENING

3.637
(3.647)

1.121 JONGEREN

425 55-PLUS

293 STATUS-
HOUDERS

1.007 MET ARBEIDS-
BEPERKING

+
999 RELATIES MET
ONDERNEMERS

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

² Dit is exclusief de uitstroomcijfers van Berg en Dal over de maanden november en december.

motivatie; we zien dat we een interventie als De Versnelling steeds meer inzetten. Dit maakt het voor ons, ondanks de krappe arbeidsmarkt, lastig om kandidaten te bemiddelen.

In het project Doe je mee zien we dit beeld ook terug (zie verder).

Hoewel de groep kandidaten in onze dienstverlening nagenoeg gelijk is gebleven, wordt de groep waarmee we uitstroomresultaten kunnen behalen dus steeds kleiner. Kandidaten in onze dienstverlening hebben steeds vaker te maken met verschillende problemen in hun persoonlijke levenssfeer. We hebben verhoudingsgewijs steeds meer kandidaten in begeleiding en ontwikkeling. De groep arbeidsbeperkten in onze dienstverlening groeit.

Onderdelen dienstverlening

Dienstverlening naar ondernemers

In 2023 werkten we met 999 ondernemers samen om hun personeelsvraag op te lossen. Dat is iets minder dan vorig jaar (1.028). Dit komt door de afname van het aantal plaatsen gecombineerd met onze bestanden die we hebben opgeschoond. We zetten steeds in op constructieve en duurzame relaties met

ondernemers. Hierbij hebben we aandacht voor ondernemers in alle regiogemeenten. We richten onze dienstverlening zo veel mogelijk lokaal verankerd in. Onderdeel van onze dienstverlening is het SROI-loket, een centraal loket voor advies en ondersteuning over Social Return On Investment (SROI) voor alle ondernemers in de regio Rijk van Nijmegen. Sinds 1 januari 2023 is de dienstverlening uitgebreid en faciliteren we binnen de gebouwde omgeving ook de woningcorporaties en de vastgoedafdelingen van Radboud UMC en de Radboud Universiteit.

We ondersteunen ondernemers individueel, maar organiseerden afgelopen jaar ook events waarin we hen informeerden over inclusief ondernemen en mogelijkheden tot aannemen van personeel. Bijvoorbeeld via een relatiebijeenkomsten als “Inclusief Ondernemen is meer dan een vinkje” en “Talent Event”, die we organiseerden met het UWV. Ook waren we actief in verschillende netwerken, bedrijfsverenigingen en netwerkbijeenkomsten zoals bij ION (Inclusief Ondernemers Netwerk). Verder hebben we in het Programma Kwaliteit de klantreis van ondernemers in kaart gebracht (in samenwerking met ondernemers, kandidaten en medewerkers van WBRN). In 2024 volgen concrete acties hieruit.

Veel ondernemers weten nog niet wat WerkBedrijf voor ze kan betekenen

Volgens Thijs Wolf moet je er als ondernemer wel klaar voor zijn om mensen met een arbeidsbeperking een plek te geven in je bedrijf. Deze medewerkers hebben namelijk extra begeleiding nodig. “WerkBedrijf bood ons de mogelijkheid om de Harrie-training te volgen. Harrie staat voor de ideale collega op de werkvloer van iemand met een arbeidsbeperking. De training bood ons aanknopingspunten om meer structuur te krijgen in de begeleiding.” Lees het hele verhaal van Thijs Wolf [hier](#).

We zoeken mensen die onze gasten een onvergetelijke dag willen bezorgen

In 2019 kreeg Wijchen er een grote, nieuwe werkgever bij: Thermen Berendonck. Voordat zij hun deuren konden openen, moesten er ruim 200 vacatures worden vervuld. Om geschikte kandidaten te vinden, schakelde Thermen Berendonck de hulp in van WerkBedrijf Rijk van Nijmegen en UWV. Het bleek de start van een fijne samenwerking. Zo werkte Thermen voor een recent personeelsvraagstuk weer samen met WerkBedrijf. Lees het hele verhaal van Thermen Berendonck [hier](#).

Adoptievermogen arbeidsmarkt

Het adoptievermogen van de markt is het afgelopen jaar niet verder gegroeid, misschien zelfs wat afgenomen. Arbeidskrapte speelt een rol in het adoptievermogen, wanneer ondernemers de begeleiding van onze kandidaten op de werkvloer niet goed geregeld krijgen vanwege gebrek aan capaciteit. In die zin duurt het dus even voordat een kandidaat 'rendabel' wordt voor een ondernemer. Het effect op adoptievermogen hangt waarschijnlijk ook samen met de stevige stijgingen van het minimumloon. Voor onze kandidaten met werk is dit een mooie ontwikkeling. Voor het vinden en creëren van nieuwe plaatsingen is dit minder goed nieuws. Doordat arbeid duurder wordt, zullen ondernemers vaker de afweging maken om werkzaamheden anders te organiseren.

Dienstverlening naar kandidaten

Als WerkBedrijf richten we ons voor de deelnemende gemeenten, hoofdzakelijk, op drie taakgebieden:

- I. Voorkomen van instroom in de bijstand.
- II. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering.
- III. Minimaliseren van de publieke afhankelijkheid.

Hieronder lichten we toe wat we in 2023 per

taakgebied voor kandidaten hebben gedaan. Het is goed daarbij te vermelden, dat het geen compleet overzicht is en dat soms activiteiten of inspanningen bijdragen aan meerdere taakgebieden.

I. Voorkomen van instroom in de bijstand

We begeleiden ook kandidaten die (nog) geen uitkering ontvangen. Dit zijn niet-uitkeringsgerechtigden, jongeren die nog in de zoekperiode zitten en jongeren met een WW-uitkering. Afgelopen jaar plaatsten we in totaal 327 kandidaten op betaald werk, waardoor zij geen uitkering hoefden aan te vragen. 109 daarvan waren jongeren in de zoekperiode.

Daarnaast startten 21 jongeren in de zoekperiode met een opleiding. Ook zij hoefden daardoor geen uitkering aan te vragen.

Afgelopen jaar is de re-integratieverordening Rijk van Nijmegen gewijzigd voor jongeren die onderwijs volgen met studiefinanciering. Hiermee hebben we een kader om ondersteuning te bieden aan studenten die hebben voldaan aan hun kwalificatieplicht, maar die zonder ondersteuning geen passende plek op de arbeidsmarkt kunnen vinden of behouden. Zo hoeven ze na afronding van

hun studie geen beroep te doen op een uitkering. In dit kader wordt er intensief samengewerkt met het Loopbaanteam en in het samenwerkingsverband Werklab (een samenwerking met ROC Nijmegen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Radboud Universiteit).

Sinds het voorjaar van 2022 ondersteunt WerkBedrijf gevluchte Oekraïners in hun zoektocht naar werk. Het uitgangspunt in deze dienstverlening is het verstrekken van informatie op basis van de vraag en behoefte van de Oekraïner. Daar waar mogelijk en gewenst, is bemiddeld naar werkgevers. In 2023 heeft WerkBedrijf een banenmarkt georganiseerd voor werkzoekende Oekraïners. Hier waren ongeveer 150 werkzoekende Oekraïners uit de regio aanwezig. Met ondersteuning van aanwezige tolken gingen zij in gesprek met diverse werkgevers en zijn matches gemaakt.

II. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering

Werken met behoud van uitkering is een opstap naar betaald werk. Kandidaten krijgen de kans om bij een ondernemer aan de slag te gaan en zich te ontwikkelen in vak- en werknemersvaardigheden. Werken met behoud van uitkering kan bijvoorbeeld met een

proefplaatsing voor de duur van twee maanden (met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden), een leerwerkplek (maximaal 6 maanden) of een ontwikkeltraject (maximaal 12 maanden). We kijken altijd wat passend is voor de kandidaat en houden daarbij de duurzaamste route naar betaald werk in ons achterhoofd. Afgelopen jaar begeleidde we 654 kandidaten op een werkplek met behoud van uitkering. Dat is iets minder dan vorig jaar (667). Werken met behoud van uitkering is een middel om door te groeien naar een betaalde baan en geen doel op zich.

Bij **plaatsingen op werk** onderscheiden we parttime plaatsingen (minder dan 28 uur per week) en fulltime plaatsingen (meer dan 28 uur per week). Bij een plaatsing van meer dan 28 uur is de kans groot dat een kandidaat voldoende verdient om uit de uitkering te stromen. Als we een kandidaat parttime plaatsen, dan is parttime werk op dat moment het hoogst haalbare. Uitstroom uit de uitkering is voor deze kandidaat dan vaak niet mogelijk. Afhankelijk van de ontwikkeling van de kandidaat is uitstroom op langere termijn soms wel mogelijk. In 2023 plaatsten we in totaal 1.164 kandidaten met een bijstandsuitkering naar werk. Dit zijn 668 plaatsingen op parttime werk en 496 plaatsingen op fulltime werk. We realiseerden

Van bijstand naar bijstaan

Je hebt een universitaire studie afgerond en mooie werkervaring opgebouwd. Tot privéproblemen het werken onmogelijk maken en je in de bijstand terechtkomt. Het overkwam Robert-Jan (45): “Eind 2021 kon ik aan de slag, met behoud van uitkering. Mijn eerste reactie was: ‘Ik ga toch niet voor niets werken?’” Lees het hele verhaal van Robert-Jan [hier](#).

Project Doe je mee: “Ik voelde me echt als mens gezien en gehoord”

Wat heeft iemand met een bijstandsuitkering nodig om verder te komen? Welke stap kan en wil iemand zetten? Dat staat centraal in het project Doe je mee.

Lees het verhaal van 2 deelnemers [hier](#).

+ afgelopen jaar minder plaatsingen dan in 2022 (1.275). Wel zien we dat het aantal fulltime plaatsingen sterker is afgenomen dan het aantal parttime plaatsingen. Anders gezegd: vergeleken met voorgaande jaren plaatsen we verhoudingsgewijs veel meer parttime dan fulltime. Het project **Doe je mee** geeft meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk. Doe je mee is een driejarig project dat in november 2021 is gestart. De gemeenten Nijmegen, Beuningen, Druten en Mook en Middelaar nemen eraan deel. Bij Doe je mee spreken we mensen die al lang van een bijstandsuitkering afhankelijk zijn en niet in dienstverlening zijn bij WerkBedrijf. Doel is om in persoonlijk contact te komen en de behoeften van deze mensen te achterhalen op het gebied van werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. En de mensen over te dragen naar de juiste instantie die hen ondersteunt om deze behoeften te realiseren. Daarnaast krijgen we meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk. Inmiddels is van bijna 2200 mensen het traject afgerond. Hieruit blijkt dat maar een kleine groep (7%) rechtstreeks naar WerkBedrijf doorgeleid kan worden voor een traject naar werk of Op Weg Naar Werk (WMO). De mensen die kunnen en willen participeren (bijvoorbeeld in vrijwilligerswerk)

worden aangemeld bij een participatiecoach van de gemeente (14%). Een grotere groep kan nog geen stappen zetten vanwege een zorgtraject dat loopt (32%) of vanwege het feit dat zorg eerst nog georganiseerd moet worden (7%). De overige mensen zijn terug gemeld naar de gemeenten om een andere reden (bijvoorbeeld omdat zij afzien van deelname aan dit project, geen uitkering meer hebben, participatie niet haalbaar is of er kortdurende problematiek speelt waardoor het niet mogelijk is om op dit moment stappen te zetten).

Het aantal jongeren in onze dienstverlening neemt toe, van 1.033 kandidaten in 2022 naar 1.121 het afgelopen jaar. We zien (ook) in deze doelgroep dat de problematieken die spelen in de persoonlijke levenssfeer groot zijn.

Afgelopen jaar plaatsten we 295 **jongeren** met een bijstandsuitkering op werk. Dat is minder dan onze doelstelling (480) en minder dan vorig jaar (317).

We stimuleren jongeren om, waar mogelijk, een opleiding te volgen. We onderzoeken samen met de jongere en [Leerwerkloket](#) Rijk van Nijmegen welke opleiding het beste aansluit. Jongeren die voor hun 30e starten met een

voltijdsstudie kunnen studiefinanciering aanvragen en stromen daarmee uit de uitkering. In 2023 zijn 56 jongeren³ gestart met een opleiding met studiefinanciering, waardoor zij geen uitkering meer nodig hadden en zijn uitgestroomd.

Ook de **55-plussers** en **statushouders** zijn prioritaire doelgroepen.

Afgelopen jaar plaatsten we 114 kandidaten die ouder waren dan 55 jaar op een werkplek. Dat zijn er minder dan in 2022 (125).

Statushouders hebben intensieve begeleiding nodig om de arbeidsmarkt, het werk, de cultuur en taal goed te leren kennen. Afgelopen jaar plaatsten we 111 statushouders naar een betaalde baan. Dat is minder dan in 2022, toen plaatsten we 163 statushouders naar betaald werk. Het aantal statushouders in onze dienstverlening is gedaald, net als het aantal plaatsingen. Daarnaast geeft WerkBedrijf uitvoering aan de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). Met de MAP maken inburgeraars kennis met en bereiden we ze voor op deelname aan de Nederlandse arbeidsmarkt. Doordat we de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) uitvoeren en door de verhoogde gemeentelijke taakstelling voor huisvesting van statushouders, verwachten

we komend jaar meer statushouders in onze dienstverlening.

Uitstroom uit de uitkering betekent dat iemand geen uitkering meer ontvangt omdat hij voldoende inkomsten krijgt uit betaald werk. In 2023 stroomden 745 kandidaten⁴ uit de uitkering door het verkrijgen van betaald werk. We behalen daarmee onze doelstelling (1.100) niet.

III. Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

* Afgelopen jaar plaatsten we 384 **kandidaten met een arbeidsbeperking** op een betaalde baan. Dit is minder dan vorig jaar (424). Deze kandidaten hebben een indicatie banenafpraak of

een indicatie beschut. Zij behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie en kunnen niet zelfstandig het minimumloon verdienen. Zij hebben aanpassingen op de werkplek en/of extra ondersteuning nodig. Ter compensatie voor de lagere productiviteit kunnen werkgevers een loonkostensubsidie ontvangen. We zien dat deze groep groeit en steeds vaker en langduriger ondersteuning op de werkplek nodig heeft. Afgelopen jaar zijn 865 kandidaten met een arbeidsbeperking aan het werk (geweest). In 2022 waren dit 837 kandidaten. De doelstelling van 1.000 hebben we echter niet behaald.

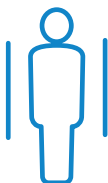
Een nieuw begin voor Johnny

Johnny leefde allesbehalve een normaal leven. Ruim 20 jaar leefde hij van dag tot dag, zonder dak boven zijn hoofd en met verslavingsproblemen. Johnny: “Ik wist niet hoe ik de dag moest doorkomen. Toen ik vorig jaar vrijkwam, stond ik weer op straat. Ik had helemaal niks. Geen woning, geen verzekering en geen werk. Ik was 55 jaar en ik dacht echt: het moet anders.” Via WerkBedrijf en het sociaal wijkteam pakte Johnny zijn leven weer op. Lees het hele verhaal van Johnny [hier](#).

³ Dit is exclusief de uitstroom van Berg en Dal van november en december.

⁴ Dit is exclusief de uitstroom van Berg en Dal van november en december.

Onder deze kandidaten met een arbeidsbeperking bevinden zich kandidaten met een indicatie **nieuw beschut**. In onze regio zijn er per september 2023 114 kandidaten met een geldige indicatie beschut werk. Van de 114 geldige indicaties zijn 107 kandidaten met een positief advies bekend bij WerkBedrijf. 79 kandidaten zijn opgenomen in onze dienstverlening, 28 niet omdat te persoonlijke problematiek te groot is om te starten met werk. Afgelopen jaar startten 16 kandidaten met een nieuw beschut dienstverband (vorig jaar 20). Eind 2023 waren 43 kandidaten aan het werk met een nieuw beschut dienstverband (vorig jaar 34). Hieronder was 1 kandidaat die we geplaatst hebben via een detacheringsbaan (cao Aan de slag).

In onze regio is gekozen om kandidaten zo regulier mogelijk te plaatsen en ook arbeidsmatige dagbesteding actief in te zetten. Dit soort uitgangspunten hebben ertoe geleid dat we in onze regio minder beschutte werkplekken hebben gerealiseerd dan de taakstelling is. De taakstelling voor onze arbeidsmarktregio ligt net boven de 250 beschutte werkplekken voor 2023. De bekostiging is gebaseerd op deze taakstelling. Het Rijk is voornemens om vanaf

2025 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio rond de € 1,8 miljoen minder middelen ontvangen, die nu deels voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. Meer duidelijkheid hierover komt in de loop van 2024. Om het risico te dempen zullen we de mogelijkheden van de detacheringsbaan voor de mensen met een indicatie beschut werk benutten, waardoor we meer plaatsen. Het streven is om in de komende 3 jaar te groeien naar 100 detachingsbanen.

Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning) zijn arrangementen voor kandidaten die arbeidsvermogen hebben, maar

waarvoor betaald werk (nog) niet haalbaar is. Ze hebben intensieve begeleiding nodig en dat wordt geboden op een plek binnen de voorziening Op Weg Naar Werk. De focus ligt op het vergroten van zelfredzaamheid en het ontwikkelen van loonwaarde. Afgelopen jaar zijn 131 kandidaten gestart op een werkplek binnen Op Weg Naar Werk. Dat zijn er meer dan vorig jaar (97). In totaal zijn in 2023 417 kandidaten actief geweest binnen Op Weg Naar Werk. Dat is minder dan onze doelstelling (475) en vergelijkbaar met vorig jaar (418).

“Ik kreeg na 7 maanden al een vaste aanstelling bij SMB Willems”

De Antwerpse Lesley (56) woont al 35 jaar in Nederland. Door omstandigheden lukte het haar niet om een baan lang vast te houden. Ze heeft daardoor 27 jaar in de bijstand gezeten. Sinds april dit jaar heeft Lesley een vaste aanstelling bij SMB Willems. Ze maakt vijf ochtenden per week afwisselend schoon bij Talis en Cycloon in Nijmegen. Lesley: “Ik had het zelf helemaal niet meer verwacht. Ik vind het zo fijn dat ik nu op mijn plek ben!” Lees het hele verhaal van Lesley [hier](#).

Vermeldenswaardig zijn 2 pilots gericht op kandidaten uit deze doelgroep, die we eind 2023 hebben geëvalueerd:

- **Begeleiding op Afstand:** Hierbij is het voor kandidaten mogelijk om een plek te hebben bij een reguliere werkgever, waarbij de begeleider van een kandidaat niet fysiek op dezelfde plek aanwezig is. De meerwaarde hiervan is dat de kandidaat zich dicht bij de werkgever kan ontwikkelen en de ondernemers in een vroeger stadium worden betrokken bij de ontwikkelingen van kandidaten. Deze pilot is zeer positief ervaren door zowel de aanbieders, als de kandidaten en de consultants van WerkBedrijf.
- **Simpel Switchen:** hierbij hadden kandidaten uit de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal de mogelijkheid te switchen (zonder herindicatie) tussen arbeidsmatige- en ontwikkelingsgerichte dagbesteding. Resultaat van de pilot is dat Simpel Switchen leidt tot minder administratieve rompslomp, minder stress voor de kandidaat en een beter passende dagbestedingsplek.

De uitkomst van deze evaluaties wordt meegenomen in de aanbesteding van Op Weg Naar Werk voor nieuwe overeenkomsten per 1 januari 2025.

Organisatie in beweging

Als laatste reden voor de achterblijvende resultaten willen we benoemen dat ook WerkBedrijf als organisatie te maken heeft met de gevolgen van de krappe arbeidsmarkt. Dat zorgt ervoor dat ook (ervaren) collega's voor zichzelf kansen zien in de arbeidsmarkt. Dit vraagt van onze organisatie een forse inzet op het werven en inwerken van nieuwe collega's. Het werk van een consultant is een ambacht en het duurt gemiddeld een jaar voordat de nieuwe collega's volledig vak-volwassen zijn. Van nieuwe collega's vragen we dat ze vaardig zijn in adviseren en relatiebeheer, dat ze de regionale arbeidsmarkt en de sociale kaart van de regio kennen en dat ze ervaring hebben in de arbeidsbemiddeling. Het ambacht vraagt aanvullend hieraan een stevige kennis van de Participatiewet (en soms ook van SW en OBNW), van de voorzieningen die we ter beschikking hebben en inzicht in wanneer je welke voorziening inzet. Kennis van de (administratieve) processen is nodig om voorzieningen in te zetten. Daarnaast vraagt het leren kennen van onze doelgroepen en relatiebeheer met klanten en samenwerkingspartners de nodige tijd. Het feit dat we vanwege de (door gemeenten) gewenste financiële wendbaarheid een flexibele schil aanhouden, draagt ook bij aan deze grotere mobiliteit.

Programma Kwaliteit

Om optimaal in te spelen op de veranderende omgeving, startten we het afgelopen jaar met het Programma Kwaliteit. Onderdeel van dit programma is de WerkAcademie; dat is een doorlopend leerprogramma ontwikkeld voor onze professionals. De WerkAcademie helpt onze consultants nog beter in te spelen op de (veranderende) behoeften van ondernemer en kandidaat, de veranderende arbeidsmarkt en wijzigingen in wet- en regelgeving. We sluiten hierdoor beter aan bij de leerbehoefte van startende consultants. Dit draagt eraan bij dat zij zo snel mogelijk vak-volwassen zijn.

Naast de WerkAcademie, bestaat het Programma Kwaliteit uit nog twee onderdelen:

- de VernieuwingsKamer; deze zorgt voor het vernieuwen en verbeteren van onze dienstverlening met input van onze professionals, ondernemers en samenwerkingspartners;
- Kwaliteitsdoelen; hierin onderzochten we wat voor ondernemers belangrijk is in de samenwerking met WerkBedrijf. Dit vertalen we door in kwaliteitsdoelen die we monitoren via een tevredenheidsonderzoek in 2024.

Samenwerking in de arbeidsmarktregio

Om optimaal bij te dragen aan de inclusieve arbeidsmarkt treedt WerkBedrijf op als (strategisch) partner in verschillende netwerken en met verschillende samenwerkingspartners in de regio.

Zo zijn we onder andere actief in de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA). Dit is een regionaal overleg tussen sociale partners, onderwijsinstellingen, gemeenten en publieke uitvoeringsorganisaties. Aan de tafel bespreken partners uitdagingen en kansen op de arbeidsmarkt, om die beter te laten werken voor mensen. De RTA richt op 'de mens': werkzoekenden, werknemers en ondernemers die een steuntje in de rug nodig hebben voor een duurzame match op de arbeidsmarkt. WerkBedrijf is aangesloten bij de RTA om het effect en het bereik van onze dienstverlening te vergroten.

Eind 2023 heeft de RTA haar meerjarenperspectief herijkt. Hierin wordt ingegaan op de bijdrage en werkwijze van de RTA voor een beter werkende arbeidsmarkt in Rijk van Nijmegen. In 2024 wordt dit perspectief met de titel *Beschikbaarheid, weerbaarheid en toegankelijkheid* gepresenteerd, onder andere aan de gemeenten in Rijk van Nijmegen.

De RTA voert zelf geen programma's uit en verleent niet zelf diensten en ondersteuning aan werk(zoek)enden en ondernemers. De RTA verbindt, initieert, faciliteert en evalueert. Zij gaat uit van de reguliere diensten en producten van de aangesloten partners. Daar waar zij 'witte vlekken' zien, of waar zij menen dat iets extra's nodig is ('plus'), én waar een gezamenlijke inspanning nodig is, is er een rol voor de RTA. Daarnaast fungeert de RTA als opdrachtgever voor het Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen (zie verderop in tekst). Kortom; de RTA voert regie over projecten en activiteiten die wij (en andere partners) – aanvullend op de reguliere dienstverlening – regionaal uitvoeren met rijks- en provinciale middelen.

De RTA heeft de beschikking over de volgende middelen:

- Dichterbij dan je denkt (rijksmiddelen: beheerder centrumgemeente). In totaal gaat het om een bedrag van € 0,7 miljoen.
- Gelrepact (provinciale middelen: beheerder centrumgemeente). In totaal gaat het om een bedrag van € 0,4 miljoen.
- Perspectief op Werk (rijksmiddelen: beheerder WerkBedrijf). In totaal gaat het om een bedrag van € 2,1 miljoen.

Als beheerder van de Perspectief op Werk middelen verantwoordt WerkBedrijf de besteding van de middelen in haar jaarrekening. Bij de start van het programma Perspectief op Werk bedroeg het budget € 2,1 miljoen (inclusief een restant

Perspectief op Werk Bedragen in 1 €	Budget	Realisatie				Restant budget
		2019	2020-2021	2022	2023	
Van Werkloosheid naar Werk	1.278.665	0	416.088	205.215	156.251	501.111
Van Werk naar Werk	170.609	0	50.778	93.091	22.019	4.721
Versterken van Jongeren	121.000	0	87.000	0	0	34.000
Imago en Ontmoeting	331.855	0	81.377	69.447	51.688	129.343
Nog te programmeren 1e miljoen	97.872	0	0	0	0	97.872
Eigen bijdrage WBRN	97.200	97.200	0	0	0	0
Totaal	2.097.201	97.200	€ 635.243	€ 367.753	€ 229.958	€ 767.047

van de periode vóór 2020). Tot en met 2023 is € 1,3 miljoen besteed aan vier speerpunten (zie tabel). Onder het eerste speerpunt vallen initiatieven die gericht zijn op het toerusten en toeleiden van (kwetsbare) werkzoekenden naar de arbeidsmarkt (van werkloosheid naar werk). Het tweede speerpunt is gericht op het voorkomen van baanverlies op korte termijn (van werk naar werk). De activiteiten in het derde speerpunt zijn gericht op het versterken van jongeren. Het vierde speerpunt tot slot is gericht op ontmoeting van werkzoekenden en ondernemers.

Het restant van de middelen Perspectief op Werk (circa € 0,8 miljoen) stelt de RTA beschikbaar voor nieuwe initiatieven ten behoeve van de (nieuwe) speerpunten beschikbaarheid en weerbaarheid. Dit op basis van het meerjarenperspectief Beschikbaarheid, weerbaarheid en toegankelijkheid.

In iedere arbeidsmarktregio in Nederland is een Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) opgericht. Zo ook in Rijk van Nijmegen. Aanvankelijk werden de RMT's opgericht voor crisisdienstverlening in het kader van de coronapandemie. In het kader van verbetering van de arbeidsmarktinfrastructuur heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besloten de regeling van

de RMT's te verlengen tot 1 januari 2025. De Mobiliteitsteams hebben namelijk raakvlakken met de beoogde arbeidsmarktinfrastructuur. WerkBedrijf participeert in het Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen namens de gemeenten in de regio en werkt hierin samen met sociale partners, UWV en onderwijs. Iedereen kan bij het RMT terecht met vragen over werk. Inwoners kijken samen met één van de adviseurs naar de vraag, wensen en mogelijkheden rondom werk. Vanaf de start in september 2021 tot en met december 2023 zijn 399 inwoners uit de regio ondersteund via de RMT-dienstverlening. Het gaat vooral om werknemers (212) die met ontslag worden bedreigd en om mensen met een WW-uitkering (153) die aanvullende ondersteuning nodig hebben om duurzaam aan het werk te komen. De bekostiging van de dienstverlening (personeel, bedrijfsvoering en interventies) vindt plaats met inzet van rijksmiddelen.

Ook is WerkBedrijf samen met UWV en ROC Nijmegen betrokken bij het [Leerwerkloket](#) Rijk van Nijmegen. Dit is een expertisecentrum voor arbeidsmarktgerichte scholing en lerend werken. Het Leerwerkloket heeft een nauwe samenwerking met partijen in de regio die betrokken zijn bij Leren en Werken, zoals diverse onderwijsinstellingen, kenniscentra en het bedrijfsleven.

Verder onderhouden we goede banden met de onderwijspartijen in onze regio. We nemen onder andere deel aan het scholenoverleg (VSO-PRO) en maken onderdeel uit van het Loopbaanteam (mbo) en het samenwerkingsverband Werklab (samen met ROC Nijmegen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Radboud Universiteit).

Sociale werkvoorziening

SW: de cijfers

► gerealiseerd
► begroot

SW-MEDEWERKERS IN DIENST

ZIEKTEVERZUIM

TOEGEVOEGDE WAARDE PER FTE

€ 8.371
(€ 8.448)

Eind 2023 waren 1.234 SW-medewerkers bij ons in dienst. 87,3% van hen werkt gedetacheerd; 26,5% individueel en 54,4% groepsgewijs. 6,4% werkt via een begeleid werken dienstverband bij een werkgever (zie onderstaand artikel over Michel). 2,0% van onze SW-ers werkt in een beschutte omgeving. Door zaken als veranderingen van werkplek zit 2,1% van de SW-medewerkers in de leegloop. Tenslotte is 8,5% niet beschikbaar omdat ze bijvoorbeeld gebruik maken van de senioren-regeling.

Toegevoegde waarde en ziekteverzuim

De omzet die een SW-medewerker draait wordt uitgedrukt in de toegevoegde waarde per fte. De gedeclareerde uren en het afgesproken tarief is de basis voor de toegevoegde waarde. Eind 2023 is de toegevoegde waarde per fte € 8.371. Dit is iets lager dan onze doelstelling (€ 8.448). De SW-omzet is lager uitgevallen dan begroot doordat we de activiteiten op de Boekweitweg hebben moeten verdelen over drie aanbieders, daar waar er eerst één aanbieder was voorzien. Deze omschakeling heeft geleid tot tijdelijk productieverlies. Daarnaast zien we een verdere groei in het aantal SW-medewerkers dat gebruik maakt van de seniorenregeling. Deze medewerkers zijn nog wel in dienst, maar leveren geen productie meer. Tot slot zien we dat medewerkers met

de beter betaalde tarieven naar lagere tarieven verschuiven, omdat ze (vaak vanwege leeftijd of gezondheid) het oorspronkelijke werk niet meer aankunnen.

Het gemiddelde ziekteverzuim van SW-medewerkers is 21,1%. Dit is hoger dan onze doelstelling (17,4%). Het ziekteverzuim heeft beperkt invloed op het financiële resultaat, vanwege slimme tarifiering en realistisch ramen. Over het geheel zien we dat het verzuim niet gedaald is, ondanks onze inspanningen. We verwachten ook niet dat het ziekteverzuim verder zal dalen, gezien onze ervaringen. We zijn in gesprek met de arbodienst om de arbodienstverlening beter te organiseren. Hiervoor gebruiken we onder andere ervaringen vanuit andere SW-bedrijven uit de omgeving. Daarnaast zetten we niet het ziekteverzuim maar vooral welzijn, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid centraal.

We zien net als alle voorgaande jaren dat SW-medewerkers persoonlijke en financiële problemen ervaren welke kunnen leiden tot uitval. Daarom organiseerden we een hulplijn via Bindkracht10 en vervolgden we de samenwerking met MEE. Medewerkers maken regelmatig gebruik van de hulp van beide organisaties. We merken

dat het een plek is voor medewerkers om gezien en gehoord te worden met hun vragen. Vanwege de hoge inflatie hebben we de vergoeding voor reiskosten voor SW-medewerkers verhoogd en uitgebreid. De regeling is twee keer verlengd en we laten deze doorlopen tot 1 april 2024 (ook al is er een reiskostenvergoeding bekend in de nieuwe cao SW). Concreet betekent dit dat alle SW-medewerkers in aanmerking komen voor de reiskostenregeling woon-werkverkeer. De SW-medewerkers die gebruikmaken van individueel vervoer worden voor 100% gecompenseerd in de eigen bijdrage die zij moeten betalen.

Ook organiseerden we afgelopen jaar meerdere pensioenbijeenkomsten in samenwerking met het pensioenfonds PWRI met het oog op dat medewerkers vitaal hun pensioenleeftijd bereiken.

Ten slotte zorgden de ontwikkelingen op de Boekweitweg (zie verder) voor meer passende werkplekken waarmee we duurzame inzetbaarheid bevorderen.

Boekweitweg

In het najaar zijn de voorbereidingen getroffen voor een verbouwing van locatie Boekweitweg. Het pand aan de Boekweitweg gaat daarbij het karakter krijgen van een bedrijfsverzamelgebouw

voor regionale aanbieders van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Om het concept van een bedrijfsverzamelgebouw vorm te geven is afgelopen jaar het aantal samenwerkingspartners op de Boekweitweg uitgebreid. We maakten afspraken met BlueView, Maak B.V., 2dA en Bluecollar/Valuepack, waardoor we een grotere variatie aan werk kunnen bieden aansluitend bij de mogelijkheden van al onze doelgroepen: medewerkers uit de sociale werkvoorziening en medewerkers met een detachingsbaan, kandidaten uit de Participatiewet en wellicht op termijn ook voor mensen uit Op Weg Naar Werk. Daarnaast zijn we met deze aanpak in staat om kleinere groepsdetacheringen te handhaven. Op dit moment zijn we nog in gesprek met andere geïnteresseerde samenwerkingspartners. Naast het verduurzamen van een gedeelte van de productiehallen wordt het bedrijfsrestaurant van WerkBedrijf volledig verbouwd. Er komen werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij horecabedrijf Droom!, die het bedrijfsrestaurant zal runnen en er tevens de welbekende appeltaarten zal bakken en verkopen. Ons bedrijfsrestaurant wordt een plek voor ontmoeting, waar iedereen die in Nijmegen woont of werkt welkom is. Dit sluit aan bij de omgevingsvisie van de

Michel krijgt na 34 jaar een reguliere baan bij WDW

Michel (59) werkte ruim 34 jaar in de sociale werkvoorziening (WSW). Op 1 maart kreeg hij een vast contract bij Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). Michel vroeg in het jaarlijkse ontwikkelgesprek of het eventueel mogelijk was om meer salaris te krijgen. “Kort daarna vertelde de domeinmanager dat WDW me graag zelf in dienst wilde nemen. Ik wist niet wat ik hoorde!” Lees het hele verhaal van Michel [hier](#).

Winkelsteeg; een dynamisch woon- en werkgebied.

Financieel

Voor 2023 hebben we van de gemeenten een bijdragen ontvangen van € 37,1 miljoen (hierin is het voordelig resultaat reeds verwerkt). Van het rijk heeft onze regio een bedrag van € 37,3 ontvangen. Daarmee is er voor het eerst geen aanvullende bijdrage vanuit de gemeenten nodig geweest op de uitvoering van de sociale werkvoorziening. Wij gaan graag met de gemeenten in gesprek om te bezien hoe we dit overschot op een zinvolle wijze kunnen inzetten voor de onderkant van de arbeidsmarkt.

ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast verzorgen we voor gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer. We doen dat op verzoek ook voor (primaire) procesapplicaties van de overige deelnemende gemeenten.

In 2023 hebben we expliciet onze missie geformuleerd: *“We zijn er om álle ambtenaren van de gemeentelijke organisaties in onze regio in staat te stellen om hún dienstverlening naar burgers in te richten en uit te voeren”*. Samen bereik je meer dan ieder voor zich. Daar geloven wij in en dat hebben we vertaald in kernwaarden en strategische doelen voor 2024 en volgende jaren.

De kracht van iRvN zit daarbij in haar mensen. Hun kennis, kunde en betrokkenheid is wat ons slagvaardig maakt en daar willen we in blijven investeren. We zijn in 2023 gestart met het opstellen van een strategisch HR-beleid, waarin wij onze speerpunten verwerken om deze kracht te behouden en te blijven ontwikkelen daar waar nodig.

Evaluatie, opdracht en organisatieontwikkeling

In 2023 heeft iRvN een organisatieontwikkeling doorgevoerd. De opdracht die aan iRvN is meegegeven, om verder door te ontwikkelen als een professionele ICT-dienstverlener, vraagt een hoger volwassenheidsniveau. Het iRvN-product is een integraal totaal van devices, beveiligde infrastructuur, technisch en functioneel beheer en van dienstverlening. Dat maakt de onderlinge samenwerking steeds belangrijker, zowel binnen iRvN als ook met de deelnemers. Vanaf 1 januari 2023 zijn we gaan werken met een organisatorische middenlaag van vijf teamleiders. Zij hebben een grotere beslissingsbevoegdheid dan voorheen de coördinatoren hadden. Het doel van deze operationele/tactische middenlaag is om de autonomie te vergroten, om zo beslissingen in de operatie meer bij het proces te beleggen. Het maakt de kwaliteit van de beslissingen beter en het verhoogt de betrokkenheid (en daarmee de kwaliteit van het werk), wanneer je zelf grotere invloed kunt uitoefenen op het werk.

Er worden vanaf 2023 drie verantwoordelijkheidsgebieden onderscheiden:

- Dienstverlening
- (ICT) Beheer en Beveiliging
- Samenwerken en Innovatie

De eerste twee verantwoordelijkheidsgebieden betreffen voornamelijk alle operationele iRvN- (beheer)activiteiten en de kwaliteitsbewaking daarvan. Samenwerken en Innovatie richt zich meer op de ontwikkelingen bij de gemeenten en de gewenste ICT-innovaties. Het gaat daarbij om de vertaling en begeleiding van de daaruit voortkomende iRvN-activiteiten. We lichten 2023 toe op basis van deze drie gebieden en noemen een aantal in het oog springende zaken.

HR en online leerplatform

In 2023 is veel aandacht besteed aan het begeleiden en ondersteunen van de nieuwe teamleiders in hun rol. Er is actief ingezet op zeswekelijkse intervisie op het gebied van leiderschap en om de overgang van coördinator naar leidinggevende goed en op maat te kunnen maken. Begeleiding en opleiding zijn daarbij belangrijk geweest in 2023. Er is een aanbesteding geweest voor een online leerplatform, dat nu geïmplementeerd wordt om in de volle breedte de doorontwikkeling van medewerkers nog meer te kunnen ondersteunen.

Duurzaamheid

In 2023 is een ambitie Duurzaamheid vastgesteld om onze CO2-footprint te verminderen. In 2024 vertalen we de ambities naar concrete acties.

Dienstverlening

Rapportages en Power BI

In 2023 zijn we verder gegaan met het doorontwikkelen van onze Servicerapportage (voorheen de DienstenLandKaart) met behulp van Power BI. Er is een uitgebreide rapportagestructuur ontstaan, die bijdraagt aan inzicht over onze dienstverlening voor zowel iRvN zelf als voor de organisaties waar iRvN voor werkt. In de accountgesprekken en de kwartaalgesprekken die gevoerd worden, spelen deze rapportages een steeds grotere rol bij het gezamenlijk monitoren van de voortgang.

SelfService portal

Voor de gebruikers is regionaal een digitaal SelfService portal uitgerold. Door middel van dat portaal kunnen gebruikers zelf gemakkelijk en snel meldingen doen en de afhandelingsvoortgang monitoren. Ook kunnen zij, op een moment dat zij zelf kiezen, handleidingen en instructies raadplegen/downloaden en diverse aanvragen doen.

Communicatie

In 2023 hebben we verbeteringen doorgevoerd in onze interne en externe communicatie om iRvN steeds zichtbaarder te laten zijn. Zo hebben

wij ons Intranet ontwikkeld in Sharepoint en hebben op die manier een centrale plek gecreëerd voor onze informatievoorziening van en naar de medewerkers. Daarnaast is veel aandacht besteed aan het meenemen van de deelnemers en eindgebruikers in onze processen, onder andere door middel van een periodieke nieuwsbrief.

Roll based werken

De iRvN-systemen die we gebruiken voor het beheren van alle accounts en de bijbehorende rechten zijn allemaal gekoppeld aan de P-systemen van de gemeenten. Het liefst kennen we die rechten toe op basis van 'rollen'. Dat vraagt aan de kant van gemeenten een 'roll based'-aanpak. In 2023 zijn de technische randvoorwaarden regionaal ingevuld om Identity en Access Management roll based te kunnen laten verlopen.

Service Level Management

De doorontwikkeling heeft bij de afdeling Dienstverlening gezorgd voor extra structurele formatie op het gebied van Service Level Management. Dat doen we om de dienstverlening van iRvN, in de breedste zin, continu af te stemmen op de verwachtingen van de gemeenten. En vooral ook om een continu verbeterproces te implementeren waarin we actief blijven zoeken naar verbetering in onze dienstverlening.

MS365

Gemeenten gebruiken MS365 niet als doel op zich, maar om met behulp van dit platform de interne samenwerking te optimaliseren. Dat daar meer voor nodig is dan enkel techniek, is in 2023 steeds duidelijker geworden. Gemeenten en iRvN werk(t) en nauw samen om de functionele implementatie van MS365 verder in te vullen.

Mobiele telefonie

In 2023 is de eerste aanbesteding mobiele telefonie voor Rijk van Nijmegen door de VNG gepubliceerd en gegund. De overige deelnemers volgen begin 2024.

Beheer en Beveiliging

Backup en storage

In 2022 is de aanbesteding voor de Storage en Backup opgestart en afgerond. De implementatie hiervan heeft in 2023 plaatsgevonden. Dit omvat het gehele serverpark (ruim 1.000 servers) en de backup-voorziening. De verwachting is dat gemeenten in de komende jaren, ook gezamenlijk, verder werk maken van hun verSaaSing (Software-as-a-Service) en steeds vaker kiezen voor cloudversies in hun applicatielandschap. De druk op fysieke servers in de serverruimtes van iRvN neemt in dat geval af, zodat we over een

aantal jaren niet nogmaals een dergelijke grote aanbesteding hoeven te doen.

Veiligheid

De belangrijkste omgeving is nog altijd onze Citrix-omgeving. We hebben er in 2023 voor gezorgd dat dat in 2023 een veilige omgeving is gebleven, onder andere door het implementeren van een systeem waarmee alle activiteiten worden uitgevoerd om de veiligheid 24 uur per dag, 7 dagen per week te bewaken. De dienst wordt geleverd vanuit Hunt & Hackett, in samenwerking met ons eigen CSIRT (Cyber Security Incident en Response Team). Dreigingsinformatie, data-gestuurde analyses en menselijke expertise worden bij deze dienst gecombineerd om onze 'veerkracht' op ransomware-aanvallen, spionage en andere cyberdreigingen te vergroten. Ons CSIRT reageert actief en proactief op (landelijke) meldingen en dreigingen en onze eindpuntbescherming voor detectie, bescherming en response werpt dagelijks vruchten af. Het is een illusie te veronderstellen dat we ooit voor 100% beveiligd zullen zijn, maar we kunnen er wel naar streven. En dat doen we, onder ander door middel van het integrale beveiligingstraject waarvoor de gemeenten structurele middelen beschikbaar hebben gesteld.

In 2023 hebben we een start gemaakt met de segmentering van de kantoorautomatiserings-omgevingen van gemeenten. Tot nu toe werkten we vanuit efficiëntie-oogpunt samen in één omgeving. Maar dat is wat betreft privacy en informatieveiligheid, en ook om de impact van onverhoopt hackaanvallen te beperken, niet meer verstandig. Beter is het om voor iedere organisatie een eigen omgeving (tenant) te maken en die in gezamenlijkheid te ontwikkelen en te beheren. In 2024 zullen we dat daadwerkelijk doorvoeren.

Ketens van informatie

Applicaties staan allang niet meer op zichzelf. 'Keten-automatisering' wordt gebruikt om gegevens van de ene omgeving te kunnen gebruiken in een andere omgeving. Onze regionale Enterprise Service Bus (ESB) is daarin een voorziening voor een gecontroleerde en veilige berichtenuitwisseling tussen interne en externe informatiesystemen. Het is een middel voor de gemeente om invulling te geven aan haar verantwoordelijkheid om zicht te houden op haar informatiestromen. Ook wanneer die informatiestromen zich meer en meer naar de cloud verplaatsen. Dit geldt ook voor de koppelingen met het landelijke stelsel van basisregistraties.

GT Connect2

In 2022 is door iRvN namens vrijwel de gehele regio ingeschreven voor het landelijke aanbestedingstraject GT Connect2. Dit betreft de aanbesteding van een digitaal platform voor telefonie op basis van MS-teams. De aanbesteding is in 2023 definitief geworden, we verwachten in 2024 de eerste implementatiestappen te kunnen zetten.

Samenwerken en Innovatie

Functioneel beheer

In deze afdeling werken we samen met gemeenten op het gebied van functioneel beheer. Dat doen we met name voor gemeente Nijmegen, maar ook voor WerkBedrijf, ODRN en in toenemende mate voor andere gemeenten. In 2023 hebben we in de regio meer kunnen delen op het gebied van functioneel beheer en projectleiding. We zorgen zo voor kennisdeling, samenwerking en het verminderen van kwetsbaarheid in de regio.

Samenwerking

Naast functioneel beheer zien we ook een toename van trajecten waarin gemeenten gezamenlijk op willen trekken. iRvN levert projectleiding om projecten te managen die voor alle organisaties gelden (zoals in 2023 de

implementatie van Zivver (VeiligMailen), de uitrol van geautomatiseerd account-beheer en de eerder genoemde tenant-scheiding). In 2023 hebben de gemeenten ingezet op de onderlinge ‘governance’ van samenwerken en heeft de onderlinge samenwerking tussen gemeenten verder vorm gekregen. Ook op het gebied van strategische trajecten, zoals datagericht werken, de inzet van MS365 en de digitale werkplek. Datzelfde geldt ook voor het tactisch overleg inzake de informatiseringstrajecten van gemeenten.

BIO-certificering

We zijn gestart met het traject/project ‘TPM – Third Party Memorandum’. In de jaren 2023-2025 werken we verder aan een externe verklaring over de kwaliteit van dienstverlening van iRvN. We hanteren daarbij de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid – dé wet- en regelgeving op het gebied van informatieveiligheid) om onze processen te formaliseren en te auditen. Het doel is om met de uiteindelijke verklaring verantwoording aan gemeenten af te leggen. Dat willen we als iRvN en het wordt ook gevraagd door de gemeentelijke accountants.

Open Source Applicaties

Op verzoek van gemeenten, die een actieve Open Standaarden en Open Source strategie hebben geformuleerd, rapporteert iRvN periodiek over de door haar gebruikte en beheerde Open Source producten. Eerder is al vastgesteld dat iRvN alle verplichte en gewenste Open Standaarden, die voor de overheid gelden, hanteert dan wel kan ondersteunen indien nodig. In de bijlagen is een overzicht opgenomen van de betreffende Open Source producten.

Financieel

In 2023 is op beide onderdelen binnen ICT Rijk van Nijmegen een positief resultaat gerealiseerd. Op het onderdeel Automatisering is een voordeel van € 28.300 gerealiseerd en op Applicatiebeheer een voordeel van € 92.300. De positieve resultaten worden in 2024 terugbetaald. Het investeringsbudget is overschreden met € 330.000. Deze overschrijding heeft deels te maken met het stijgende aantal gebruikers. Hierdoor was meer hardware (in de vorm van mobiele telefoons en laptops) nodig dan begroot. Daarnaast is er een overschrijding geweest op de back-up en restorefaciliteit van € 105.000.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. De weerstandscapaciteit: dit zijn middelen en mogelijkheden waarover MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en risico's en het beleid hierop. Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie die door ons bestuur is vastgesteld.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest ervoor om (ter voorkoming van mogelijke financiële risico's) geen weerstandsvermogen aan te houden, maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten en niet binnen de begroting en jaarrekening van de MGR.

Risico's

We inventariseren risico's om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen hiervan voor de financiële middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's.

Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget

Per 1 januari 2023 is het gemeentefonds opnieuw ingericht waardoor het klassieke re-integratiebudget, de begeleiding nieuw Wajong en de begeleiding nieuw regulier zijn overgeheveld naar het sociaal domein, onderdeel participatie. Daarmee is de inzichtelijkheid van de financiering voor WerkBedrijf komen te vervallen, omdat uit het onderdeel participatie meer gefinancierd moet worden dan alleen de taken die WerkBedrijf uitvoert. Hieruit moet ook het minimabeleid en de uitvoering van de uitkeringenverstrekking bekostigd worden. Voor 2024 baseren wij ons nog

op de oude systematiek. De regio heeft in februari 2024 besloten om met ingang van 2025 over te gaan op een verdeling van de middelen volgens het Berenschotmodel. Tevens is in dit besluit een korting opgenomen van € 1,2 miljoen. Wanneer deze korting effectief wordt is afhankelijk van de besluitvorming rondom nieuw beschut, maar in ieder geval vanaf 2027.

De nieuwe systematiek van het gemeentefonds kent een grotere dynamiek door de door het rijk gekozen indicatoren. Dit leidt ertoe dat pas in september van het lopend boekjaar duidelijk is welk budget beschikbaar is voor Werkbedrijf. Om gemeenten niet in het lopend boekjaar te confronteren met tekorten, stellen we voor om eventuele overschotten tot een bedrag van circa 10% van het participatiebudget toe te voegen aan een risico-reserve om onverwachte tegenvallers voor de regio mee te kunnen opvangen. Tevens stellen we voor deze systematiek in 2028 te evalueren.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet

Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk (nieuw) van

UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). In totaal waren eind 2023 43 kandidaten aan het werk met een beschut werk (nieuw) dienstverband. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten. Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is het niet tegen kostendekkende tarieven kunnen plaatsen van kandidaten met een dienstverband. Een derde risico is de stijging van de loonkosten. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie jaar hebben we dit financieel risico afgedekt, daarna niet meer. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2024 bijgesteld en 2025 en volgende jaren is daar een inschatting voor gemaakt. Het aantal

kandidaten dat onder deze regeling valt is nog te beperkt om een goede calculatie te maken. Het vierde risico is dat wij op dit moment substantieel minder nieuw beschut plaatsen realiseren dan onze taakstelling, terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling. Het Rijk is voornemens om vanaf 2025 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio rond de € 1,8 minder middelen ontvangen, die nu deels voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. Meer duidelijkheid hierover komt in de loop van 2024.

Uittreden van een gemeente

Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan, kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Afbouw WSW-budget en stijging gemiddelde loonkosten SW-medewerkers

WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendekkende bijdrage (kostprijs per SE) bij gemeenten. Deze bijdrage is hoger dan het WSW-budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een afname van het WSW-budget betekent geen direct risico voor de MGR. Aangezien gemeenten de bijdrage

voor de uitvoering van de SW financieren vanuit het WSW-budget, benoemen we het risico wel in deze paragraaf. Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw. Dit betekent ook geen direct risico voor de MGR, omdat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bijdragen. De afgelopen jaren is het verschil tussen de bijdrage van gemeenten en de bekostiging vanuit het Rijk kleiner geworden. Of deze trend zich doorzet is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen.

Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's onderdeel SW

Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en cao-afspraken;
- Onvoldoende detachingsmogelijkheden in de markt.

ICT

Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel van uit. Desondanks blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's in de continuïteit van dienstverlening met zich mee en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk bepalen.

Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de BTW-aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van wet- en regelgeving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Tot slot toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van € 4,1 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Economische risico's

De geopolitieke ontwikkelingen in 2023, zoals de voortdurende oorlogen en het ruime liquiditeitsbeleid van de centrale banken hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de iRvN nadeel van door oplopende prijzen, chiptekort en schaarste aan personeel. Werkbedrijf ondervindt ook nadelen, maar op dit moment nog in mindere mate dan iRvN, omdat WerkBedrijf een deel van de lasten vergoed krijgt door hogere vergoedingen vanuit het Rijk zoals het SW-budget.

Toelichting van een schema van de risico-inventarisatie van 2024

Het netto (rest)risico is het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Het totale netto (rest)risico na aftrek van de voorzieningen is het risico waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 4 is de verdeling per gemeente te vinden.

Bedragen in € 1	Bruto risico	Netto (rest) risico
Politiek		
Landelijk politiek niveau	8.316.000	3.210.000
Regionaal politiek niveau	400.000	140.000
Subtotaal	8.716.000	3.350.000
Maatschappelijk		
Imagoschade	735.000	452.000
Ecologisch/milieu	0	0
Subtotaal	735.000	452.000
Juridisch/wettelijk		
Juridisch/ wettelijk	1.260.000	435.000
Subtotaal	1.260.000	435.000
Financieel/ economisch		
Economisch	1.730.000	790.000
Financieel	0	0
Subtotaal	1.730.000	790.000
ICT		
Algemeen	0	0
Tevredenheid regiogemeenten	400.000	210.000
Informatiebeveiliging / privacy	1.830.000	705.000
Subtotaal	2.230.000	915.000
Organisatorisch/Bestuurlijk		
Bestuurlijk	0	0
Personeel	1.700.000	760.000
Vastgoed	350.000	70.000
Subtotaal	2.050.000	830.000
Totaal exclusief voorzieningen	16.721.000	6.772.000
Reserves & voorzieningen		
Voorziening SPP	920.000	920.000
Totaal risico-inventarisatie MGR	15.801.000	5.852.000

Kengetallen

De netto schuldquote wordt als volgt berekend: de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus kortlopende (debiteuren) vorderingen en uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa wordt gedeeld door de totale inkomsten (voor bestemming reserves). De netto schuldquote blijft relatief stabiel aangezien er enkel is afgelost op bestaande leningen en geen nieuwe lening is afgesloten.

De solvabiliteit betreft de ratio van het totale eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva. Een solvabiliteit van 20% is gebruikelijk. De MGR Rijk van Nijmegen heeft een solvabiliteit van 0%. Dit komt doordat de MGR 'het resultaat' per einde boekjaar naar rato afrekent met de deelnemende gemeenten. Dit gebeurt omdat er sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn. Het uitgangspunt is dat er geen vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen bestaat. De deelnemende gemeenten houden in hun weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

Kengetallen:	Begroot 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Netto schuldquote	9,8%	12,1%	7,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	9,8%	12,1%	7,4%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Liquiditeit	0,9	0,8	1,0

De liquiditeit betreft de vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva. De liquiditeit bedraagt 1. Dit is een gebruikelijke ratio. Hiermee kan de MGR aan haar kortlopende verplichtingen voldoen.

Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Treasurystatuut

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In het statuut zijn regels opgenomen over de algemene doelstellingen, de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf over de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer

te bevatten. Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningen c.q. uitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Er is in 2023 niet afgeweken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse

valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,2% van het totaal van de primitieve begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2% is in 2023 niet overschreden. Ook het meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een

looptijd vanaf 1 jaar). In 2023 heeft een aflossing plaatsgevonden. Dit is weergegeven in de tabel. In de betreffende tabel is ook te zien dat de renterisiconorm wordt gehaald.

Rentelasten, renteresultaat en wijze van toerekenen

Over 2023 bedroegen de rentelasten € 134.500. De rentelasten zijn naar rato van de gemiddelde boekwaarde toegerekend aan de investeringen. De rentelasten worden volledig toegerekend aan de taakvelden. De rentebaten bedragen voor 2023 € 663.400. In 2023 is een renteresultaat behaald van € 528.900.

Schatkistbankieren

De MGR is verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en zijn we voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. Deze waren in 2023 € 663.400.

De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden.

Bedragen in € 1.000	2023			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal (primitief)	92.406	92.406	92.406	92.406
Percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Kasgeldlimiet	7.577	7.577	7.577	7.577
Omvang vlottende middelen	15.718	17.258	16.262	17.629
Bank-Giro	362	398	435	432
Tegoeden RC	15.355	16.860	15.827	17.197
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Omvang vlottende korte schuld	0	0	0	0
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Totaal netto-vlottende schuld	15.718	17.258	16.262	17.629
Ruimte (+)	23.295	24.835	23.839	25.206

Bedragen in € 1.000	2023
Begrotingstotaal 2023	92.406
Percentage renterisiconorm	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	18.481
Aflossingen	56
Ruimte	18.425

Bedragen in € 1.000	2023			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal	92.406	92.406	92.406	92.406
Normpercentage	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Drempelbedrag	1.848	1.848	1.848	1.848
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	362	398	435	432
Ruimte onder drempelbedrag	1.486	1.450	1.413	1.416
Overschrijding drempelbedrag	0	0	0	0

De MGR heeft het drempelbedrag in 2023 niet overschreden. Dit is af te lezen uit de tabel.

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

In 2023 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. In de tabel zijn de lopende geldleningen weergegeven.

Jaar van afsluiten	Omvang in €	Vervaldatum	Rente	Aflossing
2015	1.200.000	2 januari 2035	1,74%	Jaarlijks
2017	4.500.000	27 april 2037	1,73%	Einde looptijd
2018	2.500.000	25 juni 2038	1,71%	Einde looptijd

Financieringsbehoefte

Met het verwachte investeringsvolume voor de komende jaren is de huidige financiering afdoende. Er bestaat voor de komende jaren geen behoefte aan het aantrekken van nieuwe geldleningen. Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekening-courant afgesloten. Dit is met name gedaan om mogelijke pieken of scherpe terugval in inkomsten tijdelijk te kunnen opvangen.

Conclusie continuïteit

Het karakter van een gemeenschappelijke regeling (GR) is dat gemeenten binnen een GR gezamenlijke taken uitvoeren en de kosten van deze taakuitvoering gezamenlijk delen. De MGR Rijk van Nijmegen is een GR die op deze wijze is ingericht. Overschotten dan wel tekorten worden jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Alleen al om deze reden is het dagelijks bestuur van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet. Daarnaast is door ons een risico-inventarisatie uitgevoerd. Op deze risico-inventarisatie sturen wij en waar mogelijk vertalen we de financiële effecten daarvan in de (meerjaren)begroting. Onze meerjarenbegroting is sluitend.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitvoeren van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MGR. U vindt informatie over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR.

Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden

vastgelegd. In 2023 hebben wij met rapportages tussentijds aan de regio verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over boekjaar 2023.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratieverordening
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling

Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie vanuit de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden (inclusief de voorzitter). Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of de bestuurscommissie Werk zijn opgedragen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur telt drie leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het college van burgemeester en wethouders dan wel het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in- en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie Werk worden door het algemeen bestuur benoemd. De bestuurscommissie Werk is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van Werk als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie Werk adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van

de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met 2 modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Personeelsbeleid

In het HR-beleid van de MGR staan de thema's duurzame inzetbaarheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen (door het opdoen van kennis en het verder ontwikkelen van de competenties). Enerzijds verhoogt dit de kwaliteit van onze dienstverlening en anderzijds zorgt dit ervoor dat onze medewerkers makkelijk kunnen meebewegen bij veranderingen. Op deze manier blijven zij wendbaar, weerbaar en

interessant voor en op de arbeidsmarkt. De afdeling HR heeft hier een belangrijke adviserende en faciliterende rol in.

In 2023 hebben wij op de thema's duurzaamheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling de volgende resultaten behaald:

Thema duurzame inzetbaarheid

- Het DT- en MT-traineeship heeft in 2023 een vervolg gekregen.
- De acties die voortkwamen uit de personeelsschouw zijn door de leidinggevend en medewerkers opgepakt. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot interne doorstroming, het vervullen van extra projecten naast de huidige functie en externe uitstroom.
- WerkAcademie.
- Onboardingprogramma.
- Mobiliteitsbeleid.

Thema aantrekkelijk werkgeverschap

- Om de zichtbaarheid op de arbeidsmarkt te vergroten heeft WBRN samen met een externe partij een aantal wervingsvideo's gemaakt. Hierdoor krijgt een geïnteresseerde een kijkje in de keuken bij WBRN.
- Maandelijks organiseren we een koffiemoment

voor geïnteresseerden in werken bij WBRN. Tijdens de koffiemomenten wordt aandacht besteed aan werken bij WBRN en passeren alle functies die er binnen de organisatie zijn. Dit draagt ertoe bij dat deze mensen, als er een vacature beschikbaar komt, bewuster kunnen solliciteren.

- Wanneer we gericht werven voor een vacature, dan bieden we ook de gelegenheid om tijdens een specifiek koffiemoment vragen te stellen over de functie. Dit wordt door de sollicitanten zeer gewaardeerd.
- Ieder jaar nemen we deel aan de Dag van de Mobiliteit, waarbij geïnteresseerden uit de regio één dag kunnen meelopen met één van onze medewerkers. Ook stimuleren we onze eigen medewerkers om een dagje in de keuken van een andere organisatie mee te kijken.

Thema ontwikkeling

- Het leiderschapsprogramma voor het leidinggevend kader is opgestart in 2023 en krijgt in 2024 een vervolg. Het programma wordt begeleid door een externe partij.

Thema vitaliteit

- De jaarlijkse vitaliteitsweek heeft plaatsgevonden. Dit jaar is specifiek aandacht besteed aan mentale vitaliteit.

- De verschillende thema's uit het Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) zijn door de projectgroep MTO opgepakt. In 2023 is aan de medewerkers binnen de MGR gevraagd welke verbeter suggesties zij hebben rondom het thema communicatie. Hierop zijn verschillende suggesties binnengekomen die verder uitgewerkt worden. Ditzelfde gaat ook voor de thema's waardering, werkdruk en doorgroeimogelijkheden plaatsvinden.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn EVA, Compas, REAT en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer, gemeente Nijmegen. De belangrijkste systemen daarbij zijn CODA en Beaufort.

Back-up, recovery en beveiliging/privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de

minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back-up gemaakt en dagelijks een incremental back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de DVO zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten).

Administratieve organisatie

Algemeen

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden

dat de MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels de dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het, binnen haar kaders, uitvoeren van de taken.

Misbruik en oneigenlijk gebruik:

Wat doen we en wat zijn de uitkomsten

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) onderkennen we in de volgende belangrijkste stromen van de MGR:

- Te verstrekken subsidies
- Inkopen en aanbesteden
- Salarissen en declaraties
- Betalingen
- Integriteit van relaties

Op deze stromen hebben we risico's onderkend en vervolgens maatregelen getroffen om de benoemde risico's zoveel als mogelijk te mitigeren. Bij voorkeur door controles vooraf, maar ook middels controles achteraf.

Uitkomsten

Bij de verstrekte loonkostensubsidies hebben we in 2023 twee casussen afgewikkeld waarin de ziektedagen c.q. hersteldatum onjuist aan ons is gemeld, waardoor te veel subsidie is uitbetaald. In de eerste casus hebben we niet kunnen achterhalen of sprake is geweest van bewust

handelen. De subsidievaststelling heeft geleid tot een terugvordering van € 3.000, waarvan € 2.000 is kwijtgescholden wegens betalingsonmacht. De afhandeling van dit traject heeft één jaar geduurd. In de tweede casus hebben we niet kunnen vaststellen of er sprake is geweest van bewust handelen. De werkgever heeft aangegeven geen ziekengeld-betalingen van UWV te hebben ontvangen. Wij hebben wel vastgesteld dat UWV heeft uitbetaald, maar hebben niet de stelling van de werkgever kunnen weerleggen. Op basis van onze informatie hebben we de subsidie lager vastgesteld. Dit heeft geleid tot een terugvordering van € 13.300. De afhandeling van dit traject heeft meer dan twee jaar geduurd. De hier geconstateerde fouten kunnen zich inmiddels niet meer voordoen, omdat de wetgeving op dit punt is gewijzigd.

In 2023 hebben we een casus behandeld inzake de authenticiteit van documenten. Omdat steeds meer documenten digitaal aangeleverd worden, wordt het bepalen van de authenticiteit steeds belangrijker. Aan de hand van deze casus zijn richtlijnen vastgesteld, waaraan een digitaal document moet voldoen.

Frauderisico's

Het dagelijks bestuur is zich bewust van de frauderisico's die de MGR Rijk van Nijmegen loopt en bespreekt dit thema periodiek. De MGR heeft een frauderisicoanalyse opgesteld en concludeert dat de belangrijkste risico's aandacht hebben en worden ondervangen door de inrichting van de administratieve organisatie. Het dagelijks bestuur heeft geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraude heeft voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Rechtmatigheid

Geconstateerde afwijkingen

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Totaal lasten: € 92.366.000.
- Door algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens: 1% zijnde € 923.000.
- Door algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens: € 50.000.

De belangrijkste afwijking is (bedragen in € 1):

Begrotingscriterium	
a. Overschrijding lasten op taakvelden	0
b. Overschrijding investeringsbudgetten kredieten	0
c. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
d. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld en niet passen binnen het vooraf door het algemeen bestuur vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel zijn geduid	0
Totaal	0
Voorwaardencriterium	
Rechtmatigheidsfouten aanbestedingen	2,05 miljoen
Onduidelijkheden	0
Totaal	2,05 miljoen
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal	0
Totaal van onrechtmatigheden	2,05 miljoen

Toelichting belangrijkste afwijkingen en ondernomen maatregelen

Begrotingscriterium

- Investeringskredieten*

In de bijgestelde begroting 2023 is voor de iRVN een investeringsbedrag opgenomen van € 4,8 miljoen. In de tussenrapportage

van juli 2023 is gemeld dat een ramingsfout gemaakt is en dat van de € 4,8 miljoen een bedrag van € 1,0 miljoen operationele lasten betreft. Daarnaast is gemeld dat we verwachten het budget met € 0,3 miljoen te gaan overschrijden. Dit houdt in dat we bij de tussenrapportage hebben gemeld uit te komen op een bedrag van € 4,1 miljoen. In de

jaarrekening komen we uit op een bedrag van € 4,135 miljoen. Daarmee is de conclusie dat we onze overschrijding tijdig gemeld hebben.

- Begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen die passen binnen het door het algemeen bestuur gesteld beleid*

Bij de diverse programma's zijn verschillen geconstateerd ten opzichte van de begroting, zowel in positieve als in negatieve zin. In deze gevallen is echter sprake van door het algemeen bestuur goedgekeurd beleid, dan wel heeft melding bij de tussenrapportage plaatsgevonden of zijn er direct gerelateerde inkomsten. We hebben voor € 1,9 miljoen aan onderschrijdingen die niet tijdig gemeld zijn, omdat deze zich voordeden nadat de tussenrapportage is verschenen. Dit betreft € 800.000 inzake arbeidsparticipatie en € 1,1 miljoen inzake WSW en beschut werk. Overigens passen de onderschrijdingen van lasten binnen het voorgestelde beleid zoals verwoord in artikel 10 van de financiële verordening. Enerzijds omdat bij de arbeidsmatige dagbesteding sprake is van een open-einderegeling, anderzijds omdat zowel bij de sociale werkvoorziening als bij de participatie sprake is van bestaand beleid.

- Overige begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen die met de*

tussenrapportage zijn gemeld aan het algemeen bestuur

Het is niet noodzakelijk een nadere toelichting te geven op deze begrotingsonrechtmatigheden, omdat deze met de tussenrapportage gemeld zijn. Het betreft een bedrag van € 3,6 miljoen.

Voorwaardencriterium

De rechtmatigheidsfout in de aanbestedingen ter grootte van € 2,05 miljoen betreft een tweetal aanbestedingen:

- Bij één leverancier is de Europese Aanbesteding mislukt waardoor het ons niet gelukt is de aanbesteding tijdig, voor 1 januari 2023 af te ronden. Om deze reden is een overbruggingsovereenkomst voor een jaar gesloten en de aanbesteding in 2023 opnieuw op de markt gezet. Inmiddels is de Europese Aanbesteding afgerond en heeft de gunning voor 2024 plaatsgevonden. Voor het bestede bedrag tijdens de overbruggingsovereenkomst ter grootte van € 1,8 miljoen hebben we onrechtmatig gehandeld.
- Bij één leverancier hebben we ten onrechte niet Europees aanbesteed, maar meervoudig onderhands. De onrechtmatigheid bedraagt € 250.000.

Inmiddels zijn bij de iRvN maatregelen getroffen om het proces voorafgaand aan de aanbestedingsprocedure beter te borgen.

Bij de voorzieningen zijn een drietal constatering ter grootte van € 99.500 gedaan. Omdat deze fouten deels hersteld zijn, is het niet noodzakelijk deze fouten mee te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording, maar in het getrouwheidsoordeel. Wij vinden het wel van belang over deze fouten te rapporteren:

- in één geval betrof het een fout in de nota van de bedrijfsarts;
- in één geval betrof het een foutief ingezet regime jobcoaching, waardoor het onjuiste bedrag is toegekend;
- in één geval betrof het teveel toegekende reiskosten.

In het geval van de fout in de nota van de bedrijfsarts is de controle op de facturen van de bedrijfsarts aangescherpt. In het geval van de onjuiste inzet van een jobcoach is sprake van een incident. De consultants kennen de instructie. In EVA is het foute regime geselecteerd. In het geval van de teveel toegekende reiskosten is onderkend dat het een ingewikkeld proces is. Onderzocht gaat worden of de wijze van toekennen van reiskosten vereenvoudigd kan worden.

Naast de rechtmatigheidsfout boven de € 50.000 is er tevens een rechtmatigheidsfout van € 10.800 geconstateerd bij de loonkostensubsidies. In de verstrekte loonkostensubsidie is uitgegaan van 38 uur, terwijl dit 37 uur had moeten zijn. Bij de vaststelling van de subsidie zal deze fout gecorrigeerd worden. Omdat sprake is van een incident, zijn er geen verdere acties uitgezet. Een medewerker kan immers een fout maken.

M&O criterium

Geen nadere toelichting noodzakelijk.

De verdeling van de afwijkingen per gemeente is in onderstaande tabel terug te vinden.

Conclusie

De in deze jaarrekening verantwoorde baten en

Bedragen in € 1		
Gemeente	Rechtmatigheidsfouten	Onduidelijkheden
Berg en Dal	211.877	0
Beuningen	150.544	0
Druten	115.231	0
Heumen	68.767	0
Mook en Middelaar	59.474	0
Nijmegen	1.221.079	0
Wijchen	223.028	0
Totaal	2.050.000	0

lasten alsmede de balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door het algemeen bestuur zelf nader ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Begrotingsonrechtmatigheden

Hiervan is sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft:

- de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt;
- toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld;

- onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast.

Wat niet tijdig concreet betekent, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. Deze spelregels zijn hoofdzakelijk in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

De MGR Rijk van Nijmegen kan tussentijds wel technische wijzigingen doorvoeren, maar geen begrotingswijzigingen die het budgetrecht van het algemeen bestuur raken. Overschrijding van lasten

dan wel onderschrijdingen melden we met de tussenrapportage, zodat ons bestuur tijdig op de hoogte is.

In onderstaande tabel is per taakveld aangegeven of zich in 2023 begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen hebben voorgedaan (x € 1.000).

Toelichting begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen

Arbeidsparticipatie

Met de tussenrapportage 2023 hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten een onderschrijding gemeld van € 2,6 miljoen. Met de jaarrekening is de onderschrijding € 3,4 miljoen geworden. De onderschrijding op de

Bedragen in € 1.000					
	Begroting inclusief wijzigingen 2023	Realisatie 2023	verschil	Overschrijding begroting	onderschrijdingen
Arbeidsparticipatie	19.764	16.362	3.401	nee	ja
WSW en Beschut werk	47.635	46.019	1.616	nee	ja
Inkomensregelingen	6.106	5.769	337	nee	ja
Overhead	19.474	19.844	-370	ja	nee
Overhead MGR	10.417	10.241	176	nee	ja
Totaal	103.395	98.235	5.160		

arbeidsparticipatie wordt met name veroorzaakt door de uitvoering van de detacheringsbanen (cao Aan de slag) en de uitvoering van SUWI. De na de tussenrapportage ontstane onderschrijding van € 800.000 is veroorzaakt doordat met het vaststellen van de nieuwe re-integratieverordening een tweetal nieuwe voorzieningen is ontstaan. Dit betreft de werkgeversbonus en de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen. Vanwege de tijd die nodig was voor een goede implementatie van deze voorzieningen, hebben we een achterstand in de uitvoering. Er staat een hele groep kandidaten nog 'in de wacht' vanuit 2023, waarvoor deze voorzieningen kunnen worden ingezet. In 2024 voorzien we een inhaaleffect van € 800.000.

WSW en beschut werk

Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten een onderschrijding gemeld van € 533.000. Met de jaarrekening is de onderschrijding op dit taakveld met € 1,6 miljoen onderschreden. De onderschrijding op het taakveld WSW en beschut wordt met name veroorzaakt door een onderschrijding op de arbeidsmatige dagbesteding en een onderschrijding op loonkosten van de SW. Tegenover deze lagere uitgaven staan ook lagere inkomsten. De na de tussenrapportage ontstane

onderschrijding van € 1,1 miljoen is veroorzaakt doordat de cao stijging over de tweede helft van 2023 minder effect heeft gehad dan bij het opmaken van de tussenrapportage was voorzien. Tegenover de lagere lasten staan ook lagere inkomsten, omdat we op zowel de arbeidsmatige dagbesteding als de sociale werkvoorziening op werkelijk verbruik afrekenen.

Inkomensregelingen

Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten een onderschrijding van € 548.000 gemeld. Met de jaarrekening is de onderschrijding € 337.000 geworden. De onderschrijding op het programma inkomensregelingen wordt veroorzaakt, doordat aan het product wettelijke loonkostensubsidies minder is uitgegeven. Onder andere door een tegenvallende instroom in de detacheringsbanen. Tegenover deze lagere uitgaven staan tevens lagere inkomsten, omdat we op werkelijk verbruik afrekenen.

Overhead

Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten een overschrijding gemeld van € 350.000. Met de jaarrekening is de overschrijding van de lasten van de overhead € 370.000 geworden. Deze

overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door de extra geleverde plusproducten. Dit zijn diensten of producten die gemeenten extra inkochten. Tegenover deze hogere uitgaven staan ook hogere inkomsten.

Overhead (MGR)

Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten een onderschrijding gemeld van € 151.000. Met de jaarrekening is de onderschrijding van de lasten van de overhead (MGR) € 176.000 geworden. De onderschrijding van de lasten wordt veroorzaakt doordat een aantal formatieplaatsen niet zijn ingevuld. Daarnaast is er een voordeel behaald op de energielasten en de kosten van de gastheer.

Conclusie

Bij de diverse programma's zijn verschillen geconstateerd ten opzichte van de begroting, zowel in positieve als in negatieve zin. In deze gevallen is echter sprake van door het algemeen bestuur goedgekeurd beleid, dan wel heeft melding bij de tussenrapportage plaatsgevonden, of zijn er direct gerelateerde inkomsten. We hebben voor € 1,9 miljoen aan onderschrijdingen die niet tijdig gemeld zijn, omdat deze zich voordeden nadat de tussenrapportage is verschenen. Dit betreft

€ 800.000 inzake arbeidsparticipatie en € 1,1 miljoen inzake WSW en beschut werk. Overigens passen de overschrijdingen van lasten binnen het voorgestelde beleid zoals verwoord in artikel 10 van de financiële verordening. Enerzijds omdat bij de arbeidsmatige dagbesteding sprake is van een open-einderegeling, anderzijds omdat zowel bij de sociale werkvoorziening als bij de participatie sprake is van bestaand beleid.

Overschrijdingen investeringskredieten

Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten een overschrijding gemeld van € 300.000. Met de jaarrekening melden we een overschrijding op de investeringskredieten van € 330.000. Deze overschrijding heeft te maken met het stijgende aantal gebruikers. Hierdoor was meer hardware (in de vorm van mobiele telefoons en laptops) nodig dan begroot.

Conclusie

De investeringskredieten hebben geleid tot overschrijdingen van € 330.000. Deze overschrijding is gemeld bij de tussenrapportage. Daarmee is geen sprake van onrechtmatig handelen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. In de begroting is voor de komende jaren € 150.000 per jaar begroot voor onderhoud. Dit bedrag is beschikbaar voor een tweetal panden:

- De locatie Boekweitweg
- De locatie Sint Teunismolenweg

Op de locatie Boekweitweg is het productiegedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd, waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2024 wordt het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. We gaan dan het restaurant en het restant van het kantorendeel onder handen nemen. Hierdoor gaan we van energielabel B naar A+++.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële koper in gesprek. Het onderhoud wordt beperkt tot het hoogst noodzakelijke.

Wij verwachten de komende jaren met het budget van € 150.000 uit te kunnen. Het was de bedoeling om in 2023 een nieuwe meerjarenonderhoudsplanung op te stellen om de effecten voor de middellange termijn in te

schatten. Omdat de verbouwing van het laatste deel van het pand pas in 2024 start, hebben we de herziening van het meerjarenonderhoudsplan uitgesteld tot na het moment van oplevering verbouwing.

Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeentelijke regeling van de volgende 7 gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen. Er bestaat ook geen visie of voornemen om dit komend jaar te wijzigen.

Openbaarsparagraaf Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) is in werking getreden op 1 mei 2022 en heeft als doel om de overheid transparanter te maken. Deze wet regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Overheidsinformatie is openbaar, tenzij de Woo of andere wetgeving bepaalt dat de gevraagde informatie niet geschikt is om openbaar te maken. De Woo regelt zowel de openbaarmaking van informatie op verzoek (passieve openbaarmaking) als de openbaarmaking uit eigen initiatief van de MGR (actieve openbaarmaking).

De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is (o.a.) aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Door redacteurs bij de MGR wordt de Woo-index (overheid.nl) bijgehouden. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die al elders door de MGR op het internet zijn gepubliceerd.

In 2023 hebben er twee Woo-verzoeken plaatsgevonden.

Verklaring van toepasselijkheid

Algemeen

De MGR Rijk van Nijmegen dient in het kader van de informatiebeveiliging en privacy te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De MGR Rijk van Nijmegen heeft geen verplichting om zelfstandig de verklaring van toepasselijkheid in te dienen bij het Rijk. Wel doen we dit indirect via onze deelnemende gemeenten. Onderstaand wordt de naleving van de BIO en de AVG over 2023 nader toegelicht. Aanvullend worden de verantwoording voor Suwinet en de incidenten uitgelicht.

Informatiebeveiliging (BIO)

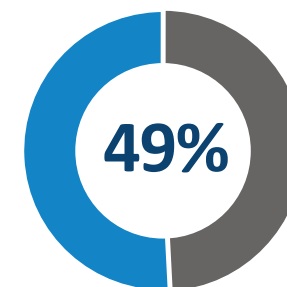
BIO

De BIO omvat 114 controle- en 126 verplichte overheidsmaatregelen waaraan voldaan moet worden. Eind 2021 zijn we met een nieuw systeem begonnen. In 2022 en 2023 werd het nieuwe systeem verder uitgerold in onze organisatie en de komende jaren zal ernaar toegewerkt worden om dit volledig af te hebben. De verdergaande digitalisering is hier de oorzaak van. In 2022 is het project “BIO TPM⁵” gestart. Dit project heeft het doel om binnen drie jaar een TPM te kunnen

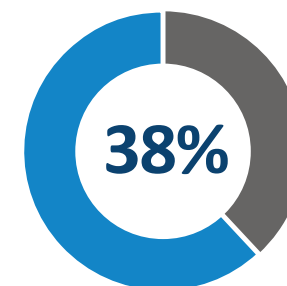
afgeven aan de regio namens iRvN. In 2023 heeft de eerste interne audit plaatsgevonden en op de bevindingen uit deze audit zal verder worden gebouwd.

In de cirkeldiagrammen hier rechts staan de scores weergegeven op de implementatie van de BIO. De scores geven wel een beeld dat er nog veel van de BIO geïmplementeerd moet worden. Dit valt te verklaren doordat we in de praktijk wel degelijk werkzaamheden uitvoeren op maatregelen uit de BIO, maar dat documentatie vaak ontbreekt. Dit komt doordat de focus bij de iRvN ligt op een goede dienstverlening; namelijk het veilig houden van onze systemen en het daarna zorgdragen voor een goede documentatie. Dit houdt in dat we per definitie achterlopen en daarmee in de BIO portal slechter scoren dan dat de feitelijke situatie is. Zoals eerder aangegeven loopt er een BIO implementatieplan, waarbij we over 3 jaar voor de regio de opzet, bestaan en werking van de BIO kunnen aantonen. In de eerste cirkeldiagram valt de opzet te lezen. De opzet staat voor de beschrijving van een proces bijvoorbeeld het hebben van een incidentmanagementprocedure. Vervolgens geeft het bestaan aan de gerealiseerde implementatie van die procedure. Als laatste heb je nog de werking waarbij je moet kunnen aantonen dat alle incidenten

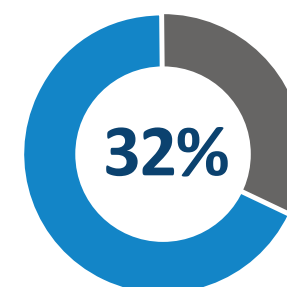
Aanwezig (Opzet)

Implementatie (Bestaan)

Effectiviteit (Werking)

⁵ TPM staat voor Third Party Mededeling. Dit is een verklaring die wordt afgegeven door een onafhankelijke auditpartij.

gedurende een periode ook allemaal volgens het incidentmanagementprocedure zijn verwerkt.

Informatiebeveiliging en -plan

In 2023 heeft de MGR Rijk van Nijmegen haar informatiebeveiligingsbeleid 2024-2028 vastgesteld. Aanvullend op het strategische informatiebeveiligingsbeleid, is er een tactisch en operationeel plan. In het plan worden jaarlijks uit te voeren acties beschreven. De acties zijn gebaseerd op de openstaande BIO maatregelen en onder te verdelen in generieke maatregelen en maatregelen voor kritische systemen. De belangrijkste actiepunten waar aandacht aan wordt besteed:

1. Generieke maatregelen zijn maatregelen zoals het in beeld houden van ons IT-landschap, autorisatiematrix, de in-, door- en uitstroom-procedure en de incidentmanagement-procedure. In 2023 is er verder gewerkt aan het beschermen en verbeteren van het MGR Rijk van Nijmegen IT-landschap. Het verbeteren van het IT-landschap is gedaan door acties zoals: een hackathon, nauwe samenwerking met een cybersecurity leverancier, controle werking conditional access etc. In 2023 hebben we een aanbesteding gehad voor een nieuwe SIEM⁶. In 2024 zal deze nieuwe SIEM operationeel worden.

2. Er is extra aandacht voor kritische processen en procedures zoals de back-up en recovery procedure, het wijzigingsbeheer, het gebruikersbeheer, de incidentafhandeling. In 2023 is hierop verder doorontwikkeld. De voornaamste ontwikkeling was de implementatie van de nieuwe back-up en recovery procedure.

De bovengenoemde acties dragen bij aan het verhogen van de digitale weerbaarheid en het structureel in beeld brengen van kwetsbaarheden. Wij rapporteren ook elk kwartaal over de voortgang en bevindingen.

Privacy (AVG)

De MGR heeft een algemeen privacybeleid dat van toepassing is op de gehele organisatie. Dit beleid is in lijn met het algemene beleid van de MGR en de relevante wet- en regelgeving. In het privacyplan zijn de jaarlijks te ondernemen acties omschreven. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan de privacy van betrokkenen en de bewustwording van medewerkers.

Het actueel houden van de verwerkersovereenkomsten met derden betreft een continu proces waar in 2023 aandacht aan is besteed. De MGR heeft ook DPIA's⁷ uitgevoerd voor onder andere de uitvoering van de MAP, IPS, ESF en een nieuw financieel systeem. Dit doet de MGR om de gegevensverwerking in het kader van de AVG op orde te hebben. Ook hebben (ex)kandidaten gebruikgemaakt van hun privacyrechten. Er is in 2023 één inzageverzoek gedaan. Privacy en het naleven van de AVG heeft voor een belangrijk deel met bewustwording te maken. In 2023 is op diverse wijzen aandacht besteed aan bewustzijnsbevordering. Nieuwe medewerkers hebben een introductiegesprek gehad met de privacy officer. Ook moest iedere medewerker de modules privacy en AVG maken in een nieuw aangeschaft e-learning platform. In 2024 staat er een module informatieveiligheid klaar voor elke medewerker. Naast de e-learning zijn er ook workshops gegeven op het gebied van privacy. Er zijn workshops specifiek op privacy gegeven, maar ook workshops op hoe en wat te rapporteren. Periodiek worden er berichten op WerkNet (intranet) geplaatst met uitleg en voorbeelden (bijvoorbeeld over phishing). De MGR heeft door middel van het privacyvolwassenheidsniveau getoetst hoe we er op privacy voor staan. Hier scoort MGR niveau 2

⁶ Een Security Information and Event Management systeem. Dit is een (extra) verdedigingsschil die helpt met het monitoren en detecteren van incidenten.

⁷ Een DPIA staat voor Data Protection Impact Assessment. En is een analyse om te kijken waar er eventueel maatregelen moeten worden genomen om (privacy)risico's te verkleinen of te voorkomen.

op, maar met nog 2 punten te implementeren om niveau 3 te bereiken. De thema's "beveiligingen van de verwerking van persoonsgegevens" en "bewaren van persoonsgegevens" worden nog verbeterd. De verwachting is dat deze in 2024 worden geïmplementeerd.

Verantwoording Suwinet

Sinds 2018 heeft de MGR de verantwoordelijkheid voor het beheer en de controle op het gebruik van Suwinet door de medewerkers van WerkBedrijf op zich genomen. Omdat de gemeenten eindverantwoordelijke blijven en middels ENSIA verantwoording afleggen over Suwinet, is het belangrijk dat de MGR een Third Party Mededeling (TPM) verklaring kan afgeven. Deze TPM verklaring, een bevestiging van het voldoen aan het gestelde normenkader, heeft de MGR inmiddels ontvangen. De MGR heeft inzake Suwinet conform gestelde normen gehandeld.

Incidenten

In het afgelopen jaar zijn er 16 (2022; 13) beveiligingsmeldingen geweest. In:

- 12 (7) gevallen betreft het algemene

persoonsgegevens;

- 1 (2) geval betreft het bijzondere persoonsgegevens (waaronder gezondheidsgegevens);
- 0 (0) gevallen betreft het een wettelijk identificatienummer;
- 3 (4) gevallen betreft het meldingen waarbij geconcludeerd is dat er geen persoonsgegevens gelekt zijn.

Er zijn geen incidenten in 2023 (2022; geen) gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Wel was er een periode van meerdere phishing-aanvallen met de CEO-fraude en social engineering methode.

Conclusie

De MGR Rijk van Nijmegen heeft, ondanks de benoemde risico's en de incidenten die zich hebben voorgedaan, op dit moment de informatiebeveiliging in beeld. Op bestaande tekortkomingen wordt gestuurd met als doel de risico's en het aantal incidenten weg te nemen, te voorkomen of tot een minimum te beperken, zowel op het gebied van privacy als informatieveiligheid. In 2022 zijn er veel (beveiligings)projecten gestart waarvan de

implementaties in 2023 plaatsvonden. MGR Rijk van Nijmegen is dan ook constant in beweging om zich te verbeteren en mee te groeien met de dreigingen.

Jaarrekening 2023

1. Balans per 31-12-2023

Activa	Bedragen in € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Vaste Activa	Materiële vaste activa	10.114	7.744
	Investeringen met een economisch nut	10.114	7.744
	Financiële vaste activa	4.000	0
	Financiële vaste activa	4.000	0
	Totaal vaste activa	14.114	7.744
Vlottende activa	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.111	20.094
	Vorderingen op openbare lichamen	1.149	1.945
	Rekening-courantverhouding met het rijk	7.899	16.883
	Overige vorderingen	1.063	1.265
	Liquide middelen	303	266
	Banksaldo	303	266
	Overlopende activa	2.982	1.561
	Overlopende activa	2.982	1.561
	Totaal vlottende activa	13.397	21.920
	Totaal Activa	27.511	29.665

Passiva	Bedragen in € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Vaste Activa	Eigen vermogen	0	0
	Algemene reserve	0	0
	Bestemmings reserve	0	0
	Gerealiseerd resultaat	0	0
	Voorzieningen	2.242	920
	Voorzieningen	2.242	920
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	7.750	7.806
	Onderhandse lening	7.750	7.806
	Totaal vaste passiva	9.992	8.726
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.779	8.519
	Overige schulden	10.779	8.519
	Overlopende Passiva	6.740	12.419
	Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	6.740	12.419
	Totaal vlottende passiva	17.519	20.938
	Totaal Activa	27.511	29.665

2. Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar

2.1 Toelichting op overzicht baten en lasten

In bovenstaande tabel vermelden we de begroting vóór en ná wijziging. De begroting vóór wijziging betreft de ontwerpbegroting 2024-2027 van juli 2023. Deze is door ons bestuur in juli 2022 vastgesteld. In de kolom 'begroting ná wijziging' zijn de technische begrotingswijzigingen te zien, welke het dagelijks bestuur heeft goedgekeurd. Wijzigingen zijn toegelicht in bijlage 7 van de jaarstukken.

Bovenstaand baten en lasten overzicht betreft de geconsolideerde resultaten van de MGR. In bijlage 6 is de aansluiting tussen de modules en de geconsolideerde MGR terug te vinden. In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vastgesteld dat vanaf 2017 gerapporteerd moet worden op taakvelden.

Baten bedragen x € 1.000	MGR totaal				
	begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Overhead	17.790	20.805	21.550	21.484	-66
Inkomensregelingen	5.320	6.106	6.106	5.769	-337
WSW en Beschut werk	46.825	50.251	50.347	48.812	-1.535
Arbeidsparticipatie	22.471	25.071	25.392	22.172	-3.221
Totaal baten:	92.406	102.233	103.395	98.236	-5.160

Lasten bedragen x € 1.000	begroting 2023 voor wijziging	begroting 2023 na wijziging	begroting 2023 incl wijzigingen 2023	realisatie 2023	saldo 2023
Overhead	16.656	19.736	19.474	19.844	370
Inkomensregelingen	4.377	5.634	6.106	5.769	-337
WSW en Beschut werk	44.196	47.182	47.635	46.019	-1.616
Arbeidsparticipatie	18.433	19.914	19.764	16.362	-3.401
Totaal Programmalasten	83.661	92.467	92.979	87.994	-4.984
Overhead MGR	8.745	9.766	10.417	10.241	-176
Totaal lasten	92.406	102.232	103.395	98.236	-5.160

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

De onderdelen van de MGR zijn als volgt onderverdeeld in de taakvelden:

2.2 Toelichting op resultaat vóór eindafrekening

Het resultaat van de MGR komt uit op € 0. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn al in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor is een fiscaal vereiste. In deze toelichting op het resultaat lichten we, conform afspraak met de adviesfunctie, het resultaat voor en na afrekening en per onderdeel toe. Het resultaat van de MGR voor afrekening komt uit op € 1,8 miljoen. Dit resultaat valt uiteen in de volgende onderdelen:

Overhead

- iRvN
- WerkBedrijf Vastgoed
- Bestuursondersteuning
- Overhead MGR bij alle onderdelen

Inkomensregelingen

- WerkBedrijf Werk- wettelijke loonkostensubsidie

WSW en beschut werk

- WerkBedrijf Werk - Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding)
- WerkBedrijf SW- uitvoering Wet sociale werkvoorziening

Arbeidsparticipatie

- WerkBedrijf Werk- basisdienstverlening Participatiewet en meerwerk

Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf				ICT-Rijk van Nijmegen			Bestuursondersteuning		MGR
	SW*	WERK*	Vastgoed	Totaal	Automatisering	Applicatiebeheer	Totaal	BO	Totaal	Totaal
Berg en Dal	35	213	0	248	2	0	2	0	0	249
Beuningen	15	24	0	40	2	0	2	0	0	42
Druten	27	63	0	90	1	0	1	0	0	91
Heumen	50	-38	0	12	1	0	1	0	0	13
Mook en Middelaar	0	32	0	32	1	0	0	0	0	32
Nijmegen	481	681	0	1.161	15	60	75	0	0	1.237
Wijchen	14	22	0	36	3	0	3	0	0	39
West Maas en Waal	44	0	0	44	0	0	0	0	0	44
WerkBedrijf WBRN	0	0	0	0	2	0	2	0	0	2
ODRN	0	0	0	0	1	32	34	0	0	34
Totaal	667	997	0	1.664	28	92	120	0	0	1.784

In onderstaande tabel is het resultaat van WBRN verder gespecificeerd:

WerkBedrijf

Het resultaat van onderdeel Werk komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 1,0 miljoen. Op de onderdelen loonkostensubsidies, Op Weg Naar Werk, arbeidsparticipatie en SW zijn de volgende resultaten bereikt:

- € 337.000 voordeel betreffende de uitvoering van de wettelijke loonkostensubsidies. We hebben een bedrag van € 6,1 miljoen begroot en daarvan € 5,8 miljoen gerealiseerd. Het voordeel wordt mede veroorzaakt doordat het project detacheringsbanen (cao Aan de slag) is vertraagd. Voor dit project hadden we € 470.000 aan loonkostensubsidies gereserveerd. We hebben dit jaar € 25.000 besteed. Daarnaast zien we dat het aantal loonkostensubsidies minder snel stijgt dan verwacht. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.
- € 452.000 voordeel inzake de uitvoering van Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Het voordeel wordt voor € 170.000 veroorzaakt door een vrijval van de

Bedragen in € 1.000	WERK en SW				
	OWNW	LKS	Participatie	SW	Totaal
Berg en Dal	130	83	0	35	248
Beuningen	-4	22	6	15	40
Druten	48	13	1	27	90
Heumen	-17	-21	0	50	12
Mook en Middelaar	38	-7	1	0	32
Nijmegen	215	266	200	481	1.161
Wijchen	41	-18	0	14	36
West Maas en Waal	0	0	0	44	44
Totaal*	452	337	208	667	1.664

resterende coronamiddelen. Alle aanvragen voor een aanvullende bijdrage hebben we afgehandeld. Dit betreft een eenmalig voordeel. Daarnaast is in 2023 € 96.000 extra toegevoegd aan de middelen arbeidsmatige dagbesteding voor het uitvoeren van de pilot Sijmpel Switchen. Zonder deze extra toevoeging en eenmalige vrijval was het resultaat uitgekomen op € 186.000. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.

- € 208.000 voordeel *Doe je mee* (participatie). 2024 is het laatste jaar voor *Doe je mee*. Op basis van de begroting 2024 verwachten

we eind 2024 een voordeel op *Doe je mee*. Dit voordeel betalen we nu al terug aan de deelnemende gemeenten Beuningen, Druten, Mook en Middelaar en Nijmegen.

- Daarnaast hebben we eenmalig € 1,6 miljoen voordeel op de gemeentelijke bijdrage (participatie). Dit voordeel is ontstaan door niet ingevulde vacatureruimte. We ervaren net als anderen de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is er een voordeel ontstaan doordat we later van start zijn gegaan met de detachingsbanen (cao Aan de slag). Met het vaststellen van de nieuwe re-integratieverordening is een tweetal voorzieningen ontstaan. Dit betreft de werkgeversbonus en de ontwikkeltrajecten

met diagnose-elementen. Vanwege de tijd die nodig was voor een goede implementatie van deze voorzieningen hebben we een achterstand in de uitvoering. Er staat een hele groep kandidaten nog 'in de wacht' vanuit 2023, waarvoor deze voorzieningen kunnen worden ingezet. In 2024 voorzien we een inhaal-effect. We stellen voor:

- een bedrag van € 750.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor het project Collectief sociale ondernemingen;
- een bedrag van € 400.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor de werkgeversbonus 2023-2024;
- een bedrag van € 400.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen 2023-2024.

Het resultaat van onderdeel SW komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 667.000. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de gemeenten.

- De toegevoegde waarde voor 2023 bedraagt € 8.371. Er was een toegevoegde waarde van € 8.488 begroot. De SW-omzet is € 185.000 lager uitgevallen dan begroot. De lagere omzet is onder andere ontstaan, doordat we de activiteiten op de Boekweitweg hebben

moeten verdelen over drie aanbieders, daar waar er eerst één aanbieder was voorzien. Deze omschakeling heeft geleid tot productieverlies. Daarnaast zien we een verdere groei in het aantal SW-medewerkers dat gebruik maakt van de seniorenregeling. Deze medewerkers zijn nog wel in dienst, maar leveren geen productie meer. Tot slot zien we dat medewerkers met de beter betaalde tarieven naar lagere tarieven verschuiven, omdat ze (vaak vanwege leeftijd of gezondheid) het oorspronkelijke werk niet meer aankunnen.

- Het gemiddelde aantal SE's komt uit op 1.102. Dit is 15 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op: € 33.688 per SE (begroot € 30.233). Het belangrijkste onderdeel van de kostprijs zijn de salariskosten van onze SW-medewerkers. Op de loonkosten van de SW-medewerkers is een voordeel behaald van € 1,1 miljoen. De begrote indexering van de loonkosten SW voor het tweede halfjaar was lager dan de gerealiseerde indexering. In het eerste halfjaar was het omgekeerde het geval. De begrote indexering was hoger dan de gerealiseerde indexering. Daardoor is een voordeel op de loonkosten ontstaan. Daarnaast hadden we verwacht dat de

formatie uit zou komen op 976 fte. We zijn echter uitgekomen op 955 fte. Ook dit heeft tot een voordeel in de salariskosten geleid. Het verzuimpercentage is als gevolg van ziekte toegenomen van 20,8% in 2022 naar 21,1% in 2023.

- We stellen voor om € 250.000 conform voorgaand jaar in te zetten voor de tijdelijke verruiming van de kilometervergoeding voor onze SW-medewerkers. Inmiddels is een van de compensaties die wij boden tot uitdrukking gekomen in een verbeterde cao voor 2024, maar nog niet volledig. Voor het aanvullende deel vragen wij de budgetoverheveling aan. We ramen de kosten op € 250.000.

Bij onderdeel Vastgoed zijn de resultaten nagenoeg conform begroting gerealiseerd.

iRvN

Bij iRvN is een voordelig resultaat behaald. De positieve resultaten worden in 2024 terugbetaald. Het resultaat per onderdeel ziet er als volgt uit:

- bij onderdeel Automatisering is een voordeel ontstaan van € 28.300;
- bij onderdeel Applicatiebeheer is een voordeel ontstaan van € 92.300.

Bestuursondersteuning

Bestuursondersteuning is conform begroting gerealiseerd. Het resultaat is dan ook € 0.
Een nadere toelichting van de totstandkoming van de realisering van de baten en lasten leest u in hoofdstuk 7 van de jaarrekening.

2.3 Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel aan het algemeen bestuur is om het resultaat 2023 te verwerken in de gemeentelijke bijdrage volgens onderstaand schema en conform de verdelingssystematiek zoals genoemd in de grondslagen (zie hoofdstuk 3).
De afrekeningen zullen apart plaatsvinden op de volgende onderdelen:

WerkBedrijf, onderdeel Werk

Voordeel resultaat	€ 1.550.000
Af: Budgetoverheveling	€ 1.550.000-/-
Terugbetalingsverplichting	0

Voordeel arbeidsmatige dagbesteding	€ 452.000
Voordeel wettelijke loonkostensubsidies	€ 337.000
Afrekening <i>Doe je mee</i>	€ 208.000

WerkBedrijf, onderdeel SW

Voordeel resultaat	€ 917.000
Af: Budgetoverheveling	€ 250.000-/-
Terugbetalingsverplichting	€ 667.000

Werkbedrijf, onderdeel Vastgoed

Resultaat afrekening	€ 0
----------------------	-----

iRvN, onderdeel Automatisering

Terugbetalingsverplichting	€ 28.300
----------------------------	----------

iRvN, onderdeel Applicatiebeheer

Terugbetalingsverplichting	€ 92.300
----------------------------	----------

Bestuursondersteuning

Resultaat afrekening	€ 0
----------------------	-----

Afrekening wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding

Voor de afrekening van de wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk) is geen bestuursbesluit nodig. Voor de volledigheid geven we wel deze resultaten per gemeente weer ten opzichte van de begroting.

De verantwoording van dit inkomensdeel is terug te vinden in bijlage 2.

Wettelijke loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	Baten loonkostensubsidie	Bestedingen loonkostensubsidie	Betalingsverplichting gemeenten
Berg en Dal	588	505	83
Beuningen	409	387	22
Druten	381	367	13
Heumen	226	247	-21
Mook en Middelaar	62	70	-7
Nijmegen	3.833	3.566	266
Wijchen	608	626	-18
Totaal	6.106	5.769	337

De verantwoording van het aantal dagdelen is terug te vinden in bijlage 3.

Op weg naar Werk Bedragen in € 1.000	% Begroot	Ingelegd	Daadwerkelijke Lasten	Personele Lasten	Budget- overheveling	Betalings- verplichting Gemeenten
Berg en Dal	10%	302	142	31	0	130
Beuningen	9%	269	246	27	0	-4
Druten	5%	151	87	15	0	48
Heumen	2%	75	84	8	0	-17
Mook en Middelaar	3%	78	32	8	0	38
Nijmegen	62%	1.909	1.501	193	0	215
Wijchen	9%	284	215	29	0	41
Totaal	100%	3.070	2.307	311	0	452

Gemeentelijke bijdragen overzicht

Bedragen in 1.000	WerkBedrijf					Bestuur	iRvN		Subtotaal	Overige bijdragen	Totaal
	Basisdienst-verlening	Op weg naar Werk	WLKS	SW	Vastgoed	Bestuurs-ondersteuning	Automati-sering	Applicatie-beheer	Deelnemers bijdragen	Meerwerk	Bijdragen
Berg en Dal	1.437	172	505	3.868	15	25	1.070	0	7.092	0	7.092
Beuningen	560	273	387	2.743	11	18	1.144	0	5.136	0	5.136
Druten	443	103	367	2.083	8	13	580	0	3.597	0	3.597
Heumen	356	92	247	1.234	5	12	664	0	2.611	0	2.611
Mook en Middelaar	103	39	70	0	0	6	338	0	556	0	556
Nijmegen	14.633	1.695	3.566	22.041	86	125	8.740	3.219	54.105	0	54.105
Wijchen	1.189	243	626	4.101	16	29	1.496	0	7.700	0	7.700
West Maas en Waal	0	0	0	1.064	0	0	0	0	1.064	0	1.064
ODRN	0	0	0	0	0	0	833	208	1.040	0	1.040
WerkBedrijf WBRN	0	0	0	0	0	0	1.219	432	1.651	0	1.651
Werkorg Druten-Wijchen	0	0	0	0	0	0	63	0	63	0	63
Totaal	18.720	2.618	5.769	37.134	140	227	16.147	3.859	84.615	0	84.615

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarden, tenzij bij het balanshoofd anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het algemeen bestuur schattingen en

veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

Schattingswijzigingen

Voor 2023 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Waarderingsgrondslagen

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De kosten voor de verbouwing van het bedrijfspand zijn geactiveerd in de materiële vaste activa. De afschrijving op materiële vaste activa vangt aan in het jaar na de in gebruik name van de materiële vaste activa.

Materiële vaste activa	Termijn (in jaren)
Gronden en terreinen	0
Bedrijfsgebouwen	40
Voorzieningen aan terreinen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Inventarissen	10
Vervoersmiddelen	5
ICT – Investerings (mobiele devices)	3
ICT – Overige investeringen	5
Overige Activa	10

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld aan de hand van notitie richtlijnen activeren en afschrijven activa, artikel 4, lid 2 en 3. De gehanteerde termijnen in jaren staan genoteerd in de tabel hierboven. Aan de materiële vaste activa wordt geen rente toegerekend.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Vlottende Activa

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een typische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn, is het uitgangspunt om vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen beperkt te houden. De deelnemende gemeenten houden in hun weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden

ook de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed opgenomen. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende Passiva

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende passiva hebben een rentetypische looptijd van één jaar of korter.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de

periode waarop ze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben in het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van het opmaken van de jaarrekening.

Personele lasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Bijdrage per gemeente

De subsidies van de deelnemende gemeenten hebben een structureel karakter en zijn bedoeld om de activiteiten van de MGR te bekostigen. De subsidies zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, rekening houdend met een eventuele terugbetalingsverplichting. De voor de subsidie geldende wet- en regelgeving is gevolgd.

De bijdrage per gemeente is per module anders afgesproken. Op hoofdlijnen wordt de bijdrage als volgt bepaald:

WerkBedrijf

- Voor het onderdeel Werk draagt iedere deelnemende gemeente het volledige Participatiebudget over aan de MGR.
- Voor het onderdeel SW wordt een kostprijs per SE bepaald. De bijdrage wordt bepaald op basis van het aantal SE deelnemers in een gemeente.

iRvN

- Voor het onderdeel Automatisering is de bijdrage van iedere gemeente op basis van verdeelsleutels bepaald. De verdeelsleutels betreffen; inbreng, fte's, inwoneraantallen of op basis van werkelijke lasten.
- Voor het onderdeel Applicatiebeheer worden op begrotingsbasis afspraken gemaakt.

Bestuursondersteuning

- De bijdrage is bepaald op basis van het aantal inwoners.

Eventuele overschotten of tekorten worden in de eindafrekening met de gemeenten verrekend. Daarbij geldt dat over- en onderschrijdingen

op het Werk-, SW- en iRvN-budget gezamenlijk gedragen worden. Hierbij wordt bovenstaande systematiek gehanteerd. Daarnaast worden budgetten voor een specifiek doel toegekend, zoals arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk) en de wettelijke loonkostensubsidies. Deze budgetten worden ook alleen voor dat doel ingezet en per gemeente afgerekend. Mede omdat de wettelijke grondslag hierbij anders ligt.

Overige grondslagen

Belasting Toegevoegde Waarde (BTW)

- De BTW wordt als volgt toegepast bij de MGR Rijk van Nijmegen:
- Het onderdeel Werk valt deels onder de koepelvrijstelling, zoals afgestemd met de Belastingdienst.
- Het onderdeel SW en iRvN vallen onder de ondernemers BTW.

Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2017 heeft de Belastingdienst geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet VPB plichtig is. De afspraken die daarover met de Belastingdienst zijn gemaakt, hebben wij voor 2023 strikt toegepast. Wijziging in activiteiten vanuit de MGR of inzichten vanuit

de Belastingdienst kunnen dit standpunt doen wijzigen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. 'Topfunctionarissen' zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. De WNT verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging van de 'overige functionarissen', indien deze de bezoldiging of de ontslaguitkering de maximale norm te boven gaat. Het algemene bezoldigingsmaximum voor de WNT is voor 2023 vastgesteld op € 223.000.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van

- artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid, waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium, omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 13 juni 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt, indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O-beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid,

zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV, alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 923.700) is gehanteerd, waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd, waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Onderstaand de belangrijkste wetten die automatisch vallen onder het normenkader waarbinnen MGR Rijk van Nijmegen opereert:

- Grondwet
- Burgerlijk Wetboek
- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Participatiewet en de daarbij horende regelingen/protocollen

- Wet sociale werkvoorziening (WSW) en daarbij behorende regelingen/protocollen
- Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
- Besluit begroting en verantwoording (BBV)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- Wet financiering decentrale overheden (Fido) en aanverwante regelingen (Ruddo)
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Wet modernisering invoering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen
- Fiscale wetgeving in brede zin
- Sociale wetgeving in brede zin
- Wet markt en overheid
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- EU aanbestedingsregels

4. Toelichting balans per 31 december 2023

Vaste activa

Materiële vaste activa

De MGR heeft alleen investeringen met economisch nut. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	1.665	1.773
Gronden en terreinen	899	899
Machines, apparaten en installaties	185	211
Overige vaste activa	7.365	4.862
Totaal	10.114	7.744

Tot en met 2022 rubriceerden wij de onderhanden materiële vaste activa onder de voorraden. In 2023 hebben we ook de onderhanden materiële vaste activa onder de materiële vaste activa gerubriceerd. Daarbij hebben we tevens de vergelijkende cijfers 2022 aangepast, waar de boekwaarde per 31-12-2022 is toegenomen van € 7,582 miljoen naar € 7,744 miljoen. Een toename van € 162.000.

De investeringen in 2023 van € 4,6 miljoen betreffen grotendeels de investeringen in ICT-gerelateerde aankopen, zoals te zien in onderstaande specificatie. In 2023 is voor € 1,1 miljoen geïnvesteerd in mobiele devices, zijnde telefoons en laptops. Door de groei van het aantal deelnemers hebben we op dit onderdeel het investeringskrediet met € 219.000 overschreden.

In 2023 is de back-up en restore faciliteit vervangen. Deze investering is uitgekomen op € 3,1 miljoen. Bij deze investering is het krediet met € 115.000 overschreden.

2023 heeft daarnaast in het teken gestaan van het nieuwe financiële systeem Civitas. De implementatie ervan heeft € 260.000 gekost en is inmiddels afgerond. Per 1 januari 2024 is de nieuwe administratie live gegaan. Bij EVA heeft nog een aanpassing plaatsgevonden van € 10.000. Dit krediet kunnen we sluiten. Het project archief functie loopt nog door in 2024. Ook het krediet voor de inventaris heeft nog een doorloop in 2024. Met de herinrichting van de Boekweitweg komt er tevens nieuwe inventaris bij.

Categorie Bedragen in € 1.000	Aanschafwaarde 1/1	Cum. afschrijvingen 1/1	Boekwaarde 1/1	Investeringen	Afschrijvingen	Desinvestering	Desinvestering afschrijving	Boekwaarde 31/12
Grond en terreinen	899	0	899	0	0	0	0	899
Bedrijfsgebouwen	1.567	164	1.403	23	39	0	0	1.387
Inventarissen	951	582	369	0	92	0	0	278
Machines, apparaten en installaties	788	577	211	0	26	0	0	185
ICT-investeringen Mobiele devices	3.744	2.440	1.304	509	646	-347	347	1.167
Overige ICT-investeringen	8.159	4.897	3.262	3.832	1.150	-172	172	5.945
Project EVA	644	349	295	87	129	0	0	253
Eindtotaal	16.752	9.008	7.744	4.451	2.082	-520	520	10.114

Hiernaast staat een overzicht van de beschikbaar gestelde kredieten en de uitnutting ervan:

Financiële vaste activa

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Financiële vaste activa	4.000	0
Totaal	4.000	0

De financiële vaste activa betreffen een viertal deposito's met een looptijd langer dan één jaar.

Vlottende activa

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

De verschillende posten die behoren tot de vlottende activa, worden hieronder verder uitgesplitst.

Bedragen in € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet 2023	Budgetover- heveling vanuit 2022	Cumulatief be- schikbaar gesteld krediet	Besteed in 2023	Afwijking cumulatief
ICT- Centrale computercapaciteit	1.550	1.400	2.950	3.065	-115
ICT- Telefonie	500	0	500	509	-9
ICT- PC's	350	0	350	560	-210
Totaal	2.400	1.400	3.800	4.135	-335
WerkBedrijf- Applicatielanschap EVA	0	78	78	56	22
WerkBedrijf- Archief functie	0	215	215	0	215
WerkBedrijf- Inventaris	0	208	208	0	208
WerkBedrijf- Herinrichting BWW	0	1.900	1.900	0	1.900
WerkBedrijf- Financieel systeem	0	260	260	260	0
Totaal	0	2.661	2.661	316	2.345

Bedragen in € 1.000	openstaande vorderingen	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde	
	31/12/2023	31/12/2023	31/12/2023	31/12/2022
Vorderingen op openbare lichamen	1.149	0	1.149	1.945
Rekening-courantverhouding met het Rijk	7.899	0	7.899	16.883
Overige vorderingen	1.565	-502	1.063	1.265
Totaal	10.613	-502	10.111	20.094

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen worden in de tabel hiernaast verder gespecificeerd:

Vorderingen op openbare lichamen: Debiteuren

Van de debiteuren openbare lichamen 2023 staat per 1 februari 2024 nog een bedrag van € 242.000 open. Het saldo van 2023 is met € 796.000 afgenomen ten opzichte van 2022. Dit wordt veroorzaakt doordat een deel van de deelnemersbijdrage pas begin januari 2024 is gefactureerd. Dit vanwege het nieuwe financieel systeem.

Vorderingen op openbare lichamen:

Door te schuiven BTW naar gemeenten

Onder de vorderingen op openbare lichamen valt ook een bedrag voor terug te vorderen BTW bij de verschillende gemeenten. De MGR kan deze BTW zelf niet terugvorderen van het Rijk, deze dient via de gemeenten teruggevorderd te worden. Het bedrag van € 531.000 wordt verdeeld aan de hand van de inwonersaantallen in de BRN norm 2023.

De bedragen zijn gecommuniceerd met de deelnemende gemeenten ten behoeve van het BTW-compensatiefonds. De facturen zijn reeds verstuurd op basis van de tabel hiernaast:

Openbaar lichaam Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen	Voorziening oninbaarheid	boekwaarde	
	31/12/2023	31/12/2023	31/12/2023	31/12/2022
Debiteuren	618	0	618	1.412
Saldo debiteuren	618	0	618	1.412
Terug te vorderen BTW	0	0	0	0
Door te schuiven BTW naar gemeenten	531	0	531	534
Overige vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0
Totaal overige vorderingen	531	0	531	534
Totaal	1.149	0	1.149	1.945

Gemeente Bedragen in € 1	Afrekening Gemeentes compensatiefonds 2023					Bijdrage gemeenten (o.b.v. BRN 2023)	
	Gefactureerd	Gefactureerd	Gefactureerd	Te factureren		Inwoneraantal	Procentueel
	Q1-2023	Q2-2023	Q3-2023	Q4-2023	Totaal 2023		
Gemeente Berg en Dal	35.286	44.474	43.548	57.604	180.912	35.000	11%
Gemeente Beuningen	26.542	33.454	32.757	46.885	139.638	27.015	8%
Gemeente Druten	19.499	24.577	24.065	30.068	98.209	19.000	6%
Gemeente Heumen	16.779	21.148	20.707	26.772	85.406	16.523	5%
Gemeente Mook en Middelaar	7.990	10.071	9.861	13.419	41.341	7.998	2%
Gemeente Nijmegen	181.823	229.169	224.397	288.555	923.944	178.750	55%
Gemeente Wijchen	41.482	52.283	51.195	68.129	213.089	41.225	13%
Totaal	329.401	415.176	406.530	531.432	1.682.539	325.511	100%

Rekening-courantverhouding met het Rijk

Naast deze vorderingen, heeft de MGR een positief deposito saldo bij de rekening-courantverhouding met het Rijk ter waarde van € 7,9 miljoen. Dit is lager dan voorgaand jaar en heeft hoofdzakelijk te maken met de facturering van de deelnemersbijdrage 2024, die pas in januari 2024 heeft plaatsgevonden. Voorheen gebeurde dit reeds in december.

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor ons geldt voor 2023 een drempelbedrag van € 1,8 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden

aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2023 hebben geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2023 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.848			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	362	398	435	432
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.486	1.450	1.413	1.416
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	92.406
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	92.406
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.848

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	32.605	36.225	40.000	39.742
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	362	398	435	432

Overige vorderingen

De debiteurenpositie overige debiteuren is € 1,6 miljoen. Hiervan is per 1 februari 2024 € 313.000 ontvangen. In het resterende bedrag van € 1,3 miljoen zitten oude openstaande posten, waar een voorziening voor is opgenomen van € 502.000.

Overige vorderingen Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen	Voorziening oninbaarheid	boekwaarde	
	31/12/2023	31/12/2023	31/12/2023	31/12/2022
Overige debiteuren	1.553	-502	1.051	1.255
Overige vorderingen	12	0	12	10
Totaal	1.565	-502	1.063	1.265

Liquide middelen

Het saldo van liquide middelen bestaat uit het banksaldo en het kasgeld van de MGR. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de MGR.

Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekening-courant afgesloten. De kredietlimiet bedraagt € 2 miljoen en heeft een looptijd voor onbepaalde tijd. Rente bedraagt de 1-maands Euribor, vermeerderd met een spread van 30 basispunten.

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde	
	per 31-12-2023	per 31-12-2022
Banksaldo	299	262
Kassaldo	4	4
Totaal	303	266

Overlopende activa

De overlopende activa worden verder gespecificeerd zoals hieronder getoond:

Vooruitbetaalde bedragen

De meeste vooruitbetaalde facturen, ter grootte van € 2,4 miljoen, hebben betrekking op de iRvN. Dit is een bedrag van € 2,3 miljoen en betreft voornamelijk betaalde facturen voor service-contracten die betrekking hebben op 2024. Het restant van € 99.000 heeft betrekking op WerkBedrijf en betreft met name de vooruitbetaalde Arbokosten 2024 ad € 46.000 en overige diverse vooruitbetalingen.

Nog te ontvangen bedragen

De nog te ontvangen bedragen ter grootte van € 541.000 bestaan voor € 197.000 uit nog te ontvangen rente. Van het UWV dient nog een bedrag van € 167.000 ontvangen te worden in het kader van de gedeclareerde transitievergoedingen. € 68.000 moeten we terug ontvangen van het ROC. Het restant ter grootte van € 109.000 betreft onder andere € 50.000 nog te factureren in het kader van de uitvoering van het RMT en € 47.000 inzake de afrekening loonkostensubsidies 2023. De gemeenten Heumen, Mook en Middelaar en Wijchen moeten voor de loonkostensubsidies bijbetalen.

Overlopende activa	Boekwaarde	
	per 31-12-2023	per 31-12-2022
Bedragen in € 1.000		
Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	541	408
overige Nederlandse overheidslichamen	541	408
overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.442	1.153
Totaal	2.982	1.561

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

De MGR zal de vorming van eigen vermogen beperkt houden, aangezien alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten. De tabel geeft dan ook een resultaat van € 0 weer.

Voorzieningen

De post voorzieningen betreft de voorziening strategische personeelsplanning (SPP) van de MGR en is deels toe te schrijven aan WerkBedrijf en deels aan de IRvN. Deze post is als volgt te verdelen:

Onze post voorzieningen valt uiteen in een voorziening SPP, een verlofvoorziening en een voorziening bovenwettelijk verlof.

Om de afbouw van het personeel zoals opgenomen in het SPP te realiseren, is een voorziening gevormd ter grootte van € 1,2 miljoen. Hiervan is € 1,1 miljoen bestemd voor WerkBedrijf en € 78.000 bestemd voor IRvN. In 2023 is € 347.000 onttrokken. Dit betrof met

Eigen vermogen Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 31/12/2022	Onttrekkingen 2023	Toevoegingen 2023	Boekwaarde per 31/12/2023
Eigen vermogen	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Voorzieningen Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2022	Onttrekkingen 2023	Toevoegingen 2023	Vrijval 2023	Boekwaarde per 31-12-2023
Voorziening SPP WBRN	587	-80	706	-72	1.142
Voorziening SPP IRvN	333	-267	13	0	78
Verlof bovenwettelijk WBRN	0	0	451	0	451
Verlof bovenwettelijk IRvN	0	0	311	0	311
Spaarverlof WBRN	0	0	137	0	137
Spaarverlof IRvN	0	0	123	0	123
Totaal	920	-347	1.741	-72	2.242

name onttrekkingen bij de IRvN van boventalligen. Daarvan is er een in 2023 uitgestroomd, de ander stroomt in 2024 uit. Bij WerkBedrijf is een bedrag van € 80.000 onttrokken inzake outplacementtrajecten en een boventallige. De vrijval betreft een reservering voor de afbouw van een functie, waarbij we op natuurlijke wijze uitstroom hebben kunnen realiseren. Het gereserveerde bedrag is niet meer nodig.

Het spaarverlof en het bovenwettelijk verlof was voorgaande jaren gerubriceerd onder de

kortlopende schulden. Deze rubricering was onjuist. Vanaf 2023 hebben we deze middelen conform de BBV voorschriften gerubriceerd onder de voorzieningen.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

In 2023 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. Onderstaand de lopende geldleningen. De rentelast voor 2023 bedraagt € 133.532 (2022: € 134.503).

In het volgende overzicht wordt het verloop van de vaste schulden weergegeven met een looptijd langer dan één jaar:

Onderhandse leningen Bedragen in € 1.000	Boekwaarden	
	31/12/2023	31/12/2022
Onderhandse leningen van banken en financiële instellingen	7.750	7.806
Totaal	7.750	7.806

Jaar van afsluiten Bedragen in € 1.000	Lopende geldleningen			
	Omvang 31-12-2023	Vervaldatum	Rente	Aflossing
2015	750	2-1-2035	1,74%	jaarlijks
2017	4.500	27-4-2037	1,73%	einde looptijd
2018	2.500	25-6-2038	1,71%	einde looptijd

Onderhandse leningen Bedragen in € 1.000	31-12-2022	vermeerderingen	verminderingen	boekwaarde per 31-12-2023
Onderhandse leningen van banken en financiële instellingen	7.806	0	-56	7.750

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit de volgende posten:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.779	8.519
Overlopende passiva	6.740	12.419
overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	6.740	12.419
Totaal	17.519	20.938

De netto-vloTTende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn verder uitgesplitst:

Nadere toelichting op de meerjarige gemeentelijke budgetten:

- € 100.000 uit het driejarige Programma Kwaliteit. Dit betreft een impuls om vanaf 2023 de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren;
- € 300.000 uit nog niet bestede middelen Werken aan de Match. Dit project wordt in 2024 afgerond;
- € 1,0 miljoen uit de budgetoverheveling 2022-2024 inzake risico's detachingsbanen (cao Aan de slag);
- € 400.000 uit de budgetoverheveling inzake ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen. Vanwege de tijd die nodig was voor een goede implementatie van deze voorziening, hebben we een achterstand in de uitvoering. Er staat een hele groep kandidaten nog 'in de wacht' vanuit 2023, waarvoor deze voorziening kan worden ingezet;
- € 400.000 uit de budgetoverheveling inzake werkgeversbonus. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven vermeld bij ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen;
- € 750.000 uit de budgetoverheveling inzake het project Collectief sociale ondernemingen.

Netto-vloTTende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar Bedragen in € 1.000	Saldo per per 31-12-2023	Saldo per per 31-12-2022
Crediteuren	368	1.713
Pensioenen	329	307
Belastingen	3.251	3.079
Afrekening Op weg naar Werk gemeenten	452	103
Op weg naar Werk uitvoerende instellingen	731	483
Afrekening deelnemersbijdragen	1.245	1.493
Afrekening meerjaren gemeentelijke budgetten**	2.960	0
Afrekening Loonkostensubsidies gemeenten	384	0
Nog te betalen loonkostensubsidies/ontwikkeltrajecten	187	296
Afrekening ID participatie	124	83
Afrekening meerwerk	33	33
Overige schulden *	712	930
Totaal	10.779	8.519

Afrekening meerjaren gemeentelijke budgetten** Bedragen in € 1.000	Saldo per per 31-12-2023
Programma Kwaliteit	100
Werken aan de Match	300
Risico's detachingsbanen 2022-2024	1.010
Ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen	400
Werkgeversbonus plus	400
Collectief sociale ondernemingen	750
Totaal	2.960

Na afronding van het project vindt afrekening met de deelnemende gemeenten plaats.

Crediteuren

Op de post crediteuren staat aan het eind van 2023 een bedrag van € 368.000 open. Van de € 368.000 heeft de MGR per 18 januari 2024 € 368.000 voldaan. De forse afname heeft met name te maken met de overgang naar het nieuwe financieel systeem. In de oude administratie zijn zoveel mogelijk de openstaande posten afgewikkeld om zo schoon mogelijk over te gaan naar 2023.

Pensioenen

Pensioenen betreft de nog af te dragen pensioenverplichtingen eind 2023.

Belastingen

De positie aan de Belastingdienst is in de tabel verder toegelicht. De loonheffing bestaat uit de loonheffingen SW en ambtelijk. In bijgaand overzicht is te zien dat de loonheffing, het lage inkomensvoordeel en de af te dragen BTW is samengevoegd als totaalpositie aan de Belastingdienst.

Belastingen Bedragen in € 1.000	Saldo per per 31-12-2023	Saldo per per 31-12-2022
Loonheffing	2.837	2.583
LIV	-400	-320
Af te dragen BTW	816	815
Totaal	3.253	3.079

Afrekening arbeidsmatige dagbesteding

In de tabel is de specificatie opgenomen van de aan de deelnemende gemeenten terug te betalen bedragen. Dit heeft betrekking op de arbeidsmatige dagbesteding. Er is minder gerealiseerd op arbeidsmatige dagbesteding dan dat er baten voor zijn opgehaald. Daardoor bestaat er nog een betalingsverplichting aan de deelnemende gemeenten van € 452.000.

Arbeidsmatige dagbesteding uitvoerende instellingen

De afrekening van december en de eindafrekening van de arbeidsmatige dagbesteding van zorginstellingen zijn nog niet ontvangen. Bij deze afrekeningen wordt € 731.000 aan lasten verwacht. Met name één zorgleverancier was later met het aanleveren van de declaratie dan gebruikelijk. In 2023 hebben we een bedrag van € 169.000 vrij laten vallen in het kader van de corona-meerkostenregeling. Alle declaraties in het kader van de meerkostenregeling zijn in 2023 afgerond. Eind 2022 is deze regeling beëindigd.

Op Weg naar Werk Bedragen in € 1.000	Budget	Besteed	Budget- overheveling	Betalings- verplichting	Totaal dagdelen	Aantal kandidaten*
Berg en Dal	302	172	0	130	3.620	25
Beuningen	269	273	0	-4	6.340	24
Druten	151	103	0	48	2.243	14
Heumen	75	92	0	-17	2.184	14
Mook en Middelaar	78	39	0	38	803	5
Nijmegen	1.909	1.695	0	215	38.679	286
Wijchen	284	243	0	41	5.524	29
Totaal	3.070	2.618	0	452	59.394	397

* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.

Nog te betalen loonkostensubsidies/ontwikkeltrajecten

Zoals bij de overlopende activa te zien is, worden er periodieke deelbetalingen gedaan met betrekking tot de loonkostensubsidies en de ontwikkeltrajecten. Over 2023 moeten we nog een bedrag van € 187.000 betalen.

Te betalen ID-afrekening instellingen

In 2023 hebben we de jaren 2019 t/m 2022 afgewikkeld. Over 2023 verwachten we nog een afrekening van € 88.000 voor de ID- en P-banen en € 36.000 voor de WIW- en ID-banen.

Afrekening meerwerk

De afrekening meerwerk heeft betrekking op de projecten Actieplan Arbeidsmarktregio. Via de gemeente Nijmegen hebben we in samenwerking met het UWV hiervoor middelen ontvangen en eind 2022 afgerekend. Het bedrag van € 33.000 is niet besteed en wordt terugbetaald aan de gemeente Nijmegen.

Overige schulden

De overige schulden staan uit bij diverse partijen. Deze kosten hebben allen betrekking op 2022, maar zijn nog niet verrekend.

De nog te betalen kosten ter grootte van € 676.000 betreffen met name nog te betalen energielasten, vervoerskosten SW en onze Arbodienst. De post overig ad € 36.000 betreft de netto te betalen salarissen van de 13e periode 2023 die in 2024 uitbetaald zijn.

Overige schulden *	Saldo per	Saldo per
Bedragen in € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Nog te betalen kosten	676	844
Overige	36	66
IPS	0	20
Totaal	712	930

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde	Vermeerderingen	Verminderings	Boekwaarde
Bedragen in € 1.000	per 31-12-2022			per 31-12-2023
ESF, SAR, IPS, 100 banenplan, RMT, Tijdelijke middelen UWV, Provinciale middelen en Perspectief Op Werk	4.328	791	-1.187	3.932
Subsidie 2022-2024 project Doe je mee	2.647	0	-1.231	1.416
Vooruitgefactureerde deelnemersbijdrage SW 2022	0	0	0	0
Vooruitgefactureerde deelnemersbijdrage SW 2023	2.955	0	-2.955	0
Vooruitgefactureerde deelnemersbijdrage SW 2023 salderen met posten debiteuren	-2.168	0	2.168	0
Budgetoverheveling vervoer SW	475	0	-475	0
Budgetoverheveling kwaliteitsimpuls	250	0	-250	0
Budgetoverheveling Werken aan de match	1.000	0	-1.000	0
Budgetoverheveling septembercirculaire	278	0	-278	0
Budgetoverheveling 2022-2024 risico's detachingsbanen	1.010	0	-1.010	0
Loonkostensubsidies gemeente	37	0	-37	0
Gespaarde verlofuren	417	0	-417	0
Suwi	836	399	0	1.235
Overige	353	62	-258	157
Totaal	12.419	1.251	-6.931	6.740

De vooruit ontvangen bedragen van € 9,7 miljoen bestaan voor:

- € 3,9 miljoen uit met name:
 - € 2,2 miljoen inzake nog niet bestede middelen ESF-project “actieve inclusie”;
 - € 767.000 nog niet bestede middelen Perspectief op Werk. De RTA beslist over de inzet van deze middelen;
 - € 427.000 nog niet bestede middelen IPS. In dit project kunnen vanaf 1 januari 2023 geen nieuwe deelnemers meer stromen. Omdat een traject maximaal drie jaar duurt, kunnen zorgleveranciers nog tot en met eind 2025 een declaratie indienen. Daarna vindt afrekening met de gemeente Nijmegen plaats;
 - € 270.000 nog niet bestede middelen RTA-UWV. Dit betreft een gezamenlijk project van Werkbedrijf en het UWV. De RTA beslist over de inzet van de middelen.
 - € 250.000 nog niet bestede middelen RMT. Dit betreft tijdelijke coronacrisismiddelen om kandidaten werkfit te houden. De RTA beslist over de inzet van deze middelen.
- € 1,4 miljoen uit vooruit ontvangen subsidie 2022-2024 inzake het project *Doe je mee*. Dit project wordt eind 2024 afgerond en wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeenten Beuningen, Druten, Mook en Middelaar en Nijmegen;
- € 1,2 miljoen uit nog te besteden middelen in het kader van het uitvoeringsplan werkgeversdienstverlening UWV en WerkBedrijf;
- € 157.000 uit overige. Dit betreft onder andere:
 - € 88.000 nog te betalen rente op leningen. Deze rente wordt in 2024 betaald.
 - € 94.000 nog te besteden middelen inzake de pilot Simpel Switchen (Op Weg Naar Werk) van de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal. De pilot wordt eind 2024 afgerond.

5. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in 2024 geen gebeurtenissen voorgedaan met een materiële impact voor 2023.

6. Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

Uit de afgesloten contracten is gebleken dat de MGR voor een aantal toekomstige jaren verbonden is aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. De belangrijkste verplichtingen zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- A. Huurovereenkomsten
- B. Inkoopcontracten
- C. Vakantiegeld en verlofdagen

A) Huurovereenkomsten

De MGR heeft een tweetal huurovereenkomsten afgesloten met de gemeente Nijmegen. De huurovereenkomst met de iRvN heeft een looptijd van vijf jaar en loopt tot en met 31 december 2025. Na het verstrijken van de periode van vijf jaar kan de overeenkomst opnieuw voor vijf jaar verlengd worden. De resterende verplichting bedraagt € 325.000. Daarnaast zijn aan deze huurovereenkomst facilitair beheer, servicekosten en de kosten voor de datacentra verbonden. De resterende verplichting hiervoor bedraagt € 988.000. De huurovereenkomst met WerkBedrijf heeft tevens een looptijd van vijf jaar en loopt tot en met 31 december 2025. Na het verstrijken van de periode van vijf jaar kan de overeenkomst opnieuw vijf jaar verlengd worden. De resterende verplichting bedraagt € 711.000. Naast de huur

Bedragen in €1.000	Looptijd < 1 jaar	Looptijd <1-5 jaar	Looptijd > 5 jaar	Totaal
A. Huurovereenkomsten				
Huurovereenkomst Gem. Nijmegen				
- Huur MGR	356	356	0	711
- Huur IRvN	162	162	0	325
- Servicekosten MGR	600	600	0	1.200
- Servicekosten IRvN	494	494	0	988
Gastheerovereenkomst Gem. Nijmegen	0	0	0	0
B. Inkoopcontracten				
- Inkoopcontracten MGR	14.407	4.888	4.783	24.078
- Inkoopcontracten IRvN	3.292	2.379	888	6.560
C. Vakantiegeld / Verlofdagen				
- Vakantiegeld	1.375	0	0	1.375

worden servicekosten en facilitair beheer in rekening gebracht. De resterende verplichting voor de servicekosten en het facilitair beheer bedraagt voor WerkBedrijf € 1,2 miljoen.

Naast de huurovereenkomsten heeft de MGR een gastheerovereenkomst met de gemeente Nijmegen gesloten voor de PIOFAH taken en het facilitair beheer. Deze overeenkomst loopt tot 2024. Er is op dit moment nog geen nieuwe overeenkomst.

B) Inkoopcontracten

De MGR heeft diverse inkoopcontracten gesloten met onder andere zorgverleners voor Op Weg Naar Werk. In deze overeenkomsten is afgesproken dat de MGR cliënten kan plaatsen bij de desbetreffende zorgverleners. Met de zorgverleners is afgesproken dat er een bepaald aantal cliënten geplaatst kan worden. Er wordt echter afgerekend per daadwerkelijk geplaatste cliënt. Hieronder staat het overzicht vermeld van de contractwaardes, de reeds bestede contractwaarde, en het resterende bedrag dat nog

verhaald zou kunnen worden. Er moet echter de nadruk gelegd worden op het feit dat het gaat om mogelijke kosten, en dat de MGR niet verplicht is om alle contracten volledig af te nemen. De verwachting is dat niet alle contracten volledig uitgenut zullen worden. Daarnaast heeft de iRvN een aantal inkoopcontracten afgesloten. Deze hebben betrekking op ICT-gerelateerde taken en de inhuur van ondersteunend personeel.

C) Vakantiegeld en verlofdagen

De deelnemende gemeenten staan altijd garant voor de betaling/verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en verlofdagen voor de SW-medewerkers. Vanuit dit achterliggende feit en het feit dat MGR Rijk van Nijmegen dezelfde uitgangspunten voor verslaggeving/verantwoording toepast als de deelnemende gemeenten (BBV), is het niet toegestaan de verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en -dagen te waarderen in de balans per 31 december. Het bedrag dat wordt opgenomen onder niet uit de balans blijkende verplichtingen, betreft enkel het vakantiegeld. Dit omdat er volgens beleid geen verlofuren uitbetaald worden, tenzij dit niet anders kan door bijvoorbeeld overlijden. De omvang hiervan wordt dermate klein geschat over de volledig resterende

uitstroomperiode van de SW-medewerkers, dat er geen bedrag voor wordt opgenomen. De omvang van de verplichting inzake vakantiegeld bedraagt per 31 december 2023 € 1,4 miljoen.

Bedragen x € 1.000	Resterende waarde	
	MGR excl. iRvN	iRvN
Contracten die aflopen in 2023	3.448	7.313
Contracten die doorlopen na 2023	24.078	6.560
Totaal	27.526	13.873

7. Toelichting op overzicht baten en lasten over 2023

7.1 Baten en lasten MGR totaal

Bedragen in €1.000	Totale baten	Totale lasten
WerkBedrijf	79.310	79.310
IRvN	21.604	21.604
Bestuursondersteuning	481	481
Consolidatie	-3.159	-3.159
Totaal	98.236	98.236

Zoals bekend komt het resultaat van de MGR uit op € 0. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn reeds in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor betreft een fiscaal vereiste. In dit resultaat zijn de afrekeningen met de gemeenten reeds verwerkt. Hieronder lichten we kort per onderdeel de resultaten voor afrekening toe.

WerkBedrijf

Het resultaat van het onderdeel Werk komt uit op € 0. Voor verwerking van het resultaat is op de onderdelen loonkostensubsidies, Op Weg Naar Werk en arbeidsparticipatie een resultaat bereikt van € 997.000:

- € 337.000 voordeel betreffende de uitvoering van de wettelijke loonkostensubsidies. We hebben een bedrag van € 6,1 miljoen begroot en daarvan € 5,8 miljoen gerealiseerd. Het

voordeel wordt mede veroorzaakt doordat het project detacheringsbanen (cao Aan de slag) vertraagd is. Voor dit project hadden we € 470.000 aan loonkostensubsidies gereserveerd. We hebben dit jaar € 25.000 besteed. Daarnaast zien we dat het aantal loonkostensubsidies minder snel stijgt dan verwacht. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.

- € 452.000 voordeel inzake de uitvoering van Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Het voordeel wordt voor € 170.000 veroorzaakt door een vrijval van de resterende coronamiddelen. Alle aanvragen voor een aanvullende bijdrage hebben we afgehandeld. Dit betreft een eenmalig voordeel. Daarnaast is in 2023 € 96.000 extra toegevoegd aan de middelen arbeidsmatige dagbesteding voor het uitvoeren van de pilot Sijpelt Switchen. Zonder deze extra toevoeging en eenmalige vrijval was het resultaat uitgekomen op € 186.000. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.

- € 208.000 voordeel *Doe je mee*. 2024 is het laatste jaar voor *Doe je mee*. Op basis van de begroting 2024 verwachten we eind 2024 een voordeel op *Doe je mee*. Dit voordeel betalen we nu al terug aan de deelnemende gemeenten Beuningen, Druten, Mook en Middelaar en Nijmegen.

Daarnaast stellen we voor € 1.550.000 over te hevelen naar 2024. Dit voordeel is ontstaan door niet ingevulde vacatureruimte. We ervaren net als anderen de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is er een voordeel ontstaan doordat we later van start zijn gegaan met de detachingsbanen (cao Aan de slag). Ten slotte is met het vaststellen van de nieuwe re-integratieverordening een tweetal voorzieningen ontstaan. Dit betreft de werkgeversbonus en de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen. Vanwege de tijd die nodig was voor een goede implementatie van deze voorzieningen, hebben we een achterstand in de uitvoering. Er staat een hele groep kandidaten nog 'in de wacht' vanuit 2023, waarvoor deze voorzieningen kunnen worden ingezet. In 2024 voorzien we een inhaal-effect. We stellen voor:

- een bedrag van € 750.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor het project Collectief sociale ondernemingen;
- een bedrag van € 400.000 over te hevelen naar

2024 en in te zetten voor de werkgeversbonus 2023-2024;

- een bedrag van € 400.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen 2023-2024.

Het resultaat van het onderdeel SW komt op uit € 667.000. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de gemeenten.

- De toegevoegde waarde voor 2023 bedraagt € 8.371. Er was een bedrag van € 8.488 begroot. De SW-omzet is € 185.000 lager uitgevallen. De lagere omzet is onder andere ontstaan doordat we de activiteiten op de Boekweitweg hebben moeten verdelen over drie aanbieders, daar waar er eerst één aanbieder was voorzien. Deze omschakeling heeft geleid tot productieverlies. Daarnaast zien de een verdere groei in het aantal SW-medewerkers dat gebruik maakt van de seniorenregeling. Deze medewerkers zijn nog wel in dienst, maar leveren geen productie meer. Ten slotte zien we dat medewerkers met de beter betaalde tarieven naar lagere tarieven verschuiven, omdat ze (vaak vanwege leeftijd of gezondheid) het oorspronkelijke werk niet meer aankunnen.

- Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 1.102. Dit is 15 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op € 33.688 per SE (begroot € 30.233). Het belangrijkste onderdeel van de kostprijs zijn de salariskosten van onze SW-medewerkers. Op de loonkosten van de SW-medewerkers is een voordeel behaald van € 1,1 miljoen. De begrote indexering van de loonkosten SW voor het tweede halfjaar was lager dan de gerealiseerde indexering. In het eerste halfjaar was het omgekeerde het geval. De begrote indexering was hoger dan de gerealiseerde indexering. Daardoor ontstond een voordeel op de loonkosten. Daarnaast hadden we verwacht dat de formatie uit zou komen op 976 fte. We zijn echter uitgekomen op 955 fte. Ook dit heeft tot een voordeel in de salariskosten geleid. Het verzuimpercentage is als gevolg van ziekte toegenomen van 20,8% in 2022 naar 21,1% in 2023.
- We stellen voor om € 250.000 conform voorgaand jaar in te zetten voor de tijdelijke verruiming van de kilometervergoeding voor onze SW-medewerkers. Inmiddels is een van de compensaties die wij boden tot uitdrukking gekomen in een verbeterde cao voor 2024, maar nog niet volledig. Voor het aanvullende deel vragen wij de

budgetoverheveling aan. We ramen de kosten op € 250.000.

Bij het onderdeel Vastgoed zijn de resultaten nagenoeg conform begroting gerealiseerd.

iRvN

- Bij iRvN is een voordelig resultaat behaald. Het resultaat per onderdeel ziet er als volgt uit:
- Bij het onderdeel Automatisering is een voordeel ontstaan van € 28.300.
- Bij het onderdeel Applicatiebeheer is een voordeel ontstaan van € 92.300.

Bestuursondersteuning

Bestuursondersteuning is conform begroting gerealiseerd. Het resultaat is dan ook € 0.

7.2 Baten en lasten WerkBedrijf

WerkBedrijf omvat drie onderdelen, namelijk Werk, SW en Vastgoed. De resultaten worden toegelicht in paragraaf 7.2.1 en 7.2.2.

Baten WBRN Bedragen in €1.000	begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Overhead	554	601	1.196	1.208	13
Inkomensregelingen	5.320	6.106	6.106	5.769	-337
WSW en Beschut werk	47.901	51.619	51.715	50.160	-1.555
Arbeidsparticipatie	22.461	25.061	25.382	22.172	-3.211
Totaal baten:	76.237	83.387	84.400	79.310	-5.090

Lasten WBRN Bedragen in €1.000	begroting 2023 voor wijziging	begroting 2023 na wijziging	begroting 2023 incl wijzigingen 2023	realisatie 2023	saldo 2023
Overhead	391	598	836	845	10
Inkomensregelingen	4.377	5.634	6.106	5.769	-337
WSW en Beschut werk	44.718	47.991	48.444	46.863	-1.581
Arbeidsparticipatie	18.966	20.463	20.312	16.937	-3.375
Totaal Programmalasten	68.451	74.685	75.698	70.414	-5.283
Overhead MGR	7.785	8.702	8.702	8.895	193
Totaal lasten	76.237	83.387	84.400	79.310	-5.090

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

Personele lasten WerkBedrijf

De totale personele lasten zijn in bovenstaande tabellen niet meer zichtbaar. De personele lasten maken nu onderdeel uit van de programmalasten en de overhead MGR. De personele lasten bestaan uit de loonsom en het inhuurbudget. Overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten. Onderstaand een overzicht van het verloop van de personele lasten voor 2023 en volgende jaren.

In deze tabel is te zien dat we de komende jaren de personele lasten verder moeten afbouwen als gevolg van de aflopende SW-inkomsten en de afbouw van tijdelijke budgetten. De afbouw vindt zowel plaats in het primaire proces als in de ondersteuning op alle niveaus binnen de organisatie.

In 2023 zijn de totale personele lasten € 19,9 miljoen. De onderschrijding van € 1,2 miljoen wordt met name veroorzaakt, doordat detacheringsbanen (cao Aan de slag) beperkt van start zijn gegaan in 2023. Daardoor hebben we € 105.000 aan geraamde personele lasten niet ingezet. Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben we voor een bedrag van € 100.000 niet kunnen inzetten, omdat vacatures niet of later zijn ingevuld.

Daarnaast is een bedrag van € 950.000 aan tijdelijke middelen niet ingezet, omdat projecten later van start zijn gegaan of vertraging opgelopen hebben of er onvervulde vacatures zijn. Onder andere het project *Doe je mee* € 200.000, SUWI € 450.000 en Werken aan de Match € 300.000.

Taakveld Bedragen in € 1.000	Personele lasten WerkBedrijf							
	begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	2024P	2025P	2026P	2024P
WSW en Beschut werk	3.910	4.106	4.106	4.219	3.980	3.743	3.521	3.329
Arbeidsparticipatie	10.100	12.368	12.355	11.303	11.053	9.532	9.382	9.382
Overhead MGR	4.176	4.601	4.601	4.419	4.842	4.742	4.642	4.642
Totaal	18.186	21.076	21.062	19.941	19.875	18.016	17.545	17.352

7.2.1 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Werk

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf Onderdeel WERK				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	5.320	6.106	6.106	5.769	-337
WSW en Beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	2.808	2.974	3.070	2.618	-452
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen	19.424	20.149	20.270	18.720	-1.550
	Omzet	1.092	546	546	5	-541
	Overige bedrijfsopbrengsten	70	35	35	34	-1
	Overige bijdragen	1.875	4.331	4.532	3.413	-1.119
Totaal baten		30.590	34.141	34.558	30.558	-4.000

Lasten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf Onderdeel WERK				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	4.377	5.634	6.106	5.769	-337
WSW en Beschut werk	Op weg naar Werk	2.808	2.974	3.070	2.618	-452
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	6.282	7.591	7.462	6.510	-952
	Oude verplichtingen	1.482	1.482	1.482	1.463	-19
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	6.675	7.343	7.343	7.129	-213
	Directe kosten detachingsbaan	2.652	1.326	854	15	-839
	Inzet tijdelijke middelen	1.538	2.553	3.004	1.820	-1.183
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	337	168	168	0	-168
Totaal programmalasten		26.151	29.071	29.488	25.324	-4.164
Overhead	Overhead MGR	4.439	5.070	5.070	5.234	164
Totaal lasten		30.590	34.141	34.558	30.558	-4.000

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

Voor onderdeel Werk bestaat de afrekening uit de onderdelen re-integratie, arbeidsmatige dagbesteding en loonkostensubsidies.

Toelichting op de afwijkingen van de baten

Hieronder wordt per taakveld een verklaring gegeven voor de belangrijkste afwijkingen van de baten.

Onder het **taakveld Inkomensregelingen** vallen de loonkostensubsidies. Op dit onderdeel wordt een voordeel behaald van € 337.000. De gemeenten Beuningen en Heumen behalen een nadeel op dit onderdeel. De overige gemeenten een voordeel. Dit voordeel zullen we terugbetalen, het nadeel wordt aanvullend gefactureerd. In de bijlage is een specificatie per gemeente opgenomen.

Onder het **taakveld WSW en beschut werk** valt Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Op dit onderdeel wordt een voordeel behaald van € 452.000. De gemeenten Heumen, Mook en Middelaar en Wijchen behalen een nadeel op dit onderdeel. De overige gemeenten een voordeel. Dit voordeel zullen we terugbetalen, het nadeel zal aanvullend gefactureerd worden. In de bijlagen is een specificatie per gemeente opgenomen.

Onder het **taakveld Arbeidsparticipatie** valt de uitvoering van de re-integratietaak. Dit onderdeel valt uiteen in de gemeentelijke bijdragen, de omzet en de overige bijdragen. Per onderdeel geven we een toelichting:

Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen laten een eenmalig voordeel zien van € 1,6 miljoen. Dit voordeel is ontstaan door niet ingevulde vacatureruimte. We ervaren net als anderen de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is een voordeel ontstaan doordat we later van start zijn gegaan met de detacheringsbanen (cao Aan de slag). Ten slotte is met het vaststellen van de nieuwe re-integratieverordening een tweetal voorzieningen ontstaan. Dit betreft de werkgeversbonus en de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen. Vanwege de tijd die nodig was voor een goede implementatie van deze voorzieningen, hebben we een achterstand in de uitvoering. Er staat een hele groep kandidaten nog 'in de wacht' vanuit 2023, waarvoor deze voorzieningen kunnen worden ingezet. In 2024 voorzien we een inhaal-effect. We stellen voor:

- een bedrag van € 750.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor het project Collectief sociale ondernemingen;

- een bedrag van € 400.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor de werkgeversbonus 2023-2024;
- een bedrag van € 400.000 over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen 2023-2024.

Omzet

Dit betreft de omzet die we verwachten uit de plaatsingen op detacheringsbanen (cao Aan de slag). Met een begrotingswijzig hebben we de baten reeds gehalveerd tot € 546.000. Dit is te ambitieus gebleken. In de loop van 2023 zijn twee plekken gerealiseerd. De omzet is daarmee voor 2023 uitgekomen op € 5.000.

Overige bijdragen

Dit betreft met name tijdelijke middelen zoals Werken aan de Match, detacheringsofbrengsten, 100 banenplan, Perspectief op Werk (POW), Doe je mee, Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) en middelen SUWI. Aan tijdelijke middelen houden we € 1,1 miljoen over op deze projecten. In 2023 hebben we het 100 banenplan afgerond. We hadden voor dit project geen inkomsten geraamd. Dit is € 420.000 geworden.

De volgende projecten hebben nog een doorloop in 2024:

- SUWI; dit betreft een gezamenlijk project met het UWV. In 2023 is de verwachte uitvoering nog niet van start gegaan, waardoor de geraamde baten van € 655.000 niet ingezet zijn. We nemen deze middelen mee naar volgende jaren.
- Werken aan de Match; in 2023 is het niet gelukt dit project af te ronden. Het niet bestede deel ad € 300.000 gaat mee naar 2024. In 2024 gaan we het ook afronden.
- POW; dit betreft een budget dat samen met het UWV, het ROC en de gemeenten beheerd wordt. Van de verwachte uitgaven 2023 is € 220.000 overgebleven. Deze hevelen we over naar volgende jaren.
- Doe je mee; in 2024 gaan we het project Doe je mee afronden. In 2023 is op dit budget € 270.000 over gebleven. We geven hiervan € 208.000 terug aan de deelnemende gemeenten:
 - € 6.200 Beuningen
 - € 1.000 Druten
 - € 1.200 Mook en Middelaar
 - € 199.600 Nijmegen

Toelichting op de afwijkingen van de lasten

Hieronder wordt per taakveld een verklaring

gegeven voor de belangrijkste afwijkingen van de lasten.

Onder het **taakveld Inkomensregelingen** vallen de reguliere wettelijke loonkostensubsidie en de subsidie beschut werk (nieuw). Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachtten tussen de € 300.000 en € 550.000 over te houden. Het voordeel is € 337.000 geworden. Dit is behaald doordat het project detacheringsbanen (cao Aan de slag) vertraagd is. Voor dit project hadden we € 470.000 aan loonkostensubsidies gereserveerd. We hebben dit jaar € 25.000 besteed. Daarnaast zien we dat het aantal loonkostensubsidies minder snel stijgt dan verwacht. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken.

Onder het **taakveld WSW en beschut werk** valt Op Weg naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 300.000 over te gaan houden op de arbeidsmatige dagbesteding. Het voordeel is € 450.000 geworden. Het voordeel wordt voor € 170.000 veroorzaakt door een eenmalige vrijval van de resterende coronamiddelen. Alle aanvragen voor een aanvullende bijdrage hebben we afgehandeld. Daarnaast is in 2023 € 96.000

extra toegevoegd aan de middelen arbeidsmatige dagbesteding voor het uitvoeren van de pilot Simpel Switchen. Zonder deze extra toevoeging en eenmalige vrijval was het resultaat uitgekomen op € 186.000. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel van € 450.000 betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.

Onder het **taakveld Arbeidsparticipatie** valt de uitvoering van de re-integratietaak. De lasten laten daar een onderschrijding zien van € 3,4 miljoen. Dit voordeel is als volgt ontstaan:

- € 952.000 van het voordeel is met name ontstaan doordat we in de loop van 2023 een tweetal voorzieningen in het leven hebben geroepen met een plafond en een mogelijkheid om middelen meerjarig in te zetten. Dit betreft de werkgeversbonus en de ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen. Met de aanmeldingen die we nu voor 2023-2024 hebben, kunnen we deze voorzieningen gaan inzetten. Deze voorzieningen zijn in 2023 al wel van start gegaan maar hebben nog niet geleid tot uitgaven. Deze gaan in 2024 plaatvinden. Het overschot hierop is € 800.000.
- € 213.000 van het voordeel is ontstaan door

niet ingevulde vacatureruimte. We ervaren net als anderen de krapte op de arbeidsmarkt.

- € 839.000 van het voordeel is ontstaan doordat we later van start zijn gegaan met de detacheringsbanen (cao Aan de slag). We hebben een bedrag van € 845.000 aan uitgaven geraamd. In 2023 hebben we € 15.000 uitgegeven, omdat in de loop van 2023 een tweetal medewerkers met een detachingsbaan in dienst getreden zijn.
- € 1,2 miljoen van het voordeel is ontstaan bij het onderdeel “inzet tijdelijke middelen”. Zie hiervoor de inhoudelijke toelichting bij de baten “overige bijdragen”.
- € 168.000 van het voordeel is ontstaan bij het onderdeel “inzet middelen budgetoverheveling”. Dit betreft middelen die we inzetten op het moment dat er een tekort ontstaat in de uitvoering van de detachingsbanen (cao Aan de slag). Dit tekort heeft zich in 2023 niet voorgedaan.

Onder het taakveld Overhead MGR vallen de overheadlasten. Deze laten een overschrijding zien van € 164.000. Deze overschrijding wordt veroorzaakt doordat we een extra dotatie aan de voorzieningen SPP en spaarverlof hebben moeten doen. Door de mogelijkheid van medewerkers om spaarverlof op te bouwen is vorming van

een voorziening noodzakelijk. Daarnaast hebben we extra gedoteerd aan de voorziening SPP in verband met de kortingen van € 1,2 miljoen, die we vanuit de gemeenten gaan ontvangen, en de andere wijze van financieren van nieuw beschut, waardoor we een korting van € 2,0 miljoen gaan ontvangen vanaf 2025. Daarnaast zijn er voordelen ontstaan in de vorm van niet ingezette vacature ruimte, een voordeel op de energielasten en een voordeel op de kosten van de gastheer.

7.2.2 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf onderdeel SW				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	35.466	38.051	38.051	37.134	-917
	Overige bedrijfsopbrengsten	653	1.128	1.128	1.095	-33
	Overige bijdragen	195	195	195	265	69
	netto omzet	8.302	8.506	8.506	8.320	-185
	Materiaal verbruik	-17	-17	-17	0	17
	Toegevoegde waarde	8.284	8.488	8.488	8.320	-168
Totaal Baten		44.598	47.863	47.863	46.815	-1.048

Lasten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf onderdeel SW				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
WSW en beschut werk	Lage inkomensvoordeel	-330	-330	-330	-545	-215
	Operationele lasten	52	58	58	84	27
	Overige kosten SW medewerkers	1.936	2.600	2.600	2.691	91
	Personele lasten	3.611	3.791	3.791	3.951	160
	Productiekosten	445	728	728	728	0
	Salariskosten SW medewerkers	35.537	37.383	37.383	36.244	-1.140
Totaal programmalasten		41.252	44.231	44.231	43.154	-1.077
Overhead	Overhead MGR	3.346	3.632	3.632	3.661	29
Totaal lasten		44.598	47.863	47.863	46.815	-1.048

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

Toelichting op de afwijkingen van de baten

Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen van de baten.

Bij het onderdeel SW hebben we € 917.000 overgehouden. Hiervan stellen we voor € 250.000 conform voorgaand jaar in te zetten voor de tijdelijke verruiming van de kilometervergoeding voor onze SW-medewerkers. Inmiddels is een van de compensaties die wij boden tot uitdrukking gekomen in een verbeterde cao voor 2024, maar nog niet volledig. Voor het aanvullende deel vragen wij de budgetoverheveling aan. We ramen de kosten op € 250.000.

Gemeentelijke bijdragen

Voor 2023 hebben we van de gemeenten een bijdragen ontvangen van € 37,1 miljoen (hierin is het voordelig resultaat reeds verwerkt). Van het rijk heeft onze regio een bedrag van € 37,3 ontvangen. Daarmee is er voor het eerst geen aanvullende bijdrage vanuit de gemeenten nodig geweest op de uitvoering van de sociale werkvoorziening. Wij gaan graag met de gemeenten in gesprek om te bezien hoe we dit overschot op een zinvolle wijze kunnen inzetten voor de onderkant van de arbeidsmarkt.

Omzet

In de halfjaarcijfers 2023 hebben we gemeld dat we verwachten dat de SW-omzet tussen de € 50.000 en € 150.000 lager zou gaan uitvallen. De SW-omzet is € 185.000 lager geworden. De lagere omzet wordt deels veroorzaakt doordat we op de Boekweitweg nieuwe aanbieders hebben gekregen. Dit is gepaard gegaan met aanloopverliezen en daardoor minder omzet. Daarnaast zien we dat de medewerkers met de beter betaalde tarieven naar lagere tarieven verschuiven, omdat ze (vaak vanwege leeftijd of gezondheid) het oorspronkelijke werk niet meer aankunnen. Ook het hogere ziekteverzuim speelt hierin een rol. Ten slotte zien we dat meer SW-medewerkers gebruik zijn gaan maken van de nieuwe seniorenregeling. De toegevoegde waarde bedraagt voor 2023 € 8.371. Begroot was een bedrag van € 8.488.

Overige bijdragen

De overige bijdragen zijn € 68.000 hoger dan begroot. Dit betreft extra detacheringsofbrengsten voor onze ambtelijk medewerkers.

Toelichting op de afwijkingen van de lasten

Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen van de lasten.

Werkgevers die medewerkers met een laag inkomen in dienst hebben, ontvangen van de belastingdienst een korting op de af te dragen belastingen en sociale premies (Lage Inkomens Voordeel). In 2023 hebben we daarvoor € 330.000 begroot. Het werkelijk ontvangen lage inkomensvoordeel bedraagt € 545.000. Het extra voordeel van € 215.000 is ontstaan door een hogere vaststelling door de belastingdienst van 2022. Het betreft een eenmalig voordeel van € 215.000. Over 2023 verwachten we € 100.000 meer te ontvangen dan begroot.

De overige kosten SW-medewerkers laten een nadeel zien van € 91.000. Met de halfjaarcijfers verwachten we een tekort van € 150.000 tot € 200.000. Het nadeel is meegevallen omdat we bij het collectief vervoer een voordeel hebben behaald van € 70.000. Bij de bedrijfsarts hebben we zoals verwacht wel een nadeel behaald van € 234.000. Dit wordt deels veroorzaakt door het hoge ziekteverzuim van onze SW-medewerkers, maar ook doordat we bij het opstellen van de begroting een ramingsfout gemaakt hebben. Dit laatste hebben we hersteld met de begroting

2024. Ten slotte hebben we een voordeel behaald van € 40.000 op de reiskosten SW en een voordeel van € 30.000 op de opleidingskosten. Over het overig betreft het diverse kleinere positieve afwijkingen.

Op de ambtelijke personele lasten is een nadeel behaald van € 160.000. Dit nadeel is ontstaan, omdat we een overbezetting hebben op de senior consultants. Deels is het nadeel opgevangen met extra detacheringsofbrengsten.

Op de loonkosten van de SW-medewerkers wordt een voordeel behaald van € 1,1 miljoen. Bij de halfjaarcijfers hebben we tussen de € 400.000 en de € 600.000 gemeld. De begrote indexering van de loonkosten SW voor het tweede halfjaar was lager dan de gerealiseerde indexering. In het eerste halfjaar was het omgekeerde het geval. De begrote indexering was hoger dan de gerealiseerde indexering. Daardoor ontstond een voordeel op de loonkosten. Daarnaast hadden we verwacht dat de formatie uit zou komen op 976 fte. We zijn uitgekomen op 955 fte. Ook dit heeft een dempend effect op het voordeel. Het verzuimpercentage is als gevolg van ziekte (waaronder ook corona) toegenomen van 20,8% in 2022 naar 21,1% in 2023.

Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 1.102. Dit is 15 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op € 33.688 per SE (begroot € 30.233).

7.2.3 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed

De afwijkingen zijn beperkt tot € 43.000, waardoor een nadere toelichting niet nodig is.

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf onderdeel Vastgoed				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	495	783	783	728	-55
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	140	140	140	140	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	414	460	1.055	1.068	13
Totaal Baten		1.049	1.384	1.979	1.937	-43

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf onderdeel Vastgoed				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
WSW en beschut werk	Kapitaallasten	65	65	65	70	5
	Operationele lasten	593	721	1.078	1.021	-57
Overhead	Kapitaallasten	43	43	43	28	-14
	Operationele lasten	348	555	793	817	24
Totaal programmalasten		1.049	1.384	1.979	1.936	-43

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

7.3 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen bestaat uit de onderdelen Automatisering en Applicatiebeheer. Op beide onderdelen is in 2023 een positief resultaat gerealiseerd. Het resultaat op het onderdeel Automatisering bedraagt € 28.300 en het resultaat op het onderdeel Applicatiebeheer bedraagt € 92.300. De bovenstaande cijfers zijn gepresenteerd op taakveldniveau. Hieronder worden de afwijkingen op de aparte onderdelen nader toegelicht.

Baten Bedragen in € 1.000	iRvN totaal				
	begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Arbeidsparticipatie	370	432	432	432	0
Overhead	18.079	21.047	21.047	21.172	125
Totaal	18.449	21.479	21.479	21.604	125

Lasten Bedragen in € 1.000	iRvN totaal				
	begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Arbeidsparticipatie	383	432	432	432	0
Overhead	16.265	19.138	18.638	18.989	351
Totaal programmalasten	16.648	19.570	19.070	19.421	351
Overhead MGR	1.801	1.908	2.409	2.183	-226
Totaal lasten	18.449	21.479	21.479	21.604	125

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

7.3.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Het saldo baten en lasten binnen Automatisering bedraagt € 0. Het onderdeel Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting.

Toelichting op de afwijkingen van de baten

Op de gemeentelijke bijdragen is ten opzichte van de bijgestelde begroting een voordeel behaald van € 28.000. Dit bedrag betalen we terug aan de deelnemende gemeenten. De overige bijdragen ad € 3.000 zijn beperkt van omvang en lichten we niet verder toe. Het voordeel op de overige bijdragen ter grootte van € 8.000 lichten we wel toe, omdat de onderliggende reden van belang is. Het voordeel heeft een aantal oorzaken:

- De doorbelasting van de Multi-Tenant splitsing werd voor 2023 begroot op € 500.000. Door de opgelopen vertraging bij de eerste splitsing (van de gemeente Beuningen) hebben we in 2023 € 130.000 gerealiseerd en verwachten we de rest in 2024 te realiseren. Overigens verwachten we binnen het kader van € 500.000 te blijven.

Baten Bedragen in € 1.000		iRvN onderdeel Automatisering				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Overhead	Overige bijdragen	1.099	1.222	1.222	1.224	3
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	859	859	867	8
	Gemeentelijke bijdragen	13.461	14.954	14.954	14.926	-28
Totaal		14.560	17.034	17.034	17.017	-17

Lasten Bedragen in € 1.000		iRvN onderdeel automatisering				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Overhead	Operationele lasten	5.511	6.512	6.512	6.544	32
	Personele lasten	5.867	7.344	7.043	7.046	2
	Kapitaallasten	2.124	1.887	1.887	1.882	-5
Totaal programmalasten		13.502	15.743	15.443	15.471	28
Overhead	Overhead MGR	1.058	1.291	1.592	1.546	-46
Totaal lasten		14.560	17.034	17.034	17.017	-17

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

- In 2023 hebben we voor € 278.000 meer aan plusproducten geleverd dan begroot. De belangrijkste daarvan zijn de TopDesk-producten ter grootte van € 210.000. Deze waren niet begroot. Overigens staat tegenover deze baten een gelijk bedrag aan uitgaven.
- In 2023 hebben we een a-structureel voordeel behaald van € 100.000, doordat we op de tijdelijk overtollige middelen renteopbrengsten ontvangen hebben.

Toelichting op de afwijkingen van de lasten

De lasten binnen onderdeel Automatisering verlopen grotendeels conform begroting. Binnen de operationele lasten zijn de begrote kosten rondom de Tenant-splitsing niet volledig gemaakt. Wel zijn er extra operationele kosten in de vorm van plusproducten bijgekomen en hebben we € 100.000 extra gedoteerd aan de voorziening (spaar)verlof. Deze extra dotatie is gedekt met de extra rentebaten. Binnen Overhead MGR hadden we met hogere gastheerschapskosten (energie) te maken dan begroot. Dit konden we opvangen door ruimte binnen het opleidingsbudget en door gebruik te maken van de extra geldmiddelen.

7.3.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer

Het saldo van de baten en lasten binnen onderdeel Applicatiebeheer bedraagt € 0. Op de gemeentelijke bijdragen is een verschil van € 92.000 te zien. Dit betreft het positieve resultaat 2023. Het onderdeel Applicatiebeheer bestaat uit de twee taakvelden Overhead en Arbeidsparticipatie. Op het taakveld Arbeidsparticipatie is conform begroting gerealiseerd.

Toelichting op de afwijkingen van de baten

Er is een voordeel behaald van € 235.000 op de overige bedrijfsopbrengsten. Dit voordeel betreft voor € 208.000 extra plusproducten die niet in de begroting opgenomen waren. Hier staat een gelijk bedrag aan uitgaven tegenover. Daarnaast is € 27.000 van de renteopbrengsten toegerekend aan het onderdeel Applicatiebeheer. Op de gemeentelijke bijdragen is ten opzichte van de bijgestelde begroting een nadeel behaald van € 92.000. Dit bedrag betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.

Toelichting op de afwijkingen van de lasten

Op de personele lasten is een nadeel ontstaan van € 308.000. Hiervan heeft € 70.000 betrekking

Baten Bedragen in € 1.000		iRVN onderdeel Applicatiebeheer				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
arbeidsparticipatie	Overige bijdragen	370	432	432	432	0
Overhead	Overige bedrijfsopbrengsten	0	493	493	728	235
	Gemeentelijke bijdragen	3.519	3.519	3.519	3.427	-92
Totaal Baten		3.890	4.445	4.445	4.587	142

Lasten Bedragen in € 1.000		iRVN onderdeel Applicatiebeheer				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Arbeidsparticipatie	Operationele lasten	45	46	46	46	0
	Personele lasten	338	386	386	386	0
Overhead	Operationele lasten	226	271	271	285	14
	Personele lasten	2.530	3.117	2.917	3.225	308
	Kapitaallasten	7	7	7	7	0
Totaal programmalasten		3.146	3.827	3.627	3.950	322
Overhead	Overhead MGR	743	618	818	637	-180
Totaal lasten		3.890	4.445	4.445	4.587	142

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

op een tekort vanwege het begroten op basis van schaal max-1. Applicatiebeheer wordt uitgevoerd voor de gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en de ODRN. Omdat Applicatiebeheer nagenoeg alleen personeel inzet, kunnen we bij dit onderdeel niet met de max-1 systematiek werken. Bij WerkBedrijf en de ODRN worden de werkelijke loonkosten doorbelast. Bij de gemeente Nijmegen is dit nog niet het geval. Op dat deel van de Personele lasten hebben we in 2023 een nadeel behaald van € 70.000. Bij WerkBedrijf is geen resultaat op de Personele lasten behaald. Bij de ODRN is dit € 32.000. Het overige nadeel van € 270.000 heeft te maken met een extra dotatie van € 106.000 aan de voorziening spaarverlof, de inzet van extra plusproducten ter grootte van € 64.000 en tot slot € 100.000 inzake salariskosten van een leidinggevende, die formeel onder de overhead geboekt had moeten worden. We zien op het taakveld Overhead ook een overschot van € 180.000.

Op de Operationele lasten is een nadeel ontstaan van € 14.000. Dit nadeel wordt deels veroorzaakt door de extra uitgaven van € 144.000 aan plusproducten. Op het additionele budget van de gemeente Nijmegen houden wij € 130.000 over. Dit bedrag betalen we terug aan de gemeente Nijmegen.

Het overschot op de Overhead MGR heeft voor € 80.000 te maken met een overschot op het opleidingsbudget. € 100.000 heeft betrekking op de verschuiving van formatie, zoals hierboven bij de toelichting op de personele lasten is beschreven.

7.4 Baten en lasten Bestuursondersteuning

De afwijkingen zijn beperkt, waardoor een nadere toelichting niet nodig is.

Baten Bedragen in € 1.000		Bestuursondersteuning				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	227	227	227	227	0
	Overige bijdragen	98	98	248	253	5
Totaal Baten		325	325	475	481	5

Lasten Bedragen in € 1.000		Bestuursondersteuning				
		begroting 2023 voor wijziging (A)	begroting 2023 na wijziging (B)	begroting 2023 incl wijzigingen 2023 (C)	realisatie 2023 (D)	saldo 2023 (D-C)
Overhead	Overhead MGR	325	325	475	481	5
Totaal lasten		325	325	475	481	5

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

8. Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op MGR Rijk van Nijmegen. Het voor MGR Rijk van Nijmegen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betref de algemene WNT norm.

Bezoldiging topfunctionarissen

1. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.
2. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.
Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Functiegegevens 2023 bedragen in € 1	Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J. Hol
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	125.670
Beloningen betaalbaar op termijn	20.012
Subtotaal	145.682
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	198.470
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	145.682
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Functiegegevens 2022 bedragen in € 1	Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J. Hol
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	121.067
Beloningen betaalbaar op termijn	19.949
Subtotaal	141.016
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	192.240
Bezoldiging	141.016

naam topfunctionaris	functie
H. Bruls	Voorzitter AB – DB
J. Brom	Bestuurslid AB
T. van Elferen	Bestuurslid AB
R. Barber	Bestuurslid AB – DB
I. van de Scheur	Bestuurslid AB
D. Bergman	Bestuurslid AB
F. Houben	Bestuurslid AB
G. de Wildt	Bestuurslid AB
C. van Rhee- Oud Ammerveld	Bestuurslid AB
P. Baneke	Bestuurslid AB
J. Minnes	Bestuurslid AB
W. Gradisen	Bestuurslid AB
F. Dillerop	Bestuurslid AB
N. Derks	Bestuurslid AB – DB
R. Helmer-Englebert	Bestuurslid AB
S. Sengers	Bestuurslid AB
M. Derks	Bestuurslid AB – DB

9. Taakvelden gemeenten

Taakvelden gemeente Bedragen in € 1.000	Primaire begroting			Gewijzigde begroting			Gewijzigde begroting + wijzigingen			Realisatie		
	Baten	Lasten	Verschil	Baten	Lasten	Verschil	Baten	Lasten	Verschil	Baten	Lasten	Verschil
Arbeidsparticipatie	22.471	18.433	4.038	25.071	19.914	5.156	25.392	19.764	5.628	22.172	16.362	5.809
WSW en beschut werk	46.825	44.196	2.628	50.251	47.182	3.069	50.347	47.635	2.712	48.812	46.019	2.793
Inkomensregelingen	5.321	4.377	944	6.106	5.634	472	6.106	6.106	0	5.769	5.769	0
Overhead	17.790	25.400	-7.610	20.805	29.502	-8.697	21.550	29.890	-8.340	21.484	30.085	-8.601
Totaal	92.406	92.406	0	102.233	102.233	0	103.395	103.395	0	98.236	98.236	0

10. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 13 juli 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken.

Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten

Begrotingscriterium	
a. Overschrijding lasten op taakvelden	0
b. Overschrijding investeringsbudgetten kredieten	0
c. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
d. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld en niet passen binnen het vooraf door het algemeen bestuur vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel zijn geduid	0
Totaal	0
Voorwaardencriterium	
Rechtmatigheidsfouten aanbestedingen	2,05 miljoen
Onduidelijkheden	0
Totaal	2,05 miljoen
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal	0
Totaal van onrechtmatigheden	2,05 miljoen

inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 982.000.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. In bovenstaande tabel worden de geconstateerde afwijkingen vermeld (bedragen in € 1):

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

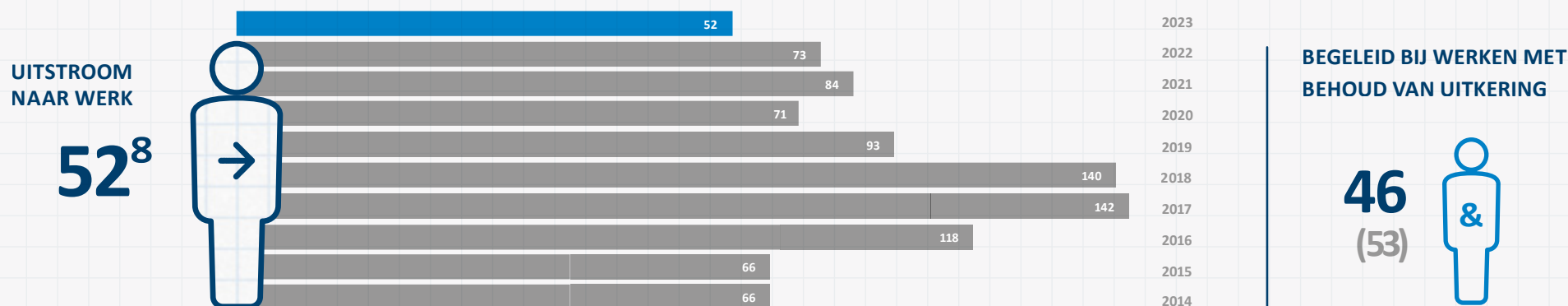
11. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring volgt zo snel mogelijk.

Bijlagen

Gemeente in beeld: Berg en Dal

► gerealiseerd aantal 2023
► begroot
► resultaat 2022

PLAATSINGEN OP WERK

49 (39) plaatsing op werk > 28 uur

29 (33) Actief (geweest) binnen op Weg Naar Werk

80 (74) met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	6,7	6,8	7,0	7,9	7,1
Individuele detachering	36,9	35,1	34,0	34,5	35,1
Groepsdetachering	44,3	45,1	42,3	42,5	43,5
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	87,9	86,9	83,3	84,9	85,7
Beschut	0,0	0,0	3,5	2,9	1,6
Leegloop inactief	1,2	1,2	0,8	0,7	1,0
Niet beschikbaar voor werk	10,9	11,9	12,4	11,5	11,7
	100	100	100	100	100

SOCIALE WERKVOORZIENING:

⁸ Gebaseerd op de uitstroomcijfers van januari tot en met oktober 2023.

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Berg en Dal

Gemeente Berg en Dal vindt het bij de lokale dienstverlening van belang dat samenwerking tussen lokale organisaties wordt gestimuleerd. De lokale accenten worden vooral ingezet om ervoor te zorgen dat mensen niet onnodig vaak aan verschillende mensen hun verhaal moeten doen.

Keuzes

Gemeente Berg en Dal kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Berg en Dal Werkt! (12 dagdelen);
2. Zorgjongeren (18 jongeren);
3. Doelgroepbenadering (20 kandidaten).

Berg en Dal Werkt!

Typerend voor de aanpak van *Berg en Dal Werkt!* is de intensieve bemiddeling van kandidaten. Consulanten bedrijfsdienstverlening van WerkBedrijf zijn wekelijks voor 12 dagdelen op drie locaties aanwezig: Millingen aan de Rijn, Groesbeek en Beek. Zij zijn daar aanspreekpunt voor kandidaten, lokale ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeentelijke participatiecoaches. We werken vooral op afspraak en kandidaten weten ons hiervoor goed te bereiken.

Afgelopen jaar hadden we 49 kandidaten in traject via *Berg en Dal Werkt!* Vorig jaar waren dat er op hetzelfde moment 53. Het

aantal kandidaten fluctueert altijd en in goede samenwerking met de participatiecoaches kijken we naar de mogelijkheden om de toeleiding naar *Berg en Dal Werkt!* te laten toenemen. In het afgelopen jaar plaatsten we 11 kandidaten op betaald werk. Daarnaast startten 2 kandidaten met een leerwerkplek, 4 kandidaten met een ontwikkeltraject en 1 kandidaat startte met een praktijkdiagnose. Er zijn 5 kandidaten terug gemeld naar de gemeente.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 18 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2023 ontvingen 25 zorgjongeren van gemeente Berg en Dal deze dienstverlening. Er zijn 7 zorgjongeren uitgestroomd naar werk.

Doelgroepbenadering

Bij het afsluiten van de

dienstverleningsovereenkomst heeft Berg en Dal ervoor gekozen het lokale accent doelgroepbenadering toe te voegen. Bij de doelgroepbenadering spreken WerkBedrijf en gemeente een doelgroep kandidaten af voor screening op bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (op termijn). In overleg is besloten om voor de gemeente Berg en Dal 20 statushouders te selecteren voor de doelgroepbenadering. Het gaat om statushouders met weinig motivatie, medische belemmeringen en/of hoogopgeleiden. Dat kunnen ook statushouders zijn die al in een traject bij WerkBedrijf zitten, maar waar we mee vastlopen, of die terug gemeld zijn.

Om focus aan te brengen starten we met een screening. Hiermee brengen we de mogelijkheden en onmogelijkheden van de kandidaat in kaart, waarbij rekening wordt gehouden met verschillende leefgebieden. Op basis van deze screening geeft de betrokken consulent van WerkBedrijf een advies over het vervolg. Indien de statushouder wordt aangemeld voor een traject richting werk, dan volgt er nog een intake en diagnose bij WerkBedrijf. Na de screening en een eventueel driegesprek leveren we een plan van aanpak aan bij de betreffende consulenten van Berg en Dal.

Hierin geven we aan wat de vervolgstappen zullen zijn. Voor statushouders die richting werk begeleid worden, vullen wij dit plan van aanpak tweewekelijks aan met relevantie informatie.

We hebben met de gemeente de volgende doelen gesteld:

- voor 20 statushouders in kaart brengen wat de kans is op betaald werk;
- voor de statushouders die richting werk begeleid kunnen worden een route en plan van aanpak opstellen;
- voor de statushouders voor wie betaald werk niet haalbaar is een advies geven over mogelijke vervolgstappen.

Sinds de start zijn er 9 statushouders in begeleiding opgenomen. Van deze gestarte statushouders weten we op dit moment dat:

- 1 persoon werkt met een proefplaatsing met zicht op betaald werk;
- 1 persoon gaat starten met een leerwerkplek;
- 2 personen zijn bezig met een opleiding;
- 1 persoon is bezig met de MAP;
- 1 persoon heeft zodanige lichamelijke klachten, dat er wellicht geen mogelijkheden zijn;
- 2 personen hebben een zodanige taalachterstand, dat er wellicht geen mogelijkheden zijn;
- 1 persoon heeft zicht op een baan, maar dat moet nog definitief worden.

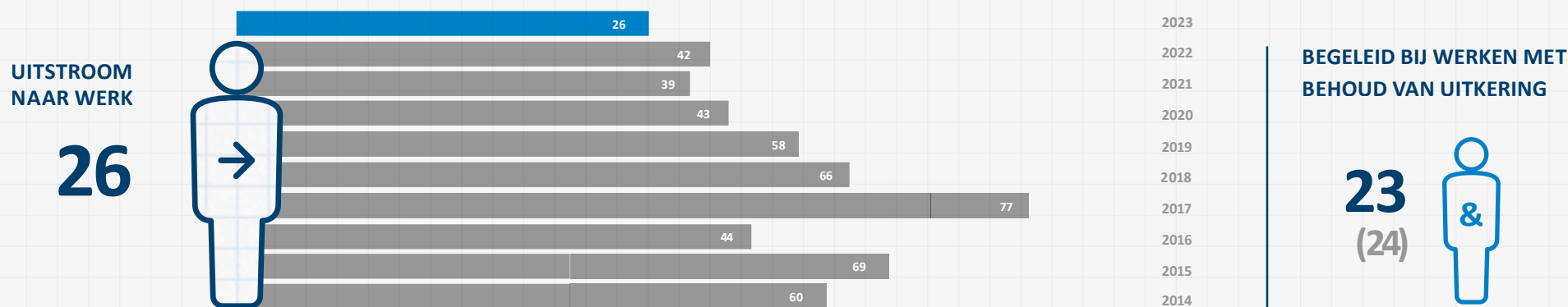
Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, sociale werkvoorziening, arbeidsmatige dagbesteding en wettelijke loonkostensubsidie in 2023 is als volgt:

Financiële afrekening Bedragen in € 1	A					B		B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereel. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
SW		3.928.447	3.928.447	0	3.893.667	0	3.893.667	34.780
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	587.683	587.683	0	505.182	0	505.182	82.501
Op Weg naar Werk	0	302.496	302.496	0	172.228	0	172.228	130.268

Gemeente in beeld: Beuningen

► gerealiseerd aantal 2023
► begroot
► resultaat 2022

PLAATSINGEN OP WERK

28 (25)
parttime

12 (11)
jongeren

9 (8)
55-plussers

21 (25)
met arbeids-
beperking

8 (9)
statushouders

26 (26) plaatsing op werk
> 28 uur

24 (27) Actief (geweest)
binnen Op Weg
Naar Werk

57 (54) met arbeids-
beperking aan het
werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	6,6	6,7	6,8	7,0	6,8
Individuele detachering	27,1	27,9	26,4	24,4	26,4
Groepsdetachering	60,7	58,5	54,4	53,9	56,9
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	94,4	93,1	87,6	85,3	90,1
Beschut	0,0	0,0	5,3	7,5	3,2
Leegloop inactief	1,6	1,4	1,3	1,3	1,4
Niet beschikbaar voor werk	4,0	5,5	5,8	5,9	5,3
	100	100	100	100	100

SOCIALE WERKVOORZIENING:

90,1%
detacheringen

0%
werken op locatie

6,7%
overigen

3,2%
beschut

Gemeente Beuningen

Gemeente Beuningen wil de lokale accenten richten op de kandidaten die zelfstandig lastig aan het werk komen.

Keuzes

Gemeente Beuningen kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Lokale arbeidsbemiddeling (5 dagdelen);
2. Zorgjongeren (12 jongeren);
3. Doelgroepbenadering (20 kandidaten).

Daarnaast hebben de gemeente Beuningen en WerkBedrijf afspraken gemaakt over deelname aan het project *Doe je mee*.

Lokale arbeidsbemiddeling

WerkBedrijf biedt haar dienstverlening ook lokaal aan. Op verzoek van de klantmanager Inkomen sluit een consultant intake en diagnose van WerkBedrijf aan bij de eerste gesprekken die de gemeente voert met kandidaten die nieuw de bijstand instromen. Voorafgaand aan de arbeidsbemiddeling wordt eventueel een diagnose-instrument ingezet en kan er ingezet worden op ontwikkeling van de kandidaat door scholing. Er is regelmatig een consultant van WerkBedrijf op het gemeentehuis aanwezig om vragen van de klantmanagers Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. Er is structureel

operationeel afstemmingsoverleg tussen de betrokken medewerkers van gemeente en WerkBedrijf. Ook is vanuit WerkBedrijf een commercieel manager betrokken, die afstemt over lokale bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. Deze jongeren kunnen vaak in potentie (betaald) werken, maar er zijn nog problemen die eerst opgelost moeten worden. De zorgjongerenconsulent van WerkBedrijf ondersteunt en begeleidt de jongeren op basis van de methodiek Krachtwerk om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Dit gebeurt in samenwerking met het Sociaal Team en zorginstellingen. In 2023 zijn er 21 zorgjongeren uit de gemeente Beuningen door WerkBedrijf begeleid. Daarvan zijn er 9 uitgestroomd naar werk.

Doelgroepbenadering

Bij de doelgroepbenadering spreken WerkBedrijf en de gemeente een specifieke doelgroep kandidaten af voor een extra screening op de bemiddelbaarheid, waarna een vervolgtraject

wordt ingezet naar werk (op termijn). Voorbeelden van doelgroepen zijn parttime werkenden, statushouders of alleenstaande ouders. Omdat het aanwijzen van een doelgroep in de praktijk lastig bleek, heeft WerkBedrijf voorgesteld om bij 20 nieuw instromende kandidaten een ABC-meting uit te voeren. De ABC-meting is een objectieve diagnostische methode waarmee de motivatie en belastbaarheid van de kandidaat in kaart wordt gebracht. De uitslag van de ABC-meting vormt een basis aan de hand waarvan de gemeente en WerkBedrijf vervolgstappen kunnen bespreken. Hiermee zijn we in november 2023 gestart.

Doe je mee

Eind 2022 zijn we gestart met *Doe je mee* in de gemeente Beuningen. De afspraak is dat de consultants van *Doe je mee* 180 Beuningse inwoners met een Participatiewet uitkering spreken die niet goed in beeld zijn bij de gemeente. Het doel is om in persoonlijk contact te komen en beter zicht te krijgen op behoeften van mensen op de leefgebieden werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. Op basis van de gesprekken kijken we naar wat een passend individueel vervolg is. Inmiddels zijn 123 inwoners uit de gemeente Beuningen aangemeld voor *Doe je mee*. Daarvan zijn 101

trajecten afgerond. Er zijn 4 personen aangemeld bij WerkBedrijf en 14 bij een participatiecoach. 27 personen zijn terug gemeld omdat ze al een lopend zorgtraject hebben, bij 9 personen is geconstateerd dat er nog iets geregeld moet worden op het gebied van zorg en 14 personen zijn niet gesproken omdat ze meermaals niet verschenen zijn zonder bericht. De overige personen zijn met andere redenen terug gemeld (bijvoorbeeld omdat ze nu nog geen stappen kunnen zetten in verband met kortdurende zorg, omdat ze afzien van een gesprek bij *Doe je mee* of al maximaal participeren).

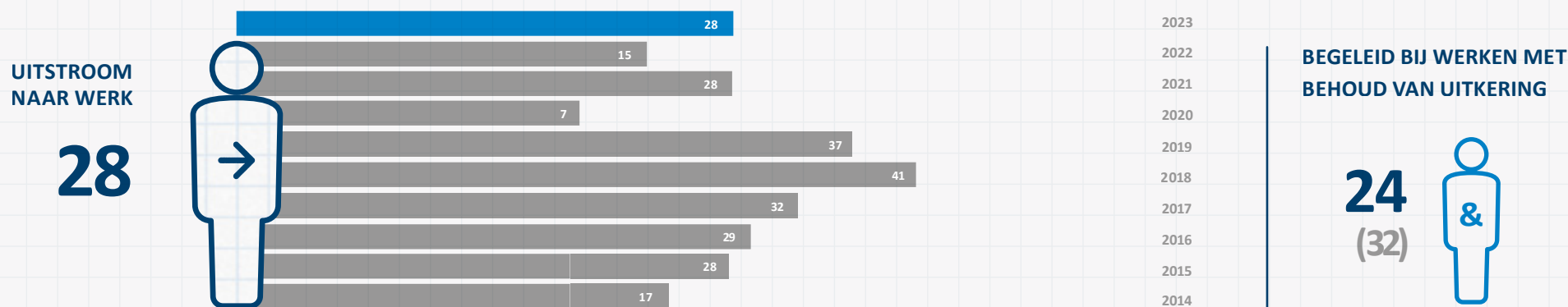
Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, sociale werkvoorziening, arbeidsmatige dagbesteding en wettelijke loonkostensubsidie in 2023 is als volgt:

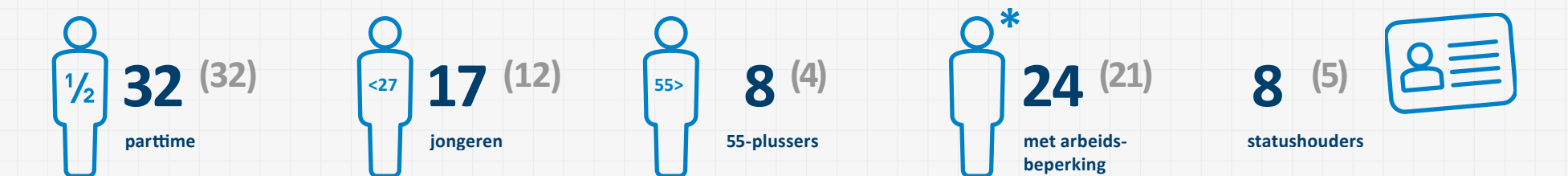
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A					B		B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereaal. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk/Doe je mee	0	0	0	0	0	0	0	6.200
SW	0	2.776.806	2.776.806	0	2.761.587	0	2.761.587	15.219
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	409.000	409.000	0	387.053	0	387.053	21.947
Op Weg naar Werk	0	269.384	269.384	0	273.036	0	273.036	-3.652

Gemeente in beeld: Druten

► gerealiseerd aantal 2023
► begroot
► resultaat 2022

PLAATSINGEN OP WERK

18 (20) plaatsing op werk > 28 uur

21 (20) Actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

54 (48) met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	7,8	8,0	8,1	8,2	8,0
Individuele detachering	27,0	24,3	22,5	22,0	23,9
Groepsdetachering	51,8	54,4	52,4	51,6	52,5
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	86,6	86,7	82,9	81,8	84,5
Beschut	0,0	0,0	4,0	2,4	1,6
Leegloop inactief	1,2	0,9	0,2	0,9	0,8
Niet beschikbaar voor werk	12,3	12,4	12,9	14,9	13,1
	100	100	100	100	100

SOCIALE WERKVOORZIENING:

Gemeente Druten

Gemeente Druten vindt het belangrijk lokale betrokkenheid te organiseren en lokale afspraken te maken ten behoeve van de inwoners zonder werk en de werkgevers binnen de eigen gemeentegrens.

Keuzes

Gemeente Druten kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

- Lokale arbeidsbemiddeling (2 dagdelen);
- Events en lokale marktbewerking (1 event of 20 contacten);
- Zorgjongeren (6 jongeren);
- Wijkgericht beheer (1 dagdeel);
- Intensieve lokale aansluiting (1 dagdeel).

Lokale arbeidsbemiddeling

WerkBedrijf voert werkintakes en arbeidsbemiddeling uit in Druten, dicht bij de kandidaat en ondernemer. Intakegesprekken vinden plaats bij de start van de arbeidsbemiddeling. Na de intakegesprekken worden eventueel diagnose- of ontwikkelinstrumenten (zoals scholing) ingezet. Vervolgens gaat een consultant bedrijfsdienstverlening aan de slag met het maken van de match tussen kandidaat en ondernemer.

Events en lokale arbeidsbemiddeling

In Druten wordt het Buddyproject uitgevoerd. In dit project worden werkzoekenden gekoppeld aan ondernemers. Er worden verschillende bijeenkomsten georganiseerd in het teken van ontmoeting en ontwikkeling. De werkzoekende trekt op met de ondernemer waaraan hij of zij gekoppeld is. Beiden kunnen van elkaar en elkaars perspectief leren. Het doel is dat de werkzoekende door het netwerk, coaching, kennis en ervaring van de ondernemer stappen richting de arbeidsmarkt zet.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 6 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2023 hebben 8 zorgjongeren van gemeente Druten deze dienstverlening ontvangen en zijn 7 zorgjongeren geplaatst op werk.

Wijkgericht beheer

De gemeente Druten zet kandidaten uit de Participatiewet en SW-medewerkers in bij het wijkgericht beheer van de openbare ruimte. WerkBedrijf biedt extra begeleiding aan de groep medewerkers van deze projecten. De begeleiding wordt geboden door een werkcoach.

Intensieve lokale aansluiting

WerkBedrijf stelt een medewerker beschikbaar die regelmatig zijn of haar werkzaamheden verricht bij een sociaal (wijk)team (hieronder verstaan we ook: buurtteams, kernteam of interdisciplinair team). Deze medewerker is het eerste aanspreekpunt voor dat sociaal (wijk)team bij vragen over arbeidsbemiddeling.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, sociale
werkvoorziening, arbeidsmatige dagbesteding en
wettelijke loonkostensubsidie in 2023 is als volgt:

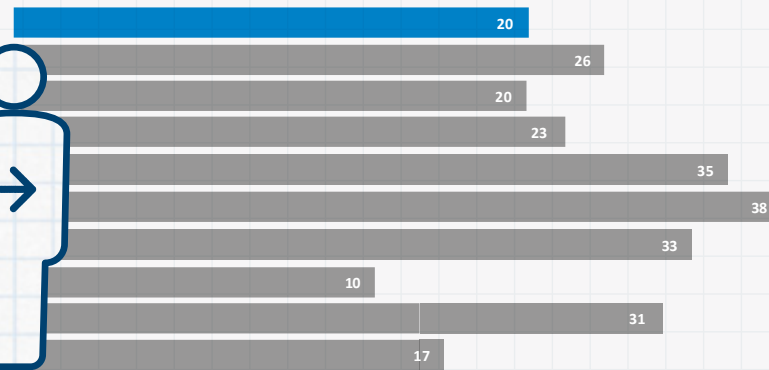
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk/Doe je mee	0	0	0	0	0	0	0	1.000
SW	0	2.124.503	2.124.503	0	2.097.061	0	2.097.061	27.442
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	380.897	380.897	0	367.429	0	367.429	13.469
Op Weg naar Werk	0	151.184	151.184	0	102.814	0	102.814	48.371

Gemeente in beeld: Heumen

► gerealiseerd aantal 2023
► begroot
► resultaat 2022

UITSTROOM NAAR WERK

20

2023
2022
2021
2020
2019
2018
2017
2016
2015
2014

BEGELED BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

24
(19)

PLAATSINGEN OP WERK

10 (14)
parttime

5 (6)
jongeren

3 (2)
55-plussers

12 (13)
met arbeids-
beperking

9 (9)
statushouders

18 (15) plaatsing op werk
> 28 uur

14 (15) Actief (geweest)
binnen Op Weg
Naar Werk

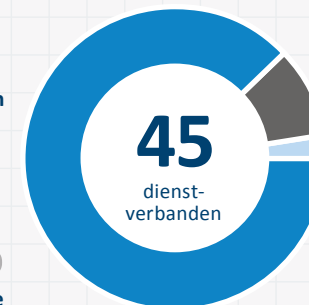
32 (31) met arbeids-
beperking aan het
werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	9,3	9,3	9,8	10,0	9,6
Individuele detachering	27,3	26,5	28,3	27,7	27,5
Groepsdetachering	53,7	53,5	46,9	49,0	50,8
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	90,3	89,4	85,0	86,6	87,9
Beschut	0,0	0,0	5,4	3,8	2,3
Leegloop inactief	4,2	4,1	2,3	2,5	3,3
Niet beschikbaar voor werk	5,5	6,5	7,3	6,9	6,6
	100	100	100	100	100

SOCIALE WERKVOORZIENING:

87,9%
detacheringen

0%
werken op locatie

9,8%
overigen

2,3%
beschut

Gemeente Heumen

Voor gemeente Heumen is de aansluiting tussen participatiekandidaten en WerkBedrijf op lokaal niveau van belang. De dienstverlening moet aansluiten bij lokale behoeften en op operationeel niveau wordt een vruchtbare samenwerking tussen de organisaties gestimuleerd.

Keuzes

Gemeente Heumen kiest ervoor lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Arbeidsbemiddeling op locatie (1 dagdeel);
2. Doelgroepbenadering (20 kandidaten);
3. Zorgjongeren (12 jongeren);
4. Events en lokale marktbewerking (1 event).

Arbeidsbemiddeling op locatie

WerkBedrijf biedt haar dienstverlening ook lokaal aan. Zo vinden intakes van kandidaten plaats op een locatie binnen de gemeente. En is een consulent van WerkBedrijf regelmatig op locatie aanwezig om vragen van de afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. Ook is een commercieel manager betrokken die afstemt over bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkeling op de arbeidsmarkt.

Doelgroepbenadering

Bij de doelgroepbenadering spreken WerkBedrijf en de gemeente een doelgroep kandidaten af voor een screening op de bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (op termijn). Er is voor gekozen om in de doelgroepbenadering 20 kandidaten uit het zogenaamde 'granieten bestand' op te roepen. Dit zijn kandidaten die langdurig een uitkering ontvangen en die langere tijd niet gezien zijn door de participatiecoaches. Deze 20 kandidaten worden geselecteerd door de participatiecoaches van de gemeente in nauw overleg met de consulent van WerkBedrijf, die vervolgens de intakes uitvoert.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 12 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2023 zijn er 18 zorgjongeren uit de gemeente

Heumen door ons begeleid. Er zijn 5 trajecten afgesloten vanwege plaatsing naar werk.

Events en lokale marktbewerking

In nauw overleg met Heumen is in 2023 het Buddyproject gestart. Er zijn 3 ondernemers gekoppeld aan 3 kandidaten die onder de participatiewet vallen. De ondernemer gaat in gesprek met zijn buddy over kansen om werk te krijgen. Ook bezoeken zij het bedrijf van de ondernemer om de mogelijkheden te bekijken. Het is niet vanzelfsprekend dat de kandidaat ook werk krijgt bij de ondernemer waar hij of zij aan wordt gekoppeld. Het kweken van zelfvertrouwen staat voorop. Doel van het project is om de kansen van de werkzoekende op de arbeidsmarkt te vergroten. Ondertussen krijgen de ondernemers meer inzicht in onze werkzoekenden. Zo wordt er meer begrip en inzicht gecreëerd, waaruit mogelijk mooie kansen voortvloeien.

Op initiatief van gemeente Heumen hebben we contact gelegd met een delegatie van de regionale afdeling van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie om de arbeidsmogelijkheden voor kandidaten in de agrarische sector te onderzoeken.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, sociale werkvoorziening, arbeidsmatige dagbesteding en wettelijke loonkostensubsidie in 2023 is als volgt:

Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
SW	0	1.292.631	1.292.631	0	1.242.683	0	1.242.683	49.948
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	225.936	225.936	0	247.420	0	247.420	-21.484
Op Weg naar Werk	0	75.226	75.226	0	92.098	0	92.098	-16.872

Gemeente in beeld: Mook en Middelaar

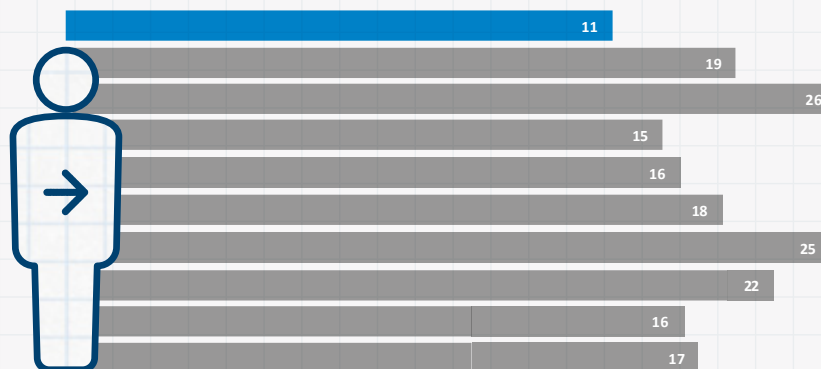
► gerealiseerd aantal 2023

► begroot

► resultaat 2022

UITSTROOM NAAR WERK

11

2023

2022

2021

2020

2019

2018

2017

2016

2015

2014

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

6
(6)

PLAATSINGEN OP WERK

6 (2)
parttime

2 (1)
jongeren

1 (1)
55-plussers

5 (1)
met arbeids-
beperking

2 (1)
statushouders

3 (3) plaatsing op werk
> 28 uur

7 (6) Actief (geweest)
binnen Op Weg
Naar Werk

11 (6) met arbeids-
beperking aan het
werk (geweest)

Gemeente Mook en Middelaar

Gemeente Mook en Middelaar vindt het belangrijk de lokale dienstverlening vooral te richten op de inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben om een stap richting de arbeidsmarkt te zetten.

Keuzes

Gemeente Mook en Middelaar kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

- 1. Lokale arbeidsbemiddeling (1 dagdeel);
- 2. Doelgroepbenadering (10 kandidaten).

Lokale arbeidsbemiddeling

WerkBedrijf biedt haar dienstverlening ook lokaal aan. Zo vinden intakes van kandidaten plaats op een locatie binnen de gemeente. Consulenten van WerkBedrijf zijn regelmatig op locatie aanwezig om vragen van de afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. In onderling overleg wordt de caseload doorgenomen en actie ondernomen daar waar nodig. De consulent

intake en diagnose sluit daar waar nodig aan bij de eerste gesprekken die de klantmanager voert met kandidaten die nieuw de bijstand instromen.

Doelgroepbenadering

Bij de doelgroepbenadering spreken WerkBedrijf en gemeente een doelgroep kandidaten af voor een screening op de bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (op termijn). Voorbeelden van categorieën zijn parttime werkenden, statushouders, specifieke werkkans of alleenstaande ouders. Gemeente Mook en Middelaar heeft ervoor gekozen om statushouders die nieuw instromen in de gemeente sneller richting werk en participatie te begeleiden. Inmiddels zijn de eerste kandidaten hiervoor bij de consulenten aangemeld. Waar mogelijk begeleiden de consulenten de statushouders richting betaald werk, maar ook onbetaald werk of arbeidsmatige dagbesteding kunnen een uitkomst zijn.

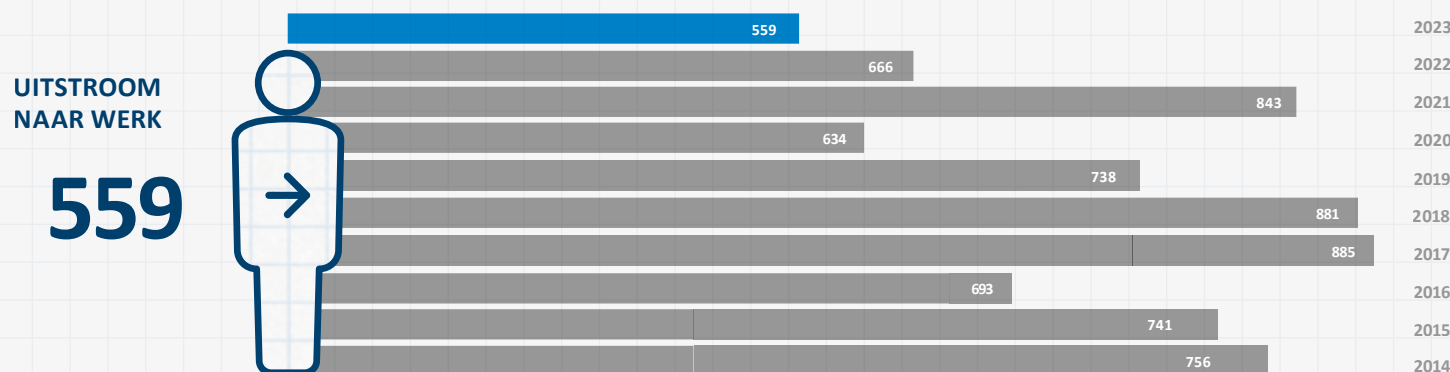
Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding en wettelijke loonkostensubsidie in 2023 is als volgt:

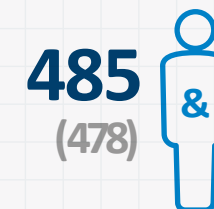
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A					B		B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereel. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk/Doe je mee	0	0	0	0	0	0	0	1.200
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	62.387	62.387	0	69.758	0	69.758	-7.370
Op Weg naar Werk	0	77.954	77.954	0	39.488	0	39.488	38.466

Gemeente in beeld: Nijmegen

► gerealiseerd aantal 2023
► begroot
► resultaat 2022

**BEGELEID BIJ WERKEN MET
BEHOUD VAN UITKERING**

PLAATSINGEN OP WERK

486 (481)
parttime

209 (227)
jongeren

75 (86)
55-plussers

261 (284)
met arbeids-
beperking

55 (105)
statushouders

357 (434) plaatsing op werk
> 28 uur

290 (280) Actief (geweest)
binnen Op Weg
Naar Werk

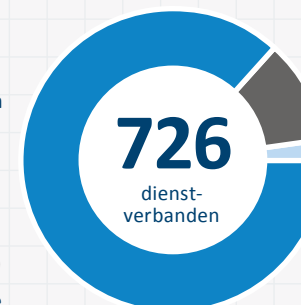
544 (536) met arbeids-
beperking aan het
werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	5,2	5,5	5,5	5,6	5,4
Individuele detachering	25,7	25,1	25,0	24,4	25,0
Groepsdetachering	59,9	58,8	53,2	53,3	56,3
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	90,8	89,4	83,7	83,4	86,8
Beschut	0,2	0,2	3,9	3,9	2,0
Leegloop inactief	2,0	2,6	2,9	2,7	2,6
Niet beschikbaar voor werk	7,0	7,8	9,6	10,0	8,6
	100	100	100	100	100

SOCIALE WERKVOORZIENING:

86,8%
detacheringen

0%
werken op locatie

11,2%
overen

2,0%
beschut

Gemeente Nijmegen

Middels de lokale dienstverlening zet de gemeente Nijmegen extra in op de prioritaire doelgroepen uit het regionaal arbeidsmarktbeleidsplan door hen aandacht en ondersteuning te bieden bij hun zoektocht naar passend werk. Dit in nauwe samenwerking met alle relevante partijen in de arbeidsmarktregio en in het bijzonder met de afdeling Inkomen van de gemeente Nijmegen.

Keuzes

Gemeente Nijmegen kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Lokale aansluiting bij buurtteams (10 dagdelen);
2. Zorgjongeren (317 jongeren);
3. Doelgroepbenadering (parttime werkenden en oudere, langdurig werkzoekenden) (540 kandidaten);
4. Samen Sterk naar Werk (150 kandidaten);
5. De Versnelling (33 kandidaten);
6. Events en lokale marktwerking (3 events).

Daarnaast voert WerkBedrijf voor (o.a.) gemeente Nijmegen het Project Doe je mee uit. Ook zijn er afspraken gemaakt over inzet ten behoeve van de re-integratie van (ex-)gedetineerden.

Lokale aansluiting bij buurtteams

WerkBedrijf werkt samen met de buurtteams en regieteams in Nijmegen. Aansluiting is belangrijk

omdat het ervoor zorgt dat werk eerder en vaker als deel van de mogelijke oplossing in beeld komt. Ook krijgen we zo een beter beeld van de kandidaat en door korte lijnen wordt de kandidaat/cliënt direct en goed doorverwezen. De inzet van andere maatschappelijke voorzieningen of hulp wordt hierdoor voorkomen of beperkt.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 317 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen worden aangepakt. De consultants van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg) instellingen/organisaties. In 2023 hebben we 272 zorgjongeren begeleid en 57 zorgjongeren geplaatst op werk.

Doelgroepbenadering

We kijken samen met gemeente Nijmegen naar parttime werkenden, en oudere, langdurig werkzoekenden. Gescreend wordt of een traject bij WerkBedrijf passend is en welke (intensieve) dienstverlening hen helpt stappen te zetten

richting werk. In 2023 heeft een project gelopen dat zich richt op kandidaten met parttime inkomsten, waarbij gekeken werd of zij meer kunnen werken. Dit is een succesvol project gebleken, dat in ieder geval 30 plaatsingen heeft opgeleverd.

Samen Sterk naar Werk

Bij *Samen Sterk naar Werk* worden bijstandsgerechtigden met een intensieve groepsgewijze én individuele aanpak richting werk of opleiding begeleid. De aanpak bouwt voort op ervaringen met de Nijmeegse proef met de bijstand. De werkzame ingrediënten uit deze aanpak: persoonlijke aandacht, gebruik maken van de groepsdynamiek (kandidaten ondersteunen elkaar en leren van elkaar), intensieve begeleiding en individuele coaching. Deze aanpak is vooral geschikt voor mensen die het moeilijk vinden om zelf tot actie over te gaan. Tijdens de training vragen we van deelnemers intensief op zichzelf te reflecteren. In 2023 zijn 29 Nijmeegse kandidaten gestart met *Samen Sterk naar Werk*. Het bleek lastig om het afgenomen aantal te realiseren. De kandidaten pasten niet altijd goed bij deze interventie. Daar staat tegenover dat er bij een andere interventie, *De Versnelling*, sprake bleek van een over-realisatie.

De Versnelling

De Versnelling is een intensief traject waarbij Nijmeegse kandidaten intensief gecoacht worden op een traject naar betaald werk. Het is bedoeld voor kandidaten waarbij de re-integratie niet lukt, maar die wel in staat zijn om regulier te werken. In 2023 zijn 88 Nijmeegse kandidaten gestart met *De Versnelling*. Dit is substantieel meer dan we van tevoren hebben afgesproken. *De versnelling* blijkt voor een aanzienlijke groep Nijmeegse kandidaten een effectieve interventie.

Events en lokale marktbewerking

We organiseren events voor Nijmeegse kandidaten en ondernemers. In maart vond een banenmarkt plaats in de Goffert. In juni hebben we een banenmarkt georganiseerd voor Oekraïners. En in oktober zijn er een relatie-event en een talent-event geweest in de Vasim.

Doe je mee

Doe je mee is in november 2021 gestart voor inwoners met een Participatiewet uitkering die niet goed in beeld zijn bij de gemeente Nijmegen. Het doel van *Doe je mee* is om in persoonlijk contact te komen en beter zicht te krijgen op behoeften van mensen op de leefgebieden werk, participatie, activering, financiële ondersteuning en gezondheid. Op basis van de gesprekken kijken

we naar wat een passend individueel vervolg is. Er zijn inmiddels 2.812 Nijmeegse inwoners aangemeld voor *Doe je mee*. Van deze personen is 7% direct aangemeld bij WerkBedrijf. Daarnaast is 14% aangemeld bij een participatiecoach van de gemeente voor een traject naar vrijwilligerswerk, activering of taalles (vervolg op dit traject kan een traject bij WerkBedrijf zijn). Parallel hieraan zijn 269 personen rechtstreeks vanuit *Doe je mee* aangemeld bij de sportcoaches, financieel experts in de wijk, voor een workshop basisvaardigheden, voor een toeslagencheck of bij de sociaal raadslieden. Verder is 32% terug gemeld omdat ze al een lopend zorgtraject hebben (maximaal haalbare op dit moment), is bij 9% geconstateerd dat er nog iets geregeld moet worden op het gebied van zorg en is 12% niet gesproken omdat ze meermaals niet verschenen zijn zonder bericht. De overige personen zijn met andere redenen terug gemeld (bijvoorbeeld omdat ze nu nog geen stappen kunnen zetten in verband met kortdurende zorg, omdat ze afzien van een gesprek bij *Doe je mee* of al maximaal participeren).

Meerwerk

We zetten voor Nijmegen als meerwerk een consultant in voor werkzaamheden in het team gedetineerden. In dit team wordt intensief samengewerkt. Inzet is om ex-gedetineerden te bemiddelen naar werk.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, sociale
werkvoorziening, IPS, arbeidsmatige dagbesteding
en wettelijke loonkostensubsidie in 2023 is als
volgt:

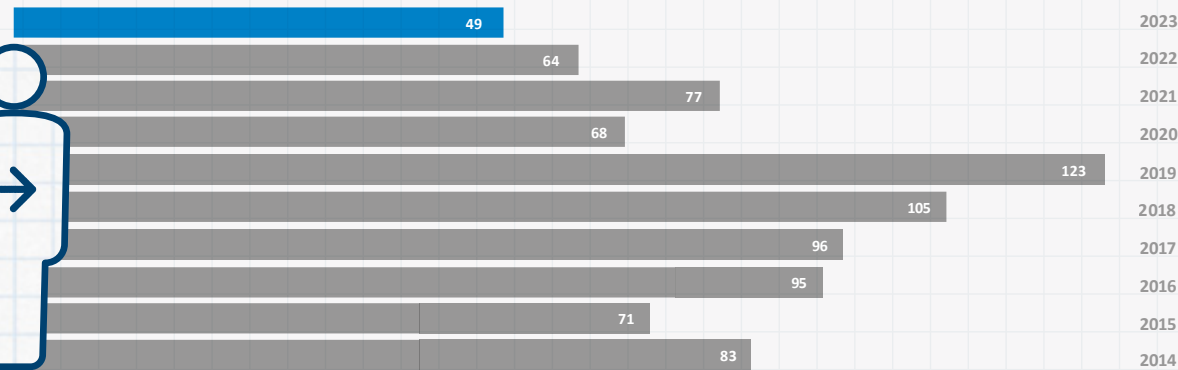
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk / Doe Je Mee	0	0	0	0	0	0	0	232.600
SW	0	22.670.499	22.670.499	0	22.189.548	0	22.189.548	480.950
IPS nieuw*	0	147.448	147.448	0	147.448	0	147.448	0
Perspectief op Werk	0	229.958	229.958	0	229.958	0	229.958	0
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	3.832.595	3.832.595	0	3.566.216	0	3.566.216	266.379
Op Weg naar Werk	0	1.909.262	1.909.262	0	1.694.728	0	1.694.728	214.534

Gemeente in beeld: Wijchen

► gerealiseerd aantal 2023
► begroot
► resultaat 2022

UITSTROOM NAAR WERK

49

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

46
(55)

PLAATSINGEN OP WERK

59 (61)
parttime

22 (35)
jongeren

11 (14)
55-plussers

20 (50)
met arbeids-
beperking

12 (20)
statushouders

25 (64) plaatsing op werk
> 28 uur

31 (37) Actief (geweest)
binnen Op Weg
Naar Werk

87 (89) met arbeids-
beperking aan het
werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	7,0	7,1	7,1	7,5	7,2
Individuele detachering	23,4	22,7	24,8	24,8	23,9
Groepsdetachering	59,7	59,3	54,8	55,5	57,3
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	90,1	89,1	86,8	87,8	88,4
Beschut	0,0	0,0	3,6	4,0	1,9
Leegloop inactief	2,6	2,7	1,8	1,8	2,2
Niet beschikbaar voor werk	7,4	8,3	7,8	6,4	7,5
	100	100	100	100	100

SOCIALE WERKVOORZIENING:

88,4%
detacheringen

0%
werken op locatie

9,7%
overigen

1,9%
beschut

Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen ziet ‘nabijheid’ naar zowel werkgevers als werkzoekenden als een cruciale factor om maximale uitstroom te bereiken. Zo kan een proactieve houding naar werkgevers en een prikkelende werkwijze naar kandidaten het best worden verankerd.

Keuzes

Gemeente Wijchen kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Lokale arbeidsbemiddeling (4 dagdelen);
2. Intensieve lokale aansluiting (1 dagdeel);
3. De Versnelling (Wijchense variant);
4. Zorgjongeren (12 jongeren);
5. Samen Sterk naar Werk (15 kandidaten);
6. Events en lokale marktwerking (2 events of 40 contacten).

Lokale arbeidsbemiddeling

Op locatie in Wijchen worden zowel intakegesprekken als arbeidsbemiddeling uitgevoerd. Kandidaten beginnen hun traject met een intakegesprek. Daarna wordt eventueel een diagnose-instrument ingezet en er kan ook ingezet worden op ontwikkeling (bijvoorbeeld scholing). Daarna is het tijd voor de arbeidsbemiddeling. Consulents bedrijfsdienstverlening gaan – op locatie – aan het werk om een mooie match te maken tussen kandidaten en ondernemers.

Intensieve lokale aansluiting

WerkBedrijf stelt een medewerker beschikbaar die regelmatig zijn of haar werkzaamheden verricht bij een sociaal (wijk)team (hieronder verstaan we ook: buurtteams, kernteam of interdisciplinair team). Deze medewerker is het eerste aanspreekpunt voor dat sociaal (wijk)team bij vragen over arbeidsbemiddeling.

De Versnelling (Wijchense variant)

De Versnelling gaat uit van een aanpak die bestaat uit meerdere gesprekken en voorgeschreven werksoorten op basis van de actuele mogelijkheden op de arbeidsmarkt en de situatie van de kandidaat. Dit wordt gecombineerd met intensieve gespreksvoering en in geval van no show of weigering van een aangeboden voorziening uiteindelijk het opleggen van maatregelen. De inkomensconsulent van de gemeente en de consulent intake en diagnose van WerkBedrijf beoordelen samen of de methodiek past bij een nieuw ingestroomde kandidaat. In 2023 zijn er 6 kandidaten gestart in *De Versnelling*.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 12 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren

kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2023 hebben wij 17 Wijchense zorgjongeren begeleid en is er 1 geplaatst op werk.

Samen Sterk naar Werk

Bij *Samen Sterk naar Werk* worden bijstandsgerechtigden met een intensieve groepswijze én individuele aanpak richting werk of opleiding begeleid. De aanpak bouwt voort op ervaringen met de Nijmeegse proef met de bijstand. De werkzame ingrediënten uit deze aanpak: persoonlijke aandacht, gebruik maken van de groepsdynamiek (kandidaten ondersteunen elkaar en leren van elkaar), intensieve begeleiding en individuele coaching. In 2023 zijn 8 kandidaten uit Wijchen gestart met *Samen Sterk naar Werk*.

Events en lokale marktwerking

Op basis van een marktwerkingsplan is met 20 Wijchense ondernemers contact gelegd. Doel is om WerkBedrijf bij hun onder de aandacht te brengen en te verkennen wat er voor wederzijdse mogelijkheden tot samenwerking liggen.

Daarnaast is er in samenwerking met gemeente Wijchen en HetWerkt!Wijchen een banenmarkt georganiseerd.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, sociale werkvoorziening, arbeidsmatige dagbesteding en wettelijke loonkostensubsidie in 2023 is als volgt:

Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
SW	0	4.142.995	4.142.995	0	4.128.775	0	4.128.775	14.220
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	607.743	607.743	0	626.094	0	626.094	-18.351
Op Weg naar Werk	0	284.021	284.021	0	243.413	0	243.413	40.608

Gemeente in beeld: West Maas en Waal

► gerealiseerd aantal 2023

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	16,2	12,8	11,1	11,3	12,8
Individuele detachering	36,4	40,9	42,5	41,3	40,3
Groepsdetachering	44,1	45,1	43,1	43,3	43,9
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	96,7	98,7	96,7	95,9	97,0
Beschut	0,0	0,0	1,1	3,4	1,1
Leegloop inactief	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Niet beschikbaar voor werk	3,3	1,3	2,2	0,7	1,9
	100	100	100	100	100

SOCIALE WERKVOORZIENING:

97,0%
detacheringen

0%
werken op locatie

1,9%
overigen

1,1%
beschut

Voor de gemeente West Maas en Waal voert WerkBedrijf de sociale werkvoorziening uit. Vanuit de gemeente hebben 35 SW-medewerkers een dienstverband. De ontwikkelingen binnen de sociale werkvoorziening zijn toegelicht in het onderdeel Jaarverslag, hoofdstuk Sociale werkvoorziening.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over de sociale werkvoorziening in 2023 is als volgt:

Financiële afrekening Bedragen in € 1	A					B		B-A
	Lopende vpl 2022	Budget 2023	Totaal beschikbaar	Gereel. vpl 2022	Realisatie 2023	Tbv nieuw beleid 2024	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	1.115.064	1.115.064	0	1.070.904	0	1.070.904	44.160

Bijlage 2 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten

In het overzicht hieronder leest u de verantwoording van het inkomensdeel (I-deel) van de deelnemende gemeenten.

Bedragen in € 1.000	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B/12	Bestedingen (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)
		Aard controle R Indicatornummer: G2B/13	Aard controle R Indicatornummer: G2B/14
Berg en Dal	G2 – 10	505	0
Beuningen	G2 – 10	387	0
Druten	G2 – 10	367	0
Heumen	G2 – 10	247	0
Mook en Middelaar	G2 – 10	70	0
Nijmegen	G2 – 10	3.566	0
Wijchen	G2 – 10	626	0
Totaal		5.769	0

Bijlage 3 Overzicht gemeentelijke deelafrekeningen

Op Weg naar Werk Bedragen in € 1.000	Budget	Besteed	Budget-overheveling	Betalingsverplichting	Totaal dagdelen	Aantal kandidaten*
Berg en Dal	302	172	0	130	3.620	25
Beuningen	269	273	0	-4	6.340	24
Druten	151	103	0	48	2.243	14
Heumen	75	92	0	-17	2.184	14
Mook en Middelaar	78	39	0	38	803	5
Nijmegen	1.909	1.695	0	215	38.679	286
Wijchen	284	243	0	41	5.524	29
Totaal	3.070	2.618	0	452	59.394	397

Wettelijke loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	Baten loonkostensubsidie	Bestedingen loonkostensubsidie	Betalingsverplichting gemeenten	Aantal kandidaten* WLKS/FLKS	Aantal kandidaten* Nieuw Beschut
Berg en Dal	588	505	83	75	3
Beuningen	409	387	22	50	1
Druten	381	367	13	47	6
Heumen	226	247	-21	31	3
Mook en Middelaar	62	70	-7	10	0
Nijmegen	3.833	3.566	266	485	22
Wijchen	608	626	-18	80	6
Totaal	6.106	5.769	337	778	41

* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.

Participatie Bedragen in € 1.000	Begroot	Realisatie	Resultaat	Budgetoverheveling / terugbetalingsverplichting circulaire	Totaal	Doe je Mee	Betalingsver- plichting
Berg en Dal	1.556	1.437	119	119	0	0	0
Beuningen	606	560	46	46	0	6	6
Druten	479	443	37	37	0	1	1
Heumen	386	356	29	29	0	0	0
Mook en Middelaar	111	103	9	9	0	1	1
Nijmegen	15.844	14.633	1.212	1.212	0	200	200
Wijchen	1.287	1.189	98	98	0	0	0
West Maas en Waal	0	0	0	0	0	0	0
Totaal*	20.270	18.720	1.550	1.550	0	208	208

Sociale werkvoorziening Bedragen in € 1.000	Begroot		Realisatie				Afrekening 2023
	Se	Bijdrage	Se	Bijdrage	Budgetoverheveling	Totaal	
Berg en Dal	115	3.928	115	3.868	26	3.894	35
Beuningen	81	2.777	81	2.743	18	2.762	15
Druten	62	2.125	62	2.083	14	2.097	27
Heumen	38	1.293	37	1.234	8	1.243	50
Nijmegen	665	22.670	654	22.041	148	22.190	481
Wijchen	122	4.143	122	4.101	28	4.129	14
West Maas en Waal	33	1.115	32	1.064	7	1.071	44
Totaal	1.117	38.051	1.102	37.134	250	37.384	667

Bijlage 4 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente

Bedragen in €1.000	Inwonersaantal	Verdeelsleutel o.b.v. inwonersaantal	Risico per gemeente
Nijmegen	178.750	55%	3.214
Wijchen	41.225	13%	741
Berg en Dal	35.000	11%	629
Beuningen	27.015	8%	486
Druten	19.000	6%	342
Heumen	16.523	5%	297
Mook en Middelaar	7.998	2%	144
Totaal	325.511	100%	5.852

Bijlage 5 Consolidatieoverzicht

Baten Bedragen in € 1.000		geconsolideerd			ongecconsolideerd		consolidatie	
		Begroting 2023	Begroting 2023 inclusief technische wijzigingen	realisatie 2023	Begroting 2023 inclusief technische wijzigingen	realisatie 2023	consolidatie 2023 begroot	consolidatie 2023 realisatie
Bestuursondersteuning	Overhead	227	377	383	475	481	98	98
Totaal Bestuursondersteuning		227	377	383	475	481	98	98
IRvN onderdeel Automatisering	Overhead	15.964	15.964	15.793	17.034	17.017	1.070	1.224
Totaal IRvN onderdeel Automatisering		15.964	15.964	15.793	17.034	17.017	1.070	1.224
IRvN onderdeel Applicatiebeheer	Arbeidsparticipatie	10	10	0	432	432	423	432
	Overhead	4.013	4.013	4.155	4.013	4.155	0	0
Totaal IRvN onderdeel Applicatiebeheer		4.022	4.022	4.155	4.445	4.587	423	432
WerkBedrijf onderdeel SW	WSW en beschut werk	47.277	47.277	46.194	47.863	46.815	585	621
Totaal WerkBedrijf onderdeel SW		47.277	47.277	46.194	47.863	46.815	585	621
WerkBedrijf onderdeel Vastgoed	WSW en beschut werk	0	0	0	783	728	783	728
	Overhead	601	1.196	1.153	1.196	1.208	0	55
Totaal WerkBedrijf onderdeel Vastgoed		601	1.196	1.153	1.979	1.936	783	783
WerkBedrijf onderdeel Werk	Arbeidsparticipatie	25.061	25.382	22.172	25.382	22.172	0	0
	WSW en beschut werk	2.974	3.070	2.618	3.070	2.618	0	0
	Inkomensregelingen	6.106	6.106	5.769	6.106	5.769	0	0
Totaal WerkBedrijf onderdeel Werk		34.141	34.558	30.558	34.558	30.558	0	0
Totaal Baten		102.233	103.395	98.236	106.354	101.394	2.959	3.159

Lasten Bedragen in € 1.000		geconsolideerd			ongecconsolideerd		consolidatie	
		Begroting 2023	Begroting 2023 inclusief technische wijzigingen	realisatie 2023	Begroting 2023 inclusief technische wijzigingen	realisatie 2023	consolidatie 2023 begroot	consolidatie 2023 realisatie
Bestuursondersteuning	Overhead MGR	325	475	481	475	481	0	0
Totaal Bestuursondersteuning		325	475	481	475	481	0	0
IRvN onderdeel Automatisering	Overhead	15.743	15.443	15.481	15.443	15.471	0	-10
	Overhead MGR	1.291	1.592	1.512	1.592	1.546	0	34
Totaal IRvN onderdeel Automatisering		17.034	17.034	16.993	17.034	17.017	0	24
IRvN onderdeel Applicatiebeheer	Arbeidsparticipatie	432	432	432	432	432	0	0
	Overhead	3.395	3.195	3.518	3.195	3.518	0	0
	Overhead MGR	603	803	597	818	637	15	41
Totaal IRvN onderdeel Applicatiebeheer		4.430	4.430	4.546	4.445	4.587	15	41
WerkBedrijf onderdeel SW	WSW en beschut werk	43.422	43.422	42.310	44.231	43.154	809	844
	Overhead MGR	3.052	3.052	3.065	3.632	3.661	580	595
Totaal WerkBedrijf onderdeel SW		46.474	46.474	45.375	47.863	46.815	1.389	1.439
WerkBedrijf onderdeel Vastgoed	WSW en beschut werk	786	1.143	1.091	1.143	1.091	0	0
	Overhead	598	836	845	836	845	0	0
Totaal WerkBedrijf onderdeel Vastgoed		1.384	1.979	1.936	1.979	1.936	0	0
WerkBedrijf onderdeel Werk	Arbeidsparticipatie	19.482	19.332	15.930	20.312	16.937	981	1.007
	WSW en beschut werk	2.974	3.070	2.618	3.070	2.618	0	0
	Inkomensregelingen	5.634	6.106	5.769	6.106	5.769	0	0
	Overhead MGR	4.495	4.495	4.586	5.070	5.234	575	648
Totaal WerkBedrijf onderdeel Werk		32.585	33.003	28.904	34.558	30.558	1.555	1.655
Totaal Lasten		102.233	103.395	98.236	106.354	101.394	2.959	3.159

Bedragen in €1.000		geconsolideerd			ongecolideerd		consolidatie	
		Begroting 2023	Begroting 2023 inclusief technische wijzigingen	realisatie 2023	Begroting 2023 inclusief technische wijzigingen	realisatie 2023	consolidatie 2023 begroot	consolidatie 2023 realisatie
Baten	Overhead	20.805	21.550	21.484	22.718	22.861	1.168	1.377
	Arbeidsparticipatie	25.071	25.392	22.172	25.815	22.604	423	432
	WSW en beschut werk	50.251	50.347	48.812	51.715	50.160	1.369	1.349
	Inkomensregelingen	6.106	6.106	5.769	6.106	5.769	0	0
Totaal Baten		102.233	103.395	98.236	106.354	101.394	2.959	3.159
Lasten	Overhead MGR	9.766	10.417	10.241	11.586	11.559	1.169	1.318
	Overhead	19.736	19.474	19.844	19.474	19.834	0	-10
	Arbeidsparticipatie	19.914	19.764	16.362	20.745	17.369	981	1.007
	WSW en beschut werk	47.182	47.635	46.019	48.444	46.863	809	844
	Inkomensregelingen	5.634	6.106	5.769	6.106	5.769	0	0
Totaal Lasten		102.233	103.395	98.236	106.354	101.394	2.959	3.159

In de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij WSW en beschut werk vindt er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detachingsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten overhead MGR

WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten Werk).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De dienstverlening die het onderdeel Automatisering van iRvN voor WerkBedrijf verricht, wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel Werk. Deze kosten komen in de programmalasten van Werk.

Bijlage 6 Toelichting begroting voor en na wijziging

MGR geconsolideerd

Baten/Lasten Bedragen in € 1.000	Taakveld	Primaire begroting 2023	1e wijziging	2e wijziging	3e wijziging	Totaal 2023
Baten	Arbeidsparticipatie	22.471	2.600	201	121	25.393
	WSW en beschut werk	46.825	3.426	190	-95	50.346
	Inkomensregelingen	5.321	786	0	0	6.106
	Overhead	17.790	3.015	150	595	21.550
Totaal baten		92.406	9.826	541	621	103.395
Lasten	Arbeidsparticipatie	18.433	1.482	-271	121	19.764
	WSW en beschut werk	44.196	2.985	190	262	47.634
	Inkomensregelingen	4.377	1.258	472	0	6.106
	Overhead	16.656	3.081	-501	238	19.474
	Overhead MGR	8.745	1.021	651	0	10.417
Totaal lasten		92.406	9.827	541	621	103.395

Begrotingswijzigingen WBRN

Eerste begrotingswijziging

Dit betreft de bijgestelde begroting 2023.

Tweede begrotingswijziging

Arbeidsparticipatie:

- € 250.000 Baten en lasten: De functie kwaliteitsmanager is onder de module Bestuursondersteuning geplaatst. In de

primaire begroting zijn de baten toegevoegd bij WerkBedrijf, onderdeel Werk.

De baten en lasten worden met bovenstaande begrotingswijziging gecorrigeerd naar de juiste module. Het budget is voor 3 jaar gereserveerd met een mogelijke uitloop naar 2026.

- € 251.000 Baten en lasten: Bovenstaande begrotingswijziging betreft de inzet van de landelijke middelen ten behoeve van het Regionaal Mobiliteitsteam. Met deze verdeling

verdelen we de middelen over personeel en materieel conform de bij het Rijk ingediende begroting. Deze stellen we samen met het UWV op.

- € 200.000 Baten en lasten: Bovenstaande begrotingswijziging betreft de afwikkeling van de oude IPS regeling die per eind 2022 beëindigd is, maar waarvan de trajecten nog maximaal 3 jaar doorlopen. Met deze begrotingswijziging ramen we de verwachte uitgaven over de resterende 3 jaren.
- € 472.000 Lasten: De loonkostensubsidies die wij inzetten voor de kandidaten van detacheringsbanen (cao Aan de slag) zijn in de primaire begroting onder het taakveld Arbeidsparticipatie verantwoord. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt dit (conform de BBV) gecorrigeerd naar het taakveld Inkomensregelingen.

WSW en beschut:

- € 190.000 Baten en lasten: Voor de pilot Simpel Switchen (Op Weg Naar Werk) is in de jaarrekening extra budget gereserveerd voor de gemeente Nijmegen en de gemeente Berg en Dal. Dit wordt met bovenstaande begrotingswijziging toegevoegd aan de begroting van 2023.

Inkomensregelingen:

- € 472.000 Lasten: De loonkostensubsidies die wij inzetten voor de kandidaten van detacheringsbanen (cao Aan de slag) zijn in de primaire begroting onder het taakveld Arbeidsparticipatie verantwoord. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt dit (conform de BBV) gecorrigeerd naar het taakveld Inkomensregelingen.

Overhead (programma):

- € 501.000: Met deze begrotingswijziging voegen we de teamleiders toe aan de overhead conform de eisen van de BBV. Deze stonden begroot binnen het programma.

Derde begrotingswijziging**Arbeidsparticipatie:**

- € 121.000 Baten en lasten: In de septembercirculaire is het budget voor nieuw beschut geïndexeerd. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt het geïndexeerde budget toegevoegd aan de begroting van 2023.

WSW en beschut:

- € 95.000 Baten en lasten: Voor de pilot Simpel Switchen (Op Weg Naar Werk) is in de jaarrekening extra budget gereserveerd voor de gemeente Nijmegen en de gemeente Berg en Dal. In het eerste kwartaal is het volledige budget toegevoegd aan de begroting van 2023. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt het budget herverdeeld over de jaren 2023 en 2024.

Overhead programma en WSW en beschut:

- € 595.000: In 2023 hebben wij meer vierkante meters verhuurd dan in de begroting is opgenomen. Hierdoor nemen de overige bedrijfsopbrengsten toe. Daarnaast zijn de overige bedrijfsopbrengsten toegenomen door hogere rentebaten over onze rekening-couranttegoeden. Voor onze nieuwe huurders hebben we de productieruimtes op de Boekweitweg moeten aanpassen, hierdoor zijn de onderhoudslasten eenmalig toegenomen. Daarnaast hebben we een aantal noodreparaties moeten uitvoeren aan het dak in verband met wateroverlast en zijn we voorbereidingskosten aan het maken voor de verbouwing. Ten slotte zijn de energie- en schoonmaakkosten hoger dan begroot. Dit heeft enerzijds te maken met

de extra huurders die we gekregen hebben en anderzijds hebben we de begroting op dit punt te laag ingeschat. Met de extra huur- en renteopbrengsten financieren we de toegenomen lasten. Met name de hogere energie- en schoonmaakkosten hebben een structureel karakter. Hier houden we bij het bijstellen van de begroting 2024 en 2025 rekening mee.

Bijlage 7 Overheadpercentages

Betreffende de overhead zijn er regionale afspraken gemaakt. Er is afgesproken dat de organisatiekosten van de MGR voor maximaal 25% uit overhead mogen bestaan. De organisatiekosten bestaan uit de personele lasten, materiele lasten, kapitaallasten en overige lasten.

De overheadnorm volgens de BBV richtlijnen komt in 2023 uit op 23%.

Bedragen in € 1.000	MGR						
	WerkBedrijf onderdeel SW	WerkBedrijf onderdeel Werk	WerkBedrijf onderdeel Vastgoed	IRvN onderdeel automatisering	IRvN onderdeel Applicatiebeheer	Bestuursondersteuning	Totaal MGR
Primair	4.764	12.513	1.936	15.471	3.950	0	38.634
Overhead	3.661	5.234	0	1.546	637	481	11.559
Totaal	8.424	17.747	1.936	17.017	4.587	481	50.192
Primair	57%	71%	100%	91%	86%	0%	77%
Overhead	43%	29%	0%	9%	14%	100%	23%

Bijlage 8 Incidentele baten en lasten

In de Gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moet dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handreiking geschreven over dit onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaat om eenmalige zaken. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Onderstaand een nadere verheldering:

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage, subsidie of het project op termijn stopt,

worden als incidenteel beschouwd.

- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat, dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen, worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het dagelijks bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

Structurele baten en lasten Bedragen in € 1.000	R 2023	B2023W	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves- voorzieningen	1.771	0	0	0	0	0	0	0
Ontrekkingen reserves- voorzieningen	-419	-264	-180	-599	-550	-250	-200	-200
Begrotingssaldo na bestemming	1.352	-264	-180	-599	-550	-250	-200	-200
Waarvan incidentele baten	5.772	7.138	2.476	6.088	2.593	2.696	1.516	1.516
Waarvan incidentele lasten	-7.124	-6.874	-2.296	-5.488	-2.043	-2.446	-1.316	-1.316
Structureel begrotingssaldo	0	0	0	0	0	0	0	0

Programma			R 2023	B2023W	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Werk	Exploitatie	Baten	3.413	4.532	1.590	4.472	1.452	1.555	375	375
		Lasten	-4.555	-4.468	-1.510	-3.973	-902	-1.305	-175	-175
	Reserves-voorzieningen	Baten	1.294	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-152	-64	-80	-499	-550	-250	-200	-200
Totaal Werk			0	0	0	0	0	0	0	0
SW	Exploitatie	Baten	470	470	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-500	-470	0	0	0	0	0	0
	Reserves-voorzieningen	Baten	30	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal SW			0	0	0	0	0	0	0	0
Vastgoed	Exploitatie	Baten	529	550	0	550	0	0	0	0
		Lasten	-529	-550	0	-550	0	0	0	0
	Reserves-voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Vastgoed			0	0	0	0	0	0	0	0

Programma			R 2023	B2023W	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Automatisering	Exploitatie	Baten	493	728	365	878	356	356	356	356
		Lasten	-493	-728	-365	-878	-356	-356	-356	-356
	Reserves-voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			0	0	0	0	0	0	0	0
Applicatiebeheer	Exploitatie	Baten	867	859	521	737	785	785	785	785
		Lasten	-1.047	-659	-421	-637	-785	-785	-785	-785
	Reserves-voorzieningen	Baten	447	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-267	-200	-100	-100	0	0	0	0
Totaal Applicatiebeheer			0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Saldo			0	0	0	0	0	0	0	0

Werk

Bij onderdeel Werk worden veel projecten uitgevoerd waarvoor tijdelijke middelen beschikbaar zijn gesteld. In 2023 is voor een bedrag van € 4,6 miljoen aan tijdelijke middelen uitgegeven en een bedrag van € 3,4 miljoen ontvangen. De tijdelijke projecten die in 2023 lopen zijn: IPS, POW, Werken aan de Match, *Doe je mee*, 100 banenplan en RMT. Het 100 banenplan is in 2023 afgerond. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening.

SW

Bij de SW hebben we in 2023 eenmalig middelen ontvangen ter verbetering van de reiskostenvergoeding van onze SW-medewerkers. Door de energiecrisis en de lage vergoeding vanuit de cao hebben wij tijdelijk de reiskostenvergoeding verhoogd op het fiscaal toegestane. In 2023 is hier € 470.000 aan uitgegeven. Daarnaast is € 30.000 gedoteerd aan de voorziening debiteuren.

Vastgoed

Bij Vastgoed hebben we een eenmalig voordeel gehad in de vorm van rente baten ter grootte van € 530.000.

Automatisering en Applicatiebeheer

De toelichting op Automatisering en Applicatiebeheer nemen we samen, omdat de toelichting vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreffen de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening wordt geleverd. Voor 2023 betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle en Visio. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening.

Bijlage 9 OpenSource producten

iRvN maakt, waar dat kan, graag gebruik van OpenSource-producten en hanteert en ondersteunt (indien nodig) alle verplichte en gewenste Open Standaarden die voor de overheid gelden.

Onderstaand is een overzicht gegeven van de betreffende Open Source producten.

Bij het Applicatielandschap	
7zip	7-Zip is een gratis en open-source programma om bestanden in te pakken, te zippen
activeMQ (Apache)	Apache ActiveMQ is een open source berichtenmakelaar geschreven in Java samen met een volledige Java Message Service (JMS)-client
Apache Tomcat	Apache Tomcat is een opensource-webcontainer ontwikkeld door de Apache Software Foundation (ASF). Tomcat voert servlets en JavaServer-pagina's uit, het verzorgt de communicatie tussen JSP-pagina's en een webserver
Archimate	ArchiMate is een open en onafhankelijke programma om enterprise-architecturen weer te geven. De taal wordt ondersteund door diverse modelleerhulpmiddelen voor IT-architectuur van verschillende leveranciers
Bitwarden	Passwordmanager
Chromium (Chrome freeware)	Chromium is een opensourcewebbrowser, waarop Google Chrome is gebaseerd
CutePDF	CutePDF is een tool waarmee je verschillende bestandsformaten kunt exporteren naar pdf-formaat
Eclipse Jetty Web Server	Eclipse Jetty Web Server is een HTTP-server en Servlet-container die statische en dynamische inhoud kan aanbieden
Filezilla	FileZilla is een programma waarmee je bestanden ophaalt van en wegzet naar andere computers

FireFox	een gratis webbrowser, wordt niet standaard aangeboden
FreeDWGViewer	De Free DWG Viewer geeft technische tekeningen en modellen weer. DWG is een bestandsformaat dat verwijst naar 'drawing' en het gaat daarbij vooral om tekeningen gemaakt in professionele software als AutoCad.
Glash fish (glashfish)	Java EE6 applicatieserver
GNU Ghostscript	Ghostscript is een opensource-interpreter voor PostScript, een paginabeschrijvings- en opmaaktaal van Adobe. Ghostscript wordt onder meer toegepast om vanuit PostScript PDF-bestanden te genereren. Het is daarmee de basis voor verschillende PDF-generatoren zoals CutePDF en FreePDF.
HeidiSQL	HeidiSQL is gratis software en heeft als doel gegevens en structuren te bekijken en te bewerken van computers met een van de databasesystemen MariaDB, MySQL, Microsoft SQL, PostgreSQL en SQLite
Jaspersoft studio	Jaspersoft Studio is een krachtige rapportontwerper voor het ontwikkelen van datavisualisaties en rapporten
JBoss (database)	JBoss is een onderdeel van Red Hat dat ondersteuning biedt voor het JBoss open source applicatieserverprogramma en gerelateerde middleware-services die op de markt worden gebracht onder het merk JBoss Enterprise Middleware
J-meter (Apache)	JMeter wordt gebruikt om de prestaties van webapplicaties of verschillende services te analyseren en te meten.
Keycloak	Wordt gebruikt binnen Planon om goed om te kunnen gaan met single sign on en azure AD.
LibreOffice	LibreOffice is een opensource officepakket
Lora (IoT oplossing Nijmegen)	LoRa is een Long Range, Low Power Internet of Things-verbinding speciaal ontwikkeld om kleine hoeveelheden informatie uit te wisselen tussen objecten en systemen
MySQL	MySQL is een opensource-managementsysteem voor relationele databases (RDBMS). SQL is de taal die wordt gebruikt om een database van dit systeem op te bouwen, te bevragen en te onderhouden
Notepad++	Notepad ++ is een gratis broncode-editor

Bij het Applicatielandschap	
Open Java	Open Java is een opensource-implementatie van Java (programmeertaal en computerplatform)
OpenSSL	OpenSSL is een commandline-programma voor het maken en beheeren van certificaten dat veel wordt gebruikt door UNIX, Linux en BSD distributies;
Postgress	PostgreSQL is een open source relationale database management systeem
Postman	Postman is een gratis app die het ontwikkelen van API's eenvoudiger, sneller en beter maakt
PuTTY	PuTTY is een vrije telnet- en SSH-client. Het is software waarmee iemand een verbinding kan maken met een andere computer, meestal zijn dit servers met een op UNIX gebaseerd besturingssysteem.
R	R is een statistische onderzoekstool die wordt gebruikt binnen IRvN en ook binnen Nijmegen, met name bij Onderzoek en Statistiek
Signal	Signal is een platformafhankelijke gecodeerde berichtenservice om privé- en groepsberichten te versturen. Ook het versturen van spraakberichten, afbeeldingen, video's, en andere bestanden is mogelijk. Daarnaast kunnen gebruikers met elkaar (video)bellen. Het opensource encryptie-protocol van Signal, genaamd Signal Protocol[7], wordt gebruikt door meerdere populaire apps zoals WhatsApp om hun communicatie sterk te beveiligen
TatukGis Viewer	GIS-viewertoepassing voor algemene doeleinden die kan worden gebruikt om geavanceerde kaartprojecten te maken op basis van bestaande gegevens.
VrijBRP	Applicatie burgerzaken
WildFly (webserver software)	WildFly is een flexibele, lichtgewicht applicatie-runtime waarmee applicaties gebouwd kunnen worden
XMLNotepad	gratis ontwikkel- en IT-software gemaakt door Microsoft. Met de software kunnen gebruikers hun XML-documenten doorbladeren en bewerken via een eenvoudige gebruikersinterface
Bij de Infrastructuur/Netwerk:	
ActiveMQ (onderdeel van ESB omgeving)	Apache ActiveMQ is een open source message broker
Docker	Docker is een computerprogramma om het bestandssysteem van de computer te virtualiseren. Docker wordt gebruikt om softwarepakketten uit te voeren die 'containers' worden genoemd.
Git (versie beheer systeem, zowel op Linux als Windows beschikbaar)	Git is een vrij gedistribueerd versiebeheersysteem. Het wordt ook wel een softwarebroncode-managementproject genoemd.

Kali Linux	Linux besturingssysteem dat wordt gebruikt bij penetratietesten
Logstash, Elastic en Kibana (wordt onder Nagios Logserver gebruikt. De tools zijn opensource, Nagios Logserver is een commercieel sausje daar overheen)	
Nagios Core	Nagios is een opensourcecomputersysteem en netwerksurveillance-applicatie. Het houdt servers en services in de gaten die men specificeert en stuurt berichten als er dingen stuk gaan en wanneer services of servers die stuk waren weer beter gaan functioneren.
Nagios Log server – gebaseerd op de ELK stack. Dit zijn Elasticsearch, Logstash en Kibana	Verzamelen en analyseren van logdata uit IT-systemen
Nagios XI	Betaalde/ondersteunende Nagios variant, draait op Nagios Core
Nexus Vulnerability Scanner	Wordt gebruikt om de beveiliging van computers en computernetwerken na te gaan.
OpenSSL (tool rond certificaten)	OpenSSL is een opensource-implementatie van het SSL/TLS protocol.
Redhat Enterprise server	
RHEL	Red Hat Enterprise Linux is een Linuxdistributie voor professioneel gebruik Er zijn verschillende linux varianten. Linux is een besturingssysteem
Shibboleth	Systeem voor het eenmalig aanmelden op computernetwerken
Ubuntu	Ubuntu is een Linuxdistributie zoals Red Hat, alleen dan van een andere leverancier.
Vsftp (FTP server – ftp.IRvN.nl)	vsftpd, is een FTP-server voor Unix-achtige systemen, zoals Linux
W3AF (security scanner voor websites)	w3af is een open source beveiligingsscanter voor webapplicaties. Het project biedt een kwetsbaarheidsscanner en exploitatietool voor webapplicaties. Het biedt informatie over beveiligingsproblemen
Wireshark (netwerk tracer en analyzer)	Het computerprogramma Wireshark is een 'packet sniffer' en 'protocol analyzer', een programma dat gebruikt wordt om gegevens op een computernetwerk op te vangen en te analyseren.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

© MGR Rijk van Nijmegen, maart 2024
Opmaak: Drukkerij de Kleijn

MGR Rijk van Nijmegen
Postbus 38165
6503 AD NIJMEGEN

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

datum 13 juni 2024
onderwerp Zienswijze jaarrekening 2023, bijstelde begroting 2024
en begroting 2025 MGR
verzonden

contactpersoon

F. Thijssen

t (06) 42 03 36 34

ons kenmerk

Z/24/237713

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben uw brief van 31 maart 2024 met betrekking tot de jaarstukken 2023, de bijgestelde begroting 2024 en de ontwerpbegroting 2025 ontvangen. U vraagt ons om onze zienswijze hierover in te dienen voor 15 juni 2024.

In onze vergadering van 13 juni 2024 hebben wij besloten het gestelde in de rapportage van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in Nijmegen, te volgen. Dat betekent dat wij instemmen met de jaarrekening 2023. Wij stemmen in met de resultaatsbestemming, inclusief de budgetoverhevelingen voor het project "Sociale Ondernemingen", de Werkgeversbonus, Ontwikkeltrajecten met diagnose-instrumenten en de tijdelijke verruiming Vervoerskosten SW.

Wij stemmen ook in met de bijgestelde begroting 2024 en met de concept-begroting 2025. Wij hebben kennis genomen van de meerjarenraming 2026-2028.

Wij maken nog enkele aanvullende opmerkingen ten aanzien van de door u voorgelegde jaarstukken.

In zijn algemeenheid zijn wij teleurgesteld in de tegenvallende resultaten in 2023 voor onze inwoners waar het gaat om de toeleiding naar werk. Wij hebben begrip voor de door gegeven verklaringen voor dit resultaat maar willen u oproepen een tandje bij te zetten in deze toch positieve arbeidsmarkt. Het zou zonde zijn als wij kansen laten liggen.

- Wij hebben begrip voor uw wens om een risicoreserve Werk in te stellen om schommelingen in de hoogte van het budget op te vangen gedurende het begrotingsjaar. Dit neveneffect van de keuze voor het rekenmodel van Berenschot vraagt om een oplossing. Wij zijn er echter in beginsel geen voorstander van dat een verbonden partij als de MGR een eigen risicoreserve opbouwt, zonder dat daar duidelijke bestuurlijke afspraken ten aanzien van onder andere dotatie,

uitname en verantwoording over zijn vastgelegd en kenbaar zijn voor gemeenteraden in hun controlerende functie. Om die reden verzoeken wij u om uiterlijk voor de start van het nieuwe begrotingsjaar aan het Algemeen Bestuur een uitgewerkt voorstel voor te leggen.

Wij hadden de wens voor een risicoreserve graag teruggezien in de eind 2023 aan ons aangeboden kaderbrief. Wij hebben het standpunt dat de functie van de kaderbrief is het in positie brengen van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten om hun zienswijze uit te brengen en rol te pakken op ingrijpende financiële besluiten.

- Overhevelingen resultaat terugzien in kwartaalrapportages
Het is nog onduidelijk hoe de door u voorgestelde overhevelingen van € 1,5 miljoen terug te zien zijn in de resultaten voor 2024 en verder. Gezien de omvang van de overheveling zouden wij graag geïnformeerd worden over de effecten.
- Wij vragen u extra urgentie te geven aan het plaatsen van kandidaten op Nieuw beschut werk, en ons hierover door middel van de periodieke rapportages te informeren. Niet alleen is het van maatschappelijk belang dat inwoners met een kwetsbare arbeidsmarktpositie volwaardig participeren op de arbeidsmarkt. Daarnaast maakt de verandering in financieringssystematiek door het Rijk, van financiering op basis van doelstelling naar financiering op basis van realisatie, het noodzakelijk om extra aandacht te geven aan deze werkvorm.
- Als onderdeel van deze strategie, nemen deelnemers steeds vaker applicaties af bij cloudleveranciers (Software as a Service). Maar ook op de servers van iRvN staan nog applicaties geïnstalleerd (on premise). Het is nu echter niet duidelijk voor deelnemers hoeveel applicaties per deelnemer nog lokaal geïnstalleerd zijn bij iRvN en hoeveel serverruimte en beheer dit iRvN kost. Om de transitie van deelnemers en iRvN naar de cloud te stimuleren, is het wenselijk dit transparanter te maken. Wij vragen u dit transparant te maken voor de regio. Daarnaast zien wij ook waarde in het onderzoeken van het toekomstperspectief en de positionering van de regionale ESB-functie (Enterprise Service Bus). Wij vragen u en de deelnemers om dit mee te nemen in het uitwerken van de nieuwe cloudstrategie.
- De ontwikkelingen rond AI (kunstmatige intelligentie) in ICT gaan razendsnel. Daarmee ook de toepassingsmogelijkheden. Ook iRvN is kennis aan het opdoen over AI en de toepassingsmogelijkheden er van. In de jaarstukken wordt door iRvN echter niet gesproken over AI. Wij vragen u te komen met een visie op AI inclusief randvoorwaarden waaronder u AI toepassingen wil gaan inzetten.

Wij zien graag een reactie op onze wenswijze tegemoet.

Tot slot wensen wij u veel succes met uw werkzaamheden en het realiseren van uw ambities.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

drs A.B. Berendsen
griffier

Begroting 2025 – 2028 en bijstelling 2024

MGR Regio Rijk van Nijmegen, 31 maart 2024

Inhoud

Voorwoord	3	Deel 2 Wat gaat het kosten?	32	Deel 3 Paragrafen	66
Samenvatting	4				
Inleiding	7				
Deel 1 Wat willen we bereiken?	8				
1 MGR	9	4 Baten en lasten MGR	33	7 Weerstandvermogen en risicobeheersing ..	67
2 WerkBedrijf	10	4.1 MGR totaal.....	33	8 Financiering	71
2.1 Mensen aan het werk – onderdeel Werk	11	4.2 Bestuursondersteuning	34	9 Bedrijfsvoering.....	73
2.2 Werken via de sociale werkvoorziening – onderdeel SW	25			10 Onderhoud kapitaalgoederen	76
		5 Baten en lasten WerkBedrijf	35	11 Verbonden partijen	77
		5.1 Totalen	35	12 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo).....	78
		5.2 Onderdeel Werk	37	13 Duurzaamheid	79
		5.3 Onderdeel SW	50	14 Besluit algemeen bestuur	82
		5.4 Onderdeel Vastgoed	56		
3 ICT Rijk van Nijmegen	28	6 Baten en Lasten ICT Rijk van Nijmegen.....	57	Bijlagen	83
3.1 Wat willen we bereiken?	27	6.1 Onderdeel Automatisering.....	60	Bijlage 1 Uitgangspunten begroting	84
3.2 Wat gaan we hiervoor doen?	28	6.2 Onderdeel Applicatiebeheer	63	Bijlage 2 Bijdrage per gemeente 2023-2028	85
				Bijlage 3 Bijdrage per gemeente details	87
				Bijlage 4 Bijdrage per gemeente details (ICT Rijk van Nijmegen).....	92
				Bijlage 5 Bekostigingssystematiek SW	95
				Bijlage 6 Staat van personele lasten	96
				Bijlage 7 Staat van voorzieningen	99
				Bijlage 8 Overheadnorm	100
				Bijlage 9 Staat van investeringen	101
				Bijlage 10 Consolidatieoverzicht MGR.....	102
				Bijlage 11 Risico per gemeente	106
				Bijlage 12 Geprognostiseerde Balans 2023-2028	107
				Bijlage 13 Incidentele baten en lasten	108
				Bijlage 14 Risicoreserve Werk	112
				Bijlage 15 Project ondersteuning sociaal ondernemers.....	114
				Bijlage 16 Budgetoverheveling t.b.v. specifieke instrumenten.....	118

Voorwoord

Voor u ligt de begroting van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR). De MGR heeft twee uitvoeringsmodules: WerkBedrijf en iRvN. WerkBedrijf voert voor de gemeenten diverse (onderdelen van) wetten uit (o.a. Participatiewet, Wet sociale werkvoorziening); alles wat raakt aan (inclusief) personeelsbeleid van bedrijven en instellingen en een inclusieve arbeidsmarkt. iRvN richt zich voor de deelnemende gemeenten, WerkBedrijf en de ODRN op het beheren, exploiteren en ontwikkelen van de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie).

Voor de module WerkBedrijf is het strategisch beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie een leidend document. In januari en februari van 2024 hebben de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten dit beleidskader – Klaar voor nieuwe kansen! – voor de periode 2024 – 2027 vastgesteld. Het geeft energie om te weten dat we de komende jaren weer vooruit kunnen op basis van regionale ambities! Samen zijn we aan de slag om voor kandidaat en ondernemer de beste dienstverlening neer te zetten. Voor de kandidaat zet WerkBedrijf zich in voor een duurzame werkplek. Voor de ondernemer zoekt WerkBedrijf het beste talent om de ondernemer te helpen bij zijn vraag naar arbeid. Dat matcht meer dan 1300 keer per jaar! Niet per se alleen direct betaald werk, maar ook op plekken waar mensen zichzelf verder kunnen ontwikkelen, met passende ondersteuning.

WerkBedrijf is een vorm van regionale samenwerking. We werken regionaal samen omdat ondernemers zich niet laten beperken door gemeentegrenzen; niet qua producten en niet qua personeel. Op die arbeidsmarkt is WerkBedrijf een strategische speler. Dat uit zich bijvoorbeeld in samenwerking met het UWV, maar ook met onderwijs en ondernemers. Door regionaal te werken maken we het eenvoudig voor de ondernemer én bieden we onze inwoners meer kansen. Zij hebben te maken met maar

één partij. Waar mogelijk profiteren we van de schaalvoordelen van een regionale organisatie met de inzet dat de dienstverlening zo veel mogelijk lokaal verankerd is. Ik zie 'Klaar voor nieuwe kansen!' dan ook niet alleen als een regionale ambitie, maar zeker ook voor onszelf als gemeenten.

ICT is een veld dat volop in beweging is. Ontwikkelingen op het gebied van beveiliging, leveringszekerheid van materialen en personeelsschaarste zijn aan de orde van de dag. iRvN begeeft zich voor de deelnemende gemeenten in dat krachtenveld. Voor de deelnemende gemeenten realiseert iRvN – zo efficiënt mogelijk – de best mogelijke ICT-infrastructuur. Een goede ICT-infrastructuur is een cruciale randvoorwaarde voor overheidsorganisaties om de dienstverlening naar de inwoner vorm te geven. Het geeft voldoening die randvoorwaarde goed te kunnen organiseren.

Sinds het najaar van 2023 maak ik deel uit van het dagelijks bestuur van de MGR. Ik zie dat er veel ontwikkelingen zijn en dat er mooie stappen gezet worden. Ik kijk ernaar uit om hier de komende jaren mijn bijdrage aan te leveren!

Martijn Derks

Plaatsvervangend voorzitter dagelijks bestuur MGR

Samenvatting

WerkBedrijf

Wat willen we bereiken?

WerkBedrijf werkt in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen aan een inclusieve arbeidsmarkt. We zetten ons in om voor iedere kandidaat – ook als er een grote(re) ondersteuningsbehoefte is – een duurzame werkplek te vinden. We voeren voor de zeven deelnemende gemeenten het onderdeel werk van de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening, de arbeidsmatige dagbesteding (WMO) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (Wet inburgering) uit.

We bemiddelen mensen duurzaam naar werk. Op deze manier dragen we bij aan hun zelfredzaamheid, veerkracht en eigenwaarde. Werk biedt mensen stabiliteit en financiële zekerheid. Daardoor is de kans kleiner dat zij aanspraak moeten maken op zaken als zorg (WMO), schuldhulpverlening of jeugdzorg. Daarnaast helpt het om de uitkeringsdruk bij gemeenten te dempen. Hoe meer (uren) mensen werken, hoe minder bijstandsuitkeringen er hoeven te worden uitgekeerd.

Op hoofdlijnen draagt de dienstverlening van WerkBedrijf bij aan de volgende taakgebieden:

1. voorkomen van instroom in de uitkering;
2. beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering;
3. minimaliseren van publieke afhankelijkheid.

Voorkomen is beter dan genezen. Het liefst begeleiden we mensen naar werk (of een opleiding) vóórdat zij aanspraak moeten maken op een bijstandsuitkering. We doen dat bijvoorbeeld door onze inzet voor niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) en jongeren in de zoekperiode.

Inwoners die een bijstandsuitkering aanvragen, worden door gemeenten bij WerkBedrijf aangemeld. Als het tot de mogelijkheden van een kandidaat behoort, zet WerkBedrijf zich in om de kandidaat zo duurzaam mogelijk naar werk te bemiddelen. Het liefst in een fulltime dienstbetrekking. Op die manier kan de kandidaat zelf in zijn inkomen voorzien en is aanspraak op een bijstandsuitkering niet meer nodig.

Als kandidaten een arbeidsbeperking hebben, plaatsen we hen op werk met een loonkostensubsidie en bieden we extra ondersteuning op de werkplek. Dit is een vorm van langjarige begeleiding, gericht op duurzaamheid van de plaatsing en ontwikkeling van de kandidaat. De ontwikkeling kan ervoor zorgen dat de loonwaarde van de kandidaat stijgt, waardoor zij minder afhankelijk worden van publieke middelen.

Wat gaan we doen?

WerkBedrijf ontwikkelt, bemiddelt en begeleidt kandidaten op en naar werk. We werken daarbij met verschillende vormen van werk. Indien mogelijk

zetten we in op een reguliere plaatsing op werk, zonder begeleiding. Als begeleiding noodzakelijk is, worden kandidaten met begeleiding en eventueel een (loonkosten)subsidie op een werkplek geplaatst. Als opstap naar betaald werk kunnen kandidaten tijdelijk werken met behoud van uitkering. Ook kunnen kandidaten (tijdelijk) in de arbeidsmatige dagbesteding aan de slag. Dit is een vorm van dagbesteding, waarbij ingezet wordt op ontwikkeling (van de loonwaarde van) de kandidaat.

Ondernemers zijn onze belangrijkste partner voor het duurzaam plaatsen van kandidaten. Ondernemersdienstverlening heeft dan ook een belangrijke plek in ons werk. We hebben actieve relaties met veel ondernemers, verspreid over de gehele arbeidsmarktregio. Daarnaast zitten we in verschillende relevante netwerken. We zijn scherp op de behoeften in de markt, maar kijken ook samen met de markt hoe we mogelijkheden kunnen creëren voor onze kandidaten.

De focus van onze organisatie verschuift steeds meer naar mensontwikkeling. Mensontwikkeling wil zeggen het helpen van kandidaten met een grote(re) ondersteuningsbehoefte op een integrale manier. Dat betekent dat we daarin samen moeten werken met verschillende professionals (al dan niet van gemeenten) die op andere gebieden dan werk

dienstverlening bieden aan de kandidaat. De huidige krappe arbeidsmarkt biedt mogelijkheden voor kandidaten met een grotere ondersteuningsbehoefte om stappen te zetten richting werk. Tegelijk zorgt de krappe arbeidsmarkt dat bedrijven het soms lastig vinden om onze doelgroep in dienst te nemen. Het kost capaciteit om onze doelgroep goed in te werken en te begeleiden. Vanwege de krapte ontbreekt die capaciteit soms.

Om optimaal bij te dragen aan de inclusieve arbeidsmarkt is WerkBedrijf in de regio (strategisch) actief in verschillende netwerken en met verschillende samenwerkingspartners (zoals het UWV). De stip aan de horizon hierbij is ontschotte dienstverlening voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers. Op deze manier kan de regio haar economisch potentieel verzilveren en is vraag naar inkomensondersteuning minimaal. Een belangrijk gremium voor deze samenwerking is de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA).

Het Rijk is voornemens de budgetten voor beschut werk op een andere manier te gaan verstrekken, namelijk op basis van aantal gerealiseerde werkplekken. Dat betekent voor onze regio een financieel risico van zo'n 2 miljoen euro. We willen dit risico dempen. Daarnaast zien we dat op de arbeidsmarkt en onder kandidaten steeds meer

behoefte is aan beschutte werkplekken. Om die redenen hebben we in 2024 en verder een grote ambitie op beschut werk. We zetten stevig in op een significante groei van het aantal beschutte werkplekken. We willen daarbij 100 kandidaten beschut op werk plaatsen via een detacheringsbaan via cao Aan de slag. Om deze ambitie te realiseren verhogen we de instroom in de voorziening en zoeken we actief naar aanvullende werkplekken.

Onze inzet in de sociale werkvoorziening is gericht op het realiseren van een omzet die de kosten dekt en het vergroten van de vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van de SW-medewerkers. We zien dat we financieel de juiste resultaten kunnen boeken. In die zin is het niet meer nodig om sec op een percentage ziekteverzuim te sturen. We vinden het belangrijker om in te zetten op het vergroten van het welzijn van onze medewerkers. Dat welzijn staat de afgelopen jaren sowieso onder druk, wat voor een groot deel met de gezondheidssituatie te maken heeft. Waar mogelijk ondersteunen we de SW-medewerkers. We zien dat relatief veel SW-medewerkers het afgelopen jaar uitstromen naar de WIA, vervroegd pensioen en soms ook overlijden.

Wat gaat het kosten?

Binnen onderdeel Werk richten we ons primair op de uitvoering van het werkdeel van de Participatiewet en

de arbeidsmatige dagbesteding. We verwachten in 2024 zo'n € 37,7 miljoen uit te geven. We verwachten circa € 7,8 miljoen in te zetten ten behoeve van loonkostensubsidies. Voor de regie op de arbeidsmatige dagbesteding is het begrote budget € 3,3 miljoen. De overige middelen zetten we o.a. in voor onze formatie, de inzet van voorzieningen en instrumenten, de uitvoering van beschut werk en onze overhead. We werken dit in de begroting gedetailleerd uit.

Binnen onderdeel SW voeren we de Wet sociale werkvoorziening uit. Binnen dit onderdeel verwachten we in 2024 zo'n € 47,7 miljoen uit te geven. Het overgrote deel daarvan zit 'vast' in salarislasten van de SW-medewerkers conform de cao SW: dat gaat om zo'n € 36,7 miljoen. De overige middelen worden ingezet ten behoeve van begeleiding, voorzieningen, productiekosten en een stuk overhead.

iRvN

Wat willen we bereiken?

Het accent voor deze begroting blijft in algemene termen liggen op de doorontwikkeling van iRvN als ICT-dienstverlener voor een veilige, flexibele en moderne werkomgeving.

Onze primaire doelstelling is en blijft het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en beschikbaarheid van de gehele regionale infrastructuur. Ook als die in toenemende mate verplaatst is/wordt naar de cloud. De afhankelijkheid van de (verSaaSde) infrastructuur (servers, opslag, netwerk en werkplekken) en van het huidige en toekomstig applicatielandschap van de primaire processen stelt hoge eisen aan de kwaliteit van die infrastructuur en met name aan de cybersecurity en informatieveiligheid. Een andere belangrijke doelstelling van iRvN is actief projectmatig samenwerken met de bij haar aangesloten gemeenten en organisaties in hun digitale transformatieproces.

Deze beide doelstellingen zijn bepalend voor de keuzes die gemaakt worden. Het is onze taak om vanuit die doelstellingen te adviseren en voorstellen en aanbevelingen te doen over de inzet van technologie.

In toenemende mate zien wij dat iRvN als kennisorganisatie van meerwaarde is en onze focus ligt op het doorontwikkelen van onze mensen en onze dienstverlening om de organisaties in de regio te blijven ondersteunen bij hun veranderende vraag.

Wat gaan we doen?

iRvN kent drie verantwoordelijkheidsgebieden: Dienstverlening, Beheer en Beveiliging, en Samenwerken en Innovatie. Deze drie gebieden werken nauw samen om het eindproduct van iRvN te kunnen leveren: een professionele ICT-dienstverlening, die gemeenten ondersteunt bij de ontwikkeling van hun digitale informatievoorziening.

Wat gaat het kosten?

We zien de volgende onderwerpen die in 2024 en volgende jaren financiële druk op de meerjarenbegroting leggen:

- Personeel binden en boeien;
- Stijgende prijzen van ICT-voorzieningen;
- Groeiende organisaties en daardoor een grotere vraag naar laptops en devices;
- Cyber security en het op peil houden van het beveiligingsniveau.

We werken in deze begroting uit welke financiële impact dit heeft. We verwachten binnen de beschikbare budgetten onze activiteiten uit te kunnen voeren.

Inleiding

In de begroting informeren wij u over de inhoudelijke en financiële ambities en ontwikkelingen van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (hierna: MGR) in 2025 tot en met 2028. Deze begroting bevat tevens een wijziging van de begroting 2024.

De MGR kent twee uitvoeringsmodules: WerkBedrijf en ICT Rijk van Nijmegen (hierna: iRvN). De MGR is daarnaast een platform voor samenwerking en afstemming tussen gemeenten in de regio. De volgende gemeenten nemen deel aan de MGR: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar¹, Nijmegen en Wijchen.

Eind november 2023 hebben we een kaderbrief verstuurd aan de deelnemende gemeenten. Hierin hebben we de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor deze begroting beschreven. Gemeenten konden hierop een zienswijze indienen. De kaderbrief en ingediende zienswijzen vormen de basis voor deze begroting.

¹ De gemeente Mook en Middelaar neemt niet deel aan het onderdeel SW. De gemeente West Maas en Waal is geen deelnemer aan de MGR, maar neemt wel de dienstverlening af op het gebied van de SW.

Leeswijzer

In de begroting gaan we in op de MGR algemeen en de platformfunctie. Daarnaast gaan we dieper in op de twee inhoudelijke modules van de MGR: WerkBedrijf en iRvN. We beantwoorden de volgende vragen:

Wat willen we bereiken?

Deze vraag beantwoorden we in deel 1 van de begroting. Het deel bestaat uit hoofdstukken 1, 2 en 3.

Wat gaat het kosten?

Deze vraag beantwoorden we in deel 2. We kijken eerst naar de MGR in totaliteit, in hoofdstuk 4. Vervolgens kijken we in hoofdstuk 5 en 6 naar de twee inhoudelijke modules.

In deel 3 volgen de (verplichte) paragrafen van de begroting. Het gaat hier onder andere om het weerstandsvermogen en risicobeheersing, de financiering en bedrijfsvoering. Dit deel besluiten we met het (voorgenomen) besluit van ons algemeen bestuur. Hiermee stelt het algemeen bestuur de begroting vast. De planning is dat het bestuur dit in de vergadering van 3 juli 2024 doet. Deel 3 bestaat uit de hoofdstukken 7 tot en met 12.

In de bijlagen 1 tot en met 12 treft u onder andere de uitgangspunten bij de begroting aan, de bijdragen die we vragen aan uw gemeenten, het consolidatieoverzicht van de MGR en de staat van voorzieningen en investeringen.

Deel 1 Wat willen we bereiken?

In hoofdstuk 1 gaan we in op ontwikkelingen en ambities voor de MGR in z'n geheel. Hoofdstuk 2 gaat in op ontwikkelingen en ambities voor de module WerkBedrijf. In hoofdstuk 3 doen we hetzelfde, maar dan voor de module iRvN.

1 MGR

Naast de twee inhoudelijke modules heeft de MGR een regionale platformfunctie voor (bestuurlijke) samenwerking en afstemming. De deelnemende gemeenten kunnen dit platform gebruiken om af te stemmen over regionale opgaven. We zien een aantal relevante ontwikkelingen op dit vlak.

Platformfunctie

Bij de oprichting van de MGR is afgesproken een modulaire gemeenschappelijke regeling in te richten, niet alleen als uitvoeringsorganisatie, maar ook met een platformfunctie. Dit had als doel te voorkomen dat er een lappendeken van GR'en en regionale bestuurlijke overleggen zou ontstaan. De MGR heeft twee modules; WerkBedrijf en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN). Wanneer de regionale opgaven daarom vragen en de gemeenten die behoefte hebben, kunnen er nieuwe modules toegevoegd worden.

We zien dat er de afgelopen tijd verschillende regionale college-ontmoetingen worden georganiseerd. Tijdens deze ontmoetingen wordt gesproken over gezamenlijke opgaven en samenwerking. Er wordt gewerkt aan een regionale samenwerkingsagenda. Vanuit de MGR volgen we

dit proces met interesse. Wanneer gewenst treden we faciliterend of ondersteunend op.

Nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen van kracht. Voor de implementatie staat een periode van 2 jaar. In de eerste helft van 2024 spreken colleges en raden over een gewijzigde regeling voor de MGR, die voldoet aan de nieuwe wet. Naar verwachting wordt de nieuwe regeling tegen de zomer van 2024 vastgesteld en is daarmee de implementatie van de nieuwe wet afgerond.

Nieuw informatieprotocol

In het informatieprotocol MGR 2020 hebben we vastgelegd op welke manieren we aan de deelnemende gemeenten rapporteren over onze (financiële en inhoudelijke) voortgang. We omschrijven in dit protocol voor de module WerkBedrijf een aantal kritische prestatie-indicatoren (KPI's).

Momenteel werken we aan een nieuw informatieprotocol. We zijn voornemens in de eerste helft van 2024 een ontwerp-protocol te sturen aan de deelnemende gemeenten, waar zij

vervolgens een zienswijze op in kunnen dienen. Met het informatieprotocol willen we recht doen aan het nieuwe beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. Daarnaast zien we dat het groeiende (bestuurlijk) belang van een goede ICT-voorziening mogelijk vraagt om KPI's voor de module iRvN.

2 WerkBedrijf

Binnen WerkBedrijf kennen we twee onderdelen: onderdeel Werk en onderdeel SW. Binnen onderdeel Werk voeren we het werkdeel van de Participatiewet, de arbeidsmatige dagbesteding (WMO) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (inburgering) uit. Binnen onderdeel SW voeren we de Wet sociale werkvoorziening uit. Einde 2023 hadden we 1.234 SW-medewerkers in dienst. We organiseren dat zij (met begeleiding) aan het werk zijn bij inleners. Dit gebeurt via een aantal detacheringsvormen.

Ontwikkelen van kandidaten

Een steeds groter deel van de inspanningen van WerkBedrijf richt zich op het ontwikkelen van kandidaten. We brengen eerst in beeld wat de kansen en mogelijkheden zijn van een kandidaat. Op basis daarvan bepalen we wat een kandidaat nog moet ontwikkelen. Daar gaan we vervolgens mee aan de slag. Bij sommige kandidaten zijn ontwikkelinterventies nodig om de werknemersvaardigheden te ontwikkelen. Dit kan bijvoorbeeld met een sollicitatietraining of een cv-workshop. Ook wordt er gewerkt aan basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Dit is allemaal nodig om een plek op de arbeidsmarkt te vinden.

Als het passend is voor de kandidaat, zetten we ook in op het ondersteunen van de persoonlijke

ontwikkeling van de kandidaat. Hierbij kan gedacht worden aan een empowermenttraining voor kandidaten met een laag zelfvertrouwen. Ook hebben we bijvoorbeeld de Denktank. Dit is een groepsgewijze training voor theoretisch geschoolden, waarin ingezet wordt op het motiveren en inspireren van groepsgenoten. Voor nieuwe Nederlanders voeren we de Module Arbeidsmarkt en Participatie uit, in het kader van de Wet inburgering. Tijdens deze training leren kandidaten alle ins en outs van de Nederlandse arbeidsmarkt. Ook verkennen zij hoe zij op deze arbeidsmarkt het beste een plek kunnen vinden.

Ontwikkeling is een belangrijk instrument om de zogenoemde mismatch op de arbeidsmarkt te overbruggen. Scholing neemt daarin een belangrijke plek in. Ieder jaar zetten we voor een grote groep kandidaten een scholingstraject in. Het gaat daarbij om een breed scala aan opleidingen. De ambitie van de kandidaat en de kansen op de arbeidsmarkt staan hierbij centraal. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om opleidingen in de zorg, de groensector of de ICT.

Met bovengenoemde vormen van ontwikkeling maken we een positieve maatschappelijke impact. Op individueel niveau hebben mensen baat bij meer kansen op de arbeidsmarkt en een positiever zelfbeeld. Als maatschappij hebben we baat bij

Van bijstand naar bijstaan

Robert-Jan kwam door omstandigheden in de bijstand terecht. Hij kwam bij WerkBedrijf in dienstverlening. Hij vertelt: ‘De omslag kwam toen ik meedeed aan een aantal trajecten, waaronder de Denktank. Dat heeft uiteindelijk geleid tot een vaste baan als communicatiemedewerker, bij WerkBedrijf. Dat ik nu zelf kan bijdragen om mensen weer aan werk te helpen, geeft veel voldoening.’ Lees het hele verhaal van Robert-Jan [hier](#).

een arbeidsmarkt waarin de vaardigheden van mensen goed aansluiten bij de vraag. Op die manier kunnen we als maatschappij stappen zetten in opgaven als de energietransitie, de woningbouw of de digitale transformatie.

Uitstroom naar werk en plaatsingen

In 2023 zijn de doelstellingen op het gebied van uitstroom naar werk en de aantallen plaatsingen niet gehaald. Dat heeft verschillende oorzaken.

In de huidige arbeidsmarkt zijn de mensen die ‘makkelijk’ plaatsbaar zijn inmiddels allemaal aan het werk. De groep die we nu in onze dienstverlening hebben, heeft een grote ondersteuningsbehoefte. Dat betekent dat we deze groep langer en intensiever moeten begeleiden, voordat zij daadwerkelijk een stap naar de arbeidsmarkt maken. We zetten hiervoor allerhande ontwikkelinterventies in. In 2023 hebben we meer ontwikkelinterventies ingezet dan in 2022. De inspanningen van onze consulenten liggen het afgelopen jaar dan ook meer bij het ontwikkelen van kandidaten, dan bij het bemiddelen van kandidaten. Dit zien we terug in de resultaten die we boeken op uitstroom naar werk en aantal plaatsingen.

Ons kandidatenbestand is het afgelopen 1,5 jaar behoorlijk stabiel in aantal. Het aandeel kandidaten in ons bestand dat al aan het werk is, stijgt nog wel. Het gaat om kandidaten die al werken, maar die we nog begeleiden. Bijvoorbeeld in de vorm van jobcoaching of taalcoaching, maar ook door het verstrekken van loonkostensubsidies. Deze groep vormt een steeds groter deel van ons kandidatenbestand. Dit betekent dat de groep waarmee we resultaat kunnen behalen op het gebied van plaatsingen steeds kleiner wordt.

Door de krapte in de huidige arbeidsmarkt ervaren veel ondernemers personeelstekorten. Hierdoor ontbreekt het hen soms aan capaciteit om onze kandidaten in te werken en te begeleiden. Kortom, het adoptievermogen van de markt staat onder druk. Daarnaast is het afgelopen jaar het minimumloon een aantal keer omhoog gegaan. Voor onze kandidaten met een baan is dit goed nieuws, want zij gaan meer geld verdienen. Maar voor het vinden van nieuwe werkplekken is het minder goed nieuws. Wanneer arbeid duurder wordt voor een ondernemer, maakt deze soms de afweging om werkzaamheden te automatiseren.

In onze organisatie hebben het afgelopen jaar relatief veel ervaren collega's een nieuwe uitdaging

gevonden. Ook dit is een gevolg van de krappe arbeidsmarkt. We zien dat dit in 2023 invloed heeft gehad op onze resultaten. Momenteel zetten we vol in op het inwerken en vak-volwassen krijgen van onze nieuwe consulenten. We zien dat we hier al mooie stappen in hebben gezet: de nieuwe consulenten beheersen het ambacht van consulent steeds beter. In 2024 gaan we hier onverminderd mee verder.

In het vervolg van dit hoofdstuk beschrijven we voor beide onderdelen (onderdeel Werk en onderdeel SW) welke ontwikkelingen we zien in de markt en in de samenleving. Ook beschrijven we wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

2.1 Mensen aan het werk – onderdeel Werk

In onderdeel Werk voeren we het werkdeel van de Participatiewet, de arbeidsmatige dagbesteding (WMO) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (Wet inburgering) uit.

Het realiseren van maatschappelijke meerwaarde staat centraal in alles wat we doen. Samenwerking

vinden we hierbij vanzelfsprekend. Vanuit een samenwerkingsgerichte houding zoeken we gemeenten op. Dit doen we vanzelfsprekend op het vlak van inkomen. Daarnaast zoeken we gemeenten ook op het gebied van zorg, schulden, economie en andere relevante beleids- en uitvoeringsterreinen op. We zetten ons de komende jaren in om deze samenwerking verder te optimaliseren.

2.1.1 Welke ontwikkelingen zien we?

De context waarin we werken

De arbeidsmarkt is aanhoudend krap. Dit komt in grote mate door demografische ontwikkelingen. De komende jaren zullen meer mensen (door pensionering) de arbeidsmarkt verlaten dan dat er nieuwe instroom zal zijn. In deze arbeidsmarkt heeft WerkBedrijf in 2023 te maken gehad met een stabiel kandidatenbestand. De gemeenten in de arbeidsmarktregio hebben (in totaliteit) een lichte stijging in het aantal bijstandsontvangers gehad.

In december 2023 zat zo'n 40% van onze kandidaten in de ontwikkelfase, 31% in de bemiddelfase en 29% in de begeleidingsfase. In december 2021 zat zo'n 33% van onze kandidaten in de ontwikkelfase, 42% in de bemiddelfase en 25% in de begeleidingsfase. Aan deze cijfers zien we dat de nadruk van het werkt verschuift van bemiddelen naar ontwikkelen en begeleiden. Deze verschuiving komt deels doordat kandidaten een grotere ondersteuningsbehoefte hebben. Door deze verschuiving leggen we in de dienstverlening het accent steeds meer op aanbodgerichte arbeidsbemiddeling en mensontwikkeling. Het betekent ook dat we met een steeds kleinere groep mensen resultaten kunnen behalen op het gebied van uitstroom naar werk en plaatsingen op werk.

De positieve impact van werk

Divosa en Cedris hebben onlangs door Berenschot een onderzoek laten uitvoeren naar de impact van werken met loonkostensubsidie. Die impact blijkt groot, positief en op allerlei leefgebieden te zijn. Gemeenten besparen ten eerste op bijstandslast. Daarnaast maken inwoners minder gebruik van allerlei voorzieningen als jeugdzorg of WMO. Daarbij laat het onderzoek zien dat ook de leefbaarheid en veiligheid in wijken vooruit gaat. Bij het onderzoek is ook een rekentool

Aan de slag met hulp van een jobcoach

Thommy (38) werkt via WerkBedrijf als assistent wijkbeheerder bij woningcorporatie Talis op locatie Binder, vlakbij station Nijmegen. Christine is jobcoach bijzondere doelgroepen bij Talis. Zij zorgde ervoor dat Thommy via WerkBedrijf in het doelgroepregister werd opgenomen. Dat geeft extra mogelijkheden en recht op voorzieningen. Bijvoorbeeld voor het inzetten van een jobcoach. Lees [hier](#) meer over Thommy en Christine.

opgeleverd. We kijken momenteel of we deze rekentool ook in onze arbeidsmarktregio toe kunnen passen. Op die manier kunnen we een goede kosten-baten analyse maken van het realiseren van werk met loonkostensubsidie. In het verleden zagen we deze positieve effecten al terug in een analyse van verschillende doelgroepen bij de gemeente Nijmegen. Zo maken SW-medewerkers veel minder gebruik van gemeentevoorzieningen dan bijvoorbeeld mensen die een bijstandsuitkering ontvangen.

Nieuw beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie

Begin 2024 hebben de deelnemende gemeenten het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie 2024 – 2027 vastgesteld: 'Klaar voor nieuwe Kansen!'. Dit beleidskader geeft in belangrijke mate richting aan de dienstverlening die WerkBedrijf de komende jaren biedt aan kandidaten en ondernemers. Het beleidskader kent op hoofdlijnen drie ambities: (1) het verkleinen van de (kwalitatieve en kwantitatieve) mismatch op de arbeidsmarkt, (2) het verbeteren van de samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs, en (3) het organiseren van toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening. WerkBedrijf zet zich de komende jaren in om, samen met de deelnemende gemeenten, een stevige bijdrage te leveren aan deze ambities.

Nieuwe manier van budgetbepaling

Onderdeel van het beleidskader is een financiële paragraaf. Hierin staat beschreven hoe we de komende jaren het budget voor WerkBedrijf vaststellen. Dit was nodig, omdat de Rijksoverheid een nieuwe methodiek voor het Gemeentefonds is gaan hanteren. Dit maakt dat het klassieke participatiebudget niet meer herleidbaar is. De gemeenten hebben met elkaar afgesproken om het budget voor WerkBedrijf vanaf 2025 vast te stellen aan de hand van de objectieve rekentool van Berenschot. Deze rekentool helpt om, gebruik makende van de maatstaven die de Rijksoverheid gebruikt, vast te stellen welk bedrag er in het cluster Participatie landt. Aan het model zijn de uitvoeringskosten toegevoegd. Hierdoor kan bepaald worden welk budget bij gemeenten moet landen voor de uitvoering van de bijstandsverstrekking en het minimabeleid, en welk deel bij WerkBedrijf voor de uitvoering van het werkdeel van de Participatiewet.

Naast afspraken over budgetbepaling spreekt het beleidskader ook over een taakstellende bezuiniging. Gemeenten hebben besloten vanaf 2025 jaarlijks € 1,2 miljoen te korten op het regionale budget. In de jaren 2025 en 2026 kunnen we deze korting verreken met de korting op de begeleidingsbudgetten beschut werk (daar lichten we later meer over toe).

De uitgangspunten voor de budgetten voor loonkostensubsidie, arbeidsmatige dagbesteding en begeleidingsgelden beschut werk zijn overigens ongewijzigd.

Risicoreserve Werk

De nieuwe manier van budgetbepaling kent meer volatiliteit. De budgetten worden bepaald aan de hand van een aantal maatstaven. Bij iedere circulaire worden de maatstaven aangepast en veranderen de budgetten dus ook enigszins. We weten pas na de septembercircularisatie in een bepaald begrotingsjaar wat definitief het uiteindelijke beschikbare budget is. Dan weten we dus ook pas of gemeenten budget terug ontvangen, of extra beschikbaar moeten stellen. Om die beweeglijkheid op te vangen stellen we voor om vanaf 2024 met een risicoreserve te gaan werken. De hoogte van de reserve is circa 10% van het werkbudget, conform de richtlijnen van de regionale adviesfunctie. We vullen de reserve als gedurende het begrotingsjaar blijkt dat gemeente 'teveel' budget hebben ingelegd. We onttrekken aan de reserve als blijkt dat gemeenten meer budget beschikbaar hadden moeten stellen.

Nieuwe DVO

Om invulling te geven aan het nieuwe beleidskader hebben gemeenten en MGR een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) opgesteld.

Het ontwerp is in februari 2024 verstuurd aan de colleges. Nadat colleges hierop een zienswijzen hebben gegeven, zal (naar verwachting) vóór de zomer van 2024 een nieuwe DVO vastgesteld worden.

In de nieuwe DVO staan een aantal zaken centraal:

- Duurzaam werk staat centraal. In de DVO geven we aan dat duurzaam werk centraal staat in de dienstverlening van WerkBedrijf.
- Langere en intensievere dienstverlening aan kandidaten. Het huidige kandidatenbestand heeft gemiddeld genomen een steeds grotere ondersteuningsbehoefte. We bieden kandidaten langdurige en intensieve dienstverlening, zolang er perspectief blijft op het zetten van nieuwe activeringsstappen.
- Stevige inzet op scholing en ontwikkeling. De competenties van onze kandidaten sluiten niet altijd goed aan bij wat gevraagd wordt op de arbeidsmarkt. We zetten steeds meer in op ontwikkeling en scholing, om op die manier de kans op succesvolle matches te vergroten. Daarnaast kijken we met werkgevers hoe we vacatures passend kunnen maken voor onze kandidaten.
- Meer aandacht aanbodgerichte arbeidsbemiddeling. WerkBedrijf ziet ondernemers als de belangrijkste partner voor het succesvol plaatsen van onze kandidaten.

We hebben veel aandacht voor aanbodgerichte arbeidsbemiddeling. Dat betekent dat we goed kijken naar de kandidaten die we in ons bestand hebben. Op basis daarvan gaan we in de markt op zoek naar goede werkplekken.

- Betere en meer integrale samenwerking. Veel kandidaten in het bestand van WerkBedrijf hebben te maken met multi-problematiek. Om hen goede dienstverlening te bieden is het zaak dat de betrokken professionals goed en integraal samenwerken. Dit vraagt samenwerking tussen WerkBedrijf, de deelnemende gemeenten en andere betrokken partijen. In gezamenlijkheid gaan we dit de komende jaren verder concretiseren.
- Samenwerking in de regionale arbeidsmarkt. WerkBedrijf opereert als strategisch partner in de regionale arbeidsmarkt. Dat uit zich bijvoorbeeld in de samenwerking met het UWV of aan de Regionale Tafel Arbeidsmarkt. De DVO legt een stevige basis om die regionale rol te blijven pakken. Op die manier draagt WerkBedrijf bij aan een inclusieve arbeidsmarkt, waarin zo weinig mogelijk mensen een beroep moeten doen op een uitkering.

Nieuw informatieprotocol

Het nieuwe beleidskader is ook een aanleiding voor een actualisatie van het informatieprotocol MGR. In dit protocol leggen we vast op welke

momenten we rapporteren aan de deelnemende gemeenten. Ook leggen we hierin vast op basis van welke KPI's we rapporteren. Momenteel rapporteren we primair over de uitstroom naar werk en het aantal plaatsingen op werk. We verwachten voor de zomer van 2024 een ontwerp-protocol voor zienswijzen toe te sturen aan de deelnemende gemeenten.

We onderzoeken op welke manier we de inspanningen van WerkBedrijf op het gebied van ontwikkelen en begeleiden beter terug kunnen laten komen in de KPI's. Dit doet beter recht aan de inspanningen die de organisatie levert en komt ook meer tegemoet aan de ambities die in het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie zijn uitgesproken.

Beschut werk

Begeleidingsbudgetten beschut werk

In onze arbeidsmarktregio hebben we ervoor gekozen om mensen met een arbeidsbeperking zoveel mogelijk te plaatsen bij reguliere werkgevers. We geloven dat dit de enige manier is om daadwerkelijk een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren. Daarnaast verkleinen we op die manier het werkgeversrisico voor de deelnemende gemeenten. We zien dat dit over de gehele linie tot goede resultaten heeft geleid. Het lukt goed om kandidaten te plaatsen bij reguliere

werkgevers, met inzet van loonkostensubsidie en extra begeleiding. Dit geldt met name voor de doelgroep indicatie banenafpraak.

Beschut werk is een voorziening voor het meer kwetsbare deel van de mensen met een arbeidsbeperking. Tot op heden hebben we ons erop gericht ook de doelgroep beschut werk regulier te plaatsen. Als een plaatsing bij een reguliere werkgever niet mogelijk was, hebben we arbeidsmatige dagbesteding als voorliggende voorziening ingezet. De behoeften en mogelijkheden van kandidaten waren hierbij steeds leidend. De behoeften in de markt zijn inmiddels veranderd en ook kandidaten vragen om een ander ontwikkelperspectief. De komst van de cao Aan de slag maakt het mogelijk om – door inzet van de detacheringsbaan – een versnelling in te zetten op de realisatie van het aantal beschutte werkplekken. Onze ambitie is om 100 detacheringsbanen te realiseren.

Het begeleidingsbudget voor beschut werk wordt vooralsnog toegekend op basis van de doelstellingen die het Rijk voor de arbeidsmarktregio's bepaalt. In onze regio lopen we qua realisatie achter op de doelstellingen. Vanaf 2025 is het Rijk voornemens de budgetten voor beschutte werkplekken te baseren op het aantal gerealiseerde werkplekken. Dit betekent

voor WerkBedrijf een forse afname van het budget beschut werk, met zo'n € 2 miljoen. Dit bedrag werd voorheen ingezet voor 'reguliere' dienstverlening.

Om het financiële risico te dempen en tegemoet te komen aan wensen van kandidaten en ondernemers zetten we in 2024 en verder stevig in op het realiseren van beschutte werkplekken.

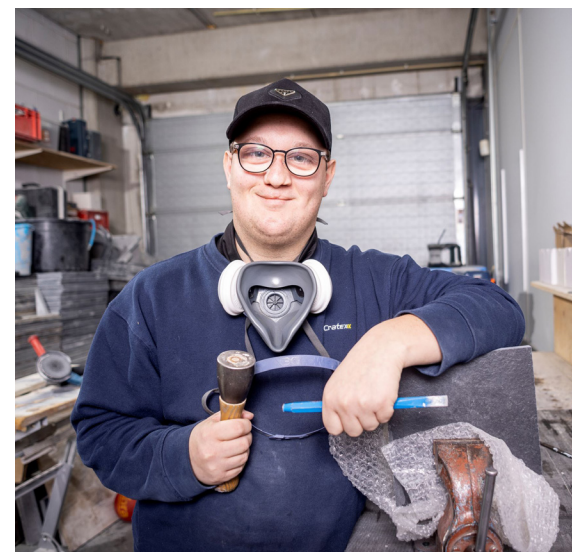
Extra middelen infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven en beschut werk

Uit onderzoek is gebleken dat voor de uitvoering van beschut werk onvoldoende middelen beschikbaar worden gesteld door de Rijksoverheid. Naar aanleiding daarvan heeft de minister gecommuniceerd dat er per beschutte werkplek zo'n € 2.000 extra beschikbaar zal worden gesteld. Deze middelen zullen worden toegevoegd aan de begeleidingsbudgetten beschut werk.

Daarnaast heeft de minister in december 2023 per brief aangekondigd extra middelen (zowel structureel als incidenteel) beschikbaar te willen stellen voor de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Bij de meicirculaire van 2024 zal hierover meer bekendgemaakt worden. De MGR volgt deze ontwikkelingen op de voet en zal in overleg met de gemeenten zoeken naar de juiste inzet van eventuele extra middelen.

Beschut aan het werk bij Naambordjeswinkel

Het lukte Jordy niet goed om een fijne werkplek te vinden. Totdat bleek dat beschut werk een uitkomst was. Bij Naambordjeswinkel heeft hij een fijne werkplek gevonden. De vastigheid en structuur helpen Jordy. Daarnaast is het fijn dat hij nu bij een klein bedrijf werkt. Lees [hier](#) meer over Jordy.

Verbetering van arbeidsmarktinfrastructuur

Onder de noemer ‘verbetering van de arbeidsmarktinfrastructuur’ is het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gestart met het verbeteren van de dienstverlening in de arbeidsmarktregio’s aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers. Het ministerie verwacht dat dit een langjarig (besluitvormings) proces vereist. Daarom heeft het ministerie in 2022 besloten de Regionale Mobiliteitsteams (RMT’s) tijdelijk in stand te houden tot 1 januari 2025. Die Mobiliteitsteams hebben namelijk raakvlakken met de beoogde arbeidsmarktinfrastructuur. In het Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen werken sociale partners, UWV, SBB en WerkBedrijf samen om werkenden en werkzoekenden, die gebaat zijn bij extra ondersteuning, aanvullende dienstverlening te bieden om hen snel en gericht te ondersteunen naar (duurzaam) werk.

Het ministerie streeft ernaar om in april 2024 een brief aan de Tweede Kamer te sturen met daarin een nadere uitwerking van de verbetering van de arbeidsmarktdienstverlening. Dan zullen ook de aanpassingen in wet- en regelgeving voor een internetconsultatie openbaar worden. De formele invoering van een landelijk beraad, regionale beraden en regionale werkcentra in

iedere arbeidsmarktregio is voorzien per 2026. De jaren 2024 en 2025 beschouwt het ministerie als transitiejaren.

WerkBedrijf en UWV bereiden zich vanuit de publieke arbeidsmarktdienstverlening voor op de ontwikkeling van een werkcentrum Rijk van Nijmegen. In 2024 verkennen en ontwikkelen wij samen met UWV een (publiek) dienstverleningsconcept voor mensen met arbeidsmarkt-gerelateerde vragen. Hierbij gaan we uit van onze huidige (wettelijke) taken. Tegelijkertijd verkennen we de overlap, raakvlakken en praktijk van interprofessioneel werken in onder andere het Mobiliteitsteam, het Leerwerkloket en het Loopbaanteam mbo. In deze verkenning hebben we ook aandacht voor taken, rollen en positie van de sociale partners. Ons streven is eind 2024 op basis van het landelijke kader een plan voor te leggen over de toegankelijke en laagdrempelige arbeidsmarktdienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers in regio Rijk van Nijmegen. We leggen dit voor aan de Regionale Tafel Arbeidsmarkt, waarin overheid, ondernemers en onderwijs deelnemen. Hierbij borgen we dat onze deelnemende gemeenten ten aanzien van het publieke deel goed aangesloten blijven.

2.1.2 Wat willen we bereiken?

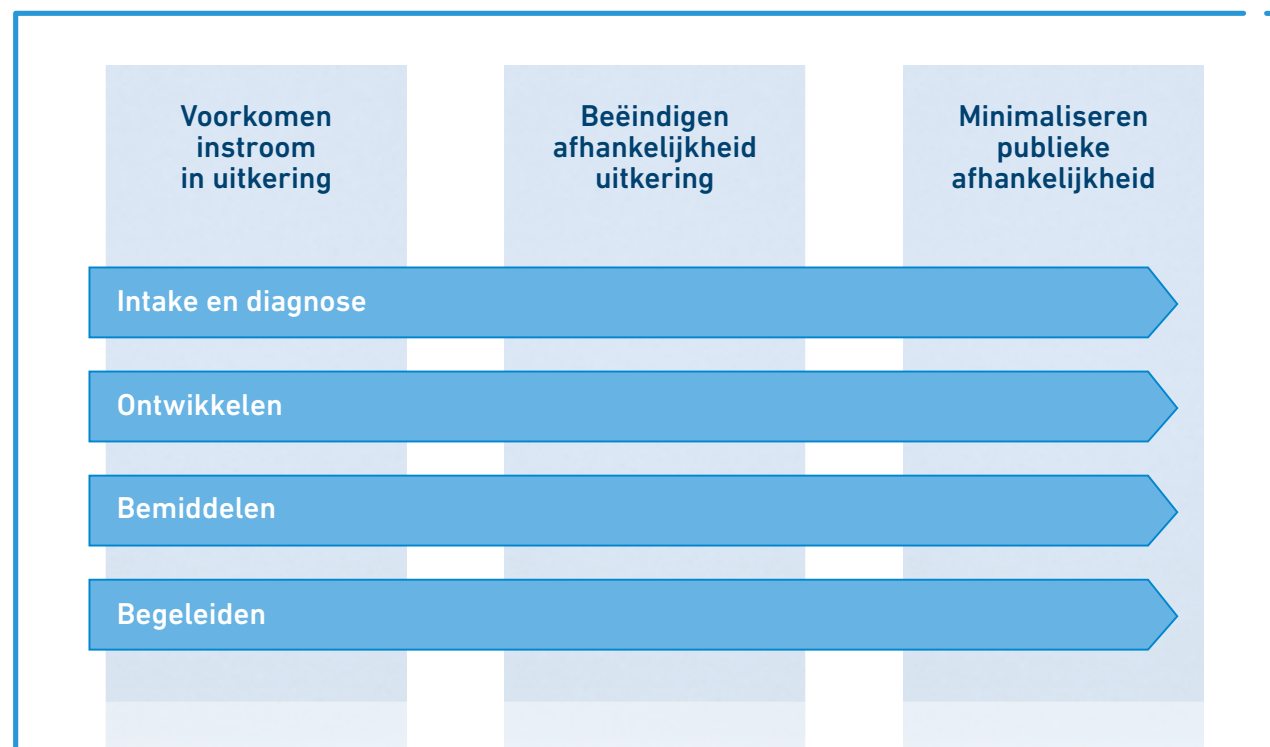
We voeren voor de deelnemende gemeenten verschillende taken en wetten uit. Een richtinggevend kader daarbij is het strategisch beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. In onze dienstverlening richten we ons primair op de volgende drie taakgebieden:

- voorkomen van instroom in de uitkering;
- beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering;
- minimaliseren van publieke afhankelijkheid.

Hierbij staat centraal dat we kandidaten op een activerende wijze benaderen op basis van wederzijds vertrouwen. Ondernemers zijn onze belangrijkste partner bij het vinden van werkplekken voor onze kandidaten. Bij de integrale benadering van mensontwikkeling werken we veelvuldig samen met professionals van (o.a.) gemeenten. Tot slot werken we als strategische speler in de arbeidsmarktregio aan een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij we samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs zo veel als mogelijk faciliteren.

Voorkomen instroom in uitkering

Voorkomen is beter dan genezen. Als het mogelijk is voorkomen we de instroom van onze

Dit figuur geeft weer op welke drie taakgebieden WerkBedrijf zich richt voor de zeven deelnemende gemeenten. Intake en diagnose, ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden zijn op hoofdlijnen de operationele inspanningen die WerkBedrijf verricht om invulling te geven aan de taakgebieden.

inwoners in de uitkering. We richten ons hierbij vooral op jongeren (één van onze prioritaire doelgroepen) en samenwerking met scholen. Zo zijn we bijvoorbeeld actief in Werklab en het Loopbaanteam. Daarnaast scharen we onze dienstverlening aan niet-uitkeringsgerechtigden

(NUG) hieronder. Ook werken we samen in het regionale Leerwerkloket.

Beëindigen afhankelijkheid uitkering

Als een inwoner toch in de uitkering belandt, dan wordt deze door de gemeente als kandidaat

bij ons aangemeld. Onze inzet is altijd om deze kandidaat spoedig en duurzaam te plaatsten op een werkplek die bij deze persoon past. Voor zover het binnen de vermogens van de kandidaat ligt, streven wij naar een zo regulier mogelijke plaatsing en een fulltime (>28 uur) dienstverband. Wij beschouwen >28 uur als fulltime, omdat dit meestal voldoende is om uit de uitkering te stromen.

Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

Het komt voor dat kandidaten vanwege een arbeidsbeperking niet in staat zijn zelfstandig het minimumloon te verdienen. Zij kunnen dan met een loonkostensubsidie op een werkplek geplaatst worden. Daarnaast wordt vaak nog extra begeleiding zoals jobcoaching ingezet om de plaatsing duurzaam te maken. Deze kandidaten blijven na plaatsing bij ons in de dienstverlening. Deze groep blijft via de loonkostensubsidie gedeeltelijk afhankelijk van publieke middelen. Onze inzet is gericht op duurzaamheid van plaatsing en maximaliseren van de loonwaarde. Als de loonwaarde groeit, is minder loonkostensubsidie nodig en vermindert de publieke afhankelijkheid. We zien dat dit gedeelte van het bestand groeit.

Naast deze drie taakgebieden streven we zoals ieder jaar een aantal kwantitatieve doelstellingen

na. In het informatieprotocol beschrijven we de belangrijkste indicatoren waarover we rapporteren. In de begroting stellen we ieder jaar het kwantitatieve doel vast.

	Doelstelling 2024
Aantal mensen volledig uit de bijstand	900
Plaatsingen op werk, waarvan:	1.600
Aantal mensen vanuit bijstand	1.400
Aantal parttime (<28 uur) plaatsingen	900
Aantal fulltime (>28 uur) plaatsingen	700
Aantal jongeren	450
Aantal statushouders	150
Mensen met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)	1.000 (einde 2024), 1.100 (einde 2025)
Mensen actief (geweest) in Op Weg Naar Werk	475

We werken met accenten en prioritaire doelgroepen in onze dienstverlening. Hieronder lichten we een aantal hiervan kort toe.

* We hebben de ambitie om eind 2025 1.100 **mensen met een arbeidsbeperking** aan het werk te hebben (gehad). We vinden dit een realistische ambitie, omdat deze doelgroep groeit door het sluiten van de WSW en de Wajong. Daarbij hebben we de ambitie om het aantal beschutte werkplekken significant te doen groeien. Dit doen we onder andere door 100 banen te realiseren via cao Aan de slag.

Statushouders naar werk bemiddelen. Onze consultants bemiddelen statushouders naar werk. Dit gebeurt in samenwerking met collega's en partners buiten WerkBedrijf. Specifieke aandacht en kennis over de achtergrond en context van de statushouders werpt zijn vruchten af. In 2023 hebben we 111 statushouders naar werk bemiddeld.

55-plussers bemiddelen naar werk. Dit is een van de prioritaire doelgroepen uit het regionaal beleidskader. Op onze rapportagemomenten melden we het aantal 55-plussers dat we op werk hebben geplaatst. In 2023 waren dat er 114.

Bij **jongeren** richten we ons in eerste instantie op het **voorkomen van instroom in de uitkering**. Als jongeren toch in de uitkering belanden, zetten we ons in om hen zo snel mogelijk naar een baan of opleiding te begeleiden. We hebben in 2023 109 jongeren in de zoekperiode geplaatst op werk en 21 jongeren in de zoekperiode begeleid naar onderwijs. In totaal hebben we 295 jongeren met een bijstandsuitkering geplaatst op werk, 83 naar onderwijs begeleid, en zeker 56 jongeren zijn door onderwijs uitgestroomd.

Werken met behoud van uitkering. Kandidaten zijn vaak niet direct klaar voor de arbeidsmarkt. Mensen hebben tijd nodig om aan hun vaardigheden te werken. Ook spelen motivatie en leren een voorname rol bij het ontwikkelen van kandidaten tot werknemers. WerkBedrijf zet verschillende trajecten in om mensen voor te bereiden op betaald werk. Kenmerkend aan de trajecten is dat het om combinaties gaat van werken, ontwikkelen en scholen.

Ondernemers binden en stimuleren. Eind 2023 werkten we met 999 ondernemers samen. We blijven investeren in het onderhouden van bestaande relaties en in het aangaan van relaties met nieuwe ondernemers. We nemen actief deel aan

het Inclusief Ondernemers Netwerk (ION). Dit is een netwerk van en voor inclusieve ondernemers in de regio Rijk van Nijmegen.

2.1.3 Wat gaan we doen?

Om op een goede manier uitvoering te geven aan onze taken en doelstellingen bieden we dienstverlening aan kandidaten en ondernemers. Dit doen we in nauwe samenwerking met de deelnemende gemeenten. Daarnaast zijn we als strategisch speler actief op de regionale arbeidsmarkt. Hierbij werken we bijvoorbeeld samen met onderwijsinstellingen en sociale partners.

In dit deel van de begroting lichten we de hoofdlijnen van onze dienstverlening toe en gaan we op een aantal aspecten wat dieper in.

Hoofdlijnen van de dienstverlening

Waar mogelijk bemiddelt WerkBedrijf kandidaten duurzaam naar fulltime en regulier werk. Als dat niet tot de mogelijkheden behoort, wordt gekeken of we een kandidaat met inzet van loonkostensubsidie en begeleiding kunnen plaatsen. Veel van deze kandidaten vallen onder de banenafpraak. Kandidaten met een grotere begeleidingsbehoefte plaatsen we op een beschutte werkplek. Soms hebben

kandidaten nog geen loonwaarde, maar wel ontwikkelpotentieel. We kunnen ze dan plaatsen in de arbeidsmatige dagbesteding. Daar werken we aan de ontwikkeling van de kandidaat op allerlei gebieden, onder ander op het gebied van loonwaarde.

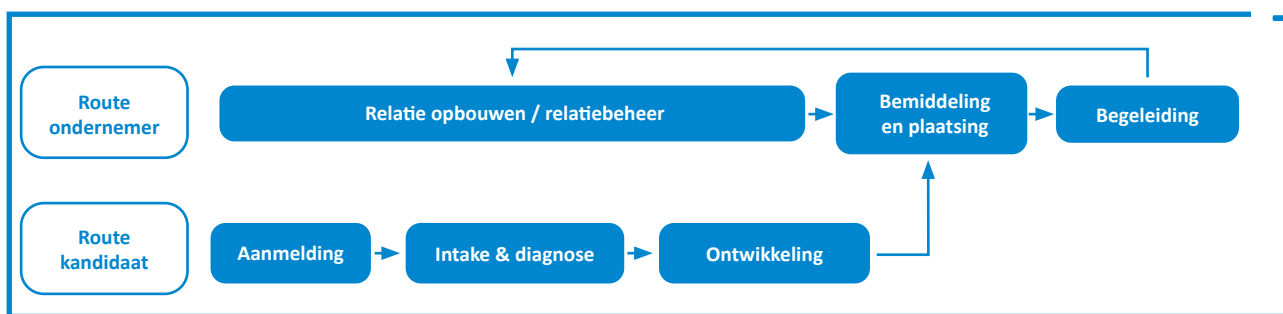
In onze dienstverlening werken we nauw samen met gemeenten. Gemeenten melden kandidaten (die een bijstandsuitkering ontvangen) aan voor

bemiddeling naar werk. Soms melden kandidaten zichzelf aan, dan gaat het bijvoorbeeld om niet-uitkeringsgerechtigden. WerkBedrijf voert vervolgens de ontwikkeling, bemiddeling en begeleiding uit, in afstemming met gemeenten. Soms komt het voor dat een kandidaat om diverse redenen (voorlopig) niet naar werk bemiddeld kan worden. We melden deze kandidaat dan terug naar de gemeente. Hierbij zorgen we altijd voor een warme overdracht en

spreeken we af wanneer een kandidaat (eventueel) weer bij WerkBedrijf aangemeld kan worden.

Dit figuur geeft (op hoofdlijnen) weer op welke manieren we een kandidaat kunnen bemiddelen naar (betaald) werk.

Dit figuur geeft (op hoofdlijnen) weer hoe de dienstverlening van WerkBedrijf eruit ziet.

Onderstaand gaan we dieper in op een aantal aspecten van onze dienstverlening.

Voorkomen van instroom in de uitkering

Onze inzet bij het voorkomen van instroom in de uitkering is vooral gericht op jongeren (in de zoekperiode) en niet-uitkeringsgerechtigden (NUG). We zetten ons in hen – voor zij een beroep doen op bijstand – te helpen met stappen naar werk of opleiding. Ook werken we samen in de arbeidsmarktregio om bij te dragen aan een inclusieve arbeidsmarkt, waar zo min mogelijk mensen een beroep moeten doen op een uitkering.

Jongeren

Een soepele overstap vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt is – óók in tijden van krapte op de arbeidsmarkt – niet voor alle jongeren weggelegd. Vaak wordt dat al tijdens de periode in het onderwijs duidelijk. ROC Nijmegen, de Hogeschool

van Arnhem en Nijmegen (HAN), de Radboud Universiteit en WerkBedrijf werken daarom samen met partijen in **Werklab**. Vanuit het onderwijs worden jongeren die dat nodig hebben tijdig onder de aandacht gebracht van WerkBedrijf of UWV, zodat er tijdens de schoolperiode al passende dienstverlening kan worden ingezet.

WerkBedrijf participeert tevens in het **Loopbaanteam**. Dit is een samenwerkingsverband van ROC Nijmegen, het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt en het Leerwerkloket, ingezet vanuit de regionale aanpak Jongeren naar School of Werk (JNSOW). Daarnaast is WerkBedrijf actief in diverse schooloverleggen.

De Wet van school naar duurzaam werk beoogt jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven, zodat zij uiteindelijk economisch zelfstandig kunnen zijn. Op grond van deze wet gaat het mbo

een wettelijke taak in nazorg krijgen en krijgen de gemeenten een grote rol in de begeleiding. Daarbij gaat het onder meer over de begeleiding van jongeren richting de arbeidsmarkt. In onze regio zijn we al redelijk ver met een regionale aanpak in de vorm van de Loopbaanteams, waarin WerkBedrijf participeert. Aangezien de details van de wet nog niet duidelijk zijn, is het lastig te voorspellen wat precies de impact van deze wet op ons werk gaat zijn. De beoogde invoeringsdatum is 1 augustus 2025.

Samenwerking

We nemen deel aan de Regionale Tafel Arbeidsmarkt en zijn betrokken bij de uitvoering van de Human Capital Agenda van de regio Arnhem – Nijmegen. In deze regionale samenwerkingsverbanden kijken we in triple helix verband hoe stappen te zetten naar een beter werkende arbeidsmarkt, waarin we zoveel mogelijk voorkomen dat mensen in een uitkering

belanden en stimuleren dat werkzoekenden duurzaam aan het werk komen en blijven. Het aantrekken en behouden van passende arbeid voor onze doelgroep heeft hierbij de aandacht.

Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering

Als het mogelijk is bemiddelen we kandidaten duurzaam naar een fulltime dienstbetrekking. Op die manier kunnen zij zelfstandig in hun inkomen voorzien en hebben geen bijstandsuitkering meer nodig.

Programma Kwaliteit

We zien dat de arbeidsmarkt en ons kandidatenbestand veranderen. Daarnaast hebben we als organisatie het afgelopen jaar te maken met de instroom van relatief veel nieuwe professionals. Om als organisatie zo goed mogelijk om te gaan met de veranderde omstandigheden, hebben we het Programma Kwaliteit ontwikkeld. Het programma heeft als doel om de effectiviteit van onze dienstverlening te vergroten en de tevredenheid van kandidaten en ondernemers te verhogen.

Dit doen we door binnen het programma aan drie onderdelen te werken: Kwaliteitsdoelen, WerkAcademie en de VernieuwingsKamer. In 2024 houden we een tevredenheidsonderzoek onder ondernemers om onze kwaliteit te meten.

Binnen de WerkAcademie werken we verder aan het doorlopend leerprogramma voor onze professionals. Dit onderdeel helpt ons ook bij het optimaal inwerken en vak-volwassen maken van onze nieuwe medewerkers. En de VernieuwingsKamer zal onze dienstverlening op onderdelen gaan verbeteren of vernieuwen.

Intensieve dienstverlening

De huidige doelgroep heeft vaak een grote begeleidingsbehoefte. Dit zien we aan de toegenomen trajectduur en de toegenomen inzet van diagnose en ontwikkelvoorzieningen. Wij kunnen met deze voorzieningen goede stappen zetten voor kandidaten. We zien dat zij groeien op het gebied van zelfvertrouwen, basisvaardigheden of digitale vaardigheden. Dat geeft ons energie! Als het tot de mogelijkheden van een kandidaat behoort begeleiden we hen ook richting langere opleidingstrajecten. Deze opleidingstrajecten zijn gericht op kansberoepen, bijvoorbeeld in de ICT, de bouw, de energiesector of de zorg.

Doe je mee

In het project Doe je mee spreken we (samen met gemeente) mensen die al lang van een bijstandsuitkering afhankelijk zijn en niet in dienstverlening zijn bij WerkBedrijf. Doel is om in persoonlijk contact te komen en de behoeften van deze mensen te achterhalen op het gebied van

werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. En om hen te ondersteunen om deze behoeften te realiseren of hen over te dragen naar de juiste instantie. Daarnaast krijgen we meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk. In 2024 ronden we het project Doe je mee af.

Doe je mee is een driejarig project, dat in november 2021 is gestart. De gemeenten Nijmegen, Beuningen, Druten en Mook en Middelaar nemen eraan deel. Inmiddels is van bijna 2.200 mensen het traject afgerond. Hieruit blijkt dat maar een kleine groep (7%) rechtstreeks naar WerkBedrijf doorgeleid kan worden voor een traject naar werk of Op Weg Naar Werk (WMO). De mensen die kunnen en willen participeren (bijvoorbeeld in vrijwilligerswerk), worden aangemeld bij een participatiecoach van de gemeente (14%). Een grotere groep kan nog geen stappen zetten vanwege een zorgtraject dat loopt (32%) of vanwege het feit dat zorg eerst nog georganiseerd moet worden (7%). De overige mensen zijn terug gemeld naar de gemeenten om een andere reden. Bijvoorbeeld omdat zij afzien van deelname aan dit project, geen uitkering meer hebben, participatie niet haalbaar is of er kortdurende problematiek speelt, waardoor het niet mogelijk is om op dit moment stappen te zetten.

Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

Wanneer kandidaten vanwege een arbeidsbeperking niet zelfstandig 100% van het minimumloon kunnen verdienen zetten wij een loonkostensubsidie in. De ondernemer ontvang die subsidie om te compenseren voor de verminderde loonwaarde van de kandidaat. Daarnaast begeleiden wij deze kandidaten langjarig, bijvoorbeeld met jobcoaching. Onze inzet is hen te ontwikkelen, o.a. in loonwaarde. Op die manier kunnen zij een steeds groter deel van hun inkomen zelf verdienen.

Loonkostensubsidie

Door middel van een loonwaardemeting op de werkplek wordt bepaald wat de productiviteit van een kandidaat is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden geconstateerd dat een kandidaat zelfstandig 70% van het minimumloon kan verdienen. In dat geval wordt er een loonkostensubsidie beschikbaar gesteld aan de werkgever voor 30% van het minimumloon. De budgetten voor de loonkostensubsidies worden uitgekeerd met de BUIG-uitkering. De budgetten worden beschikbaar gesteld op basis van realisatie in het voorgaande jaar.

Jobcoaching

Wanneer we een kandidaat plaatsen, is het soms

nodig dat we jobcoaching inzetten. Een jobcoach helpt de kandidaat en de ondernemer om een match duurzaam en succesvol te maken. Naar gelang de behoefte komt de jobcoach langs op de werkplek en gaat op een pragmatische manier in gesprek over de juiste invulling van de arbeidsplek. En jobcoach richt zich op ontwikkeling van de kandidaat op de werkplek. Als het mogelijk is wordt gekeken hoe de zelfstandigheid en (indien van toepassing) loonwaarde van de kandidaat kunnen toenemen. Ook het coachen van de werkgever is onderdeel van de ondersteuning, zodat de werkgever op termijn zelf de benodigde begeleiding aan de kandidaat kan bieden.

Beschut werk

In 2024 en verder hebben we een stevige ambitie op beschut werk! Beschut werk is een voorziening onder de Participatiewet voor kandidaten die vanwege hun beperking een aangepaste werkplek met extra begeleiding nodig hebben. Om dit te realiseren wordt loonkostensubsidie ingezet om de verminderde loonwaarde op te vangen, en is er extra subsidie beschikbaar voor de kosten van intensieve begeleiding op de werkplek. In september 2023 waren in onze arbeidsmarktregio 51 kandidaten actief op een beschutte werkplek (dashboard beschut werk UWV). WerkBedrijf zet de komende jaren in op het realiseren van meer beschutte

werkplekken. Waar mogelijk doen we dit bij een reguliere werkgever.

We zetten de komende jaren ook stevig in op het realiseren van beschutte werkplekken via een **detacheringsbaan**. De inzet is om te komen tot 100 detacheringsbanen. Via cao Aan de slag kunnen we kandidaten met een indicatie beschut werk een detacheringsbaan bij de MGR aanbieden. Als MGR nemen we kandidaten in dienst, die we vervolgens plaatsen bij een inlener. Het streven is dat kandidaten via de detacheringsbaan doorstromen naar een dienstverband bij de inlener of doorstromen naar een andere werkgever. We hebben in 2023 ervaring opgedaan met de eerste plaatsingen. In 2024 verwachten we dat we de voorziening detacheringsbaan meermaals in kunnen zetten. Dit zal bij nieuwe inleners zijn, maar ook bij de inleners van groepsdetacheringen binnen de sociale werkvoorziening.

Ondersteunen sociaal ondernemers

We zijn voornemens in 2024 een project uit te voeren ter ondersteuning van sociaal ondernemers. Hiervoor stellen we voor om € 750.000 van het positief resultaat in 2023 over te hevelen naar 2024. Sociaal ondernemers hebben grote meerwaarde voor de sociale structuur van de samenleving. Voor onze kandidaten in het bijzonder hebben zij veel meerwaarde. We kunnen

bij sociaal ondernemers veel kandidaten plaatsen (met en zonder arbeidsbeperking). Sociaal ondernemers hebben het echter financieel niet altijd gemakkelijk. Door inzet van dit project willen we sociaal ondernemers versterken en het aantal plaatsingen bij sociaal ondernemers vergroten. Dit doen we op basis van drie sporen:

1. *Spoor Social Return on Investment (SROI)*

Hierbij zetten we onder andere in op het vergroten van maatschappelijk verantwoorde inkoop (door bijvoorbeeld gemeenten) bij de betreffende sociaal ondernemers. Hiermee versterken we de markt waarin zij rendabel kunnen zijn.

2. *Spoor aanbieders Op Weg naar Werk*

We kijken waar we extra plekken voor de arbeidsmatige dagbesteding kunnen realiseren.

3. *Spoor kandidaten van WerkBedrijf*

We zetten in op het plaatsen van extra kandidaten bij sociaal ondernemers. Uniformiteit in benadering en inzet van ons instrumentarium is daarbij een speerpunt.

In dit voorgenomen project vinden we het van groot belang dat er een juiste afbakening is. Het moet duidelijk zijn welke onderneming kwalificeert als sociale onderneming. De code sociale ondernemingen geldt hierbij als inspiratiebron.

We verkennen of lidmaatschap van Social Enterprise NL een passend uitgangspunt is.

Op Weg Naar Werk

Het doel van de voorziening arbeidsmatige dagbesteding (WMO) is dat kwetsbare inwoners met enig arbeidsvermogen naar vol vermogen kunnen meedoen. En dat zij zich hierin zo ver als mogelijk ontwikkelen, als het kan naar betaald werk. We hebben als doelstelling om jaarlijks 475 mensen actief op een werkplek te hebben. Op Weg Naar Werk biedt arrangementen voor mensen om de stap richting werken met loonwaarde te maken. Deze werkplekken met begeleiding zijn geen eindstation.

Voor Op Weg Naar Werk geldt dat we per 1 januari 2025 nieuwe contracten sluiten met aanbieders op basis van een aanbesteding. Wij vinden het belangrijk om in samenwerking met inwoners, aanbieders en gemeenten te bepalen hoe dagbesteding in onze regio per 2025 ingericht wordt. We zijn daarom gestart met een programma 't Draait om de mens. Het programma is gevuld met thema's die zijn ingebracht door inwoners en huidige aanbieders en belangrijk zijn om het komende jaar met elkaar uit te diepen. De twee pilots die we het afgelopen jaar hebben gedraaid (Simpel Switchen en Begeleiding op Afstand) zijn verlengd tot 1 januari 2025, zodat we

de effecten hiervan maximaal kunnen meenemen in de aanpak van Op Weg Naar Werk vanaf 2025.

Individuele Plaatsing en Steun (IPS)

De landelijke IPS-subsidieregeling, die geldt voor instroom tussen 2023 en 2024, eindigt eind 2024. Als WerkBedrijf vinden wij het belangrijk om deze IPS-trajecten ook na 2024 in te blijven zetten. Dit omdat blijkt dat er een groep kandidaten is waarvoor dit een goed instrument is en de resultaten goed zijn. Van IPS-trajecten die tussen 2017 en 2019 zijn gestart en nu zijn afgerond, had 46% aan het einde van het traject een betaalde baan. Van de kandidaten die tussen 2020 en 2022 zijn ingestroomd, heeft nu 43% betaald werk en 12% onbetaald werk. Vanaf 2025 worden middelen vanuit het Participatiebudget beschikbaar gemaakt voor IPS. Gedurende 2024 zal de hoogte hiervan vastgesteld worden.

2.2 Werken via de sociale werkvoorziening – onderdeel SW

We ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden SW-medewerkers. Zij zijn in dienst bij de MGR. Onze doelstelling is dat zij duurzaam en met plezier aan het werk zijn tegen een juist tarief. De grote meerderheid van onze SW-medewerkers is bij een ondernemer in de regio geplaatst, in een groeps- of individuele detachering. WerkBedrijf heeft zelf geen productiefaciliteit. We geloven dat bij een inclusieve arbeidsmarkt hoort dat er voor iedereen zo regulier mogelijk een werkplek is. Daarnaast verkleint dit de financiële risico's voor gemeenten.

2.2.1 Welke ontwikkelingen zien we?

Inzet op welzijn en duurzame inzetbaarheid

Het ziekteverzuim onder onze SW-medewerkers is relatief hoog. Over 2023 lag het op gemiddeld 21,1%. Wij zijn hier continu mee bezig. Het heeft namelijk een grote impact op het geluk en welzijn van de betreffende medewerkers. We richten ons in de sturing vooral op preventie, welzijn en duurzame inzetbaarheid. Te veel sturen op het omlaag krijgen van een percentage blijkt averechts te werken. Waar nodig ondersteunen we onze SW-medewerkers ook op overige leefgebieden.

De gemiddelde leeftijd van onze SW-medewerkers is wat hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarnaast hebben we al onze SW-medewerkers via individuele of groepsdetacheringen bij inleners geplaatst. We zien dat de gezondheids- en leeftijdsontwikkeling van onze SW-medewerkers niet altijd aansluit bij de opdrachten die we in de markt kunnen genereren. Deze zaken dragen bij aan het relatief hoge ziekteverzuim. Financieel heeft het ziekteverzuim overigens geen grote gevolgen. We hebben in 2023 zelfs voor het eerst budgetneutraal de sociale werkvoorziening uit kunnen voeren. Dit komt door slimme tarifiering, efficiency en realistisch ramen. Het blijkt dan ook niet meer nodig om een doelstelling te koppelen aan het verzuimpercentage. Het blijft uiteraard onze inzet het ziekteverzuim te minimaliseren en het welzijn te verhogen, te veel sturing op een percentage blijkt echter averechts te werken.

Cao SW opengebroken en extra reiskostenvergoeding

De cao SW had een looptijd tot 2025, maar is tussentijds opengebroken om verbeteringen in de arbeidsvoorwaarden voor SW-medewerkers door te voeren. Dit was belangrijk om hen te compenseren voor de toegenomen kosten van het levensonderhoud. SW-medewerkers hebben een bescheiden salarispositie en voelen

het daarom relatief snel als de kosten van het levensonderhoud stijgen. Wij bemerken dit bij onze medewerkers en hebben daarom in 2023 reeds een verbeterde reiskostenvergoeding uitgekeerd aan de SW-medewerkers. Binnen de opengebroken cao zijn de vergoedingen verbeterd, maar nog niet tot het niveau dat wij in 2023 hanteerden. Gezien de economische omstandigheden vinden we het belangrijk de regeling van 2023 voorlopig te handhaven. SW-medewerkers hebben dit nodig om financieel gezond te blijven.

2.2.2 Wat willen we bereiken?

Onze uitdaging voor dit onderdeel is zorgen voor een goede toegevoegde waarde van onze SW-medewerkers en het verhogen van hun duurzame inzetbaarheid. Dit doen we door goede begeleiding te bieden en ons in te spannen om het juiste werk tegen het juiste tarief te behouden en uit te breiden in onze regio. In 2015 hadden we 2.196 medewerkers. Eind 2023 waren dit er nog 1.234.

2.2.3 Wat gaan we doen?

Blijvende inzet op duurzame inzetbaarheid en werkplezier

Samenwerking met onze inleners staat centraal bij het vergroten van duurzame inzetbaarheid en werkplezier van onze SW-medewerkers. Het is tenslotte een gedeelde verantwoordelijkheid. Daarnaast zoeken we het samenspel met andere partners. Het doel van de samenwerking is dat we onze medewerkers makkelijker en sneller door kunnen verwijzen voor hulp op andere leefgebieden dan werk.

Zinvol werk tegen een juist tarief

In zijn algemeenheid richt onze inzet binnen de sociale werkvoorziening zich erop mensen aan het werk te hebben. Hierbij vinden we het belangrijk dat dit werk hen zingeving geeft. We streven ernaar dit te doen tegen de juiste tarieven. Deze tarieven moet zo veel als mogelijk de kosten voor WerkBedrijf (en dus de deelnemende gemeenten) dekken. In 2023 is dit voor het eerst gelukt. De bijdrage die gemeenten ontvangen van de Rijksoverheid was samen met de tarieven die we ophaalden uit de markt voldoende om de kosten te dekken.

MENSEN AAN HET WERK VIA DE SOCIALE WERKVOORZIENING

Realistische en ambitieuze omzet

- In 2024 richten we op een omzet van € 8.330.000.
- In 2025 richten we op een omzet van € 7.947.000.

NB. Het omzetdoel voor 2025 is lager dan dat van 2024. Dit komt omdat ieder jaar een deel van onze SW-medewerkers uitstroomt en we dus minder mensen hebben om de omzet mee te realiseren.

Ziekteverzuim verlagen

We zetten onverminderd in op vitaliteit, welzijn en duurzame inzetbaarheid van onze SW-medewerkers. Hierover rapporteren we periodiek aan de deelnemende gemeenten.

3 ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. Dat doen we ook voor WBRN en ODRN. Daarnaast verzorgen we voor gemeente Nijmegen een groot deel van het functioneel beheer. We doen dat op verzoek en in toenemende mate ook voor (primaire) procesapplicaties van de overige deelnemende gemeenten.

3.1 Wat willen we bereiken?

Het accent voor deze ontwerpbegroting blijft in algemene termen liggen op de doorontwikkeling van iRvN als ICT-dienstverlener voor een veilige, flexibele en moderne werkomgeving.

We zien dat iRvN in toenemende mate als kennisorganisatie met kennis van ICT én dienstverlening van meerwaarde is. Onze focus ligt op het doorontwikkelen van onze mensen en dienstverlening om de organisaties in de regio te blijven ondersteunen bij hun veranderende vraag. Naast het uitvoeren van onze core business heeft iRvN de opdracht om dat te doen met een focus op innovatie en met een actieve, projectmatige deelname aan gemeentelijke I&A-projecten. We doen dit in nauw overleg

met onze opdrachtgevers en betrokkenen in de regio.

Onze primaire doelstelling is en blijft het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en de beschikbaarheid van de gehele regionale ICT-infrastructuur. Ook als die in toenemende mate verplaatst is/wordt naar de cloud. De afhankelijkheid van de (verSaaSde) infrastructuur (servers, opslag, netwerk en werkplekken) en van het huidige en toekomstig applicatielandschap van de primaire processen stelt hoge eisen aan de kwaliteit van die infrastructuur en met name aan de cybersecurity en informatieveiligheid. Een andere belangrijke doelstelling van iRvN is actief projectmatig samenwerken met de aangesloten gemeenten en organisaties in hun digitale transformatieproces.

Deze beide doelstellingen zijn bepalend voor de keuzes die gemaakt worden. Het is onze taak om vanuit die doelstellingen te adviseren en voorstellen en aanbevelingen te doen over de inzet van technologie. Niet wij maar de gemeenten zijn daarom leidend door hun rol als opdrachtgever. We ondersteunen dat met gezamenlijke roadmaps om inzet af te stemmen en portfolio-management om inhoudelijke doelen te realiseren. De huidige situatie, waarin onder andere geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor

wereldwijde chiptekorten en prijsstijgingen, vraagt om een verdere optimalisatie van een 100%-mobiele werkplek voor iedereen die voldoet aan zware beveiligingseisen. Dit is een werkplek gebaseerd op Microsoft365, waarbij naast het verwerken en bewerken van informatie ook spraak- en beeldcommunicatie geïntegreerd is. Zo worden (digitaal) samenwerken op afstand, kennisdelen etc. optimaal gefaciliteerd en gestimuleerd.

We hebben oog voor innovaties in de technologie en doen daar ervaring en kennis in op. We volgen de landelijke ontwikkelingen en werken daaraan mee. Op basis daarvan doen we voorstellen en aanbevelingen aan gemeenten voor innovaties. Voorbeelden hiervan zijn het regionale beleid op mobiele devices, de inzet van de ESB als regionaal koppelmechanisme en implementatie van landelijke producten zoals aansluiting GT-Connect. Maar ook de verdere implementatie van Microsoft365 en aanvullende maatregelen met betrekking tot informatieveiligheid en privacy (waaronder de scheiding van de MS365-omgevingen) zijn voorbeelden daarvan.

We hechten waarde aan het gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemende gemeenten en organisaties. Zo werken we nauw samen om de opgestelde strategische en tactische

kaders, waarbinnen iRvN de ICT-infrastructuur moet ontwikkelen, te implementeren en de regionale governance daaromtrent verder in te richten. Deze ICT-kaders zijn afgeleid van de gemeentelijke (strategische) I&A-beleidsplannen. Daarmee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat gemeenten zelf volledig verantwoordelijk blijven voor (de ontwikkeling van) hun eigen informatievoorziening en inzet van innovatieve ICT-ontwikkelingen.

Daar is winst te behalen door gemeentelijke samenwerking. De deelnemende gemeenten geven vorm aan de samenwerking door nu op strategisch niveau een aantal onderwerpen te benoemen die gezamenlijk worden opgepakt. Regionale cloudstrategie, mobile device management en de impact van veranderende wet- en regelgeving zijn daar voorbeelden van. Dat vraagt van de gemeenten extra ondersteuning die nu tijdelijk is en die op korte termijn waarschijnlijk structureel zal worden.

3.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Organisatie

De opdracht die aan iRvN is meegegeven, namelijk om verder door te ontwikkelen als een professionele ICT-dienstverlener, vraagt een hoger volwassenheidsniveau. Het iRvN-product is een integraal totaal van devices, beveiligde infrastructuur, technisch en functioneel beheer en van dienstverlening. Dat maakt de onderlinge samenwerking, zowel binnen iRvN met de deelnemers, steeds belangrijker. iRvN werkt sinds 2023 met een middenmanagement-laag van teamleiders om de interne afstemming te optimaliseren binnen drie verantwoordelijkheidsgebieden: Dienstverlening, Beheer en Beveiliging, en Samenwerken en Innovatie.

In 2023 hebben we expliciet onze missie geformuleerd: “We zijn er om álle ambtenaren van de gemeentelijke organisaties in onze regio in staat te stellen om hún dienstverlening naar burgers in te richten en uit te voeren”. Samen bereik je meer dan ieder voor zich. Daar geloven wij in en dat hebben we vertaald in kernwaarden en strategische doelen voor 2024 en volgende jaren.

De kracht van iRvN zit daarbij in haar mensen. Hun kennis, kunde en betrokkenheid is wat ons

slagvaardig maakt en daar zullen we in blijven investeren. In 2023 zijn we gestart met het opstellen van een strategisch HR-beleid. Dat vormt in 2024 en verder de kapstok waaraan wij onze speerpunten iken. Om deze kracht te behouden en te blijven ontwikkelen daar waar nodig. Dit samen maakt dat onze focus de komende jaren ligt op onderstaande doelen:

- Een wendbare organisatie zijn, die kan veranderen wanneer dat nodig is;
- Een kennis-organisatie blijven, waar ook regiefuncties worden ingericht en die ondersteuning kan leveren bij projecten en I-vraagstukken;
- Een veilige infrastructuur leveren, snel in kunnen spelen op kwetsbaarheden en vooroplopen in het beveiligen van onze infrastructuur;
- Een financieel gezond model, zodat er ruimte is om te ‘innoveren’ en investeren;
- Uitgebreide dienstverlening, die dicht bij de eindgebruiker ligt (in denken en uitvoering) en die ook ingezet kan worden voor oplossingen en applicaties welke niet in beheer zijn bij iRvN;
- De samenwerking actief opzoeken op strategisch niveau, om tot gezamenlijke besluiten te komen, ook op het gebied van automatisering;
- Aandacht voor duurzaamheid en bijdragen aan een gezondere wereld.

Vanaf 2024 werken wij met teamplannen, waarin bovenstaand doelen zijn meegenomen en waarin de gevolgen voor capaciteit en kwaliteit (formatie, deskundigheid, opleiding) zijn benoemd. Het strategisch HR-beleid (generiek voor de MGR en specifiek voor iRvN) is leidend voor de operationalisering hiervan. Een online leerplatform maakt daar onderdeel van uit. Onder andere daardoor worden medewerkers volop in de gelegenheid gesteld om zich laagdrempelig verder te bekwamen en te anticiperen op de continu veranderende omgeving.

Onze ambitie is dat we in 2045 een circulaire en CO2-neutrale organisatie zijn. Dit willen we realiseren door aandacht te geven aan bewustzijn, houding en gedrag. En door te inventariseren waar we winst kunnen behalen, naast dat wat we nu al doen met de goederen en middelen.

Dienstverlening

Onze dienstverlening – of liever gezegd: de ervaren dienstverlening ‘op de werkplek’ – is een blijvende kritische succesfactor voor iRvN. De Servicedesk bepaalt voor een groot deel de waardering van de eindgebruikers. Om onze eindgebruikersdienstverlening verder te verbeteren blijven we inzetten op dienstverlening op locatie en op het bewaken van alle servicedesk-meldingen. In het bijzonder richten we ons op

klantgerichte communicatie en, in samenwerking met Beheer en Beveiliging, op gecoördineerde probleemoplossingen. In 2024 toetsen wij met een Klanttevredenheidsonderzoek de dienstverleningservaringen bij onze eindgebruikers en koppelen daar vanzelfsprekend (verbeter)acties aan.

Een professionele ICT-dienstverlener heeft een goedlopende organisatie. We gaan in 2024 verder in op de afstemming tussen het accountmanagementproces (de voorkant van de organisatie) en het changeproces (de beoordeling van wensen, eisen en innovaties).

We maken werk van portfolio-/programma-management om onze activiteiten en die van de deelnemende organisaties op elkaar af te stemmen. Dit richt zich met name op het MS365-platform. In breder verband spelen de roadmaps van iRvN en van de gemeenten daarbij een grote rol om de regionale capaciteitsvraag te kunnen managen en op het juiste moment inzet te kunnen garanderen.

MS365 is nu in de gehele regio hét samenwerkingsplatform. De implementatie daarvan zal in 2024 grote impact hebben voor de organisaties. MS365 is gelabeld als een strategisch regionaal agenda-onderwerp en iRvN levert in

2024 en 2025 een Product Manager MS365. Die zal als een spin in het web de implementatie technisch, inhoudelijk en ‘hands on’ faciliteren.

De set met Basisafspraken en de Diensten- en Productencatalogus zijn eind 2023 herijkt en vastgesteld. Dit vormt de basis voor de dienstverlening in 2024 en verder. De uitgebreide rapportagestructuur biedt zowel voor iRvN zelf als voor de organisaties waar we voor werken inzicht in onze dienstverlening. In de accountgesprekken en de kwartaalgesprekken spelen deze rapportages een steeds grotere rol bij het gezamenlijke monitoren van de voortgang.

Vanuit de afdeling Dienstverlening worden alle devices (laptops, smartphones, etc) uitgeleverd aan de eindgebruikers. iRvN blijft deelnemen aan landelijke aanbestedingen met betrekking tot ICT-infrastructuur onder het motto: “doe mee of leg uit”.

Beheer en Beveiliging

De redundante regionale ICT-infrastructuur, aangesloten op het landelijke GGI-netwerk, heeft zijn robuustheid inmiddels bewezen. Dagdagelijks worden alle systemen (hardware én software) up-to-date gehouden. In 2024 zullen assetmanagement (de registratie van alle netwerkcomponenten), pentest-management

(het bewust proberen in te breken in onze systemen/infrastructuur) en patchmanagement (het gecontroleerd en planmatig identificeren van kwetsbaarheden en het testen en uitrollen van patches) aan de orde komen. De dreiging van innovatieve, kwaadwillende technologie (met name ransomware/gijzelsoftware) blijft immers onverminderd groot. Monitoring in samenwerking met derden (24-uursmonitoring door middel van een zogenaamde Managed Detection and Response oplossing) en incidentbewaking en -afhandeling vereisen speciale aandacht. Deze taken zijn inmiddels het dagelijks beheer ruim ontstegen en toegewezen aan een specifiek team binnen Beheer en Beveiliging. Binnen dit Computer Security Incident Response Team (CSIRT) wordt de noodzakelijke kennis up-to-date gehouden. CSIRT speelt een grote rol in het meerjarige Programma Beveiliging.

Binnen hetzelfde programma focussen we ook op de eigen omgevingen. Bescherming tegen binnendringing door kwaadwillenden is van cruciaal belang. Mochten zij ondanks onze inspanningen toch weten binnen te dringen, dan moeten ook daar meer en meer geavanceerde maatregelen tegen worden getroffen om de schade te beperken. In 2024 zullen we de omgeving voor de kantoorautomatisering (MS365) waar nu alle organisaties in werken, opsplitsen in

separate omgevingen per deelnemer. Dit doen we niet alleen om te voorkomen dat data gelekt wordt tussen organisaties, maar ook om te voorkomen dat ongeautoriseerde toegang mogelijk is over technische organisatiegrenzen heen. Ook de datacenters die iRvN gebruikt zullen om die reden 'gesegmenteerd' worden en we zullen authenticatie nog scherper aanzetten.

De toegang tot onze infrastructuur en applicatie krijgt in 2024 grote aandacht. In 2023 hebben we de impact van ransomware centraal gesteld. Nu gaat dat gebeuren voor authenticatie. Ook zal er (regionale) aandacht zijn voor Mobiele Device Management: welke rechten heeft een gebruiker op een laptop, tablet of smartphone? We werken samen met de deelnemende organisaties de kaders uit die bestuurlijk kunnen worden vastgesteld en die vervolgens door ons geïmplementeerd kunnen worden.

Ook voor Beheer en Beveiliging heeft MS365 grote invloed op de werkzaamheden. Office365 zal uitgerold worden binnen de Citrix-omgeving en het Azure-platform (de cloud van Microsoft) krijgt een steeds grotere rol als infrastructuur. In 2023 heeft de aanbesteding GTConnect2 (telefonie) plaatsgevonden. Die zal in 2024 en verdere jaren geïmplementeerd en leiden tot een telefonieplatform waarbij eventueel MTeams

gebruikt kan worden voor telefoneren. Verder zal in 2024 de aanbesteding en gunning plaatsvinden voor de partij waarbij wij de werkplekvoorzieningen (laptops en telefoons) en netwerkonderdelen af gaan nemen. In 2025 en verdere jaren volgt de realisatie hiervan.

Samenwerken en Innovatie

Deze afdeling richt zich op het faciliteren en stimuleren van de samenwerking met gemeenten op het gebied van hun informatie ontwikkelings- en innovatieprojecten en waar gewenst het business-georiënteerd beheer van het applicatielandschap. Dit vraagt een grotere kennis van de gemeentelijke processen. Met name de innovatieprojecten en-plannen worden vanuit Samenwerken en Innovatie vertaald naar aanpassingen die daarvoor noodzakelijk en wenselijk zijn binnen iRvN (in de ruimste zin van het woord). Ook vullen we in 2024 de rol van informatiemanager en CISO in voor een aantal gemeenten om ook op die terreinen enerzijds gemeenten te kunnen ondersteunen met raad en daad en anderzijds om dat zo te doen dat regionale meerwaarde bereikt wordt.

Het functioneel beheer van de applicatiesoftware is primaire gericht op de ondersteuning van de gemeentelijk werkprocessen (business-oriëntatie). Ook bij verSaaSde applicaties (Software-as-

a-Service) blijft een deel hiervan bestaan. De veranderingen die verSaaSing betekenen voor het functioneel beheer en de wijze waarop dat georganiseerd wordt, alsook de betekenis ervan voor de medewerkers van iRvN, komt expliciet aan de orde in de doorontwikkeling van het functioneel beheer en het beheer van koppelingen en integraties in 2024 en verder. Een specifiek aspect daarbij is leveranciersmanagement. Met name op dit punt zal de opgebouwde kennis en ervaring van iRvN van meerwaarde kunnen zijn bij alle gemeentelijk I&A-projecten waar verSaaSing plaatsvindt.

De afdeling bestaat verder uit een aantal medewerkers met competenties op het gebied van informatiemanagement en account- en projectmanagement en een team met functioneel beheerders.

Er is een groeiend besef dat onze manier van werken procesmatiger moet worden. Dit zal ervoor zorgen dat wij als iRvN een consistente en voorspelbare kwaliteit kunnen leveren en dat kunnen toetsen en verantwoorden. Daarom wil iRvN binnen drie jaar een kwaliteitsverklaring kunnen overleggen in de vorm van een certificering (Third Party Memorandum of TPM) over de BIO-maatregelen. We maken dit concreet door in 2024 een TPM-verklaring te kunnen overleggen voor een

viertal processen: het incidentenaafhandelingsproces voor beveiligingsissues, het proces voor de accountaanpassingen bij in-, door- en uitstroom, het changeproces en het proces voor backup- en restore. Voor de overige processen zullen we in 2024 een begin maken met doorloop in 2025.

Middels procesmanagement moeten deze processen worden geborgd. In 2024 zal structureel formatie ingevuld worden voor die borging. Ook communicatie, kwaliteit en beheer van service level worden daarin meegenomen. Deze zaken structureel goed inbedden hoort bij een professionele dienstverlener.

De interne manier van werken, onderlinge afstemming en voorkomen dat we eilandgericht werken zijn thema's die centraal staan, wanneer iRvN in 2024 aan de slag gaat met projectmatig werken. Dit is nodig om professioneel ons werk te doen en aansluiting te vinden bij de projecten van gemeenten.

iRvN investeringen onderdeel Automatisering

Het totale investeringsvolume voor 2024 bedraagt € 2,5 miljoen en de verdeling is als volgt:

- € 920.000 vervanging fysieke werkplek;
- € 825.000 mobiele telefonie;

- € 380.000 netwerk;
- € 310.000 vervanging virtuele werkplek;
- € 65.000 centrale computercapaciteit.

Het aanschaffen van nieuwe devices in de vorm van mobiele telefoons en laptops blijft van belang. We zien nog steeds een stijgende lijn in het aantal gebruikers en dus ook een stijging in de benodigde hardware. Elke medewerker moet uitgerust worden met een eigen laptop en telefoon (multifactor-authenticatie). Daarnaast moet deze apparatuur ook vervangen worden. In 2024 denken wij € 920.000 nodig te hebben voor het vervangen/aanschaffen van laptops en € 825.000 voor de vervanging van mobiele telefoons.

Naast de investeringen in devices verwachten wij € 380.000 nodig te hebben voor het vervangen van netwerkapparatuur (wifi, routers etc.) op diverse locaties. Ook verwachten wij € 310.000 nodig te hebben voor de servers in verband met de Citrix omgeving. Het vervangen van fysieke componenten, die nodig zijn om de serverruimten te laten draaien, ramen wij tot slot op € 65.000.

Deel 2 Wat gaat het kosten?

In dit deel gaan we in op de baten en de lasten voor de verschillende onderdelen. In hoofdstuk 4 gaan we in op de baten en lasten voor de MGR. In hoofdstuk 5 lichten we de baten en lasten voor WerkBedrijf toe. We sluiten af met hoofdstuk 6, waarin we nader ingaan op de baten en lasten voor iRvN.

4 Baten en lasten MGR

In dit hoofdstuk gaan we in op de baten en lasten van de MGR als geheel en van het onderdeel Bestuursondersteuning.

4.1 MGR totaal

De totale baten nemen af van € 106,8 miljoen in 2024 naar € 99,7 miljoen in 2028. De afname komt vooral door de afbouw van de sociale werkvoorziening en het vervallen van een aantal tijdelijke middelen dan wel projecten (zie tabel 2). Voor 2024 hebben we de budgetten aangepast naar de meest actuele situatie. De baten zijn niet meer geïndexeerd behoudens Op Weg Naar Werk met de meest actuele ROB indexatie. De lasten zijn daar aangepast waar dat inhoudelijk noodzakelijk was of omdat de indexering ons daartoe dwong. Zoals bijvoorbeeld bij de personele lasten van de SW en ons ambtelijk personeel. Voor 2025 hebben we de budgetten verhoogd conform de BRN-norm. Daarnaast hebben aanpassingen plaatsgevonden om inhoudelijke gronden.

In de tabellen staan twee kolommen die betrekking hebben op het jaar 2024. De kolom 'B2024p' heeft betrekking op de in juli 2023 vastgestelde begroting en kolom 'B2024w' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2024.

Baten Bedragen in € 1.000	MGR totaal						
	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Arbeidsparticipatie	22.172	25.175	26.292	26.533	27.828	26.884	28.257
WSW en beschut werk	48.812	49.865	50.370	49.457	46.119	42.680	39.804
Inkomensregelingen	5.769	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
Overhead	21.484	21.870	22.306	23.440	23.550	23.661	23.773
Totaal Baten	98.236	103.017	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659

Lasten	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Arbeidsparticipatie	16.362	20.235	19.945	20.527	21.958	21.254	22.581
WSW en bechut werk	46.019	46.582	46.987	45.613	42.274	38.835	35.959
Inkomensregelingen	5.769	5.162	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
Overhead	19.844	20.682	21.093	22.168	22.288	22.408	22.528
Totaal programma	87.994	92.662	95.851	96.134	94.345	90.323	88.894
Overhead MGR	10.241	10.355	10.942	11.122	10.978	10.728	10.765
Totaal lasten	98.236	103.017	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659

Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Tabel 1 Totale baten en lasten MGR 2023 t/m 2028

We zien dat de gewijzigde begroting 2024 zo’n € 3,8 miljoen hoger is dan de in juli 2023 vastgestelde begroting 2023. Dat komt o.a. door gestegen personeelskosten (zowel van SW-medewerkers als ambtelijke medewerkers). We indexeren de personele lasten met de laatst bekende cao-afspraken voor zowel ambtelijk als SW. Door de aanpassingen van het minimumloon in 2023 zijn tevens de loonkostensubsidies naar boven toe bijgesteld. In hoofdstukken 5 en 6 gaan we dieper op deze zaken in.

4.2 Bestuursondersteuning

De baten en lasten 2024 zijn niet gewijzigd ten opzichte van de primaire begroting. De baten en lasten 2025 zijn geïndexeerd met de BRN norm. Daarnaast is de functie kwaliteitsmanager onder de module Bestuursondersteuning geplaatst. Het budget is voor 3 jaar gereserveerd met een mogelijke uitloop naar 2026.

Onderdeel Bedragen in € 1.000	MGR totaal						
	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
iRvN onderdeel Automatisering	481	4.664	4.724	5.033	5.033	5.033	5.033
iRvN onderdeel Applicatiebeheer	17.017	17.936	18.461	19.365	19.485	19.604	19.725
Bestuursondersteuning	4.587	341	591	613	463	363	363
WerkBedrijf SW	46.815	47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702
WerkBedrijf Vastgoed	1.936	1.487	1.487	1.582	1.582	1.582	1.582
WerkBedrijf Werk	30.558	34.245	37.690	37.915	39.446	38.502	39.875
Eindtotaal	101.394	106.145	110.645	110.875	109.034	104.666	103.280
consolidatie	-3.158	-3.129	-3.852	-3.619	-3.711	-3.615	-3.621
Totaal	98.236	103.016	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659

Tabel 2 Begrotingstotalen per onderdeel van de MGR 2023 t/m 2028

Baten Bedragen in € 1.000		Bestuursondersteuning						
		R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	227	239	239	254	254	254	254
	Overige bijdragen	253	103	353	359	209	109	109
Totaal Baten		481	341	591	613	463	363	363

Lasten Bedragen in € 1.000		Bestuursondersteuning						
		R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Overhead	Operationele lasten	73	80	80	85	85	85	85
	Personele lasten	408	261	511	528	378	278	278
Totaal Lasten		481	341	591	613	463	363	363
Saldo baten en lasten		0	0	0	0	0	0	0

Tabel 3 Totale baten en lasten MGR Bestuursondersteuning 2023 t/m 2028

5 Baten en lasten WerkBedrijf

Bij WerkBedrijf maken we onderscheid in drie onderdelen: Werk (in tabellen de taakvelden Arbeidsparticipatie, WSW en beschut werk en Inkomensregelingen), SW (taakveld WSW en beschut werk) en Vastgoed (taakveld Overhead). Per onderdeel lichten we de ontwikkeling van baten en lasten in 2024 en 2025 toe. We beginnen met een overzicht van de totale baten en lasten voor WerkBedrijf.

5.1 Totalen

Ontwikkeling begrotingstotalen

Het begrotingstotaal neemt af van € 86,9 miljoen in 2024 naar € 78,2 miljoen in 2028. Dit komt vooral door de afname van het aantal medewerkers in de sociale werkvoorziening en een afname van tijdelijke budgetten.

In de tabellen staan twee kolommen die betrekking hebben op het jaar 2024. De kolom ‘B2024P’ heeft betrekking op de in juli 2023 vastgestelde begroting en kolom ‘B2024N’ heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2024.

Baten Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf totaal						
	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Arbeidsparticipatie	22.172	25.165	26.292	26.533	27.828	26.884	28.257
WSW en bechut werk	50.160	51.325	51.830	50.466	47.124	43.680	40.801
Inkomensregelingen	5.769	6.106	8.140	8.219	8.455	8.455	8.455
Overhead	1.208	608	608	646	646	646	646
Totaal Baten	79.310	83.204	86.869	85.864	84.053	79.665	78.159

Lasten Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf totaal						
	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Arbeidsparticipatie	16.937	20.783	21.068	21.253	22.769	21.965	23.338
WSW en bechut werk	46.863	47.483	47.888	46.563	43.220	39.777	36.898
Inkomensregelingen	5.769	5.162	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
Overhead	845	638	638	678	678	678	678
Totaal programma	70.414	74.066	77.419	76.319	74.493	70.246	68.739
Overhead MGR	8.895	9.138	9.450	9.545	9.560	9.420	9.420
Totaal lasten	79.310	83.204	86.869	85.864	84.053	79.665	78.159

Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Tabel 4 Totale baten en lasten WerkBedrijf 2023 t/m 2028

Arbeidsparticipatie

Participatiebudget. Het participatiebudget 2024 is niet meer gewijzigd. Vanaf 2025 zijn de budgetten voor het participatiebudget bepaald op basis van de binnen de regio afgesproken nieuwe verdeelsystematiek. Daarnaast hebben we vanaf 2025 rekening gehouden met de regionale korting van € 1,2 miljoen die waarschijnlijk effectief ingaat per 2027 en de aangekondigde korting vanaf 2025 op de bijdrage nieuw beschut.

Indexeringen. Bij de onderdelen Werk en SW zijn de lasten met de BRN-norm geïndexeerd. Een uitzondering hierop zijn de personele lasten van de SW-medewerkers en de salarissen van de ambtelijk medewerkers. Deze salarissen indexeren we conform de verwachte wijzigingen in de betreffende cao’s.

Personele lasten

Door de richtlijnen van de BBV zijn de personele lasten in tabel 4 niet zichtbaar. De personele lasten maken onderdeel uit van de programmalasten en de Overhead MGR. In tabel 5 geven we een overzicht van de ambtelijke salarislasten inclusief inhuur voor de komende jaren. De overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten

WBRN Bedragen in € 1.000	Personele lasten						
	R2023	2024P	2024W	2025W	2026W	2027W	2028W
Arbeidsparticipatie	11.303	11.053	12.636	10.928	10.983	10.596	10.596
WSW en beschut werk	4.219	3.980	4.218	4.062	3.912	3.767	3.629
Overhead	4.419	4.842	5.153	5.052	5.067	4.927	4.927
Totaal lasten	19.941	19.875	22.007	20.042	19.962	19.290	19.152

Tabel 5 Overzicht van de personele lasten van WerkBedrijf 2023 t/m 2028
De overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten

2024. De totale salarislasten nemen in 2024 toe met € 2,1 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2024. De toename wordt met name veroorzaakt door:

Algemeen

We indexeren de lonen conform de nieuwe cao met 4,75% per 1 januari 2024 en 1,25% per 1 oktober 2024. Dit houdt in dat de loonkosten met circa € 1,1 miljoen gaan toenemen.

Arbeidsparticipatie

De personele lasten van de arbeidsparticipatie nemen met € 1,6 miljoen toe. Dit wordt, naast de verwerking van de cao-afspraken ad € 645.000,

veroorzaakt door een toevoeging van € 650.000 aan de loonkosten om invulling te kunnen geven aan de participatiecoaches. Daarnaast ramen we de loonkosten voor de uitvoering van detachingsbanen met € 190.000 af, omdat de verwachte groei trager verloopt dan verwacht. Ook de SUWI middelen ad € 135.000 en het Programma Kwaliteit ad € 150.000 ramen we af, omdat deze projecten in de uitvoering vertraagd zijn. Beide projecten zullen daarmee een langere doorlooptijd kennen. Ten slotte hebben we extra middelen ontvangen voor de uitvoering van het RMT ad € 175.000. Voor Werken aan de Match is in 2024 de laatste € 300.000 beschikbaar. Dit project zal in 2024 afgerond worden. Ten slotte

voegen we € 320.000 toe in verband met het project Collectief sociale ondernemingen.

WSW en beschut werk

De personele lasten van WSW en beschut werk nemen met € 240.000 toe. Dit betreft de nieuwe cao-afspraken voor 2024.

Overhead

De personele lasten voor de overhead nemen met € 310.000 toe. Dit betreft voor € 270.000 de nieuwe cao-afspraken voor 2024. Daarnaast is voor € 140.000 toegevoegd aan de overhead voor projectleiding ICT in verband met het grote aantal ICT vraagstukken.

2025. De totale salarislasten nemen in 2025 af met € 2,0 miljoen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. De afname wordt met name veroorzaakt door:

Arbeidsparticipatie

De personele lasten van de arbeidsparticipatie nemen met € 1,7 miljoen af. Dit wordt met name veroorzaakt doordat in 2024 het project Doe je mee afgerond wordt. Hiermee komt een bedrag van € 1,0 miljoen aan personele lasten te vervallen. We verwachten de uitvoering van het project Collectief sociale ondernemingen in 2024 af te ronden. Daarmee vervalt in 2024 € 320.000 aan personele lasten. Voor Werken aan de Match was in 2025 nog een bedrag van € 200.000 begroot. Omdat we het project in 2024 gaan afronden, komt deze raming te vervallen. Voor het RMT was € 175.000 begroot in 2025. Deze bijdrage komt per 1 januari 2025 te vervallen.

WSW en beschut werk

De personele lasten van WSW en beschut werk nemen in 2025 met € 155.000 af. Dit wordt veroorzaakt door de verdere afbouw van de SW.

Overhead

De personele lasten van de overhead nemen met € 100.000 af. De afname van € 100.000 wordt veroorzaakt door de verdere afbouw van de SW.

Daardoor komt er naast primaire functies tevens overhead te vervallen.

5.2 Onderdeel Werk

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel Werk. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2023-2028 en de overhead, lichten we in 5.2.1 de baten en in 5.2.2 de lasten toe. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2024 en begroting 2025 toe.

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Werk						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	B2028
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	5.769	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	315	393	629	629	629
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	2.618	2.974	3.259	3.164	3.164	3.164	3.164
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen	18.720	21.301	19.162	22.140	22.854	24.101	25.289
	Gemeentelijke bijdragen Nieuw beschut	0	0	2.270	2.457	2.645	2.833	3.018
	Gemeentelijke bijdragen korting	0	0	0	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
	Gemeentelijke bijdragen korting	0	0	0	1.200	1.200	0	0
	Omzet	5	1.092	364	455	728	728	728
	Overige bedrijfsopbrengsten	34	70	23	29	47	47	47
	Overige bijdragen	3.413	2.702	4.472	1.452	1.555	375	375
Totaal Baten		30.558	34.245	37.690	37.915	39.446	38.502	39.875

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Werk						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	B2028
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	5.769	5.162	7.511	7.432	7.196	7.196	7.196
	Loonkostensubsidies tbv WerkBedrijf	0	0	315	393	629	629	629
WSW en beschut werk	Op weg naar Werk	2.618	2.974	3.259	3.164	3.164	3.164	3.164
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	6.510	6.638	7.031	7.423	7.968	8.016	9.204
	Inzet nieuw beschut	0	0	587	687	930	967	1.008
	Restant nieuw beschut	0	0	0	1.770	1.715	1.866	2.010
	Oude verplichtingen	1.463	1.447	1.447	1.397	1.256	1.256	1.256
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	7.129	7.594	7.887	7.909	7.967	7.966	7.966
	Directe kosten Detacheringsbanen	15	2.652	884	1.105	1.768	1.768	1.768
	Inzet tijdelijke middelen	1.820	2.115	3.064	625	660	125	125
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	337	168	337	505	0	0
Totaal programmalasten		25.324	28.919	32.152	32.242	33.758	32.954	34.327
Overhead	Overhead MGR	5.234	5.326	5.538	5.673	5.688	5.548	5.548
Totaal lasten		30.558	34.245	37.690	37.915	39.446	38.502	39.875

Saldo baten en lasten		0	0	0	0	0	0	0
------------------------------	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Tabel 6 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Werk 2023 t/m 2028

5.2.1 Baten onderdeel Werk

Toelichting 2024 ten opzichte van de primaire begroting 2024

Inkomensregelingen

Loonkostensubsidie (LKS) 1,7 miljoen (hogere baten)

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor loonkostensubsidies (eerste regel in tabel 7). We begroten hier in 2024 € 7,8 miljoen voor. Daarbij sluiten we zo goed als mogelijk aan bij de

rijksbijdrage. Voor de gemeente Heumen geldt een uitzondering. Omdat bij deze gemeenten de uitgaven aan loonkostensubsidies hoger waren dan het beschikbare budget, vragen we bij de gemeente Heumen € 75.000 meer. Omdat het rijk altijd de werkelijke kosten vergoed zal het rijk het definitief budget 2024 nog hoger bijstellen. De middelen worden ingezet ten behoeve van het verstrekken van loonkostensubsidies aan werkgevers en ten behoeve van de uitvoering van de detacheringsbanen.

Overige bedrijfsopbrengsten 315.000 (hogere baten)

We ramen € 315.000 aan opbrengsten uit de inzet van onze detacheringsbanen. Deze medewerkers zijn in dienst bij WerkBedrijf. Voor de inzet vragen we een detacheringsvergoeding.

WSW en beschut werk

Gemeentelijke bijdragen 285.000 (hogere baten)

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor Op Weg Naar Werk (derde regel in tabel 7). We begroten in 2024 € 3,3 miljoen. Het budget is

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Werk						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	B2028
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	5.769	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	315	393	629	629	629
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	2.618	2.974	3.259	3.164	3.164	3.164	3.164
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen	18.720	21.301	19.162	22.140	22.854	24.101	25.289
	Gemeentelijke bijdragen Nieuw beschut	0	0	2.270	2.457	2.645	2.833	3.018
	Gemeentelijke bijdragen korting	0	0	0	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
	Gemeentelijke bijdragen korting	0	0	0	1.200	1.200	0	0
	Omzet	5	1.092	364	455	728	728	728
	Overige bedrijfsopbrengsten	34	70	23	29	47	47	47
	Overige bijdragen	3.413	2.702	4.472	1.452	1.555	375	375
Totaal Baten		30.558	34.245	37.690	37.915	39.446	38.502	39.875

Tabel 7 Baten WerkBedrijf onderdeel Werk 2023 t/m 2028

ten opzichte van de primaire begroting met € 285.000 toegenomen. Dit komt door indexering van personele lasten en de indexering conform de regionale indexering voor de WMO. Daarnaast hebben wij vanuit de jaarrekening van 2022 budget overgeheveld voor gemeente Berg en Dal en gemeente Nijmegen voor de pilot Sijpelt. Een deel van dit budget is toegevoegd aan de begroting van 2024, omdat de pilot ook nog in 2024 doorloopt. Voor 2024 hebben we de verdeling van de middelen Op Weg Naar Werk tussen de gemeenten aangepast naar aanleiding van de verschuiving van uitgaven in 2023. Dit houdt in dat de gemeenten Beuningen en Heumen een hogere bijdrage gaan betalen. Bij met name de gemeenten Nijmegen en Mook en Middelaar gaat de bijdrage iets naar beneden.

Arbeidsparticipatie

Gemeentelijke bijdragen (nieuw beschut) 132.000 (hogere baten)

Vanaf 2024 laten we de middelen nieuw beschut op een afzonderlijke regel zien. Voor 2024 bedragen de middelen nieuw beschut € 2,3 miljoen. Het budget neemt in totaal met € 132.000 toe. Dit betreft de indexering conform de septembercircularisatie 2023.

Omzet detachingsbanen 728.000 (lagere baten)

De verwachte groei van het aantal detachingsbanen gaat minder snel dan bij de primaire begroting 2024 werd ingeschat. We ramen daarom de omzet uit inleenvergoedingen af met € 728.000.

Overige bedrijfsopbrengsten 47.000 (lagere baten)

Dit betreft een fiscaal voordeel op de begroting van detachingsbanen.

Overige bijdragen 1,8 miljoen (hogere baten)

De overige bijdragen bestaan uit RMT middelen, budget projectleiding, SUWI, Werken aan de Match, renteopbrengsten, IPS, tijdelijke middelen uit budgetoverheveling 2021, detachingsopbrengsten ambtelijke medewerkers, Doe je mee, Perspectief op Werk, Collectief sociale ondernemingen en rentebaten. De toename van de baten met € 1,8 miljoen wordt veroorzaakt doordat we de middelen RMT ter grootte van € 250.000 toegevoegd hebben aan de begroting. Daarnaast ontvangen we sinds 2023 weer rente. Bij het opstellen van de primaire begroting 2024 hebben we hier nog geen rekening mee gehouden. Voor 2024 ramen we de rentebaten op € 550.000. De tijdelijke middelen budgetoverheveling verlagen we met € 160.000,

omdat we verwachten minder middelen uit de risicoreserve nodig te hebben voor het afdekken van het tarief risico op de inleenvergoedingen detachingsbanen. Voor IT projectleiding is € 140.000 aan tijdelijke middelen toegevoegd aan de begroting. De middelen SUWI ramen we met € 280.000 af, omdat dit project later van start is gegaan. Voor Werken aan de Match voegen we de laatste € 300.000 toe aan de begroting 2024. We voegen € 270.000 aan IPS-middelen toe aan de begroting 2024. Ten slotte voegen we € 750.000 toe aan de begroting in verband met het project Collectief sociale ondernemingen.

Bij de lasten geven we een nadere omschrijving op welke wijze we de overige bijdragen gaan inzetten.

Toelichting op wijzigingen van 2025 t.o.v. de bijgestelde begroting van 2024

Hier lichten we de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 toe. Daar waar geen afwijkingen zijn ten opzichte van 2024, lichten we de cijfers ook niet verder toe.

Inkomensregelingen

Overige bedrijfsopbrengsten 79.000 (hogere baten)

We ramen € 79.000 aan hogere opbrengsten uit de inzet van onze detachingsbanen. Deze

medewerkers zijn in dienst bij WerkBedrijf. Voor de inzet vragen we een detacheringsvergoeding. De hogere bijdrage betreft de indexering.

WSW en beschut werk

Gemeentelijke bijdragen 95.000 (lagere baten)

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor Op Weg Naar Werk (derde regel in tabel 7). Wij indexeren het budget Op Weg Naar Werk in 2025 niet, omdat we deze middelen tegelijk indexeren met de regionale indexering voor WMO – Jeugd. Het budget loopt met € 95.000 terug, omdat in 2024 voor het laatst de extra middelen van Nijmegen en Berg en Dal zijn ontvangen voor de uitvoering van de pilot Simpel Switchen. In 2024 gaan we Op Weg Naar Werk opnieuw aanbesteden. In deze aanbesteding wordt tevens de reeds lopende tariefdiscussie meegenomen. Op dit moment zit er een niet te verklaren verschil tussen het tarief Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding) en ontwikkelingsgerichte dagbesteding. Welke effecten dit gaat hebben voor de begroting 2025 is nu nog onbekend.

Arbeidsparticipatie

Gemeentelijke bijdragen 3,0 miljoen (hogere baten)

De gemeentelijke bijdragen worden vanaf 2025 berekend op basis van het Berenschot model. Een vergelijking met de oude systematiek is niet mogelijk, daarom vergelijken we deze met de toename ten opzichte van de septembercirculaire 2022. Op basis van dit model nemen de gemeentelijke bijdragen toe met € 1,7 miljoen. De toename wordt met name veroorzaakt, doordat de Berenschot tarieven 2025 geïndexeerd zijn met de BRN-norm 2025, omdat Berenschot in haar model de tarieven niet meerjarig indexeert. De indexering leidt tot een toename van het budget met € 1,3 miljoen. In 2025 gaan we over op de dan geldende Berenschot tarieven. Omdat de nieuwe systematiek een grotere dynamiek kent, stellen we voor om eventuele overschotten tot een bedrag van circa 10% van het participatiebudget toe te voegen aan een risicoreserve om onverwachte tegenvallers voor de regio mee te kunnen opvangen. Tevens stellen we voor deze systematiek in 2028 te evalueren.

Gemeentelijke bijdragen nieuw beschut 187.000 (hogere baten)

De middelen nieuw beschut bedragen voor 2025 € 2,45 miljoen. Dit is een toename van € 187.000

ten opzichte van 2024. De toename betreft de indexering uit de septembercirculaire 2023. Het Rijk is voornemens het budget nieuw beschut vanaf 2025 te gaan bepalen op de daadwerkelijke inzet. Dit houdt in dat vanaf 2025 onze regio fors minder middelen gaat ontvangen, dan wel zullen er daadwerkelijke uitgaven tegenover staan. Naar alle waarschijnlijkheid komt hier met de meicirculaire 2024 meer duidelijkheid over.

Gemeentelijke bijdragen korting 1,2 miljoen (minder baten)

Het voornemen ligt voor, dat bij de invoering van het nieuwe bekostigingsmodel in 2025 tevens een korting van € 1,2 miljoen wordt doorgevoerd op deze baten. Deze korting gaat in per 2025. Echter omdat de middelen nieuw beschut in 2025 eveneens verlaagd gaan worden, wordt de korting effectief doorgevoerd in 2027. We hebben de tijd nodig om beide kortingen op een verantwoorde wijze te verwerken in de meerjarenbegroting. Hierbij proberen we de dienstverlening zoveel mogelijk te ontzien.

Omzet detachingsbanen 91.000 (hogere baten)

De toename van de omzet detachingsbanen met € 91.000 betreft de indexering van de tarieven en een beperkte groei van het aantal banen.

Overige bedrijfsopbrengsten 6.000 (hogere baten)

Gezien het bedrag lichten we deze niet verder toe.

Overige bijdragen 3,0 miljoen (lagere baten)

De overige bijdragen bestaan uit RMT middelen, budget projectleiding, SUWI, Werken aan de Match, renteopbrengsten, IPS, tijdelijke middelen uit budgetoverheveling 2021, detachingsopbrengsten ambtelijke medewerkers, Doe je mee, Perspectief op Werk, Collectief sociale ondernemingen en rentebaten.

De afname van de baten met € 3,0 miljoen wordt veroorzaakt, doordat we voor 2025 geen rentebaten ramen. De verwachting is dat de rente in de loop van 2024 gaat dalen. Daarnaast zullen de beschikbare middelen gaan afnemen. Uit voorzichtigheid ramen we voor 2025 geen rentebaten, waardoor de overige bijdragen met € 550.000 afnemen. Eind 2024 verwachten we het project Perspectief op Werk afgerond te hebben, waardoor in 2025 € 450.000 aan middelen komt te vervallen. In 2024 hebben we het project Collectief sociale ondernemingen ad € 750.000 uitgevoerd. In 2025 zijn hiervoor geen middelen meer beschikbaar.

Het project Doe je mee verwachten we eind 2024 afgerond te hebben, waardoor in 2025

een bedrag van € 1,1 miljoen aan baten komt te vervallen. Ten slotte ronden we in 2024 het project RMT af. Hierdoor valt € 204.000 aan baten weg. In 2024 ronden we het project Werken aan de Match af. Hierdoor nemen deze middelen in 2025 met € 200.000 verder af ten opzichte van 2024. De tijdelijke middelen budgetoverheveling verhogen we met € 170.000. We verwachten deze middelen uit de risicoreserve nodig te hebben voor het afdekken van het tarief risico op de inleenvergoedingen detachingsbanen.

De middelen SUWI ramen we in 2025 € 100.000 hoger, omdat we meer uitgaven verwachten. We verwachten € 100.000 aan extra baten voor de uitvoering van de detachingsbanen. We ramen € 70.000 aan inkomsten voor de uitvoering van de MAP. Ten slotte ramen we de IPS-middelen met € 50.000 af, omdat de regeling in 2024 is beëindigd, waardoor nieuwe instroom niet meer mogelijk is. De trajecten lopen nog maximaal 3 jaar door.

Bij de lasten geven we een nadere omschrijving op welke wijze we de overige bijdragen gaan inzetten.

5.2.2 Lasten onderdeel Werk

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2024 ten opzichte van de primaire begroting 2024

We lichten hieronder de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Inkomensregeling

Loonkostensubsidies 2,7 miljoen (hogere lasten)

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor loonkostensubsidies (eerste regel in tabel 7). We begroten hier in 2024 € 7,8 miljoen voor. We verwachten hoger lasten. Dit komt enerzijds doordat de minimumlonen de afgelopen jaren fors toegenomen zijn. Dit heeft ook in 2024 nog zijn doorwerking. Anderzijds verwachten we een groei van het aantal loonkostensubsidies. Wel zien we daarin een afvlakking ontstaan.

Daarnaast zijn er de loonkostensubsidies die wij inzetten voor kandidaten die een detachingsbaan aangeboden krijgen. Deze zijn in de primaire begroting onder het taakveld Arbeidsparticipatie verantwoord. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt dit (conform de BBV) gecorrigeerd naar het taakveld Inkomensregelingen.

WSW en beschut werk

Zie toelichting baten.

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Werk						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	B2028
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	5.769	5.162	7.511	7.432	7.196	7.196	7.196
	Loonkostensubsidies tbv WerkBedrijf	0	0	315	393	629	629	629
WSW en beschut werk	Op weg naar Werk	2.618	2.974	3.259	3.164	3.164	3.164	3.164
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	6.510	6.638	7.031	7.423	7.968	8.016	9.204
	Inzet nieuw beschut	0	0	587	687	930	967	1.008
	Restant nieuw beschut	0	0	0	1.770	1.715	1.866	2.010
	Oude verplichtingen	1.463	1.447	1.447	1.397	1.256	1.256	1.256
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	7.129	7.594	7.887	7.909	7.967	7.966	7.966
	Directe kosten Detacheringsbanen	15	2.652	884	1.105	1.768	1.768	1.768
	Inzet tijdelijke middelen	1.820	2.115	3.064	625	660	125	125
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	337	168	337	505	0	0
Totaal programmalasten		25.324	28.919	32.152	32.242	33.758	32.954	34.327
Overhead	Overhead MGR	5.234	5.326	5.538	5.673	5.688	5.548	5.548
Totaal lasten		30.558	34.245	37.690	37.915	39.446	38.502	39.875

Tabel 8 Lasten WerkBedrijf onderdeel Werk 2023 t/m 2028

Arbeidsparticipatie

Instrumenten 393.000 (hogere lasten)

De instrumentmiddelen nemen in 2024 ten opzichte van 2024 primair toe met € 393.000. In 2024 hebben we € 7,0 miljoen aan instrumentgelden beschikbaar. Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:

- € 2,3 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 25% van het (klassieke) Participatiebudget. Dit om de regionale doelen te halen en de uitgangspunten van de regionale nota Klaar voor nieuwe kansen! te verwerken. Deze 25% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget ten behoeve van onder andere de participatiecoaches.
- € 3,7 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonussen, kinderopvang, reiskostenvergoedingen, zorgjongeren, jobcoaching, loonwaardemetingen, projecten, et cetera. Zorgjongeren maakt geen onderdeel meer uit van de maatwerkafspraken, maar gaat vanaf 2024 vanuit de reguliere middelen gefinancierd worden.
- € 0,7 miljoen ten behoeve van specifieke projecten zoals de Dar, Werklab, uitvoering MAP, etc.
- € 0,3 miljoen Werken aan de Match.

Nieuw beschut 587.000 (hogere lasten)

Voor nieuw beschut verwachten we in 2024 € 587.000 uit te geven. De lasten bestaan uit de salariskosten van de kandidaten die een detachingsbaan aangeboden krijgen. Daarnaast hebben we kandidaten rechtstreeks bij werkgevers geplaatst, waarvoor we werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden.

De 'oude verplichtingen'

De 'oude verplichtingen' betreft de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID-deelnemers. Deze verplichtingen van de gemeenten heeft WerkBedrijf overgenomen. Doordat er geen instroom meer is, nemen de uitgaven jaarlijks af. We verwachten € 1,5 miljoen uit te gaan geven in 2024.

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie 293.000 (hogere lasten)

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie bestaat voor € 928.000 uit operationele lasten en voor € 6,9 miljoen uit personele lasten. We verwachten per saldo € 293.000 hogere lasten. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de indexering van de cao, waardoor we verwachten dat de loonkosten met € 451.000 gaan toenemen. Anderzijds verwachten we een afname van de personele lasten door de lagere instroom in de detachingsbanen. Deze salarislaster hebben we afgeraamd met € 158.000.

Directe kosten detachingsbanen 1,8 miljoen (lagere lasten)

Wij verwachten een lagere instroom van kandidaten bij de detachingsbanen dan ingeschat bij de primaire begroting 2024. Hierdoor nemen de directe kosten in de bijgestelde begroting met € 1,8 miljoen af. Dit betreft met name loonkosten.

Inzet tijdelijke middelen 950.000 (hogere lasten)

De inzet van tijdelijke middelen bestaat uit de uitvoering van RMT, projectleiding, SUWI, Werken aan de Match, IPS, Doe je mee, Collectief sociale ondernemingen en Perspectief op Werk. In 2024 verwachten we € 3,1 miljoen te gaan inzetten. Met deze tijdelijke middelen gaan we de volgende projecten uitvoeren:

• Doe je mee 1,1 miljoen

Doe je mee is een meerjarenproject tot en met 2024 en is gericht op alle bijstandsgerechtigden die in de gemeenten Beuningen, Druten, Mook en Middelaar en Nijmegen wonen en niet in dienstverlening zijn bij WerkBedrijf. De overige gemeenten hebben gekozen voor versterking van de eigen dienstverlening aan hun bijstandsgerechtigden. Voor 2024 ramen we € 1,1 miljoen te gaan uitgeven.

• Collectief sociale ondernemingen 750.000

In 2024 hebben we € 750.000 beschikbaar om invulling te geven aan het Collectief sociale

ondernemingen. Met deze middelen gaan we langs een drietal sporen sociale ondernemers (financieel) ondersteunen:

1. Spoor Social Return on Investment (SROI);
2. Spoor aanbieder Op Weg Naar Werk;
3. Spoor kandidaten van WerkBedrijf.

Deze sporen passen bij het gemeentelijk stimuleringsbeleid om een stevig sociaal en duurzaam ecosysteem van sociale ondernemingen te realiseren.

We ramen de lasten van € 750.000 als volgt:

Globale begroting Bedragen in € 1	Baten (éénmalig)	Lasten
Overheveling middelen 2023	750.000	0
Kosten projectleider extern tijdelijk	0	80.000
Kosten projectleider WBRN intern tijdelijk	0	240.000
Kosten (extra) SROI-adviseur WBRN tijdelijk	0	0
Kosten (extra) consultant WBRN tijdelijk	0	0
Ontwikkeling propositie SROI	0	50.000
Inbedding SROI-dienstverlening	0	50.000
Capaciteit netwerkvorming	0	80.000
Methodiekontwikkeling/set basisafspraken	0	80.000
Aanpassingen organisatie-inrichting, aangesloten ondernemers TOSSS*	0	170.000
Totaal	750.000	750.000

• **Perspectief op Werk (POW) 450.000**

De POW middelen zijn eenmalige middelen waarvoor WerkBedrijf penvoerder is. De RTA (Regionale Tafel Arbeidsmarkt) bepaalt de wijze waarop de middelen ingezet worden. In 2024 is € 450.000 aan projecten gepland.

• **SUWI 300.000**

Dit betreft een gezamenlijk project met het UWV. In de komende jaren willen we de match tussen vraag en aanbod nog verder verbeteren en verhogen. Met die reden hebben we een uitvoeringsplan opgesteld, dat nu gericht is op het verbeteren van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening. Wij denken dat dit nog beter kan dan dat we nu al doen. Uit onze eigen onderzoeken blijkt, dat werkgevers behoefte hebben aan een meer geïntegreerde dienstverlening en betere vindbaarheid van onze diensten. Het Rijk wil daarom de werkgeversdienstverlening en matching in de regio versterken. We streven naar een inclusieve, werkende arbeidsmarkt, waarin plaats is voor iedereen. We vormen samen hét punt, waar werkgevers ondersteund worden bij het vinden van het juiste personeel en het juiste advies. We zijn met werkgevers verbonden, omdat we hun taal spreken en die van werkzoekenden. Samen met onderwijs en kennisinstellingen, vakbonden en andere partners werken we aan inclusiviteit

op de arbeidsmarkt, het optimaal inzetten van talenten, waarbij duurzaam passend werk voor velen hand in hand gaat met het bevorderen van economische groei in de regio. In de begroting van 2023 was dit budget al toegevoegd.

• **Individuele Plaatsing en Steun (IPS) 275.000**

Dit betreft de middelen beschikbaar voor de inzet van IPS-trajecten voor 2024. Voor deze kwetsbare groep zijn met een drietal zorgleveranciers afspraken gemaakt over de uitvoering van de trajecten om deze groep naar werk te begeleiden.

• **Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) 204.000**

Voor het Regionale Mobiliteitsteam ontvangen wij middelen conform de ingediende begroting bij het Rijk. We ramen in 2024 € 204.000 te gaan uitgeven.

Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling 169.000 (lagere lasten)

Door de verwachte lagere instroom bij de detachingsbanen wordt de dekking van het risico vanwege het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd detacheringstarief, afgeraamd en overgeheveld naar de volgende begrotingsjaren. Onze ervaring is, dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen.

Inzet nieuw beschut

Omdat de uitvoering van nieuw beschut op diverse plekken in de begroting voorkomt, geven we in deze paragraaf een totaaloverzicht van de baten en lasten nieuw beschut. Voor de bijgestelde begroting 2024 betreft dit een bedrag van € 1,3 miljoen. Dit bestaat enerzijds uit lasten verband houdend met de detacheringsbanen. Dit zijn medewerkers die WerkBedrijf zelf in dienst heeft en detacheert. Anderzijds betreft het uitgaven voor begeleiding en werkplekaanpassingen voor kandidaten die in dienst zijn bij werkgevers.

Vanaf 2023 bieden we kandidaten met een indicatie banenafpraak of een indicatie beschut werk een detacheringsbaan aan bij de MGR conform de cao Aan de slag. Wij verwachten in 2024 een instroom van 20 fte, oplopend in de jaren daarna tot 60 fte. Een deel van de kosten dekken we uit reguliere daarvoor bestemde budgetten, zoals de loonkostensubsidies en het participatiebudget (onderdeel Nieuwe Begeleiding). We begroten voor de loonkostensubsidies in 2024 € 315.000, de jaren daarna oplopend tot € 629.000. De bijdrage vanuit het participatiebudget begroten we in 2024 op € 279.000, oplopend tot € 557.000.

We dekken de kosten uit de omzet: fiscale tegemoetkomingen en de

Baten		B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	B2028
Bedragen in € 1.000							
Arbeidsparticipatie	Inzet nieuw beschut	836	279	348	557	557	557
	Inzet nieuw beschut	0	308	339	373	410	451
	Omzet	1.092	364	455	728	728	728
	Overige bedrijfsopbrengsten	70	23	29	47	47	47
Totaal Arbeidsparticipatie		1.998	974	1.171	1.705	1.742	1.783
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	944	315	393	629	629	629
Totaal Inkomensregelingen		944	315	393	629	629	629
Totaal Baten		2.942	1.289	1.565	2.334	2.371	2.412

Lasten		B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	B2028
Bedragen in € 1.000							
Arbeidsparticipatie	Personele lasten	230	77	96	153	153	153
	begeleidingskosten	546	182	228	364	364	364
	begeleidingskosten	0	308	339	373	410	451
	Salariskosten kandidaten	2.106	702	878	1.404	1.404	1.404
Totaal Arbeidsparticipatie		2.882	1.269	1.540	2.294	2.331	2.372
Overhead	Personele lasten	60	20	25	40	40	40
Totaal Overhead		60	20	25	40	40	40
Totaal Lasten		2.942	1.289	1.565	2.334	2.371	2.412

Tabel 9 Overzicht baten en lasten nieuw beschut 2024 t/m 2028

detacheringsofbrengsten voor in totaal € 388.000. Hierbij moeten we rekening houden met een risico vanwege het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd detacheringstarief. Onze ervaring is dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. In 2024 verwachten we een risico van € 168.000, in 2025 € 337.000 en in 2026 € 505.000. Dit risico

dekken we uit de budgetoverheveling 2021.

De uitgaven betreffen met name de salariskosten voor de medewerkers op de detacheringsbanen. Voor uitvoering en begeleiding verwachten we 1,6 fte in te moeten zetten, oplopend tot 3,2 fte. Daarnaast betalen we werkplekaanpassingen en begeleidingsvergoedingen aan werkgevers

die ervoor kiezen de begeleiding zelf te gaan uitvoeren.

Overhead

Overhead MGR 213.000 (hogere lasten)

De overhead kosten bestaan voor € 1,5 miljoen uit operationele lasten, € 176.000 uit kapitaallasten en € 3,9 miljoen uit personele lasten. De lasten nemen met € 213.000 toe ten opzichte van de primaire begroting. De toename wordt veroorzaakt door de indexeringen van de lonen en het toevoegen van het tijdelijke budget voor de manager-IT. Daarnaast is het budget voor de programmamanager kwaliteit overgeheveld naar de module Bestuursondersteuning.

Toelichting op wijzigingen van 2025 t.o.v. de bijgestelde begroting van 2024

Inkomensregelingen

Zie toelichting bij de baten.

WSW en beschut werk 95.000 (lagere lasten)

Zie toelichting bij de baten

Arbeidsparticipatie

Instrumenten 391.000 (hogere lasten)

De instrumentmiddelen nemen in 2025 ten opzichte van 2024 met € 391.000 toe. In 2025 hebben we aan instrumentgelden € 7,4 miljoen beschikbaar. Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:

- € 2,0 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 15% van het Participatiebudget. Dit om de regionale doelen te halen en de uitgangspunten van de regionale nota Klaar voor nieuwe kansen! te verwerken. Deze 15% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget ten behoeve van onder andere de participatiecoaches.
- € 5,0 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonussen, kinderopvang, reiskostenvergoedingen, zorgjongeren, loonwaardemetingen, jobcoaching, projecten, et cetera.
- € 0,4 miljoen ten behoeve van specifieke projecten zoals de Dar, Werklab etc.

Inzet nieuw beschut 100.000 (hogere lasten)

Voor nieuw beschut verwachten we in 2025 € 687.000 uit te geven. Door de verwachte toename van het aantal plekken verwachten we ook een toename van de uitgaven ten opzichte van 2024 van € 100.000.

De 'oude verplichtingen' 50.000 (lagere lasten)

De 'oude verplichtingen' gaat over verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID-deelnemers. Deze verplichtingen van de gemeenten heeft WerkBedrijf overgenomen. Doordat er geen instroom meer is, nemen de uitgaven jaarlijks af. We verwachten € 1,4 miljoen uit te gaan geven in 2025.

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie 22.000 (lagere lasten)

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie bestaat voor € 987.000 uit operationele lasten en voor € 6,9 miljoen uit personele lasten. De lasten nemen met € 22.000 toe. Dit wordt veroorzaakt door de indexeringen van de operationele lasten en de verwachte groei bij de uitvoering van de detachingsbanen. Daarnaast verwachten wij op de overige personele lasten een voordeel van € 60.000 te behalen. Dit betreft de reiskosten en declaraties.

Directe kosten detachingsbanen 221.000 (hogere lasten)

Door de verwachte hogere instroom in 2025 nemen de directe kosten, met name loonkosten voor de uitvoering van de detachingsbanen, verder toe.

Inzet tijdelijke middelen 2,4 miljoen (lagere lasten)

De tijdelijke middelen nemen in 2025 ten opzichte van 2024 met € 2,4 miljoen af. Dit wordt met name veroorzaakt door de afname van de projecten Doe je mee, Collectief sociale ondernemingen, RMT en Perspectief op Werk. Deze projecten ronden we eind 2024 af, waardoor er voor 2025 geen middelen meer beschikbaar zijn.

In 2025 verwachten we € 625.000 beschikbaar te hebben voor tijdelijke projecten. Deze middelen zetten we in voor de projecten:

• SUWI 400.000

Dit betreft een gezamenlijk project met het UWV. In de komende jaren willen we de match tussen vraag en aanbod nog meer verbeteren en verhogen. Met die reden hebben we een uitvoeringsplan opgesteld, dat nu gericht is op het verbeteren van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening. Wij denken dat dit nog beter kan dan dat we nu al doen. Uit onze eigen onderzoeken blijkt dat werkgevers behoefte hebben aan een meer geïntegreerde dienstverlening en betere vindbaarheid van onze diensten. Het Rijk wil daarom de werkgeversdienstverlening en matching in de regio versterken. We streven naar een inclusieve, werkende arbeidsmarkt, waarin plaats is voor iedereen. We vormen samen hét punt, waar

werkgevers ondersteund worden bij het vinden van het juiste personeel en het juiste advies. We zijn met werkgevers verbonden, omdat we hun taal spreken en die van werkzoekenden. Samen met onderwijs en kennisinstellingen, vakbonden en andere partners werken we aan inclusiviteit op de arbeidsmarkt, het optimaal inzetten van talenten, waarbij duurzaam passend werk voor velen hand in hand gaat met het bevorderen van economische groei in de regio. In de begroting van 2023 was dit budget al toegevoegd.

• Individuele Plaatsing en Steun (IPS) 275.000

Dit betreft de middelen beschikbaar voor de inzet van IPS-trajecten voor 2024. Voor deze kwetsbare groep zijn met een drietal zorgleveranciers afspraken gemaakt over de uitvoering van de trajecten om deze groep naar werk te begeleiden.

Tijdelijke middelen uit de budgetoverheveling 169.000 (hogere lasten)

Bij de detacheringsoptbrengsten moeten we rekening houden met een risico vanwege het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd detacheringstarief. Onze ervaring is dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. In 2024 verwachten we een risico van € 168.000, in 2025 € 337.000

en in 2026 € 505.000. Dit risico dekken we uit de budgetoverheveling 2021.

Overhead 135.000 (hogere lasten)

Aan overhead verwachten we in 2025 € 5,7 miljoen uit te geven. Dit is een toename van € 135.000. Deze toename wordt met name veroorzaakt door de indexering van de operationele lasten en een toename van de personele lasten door de hogere instroom van de detacheringbanen.

5.2.3 Toerekening baten en lasten naar taakgebieden

Onderstaand maken we een eerste stap in het toerekenen van onze baten en lasten naar de drie taakgebieden die we eerder omschreven en uitwerkten:

1. Voorkomen van instroom in de uitkering
2. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering
3. Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

Baten Bedragen in € 1.000	Voorkomen instroom in uitkering			Beëindigen afhankelijkheid uitkering			Minimaliseren publieke afhankelijkheid		
	2024P	2024W	2025b	2024P	2024W	2025b	2024P	2024W	2025b
Gemeentelijke bijdragen P	0	0	0	14.908	13.202	16.231	836	0	0
Gemeentelijke bijdragen P extra	586	1.010	890	0	0	0	4.970	4.949	5.018
Gemeentelijke bijdragen P Nieuw beschut	0	0	0	0	0	0	0	2.270	2.457
Bijdragen loonkostensubsidie	0	0	0	0	0	0	5.162	7.511	7.432
Bijdragen loonkostensubsidie (ADS)	0	0	0	0	0	0	944	315	393
Bijdragen OOWNW	0	0	0	0	0	0	2.974	3.259	3.164
Omzet	0	0	0	0	0	0	1.092	364	455
A-structurele bijdragen	580	300	400	1.872	3.922	802	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	320	273	279
Totaal Baten	1.166	1.310	1.290	16.780	17.124	17.033	16.298	18.941	19.198

Lasten Bedragen in € 1.000	Voorkomen instroom in uitkering			Beëindigen afhankelijkheid uitkering			Minimaliseren publieke afhankelijkheid		
	2024P	2024W	2025b	2024P	2024W	2025b	2024P	2024W	2025b
Personele lasten (primair)	845	1.003	972	8.389	9.944	8.200	2.240	2.109	2.128
Insumenten	0	0	0	4.057	2.043	3.931	0	0	0
restant NB	0	0	0	0	0	0	0	1.684	1.770
Operationele lasten	110	57	76	1.021	1.480	987	0	0	0
Directe kosten kandidaten	0	0	0	0	0	0	2.652	884	1.105
Inzet nieuw beschut	0	0	0	0	0	0	0	587	687
Verstrekte loonkostensubsidies	0	0	0	0	0	0	5.162	7.511	7.432
Vergoeding ID-participatiebanen	0	0	0	0	0	0	1.447	1.447	1.397
Vergoeding dagdelen zorgleveranciers	0	0	0	0	0	0	2.659	2.922	2.827
Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	0	0	337	168	337	0	0	0
Overhead (operationeel/kapitaal/personeel)	211	251	243	2.977	3.489	3.578	2.138	1.798	1.852
Totaal Lasten	1.166	1.310	1.290	16.780	17.124	17.033	16.298	18.941	19.198

Tabel Toerekening baten en lasten naar de drie taakgebieden

* De loonkostensubsidies die uitbetaald worden aan de MGR zijn geconsolideerd.

We zien bij *voorkomen van instroom in de uitkering* vooral personele inzet die we doen voor jongeren en niet-uitkeringsgerechtigden.

Bij het *beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering* zien we een flink deel personele inzet, inzet instrumenten en inzet van overhead.

Bij het *minimaliseren van publieke afhankelijkheid* zien we een stuk personele inzet, loonkostensubsidies, arbeidsmatige dagbesteding, ID-banen, kosten voor uitvoering beschut werk en overhead.

We zien dat de kosten onder dit taakgebied de komende jaren toenemen. Dit komt bijvoorbeeld door de toename van het aantal loonkostensubsidies dat wij verstrekken. Ook verwachten we de komende jaren meer detacheringsbanen te gaan creëren via cao Aan de slag, wat zal zorgen voor stijgende bestedingen. Het zijn kosten die samenhangen met langjarige dienstverlening en voor een groot deel vastzitten in salarissen, loonkostensubsidies of dagdeelvergoedingen (WMO).

5.3 Onderdeel SW

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel SW. Na het overzicht

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel SW						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	2028
WSW en Beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	37.134	38.477	38.531	38.164	35.243	32.273	29.754
	Overige bedrijfsopbrengsten	1.095	653	653	57	57	57	57
	Overige bijdragen	265	195	195	218	218	218	218
	Materiaal verbruik	0	-17	-17	-18	-18	-18	-18
	netto omzet	8.320	8.165	8.330	7.947	7.526	7.052	6.692
Totaal baten		46.815	47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702
Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel SW						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	2028
WSW en Beschut werk	Lage inkomensvoordeel	-545	-330	-330	0	0	0	0
	Operationele lasten	84	58	58	61	61	58	55
	Overige kosten SW medewerkers	2.691	2.197	2.648	2.456	2.317	2.185	2.068
	Personele lasten	3.951	3.666	3.881	3.725	3.575	3.431	3.293
	Productiekosten	728	824	824	877	877	877	877
	Salariskosten SW medewerkers	36.244	37.246	36.700	35.376	32.322	29.159	26.538
Overhead	Overhead MGR	3.661	3.812	3.912	3.871	3.871	3.871	3.871
Totaal lasten		46.815	47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702
Saldo baten en lasten		0	0	0	0	0	0	0

Tabel 10 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW 2023 t/m 2028

van de totale baten en lasten in 2023 – 2028 en de overhead, lichten we in 5.3.1 de baten en in 5.3.2 de lasten toe. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2024 en begroting 2025 toe.

De begrotingstotalen van de sociale werkvoorziening (SW) dalen van € 47,7 miljoen in 2024 naar € 36,7 in 2028. Een afname van € 10 miljoen. Dit komt doordat er geen mensen meer in de SW stromen.

5.3.1 Baten onderdeel SW

Tabel 11 Totale baten WerkBedrijf onderdeel SW 2023 t/m 2028

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel SW						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	2028
WSW en Beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	37.134	38.477	38.531	38.164	35.243	32.273	29.754
	Overige bedrijfsopbrengsten	1.095	653	653	57	57	57	57
	Overige bijdragen	265	195	195	218	218	218	218
	Materiaal verbruik	0	-17	-17	-18	-18	-18	-18
	netto omzet	8.320	8.165	8.330	7.947	7.526	7.052	6.692
Totaal		46.815	47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702

	SE	Daling SE's	Kostprijs per SE	Wijziging kostprijs per SE
2024P	1.039,6		37.010	
2024W	1.034,2	-1%	37.256	0,7%
2025W	963,0	-7%	39.630	6,4%
2026W	889,1	-8%	39.640	0,0%
2027W	813,8	-8%	39.659	0,0%
2028W	749,9	-8%	39.677	0,0%

Toelichting op de begrotingswijziging 2024

WSW en beschut werk

Gemeentelijke bijdragen 55.000 (hogere baten)

De gemeentelijke bijdragen stijgen met € 55.000 ten opzichte van de primaire begroting. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het dalen van het aantal SW-medewerkers en anderzijds wordt de daling van de lasten gedempt met een toename van de salarislasten van de SW-medewerkers door indexering van de lonen.

De kostprijs per SE blijft gelijk ten opzichte van de primaire begroting 2024. De kostprijs per SE stijgt van € 34.073 in 2023 naar € 37.256 in 2024. Deze toename is in de primaire begroting 2024 al vermeld en wordt volledig veroorzaakt door de stijging van de cao SW in 2023 en de nieuwe cao-afspraken voor 2024.

Overige bedrijfsopbrengsten

Ten opzichte van de primaire begroting 2024 zijn er geen wijzigingen in de bijgestelde begroting van 2024. De overige bedrijfsopbrengsten van de SW bestaan voornamelijk uit opbrengsten voor de praktijkdiagnose en opbrengsten voor collectief vervoer. Daarnaast bestaan de overige bedrijfsopbrengsten uit opbrengsten die als dekking zijn toegevoegd voor de taken van de Participatiewet die worden uitgevoerd

door het ambtelijke personeel van de sociale werkvoorziening.

Overige bijdrage

In 2024 verwachten we € 95.000 te ontvangen van de gemeente Nijmegen inzake de uitvoering van de oud WIW- en ID-banen.

Netto omzet 165.000 (hogere baten)

De omzet stijgt met € 165.000 ten opzichte van de primaire begroting. Dit houdt een toename van 2% in. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat de tarieven met ingang van 2024 geïndexeerd worden met 6,1%. Ons gemiddelde tarief neemt echter met 3% toe. Dit wordt veroorzaakt doordat er een verschuiving is geweest van medewerkers van de hogere tarieven naar de lagere tarieven, wat een grote variatie in tarieven is. Dit heeft een dempend effect op de omzet.

Anderzijds is er tevens een effect op het aantal declarabele uren. Het aantal declarabele uren is met 1% meer afgenomen dat we voorzien hadden bij het opstellen van de primaire. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met een afname van het aantal inzetbare SW-medewerkers. Ten opzichte van de primaire begroting is er een extra afname van 8,3 fte.

Toelichting op de begroting 2025

WSW en beschut werk

Gemeentelijke bijdragen 367.000 (lagere baten)

De gemeentelijke bijdragen dalen met € 367.000 ten opzicht van de primaire begroting. De daling wordt veroorzaakt door een verdere afname van het aantal SW-medewerkers. De afname wordt gedempt doordat we de lasten indexeren. De kostprijs per SE stijgt met 6,4%. Dit is conform de BRN-norm. Voor 2025 verwachten we een kostprijs van € 39.630.

Overige bedrijfsopbrengsten 596.000 (lagere baten)

De overige bedrijfsopbrengsten dalen met € 596.000 ten opzichte van 2024. De daling wordt veroorzaakt door het wegvallen van de bijdrage voor de praktijkdiagnose.

Overige bijdrage 23.000 (hogere baten)

Dit betreft de uitvoering van de oud WIW- en ID-banen voor de gemeente Nijmegen. We ramen een bedrag aan inkomsten van € 218.000. Dit is een toename van € 23.000. De toename wordt volledig veroorzaakt door de indexeringen.

Netto omzet 383.000 (lagere baten)

De omzet neemt af met € 383.000 ten opzichte van de primaire begroting. Dit houdt een afname van 5% in. Dit wordt enerzijds veroorzaakt, doordat we verwachten ons gemiddelde tarief te kunnen verbeteren met 2,6% door scherpere afspraken met onze samenwerkingspartners te maken. Anderzijds is er een effect op het aantal declarabele uren. We verwachten dat het aantal declarabele uren is met 7,6% gaat afnemen. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met een afname van het aantal inzetbare SW-medewerkers. Ten opzichte van 2024 verwachten we een afname van 57,2 fte. Door het ouder worden van de doelgroep verwachten we 0,6% minder productiviteit.

5.3.2 Lasten onderdeel SW

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel SW						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	2028
WSW en Beschut werk	Lage inkomensvoordeel	-545	-330	-330	0	0	0	0
	Operationele lasten	84	58	58	61	61	58	55
	Overige kosten SW medewerkers	2.691	2.197	2.648	2.456	2.317	2.185	2.068
	Personele lasten	3.951	3.666	3.881	3.725	3.575	3.431	3.293
	Productiekosten	728	824	824	877	877	877	877
	Salariskosten SW medewerkers	36.244	37.246	36.700	35.376	32.322	29.159	26.538
Totaal programma		43.154	43.660	43.780	42.495	39.153	35.710	32.830
Overhead	Overhead MGR	3.661	3.812	3.912	3.871	3.871	3.871	3.871
Totaal Lasten		46.815	47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702

Tabel 12 Totale lasten WerkBedrijf onderdeel SW 2023 t/m 2028

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2024

We lichten hieronder de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Lage inkomensvoordeel

Het lage inkomensvoordeel betreft fiscaal voordeel voor het in dienst hebben van medewerkers met een laag inkomen. Wij ramen het lage inkomensvoordeel voor 2024 gelijk aan de primaire begroting 2024 ad € 330.000.

Operationele lasten

De operationele lasten ter grootte van € 58.000 betreffen met name productie-gerelateerde uitgaven zoals Compas. Hier verwachten we geen wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting 2024.

Overige kosten SW-medewerkers 451.000 (hogere lasten)

De overige kosten SW-medewerkers ramen we op € 2,6 miljoen. Dit betreft een toename van € 0,4 miljoen ten opzichte van de primaire begroting. De reiskostenvergoeding van de SW-medewerkers neemt toe als gevolg van de cao-wijziging per 1 januari 2024. Bij het collectief vervoer verwachten we voor 2024 nagenoeg gelijke kosten te hebben als in 2023. De procentuele afname door uitstroom is nagenoeg gelijk aan

de nieuwe instroom en de door de vervoerder gehanteerde indexering. Verder verwachten we bij de Bedrijfsgezondheidsdienst een toename van de kosten. Dit is een gevolg van het huidige hoge ziekteverzuim en het indexeringspercentage dat wordt gehanteerd in de tarieven 2024. Ten slotte zullen in 2024 ook de verstrekte loonkostensubsidies Begeleid Werken worden geïndexeerd, wat kostenverhogend is.

Personele lasten 215.000 (hogere lasten)

We verwachten dat de personele lasten met € 215.000 gaan toenemen. We hebben de cao-lonen van het ambtelijk personeel conform de ontwikkelingen met 6% verhoogt voor 2024.

Productiekosten

Hier verwachten we geen wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting 2024. We verwachten op het onderdeel productiekosten € 827.000 uit te geven. Dit betreft met name de exploitatiekosten van de locatie Boekweitweg.

Salariskosten SW-medewerkers 547.000 (lagere lasten)

De uitstroom van de verloonde formatie is 6,3 fte hoger geweest dan waar we bij het opstellen van de primaire begroting rekening mee hebben gehouden. Hoewel de indexering van de lonen hoger is uitgevallen dan verwacht, zijn de

gemiddelde loonkosten lager dan waar we bij het opstellen van de primaire begroting 2024 rekening mee hebben gehouden. Dit heeft met name te maken met het feit dat het effect van de indexeringen voor 2023 lager is uitgevallen dan we verwacht hadden. Dit heeft zijn doorwerking voor de bijgestelde begroting 2024.

Overhead

Overhead MGR 100.000 (hogere lasten)

Aan overhead verwachten we in 2024 € 3,9 miljoen te gaan uitgeven. De overheadkosten bestaan voor € 1,9 miljoen uit operationele lasten. Deze lasten bestaan voornamelijk uit kosten van de Gastheer en iRVN. De operationele lasten wijzigen niet ten opzichte van de primaire begroting 2024. Daarnaast bestaan de overheadkosten uit € 2,0 miljoen personele lasten. Door de nieuwe cao verwachten we een stijging van de ambtelijke salarislaster van € 100.000.

Toelichting op de begroting 2025

WSW en beschut werk

Lage inkomensvoordeel 330.000 (lagere baten)

Vanaf 2025 komt het lage inkomensvoordeel te vervallen. Het nadeel van circa € 330.000 gaat

(deels) gecompenseerd worden in een hogere SW-bijdrage vanuit het Rijk.

Operationele lasten 4.000 (hogere lasten)

De operationele lasten stijgen conform de BRN-norm. Deze lasten ter grootte van € 61.000 bestaan uit productie-gerelateerde kosten zoals Compas.

Overige kosten SW-medewerkers 191.000 (lagere lasten)

De operationele lasten stijgen conform de BRN-norm. Daarnaast neemt het budget af door de afname van het aantal SW-medewerkers. Dit betreft met name de kosten van de bedrijfsgezondheidsdienst en de diverse vervoersvoorzieningen. Deze bestaan uit de vergoeding voor reiskosten van SW-medewerkers. Daarnaast bestaat deze post uit voorzieningen collectief vervoer van de SW-medewerkers. We verwachten op dit onderdeel in 2025 € 2,5 miljoen te gaan uitgeven.

Personele lasten 156.000 (lagere lasten)

Deze middelen zijn bestemd voor de ondersteuning van de SW-medewerkers. Op dit onderdeel verwachten we in 2025 € 3,7 miljoen te gaan uitgeven. Door het dalen van het SW-bestand verwachten we € 156.000 aan lagere personele lasten.

Productiekosten 53.000 (hogere lasten)

De productiekosten stijgen conform de BRN-norm. Het betreft met name de kosten van het pand aan de Boekweitweg. Op dit onderdeel verwachten we in 2025 € 877.000 uit te gaan teven.

Salariskosten SW-medewerkers 1,3 miljoen (lagere lasten)

De salarislaster van onze SW-medewerkers nemen af met € 1,3 miljoen ten opzichte van 2024. Dit is een daling van 4,1%. Het aantal fte verloond daalt in 2025 met 7%. Het verschil ontstaat door de indexeringen van de lonen in 2025.

Overhead**Overhead MGR 41.000 (lagere lasten)**

Aan overhead verwachten we in 2025 € 3,9 miljoen te gaan uitgeven. De overheadkosten bestaan voor € 2,0 miljoen uit operationele lasten. Deze lasten bestaan voornamelijk uit kosten van de Gastheer en iRvN. De operationele lasten worden geïndexeerd conform de BRN-norm en stijgen met € 65.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024. Daarnaast bestaan de overheadkosten uit € 1,9 miljoen personele lasten. De personele lasten dalen met € 106.000 door het dalen van het SW-bestand.

5.4 Onderdeel Vastgoed

De baten en lasten 2024 zijn niet gewijzigd ten opzichte van de primaire begroting. De baten en lasten 2025 zijn geïndexeerd met de BRN-norm.

In 2024 gaat de verbouwing van de laatste fase van de locatie Boekweitweg van start. We ronden deze verbouwing in juli 2024 af. De verbouwing kan mogelijk een effect hebben op de nu voorliggende bijgestelde begroting 2024, omdat tijdens een verbouwing niet alles te voorzien is.

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Vastgoed						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	2028
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	140	147	147	157	157	157	157
	Overige bedrijfsopbrengsten	1.068	460	460	490	490	490	490
WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	728	879	879	935	935	935	935
Totaal baten		1.937	1.487	1.487	1.582	1.582	1.582	1.582

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Vastgoed						
		R2023	B 2024	2024W	2025W	2026W	B2027w	2028
WSW en beschut werk	Kapitaallasten	70	154	154	164	164	164	164
	Operationele lasten	1.021	695	695	739	739	739	739
Overhead	Kapitaallasten	28	127	127	135	135	135	135
	Operationele lasten	817	511	511	544	544	544	544
Totaal lasten		1.937	1.487	1.487	1.582	1.582	1.582	1.582
Saldo baten en lasten		0	0	0	0	0	0	0

6 Baten en Lasten ICT Rijk van Nijmegen

In tabel 14 is de meerjarenbegroting 2024 tot en met 2028, inclusief de realisatie 2023 te zien. De baten bestaan uit de gemeentelijke bijdragen, de overige bijdragen (aandeel WBRN) en de overige bedrijfsopbrengsten (plusproducten).

In 2024 verwachten wij in totaal € 23,2 miljoen nodig te hebben. Ten opzichte van de primaire begroting 2024 is dit een stijging van € 585.000. Deze stijging heeft voornamelijk te maken met een toename van plusproducten, zowel binnen het onderdeel Automatisering als binnen het onderdeel Applicatiebeheer.

In 2023 hadden wij € 522.000 gepland als doorbelasting in verband met het Multi Tenants-project. Helaas zijn werkzaamheden omtrent dit project vertraagd en kunnen diverse kosten pas 2024 doorbelast worden. Dit verklaart voor een groot deel de stijging in de plusproducten voor het jaar 2024. Voor een totaaloverzicht van alle geraamde plusproducten voor het jaar 2024 wordt verwezen naar bijlage 4.

Daarnaast heeft € 88.000 van de stijging te maken met het begroten op basis van schaal max, trede max ten opzichte van schaal max-1 binnen het Applicatiebeheer onderdeel. De gemeentelijke bijdragen binnen Automatisering veranderen niet ten opzichte van de primaire begroting.

Baten Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen						
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Overhead	21.172	22.147	22.789	23.976	24.095	24.215	24.336
Arbeidsparticipatie	432	453	396	422	422	422	422
Totaal baten	21.604	22.600	23.185	24.398	24.518	24.637	24.758

Lasten Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen						
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Arbeidsparticipatie	432	453	396	422	422	422	422
Overhead	18.987	20.044	20.455	21.490	21.610	21.729	21.850
Totaal programma	19.419	20.497	20.852	21.912	22.032	22.152	22.272
Overhead	2.186	2.102	2.333	2.486	2.486	2.486	2.486
Totaal lasten	21.604	22.600	23.185	24.398	24.518	24.637	24.758

Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---

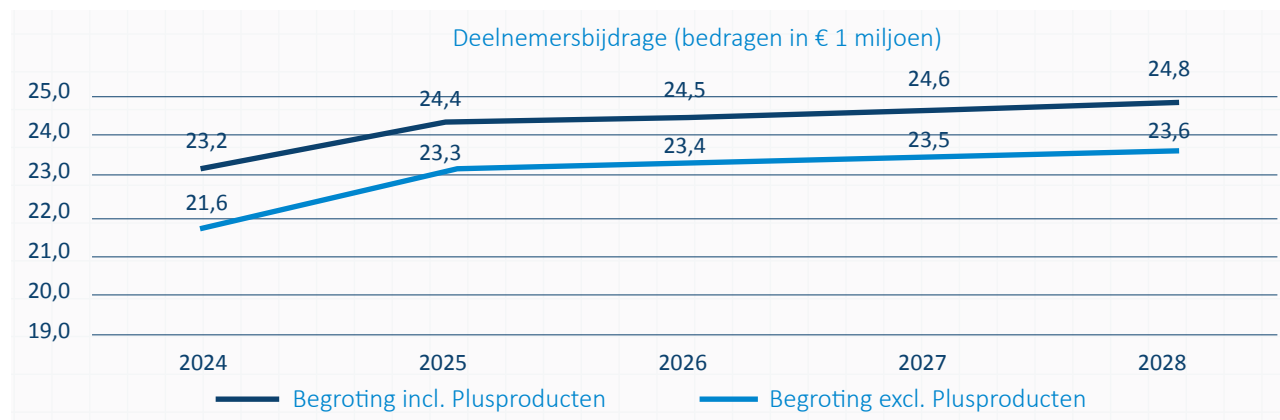
Tabel 14 Totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen 2023 t/m 2028

In 2025 neemt de meerjarenbegroting verder toe met € 1,2 miljoen. Deze stijging heeft te maken met het indexeren van de begroting conform de BRN-norm van 6,54%. Daarnaast stijgt de begroting 2025 verder vanwege de toevoeging van extra middelen in verband met het beveiligingsproject en de kostenontwikkelingen. Deze twee toevoegingen zijn reeds in de vorige begroting meerjarig verwerkt.

Voor nadere details verwijzen wij naar de financiële toelichting op het onderdeel Automatisering en de financiële toelichting op het onderdeel Applicatiebeheer in de paragrafen hieronder.

Bovenstaande grafiek heeft betrekking op de totale deelnemersbijdrage over de komende jaren. De bijdrage bestaat uit een gedeelte gemeentelijke bijdragen en overige bijdragen. De overige bijdragen hebben betrekking op de bijdrage vanuit WBRN.

Voor de vergelijkbaarheid is in de grafiek een tweetal lijnen opgenomen. Een lijn inclusief en een lijn exclusief plusproducten. In 2024 ramen wij de totale omvang van de plusproducten op € 1,6 miljoen. Voor een detaillering van de plusproducten verwijzen wij naar de tabel in bijlage 4.

Tabel 15 Deelnemersbijdrage inclusief en exclusief plusproducten

Personele lasten

In tabel 16 zijn de personele lasten niet meer volledig zichtbaar, omdat een deel van deze lasten onderdeel uitmaakt van de Overhead MGR. Hierbij gaat het onder anderen over de leidinggevende functies. De personele lasten in tabel 16 bestaan uit de volledige loonsom inclusief het inhuurbudget. Overige personele lasten zijn in deze tabel buiten beschouwing gelaten.

De personele lasten nemen in 2024 met € 534.000 toe ten opzichte van de primaire begroting 2024. Een gedeelte van deze stijging wordt gedekt met extra inkomsten vanuit de plusproducten. Daarnaast hebben wij voor 2024 de loonsom verhoogd met 5,5% als gevolg van de nieuwe cao-afspraken en hebben we ervoor gekozen de personele lasten binnen het onderdeel Applicatiebeheer te begroten op basis van schaal max, trede max en niet op basis van max-1. Het begroten op basis van schaal max, trede max veroorzaakt een stijging van € 88.000.

In 2025 stijgen de personele lasten verder met € 834.000 ten opzichte van 2024. Dit betreft de indexering conform de BRN-norm van 6,54%.

Personele lasten Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen						
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Arbeidsparticipatie	386	405	348	371	371	371	371
Overhead	11.680	11.815	12.407	13.218	13.218	13.218	13.218
Totaal	12.066	12.221	12.755	13.589	13.589	13.589	13.589

Tabel 16 Overzicht personele lasten ICT Rijk van Nijmegen 2023 t/m 2028

6.1 Onderdeel Automatisering

Het onderdeel Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Wij rapportteren over de totale baten en lasten, waarbij de Overhead MGR apart is opgenomen, conform de richtlijnen van de BBV.

Hieronder wordt een nadere toelichting gegeven op de begrotingswijzigingen 2024 ten opzichte van de primaire begroting 2024. Daarnaast worden de ontwikkelingen in de meerjarenbegroting 2025 – 2028 nader gespecificeerd.

Toelichting begrotingswijzigingen 2024

De totale baten stijgen in 2024 met € 525.000 ten opzichte van de primaire begroting 2024. Deze stijging heeft te maken met de volgende oorzaken:

- De plusproducten zijn specifieke diensten of producten voor bepaalde gemeenten die één-op één doorbelast worden. In 2024 zouden wij niets meer doorbelasten in de vorm van een plusproduct in verband met het Multi Tenants-project. In 2023 werd de doorbelasting voor dit project op € 522.000 geraamd. De werkzaamheden omtrent het Tenants-project zijn echter vertraagd, waardoor de werkelijke

Baten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering						
		R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Overhead	Overige bijdragen	1.224	1.328	1.328	1.436	1.445	1.454	1.464
	Overige bedrijfsopbrengsten	867	353	878	356	356	356	356
	Gemeentelijke bijdragen	14.926	16.254	16.254	17.573	17.683	17.794	17.905
Totaal baten		17.017	17.936	18.461	19.365	19.485	19.604	19.725

Lasten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering						
		R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Overhead	Operationele lasten	6.544	6.710	7.130	7.302	7.349	7.159	7.164
	Personele lasten	7.043	7.468	7.567	7.902	7.902	7.902	7.902
	Kapitaallasten	1.882	2.303	2.172	2.464	2.537	2.847	2.963
Totaal programma		15.469	16.481	16.869	17.669	17.788	17.908	18.029
Overhead	Overhead MGR	1.548	1.455	1.592	1.696	1.696	1.696	1.696
Totaal lasten		17.017	17.936	18.461	19.365	19.485	19.604	19.725

Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---

Tabel 17 Totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering 2023 t/m 2028

doorbelasting in 2023 € 128.000 was.

De werkzaamheden worden in 2024 verder uitgevoerd en doorbelast. Daarom zijn de plusproducten opgehoogd met het restant van € 394.000 voor 2024.

- Wij verwachten in 2024 eenmalig € 150.000 aan rentebaten te ontvangen. Deze post verantwoorden we onder de overige bedrijfsopbrengsten.
- Er zijn een aantal kleinere mutaties in de plusproducten 2024 doorgevoerd. Per gemeente is dit terug te vinden in de tabel in bijlage 4.

De totale lasten stijgen in 2024 met € 525.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024. De verschillen per categorie worden hieronder nader toegelicht:

- **Operationele lasten**

De operationele lasten zullen in 2024 stijgen met € 420.000. Het belangrijkste deel van deze stijging heeft te maken met het Multi Tenants-project en wordt gedekt met opbrengsten uit de plusproducten. Daarnaast verwachten wij een toename binnen de licentiekosten en gaan we ervanuit dat de oude back-up & storage omgeving nog ongeveer tot medio 2024 zal moeten blijven draaien. Deze kosten verwachten we te kunnen dekken, omdat andere posten binnen de operationele lasten meevallen.

- **Personele lasten**

De personele lasten stijgen met € 99.000. Dit heeft ten eerste te maken met de aanstelling van een Product Owner voor 2024. Hiervoor is uit de incidentele baten voor één jaar dekking. Daarnaast hebben wij de loonkosten verhoogd met 5,5% vanwege de nieuwe cao-afspraken. Vorig jaar hadden wij de BRN-norm van 4,94% gehanteerd voor 2024. Daarnaast is de formatie per bureau nieuw vastgesteld vanaf 2024. Deze nieuw vastgestelde formatie vormt de basis voor de personele begroting en het inhuurbudget is gelijk gebleven. De stijgende personele lasten kunnen gedekt worden door verwachte lagere lasten binnen de Kapitaallasten en Overhead MGR. Ten slotte is in 2023 een begrotingswijziging doorgevoerd, waarmee de personele lasten van de functie Teamleider onder de categorie Overhead MGR vallen.

- **Kapitaallasten**

De kapitaallasten zullen naar verwachten met € 131.000 dalen. Deze daling heeft te maken met een begrotingsfout in het afgelopen jaar. In de kapitaallasten waren ten onrechte de licentiekosten meegenomen. Dit overschot wordt nu gebruikt om de personele lasten te kunnen dekken. De komende jaren zullen de kapitaallasten wel verder stijgen. Dit

komt voornamelijk door het stijgende aantal gebruikers en de daarbij horende benodigde laptops en mobiele telefoons. Ook heeft de investering in de back-up & storage met een waarde van € 4,2 miljoen in 2023 invloed op de kapitaallasten voor de komende jaren.

- **Overhead MGR**

Naar verwachting zal de Overhead MGR met € 137.000 stijgen. Deze stijging heeft voornamelijk te maken met de begrotingswijziging die doorgevoerd is in 2023. Met deze begrotingswijziging komen de personele lasten van de functie Teamleider terecht binnen de categorie Overhead MGR. Deze begrotingswijziging voegt € 300.000 kosten toe aan de Overhead MGR. De begrotingswijziging wordt in mindering gebracht op de categorie personele lasten en heeft dus geen effect op de bijdrage.

Daarnaast voorzien wij ook dalende kostenposten binnen de Overhead MGR. Dit heeft te maken met lagere kosten vanuit de gastheer. Wij verwachten nu lagere kosten in verband met de energielasten en de doorbelasting in verband met personele kosten vanuit de gastheer zal dalen. Dit omdat wij vanaf 2024 samen met WBRN overgaan op ons eigen financieel systeem. De gastheerschapskosten worden intern tussen het

onderdeel Automatisering en het onderdeel Applicatiebeheer verdeeld. Wel moet hierbij vermeld worden, dat de kosten in verband met de energielasten van het datacentrum nog niet volledig inzichtelijk zijn.

Toelichting begroting 2025

Voor 2025 zijn de baten geïndexeerd met de BRN-norm van 6,54%. Daarnaast zal het Multi Tenants-project met een waarde van € 394.000 vanaf 2025 vervallen, wanneer plusproduct als mede de rentebaten van € 150.000 komen te vervallen. Daarom is er in 2025 ten opzichte van 2024 een daling te zien van de overige bedrijfsopbrengsten.

Voor 2025 hebben wij de lasten geïndexeerd conform de BRN-norm van 6,54% en zullen de lasten verder stijgen in verband met het beveiligingsproject en de kostenontwikkelingen. Daarnaast vervalt in 2025 de doorbelasting in verband met de Multi Tenants. In 2025 vervallen de personele lasten die gedekt worden uit die incidentele baten. Voor de jaren 2025 – 2028 rekenen wij met een standaard investeringsvolume van € 2,5 miljoen per jaar. De kapitaallasten van deze investeringen hebben we doorvertaald naar de begroting 2025. De verdeling van de toekomstige investeringen is terug te vinden in de tabel in bijlage 9.

6.2 Onderdeel Applicatiebeheer

Het onderdeel Applicatiebeheer valt voor een gedeelte onder het taakveld Overhead en voor een gedeelte onder het taakveld Arbeidsparticipatie. Wij rapporteren over het totaal aan baten en lasten, waarbij Overhead MGR apart is opgenomen, conform de BBV-richtlijnen.

Hieronder wordt een nadere toelichting gegeven op de begrotingswijzigingen 2024 ten opzichte van de primaire begroting 2024. Daarnaast worden de ontwikkelingen in de meerjarenbegroting 2025 – 2028 nader gespecificeerd.

Toelichting begrotingswijzigingen 2024

De totale baten stijgen in 2024 met € 60.000 ten opzichte van de primaire begroting 2024. Deze stijging heeft te maken met de volgende oorzaken:

- De overige bijdragen zullen met € 57.000 afnemen. Deze hebben betrekking op de bijdrage van Werkbedrijf. De afname komt door een daling van de benodigde formatie. De lasten nemen met een gelijk bedrag af.
- Een toename in de plusproducten van € 219.000. Plusproducten zijn specifieke diensten of producten voor bepaalde gemeenten die één- op één doorbelast worden. Voor een gedetailleerde lijst van de

Baten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Applicatiebeheer						
		R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Arbeidsparticipatie	Overige bijdragen	432	453	396	422	422	422	422
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	3.427	3.693	3.591	3.826	3.826	3.826	3.826
	Overige bedrijfsopbrengsten	728	518	737	785	785	785	785
Totaal baten		4.587	4.664	4.724	5.033	5.033	5.033	5.033

Lasten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Applicatiebeheer						
		R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Arbeidsparticipatie	Operationele lasten	46	48	48	51	51	51	51
	Personele lasten	386	405	348	371	371	371	371
Overhead	Operationele lasten	285	285	271	288	288	288	288
	Personele lasten	3.225	3.271	3.309	3.526	3.526	3.526	3.526
	Kapitaallasten	7	7	7	7	7	7	7
Totaal programma		3.950	4.016	3.983	4.244	4.244	4.244	4.244
Overhead	Overhead MGR	637	648	741	790	790	790	790
Totaal lasten		4.587	4.664	4.724	5.033	5.033	5.033	5.033

Saldo baten en lasten		0	0	0	0	0	0	0
------------------------------	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Tabel 18 Totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer 2023 t/m 2028

plusproducten verwijzen wij naar bijlage 4. Hierin is exact de opbouw van de plusproducten per gemeente te vinden.

- De gemeentelijke bijdragen dalen met € 102.000. Ten eerste is de formatie voor Nijmegen gedaald met 1 fte met betrekking tot het Datahuis. Dit betreft een daling van € 87.000. Daarnaast is de formatie ook weer toegenomen met 0,5 fte vanwege het beheer van Forus en FoxIT. Dit heeft een stijging van € 44.000 tot gevolg. Buiten dit is ervoor gekozen om binnen het Applicatiebeheer af te wijken van de normale begrotingssystematiek, gebaseerd op schaal max-1. De begroting van onderdeel Applicatiebeheer is vanaf 2024 gebaseerd op werkelijke loonkosten, omdat dat beter past bij de aard van de dienstverlening. Dit heeft een stijging van € 88.000 tot gevolg. Ook is het additionele budget verlaagd met € 107.000, dit heeft nu een totale waarde van € 100.000. De resterende daling van € 40.000 heeft te maken met de nieuw vastgestelde formatie voor 2024.

De totale lasten stijgen in 2024 met € 60.000 ten opzichte van de primaire begroting 2024. De verschillen per categorie worden hieronder nader toegelicht:

• Operationele lasten

De operationele lasten zullen naar verwachting met € 14.000 dalen. Dit heeft voornamelijk te maken met de verlaging van het additionele budget naar € 100.000. Het additionele budget wordt daarmee met € 107.000 verlaagd. Daarnaast heeft de stijging binnen de operationele lasten enkel te maken met de toename van plusproducten. Hier staan weer directe opbrengsten tegenover. Voor een gedetailleerde lijst met alle plusproducten voor 2024 wordt verwezen naar bijlage 4.

• Personele lasten

Binnen de personele lasten verwachten wij een stijging van € 38.000. Deze stijging wordt voor € 88.000 veroorzaakt door de nieuwe begrotingssystematiek op basis van schaal max, trede max. Daarnaast stijgen de personele lasten met € 200.000 vanwege extra plusproducten, waar directe opbrengsten tegenover staan. Ook is besloten de formatie met 1 fte te verminderen vanwege het Datahuis en vervolgens met 0,5 fte te laten stijgen in verband met het beheer van Forus en FoxIT. Daarnaast hadden we vorig jaar de personele lasten voor 2024 geïndexeerd met 4,94%. Vanwege de nieuwe afspraken binnen de cao hebben we de personele lasten nu met 5,5% verhoogd. Ten slotte is in 2023 een

begrotingswijziging doorgevoerd waarmee de kosten van de functie Teamleider onder de categorie Overhead MGR vallen. Deze begrotingswijziging zorgt voor € 200.000 minder lasten in de categorie personele lasten.

• Overhead MGR

Naar verwachting zal de Overhead MGR met € 93.000 stijgen. De stijging heeft te maken met € 200.000 extra lasten in verband met de begrotingswijziging rondom de functie Teamleider.

Daarnaast worden ook kostendalingen binnen de Overhead MGR verwacht. Deze daling heeft te maken met lagere kosten vanuit de gastheer. Wij verwachten nu lagere kosten in verband met de energielasten en dat de doorbelasting in verband met personele kosten vanuit de gastheer zal dalen. Dit omdat wij vanaf 2024 samen met WBRN overgaan op ons eigen financieel systeem. De gastheerschapskosten worden intern tussen het onderdeel Automatisering en het onderdeel Applicatiebeheer verdeeld. Wel moet hierbij vermeld worden dat de kosten in verband met de energielasten van het datacentrum nog niet volledig inzichtelijk zijn.

Toelichting begroting 2025

De overige bijdragen, gemeentelijke bijdragen en overige bedrijfsopbrengsten zijn voor 2025 geïndexeerd met 6,54% conform de BRN-norm. Voor het begrotingsjaar 2025 zijn de lasten eveneens geïndexeerd conform de BRN-norm van 6,54%. Er zijn geen verdere inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd met een impact op de personele omvang of de materiële lasten.

Deel 3 Paragrafen

Een begroting moet een aantal paragrafen bevatten die in de BBV voorgeschreven zijn. Dit noemen we de paragrafen. In dit deel van de begroting gaan we achtereenvolgens in op:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Verbonden partijen
- Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)
- Duurzaamheid

Tot slot formuleren we op het eind van dit deel het besluit van het algemeen bestuur.

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover de MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken;
- b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie van de MGR.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest ervoor geen weerstandsvermogen aan te houden maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Risico's

De inventarisatie van risico's heeft tot doel om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid en uitvoering en de gevolgen daarvan voor de middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's inzake:

1. wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's;
2. maatschappelijke risico's;
3. middelen, organisatie, medewerkers en efficiency.

Ad 1 Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget

Per 1 januari 2023 is het gemeentefonds opnieuw ingericht, waardoor het klassieke re-integratiebudget, de begeleiding nieuw Wajong en de begeleiding nieuw regulier zijn overgeheveld naar het sociaal domein, onderdeel participatie. Daarmee is de inzichtelijkheid van de financiering voor WerkBedrijf komen te vervallen, omdat uit het onderdeel participatie meer gefinancierd moet worden dan alleen de taken die WerkBedrijf uitvoert. Hieruit moet ook het minimabeleid en de uitvoering van de uitkeringenverstrekking bekostigd worden. Voor 2024 baseren wij ons nog op de oude systematiek. Momenteel ligt er in de regio een besluit voor om met ingang van 2025 over te gaan op een verdeling van de middelen volgens het Berenschotmodel. Tevens is in dit besluit een korting opgenomen van € 1,2 miljoen. Wanneer deze korting effectief wordt, is afhankelijk van de besluitvorming rondom nieuw beschut, maar in ieder geval vanaf 2027. In het eerste kwartaal 2024 zullen de gemeenten tot besluitvorming komen op dit punt.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet

Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk nieuw van UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). In totaal waren eind 2023 43 kandidaten aan het werk met een beschut werk (nieuw) dienstverband. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten. Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is het niet tegen kostendekkende tarieven kunnen plaatsen van kandidaten met een dienstverband. Een derde risico is de stijging van de loonkosten. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie

jaar hebben we dit financieel risico afgedekt, daarna niet meer. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2024 bijgesteld en 2025 en volgende jaren is daar een inschatting voor gemaakt. Het aantal kandidaten dat onder deze regeling valt is nog te beperkt om een goede calculatie te maken. Het vierde risico is dat wij op dit moment substantieel minder nieuw beschut plaatsen realiseren dan onze taakstelling, terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling. Het Rijk is voornemens om vanaf 2025 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio rond de € 1,8 minder middelen ontvangen, die nu deels voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. Meer duidelijkheid komt hierover in de loop van 2024.

Uittreden van een gemeente

Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan, kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Ad 2 Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's onderdeel SW

Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en cao-afspraken;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

ICT

Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel van uit. Desondanks blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's met zich mee in de continuïteit van dienstverlening en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk bepalen.

Ad 3 Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de BTW-aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van wet- en regelgeving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Ten slotte toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om

tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van € 4,1 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Bedragen in € 1	Bruto risico	Netto (rest) risico
Politiek		
Landelijk politiek niveau	8.316.000	3.210.000
Regionaal politiek niveau	400.000	140.000
Subtotaal	8.716.000	3.350.000
Maatschappelijk		
Imagoschade	735.000	452.000
Ecologisch/milieu	0	0
Subtotaal	735.000	€ 452.000
Juridisch/wettelijk		
Juridisch/ wettelijk	1.260.000	435.000
Subtotaal	1.260.000	435.000
Financieel/ economisch		
Economisch	1.730.000	790.000
Financieel	0	0
Subtotaal	1.730.000	790.000
ICT		
Algemeen	0	0
Tevredenheid regiogemeenten	400.000	210.000
Informatiebeveiliging / privacy	1.830.000	705.000
Subtotaal	2.230.000	915.000
Organisatorisch/Bestuurlijk		
Bestuurlijk	0	0
Personeel	1.700.000	760.000
Vastgoed	350.000	70.000
Subtotaal	2.050.000	830.000
Totaal exclusief voorzieningen	16.721.000	6.772.000
Reserves & voorzieningen		
Voorziening SPP	920.000	920.000
Totaal risico-inventarisatie MGR	15.801.000	5.852.000

Ad 4 Economische risico's

De geopolitieke ontwikkelingen in 2023, zoals de voortdurende oorlogen en het ruimte liquiditeitsbeleid van de centrale banken hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de iRvN nadeel van door oplopende prijzen, chiptekort en schaarste aan personeel. WerkBedrijf ondervindt ook nadelen, maar op dit moment nog in mindere mate dan iRvN, omdat WerkBedrijf een deel van de lasten vergoed krijgt door hogere vergoedingen vanuit het Rijk zoals het SW-budget.

Conclusie risico-inventarisatie

In tabel 19 staat de risico-inventarisatie. Het netto (rest)risico is het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Het totale netto (rest)risico na aftrek van de voorzieningen is het risico waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 11 is de verdeling per gemeente te vinden.

8 Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In 2020 is voor de MGR het treasurystatuut vastgesteld, waarin de regels over de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie zijn opgenomen. Dit is tevens de meest recente versie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie, als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningen c.q. uitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Risicobeheer; de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,5% van het totaal van de primaire begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2% is in 2023 niet overschreden. Ook het

meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In tabel 20 is te zien dat de renterisiconorm de komende vier jaren ruimschoots wordt gehaald.

Schatkistbankieren

Sinds de oprichting in 2015 is de MGR verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren

genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden.

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

De MGR heeft in 2015 een lening afgesloten van

€ 1,2 miljoen, met een jaarlijks vast aflossings- en rentebedrag van € 70.000. De looptijd is tot 2 januari 2035. In 2017 is een aflossingsvrije lening aangetrokken van € 4,5 miljoen. Deze lening is overeengekomen voor een looptijd tot 27 april 2037, met een aflossing in één termijn op het eind en een rentepercentage van 1,73%. In 2018 is een aflossingsvrije lening aangetrokken van € 2,5 miljoen. Deze lening is overeengekomen voor een looptijd tot 25 juni 2038 met een aflossing in één termijn op het eind en een rentepercentage van 1,71%.

Bedragen in € 1.000	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Begrotingstotaal	98.236	103.016	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659
percentage renterisiconorm	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	19.647	20.603	21.359	21.451	21.065	20.210	19.932
Aflossing	55	55	55	55	55	55	55
Ruimte	19.592	20.548	21.304	21.396	21.010	20.155	19.877

Tabel 20 Renterisiconorm en ruimte in de periode 2023 t/m 2028

9 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MGR. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur, tevens secretaris van de MGR.

Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. Via kwartaalrapportages leggen we tussentijds aan gemeenten verantwoording af over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met een jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over het gehele boekjaar.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid
- Privacybeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden, de voorzitter inbegrepen. Dit zijn leden van de colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen, en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur telt vijf leden inclusief de voorzitter. De leden worden door en uit het algemeen bestuur benoemd. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan

het college van burgemeester en wethouders. Drie zetels van de vijf zijn gevuld.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks bestuur als ook het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie worden door het algemeen bestuur benoemd. In de regel bestaan de leden uit de portefeuillehouders Werk van de aan de MGR deelnemende gemeenten. De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van WerkBedrijf. De bestuurscommissie adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en roloppvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten, en schept randvoorwaarden zodat

de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten voor raden.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met twee modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken met

de gastheer gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn: EVA, Compas, Exact en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer, gemeente Nijmegen. De belangrijkste systemen daarbij zijn: Lumen Civitas en Beaufort.

Back up, recovery, beveiliging en privacy zijn vormgegeven binnen iRvN en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back up gemaakt en dagelijks een incremental back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de basisafspraken zijn eveneens

afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRVN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten slotte zetten we ook in op bewustwording.

Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). In 2023 zijn we gestart met een certificeringstraject voor de BIO. Het is de bedoeling dat we in drie jaar volledig BIO gecertificeerd zijn.

Personeelsbeleid

In het HR-beleid van de MGR staan de thema's duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen (door het opdoen van kennis en het verder ontwikkelen van de competenties). Enerzijds verhoogt dit de kwaliteit van onze dienstverlening en anderzijds zorgt dit ervoor dat onze medewerkers makkelijk kunnen meebewegen bij veranderingen. Op deze manier blijven zij wendbaar, weerbaar en interessant voor en op de arbeidsmarkt. De afdeling HR heeft hier een belangrijke adviserende en faciliterende rol in.

10 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. In de begroting is voor de komende jaren € 150.000 per jaar begroot voor onderhoud. Dit bedrag is beschikbaar voor een tweetal panden:

- De locatie Boekweitweg
- De locatie Sint Teunismolenweg

Op de locatie Boekweitweg is het productiegedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd, waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2024 wordt het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. We gaan dan het restaurant en het restant van het kantorendeel onder handen nemen. Hierdoor gaan we van energielabel B naar A+++.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële koper in gesprek. Het onderhoud wordt beperkt tot het hoogst noodzakelijke.

Wij verwachten de komende jaren met het budget van € 150.000 uit te kunnen. Het was de bedoeling om in 2023 een nieuwe meerjarenonderhoudsplanung op te stellen om de effecten voor de middellange termijn in te

schatten. Omdat de verbouwing van het laatste deel van het pand pas in 2024 start, hebben we de herziening van het meerjarenonderhoudsplan uitgesteld tot na het moment van oplevering verbouwing.

11 Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeenschappelijke regeling van zeven gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen. Er bestaat ook geen visie of voornemen dit komend jaar te wijzigen.

12 Openbaarsheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Wet open overheid (Woo)

Onder de Woo zijn overheidsinstanties verplicht om actief bepaalde informatie te delen. Daarnaast is er nog steeds de mogelijkheid om informatie op te vragen, via een Woo-verzoek.

De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is (o.a.) aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo is beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Door redacteurs bij de MGR wordt de Woo-index (overheid.nl) bijgehouden. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die al elders door de MGR op het internet zijn gepubliceerd.

13 Duurzaamheid

Aanleiding

In 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met de invoering van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Deze nieuwe richtlijn gaat vanaf 2025 van kracht en verplicht bedrijven om te rapporteren over hun ESG-prestaties. Binnen de CSRD wordt duurzaamheid gedefinieerd aan de hand van drie hoofdthema's waarover gerapporteerd moet worden. Dit zijn milieu (Environmental), sociale aspecten (Social), en governance (Governance), afgekort als ESG. Bedrijven moeten rapporteren over hun impact op mens en milieu. Momenteel vallen overheidsorganisaties nog niet onder de wetgeving van de CSRD. Omdat we duurzaamheid belangrijk vinden, willen we al de eerste stappen zetten in het rapporteren over duurzaamheid.

Waarom

Wij geloven dat zorgen voor onze medewerkers, kandidaten en de aarde inherent aan elkaar verbonden is. De noodzaak om te verduurzamen is duidelijk aanwezig. Daarop voortbouwend willen wij een vooruitstrevende en verantwoordelijke maatschappelijke organisatie zijn en blijven. Daarbij hebben we als organisatie een voorbeeldfunctie en willen we zowel onze eigen organisatie als deelnemende gemeenten inspireren tot duurzame actie.

Duurzaamheidsambitie

Onze visie op duurzaamheid verenigt de kracht van de twee organisaties die de MGR Regio Rijk van Nijmegen vormen:

We dragen bij aan een gezondere wereld door onze ecologische impact te verlagen en onze sociale impact te vergroten.

We committeren ons aan de nationale doelstellingen en willen daarnaast aantoonbaar in de voorhoede opereren, in lijn met de duurzaamheidsambities van de vooroplopende gemeenten in onze regio. Onze stip aan de horizon is:

Een inclusief, CO2-neutraal en circulaire MGR in 2045.

Toelichting duurzaamheidsonderwerpen

Als framework voor onze duurzaamheidsambitie hebben we gekozen voor de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn 17 globale duurzame ontwikkelingsdoelstellingen geformuleerd vanuit de Verenigde Naties om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering in 2030. We kiezen de SDG's omdat het een herkenbaar framework is dat al veel wordt gebruikt bij gemeenten en andere overheden. Bovendien bieden de SDG's een holistische kijk op duurzaamheid en duurzame ontwikkeling, waarin zowel ecologische als sociale en economische aspecten een plek hebben.

Op basis van potentiële impact en de invloedssfeer van de MGR zijn 6 SDG's gekozen:

Gezien de uiteenlopende werkzaamheden van iRvN en Werkbedrijf is er een onderscheid gemaakt tussen invloed vanuit beide organisaties. Zo focust Werkbedrijf zich op de sociale SDG's (1, 3, 8, 10) en krijgen de ecologische SDG's (3, 12, 13) meer prioriteit binnen iRvN. We maken gebruik van elkaars expertise om als gemeenschappelijke regeling op alle vlakken het maximale duurzaamheidspotentieel te benutten. Zo bevorderen we kruisbestuiving tussen beide organisaties en slagkracht in het realiseren van de gezamenlijke ambitie. Voor iRvN zullen deze focuspunten ook zichtbaar worden in de vertaling van de duurzaamheidsambitie naar het actieplan.

We willen met onze duurzaamheidsambitie en de focus op de gekozen SDG's vanuit onze eigen kracht aantoonbaar in de voorhoede bewegen binnen ons werkveld. Om de SDG's praktisch te maken voor onze organisatie hebben we de vertaling gemaakt naar drie duurzaamheidsthema's. Daarnaast hebben we mijlpalen door de tijd toegevoegd voor 2025 en 2030 op onze weg richting 2045. De vertaling van deze duurzaamheidsambities inclusief meetbare KPI's en realistische reductiedoelstellingen volgt in de uitwerking van het actieplan.

Sociale inclusie en diversiteit

Goed werkgeverschap is onze prioriteit. Dit houdt in dat we een gezonde en veilige werkomgeving creëren voor onze medewerkers en bijdragen aan hun welzijn, vitaliteit en werkgeluk. Onze inzet in het faciliteren van de gezonde en gelukkige medewerker is geborgd binnen onze HR-afdeling.

Naast gezondheid en welzijn zetten we ook in op het creëren van maatschappelijke waarde door sociale inclusie en diversiteit te bevorderen. Werkbedrijf voert de Participatiewet uit voor de regio Rijk van Nijmegen. We bieden werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een passende werkplek door bemiddeling, ontwikkeling en begeleiding. Hiermee bevorderen we gelijkheid in onze maatschappij en dragen we bij aan het verminderen van armoede en het bevorderen van zelfredzaamheid. Ten slotte streven we naar een afspiegeling van de maatschappij in ons personeelsbestand.

Doelstellingen 2025:

- We verhogen SROI door werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Circulariteit

Onze ecologische impact zit deels in de producten en materialen die we inkopen, gebruiken en na hun levensduur weer wegdoen. We willen bijdragen aan een circulaire economie door het verminderen en efficiënter gebruik maken van grondstoffen, hoogwaardig hergebruik, ICT-apparatuur. Waar mogelijk kijken we naar duurzame alternatieven, verlengen we levensduur door goed onderhoud, hanteren we technische in plaats van economische levensduur en zorgen we voor herinzet na onze gebruiksperiode. We passen de R-ladder toe om circulariteit verder te integreren in onze organisatie.

Doelstellingen 2025:

- We hebben een duurzaam inkoopbeleid dat is geïmplementeerd in de organisatie.
- We realiseren een significante vermindering van ons restafval.
- Minimaal 2 initiatieven per jaar om circulariteit te bevorderen, beginnend bij de meest impactvolle categorieën.

Waarvan minimaal 1 verband houdt met

duurzame en circulaire ICT-hardware en applicaties.

Doelstellingen 2030:

- MGR streeft in lijn met de nationale doelstellingen om 50% circulair te zijn in 2030. We gebruiken zoveel mogelijk duurzame en hernieuwbare grondstoffen en houden onze hardware gemiddeld een jaar langer in omloop.

Klimaat

Het thema klimaat gaat voor de MGR om het reduceren van de CO2-footprint in samenwerking met ketenpartners. Hierbij focussen we ons op energieverbruik en mobiliteit. Anderzijds proberen we ook onze 'verborgen impact' in de keten te reduceren middels het verduurzamen van onze facilitaire diensten en ontwikkeling van duurzame dienstverlening (zie ook circulariteit). Hierbij is de samenwerking met de gemeenten binnen de regio essentieel, omdat de MGR hierin een beperkte invloedsfeer heeft.

Doelstelling 2025:

- Op basis van de CO2-nulmeting van 2022 inventariseren we de potentiële reductiemogelijkheden op korte termijn en vertalen dit in het actieplan naar een realistische reductiedoelstelling voor 2025.

Doelstelling 2030:

- We werken toe naar zo weinig mogelijk CO2-uitstoot. We bepalen welke reductiedoelstelling op middellange termijn realistisch is en kijken naar mogelijke compensatie richting onze doelstelling CO2-neutraal.

14 Besluit algemeen bestuur

Het algemeen bestuur van de Modulaire
Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;

- Gezien de tijdige toezending van de ontwerpbegroting aan de Raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelet op artikel 29 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;
- Gelet op het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen;
- Gelet op de ingebrachte Zienswijzen van de Raden van de deelnemende gemeenten en de Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 20 juni 2024.

Besluit:

1. De begroting van lasten en baten op programma's voor het jaar 2025 vast te stellen;
2. De bijgestelde begroting 2024 van lasten en baten op programma's vast te stellen;
3. De meerjarenbegroting voor de jaren 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen;
4. De bevoorschotting 2024 conform bijlage 2 vast te stellen;
5. De bevoorschotting 2025 conform bijlage 2 vast te stellen;
6. Vanaf 2024 eventuele overschotten bij het onderdeel Werk toe te voegen aan de 'risicoreserve Werk' tot een bedrag van circa 10% van het werkbudget. De hoogte van de reserve wordt bepaald conform de richtlijn van de regionale adviesfunctie;
7. Het dagelijks bestuur van de MGR Rijk van Nijmegen op te dragen na vaststelling van de begroting 2025 en de bijstelling 2024 dezen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan Provinciale Staten.

Bijlagen

1	Uitgangspunten begroting	84
2	Bijdrage per gemeente 2023-2028	85
3	Bijdrage per gemeente details	87
4	Bijdrage per gemeente details (iRvN)	92
5	Bekostigingssystematiek SW	95
6	Staat van personele lasten	96
7	Staat van voorzieningen.....	99
8	Overheadnorm	100
9	Staat van investeringen	101
10	Consolidatieoverzicht MGR.....	102
11	Risico per gemeente	106
12	Geprognosticeerde Balans 2023-2028	107
13	Incidentele baten en lasten.....	108
14	Risicoreserve Werk	112
15	Project ondersteuning sociaal ondernemers	114
16	Budgetoverheveling t.b.v. specifieke instrumenten	118

Bijlage 1 Uitgangspunten begroting

Algemeen MGR

Uitgangspunten:

- De begroting is opgesteld conform de voorschriften van de BBV.
- De begroting die op 13 juli 2023 door het AB is vastgesteld is als basis gehanteerd.
- De begrotingswijzigingen zijn tot en met december 2023 meegenomen.
- De begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2025 zijn toegepast.
- De gemeente Nijmegen treedt op als gastheer-gemeente voor diverse ondersteunende functies.
- De regionale overheadnorm van 25% wordt gehanteerd.
- De begroting is taakstellend.
- De rente wordt toegerekend op basis van de werkelijke rente.
- Subsidies worden begroot conform het baten en lasten stelsel, wat inhoudt dat uitgaven en ontvangsten toegerekend worden aan het tijdvak waarin het verbruik van goederen en diensten plaatsvindt (lasten) en de baten ontstaan. Alleen bij specifiek geoormerkte subsidies, zoals de ESF, wordt het realisatiebeginsel gevolgd. Dit betekent dat deze subsidies slechts in het resultaat tot

uiting worden gebracht als zij ook effectief gerealiseerd zijn.

- De uitgangspunten voor de bijdrage per gemeente zijn terug te vinden in bijlage 2 en 3.

Module WerkBedrijf

Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling 2024 en de begroting 2025 zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Effecten van de septembercirculaire van 2023 van het Ministerie van Binnenlandse zaken zijn in de begroting verwerkt. Als basis voor het bepalen van het aandeel van WerkBedrijf in het cluster participatie van het Sociaal domein wordt het Berenschot model gehanteerd.
- Het besluit van de gemeenten om vanaf 2025 een korting door te voeren van € 1,2 miljoen op het participatiebudget is verwerkt in de begroting. Deze korting gaat effectief in op 1 januari 2027.
- Administratief blijven de financiële resultaten voor SW, Participatiebudget, wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding inzichtelijk.

Module iRvN

Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling 2024 en de begroting 2025 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Administratief blijven de financiële resultaten voor de onderdelen Automatisering en Applicatiebeheer apart inzichtelijk.
- iRvN levert naast standaardproducten en -diensten ook plusproducten en -diensten. Deze worden kostenneutraal in rekening gebracht. Als deze plusproducten en -diensten een meerjarig karakter hebben, zijn ze nu al in de begroting van 2024 en volgende jaren opgenomen.
- Voor ICT-producten en diensten geldt: standaard tenzij... Dit betekent dat altijd wordt gekozen voor uniforme producten en/of diensten, tenzij er zwaarwegende argumenten (met name productie belemmerende) zijn om hier in bepaalde gevallen of situaties van af te wijken.
- Voor het onderdeel Automatisering geldt dat we namens de hele regio meedoen aan de landelijke ICT-ontwikkelingen binnen de (lokale) overheid, tenzij er zwaarwegende redenen zijn (met name productie belemmerende) om hiervan af te wijken.

Bijlage 2 Bijdrage per gemeente 2023-2028

Gemeente Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf / Bestuursondersteuning						
	R2023	B2024Nn	B2024(NW)	B2025(NW)	B2026(NW)	B2027(NW)	B2028(NW)
Beuningen	3.992	4.211	4.530	5.058	4.887	4.694	4.583
Druten	3.017	3.252	3.336	3.737	3.607	3.454	3.372
Heumen	1.946	1.941	2.041	2.339	2.274	2.193	2.157
Nijmegen	42.146	45.485	46.660	46.865	45.743	44.071	43.474
Wijchen	6.204	6.427	6.605	7.426	7.197	6.924	6.795
Mook en Middelaar	217	263	348	502	513	518	535
Berg en Dal	6.022	6.534	6.688	7.112	6.886	6.605	6.470
West Maas en Waal	1.064	1.129	1.131	1.120	1.034	947	873
Totaal bijdragen gemeente	64.608	69.242	71.338	74.160	72.141	69.407	68.260

	Overige bijdragen WerkBedrijf						
	R2023	B2024Nn	B2024(NW)	B2025(NW)	B2026(NW)	B2027(NW)	B2028(NW)
overige	12.384	12.430	13.609	11.515	11.605	10.496	10.137
Meerwerk/IPS/POW	377	450	725	225	125	125	125
Budgetoverheveling	2.193	1.422	1.788	577	645	0	0
Totaal overige bijdragen	14.954	14.302	16.122	12.317	12.375	10.621	10.262
Totaal	79.563	83.545	87.460	86.477	84.516	80.029	78.522

Gemeente Bedragen in € 1.000	Totaal ICT Rijk van Nijmegen						
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Gemeente Beuningen	1.146	1.246	1.246	1.347	1.356	1.364	1.373
Gemeente Druten	581	632	632	683	687	692	696
Gemeente Heumen	666	723	723	782	787	792	797
Gemeente Nijmegen	12.034	12.958	12.889	13.881	13.946	14.011	14.075
Gemeente Wijchen	1.499	1.631	1.631	1.765	1.776	1.788	1.799
Gemeente Mook en Middelaar	339	369	369	398	401	403	406
Gemeente Berg en Dal	1.072	1.165	1.165	1.260	1.268	1.275	1.283
Werkorg Druten-Wijchen	63	66	66	70	70	70	70
ODRN	1.074	1.159	1.125	1.213	1.219	1.225	1.231
Totaal	18.474	19.947	19.845	21.399	21.509	21.620	21.731

	Overige bijdragen ICT Rijk van Nijmegen						
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Overige bedrijfsopbrengsten	1.595	871	1.615	1.141	1.141	1.141	1.141
Totaal	1.595	871	1.615	1.141	1.141	1.141	1.141

Verdeelsleutels

WerkBedrijf

Dienstverlening (Basis dvl): op basis van het per gemeente toegekende participatiebudget.

Meerwerk: op basis van afspraken met afzonderlijke gemeenten.

Arbeidsmatige dagbesteding (AD): op basis van de verdeling in de realisatie van 2023. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

Wettelijke loonkostensubsidie (WLKS):

op basis van de verdeling van het voorlopige BUIG-budget 2024. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

SW: op basis van een inschatting van het aantal SE per gemeente (zie bijlage 4) tegen een kostprijs per SW. Afrekening op basis van realisatie per gemeente.

Vastgoed: Op basis van dezelfde SE's als bij de SW. Alleen wordt West Maas en Waal hierin niet meegenomen.

ICT Rijk van Nijmegen

Automatisering: de deelnemersbijdrage is gebaseerd op een aantal verdeelsleutels. Dit kan zijn op basis van werkelijke inbreng, inwonersaantallen, fte's, aandeel ideaal-complex en een aparte verdeelsleutel voor PIOFACH.

Applicatiebeheer: op basis van werkelijke inbreng.

Bestuursondersteuning

Op basis van de inwoneraantallen per gemeente (afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2025 gemeente Nijmegen). Afrekening is met dezelfde inwoneraantallen.

Bijlage 3 Bijdrage per gemeente details

Automatisering Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Gemeente Beuningen	1.146	1.246	1.246	1.347	1.356	1.364	1.373
Gemeente Druten	581	632	632	683	687	692	696
Gemeente Heumen	666	723	723	782	787	792	797
Gemeente Nijmegen	8.755	9.517	9.517	10.289	10.353	10.418	10.483
Gemeente Wijchen	1.499	1.631	1.631	1.765	1.776	1.788	1.799
Gemeente Mook en Middelaar	339	369	369	398	401	403	406
Gemeente Berg en Dal	1.072	1.165	1.165	1.260	1.268	1.275	1.283
Werkorg Druten-Wijchen	63	66	66	70	70	70	70
ODRN	834	907	907	980	986	993	999
Totaal	14.954	16.254	16.254	17.573	17.683	17.794	17.905

Applicatiebeheer Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Gemeente Nijmegen	3.279	3.441	3.372	3.593	3.593	3.593	3.593
ODRN	240	252	219	233	233	233	233
Totaal	3.519	3.693	3.591	3.826	3.826	3.826	3.826

Bestuursondersteuning Bedragen in € 1.000							
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	18	19	19	20	20	20	20
Druten	13	14	14	15	15	15	15
Heumen	12	12	12	13	13	13	13
Nijmegen	125	131	131	140	140	140	140
Wijchen	29	30	30	32	32	32	32
Mook en middelaar	6	6	6	6	6	6	6
Berg en Dal	25	26	26	27	27	27	27
Totaal	227	239	239	254	254	254	254

SW - Totaal Bedragen in € 1.000							
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	2.743	2.865	2.869	2.842	2.624	2.403	2.215
Druten	2.083	2.193	2.196	2.175	2.009	1.840	1.696
Heumen	1.234	1.218	1.219	1.208	1.115	1.021	942
Nijmegen	22.041	22.944	22.977	22.758	21.016	19.245	17.743
Wijchen	4.101	4.135	4.141	4.101	3.787	3.468	3.197
West Maas en Waal	1.064	1.129	1.131	1.120	1.034	947	873
Berg en Dal	3.868	3.993	3.998	3.960	3.657	3.349	3.088
Totaal	37.134	38.477	38.531	38.164	35.243	32.273	29.754
SE*1	1.102,00	1.039,60	1.034,20	963	889,1	813,8	749,9
Toegevoegde waarde *1	33.697	37.010	37.256	39.630	39.640	39.659	39.677

SW - Rijksbijdrage Bedragen in € 1.000							
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	2.742	2.416	2.696	2.656	2.556	2.384	2.244
Druten	2.057	1.884	1.993	1.921	1.664	1.521	1.359
Heumen	1.341	1.067	1.143	1.146	1.149	1.105	1.073
Nijmegen	22.158	19.845	21.261	20.234	19.399	18.354	16.998
Wijchen	4.110	3.559	3.891	3.678	3.563	3.417	3.282
West Maas en Waal	1.070	965	1.065	1.037	1.041	1.016	988
Berg en Dal	3.820	3.473	3.693	3.387	3.176	2.987	2.796
Totaal	37.297	33.209	35.743	34.059	32.548	30.784	28.741

SW - Aanvullende bijdrage Bedragen in € 1.000							
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	1	449	173	185	68	19	-29
Druten	26	309	203	254	345	319	337
Heumen	-106	151	76	62	-34	-83	-131
Nijmegen	-117	3.099	1.716	2.524	1.617	892	744
Wijchen	-9	576	249	423	224	51	-84
West Maas en Waal	-7	164	66	83	-7	-69	-115
Berg en Dal	48	520	306	573	481	362	291
Totaal	-163	5.268	2.788	4.105	2.695	1.490	1.012

Vastgoed Bedragen in € 1.000							
	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	11	11	11	12	12	12	12
Druten	8	9	9	9	9	8	8
Heumen	5	5	5	5	6	6	6
Nijmegen	86	90	90	96	96	97	97
Wijchen	16	16	16	17	18	18	18
Berg en Dal	15	16	16	16	16	15	15
Totaal	140	147	147	157	157	157	157

Participatiebudget Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	560	638	526	1.070	1.106	1.178	1.246
Druten	443	504	428	843	872	932	989
Heumen	356	406	346	649	671	712	750
Nijmegen	14.633	16.647	15.142	15.422	15.909	16.716	17.486
Wijchen	1.189	1.354	1.155	1.995	2.062	2.195	2.321
Mook en Middelaar	103	117	88	239	247	263	278
Berg en Dal	1.437	1.636	1.476	1.922	1.986	2.105	2.218
Totaal	18.720	21.301	19.162	22.140	22.854	24.101	25.289

Budget nieuw beschut Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	0	0	118	128	138	147	157
Druten	0	0	80	87	93	100	106
Heumen	0	0	64	69	74	79	85
Nijmegen	0	0	1.598	1.729	1.861	1.994	2.124
Wijchen	0	0	211	228	246	263	280
Mook en Middelaar	0	0	31	33	36	39	41
Berg en Dal	0	0	169	183	197	211	225
Totaal	0	0	2.270	2.457	2.645	2.833	3.018

OWNW * Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	273	269	325	325	325	325	325
Druten	103	151	161	161	161	161	161
Heumen	92	75	140	140	140	140	140
Nijmegen	1.695	1.839	1.872	1.872	1.872	1.872	1.872
Wijchen	243	284	302	302	302	302	302
Mook en Middelaar	39	78	70	70	70	70	70
Berg en Dal	172	276	294	294	294	294	294
Totaal	2.618	2.974	3.164	3.164	3.164	3.164	3.164

* Budgetoverheveling is hier niet in meegenomen

Loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	387	351	642	637	623	623	623
Druten	367	322	428	423	408	408	408
Heumen	247	191	243	240	232	232	232
Nijmegen	3.566	3.237	4.651	4.601	4.452	4.452	4.452
Wijchen	626	513	719	711	687	687	687
Mook en Middelaar	70	53	150	149	147	147	147
Berg en Dal	505	496	678	670	647	647	647
Totaal	5.769	5.162	7.511	7.432	7.196	7.196	7.196

Loonkostensubsidie detachingsbanen Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	0	58	19	24	39	39	39
Druten	0	59	20	25	39	39	39
Heumen	0	35	12	15	23	23	23
Nijmegen	0	596	199	248	397	397	397
Wijchen	0	94	31	39	63	63	63
Mook en Middelaar	0	10	3	4	6	6	6
Berg en Dal	0	91	30	38	61	61	61
Totaal	0	944	315	393	629	629	629

Korting Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Beuningen	0	0	0	0	0	-58	-58
Druten	0	0	0	0	0	-46	-46
Heumen	0	0	0	0	0	-35	-35
Nijmegen	0	0	0	0	0	-836	-836
Wijchen	0	0	0	0	0	-108	-108
Mook en Middelaar	0	0	0	0	0	-13	-13
Berg en Dal	0	0	0	0	0	-104	-104
Totaal	0	0	0	0	0	-1.200	-1.200

Bijlage 4 Bijdrage per gemeente details (ICT Rijk van Nijmegen)

Bedragen in € 1.000	Totaal Automati- sering	Totaal Overige Bijdragen	WBRN / SW	WBRN / WERK	Totaal Gemeen- telijke Bijdragen	Nijmegen	ODRN	WDW	Wijchen	Druten	Berg en Dal	Beuningen	Heumen	Mook en Middelaar
Begroting 2024	17.583	1.328	538	790	16.254	9.517	907	66	1.631	632	1.165	1.246	723	369
Geen wijzigingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting 2024 incl. Wijzigingen	17.583	1.328	538	790	16.254	9.517	907	66	1.631	632	1.165	1.246	723	369
Begroting 2025	17.843	1.348	538	810	16.495	9.657	920	66	1.656	641	1.182	1.264	734	374
Indexering 2025 met 6,54%	1.167	88	35	53	1.079	632	60	4	108	42	77	83	48	24
Begroting 2025 incl. Wijzigingen	19.009	1.436	573	863	17.573	10.289	980	70	1.765	683	1.260	1.347	782	398
Begroting 2026	17.955	1.356	538	818	16.599	9.718	926	66	1.667	645	1.190	1.272	739	376
Indexering 2026 met 6,54%	1.174	89	35	54	1.086	636	61	4	109	42	78	83	48	25
Begroting 2026 incl. Wijzigingen	19.129	1.445	573	872	17.683	10.353	986	70	1.776	687	1.268	1.356	787	401
Begroting 2027	18.067	1.364	538	827	16.703	9.779	932	66	1.678	649	1.197	1.280	743	379
Indexering 2027 met 6,54%	1.182	89	35	54	1.092	640	61	4	110	42	78	84	49	25
Begroting 2027 incl. Wijzigingen	19.248	1.454	573	881	17.794	10.418	993	70	1.788	692	1.275	1.364	792	403
Begroting 2028	18.067	1.364	538	827	16.703	9.779	932	66	1.678	649	1.197	1.280	743	379
Ophoging bijdrage i.v.m. kostenontwikkelingen	113	9	0	9	105	61	6	0	11	4	8	8	5	2
Indexering 2028 met 6,54%	1.189	90	35	55	1.099	644	61	4	110	43	79	84	49	25
Begroting 2028 incl. Wijzigingen	19.369	1.464	573	890	17.905	10.483	999	70	1.799	696	1.283	1.373	797	406

Bedragen in € 1.000	Totaal Applicatiebeheer	WBRN	Totaal Gemeentelijke Bijdragen	Nijmegen	ODRN
Begroting 2024	4.146	453	3.693	3.441	252
Afname personele lasten	-184	-57	-127	-87	-40
0,4 FTE beheer Forus	35	0	35	35	0
0,1 FTE beheer FoxIT	9	0	9	9	0
Verschil begroten o.b.v. max-1 vs max	89	0	89	82	6
Verandering additioneel budget (budget nu 100k)	-107	0	-107	-107	0
Begroting 2024 incl. Wijzigingen	3.987	396	3.591	3.372	219
Begroting 2025	3.987	396	3.591	3.372	219
Indexering 2025 met 6,54%	261	26	235	221	14
Begroting 2025 incl. Wijzigingen	4.248	422	3.826	3.593	233
Begroting 2026	3.987	396	3.591	3.372	219
Indexering 2026 met 6,54%	261	26	235	221	14
Begroting 2026 incl. Wijzigingen	4.248	422	3.826	3.593	233
Begroting 2027	3.987	396	3.591	3.372	219
Indexering 2027 met 6,54%	261	26	235	221	14
Begroting 2027 incl. Wijzigingen	4.248	422	3.826	3.593	233
Begroting 2028	3.987	396	3.591	3.372	219
Indexering 2028 met 6,54%	261	26	235	221	14
Begroting 2028 incl. Wijzigingen	4.248	422	3.826	3.593	233

Bedragen in € 1.000	Totaal plusproducten 2024								
	Totaal	Berg en Dal	Beuningen	Heumen	Mook en Middelaar	Nijmegen	ODRN	WDW	WBRN
Huur & Software scanners	26	0	26	0	0	0	0	0	0
Licenties Adobe	64	6	7	1	0	45	0	3	2
Licenties Miro	5	0	0	0	0	5	0	0	0
Licenties MiCollab	6	0	0	0	0	0	0	6	0
Licenties Bluebeam	19	2	2	2	2	3	0	8	0
Licenties Microsoft (PowerBi pro, Visio & Project)	42	6	2	0	1	16	3	7	7
Aanschaf laptops tot 2025	15	0	0	0	0	0	0	15	0
Uitlevering 55 Samsung S10	15	0	0	0	0	15	0	0	0
ICT Beheer VSA (operationeel)	45	0	0	0	0	45	0	0	0
ICT Beheer VSA (personeel)	87	0	0	0	0	87	0	0	0
Internetverbinding RTC & VMC	10	0	0	0	0	10	0	0	0
Multi Microsoft 365 Tenants	394	26	28	16	8	213	20	53	30
Rente opbrengsten	150	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering	878	39	66	20	11	439	24	91	39
Jeugdvolgsysteem gedeelte regio	43	10	6	5	2	0	0	20	0
Voortijdig schoolverlaters	18	0	0	0	0	18	0	0	0
Beheer scaninrichting	2	0	0	0	0	2	0	0	0
Siteimprove	35	0	8	0	0	13	0	15	0
Anonimiseringssoftware	42	3	3	2	1	26	0	6	0
Beheer GWS	45	0	0	0	45	0	0	0	0
Datadistributie	13	0	0	0	13	0	0	0	0
Applicatiebeheer Sociaal Domein	87	0	87	0	0	0	0	0	0
I-Adviseur	109	0	109	0	0	0	0	0	0
Applicatiebeheer JCC	17	9	9	0	0	0	0	0	0
Webmaster	48	0	48	0	0	0	0	0	0
Accessibility specialist	86	0	0	0	0	86	0	0	0
WMO Klassiek	9	0	0	0	0	9	0	0	0
Inburgering	9	0	0	0	0	9	0	0	0
Schuldhelpverlening	17	17	0	0	0	0	0	0	0
CISO	65	0	65	0	0	0	0	0	0
Informatiemanager	86	86	0	0	0	0	0	0	0
Projectondersteuning	6	0,5	0,5	0,3	0,1	3,7	0	0,9	0
Rente opbrengsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Applicatiebeheer	737	126	335	7	61	166	0	42	0
Totaal Plusproducten	1.615	165	401	27	72	605	24	133	39

Bijlage 5 **Bekostigingssystematiek SW**

De definitie van de SE's als verdeling van het Rijksbudget is ook het afgelopen jaar weer aan verandering onderhevig geweest. Hierbij worden er correcties op de SE's toegevoegd, uitstroomcijfers opnieuw berekend en peildata aangepast. Per saldo blijft het macrobudget hetzelfde, maar dit kan wel de onderlinge verhouding tussen gemeenten veranderen. Deze werkwijze is vooraf niet te voorspellen en daarmee ook als verdeelfactor niet hanteerbaar. Door de SE-definitie gelijk te houden, de uitstroom zelf te bepalen en bepaling van de betalende gemeente op een uniforme peildatum te houden, is de realisatie beter in te schatten en blijft de kostprijs per SE over de jaren vergelijkbaar.

Uitgangspunten voor de bepaling van het aantal SE per gemeente:

- De definitie van het aantal SE blijft gelijk aan de definitie op het moment van ingang van de Participatiewet.
- De peildatum voor de betalende gemeente in jaar X is de gemeente waar de medewerker ultimo jaar X-1 inwoner was.
- Voor de begroting wordt de betalende gemeente bepaald op basis van de dan beschikbare informatie van de woongemeente.
- Per gemeente wordt de uitstroom bepaald op basis van pensioen. Dit uitstroompercentage zal dus per gemeente variëren.
- Per gemeente wordt de overige uitstroom bepaald als een vast percentage per gemeente, op basis van historische uitstroomgegevens.

Hiermee hanteren we niet meer het uitstroompercentage van het Ministerie, maar een uitstroompercentage op basis van pensioenuitstroom en ervaringscijfers.

Bijlage 6 Staat van personele lasten

WBRN		
Schaal	FTE regulier	FTE tijdelijke budgetten
Schaal 5-6	7,78	0
Schaal 7-8	47,92	1,72
Schaal 9-10	142,94	17,33
Schaal 11-12	20,54	4,56
> schaal 12	1,79	0
Totaal	220,97	23,60

Bestuursondersteuning		
Schaal	FTE regulier	FTE tijdelijke budgetten
Schaal 5-6	0	0
Schaal 7-8	0	0
Schaal 9-10	1,22	0,78
Schaal 11-12	0,64	1,89
> schaal 12	1,10	0
Totaal	2,96	2,67

ICT Rijk van Nijmegen	
Schaal	FTE
schaal 5-6	0
schaal 7-8	16,2
schaal 9-10	110,3
schaal 11-12	11,5
schaal >12	3
Totaal	140,9

Functies

WBRN		
Functies	FTE regulier	FTE tijdelijke budgetten
Administratief Medewerker	17,52	1,18
Adviseur	1,00	0
Adviseur ARBO	1,00	0
Adviseur Medezeggenschap	0,78	0
Adviseur SROI	1,00	0
Adviseurs/consulenten	0	2,80
Allround Administratief Medewerker	1,00	0
Arbeidsdeskundige	2,00	0
Arbeidspsycholoog	1,89	0
Bedrijfsadministratie (ambtelijk)	2,20	0
Commercieel manager	3,33	0
Communicatie Adviseur	1,56	0
Communicatiemedewerker	0,88	0,40
Consulent Bedrijfsdienstverlening	53,86	9,42
Consulent Intake en Diagnose	31,19	0
Consulent ONNW	4,00	0
Contractbeheerder	1,00	0
Directeur Werkbedrijf	0,79	0
Financieel Administratief Medewerker	1,78	0
Financieel Adviseur A	2,23	0
Financieel Adviseur B	2,00	0,40
HR Adviseur	1,56	0
Inclusiebudget	3,78	0
Inhuur derden	1,00	0
Jobcoach	4,78	0
Juridisch Adviseur SW	1,34	0
Klantmanagers	0	0,71

Functies	FTE regulier	FTE tijdelijke budgetten
Kwaliteitsmedewerker	4,89	0
Managementassistent Werkbedrijf	2,89	0
Manager FA/SA	1,00	0
Manager Werkbedrijf	1,00	0
Medewerker Facilitair	3,00	0
Medewerker Informatievoorziening	3,00	0
Medewerker Salarisadministratie	2,38	0
Participatiecoaches	6,50	2,35
Personeelsadviseur SW	3,00	0
Projectleider/adviseurs	0	3,56
Projectleider	6,42	0
Projectmanager WBRN	2,00	0
Salarisadministratie (ambtelijk)	1,50	0
Senior Consulent Bedrijfsdienstverlening	11,50	0
Teammanager	8,68	0
Teammanager Advies en Projecten	1,00	0
Teammanager Geld en Goed	1,00	0
Teammanager Mens en Markt	1,00	0
Trainer/Opleidingskundige	2,94	0
Werkcoach	16,70	0
Werkproces ondersteuner	0	0,14
Projectleiding IT	0	1,65
Coördinator Regionaal Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen	0	1,00
Taakstelling	-2,89	0
Totaal	220,97	23,60

Bestuursondersteuning		
Functionies	FTE regulier	FTE tijdelijke budgetten
Programmamanager Kwaliteit	0	1,00
Trainer/Opleidingskundige	0	0,78
Projectmanager WBRN	0	0,89
Controller/CISO	1,00	0
Directeur Werkbedrijf	0,10	0
Juridisch adviseur	0,22	0
Jurist	0,25	0
Projectleiding	0,39	0
Privacy Officer	1,00	0
Totaal	2,96	2,67

ICT Rijk van Nijmegen	
Functionies	FTE
Directeur II	1
Mdw admin & secr II	1
Manager I	2
Adviseur II	1
Adviseur III	4,6
Adviseur IV	12,9
Mdw gegevens I	13,2
Mdw gegevens II	27,4
Mdw systemen I	14,7
Mdw systemen II	35,8
Mdw systemen III	15,2
Operationeel leidinggevende I	5
Projectleider III	0,9
Projectleider IV	1,1
Inhuur	5,2
Totaal	140,9

Bijlage 7 Staat van voorzieningen

In het overzicht is het verwachte verloop van de voorzieningen weergegeven.

Voorzieningen Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 01-01-2024	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Voorziening SPP WBRN	1.142	721	371	221	0	0
Voorziening SPP IRvN	78	0	0	0	0	0
Verlof bovenwettelijk WBRN	451	451	251	151	172	172
Verlof bovenwettelijk IRVN	311	311	311	311	311	111
Spaarverlof WBRN	137	137	137	137	137	137
Spaarverlof IRVN	123	123	123	123	123	123
Totaal	2.242	1.743	1.193	943	743	543

Bijlage 8 Overheadnorm

Overheadpercentages Bedragen in € 1.000	R 2023	B 2024	B 2024 W	B 2025	B 2026	B 2027	B 2028
Overhead	11.559	11.581	12.375	12.644	12.509	12.269	12.269
Primair	38.634	38.934	41.084	40.444	40.480	40.018	39.998
Totaal	50.192	50.516	53.459	53.088	52.989	52.286	52.266
Overhead %	23%	23%	23%	24%	24%	23%	23%
Primair %	77%	77%	77%	76%	76%	77%	77%

Bijlage 9 Staat van investeringen

Hier treft u het investeringsoverzicht aan met de voorgenomen investeringen voor de jaren 2024 t/m 2028. Dit kan tevens bestaan uit overheveling van restant budgetten uit voorgaande jaren, tenzij een project is afgerond.

WerkBedrijf

Voor 2024 staat vooral het laatste deel van de verbouwing van de locatie Boekweitweg op het programma. Dit is een geraamd bedrag van € 3,6 miljoen. Aan inventaris en inrichting verwachten we in 2024 € 0,6 miljoen te gaan uitgeven.

ICT Rijk van Nijmegen

In 2024 rekenen wij met een investeringsvolume van € 2,5 miljoen. De verdeling van het investeringsvolume ziet er als volgt uit:

In 2024 moet diverse netwerkkaparaatuur vervangen worden, omdat deze end-of-life is. Wij verwachten hiervoor € 380.000 te moeten uitgeven. Daarnaast ramen we € 920.000 voor het vervangen van fysieke werkplekken (laptops) en € 825.000 voor het vervangen van mobiele telefoons.

Het vrij hoge investeringsvolume met betrekking tot de laptops en mobiele telefoons heeft te

Investerings MGR totaal Bedragen in € 1.000	2024P	2024W	2025W	2026W	2027W	2028W
Werkbedrijf - SW module	0	0	0	0	0	0
Werkbedrijf- Archief functie	0	0	0	0	0	0
Werkbedrijf- Inventaris	158	558	200	150	0	0
Werkbedrijf- Boekweitweg	0	3.570	0	0	0	0
ICT Rijk van Nijmegen	2.000	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal	2.158	6.628	2.700	2.650	2.500	2.500

Investerings iRvN Bedragen in € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Centrale computercapaciteit	65	65	65	65	65
Netwerk	380	380	380	380	380
Vervanging virtuele werkplek	310	310	310	310	310
Vervanging fysieke werkplek	920	920	920	920	920
Mobiele telefonie	825	825	825	825	825
Totaal	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

maken met het stijgende aantal gebruikers en de daarbij horende uitrusting met een laptop en een mobiele telefoon (multifactor-authenticatie). Daarnaast moeten deze devices ook vervangen worden. Ten slotte ramen wij € 310.000 voor het vervangen van virtuele werkplekken.

Bijlage 10 Consolidatieoverzicht MGR

			ongeconsolideerd						consolidatie					
Module	Baten/lasten	TV	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028
Applicatiebeheer	Baten	Arbeidsparticipatie	453	396	422	422	422	422	443	396	422	422	422	422
		Overhead	4.211	4.328	4.611	4.611	4.611	4.611	0	0	0	0	0	0
	Totaal Baten		4.664	4.724	5.033	5.033	5.033	5.033	0	0	0	0	0	0
	Lasten	Arbeidsparticipatie	453	396	422	422	422	422	0	0	0	0	0	0
		Overhead	3.563	3.587	3.821	3.821	3.821	3.821	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	648	741	790	790	790	790	15	15	15	15	15	15
	Totaal Lasten		4.664	4.724	5.033	5.033	5.033	5.033	0	0	0	0	0	0
Totaal Applicatiebeheer			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Automatisering	Baten	Overhead	17.936	18.461	19.365	19.485	19.604	19.725	1.123	1.328	1.436	1.445	1.454	1.464
	Totaal Baten		17.936	18.461	19.365	19.485	19.604	19.725	0	0	0	0	0	0
	Lasten	Overhead	16.482	16.869	17.669	17.788	17.908	18.029	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	1.454	1.592	1.696	1.696	1.696	1.696	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		17.936	18.461	19.365	19.485	19.604	19.725	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestuurs- ondersteuning	Baten	Overhead	341	591	613	463	363	363	103	353	359	209	109	109
	Totaal Baten		341	591	613	463	363	363	0	0	0	0	0	0
	Lasten	Overhead MGR	341	591	613	463	363	363	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		341	591	613	463	363	363	0	0	0	0	0	0
Totaal Bestuursondersteuning			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Werkbedrijf SW	Baten	WSW en beschut werk	47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702	581	581	73	69	65	62
	Totaal Baten		47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702	0	0	0	0	0	0
	Lasten	WSW en beschut werk	43.660	43.780	42.495	39.153	35.710	32.830	901	901	950	946	942	938
		Overhead MGR	3.812	3.912	3.871	3.871	3.871	3.871	608	691	735	735	735	735
	Totaal Lasten		47.473	47.692	46.367	43.025	39.581	36.702	0	0	0	0	0	0
Totaal Werkbedrijf SW			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			ongecolideerd						colideatie					
Module	Baten/lasten	TV	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028
Werkbedrijf Vastgoed	Baten	Arbeidsparticipatie	879	879	935	935	935	935	879	879	935	935	935	935
		Overhead	608	608	646	646	646	646	0	0	0	0	0	0
	Totaal Baten		1.487	1.487	1.582	1.582	1.582	1.582	0	0	0	0	0	0
	Lasten	Arbeidsparticipatie	849	849	903	903	903	903	0	0	0	0	0	0
		Overhead	638	638	678	678	678	678	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		1.487	1.487	1.582	1.582	1.582	1.582	0	0	0	0	0	0
Totaal Werkbedrijf Vastgoed			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Module	Baten/lasten	TV	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028
Werkbedrijf Werk	Baten	Arbeidsparticipatie	25.165	26.292	26.533	27.828	26.884	28.257	0	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	2.974	3.259	3.164	3.164	3.164	3.164	0	0	0	0	0	0
		Inkomensregelingen	6.106	8.140	8.219	8.455	8.455	8.455	0	315	393	629	629	629
	Totaal Baten		34.245	37.690	37.915	39.446	38.502	39.875	0	0	0	0	0	0
	Lasten	Arbeidsparticipatie	20.783	21.068	21.253	22.769	21.965	23.338	1.001	1.519	1.148	1.234	1.133	1.179
		WSW en beschut werk	2.974	3.259	3.164	3.164	3.164	3.164	0	0	0	0	0	0
		Inkomensregelingen	5.162	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	5.326	5.538	5.673	5.688	5.548	5.548	603	727	772	781	791	754
Totaal Lasten		34.245	37.690	37.915	39.446	38.502	39.875	0	0	0	0	0	0	
Totaal Werkbedrijf Werk			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			ongeconsolideerd						consolidatie					
Module	Baten/lasten	TV	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028
MGR Totaal	Baten	Arbeidsparticipatie	25.618	26.688	26.955	28.250	27.306	28.679	443	396	422	422	422	422
		Overhead	23.095	23.987	25.235	25.205	25.225	25.345	1.225	1.681	1.795	1.655	1.564	1.573
		WSW en beschut werk	51.325	51.830	50.466	47.124	43.680	40.801	1.460	1.460	1.008	1.005	1.000	997
		Inkomensregelingen	6.106	8.140	8.219	8.455	8.455	8.455	0	315	393	629	629	629
	Totaal Baten		106.145	110.645	110.875	109.034	104.666	103.280	3.129	3.852	3.619	3.711	3.615	3.621
	Lasten	Arbeidsparticipatie	21.236	21.464	21.675	23.191	22.387	23.760	1.001	1.519	1.148	1.234	1.133	1.179
		Overhead	20.682	21.093	22.168	22.288	22.408	22.528	0	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	47.483	47.888	46.563	43.220	39.777	36.898	901	901	950	946	942	938
		Inkomensregelingen	5.162	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	11.581	12.375	12.644	12.509	12.269	12.269	1.227	1.432	1.522	1.531	1.541	1.503
	Totaal Lasten		106.145	110.645	110.875	109.034	104.666	103.280	3.129	3.852	3.619	3.711	3.615	3.621

			geconsolideerd					
Module	Baten/lasten	TV	B2024	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028
MGR Totaal	Baten	Arbeidsparticipatie	25.175	26.292	26.533	27.828	26.884	28.257
		Overhead	21.870	22.306	23.440	23.550	23.661	23.773
		WSW en beschut werk	49.865	50.370	49.457	46.119	42.680	39.804
		Inkomensregelingen	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
	Totaal Baten		103.016	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659
	Lasten	Arbeidsparticipatie	20.235	19.945	20.527	21.958	21.254	22.581
		Overhead	20.682	21.093	22.168	22.288	22.408	22.528
		WSW en beschut werk	46.582	46.987	45.613	42.274	38.835	35.959
		Inkomensregelingen	5.162	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
		Overhead MGR	10.355	10.942	11.122	10.978	10.728	10.765
	Totaal Lasten		103.016	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659

Naast de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij WSW en beschut werk vinden er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten Overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten Werk).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De dienstverlening welke het onderdeel Automatisering van iRvN voor WerkBedrijf verricht, wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel Werk. Deze kosten komen in de programmalasten van Werk.

Bijlage 11 Risico per gemeente

Gemeente 2024 Bedragen in € 1.000	inwoners aantal	Verdeelsleutel o.b.v. inwonersaantal	Risico per gemeente
Berg en Dal	35.320	11%	627
Beuningen	26.568	8%	472
Druten	19.518	6%	346
Heumen	16.795	5%	298
Mook en Middelaar	7.998	2%	142
Nijmegen	182.000	55%	3.230
Wijchen	41.522	13%	737
Totaal	329.721	100%	5.852

Bijlage 12 Geprognotiseerde Balans 2023-2028

Uitgangssituatie is de balans per 31 december 2023 conform de vastgestelde Jaarstukken 2023. De geraamde mutaties voor de diverse activa- en passivaposten worden hierop gecorrigeerd. Tevens laten we de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen zien.

Bedragen in € 1.000	Meerjarenbalans						
	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
1. Activa							
1.1 Materiele vaste activa	10.114	9.841	15.263	14.024	12.223	10.463	10.463
1.1.2 Immateriele vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
1.1.3 Financiële vaste activa	4.000	0	3.000	2.000	1.000	0	0
Vaste Activa	14.114	9.841	18.263	16.024	13.223	10.463	10.463
1.2 Vorderingen	10.111	24.132	11.734	11.232	14.251	16.421	16.421
1.3 Liquide middelen	303	350	376	400	400	400	400
1.4 Overlopende activa	2.982	1.420	1.220	1.430	1.500	1.300	1.300
Vlottende activa	13.397	25.902	13.330	13.062	16.151	18.121	18.121
Totaal activa	27.511	35.743	31.592	29.086	29.374	28.584	28.584
Passiva	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
2.1 Eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
2.2 Voorzieningen	2.242	443	1.743	1.193	943	743	543
2.3 Vaste schulden 1jaar of langer	7.750	8.018	8.268	8.360	8.138	7.778	7.778
Vaste passiva	9.992	8.461	10.011	9.553	9.081	8.521	8.321
2.4 Vlottende passiva	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Vaste schulden korter dan 1 jaar	10.779	12.725	10.225	7.769	7.719	7.669	7.619
2.6 overlopende passiva	6.740	14.557	11.357	11.764	12.574	12.394	12.644
Totaal vooruit ontvangen bedragen	17.519	27.282	21.582	19.533	20.293	20.063	20.263
Totaal Passiva	27.511	35.743	31.593	29.086	29.374	28.584	28.584
Kengetallen:	R2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Netto schuldquote	12,1%	9,1%	15,5%	13,8%	11,7%	9,6%	10,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	12,1%	9,1%	15,5%	13,8%	11,7%	9,6%	10,0%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Liquiditeit	0,8	0,9	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9
Totaal baten	98.236	103.016	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659

Bijlage 13 Incidentele baten en lasten

In de gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moeten dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt het onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handreiking geschreven over dit onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaat om 'eenmalige zaken'. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Onderstaand een nadere verheldering:

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage,

subsidie of het project op termijn stopt, worden als incidenteel beschouwd.

- Toevoegingen en onttrekking aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat, dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen, worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het dagelijks bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

Structurele baten en lasten Bedragen in € 1.000			R 2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Saldo baten en lasten			0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves- voorzieningen			1.771	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves- voorzieningen			-419	-180	-599	-550	-250	-200	-200
Begrotingssaldo na bestemming			1.352	-180	-599	-550	-250	-200	-200
Waarvan incidentele baten			5.772	2.476	6.088	2.593	2.696	1.516	1.516
Waarvan incidentele lasten			-7.124	-2.296	-5.488	-2.043	-2.446	-1.316	-1.316
Structureel begrotingssaldo			0	0	0	0	0	0	0

Programma			R 2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Werk	Exploitatie	Baten	3.413	1.590	4.472	1.452	1.555	375	375
		Lasten	-4.555	-1.510	-3.973	-902	-1.305	-175	-175
	Reserves- voorzieningen	Baten	1.294	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-152	-80	-499	-550	-250	-200	-200
Totaal Werk			0	0	0	0	0	0	0

Programma			R 2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
SW	Exploitatie	Baten	470	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-500	0	0	0	0	0	0
	Reserves- voorzieningen	Baten	30	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal SW			0	0	0	0	0	0	0

Programma			R 2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Vastgoed	Exploitatie	Baten	529	0	550	0	0	0	0
		Lasten	-529	0	-550	0	0	0	0
	Reserves- voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Vastgoed			0	0	0	0	0	0	0

Programma			R 2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Automatisering	Exploitatie	Baten	493	365	878	356	356	356	356
		Lasten	-493	-365	-878	-356	-356	-356	-356
	Reserves- voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			0	0	0	0	0	0	0

Programma			R 2023	B2024P	B2024W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W
Applicatiebeheer	Exploitatie	Baten	867	521	737	785	785	785	785
		Lasten	-1.047	-421	-637	-785	-785	-785	-785
	Reserves- voorzieningen	Baten	447	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-267	-100	-100	0	0	0	0
Totaal Applicatiebeheer			0	0	0	0	0	0	0

Saldo			0	0	0	0	0	0	0
--------------	--	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Werk

Bij onderdeel Werk worden veel projecten uitgevoerd waarvoor tijdelijke middelen beschikbaar zijn gesteld. In 2024 ramen we voor een bedrag van € 4,0 miljoen aan tijdelijke middelen uit te gaan geven en een bedrag van € 4,5 miljoen aan incidentele baten te gaan ontvangen. De tijdelijke projecten die in 2024 lopen zijn: IPS, POW, Werken aan de Match, Doe je mee en RMT. Werken aan de Match en Doe je mee gaan we in 2024 afronden. Tot slot verwachten we € 499.000 te gaan onttrekken aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en we verwachten een klein bedrag aan de voorziening spaarverlof toe te gaan voegen.

Vanaf 2025 nemen de incidentele baten en lasten jaarlijks af. Dit komt omdat vanaf 2025 ook de andere tijdelijke projecten gaan aflopen. Vooralsnog is er geen uitzicht op nieuwe tijdelijke middelen. In 2025 verwachten we nog een onttrekking van € 550.000 aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening. Na 2025 verwachten we een jaarlijks afnemend bedrag aan onttrekkingen.

SW

Bij de SW verwachten we vanaf 2024 geen incidentele baten en lasten te hebben, dan wel dotaties of onttrekkingen aan de voorziening te moeten doen.

Vastgoed

Bij Vastgoed verwachten we in 2024 nog eenmalig een voordeel te hebben in de vorm van rentebaten ter grootte van € 550.000. Daarna verwachten we dat dit voordeel zich niet meer voor gaat doen in verband met dalende rentes.

Automatisering en Applicatiebeheer

De toelichting op Automatisering en Applicatiebeheer nemen we samen, omdat de toelichting vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreffen de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening wordt geleverd. Voor 2024 en volgende jaren betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle en Visio. Tot slot onttrekken we per saldo € 100.000 aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening.

Bijlage 14 Risicoreserve Werk

Onderstaand lichten we toe waarom we voorstellen vanaf 2024 te gaan werken met een risicoreserve Werk.

Per 1 januari 2023 is het gemeentefonds opnieuw ingericht. Het klassieke re-integratiebudget, de begeleiding nieuw Wajong en de begeleiding nieuw beschut regulier zijn overgeheveld naar het sociaal domein, onderdeel participatie. Daarmee is de inzichtelijkheid van de financiering voor WerkBedrijf komen te vervallen. Uit het cluster participatie wordt meer gefinancierd dan alleen de taken die WerkBedrijf uitvoert. Hieruit moet namelijk ook het minimabeleid en de uitvoering van de uitkeringenverstrekking bekostigd worden.

De gemeenteraden van de zeven deelnemende gemeenten hebben in januari en februari 2024 besloten om met ingang van 2025 over te gaan op een verdeling van de middelen volgens het Berenschotmodel. Tevens is in dit besluit een korting op het budget opgenomen van € 1,2 miljoen. Wanneer deze korting effectief wordt is afhankelijk van de besluitvorming rondom de budgetten beschut werk, maar in ieder geval vanaf 2027. Een eventuele korting op het budget beschut werk kunnen we namelijk verrekenen met de korting van 1,2 miljoen euro, in de jaren 2025

en 2026. Het Rijk is voornemens die korting op beschut werk vanaf 2025 te effectueren.

We stellen voor om per 2024 te gaan werken met een Risicoreserve Werk. Deze reserve heeft als doel om de volatiliteit op te vangen van de nieuwe manier van budgetbepaling. Dit moet gezien worden in een context van financiële taakstellingen en onzekerheid. De nieuwe systematiek van het gemeentefonds kent een grotere dynamiek door de door het rijk gekozen indicatoren. Dit leidt ertoe dat pas in september, bij de september circulaire, van het lopend boekjaar duidelijk is welk budget beschikbaar is voor Werkbedrijf. De onzekerheden t.a.v. de hoogte van het budget vooraf én tijdens het lopende boekjaar verhogen het risicoprofiel van WBRN. Een groot deel van de (vaste) kosten in de bedrijfsvoering is niet gedurende het boekjaar bij te sturen, waardoor het risico ontstaat dat er geen sluitende exploitatie kan worden gerealiseerd.

We willen gemeenten niet in een lopend boekjaar confronteren met tekorten. Zeker gezien de financiële dynamiek waarmee gemeenten te maken hebben, willen we voorkomen dat we tijdens een lopend jaar extra geld 'op moeten halen'. Daarom stellen we voor eventuele

overschotten, die bijvoorbeeld ontstaan door de beweeglijkheid van de nieuwe methodiek, toe te voegen aan de risicoreserve Werk. Als blijkt dat we in een bepaald jaar 'extra geld op moeten halen', kan dit eerst onttrokken worden aan de risicoreserve. De accountant heeft ons de suggestie gedaan de beweeglijkheid van het budget op te vangen met een reserve.

We stellen voor deze systematiek in 2028 te evalueren. We kijken dan in hoeverre de reserve effectief is in het opvangen van de beweeglijkheid van het budget. Daarnaast evalueren we welke omvang van de reserve het best passend is. Ook onderzoeken we de ervaringen van gemeenten en de MGR. Het zou kunnen dat een gemeente in het ene jaar, verhoudingsgewijs, meer of minder inbrengt in de reserve dan in een volgend jaar, verhoudingsgewijs, onttrokken wordt. We verwachten dat dit effect zeer gering is. We zullen dit eventuele effect meenemen in de evaluatie. Aan de hand van de evaluatie bepalen we of en hoe we de risicoreserve voorstellen te continueren.

Het is bij aanvang lastig om te bepalen welke hoogte van de reserve precies noodzakelijk is. Dat komt omdat we te maken hebben met een

nieuwe dynamiek, die afhankelijk is van hoe de Rijksoverheid bepaalde maatstaven inschat. Voor de omvang van de risicoreserve volgen we daarom de richtlijnen van de regionale adviesfunctie. We gaan werken met een reserve van circa 10% (circa € 2 miljoen) van de omvang van het werkbudget in een betreffend jaar. Conform de richtlijn van de adviesfunctie stellen we voor de volgende astrics te hanteren: € 1.000 per fte + 0,5% renterisico + 1% uitgaven + 3% eigen inkomsten.

Bijlage 15 Project ondersteuning sociaal ondernemers

We stellen voor € 750.000 euro over te hevelen van het positieve resultaat van 2023, ten behoeve van een project ter ondersteuning van sociaal ondernemers in de regio Rijk van Nijmegen. Onderstaand lichten we dit project verder toe.

Als MGR beginnen we het begrotingsproces ruim een jaar voor het betreffende boekjaar. Als we bij het opstellen van de halfjaarrapportage constateren dat we mogelijk een positief resultaat behalen, stellen we doorgaans een besteding daarvan voor ten behoeve van de taken die bij WerkBedrijf zijn belegd. Bij de halfjaarrapportage van 2023 hebben we aangekondigd een deel van het positief resultaat in te willen zetten ten behoeve van de ondersteuning van sociaal ondernemers.

We schreven toen:

Project voor duurzame banen bij sociaal ondernemers uit de regio

In de tweede helft van 2023 starten we een project waarbij het doel is duurzame werkgelegenheid bij sociaal ondernemers te bestendigen en vergroten. Het project richt zich op de ontwikkeling van een regionaal samenwerkingsverband, waarbij een groot aantal sociaal ondernemingen in de regio Rijk van Nijmegen kan aansluiten. Wat de sociaal

ondernemingen in dit samenwerkingsverband gemeenschappelijk hebben, is dat zij allen werken met kandidaten van WerkBedrijf.

Daarnaast ontwikkelen zij een gezamenlijke propositie in het kader van Social Return on Investment. WerkBedrijf biedt deze propositie aan organisaties aan, die de SROI moeten invullen na gunning van een aanbesteding. Een van de doelen van dit samenwerkingsverband is het uitwisselen van kennis en ervaringen over het werken met de doelgroepen van WerkBedrijf.

Onderdeel van het project is ook dat WerkBedrijf een eenduidig pakket aan voorzieningen ontwikkelt voor het samenwerkingsverband, waardoor de kandidaten optimaal begeleid worden en de financiële kwetsbaarheid van de sociaal onderneming afneemt. Te denken valt aan gezamenlijke aanstelling van een jobcoach, het creëren van een personeelspool waardoor kandidaten het werken in meerdere sociaal ondernemingen kunnen ervaren, gezamenlijke inkoop van trainingsprogramma's, gezamenlijke backoffice etc.

Het maatschappelijk effect dat het project beoogt is als volgt:

- *WerkBedrijf zet haar voorzieningen op een uniforme wijze in bij plaatsingen van kandidaten bij sociaal ondernemers.*
- *We borgen en vergroten de financiële stabiliteit bij goedlopende sociaal ondernemingen.*
- *We vergroten het aantal trajecten dat voor onze kandidaten beschikbaar is bij sociaal ondernemers uit de regio.*
- *We vergroten het aanbod van werkgelegenheid dat beschikbaar is bij sociaal ondernemers. Op die manier kunnen we voor meer verschillende kandidaatprofielen een passende match vinden.*

We stellen voor een deel van het positieve resultaat bij Onderdeel Werk hiervoor over te hevelen naar 2024. De financiële middelen zijn noodzakelijk voor de ontwikkeling van bovenstaande doelen. Het is een eenmalige financiële impuls. Dit moet structureel leiden tot een 'robuuste' bedrijfsvoering door opbrengstverhoging (SROI) en kostenverlaging voor de aangesloten sociaal ondernemingen.

Het over te hevelen geld is overigens nadrukkelijk 'ontwikkelgeld', vandaar dat het met eenmalige middelen gedekt kan worden. Het gaat om geoormerkt geld, en we rapporteren op de

geijkte momenten over inhoudelijke en financiële voortgang. Als blijkt dat het geld niet meer besteed hoeft te worden, omdat resultaten zijn bereikt vloeien de overgebleven middelen terug naar de gemeenten. Binnen de scope van het project vallen alleen sociaal ondernemers met een gezond verdienmodel.

Probleemstelling sociaal ondernemen

WerkBedrijf heeft veel relaties met sociaal ondernemers in de regio om kandidaten te plaatsen. Niet iedere sociaal ondernemer is maximaal ‘toegerust’ op het begeleiden van de kandidaten. Bovendien kampt menig sociaal ondernemer met een ‘fragiele’ financiële exploitatie, met een geringe kans op een exploitatietekort. De wijze van organiseren: werken met een beperkte vaste personeelskern naast het werken met (veel) vrijwilligers en tijdelijk inzetbare kandidaten brengen hogere kosten en onzekerheden met zich mee. Kandidaten vragen om – intensieve begeleiding – en vaak is er sprake van veel mutatie in je personeelsbestand.

De inkomsten vanuit WerkBedrijf: bijvoorbeeld loonkostensubsidies, voorzieningen als jobcoach, scholingsbudget etc. zijn gekoppeld aan een kandidaat. Sociaal ondernemers weten niet

precies op hoeveel kandidaten ze kunnen rekenen en welke productiviteit deze kandidaten kunnen leveren. Ook is het voor sociaal ondernemers lastig om goed op de hoogte te zijn van alle mogelijkheden m.b.t. voorzieningen en vergoedingen.

Er is dus sprake van een onvoorspelbaarheid in de opbrengstenkant. De investering in begeleiding door de sociaal ondernemer zelf is vaak een kostenpost, die wel structureel is en van een bepaalde omvang. Ongeacht of je nu één of 10 kandidaten hebt, de kosten zijn er. Samen met enkele sociaal ondernemers, die zich herkennen in bovenstaand probleem is gesproken over een duurzame oplossing. Een oplossing die niet alleen voor hen, maar voor veel sociaal ondernemers in Nijmegen én de regio soelaas kan bieden.

We ontwikkelen een 3-tal sporen, in gezamenlijkheid met sociale ondernemers om de financiële continuïteit te verhogen:

1. Spoor Social Return on Investment (SROI)
2. Spoor aanbieder Op Weg naar Werk
3. Spoor kandidaten van WerkBedrijf

Deze sporen passen bij het gemeentelijk stimuleringsbeleid om een stevig sociaal en

duurzaam ecosysteem van sociale ondernemingen te realiseren.

SPOOR 1 SROI:

Sociale ondernemingen leveren producten en diensten, met een maatschappelijk verantwoord karakter. Deze producten en diensten kunnen aangeboden worden aan ondernemers, in het kader van een opdracht/gunning een SROI verplichting in moeten vullen (sociale inkoop). Om dit te stimuleren zien we een aantal acties:

Bouwen van een collectief van aangesloten sociaal ondernemers. We vergroten het bereik van samenwerking in de regio, vereenvoudigen de samenwerking met SROI loket.

We stimuleren en jagen aan dat er een collectief ontstaat van gecertificeerde sociaal ondernemers, die we (gemeenten en WerkBedrijf/SROI) als collectief kunnen benaderen. Ambitie is hiervoor een TOSSS* (The One Stop Social Shop) op te richten (door de sociaal ondernemers zelf), waaraan circa 30 impact-sociaal-ondernemingen bij aangesloten zijn en een gezamenlijk product c.q. dienst gaan leveren in het kader van de SROI. Dit collectief werkt samen met Impact 024.

Certificeren van ondernemers in dit collectief TOSSS*, waardoor we meer zicht krijgen op kwalitatief goede ondernemers waarmee samengewerkt c.q. ingekocht wordt.

Dit collectief laat ‘gecertificeerde’ ondernemers toe: ondernemers die geregistreerd als ‘social enterprisers’. Dat betekent dat zij getoetst zijn op ‘impact first’ ondernemen. Het verdienmodel staat in dienst van maatschappelijke impact.

Ontwikkelen propositie SROI vanuit dit collectief TOSSS*, wat aangeboden kan worden bij aanbestedingsverplichting SROI. Dit leidt tot nieuwe opbrengst voor de aangesloten ondernemers, vanuit de markt.

We jagen aan dat dit collectief een gezamenlijke ‘propositie’ ontwikkelt van een product of een dienst, die WerkBedrijf/SROI kan meenemen als ‘geschikte commerciële b2b product en dienst’ in het kader van de SROI. Op deze manier streven we ernaar dat er opbrengstverhoging is voor de sociaal ondernemers vanuit de markt.

SPOOR 2: aanbieder Op Weg naar Werk

Momenteel zijn enkele sociale ondernemingen onderaannemer bij één van de aanbieders van Op Weg naar Werk. Zij nemen kandidaten op (vanuit de hoofdaanbieder) en krijgen een

dagdeelvergoeding voor de begeleiding.

Wanneer het TOSSS* is opgericht, zijn er kansen dat dit collectief ofwel allemaal kunnen gaan fungeren als onderaannemer of zelfstandig als collectief kunnen in schrijven bij een aanbesteding van arbeidsmatige dagbesteding. Net zoals nu Pluryn, Driestroom, RIBW etc doen. Dit betekent een inkomstenbron, met kandidaten die – weliswaar veel begeleiding nodig hebben – maar een langere tijd verbonden kunnen worden aan de organisatie.

SPOOR 3: kandidaten vanuit WerkBedrijf

Momenteel heeft WerkBedrijf veel, losse relaties met sociale ondernemingen. Uniformiteit rondom afspraken voor begeleiding, plaatsing, duur, vergoedingen etc. is er onvoldoende. Daarbij komt dat we verschillende organisatie-inrichtingen zien met verschillende kwaliteit van begeleiding. De invulling van de ‘eisen’ die WerkBedrijf stelt aan werkomgeving en begeleiding verschillen. WerkBedrijf kan het collectief TOSSS* benutten voor de ontwikkeling van meer uniformiteit in de methode van plaatsen en begeleiden en daardoor voor meer stabiliteit, vergelijkbaarheid en voorspelbaarheid voor de sociale ondernemingen. WerkBedrijf weet dat als men is aangesloten bij

het TOSSS* dat het gaat om een kwalitatief goede onderneming.

De ambitie is om met dit collectief (minimaal 30 sociaal ondernemingen) 500 plaatsingsmogelijkheden te bieden voor kandidaten van WerkBedrijf.

We ambiëren daarbij dat we een nieuw set aan basisafspraken maken over de inzet van een voorzieningenpakket vanuit WerkBedrijf voor dit collectief van sociaal ondernemers. Bijvoorbeeld welke financiële inzet voor begeleiding door de sociaal ondernemer bij bepaalde volumeranges van kandidaten, wanneer inzet jobcoach WerkBedrijf, welke scholingsmiddelen zijn beschikbaar, inzet loonkostensubsidies, inzet kandidaat in een pool voor iedereen zodat vervangbaarheid sneller gaat, gezamenlijke trainingsprogramma’s, gezamenlijke backoffice etc.

Eenmalige middelen

Om bovenstaande sporen uit te werken en onze ambities te realiseren willen we eenmalig ‘ontwikkelgeld’ beschikbaar hebben, om de nieuw ontstane methodiek/inzet voorzieningen/ SROI-inzet vervolgens structureel in te kunnen bedden in de reguliere uitvoering van WerkBedrijf/

SROI. Bij sociaal ondernemers moeten dit leiden tot ‘een robuuste’ bedrijfsvoering door opbrengstverhoging en kostenverlaging. We streven ernaar om eind 2024 de ambities te hebben gerealiseerd.

Globale begroting Bedragen in € 1	Baten (éénmalig)	Lasten
Overheveling middelen 2023	750.000	0
Kosten projectleider extern tijdelijk	0	80.000
Kosten projectleider WBRN intern tijdelijk	0	240.000
Kosten (extra) SROI-adviseur WBRN tijdelijk		
Kosten (extra) consultant WBRN tijdelijk		
Ontwikkeling propositie SROI	0	60.000
Inbedding SROI-dienstverlening	0	50.000
Capaciteit netwerkvorming	0	80.000
Methodieontwikkeling/set basisafspraken	0	80.000
Aanpassingen organisatie-inrichting, aangesloten ondernemers TOSSS*	0	170.000
Totaal	0	750.000

Bijlage 16 Budgetoverheveling t.b.v. specifieke instrumenten

We stellen voor om 2 keer €400.000 euro van het positief resultaat van 2023 over te hevelen naar 2024, ten behoeve van de inzet van specifieke instrumenten. Het gaat dan meer specifiek om het overhevelen van het resterend plafond van twee nieuwe voorzieningen (conform de in de zomer van 2023 vastgestelde Re-integratieverordening).

Achtergrond

In de zomer en het najaar van 2023 zijn de Re-integratieverordening 2023 en de bijbehorende Beleidsregels vastgesteld. Hierin zijn onder andere twee nieuwe voorzieningen opgenomen: de ontwikkeltrajecten met diagnose elementen (artikel 8) en de werkgeversbonus plus (artikel 4). De ontwikkeltrajecten zijn gericht op activering van de kandidaat, inzicht krijgen in de arbeidsmogelijkheden, ontwikkeling van werknemersvaardigheden en oriëntatie op de arbeidsmarkt. In het traject verrichten kandidaten werkzaamheden, volgen zij een training en ontvangen ze individuele trajectbegeleiding. De werkgeversbonus plus is een subsidie voor werkgevers die meerdere kandidaten (eventueel groepsgewijs) met een arbeidsbeperking een betaald dienstverband verstrekken. Vaak vraagt dit van een werkgever meer inzet of aanpassing van zijn werkzaamheden. Met deze subsidie komen we hen daarin tegemoet.

Beide voorzieningen zijn bedoeld om kwetsbare kandidaten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt richting werk te begeleiden. Om de inzet van deze instrumenten beheersbaar te houden werken we met een (financieel) plafond. Dit plafond wordt ieder jaar vastgesteld door de directeur van WerkBedrijf. Het voorstel is om het resterende plafond van 2023 over te hevelen naar 2024.

Overheveling plafond

Beide voorzieningen zijn relatief nieuw en konden pas vanaf het najaar 2023 ingezet worden. We moesten namelijk wachten op vaststelling van de verordening en beleidsregels. Ook bleek de implementatie nog enige tijd te kosten. We konden daardoor geen historische cijfers gebruiken om een voorspelling te doen op de uitgaven van 2024.

We hebben voor beide voorzieningen vergaande (concept)afspraken met partijen in de markt en andere stakeholders.

In het najaar van 2023 zijn gesprekken gevoerd met diverse ondernemers over het aanbieden van ontwikkeltrajecten met diagnose elementen. Werkgevers hadden tot medio maart de tijd om een subsidieaanvraag over 2024 in te dienen. Daarna is de aanvraagtermijn (voorlopig) gesloten.

De ingediende subsidieaanvragen worden op dit moment beoordeeld, we verwachten het resterend plafond van 2023 nodig te hebben om de aanvragen te kunnen toekennen. Omdat het type traject goed past bij de kandidaten die wij op dit moment begeleiden zijn wij voornemens om de aanvragen toe te kennen. Dit is volgens ons essentieel om op die manier bij te dragen aan de doelstelling om zoveel mogelijk kandidaten met een arbeidsbeperking te begeleiden richting werk.

De inzet van de werkgeversbonus plus komt goed op gang. We hebben reeds vergaande (concept) afspraken met partijen in de markt en andere stakeholders. We zetten de werkgeversbonus plus in voor kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit is een prioritaire doelgroep. We willen alles in het werk stellen om hierop in 2024 een goed resultaat te halen: zoveel mogelijk kandidaten met een arbeidsbeperking aan het werk helpen.

Monitoring

Via de halfjaarrapportage en de jaarrekening informeren we u over de besteding van het instrumentenbudget. Eind 2024 hebben we een goed beeld van de uitnutting van beide plafonds. Dit gebruiken we bij het vaststellen van het plafond voor 2025. Conform de reguliere

werkwijze worden overschotten terugbetaald aan gemeenten, of in overleg anderszins ingevuld.

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Kas Baltussen
Ben Kersten
Elly Martens
Marc van Rooij
April 2024

Adviesrapport
Jaarstukken 2023
&
Begroting 2025
MGR

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
.....in één oogopslag	2
Inleiding	3
1. Advies	4
1.1 Advies bij de jaarstukken 2023	4
1.2 Advies bij de begroting 2025	4
2. Kaders	5
2.1 BRN-normen	5
2.2 Overige kaders	6
3. Algemeen	8
3.1 Ontwikkelingen	8
3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW)	9
4. Jaarstukken 2023	10
4.1 Algemeen	10
4.2 Controleverklaring accountant	10
4.3 Fiscaliteiten	10
4.4 Begroting 2023 en managementrapportages	11
4.5 Resultaatanalyse	11
4.6 Balanstoelichting	12
4.7 Voorstel bestemming resultaat	12
4.8 Deelnemersbijdragen	13
5. Gewijzigde begroting 2024	14
5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2024	14
5.2 Deelnemersbijdragen 2024 na wijziging	15
6. Begroting 2025	16
6.1 Algemeen	16
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders	16
6.3 Begrotingswijzigingen	16
6.4 Begrotingsanalyse	16
6.5 Deelnemersbijdragen 2025	17
6.6 Meerjarenbegroting	17
7. Weerstandsvermogen	17
7.1 Algemene reserve	17
7.2 Bestemmingsreserves	18
7.3 Risico's	18

.....in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2023

Accountant heeft toegezegd een goedkeurende accountantsverklaring af te geven.

Rekeningresultaat: € 3,6 miljoen voordelig.

De resultaten vóór budgetoverheveling en afrekening zijn:

- WerkBedrijf, onderdeel Werk: € 2,6 miljoen
- WerkBedrijf, onderdeel SW: € 0,9 miljoen
- IRVN: € 0,1 miljoen

Resultaatbestemming: € 1,8 miljoen wordt overgeheveld naar 2024. € 1,8 miljoen wordt terugbetaald aan gemeenten

VERMOGENSPOSITIE

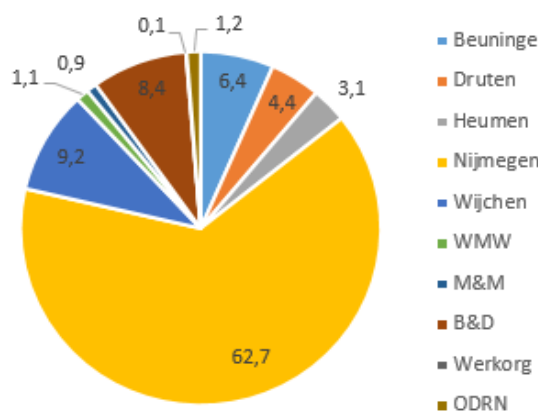
De MGR heeft geen weerstandsvermogen. Het resultaat wordt overgeheveld of terugbetaald aan deelnemende gemeenten. Risicobuffer bij de deelnemende gemeenten. Risicoprofiel MGR € 5,9 miljoen.

De MGR is voornemens om per 2024 een risicoreserve te vormen. Deze bestemmingsreserve bedraagt maximaal 10% van het participatiebudget.

BEGROTING 2025

- Sluitend met een saldo van € 107,3 miljoen
- Begroting conform BBV-regels
- Begroting voldoet grotendeels aan de Begroting Richtlijnen Regio Nijmegen (RN). Op een aantal onderdelen van het WerkBedrijf is echter een iets lager indexeringspercentage gebruikt (6,4% i.p.v. 6.54%)

Deelnemersbijdrage 2025, bedragen *€ 1.000,-

ADVIES

In te stemmen met:

- De jaarstukken 2023 en het resultaatbestemmingsvoorstel (budgetoverhevelingen en terugbetalingen)
- in te stemmen met de bijgestelde begroting 2024
- in te stemmen met de begroting 2025
- de meerjarenraming 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN (bedragen in € * 1.000)

Gemeente	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Berg en Dal	7.092	7.852	8.370
Beuningen	5.136	5.775	6.405
Druten	3.597	3.968	4.421
Heumen	2.610	2.764	3.121
Mook en Middelaar	556	717	899
Nijmegen	54.105	59.549	60.748
Wijchen	7.700	8.236	9.190
West Maas en Waal	1.064	1.131	1.120
Werkorg. Druten-Wijchen	63	66	70
ODRN	1.041	1.126	1.213
Totaal	82.964	91.183	95.560

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van MGR Rijk van Nijmegen (hierna MGR).

Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de MGR vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2025, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 en resultaatbestemming 2023.

Vragen over de jaarstukken 2023 en begroting 2025 hebben we schriftelijk teruggekoppeld. De vragen zijn schriftelijk beantwoord door de heer drs. Peters RA, concerncontroller van de MGR.

Tijdschema zienswijze

De MGR heeft de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aan de deelnemende gemeenten op 2 april 2024 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 26 april 2024 en zullen gemeenten uiterlijk 15 juni 2024 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 3 juli 2024.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Bijzonderheid bij de MGR is dat niet alle regiogemeenten deelnemen aan alle modules van het WerkBedrijf of de modules van de IRVN:

- Gemeente Mook en Middelaar neemt geen deel aan het onderdeel sociale werkvoorziening.
- Gemeente Nijmegen neemt als enige gemeente deel in de module applicatiebeheer.
- Gemeente West Maas en Waal neemt enkel diensten af op het gebied van de sociale werkvoorziening.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2025 is 6,54%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringsystematiek verwijzen wij naar de BRN 2025. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de MGR verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden. Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2025. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.

Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2023

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de jaarstukken 2023 en het resultaatbestemmingsvoorstel van € 3,6 miljoen. Hiervan wordt € 1,8 miljoen overgeheveld naar 2024. Het resterende resultaat 2023 van per saldo € 1,8 miljoen wordt uitbetaald aan de deelnemende gemeenten/partijen.
- In de zienswijze in te gaan op de voorgestelde budgetoverhevelingen van in totaal € 1,8 miljoen voor de inzet op de volgende onderwerpen: project sociale ondernemingen (€ 750.000), werkgeversbonus (€ 400.000), ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen (€ 400.000) en tijdelijke verruiming vervoerskosten SW (€ 250.000).

1.2 Advies bij de begroting 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de bijgestelde begroting 2024.
- In te stemmen met de begroting 2025.
- De meerjarenbegroting 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen.
- Het bedrag aan risico's (totaal € 5,9 miljoen) voor iedere afzonderlijke gemeente –naar rato op basis van de verdeelsleutel inwoneraantal- op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting hoofdstuk 7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing).

2. Kaders

2.1 BRN-normen

Het indexeringspercentage (BRN-norm) voor 2025 is 6,54%. Dit percentage is voor de MGR opgenomen in de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2025. De MGR heeft bij het opstellen van de begroting 2025 deze indexeringsafspraken gedeeltelijk gehanteerd. Voor de module iRvN is het percentage van 6,54% gehanteerd. Op een aantal onderdelen van de module WerkBedrijf is echter (abusievelijk) een lager percentage gebruikt (6,4%). Het gaat om de onderdelen: bestuursondersteuning, vastgoed en bepaalde onderdelen van de SW. De MGR heeft aangegeven de begroting hierop niet meer te gaan bijstellen. De afwijking is marginaal (0,14%).

Onderstaande passages zijn overgenomen uit de begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) 2025.

MGR

Onderdeel Werkbedrijf

De re-integratiemiddelen ‘klassiek’, Wajong en het reguliere begeleidingsbudget maken sinds 2023 onderdeel uit van de algemene uitkering (onderdeel cluster participatie). Dit betekent dat deze middelen niet meer ‘zichtbaar’ zijn voor gemeenten. De afdracht van het participatiebudget aan het WerkBedrijf is derhalve op de overeengekomen en vastgelegde wijze niet meer mogelijk. In het PFO W&I is er begin september 2023 overeenstemming bereikt om vanaf 2025 de door Berenschot ontwikkelde ‘rekentool’ te hanteren. Met deze rekentool is het participatiebudget uit de algemene uitkering te herleiden. De rekentool van Berenschot hanteert hiervoor gegevens die rechtstreeks te herleiden zijn uit de circulaire van het Rijk (mei- en septembercirculaire). Door het hanteren van de rekentool is per gemeente het participatiebudget inzichtelijk te maken en kan de afdracht aan de MGR/WerkBedrijf per gemeente bepaald worden. Periodiek zal, op basis van de Rijkscirculaire, de hoogte en de afdracht van het participatiebudget aan het WerkBedrijf herijkt worden. De Rijksmiddelen ‘nieuw beschut’ blijven onderdeel uitmaken van de integratie-uitkering Participatie. Deze middelen maken tevens onderdeel uit van het budget dat afgedragen wordt aan het WerkBedrijf. De tijdelijke compensatie van de gemeente Nijmegen aan de regiogemeenten in 2025 en 2026 én de taakstellende bezuiniging (naar verwachting vanaf 2027) voor het WerkBedrijf, zijn in onderstaand financiële overzicht per gemeente buiten beschouwing gelaten.

Uitkeringsjaar 2025

Gemeente	Aandeel werkbedrijf 2025
Berg en Dal	€ 1.922.392
Beuningen	€ 1.069.773
Druten	€ 843.000
Heumen	€ 649.045
Nijmegen	€ 15.421.758
Mook en Middelaar	€ 239.051
Wijchen	€ 1.994.605
Totaal	€ 22.139.624

Onderdeel SW

Ten aanzien van de financiering van SW-activiteiten wordt aan de gemeenten door de MGR het aantal werkelijke SE per gemeente tegen een kostendekkend tarief in rekening gebracht. Bij dit kostendekkend tarief wordt rekening gehouden met werkelijke salarisstijgingen (cao SW en voor ambtelijk personeel Cao-ambtenaren), werkelijke uitstroom pensioengerechtigden per gemeente en een aanname overige uitstroom SW en verder de te generen opbrengsten naar reële verwachtingen.

Als kader wordt hierbij gesteld dat:

- De kostprijs SW zich per SE zal ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm
- De toegevoegde waarde per fte zal zich tevens ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm.

De door gemeente ontvangen WSW-subsidie, onderdeel van het participatiebudget, blijft als dekking bij de gemeenten. Het optredende tekort voor gemeenten (verschil kostprijs maal SE minus WSW-budget) wordt inzichtelijk gemaakt in de begroting van de MGR, zodat gemeenten hun eigen raming hierop aan kunnen passen. Hierbij kan uitgegaan worden van de WSW bijdragen volgens de bijlage septembercirculaire 2023. Voor de bedragen voor de oplading voor de begroting 2025 gaan we uit van de volgende opstelling.

Gemeente	Begeleiding Beschut	WSW 2025	Totaal
Berg en Dal	€ 182.933	€ 3.387.388	€ 3.570.321
Beuningen	€ 127.857	€ 2.656.454	€ 2.784.311
Druten	€ 86.549	€ 1.920.903	€ 2.007.452
Heumen	€ 68.846	€ 1.145.595	€ 1.214.441
Nijmegen	€ 1.729.013	€ 20.233.651	€ 21.962.664
Mook en Middelaar	€ 33.439		€ 33.439
West Maas en Waal		€ 1.037.102	€ 1.037.102
Wijchen	€ 228.175	€ 3.677.614	€ 3.905.789
Totaal	€ 2.456.812	€ 34.058.707	€ 36.515.519

Voor de Loonkostensubsidie wordt uitgegaan van de laatst bekende bedragen voor het jaar 2024 (bron: voorlopig Buig budget 2024). Deze bedragen worden ook voor het jaar 2025 opgenomen .

Gemeente	Loonkostensubsidie
Berg en Dal	€ 708.376
Beuningen	€ 661.323
Druten	€ 447.873
Heumen	€ 182.927
Nijmegen	€ 4.849.466
Mook en Middelaar	€ 153.455
Wijchen	€ 898.576
Totaal	€ 7.901.996

Onderdeel IRVN en bestuursondersteuning

Voor IRVN en bestuursondersteuning geldt eveneens de BRN-norm 2025.

Vastgoed

Voor de panden in eigendom van de MGR (de panden van voorheen Breed) wordt een afzonderlijke exploitatie opgesteld.

Overhead

De norm voor overhead overeenkomstig de BBV-voorschriften is bepaald op maximaal 25%.

2.2 Overige kaders

De volgende (wettelijke) regelingen en kaders zijn van kracht:

- BBV richtlijnen (Besluit Begroten en Verantwoording)
- Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)
- Wet Open Overheid (Woo)
- Diverse notities die waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. Deze notities zijn benoemd in de begroting van de MGR. Enkele voorbeelden zijn: Treasurystatuut, Financiële verordening en Re-integratieverordening.

Taakvelden

Vanaf 2017 is in de BBV vastgesteld dat provincies en gemeenten moeten rapporteren op taakvelden. In de jaarstukken en de begroting rapporteert de MGR op de taakvelden: inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie en overhead. Vanaf 2023 is –door een wijziging in de BBV- het taakveld begeleide participatie gewijzigd in het taakveld WSW en beschut werk. De MGR heeft op een goede manier inzicht gegeven op deze taakvelden.

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het huidige kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateert van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR (adviescommissie gemeenschappelijke regelingen) en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn, maakt onderdeel uit van dit kader.

Inmiddels is, samen met de controllers van de gemeenschappelijke regelingen, door de AGR een start gemaakt met de inventarisatie of het bestaande kader actualisatie behoeft.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit. Een eerste voorzichtige gezamenlijke uitkomst is dat een aantal zaken a.g.v. de actualiteit bijstelling behoeft.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is door de AGR in dit verband de nodige aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. De vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen

3. Algemeen

3.1 Ontwikkelingen

In de jaarstukken en de begroting besteedt de MGR aandacht aan inhoudelijke resultaten en ontwikkelingen. Hierbij ligt de nadruk op de module WerkBedrijf als meest beleidsrijke module. In beide stukken gaat de MGR voor het WerkBedrijf in op de realisatie van de doelstellingen.

Een aantal ontwikkelingen module WerkBedrijf

Nieuw beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie

Begin 2024 hebben de deelnemende gemeenten het beleidskader arbeidsmarktbeleid en re-integratie 2024-2027 vastgesteld. Dit beleidskader geeft in belangrijke mate richting aan de dienstverlening die WerkBedrijf de komende jaren biedt aan kandidaten en ondernemers.

WerkBedrijf zet zich de komende jaren in om, samen met de deelnemende gemeenten, een stevige bijdrage te leveren aan de ambities die zijn beschreven in het beleidskader.

Nieuwe manier van budgetbepaling

De Rijksoverheid is per 2023 een nieuwe methodiek voor het Gemeentefonds gaan hanteren. Dit maakt dat het klassieke participatiebudget niet meer herleidbaar is. De gemeenten hebben met elkaar afgesproken om het budget voor WerkBedrijf vanaf 2025 vast te stellen aan de hand van de objectieve rekentool van Berenschot.

Taakstellende bezuiniging

In het beleidskader arbeidsmarktbeleid en re-integratie 2024-2027 is een taakstellende bezuiniging voor het WerkBedrijf opgenomen. Gemeenten hebben besloten om vanaf 2025 jaarlijks € 1,2 miljoen te korten op het regionale budget. In de jaren 2025 en 2026 wordt deze bezuinigingstaakstelling verrekend met de verwachte korting op de begeleidingsbudgetten beschut werk. De bezuinigingstaakstelling van € 1,2 miljoen wordt derhalve vanaf 2027 waarschijnlijk effectief.

Beschut werk

Vanaf 2025 is het Rijk voornemens de budgetten voor beschutte werkplekken te baseren op het aantal gerealiseerde werkplekken. Tot op heden wordt het begeleidingsbudget voor beschut werk toegekend op basis van de doelstellingen die het Rijk voor de arbeidsmarktregio's bepaalt. Deze voorgenomen wijziging betekent voor het WerkBedrijf een forse afname van het budget beschut werk van zo'n € 1,8 miljoen. De meicirculaire van 2024 zal hierover meer duidelijkheid gaan geven.

Risicoreserve Werk

De nieuwe manier van bepaling van het participatiebudget kent meer beweeglijkheid. De budgetten worden bepaald aan de hand van een aantal maatstaven. Bij iedere circulaire worden de maatstaven aangepast en veranderen de budgetten dus ook enigszins. Het WerkBedrijf weet pas na de septembercirculaire in een bepaald budgetjaar wat het definitief beschikbare budget is. Om die beweeglijkheid op te vangen stelt de MGR voor om vanaf 2024 met een risicoreserve te gaan werken. De hoogte van deze bestemmingsreserve is maximaal 10% van het participatiebudget van het lopende jaar. De MGR stelt voor de systematiek en de risicoreserve in 2028 te evalueren.

Nieuwe DVO

Om invulling te geven aan het nieuwe beleidskader hebben gemeenten en MGR een nieuwe Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) opgesteld. Het ontwerp is in februari 2024 verstuurd aan de colleges. Nadat colleges hierop een zienswijzen hebben gegeven, zal (naar verwachting) vóór de zomer van 2024 een nieuwe DVO vastgesteld worden.

Nieuw informatieprotocol

Het nieuwe beleidskader is aanleiding voor een actualisatie van het informatieprotocol. We onderzoeken op welke manier we de inspanningen van WerkBedrijf op het gebied van ontwikkelen en begeleiden beter terug kunnen laten komen in de KPI's. Dit doet beter recht aan de inspanningen die de organisatie levert en komt ook meer tegemoet aan de ambities die in het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie zijn uitgesproken.

Verbetering van arbeidsmarktinfrastructuur

Het ministerie streeft ernaar om in april 2024 een brief aan de Tweede Kamer te sturen met daarin een nadere uitwerking van de verbetering van de arbeidsmarktdienstverlening. Dan zullen ook de aanpassingen in wet- en regelgeving voor een internetconsultatie openbaar worden. De formele invoering van een landelijk beraad, regionale beraden en regionale werkcentra in iedere arbeidsmarktregio is voorzien per 2026. De jaren 2024 en 2025 beschouwt het ministerie als transitiejaren.

Een aantal ontwikkelingen module IRvN

Dienstverlening

In 2024 wordt MS365 in de gehele regio hét samenwerkingsplatform. De implementatie daarvan zal in 2024 grote impact hebben voor de organisaties. MS365 is gelabeld als een strategisch regionaal agenda-onderwerp en IRvN levert in 2024 en 2025 een Product Manager MS365. Die zal als een spin in het web de implementatie technisch, inhoudelijk en 'hands on' faciliteren.

Beheer en Beveiliging

De toegang tot onze infrastructuur en applicatie krijgt in 2024 grote aandacht. Verder zal in 2024 de aanbesteding en gunning plaatsvinden voor de partij waarbij de MGR de werkplekvoorzieningen (laptops en telefoons) en netwerkonderdelen gaat afnemen. In 2025 en verdere jaren volgt de realisatie hiervan.

Samenwerken en Innovatie

De interne manier van werken, onderlinge afstemming en voorkomen dat er eilandgericht gewerkt wordt, zijn thema's die centraal staan, wanneer IRvN in 2024 aan de slag gaat met projectmatig werken. Dit is nodig om professioneel het werk te doen en aansluiting te vinden bij de projecten van gemeenten.

3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW)

Sinds 2015 is het niet meer mogelijk om in te stromen in de sociale werkvoorziening. Doordat er geen mensen meer in de SW stromen, nemen de begrote lasten van de sociale werkvoorziening (SW) af van € 47,79 miljoen in 2024 naar € 36,7 miljoen in 2028. Deze daling van de begrote lasten heeft te maken met de voorziene afname van het aantal SW-medewerkers. Gemeenten ontvangen van het Rijk via de integratie-uitkering Participatie middelen voor de bekostiging van de SW. Deze middelen dragen de gemeenten af aan de MGR voor de bekostiging van de SW. De Rijksmiddelen van de deelnemende gemeenten zijn voor de jaren 2024 en verder vooralsnog niet toereikend om de kosten van de SW te dekken. De deelnemende gemeenten dienen -vanuit hun gemeentelijke begroting- aanvullende middelen aan de MGR af te dragen. Opgemerkt dient te worden dat het Rijk de Rijksbijdragen SW met de meicirculaire(s) nog indexeert voor de lpo (loon- en prijsontwikkeling). De Rijksbijdrage die de MGR heeft opgenomen in de begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2023.

Tabel: Aanvullende bijdrage van gemeenten in de SW in de periode 2024 tot en met 2028

Bedragen € * 1.000

Jaar	Begroting 2025	Rijksbijdrage	Aanvullende SW bijdrage begroting 2025	Aanvullende SW bijdrage begroting 2024	Mutatie tov begroting 2024
2024	38.531	35.743	2.788	5.268	-2.480
2025	38.164	34.059	4.105	4.516	-411
2026	35.243	32.548	2.695	2.859	-164
2027	32.273	30.784	1.490	1.366	123
2028	29.754	28.741	1.012	nb	

De aanvullende bijdragen van de deelnemende gemeenten nemen –met uitzondering van het jaar 2027- af ten opzichte van de bedragen opgenomen in de begroting 2024.

We adviseren de deelnemende gemeenten om in hun eigen begroting rekening te houden met de aanvullende SW-bijdrage. De gemeentelijke aanvullende bijdragen zijn –per gemeente- opgenomen in de begroting 2025 in bijlage 3 (pagina 88 en 89).

4. Jaarstukken 2023

4.1 Algemeen

In 2023 heeft de MGR in totaal € 98,2 miljoen uitgegeven aan de uitvoering van haar taken. Het grootste deel van de uitgaven hebben betrekking op het WerkBedrijf (81%).

De MGR WerkBedrijf heeft de doelstellingen op het gebied van uitstroom naar werk en plaatsingen op werk niet gehaald. Dat heeft verschillende oorzaken:

- De doelgroep verandert. Een groot deel van de kandidaten zit in de ontwikkel- en begeleidingsfase. Het aantal bemiddelbare kandidaten binnen het kandidatenbestand neemt nog steeds af.
- De kandidaten hebben een grote ondersteuningsbehoefte. De gemiddelde begeleidingsduur neemt toe en per kandidaat worden meer voorzieningen ingezet voordat er resultaten geboekt kunnen worden op het gebied van uitstroom naar werk of plaatsing op werk.
- Het inwerken en begeleiden van kandidaten kost aandacht en capaciteit. Door de krapte op de arbeidsmarkt vinden ondernemers het lastig om capaciteit vrij te maken. Omdat arbeid duurder is geworden door de stijging van het minimumloon, maken ondernemers soms de afweging om processen te automatiseren.
- WerkBedrijf ervaart ook de krapte op de arbeidsmarkt. Het afgelopen jaar hebben relatief veel ervaren consultants een andere uitdaging gevonden. Dit heeft in 2023 een impact gehad op de inhoudelijke resultaten.

Financieel zijn er geen bijzonderheden ten aanzien van de MGR. De activiteiten zijn binnen de begrote budgetten uitgevoerd. De sociale werkvoorziening is in 2023 voor het eerst uitgevoerd met de door het Rijk beschikbaar gestelde bedragen.

De MGR beschikt niet over reserves. Er hebben dan ook geen structurele of incidentele onttrekkingen of toevoegingen aan het eigen vermogen plaatsgevonden.

Er is wel een rechtmatigheidsfout in de aanbestedingen geconstateerd ter grootte van € 2,05 miljoen bij module iRvN. Inmiddels zijn bij de iRvN maatregelen getroffen om het proces voorafgaand aan de aanbestedingsprocedure beter te borgen.

4.2 Controleverklaring accountant

De accountant heeft toegezegd een goedkeurende verklaring af te gaan geven. De afgelopen maanden is er tussen het Rijk en de accountancy sector afstemming geweest over een aantal aspecten rakende aan rechtmatigheid. De accountancy sector bekijkt nu op welke tekstuele manier dit moet landen in de accountantsverklaring. Hier zit een vertraging op. De MGR verwacht in de tweede helft van april de definitieve verklaring te ontvangen. Gemeenten zullen de definitieve verklaring via een nazending ontvangen.

De goedkeurende verklaring richt zich enkel op de getrouwheid en niet meer op de rechtmatigheid. De verantwoording over de rechtmatigheid is een verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur geworden. In de jaarstukken is een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

4.3 Fiscaliteiten

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels wordt geborgd door instructies en toetsing achteraf bij de BTW aangiften en bij de uitvoering van interne controles. De MGR laat zich bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen. De belastingdienst heeft in 2017 geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet vennootschapsbelastingplichtig is. Afspraken hierover met de belastingdienst zijn door de MGR strikt toegepast.

Omdat de module Werkbedrijf overheidstaken uitvoert is voor dit onderdeel bij de oprichting fiscaal gekozen voor een BTW-koepelvrijstelling. Het voordeel hiervan is dat het Werkbedrijf over de ontvangen gemeentelijke bijdragen geen BTW hoeft af te dragen. Het nadeel is echter dat het Werkbedrijf de BTW aan de inkoopkant niet zelf kan terugvragen. Deze BTW schuift de MGR door naar de gemeenten die deze BTW wel kunnen terugvragen. Door hiervoor facturen te sturen naar de gemeenten krijgt de MGR de BTW alsnog terug, terwijl het de gemeente per saldo niets kost.

4.4 Begroting 2023 en managementrapportages

De vergelijkende cijfers in de jaarstukken zijn conform de ontwerpbegroting 2024-2027 die in juli 2023 is vastgesteld door het bestuur. Nadien heeft het dagelijks bestuur goedkeuring gegeven aan een aantal (technische) begrotingswijzigingen waarbij de baten en lasten zijn verhoogd met € 1.162.000. De begrotingswijzigingen worden nader toegelicht op pagina 135 en 136.

In de halfjaarrapportage 2023 heeft de MGR de verwachting uitgesproken dat er een voordeel zou ontstaan dat zou liggen rond de € 2,8 miljoen (ten opzichte van de door het AB vastgestelde begroting in juli 2023). Het uiteindelijke resultaat is in 2023 uitgekomen op € 3,6 miljoen.

De oorzaken van het ontstaan van dit voordeel worden uitvoering toegelicht in de jaarrekening.

4.5 Resultaatanalyse

In onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt welk resultaat is behaald vóór en na de eindafrekening met de deelnemende gemeenten per module.

Voorstel resultaatbestemming Bedragen in € 1.000	iRvN	SW	Werk	Totaal	Budget- overheveling	Afrekening
Gemeente Beuningen	2	33	70	105	64	41
Gemeente Druten	1	41	100	142	51	91
Gemeente Heumen	1	58	-9	50	37	13
Gemeente Mook en Middelaar	1	0	41	42	9	33
Gemeente Nijmegen	75	629	1.893	2.597	1.360	1.237
Gemeente Wijchen	3	42	120	165	126	39
Gemeente West Maas en Waal	0	51	0	51	7	44
Gemeente Berg en Dal	2	61	332	395	145	250
WBRN	2	0	0	2	0	2
ODRN	34	0	0	33	0	33
Totaal	121	917	2.547	3.585	1.800	1.785

Het resultaat MGR vóór de budgetoverheveling en eindafrekening bedraagt afgerond € 3,6 miljoen positief. De MGR stelt voor om van dit resultaat € 1,8 miljoen over te hevelen naar 2024. Na de voorgestelde budget-overheveling blijft er € 1,8 miljoen over. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de deelnemende partijen. Gemeente Nijmegen ontvangt bovenop de genoemde € 1.237.000 nog € 33.000 terug van de MGR voor de afrekening meerwerk (projecten Actieplan Arbeidsmarktregio).

Zowel op de module WerkBedrijf als op de module iRvN is in 2023 een voordelig resultaat behaald. De resultaten op de modules worden hieronder toegelicht.

Module WerkBedrijf

- Op het onderdeel Werk (participatie, WLKS en arbeidsmatige dagbesteding) is een voordelig resultaat behaald van € 2.547.000. Voorgesteld wordt om € 1.550.000 over te hevelen naar 2024. Het resterende voordeel van € 997.000 bestaat uit arbeidsmatige dagbesteding (OWNW): € 452.000, de wettelijke loonkostensubsidie: € 337.000 en project Doe je Mee: € 208.000. Deze onderdelen worden afgerekend met de deelnemende gemeenten.
Het voordelige resultaat op de arbeidsparticipatie is ontstaan door niet ingevulde vacatureruimte (door krapte op de arbeidsmarkt) en het later van start gaan met de detacheringsbanen (CAO aan de slag).
Het voordelige resultaat op de arbeidsmatige dagbesteding (OWNW) is veroorzaakt door een vrijval van resterende coronamiddelen en het gedeeltelijk inzetten van de extra middelen van de pilot Simpel Switchen.

Het voordelige resultaat op de wettelijke loonkostensubsidie is voornamelijk veroorzaakt doordat het project detacheringsbanen (CAO aan de slag) is vertraagd.

- Op het onderdeel Sociale Werkvoorziening is een voordelig resultaat behaald van € 917.000. Voorgesteld wordt om € 250.000 over te hevelen naar 2024. Het resterende resultaat van € 667.000 wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten.

Het voordelige resultaat op de Sociale Werkvoorziening is veroorzaakt door een lagere SW omzet, een voordeel op de loonkosten van SW medewerkers door afwijkingen op de gerealiseerde indexeringen en een voordeel op de salariskosten door een lager gerealiseerd aantal fte's dan begroot.

Module iRvN

- Onderdeel Automatisering, voordelig resultaat van € 28.300. Dit bedrag wordt afgerekend met de deelnemende partijen.
- Onderdeel Applicatiebeheer, voordelig resultaat van € 92.300. Dit bedrag wordt afgerekend met de deelnemende partijen. De doorbelasting van plusproduct Multi-Tenant splitsing is voor 2023 begroot op € 500.000, maar door een vertraging is hiervan maar € 130.000 gerealiseerd. De rest wordt doorgeschoven naar 2024.
- Het investeringsbudget (onderdeel automatisering) is overschreden met € 330.000. Deze overschrijding heeft te maken met het stijgende aantal gebruikers. Hierdoor was meer hardware (in de vorm van mobiele telefoons en laptops) nodig dan begroot.

4.6 Balanstoeelichting

Naast de gerealiseerde kosten en opbrengsten van de jaarrekening 2023 geeft de balans per 31 december 2023 de bezittingen en schulden van de MGR weer.

In de balans vallen de volgende punten op:

Vaste activa

In 2023 heeft de MGR € 4,5 miljoen geïnvesteerd in materiële vaste activa. Het betreft hier grotendeels ICT-gerelateerde aankopen. Op blz. 66 van de jaarrekening is een investeringsoverzicht opgenomen. In 2023 was er een krediet beschikbaar van € 3,8 miljoen. In 2023 is het krediet overschreden; er is een totaalbedrag van € 4,1 miljoen besteed.

Vaste passiva

De MGR heeft en vormt tot op heden geen eigen vermogen. Alle resultaten op onderdelen worden verrekend met de deelnemende gemeenten.

De MGR heeft een voorziening voor de strategische personeelsplanning (SPP). De voorziening SPP is in 2023 toegenomen van € 920.000 (eind 2022) naar € 1.220.000 (eind 2023). Hiervan is € 1.142.000 bestemd voor het WerkBedrijf en € 78.000 voor de iRvN. Naast de voorziening SPP heeft de MGR voorzieningen voor spaar- en bovenwettelijk verlof. Deze voorzieningen voor verlof bedragen per saldo € 1.022.000 eind 2023. Voorgaande jaren was het spaar- en bovenwettelijk verlof onjuist gerubriceerd (onder kortlopende schulden).

In hoofdstuk 7 wordt verder ingegaan op het weerstandsvermogen van de MGR.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van afgerond € 3,6 miljoen (vóór budgetoverheveling en afrekening). Het resultaat voor de module WerkBedrijf bedraagt € 3.464.000 (positief) en het resultaat voor de module IRVN bedraagt € 121.000 (positief).

Het voorstel van de MGR is om het resultaat 2023 als volgt te verwerken:

- Budgetoverheveling van € 1.800.000 voor het project sociale ondernemingen (€ 750.000), werkgeversbonus (€ 400.000), ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen (€ 400.000) en tijdelijke verruiming van de vervoerskosten voor SW-medewerkers (€ 250.000).
- Afrekening met de deelnemende partijen op de modules WerkBedrijf en IRVN: € 1.785.000

4.8 Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdrage over het jaar 2023 ziet er als volgt uit:

Bedragen in € 1.000	iRvN	Bestuurs- ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.144	18	2.743	11	1.220	5.136
Gemeente Druten	580	13	2.083	8	913	3.597
Gemeente Heumen	664	12	1.234	5	695	2.610
Gemeente Nijmegen	11.959	125	22.041	86	19.894	54.105
Gemeente Wijchen	1.496	29	4.101	16	2.058	7.700
Gemeente West Maas en Waal	0	0	1.064	0	0	1.064
Gemeente Mook en Middelaar	338	6	0	0	212	556
Gemeente Berg en Dal	1.070	25	3.868	15	2.114	7.092
Werkorganisatie Druten-Wijchen	63	0	0	0	0	63
ODRN	1.041	0	0	0	0	1.041
Deelnemersbijdrage	18.355	227	37.134	140	27.107	82.964

5. Gewijzigde begroting 2024

5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2024

Bedragen x € 1.000	P2024	B2024	Wijziging
Arbeidsparticipatie	25.175	26.292	1.117
WSW en beschut werk	49.865	50.370	505
Inkomensregelingen	6.106	7.825	1.719
Overhead	21.870	22.306	436
Totaal Baten	103.017	106.793	3.776
Arbeidsparticipatie	20.235	19.945	-290
WSW en beschut werk	46.582	46.987	405
Inkomensregelingen	5.162	7.825	2.663
Overhead	20.682	21.093	411
Totaal Programmalasten	92.662	95.851	3.189
Overhead MGR	10.355	10.942	587
Totaal Lasten	103.017	106.793	3.776

Uit bovenstaande tabel zien we dat de begroting 2024 € 3,8 miljoen hoger is dan de in juli 2023 vastgestelde begroting 2024.

Arbeidsparticipatie

De lasten nemen met € 0,3 miljoen af. De afname is toe te schrijven aan een lagere instroom van kandidaten bij detachingsbanen.

WSW en beschut werk

De lasten nemen met € 0,4 miljoen toe. De toename is toe te schrijven aan hogere loonkosten door stijging van de cao SW.

Inkomensregelingen

De lasten nemen met € 2,7 miljoen toe. De belangrijkste oorzaak van deze toename is toe te schrijven aan een forse stijging van het minimumloon in 2023 welke doorwerkt in 2024 (en verdere jaren). Daarnaast wordt er ook een groei van het aantal loonkostensubsidies verwacht.

Overhead (=ICT en Vastgoed)

Ten aanzien van de overhead zien we dat de begrotingscijfers 2024 ten opzichte van de primitieve begroting van de MGR met € 0,4 miljoen zijn verhoogd. Deze stijging heeft voornamelijk te maken met een toename van plusproducten bij module iRvN, waaronder de vertraging in verband met het Multi Tenantsproject, zowel binnen het onderdeel Automatisering als binnen het onderdeel Applicatiebeheer. Daarnaast is voor onderdeel applicatiebeheer de deelnemersbijdrage aangepast. Er is onder andere voor gekozen om binnen het Applicatiebeheer af te wijken van de normale begrotingssystematiek, gebaseerd op schaal max-1. De begroting van onderdeel applicatiebeheer is vanaf 2024 gebaseerd op werkelijke loonkosten, omdat dat volgens iRvN beter past bij de aard van de dienstverlening. Dit heeft een stijging van € 88.000 tot gevolg.

5.2 Deelnemersbijdragen 2024 na wijziging

Bedragen x € 1.000	iRvN	Bestuurs- ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.246	19	2.869	11	1.630	5.775
Gemeente Druten	632	14	2.196	9	1.117	3.968
Gemeente Heumen	723	12	1.219	5	805	2.764
Gemeente Nijmegen	12.889	131	22.977	90	23.462	59.549
Gemeente Wijchen	1.631	30	4.141	16	2.418	8.236
Gemeente West Maas en Waal	0	0	1.131	0	0	1.131
Gemeente Mook en Middelaar	369	6	0	0	342	717
Gemeente Berg en Dal	1.165	26	3.998	16	2.647	7.852
Werkorg Druten-Wijchen	66	0	0	0	0	66
ODRN	1.126	0	0	0	0	1.126
Deelnemersbijdrage	19.845	239	38.531	147	32.421	91.183

6. Begroting 2025

6.1 Algemeen

De gemeenten in de regio en de MGR hebben gezamenlijk besloten om met ingang van 2025 het participatiebudget te bepalen en te verdelen aan de hand van de rekentool van Berenschot.

De MGR is voornemens om vanaf 2024 eventuele overschotten op participatie (onderdeel Werk) toe te voegen aan een nieuwe bestemmingsreserve (risicoreserve Werk). Dit tot maximaal 10% van het participatiebudget van het lopende jaar. Hierbij wordt voor de hoogte van de reserve de richtlijn van de regionale adviesfunctie gehanteerd.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

Het indexeringspercentage (BRN-norm) voor 2025 is 6,54%. Dit percentage is voor de MGR opgenomen in de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2025. De MGR heeft bij het opstellen van de begroting 2025 deze indexeringsafspraken gedeeltelijk gehanteerd. Voor de module iRvN is het percentage van 6,54% gehanteerd. Op een aantal onderdelen van de module WerkBedrijf is echter (abusievelijk) een lager percentage gebruikt (6,4%). Het gaat om de onderdelen: bestuursondersteuning, vastgoed en bepaalde onderdelen van de SW. De MGR heeft aangegeven de begroting hierop niet meer te gaan bijstellen. De afwijking is marginaal (0,14%).

De begroting is opgesteld conform de voorschriften van de BBV. De begroting is sluitend. De regionale overhead-norm van 25% wordt niet overschreden.

6.3 Begrotingswijzigingen

Bedragen x € 1.000	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028
Arbeidsparticipatie	26.292	26.533	27.828	26.884	28.257
WSW en beschut werk	50.370	49.457	46.119	42.680	39.804
Inkomensregelingen	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
Overhead	22.306	23.440	23.550	23.661	23.773
Totaal Baten	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659
Arbeidsparticipatie	19.945	20.527	21.958	21.254	22.581
WSW en beschut werk	46.987	45.613	42.274	38.835	35.959
Inkomensregelingen	7.825	7.825	7.825	7.825	7.825
Overhead	21.093	22.168	22.288	22.408	22.528
Totaal Programmalasten	95.851	96.134	94.345	90.323	88.894
Overhead MGR	10.942	11.122	10.978	10.728	10.765
Totaal Lasten	106.793	107.256	105.323	101.051	99.659

De totale lasten nemen af van € 107,3 miljoen in 2025 naar € 99,7 miljoen in 2028. De afname komt vooral door de afbouw van de sociale werkvoorziening en het vervallen van een aantal tijdelijke (project)middelen.

6.4 Begrotingsanalyse

Uit de tabel onder 6.3 begrotingswijzigingen zien we dat de begroting 2025 t.o.v. de bijgestelde begroting 2024 € 0,5 miljoen hoger is.

Arbeidsparticipatie

De lasten nemen met € 0,6 miljoen toe. De toename is voornamelijk toe te schrijven aan een gezamenlijk project met het UWV (SUWI) en hogere instroom van detachingsbanen.

WSW en beschut werk

De lasten nemen met € 1,3 miljoen af. De afname is toe te schrijven aan de lagere salariskosten SW-medewerkers. Dit is het gevolg van een daling van het aantal FTE met 7 % en een aanpassing van de loonindexering.

Inkomensregelingen

De lasten blijven meerjarig gelijk (na de structurele aanpassing van 2024).

Overhead (=ICT en Vastgoed)

In de meerjaren begroting nemen de begrote baten in 2025 met € 1,1 miljoen toe ten opzichte van 2024. Deze stijging heeft te maken met het indexeren van de begroting conform de BRN-norm van 6,54%. Daarnaast stijgt de begroting 2025 verder vanwege de toevoeging van extra middelen in verband met het beveiligingsproject en de kostenontwikkelingen bij de iRvN.

6.5 Deelnemersbijdragen 2025

Bedragen x € 1.000	iRvN	Bestuurs- ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.347	20	2.842	12	2.184	6.405
Gemeente Druten	683	15	2.175	9	1.539	4.421
Gemeente Heumen	782	13	1.208	5	1.113	3.121
Gemeente Nijmegen	13.882	140	22.758	96	23.872	60.748
Gemeente Wijchen	1.765	32	4.101	17	3.275	9.190
Gemeente West Maas en Waal	0	0	1.120	0	0	1.120
Gemeente Mook en Middelaar	398	6	0	0	495	899
Gemeente Berg en Dal	1.260	27	3.960	16	3.107	8.370
Werkorg Druten-Wijchen	70	0	0	0	0	70
ODRN	1.213	0	0	0	0	1.213
Deelnemersbijdrage	21.399	254	38.164	157	35.586	95.560

De Adviesfunctie adviseert – evenals voorgaande jaren- de deelnemende gemeenten om goed rekenschap te nemen van alle financiële ontwikkelingen in de begroting 2025 en bijgestelde begroting 2024 en zorg te dragen voor voldoende financiële dekking in de gemeentelijke begroting.

6.6 Meerjarenbegroting

Participatiebudget

Het participatiebudget 2024 is niet meer gewijzigd. Vanaf 2025 zijn de budgetten voor het participatiebudget bepaald op basis van de binnen de regio afgesproken nieuwe verdeelsystematiek (o.b.v. rekentool Berenschot). Daarnaast is vanaf 2025 rekening gehouden met de regionale bezuinigingstaakstelling van € 1,2 miljoen die waarschijnlijk effectief ingaat per 2027 en de aangekondigde korting vanaf 2025 op de Rijksbijdrage nieuw beschut. De korting op de Rijksbijdrage nieuw beschut zal waarschijnlijk met de meicirculaire 2024 bekend worden gemaakt.

De meerjarenbegroting (2026 en verder) wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Weerstandvermogen

7.1 Algemene reserve

De MGR kiest ervoor geen weerstandvermogen aan te houden. De resultaten op de onderdelen worden verrekend met de deelnemende gemeenten. Het eigen vermogen van de MGR bedraagt derhalve € 0.

7.2 Bestemmingsreserves

De MGR stelt voor om vanaf 2024 een risicoreserve te gaan vormen. Deze risicoreserve is direct verbonden aan de nieuwe manier van budgetbepaling van het participatiebudget. Het participatiebudget wordt bepaald aan de hand van maatstaven. Deze maatstaven worden bij iedere circulaire door het Rijk geactualiseerd en hierdoor veranderen de budgetten dus ook. Dit leidt ertoe dat pas in september (septembercirculaire) van het lopend boekjaar bekend is welk budget beschikbaar is voor het WerkBedrijf. Dan pas is bekend of gemeenten budget terug ontvangen of extra budget beschikbaar moeten stellen. Om die beweeglijkheid op te vangen stelt de MGR voor om een risicoreserve te gaan vormen. Voorgesteld wordt om de hoogte van de risicoreserve te maximeren op 10% van het participatiebudget van het lopende jaar.

De MGR stelt voor om de risicoreserve (en systematiek) in 2028 te evalueren. Indien deze evaluatie leidt tot de afschaffing van de risicoreserve, gaan de resterende middelen terug naar de gemeenten (naar rato van inbreng). De MGR heeft financiële spelregels opgesteld die ter beoordeling bij de financieel adviseurs van de gemeenten liggen.

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR) toetst in deze alleen of het instellen van een risicoreserve volgens de GR-richtlijnen geoorloofd is. In de verordening financieel beleid, beheer en organisatie 2023 en volgende jaren van de MGR, paragraaf 4 'Financieel beleid', artikel 14 'Reserves en voorzieningen' is géén uitsluitingsgrond of beperking opgenomen voor het vormen van een bestemmingsreserve. Volgens de AGR zijn er daarom geen juridische belemmeringen om een risicoreserve Werk te vormen.

7.3 Risico's

De MGR houdt zelf geen buffer aan om risico's op te kunnen vangen. Dit past bij de gedachte dat een gemeenschappelijke regeling een verlengstuk is van de deelnemende gemeenten. Een risico van de MGR is daarmee ook een risico voor de gemeenten. Dit betekent dat de gemeenten de risico's van de MGR naar rato (op basis van verdeelsleutel inwonersaantal) dienen op te nemen in de weerstandsparagraaf van hun begroting en jaarrekening (zie begroting MGR 2025-2028 bijlage 11 Risico per gemeente).

In de risicoparagraaf van de MGR wordt informatie gegeven over de grootste risico's op het gebied van:

- Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's
- Maatschappelijke risico's
- Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Voor een volledig overzicht van door de MGR benoemde en gekwantificeerde risico's, verwijzen we naar hoofdstuk 7 Weerstandvermogen en risicobeheersing van de begroting 2025-2028 (pagina's 67 t/m 70).

Enkele risico's van de MGR willen we hieronder toelichten:

- Het aanbieden van beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet. Het Rijk is voornemens om vanaf 2025 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. Voor de deelnemende gemeenten en de MGR heeft deze wijziging financiële consequenties (lagere Rijksuitkering).
- Uittreden van een gemeente uit de MGR of uit een of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR.
- Sociale werkvoorziening. De MGR gaat uit van een kostendekkende deelnemersbijdrage voor de sociale werkvoorziening, waardoor dit risico bij de gemeenten ligt.
- ICT. Het betreft hier met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. Uitval kan leiden tot hoge herstelkosten.

De Adviesfunctie raadt de deelnemende gemeenten aan om het risicobedrag per deelnemende gemeente op te nemen in hun eigen jaarrekening en begroting. Met deze bedragen dient de deelnemende gemeente rekening te houden voor de bepaling van het gemeentelijke weerstandvermogen.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5780
Extern Zaak ID	Z/23/130510
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.7
Titel	Vaststellen bestemmingsplan Oosterweg 292 Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota vaststellen hogere waarden Oosterweg 292 Wijchen
Bijlage 1_Besluit hogere waarden Oosterweg 292 Wijchen
Bijlage 2_Akoestisch onderzoek

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	16 april 2024
College BenW publicatie Wijchen	16 april 2024
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W**Onderwerp: Vaststellen hogere waarden van maximaal 54 dB (A) voor de linkerwoning en 55 dB (A) voor de rechterwoning aan Oosterweg 292****Datum:****Voorgesteld besluit**

het College van B&W besluit:

1. Het besluit hogere waarden Wet geluidhinder vast te stellen.

Aanleiding

In 2022 heeft de initiatiefnemer een principeverzoek ingediend voor de sloop van de houtloods en tennisbaan en het realiseren van 2 levensloopbestendige woningen naast Oosterweg 290. Op 14 februari 2023 heeft het College positief besloten op deze aanvraag. Op 12 december 2023 heeft het College ingestemd met het in procedure brengen van het plan, en tegelijkertijd het ontwerpbesluit hogere waarden vastgesteld. Het plan is getoetst aan de Notitie Hogere Waarden (2007) en hieraan wordt voldaan.

Het ontwerpbestemmingsplan en ontwerpbesluit hogere waarden zijn in het kader van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV) in de Wegwijs en het gemeenteblad van 2 augustus 2023 gepubliceerd. Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbesluit Hogere Waarden.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
12-12-2023	Er is besloten de vaststellingsprocedure van het ontwerpbestemmingsplan Oosterweg 292 Wijchen te starten, en het ontwerp ter inzage te leggen (zaaknummer Z/23/130510 met dossiernummer 5347).
14-02-2023	Er is medewerking verleend aan het initiatief (zaaknummer 083730 met dossiernummer 4472).
20-06-2017	Er is een wijzigingsplan vastgesteld waarmee de bedrijfsbestemming is wegbestemd en de bedrijfswoning is omgezet naar reguliere woning (zaaknummer Z/16/001871).

Gewenst resultaat

Het besluit hogere waarden vast te stellen voor de ontwikkeling aan Oosterweg 292 Wijchen

Argumenten

1.1 Het plan voldoet aan de maximale ontheffingswaarde uit de Wet geluidhinder en het gemeentelijke beleid.

De nieuwe woning ligt binnen de geluidzone van de Oosterweg in Wijchen. Uit akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB op het bouwvlak wordt overschreden. De berekende geluidbelasting (54 dB en 55 dB) is lager dan de maximale ontheffingswaarden uit de Wet geluidhinder. Er is aangetoond dat bron- en overdrachtsmaatregelen niet mogelijk zijn. Voor het bouwkevel moeten hogere waarden worden vastgesteld. Het project is getoetst aan de Notitie Hogere Waarden (2007) en hieraan wordt voldaan. In het ontwerpbesluit hogere waarden is dit nader gemotiveerd.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.

Na vaststelling van dit bestemmingsplan dient het plan wederom zes weken ter inzage te liggen. In deze periode is het mogelijk beroep in te stellen. Deze kans is klein, aangezien geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen tegen het ontwerpbesluit hogere waarden.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen.

Communicatie

De terinzagelegging van het besluit hogere waarden wordt bekend gemaakt in het digitale gemeenteblad op www.officiëlebekendmakingen.nl en in de Wegwijs.

Uitvoering en vervolgstappen

Na publicatie van het besluit hogere waarden in de Wegwijs en het digitale gemeenteblad staat het besluit voor zes weken beroep open en eventueel een voorlopige voorziening. Na afloop van de beroepstermijn treedt het plan in werking en wordt de hogere waarde ingeschreven in de openbare registers van het kadaster.

Bijlagen

1. Besluit hogere waarden Oosterweg 292 Wijchen
2. Akoestisch onderzoek

Besluit hogere waarden Wet geluidhinder Oosterweg 292 Wijchen

Datum: Mei 2024

1. Inleiding

In de Wet geluidhinder (Wgh) en het Besluit geluidhinder (Bgh) worden grenzen gesteld aan de geluidsbelasting van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. Het gaat daarbij om de geluidsbelasting die wordt veroorzaakt door wegverkeer, railverkeer en industrieterreinen. Voor deze geluidsbronnen gelden verschillende voorkeurswaarden die alleen onder voorwaarden mogen worden overschreden. Geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden moeten met een besluit hogere waarden worden vastgelegd.

Gemeente Wijchen heeft in de beleidsregels Notitie Hogere Waarden (2007) vastgelegd onder welke voorwaarden wij geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden toestaan. Deze hogere waarden kunnen nooit hoger zijn dan de in de Wgh en het Bgh vastgelegde maximale ontheffingswaarden.

Korte omschrijving van het plan:

Bouw van twee levensloopbestendige woningen naast het adres Oosterweg 290 Wijchen. De nieuw te bouwen woningen zijn gelegen binnen de geluidzone van meerdere wegen. De woningen hebben maximaal drie bouwlagen en liggen binnen de bebouwde kom. Uit het akoestisch onderzoek is gebleken dat de geluidbelasting van de Oosterweg bij beide woningen hoger is dan de voorkeurswaarde maar lager dan de maximale ontheffingswaarde voor wegverkeer 63 dB. De geluidbelasting is maximaal 55 dB.

Dit besluit hogere waarden behoort bij:

- bestemmingsplan Oosterweg 292, Wijchen

Dit besluit hogere waarden heeft betrekking op:

- beide nieuwe woningen (bouwvlakken)

Gegevens akoestisch onderzoek (zie bijlagen):

1. Akoestisch onderzoek ontwikkeling 2 woningen Oosterweg 292 te Wijchen, Geluid Plus Adviseurs, 9 november 2023.

2. Overwegingen

Dit besluit hogere waarden wordt genomen op basis van artikel 110a, lid 1 van de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Notitie Hogere Waarden: artikel 82 Wgh, artikel 83 Wgh, artikel 85 Wgh, artikel 110a, lid 5 en 6 Wgh, artikel 3 Bgh en artikel 3.2 Bgh (wegverkeerslawaaï).

Notitie Hogere Waarden juni 2007 (beleidsregel)

In de beleidsregel Notitie Hogere Waarden zijn voorwaarden opgenomen voor het verlenen van hogere waarden. Hieraan is getoetst:

1. Bron- of overdrachtsmaatregelen mogelijk?

Geluidreducerend wegdek

Door het toepassen van een geluidreducerend wegdek kan een lagere geluidbelasting op de gevels van de toekomstige woningen bereikt worden. Als een geluidreducerend wegdektype (bijv. dunne deklagen B) wordt toegepast in deze situatie, kan een geluidreductie van ten hoogste 4 dB behaald worden. Het is hiermee niet mogelijk om de geluidbelasting te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. Deze maatregel heeft daarom niet het gewenste doel en stuit op financiële bezwaren voor de realisatie van de woningen.

Verlagen van de snelheid

Het verlagen van de maximum toegestane snelheid is een bronmaatregel om de geluidbelasting te reduceren. Vanwege het doorgaande karakter van de Oosterweg is het echter vanuit verkeerskundig oogpunt niet wenselijk om de toegestane snelheid op deze weg te verlagen. Daarnaast is de snelheid op de Oosterweg verlaagd recent al verlaagd naar 50 km per uur.

Op basis van bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het treffen van bronmaatregelen niet doelmatig is en stuit op bezwaren van verkeerskundige en financiële aard.

Geluidscherm of geluidwal

De geluidreductie ten gevolge van een geluidscherm of -wal is het meest effectief wanneer deze dicht bij de bron of de ontvanger geplaatst wordt. De ruimtelijke inpasbaarheid kan hierbij een probleem zijn en de ruimtelijke kwaliteit kan hierdoor worden aangetast. Vanuit stedenbouwkundig en verkeerskundig oogpunt kan gesteld worden dat het realiseren van een geluidscherm langs de Oosterweg niet realiseerbaar is, omdat de woningen direct aan de weg zijn gesitueerd en een tourrit hebben naar de Oosterweg. Daarnaast zal het realiseren van een geluidscherm stuiten op financiële bezwaren.

Afstand vergroten tussen bron en ontvanger

Het vergroten van de afstand tussen de bron en de ontvanger is een mogelijkheid om de geluidbelasting te reduceren. Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is het echter niet wenselijk om de woningen buiten de bestaande rooilijn te situeren. Daarnaast dienen de woningen over een dermate grote afstand te worden verschoven om te kunnen voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

Op basis van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het nemen van maatregelen in de overdracht stuiten op stedenbouwkundige en financiële bezwaren

en niet het gewenste doel hebben. Er dient daarom een onderzoek te worden uitgevoerd naar het treffen van maatregelen bij de ontvanger.

2. Toetsing aan de voorwaarden Notitie Hogere Waarden

**geluidsluwe gevel aanwezig:*

Beide woningen hebben ter plaatse van de achtergevel (zuidzijde) een geluidsluwe gevel. Aan deze eis kan worden voldaan.

**aanvullende eisen woningindeling:*

De voorkeursgrenswaarde voor weg van 48 dB wordt met maximaal 7 dB overschreden. Voor beide woningen worden de volgende eisen gesteld met betrekking tot de woningindeling:

- Verblijfsruimte op de verdieping moeten zoveel mogelijk aan de geluidsluwe zijde liggen;
- Ten minste een slaapkamer op de verdieping moet aan de geluidsluwe zijde liggen.

**buitenruimte:*

Als de woning beschikt over een buitenruimte, dan dient deze gelegen te zijn aan de geluidsluwe gevel. Het geluidsniveau in de buitenruimte mag niet meer dan 5 dB hoger zijn dan bij de geluidsluwe gevel. Deze eis geldt voor maximaal één buitenruimte per woning. Beide woningen hebben een geluidsluwe achtergevel, aan deze voorwaarde wordt voldaan.

3. Besluit

Gelet op de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder, de Notitie Hogere Waarden, de Algemene wet bestuursrecht en het bovenstaande besluiten wij tot het vaststellen van een hogere waarde voor:

Woning	Hoogte (meter)	Hogere waarde (max)
Woning 1	1,5 voorgevel	53 dB
Woning 1	4,5 en 7,5 voorgevel	54 dB
Woning 1	1,5 linkergevel	49 dB
Woning 1	4,5 en 7,5 linkergevel	50 dB
Woning 1	1,5 rechtergevel	49 dB
Woning 1	4,5 en 7,5 rechtergevel	50 dB
Woning 2	1,5 voorgevel	54 dB
Woning 2	4,5 en 7,5 voorgevel	55 dB
Woning 2	1,5 linkergevel	49 dB
Woning 2	4,5 en 7,5 linkergevel	51 dB
Woning 2	1,5 rechtergevel	50 dB
Woning 2	4,5 rechtergevel	51 dB
Woning 2	7,5 rechtergevel	52 dB

Aan dit besluit is de volgende voorwaarde verbonden:

1. Verblijfsruimte moeten zoveel mogelijk aan de geluidsluwe zijde liggen;

2. Ten minste een slaapkamer moet aan de geluidsluwe zijde liggen.
3. Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen moet door middel van een aanvullend bouwakoestisch onderzoek worden aangetoond dat de binnenwaarde van maximaal 33 dB uit het Bouwbesluit 2012 wordt gehaald. Uitgangspunt is de cumulatieve geluidbelasting van alle relevante wegen zonder aftrek artikel 110 Wgh.

De volgende bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit:

Bijlage 1: kaart met beide woningen gevels (toetspunten) waarvoor een hogere waarde wordt vastgesteld;

Bijlage 2: Akoestisch onderzoek ontwikkeling 2 woningen Oosterweg 292 te Wijchen, Geluid Plus Adviseurs, 9 november 2023.

Procedure

Het besluit is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet Bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure). De voorbereiding van het besluit artikel 110c, lid 1 Wgh wordt gecoördineerd met de voor het project benodigde bestemmingsplanherziening.

Het ontwerpbesluit heeft vanaf 21 december tot en met 31 januari ter inzage gelegen gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan 'Oosterweg 292 Wijchen'. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Inschrijving in het kadaster

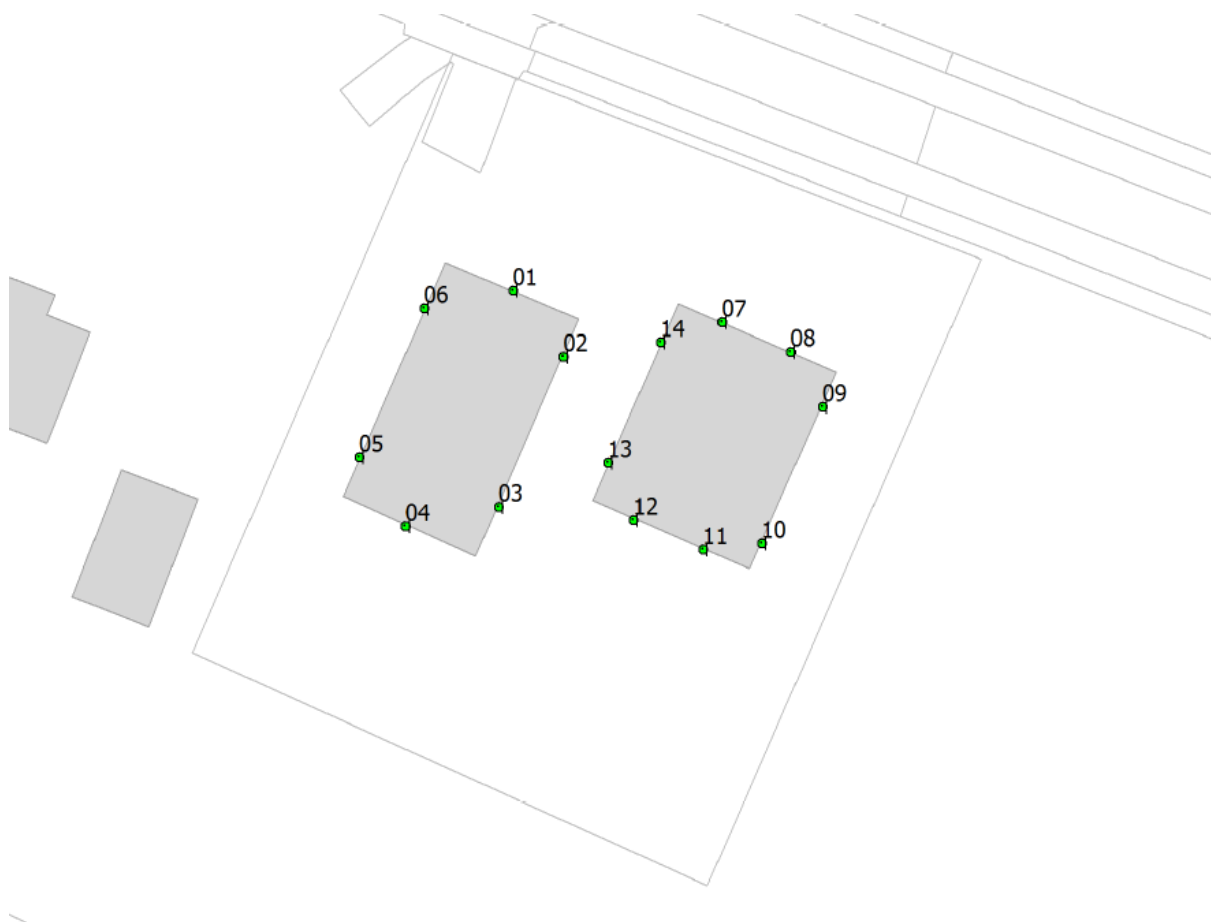
De vastgestelde hogere waarden worden door ons college zo spoedig mogelijk ingeschreven in het kadaster.

Burgemeester en wethouders

J.M. Hendrix
gemeentesecretaris

R.D. Helmer - Englebert
burgemeester

Bijlage 1: Kaart met toetspunten woningen hogere waarden

Woning 1: de westelijk geprojecteerde woning in het exploitatiegebied toetspunten

Voorgevel: t01

Achtergevel: t04

Rechtergevel: t05-06

Linkergevel: t02-03

Woning 2: de oostelijk geprojecteerd woning in het exploitatiegebied toetspunten

Voorgevel: t07-08

Achtergevel: t11-12

Rechtergevel: t13-14

Linkergevel: t09-10

Bijlage 2: Akoestisch rapport (los toevoegen)

- 1** Akoestisch onderzoek ontwikkeling 2 woningen Oosterweg 292 te Wijchen, Geluid Plus Adviseurs, 9 november 2023.

RAPPORT

Akoestisch onderzoek ontwikkeling 2 woningen
Oosterweg 292 te Wijchen

Projectnaam Akoestisch onderzoek ontwikkeling 2 woningen
Oosterweg 292 te Wijchen

Projectnummer 23.127
Referentie klg/23.127

Opdrachtgever P.M. van 't Hoff
Postadres De Weertjes 11-13
6605 RC Wijchen

Contactpersoon Marco Leenders (Arqui)

Status Definitief
Versie 03
Datum 9 november 2023

Auteur K. Ligtenberg
R. de Graaf

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	SITUATIE	3
3	NORMSTELLING	4
3.1	WET GELUIDHINDER	4
3.2	GEMEENTELIJK BELEID	5
3.3	BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING	6
3.4	ACTIVITEITENBESLUIT	7
4	WEGVERKEERSLAWAAI	8
4.1	VERKEERSGEGEVENS	8
4.2	RESULTATEN	8
4.3	BRON- EN OVERDRACHTSMAATREGELEN	10
4.3.1	Bronmaatregelen	11
4.3.2	Overdrachtsmaatregelen	11
4.4	BEOORDELING AAN HET GEMEENTELIJK BELEID	11
4.5	HOGERE WAARDEN	12
5	BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING, ASPECT GELUID	13
5.1	STAP 1, RICHTAFSTAND	13
5.2	STAP 2, GELUIDEMISSIE JANSSEN SIERBESTRATING	14
5.2.1	Akoestische bedrijfssituatie en geluidvermogenenniveaus	14
5.2.2	Resultaten geluidbelasting	15
5.2.3	Maatregelen	16
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	17

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Situatie
- Bijlage 2: Invoergegevens
- Bijlage 3: Resultaten wegverkeerslawaaï
- Bijlage 4: Hogere waarden
- Bijlage 5: Invoergegevens industrielawaai
- Bijlage 6: Resultaten basissituatie
- Bijlage 7: Maatregelen en resultaten

1 INLEIDING

In opdracht van P.M. van 't Hoff is, door Geluid Plus Adviseurs, een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar wegverkeerslawaai ter plaatse van de twee toekomstige woningen die gesitueerd zijn aan de Oosterweg 292 te Wijchen. Het huidige bedrijfspand wordt gesloopt en hier worden twee vrijstaande woningen gerealiseerd, waarvoor het bestemmingsplan gewijzigd dient te worden. In het kader van deze wijziging is het wegverkeerslawaai en het geluid van het naastgelegen bedrijf Jansen Sierbestrating beoordeeld.

De toekomstige woningen liggen in de nabijheid van de gezoneerde Graafseweg (N324), inclusief parallelweg, en de Oosterweg. De geluidbelasting afkomstig van deze wegen dient getoetst te worden aan de Wet geluidhinder en het geluidbeleid van gemeente Wijchen.

In het kader van goede ruimtelijke ordening wordt de geluidbelasting van Jansen Sierbestrating beoordeeld. Ter plaatse van de nieuwe woningen moet er een acceptabel woon- en leefklimaat geborgd worden en het bedrijf moet niet beperkt worden in haar geluidemissie.

2 SITUATIE

Het plangebied is gelegen aan de Oosterweg 292 te Wijchen. Het bestaande bedrijfspand wordt gesloopt en hier worden twee vrijstaande woningen gerealiseerd. Om dit mogelijk te maken is een wijziging van het huidige bestemmingsplan nodig. In figuur 2.1 is de ligging van het plan opgenomen.

Figuur 2.1: ligging plangebied (roze gearceerd)

3 NORMSTELLING

Voor de realisatie van de woningen is voor wegverkeerslawaaï de Wet geluidhinder en het gemeentelijke 'Beleidsregel vaststellen Hogere Waarden' van toepassing. Voor het geluid van bedrijven is aangesloten bij de VNG-publicatie 'bedrijven en milieuzonering' en het Activiteitenbesluit.

3.1 WET GELUIDHINDER

In de Wet geluidhinder is beschreven dat alle wegen een zone hebben, uitgezonderd een aantal situaties, waaronder wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur. De zone is een gebied waarbinnen een nader akoestisch onderzoek verplicht is. De breedte van de zone, aan weerszijde van de weg, is afhankelijk van het aantal rijstroken en de aard van de omgeving (binnenstedelijk of buitenstedelijk). Aan het einde van een weg loopt de zone door over een afstand van één keer de zonebreedte. In tabel 3.1 worden de zonebreedten weergegeven.

Tabel 3.1: Zonebreedten

Aantal rijstroken	zonebreedten [m]	
	binnenstedelijk	buitenstedelijk
▪ 1 of 2	200	250
▪ 3 of 4	350	400
▪ 5 of meer	350	600

De Oosterweg is binnenstedelijk gelegen en heeft 1 rijstrook en daarmee een zone van 200 meter. De Graafseweg, inclusief parallelweg, is buitenstedelijk gelegen en heeft 2 rijstroken en een zone van 250 meter. Ten zuiden van het plan is de 30 km/u weg 'Rondweg Plan Noordzijde' gelegen. In het kader van de Wgh hoeft deze weg niet beoordeeld te worden, in het kader van goede ruimtelijke ordening heeft deze weg geen relevante verkeersintensiteit¹. Overige wegen in de nabijheid zijn akoestisch gezien niet relevant en zijn derhalve buiten beschouwing gelaten.

In de Wet geluidhinder (Wgh) worden eisen gesteld aan de toelaatbare geluidbelasting op de gevels van nieuwe woningen langs een bestaande weg. Voor woningen binnen de wettelijke zone van een weg geldt overeenkomstig artikel 82, lid 1 van de Wgh een ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van de gevel, de zogenaamde 'voorkeursgrenswaarde'. De voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB.

Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, kan onder voorwaarden een hogere grenswaarde worden vastgesteld. De maximale ontheffingswaarde bedraagt conform artikel 83, lid 1 (Wgh) voor woningen gelegen binnen de zone van een weg met een buitenstedelijke ligging 53 dB. Voor woningen die liggen in de zone van een weg met binnenstedelijke ligging, bedraagt de maximale ontheffingswaarde 63 dB (artikel 83, lid 1 Wgh).

¹ 551 mvb/etmaal conform het akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï bestemmingsplan Huurlingsedam fase 3 en 4 te Wijchen, d.d. 6-7-2021.

Indien een plangebied is gelegen binnen de zone van twee of meer geluidzones dient op grond van artikel 110f van de Wet geluidhinder ook onderzoek te worden gedaan naar de effecten van de samenloop van verschillende geluidbronnen.

In artikel 110g van de Wgh is bepaald dat op grond van de verwachting dat de geluidproductie van motorvoertuigen in de toekomst zal afnemen, bij de berekening van de geluidbelasting een correctie mag worden toegepast. Dit is geregeld in artikel 3.4, lid 1 van het Reken- en Meetvoorschrift Geluidhinder (RMG2012). De hoogte van de correctie is afhankelijk van de toegestane rijsnelheid op en de geluidbelasting vanwege de weg. In tabel 3.2 is de hoogte van de correctie opgenomen.

Tabel 3.2: Correctie conform artikel 110g Wgh; artikel 3.4, lid 1 RMG2012

Toegestane rijsnelheid	Geluidbelasting vanwege de weg (excl. artikel 110g Wgh)	Correctie artikel 110g Wgh
▪ < 70 km/u	- ¹	5 dB
▪ ≥ 70 km/u	< 56 dB	2 dB
	56 dB	3 dB
	57 dB	4 dB
	> 57 dB	2 dB

¹ NB. Correctie is niet afhankelijk van de geluidbelasting vanwege de weg
Overeenkomstig artikel 1.3, lid 1 van het RMG2012 wordt de berekende geluidbelasting afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele, even getal. Vervolgens wordt de correctie conform artikel 110g Wgh toegepast.

Ten behoeve van de bepaling van de geluidwering van de gevels wordt de aftrek conform artikel 110g van de Wet geluidhinder niet toegepast.

3.2 GEMEENTELIJK BELEID

De gemeente Wijchen hanteert het geluidbeleid “Beleidsregel vaststellen Hogere Waarden” d.d. 16 augustus 2007. Ten aanzien van de beoordeling van wegverkeerslawaaï sluit het beleid aan bij de regelgeving conform de Wet geluidhinder.

In het beleid zijn enkele voorwaarden beschreven waaronder het vaststellen van hogere waarden mogelijk is. De volgende voorwaarden zijn van toepassing op de huidige situatie:

- Geluidluwe gevel:
Bij een geluidbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde dient de woning ten minste één gevel met een lager (luw) geluidniveau te hebben. Het geluidniveau op deze luwe gevel is niet hoger dan de voorkeursgrenswaarde voor elk van te onderscheiden geluidsbronnen;
- Woningindeling:
Bij een geluidbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde + 5 dB dienen de verblijfsruimten zoveel mogelijk aan de geluidluwe zijde te liggen. Ten minste één slaapkamer moet aan de geluidluwe zijde liggen;
- Buitenruimte:
Indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan dient deze gelegen te zijn aan de geluidluwe zijde. Het geluidniveau in de buitenruimte mag niet meer dan 5 dB hoger zijn dan bij de geluidluwe gevel. Deze eis geldt voor maximaal één buitenruimte per woning.

3.3 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING

Voor de inpassing van woningen (of andere geluidgevoelige objecten) in de nabijheid van bestaande inrichtingen moet bepaald worden of er voor deze woningen een acceptabel akoestisch woon- en leefklimaat heerst. Voor de ruimtelijke inpassing van het plan is de systematiek conform de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' aangehouden.

De VNG-publicatie geeft richtlijnen voor aan te houden afstanden tussen bedrijven en woningen. De milieuzonering wordt bepaald aan de hand van richtafstanden voor geluid, geur, stof en gevaar, de omgevingstypen (rustige woonwijk/buitengebied en gemengd gebied) en functiemenging.

Het toetsingskader voor geluid bestaat uit vier stappen waarbij per stap de geluidbelasting groter wordt en daarmee de onderzoeks- en motiveringsplicht toeneemt. Het toetsingskader is afhankelijk van de gebiedstypering van de woonomgeving.

Stap 1: Indien de richtafstand voor geluid niet wordt overschreden, kan verdere toetsing voor het aspect geluid in beginsel achterwege blijven;

Stap 2: Indien stap 1 niet toereikend is dient een akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden. Voor woningen in een gebiedstype 'rustige woonwijk' geldt een geluidbelasting van ten hoogste:

- 45² dB(A) voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 65² dB(A) voor het maximaal (piek)geluidniveau;
- 50² dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking.

Voor woningen in een gebiedstype 'gemengd gebied' geldt een geluidbelasting van ten hoogste:

- 50² dB(A) voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 70² dB(A) voor het maximaal (piek)geluidniveau;
- 50² dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking.

Wanneer aan deze voorwaarden wordt voldaan is buitenplanse inpassing mogelijk.

Stap 3: Indien stap 2 niet toereikend is kan gemotiveerd afgeweken worden.

Voor woningen in een gebiedstype 'rustige woonwijk' kan gemotiveerd afgeweken worden tot een geluidbelasting van ten hoogste:

- 50² dB(A) voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 70² dB(A) voor het maximaal (piek)geluidniveau;
- 50² dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking.

Voor woningen in een gebiedstype 'gemengd gebied' kan gemotiveerd afgeweken worden tot een geluidbelasting van ten hoogste:

- 55² dB(A) voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau;
- 70² dB(A) voor het maximaal (piek)geluidniveau;
- 65² dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking.

Gemotiveerd dient te worden waarom deze geluidbelasting nog acceptabel is. Deze hogere geluidbelasting is alleen toegestaan met het toepassen van de Best Beschikbare Technieken.

² Dit betreft een etmaalwaarde. Letmaal = max (L_{dag}; L_{avond} + 5 dB; L_{nacht} + 10 dB)

Reeds aanwezige geluidbronnen of het gemeentelijk geluidbeleid van het betreffende gebied kunnen in deze onderbouwing worden betrokken.

Stap 4: Bij een hogere geluidbelasting dan aangegeven in stap 3 zal inpassing van het plan doorgaans niet mogelijk zijn, indien het bevoegd gezag niettemin tot inpassing wil overgaan. Een grondige onderbouwing is dan noodzakelijk.

3.4 ACTIVITEITENBESLUIT

Jansen Sierbestrating valt onder de werking van het "Activiteitenbesluit Milieubeheer". Onder afdeling 2.8 zijn de algemene voorschriften ten aanzien van geluidhinder opgenomen. De meest relevante geluidvoorschriften uit het Activiteitenbesluit betreffen:

Artikel 2.17

1. Voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) en het maximaal geluidsniveau ($L_{A,max}$), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, geldt dat:

- a. de niveaus op de in tabel 2.17a genoemde plaatsen en tijdstippen niet meer bedragen dan de in die tabel aangegeven waarden;

Tabel 2.17a Activiteitenbesluit

	07–19 uur	19–23 uur	23–07 uur
$L_{A,r,LT}$ op de gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
$L_{A,r,LT}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
$L_{A,max}$ op de gevel van gevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
$L_{A,max}$ in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

- b. de in de periode tussen 07.00 en 19.00 uur in tabel 2.17a opgenomen maximale geluidsniveaus $L_{A,max}$ niet van toepassing zijn op laad- en losactiviteiten;

Artikel 2.1 zorgplicht ~ indirecte hinder

Het bevoegd gezag kan op basis van dit artikel maatwerkvoorschriften opleggen voor geluidhinder veroorzaakt door verkeersbewegingen van en naar de inrichting (hierna: indirecte hinder). Indirecte hinder wordt beoordeeld conform de Circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting;...' van 29 februari 1996. De hierin opgenomen richtwaarden voor de geluidbelasting bedragen 50, 45 en 40 dB(A) voor het equivalente beoordelingsniveau ($L_{A,eq}$) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

4 WEGVERKEERSLAWAAL

4.1 VERKEERSGEGEVENS

De verkeersgegevens zijn door de Werkorganisatie Druten Wijchen aangeleverd en betreffen de werkdaggegevens voor 2031. De omrekenfactor naar weekdaggegevens bedraagt 0,9. Om de intensiteiten voor het maatgevende peiljaar 2033 te bepalen is conform opgave een groei gehanteerd van 2 % per jaar.

De aangeleverde gegevens betreffen enkel etmaalintensiteiten, zonder verdeling over de dag-, avond- en nachtperiode en verdeling tussen licht, middelzwaar en zwaar verkeer. In 2022 is voor een nabij gelegen perceel (Oosterweg 279) een akoestisch onderzoek uitgevoerd door Econsultancy d.d. 19 september 2022. De voertuigverdeling uit dit onderzoek is in onderhavig onderzoek aangehouden.

In tabel 4.1 zijn de gehanteerde verkeersgegevens van de Oosterweg, de Graafseweg (N324) en de parallelweg opgenomen. De volledige verkeersgegevens zijn opgenomen in bijlage 2.

Tabel 4.1: Verkeersgegevens (peiljaar 2032)

Weg	Wegdektype	Snelheid	Etmaal- intensiteit	Periode	Uur- intensiteit	Voertuigverdeling		
						LV	MV	ZV
Oosterweg	DAB referentie- wegdek	50-60 km/u	6.283	Dag	6,46	96,85	2,12	1,03
				Avond	3,28	97,98	1,15	0,86
				Nacht	1,17	95,48	2,67	1,84
Graafseweg (N324) ten noorden van rotonde	DAB referentie- wegdek	50 km/u	11.508	Dag	6,80	92,80	6,35	0,85
				Avond	3,07	96,15	3,40	0,45
				Nacht	0,76	92,91	6,03	1,06
Graafseweg (N324) ten zuiden van rotonde	DAB referentie- wegdek	80 km/u	7.875	Dag	6,78	90,54	7,75	1,70
				Avond	3,04	94,75	3,60	1,65
				Nacht	0,81	89,92	7,72	2,36
Graafseweg (N324) rotonde	DAB referentie- wegdek	30 km/u	6.427	Dag	6,46	96,85	2,12	1,03
				Avond	3,28	97,98	1,15	0,86
				Nacht	1,17	95,48	2,67	1,84
Graafseweg (parallelweg)	DAB referentie- wegdek	60 km/u	534	Dag	6,46	95,74	2,96	1,30
				Avond	3,27	97,32	1,60	1,08
				Nacht	1,18	93,90	3,76	2,34

4.2 RESULTATEN

De berekeningen van de geluidbelastingen zijn uitgevoerd conform de Standaard rekenmethode 2 uit het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012, met behulp van een akoestisch rekenmodel (Geomilieu versie 2022.41). In het overdrachtsmodel wordt, voor zover van toepassing, rekening gehouden met verzwakking door geometrische uitbreiding, luchtabsorptie, afscherming door obstakels, reflectie tegen obstakels, verstrooiing en absorptie door installaties en vegetaties, reflecties tegen, verstrooiing door en absorptie van de bodem.

De bodemfactor bedraagt, buiten de ingevoerde bodemgebieden, $B_f = 1,0 [-]$ (100% absorberende bodem). De geluidbelastingen zijn berekend op de gevels van de toekomstige woningen op 1,5, 4,5 en 7,5 meter hoogte (1,5 meter boven de verdiepingsvloer). De invoergegevens van het rekenmodel zijn opgenomen in bijlage 2.

In tabel 4.2 t/m 4.4 zijn de meest maatgevende geluidbelastingen per gevel en per verdieping opgenomen ten gevolge van de relevante wegen. De geluidbelastingen zijn gegeven inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. De volledige resultaten zijn opgenomen in bijlage 3.

Tabel 4.2: Berekende geluidbelastingen vanwege de Oosterweg

Beoordelingspunt	Geluidbelasting (L_{den}) [dB] incl. aftrek artikel 110g Wgh		
	BG	1 ^e verdieping	2 ^e verdieping
Westelijke/linker woning			
▪ noordgevel	53	54	54
▪ oostgevel	49	50	50
▪ zuidgevel	<10	10	10
▪ westgevel	49	50	50
Oostelijke/rechter woning			
▪ noordgevel	54	55	55
▪ oostgevel	49	51	51
▪ zuidgevel	<10	<10	10
▪ westgevel	50	51	52

Uit tabel 4.2 blijkt dat de geluidbelasting vanwege de Oosterweg ten hoogste 54 en 55 dB (inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh) bedraagt ter plaatse van de voorgevel (noordzijde) van respectievelijk de linker (westelijke) en rechter (oostelijke) woning. Hiermee wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden. Er wordt voldaan aan de maximaal toelaatbare geluidbelasting van 63 dB.

Tabel 4.3: Berekende geluidbelastingen vanwege de Graafseweg (N324), incl. rotonde

Beoordelingspunt	Geluidbelasting (L_{den}) [dB] incl. aftrek artikel 110g Wgh		
	BG	1 ^e verdieping	2 ^e verdieping
Westelijke/linker woning			
▪ noordgevel	33	36	37
▪ oostgevel	38	39	40
▪ zuidgevel	39	40	39
▪ westgevel	32	34	26
Oostelijke/rechter woning			
▪ noordgevel	37	39	39
▪ oostgevel	40	42	42
▪ zuidgevel	39	40	41
▪ westgevel	36	36	37

Uit tabel 4.3 blijkt dat de geluidbelasting vanwege de Graafseweg (N324), inclusief rotonde, ten hoogste 42 dB (inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh) bedraagt ter plaatse van de te realiseren woningen. Hiermee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

Tabel 4.4: Berekende geluidbelastingen vanwege de Graafseweg (parallelweg)

Beoordelingspunt	Geluidbelasting (L_{den}) [dB]		
	incl. aftrek artikel 110g Wgh		
	BG	1° verdieping	2° verdieping
Westelijke/linker woning			
▪ noordgevel	22	24	26
▪ oostgevel	19	22	22
▪ zuidgevel	<10	<10	<10
▪ westgevel	13	15	13
Oostelijke/rechter woning			
▪ noordgevel	25	27	28
▪ oostgevel	25	27	28
▪ zuidgevel	<10	<10	<10
▪ westgevel	16	17	18

Uit tabel 4.4 blijkt dat de geluidbelasting vanwege de Graafseweg (parallelweg) ten hoogste 28 dB (inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh) bedraagt ter plaatse van de te realiseren woningen. Hiermee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

Samenloop van geluid

Conform de Wet geluidhinder, artikel 110f, dient de samenloop van geluid onderzocht te worden wanneer er vanwege meerdere bronnen de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden. Ter plaatse van het plan is er slechts vanwege de Oosterweg sprake van hogere geluidbelastingen. De samenloop van geluid hoeft derhalve niet beoordeeld te worden.

4.3 BRON- EN OVERDRACHTSMAATREGELEN

In situaties waar nieuw te realiseren woningen een geluidbelasting ondervinden boven de voorkeursgrenswaarde, dient allereerst onderzocht te worden of deze geluidbelasting gereduceerd kan worden door het treffen van maatregelen aan de bron of in het overdrachtsgebied. Indien dit niet mogelijk is kunnen Burgemeester en wethouders van gemeente Wijchen een hogere waarde vaststellen.

De Wet geluidhinder legt prioriteiten bij maatregelen aan de bron zoals het toepassen van stillere wegdekken. Als daarmee onvoldoende effect wordt bereikt, dan komen maatregelen in de overdrachtssfeer (wallen of schermen) in aanmerking. Als laatste worden maatregelen bij de ontvanger overwogen. De gemeente kan, bij het vaststellen van hogere waarden enkele voorwaarden verbinden zoals bijv. het creëren van de aanwezigheid van een geluidluwe gevel.

Voor de onderhavige situatie wordt ten gevolge van de Oosterweg de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden, waardoor gekeken dient te worden naar mogelijkheden met betrekking tot bron- en overdrachtsmaatregelen.

4.3.1 Bronmaatregelen

Geluidreducerend wegdek

Door het toepassen van een geluidreducerend wegdek kan een lagere geluidbelasting op de gevels van de toekomstige woningen bereikt worden. Indien een geluidreducerend wegdektype (bijv. dunne deklagen B) wordt toegepast in deze situatie, kan een geluidreductie van ten hoogste 4 dB behaald worden. Het is hiermee niet mogelijk om de geluidbelasting te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. Deze maatregel heeft derhalve niet het gewenste doel en stuit op financiële bezwaren voor de realisatie van de woningen.

Verlagen van de snelheid

Het verlagen van de maximum toegestane snelheid is een bronmaatregel om de geluidbelasting te reduceren. Vanwege het doorgaande karakter van de Oosterweg is het echter vanuit verkeerskundig oogpunt niet wenselijk om de toegestane snelheid op deze weg te verlagen.

Op basis van bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het treffen van bronmaatregelen niet doelmatig is en stuit op bezwaren van verkeerskundige en financiële aard.

4.3.2 Overdrachtsmaatregelen

Geluidscherm of geluidwal

De geluidreductie ten gevolge van een geluidscherm of -wal is het meest effectief wanneer deze dicht bij de bron of de ontvanger geplaatst wordt. De ruimtelijke inpasbaarheid kan hierbij een probleem zijn en de ruimtelijke kwaliteit kan hierdoor worden aangetast. Vanuit stedenbouwkundig en verkeerskundig oogpunt kan gesteld worden dat het realiseren van een geluidscherm langs de Oosterweg niet realiseerbaar is, omdat de woningen direct aan de weg zijn gesitueerd en een toerit hebben naar de Oosterweg. Daarnaast zal het realiseren van een geluidscherm stuiten op financiële bezwaren.

Afstand vergroten tussen bron en ontvanger

Het vergroten van de afstand tussen de bron en de ontvanger is een mogelijkheid om de geluidbelasting te reduceren. Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is het echter niet wenselijk om de woningen buiten de bestaande rooilijn te situeren. Daarnaast dienen de woningen over een dermate grote afstand te worden verschoven om te kunnen voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

Op basis van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het nemen van maatregelen in de overdracht stuiten op stedenbouwkundige en financiële bezwaren en niet het gewenste doel hebben. Er dient derhalve een onderzoek te worden uitgevoerd naar het treffen van maatregelen bij de ontvanger.

4.4 BEOORDELING AAN HET GEMEENTELIJK BELEID

Omdat hogere waarden noodzakelijk zijn ten gevolge van het wegverkeerslawaai van de Oosterweg is de "Beleidsregel vaststellen Hogere Waarden" van toepassing. Vaststelling van hogere waarden kan plaatsvinden indien aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan (zie toelichting in paragraaf 3.2):

- Geluidluwe gevel:
Beide woningen hebben ter plaatse van de achtergevel (zuidzijde) een geluidluwe gevel. Aan deze eis is derhalve voldaan;
- Woningindeling:
In dit stadium van het onderzoek is de indeling van de woningen nog niet bekend. Aangezien beide woningen over ten minste 1 geluidluwe gevel beschikken is het mogelijk om ten minste 1 slaapkamer aan deze geluidluwe zijde te situeren;
- Buitenruimte:
Beide woningen zijn voorzien van een geluidluwe achtergevel. Naar verwachting zal aan deze zijde van de woning de buitenruimte gerealiseerd worden. Aan deze eis kan derhalve worden voldaan.

Op basis van bovenstaande wordt geconcludeerd dat aan de eisen van het gemeentelijk geluidbeleid kan worden voldaan.

4.5 HOGERE WAARDEN

Op basis van het onderzoek naar wegverkeerslawai en blijkt dat een hogere waarde van 55 dB ten gevolge van de Oosterweg nodig is voor de realisatie van de twee woningen. In bijlage 4 is een overzicht gegeven van de rekenpunten en geluidbelastingen ten gevolge van het wegverkeerslawai in relatie tot de hogere waarden.

Indien deze hogere waarden worden vastgesteld, is een akoestisch onderzoek naar de geluidwering van de gevels nodig, waarmee aangetoond wordt dat het geluidniveau binnen de verblijfsgebieden niet meer bedraagt dan 33 dB. Voor het bepalen van de geluidwerende voorzieningen dient uitgegaan te worden van de verleende hogere waarden exclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. In tabel 4.5 zijn de geluidbelastingen vanwege de Oosterweg exclusief aftrek weergegeven.

Tabel 4.5: Cumulatieve geluidbelasting wegverkeerslawai (excl. aftrek ex artikel 110g Wgh)

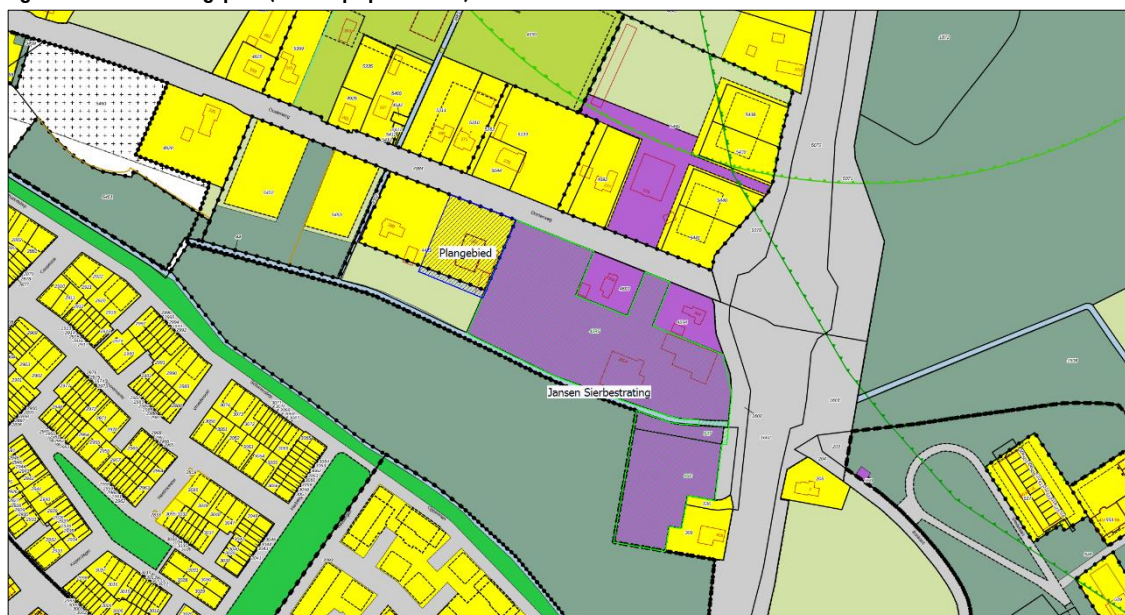
Beoordelingspunt	Cumulatieve geluidbelasting wegverkeerslawai (L_{den}) [dB] excl. aftrek artikel 110g Wgh		
	BG	1 ^e verdieping	2 ^e verdieping
Westelijke/linker woning			
▪ noordgevel	58	59	59
▪ oostgevel	54	55	55
▪ zuidgevel	41	42	41
▪ westgevel	54	55	55
Oostelijke/rechter woning			
▪ noordgevel	59	60	60
▪ oostgevel	55	56	56
▪ zuidgevel	41	42	43
▪ westgevel	55	57	57

Uit tabel 4.5 blijkt dat de hoogste geluidbelasting vanwege Oosterweg 60 dB bedraagt (exclusief aftrek ex artikel 110g Wgh) ter plaatse van de voorgevel van de woningen. Onderzoek naar de geluidwering van de gevels is derhalve noodzakelijk.

5 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING, ASPECT GELUID

Het bedrijf Jansen Sierbestrating is gelegen in het bestemmingsplan “Buitengebied Wijchen”. Jansen Sierbestrating is ten oosten van de twee te realiseren woningen gelegen. Het plangebied grenst direct aan de percelen van Jansen Sierbestrating. Vanwege deze ligging en vanwege de geluidbelasting vanwege de Oosterweg (zie hoofdstuk 4) kan de gebiedstypering van het plan het beste getypeerd worden als ‘gemengd gebied’.

Figuur 5.1: bestemmingsplan (ruimtelijkeplannen.nl)

5.1 STAP 1, RICHTAFSTAND

Jansen Sierbestrating is een bedrijf met milieucategorie 2 heeft een richtafstand van 30 meter in een rustige woonwijk. In ‘gemengd gebied’ mag de richtafstand met één stap verkleind worden, hiermee bedraagt de richtafstand 10 meter. De meest nabijgelegen woning van het plan wordt gerealiseerd op een afstand van 10 meter. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstand en is het woningbouwplan ruimtelijk inpasbaar in de nabijheid van het plan.

Richtafstanden zijn een indicatieve maat voor de ruimtelijke inpassing van bedrijven en woningen. Vanwege de aard van de activiteiten en voor de toetsing aan het Activiteitenbesluit, toetsing van de mogelijke belemmering van de bedrijfsactiviteiten, is nader onderzoek naar de geluidbelasting vanwege het bedrijf ter plaatse van de woningen is uitgevoerd.

5.2 STAP 2, GELUIDEMISSION JANSSEN SIERBESTRATING

5.2.1 Akoestische bedrijfssituatie en geluidvermogenenniveaus

In dit akoestisch onderzoek is de representatieve bedrijfssituatie (RBS) onderzocht. Dit is een bedrijfssituatie die frequent voorkomt en akoestisch maatgevend is. De bedrijfssituatie is op 30 mei jl. met Janssen Sierbestrating afgestemd.

Het bedrijf Janssen Sierbestrating bestaat in hoofdzaak uit een buitenopslag van stenen, tegels, zand, grind, split en toebehoren. Aan de Oosterweg, tussen de (bedrijfs)woningen aan nummers 300 en 302, is een parkeerplaats voor klanten en personeel gesitueerd. Op het terrein zijn twee gebouwen aanwezig: een kantoorgebouw met opslagloods en een showroom

Activiteiten representatieve bedrijfssituatie

De volgende activiteiten bronnen zijn relevant voor de geluidemission van de inrichting:

- De bedrijfstijden betreffen van 07:00 tot 17:30 uur;
- Drie eigen vrachtwagens waarvan er twee gelijktijdig in gebruik zijn. Met de eigen vrachtwagens worden 5 ritten per dag gereden;
- Van leveranciers komen dagelijks 10 vrachtwagens;
- Vrachtwagens worden veelal direct ten noorden van het kantoorgebouw/loods geladen en gelost. Een enkele keer worden vrachtwagens elders op het terrein van de inrichting gelost;
- Dagelijks komen ca. 24 bestelbussen en 16 personenauto's naar het bedrijf voor het afhalen van producten en het bezoeken van de showroom;
- Op het buitenterrein zijn 4 heftrucks in werking (1 x gas, 3 x diesel);
- De wasplaats op het terrein is niet in gebruik;
- Voor het opladen van zand en grind voor klanten is een kleine shovel werkzaam. Deze shovel wordt bij de bunkers ten noordwesten van het kantoor/loods gebruikt en bij de bunkers langs de westelijke erfgrans;
- Op het zuidwestelijke terrein zijn tevens bunkers voor zand en grind aanwezig. Hier worden vrachtwagens met een kraan geladen.

In tabel 5.1 zijn de bedrijfsduur en aantallen van de relevante geluidbronnen opgenomen.

Tabel 5.1: geluidsbronnen in de representatieve bedrijfssituatie

Omschrijving	LWR in dB(A)		Bedrijfsduur of aantallen		
	LWR,eq	LWR,max	Dag 07-19 uur	Avond 19-23 uur	Nacht 23-07 uur
▪ Personenauto's	89	100	16 stuks	-	-
▪ Bestelbussen	91	100	24 stuks	-	-
▪ Vrachtwagens	103	108			
○ Janssen Sierbestrating			5 stuks	-	-
○ leveringen			10 stuks	-	-
▪ Zelflossende vrachtwagen	99	110	13 x 20 min	-	-
▪ Heftruck gas (1 stuks) / diesel 3 stuks	102	110	4 x 8 uur	-	-
▪ Shovel	105	110	1 uur	-	-
▪ Mobile kraan	104	109	1 uur	-	-

5.2.2 Resultaten geluidbelasting

Alle berekeningen zijn uitgevoerd conform de 'Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai (HMRI-II)' uit 1999. De geluidsoverdracht naar de omgeving is berekend met een rekenprogramma overeenkomstig model II.8 uit de handleiding.

In dit overdrachtsmodel wordt, voor zover van toepassing, rekening gehouden met verzwakkingen door geometrische uitbreiding, luchtabSORPTIE, reflectie tegen obstakels, afscherming door obstakels, verstrooiing en absorptie door installaties en vegetaties, reflecties tegen, verstrooiing door en absorptie van de bodem. Behoudende de ingevoerde bodemgebieden is gerekend is met een standaard bodemfactor van $B_f = 0,5$ [-], een 50 % absorberende bodem.

De woningen van het plan betreffen grondgebonden eengezinswoningen. De beoordeling van de geluidbelasting op de gevels van deze woningen vindt in de dagperiode plaats op een hoogte van 1,5 meter (begane grond) en in de avond- en nachtperiode op de verdiepingshoogte. Omdat Jansen Sierbestrating alleen in de dagperiode in bedrijf is, is alleen op de begane grond beoordeeld. De beoordelingspunten en overige invoergegevens zijn opgenomen in bijlage 2.

Op basis van de vastgestelde representatieve bedrijfssituatie en geluidvermoggenniveaus is het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) en maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$) vanwege de inrichting Jansen Sierbestrating bepaald. In tabel 5.2 zijn de resultaten opgenomen. In bijlage 5 zijn de volledige resultaten opgenomen.

Tabel 5.2: resultaten langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$)

Beoordelingspunt	Geluidbelasting dagperiode, 07:00 – 19:00 uur	
	langtijdgemiddeld beoordelingsniveau [dB(A)]	maximaal geluidniveau [dB(A)]
Westelijke/linker woning		
▪ noordgevel	40	52
▪ oostgevel	52	57
▪ zuidgevel	51	57
▪ westgevel	47	52
Oostelijke/rechter woning		
▪ noordgevel	44	61
▪ oostgevel	50	63
▪ zuidgevel	52	61
▪ westgevel	47	53

Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau bedraagt ten hoogste 52 dB(A) in de dagperiode op de gevels van zowel de westelijke als de oostelijke woning. Ter plaatse van de woningen is er sprake van een lichte overschrijding van richtwaarden voor goede ruimtelijke ordening en de geluidnormen van het Activiteitenbesluit. Maatregelen dienen overwogen te worden. In de avond- en nachtperiode zijn er geen relevante geluidbelastingen.

Uit tabel 5.2 blijkt dat het maximaal ten hoogste 57 en 63 dB(A) bedraagt in de dagperiode op de gevels van respectievelijk de westelijke en oostelijke woning. Hiermee wordt voldaan aan richtwaarden voor goede ruimtelijke ordening en de geluidnormen van het Activiteitenbesluit.

5.2.3 Maatregelen

Uit de resultaten vanwege de geluidemissie van Jansen Sierbestrating blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op de zuidgevels van het plan richtwaarden/geluidnormen met 2 dB overschrijdt. Deze overschrijding kan gereduceerd worden door het aanwezige geluidscherm op de erfgrans tussen het bedrijf en de woningen te verhogen. Het bestaande scherm bestaat uit betonnen stapelblokken (Legio-/Megablokken) en heeft een hoogte van 2,4 meter. De betonnen stapelblokken hebben een hoogte van 40 of 80 cm. Het verhogen met één blok à 40 cm is onvoldoende, met een verhoging van 80 cm naar 3,2 meter wordt het beoogde effect bereikt. Het scherm dient opgehoogd te worden vanaf de achtergevel van de oostelijke woning tot aan de zuidelijke erfgrans van de woonbestemming, over een lengte van minimaal 28 meter (de uiteindelijke lengte is afhankelijk van de plaatsing en grootte van de woning).

In tabel 5.3 zijn de geluidbelastingen met de verhoging van het geluidscherm opgenomen.

Tabel 5.3: resultaten langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$)

Beoordelingspunt	Geluidbelasting dagperiode, 07:00 – 19:00 uur	
	langtijdgemiddeld beoordelingsniveau [dB(A)]	maximaal geluidniveau [dB(A)]
Westelijke/linker woning		
▪ noordgevel	40	52
▪ oostgevel	47	51
▪ zuidgevel	47	53
▪ westgevel	45	51
Oostelijke/rechter woning		
▪ noordgevel	43	60
▪ oostgevel	48	61
▪ zuidgevel	49	58
▪ westgevel	44	50

Uit tabel 5.3 blijkt dat ter plaatse van de nieuwe woningen, na het ophogen van het geluidscherm, het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ten hoogste 49 dB(A) bedraagt. Het maximaal geluidniveau bedraagt ten hoogste 61 dB(A). Hiermee wordt aan de richtwaarden voor goede ruimtelijke ordening en de normen van het Activiteitenbesluit voldaan.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

In opdracht van P.M. van 't Hoff is, door Geluid Plus Adviseurs, een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar wegverkeerslawaaï ter plaatse van de twee toekomstige woningen die gesitueerd zijn aan de Oosterweg 292 te Wijchen. Het huidige bedrijfspand wordt gesloopt en hier worden twee vrijstaande woningen gerealiseerd, waarvoor het bestemmingsplan gewijzigd dient te worden. In het kader van deze wijziging is het wegverkeerslawaaï en het geluid van het naastgelegen bedrijf Jansen Sierbestrating beoordeeld.

De toekomstige woningen liggen in de nabijheid van de gezoneerde Graafseweg (N324), inclusief parallelweg, en de Oosterweg. De geluidbelasting afkomstig van deze wegen dient getoetst te worden aan de Wet geluidhinder en het geluidbeleid van gemeente Wijchen.

In het kader van goede ruimtelijke ordening wordt de geluidbelasting van Jansen Sierbestrating beoordeeld. Ter plaatse van de nieuwe woningen moet er een acceptabel woon- en leefklimaat geborgd worden en het bedrijf moet niet beperkt worden in haar geluidemissie.

Op basis van het onderhavig onderzoek kunnen de volgende conclusies worden gegeven:

Wegverkeerslawaaï

- De hoogste geluidbelasting ten gevolge van de Oosterweg bedraagt 54 en 55 dB (inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh) ter plaatse van de te realiseren woningen. De voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, er wordt echter voldaan aan de maximale grenswaarde van 63 dB;
- De hoogste geluidbelasting ten gevolge van de Graafseweg (N324), inclusief rotonde, bedraagt 42 dB (inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh) ter plaatse van de woningen. Hiermee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB;
- De hoogste geluidbelasting ten gevolge van de Graafseweg (parallelweg) bedraagt 29 dB (inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh) ter plaatse van de woningen. Hiermee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB;
- Bron- en overdrachtsmaatregelen voor het wegverkeerslawaaï zijn niet doelmatig of stuiten op stedenbouwkundige, verkeerskundige of financiële bezwaren;
- Er wordt voldaan aan de gestelde eisen in de "Beleidsregel vaststellen hogere waarden" van gemeente Wijchen. Op basis hiervan kan de gemeente de benodigde hogere waarden verlenen om de twee woningen te kunnen realiseren. Vanwege de Oosterweg wordt een hogere waarde van 54 en 55 dB voor respectievelijk de linker en rechter woning verzocht;
- De hoogste cumulatieve geluidbelasting vanwege wegverkeerslawaaï, exclusief aftrek, bedraagt 60 dB. Voor de toekomstige woningen dienen aanvullende berekeningen uitgevoerd te worden naar de geluidwering van de gevels, waarmee aangetoond wordt dat voldaan wordt aan het maximaal toelaatbare binnenniveau van 33 dB.

Industrielawaai

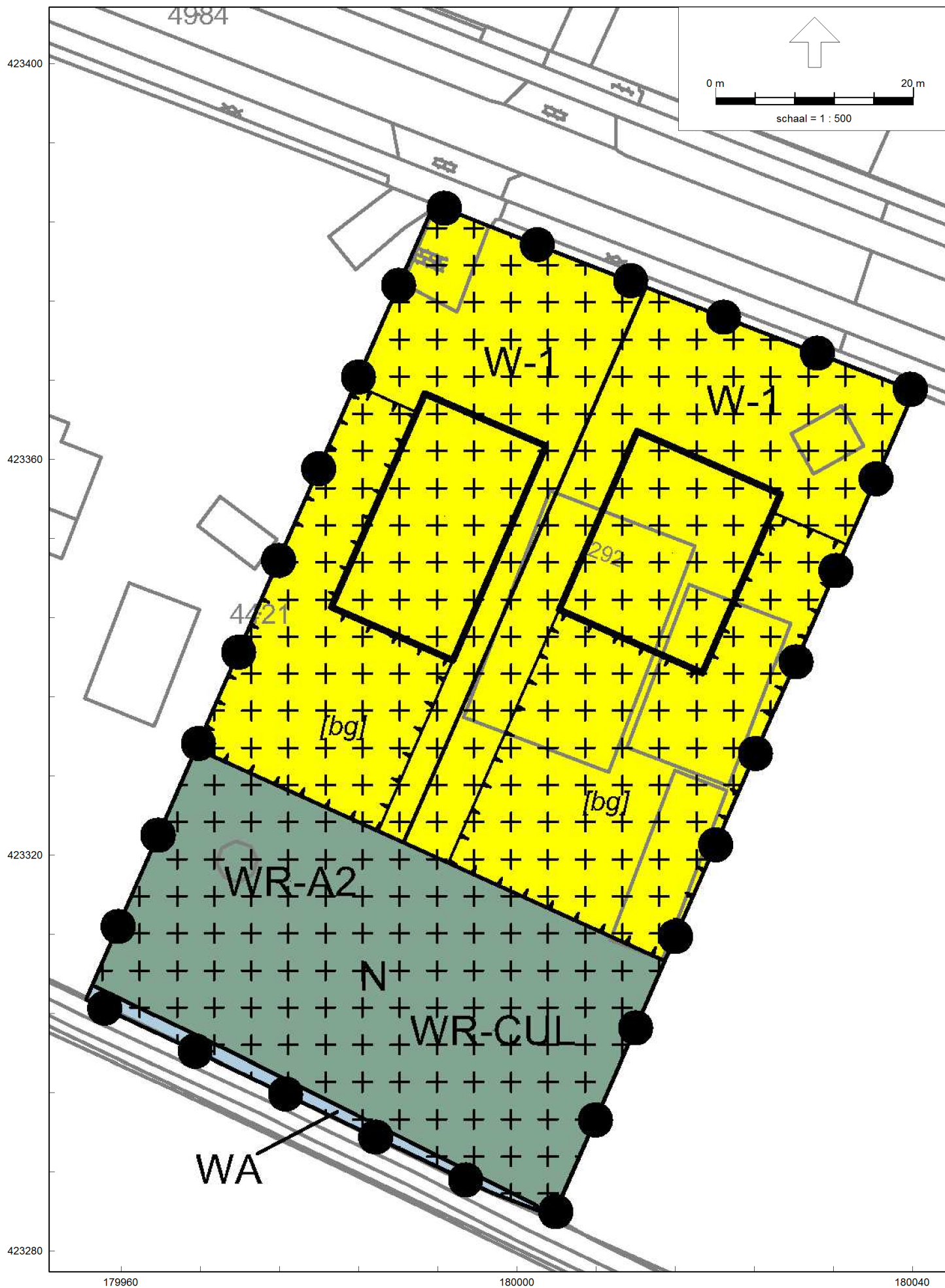
- Uit nader onderzoek naar de geluidbelasting vanwege Jansen Sierbestrating op de gevels van de nieuw te bouwen woningen zijn maatregelen nodig om de geluidbelasting te reduceren tot acceptabele waarden. Hiertoe dient het aanwezige geluidscherm op de erfgrans tussen de woningen en het bedrijf met een hoogte van 2,4 meter behouden te blijven en over een lengte tenminste 28 meter verhoogd te worden naar 3,2 meter.
- Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau bedraagt, inclusief maatregelen, ten hoogste 49 dB(A). In de avond- en nachtperiode zijn er geen relevante geluidbelastingen. De geluidbelasting op de gevels van de nieuwe woningen voldoet aan de richtwaarden voor goede ruimtelijke ordening en de normen van het Activiteitenbesluit.
- Het maximaal (piek)geluidniveau bedraagt, inclusief maatregelen, ten hoogste 61 dB(A). In de avond- en nachtperiode zijn er geen relevante geluidbelastingen. De geluidbelasting op de gevels van de nieuwe woningen voldoet aan de richtwaarden voor goede ruimtelijke ordening en de normen van het Activiteitenbesluit.
- Met het gedeeltelijk verhogen van het geluidscherm tussen de woningen en het bedrijf wordt er ter plaatse van de woningen een acceptabel woon- en leefklimaat gerealiseerd. Voor Jansen Sierbestrating kan met de verhoging van het scherm voldaan worden aan het Activiteitenbesluit en wordt daarmee niet geschaad in zijn activiteiten.

Bijlage 1: Situatie

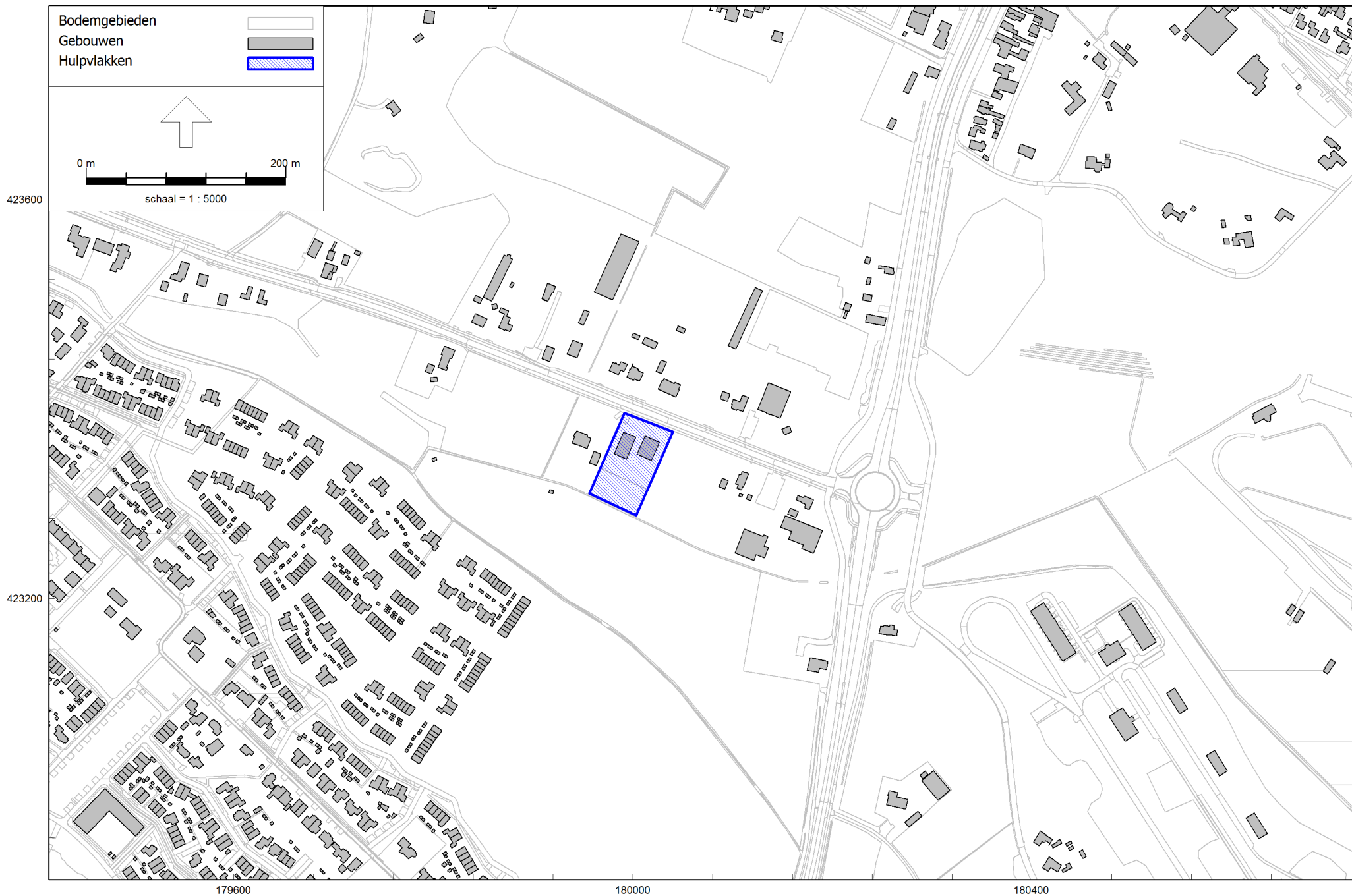
RMG-2012, wegverkeer, [Oosterweg 290-292 te Wijchen - v2 Model wegverkeerslawaaï], Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: Geluid Plus Adviseurs

situatie

Bijlage 2: Invoergegevens

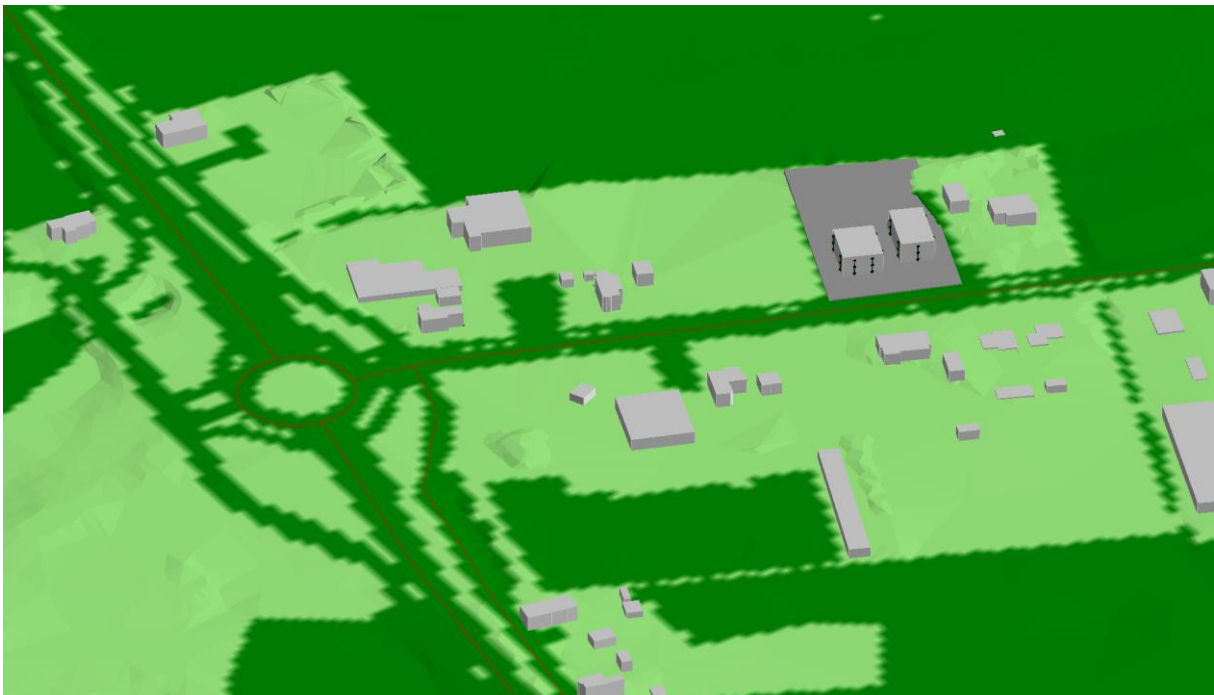
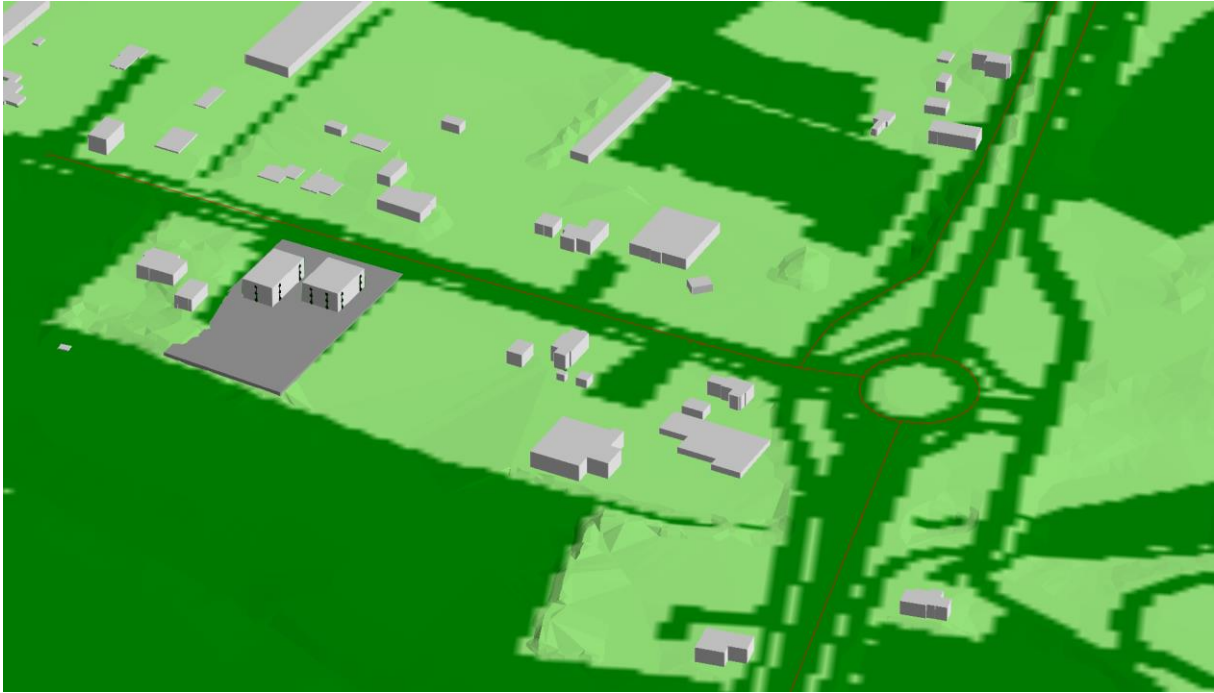

RMG-2012, wegverkeer, [Oosterweg 290-292 te Wijchen - v2 Model wegverkeerslawaaï], Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: Geluid Plus Adviseurs

Verkeersgegevens

Aanvrager: Geluid plus

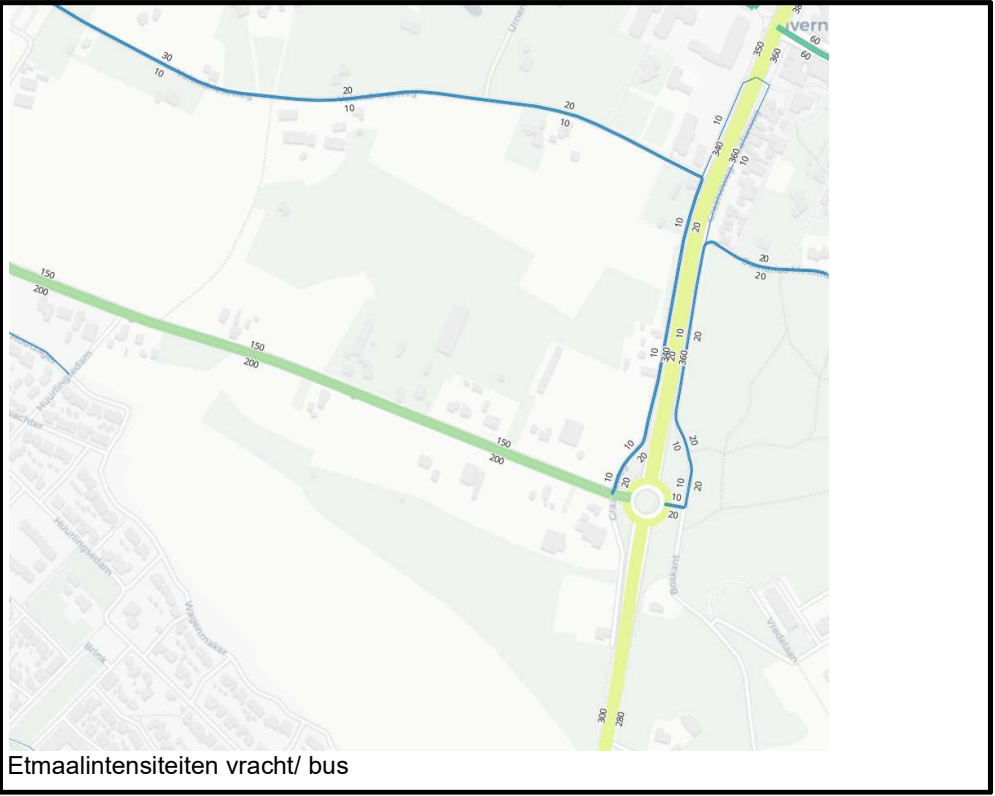
Waar: Oosterweg 290-292 in Wijchen

Datum: 4 mei 2023

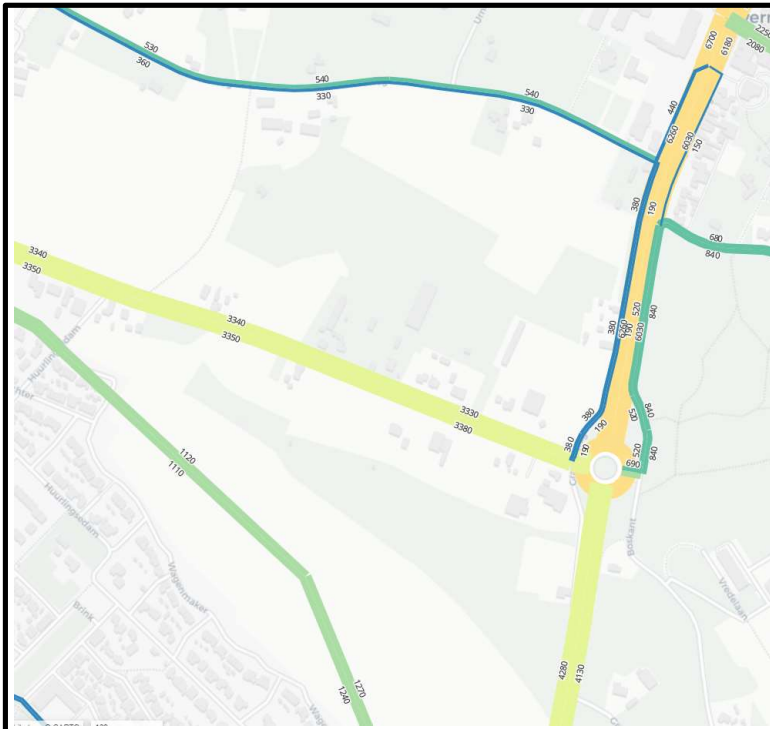
- Aantallen vracht/ bus etmaal
- Etmaalintensiteiten werkdag (mvt)
- Omrekenfactor werkdag-weekdag: 0,9
- Bron: Regionale Verkeers en Milieukaart
- Autonome groei: 2%

- Wegverharding: Oosterweg 290-292 - asfalt
- Maximumsnelheid: Oosterweg 290-292 - 30 km/u

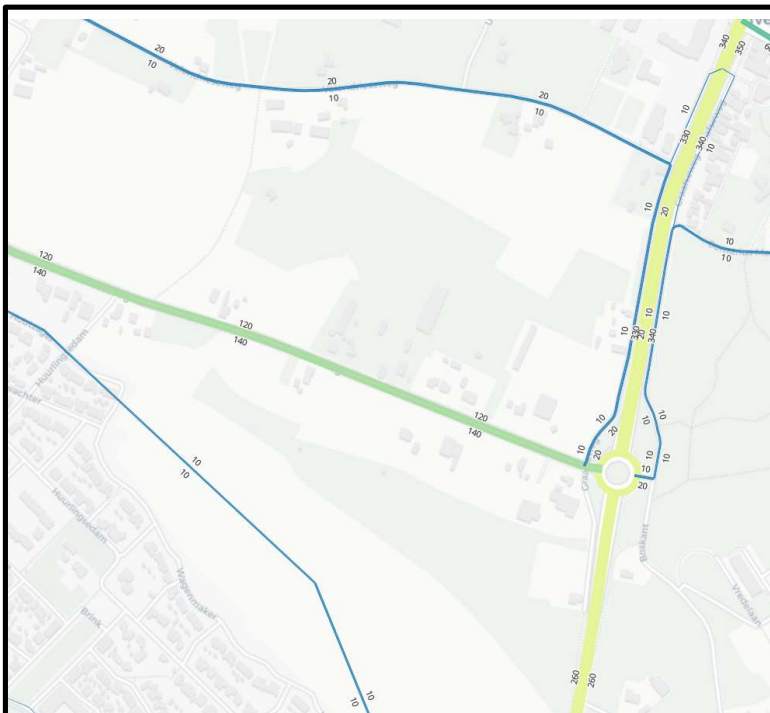
Gegevens 2021 pre corona

Gegevens 2031H

Etmaalintensiteiten

Etmaalintensiteiten vracht/ bus

Rapport: Lijst van model eigenschappen

Model: v2 Model wegverkeerslawaaai

Model eigenschap

Omschrijving	v2 Model wegverkeerslawaaai
Verantwoordelijke	KLigtenberg
Rekenmethode	#2 Wegverkeerslawaaai RMG-2012, wegverkeer
Aangemaakt door	KLigtenberg op 1-5-2023
Laatst ingezien door	rdegraaf op 22-9-2023
Model aangemaakt met	Geomilieu V2022.4 rev 1
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	5000
Aandachtsgebied	5000
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	1,00
Openingshoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Model: v2 Model wegverkeerslawaa
 Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaa - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
01	Voorgevel woning links (noord)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
02	Linkergevel woning links (oost)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
03	Linkergevel woning links (oost)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
04	Achtergevel woning links (zuid)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
05	Rechtergevel woning links (west)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
06	Rechtergevel woning links (west)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
07	Voorgevel woning rechts (noord)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
08	Voorgevel woning rechts (noord)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
09	Linkergevel woning rechts (oost)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
10	Linkergevel woning rechts (oost)	8,01	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
11	Achtergevel woning rechts (zuid)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
12	Achtergevel woning rechts (zuid)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
13	Rechtergevel woning rechts (west)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
14	Rechtergevel woning rechts (west)	8,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: v2 Model wegverkeerslawaa
 Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaa - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hbron	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal
01b	Oosterweg	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	6283,00
01a	Oosterweg	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60	60	60	60	60	60	60	6283,00
02	Graafseweg (parallel)	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60	60	60	60	60	60	60	534,00
03d	Graafsebaan (rotonde)	0,75	W0	Referentiewegdek	30	30	30	30	30	30	30	30	30	6427,25
03e	Graafsebaan (rotonde)	0,75	W0	Referentiewegdek	30	30	30	30	30	30	30	30	30	6427,25
03c	Graafsebaan (rotonde)	0,75	W0	Referentiewegdek	30	30	30	30	30	30	30	30	30	6427,25
03b	Graafsebaan (rotonde)	0,75	W0	Referentiewegdek	30	30	30	30	30	30	30	30	30	6427,25
03f	Graafseweg	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	11508,00
03a	Graafseweg	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80	80	80	80	80	80	80	7875,00

Model: v2 Model wegverkeerslawaa
 Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaa - RMG-2012, wegverkeer

Naam	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
01b	6,46	3,28	1,17	96,85	97,98	95,48	2,12	1,15	2,67	1,03	0,86	1,84
01a	6,46	3,28	1,17	96,85	97,98	95,48	2,12	1,15	2,67	1,03	0,86	1,84
02	6,46	3,27	1,18	95,74	97,32	93,90	2,96	1,60	3,76	1,30	1,08	2,34
03d	6,80	3,07	0,76	92,80	96,15	92,91	6,35	3,40	6,03	0,85	0,45	1,06
03e	6,78	3,04	0,81	90,54	94,75	89,92	7,75	3,60	7,72	1,70	1,65	2,36
03c	6,46	3,28	1,17	96,85	97,98	95,48	2,12	1,15	2,67	1,03	0,86	1,84
03b	6,46	3,28	1,17	96,85	97,98	95,48	2,12	1,15	2,67	1,03	0,86	1,84
03f	6,80	3,07	0,76	92,80	96,15	92,91	6,35	3,40	6,03	0,85	0,45	1,06
03a	6,78	3,04	0,81	90,54	94,75	89,92	7,75	3,60	7,72	1,70	1,65	2,36

Bijlage 3: Resultaten wegverkeerslawaa

Rapport: Groepsreducties
Model: v2 Model wegverkeerslawaaï

Groep	Reductie			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
Graafseweg - parallel (60 km/uur)	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Graafseweg N324 (50-80 km/uur)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deel 50 km/uur	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Deel 80 km/uur	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Rotonde	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Oosterweg (50-60 km/uur)	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Model wegverkeerslawaaï
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Graafseweg - parallel (60 km/uur)
 Groepsreductie: Ja

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	20,06	16,99	12,86	21,51	
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	23,02	19,95	15,82	24,47	
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	24,28	21,21	17,09	25,73	
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	17,93	14,87	10,74	19,38	
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	20,08	17,01	12,90	21,54	
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	20,95	17,87	13,77	22,40	
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	10,21	7,14	3,03	11,67	
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	11,72	8,63	4,56	13,18	
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	15,14	12,05	7,99	16,61	
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	--	--	--	--	
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	--	--	--	--	
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	--	--	--	--	
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	7,17	4,10	-0,02	8,62	
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	10,48	7,40	3,31	11,94	
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	7,95	4,87	0,76	9,40	
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	11,62	8,55	4,42	13,07	
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	13,10	10,03	5,93	14,56	
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	11,28	8,21	4,10	12,74	
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	23,44	20,38	16,24	24,89	
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	25,34	22,27	18,15	26,79	
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	26,22	23,15	19,02	27,67	
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	23,90	20,83	16,69	25,34	
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	25,57	22,50	18,38	27,02	
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	26,36	23,29	19,17	27,81	
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	23,60	20,53	16,39	25,04	
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	25,30	22,23	18,11	26,75	
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	26,36	23,29	19,17	27,81	
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	23,12	20,05	15,92	24,57	
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	25,18	22,11	17,99	26,63	
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	26,03	22,96	18,84	27,48	
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	--	--	--	--	
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	--	--	--	--	
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	--	--	--	--	
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	--	--	--	--	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Model wegverkeerslawaa
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Graafseweg - parallel (60 km/uur)
 Groepsreductie: Ja

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	--	--	--	--	
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	--	--	--	--	
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	11,60	8,52	4,41	13,05	
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	14,73	11,66	7,55	16,19	
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	16,12	13,04	8,94	17,57	
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	14,09	11,03	6,89	15,54	
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	15,27	12,19	8,09	16,72	
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	11,02	7,95	3,83	12,47	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Model wegverkeerslawaaï
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Graafseweg N324 (50-80 km/uur)
 Groepsreductie: Ja

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	32,93	29,21	23,50	33,36	
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	35,62	31,88	26,18	36,04	
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	36,43	32,71	27,00	36,86	
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	30,74	27,02	21,35	31,18	
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	32,52	28,81	23,14	32,97	
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	34,22	30,49	24,90	34,69	
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	37,73	34,13	28,57	38,28	
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	38,83	35,20	29,67	39,37	
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	39,89	36,25	30,73	40,43	
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	38,21	34,60	29,05	38,76	
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	39,12	35,50	29,97	39,67	
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	38,20	34,58	29,05	38,75	
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	31,90	28,28	22,71	32,43	
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	33,52	29,88	24,34	34,05	
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	23,97	20,24	14,59	24,41	
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	27,84	24,19	18,65	28,37	
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	30,21	26,55	21,03	30,74	
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	25,25	21,52	16,14	25,79	
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	36,09	32,41	26,95	36,63	
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	38,26	34,56	29,07	38,78	
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	38,18	34,48	28,98	38,69	
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	36,47	32,79	27,34	37,01	
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	38,67	34,98	29,48	39,19	
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	38,16	34,46	28,96	38,67	
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	39,31	35,68	30,17	39,86	
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	41,13	37,47	31,95	41,66	
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	41,95	38,29	32,77	42,48	
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	39,46	35,83	30,28	39,99	
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	41,23	37,57	32,03	41,75	
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	41,74	38,09	32,56	42,27	
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	38,42	34,81	29,26	38,97	
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	39,32	35,70	30,16	39,86	
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	40,03	36,41	30,87	40,57	
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	38,85	35,25	29,69	39,40	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Model wegverkeerslawaa
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Graafseweg N324 (50-80 km/uur)
 Groepsreductie: Ja

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	39,70	36,08	30,54	40,24	
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	40,37	36,75	31,22	40,92	
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	35,16	31,54	26,00	35,70	
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	35,94	32,30	26,77	36,48	
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	36,77	33,12	27,59	37,30	
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	31,23	27,59	22,05	31,76	
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	32,15	28,48	22,96	32,67	
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	32,36	28,71	23,23	32,91	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Model wegverkeerslawaaï
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Oosterweg (50-60 km/uur)
 Groepsreductie: Ja

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	51,45	48,38	44,23	52,89	
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	52,82	49,75	45,61	54,26	
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	52,90	49,83	45,69	54,34	
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	47,29	44,24	40,08	48,74	
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	48,80	45,73	41,59	50,24	
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	48,95	45,89	41,74	50,39	
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	42,50	39,45	35,28	43,94	
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	44,47	41,41	37,26	45,91	
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	44,63	41,56	37,42	46,07	
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	7,94	4,89	0,70	9,37	
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	8,41	5,35	1,20	9,85	
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	8,52	5,45	1,32	9,97	
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	43,68	40,63	36,45	45,12	
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	45,79	42,73	38,58	47,23	
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	46,08	43,01	38,86	47,52	
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	47,12	44,06	39,90	48,56	
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	48,74	45,68	41,53	50,18	
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	48,83	45,77	41,62	50,27	
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	52,83	49,77	45,62	54,27	
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	53,81	50,74	46,60	55,25	
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	53,83	50,76	46,62	55,27	
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	52,66	49,60	45,45	54,10	
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	53,69	50,63	46,48	55,13	
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	53,72	50,66	46,52	55,17	
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	47,99	44,93	40,77	49,43	
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	49,45	46,38	42,23	50,89	
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	49,52	46,45	42,31	50,96	
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	45,02	41,97	37,79	46,46	
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	46,99	43,93	39,77	48,43	
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	47,26	44,20	40,03	48,69	
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	1,92	-1,15	-5,29	3,36	
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	6,65	3,59	-0,56	8,09	
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	8,33	5,27	1,11	9,77	
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	2,45	-0,61	-4,76	3,89	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Model wegverkeerslawaaï
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Oosterweg (50-60 km/uur)
 Groepsreductie: Ja

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	7,35	4,29	0,13	8,79	
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	8,64	5,58	1,42	10,08	
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	44,13	41,08	36,92	45,58	
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	45,86	42,80	38,65	47,30	
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	45,94	42,87	38,73	47,38	
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	48,80	45,73	41,58	50,24	
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	50,03	46,96	42,82	51,47	
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	50,07	47,00	42,86	51,51	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Model wegverkeerslawaaï
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	56,50	53,43	49,27	57,93	
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	57,91	54,82	50,67	59,33	
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	58,00	54,91	50,75	59,42	
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	52,38	49,31	45,13	53,80	
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	53,90	50,82	46,65	55,32	
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	54,07	50,99	46,82	55,49	
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	48,18	45,05	40,73	49,50	
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	50,03	46,91	42,63	51,38	
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	50,33	47,18	42,89	51,65	
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	40,21	36,61	31,06	40,76	
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	41,13	37,51	31,98	41,68	
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	40,21	36,59	31,06	40,76	
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	48,84	45,76	41,55	50,24	
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	50,94	47,86	43,67	52,35	
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	51,10	48,04	43,87	52,53	
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	52,16	49,09	44,93	53,59	
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	53,78	50,72	46,56	55,22	
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	53,85	50,79	46,64	55,29	
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	57,92	54,85	50,67	59,34	
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	58,92	55,83	51,67	60,34	
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	58,94	55,87	51,70	60,37	
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	57,76	54,69	50,51	59,18	
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	58,82	55,74	51,57	60,24	
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	58,85	55,77	51,60	60,27	
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	53,39	50,28	46,03	54,76	
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	54,88	51,77	47,52	56,25	
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	55,04	51,91	47,65	56,39	
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	50,76	47,62	43,28	52,07	
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	52,72	49,57	45,25	54,03	
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	53,04	49,89	45,56	54,35	
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	40,42	36,82	31,26	40,97	
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	41,32	37,70	32,17	41,87	
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	42,04	38,42	32,88	42,58	
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	40,85	37,25	31,69	41,40	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: v2 Model wegverkeerslawaa
L_{Aeq} totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	41,70	38,08	32,55	42,25	
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	42,38	38,76	33,22	42,92	
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	49,42	46,33	42,10	50,81	
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	51,10	48,01	43,80	52,50	
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	51,23	48,12	43,92	52,62	
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	53,85	50,77	46,61	55,28	
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	55,07	52,00	47,85	56,51	
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	55,11	52,03	47,89	56,55	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 4: Hogere waarden

Hogere waarden

verzoek hogere waarden

project:	Oosterweg 290-292 te Wijchen
projectnr.:	23.127
omschrijving:	Hogere waarden voor wegverkeerslawaaï

Id.	Omschrijving	Hoogte [m]	Oosterweg Lden [dB]
01_A	Voorgevel woning links (noord)	1,5	53
01_B	Voorgevel woning links (noord)	4,5	54
01_C	Voorgevel woning links (noord)	7,5	54
02_A	Linkergevel woning links (oost)	1,5	49
02_B	Linkergevel woning links (oost)	4,5	50
02_C	Linkergevel woning links (oost)	7,5	50
03_A	Linkergevel woning links (oost)	1,5	-
03_B	Linkergevel woning links (oost)	4,5	-
03_C	Linkergevel woning links (oost)	7,5	-
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	1,5	-
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	4,5	-
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	7,5	-
05_A	Rechtergevel woning links (west)	1,5	-
05_B	Rechtergevel woning links (west)	4,5	-
05_C	Rechtergevel woning links (west)	7,5	-
06_A	Rechtergevel woning links (west)	1,5	49
06_B	Rechtergevel woning links (west)	4,5	50
06_C	Rechtergevel woning links (west)	7,5	50
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	1,5	54
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	4,5	55
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	7,5	55
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	1,5	54
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	4,5	55
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	7,5	55
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	1,5	49
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	4,5	51
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	7,5	51
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	1,5	-
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	4,5	-
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	7,5	49
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	1,5	-
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	4,5	-
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	7,5	-
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	1,5	-
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	4,5	-
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	7,5	-
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	1,5	-
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	4,5	-
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	7,5	-
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	1,5	50
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	4,5	51
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	7,5	52

Bijlage 5: Invoergegevens industrielawaai

423300

423200

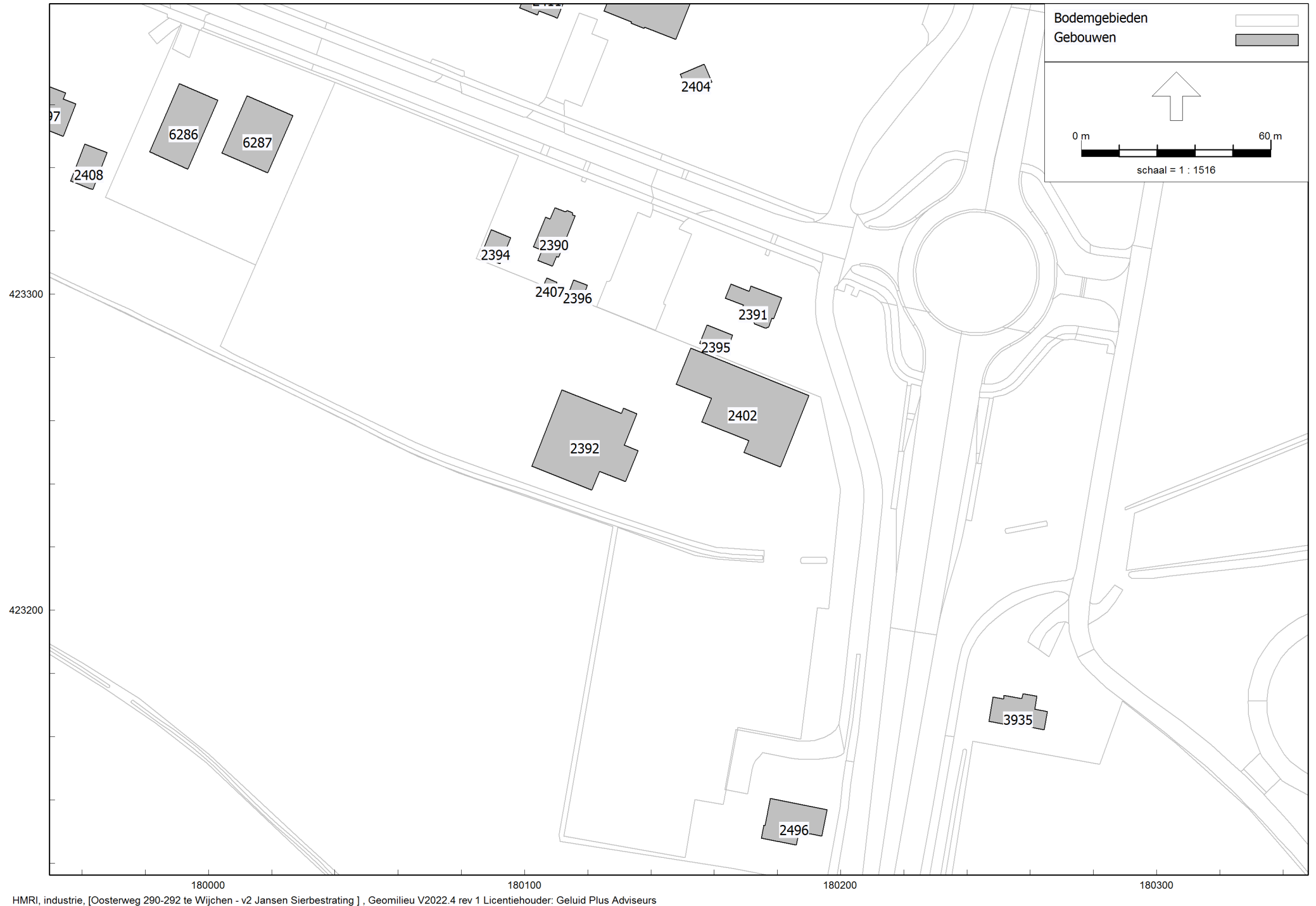

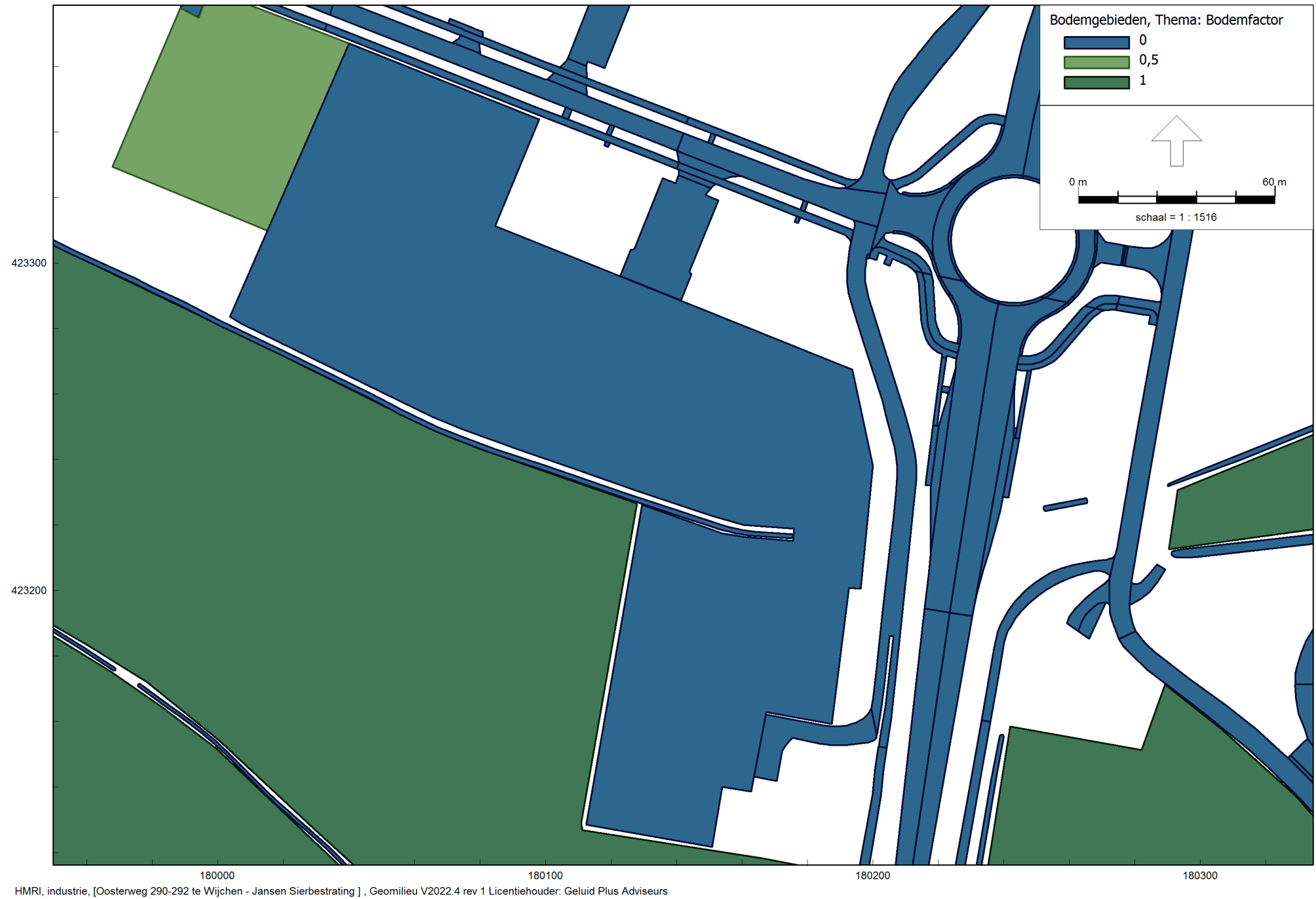
180000

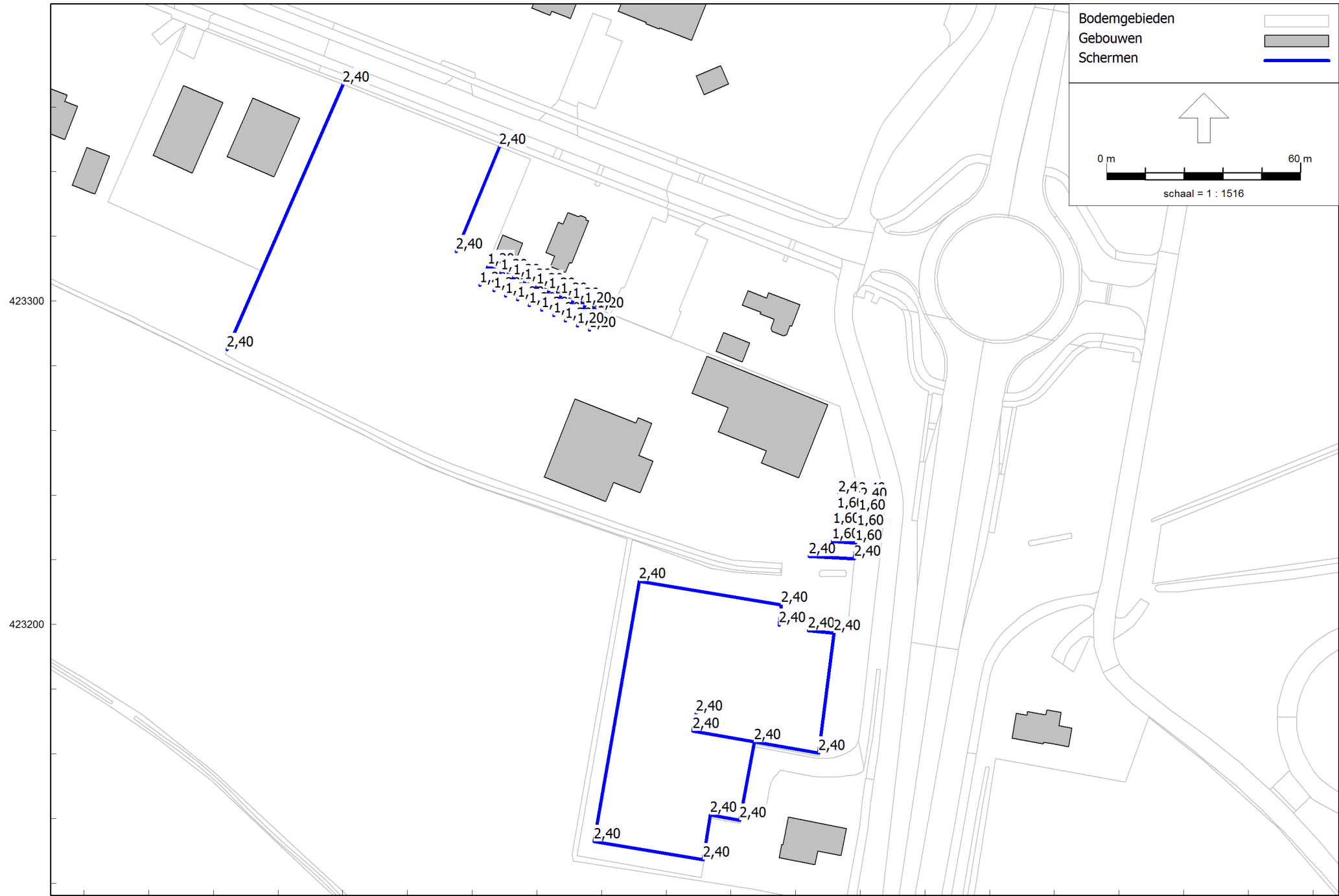
180100

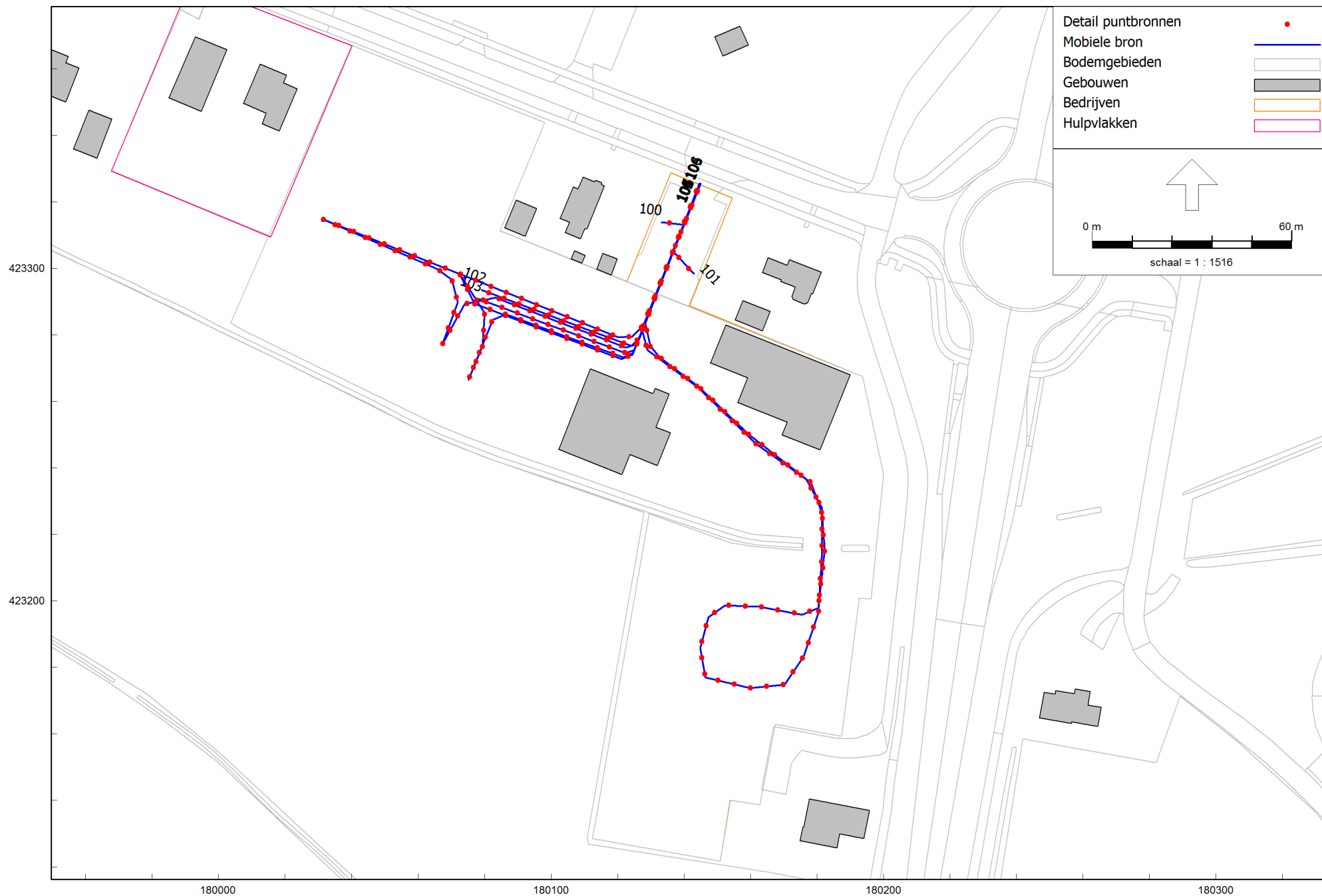
180200

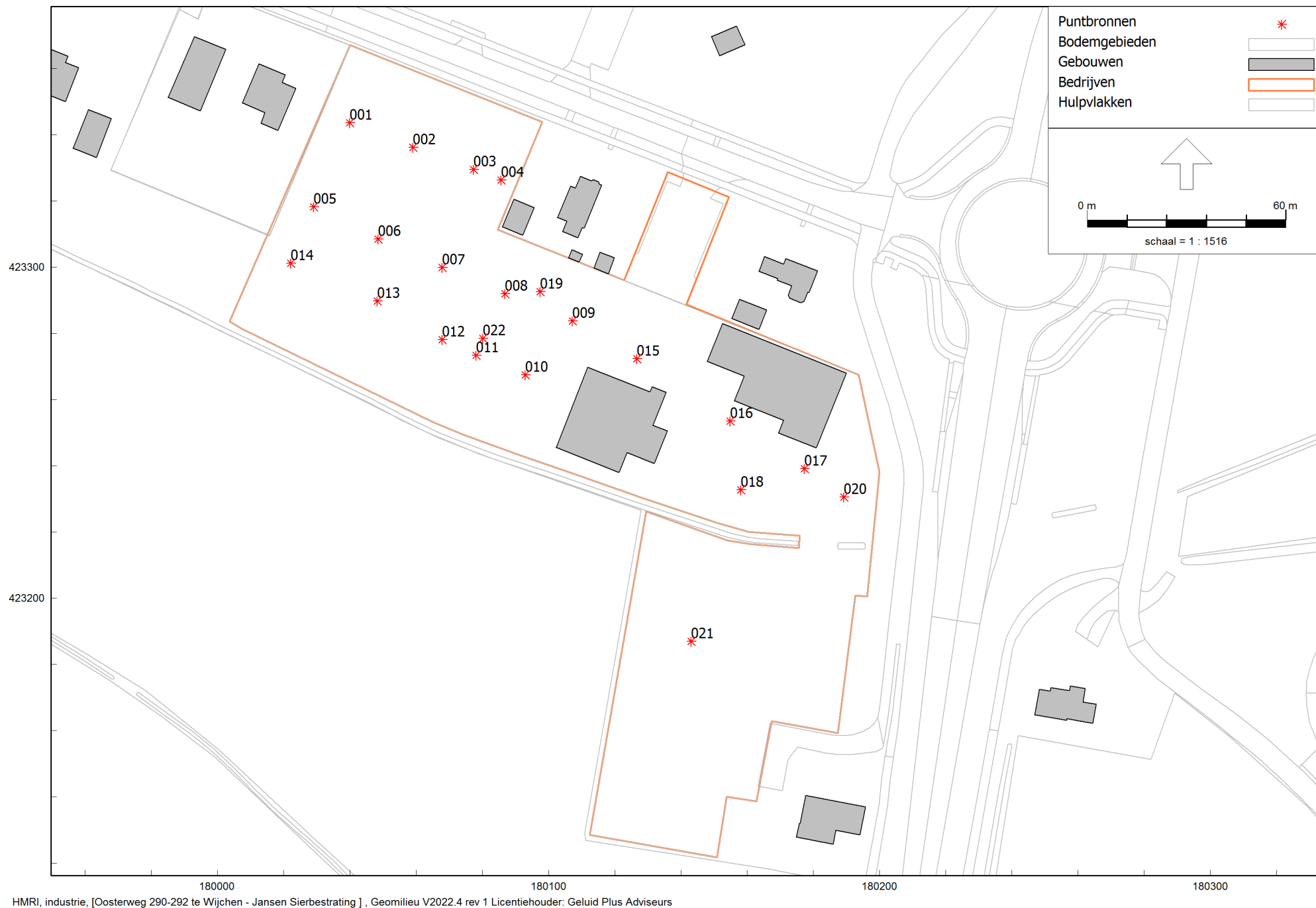
180300

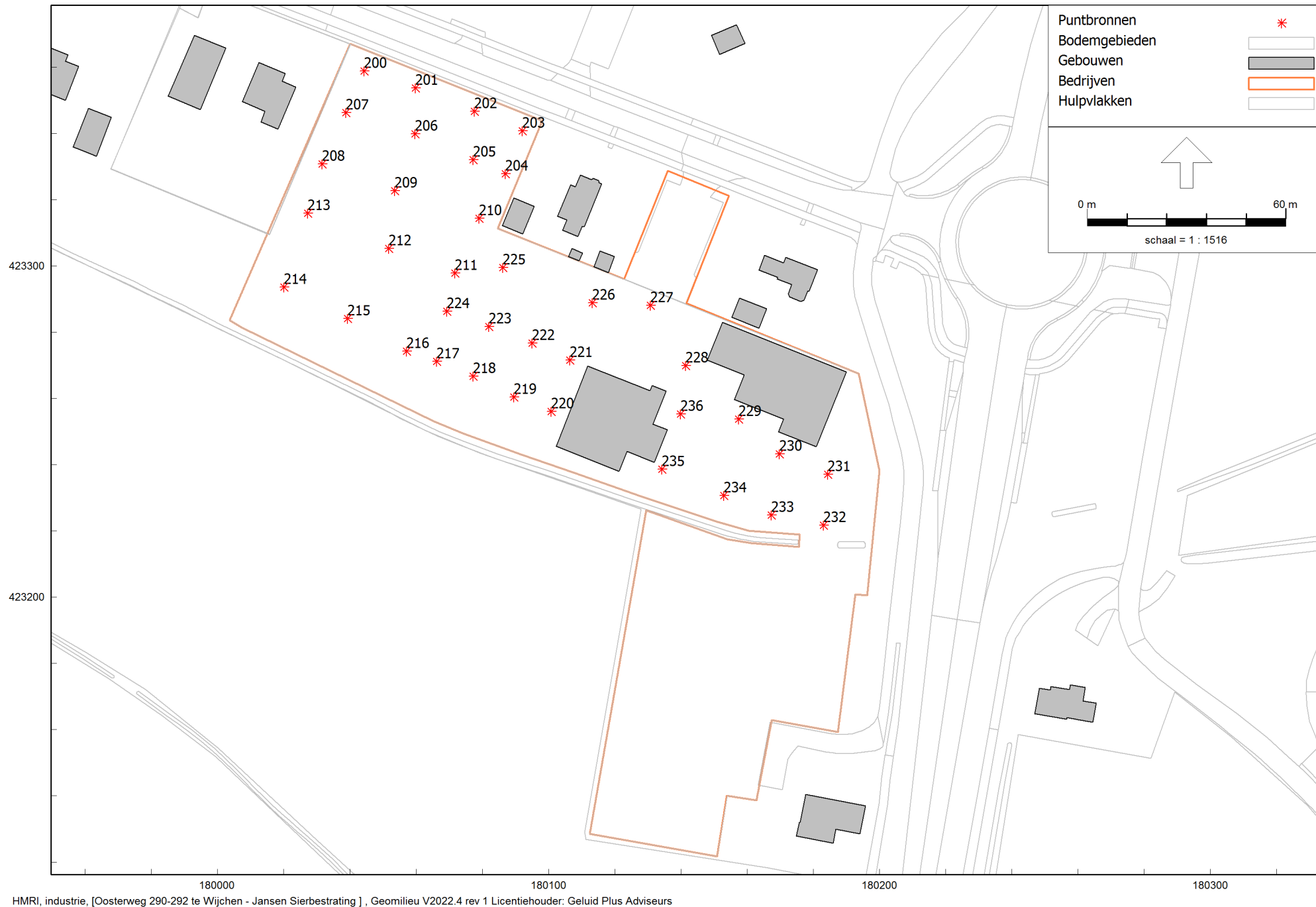

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: v2 Jansen Sierbestrating

Model eigenschap

Omschrijving	v2 Jansen Sierbestrating
Verantwoordelijke	rdegraaf
Rekenmethode	#2 Industrielawaai HMRI, industrie
Aangemaakt door	rdegraaf op 23-6-2023
Laatst ingezien door	rdegraaf op 22-9-2023
Model aangemaakt met	Geomilieu V2022.4 rev 1
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	1,5
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	5000
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	0,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja
Max.refl.afstand	--
Max.refl.diepte	1

Model: Jansen Sierbestrating
Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Omschr.	ISO_H	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
100	Laeq personenauto	0,75	8	--	--	10	5,00	62,00	72,00	77,00	79,00	81,00	84,00	82,00	80,00	72,00	89,02
101	Laeq personenauto	0,75	8	--	--	10	5,00	62,00	72,00	77,00	79,00	81,00	84,00	82,00	80,00	72,00	89,02
102	Laeq personenauto	0,75	16	--	--	10	5,00	62,00	72,00	77,00	79,00	81,00	84,00	82,00	80,00	72,00	89,02
103	Laeq bestelbus	0,75	48	--	--	10	5,00	60,10	69,70	74,90	77,70	82,50	85,80	86,50	80,00	72,40	90,87
104	Laeq vrachtwagen	0,75	13	--	--	10	5,00	66,12	75,58	85,90	93,26	96,24	98,38	96,43	91,31	83,71	102,93
105	Laeq vrachtwagen	0,75	1	--	--	10	5,00	66,12	75,58	85,90	93,26	96,24	98,38	96,43	91,31	83,71	102,93
106	Laeq vrachtwagen	0,75	1	--	--	10	5,00	66,12	75,58	85,90	93,26	96,24	98,38	96,43	91,31	83,71	102,93

Model: Jansen Sierbestrating
 Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Omschr.	Hoogte	Hdef.	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
001	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
002	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
003	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
004	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
005	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
006	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
007	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
008	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
009	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
010	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
011	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
012	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
013	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
014	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
015	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	6,02	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
016	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
017	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
018	Lweq heftruck gas/diesel	0,75	Relatief	11,76	--	--	65,40	78,80	85,80	90,40	95,30	97,50	96,60	91,00	82,30	102,19
019	shovel laden zand grind	0,75	Relatief	13,80	--	--	68,64	80,36	88,76	94,23	96,70	100,55	98,99	92,95	85,14	104,74
020	shovel laden zand grind	0,75	Relatief	13,80	--	--	68,64	80,36	88,76	94,23	96,70	100,55	98,99	92,95	85,14	104,74
021	mobiele kraan	2,00	Relatief	10,79	--	--	71,50	79,70	89,40	94,20	98,30	99,00	97,70	90,20	81,80	104,05
022	Zelfflossende vrachtwagen	2,00	Relatief	4,43	--	--	69,94	78,73	82,76	86,91	91,10	94,64	93,26	88,44	80,45	98,97
200	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
201	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
202	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
203	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
204	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94

Model: Jansen Sierbestrating
 Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Omschr.	Hoogte	Hdef.	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
205	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
206	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
207	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
208	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
209	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
210	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
211	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
212	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
213	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
214	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
215	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
216	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
217	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
218	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
219	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
220	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
221	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
222	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
223	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
224	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
225	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
226	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
227	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
228	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
229	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
230	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
231	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94

Model: Jansen Sierbestrating
Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Omschr.	Hoogte	Hdef.	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
232	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
233	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
234	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
235	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94
236	Lwmax heftruck	0,75	Relatief	199,00	--	--	64,50	79,70	89,50	96,20	102,80	104,90	104,80	100,70	92,20	109,94

Model: Jansen Sierbestrating
 Oosterweg 290-292 te Wijchen - Oosterweg 290-292 te Wijchen
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Omschr.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel	Hdef.
01	Voorgevel woning links (noord)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
02	Linkergevel woning links (oost)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
03	Linkergevel woning links (oost)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
04	Achtergevel woning links (zuid)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
05	Rechtergevel woning links (west)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
06	Rechtergevel woning links (west)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
07	Voorgevel woning rechts (noord)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
08	Voorgevel woning rechts (noord)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
09	Linkergevel woning rechts (oost)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
10	Linkergevel woning rechts (oost)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
11	Achtergevel woning rechts (zuid)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
12	Achtergevel woning rechts (zuid)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
13	Rechtergevel woning rechts (west)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief
14	Rechtergevel woning rechts (west)	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja	Relatief

Bijlage 6: Resultaten basissituatie

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Jansen Sierbestrating
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Jansen Sierbestrating
 Groepsreductie: Nee

Naam								
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	40,06	--	--	40,06
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	41,11	--	--	41,11
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	42,53	--	--	42,53
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	37,32	--	--	37,32
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	40,07	--	--	40,07
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	44,31	--	--	44,31
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	52,10	--	--	52,10
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	56,88	--	--	56,88
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	58,79	--	--	58,79
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	51,27	--	--	51,27
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	54,08	--	--	54,08
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	55,85	--	--	55,85
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	46,74	--	--	46,74
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	36,34	--	--	36,34
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	38,75	--	--	38,75
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	34,15	--	--	34,15
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	34,81	--	--	34,81
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	36,61	--	--	36,61
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	41,37	--	--	41,37
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	43,61	--	--	43,61
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	45,21	--	--	45,21
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	43,86	--	--	43,86
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	47,74	--	--	47,74
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	48,65	--	--	48,65
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	49,92	--	--	49,92
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	60,50	--	--	60,50
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	61,12	--	--	61,12
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	50,45	--	--	50,45
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	61,09	--	--	61,09
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	61,72	--	--	61,72
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	52,03	--	--	52,03
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	59,54	--	--	59,54
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	60,63	--	--	60,63
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	51,98	--	--	51,98

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: v2 Jansen Sierbestrating
L_{Aeq} totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Jansen Sierbestrating
Groepsreductie: Nee

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	58,24	--	--	58,24	
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	59,81	--	--	59,81	
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	47,46	--	--	47,46	
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	51,68	--	--	51,68	
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	53,40	--	--	53,40	
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	39,25	--	--	39,25	
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	41,33	--	--	41,33	
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	44,82	--	--	44,82	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Jansen Sierbestrating
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 03_A - Linkergevel woning links (oost)
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam								
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	52,10	--	--	52,10
010	Lweq heftruck gas/diesel	180093,03	423267,40	0,75	43,87	--	--	43,87
011	Lweq heftruck gas/diesel	180078,12	423273,34	0,75	42,67	--	--	42,67
008	Lweq heftruck gas/diesel	180086,84	423291,90	0,75	42,66	--	--	42,66
022	Zelflossende vrachtwagen	180080,12	423278,48	2,00	42,30	--	--	42,30
006	Lweq heftruck gas/diesel	180048,57	423308,45	0,75	41,97	--	--	41,97
007	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423299,86	0,75	41,21	--	--	41,21
009	Lweq heftruck gas/diesel	180107,17	423283,69	0,75	40,35	--	--	40,35
012	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423278,01	0,75	39,94	--	--	39,94
015	Lweq heftruck gas/diesel	180126,71	423272,34	0,75	38,96	--	--	38,96
005	Lweq heftruck gas/diesel	180028,99	423318,17	0,75	36,58	--	--	36,58
019	shovel laden zand grind	180097,42	423292,56	0,75	35,53	--	--	35,53
002	Lweq heftruck gas/diesel	180059,05	423336,11	0,75	34,57	--	--	34,57
001	Lweq heftruck gas/diesel	180039,98	423343,56	0,75	33,89	--	--	33,89
003	Lweq heftruck gas/diesel	180077,36	423329,41	0,75	33,27	--	--	33,27
021	mobiele kraan	180143,05	423186,93	2,00	32,49	--	--	32,49
104	Laeq vrachtwagen	180144,60	423325,23	0,75	31,72	--	--	31,72
013	Lweq heftruck gas/diesel	180048,29	423289,71	0,75	31,65	--	--	31,65
014	Lweq heftruck gas/diesel	180022,17	423301,12	0,75	31,57	--	--	31,57
016	Lweq heftruck gas/diesel	180154,90	423253,48	0,75	31,46	--	--	31,46
017	Lweq heftruck gas/diesel	180177,32	423239,13	0,75	30,25	--	--	30,25
004	Lweq heftruck gas/diesel	180085,70	423326,26	0,75	29,92	--	--	29,92
020	shovel laden zand grind	180189,21	423230,55	0,75	29,31	--	--	29,31
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	21,47	--	--	21,47
103	Laeq bestelbus	180144,79	423325,41	0,75	21,07	--	--	21,07
018	Lweq heftruck gas/diesel	180158,08	423232,75	0,75	19,23	--	--	19,23
106	Laeq vrachtwagen	180144,80	423325,54	0,75	17,42	--	--	17,42
102	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	13,66	--	--	13,66
101	Laeq personenauto	180144,85	423325,09	0,75	-4,47	--	--	-4,47
100	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	-7,15	--	--	-7,15
219	Lwmax heftruck	180089,59	423260,35	0,75	-141,51	--	--	-141,51
Rest		0,00	0,00	0,00	-130,87	--	--	-130,87

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Jansen Sierbestrating
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 11_A - Achtergevel woning rechts (zuid)
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam								
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	52,03	--	--	52,03
006	Lweq heftruck gas/diesel	180048,57	423308,45	0,75	43,47	--	--	43,47
007	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423299,86	0,75	42,13	--	--	42,13
011	Lweq heftruck gas/diesel	180078,12	423273,34	0,75	41,63	--	--	41,63
008	Lweq heftruck gas/diesel	180086,84	423291,90	0,75	41,58	--	--	41,58
010	Lweq heftruck gas/diesel	180093,03	423267,40	0,75	41,16	--	--	41,16
005	Lweq heftruck gas/diesel	180028,99	423318,17	0,75	40,86	--	--	40,86
012	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423278,01	0,75	40,53	--	--	40,53
009	Lweq heftruck gas/diesel	180107,17	423283,69	0,75	40,33	--	--	40,33
022	Zelfflossende vrachtwagen	180080,12	423278,48	2,00	40,20	--	--	40,20
015	Lweq heftruck gas/diesel	180126,71	423272,34	0,75	39,00	--	--	39,00
019	shovel laden zand grind	180097,42	423292,56	0,75	35,93	--	--	35,93
014	Lweq heftruck gas/diesel	180022,17	423301,12	0,75	35,79	--	--	35,79
002	Lweq heftruck gas/diesel	180059,05	423336,11	0,75	35,12	--	--	35,12
013	Lweq heftruck gas/diesel	180048,29	423289,71	0,75	34,79	--	--	34,79
001	Lweq heftruck gas/diesel	180039,98	423343,56	0,75	34,71	--	--	34,71
003	Lweq heftruck gas/diesel	180077,36	423329,41	0,75	33,53	--	--	33,53
016	Lweq heftruck gas/diesel	180154,90	423253,48	0,75	32,30	--	--	32,30
021	mobiele kraan	180143,05	423186,93	2,00	31,49	--	--	31,49
104	Laeq vrachtwagen	180144,60	423325,23	0,75	30,75	--	--	30,75
020	shovel laden zand grind	180189,21	423230,55	0,75	30,73	--	--	30,73
017	Lweq heftruck gas/diesel	180177,32	423239,13	0,75	30,29	--	--	30,29
004	Lweq heftruck gas/diesel	180085,70	423326,26	0,75	23,42	--	--	23,42
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	22,00	--	--	22,00
103	Laeq bestelbus	180144,79	423325,41	0,75	19,51	--	--	19,51
018	Lweq heftruck gas/diesel	180158,08	423232,75	0,75	17,01	--	--	17,01
106	Laeq vrachtwagen	180144,80	423325,54	0,75	16,71	--	--	16,71
102	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	12,95	--	--	12,95
101	Laeq personenauto	180144,85	423325,09	0,75	-7,86	--	--	-7,86
100	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	-8,69	--	--	-8,69
208	Lwmax heftruck	180031,66	423330,69	0,75	-137,97	--	--	-137,97
Rest		0,00	0,00	0,00	-130,42	--	--	-130,42

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Jansen Sierbestrating
 LMax totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Jansen Sierbestrating

Naam							
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	52,47	--	--
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	55,33	--	--
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	57,98	--	--
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	46,85	--	--
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	50,19	--	--
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	55,01	--	--
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	57,49	--	--
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	64,50	--	--
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	66,01	--	--
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	56,96	--	--
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	61,91	--	--
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	62,85	--	--
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	52,18	--	--
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	44,88	--	--
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	45,97	--	--
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	44,12	--	--
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	45,64	--	--
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	46,94	--	--
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	57,12	--	--
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	67,07	--	--
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	69,12	--	--
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	60,54	--	--
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	69,21	--	--
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	72,63	--	--
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	63,22	--	--
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	74,13	--	--
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	75,76	--	--
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	62,85	--	--
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	73,55	--	--
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	75,54	--	--
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	61,03	--	--
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	69,67	--	--
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	73,45	--	--
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	58,06	--	--
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	67,54	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: v2 Jansen Sierbestrating
LAmx totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Jansen Sierbestrating

Naam

Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	69,33	--	--
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	53,45	--	--
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	60,41	--	--
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	61,52	--	--
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	49,18	--	--
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	51,86	--	--
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	58,38	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Jansen Sierbestrating
 LAmx bij Bron voor toetspunt: 09_A - Linkergevel woning rechts (oost)
 Groep: Jansen Sierbestrating

Naam							
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	63,22	--	--
207	Lwmax heftruck	180038,82	423346,24	0,75	63,22	--	--
200	Lwmax heftruck	180044,30	423358,77	0,75	61,98	--	--
208	Lwmax heftruck	180031,66	423330,69	0,75	60,69	--	--
201	Lwmax heftruck	180059,84	423353,62	0,75	58,13	--	--
206	Lwmax heftruck	180059,73	423339,87	0,75	57,99	--	--
209	Lwmax heftruck	180053,58	423322,64	0,75	57,24	--	--
213	Lwmax heftruck	180027,18	423315,82	0,75	56,87	--	--
001	Lweq heftruck gas/diesel	180039,98	423343,56	0,75	55,95	--	--
202	Lwmax heftruck	180077,62	423346,69	0,75	55,58	--	--
205	Lwmax heftruck	180077,29	423332,04	0,75	55,11	--	--
212	Lwmax heftruck	180051,68	423305,20	0,75	53,35	--	--
214	Lwmax heftruck	180020,03	423293,57	0,75	52,09	--	--
215	Lwmax heftruck	180039,26	423284,06	0,75	50,95	--	--
002	Lweq heftruck gas/diesel	180059,05	423336,11	0,75	50,72	--	--
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	50,69	--	--
211	Lwmax heftruck	180071,70	423297,82	0,75	50,65	--	--
005	Lweq heftruck gas/diesel	180028,99	423318,17	0,75	50,33	--	--
224	Lwmax heftruck	180069,23	423286,30	0,75	49,90	--	--
225	Lwmax heftruck	180086,23	423299,49	0,75	49,89	--	--
218	Lwmax heftruck	180077,18	423266,72	0,75	49,80	--	--
216	Lwmax heftruck	180057,16	423274,22	0,75	49,54	--	--
219	Lwmax heftruck	180089,59	423260,35	0,75	49,53	--	--
220	Lwmax heftruck	180100,77	423255,99	0,75	49,35	--	--
223	Lwmax heftruck	180081,98	423281,71	0,75	49,06	--	--
217	Lwmax heftruck	180066,22	423271,20	0,75	49,00	--	--
228	Lwmax heftruck	180141,42	423269,81	0,75	48,39	--	--
222	Lwmax heftruck	180095,07	423276,68	0,75	48,31	--	--
204	Lwmax heftruck	180086,90	423327,79	0,75	48,30	--	--
003	Lweq heftruck gas/diesel	180077,36	423329,41	0,75	47,89	--	--
226	Lwmax heftruck	180113,19	423288,87	0,75	47,86	--	--
Rest		0,00	0,00	0,00	47,51	--	--
LAmx (hoofdgroep)		0,00	0,00	0,00	63,22	--	--

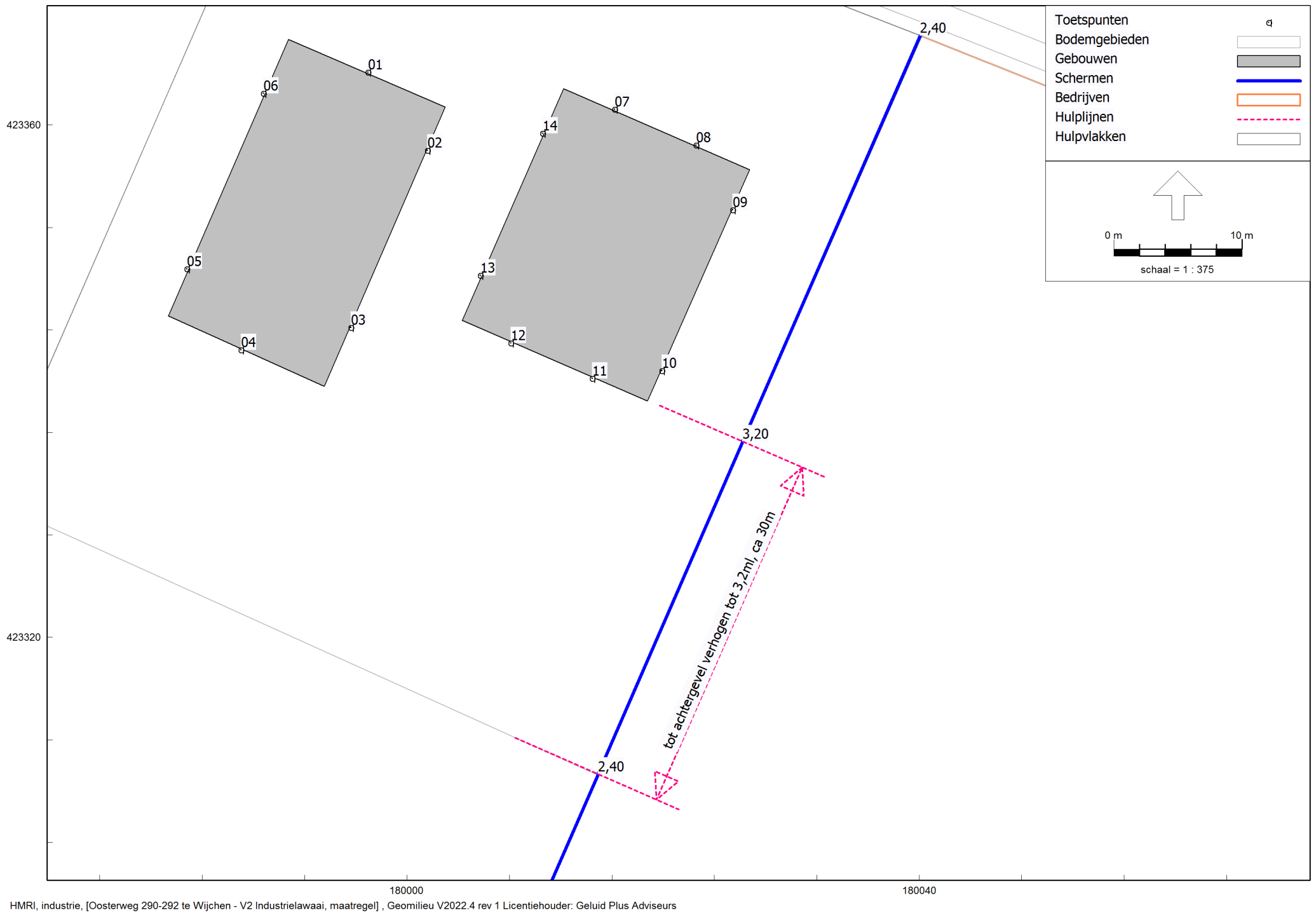
Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

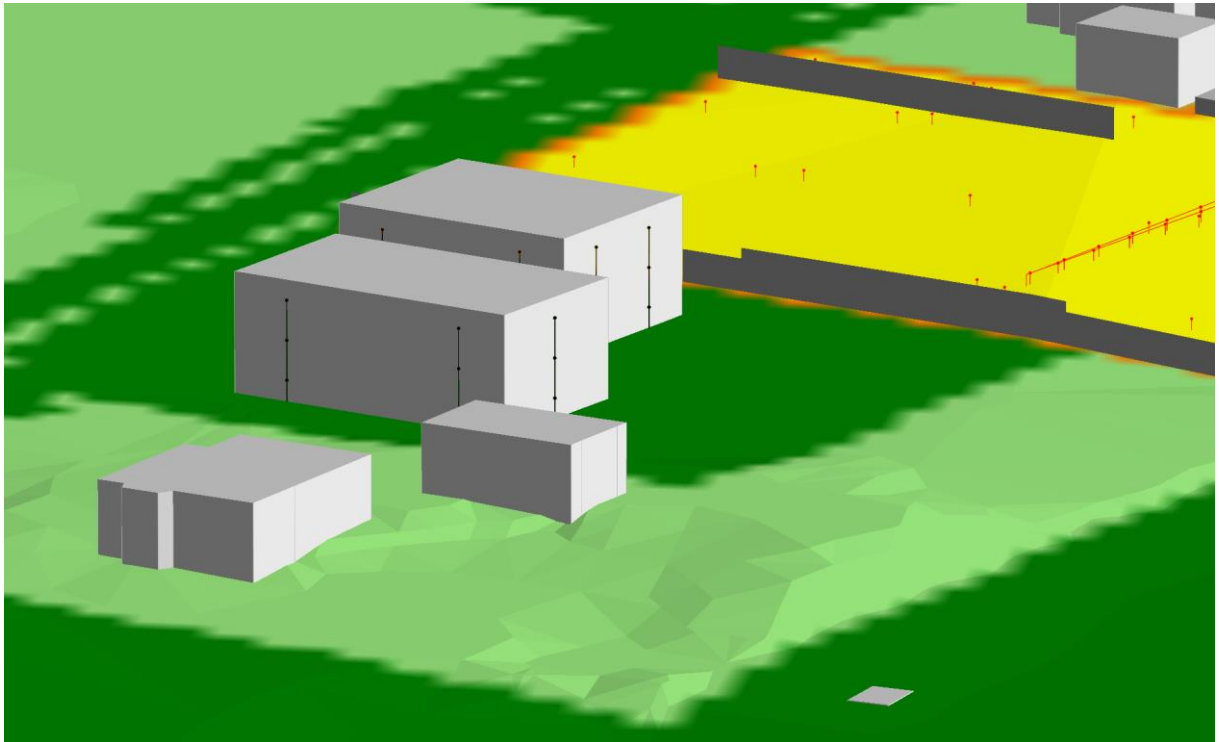
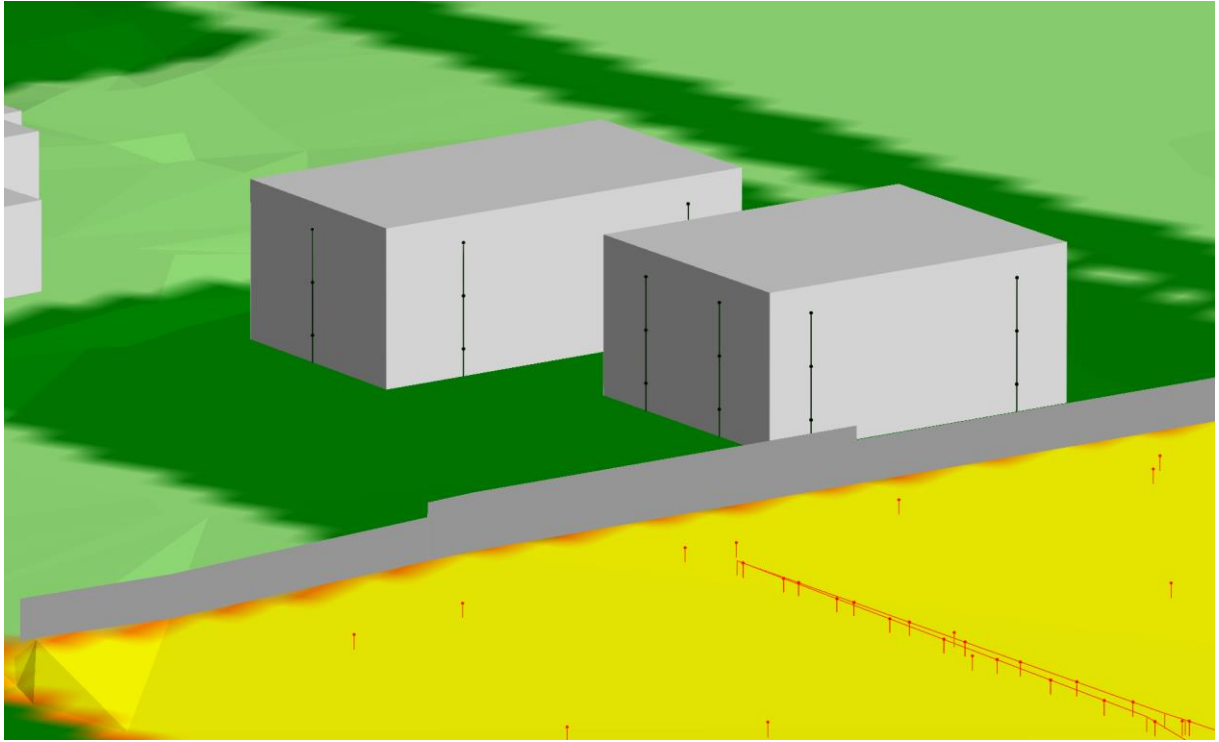
Rapport: Resultatentabel
 Model: v2 Jansen Sierbestrating
 LAmx bij Bron voor toetspunt: 03_A - Linkergevel woning links (oost)
 Groep: Jansen Sierbestrating

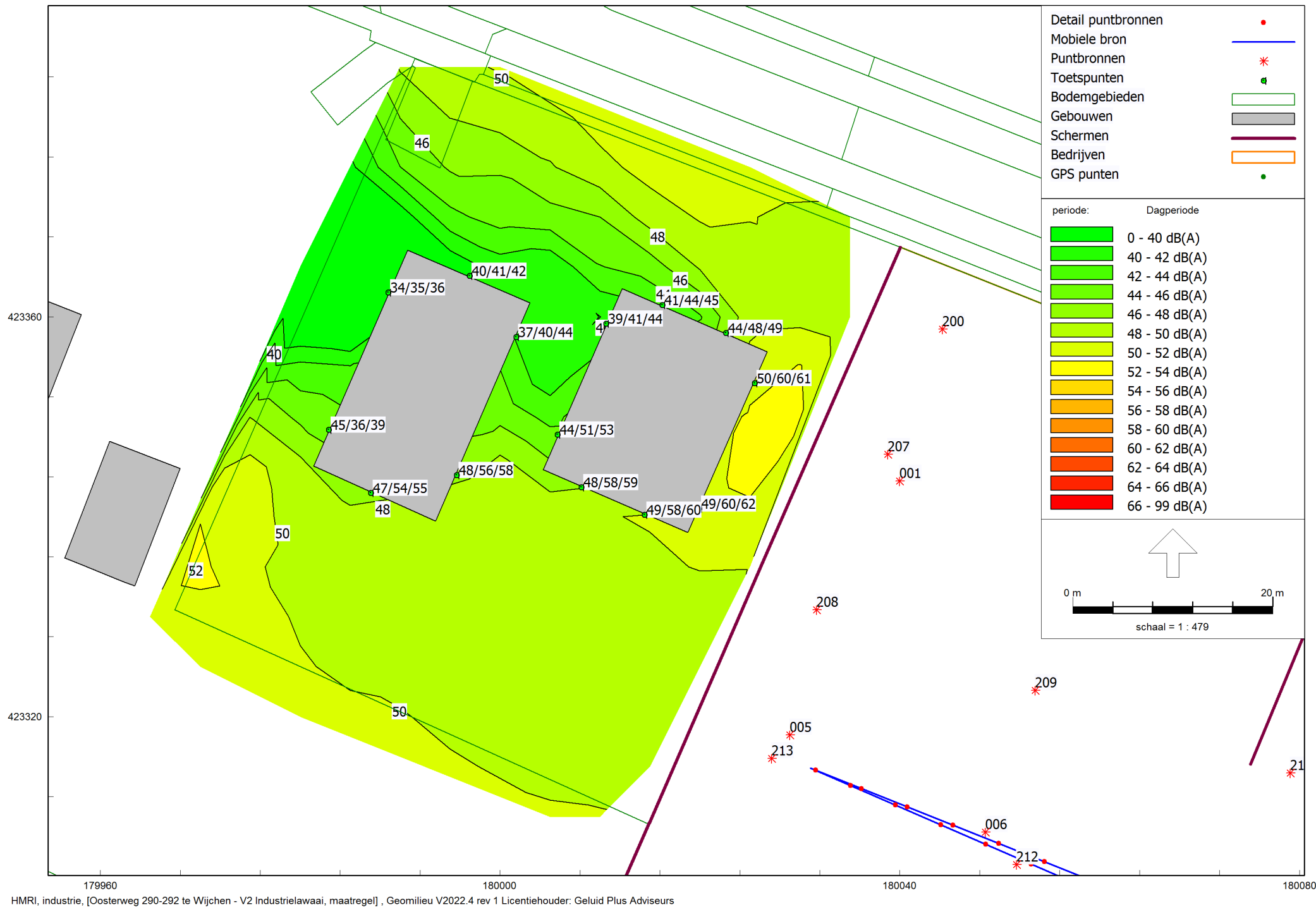
Naam								
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	57,49	--	--	
219	Lwmax heftruck	180089,59	423260,35	0,75	57,49	--	--	
220	Lwmax heftruck	180100,77	423255,99	0,75	57,39	--	--	
222	Lwmax heftruck	180095,07	423276,68	0,75	56,77	--	--	
218	Lwmax heftruck	180077,18	423266,72	0,75	56,62	--	--	
221	Lwmax heftruck	180106,48	423271,53	0,75	56,28	--	--	
223	Lwmax heftruck	180081,98	423281,71	0,75	55,79	--	--	
212	Lwmax heftruck	180051,68	423305,20	0,75	54,95	--	--	
211	Lwmax heftruck	180071,70	423297,82	0,75	54,85	--	--	
225	Lwmax heftruck	180086,23	423299,49	0,75	54,35	--	--	
226	Lwmax heftruck	180113,19	423288,87	0,75	53,96	--	--	
224	Lwmax heftruck	180069,23	423286,30	0,75	53,90	--	--	
228	Lwmax heftruck	180141,42	423269,81	0,75	53,88	--	--	
209	Lwmax heftruck	180053,58	423322,64	0,75	53,84	--	--	
207	Lwmax heftruck	180038,82	423346,24	0,75	53,39	--	--	
217	Lwmax heftruck	180066,22	423271,20	0,75	53,01	--	--	
229	Lwmax heftruck	180157,40	423253,75	0,75	52,97	--	--	
227	Lwmax heftruck	180130,74	423288,09	0,75	52,73	--	--	
210	Lwmax heftruck	180079,08	423314,37	0,75	52,67	--	--	
208	Lwmax heftruck	180031,66	423330,69	0,75	52,60	--	--	
213	Lwmax heftruck	180027,18	423315,82	0,75	52,55	--	--	
206	Lwmax heftruck	180059,73	423339,87	0,75	50,98	--	--	
205	Lwmax heftruck	180077,29	423332,04	0,75	50,22	--	--	
230	Lwmax heftruck	180169,79	423243,24	0,75	50,11	--	--	
216	Lwmax heftruck	180057,16	423274,22	0,75	50,06	--	--	
204	Lwmax heftruck	180086,90	423327,79	0,75	49,93	--	--	
010	Lweq heftruck gas/diesel	180093,03	423267,40	0,75	49,89	--	--	
214	Lwmax heftruck	180020,03	423293,57	0,75	49,86	--	--	
215	Lwmax heftruck	180039,26	423284,06	0,75	49,82	--	--	
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	49,75	--	--	
104	Laeq vrachtwagen	180144,60	423325,23	0,75	49,68	--	--	
Rest		0,00	0,00	0,00	49,45	--	--	
LAmx	(hoofdgroep)	0,00	0,00	0,00	57,49	--	--	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 7: Maatregelen en resultaten

Rapport: Resultatentabel
 Model: V2 Industrielawaai, maatregel
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Jansen Sierbestrating
 Groepsreductie: Nee

Naam								
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	40,04	--	--	40,04
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	41,05	--	--	41,05
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	42,48	--	--	42,48
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	37,20	--	--	37,20
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	39,72	--	--	39,72
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	44,17	--	--	44,17
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	47,56	--	--	47,56
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	56,48	--	--	56,48
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	58,30	--	--	58,30
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	47,35	--	--	47,35
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	53,59	--	--	53,59
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	55,44	--	--	55,44
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	45,30	--	--	45,30
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	36,20	--	--	36,20
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	38,57	--	--	38,57
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	33,82	--	--	33,82
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	34,69	--	--	34,69
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	36,36	--	--	36,36
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	41,31	--	--	41,31
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	43,60	--	--	43,60
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	45,21	--	--	45,21
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	43,83	--	--	43,83
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	47,73	--	--	47,73
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	48,65	--	--	48,65
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	49,85	--	--	49,85
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	60,46	--	--	60,46
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	61,12	--	--	61,12
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	49,13	--	--	49,13
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	60,41	--	--	60,41
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	61,71	--	--	61,71
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	48,83	--	--	48,83
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	58,35	--	--	58,35
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	60,49	--	--	60,49
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	48,06	--	--	48,06

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: V2 Industrielawaai, maatregel
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Jansen Sierbestrating
 Groepsreductie: Nee

Naam									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	57,62	--	--	57,62	
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	59,47	--	--	59,47	
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	44,17	--	--	44,17	
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	51,08	--	--	51,08	
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	52,94	--	--	52,94	
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	39,15	--	--	39,15	
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	41,16	--	--	41,16	
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	44,07	--	--	44,07	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: V2 Industrielawaai, maatregel
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 09_A - Linkergevel woning rechts (oost)
 Groep: Jansen Sierbestrating
 Groepsreductie: Nee

Naam								
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	49,85	--	--	49,85
001	Lweq heftruck gas/diesel	180039,98	423343,56	0,75	44,19	--	--	44,19
006	Lweq heftruck gas/diesel	180048,57	423308,45	0,75	41,12	--	--	41,12
002	Lweq heftruck gas/diesel	180059,05	423336,11	0,75	38,95	--	--	38,95
005	Lweq heftruck gas/diesel	180028,99	423318,17	0,75	38,54	--	--	38,54
007	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423299,86	0,75	37,90	--	--	37,90
010	Lweq heftruck gas/diesel	180093,03	423267,40	0,75	36,57	--	--	36,57
012	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423278,01	0,75	36,25	--	--	36,25
008	Lweq heftruck gas/diesel	180086,84	423291,90	0,75	36,24	--	--	36,24
003	Lweq heftruck gas/diesel	180077,36	423329,41	0,75	36,13	--	--	36,13
011	Lweq heftruck gas/diesel	180078,12	423273,34	0,75	35,57	--	--	35,57
022	Zelflossende vrachtwagen	180080,12	423278,48	2,00	34,83	--	--	34,83
009	Lweq heftruck gas/diesel	180107,17	423283,69	0,75	34,83	--	--	34,83
015	Lweq heftruck gas/diesel	180126,71	423272,34	0,75	33,32	--	--	33,32
013	Lweq heftruck gas/diesel	180048,29	423289,71	0,75	32,26	--	--	32,26
014	Lweq heftruck gas/diesel	180022,17	423301,12	0,75	31,76	--	--	31,76
019	shovel laden zand grind	180097,42	423292,56	0,75	30,55	--	--	30,55
004	Lweq heftruck gas/diesel	180085,70	423326,26	0,75	29,58	--	--	29,58
016	Lweq heftruck gas/diesel	180154,90	423253,48	0,75	27,58	--	--	27,58
021	mobiele kraan	180143,05	423186,93	2,00	26,55	--	--	26,55
104	Laeq vrachtwagen	180144,60	423325,23	0,75	25,81	--	--	25,81
020	shovel laden zand grind	180189,21	423230,55	0,75	25,59	--	--	25,59
017	Lweq heftruck gas/diesel	180177,32	423239,13	0,75	24,42	--	--	24,42
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	18,54	--	--	18,54
103	Laeq bestelbus	180144,79	423325,41	0,75	14,21	--	--	14,21
018	Lweq heftruck gas/diesel	180158,08	423232,75	0,75	13,58	--	--	13,58
106	Laeq vrachtwagen	180144,80	423325,54	0,75	12,56	--	--	12,56
102	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	8,65	--	--	8,65
101	Laeq personenauto	180144,85	423325,09	0,75	-2,97	--	--	-2,97
100	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	-3,26	--	--	-3,26
207	Lwmax heftruck	180038,82	423346,24	0,75	-135,78	--	--	-135,78
Rest		0,00	0,00	0,00	-130,34	--	--	-130,34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: V2 Industrielawaai, maatregel
 LAeq bij Bron voor toetspunt: 03_A - Linkergevel woning links (oost)
 Groep: Jansen Sierbestrating
 Groepsreductie: Nee

Naam								
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	47,56	--	--	47,56
006	Lweq heftruck gas/diesel	180048,57	423308,45	0,75	38,65	--	--	38,65
010	Lweq heftruck gas/diesel	180093,03	423267,40	0,75	37,34	--	--	37,34
007	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423299,86	0,75	37,33	--	--	37,33
011	Lweq heftruck gas/diesel	180078,12	423273,34	0,75	37,22	--	--	37,22
008	Lweq heftruck gas/diesel	180086,84	423291,90	0,75	36,65	--	--	36,65
012	Lweq heftruck gas/diesel	180067,89	423278,01	0,75	36,26	--	--	36,26
022	Zelflossende vrachtwagen	180080,12	423278,48	2,00	35,81	--	--	35,81
002	Lweq heftruck gas/diesel	180059,05	423336,11	0,75	34,57	--	--	34,57
005	Lweq heftruck gas/diesel	180028,99	423318,17	0,75	33,89	--	--	33,89
001	Lweq heftruck gas/diesel	180039,98	423343,56	0,75	33,89	--	--	33,89
009	Lweq heftruck gas/diesel	180107,17	423283,69	0,75	33,80	--	--	33,80
003	Lweq heftruck gas/diesel	180077,36	423329,41	0,75	33,27	--	--	33,27
015	Lweq heftruck gas/diesel	180126,71	423272,34	0,75	32,80	--	--	32,80
021	mobiele kraan	180143,05	423186,93	2,00	32,46	--	--	32,46
004	Lweq heftruck gas/diesel	180085,70	423326,26	0,75	29,92	--	--	29,92
014	Lweq heftruck gas/diesel	180022,17	423301,12	0,75	29,25	--	--	29,25
019	shovel laden zand grind	180097,42	423292,56	0,75	28,97	--	--	28,97
013	Lweq heftruck gas/diesel	180048,29	423289,71	0,75	28,83	--	--	28,83
104	Laeq vrachtwagen	180144,60	423325,23	0,75	26,29	--	--	26,29
016	Lweq heftruck gas/diesel	180154,90	423253,48	0,75	25,80	--	--	25,80
020	shovel laden zand grind	180189,21	423230,55	0,75	25,00	--	--	25,00
017	Lweq heftruck gas/diesel	180177,32	423239,13	0,75	24,82	--	--	24,82
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	17,14	--	--	17,14
103	Laeq bestelbus	180144,79	423325,41	0,75	14,66	--	--	14,66
018	Lweq heftruck gas/diesel	180158,08	423232,75	0,75	13,67	--	--	13,67
106	Laeq vrachtwagen	180144,80	423325,54	0,75	12,95	--	--	12,95
102	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	8,30	--	--	8,30
101	Laeq personenauto	180144,85	423325,09	0,75	-5,05	--	--	-5,05
100	Laeq personenauto	180144,80	423325,14	0,75	-7,15	--	--	-7,15
207	Lwmax heftruck	180038,82	423346,24	0,75	-145,61	--	--	-145,61
Rest		0,00	0,00	0,00	-135,43	--	--	-135,43

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: V2 Industrielawaai, maatregel
 LAmax totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: Jansen Sierbestrating

Naam							
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	1,50	52,47	--	--
01_B	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	4,50	55,33	--	--
01_C	Voorgevel woning links (noord)	179996,96	423364,10	7,50	57,98	--	--
02_A	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	1,50	46,85	--	--
02_B	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	4,50	49,74	--	--
02_C	Linkergevel woning links (oost)	180001,62	423358,00	7,50	51,60	--	--
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	53,39	--	--
03_B	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	4,50	64,28	--	--
03_C	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	7,50	65,92	--	--
04_A	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	1,50	52,95	--	--
04_B	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	4,50	60,44	--	--
04_C	Achtergevel woning links (zuid)	179987,05	423342,41	7,50	62,75	--	--
05_A	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	1,50	50,67	--	--
05_B	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	4,50	44,88	--	--
05_C	Rechtergevel woning links (west)	179982,83	423348,73	7,50	45,97	--	--
06_A	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	1,50	44,11	--	--
06_B	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	4,50	45,64	--	--
06_C	Rechtergevel woning links (west)	179988,81	423362,46	7,50	46,94	--	--
07_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	1,50	57,12	--	--
07_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	4,50	67,07	--	--
07_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180016,23	423361,20	7,50	69,12	--	--
08_A	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	1,50	60,54	--	--
08_B	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	4,50	69,23	--	--
08_C	Voorgevel woning rechts (noord)	180022,60	423358,42	7,50	72,64	--	--
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	63,22	--	--
09_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	4,50	74,15	--	--
09_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	7,50	75,76	--	--
10_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	1,50	62,86	--	--
10_B	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	4,50	73,58	--	--
10_C	Linkergevel woning rechts (oost)	180019,93	423340,81	7,50	75,54	--	--
11_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	1,50	58,01	--	--
11_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	4,50	67,70	--	--
11_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180014,48	423340,20	7,50	70,84	--	--
12_A	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	1,50	55,18	--	--
12_B	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	4,50	66,98	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: V2 Industrielawaai, maatregel
LAmx totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Jansen Sierbestrating

Naam

Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
12_C	Achtergevel woning rechts (zuid)	180008,12	423342,96	7,50	67,65	--	--
13_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	1,50	50,33	--	--
13_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	4,50	60,00	--	--
13_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180005,75	423348,24	7,50	61,42	--	--
14_A	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	1,50	49,18	--	--
14_B	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	4,50	51,84	--	--
14_C	Rechtergevel woning rechts (west)	180010,60	423359,32	7,50	58,33	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: V2 Industrielawaai, maatregel
 LMax bij Bron voor toetspunt: 09_A - Linkergevel woning rechts (oost)
 Groep: Jansen Sierbestrating

Naam								
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	
09_A	Linkergevel woning rechts (oost)	180025,46	423353,37	1,50	63,22	--	--	
207	Lwmax heftruck	180038,82	423346,24	0,75	63,22	--	--	
200	Lwmax heftruck	180044,30	423358,77	0,75	61,98	--	--	
208	Lwmax heftruck	180031,66	423330,69	0,75	60,70	--	--	
201	Lwmax heftruck	180059,84	423353,62	0,75	58,13	--	--	
206	Lwmax heftruck	180059,73	423339,87	0,75	57,98	--	--	
209	Lwmax heftruck	180053,58	423322,64	0,75	57,23	--	--	
213	Lwmax heftruck	180027,18	423315,82	0,75	56,85	--	--	
001	Lweq heftruck gas/diesel	180039,98	423343,56	0,75	55,95	--	--	
202	Lwmax heftruck	180077,62	423346,69	0,75	55,58	--	--	
205	Lwmax heftruck	180077,29	423332,04	0,75	55,11	--	--	
212	Lwmax heftruck	180051,68	423305,20	0,75	53,35	--	--	
002	Lweq heftruck gas/diesel	180059,05	423336,11	0,75	50,71	--	--	
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	50,65	--	--	
211	Lwmax heftruck	180071,70	423297,82	0,75	50,64	--	--	
005	Lweq heftruck gas/diesel	180028,99	423318,17	0,75	50,30	--	--	
224	Lwmax heftruck	180069,23	423286,30	0,75	49,90	--	--	
225	Lwmax heftruck	180086,23	423299,49	0,75	49,89	--	--	
218	Lwmax heftruck	180077,18	423266,72	0,75	49,80	--	--	
219	Lwmax heftruck	180089,59	423260,35	0,75	49,53	--	--	
216	Lwmax heftruck	180057,16	423274,22	0,75	49,53	--	--	
220	Lwmax heftruck	180100,77	423255,99	0,75	49,35	--	--	
214	Lwmax heftruck	180020,03	423293,57	0,75	49,12	--	--	
223	Lwmax heftruck	180081,98	423281,71	0,75	49,05	--	--	
217	Lwmax heftruck	180066,22	423271,20	0,75	49,00	--	--	
228	Lwmax heftruck	180141,42	423269,81	0,75	48,39	--	--	
222	Lwmax heftruck	180095,07	423276,68	0,75	48,31	--	--	
204	Lwmax heftruck	180086,90	423327,79	0,75	48,30	--	--	
003	Lweq heftruck gas/diesel	180077,36	423329,41	0,75	47,89	--	--	
226	Lwmax heftruck	180113,19	423288,87	0,75	47,86	--	--	
221	Lwmax heftruck	180106,48	423271,53	0,75	47,51	--	--	
Rest		0,00	0,00	0,00	47,14	--	--	
LMax	(hoofdgroep)	0,00	0,00	0,00	63,22	--	--	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: V2 Industrielawaai, maatregel
 LAmx bij Bron voor toetspunt: 03_A - Linkergevel woning links (oost)
 Groep: Jansen Sierbestrating

Naam								
Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	
03_A	Linkergevel woning links (oost)	179995,65	423344,18	1,50	53,39	--	--	
207	Lwmax heftruck	180038,82	423346,24	0,75	53,39	--	--	
212	Lwmax heftruck	180051,68	423305,20	0,75	51,32	--	--	
206	Lwmax heftruck	180059,73	423339,87	0,75	50,98	--	--	
220	Lwmax heftruck	180100,77	423255,99	0,75	50,53	--	--	
219	Lwmax heftruck	180089,59	423260,35	0,75	50,49	--	--	
211	Lwmax heftruck	180071,70	423297,82	0,75	50,36	--	--	
218	Lwmax heftruck	180077,18	423266,72	0,75	50,28	--	--	
205	Lwmax heftruck	180077,29	423332,04	0,75	50,22	--	--	
209	Lwmax heftruck	180053,58	423322,64	0,75	50,00	--	--	
204	Lwmax heftruck	180086,90	423327,79	0,75	49,93	--	--	
214	Lwmax heftruck	180020,03	423293,57	0,75	49,86	--	--	
208	Lwmax heftruck	180031,66	423330,69	0,75	49,80	--	--	
224	Lwmax heftruck	180069,23	423286,30	0,75	49,76	--	--	
222	Lwmax heftruck	180095,07	423276,68	0,75	49,67	--	--	
213	Lwmax heftruck	180027,18	423315,82	0,75	49,67	--	--	
223	Lwmax heftruck	180081,98	423281,71	0,75	49,63	--	--	
221	Lwmax heftruck	180106,48	423271,53	0,75	49,30	--	--	
217	Lwmax heftruck	180066,22	423271,20	0,75	49,06	--	--	
200	Lwmax heftruck	180044,30	423358,77	0,75	48,23	--	--	
228	Lwmax heftruck	180141,42	423269,81	0,75	47,73	--	--	
225	Lwmax heftruck	180086,23	423299,49	0,75	47,69	--	--	
229	Lwmax heftruck	180157,40	423253,75	0,75	47,08	--	--	
226	Lwmax heftruck	180113,19	423288,87	0,75	46,96	--	--	
216	Lwmax heftruck	180057,16	423274,22	0,75	46,69	--	--	
105	Laeq vrachtwagen	180144,70	423325,54	0,75	46,40	--	--	
227	Lwmax heftruck	180130,74	423288,09	0,75	46,33	--	--	
002	Lweq heftruck gas/diesel	180059,05	423336,11	0,75	46,33	--	--	
210	Lwmax heftruck	180079,08	423314,37	0,75	45,88	--	--	
005	Lweq heftruck gas/diesel	180028,99	423318,17	0,75	45,65	--	--	
001	Lweq heftruck gas/diesel	180039,98	423343,56	0,75	45,65	--	--	
Rest		0,00	0,00	0,00	45,03	--	--	
LAmx	(hoofdgroep)	0,00	0,00	0,00	53,39	--	--	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5680
Extern Zaak ID	Z/22/088155
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.8
Titel	Vaststellen bestemmingsplan Sleedoornweg 13 Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota vaststellen hogere waarden Sleedoornweg 13 Wijchen
Bijlage 1 _Besluit hogere waarden Sleedoornweg 13 Wijchen
Bijlage 2 _Akoestisch onderzoek spoorweglawaaai

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW publicatie Wijchen	19 maart 2024
College BenW openbaar Wijchen	19 maart 2024
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Vaststellen hogere waarden van maximaal 62 dB(A) voor de noordelijke woning en 63 dB(A) voor de zuidelijke woning aan Sleedoornweg 13, Wijchen

Datum:**Voorgesteld besluit**

het College van B&W besluit:

1. Het besluit hogere waarden Wet geluidhinder vast te stellen.

Aanleiding

In 2022 heeft de initiatiefnemer een principeverzoek ingediend voor het realiseren van een tweekapper naast Sleedoornweg 13 in Wijchen. Op 14 juni 2022 heeft het College positief besloten op deze aanvraag. Op 28 november 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten het ontwerpbesluit en het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. Het plan is getoetst aan de Notitie Hogere Waarden (2007) en hieraan wordt voldaan.

Het ontwerpbesluit hogere waarden is in het kader van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV) in de Wegwijs en de gemeentepagina van 6 december 2023 gepubliceerd in combinatie met het ontwerpbestemmingsplan. Het besluit heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbesluit hogere waarden.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
14-06-2022	Er is principemedewerking verleend aan het kleinschalig particulier initiatief om een tweekapper te realiseren naast Sleedoornweg 13 Wijchen. (Z/22/076453 met dossiernummer 3771).
28-11-2023	De vaststellingsprocedure te starten door het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen, en bekend te maken dat men zienswijzen kan indienen. (Z/22/088155 met dossiernummer 5255).

Gewenst resultaat

Het besluit hogere waarden vast te stellen voor de ontwikkeling aan Sleedoornweg 13, Wijchen.

Argumenten

1.1 *Het plan voldoet aan de maximale ontheffingswaarde uit de Wet geluidhinder en het gemeentelijke beleid.*

De nieuwe woning ligt binnen de geluidszone van de spoorweg Nijmegen-Oss. Uit akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB op het bouwvlak wordt overschreden. De berekende geluidbelasting (62 dB en 63 dB) is lager dan de maximale ontheffingswaarden uit de Wet geluidhinder. Er is aangetoond dat bron- en overdrachtsmaatregelen niet mogelijk zijn. Voor het bouwvlak moeten hogere waarden worden vastgesteld. Het project is getoetst aan de Notitie Hogere Waarden (2007) en hieraan wordt voldaan. In het ontwerpbesluit hogere waarden is dit nader gemotiveerd.

Bij de aanvraag omgevingsvergunning van het plan, moet de initiatiefnemer maatregelen treffen (geluidwering) die nodig zijn om een goed woon- en leefklimaat in de woningen te garanderen. Die uitwerking volgt bij de fase van de aanvraag omgevingsvergunning.

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.*

Na vaststelling van dit bestemmingsplan dient het plan wederom zes weken ter inzage te liggen. In deze periode is het mogelijk beroep in te stellen. Deze kans is klein, aangezien geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen tegen het ontwerpbesluit hogere waarden.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen.

Communicatie

De terinzagelegging van het besluit hogere waarden wordt bekend gemaakt in het digitale gemeenteblad op www.officiëlebekendmakingen.nl en in de Wegwijs.

Uitvoering en vervolgstappen

Na publicatie van het besluit hogere waarden in de Wegwijs en het digitale gemeenteblad staat het besluit voor zes weken beroep open en eventueel een voorlopige voorziening. Na afloop van de beroepstermijn treedt het plan in werking en wordt de hogere waarde ingeschreven in de openbare registers van het kadaster.

Bijlagen

1. Besluit hogere waarden Sleedoornweg 13 Wijchen
2. Akoestisch onderzoek

Besluit hogere waarden Wet geluidhinder Sleedoornweg 13 Wijchen

Datum: mei, 2024

1. Inleiding

In de Wet geluidhinder (Wgh) en het Besluit geluidhinder (Bgh) worden grenzen gesteld aan de geluidsbelasting van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. Het gaat daarbij om de geluidsbelasting die wordt veroorzaakt door wegverkeer, railverkeer en industrieterreinen. Voor deze geluidsbronnen gelden verschillende voorkeurswaarden die alleen onder voorwaarden mogen worden overschreden. Geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden moeten met een besluit hogere waarden worden vastgelegd.

Gemeente Wijchen heeft in de beleidsregels Notitie Hogere Waarden (2007 vastgelegd onder welke voorwaarden wij geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden toestaat). Deze hogere waarden kunnen nooit hoger zijn dan de in de Wgh en het Bgh vastgelegde maximale waarden.

Korte omschrijving van het plan:

Bouw van een tweekapper aan de noordzijde van de huidige woning Sleedoornweg 13 Wijchen. De woningen hebben maximaal drie bouwlagen. De nieuw te bouwen woningen zijn gelegen binnen de geluidzone van de spoorweg Nijmegen- 's Hertogenbosch.

Dit besluit hogere waarden behoort bij:

- bestemmingsplan Sleedoornweg 13, Wijchen

Dit besluit hogere waarden heeft betrekking op:

-beide nieuwe woningen

Gegevens akoestisch onderzoek (zie bijlage 2):

1. Akoestisch onderzoek spoorweglawaai Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen, Tritium Advies B.V., 17 augustus 2022. 2206/221/DJ-01, versie 0.
2. Memo Gemeentelijk beleid Akoestisch onderzoek Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen, G&O consult, 17 november 2022, Memo 2206/221/DJ-01.

2. Overwegingen

Volgens de Wgh hebben spoorwegen een geluidzone. Binnen de geluidzone van een spoorweg dient de geluidbelasting aan de gevel van nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen, aan bepaalde wettelijke normen te voldoen.

De breedte van een geluidzone is afhankelijk van het geluidproductieplafond op het betrokken referentiepunten (artikel 1.4a Bgh). De twee woningen zijn geprojecteerd binnen de zone van de spoorweg Nijmegen- 's Hertogenbosch, deze heeft een breedte van 600 meter.

De voorkeursgrenswaarde voor nieuwe woningen is 55 dB (artikel 4.9, lid 1 Bgh). Wanneer de wettelijke voorkeursgrenswaarde wordt overschreden en maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoeten van landschappelijke, stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige of financiële aard, kan - onder voorwaarden - een verzoek worden gedaan tot vaststelling van een hogere waarde.

De in de Bgh vastgelegde uiterste grenswaarde mag daarbij niet worden overschreden. Voor nieuw te bouwen woningen langs spoorwegen is de maximale toelaatbare grenswaarde 68 dB (artikel 4.10 Bgh).

Volgens het akoestisch onderzoek is bij beide woningen de geluidbelasting hoger dan de voorkeurswaarde van 55 dB maar lager dan de maximale grenswaarde van 68 dB. Om deze woningen te kunnen bouwen moeten er hogere waarden worden vastgesteld. In de beleidsregel Notitie Hogere Waarden (juni 2007) zijn voorwaarden opgenomen voor het verlenen van hogere waarden.

Hieraan is getoetst:

1. Bronmaatregelen of overdrachtsmaatregelen mogelijk?

Bij maatregelen aan de geluidbron wordt bekeken of het geluidniveau van de veroorzaker van het geluid kan worden gereduceerd. Dit kan o.a. door het toepassen van stillere bakken of verlaging van de snelheid. Op het toepassen van stillere bakken of een verlaging van de snelheid kan de initiatiefnemer van het bouwplan echter geen invloed uitoefenen. Een andere optie is het toepassen van raildempers. Gezien de kosten van circa € 300,- per strekkende meter spoor is het vanuit financieel oogpunt niet realistisch dat het bouwplan de extra kosten die dit met zich meebrengt kan dragen.

Bij overdrachtsmaatregelen wordt bekeken of de geluidoverdracht tussen geluidbron en ontvanger kan worden belemmerd. Het aanleggen van een geluidscherm gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde ontmoet in de onderhavige situatie overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en landschappelijke aard. Om doelmatig te zijn dient het scherm namelijk dicht bij de bron of dicht bij de ontvanger te worden geplaatst. Tevens dient het scherm relatief hoog te zijn om doelmatig te zijn voor de 1^e verdieping en 2^e verdieping. Het aanleggen van een geluidscherm met als doel de geluidbelasting te reduceren ter plaatse van twee nieuwe woningen ontmoet bovendien overwegende bezwaren van financiële aard. Een scherm met als doel de geluidbelasting reduceren tot de voorkeursgrenswaarde dient namelijk circa 525 meter lang te zijn en 4 meter hoog. Voor het aanleggen van een geluidwal (in plaats van een geluidscherm) gelden dezelfde overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke en financiële aard. Een andere mogelijke

overdrachtsmaatregel is het het vergroten van de afstand tussen geluidbron en ontvanger. In de onderhavige situatie is echter al sprake van een afstand van circa 110 meter tot het beschouwde spoor. Aangezien een verdubbeling van deze afstand slechts 3 dB reductie oplevert is het vergroten van deze afstand niet erg doeltreffend als maatregel.

2. Toetsing aan de voorwaarden Notitie Hogere Waarden

**geluidluwe gevel aanwezig:*

Uit de rekenresultaten blijkt dat beide woningen beschikken over een geluidluwe achtergevel. De noordelijke woning heeft ook een geluidluwe zijgevel.

**aanvullende eisen woningindeling:*

De voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai van 55 dB wordt met maximaal 8 dB overschreden. De woningen moeten daarom aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. Eisen aan de woningindeling:

- Verblijfsruimte moeten zoveel mogelijk aan de geluidsluwe zijde liggen;
- Ten minste een slaapkamer moet aan de geluidsluwe zijde liggen.

2. Er mag maximaal één dove gevel worden toegepast.

**buitenruimte:*

Indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan dient deze gelegen te zijn aan de geluidsluwe gevel. Het geluidsniveau in de buitenruimte mag niet meer dan 5 dB hoger zijn dan bij de geluidsluwe gevel. Deze eis geldt voor maximaal één buitenruimte per woning. Bij beide woningen is het mogelijk om een buitenruimte te realiseren waar de geluidbelasting lager is dan 60 dB.

3. Besluit

Gelet op de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Notitie Hogere Waarden, de Algemene wet bestuursrecht en het bovenstaande besluiten wij tot het vaststellen van de hogere waarden op de gevels van beide geprojecteerde vanwege de spoorweg (zie bijlage 1). Het betreft de volgende waarden voor woning 1 en 2:

Woning	Hoogte (meter)	Hogere waarde (max)
Woning 1	1,5 voorgevel (t10)	60 dB
Woning 1	4,5 voorgevel (t10)	61 dB
Woning 1	7.5 voorgevel (t10)	62 dB
Woning 2	1,5 voorgevel (t11)	60 dB
Woning 2	4,5 voorgevel (t11)	61 dB
Woning 2	7,5 voorgevel (t11)	62 dB
Woning 2	1,5 rechtergevel (t12)	62 dB
Woning 2	4.5 rechtergevel (t12)	62 dB

Woning 2	7,5 rechtergevel (t12)	63 dB
Woning 2	4,5 rechtergevel (t13)	56 dB
Woning 2	7,5 rechtergevel (t13)	56 dB

Aan dit besluit is de volgende voorwaarde verbonden:

1. Verblijfsruimte moeten zoveel mogelijk aan de geluidsluwe zijde liggen;
2. Ten minste een slaapkamer moet aan de geluidsluwe zijde liggen.
3. Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen moet door middel van een aanvullend bouwakoestisch onderzoek worden aangetoond dat de binnenwaarde van maximaal 33 dB uit het Bouwbesluit 2012 wordt gehaald.

De volgende bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit:

Bijlage 1: kaart met beide woningen gevels (toetspunten) waarvoor een hogere waarde wordt vastgesteld;

Bijlage 2:

1. Akoestisch onderzoek spoorweglawaai Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen, Tritium advies, 17 augustus 2022. 2206/221/DJ-01, versie 0
2. Memo Gemeentelijk beleid Akoestisch onderzoek Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen, G&O consult, 17 november 2022, Memo 2206/221/DJ-01.

Procedure

Het besluit is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet Bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure). De voorbereiding van het besluit artikel 110c, lid 1 Wgh wordt gecoördineerd met de voor het project benodigde bestemmingsplanherziening.

Het ontwerpbesluit heeft vanaf 7 december tot en met 17 januari ter inzage gelegen gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan 'Sleedoornweg 13, Wijchen'. Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbesluit hogere waarden.

Inschrijving in het kadaster

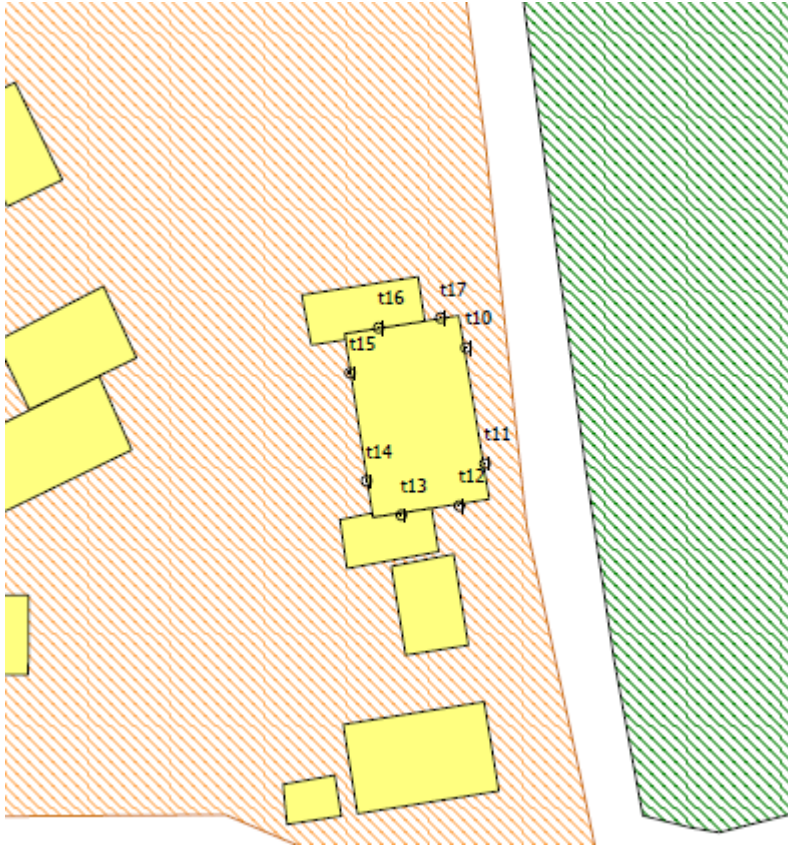
De vastgestelde hogere waarden worden door ons college zo spoedig mogelijk ingeschreven in het kadaster.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

J.M. Hendrix
gemeentesecretaris

R.D. Helmer - Englebert
burgemeester

Bijlage 1: Kaart met toetspunten woningen hogere waarden

Woning 1: de meest noordelijk geprojecteerde woning in het exploitatiegebied
toetspunten

Vorgevel: t10.

Achtergevel: t15

Linkergevel: t16-t17

Woning 2: de meest zuidelijk geprojecteerd woning in het exploitatiegebied
toetspunten

Vorgevel: t11

Achtergevel: t14

Rechtergevel: t12-t13

Bijlage 2: Akoestisch rapport (los toevoegen)

- 1 Akoestisch onderzoek spoorweglawaai Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen, G&O consult, 17 augustus 2022. 2206/221/DJ-01, versie 0
- 2 Memo Gemeentelijk beleid Akoestisch onderzoek Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen, G&O consult, 17 november 2022, Memo 2206/221/DJ-01.

Akoestisch onderzoek spoorweglawaai
Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen
(2206/221/DJ-01, versie 0)

Akoestisch onderzoek spoorweglawaaï (toetsing Wet geluidhinder)

in opdracht van

G&O Consult
T.a.v. de heer J. Ronnes
Postbus 12
5845 ZG SINT ANTHONIS

betreffende locatie

Sleedoornweg 7 en 13
Wijchen

documentkenmerk

2206/221/DJ-01

versie

0

vestiging

Nuenen

datum

17 augustus 2022

opgesteld door:

ir. D.P.M. Jacobs
Projectleider geluid & bouwfysica

gecontroleerd door:

ing. C.P. Kuijken
Projectleider geluid & bouwfysica

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies B.V.

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>

Breda >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Uitgangspunten	2
2.1 Locatiegegevens	2
2.2 Gegevens spoorwegverkeer	2
2.3 Modellerings	2
3 Wet- en regelgeving	3
3.1 Berekeningsmethode	3
3.2 Randvoorwaarden Wgh	3
3.2.1 Geluidzone	3
3.2.2 Maximale geluidbelasting	4
3.3 Geluidbeleid gemeente Wijchen	4
4 Rekenresultaten en toetsing	5
4.1 Geluidbelasting spoorweglawaaï	5
4.1.1 Bronmaatregelen	5
4.1.2 Overdrachtsmaatregelen	6
4.2 Geluidbeleid gemeente Wijchen	6
4.3 Geluidwering gevels ($G_{A;k}$)	6
5 Samenvatting en conclusie	8

Bijlagen

Bijlage 1:	Situatietekening van het plan
Bijlage 2:	Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaaï
Bijlage 3:	Grafische weergave akoestisch model spoorweglawaaï
Bijlage 4:	Rekenresultaten geluidbelasting spoorwegverkeer
Bijlage 5:	Aanvullend onderzoek: scherm

1 Inleiding

In opdracht van G&O Consult is een akoestisch onderzoek spoorweglawaai uitgevoerd ten behoeve van de nieuwbouw van één woning aan de Sleedoornweg 7 en 2 woningen aan Sleedoornweg 13 te Wijchen. Het akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd vanwege de nieuwbouw van de drie woningen en de hiervoor noodzakelijke juridisch-planologische procedure.

In onderhavige rapportage is deze zogenaamde "Nieuwe situatie" getoetst aan de normstelling van de Wet geluidhinder (verder: Wgh) en is aangegeven wat hiervan de consequenties zijn. Op basis van de resultaten van deze toetsing is vervolgens beoordeeld of voor de woningen extra geluidwerende maatregelen noodzakelijk zijn.

De aspecten wegverkeerslawaai, luchtverkeerslawaai en industrielawaai zijn in het onderhavige onderzoek niet beschouwd.

2 Uitgangspunten

2.1 Locatiegegevens

De planlocaties zijn gelegen in het stedelijk gebied van Wijchen. In bijlage 1 zijn de situatietekeningen opgenomen.

Voor spoorweglawaai zijn de plannen gelegen binnen de geluidzone van de spoorlijn Nijmegen - Oss.

2.2 Gegevens spoorwegverkeer

De toekomstige verkeersgegevens voor het spoorwegverkeer zijn afkomstig uit het Geluidregister Spoor (SWUNG-1) zoals deze beschikbaar is gesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Hierbij is gebruik gemaakt van de versie van het Geluidregister Spoor d.d. 23-06-2022. Ten behoeve van de modellering zijn deze gegevens direct overgenomen in het rekenmodel.

2.3 Modellering

De locatie en afmetingen van de beoogde woningen is gemodelleerd conform de in bijlage 1 opgenomen situatietekeningen.

Als maatgevende toetshoogte voor de begane grond van de nieuwe woningen is 1,5 meter boven maaiveld aangehouden. Voor de eerste en tweede verdieping is respectievelijk 4,5 en 7,5 meter gehanteerd. Voor alle punten is gerekend met invallend geluid.

Voor de omgeving van het plangebied is gebruik gemaakt van een akoestisch model in Geomilieu, versie 2021.1. Alle bodemgebieden en gebouwen zijn verkregen uit de dataset 3D geluid zoals beschikbaar gesteld op PDOK. De invoergegevens van deze objecten zijn steekproefsgewijs gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd of aangevuld.

In de berekeningen is als rekenparameter bodemfactor 0,00 (akoestisch hard) aangehouden met uitzondering van de ingevoerde bodemgebieden. De ingevoerde bodemgebieden zijn als akoestisch zacht (bodemfactor 1,00) en akoestisch half hard/zacht (bodemfactor 0,50) gemodelleerd. De akoestisch zachte bodemgebieden betreffen groenvoorzieningen en de ondergrond van de spoorwegen. De akoestisch half harde/zachte bodemgebieden betreffen tuinen. Rondom de nieuwe woningen is een bodemgebied gemodelleerd met een bodemfactor van 0,50 (akoestisch half hard/zacht). Dit vanwege de aan te leggen tuinen met bestrating.

Met uitzondering van het spoor zijn er geen significante hoogteverschillen in de omgeving aanwezig. Derhalve zijn in het rekenmodel in de omgeving van het plangebied geen hoogteverschillen in het maaiveld opgenomen. De hoogteverschillen rondom het spoor zijn gemodelleerd middels hoogtelijnen zoals aangeleverd door ProRail.

Ten behoeve van het spoorweglawaai zijn alle gegevens direct overgenomen vanuit het Geluidregister Spoor. Hierin zijn tevens alle (toekomstige) geluidschermen opgenomen.

3 Wet- en regelgeving

3.1 Berekeningsmethode

De geluidbelastingen zijn bepaald met behulp van "Standaardrekenmethode 2" zoals beschreven in het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012.

De invoergegevens van het akoestisch model spoorweglawaai zijn weergegeven in bijlage 2. Een grafische weergave van deze invoergegevens is weergegeven in bijlage 3.

3.2 Randvoorwaarden Wgh

De maat voor de geluidbelasting van een weg wordt uitgedrukt in de L_{den} -waarde. L_{den} is de geluidbelasting in dB op een plaats en vanwege een bron over alle perioden van 07.00 - 19.00 uur, van 19.00 - 23.00 uur en van 23.00 - 07.00 uur van een jaar, zoals omschreven in bijlage I, onderdeel 1, van richtlijn nr. 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai (PbEG L 189).

3.2.1 Geluidzone

De omvang van de geluidzone (het planologisch aandachtsgebied) langs een spoorweg is afhankelijk van het feit of de spoorweg is aangegeven op de geluidplafondkaart of de zonekaart.

Spoorweg aangegeven op de geluidplafondkaart

Voor spoorwegen die zijn aangegeven op de geluidplafondkaart wordt in artikel 1.4a van het Besluit geluidhinder de omvang van de geluidzone geregeld. De breedte van de zone is afhankelijk van de hoogte van het geluidproductieplafond. Tot de zone behoort de ruimte aan weerszijden van de spoorweg.

Artikel 1.4a van het Besluit geluidhinder schrijft hierover het volgende:

- lid 1: Een spoorweg die is aangegeven op de geluidplafondkaart, heeft een zone die zich uitstrekt vanaf de as van de spoorweg tot de breedte naast de spoorweg, gemeten vanuit de buitenste spoorstaaf, als aangegeven in onderstaande tabel 3.1, afhankelijk van de hoogte van het geluidproductieplafond op het betrokken referentiepunt.

Tabel 3.1: breedte van de geluidzones langs spoorwegen

hoogte geluidproductieplafond	breedte zone (m)
< 56 dB	100
≥ 56 dB < 61 dB	200
≥ 61 dB < 66 dB	300
≥ 66 dB < 71 dB	600
≥ 71 dB < 74 dB	900
≥ 74 dB	1200

Spoorweg aangegeven op de zonekaart

Een spoorweg die is aangegeven op de kaart als bedoeld in artikel 106 eerste lid, van de Wgh, heeft een zone die zich uitstrekt vanaf de as van de spoorweg tot de breedte aan weerszijden van de spoorweg. Deze afstand wordt gemeten vanuit de buitenste spoorstaaf. De ruimte boven en onder de spoorweg behoort conform artikel 1.4 van het Besluit geluidhinder tot de zone. In de Regeling zonekaart spoorwegen geluidhinder is de zonekaart als bedoeld in artikel 106 van de Wgh opgenomen. De zonebreedte varieert van 25 tot maximaal 100 meter.

De nabijgelegen spoorlijn Nijmegen - Oss is weergegeven op de geluidplafondkaart. Het geluidplafond bedraagt 67 dB. De zone bedraagt derhalve 600 meter. Het bouwplan valt hiermee binnen de zone van het spoor.

3.2.2 Maximale geluidbelasting

Artikel 4.9 tot en met 4.12 en artikel 5.3 van het Besluit Geluidhinder geven nadere uitleg met betrekking tot de geluidbelasting in zogenaamde "Nieuwe situaties".

De zogenaamde voorkeursgrenswaarde voor woningen bedraagt 55 dB. Is de geluidbelasting lager dan, of gelijk aan 55 dB dan legt de Wgh geen restricties op aan het onderhavige plan. Wordt deze voorkeursgrenswaarde overschreden dan dient bij de gemeente een hogere waarde te worden aangevraagd.

Indien de geluidbelasting lager is dan de maximale ontheffingswaarde, kan de gemeente ontheffing verlenen indien maatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde van 55 dB onvoldoende doeltreffend zijn dan wel op overwegende bezwaren stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Voor nog niet-geprojecteerde woningen gelden de normen zoals weergegeven in tabel 3.2.

Tabel 3.2: normen geluidbelasting voor nog niet-geprojecteerde woningen

normen voor nog niet-geprojecteerde woningen	
voorkeursgrenswaarde	55 dB
maximale ontheffingswaarde	68 dB

3.3 Geluidbeleid gemeente Wijchen

De gemeente Wijchen heeft geen eigen geluidbeleid met betrekking tot het verlenen van hogere waarden vastgesteld.

4 Rekenresultaten en toetsing

4.1 Geluidbelasting spoorweglawaai

In navolgende tabel 4.1 zijn de berekeningsresultaten van de toetspunten samengevat weergegeven. De volledige rekenresultaten zijn opgenomen in bijlage 4.

Tabel 4.1: geluidbelasting t.g.v. het spoorwegverkeer op de spoorlijn Nijmegen - Oss

tabel 4.12 geluidbelasting t.g.v. het spoorwegverkeer op de spoornij Rijnmegen Oss				
toetspunt	toetshoogte (m)	geluidbelasting (dB)	voorkeursgrenswaarde (dB)	maximale ontheffingswaarde (dB)
Sleedoornweg 7				
t01	alle	58	55	68
t02	1,5	58		
	4,5	59		
	7,5	60		
t03	1,5	58		
	4,5	60		
	7,5	61		
t04	1,5	56		
	4,5	58		
	7,5	59		
t05 t/m t08	alle	≤55		
t09	1,5	58		
Sleedoornweg 13				
t10	1,5	60	55	68
	4,5	61		
	7,5	62		
t11	1,5	60		
	4,5	61		
	7,5	62		
t12	1,5 en 4,5	62		
	7,5	63		
t13	4,5 en 7,5	56		
t14 t/m t17	alle	≤55		

Voor de spoorlijn Nijmegen - Oss geldt dat de voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai van 55 dB op meerdere locaties van beide plannen wordt overschreden. De maximale ontheffingswaarde van 68 dB wordt echter niet overschreden. Derhalve is het mogelijk om een beschikking hogere waarde aan te vragen bij de gemeente indien de toepassing van overdrachts- of bronmaatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting onvoldoende doeltreffend is dan wel overwegende bezwaren ontmoet.

4.1.1 Bronmaatregelen

Bij maatregelen aan de geluidbron wordt bekeken of het geluidniveau van de veroorzaker van het geluid kan worden gereduceerd. Dit kan o.a. door het toepassen van stillere bakken of verlaging

van de snelheid. Op het toepassen van stillere bakken of een verlaging van de snelheid kan de initiatiefnemer van het bouwplan echter geen invloed uitoefenen. Een andere optie is het toepassen van raildempers. Gezien de kosten van circa € 300,- per strekkende meter spoor is het vanuit financieel oogpunt niet realistisch dat het bouwplan de extra kosten die dit met zich meebrengt kan dragen.

4.1.2 Overdrachtsmaatregelen

Bij overdrachtsmaatregelen wordt bekeken of de geluidoverdracht tussen geluidbron en ontvanger kan worden belemmerd. Het aanleggen van een geluidscherm gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde ontmoet in de onderhavige situatie overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en landschappelijke aard. Om doelmatig te zijn dient het scherm namelijk dicht bij de bron of dicht bij de ontvanger te worden geplaatst. Tevens dient het scherm relatief hoog te zijn om doelmatig te zijn voor de 1^e en 2^e verdieping. Het aanleggen van een geluidscherm met als doel de geluidbelasting te reduceren ter plaatse van drie woningen ontmoet bovendien overwegende bezwaren van financiële aard. Een scherm met als doel de geluidbelasting reduceren tot de voorkeursgrenswaarde dient namelijk circa 525 meter lang te zijn en 4 meter hoog. Voor het aanleggen van een geluidwal (in plaats van een geluidscherm) gelden dezelfde overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke en financiële aard.

Een andere mogelijke overdrachtsmaatregel is normaal gesproken het vergroten van de afstand tussen geluidbron en ontvanger. In de onderhavige situatie is echter al sprake van een afstand van circa 110 meter tot het beschouwde spoor. Aangezien een verdubbeling van deze afstand slechts 3 dB reductie oplevert is het vergroten van deze afstand niet erg doeltreffend als maatregel.

4.2 Geluidbeleid gemeente Wijchen

De gemeente Wijchen beschikt niet over een eigen geluidbeleid. Desondanks dient bij de realisatie van de woningen alsnog te worden gestreefd naar een goed akoestisch woon- en leefklimaat. In dat kader wordt geadviseerd dat iedere woning beschikt over een geluidluwe gevel en dat in iedere woning een te openen raam is voorzien in de geluidluwe gevel.

Voor onderhavige situatie geldt dat iedere woning beschikt over ten minste een geluidluwe achtergevel. Indien aan deze gevel ten minste één verblijfsruimte met een te openen raam in deze gevel wordt gesitueerd is een vervolgens een goed akoestisch woon- en leefklimaat gewaarborgd. Tevens wordt geadviseerd om de tot de woningen behorende buitenruimte te situeren aan de geluidluwe zijde.

4.3 Geluidwering gevels ($G_{A;k}$)

Volgens het bouwbesluit dient de karakteristieke geluidwering van de gevel $G_{A;k}$ voor verblijfsgebieden in een woning minimaal de in het vastgestelde besluit hogere waarde opgenomen hoogst toelaatbare geluidbelasting minus 33 dB te bedragen. Een gevel van een nieuwbouwwoning dient bovendien minimaal een $G_{A;k}$ van 20 dB te hebben.

Aangezien voor de woningen sprake is van een procedure hogere waarde is een aanvullend onderzoek ter bepaling van de geluidwering van de gevels nodig.

5 Samenvatting en conclusie

In opdracht van G&O Consult is een akoestisch onderzoek spoorweglawaai uitgevoerd ten behoeve van de nieuwbouw van één woning aan de Sleedoornweg 7 en 2 woningen aan Sleedoornweg 13 te Wijchen. Het akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd vanwege de nieuwbouw van de drie woningen en de hiervoor noodzakelijke juridisch-planologische procedure.

Voor spoorweglawaai zijn de plannen gelegen binnen de geluidzone van de spoorlijn Nijmegen - Oss.

Voor de spoorlijn Nijmegen - Oss geldt dat de voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai van 55 dB op meerdere locaties van beide plannen wordt overschreden. De maximale ontheffingswaarde wordt echter niet overschreden. Derhalve is het mogelijk om een beschikking hogere waarde aan te vragen bij de gemeente indien de toepassing van overdrachts- of bronmaatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting onvoldoende doeltreffend is dan wel overwegende bezwaren ontmoet.

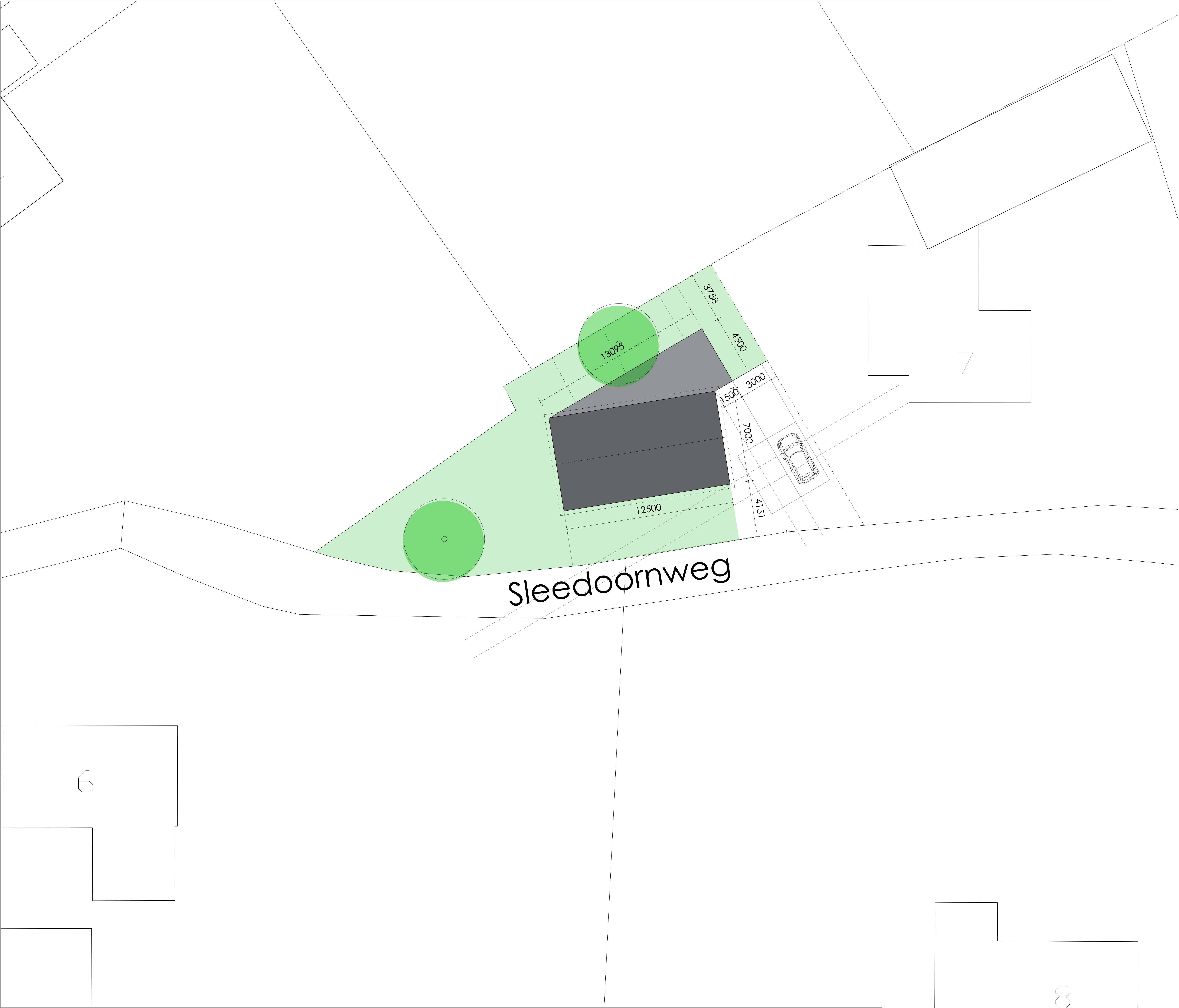
Het aanleggen van een geluidwal of geluidscherm (overdrachtsmaatregelen) gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting ten gevolge van het spoorwegverkeer tot de voorkeursgrenswaarde ontmoet in de onderhavige situatie overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en landschappelijke aard. Het vergroten van de afstand tussen geluidbron en ontvanger is niet doeltreffend in onderhavige situatie. Het toepassen van raildempers ontmoet overwegende bezwaren van financiële aard.

Voor onderhavige situatie geldt dat iedere woning beschikt over ten minste een geluidluwe achtergevel. Indien aan deze gevel ten minste één verblijfsruimte met een te openen raam in deze gevel wordt gesitueerd is een vervolgens een goed akoestisch woon- en leefklimaat gewaarborgd. Tevens wordt geadviseerd om de tot de woningen behorende buitenruimte te situeren aan de geluidluwe zijde.

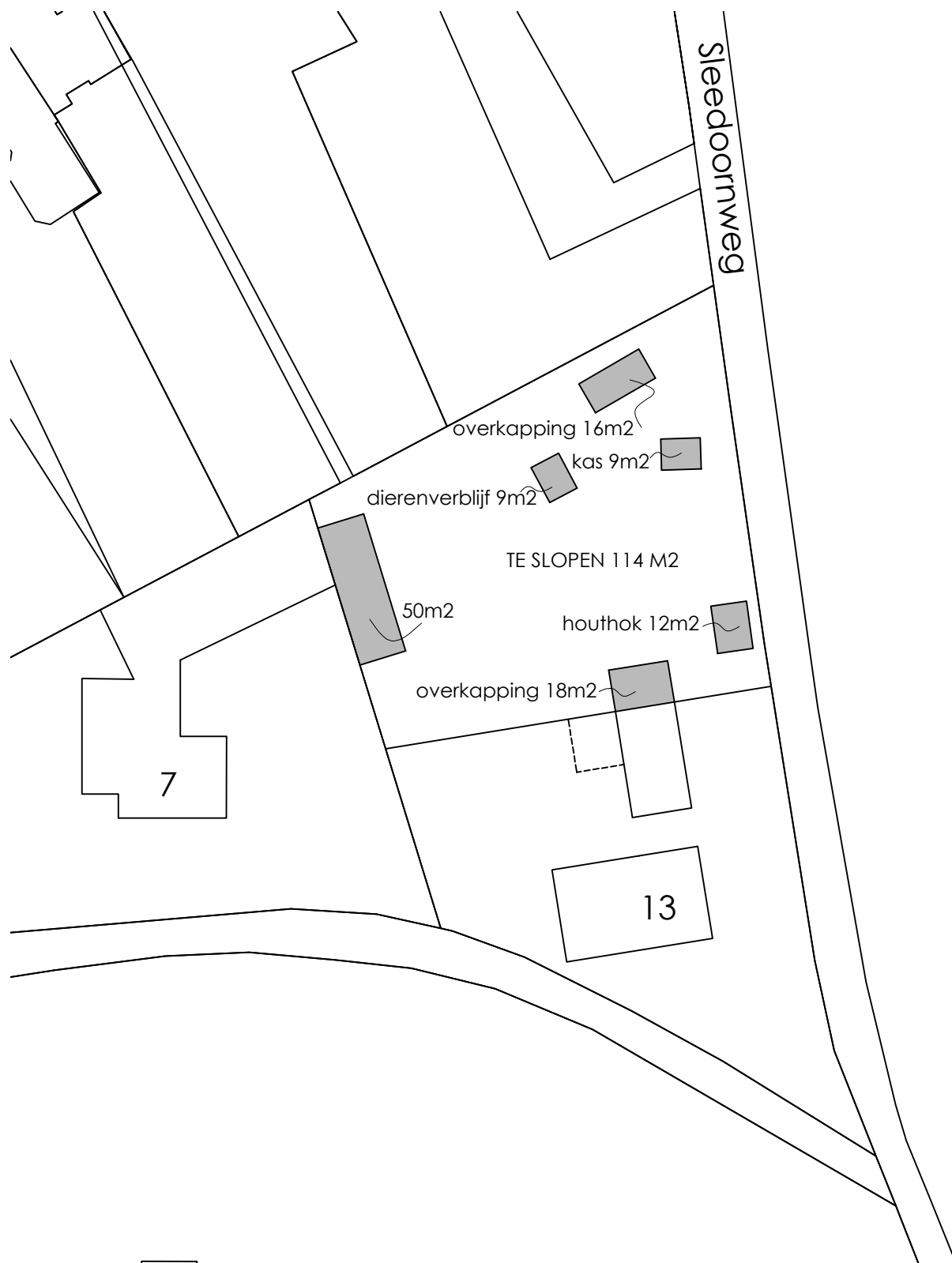
Derhalve wordt onderbouwd verzocht hogere waarde te verlenen conform artikel 110a, lid 5 van de Wet geluidhinder.

Aangezien in onderhavige situatie sprake is van een procedure hogere waarde, is voor de woningen een aanvullend onderzoek ter bepaling van de geluidwering van de gevels nodig. Bij toepassing van de juiste geluidwerende materialen en maatregelen (conform een nader onderzoek) is vervolgens een goed akoestisch woon- en leefklimaat gewaarborgd.

Bijlage 1: Situatietekening van het plan

Bijlage 2: Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

Tritium Advies

Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

2206/221/DJ-01
bijlage 2

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: 2206/221/DJ - Sleedoorweg

Model eigenschap

Omschrijving	2206/221/DJ - Sleedoorweg
Verantwoordelijke	DJ
Rekenmethode	#2 Railverkeerslawaai RMG-2012, railverkeer
Aangemaakt door	DJ op 1-3-2022
Laatst ingezien door	DJ op 16-8-2022
Model aangemaakt met	Geomilieu V2021.1
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Aandachtsgebied	--
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	0,00
Zichthoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Tritium Advies
Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

2206/221/DJ-01
bijlage 2

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam	Omschr.	Vorm
--	1154069	0	16:31, 16 aug 2022	-725	1	PE1350503	p:1036465710	Polylijn
--	1154070	0	16:31, 16 aug 2022	-726	1	PE1350507	p:1036465714	Polylijn

Tritium Advies
Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

2206/221/DJ-01
bijlage 2

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n	ISO_H
--	178650,42	424813,16	178860,77	424882,89	1,00	1,00	8,35	8,38	1,00
--	178861,75	424880,10	178651,43	424810,06	1,00	1,00	8,40	8,36	1,00

Tritium Advies
Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

2206/221/DJ-01
bijlage 2

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Min.RH	Max.RH	Min.AH	Max.AH	ISO M.	Hdef.	Vormpunten	Lengte
--	1,00	1,00	9,34	9,38	--	Eigen waarde	8	221,70
--	1,00	1,00	9,36	9,36	--	Eigen waarde	3	221,78

Tritium Advies
Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

2206/221/DJ-01
bijlage 2

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Lengte3D	Min.lengte	Max.lengte	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250
--	221,70	2,50	80,80	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
--	221,78	1,78	220,00	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00

Tritium Advies
Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

2206/221/DJ-01
bijlage 2

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tritium Advies
Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

2206/221/DJ-01
bijlage 2

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
--	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00

Tritium Advies
Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

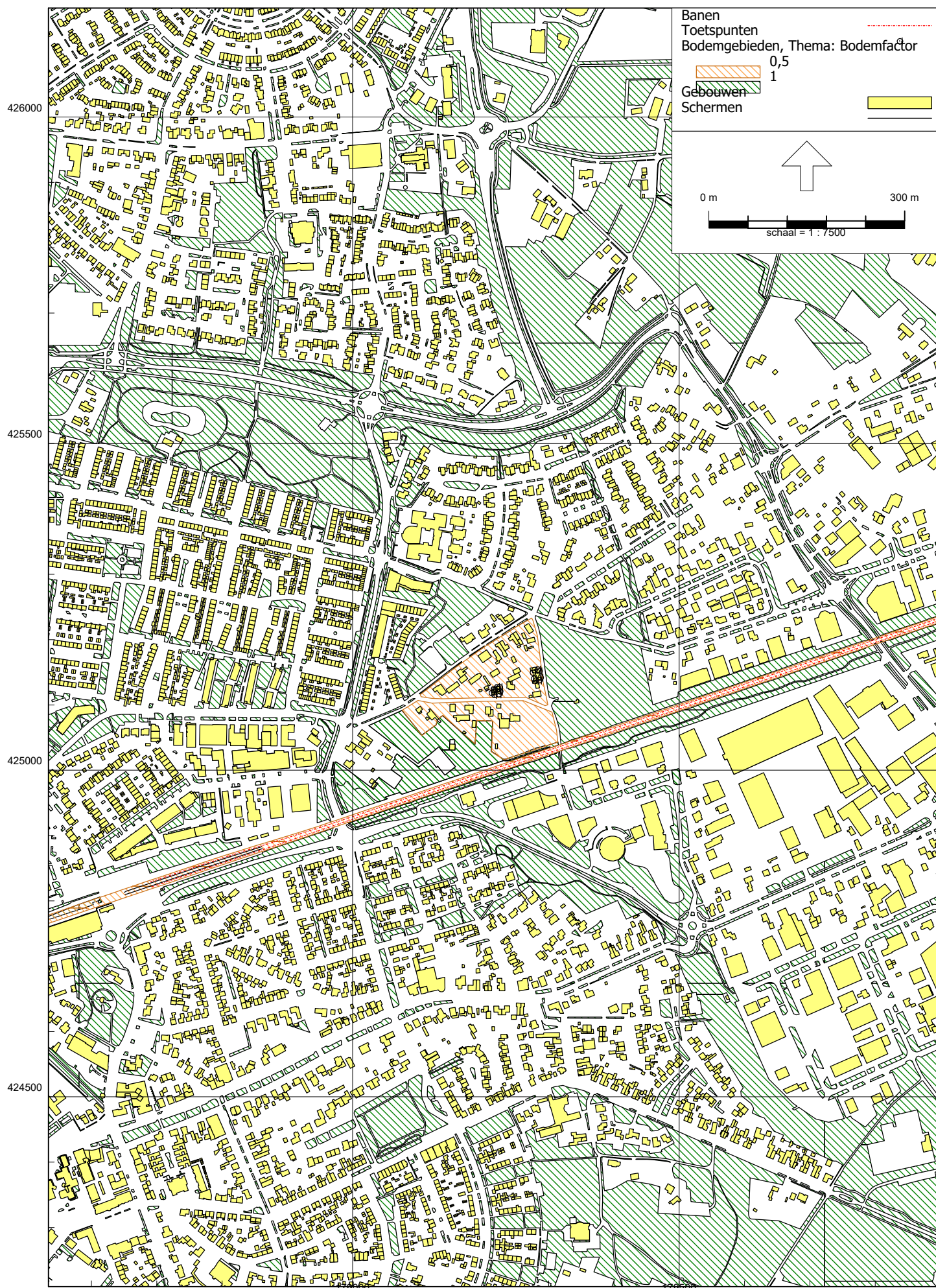
2206/221/DJ-01
bijlage 2

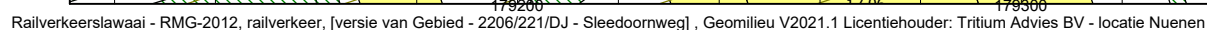
Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

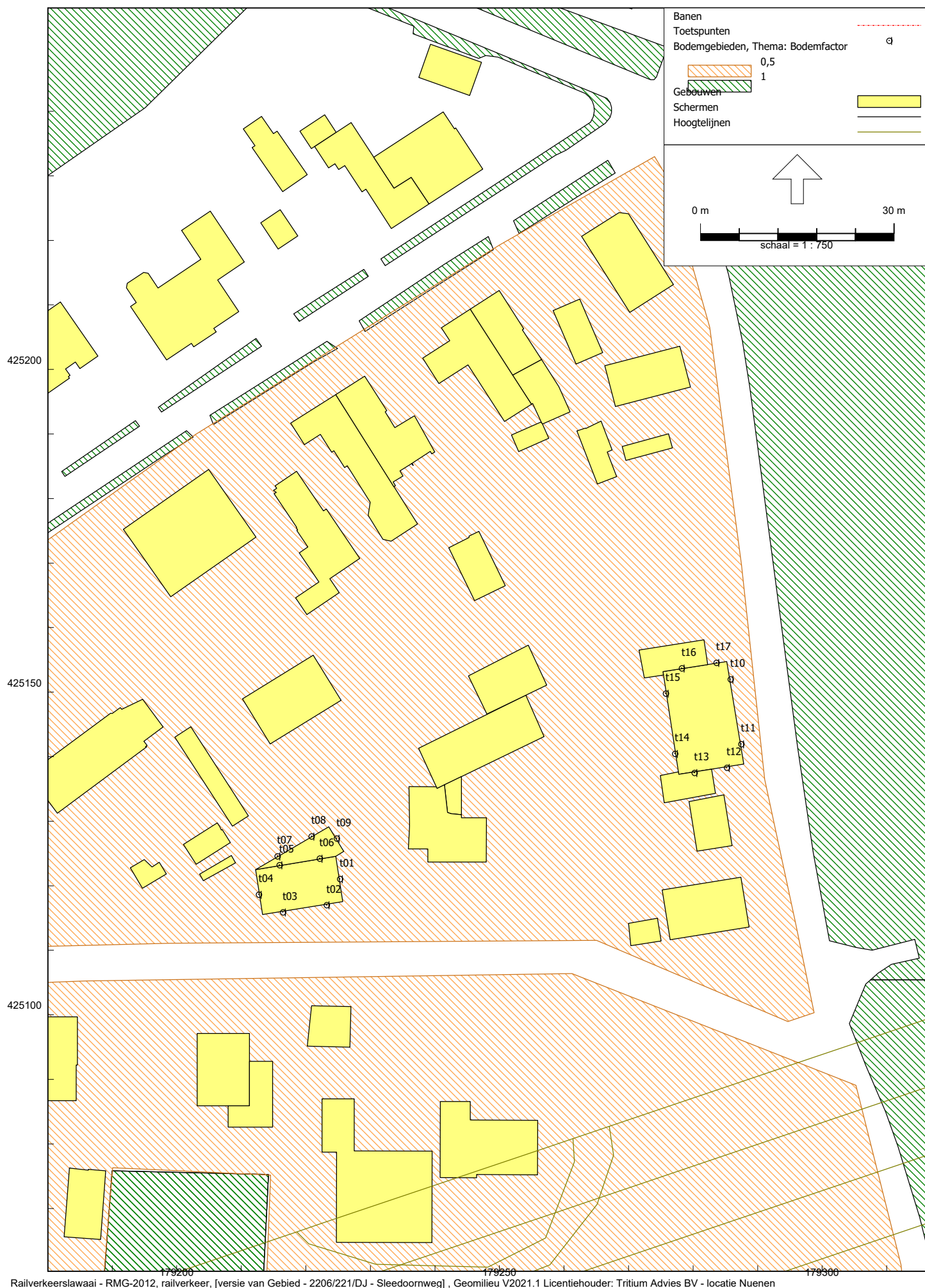
Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
t01	toetspunt	7,38	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t02	toetspunt	7,24	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t03	toetspunt	7,21	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t04	toetspunt	7,33	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t05	toetspunt	7,26	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t06	toetspunt	7,09	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t07	toetspunt	7,28	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
t08	toetspunt	7,15	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
t09	toetspunt	7,22	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
t10	toetspunt	7,26	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t11	toetspunt	7,08	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t12	toetspunt	7,17	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t13	toetspunt	7,44	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t14	toetspunt	7,63	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t15	toetspunt	7,86	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t16	toetspunt	7,70	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t17	toetspunt	7,41	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

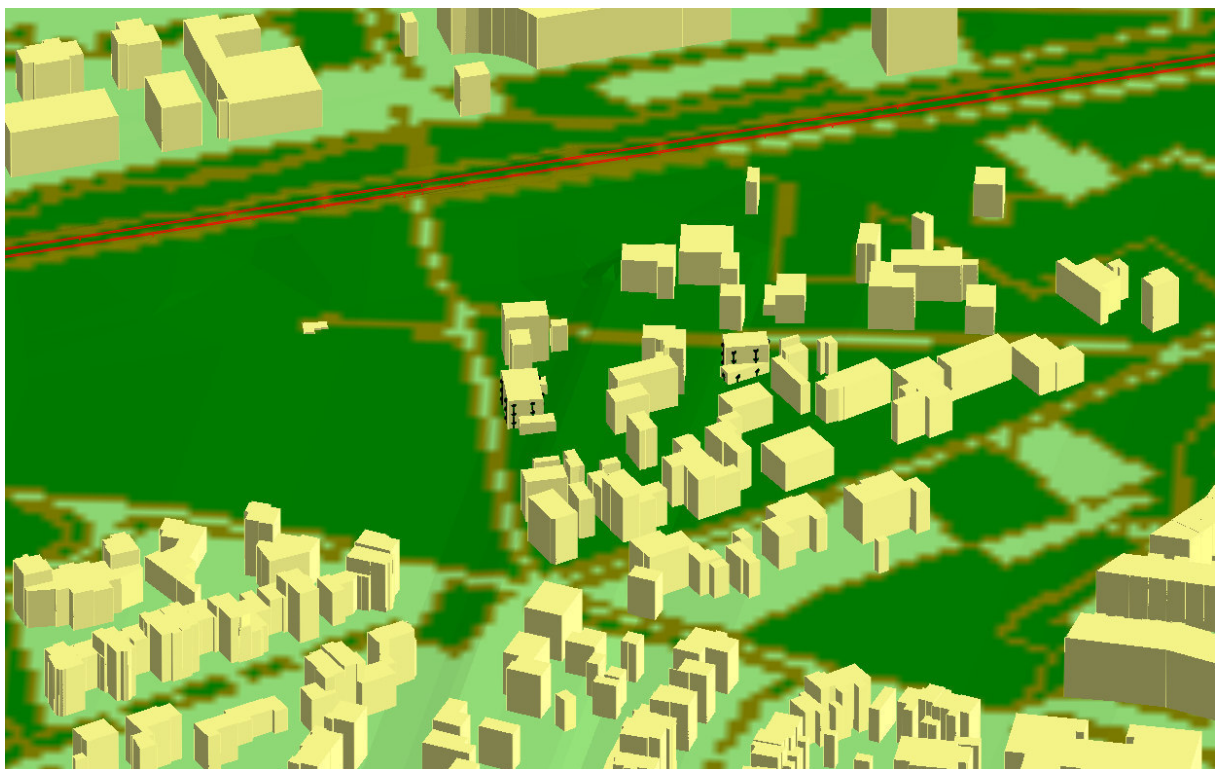
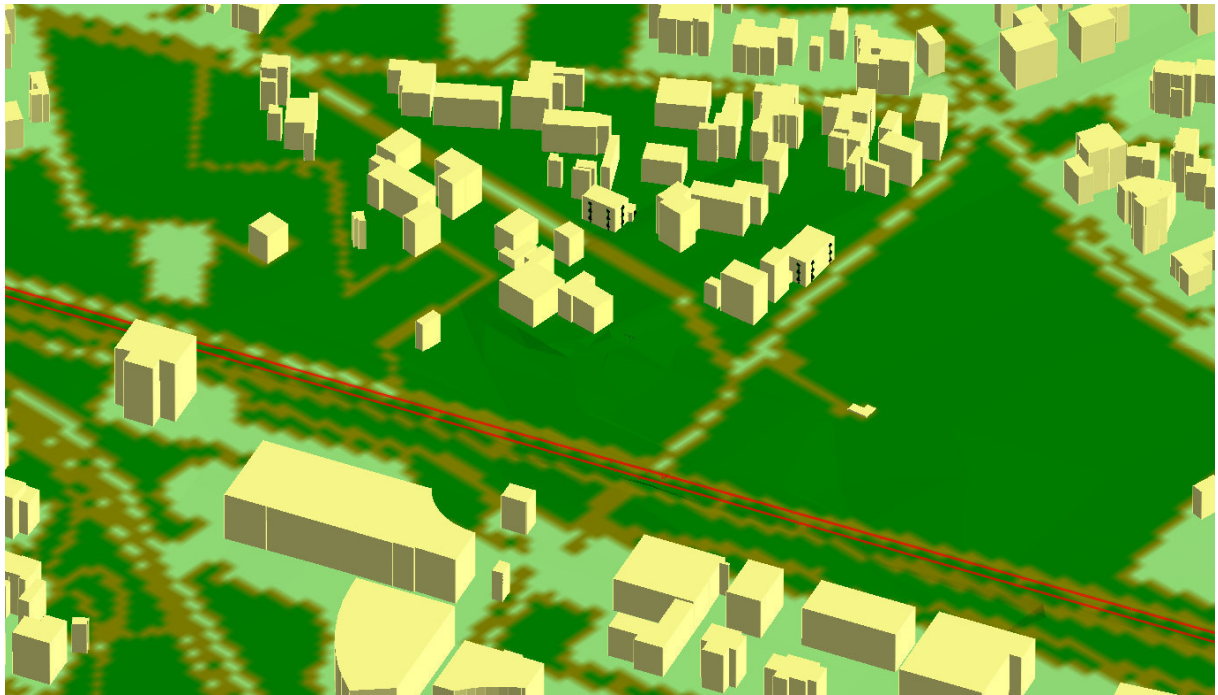
Bijlage 3: Grafische weergave akoestisch model spoorweglawaai

Bijlage 4: Rekenresultaten geluidbelasting spoorwegverkeer

Tritium Advies

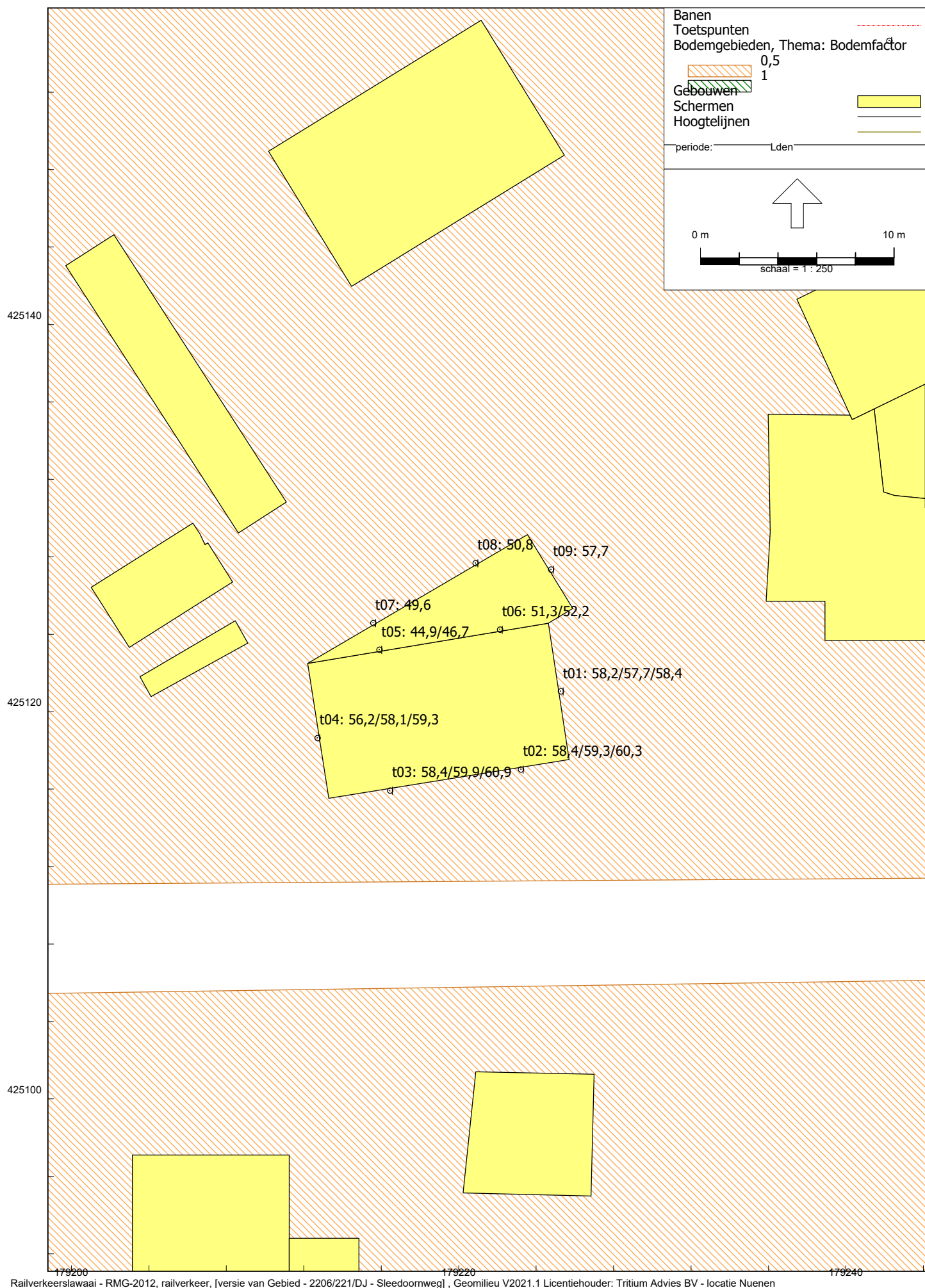
Rekenresultaten geluidbelasting spoorwegverkeer

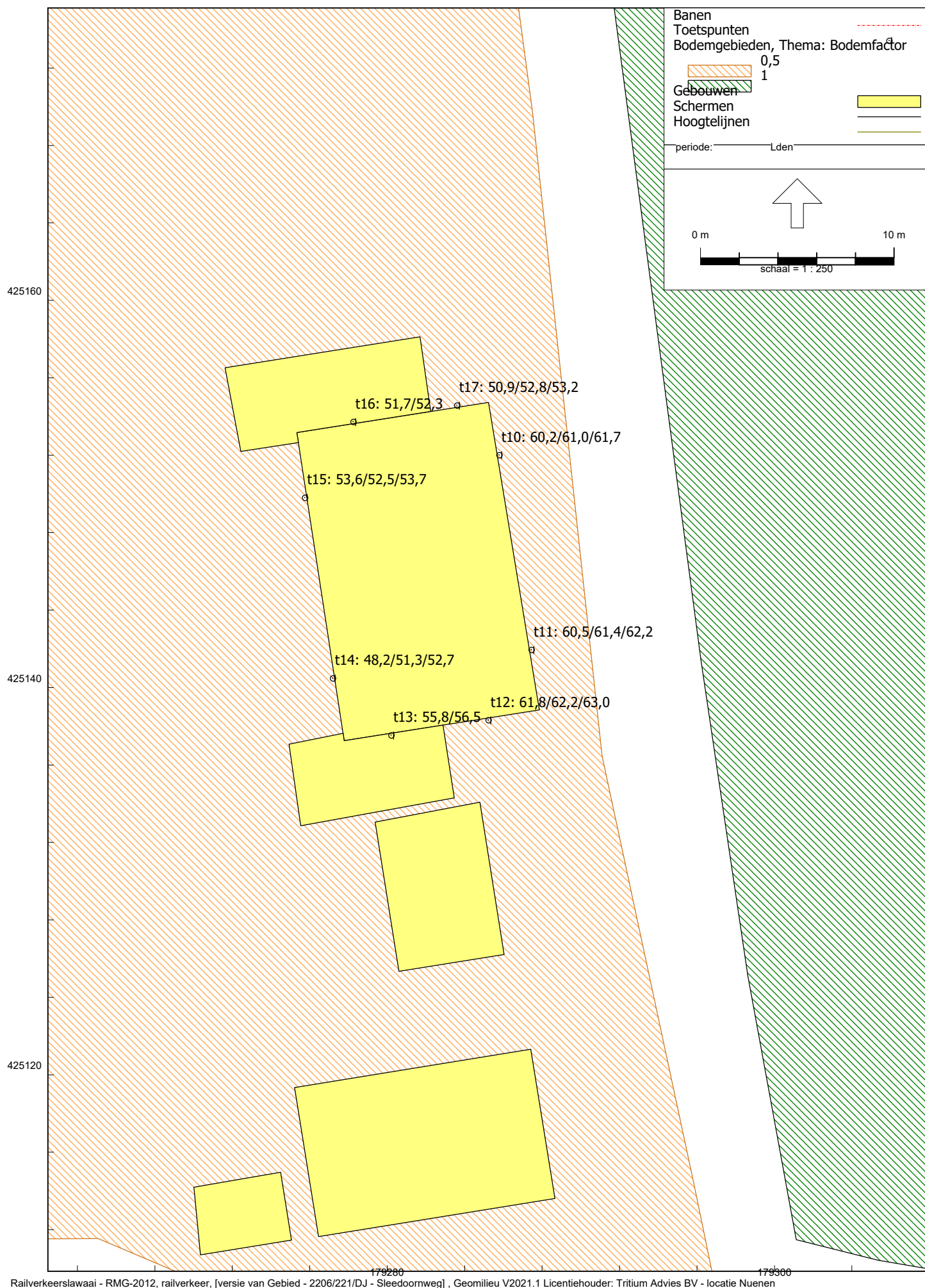
2206/221/DJ-01
bijlage 4

Rapport: Resultatentabel
Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
(hoofdgroep)
Groep: Nee
Groepsreductie: Nee

Naam								
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
t01_A	toetspunt	179225,27	425121,07	1,50	54,8	54,2	50,4	58,2
t01_B	toetspunt	179225,27	425121,07	4,50	54,3	53,8	50,0	57,7
t01_C	toetspunt	179225,27	425121,07	7,50	55,0	54,5	50,7	58,4
t02_A	toetspunt	179223,20	425117,03	1,50	55,0	54,5	50,7	58,4
t02_B	toetspunt	179223,20	425117,03	4,50	55,9	55,4	51,6	59,3
t02_C	toetspunt	179223,20	425117,03	7,50	56,9	56,3	52,5	60,3
t03_A	toetspunt	179216,45	425115,94	1,50	55,0	54,4	50,6	58,4
t03_B	toetspunt	179216,45	425115,94	4,50	56,4	55,9	52,1	59,9
t03_C	toetspunt	179216,45	425115,94	7,50	57,4	56,9	53,1	60,9
t04_A	toetspunt	179212,70	425118,65	1,50	52,7	52,2	48,4	56,2
t04_B	toetspunt	179212,70	425118,65	4,50	54,6	54,1	50,4	58,1
t04_C	toetspunt	179212,70	425118,65	7,50	55,8	55,3	51,6	59,3
t05_A	toetspunt	179215,89	425123,21	4,50	41,4	40,9	37,2	44,9
t05_B	toetspunt	179215,89	425123,21	7,50	43,1	42,6	39,0	46,7
t06_A	toetspunt	179222,12	425124,25	4,50	47,8	47,3	43,5	51,3
t06_B	toetspunt	179222,12	425124,25	7,50	48,8	48,3	44,5	52,2
t07_A	toetspunt	179215,58	425124,59	1,50	46,1	45,6	41,8	49,6
t08_A	toetspunt	179220,86	425127,68	1,50	47,4	46,8	43,0	50,8
t09_A	toetspunt	179224,76	425127,36	1,50	54,3	53,8	49,9	57,7
t10_A	toetspunt	179285,78	425152,02	1,50	56,8	56,3	52,4	60,2
t10_B	toetspunt	179285,78	425152,02	4,50	57,6	57,1	53,2	61,0
t10_C	toetspunt	179285,78	425152,02	7,50	58,3	57,7	53,9	61,7
t11_A	toetspunt	179287,44	425141,96	1,50	57,1	56,6	52,7	60,5
t11_B	toetspunt	179287,44	425141,96	4,50	58,1	57,5	53,7	61,4
t11_C	toetspunt	179287,44	425141,96	7,50	58,8	58,3	54,4	62,2
t12_A	toetspunt	179285,22	425138,33	1,50	58,4	57,9	54,0	61,8
t12_B	toetspunt	179285,22	425138,33	4,50	58,8	58,2	54,4	62,2
t12_C	toetspunt	179285,22	425138,33	7,50	59,6	59,0	55,2	63,0
t13_A	toetspunt	179280,21	425137,54	4,50	52,4	51,9	48,0	55,8
t13_B	toetspunt	179280,21	425137,54	7,50	53,1	52,6	48,7	56,5
t14_A	toetspunt	179277,18	425140,49	1,50	44,8	44,2	40,4	48,2
t14_B	toetspunt	179277,18	425140,49	4,50	47,8	47,3	43,6	51,3
t14_C	toetspunt	179277,18	425140,49	7,50	49,2	48,7	45,0	52,7
t15_A	toetspunt	179275,75	425149,81	1,50	50,1	49,6	45,8	53,6
t15_B	toetspunt	179275,75	425149,81	4,50	49,0	48,5	44,7	52,5
t15_C	toetspunt	179275,75	425149,81	7,50	50,3	49,7	46,0	53,7
t16_A	toetspunt	179278,24	425153,73	4,50	48,3	47,7	43,9	51,7
t16_B	toetspunt	179278,24	425153,73	7,50	48,9	48,3	44,6	52,3
t17_A	toetspunt	179283,60	425154,57	1,50	47,5	47,0	43,1	50,9
t17_B	toetspunt	179283,60	425154,57	4,50	49,4	48,8	45,0	52,8
t17_C	toetspunt	179283,60	425154,57	7,50	49,8	49,2	45,4	53,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 5: Aanvullend onderzoek: scherm

Tritium Advies
Aanvullend onderzoek: scherm

2206/221/DJ-01
bijlage 5

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaaï - RMG-2012, railverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam	Omschr.
--	1153993	0	16:41, 16 aug 2022	-727	1	s01	scherm (aanvullend onderzoek)
--	1154069	0	16:31, 16 aug 2022	-725	1	PE1350503	p:1036465710
--	1154070	0	16:31, 16 aug 2022	-726	1	PE1350507	p:1036465714

Tritium Advies
Aanvullend onderzoek: scherm

2206/221/DJ-01
bijlage 5

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Vorm	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n
--	Polylijn	178986,21	424933,10	179485,37	425099,64	4,00	4,00	8,32	8,32
--	Polylijn	178650,42	424813,16	178860,77	424882,89	1,00	1,00	8,35	8,38
--	Polylijn	178861,75	424880,10	178651,43	424810,06	1,00	1,00	8,40	8,36

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaaï - RMG-2012, railverkeer

Groep	ISO_H	Min.RH	Max.RH	Min.AH	Max.AH	ISO M.	Hdef.	Vormpunten	Lengte
--	4,00	4,00	4,00	12,32	12,32	--	Relatief	2	526,21
--	1,00	1,00	1,00	9,34	9,38	--	Eigen waarde	8	221,70
--	1,00	1,00	1,00	9,36	9,36	--	Eigen waarde	3	221,78

Tritium Advies
Aanvullend onderzoek: scherm

2206/221/DJ-01
bijlage 5

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Lengte3D	Min.lengte	Max.lengte	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250
--	526,21	526,21	526,21	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80
--	221,70	2,50	80,80	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
--	221,78	1,78	220,00	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00

Tritium Advies
Aanvullend onderzoek: scherm

2206/221/DJ-01
bijlage 5

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

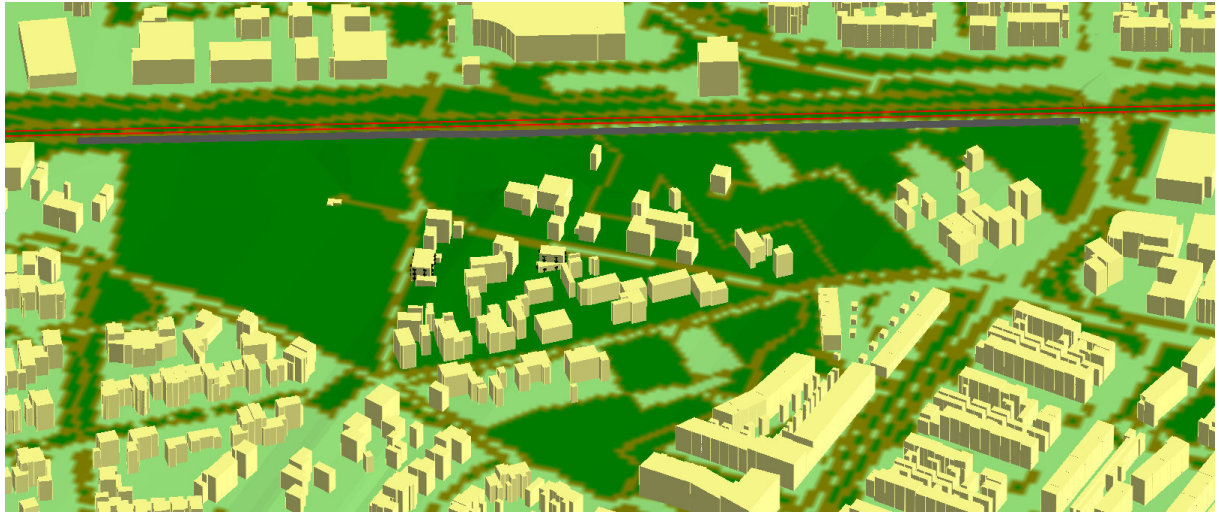
Groep	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k
--	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tritium Advies
Aanvullend onderzoek: scherm

2206/221/DJ-01
bijlage 5

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
--	0,80	0,80	0,80
--	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00

Tritium Advies
Aanvullend onderzoek: scherm

2206/221/DJ-01
 bijlage 5

Rapport: Resultatentabel
 Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Nee

Naam								
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
t01_A	toetspunt	179225,27	425121,07	1,50	42,5	41,9	38,3	46,0
t01_B	toetspunt	179225,27	425121,07	4,50	46,9	46,4	42,6	50,3
t01_C	toetspunt	179225,27	425121,07	7,50	48,3	47,8	44,0	51,7
t02_A	toetspunt	179223,20	425117,03	1,50	43,5	43,0	39,3	47,0
t02_B	toetspunt	179223,20	425117,03	4,50	47,5	47,0	43,2	51,0
t02_C	toetspunt	179223,20	425117,03	7,50	49,6	49,0	45,3	53,0
t03_A	toetspunt	179216,45	425115,94	1,50	43,5	43,0	39,3	47,0
t03_B	toetspunt	179216,45	425115,94	4,50	48,2	47,6	43,9	51,6
t03_C	toetspunt	179216,45	425115,94	7,50	49,7	49,1	45,4	53,1
t04_A	toetspunt	179212,70	425118,65	1,50	40,9	40,4	36,8	44,5
t04_B	toetspunt	179212,70	425118,65	4,50	43,9	43,4	39,8	47,4
t04_C	toetspunt	179212,70	425118,65	7,50	46,2	45,7	42,2	49,8
t05_A	toetspunt	179215,89	425123,21	4,50	39,3	38,7	35,1	42,8
t05_B	toetspunt	179215,89	425123,21	7,50	41,7	41,2	37,6	45,3
t06_A	toetspunt	179222,12	425124,25	4,50	39,8	39,3	35,7	43,3
t06_B	toetspunt	179222,12	425124,25	7,50	42,0	41,5	37,9	45,6
t07_A	toetspunt	179215,58	425124,59	1,50	38,1	37,6	33,9	41,6
t08_A	toetspunt	179220,86	425127,68	1,50	37,9	37,4	33,7	41,4
t09_A	toetspunt	179224,76	425127,36	1,50	41,6	41,0	37,3	45,0
t10_A	toetspunt	179285,78	425152,02	1,50	45,3	44,7	40,9	48,7
t10_B	toetspunt	179285,78	425152,02	4,50	49,1	48,5	44,7	52,4
t10_C	toetspunt	179285,78	425152,02	7,50	51,0	50,5	46,6	54,4
t11_A	toetspunt	179287,44	425141,96	1,50	45,2	44,6	40,7	48,5
t11_B	toetspunt	179287,44	425141,96	4,50	49,1	48,5	44,7	52,5
t11_C	toetspunt	179287,44	425141,96	7,50	51,4	50,8	47,0	54,7
t12_A	toetspunt	179285,22	425138,33	1,50	46,1	45,6	41,8	49,5
t12_B	toetspunt	179285,22	425138,33	4,50	49,2	48,6	44,8	52,5
t12_C	toetspunt	179285,22	425138,33	7,50	51,5	50,9	47,1	54,9
t13_A	toetspunt	179280,21	425137,54	4,50	46,9	46,3	42,4	50,2
t13_B	toetspunt	179280,21	425137,54	7,50	47,9	47,3	43,6	51,3
t14_A	toetspunt	179277,18	425140,49	1,50	39,4	38,9	35,3	43,0
t14_B	toetspunt	179277,18	425140,49	4,50	41,1	40,6	37,1	44,7
t14_C	toetspunt	179277,18	425140,49	7,50	44,0	43,5	39,9	47,6
t15_A	toetspunt	179275,75	425149,81	1,50	41,4	40,9	37,3	45,0
t15_B	toetspunt	179275,75	425149,81	4,50	43,0	42,4	38,8	46,5
t15_C	toetspunt	179275,75	425149,81	7,50	45,1	44,5	41,0	48,6
t16_A	toetspunt	179278,24	425153,73	4,50	38,6	38,1	34,6	42,2
t16_B	toetspunt	179278,24	425153,73	7,50	40,4	39,9	36,4	44,0
t17_A	toetspunt	179283,60	425154,57	1,50	36,3	35,8	32,2	39,9
t17_B	toetspunt	179283,60	425154,57	4,50	38,7	38,2	34,7	42,3
t17_C	toetspunt	179283,60	425154,57	7,50	40,3	39,7	36,3	43,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5794
Extern Zaak ID	Z/23/146708
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.9
Titel	W: Beleid bluswatervoorzieningen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
20240514 Beslisnota bekostiging bluswatervoorzieningen Wijchen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Beleid bluswatervoorzieningen

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. De voorgestelde beleidsuitgangspunten rondom de bekostiging van bluswatervoorzieningen vast te stellen met als gevolg dat de realisatiekosten van dergelijke voorzieningen bij herbouwprojecten voor rekening van de gemeente komt.
2. De kosten ad. € 18.000 op te nemen in de perspectiefnota en deze ter integrale afweging aan te bieden aan de gemeenteraad bij de behandeling daarvan.

Aanleiding

Bij brandbestrijding is bluswater onmisbaar voor de brandweer. Daarom zijn voldoende bluswatervoorzieningen belangrijk. Dit zijn tappunten die de brandweer gebruikt bij het blussen van een brand, zoals brandkranen, gesloten of geboorde brandputten of het oppervlaktewater. De eindverantwoordelijkheid voor (openbare) bluswatervoorziening en bereikbaarheid ligt bij de gemeente. Hiervoor is door de VRGZ de Regionale Handreiking Bluswater en Bereikbaarheid opgesteld. Dit nieuwe beleid geldt vanaf 1 januari 2024 sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De Regionale Handreiking Bluswater en bereikbaarheid (RHBB) is vastgesteld door het Algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De Veiligheidsregio baseert haar adviezen richting gemeenten op de uitgangspunten van deze handreiking.

Met het vaststellen van de RHBB zijn er uitgangspunten opgesteld voor de bekostiging van de meeste bluswatervoorzieningen. Er is op dit moment alleen nog onduidelijkheid over de bekostiging van bluswatervoorzieningen bij herbouwprojecten. Daarom wil de gemeente hier zelf beleidsuitgangspunten voor vaststellen.

Beleidsuitgangspunten

De gemeente Wijchen hanteert de onderstaande beleidsuitgangspunten met betrekking tot de bekostiging van bluswatervoorzieningen in de openbare ruimte:

1. Op inbreidingslocaties en bij nieuwbouwprojecten betaalt de aanvrager de realisatiekosten. In de offerte vermeldt de gemeente een toelage van 15%. Deze middelen worden gebruikt voor administratiekosten en onvoorziene kosten. De gemeente Wijchen betaalt het onderhoud uit het reeds aanwezige onderhoudsbudget.
2. Bij herbouwprojecten betaalt de gemeente Wijchen de volledige realisatie- en onderhoudskosten. De volgende voorwaarden zijn van toepassing:
 - a. Het gaat om herbouwprojecten die passen binnen het (tijdelijke) omgevingsplan. Op het betreffende perceel is reeds een woning aanwezig en toegestaan;
 - b. Er vindt hierbij geen vermeerdering van het aantal woningen plaats;
 - c. Binnenplanse of kleine buitenplanse afwijkingen kunnen toegepast worden;
 - d. Er is geen wijziging van het omgevingsplan noodzakelijk.

3. Aanvragen voor bluswatervoorzieningen bij herbouwprojecten komen in aanmerking voor vergoeding als deze (a) voldoen aan de voorwaarden gesteld bij punt 2 en (b) zijn ingediend in 2023 of later. De gemeente Wijchen vergoedt in deze gevallen 100% van de gemaakte kosten.

Dit wordt schematisch als volgt weergegeven:

	<i>scenario</i>	<i>realisatiekosten</i>	<i>onderhoudskosten</i>
1.	inbreidingslocaties en nieuwbouw	gemeente	gemeente
2.	herbouw	gemeente	gemeente

Gewenst resultaat

Het gewenste resultaat is om heldere beleidsuitgangspunten vast te stellen ten aanzien van de bekostiging van bluswatervoorzieningen op herbouwlocaties. Zo weten aanvragers van bouwprojecten voor welke kosten zij aan de lat staan.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van de uitgangspunten biedt helderheid ten aanzien van de bekostiging van bluswatervoorzieningen.

Op dit moment zijn er geen beleidsuitgangspunten ten aanzien van de bekostiging van bluswatervoorzieningen vastgesteld als het gaat om "herbouw" passend binnen de regels van het (tijdelijk) Omgevingsplan of de hierin opgenomen "binnenplanse ontheffing". Dit leidt tot onduidelijkheid bij aanvragers en bij de gemeente over wie in welke gevallen verantwoordelijk is voor de kosten van de voorziening.

1.2 Het vaststellen van de uitgangspunten is fair, omdat deze recht doen aan het openbare karakter van bluswatervoorzieningen.

Bluswatervoorzieningen zijn belangrijke openbare voorzieningen. Het is daarom niet fair om de individuele aanvrager van een herbouwproject op te laten draven voor de kosten. De voorziening wordt immers ook gebruikt om branden te blussen die niet op het perceel van de aanvrager woeden. Op inbreidingslocaties en bij nieuwbouwprojecten is dit niet van toepassing, omdat dit doorgaans grotere projecten zijn. Bluswatervoorzieningen horen dan standaard tot de planvorming en de hiermee gepaard gaande kosten worden hierin meegenomen.

1.3 De doorlooptijd is korter.

Als de gemeente de aanvraag voor een bluswatervoorziening zelf regelt, dan verkort dit de doorlooptijd. Er is dan namelijk geen goedkeuring meer nodig van de aanvrager. De bluswatervoorziening wordt dan sneller gerealiseerd.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Het risico op een precedentwerking bestaat.

De gemeente heeft geen plicht om (een deel van) de kosten voor de realisatie van bluswatervoorzieningen op zich te nemen. Als de gemeente de uitgangspunten vaststelt, dan bekostigt zij onder voorwaarden de realisatie van bluswatervoorzieningen bij herbouwprojecten. Het risico bestaat dat aanvragers ook verwachten/eisen dat de gemeente (in andere gevallen) andere kosten voor haar rekening neemt.

2.1 Dit initiatief is nieuw beleid voor de gemeente Wijchen

Het (deels) bekostigen van de bluswatervoorzieningen bij herbouwprojecten is nieuw beleid voor de gemeente Wijchen, waar nog geen budget voor beschikbaar is. Dit vraagstuk doet zich nu voor door een beleidswijziging in de Bruidsschat. Door de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de bekostiging van bluswatervoorzieningen vast te stellen, voorkomen we dat aanvragers te maken krijgen met onredelijk kosten.

Financiële gevolgen

De realisatie van een bluswatervoorziening kost gemiddeld zo'n € 9.000 per voorziening. In de gemeente Wijchen zijn er op jaarbasis slechts enkele aanvragen per jaar voor een bluswatervoorziening bij een herbouwproject. De gemeente Wijchen betaalt de kosten hiervan. We gaan uit van twee gevallen per jaar. In de begroting van 2024 is hier géén rekening gehouden.

De structurele kosten vanaf 2024 ad € 18.000 verwerken we in de Perspectiefnota 2024.

Communicatie

Na besluitvorming door het College van B&W publiceert de gemeente dit besluit in de lokale krant.

Uitvoering of Vervolgstappen

Niet van toepassing.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel

Advies

Dit is een gezamenlijk voorstel van de teams Vergunningverlening, Ruimtelijk Beheer en Openbare Orde en Veiligheid. Zij zijn hierbij geadviseerd door een financieel adviseur van team Financiën.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5916
Extern Zaak ID	Z/24/242577
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.10
Titel	W: GR-ODRN Zienswijze jaarstukken 2023, begrotingswijziging 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
beslisnota college Wijchen ODRN
Bijlage 1 – zienswijze ODRN
Bijlage 4 – Bijlage ODRN Infographic jaarstukken 2023
Bijlage 2 – Adviesrapport – ODRN – Jaarstukken 2023 en Begroting 2025 – Definitief
Bijlage 6 – ODRN Jaarstukken 2023
Bijlage 8 – ODRN Concept-wijziging I begroting 2024
Bijlage 9 – ODRN Concept begroting 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze jaarstukken ODRN 2023, begrotingswijziging I 2024 & begroting 2025, inclusief meerjarenraming 2026-2028

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2023 en het resultaatbestemmingsvoorstel;
2. In te stemmen met de begrotingswijziging I 2024 van de begroting 2024;
3. In te stemmen met de begroting 2025 van de ODRN;
4. De meerjarenraming 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen;
5. In te stemmen met de bijgevoegde zienswijze.

Aanleiding

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: GR) hebben de gemeenteraden van de betreffende deelnemende gemeenten het recht hun zienswijze te geven op de jaarstukken en de begroting. Deze zienswijze kunnen ze indienen bij het algemeen bestuur (hierna: AB) van de betreffende gemeenschappelijke regeling. Het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna: ODRN) heeft op 18 april 2024 een brief verstuurd. Hierin informeert het DB ons over de concept jaarstukken 2023, de 1e conceptwijziging begroting 2024 en de conceptbegroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026 – 2028. De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: AGR) heeft haar advies verzonden over deze stukken. Het advies van de AGR is meegenomen en verwerkt in de beslisnota en de bijgevoegde zienswijze.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
15-06-2024	Ingestemd met Jaarstukken 2022, Concept-wijziging Begroting 2023, begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 ODRN (zaaknummer: 115813)

Gewenst resultaat

Door het jaarlijks beoordelen van de begroting en de jaarrekening van de GR-ODRN behoudt onze gemeente inzicht in de stand van zaken van de gemeenschappelijke regeling. Met het voorleggen van onze zienswijzebrief verzoeken wij het algemeen bestuur van de ODRN rekening te houden met onze zienswijze bij de vaststelling van deze financiële stukken.

Argumenten

1.1 *De jaarrekening heeft een goedkeurende controleverklaring van de Accountant.*

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid.

1.2 *De AGR heeft de stukken positief beoordeeld.*

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen brengt advies uit over de jaarstukken aan deelnemers van de gemeenschappelijke regelingen in de regio. De AGR adviseert de deelnemende gemeenten van de ODRN in te stemmen met de financiële stukken, met aandacht voor aanvullende adviezen.

1.3 *De AGR adviseert om in te stemmen met de jaarstukken 2023.*

De jaarrekening 2023 kent een positief resultaat van € 99.318. Het voorstel van de ODRN is dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve van de ODRN.

2.1 *De AGR adviseert om in te stemmen met de begrotingswijziging 2024, met aandacht voor de aanvullende adviezen.*

Het eerste deel van de begrotingswijziging houdt in dat zowel de baten en lasten met € 2,7 miljoen worden opgehoogd. De meerkosten van € 800.000,- benodigd voor de meerkosten als gevolg van het uitstel van de WKB voor verbouwingen gevolgklasse 1, raken onze gemeente niet. De afbeelding hieronder geeft inzicht in het de verandering van de werkplannen 2024, gebaseerd op voortschrijdend inzicht.

De werkplannen 2024 geven aanleiding de bijdragen van onze deelnemers met € 1,3 miljoen op te hogen². In deze tabel geven we een overzicht van de toename per deelnemer:

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024
Gemeente Berg en Dal	215
Gemeente Beuningen	239
Gemeente Druten	17
Gemeente Heumen	80
Gemeente Nijmegen	709
Gemeente Wijchen	-15
Provincie Gelderland	56
Totaal	1.301

2.2 *De aanvullende adviezen van de AGR zijn verwerkt in de zienswijze.*

De AGR adviseert terecht om opvolging van de openstaande adviezen vanuit het adviesrapport 2022-2024.

3.1 *De AGR adviseert om in te stemmen met de begroting 2025, met aandacht voor de aanvullende adviezen.*

Vanaf 2025 houdt de ODRN rekening met 4,77% indexering van de baten. Dat leidt tot een ophoging van de begroting met structureel € 1,1 miljoen. Dit is conform de BRN-richtlijn.

3.2 *De AGR adviseert de deelnemende gemeenten om een standpunt in te nemen ten aanzien van het surplus op de uurtarieven.*

Vanaf 2025 begroot de ODRN een surplus op het uurtarief van € 2,50. Dit voorstel is

acceptabel. Uit de benchmark van Seinstra & Partners (2024) blijkt dat het uurtarief van de ODRN momenteel gemiddeld is ten opzichte van alle omgevingsdiensten in Nederland. Door dit surplus kan de ODRN voldoen aan het robuustheidscriterium van het ministerie ten opzichte van het opleidingsbudget, kan de ODRN het realistische ziekteverzuim adequaat dekken en een gedeelte van haar flexibele schil bekostigen.

3.3.1 De AGR adviseert de gemeenteraden om specifiek in te gaan op de ingeschatte omzet 2025 door de ODRN.

De geschatte omzet sluit voor onze gemeente de laatste jaren goed aan bij de gerealiseerde werkzaamheden. Toch is het verstandig de ODRN te adviseren serieus rekening te houden met een lagere omzet vanaf 2025. Dit met name vanwege de bezuinigingsopgave die verbonden is aan de zogenoemde 'ravijnjaren'. Tegelijkertijd wordt er meer verwacht van de omgevingsdiensten door de belanghebbenden. Dit standpunt wordt daarom meegenomen in de zienswijze.

3.3.2 De AGR adviseert de gemeenteraden om specifiek in te gaan op de toevoeging van de ontbrekende realisatie 2023.

In de begroting 2025 ontbreken in diverse staten de vergelijkende kolom met de cijfers van de realisatie van 2023. Dit maakt het analyseren van de begroting 2025 lastig. Hierom wordt dit advies opgenomen in de zienswijze.

3.3.3 De AGR adviseert de gemeenteraden om specifiek in te gaan op de Key Performance Indicators (hierna: KPI's) conform de voorgenomen herijking van 2024.

In de begroting 2025 ontbreekt een aantal KPI's, waarover wel is gerapporteerd in eerdere rapportages. In de begroting 2024 heeft de ODRN aangegeven nieuwe sets KPI's te implementeren, die zijn herijkt samen met de partners. Deze opmerking wordt opgenomen in de zienswijze.

3.3.4. De AGR adviseert de gemeenteraden om specifiek in te gaan op de ontwikkeling van de frictiekosten.

De adviesfunctie geeft het advies af om in de voortgangsrapportages ook de ontwikkeling van de frictiekosten overhead te monitoren en apart inzichtelijk te maken. Deze opmerking wordt opgenomen in de zienswijze.

3.4 De AGR adviseert de deelnemende gemeenten om de risico's, voor zover deze de algemene reserve van de ODRN overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Deze werkwijze wordt momenteel al gehanteerd en zorgt ervoor dat de ODRN mogelijke risico's kan opvangen, ondanks het feit dat de ODRN niet het benodigd weerstandsvermogen heeft. De deelnemende gemeenten staan dus in feite garant om mogelijke risico's op te vangen door deze op te nemen in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het bedrag hiervan is naar rato van deelname. In de jaarstukken 2023 was de risicoscore een stuk lager dan in 2022. Echter, in de begroting van 2025 houdt de ODRN rekening met een hogere risicoscore door het risico voor frictiekosten voor overhead en een hogere norm voor het risico van extra inhuur. De verdeling van deze risico's per deelnemer moet dus worden aangepast en het bedrag hieronder moet worden opgenomen in onze paragraaf weerstandsvermogen.

Hieronder vindt u een tabel met de verdeling van de risico's per deelnemer (basis is deelnemersbijdrage 2023).

Risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen						Jaarrekening 2023/Begroting 2025		
Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Gelderland	Totaal	
126.204	98.556	30.857	46.722	458.266	44.446	375.356	1.180.405	

4.1 *De AGR adviseert om de meerjarenraming 2026 -2028 voor kennisgeving aan te nemen.*

5.1 *Het recht op het geven van een zienswijze is geregeld in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de GR – ODRN.*

De gemeenteraden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten hebben volgens de Wet op de gemeenschappelijke regelingen het recht hun zienswijze te geven op de jaarstukken en de begroting. Deze zienswijze kunnen worden ingediend bij het bestuur van de ODRN.

Tegenargumenten en risico's

1.3 *Het positieve resultaat van € 99.318 kan uitgekeerd worden aan de deelnemende gemeenten.*

Het DB stelt aan het AB voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Een alternatieve afweging kan zijn om het resultaat aan de deelnemers terug te storten. De AGR geeft echter aan dat, gezien de lage stand van de reserve (€ 203.495 na toevoeging resultaat) en de hoogte van het resultaat, het logisch is om het bedrag bij de ODRN te houden. Zonder een buffer is de ODRN namelijk eerder genooddaakt om een aanvullende bijdrage te vragen van deelnemers.

Financiële gevolgen

In de Meirapportage 2024 nemen we de veranderingen van 2024 op. Daarnaast verwerken we in de perspectiefnota de bijdragen meerjarig conform de begroting van de ODRN.

Voor Wijchen specifiek staat het gevolg hieronder beschreven.

In 2024 is de verwachting dat het budget ODRN € 1.086.000,- is, in plaats van het reeds opgenomen begrote bedrag € 1.075.427,-.

In 2025 is de verwachting dat het budget ODRN € 1.116.000,- is, in plaats van het eerder begrote bedrag € 1.075.214,-.

Van 2026, 2027 en 2028 is de verwachting dat het budget ODRN € 1.102.000,- is, in plaats van de begrote bedragen €1.105.089,- , €1.131.767,- en €1.173.529,-.

Communicatie

De vastgestelde zienswijzen van de raden worden verzonden naar het AB van de ODRN, zoals te lezen is onder Uitvoering of Vervolgstappen.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

De zienswijzen van de deelnemende gemeenten worden gebundeld en aangeboden aan het AB van de ODRN.

De jaarstukken 2023 zullen worden behandeld in het AB van 11 juli.

De begrotingswijziging I 2024 en de begroting 2025 worden behandeld in het AB van 29 augustus 2024.

De jaarstukken 2023 dienen uiterlijk op 15 juli van dit jaar bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te liggen.

De begroting 2025 moet de ODRN uiterlijk 15 september 2024 bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties indienen. De ODRN zal dan de Minister tegelijkertijd ook de begrotingswijziging I 2024 geven.

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/242577

Geheimhouding:

N.v.t.

**Voorstel
Advies**

Financiën: positief

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon

Marlon Voppel

t 088-4327277

ons kenmerk

Z/24/242577

datum 7 mei 2024

onderwerp Zienswijze ODRN jaarstukken 2023, begrotingswijziging 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

verzonden

Geachte heer Zoet,

Wij hebben uw brief van 18 april 2024 ontvangen.

Hierin informeert u ons over de concept jaarstukken 2023, de 1e conceptwijziging begroting 2024 en de conceptbegroting 2025 inclusief de meerjarenraming 2026 – 2028. U stelt ons in de gelegenheid om zienswijzen daarop kenbaar te maken.

Allereerst danken wij uw organisatie voor de inzet en de bijdrage die uw organisatie in 2023 heeft geleverd aan de fysieke leefomgeving van onze gemeente en onze regio. Hieronder volgt de zienswijze van de raad van Wijchen op de stukken. Deze zijn opgesteld aan de hand van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: AGR).

Zienswijze

1. Ten aanzien van de jaarstukken 2023:

Stemmen wij in met de jaarstukken 2023 en met het resultaatbestemmingsvoorstel, waardoor het positieve resultaat van € 99.318 toe wordt gevoegd aan de algemene reserve.

2. Ten aanzien van de concept-wijziging I begroting 2024:

Stemmen wij in met de begrotingswijziging 2024 van € 2,73 miljoen en vragen wij opvolging voor de openstaande adviezen van het adviesrapport 2022-2024.

3. Ten aanzien van de begroting 2025:

Stemmen wij in met de begroting 2025, waarbij we het advies opvolgen van de AGR en:

1. Stemmen wij in met de toegepaste indexering (4,77%) en de voorgestelde tariefverhoging van € 2,50 per uur;
2. Vragen we de ODRN serieus om uit te gaan van een lagere ingeschatte omzet 2025 voor onze gemeente.
3. Vragen we om in de begroting 2025 de daadwerkelijke en/of ontbrekende realisatie van 2023 toe te voegen;

4. Vragen we om in de begroting 2025 de Key Performance Indicators (hierna : KPI's) uit te breiden conform de voorgenomen herijking van 2024;
5. Vragen we om in de voortgangsrapportages de ontwikkeling van de frictiekosten overhead te monitoren en apart inzichtelijk te maken.

4. Ten aanzien van de meerjarenraming 2026-2028:
Nemen we deze ter kennisname aan.

Toelichting

2. De AGR vraagt opvolging voor de openstaande adviezen vanuit het adviesrapport 2022-2024. De AGR heeft een helder overzicht gemaakt met zienswijzen en/of adviezen en de status hiervan. We vragen de ODRN om hier serieus naar te kijken. We waarderen de schriftelijke reactie op de zienswijzen van de kadernota 2024 2025 en hopen op een soortgelijke reactie en stand van zaken met betrekking tot de openstaande adviezen.

3.1. De AGR vraagt om een standpunt in te nemen ten aanzien van het surplus op het verhogen van het uurtarief van de ODRN met € 2,50 vanaf 2025. We kunnen ons hierin vinden. Gezien de benchmark van Benchmark Seinstra & Partners (2024) is het uurtarief van de ODRN momenteel gemiddeld. Ook kunnen we ons vinden in het argument om de aangepaste norm ziekteverzuim te dekken, die beter aansluit bij de realiteit.

De AGR adviseert de gemeenteraden verder om specifiek in te gaan op:

1. de ingeschatte omzet 2025 door de ODRN;
2. de toevoeging van de ontbrekende realisatie 2023;
3. de KPI's conform de voorgenomen herijking van 2024;
4. de ontwikkeling van de frictiekosten.

3.2 We geven de ODRN mee om serieus rekening te houden met een lagere omzetverwachting uit onze gemeente vanaf 2025. De geschatte omzet sluit de laatste jaren voor onze gemeente goed aan bij de gerealiseerde werkzaamheden. Toch willen we de ODRN informeren over de risico's die verbonden zijn aan de zogenoemde 'ravijnaren'. Tegelijkertijd wordt er meer verwacht van de omgevingsdiensten door de belanghebbenden. Op nationaal niveau speelt het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP VTH), die onder andere verwacht dat de Omgevingsdiensten robuuster worden. Tegelijkertijd zien we ook dat onze burgers en onze bedrijven meer verlangen van onze omgevingsdienst en ketenpartners in het fysieke domein. We hopen dat, ondanks wellicht minder omzet, de omgevingsdienst toch robuust genoeg kan blijven. Een eventuele samenwerking met de ODRA is hier wellicht een goede optie voor. We zijn dan ook zeer benieuwd naar de (financiële) consequenties van de fusie van twee omgevingsdiensten in Gelderland in de ODVeluwe en vragen om hier op de hoogte te worden gehouden.

3.3 De AGR geeft het advies af om in de begroting 2025 de realisatie 2023 toe te voegen. Hierin kunnen wij ons vinden. Indien dit wordt toegevoegd, wordt het analyseren van de begroting 2025 namelijk makkelijker.

3.4 De AGR geeft het advies af om in de begroting 2025 de KPI's uit te breiden conform de voorgenomen herijking van 2024. Hierin kunnen we ons vinden.

3.5 De AGR geeft het advies af om in de voortgangsrapportages ook de ontwikkeling van de frictiekosten overhead te monitoren en apart inzichtelijk te maken. Hierin kunnen we ons vinden, voornamelijk om de stabiliteit, rust en het vertrouwen in de regio te behouden en waar mogelijk te bevorderen.

Wij danken u hartelijk voor uw diensten aan onze gemeente.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

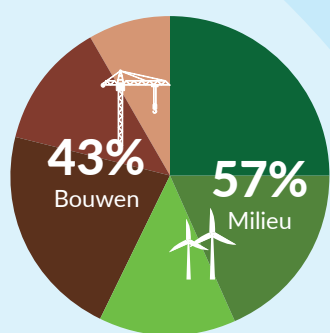
drs A.B. Berendsen
griffier

Het jaar 2023 in één oogopslag

De Omgevingsdienst Regio Nijmegen werkt aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Wij verlenen vergunningen, voeren controles uit en handhaven waar nodig. Daarnaast adviseren wij onze opdrachtgevers.

79%
Tevreden
klanten

239
fte

Omzet per categorie In € x miljoen

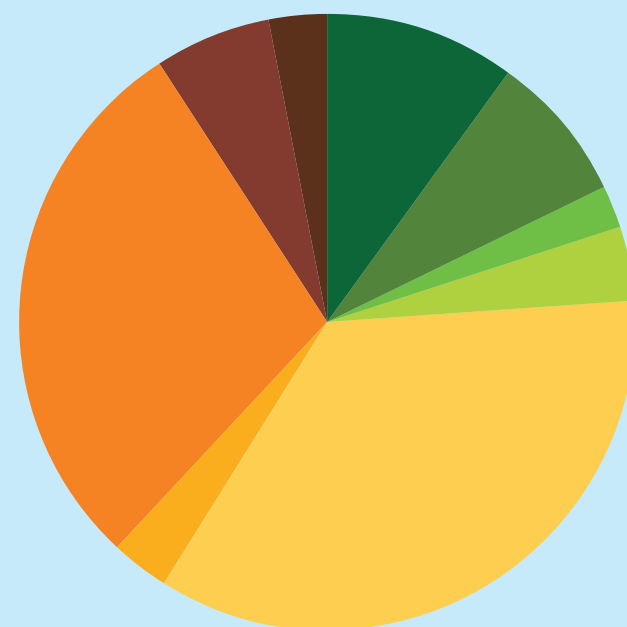
Milieu	
Vergunningen	€ 6,7
Toezicht en handhaving	€ 4,9
Advies en projecten	€ 3,7
Bouwen	
Vergunningen	€ 5,8
Toezicht en handhaving	€ 3,4
Advies en projecten	€ 2,2

Opbrengsten over 2023

€ 26.6 miljoen

Berg en Dal	10%
Beuningen	8%
Druten	2%
Heumen	4%
Nijmegen	35%
Wijchen	3%
Provincie Gelderland	29%
Bovenregionaal	6%
Subsidies en overige	3%

Omzet per opdrachtgever

Wat hebben we gerealiseerd?

Milieu*

200	verleende vergunningen
14	verleende vergunningen Brzo
1942	uitgevoerde controles
183	uitgevoerde controles Brzo
1932	afgehandelde klachten
726	afgehandelde meldingen
275	handhavingszaken
48	juridische adviezen

*inclusief Besluit risico's zware ongevallen (Brzo-bedrijven)

Bouwen

2602	vergunde bouwactiviteiten*
1446	uitgevoerde controles
547	afgehandelde klachten
2141	afgehandelde sloopmeldingen (inclusief asbest)
286	handhavingszaken
310	juridische adviezen

*een bouwactiviteit kan betrekking hebben op bouwen, reclame, inritten, kappen of slopen

Een omgeving maak je samen

Wat sprong eruit?

- De ODRN ondersteunt provincie Gelderland op het gebied van geluid; met name wegverkeerslawaaai. Wij hebben voor het actieplan van de provincie berekend hoeveel de geluidsbelasting daalt als er stil asfalt wordt gebruikt in plaats van standaard asfalt.
- Met het in 2023 gestarte programma Complexe Vergunningverlening voor provincie Gelderland brengen we meer focus en sturing aan op de vergunningverlening bij provinciale bedrijven.
- De ODRN nam in 2023 grote stappen op het gebied van digitale ontwikkeling. Hierdoor kunnen wij een betere dienstverlening bieden en zijn wij beter voorbereid op eventuele toekomstige ontwikkelingen.
- Als deelnemer aan het landelijke programma Omgevingsveiligheid energiedragers hebben we kennis gedeeld en opgebouwd over bedrijven die zich richten op nieuwe energie.
- Dankzij de grote inzet van onze mensen was de ODRN op 31 december 2023 goed voorbereid op de komst van de Omgevingswet.

Adviesrapport
Jaarstukken 2023
&
Begroting 2025
ODRN
Omgevingsdienst Regio Nijmegen)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
.....in één oogopslag	2
Inleiding	3
1. Advies	4
1.1 Advies bij de jaarstukken 2023	4
1.2 Advies bij de begrotingswijziging 2024	4
1.3 Advies bij de begroting 2025	4
2. Kaders	5
2.1 BRN-normen	5
2.2 Overige kaders	5
3. Algemeen	7
3.1 Overzicht afgegeven adviezen AGR	7
3.2 Highlights overige ontwikkelingen	9
4. Jaarstukken 2023	11
4.1 Algemeen	11
4.2 Controleverklaring accountant	11
4.3 Fiscaliteiten	11
4.4 Begroting 2023 en managementrapportages	12
4.5 Resultaatanalyse	12
4.6 Balanstoelichting	12
4.7 Voorstel bestemming resultaat	12
4.8 Deelnemersbijdragen	13
5. Gewijzigde begroting 2024	14
6. Begroting 2025	16
6.1 Algemeen	16
6.2 Begrotingswijzigingen	16
6.3 Begrotingsanalyse	17
6.5 Deelnemersbijdragen	18
7. Weerstandsvermogen	19
7.1 Algemene reserve	19
7.2 Bestemmingsreserves	19
7.3 Risico's	19

.....in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2023

- Rekeningresultaat: € 99.318 positief
- Resultaatbestemming:
Het voorstel van DB is om het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve.
- Voornemen tot afgifte van een goedkeurende accountantsverklaring

VERMOGENSPOSITIE

- Algemene reserve € 203.495
(na toevoeging resultaat)
- Norm Algemene reserve € 1.418.893
- Bestemmingsreserves € 0.

BEGROTINGSWIJZIGING 2024

- Sluitend met een saldo van € 0
- Meerjarig effect zie begroting 2025
- Omzetstijging werkplannen 2024 € 1.964.000
- Bijdrage project ontvlechting BRIKS € 456.000
- Hogere subsidiebijdrage € 210.000
- Ophoging rentebaten € 100.000
- BBV proof
- Nieuwe categorisering meerjarenbegroting

BEGROTING 2025

- Sluitend met een saldo van € 0
- Meerjarig effect begrotingswijziging € 3.259.000
- BBV proof
- Indexering 4,77% voldoet aan de BRN
- Surplus uurtarief opgenomen van € 2,50

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2023 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- in te stemmen met de begrotingswijziging 2024, met aandacht voor de aanvullende adviezen (1.2)
- in te stemmen met de begroting 2025, met aandacht voor de aanvullende adviezen (1.3)
- de meerjarenraming 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Bijdragen eigenaren	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Provincie Gelderland	6.596.541	7.503.939	8.555.000	8.611.000	9.059.000	9.059.000	9.059.000	9.059.000
Gemeente Berg en Dal	2.073.659	2.522.542	2.584.000	2.799.000	2.862.000	2.853.000	2.853.000	2.853.000
Gemeente Beuningen	1.730.510	1.969.915	2.214.000	2.453.000	2.387.000	2.379.000	2.379.000	2.379.000
Gemeente Druten	546.268	616.756	670.000	687.000	714.000	707.000	707.000	707.000
Gemeente Heumen	803.621	933.107	983.000	1.063.000	1.088.000	1.083.000	1.083.000	1.083.000
Gemeente Nijmegen	7.478.135	9.160.393	9.681.000	10.390.000	3.914.000	3.914.000	3.914.000	3.914.000
Gemeente Wijchen	924.834	887.130	1.101.000	1.086.000	1.116.000	1.102.000	1.102.000	1.102.000
Totaal	20.153.568	23.593.782	25.788.000	27.089.000	21.140.000	21.097.000	21.097.000	21.097.000

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN).

Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de ODRN vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2025 en de gewijzigde begroting 2024 en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 en resultaatbestemming 2023. Op donderdag 18 april 2024 hebben wij onze bevindingen besproken met Jacqueline Tiemens en Geurt van Renselaar (controllers ODRN).

Tijdschema zienswijze

De ODRN heeft de jaarstukken 2023, de gewijzigde begroting 2024 en de begroting 2025 aan de deelnemende gemeenten op 18 april 2024 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 26 april 2024 en dienen gemeenten uiterlijk 28 juni 2024 hun zienswijze in. De vaststelling van deze jaarstukken en begroting door het AB is gepland op 11 juli 2024 (jaarstukken) en 29 augustus 2024 (begroting).

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten. Bijzonderheid bij ODRN is dat naast de regiogemeenten de provincie Gelderland deelneemt in de gemeenschappelijke regeling.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2025 is 6,54%. Het AB van de ODRN heeft een afwijkende berekening van de normering vastgesteld, waardoor deze uitkomt op 4,77%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2025. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de ODRN verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden. Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2025. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.

Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als bij de begroting nemen wij de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2023

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de ODRN om:

- a. In te stemmen met de Jaarrekening 2023 en het positieve resultaat van € 99.318 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
- b. In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming door het positieve resultaat van € 99.318 toe te voegen aan de algemene reserve.

1.2 Advies bij de begrotingswijziging 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de ODRN om:

- a. In te stemmen met de begrotingswijziging 2024 van de begroting 2024 van € 2,73 miljoen.
- b. In te stemmen met de andere categorisering van de begroting van de ODRN vanaf 2024.

Algemeen advies:

Opvolging te vragen voor de openstaande adviezen vanuit het adviesrapport 2022-2024, zoals opgenomen in paragraaf 3.1. van dit adviesrapport.

1.3 Advies bij de begroting 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de ODRN om:

- a. In te stemmen met de begroting 2025 van de ODRN;
- b. Een standpunt in te nemen ten aanzien van de uitzetting van de begroting 2025 van € 523.000, door de aanvullende verhoging van het uurtarief met € 2,50;
- c. De gemeenteraden wordt geadviseerd om specifiek in te gaan op:
 - 1. de ingeschatte omzet 2025 door de ODRN;
 - 2. de toevoeging van de ontbrekende realisatie 2023;
 - 3. de KPI's conform de voorgenomen herijking van 2024;
 - 4. de ontwikkeling van de frictiekosten.
- d. De meerjarenraming 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 1.383.900 voor zover deze de algemene reserve van de ODRN van € 203.495 overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname. Ten aanzien van de frictiekosten voor het jaar 2025 en verder worden aparte afspraken gemaakt.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De normering voor 2025

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire) en de MEV (Macro Economische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers;
 - a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
 - b. Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.
2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.
3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2023). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2025.

De BRN-norm voor 2025 is 6,54%

Publicatie CEP-maart 2022: index 2024 is	3,48% (loon 3,9%, materieel 2,5%)	[1]
Publicatie CEP-maart 2023: index 2025 is	4,62% (loon 5,4%, materieel 2,8%)	[2]
Publicatie MEV-september 2023: index 2024 is	5,40% (loon 6,3%, materieel 3,3%)	[3]
		[3]
<i>Publicatie CEP-maart 2022</i>		
Index 2024	3,48%	
BRN 2024	4,94%	
<i>Publicatie CEP- maart/MEV-september</i>		
Index 2025 (CEP-maart 2023)	4,62%	[2]
Actueel index 2024 (MEV-sept. 2023)	5,40%	[3]
Meegenomen index 2024 (CEP- maart 2022)	3,48%	[1]
Actualisatie/correctie index 2024	1,92%	[3]-[1]
BRN 2025	6,54%	

Indexering 2025		ODRN	
Rekenmethodiek		ODRN	
Wegingsfactor loon		0,84	
Wegingsfactor materieel		0,16	
Totaal		1,00	
Voorcalculatie 2025		Factor	ODRN
Loonindex	5,40%	0,84	4,54%
Materiële index	2,80%	0,16	0,45%
Totaal voorcalc. 2025			4,99%
Nacalculatie 2023		Factor	ODRN
Loonindex		0,84	7,61%
Opgenomen in B2023 (BRN 2023)		0,84	-1,68%
Opgenomen in B2024 over 2023 (bijgesteld)		0,84	-6,14%
Materiële index		geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2023			-0,21%
Index begroting 2025		4,77%	

De ODRN heeft een afwijkende indexering en volgt dan ook de eigen indexering. Volgens info van de ODRN zal de voorcalculatorische index 2025 4,99% voor de ODRN zijn (in verband met weging personeel/ materieel).

Aangezien de ODRN bij de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024, de CAO-index voor het jaar 2023 heeft doorberekend op basis van aannames van dat moment, corrigeren we nu op basis van werkelijke cijfers. Voor de ODRN bedraagt deze -0,21%. Per saldo stijgt de indexering van de ODRN met 4,77 %.

2.2 Overige kaders

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het huidige kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateert van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR (adviescommissie gemeenschappelijke regelingen) en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn, maakt onderdeel uit van dit kader.

Inmiddels is, samen met de controllers van de gemeenschappelijke regelingen, door de AGR een start gemaakt met de inventarisatie of het bestaande kader actualisatie behoeft.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit. Een eerste voorzichtige gezamenlijke uitkomst is dat een aantal zaken als gevolg van de actualiteit bijstelling behoeft.

Tijdens het adviestraject voor de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is door de AGR in dit verband de nodige aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's;
2. De vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

3. Algemeen

3.1 Overzicht afgegeven adviezen AGR

In de onderstaande tabel hebben we de eerder afgegeven adviezen nog een keer onder elkaar gezet en de status van de adviezen aangegeven. De algehele conclusie is dat een deel van de adviezen in de zienswijze is overgenomen. Een deel van de adviezen is ook voor dit jaar weer actueel en heeft nog geen opvolging gekregen van de ODRN.

Omschrijving	Toelichting	Status
De adviesfunctie BRN adviseert de deelnemende gemeente in hun zienswijze een uitspraak te doen over de wens om als ODRN samenwerking/fusering aan te gaan met andere omgevingsdiensten. Dit heeft namelijk gevolgen voor de wendbaarheid en flexibiliteit van de ODRN en de autonomie en afstand tot de deelnemers.	Advies (1) april 2023	Proces loopt. Is opgevolgd.
De gemeenteraden wordt geadviseerd om specifiek in te gaan op de ingeschatte omzet 2024 door de ODRN. Komt deze overeen met het inzicht van de deelnemers rekening houdende met het feit dat de ODRN moeite heeft om de benodigde capaciteit aan te trekken en ook omdat de invoering van de OW en Wkb tot minder werk zou moeten leiden. Vergunningen worden bijvoorbeeld deels meldingen. Een te hoge inschatting van meerwerk leidt tot kosten zonder dekking. Het advies is om terughoudend te zijn en bij te sturen zodra er zicht is en volledige overeenstemming over de werkplannen 2024. Bij de vaststelling van de werkplannen 2024 (eind 2023) kan expliciet worden ingezoomd op de verwachte aantallen en de werkzaamheden. Het advies is om hogere en lagere directe en indirecte kosten ten gevolge van de invoering van de OW tijdelijk, bijvoorbeeld een half jaar, afzonderlijk te meten en hierover te rapporteren aan de deelnemers zodat hier managementinformatie over wordt gegenereerd om bijvoorbeeld processen aan te passen. Op voorhand hier een substantiële generieke verhoging voor opnemen heeft niet onze voorkeur. Beter zou zijn als de deelnemers hiervoor een stelpost in hun begroting 2024 opnemen en dat de ODRN deze kosten periodiek met de deelnemers aanvullend en onderbouwd in 2024 factureert. Door de invoering van de Wkb verdwijnt gefaseerd de bouwkundige toets door de ODRN. Deze zal worden uitgevoerd door private toetsers. Het advies is om het effect van de getrapte invoering van de Wkb op de bijbehorende formatie afzonderlijk inzichtelijk te maken zowel als meerjarenraming als op de realisatie. <i>Reactie ODRN April 2024:</i> <i>ODRN legt het bestuur in de loop van 2024 een nieuw formatieplan voor. In dat plan geeft de ODRN inzicht in de effecten van de ontvlechting en de invoering van de Wkb.</i>	Advies (2) april 2023	In diverse zienswijzen opgenomen. Wederom van toepassing voor 2025. Niet overgenomen door het AB. Niet opgenomen in begroting 2025. Er wordt geen inzicht gegeven in opbouw van de formatie.
Als adviesfunctie stemmen wij in met de begrotingswijziging 2023, met uitzondering van de meerjarige doorrekening van de werkplannen/advieslijsten vanaf 2024. Wij adviseren de deelnemende gemeenten afhankelijk van haar specifieke situatie hierover een standpunt in de zienswijze van haar gemeente op te nemen. Een uniform advies hierover voor alle gemeenten kan door de Regionale adviesfunctie niet worden afgegeven.	Advies (3) april 2023	In diverse zienswijzen opgenomen. Is opgevolgd.

Omschrijving	Toelichting	Status
De ontwikkeling van de KPI's ziet de adviesfunctie als een positieve ontwikkeling. Het kan helpen beter te sturen. De Regionale adviesfunctie adviseert de ODRN dan ook om deze KPI's in iedere rapportage (zowel de tussentijdse rapportages en jaarrekeningen) op een uniforme wijze terug te laten komen en hierop een voortgangsmelding te doen. Aanvullend merken wij op dat wij de KPI's vooralsnog wel enkel op output zien. Landelijke trend is om steeds meer te gaan sturen op het maatschappelijk effect van VTH-taken (outcome). Wij adviseren de deelnemende gemeenten aan ODRN dan ook om tot KPI's te komen die de bijdrage van de door ODRN uitgevoerde VTH-taken op de fysieke leefomgeving meer in beeld brengen. <i>Reactie ODRN April 2024:</i> <i>We zijn hierover met onze deelnemers in gesprek. Outcome sturing was ook het onderwerp van het in 2022 uitgevoerde onderzoek door Lysias. Lysias gaf aan dat er een projectorganisatie nodig was om outcomesturing te implementeren.</i>	Advies (4) april 2023	De herijking vanaf 2024 van de KPI's is niet één op één overgenomen in de begroting 2025. Het advies is om dit in de definitieve versie 2025 alsnog toe te voegen.
De adviescommissie geeft het advies af om een analyse uit te voeren naar het verloop van de kostprijs van de meest gangbare producten vanaf realisatie 2021 en 2022 en begrotingsaanne 2023, 2024 en volgende jaren. Als adviesfunctie adviseren wij om deze bijlage in alle P&C-documenten op te nemen. We adviseren de advieslijsten consistent te houden om de kostprijs over de jaren heen goed vergelijkbaar te houden. Daarnaast is ons advies dat de ODRN een analyse (laat) uitvoeren naar de kostenontwikkelingen vanaf het jaar 2021 (T-2) naar het begrotingsjaar 2025 (T+2) voor de producten die de ODRN heeft geleverd en in de toekomst gaat leveren. Hiermee vergaart de ODRN kennis en inzichten om de producten mogelijk (door eventueel efficiënter te gaan werken) goedkoper uit te kunnen voeren dan nu het geval is.	Advies (5/8) april 2023	Advies is (nog) niet opgevolgd. Nog steeds actueel. Bij de zienswijze 2023-2025 hier nogmaals op terugkomen.
De adviescommissie verzoekt de ODRN om, als extra dienstverlening, in haar begroting aan te geven welk deel van de BRIKS en Milieuproducten per deelnemer toegerekend mag worden aan de leges. <i>Reactie ODRN April 2024:</i> <i>We geven op verzoek een nadere specificatie van de taken per product. De toerekening van kosten aan de leges en de interpretatie van de regels hierover, vinden we een verantwoordelijkheid van onze deelnemers.</i>	Advies (6) april 2023	Advies is niet opgevolgd. Hierdoor kan er voor de legesverordening sprake zijn van interpretatie verschillen bij/tussen opdrachtgevers. Verzoek nog steeds actueel.
De adviesfunctie geeft het advies af om in de begroting en de jaarrekening te rapporteren over de doelen en resultaten van het ontwikkel- en innovatieprogramma. <i>Reactie ODRN April 2024:</i> <i>Het innovatieprogramma is pas opgestart. Ten tijde van het opstellen van de begroting was er nog geen besluit over concrete projecten. We komen hier in de bestuur rapportages en jaarstukken 2024 op terug.</i>	Advies (7) april 2023	Nog steeds actueel.

Omschrijving	Toelichting	Status
Als adviesfunctie adviseren wij om de bijlage “samenvatting op productniveau” in alle P&C-documenten op te nemen. We adviseren de advieslijsten consistent te houden om de kostprijs over de jaren heen goed vergelijkbaar te houden. <i>Reactie ODRN April 2024:</i> De producten vanaf 2023 zijn aangepast. Dat heeft te maken met de vereenvoudiging van de bedrijfsvoering en met de komst van de Omgevingswet. De vereenvoudiging van de bedrijfsvoering past binnen het ontwikkelprogramma 2020 -2023. We zijn teruggegaan van bijna 400 producten naar ongeveer 65 externe producten. Hiermee vergroten we de transparantie voor onze opdrachtgevers en maken we het tijdschrijven eenvoudiger.		Advies is (nog) steeds actueel.

3.2 Highlights overige ontwikkelingen

Arbeidsmarkt en strategische personeelsplanning

Met alle ontwikkelingen en de krappe arbeidsmarkt is het hebben van voldoende goede medewerkers een uitdaging. De ODRN heeft een traject voor een Strategische Personeelsplanning (SPP) doorlopen en maken in 2024 hiervoor een plan van aanpak. In het SPP bekijken ze welke medewerkers ze nodig hebben voor de toekomst, wie ze in huis hebben en wat er ontbreekt. Dit gaat zowel om het aantal medewerkers in een functie als de benodigde kennis en vaardigheden. SPP is een driejarig programma. In 2025 voeren ze het plan van aanpak uit. Ze gaan medewerkers opleiden en werven nieuwe medewerkers. Hiervoor haken ze onder andere aan bij de arbeidsmarktcampagne van de Gelderse Omgevingsdiensten en Omgevingsdienst NL.

Reorganisatie

In 2024 bereidt de ODRN een reorganisatie voor die ze in 2025 invoeren. Met de reorganisatie is de ODRN klaar voor de toekomst. Ze worden een kennisorganisatie die met haar expertise het werk en de wensen van de deelnemers tot uitvoer brengt. Ze zorgen er bijvoorbeeld voor dat relatiemanagement en innovatie in de organisatiestructuur worden geborgd. Tevens bedden ze de BRIKS-taken opnieuw in na het ontvlechten van de taken van de gemeente Nijmegen. Deze reorganisatie kunnen ze binnen de huidige budgettaire kaders uitvoeren.

Gevolgen ontvlechting bouwtaken Nijmegen per 1-1-2025

Gemeente Nijmegen neemt de BRIKS-taken terug (met uitzondering van de verplichte asbesttaken). Dit heeft een grote impact op het werkpakket en de robuustheid waarmee de ODRN de BRIKS-taken kunnen uitvoeren. De insteek is dat op de onderdelen waar ze onvoldoende robuust op zijn of zouden worden, ze de samenwerking met partners aangaan.

Plan van aanpak Robuustheid

Vanuit het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) zijn zes robuustheidscriteria vastgesteld. De ODRN heeft op deze criteria gerapporteerd en levert in 2024 een plan van aanpak aan bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) waarin ze aangeven hoe ze vóór april 2026 gaan voldoen aan deze robuustheidscriteria. Dit betekent dat in de begroting aanpassingen zijn opgenomen voor bijvoorbeeld het opleidingsbudget. Verder gaat het plan van aanpak over het voldoen aan de kwaliteitscriteria. Hierin bereidt de ODRN zich voor op de nieuwe kwaliteitscriteria, versie 3.0, die eind 2024 worden vastgesteld. Eén van de mogelijkheden is ook om vanuit een breed perspectief naar mogelijkheden te kijken om de organisatie te versterken. Zoals de ODRN schrijft in haar jaarverslag 2023 dat toenadering zoeken tot een andere dienst, een logische en misschien wel noodzakelijke stap is. Een fusie met een andere dienst heeft een positieve invloed op de omzet. Bovendien maakt een samenwerking het ook makkelijker om elk deskundigheidsgebied met voldoende personeel te bemensen.

Strategische samenwerking met ODRA

In 2023 hebben de directeurs van de ODRA en de ODRN de intentie uitgesproken om een diepgaandere samenwerking te onderzoeken. In 2023 is er een due diligence-onderzoek geweest en heeft Fringe, een extern onderzoeksbureau, een conceptrapport aangeleverd. De bevindingen zijn met de verschillende stakeholders (waaronder de bestuurders van de ODRA en de ODRN) besproken. Verdere acties zijn afhankelijk van besluit door bestuurders. In 2024 komt hier een vervolg op.

Visitatie

Binnen het IBP VTH pijler 6 worden alle omgevingsdiensten gevisiteerd om continu te leren en verbeteren. Zowel voor individuele diensten als het collectief van Omgevingsdienst NL. In april 2024 vindt de visitatie bij de ODRN plaats. In 2025 wil de ODRN de aanbevelingen van deze visitatie én de Rode Draden-rapportage over alle visitaties vertalen naar verbeterpunten in een Kwaliteitsprogramma. Het Kwaliteitsprogramma richt zich ook op beheer en borging van onze kwaliteit.

4. Jaarstukken 2023

4.1 Algemeen

Werkplannen.

De ODRN heeft alle zeilen bij moeten zetten om de werkplannen volledig uit te voeren. Helaas zijn ze daarin uiteindelijk enigszins achtergebleven. Samen met haar opdrachtgevers is steeds gezocht naar de meest doeltreffende inzet van de schaarse menskracht. Zie ook paragraaf 3.1., opvolging adviezen.

4.2 Controleverklaring accountant

Het boekjaar 2023 is het eerste jaar dat een rechtmatigheidsverantwoording wordt afgegeven. Hiermee legt het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoording af aan het Algemeen Bestuur (AB). In de rechtmatigheidsverantwoording van de ODRN concludeert het DB dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De grens is hierbij door het AB gesteld op 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor boekjaar 2023 is deze grens gesteld op € 794.149.

De accountant is van plan een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording zoals deze door het DB is afgegeven.

Enkele bevindingen en aanbevelingen uit het accountantsverslag

De accountant geeft aan dat de ODRN een professionele organisatie is, die zijn interne beheersing op orde heeft. Hij constateert geen belangrijke tekortkomingen in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor de jaarrekeningcontrole. In de managementletter zijn adviezen voor verdere doorontwikkeling gegeven. De accountant heeft bij de jaarrekeningcontrole vastgesteld dat deze adviezen reeds zijn opgepakt of onder handen zijn. De accountant geeft aan dat bij inhuurcontracten de Europese aanbestedingsregels in enkele gevallen niet juist zijn gevolgd. De fouten blijven ruim onder de rapporteringsgrens en hoeven derhalve niet nader toegelicht te worden. De accountant acht het wel van belang dat we de naleving van de Europese aanbestedingsregels strikt blijven monitoren. Ook wijst de accountant op contractmanagement en adequate dossiervorming. De ODRN pakt de aanbevelingen op.

Ten aanzien van de voorziening voor bovenwettelijke vakantie-uren rapporteert de accountant dat intern is geconstateerd dat ten onrechte geen rekening is gehouden met het recht op extra bovenwettelijk verlof voor medewerkers die beschikbaarheidsdiensten hebben. Het MT heeft in april 2024 besloten de betrokken medewerkers hiervoor alsnog te compenseren in 2024. De compensatie inzake extra bovenwettelijk verlof voor medewerkers die beschikbaarheidsdiensten hebben is onterecht niet verwerkt in de jaarrekening 2023. De totale last betreft € 57.000. Deze fout is niet materieel echter rapporteert de accountant, conform de financiële verordening ODRN, alle fouten boven € 50.000.

Fraude en naleving van wet- en regelgeving heeft continu de aandacht. De ODRN heeft de beheersmaatregelen in 2023 vastgelegd in een beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Voor verdere doorontwikkeling adviseert de accountant invulling te geven aan de interne controle naar aanleiding van de geïdentificeerde frauderisico's binnen vergunningverlening en handhaving. Ook dat pakt de ODRN in 2024 op.

4.3 Fiscaliteiten

BTW

Ten aanzien van de BTW geldt dat de ODRN volledig in de Btw-heffing is betrokken en voor 100% vooraf trek geniet. De ODRN factureert naar de deelnemers inclusief BTW. De deelnemers kunnen deze BTW declareren bij het BTW compensatiefonds.

VPB

In de financiële verordening is opgenomen dat de resultaten voor commerciële activiteiten worden terugbetaald aan de opdrachtgever. Daarmee is er geen VPB-plicht voor de ODRN.

4.4 Begroting 2023 en managementrapportages

Het Algemeen Bestuur heeft de primaire begroting 2023 op 14 juli 2022 vastgesteld en ter goedkeuring verzonden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De begroting is bijgesteld met € 3.852.391 bij de eerste begrotingswijziging 2023. Deze is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 13 juli 2023.

Tijdens het jaar zijn we geïnformeerd over de stand van zaken aan de hand van de bestuur rapportages (per 31 maart en 1 augustus). De rapportage met de stand van zaken per 31 maart is besproken in het Algemeen Bestuur van 1 juni 2023. De rapportage tot en met 31 juli kwam aan de orde in de vergadering van 26 oktober 2023.

In de bestuur rapportage van de cijfers tot en met oktober 2023, behandeld in de AB-vergadering van 14 december 2023 is een positief resultaat van € 522.000 geprognosticeerd.

Er zijn naar aanleiding van de tussenrapportages geen aanpassingen verwerkt in de begroting.

4.5 Resultaatanalyse

In 2023 realiseert de ODRN € 26,6 miljoen baten en sluit het jaar af met een overschot van € 1,0 ton (0,4%). Dit is lager dan de verwachting die de ODRN in de laatste tussenrapportage heeft voorspeld. Vooral een meevaller op de rente-inkomsten en tegenvallers door een toevoeging aan de voorziening voor verlofsparen en hogere inhuurlasten hebben effect gehad op het financiële resultaat. Dat de ODRN een negatief resultaat heeft ten opzichte van de raming, betekent niet dat de organisatie niet in control is.

In de bestuur rapportages van december 2023 (stand tot en met oktober 2023) heeft de ODRN nog een overschot voorspeld van € 5,2 ton.

Voor een nadere verschillenanalyse verwijzen we naar pagina 60 tot en met 65 van het jaarstukken 2023.

De grotere afwijkingen ten opzichte van de meest recente bestuursrapportage bestaan uit de volgende posten:

Salarissen en sociale lasten	267.000	nadeel
Inhuur	505.000	nadeel
Kosten ontwikkelprogramma	217.000	voordeel
Materiële kosten	104.000	nadeel
Piofah gastheer (gemeente Nijmegen)	268.000	voordeel
Bijdrage regionaal stelsel	122.000	voordeel
Overige posten	153.000	nadeel
Totaal resultaat 2023	422.000	nadeel

4.6 Balanstoelichting

Netto Schuldquote

Ten opzichte van vorig jaar is de netto schuldquote licht gedaald (2023: -1,41% 2022: -0,98%). Dit betekent dat de schuldpositie gedaald is ten opzichte van de omzet. De netto-schuldquote van de ODRN is ruim voldoende.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen in het verslagjaar. Voor 2023 bedraagt dit 3,7% tegen 8,9% in 2022. Door de inzet van de bestemmingsreserve 'invoeringskosten Omgevingswet' in 2023 is dit kengetal sterk verslechterd.

Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de reserves. De reserve bedraagt na deze toevoeging € 203.495. Voor 2023 bedraagt het maximum van de reserve € 1.419.000 (€ 28,4 mln. * 5%). De vermogenspositie behandelen we afzonderlijk in hoofdstuk 7.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt € 99.318 positief. Het DB stelt aan het AB voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Een alternatieve afweging kan zijn om het resultaat aan de deelnemers terug te storten. Gezien de huidige stand van de reserve en de hoogte van het resultaat is het logisch om het bedrag bij de ODRN te houden.

Het risico hierbij is namelijk dat de ODRN zonder een buffer eerder genoodzaakt is om een aanvullende bijdrage te vragen van deelnemers. Daarom kiest het DB ervoor om het resultaat niet uit te keren.

4.8 Deelnemersbijdragen

In de onderstaande tabel staan de bijdragen 2023 per opdrachtgever.

Primitief begroot 2023

In € 1.000

	2022	2023	2024	2025
Provincie Gelderland	6.611	6.755	6.755	6.755
Gemeente Berg en Dal	2.137	2.246	2.246	2.246
Gemeente Beuningen	1.499	1.615	1.615	1.615
Gemeente Druten	534	573	573	573
Gemeente Heumen	848	870	870	870
Gemeente Nijmegen	7.754	8.527	8.527	8.527
Gemeente Wijchen	965	955	955	955
Totaal	20.346	21.541	21.541	21.541

Werkplannen 2023 versus dynamische begroting 2023.

	Werkplan 2023	Realisatie 2023	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Gemeente Berg en Dal	2.533.075	2.522.542	-30.764	99%
Gemeente Beuningen	2.017.031	1.959.915	-47.296	98%
Gemeente Druten	643.396	616.755	-26.696	96%
Provincie Gelderland	7.660.392	7.502.569	-157.300	98%
Gemeente Heumen	967.098	933.869	-34.077	97%
Gemeente Nijmegen	9.850.006	9.159.761	-690.331	93%
Gemeente Wijchen	1.043.131	888.371	-155.480	85%
Totaal	24.734.129	23.593.782	-1.141.944	95%

Realisatie werkplannen 2023.

Bijdragen opdrachtgevers	Jaarrekening 2023							Totaal
	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Gelderland	
Vergunningverlening	1.201.542	778.487	153.928	379.255	3.734.426	234.150	3.494.483	9.976.271
Toezicht & Handhaving	867.041	648.458	301.032	369.099	3.197.135	425.077	949.499	6.757.341
Specialistisch advies	142.201	176.687	77.706	40.869	489.963	96.574	368.102	1.392.102
Juridische diensten	66.343	133.758	1.996	15.115	148.481	2.396	263.627	631.716
Projecten	245.415	232.525	82.094	128.769	1.590.388	128.933	2.428.228	4.836.352
Totaal	2.522.542	1.969.915	616.756	933.107	9.160.393	887.130	7.503.939	23.593.782

Bovenstaande tabellen geven inzicht in het verloop van de deelnemersbijdrage. De eerste tabel betreft de primitieve begroting, (april 2022), de bijgestelde begroting op basis van de vastgestelde begroting (april 2023) en de relatie (december 2023). We constateren dat er substantiële wijzigingen tussen de verschillende momenten zitten.

5. Gewijzigde begroting 2024

De ODRN stelt ook voor om de begroting 2024 te wijzigen.

Het eerste deel van de begrotingswijziging houdt in dat zowel de baten en lasten zullen in 2024 met € 2,7 miljoen worden opgehoogd. Bovendien heeft de begrotingswijziging ook een meerjarig effect. Dit meerjarige effect is meegenomen in de begroting 2025-2028.

De onderstaande tabel geeft hierin wat meer inzicht aan de batenzijde:

In € 1.000	2024	2025	2026	2027
Dynamische begroting	28.097	27.079	27.077	26.886
Wijzigingen baten	2.730	-3.259	-3.394	-3.356
Begroting na Wijziging	30.827	23.819	23.683	23.530

Per saldo zorgt de begrotingswijziging 2024-1 voor een stijging van de baten van € 2,7 miljoen in 2024. Voor de begroting 2025 tot en met 2027 worden de baten naar beneden bijgesteld: € 3.3 miljoen in 2025 en € 3.4 miljoen in 2026 en 2027.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de samenstelling van de begrotingswijziging 2024.

Omschrijving	begroting	begroting	begroting	begroting
In * 1.000	2024	2025	2026	2027
Bijstelling advieslijst 2025	-	-4.796	-4.832	-4.822
Bijstelling werkplannen 2024	1.964	-	-	-
Jaarlaag 2028	-	-	-	-
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	456	-	-	-
Subsidies	210	-166	-259	-221
Rentebaten	100	100	100	100
Wijzigingen op prijspeil 2024	2.730	-4.863	-4.991	-4.943
Indexering 2025 4,77%		1.080	1.076	1.069
Opslag uurtarief 2025 + € 2,50		523	521	518
Eindtotaal	2.730	-3.259	-3.394	-3.356

De voornaamste mutaties over het jaar 2024 betreffen:

- de bijstelling van de werkplannen 2024 met € 1,964 miljoen euro. Daarvan is € 800.000,- benodigd voor de meerkosten als gevolg van het uitstel van de WKB voor verbouwingen gevolklasse 1. Daarnaast nemen de werkplannen 2024 toe;
- de projectkosten ontvlechting BRIKS met € 456.000,- . De onderhandelingen hierover lopen nog met de gemeente Nijmegen.

Meerjarig wordt de begroting aangepast als gevolg van onder meer:

- De advieslijsten 2025 leiden tot een bijstelling van de meerjarenbegroting met € - 4,8 miljoen. De ontvlechting van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen leidt tot een bijstelling van - € 6,5 miljoen. Advieslijsten van overige opdrachtgevers nemen in totaal toe met afgerond € 1,7 miljoen. Dat komt voor € 0,5 miljoen doordat we, net zoals in 2024, ook vanaf 2025 rekening houden met langere behandelzeiten

van milieuvergunningen en meldingen. Dat heeft te maken met de invoering van de Omgevingswet. De overige toename komt vooral door meer omzet bij de provincies Gelderland en Overijssel.

- Vanaf 2025 houdt de ODRN rekening met 4,77% indexering van de baten. Dat leidt tot een ophoging van de begroting met structureel € 1,1 miljoen. Dit is conform de BRN-richtlijn.
- Verder begroot de ODRN een surplus op het uurtarief van € 2,50.
 1. Het ministerie van I&W vraagt omgevingsdiensten, naar aanleiding van de bevindingen van de commissie van Aartsen, de robuustheid te vergroten. Eén van de robuustheidscriteria betreft het opleidingsbudget. Om robuust te zijn, dienen we 3% (nu 2%) van de loonsom als opleidingsbudget te reserveren. Dat kost 0,50 per uur extra.
 2. Het gemiddelde ziekteverzuim schommelde afgelopen jaren rond de 7%. We zien na de corona jaren geen verbetering van het percentage. Vasthouden aan een doelstelling van 5% vinden we niet reëel. We houden wel vast aan de ambitie om de verzuim te verlagen (het is nu zo'n 7%) en achten een percentage van 6% realistisch. Dat betekent een verlaging van de productiviteit met 1% en een ophoging op het uurtarief van € 1,50.
 3. We voorzien meer inhuur dan genormeerd. De meerkosten hiervan ramen we op € 0,50 per uur. Deze aanvulling op het uurtarief zorgt voor een ophoging van de baten met jaarlijks € 5,2 ton en komt voor rekening van de deelnemende gemeenten.

Advies 1.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om een standpunt in te nemen ten aanzien van het surplus op de uurtarieven van € 2,50 wat resulteert in hogere baten in de begroting van de ODRN van zo'n € 520.000,-

Voor de overige onderdelen van de begrotingswijziging kan de regionale adviesfunctie instemmen met de begrotingswijziging.

In het tweede deel van de begrotingswijziging wordt er -als gevolg van de afbouw van de Plofah-overeenkomst met de gemeente Nijmegen- voorgesteld vanaf 2024 de begroting anders te categoriseren. De informatiewaarde van de begroting wordt hiermee verhoogd. Het is een budgettair neutrale actie. Om deze redenen kan de Adviesfunctie ook instemmen met deze begrotingswijziging.

6. Begroting 2025

6.1 Algemeen

De begroting is getoetst aan de BRN-norm, de BBV en de overige kaders.

Uit de toetsing is het volgende geconstateerd:

BRN

Er is sprake van een sluitende begroting 2025.

BBV

De begroting 2025 is opgesteld conform de voorschriften van het BBV.

Realisatie 2023

In de begroting 2025 ontbreken in diverse staten de vergelijkende kolom met de cijfers van de realisatie van 2023. Dit maakt het analyseren van de begroting 2025 lastig.

Advies 2.

De adviesfunctie geeft het advies af om in de begroting 2025 de realisatie 2023 toe te voegen.

KPI's

In de begroting 2025 ontbreken een aantal KPI's waarover in eerdere rapportages wel is gerapporteerd. De consistentie van de rapportages is er hierdoor niet. Ook bij de KPI's missen we de realisatie van 2023. In de begroting 2024 (pagina 7) heeft de ODRN aangegeven een nieuwe sets KPI's te implementeren, die zijn herijkt samen met de partners. Een aantal van deze KPI's zien we nu niet meer terug in de begroting 2025.

Advies 3.

De adviesfunctie geeft het advies af om in de begroting 2025 de KPI's uit te breiden conform de voorgenomen herijking van 2024.

6.2 Begrotingswijzigingen

De in de begroting 2025 opgenomen vergelijkende cijfers, uit de begroting 2024, betreffen die van de gewijzigde begroting 2024. Deze worden op 29 augustus 2024 ook voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Zie voor de begrotingswijziging de specificatie onder hoofdstuk 5. Het meerjarig effect vanuit de begrotingswijziging 2024 is in de begrotingscijfers 2025 verwerkt.

6.3 Begrotingsanalyse

De onderstaande tabel geeft de financiële meerjarenbegroting 2024-2028 weer aan de lastenkant.

Nr.	Omschrijving	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1	Salariskosten	11.520	15.482	12.297	13.044	12.958	12.958
2	Salariskosten overhead	2.466	2.868	2.865	2.952	2.952	2.952
3	Overige personele lasten		396	316	316	316	316
4	Inhuur	5.736	5.726	4.101	3.259	3.238	3.238
5	Inhuur overhead	1.198	1.061	953	740	740	740
6	Opleidingskosten	261	367	455	480	477	477
7	Huisvestingslasten		856	900	900	801	801
8	ICT en informatiebeheer		1.634	1.634	1.608	1.594	1.594
9	Piofah	2.394					
10	Kapitaallasten	276	150	150	150	150	150
	Materiele kosten						
11	opdrachtgevers	294	268	275	275	275	275
12	Materiele kosten	739	336	336	336	336	336
13	Bijdrage regionaal stelsel	273	408	462	501	501	501
14	Projecten ODRN		800				
15	Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024		456				
16	Frictie overhead			-925	-878	-808	-808
17	Ontwikkelprogramma	1.315					
Totaal lasten		26.472	30.808	23.819	23.683	23.530	23.530

We zien op totaalniveau de lasten voor het begrotingsjaar 2025 ten opzichte van de dynamische begroting 2024 dalen met € 7.0 miljoen euro. Voor de wijziging tussen de primitieve begroting 2024 en de dynamische begroting 2024 verwijzen we naar Hoofdstuk 5 van dit rapport. De opvallende wijzigingen ten opzichte van de dynamische begroting 2024 lichten we hieronder kort toe.

1. Salariskosten

De daling van de salariskosten komt voornamelijk door de teruggelopen omzet als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken van de gemeente Nijmegen.

4. Inhuur

De inhuurkosten dalen vanwege de omzetsdaling vanaf 2025. Maar ook omdat ervan uit wordt gegaan dat het aandeel inhuur afgebouwd kan worden van 27% begroting 2024 naar 25% begroting 2025 en 20% vanaf begroting 2026.

6. Opleidingskosten

Het opleidingsbudget is in 2025 verhoogd van 2% naar 3% van de totale loonsom. Dit heeft te maken met het robuustheidscriteria van het ministerie van I&W.

16. Frictiekosten overhead

Vanaf 2025 wordt uitgegaan van een aandeel overhead van 30% van de totale lasten. Het aandeel >30% in de jaren 2025 tot en met 2028 bedraagt € 3,4 miljoen, dit is als taakstelling (negatieve last) in de begroting opgenomen. Een opdracht aan de ODRN en de gemeente Nijmegen om dit met maatregelen terug te brengen. Dit kan door een kostenreductie op overhead dan wel het genereren van extra omzet.

De ODRN en de gemeente Nijmegen zijn op dit moment nog in gesprek over de uitgangspunten en mogelijkheden de frictiekosten te verkleinen. Voor 2025 is € 0,925 miljoen opgenomen als risico.

Advies 4.

De adviesfunctie geeft het advies af om in de voortgangsrapportages ook de ontwikkeling van de frictiekosten overhead te monitoren en apart inzichtelijk te maken.

De Adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen stelt voor de meerjarenbegroting voor kennisneming aan te nemen.

6.5 Deelnemersbijdragen

Bijdragen eigenaren						
	Begroting 2024	Begroting 2024 gewijzigd	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Provincie Gelderland	8.555.000	8.611.000	9.059.000	9.059.000	9.059.000	9.059.000
Gemeente Berg en Dal	2.584.000	2.799.000	2.862.000	2.853.000	2.853.000	2.853.000
Gemeente Beuningen	2.214.000	2.453.000	2.387.000	2.379.000	2.379.000	2.379.000
Gemeente Druten	670.000	687.000	714.000	707.000	707.000	707.000
Gemeente Heumen	983.000	1.063.000	1.088.000	1.083.000	1.083.000	1.083.000
Gemeente Nijmegen	9.681.000	10.390.000	3.914.000	3.914.000	3.914.000	3.914.000
Gemeente Wijchen	1.101.000	1.086.000	1.116.000	1.102.000	1.102.000	1.102.000
Totaal	25.788.000	27.089.000	21.140.000	21.097.000	21.097.000	21.097.000

Advies 5.

De gemeenteraden wordt geadviseerd om specifiek in te gaan op de ingeschatte omzet 2025 door de ODRN.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

De algemene reserve dient als weerstandsvermogen voor de primaire bedrijfsvoering risico's. Optredende risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen dienen door de deelnemers te worden gedragen. De algemene reserve per 31-12-2023 bedraagt € 203.495 positief. Dit is na de toevoeging van het positieve rekeningresultaat 2023 van € 99.318.

De maximale omvang van de algemene reserve is door de regionale adviesfunctie berekend (zie paragraaf 4.6 onder solvabiliteit) en genormeerd op € 1.419.000 (€ 28,4 mln. * 5%, dit maximum is met AB-besluit van 30 september 2021 vastgesteld op 5% van onze begrote baten). De omvang van de algemene reserve per 31 december 2023 valt daarmee ruim binnen de norm.

7.2 Bestemmingsreserves

Bij de Jaarrekening 2021 is een bedrag van €339.000 van het resultaat van 2021 ingezet voor een aanvullende bijdrage voor de invoering van de omgevingswet. Deze bestemmingsreserve is in 2023 ingezet. Eind 2023 zijn er dan ook geen bestemmingsreserves meer op de balans.

7.3 Risico's

In het jaarverslag 2023 in onderdeel '6. Verplichte paragrafen' heeft de ODRN de risico-inventarisatie opgenomen (pagina 48 en verder). Aan de hand van deze risico's is het benodigd weerstandsvermogen bepaald. Dit bedrag van € 633.900 is nodig om mogelijke risico's te kunnen opvangen. Hierbij is onder andere rekening gehouden met de afgenomen risico's voor inflatie en is het risico van de WKB en Omgevingswet vervallen, waardoor de risicoscore een stuk lager is dan bij de jaarstukken 2022.

In de begroting 2025 is rekening gehouden met een risico voor frictiekosten voor overhead en een hogere norm voor het risico van extra inhuur. Hierdoor is het risico in de begroting 2025 een stuk hoger ingeschat (€ 1.383.900).

Als dekking voor optredende risico's is binnen de ODRN in de vorm van een algemene reserve € 203.495 beschikbaar. De weerstandsratio met als basis de begroting 2025 ($\frac{€ 203.495}{€ 1.383.900} = 0,15$).

Volgens de waarderingstabel die is opgenomen in de 'nota risico's en weerstandscapaciteit' is dit onvoldoende. Optredende risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen worden door de deelnemers gedragen. Dit is in totaal € 1.180.405.

Hieronder vindt u een tabel met de verdeling van de risico's per deelnemer (basis is deelnemersbijdrage 2023).

Risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen							Jaarrekening 2023/Begroting 2025	
Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Gelderland	Totaal	
126.204	98.556	30.857	46.722	458.266	44.446	375.356	1.180.405	

Advies 6.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 1.383.900 voor zover deze de algemene reserve van de ODRN van € 203.495 overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit naar rato van deelname.

JAARSTUKKEN

2023

Jaarverslag en jaarrekening

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inleiding	4
JAARVERSLAG	
1. Klanttevredenheid	7
2. Programmaverantwoording	9
Programma vergunningen	12
BRIKS	14
Milieu	15
Programma toezicht en handhaving	16
BRIKS	18
Milieu	19
Programma juridisch en advies	21
Juridisch	21
Advies	22
Projecten	23
Programma Besluit risico zware ongevallen	28
Vergunningverlening	29
Toezicht	31
Regie- en zorgbedrijven	32
Programma Brzo Oost	33
Landelijke programma's	34
3. Onze mensen	35
4. Bedrijfsvoering en ontwikkelingen	39
5. Kwaliteit	44
6. Verplichte paragrafen	47

Inhoudsopgave

JAARREKENING

7. Financiële verantwoording	52
Samenvatting financiële verantwoording	53
Algemene grondslagen	55
Het overzicht van baten en lasten	58
Toelichting op verschillen	61
Balans	66
Toelichting op de balans	67
Overige onderwerpen	73
Bijlagen	76
Bijlage 1 Sisa verantwoordingen	77
Bijlage 2 Rechtsmatigheidsverantwoording	80
Bijlage 3 Accountantsverklaring	81
Bijlage 4 Specificatie omzet deelnemers	82
Bijlage 5 Onze producten in € 's	83
Bijlage 6 Risicobeheersing	86

Inleiding

In dit jaarverslag van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) kijken we graag terug op 2023. Het was een jaar waarin we mooie stappen hebben gezet met elkaar en tegelijkertijd was het ook een turbulent jaar met de nodige uitdagingen op ons pad. Sommige ontwikkelingen vroegen veel flexibiliteit en doorzettingsvermogen van onze medewerkers. Hieronder gaan we graag op een aantal van deze ontwikkelingen in.

De verwachte daling van het aantal vergunningaanvragen bleef, net zoals in 2022, uit. Aan het aantal vergunningaanvragen voor zowel bouw als milieu zien we dat bedrijven niet stil zitten. Er werd in 2023 echter nog niet altijd uitvoering gegeven aan de verkregen vergunningen. Daardoor was er minder toezicht noodzakelijk. Door de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 werd eind 2023 nog een groot aantal aanvragen ingediend.

De komst van de Omgevingswet was niet het enige waar we rekening mee moesten houden. Ook de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor de bouw was een punt van aandacht. Door uitstel bleef lang onduidelijk waar we rekening mee moesten houden. De invoering van de nieuwe wetten vormden een natuurlijke

aanleiding om een nieuw en toekomstbestendig VTH-zaaksysteem (vergunningverlening, toezicht en handhaving) te introduceren per 1 januari 2024. Tegelijkertijd bereidden we ons voor op het in eigen beheer nemen van de financiën en personeelsadministratie. Per diezelfde datum gingen we op zoek naar een nieuwe arbodienst en zetten we eerste stappen in de overdracht van de BRIKS-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) naar gemeente Nijmegen.

De vele ontwikkelingen in combinatie met de hoge werkdruk, maakten dat we veel vroegen van onze medewerkers. Ze kregen het voor elkaar om de organisatie draaiend te houden, terwijl ze zich ondertussen voorbereidden op alle veranderingen per 1 januari 2024. En dat terwijl de bezetting niet op peil was. In 2023 hebben we de werkplannen niet volledig kunnen realiseren. De krapte op de arbeidsmarkt vingen we deels op door traineeprogramma's op te zetten, scholingsprogramma's aan te bieden en samen te werken met de andere omgevingsdiensten van het Gelders Stelsel. Verder heeft de ondernemingsraad de wens geuit om te gaan reorganiseren. Deze wens is opgepakt. Het traject hiervoor is, samen met het opstellen van een strategisch personeelsplan, in 2023 opgestart

en loopt in 2024 door. De reorganisatie en de opzet van een strategisch personeelsplan dragen eraan bij dat de ODRN kan doorgroeien naar een robuustere en meer kennisgedreven organisatie.

Landelijk kwam er in 2023 steeds meer aandacht voor het belang van een gezonde en veilige leefomgeving. Zo presenteerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) haar rapport 'Industrie en Omwonenden'. Daarin wordt stilgestaan bij de gezondheid van omwonenden van industriegebieden. Ook vond er een vervolg plaats op het in 2021 verschenen rapport 'Om de leefomgeving' van Van Aartsen. Dat rapport stelt dat de omgevingsdiensten in Nederland onvoldoende robuust zijn. Mede aan de hand hiervan werden alle omgevingsdiensten gevraagd om de dienst te toetsen aan diverse robuustheidscriteria. Bij ons kwam daaruit naar voren dat we, net zoals alle andere omgevingsdiensten, nog enkele punten dienen te versterken. Vóór 1 april 2024 dient hiervoor een plan van aanpak te zijn opgesteld. In dat plan kijken we vanuit een breed perspectief naar mogelijkheden om de organisatie te versterken. Eén van de mogelijkheden is om de krachten te bundelen met andere omgevingsdiensten. Een eerste verkenning met de ODRA heeft in 2023 dan ook plaatsgevonden.

Naar aanleiding van het rapport van Van Aartsen

kwamen er landelijk ook diverse subsidies beschikbaar. We hebben hier in 2023 gebruik van gemaakt. Hiervan hebben wij meerjarige projecten in gang gezet, onder andere op het gebied van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS), business intelligence en de vorming van een uniform VTH-beleid en -uitvoeringsprogramma en om aanvullende energiecontroles in de omgeving uit te voeren.

In het jaarverslag van 2022 schreven we dat de inflatie om ons heen sterk aan het toenemen was. In 2023 kregen we hier ook mee te maken. Diverse kosten stegen en deze zijn doorbelast aan de opdrachtgevers met een eenmalige bijdrage in 2023 en een discontering in het uurtarief voor 2024.

We hebben in 2023 blijvend werk geleverd voor onze partners in het behouden van een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving. Tegelijkertijd hebben we de golf aan ontwikkelingen met veel energie opgepakt en is het ons eveneens gelukt om het jaar met een positief saldo af te sluiten.

Samen met onze partners blijven we op koers. De verdere verdieping op al deze ontwikkelingen en wat we hebben betekend voor onze leefomgeving leest u terug in dit jaarverslag.

Steve Kuils, algemeen directeur en
Robert Kraan, directeur Bedrijfsvoering

JAARVERSLAG

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1. Klanttevredenheid

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Klanttevredenheidsonderzoek

Om de kwaliteit van onze dienstverlening te kunnen verhogen, vinden we het belangrijk om te weten hoe ondernemers en bewoners die een melding of vergunningsaanvraag indienen hun contact met de ODRN hebben ervaren. We onderzoeken dat bij alle klanten in de regiogemeenten en de provincie Gelderland. Brzo-bedrijven en klanten buiten onze regio worden niet meegenomen in het onderzoek.

Bredere uitvraag in 2023

Vanaf 1 januari 2023 vragen we alle klanten naar hun mate van tevredenheid. Waar we voorheen alleen klanten vroegen naar hun ervaringen die een omgevingsvergunning verleend hadden gekregen, bevragen we nu ook klanten waarvan de vergunning is geweigerd, ingetrokken of buiten behandeling is gelaten. We verwachten op deze manier een evenwichtiger beeld te krijgen. Het is namelijk te verwachten dat klanten met een verleende vergunning het proces eerder positief ervaren dan klanten waarvoor de aanvraag met een andere uitkomst is geëindigd.

Tevredenheidspercentage 2023

In 2023 we hebben 1231 enquêtes verstuurd. Daarvan hebben 373 klanten deze ingevuld. Uit het onderzoek over afgelopen jaar blijkt dat gemiddeld 79% van de respondenten tevreden is. Dat is iets onder onze norm van 80%. Door de

enquêtes uit te zetten onder meer doelgroepen dan voorheen, zijn de uitkomsten van het onderzoek niet te vergelijken met die van 2022. De cijfers van 2023 zijn een nulmeting.

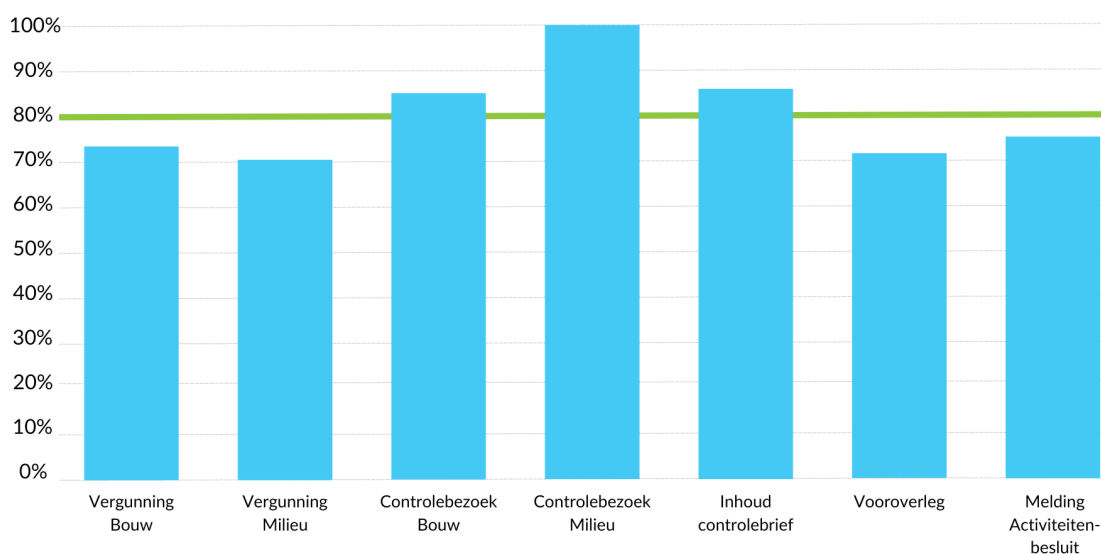
Respons

Door de uitbreiding van het onderzoek heeft de ODRN 12% meer enquêtes verstuurd dan in 2022. Ongeveer 27% van de verstuurde enquêtes is beantwoord. Dit percentage is even hoog als het jaar hiervoor.

Reacties

Uit de reacties blijkt dat er veel goed gaat. Zo geeft 41% van de tevreden mensen aan 'zeer tevreden' te zijn; de hoogste score. Hierbij worden het directe contact, de snelle afhandeling en prettige, heldere uitleg het meest genoemd als positieve punten. Tegelijkertijd geven de mensen die niet tevreden waren aan dat ze het proces lang vonden duren en/of het proces om een vergunning aan te vragen lastig vonden. In een aantal gevallen werd de wet- en regelgeving als excessief ervaren, wat voor onbegrip zorgt.

Klanttevredenheid

2. Programma- verantwoording

Wat betreft de kosten hebben we in 2023, net zoals in 2022, alle zeilen moeten bijzetten om onze werkplannen te kunnen uitvoeren. Dat is niet helemaal gelukt. We hebben de begrote baten 2023 voor 1,8 miljoen (6%) niet kunnen realiseren. Dit heeft diverse oorzaken, zoals: personeelstekorten, stagnatie van de bouw vanwege de stikstofcrisis en later opgestarte of tussentijds stopgezette projecten.

De totale besteding in 2023 bedraagt € 26,5 miljoen. Deze bestaat uit programmakosten € 18,9 miljoen en uit overhead € 7,6 miljoen (28,7% van de totale lasten). Deze besteding is verdeeld over milieutaken 57% en bouwtaken (BRIKS) 43%. We hebben geen bedrag voor onvoorzien geraamd.

De dekkingmiddelen in 2023 bedragen € 26,6 miljoen.

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Vershil
Besteding			
Milieu			
Vergunning behandelen	3.574.149	3.452.072	-122.077
Toezicht en handhaven	2.828.988	2.596.375	-232.613
Advies en projecten	4.966.269	4.771.392	-194.877
Totaal milieu	11.529.340	10.819.839	-709.501
BRIKS			
Vergunning behandelen	3.958.184	4.102.599	144.415
Toezicht en handhaven	3.134.335	2.403.706	-730.629
Advies en projecten	1.685.869	1.538.775	-147.094
Totaal BRIKS	8.901.875	8.045.080	-856.795
Overhead	7.946.636	7.606.704	-339.932
Totaal besteding	28.377.850	26.471.623	-1.906.228

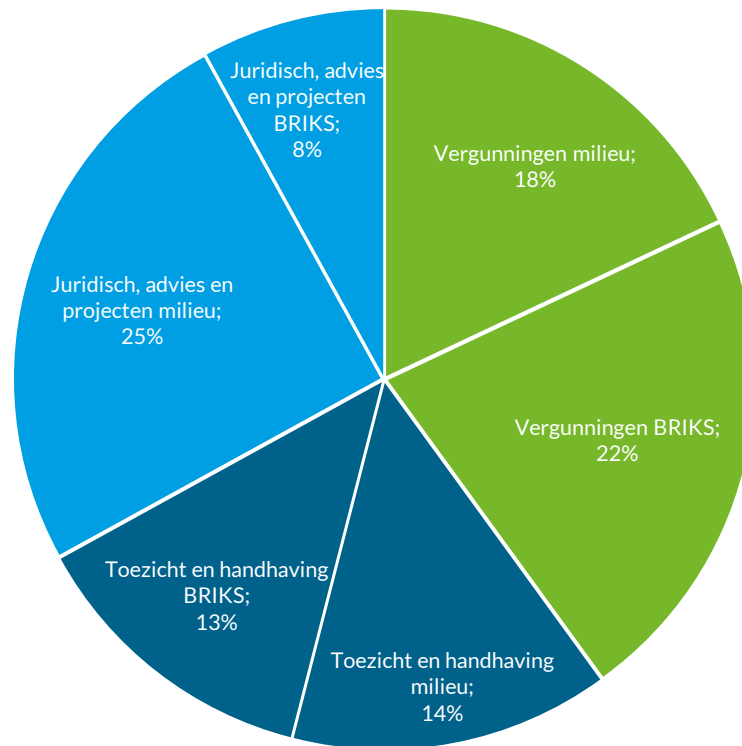
Omschrijving	Begroting	Realisatie	Vershil
Dekkingsmiddelen			
Baten opdrachtgevers	27.894.400	25.792.541	-2.101.859
Ontwikkelbijdrage	144.451	144.451	-0
Vrijval bestemmingsreserve	339.000	339.000	0
Rentebaten		294.949	294.949
Totaal dekkingsmiddelen	28.377.850	26.570.941	-1.806.910

In de volgende grafiek laten we de verdeling van de besteding over de verschillende programmaonderdelen zien. In de jaarrekening en bijlagen geven we een nadere detaillering hiervan.

Het programma Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) is in onderstaande grafiek opgenomen in de programmaonderdelen met betrekking tot milieu. We lichten dit programma apart toe.

In de volgende paragrafen gaan we in op gerealiseerde doelstellingen en maatschappelijke effecten.

Besteding per programma in percentages

Programma vergunningen

Met vergunningen sturen op een schone en veilige leefomgeving

Vergunningen dragen bij aan het beschermen van onze leefomgeving. Activiteiten of handelingen die hier invloed op hebben zijn vooral aan landelijke wetgeving gebonden. Denk hierbij aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de milieueffectrapportage (MER), het Activiteitenbesluit, de bodemwetgeving en gemeentelijk of provinciaal beleid.

Wat we doen

Het behandelen van milieuvergunningaanvragen en milieumeldingen is een basistaak die de ODRN voor alle opdrachtgevers uitvoert. We beoordelen milieuaanvragen op de vraag of ze binnen de wettelijke kaders passen en of ze volledig zijn. In vergunningen nemen we regels op die voldoen aan de landelijke wetgeving en het beleid.

Voor bouwen (aangeduid met BRIKS) toetsen we onder andere op veiligheid van constructies, sloop, asbest en brandveiligheid. We toetsen plannen aan wet- en regelgeving en verlenen op basis daarvan vergunningen voor bouwen, reclame, inritten, kappen en sloop.

Onze opdrachtverleners voor het verlenen van omgevingsvergunningen voor bouwen en milieu zijn de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Berg en Dal, Heumen en de provincies Gelderland en Overijssel voor de bedrijven die vallen onder hun bevoegd gezag. De gemeenten Druten en Wijchen hebben uitsluitend de milieutaak en de advisering voor sloopmeldingen aan ons uitbesteed.

Voor de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal verlenen we ook speciale vergunningen en ontheffingen voor woningonttrekking, leegstandsvergunningen en het laden en lossen van vuurwerk. We toetsen plannen op grond van de APV, de Huisvestingswet en de Leegstandswet.

Milieutaken zijn basistaken die landelijk door omgevingsdiensten uitgevoerd moeten worden.

Bouwtaken zijn niet verplicht belegd bij omgevingsdiensten. Deze bouwtaken noemen we BRIKS.

BRIKS staat voor: bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen.

Planning

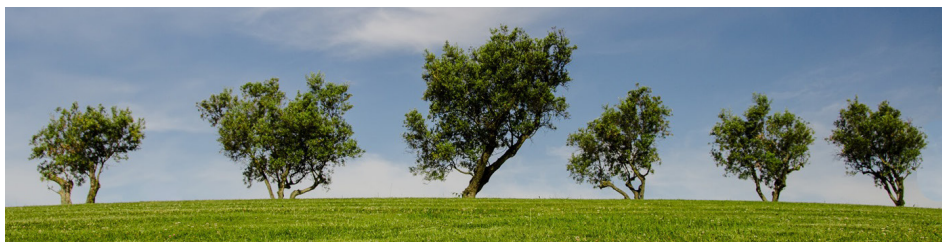
Het programma Vergunningverlening is afhankelijk van het aantal initiatieven van bewoners en bedrijven. De economische ontwikkeling en andere externe factoren zijn daarbij indirect aanjager van het aantal aanvragen dat wij moeten afhandelen.

Op basis van het VTH-beleid en een vastgesteld risicomodel leggen we onze opdrachtgevers prioriteiten voor in het werkplan.

Resultaten programma vergunningen

Het is onvoldoende gelukt om vooral de complexe vergunningprocedures binnen de wettelijke termijn af te handelen. Dat geldt voor zowel milieu- als bouwprocedures.

Dit heeft een aantal redenen. Zo hebben we nog steeds te maken met personeelstekorten en hebben opdrachtgevers de benodigde stukken niet altijd tijdig aangeleverd. Vertraging in de vergunningprocedures is ook ontstaan vanwege de verplichte koppeling met de Wet natuurbescherming-procedure (Wnb).

Dit is een belangrijke verklaring voor het lage percentage tijdigheid bij uitgebreide procedures. Door de beslissing om Wabo- en Wnb-procedures los te koppelen, konden langlopende Wabo-procedures weer worden opgepakt. We zijn inmiddels een project gestart ('Scherper aan de wind') om het vergunningsproces beter te kunnen controleren en versnellen. Bedrijven mogen bijvoorbeeld nog maar één en eventueel nog een tweede keer een aanvraag invullen. Voldoet de aanvraag daarna nog niet? Dan wordt deze buiten behandeling gelaten.

Tijdigheid meldingen en vergunningen

Onderdeel	Realisatie	Norm	Aantal
BRIKS meldingen	91%	90%	2.118
BRIKS reguliere vergunningen	98%	90%	1.707
Milieu meldingen	59%	90%	348
Milieu reguliere vergunningen	65%	90%	114
BRIKS uitgebreide vergunningen	48%	90%	77
Milieu uitgebreide vergunningen	6%	90%	33
Brzo reguliere vergunningen	83%	90%	29
Brzo meldingen	67%	90%	18
Brzo uitgebreide vergunningen	0%	90%	7

Vergunningverleners, specialisten en juristen werken intensief samen om een aanvraag te behandelen, ook met partners als de veiligheidsregio's en andere omgevingsdiensten.

BRIKS

Het aantal afgeronde producten was in 2023 ongeveer hetzelfde als van tevoren ingeschat. Vooral het aantal gebruiks- en sloopmeldingen en de activiteit handelsreclame namen flink toe. Een terugloop in aanvragen door inflatie is uitgebleven.

We zien dat de besteding aan bouwproducten hoger is, terwijl de aantallen afgehandelde vergunningen wat achterblijven. Het inwerken van nieuwe collega's en een trainee heeft behoorlijk wat tijd gekost. Dit resulteert niet meteen in meer afgehandelde aanvragen.

Verder komen veel opgevraagde externe adviezen niet op tijd. Dit zorgt ervoor dat een klantmanager meerdere keren contact moet zoeken met adviseurs. Ook dit kost extra tijd. Verder zijn de geleverde adviezen niet altijd volledig of juist. Hierdoor zijn extra contactmomenten noodzakelijk.

Vergunningen van rechtswege

In 2023 zijn er 11 vergunningen van rechtswege verleend; dat is 0.6% van alle verleende vergunningen. Door wekelijks te sturen op fatale termijnen streven we naar een verdere verlaging van het aantal. Door de werkdruk op de afdeling is het niet gelukt om dit aantal naar 0 terug te brengen.

Milieu

Met 93% in financiële besteding voor de gehele afdeling, ligt de realisatie in 2023 iets onder de planning. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, zijn we er in geslaagd om extra specialisten in te huren. Het kost meer moeite om ervaren vergunningverleners aan te trekken. Het vinden van ervaren krachten heeft onze voortdurende aandacht. Vanaf november zijn vier van de vijf trainees ingestroomd. Wij hebben deze trainees een jaar lang opgeleid en ervaring laten opdoen in het werkveld van de afdeling Vergunningverlening milieu. We gaan in hoofdstuk 3 nog verder in op het onderdeel traineeship.

De komst van de Omgevingswet vroeg veel voorbereiding van de afdeling. Er is onder andere gewerkt aan het omzetten van inrichtingen in Milieubelastende Activiteiten, afspraken met onze ketenpartners en het aanpassen van onze werkprocessen.

In 2023 is er verder een lichte overbesteding geweest op milieuvergunningverlening. Het aantal milieuvergunningverleningsproducten dat is afgesloten, is iets minder dan de geplande aantallen. Het betreft grotendeels vraaggestuurde producten; alleen het aantal actualisatietoetsen en ambtshalve wijzigingen bepalen we voornamelijk zelf.

Dat een product is afgesloten, houdt in dat er tijd aan is besteed, maar niet dat er altijd een positief besluit is genomen. Er kan behalve een positief besluit, ook sprake zijn van buiten behandeling laten, weigeren of dat de aanvraag is afgebroken of de melding niet is geaccepteerd.

De besteding op projecten kent een lagere realisatie, omdat deze te ruim zijn begroot of omdat er geen input komt vanuit de opdrachtgever. We gaan in hoofdstuk 2 nader in op enkele door ons uitgevoerde projecten.

Programma 'Samen Sterk'

In 2020 is het programma 'Samen Sterk' gestart. Het programma richt zich op een verbetering van de bestaande samenwerking op VTH-gebied tussen de uitvoerende partijen Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), ODRN en de afdeling Vergunningverlening en Handhaving (VVHH) van de provincie Gelderland, maar ook op de samenwerking tussen de provincie Gelderland als opdrachtgever en de drie uitvoerende partijen als opdrachtnemer.

Aanleiding voor het programma was de constatering dat de basis niet op orde is. Een achterstand in actualiteit en vergunningverlening bij Wabo en Wnb, toezicht en handhaving die niet altijd volgens de nalevingsstrategie (LHS) uitgevoerd wordt en aandachtsbedrijven die veel tijd en energie vragen.

De doelen van Samen Sterk zijn: een veilige leefomgeving en een betrouwbare overheid. Daarnaast ook het effectief en efficiënt uitvoeren van het werk.

De successen, verbeter- en ontwikkelpunten van Samen Sterk zijn in 2023 doorgevoerd in het reguliere werk. Het jaar 2023 was een overgangsjaar. Dit betekent dat de onderwerpen "complexe vergunningverlening, aandachtsbedrijven en ook actualisaties een plek hebben gekregen in het reguliere werkplan. De koppeling tussen milieu- en natuurvergunningen (voormalig Wabo-Wnb) is losgelaten, waardoor oude vergunningprocedures kunnen worden opgepakt en afgehandeld.

Het programma heeft gebracht dat de ODRN, de ODRA en de afdeling VV/TH van de provincie elkaar goed weten te vinden bij het uitvoeren van de provinciale VTH-opdracht. Het heeft geleid tot een brede en vruchtbare samenwerking.

Programma toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving voor een beter naleefgedrag

De ODRN zorgt ervoor dat vergunningen en wet- en regelgeving voor milieu en bouw worden nageleefd door toezicht te houden en te handhaven waar dat nodig is.

De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Nijmegen en de provincies Gelderland en Overijssel (alleen bedrijven) zijn opdrachtgevers van BRIKS toezicht en handhaving. We controleren in het bouwproces op nieuwbouw, bestaande bouw, asbestslopmeldingen, brandveilig gebruik, strijdigheden in ruimtelijke ordening, aanleg inrit en (uit)weg, handelsreclame, monumenten, aanlegstelsel en het vellen van houtopstanden. Ook adviseren we bij grote projecten, kamerverhuur, horeca en evenementen.

Milieutoezicht en -handhaving zijn basistaken die de ODRN uitvoert voor alle opdrachtgevers in de regio en de provincies Gelderland en Overijssel. Milieutoezicht is vooral gericht op het verkrijgen van een beeld van het naleefgedrag van bedrijven en het zo nodig corrigeren daarvan. De toepassing van de door de gemeenten vastgestelde Landelijke Handhavingstrategie bepaalt of en in welke mate tegen de overtredingen wordt opgetreden. In de communicatie met bedrijven besteden we veel aandacht aan bewustzijn en aandacht om daarmee een intrinsieke naleving van regels te bereiken. Handhavend optreden doen we als andere middelen geen effect hebben.

Naleefgedrag controles

Onderdeel	Realisatie	Norm	Aantal
Milieu eerste controles	54%	60%	950
Milieu eerste hercontroles	65%	60%	437
BRIKS controles	73%	60%	855

Tijdigheid klachten

Onderdeel	Realisatie	Norm	Aantal
Milieu klachten	97%	80%	1.725
BRIKS klachten	78%	80%	488

We controleren op de vergunningsvoorwaarden, de algemeen gestelde regels uit het Activiteitenbesluit (de Omgevingswet na 1 januari 2024) en op andere landelijke en Europese milieuwetgeving. We doen zowel aspectcontroles op bijvoorbeeld emissies naar de lucht of de afgifte van afvalstoffen, als ook integrale controles waarbij op alle geldende regels wordt gecontroleerd.

Werkwijze

We werken risicogestuurd en op basis van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS) voor milieu en asbest. Deze werkwijze is door alle opdrachtgevers vastgesteld. De uitvoeringsprogramma's BRIKS en Milieu zijn opgesteld aan de hand van een risicoanalyse met verschillende variabelen en thema's. Thema's zijn bijvoorbeeld brandveiligheid, constructieve veiligheid, asbest, beeldkwaliteit, duurzaamheid, naleefgedrag en specifieke milieuthema's en bedrijfsbranches. De risicoanalyse levert een inschatting van het aantal controles en het budget dat nodig is voor de uitvoering.

Bestuursrecht en strafrecht

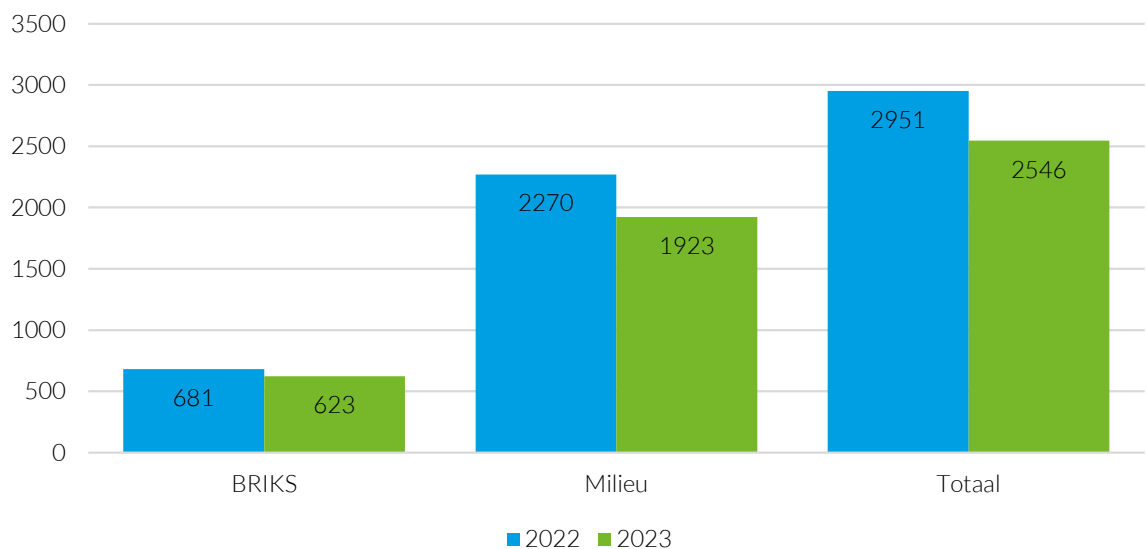
We beschikken over twee instrumenten om te handhaven en ervoor te zorgen dat overtredingen ongedaan worden gemaakt. Meestal zetten we daarvoor bestuursrechtelijke instrumenten in, zoals een (voornemen voor) Last onder Dwangsom. Daarnaast kunnen we het strafrechtelijke spoor inzetten. We beschikken daarvoor over 3 BOA's voor milieuzaken en 2 voor asbest- en BRIKS-zaken, de zogenaamde Buitengewoon Opsporingsambtenaren. De aanpak en de samenhang tussen bestuursrecht en strafrecht volgt uit de Landelijke Handhavingstrategie (LHS). De LHS bepaalt uiteindelijk in welke mate er wordt opgetreden.

Milieu- en BRIKS-klachten

Klachten zijn voor ons een belangrijk signaal. Ons gespecialiseerde klachtenteam zorgt ervoor dat op werkdagen altijd iemand beschikbaar is om meldingen snel op te pakken. Voor milieu handelen we alleen klachten af die te maken hebben met bedrijfsmatige activiteiten. Bij de BRIKS-taken kan het ook gaan over particuliere activiteiten. Inwoners konden in 2023 meldingen en klachten doorgeven via de webapplicatie van de provincie Gelderland. De provincie registreert de klachten en stuurt deze door naar de juiste instanties.

In 2023 zien we een forse daling in het totaal aantal ingediende klachten. Vooral het aantal milieuklachten daalde fors. Deze afname komt voornamelijk doordat we minder klachten hebben ontvangen over de volgende bedrijven: Asfaltproductie Nijmegen, Nijmeegse IJzergieterij, Zandwinning Beuningse Plas/ Klasseerinstallatie en Nederzand Projectmanagement B.V.

Totaal aantal ingediende klachten

BRIKS

Toezicht en handhaving BRIKS heeft een lagere omzetrealisatie dan begroot. Met name de realisatie op de projecten is lager dan begroot. Zo is er minder capaciteit ingezet op het project Kamerverhuur. Door de toename van de WOZ waardes zijn er meer gebouwen vergunningsvrij geworden. Ook de realisatie van het project Energielabels C heeft minder uur gevraagd dan ingeschat vanwege positievere resultaten van gebouwen.

De algemene inspectie inzet, buiten de projecten om, is ook lager dan geschat. Dit heeft te maken met het feit dat het afgelopen jaar moeilijk was om goed gekwalificeerd personeel in te huren. Hierdoor hebben wij meer risicogericht moeten werken. In het laatste kwartaal was de formatie weer op orde en is een goede inhaalslag gemaakt. Bij gemeentelijke opdrachtgevers zien we dat met name bij de gemeente Heumen de realisatie lager is dan verwacht (70%). In deze gemeente wordt minder gebouwd dan verwacht. Ook bij de provincie Gelderland is de realisatie minder dan verwacht (50%). Dit komt met name door de onduidelijke economische vooruitzichten, naweeën van covid en de stikstofcrisis.

We zien bij BRIKS dat er geen afname is van het aantal projecten in de gemeenten, ondanks de negatieve voorspellingen aan het begin van het jaar. Vooral de woningbouw is doorgezet. Wij verwachten dan ook dat dit niet zal afnemen de komende jaren.

Risicogericht werken

Bij te inspecteren nieuwe vergunningen en sloopmeldingen werken we, conform afspraak met onze opdrachtgevers, al enige tijd risicogericht. Gevolg is dat de kleinere en minder risicovolle bouwwerken niet of minimaal worden geïnspecteerd. De grote en risicovollere bouwwerken blijven over. Er zijn dus minder inspecties gedaan, maar wel meer bij veeleisende zaken.

Handhaving

Met betrekking tot handhaving in 2023 is een minder grote stijging van ingediende handhavingsverzoeken waar te nemen. Dit is een trend die zich heeft voortgezet vanuit 2022. Doordat er minder illegaal gedrag wordt waargenomen, is er ook minder actie gewenst door de omgevingsdienst.

Een verklaring hiervoor is dat een klacht indienen laagdrempeliger is, dan een officieel handhavingsverzoek doen. Ook het feit dat mensen weer minder tijd thuis doorbrengen dan ten opzichte van de coronatijd speelt hier een rol in.

Het aantal nieuwe (voornemens tot) last onder dwangsom is bij veel opdrachtgevers gedaald ten opzichte van 2022. Dit is een logisch gevolg van het feit dat er minder handhavingsverzoeken zijn binnengekomen.

Milieu

De totale realisatie van toezicht en handhaving Milieu blijft achter op de begroting. Dat komt grotendeels doordat we achterlopen bij de uitvoering van de landelijke interbestuurlijke VTH-projecten. Deze projecten worden gefinancierd door het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) en het Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving (SPUK) energiebesparingsplicht project van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). De projecten voor het ministerie van I&W hebben vertraging opgelopen, doordat het vinden van een geschikte projectleider lastig was. De nieuw aangetrokken projectleider is pas in juni 2023 aan de slag gegaan. De projecten van zowel het ministerie van I&W als het ministerie van EZK kunnen worden doorgezet naar 2024, inclusief niet bestede budgetten. In 2024 worden nieuwe collega's aangenomen en als energietoezichthouder opgeleid. We verwachten daarmee de achterstand in te kunnen halen en aan het eind van de projectperiode het volledige budget ingezet te hebben.

Voor de reguliere milieucontroles hebben we ons zoveel mogelijk gericht op de bedrijven met een hoog milieurisico. Het deel van de geplande milieucontroles dat, in verband met onvoldoende capaciteit bij de milieutoezichthouders, niet is uitgevoerd betreft bedrijven die een laag milieurisico hebben.

Piketdienst

Het aantal calamiteit of meldingen met inzet van piketdienst was hoger dan verwacht. De piketdienst is bijvoorbeeld ingezet bij situaties zoals een brand in een bedrijfspand, de lekkage van diesel op de bodem en bij de lozing van chemicaliën op het riool. Ons doel is om door direct ingrijpen het risico op milieuschade zo klein mogelijk te houden. Bij de inzet van de piketdienst worden we ook regelmatig geconfronteerd met dumpingen of lozingen van afval van de productie van synthetische drugs. Hier is sinds 1 januari 2023 het dumpen van allerlei soorten drukhouders met distikstofmonoxide (lachgas) bijgekomen. Distikstofmonoxide staat sinds 1 januari 2023 onder de Opiumwet en mag sinds korte tijd worden opgeruimd door de

gemeentelijke inzamelaars.

Aanpak ondermijning

Een specialistische groep milieu- en bouwtoezichthouders van onze dienst werkt, samen met andere landelijke diensten zoals de Politie, Nederlandse Arbeidsinspectie, Douane, Liander en met de regiogemeenten, op het gebied van onderzoek naar en controles op ondermijnende criminaliteit. Wij letten daarbij op de naleving van bouw- en milieuregels en regels uit het bestemmingsplan.

Bij enkele opdrachtgevers is de inzet enigszins achtergebleven ten opzichte van de planning. Dat is niet onlogisch, omdat de inzet van het team vanuit een gemeente geïnitieerd wordt. De inzet is dus vraag- en situatie afhankelijk.

In Nijmegen lag het maandelijks toezicht op het bedrijventerrein West Kanaal Sluis (WKS) tijdelijk stil vanwege een zeer serieuze bedreiging van onze toezichthouder. De ODRN heeft beveiligingsmaatregelen genomen om de toezichthouder, zowel in de werkzaamheden als in de thuissituatie, te beschermen. Inmiddels heeft de bedreiging geleid tot een veroordeling van de bedreiger. De controles op WKS zijn inmiddels voor een deel weer hervat. De situatie is aanleiding om nog scherper na te gaan of en welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de veiligheid van onze medewerkers zo goed mogelijk te waarborgen, bijvoorbeeld door in bepaalde situaties toezichthouders van buiten de regio in te zetten.

Ook in de gemeente Berg en Dal is sprake van een vergelijkbaar veiligheidsprobleem. Ook hier is sprake van ernstige bedreigingen en moet anders ingezet worden dan normaal het geval is. Op dit moment wordt daar ook met de gemeente en politie aan een situatie gewerkt waarbij het toezicht doorgang kan vinden zonder dat de daarbij betrokken mensen in gevaar worden gebracht.

Daarnaast is bij drie gemeenten (Heumen, Beuningen en Berg en Dal) het Programma Veilig Ondernemen (PVO) opgestart. Toezichthouders van het team Ondermijning van de ODRN doen

hieraan mee. Hun specifieke kennis en ervaring is noodzakelijk om het programma vorm te geven en uit te kunnen voeren. De daaraan bestede tijd is ten laste gebracht van de ondermijningsbudgetten van de betreffende gemeenten. De door de regio aangetrokken ondermijnings-beleidsmedewerker monitort het verloop van dit programma.

Handhaving

Milieuhandhaving blijft een groot aandachtspunt voor ons. We hadden een grotere toename van handhavingszaken verwacht, maar de hoeveelheid bleef iets achter. Een verklaring hiervoor is onder andere dat toezicht houden werkt. Bedrijven nemen de opgegeven maatregelen serieus en gaan sneller over tot het oplossen hiervan. Dit heeft als gevolg dat we deze zaken niet terug zien als handhavingsverzoeken.

Ook maken we als afdeling een efficiëntieslag; we handelen meer zaken af in minder tijd. We kunnen niet voorspellen of dit een trend is die zich voortzet.

Onrust onder inwoners die gezamenlijk handhavingsverzoeken indienen, blijft onze aandacht vragen. We zien daarbij ook dat de ingezette handhaving regelmatig succesvol is. Veel bedrijven kiezen er bijvoorbeeld niet voor om naar de rechter te gaan en corrigeren de geconstateerde overtreding.

Juridisch

De juridische afdeling van de ODRN adviseert en levert juridische diensten bij zowel eenvoudige als complexe vraagstukken bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast spelen de juristen een belangrijke rol bij het implementeren van de kaders van de Omgevingswet en het borgen ervan.

Juridische diensten

		Aantal
BRIKS	Toezicht & handhaving	286
	Juridische diensten	310
Totaal BRIKS		596
Milieu	Toezicht & handhaving	275
	Juridische diensten	48
Totaal Milieu		323
Totaal		919

Bouwen

Door aandacht voor de processen en werkwijzen hebben we in 2023 een efficiëntieslag gemaakt. De juristen rondten meer zaken af in minder tijd. Er was een toename van opgelegde bouwstops omdat er meer gecontroleerd is. Dit was mogelijk omdat er meer toezichthouders zijn. De toename is vooral terug te zien op de onderwerpen asbest en constructieve veiligheid.

We hebben de werkprocessen bij het opleggen van dwangsommen geüniformeerd. Hierdoor houden we meer tijd over voor het stijgende aantal Wet Open Overheid (WOO)-verzoeken.

Milieu

De complexe vergunningverleningszaken blijven veel van onze tijd vragen. We denken zoveel mogelijk mee aan de voorkant over de juiste strategie en handelwijze. Bezwaar- en beroepsprocedures zijn wat betreft tijdsomvang en doorlooptijden toegenomen. Dit vraagt veel aandacht en flexibiliteit van onze juristen.

Door de krappe arbeidsmarkt is het moeilijk om goede milieujuristen te werven. Om hier goed op in te kunnen spelen is er in 2023, naast de eerdergenoemde trainees, een trainee begonnen die we als milieujurist opleiden. Deze draait onder begeleiding al mee in het primaire proces.

Overig

De juristen zijn naast Bouwen en Milieu ook bezig geweest met het geven van advies en leveren van diensten over de juridische kwaliteitszorg, de nieuwe legesverordeningen, de Omgevingswet, de Wet Open Overheid en de implementatie van de Wet Elektronische Publicaties.

Advies

De ODRN geeft vanuit verschillende inhoudelijke disciplines advies. Dit doen we intern om elkaar te ondersteunen bij complexe vraagstukken en extern om ervoor te zorgen dat we als organisatie een grotere bijdrage leveren aan het zorgen voor een gezonde, duurzame en veilige samenleving.

Externe veiligheid

De adviseurs Externe Veiligheid bij de ODRN zetten hun kennis en expertise in bij zowel interne als externe vraagstukken. We adviseren vergunningverleners en toezichthouders van de ODRN en andere omgevingsdiensten over de veiligheidssituatie bij bedrijven en over mogelijke maatregelen ter beheersing van de risico's. Daarnaast geven de specialisten advies aan de regiogemeenten en provincie Gelderland over ruimtelijke plannen en vergunningen.

We houden de kennis binnen de ODRN op peil door deze constant te ontwikkelen en uit te wisselen. Dit doen we bijvoorbeeld in het Landelijke Platform Veilige Leefomgeving en in het Gelderse Externe Veiligheidsoverleg (Gevo).

Lucht/Geur

Naast de advisering in vergunningprocedures leveren wij een grote inspanning bij de ondersteuning van de afdeling VV/HH van de provincie Gelderland bij het beoordelen van stikstofdeposities bij aanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming. Daarnaast ondersteunen wij de provincie bij het geurbeleid.

Luchtkwaliteit

In opdracht van het ministerie van Volkswelzijn, Gezondheid en Sport is het Programma Gezonde en Veilige Leefomgeving opgezet door het RIVM en de Nederlandse organisatie voor zorgonderzoek en innovatie. Het doel van dit provinciale programma is een gezondere leefomgeving voor iedereen. De ODRN werkt mee aan het thema luchtkwaliteit door onder andere beleid te ontwikkelen, adviezen te geven en de beleidsmaatregelen in het kader van het Schone Lucht Akkoord te ontwikkelen. De specialisten Luchtkwaliteit zetten voor de ruimtelijke procedures van provincie Gelderland hun expertise in bij voorlichtingsavonden en

voeren luchtkwaliteitsberekeningen uit.

Wegverkeerslawaaï

De ODRN ondersteunt verschillende afdelingen van provincie Gelderland op het gebied van geluid; met name over wegverkeerslawaaï. Wanneer provinciale wegen worden aangelegd of aangepast, adviseren onze specialisten over de relevante geluidsaspecten en berekenen we bijvoorbeeld het effect van stil asfalt versus standaard asfalt. Ook adviseren we over andere geluidshindermaatregelen.

De ODRN behandelt ook meldingen, klachten en vragen over geluidshinder van provinciale wegen en adviseert over de afhandeling daarvan. De provincie heeft een actieplan Geluid voor de beheersing van de geluidbelasting van de provinciale wegen. De ODRN heeft berekend hoeveel de geluidsbelasting daalt als er stil asfalt wordt gebruikt. In 2023 is de geluidbelasting van de provinciale wegen opnieuw berekend en zijn er nieuwe geluidbelastingkaarten gemaakt. Deze worden gebruikt bij het opstellen van een nieuw actieplan geluid en geluidproductieplafonds per weg.

Projecten

Naast de diverse werkzaamheden op het gebied van VTH heeft de ODRN in 2023 ook enkele aanvullende werkzaamheden uitgevoerd in projectvorm waar we graag hieronder extra bij stil willen staan:

Luchtkwaliteit en bedrijven

In 2021/2022 hebben we de luchtemissies geïnventariseerd van de meest relevante bedrijven op het industrieterrein Nijmegen-West en Weurt. Hieruit kwam een lijst met bedrijven waarvoor aanvullende stappen noodzakelijk zijn. Bijvoorbeeld actualisatie van de vergunning of uitvoeren van luchtmetingen. Veel van deze stappen en vervolgstappen zijn in 2023 uitgevoerd. Zoals een toestemmingsbesluit APN voor monitoring van het proces aan de hand van emissierelevante parameters, verschillende emissiemetingen bij onder andere APN, opstellen last onder dwangsom APN en ontwerpvergunning Smit Draad (publicatie in april 2023). Daarnaast neemt de projectleider deel aan het tweewekelijks gemeentelijk overleg over luchtkwaliteit rondom Nijmegen-West en Weurt. Ook zitten luchtspecialisten in een projectgroep voor de ontwikkeling van gemeentelijk geurbeleid. Tot slot valt binnen dit project ook de gevraagde reactie op het OVV-rapport 'Industrie en Omwonenden' en de daaraan gerelateerde werkzaamheden. Er is sprake van overbesteding van het budget, welke afgestemd is met de gemeente Nijmegen.

Programma Complexe Vergunningverlening

Het programma Complexe Vergunningverlening voor de provincie Gelderland is ingevoerd om meer focus en sturing aan te brengen op de vergunningverlening (Wabo en Wnb) bij provinciale bedrijven. Het dashboard bedrijven is hiervoor ontwikkeld. In de afgelopen maanden hebben we onderzocht in hoeverre de overige VTH-taken (ook die van de ODRA en provincie afdeling VVHH) in het dashboard kunnen worden opgenomen. We focussen ons nu vooral op verdergaande automatisering, zodat de huidige gegevens gemakkelijk gegenereerd kunnen worden. In dit programma hebben we, in samenwerking met de afdeling VV/HH van de provincie Gelderland een werkwijze ('fastlane')

ontwikkeld, gericht op een snelle besluitvorming bij Wet natuurbescherming-aanvragen. De werkwijze is succesvol toegepast bij meerdere procedures.

Circulaire economie

ODRN hecht veel waarde aan circulaire economie. We hebben hier dan ook een programma omheen gebouwd. Door het uitvallen van de betreffende projectleider is de inzet op het project in 2023 achtergebleven. We hebben binnen reguliere werkzaamheden wel werk kunnen verzetten, maar het programma heeft in 2023 niet het tempo gehad dat in voorgaande jaren wel aanwezig was. Binnen het programma zetten we in op bijvoorbeeld de organisatie van informatieve bijeenkomsten, werven van ambassadeurs, participeren in werkgroepen op regionaal en landelijk niveau en het overdragen van kennis op het gebied van circulaire economie. In 2024 krijgt het project voortgang.

Gelderse milieusamenwerking

Met het project Gelderse milieusamenwerking zetten we in op een samenwerking binnen het Gelders stelsel. Daarbij ondersteunen de omgevingsdiensten elkaar om effectiever en efficiënter te werken en meer risicogericht controles uit te voeren. We stemmen de werkwijze zoveel mogelijk op elkaar af en houden daarbij rekening met regionaal maatwerk.

We hebben onder andere een gezamenlijke programmatische aanpak opgezet voor een uniforme uitvoering van het toezicht op de meest risicovolle bedrijven onder gemeentelijk bevoegd gezag. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de kennis en ervaring die de Gelderse Omgevingsdiensten met een bepaalde branche hebben. Vanaf 2024 gaan we de gemeentelijk complexe bedrijven op deze manier aanpakken. Het programmatische werken is bovenal bedoeld om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.

Aanpak illegale kamerverhuur

Er kwamen in 2023 weinig nieuwe aanvragen om verkamering binnen vanwege de hoge huizenprijzen. De trend is dat verkopen meer

lonend is hierdoor. De gemaakte uren zijn voornamelijk besteed aan het afhandelen van de oude HH-zaken. Hiervan is zo goed als alles afgehandeld, op enkele langlopende juridische trajecten na. Deze zullen gaandeweg 2024 na verwachting afgerond worden en opgenomen worden in het reguliere werkplan.

Omdat de WOZ-waarde van gebouwen hard is gestegen en Nijmegen de ondergrens in haar beleid niet hierop heeft aangepast, zijn er veel meer gebouwen vergunningsvrij geworden dan vooraf rekening mee was gehouden. Hierdoor hebben wij bij lange na niet het volledige budget nodig gehad dat beschikbaar was gesteld.

Structurele aanpak actualiteit milieuvergunningen

Eén van de wettelijke taken die omgevingsdiensten hebben, is regelmatig beoordelen of vergunningen nog voldoende actueel zijn. Dit wordt gedaan door onder andere alert te zijn op nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die binnen de daarvoor geldende termijnen moeten worden geïmplementeerd. Daarnaast worden er geregeld zogenoemde actualisatietoetsen uitgevoerd waarmee kan worden beoordeeld of vergunningen nog voldoende actueel zijn. Voor de bedrijven die onder het provinciaal bevoegd gezag vallen, doen we dat eens in de 5, 7 of 10 jaar, afhankelijk van de risicocategorie waar het bedrijf in valt. Voor de bedrijven die onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen hadden we daarvoor nog geen vastgestelde termijnen.

In 2023 hebben we voor de provinciale bedrijven 22 actualisatietoetsen uitgevoerd (18 voor Gelderland, 4 voor Overijssel). Gebleken is dat dat voor een deel van deze vergunningen actualisatie wenselijk of noodzakelijk is. Deze actualisaties zullen in 2024 worden oppakt, dan wel op een natuurlijk moment (bij een wijzigings- of revisievergunning). Daarnaast zijn in 2023 verschillende actualisatieprocedures gestart, waarvan een deel is afgerond. De werkvoorraad is echter nog aanzienlijk, enerzijds vanwege eerder opgelopen achterstanden, anderzijds ook omdat verschillende actualisaties met een revisievergunning worden verwerkt, wat in het algemeen tijdrovende procedures zijn.

In 2023 is het vergunningenbestand (milieu) waarvoor de gemeente Nijmegen het bevoegd gezag is, doorgelicht. Bedrijven met een vergunning ouder dan 7 jaar zijn getoetst op actualiteit. Uit deze toetsen is gebleken dat de meeste vergunningen nog voldoende actueel zijn. Voor 1 bedrijf zal de vergunning worden geactualiseerd en bij 2 bedrijven wordt nog nagegaan of actualisatie noodzakelijk is. Afhankelijk van de risico-situatie zal een bedrijf om de 7 of 10 jaar opnieuw worden beoordeeld op actualiteit. Een vergelijkbare aanpak zal in 2024 ook worden toegepast bij de overige gemeentelijke bedrijven.

Landelijke subsidie projecten SPUK THE (extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht)

Door het Ministerie van EZK is voor de periode eind 2022 t/m eind 2026 een ruim subsidiebedrag beschikbaar gesteld aan de ODRN. Wij besteden dit budget aan extra energietoezicht, dus bovenop de bestaande doelstellingen en afspraken met de opdrachtgevers. Voor onze opdrachtgevers zitten hier dus geen extra kosten aan, terwijl er wel veel energiebesparing gerealiseerd wordt bij energiebesparingsplichtige bedrijven en instellingen. Eén van de doelen van deze subsidieregeling is het uitbouwen van kennis op het gebied van energiebesparing bij de Omgevingsdiensten zelf. Het is daardoor verplicht om het uitvoerende werk door energietoezichthouders in vaste dienst uit te laten voeren. Hierdoor neemt de omvang van het vaste personeel op deze afdeling met 1 FTE toe. Wel is het toegestaan om een externe in te huren om een toezichthouder in vaste dienst op te leiden. Zo is het mogelijk om complexer energiewerk (zoals energietoezicht bij Brzo-bedrijven) vanuit dit project uit te laten voeren en toch een goede kwaliteit te borgen.

Ons doel is het controleren van zoveel mogelijk energiebesparingsplichtige bedrijven/instellingen. Het beschikbare budget wordt zo eerlijk mogelijk verdeeld over de verschillende opdrachtgevers, naar rato van het budget dat vanuit de bestaande opdrachten is ingezet voor energietoezicht. In 2023 hebben we vanuit het SPUK THE budget 64 bedrijven/instellingen gecontroleerd op het aspect energie.

Interbestuurlijk programma (IBP)

In 2023 hebben we de landelijke ontwikkelingen in het IBP VTH gevolgd en uitvoering gegeven aan eigen projecten aan de hand van 6 pijlers.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten en normfinanciering

- We hebben de zelftoets in kader van een Robuuste OD uitgevoerd en stellen hiervoor een plan van aanpak op.

Pijler 2 Bestuurs- en strafrechtelijke handhaving en vervolging

- De Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet is geïmplementeerd.
- We stemmen met de landelijke ketenpartners af over een uniforme aanpak Brzo-zorgbedrijven.
- De handreiking Actief openbaar maken van handhavingsbesluiten is met onze inzet opgesteld en we voeren deze werkwijze in voor Brzo-bedrijven.

Pijler 3 Informatievoorziening

- We nemen deel aan het Early adopter programma van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV). We hebben ervaring op gedaan met het omzetten van een vergunning in AADV en oefenen met het labelen voor een digitale toegankelijkheid.
- We leiden twee mensen op voor het werken met drones.
- We hebben een aanzet gemaakt voor een Business intelligence strategie. Daarin is onderscheid gemaakt tussen Bedrijfsvoering (fase 1) en de primaire processen (fase 2). Fase 1 loopt en fase 2 moet nog starten.
- We hebben deelgenomen aan de werkgroep voor het gegevensmodel Milieubelastende activiteiten (MBA's).
- Het gezamenlijke informatie- en applicatielandschap is in beeld gebracht en we kijken wat de impact hiervan is op onszelf.

Pijler 4 Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt

- Het traineeprogramma Milieu is succesvol afgerond door het opleiden van zes trainees.
- De pilot kennissessie toezichtspraktijk ZZS is uitgevoerd en krijgt landelijk navolging.
- Het project Breed traineeprogramma wordt uitgevoerd.

- We nemen deel aan de werkgroep Arbeidsmarkt.

Pijler 5 Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving

Het resultaat uit het project Toetsen acceptatie en verwerkingsbeleid wordt getoetst in de praktijk.

- De projecten Opnemen van circulaire economie en energie in regionale strategieën en Implementeren VTH-beleid zijn gestart en lopen op schema.

Pijler 6 Monitoring kwaliteit milieutoezicht

- De voorbereiding van de visitatie in april 2024 is gestart.
- Een nieuw project Inzicht en beheer kwaliteitsprogramma is toegevoegd aan de subsidie-aanvraag en goedgekeurd.

In 2023 hebben we eenderde van de beschikbare subsidie besteed en de verwachting is dat we in 2024 de eigen projecten afronden en het resterende budget kunnen inzetten.

Industrielawaai

Bij evenementen speelt geluidshinder een grote rol. Bij gemeente Beuningen zijn bij de evaluatie van het evenementenbeleid vanuit de ODRN verbeterpunten voorgesteld voor het thema geluid binnen dit beleid.

Daarnaast hebben we adviezen gegeven bij de procedures van Windpark Bijsterhuizen in Wijchen en Horst en Telgt in Ermelo. Om onder andere geluidshinder tegen te gaan, moeten windmolens voldoen aan de algemene maatregelen die in het Activiteitenbesluit zijn vastgelegd.

Bodem

Naast de advisering in vergunningprocedures voeren wij de bodemtaken uit voor een aantal regiogemeenten en zijn wij druk bezig geweest om regiogemeenten voor te lichten over de Omgevingswet.

Voorbereidingen Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet vroeg veel voorbereiding van verschillende disciplines binnen de ODRN. De adviseurs Externe Veiligheid hebben samen met onze opdrachtgevers het berekenen van aandachtsgebieden voorbereid, adviezen gegeven voor de inrichting van de ruimtelijke gebieden om te bepalen wat er binnen de aandachtsgebieden mogelijk is, beleid opgesteld voor omgevingsveiligheid voor de regiogemeenten en de geregistreerde risicobronnen van de risicokaart bijgewerkt en overgezet naar de Atlas Leefomgeving.

Ruimtelijke Ordening en Milieu

In 2023 heeft de ODRN tientallen adviezen gegeven aan gemeenten voor het toetsen van milieuaspecten in nieuwe bestemmingsplannen. Op verzoek van gemeenten toetsen we het hoofdstuk Milieu van bestemmingsplannen en onderliggende rapporten. Voor de gemeente Nijmegen beperkt zich het advies vaak tot milieuzonering en externe veiligheid. Voor de herontwikkeling van het bedrijventerrein Winkelsteeg in Nijmegen zijn in 2023 vier nieuwe bestemmingsplannen gepubliceerd. Onze specialisten hebben hier een grote bijdrage aan geleverd. De herontwikkeling vormt een uitdaging op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu omdat er een woon-werkgebied wordt toegevoegd aan een bestaand bedrijventerrein. Dit betekent dat er niet alleen gekeken is naar een goed leefklimaat voor de bewoners van de duizenden woningen die er gebouwd worden, maar ook is gekeken naar de ontwikkelmogelijkheden van de bestaande bedrijven. Deze zijn zoveel mogelijk behouden en waar nodig afgeschaald.

Monumenten

De adviseurs Monumenten bij de ODRN zetten hun kennis en expertise in bij zowel interne als externe vraagstukken. De adviseurs geven aanvragers advies op het gebied van aanpassingen aan monumenten. Denk aan het vervangen van monumentale onderdelen en verduurzamingsvraagstukken.

Milieuzonering

Voor een gezonde en veilige leefomgeving is het nodig om een ruimtelijke scheiding in te passen tussen industrie en woonwijken. Dat betekent dat woningen niet te dicht bij industrie gebouwd moeten worden en andersom. De afstand die genomen moet worden, oftewel de milieuzonering, is afhankelijk van in welke milieucategorie een bedrijf valt en wat voor milieuaspecten een rol kunnen spelen, bijvoorbeeld geluid of geur.

Verder ondersteunen zij vergunningverleners en toezichthouders van de ODRN bij de ontvankelijkheid van aanvragen, beoordelen zij inhoudelijke stukken, zoals een bouwhistorisch onderzoek en leveren zij advies aan bij subsidieverzoeken.

Beleidsontwikkeling

Voor de regiogemeenten hebben wij bouwstenen voor Omgevingsveiligheid ontwikkeld. Daarmee geven we richting aan de vraag hoe dit thema in omgevingsplannen kan worden opgenomen. Op verschillende milieuthema's hebben we input geleverd voor het omgevingsplan 'Kernen Beuningen'.

Evenementen

Voor de regiogemeenten hebben wij aanzienlijk minder advies gegeven op evenementen. Reden hiervoor is dat de gemeente Nijmegen meer om risico gestuurd advies vraagt.

We hebben bij enkele grote evenementen geadviseerd en gecontroleerd, zoals de Vierdaagse, Down The Rabbit Hole en diverse kleinere B-evenementen. Ook hebben wij intern extra aandacht gehad voor eenduidigere en kwalitatief betere controles.

Down The Rabbit Hole

De inspecteurs van de ODRN controleerden de podia en tentconstructies tijdens de opbouw van festival Down The Rabbit Hole in Beuningen. Met behulp van gedetailleerde bouwboeken van de organisatie controleerden ze verschillende aspecten van constructieve en gebruiksveiligheid. Ook hielden ze toezicht op de tijdelijke campings, met name de aluminiumhallen.

Programma Besluit risico's zware ongevallen

Toezicht en handhaving voor een beter naleefgedrag

Als één van de zes landelijke Brzo-omgevingsdiensten hebben we een speciale verantwoordelijkheid voor 61 grote risicovolle bedrijven in de provincies Gelderland en Overijssel. Tien andere bedrijven hebben wij hiertoe in voorbereiding. We werken gezamenlijk aan uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn industriële emissies (RIE4). Met inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 verandert de naamgeving van Brzo naar Seveso, in verband met de EU-richtlijn met dezelfde titel. In dit jaarverslag 2023 gebruiken we nog de naam Brzo.

Zowel landelijk als regionaal werken we als Brzo-omgevingsdiensten samen met andere partners binnen Brzo-plus: de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), veiligheidsregio's, waterschappen, Rijkswaterstaat, Inspectie Leefomgeving en Transport, Staatstoezicht op de Mijnen en het Openbaar Ministerie. We houden gezamenlijk toezicht, delen kennis en kunde met elkaar en geven één boodschap af aan de risicovolle bedrijven. De samenwerking richt zich op de continuïteit van de wettelijke uitvoeringstaken, toekomstige ontwikkelingen en een excellente uitvoering van taken.

Integrale samenwerking

In ons programmateam Brzo werken we integraal samen. Dit betekent dat voor elk bedrijf een behandelteam samenwerkt aan de uitvoering van de VTH-taken op gebied van zowel milieu als bouwen. Deze behandelteams zorgen ervoor dat we snel kunnen schakelen tussen de betrokken disciplines op zowel proces als inhoud. Behandelteams kunnen bij complexe problematiek worden geholpen via een dilemmatafel. Voor de begeleiding van de dilemmatafel hebben we acht procesbegeleiders opgeleid. Vier keer per jaar vindt er een bijeenkomst plaats van het programmateam en bespreken we casuïstiek en nieuwe ontwikkelingen. Onderwerpen die we hebben behandeld en vervolgens ook landelijk aandacht hebben gekregen zijn onder andere: brandveiligheid in relatie tot opslagen voor gevaarlijke stoffen met zonnepanelen, uitfasering van PFAS-houdend blusschuim, ZZS-emissies, verouderde leidingen en leren van incidenten.

Vergunningverlening

Afgelopen jaar zijn diverse vergunningprocedures behandeld. Er lopen meerdere revisietrajecten en een paar oprichtingsvergunningen voor Brzo-bedrijven. De complexiteit van deze procedures zorgt voor een lange doorlooptijd. Aanvragen wijzigen vaak tussentijds en het duurt soms lang voordat aanvullende gegevens worden geleverd door bedrijven. Zoals beschreven bij het onderdeel Vergunningverlening Milieu, gaan we daarop scherper sturen.

De inzet op milieu-vergunningverlening bij Brzo-bedrijven is hoger dan gepland. Dit wordt onder andere veroorzaakt door veel vooroverleggen, actualisaties (onder andere ZZS) en goedkeuringsbesluiten.

Het aantal bedrijven dat na oprichting dan wel vergunningverlening valt onder het Brzo of RIE4 bedraagt in Gelderland 52 en in Overijssel 19. Er is gewerkt aan de volgende aantallen producten vergunningverlening:

Voor BRIKS-vergunningverlening blijft de inzet in Gelderland achter, maar loopt deze in Overijssel voor. In Overijssel zijn relatief veel bouwvergunningen aangevraagd.

Milieu vergunningverlening Brzo

	Gelderland-Brzo	Overijssel
Actualisatietoetsen	17	4
Vooroverleggen	10	21 (9 i.v.m. ZZS)
Melding milieu	2	2
Revisieprocedures	6	0
Ambtshalve actualisaties	4	6
Veranderingsvergunningen	18	16
Afgeronde vergunningprocedures milieu	14	8

Bouwvergunningverlening Brzo

	Gelderland-Brzo	Overijssel
Aanvragen bouwen	17	15
Overige aanvragen BRIKS	22	13
Afgeronde bouwaanvragen	10	6
Afgeronde overige BRIKS procedures	14	3

Nieuwe vergunningen

Naast de gebruikelijke veranderingsvergunningen is in 2023 veel gewerkt aan actualisaties van luchtvoorschriften en beoordeling van Uitgangspunten Documenten (UPD's) voor brandbeveiligingsinstallaties.

Met een actualisatieprogramma voerden we regie op actualisaties en actualisatietoetsen en de prioritering daarvan. Daarnaast maakten we met de provincies afspraken over hoe we uitvoering (kunnen) geven aan het actueel houden van vergunningen en het tijdig signaleren van wijzigingen in de wet- en regelgeving die om actualisatie van vergunningen vragen.

Waterstoffabrieken

Verder hebben we in 2023 vooroverleggen gevoerd voor het oprichten van drie waterstofinstallaties. Vergunningaanvragen van waterstoffabrieken zijn nieuw en zorgen voor inhoudelijke uitdagingen. Veel bestemmingsplannen van gemeenten voorzien niet in de komst van een waterstoffabriek. Dit vereist extra aandacht in de vergunningprocedure.

Eén van de problemen kan de lozing van 'te schoon' afvalwater (ook wel ingedikt leidingwater genoemd) op rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) zijn. Als het advies van het waterschap luidt dat dit water niet mag worden geloosd op hun RWZI, kan het alternatief een directe lozing op een rijkswater zijn. Hiervoor is een aparte watervergunning van Rijkswaterstaat nodig en dit vereist coördinatie tussen de omgevingsvergunning en watervergunning.

Onze huidige wet- en regelgeving is nog niet voldoende toegerust voor waterstoffabrieken. Dit levert interessant pionierswerk op, waarbij gedeeltelijk gebruik gemaakt wordt van de PGS 35 (publicatiereeks gevaarlijke stoffen) voor waterstoftankstations. Maar een waterstoffabriek is wel wezenlijk iets anders dan een waterstoftankstation.

Vanwege subsidieregelingen komen de termijnen voor vergunningverlening erg onder druk te staan. Dit heeft ertoe geleid dat één van de initiatieven niet meer haalbaar bleek voor de aanvrager.

Nieuwe Brzo-bedrijven

Elk jaar wijzigt het aantal Brzo- of RIE4-bedrijven licht. Dit kan komen door uitbreiding van bedrijven, waardoor ze onder deze regelgeving komen te vallen (op dit moment drie bedrijven) of waar onterecht geen Brzo-kennisgeving was ingediend wat via toezicht aan het licht is gekomen. Dit laatste zien we met name bij bedrijven met beitsbaden (op dit moment twee). Het komt ook voor dat bedrijven eerst worden gebouwd onder gemeentelijk bevoegd gezag en pas daarna het feitelijke gebruik als Brzo-opslaglocatie aanvragen (op dit moment twee). Deze situaties leveren vaak knelpunten in de ruimtelijke ordening of brandbeveiligingsvoorzieningen op. We verwachten komend jaar circa tien nieuwe Brzo- of RIE4-bedrijven binnen onze regio. Daarnaast zijn we voor drie bedrijven bezig met een wijziging. Een positief besluit op de lopende vergunningaanvraag zal leiden tot opheffing van overtredingen. Verbetering van het naleefgedrag is in zicht. Intensieve contacten met het bedrijf hebben daartoe bijgedragen.

Toezicht

Controles Brzo en Wabo

De Brzo-inspecties voor 2023 zijn samen met de inspectiepartners tijdens een regionale planningdag in oktober 2022 ingepland. Bij zes bedrijven met specifieke problematiek is een extra Brzo-inspectie uitgevoerd. De ODRN heeft een tekort aan Brzo-inspecteurs. Dankzij samenwerking met de zes andere Brzo-diensten waren we toch bij vrijwel alle inspecties aanwezig.

Volgens de risicoanalyse wordt elk Brzo- of RIE4-bedrijf minstens eenmaal ingepland voor een Wabo-controle. Bijna de helft van de bedrijven heeft ook een tweede controle gekregen. Bedrijven worden meestal ook bezocht na een ongewoon voorval of bij klachten. De ongewone voorvallen worden volgens afspraak gemeld aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Er is veel inzet geweest op ongewone voorvallen, strafrecht en Wabo-hercontroles. Voor Gelderland en Overijssel ligt de totale inzet voor toezicht Milieu iets lager dan gepland.

Alle geplande controles voor energietoezicht zijn uitgevoerd. Bij veel van die controles zijn overtredingen geconstateerd. Bij de energiecontroles wordt het energiebesparingsonderzoek beoordeeld en wordt een energiecontrole uitgevoerd op de locatie van het bedrijf. Vervolgens wordt het bedrijf, indien nodig, aangeschreven om de ontbrekende energiebesparende maatregelen toe te passen. Tijdens de uitvoering van het project merkten we dat er vaak een behoorlijke inspanning of investering nodig is om de overtredingen op te lossen. Met het bepalen van de termijn hebben we daar rekening mee gehouden. Daardoor zijn er vaak lange hersteltermijnen gegeven, die pas in 2024 verlopen. Met de nieuwe opdracht van 2024 is hier ook rekening mee gehouden. De energiecontroles leveren veel op en zijn nodig om te zorgen dat er ook echt wordt geïnvesteerd in energiebesparing.

De inspectie op de bouw wordt uitgevoerd na vergunningverlening en start van de bouw. We voeren ook bouwcontroles uit bij bestaande bouw. Brzo- en RIE4-bedrijven worden elke drie jaar gecontroleerd op met name constructieve en brandveiligheid. Toezicht BRIKS loopt in Gelderland en Overijssel achter. Het lijkt erop dat er wel bouwvergunningen worden aangevraagd maar niet direct met de bouw wordt begonnen. De geplande inspecties bestaande bouw zijn uitgevoerd maar te hoog begroot, daardoor blijft de besteding achter op de begroting.

Regie- en zorgbedrijven

Bij bedrijven met specifieke problematiek zetten we extra regie in. Het behandelteam wordt dan uitgebreid met onder andere een projectleider. De projectleider stelt dan een projectplan op en zorgt voor het proactief werken aan oplossingen. In 2023 hadden we twee regiebedrijven.

Een bedrijf kan onder de landelijke vastgestelde Brzo-werkwijze voor zorgbedrijven komen te vallen als het de Brzo-regels structureel onvoldoende naleeft en het inspectieteam verwacht dat de gebruikelijke interventie onvoldoende verbetering oplevert. In 2023 hebben we de inspecteurs nadere uitleg en instructie over de werkwijze gegeven. De twee zorgbedrijven uit 2022 zijn dat ook in 2023 gebleven en eind 2023 is een derde zorgbedrijf vastgesteld in het regionaal managementoverleg.

Sachem

Ook in 2023 is bij Sachem regie op de processen (VTH, Woo-verzoeken, communicatie, klachten) gevoerd. Belangrijke doelen van het project zijn het verbeteren van de relatie met de omgeving en het behandelen van het beroep tegen de verleende revisievergunning. Wij hebben twee gesprekken met bezorgde bewoners gevoerd. De ervaringen waren positief. In oktober heeft een bestuurlijk overleg en rondleiding bij Sachem plaatsgevonden in aanwezigheid van de gedeputeerde en de burgemeester van Zaltbommel. In november heeft de rechtbank uitspraak gedaan over het beroep tegen de revisievergunning. De vergunning is daarbij op inhoud in stand gebleven. Belangrijke procedure welke nu loopt is de aangevraagde vergunning (Wabo en Wnb) voor de realisatie en het gebruik van de RTO (regeneratieve thermische naverbrander). Dit betreft een naverbrander voor het reinigen van de afgassen uit de fabriek.

JCL

Bij JCL is sprake van complexe, meervoudige problematiek bij processen op het gebied van VTH. JCL valt onder regievoering en is ook een zorgbedrijf. Belangrijkste doelen van het project zijn het verbeteren van het naleefgedrag en het versnellen van de doorlooptijd van vergunningsprocedures.

Het knelpunt is een slecht naleefgedrag van Brzo- en milieuvoorschriften (o.a. veiligheidsbeheerssystemen) van JCL. Verder verlopen vergunningsprocedures traag vanwege problemen met de ruimtelijke inpassing van de beoogde uitbreidingsplannen. Verwachting is dat deze procedures in de eerste helft van 2024 kunnen zijn afgerond.

Om het naleefgedrag te verbeteren is het toezicht verscherpt en de afstemming tussen inspectiepartners geïntensiveerd. Niettemin zijn ook in de tweede helft van 2023 overtredingen geconstateerd. Voor enkele overtredingen met betrekking tot brandveiligheid (uitbreiding zonder vergunning en noodzakelijke brandveiligheidssystemen) is een last onder dwangsom opgelegd (en ingevorderd). Begin 2024 wordt hierover een bezwaarzaak behandeld. Een positief besluit op de lopende vergunningaanvraag zal leiden tot opheffing van overtredingen. Verbetering van het naleefgedrag is in zicht. Intensieve contacten met het bedrijf hebben daartoe bijgedragen.

Tanatex

Tanatex Chemicals B.V. is aangemerkt als zorgdossier naar aanleiding van de inspectieresultaten uit de periode 2018 – 2020, waarbij door het inspectieteam zowel op het veiligheidsbeheerssysteem als maatregelgericht is geïnspecteerd. Tijdens deze inspecties zijn bovengemiddeld veel (ernstige) tekortkomingen geconstateerd. Ondanks het verscherpte toezicht en ingezette handhaving bleven significante verbeteringen bij het bedrijf uit. Inmiddels is zeker een opgaande lijn waar te nemen qua cultuur en maatregelen, maar er was een grote achterstand in te halen. Het inspectieteam is van mening dat het nog te vroeg is om de zorgstatus te beëindigen.

Programma Brzo Oost

Naast de reguliere uitvoering binnen het programma, hebben we in 2023 aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- In teambijeenkomsten hebben we de gezamenlijke programma-ambities vertaald naar vier concrete doelen. Onze doelen voor 2024 zijn: het begrip 'excellent' smart maken, behandelteams verbreden, meer samenwerking met externe partners en structureel kennisdelen.
- Doorontwikkeling behandelteams en dilemma's: de werkafspraken rondom behandelteams en dilemma's hebben we bevestigd.
- Dilemma's PGS15 opslagvoorzieningen: we hebben afgesproken hoe de ODRN de toetsing uitvoert en hebben dit vastgelegd in een werkinstructie.
- Data-analyse inspectieresultaten: via data-analyse brengen we problematische bedrijven vroegtijdig in kaart. Voor de bedrijven die het minst goed scoren, hebben we in de behandelteams een nadere analyse (light-scan) uitgevoerd. Conclusie hiervan is dat de behandelteams de problematiek goed kunnen beheersen en geen projectleiding of regievoering nodig is. De analyse heeft wel veel informatie opgeleverd en wordt in 2024 uitgevoerd op een aantal andere Brzo-bedrijven.
- Leren van incidenten. Toepassen van 5WHY-analyses en opstellen informatiebladen. 'Vijf keer waarom' is een techniek die binnen lean projecten veel wordt toegepast. Dit helpt je om de oorzaak van een probleem te ontdekken. Als je niet goed doorvraagt, kan het zijn dat je iets maar half of niet oplost. Er zijn maar liefst 15 informatiebladen gemaakt met de leerpunten van incidenten.
- Altijd actuele digitale vergunning (AADV). Binnen de provincie Zuid-Holland wordt gewerkt aan een andere manier van vergunningverlening, waardoor er sprake is van één altijd actuele digitale vergunning. Met een dergelijke vergunning is in één oogopslag voor bedrijven, toezichthouders en de omgeving te zien wat de geldende milieuvorschriften zijn voor een bedrijf.

Met name voor complexere bedrijven, waar vaak sprake is van wijzigingsvergunningen, maakt dit het toezicht veel eenvoudiger en beter. Verschillende Brzo-omgevingsdiensten, waaronder de ODRN, hebben besloten als 'early adopter' de kansen en mogelijkheden hiervan voor hun dienst ook verder te verkennen. Voor een tweetal bedrijven hebben we de vergunningvoorschriften gedigitaliseerd binnen de daarvoor ontwikkelde applicatie Digi-V en bouwen we aan een labelstructuur om de vergunningen makkelijk doorzoekbaar te maken. Het project wordt in 2024 voortgezet.

- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). In dit project hebben we de verschillende ZZS-activiteiten lokaal en landelijk geïnventariseerd. We hebben vervolgens een projectplan uitgewerkt voor het beoordelen van vermijdings- en reductieplannen (VRP's) van ZZS bij bedrijven in regio Oost. Het begeleidingsteam, bestaande uit de toezichthouder, vergunningverlener en milieuspecialist(en), heeft VRP's beoordeeld en met de bedrijven besproken. Dit levert completere VRP's op, die aanleiding kunnen zijn om vergunningen aan te passen en/of te gebruiken bij toezicht. Hiermee dragen we bij aan het verminderen van emissies van ZZS. We hebben in 2023 slechts twee VRP's volledig kunnen beoordelen. De inzet was in eerste instantie gericht op het goed neerzetten van het project onder andere met opleiding van medewerkers en daarnaast hadden we niet de beschikking over voldoende personele capaciteit, waardoor we het project in 2024 voortzetten.
- Nieuwe aanpak toezicht plannen. We hebben de toezicht plannen voor de Brzo- en RIE4-bedrijven opgesteld en op basis hiervan is de planning voor 2024 gemaakt. De benodigde toezicht capaciteit en het gat met de beschikbare capaciteit is in beeld gebracht. Keuzes in inzet van de capaciteit worden met de opdrachtgevers afgestemd.

Landelijke programma's

Wij dragen bij aan verschillende landelijke activiteiten die zijn afgesproken in de Meerjaren Afspraak 6 Brzo-OD's (MJA) en het Meerjarenprogramma Versterking Omgevingsveiligheid Brzo (MVO Cluster 1) en Brzo-plus.

In het landelijke programma hebben we meegewerkt aan onder andere:

- Omgevingsveiligheid energiedragers: kennisuitwisseling en opbouw van kennis over bedrijven gerelateerd aan nieuwe energie.
- Permanente educatie: we hebben 6 cursusdagen georganiseerd.
- Structurele opleidingen: we hebben het opleidingsprogramma 2024 vastgesteld en het uitwisselen van inspecteurs tussen diensten wordt gefaciliteerd.
- Platform programmatisch actualiseren: onder ons voorzitterschap zijn afspraken over actualiseren van milieuvergunningen gemaakt en is de actualiteit bepaald.
- Financiële zekerheid: We hebben ons voorbereid om in 2024 vijf pilots met financiële zekerheidstelling uit te voeren.
- Melden van ongewone voorvallen: de gegevens van incidenten in 2023 zijn verzameld en aangeleverd. De analyse en rapportage voor de Staat van veiligheid 2022 is aangeleverd.
- Bestuurlijke boete: we hebben werkafspraken gemaakt voor dit nieuwe handhavingsinstrument onder de Omgevingswet opgesteld en medewerkers geïnformeerd.

3. Onze mensen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De mens in de organisatie

Onze werknemers vormen de basis voor het realiseren van onze organisatiedoelen. In 2023 is er veel aandacht besteed aan strategische initiatieven bij HR. Op deze initiatieven gaan we hieronder verder in. Deze ontwikkelingen dragen bij aan de groei en veerkracht van de ODRN.

Strategisch personeelsplan

De krapte op de arbeidsmarkt vraagt ons strategisch na te (blijven) denken over hoe we toekomstbestendig kunnen zijn en blijven. De personeelsbezetting, zowel kwalitatief en kwantitatief, moet op orde zijn. We zijn afhankelijk van onze kennis en we blijven daarom investeren in trainingen en opleiding van onze medewerkers. Daarbij richten wij ons ook op de benodigde competenties voor nu en in de toekomst. Het vinden van nieuwe medewerkers, of het nu vast is of inhuur, blijft een grote uitdaging. In oktober 2023 zijn we gestart met het traject Strategische Personeelsplanning, begeleid door een expert op dit gebied. In het voorjaar van 2024 resulteert dit in een plan van aanpak die in het nieuwe jaar verder wordt uitgewerkt.

HR-Gesprekcyclus

De huidige formele HR-gesprekcyclus past niet goed meer in deze tijd. Met een vertegenwoordiging van medewerkers en de ondernemingsraad (OR) is er een pilot opgestart, waarbij het zogenaamde persoonlijke gesprek centraal staat. In 2023 is deze pilot organisatiebreed uitgerold en hij zal in 2024 geëvalueerd worden.

Medezeggenschap

In maart 2023 zijn er verkiezingen geweest voor een nieuwe ondernemingsraad. Na de werving waren er 11 potentiële kandidaten voor 9 vacatures. Medezeggenschap heeft een belangrijke plaats binnen de ODRN. Iedere zes weken is er een medezeggenschapsoverleg en ook buiten deze overleggen om is er regelmatig afstemming om de medezeggenschap goed vorm te geven en verder te ontwikkelen. In 2023 zijn er meerdere thema's aan de orde geweest in de informele en formele overleggen tussen de OR en de directeur, zoals de ontvlechting van de BRIKS-taken, de nieuwe arbodienst, het traineeproject en

het vitaliteitsprogramma.

Traineeprogramma

In november 2022 zijn we gestart met een traineeprogramma waarmee we jonge afstudeerders klaarstomen voor een baan binnen de ODRN. Via de reguliere procedure lukte het niet om geschikte junioren te vinden. We willen graag ook voor deze doelgroep een aantrekkelijke werkgever zijn en hopen met het trainee-programma iets te doen aan het personeelstekort. In het programma leiden we gedurende een jaar (najaar 2022 – najaar 2023) diverse trainees op tot junior vergunningverleners of junior specialisten.

Het traineeship 2022-2023 was op meerdere fronten een groot succes. Daar zijn we trots op. In november 2023 zijn alle vijf trainees geslaagd! Vier trainees willen graag bij de ODRN blijven. En zo zijn we een projectleider, twee vergunningverleners Milieu en een luchtspecialist rijker. De trainees hebben gezorgd voor nieuwe energie en enthousiasme.

Het programma is bekostigd uit een deel van de opleidingsbudgetten, bijdragen vanuit opdrachtgevers en vanuit de SPUK (Specifieke Uitkering) uit het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (IBP).

Het opleidingsprogramma, de coaching en intervisie is door de ODRN zelf ontwikkeld en uitgevoerd. Daardoor draaiden onze starters snel mee op de werkvloer. Het opleidingsprogramma is extern gecheckt voor de Kwaliteitscriteria 2.3. De conclusie was dat het niveau ver uitstijgt boven de privaat aangeboden opleidingen en cursussen. Het portfolio van de trainees kreeg de beoordeling: indrukwekkend.

Vitaliteitsbeleid

Vitale medewerkers zijn gezond, energiek, gemotiveerd en ervaren plezier in hun werk. Vitaliteit is cruciaal binnen het thema 'duurzame inzetbaarheid', vooral gezien de huidige arbeidsmarkt, de latere pensioenleeftijd en veranderende werkomgeving. Investeren in vitaliteit vindt de ODRN niet alleen verstandig,

maar ook noodzakelijk voor een veerkrachtige en wendbare organisatie. Zowel het MT als de OR zijn ambassadeur van het programma. In 2023 zijn we gestart met diverse initiatieven, waaronder stoelmassages, fruit op het werk, een werkgeluk-training en een bananenbrood uitdaging. Hiermee verkennen we verschillende mogelijkheden en begrijpen we de behoeften van medewerkers. Het succes van deze activiteiten blijkt uit positieve reacties, aanmeldingen en evaluatieresultaten. Er is dit jaar veel tijd en aandacht besteed aan het verder ontwikkelen van dit programma. Eind 2023 is het nieuwe vitaliteitsprogramma 2024 vastgesteld. Ook dit programma richt zich op zowel fysieke gezondheid, als het algehele welzijn van onze medewerkers.

Onboarding

Met onboarding geven we nieuwe collega's een goede start. Om ervoor te zorgen dat zij zich snel thuis voelen bij de ODRN, gebruiken onze leidinggevenden de checklist 'Nieuwe medewerker in Dienst'. Nieuwe medewerkers krijgen via de onboarding-tool 'Happynizr' periodiek een vragenlijst over hoe zij hun start ervaren. Een dashboard laat de antwoorden op medewerkersniveau en per afdeling zien. Het onboardings-proces is in 2023 verfijnd en geprofessionaliseerd.

Het Hybride Werken

Om de toekomstige manier van werken optimaal te ondersteunen, hebben we de kantooromgeving aangepast. We hebben een visie ontwikkeld

op het Nieuwe Werken en samen met de ondernemingsraad hebben we principes en kaders geformuleerd waarbinnen we het plaats- en tijdonafhankelijk werken verder vorm gaan geven. Er zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over hoe we het hybride werken in de praktijk verder gaan vormgeven. Wanneer zijn we op locatie om elkaar te ontmoeten, samen te werken en te overleggen? Hoe zorgen we ervoor dat collega's weten hoe en wanneer we bereikbaar zijn en wanneer werken we thuis?

Om de thuiswerkplek goed en arbo-proof in te richten hebben medewerkers de mogelijkheid om extra faciliteiten op het gebied van ICT en facilitair te bestellen.

Ziekteverzuim

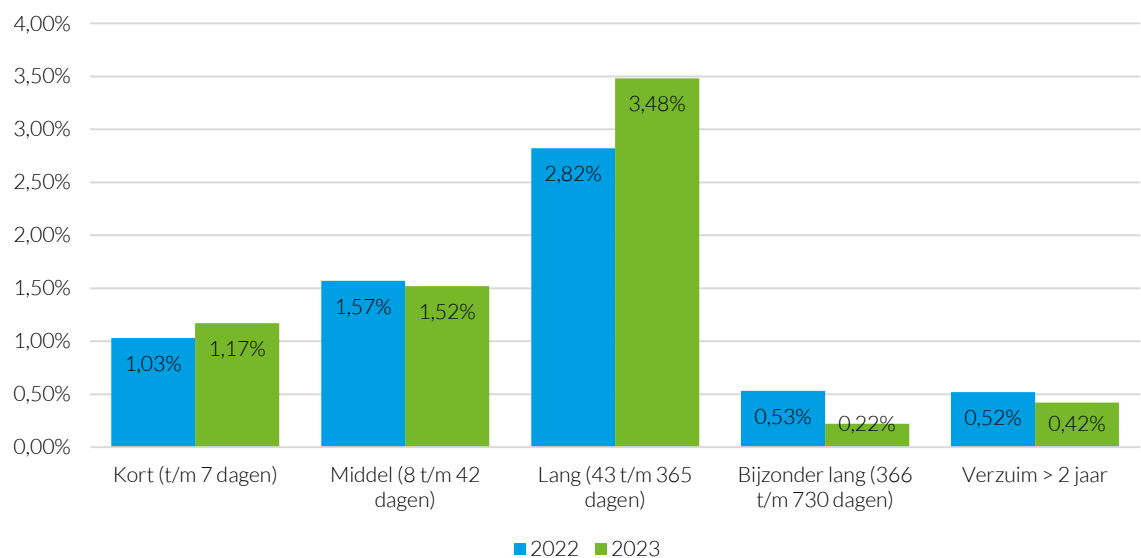
Ziekteverzuim heeft continu onze aandacht. We blijven sturen op een zo laag mogelijk verzuim. Het afgelopen jaar is er veel aandacht uitgegaan naar ziekteverzuim. Enerzijds om het langdurig verzuim terug te dringen en anderzijds vanwege de overstap van arbodienst per 2024. Het terugdringen van het langdurige ziekteverzuim is inzichtelijk in het onderstaande overzicht ten opzichte van 2022.

Het werkelijke verzuim in 2023 was 6,8%. Daarmee is er een lichte stijging te zien ten opzichte van 2022. In het onderstaande overzicht is zichtbaar dat dit met name zit in een stijging in het korte verzuim (1 week) en in het verzuim tussen een maand tot eerste jaar.

In het tweede ziektejaar en langer, is juist een daling te zien. In 2024 stappen wij over naar een nieuwe arbodienst. Een soepele begeleiding hierin, zeker voor de huidige zieke werknemers, heeft een hoge prioriteit voor ons. De casemanager binnen de ODRN legt hier dan ook de focus op in het eerste kwartaal van 2024.

Uitgesplitst naar verzuimduur, ziet het ziekteverzuim over 2023, in vergelijking met 2022, er als volgt uit:

Verzuim

	Totaal
2022	6,48%
2023	6,80%

Personele bezetting en productiviteit

Op 1 december 2023 was onze personele bezetting 238,8 fte (eigen 167,9 fte en inhuur 70,9 fte). De bezetting is ten opzichte van 2022 toegenomen met 19,7 fte.

De bezetting betrof 37,3 fte overhead en 201,5 fte primair.

De primaire medewerkers realiseerden een productiviteit van 71% (medewerkers in loondienst, norm: 72%) en 96,8% (inhuur, norm: 95%).

Eedaflegging en integriteit

Nieuwe medewerkers in 2023 hebben in de raadzaal van Nijmegen gezamenlijk de ambtseed of belofte afgelegd in het bijzijn van een lid van het Algemeen en Dagelijks Bestuur. Na de eed volgt ritueel een bespreking over integriteit in navolging van het citaat van Ien Dales: "Een beetje integer bestaat niet". Aan de hand van praktijksituaties wordt met elkaar gesproken over dilemma's en integriteitskwesties.

4. Bedrijfsvoering en ontwikkelingen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De ODRN heeft, naast alle bovenstaande werkzaamheden, ook nog diverse andere ontwikkelingen meegemaakt in 2023. Zowel op het gebied van bedrijfsvoering als ook op andere onderdelen van de organisatie. Hieronder gaan we graag in op deze ontwikkelingen.

Ontwikkelagenda

In 2020 zijn we gestart met een doorontwikkeling van de organisatie na een analyse door adviesbureau Seinstra & Partners. Dat is benoemd in een ontwikkelagenda tot 2022. Ons Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van maart 2022 besloten om de ontwikkelagenda formeel af te ronden. In deze vergadering hebben we verantwoording afgelegd over de resultaten tot en met 2021. Een aantal onderdelen liep in 2022 en in 2023 nog door. In 2023 zetten we het restant in van de ontwikkelagenda.

Belangrijk onderdeel van de agenda was het klaarstomen van onze organisatie voor de Omgevingswet. Dit kost door het uitstel van de invoeringsdatum meer geld dan voorzien. Ons Algemeen Bestuur besloot daarom in juli 2022 over een bestemmingsreserve 'Invoeringskosten Omgevingswet' van € 3,4 ton. Omdat we dit budget in 2023 nodig hebben, heeft ons Algemeen Bestuur in december 2022 besloten deze reserve in 2023 vrij te laten vallen.

In 2023 hebben we vooral ingezet op vervanging van onze ICT-systemen. Een eenmalig grote uitgave waar we de komende jaren profijt van zullen hebben. We zijn overgestapt op moderne en op onze bedrijfsvoering toegesneden systemen. Systemen die ook door veel andere omgevingsdiensten gebruikt worden. Dat vergemakkelijkt toekomstige samenwerking en eventueel een fusie.

Nieuwe applicaties

In 2023 hebben we grote ICT-uitdagingen gehad. We hebben maar liefst 5 applicaties vervangen, waarvan 3 kernapplicaties. Concreet betekent dit dat wij een nieuw zaakstelsel (OpenWave), een financieel stelsel (AFAS), een HRM stelsel (AFAS) en een tijdschrijfstelsel (TimeTell) hebben geïmplementeerd. Ook heeft IRvN voor de ODRN een nieuwe applicatie voor het toekennen van autorisaties (HelloID) uitgerold.

Het is gelukt om alles op 1 januari 2024 functioneel beschikbaar en werkbaar te hebben. Daarbij is het nieuwe zaakstelsel OpenWave zodanig ingericht, dat de ODRN (en haar deelnemers) voldoende uitvoering kan geven aan de nieuwe Omgevingswet. Gezien de grote impact en capaciteitsvraag die deze veranderingen met zich meebrengen, heeft dit veel aandacht van ons gevraagd.

Dashboard

We blijven digitaliseren. We gebruiken intern een dashboard, met data over bijvoorbeeld gerealiseerde productie, productiviteit en bezetting. Vanaf het eerste kwartaal 2023 delen we ook dashboards met onze opdrachtgevers. Begin 2023 hebben onze opdrachtgevers hierover uitleg gekregen. In een op elke opdrachtgever afgestemd dashboard geven we inzage in data, zoals: maandelijkse productiecijfers, doorlooptijden van vergunningen en het aantal meldingen en klachten. Op deze manier werken we actief aan het geïnformeerd houden van de opdrachtgevers.

Informatieveiligheid

De informatieveiligheid is nagenoeg op orde. Wij hebben op het gebied van de Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de puntjes op de i gezet en zijn nagenoeg compliant.

Daarnaast moeten wij vanwege onze BOA's voldoen aan de Wet politiegegevens (Wpg). Daarvoor zijn een interne en een externe audit uitgevoerd. Op basis hiervan is een verbeterplan opgesteld en we zijn met de uitvoering ervan aan de slag.

Voor onze informatieveiligheid zijn we voor een groot deel afhankelijk van IRvN, onze regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied. Binnen de regionale CISO-groep worden voorstellen gedaan om de regionale informatieveiligheid te borgen of te verbeteren.

Manual Master

Op 1 januari 2023 is het Digitale Handboek vervangen door Manual Master, een digitaal kwaliteitmanagementsysteem. Alle documenten van de ODRN die in het handboek horen,

worden in Manual Master beheerd en zijn ze geborgd bij de verantwoordelijke medewerkers. De overstap heeft ervoor gezorgd dat er beter eigenaarschap kan worden toegekend aan documenten, dat informatie actueler blijft en dat de mate van interactie vergroot is. Dit heeft een positieve invloed gehad op de algehele informatievoorziening.

Openbaar maken en publiceren

In het kader van de Wet elektronische publicaties is de ODRN bij uitgebreide procedures verplicht om naast de publicatie, ook de bijbehorende stukken te ontsluiten. Hiervoor heeft de ODRN voor alle deelnemers een Vergunningenpagina ontwikkeld, zodat burgers en bedrijven alle relevante stukken via de landelijke publicatiepagina kunnen inzien. Uiteraard worden de stukken waar relevant, eerst geanonimiseerd. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke verplichting.

Op basis van de Wet open overheid (Woo) moet de overheid ook actief documenten openbaar gaan maken. Dit heeft tot gevolg dat de ODRN dit voor de eigen documenten (zoals bestuursdocumenten) moet gaan doen. Wij zijn aan het verkennen of iBabs hier een geschikt medium voor kan zijn.

Daarnaast moeten ook alle beschikkingen openbaar worden gemaakt. Aanvankelijk was het de bedoeling dat de Rijksoverheid een landelijk platform zou ontwikkelen waar alle documenten ontsloten zouden kunnen gaan worden. Dat gaat toch niet gebeuren, waardoor lokale overheden zelf voor een publicatieplatform moeten gaan zorgen. Gezien alle onduidelijkheid hebben de deelnemers aan de ODRN gevraagd om een pas op te plaats te maken. Als er landelijk meer duidelijkheid komt over de WOO, kan dit punt terugkomen op de agenda van de deelnemers. Dan wordt besproken hoe we hier verder mee omgaan.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. We hebben hiervoor een nieuw VTH-zaaksysteem in gebruik genomen zoals in de vorige paragraaf benoemd (OpenWave). In de laatste weken van 2023 hebben we nog ruim 200

vergunningaanvragen ontvangen. Die moeten nog onder het oude recht (de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)) worden afgehandeld.

In 2023 is de inzet onverminderd groot geweest en zijn we onder andere doorgegaan met de voorbereidingen op de invoering van de Omgevingswet. Dit hebben we ook in een brede regionale samenwerking gedaan om alles goed met elkaar af te stemmen.

Ter voorbereiding hebben we in 2023:

- de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen en Nijmegen ondersteund met het opstellen van hun Omgevingswet-legesverordening. Via een ander spoor hebben we dat ook met de provincie Gelderland gedaan. De gemeenten Wijchen en Druten hebben dit zelf opgepakt;
- de provincie Gelderland begeleid in het proces van de verschuiving van het bevoegd gezag van provincie naar gemeente en andersom. Daarnaast hebben we het omzetten van de provinciale inrichtingen naar milieubelastende activiteiten (mba's) afgerond;
- onze website en brieven aangepast aan de Omgevingswet;
- voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen en Heumen een dienstverleningsconcept gemaakt, waarbij we burgers en bedrijven zo goed mogelijk meenemen en begeleiden bij al hun vragen over het vergunningverlenings- en meldingentraject. De gemeenten Druten, Wijchen en Nijmegen hebben hun eigen voorziening waar burgers en bedrijven terecht kunnen;
- met een aanwijzingsbesluit onze toezichthouders aangewezen;
- een groot deel van onze medewerkers opgeleid.

Nieuwe bestuursvoorzitter

In juni nam de ODRN, nadat de formatie van een nieuw provinciaal bestuur – als gevolg van verkiezingen in maart van 2023 – was afgerond, afscheid van bestuursvoorzitter Jan van der Meer. Het bestuur heeft hem bedankt voor zijn inzet voor de ODRN in de afgelopen jaren. In

juli nam gedeputeerde Harold Zoet de rol van bestuursvoorzitter op zich.

Dienstverleningsovereenkomsten

In overleg met onze deelnemers werken we aan uniformering van de specificaties die onderdeel uitmaken van de dienstverleningsovereenkomsten. We hebben de specificaties aan onze deelnemers voorgelegd en wachten nog op een aantal reacties. In 2024 zullen we dit afronden.

Begroting en werkplannen 2024 en jaarstukken 2022

Het Algemeen Bestuur heeft op de vergadering van 13 juli 2023 de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 vastgesteld. Deze stukken hebben we naar het ministerie van BZK gestuurd. Zij heeft ons laten weten dat wij onder het repressieve toezicht blijven vallen. Dat houdt in dat wij de uitgaven mogen doen, zoals in de begroting opgenomen en niet vooraf toestemming hoeven te vragen.

We hebben in 2023 werkafspraken voor 2024 met onze opdrachtgevers gemaakt. De werkplannen leveren input voor de begroting van ons en die van onze opdrachtgevers. In 2024 leggen we ons Algemeen Bestuur een actualisatie van de begroting 2024 voor.

Kadernota 'Actualisatie begroting 2024 en begroting 2025'

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 26 oktober 2023 is de kadernota 'Actualisatie begroting 2024 en begroting 2025' vastgesteld. We hebben deze nota voor zienswijzen aan onze deelnemers verzonden. Tijdens een informatiebijeenkomst voor de raden van onze deelnemende gemeenten op 11 december 2023 hebben we de kadernota toegelicht en vragen van raadsleden beantwoord.

Aanbesteding accountant

We hebben in het eerste kwartaal van 2023 de aanbesteding van de accountant afgerond. De opdracht is gegund aan onze huidige accountant: WHS registeraccountants. Zij gaan voor een looptijd van 3 jaar de controle op de boekjaren 2023, 2024 en 2025 uitvoeren. Met mogelijkheid tot verlengingen voor de boekjaren 2026 en

2027, en 2028 en 2029.

Ontvlechting Nijmeegse BRIKS-taken

Vanaf 1 januari 2025 gaan de BRIKS-taken over naar de gemeente Nijmegen. We zijn aan de slag met een concrete uitwerking (uitvoeringsplan) en met de implementatie.

Op 13 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de ODRN een besluit genomen over de kaders waarbinnen medewerking aan het verzoek van de gemeente Nijmegen kan worden verleend:

- De ontvlechting mag de ODRN geen financieel nadeel opleveren;
- De ODRN moet als een sterke organisatie uit de ontvlechting komen, in staat om haar taken volledig te vervullen, ook met het oog op de toekomst;
- De ODRN ontslaat als gevolg van de ontvlechting geen medewerkers;
- De ODRN richt zich in dit proces op haar eigen organisatie en personeel en heeft geen taak bij het implementeren/organiseren van het BRIKS-takenpakket door/bij de gemeente Nijmegen.

De gemeente Nijmegen heeft toegezegd de projectkosten in 2022 en 2023 (in totaal € 1,9 ton) te zullen vergoeden. Deze kosten hebben we bij de gemeente Nijmegen in rekening gebracht en deze zijn in de baten van 2023 opgenomen. We zijn met de gemeente Nijmegen in overleg over de vergoeding van projectkosten vanaf 2024 en van frictiekosten.

Rapport Industrie en Omwonenden

In april verscheen het rapport 'Industrie en Omwonenden' van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. De raad deed onderzoek naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot. Daarbij onderzocht ze de situatie rondom Tata Steel in IJmuiden, Chemours in Dordrecht en de Asfaltproductie Nijmegen (APN). De ODRN heeft in een eerste reactie gezegd zich te herkennen in de conclusies en aanbevelingen en was er voor een deel al mee bezig. Zo wordt sinds 2021 continu de luchtkwaliteit in Nijmegen-West gemeten, kijken we actiever naar het actualiseren van bestaande vergunningen, is de communicatie

met omwonenden verbeterd en wordt de omgevingsdialoog in 2024 herzien. Daarnaast heeft de ODRN in 2023 de conclusies uit het rapport besproken tijdens rondetafelsessies van Provinciale Staten en de Tweede Kamer. We zetten al stappen en blijven dat vooral doen met de omwonenden, de bedrijven en de provincie. Het rapport is een bevestiging van onze ingeslagen weg om de luchtkwaliteit in onze regio te verbeteren. We bestuderen het rapport verder om te kijken welke lessen we er nog meer uit kunnen trekken.

Robuuste omgevingsdiensten en financiering

De commissie Van Aartsen concludeerde in 2021 dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen. Wanneer ben je als dienst robuust? Om dit te concretiseren heeft het bestuurlijk overleg IBP VTH ingestemd met zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's). Deze kpi's vormen de ondergrens waaraan een robuuste omgevingsdienst moet voldoen. Diensten die niet hier niet aan voldoen, moeten vóór 1 april 2024 een plan van aanpak opstellen waarin ze aangeven hoe zij hier uiterlijk op 1 april 2026 wel aan voldoen.

Wij hebben getoetst in hoeverre de ODRN aan deze criteria voldoet. Ons bestuur heeft de uitkomsten op 28 september 2023 met de staatssecretaris van I&W gedeeld. De uitkomst laat zien dat toenadering zoeken tot een andere dienst een logische en misschien wel noodzakelijke stap is. Een fusie met een andere dienst heeft een positieve invloed op de omzet. En een samenwerking maakt het ook makkelijker om elk deskundigheidsgebied met voldoende personeel te bemensen. In dat licht hebben we in 2023 toenadering tot de ODRA gezocht.

Strategische samenwerking met ODRA

In 2023 hebben de directeurs van de ODRA en de ODRN de intentie uitgesproken om een diepgaandere samenwerking te onderzoeken. In 2023 is er een due diligence-onderzoek geweest en heeft Fringe, een extern onderzoeksbureau, een conceptrapport aangeleverd. De bevindingen zijn met de verschillende stakeholders (waaronder de bestuurders van de ODRA en de ODRN)

besproken. Verdere acties zijn afhankelijk van besluit door bestuurders. In 2024 komt hier een vervolg op.

Bestuurs- en klantrapportages

In de bestuurs- en klantrapportages (van 1 april en 1 augustus 2023) hebben we ons bestuur en onze opdrachtgevers geïnformeerd over de tussentijdse cijfers en ontwikkelingen in 2023. Beide bestuursrapportages zijn met de bestuursleden gedeeld zodat zij daarmee de colleges, raden en staten kunnen informeren.

We hebben in december 2023 nog een laatste update van de prognose over 2023 met het Algemeen Bestuur gedeeld. In deze rapportage hebben we de resultaatverwachting verlaagd naar plus 5 ton en hebben we ons bestuur onder andere meegenomen in een overschrijding op het budget voor ontwikkeluitgaven en inhuur.

Informeel stemmen we veel vaker voortgang en resultaten van ons werk af. Zo overleggen onze accountmanagers regelmatig met ambtelijk opdrachtgevers van onze deelnemers. Vanaf 2024 wordt er gewerkt met een online tool wat mogelijk gaat helpen om inhoudelijke informatie over resultaten sneller te communiceren.

Communicatie

Het team Communicatie startte 2023 in een nieuwe formatie. De werkzaamheden van het team zijn na uitval van een van de teamleden herverdeeld en vanaf oktober is het team weer op een goede bezetting gekomen door de komst van een nieuwe communicatiemedewerker. De focus lag in 2023 op de voorbereidingen voor de Omgevingswet, de overstap naar een nieuw VTH-zaaksysteem en andere systemen voor HR en financiën, het verbeteren van het intranet en het opzetten en uitbreiden van het social media-beleid. Voor de komst van de Omgevingswet heeft het team nauw samengewerkt met de regiogemeenten en de Gelderse Omgevingsdiensten. Ook is er met de Gelderse Omgevingsdiensten een gezamenlijke arbeidsmarktcampagne opgezet. Daarnaast organiseerde communicatie een stagedag voor raadsleden en kregen leden van de Provinciale Staten een kijkje in de wereld van Brzo-bedrijven met de Brzo on tour.

5. Kwaliteit

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Professionele kwaliteit in de uitvoering van VTH

Omgevingsdiensten zijn gespecialiseerd in milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving. De medewerkers van omgevingsdiensten zijn experts op het gebied van veiligheid, luchtkwaliteit, geluid, licht, energie, afval, asbest en bodem. Wij doen daarnaast ook bouw- en woningtoezicht. De specialisaties zijn geconcretiseerd in een aantal deskundigheidsgebieden. Per deskundigheidsgebied is er een door de branche gevalideerde standaard opgesteld. Deze standaard geeft per deskundigheidsgebied verplichte opleidings- en ervaringsvereisten. Ook beschrijft de standaard een minimaal aantal fte per deskundigheidsgebied. In deze paragraaf laten we zien in hoeverre we aan deze standaard voldoen.

De procescriteria zijn de eisen die worden gesteld aan de beleidscyclus bij de taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Door deze criteria te volgen, wordt de cyclus, die begint met het opstellen van het beleid en via de uitvoering uiteindelijk leidt tot het bijstellen van het beleid, gesloten. Ook daar gaan we in deze paragraaf op in.

Deskundigheidsgebieden

De scores op de deskundigheidsgebieden (zie volgende pagina) zijn gebaseerd op de status van deskundigheid zoals wij die in ons borgingssysteem vastleggen en actueel houden. Ook in 2023 heeft er een actualisatie plaatsgevonden. Als is aangegeven dat er aan de KwaliteitsCriteria (KC) is voldaan, betekent dat dat er minimaal twee medewerkers aan de relevante criteria voldoen voor het betreffende deskundigheidsgebied. Op een aantal deskundigheidsgebieden werken we samen met externe (overheids-)partners, namelijk waterschappen, veiligheidsregio's en een aantal van de Gelderse omgevingsdiensten. Op een aantal onderdelen wordt nog niet voldaan aan de robuustheidscriteria.

Verbeteracties moeten erin resulteren dat we in de loop van 2024 een robuuste omgevingsdienst zijn op alle deskundigheidsgebieden, zodat blijvend de gevraagde kwaliteit geboden kan worden aan onze partners. Daarvoor

hebben we interne afspraken vastgesteld en geïmplementeerd. In deze borgingsafspraken liggen de volgende twee belangrijke ambities vast:

- De ODRN is robuust op de taken die zij voor haar partners uitvoert. Dit betekent dat minimaal 2 medewerkers 100% voldoen aan de voor hen relevante criteria van de KC;
- Alle medewerkers die langer dan 3 jaar in dienst zijn, voldoen 100% aan de voor hen relevante criteria.

Procescriteria

Net als in 2022 heeft in 2023 geen audit van de procescriteria plaatsgevonden. Dat betekent niet dat we geen aandacht voor de kwaliteit van onze processen hebben gehad. Integendeel. We hebben ManualMaster, een kwaliteitsmanagementsysteem, in gebruik genomen. In dit systeem beheren we onze primaire en ondersteunende processen. We maken jaarlijks afdelingsplannen en we monitoren onze bedrijfsvoering en ook niet financiële KPI's in een dashboard. Verder hebben de gemeenten gezamenlijk VTH-beleid vastgesteld, welke in 2024 verder wordt uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Wanneer dit gereed is, kan een jaarlijkse evaluatie plaatsvinden. Hiermee kunnen we de big 8 compleet maken.

De resultaten van alle ingezette verbeterprocessen bespreken we intern in een stuurgroep Kwaliteit. Verder heeft ODNL in het kader van het landelijke IBP programma een visitatiemethodiek ontwikkeld. De visitatie van de ODRN is in april 2024 gepland. We zullen de uitkomsten en verbeterplan naar aanleiding van de bevindingen met ons bestuur delen.

In de volgende tabel staan de scores van 2023 op de geldende kwaliteitscriteria VTH.

BEHAALDE RESULTATEN

Thema's	Vergunningverlening	Algemeen	Toezicht en handhaving
Generieke deskundigheden	2. Vergunning-verlening bouwen en ruimtelijke ordening	1. Casemanagen	4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening
	3. Vergunning-verlening Milieu		5. Toezicht en handhaving Milieu
			6. Toezicht en handhaving Bodem
			7. Toezicht en handhaving groene wetgeving
Specialistische deskundigheden Accent 'juridisch'	8. Behandelen juridische aspecten vv	9. Behandelen juridische aspecten hh	10. Behandelen juli, asp. buitenplanse omgevingsplanact.
	13. Bouwfysica	14. Brandveiligheid (samenwerking Veiligheidsregio)	11. Ketenzicht (samenwerking ODR)
	18. Afvalwater (samenwerking Waterschap)	20. Externe veiligheid	12. BOA natuur, milieu en fysieke leefomgeving
			17. Sloop en asbest
Accent 'bouwen'	19. Bodem, water en bouwstoffen		15. Constructieve veiligheid
Accent 'milieu'			21. Geluid en trillingen (milieu en bouw)
Accent 'ruimtelijke ordening'		25. Stedenbouw & inrichting openbare ruimte	22. Groen en ecologie
		26. Kostenverhaal gebieds-ontwikkeling en planeconomie	23. Groen en ecologie Vergunningverlening
			24. Luchtqualiteit & geur
			27. Cultuurhistorie
			28. Energiebesparing en duurzaamheid

LEGENDA:

- OD voldoet volledig aan toepasselijk KC.
- OD voldoet niet volledig aan toepasselijk KC.
- OD voldoet niet volledig aan toepasselijke KC EN heeft reeds een verbeteractie in uitvoering om hieraan te voldoen.
- Deskundigheidgebied is niet aan OD overgedragen.
- OD voldoet aan toepasselijke KC middels een samenwerking.

6. Verplichte paragrafen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Algemeen

Het jaarverslag van de ODRN moet minimaal de volgende paragrafen bevatten:¹

- Financiering
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet open overheid
- Rechtmatigheid

Het verslag over bedrijfsvoering en Wet open overheid is in voorgaande paragraaf al gedaan. De overige paragrafen zijn hieronder terug te vinden.

Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens over het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De uitgangspunten zijn nader uiteengezet in het Treasurystatuut Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2021. Dit statuut bepaalt dat elk jaar verslag wordt gedaan van de ontwikkelingen gedurende het jaar. We geven enkele aandachtspunten weer:

- Ons beleid is om geen eigen financieringsportefeuille te hebben. De gelden die we niet nodig hebben voor onze exploitatie staan op de rekeningcourantrekening bij de Bank van Nederlandse Gemeenten (BNG) en het Rijk (schatkistbankieren).
- We financieren onze activiteiten met eigen middelen. We hebben geen vreemd geld aangetrokken en de kasgeldlimiet is in 2023 niet overschreden.
- De rente-risiconorm is vanwege het ontbreken van leningen niet van toepassing. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing nemen we alle risico's op en lichten deze toe.

¹ Dit is conform artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV schrijft ook de paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid voor. Deze zijn niet van toepassing voor de ODRN.

- Volgens de BBV-voorschriften mag alleen met werkelijke rente worden gerekend. Het rentepercentage in de jaarrekening bedraagt 0%.
- Voor het bepalen van ons uurtarief hanteren we een extracomptabele kostentoerekening. Hierbij betrekken we naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, ook reserves en voorzieningen voor de financiering van de activa die in gebruik zijn.

Het renteresultaat over 2023 bedraagt € 294.949 positief.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf bespreken we de volgende onderwerpen:

- de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid voor de weerstandscapaciteit en de risico's

Weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en de mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

Een batig saldo kunnen we toevoegen aan onze reserves tot een maximum dat nodig is conform het door het algemeen bestuur bepaalde weerstandsvermogen. Dit maximum is met AB-besluit van 30 september 2021 vastgesteld op 5% van onze begrote baten. Voor 2023 gaat het om € 1.418.893 (€ 28.378.000 * 5%).

Onze risico's dekken we in beginsel af met ons weerstandscapaciteit. Risico's die deze capaciteit overschrijden dienen met weerstandscapaciteit van deelnemers afgedekt te worden.

Inventarisatie van risico's

In de bijlage Risicobeheersing staat een tabel met een risico-inventarisatie. Hierin geven we een overzicht van onze risico's, met vermelding of het risico financieel [1] of niet-financieel [2] is. Vervolgens geven we aan wat de gevolgen zijn als het risico zich voordoet en gaan we in op de

te nemen beheersmaatregel. Het totaal van de risico's berekenen we op 2023 € 1.056.500 (2022: € 2.811.500).

We hebben de inventarisatie geactualiseerd. In deze tabel staat een samenvatting:

Risico inventarisatie

Risico	2022	2023
Inflatie	1.575.000	225.000
Achterblijvende omzet	526.500	526.500
Begrotingsrisico	10.000	10.000
WEP	37.500	vervallen
Uitval automatisering	37.500	20.000
Ziekteverzuim	75.000	75.000
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	25.000	25.000
Krapte op de arbeidsmarkt	175.000	175.000
Privatisering van bouwregelgeving (WKB)	250.000	vervallen
Omgevingswet	100.000	vervallen
Totaal	2.811.500	1.056.500

Het totale risicobedrag is met € 1,7 miljoen verlaagd (van € 2,8 miljoen in 2022 naar afgerond € 1,1 miljoen in 2023).

We stellen het risico op prijsstijgingen fors naar beneden bij. In 2023 hebben we een aanvullende bijdrage van onze deelnemers ontvangen in verband met de hoge inflatie. Onze uurtarieven vanaf 2024 zijn verhoogd om structureel het hoofd te bieden aan de gestegen kosten. De risico's rondom de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging 2023 zijn vervallen. We hebben meer zicht op de effecten van de wetten. Voorzienbare effecten hebben we meegenomen in de werkplannen 2024 en deze zullen we dit voorjaar aan de begroting 2024 toevoegen. Met het door ons gehanteerde principe van afrekenen op basis van nacalculatie van uren, komt het risico van meerwerk sowieso ten laste van onze opdrachtgevers.

Ten slotte is ook het risico van anonimiseren in het kader van de Wet elektronische publicaties (WEP) vervallen. Dit blijft een arbeidsintensief proces omdat de anonimiserings-software nog niet goed werkt. Maar we hebben de impact van het

anonimiseren inmiddels wel in beeld en hebben hiervoor medewerkers aangesteld. We verkennen nog steeds de mogelijkheid om het anonimiseren verder te digitaliseren. We zijn de software en koppelingen aan het testen. Blijft de software niet goed werken, dan stappen we mogelijk over op een andere toepassing/leverancier. De meerkosten hiervan zijn te overzien en kunnen we dekken uit ons overheadbudget.

Risico's die samenhangen met het terughalen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen zijn niet in onze risico-inventarisatie meegenomen. Uitgangspunt is immers dat de gemeente Nijmegen de hieraan gerelateerde kosten betaalt.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Het gaat om een momentopname. Risico's veranderen immers voortdurend.

Het totaal van de risico's voor 2023 bedraagt € 1.056.500. Omdat niet alle risico's zich gelijk

zullen voordoen, passen we een dempingsfactor toe van 0,6. Dit geeft een benodigd weerstandscapaciteit van € 633.900. De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare reserves, eind 2023: € 203.495.

De weerstandsratio ultimo 2023 bedraagt $(€ 203.495 / € 633.900) = 0,3$. Volgens de waarderingstabel, die is opgenomen in de nota 'risico's en weerstandscapaciteit', is dit ruim onvoldoende. We zullen onze deelnemers aangeven dat ze hiermee bij de bepaling van hun benodigde weerstandscapaciteit rekening houden, zodat een deel van onze risico's bij onze deelnemers afgedekt wordt.

Kengetallen

In deze paragraaf geven we inzicht in een aantal kengetallen die een indicatie geven van onze financiële uitgangspositie.

Netto-schuldquote en netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Een laag percentage is gunstig. De netto-schuldquote van de ODRN is ruim voldoende.

Netto-schuldquote

Omschrijving	2022	2023
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)		
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.941.087	3.445.280
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	966.588	1.132.232
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)		
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	3.954.294	3.014.090
F Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	135.295	864.450
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	43.137	1.073.171
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves))	23.061.013	26.570.941
De netto schuldquote = $(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\%$	-0,98%	-1,41%

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODRN in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Het eigen vermogen, gedeeld door het totaal van de passiva is ultimo 2023:

$$€ 203.495 / € 5.541.525 = 3,7\% \text{ (2022: } 8,9\%)$$

Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de ODRN. Met een ratio van 3,7% scoort de ODRN onvoldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat er binnen de ODRN geen structurele exploitatieruimte aanwezig is.

Rechtmatigheid

Sinds dit verslagjaar legt het dagelijks bestuur verantwoording af over rechtmatigheid via de rechtmatigheidsverantwoording. In de paragraaf bedrijfsvoering lichten we alle individuele afwijkingen toe voor zover deze groter zijn dan de rapportagegrens van € 50.000. Er zijn bij de controle geen afwijkingen aangetroffen die de rapportagegrens overschrijden.

JAAARREKENING

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

7. Financiële verantwoording

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Realisatie werkplannen

In 2023 realiseren we € 26,6 miljoen baten. Personeelstekort maakt dat we alle zeilen hebben moeten bijzetten om de werkplannen te realiseren. In overleg met onze opdrachtgevers hebben we ons personeel zo efficiënt en effectief mogelijk ingezet. Doen wat echt nodig is en helaas soms ook 'nee' verkopen. We hebben door het personeelstekort de begrote baten 2023 voor € 1,8 miljoen (6%) niet kunnen realiseren. We hebben steeds over een effectieve inzet van de beperkte capaciteit met opdrachtgevers afgestemd. Daarmee zijn risico's beperkt gebleven.

Resultaat

We sluiten 2023 af met een positief resultaat van € 99.318 oftewel € 1 ton (0,4% van de baten). Dit is inclusief een onvoorziene rentebate van € 2,9 ton.

Dit resultaat is lager dan we in 2023 voorzagen. Begin 2023 voorspelden we een positief saldo van € 7 ton. We gingen er toen vanuit dat we een deel van de investeringen in nieuwe ICT-systemen konden activeren. In 2023 werd duidelijk dat onze verslaggevingsrichtlijnen dat niet toelaten omdat het gaat om software die we met licenties afnemen (niet ons eigendom). Een andere boekhoudkundige verwerking, dus met als gevolg meer lasten in 2023 en minder in de jaren daarna. We hebben de resultaatverwachting daarom bijgesteld naar € 5 ton positief en ons bestuur hierover in december 2023 geïnformeerd. Het gerealiseerde resultaat van € 1 ton is lager dan de decemberprognose. Dat heeft verschillende oorzaken. We hebben € 1,6 ton toegevoegd aan de voorziening bovenwettelijk verlofsparen. Dat komt door de uitbreiding van het aantal vakantiedagen in de CAO 2023 en door een lage opname van verlof in 2023. Verder zijn de kosten voor inhuur hoger dan eerder voorzien. Het aantal fte voor inhuur is in 2023 gestegen.

Inhuur

Inhuur is in 2023 gestegen van 47,8 fte in januari naar 71,4 fte in december. Het aandeel inhuur is het hoogste bij de afdelingen Toezicht en handhaving bouwen en Vergunningverlening bouwen. Dat heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt waardoor er weinig aanbod is van

vast personeel. Maar het aanhouden van een flexibele schil is ook een strategische keuze. We anticiperen op formatieve gevolgen van verdere invoering van de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) vanaf 1 januari 2025¹. Desondanks vinden we het aandeel inhuur te hoog. Daarnaast is een ruime flexibele schil verantwoord c.q. in tijden van reorganisatie², omdat het meer kansen geeft bij de inrichting van nieuwe afdelingen.

Eigen vermogen en weerstandscapaciteit

We leggen het Algemeen Bestuur voor het positieve saldo van € 99.318 aan onze algemene reserve toe te voegen. Als het bestuur daarmee instemt, bedraagt deze reserve eind 2023 € 203.495. Dat is ten opzichte van ons balanstotaal en risico's een te laag bedrag.

We kunnen een deel van onze risico's niet met onze reserves afdekken en zullen onze deelnemers vragen hiermee bij de bepaling van hun weerstandscapaciteit rekening te houden.

We hebben overigens de risico-inschatting eind 2023 fors verlaagd. Vooral het risico op inflatie is naar beneden bijgesteld. In 2023 hebben we een compensatie van onze deelnemers voor kostenstijgingen geboekt. En vanaf 2024 hebben we onze uurtarieven afdoende geïndexeerd. Verder zijn de risico's rondom de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging vervallen. We hebben meer zicht op de effecten van de wetten en schatten in dat we deze voldoende hebben vertaald in de werkplannen van 2024.

1 De Wkb is gedeeltelijk ingegaan op 1 januari 2024. De inwerkingtreding van de Wkb voor gevolgklasse 1 verbouwingen is uitgesteld naar 1 januari 2025.

2 Voor de inrichting van de BRIKS-afdelingen bij Nijmegen en bij de ODRN.

Ontwikkelprogramma 2020 - 2023

In 2023 verantwoorden we € 1,3 miljoen aan ontwikkeluitgaven. Ruim € 9 ton van de € 1,3 miljoen is uitgegeven aan de vervanging van ICT-systemen. Verder hebben we € 2 ton besteed om klaar te zijn voor de Omgevingswet en ten slotte hebben we € 0,8 ton uitgetrokken voor een traineeprogramma waarmee we vijf nieuwe medewerkers hebben opgeleid. Met de besteding van deze middelen kunnen we definitief een punt zetten achter het ontwikkelprogramma 2020 – 2023.

Voorziening verlof

In 2022 hebben we een voorziening voor bovenwettelijk verlof en verlofsparen gevormd. Door verruiming van het aantal vakantiedagen in de CAO 2023 en doordat medewerkers hun verlofrechten niet volledig hebben opgenomen, is het saldo van deze voorziening in 2023 met € 1,6 ton toegenomen. Het saldo van de voorzieningen verlof bedraagt eind 2023 € 6 ton.

Projectkosten 2022 en 2023 ontvlechting BRIKS

Nijmegen heeft bevestigd de gemaakte projectkosten Ontvlechting BRIKS van 2022 en 2023 te zullen vergoeden. In totaal gaat het om € 1,9 ton. Dit bedrag hebben we in de baten van 2023 opgenomen. We zijn met Nijmegen in gesprek over de vergoeding van de kosten vanaf 2024.

Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op 14 december 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de ODRN.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in de jaarrekening afgerond op hele euro's.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 31 augustus 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van de ODRN leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de ODRN, inclusief de dotaties aan de reserves (zijnde

€ 794.149) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;

- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgings-prijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. We nemen duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking. Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde. Over de gedane investeringen in 2023 hebben we gerekend met een afschrijving van een half jaar en 0% rente. Over de eerdere investeringen hebben we met een heel jaar rente en afschrijving gerekend.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn van toepassing:

Inrichting	10 jaar
ICT: applicaties	5 jaar
ICT: pc's e.d.	3 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de ODRN. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het 'jaarlijks vergelijkbaar volume' is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het overzicht van baten en lasten

We geven het overzicht van baten en lasten op twee manieren weer: naar programma en met een categoriale indeling.

Staat van baten en lasten – programma-indeling

In het volgende overzicht ziet u de indeling naar taakveld en programma.

Omschrijving	Begroting		Realisatie	
	Lasten 2023	Baten 2023	Lasten 2023	Baten 2023
7.4 milieubeheer				
Vergunning behandelen	3.574.149	5.034.133	3.452.072	4.862.189
Toezicht en handhaven	2.828.988	3.984.584	2.596.375	3.656.953
Advies en projecten	4.966.269	6.994.911	4.771.392	6.720.430
Totaal milieubeheer	11.529.340	16.013.628	10.819.839	15.239.572
8.3 bouwen & wonen				
Vergunning behandelen	3.958.184	5.575.040	4.102.599	5.778.446
Toezicht en handhaven	3.134.335	4.414.662	2.403.706	3.385.582
Advies en projecten	1.685.869	2.374.520	1.538.775	2.167.340
Totaal Bouwen	8.901.875	12.364.222	8.045.080	11.331.368
0.4 Overhead	7.946.636		7.606.704	
Totaal lasten en baten	28.377.850	28.377.850	26.471.623	26.570.941
Resultaat positief		-		99.318

De baten 2023 van € 26,6 miljoen betroffen voor milieutaken € 15,2 miljoen oftewel 57 % (2022: 56%) en voor bouwtaken: € 11,3 miljoen oftewel 43 % (2022: 44%).

De gerealiseerde baten van € 26,6 miljoen blijven € 1,8 miljoen achter op de begrootte baten van € 28,4 miljoen. Deze achterstand doet zich vooral voor bij toezicht en handhaving bouwen (€ 1 miljoen). Bij de milieutaken lopen we € 8 ton achter. De onderproductie bij milieu doet zich voor bij zowel vergunningverlening, toezicht handhaving als bij de projecten.

We realiseren een positief resultaat van € 1 ton. Dit lichten in de volgende paragrafen toe.

Specificatie van de overhead

In de volgende tabel ziet u een specificatie van de overheadkosten 2023.

Omschrijving	Begroting 2023	Rekening 2023
Salariskosten management en staf	3.617.384	3.663.251
Opleidingskosten	326.623	260.949
Piofah taken gastheer	2.677.143	2.393.583
Kapitaallasten	271.508	276.446
Overige materiele kosten	659.138	739.041
Bijdrage regionaal stelsel	394.840	273.434
Totaal overhead	7.946.636	7.606.704
Totaal lasten	28.377.850	26.471.623
Overhead als percentage van de totale lasten	28,00%	28,70%

De realisatie van € 7,6 miljoen overhead blijft € 3 ton achter bij de begroting van € 7,9 miljoen. Het gerealiseerde percentage overhead als percentage van de lasten is met 28,7% hoger dan begroot (28%). Omdat de totale lasten bij de begroting achterblijven, komen we op een iets hoger percentage uit.

Staat van baten en lasten – categoriale indeling

De volgende staat van lasten en baten gaat uit van categorieën. Deze geeft zicht op de werkelijke uitgaven, de begrotingscijfers 2023 en de prognose volgens de rapportage die in december 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Voor de verschillenanalyse gaan we uit van deze laatste rapportage die het meest actueel is. Verschillen zijn in algemeenheid te wijten aan ontwikkelingen in november en december 2023, de decemberrapportage is gebaseerd op de cijfers tot en met oktober 2023.

Omschrijving	Begroting 2023	Rapportage dec 2023	Werkelijk	Verschil
Lasten				
		I	II	I-II
Salarissen en sociale lasten	16.958.141	13.719.000	13.985.949	-266.949
Opleidingskosten	326.623	227.000	260.949	-33.949
Kosten ontwikkelprogramma	1.013.124	1.531.000	1.314.335	216.665
Inhuur	5.766.360	6.429.000	6.933.789	-504.789
Materiële kosten tbv opdrachtgevers	310.974	190.000	294.097	-104.097
Piofah gastheer	2.677.143	2.662.000	2.393.583	268.417
Kapitaallasten	271.508	272.000	276.446	-4.446
Overige materiele kosten	659.138	719.000	739.041	-20.041
Bijdrage regionaal stelsel	394.840	395.000	273.434	121.566
Totaal lasten	28.377.850	26.144.000	26.471.623	-327.623
Baten				0
				0
Deelnemersbijdragen	24.591.541	23.643.000	23.593.782	49.218
Ontwikkeldbijdrage	144.451	144.451	144.451	0
Baten bovenregionale taken	2.099.030	1.550.000	1.531.146	18.854
Subsidies en overige	1.203.829	739.000	667.613	71.387
Vrijval bestemmingsreserve	339.000	339.000	339.000	0
Rentebaten		250.000	294.949	-44.949
Totaal baten	28.377.850	26.665.451	26.570.941	94.510
Resultaat 2023, verschil tussen baten en lasten		521.451	99.318	422.133

Salarissen en sociale lasten

De salariskosten zijn € 2,6 ton hoger dan de prognose uit december 2023. Dat komt door een dotatie aan voorziening verlof € 1,6 ton en doordat er iets minder uren zijn verantwoord op ontwikkeluitgaven (zie ook onderschrijding ontwikkeluitgaven).

Opleidingskosten

We begroten 2% van de begrote salarissen en sociale lasten voor opleidingskosten. We hebben in 2023 vooral ingezet op ontwikkeluitgaven en daarom ons reguliere ontwikkelbudget niet volledig ingezet. In de decemberrapportage hebben we de prognose verlaagd naar € 2,3 ton. De realisatie valt uiteindelijk iets hoger uit.

Kosten ontwikkelprogramma

In 2023 verantwoordten we € 1,3 miljoen aan ontwikkeluitgaven. Daarmee overschrijden we de begroting van € 1 miljoen met € 3 ton. In de decemberrapportage maakten we melding van een overschrijding op dit budget. We prognosticeerden ontwikkeluitgaven van € 1,5 miljoen. In november en december 2023 zijn minder uren op deze projecten geschreven dan dat we ingeschat hadden en een deel van de uitgaven schuift door naar 2024.

In het volgende overzicht ziet u waaraan we deze middelen besteed hebben:

In € *1.000	Uren * tarief	Materiële lasten	Totaal
Vervanging ICT systemen	621	354	975
Invoeringskosten Omgevingswet	256	-	256
ODRN traineeprogramma	83	-	83
Totaal	959	354	1.313

Ruim € 9 ton van de € 1,3 miljoen is uitgegeven aan de vervanging van ICT-systemen. Het gaat om ons zaakstelsel, het financiële pakket, het HRM-systeem en de tijdschrijfmodule. Omdat het investeringen betreft in systemen die we vanaf 2024 als licentie³ afnemen, mogen we deze uitgaven niet activeren. Dat betekent hoge kosten in 2023. Te meer omdat we in 2023 ook uitgaven hebben aan ons huidige zaakstelsel. Voordeel is wel dat we vanaf 2024 beperkte lasten hebben en we een deel van de begrote afschrijvingslasten in komende jaren kunnen laten vrijvallen. Verder hebben we ruim € 2 ton besteed om klaar te zijn voor de Omgevingswet. Ten slotte hebben we € 0,8 ton uitgetrokken voor een traineeprogramma waarmee we vijf nieuwe medewerkers hebben opgeleid. Dit programma is ook deels betaald uit de rijksbijdrage SPUK IBP.

De inzet dekken we voor € 1,4 ton uit het restant van het ontwikkelprogramma 2020-2023. Dit budget stond eind 2022 als vooruit ontvangen op de balans. De overige middelen dekken we uit de bestemmingsreserve Omgevingswet van € 3,4 ton en uit overige budgetten van de ODRN.

3 Het gaat om Software as a Service (SaaS) systemen. Deze stellen ons in staat om via internet verbinding te maken met toepassingen in de cloud en deze te gebruiken. We worden geen eigenaar van de software, maar betalen jaarlijks licenties.

Inhuur

De volgende tabel laat het percentage inhuur van de salariskosten en inhuur zien:

Omschrijving	Begroting 2023	Rapportage dec 2023	Rekening 2023
Salariskosten	16.958.141	13.719.000	13.985.949
Inhuur	5.766.360	6.429.000	6.933.789
Totaal	22.724.501	20.148.000	20.919.738
Aandeel inhuur van totaal	25%	32%	33%

We begroten een aandeel inhuur van 25%. In 2023 werd duidelijk dat we op een groter aandeel inhuur uit zouden komen. In de rapportage december 2023 hebben we dit percentage bijgesteld naar 32%. Uiteindelijk realiseren we een aandeel inhuur van 33%. Het hoge aandeel inhuur hangt vooral samen met krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor weten we onvoldoende vast personeel aan ons te binden. Een groot aandeel in huur is ook deels een strategische keuze met het oog op de verdere invoering van de Wkb op 1 januari 2025. Dat betekent dat er bouwtaken voor ons komen te vervallen. De bouwafdelingen hebben dan ook een groter aandeel inhuur (42%) dan de milieufdelingen (27%)⁴. Dat is ook een gevolg van de ontvlechting van de bouwtaken door de gemeente Nijmegen.

We overschrijden de prognose inhuur met € 5 ton. De prognose is gebaseerd op lopende contracten en genormeerde productieve uren (95%) per jaar. Inhuur is gemiddeld productiever (97%) geweest waardoor de kosten hoger uit zijn gevallen.

Materiële kosten voor opdrachtgevers

Dit betreft diverse materiële kosten die we aan onze opdrachtgevers doorbelasten. Het gaat bijvoorbeeld om de inkoop van

⁴ Deze aandelen zijn berekend op basis van fte's.

specialistisch adviezen over onder andere milieueffectrapportages en asbestonderzoeken. Deze kosten vallen € 1 ton hoger uit dan de prognose. Dat komt door de afrekening van inzet door de Odra eind 2023.

PIOFAH-taken

We realiseren een voordeel van € 2,7 ton. Dat komt voor € 1,7 ton door lagere ICT-kosten. Wij doen het beheer hiervan zelf en verantwoorden deze kosten onder materiële lasten. Verder vallen de kosten facilitair € 38.000 lager uit onder andere door minder repro. Tenslotte we ontvangen een restitutie in verband met een positief jaarresultaat 2023 van de IRVN (ICT) van € 32.000.

Kapitaallasten

De kapitaallasten betreft afschrijvingskosten 2023. Deze zijn in lijn met de prognose.

Overige materiële kosten

Overige materiële kosten betreft diverse uitgaven. We voorzagen in de decemberrapportage een overschrijding van € 60.000 op dit budget door hogere zakelijke reisvergoedingen. Nu corona achter de rug is, wordt er meer gereisd. In onderstaand tabel geven we een uitsplitsing van deze kosten met een specificatie van verschillen ten opzichte van de december 2023 prognose.

	Begroting 2023	Prognose december 2023	Realisatie 2023	Vershil
Reiskosten zakelijk	62.855	122.717	117.406	5.310
Software en overig ICT	44.654	44.654	92.179	-47.525
Overige specifieke kosten	63.684	63.684	70.269	-6.585
Personeelsact. ext. locatie	26.565	26.565	56.256	-29.691
Arbokosten en thuiswerkvergoeding	59.619	59.619	47.399	12.219
Advieskosten	40.168	40.168	43.960	-3.792
Parkmobile/fietsstal	44.955	44.955	39.487	5.468
Controle kosten accountant	57.488	57.488	39.290	18.198
Verzekeringen	30.116	30.116	29.550	566
Leasekosten	31.311	31.311	25.667	5.644
Communicatiekosten	32.753	32.753	25.063	7.690
Overig < € 25.000	164.970	164.970	152.515	12.455
Totaal	659.138	719.000	739.041	-20.041

We lopen met een overbesteding van € 20.041 nagenoeg in de pas met de prognose. De overschrijding op software en overig ICT komt doordat het beheer van diverse ICT-contracten is overgegaan van de gastheerschap naar de ODRN, zie ook daling kosten Piofah. Per saldo zijn we ook minder geld kwijt aan ICT-contracten. Dat komt doordat we, met het oog op de vervanging van ons zaaksysteem WRS, minder hebben uitgegeven aan het beheer hiervan. De overschrijding voor personeelsactiviteiten externe locaties heeft te maken met een feest in het kader van het 10-jarig jubileum van de ODRN.

Bijdrage regionaal stelsel

We boeken een voordeel van € 1,2 ton doordat diverse stelseltaken lager uitvallen dan begroot. Zo is er, in afwachting van een besluit over de inzet van deze middelen, geen inzet geweest op de datagestuurde werken. Dit leverde een voordeel op van € 39.000. De rol van functionaris gegevensbescherming doen we zelf. Deze stelseltaak is vervallen. Dat levert een voordeel op van € 25.000. Tenslotte zijn er overige diverse afrekeningen die lager uitvallen.

Deelnemersbijdragen

De in 2023 gerealiseerde bijdragen van

€ 23,5 miljoen blijven achter op de begroting. De werkplannen geven een actueler inzicht in onze productieafspraken en zijn daarom relevanter dan de begroting. In onderstaand tabel ziet u daarom per deelnemer de gerealiseerde bijdrage versus de werkplannen.

We hebben werkafspraken gemaakt voor in totaal € 24,7 miljoen. Met een realisatie van € 23,6 miljoen lopen we € 1,1 miljoen (5%) achter. Opvallende uitschieters zijn de gemeente Wijchen -15% en de gemeente Nijmegen -7%. Bij de gemeente Wijchen blijft het aantal milieumeldingen achter. Verder is er minder advisering op bodemtaken geweest. De gemeente Nijmegen blijft vooral achter bij toezicht, handhaving en specialistisch advies. Verder is er ook in de loop van het jaar minder op bepaalde projecten gerealiseerd waaronder het project kamerverhuur. Het project Luchtkwaliteit en bedrijven Nijmegen een hogere realisatie als gevolg van de aanvullende inzet bij Nijmegen West en Weurt (APN). In de bijlage geven we een nadere detaillering van de omzet.

Ontwikkelbijdrage

Zie hiervoor de Kosten ontwikkelprogramma.

Deelnemer	Werkplan 2023	Realisatie 2023	Vershil	% werkplan gerealiseerd
Gemeente Berg en Dal	2.553.075	2.522.542	-30.764	99%
Gemeente Beuningen	2.017.031	1.969.915	-47.296	98%
Gemeente Druten	643.396	616.755	-26.696	96%
Provincie Gelderland	7.660.392	7.502.569	-157.300	98%
Gemeente Heumen	967.098	933.869	-34.077	97%
Gemeente Nijmegen	9.850.006	9.159.761	-690.331	93%
Gemeente Wijchen	1.043.131	888.371	-155.480	85%
Totaal Deelnemers	24.734.129	23.593.782	-1.141.944	95%

Baten bovenregionale taken

Dit gaat om werkzaamheden die we voor andere omgevingsdiensten en de provincie Overijssel uitvoeren. In de volgende tabel ziet u de uitsplitsing hiervan:

Opdrachtgever	Werkplan 2023	Realisatie 2023	Vershil	% werkplan gerealiseerd
Provincie Overijssel	866.920	800.407	-66.512	92%
ODRA	560.567	304.355	-256.212	54%
ODA	275.901	116.338	-159.563	42%
ODDV	152.859	108.284	-44.575	71%
ODNV	142.022	100.342	-41.679	71%
OVIJ	81.738	72.832	-8.905	89%
ODR	59.559	14.275	-45.284	24%
OD IJSSELLAND	20.813	6.266	-14.547	30%
OD TWENTE	10.600	5.647	-4.953	53%
ODH	2.399	2.399	0	100%
Bovenregionaal	2.173.378	1.531.146	-642.230	70%

We blijven ruim € 6 ton achter op de werkplannen. Dat komt vooral door minder productie voor de ODRA (- € 2,6 ton) en de ODR (- € 1,6 ton). Dit hangt samen met de overdracht van de taken van complexe gemeentelijke vergunningen naar de individuele omgevingsdiensten. Voorheen voerde de ODRN deze werkzaamheden uit.

Subsidies en overige opbrengsten

In de eerste onderstaande tabel ziet u een uitsplitsing van de subsidies en overige opbrengsten.

Bij de twee specifieke uitkeringen gelden meerjarige afspraken. De niet in 2023 bestede bijdrage verantwoorden we op de balans als vooruit ontvangen bijdragen.

	Realisatie 2023
DCMR	117.334
ODNL	176.558
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	244.291
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	125.656
Project IPPC provincie Gelderland	3.775
Totaal	667.613

Voor de inzet van subsidies van DCMR en ODNL hebben we afspraken gemaakt. Onderstaand tabel laat de in 2023 beschikte en bestede bedragen zien.

De onderschijding bij de subsidies van DCMR komt door personele krapte en door ziekte. De beschikking ODNL loopt door in 2024. Wat we in 2023 niet hebben besteed, mogen we in 2024 inzetten.

Subsidieverstrekker	Beschikking	Besteed in 2023	Beschikt minus besteed in 2023
DCMR	218.164	117.334	100.830
ODNL	302.139	176.558	125.581

Balans

Activa	ultimo		Passiva	bedragen in euro's	
	2022	2023		ultimo 2022	ultimo 2023
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Materiele vaste activa			Eigen vermogen		
Investeringen met een economisch nut	853.572	589.814	Algemene reserve	718.070	104.177
TOTAAL VASTE ACTIVA	853.572	589.814	Bestemmingsreserve	339.000	
			Resultaat boekjaar	-613.893	99.318
VLOTTENDE ACTIVA			Totaal eigen vermogen	443.177	203.495
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar			Voorzieningen		
-Vorderingen op openbare lichamen	973.544	1.424.251	Voorziening harmonisatietoelage	178.703	147.183
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.980.750	1.589.839	Voorziening verlof stuwmeren	456.742	613.335
-Overige vorderingen			Totaal voorzieningen	635.445	760.517
Liquide middelen	135.295	864.450	TOTAAL VASTE PASSIVA	1.078.622	964.013
Overlopende activa			VLOTTENDE PASSIVA		
Nog te ontvangen bedragen	43.137	1.073.171	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
			-Schulden aan openbare lichamen	1.670.232	1.132.545
			-Overige schulden	1.270.855	2.312.735
			Overlopende passiva		
			-Verplichtingen	966.588	1.132.232
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	4.132.725	4.951.711	TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	3.907.675	4.577.513
TOTAAL	4.986.297	5.541.525	TOTAAL	4.986.297	5.541.525

Vaste activa

Materiële vaste activa

In het volgende overzicht ziet u het verloop van de materiële vaste activa in het boekjaar.

Investerings met economisch nut	Boekwaarde				Boekwaarde
	12/31/2022	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	12/31/2023
Inrichting	700.462	5.638		123.050	583.050
ICT software	140.866		-44.579	96.286	0
ICT Pc's e.d.	12.244	7.051		12.530	6.766
Totaal	853.572	12.689	-44.579	231.867	589.816

We hebben de boekwaarde per 31 12 2023 van de software in 2023 als desinvestering ten laste van het resultaat gebracht. Het gaat om investeringen in het zaakstelsel WRS. Dit stelsel is vanaf 1 januari 2024 vervangen door OpenWave, een nieuw zaakstelsel.

Toelichting op balans

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

1.424.251

Dit gaat om het debiteurensaldo per ultimo 2023:

Afrekeningen deelnemers	896.080
Afrekeningen andere omgevingsdiensten	325.205
DCMR en ODNL	195.671
Overige	7.295
Totaal	1.424.251

De afrekening deelnemers betreft vooral een vordering op de provincie Gelderland. Door diverse aanvulende opdrachten waren de in 2023 afgerekende voorschotten te laag.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

1.589.839

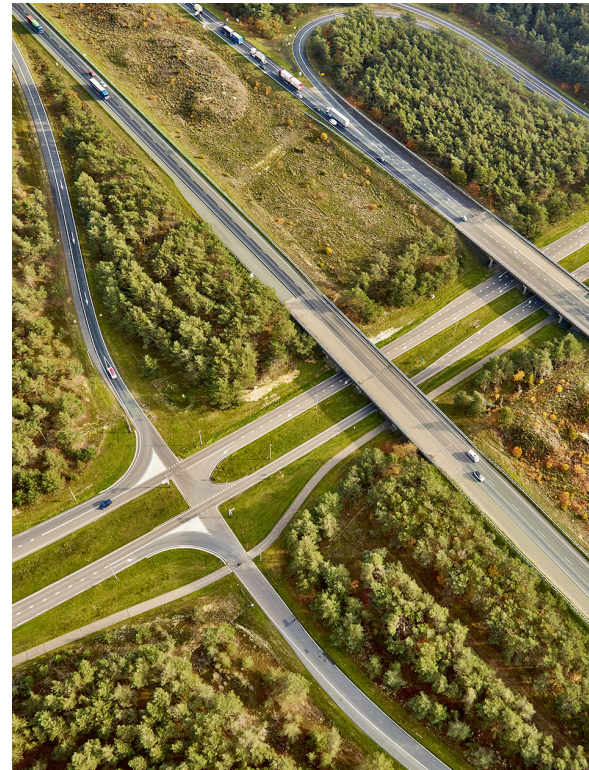
Met ingang van januari 2014 is de ODRN verplicht te 'schatkistbankieren'. Dit houdt in dat we alles boven € 1.000.000 op de rekening courant bij de BNG moeten afstorten bij het Rijk, die dit gebruikt als eigen financieringsmiddel. Bij behoefte kunnen we over dit tegoed beschikken. Zoals uit het volgende overzicht blijkt is in 2023 het drempelbedrag niet overschreden.

omschrijving	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	540.074	579.027	186.523	605.530
Ruimte onder het drempel bedrag	459.926	420.973	813.477	394.470
Overschrijding	0	0	0	0

Liquide middelen

864.450

Eind 2023 bedroeg het saldo bij de BNG € 864.450.

Overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen

1.073.171

Deze post bestaat uit:

Te vorderen BTW	430.460
Huur en servicekosten 2024	512.085
Afrekening stelselbijdragen	27.592
Afrekening gastheerschap 2023	15.351
Afrekening IRVN 2023	31.800
Rentebaten Q4 2023	55.884
Totaal	1.073.171

We hebben de huur en servicekosten 2024 in 2023 afgerekend. Dit verantwoordt we eind 2023 als vooruitbetaalde post. Verder leiden de afrekeningen van de stelselbijdragen, het gastheerschap, de aangifte btw en de afrekening met de IRVN (ICT) tot diverse terug te ontvangen bedragen. Ten slotte verantwoordt we rentebaten Q 4 2023 die we begin 2024 ontvangen hebben.

Vaste passiva

Eigen vermogen

203.495

Het eigen vermogen bestaat uit het saldo van de reserves van € 104.177 plus het gerealiseerde en nog te bestemmen resultaat over 2023 van € 99.318. In de volgende tabellen geven we u een overzicht hiervan.

Overzicht reserves

in €	Saldo 31 december 2022	Resultaat-bestemming 2022	Onttrekking bestemmings reserve	Saldo 31 december 2023
Algemene reserve	718.070	-613.893		104.177
Bestemmingsreserve invoeringskosten OW	339.000		-339.000	-
Resultaat 2022	-613.893	613.893		-
Totaal reserves	443.177	-	-339.000	104.177

Het gerealiseerde resultaat over 2022 van - € 613.893 is door het Algemeen Bestuur bestemd bij vaststelling van de rekening 2022. Bij dit besluit heeft het Algemeen Bestuur besloten dit resultaat ten laste van de algemene reserve te brengen. Ook de bestemmingsreserve voor invoeringskosten van de Omgevingswet is conform besluit van het Algemeen Bestuur in 2023 ingezet. Het Algemeen Bestuur dient het gerealiseerde resultaat over 2023 nog te bestemmen.

Gerealiseerd resultaat

Gerealiseerd resultaat per 31-12-2022	-613.893
Bestemd ten laste van de algemene reserve	613.893
Gerealiseerd resultaat 2023	99.318
Nog te bestemmen resultaat 2023	99.318

Voorzieningen

760.517

Het Dagelijks Bestuur heeft op 4 september 2014 besloten tot de instelling van drie voorzieningen. Dit was noodzakelijk omdat de provincie Gelderland de verplichtingen aan de ODRN, voortkomend uit het Gelders Sociaal Plan (GSP), heeft afgekocht. Het gaat om de afkoop van:

- Harmonisatietoelage: het verschil tussen werkelijk brutosalaris bij de provincie en het salaris volgens het functiehuis bij de ODRN tijdens het dienstverband van de medewerker.
- Verlofstuwmeer: verlofsaldi per 1 april 2013 maal het per medewerker betreffende uurtarief.
- Reiskosten woon- werkverkeer: Opgeheven per 1 april 2017.

Vanaf 2022 vormen we ook een voorziening voor verlofsparen en bovenwettelijk verlof. We voorzien het saldo uren verlofsparen en bovenwettelijk verlof per 31 december voor 100%.

Mutatieoverzicht voorzieningen

	harmonisatie toelage	verlof stuwmeer	bovenwettelijk Verlofsparen	totaal
saldo per 31-12-2022	178.703	33.623	423.119	635.445
bij: toevoegingen			161.664	161.664
af: onttrekkingen	31.521	5.071		36.592
saldo per 31-12-2023	147.183	28.552	584.783	760.517

We onttrekken de werkelijke kosten aan de voorzieningen harmonisatietoelage en verlofstuwmeer. We brengen deze ten gunste van de exploitatie, waarmee deze kosten budgettair neutraal zijn.

Het saldo verlofsparen en bovenwettelijk verlof is in 2023 met bijna € 161.664 oftewel ruim 3.000 uur toegenomen. Dit komt vooral doordat medewerkers hun verlof niet volledig hebben opgenomen. Dat heeft te maken met de onderbezetting in 2023. We kunnen de toename ook deels verklaren doordat in de CAO 2023 het aantal bovenwettelijke vakantiedagen is uitgebreid met 7,2 uur. Een klein deel van de toename komt door uitbreiding van het aantal fte.

Vlottende passiva

Schulden aan openbare lichamen 1.132.545

Deze post bestaat uit:

Loonheffing december 2023	934.834
Pensioenpremie december 2023	185.979
Te verrekenen salaris en overige	11.731
	1.132.545

Overige schulden 2.312.735

Deze post bestaat uit

Afrekeningen deelnemers	1.666.276
Afrekeningen andere omgevingsdiensten en pr. Overijssel	103.212
Overige crediteuren	543.247
	2.312.735

We moeten in totaal ruim € 1,6 miljoen aan deelnemers terugbetalen. Dat heeft vooral te maken met het niet volledig realiseren van de werkplannen.

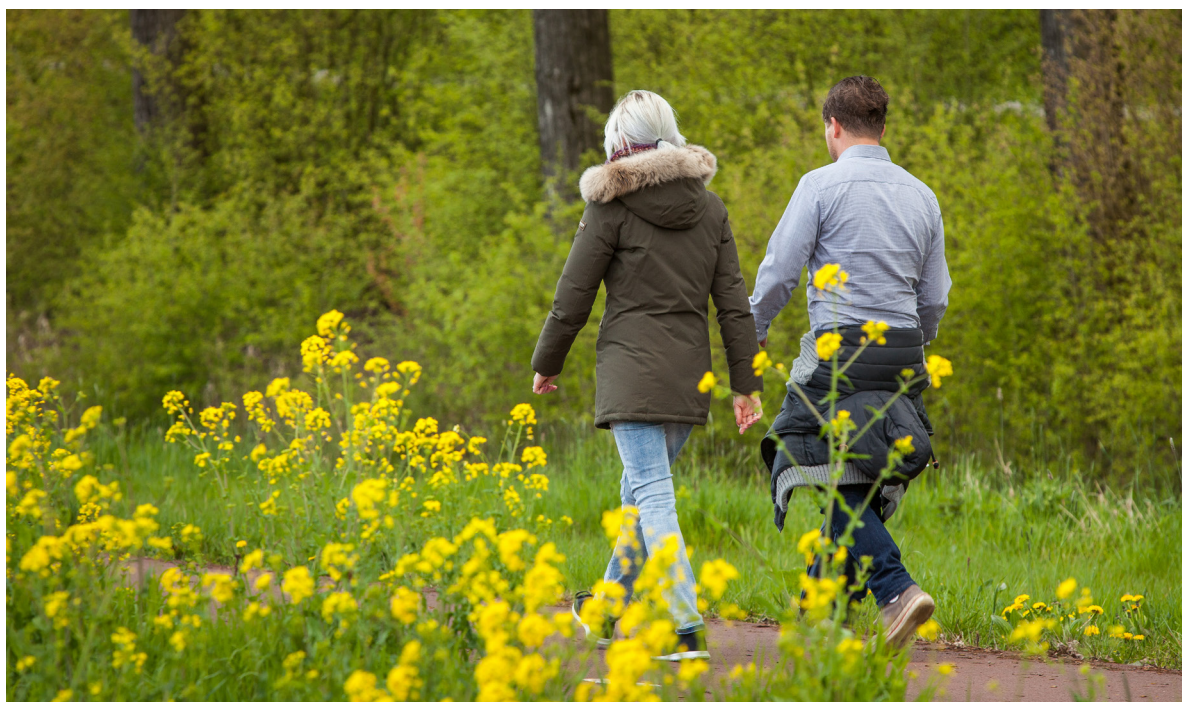
Overlopende passiva

Verplichtingen 1.132.232

De verplichtingen bestaan uit de volgende bedragen:

Vooruitontvangen SPUK bijdragen	530.926
N.t.b. kosten inhuur 2023	255.227
Eindafrekening ODRA	142.702
Diverse nog te betalen kosten 2023	105.332
Creditnota provincie Gelderland	54.549
Afrekening stelseltaken	26.136
Vooruitontvangen bijdragen Provincie Gelderland	17.361
Totaal	1.132.232

Een aantal bedragen lichten we hierna toe.

Vooruitontvangen SPUK bijdragen

We krijgen vanaf 2022 twee specifieke uitkeringen (SPUK) van het rijk. Ontvangen middelen die we in 2022 en 2023 niet inzetten, verantwoorden we op de balans als vooruit ontvangen. In volgende tabel ziet u het verloop per uitkering:

	Vooruit ontvangen 31 12 2022	Ontvangen in 2023	Besteed in 2023	Vooruit ontvangen 31 12 2023
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	135.607	180.104	125.656	190.056
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	185.162	399.999	244.291	340.870
Totaal	320.769	580.103	369.946	530.926

Creditnota provincie Gelderland

Dit betreft een creditering van een foutieve factuur.

Vooruitontvangen bijdrage provincie Gelderland

We hebben in 2021 € 53.271 ontvangen voor het project IPPC bekendmakingen. Deze bijdragen zijn in 2022 en 2023 grotendeel besteed. Het resterende bedrag van het project IPPC van de provincie Gelderland van € 17.361 zetten we in 2024 in.

In deze tabel geven we een overzicht van de mutaties in 2023:

	Saldo 31 12 2022	Besteed in 2023	Saldo 31 12 2023
IPPC Pr GLD	21.136	3.775	17.361

In deze paragraaf lichten we een aantal overige onderwerpen toe: niet in de balans opgenomen verplichtingen, vennootschapsbelasting, inzicht in artikel 28 en de bezoldiging van onze topfunctionarissen en bestuurders op basis van de Wet Normering Topinkomens.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente Nijmegen verzorgt facilitaire en documentaire dienstverlening voor de ODRN. Deze taken zijn beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst ODRN – Gemeente Nijmegen 2024-2025. Deze overeenkomst gaat over de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025. Voor de huur van ons kantoorpand hebben we een separate huurovereenkomst met de gemeente Nijmegen. Deze overeenkomst loopt tot en met 31 12 2024.

De omvang van deze overeenkomsten zijn voor 2024 € 958.990 (facilitair € 320.883 documentaire dienstverlening € 126.022 en huur incl., servicekosten € 512.085).

De ICT hebben we ondergebracht bij de IRVN, de regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied voor de gemeenten in Het Rijk van Nijmegen. Voor 2024 is de bijdrage € 1.149.000.

Vennootschapsbelasting

Nagenoeg alle taken van de ODRN zijn door wetgeving voorgeschreven. Deze overheidstaken zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting (VPB). De verrekening van de zeer geringe overige taken (bijvoorbeeld het geven een workshop) gebeurt tegen kostprijs, waardoor geen VPB verschuldigd is. In de financiële verordening is opgenomen dat resultaten voor commerciële activiteiten terugbetaald worden aan de opdrachtgever.

Inzicht artikel 28

Er is geen sprake van een structurele toevoeging/ onttrekking van reserves en een post onvoorzien is in de begroting niet beschikbaar.

Wet normering topinkomens

Op basis van de Wet normering topinkomens (Wnt) publiceren wij de bezoldiging aan topfunctionarissen. Binnen de ODRN gelden de volgende personen als topfunctionaris: de directeur, de adjunct-directeur en de bestuursleden. We kennen geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de Wnt omschreven.

Onze bestuursleden zijn:

Naam	Functie	Periode in 2023
Dhr. J.W.M. van der Meer (provincie Gelderland)	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	Tot juli 2023
Dhr. H. Zoet (provincie Gelderland)	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	Vanaf juli 2023
Dhr. S. Versluijs (Beuningen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2023
Dhr. R. Thoonen (Druten)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. N.P. Vergunst (Nijmegen)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. T. van Elferen (Nijmegen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2023
Dhr. T. van Bronkhorst (Wijchen)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. A. ten Westeneind (Berg en Dal)	Algemeen Bestuur	Heel 2023
Dhr. V. Arts (Heumen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2023

Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging

De bezoldiging van de directie heeft in 2023 de Wnt-norm niet overschreden. Het voor de ODRN toepasselijke bezoldigingsmaximum was in 2023 € 223.000. Het gaat om het algemeen bezoldigingsmaximum. De bezoldiging van de directie blijkt uit de volgende tabellen:

<i>Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt</i>			
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	S.P. Kuils		R.H. Kraan
Functiegegevens	Directeur		Adjunct directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 tm 31/12		01/01 tm 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1
Dienstbetrekking?	ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.269,64		100.441,39
Beloningen betaalbaar op termijn	17.864,28		15.684,60
<i>Subtotaal</i>	137.133,92		116.125,99
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000		223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.
Bezoldiging	137.133,92		116.125,99
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.		n.v.t.

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	S.P. Kuils	R.H. Kraan	M.M.C.Prins
Functiegegevens	Directeur	Adjunct directeur	Directeur
Aanvangen einde functievervulling in 2022	01/11 tm 31/12	01/01 tm 31/12	01/01 tm 30/04
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	nee	ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	17.943,94	100.752,80	47.176,36
Beloningen betaalbaar op termijn	3.317,24	16.323,12	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	21.261,18	117.075,92	47.176,36
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	36.098,63	216.000,00	71.013,70
Bezoldiging	21.261,18	117.095,92	47.176,36

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	Hans van der Noordt	
Functiegegevens	Directeur	
Kalenderjaar	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/04 tm 15/06	nvt
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2,5	nvt
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1	nvt
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	71.500,00	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	31.270,00	nvt
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	31.270,00	nvt
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	31.270,00	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	
Bezoldiging	31.270,00	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	

Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie
op grond van artikel 3 van de Regeling
informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2024

Verstrekker	Uitkerings- code	Specifieke uitkering Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator
lenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbe- stuurlijk programma VTH		Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
				Indicator: E93/01	Indicator: E93/02	Indicator: E93/03
				€ 244.291	€ 259.130	Nee
				Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
				Indicator: E93/04	Indicator: E93/05	Indicator: E93/06
			1 IPB VTH AADV act. 1	€ 49	€ 244	
			2 IBP VTH Deelname werkgroepen act. 1	€ 5.208	€ 5.208	
			3 IBP VTH Business Intelligence en datakwiteit act. 1	€ 1.411	€ 1.411	
			4 IBP VTH Aanleveren data act. 2	€ 9.438	€ 17.368	

1. Sisa verantwoordingen

			5 IBP VTH Data geletterdheid act. 3	€ 487	€ 487
			6 IBP VTH Pilot themasessie Kennisdelen ZZS act. 3	€ 584	€ 584
			7 IBP VTH Breed traineepro-gramma act. 3	€ 2.627	€ 2.627
			8 IBP VTH Trai-neeprogramma VV milieu act. 3	€ 162.677	€ 168.515
			9 IBP VTH Toetsingskader afval act. 3	€ 1.800	€ 1.800
			10 IBP VTH Imple-mentatie LHS OW act. 5	€ 7.298	€ 7.298
			11 IBP VTH Open-baar maken HH beschikkingen act. 7	€ 681	€ 681
			12 IBP VTH AV-beleid op-bouwen kennis-infrastructuur act. 9	€ 2.384	€ 2.822
			13 IBP VTH Tran-sitie opgaven in regionale stra-tegiën act. 9	€ 4.524	€ 4.962
			14 IBP VTH Implementeren VTH-Beleid act. 11	€ 31.797	€ 31.797
			15 IBP VTH Coör-dineren SPUK aanvraag	€ 13.326	€ 13.326

		Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eind-verantwoording (ja/nee)
F21			Aard controle R Indicator: F21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle D2 Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05
			€ 125.656	€ 142.495	Nee	Ja	Nee

Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2024

2. Rechtsmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid het dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 31 augustus 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 794.149.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen geconstateerde afwijkingen boven het grensbedrag.

In de paragraaf bedrijfsvoering hebben we op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

3. Accountantsverklaring

4. Specificatie omzet deelnemers

De volgende tabel geeft een specificatie van de omzet van onze deelnemers:

Domein	Vakgebied	BERGEN DAL	BEUNINGEN	DRUTEN	GELDERLAND	HEUMEN	NIJMEGEN	WIJCHEN	Eindtotaal
BRIKS	Juridische diensten	56.264	98.964		42.193	13.775	121.096		332.292
	Specialistisch Advies	114.086	122.476	5.071	81.015	24.470	357.550	8.670	713.338
	Toezicht & Handhaving	563.424	322.008	29.056	172.447	159.718	2.065.173	61.278	3.373.104
	Vergunningverlening	1.038.664	647.962	26.016	445.963	329.282	3.191.799	57.896	5.737.580
Milieu	Juridische diensten	10.079	34.794	1.996	221.434	1.340	27.385	2.396	299.425
	Specialistisch Advies	28.115	54.211	72.635	287.087	16.399	132.413	87.904	678.763
	Toezicht & Handhaving	303.617	326.450	271.976	777.052	209.381	1.131.962	363.799	3.384.237
	Vergunningverlening	162.878	130.525	127.912	3.048.520	49.973	542.627	176.254	4.238.688
Projecten		175.773	174.735	61.041	956.067	62.475	1.261.116	105.655	2.796.862
Maatwerk opdrachten		69.642	57.790	21.053	1.470.791	67.056	328.641	24.520	2.039.492
Eindtotaal		2.522.542	1.969.915	616.755	7.502.569	933.869	9.159.761	888.371	23.593.782

5. Onze producten in €'s

In deze bijlage geven we inzicht in de realisatie per product.

In de volgende tabel ziet u dat de baten 2023 voor €25,8 miljoen bestaan uit reguliere bedrijfsuitoefening.

	Gerealiseerde baten 2023
Deelnemersbijdragen	23.593.782
Baten bovenregionale taken	1.531.146
Subsidies en overige	667.613
Baten uit reguliere bedrijfsuitoefening	25.792.541
Ontwikkelbijdrage	144.451
Vrijval bestemmingsreserve	339.000
Rentebaten	294.949
Overige baten	778.399
Totale baten	26.570.941

De baten uit reguliere bedrijfsuitoefening bestaan uit €19,8 miljoen omzet producten en afgerond € 6 miljoen omzet projecten (zie tabel). De € 19,8 miljoen omzet producten specificeren we op de volgende pagina.

	Baten 2023
Producten	19.798.643
Projecten/maatwerkopdrachten	5.993.898
Baten uit reguliere bedrijfsuitoefening	25.792.541

In deze tabel geven we inzicht in de gerealiseerde baten van de producten, totaal € 19,8 miljoen.

Domein	Externe PDC 2023	Realisatie 2023	Werkplan 2023
BRIKS	Advies beleidsontwikkeling BRIKS	19.416	36.828
	Advies evenementen	18.253	45.974
	Advies monumenten	2.282	80.997
	APV besluit	62.761	59.892
	Behandeling klachten BRIKS	265.866	345.891
	Bestraffende handhaving BRIKS	136.953	194.826
	Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	1.974	2.966
	Herstellende handhaving BRIKS	359.634	500.058
	Informatieverzoeken BRIKS	682.601	889.968
	Juridisch advies BRIKS	69.232	37.480
	Melding BRIKS	640.914	642.411
	Omgevingsoverleg BRIKS	621.112	639.934
	Omgevingsvergunning BRIKS	4.399.169	3.777.710
	Piket Bouwen	9.155	31.828
	Rechtsbescherming BRIKS	263.190	353.095
	Toezicht APV besluit + evenementen	9.206	-
	Toezicht bestaande bouw BRIKS	448.557	462.738
	Toezicht Huisvestingswet	6.075	17.340
	Toezicht overige Illegaliteit	38.034	81.652
	Toezicht sloop/asbest	389.723	529.388
	Toezicht verleende omgevingsvergunning BRIKS	1.692.803	1.866.531
	Vergunning Huisvestingswet	35.422	15.971
	Vergunning Leegstandswet	19.068	13.690
	Verzoek tot handhaving BRIKS	27.602	44.560
Totaal BRIKS		10.219.002	10.671.728
Milieu	Actualisatietoets vergunningen	62.028	108.798
	Advies afval en circulaire economie	15.148	51.384
	Advies beleidsontwikkeling Milieu	62.008	66.306
	Advies bodem	55.647	140.561
	Advies fysieke leefomgeving	152.714	97.657
	Advies geluid en trillingen	35.249	91.668
	Advies HUP	13.003	12.916
	Advies lucht en geur	77.614	101.448
	Advies omgevingsveiligheid	34.928	102.366
	Behandeling klachten Milieu	353.966	230.806

Domein	Externe PDC 2023	Realisatie 2023	Werkplan 2023
	Behandeling ongewoon voorval	71.467	65.352
	Beoordeling (verplichte) rapportages	87.282	170.098
	Besluit laden en lossen gevaarlijke stoffen	1.540	-
	Bestraffende handhaving Milieu	66.587	175.552
	Goedkeuringsbesluit	68.344	35.609
	Hercontrole Milieu	604.198	522.813
	Herstellende handhaving Milieu	228.556	295.796
	Informatieverzoeken Milieu	227.236	319.502
	Juridisch advies Milieu	34.756	74.152
	Melding Milieu	521.773	783.078
	Milieucontrole	1.478.521	1.398.676
	Milieu-effectrapportage	248.292	220.585
	Omgevingsoverleg Milieu	471.276	691.206
	Omgevingsvergunning Milieu	3.453.704	2.767.735
	Ontheffing besluit stortplaatsen	35.232	42.966
	Piket Milieu	25.519	14.007
	Rechtsbescherming Milieu	264.914	322.094
	Seveso inspectie	499.529	615.686
	Toezicht bodem	194.627	294.510
	Toezicht integraal HAT	94.527	47.914
	Verzoek tot handhaving Milieu	39.456	19.408
Totaal Milieu		9.579.641	9.880.649
Totaal		19.798.643	20.552.377

Project	Realisatie
1068 - Programma complexe vergunningverlening	368.103
1075 - Advies Wnb provinciale bedrijven	246.643
1029 - BRIKS ontwikkeling	191.399
1072 - Programmaproject Luchtadvies	175.195
630 - Complexe handhaving provinciale bedrijven	171.250
961 - Programmaproject geluid	143.015
1095 - IBP VTH Traineeprogramma VV Milieu act.3	138.677
991 - Luchtkwaliteit en bedrijven Nijmegen	133.526
1036 - SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	124.889
473 - Risicokaart	121.374
1026 - Samenwerking RIVM-ODNL ZZS	118.426
464 - BRZO Oost Programmeren en Verantwoorden	98.208
409 - Ketentoezicht	86.643
465 - BRZO Oost Communicatie, opleiding en kwaliteit	85.981
431 - IGP: bijzonder handhaving en ondermijning	82.224
721 - Omgevingswet Provincie Gelderland	81.451
141 - Aanpak voor illegale kamerverhuur	78.316
1071 - Nieuwe aanpak toezichtsplannen	64.388
247 - Detachering gemeente Nijmegen	61.888
731 - Detachering Gelderland	55.911
1076 - Regievoering bedrijven	52.916
231 - EML Cofinanciering (energiecontroles)	51.706
Overige	3.261.769
Totaal	5.993.898

6. Risicobeheersing

In volgende tabel geven we u een specificatie van onze risico's.

nr	naam risico	beschrijving	soort risico	beheersmaatregel	restrisico	in €	kans aanduiding	kans in %	weerstands-component
1	Achterblijvende omzet	Achterblijvende omzet waardoor dekking van overhead en indirect productieve inzet wegvalt. De omzet blijft achter door onvoldoende capaciteit als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.	1	We maken reële werkafspraken met onze opdrachtgevers. Deelnemers dienen substantiële aanpassingen minimaal 1 jaar vóór aanvang boekjaar aan te geven. We monitoren de omzetontwikkeling waardoor we kunnen bijsturen. We gaan ervan uit dat de gemeente Nijmegen de kosten betaalt van de ontvlechting van de BRIKS taken.	ja	702.000	groot	75%	526.500
2	Begrotingsrisico	Tegenvallers door onvoorziene omstandigheden	1	We monitoren onze uitgaven zodat we kunnen bijsturen. Onze belangrijkste uitgaven (loonsom, inhuur en gastheerschap) zijn contractueel vastgelegd en voorspelbaar.	ja	100.000	zeer klein	10%	10.000
3	Inflatie	Afwijkingen tussen de werkelijke kostenontwikkeling en de indexering. Waardoor we kostenstijgingen niet meer binnen onze begroting kunnen opvangen.	1	We baseren de indexering van de salarissen in eerste instantie op de CEP. We passen in jaar t+2 een nacalculatie toe op basis van de werkelijke kostenstijging van de salarissen. Het risico is dus beperkt tot verschillen voor een periode van 2 jaar tussen de CEP en de werkelijke kostenstijgingen.	ja	450.000	middel	50%	225.000
4	Uitval automatisering	Productieverlies door uitval van systemen	1	Evalueren uitval en verbeteracties doorspreken met gastheer en IRVN. Ook gaan wij verder met het "VerSaaSen" van het applicatielandschap waardoor we het risico op uitval van systemen (SLA) te beperken.	ja	40.000	middel	50%	20.000
5	Informatieveiligheid	De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt strengere eisen aan de bescherming van natuurlijke persoonsgegevens. Daarnaast zijn de normen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) op de ODRN van toepassing. Als we niet voldoen riskeren we boetes en schadelekstelselingen.	2	Wij hebben de Cybermanager van Isastis geïmplementeerd om te monitoren of wij voldoen aan de AVG en de BIO, maar zijn daarbij ook afhankelijk van IRVN en Nijmegen (gastheerconstructie). In 2023 is verder uitvoering gegeven aan het PVA met als doel om in 2024 compliant te zijn. Daarnaast moeten wij voldoen aan de WPG en is in 2023 uitvoering gegeven aan de verbetervoorstellen vanuit de verplichte externe audit, ook met als doel om hier in 2024 aan te voldoen. Met onze functionaris gegevensbescherming gaan wij hiervoor jaarlijks een monitoringsplan opstellen.	nee				

100

Om de risico's te kwantificeren hebben we de financiële impact ingeschat. Vervolgens hebben we een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet. Daarbij gebruiken we de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans
1	Zeër klein	10%
2	Klein	25%
3	Middel	50%
4	Groot	75%
5	Zeër groot	90%

BEGROTING

2024

ODRN Wijziging 1

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Begroting	5
1.1. Begroting 2024	6
1.2. Wijzigingen begroting 2024	7
2. Wijzigingen baten verklaard	8
3. Wijzigingen lasten verklaard	12
5. Bijlagen	16
5.1. Nieuwe categorisering van de meerjarenbegroting	17
5.2. De werkplannen 2024	19

Inleiding

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

In het najaar van 2023 hebben we de Kadernota 2024/2025 uitgebracht. In deze nota gaan we in op invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb), ontwikkelingen naar aanleiding van de bevindingen van de commissie van Aartsen, de ontvlechting van de bouwtaken, organisatieontwikkelingen en de vervanging van ICT-systemen. We konden toen nog niet alle financiële consequenties becijferen. Inmiddels hebben we een beter beeld van wat er op ons af komt.

We raamden € 9,6 ton voor extra werkzaamheden 'in het veld' als gevolg van de nieuwe wetten. Dit bedrag is nog steeds onderdeel van de werkplannen 2024 waarop we onze begroting nu aansluiten. Deze werkzaamheden voorzien we dus nog steeds. In de loop van 2024 zal duidelijk worden of deze verwachtingen uitkomen. We zullen u hierover in onze bestuursrapportages informeren. In het najaar van 2023 werd duidelijk dat de Wkb voor verbouwingen gevolgklasse 1 uitgesteld wordt naar 1 januari 2025. Omdat de private markt een deel van de werkzaamheden dus nog niet gaat overnemen, verwachten we in 2024 voor € 8 ton extra werk. Dat bedrag voegen we aan de Begroting 2024 toe. Daarnaast nemen ook de werkafspraken bij een aantal andere opdrachtgevers toe en hebben we een inschatting van de projectkosten ontvlechting BRIKS in 2024. Deze kosten nemen we als vordering in de begroting op¹. Al met al stijgen de baten in 2024 met € 2,7 miljoen.

De bijstelling van de baten ziet u gecomprimeerd in deze tabel.

in € * 1.000	Begroting 2024
Bijstellingen obv werkplan 2024	1.964
Bijdrage projectkosten BRIKS 2024	456
Bijstelling subsidiebijdragen	210
Rentebaten	100
Wijzigingen op prijspeil 2024	2.730

We hogen ook de lasten met € 2,7 miljoen op. We stellen voor dit te bestemmen voor kosten gerelateerd aan het primaire proces: € 1,58 miljoen en voor € 1,26 miljoen aan projecten. Het gaat om € 4,56 ton projectkosten ontvlechting BRIKS en om € 8 ton overige projecten. Met dit laatste budget dekken we onder andere fase II van de ICT-projecten en van de invoering van de Omgevingswet. De overheadkosten kunnen we met € 1 ton laten dalen.

We hebben plannen ontwikkeld voor een nieuwe organisatiestructuur vanaf 1 januari 2025. Deze plannen leggen we nog aan ons bestuur voor. Realisatie hiervan zullen we doen binnen de budgettaire kaders.

In deze notitie lichten we de wijzigingen voor u toe.

Bestuur ODRN

¹ Dit bedrag is niet definitief. We zijn hierover in gesprek met de gemeente Nijmegen.

1. Begroting

1.1. Begroting 2024

We stellen voor de lasten en de baten 2024 met € 2,7 miljoen te verhogen. In de volgende tabel ziet u de jaarcijfers 2023, de begroting 2024, de mutaties die nu voorliggen en de bijgestelde begroting, de dynamische begroting van 2024.

Omschrijving	jaarrekening	begroting	Mutaties	Dynamische begroting 2024
In * 1.000	2023	2024 II	2024 III	I = II + III
lasten				
Salariskosten	11.520	14.350	1.132	15.482
Salariskosten overhead	2.466	3.174	-306	2.868
Overige personele lasten		396		396
Inhuur	5.736	5.198	528	5.726
Inhuur overhead	1.198	488	573	1.061
Opleidingskosten	261	338	29	367
Huisvestingslasten		915	-59	856
ICT en informatiebeheer		1.870	-216	1.654
Piofah	2.394			
Kapitaallasten	276	208	-58	150
Materiële kosten opdrachtgevers	294	337	-69	268
Materiele kosten	739	415	-79	336
Bijdrage regionaal stelsel	273	408		408
Projecten ODRN			800	800
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024			456	456
Ontwikkelprogramma	1.314			
Totaal lasten	26.472	28.097	2.730	30.827
baten				
Bijdragen deelnemers	23.594	25.789	1.301	27.090
Bovenregionale bijdragen	1.531	1.715	646	2.361
Subsidies en diverse opdrachten	668	593	227	820
Bijdrage Ontwikkelprogramma	144			
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS 2024			456	456
Onttrekking bestemmingsreserve	339			
Rentebaten	295		100	100
Totaal baten	26.571	28.097	2.730	30.827
Saldo	99	0	0	0

1.2. Wijzigingen begroting 2024

Nieuwe categorieën

Het Algemeen Bestuur heeft op 31 augustus 2023 de Begroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025 - 2027 vastgesteld. De afbouw van de Piofah-overeenkomst met gemeente Nijmegen is aanleiding vanaf 2024 deze begroting anders te categoriseren. Met nieuwe categorieën zoals huisvesting en ICT verhogen we de informatiewaarde van de begroting. Deze aanpassing lichten we in de bijlage toe. De begroting ingedeeld naar nieuwe categorieën is het vertrekpunt van de wijzigingen die we u nu voorleggen.

Wijziging begroting 2024

We laten u in volgende tabel zien hoe de verhoging van €2,7 miljoen voor de baten en lasten 2024 is opgebouwd.

Omschrijving	Mutatie
In € * 1.000	
Baten	
Bijdragen deelnemers	1.301
Bovenregionale bijdragen	646
Subsidies en diverse opdrachten	227
Bijdrage projectkosten BRIKS	456
Rentebaten	100
Totaal baten	2.730
Lasten	
Salariskosten	1.132
Inhuur	528
Materiële kosten opdrachtgever	-69
Subtotaal primaire kosten	1.591
Salariskosten overhead	-306
Opleidingskosten	29
Inhuur overhead	573
Huisvestingslasten	-59
ICT en informatiebeheer	-216
Kapitaallasten	-58
Materiele kosten overhead	-79
Subtotaal overhead	-116
Projecten ODRN	800
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	456
Subtotaal projecten	1.256
Totaal lasten	2.730
Saldo	0

Alle wijzigingen lichten we in dit stuk toe. In hoofdstuk 2 lichten we de wijzigingen van de baten toe en in hoofdstuk 3 laten we zien hoe we deze baten over de lasten verdeeld hebben.

2. Wijziging baten verklaard

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De baten 2024 zijn gebaseerd op de werkplannen 2024. In de bijlage ziet u een samenvatting van deze werkplannen.

Bijdragen deelnemers

De werkplannen 2024 geven aanleiding de bijdragen van onze deelnemers met € 1,3 miljoen op te hogen². In deze tabel geven we een overzicht van de toename per deelnemer:

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024
Gemeente Berg en Dal	215
Gemeente Beuningen	239
Gemeente Druten	17
Gemeente Heumen	80
Gemeente Nijmegen	709
Gemeente Wijchen	-15
Provincie Gelderland	56
Totaal	1.301

De toename doet zich met name voor bij onze deelnemende gemeenten met BRIKS taken. Dit houdt vooral verband met het uitstel van de Wkb. De Wkb gaat voor verbouwingen gevolgklasse 1 pas op 1 januari 2025 in. Dit kost naar verwachting extra € 8 ton inzet van ons. Bij de Begroting 2024 hebben we dit niet meegenomen omdat het plan toen nog was de Wkb volledig op 1 januari 2024 in te voeren. We gaan nu uit van volledige invoer van de Wkb per 1 januari 2025 en voegen genoemde meerkosten aan de Begroting 2024 toe.

Onze deelnemers hebben besloten om de projecten Circulaire Economie (742 uur) en het Juniorenprogramma (1.401 uur) te schrappen. Argument is dat dit soort algemene projecten op een ander manier gedekt zouden moeten worden. De continuering van deze projecten hangt af van of we deze op een andere manier gedekt kunnen krijgen.

Werkplannen bovenregionale opdrachtgevers

We verhogen de werkplannen van de bovenregionale opdrachtgevers met € 6,4 ton.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024
Omgevingsdienst Veluwe	91
Omgevingsdienst Regio Arnhem	-68
Omgevingsdienst De Vallei	36
Omgevingsdienst Rivierenland	-1
Omgevingsdienst Achterhoek	68
Provincie Overijssel	513
Omgevingsdienst Twente	-14
Omgevingsdienst IJsselland	-20
Overige	40
Totaal	646

² De begroting is opgesteld op basis van de werkplannen 2024 stand medio maart 2024. Eventuele afspraken na deze datum hebben we niet meer kunnen verwerken. Hierdoor kunnen er verschillen ontstaan tussen onze begroting en die van onze deelnemers.

Voor provincie Overijssel neemt meer diensten bij ons af dan eerder voorzien. Dit komt doordat de provincie vorig jaar een aantal projecten in afwachting van besluitvorming on hold had gezet. Het gaat bijvoorbeeld om de projecten AADV en Analyse ongewone voorvallen. Deze projecten zijn nu wel opgevoerd. Ook het project Maatwerkaanpak verduurzaming bedrijven is voor € 2,7 ton bij provincie Overijssel opgevoerd. Dit project wordt betaald uit subsidiebedragen van het ministerie van EZK. De besluitvorming hierover is nog niet definitief. We zetten pas op dit project in, nadat we hierover zekerheid hebben.

Subsidies en diverse opdrachten

Onder deze post begroten we landelijke specifieke uitkeringen gemeenten en provincie (SPUK), subsidiebijdragen van DCMR en ODNL en inkomsten uit detachering. De SPUK IBP loopt door in 2024. Dat leidt tot een ophoging van de baten met € 3,4 ton. We verlagen enkele bijdragen van DCMR (MJA-subsidies). Onze bijdrage op communicatie neemt af en door onderbezetting moeten we ons ambities wat naar beneden bijstellen. Per saldo verhogen we deze post met afgerond € 2 ton.

Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024

Gemeente Nijmegen gaat de bouwtaken vanaf 2025 weer zelf uitvoeren. De ontvlechting van deze taken heeft behoorlijke consequenties. Om het proces in goede banen te leiden maken we in 2024 proceskosten.

U ziet een prognose in deze tabel:

	Aantal uur per week/totaal	aantal weken per jaar	uurtarief	Bedrag 2024
Projectleider BRIKS	16	44	€ 102	€ 71.808
Afdelingshoofden/teamleiders	10	44	€ 102	€ 44.880
Kosten HR - bureau Pipit	15	44	€ 110	€ 72.600
Kosten opzetten eigen BRIKS entiteit bouwteam)	400		€ 102	€ 40.800
Kosten adviesbureau Seinstra & Partners				€ 15.000
Kosten juridisch adviseur personele kwesties				€ 10.000
Communicatie en HR	8	44	€ 102	€ 35.904
Urenbesteding vaste medewerkers, 27,5 uur per week (55 vaste BRIKS mdw * 0,5 uur per week) ³	27,5	44	€ 102	€ 123.420
Onvoorzien (10%)				€41.441
Totaal excl. BTW				€ 455.853

Vanuit de gedachte dat gemeente Nijmegen de kosten van de ontvlechting BRIKS betaalt, nemen we deze kosten als vordering in onze begroting op.

³ We gaan uit van een tijdsbesteding van 0,5 uur per vaste BRIKS-medewerker. Soms zal deze tijdsbesteding per medewerker hoger uitvallen (projectleiders die gegevens opzoeken/aanleveren, juristen die betrokken worden bij aanpassing DVO), soms minder, maar een inschatting van 22 uren per vaste BRIKS-medewerker op jaarbasis lijkt ons realistisch en redelijk.

Het bedrag van de projectkosten Ontvlechting BRIKS 2024 is gebaseerd op een prognose van onze projectleider Ontvlechting BRIKS. Over de hoogte van de bedragen zijn we nog wel in gesprek met gemeente Nijmegen. Op basis van de uitkomsten hiervan kunnen deze bijgesteld worden. We zullen u daarover in de loop van 2024 informeren.

Rentebaten

Vanaf 2024 nemen we structureel € 1 ton rentebaten op. Gezien de ontwikkeling van de rentepercentages achten we dat reëel.

3. Wijziging lasten verklaard

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Bij de verklaring van de wijzigingen van de lasten, in totaal € 2,7 miljoen, onderscheiden we wijzigingen van kosten gerelateerd aan het primaire proces: + € 1,58 miljoen en aan overhead: - € 1 ton) en aanpassing van het budget voor projecten + €1,26 miljoen (€ 4,6 ton projectkosten Ontvlechting BRIKS en € 8 ton overige).

Wijzigingen van de primaire kosten

Het grootste deel van de bijstellingen zetten we in ten behoeve van het primaire proces. We hogen deze budgetten op met totaal € 1,6 miljoen. U ziet de mutaties in deze tabel:

Omschrijving	Mutatie 2024
In € * 1.000	
Salariskosten	1.132
Inhuur	528
Materiële kosten opdrachtgever	-69
Totaal primaire kosten	1.591

Salariskosten en inhuur

Met de verdeling tussen salariskosten en inhuur, komen we in 2024 uit op een inhuurpercentage van 27%. Inhuur is deels een strategische keuze. Zo kiezen we voor flexibiliteit met het oog op de wijzigingen in ons takenpakket door verdere invoering van de Wkb. Inhuur is soms ook onvermijdelijk. Zo moeten we door de krapte op de arbeidsmarkt vaker inhuren dan we zouden willen. In 2023 gaf dit een overschrijding van het inhuurbudget. Met de voorgestelde ophoging van het percentage (van 25% in de primitieve begroting naar 27% nu) begroten we gezien de complexiteit van de arbeidsmarkt een reëler bedrag voor inhuur. In de volgende tabel ziet u de berekening van het percentage van 27%.

Omschrijving	Begroting
in €* 1.000	2024
Salariskosten primair	15.482
Inhuur primair	5.726
Totaal salarissen plus inhuur	21.208
Aandeel inhuur	27%

Meerkosten inhuur als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken

Ook het voornemen van Nijmegen om de BRIKS-taken terug te nemen, leidt tot extra inhuur. We zien dan ook dat de inhuur bij de bouwafdelingen het hoogste is. Het risico bestaat dat we de norm van 27% niet gaan realiseren. We zullen dan met onze deelnemers in overleg gaan over de vergoeding van de meerkosten.

Materiële kosten opdrachtgever

We stellen ten slotte voor de post materiële kosten opdrachtgever iets te verlagen. Daarmee brengen we deze post meer in overeenstemming met de realisatie 2023. We kopen voor specialistische opdrachten soms expertise bij derden in. Deze inzet belasten we één op één aan opdrachtgevers door.

Wijzigingen van de overhead

In deze tabel zit u de overhead na verwerking van de begrotingswijziging:

In € * 1.000	Begroting 2024
Loonkosten overhead	2.868
ICT en informatiebeheer	1.654
Inhuur overhead	1.061
Huisvestingslasten	856
Bijdrage regionaal stelsel	408
Opleidingskosten	367
Materiële kosten	336
Overige personele lasten	396
Kapitaallasten	150
Overhead	8.095
Totaal lasten	30.827
% overhead	26,3%

We komen in 2024 uit op een percentage overhead van 26% (realisatie 2023: 29%).

We ramen in totaal een bedrag van € 8,1 miljoen overhead.

We verlagen de overhead per saldo met € 1 ton ten opzichte van de primitieve begroting 2024 (€ 8,2 miljoen). In de volgende tabel ziet u specificatie van deze verlaging. De grootste mutaties lichten we daarna toe.

Omschrijving	Mutatie
In € * 1.000	
Salariskosten overhead	-306
Inhuur overhead	573
ICT en informatiebeheer	-216
Opleidingskosten	29
Huisvestingslasten	-59
Kapitaallasten	-58
Materiele kosten overhead	-79
Totaal overhead	-116

We verlagen de salariskosten met € 3,1 ton en hogen de inhuur overhead op met € 5,7 ton. Per saldo een toename van € 2,6 ton.

We passen de bezetting van overhead aan op de taakverschuivingen als gevolg van de afbouw van de gastheerschapovereenkomst met de gemeente Nijmegen en ook op nieuwe maatschappelijke opgaven, zoals: toenemende publicatieplicht, toenemende communicatie aan burgers en pers, meer overhead vanwege gestegen inhuur, outcomesturing, CBS rapportages. In hoofdstuk 3.6 van de begroting 2025 gaan we hier nader op in. We zijn bezig met een organisatieontwikkeling. De plannen en benodigde formatie zullen we u in de loop van 2024 voorleggen.

Met de verdeling tussen salariskosten en inhuur overhead, komen we in 2024 op een inhuurpercentage van 27%, zie tabel:

Omschrijving	Begroting
in €* 1.000	2024
Salariskosten overhead	2.868
Inhuur overhead	1.061
Totaal salarissen plus inhuur	3.929
Aandeel inhuur	27%

We ramen een verlaging van de kosten ICT en informatiebeheer met € 2,1 ton. Dat heeft te maken met een verlaging van de kosten voor documentaire informatievoorziening. Deze dienst nemen we van gemeente Nijmegen af. Onderdeel van deze dienstverlening is het inboeken en verzenden van digitale stukken. Dit wordt uitgevoerd door onze afdeling procesondersteuning. Verder realiseren we een bezuiniging op beheerkosten. Ons oude zaakstelsel WRS was duur in het beheer. Nu we vanaf 1 januari overgestapt zijn op een nieuw stelsel realiseren we bezuinigingen.

Opleidingskosten stellen we iets bij om op 2% van de loonsom te komen. Toenemende digitalisering zorgt ook voor een daling van de facilitaire kosten. Deze verantwoorden we onder de huisvestingslasten. Ook de kapitaallasten nemen af. Dat komt doordat we steeds meer systemen als SAAS-oplossingen afnemen. Deze kosten activeren we niet. We betalen daarvoor jaarlijks licenties. Ten slotte nemen ook de materiële kosten af. We voorzien dat we op diverse uitgaven wat goedkoper uit zullen zijn.

Projecten in 2024

In 2024 ramen we budget voor projectkosten ontvlechting van de BRIKS-taken, € 456.000. Zie hiervoor wijziging baten.

Verder reserveren we incidenteel € 8 ton voor ODRN brede projecten. Met deze middelen willen we in ieder geval fase II van de ICT-projecten betalen. Vanaf 1 januari 2024 waren onze nieuwe systemen operationeel, maar er moeten in fase II nog verschillende acties uitgevoerd worden om alle modules optimaal werkend te krijgen. Daarnaast willen we ook een deel bestemmen voor het project Omgevingswet. De overige middelen, ongeveer nog € 4 ton, hebben nog geen bestemming gekregen. Daarover besluit ons MT nog in de loop van 2024. We zouden deze middelen bijvoorbeeld kunnen gebruiken voor het project Outcomesturing. In het Lysias-rapport worden hierover aanbevelingen gedaan.

5. Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

5.1. Nieuwe categorisering van de meerjarenbegroting

In de volgende tabel geven we u inzicht in de lasten en baten volgens de primitieve begroting 2024 zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 31 augustus 2023, de daarop doorgevoerde mutaties en de begroting die het vertrekpunt is voor de wijzigingen die we u nu voorleggen.

Categorie In € * 1.000	Begroting 2024	Mutatie 2024	Begroting 2024
Gastheer Piofah	2.458	-2.458	-
Huisvestingslasten	-	915	915
ICT en informatiebeheer	-	1.871	1.871
Inhuur	5.685	-	5.685
Kapitaallasten	208	-	208
Materiële lasten/andere kosten	1.227	-812	415
Materiële lasten opdrachtgever	337	-0	337
Opleidingskosten	335	2	338
Salarissen en sociale lasten	17.437	86	17.406
Overige personeelskosten	-	396	396
Bijdrage bovenregionaal stelsel	408	-	408
Totaal		-	

Vanaf 2024 bouwen we de gastheerovereenkomst met gemeente Nijmegen af. Om de informatiewaarde van de begroting te vergroten, wijzen we de budgetten gastheer piofah en ICT IRVN toe aan nieuwe categorieën. Aan de nieuwe begroting voegen we ook een post overige personeelskosten toe. Het gaat om kosten zoals reiskostenvergoedingen, arbo-kosten en budgetten voor personeelsactiviteiten. Deze kosten verantwoordden we voorheen onder materiële lasten. In deze tabel ziet u de herverdeling van de lasten over de nieuwe categorieën.

in € * 1.000	Gastheer gemeente Nijmegen				IRVN	Materiële lasten	Totale mutatie
	P&O en financiën	Facilitaire zaken	Doc. Informatie	Huur en service kosten			
					ICT	Herverdeling	
Gastheer Piofah	-219	-380	-198	-512	-1.149		-2.458
Huisvestingslasten		380		512		23	915
ICT kosten en informatiebeheer	101		198		1.149	423	1.871
Materiële lasten/andere kosten						-812	-812
Opleidingskosten						2	2
Salarissen en sociale lasten	118					-32	86
Overige personeelskosten						396	396
Totaal	-	-	-	-	-	-	-

We lichten de mutaties hier voor u toe:

- De posten voor P&O en financiën uit het budget gastheerschap voegen we deels toe aan de categorie ICT en informatiebeheer. Hiermee dekken we de kosten van licenties voor Afas, Timetell en voor de salarisverwerking. Het restant van deze post voegen we toe aan het budget salarissen en sociale lasten.
- De posten voor facilitaire kosten en huur en servicekosten uit het budget gastheerschap verschuiven naar huisvestingslasten. Onder huisvestingslasten verantwoorden we ook het deel van de facilitaire kosten die we zelf betalen (voorheen onderdeel van materiële lasten).
- De ICT kosten die we aan de IRvN betalen, de kosten van ICT-contracten die we vanaf 2024 in eigen beheer hebben en de kosten van documentaire informatievoorziening nemen we voortaan op in de nieuwe categorie ICT en informatiebeheer.
- De materiële lasten splitsen we uit. Deze verschuiven deels naar huisvestingslasten en naar ICT (zie bovenstaand). Een klein budget voor congreskosten voegen we toe aan opleidingskosten. Ten slotte verantwoorden we budgetten met een personele component voortaan als overige personele lasten.

In de Begroting 2025 geven we een nadere specificatie van de kosten die we onder de nieuwe categorieën verantwoorden. In deze overzichten geven we u ook inzicht in de begrotingsbedragen van 2024. Om veel herhaling te voorkomen, verwijzen we u voor nadere details naar deze begroting.

5.2. De werkplannen 2024

In deze paragraaf geven we inzicht in de werkplannen 2024.

	BRIKS	Milieu	TOTAAL
	€ 6.536.042	€ 6.169.058	€ 12.705.100
Toezicht en handhaving	€ 4.483.824	€ 3.604.497	€ 8.088.321
Juridisch	€ 829.349	€ 775.778	€ 1.605.127
Overige	€ 834.046	€ 384.315	€ 1.218.360
Producten	€ 12.683.260	€ 10.933.647	€ 23.616.908
Projecten	€ 533.556	€ 6.103.021	€ 6.636.577
Totaal	€ 13.216.817	€ 17.036.668	€ 30.253.485

Op deze pagina producten BRIKS € 12,7 miljoen en op de pagina daarna producten Milieu € 10,9 miljoen. Vervolgens geven we u een inzicht in onze grootste projecten > € 50.000.

BRIKS	Uren	Producten	Totale budget
Totaal	123.500	21.714	€ 12.683.260
Vergunningverlening	63.691	8.456	€ 6.356.042
Informatieplicht BRIKS	69	28	€ 7.026
Vooroverleg BRIKS	4.013	648	€ 412.714
Melding BRIKS	7.780	2.546	€ 797.240
Omgevingsvergunning BRIKS	50.038	4.725	€ 5.133.725
APV Besluit	677	183	€ 69.003
Vergunning Leegstandswet	167	45	€ 17.073
Vergunning Huisvestingswet	172	20	€ 17.564
Advies Monumenten	135	11	€ 13.801
Advies Beleidsontwikkeling BRIKS	640	250	€ 67.896
Toezicht en Handhaving	43.602	5.926	€ 4.483.823
Behandeling Klachten BRIKS	3.360	683	€ 342.757
Piket Bouwen	351	285	€ 35.756
Toezicht Verleende Omgevingsvergunning BRIKS	23.942	2.019	€ 2.468.045
Toezicht Bestaande Bouw BRIKS	5.941	1.586	€ 613.322
Toezicht sloop/asbest	5.759	968	€ 589.594
Toezicht Overige Illegaliteit	895	91	€ 91.728
Toezicht APV besluit + evenementen	674	91	€ 68.752
Toezicht Huisvestingswet	49	10	€ 5.018
Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	30	4	€ 3.011
Bestraffende handhaving BRIKS	2.202	108	€ 225.065
Advies Evenementen	400	81	€ 40.775
Juridisch	8.092	735	€ 829.349
Verzoek tot handhaving BRIKS	431	35	€ 43.986
Herstellende handhaving BRIKS	3.419	239	€ 349.864
Rechtsbescherming BRIKS	3.840	301	€ 394.274
Juridisch Advies BRIKS	402	160	€ 41.225
Overige	8.114	6.597	€ 834.046
Informatieverzoeken BRIKS	8.114	6.597	€ 834.046

Milieu	Uren	Producten	Totale budget
NV = niet verplicht	Advies	Advies	Advies
	jaar 2024	jaar 2024	jaar 2024
Totaal	102.857	4.687	10.933.647
Vergunningverlening	57.415	1.757	6.169.058
Informatieplicht Milieu	473	175	€ 48.851
Vooroverleg Milieu	6.179	0	€ 676.723
Melding Milieu	5.964	678	€ 609.899
Omgevingsvergunning Milieu	32.432	241	€ 3.518.633
Instemming Flora & Fauna	0	0	€ -
Actualisatietoets Vergunningen	1.505	74	€ 162.188
Milieueffectrapportage	2.120	32	€ 227.473
Besluit Laden en Lossen Gevaarlijke Stoffen	0	0	€ -
Ontheffing Besluit Stortplaatsen	424	21	€ 46.679
Goedkeuringsbesluit	802	59	€ 86.858
Advies Afval en Circulaire economie	561	35	€ 60.695
Advies Bodem	736	91	€ 76.485
Advies Fysieke Leefomgeving	2.050	252	€ 211.259
Advies Geluid en Trillingen	570	22	€ 59.122
Advies Lucht & Geur	1.360	40	€ 146.879
Advies Omgevingsveiligheid	671	29	€ 72.399
Advies Water	0	0	€ -
Advies HUP	150	7	€ 15.413
Advies Beleidsontwikkeling Milieu	1.419	0	€ 149.503
Toezicht en Handhaving	34.421	2.410	3.604.497
Behandeling klachten Milieu	2.562	347	€ 262.638
Behandeling Ongewoon Voorval	1.005	82	€ 106.382
Piket Milieu	135	0	€ 14.245
Milieucontrole	14.011	912	€ 1.446.561
Hercontrole Milieu	5.108	572	€ 524.936
Seveso Inspectie *	5.906	110	€ 649.657
Toezicht integraal HAT	300	41	€ 30.612
Energietoezicht	0	0	€ -
Toezicht Bodem	1.680	152	€ 172.284
Toezicht natuur - Seveso	164	12	€ 18.049
Toezicht festiviteiten	0	0	€ -
Bestraffende handhaving Milieu	1.835	104	€ 192.306
Beoordeling (verplichte) rapportages	1.714	77	€ 186.826
Juridisch	7.341	520	775.778
Verzoek tot handhaving Milieu	223	14	€ 22.984
Herstellende handhaving Milieu	3.054	321	€ 315.844
Rechtsbescherming Milieu	3.299	90	€ 355.108
Juridisch Advies Milieu	766	95	€ 81.843
Overige	3.680	0	384.315
Informatieverzoeken Milieu	3.680	0	€ 384.315

Projectnaam	Bedrag
Uitvoeren ODRN VTH bodemtaken	€ 406.490
VOORBEHOUD: Maatwerk aanpak verduurzaming industrie	€ 272.000
Programmaproject Luchtadvies	€ 267.082
Programmaproject Geluidadvies	€ 243.540
SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	€ 225.750
Advisering intake en omgevingstafel	€ 215.415
Seveso Oost	€ 209.850
Programma complexe vergunningverlening	€ 185.361
Complexe handhaving provinciale bedrijven	€ 185.158
Advies Wnb provinciale bedrijven	€ 164.000
Seveso Oost	€ 139.900
Regievoering bedrijven	€ 135.300
Coördinatie en functioneel beheer Risicokaart	€ 115.898
Boven formatie Seveso inspecteur	€ 111.375
Energiecontroles	€ 99.960
Regievoering Seveso-bedrijven	€ 94.710
Uitwerking aanbevelingen OVV-rapport	€ 87.945
Programmaproject Uitvoering werken	€ 81.180
Energielabels kantoren	€ 80.922
AADV (Seveso)	€ 73.468
Advisering initiatieven waterstof- en energietransitie	€ 73.062
Financiële zekerheidsstelling	€ 73.062
Analyse ongewone voorvallen	€ 67.650
Aanpak ZZS	€ 66.135
Herberekening aandachtsgebieden	€ 65.000
Vink	€ 60.885
Aanpak ondermijning	€ 60.221
Nieuwe aanpak toezichtsplannen	€ 59.518
Out of pocket kosten milieutoezicht	€ 58.000
IBP VTH Implementeren regionaal VTH-beleid	€ 57.077
Detachering Rardy Nicolassen	€ 56.100
Samenwerking RIVM - ODNL ZZS	€ 55.158
Uitwerking aanbevelingen OVV-rapport	€ 53.948
IBP VTH	€ 51.475
Inventarisatie onbekende MBA's TPN West en Winkelsteeg	€ 50.184
Overige < € 50.000	€ 2.333.796
Totaal	€ 6.636.577

In ons digitale dashboard in Power BI geven we onze opdrachtgevers details van hun werkplannen.

BEGROTING

2025

ODRN

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Voorwoord: De ODRN in 2025	4
1. Ontwikkelingen	5
1.1. Inhoudelijke ontwikkelingen	6
1.2. Organisatorische ontwikkelingen	11
2. Programmabegroting 2025	13
2.1. Programmabegroting	14
2.2. Programma's	16
2.3. Programma Vergunningverlening	17
2.4. Programma Handhaving en Toezicht	19
2.5. Programma Seveso	21
2.6. Programma Juridisch advies en handhaving	23
3. Begroting 2025 meerjarenraming 2026 - 2028	24
3.1. Financieel beeld	25
3.2. Uitgangspunten	27
3.3. Wijzigingen in de meerjarenbegroting 2025 - 2028	28
3.4. Meerjarenbegroting 2025 - 2028	31
3.5. De begrotingsposten toegelicht	32
3.6. Overhead en inhuur	38
3.7. Lasten en baten per taakveld	41
3.8. Meerjarenbalans 2023 tot en met 2026	42
4. Paragrafen	43
4.1. Weerstandscapaciteit en risicobeheersing	44
4.2. Financiering	46
4.3. Bedrijfsvoering	48
4.4. Onderhoud kapitaalgoederen	52
4.5. Openbaarheidsparagraaf	53
5. Bijlagen	54

5.1.	Nieuwe categorisering van de meerjarenbegroting	55
5.2.	Investeringsbegroting	57
5.3.	De advieslijsten 2025	58
5.4.	Acties om inhuur terug te dringen	61

Voorwoord: De ODRN in 2025

In de begroting van 2024 stond in het voorwoord dat het jaar 2024 het jaar van verandering was; “de invoering van de Omgevingswet, de gevolgen van de sterke inflatie en de steeds strengere eisen en nieuwe ontwikkelingen krijgen in 2024 een vertaling”. We komen echter, kijkende naar 2025, tot de conclusie dat de verandering niet ophoudt aan het eind van 2024. Integendeel, ook in 2025 voorzien we diverse ontwikkelingen waar we in de begroting rekening mee houden.

Om te beginnen staan we stil bij de aanstaande overdracht van de BRIKS¹ (bouw) taken die terug gaan naar gemeente Nijmegen. De zogenoemde BRIKS-ontvlechting vindt volgens de planning op 1 januari 2025 plaats. Dit brengt een verschuiving van personeel en taken met zich mee. We houden actief rekening hiermee en hebben als bestuur de wens dat de medewerkers die bij de ODRN blijven, zich thuis blijven voelen en voldoening halen uit hun werk. Dit gebeurt onder andere door een organisatiebrede reorganisatie. Tegelijkertijd is het gewenst om in deze reorganisatie ook de opgave mee te nemen om van de omgevingsdienst een robuustere dienst te maken. Meer een kennisorganisatie die met haar expertise het werk en de wensen van de deelnemers tot uitvoer brengt.

Het uitvoeren van de taken van de ODRN en het toegroeien naar een kennisorganisatie gaan hand in hand met de ambitie om als organisatie meer te gaan sturen op outcome (doelstellingen). Een landelijke ontwikkeling waar ook de ODRN op aangehaakt wil zijn. Het uitgangspunt moet zijn dat de ODRN op het gebied van bijvoorbeeld klimaat, waterstof, circulaire economie en andere thema's toewerkt naar doelen die bereikt moeten worden en welke met elkaar worden bepaald.

De vertaling van deze ambitie gaat niet vanzelf en vraagt om aanvullende inzet en middelen. Tegelijkertijd worden we op dit moment nog steeds geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt, zien we de personele kosten stijgen als gevolg van nieuwe CAO-afspraken en hebben we te maken met landelijke robuustheidscriteria waar we aan moeten voldoen. Daarnaast hebben we de invoering van de Omgevingswet net achter de rug, maar moet een volledige invoering van de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) nog plaatsvinden (gevolgklasse 1 zal vooralsnog vanaf 1 januari 2025 worden ingevoerd). Allemaal ontwikkelingen die impact hebben op de begroting en waar we graag in het vervolg van dit document op ingaan.

Afsluitend zien we veel op de ODRN afkomen. Dit biedt ook kansen. Kansen om de samenwerking met de ODRA verder op te zoeken, meer in te zetten op innovatie zoals Artificial Intelligence (AI) en het opleiden van nieuwe medewerkers middels een traineeprogramma. Uitdagingen en kansen die terugkomen in deze begroting.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen,
Harold Zoet, Tobias van Elferen, Vincent Arts, Sijmen Versluijs

¹ BRIKS staat voor bouwen reclame inritten en kappen slopen

1. Ontwikkelingen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1.1. Inhoudelijke ontwikkelingen

De begroting 2025 geeft een financiële vertaling van de uitvoering van onze reguliere taken en een prognose voor de ontwikkelingen die we zien. In de loop van 2024 krijgen we meer zicht op de ontwikkelingen en kunnen we nog beter inschatten wat de impact voor 2025 en verder zal zijn. In deze paragraaf geven we een korte beschrijving van de ontwikkelingen, de status en de impact daarvan op onze werkzaamheden.

Omgevingswet

Met ingang van 1 januari 2024 werken we met de nieuwe Omgevingswet. In voorgaande jaren hebben we ons hierop voorbereid en hadden we bepaalde verwachtingen. In 2024 gaan we ervaren of deze verwachtingen kloppen of dat we deze moeten bijstellen. We verzamelen de ervaringen, bijvoorbeeld jurisprudentie of zorgplicht, en sturen bij waar nodig. De extra tijd die in 2024 is opgenomen om te leren werken met de Omgevingswet hebben we deels niet meer begroot voor 2025. De extra tijd voor het afhandelen van milieuvergunningen verwachten we nog wel nodig te hebben.

Advisering op omgevingsplannen

Eén van de tien verbeterpunten in het rapport *Om de Leefomgeving* van Van Aartsen betreft de rol van omgevingsdiensten in advisering op omgevingsplannen. Vanuit onze ervaring in de uitvoering van vergunningverlening en toezicht en inhoudelijke kennis kunnen we goed adviseren over:

- welke regels verstandig zijn om op te nemen in het omgevingsplan en
- hoe ze als toepasbare regel geformuleerd kunnen worden voor de vergunningcheck

De huidige tijdelijke omgevingsplannen moeten vóór 1 januari 2032 zijn omgezet in definitieve omgevingsplannen.

Energietransitie

Nederland is bezig met een energietransitie. Dit betekent een overgang van fossiele brandstoffen naar nieuwe energiedragers zoals waterstof, batterijen, biovergisters ed. Als Seveso-omgevingsdienst² en als vergunningverlenende dienst voor provinciale bedrijven is het nodig en zinvol om onze kennis hierover te vergroten, te bundelen en uit te dragen. Zodoende kunnen wij onze taken bij initiatieven van grote bedrijven goed uitvoeren en tevens goed adviseren bij regionale ontwikkelingen zoals buurtbatterijen. We maken hiervoor gebruik van onze landelijke netwerken zoals de expertpool Maatwerkbedrijven CO2 reductie en de werkgroep Verduurzaming industrie van de Seveso 6 OD's.

² De uitvoering van de VTH-werkzaamheden voor Seveso-bedrijven is in Nederland belegd bij zes Seveso-omgevingsdiensten, waaronder de ODRN voor de regio Oost. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) is het begrip Brzo-bedrijf vervangen door Seveso-inrichting. Bedrijven met een bepaalde grote hoeveelheid gevaarlijke stoffen vallen onder de Milieubelastende activiteit Seveso-inrichting (paragraaf 3.3.1 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)). Het gaat ook om bedrijven die vallen onder categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE4).

Datagestuurd werken

In het VTH-domein wordt steeds meer de beweging gemaakt naar het datagestuurd werken. Het aantal controles is bijvoorbeeld niet meer zo belangrijk, maar wel het (positieve) effect van wat deze controles op onze leefomgeving hebben gehad. Ook willen we onze capaciteit inzetten waar dit de grootste impact heeft (risicogestuurd). Dit betekent dus ook dat wij andere informatie, zoals bijvoorbeeld de uitstoot, moeten gaan vastleggen om op outcome te kunnen monitoren. Niet alleen wij, maar ook onze partners uit het VTH-domein omdat we informatie meer en beter met elkaar willen gaan uitwisselen. Naast dat dit een grote mentaliteitsverandering vergt, moeten we dezelfde taal, of definities gaan vaststellen en hanteren. Ook zullen onze systemen hierop aangepast moeten worden.

Kortom, er is veel werk aan de winkel want de impact is groot. Hiervoor zijn een landelijke informatiearchitectuur en informatiemodel vastgesteld waarvoor we in 2024 de impact hebben bepaald die het op onze informatievoorziening en -systemen heeft. In 2025 zullen we onze informatievoorziening en -systemen hierop gaan aanpassen. Ook zullen we leren van uitgevoerde pilots binnen het programma IBP VTH en deze toepassen in onze eigen systemen en werkwijzen.

Altijd Actuele Digitale Vergunningen (AADV)

Met de applicatie Digi-V worden vergunningen digitaal toegankelijk gemaakt. Daardoor zijn ze beter doorzoekbaar, beter toepasbaar voor toezichthouders en het wordt mogelijk om informatie en analyses over de bedrijven uit te voeren. We werken daardoor efficiënter en leveren betere kwaliteit. Daarnaast volgen we de ontwikkelingen in de Altijd Actuele Gestructureerde Aanvraag (AAGA) en de robuuste vergunning. In AAGA wordt gewerkt met een vast vormgegeven en transparante aanvraag via een digitaal aanvraagregister zodat de aanvraag en veranderingen daarin inzichtelijker zijn en vergunningverlening sneller kan plaatsvinden. Afhankelijk van de pilot AADV in 2024 verwachten we in 2025 een deel van het Seveso-vergunningenbestand om te zetten naar digitale vergunningen in Digi-V en te oefenen met AAGA.

Innovatie

In 2024 stellen we een innovatieagenda op, een gestructureerd plan om innovatie te bevorderen en te integreren. Het VTH-werkveld is een snel veranderend werkveld waarbij innovatie essentieel is om effectief te blijven in onze inzet voor een schone, gezonde en duurzame leefomgeving. In 2025 kunnen we vanuit het innovatiebudget van 1% van de begroting de innovatieagenda in stand houden en beperkt uitvoeren. Voor grotere projecten zoeken we aanvullende financiering. Denk hierbij aan pilots met Artificial Intelligence (AI), een vervolg op de succesvolle Fastlane-pilot die gericht was op versnelling van natuurvergunningenproces en innovatieve tools voor kennisuitwisseling.

Kennisinfrastructuur

Als omgevingsdienst hebben we veel kennis in huis. Dit betreft bestaande onderwerpen zoals geluid, bodem, bouwconstructie, asbest, afval, externe veiligheid, energie, luchtemissies en luchtkwaliteit en ook nieuwere onderwerpen zoals circulaire economie,

nieuwe energiedragers, zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Afgelopen jaar is de landelijke kennisinfrastructuur van de 28 omgevingsdienstendiensten, 6 kennisregio's en één Omgevingsdienst NL ontwikkeld en deze krijgt steeds meer vorm. Als één van de zes Seveso-omgevingsdiensten zijn wij een belangrijkere partner in de kennisinfrastructuur. In onze regio kunnen we hierdoor ook op een efficiënte wijze kwalitatief goede producten leveren. In 2025 maken we stappen in het borgen van onze kennisontwikkeling en -deling en verstevigen daarmee onze positie.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Afgelopen jaren hebben we een ZZS-uitvraag bij provinciale bedrijven gedaan. Ook bij gemeentelijke bedrijven komen zeer zorgwekkende stoffen voor. Daar willen we meer aandacht aan geven in toezicht en vergunningverlening. We verwachten dat het zinvol is om in 2025 ook bij deze bedrijven een uitvraag naar ZZS te doen en willen daarbij op zoek naar de oorspronkelijke bronnen. We doen dit samen met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Het ophalen en beoordelen van Vermijdings- en Reductieplannen bij deze bedrijven kunnen we het beste planmatig aanpakken.

Industrie en omwonenden, rapport Onderzoeksraad voor Veiligheid

We zijn intensief betrokken bij het vervolg op de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). We werken aan een schone en gezonde leefomgeving, daarin moet gezondheid als volwaardig en integraal worden meegenomen. Op dit moment zijn de beleidskaders hierop nog niet voldoende toegerust en we leveren vanuit onze ervaring en kennis input aan de beleidsmakers. Ondertussen proberen we in pilots te werken aan verbeteringen. Denk aan overleg met omwonenden, inzichtelijk maken van emissies bij bedrijven, het toepassen van het Schone Lucht Akkoord en scherper vergunnen (strenger dan noodzakelijk). We verwachten in 2025 resultaten uit de pilots op te halen, bevindingen uit te werken en hieruit te adviseren op beleid en te vertalen naar onze uitvoeringspraktijk.

Energietoezicht

Met de komst van de Omgevingswet is het ingewikkelder geworden om te bepalen welke regels gelden voor vergunningplichtige bedrijven. Zowel algemene regels als vergunningvoorschriften kunnen van toepassing zijn. In 2023 en 2024 voeren we veel energiecontroles bij bedrijven uit en een groot deel van de bedrijven is dan gecontroleerd. In 2025 volgen waar nodig nog de hercontroles en de resterende energiecontroles in onze regiogemeenten vanuit de beschikbare SPUK-gelden. We gaan in 2025 ook diepgaander controleren op aanvullende verplichtingen bij grote energieverbruikers, zoals het beoordelen van energiebesparingsonderzoek.

Circulaire economie

Circulaire Economie (CE) krijgt een steeds grotere rol om het gebruik van primaire grondstoffen terug te brengen. Wij verbruiken als Nederlanders vier aardbollen aan grondstoffen. Onze "Earth Overshoot Day" (de dag waarop wij de natuurlijke bronnen die de aarde kan leveren verbruiken) was in 2023 op 12 april, in 2024 is het al op 1 april. Het

is dus van belang dat we in 2030 de helft van onze primaire grondstoffengebruik al hebben vervangen door onder andere secundaire grondstoffen en de ontwikkeling van circulaire producten. De wet- en regelgeving (zowel Europees als landelijk) zoals het Circulair Materialen Plan 1 (loopt vanaf 2025) en de Nederlandse CE-wet worden de komende jaren ingevoerd. De ODRN heeft al ingezet op CE-ambassadeurs maar nu is het tijd voor de volgende stap om het circulair denken in te bedden in onze dagelijkse werkzaamheden. Hiervoor heeft de ODRN experts in huis die we inzetten om onze opdrachtgevers te helpen om de 50% reductie van het grondstoffengebruik in 2030 te halen.

Team Ondermijning

Ons specialistische team Ondermijning bestaat uit milieu- en bouwtoezichthouders. Het team werkt nauw samen met andere diensten zoals de Politie, Nederlandse Arbeidsinspectie, Douane en Liander. We voeren deze taak uit voor Ondernijningsteam Tweestromenland (OTSL) en gemeente Nijmegen. In 2021 is een risico-inventarisatie en evaluatie uitgevoerd en zijn de consequenties hiervan vertaald naar een werk- en veiligheidsprotocol. We geven structureel invulling aan dit protocol met bijvoorbeeld zorg voor de beschikbaarheid van de juiste middelen, begeleiding, opleidingen en casuïstiekbesprekingen. We zien een toenemend belang van alertheid op veiligheid bij ondernijningscontroles.

Gebiedsontwikkeling

Onze opdrachtgevers zijn al een aantal jaar druk bezig met gebiedsontwikkeling. Waar wordt wonen, recreatie, industrie, klimaatadaptatie, landbouw, energietransitie, etc. ontwikkeld in de beperkte ruimte die beschikbaar is. Zo zijn er ook voor regio Nijmegen diverse uitdagingen. Daarbij kunnen onze opdrachtgevers gebruikmaken van onze specialisten op het gebied van lucht, water en bodem. Door de expertise van de ODRN op tijd mee te nemen in de gebiedsontwikkelingen komen onze opdrachtgevers niet voor verrassingen te staan. De ervaring en expertise worden op deze manier goed benut en ingezet. Onze specialisten kennen immers hun omgeving.

Uitvoeringsprogramma ODRN

Vorig jaar is gemeente Nijmegen gestart met opstellen van een inhoudelijke opdracht. Hiervoor heeft het regionale VTH-beleid als vertrekpunt gediend met daarin een aantal aandachtspunten waarop de ODRN is gevraagd om te rapporteren. Voor 2025 stelt de ODRN een regionaal uitvoeringsprogramma op. Hierin nemen we de gezamenlijke aandachtspunten op naast de maatwerkwerkzaamheden per opdrachtgever. Aangezien er een beperkte hoeveelheid capaciteit bij de ODRN voorhanden is, is het ook zaak dat de opdrachtgevers aangeven waar minder inzet van de ODRN nodig is.

Diverse onderzoeken (zoals Van Aartsen en het Lysias-rapport) geven aan dat we als ODRN meer outcome-gericht moeten werken. Dit houdt in dat we aangeven hoe onze werkzaamheden positief bijdragen aan de leefomgeving, zoals minder/geen uitstoot van PFAS of PAK's maar ook het verbeteren van waterkwaliteit bij indirecte lozingen of het voorkomen van bodemverontreiniging etc.

Gevolgen Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)

Gelijktijdig met de Omgevingswet is de Wkb ingevoerd voor alle bouwwerken (woningen en kleine industrie) onder gevolgklasse 1. In 2024 geldt dit alleen voor nieuwbouw, naar verwachting in 2025 ook voor verbouw. Wij verwachten pas in het derde kwartaal van 2025 hiervan de eerste impact te ervaren voor toezicht, omdat dit volgt op vergunningverlening. Wel zal er na verwachting meer handhaving kunnen komen als gevolg van de Wkb. Dit is echter moeilijk vooraf in te schatten. De praktijk zal dit uitwijzen.

Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH)

In november 2022 is gestart met het landelijk programma IBP VTH. Het programma kent zes pijlers met daarin een veelheid aan projecten. We dragen bij aan een deel van deze projecten. Daarnaast hebben we vanuit de ODRN een subsidieaanvraag gedaan met daarin een aantal eigen projecten. De eerste resultaten uit het landelijke en eigen programma zijn nu beschikbaar en eind dit jaar eindigt het programma in deze vorm. In 2025 zal nog een groot deel van de implementatie binnen onze dienst plaatsvinden. Te denken valt aan:

1. uitvoeren van het Plan van aanpak Robuustheid en invoeren financieringssystematiek
2. bijdragen aan samenwerking bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving
3. invoeren informatiemodel Milieubelastendeactiviteiten (mba's) en Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)
4. bijdragen aan kennisplatforms
5. invoeren regionale planning Big-8 via uniforme processtappen en formats
6. resultaten van de visitatie en de pilot Horizontale verantwoording

1.2. Organisatorische ontwikkelingen

Arbeidsmarkt en strategische personeelsplanning

Met alle ontwikkelingen en de krappe arbeidsmarkt is het hebben van voldoende goede medewerkers een uitdaging. We hebben een traject voor een Strategische Personeelsplanning (SPP) doorlopen en maken in 2024 hiervoor een plan van aanpak. In het SPP bekijken we welke medewerkers we nodig hebben voor de toekomst, wie we in huis hebben en wat er ontbreekt. Dit gaat zowel om het aantal medewerkers in een functie als de benodigde kennis en vaardigheden. SPP is een driejarig programma. In 2025 voeren we het plan van aanpak uit. We gaan medewerkers opleiden en werven nieuwe medewerkers. Hiervoor haken we onder andere aan bij de arbeidsmarktcampagne van de Gelderse Omgevingsdiensten en Omgevingsdienst NL.

Reorganisatie

In 2024 bereiden we een reorganisatie voor die we in 2025 invoeren. Met de reorganisatie zijn we klaar voor de toekomst. We worden een kennisorganisatie die met haar expertise het werk en de wensen van de deelnemers tot uitvoer brengt. We zorgen er bijvoorbeeld voor dat relatiemanagement en innovatie in de organisatiestructuur worden geborgd. Tevens bedden we de BRIKS-taken opnieuw in na het ontvlechten van de taken van gemeente Nijmegen. Deze reorganisatie kunnen we binnen de huidige budgettaire kaders uitvoeren.

Nieuwe missie en visie: Kernwaarden

In 2024 hebben we de nieuwe visie en missie vastgesteld. Op grond hiervan hebben we strategische doelen bepaald voor de komende drie jaar.

Deze doelen zijn:

- Expert op het gebied van wet- en regelgeving
- Sterk partnerschap met opdrachtgevers, goed relatiemanagement met bedrijven en burgers
- Klantgerichtheid
- Transparante processen

Hiervan zijn onze kernwaarden afgeleid. Deze kernwaarden zijn:

- Betrokkenheid
- Flexibiliteit
- Klantgerichtheid
- Verantwoordelijkheid
- Pro activiteit

In 2025 gaan we in de nieuwe teams aan de slag met deze kernwaarden.

Gevolgen ontvlechting bouwtaken Nijmegen

Gemeente Nijmegen neemt de BRIKS-taken terug (met uitzondering van de verplichte asbesttaken). Dit heeft een grote impact op het werkpakket en de robuustheid waarmee we de BRIKS-taken kunnen uitvoeren. Onze insteek is dat we op de onderdelen waar we onvoldoende robuust op zijn of zouden worden, de samenwerking met partners aangaan.

Plan van aanpak Robuustheid

Vanuit het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) zijn zes robuustheidscriteria vastgesteld. We hebben op deze criteria gerapporteerd en in 2024 leveren we een plan van aanpak aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) waarin we aangeven hoe we vóór april 2026 gaan voldoen aan deze robuustheidscriteria. Dit betekent dat we in de begroting aanpassingen hebben opgenomen voor bijvoorbeeld het opleidingsbudget. Verder gaat het plan van aanpak over het voldoen aan de kwaliteitscriteria. Hierin bereiden we ons voor op de nieuwe kwaliteitscriteria, versie 3.0, die eind 2024 worden vastgesteld.

Visitatie

Binnen het IBP VTH pijler 6 worden alle omgevingsdiensten gevisiteerd om continu te leren en verbeteren. Zowel voor individuele diensten als het collectief van Omgevingsdienst NL. In april 2024 vindt de visitatie bij de ODRN plaats. In 2025 willen we de aanbevelingen van onze visitatie én de Rode Draden-rapportage over alle visitaties vertalen naar verbeterpunten in een Kwaliteitsprogramma. Het Kwaliteitsprogramma richt zich ook op beheer en borging van onze kwaliteit.

2. Programmabegroting 2025

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

2.1. Programmabegroting

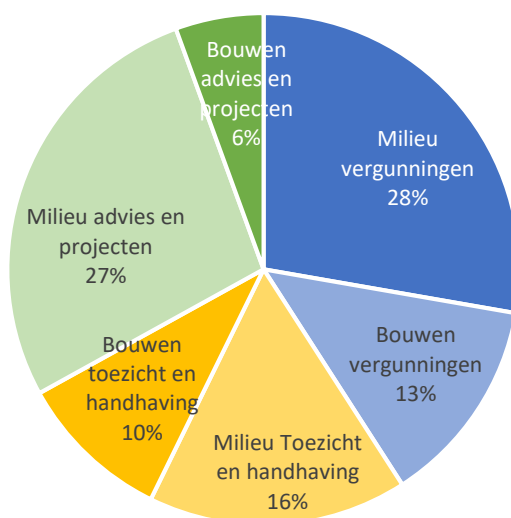
In volgende tabel ziet u de programmabegroting 2025 met vergelijkende cijfers over 2023 (realisatie):

in € * 1.000	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Uitgaven naar programma	2023	2024	2025
Milieu			
Vergunning behandelen	3.452	4.633	4.626
Toezicht en handhaven	2.596	2.707	2.729
Advies en projecten	4.771	5.467	4.580
Totaal milieu	10.820	12.806	11.934
BRIKS			
Vergunning behandelen	4.103	4.908	2.193
Toezicht en handhaven	2.404	3.367	1.619
Advies en projecten	1.539	1.650	928
Totaal BRIKS	8.045	9.925	4.739
Totaal programma	18.865	22.731	16.674
Overhead	7.607	8.095	7.146
Totale uitgaven	26.472	30.827	23.819
Dekkingsmiddelen			
Baten opdrachtgevers	25.793	30.271	23.719
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	0	456	0
Ontwikkelbijdrage	144	0	0
Vrijval bestemmingsreserve	339	0	0
Rentebaten	295	100	100
Totaal dekkingsmiddelen	26.571	30.827	23.819
Saldo	99	0	0

We zetten in de Begroting 2025 het meeste in op vergunningverlening. Voor Bouwen en Milieu samen gaat het om 41% van de begroting. Toezicht en handhaving Bouwen en Milieu zorgen voor 33% van de begroting en ten slotte zetten we 26% in op advisering en projecten.

In de volgende grafiek ziet u de Programmabegroting 2025 in een taartdiagram weergegeven. Inhoudelijke toelichting geven we bij de teksten van de programmaonderdelen.

Begroting 2025 in totaal € 23,8 miljoen

2.2. Programma's

We werken in vier programma's voor vijf gemeenten, twee provincies en voor andere omgevingsdiensten in Gelderland en Overijssel. Onze opdrachtgevers hebben beleid vastgelegd in regionaal VTH-beleid of provinciale beleidsplannen. Dit beleid samen met de gezamenlijke focuspunten werken we in 2024 uit in een meerjarig Uitvoeringsbeleidsplan. Jaarlijks leggen we onze activiteiten in de werkplannen vast. We doen dat zowel in producten volgens de vastgestelde PDC als in projecten.

In dit hoofdstuk leest u achtereenvolgens over de volgende programmaonderdelen:

- Programma Vergunningverlening
- Programma Handhaving en Toezicht
- Programma Seveso
- Programma Juridisch en Specialistisch advies

Per programma gaan we in op de volgende vragen:

- Wat doen we voor wie?
- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?

De vraag 'Wat willen we bereiken?' beantwoorden we bij elk programma met behulp van kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Deze KPI's geven een indicatie van onze doelstellingen. Vanuit het uitvoeringsprogramma definiëren we in 2024 de KPI's ook op maatschappelijk relevante indicatoren (outcome).

Met de Programmabegroting 2025 in hoofdstuk 2 beantwoorden we een vierde vraag, namelijk: 'Wat mag dat kosten?'

2.3. Programma Vergunningverlening

Wat doen we voor wie?

Bouwen

De BRIKS-activiteiten beslaan de onderdelen bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen. We voeren de vergunningverlening voor deze activiteiten uit voor gemeenten Beuningen, Berg & Dal, Heumen en provincies Gelderland en Overijssel. Daarnaast verlenen we voor gemeente Berg & Dal nog enkele speciale vergunningen: bouwobjecten, woningonttrekking en leegstandsvergunning.

Milieu

Vergunningverlening voor het onderdeel Milieu in het kader van de Omgevingswet voeren we uit voor al onze opdrachtgevers. Verder nemen we voor gemeente Nijmegen besluiten in het kader van de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen bijzondere toestemming voor het laden en lossen van consumentenvuurwerk.

We adviseren op omgevingsvergunningen voor complexe gemeentelijke bedrijven buiten onze regio binnen Gelderland en Overijssel. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om adviezen op geluid, luchtemissies of externe veiligheid. De samenwerking ziet er in 2025 anders uit omdat omgevingsdiensten deze taak zelf gaan uitvoeren. Wel handelen we nog oude zaken af en geven we desgewenst advies.

Wat willen we bereiken?

KPI's	Doel %
% tijdigheid, vergunningen regulier – Milieu	90%
% tijdigheid, vergunningen uitgebreid – Milieu	90%
% tijdigheid, vergunningen regulier – BRIKS	90%
% tijdigheid, vergunningen uitgebreid – BRIKS	90%
% actueel, vergunningen – Milieu	80%

Wat gaan we daarvoor doen?

We maken een inschatting van het toekomstige aantal vergunningen en adviezen. Dat doen we op basis van trends, ervaring en kennis van ontwikkelingen. De inschatting leggen we vast in een werkplan. Op basis hiervan zorgen we voor voldoende en goed personeel, zodat we volgens de indicatoren kunnen werken. De daadwerkelijke hoeveelheid vergunningen die we leveren is uiteraard afhankelijk van de vraag naar vergunningen van burgers en bedrijven en anderen.

Milieu

Voor milieuvergunningverlening volgen we een integrale aanpak die gericht is op actuele vergunningen. Daarvoor gaan we het volgende doen:

- De geïmplementeerde werkwijze 'bedrijf centraal' wordt voortgezet. Daarbij staat niet de aanvraag centraal maar de gehele vergunningssituatie bij een bedrijf.
- Daarnaast gaan we bij een vergunningprocedure 'scherper aan de wind varen'. Dat wil zeggen dat we de bedrijven nog maar 1 à 2 keer in de gelegenheid stellen om de aanvraag aan te vullen. Indien de aanvraag dan nog onvoldoende gegevens bevat om een besluit te kunnen nemen, laten we de aanvraag buiten behandeling. Dat betekent onder meer dat we bij het vooroverleg hierover goede afspraken maken met het bedrijf.
- We vergunnen en programmeren toekomstbestendig, door vergunningen periodiek en volgens het VTH-beleid op actualiteit te beoordelen en prioriteiten te stellen voor procedures.
- We verstevigen de samenwerking bij de samenloop van Wnb-Wabo-procedures.

We behandelen en verlenen niet alleen omgevingsvergunningen. We adviseren ook op verschillende onderdelen, zoals bodem, lucht & geur, geluid, water, externe veiligheid en bijdragen aan bestemmingsplanparagrafen. Verder zien we in het kader van kennisontwikkeling en innovatie onderwerpen op ons afkomen waarin we ons moeten gaan verdiepen. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan energietransitie/waterstof, circulaire economie en opkomende technieken zoals elektrificatie warmtevraag. We zorgen ervoor dat zowel de vergunningverlening als de advisering wordt uitgevoerd door medewerkers die voldoen aan de geldende kwaliteitseisen.

Wet kwaliteitsborging bouwen

De invoering van de Omgevingswet heeft invloed op het aantal, het proces en de inhoud van vergunningaanvragen. Voor bouwen kunnen vergunningplichtige activiteiten Besluit Bouwwerken leefomgevingsvrij (voorheen Bouwbesluit) of zelfs geheel vergunningsvrij worden. Daarnaast zal naar alle waarschijnlijkheid het tweede deel van de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen in 2025 worden ingevoerd.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn voor de bouwactiviteit niet langer één, maar twee vergunningen nodig. Dat zijn de Technische bouwactiviteit en de Omgevingsplanactiviteit bouwen. Een deel van de Technische bouwactiviteiten valt onder de werking van de Wkb, namelijk alle bouwactiviteiten die betrekking hebben op nieuwbouw in gevolgklasse 1. Marktpartijen zijn nu verantwoordelijk voor het toezicht op de nieuwbouw in gevolgklasse 1.

De planning is dat op 1 januari 2025 de Wkb voor bestaande bouw in gevolgklasse 1 ook inwerking zal treden. Deze wijziging is meegenomen in de advieslijsten en de begroting 2025. Op zijn vroegst in 2028 is voorzien dat de gevolgklasse 2 en 3 geprivatiseerd worden.

2.4. Programma Handhaving en Toezicht

Wat doen we voor wie?

Voor alle opdrachtgevers stellen we een jaarlijks uitvoeringsprogramma voor milieucontroles op. Daarin staan zowel bedrijven die we controleren als de projecten die we uitvoeren. Alle bedrijven zijn ingedeeld in categorieën die oplopen in complexiteit: A, B (1,2,3,4), C en D.

Voor gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen en provincies Gelderland en Overijssel voeren we BRIKS-controles uit.

Handelingen met asbest die bedrijfsmatig uitgevoerd (moeten) worden, is een zogenoemde basistaak. Hieronder valt ook het beoordelen van de bijhorende aanvragen en asbestrapporten. De ODRN voert voor al haar opdrachtgevers de asbesttaken uit.

Wat willen we bereiken?

KPI's	Doel %
% tijdigheid afhandelen klachten – Milieu	80%
% volledige naleving na 1e controle (naleefgedrag) – Milieu	60%
% volledige naleving na 1e controle (naleefgedrag) – BRIKS	60%

Wat gaan we daarvoor doen?

Milieu

We werken informatie- en risicogestuurd. We bepalen aan de hand van een inschatting van de risico's hoe vaak en intensief we milieu- en bouwinspecties uitvoeren. Als we daartoe aanleiding zien, houden we ook steekproefsgewijs of themagericht toezicht. Bij overtredingen gebruiken we de bestuursrechtelijke instrumenten om de overtreding te stoppen. Bij de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aanpak is de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) leidend. Medewerkers zullen ook in 2024 opleidingen volgen om te kunnen blijven voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria voor toezicht en handhaving.

We leveren o.a. een bijdrage aan de uitvoering van het gezamenlijke provinciebrede Jaarprogramma Ketentoezicht. We voeren gericht controles uit op energiebesparende maatregelen. Ook de onderwerpen circulaire economie, de problematiek van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en ondermijnende criminaliteit zullen in 2025 extra aandacht krijgen. Daarnaast verzorgen we de 24-uurs bereikbaarheidsdienst voor de afhandeling van milieucalamiteiten zoals afvaldumping uit de productie van synthetische drugs of een bedrijfsbrand.

Bouwen

We behandelen bouwklachten en handhavingsverzoeken. Met individuele opdrachtgevers hebben we afspraken gemaakt over de uitvoering van een specifieke opdrachten, zoals

bijvoorbeeld energielabel C bij kantoorgebouwen, controle bij evenementen zoals Down the Rabbit Hole en handhaving op natuuraspecten. Ook houden we toezicht op illegale (ver)bouw, op voorschriften die gaan over het slopen van een bouwwerk en op het plaatsen van reclame. Tot slot voeren we voor alle opdrachtgevers de asbesttaken uit en de afhandeling van meldingen, toezicht en indien nodig de daaropvolgende handhaving.

Asbesttaken ODRN

De ODRN houdt passend toezicht op het verwijderen van asbest, gebaseerd op lokaal handhavingsbeleid (risicogestuurde aanpak). We werken bij het asbestdossier nauw samen met onze partners zoals de andere Gelderse omgevingsdiensten, ODNL, Nederlands arbeidsinspectie, Inspectie Leefomgeving en Transport en de politie.

Vermeldenswaardig is dat het overgrote deel van overtredingen geconstateerd wordt naar aanleiding van ingediende aanvragen. Hierbij moet gedacht worden aan aanvragen om omgevingsvergunningen voor verbouwingen en renovatie of aanvragen sloopmeldingen. Uit de aanvragen valt dan al op te maken dat er in strijd met de wet- en regelgeving rondom slopen en asbest is gehandeld. Een andere belangrijke bron is de signalering van inwoners en van asbestsaneringsbedrijven. Daarnaast lopen toezichthouders zelf regelmatig aan tegen illegale sloop- en asbestwerkzaamheden.

2.5. Programma Seveso

Wat doen we voor wie?

Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van alle VTH-werkzaamheden voor de majeure risicobedrijven in provincies Gelderland en Overijssel: regio Oost. Het gaat om bedrijven die vallen onder de Milieubelastende activiteit Seveso-inrichting (paragraaf 3.3.1 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)) en om bedrijven die vallen onder categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE4). Het gaat om in totaal 61 bedrijven, 44 bedrijven in Gelderland en 17 in Overijssel.

Wat willen we bereiken?

KPI's	Doel %
% actualiteit Omgevingswetvergunningen Milieu	100%
% tijdigheid Omgevingswetvergunningen waarop binnen de wettelijke termijn is beslist	90%
% naleving bedrijven Omgevingswet Milieu (geen overtredingen)	60%
% naleving bedrijven Seveso-inspecties (geen overtredingen)	60%

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren vergunningverlening, toezicht en handhaving uit bij de Seveso- en RIE4-bedrijven in provincies Gelderland en Overijssel.

Vergunningverlening is vraaggestuurd. De begroting is gebaseerd op ervaringscijfers van afgelopen jaren en kennis over de bedrijven. Door actieve communicatie met de bedrijven en via interne afstemming in behandelteams, krijgen we beter inzicht in de ontwikkelingen bij de bedrijven. Al zal een deel van de uitvoering onvoorspelbaar blijven. Naast het behandelen van aanvragen worden vergunningen programmatisch geactualiseerd. Het is bekend voor welke bedrijven actualisatietoetsen moeten worden uitgevoerd.

Benodigde actualisaties worden op basis van prioriteiten ingepland. Daarbij besteden we extra aandacht aan:

- Externe veiligheid
- Zeer Zorgwekkende Stoffen
- Nieuwe Bref's (Best Available Techniques Reference documents), documenten waarin de best beschikbare technieken worden voorgeschreven.
- Het Schone Lucht akkoord
- Financiële zekerheid

De ODRN voert bij de Seveso-bedrijven zowel Seveso-inspecties als Omgevingswet (Ow)-toezicht uit. Bij de meeste bedrijven wordt éénmaal per jaar een Seveso-inspectie samen

met de inspectiepartners (de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), veiligheidsregio's en waterkwaliteitsbeheerders) uitgevoerd. Bij zogenaamde zorgbedrijven worden vaker Seveso-inspecties ingepland en uitgevoerd. Vrijwel alle inspecties worden aangekondigd uitgevoerd, tenzij er specifiek aanleiding is om onaangekondigd te gaan.

Bij de Seveso- en RIE-4 bedrijven worden milieu-inspecties in het kader van de Omgevingswet uitgevoerd. We controleren de bedrijven op basis van toezichtsplannen waardoor de milieuaspecten risicogericht aan bod komen. De bedrijven worden minimaal éénmaal per jaar gecontroleerd. Waar het naleefgedrag of de risicocategorie daar aanleiding voor geeft, plannen we extra controles in.

Bedrijven worden ook bezocht naar aanleiding van klachten of ongewone voorvallen. In 2024 analyseren we de ongewone voorvallen van afgelopen jaren. We verwachten per type bedrijf kennis te vergaren en inzicht te krijgen in het soort ongewone voorvallen. Ook verwachten we de resultaten in 2025 in de breedte te kunnen toepassen in vergunningverlening en risicogerichte inspecties.

Binnen de Seveso-regio Oost hebben we periodiek overleg over uitvoering van Seveso-inspecties en bespreken we de zorgbedrijven. Dit vindt plaats in een Seveso+coördinatorenoverleg en Regionaal Managementoverleg Seveso+. Daarnaast is er een boa-coördinatie-overleg met het Openbaar Ministerie.

De interprovinciale bestuurlijke adviescommissie Milieu, Toezicht en Handhaving (IPO BAC MTH) stelt jaarlijks het Uitvoeringsprogramma Seveso vast. Dit programma maakt deel uit van de meerjarenagenda (MJA) Seveso 2024-2027. Met de MJA hebben de provincies aangegeven dat zij, samen met de zes Seveso-omgevingsdiensten, werken aan een excellente uitvoering van de VTH-taken bij Seveso- en RIE4-bedrijven en een gezamenlijk landelijk speelveld willen ontwikkelen. De samenwerking tussen de zes Seveso-OD's heeft dan ook als doel te werken alsof zij één dienst zijn in een excellente uitvoering van onze werkzaamheden. In het landelijke programma worden projecten uitgevoerd die de taakuitvoering bij de Seveso-OD's optimaliseren.

Voor de integrale uitvoering wordt met Seveso-partners (Rijkswaterstaat, waterschappen, veiligheidsregio's, NLA, ILT en OM) een Seveso+ programma uitgevoerd. In het Bestuurlijk Omgevingsberaad (Bob) is een gezamenlijk meerjarenvoorstel 2021 - 2024 vastgesteld voor de versterking van omgevingsveiligheid in clusters. Hierin is onder Cluster 1 Seveso+ ondergebracht. De ambitie van het Seveso+ samenwerkingsverband is om de veilige operatie van risicovolle bedrijven en installaties op een hoger niveau te brengen vanuit de invalshoeken veiligheid, gezondheid en milieu.

2.6. Programma Juridisch advies en handhaving

Wat doen we voor wie?

We verzorgen voor diverse opdrachtgevers de juridische advisering en de rechtsbescherming op het gebied van het omgevingsrecht. We zorgen ervoor dat het beleid van de opdrachtgevers juridisch goed onderbouwd is. De effecten van de invoering van de Omgevingswet en de Wkb zullen ook in 2025 de nodige impact hebben. Wij houden daarom rekening met extra inzet op gebied van beleidsadvisering voor onze opdrachtgevers. Daarnaast denken we vanuit de uitvoering mee over hoe het beleid goed geïmplementeerd kan worden. Besluiten, die opdrachtnemers op grond van dat beleid nemen, hebben hierdoor een goede juridische basis en zijn zo goed verdedigbaar in bezwaar- en beroepsprocedures.

We handelen de verzoeken in het kader van de Wet open overheid af. Dit doen we in afstemming met betrokken partners. We kijken doorlopend mee, omdat we zien dat we op die manier aan de achterkant minder rechtsbeschermingsprocedures hebben.

Wat willen we bereiken?

KPI	Doel %	Proces
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - Bezwaar – Milieu	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - Bezwaar – BRIKS	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - (Hoger) Beroep – Milieu	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - (Hoger) Beroep – BRIKS	90%	Advies

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de advisering zorgen we voor voldoende kwaliteit van de medewerkers. Het juridische kennisniveau van onze medewerkers houden we voortdurend actueel, zodat we als kennisorganisatie op kunnen treden. We verwerken de ontwikkelingen op juridisch gebied in onze adviezen, zowel qua wetgeving als jurisprudentie. Ook zorgen we ervoor dat we in rechtsbeschermingsprocedures goed beslagen ten ijs komen.

We informeren onze opdrachtgevers en collega's actief vanuit onze rol over de gevolgen voor de uitvoering van veranderende wet- en regelgeving op het terrein van het omgevingsrecht, zoals de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de Wet open overheid.

3. Begroting 2025 meerjarenraming 2026-2028

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

3.1. Financieel beeld

Bouwstenen begroting 2025

De begroting 2025 baseren we op de advieslijsten 2025. Deze zijn opgesteld op basis van de uitgangspunten 2025 die we in deze begroting toelichten. Verder gaan we er in de advieslijsten vanuit dat gemeente Nijmegen de bouwtaken vanaf 1 januari 2025 zelf uitvoert. Al met al nemen de begrote baten 2025 ten opzichte van 2024 met € 7 miljoen (-23%) af.

In volgende tabel ziet u de baten volgens de dynamische begroting, de wijzigingen die we u nu voorleggen en het totaal van de bijgestelde begroting.

in € * 1.000	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten en lasten dynamische begroting	28.097	27.079	27.077	26.886
Wijzigingen	2.730	-3.259	-3.394	-3.356
Baten en lasten begroting	30.827	23.819	23.683	23.530

We passen baten en lasten met hetzelfde bedrag aan. We ramen meerjaarlijks een sluitende begroting.

De mutatie van baten en lasten op hoofdlijnen verklaard

In deze tabel ziet u een specificatie van de wijzigingen van de baten die we in het vervolg van dit hoofdstuk zullen toelichten.

Omschrijving	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
In * 1.000				
Bijstelling advieslijst 2025	-	-4.963	-5.091	-5.043
Bijstelling werkplannen 2024	2.174	-	-	-
Projectkosten ontvlechting BRIKS	456	-	-	-
Rentebaten	100	100	100	100
Wijzigingen op prijspeil 2024	2.730	-4.863	-4.991	-4.943
Opslag uurtarief vanaf 2025+ € 2,50		523	521	518
Indexering 2025 4,77%		1.080	1.076	1.069
Eindtotaal	2.730	-3.259	-3.394	-3.356

We hogen de baten in 2024 met € 2,7 miljoen³ op en in de jaren daarna dalen deze jaarlijks met € 3,2 tot € 3,4 miljoen. Belangrijkste mutatie vanaf 2025 is de bijstelling van omzet op basis van de advieslijsten 2026. De omzet daalt vanaf 2025 met zo'n € 5 miljoen per jaar. Dit wordt voor € 6,5 miljoen veroorzaakt door afname van omzet bouwtaken voor gemeente Nijmegen. De gemeente gaat deze taken vanaf 2025 zelf uitvoeren. De omzet van andere werkzaamheden neemt met zo'n € 1,5 miljoen toe. De subsidiebijdragen zijn bijgesteld op basis van nieuwe afspraken en realistische verwachtingen over wat we gezien de krapte op de arbeidsmarkt kunnen realiseren.

³ De mutaties 2024 lichten we toe in de begrotingswijziging 2024.

Verder houden we rekening met € 1 ton jaarlijkse rentebaten.

De indexering 2024 (4,77%) leidt tot een ophoging van de baten met jaarlijks ruim € 1 miljoen. Ten slotte stellen we voor de uurtarieven vanaf 2025 aanvullend met € 2,50 op te hogen. Dat geeft extra baten van jaarlijks € 0,5 miljoen.

In deze tabel geven we een samenvatting van de bijstelling van de lasten. We hebben de lasten aangepast op de advieslijsten 2025 en we hebben deze geïndexeerd (salarissen en inhuur: + 5,15% en materiele kosten: + 2,8%, gewogen gemiddeld: + 4,77%).

Omschrijving	begroting	begroting	begroting	begroting
In * 1.000	2024	2025	2026	2027
Bijstelling werkplannen/ advieslijsten	1.474	-4.347	-4.473	-4.429
Projecten 2024 ODRN	800	-	-	-
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	456	-	-	-
Subtotaal	2.730	-4.347	-4.473	-4.429
Indexering inhuur 5,15%	-	248	196	195
Indexering salarissen 5,15%	-	743	783	779
Indexering materieel 2,8%	-	98	100	99
Totaal	2.730	-3.259	-3.394	-3.356

3.2. Uitgangspunten

We zijn bij het opstellen van de begroting 2025 uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

1. De begroting 2025 is opgesteld op basis van de advieslijsten 2025.
2. Uitgangspunt is dat de bouwtaken van gemeente Nijmegen per 1 januari 2025 naar de gemeente overgaan.
3. De meerjarenbegroting 2025 - 2028 is op prijspeil 2025. We hanteren voor 2025 een indexering van 4,77%.
4. We hogen de uurtarieven aanvullend met € 2,50 op:
 - Bijstelling norm voor ziekteverzuim van 5% naar 6% -> + € 1,50
 - Meer budget voor opleidingen -> + € 0,50
 - Compensatie voor meerkosten van inhuur -> + € 0,50
5. We hanteren een opslag op direct primaire inzet van 23% voor indirecte primaire inzet.
6. We gaan uit van een inhuurbudget van 25% van onze begrote salarissen plus inhuur. Dit percentage daalt in de begroting vanaf 2026 naar 20%.
7. We trekken 30% van het begrotingstotaal uit voor overhead.
8. De meerjarenraming is inclusief de nieuwe jaarschijf 2028.
9. Bij salariskosten rekenen we met een anciënniteit van 10 (max -1).
10. De begroting is zonder kostprijsverhogend btw-effect. We factureren de opdrachtgevers inclusief btw.
11. De kapitaallasten zijn gebaseerd op de afschrijfslasten. We gaan uit van 0% rente.

3.3. Wijzigingen in de meerjarenbegroting 2025 - 2028

In de paragraaf Financieel beeld gaven we een specificatie van de wijzigingen op hoofdlijnen. In deze paragraaf geven we inzicht in de mutatie per begrotingscategorie.

Nieuwe categorieën

Het Algemeen Bestuur heeft op 31 augustus 2023 de Begroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025 - 2027 vastgesteld. De afbouw van de Piofah-overeenkomst met gemeente Nijmegen is aanleiding vanaf 2024 de begroting anders te categoriseren. Met nieuwe categorieën zoals huisvesting en ICT verhogen we de informatiewaarde van de begroting. Deze aanpassing lichten we in de bijlage 5.1 toe.

Wijzigingen

De begroting ingedeeld naar nieuwe categorieën is het vertrekpunt van de wijzigingen die we u nu voorleggen. Deze vatten we in volgende tabel samen:

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
baten				
Bijdragen deelnemers	1.301	-3.721	-3.764	-3.764
Bovenregionale bijdragen	646	528	528	528
Subsidies en diverse opdrachten	227	-166	-259	-221
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	456	-	-	-
Rentebaten	100	100	100	100
Totaal baten	2.730	-3.259	-3.394	-3.356
lasten				
Salariskosten	1.132	-1.990	-1.242	-1.329
Salariskosten overhead	-306	-295	-208	-208
Overige personele lasten	-	-78	-78	-78
Projecten ODRN	800	-	-	-
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	456	-	-	-
Frictie overhead	-	-925	-878	-808
Opleidingskosten	-	119	144	141
Inhuur	528	-322	-1.157	-1.058
Inhuur overhead	573	617	404	475
Huisvestingslasten	-59	-16	-18	-117
ICT en informatiebeheer	-216	-238	-268	-282
Piofah	-	-	-	-
Kapitaallasten	-58	-56	-56	-56
Materiële kosten opdrachtgevers	-69	-60	-60	-60
Overige materiele kosten	-50	-70	-70	-70
Bijdrage regionaal stelsel	-	56	95	95
Totaal lasten	2.730	-3.259	-3.394	-3.356
Saldo	0	0	0	0

Bijdragen deelnemers

De bijdragen van de deelnemers nemen vanaf 2025 met € 3,7 miljoen af. De ontvlechting van de bouwtaken zorgt voor een afname van de productie bouwen met € 6,4 miljoen. Indexering en de toeslag van € 2,5 op het uurtarief zorgen voor een toename met € 1,4 miljoen. Daarnaast zijn er overige bijstellingen van in totaal € 1,3 miljoen. Dit houdt verband met € 0,5 miljoen meerwerk milieuvergunningen als gevolg van de Omgevingswet en voor € 0,8 miljoen aanvullende werkzaamheden bij diverse deelnemers.

Het meerwerk milieuvergunningen door invoering van de Omgevingswet lichten we nu toe. In de Begroting 2024 hebben we incidenteel € 9,6 ton extra geraamd in verband extra werkzaamheden door invoering van de Omgevingswet en Wkb op 1 januari 2024. Nieuwe wetten en nieuwe werkzaamheden kosten in het begin meer tijd. Dit bedrag hebben we nader toegelicht in de Kadernota 2024/2025. Deze middelen nemen vanaf 2025 nog niet volledig af. We verwachten nog inzet van € 4,9 ton op de producten milieuvergunningen. Dat laten we in deze tabel zien:

Omschrijving in €	begroting 2024	begroting 2025 ev
Omzetting van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten	79	0
Meerwerk bij diverse bouwproducten	341	0
Meerwerk bij producten milieuvergunningen	493	493
Overig en onvoorzien	45	0
Totaal	958	493

Voor het meerwerk bij producten milieuvergunningen is 10% of € 4,9 ton extra geraamd. Zo krijgen we onder de Omgevingswet veel meldingen binnen die meer tijd vragen. Wanneer de werkzaamheden afnemen weten we nog niet. We hebben te weinig ervaring met de Omgevingswet en kunnen dit nog niet inschatten. Vooralsnog laten we het bedrag van € 4,9 ton staan. Mocht in 2025 blijken dat we het werk toch efficiënter uit kunnen voeren, dan stellen we in de loop van 2024 de advieslijst/werkplannen 2025 bij. We zullen onze meerjarenbegroting vanaf 2025 dan in het voorjaar van 2025 aanpassen.

Bovenregionale bijdragen

De bovenregionale bijdragen nemen vanaf 2025 met € 5,2 ton toe. Dat komt vooral door een ophoging van de omzet bij provincie Overijssel met € 2,8 ton. In 2023 waren een aantal projecten in afwachting van besluitvorming on hold gezet. Het gaat bijvoorbeeld om de projecten AADV en Analyse ongewone voorvallen. Deze projecten zijn inmiddels opgevoerd en deze omzet is meerjarig meegenomen.

Subsidies en diverse opdrachten

We verlagen de bijdragen vanaf 2025 met gemiddeld met zo'n € 2 ton per jaar. Dat heeft vooral te maken met een lagere inschatting van de MJA-subsidie die we via DCMR krijgen. We leveren minder bijdrage aan het onderdeel communicatie. Verder kunnen we vanwege

de personele krapte niet alle ambities waarmaken. Ook dat heeft geleid tot een bijstelling van deze baten.

Rentebaten

Vanaf 2024 nemen we structureel € 1 ton rentebaten op. Gezien de ontwikkeling van de rentepercentages achten we dat reëel.

Lasten

De lasten zijn per saldo met dezelfde bedragen opgehoogd als de baten. Deze zijn gebaseerd op reële inschattingen en op de door het bestuur vastgestelde uitgangspunten over de indexering, het aandeel overhead en het aandeel inhuur. De kapitaallasten zijn gebaseerd op de investeringsbegroting in de bijlage. We kunnen op een deel van de begrote kapitaallasten laten vrijvallen. Dat komt omdat we niet veel ICT meer in eigendom hebben. De meeste nieuwe contracten zijn op basis van licenties. In volgende hoofdstukken lichten we de begrotingsposten verder toe.

3.4. Meerjarenbegroting 2025 – 2028

In volgende tabel ziet u de meerjarenbegroting 2025 - 2028 met als vergelijking de Begroting 2024 en de realisatie over 2023.

Omschrijving	jaarrekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
In * 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
lasten						
Salariskosten	11.520	15.482	12.297	13.044	12.958	12.958
Salariskosten overhead	2.466	2.868	2.865	2.952	2.952	2.952
Overige personele lasten		396	316	316	316	316
Inhuur	5.736	5.726	4.101	3.259	3.238	3.238
Inhuur overhead	1.198	1.061	953	740	740	740
Opleidingskosten	261	367	455	480	477	477
Huisvestingslasten		856	900	900	801	801
ICT en informatiebeheer		1.654	1.634	1.608	1.594	1.594
Piofah	2.394					
Kapitaallasten	276	150	150	150	150	150
Materiële kosten opdrachtgevers	294	268	275	275	275	275
Materiele kosten	739	336	336	336	336	336
Bijdrage regionaal stelsel	273	408	461	501	501	501
Projecten ODRN		800				
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024		456				
Frictie overhead			-925	-878	-808	-808
Ontwikkelprogramma	1.314					
Totaal lasten	26.472	30.827	23.819	23.683	23.530	23.530
baten						
Bijdragen deelnemers	23.594	27.090	21.139	21.096	21.096	21.096
Bovenregionale bijdragen	1.531	2.361	2.214	2.214	2.214	2.214
Subsidies en diverse opdrachten	668	820	366	273	119	119
Bijdrage Ontwikkelprogramma	144					
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS 2024		456				
Vrijval voorziening harmonisatietoelage	-					
Onttrekking bestemmingsreserve	339					
Rentebaten	295	100	100	100	100	100
Totaal baten	26.571	30.827	23.819	23.683	23.530	23.530
Saldo	99	0	0	0	0	0

3.5. De begrotingsposten toegelicht

In deze paragraaf lichten we specificaties van de begrotingsposten toe.

Baten

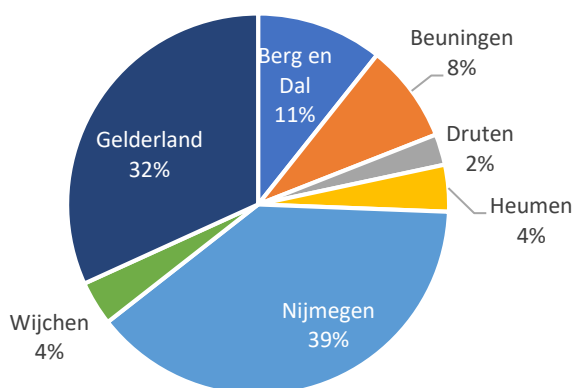
Bijdragen deelnemers

U ziet de begrote bedragen per deelnemer in de volgende tabel:

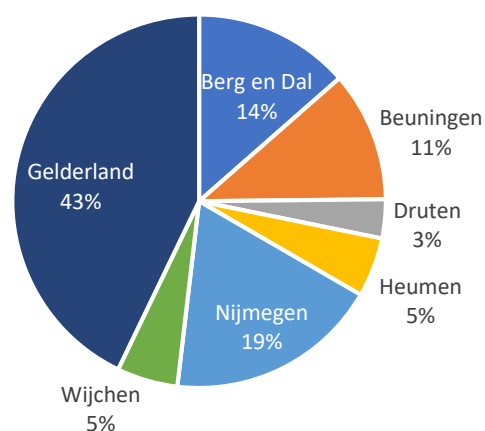
* 1.000	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026 ev
Gemeente Berg en Dal	2.799	2.862	2.853
Gemeente Beuningen	2.453	2.387	2.379
Gemeente Druten	687	714	707
Gemeente Heumen	1.063	1.088	1.083
Gemeente Nijmegen	10.390	3.914	3.914
Gemeente Wijchen	1.086	1.116	1.102
Provincie Gelderland	8.611	9.059	9.059
Totaal deelnemersbijdragen	27.090	21.139	21.096

De ontvlechting van de bouwtaken van gemeente Nijmegen is vanaf 2025 in de begroting verwerkt. De omzet van gemeente Nijmegen daalt hierdoor met zo'n € 6,5 miljoen. Dat heeft een behoorlijke impact op de onderlinge verhoudingen van de deelnemers. Het aandeel van gemeente Nijmegen daalt van 39% realisatie 2023 naar 19% in de Begroting 2025. De relatieve aandelen van andere deelnemers nemen daardoor toe. Provincie Gelderland wordt met een omzet van 43% veruit onze grootste speler. Dat laten we in deze grafieken zien.

Omzetaandelen deelnemers realisatie 2023

Omzetaandelen deelnemers begroting 2025

De fluctuaties van de bijdragen van andere deelnemers kunnen we voornamelijk verklaren met indexering 2025 en de tariefsverhoging van € 2,50 per uur.

De in 2025 begrote bedragen zijn gebaseerd op de advieslijsten 2025 die in maart 2024 met de opdrachtgevers zijn afgestemd⁴. Deze lijsten zijn nog onderwerp van discussie. Eind 2024 hopen we in de vorm van werkplannen 2025 definitieve afspraken met onze deelnemers te maken. Bijstellingen ten opzichte van de advieslijsten 2025 zullen we begin 2025 in de wijziging van de Begroting 2025 meenemen. In de bijlage ziet u een samenvatting van de advieslijsten 2025.

Bovenregionale bijdragen

In de volgende tabel laten we de meerjarenraming van de bovenregionale bijdragen zien:

* 1.000	2024	2025	2026 ev
Provincie Overijssel	1.544	1.357	1.357
ODRA	416	430	430
Overige omgevingsdiensten	400	428	428
Totaal bovenregionaal	2.361	2.214	2.214

Subsidies en overige baten

De meerjarenbegroting van subsidies en overige baten ziet u in deze tabel:

* 1.000	2024	2025	2026	2027 ev
DCMR MILIEUDIENST	79	79	79	79
OMGEVINGSDIENST NL	157	40	40	40
Ministerie I&W	341	-	-	-
Ministerie E&K	226	247	154	-
Overige	17			
Totaal subsidies en overige bijdragen	820	366	273	119

De subsidiebedragen van de ministeries I&W en E&K lopen vanaf respectievelijk 2025 en 2027 af. De subsidie Omgevingsdienst NL loopt vanaf 2025 terug. Diverse subsidies worden mogelijk gecontinueerd, maar we ramen pas bijdragen op basis van meerjarige beschikkingen.

⁴ De gesprekken over deze lijsten worden ten tijde van het opstellen van deze begroting nog met opdrachtgevers gevoerd. Het is dus mogelijk dat de advieslijsten wijzigen en enigszins afwijken van de begrotingen van onze deelnemers. Eventuele aanpassingen van afspraken verwerken we bij actualisatie van de begroting in het voorjaar van 2025.

Lasten

Salarissen en overige personele lasten

Omschrijving	begroting	begroting	begroting	begroting
In * 1.000	2024	2025	2026	2027 ev
Salariskosten	15.482	12.297	13.044	12.958
Salariskosten overhead	2.868	2.865	2.952	2.952
Overige personele lasten	396	316	316	316
Totaal	18.745	15.479	16.312	16.226

De salariskosten en overige personele lasten dalen met €3,2 miljoen, van € 18,7 miljoen (Begroting 2024) naar € 15,5 miljoen (Begroting 2025). Deze daling komt vooral door de teruggelopen omzet als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken.

Met de salariskosten voor primair personeel dekken we de loonkosten van zo'n 130⁵ primaire medewerkers en afgerond 34 fte overhead. We houden rekening met een lichte taakuitbreiding. Die hangt onder andere samen de overdracht van taken uit de gastheerschapovereenkomst. Zo zorgen we vanaf 2023 zelf voor het betalingsverkeer, het crediteurenbeheer en het functioneel beheer van Afas. We zijn aan de slag met een organisatieontwikkeling en zullen het dagelijks bestuur in de loop van 2024 het plan voorleggen. Daarmee zullen we de formatie van de overhead formaliseren.

De loonkosten nemen vanaf de Begroting 2026 toe. Dat komt doordat we ervan uitgaan dat we vanaf 2026 inhuur kunnen terugbrengen naar 20% van het totaal inhuur kosten plus salarissen. De inhuur laat dan ook vanaf 2026 een daling zien. In paragraaf 3.6 geven we u inzicht in de ontwikkeling van de totale overhead.

Een specificatie van de overige personele lasten ziet u in deze tabel:

Omschrijving	begroting	begroting	begroting	begroting
In * 1.000	2024	2025	2026	2027
Reiskostenvergoeding onbelast	165	132	132	132
Arbokosten	62	49	49	49
Overige vergoedingen	37	30	30	30
Overige personeelskosten	37	29	29	29
Reiskostenvergoeding belast	32	25	25	25
Personeelsactiviteit extern	27	22	22	22
Overig < € 20.000	36	29	29	29
Totaal	396	316	316	316

De personele lasten nemen vanaf 2025 af door de ontvlechting van de BRIKS-taken.

Inhuur

⁵ In de paragraaf bedrijfsvoering lichten we toe dat we uitgaan van 211.700 productieve uren. Voor 2025 sturen we op een productiviteit van 70% dat betekent 1.310 productieve uren per fte per jaar. In totaal komen we op 162 primaire fte (211.700/1.310). Daarvan huren we zo'n 32 fte in en nemen we zo'n 130 fte in vaste dienst.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027 ev
Inhuur	5.726	4.101	3.259	3.238
Inhuur overhead	1.061	953	740	740
Totaal	6.787	5.054	3.999	3.977

De inhuurkosten dalen vanwege de omzetsdaling vanaf 2025. Maar ook omdat we ervan uitgaan dat we het aandeel inhuur kunnen afbouwen van 27% (Begroting 2024) naar 25% (Begroting 2025) en 20% vanaf 2026.

Opleidingskosten

In deze tabel laten we zien hoe we aan het budget voor opleidingen komen.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027 ev
Salariskosten	15.482	12.297	13.044	12.958
Salariskosten overhead	2.868	2.865	2.952	2.952
Totaal salariskosten I	18.350	15.163	15.996	15.910
Aandeel opleidingen II	2%	3%	3%	3%
Budget voor opleidingen I * II	367	455	480	477

Tot en met 2024 ramen we 2% van de loonsom voor opleidingen. Vanaf 2025 gaat dit percentage omhoog naar 3%. Dat heeft te maken met de robuustheidscriteria van het ministerie van I&W. Om robuust te zijn, dienen we vanaf 2025 minimaal 3% van onze loonsom voor opleidingen te ramen. Hierover kun u lezen in het plan van aanpak Robuustheid ODRN dat we in maart 2024 aan de staatssecretaris van I&W aangeboden hebben.

Huisvestingslasten

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027 ev
Huur en servicekosten	512	538	538	479
Facilitaire kosten gm Nijmegen	321	337	337	300
Facilitaire kosten ODRN	23	24	24	22
Totaal	856	900	900	801

We ramen vanaf 2027 een daling van deze lasten omdat we er dan vanuit gaan dat we onze huisvesting op de omzetontwikkelingen kunnen aanpassen.

ICT en informatiebeheer

Omschrijving In * 1.000	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027 ev
IRVN	1.149	1.075	1.075	1.075
ICT-contracten in beheer ODRN	356	408	382	382
Doc info gemeente Nijmegen	149	151	151	151
Totaal	1.654	1.634	1.608	1.594

Deze kosten betreffen hoofdzakelijk kosten die we aan iRvN betalen, dit is onze regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied. Daarnaast begroten we hier de kosten van een aantal ODRN specifieke contracten die we in eigen beheer hebben. Ook zijn de posten

voor documentaire informatie voorziening en een aantal overige diensten die we van gemeente Nijmegen afnemen onder deze post opgenomen.

Kapitaallasten

Op basis van de investeringsbegroting ramen we een jaarlijks budget voor afschrijvingslasten van € 1,5 ton. De investeringsbegroting ziet u in de bijlage.

Materiële kosten opdrachtgevers

Dit betreft kosten die we ten behoeve van specifieke projecten van onze opdrachtgevers maken. Het gaat veelal om specialistisch advies van bureaus. Deze kosten belasten we één op één aan de betreffende opdrachtgever door. De daling van deze kosten houdt verband met de daling van de omzet als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken.

Materiële kosten

Omschrijving	begroting	begroting	begroting	begroting
In * 1.000	2024	2025	2026	2027
Accountantskosten	59	61	61	61
Diverse kosten	36	53	53	53
Advieskosten	42	43	43	43
Communicatiekosten	34	35	35	35
Autokosten	32	33	33	33
Verzekeringspremies	31	32	32	32
Parkeerabonnementen	46	31	31	31
Overig < € 20.000	54	49	49	49
Totaal	336	336	336	336

De meeste kosten hebben een vast karakter en dalen niet als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken. De posten diverse kosten en parkeerabonnementen hebben we wel laten dalen als gevolg hiervan.

Bijdrage regionaal stelsel

Bijdrage regionaal stelsel betreft diensten die we van omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel afnemen. Verder nemen we ook de bijdragen aan Omgevingsdienst NL (ODNL) onder deze post op.

Omschrijving	begroting	begroting	begroting	begroting
In * 1.000	2024	2025	2026	2027
Ketentoezicht	96	102	108	108
Portaal en kenniscentrum	89	94	100	100
ODNL	37	73	73	73
IGO Innovatie / Datalab beperkt tot Gelderse OD's	44	48	70	70
Geluidsmeting	30	31	31	31
Beheerkosten I-GO	25	26	28	28
Inspectieview milieu	25	25	25	25
Coördinatie en kwaliteit en FG rol	17	18	19	19
Programmamanagement complexe TZ en HH	16	17	18	18

HRM	15	15	16	16
BsB-m	9	9	9	9
Klanttevredenheidproject, licenties Happyniz	2	2	2	2
Thesus	5	1	-	-
Totaal	408	461	501	501

Voor deze kosten begroten we € 4 ton in 2024 oplopend naar € 5 ton vanaf 2026. Dat komt vooral door een toename van de contributie aan ODNL. Dat houdt verband met bijdragen aan de ODNL-academie. Hiermee betaalt ODNL landelijke opleidingen voor vakspecialisten. Verder nemen vanaf 2024 de kosten van het project IGO Innovatie / Datalab toe. Deze kosten werden betaald uit een impulsfinanciering van de provincie. Deze middelen zijn vanaf 2025 volledig ingezet en vallen weg.

Formele besluitvorming over een deel van de stelselkosten dient nog plaats te vinden. In het voorjaar van 2025 zullen we de begroting eventueel aanpassen als anders over de inzet besloten wordt.

Projecten ODRN

In de Wijziging begroting 2024 lichten we toe dat we eenmalig een budget van € 8 ton ramen voor projecten ODRN. Met dit budget betalen we een aantal projecten die we in 2024 afronden. Dit budget loopt vanaf 2025 af. Vanaf 2025 zullen we projecten dekken uit de toeslag voor indirect productieve inzet. Voor zover het gaat om projecten die gericht zijn op opleidingen, kunnen we ons opleidingsbudget daarvoor aanwenden. Ook het actiever op zoek gaan naar externe dekkingsbronnen is een mogelijkheid om projecten vanaf 2025 te financieren.

Projectkosten en frictiekosten ontvlechting BRIKS

Omschrijving	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
In * 1.000					
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	456				
Frictie overhead		-925	-878	-808	-808
Totaal	456	-925	-878	-808	-808

We verwachten in 2024 € 4,56 ton projectkosten ontvlechting BRIKS te maken. Deze kosten, die we bij de wijziging begroting I 2024 toelichten, lopen vanaf 2025 af. De post frictie overhead lichten we toe in de paragraaf 'Overhead en Inhuur' en in de paragraaf over risico's

Jaarlaag 2028

De begrote baten en lasten van 2027 zijn ongewijzigd doorgetrokken naar de nieuwe jaarlaag 2028.

3.6. Overhead en inhuur

We sturen actief op uitgaven voor overhead en inhuur. Deze proberen we te beperken omdat we onze middelen zoveel mogelijk willen inzetten voor onze primaire processen.

Inhuur

De ambities om inhuur te beperken, moeten we vanwege de krapte op de arbeidsmarkt bijstellen. In 2023 kwamen we uit op 33% inhuur. We nemen maatregelen om dat te terug te brengen. Zo willen we met een traineeprogramma mensen in huis opleiden. Het effect van dit soort maatregelen is pas op termijn zichtbaar. We kunnen niet zonder inhuur om op korte termijn onze werkafspraken na te komen. Daarom willen we de inhuurpercentages op basis van reële verwachtingen bijstellen.

In 2024 begroten we 27% (was 25%) inhuur. Dat percentage daalt in 2025 naar 25% (was 22%) en in de jaren daarna naar 20%. In de tabel laten we zien dat we hoe we op deze percentages uitkomen.

in € * 1.000	Dynamische begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027 en 2028
I Salarissen en inhuur	25.136	20.217	19.995	19.987
Inhuur overhead	1.061	953	740	740
Inhuur primair	5.726	4.101	3.259	3.238
II Inhuur totaal	6.878	5.054	3.999	3.977
I / II Aandeel inhuur	27%	25%	20%	20%

Overhead

Het aandeel overhead als percentage van de totale lasten begroten we vanaf 2025 structureel op 30%. We hebben dit percentage verhoogd van 29% naar 30% omdat we ons opleidingsbudget verruimd hebben van 2% naar 3% van de loonsom. Met een percentage van 3% voldoen we aan de robuustheidscriteria van het ministerie van I&W.

In de volgende tabel ziet u de ontwikkeling van de overhead.

In € * 1.000	Dynamische begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Loonkosten overhead	2.868	2.865	2.952	2.952
ICT en informatiebeheer	1.654	1.634	1.608	1.594
Inhuur overhead	1.061	953	740	740
Huisvestingslasten	856	900	900	801
Bijdrage regionaal stelsel	408	462	501	501
Opleidingskosten	338	455	480	477
Materiële kosten	365	336	336	336
Overige personele lasten	396	316	316	316
Kapitaallasten	150	150	150	150
I Overhead	8.096	8.071	7.983	7.867
II Overhead genormeerd (30%)	8.096	7.146	7.105	7.059
II - I Frictie overhead		-925	-878	-808

We begroten meerjarig 30%, maar het risico bestaat we op hogere overheadkosten uitkomen. In de tabel ziet u de regels overhead en overhead genormeerd. De regel overhead betreft overheadkosten op basis van reële kosteninschattingen. Overhead genormeerd betreft de soll positie, de berekende overhead als 30% van de totale lasten. De berekening daarvan ziet u in deze tabel:

In € * 1.000	Dynamische begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
I Overhead genormeerd	8.096	7.146	7.105	7.059
II Totaal lasten	30.827	23.819	23.683	23.530
I/II % overhead	26%	30%	30%	30%

De regel frictie overhead laat het verschil zien tussen de overheadkosten op basis van reële kosteninschattingen en de genormeerde overhead. Dit schatten we in als frictie veroorzaakt door de ontvlechting van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen. We zijn nog in gesprek met de gemeente Nijmegen over de uitgangspunten en de mogelijkheden de frictie te verkleinen. Daarom nemen we dit op als risico. We komen hier in paragraaf 4.1 Weerstandscapaciteit en risicobeheersing op terug.

Overhead op basis van reële kosteninschattingen

Overheadkosten hebben grotendeels een vast karakter en ademen niet automatisch mee met omzetschommelingen. Zo moet de administratie worden gevoerd en de ICT moet in basis op orde zijn. Veel van onze ICT-applicaties zijn open source en dus niet gekoppeld aan het aantal gebruikers. De kapitaallasten zijn gebaseerd op aanschaffingen die we al gedaan hebben en kunnen we op korte termijn niet beïnvloeden.

Kostenbesparingen hebben continu onze aandacht. We realiseren besparingen met modernisering en digitalisering van processen. Tegelijk moeten we middelen inzetten voor toenemende maatschappelijke opgaven. Zo krijgen we steeds meer vragen van bezorgde

burgers en de pers over de leefomgeving. Regelgeving over het openbaar maken van informatie maakt dat we meer moeten publiceren in het kader van de nieuwe wetten, de WOO en de WEP. Dat vraagt om versterking van communicatie. Ook vraagt de maatschappij om sturing op outcome. Het gaat dan om de effecten van ons handelen op de leefomgeving. In hoeverre draagt ons handelen bijvoorbeeld bij aan energiebesparing en verbetering van de bodemkwaliteit. Het vastleggen en ontsluiten van data hierover vraagt het een en ander van onze ICT systemen en medewerkers. Zoals u in onze jaarstukken 2023 kunt lezen, huren we (noodgedwongen) ruim 30% van onze medewerkers in. Inhuur vraagt meer inzet van overhead dan vaste aanstellingen. Het gaat steeds om kortdurende overeenkomsten. Onze HR medewerkers zijn steeds bezig met het werven van nieuwe inhuur, het verlengen van contracten en het op orde houden van inhuurdossiers. Dossiers die moeten voldoen aan stringente aanbestedingsvoorschriften.

Verder is er een toenemende rapportageverplichting in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording die ons dagelijks bestuur jaarlijks bij de jaarstukken dient af te geven. Om deze verantwoording af te kunnen geven, dienen we ons bestuur frequenter te informeren over onze bedrijfsvoering. Verder dienen we vanaf 2024 jaarlijks en elk kwartaal aan het CBS te rapporteren in een zogenaamd IV3 format en krijgen we vanaf 2023 rijkssubsidies met specifieke verantwoordingsvoorschriften.

Onze accountant complimenteert ons afgelopen jaren met onze bedrijfsvoering. Die houden we alleen op orde met een kwalitatief én kwantitatief voldoende bezetting.

We hebben wel onze overhead kritisch beoordeeld en deze, daar waar we dat voorzien, laten dalen. In de tabel ontwikkeling van de overhead ziet u dat de overhead daalt van € 8,1 miljoen in 2024 naar € 7,9 miljoen in 2027. Gecorrigeerd voor indexering 2025 (effect hiervan is € 2 ton), een daling van in totaal € 4 ton. De ICT-kosten laten we dalen voor zover deze gebruikersafhankelijk zijn. Ook gaan we ervanuit dat we vanaf 2027 minder huisvestingslasten zullen hebben. Verder zullen we proberen de inhuur overhead te beperken. Vanaf 2026 sturen we op een inhuurpercentage van 20%.

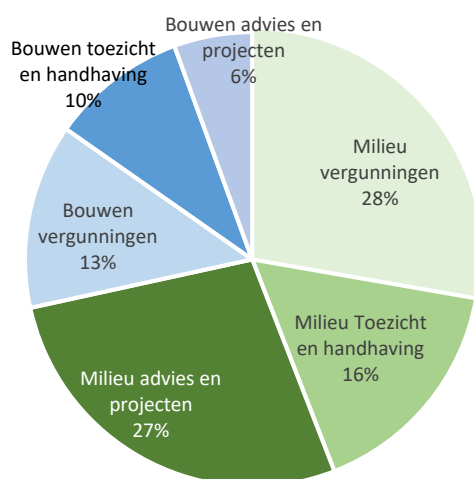
3.7. Lasten en baten per taakveld

In het volgende overzicht ziet u de begrote baten en lasten naar taakveld:

Omschrijving In € * 1.000	Lasten 2025	Baten 2025
7.4 milieubeheer		
Vergunning behandelen	4.626	6.580
Toezicht en handhaven	2.729	3.882
Advies en projecten	4.580	6.515
Totaal milieubeheer	11.934	16.978
8.3 bouwen & wonen		
Vergunning behandelen	2.193	3.119
Toezicht en handhaven	1.619	2.302
Advies en projecten	928	1.320
Totaal Bouwen	4.739	6.742
04 Overhead	7.146	-
Rentebaten	-	100
Totaal lasten en baten	23.819	23.819

De begrote baten in 2025 hebben voor 72% (2023: 57%) betrekking op Milieubeheer en voor 28% (2023: 43%) op Bouwen & Wonen. Door de ontvlechting van de bouwtaken daalt het aandeel Bouwen & Wonen. We richten ons vanaf 2025 relatief meer op de milieutaken. Dat ziet u in deze grafiek.

Begroting 2025, in totaal € 23,8 miljoen

In onze advieslijsten geven we per opdrachtgever een nadere specificatie naar product. In de bijlage ziet u een samenvatting daarvan.

3.8. Meerjarenbalans 2023 tot en met 2026

In het volgende overzicht ziet u de balans 2023 en geprognosticeerde balans van 2024, 2025 en 2026:

in € * 1.000	ultimo 2023	ultimo 2024	ultimo 2025	ultimo 2026
Activa				
VASTE ACTIVA				
Materiele vaste activa				
Investerings met een economisch nut	590	499	408	490
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorraden				
Uitzettingen met een rente-typische looptijd <1 jaar				
-Vorderingen op openbare lichamen	1.424	500	500	500
-Uitzettingen in 's Rijkschatkist	1.590	1.743	1.798	1.679
Liquide middelen	864	400	400	400
Overlopende activa				
Nog te ontvangen bedragen	1.073	100	100	100
Totaal activa	5.542	3.242	3.206	3.169
Passiva				
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	104	203	203	203
Het gerealiseerde resultaat	99			
Voorzieningen				
Voorziening harmonisatietoelage	147	120	100	79
Voorziening verlof stuwmeren	613	478	462	446
VLOTTENDE PASSIVA				
-Schulden aan openbare lichamen	1.133	1.500	1.500	1.500
-Overige schulden	2.313	540	540	540
Overlopende passiva				
-Verplichtingen	1.132	400	400	400
Totaal passiva	5.542	3.242	3.206	3.169

We gaan ervan uit dat het resultaat over 2023 van € 1 ton aan onze algemene reserve wordt toegevoegd zodat deze op € 2 ton uitkomt. Over 2024 t/m 2026 ramen we een sluitende begroting, wat maakt dat onze algemene reserve onveranderd blijft. In onze risicoparagraaf actualiseren we risico's en bepalen we ons benodigde weerstandscapaciteit. We geven onze deelnemers aan bij de bepaling van hun benodigde weerstandscapaciteit rekening te houden met het bedrag aan risico's dat onze weerstandscapaciteit te boven gaat.

4. Paragrafen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De regelgeving kent acht verplichte paragrafen voor provincies, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Dit is vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Drie van de verplichte paragrafen gaan over heffingen, grondbeleid en deelname in verbonden partijen. Deze zijn voor de ODRN niet van toepassing. Op de andere paragrafen gaan we in dit hoofdstuk in.

4.1. Weerstandscapaciteit en risicobeheersing

De Jaarstukken 2023 bevatten een risico-inventarisatie. Het totaal aan risico's kwantificeerden we op € 1.056.500. We voorzien nu een aantal nieuwe risico's. Deze hangen samen met de omzetsdaling vanaf 2025, met mogelijke frictiekosten en met het risico op hogere inhuurkosten dan begroot. Deze risico's vatten we in volgende tabel samen. Daarna lichten we deze toe.

in * 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Totaal
1. Frictie overhead	925	878	808	808	3.419
2. Frictie overig	pm	pm	pm		0
3. Inhuur > norm	325				325
Totaal	1.250	878	808	808	3.744

1. Frictie overhead

We gaan vanaf 2025 uit van een aandeel overhead van 30% van de totale lasten. Omdat overhead voor een deel vaste kosten betreft, kunnen we deze kosten niet gelijk aanpassen aan de gedaalde omzet als gevolg van de ontvlechting. Het aandeel > 30% in de jaren 2025 tot en met 2028 betreft een bedrag van € 3,4 miljoen. Dit hebben we als taakstelling (negatieve last) in de begroting opgenomen. Een opdracht aan de ODRN en gemeente Nijmegen om dit met maatregelen terug te brengen. Maatregelen kunnen zijn een kostenreductie op overhead dan wel het generen van extra omzet. De frictiekosten zijn gebaseerd op een reële inschatting van de kosten en omzet. Maar ook de raming in deze begroting is niet in beton gegoten. De baten en dan ook de frictiekosten kunnen zich uiteraard anders ontwikkelen. We voegen € 9,25 ton, het bedrag van 2025, aan de risico's toe. We zijn nog in gesprek met de gemeente Nijmegen over uitgangspunten en mogelijkheden de frictie te verkleinen. Daarom nemen we dit op als risico.

2. Frictie overig

Frictie overig gaat onder andere om de kosten van boventallig personeel als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken. Deze kosten kunnen we nu nog niet inschatten. Daarvoor moeten we eerst in beeld hebben wat het resterende takenpakket is en welke medewerkers overgaan.

3. Inhuur> norm

In de Begroting 2024 en Begroting 2025 gaan we uit van inhuur van respectievelijk 27% en 25%. We nemen maatregelen om de inhuur te beperken, maar dat blijkt in de praktijk lastig. In 2023 kwamen we nog uit op 33% inhuur. Een hogere inhuur dan de norm geeft extra kosten. We hadden hiervoor een risico geraamd van € 1,75 ton. Dat hogen we op naar € 5 ton.

Geactualiseerde risico's en weerstandsratio

In volgende tabel ziet u de risico's van de Jaarstukken 2023 en in de rechterkolom de geactualiseerde risico's van in totaal € 2,3 miljoen.

Risico in € * 1.000	Jaarstukken 2023	Actuele stand
Inflatie	225	225
Achterblijvende omzet	527	527
Begrotingsrisico	10	10
Uitval automatisering	20	20
Ziekteverzuim	75	75
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	25	25
Krapte op de arbeidsmarkt/meerkosten inhuur	175	500
Frictiekosten overhead	-	925
Frictie overig	-	pm
Totaal	1.057	2.307

Omdat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen, passen we een dempingsfactor van 0,6 toe. We komen hiermee op een risicobedrag van € 1.383.900 ($€ 2.306.500 * 0,6$). In onderstaande tabel kun u zien dat onze weerstandsratio (eigen vermogen/risico's) daalt van 0,32 naar 0,15. Volgens de waarderingstabel, die is opgenomen in de nota 'Risico's en weerstandscapaciteit' ⁶, is dit ruim onvoldoende.

in € * 1.000		Jaarstukken 2023	Actuele stand
Risico voor demping		1.057	2.307
Risico na demping 60%	I	634	1.384
Eigen vermogen 31 12 2023	II	203	203
Weerstandsratio (eigen vermogen/risico)	II/I	0,32	0,15

We zullen onze deelnemers aangeven dat ze bij de bepaling van hun benodigde weerstandscapaciteit rekening houden met het risicobedrag dat wij niet met ons eigen vermogen kunnen afdekken. Zo wordt dit deel van onze risico's met vermogen van onze deelnemers afgedekt.

⁶ Het algemeen bestuur heeft op 30 september 2021 met deze nota ingestemd.

4.2. Financiering

Volgens de Wet Fido (Financiering decentrale overheden) is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de rente-risiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. De paragraaf moet in ieder geval de beleidsvoornemens bevatten ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Het doel van de kasgeldlimiet is om het risico van rentefluctuaties voor kort lenen te beperken. Volgens de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het totaal van de begroting. Voor de Begroting 2025 komt dat uit op een bedrag van € 2,0 miljoen.

We hebben een treasurystatuut voor de omgang met liquide middelen en financiering. Ook hebben we een overeenkomst met de huisbankier, de BNG bank. Het gebruik van derivaten wordt niet toegestaan. We lenen alleen voor kapitaaluitgaven die de reguliere bedrijfsvoering betreffen. We hebben voor de inrichting van de ICT-omgeving en de huisvesting sinds 2013 kredieten beschikbaar voor in totaal € 2,1 miljoen. Tot op heden is het niet nodig geweest om voor investeringen middelen met een looptijd langer dan één jaar aan te trekken. Als dit in de toekomst wel nodig is, dan nemen we hiervoor een voorstel in de bestuursrapportage op.

In 2014 is het zogenaamde Schatkistbankieren verplicht geworden. We hebben hiervoor een speciale rekening geopend bij de BNG Bank en bij het Rijk. We moeten alle bedragen boven € 1.000.000 overmaken naar deze speciale rekening. Het Rijk heeft toegang tot deze rekening en gebruikt deze gelden voor zijn eigen financiering.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft een verplichte set van kengetallen voor die we in de begroting moeten opnemen. Deze kengetallen geven we hier weer.

Netto schuldquote

Dit geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig.

De schuldquote van de ODRN in het begrotingsjaar 2025 is - 1,5 % en is voldoende.⁷ De VNG adviseert om bij een schuldquote > 130% de schulden af te bouwen.

Solvabiliteitsratio

Hierbij gaat het om het eigen vermogen als bedoeld in artikel 42 van het BBV, gedeeld door het totaal van de passiva.⁸ De solvabiliteitsratio in het begrotingsjaar 2025 is 6% (€ 203.000/€ 3.206.000).

Structurele exploitatieruimte

Deze indicator geeft aan of de begroting structureel en reëel in evenwicht is.⁹ Hierbij gaat het om het onderscheid tussen structurele (meerjarige) en incidentele (eenmalige) inkomsten en uitgaven. Structurele uitgaven zijn bijvoorbeeld de personeelskosten en kapitaallasten en bijdragen. De incidentele inkomsten en uitgaven verschillen per jaar. Een voorbeeld van incidentele uitgaven zijn bijvoorbeeld de implementatiekosten voor de Omgevingswet.

Wij gaan ervan uit dat de structurele baten en lasten vooralsnog met elkaar in evenwicht zijn en daarmee ramen we dit percentage op 0%. We kunnen onze lasten deels aanpassen aan de afname van de baten vanaf 2025 door inhuur niet te verlengen en door geen nieuwe inhuurcontracten aan te gaan. We voorzien echter wel frictiekosten overhead als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken. We gaan ervan uit dat gemeente Nijmegen deze kosten betaalt.

⁷ De netto schuldquote = $(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\%$

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)

B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)

C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)

D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)

E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)

F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)

G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)

H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

⁸ Artikel 42 van de BBV: Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

⁹ De structurele exploitatieruimte = $((B-A)+(D-C))/(E) \times 100\%$

A Totale structurele lasten

B Totale structurele baten

C Totale structurele toevoegingen aan de reserves

D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves

E Totale baten

4.3. Bedrijfsvoering

Het bestuur

De ODRN kent drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en voorzitter. We lichten deze organen kort toe.

Het Algemeen Bestuur bestaat uit acht leden. Dit zijn leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Daarnaast is hetzelfde aantal plaatsvervangende leden aangewezen. De bevoegdheden van het Algemeen Bestuur zijn vergelijkbaar met de bevoegdheden van de gemeenteraad en van de Provinciale Staten.

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden, inclusief de voorzitter. Het heeft de bevoegdheid die vergelijkbaar is met het college van burgemeester en wethouders heeft en het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter leidt de vergaderingen van zowel het Dagelijks als Algemeen Bestuur. Hij vertegenwoordigt de ODRN in en buiten rechte. De heer Harold Zoet vertegenwoordigt provincie Gelderland en is de voorzitter van de ODRN.

De ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie kenmerkt zich door een platte organisatie. We hebben zes afdelingen, met aan het hoofd de algemeen directeur en de directeur Bedrijfsvoering, tevens adjunct-directeur. De afdelingshoofden geven ieder leiding aan een afdeling met gemiddeld 30 medewerkers. Bij de grotere afdelingen Vergunningverlening milieu en Interne Ondersteuning zijn teammanagers benoemd.

We passen vanaf 2025 de organisatie aan op de situatie na de ontvlechting van de BRIKS-taken. We hebben een organisatiemodel ontwikkeld waarmee we de resterende BRIKS-activiteiten een plek geven. Met dit model willen we ook beter toegerust zijn op onze toekomstige opgaven. We zullen het bestuur separaat in deze plannen meenemen. We kunnen de realisatie hiervan binnen de kaders in deze begroting realiseren.

Personeel en ziekteverzuim

Ziekteverzuim blijft hoog op de agenda staan. Met het oog op 2025 hebben we de lat voor ziekteverzuim op 6% gelegd. Onze inzet op het voorkomen en beperken van verzuim blijft dus een prioriteit.

Per 1 januari 2024 hebben we een significante verandering doorgevoerd: we zijn overgestapt van gemeente Nijmegen naar de Arbodienst ArdoSZ. Deze overstap biedt ons de mogelijkheid om nog dichter op het proces van verzuimbegeleiding te zitten en dit naar eigen inzicht vorm te geven. Ook hebben we gekozen voor het softwarepakket AFAS voor onze verzuimbegeleiding, waarbij een deel van de processen geautomatiseerd wordt. We verwachten dat de implementatie hiervan eind tweede kwartaal 2024 voltooid zal zijn, waardoor we een beter overzicht krijgen op de werkbelasting van de casemanager die zich volledig op de verzuimbegeleiding gaat richten. Dit kan betekenen dat aanvullende

training nodig is om de juiste vaardigheden voor de rol van casemanager te ontwikkelen. Daarnaast overwegen we, in samenwerking met de Arbodienst, de inzet van andere of betere interventies om de re-integratie van zieke werknemers te verbeteren.

Processen en informatievoorziening

In 2024 zijn we gestart met maar liefst 5 nieuwe applicaties, waarvan 3 kernapplicaties: een nieuw zaakstelsel, een financieel- en een HRM-systeem en een tijdschrijfsysteem. Na implementatie hiervan kunnen we onze focus meer naar het primaire proces verleggen. Het is de wens van de ODRN en haar opdrachtgevers om steeds meer op outcome, de effecten van ons handelen op de omgeving, te sturen. In 2025 ligt onze focus op datagestuurd en op basis van risicoanalyses gaan werken. Dit is ook één van de ontwikkelingen uit het landelijke Interbestuurlijke programma (IBP). Wij gaan onze informatievoorziening en systemen op de doelstellingen van dit programma aanpassen. Liefst zoveel mogelijk in samenwerking met andere omgevingsdiensten of partners. Onderstaand een overzicht van relevante projecten uit het IBP:

Projecten waar wij in participeren:

- Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV, kwaliteit vergunningen)
- Verbeteren datakwaliteit Inspectievew
- Nieuwe instrumenten en technieken (Drones)
- Cursus datageletterdheid
- Business Intelligence en datakwaliteit
- Omzetten van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten (MBA's)

Projecten waar wij de resultaten (moeten) gebruiken of ervan leren:

- In kaart brengen informatie- en applicatielandschap
- Juridisch kader rondom informatievoorziening
- Stelselafspraken informatiemodel
- De datagedreven organisatie
- Datalab Gelderland
- Datakwaliteit toezicht (praktijkvoorbeelden)
- Sturen op outcome
- Sturen op risico's

Informatieveiligheid

Op het gebied van informatieveiligheid zullen we in 2025 met onze Functionaris Gegevensbescherming (FG) een monitoringsplan uitvoeren en ons bestuur hierover informeren. Het plan raakt onderdelen van de BIO, de AVG en de WPG. Specifiek voor de WPG zal een interne audit worden uitgevoerd.

Omdat we voor onze informatieveiligheid voor een groot deel afhankelijk zijn van iRvN, zullen ook binnen de regionale CISO-groep voorstellen worden gedaan om de regionale informatieveiligheid te borgen of te verbeteren.

Klanttevredenheid

Voor de kwaliteit van onze dienstverlening hebben we normen vastgesteld. Die norm is dat van alle ingevulde klanttevredenheidsonderzoeken de categorieën 'tevreden' en 'zeer tevreden' gezamenlijk minstens 80% van het totaal vormen. In 2023 hebben we deze norm nagenoeg gehaald. In 2023 was 79% van onze klanten tevreden. Wij streven er vanzelfsprekend naar om deze norm ook de komende jaren te blijven behalen.

Financiën

We hanteren een eenvoudige en transparante financieringsmethodiek. Vanaf 2023 rekenen we af op basis van nacalculatie van uren. Het uurtarief bepalen we door de totale lasten te delen door het totaal aantal productieve uren.

Begrote lasten 2025 ¹⁰	€ 23,8 miljoen
Totaal aantal productieve uren	209.800
Gemiddeld uurtarief (€23,8 miljoen / 209.800 uur)	€ 113,50.

Om recht te doen aan de verschillen van onze opdrachtgevers, passen we een differentiatie op de uurtarieven toe: onze deelnemende gemeenten betalen € 109,50 per uur en onze overige opdrachtgevers (inclusief provincie Gelderland) € 117,50 per uur. Deze tarieven zijn inclusief de indexering 2025 en inclusief een aanvullende ophoging van € 2,50 per uur. In volgende tabel ziet u hoe we van de uurtarieven 2024 tot de tarieven 2025 komen.

in €	Laag	Gemiddeld	Hoog
Uurtarieven 2024	102	106	110
Index 2025 4,77%	5	5	5
Aanvulling van € 2,50 op uurtarief	2,50	2,50	2,50
Uurtarieven 2025	109,50	113,50	117,50

De index 2025 van 4,77 % is volgens de begrotingsrichtlijnen 2025. De aanvullende ophoging van € 2,50 kunnen we als volgt onderbouwen.

Omschrijving	effect op uurtarief
Opleidingsbudget van 2% naar 3%	€ 0,50
Norm ziekteverzuim van 5% naar 6%	€ 1,50
Een hoger aandeel inhuur	€ 0,50
Totaal	€ 2,50

Het ministerie van I&W vraagt omgevingsdiensten, naar aanleiding van de bevindingen van de commissie van Aartsen, de robuustheid te vergroten. In een plan van aanpak (aanlevering uiterlijk 1 april 2024) dienen we aan te geven hoe we hier gehoor aan geven. Eén van de robuustheidscriteria betreft het opleidingsbudget. Om robuust te zijn,

¹⁰ Totale lasten 2024: € 28,9 miljoen. Hiervan realiseren we € 3 ton met doorbelasting van externe advieskosten en € 28,6 miljoen met ureninzet van onze medewerkers.

dienen we 3% (nu 2%) van de loonsom als opleidingsbudget te reserveren. Dat kost 0,50 per uur extra.

Het gemiddelde ziekteverzuim schommelde afgelopen jaren rond de 7%. We zien na de coronajaren geen verbetering van het percentage. Vasthouden aan een doelstelling van 5% vinden we niet reëel. We houden wel vast aan de ambitie om het verzuim te verlagen en achten een percentage van 6% realistisch. Dat betekent een verlaging van de productiviteit met 1% en een ophoging op het uurtarief van € 1,50.

We voorzien meer inhuur dan genormeerd. De meerkosten hiervan ramen we op € 0,50 per uur.

De financiële spelregels staan in een aantal kaderstellende nota's: een Treasurystatuut, de Financiële verordening, de Controleverordening en een Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie. In het Treasurystatuut staan de afspraken over de omgang met liquide middelen en benodigde financiering voor investeringen. In de Financiële verordening zijn onder meer de afspraken vastgelegd over de aanbidding van rapportages. In de Controleverordening staan de afspraken over de accountantscontrole. De Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie gaat in op de theorie en uitgangspunten van ons risicobeleid.

Huisvesting

De ODRN huurt van gemeente Nijmegen kantoorruimte aan de Mariënborg 75. De huisvesting voldoet aan het uitgangspunt van het Nieuwe Werken en heeft nu meer de functie gekregen van verzamelgebouw en biedt daarbij diverse soorten werkplekken. Gemeente Nijmegen voorziet vanuit de gastheerovereenkomst ook in zaken als het gebruik van vergaderzalen, sanitaire voorzieningen, catering, telefooncentrale en beveiliging.

Communicatie

Bij team Communicatie is merkbaar dat er meer aandacht is vanuit de samenleving voor een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving. Dit uitte zich in 2023/2024 onder andere in meer vragen vanuit media en een grotere communicatiebehoefte vanuit burgers. De verwachting is dat deze toename gelijk blijft dan wel stijgt in 2025. Voor team Communicatie betekent dit een focus op goede en duidelijke informatievoorziening naar buiten toe, waarbij de website van de ODRN centraal staat. Daarnaast vraagt de implementatie van de nieuwe strategische koers van de ODRN een grote inzet van het team, zowel voor de interne als externe communicatie. Ook loopt het contract voor de website van de ODRN in 2025 af en wordt er in 2024 gekeken wat voor actie hieruit volgt en wordt er naar gestreefd om per 31 december 2025 volledig aan de toegankelijkheidseisen van het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid te voldoen. Dit alles vormt samen met de doorlopende dagelijkse werkzaamheden een uitdaging voor het team.

4.4. Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft tot doel om te laten zien hoe we als ODRN de instandhouding van de kapitaalgoederenvoorraad, onze investeringen, waarborgen.

We hebben geen panden in eigendom. We leasen vier dienstauto's. We investeren vrijwel alleen nog in werkplekken. Investerings in software doen we niet meer. We werken steeds meer met SAAS¹¹-oplossingen (niet ons eigendom). We activeren deze niet. Hiervoor betalen we jaarlijks licentiekosten.

De investeringen schrijven we tegen een reële termijn jaarlijks af. Zo is er na het einde van de levensduur een vrijval van kapitaallasten die gelijk is aan de jaarlast. Op die manier hoeven we alleen voor prijsontwikkelingen te indexeren om de instandhouding van de investeringen te waarborgen. In de bijlage is een investeringsbegroting opgenomen.

¹¹ SAAS staat voor software as a service.

4.5. Openbaarheidsparagraaf

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moeten doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens.

Op basis van de Wet open overheid (Woo) moeten we actief documenten openbaar maken. Dat geldt zowel voor onze interne documenten (zoals bestuursdocumenten) als voor beschikkingen.

Onze interne stukken publiceren we veelal via onze website. We zijn aan het verkennen of er geschikt medium hiervoor is. Voor het openbaar maken van beschikkingen zijn we in afwachting van landelijke ontwikkelingen. Zo is het nog niet duidelijk of er een landelijk platform komt waar alle documenten ontsloten zouden kunnen worden. Onze deelnemers hebben ons verzocht pas op de plaats te maken met het ontsluiten van beschikkingen totdat er meer duidelijkheid is.

In het kader van de Wet elektronisch publicaties (Wep) zijn we bij uitgebreide procedures verplicht om naast de publicatie, ook de bijbehorende stukken te ontsluiten. Hiervoor hebben we op de landelijke publicatiepagina een vergunningenpagina ontwikkeld zodat burgers en bedrijven relevante stukken kunnen inzien. Uiteraard worden de stukken waar relevant eerst geanonimiseerd. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke verplichting.

5. Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

5.1. Nieuwe categorisering van de meerjarenbegroting

In volgende tabellen geven we u inzicht in de lasten en baten volgens de primitieve Begroting 2024 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 31 augustus 2023, de verschuivingen als gevolg van de nieuwe categorisering en de begroting op basis van de nieuwe categorisering. Deze is het vertrekpunt voor de wijzigingen die we nu voorleggen.

in € * 1000				
Primitieve begroting voor nieuwe categorisering				
Categorie	2024	2025	2026	2027
Gastheer Piofah	2.458	2.460	2.467	2.467
Huisvestingslasten	-	-	-	-
ICT-en informatiebeheer	-	-	-	-
Inhuur	5.685	4.759	4.752	4.561
Kapitaallasten	208	206	206	206
Materiële lasten/andere kosten	1.227	1.216	1.216	1.216
Materiële lasten opdrachtgever	337	336	336	336
Opleidingskosten	335	334	334	334
Salarissen en sociale lasten	17.437	17.361	17.360	17.360
Overige personeelskosten	-	-	-	-
Bijdrage bovenregionaal stelsel	408	406	406	406
Totaal lasten	28.097	27.079	27.077	26.886

in € * 1000				
Verschuivingen als gevolg van nieuwe categorisering				
Categorie	2024	2025	2026	2027
Gastheer Piofah	-2.458	-2.460	-2.467	-2.467
Huisvestingslasten	915	916	918	918
ICT-en informatiebeheer	1.871	1.872	1.876	1.876
Inhuur	-	-	-	-
Kapitaallasten	-	-	-	-
Materiële lasten/andere kosten	-812	-811	-811	-811
Materiële lasten opdrachtgever	-	-	-	-
Opleidingskosten	2	2	2	2
Salarissen en sociale lasten	86	87	87	87
Overige personeelskosten	396	394	394	394
Bijdrage bovenregionaal stelsel	-	-	-	-
Totaal mutatie	0	0	0	0

in € * 1000				
Begroting op basis van nieuwe categorisering				
Categorie	2024	2025	2026	2027
Gastheer Piofah	-	-	-	-
Huisvestingslasten	915	916	918	918
ICT-en informatiebeheer	1.871	1.872	1.876	1.876
Inhuur	5.685	4.759	4.752	4.561
Kapitaallasten	208	206	206	206
Materiële lasten/andere kosten	415	406	406	406
Materiële lasten opdrachtgever	337	336	336	336
Opleidingskosten	338	336	336	336
Salarissen en sociale lasten	17.524	17.447	17.447	17.447
Overige personeelskosten	396	394	394	394
Bijdrage bovenregionaal stelsel	408	406	406	406
Totaal lasten	28.097	27.079	27.077	26.886

Vanaf 2024 bouwen we de gastheerovereenkomst met gemeente Nijmegen af. Om de informatiewaarde van de begroting te vergroten, wijzen we de budgetten gastheer piofah en ICT IRVN toe aan nieuwe categorieën. Aan de nieuwe begroting voegen we ook een post overige personeelskosten toe. Het gaat om kosten zoals reiskostenvergoedingen, arbo-kosten en budgetten voor personeelsactiviteiten. Deze kosten verantwoordden we voorheen onder materiële lasten. In bijlage 5.1 van de wijziging begroting 2024 lichten we de mutaties van jaarlaag 2024 toe. We verwijzen u voor een nadere toelichting naar deze begrotingswijziging. Deze mutaties voeren we meerjarig voor de jaren 2025 tot en met 2028 door

5.2. Investeringsbegroting

Hier ziet u onze investeringsbegroting.

		2024			2025			2026		
	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeren	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeren	Afschrijvingen	Boekwaarde
in € * 1.000	31-12-2023			31-12-2024			31-12-2025			31-12-2026
Inrichting	583	10	104	489	10	102	397	200	117	480
ICT Pc's e.d.	7	10	7	10	10	9	11	10	11	10
Totaal	590	20	111	499	20	111	408	210	128	490
Onvoorzien			39			39			22	
Begroot			150			150			150	

		2027			2028		
		Investeren	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeren	Afschrijvingen	Boekwaarde
in € * 1.000				31-12-2027			31-12-2028
Inrichting	10	113	377	10	112	274	
ICT Pc's e.d.	10	10	10	10	10	10	
Totaal	20	123	387	20	122	284	
Onvoorzien		27			28		
Begroot		150			150		

Het thuiswerken waardoor we minder in werkplekken op locatie investeren¹², maar ook het feit dat we steeds meer ICT-licenties aanschaffen, maken dat onze investeringsbegroting afneemt. Eind 2023 bedroeg de boekwaarde van onze activa € 5,9 ton. We ramen in 2026 een investering voor de inrichting werkplekken van € 2 ton. Samen met de afschrijvingen over onze huidige activa, komen we daarmee op een jaarlijkse afschrijvingslast van € 1,5 ton.

¹² Aanschaffingen t.b.v. het thuiswerken activeren we niet. Deze boeken we in het jaar van aanschaf als kosten.

5.3. De advieslijsten 2025

Hier ziet u een samenvatting van de advieslijsten 2025 die de basis vormen voor de begrote baten van 2025: € 23,7 miljoen.

	BRIKS	Milieu	TOTAAL
Vergunningverlening	€ 3.119.320	€ 6.580.377	€ 9.699.698
Toezicht en handhaving	€ 2.302.472	€ 3.882.159	€ 6.184.630
Juridisch	€ 532.010	€ 834.475	€ 1.366.486
Overige	€ 645.736	€ 411.345	€ 1.057.081
Projecten	€ 142.331	€ 5.269.201	€ 5.411.533
Totaal	€ 6.741.869	€ 16.977.558	€ 23.719.427

In deze bijlage geven we een overzicht van de producten BRIKS € 6,6 miljoen, producten Milieu € 11,7 miljoen en van de grootste projecten van in totaal 5,4 miljoen.

Producten BRIKS

BRIKS		Uren	Producten	Totale budget
V = verplicht	NV = niet verplicht	Advies	Advies	Advies
		Jaar 2025	Jaar 2025	Jaar 2025
	Totaal	59.513	7.210	6.599.538
	Vergunningverlening	28.145	4.353	3.119.320
1.1	V Informatieplicht BRIKS	216	88 €	23.705
1.2	V Vooroverleg BRIKS	3.721	0 €	410.620
1.3	V Melding BRIKS	8.220	2.673 €	903.810
1.4	V Omgevingsvergunning BRIKS	15.427	1.556 €	1.717.102
1.5	V APV Besluit	0	0 €	-
1.6	V Vergunning Leegstandswet	94	25 €	10.247
1.7	V Vergunning Huisvestingswet	0	0 €	-
1.8	NV Advies Monumenten	135	11 €	14.815
1.9	NV Advies Beleidsontwikkeling BRIKS	332	0 €	39.022
	Toezicht en Handhaving	20.708	2.293	2.302.472
1.10	V Behandeling Klachten BRIKS	1.506	306 €	164.854
1.11	V Piket Bouwen	37	0 €	4.041
1.12	V Toezicht Verleende Omgevingsvergunning BRIKS	8.578	720 €	962.290
1.13	V Toezicht Bestaande Bouw BRIKS	2.496	180 €	282.024
1.14	V Toezicht sloop/asbest	5.172	896 €	568.508
1.15	V Toezicht Overige Illegaliteit	699	71 €	76.895
1.16	V Toezicht APV besluit + evenementen	111	15 €	12.122
1.17	V Toezicht Huisvestingswet	0	0 €	-
1.18	V Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetverg	30	4 €	3.232
1.19	V Bestraffende handhaving BRIKS	2.007	86 €	220.426
1.20	NV Advies Evenementen	74	15 €	8.081
	Juridisch	4.822	564	532.010
1.21	V Verzoek tot handhaving BRIKS	309	25 €	33.860
1.22	V Herstellende handhaving BRIKS	1.813	124 €	199.810
1.23	V Rechtsbescherming BRIKS	2.360	184 €	261.068
1.24	V Juridisch Advies BRIKS	339	230 €	37.273
	Overige	5.839	0	645.736
1.25	NV Informatieverzoeken BRIKS	5.839	0 €	645.736

Producten Milieu

Milieu		Uren	Producten	Totale budget
V = verplicht	NV = niet verplicht	Advies	Advies	Advies
		Jaar 2025	Jaar 2025	Jaar 2025
	Totaal	102.887	4.697	11.708.356
	Vergunningverlening	57.239	1.737	6.580.377
2.1	V Informatieplicht Milieu	473	175 €	52.400
2.2	V Vooroverleg Milieu	6.179	0 €	723.064
2.3	V Melding Milieu	5.878	669 €	645.201
2.4	V Omgevingsvergunning Milieu	32.432	241 €	3.761.870
2.5	V Instemming Flora & Fauna	0	0 €	-
2.6	V Actualisatietoets Vergunningen	1.505	74 €	173.474
2.7	V Milieueffectrapportage	2.120	32 €	243.375
2.8	V Besluit Laden en Lossen Gevaarlijke Stoffen	0	0 €	-
2.9	V Ontheffing Besluit Stortplaatsen	424	21 €	49.861
2.10	V Goedkeuringsbesluit	802	59 €	92.874
2.11	NV Advies Afval en Circulaire economie	561	35 €	64.899
2.12	V Advies Bodem	736	91 €	82.006
2.13	NV Advies Fysieke Leefomgeving	1.960	241 €	216.768
2.14	NV Advies Geluid en Trillingen	570	22 €	63.397
2.15	NV Advies Lucht & Geur	1.360	40 €	157.078
2.16	NV Advies Omgevingsveiligheid	671	29 €	77.429
2.17	NV Advies Water	0	0 €	-
2.18	NV Advies HUP	150	7 €	16.535
2.19	NV Advies Beleidsontwikkeling Milieu	1.419	0 €	160.146
	Toezicht en Handhaving	34.599	2.412	3.882.159
2.21	V Behandeling klachten Milieu	2.562	347 €	281.856
2.22	V Behandeling Ongewoon Voorval	1.005	82 €	113.917
2.23	V Piket Milieu	261	0 €	29.128
2.24	V Milieucontrole	14.009	912 €	1.551.355
2.25	V Hercontrole Milieu	5.108	572 €	563.244
2.26	V Seveso Inspectie *	5.906	110 €	693.952
2.27	V Toezicht integraal HAT	300	41 €	32.863
2.28	V Energietoezicht	0	0 €	-
2.29	V Toezicht Bodem	1.680	152 €	184.885
2.30	V Toezicht natuur - Seveso	164	12 €	19.280
2.31	V Toezicht festiviteiten	0	0 €	-
2.32	V Bestraffende handhaving Milieu	1.835	104 €	206.067
2.33	V Beoordeling (verplichte) rapportages	1.769	81 €	205.611
	Juridisch	7.375	547	834.475
2.34	V Verzoek tot handhaving Milieu	223	14 €	24.654
2.35	V Herstellende handhaving Milieu	3.054	321 €	338.750
2.36	V Rechtsbescherming Milieu	3.299	90 €	379.849
2.37	V Juridisch Advies Milieu	799	122 €	91.223
	Overige	3.675	0	411.345
2.38	NV Informatieverzoeken Milieu	3.675	0 €	411.345

Projecten > € 50.000

Projectnummer	Projectnaam	In €
2188	Uitvoeren ODRN VTH bodemtaken	€ 436.379
1072	Programmaproject Luchtadvies	€ 285.292
961	Programmaproject Geluidadvies	€ 260.145
1036	SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	€ 247.250
2001 t/m 2019 en 462 t/m 464	Seveso Oost	€ 224.158
1068	Programma complexe vergunningverlening	€ 197.999
630	Complexe handhaving provinciale bedrijven	€ 197.782
1075	Advies Wnb provinciale bedrijven	€ 175.179
2001 t/m 2019 en 462 t/m 464	Seveso Oost	€ 149.439
1077	Regievoering bedrijven	€ 144.525
473	Coördinatie en functioneel beheer Risicokaart	€ 123.800
2087	Boven formatie Seveso-inspecteur	€ 118.969
1076	Regievoering Seveso-bedrijven	€ 101.168
960	Programmaproject Uitvoering werken	€ 81.180
942	AADV (Seveso)	€ 78.477
1070	Advisering initiatieven waterstof- en energietransitie	€ 78.044
2114	Financiële zekerheidsstelling	€ 78.044
2083	Analyse ongewone voorvallen	€ 72.263
397	Aanpak ZZS	€ 70.644
651	Vink	€ 65.036
431	Aanpak ondermijning	€ 64.649
1071	Nieuwe aanpak toezichtsplannen	€ 63.577
247	Detachering Rardy Nicolassen	€ 56.000
152	Beheer actualiteit inrichtingen Gelderland	€ 52.983
942	AADV (Seveso)	€ 52.607
2114	Financiële zekerheidsstelling	€ 52.029
	Overige < € 50.000	€ 1.883.916
Totaal		€ 5.411.533

5.4. Acties om inhuur terug te dringen

Ons aandeel inhuur is in 2023 toegenomen naar 33%. We streven naar een percentage van 20% vanaf 2026. Daarom gaan we met volgende concrete acties aan de slag om de inhuur terug te dringen:

- We zetten 'structurele inhuur' waar mogelijk (en nodig) om naar vaste medewerkers. Bij kortdurende werkzaamheden kiezen we bij voorkeur voor tijdelijke functies in plaats van inhuur.
- We huren slechts in bij bijzondere specialismen, knelpunten en verzuim.
- Managers/coördinatoren maken met strategische personeelsplanning (SPP) een inschatting van het benodigde personeel zodat ze tijdig op wijzigingen in personele behoefte kunnen anticiperen.
Het project SPP is in 2023 gestart en wordt in april 2024 opgeleverd. Het geeft inzicht in wat we moeten doen om toekomstbestendig te blijven of te worden. Onze ambities vertalen we naar een benodigd medewerkersbestand. We zetten dit af tegen het huidige medewerkersbestand. Daarbij is de verhouding tussen inhuur en vast/tijdelijke personeel een belangrijk aandachtspunt. Het project SPP gaat een plan van aanpak opleveren met concrete acties.
- We gaan aan de slag met het opleiden van nieuwe medewerkers (juniores of medewerkers met een andere scholing/achtergrond). In 2023 is er een succesvol programma gedraaid voor 5 trainees, waarbij 4 trainees daadwerkelijk in vaste dienst zijn gekomen. Het programma heeft ook gezorgd voor extra energie en verjonging. Gezien het succes starten we eind 2024 weer met een traineeprogramma.
- Eigen personeel zetten we, in het kader van interne mobiliteit, waar mogelijk flexibel in. Bij extreme knelpunten kunnen medewerkers worden omgeschoold (opleiding).
- We hebben doorlopend aandacht voor werving en selectie. Gezien de schaarste op de arbeidsmarkt is het vinden van geschikt personeel een uitdaging. Wij hebben daarvoor aanvullende wervingsinstrumenten ingezet. Deze zijn: een gezamenlijke aanpak met Gelderse omgevingsdiensten (project arbeidsmarktcommunicatie), inzet van een recruiter, bredere en gerichtere publicaties van onze vacatures, deelname aan beurzen en loopbaanmarkten.
- Er is een voorstel in de maak voor de aanbrenghpremie. Dit is een beloning verbonden aan een succesvolle invulling van een vacature. De premie dient om medewerkers te stimuleren potentiële kandidaten aan te brengen voor alle functies. Hiermee zetten we het netwerk van onze medewerkers als aanvullende wervingsvorm in.
- Er is in 2023 een "aanvalsplan van de ODRN" gemaakt voor het aantrekken, binden en boeien van medewerkers. Dit plan richt zich op een aantal pijlers: goede arbeidsvoorwaarden, goede (arboproof) werkplek, aandacht voor ontwikkelmogelijkheden, vitaliteitsplan, functieverbreding, upgrade van de onboarding.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5925
Extern Zaak ID	Z/24/242614/1083908
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.11
Titel	W: Groene Metropool Regio Arnhem – Nijmegen jaarstukken 2023 en regioagenda en ontwerpbegroting 2025–2028 en uittreding gemeente Montferland
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer–Englebert, R. (Renske)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
240613 raadsbeslisnota Zienswijze jaarstukken, regioagenda en begroting 25–28 GMR
bijlage 1 20240613 zienswijze brf gemeenteraad wijchen aan GMR
bijlage 2 20240613 Zienswijze
bijlage 4 Jaarstukken 2023 GMR
bijlage 6 Regionale agenda 2025–2028 GMR
bijlage 7 BRN 2025
bijlage 8 Aanbiedingsbrief GMR jaarrekening–jaarverslag TEB 2023
bijlage 9 Jaarverslag en Jaarrekening
bijlage 11 Besluit tot wijziging Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Groene Metropool Regio Arnhem - Nijmegen jaarstukken 2023 en regioagenda en ontwerpbegroting 2025-2028 en uittreding gemeente Montferland

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de Jaarstukken van de Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen (GMR) over 2023, bestaande uit het Jaarverslag 2023 en de Jaarrekening 2023 en hierop een positieve zienswijze in te dienen zoals voorgesteld in de brief (bijlage 1).
2. In te stemmen met de nieuwe concept Regioagenda 2025-2028 GMR inclusief conceptbegroting 2025-2028, hierop een positieve zienswijze op in te dienen en het college toestemming te geven in te tekenen op alle opgaven, zoals voorgesteld in de bijgevoegde brief (bijlage 1).
3. Met betrekking tot de stichting The Economic Board (TEB):
 - a. Kennis te nemen van de jaarstukken 2023
 - b. In te stemmen met een indexering van de inwoner bijdrage, Zoals voorgesteld gesteld in de bijgevoegde brief (bijlage 1)
4. In te stemmen met de uittreding van Montferland uit de Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem Nijmegen, hierop het college een positieve zienswijze in laten te dienen bij de GMR (bijlage 2).

Aanleiding

De Groene Metropoolregio (GMR) is op 1 januari 2021 van start gegaan. Deze samenwerking van 18 gemeenten zet zich in voor een goede inpassing en balans van wonen, werken en mobiliteit in onze levendige regio van stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. Dit doet zij aan de hand van vijf opgaven: Circulaire regio, Productieve regio, Ontspannen regio, Groene groeiregio en Verbonden regio. De uitwerking van de vijf opgaven in de regionale agenda 2023-2024 toont ambitie en heeft een belangrijke toegevoegde waarde voor Wijchen en de regio als geheel. De agenda geeft vorm aan het benodigde partnerschap in onze regio, waarin aandacht is voor gebiedsgericht werken, majeure opgaven en regionale samenwerking op lobby richting provincie, rijk en Europa. Uw raad heeft daarom eind 2022 besloten in te tekenen op alle opgaven met een looptijd van twee jaar (de jaren 2023 en 2024).

De agenda en bijbehorende meerjarenbegroting is in inhoudelijk en financieel opzicht slechts beperkt gewijzigd, waarmee een logische invulling voor 2024 wordt gegeven aan de eind 2022 afgesloten tweejarige opgaveovereenkomsten.

Op 15 april 2024 heeft de GMR de Jaarstukken 2023, de nieuwe concept Regioagenda 2025-2028 en de Begroting 2025-2028 toegezonden. Uw raad wordt – conform bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de betreffende

gemeenschappelijke regeling (GR) - in de gelegenheid gesteld om hierop een zienswijze in te dienen. Hiertoe hebben wij het voorliggende voorstel opgesteld.

Daarnaast zal aan de raad de jaarstukken van de The Economic Board (TEB) worden voorgelegd omdat de gemeenten via de GMR de TEB subsidiëren. De TEB vraagt echter ook om de subsidie aan de TEB die gebaseerd is op een inwonerbijdrage te indexeren vanwege verhoogde kosten en nieuwe taken die de TEB van de GMR heeft gekregen. Als laatste zal de uittreding van gemeente Montferland worden voorgelegd volgens de gewijzigde regeling GR n.a.v. de Wijzigingswet Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De uittreding is al geruime tijd aangekondigd en het gevraagde besluit om een zienswijze is in basis een formaliteit.

Jaarstukken

Net als in 2022 heeft de GMR 2023 wederom met een positief resultaat afgesloten €389.316,-.

Vanwege onvoorziene omstandigheden zijn voor €75.000,- extra kosten gemaakt voor het projectmanagement vanwege de uitvoering van de Regiodeal met het Rijk. Het algemeen bestuur van de GMR besloot dit uit het positief resultaat te bekostigen. De regiodeal heeft de GMR €15.000.000,- opgebracht en is in die zin te verdedigen. De Gemeente Wijchen doet ook met de Regiodeal mee onder het speerpunt Wijk en Dorpsgericht werken bij de opgave Groene Groeiregio.

Het resterende bedrag €289.316,- (€389.316,- minus €75.000,-) van het positieve resultaat, wordt teruggestort op de rekening van de deelnemende gemeenten. Voor Wijchen betekent dit dat er €15.072,- wordt teruggestort op de rekening van Wijchen.

Nieuwe Regio agenda en begroting (inclusief TEB)

De begroting van het regiobureau bouwt voort op het in 2021 geactualiseerde bedrijfsplan. In de praktijk is gebleken dat de regie op communicatie en profilering van de GMR beter vanuit het regiobureau kan worden aangestuurd. In de begroting van 2025 is de ingezette lijn van de begroting 2024 verder doorgezet.

Ten opzichte van 2024 is een indexatie van 6,54%, conform de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2024 (BRN), toegepast.

Verder heeft The Economic Board (TEB) aan de GMR gevraagd de subsidie van de gemeenten aan de TEB te indexeren. Dit vanwege gestegen kosten op de begroting. De stijging is o.a. vanwege de overdracht Human Capital Agenda (HCA) van de GMR naar de TEB. De inwonerbijdrage via de GMR was €1,00 en wordt €1,04. De GMR heeft hier onder voorbehoud van goedkeuring van de raden mee ingestemd.

Bijdrage per inwoner	2024	2025
Regiobureau:	€ 2,71	€ 2,77
Opgaven GMR:		
<i>Groene groeiregio</i>	<i>€ 0,99</i>	<i>€ 1,18</i>
<i>Productieve regio</i>	<i>€ 1,05</i>	<i>€ 0,92</i>
<i>Ontspannen regio</i>	<i>€ 0,66</i>	<i>€ 0,92</i>
<i>Verbonden regio</i>	<i>€ 1,58</i>	<i>€ 1,59</i>
<i>Circulaire regio</i>	<i>€ 1,56</i>	<i>€ 1,63</i>
Totaal Opgaven	€ 5,84	€ 6,24
Totaal GMR	€ 8,55	€ 9,01
The Economic Board (TEB)	€ 1,00	€1,04
Totaal per inwoner	€9,55	€10,05

Bovenop de €9,01 doet Wijchen mee aan de subsidiering via de GMR van The Economic Board (TEB) met € 1,04 per inwoner. Daarmee komt de totale bijdrage voor de GMR uit op €10,05 per inwoner.

De bijdrage vanuit Wijchen wordt bepaald door het inwoneraantal per 1-1-2024, zijnde 41.543 inwoners.

De totale bijdrage van Wijchen aan de GMR én de TEB komt dan uit op €417.507,-.

Gewenst resultaat

Het algemeen bestuur van de GMR in kennis te stellen van de zienswijzen van de gemeente Wijchen, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de vaststelling van de Jaarstukken 2023 en de Begroting 2025-2028.

Argumenten

1.1 De jaarrekening geeft aanleiding voor het indienen van een positieve zienswijze

In de jaarrekening (bijlage 4) wordt op een heldere en juiste wijze de voortgang en verrichte activiteiten van de regionale samenwerking en de besteding van de budgetten in de GMR verantwoord.

In de GR is in artikel 31, lid 8 vastgelegd dat een positief resultaat terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. Het AB van de GMR stelt dan ook voor om het positieve resultaat terug te storten naar de gemeenten in de regio. Hiermee kan worden ingestemd.

2.1 De agenda en begroting zijn in lijn met eerdere afspraken en wensen vanuit uw raad; de beperkte wijzigingen geven geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

De nieuwe regioagenda (bijlage 6) is op enkele wijzigingen na, grotendeels een voortzetting van de oude regioagenda. Veel opgaven geven invulling aan beleid van Wijchen. Ook zouden bepaalde zaken zonder GMR niet zelfstandig van de grond zijn gekomen of zijn veel effectiever opgepakt kunnen worden. Afstemming en samen oppakken in GMR verband heeft zeker voordeel op bijvoorbeeld de Regionale Energie Strategie of de Human Capital Agenda. Andere zaken die momenteel regionaal worden opgepakt zijn het Regionaal Mobiliteitsplan en het Regionaal Programma Werklocaties en de 5 verhaallijnen rondom de samenwerking op gebied van Recreatie en Toerisme. Nieuw is de integrale tafel. Deze is in het leven geroepen als gevolg van de evaluatie en de aanbeveling hierop. Op deze wijze tracht de GMR een betere integrale afweging te kunnen maken in de besluitvorming. Denk bijvoorbeeld aan ontwikkelingen rondom netcongestie of de verdeling van schaarse ruimte. Deze zaken zijn opgave overstijgend hebben effect op alle opgaven van de GMR. De integrale tafel is bij wijze van proef voor 1 jaar door het algemeen bestuur ingesteld en wordt dan geëvalueerd.

2.2 De vijf opgaven vormen een integrale samenhang

De opgaven van de Groene Metropool Regio zijn zo met elkaar verweven dat het onlogisch is om niet op alle vijf in te tekenen voor Wijchen.

3.1 De Groene Metropoolregio is de belangrijkste subsidieverstrekker van The Economic Board

Stichting The Economic Board (TEB) heeft ter verantwoording haar jaarverslag en jaarstukken over 2023 aan het bestuur van de GMR aangeboden als subsidieverstrekker namens de deelnemende gemeenten. Deze zijn door het AB aan de deelnemende gemeenten doorgestuurd. Voor uw informatie zijn de stukken aan dit voorstel toegevoegd (bijlage 8 en 9).

3.2 de kosten zijn door inflatie in de afgelopen 4 jaar gestegen zonder dat deze subsidie aan TEB is geïndexeerd

In 2020 heeft de raad van Wijchen en de andere deelnemende raden in de Groene Metropool Regio ingestemd met de vaste subsidiering van de TEB voor €1,- per inwoner voor 2021 t/m 2025. Daarvoor ontving de TEB ook al vanaf 2016 €1,-. Dit bedrag is nooit aangepast of geïndexeerd. De kosten voor de TEB zijn daarentegen vanzelfsprekend wel geïndexeerd. Met een versnelling van de inflatie lopen mede daardoor de exploitatielasten verder op. Het Algemeen Bestuur van de Groene Metropool Regio is voornemens aan het verzoek van de TEB tegemoet te komen en stelt daarom een indexering van de inwoner bijdrage aan de TEB voor aan de deelnemende gemeente.

4.1 Montferland heeft besloten om uit de GMR te treden en zich aan te sluiten bij de Regio Achterhoek.

Het is al enige tijd bekend dat Montferland wil uitreden. Per 1 januari 2025 zal dit worden geëffectueerd en Montferland zijn uitgetreden. Conform de GR is een uittredingsvergoeding vastgesteld (zie bijlage 11). Eveneens conform de herziene Gemeenschappelijke Regeling die op 13 juni voorligt in d gemeenteraad van Wijchen dienen de volgende stappen in achtgenomen moeten worden:

- stap 1: Eerst vraagt het college de gemeenteraad om een zienswijze
- stap 2: Uw college vraagt de gemeenteraad om toestemming om de regeling te mogen wijzigen.

Het nu voorliggende gevraagde besluit betreft stap 1. Er is voor Wijchen verder geen reden om een negatieve zienswijze hierop in te dienen. Indien de raad daarmee kan instemmen zal het college dit aan de GMR laten weten.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Er is nog géén goedkeurend verslag van de accountant.

Zoals de GMR in de aanbestedingsbrief uitlegt is het (nog) niet mogelijk om de accountantsverklaring (en rapport van bevindingen) aan te bieden. Door ontwikkelingen op nationaal niveau met betrekking tot de BBV en de wet Fido, kan de accountant van de GMR de verklaring op dit moment nog niet afgeven. Het algemeen bestuur is hierover op 10 april door het dagelijks bestuur geïnformeerd. Zodra de verklaring is ontvangen, wordt die alsnog toegestuurd.

2.1 De raad wordt niet expliciet gevraagd om met de nieuwe regioagenda 2025-2028 in te stemmen

Alhoewel de raden in 2022 wel hebben ingestemd met de regioagenda 2023-2025 wordt de raad nu om een zienswijze gevraagd op de nieuwe regioagenda 2025-2028. In basis klopt dit met de constructie van een college-regeling die de Groene Metropool Regio (GMR) is. Verwarring ontstaat door het informatieprotocol van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (te vinden op [Informatieprotocol Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](https://informatieprotocol.groenemetropoolregio.nl)). Dit protocol geeft aan dat de GMR aan de raden vraagt jaarlijks de concrete opgaven laten vaststellen, de opgaven van voldoende middelen te voorzien en heldere mandaten voor de bestuurlijk opdrachtgevers. De GMR vraagt nu niet aan de raad om het vast te stellen maar om een zienswijze conform de gemeenschappelijke Regeling. Vervolgens wordt dit in de tekst niet expliciet meer gevraagd of weergegeven. Ook in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) staat het verder niet genoemd dat de raden de Regioagenda moeten vaststellen. Dit is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van de GMR artikel 9 lid 2 b.. Het college wil daarom de GMR voorstellen om deze tekst in het informatieprotocol aan te passen en in overeenstemming te brengen met het hiervoor genoemde artikel in de GR. Zoals opgenomen in de zienswijzebrief (bijlage 1).

Financiële gevolgen*Jaarrekening 2023*

Het resterende bedrag €289.316,- (€389.316,- minus €75.000,-) van het positieve resultaat, wordt teruggestort op de rekening van de deelnemende gemeenten. Voor Wijchen betekent dit dat er €15.072,- wordt teruggestort op de rekening van Wijchen. Voorstel is om dit bedrag aan de algemene reserve toe te voegen.

Begroting 2025 - 2028

De bijdrage aan de GMR was in 2024 €397.000,- en stijgt voor 2025 met €20.507,-. Deze stijging is met name vanwege de indexering in de meerjaren begroting reeds voorzien.

De bijdrage aan de GMR (structurele kosten) ad €417.507,- kunnen worden betaald uit de Groene Metropool regio (601031).

De begroting van Wijchen sluiten we aan op de begroting van de GMR 2025 en verder in de perspectiefnota.

Met de uitreding van Montferland is in de nieuwe begroting rekening gehouden.

Communicatie

De Groene Metropoolregio zal de communicatie rondom de jaarstukken, de begroting en de uitreding Montferland verzorgen.

Uitvoering of Vervolgstappen

Voor de jaarrekening verwacht de GMR voor 7 juni een reactie. De GMR is echter al op de hoogte dat dat wegens de planning van de raad pas na de raadsbehandeling van 14 juni zal plaatsvinden. Deze zal in het Algemeen Bestuur van 3 juli 2024 worden vastgesteld.

Voor de nieuwe regioagenda en begroting '25-'28 als ook de zienswijze op Montferland verwacht de GMR voor het zomerreces reactie. Na de raad van 14 juni zal de zienswijze van Wijchen aan de GMR worden gestuurd.

Met betrekking tot intekenen op de opgaven van de Regioagenda:

Naar verwachting zal het Algemeen bestuur zich in september 2024 beraden en de regioagenda vast stellen. Voor de Nieuwe regioagenda en begroting zal aan de raden in september de zienswijze en het besluit van het AB bekend worden gemaakt. Daarna zal de GMR per deelnemende gemeente een maatwerkovereenkomst opstellen. De raad kan dan intekenen op de gewenste opgaven voor de gemeente Wijchen en zorgen dat hiervoor voldoende middelen in de Begroting zijn opgenomen.

Voorstel**Advies**

1. In te stemmen met de Jaarstukken van de Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen (GMR) over 2023, bestaande uit het Jaarverslag 2023 en de Jaarrekening 2023 en hierop een positieve zienswijze in te dienen zoals voorgesteld in de brief (bijlage 1).
2. In te stemmen met de nieuwe concept Regioagenda 2025-2028 GMR inclusief conceptbegroting 2025-2028, hierop een positieve zienswijze op in te dienen en het college toestemming te geven in te tekenen op alle opgaven, zoals voorgesteld in de bijgevoegde brief (bijlage 1).
3. Met betrekking tot de stichting The Economic Board (TEB):
 - a. Kennis te nemen van de jaarstukken 2023

- b. In te stemmen met een indexering van de inwoner bijdrage,
Zoals voorgesteld gesteld in de bijgevoegde brief (bijlage 1)
- 4. In te stemmen met de uitreding van Montferland uit de Gemeenschappelijke
Regeling Regio Arnhem Nijmegen, hierop het college een positieve zienswijze in
laten te dienen bij de GMR zoals voorgesteld in bijlage 2.

bijlage 1 20240613 Zienswijze brf gemeenteraad Wijchen aan GMR
bijlage 2 20240613 Zienswijze brf college Wijchen aan GMR uittreden Montferland
bijlage 3 Aanbiedingsbrief jaarstukken GMR 2023
bijlage 4 Jaarstukken 2023 GMR
bijlage 5 Aanbiedingsbrief Regionale agenda 25-28
bijlage 6 Regionale agenda 2025-2028 GMR
bijlage 7 BRN 2025
bijlage 8 Aanbiedingsbrief GMR jaarrekening-jaarverslag TEB 2023
bijlage 9 Jaarverslag en Jaarrekening
bijlage 10 Aanbiedingsbrief aan college wijziging GR uittreding Montferland
bijlage 11 Besluit tot wijziging Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon

E. Teurlincx

t 06-46030426

ons kenmerk

Z/24/242614

uw kenmerk

2024-GMAB-18 en 2024-
GMDB-17

datum 7 mei 2024

onderwerp Zienswijze op jaarstukken 2023 en regioagenda en
ontwerpbegroting 2025-2028

verzonden

Geacht bestuur ,

De gemeenteraad van Wijchen heeft de jaarstukken 2023, de nieuwe Regioagenda inclusief begroting 2025-2028 van de Groene Metropool Regio, als ook de jaarstukken 2023 en verzoek indexering subsidie van The Economic Board (TEB) 2024 ontvangen en er kennis van genomen.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 13 juni jl. besloten om geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken, de regioagenda inclusief de begroting 2025-2028.

Jaarrekening 2023

De gemeente Wijchen stemt in met de jaarrekening van 2023 en de voorgestelde besteding van het positieve resultaat.

De Regio agenda 2025-2028 (inclusief begroting)

Ook met de nieuwe regioagenda heeft de Groene Metropool Regio (GMR) weer een belangrijke stap gezet in de doorontwikkeling van de Regionale Samenwerking. Wijchen vindt de regionale samenwerking van groot belang. Wij zijn voornemens wederom in te tekenen op alle vijf de opgaven zoals omschreven in de nieuwe regioagenda en zijn benieuwd naar de vaststelling van het algemeen bestuur hiervan. We zullen externe ontwikkelingen zoals netcongestie, krapte arbeidsmarkt, drinkwaterproblematiek en de verdeling van de schaarse ruimte in onze regio blijven volgen en waar dit gevolgen heeft voor de ambities van de samenwerking. Vooralsnog zien we echter geen redenen voor het aanpassen van de regionale ambities.

Wel willen we u voorstellen om het Informatieprotocol van de GMR aan te passen. In hoofdstuk 1 Inleiding, 2^e alinea, eerste zin staat dat *de gemeenteraden de regioagenda vaststellen*. Gezien dit in het verdere stuk niet aan de orde is en ook niet in de Gemeenschappelijke Regeling van de GMR, stellen wij voor dit informatieprotocol aan te passen aan de regeling om verwarring te voorkomen wie nu bevoegd is.

Met de geïndexeerde bijdrage kunnen wij ook instemmen en zullen wij er in onze begroting er rekening mee houden.

The Economic Board (TEB)

De TEB heeft via de begroting van de GMR gevraagd om gezien de gestegen kosten door inflatie de inwoner bijdragen van €1,00 te indexeren. Gezien dit vanaf 2021 al op €1,00 is vastgesteld en niet meer in verhouding staat tot de gestegen kosteninflatie vindt Wijchen dit allerzins redelijk. Met de nieuwe inwoner bijdrage van €1,04 stemmen we dan ook in.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

drs A.B. Berendsen
griffier

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon

E. Teurlincx
t 06-46030426

ons kenmerk
242614

uw kenmerk
2024-GMDB-20

datum 7 mei 2024
onderwerp zienswijze Uittreden Montferland
verzonden

Geacht bestuur,

In uw brief van 15 april jl. geeft u aan dat door de gewenste uittreding van de gemeente Montferland uit de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen de Gemeenschappelijke Regeling aangepast moet worden. U biedt daarbij de gewijzigde regeling aan.

U vraagt aan analoog van de recente herziening van de gemeenschappelijk regeling vraag u het college om aan de raad een zienswijze te vragen.

Zienswijze Gemeenteraad Wijchen

Op verzoek van het college heeft de gemeenteraad op 13 juni jl. besloten om een positieve zienswijze te geven op de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

J.M. Hendrix
gemeentesecretaris

R.D. Helmer - Englebert
burgemeester

**GROENE
METROPOOL
REGIO** ARNHEM
NIJMEGEN

CONCEPT JAARSTUKKEN 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Jaarverslag	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Programmaverantwoording regiobureau	4
1.3. Programmaverantwoording opgaven- - regionale agenda	9
1.4. Resultaat 2023 uitgelegd en samengevat	16
1.5. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	17
1.6. Vennootschapsbelasting	17
2. Paragrafen	18
2.1. Risicobeheersing en weerstandsvermogen	18
2.2. Financiering	20
2.3. Bedrijfsvoering	20
3. Jaarrekening	23
3.1. Staat van baten en lasten	24
3.2. Toelichting op de staat van baten en lasten	25
3.3. Rechtmatigheidsverantwoording	28
3.4. Incidentele en structurele baten en lasten	30
3.5. Analyse begrotingsrechtmatigheid	30
3.6. Balans per 31 december 2023	32
3.7. Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling	33
3.8. Toelichting op de posten van de jaarrekening	36
3.9. Niet in de balans opgenomen verplichtingen	42
3.10. Publicatie Wet normering topinkomens	42
3.11. IV3 Taakvelden onderverdeling	48
BIJLAGEN	49
Bijlage 1: Algemene informatie regiobureau en inwoneraantallen	49
Bijlage 2: Bestuurlijk opgaveteams op 31-12-2023	50

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2023 aan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De indeling van de jaarstukken volgt de opgavegerichte samenwerking: vijf integrale opgaven naast de verantwoording van het regiobureau.

Resultaat 2023

Uit de staat van baten en lasten (paragraaf 3.1.) blijkt een resultaat van € 197.682 voor 2023. Dit bedrag is het rekeningresultaat van het regiobureau. Daarnaast is een klein deel van de geplande projecten uit de regionale agenda 2023 niet (volledig) uitgevoerd of zijn er extra financiële middelen verkregen. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de ontvangen inwonerbijdrage niet is besteed. Bij de opgaven resteert een bedrag aan inwonerbijdrage van € 166.634. Zie hiervoor de specificatie in paragraaf 3.6. Balans per 31 december 2023: Overige vlottende schulden.

Bestemming resultaat 2023

Het overschot van de ontvangen inwonerbijdrage, dat deel dat niet is uitgegeven of verplicht, bedraagt per 31 december 2023 € 364.316. Volgens artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten. Voorgesteld wordt een bedrag van € 75.000 te benutten voor de dekking van de projectmanagementkosten 2024 voor de Regio Deal Arnhem-Nijmegen. Ter dekking van het deel van de kosten voor rekening van de GMR waarvoor in de begroting 2024 geen dekking aanwezig is.

Elst, 27 maart 2024

Dagelijks bestuur Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1. Jaarverslag

1.1. Inleiding

Voor het jaar 2023 is de regionale agenda 2023-2024 leidend. Deze is door het algemeen bestuur op 6 juli 2022 goedgekeurd. Deze begroting voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) voldoet aan de BBV-richtlijnen en valt onder het repressief toezicht van Gedeputeerde Staten van Gelderland, mede namens Gedeputeerde Staten van Limburg.

De vijf opgaven werkten in 2023 elk met een eigen begroting, waarvoor de benodigde middelen bij de gemeenten werden gecollecteerd of van samenwerkingspartners werden ontvangen.

Door de deelnemende gemeenten zijn via de inwonerbijdrage de middelen voor het regiobureau bijeengebracht. De inwonerbijdrage is vastgesteld op € 2,57.

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 29 november met een tweede begrotingswijziging de definitieve begroting vastgesteld.

1.2. Programmaverantwoording regiobureau

Het regiobureau verzorgt de ondersteuning van het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en de netwerkdirectie. Volgens een vast jaarschema ontmoeten zij elkaar op wisselende plaatsen in de regio. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar en worden live uitgezonden. De vergaderstukken staan op de website.

Het kabinet heeft op 17 februari 2023 besloten om met de regio Arnhem-Nijmegen een Regio Deal te sluiten om de brede welvaart in het gebied te verbeteren. Van de 23 regio's die een voorstel indienden, zijn er 14 gehonoreerd. En onze regio hoort daarbij. Door het Rijk is € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor deze Regio Deal en daar staat minimaal net zoveel cofinanciering van de deelnemende partijen tegenover. Er wordt dus met de uitvoering van de Regio Deal minimaal € 30 miljoen geïnvesteerd in de regio. Dit is een vierjarig programma over 2024-2027. De provincie Gelderland is kassier voor de Regio Deal.

In 2023 is in het eerste halfjaar een evaluatieonderzoek uitgevoerd. In het algemeen bestuur van 6 september is het evaluatieonderzoek besproken. Dit is een kwalitatief onderzoek, met als doel om na de eerste twee jaar de ervaringen met de samenwerking in GMR-verband op te halen. In algemene zin zijn de verwachtingen van de samenwerking uitgekomen. Er is natuurlijk nog wat te verbeteren. Daarvoor zijn vier aanbevelingen gedaan en daar zijn we mee aan de slag gegaan.

In 2023 besloot de gemeente Montferland om zich aan te sluiten bij de Regio Achterhoek. Na de ontvangst van de formele brief van het college van Montferland trad de "Richtlijn uittreding gemeenschappelijke regeling Arnhem-Nijmegen" in werking. We zetten erop in om per 31 december 2024 het lidmaatschap formeel te beëindigen.

1.2.1. Regiobureau

Het regiobureau besteedde in 2023 veel aandacht aan de versterking van de netwerkfunctie. Dit was nodig, omdat de krapte op de arbeidsmarkt ertoe leidt dat het voor gemeenten steeds lastiger is om medewerkers voor de regionale opgaven beschikbaar te stellen. Het gevolg is dat externen moeten worden ingehuurd. Dat draagt in algemene zin niet bij aan het versterken van de netwerkorganisatie die de GMR wil zijn.

Dit probleem is afgelopen jaar nadrukkelijk op de agenda van de netwerkdirectie gekomen. Samen met de netwerkdirectie werken we aan maatregelen die bijdragen aan een oplossing.

Eind 2023 waren er 12,5 fte werkzaam op het regiobureau. Het totaal aantal fte verbonden aan de GMR bedroeg op dat moment 18,5 fte. Dit verschil is ontstaan, omdat een aantal langer lopende detacheringen vanuit gemeenten en provincie zijn omgezet in een vast dienstverband bij de GMR.

Deze medewerkers zijn verbonden aan de opgaven en worden vanuit de inwonerbijdragen uit deze opgaven betaald.

1.2.2. Informatie

Voor het slagen van een goede regionale samenwerking, is het belangrijk dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft. Naast ontmoetingen is goede informatie-voorziening van groot belang. Leidraad hiervoor is het Informatieprotocol. Het algemeen bestuur stelde deze in september 2021 vast. Na effectuering van de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling, als gevolg van herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), updaten we de leidraad.

1.2.3. Profilering, positionering en lobby

Door het team Public Affairs (PA) wordt nadrukkelijk samengewerkt met de opgavemanagers en speerpuntcoördinatoren, de PA-adviseurs uit de regiogemeenten en met The Economic Board (TEB). Naast de rol die PA heeft gespeeld in het behalen van resultaten binnen de opgaven, zijn de volgende resultaten expliciet te melden.

Rijk & provincie

Het jaar 2023 is een bijzonder jaar, omdat er twee belangrijke verkiezingen plaatsvonden. De Provinciale Statenverkiezingen in maart en de Tweede Kamerverkiezingen in november. Voor de GMR waren beide verkiezingen aanleiding om goed naar haar eigen positionering en inzet richting provincie en Rijk te kijken. Daarom zijn er - al dan niet met partners van binnen en buiten de regio zoals TEB en andere Gelderse regio's - gezamenlijke position papers opgesteld en via verschillende kanalen onder de aandacht gebracht van lijsttrekkers en andere politieke hoofdrolspelers. Vanuit PA is daarnaast sterker dan voorheen ingezet op samenwerking met andere Nederlandse metropoolregio's met vergelijkbare uitdagingen, om een gezamenlijke inzet te bewerkstelligen.

Naast activiteiten rondom de verkiezingen, hebben we de eerdere intensivering van de ambtelijke en politieke contacten met het Rijk voortgezet. Hier kwamen diverse werkbezoeken in de regio uit voort. Zoals de bezoeken van staatssecretaris Gunay Uslu aan Cultuurregio 025, het bezoek van minister Hugo de Jonge aan Nijmegen in het kader van het symposium over circulair en conceptueel bouwen en een delegatie vanuit het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de visie op het landelijk gebied en het groen-blauw raamwerk in onze regio.

Europa

De huurovereenkomst van het Brusselse appartement, waar de regio sinds 2014 gebruik van maakte, aan de Avenue Henri Dietrich is in het eerste kwartaal van 2023 beëindigd. Het aanhouden van deze permanente woonruimte werd niet langer passend bevonden bij de werkwijze van de GMR in de Europese context. Hiermee besparen we jaarlijks circa € 20.000. De huurovereenkomst van het Brusselse kantoor aan Square de Meeûs nr. 1 is wel verlengd. Per 1 juni 2023 wordt deze kantoorruimte ook door het secretariaat van het Europese Vanguard Initiative gebruikt. De jaarlijkse huurkosten zijn hierdoor gehalveerd met ca € 10.000.

In het eerste kwartaal is de Interreg NWE aanvraag 'DeCarb-Pro' gericht op CO₂-beprijzing goedgekeurd. De GMR werkt in dit Europese project samen met Duitse, Franse, Belgische en Ierse partners aan de ontwikkeling van een instrumentarium voor CO₂-beprijzing, dat kan worden toegepast binnen inkoop- en aanbestedingstrajecten. Hiervoor beschikt de GMR in de periode 2024-2027 over een budget van ca. € 280.000, waarvan 55% cofinanciering uit Europese middelen.

Aanvullend op het ICLEI-lidmaatschap van de gemeente Nijmegen, is de GMR in 2022 lid geworden van het ICLEI-netwerk. De kosten hiervoor bedragen € 2.500 per jaar. Mede als gevolg hiervan is de regio in 2023 opnieuw gekozen om vertegenwoordigd te zijn in de ICLEI Europe Regional Executive Committee. Hiermee heeft de regio haar stevige basis binnen dit vooraanstaande Europese netwerk

behouden. Het voordeel hiervan is, dat de GMR vroegtijdig weet heeft van subsidiemogelijkheden voor de regio, voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie.

Ook binnen POLIS behouden we in 2023 de positie van de GMR, met - na 1 jaar pauze - een herverkiezing in het Management Committee van dit grootste Europese mobiliteitsnetwerk.

Het GMR-lidmaatschap van het Health Valley Netherlands (€ 1.040 jaarlijkse kosten) is in het vierde kwartaal van 2023 opgezegd. Dit door minder focus van de GMR op zorg(innovatie) en het feit dat veel regionale stakeholders, waaronder gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen, maar ook TEB, Kiemt en HAN lid zijn en het regionale belang van zorg binnen het netwerk hierdoor voldoende wordt afgedekt.

Duitsland

De inzet op samenwerking over de grens vanuit de GMR is in 2023 voortgezet en uitgebreid.

Vermeldenswaardig zijn hierin de bestuurlijke regioreis naar het Rijnland en Ruhrgebied in mei en de ondertekening van de Regio Deal in november. De driedaagse regioreis stond in het teken van grote transitie, of zoals onze oosterburen zeggen, Strukturwandel. In de Regio Deal staat, in programmalijn 5, grenzeloos samenwerken centraal. Hiervoor werkt de GMR samen met de HAN en KIEMT.

1.2.4. Ontmoeting

Tijdens het tweede regiocongres, met de titel 'Kracht in de regio', viel in februari het woord 'samenwerking' wel heel vaak. Zo'n 400 deelnemers kwamen naar Musis & Stadstheater Arnhem om te horen en te ontdekken wat de kracht is van onze GMR. Mooi om te zien dat er groei zit in de animo voor dit jaarlijkse congres. Het was een middag vol energie, ontmoetingen en inspiratie.

RegioOntmoet vond in 2023 plaats in Arnhem, Overbetuwe en Nijmegen. RegioOntmoet is een ontmoetingsmoment voor collegeleden, inclusief gemeentesecretarissen.

RegioOverleg(t) was in 2023 in Nijmegen, Rozendaal, Heumen en Beuningen. De Regio Overleg(t)-dagen zijn belangrijke vergader- en netwerkmomenten voor collegeleden en gemeentesecretarissen.

Tijdens de regiosafari bezochten bestuurders in februari drie bedrijven. Samen met een select gezelschap van mbo- en hbo-studenten ging de tour door de regio. Een mooi en inspirerend initiatief in de week van de circulaire economie.

In mei organiseerde de GMR een wandelsafari in Lent. Daarbij stond de regionale woonzorgvisie en de huisvesting (nieuwbouw) van aandachtsgroepen centraal.

In juni was een van de lessen tijdens het werkatelier Wonen & Zorg in Duiven: 'Kijk door een andere bril en luister naar de bewoners'. Gemeenten, wooncorporaties en zorgaanbieders kwamen samen om mee te denken over een beter woonaanbod voor aandachtsgroepen, met de focus op bouw in bestaande wijken.

In 2023 kwam het netwerk van regiocoördinatoren weer maandelijks bij elkaar. Deze groep vormt een stevig onderling netwerk en de regiocoördinatoren vervullen binnen de eigen gemeentelijke organisatie een belangrijke schakelfunctie tussen het regiobureau en gemeenten.

De regioagendacommissie geeft advies aan het algemeen bestuur. Naast de reguliere overleggen, afwisselend in Arnhem en Nijmegen, zijn er bijeenkomsten georganiseerd voor de ruim 400 raadsleden. In mei maakten zij een bustour door onze regio. Daarbij stond de doorontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie en het groen-blauw raamwerk centraal. De deelnemers brachten een bezoek aan Park Lingezegen, de innovatieve woningbouwlocatie NDW21 en natuurgebied Driegaarden. Op 6 oktober kwamen raadsleden in Nijmegen bijeen om met elkaar in gesprek te gaan over de ruimtelijke inrichting van de regio. Samen puzzelden zij met de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de vier deelgebieden binnen onze regio. Deze werkvorm gaf voldoende stof voor gesprek tussen de aanwezige raadsleden.

1.2.5. Communicatie

De meeste activiteiten van communicatie zijn uitgevoerd binnen de opgaven. De meest in het oog springende activiteiten vanuit het regiobureau in 2023:

- De website is doorontwikkeld en er zijn functionaliteiten toegevoegd. Er is veel tijd en energie gestoken in het digitaal zo toegankelijk mogelijk maken van de website. We vinden het belangrijk dat iedereen onze informatie makkelijk kan bekijken en vinden. Het digitaal toegankelijk maken van de website doen we op basis van het “Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid”. Op dit moment voldoet onze website nog niet volledig aan deze eisen. Nieuwe teksten, video’s en afbeeldingen laten we waar mogelijk, geheel aan de huidige toegankelijkheidseisen voldoen. In 2023 is de status van toegankelijkheid C: de eerste maatregelen zijn genomen.
- De nieuwsbrief is in totaal 12 keer verschenen. Het aantal abonnees is gegroeid naar meer dan 750.
- Er zijn rechtenvrije en kwalitatief hoogwaardige drone-beelden (video) van de regio verzameld. De fotografielcollectie is verder aangevuld met nieuwe afbeeldingen.
- De Groene Post, een digitaal informatieoverzicht voor bestuurders en ambtenaren, verscheen zo goed als wekelijks.
- Via de social mediakanalen houden wij geïnteresseerden op de hoogte van wat er speelt. Op LinkedIn kwamen er in 2023 zo’n 1.000 volgers bij en eind van het jaar bedroeg het aantal volgers bijna 4.000. Het aantal X-volgers was eind 2023 iets meer dan 3.000.
- De kwartaalrapportage, die sinds 2022 verschijnt, blijkt in een grote behoefte te voorzien. In deze rapportage staan de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen binnen de vijf opgaven en het regiobureau. Deze kwartaalberichten verschijnen aan het einde van de eerste maand van een nieuw kwartaal. Ze versterken de verbinding tussen de GMR, de deelnemende gemeenten en de partners. De vier rapportages vormen daarmee de bouwstenen voor een, beknopt en leesbaar, jaarverslag.

1.2.6. Klachtenfunctionaris

In de gemeenschappelijke regeling (artikel 25) is een klachtenregeling opgenomen. De gemeentelijke Ombudsman voor het Rijk van Nijmegen heeft in 2023 geen klachten ontvangen.

1.2.7. Verantwoording regiobureau

Door de veranderde wetgeving rondom rechtmatigheid, is afgelopen jaar veel aandacht geweest voor de verordeningen over de financiële organisatie. Uitgangspunt is dat de rechtmatigheid opgenomen wordt onder de paragraaf Bedrijfsvoering en daarmee afgegeven wordt door het dagelijks bestuur. Twee jaar na de oprichting zijn de relevante verordeningen vernieuwd en aangevuld. Het algemeen bestuur heeft deze verordeningen in november 2023 vastgesteld. De GMR heeft voor het vaststellen van de rechtmatigheid een opdracht verstrekt aan Mijn VIC voor een gedegen onderzoek. Bij het uitbrengen van dit jaarverslag was de wetgeving rondom de rechtmatigheid nog niet geformaliseerd. In een brief van de Algemene Rekenkamer aan de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties van 6 februari 2024 heeft zij met vijf aandachtspunten uiteengezet waarom de voorgenomen wijzigingen van het BBV en de wet Bado nog niet opgenomen kunnen worden. Dit had effect op de controle van de jaarrekening 2023 door accountant Flynth. Met de wetenschap van de inhoud van bovenstaande brief, heeft Flynth aanvullende werkzaamheden verricht. Dit levert naar verwachting meerwerk op en dat betekent dus hogere kosten.

Na twee volledige boekjaren is het mogelijk om de verhouding tussen inwonerbijdrage en externe gelden inzichtelijk te maken. Daarbij gaan we uit van de daadwerkelijke besteding van de middelen; de restituties zijn verrekend.

bedrag x 1.000	2022	2023
Besteding inwonerbijdragen	€ 4.515 69%	€ 5.250 67%
Besteding subsidies	€ 2.047 31%	€ 2.644 33%
	€ 6.563	€ 7.894

Met de groei van het aantal subsidies en opdrachten, steeg de verantwoordingsdruk. Hierdoor groeide de inzet van de administratieve dienstverlener en de controller. Tot op heden hanteren we geen verrekening voor overheadkosten. Daardoor komen deze kosten ten laste van het regiobureau. Voor het begrotingsjaar 2025 staat een wijziging van deze systematiek op de agenda.

Begin 2023 werd duidelijk dat het Rijk met TEB, provincie Gelderland en de GMR een Regio Deal ging sluiten ter waarde van 15 miljoen euro. In november is het convenant getekend en per 1 april 2024 kunnen de projecten starten.

De voorbereidingen voor de projectstructuur, het inrichten van de kassiersfunctie en de governance vormden een rode draad in de werkzaamheden van het regiobureau afgelopen jaar. Hierbij is ondersteuning gezocht bij een extern bureau, dat ervaring had met het sluiten van een Regio Deal. De kosten voor het externe bureau en de inzet van eigen medewerkers is volledig, door de GMR en haar partners van de Regio Deal, betaald uit de middelen van 2023.

Uit de spendanalyse 2021-2023 blijkt, dat een aantal specialistische adviesbureaus langdurig aan de opgaven verbonden zijn. Het risico bestaat dan dat, ondanks een verbeterde inkoop- en aanbestedingsprocedure, de Europese aanbestedingswet in het gedrang komt. Om te voorkomen dat wij onrechtmatig inkopen en aanbesteden is daarom in het vierde kwartaal 2023 een raamcontract met een inkoopspecialist gesloten. Voortaan ondersteunt zij de GMR bij deze processen.

1.2.8. Verantwoording rekeningresultaat regiobureau

In 2023 bedroeg het voordelig rekeningresultaat van het regiobureau € 197.682. Dit is ruim € 150.000 beter dan het rekeningresultaat dat in augustus in de tussenrapportage stond. De belangrijkste verschillen die tot dit nieuwe betere resultaat hebben geleid zijn:

1. De rentebaten zijn € 60.000 hoger geprognosticeerd. De liquiditeitspositie en de rente op de rekeningcourant bij het ministerie van Financiën waren hoger dan voorzien. Dit komt o.a. door de ontvangst van subsidiegelden, die pas in de loop van het jaar worden uitgegeven.
2. De personele lasten zijn uiteindelijk € 20.000 lager uitgekomen.
3. Bij het opstellen van de tussentijdse cijfers was nog niet bekend dat de kantoorunit in Brussel deels verhuurd zou worden. Dat leidde tot € 10.000 minder kosten.
4. De accountants- en administratiekosten worden conform artikel 49 van de BBV verantwoord in het jaar waarin de prestatie plaatsvindt. Deze methodiek wijkt af van de uitgangspunten bij de berekening van de prognose, waarbij de kosten als last in 2023 zijn meegenomen (ca. € 60.000).

1.2.9. Wat heeft het regiobureau gekost?

	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	2.032.458	-148.380	1.884.078	1.913.791	-29.713
Baten	2.032.458	-	2.032.458	2.104.728	-72.270
Reserves onttrekking	-	-	-	6.745	-6.745
Saldo	-	148.380	148.380	197.682	-49.302

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda

1.3.1. Verbonden regio

Van het beschikbare bedrag (€ 1,33 miljoen) is € 1,26 miljoen uitgeven of een financiële verplichting aangegaan. De capaciteit binnen de opgaven was qua inzet van de opgavemanager, speerpuntcoördinatoren, communicatieadviseur en ondersteuning conform planning. De detachingscontracten bij de verschillende gemeenten zijn iets lager uitgevallen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Er was voorzien dat de adviseur mobiliteit begin 2023 zou starten. Dit is helaas niet gelukt. Het contract is pas eind 2023 ingegaan. In 2023 is wel gestart met het RMP (het regionaal mobiliteitsprogramma). We huurden hiervoor een externe adviseur in en voerden een nulmeting uit. Dit proces ronden we in juni 2024 af.

De processen/projecten uit de regionale agenda zijn grotendeels uitgevoerd of in gang gezet. De regio heeft een mobiliteitsplus-pakket onder de aandacht van het ministerie van Infrastructuur & Water gebracht. Met dit mobiliteitsplus-pakket krijgen we meer inzicht in de mogelijke mobiliteitsmaatregelen A12/A15 als er forse vertraging in de realisatie ontstaat. In het najaar van 2023 verleenden we opdracht om het maatregelenpakket te concretiseren.

Er is, in afstemming met de regio Noordoost Brabant, de gemeenten Oss en Wijchen en de provincies Gelderland en Noord-Brabant, een verkenning uitgevoerd. De definitieve verkenning naar de potentie, kansen en mogelijkheden voor een kwalitatief hoogwaardige fietsverbinding tussen Oss en Wijchen, hebben we in september 2023 opgeleverd. De voorkeursroute is op 28 september 2023 bekrachtigd in de Stuurgroep A50. Met behulp van de GMR vroegen gemeenten subsidies voor meerdere grote fietsprojecten in de regio aan, ter waarde van € 3,49 miljoen. Naast investeringen in het RijnWaalpad in Arnhem Zuid, SFR De Liemers en SFR Arnhem Velp (Arnhem), wordt daarmee de uitvoering van de fietsstraat Kraaijenhoflaan in Nijmegen mogelijk, als onderdeel van het Batavierenpad.

Het onderzoek rondom Landbouwverkeer is in juni 2023 opgeleverd. Het bestuurlijk platform Verbonden regio wil samen met de provincie Gelderland komen tot een landbouwroutenetwerk.

In 2023 is opdracht verleend aan Viastat. Met dit programma kan elke gemeente in de regio actuele verkeersveiligheidsdata ophalen. Daarnaast is opdracht gegeven aan de firma Dokdata en Arcadis om voor de gemeenten een top vijf per gemeente op te stellen van wegsituaties met de hoogste risico-indicaties.

Het onderzoek naar de raakvlakken tussen hubs en toeristische overstappunten (TOPs) is afgerond en in december 2023 opgeleverd. In het najaar van 2023 is een onderzoek gestart naar de potentie van een eventuele mobiliteitshub op de A73-corridor Druten - Beuningen - Nijmegen.

Het programmaplan Slim & Schoon Onderweg (S&SO) 2023-2026 is op 27 maart 2023 vastgesteld door de gezamenlijke partners, inclusief het uitvoeringsplan en de begroting voor 2023. Vandaar dat de subsidie voor 2023 pas laat is aangevraagd en een deel van de beschikbare middelen niet in 2023 is uitgegeven (waaronder de werkgeversaankpak).

De programmakosten binnen S&SO vallen eveneens lager uit. Met name de communicatie en ondersteuning van het programma organiseren we in eigen huis en niet meer door externe inhuur.

Van alle ontvangen subsidie staat € 700.000 als ontvangen subsidie derden (provincie Gelderland) in 2023 nog open. Dit gaat over projecten binnen het programma S&SO, fiets en het RMP, die grotendeels conform subsidiebeschikking in 2023/2024 worden uitgevoerd (deze bijdragen gaan over de jaarschijven heen). De subsidie over 2023 wordt in de loop van 2024 vastgesteld.

In 2023 voerden we een paar projecten niet uit door capaciteitsproblemen bij gemeenten en de GMR. Het gaat hierbij om o.a. analyse naar de verkeersveiligheid rondom scholen, het actiepakket zuidflank Nijmegen inclusief locatieonderzoek voor een eventuele hub, de verdere voorbereiding van de fietsroute tussen Huissen en Arnhem en het Bicycle oriented development onderzoek in de rest van de regio. Daar staat tegenover dat er extra kosten zijn door de voorbereiding op de Mobility conferentie 2024, een onderzoek naar bereikbaarheidsongelijkheid en een onderzoek naar laadinfra. Het totale bedrag qua onderuitputting 2023 voor de opgave Verbonden Regio bedraagt € 700.000.

1.3.2. Productieve regio

Van de achttien gemeenten heeft alleen Mook en Middelaar niet ingetekend voor deelname aan de Productieve regio.

De verdeling over de speerpunten is gedurende het jaar gewijzigd. Voor het nieuwe Regionaal Programma Werklocaties (RPW) gingen we al in 2023 aan de slag met een aantal onderzoeken. Het RPW is verankerd in de omgevingsverordening van de provincie: minimaal één keer in de vier jaar moet er een nieuw RPW worden vastgesteld. Op 1 januari 2025 moet er een nieuw RPW liggen. In het RPW zetten we grote stappen naar een kwalitatieve verbetering en nemen we nieuwe actuele thema's mee, zoals de ruimtebehoefte voor circulaire economie, de energietransitie, vergroening, verdichting en herstructurering. Nieuwe en complexe onderwerpen waarvoor extra onderzoeken nodig zijn. Een deel van die onderzoeken voerden we in 2023 al uit, om het proces naar een nieuw RPW tijdig af te kunnen ronden. Dat leidde in 2023 tot extra kosten voor werklocaties. De kosten daarvoor hebben we gedekt met gelden uit het mkb.

Voor het mkb startten we met een aantal aanbodgerichte trajecten, zoals een onderzoek naar mogelijkheden voor financiële steun tot € 1 miljoen voor mkb'ers, toekomstbestendig ondernemen om kennis, kunde en slagkracht van mkb'ers te verbeteren en financiële mogelijkheden voor mkb'ers in Europa. Gebleken is, dat wij vanuit de GMR het mkb met onze tools niet goed bereiken, ondanks doelgerichte en herhaaldelijke inzet. Er is wel veel behoefte aan ondersteuning aan het mkb, zowel bij de ondernemers zelf als bij de instanties die hierbij betrokken zijn. We hebben al die partijen bij elkaar geroepen en daar is een duidelijke (maar andere) rol van de GMR uit voortgekomen; een verbindende rol tussen alle instanties om gezamenlijk te komen tot inzicht in de behoefte van de mkb'er, een structurele samenwerking met alle stakeholders, afstemming en gezamenlijke ontwikkeling van tools etc. De kosten voor het mkb zijn daardoor lager dan begroot. Een deel hiervan is ingezet voor de onderzoeken naar werklocaties. Een deel is niet besteed en draagt bij aan het overschot aan inwonerbijdrage.

Voor 2023 is voor het Human Capital Akkoord € 150.000 primair begroot. Hiervan is € 55.000 besteed aan onze speerpuntcoördinator Human Capital. De rest was gereserveerd voor TEB voor o.a. een kwartiermaker voor de borging van het Human Capital Akkoord, communicatie en het organiseren van bijeenkomsten. Dit bedrag is nagenoeg helemaal besteed; op € 4.000 na. Dit vloeit terug naar de gemeenten als overschot aan inwonerbijdrage.

De productieve regio heeft daardoor in totaliteit een overschot aan inwonerbijdrage van bijna € 51.000.

1.3.3. Circulaire regio

Circulaire bouw en infra

Op basis van een tussenevaluatie van het project "Circulair opdrachtgeverschap en circulaire inkoop in de grond-, weg- en waterbouw" (Circulaire GWW) bekrachtigden gemeenten de gewijzigde aanpak van het project naar meer 'learning by doing'. Naast de vijf kennistafels introduceerden we daarom

een 'menukaart', waarmee gemeenten op maat ondersteuning kunnen krijgen bij het meer circulair aanpakken van een concreet GWW-project. De provincie Gelderland heeft een financiële bijdrage van € 75.000 geleverd voor deze ondersteuning bij GWW-projecten. Er is gestart met een digitale grondstoffenbank (DuSpot), die zorgt dat bij werkzaamheden vrijkomende materialen elders in de regio hergebruikt kunnen worden. Vanaf 1 januari 2024 nemen alle zestien gemeenten deel aan deze grondstoffenbank. Het programma Conceptueel en Circulair Bouwen (CBB) 2023-2030 is in juni opgeleverd en kreeg in een gecombineerd bestuurlijk platform van de Circulaire en Groene groeiregio brede steun.. Het project Circulaire GWW en het CBB zijn onderdeel gemaakt van het Regio Deal-voorstel "Toekomstbestendig bouwen". Daarmee hopen en verwachten we een substantiële financiële bijdrage van het Rijk te krijgen voor de periode 2024-2026.

Ondertussen is het beoordelen van (woning)bouwprojecten met onze circulaire impactladder 'gewoon' doorgegaan. Dat geeft niet alleen inzicht in de mate van circulariteit van bouwprojecten, maar is door gericht advies een directe stimulans om de bouwprojecten meer circulair te maken.

Grondstoffen en ketens

We werken toe naar het ontwikkelen van circulaire ketens en grondstoffenhubs. Daarvoor richtten we ons in 2023 op drie ketens: 1) recycling van zonnepanelen 2) recycling van luiers en incontinentie uit de zorg en 3) verwerking van niet-specifiek ziekenhuisafval. Voor alle grondstoffen waren er gesprekken en bijeenkomsten.

Een ander aandachtspunt in onze regionale agenda is het ondersteunen van gemeenten bij het circulair inkopen van producten en diensten en het zorgen voor een stimulerend platform voor uitwisseling van kennis en ervaring

Op landelijk niveau waren er al een aantal verkennende onderzoeken naar de ruimtelijke impact van circulaire economie. Samen met de Productieve regio gaf de GMR opdracht voor een rapportage, die een inschatting geeft van de ruimtelijke effecten van de ontwikkeling van de circulaire economie in onze regio. Deze wordt in 2024 bestuurlijk besproken en zorgt voor input bij de ontwikkeling van het nieuwe RPW.

Water en klimaatadaptatie

In 2023 gaven we uitvoering aan de Startnotitie Water en Klimaatadaptatie, die in het voorjaar van 2023 was vastgesteld. De ontwikkeling van projecten in de Regio Deal kreeg leidde tot aanvragen voor enkele projecten om meer gedeelde kennis en ervaring te krijgen over klimaatadaptatiemaatregelen:

- Lifeport Cool Lab: Koel netwerk Arnhem, Groene Corridor Nijmegen, Dorpspleinen in Heumen en Overbetuwe, Woonwijk in Westervoort en zorginstellingen in Arnhem.
- Soil Valley: Verdroging en piekbuien in een stuwwallengebied in Berg en Dal en laaggelegen gebied Duiven.

We leverden daarnaast een bijdrage aan de aanvraag voor het SIA-project Groenblauwe stad, waar Van Hall Larenstein (HvHL) trekker van is en waaraan de gemeenten Arnhem, Duiven, Nijmegen, Rheden met cases deelnemen. De aanvraag is gehonoreerd. Het gaat om onderzoek naar de effectiviteit van maatregelen, die integraal bijdragen aan klimaatadaptatie, biodiversiteit, leefbaarheid en gezondheid.

Een overlopende verplichting van € 21.000 uit het jaar 2022 bij de speerpunten klimaatadaptatie en transitie naar duurzame energie is niet in 2023 besteed. Dit bedrag retourneren we aan de gemeenten.

Energietransitie

Voor het project gemeentelijke inkoop van energie is in 2023 de nieuwe contractbeheerder, samen met leverancier Eneco, een traject gestart om te bekijken hoe we de gemeenten kunnen ondersteunen om hun gebruik van aardgas de komende jaren terug te dringen. En er is in de zomer van 2023 een enquête uitgevoerd onder alle gemeenten. Daarmee achterhaalden we of de gemeenten verwachten dat zij de doelstelling halen en vooral waar ze nog ondersteuning konden gebruiken. Uit

de enquête kwam naar voren dat gemeenten de netcongestie op dit moment als het grootste probleem in de besparingsopgave zien. Andere veel genoemde knelpunten zijn beschikbare financiën en voldoende capaciteit bij de installateurs. Een werkgroep ging aan de slag met de uitkomsten van de enquête.

Het Uitvoeringsprogramma Regionale Energiestrategie (RES) 2024-2030 is vastgesteld. In dit plan staat wat de RES-organisatie gaat leveren en welke middelen hiermee gemoeid zijn. Buiten de financiële bijdrage van het Rijk, is in de begroting van de GMR een structurele inwonerbijdrage vastgesteld voor de uitvoering van de RES-taken vanaf 2024. De restantmiddelen uit het jaar 2022 voor de uitvoering van RES-taken zijn in 2023 volledig benut.

In juli 2023 is het tweejaarlijkse voortgangsrapport aan het Nationaal Programma RES (NPRES) overhandigd. De GMR stelde in 2021 een aanbod vast van 1.62 TWh. Op dit moment is meer dan de helft van dit aanbod gerealiseerd (inclusief concrete plannen en initiatieven die richting uitvoering gaan). Een aandachtspunt bij de implementatie van de RES 1.0 blijft het vinden van een balans tussen wind- en zonprojecten.

De regionale planMER is in 2023 afgerond en is voorzien van een advies van de commissie MER. De integratie van het MER-plan van de GMR met het provinciale MER-plan is in uitvoering. Op basis van het MER-plan is een proces gestart om zoekgebieden voor windenergie binnen verschillende gemeenten te verankeren in het gemeentelijk beleid. Daardoor wordt de weg vrijgemaakt voor de ontwikkeling van windprojecten.

In 2023 is gestart met het proces om de RES 1.0 te herzien. Deze herziening richt zich op drie sporen: duurzame energieopwekking, de warmtetransitie en het energiesysteem.

Met de toenemende druk op het elektriciteitsnet wordt het steeds uitdagender om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarom zijn we dit jaar gestart met regionaal integraal programmeren. Via subregionale gebiedstafels kregen we inzicht in de vraag en het aanbod van energie tot 2050. Dit inzicht dient als input voor investeringsbeslissingen voor de lange termijn na 2030 en als aanpak voor netcongestieproblemen. Regionale inzichten vormen input voor de provinciale Programmatische Energie Infrastructuurkeuzes (PMiek), met als doel om samenwerking en prioritering van energie-infrastructuur te bevorderen.

Om ervoor te zorgen dat de warmteclusters rondom ARN en AVR optimaal ontwikkelen, zijn er sinds begin 2023 procesbegeleiders actief. In nauwe samenwerking met betrokken gemeenten onderzoeken zij hoe de warmtebronnen van elk cluster het beste worden ingezet. Om de regionale samenwerking in de warmtetransitie te versterken, dienden we een aanvraag in voor een Specifieke Uitkering (Spuk) bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Voor de komende jaren is een bedrag van € 565.000 toegekend.

Op 1 juni is het REE van start gegaan. Er is een provinciale subsidie toegekend van € 225.000. In de zomerperiode is een volledig REE team geworven. Sinds 1 september is het REE op volle sterkte en voorziet het team bedrijven van energieadviezen. Er zijn ondernemersorganisaties en bedrijvenverenigingen in de regio bezocht, om het REE onder de aandacht te brengen. Negen gemeenten stelden inmiddels een subsidieregeling voor individuele bedrijven in, waarmee bedrijven subsidie kunnen aanvragen om externe energie-adviseurs te bekostigen. In 2024 is dat voor in elf van de zestien deelnemende gemeenten het geval. Sinds september kwam het aantal hulpvragen vanuit bedrijven op gang. Er zijn vanaf medio 2023 meer dan 150 bedrijven geholpen. Er is een expertpool van externe energieadviseurs opgezet, die bedrijven ondersteunt bij complexe energievragen. Deze externe expertpool omvat inmiddels ruim 50 contacten. Vanaf 1 oktober 2023 heeft het REE de uitvoering van de campagne Arnhem Zet de Knop Om (AZDKO) overgenomen. Dat betekent dat het REE bedrijven adviseert in samenspraak met de ingeschakelde energie-experts, de website van AZDKO (Powered by REE) beheert en helpt met de afhandeling van binnengekomen subsidieaanvragen. ConnectR is sinds september 2023 de vaste werk- en vergaderplek van het REE. Dit droeg bij aan de naamsbekendheid van het REE en zorgde voor synergie en samenwerking met partijen die tevens op ConnectR gevestigd zijn.

Dit jaar is het Interreg project 'DeCarb-Pro' aangevraagd, toegekend en gestart. Dit staat voor Decarbonization procurement en is een project over CO₂-beprijzing. De GMR is hiervoor gevraagd door het Klimaatverbond, omdat ze kleinere gemeenten wilden betrekken. Het biedt ons de mogelijkheid om vanuit een internationaal netwerk van partijen (overheidspartijen in Duitsland, Ierland, Frankrijk en België) het instrument van CO₂-beprijzing de komende jaren nader te onderzoeken en te bekijken wat het kan betekenen voor onze gemeenten in relatie tot onze inkoopprocessen, waaronder de inkoop van energie.

De provincie heeft een provinciaal ontwikkelingsprogramma geothermie. Dit was voor vier gemeenten in onze regio aanleiding om de samenwerking rond dit thema op te zoeken. Dit betreft Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen, kortweg LOAN. We hielpen hen met het schrijven van een initiatiefdocument en faciliteerden vanuit een tijdelijke rol de opstart van dit LOAN-geothermie project.

Dit jaar leverden we een bijdrage aan het ophelderen van de taakstelling rondom natuurwetgeving bij de aanpak van het isoleren van woningen. De 'patstelling' van natuur 'versus' energietransitie, is complexe materie voor gemeenten. We hebben een coördinerende rol opgepakt, in overleg met de bestuurlijk trekkers.

Jaarevent 'Op weg naar een circulaire topregio'

In november organiseerde de GMR het circulaire jaarevent in de VASIM in Nijmegen. Ruim 200 bestuurders en medewerkers van gemeenten, collega-overheden, bedrijven en studenten namen deel aan het event, met voor velen een actieve rol. Naast een plenair gedeelte onder voorzitterschap van bestuurlijk opdrachtgever Tobias van Elferen, organiseerden we achttien verschillende workshops met thema's vanuit alle hierboven genoemde speerpunten.

Deze dag gaf een goede impuls aan de versteviging van het circulaire netwerk in onze regio en was voor bezoekers bijzonder informatief. Een veertigtal enthousiaste masterstudenten Circulaire Economie van de HAN zorgden voor extra inspiratie en verslaglegging.

Er gaat vanuit de Circulaire regio € 36.000 retour naar de gemeenten.

1.3.4. Ontspannen regio

Voor Duurzaam toerisme zijn de activiteiten voor verhaallijnen en vitaliteit deels doorgeschoven naar 2024, omdat een subsidie van de provincie later kwam dan verwacht. In verband hiermee, is een deel van de middelen (zowel inwonerbijdrage als - deels nog toe te kennen - subsidie van de provincie) bij de begrotingswijziging en na instemming van het algemeen bestuur overgeheveld naar 2024. In de loop van 2023 zijn de activiteiten van Bruisende Binnensteden, Krachtige Kernen grotendeels belegd bij andere opgaven. Hiervoor zijn dan ook geen kosten gemaakt, anders dan de kosten die nog doorliepen vanuit 2022.

De andere activiteiten binnen de verschillende speerpunten zijn conform regionale agenda uitgevoerd:

- we begeleiden de aanleg van het wandelroutenetwerk door TVAN, die vooralsnog volgens schema verloopt;
- we coördineren de gesprekken met TVAN en gemeenten om te komen tot een nog betere en transparantere samenwerking;
- we werkten het groen-blauw raamwerk verder uit en we onderbouwden en leverden inbreng in het Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG);
- we maakten een begin met de uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied;
- we voerden het uitvoeringsplan Transformatievoorstel cultuur uit, zoals afgesproken.

De kosten van het speerpunt groen-blauw raamwerk zijn daarbij lager uitgevallen dan begroot. Dit omdat de provincie Gelderland het grootste deel van de kosten van externe inhuur voor verdere uitwerking voor haar rekening heeft genomen, in het kader van het VLGG. We hebben hier gebruik kunnen maken van de kennis en capaciteit die bij de provincie op dit vlak aanwezig is. Daarnaast hebben we extra geïnvesteerd in capaciteit voor dit speerpunt bij de GMR, om de uitwerking van het

groen-blauw raamwerk verder vorm te geven en om onze inbreng in het Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG) goed te kunnen coördineren.

Bij het speerpunt Cultuur zijn de kosten hoger dan vooraf ingeschat: het coördineren van en communiceren over de actielijnen van het uitvoeringsplan Transformatievoorstel Cultuur vroeg meer inzet dan vooraf ingeschat. Dit gold vooral voor de actielijn innovatie, waarvoor vorig jaar de subsidies zijn voorbereid, ingediend, beoordeeld en toegekend.

Per saldo zijn daarmee de kosten van de Ontspannen regio voor 2023 even hoog als de opbrengsten, die eveneens lager uitvielen door het niet deelnemen van de gemeenten Mook en Middelaar en Montferland.

Tot slot is er een overlopend bedrag van 2022 van € 9.362 niet besteed in 2023. Dit bedrag wordt teruggegeven aan de gemeenten.

1.3.5. Groene groeiregio

De begroting van de Groene groeiregio bestaat uit vier onderdelen. De posten algemeen, verstedelijkingsopgave en ruimtelijke integratie opgaven zijn relatief klein en in zijn geheel opgebruikt. Hiervoor betalen we o.a. speerpuntcoördinatoren en activiteiten voor het opstellen van kaarten voor het regioarrangement, de financiering van de gebiedsprocessen en onze bijdrage voor NOVEX. De post versnelling woningbouw bestaat uit 2 inkomsten: de inwonerbijdrage en subsidies van Rijk en provincie. De rijkssubsidie is in 2023 opgebruikt en voor de subsidie van de provincie is verlenging aangevraagd en verleend (t/m 2025). De activiteiten voor de woningbouw zijn betaald uit beide inkomsten; de inwonerbijdrage is daarvoor volledig benut. Er is een overschot uit 2022 (€ 180.000) gebruikt voor de Woondeal-activiteiten. De Woondeal-subsidies lopen door in 2024 (€ 245.000) en daarnaast zijn door de provincie nieuwe gelden toegezegd.

In 2023 stelden we een regioarrangement op, dat naar alle gemeenteraden is gestuurd (en is vastgesteld). Hiermee ontwikkelden we een gedeelde ruimtelijke visie in de GMR, samen met partners zoals de provincie Gelderland.

We onderzochten wat de aanvullende rol van de GMR in landelijk gebied kan betekenen. We werkten samen met de Ontspannen regio aan de doorontwikkeling van het groen-blauw raamwerk en de vier koplopergebieden.

Samen met de Circulaire regio organiseerden we per deelgebied gebiedsateliers over netcongestie en de woningbouwopgave. Daarbij keken we naar de noodzakelijke maatregelen in de energievoorziening.

Het onderzoeksrapport “Welkom in de toekomst!” is opgeleverd, dat we samen met o.a. de WUR opstelden. In het rapport is gekeken naar de ontwikkeling in de regio en hoe de regio er over 100 jaar uit zou kunnen zien. Het onderzoeksrapport is bij diverse bijeenkomsten gepresenteerd.

Met raadsleden spraken we over de ruimtelijke opgaven. We organiseerden een bustour, waarin de doorontwikkeling van de verstedelijkingsstrategie en het groen-blauw raamwerk centraal stond. En we organiseerden een bijeenkomst met een spelvorm waarin we samen de ‘ruimtelijke puzzel’ legden in de verschillende deelgebieden. Er waren per deelgebied webinars over het ruimtelijk regioarrangement en het groen-blauw raamwerk.

In NOVEX verband (met Rijk en Regio Foodvalley) stelden we een Ontwikkelperspectief op; de uitbreiding van de Verstedelijkingsstrategie met o.a. een onderdeel landelijk gebied en het groen-blauw raamwerk. Dit NOVEX Ontwikkelperspectief is naar alle colleges gestuurd. Daarnaast is de uitvoeringsagenda NOVEX opgesteld; dit is een gezamenlijk maatregelpakket voor de uitvoering van het Ontwikkelperspectief.

Tevens bereidden we de bestuurlijk overleggen (BO) MIRT en Leefomgeving voor met onze partners (Rijk en provincie).

De uitgangspunten van het regioarrangement van de GMR zijn doorvertaald naar de gebiedsprogramma's Liemers, Veluwe, Middengebied en Rijk van Nijmegen. Deze programma's zijn verder doorontwikkeld.

Voor het onderdeel woningbouwversnelling werkten we in 2023 aan de volgende zaken:

- Een nieuwe Woondeal 2.0, die door alle 18 gemeenten, de minister en de provincie is ondertekend op 8 maart.
- Een regionaal woonbehoefteonderzoek.
- Een nieuwe huisvestingsverordening met gezamenlijke afspraken over de woonruimteverdeling van huurwoningen Deze is in het najaar van 2023 vastgesteld door achttien gemeenten.
- Een regionale woonzorgvisie. Daarin bereiden we afspraken voor over de verdeling van de huisvesting voor specifieke aandachtsgroepen; er zijn o.a. diverse ateliers georganiseerd.
- Diverse aanvragen voor onze Flexpool, waarin we gemeenten met personele capaciteit ondersteunen bij complexe gebiedsontwikkelingen.
- Samen met de Circulaire regio maakten we een regionaal programma voor conceptueel en circulair bouwen. Het draagt eraan bij dat we in de regio dezelfde ambities formuleren, dezelfde methodes en werkwijzen hanteren en kennis en capaciteit borgen.
- We stelden een aanpak met handleiding op over het beter benutten van de bestaande voorraad woningen en we organiseerden samen met de provincie Gelderland een seminar over dit onderwerp.
- Er is recent onderzoek naar de huisvestingsbehoefte van arbeidsmigranten in de regio gedaan. Daarbij is gekeken naar de economische structuur, waar arbeidsmigranten wonen en werken en of het woonaanbod aansluit op de behoefte. Dit is samen met de Productieve regio opgestart.

1.3.6. Wat heeft het gekost

	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Verbonden regio					
Lasten	1.182.000	1.198.603	2.380.603	1.944.515	436.088
Baten	1.182.000	1.281.926	2.463.926	1.944.515	519.411
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	83.323	83.323	-	83.323
Productieve regio					
Lasten	748.325	-43.577	704.748	658.381	46.367
Baten	748.325	-7.528	740.797	658.381	82.416
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	36.049	36.049	-	36.049
Circulaire regio					
Lasten	685.523	1.113.347	1.798.870	1.651.728	147.142
Baten	685.523	1.176.425	1.861.948	1.651.728	210.220
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	63.078	63.078	-	63.078
Ontspannen regio					
Lasten	795.850	-363.032	432.818	499.974	-67.156
Baten	795.850	-338.032	457.818	499.974	-42.156
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	25.000	25.000	-	25.000
Groene groeiregio					
Lasten	1.557.000	-413.806	1.143.194	1.194.698	-51.504
Baten	1.557.000	-288.756	1.268.244	1.194.698	73.546
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	125.050	125.050	-	125.050

1.4. Resultaat 2023 uitgelegd en samengevat

De inwonerbijdrage bij de GMR kan gerelateerd worden aan twee programma's binnen de jaarrekening. Enerzijds het regiobureau met een exploitatierekening en anderzijds het programma Opgaven met een projectadministratie.

Kenmerkend voor het regiobureau is dat het de bedrijfsvoering betreft en de activiteiten over het algemeen aan een kalenderjaar zijn gerelateerd. De ontvangen inwonerbijdrage bij het regiobureau wordt volledig in de staat van baten en lasten opgenomen. Daartegenover komen de uitgaven te staan en per saldo resteert het rekeningresultaat. Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemende gemeenten, een negatief saldo komt, mist toereikend, ten laste van de algemene reserve.

Het programma Opgaven omvat een groot aantal activiteiten die elk afzonderlijk als een project gedefinieerd kunnen worden. Deze projecten zijn vastgelegd in de regionale agenda en voor deze projecten heeft de GMR met achttien gemeenten opgaveovereenkomsten afgesloten. De doorlooptijd van de projecten wijkt in veel gevallen af van het kalenderjaar. Daar wordt in dit programma de inwonerbijdrage en subsidies niet volledig in staat van baten en lasten opgenomen, maar worden de kosten van de projecten gedekt door de inwonerbijdrage en subsidies vanuit de balans. Einde boekjaar resulteert een rekeningresultaat van € 0 en resteert een overschot op de balans. Mocht het

project over de jaargrens heen lopen dan blijven de gelden beschikbaar voor het project. Is het project voltooid of niet uitgevoerd, dan resteert een schuld aan de deelnemende gemeenten en subsidieverstrekken en moet dat deel terugbetaald worden.

Voor 2023 is het resultaat als volgt:

Regiobureau	€	197.682	(resultaat)
Opgaven	€	166.634	(schuld)
Totaal	€	364.316	(saldo onbenutte inwonerbijdrage 2023)

Een nadere toelichting op de terug te betalen inwonerbijdrage is opgenomen in paragraaf 3.8. Conform artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

1.5. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-

Conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de post Onvoorzien apart als programma worden gepresenteerd. In 2023 zijn geen kosten ten laste van de post Onvoorzien geboekt. Deze post muteert dus niet het resultaat.

1.6. Vennootschapsbelasting

1. Bedrag voor heffing voor Vennootschapsbelasting.
In artikel 25, lid 1, onder b, (BBV) wordt gevraagd het bedrag voor heffing voor Vennootschapsbelasting te vermelden. Dit is voor de GMR niet van toepassing.
2. Inzicht in gebruik van geraamde bedrag voor onvoorzien
In artikel 25, lid 1, onder c, (BBV) wordt gevraagd om in de programmaverantwoording het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien op te nemen. In de begroting 2023 is niets geraamd. In de realisatie is dus geen bedrag opgenomen.

2. Paragrafen

2.1. Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de GMR in de paragraaf weerstandsvermogen¹ inzicht verschaffen in de robuustheid van de rekening. Het weerstandsvermogen van de GMR is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen, zodat de taken kunnen worden voortgezet.

2.1.1. Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Er zijn geen risico's voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele tekorten op de exploitatie op te vangen is er op grond van de gemeenschappelijke regeling artikel 31, lid 8 een reserve van € 100.000 gevormd.

Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Het risico dat een gemeente niet aan zijn betalingsverplichting (de inwonerbijdrage) voldoet, wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling artikel 29, lid 6 vastgelegd dat gemeenten zorgen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het risico voor de GMR bedraagt bij de achttien deelnemende gemeenten, conform de begroting, gemiddeld € 380.850. Daarbij geldt een brandbreedte van € 15.000 voor de gemeente Rozendaal tot € 1.560.000 voor de gemeente Nijmegen.

Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

Gekeken naar de voorgaande punten en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en anderen opgevangen worden door het afvloeien van flexibele inzet. Er is een zeer laag risico dat gelden niet betaald worden. Mocht dit het geval zijn, dan worden projecten on-hold gezet en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden

De risico's worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden. Het maximale risico volgens het verplichtingenregister begin 2024 bedroeg € 77.000 voor een leverancier.

Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen

Gevolgen van de uitvoering van de Cao 2023 en verdere prijsstijgingen in het verantwoordingsjaar 2023 werken beperkt door in het jaarresultaat van 2023. De recente loonstijging o.b.v. de Cao 2024-2025 bedraagt 5%. Bij een loonsom van € 2,2 miljoen betekent dit een risico van € 110.000 voor het nieuwe boekjaar 2024.

¹ Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de GMR beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de GMR.

Overige verzekerde risico's

De GMR heeft de kantoorinboedel verzekerd tegen brand en diefstal. Voor het personeel is een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering afgesloten. De aansprakelijkheid van bestuurders in de GMR is afgedekt door de verzekering van de gemeente voor de betreffende bestuurder.

2.1.2. Overzicht reserves 2023

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. Deze algemene reserve is eind 2022 gevormd uit het rekeningresultaat van 2021 en is in 2023 niet gemuteerd.

Eind 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor optimalisatie van het regiobureau en het versnellen van de opgaven. Deze reserve is deels in 2022 en deels in 2023 benut. Er resteert nu nog € 83.255. Hieronder de specificatie van deze reserve:

Naam reserve/ Voorziening	Doel/functie	Maximum hoogte
Bestemmingsreserve	Opgebouwd in 2021, te besteden in 2022 en verder. Het doel is extra inzet te plegen op: • Optimalisatie regiobureau • Opleidingen • Communicatie • Versnellen opgaven • Integrale aanpak logistiek	€ 25.000 € 23.255 € 35.000

Rente

Ten aanzien van de rente van de reserves is het algemene beleidsuitgangspunt om deze ten gunste van de exploitatie te brengen.

Conclusie

Kenmerkend voor het risicoprofiel van de GMR is dat de organisatie beperkt risico loopt en dat voor dit risico een algemene reserve is gevormd. Op basis van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, artikel 29 lid 6, is de beschikking over voldoende middelen en het nakomen van verplichtingen te allen tijde door de deelnemende gemeenten gewaarborgd.

Financiële kengetallen

In de paragraaf worden enkele financiële kengetallen opgenomen. De berekeningswijze is via een ministeriële regeling voorgeschreven. Hiermee wordt de (onderlinge) vergelijkbaarheid (van gemeenschappelijke regelingen) bevorderd.

	Rekening 2023
Netto schuldquote	0,0%
Solvabiliteitsratio	6,68%
Structurele exploitatieruimte	83,28%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De uitkomst geeft geen aanleiding tot verhoogde risico's.

De solvabiliteitsratio geeft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal weer. Deze ratio ligt net onder de gebruikelijke norm van de provincie, maar past bij een startende organisatie. Een positief percentage structurele exploitatieruimte geeft aan dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.2. Financiering

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de GMR beschrijft hoe zij in 2023 de investeringen heeft gefinancierd. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en de risico's die daarmee samenhangen. Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). In de vergadering van het algemeen bestuur op 6 september 2023 is het treasury statuut goedgekeurd.

Rentelasten/baten

De GMR heeft in 2021 met de Rabobank een rekeningcourant-overeenkomst gesloten. Per 1 maart 2022 wordt deelgenomen aan het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht gestelde Schatkistbankieren.

Rentelasten:	In 2023 sprake van minimale rentelasten.
Rentebaten:	In 2023 ongeveer € 108.000 aan rentebaten ontvangen.
Renteresultaat:	In 2023 geen sprake van renteresultaat.
Toerekening rente aan taakvelden:	In 2023 geen rente toegerekend aan taakvelden.

Financieringspositie

Er is een rekeningcourant-overeenkomst met de Rabobank met een tegoed van € 82.673. De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinancieringsrisico voor de samenwerkingsverbanden te beperken, is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm.

De rente-risiconorm is voor de GMR niet van toepassing, aangezien er geen externe langdurige financiering is afgesloten.

Geldstromenbeheer

De GMR is verplicht liquiditeitsoverschotten met een drempelbedrag van € 1 miljoen af te storten bij het Rijk (Schatkistbankieren).

2.3. Bedrijfsvoering

Artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de GMR om in elk geval de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven. Met bedrijfsvoering worden bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de vijf opgaven te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voorop.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering, het algemeen bestuur heeft hierbij een kader stellende en controlerende taak. De directeur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om personeel aan te nemen, verplichtingen aan te gaan tot € 100.000 en om opdracht tot betaling te geven.

Huisvesting

Vanaf september 2021 heeft de GMR haar eigen kantoor met elf werkplekken en een aantal vergaderzalen. Door de medewerkers wordt veel hybride gewerkt, maar met de groei van het aantal adviseurs die veelal parttime aan de GMR verbonden zijn, ontstaat druk op de werkruimte. In 2024 moet worden gezien of de huisvesting voldoende is.

Personeelszaken en automatisering

In 2023 is de in 2022 afgesloten dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Nijmegen voor het uitbesteden van salarisadministratie en ondersteuning op personeelszaken verlengd.

Met ingang van 2023 is M&I partners verantwoordelijk voor de volgende rollen: functionaris gegevensbescherming, privacy officer, SISA functioneel beheer en informatiemanagement. Voorheen werden deze werkzaamheden door de gemeente Arnhem verzorgd.

Archief

Sinds eind 2022 wordt de GMR door Caverio ondersteunt bij de inrichting van gedegen archiveringsproces. In 2023 is de implementatie afgerond.

Verbonden partijen

De GMR heeft, zoals bedoeld in de BBV-voorschriften, geen verbonden partijen.

Schatkistbankieren

De GMR maakt sinds 2022 gebruik van een Schatkistbankieren-faciliteit.

Planning & Control en administratie

Naast de reguliere werkzaamheden uit de planning en control cyclus en het (laten) voeren van de financiële administratie, zijn ondersteunende werkzaamheden verricht voor de vijf opgaven; bijvoorbeeld subsidieaanvragen en -verantwoordingen.

Btw-compensatiefonds

De zogenaamde transparante c.q. doorschuif btw kan door de GMR aan de deelnemende gemeenten worden gefactureerd. Deze gemeenten kunnen deze facturen vervolgens bij het zogenaamde btw-compensatiefonds verhalen. In dit jaarverslag worden de cijfers exclusief btw gepresenteerd.

De overige paragrafen BBV zijn niet van toepassing op GMR.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het verslagjaar 2023 is het dagelijks bestuur verantwoordelijk om een rechtmatigheidsverantwoording af te geven en deze op te nemen in de jaarrekening. In deze verklaring verantwoordt het dagelijks bestuur zich direct tot het algemeen bestuur over het (financieel) rechtmatig handelen van de organisatie.

Het dagelijks bestuur verantwoordt zich aan het algemeen bestuur in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt de controle in of afwijkingen in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en interne verordeningen en met de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Het algemeen bestuur bepaalt vanaf het begrotingsjaar 2023 de verantwoordingsgrens en de spelregels. De uitgangspunten waarin het dagelijks bestuur moet voldoen zijn vastgelegd in de door de Commissie BBV uitgegeven Kadernota Rechtmatigheid 2023.

In het hoofdstuk 3.3 van dit jaarverslag is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen over het boekjaar 2023. De uitkomst is dat geconstateerde afwijkingen onder de verantwoordingsgrens blijven (3% van de lasten) en daarmee sprake is van een 'schone' rechtmatigheidsverantwoording. Op basis van de spelregels door het algemeen bestuur moeten individuele afwijkingen groter dan € 10.000 aanvullend worden toegelicht in deze paragraaf bedrijfsvoering.

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Per saldo resteert een afwijking van € 298.553 als afwijking die niet is meegenomen in een tussentijdse begrotingswijziging en niet aan het algemeen bestuur gecommuniceerd. De afwijkingen bestaan uit:

- Overschrijding baten Regiobureau (€ 42.557)
- Onderschrijding baten Groene groeiregio (€ 73.546)
- Onderschrijding lasten (€ 436.088) en baten (€ 519.411) Verbonden regio (per saldo € 83.324)
- Onderschrijding lasten (46.367) en baten (82.416) Productieve regio (per saldo € 36.049)
- Onderschrijding lasten (€ 147.142) en baten (€ 210.220) Circulaire regio (per saldo € 63.078)

Met het algemeen bestuur worden nadere afspraken gemaakt op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, in de toekomst het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over onderschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen van baten.

3. Jaarrekening

In dit hoofdstuk staan de volgende financiële overzichten:

- Staat van baten en lasten
- Toelichting op de staat van baten en lasten
- Rechtmatigheidsverantwoording 2023
- Incidentele en structurele baten en lasten
- Analyse begrotingsonrechtmatigheid
- Balans per 31 december 2023
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de posten van de jaarrekening
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Publicatie Wet normering topinkomens (WNT)
- Taakvelden

3.1. Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	2.032.458	-148.380	1.884.078	1.913.791	-29.713
Baten	2.032.458	-	2.032.458	2.104.728	-72.270
Reserves onttrekking	-	-	-	6.745	-6.745
Saldo	-	148.380	148.380	197.682	-49.302
Programma opgave regionale agenda (bestaande uit)					
Verbonden regio					
Lasten	1.182.000	1.198.603	2.380.603	1.944.515	436.088
Baten	1.182.000	1.281.926	2.463.926	1.944.515	519.411
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	83.323	83.323	-	83.323
Productieve regio					
Lasten	748.325	-43.577	704.748	658.381	46.367
Baten	748.325	-7.528	740.797	658.381	82.416
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	36.049	36.049	-	36.049
Circulaire regio					
Lasten	685.523	1.113.347	1.798.870	1.651.728	147.142
Baten	685.523	1.176.425	1.861.948	1.651.728	210.220
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	63.078	63.078	-	63.078
Ontspannen regio					
Lasten	795.850	-363.032	432.818	499.974	-67.156
Baten	795.850	-338.032	457.818	499.974	-42.156
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	25.000	25.000	-	25.000
Groene groeiregio					
Lasten	1.557.000	-413.806	1.143.194	1.194.698	-51.504
Baten	1.557.000	-288.756	1.268.244	1.194.698	73.546
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	125.050	125.050	-	125.050
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-
Totaal lasten	7.001.156	1.343.155	8.344.311	7.863.087	433.757
Totaal baten	7.001.156	1.824.035	8.825.191	8.054.024	771.167
SALDO BATEN EN LASTEN	-	480.880	480.880	190.937	289.943
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	6.745	-6.745
RESULTAAT	-	480.880	480.880	197.682	283.198

3.2. Toelichting op de staat van baten en lasten

De baten en lasten over 2023 bedragen respectievelijk € 8.054.024 en € 7.863.087. Er is een mutatie in de bestemmingsreserve geweest van € 6.745. Het verschil in de baten en lasten en mutatie bestemmingsreserve resulteert in een voordelig rekeningresultaat van € 197.682, wat gelijk is aan het resultaat van het regiobureau.

Programma regiobureau

De baten en lasten over 2023 van het regiobureau bedragen respectievelijk € 2.104.728 en € 1.913.791.

Regiobureau	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Programma regiobureau					
Lasten					
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.336.877	-	1.336.877	1.374.925	-38.048
3.3 Pachten	86.578	-	86.578	77.861	8.717
3.8 Overige goederen en diensten	609.003	-	609.003	560.012	48.991
7.3 Afschrijvingen	-	-	-	9.798	-9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-	-148.380	-148.380	-108.805	-39.575
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Saldo lasten regiobureau	2.032.458	-148.380	1.884.078	1.913.791	-29.713
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	2.032.458	-	2.032.458	2.111.456	-78.998
overige baten	-	-	-	-6.728	6.728
Saldo baten regiobureau	2.032.458	-	2.032.458	2.104.728	-72.270
Saldo regiobureau	-	148.380	148.380	190.937	-42.557
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	6.745	-6.745
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-6.745	6.745
Resultaat regiobureau	-	148.380	148.380	197.682	-49.302

Programma opgaven

Voor de opgaven zijn door de GMR ongeveer € 5.949.000 aan lasten gerealiseerd. Deze lasten worden gefinancierd door inwonerbijdrage door de deelnemende gemeenten en subsidies van o.a. provincie en Rijk.

In onderstaande tabellen is per opgave is een specificatie per speerpunt weergegeven.

Verbonden regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Verbonden regio					
Lasten					
Algemeen	227.000	85.914	312.914	230.674	82.240
gebiedsgerichte corridors	190.000	-45.620	144.380	117.455	26.925
Fiets	225.000	-45.230	179.770	203.222	-23.452
hubs en knooppunten	100.000	1.173	101.173	61.358	39.815
gedrag en duurzame mobiliteit	330.000	1.242.366	1.572.366	1.239.995	332.371
Verkeersveiligheid	110.000	-40.000	70.000	91.811	-21.811
Saldo lasten Verbonden regio	1.182.000	1.198.603	2.380.603	1.944.515	436.088
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	1.182.000	-	1.182.000	944.907	237.093
bijdrage uit subsidies	-	1.281.926	1.281.926	999.608	282.318
Resultaat voor bestemming Verbonden regio	1.182.000	1.281.926	2.463.926	1.944.515	519.411
Saldo Verbonden regio	-	83.323	83.323	-	83.323
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Verbonden regio	-	83.323	83.323	-	83.323

Productieve regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Productieve regio					
Lasten					
Algemeen	273.325	3.769	277.094	259.583	17.511
doorontwikkeling health, hightech en energy	-	-	-	-	-
toekomstbestendige werklocaties	160.000	-41.429	118.571	187.317	-68.746
human Capital	150.000	-21.466	128.534	132.105	-3.571
stimuleren ondernemerschap in het mkb	165.000	15.549	180.549	71.951	108.598
versterking van duurzame logistiek	-	-	-	7.425	-7.425
Saldo lasten Productieve regio	748.325	-43.577	704.748	658.381	46.367
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	748.325	-7.528	740.797	614.147	126.650
bijdrage uit subsidies	-	-	-	44.234	-44.234
Saldo baten Productieve regio	748.325	-7.528	740.797	658.381	82.416
Saldo Productieve regio	-	36.049	36.049	-	36.049
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Productieve regio	-	36.049	36.049	-	36.049

Circulaire regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Programma Circulaire regio					
Lasten					
Algemeen	164.320	13.822	178.142	161.754	16.388
circulaire bouw en infrastructuur	156.618	129.852	286.470	244.597	41.873
circulaire economie: grondstoffen en ketens	112.970	-46.768	66.202	78.136	-11.934
water en klimaatadaptatie	61.620	-16.290	45.330	39.903	5.427
transitie naar duurzame energie	189.995	1.032.731	1.222.726	1.127.338	95.388
Saldo lasten Circulaire regio	685.523	1.113.347	1.798.870	1.651.728	147.142
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	685.523	-	685.523	451.380	234.143
bijdrage uit subsidies	-	1.176.425	1.176.425	1.200.348	-23.923
Saldo baten Circulaire regio	685.523	1.176.425	1.861.948	1.651.728	210.220
Saldo Circulaire regio	-	63.078	63.078	-	63.078
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Circulaire regio	-	63.078	63.078	-	63.078

Ontspannen regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Programma Ontspannen regio					
Lasten					
Algemeen	140.850	-4.903	135.947	126.812	9.135
duurzaam toerisme	365.000	-282.704	82.296	137.449	-55.153
groen-blauw raamwerk	240.000	-73.685	166.315	160.620	5.695
cultuur en erfgoed	50.000	-1.740	48.260	75.093	-26.833
Saldo lasten Ontspannen regio	795.850	-363.032	432.818	499.974	-67.156
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	495.850	-102.700	393.150	379.629	13.521
bijdrage uit subsidies	300.000	-235.332	64.668	120.345	-55.677
Saldo baten Ontspannen regio	795.850	-338.032	457.818	499.974	-42.156
Saldo Ontspannen regio	-	25.000	25.000	-	25.000
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Ontspannen regio	-	25.000	25.000	-	25.000

Groene groeiregio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verskil realisatie vs begroting EUR
Programma Groene groeiregio					
Lasten					
Algemeen	142.000	56.950	198.950	179.747	19.203
woning in balans: versnellen van de woningbouw	1.045.000	-367.693	677.307	800.204	-122.897
uitwerking verstedelijkingsstrategie	210.000	-29.020	180.980	137.077	43.903
leefomgeving: verbinden van de ruimtelijke opgaven	160.000	-74.043	85.957	77.670	8.287
Saldo lasten Groene groeiregio	1.557.000	-413.806	1.143.194	1.194.698	-51.504
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	742.000	7.937	749.937	683.115	66.822
bijdrage uit subsidies	815.000	-296.693	518.307	511.583	6.724
Saldo baten Groene groeiregio	1.557.000	-288.756	1.268.244	1.194.698	73.546
Saldo Groene groeiregio	-	125.050	125.050	-	125.050
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Groene groeiregio	-	125.050	125.050	-	125.050

3.3. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 29-11-2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 235.893. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In onderstaande tabel zijn alle afwijkingen opgenomen die gedurende het jaar zijn geconstateerd.

		Bedrag
Begrotingscriterium		
1a. Overschrijding lasten programma's	€	76.504
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld.	€	298.553
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€	375.057
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf gestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€	298.553
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€	76.504
Voorwaardencriterium		
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€	0
Overige bevindingen inzake voorwaarde criterium	€	0
Totaal onrechtmatigheden voorwaardencriterium	€	0
M&O criterium		
Overige bevindingen inzake M&O criterium	€	0
Totaal onrechtmatigheden M&O criterium	€	0

Op basis van de bepalingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2023 worden afwijkingen hieronder individueel toegelicht.

1a. Overschrijding lasten op programma's

Op zowel het programma Ontspannen regio (€ 25.000) als Groene groeiregio (€ 51.504) is er sprake van overschrijding van de lasten.

Voor de Ontspannen regio is de overschrijding ontstaan ten gevolge van een onvolledige verwerking van de begrotingswijziging dd. 29 november 2023. Deze € 25.000 inwonerbijdrage wordt gereserveerd zoals gesteld in de begrotingswijziging voor Duurzaam toerisme in 2024 waarbij cofinanciering vereist is.

Bij de Groene groeiregio heeft zich na de begrotingswijziging de kans voorgedaan om een project eerder te starten. Financiering van dit project komt uit subsidiegelden.

3. en 4. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Per saldo resteert een afwijking van € 298.553 als afwijking die niet is meegenomen in een tussentijdse begrotingswijziging en niet aan het algemeen bestuur gecommuniceerd. De afwijkingen bestaan uit:

- Overschrijding baten Regiobureau (€ 42.557)
- Onderschrijding baten Groene groeiregio (€ 73.546)
- Onderschrijding lasten (€ 436.088) en baten (€ 519.411) Verbonden regio (per saldo € 83.324)
- Onderschrijding lasten (46.367) en baten (82.416) Productieve regio (per saldo € 36.049)
- Onderschrijding lasten (€ 147.142) en baten (€ 210.220) Circulaire regio (per saldo € 63.078)

Met het algemeen bestuur worden nadere afspraken gemaakt op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, in de toekomst het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over onderschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen van baten.

3.4. Incidentele en structurele baten en lasten

Regiobureau	Realisatie 2023 EUR	Incidenteel EUR	Structureel EUR
Programma Regiobureau			
Lasten			
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.374.925	-	1.364.925
3.3 Pachten	77.861	-	77.861
3.8 Overige goederen en diensten	560.012	195.122	364.890
7.3 Afschrijvingen	9.798	-	9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-108.805	-	-108.805
Reserves onttrekking	-6.745	-6.745	-
Lasten	1.907.046	188.377	1.718.669
Baten			
bijdrage deelnemende gemeenten	2.111.456	39.727	2.071.729
subsidies	-	-	-
overige baten	-6.728	-6.728	-
Baten	2.104.728	32.999	2.071.729

In de staat van baten en lasten van het regiobureau is in 2023 een onttrekking van de bestemmingsreserve van € 6.745 geweest voor o.a. kleine aanpassingen voor het regiobureau.

De pachten bestaan uit huurpenningen voor het regiobureau in Elst en de huisvesting van Public Affairs in Brussel. Er vonden operationele kosten voor kleine verbouwingen en onderhoud plaats.

Opgaven

De opgaven bestaan uit programma's die gefinancierd worden uit inwonerbijdragen en subsidies. In 2023 zijn voor de opgaven geen incidentele uitgaven gedaan.

3.5. Analyse begrotingsrechtmatigheid

Bij de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording over 2023, zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3, heeft de GMR een toetsing gedaan op het begrotingscriterium.

In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.”

Op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV wordt onderscheid gemaakt tussen begrotingsafwijkingen die wel en niet meetellen in de foutevaluatie als basis voor de rechtmatigheidsverantwoording. Ten opzichte van voorgaand jaar is nieuw in de Kadernota Rechtmatigheid dat begrotingsonderschrijdingen van lasten en begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen van baten moeten worden meegenomen in de evaluatie.

In de volgende tabel staan per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per 'soort' begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per 'soort begrotingsafwijking staat hiervoor weergegeven.

Programma	Afwijking lasten EUR	Afwijking baten EUR	Over- onderschrijding	Conclusie t.a.v. rechtmatigheid
Regiobureau	0	42.557	Overschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Verbonden regio	0	83.324	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Productieve regio	0	36.048	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Circulaire regio	0	63.078	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Ontspannen regio	25.000	0	Overschrijding	Meenemen in de foutevaluatie
Groene groeiregio	0	73.547	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Groene groeiregio	51.303	0	Overschrijding	Meenemen in de foutevaluatie

Op basis van de bepalingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2023 worden de afwijkingen hieronder individueel toegelicht.

Overschrijdingen van lasten die meetellen in de foutevaluatie

De GMR heeft in 2023 op twee programma's een overschrijding die moet worden meegeteld in de foutevaluatie. De overschrijdingen hebben betrekking op de lasten van de programma's Ontspannen regio (€ 25.000) en Groene groeiregio (€ 51.503). Deze begrotingsoverschrijdingen zijn niet gemeld en/of in 2023 ondervangen met een begrotingswijziging. Mocht een soortgelijke situatie zich in de toekomst opnieuw voordoen, dan zal tijdig een begrotingswijziging worden verwerkt.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tot een begrotingswijziging hebben geleid maar bij tijdig melden niet meetellen in de foutevaluatie

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat voor de programma's Regiobureau, Verbonden regio, Productieve regio, Circulaire regio en Groene groeiregio (baten) sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Het algemeen bestuur autoriseert de begroting op het saldo van baten en lasten; in bovenstaande analyse is daarmee rekening gehouden. Voor deze programma's resteert een afwijking van € 298.553 als overschrijding op de baten en onderschrijdingen op baten en lasten. Met het algemeen bestuur zijn nadere afspraken gemaakt op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over onderschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen van baten. Deze afspraken worden nog voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening 2023 gemaakt, waarmee bovenstaande afwijkingen niet meegeteld hoeven worden in de foutevaluatie.

Toelichting op begrotingsafwijkingen

In de paragrafen is per programma een toelichting opgenomen op de begrotingsafwijkingen.

3.6. Balans per 31 december 2023

ACTIVA	2023 31 december EUR	2022 31 december EUR
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut	44.495	54.294
	44.495	54.294
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar		
Borgsom	4.768	4.768
	4.768	4.768
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.014.400	1.713.389
Liquide middelen	3.604.077	3.467.886
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente	37.099	9.457
	5.655.576	5.190.732
TOTAAL ACTIVA	5.704.839	5.249.794
PASSIVA	2023 31 december EUR	2022 31 december EUR
Eigen Vermogen		
Onverdeeld resultaat boekjaar	197.682	157.799
Algemene reserve	100.000	100.000
Bestemmingsreserve	83.255	90.000
	380.937	347.799
Voorzieningen		
Voorziening verlofuren	25.000	-
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Overige vlottende schulden	1.540.756	1.607.770
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	3.556.450	2.903.248
Overlopende passiva	201.698	390.977
	5.298.904	4.901.995
TOTAAL PASSIVA	5.704.839	5.249.794

3.7. Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen al zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Algemene waarderingsgrondslagen voor rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van kader zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17, Financiële verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - o Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29-11-2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en

- onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de beleidsnotitie M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
 - De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 10.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde. Eventuele tegemoetkomingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Na deze eerste verwerking vindt de waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn meestal gelijk aan de nominale waarde van de vordering. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering.

Debiteuren

De debiteuren zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, is hiermee indien noodzakelijk, bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva

Alle overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Eigen vermogen

De grondslag van het eigen vermogen is bepaald als de resultante van de, volgens wettelijke voorschriften van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, afzonderlijk gewaardeerde activa en de schulden, voorzieningen en overlopende posten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Alle posten in de rekening van baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

De aangegane verplichtingen die betrekking hebben op projecten die worden gefinancierd uit de baten van het lopende boekjaar worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die op balansdatum die in rechte afdwingbaar zijn of zijn aan te merken als een 'feitelijke' verplichting waarbij het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen of verliezen middelen of andere activa de onderneming zullen verlaten en van de verplichtingen en verliezen een betrouwbare schatting is te maken. Het bedrag dat als voorziening wordt opgenomen, is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Bij deze schatting is zoveel mogelijk rekening gehouden met alle risico's en onzekerheden die samenhangen met de voorziening. Voor zover de uitgaven voor de afwikkeling van voorzieningen op derden kunnen worden verhaald, zijn deze vergoedingen niet de voorziening betrokken maar als een afzonderlijk actief op de balans opgenomen.

Tenzij anders vermeld in deze toelichting, zijn de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde. Bij waardering tegen de contante waarde is de voorziening contant gemaakt tegen de actuele marktrente per balansdatum (disconteringsvoet vóór belastingen), gebaseerd op hoogwaardige ondernemingsopbligaties.

3.8. Toelichting op de posten van de jaarrekening

Materiële vaste activa

Het waardeverloop van de overige materiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

	Investerings met economisch nut EUR	Totaal EUR
Investerings met economisch nut		
<i>Stand begin boekjaar</i>		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde	64.092	64.092
<i>Mutaties</i>		
Investerings	-	-
Afschrijvingen	-19.597	-19.597
Saldo	-19.597	-19.597
<i>Stand einde boekjaar</i>		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-19.597	-19.597
Boekwaarde	44.495	44.495

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd langer dan één jaar.

Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	2023 EUR	2022 EUR
Borgsom	4.768	4.768
Totaal	4.768	4.768

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa	2023 EUR	2022 EUR
Nog te ontvangen rente	37.099	9.457
Totaal	37.099	9.457

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen bedraagt ultimo € 2.014.400. De openstaande vorderingen bestaan uit:

Debiteuren (deelnemende gemeente en provincie)	€ 70.833	
Door te schuiven btw inzake transparantieregeling	€ 1.238.817	
Nog te ontvangen subsidies	€ 704.750	(is 20% na verantwoording)

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	2023	2022
	EUR	EUR
Btw-compensatiefonds samenwerkingsverband	1.238.817	1.046.337
Debiteuren (gemeenten en provincie)	70.833	63.340
Nog te ontvangen subsidies	704.750	603.712
totaal	2.014.400	1.713.389

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat uit een bankrekening bij de Rabobank, Schatkistbankieren en een creditcardsaldo. Er zijn geen kasgelden aanwezig.

Liquide middelen	2023	2022
	EUR	EUR
Rabobank NL15 RABO 039 8279 02	82.673	728.234
Schatkistbankieren NL51 RABO 0374 5541 61	3.521.125	2.737.109
Creditcard	279	2.543
totaal	3.604.077	3.467.886

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag berekend. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is € 1.000.000 (0,75% van de begrote lasten met een minimum van € 250.000).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	818	237	602	376
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	182	763	398	624
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	7.693			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	7.693			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1000		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	73.591	21.523	55.360	34.581
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	818	237	602	376

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bedraagt € 183.255 en bestaat uit een algemene reserve van € 100.000 en een bestemmingsreserve van € 83.225.

Verloop overzicht eigen vermogen

Resultaat boekjaar	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	157.799	331.012
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-157.799	-331.012
Mutatie uit resultaatbestemming	197.682	157.799
Eindstand	197.682	157.799

Algemene reserve	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	100.000	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-	100.000
Eindstand	100.000	100.000

Bestemmingsreserve	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	90.000	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-	231.012
Onttrekkingen	-6.745	141.012
Eindstand	83.255	90.000

Voorziening verlofuren

Met ingang van 2023 wordt voor de bovenmatige saldi van de bovenwettelijke verlofuren conform BBV een voorziening getroffen. Het bedrag is vastgesteld op basis van een schatting.

Voorziening verlofuren	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	0	0
Mutatie	25.000	0
Eindstand	25.000	0

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overige vlottende schulden

De overige vlottende schulden bedragen ultimo 2023 € 1.877.463. Hierover is geen rente verschuldigd.

Crediteuren	2023	2022
	EUR	EUR
Crediteuren	1.213.857	1.535.855
Totaal	1.213.857	1.535.855

Overige schulden	2023	2022
	EUR	EUR
Loonheffing	119.524	56.018
Nettolonen	73	112
Afdracht premies sociale verzekeringen	228	-
Premies pensioen- en sociale fondsen	27.056	13.350
Nog te betalen declaraties	1.496	2.435
Betalingen onderweg	178.522	-
Totaal	326.899	71.915

Overlopende passiva

De post vooruit ontvangen bijdragen overige overheid bedraagt ultimo 2023 € 3.556.450.

De opgaven binnen de GMR worden gefinancierd vanuit inwonerbijdragen en subsidies.

Overlopende passiva	2023	2022
	EUR	EUR
Nog te betalen kosten	194.297	336.409
Nog te betalen accountants- en administratiekosten	2.222	32.069
Nog te betalen overige kosten	4.500	7.500
Nog te betalen verlofuren	-	15.000
Tussenrekening PGB	679	-
Totaal	216.698	390.978

De presentatie van de overlopende passiva en overige schulden is conform artikel 49 lid 1a van de BBV aangepast. Hierdoor zijn de vergelijkende cijfers opnieuw gerubriceerd.

Vooruit ontvangen bijdragen overige Nederlandse overheidslichamen	2023	2022
	EUR	EUR
Subsidies	1.685.091	2.652.530
Overlopende inwonerbijdrage regiobureau	27.300	87.560
Overlopende verplichtingen inwonerbijdrage	804.918	-
Overlopende verplichtingen subsidies	872.507	-
Terug te betalen inwonerbijdrage (opgaven)	166.634	163.158
Totaal	3.556.450	2.903.248

Het saldo van de inwonerbijdrage voor de opgaven vanuit de gemeenten bedraagt ultimo 2023 € 971.552. Hiervan is € 804.918 verplicht, het restant € 166.634 wordt terugbetaald.

Het saldo van de subsidies en de inwonerbijdrage is gespecificeerd in de tabel op de volgende pagina.

Vooruit ontvangen overige Nederlandse overheidslichamen

	Saldo 01-01-2023 EUR	Herallocatie EUR	Saldo 01-01-2023 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Middelen besteed EUR	Saldo 31-12-2023 EUR	Verplicht EUR	Nog te besteden EUR
Verbonden regio	1.314.662	-150.140	1.164.522	1.498.746	999.784	1.663.483	485.363	1.178.120
Productieve regio	46.753	-46.753	-	145.833	44.234	101.599	6.848	94.751
Circulaire regio	399.775	-21.377	378.398	987.691	1.104.444	261.420	131.704	129.716
Ontspannen regio	103.121	-53.121	50.000	121.345	133.985	37.360	-	37.360
Groene groeiregio	788.219	-179.928	608.291	247.083	361.641	493.733	248.592	245.144
Totaal	2.652.530	-451.319	2.201.211	3.000.698	2.644.088	2557.595	872.507	1.685.091

In onderstaande tabel zijn de inwonerbijdrage met een specifiek bestedingsdoel toegelicht

	Saldo 01-01-2023 EUR	Herallocatie EUR	Saldo 01-01-2023 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Middelen besteed EUR	Saldo 31-12-2023 EUR	Verplicht EUR	Terug te betalen EUR
Verbonden regio	-	150.140	150.140	1.182.000	944.907	387.233	317.076	70.157
Productieve regio	-	46.753	46.753	740.707	614.269	173.191	122.407	50.784
Circulaire regio	-	21.377	21.377	685.523	547.508	159.392	123.061	36.331
Ontspannen regio	-	53.121	53.121	468.150	366.206	155.065	145.703	9.362
Groene groeiregio	-	179.928	179.928	749.937	833.194	96.671	96.671	-
Totaal	-	451.319	451.319	3.826.317	3.306.084	971.552	804.918	166.634

3.9. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan inzake kantoorruimte aan de Nijverheidsweg 2a te Elst. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 augustus 2026. De totale huurverplichting bedraagt € 114.903 (conform artikel 11.8 uit de huurovereenkomst zijn de eerste 4 maanden vrijgesteld).

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 43.089
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 71.815

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan aan de Square de Meeûs 1-1000 te Brussel. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 3 jaar en loopt tot en met 31 maart 2025.

De totale huurverplichting bedraagt € 40.642

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 32.514
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 8.128

Accountants- en administratiekosten

Met ingang 2023 worden de accountants- en administratiekosten conform artikel 49 van het BBV verantwoord in het jaar waarin de prestatie plaatsvindt. Voor 2024 wordt een uitgave van € 59.250 verwacht.

3.10. Publicatie Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de GMR. De maximale bezoldiging van een topfunctionaris bedraagt per kalenderjaar ten hoogste € 223.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

De leden van het dagelijks- en algemeen bestuur van de GMR vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen van de GMR geen bezoldiging.

De directie van de GMR valt onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De directie bestaat uit één lid:

drs. H. Tiemens (1 januari 2023 - 31 december 2023)

De bezoldiging van de directie heeft de maximale bezoldiging niet overschreden.

Abusievelijk zijn de leden van het dagelijks- en algemeen bestuur in de jaarrekening van 2022 niet opgenomen in de Publicatie Wet normering topinkomens. Deze omissie wordt in deze jaarrekening gecorrigeerd, zie onder de tabellen van j2023.

Verantwoordingsmodellen

WNT-verantwoording 2023 GMR

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	
Bedragen in EUR	H. Tiemens
Functiegegevens	Regiodirecteur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.066
Beloningen betaalbaar op termijn	21.570
Subtotaal	150.469
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	150.637
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
Bedragen in EUR	H. Tiemens
Functiegegevens	Regiodirecteur
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.172
Beloningen betaalbaar op termijn	22.032
Subtotaal	142.204
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	142.204
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023		
Algemeen bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
A. Marcouch (burgemeester Arnhem)		01/01 – 31/12
M. Slinkman (burgemeester Berg en Dal)		01/01 – 31/12
D.A. Bergman (burgemeester Beuningen)		01/01 – 31/12
L.W.C.M. van der Meijs (burgemeester Doesburg)		01/01 – 31/12
S.W.P.J. Sengers (burgemeester Druten)		22/03 – 31/12
H.B. Hieltjes (burgemeester Duiven)		01/01 – 31/12
J. Minses (burgemeester Heumen)		01/01 – 31/12
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		01/01 – 31/12
H.H. de Vries (burgemeester Montferland)		01/01 – 31/12
H. Rodoe (wethouder Mook en Middelaar)		01/01 – 31/12
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
P. Hoytink-Roubos (burgemeester Overbetuwe)		01/01 – 31/12
A.M.J. Schaap (burgemeester Renkum)		01/01 – 31/12
C.F. van Eert (burgemeester Rheden)		01/01 – 31/12
E. Weststeijn (burgemeester Rozendaal)		01/01 – 31/12
A.J. van Hout (burgemeester Westervoort)		01/01 – 31/12
R.D. Helmer - Englebert (burgemeester Wijchen)		01/01 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12
C.A.A. van Rhee - Oud Ammersveld (burgemeester Druten)		01/01 – 31/12

Dagelijks bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		01/01 – 31/12
H.F.M. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12

In de jaarrekening 2022 is ten onrechte geen melding gemaakt van topfunctionarissen met een bezoldiging van < € 1.800. Dit overzicht is in de jaarrekening van 2022 niet opgenomen, aangezien de bestuurders geen enkele vergoeding ontvangen voor hun werkzaamheden. Deze onjuiste presentatie leidt niet tot onverschuldigde betalingen.

Gegevens 2022		
Algemeen bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
A. Marcouch (burgemeester Arnhem)		01/01 – 31/12
M. Slinkman (burgemeester Berg en Dal)		01/01 – 31/12
D.A. Bergman (burgemeester Beuningen)		01/01 – 31/12
L.W.C.M. van der Meijs (burgemeester Doesburg)		01/01 – 31/12
C.A.A. van Rhee – Oud Ammersveld (burgemeester Druten)		22/03 – 31/12
H.B. Hieltjes (burgemeester Duiven)		01/01 – 31/12
J. Minses (burgemeester Heumen)		13/01 – 31/12
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		03/02 – 31/12
H.H. de Vries (burgemeester Montferland)		01/01 – 31/12
H. Rodoe (wethouder Mook en Middelaar)		01/01 – 31/12
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
P. Hoytink-Roubos (burgemeester Overbetuwe)		01/01 – 31/12
A.M.J. Schaap (burgemeester Renkum)		01/01 – 31/12
C.F. van Eert (burgemeester Rheden)		01/01 – 31/12
E. Weststeijn (burgemeester Rozendaal)		01/01 – 31/12
A.J. van Hout (burgemeester Westervoort)		01/01 – 31/12
R.D. Helmer - Englebert (burgemeester Wijchen)		18/11 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12
H.W.M. Witjes (wethouder Lingewaard)		01/01 – 02/02
M. van Beek (burgemeester Wijchen)		01/01 – 17/11
G.M. Mittendorff (burgemeester Heumen)		01/01 – 12/01

Dagelijks bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		03/02 – 31/12
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12
H.W.M. Witjes (wethouder Lingewaard)		01/01 – 02/02

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.11. IV3 Taakvelden onderverdeling

IV3 Taakvelden	Begroting EUR	Baten EUR	Lasten EUR	Saldo EUR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	3.063.695	3.063.297	2.865.617	150.215
	3.063.695	3.063.297	2.913.084	150.215
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	2.151.012	1.713.842	1.713.841	-
	2.151.012	1.713.842	1.713.841	-
3. Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	3.011.892	1.966.904	1.966.905	-
3.4 Economische promotie	54.668	137.449	137.449	
	3.066.560	2.104.353	2.104.354	-
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.5 Cultureel erfgoed	290.000	235.714	235.714	-
	290.000	235.714	235.714	-
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimtelijke ordening	748.307	800.203	800.203	-
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	210.000	137.077	137.077	-
	958.307	937.280	937.280	-
Totaal	9.529.574	8.054.486	7.856.806	150.215

In 2023 zijn binnen de opgaven Verbonden regio, Productieve regio en Circulaire regio een aantal onderdelen onder het taakveld 0.4 gerubriceerd. Dit leidt tot een andere presentatie van de begroting 2023.

Elst, 27 maart 2024
Het bestuur,

H.M.F. Bruls
H. Tiemens

BIJLAGEN

Bijlage 1: Algemene informatie regiobureau en inwoneraantallen

Algemene informatie regiobureau Groene Metropoolregio

Naam : Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Rechtspersoon : Publiekrechtelijke rechtspersoon
Bezoekadres : Nijverheidsweg 2a, 6662 NG Elst
Kamer van Koophandel : 81903421
Telefoon : 06 - 10169143

Inwoneraantallen

Gemeente	Per 01-01-2022
Arnhem	163.964
Berg en Dal	39.946
Beuningen	26.232
Doesburg	11.034
Druten	19.177
Duiven	24.944
Heumen	17.197
Lingewaard	46.969
Montferland	36.349
Mook en Middelaar	7.985
Nijmegen	179.081
Overbetuwe	48.265
Renkum	31.360
Rheden	43.429
Rozendaal	1.756
Westervoort	14.945
Wijchen	41.343
Zevenaar	44.643
Totaal	793.619

Bijlage 2: Bestuurlijk opgaveteams op 31-12-2023

Verbonden regio

Nemina Kundiç (Arnhem)
Igor van der Valk (Lingewaard)
Wijnte Hol (Overbetuwe)
Johan Sluiter (Lingewaard)
Cilia Daemen (Nijmegen)
Vincent Arts (Heumen)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Frans Houben (Beuningen)
Twan van Bronkhorst (Wijchen)
Toon Albers (Zevenaar)

Productieve regio

Sigrid Sengers (Druten)
Peter Werkman (Doesburg)
Huub Hieltjes (Duiven)
Ronald ter Hoeven (Rheden)
Maurits van der Geijn (Arnhem)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
John Brom (Nijmegen)
Arthur Boone (Zevenaar)
Jeanette Derksen (Montferland)

Circulaire regio

Tobias van Elferen (Nijmegen)
Dyanne Kocken (Beuningen)
Joa Maouche (Renkum)
Hans Sluiter (Westervoort)
Pascal Cobussen (Beuningen)
Bart Kagei (Zevenaar)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Maarten van den Bos (Lingewaard)
Bea Schouten (Wijchen)
Alex ten Westeneind (Berg en Dal)

Ontspannen regio

Agnes Schaap (Renkum)
Edwin van der Velde (Berg en Dal)
René Post (Overbetuwe)
Stan Hillenaar (Doesburg)
Nick Hubers (Lingewaard)
Jan Derksen (Westervoort)
Ester Weststeijn (Rozendaal)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Noël Vergunst (Nijmegen)
Alwin Steeg (Beuningen)
Erik Weijers (Berg en Dal)
Marco van der Wel (Arnhem)
Dorus Klomberg (Rheden)

Groene groeiregio

Carol van Eert (Rheden)
Boy Jansen (Druten)
Aad van Orden (Zevenaar)
Noël Vergunst (Nijmegen)
Sijmen Versluijs (Beuningen)
Geert Gerrits (Wijchen)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Cathelijne Bouwkamp (Arnhem)
Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Gea Hofstede (Rheden)
Ronald Thoonen (Druten)

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

REGIONALE AGENDA 2025-2028 & BEGROTING 2025-2028

Versie 11.2 - **CONCEPT**

27 maart 2024

RCO

[OBJ]

[OBJ]

[OBJ]

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)

- **als organisatie**

Wij zijn een samenwerkingsverband van zeventien gemeenten op basis van een gemeenschappelijke regeling. De organisatie houdt zich hoofdzakelijk bezig met uitdagingen in het ruimtelijke domein.

- **als gebied**

Het gebied kent meerdere aanduidingen als het gaat om de naam. De afbakening is, dat wij hieronder de Groene Metropoolregio en het geografisch gebied regio Arnhem-Nijmegen verstaan en gebruiken. We voegen altijd 'regio' toe. We benadrukken daarmee dat het een groter geografisch gebied is, een regio, en niet alleen een stedelijk gebied.

Wat doet de GMR

Tot de GMR behoren de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.

De regio grenst aan Duitsland en ligt grotendeels in de provincie Gelderland. De gemeente Mook en Middelaar ligt in het uiterste noorden van de provincie Limburg.

De opgaven van de GMR zijn:

- Groene groeiregio (verbinden van ruimtelijke opgaven en woningbouw)
- Productieve regio (economie en arbeidsmarkt)
- Ontspannen regio (leefbaarheid, natuur en landschap, cultuur en erfgoed)
- Verbonden regio (mobiliteit en bereikbaarheid)
- Circulaire regio (circulariteit, duurzaamheid, klimaat en energie)

Wat kenmerkt onze regio

Diversiteit

De diversiteit van het stadse, het dorpse en het groen. Wil je de drukte in, dan ga je zo de stad in. Wil je de rust in, dan kan dat ook: binnen vijf minuten ben je in een bos en kun je heerlijk wandelen. Ons groene profiel komt door zowel het groen in de steden als de omgeving daarbuiten en onze prachtige natuur met rivieren, bossen en komgebieden.

Rivierengebied en stuwwallen

Ons rivierengebied zorgt voor een spectaculaire natuur van rivieren. De grote dynamische rivieren van ons land, de Waal, IJssel, Rijn en Maas stromen allemaal door onze regio. Deze rivieren zijn krachtige ecosystemen omdat ze altijd te maken hebben met verschillende waterstanden en sterk veranderende seizoensinvloeden. Langs deze rivieren liggen stuwwallen uit de ijstijd, op de Veluwezoom en in het Rijk van Nijmegen. Deze stuwwallen kennen een bijzondere natuur met heuvels, bossen, beken, heide en belangrijke drinkwatervoorraden.

Ligging

Onze ligging in Europa is bijzonder gunstig en we zijn een grensregio. We zijn een belangrijk knooppunt op het Europese vervoersnetwerk, dat Nederland en de Randstad verbindt met o.a. Duitsland.

Innovatieve organisaties

De regio blinkt vooral uit in innovatieve organisaties op het gebied van energie, hoogwaardige techniek en gezondheid. De kracht van deze organisaties, in combinatie met campus, universiteit, hogeschool en diverse ROC's, maakt deze regio interessant. Denk aan ConnectR, Novitech

Campus, Radboudumc, Radboud universiteit, HAN University of Applied Sciences en Hogeschool Van Hall Larenstein.

Onze uitdagingen

Er is een enorme druk op de regio om te wonen, te werken, te bezoeken, te studeren en te ontspannen. En tegelijkertijd is er de zorg voor onze natuurlijke omgeving, die daarbij voor eco-systeemdiensten als drinkwater zorgt. Daarom moeten we investeren in woningbouw, bereikbaarheid, economie, duurzaamheid, natuur, landschap, recreatie en toerisme.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Inleiding	6
2. Groene groeiregio	11
2.1 Verbinden van de ruimtelijke opgaven	11
2.2 Wonen in balans: versnellen van de woningbouw	13
Speerpunt continuïteit en versnelling van de bouwproductie	13
Speerpunt betaalbare woningen voor lage en middeninkomens	14
Speerpunt voldoende huisvesting voor aandachtsgroepen	15
Speerpunt klimaatadaptatie, conceptuele en circulaire woningbouw	15
Speerpunt wijk- en dorpsgericht werken (leefbare wijken)	16
3. Productieve regio	17
Speerpunt toekomstbestendige werklocaties	18
Speerpunt verbeteren van de dienstverlening aan het mkb	19
Speerpunt slimmere en schonere logistiek	19
4. Ontspannen regio	21
Speerpunt groen-blauw raamwerk en landelijk gebied	23
Speerpunt recreatie en toerisme	23
Speerpunt cultuur	24
5. Verbonden regio	25
Speerpunt voorzieningen en infrastructuur	27
Speerpunt duurzame mobiliteit en gedrag	28
6. Circulaire regio	30
Speerpunt grondstoffen en ketens	31
Speerpunt circulaire bouw en infra	32
Speerpunt water en klimaatadaptatie	32
Speerpunt energietransitie	33
7. Begroting 2025-2028	35
7.1 Het regiobureau	35
7.2 De vijf opgaven	37
7.3 Totaaloverzicht baten en lasten begroting per taakveld	43
7.4 Geprognosticeerde balans	44

8. Bedrag heffing vennootschapsbelasting	45
9. Paragrafen	46
9.1 Paragraaf 1: Risico's en weerstandsvermogen	46
9.2 Paragraaf 2: Financiering	47
9.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering	47
9.4 Paragraaf 4: Verbonden partijen	49
9.5 Paragraaf 5: Ontwikkeling van het EMU saldo	49
BIJLAGEN	50
Bijlage 1: Kerngegevens	50
Bijlage 2: Deelnemende gemeenten	51
Bijlage 3: Inwoneraantallen per gemeente	52

Voorwoord

Voor u ligt de regionale agenda 2025-2028 en bijbehorende begroting.

De afgelopen jaren hebben we nagedacht over hoe we ons moeten gaan voorbereiden op de nabije toekomst. We hebben in diverse plannen, zoals het regioarrangement en NOVEX ontwikkel-perspectief, samen met andere overheden, uitgebreid bepaald wat nodig is om op de toekomst voorbereid te zijn.

Heel kort samengevat gaat het over maatregelen om bijvoorbeeld drinkwatervoorraden veilig te stellen, onze rivieren in toom te houden maar eveneens verdroging aan te pakken. Zowel in het rivierengebied als op de stuwwallen. Het zuiniger en slimmer omgaan met energie, grondstoffen en producten. Circulaire economie is een transitievraagstuk waar de hele samenleving mee te maken heeft. We willen verspilling voorkomen, anders ontwerpen en de levensduur van producten verlengen om grondstoffen te sparen. En het huidige energienetwerk stelt ons voor grote uitdagingen die om slimme keuzes vragen. Er is ruimte nodig voor bedrijven, het bouwen van 60.000 woningen en ruimte om de bereikbaarheid te garanderen.

Er zijn gebieden in de regio waar nog niet duidelijk is hoe concurrerende ambities op elkaar kunnen worden afgestemd. Maar er zijn ook gebieden waar we gewoon aan de slag kunnen. Daar is de opgave helder en is het een kwestie van uitwerken en budget organiseren. Met alle plannen die we hebben gemaakt en de Regio Deal die is gesloten met het Rijk, de provincie Gelderland en The Economic Board kunnen we verder.

Alle ontwikkelingen die nodig zijn, hebben ruimte nodig. Keuzes maken is onvermijdelijk om tot uitvoering te komen. Dit vraagt om een manier van werken die we niet gewend zijn; het verdelen van schaarste, van ruimte en van financiële middelen. De samenwerking zal behoorlijk op de proef worden gesteld. Tegelijkertijd is samenwerken de enige weg om hieruit te komen. De komende jaren zal blijken hoe succesvol wij deze problemen kunnen oplossen. Ik heb er alle vertrouwen in, maar het zal zeker niet makkelijk zijn.

We kijken verwachtingsvol naar de toekomst. We gaan ervan uit dat wat de afgelopen jaren in gang is gezet, doorgezet kan worden. Dat we aan het werk kunnen met alle plannen die zijn gemaakt. Dit vergt veel van de samenwerking, maar ik geloof daarin!

Namens het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Hubert Bruls
Voorzitter

1. Inleiding

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is, als opvolger van het gemeenschappelijk orgaan Regio Arnhem-Nijmegen, op 1 januari 2021 van start gegaan. De GMR is een samenwerkingsverband van zeventien gemeenten. De regio is een van de vijf metropoolregio's van het land. Dit is de derde regionale agenda van de GMR. De eerste agenda ging over 2022, de tweede over 2023-2024. Deze derde agenda gaat over vier jaar: 2025-2028.

Opgaven 2025-2028

De GMR krijgt de komende jaren te maken met een enorme groei van het aantal inwoners. Tussen 2020 en 2040 zijn er naar verwachting 60.000 extra woningen nodig. Deze woningen moeten betaalbaar en duurzaam zijn en aansluiten bij de woonwensen van verschillende doelgroepen. Om dit voor elkaar te krijgen is regionale samenwerking belangrijk. Mede door de verwachte groei van het aantal inwoners neemt de druk op bereikbaarheid van werk en voorzieningen nog verder toe. Ook hiervoor zijn forse investeringen nodig die om een gezamenlijke aanpak vragen. Meer inwoners leidt tot een grotere behoefte aan banen. We werken regionaal samen aan een stabiele economische infrastructuur waarbij er in de toekomst voldoende geschikte banen zijn. Naast werk, zijn voor onze inwoners recreatieve en culturele voorzieningen en natuur rondom de steden en dorpskernen belangrijk. De druk op het landschap en de voorzieningen neemt toe en ook hier is een regionale aanpak vereist om slim en efficiënt in deze behoefte te voorzien. We moeten hierbij scherpe keuzes maken; niet alle ambities passen in de ruimte die in onze regio beschikbaar is. Daarnaast moeten we onze CO₂-footprint fors verkleinen, hebben we steeds vaker te maken met tekorten aan grondstoffen en materialen en kan ons energiesysteem de toenemende vraag naar elektriciteit niet aan. Deze thema's vragen om een regionale aanpak, aanvullend op die van gemeenten, provincie en Rijk.

We staan voor de uitdaging om de groei van wonen, werken en mobiliteit zo te realiseren dat we een balans vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit, we noemen dat groene groei.

Om dit te bereiken, werken we met de gemeenten aan vijf opgaven:

- Groene groeiregio (verbinden van ruimtelijke opgaven en woningbouw)
- Productieve regio (economie en arbeidsmarkt)
- Ontspannen regio (leefbaarheid, natuur en landschap, cultuur en erfgoed)
- Verbonden regio (mobiliteit en bereikbaarheid)
- Circulaire regio (circulariteit, duurzaamheid, klimaat en energie)

Op deze opgaven is regionale samenwerking om verschillende redenen van belang, te weten:

Slim omgaan met de ruimte

Er is sprake van schaarse ruimte en veel opgaven. We kijken samen waar we welke functies willen en kunnen realiseren en hoe functies slim gecombineerd kunnen worden. We hebben hiervoor een goede regionale visie op de ruimtelijk inrichting nodig, die doorwerkt in lokaal omgevingsbeleid.

Opgaven overstijgen de gemeentegrenzen

De opgaven zijn te veel omvattend om op gemeentelijk niveau aan te pakken. Veel maatregelen die in de ene gemeente genomen worden, zijn direct van invloed op opgaven in andere gemeenten. Voor de meest optimale oplossingen is samenwerking nodig.

Financiering van bovenlokale maatregelen

We hebben te maken met bovenlokale opgaven met hoge kosten. Denk aan bovenlokale mobiliteitsopgaven, natuurherstel, een robuust watersysteem en de energietransitie. Een regionale aanpak geeft ons meer slagkracht richting diverse ministeries, de provincie en Europa.

Verplichting provincie en Rijk om opgaven regionaal op te pakken

Provincie en Rijk verplichten gemeenten om opgaven in regionaal verband op te pakken. Voorbeelden van verplichte programma's zijn de Woondeal, de Regionale woonzorgvisie, het regioarrangement, het NOVEX ontwikkelperspectief, de aanpak voor het landelijk gebied, het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) en de Regionale Energie Strategie (RES). De GMR vervult bij deze programma's een verbindende en coördinerende rol.

Efficiency en kostenvoordelen

Door samen op te trekken kan met dezelfde mensen en middelen meer bereikt worden. Bijvoorbeeld door kostenvoordelen bij gezamenlijke inkoop, het delen van kennis en het samen uitvoeren van projecten, waardoor minder menskracht nodig is.

Focus op uitvoering

In deze regionale agenda staan dezelfde vijf opgaven centraal als in de voorgaande agenda's. Onze opgaven zijn niet veranderd. Dit betekent niet dat we hetzelfde blijven doen. We komen in een nieuwe fase. In de eerste jaren van het bestaan van de GMR is gebouwd aan een gezamenlijk beeld van de toekomst van de regio. Daarom lag in de regionale agenda's voorheen de focus op beleidsontwikkeling, onderzoek en planvorming. Dit is vastgelegd in o.a. het regioarrangement. Voor de periode 2025-2028 ligt onze focus op uitvoering. Dat doen we als regio niet zelf, de uitvoering gebeurt door gemeenten en andere partners. Wij ondersteunen die uitvoering wel. Door betrokkenen bij elkaar te brengen, samenwerking te organiseren, gebiedsprocessen te helpen organiseren, financieringsstrategieën te ontwikkelen en middelen te helpen organiseren, te lobbyen, ons verhaal in te brengen in het programma NOVEX en andere samenwerkingen. Bovendien zorgen we dat we onze aanpak, samen met alle betrokkenen, aanpassen op nieuwe kansen en ontwikkelingen.

Integratietafel voor samenhang tussen opgaven

Afgelopen jaren bleek er steeds vaker de behoefte te zijn om (ruimtelijke) vraagstukken integraal aan te vliegen, denk aan het groen-blauw raamwerk, maar ook bijvoorbeeld onderwerpen als logistiek en circulair bouwen. In aanloop naar deze agenda wordt geoefend met een werkwijze hiervoor. Een zogenaamde integratietafel om zo de transparantie van processen en besluitvorming te vergroten en faciliterend te zijn aan de verschillende opgaven.

De werkwijze is bedoeld om bij de start op de integratietafel een onderwerp van alle kanten te belichten. Op deze manier kunnen we de opgaveteams gericht opdrachten meegeven en het te doorlopen proces op voorhand goed uitlijnen. Deze werkwijze moet ertoe leiden, dat in een aantal stappen een integraal advies wordt gegeven richting de verschillende opgaven en uiteindelijk het algemeen bestuur. De integratietafel kan zich ontwikkelen tot een logische plek voor de inbreng van externe partners.

Voor de integratietafel maken de bestuurlijke opdrachtgevers samen met het dagelijks bestuur een jaarkalender, wat meer structuur geeft. Het algemeen bestuur bespreekt deze kalender.

Uitvoeringskracht gemeenten

Veel uitvoering ligt op het bordje van de deelnemende gemeenten. In heel Nederland en eveneens in onze regio kampen gemeenten met personele krapte. Door meerdere oorzaken, waaronder personele capaciteit, netcongestie en stikstof, komt de uitvoering van plannen in het gedrang. Daarnaast zien we dat de complexiteit van de leefomgeving toeneemt. Er is een toenemende inhoudelijke en ruimtelijke afhankelijkheid tussen de opgaven.

Binnen de GMR adviseren de gemeentesecretarissen, verenigd in de Netwerkdirectie, over de haalbaarheid van de plannen, op basis van o.a. de beschikbare capaciteit. Voor de uitvoering van de

regionale agenda is, voor zover mogelijk, geïnventariseerd welke personele capaciteit gemeenten nodig hebben om de agenda uit te voeren. Een tekort aan personele capaciteit is geconstateerd voor met name:

- de uitvoering van de Woondeal, met name projectleiders, plantoetsers en verkeersdeskundigen
- de energietransitie, de hiervoor vereiste capaciteit is vaak alleen extern verkrijgbaar
- projectleiders en verkeersdeskundigen voor de planvoorbereiding van mobiliteitsmaatregelen
- begeleiders van ruimtelijke gebiedsprocessen en de uitwerking daarvan in uitvoeringsplannen

Geen enkele gemeente in onze regio is in staat om, in de huidige arbeidsmarkt, de geschetste personele knelpunten zelfstandig op te lossen. Juist samenwerking op de schaal van de GMR maakt het mogelijk om met elkaar oplossingen te genereren.

Naar aanleiding van de inventarisatie zijn de volgende maatregelen genomen of in voorbereiding om dit capaciteitsvraagstuk aan te pakken:

1. Startersprogramma Werken in Gelderland

Met een provinciale bijdrage draait het startersprogramma Werken in Gelderland, dat is toegespitst op woningbouw. Hier maken meerdere gemeenten in de regio gebruik van.

2. Flexpool met specialisten

Met provinciale bijdrage draait een Flexpool van specialisten in de GMR, die specifiek voor de versnelling van de woningbouwopgave wordt ingezet. Het regiobureau coördineert dit. Er wordt door meerdere gemeenten in onze regio gebruik gemaakt van deze specialisten. De Flexpool bestaat uit ingehuurd adviseurs die tijdelijk worden ondergebracht bij de gemeenten voor afgebakende klussen en opdrachten. De Flexpool werkt goed, maar is duur en er is onvoldoende borging van kennis in de regio.

3. Inrichten projectleiderspool

Samen met het P&O-Netwerk Arnhem-Nijmegen is inmiddels een opzet gemaakt, met gebruik van de expertise van de Regio West-Brabant. Het is de bedoeling om te starten met het in dienst nemen van vijftien projectleiders, die door gemeenten kunnen worden ingehuurd voor specifieke werkzaamheden of als aanvulling op de Flexpool. Het profiel van de projectleiders wordt gerelateerd aan de opgaven van de GMR. Op deze manier verwachten we goedkoper te kunnen werken en blijft de kennis in de regio. Het projectvoorstel is nagenoeg afgerond. We verwachten dat de projectleiderspool in 2025 operationeel is. De financiële dekking voor het aanstellen van bijvoorbeeld de vijftien projectleiders, zit niet in de regionale begroting. Dit kan gefinancierd worden uit de huidige vacatureruimte bij de deelnemende gemeenten.

4. Verder uitbouwen gezamenlijke inkoop

Gezamenlijke inkoop van goederen en diensten, zoals nu al gebeurt voor de inkoop van elektriciteit en gas kan worden uitgebreid. Dit kan voor de inkoop van bijvoorbeeld bepaalde specialistische adviezen, zoals voor de uitvoering van het Nationaal Isolatieprogramma.

De Netwerkdirectie gaat, in samenwerking met de opgavemanagers, periodiek monitoren en rapporteren hoe de realisatie van de uitvoering loopt, met name vanuit het oogpunt van beschikbare personele capaciteit en financiële ruimte. Deze inzichten worden in de bestuurlijke opgaveteams (BOT's) gedeeld. Op basis van deze inzichten (vooruitkijkend, forecasting) draagt de netwerkdirectie oplossingsrichtingen aan om de uitvoering te bevorderen.

Monitoren regionale opgaven

Afgelopen jaren zijn diverse monitoringsinstrumenten ingezet, zoals de monitor verbonden aan de Woondeal, de Economische Monitor en een monitor over CO₂-reductie. Uit de evaluatie van de GMR kwam de vraag om de uitvoering van de regionale agenda te monitoren. Komende jaren gaan we aan de slag om verschillende meetmethoden op een praktische wijze te bundelen tot een overzichtelijk instrument.

Samenwerkingsverbanden

De GMR werkt met veel partijen samen. Voor de GMR zijn de belangrijkste samenwerkingen die met Regio Foodvalley via het gezamenlijke NOVEX gebied, provincie Gelderland en The Economic Board. Daarnaast zijn er tal van andere partners waarmee vanuit de opgaven wordt samengewerkt. Zo werken we samen met partners in Europa, het bedrijfsleven, onderwijs- en onderzoeksinstituten.

NOVEX gebied Arnhem-Nijmegen-Foodvalley

In het gebied Arnhem-Nijmegen-Foodvalley komt een aantal grote nationale opgaven samen:

- het realiseren van een schaa sprong in verstedelijking (wonen, economie, mobiliteit, leefomgeving en energietransitie)
- een forse herstelopgave van natuur- en watersystemen
- de landbouwtransitie

Om deze opgaven integraal te bekijken en aan te pakken, is het gebied door het Rijk aangemerkt als een van de NOVEX gebieden in Nederland. In de NOVEX gebieden werken Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten als partners nauw samen: gebieds- en opgavegericht. In het NOVEX ontwikkelperspectief Arnhem-Nijmegen-Foodvalley 2023 zijn de ambities en keuzes geformuleerd. Dit ontwikkelperspectief is een uitbreiding van en verdieping op de Verstedelijkingsstrategie “Meer landschap, meer stad”.

Een samenwerking met zoveel partijen is een ingewikkeld proces. Afgelopen jaren is hiervoor een structuur ontwikkeld, waarbinnen we de gezamenlijke afspraken voorbereiden. Via deze structuur werken de overheden aan de programmering (wanneer voeren we wat uit) en uitvoering (o.a. invulling van randvoorwaarden en financiering) van de afspraken.

Op gebiedsniveau worden de afspraken verder uitgewerkt in gebiedsprogramma's. De GMR is opgedeeld in vier gebieden: Veluwezoom, Middengebied, Liemers en Rijk van Nijmegen. De door het Rijk aangewezen grootschalige NOVEX woningbouwlocaties in Arnhem en Nijmegen hebben daarbij een aparte relatie met het Rijk. Naast de landelijk gemaakte afspraken levert het regioarrangement van de GMR input voor de gebiedsprogramma's. De uitvoering van de gebiedsprogramma's vraagt vaak bijdragen van andere overheden. De 'NOVEX structuur' wordt gebruikt om hierover afspraken te maken met Rijk, provincie en waterschappen.

Provincie Gelderland

Beleidsontwikkeling en belangenbehartiging gebeurt deels op provinciaal niveau. We werken daarom nauw samen met de provincie Gelderland. De GMR is binnen Gelderland een stedelijke regio met een grote en ingewikkelde ruimtelijke opgave. Het is belangrijk dat de (ruimtelijke) ambities van onze regio een goede plek krijgen in de provinciale agenda's. Bijvoorbeeld in de provinciale Omgevingsvisie, de bijbehorende verordening en andere meer sectorale programma's, zoals voor het landelijk gebied, mobiliteit, economie en wonen. Ons regioarrangement, dat is vastgesteld door de gemeenteraden van de GMR en opgesteld in opdracht van en in samenwerking met de provincie, is de basis waarop wordt samengewerkt.

The Economic Board (TEB)

TEB is een netwerk van ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties. Zij stimuleert samenwerking voor een gezond en duurzaam leven onder de merknaam Lifeport. Voor meer informatie: www.lifeport.nl.

Samen met hun partners en uitvoeringsorganisaties werken zij aan de innovaties in de topsectoren van onze regio: energy, health en hightech. Voorbeelden waar TEB aan werkt, zijn het vinden van oplossingen voor aansluiting op het energienetwerk (smart energy hubs), innovatie in de gezondheidszorg, AI (kunstmatige intelligentie), ontwikkeling van onze arbeidsmarkt en CO₂-reductie. TEB en de GMR werken veel samen. We hebben bijvoorbeeld met de provincie het initiatief genomen voor de Regio Deal en voeren deze samen uit.

Onze opgaven raken elkaar op meerdere terreinen en hierover maken we werkafspraken. De taakverdeling is grofweg dat TEB oppakt wat triple helix (overheid, ondernemers en onderwijs) moet worden georganiseerd, zoals de arbeidsmarkt bij het Human Capital Akkoord, campusontwikkeling

(Noviotech campus en Arnhems Buiten) of innovaties voor gezondheid of schaarse grondstoffen. De GMR pakt zaken op die vooral betrekking hebben op de samenwerking met andere overheden zoals wetgeving, financiering en de ruimtelijke vraagstukken.

De twee organisaties zijn bestuurlijk aan elkaar gekoppeld. Vanuit de GMR zit een vertegenwoordiger in de Board en vanuit TEB sluit de directeur aan bij het bestuurlijk overleg van de Productieve regio.

Regio Deal Arnhem-Nijmegen

De Regio Deal Arnhem-Nijmegen, Gezonde groene groei, is op 1 november 2023 gesloten tussen het Rijk, de provincie Gelderland, TEB en de GMR. De Regio Deal geldt voor de periode 2024-2027. Meer dan honderd private en publieke partijen werken samen aan zes programmalijnen:

- gezond leven
- toekomstbestendig wonen
- sterke bedrijvigheid
- werkende arbeidsmarkt
- grenzeloos samenwerken
- wijk- en dorpsgericht werken

Door het Rijk is vijftien miljoen euro beschikbaar gesteld voor deze Regio Deal en daar staat minstens zoveel cofinanciering van de deelnemende partijen tegenover. Dit betekent dat met de uitvoering van deze Regio Deal minstens dertig miljoen euro in de regio wordt geïnvesteerd.

Bij een aantal projecten binnen de Regio Deal is de GMR inhoudelijk betrokken. Dit is opgenomen bij de uitwerking van de vijf opgaven in hoofdstuk 2 tot en met 6. We zijn bijvoorbeeld betrokken bij meerdere projecten in de programmalijn “toekomstbestendig wonen”. Deze projecten vallen onder de Circulaire regio. De financiële bijdrage aan de Regio Deal-projecten is verwerkt in de betreffende opgave.

De GMR is de coördinator van de hele Regio Deal. In de begroting van het regiobureau zijn deze kosten verwerkt. Een deel is voor eigen rekening en een deel wordt bekostigd uit de toegekende rijksbijdrage. De provincie Gelderland is kassier voor de Regio Deal.

2. Groene groeiregio

De opgave Groene groeiregio bestaat uit twee delen:

- verbinden van de ruimtelijke opgaven
- wonen in balans, versnellen van de woningbouwopgave

2.1 Verbinden van de ruimtelijke opgaven

Toelichting op de opgave

In de GMR hebben we te maken met veel ruimtelijke opgaven. In deze regionale agenda zijn de verschillende opgaven uitgewerkt. De verschillende opgaven kunnen niet los van elkaar gezien worden. De ruimte in onze regio is schaars, onze middelen zijn beperkt en de verschillende opgaven hebben effect op elkaar. Het integraal bekijken en waar mogelijk verbinden van de verschillende opgaven is nodig om tot goede keuzes en maximale resultaten te komen. Daarover gaat deze opgave.

Als basis hiervoor hebben de gemeenten in de GMR in de vastgestelde Verstedelijkingstrategie (2022) een ambitie uitgesproken voor “Meer landschap meer stad”. Een gebalanceerde groei waarbij stedelijke ontwikkeling wordt gecombineerd met natuur, landschap en klimaat, economie en bereikbaarheid. In daaropvolgende documenten, zoals het regioarrangement (2023) en het NOVEX ontwikkelperspectief (2023), is deze lijn doorgezet en verder uitgewerkt. Deze documenten helpen gemeenten bij het maken van hun lokale omgevingsbeleid.

Voor het realiseren van de regie op de ruimtelijke opgaven is een aanpak uitgewerkt die uit vier onderdelen bestaat:

1. Afstemming tussen de vijf opgaven en de daaruit voortkomende ruimtelijke doelstellingen
2. Nadenken over de toekomst om nu de juiste keuze te maken
3. Ondersteuning bij de uitvoering van gebiedsprogramma's
4. Kansen en knelpunten programmeren en agenderen bij provincie, Rijk en andere partners

Afstemming tussen de vijf opgaven en de daaruit voortkomende ruimtelijke doelstellingen

We zorgen voor regie en verbinding op inhoud, proces en uitvoering voor de ruimtelijke doelstellingen uit de verschillende opgaven. We faciliteren het inhoudelijke gesprek over de ruimtelijke thema's door middel van eerdergenoemde integratietafel. Hieraan bespreken we met bestuurders en stakeholders onderwerpen die meerdere opgaven van de GMR raken en die afstemming en eventuele keuzes vergen. Vraagstukken die op de agenda staan zijn onder meer: netcongestie, inpassingen duurzame energieopwekking, bereikbaarheid, robuust watersysteem en natuur versterken, stikstofreductie, ruimte voor bedrijven, GMR 2120 (water en bodem sturend) en de verduurzaming van onze woningbouw.

We gebruiken 2024 om te oefenen met deze integratietafel. Als hulpmiddel voor deze gesprekken brengen we de ruimtelijke consequenties van onze opgaven in kaart en bouwen dit uit tot een ruimtelijke monitor. Hiermee bieden we overzicht aan gemeenten en andere partijen over de stand van de ruimtelijke ontwikkeling in de regio. Dit helpt om de (integrale) ruimtelijke vraagstukken te verbeelden, te bespreken en te programmeren.

Nadenken over de toekomst om nu de juiste keuze te maken

In 2023 heeft de GMR samen met de Wageningen University & Research een toekomstbeeld van de regio voor 2120 opgesteld. Deze toekomstvisie laat zien hoe wij over honderd jaar zouden kunnen leven in deze regio. In de toekomstvisie worden de belangrijkste thema's die spelen aangestipt; nu én in het jaar 2120. Het natuurlijke systeem (rivier, natuur en landbouw) is als basis genomen. Dit

toekomstbeeld is geen blauwdruk. Het is bedoeld om ons gezamenlijke gesprek over de toekomst te voeden, zodat we nu de juiste keuzes maken.

In Nederland en in onze regio spelen grote maatschappelijke en ecologische uitdagingen die ons allemaal raken, zoals huisvesting, (drink)water en verdrogingsproblemen, energietransitie en sociale rechtvaardigheid. De oplossingen voor deze uitdagingen zijn niet eenvoudig en vragen langetermijndenken. Om tot oplossingen te komen, helpt het om eerst te kijken naar het langetermijnperspectief voor de regio en vandaaruit terug te redeneren naar wat we nu moeten doen. De toekomstvisie van de GMR 2120 wordt als achtergronddocument gebruikt om de nu te maken ruimtelijke keuzes tegen het licht te houden.

Ondersteunen uitvoering gebiedsprogramma's

De afgelopen jaren is gewerkt aan de ambitie, ontwerpprincipes en agenda's voor onze regionale ruimtelijke ontwikkeling: verstedelijkingsstrategie, regioarrangement, NOVEX ontwikkelperspectief. In 2024 is de stap richting programmeren en uitvoering gemaakt. Gemeenten, provincie, regio, waterschappen en andere partners in het gebied hebben samen ruimtelijke gebiedsprogramma's opgesteld voor vier gebieden: Liemers, Middengebied, Veluwezoom (incl. Arnhem) en Rijk van Nijmegen (incl. Nijmegen). Deze gebiedsprogramma's vormen een kapstok voor lokaal- en provinciaal omgevingsbeleid en geven zicht op de randvoorwaarden die nodig zijn voor gebalanceerde groei van het gebied. In de periode 2025-2028 is het gebiedsprogramma het 'spoorboekje' voor de bovenlokale ruimtelijke ontwikkeling in deze gebieden. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen die daarin benoemd zijn en kunnen voor ondersteuning terecht bij de GMR. Deze ondersteuning kan bestaan uit coördinatie tussen de gebieden, kennis en het leveren van aanvullende capaciteit. Om daadwerkelijk uitvoering te geven aan de ruimtelijke opgaven, is het nodig dat randvoorwaarden op orde zijn. Aandachtspunten zijn onder meer netcongestie, natuurherstel (stikstof) en mobiliteit. Via de vijf opgaven wordt hier invulling en uitvoering aan gegeven.

Vanaf 2025 scherpen we de gebiedsprogramma's, samen met de gemeenten, verder aan en kijken we welke actualisatie(s) nodig zijn in aanverwante ruimtelijke trajecten. We agenderen benodigde financiële bijdragen voor bovenlokale maatregelen bij onze partners in NOVEX-verband en bij de bestuurlijke overleggen zoals het BO MIRT en BO Leefomgeving.

Kansen en knelpunten programmeren en agenderen bij Provincie, Rijk en andere partners

De uitvoering van de ambities van de GMR is mede afhankelijk van beleid en middelen van Rijk en provincie. We faciliteren de samenwerking en agenderen de ambities van GRM.

- **NOVEX uitvoeringsagenda**

Met het NOVEX ontwikkelperspectief hebben we voor de periode tot 2040 richting gegeven aan de ruimtelijke keuzes die nodig zijn. Dit vormt de basis voor de strategische besluiten en uitvoeringsafspraken tussen alle overheidspartijen. De uitvoering van maatregelen wordt geprogrammeerd en gemonitord via de gezamenlijke NOVEX uitvoeringsagenda. De gebiedsprogramma's van de GMR en de ervaringen met de uitvoering daarvan, vormen een belangrijke grondslag voor het adaptief bijstellen van deze uitvoeringsagenda.

- **ambities van de GMR verbinden aan provinciale plannen**

Het is belangrijk dat de ambities van de GMR een goede plek krijgen in de provinciale agenda's, bijvoorbeeld in de provinciale Omgevingsvisie, de bijbehorende verordening en andere meer sectorale programma's, zoals voor het landelijke gebied, mobiliteit, economie en wonen. In 2025 actualiseren wij samen met de provincie het regioarrangement. Enerzijds aan de hand van de nieuwste inzichten vanuit het Rijk (Nota Ruimte Rijk, landelijk coalitieakkoord 2024-2027) en provincie en anderzijds gevoed door de gebiedsprocessen in de regio. Wij agenderen onze groen-blauwe maatregelen via het provinciale programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG).

2.2 Wonen in balans: versnellen van de woningbouw

Toelichting op de opgave

Sinds 2020 werken de gemeenten in de GMR samen met het Rijk en de provincie aan de woningbouwopgave. Dit is vastgelegd in de Woondeal 2.0. In de regio is het tekort aan betaalbare woningen onverminderd hoog. Samenwerking op woonbeleid is nodig om de snelheid van realisatie te vergroten, betaalbare woningen te bouwen en de huisvesting voor specifieke doelgroepen te realiseren. Een regionale aanpak helpt in het slim toevoegen van woonruimte in de bestaande voorraad.

Begin 2025 is een actualisatie van de tweede Woondeal afgerond: de Woondeal 2.1. De belangrijkste aanpassingen in deze tweede Woondeal zijn:

- aanscherping van de woningbouwopgave rond wonen en zorg
- actualisatie van de woningbouwambitie

De GMR heeft de ambitie om te wonen in balans. In de woningbouwopgave spelen verschillende vraagstukken tegelijkertijd, die in samenhang aangepakt moeten worden. Continuïteit en versnelling van de bouwproductie heeft prioriteit. Waarbij voldoende betaalbare woningen voor lage en midden-inkomens gerealiseerd moeten worden. Daarbij komt de opdracht om te voorzien in voldoende huisvesting voor ouderen en andere aandachtsgroepen. Maar deze vragen over beschikbaarheid van woningen, is slechts een deel van wonen in balans. Even belangrijk zijn vraagstukken over klimaatadaptie en circulariteit in de woningbouw, het realiseren van leefbare wijken met voldoende mogelijkheden voor recreatie en werkgelegenheid en samenhang tussen verstedelijking en gebiedsontwikkeling.

Onze doelen

De doelen voor de opgave wonen in balans zijn:

- continuïteit en versnelling in de bouwproductie:
 - realiseren van minimaal 26.500 woningen van 2025 tot en met 2030, waarvan minimaal 34.500 woningen zijn opgenomen in plannen
 - beter benutten van bestaande voorraad
- betaalbare woningen voor lage en middeninkomens; nieuwbouw in de regio bestaat vanaf 2025 in alle gemeenten uit minimaal 30% sociale huur en twee derde deel betaalbare woningen
- voldoende huisvesting voor aandachtsgroepen:
 - ouderen en aandachtsgroepen die afhankelijk zijn van specifiek passende woningen kunnen in alle gemeenten van de GMR een woning vinden
 - in antwoord op de groeiende behoefte aan gezonde en veilige woonplekken voor arbeidsmigranten realiseren van meer aanbod
- klimaatadaptieve, conceptuele en circulaire woningbouw
- leefbare wijken

Onze activiteiten

Voor het realiseren van onze doelen werken we aan vijf speerpunten.

Speerpunt continuïteit en versnelling van de bouwproductie

De ambitie in de Woondeal is de realisatie van minimaal 33.000 woningen van 2022 tot en met 2030, en waar mogelijk meer. Richting 2040 gaat het om zo'n 55.000 woningen. Ons doel is een gezonde woningmarkt met een woningtekort van 2%. Circa 20.000 van deze woningen worden gerealiseerd in drie grootschalige NOVEX woningbouwlocaties: Nijmegen Stationsgebied, Nijmegen Kanaalzone en

de Spoorzone Arnhem-Oost. Op zeventien andere versnellingslocaties worden 17.000 woningen gebouwd. In de periode van deze regionale agenda gaat het om gemiddeld 4.300 woningen per jaar. De GMR stimuleert de woningbouw op verschillende manieren:

- **woningmarktmonitor**

Jaarlijks actualiseren we de woningmarktmonitor, zodat we een scherp beeld van realisatie en plancapaciteit hebben. En we voeren periodiek een woningbehoefteonderzoek uit.

- **hulp bij generieke vraagstukken**

Via tempotafels organiseren we gesprekken met marktpartijen en woningcorporaties over randvoorwaarden voor realisatie. We identificeren samen generieke kansen en knelpunten. We bieden hulp om generieke vraagstukken bij verschillende gemeenten te helpen oplossen, door voorbeeldaanpakken voor alle gemeenten te ontwikkelen. Vanuit de regio is menskracht beschikbaar om deze aanpakken te implementeren. Daarnaast is er vanuit de Flexpool een hulpbrigade om specifieke vraagstukken vanuit projecten te helpen oplossen: zowel inhoudelijke expertise, projectleiders als mediators.

- **lobby voor adequate financiële ondersteuning**

Deze ondersteuning is nodig voor (ruimtelijke inpassing van) betaalbare woningen. De afgelopen periode is de GMR samen met gemeenten succesvol geweest in het naar de regio halen van schaarse rijksmiddelen vanuit de Woningbouwimpuls, de regeling huisvesting aandachtsgroepen, de stimuleringsregeling ontmoetingsruimten in ouderenhuisvesting, het Mobiliteitsfonds (versnellingsafspraken en mobiliteitspakketten), het gebiedsbudget voor de grootschalige woningbouwlocaties en de Start Bouw Impuls. De komende periode zet de regio zich blijvend in voor het benutten van landelijke en provinciale middelen.

- **personele capaciteit gemeenten**

Een belangrijke randvoorwaarde voor meer woningbouw is beschikbaarheid van voldoende personeel bij gemeenten. Dit staat bij gemeenten onder druk. Vanuit de regio bieden we menskracht via een Flexpool. Vanaf 2025 ontvangen wij hiervoor structurele financiering van de provincie en werken we aan een meer structurele inbedding van de Flexpool in de regio-organisatie. Tegelijkertijd neemt de Netwerkdirectie het initiatief om met oplossingen te komen, zoals de gezamenlijke projectleiderspool. Dit moet bijdragen aan een solide basis voor alle gemeenten in een steeds moeilijker arbeidsmarkt.

- **onderzoek planlocaties**

We doen samen met de gemeenten een onderzoek naar de planlocaties voor periode 2030-2035.

- **organiseren van randvoorwaarden**

Voor voldoende woningbouw zijn de aanpak van stikstof en ruimte voor aansluitingen op het elektriciteitsnet belangrijke randvoorwaarden. Samenwerking vanuit de Woondeal met de regionale aanpak voor netcongestie is cruciaal en hier zetten we op in, samen met de Productie, Circulaire en Ontspannen regio.

- **beter benutten bestaande voorraad**

Meer woonruimte creëren kan door de bestaande voorraad beter te benutten, bijvoorbeeld door optoppen en splitsen. Nu al vindt een substantieel deel (ca. 20%) van de toevoegingen plaats in de bestaande voorraad. De GMR heeft in 2023-2024 een aanpak voor het beter benutten van de bestaande voorraad ontwikkeld. We bouwen deze aanpak verder uit. Daarnaast werken we met woningcorporaties en marktpartijen werkwijzen uit voor betere benutting van de bestaande voorraad, zodat procedures op lokaal niveau verkort kunnen worden. Daarin betrekken we de (eventuele) mogelijkheden die instrumenten, zoals een leegstandverordening en de Wet goed verhuurderschap bieden, om binnen de bestaande voorraad meer woonruimte te realiseren.

Speerpunt betaalbare woningen voor lage en middeninkomens

In de Woondeal is afgesproken dat gemeenten bij nieuwbouw twee derde betaalbare en minimaal 30% sociale huur realiseren. Deze doelstelling vraagt, dat gemeenten de woningcorporaties maximaal

in positie brengen om hun aandeel in de woningbouwopgave te kunnen realiseren. De GMR ondersteunt gemeenten hierbij.

- **voorbeeld aanpakken ontwikkelen**

GMR, Woonkr8 (samenwerkende woningcorporaties) en Aedes werken met gemeenten en corporaties een aantal pilotaanpakken uit voor de realisatie van sociale huur binnen de woningbouwprogramma's. Deze pilotaanpakken rollen we in 2025 uit over de regio.

- **monitoring realisatie**

De regio maakt inzichtelijk of er voldoende plannen voor sociale huur zijn. Via jaarlijkse monitoring houden we vinger aan de pols op de realisatie van de doelen. Via de Woondeal zorgen we voor uniforme definities.

- **gemeentelijk grondbeleid**

We onderzoeken gemeentelijk grondbeleid en de waardering van grond. We bieden gemeenten instrumentarium met voorbeeldaanpakken om grondbeleid te voeren en ondersteunen vanuit de Flexpool met de implementatie hiervan. We helpen bij het verwerven van eventuele nieuwe subsidieregelingen van Rijk en/of provincie, die gericht zijn op het verminderen van de 'onrendabele toppen' en het realiseren van economisch uitvoerbare plannen. We lobbyen voor voldoende financiële mogelijkheden voor (sociale) woningbouw en trekken daarin samen op met Woonkr8 en Aedes.

Speerpunt voldoende huisvesting voor aandachtsgroepen

In het rijksprogramma Een thuis voor iedereen is de ambitie geformuleerd dat alle gemeenten hun fair-share nemen in de huisvesting van specifieke aandachtsgroepen. Specifieke aandachtsgroepen zijn bijvoorbeeld mensen die uitstromen uit instellingen, statushouders en arbeidsmigranten.

- **implementatie woonzorgvisie**

Voor een deel van deze aandachtsgroepen is een combinatie van wonen en zorg noodzakelijk. Naast afspraken over beschikbaarheid van woningen, zijn dus afspraken over de bijbehorende welzijns- en zorgvoorzieningen nodig. In 2024 zijn deze afspraken uitgewerkt in de regionale woonzorgvisie. Deze wordt uitgewerkt in lokale woonzorgvisies of, als er sprake is van al bestaande lokale woonzorgvisies, - waar nodig - in lijn gebracht met deze regionale visie. Vanaf 2025 wordt de woonzorgvisie geïmplementeerd. Deze implementatie bestaat uit nadere afspraken tussen de regio, gemeenten, corporaties en zorginstellingen over investeringen in de woonzorg-infrastructuur. Dit vraagt een stevige verbinding met het gemeentelijk sociaal domein.

- **huisvesting arbeidsmigranten**

In alle gemeenten in de regio is een aanzienlijk deel van de arbeidsplaatsen ingevuld door arbeidsmigranten. De gemeenten in de GMR hebben uitgesproken zich gezamenlijk verantwoordelijk te voelen voor menswaardige leefomstandigheden voor arbeidsmigranten. In 2024 is een onderzoek afgerond naar de huisvestingsopgave in relatie tot de economische sectoren. Op basis hiervan wordt een regionale aanpak geformuleerd. De GMR gaat de realisatie van deze aanpak coördineren, ondersteunen en monitoren. Dit gebeurt in samenwerking met de opgave Productieve regio.

Speerpunt klimaatadaptieve, conceptuele en circulaire woningbouw

In de Woondeal zijn doelstellingen opgenomen over de transitie naar conceptueel en circulair bouwen, met als doel in 2030 te komen tot een halvering van de uitstoot van CO₂, stikstof en gebruik van primaire grondstoffen bij het bouwproces van woningen. In 2023 is een programma Conceptueel en Circulair Bouwen (CCB) gestart. We trekken hierin samen op met de opgave Circulaire regio; meer informatie hierover is opgenomen in hoofdstuk 6.

Speerpunt wijk- en dorpsgericht werken (leefbare wijken)

Het realiseren van woningen zorgt niet automatisch voor een regio waar wonen in balans is. In de GMR zetten we in op leefbare wijken en dorpen. Hieraan werken we door integraal te kijken naar onze opgaven (zie paragraaf 2.1 Verbinden van ruimtelijke opgaven). Daarnaast werken we via twee programma's aan specifieke vraagstukken.

- **programmaliijn wijk- en dorpsgericht werken Regio Deal**

De energietransitie bestaande bouw, gezonder leven en verbeteren van de leefbaarheid in de wijk lukt alleen in samenspel met bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en lokale overheid. In deze programmaliijn van de Regio Deal leren en onderzoeken we in vijf wijken in de gemeenten Rheden, Druten, Wijchen, Berg en Dal en Doesburg, welke aanpak in welk type wijk werkt en welke werkzame elementen kunnen worden gebruikt in andere wijken. Kennis wordt gedeeld via de leerkring Wijk en dorpsgericht werken. Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) ondersteunt deze leerkring. De vijf gemeenten krijgen financiële ondersteuning, zodat daadwerkelijk resultaten geboekt kunnen worden op de inhoudelijke thema's.

- **het Nationale Programma Leefbaarheid en Veiligheid**

Hiervan maakt Arnhem-Oost onderdeel uit. Dit programma heeft als doel om de achterstanden in onderwijs, werk, inkomen, wonen, gezondheid, leefbaarheid en veiligheid in de vijf wijken (Klarendal, Geitenkamp, Presikhaaf-West, Malburgen en het Arnhemse Broek) aan te pakken. De geleerde lessen uit dit programma worden via de leerkring Wijk- en dorpsgericht werken gedeeld met de andere gemeenten in de regio.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht staat de begroting voor de Groene groeiregio voor de planperiode van deze agenda en de realisatie van de begroting van 2023.

	realisatie 2023	begroting 2024	2025	meerjarenraming		
				2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)						
Groene groeiregio						
Lasten	1.195	882	1.568	1.606	1.606	1.606
Baten	1.195	882	1.568	1.606	1.606	1.606
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

3. Productieve regio

Toelichting op de opgave

Een gezonde economie draagt bij aan de gezondheid, leefkwaliteit, het milieu, onderwijs, de sociale cohesie en opgaven die we hebben op het gebied van energietransitie, circulariteit en klimaatadaptatie. Economie gaat over werk, aantallen bedrijven en banen. Maar dat niet alleen, het gaat ook over onderwerpen als innoveren en verduurzamen, banen voor iedereen in een nieuwe steeds meer digitale omgeving. Dit is het werkveld van de opgave Productieve regio.

Met de enorme woningbouwopgave in onze regio is er behoefte aan nieuwe werkplekken, zodat mensen in hun directe omgeving kunnen werken en talent voor de regio wordt behouden. We zetten in op het meer in balans brengen van wonen en werken. Dit vraagt om meer ruimte voor economische activiteiten en arbeidsplaatsen. Onze ambitie is een toekomstbestendige economie in 2040. In onze visie Economie van de Toekomst haken we aan bij actuele ontwikkelingen als de energietransitie, de circulaire transitie en de grote woningbouwopgave. Dit document vormt samen met de afspraken in het Verstedelijkingsakkoord de basis voor onze koers op economie.

We willen de kwaliteiten van onze regio steviger profileren en economische potenties beter benutten. De regio blinkt vooral uit in de innovatieve topsectoren energy, health en hightech. De topsectoren zijn momenteel samen met logistiek goed voor ongeveer 30% van de bedrijven en 50% van de banen. De kracht van deze bedrijven, geflankeerd door een campus, universiteit, hogeschool en diverse ROC's maakt deze regio uitermate interessant. De topsectoren zijn belangrijk voor het innovatieve vermogen in de regio. Voor deze sectoren moet voldoende ruimte voor doorontwikkeling in de regio zijn. TEB heeft hierin de lead, is aanjager en verbinder vanuit de triple helix. Samen met het bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en de overheden stimuleren zij innovaties in deze topsectoren. TEB werkt daarbij samen met de provincie en de GMR. De GMR staat samen met TEB aan de lat voor een goed vestigingsklimaat en beschikbare ruimte voor circulaire economie, de energietransitie (onderstations, batterijopslag) en voor de topsectoren op (en rond) campussen.

Naast de topsectoren zien we dat deze regio de meest bereikbare en centraal gelegen Europese regio is, waardoor ook de logistieke sector floreert. We hebben een sterk midden- en kleinbedrijf (mkb), veel innovaties komen uit dit segment. Onze kracht zit in de combinatie van de topsectoren, een sterk mkb en een logistieke sector die randvoorwaardelijk is voor ons economisch functioneren.

Human capital is een belangrijke randvoorwaarde om onze maatschappelijke doelen te kunnen bereiken. Met succes is de afgelopen periode gewerkt aan een Human Capital Agenda en een Human Capital Akkoord. Van strategie en beleid is het nu tijd voor uitvoering en projecten. Dit gebeurt in triple helix verband, waarbij TEB de regie voert. Human capital is daarom geen speerpunt meer in deze regionale agenda. We blijven er wel bij betrokken, aangezien het Human Capital Akkoord onderdeel is van de Regio Deal en we als GMR vertegenwoordigd zijn in de board van TEB.

Onze doelen

- voldoende ruimte op toekomstbestendige werklocaties om onze ambities uit het RPW 2024 voor 2025-2028 te realiseren:
 - herstructurering en verdichting van bestaande werklocaties
 - behoud van werklocatiefuncties voor het mkb
 - verduurzaming van werklocaties via herstructureringstrajecten: energietransitie, circulariteit en klimaatadaptie
 - ruimte voor circulaire economie en hoge milieucategorie bedrijven
 - ruimte voor de ontwikkeling van de campussen, op de campussen en in de omliggende gemeenten
- het stimuleren van ondernemerschap in het mkb

- het stimuleren van ontwikkeling naar een circulaire economie
- een schoon en slim logistiek ecosysteem om de leefbaarheid, economie en bereikbaarheid in de regio te verbeteren

Onze activiteiten

We richten ons op een toekomstbestendige economie. We willen behouden wat goed is, kansen grijpen en versterken wat beter kan. We monitoren de economische ontwikkelingen jaarlijks met de Economische Monitor. De basis hiervoor is gelegd in 2023. We bouwen dit uit tot een meer uitgebreide monitor/dashboard. De Economische Monitor helpt om te bepalen waar de focus moet liggen. Wat zijn de sterke punten in onze regio? Wat is kansrijk en wat niet? Waar schieten we tekort? Met deze monitor kunnen we sturen op kengetallen en beleid maken op basis van feiten en ontwikkelingen.

De activiteiten die we ondernemen om onze doelen te realiseren, zijn ingedeeld in drie speerpunten.

Speerpunt toekomstbestendige werklocaties

Goede, toekomstbestendige werklocaties zijn belangrijk voor de economie in de GMR. Deze werklocaties moeten zo zijn ingericht dat bedrijven er goed kunnen ondernemen, nu en in de toekomst. Daarnaast spelen werklocaties een belangrijke rol in het behalen van onze doelstellingen voor de energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

- **Regionaal Programma Werklocaties (RPW)**

Dit is operationeel op 1 januari 2025. Hierin hebben we afspraken gemaakt over hoe om te gaan met bedrijventerreinen, kantoorlocaties, perifere detailhandel en campussen. In dit RPW maken we een flinke kwalitatieve slag ten opzichte van het vorige RPW, waar het vooral ging over nieuwe ontwikkelingen op de juiste plek. Toekomstige uitbreidingen van werklocaties kunnen en willen we niet meer automatisch in uitleggebieden laten landen. Herstructurering, verdichting en verduurzaming van bestaande terreinen, door middel van sloop en nieuwbouw, is het nieuwe uitgangspunt in het RPW. Een ingewikkelde, kostbare en langjarige opgave waarvoor samenwerking tussen gemeenten, bedrijven, provincie en het Rijk nodig is. We onderzoeken de meerwaarde van de oprichting van een regionaal ontwikkelbedrijf. We stimuleren de ontwikkeling naar een circulaire economie en we nemen de ruimtevraag hiervoor mee in de regionale afspraken. Dit doen we in nauwe samenspraak met de Circulaire regio.

Gedurende de uitvoeringsperiode van het RPW vindt binnen het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW) toetsing aan het RPW van ingediende plannen plaats. Tevens worden de trajecten rondom herstructurering van werklocaties en omgaan met netcongestie verder geconcretiseerd en waar mogelijk tot uitvoering gebracht. We ondersteunen gemeenten daarbij. Om het jaar monitoren we of de gemaakte afspraken binnen het RPW overeenkomen met de feitelijke situatie op dat moment. We onderzoeken met de Verbonden regio waar, wat betreft mobiliteit, kansen en knelpunten kunnen ontstaan.

In 2024 is onderzoek gedaan naar de benodigde personele capaciteit bij gemeenten in relatie tot het RPW. Deze input is medebepalend voor onze ondersteuning hierop richting gemeenten.

- **Klimaatadaptatie op werklocaties**

Werklocaties kunnen positief bijdragen aan onze ambitie om slimmer om te gaan met de gevolgen van klimaatverandering. De gevolgen van droogte, hitte, hevige regenbuien, hoog- en laagwater zijn namelijk ook op werklocaties merkbaar. De Ontspannen regio richt zich vooral op de ruimtelijke aspecten van klimaatadaptatie. Binnen de Productieve regio richten we ons vooral op kennisdeling, het organiseren van themabijeenkomsten en het delen van best practices voor meer klimaatadaptieve werklocaties.

- **Regio Deal programmalijn “sterke bedrijvigheid”**

In de Regio Deal is een van de benoemde urgente opgaven: het tegengaan van de achterblijvende economische groei. Onder de programmalijn “sterke bedrijvigheid” werken we een project uit dat is gericht op toekomstbestendigheid van werklocaties. Op zeven bedrijventerreinen in de regio, wordt gewerkt aan toekomstbestendigheid en daarmee aantrekkelijkheid. Dat gebeurt door een hogere organisatiegraad, grotere en duurzame beschikbaarheid van duurzame energie, betere leveringszekerheid van grondstoffen door hergebruik, recycling en kortere ketens, betere (digitale) bereikbaarheid en een goede balans tussen leefomgeving en industrie. Wij ondersteunen hierbij.

Speerpunt verbeteren van de dienstverlening aan het mkb

Mkb'ers in de regio hebben aangegeven dat de dienstverlening voor het mkb vaak niet naar wens verloopt. Hierdoor worden kansen gemist en problemen niet opgelost. Dit wordt bevestigd door betrokken stakeholders in de regio. De belangrijkste problemen zijn:

- er is veel aanbod maar er is onvoldoende inzicht in de behoefte van de ondernemers
- er is veel aanbod in ondersteuning in de regio maar dat is niet op elkaar afgestemd; de dienstverlening is daardoor minder efficiënt en doeltreffend
- mkb'ers zien door de bomen het bos niet meer qua aanbod; er is behoefte aan één loket

Om de dienstverlening aan het mkb te verbeteren zetten we in op de volgende vier punten:

1. We faciliteren de onderlinge samenwerking en afstemming tussen alle partijen in de regio, We brengen partijen bij elkaar, organiseren bijeenkomsten en initiëren werkgroepen.
2. We organiseren samen met de partners een “no wrong door systeem”. Dit betekent dat het niet uitmaakt waar een mkb'er aanklopt, we zorgen dat de ondernemer op de juiste plek terecht komt.
3. We hebben afgelopen periode enkele tools ontwikkeld voor het mkb zoals inzicht in het financieringslandschap mkb tot een miljoen. Deze tools worden ondergebracht in de dienstverlening. Daarbij nemen we thema's als digitalisering en innovatie hierin mee.
4. Het delen van kennis door het verbinden en ontsluiten van landelijke, provinciale, regionale en lokale programma's voor mkb'ers.

Onder leiding van het HAN lectoraat Kansrijk Ondernemen en de betrokken stakeholders werken we jaarlijks aan een praktijkgericht onderzoeksvoorstel en dienen we deze in bij het subsidieprogramma SIA-RAAK. Op deze manier ontwikkelen we stap voor stap passende dienstverlening voor onze ondernemers.

Speerpunt slimmere en schonere logistiek

Met de groei van de regio zal het relatieve belang van logistiek in ieder geval de komende jaren toenemen. Vanuit een Europees perspectief is deze regio een strategisch knooppunt van transportcorridors naar elke windrichting. Dit geeft mogelijkheden en kansen, maar ook bedreigingen. We willen de negatieve impact van transport en logistiek op de leefomgeving tot een minimum beperken én onze groei in wonen en werken faciliteren.

- **het speerpunt slimmere en schonere logistiek kent vier onderwerpen:**

- verslimmen aanpak laadinfrastructuur (Circulaire opgave)
- versterken en verschonen multimodaliteit (Verbonden opgave)
- signaleren externe ontwikkelingen (Verbonden opgave)
- ruimtelijke inpassing (Productieve opgave)

Het doel is om de inzet van duurzame logistiek in de regio te maximaliseren. De coördinatie van het speerpunt krijgt hierbij vorm vanuit de Productieve opgave. Een nadere toelichting per deelonderwerp volgt in deze agenda bij de genoemde opgaven.

- **ruimtelijke inpassing**

We nemen logistiek mee in de ruimtelijke planningsvraagstukken. Dat doen we bijvoorbeeld in het RPW. Logistiek is namelijk niet alleen een verkeerskundig, maar ook een ruimtelijk vraagstuk. Het gaat daarbij om de realisatie van voorzieningen als (circulaire) bouwhubs, laadinfrastructuur, truck-parkings en/of stadshubs. We ondersteunen regiogemeenten met het ontwikkelen van hubs op kansrijke locaties.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht staat de begroting voor de Productieve regio voor de planperiode van deze agenda en de realisatie van de begroting van 2023.

	realisatie 2023	begroting 2024	2025	meerjarenraming		
				2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)						
Productieve regio						
Lasten	658	878	714	768	587	689
Baten	658	843	714	768	587	689
<i>Saldo baten en lasten</i>	-	-35	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	35	-	-	-	-
<i>Saldo na reserves</i>	-	-	-	-	-	-

4. Ontspannen regio

Toelichting op de opgave

We willen als regio groeien in balans. Groei in inwoners, wegen, huizen, bedrijvigheid in balans met groei van de kwaliteit van onze leefomgeving. Kwaliteit van de leefomgeving is een breed begrip. Het gaat over een groene omgeving, met ruimte voor (rivier)natuur, waardevolle landschappen, land- en tuinbouw, klimaatadaptatie, mogelijkheden om te recreëren, goede voorzieningen op het gebied van cultuur, cultuurhistorie, recreatie, wonen, zorg, winkels, scholen, sportvoorzieningen, et cetera.

We heten niet voor niets de groene metropoolregio. We vinden het behouden en versterken van groen en blauw van onze regio belangrijk. Onze verstedelijking is nauw verbonden en vervlochten met het landelijk gebied en het groen en blauw in onze regio. Het landelijk gebied van GMR heeft veel variatie in het landschap, waardevolle cultuurhistorie, natuurgebieden en grote rivieren. De hoofdpoging “natuurherstel en robuust watersysteem” uit het NOVEX ontwikkelperspectief is in onze regio dan ook van cruciaal belang. Een groot deel van het landelijk gebied van de GMR is agrarisch gebied. De land- en tuinbouw in onze regio is divers van aard: intensievere land- en tuinbouw wordt afgewisseld door meer natuurinclusieve land- en tuinbouw. Onze regio is rijk aan innovatieve initiatieven voor de transitie van de land- en tuinbouw, die bijdragen aan onze doelen van natuur en het aantrekkelijker maken van het landschap, o.a. voor recreatie. De hoofdpoging “Transitie van de landbouw” uit het NOVEX ontwikkelperspectief is voor onze regio relevant.

Klimaatadaptatie is een belangrijke opgave in onze regio. Steeds vaker en heftiger merken we de gevolgen van droogte, hitte, hevige regenbuien, hoog- en laagwater. Om een gezonde en leefbare regio te blijven, is het noodzakelijk dat we ons aanpassen aan die veranderingen. Belangrijke leidraad daarbij is de Kamerbrief “Water en Bodem sturend”. Daarbij moeten in 2027 alle EU-lidstaten voldoen aan doelen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW).

De GMR kent een rijke cultuurhistorie, die zich ook in het landschap laat zien. Deze waardevolle landschappen, (rivier)natuur en cultuurhistorie willen we behouden en versterken. Dat willen we vanwege de intrinsieke waarde van deze landschappen én zodat onze inwoners en bezoekers van deze landschappen kunnen genieten.

De GMR wil een aantrekkelijke regio voor eigen inwoners en toeristen zijn, met toegankelijke recreatieve en toeristische voorzieningen, die passen bij de vraag. We streven naar een goede spreiding van recreanten over de regio. Dit is ten eerste belangrijk voor behoud en herstel van natuur, landschap en cultuurhistorie. In bepaalde gebieden willen we niet te veel en soms zelfs geen bezoekers, zodat natuur en landschap zich kunnen herstellen en ontwikkelen. Spreiding van recreatie is belangrijk voor een goede beleving van natuur, landschap en cultuurhistorie en voor de leefbaarheid van steden en dorpen.

In de afgelopen periode hebben we drie verhaallijnen gekozen die we op regionaal niveau verder willen ontwikkelen. Deze verhaallijnen zijn: Romeins verleden, WOII en Leven met het water. Een beleefbare regio met mooie verhalen draagt bij aan de identiteit van onze regio en aan een aantrekkelijk en gezond woon- en leefklimaat. Met nieuwe, slimme verbindingen en samenwerkingsverbanden verleiden we op termijn gasten om nieuwe plekken en producten te ontdekken. Zo draagt toerisme bij aan welvaart en welzijn in de regio en het versterken van het regionale verdienvermogen. Tegelijkertijd levert deze aanpak een bijdrage aan de (be)leefbaarheid van huidige hotspots. Hiervoor is een goed routenetwerk en een goede herkenbaarheid, bekendheid, vindbaarheid en bereikbaarheid van recreatieve locaties en routes voor zowel inwoners als toeristen belangrijk. We doen dit in nauwe samenwerking met Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN). Daarbij is de vitaliteit van onze recreatief-toeristische sector van belang. Om te kunnen voldoen aan de groeiende vraag naar recreatief-toeristische voorzieningen is een gezonde recreatief-toeristische sector, met een gevarieerd aanbod, nodig.

In de GMR hebben we een bloeiend creatief klimaat en cultureel leven en kennen we een sterke culturele infrastructuur. Kunst en cultuur dragen bij aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat, zijn belangrijk voor het sociale klimaat en de leefbaarheid van de regio.

Cultuurregio 025 kent een eigen culturele signatuur en kracht. Bijzonder is dat nagenoeg de complete culturele keten van opleiding, productie en presentatie in 025 aanwezig is voor alle kunstvormen: toneel, muziek, dans, film, letteren, beeldende kunst, vormgeving en mode. De (inter)nationale top is hier aanwezig, evenals een innovatief middensegment met makers, gezelschappen, kleine en middelgrote podia, (kunst- en erfgoed) musea en festivals, expositieruimten, creatieve ondernemers, broedplaatsen en productiehuisen. Daarnaast kent de regio bloeiende amateurkunstgezelschappen die onze dorpskernen leefbaar en levendig houden. We vinden het belangrijk dat elk Gelders kind zich kan ontplooiën en we willen cultuur, ons erfgoed en (de voorstellingen in) onze culturele instellingen toegankelijk houden voor iedereen.

Wij concentreren ons op bovenstaande thema's. Omdat het bij ieder van deze thema's belangrijk is om regionaal samen te werken. Dit betekent niet dat voorzieningen zoals scholen, winkels en sport niet belangrijk zijn. Integendeel: die maken eveneens een belangrijk onderdeel uit van de leefomgeving en leefkwaliteit. Maar dit zijn zaken die door gemeenten individueel of in andere, bestaande bovenlokale verbanden worden opgepakt. Het thema bruisende binnensteden, krachtige kernen komt in deze regionale agenda, in tegenstelling tot de vorige regionale agenda, dan ook niet terug: datgene wat we regionaal op willen pakken is inmiddels belegd binnen verschillende andere opgaven.

Onze doelen

- “Meer landschap, meer stad”; groen en blauw in stedelijk en landelijk gebied versterken:
 - behoud en herstel van natuur en biodiversiteit
 - een robuust water- en riviersysteem, dat past bij de veranderende klimaatomstandigheden
 - het creëren van drieduizend hectare extra uitloopgebied in onze regio, waarin inwoners en bezoekers kunnen recreëren
- een aantrekkelijke regio zijn voor bezoekers van binnen en buiten de regio:
 - goede en toegankelijke toeristische-recreatieve voorzieningen
 - een goede spreiding van recreatief-toeristische voorzieningen over de regio, o.a. met het oog op natuurbehoud en herstel
 - goede culturele voorzieningen en een actief cultureel netwerk van topinstellingen, midden-segment, amateurkunst, cultuureducatie en vrijwilligers

Onze activiteiten

We werken aan de realisatie van onze doelen via drie speerpunten. In de afgelopen jaren hebben we gewerkt aan het concreet en uitvoerbaar maken van onze ambities. We zijn gestart met de uitvoering van die plannen. Voor de periode 2025-2028 ligt onze focus op de uitvoering. Dat doen we als regio niet zelf; de uitvoering gebeurt door gemeenten en andere partners. Wij ondersteunen die uitvoering wel. Door betrokkenen bij elkaar te brengen, samenwerking te organiseren, gebiedsprocessen te helpen organiseren, financieringsstrategieën te ontwikkelen en middelen te helpen organiseren, te lobbyen en ons verhaal in te brengen in NOVEX en andere samenwerkingen. Daarnaast zorgen we dat we onze aanpak, samen met alle betrokkenen, aanpassen op nieuwe kansen en ontwikkelingen.

Speerpunt groen-blauw raamwerk en landelijk gebied

- **uitvoeringsprogramma groen-blauw raamwerk en landelijk gebied**

Uitvoeren van dit programma in nauwe samenhang met de gebiedsprocessen, zoals beschreven bij de Groene groeiregio in paragraaf 2.1. Dit betekent verdere uitwerking en uitvoering van het groen-blauw raamwerk, waarbij we ons focussen op regio-overstijgende thema's en gebieden. Belangrijke thema's zijn de invulling van water en bodem sturend en de bijdragen van land- en tuinbouw en de landbouwtransitie aan onze doelen in het groen en blauw. Voor de uitvoering van het groen-blauw raamwerk is capaciteit nodig bij gemeenten. Deze brengen we in kaart en we helpen gemeenten met het organiseren hiervan en het zoeken naar financiering hiervoor.

De gebieden waarop we ons richten zijn:

- het Liemerse Broek en de recreatieve uitloopgebieden in de Liemers
- de doorontwikkeling en realisatie van Park Lingezegen en de Ambitie voor de Boven-Linge in het Middengebied
- de Groene Mantel in het Rijk van Nijmegen, met daarbinnen o.a. de Blauwe motor, groen-blauwe dooradering en Kop Malden
- natuur- en beekherstel in de Veluwezoom
- Gelderse Poort in relatie tot de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) en Integraal riviermanagement (IRM); binnen deze programma's onderzoeken we of we onze doelen voor natuurherstel en een robuust watersysteem in samenhang en samenwerking kunnen realiseren
- groen en blauw in de stad en daarmee een bijdrage leveren aan klimaatadaptatie; zie Circulaire regio

- **lobby en organiseren financiering**

Provincie Gelderland en het Rijk zijn al belangrijke partners in de uitvoering van onze activiteiten, we blijven actief werken aan het realiseren van samenwerking, delen van kennis en verwerven van financiering. Op Europees vlak verkennen we de mogelijkheden voor het verkrijgen van financiering voor de uitvoering en het delen van kennis.

Speerpunt recreatie en toerisme

- **voorbereiden ruimtelijke keuzes om recreatie en bezoekers beter te spreiden over de regio**

Waar we op veel onderwerpen de afgelopen jaren al een mooie basis hebben gelegd en ons nu op uitvoering kunnen richten, geldt dat niet voor de spreiding van recreatie. We moeten op basis van het groen-blauw raamwerk en het toeristisch-recreatieve aanbod in de regio nadenken over hoe spreiding van recreatie en toerisme over de regio kan worden gestimuleerd. Een belangrijk vraag hierbij is hoe recreatie en toerisme goed kan samengaan met andere functies, zoals natuur, landschap en landbouw. Samen met de Verbonden regio kijken we hoe hubs en toeristische overstappunten (TOP's) hier een rol in kunnen spelen. In 2024 maken we hiermee een start, maar wij zullen dit verder moeten uitwerken en verfijnen in 2025 en daarna.

- **uitvoeren ambitiedocument en uitvoeringsplan verhaallijnen**

In 2024 maken we een ambitiedocument en uitvoeringsplan voor de verhaallijnen. De uitwerking van de verhaallijnen WOII, Leven met het water en Romeinen maken hier in ieder geval onderdeel van uit. Vanaf 2025 gaan we werken aan de uitvoering van dit plan. Het (helpen) uitvoeren van het Masterplan Romeins verleden maakt hier onderdeel van uit.

- **fiets- en wandelrouten netwerk verder uitbreiden en beleving toevoegen**

In samenwerking met de Verbonden regio werken we aan de verdere uitbreiding van fiets- en wandelroutenetwerken door bijvoorbeeld TOP's te realiseren. Het beheer en onderhoud van de routenetwerken maakt vooralsnog geen onderdeel uit van de bijdrage en rol van de GMR. We zijn wel betrokken bij het nadenken en besluiten over de manier waarop dit wordt georganiseerd. Mocht in 2024 blijken dat we een rol hebben in beheer en onderhoud, dan doen we hiervoor een voorstel aan gemeenten, inclusief de benodigde randvoorwaarden in capaciteit en geld.

- **profileren bezoekersmogelijkheden in de regio**

We gaan samen met o.a. TVAN de verschillende recreatie- en bezoekersmogelijkheden in de regio goed en in balans op de kaart zetten en profileren. We doen dit vanuit de uitgangspunten van de samenwerkende gemeenten, waar de drie verhaallijnen onderdeel van zijn.

Speerpunt cultuur

- **uitvoeringsplan transformatievoorstel cultuur**

We richten ons op het afronden van de uitvoering van het uitvoeringsplan om onze culturele infrastructuur te versterken. Daarnaast zorgen we dat de resultaten van dit uitvoeringsplan een plek krijgen binnen de bestaande organisaties en initiatieven. We doen dit samen met de provincie. Het gaat hier om het borgen van de resultaten van vier van de vijf hoofdlijnen van het uitvoeringsplan: innovatie in de culturele sector, cultuureducatie, opleiding van professionals in de kunst en het versterken van de ondersteuning van amateurkunst en vrijwilligers. De hoofdlijn van het versterken van de verhaallijn Romeinen, wordt geborgd in het uitwerken van de drie verhaallijnen (zie speerpunt recreatie en toerisme).

- **verkenning Nijmegen culturele hoofdstad**

Nijmegen verkent of zij een bod wil doen voor culturele hoofdstad 2033. We hebben afgesproken samen op te trekken in die verkenning en een eventueel vervolg daarop. We richten ons op het ontwikkelen van een bod dat bijdraagt aan onze regionale opgaven en vraagstukken in brede zin (dus niet alleen cultuur).

- **aansluiten bij landelijke en provinciale ontwikkelingen**

Op landelijk niveau wordt steeds meer gekeken naar de (cultuur)regio's als het gaat om cultuur en cultuurbeleid. We volgen deze ontwikkelingen en spelen daar op in. Ditzelfde geldt voor de ontwikkelingen op provinciaal niveau.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht staat de begroting voor de Ontspannen regio voor de planperiode van deze agenda en de realisatie van de begroting van 2023. Voor 2024 wordt nog een begrotingswijziging voorgelegd, die een direct gevolg is van de begrotingswijziging die in 2023 op het speerpunt Duurzaam toerisme is geaccordeerd. Hiermee komt de totale begroting voor 2024 uit op € 770.000.

	realisatie 2023	begroting 2024	2025	meerjarenraming		
				2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)						
Ontspannen regio						
Lasten	500	531	704	722	722	722
Baten	500	531	704	722	722	722
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

5. Verbonden regio

Toelichting op de opgave

Deze opgave gaat over veilige en duurzame bereikbaarheid van onze regio. Onze mobiliteit verbindt meer stad met meer landschap. We zetten daarom in op een mobiliteitskoers in evenwicht met de andere opgaven in de regio. We werken vanuit een integraal perspectief, zodat de toekomstige mobiliteitsmaatregelen niet alleen goed zijn voor onze bereikbaarheid, maar ook bijdragen aan een prettige leef- en woonomgeving, gezondheid en natuur en recreatie.

De verstedelijkingsopgave in de regio is groot. Er zijn 60.000 extra woningen en extra werklocaties nodig tot 2040. De mobiliteitsdruk neemt toe. Uitgaande van het huidige mobiliteitsgedrag, ontstaan door 60.000 extra woningen alleen al zo'n 300.000 extra dagelijkse autoritten. Zonder extra investeringen zijn de nieuwe woningen letterlijk en figuurlijk onbereikbaar. De locatie waar we bouwen, maakt voor mobiliteit veel uit. De regio kiest bewust ervoor om de extra benodigde woningen zo veel als mogelijk te bouwen in bestaand stedelijk gebied rondom OV-knooppunten. Dit leidt niet alleen tot minder extra autoritten, maar geeft daarnaast een mobiliteitstransitie naar meer openbaar vervoer, meer fietsgebruik en meer verplaatsingen te voet. Een groot aantal mobiliteitsmaatregelen zijn essentieel voor onze woningbouwopgave. Zonder verbeterde ontsluiting en mobiliteitsmaatregelen is het onmogelijk de afgesproken aantallen woningen en bijbehorende werklocaties te realiseren. We signaleren in toenemende mate knelpunten in het mobiliteitsnetwerk, die alleen in samenhang op te lossen zijn.

In het landelijk gebied stijgt het autogebruik en is alternatief vervoer te beperkt aanwezig.

Alternatieven voor autovervoer zijn nodig om het landelijk gebied voor iedereen duurzaam bereikbaar te houden.

Het beter op elkaar laten aansluiten van verschillende modaliteiten is noodzakelijk voor de mobiliteitstransitie en de bereikbaarheid van de regio. Regionale samenwerking is hiervoor een voorwaarde. De mobiliteitstransitie geldt niet alleen voor de toekomstige inwoners. Ook de huidige inwoners in de regio krijgen hiermee te maken. De transitie vraagt investeringen in onze infrastructuur en gedragsverandering van onze bewoners. Daarvoor is het nodig dat mensen minder gaan reizen, vaker buiten de spits reizen of vaker kiezen voor een duurzaam alternatief.

Onze ambitie is duurzame bereikbaarheid voor inwoners en bedrijfsleven. Bereikbaarheid is voor inwoners en bedrijfsleven cruciaal om mee te doen aan de maatschappij. We zetten meer in op nabijheid en het voorkomen van bereikbaarheidsongelijkheid. Met de nieuwe OV-concessie voor de regio op komst (2026) is er een reële kans op verschraving van het OV-aanbod. We vragen met klem aandacht voor het behoud van het OV-aanbod. De in 2024 vastgestelde position paper en bijbehorende ambitienetwerkkarta is leidraad voor onze verdere aanpak.

We zien steeds grotere verschillen tussen stad en ommeland. In het landelijk gebied neemt het gebruik van OV en fiets af en stijgt het autobezit en autogebruik. Terwijl in de steden het autogebruik stabiliseert, het OV-aandeel standhoudt en de fiets enorm groeit. De toenemende autoafhankelijkheid leidt ertoe dat inwoners zonder rijbewijs of zonder auto in bepaalde kernen niet meer volwaardig mee kunnen doen in de samenleving. En het draagt niet bij aan de gewenste verduurzaming van onze mobiliteit.

Vanuit het klimaatakkoord zijn tussen Rijk, provincie en regio afspraken gemaakt om integrale duurzame mobiliteitsmaatregelen uit te werken. Voor het verminderen van de CO₂-uitstoot zijn concrete doelen afgesproken: 55% CO₂-reductie in 2030 (ten opzichte van 1990) en nagenoeg geen CO₂-uitstoot meer in 2050. Deze doelen zijn breed omarmd en vragen om flinke ingrepen, niet in de laatste plaats in onze mobiliteit. Immers, ruim 25% van de CO₂-uitstoot komt door onze mobiliteit. Om de afgesproken CO₂-reductie te behalen, zijn duurzame mobiliteitsmaatregelen nodig. In 2024 zijn

hiervoor de koers en ambities uitgewerkt in een Regio Mobiliteitsprogramma (RMP). In de periode 2025-2028 maken we samen met de provincie en de gemeenten afspraken over de verdere implementatie van het RMP. Wij onderzoeken of een eventueel regionaal mobiliteitsfonds van toegevoegde waarde is en wat de consequenties daarvan zijn.

Vanuit Europa gezien vormt de GMR een strategisch knooppunt van transportcorridors. In Den Haag worden plannen ontwikkeld voor oplossingen op de lange termijn, voor extra capaciteit voor goederenvervoer via weg, water en spoor in Oost-Nederland. De GMR heeft hierin geografisch gezien een strategische schakelrol. Deze goederencorridors concurreren in ruimte met andere opgaven in onze regio, zoals de woningbouwopgave. Een verwachte toename in goederenvervoer heeft impact op de bereikbaarheid en leefbaarheid in de regio zelf. En kan een toenemend gevoel van onveiligheid, overlast en/of gezondheidsproblemen voor onze inwoners betekenen.

Het wordt steeds drukker op onze wegen. Met de toenemende verkeerdrukke wordt de kans op ongelukken groter. Naast een goede bereikbaarheid is het vooral belangrijk dat het veilig is in het verkeer. De oplossing daarvoor ligt niet alleen in een goede infrastructuur met veilige wegen en fietspaden. Het gedrag van iedereen die aan het verkeer deelneemt, speelt hierin een belangrijke rol. Om verkeersslachtoffers te voorkómen, pakken we de belangrijkste risico's aan (risico-gestuurde aanpak).

Onze doelen

Mobiliteit en bereikbaarheid staan niet op zichzelf, maar moeten in balans zijn met de andere doelen rondom verstedelijking, klimaat, veiligheid en gezonde leefomgeving. We willen terughoudend zijn met het uitbreiden van de ruimte die voor mobiliteit nodig is, omdat de schaarse ruimte ook nodig is voor andere functies. We streven daarom niet naar maximalisatie van de bereikbaarheid, maar naar een optimale bereikbaarheid in relatie tot de andere doelstellingen. Mobiliteit en bereikbaarheid zijn integrale vraagstukken geworden. We willen bijdragen aan de doelen van brede welvaart en een bijdrage leveren aan de afgesproken CO₂-reductie.

- **toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk**

Een toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk is een randvoorwaarde om de ambities van onze verstedelijkingsopgave tot 2040 uit te voeren. We willen de bereikbaarheid verbeteren en ons mobiliteitssysteem toekomstbestendig maken door:

- het beter benutten van de beschikbare capaciteit van onze infrastructuur, door te stimuleren om minder, buiten de spits of op minder drukke dagen te gaan reizen
- daar waar knelpunten blijven bestaan, streven we naar een vergroting van de capaciteit en doorstroming van het mobiliteitsnetwerk; dat geldt zowel voor fiets, bus, trein als auto

- **toegang voor iedereen**

Iedereen heeft recht op bereikbaarheid, zodat iedereen kan meedoen in onze samenleving. Iedere inwoner in de GMR heeft in 2028 alternatieven voor de (eigen) auto beschikbaar binnen loopafstand (deelmobiliteit, (flexibel) OV) of korte fietsafstand (HOV). Bereikbaarheid wordt niet alleen bepaald door de afstand (nabijheid) en snelheid (reistijd), maar ook door de toegankelijkheid en betaalbaarheid van vervoermiddelen en het voorhanden zijn van alternatieven. We willen dat onze inwoners in 2028 meer ontplooiingsmogelijkheden hebben dan nu. Concreet willen we dat onze inwoners meer arbeidsplaatsen/voorzieningen binnen een acceptabele reistijd binnen bereik hebben.

- **duurzame manier van reizen**

We streven naar een mobiliteitssysteem waarin het logischer en aantrekkelijker is om een bewuste keuze te maken voor een duurzame manier van reizen. Dat wil zeggen: niet of op een ander tijdstip reizen, of met een duurzaam vervoersmiddel of een ketenreis met een combinatie daarvan. Onze meetbare doelstelling is dat er eind 2026 zo'n 20.000 nieuwe 'Slimme & Schone reizigers' zijn ten opzichte van 2022.

- **veiligheid**

Onze ambitie is nul verkeersslachtoffers via een risico-gestuurde aanpak. Eind 2028 is het aantal verkeersdoden en -gewonden in elke gemeente ten opzichte van 2021 gedaald.

- **gezondheid en aantrekkelijke leefomgeving**

We willen meer korte ritten met de fiets. In 2028 is de fiets en de e-bike het meest gekozen vervoermiddel in onze regio voor korte ritten. Daarmee verbeteren we enerzijds de vitaliteit van onze inwoners en zorgen anderzijds voor een gezondere luchtkwaliteit.

Onze activiteiten

Voor het realiseren van onze doelen werken we met twee speerpunten.

Speerpunt voorzieningen en infrastructuur

- **uitwerken mobiliteitsafspraken met Rijk**

Investerings in ons mobiliteitsnetwerk zijn noodzakelijk om de regio bereikbaar te houden. Hiervoor hebben we afspraken gemaakt met het Rijk en de provincie. We zetten in op het uitwerken hiervan. De afspraken hebben betrekking op:

- verbreding A50
- realisatie doortrekking A15/verbreding A12
- spoor Utrecht-Arnhem-Duitse grens
- vrije spoorkruising Arnhem-Oost
- netwerkanalyse 2030-2040 Regio Foodvalley/GMR
- RegioExpres: sneltrein op spoor Arnhem-Doetinchem-Winterswijk

- **investerings in spoor**

Op het spoor is en wordt fors geïnvesteerd. Door realisatie van het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS), de aanpak van Station Nijmegen en elektrificatie van de Maaslijn. Belangrijke wensen voor ons zijn de frequentieverhoging van de sprinter tussen Nijmegen-Wijchen-Oss-Den Bosch en de Maaslijn, het verbeteren van de spoorlijn Tiel-Arnhem, het versterken van de ICE-verbinding tussen Arnhem en Frankfurt/Berlijn en het versnellen van de IJssellijn. Het knelpunt brug Ravenstein en de overwegveiligheid zijn hierbij aandachtspunten. Daarnaast speelt de discussie over de noordtak van de Betuweroute. Door deel te nemen aan alle (ambtelijke en bestuurlijke) relevante overleggen over goederenvervoer zorgen we ervoor dat we de belangen van de regio bewaken.

- **gebiedsaanpakken**

In 2024 is toegewerkt naar een gericht maatregelenpakket voor drie gebiedsaanpakken: A325 corridor, Zuid- en Westflank Nijmegen en Oostflank Arnhem. In de gebiedsaanpakken komen onze integrale mobiliteitsopgaven samen. Hierbij is een directe koppeling gelegd met de NOVEX uitvoeringsagenda. Dit concretiseren we in 2025 en verder.

- **agenderen mobiliteitsprojecten op en rondom rijkswegen**

Naast de projecten waarover afspraken zijn gemaakt, zijn drie projecten gedefinieerd die we op de agenda willen zetten. Te weten:

- rondom de A50 aandacht voor het onderliggend wegennet en de bijbehorende mobiliteitstransitie
- mobiliteitspluspakket boven op de bestaande plannen van de A15/A12; een eerste aanzet is in 2024 voorbereid
- pré-verkenning naar de knelpunten rondom de A73

- **actieve mobiliteit als speerpunt in transitie naar meer duurzame mobiliteit**

In de GMR is actieve mobiliteit (lopen en fiets) speerpunt in de transitie naar meer duurzame mobiliteit. In de regio zijn veel autoritten korter dan 7,5 kilometer. Een afstand die op de fiets en zeker op de e-bike voor veel inwoners, werknemers en bezoekers goed te doen is. Het stimuleren

van de overstap van auto naar fiets op deze ritten, vraagt om een breed pakket aan maatregelen. De GMR is hier aanjager van en richt zich met name op projecten die gemeentegrenzen overschrijden. We blijven inzetten op het verder ontwikkelen en verbeteren van ons doorfietsrouten netwerk. Actiepunten hierbij zijn: uitbouwen van het netwerk, beter voeden van de woongebieden en naar OV-knooppunten met goede fietsparkeermogelijkheden, integreren van recreatieve fietsroutes in het doorfietsnetwerk en gerichte ingrepen om de verkeersveiligheid te waarborgen.

- **regionaal mobiliteitsnetwerk**

Goede bereikbaarheid vraagt om het optimaal benutten van verschillende modaliteiten. Technologische ontwikkelingen maken het reizigers steeds makkelijker om goed geïnformeerd voor de meest handige vervoerwijze te kiezen. Dit betekent dat de verknoping van de mobiliteitsnetwerken aandacht behoeft. Hubs en deelmobiliteit zijn hier onderdeel van, bijvoorbeeld via buurt- en stadrandhubs met overstapmogelijkheden op deelmobiliteit (deelfiets, deelscooter en deelauto). Onze rol is om zowel te inspireren als af te stemmen. Het gaat daarbij niet alleen om fysieke investeringen in bijvoorbeeld fietspaden, OV en hubs. Het gaat om aanvullende (flankerende) mobiliteitsmaatregelen zoals parkeernormen en deelmobiliteit, verlagen van snelheid, stringenter parkeerbeleid, verminderen van rijstroken en zero-emissiezones. Daar waar mogelijk willen we gebruik maken van financiële mogelijkheden bij het Rijk en de provincie.

- **belangenbehartiging openbaar vervoer**

De GMR is niet zelf de opdrachtgever voor het openbaar vervoer. We zijn de vertolker van het regionale belang voor het openbaar vervoer namens de samenwerkende gemeenten. Of het nu gaat om versterking van het HOV-netwerk, de realisatie van stadrandhubs, de lobby voor behoud van OV-aanbod, de wens tot integratie van het doelgroepenvervoer of de opstart van deelmobiliteit.

- **verkeersveiligheidsbeleid**

De daling van het aantal verkeersdoden stagneert, terwijl het aantal verkeersgewonden toeneemt. De gemeenten in de regio hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van verkeersveiligheidsbeleid. Wij spelen een stimulerende en ondersteunende rol, door samen met de gemeenten toe te werken naar een integraal en uniform verkeersveiligheidsbeleid. De risico-gestuurde aanpak vormt de kern van onze aanpak.

Speerpunt duurzame mobiliteit en gedrag

- **programma Slim & Schoon Onderweg**

Dit programma gaat om het stimuleren van duurzaam en slim reisgedrag. De maatregelen uit het programma helpen inwoners, forensen, bezoekers en (logistieke) ondernemers bewust te kiezen. Een gedragsaanpak op mobiliteit vergt een lange adem. We willen daarom in de periode 2025-2028 vasthouden aan de focus van de aanpak.

De scherpere CO₂-regels maakt onze gedragsaanpak voor mobiliteit steeds minder vrijblijvend. Landelijk worden werkgevers verplicht onderzoek te doen naar de eigen CO₂-prestaties en de CO₂-uitstoot te verminderen. De werkgeversaanpak in het programma speelt hierop in.

- **efficiënt gebruik beschikbare infrastructuur**

We ontwikkelen maatregelen die een efficiënt gebruik van de beschikbare infrastructuur stimuleren. We gebruiken hierbij technologie en werken data-gedreven. De regio heeft een coördinerende rol. Vanwege beperkte capaciteit bij gemeenten, kan de regio de gemeenten helpen met capaciteit of met praktische hulp, bijvoorbeeld via een toolbox. De regio deelt kennis over succesvolle aanpakken en kansen voor opschalen met partners. Bij efficiënt gebruik van infrastructuur hoort ook veilig gebruik. We stimuleren verkeersveiligheid door gerichte verkeers-educatie en gedragscampagnes.

- **duurzame logistiek**

Logistiek is een belangrijk onderdeel om CO₂ in mobiliteit te verminderen. Samen met de Productieve en Circulaire regio zetten we in op: het versnellen van de realisatie van de laadinfrastructuur, het versterken van multimodaliteit, het signaleren van externe ontwikkelingen en ruimtelijke inpassing van logistieke hubs en bouwlogistiek.

We werken gericht aan drie opdrachten:

- versnelde uitrol laadinfrastructuur
Wij willen een brug slaan tussen de centrale aanpak vanuit het landsdeel Oost (Nationale Agenda Laadinfrastructuur-Oost) en de regiogemeenten. Via kennisdeling en pilotprojecten stimuleren we een tijdige realisatie van voldoende laadinfrastructuur voor personenvervoer, logistiek en OV, waarbij we oog hebben voor de problemen rondom netcongestie.
- versterken en verschonen multimodaliteit
We werken als 'bovengemiddeld knooppunt' samen met het ministerie van IenW via het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) Programma Topcorridors, waarbij slim en schoon voor ons als regio centraal staat. De projecten met het Rijk zorgen ervoor dat we de meest duurzame schakel in het Europese TEN-T corridor-netwerk worden. En dat de bereikbaarheid in de regio niet verder onder druk komt te staan als gevolg van toenemend internationaal goederenvervoer. We willen meer duurzame logistiek met een groter aandeel binnenvaart en spoor. Hierdoor realiseren we een lagere CO₂-uitstoot, verbeterde luchtkwaliteit en minder congestie op de weg. Het verknopen van de verschillende modaliteiten is hiervoor noodzakelijk. De aanpak vanuit de GMR focust op het versterken van de samenwerking tussen binnenhavens, het stimuleren van een 'modal shift' bij het bedrijfsleven naar water en spoor en het verduurzamen van de binnenvaart.
- signaleren externe ontwikkelingen
We zijn de vertolker van het regionale belang bij landelijke goederenvervoer-vraagstukken, zoals Goederen corridor Noordoost Europa (GNOE). We streven daarbij naar betrouwbare, robuuste, duurzame en veilige goederenvervoercorridors en het voorkomen van conflicten met onze woningbouwlocaties en andere regionale afspraken. Daarnaast willen we zorgen dat externe veiligheid op de bestaande routes niet toeneemt en dat de normen voor geluidsgrenswaarden en trillinghinder worden gerespecteerd.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht staat de begroting voor de Verbonden regio voor de planperiode van deze agenda en de realisatie van de begroting van 2023.

	realisatie 2023	begroting 2024	2025	meerjarenraming		
				2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)						
Verbonden regio						
Lasten	1.945	1.268	1.224	1.255	1.255	1.255
Baten	1.945	1.268	1.224	1.255	1.255	1.255
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

6. Circulaire regio

Toelichting op de opgave

Deze opgave gaat over het zuiniger en slimmer omgaan met energie, grondstoffen en producten. Hoe kunnen we onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk maken en in balans houden met de andere opgaven die we als regio nastreven, zoals het creëren van voldoende woonruimte, werkgelegenheid en recreatievoorzieningen?

Circulaire economie is een transitievraagstuk waar de hele samenleving mee te maken heeft. We willen verspilling voorkomen, anders ontwerpen, de levensduur van producten verlengen en producten leasen, hergebruiken en recyclen. Dit is hard nodig, want er raken nog veel grondstoffen verloren, omdat we ze bijvoorbeeld verbranden. In Nederland vond in 2023 al op 12 april de zogenaamde Earth Overshoot Day plaats, de dag waarop Nederland de biocapaciteit heeft gebruikt die voor een jaar beschikbaar is. De GMR wil voorsorteren op een toekomst, waarin materialen en grondstoffen steeds schaarser worden en wil anticiperen op Rijks- en overheidsbeleid zoals het Nationaal Programma Circulaire Economie.

Circulariteit, klimaat en energie worden in landelijk en Europees beleid steeds meer geïntegreerd benaderd. Onder meer omdat circulariteit nodig is om klimaatdoelen te halen. Maar ook omdat het verstandig is om de energietransitie zo circulair mogelijk te laten verlopen, aangezien materialen en grondstoffen schaarser worden. We hebben de ambitie om uit te groeien tot circulaire topregio, nationaal en internationaal bekend om inspirerende circulaire initiatieven en projecten. We willen dat gemeenten, bedrijven en inwoners weten dat de GMR een circulaire topregio is en dat zij hier trots op zijn. En dat onze regio bezoekers vanuit andere landen en regio's inspireert.

Onze focus ligt bij het circulair ontwikkelen van de bouwketen, de grond-, weg- en waterbouwsector (GWW) en een aantal productie-/reststoffenketens waar we als gezamenlijke overheden verschil kunnen maken. Onze gezamenlijke inkoopkracht weten we goed te benutten om de circulaire transitie in onze regio te versnellen.

De circulaire opgave draagt bij aan het slimmer omgaan met de gevolgen van klimaatverandering door klimaatadaptatie. Onderwijsinstellingen en bedrijven in onze regio en daarbuiten bouwen veel kennis op over thema's als hitte, droogte en extreme regenval. Die kennis kunnen we breed toepassen bij projecten in onze gemeenten. Zo leren we om klimaatbestendig te bouwen, vergroenen we stad en dorp, weten we beter om te gaan met wateroverlast, hitte en droogte en gaan we steeds slimmer om met het opvangen, vasthouden en hergebruiken van water.

Het realiseren van de klimaatdoelen van Parijs (2015) is nodig om verdere opwarming van de aarde en de gevolgen daarvan te voorkomen. Het Rijk heeft als doel vastgelegd om de uitstoot van broeikasgassen met tenminste 55% te verminderen in 2030 en met 95-100% in 2050. We stappen daarom over van fossiele op duurzame energiebronnen, zoals zon en wind. In onze Regionale Energiestrategie (RES) hebben we onze ambities en aanpak uitgewerkt. Tegelijkertijd staat ons energiesysteem onder grote druk door de toegenomen vraag naar elektriciteit. Nieuwe en bestaande woonwijken en bedrijven, duurzame mobiliteit en ook duurzame opwek van energie doen de behoefte aan elektriciteit enorm stijgen. Netcongestie is in kort tijdsbestek een belangrijke belemmering geworden voor het realiseren van onze opgaven. Dit vraagt om regionale afstemming en het voorbereiden van keuzes door provincie en gemeenten.

Onze doelen

- de GMR ontwikkelt zich tot een nationaal en internationaal bekende circulaire topregio
- gemeenten kopen circulair in en gemeentelijke opdrachten worden circulair aanbesteed
- in 2030 is de bouwsector in onze regio minstens 50% circulair en 100% in 2050, deze ambitie is vastgelegd in de Woondeal 2.0
- de regio is klimaatbestendig
- bedrijven, inwoners en gemeenten gebruiken minder fossiele energie
- in 2030 is de opwek van 1,62 Twh duurzame elektriciteit in onze regio gerealiseerd
- ons energiesysteem is stabiel en er is er weer voldoende ruimte voor nieuwe aansluitingen

Onze activiteiten

Voor het realiseren van bovenstaande doelen, gaan we op meerdere manieren aan de slag. We hebben onze activiteiten geordend in vier speerpunten.

Speerpunt grondstoffen en ketens

Onder dit speerpunten vallen activiteiten die bijdragen aan het ontwikkelen tot een circulaire topregio. En natuurlijk hoort hierbij dat we als overheden dan zelf het goede voorbeeld geven en circulair inkopen.

• **circulaire projecten stimuleren en uitdragen**

We zorgen samen met onze partners voor een omgeving waarin circulaire projecten tot bloei kunnen komen. We werken hierbij samen met TEB (programma slimme duurzaamheid) en partijen als VNO-NCW, Kiemt, Lifeport@ en de regionale omgevingsdiensten. We participeren in een aantal nationale en internationale bijeenkomsten. Deze selecteren we op basis van waar we echt een meerwaarde kunnen leveren door ons verhaal te vertellen door onze (bestuurlijke) boegbeelden en/of kunnen leren van andere circulaire koplopers. We benutten de Regio Deal om de circulaire netwerken van bedrijven, kennisinstellingen en gemeenten rondom Arnhem en Nijmegen nog steviger met elkaar te verbinden. In samenwerking met de Productieve regio besteden we aandacht aan voldoende ruimte voor circulaire bedrijven.

• **circulair inkopen door gemeenten**

Als circulaire topregio willen we zoveel mogelijk circulair inkopen. Hierdoor wordt de vraag naar circulaire producten en diensten aangewakkerd en bevorderen we duurzame logistiek. We ondersteunen de regiogemeenten bij het uitwisselen van kennis en ervaring. We brengen de voltooide circulaire inkoopprojecten in beeld om andere gemeenten te inspireren. We stimuleren en faciliteren dat gemeenten de circulaire economie en circulaire inkopen in het beleid verankeren. Indien gemeenten hiervoor het Manifest MVOI als middel willen gebruiken, ondersteunen we hen daarbij.

• **grondstoffen- productieketens sluiten**

We dragen bij aan het circulair en/of biobased maken van een of twee regionale grondstoffenketens per jaar. Daarnaast streven we naar een regionaal ecosysteem waarin hergebruik van grondstoffen en materialen steeds verder toeneemt. Grondstoffen- en materialenhubs kunnen hieraan bijdragen. We houden hierbij de focus op grondstoffen en ketens waar we vanuit onze regio een verschil mee kunnen maken, zoals bijvoorbeeld luiers, incontinentiemateriaal, zorgafval, zonnepanelen, voedsel en textiel. We proberen hierin verbindingen te leggen om innovaties en samenwerking binnen ketens te versnellen. We werken intensief samen met de Productieve regio om bedrijven en bedrijventerreinen te helpen om zich circulair door te ontwikkelen.

Speerpunt circulaire bouw en infra

Eind 2023 bedraagt het aandeel circulair bouwen 10%. We weten echter dat bij projecten waarvan nu de voorbereiding start, 50% technisch goed mogelijk is. Ondanks het huidige lage percentage, is 50% in 2030 dus realistisch haalbaar. Ons eerder gehanteerde regionale doel van 25% circulair in 2025 lijkt niet meer haalbaar, aangezien deze projecten al in voorbereiding zijn. Het is belangrijk dat direct bij de start van de voorbereiding van een project circulariteit op de agenda staat. Om dit te stimuleren, blijven we het gebruik van de impactladder voor conceptuele (industriële) en circulaire bouw stimuleren.

- **programma Conceptueel en Circulair Bouwen 2023-2030 (CCB)**
Dit programma is onderdeel van de Regio Deal. Het programma CCB loopt tot 2030. Financiering via de Regio Deal is tot en met 2026. Voor de jaren daarna is andere financiering nodig.
- **project Circulair opdrachtgeverschap grond-, weg- en waterbouw (GWW)**
We werken aan circulair opdrachtgeverschap voor de GWW. Dit project loopt tot en met 2025, met financiering via de Regio Deal. We geven dit project na 2025 een passend vervolg met mogelijk cofinanciering vanuit de Regio Deal.

Via het programma en project richten we ons op de zaken die gemeenten moeilijk alleen kunnen en zaken die gemeenten direct werk uit handen nemen.

- **terugdringen materiaalgebruik**
We focussen op het terugdringen van het gebruik van bouwmaterialen van primaire abiotische grondstoffen. We stimuleren daarom het produceren, verwerken en toepassen van biobased bouwmaterialen. Voor het stimuleren van meer hergebruik van bouwmaterialen, faciliteren we eenvoudige en effectieve methoden en systemen voor het matchen van vraag en aanbod voor alle spelers in de bouwketen.
- **regiobreed instrumentarium voor circulair bouwen**
We richten ons op eenduidige en consistente regiobrede instrumenten voor circulair bouwen en een circulaire bouwconomie. Dat betekent dat ambities en werkwijzen van opdracht gevende partijen duidelijk en voorspelbaar worden gemaakt. We verwachten dat het initiatief Via-T van VO-campus zal bijdragen aan de scholing en ontwikkeling van expertise voor bouwende partijen.
- **aanbestedingstandaarden**
Wat betreft aanbesteding ontwikkelen we consequente minimale standaarden die voorspelbaar stapsgewijs omhooggaan. Samen en goed afgestemd met andere duurzaamheidsambities zoals energieneutraal bouwen, klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen.
- **kennisdelen**
Om meer en sneller circulair te kunnen bouwen, moet kennis over circulariteit breed aanwezig zijn bij alle gemeenten en andere stakeholders. We organiseren en faciliteren dat bij alle stakeholders door kennis te verspreiden, te zorgen voor normering en de ambtelijke organisatie te ondersteunen. We werken hierbij doelgericht samen met bedrijven en andere stakeholders.

Speerpunt water en klimaatadaptatie

Als regio streven we ernaar dat we steeds beter worden in het opvangen, vasthouden en hergebruiken van water. We willen maatregelen nemen om goed om te gaan met wateroverlast, droogte en/of hittestress. We zetten ons in om bebouwd gebied in stad en dorp verder te vergroenen, en we leren steeds beter klimaatbestendig en watervriendelijk te bouwen. Dit doen we in samenhang met de Ontspannen regio, die zich vooral richt op de ruimtelijke aspecten van klimaatadaptatie, en Productieve regio, die zich richt op klimaatadaptatieve werklocaties. Gelet op het feit dat klimaat-

adaptatie bij verschillende opgaven een thema is, bekijken we of de positionering van dit speerpunt aanpassing behoeft.

- **afstemming tussen opgaven**

Veel partijen, zoals provincie, waterschappen, gemeenten en de Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie-regio's (RAS-regio's), werken intensief aan klimaatadaptieve plannen. De GMR is actief in de afstemming met al deze partijen.

- **landelijke maatlat klimaatadaptief bouwen**

We ondersteunen het gebruik van deze maatlat. Het is de bedoeling dat alle gemeenten hiermee gaan werken.

- **samenwerking en kennisontwikkeling**

We dragen bij aan drie projecten in de Regio Deal Arnhem-Nijmegen.

- Built4Heath: op testlocaties worden de gezondheidseffecten van hittestress gemeten
- Soil Valley: een sterk consortium - met bedrijven, mbo, hbo en wo - doet metingen op de stuwwal (Berg en Dal) en in rivierklei (Duivens Broek)
- Lifeport Cool Lab: op zes testlocaties worden plannen voor vergroening uitgewerkt

Hiermee ontwikkelen we en ontsluiten we de benodigde kennis. Dat doen we samen met TEB, KIEMT en Lifeport@ met leerprojecten en daarbij betrekken we regionale kennisinstituten WUR, HVHL, RU, HAN, ROC's en Radboudumc. We delen de beschikbare kennis en kunde binnen de gehele GMR. We organiseren kennissessies en ontwikkelen een toolbox water en klimaatadaptatie. Hierbij stimuleren we gemeenten om de landelijke methodiek Menukaart Hitte in de gebouwde omgeving toe te passen, die uitgaat van gebied, gebouw en gebruiker.

- **klimaatadaptatie op werklocaties**

In samenwerking met de Productieve regio dragen we met kennis en kunde bij aan de uitdaging om werklocaties te vergroenen en daarmee meer klimaatadaptief te maken.

- **verwerven en benutten landelijke en Europese middelen**

We zijn aangesloten op provinciale, landelijke en Europese netwerken om de mogelijkheden voor (inter)nationale financiering te benutten.

Speerpunt energietransitie

- **Regionale Energiestrategie (RES)**

De uitvoering van de RES continueren we. We ondersteunen en faciliteren gemeenten in het realiseren van de afspraken uit het bod van de RES 1.0. We richten ons op het helpen van gemeenten bij het realiseren van projecten voor duurzame opwek van elektriciteit en op energiebesparing. We bereiden ons voor op een nieuw bod voor 2030 en verder.

- **warmtestructuur**

We werken de regionale warmtestructuur met bronnenstrategie verder uit. We doen dit in samenhang met de gemeentelijke warmteprogramma's. We versterken warmtetransitieprojecten van gemeenten.

- **energiesysteem**

We werken aan oplossingen om netcongestie te beperken door regionaal te programmeren en samen met partners als Liander en Tennet tot de juiste investeringen en oplossingen te komen. Dit doen we in samenwerking met de opgaven Groene groeiregio, Verbonden regio en Productieve regio. Gemeenten ondersteunen we in het maken van de juiste keuzes als het gaat om nieuwe aansluitingen op het energienetwerk. Innovatie blijft van belang. Wij faciliteren dit als regio. Denk aan opslagmogelijkheden van energie, zoals de toepassing van waterstof. We stimuleren de ontwikkeling van smart energy hubs en nieuwe duurzame energiedragers. Connectr speelt een belangrijke rol in dit speelveld.

- **verduurzaming gemeentelijk energieverbruik**

Het elektriciteitsverbruik van gemeenten is al volledig vergroend. We helpen gemeenten om het gebruik van fossiele brandstoffen (met name gas) voor het gemeentelijk vastgoed steeds verder uit te faseren en blijven de gezamenlijke inkoop van energie verzorgen.

- **CO₂-beprijzing en CO₂-monitoring**

We werken in internationaal verband aan het verder uitwerken van CO₂-beprijzing als instrument voor gemeenten (gekoppeld aan het vierjarige Europese project Decarb-Pro). Daarnaast zorgen we voor jaarlijks inzicht in hoe onze regio ervoor staat bij het verminderen van de CO₂-uitstoot.

- **Nationaal Isolatieprogramma (NIP)**

Gemeenten voeren NIP uit. Het voldoen aan de Flora- en Faunawetgeving is hierbij erg complex en vraagt veel inzet. Gemeenten hebben de GMR gevraagd hierbij ondersteuning te bieden. In welke vorm, werken we nog verder uit.

- **Regionaal Expertiseteam Energie (REE)**

In 2023 hebben we als regio het initiatief genomen om het REE op te richten. Met steun van de provincie Gelderland richt dit onafhankelijke team zich op het ondersteunen van bedrijven om hun energievraag te verduurzamen. We blijven gemeenten uitnodigen en stimuleren om slim gebruik te maken van de diensten van het REE.

- **verslimmen aanpak laadinfrastructuur**

In samenwerking met de gemeenten en andere lokale stakeholders ondersteunen we laadmogelijkheden op kansrijke plekken in de regio. Laadinfrastructuur is noodzakelijk voor de transitie naar Zero Emissie (ZE) voertuigen. Netcongestie vertraagt deze transitie. Logistieke kavels op bedrijventerreinen zijn mogelijk kansrijk voor (tijdelijke) decentrale energiesystemen en collectieve voorzieningen. Met de regionale kennis en kunde via het REE en de logistiek makelaars uit het programma Slim & Schoon Onderweg (onderdeel van de Verbonden regio) wordt door de GMR een brug geslagen tussen een landelijke aanpak via het landsdeel Oost en onze regiogemeenten

- **kennisdelen**

We delen kennis over o.a. aardgasvrije wijken, duurzame opwek, expertisecentra en energieloketten.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht staat de begroting voor de Circulaire regio voor de planperiode van deze agenda en de realisatie van de begroting van 2023.

	realisatie 2023	begroting 2024	2025	meerjarenraming		
				2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)						
Circulaire regio						
Lasten	1.652	1.679	2.452	2.515	2.515	2.515
Baten	1.652	1.679	2.452	2.515	2.515	2.515
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

7. Begroting 2025-2028

De begroting van de GMR is opgebouwd uit twee delen:

- Het regiobureau
- De vijf opgaven

De begroting is opgesteld voor de jaren 2025-2028 en materieel sluitend.

Het benodigde budget voor het regiobureau wordt gefinancierd uit een bijdrage van alle zeventien deelnemende gemeenten. Om deze bijdrage te berekenen, hanteren we het inwoneraantal per 1 januari 2024 als verdeelsleutel (bijlage 3).

Naast de gemeentelijke bijdrage voor de kosten van het regiobureau, betalen de gemeenten een bijdrage voor TEB. De regio heeft op grond van de gemeenschappelijke regeling de bevoegdheid om namens de colleges TEB te subsidiëren. Voor 2025 is begroot dat veertien gemeenten TEB subsidiëren, waaronder de gemeente Montferland. Ook voor deze bijdrage hanteren wij het inwoneraantal per 1 januari 2024.

De middelen voor de vijf opgaven worden gevormd door gemeenten die intekenen op die opgave en subsidies van bijvoorbeeld provincie of Rijk en partners (zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven).

Samengevat zijn voor 2025 de bijdragen per inwoner¹ in onderstaande tabel opgenomen. (deze tabel is gebaseerd op de primaire begroting):

Bijdrage per inwoner	2024	2025
Regiobureau	€ 2,71	€ 2,77
Groene groeiregio	€ 0,99	€ 1,18
Productieve regio	€ 1,05	€ 0,92
Ontspannen regio	€ 0,66	€ 0,92
Verbonden regio	€ 1,58	€ 1,59
Circulaire regio	€ 1,56	€ 1,63
	€ 5,84	€ 6,24
Totaal	€ 8,55	€ 9,01

De bijdrage voor TEB bedraagt € 1,04 per inwoner. De afspraak over de bijdrage aan TEB loopt tot en met 2025.

De totale bijdrage neemt ten opzichte van 2024 met € 0,46 toe. Oorzaken zijn o.a. de inflatie en de stijging van de cao-lonen. De onzekerheid rondom cofinanciering beïnvloedt de hoogte van de inwonerbijdrage.

Door het veranderende politieke landschap zijn wij voorzichtig met het opnemen van gelden van derden, zoals Rijk en provincie. Voor RES- en Woondeal-gelden kan een uitzondering gemaakt worden op het voorzichtigheidsprincipe, omdat deze gelden meerjarig zijn toegekend.

7.1 Het regiobureau

Het regiobureau heeft de volgende taken:

- het inhoudelijk en financieel voorbereiden van de opgaven en het zorgen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven
- organisatie, voorbereiden en uitwerken van vergaderingen van dagelijks en algemeen bestuur
- profilering, positionering en lobby van de regio (provincie, Rijk, Euregio, Europa)

¹ Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonerbijdrage aan het procesgeld van het regiobureau (artikel 29, lid 3 van de gemeenschappelijke regeling). Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd gebruik kan maken van investeringen in de regio vanuit de provincie Gelderland.

- informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden)
aanspreekpunt voor externe partners
- ondersteuning en advisering van colleges en raden en de regioagendacommissie bij het regionale werk
- tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio
- bedrijfsvoering (zoals financiën, archief, privacy, juridische zaken, aanbestedingsbeleid en personeelszaken)
- verstrekken subsidie aan TEB

De begroting van het regiobureau bouwt voort op het in 2021 geactualiseerde bedrijfsplan. In de praktijk is gebleken dat de regio op communicatie en profilering van de GMR beter vanuit het regiobureau kan worden aangestuurd. In de begroting van 2025 is de ingezette lijn van de begroting 2024 verder doorgezet.

Ten opzichte van 2024 is een indexatie van 6,54%, conform de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2024 (BRN), toegepast.

De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonerbijdrage (zie voetnoot 1).

7.1.1. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat afzonderlijke aandacht moet worden besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume. Zoals uit de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling blijkt, wordt aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Alle aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn in de exploitatiebegroting verwerkt.

7.1.2. Investeringsbegroting

De organisatie verwacht in 2025 geen investeringen te doen. Vandaar dat de investeringsbegroting en daarmee toe te kennen investeringskredieten niet zijn opgenomen.

Kosten regiobureau en bijdrage TEB

Regiobureau	taakveld	2025	2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Personele kosten	0.4	1.586	1.626	1.626	1.553
Overhead	0.4	459	470	500	470
Lobby, positionering en profilering	0.4	55	56	56	56
Communicatie en ontmoeting	0.4	185	188	203	138
Onvoorzien	0.4	100	103	103	103
Af: Bijdrage 5% subsidie aan Regiobureau		-104	-107	-107	-107
Totaal lasten		2.281	2.336	2.381	2.213
Baten					
Inwonerbijdrage gemeenten	0.4	2.126	2.262	2.307	2.214
Subsidie provincie inwonerbijdrage	0.4	0	0	0	0
Overige bijdrage	0.4	155	74	74	-1
Totaal baten		2.281	2.336	2.381	2.213
Saldo		0	0	0	0
Dekking extern (provincie)		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		2.126	2.262	2.307	2.214
Aantal inwoners		772.288	779.211	785.123	785.123
Bijdrage per inwoner in euro's		2,77	2,90	2,94	2,82

Bijdrage TEB	2025	2026*	2027*	2028*
Aantal deelnemende gemeenten	14	13	13	13
Aantal inwoners deelnemers basisjaar	718.959	687.927	693.416	694.938
Bijdrage per inwoner in euro's	1,04	1,04	1,04	1,04
Bijdrage TEB	748	715	721	723

*In 2026 start een volgende periode van 5 jaar bijdrage TEB. Hierover moet formele besluitvorming nog plaatsvinden. In dit overzicht is mogelijke bijdrage van gemeente Montferland vanaf 2026 niet opgenomen omdat GMR niet bevoegd is subsidie te verlenen namens niet aangesloten gemeenten.

7.2 De vijf opgaven

De opgaven en de projecten en de daarbij behorende begroting hebben begin 2025 een looptijd van één jaar. Bij de berekening van de bijdrage per inwoner is uitgegaan van:

1. Het aantal inwoners op 1 januari 2024.
2. Het aantal gemeenten dat een overeenkomst voor de opgaven heeft gesloten voor 2023-2024.

De financiële uitwerking van de opgaven is ook dit jaar voorbereid in het betreffende bestuurlijke opgaveteam. Uitgangspunt is dat de regionale agenda 2023-2024 tot resultaten heeft geleid, die het vertrekpunt vormen voor deze nieuwe regionale agenda.

Sinds de regionale agenda 2023-2024 wordt de methodiek van indexeren conform BRN toegepast. Voor 2025 komt deze index uit op 6,54%. Dit percentage is voor alle opgaven en het regiobureau gebruikt. Afwijkingen op deze begroting die in het verloop van 2025 ontstaan, worden conform het Spoorboekje P&C-cyclus 2024-2025 in het najaar aan het algemeen bestuur voorgelegd.

7.2.1 Groene groeiregio

Groene groeiregio	taakveld	2025	2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	215	220	220	220
<i>Speerpunten</i>					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	1.130	1.158	1.158	1.158
Groeiprocessen (uitwerking verstedelijkingsstrategie)	8.2	277	283	283	283
Ruimtelijke integratie opgaven	3.1	161	165	165	165
Totaal lasten		1.783	1.826	1.826	1.826
Baten					
Algemeen	0.4	215	220	220	220
<i>Speerpunten</i>					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	1.130	1.158	1.158	1.158
Groeiprocessen (uitwerking verstedelijkingsstrategie)	8.2	277	283	283	283
Ruimtelijke integratie opgaven	3.2	161	165	165	165
Totaal baten		1.783	1.826	1.826	1.826
Saldo		0	0	0	0
Dekking extern (provincie/Woondeal)		870	893	893	893
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		913	934	934	934
Aantal inwoners		772.288	779.211	785.123	786.645
Bijdrage per inwoner in euro's		1,18	1,20	1,19	1,19

7.2.2 Productieve regio

Productieve regio	taakveld	2025	2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	316	325	332	338
<i>speerpunten</i>					
Stimuleren ondernemerschap mkb	3.1	75	93	95	91
Human Capital	3.1	158	158	0	0
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	165	192	160	260
Totaal lasten		714	768	587	689
Baten					
Algemeen	0.4	316	325	332	338
<i>speerpunten</i>					
Stimuleren ondernemerschap mkb	3.1	75	93	95	91
Human Capital	3.1	158	158	0	0
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	165	192	160	260
Totaal baten		714	768	587	689
Saldo		0	0	0	0
Dekking extern		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		714	768	587	689
Aantal inwoners		772.288	779.211	785.123	786.645
Bijdrage per inwoner in euro's		0,92	0,99	0,75	0,88

7.2.3 Ontspannen regio

Ontspannen regio	taakveld	2025	2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	145	149	149	149
<i>speerpunten</i>					
Duurzaam toerisme	3.4	0	0	0	0
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	0	0	0	0
Groen-blauw raamwerk	5.5	212	217	217	217
Sterke culturele infrastructuur	5.5	0	0	0	0
Recreatie en toerisme	5.5	322	330	330	330
Cultuur	5.5	25	26	26	26
Totaal lasten		704	722	722	722
Baten					
Algemeen	0.4	145	149	149	149
<i>speerpunten</i>					
Duurzaam toerisme	3.4	0	0	0	0
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	0	0	0	0
Groen-blauw raamwerk	5.5	212	217	217	217
Sterke culturele infrastructuur	5.5	0	0	0	0
Recreatie en toerisme	5.5	322	330	330	330
Cultuur	5.5	25	26	26	26
Totaal baten		704	722	722	722
Saldo		0	0	0	0
Dekking extern		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		703	721	721	721
Aantal inwoners		764.135	771.226	777.110	778.632
Bijdrage per inwoner in euro's		0,92	0,93	0,93	0,93

7.2.4 Verbonden regio

Verbonden regio	taakveld	2025	2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	489	501	501	501
<i>speerpunten</i>					
Fysieke Netwerken	2.1	385	395	395	395
Deelmobiliteit en gedragsaanpak	2.1	350	359	359	359
Totaal lasten		1.224	1.255	1.255	1.255
Baten					
Algemeen	0.4	489	501	501	501
<i>speerpunten</i>					
Fysieke Netwerken	2.1	385	395	395	395
Deelmobiliteit en gedragsaanpak	2.1	350	359	359	359
Totaal baten		1.224	1.255	1.255	1.255
Saldo		0	0	0	0
Dekking extern		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		1.224	1.255	1.255	1.255
Aantal inwoners		772.288	779.211	785.123	786.645
Bijdrage per inwoner in euro's		1,59	1,61	1,60	1,59

7.2.5 Circulaire regio

Circulaire regio	taakveld	2025	2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	184	189	189	189
<i>speerpunten</i>					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	633	649	649	649
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	125	129	129	129
Water en klimaatadaptatie	3.1	68	70	70	70
Transitie naar duurzame energie	3.1	1.442	1.478	1.478	1.478
Totaal lasten		2.452	2.515	2.515	2.515
Baten					
Algemeen	0.4	184	189	189	189
<i>speerpunten</i>					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	633	649	649	649
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	125	129	129	129
Water en klimaatadaptatie	3.1	68	70	70	70
Transitie naar duurzame energie	3.1	1.442	1.478	1.478	1.478
Totaal baten		2.452	2.515	2.515	2.515
Saldo		0	0	0	0
Dekking extern		1.210	1.240	1.240	1.240
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		1.243	1.274	1.274	1.274
Aantal inwoners		764.135	771.226	777.110	778.632
Bijdrage per inwoner in euro's		1,63	1,65	1,64	1,64

7.3 Totaaloverzicht baten en lasten begroting per taakveld

	taakveld	2025	2026	2027	2028
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen/regiobureau	0.4	3.630	3.720	3.772	3.610
Subsidie TEB	3.1	748	715	721	723
<i>Opgaven</i>					
1. Groene groeiregio	3.1	161	165	165	165
	8.1	1.130	1.158	1.158	1.158
	8.2	277	283	283	283
2. Productieve regio	3.1	398	443	255	351
3. Ontspannen regio	5.5	559	573	573	573
4. Verbonden regio	2.1	735	754	754	754
5. Circulaire regio	3.1	2.268	2.326	2.326	2.326
Totaal lasten		9.906	10.137	10.007	9.943
Baten					
Algemeen/regiobureau	0.4	3.630	3.719	3.764	3.596
Subsidie TEB	3.1	748	715	721	723
<i>Opgaven</i>					
1. Groene groeiregio	3.1	161	165	165	165
	8.1	1.130	1.158	1.158	1.158
	8.2	277	283	283	283
2. Productieve regio	3.1	398	444	263	365
3. Ontspannen regio	5.5	559	573	573	573
4. Verbonden regio	2.1	735	754	754	754
5. Circulaire regio	3.1	2.268	2.326	2.326	2.326
Totaal baten		9.906	10.137	10.007	9.943
<i>waarvan gelden derden</i>		<i>2.080</i>	<i>2.134</i>	<i>2.134</i>	<i>2.134</i>
Saldo		0	0	0	0

7.4 Geprognosticeerde balans

Geprognosticeerde balans		T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+2
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
ACTIVA		31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	1-jan	1-jan
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Materiële vaste activa							
A127	Overig	44.495	34.695	24.895	15.095	5.295	0
		44.494	34.695	24.895	15.095	5.295	0
Financiële vaste activa							
A1332c	Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768
		4.768	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768
Vlottende activa uitzettingen							
A215	Vooruitbetalingen	37.099	40.000	42.500	42.500	42.500	42.500
A221	Vorderingen op openbare lichamen	2.014.400	1.755.000	1.665.000	1.740.000	1.740.000	1.740.000
A23	Liquide middelen	3.604.077	3.205.417	3.206.217	3.249.517	3.185.499	3.177.000
		5.655.576	5.000.417	4.913.717	5.032.017	4.967.999	4.959.500
TOTAAL ACTIVA		5.704.839	5.039.880	4.943.380	5.051.880	4.978.062	4.964.268
PASSIVA		2023	2024	2025	2026	2027	2028
		31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	1-jan	1-jan
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Eigen Vermogen							
P111	Algemene reserve	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
P112	Bestemmingsreserve	83.255	0	0	0	0	
P114	Saldo van rekening	197.682	0	0	0	0	
		380.937	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Voorziening							
P12	Voorziening verlofuren	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Vlottende passiva							
P213	Overige vlottende schulden	1.540.756	2.062.880	1.966.380	2.074.880	2.001.062	1.987.268
Overlopende passiva							
P29c	Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid	3.556.450	2.650.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000
P29d	Overlopende passiva	216.696	217.000	217.000	217.000	217.000	217.000
		5.313.902	4.929.880	4.833.380	4.941.880	4.868.062	4.854.268
TOTAAL PASSIVA		5.704.839	5.039.880	4.943.380	5.051.880	4.978.062	4.964.268

8. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, indien aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijke of middellijke participerende publiekrechtelijke rechtspersonen.
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht.
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op de winst die wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer de winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden, moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting worden betaald.

De GMR verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.

De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is derhalve vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

9. Paragrafen

9.1 Paragraaf 1: Risico's en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de GMR in de paragraaf weerstandsvermogen² inzicht verschaffen in de robuustheid van de begroting.

Het weerstandsvermogen van de GMR is het vermogen om niet-structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen, zodat de taken kunnen worden voortgezet. De GMR is nauwelijks ontvankelijk voor risico's. Het risicoprofiel is heel laag. Bovendien is een algemene reserve gevormd voor het opvangen van deze risico's.

Wij onderschrijven de principes van risicomanagement en risicobeheersing in ons werk. Dit houdt in dat risico's gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico's te beheersen.

Beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen

De GMR heeft een reserve voor het exploitatierisico, in dit geval de algemene reserve, gevormd. Deze reserve (€ 100.000) wordt toereikend geacht, gelet op de voorwaarden in de gemeenschappelijke regeling.

Stille reserves

De GMR heeft geen stille reserves.

Stelposten

In de begroting 2025 is een stelpost van € 100.000 opgenomen. Dit bedrag is gereserveerd voor projecten die ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voorzien waren.

Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid
2. Risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheid
3. Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties
4. Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden
5. Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

ad. 1. risico's voortvloeiend uit eigen beleid

In de begroting 2025 is op basis van ervaringscijfers tot en met 2023 een bedrag van € 60.000 opgenomen. Ten aanzien van de juistheid van de inschatting bestaat enige voorzichtigheid, ten gevolge van de volatiliteit van het rentepercentage.

ad. 2. risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheid

In de regionale agenda 2025-2028 wordt bij de opgave Verbonden regio inhoudelijk ingegaan op het project Slim & Schoon Onderweg. In de begroting 2025 zijn op basis van onzekerheid van toekenning van financiële middelen geen uitgaven opgenomen.

ad. 3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

In de begroting 2025 is definitief uitgegaan van de uittreding van de gemeente Montferland. In de bijdrage voor TEB is zonder uittreding van de gemeente Montferland gerekend.

² Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de GMR beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Als gevolg van een slechtere financiële situatie bij gemeenten bestaat de kans dat de GMR een bezuinigingstaakstelling krijgt opgelegd. Dit kan tot gevolg hebben dat doelstellingen uit de regionale agenda niet worden gehaald.

De GMR is een netwerkorganisatie. Indien menskracht buiten de gemeenten om, op een krappe arbeidsmarkt aangetrokken moet worden, bestaat een risico van extra prijsstijgingen.

ad. 4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden

In de begroting van 2025 is rekening gehouden met langdurig ziekteverzuim van één medewerker (2e spoor, 70%). Een tegemoetkoming in de loonkosten vanuit het UWV is buiten beschouwing gelaten.

ad. 5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

De gevolgen van de cao-onderhandelingen en prijsstijgingen werken door in het jaarresultaat. Gezien de forse inflatie van de afgelopen jaren, is een indexering van de kosten in 2025 van 6,54% toegepast.

In de meerjarenbegroting van 2026-2028 is geen rekening gehouden met het aflopen van de huur-overeenkomst van de kantoorruimte aan de Nijverheidsweg 2a te Elst, per 31 augustus 2026.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

Op grond van de gemeenschappelijke regeling volgt de GMR de cao SGO, waarin de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd.

Werkkostenregeling

De huidige werkkostenregeling is ingegaan op 1 januari 2020. Per 2024 is de vrije ruimte in de WKR verruimd tot 1,92% tot een loonsom van € 400.000. Over het restant van de loonsom wordt gerekend met 1,18%. Voor de vergoedingen boven dit bedrag moet een eindheffing van 80% worden betaald. Naar verwachting komt de organisatie in 2025 niet boven de forfaitaire ruimte uit.

9.2 Paragraaf 2: Financiering

De begroting van de GMR wordt grotendeels door de deelnemende gemeenten gedragen. De in de gemeenschappelijke overeengekomen afspraak voor wat betreft de bijdragen van gemeenten (artikel 29, lid 1) waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen in evenwicht zijn. Financiering van de organisatie door het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

Rentelasten/rentebaten

De regio heeft met de Rabobank een rekening-courant-overeenkomst gesloten en maakt gebruik van Schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.

De rente wordt niet aan de taakvelden toegekend.

Financieringspositie

De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

De GMR heeft geen vaste schuld en derhalve is de rente-risiconorm niet van toepassing.

9.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering

Artikel 14 van de het BBV verplicht de organisatie om de stand van zaken en de voornemens voor de bedrijfsvoering weer te geven. De gemeenten hebben gekozen voor een compacte organisatie van het regiobureau, die ten dienste staat van de opgave-gerichte samenwerking.

Taken en bevoegdheden zijn geformaliseerd in de gemeenschappelijke regeling en onderliggende regelingen en mandaatbesluiten. Voor de hoge ambities in het programma ter uitvoering van regionale visie en agenda is een efficiënt en slagvaardig bureau nodig. Voor de bureau-ondersteunende taken, zoals archief en P&O, wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen. De GMR is een netwerksamenwerking. Uitgangspunt van de regionale samenwerking is dat deze wordt ondersteund door een regiobureau, waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis.

Financiën

De ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (scheiding van functies, administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid) is een continu proces. De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om opdracht tot betaling te geven. De controller beheert en regisseert de financiële organisatie; ABAB verzorgt de administratie.

BTW

De bedragen in de begroting zijn exclusief BTW. De door de organisatie betaalde BTW wordt gecompenseerd door de regiogemeenten. Deze zogenaamde doorschuif BTW/transparantie BTW wordt verantwoord in de jaarrekening en is opgenomen in de balans.

Personeelszaken

Op het personeel van de GMR is de rechtspositie van de gemeenschappelijke regeling van toepassing. Voor de inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst wordt gebruik gemaakt van de gemeente Nijmegen. Een personeelsconsulent van deze gemeente is tevens adviseur van de GMR en aanspreekpunt voor het personeel. De salarisadministratie wordt eveneens door de gemeente Nijmegen verzorgd.

Automatisering

De hardware wordt door de GMR zelf aangeschaft. Verder maakt de regio gebruik van een particuliere dienstverlener, Skyliner. Skyliner adviseert bij aankoop (kwantumkorting) en ondersteunt de organisatie bij de dagelijkse werkzaamheden (helpdesk).

Interne zaken

De postregistratie vindt plaats op het regiobureau en van hieruit worden de verslaglegging, correspondentie en agendabeheer voor het bestuur verzorgd. Archivering en archiefbewaring worden ingehuurd bij de particuliere organisatie M&N partners.

Huisvesting

De GMR huurt een kantoorruimte in een bedrijfsverzamelgebouw in Elst (Gld). Verder huren wij voor de afdeling Public Affairs een kantoorruimte in Brussel.

Overhead

Volgens het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV moeten de kosten van overhead conform de definitie in de notitie Overhead van de commissie BBV inzichtelijk worden gemaakt. In paragraaf 7.1 is de specificatie van het regiobureau opgenomen. Daarnaast is binnen elke opgave overhead opgenomen voor managementkosten.

Rechtmatigheid

Met ingang van 2022 is de rechtmatigheidsverantwoording gewijzigd. Het algemeen bestuur dient sinds dat moment vooraf de kaders en normen te bepalen voor de rechtmatigheidsverantwoording voor het dagelijks bestuur en de getrouwheid voor de accountant. Gedurende het jaar dient het dagelijks bestuur uitvoering te geven aan de vastgestelde kaders en normen. Het dagelijks bestuur legt in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid.

Bij het schrijven van deze begroting stond deze wetswijziging nog ter discussie en was de wijziging nog niet opgenomen in de BBV en de wet Bado.

9.4 Paragraaf 4: Verbonden partijen

De GMR heeft zelf geen verbonden partijen, met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wel een verbonden partij is. In de Gemeentewet is opgenomen dat de kosten gemeenschappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de verdeling tussen de regiogemeenten geschiedt op basis van inwoneraantal 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

9.5 Paragraaf 5: Ontwikkeling van het EMU saldo

Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatieresultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die financiële uitgaven of inkomsten zijn.

Berekening EMU-saldo	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Omschrijving	Begroting	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Euro x 1.000							
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-		-	-	-	-	-
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-12		-10	-10	-10	-10	-5
3. Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-		-	-	-	-	-
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-		-	-	-	-	-
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van de financiële vaste activa	-		-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-12		-10	-10	-10	-10	-5

BIJLAGEN

Bijlage 1: Kerngegevens

Adresgegevens Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Bezoekadres:
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

Telefoon
06 - 10 16 91 43

Website
www.groenemetropoolregio.nl

Bijlage 2: Deelnemende gemeenten

Deelnemers	Groene groeiregio	Productieve regio	Ontspannen regio	Verbonden regio	Circulaire regio	TEB
Arnhem	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Berg en Dal	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Beuningen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Doesburg	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Druten	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Duiven	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Heumen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Lingewaard	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Montferland	nee	nee	-	nee	-	ja
Mook en Middelaar	ja	nee	nee	ja	nee	nee
Nijmegen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Overbetuwe	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Renkum	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Rheden	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Rozendaal	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Westervoort	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Wijchen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Zevenaar	ja	ja	ja	ja	ja	ja

Aangezien niet alle gemeenten standaard deelnemen aan bovenstaande inzet, staat hieronder een overzicht van de aantallen deelnemende gemeenten.

Deelnemers		1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
Groene groeiregio	17	786.570	788.278	793.619	801.794	772.288
Productieve regio	16	778.723	780.368	785.634	793.809	764.135
Ontspannen regio	16	742.714	744.330	749.285	756.926	764.135
Verbonden regio	17	786.570	788.278	793.619	801.794	772.288
Circulaire regio	16	742.714	744.330	749.285	756.926	764.135
The Economic Board	14	697.356	698.937	704.383	711.810	718.959

Bijlage 3: Inwoneraantallen per gemeente

Deelnemers GMR	Per 1-1-2020	Per 1-1-2021	Per 1-1-2022	Per 1-1-2023	Per 1-1-2024
Arnhem	161.368	162.477	163.964	165.712	167.651
Berg en Dal	34.990	35.008	34.946	35.421	35.478
Beuningen	25.891	26.165	26.232	26.576	26.723
Doesburg	11.078	11.064	11.034	11.081	11.081
Druten	18.918	18.407	19.177	19.511	19.581
Duiven	25.124	25.067	24.944	24.939	24.869
Heumen	16.450	16.569	17.197	16.793	16.839
Lingewaard	46.606	46.863	46.969	47.217	47.342
Montferland	36.009	36.038	36.349	36.883	-
Mook en Middelaar	7.847	7.910	7.985	7.985	8.153
Nijmegen	177.698	177.453	179.081	182.465	187.011
Overbetuwe	47.909	48.214	48.265	48.703	48.909
Renkum	31.404	31.412	31.360	31.468	31.419
Rheden	43.736	43.536	43.429	43.584	43.656
Rozendaal	1.705	1.726	1.756	1.752	1.831
Westervoort	14.973	15.011	14.945	15.110	15.152
Wijchen	41.124	41.259	41.343	41.540	41.543
Zevenaar	43.740	44.099	44.643	45.054	45.050
totaal	786.570	788.278	793.619	801.794	772.288

Begrotingsrichtlijnen

Regio Nijmegen

(BRN)

2025

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
November 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Algemeen	3
Opdrachtgever.....	4
Procedure	4
1. Indexering gemeentelijke bijdrage.....	5
2. Uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2025	8
2.1 Procedure aanbieden en vaststellen van de begroting	8
2.2 Financiële begrotingsuitgangspunten	8
2.3 Indexering van de gemeentelijke bijdrage	8
2.4 Financiering.....	9
3. Jaarrekening 2023	12
3.1 Algemeen.....	12
3.2 Resultaatbestemming.....	12
3.3 BTW compensatiefonds	12
3.4 WGR voorgeschreven termijnen	12
3.5 Planning besluitvorming jaarrekeningen 2023 & begroting 2025.....	13
4. Financiële en beleidsmatige kaders 2025.....	13
5. Begrotingswijzigingen 2023 en 2024	13
6. Managementrapportages.....	13
7. Begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028	15
7.1 Algemeen.....	15
7.2 BTW compensatiefonds	15
7.3 Risico's.....	15
7.4 WGR en termijnen.....	15
7.5 Planning besluitvorming GR-jaarrekening 2023 en GR-begroting 2025	16
7.6 Toelichting GR-en op kaderbrieven.....	16
Bijlage 1 Inwonersaantallen.	17
Inwoneraantallen.....	17

Samenvatting

In de onderstaande tabellen geven we een overzicht van de indexeringspercentages en de vaste verhouding tussen de loonkosten en de materiele kosten op grond waarvan de indexeringspercentages zijn berekend. In het PFO van 28 november 2022 is deze afspraak om deze vaste verhouding tussen de loonkosten en de materiele kosten te hanteren, als onderdeel van de maatwerkafspraken voor deze instellingen, voor de komende 4 jaar gemaakt.

Voor de MGR en de MARN geldt het BRN-indexeringspercentage zoals we in deze richtlijn hebben berekend. Deze bedraagt voor het jaar 2025 **6,54%**. Voor de MGR geldt de algemene afspraak dat de gemeenten het volledige Participatiebudget één op één overhevelen naar de MGR. Enkele onderdelen van het Participatiebudget zijn vanaf het jaar 2023 overgeheveld naar de algemene uitkering en zijn niet meer als zodanig herkenbaar. In de jaren 2023 en 2024 hanteren we regionaal de afspraak van het laatste bekende Participatiebudget en indexeren we dit over te dragen budget. Op dit moment is regionale besluitvorming over de bepaling van het over te hevelen Participatiebudget vanaf 2025 nog niet afgerond. Voorstel aan de raden in de regio is om vanaf 2025 het Participatiebudget te bepalen op basis van de Rijkscirculaires in combinatie met een landelijk ontwikkelde rekentool van Bureau Berenschot. In januari en februari 2024 verwachten we hierover besluitvorming van de raden in de regio. Zie voor de verdere afspraken en de werkwijze hetgeen is opgeschreven in paragraaf 2.4 bij de MGR.

Voor de verschillende GR-en worden de volgende indexeringspercentages voor het opstellen van de begroting 2025 gehanteerd:

Indexering 2025	GGD		VRGZ		ODRN	
Rekenmethodiek	GGD		VRGZ		ODRN	
Weginsfactor loon	0,78		0,70		0,84	
Weginsfactor materieel	0,22		0,30		0,16	
Totaal	1,00		1,00		1,00	
Voorcalculatie 2025	Factor	GGD	Factor	VRGZ	Factor	ODRN
Loonindex 5,40%	0,78	4,21%	0,70	3,78%	0,84	4,54%
Materiële index 2,80%	0,22	0,62%	0,30	0,84%	0,16	0,45%
Totaal voorcalc. 2025	4,83%		4,62%		4,98%	
Nacalculatie 2023	Factor	GGD	Factor	VRGZ	Factor	ODRN
Loonindex 9,92%	0,78	7,74%	11,76%	0,70	8,23%	9,06%
Opgenomen in B2023 (BRN 2023) 2,00%	0,78	-1,56%	2,00%	0,70	-1,40%	2,00%
Opgenomen in B2024 over 2023 (bijgesteld) 7,92%	0,78	-6,18%	9,76%	0,70	-6,83%	7,31%
Materiële index	geen nacalculatie		geen nacalculatie		geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2023	0,00%		0,00%		-0,21%	
Index begroting 2025	4,83%		4,62%		4,77%	

Algemeen

De gemeenten in de Regio Nijmegen (vanaf 1-1-2016: Nijmegen, Wijchen, Beuningen, Heumen, Mook en Middelaar, West Maas en Waal, Berg en Dal, Druten) hebben besloten dat vanaf 1 juli 2005 de begroting- en verantwoordingsproducten van een aantal Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) worden beoordeeld door de AGR (adviesfunctie GR-en), hierna ook te

noemen de adviesfunctie. De AGR is gepositioneerd bij de afdeling Financiën van de Gemeente Nijmegen. Inmiddels leveren verschillende regiogemeenten ondersteuning aan de gemeente Nijmegen bij het beoordelen van de stukken van de GR-en. De Adviesfunctie adviseert primair de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan ook het Algemeen Bestuur (AB). De begrotingen en jaarrekeningen van de GR-en worden door de Adviesfunctie getoetst aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN). Deze richtlijnen worden in de verschillende colleges vastgesteld. Daarbij worden de financiële meerjarenposities en de risico's van de GR-en beoordeeld.

De BRN bevatten de planning en de uitgangspunten die de GR-en kunnen hanteren bij het opstellen van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Het betreft de volgende GR-en:

- GGD-GZ (Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland Zuid)
- VRGZ (Veiligheidsregio Gelderland-Zuid)
- MARN (Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen)
- ODRN (Omgevingsdienst Regio Nijmegen)
- MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling)
- DRAN (Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen, nemen alleen BRN over, maar wordt niet beoordeeld)

Ook de planning qua besluitvorming voor de GR-en ten aanzien van een eventuele kaderbrief 2025, jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is opgenomen in deze richtlijnen. Zie § 7.5.

De in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen kaders voor de begroting en jaarrekening en de wetgeving inzake Gemeenschappelijke Regelingen zijn vanzelfsprekend van toepassing voor de GR-en.

Opdrachtgever

De opdrachtgever voor de samenstelling van de begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen is het Portefeuillehouders Financiën Overleg (PFO) regio Nijmegen. De Gemeenschappelijke regelingen GGD-GZ, de VRGZ, de ODRN en de DRAN kennen een bredere kring belanghebbenden dan alleen de regio Nijmegen. In de GGD-GZ en de VRGZ zijn naast de gemeenten uit de regio Nijmegen ook de gemeenten uit het Rivierenland opgenomen. Hierdoor is afgesproken dat de BRN ter beschikking worden gesteld aan de gemeenten in Rivierenland. Het PFO regio Nijmegen hecht eraan dat de gemeenten in Rivierenland kennisnemen van deze richtlijnen en zou het praktisch vinden wanneer de gemeenten in Rivierenland deze richtlijnen overnemen. Bereidheid tot nadere toelichting is altijd aanwezig (e-mail: gr-adviesfunctie@nijmegen.nl).

Door het vaststellen van de GR-begroting en GR-jaarrekening in het AB van elke GR worden de uitgangspunten van deze BRN al dan niet verzilverd.

Procedure

De BRN 2025 wordt als volgt vastgesteld:

Stap	Actie
Concept BRN voor toets naar gemeenschappelijke regeling	Eind oktober 2023; afgerond begin november en eventuele op/aanmerkingen verwerkt
BRN bespreken in ambtelijk vooroverleg hoofden financiën	23 november 2023
Akkoord geven BRN in regio PFO financiën	4 december 2023
Vaststellen BRN in Colleges	Vóór eind december 2023
BRN definitief beschikbaar voor GR	1 januari 2024

1. Indexering gemeentelijke bijdrage

In 2017 (BRN 2019) is een nieuwe indexeringssystematiek vastgesteld. Door rekening te houden met de overheidskenmerken van een GR en, door afhankelijk daarvan, deze systematiek te evalueren en te actualiseren is de systematiek toekomstproof ingesteld. Een kleine wijziging t.o.v. de vastgestelde systematiek is: het Centraal Plan Bureau (CPB) publiceert bij de Macro Economische Verkenningen (MEV) in september geen doorkijk op langere termijn (meer). Deze doorkijk wordt alleen bij het Centraal Economisch Plan (CEP) in maart gepubliceerd. Daarom is voor de BRN het CEP maatgevend geworden voor de begrotingen (doorkijk op langere termijn). De MEV (september) wordt gebruikt voor de eenmalige actualisatie van de indexering. Wij handhaven ook voor de BRN 2025 dezelfde methodiek.

Overheidskenmerken

De gemeenschappelijke regelingen kennen aan de inkomstenkant een aantal geldstromen zoals de gemeentelijke bijdragen en eventuele andere inkomstenbronnen. Deze geldstromen dekken de personeelskosten (ongeveer 70% van de begrote lasten) en de materiële lasten (ongeveer 30%). Een deel van deze lasten is moeilijk te beïnvloeden.

De prijscomponent van de personele kosten wordt bepaald door effecten van cao-onderhandelingen, pensioenpremies en andere externe factoren.

Voor de indexering van personele kosten is gekozen voor de prijsindex beloning werknemers overheid, zoals opgenomen in het CEP (maart) en is terug te vinden in de bijlage Middelen en bestedingen bij het CEP (kolom bestedingen).

Voor de indexering van de materiële lasten worden verschillende percentages gepubliceerd. Gekozen is voor de prijsmutatie Bruto Binnenlands product (BBP).

Toekomstproof

Qua systematiek kan deze wijze van indexeren van de geldstromen van de de Gemeenschappelijke Regelingtoekomstproof genoemd worden, aangezien hier rekening wordt gehouden met reële loonkosten en materiële lastenstijgingen van de GR-en.

Een eventueel (nadelig) effect van deze keuze ligt echter bij gemeenten. Lagere vergoedingen in het gemeentefonds voor loon- en prijsstijgingen, dan wel andere effecten van de normeringssystematiek van het Rijk (bekend als 'samen de trap op, samen de trap af') worden bij deze indexeringsmethodiek niet doorberekend aan de Gemeenschappelijke Regelingen.

Mochten er in enig jaar zodanige maatregelen van rijkswege getroffen worden dat gemeenten zelf materiële bezuinigingsopdrachten door moeten voeren, zal beoordeeld worden of ook aan de GR-en een bezuinigingstaakstelling moet worden opgelegd. Deze afweging is echter van een andere orde dan een te lage indexvergoeding meegeven.

Actualisatie versus nacalculatie

Het PFO heeft afgezien van een systeem van nacalculatie.

Per GR wordt de begroting in een vroeg stadium opgesteld, waardoor zich tussen het moment van opstellen van de begroting en de realisatie in het betreffende begrotingsjaar mutaties op kunnen treden (bijvoorbeeld: het ingaan van een nieuwe cao is met een jaar opgeschoven).

Zo is gekozen om de index te actualiseren in het volgende begrotingsjaar. Deze actualisatie wordt dan beperkt tot één jaar en verwerkt in de nieuwe BRN-index. Dit wil zeggen dat bepalen van indexering in september 2022 (publicatie CEP mrt 2022, index 2024), ten behoeve van de begroting 2024, geactualiseerd wordt in september 2023 (publicatie MEV september 2023, index 2024). Deze actualisatie uit zich dan als correctie op de BRN-norm 2024 in de BRN 2025.

Ondanks dat de huidige inflatiecijfers niet overeenkomen met de BRN-norm is er gekozen om de huidige systematiek te handhaven. Deze systematiek sluit aan op de indexerings systematiek die het Rijk toepast. Met het handhaven van de systematiek wordt de loon- en prijscompensatie vanuit het Rijk evenredig doorgesluisd naar de verbonden partijen. Aanpassing van de systematiek betekent dat gemeenten impliciet minder eigen keuzevrijheid hebben. Wij adviseren het verschil tussen de werkelijke loon- en prijsontwikkeling en de compensatie hiervoor door toepassing van de BRN expliciet te maken en onderdeel te maken van de begroting. Hierdoor kan er expliciet over worden besloten.

Maatwerk

Bezien is in hoeverre maatwerk per gemeenschappelijke regeling nodig of wenselijk is. Geconstateerd is dat niet alle gemeenschappelijke regelingen dezelfde manier van financiering kennen. Om die reden wordt in de BRN ook opgenomen welke financieringsbronnen er per GR zijn en wat gefinancierd wordt door een gemeentelijke bijdrage. Dit wijzigt niet in de nieuwe indexerings systematiek. Verder is ook gezien of er grote afwijkingen zijn in de verhouding tussen lonen en materiële lasten per GR. Omwille van de eenvoud en duidelijkheid is ervoor gekozen om met deze verhouding 70% - 30% te gaan werken. Opgemerkt wordt dat de GGD-GZ, VRGZ en ODRN hiervan afwijken en een andere verhouding hebben vastgesteld in het AB.

Deze GR-en actualiseren niet op grond van de MEV september 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee. Normering voor de VRGZ en GGD GZ volgens besluitvorming AB luidt als volgt:

- Voorcalculatie: index is gelijk aan de index volgens de BRN-norm ; voor 2025 is dit 6,54%;
- Nacalculatie: in het begrotingsjaar (2024 in dit voorbeeld) wordt het verschil tussen werkelijkheid en raming t.l.v. de algemene reserve gebracht;
- Het verschil tussen de voorcalculatie 2024 en de werkelijkheid is in januari 2025 over 2024 bekend en wordt in de eerstvolgende begroting 2026 via de nacalculatie gewijzigd.

De normering voor 2025

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire)) en de MEV (Macro Economische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers;
 - a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
 - b. Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.
2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.
3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2023). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2025.

De BRN-norm voor 2025 is 6,54%

Publicatie CEP-maart 2022: index 2024 is	3,48% (loon 3,9%, materieel 2,5%)	[1]
Publicatie CEP-maart 2023: index 2025 is	4,62% (loon 5,4%, materieel 2,8%)	[2]
Publicatie MEV-september 2023: index 2024 is	5,40% (loon 6,3%, materieel 3,3%)	[3]
		[3]
<i>Publicatie CEP maart 2022</i>		
Index 2024	3,48%	
BRN 2024	4,94%	
<i>Publicatie CEP- maart / MEV-september</i>		
Index 2025 (CEP-maart 2023)	4,62%	[2]
Actueel index 2024 (MEV-sept. 2023)	5,40%	[3]
Meegenomen index 2024 (CEP- maart 2022)	3,48%	[1]
Actualisatie/correctie index 2024	1,92%	[3]-[1]
BRN 2025	6,54%	

Berekening

De GGD, ODRN en de VRGZ hebben een afwijkende indexering en zullen dan ook hun eigen berekening volgen.

Volgens info van GGD, VRGZ en ODRN zal de voorcalculatorische index 2025 4,83% voor de GGD, 4,62% voor de VRGZ en 4,98% voor de ODRN zijn (in verband met weging personeel/materieel).

De nacalculatie over 2023 (loonindex) is daadwerkelijk vertaald in de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024 voor de GGD en voor de VRGZ . Daarom is er voor nu geen nacalculatie over 2023.

Aangezien de ODRN bij de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024, de CAO-index voor het jaar 2023 heeft doorberekend op basis van aannames van dat moment, corrigeren we nu op basis van werkelijke cijfers. Daardoor valt de nacalculatie iets lager uit dan die van de GGD en de VRGZ. Voor de ODRN bedraagt deze -0,21%.

Per saldo stijgt de indexering van de ODRN met 4,77 %.

De totaal index van de begroting 2025 bestaat uit voorcalculatie 2025 en de nacalculatie 2023.

Totaal index begroting 2025:

GGD: 4,83% = 4,83%+0,00%

VRGZ: 4,62% = 4,62%+0,00%

ODRN: 4,77 % = 4,98% -0,21%.

2. Uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2025

2.1 Procedure aanbieden en vaststellen van de begroting

Uitgangspunt bij de (financiële) opstelling van de Begroting 2025 is de door het Algemeen bestuur (AB) van de GR vastgestelde begroting 2024, inclusief eventuele vastgestelde begrotingswijzigingen 2024. De gemeenten geven geen nadere richtlijnen ten aanzien van de hoogte of de samenstelling van de kosten in de begroting. In het verlengde hiervan worden ook geen voorschriften ten aanzien van het aantal toegestane FTE's verstrekt. Het is aan de directie van de betreffende GR een keuze te maken in de samenstelling van de productiemiddelen, dus ook ten aanzien van de keuze voor eigen personeel, inhuur dan wel uitbesteding. Van het dagelijks bestuur (DB) van de GR wordt verwacht, dat zij een (structureel) financieel sluitende begroting aanbiedt aan de deelnemende gemeenten. De hierbij door de GR gehanteerde begrotingsuitgangspunten dienen in de begroting van de GR inzichtelijk te worden weergegeven.

De deelnemende gemeenten geven vervolgens hun zienswijze aan het DB van de GR over de door de GR aangeboden begroting 2025, de hierbij voorgestelde inhoudelijke koers, de gevraagde gemeentelijke bijdragen c.a. Tenslotte wordt de begroting 2025 in het Algemeen Bestuur van de desbetreffende GR behandeld en vastgesteld.

Het DB zendt de begroting 2025 binnen 2 weken na vaststelling, doch uiterlijk 15 september 2024 naar GS of ministerie.

2.2 Financiële begrotingsuitgangspunten

De Portefeuillehouders Financiën uit de regio Rijk van Nijmegen hebben in het PFO van 4 december 2023 de indexering van de voorliggende BRN goedgekeurd en geven het dringende advies af om de deze BRN-richtlijn 2025 vast te stellen in de betreffende colleges. Daarmee zijn de financiële uitgangspunten voor de begrotingssamenstelling vastgesteld. Deze richtlijnen schrijven voor dat:

- de GR een reële begroting op dient te stellen;
- de GR een (structureel) sluitende begroting moet presenteren;
- de indexering van de gemeentelijke bijdrage voor wettelijke taken 6,54 % is en
- de gemeentelijke bijdrage taakstellend is;
- de nieuwe taken vanuit het Rijk moeten plaatsvinden binnen het verkregen rijksbudget;
- er regels gelden voor overige financiering;
- de individueel met gemeenten gemaakte afspraken hun eigen spelregels kennen;
- externe opdrachten eveneens hun eigen indexering en normering kennen.

2.3 Indexering van de gemeentelijke bijdrage

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken. Voor deze gemeentelijke bijdragen hebben de Portefeuillehouders Financiën uit de regio in het PFO van 4 december 2023, besloten om:

De GR-en rekening te laten houden met een indexering van de gemeentelijke bijdragen voor de begroting 2025, zoals in de samenvatting van deze BRN opgenomen percentages.

2.4 Financiering

Naast de financiering door gemeentelijke bijdragen op grond van wettelijke, uniforme taken, kennen de GR-en andere inkomstenbronnen. De in deze BRN genoemde gemeentelijke bijdragen worden niet verstrekt voor maatwerk of facultatieve afspraken. Hiervoor sluit de GR zelf op maat gesneden overeenkomsten met de desbetreffende gemeenten. Wij gaan ervan uit dat deze overeenkomsten kostendekkend worden afgesloten en dat mogelijke hierbij spelende financiële risico's in deze overeenkomsten worden verdisconteerd dan wel op een andere wijze door de GR zelf worden opgevangen. Onderstaand worden enkele bijzonderheden per GR aangegeven.

MARN

De MARN kent, in tegenstelling tot de andere gemeenschappelijke regelingen, (nog) geen gemeentelijke bijdrage. De exploitatie van de MARN wordt voorsnog gedekt met rente die de GR MARN ontvangt uit de annuïtaire geldlening aan ARN B.V. In de nabije toekomst zal dit ontoereikend zijn en is een gemeentelijke bijdrage (wellicht) noodzakelijk. In het AB wordt binnenkort gesproken over een mogelijke wijziging van de duurzame financiering van de MARN.

MGR

Onderdeel Werkbedrijf

De re-integratiemiddelen 'klassiek', Wajong en het reguliere begeleidingsbudget maken sinds 2023 onderdeel uit van de algemene uitkering (onderdeel cluster participatie). Dit betekent dat deze middelen niet meer 'zichtbaar' zijn voor gemeenten. De afdracht van het participatiebudget aan het WerkBedrijf is derhalve op de overeengekomen en vastgelegde wijze niet meer mogelijk. In het PFO W&I is er begin september 2023 overeenstemming bereikt om vanaf 2025 de door Berenschot ontwikkelde 'rekentool' te hanteren. Met deze rekentool is het participatiebudget uit de algemene uitkering te herleiden. De rekentool van Berenschot hanteert hiervoor gegevens die rechtstreeks te herleiden zijn uit de circulaire van het Rijk (mei- en septembercirculaire). Door het hanteren van de rekentool is per gemeente het participatiebudget inzichtelijk te maken en kan de afdracht aan de MGR/WerkBedrijf per gemeente bepaald worden. Periodiek zal, op basis van de Rijkscirculaire, de hoogte en de afdracht van het participatiebudget aan het WerkBedrijf herijkt worden. De Rijksmiddelen 'nieuw beschut' blijven onderdeel uitmaken van de integratie-uitkering Participatie. Deze middelen maken tevens onderdeel uit van het budget dat afgedragen wordt aan het WerkBedrijf. De tijdelijke compensatie van de gemeente Nijmegen aan de regiogemeenten in 2025 en 2026 én de taakstellende bezuiniging (naar verwachting vanaf 2027) voor het WerkBedrijf, zijn in onderstaand financiële overzicht per gemeente buiten beschouwing gelaten.

Uitkeringsjaar 2025

Gemeente	Aandeel werkbedrijf 2025	
Berg en Dal	€	1.922.392
Beuningen	€	1.069.773
Druten	€	843.000
Heumen	€	649.045
Nijmegen	€	15.421.758
Mook en Middelaar	€	239.051
Wijchen	€	1.994.605
Totaal	€	22.139.624

Onderdeel SW

Ten aanzien van de financiering van SW-activiteiten wordt aan de gemeenten door de MGR het aantal werkelijke SE per gemeente tegen een kostendekkend tarief in rekening gebracht. Bij dit kostendekkend tarief wordt rekening gehouden met werkelijke salarisstijgingen (cao SW en voor ambtelijk personeel Cao-ambtenaren), werkelijke uitstroom

pensioengerechtigden per gemeente en een aanname overige uitstroom SW en verder de te generen opbrengsten naar reële verwachtingen.

Als kader wordt hierbij gesteld dat:

- De kostprijs SW zich per SE zal ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm
- De toegevoegde waarde per fte zal zich tevens ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm.

De door gemeente ontvangen WSW-subsidie, onderdeel van het participatiebudget, blijft als dekking bij de gemeenten. Het optredende tekort voor gemeenten (verschil kostprijs maal SE minus WSW-budget) wordt inzichtelijk gemaakt in de begroting van de MGR, zodat gemeenten hun eigen raming hierop aan kunnen passen. Hierbij kan uitgegaan worden van de WSW bijdragen volgens de bijlage septembercirculaire 2023. Voor de bedragen voor de oplading voor de begroting 2025 gaan we uit van de volgende opstelling.

Gemeente	Begeleiding Beschut	WSW 2025	Totaal
Berg en Dal	€ 182.933	€ 3.387.388	€ 3.570.321
Beuningen	€ 127.857	€ 2.656.454	€ 2.784.311
Druten	€ 86.549	€ 1.920.903	€ 2.007.452
Heumen	€ 68.846	€ 1.145.595	€ 1.214.441
Nijmegen	€ 1.729.013	€ 20.233.651	€ 21.962.664
Mook en Middelaar	€ 33.439		€ 33.439
West Maas en Waal		€ 1.037.102	€ 1.037.102
Wijchen	€ 228.175	€ 3.677.614	€ 3.905.789
Totaal	€ 2.456.812	€ 34.058.707	€ 36.515.519

Voor de Loonkostensubsidie wordt uitgegaan van de laatst bekende bedragen voor het jaar 2024 (bron: voorlopig Buig budget 2024). Deze bedragen worden ook voor het jaar 2025 opgenomen .

Gemeente	Loonkostensubsidie
Berg en Dal	€ 708.376
Beuningen	€ 661.323
Druten	€ 447.873
Heumen	€ 182.927
Nijmegen	€ 4.849.466
Mook en Middelaar	€ 153.455
Wijchen	€ 898.576
Totaal	€ 7.901.996

Onderdeel IRVN en bestuursondersteuning

Voor IRVN en bestuursondersteuning geldt eveneens de BRN-norm 2025.

Vastgoed

Voor de panden in eigendom van de MGR (de panden van voorheen Breed) wordt een afzonderlijke exploitatie opgesteld.

Overhead

De norm voor overhead overeenkomstig de BBV-voorschriften is bepaald op maximaal 25%.

VRGZ

De VeiligheidsRegio Gelderland Zuid, heeft naast de bijdragen van gemeenten en de bijdrage Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) ten behoeve van de crisis- en rampenbestrijding een geldstroom afkomstig van zorgverzekeraars ten behoeve van de Regionale Ambulance Voorziening. De hiermee samenhangende uitgaven en bijdragen kennen een eigen normering.

GGD-Gelderland Zuid

Bij de GGD Gelderland-Zuid zijn de bijdragen van gemeenten voor wettelijke taken een belangrijke financieringsbron. Voor deze taken wordt de standaard index aangehouden. Daarnaast heeft de GGD Gelderland-Zuid ook diverse niet wettelijke taken waarvoor zij subsidies van overheden en derden ontvangen. Deze financieringsbronnen kennen hun eigen normeringen en indexeringen. Wanneer er rijksmiddelen beschikbaar worden gesteld voor wettelijke taken, zal binnen dat betreffende rijksbudget gewerkt moeten worden. Bijvoorbeeld coronavaccinaties. Het budget Veilig Thuis kent nog zijn eigen dynamiek.

3. Jaarrekening 2023

3.1 Algemeen

De jaarrekeningen 2023 worden door de GR-en met de volgende documenten opgeleverd:

- Accountantsverklaringen
- Accountantsrapport

3.2 Resultaatbestemming

4. De jaarrekening bevat een afzonderlijk, onderbouwd voorstel tot resultaatbestemming.

3.3 BTW compensatiefonds

Met de invoering van het gewijzigde BTW-regime voor gemeenten, kunnen gemeenten de BTW, welke door gemeenschappelijke regelingen niet kan worden teruggevorderd, terugvorderen bij de Inspecteur van de Omzetbelasting op grond van het BTW Compensatiefonds (BCF). Gemeenschappelijke Regelingen dienen hiervoor direct na het verstrijken van het boekjaar - vóór 15 januari - de noodzakelijke informatie te verschaffen.

3.4 WGR voorgeschreven termijnen

De Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) is gewijzigd per 1 juli 2022 met als doel de versterking van de politieke controle en democratische legitimiteit. Met de Wijzigingswet verandert ook de planning- en control-cyclus, met name de begrotingscyclus. Dit geldt bij alle rechtsvormen waarbij de Wet gemeenschappelijke regelingen verplicht een eigen begroting en jaarrekening voorschrijft, te weten gemeenschappelijke openbare lichamen, gemeenschappelijke organen en bedrijfsvoeringorganisaties.

In de Wgr zijn voor de begroting, de voorlopige jaarrekening, de vastgestelde jaarrekening de termijnen en vereisten voorgeschreven.-

- Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten (artikel 34b Wgr)
- Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoering organisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór

15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten (artikel 34 lid 4 Wgr)

- Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft (artikel 34 lid 3 Wgr)

Afspraak PFO

Één van de wijzigingen betreft de verruiming van de begrotingscyclus. Ondanks dat de wet een verruiming biedt bij het aanleveren van de jaarstukken en de conceptbegrotingen is in het PFO-overleg van Financiën in de regio besloten om vast te houden aan de besluitvorming voor de zomer. De oorzaak hiervan zijn de vele afstemmingen in de regio en de vakanties die in het proces voor de aanlevering van de zienswijze aan de Raden vallen. Volgens de wet mag altijd eerder aangeleverd worden. Echter de voorgestane datum die in de wet is opgenomen, mag niet overschreden worden. De VRGZ, MARN, MGR, BVO DRAN en GMR zijn hiervan op de hoogte gesteld door de griffie en afgesproken is dat de planning voor het aanleveren van de jaarstukken en de conceptbegrotingen zoals voorheen (rondom 1 april) blijft staan. Met de GR-en zijn in dezelfde trend afspraken gemaakt over de data van aanlevering van de stukken betreffende jaarrekening 2023 en begroting 2025.

3.5 Planning besluitvorming jaarrekeningen 2023 & begroting 2025

Aangezien de processen jaarrekening 2023 en begroting 2025 samenlopen, is de planning van beide documenten samengevoegd en éénmaal opgenomen. Wel wordt nog even gewezen op de verplichting tot tijdig aanleveren aan het CBS van de SISA-gegevens.

4. Financiële en beleidsmatige kaders 2025

Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten. Dit staat in artikel 34b van de WGR. Dat betekent dat voor 30 april 2024 de voorlopige jaarrekening 2023 alsmede de algemene financiële en beleidsmatige kaders bij de raden van de deelnemende gemeenten moet zijn ontvangen.

In overleg met de verschillende GR-en wijken we van deze planning af en trekken we de planning wat naar voren, zodat de afwikkeling van de zienswijze op zowel rekening als begroting van de 5 GR-en nog het zomerreces 2024 plaats kan vinden.

5. Begrotingswijzigingen 2023 en 2024

Aangezien de wettelijke termijnen ervoor zorgen dat de tijd tussen begrotingssamenstelling en uitvoeringsjaar vrij groot is (kaders over begroting 2025 in november 2023) is de begroting nog steeds een financieel kader waar de nadere invulling in een later stadium plaats zal vinden. Wanneer moet de begroting gewijzigd worden? Een begroting wordt gewijzigd wanneer er majeure beleidswijzigingen zijn en/of er aanleiding is om de bijdragen van gemeenten te wijzigen (zowel positief als negatief).

Een begrotingswijziging volgt hetzelfde besluitvormingstraject als de begroting: opstellen door DB, aanbieden aan raden, zienswijze door raden, vaststellen door AB en doorzenden naar de provincie. Indien de begrotingswijziging daar aanleiding voor geeft, zal deze worden voorzien van een advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen.

6. Managementrapportages

De financiële verordening van ieder GR bevat bepalingen over de managementrapportages welke jaarlijks van de GR verwacht worden, samen met regels over het toelichten van eventuele afwijkingen. De rapportages worden over het

algemeen door het DB aan het AB aangeboden en vastgesteld. De gemeenten kunnen hun inbreng geven op de inhoud van de managementrapportages bij het AB waarin ze vertegenwoordigd zijn.

Planning managementrapportages volgens de financiële verordeningen		
GR	Over periode	Bijzonderheden
VRGZ	Jan t/m april Jan t/m augustus	Afwijkingen worden toegelicht en zo nodig wordt een begrotingswijziging gemaakt. De planning kan afhankelijk van de AB-vergaderdata per periode met 1 maand plus of min aangepast worden.
GGD GZ	Jan t/m april Jan t/m augustus	Over afwijkingen wordt gerapporteerd en zo nodig wordt begrotingswijziging aangeboden. De planning kan afhankelijk van de AB-vergaderdata per periode met plus of min 1 maand aangepast worden.
MGR	Jan t/m maart Jan t/m juni	Binnen een maand na kwartaal worden deze aangeboden aan AB, gaat in op de relevante afwijkingen.
ODRN	Jan t/m maart Jan t/m juli	Naar AB Afwijkingen worden toegelicht.
MARN	Geen termijnen opgenomen	Afwijkingen worden toegelicht.

7. Begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028

7.1 Algemeen

De begroting 2025 wordt gebaseerd op:

- Indien van toepassing de vastgestelde kaderbrief 2025;
- De goedgekeurde begroting 2024 (inclusief tussentijdse wijzigingen);
- De BRN en de financieringsregels zoals opgenomen in hoofdstuk 2 en 3 van dit document.

De meerjarenraming wordt gebruikt voor de beoordeling van het structureel sluitend zijn van de begroting en een beoordeling van de financiële positie.

7.2 BTW compensatiefonds

Met de invoering van het gewijzigde BTW-regime voor gemeenten, kunnen gemeenten de BTW, welke door gemeenschappelijke regelingen niet kan worden teruggevorderd, terugvorderen bij de Inspecteur van de Omzetbelasting op grond van het BTW Compensatiefonds (BCF). Gemeenschappelijke Regelingen geven in de begroting de verwachte BTW-teruggave aan.

7.3 Risico's

In de begroting (en jaarrekening) wordt een risicoparaagraaf opgenomen. Deze risico's moeten vertaald worden naar een risicoprofiel, zodat gemeenten in hun eigen paraagraaf *weerstandsvermogen en risicobeheersing* ook de risico's van de gemeenschappelijke regeling op kunnen nemen.

7.4 WGR en termijnen

In de WGR artikel 35 zijn voor de begroting (en begrotingswijzigingen) onderstaande termijnen en vereisten genoemd:

1. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de ontwerp-begroting twaalf weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, onderscheidenlijk twaalf weken voordat zij door het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan wordt vastgesteld, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
2. De ontwerp-begroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerp-begroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
5. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan, zo nodig, de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

6. Het eerste, derde en vierde lid zijn van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting. In de gemeenschappelijke regeling kan worden bepaald ten aanzien van welke categorieën begrotingswijzigingen hiervan kan worden afgeweken.

7. De artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing, voor zover daarvan bij of krachtens deze wet niet is afgeweken.

7.5 Planning besluitvorming GR-jaarrekening 2023 en GR-begroting 2025

Per GR is de planning van de besluitvorming in 2023 rondom de jaarrekeningen 2022 en de begroting 2024 als volgt:

GR	DB*	Afstemming GR & Adviesfunctie	Adviesfunctie	Gemeenten(raad)	AB
VRGZ	21 maart 2024	19 april 2024	26 april 2024	juni 2024	4 juli 2024
GGD GZ	21 maart 2024	19 april 2024	26 april 2024	juni 2024	4 juli 2024 (jaarr.) & 5 sept. 2024 (begr.)
MGR	28 maart 2024	19 april 2024	26 april 2024	juni 2024	3 juli 2024
ODRN	11 april 2024 (29 maart ontvangen we conc.stukken)	19 april 2024	26 april 2024	juni 2024	11 juli 2024 (jaar.) & 29 augustus 2024 (begr.)
MARN	14 maart 2024	19 april 2024	26 april 2024	juni 2024	4 juli 2024

* DB betreft de vergaderdatum van het DB. Toezenden naar gemeenten volgt z.s.m. maar heeft over het algemeen een doorlooptijd van enkele dagen.

Aan de GR-en wordt gevraagd hun documenten eerder al in conceptvorm aan de adviesfunctie aan te bieden, zodat eerder gestart kan worden met het beoordelen van de stukken (dit in verband met de zeer krappe doorlooptijd en gelijktijdigheid van de adviezen).

7.6 Toelichting GR-en op kaderbrieven.

Door de aanlevering van de de kaderbrieven voor het begrotingsjaar 2025 is het volgende afgesproken. Op 11 december 2023 vindt er een regionale bijeenkomst plaats voor de raden, waarin de GR-en zelf de kaderbrieven komen toelichten. De bespreking in de Raad vindt dan plaats in de vergadercyclus van januari 2024 (in Nijmegen: gespreksrondes 17 januari 2024 en besluitvorming op 31 januari 2024).

Bijlage 1 Inwonersaantallen.**Inwoneraantallen**

Gemeenten (deelname AGR)	1-1-2024
Berg en Dal	35.920
Beuningen	26.673
Druten	19.700
Heumen	16.930
Mook en Middelaar	8.134
Nijmegen	185.750
West Maas en Waal	20.250
Wijchen	42.303
Totaal	355.600

Overzicht aantal inwoners gemeenten Regio Rivierenland	
Buren	27.798
Culemborg	29.924
West Betuwe:	52.910
* Geldermalsen	
* Lingewaal	
* Neerijnen	
Maasdriel	26.153
Neder-Betuwe	25.574
Tiel	42.900
Zaltbommel	30.650
Subtotaal	235.909
Druten	19.700
West Maas en Waal	20.250
Subtotaal	39.950
Totaal Rivierenland	275.888

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
t.a.v. Algemeen Bestuur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Nijmegen, 29 maart 2024

Betreft: aanvraag vaststelling subsidie The Economic Board 2023

Geacht bestuur,

Bijgaand ontvangt u het jaarverslag en de (gewaarmerkte) jaarrekening 2023 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen. De Boardleden, verenigd in het AB van The Economic Board, hebben de jaarrekening en het jaarverslag tijdens de Boardvergadering van 22 maart 2024 goedgekeurd en vastgesteld.

Jaarverslag

Afgelopen jaar hebben wij gewerkt aan de versterking van de brede welvaart in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Een jaar waarin we samen met de regio, de provincie en het Rijk de Regio Deal 'Gezonde groene groei' hebben getekend, met onze kennisinstellingen en ondernemers een Lifeport Scholarship hebben geïnitieerd en met vele partners uit de triple helix een Human Capital Akkoord hebben getekend. Het jaarverslag 2023 geeft een inzicht in de activiteiten en projecten welke afgelopen jaar door The Economic Board zijn uitgevoerd.

Jaarrekening

Naast de bijdrage van de Groene Metropoolregio, namens de 14 deelnemende gemeenten, ontvangt The Economic Board in cash- en in kind bijdragen van kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven binnen de triple-helix. Dit geeft aan dat partners substantieel meedoen in de activiteiten van The Economic Board.

De werkelijk gerealiseerde baten bedroegen in 2023 € 1.459.079 terwijl € 1.211.757 was begroot. De toename ten opzichte van de initiële begroting is toe te schrijven aan extra cash bijdragen van kennisinstellingen en bedrijfsleven voor onder andere het Lifeport Scholarship, Human Capital Akkoord en een extra subsidie vanuit de provincie Gelderland ten behoeve van het aanjagen en versnellen van de regionale economische ontwikkelingen. De in kind bijdragen zijn toegenomen door een hogere inzet van in kind ter beschikking gestelde strategen. Het negatieve exploitatieresultaat van € 3.978 is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve.

In 2022 is gestart met een eerste stap naar een andere indeling van rapporteren, die in 2023 verder is verfijnd. Deze indeling is in lijn met onze eerdere rapportages over 2023 waarin wij hebben gekozen om de verschillende programma's, projecten en speerpunten binnen de clusters samen te brengen in drie hoofdlijnen en vijf concrete opgaven. Deze nieuw ingeslagen weg zal worden voortgezet.

Wij kiezen ervoor om een ongetekende versie van de jaarrekening te versturen en te publiceren op onze website, dit om onrechtmatig gebruik van handtekeningen te voorkomen. De getekende versie van de jaarrekening is in te zien op het kantoor van het projectbureau.

Tot slot

Graag wil ik u bedanken voor het beschikbaar stellen van de financiële bijdrage en de constructieve en fijne samenwerking afgelopen jaar.

Met vriendelijke groet,

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Bijlagen: Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board 2023

Cc: College Burgemeester & Wethouders gemeenten regio Arnhem-Nijmegen

Jaarverslag en jaarrekening 2023

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

2023 in vogelvlucht

Regio Deal

'Gezonde groene groei'
Bijdrage € 15 miljoen Rijk,
6 programmalijnen,
25 projecten € 30 miljoen
cofinanciering

Human Capital Akkoord

'Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt', ondertekening door de initiatiefnemers Groene Metropoolregio, provincie Gelderland en The Economic Board met de arbeidsmarktregio's en ca 35 partners (ondernemers, onderwijsinstellingen en organisaties)

Lifeport Scholarship

heeft als doel studenten uit getroffen gebieden hun studie te laten voortzetten en afronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio.

9 studenten hebben een Scholarship bijdrage ontvangen

Communicatie

Twee nieuwe websites gelanceerd:

- theeconomicboard.com
- [Lifeport.nl](https://lifeport.nl)

Europese samenwerking

EU Brussel, Duisburg, Business Metropool Ruhr

The Economic Board werkt momenteel met haar partners aan een portefeuille met programma's en projecten met een grote potentiële bijdrage aan de Brede Welvaart in onze regio:

- meer dan 15.000 nieuwe banen
- meer dan 200 nieuwe ondernemingen
- meer dan €1,7 mrd economische waarde en investeringen

Bezoek van ministers aan de regio

Adriaansens, de Jonge, Dijkgraaf, Kaag

Voorwoord

We hebben afgelopen jaar hard gewerkt aan de versterking van de brede welvaart in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Een jaar waarin we samen met de regio, de provincie en het Rijk de Regio Deal 'Gezonde groene groei' hebben getekend, met onze kennisinstellingen en ondernemers een Lifeport Scholarship hebben geïnitieerd en met vele partners uit de triple helix een Human Capital Akkoord hebben getekend.

Onze programma's, projecten en activiteiten weergegeven in dit jaarverslag bouwen verder op het Bestuursakkoord van de provincie Gelderland, Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board, vanuit het brede netwerk van overheden, kennisinstellingen en bedrijven.

De clusters Energy, Health, Hightech met cross-over Food zijn leidend in onze regio op het gebied van innovatie, technologie en ondernemerschap, met inzet die bijdraagt aan de welvaart en welzijn van onze inwoners. Ook in 2023 was de inzet op nieuwe technologie innovaties voor maatschappelijke vraagstukken een belangrijke inzet. Op deze manier dragen we bij aan het vinden van oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen in heel Nederland, alsook in het buitenland.

Maar net als vorig jaar vraagt de actualiteit daarbinnen om een aantal aandachtspunten die het verdienen om apart te worden uitgelicht. We hebben te maken met een uiterst krappe arbeidsmarkt, energiezekerheid en netcongestie, het door ontwikkelen van de sociaal maatschappelijke uitdagingen en het stimuleren van private betrokkenheid bij en investeringen in publieke activiteiten.

Eén van de meest urgente aandachtspunten is het elektriciteitsnet. De transitie van fossiele naar hernieuwbare energie moet worden gemaakt, maar de realiteit is dat de elektriciteitsnetwerken hun maximale capaciteit hebben bereikt. Dat vormt een directe belemmering voor werken, wonen en mobiliteit. Investerings in energie-infrastructuur hebben de hoogste prioriteit. Voor de uitbreiding en verduurzaming van bedrijventerreinen en de woningbouw

opgave is het noodzakelijk om het elektriciteitsnet versneld te verzwaren, extra technici op te leiden en aan te trekken, lokale energy hubs te realiseren die bedrijventerreinen minder afhankelijk maken van het energienet en duurzaam opgewekte energie efficiënter te gebruiken en te besparen.

In de clusters blijven onze ondernemers, van startup, scale up, mkb of koploper, een belangrijke rol vervullen in innovaties en de benodigde transitie. Kennisinstellingen die een belangrijke bijdragen leveren aan omscholingstrajecten van 'krimpberoepen' naar technische functies, digitale programma's voor mkb'ers, maar ook financiële partners die mee blijven denken met financieringsmogelijkheden voor mkb, startups en groeiende bedrijven. Tevens is de inzet van AI (Artificial Intelligence) vanuit de onderwijs- en kennisinstellingen cruciaal om tot oplossingen te komen in de netcongestie, gezondheidszorg, maar ook in het tekort van de arbeidsmarkt.

Alleen door samen te werken kunnen we tot oplossingen komen. Onze rol als initiator, aanjager, verbinder, regisseur, projectleider of hulpmotor blijft hierbij van groot belang.

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Inhoudsopgave

2023 in vogelvlucht	2
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1	
Samen werken aan een gezond en duurzaam leven in Lifeport	5
Hoofdstuk 2	
Opgaven en activiteiten	6
2.1 Innovatie, technologie en ondernemen	6
2.2 Talent	16
2.3 Regionale welvaart en welzijn	19
Tijdslijn	25
Hoofdstuk 3	
Organisatie & Financiën	27
3.1 Organisatie	27
3.2 Financiën	29
Jaarrekening incl. accountantsverklaring	43
Bijlage 1	
Overzicht activiteiten met doelstellingen en resultaten	31
Bijlage 2	
De Board	41

Samen werken aan een gezond en duurzaam leven in Lifeport

Samenwerking in de regio

The Economic Board werkt samen met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (samenwerking van de 18 gemeenten van de regio), provincie Gelderland, kennisinstellingen, overheden en ondernemers in de regio. Daarnaast werkt zij samen met verschillende uitvoeringsorganisaties die de strategie omzetten in uitvoering. Bijvoorbeeld Connectr voor de energietransitie, Briskr voor Health & Hightech, Noviotech campus is innovatiecampus voor Health & Hightech en Kiemt en Lifeport@ (voorheen RvN@) zijn de partners voor energie en circulariteit. Maar ook Oost NL en Think East Netherlands zijn belangrijke partners in het ecosysteem voor grootschalige investeringen in gebiedsontwikkeling of doorbraak van innovaties en transities. Daarnaast zijn samenwerkingen met onze collega economic boards van belang voor een gezamenlijke lobby voor waterstof, maar ook met Economic Board Foodvalley om wederzijdse uitdagingen in reductie van CO2 of circulaire economie uit te wisselen.

Activiteiten en speerpunten 2023

Zoals in het jaarplan 2023 aangekondigd waren de activiteiten speerpunten van 2023: de Regio Deal, Lifeport, funding en de clusters, programma's en projecten. Deze programma's, projecten en activiteiten zijn in lijn met het strategisch plan 2020-2025 van The Economic Board en worden samen met overige activiteiten in deze verantwoording weergegeven in de drie vastgestelde hoofdlijnen met daaronder de vijf gedefinieerde opgaven:

1 Innovatie, technologie en ondernemen

Opgave 1 Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups

2 Talent

Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans

3 Regionale welvaart en welzijn

Opgave 4 Hulpmotor voor brede welvaart

Opgave 5 Instrumenten voor publiek-private ecosystemen

In dit deel, tot en met pagina 24, geven we per opgave een samenvattende beschrijving van de activiteiten waar The Economic Board afgelopen jaar aan heeft bijgedragen. We lichten dit toe aan de hand van voorbeelden van activiteiten. Een totaaloverzicht van alle activiteiten met doelstellingen, onze rollen en resultaten is weergegeven in Bijlage 1.

Opgaven en activiteiten

2.1 Innovatie, technologie en ondernemen

Opgave 1

Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen ontwikkelt meerjarige publiek-private programma's die zich op het snijvlak van (sleutel) technologieën en/of markten bevinden met als doel bij te dragen aan maatschappelijke opgaven. Het benutten van economische kansen gaat hand in hand met het werken aan maatschappelijke thema's en nieuwe sleuteltechnologieën. De regio Arnhem-Nijmegen biedt door haar enorme innovatiekracht en ecosystemen de mogelijkheid om maatschappelijke opgaven en kansen in de regio te versterken. We richten ons op de clusters, passend binnen het DNA van de regio, Energy, Health, Hightech, Food en de belangrijke speerpunten Slimme Duurzaamheid, Arbeidsmarkt en AI. De clusters Energy, Health en Hightech met de speerpunten Slimme Duurzaamheid en AI worden in paragraaf 2.1 verder beschreven.

“Innovatie vraagt om keuzes durven maken. In de regio Arnhem-Nijmegen is de focus gelegd op de sectoren Energy, Health, Hightech en Food. Hier zijn prachtige bedrijven en instellingen die sterk zijn op deze thema's. Er zijn ecosystemen gerealiseerd zodat deze bedrijven en instellingen zich verder kunnen versterken. Voor een aantal grote transitieën kunnen we zo een voorbeeld zijn voor heel Nederland. Denk aan innovatieve oplossingen voor de energietransitie, de gezondheidszorg, de chip en AI innovaties, oplossingen voor een schoner milieu met CO2reductie, gezonde levensstijl en voeding voor een langer en gezonder leven.

De samenwerking van overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven in deze regio, heeft de kracht om bij te dragen aan deze maatschappelijke uitdagingen. Deze samenwerking in de regio is essentieel om een voorbeeld regio voor de Nederland te zijn.”

Helga Witjes

Lid The Economic Board en gedeputeerde Economie en Innovatie

Energy

Het energie- en klimaatbeleid in Nederland bevindt zich in een cruciale fase van uitvoering en de urgentie is hoog. Nederland staat voor een grote opgave in de energietransitie.

De regio Arnhem-Nijmegen ondervindt – net als de rest van Nederland – enorme hinder van het tekort aan netcapaciteit. Duurzame opwek met zonneparken en windmolens en een sterke groei in gebruik van elektriciteit door industrie en vervoer vragen om oplossingen voor de netcongestie. Dat levert een van de grootste uitdagingen op voor het slagen van de energietransitie.

Hoe zorgen we ervoor dat er genoeg schone energie beschikbaar is voor huishoudens, bedrijven en de accu van onze auto? Energiezekerheid is van het grootste belang voor bedrijven en huishoudens. In de regio Arnhem-Nijmegen lopen inmiddels vele projecten om te onderzoeken hoe je duurzaam opgewekte energie efficiënt kan opslaan en verdelen. We zetten in op ontwikkelingen zoals batterijtechnologie, waterstof en slimme warmtenetten. Beschikbaarheid van voldoende energie is een absolute vestigingsvoorwaarde voor bedrijven.

Arnhems Buiten

Doel

Werklocatie Arnhems Buiten is begin 2023 aangekocht door City developer-S en Perspectieffonds Gelderland (Oost NL) en moet ruimte geven aan de ontwikkeling van innovatieve bedrijven. Het gebied wordt verder ontwikkeld voor een aantrekkelijker vestigingsklimaat en versnelling van de energietransitie. Gedacht wordt aan een campus, waarbij samenwerking in de triple helix – overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen – elkaar versterkt. Bekeken wordt of digitalisering binnen de energiesector een plek kan krijgen in deze ontwikkeling. Dit zal talent en bedrijvigheid aantrekken gericht op de energietransitie, waardoor de regio Arnhem-Nijmegen nog beter op de kaart wordt gezet als aanjager van innovaties in klimaat neutrale energie.

Resultaat

The Economic Board heeft de afgelopen maanden met de ontwikkelaar, Oost NL en de gemeente Arnhem als adviseur opgetreden voor een strategische invulling en om de Hotspot Energy in en rondom Arnhem te verstevigen. Een eerste investeerder Hyosung, Zuid-Koreaans energiereus, heeft inmiddels een contract getekend om 60mio te investeren in dit gebied.

Smart Energy Hubs

Doel

Nederland zit midden in een energietransitie. Energie uit fossiele brandstoffen maakt plaats voor energie uit hernieuwbare bronnen, zoals water, wind en zon. Onze energienetwerken kunnen de energietransitie niet aan. Terwijl energiezekerheid van het grootste belang is voor bedrijven en huishoudens. Om dit probleem te tackelen zijn in Oost-Nederland living labs opgezet. Dit gebeurt in zogenoemde Smart Energy Hubs. In regio Lifeport wordt op drie bedrijventerreinen Smart Energy Hubs gerealiseerd, te weten Innofase in Duiven, TPN-West in Nijmegen/Beuningen en Brickvalley in de omgeving Lingewaard en Zevenaar. Op deze bedrijventerreinen wordt aan oplossingen voor de netcongestie gewerkt door in te zetten op de realisatie van decentrale energiesystemen. Zo wordt er gebouwd aan stabiele, flexibele, lokale duurzame alternatieven voor energieopwekking, -opslag en -gebruik en worden in de regio ontwikkelde innovaties op de bedrijventerreinen toegepast.

Resultaat

Vanwege het enorme belang van de versnelling van de energietransitie bundelen diverse bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen hun krachten. Onderzoek en onderwijs zullen in samenwerking met bedrijven en de overheid de innovatie naar een duurzame en slimme energiemix verder moeten ontwikkelen. Met de Smart Energy Hubs bouwen we stapsgewijs aan een evenwichtig energiesysteem. Door de Smart Energy Hub ontwikkeling in Lifeport aan te jagen en te versnellen sluiten we aan bij de propositie van Oost-Nederland om als living lab voor slimme decentrale energiesystemen te fungeren. Afgelopen jaar is naast TPN-West ook met de bedrijfsterrinen IJsseloord en Nieuwe Haven in Arnhem een Green Deal getekend. Dit is het startschot voor concrete acties om deze bedrijventerreinen te verduurzamen en toekomstbestendig te maken. Samen staan

bedrijfsleven, onderwijs en overheid voor de duurzame ambitie waarin klimaatadaptatie, circulariteit en de energietransitie een plek krijgen. De meeste bedrijven hebben er voor getekend om hier een Smart Energy Hub (SEH) te maken, om met elkaar de aansluitcapaciteit uit te wisselen. De behoefte aan een aanpak op bedrijfsterrinen is groot, sinds door netcongestie er geen stroom meer geleverd kan worden en er geen bedrijfsuitbreidingen meer gehonoreerd kunnen worden.

In Living Lab SEH Oost-Nederland wordt gewerkt aan blauwdrukken waardoor straks de opschaling naar andere bedrijventerreinen sneller gaat. Afgelopen jaar is door The Economic Board met VNO-NCW en Oost NL verder ingestoken in een lobby richting Den Haag en Europa voor het belang én de financiering van de Smart Energy Hubs.

“Door de snelle verduurzaming, de groeiende economie, de digitalisering van de samenleving en de woning- en bedrijfsterrinen-opgave groeit de vraag naar elektriciteit explosief. De ontwikkelingen gaan sneller dan de netbeheerder de netten kan versterken en daardoor raakt het net op steeds meer plekken ‘vol’. Zo ook in Gelderland. Goede samenwerking tussen netbeheerders, overheden, kennisinstellingen, marktpartijen en alle energie gebruiker is hierin essentieel, omdat toegang tot energie vraagt om nog snellere opschaling in de uitvoering en we alleen samen zorgen dat flexibel energiegebruik en energiebesparing centrale thema’s worden voor de komende jaren. Hiermee laten we zien dat onze regio kan bijdragen aan de oplossingen die er zijn voor de energietransitie”

Bram Sieben

Directeur Corporate & Social Affairs bij Alliander en Lid The Economic Board

Health & Hightech

Health en Hightech zijn twee belangrijke economische clusters voor de regio die kunnen bijdragen aan een brede maatschappelijke welvaart. In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is de gezondheidszorg de grootste werkgever. Eén op de vier werknemers is werkzaam in de gezondheidszorg en zorg gerelateerde beroepen (in Nederland is dit één op de zes).

De topsectoren Health & Hightech zijn niet alleen voor de werkgelegenheid cruciaal, maar zorgen ook dat de transities in de gezondheidszorg worden versneld en dat nieuwe technologieën de kwaliteit van de zorg vergroten. De uitdagingen in de zorg zijn organisatie overstijgend; waarbij intensieve samenwerking nodig is voor systeemverandering. Vanaf 2030 is het beleid erop gericht dat 50% van de zorg meer (of vaker) in de eigen leefomgeving (in plaats van in de zorginstelling) georganiseerd gaat worden. Naast de technologische uitdagingen zal met name het zorgverleningsconcept hierbij ingrijpend moeten worden gewijzigd. Daarnaast zal er in het kader van de preventie meer samenhang moeten worden gebracht tussen de woonruimte van de inwoner, zijn werk en persoonlijke gezondheidssituatie. In dat kader zijn wij op zoek naar een nieuw systeem waar zorg duurzaam wordt ingericht in de leefomgeving van de inwoner en waarbij gezond zijn én blijven net zo belangrijk is als goede zorg.

De regio heeft sterke posities in Digital Health en Neuro Science met het Donders Instituut (gezamenlijk Instituut van Radboudumc en Radboud Universiteit), AI, Drug Discovery & Development en in de semicon sector (dit omvat zowel chipproductie, apparatuur als de packaging van chips).

Digital Health Challenge Lab

Doel

Om de zorg toegankelijk, beheersbaar en betaalbaar te houden is meer preventie nodig en moet de zorg dicht bij de inwoner worden georganiseerd. Het doel van het project is om op basis van vragen (challenges) van inwoners en professionals in een drietal wijken nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen. Deze concepten zorgen ervoor dat mensen langer zelfredzaam zijn, minder zorgpersoneel nodig is en dat de gezondheidsverschillen afnemen.

Resultaat

Briskr is projectleider van dit project dat in de Regio Deal is opgenomen. Afgelopen half jaar is in gezamenlijkheid met de consortiumpartners het projectidee nader uitgewerkt waardoor het als een dragend project binnen de Regio Deal is aangemerkt.

Campusontwikkeling

Doel

De campussen zijn een magneet voor talent, ondernemerschap en investeerders. Hiermee leveren de campuslocaties een bijdrage aan het ondersteunen en faciliteren van (de groei van) innovatieve ondernemers, het vergroten van de maatschappelijke impact van innovaties en het vasthouden en aantrekken van talent. In de regio Arnhem-Nijmegen denken we mee met een aantal campusontwikkelingen. In en rond Nijmegen wordt meegedacht met de campussen die zich richten op de clusters Health en Hightech. Arnhems Buiten is eerder reeds genoemd. Daarnaast zijn er ruimtelijke ontwikkelingen bij de gemeente Overbetuwe (in relatie tot Rijnstate Elst) en Van Hall Larenstein voor het realiseren van werklocaties voor starters en scale-up ondernemers.

Resultaat

Potentiële investeerders, nationale en internationale organisaties hebben in 2023 regelmatig onder leiding van Oost NL en in gezamenlijkheid met The Economic Board diverse regionale campussen bezocht. The Economic Board heeft afgelopen jaar als strategisch adviseur bijgedragen aan de initiatieven: Campus Nijmegen, Health Campus Elst (relatie Rijnstate polikliniek Zuid), Ontwikkeling Noviotech Campus, Arnhems Buiten, Energy Arnhem (IPKW, HAN, Arhems Buiten, Hyster Yale in Nijmegen). Ook heeft zij in gezamenlijkheid met Oost NL de NFIA (Netherlands Foreign Investment Agency) rondgeleid op Noviotech Campus en de campussen Radboudumc en Radboud Universiteit.

“De uitdagingen in de zorg zijn complex en organisatie overstijgend. We zullen ons met elkaar moeten richten op gezondheid én voorkomen van ziekten in plaats van alleen op de zorg. Serieus inzetten op preventie betekent de leefomgeving anders inrichten wat betreft wonen, werken, vrije tijd en voeding. Met onze huidige kennis op het gebied van menselijk gedrag, sociale behoeften, medische zorg en met technologie als hulpmiddel moet het mogelijk zijn dergelijke stappen ten goede praktisch te organiseren. Samen verder bouwen aan de meest innovatieve zorgregio voor een gezond en duurzaam leven.”

Bertine Lahuis

*Voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc
en Lid The Economic Board*

Slimme Duurzaamheid

Lifeport Circular Lab

Doel

Lifeport Circular Lab is de coalitie voor kennisdeling en bevordering van innovaties in circulaire verstedelijking, klimaatadaptatie en circulaire economie en leefomgeving. Lifeport Circular Lab jaagt leerprojecten en leeromgevingen aan voor de professional van de toekomst en legt structurele verbindingen tussen kennis en onderwijs, ondernemerschap en de overheid.

Resultaat

De helixgroep Slimme Duurzaamheid, met 10 regionale partners uit de triple helix, is afgelopen jaar maandelijks bijeengekomen om te werken aan de drie hubs van het Lifeport Circular Lab. Er zijn strategische acties besproken om de ecosystemen rond klimaatadaptatie, toekomstbestendig bouwen en circulaire economie te versterken. Binnen de 3 hubs is gewerkt aan verschillende projecten:

Klimaatadaptatie

Soil Valley: Dit consortium met onder meer Royal Eijkelkamp en Kiemt werkt aan een campus waar ondernemers, startups, onderzoeksinstituten, onderwijs en overheden samenwerken aan de uitdagingen rond bodem en water. The Economic Board adviseert het consortium, bijvoorbeeld over draagvlak in de regio door betrekken van regionale

pilotlocaties in Berg en Dal en de Liemers. Zij agendeerde het thema door een presentatie bij de Board en het betrekken van Boardleden en agendeerde thema bij provincie en kennisinstellingen.

Lifeport Cool Lab: In het project Lifeport Cool Lab (LCL) onderzoeken gemeenten samen met regionale opleiders HAN, Van Hall Larenstein en Yuverta welke methodes geschikt zijn om verkoeling te brengen in de stedelijke openbare ruimte, omdat het klimaat verandert. Op zes locaties testen onderzoekers verschillende klimaatadaptaties, zogenoemde groene interventies, en de effecten van participatietrajecten bij deze interventies. The Economic Board adviseert het consortium, onder meer door het leggen van verbindingen met andere gerelateerde projecten, door meelezen op de aanvraag voor de Regio Deal en door het betrekken van (financiële) partners in het consortium.

Toekomstig-bestendig bouwen

Doel

Binnen de regio wordt door veel partijen gewerkt aan de transitie naar conceptueel circulair bouwen. The Economic Board fungeert als verbinder. Daarnaast draagt zij bij aan een actieve lobby richting het Rijk om maatregelen mogelijk te maken die conceptueel en circulair bouwen bevorderen.

Resultaat

In 2023 is samen met Via-T, kenniscentrum voor duurzaamheid, circulariteit, innovatie en vakmanschap gewerkt aan de regionale positionering van het kenniscentrum, door het stimuleren van de samenwerking met belangrijke partners, door het bieden van een podium, bijvoorbeeld tijdens het symposium Lifeport Circular Lab en het uitdragen van het belang van het kenniscentrum in het netwerk. Samen met Via-T is gewerkt aan het uitwerken van de businesscase en zijn activiteiten en projecten voor de komende jaren uitgewerkt.

Circulaire Economie

Doel

Circulaire Regio Arnhem Nijmegen: dit consortium van bedrijven en instellingen in het Rijk van Nijmegen werkt aan een programma ter versterking van het regionale ecosysteem rond circulaire economie. De Circulaire Raad Rijk van Nijmegen, die circulaire projecten aanjaagt is onderdeel van deze sterke triple-helix samenwerking, werkt tevens aan realisatie van een leerstoel Circulaire Business Ecosystems. The Economic Board ondersteunt de samenwerking bij het verwerven van financiering voor het programma (bijvoorbeeld via de Regio Deal), we werken aan regionale opschaling van de werkzaamheden van de Circulaire raad en verbinden partijen in en buiten de regio aan de campus hub gezond circulair om méér studenten en bedrijven te laten samenwerken aan de transitie naar een circulaire economie, zoals het project rond het stationsgebied in Nijmegen.

Resultaat

In Arnhem is een Circulaire Raad in oprichting. The Economic Board adviseert over verbinding en versteking van het ecosysteem.

Doel

Circulaire en duurzame bedrijventerreinen

Resultaat

The Economic Board was mede-initiatiefnemer bij de Green Deal TPN-West. Zij heeft de bedrijvenvereniging inhoudelijk ondersteund bij het voorbereiden van de Green Deal welke eind januari 2023 door alle partners is ondertekend. Deze vorm van “bedrijventerreinen-samenwerking” kan interessant zijn voor andere bedrijventerreinen om ook daar verder te verduurzamen. The Economic Board agendeert de regionale bedrijventerreinen NTC, TPN-West en IPKW bij diverse landelijke ontwikkelingen, zoals groeifonds “Werklandschappen van de toekomst” en IVN Groene Bedrijventerreinen.

“Klimaatverandering heeft een grote invloed op de waterstanden in onze regio. Dat geldt niet alleen voor een teveel aan water maar ook voor tekorten. Klimaatverandering is een belangrijke oorzaak van waterschaarste. Het klimaat verandert, het wordt steeds warmer, en dat merken we ook in de stedelijke openbare ruimte. Om verkoeling te brengen voor de bewoners is actie nodig. In het Lifeport Cool Lab onderzoeken gemeenten samen met opleiders HAN, Van Hall Larenstein en Yuverta welke methodes daarvoor het meest geschikt zijn. Op zes locaties testen onderzoekers verschillende klimaatadaptaties, zogenoemde groene interventies.”

Jan van Iersel

Voorzitter College van Bestuur Hogeschool Van Hall Larenstein en Lid The Economic Board

ARTIFICIALE INTELLIGENCE (AI) KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

Een onderdeel van een goed vestigingsklimaat is investeren in technologie. De regio Arnhem-Nijmegen heeft alle ingrediënten in huis om een substantiële bijdrage te leveren aan de AI-positie van Oost-Nederland, Nederland en Europa. De regio huisvest volop goed geschoolde werknemers, excellente kennis en bedrijven die AI toepassen. In de regio Arnhem-Nijmegen vindt veel AI-onderzoek plaats, onder meer bij zeven faculteiten op de Radboud Universiteit, waar men al meer dan 30 jaar met AI bezig is, het Radboudumc en het Donders Institute for Brain and Cognition, dat baanbrekend onderzoek in neurotechnologie verricht. Ook is een groot aantal innovatiecentra voor kunstmatige intelligentie vertegenwoordigd, de zogenaamde ICAI-labs (Innovation Centre for Artificial Intelligence). En tenslotte is een toenemend aantal AI-gerelateerde bedrijven met toepassingen actief.

De technologie stelt computers en systemen in staat om te analyseren, te leren en zelfs te creëren. Maar AI is ook zoveel meer. We kunnen bijvoorbeeld met deze techniek kanker sneller en scherper diagnosticeren, medicijnen en materialen sneller en beter ontwikkelen, het ontwerpen van het meest geschikte energienet en kunnen herstel- en schoonmaakwerkzaamheden in de openbare ruimte veel beter worden gepland.

Ondernemen met AI en Data

Doel

We willen AI meer inzetten om een bijdrage te leveren aan het verdienvermogen en onze brede welvaart. Wat is er nodig om de kansen van AI zo goed mogelijk te verzilveren voor onze mkb ondernemers? In samenwerking met Radboud universiteit, Twente Board, Universiteit Twente en Oost NL zorgde The Economic Board voor de realisatie van het MKB Datalab-Oost. Dit MKB Datalab gestart in mei 2023, helpt het mkb en (semi-)overheidsinstellingen waarde te halen uit hun data met de inzet van masterstudenten van Radboud Universiteit en Universiteit Twente. Studenten Artificial Intelligence en Data Science gaan onder professionele begeleiding van universitair docenten aan de slag met vraagstukken vanuit midden- en kleinbedrijf en (semi-) overheidsinstellingen.

Resultaat

Vanuit MKB Datalab heeft een student een kunstmatige intelligentie tool ontwikkeld, welke de DAR gaat helpen vanuit het Klant Contact Center (KCC) beter inzicht te krijgen in meldingen van klanten en klachten helpt te voorkomen. In het AI for Energy Grids Lab, ICAI-lab geopend in maart 2023, wordt onderzocht wat AI en algoritmes kunnen betekenen voor het energienet. Alliander combineert zijn eigen kennis met die van de RU, de HAN, de TU Delft en Universiteit Twente. Een samenwerking waarin de eigen kennis van Alliander wordt gecombineerd met die van de Radboud Universiteit, HAN, TU Delft en Universiteit Twente. The Economic Board neemt deel aan de Nederlandse AI Coalitie, AI Hub Oost-Nederland. The Economic Board heeft het initiatief genomen om met een aantal Boardleden te onderzoeken hoe kunnen we van AI economie maken. Kan AI talent aantrekken of behouden voor de arbeidsmarkt, kunnen toepassingen van AI een bijdrage leveren aan het oplossen of versnellen van onze transities, is er met AI toepassingen een verdienmodel? Allemaal

aspecten die de toepassingen van innovatieve en nieuwe technologieën in allerlei domeinen kan stimuleren om de maatschappelijke en economische impact van de regio nationaal én internationaal te vergroten. Dit met als doel kan zijn om te kijken hoe ondernemerschap gestimuleerd kan worden en hoe AI schaalbaar kan worden ingezet in de regio in relatie tot de kennisinstellingen en impact op de Brede welvaart. Eind 2023 heeft een eerste verkennende sessie hierover plaatsgevonden en wordt in 2024 een vervolg aan gegeven.

Opgave 2

Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups

MKB, startups en scale-ups spelen een belangrijke rol in het vinden van innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. De onderwijs- en kennisinstellingen, de grote bedrijven en de verschillende innovatiecampussen vormen broedplaatsen voor nieuwe ideeën. Het mkb in de regio Arnhem-Nijmegen is een belangrijke motor van onze economie.

The Economic Board zorgt dat mkb, startups en scale-ups aandacht krijgen voor o.a. financieringen, advies, media aandacht, parel award, om continue ook de stem van de ondernemer te laten horen en mee te nemen.

Financieringstafel

Doel

Start- en scale-ups en MKB's met een innovatief vraagstuk ondersteunen met zowel innovatie als financiering. De Financieringstafel is een gezamenlijk initiatief van The Economic Board, OostNL met de grootbanken ING, Rabobank en ABN-AMRO.

Resultaat

Afgelopen eerste pilot jaar zijn er verschillende aanvragen ingediend. Enkele hiervan in behandeling, een aantal is verder geholpen en een aantal aanvragen is afgefallen.

Parel Award

Doel

Bedrijf of organisatie met een bijzonder, innovatief of duurzaam initiatief ontvangt van The Economic Board een parel-award. De parel wordt uitgereikt aan organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, Hightech of Food. De prestaties van deze bedrijven of organisaties zijn een inspiratie voor andere bedrijven en zetten onze regio (inter)nationaal op de kaart.

Resultaat

Afgelopen jaar is de Lifeport Parel uitgereikt aan EKI-Papierfabriek Nijmegen en Royal Berry. Met hun prestaties passend binnen de speersectoren van de regio Arnhem-Nijmegen zijn EKI - de Papierfabriek en Royal Berry een inspiratie voor vele andere bedrijven en zetten zij Gelderland (inter)nationaal op de kaart.

BANN

Doel

Het Business Angel Netwerk Nijmegen is het netwerk van informal investors dat het ecosysteem van Nijmeegse start-ups en scale-ups versterkt. Het accent ligt op medische hightech. Door dit netwerk kunnen vraag en aanbod van investeringen beter op elkaar worden afgestemd.

Resultaat

Het netwerk (een samenwerking van Aeternus, BDO, Brilliant Work, Briskr, Catalyze, EP&C, JLABS, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank, The Economic Board, Poelmann van den Broek en Qserve) is steeds succesvoller in het verbinden van start-ups en scale-ups met investeerders. In 2023 zijn er drie bijeenkomsten geweest waarin elk keer vier start- of scale-ups een pitch hebben geven. The Economic Board heeft hier een presentatie gegeven.

“Voor ondernemers is de locatie van hun bedrijf van cruciaal belang, maar nog belangrijker is de ruimte die deze plek biedt voor groei en innovatie. Ondernemen vraagt om een gedurfde balans tussen risico's nemen en kansen grijpen aan de ene kant en streven naar stabiliteit en duurzaamheid op de lange termijn aan de andere kant. Perspectief op ruimte en het aantrekken en behouden van medewerkers is essentieel. Een regio waar men fijn woont en met plezier werkt, moet vanzelfsprekend zijn. Daarom is het belangrijk dat we als ondernemers, onderwijs en overheden nauw samenwerken aan een optimaal klimaat voor ondernemerschap en aan een nog mooiere omgeving om te wonen. Ik ben trots op wat we samen bereiken om een duurzame economie in onze regio te bevorderen.”

Ilko Bosman

Voorzitter VNO-NCW regio Arnhem-Nijmegen en Lid The Economic Board

2.2 Talent

Opgave 3

Arbeidsmarkt in balans: de juiste mensen op de juiste plek

De regio Arnhem-Nijmegen staat voor enorme opgaven rond de energietransitie, klimaatadaptatie, woningbouw en zorg. De krappe arbeidsmarkt remt een voortvarende aanpak. In de regio Arnhem-Nijmegen is in verschillende sectoren sprake van zowel een krapte op de arbeidsmarkt als een tekort aan de juiste kennis en vaardigheden voor de banen van nu en in de toekomst. Medio april 2023 ondertekenden The Economic Board, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en provincie Gelderland het Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen. Gezamenlijk werken overheden, kennisinstellingen en werkgevers toe naar een arbeidsmarkt die 'werkt'. Doel is als regio te zorgen voor voldoende en goed gekwalificeerd personeel. De agenda wordt praktisch ingevuld door vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers, de arbeidsmarktregio's, kennisinstellingen en beroepsopleidingen op alle niveaus.

Wij verbinden en ondersteunen bestaande en nieuwe initiatieven met kennis en middelen. Het Human Capital Akkoord focust op drie thema's; Leven Lang Ontwikkelen voor iedereen, het aantrekken en behouden van talent en het activeren van onbenut arbeidspotentieel.

Human Capital Akkoord

Doel

Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt in de regio Arnhem-Nijmegen, waarin de tekorten in de zorg-, techniek- en energiesector worden aangepakt aan de hand van de doelstellingen:

1. Leven Lang Ontwikkelen voor iedereen: de bij- en omscholing van werkzoekenden en werkenden.
2. Aantrekken en behouden van talent: het aantrekken van (internationale) medewerkers in schaarse profielen en het behouden van studenten uit de regio.
3. Activeren onbenut arbeidspotentieel: het gericht begeleiden van mensen naar een passende baan en het aanbieden van maatwerktrajecten.

Resultaat

In 2023 is het Human Capital Akkoord (HCA) gesloten met meer dan 35 partijen uit de regionale triple helix. The Economic Board, de Groene Metropoolregio en de provincie hebben, samen met ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen, op 13 april het Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen officieel feestelijk ondertekend. En ook de Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen en Midden-Gelderland zijn in de tweede helft van 2023 beter aangesloten bij het HCA.

Door de drie initiatiefnemers is verder gewerkt aan de volgende fase: van akkoord naar impact. Met de werktafels is aan de slag gegaan met het ondersteunen van projecten en het verkennen van samenwerkingen. Verschillende partners zijn met elkaar verbonden en diverse samenwerkingen zijn tot stand gebracht.

Tijdens de Ambassadeursbijeenkomst in juli is een eerste aantal projecten gepresenteerd. Deze vijf projecten hebben in het najaar van

2023 verdere stappen gezet (Digitaal integraal met impact, traineeship laadinfra, C-university, IT Student Lab en activeren onbenut arbeidspotentieel).

Binnen de werktafel LLO Health is met een consortium van bedrijven en instellingen gewerkt aan het project 'Digitaal integraal met impact.' Dit project helpt zorg- en welzijnsinstellingen een visie en concrete aanpak te ontwikkelen om medewerkers te faciliteren bij de adoptie van digitale technologie in het werk. Hiervoor wordt een 'menukaart' samengesteld dat de instellingen ontzorgt. Een kwartiermaker is in het najaar van 2023 gestart om dit project verder te borgen, om te lobbyen voor structurele middelen en om te zorgen voor een samenhangende aanpak om in de praktijk te testen.

Met ondersteuning van The Economic Board is in 2023 IT Student Lab een stichting geworden, is succesvol subsidie aangevraagd en is de samenwerking met softwarebedrijf Avisi geformaliseerd.

C-University werkt verder aan de integratie van embedded technologie in het middelbaar en mbo-onderwijs in de regio. In 2023 zijn afspraken gemaakt met onder meer het ROC Nijmegen en de HAN, en is met ondersteuning van The Economic Board een samenwerking met Avisi en House Of IT gestart om een Junior IT Challenge te organiseren voor middelbare scholieren.

Connectr werkt in 2023 aan het stimuleren van Laadinfra- en batterij-technologie in de regio. Voor het behoud van starters in de regio en voor het werven van geschikt personeel voor het cluster van bedrijven rond dit thema, wordt gewerkt aan een bedrijfsoverstijgend traineeship Laadinfra. Er zijn gesprekken gevoerd over consortiumpartners, vorm en inhoud en in 2024 leidt dit hopelijk tot start van de eerste trainees. Een werkend concept kan vervolgens voor andere sectoren 'gekopieerd' worden.

De werktafel Onbenut Arbeidspotentieel heeft een project gekozen dat beide Arbeidsmarktregio's verbindt. In samenwerking met onder meer de vakbonden wordt proefondervindelijk vastgesteld op welke manier onbenut potentieel het beste bereikt kan worden voor bemiddeling naar werk.

Een extern adviseur heeft een advies geschreven over het vervolg van de uitvoering het Human Capital Akkoord (HCA). Hierin is aangeraden om de regie van de uitvoering van het HCA bij The Economic Board te beleggen. In afstemming met de Groene Metropoolregio en de provincie Gelderland is dit advies uitgewerkt naar een nieuw governance structuur en een plan van aanpak waarbij vanaf januari 2024 The Economic Board de regio zal gaan voeren op het HCA. Het succes van een werkende arbeidsmarkt, is een triple helix verantwoordelijkheid van alle partijen die het HCA hebben ondertekend, met een regionale agenda waarin iedereen zich herkent en is vastgesteld voor de periode 2023-2026.

Lifeport Welcome Center

Doel

Eén centraal punt waar internationale kenniswerkers, studenten en hun familieleden terecht kunnen voor overheidsdienstverlening door gemeenten en IND.

Doel

Begin 2023 is de eerste bezoeker gastvrij ontvangen bij het Lifeport Welcome Center in Nijmegen. Bij dit loket kunnen internationale kenniswerkers en hun gezinsleden, wetenschappelijk onderzoekers, studenten, start-ups en buitenlandse investeerders alles voor hun verblijf in de regio regelen. Dit is opgezet vanuit de regionale wens om meer internationaal talent aan te trekken én te behouden voor de regio. Voor HR-professionals uit de regio is een bijeenkomst georganiseerd om insights en ervaringen te delen over het aantrekken, welkom heten en behouden van internationaal talent voor de regio. The Economic Board is in het najaar een verkenning gestart voor een mogelijke samenwerking tussen LWC en WTC Arnhem.

“De arbeidsmarkt verandert continu; banen verschijnen, verdwijnen en veranderen. We staan voor een grote transformatie en dat brengt uitdagingen én kansen met zich mee. Gekwalificeerde mensen zijn hard nodig in onze regio. Als HAN werken we samen met ondernemers en overheden aan een duurzame samenleving, met een inclusieve arbeidsmarkt en waar een leven lang ontwikkelen centraal staat. Ook al heb je al een diploma op zak, klaar met leren ben je nooit...”

Rob Verhofstad

Voorzitter College van Bestuur HAN University of Applied Sciences en Lid The Economic Board

2.3 Regionale welvaart en welzijn

Opgave 4

De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart

The Economic Board werkt aan een sterke, duurzame, welvarende en economische regio, gericht op innovaties met positieve impact op de kwaliteit van leven, wonen en werken (zgn Brede Welvaart) in de regio Arnhem-Nijmegen. Zij werkt aan zowel economisch als sociaal maatschappelijke opgaven met positieve impact op de Brede Welvaart. Uit onderzoek blijkt dat de Brede Welvaart in de regio Arnhem-Nijmegen al jaren afneemt.

Brede welvaart gaat in essentie over het welzijn van mensen. Naast werk en inkomen gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Hoewel de regio het economisch redelijk goed doet zijn er nog grote maatschappelijke uitdagingen, die vragen om een gezamenlijke aanpak. Het betekent dat we de uitdagingen die er liggen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit aan elkaar koppelen en werken aan slimme concrete en praktische oplossingen. We ondersteunen maatschappelijke initiatieven. Dat wil zeggen sociaal investeren met betrokkenheid van zowel overheden, bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Hierna genoemde voorbeelden is The Economic Board samen met partners bezig met de uitwerking van een technische oplossing en een business case voor de samenwerking van NXP in Nijmegen met de woningcorporaties en de gemeente Nijmegen. Als dit project slaagt dan draagt dit bij aan een lagere energierekening voor aanpalende woonwijken met zo'n 10.000 huishoudens, en levert hiermee een bijdrage op een aspect van de brede welvaart, energie armoede.

“Bij brede welvaart gaat het om de verbinding tussen sociaal maatschappelijke en economische agenda’s. Het is van belang om in samenhang te denken. Het omvat alles wat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart tellen ook zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. We willen de innovaties die ontstaan uit de samenwerkingen in onze regio ook écht laten landen bij onze inwoners en ondernemers. Dan moet je denken aan bijvoorbeeld het verlagen van de energiekosten in de energietransitie, maar ook de kwaliteit van de zorg verbeteren.”

John Brom
*wethouder gemeente Nijmegen en
Lid The Economic Board*

JINC-samenwerking

Doel

JINC strijdt voor een samenwerking waarin je achtergrond niet je toekomst bepaalt, waarin ieder kind kansen krijgt. Honderdduizenden kinderen groeien op in een omgeving met veel werkloosheid en weinig rolmodellen. Daarom helpt JINC-jongeren van 8 tot 16 jaar op weg naar een goede start op de arbeidsmarkt. The Economic Board ondersteunt JINC met diverse projecten.

Resultaat

In maart heeft een aantal boardleden meegedaan met de sollicitatietraining en tevens de lancering van JINC in Nijmegen. Op 1 juni 2023 stond de top van toonaangevende organisaties in heel Nederland haar stoel af Lifeport Scholarship aan een leerling die opgroeit in een omgeving met sociaaleconomische achterstand. Ook enkele leden van The Economic Board hebben voor één dag hun functie volledig overgedragen.

Lifeport Scholarship

Doel

Studenten in de regio Arnhem-Nijmegen die afkomstig zijn uit crisisgebieden kunnen in aanmerking komen voor hulp. Het Lifeport Scholarship heeft als doel studenten uit getroffen gebieden hun studie te laten voortzetten en afronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio. Daarvoor ontvangen ze een bijdrage in het levensonderhoud.

Resultaat

Aan het begin van het nieuwe studiejaar ontvingen de eerste vijf studenten een bijdrage vanuit het Lifeport Scholarship. Ook de oorlog in de Gazastrook heeft geleid tot een aanvraag én bijdrage vanuit het Scholarship. In totaal zijn er in 2023 negen studenten geholpen vanuit het Lifeport Scholarship.

Opgave 5

Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen

Informatiedeling en samenwerking gemeenten en The Economic Board

Doel

Gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen beter informeren over de activiteiten van The Economic Board.

Resultaat

In de maanden mei tot en september heeft Jan van Dellen samen met enkele leden van de Board een ronde gemaakt langs de colleges en/of raden van de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Dit waren waardevolle gesprekken. Deze bezoeken werden door beide partijen, de gemeenten én The Economic Board, zeer op prijs gesteld. Veel zaken waar The Economic Board zich mee bezig houdt waren niet of onvoldoende bekend en TEB is beter geïnformeerd van wat er in de verschillende gemeenten speelt.

LOBBY

Doel

Belangen en initiatieven van de regio Arnhem-Nijmegen zijn vaak nog te weinig bekend bij belangrijke spelers in Den Haag, Europa en in de samenwerking met Duitsland. The Economic Board lobbyt al dan niet in samenwerking met de provincie en de Groene Metropoolregio bij het Rijk om de regionale belangen kenbaar te maken en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van Nederland en Europa. Dit wordt gedaan door evenementen te organiseren en gesprekken te voeren met ambtenaren en bewindspersonen. Maar ook lobby richting de provincie is belangrijk.

Resultaat

Manifest voor nieuwe leden Provinciale Staten

The Economic Board heeft aan de nieuwe Statenleden een Manifest aangeboden met daarin handvatten en aandachtspunten voor de komende bestuursperiode. Deze zijn gericht op het maken van een ondernemersvriendelijk provinciaal beleid, dat bijdraagt aan de brede welvaart en aan versnellingen in de opgaven waar wij voor staan.

Resultaat

Ontmoeting (kandidaat) Kamerleden

Provincie Gelderland, Provincie Overijssel organiseerde samen met de economic boards en de regio's in beide provincies een ontmoeting met kandidaat-Kamerleden. Tijdens deze bijeenkomst bespraken bestuurders en vertegenwoordigers van provincies, regio's en het bedrijfsleven verschillende thema's met betrekking tot de uitdagingen in Oost-Nederland. Naast het belang van bereikbaarheid, met focus op woningbouw en mobiliteit, werd ook de rol van Arnhem in de energietransitie (met Connectr, Alliander, TenneT, KEMA) benoemd. De bestuurders en ondernemers benadrukten het belang van aandacht voor Oost-Nederland in 'Den Haag' voor de komende jaren.

Resultaat

Ontvangst ministers in de regio

Afgelopen jaar hebben diverse ministers een bezoek gebracht aan onze regio. Bijvoorbeeld: Minister Micky Adriaansens bracht in het najaar een bezoek aan het hoofdkantoor van TenneT in Arnhem. In een rondetafelgesprek met TenneT, Alliander VNO-NCW en The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen hebben we de unieke rol van de stad en regio in de energietransitie besproken. Belangrijk onderwerp van gesprek was hoe de regio Arnhem-Nijmegen als dé innovatieve energieregio als voorbeeld kan dienen voor heel Nederland.

Minister Hugo de Jonge bracht een bezoek aan Nijmegen en maakte een rondleiding door de (circulair) gerenoveerde wijk Jerusalem, waar nieuwbouw sneller gaat dan een grondige renovatie. De regio wil koploper zijn bij het conceptueel, duurzaam en circulair bouwen en heeft tegelijkertijd een enorme bouwopgave. Daarom willen we een taskforce oprichten om de opgaven te versnellen met pragmatische oplossingen. Jean Schreurs overhandigde namens de GMR en The Economic Board aan de minister het convenant voor de taskforce.

Resultaat

European Week of Regions and Cities

De Europese Week van regio's en steden is het grootste jaarlijkse evenement in Brussel waarin steden en regio's hun vermogen demonstreren om groei en werkgelegenheid te creëren en het belang van het lokale en regionale niveau voor goed Europees bestuur te bewijzen. The Economic Board was hier (9 t/m 12 oktober) aanwezig samen met bestuurders vanuit overheid en kennisinstellingen. Tijdens de vele interessante workshops en netwerkbijeenkomsten werd steeds meer duidelijk hoe belangrijk Europa voor Nederland is. The Economic Board heeft een presentatie gegeven over de innovaties in onze regio, waar liggen onze sterke kanten en wat hebben we al bereikt op het gebied van Health, Hightech en Energy. Samen

met regio Stedendriehoek heeft The Economic Board een pleidooi gehouden voor een waterstofverbinding in Oost-Nederland.

Resultaat

Tweede Kamer verkiezingen 2023 – broekzaknotitie t.b.v. bestuurders

Het Rijk is een onmisbare partner in het realiseren van onze ambities voor de regio Arnhem-Nijmegen. Wij staan voor complexe uitdagingen op het gebied van wonen, mobiliteit, energietransitie, arbeidsmarkt, gezondheid, economie en circulariteit. De Tweede Kamerverkiezingen waren een goed moment om het belang van nauwe samenwerking tussen het Rijk en onze regio te benadrukken, ook voor de toekomst. Daarom hebben we gezamenlijk met de Groene Metropoolregio een document opgesteld dat uitlegt hoe wij de ontwikkeling van onze regio zien. Deze is naar bestuurders in onze regio verstuurd om te gebruiken in hun gesprekken met het Rijk.

REGIO DEAL

Doel

De Regio Deal richt zich op de aanpak van belangrijke opgaven en verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers (zgn. brede welvaart) in de regio Arnhem-Nijmegen. Het Rijk en de regio zetten met deze Regio Deal in op een 'Gezonde groene groei' door oplossingen voor de grote en lastige opgaven in de zorg, woningbouw, economie en arbeidsmarkt.

Resultaat

Resultaat Deze Regio Deal zorgt ervoor dat we in de regio vooruit kunnen met cruciale innovaties en ontwikkelingen in de zorg, woningbouw, bedrijventerreinen en arbeidsmarkt. Zo kunnen wij de kwaliteit van leven, wonen en werken verbeteren. Medio februari 2023 heeft het Rijk aangegeven 15 miljoen te investeren in een gezonde groene groei in de regio Arnhem-Nijmegen. De Regio Deal van de regio Arnhem-Nijmegen is op 1 november ondertekend in aanwezigheid van demissionair minister Hugo de Jonge. De Regio Deal 'Gezonde groene groei' bestaat uit zes programmalijnen, gericht op gezond leven, toekomstbestendig wonen, sterke bedrijvigheid, werkende arbeidsmarkt, grenzeloos samenwerken en wijk- en dorpsgerichte aanpak. Per programmalijn worden verschillende projecten aangeduid. In de tweede helft van 2023 is samen met de projectpartners een verdere doorvertaling naar de specifieke projecten uitgewerkt. De uitwerking van de regeling heeft vertraging opgelopen. De systematiek die het Rijk voor deze 4e tranche van de Regio Deals hanteert, sloot niet aan op de wens van Rijk én regio om ook consortia van bedrijven, kennisinstellingen en overheden te ondersteunen. Naar verwachting kunnen de uitgewerkte aanvragen in april 2024 bij de regiokassier worden ingediend.

Doel

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen staat voor een gezond en duurzaam leven om te wonen, werken en studeren. Lifeport is het innovatienetwerk van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen dat op het gebied van Energy, Health, Hightech en Food en de cross-overs ertussen tot slimme oplossingen komt. Met het merk Lifeport Regio Arnhem zetten we innovaties in de sectoren Energy, Health, Hightech en Food en de cross-overs daartussen in de etalage. We vertellen hoe vernieuwende bedrijven, vooraanstaande kennisinstituten en baanbrekende projecten zich in de regio Arnhem-Nijmegen ontwikkelen. Hierbij hebben we behoefte aan één herkenbare naam die al deze verhalen met elkaar verbindt. Een naam die aantrekkelijk, geloofwaardig en onderscheidend is en herkenbaar en vindbaar voor Den Haag, Brussel, Europa en ver daarbuiten.

Resultaat

In 2021 is gezamenlijk gekozen voor het merk Lifeport voor de regio Arnhem-Nijmegen. Met de naam Lifeport Regio Arnhem Nijmegen creëren we een gezamenlijk verhaal en profiel die de ambities van de regio samenvatten: gezond en duurzaam leven. Als Lifeport heeft de regio een herkenbaar gezicht. Afgelopen jaar zijn we gestart met de herijking van het merk en de visie rondom Lifeport. Er zijn verschillende stakeholder meetings geweest, er is een nieuwe Lifeport website gelanceerd, er vonden verkennende gesprekken plaats met de HAN, Radboud Universiteit en Radboudumc voor een bundeling van Lifeport op de verschillende campussen en er is gestart met het schrijven van een visiedocument Lifeport Regio Arnhem Nijmegen.

“Met Lifeport creëren we een gezamenlijk verhaal waarmee we het regionale profiel versterken en de ambities van de regio samenvatten. Lifeport stelt een gezond en duurzaam leven voorop, met aandacht voor circulariteit, gezondheid, milieu, menselijke waarden, diversiteit en inclusiviteit. Brede welvaart dus. Vanuit de onderwijsinstellingen is het belangrijk om samen te werken met het bedrijfsleven en overheid.

Een belangrijk thema is het vinden en vasthouden van talent, álle talent, jong en oud. Hoe houden we deze talenten in onze regio? Dat heeft te maken met aantrekkingskracht. Samen gezond leven, in een gezonde omgeving, op duurzame wijze, voor nu en toekomstige generaties; dat is Lifeport”

Daniel Wigboldus

voorzitter College van Bestuur Radboud Universiteit,
Lid The Economic Board

Tijdslijn

Per maand enkele belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden in 2023.
Het overzicht is niet uitputtend.

Januari

- [Ontvangst eerste expat Lifeport Welcome Center](#)
- [Ondertekening Green Deal TPN West](#)
- Derde Brainstorm bureau The Economic Board
- Werksessies Lifeport - denktank
- Ambassadeursbijeenkomst HCA (ontbijtsessie)
- [Parel Award EKI-Papierfabriek](#)
- [Boardvergadering The Economic Board](#)

Februari

- Ondertekening eerste steunverklaring HCA - Scalabor
- Arnhem Meets Duisburg - ondertekening LOI
- Werkbezoek Silvio Erkens kamerlid bij Connectr
- [Week circulaire economie - ondernemers in het zonnetje gezet](#)
- Masterclass Artificial Intelligence for Business
- [Besluit Rijk inzake Regio Deal Gezonde groene groei](#)

Maart

- [Energy innovation in Lifeport lancering](#)
- Health & Hightech café
- [Sollicitatietraining JINC - lancering Nijmegen](#)
- [Boardvergadering The Economic Board en bezoek Brainport](#)
- [Ontvangst Business Metropole Ruhr - Health](#)
- [Health Valley Event](#)

April

- Dinershow Rijn IJssel
- Congres NL AIC
- [Manifest TEB aangeboden aan nieuwe Provinciale Staten](#)
- [Ondertekening Human Capital Akkoord](#)
- SoilValley event

Mei

- Meeting of the HR-minds
- Regio Reis Ruhrgebied en Rheinland
- [Bezoek Minister de Jonge aan Nijmegen](#)
- [Bezoek ronde langs 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen](#)
- Kick off MKB datalab
- MovetoMatch 1 jarig bestaan - presentatie The Economic Board
- Bezoek Seaports Groningen - Eemshaven

Juni

- [Access to Energy dialogue](#)
- [Baas van Morgen](#)
- Lifeport Denktank sessie
- Inspiratiediner Foodvalley
- Future Day - Energie cluster
- [Boardvergadering The Economic Board](#)
- [Netwerkevent tijdens Outdoor Gelderland](#)
- [Bezoek Duitse ambassadeur, Nederlandse ambassadeur Dld en Consul generaal](#)
- Bezoek Invest in Holland -life sciences & health
- [Lifeport Festival Circulair](#)
- Nationale Kickoff LLO Katalysator - Nieuwegein
- [Bezoek minister en ambassadeur Filipijnen aan Health Hightech Nijmegen - NTC](#)

Juli

- [Ambassadeursbijeenkomst Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen](#)
- Bezoek ronde langs 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen
- Health & Hightech plein tijdens Vierdaagsefeesten
- Lancering nieuwe website [theeconomicboard.com](#)

Augustus

- Eerste studenten geholpen met [Lifeport Scholarship](#)

September

- [Lifeport Circular Lab](#) symposium
- [Green Deal](#) IJsseloord Arnhem
- Future of US- The Economic Board was aanwezig op IPKW in Arnhem met een stand Boardvergadering The Economic Board: Jaarplan 2024 en focus komende jaren
- [Boardvergadering](#) The Economic Board over jaarplan 2024 en focus voor de komende jaren
- Ondertekening Human Capital Akkoord door Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen

Oktober

- Green Deal Nieuwe Haven Arnhem
- [European Week of Region and Cities](#) – Brussel
- Nationale Finale Innovatiefste Student

November

- [Ondertekening Regio Deal](#)
- Bezoek minister Adriaansens in Arnhem - Energietransitie
- [Ontvangst kandidaat- Kamerleden Oost-Nederland](#)
- [Dag van de Ondernemer](#)
- [Ondertekening Human Capital Akkoord Arbeidsmarkt Midden-Gelderland](#)
- [Boardvergadering](#) The Economic Board over de samenwerking met Oost NL en de regio
- BANN event
- Dag van de Ondernemer
- Ondertekening Human Capital Akkoord arbeidsmarktregio Gelderland-Midden

December

- [Grenslandconferentie Nijmegen](#) – workshop Internationaal Talent
- [Inspiratiediner](#) The Economic Board, ROC Nijmegen en VNO-NCW Midden; 'met nieuwe energie naar een gezonde toekomst' bij ROC Nijmegen
- Parel Award uitreiking [Royal Berry](#)

Symposium Lifeport Circulair Lab

Organisatie en Financiën

3.1 Organisatiestructuur

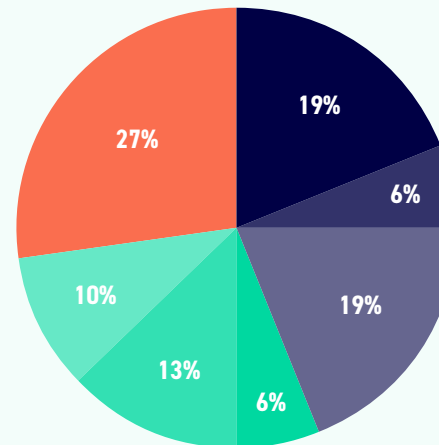
The Economic Board stimuleert samenwerking voor een gezond en duurzaam leven in Lifeport. The Economic Board is een netwerk van veel organisaties die samenwerken aan de innovaties in de speersectoren van de regio; Energy, Health, Hightech en Food als cross-over ten gunste van de stijging van de Brede Welvaart in de regio. Zij werkt aan het versterken van verbindingen in de regio Arnhem-Nijmegen, vanuit de economisch kracht met de nadruk op de samenwerking vanuit de triple helix de ondernemers, onderwijsinstellingen en overheid.

De Board bestaat uit 18 topbestuurders en CEO's vanuit kennis-en onderwijsinstellingen, overheden en ondernemers, die een belangrijke bijdrage leveren aan het gesprek over een gezond en duurzaam leven in Lifeport. De Board vormt het algemeen bestuur van de stichting en bepaalt de strategische koers van de organisatie. De boardleden zijn als ambassadeurs actief betrokken bij de thema's en grote projecten en zetten hun netwerk hiervoor in.

De Board wordt ondersteund door het projectbureau van The Economic Board. Op strategisch, tactisch en operationeel niveau maakt en onderhoudt zij verbindingen tussen kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden en legt zij de basis voor samenwerking en alliantie. The Economic Board vervult voor de projecten en programma's verschillende rollen. Zie in onderstaand figuur weergegeven. Het projectbureau wordt aangestuurd door een algemeen directeur. In 2023 waren er 16 medewerkers werkzaam voor The Economic Board, gelijk aan 6,92 FTE. Niet alle medewerkers zijn in dienst van The Economic Board, een aantal medewerkers, zoals de strategen, is in kind beschikbaar gesteld.

Bezoek Board aan Brainport Eindhoven

Rollen The Economic Board

Legenda

- Ambassadeur
- Aanjager
- Verbinder
- Business Developer
- Partner
- Programma / project management
- Critical friend / strategisch adviseur

In contact met ons netwerk

Communicatie

Het profileren van de regio Arnhem-Nijmegen op economisch en sociaal maatschappelijk gebied, rondom de clusters Energy, Health, Hightech, Food en de speerpunten Slimme Duurzaamheid, Human Capital en AI vindt zowel binnen als buiten de regio plaats. In een concurrerende en internationale wereld is het essentieel te laten zien waar je kracht ligt. Afgelopen jaar heeft The Economic Board deelgenomen aan diverse communicatie- en projectwerkgroepen die verband houden met het DNA, gekoppeld aan de clusters, van de regio. We laten zien aan welke thema's we werken. We communiceren vanuit relevante, op feiten gebaseerde inhoud en spelen in op de actualiteit. We benoemen obstakels en belemmeringen en dragen oplossingen aan waar het netwerk mee aan de slag gaat. Dit doen we onder andere via de website theeconomicboard.com en lifeport.nl, de maandelijkse nieuwsbrief, onze sociale mediakanalen en via verschillende mediapartners. Medio 2023 is een geheel vernieuwde website theeconomicboard.com gepresenteerd en is er gewerkt aan de realisatie van een nieuwe website lifeport.nl. Deze website is begin 2024 gelanceerd. We maken in nieuws- of vakmedia zichtbaar hoe The Economic Board met haar initiatieven en programma's impact realiseert op een gezond en duurzaam leven in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen en welke bijdrage dit levert aan het versterken van de brede welvaart van haar inwoners en ondernemers.

Events

Alle events, meetups en kennissessies die wij organiseren of aan bijdragen, dragen bij aan de ambities en doelstellingen van The Economic Board. Onze medewerkers bezoeken ook events van andere netwerkorganisaties en andere partners. The Economic Board, VNO-NCW Midden en ROC Nijmegen organiseerden in het restaurant van ROC Nijmegen begin december een Inspiratiediner met inspirerende table speeches rondom de thema's energie en arbeidsmarkt. Deze avond werd verzorgd door eerstejaars studenten van ROC Nijmegen. Aandacht voor het MBO, innovaties voor de arbeidsmarkt, samenwerking in de regio. Zomaar een aantal thema's waar gezamenlijk verder aan gewerkt wordt.

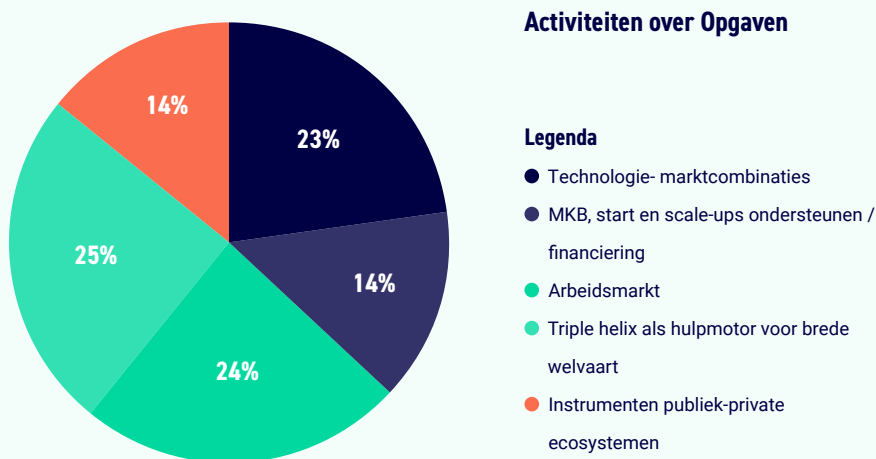

Inspiratiediner 'Met nieuwe energie naar een gezonde toekomst'

3.2 Financiën

De werkelijk gerealiseerde baten bedroegen in 2023 € 1.459.079 terwijl € 1.211.757 was begroot. De toename ten opzichte van de initiële begroting is toe te schrijven aan extra cash bijdragen van kennisinstellingen en bedrijfsleven voor onder andere het Lifeport Scholarship, het Human Capital Akkoord en een extra subsidie vanuit de provincie Gelderland ten behoeve van het aanjagen en versnellen van de regionale economische ontwikkelingen. De in kind bijdragen zijn toegenomen door een hogere inzet van in kind ter beschikking gestelde strategen. Het negatieve exploitatieresultaat van € 3.978 is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve.

The Economic Board ontvangt jaarlijks een basisfinanciering van de gemeenten via de Groene Metropoolregio. Deze financiering bestaat uit een bijdrage van € 1,- per inwoner van de deelnemende gemeenten. In 2023 hebben 14 gemeenten bijgedragen aan The Economic Board. Naast deze bijdragen ontvangt The Economic Board cash- en in kind bijdragen van kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven binnen de triple-helix.

Van de begroting 2023 is 48% afkomstig van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeenten, 14% van de Provincie Gelderland en 38% van kennisinstellingen en bedrijfsleven binnen de triple helix samenwerking. Van de totale begroting 2023 is 85% besteed aan de programma's en opgaven van The Economic Board. Onderstaand dashboard geeft de verdeling weer in percentage per opgave.

In 2022 is gestart met een eerste stap naar een andere indeling van rapporteren, die in 2023 verder is verfijnd naar een nieuwe indeling van rapporteren. Deze indeling is in lijn met onze eerdere rapportages over 2023 waarin wij hebben gekozen om de verschillende programma's, projecten en speerpunten binnen de clusters samen te brengen in drie hoofdlijnen en vijf concrete opgaven. Deze nieuw ingeslagen weg zal worden voortgezet.

Personeel

In 2023 is in totaal 6.92 fte werkzaam bij The Economic Board. Daarnaast is 1.39 fte aan strategen in kind ter beschikking gesteld door kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven. De personeelskosten zijn volgens inzet verdeeld over de 5 opgaven.

ANBI-status

Sinds 2017 is de Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Partijen die ons willen helpen bij onze doelstelling door middel van een donatie, kunnen deze gift aftrekken van de winst- of inkomstenbelasting.

Financiële kerngegevens

Over de jaarrekening 2023 van The Economic Board is op 5 maart 2024 door de externe accountant Reith & Ten Böhmer Accountants en Belastingadviseurs, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Voor een verdere toelichting op de cijfers 2023, verwijzen wij u naar de jaarrekening, zie [pagina 43](#).

Baten in €	
Overheidsfinanciering (bijdragen gemeenten via Groene Metropoolregio)	704.383
Bijdragen Provincie Gelderland	100.000
Projecten en overige baten	98.042
Bijdragen in kind	440.674
De bijdragen in kind betreffen bijdragen van: Radboud Universiteit, KplusV, Buro Kantelaar, Gemeente Nijmegen, Radboudumc, Google Grants, HAN University of Supplied Sciences, De Droomfabriek, EnergieMarke, diverse strategen	
Bijdragen in cash	115.980
De cash bijdragen betreffen bijdragen van: HAN University of Supplied Sciences, Groene Metropoolregio, CCV Nederland, NXP Semiconductors Nederland	
Totaal	1.459.079

Lasten in €	
Organisatiekosten	
Huisvesting	96.099
Overige kosten	7.764
Projectbureau	
Organisatiekosten	60.017
Advieskosten	14.813
Overige kantoorkosten	37.971
Subtotaal	216.664
Projecten en programma's	
Innovatie, technologie en ondernemen	464.395
Opgave 1 Sleuteltechnologieën en technologie-marktcombinaties	
Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups	
Talent	454.858
Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans	
Regionale welvaart en welzijn	327.139
Opgave 4 Hulpmotor voor brede welvaart	
Opgave 5 Instrumenten voor publiek en private ecosystemen	
Subtotaal	1.246.393
Totaal	1.463.057
Exploitatieresultaat	-3.978

[Klik hier om naar de jaarrekening te gaan](#)

Overzicht van activiteiten, doelstellingen en resultaten 2023

Naam project	Omschrijving	Resultaat 2023
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Arnhems Buiten / Energy Innovation Campus Rol: aanjager en strategisch adviseur	Doorontwikkeling werklocatie wat verder wordt ontwikkeld voor een aantrekkelijker vestigingsklimaat en de versnelling van de energietransitie. Het gebied moet ruimte geven aan de ontwikkeling van innovatieve bedrijven. Een campus initiatief wordt opgezet, waarbij de triple helix samenwerking – overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen – elkaar zal versterken. Dit zal talent en bedrijvigheid aantrekken gericht op de energietransitie, waardoor de regio nog beter op de kaart wordt gezet als aanjager van innovaties in klimaatneutrale energie.	The Economic Board denkt mee en adviseert m.b.t. de doorontwikkeling werklocatie, gebied Arnhems Buiten. Dit gebied is begin 2023 aangekocht door City developer-S en Perspectieffonds Gelderland (Oost NL). Onderzocht wordt of hier een campus kan landen.
Zonnepark woningcorporaties en wijken rond NXP Rol: verbinder en aanjager	Met dit project wordt onderzocht of een zonnepark kan worden ontwikkeld met minstens 10.000 aangesloten woningen en huishoudens, die collectief zonne-elektriciteit opwekken. Door de ligging van NXP tussen de woonwijken bestaat een unieke mogelijkheid om te bezien of een overschot aan lokaal opgewekte energie kan worden terug geleverd aan NXP mogelijk ondersteund met enkele buurtbatterijen.	Er is een opzet voor een projectplan gemaakt en het project is meegenomen in de projecten van de Regio Deal. TEB heeft een consortium bij elkaar gebracht en bestuurders geactiveerd. Tevens is gezocht naar een projectleider die dit project verder moet trekken. Verwachting is begin 2024 akkoord voor de projectleider te hebben en dat medio 2024 gestart kan worden.
Smart Energy Hub Rol: aanjager, verbinder en strategisch adviseur	Onze energienetwerken kunnen de energietransitie niet aan, vanwege onvoldoende capaciteit. In Oost-Nederland is het living lab Smart Energy Hubs opgezet. In Lifeport zijn hierbinnen drie bedrijventerreinen bezig om een Smart Energy Hub te ontwikkelen, te weten Innofase (Duiven), TPN-West Nijmegen/Beuningen en Brickvalley (omgeving Lingewaard en Zevenaar). Op deze bedrijventerreinen wordt aan oplossingen voor de netcongestie gewerkt door in te zetten op de realisatie van decentrale energiesystemen. Zo wordt er gebouwd aan stabiele, flexibele, lokale duurzame alternatieven voor energieopwekking, -opslag en -gebruik en worden in de regio ontwikkelde innovaties op de bedrijventerreinen toegepast.	Met de Smart Energy Hubs bouwen we stapsgewijs aan een evenwichtig energie-systeem. Voor bedrijventerrein InnoFase hebben 17 partijen een intentieovereenkomst getekend om hier een smart energy hub te maken om lokaal opgewekte duurzame energie op ieder moment beschikbaar te maken. Ook TPN West in Nijmegen, Brickvalley (steenfabrieken langs Waal en Rijn) zijn de bedrijventerreinen waar een Smart Energy Hub aanpak verkend en opgepakt wordt. Ze zitten allemaal in een verschillend tempo van ontwikkeling, variërend van initiatieffase tot bijna operationeel. The Economic Board heeft samen met bedrijvenvereniging TPN-West en vele partners gewerkt aan een Green Deal voor TPN-West welke begin januari 2023 is ondertekend. En The Economic Board heeft samen VNO-NCW en Oost NL ingezet op een lobby richting Den Haag en Europa.
TPN-West - Green Deal Rol: aanjager en verbinder	Het creëren van een toekomstbestendig, aantrekkelijk bedrijventerrein, dat ervoor zorgt dat werkgelegenheid behouden blijft en nieuwe verdienmodellen kunnen worden aangegrepen. Het realiseren van één of meerdere 'klimaatbestendige proeftuinen'. En o.a. het realiseren van van één of meerdere Smart Energy-Hubs.	Begin januari 2023 is de eerste Green Deal van Oost-Nederland gesloten op bedrijventerrein TPN-West in Nijmegen. De ondernemers, vertegenwoordigd door de bedrijvenvereniging, gemeenten Nijmegen en Beuningen, provincie Gelderland, HAN, VNO-NCW, The Economic Board en de Rabobank hebben samen getekend voor de duurzame ambitie waarin klimaatadaptatie, circulariteit en de energietransitie een plek krijgen.
Green Deal Nieuwe Haven en IJsseloord (Arnhem) Rol: aanjager en verbinder	Arnhem heeft ambities om haar bedrijventerreinen te verduurzamen en toekomstbestendig te laten zijn in 2030. Kansen worden verkend en opgepakt in de energietransitie en klimaatadaptatie, op het gebied van mobiliteit en richting een circulaire economie. Kansen worden verkend en opgepakt om bedrijventerreinen energiepositief en klimaatbestendig te maken voor 2030. Daarnaast wordt een start gemaakt om het bedrijventerrein volledig circulair te maken. Rondom de Nieuwe Haven in Arnhem bestaat een aantal energie issues waarvoor een oplossing wordt gezocht, een energy hub zou een oplossing kunnen zijn.	Begin september 2023 was de officiële ondertekening van een Green Deal IJsseloord I en in oktober voor bedrijventerrein Nieuwe Haven. De ondertekeningen waren het startschot voor concrete acties op de bedrijventerreinen. In de Green Deal wordt alles met elkaar verbonden in vier werkgroepen: klimaatadaptatie en vergroening, energie, circulariteit en mobiliteit. The Economic Board heeft deze Green Deals mede ondertekend.

Naam project	Omschrijving	Resultaat 2023
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Living Lab / Innovatielab Connectr Rol: partner en strategisch adviseur	Het Connectr Innovatielab op Industriepark Kleefse Waard (IPKW) wordt een aantrekkelijke plek, waarin alle spelers in het energy cluster fysiek bijeenkomen om samen te werken en elkaars groei te versnellen.	De werk- en leerlocatie is eind 2023 in gebruik genomen en hier zal in 2024 nog veel aandacht naar uit gaan.
Digital Health Challenge Lab Rol: ambassadeur, partner en strategisch adviseur	Om de zorg toegankelijk, beheersbaar en betaalbaar te houden is meer preventie nodig en moet de zorg dichterbij de inwoner worden georganiseerd. Het doel van het project is om op basis van vragen (challenges) van inwoners en professionals in een drietal wijken nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen. Deze concepten zorgen ervoor dat inwoners langer zelfredzaam zijn, minder zorgpersoneel nodig is en dat de gezondheidsverschillen afnemen.	Afgelopen jaar is in gezamenlijkheid met het consortium het Projectplan en team gefinaliseerd incl. financiering (opgenomen in de Regio Deal als dragend project.
Build4Health Rol: verbinder	Inactiviteit is aantoonbaar verbonden met tal van (chronische) ziekten en mentale aandoeningen. Het doel van dit project is het testen van de effecten van ruimtelijke interventies en gedragsbeïnvloeding die leiden tot meer bewegen en sociale contacten op de gezondheid in verschillende contexten.	Afgelopen jaar is het projectplan en projectteam gefinaliseerd incl. financiering (opgenomen in de Regio Deal als dragend project.
Healthy Data Rol: verbinder en aanjager	Om persoonlijke data veilig beschikbaar te maken voor het monitoren en behandelen van patiënten thuis is een onderliggende en verbindende data-infrastructuur voor de wijken nodig. Het is op dit moment nog niet mogelijk om data van een thuisomgeving te combineren met de streng beveiligde data-infrastructuur in de ziekenhuizen, zorginstellingen of via huisartsen. Een verbindende data-infrastructuur zal een meer gepersonaliseerde behandeling op basis van continue data mogelijk maken voor zowel behandelaars als inwoners in hun eigen thuissituatie.	Het projectplan was eind 2022 ingediend binnen de Regio Deal, maar is niet aangemerkt als dragend project. Er wordt nu gezocht naar andere financiële middelen om dit project alsnog uit te kunnen voeren.
Health Campus Elst Centraal Rol: ambassadeur en strategisch adviseur	De innovatieve clusters Health, Hightech en Energy kennen een aantal geografische brandpunten in de regio. Dat zijn primair de campussen, maar ook de werklocaties die zich richten op innovatieve bedrijvigheid of die ruimte bieden aan campus gerelateerde bedrijvigheid voor productie. Het gebied rondom station Elst Centraal in de gemeente Overbetuwe is volop in ontwikkeling. Het gebied rondom de ziekenhuis dependance Rijnstate is nog niet ingevuld. De gemeente wil graag inzicht in de mogelijke invulling van een bedrijvenprogramma op het nog braakliggende terrein, waarbij men wil onderzoeken of dit ondersteunend kan zijn aan het regionale speerpunt Health binnen de Lifeport regio.	In 2023 is er door de gemeente Overbetuwe een kernteam opgericht dat het proces rond de Health Campus ontwikkeling met diverse stakeholders begeleidt. Vervolgens wordt een plan van aanpak opgesteld, inclusief: planning, financiën, projectorganisatie, krachtenveldanalyse, projectcommunicatie en risicoanalyse.
Ecosysteem Health en Hightech Rol: verbinder, partner en strategisch adviseur	Briskr werkt met een aantal partners, waaronder The Economic Board, samen aan een acquisitiestrategie om juist die bedrijven aan te trekken die bijdragen aan een duurzame economische groei, het versterken van ecosystemen en het creëren van oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Uit het onderzoek moet een specifiek beeld komen; waarin onderscheidt onze regio zich van andere kennisregio's.	Een onderzoeksbureau heeft de opdracht gekregen om een focus aan te brengen in de acquisitiestrategie. Ten eerste een inventarisatie maken: Welke bedrijvigheid, faciliteiten en kennis zijn er op dit vakgebied in de regio en waar zou nog behoefte aan zijn. Het onderzoek is eind 2023 gepresenteerd, de acquisitie werkgroep met leden van de verschillende partijen gaat invulling geven aan de adviezen.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Koersdocument Health & Hightech Rol: aanjager, partner en strategisch adviseur	Het Koersdocument Health & Hightech is opgesteld om in de regio meer en beter richting te kunnen geven aan de individuele inspanningen van overheden, ondernemers en kennisinstellingen, de economische ondersteuningstructuur en de collectieve inspanningen ter bevordering van health en hightech, binnen The Economic Board, de Groene Metropoolregio maar ook in Briskr verband. Briskr is het programma dat startups en mkb ondersteunt om sneller te groeien en een grotere impact te maken binnen Health en Hightech. Hiermee wordt het ecosysteem versterkt.	Het koersdocument is tot stand gekomen in co-creatie tussen programma-bureau Briskr en de helixgroep Health & Hightech. Hiermee is het doel om de gekozen richtingen verder te continueren, te versterken en te concretiseren met vele regionale partners. In 2024 zal gedragenheid voor deze koers moeten worden bewerkstelligd bij de partners binnen Briskr en The Economic Board.
INTEGRATR Innovation Campus (Hyster Yale) Rol: verbinder en strategisch adviseur	Hyster-Yale Group ontwikkelt een shared facility voor zero emission Heavy Duty Mobile Equipment in nauwe samenwerking met Connectr. Men wil een campus ontwikkelen om kennis uit te wisselen, in het kader van de energie transitie voor zware voertuigen, voor zowel waterstof als elektrisch. Om de energietransitie te realiseren, wil Hyster-Yale Group een prototype en testfaciliteit ontwikkelen, als satelliet van Connectr.	Er worden steunverklaringen verzameld in de vorm van Letters of Support. Aantrekken financiering voor programmering INTEGRATR Innovation Campus, gericht op technologieontwikkeling en human capital (leven lang leren en ontwikkelen).
Chip Design & Packaging Rol: aanjager en verbinder	Europa wil op eigen benen staan als het gaat om chipdesign. De regio's Twente en Brainport Eindhoven zijn gezamenlijk bezig met een strategische bepaling rondom chip design & packaging. Dit omvat het samenbrengen van relevante stakeholders in Nederland tot een krachtig chipdesign ecosysteem. Het doel is om een consortium te bouwen wat kan leiden tot een groeifondsaanvraag.	The Economic Board is samen met Briskr, Oost NL, gemeente Nijmegen en provincie Gelderland in overleg om de regio Arnhem-Nijmegen hierbij te laten aan sluiten. The Economic Board ondersteunt het consortium door verbanden te leggen met initiatieven in de regio.
Regio Arnhem Nijmegen Europese Hotspot Energy Rol: strategisch adviseur	In de regio Arnhem-Nijmegen werken bedrijven, overheid, onderwijs en onderzoek samen om met energie-innovaties de transitie de versnellen en op te schalen naar een hoger niveau van toepassing. Energy hotspot Arnhem kent een uniek ecosysteem van traditionele grote spelers als TenneT, Alliander, DNV-GL, KEMA en DEKRA en innovatieve mkb-bedrijven. Het samenspel tussen deze partijen leidt tot innovatieve oplossingen en een versnelling in de energie-transitie. Niet in de laatste plaats omdat zij daarin gezamenlijk optrekken met onderwijspartijen van binnen en buiten de regio, zoals de Radboud Universiteit, de TU Delft en de HAN University of Applied Sciences. De regio heeft de ambitie een toonaangevend Europese energiehotspot te zijn in 2025.	In opdracht van Oost NL en de gemeente Arnhem is in 2023 onderzoek uitgevoerd door KplusV en ERAC naar vervolgstappen voor de regio-ambitie rond het speerpuntcluster Energy. Aan The Economic Board is gevraagd om in 2024 met een verdere verdieping te komen op de regio-ambitie: "De regio Arnhem-Nijmegen is in 2025 place to be for Energy", met name voor het versneld toepasbaar maken van energie-innovaties.
Lifeport Cool Lab Rol: verbinder, aanjager en adviseur	In het project Lifeport Cool Lab (LCL) onderzoeken vijf gemeenten samen met opleiders HAN, Van Hall Larenstein en Yuverta welke methodes geschikt zijn om verkoeling te brengen in de stedelijke openbare ruimte, omdat het klimaat verandert. Op zes locaties testen onderzoekers verschillende klimaatadaptaties, zogenoemde groene interventies.	In 2023 is in het consortium gewerkt aan uitwerking van het project, zijn locaties geselecteerd en leerprojecten gedefinieerd. Het project is ingediend voor een bijdrage uit de Regio Deal en staat op de lijst van dragende projecten. In 2024 wordt financiering definitief aangevraagd, waarbij HAN penvoerder is.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Campus Hub Gezond Circulair Rol: verbinder en aanjager	Het verbinden van de kennisinstellingen in de regio en dus van talent aan de grote transitievragen (rond energie, duurzaamheid, circulariteit en health uitdagingen) door concrete opdrachten uit te werken in de Campus Hub Gezond Circulair in Lifeport Living Labs – monolevel (per kennisinstelling) en in de onderwijswaaier - en door de opbrengsten te delen met de andere hubs in de Lifeportregio (zoals Via-T en Soil Valley).	De Campus Hub Gezond Circulair is inmiddels gestart met een samenwerking tussen de talentprogramma's van de drie onderwijsinstellingen: het TalentLAB van het ROC, de Talent Academy van de HAN en de Radboud Honours Academy van de RU. RvN@ voert de coördinatie en de regie. Inmiddels wordt er vanuit de Campus Hub Gezond Circulair gewerkt aan drie opdrachten: een multilevel opdracht vanuit de Food Community van RvN@ (talent in food), een multilevel opdracht vanuit het Stationsgebied Nijmegen (bouwlogistiek) en een opdracht van Orange X (Foodhal).
Toekomstig-bestendig bouwen Rol: verbinder en aanjager	Bevorderen van de snelheid en kwaliteit van circulair bouwen, door gebruik te maken van een eenduidige gezamenlijke regionale aanpak van Circulair Conceptueel Bouwen (CCB) en de circulaire inrichting van de openbare ruimte. Naast duurzaam bouwen wordt er ook gekeken naar hoe de woningbouw versneld kan worden. Binnen de regio wordt door veel partijen gewerkt aan de transitie naar conceptueel circulair bouwen.	In 2023 is samen met Via-T, kenniscentrum voor duurzaamheid, circulariteit, innovatie en vakmanschap gewerkt aan de regionale positionering van het kenniscentrum, door stimuleren van samenwerking met belangrijke partners als de Groene Metropoolregio, door het bieden van een podium, bijvoorbeeld tijdens het symposium Lifeport Circular Lab en het uitdragen van het belang van het kenniscentrum in het netwerk. Samen met Via-T is gewerkt aan het uitwerken van de businesscase en zijn activiteiten en projecten voor de komende jaren uitgewerkt.
VIA-T Rol: verbinder en strategisch adviseur	VIA-T is de Hub voor innovatie en talentontwikkeling in de toekomstbestendige bebouwde en gebouwde leefomgeving om zo een bijdrage te leveren aan de brede welvaart in de regio. Concreet wil VIA-T een oplossing bieden voor kennisdeling, borging en daarmee ook talentontwikkeling die nodig is om een circulaire transitie in de gebouwde en bebouwde toekomstbestendige leefomgeving te realiseren.	Het Consortium, propositie en businessplan zijn uitgewerkt. Binnen deze hub zijn op gebied van innovatie en onderzoek, kennisdeling en talentontwikkeling en inspiratie diverse projecten in uitvoering, die bijdragen aan de regionale ambities en doelstellingen van de Regio Deal en Woondeal (de eerste 5000 circulaire woningen). The Economic Board is een belangrijke verbinder in dit proces, wij bewaken de samenhang en stimuleren de samenwerking.
Circulaire regio Arnhem Nijmegen Rol: aanjager en verbinder	Een consortium van bedrijven en instellingen in het Rijk van Nijmegen werkt aan een programma ter versterking van het regionale ecosysteem rond circulaire economie.	Met ondersteuning van The Economic Board is financiering verworven voor het programma, we werken aan regionale opschaling van de werkzaamheden van de Circulaire raad en verbinden partijen in en buiten de regio aan de campushub gezond circulair om méér studenten en bedrijven te laten samenwerken aan de transitie naar een circulaire economie, zoals het project rond het stationsgebied in Nijmegen.
AI in openbare ruimte - Dar Rol: strategisch adviseur	Door AI in te zetten voor de verwerking van beelden die in de openbare ruimte worden verkregen, kunnen herstel- en schoonmaakwerkzaamheden veel beter worden gepland, waardoor de omgeving schoner en veiliger is, terwijl er minder km worden gereden (CO2 uitstoot beperking) en minder manuren nodig zijn (handig met huidige arbeidsmarkt tekorten)	In 2023 is door verschillende partijen onderzoek gedaan naar hoe dit project ingestoken kan worden. Zo is met verschillende aanbieders van software gesproken, met de gemeente Nijmegen onderzoek gedaan naar de implicaties van privacy en met de Dar gekeken welke data beschikbaar of bruikbaar is. Ook is in 2023 een student van de Radboud Universiteit aan de slag gegaan bij de Dar, vanuit het mkb datalab.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups		
MKB Datalab Rol: verbinder en ambassadeur	Met de oprichting van het MKB Datalab Oost willen we in Oost-Nederland een bijdrage leveren aan het dichten van de kloof tussen wat de potentiële mogelijkheden zijn op het gebied van AI en data science voor de mkb'er en wat er door mkb'ers op dit moment al wordt toegepast.	In samenwerking met Radboud AI, een onderzoeks- en toepassingsprogramma van Radboudumc en Radboud Universiteit (RU) is het MKB Datalab in mei 2023 gelanceerd. The Economic Board was mede initiator van dit AI-datalab. Het lab ondersteunt mkb-ondernemers bij datagericht ondernemen. Studenten van de RU gaan aan de slag met data- en AI-vraagstukken van mkb-ondernemers. In februari 2023 is de workshop, 'AI for Business'-masterclasses en inspiratiesessie georganiseerd voor mkb-bedrijven om kennis te maken met AI en wat het voor hen kan betekenen.
AI en economie Rol: verbinder en aanjager	De regio Arnhem-Nijmegen heeft alle ingrediënten in huis om een substantiële bijdrage te leveren aan de AI-positie van Oost-Nederland, Nederland en Europa. Hoe kunnen we AI meer inzetten voor onze (mkb) ondernemers? Kan AI onze ondernemers ondersteunen in oplossingen voor het tekort op de arbeidsmarkt, dat wil zeggen; kan AI talent aantrekken of behouden voor de arbeidsmarkt, kunnen toepassingen van AI een bijdrage leveren aan het oplossen of versnellen van onze transitie, is er met AI toepassingen een verdienmodel?	The Economic Board heeft het initiatief genomen om met een aantal kennisinstellingen en ondernemers te onderzoeken of er van AI (Artificial Intelligence) economie gemaakt kan worden. Een eerste verkennende sessie heeft positieve reacties gegeven op de vraag of we economie kunnen maken van AI en welke maatregelen we kunnen nemen om ondernemerschap te stimuleren in ons ecosysteem.
Parel Award Rol: Initiatiefnemer en verbinder	Met de parel award onderscheidt The Economic Board organisaties uit de regio Arnhem-Nijmegen die een voorbeeld zijn voor anderen. Organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, Hightech en Food. De Lifeport Parel Award gaat jaarlijks naar bedrijven en organisaties die zich onderscheiden door interessante innovaties of juist door hun beproefde bedrijfsprocessen. Impact door innovatie, dát is waar de Parels zich mee onderscheiden.	In 2023 hebben EKI- Papierfabriek Nijmegen en Royal Berry uit Bommel de Lifeport Parel Award ontvangen. Hiermee worden de inspanningen van deze ondernemers op het gebied van innovatie, duurzaamheid, food en human capital beloond. De prestaties van deze twee mooie bedrijven zijn een inspiratie voor andere bedrijven en zetten onze regio (inter)nationaal op de kaart.
Lifeport Kaart Rol: initiatiefnemer, verbinder en projectleider	De interactieve Lifeport kaart (https://lifeport.nl/ontdek-lifeport/) is één online platform waarop alle bedrijven, organisaties en innovaties zichtbaar zijn, die actief zijn op het gebied van Energy, Health, Hightech, AI, Food en slimme duurzaamheid.	De Lifeport kaart geeft een overzicht van meer dan 500 bedrijven in de regio Arnhem-Nijmegen. Begin 2023 is in samenwerking met Kiemt, Connectr en gemeente Arnhem een overzicht toegevoegd aan de interactieve kaart met alle innovaties op energiegebied in onze regio (https://kaart.lifeport.nl/maps/energy-innovations/). Daarnaast is er een aparte kaart opgezet met partijen in het semicon cluster, ofwel de chip industrie. Deze kaart wordt gebruikt om de eerder genoemde activiteiten rond de ontwikkeling van dit cluster te ondersteunen (https://kaart.lifeport.nl/maps/semicon-lifeport/).

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups		
Dag van de Ondernemer	De Dag van de Ondernemer, vrijdag 17 november 2023, is een initiatief van mkb-Nederland om respect en waardering te tonen aan ondernemers voor hun inzet en het belang van ondernemers te onderstrepen. Aandacht voor hun huidige economische situatie en meedenken met advies, geven de ondernemers perspectief en mogelijke oplossingen voor de toekomst.	The Economic Board is op de Dag van de Ondernemer bij een aantal ondernemers persoonlijk langsgeslagen om aandacht te vragen voor én mee te denken in hun problematiek en hen verder te helpen in hun ondernemerschap.
Toekomstbestendige bedrijventerreinen Rol: aanjager en ambassadeur	Voldoende en kwalitatief goede bedrijventerreinen ontwikkelen door te werken aan de toekomstbestendigheid (en daarmee aantrekkelijkheid) van deze terreinen. Dat gebeurt door een hogere organisatiegraad, grotere en duurzame beschikbaarheid van duurzame energie, betere (digitale) bereikbaarheid en een goede balans tussen leefomgeving en industrie. Daarnaast wordt er ook gekeken naar vergroening en circulariteit.	Het project is in 2023 geselecteerd als dragend project binnen de Regio Deal. Het consortium heeft verder gewerkt aan de ontwikkeling van het project zodat dit in 2024 van start kan binnen de Regio Deal.
BANN Rol: verbinder en partner	Het Business Angel Netwerk Nijmegen, opgezet door Briskr, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank en The Economic Board, verbindt startups en scale-ups met investeerders. Het accent ligt op medische hightech. Door dit netwerk kunnen vraag en aanbod van investeringen beter op elkaar worden afgestemd.	In 2023 zijn er drie BANN-bijeenkomsten georganiseerd waar start- en scale-ups een pitch hebben gegeven. The Economic Board heeft hier een presentatie verzorgd.
Campus Nijmegen Rol: verbinder en partner	Het project Campus Nijmegen richt zich op het versterken van een aantrekkelijk vestigingsklimaat op de Nijmeegse campussen ten behoeve van de sterke clusters Health en Hightech. De campussen zijn een magneet voor talent, ondernemerschap en investeerders.	In 2023 hebben de stakeholders een actie agenda opgesteld voor de komende jaren. Voor het behalen van de doelstellingen zoeken de stakeholders de samenwerking met regionale partijen zoals The Economic Board en de Groene Metropoolregio.
Financieringstafel Rol: aanjager	Start- en scale-ups en mkb's met een innovatief vraagstuk ondersteunen met zowel innovatie als financiering. De Financieringstafel is een gezamenlijk initiatief van The Economic Board, Oost NL met de grootbanken ING, Rabobank en ABN-AMRO.	In het eerste pilot jaar 2023 zijn er zes aanvragen ingediend. Met deze publiek-private samenwerking maken we impact om innovaties te versnellen en zo te kunnen bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans: de juiste mensen op de juiste plek		
Human Capital Akkoord Rol: ambassadeur, programmamangement, verbinden en aanjagen	Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt in de regio Arnhem-Nijmegen, waarin de tekorten in de zorg-, techniek- en energiesector worden aangepakt aan de hand van de doelstellingen: 1. Leven Lang Ontwikkelen voor iedereen: de bij- en omscholing van werkzoekenden en werkenden. 2. Aantrekken en behouden van talent: het aantrekken van (internationale) medewerkers in schaarse profielen en het behouden van studenten uit de regio. 3. Activeren onbenut arbeidspotentieel: het gericht begeleiden van mensen naar een passende baan en het aanbieden van maatwerktrajecten.	In 2023 is het Human Capital Akkoord (HCA) gesloten met ca 35 partijen uit de regionale triple helix. Tijdens de Ambassadeursbijeenkomst in januari is de proces en voortgang gepresenteerd en in juli 2023 is een eerste aantal projecten van de werktafels gepresenteerd. De vijf projecten zijn in het najaar verder uitgewerkt (digitaal integraal met impact, traineeship laadinfra, C-university, IT Student Lab en activeren onbenut arbeidspotentieel). Voor het project Digitaal integraal met impact, werktafel LLO Health, is in het najaar een kwartiermaker gestart. Een extern adviseur heeft een advies geschreven over het vervolg van de uitvoering het HCA. Dit advies is verder uitgewerkt naar een nieuw governance structuur en een plan van aanpak waarbij vanaf januari 2024 The Economic Board de regio zal gaan voeren op het HCA. Ook de Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen en Midden-Gelderland zijn in de tweede helft van 2023 beter aangesloten bij het HCA.
Human Capital Akkoord: IT Challenge Rol: ambassadeur en verbinder	Méér jonge mensen interesseren voor een baan in de IT, zodat deze meer kiezen voor een studie die hiervoor opleidt. Hiermee het tekort aan IT-ers in de regio verkleinen	Een wedstrijd voor jongeren in de laatste 2 jaar van VO (alle niveau's) in de regio, waarbij ze vaardigheden moeten gebruiken die nodig zijn voor IT (breed, van softwaredevelopment tot embedded), waar zo'n honderd jongeren uit de regio aan mee doen en zo leren over vak dat ze kunnen kiezen. In 2023 is een consortium opgericht met diverse partijen.
Lifepoint Welcome Center Rol: ambassadeur, aanjager en verbinder	Eén centraal punt waar internationale kenniswerkers, studenten en hun familieleden terecht kunnen voor overheidsdienstverlening door gemeenten en IND. Bij dit loket kunnen internationale kenniswerkers en hun gezinsleden, wetenschappelijk onderzoekers, studenten, start-ups en buitenlandse investeerders alles voor hun verblijf in Nijmegen regelen.	Begin 2023 is de eerste officiële bezoeker welkom geheten bij het Lifepoint Welcome Center in Nijmegen. Lifepoint Welcome Center is een initiatief van The Economic Board en provincie Gelderland en gemeente Nijmegen vanuit de regionale wens meer internationaal talent aan te trekken én te behouden voor de regio. Voor HR-professionals uit de regio zijn er afgelopen jaar twee bijeenkomsten georganiseerd om insights en ervaringen delen over het aantrekken, welkom heten en behouden van internationaal talent voor de regio.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 4 De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart		
Lifeport Scholarship Rol: projectleider, aanjager en verbinder	Lifeport Scholarship is ontwikkeld voor studenten studierend aan een van de onderwijsinstellingen in de regio Arnhem-Nijmegen en afkomstig uit conflictgebieden. The Economic Board heeft het scholarship geïnitieerd om de studenten afkomstig uit crisisgebieden te helpen. De getroffen studenten worden geholpen met een bijdrage in de kosten voor levensonderhoud zodat zij hun studie kunnen voortzetten en afronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio.	Aan het begin van het nieuwe studiejaar (sept 2023) ontvingen de eerste vijf studenten een Lifeport Scholarship. Ook de oorlog in de Gazastrook heeft geleid tot een aanvraag én bijdrage vanuit het Lifeport Scholarship. In totaal zijn er in 2023 negen studenten geholpen met het Lifeport Scholarship
JINC Rol: ambassadeur en verbinder	JINC strijdt voor een samenwerking waarin je achtergrond niet je toekomst bepaalt, waarin ieder kind kansen krijgt. Honderduizenden kinderen groeien op in een omgeving met veel werkloosheid en weinig rolmodellen. Daarom helpt JINC jongeren van 8-16 jaar op weg naar een goede start op de arbeidsmarkt. The Economic Board ondersteunt JINC met diverse projecten.	In maart heeft een aantal Boardleden meegedaan met de sollicitatietraining en tevens de lancering van JINC in Nijmegen. Op 1 juni 2023 stond de top van toonaangevende organisaties in heel Nederland haar stoel af aan een leerling die opgroeit in een omgeving met sociaaleconomische achterstand. Ook enkele leden van The Economic Board hebben voor één dag hun functie overgedragen.
Opgave 5 Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen		
Lobby Rol: aanjager, verbinder en projectleider	Belangen en initiatieven van de regio Arnhem-Nijmegen zijn vaak nog te weinig bekend bij belangrijke spelers in Den Haag, Europa en in de samenwerking met Duitsland. Belangrijk om de regionale belangen kenbaar te maken en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van Nederland en Europa.	Manifest nieuwe leden Provinciale staten, ontmoeting (kandidaat) Kamerleden, ontvangst ministers in de regio, European Week of Regions and Cities, broekzaknotitie t.b.v Tweede Kamerverkiezingen, Waterstoflobby, werkbezoeken en diverse netwerkgesprekken.
Waterstof Convenant Rol: aanjager en verbinder	Doel is om dit jaar een convenant aan het ministerie EZK en Gasunie aan te bieden, om ook daadwerkelijk een zijtak naar oost Nederland mogelijk te maken om waterstof te kunnen afnemen	Inmiddels werken we in Oost-Nederland samen met zes economic boards om het volume van afname van waterstof op te halen. We zijn op dit moment een plan van aanpak aan het afronden, waarna we met vele partijen OostNL, Think East, Gasunie, ministerie EZK, Provincie, GMR, VNO-NCW, ondernemers de inventarisatie gaan uitvoeren.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 5 Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen		
Lifeport Regio Arnhem Nijmegen Rol: projectleider, aanjager en verbinder	Lifeport staat voor een gezond en duurzaam leven om te wonen, werken en te studeren. Lifeport is het innovatienetwerk van de regio Arnhem Nijmegen dat op het gebied van Health, Hightech, Food en Energy en de crossovers ertussen tot slimme oplossingen komt. Lifeport is een groene regio waar vele functies samenkomen. De gezamenlijke noemer, of het merk, waarmee de regio zich profileert: innoveren om een gezond en duurzaam leven mogelijk te maken voor iedereen.	In 2023 zijn er verschillende denktank sessies geweest met stakeholders uit de regio over de profilering van Lifeport. In het najaar is er gewerkt aan een nieuwe website voor Lifeport. Eveneens is er een visiedocument en een communicatieplan geschreven voor de profilering van Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, welke in 2024 verder zal worden uitgerold.
Regio Deal Rol: partner, verbinder en aanjager	De Regio Deal van de regio Arnhem-Nijmegen is op 1 november ondertekend door demissionair minister de Jonge. Deze Regio Deal richt zich op de aanpak van belangrijke opgaven en verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers (zgn. brede welvaart) in de regio Arnhem-Nijmegen. Het Rijk en de regio zetten met deze Regio Deal in op een 'Gezonde groene groei' door oplossingen voor de grote en lastige opgaven in de zorg, woningbouw, economie en arbeidsmarkt. Deze Regio Deal zorgt ervoor dat wij vooruit kunnen met cruciale innovaties en ontwikkelingen in de zorg, woningbouw, bedrijventerreinen en arbeidsmarkt. Zo kunnen wij de kwaliteit van leven, wonen en werken verbeteren.	In 2023 heeft het Rijk toegezegd om een bijdrage te leveren aan de Regio Deal Arnhem Nijmegen; gezonde groene groei met een bijdrage van € 15 miljoen voor versterking van de brede welvaart in onze regio. Afgelopen jaar heeft The Economic Board samen met provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio gewerkt aan de uitwerking van de Regio Deal. Tijdens een stakeholdersessie in maart hebben zo'n 100 betrokkenen gediscussieerd over een eerste aanzet voor prioritering, gebaseerd op het vooraf opgestelde beoordelingskader. Besproken is of projecten kunnen worden gebundeld, van andere financiering kunnen worden voorzien, of kunnen worden ingeperkt. Mogelijk dragende projecten zijn vervolgens door de projectpartners verder uitgewerkt om voor de Regio Deal in aanmerking te komen. The Economic Board heeft bij vele projecten een verbindende en adviserende rol gehad. De uiteindelijke selectie van projecten is gebaseerd op het beoordelingskader, dat bestaat uit een aantal technische eisen.
Newsroom Health & Hightech Rol: verbinden en partner	De Newsroom HHT geeft invulling en uitvoering aan het zenden van boodschappen over het cluster Health & Hightech. Dit gebeurt door het ophalen van de nieuwswaardige verhalen en gebeurtenissen in het cluster, deze journalistiek te bewerken en vervolgens stelselmatig en consistent gericht uit te zetten naar relevante doelgroepen/media. Daarbij zijn de crossovers tussen enerzijds kennisinstellingen en bedrijven en anderzijds Health en Hightech interessant.	Na de eerste twee pilotjaren is een herijking gemaakt voor het vervolg van de Newsroom HHT. Er is gewerkt aan een herziene opzet met uitbreiding van partners. Vanwege wisselingen in het netwerk Health & Hightech is er in 2023 nog geen concreet vervolg gegeven aan de uitrol van de Newsroom.
Newsroom Energy Rol: verbinden en partner	De newsroom Energy wil een belangrijke bijdrage leveren om de regio als energy hotspot van Europa, met Arnhem als elektriciteits hoofdstad op de kaart te zetten. Op regionaal, nationaal (focus voor 2024) en internationaal (vanaf 2025) niveau door 'marketing by journalism'. De newsroom geeft invulling en uitvoering aan het zenden van boodschappen over het cluster Energy.	De Newsroom Energy is in ontwikkeling. Op dit moment bestaat de newsroom Energy uit een samenwerking van communicatieprofessionals van de verschillende bedrijven en instellingen die zich bezig houden met het thema Energy. De newsroom wil invulling en uitvoering gaan geven aan het zenden van boodschappen over het cluster Energy en de profilering van de regio op deze thematiek.

Ahmed Marcouch

Burgemeester gemeente
Arnhem, voorzitter The
Economic Board

Ilko Bosman

Voorzitter VNO-NCW regio
Arnhem-Nijmegen

John Brom

Wethouder gemeente
Nijmegen, lid DB, voorzitter
auditcommissie

Rens Buchwaldt

Raad van Bestuur van de
Wageningen University &
Research

Huib Hieltjes

Burgemeester gemeente
Duiven

Sander Hulsebos

CEO van Hoogwegt Group,
lid auditcommissie

Jan van Iersel

Voorzitter College van
Bestuur Van Hall Larenstein
University of Applied Sciences

Nermina Kundić

Wethouder gemeente
Arnhem

Bertine Lahuis

Voorzitter Raad van Bestuur
Radboudumc

Peter van Mulkom

Voorzitter College van
Bestuur ROC Nijmegen

Bram Sieben

Directeur Corporate & Social
Affairs Alliander

Jean Schreurs

Executive Director
NXP Semiconductors
Netherlands BV

Enny van de Velden

Voorzitter en CCO CCV
Group, lid DB, vicevoorzitter
The Economic Board

Rob Verhofstad

Voorzitter College van
Bestuur HAN University of
Applied Sciences,
lid auditcommissie

René Verhulst

Burgemeester gemeente
Ede, voorzitter Regio
Foodvalley

Helga Witjes

Gedeputeerde provincie
Gelderland

Daniël Wigboldus

Voorzitter College van
Bestuur Radboud
Universiteit, lid DB

Jaarrekening Stichting Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 2023

JAARREKENING 2023

STICHTING ECONOMIC BOARD REGIO ARNHEM-NIJMEGEN
NIJMEGEN

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT

A.	Opdracht	pagina 3
B.	Samenstellingsverklaring	pagina 3
C.	Algemeen	pagina 4
D.	Resultaten	pagina 4

JAARREKENING

1.	Balans per 31 december 2023	pagina 6
2.	Staat van baten en lasten over 2023	pagina 8
3.	Kasstroomoverzicht 2023	pagina 9
4.	Grondslagen voor waardering en bepaling exploitatieresultaat	pagina 10
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2023	pagina 12
6.	Toelichting op de staat van baten en lasten	pagina 15

Overige gegevens

1.	Ontbreken van de verklaring	pagina 21
2.	Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat	pagina 21

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

Nijmegen, 5 maart 2024

Geacht bestuur,

A. Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen samengesteld.

Het bestuur van de stichting is op grond van wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de jaarrekening.

B. Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over 2023 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij deze jaarrekening wordt door de externe accountant Reith & Ten Böhmer, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een controleverklaring verstrekt. Voor deze controleverklaring verwijzen wij naar de overige gegevens.

C. Algemeen

Bedrijfsgegevens

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Directie

Per balansdatum wordt de directie gevoerd door de heer J. van Dellen.

D. Resultaten

Het exploitatieresultaat over 2023 bedraagt € 3.978 negatief.

De vergelijking van de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting ziet er als volgt uit:

	Gerealiseerd		Begroot		Verschil	
	€	%	€	%	€	
Basisfinanciering GMR	704.383		48,2	704.383	48,2	0
Basisfinanciering Provincie Gelderland	100.000		6,8	100.000	6,8	0
Bijdragen in kind	440.674		30,2	440.674	30,2	0
Bijdragen cash	115.980		7,9	115.980	7,9	0
Project- en overige baten	98.042		6,7	100.000	11,6	-1.958
Totaal Baten	1.459.079		99,87	1.461.037	100,0	-1.958
Personeels- en salariskosten (* en #)	877.466		60,1	865.365	59,2	12.101
Huisvestingskosten (*)	96.099		6,6	94.060	6,4	2.039
Reiskosten	3.239		0,2	14.500	1,0	-11.261
Projectondersteuning (* en #)	231.263		15,8	235.980	16,2	-4.717
Communicatie / Media (*)	197.681		13,5	192.000	13,1	5.681
Advieskosten	14.813		1,0	12.500	0,9	2.313
Administratiekosten	13.985		1,0	15.000	1,0	-1.015
Afschrijvingskosten	4.525		0,3	6.000	0,4	-1.475
Kantoorkosten	23.986		1,6	24.500	1,7	-514
Onvoorzien	0		0,0	1.132	0,1	-1.132
Totaal Lasten	1.463.057		100,3	1.461.037	100,0	2.020
Exploitatieresultaat	-3.978		-0,3	0	0,0	-3.978

De met een * gemarkeerde posten bevatten een in kind bijdrage, deze worden onder de baten en lasten nader toegelicht (pagina's 14 t/m 16).

De met een # gemarkeerde posten bevatten een partner bijdrage, deze worden onder de baten en lasten nader toegelicht (pagina's 14 t/m 16).

Toelichting substantiële afwijkingen gerealiseerd ten opzichte van begroot:

Reiskosten:

De km-vergoeding wordt vanaf januari 2023 via de salarisadministratie uitbetaald en niet meer via de post reiskosten. Hierdoor ontstaat in de post personeels- en salariskosten een overschrijding van het oorspronkelijke begrote bedrag.

Projectondersteuning:

De kosten voor het project "Human Capital Akkoord" zijn opgenomen onder deze post. Dit betreft een separaat project gefinancierd buiten de reguliere basisfinanciering om. Dit project is begin 2022 van start gegaan. Lasten 2023 bedragen circa € 45.000 t.o.v. nihil begroot. Daarnaast is er voor het project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen", wat buiten de reguliere basisfinanciering valt, een bedrag begroot van € 100.000. Vanwege de verdeling van de lasten over de looptijd van het project, 1 juli 2023 t/m 30 juni 2024, is in 2023 een bedrag van € 50.000 opgenomen als lasten. Hier is bij de initiële begroting geen rekening mee gehouden.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Administratiekamer B.V.

De heer A.W.N. Wijers

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na verwerking exploitatieresultaat)

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	11.503	14.699
Wlottende activa		
Overige vorderingen	23.076	10.641
	23.076	10.641
Liquide middelen	181.175	122.892
Totaal	<u>215.754</u>	<u>148.232</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Stichtingskapitaal		
Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserve	-9.385	-5.407
	40.615	44.593
Kortlopende schulden		
Crediteuren	42.272	42.455
Belastingen	15.228	13.754
Overige schulden	117.639	47.430
	175.139	103.639
Totaal	<u>215.754</u>	<u>148.232</u>

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	2022
	€	€
Basisfinanciering GMR	704.383	698.937
Basisfinanciering Provincie Gelderland	100.000	100.000
Bijdragen in kind	440.674	398.216
Bijdragen cash	115.980	0
Project- en overige baten	98.042	41.667
Totaal Baten	1.459.079	1.238.820
Personeels- en salariskosten	877.466	734.894
Huisvestingskosten	96.099	92.868
Reiskosten	3.239	4.777
Projectondersteuning	231.263	224.847
Communicatie/Media	197.681	197.422
Advieskosten	14.813	15.479
Administratiekosten	13.985	14.971
Afschrijvingskosten	4.525	5.200
Kantoorkosten	23.986	23.734
Onvoorzien	0	0
Totaal Lasten	1.463.057	1.314.192
Exploitatieresultaat	-3.978	-75.372

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	-3.978	
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	4.525	
Veranderingen in het werkkapitaal		
Mutatie vorderingen	-12.435	
Mutatie kortlopende schulden	71.500	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		59.612
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa		-1.329
		<u>58.283</u>

Samenstelling geldmiddelen

	2023	
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	122.892	
Mutatie liquide middelen boekjaar	58.283	
Geldmiddelen per 31 december		<u>181.175</u>

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING EXPLOITATIERESULTAAT

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen is statutair gevestigd te Nijmegen en feitelijk gevestigd op Toernooiveld 300, 6525 EC te Nijmegen. De stichting is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65371992.

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Na balansdatum is bekend geworden dat veertien van de achttien regiogemeenten via de inwonersbijdrage zullen blijven bijdragen aan de basisfinanciering van The Economic Board. De bijdrage van de gemeenten zal in 2024 uit komen op € 711.810.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffings- of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de stichting krachtens een financiële lease-overeenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële lease-overeenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële lease-overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten

De baten bestaan uit subsidiebijdragen van €1 per inwoner van de deelnemende gemeenten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van economische levensduur. Boekwinsten en - verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten alleen voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Bestemming exploitatieresultaat 2023

Het exploitatieresultaat over 2023 bedraagt € 3.978 negatief.

De voorgestelde bestemming is opgenomen onder de toelichting op de balans.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Materiële vaste activa		
Stand 1 januari	14.699	18.514
Investerings	1.329	1.385
Afschrijving (-)	<u>4.525</u>	<u>5.200</u>
Stand 31 december	<u><u>11.503</u></u>	<u><u>14.699</u></u>

De materiële vaste activa betreft inventaris. Er wordt voor de inventaris geen restwaarde gehanteerd.

Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	585	575
Waarborg	225	225
Subsidie Provincie Gelderland	15.000	0
Overige vorderingen	<u>7.266</u>	<u>9.841</u>
	<u><u>23.076</u></u>	<u><u>10.641</u></u>

Liquide middelen		
Rabobank The Economic Board	119.193	72.892
Rabobank Lifeport Scholarship	11.982	0
Rabobank spaarrekening The Economic Board	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
	<u><u>181.175</u></u>	<u><u>122.892</u></u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand 1 januari	50.000	50.000
Dotatie boekjaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Bestemmingsreserve		
Stand 1 januari	-5.407	69.965
Resultaat boekjaar	<u>-3.978</u>	<u>-75.372</u>
Stand 31 december	<u>-9.385</u>	<u>-5.407</u>
Crediteuren		
Crediteuren	<u>42.272</u>	<u>42.455</u>
	<u>42.272</u>	<u>42.455</u>
Belastingen		
Loonheffingen	<u>15.228</u>	<u>13.754</u>
	<u>15.228</u>	<u>13.754</u>
Overige schulden		
Voorziening vakantiegeld	21.921	14.820
Nettolonen	2.008	87
Overige te betalen kosten	1.600	5.023
Rabobank Creditcard	110	0
Vooruitontvangen project "Human Capital Akkoord"	0	27.500
Vooruitontvangen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	30.000	0
Nog te betalen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	50.000	0
Nog te betalen "Lifeport Scholarship"	<u>12.000</u>	<u>0</u>
	<u>117.639</u>	<u>47.430</u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De stichting heeft per 15 april 2019 een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van een kantoor- en bedrijfsruimte. De huurverplichting bedraagt op jaarbasis € 93.973,80 exclusief btw. Er is sprake van onbelaste huur. De looptijd van de verplichting loopt tot en met 31 augustus 2024. Opzegging kan gebeuren met inachtneming van een termijn van drie maanden.

De stichting heeft in 2022 via de Provincie Gelderland een subsidie toegekend gekregen ten behoeve van het ontwikkelen van een programma om te komen tot een Human Capital Akkoord regio Arnhem–Nijmegen. Een akkoord waarbij helixpartners zich committeren en bijdragen aan te formuleren doelen, werkwijze, projecten en financiering voor de komende 4 jaar voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt en voor het oplossen van tekortsectoren zoals techniek, bouw, energietransitie en zorg. Voor het Akkoord dient zowel bestuurlijk als uitvoerend draagvlak en commitment te worden bereikt. Het project loopt van 1 april 2022 tot en met 1 oktober 2023. De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 75.000. 80% hiervan zijnde € 60.000 is als voorschot uitgekeerd in 2022. Het restant voorschot van 20% zijnde € 15.000 wordt uitgekeerd in 2024. Via de Groene Metropoolregio is voor dit project in 2022 een éénmalige bijdrage ontvangen van € 10.000. Deze baten worden op basis van permanence uitgesmeerd over de looptijd van het project.

De stichting heeft in 2023 via de Provincie Gelderland een subsidie toegekend gekregen voor aanjaag- en versnellingsmiddelen t.b.v. de regionale economische ontwikkeling van The Economic Board. Dit betreft een bijdrage voor de strategische agenda van The Economic Board, die door triple helix advies de meerwaarde en de impact vergroot in de regio. Het project loopt van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024. De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 100.000. 80% hiervan zijnde € 80.000 is als voorschot uitgekeerd in 2023. Het restant voorschot van 20% zijnde € 20.000 wordt uitgekeerd in 2024. Deze baten worden op basis van permanence uitgesmeerd over de looptijd van het project.

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

	2023	2022
	€	€
Basisfinanciering GMR		
Subsidie gemeenten	704.383	698.937
	<u>704.383</u>	<u>698.937</u>
Basisfinanciering Provincie Gelderland		
Subsidie Provincie Gelderland	100.000	100.000
	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
Bijdragen in kind		
Radboud Universiteit	49.416	50.000
KplusV	13.842	34.122
Buro Kantelaar	7.865	59.145
Gemeente Nijmegen	56.628	51.183
Radboudumc	56.628	34.122
Google Grants	120.000	120.000
HAN - University of Applied Sciences	12.584	49.644
De Droomfabriek	15.101	0
EnergieMarke	53.240	0
Diverse strategien	55.370	0
	<u>440.674</u>	<u>398.216</u>
Bijdragen cash		
HAN - University of Applied Sciences	50.000	0
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	10.980	0
CCV Nederland	50.000	0
NXP Semiconductors Nederland	5.000	0
	<u>115.980</u>	<u>0</u>
Project- en overige baten		
Subsidie Provincie Gelderland project "Human Capital Akkoord"	37.500	37.500
Subsidie Provincie Gelderland project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	50.000	0
Bijdrage GMR project "Human Capital Akkoord"	5.000	5.000
Terugbetaling subsidie gemeenten	0	-908
Overige baten	5.542	75
	<u>98.042</u>	<u>41.667</u>

	2023	2022
	€	€
Personeels- en salariskosten		
Loonkosten	431.639	435.920
Voorziening vakantiegeld	34.078	22.953
Sociale verzekeringen	76.314	54.526
Pensioenpremie	15.527	3.528
Ziekengeldverzekering	17.990	13.711
Reiskostenvergoedingen	6.752	4.138
Onkostenvergoedingen	3.600	1.200
Werkkostenregeling vrije ruimte	6.229	6.423
Scholingskosten	1.835	9.509
Overige personeelskosten	1.264	4.414
	<u>595.228</u>	<u>556.322</u>
Loonkosten (in kind, *)	271.258	178.572
Bijdragen partners (cash, #)	10.980	0
	<u>877.466</u>	<u>734.894</u>

KplusV, Buro Kantelaar, Gemeente Nijmegen, Radboudumc, EnergieMarke, De Droomfabriek en HAN - University of Applied Sciences hebben in 2023 strategien ter beschikking gesteld voor de clusters en opgaven van The Economic Board. Daarnaast hebben diverse strategien hun expertise ter beschikking gesteld voor de opgaven van The Economic Board.

De Groene Metropoolregio heeft in 2023 een cash bijdrage geleverd voor de verdere uitwerking van het Human Capital Akkoord.

Huisvestingskosten		
Huur	44.558	40.222
Parkeerkosten	2.125	2.446
Overige huisvestingskosten	0	200
	<u>46.683</u>	<u>42.868</u>
Huur (in kind, *)	49.416	50.000
	<u>96.099</u>	<u>92.868</u>

De Radboud Universiteit heeft in 2023 een in kind bijdrage geleverd aan de huur van de kantoorruimte van The Economic Board.

Reiskosten		
Declaratie zakelijke kilometers	0	1.844
Reis- en verblijfkosten	3.239	2.933
	<u>3.239</u>	<u>4.777</u>

	2023	2022
	€	€
Projectondersteuning		
Projectstimulering	16.368	59.541
Events	8.473	27.500
Project Regio Deal	5.966	48.086
Kosten project "Human Capital Akkoord"	45.456	40.076
Kosten project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	50.000	0
	<u>126.263</u>	<u>175.203</u>
Lifeport Welcome Center (in kind, *)	0	49.644
Lifeport Welcome Center (cash, #)	50.000	0
Lifeport Scholarship (cash, #)	55.000	0
	<u>231.263</u>	<u>224.847</u>

De HAN - University of Applied Sciences heeft in 2023 een cash bijdrage geleverd voor de verdere ontwikkeling van het Lifeport Welcome Center in Nijmegen.

CCV Nederland en NXP Semiconductors Nederland hebben in 2023 een cash bijdrage geleverd aan het Lifeport Scholarship, een beurs voor bijdrage in het levensonderhoud voor studenten uit conflictgebieden.

Communicatie/Media		
Abonnementen en contributies – Print / digitaal	277	1.255
Abonnementen en contributies – Tools	4.219	11.931
Vertalingen	1.464	165
Website – Techniek	16.790	11.213
Website – Content	27.788	26.957
Events	4.048	3.070
Advertentie- en reclame-uitgaven	11.313	11.852
Vormgeving	1.209	2.466
Corporate	4.704	4.054
Campagnes	5.869	4.459
	<u>77.681</u>	<u>77.422</u>
Campagnes Google Grants (in kind, *)	120.000	120.000
	<u>197.681</u>	<u>197.422</u>

Het Google Grants Fund stelt (in kind) online advertentiebudget ter beschikking aan organisaties met een ANBI status. Dit budget wordt aangewend om de vindbaarheid van de website te vergroten. De in kind bijdrage van € 120.000 is in 2023 volledig ter beschikking gesteld aan het Lifeport Welcome Center.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Advieskosten		
Accountant- en notariskosten	8.836	12.606
Advieskosten	<u>5.977</u>	<u>2.873</u>
	<u>14.813</u>	<u>15.479</u>
Administratiekosten		
Administratiekosten	12.168	13.515
Salarisadministratie	<u>1.817</u>	<u>1.456</u>
	<u>13.985</u>	<u>14.971</u>
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	<u>4.525</u>	<u>5.200</u>
Kantoorkosten		
Kantoorartikelen	5.490	1.523
Internet en automatiseringskosten	12.037	13.682
Telefoon	348	1.355
Verzekeringen	2.328	2.299
Kleine aanschaffingen	60	30
Contributies en abonnementen	0	8
Representatiekosten	3.138	3.787
Rente en bankkosten	565	893
Overige kantoorkosten	<u>20</u>	<u>157</u>
	<u>23.986</u>	<u>23.734</u>
Onvoorzien		
Uitgaven onvoorzien	<u>0</u>	<u>0</u>

Binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen waren over het boekjaar 2023 6,92 fte werkzaam (2022: 5,69 fte). Deze fte is verdeeld over 8 medewerkers.

De salarissen binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen voldoen voor 2023 aan de vereisten van de Wet normering topinkomens (WNT)

ONDERTEKENING BESTUUR VOOR AKKOORD

Nijmegen, 22 maart 2024

Directeur: De heer J. van Dellen

Dagelijks bestuur:

Voorzitter: De heer A. Marcouch

Vicevoorzitter: Mevrouw H. van de Velden

Voorzitter financiële auditcommissie: De heer J.A.R. Brom

Lid dagelijks bestuur: De heer D. H. J. Wigboldus

Algemeen bestuur:

Bestuurder: De heer I. P. Bosman

Bestuurder: De heer L. A. C. Buchwaldt

Bestuurder: De heer H.B. Hieltjes

Bestuurder: De heer S. C. Hulsebos

Bestuurder: De heer J. van Iersel

Bestuurder: Mevrouw N. Kundić

Bestuurder: Mevrouw B. E. Lahuis

Bestuurder: De heer P. A. A. van Mulkom

Bestuurder: De heer J. A. W. Schreurs

Bestuurder: De heer B. Sieben

Bestuurder: De heer L. J. M. Verhofstad

Bestuurder: De heer L. J. Verhulst

Bestuurder: Mevrouw H. W. M. Witjes

OVERIGE GEGEVENS

1. Ontbreken van de verklaring

Conform artikel 15.3 van de oprichtingsakte wordt de accountantsverklaring door de directie van de stichting aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat

In de statuten is geen vermelding over de bestemming van het exploitatieresultaat opgenomen. Echter in de vergadering is overeengekomen, dit resultaat mee te nemen naar een opvolgend jaar.

The Economic Board
Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC NIJMEGEN
T +31 (0) 85 040 9980
E bureau@theeconomicboard.com

theeconomicboard.com / lifeport.nl

Besluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar;

overwegende dat:

- zij op 1 januari 2021 een Gemeenschappelijk regeling Regio Arnhem–Nijmegen hebben getroffen waarmee het openbaar lichaam de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen is opgericht;
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Montferland wenst uit te treden uit deze regeling;

gelet op:

de Wet gemeenschappelijke regelingen;

de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen;

de toestemming van de respectievelijke gemeenteraden op grond van artikel 1, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluiten

de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen als volgt te wijzigen:

Artikel 1

Uit de aanhef wordt Montferland geschrapt en komt te luiden:

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar;

Artikel 2 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na bekendmaking.

Artikel 3 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als derde wijzigingsbesluit van de “Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen”.

Arnhem

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem

Ondertekend op te

J.H. de Baas
Secretaris

A. Marcouch
Burgemeester

Berg en Dal

Het college van burgemeester en wethouders van Berg en Dal

Ondertekend op te

E. van der Velde
Secretaris

M. Slinkman
Burgemeester

Beuningen

Het college van burgemeester en wethouders van Beuningen

Ondertekend op te

D. Kocken
Secretaris

D. Bergman
Burgemeester

Doesburg

Het college van burgemeester en wethouders van Doesburg

Ondertekend op te

P. Werkman
Secretaris

L. van der Meijs - van de Laar
Burgemeester

Druten

Het college van burgemeester en wethouders van Druten

Ondertekend op te

B. Janssen
Secretaris

S. Sengers
Burgemeester

Duiven

Het college van burgemeester en wethouders van Duiven

Ondertekend op te

B. Brinkman
Secretaris

H. Hieltjes
Burgemeester

Heumen

Het college van burgemeester en wethouders van Heumen

Ondertekend op te

J. de Graaf
Secretaris

J. Minses
Burgemeester

Lingewaard

Het college van burgemeester en wethouders van Lingewaard

Ondertekend op te

drs. I.P. van der Valk
Secretaris

dr. P.T.A.M. Kalfs
Burgemeester

Mook en Middelaar

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar

Ondertekend op te

W. Mariman
Secretaris

mr. drs. W. Gradisen
Burgemeester

Nijmegen

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

Ondertekend op te

drs. A.P.W. van de Klift
Secretaris

drs. H.M.F. Bruls
Burgemeester

Overbetuwe

Het college van burgemeester en wethouders van Overbetuwe

Ondertekend op te

P.J.E. Breukers
Secretaris

R.P. Hoytink - Roubous
Burgemeester

Renkum

Het college van burgemeester en wethouders van Renkum

Ondertekend op te

M. Wagener
Secretaris

A. Schaap
Burgemeester

Rheden

Het college van burgemeester en wethouders van Rheden

Ondertekend op te

B. Drewes
Secretaris

C. van Eert
Burgemeester

Rozendaal

Het college van burgemeester en wethouders van Rozendaal

Ondertekend op te

B. Pelgrum
Secretaris

drs. E. Weststeijn
Burgemeester

Westervoort

Het college van burgemeester en wethouders van Westervoort

Ondertekend op te

M. Sluiter
Secretaris

A. van Hout
Burgemeester

Wijchen

Het college van burgemeester en wethouders van Wijchen

Ondertekend op te

J. Hendrix
Secretaris

R. Helmer-Englebert
Burgemeester

Zevenaar

Het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar

Ondertekend op te

D. Jansen
Secretaris

L. van Riswijk
Burgemeester

Toelichting bij het tweede wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem–Nijmegen

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Montferland heeft besloten om uit te willen treden. Dit betekent dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Montferland als deelnemer aan de regeling moet worden geschrapt. Hiervoor moet de regeling worden gewijzigd.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5918
Extern Zaak ID	Z/24/235945
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	5.12
Titel	Zienswijze op GGD jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
bijlage 2 brief raden nadere toelichting op conceptjaarrekening 2023 en conceptbegroting 2025 GGD
bijlage 4 brief raden concept jaarrekening GGD
bijlage 5 brief raden concept begroting GGD
Zienswijze op GGD jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025
bijlage 1 Beslisnota voor de Gemeenteraad
bijlage 3 Jaarrekening GGD GZ 2023
bijlage 6 Programmabegroting 2025 GGD
bijlage 7 Adviesrapport jaarstukken 2023 en begroting 2025 GGD
bijlage 8 Jaarverslag GGD GZ 2023 – bestuursversie

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

GGD Gelderland Zuid

Aan: de raden van de deelnemende gemeenten van de GR GGD Gelderland-Zuid

ons kenmerk: GGD/DIR/2024/2664/MP
uw kenmerk:
datum: 25 april 2024
onderwerp: Nadere toelichting op de concept-
jaarrekening 2023 en concept-
begroting 2025 GGD GZ n.a.v. info-
bijeenkomsten gemeenten

afdeling: Directie
contactpersoon: Moniek Pieters
telefoon: 088 – 144 7102
e-mail: GGDDirectie@ggd gelderland zuid.nl

Geachte Raad,

Op 28 maart jl. stuurden wij u de concept Jaarrekening 2023 (kenmerk: GGD/DIR/2024/2654/MP) en de conceptbegroting 2025 van GGD Gelderland-Zuid (kenmerk: GGD/DIR/2024/2655/MP). Op 15 en 16 april jl. is door de GGD voor respectievelijk de raden en beleids- en financieel ambtenaren in Gelderland-Zuid een toelichting gegeven op de concept Jaarrekening 2023 en de conceptbegroting 2025 van de GGD.

De toelichting, die gegeven is voor de raden op 15 april jl. is terug te kijken via:
https://channel.royalcast.com/nijmegen/#!/nijmegen/20240415_1 (start 0.29 min.).

De PowerPointpresentatie die gebruikt is voor toelichting op 15 en 16 april jl. is, ter kennisname, bijgevoegd.

Op de bovengenoemde bijeenkomsten zijn vragen gesteld over een aantal onderwerpen m.b.t. de concept Jaarrekening 2023 en concept Programmabegroting GGD 2025, die we hieronder behandelen. Met name de concept Jaarrekening 2023 wijzigt hierdoor.

A. CONCEPT JAARREKENING 2023

Egalisatiereserve Veilig Thuis (VT)

Op 15 maart 2023 is door het Algemeen Bestuur besloten om de begrotingssystematiek van VT te wijzigen. Daarin is besloten dat er voor VT een egalisatiereserve wordt gevormd die de fluctuaties bij VT dient op te vangen. En dat een eventueel overschot op de egalisatiereserve (rechtstreeks) terugvloeit naar de gemeenten. Echter, de GGD heeft van het resultaat 2023 VT eerst de egalisatiereserve gevormd en daarna het restant toegevoegd aan de algemene reserve. Dit had niet moeten.

Daarnaast is in de berekening van de hoogte van de egalisatiereserve VT helaas een fout geslopen. Per abuis is 5% berekend over de totale lasten (uniforme taken én facultatieve taken) van Veilig Thuis in de laatst vastgestelde jaarrekening, te weten 2022 (pagina 60 van de jaarrekening 2022). De grondslag van de berekening moet zijn 5% over de lasten van alleen *de uniforme taak van Veilig*

Centraal postadres

Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.gdg gelderland zuid.nl
info@gdg gelderland zuid.nl

Hoofdvestigingen

GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres

Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen

T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

BIC /SWIFT: RABONL2U
IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826
BTW: NL8003.34.930.B01
KvK: 09212724

Thuis. De totale lasten van de uniforme taak Veilig Thuis in 2022 bedragen € 7.231.000 (zie thematabel Veilig Thuis op pagina 106 van de jaarrekening 2022). De maximale hoogte van de egalisatiereserve VT mag in 2023 maximaal € 362.000 zijn (i.p.v. de gepresenteerde € 377.000; verschil van € 15.000). Daar het resultaat van VT in 2023 € 470.000 betreft, wordt het overschot aan resultaat VT in 2023 van (€470.000 minus €362.000 =) € 108.000 uitbetaald aan de gemeenten.

Gemeente	Inwoners	Overschot resultaat VT 2023
Berg en Dal	35.000	€ 6.659
Beuningen	26.354	€ 5.014
Buren	27.190	€ 5.173
Culemborg	29.394	€ 5.592
Druten	19.000	€ 3.615
Heumen	16.523	€ 3.144
Maasdriel	25.571	€ 4.865
Neder-Betuwe	24.988	€ 4.754
Nijmegen	178.750	€ 34.007
Tiel	42.150	€ 8.018
West Betuwe	51.834	€ 9.862
West Maas en Waal	19.700	€ 3.748
Wijchen	41.225	€ 7.843
Zaltbommel	29.990	€ 5.706
Totaal	567.669	€ 108.000

Wijziging resultaat jaarrekening 2023 en hoogte algemene reserve

Door de wijziging in de egalisatiereserve VT en de uitbetaling van het overschot in resultaat VT (zie boven) verandert het resultaat van de GGD in de jaarrekening 2023.

Gepresenteerd resultaat (in concept jaarrekening 2023)	€ 260.000
Wijziging egalisatiereserve VT (zie boven)	<u>€ 15.000</u>
Resultaat GGD na bovenstaande wijzigingen	€ 275.000 ¹

De hoogte van de algemene reserve na toevoeging van het resultaat wordt € 2.495.000.

Wijziging streefwaarde algemene reserve

In de tabel 'berekening streefwaarde algemene reserve (pagina 43 van de jaarrekening) zit helaas nog een fout. Het bedrag, € 69.000, van percentage over opgenomen gelden (leningen) is per abuis niet meegenomen in de optelling. De hoogte van de streefwaarde algemene reserve moet zijn € 1.750.000 (€1.681.000 + €69.000). Zodoende wordt het verschil tussen de streefwaarde algemene reserve en de hoogte van de algemene reserve € 745.000 (€2.495.000 minus €1.750.000). Hiervan is € 108.000 voor uitbetaling overschot in resultaat van Veilig Thuis (zie boven). Na aftrek van de

¹ Dit resultaat bestaat uit € 167.000 (toevoeging algemene reserve) en € 108.000 (overschot resultaat VT). Op last van de accountant wordt in de jaarrekening het resultaat niet uitgesplitst in deze twee bedragen.

uitbetaling van € 108.000 blijft er € 637.000 verschil tussen streefwaarde en algemene reserve over; dit bedrag wordt ook terugbetaald aan de gemeenten, volgens de onderstaande verdeling:

Gemeente	Inwoners	Aandeel overdekking algemene reserve € 637.000
Berg en Dal	35.000 €	39.275
Beuningen	26.354 €	29.573
Buren	27.190 €	30.511
Culemborg	29.394 €	32.984
Druten	19.000 €	21.321
Heumen	16.523 €	18.541
Maasdriel	25.571 €	28.694
Neder-Betuwe	24.988 €	28.040
Nijmegen	178.750 €	200.580
Tiel	42.150 €	47.298
West Betuwe	51.834 €	58.164
West Maas en Waal	19.700 €	22.106
Wijchen	41.225 €	46.260
Zaltbommel	29.990 €	33.653
Totaal	567.669 €	637.000

Inwoneraantallen van beide tabellen zijn gelijk aan de inwoneraantallen in de begroting en jaarrekening 2023.

Samengevat:

Het - in de concept jaarrekening 2023 - genoemde bedrag van € 799.000 dat terugbetaald zou worden, verandert dus. Het nieuwe bedrag wordt € 745.000 en bestaat uit € 637.000 (overschrijding algemene reserve) en € 108.000 (overschot resultaat VT). Een verschil van € 54.000.

En in schema:

Verloopstaat aanpassing Algemene Reserve	Jaarrekening versie 1	Jaarrekening versie 2	Wijziging
Terug te betalen bedrag	799.000	745.000 €	54.000
Wijziging bestaat uit:			
Streefwaarde algemene reserve	1.681.000	1.750.000 €	69.000
Egalisatiereserve VT	377.000	362.000 €	-15.000
Totaal		€	54.000

Acquisitie

De GGD heeft de opdracht om een ‘ondernemende GGD’ te zijn. Dit vertaalt de GGD door ontwikkelingen goed te volgen, uitdagingen op te pakken en te innoveren op zowel de inhoud van het werk als op de aanpak. Deze opstelling, waarbij de GGD veel samenwerkt met netwerkpartners, leidt er tevens toe dat we subsidiemogelijkheden van het Rijk en gezondheidsfondsen goed worden benut ten behoeve van gemeenten.

In de begroting 2023 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen. De realisatie is € 1.288.000. De acquisitie-doelstelling 2023 is daarmee ruimschoots behaald. Dit betekent echter niet dat we (€1.288.000 minus €340.000 =) € 948.000 kunnen toeschrijven aan het resultaat. Voor het uitvoeren van dergelijke acquisitieprojecten maken we extra personeelskosten (denk aan uitzendkrachten, zzp-ers), kosten werkplekken, apparatuur (laptops, telefoons) en materialen. Na aftrek van deze kosten blijft er € 117.000 over. Dit resultaat is te zien bij de uniforme taken.

B. CONCEPT PROGRAMMABEGROTING 2025

Door de raden en ambtelijk zijn vragen gesteld over de Programmabegroting GGD 2025. Onderstaand geven we nadere toelichting.

Toezicht Wmo

In de toegestuurde conceptbegroting 2025 wordt gevraagd om de capaciteit Toezicht Wmo structureel uit te breiden met 2,3 fte. De extra kosten voor de formatieve uitbreiding en de toerekening van overhead bedragen totaal € 380.000. Dit lichten we onderstaand toe.

In de jaren voor 2022 was de financiering voor Toezicht Wmo al niet voldoende (tekort van circa € 31.000). Daarbij kwam dat de overhead t/m 2024 niet voldoende toegerekend werd. Dit kwam omdat er naast de inwonerbijdrage een subsidie door gemeente Nijmegen is verstrekt voor de jaren 2022 t/m 2024. Deze bijdrage valt vanaf 2025 weg.

In onderstaande berekening is de overhead wel doorgevoerd en is de formatieve uitbreiding opgenomen.

Uniforme begroting 2025				
Kosten	fte	uren	intern tarief	Bedrag
Toezichthouders calamiteiten- en signaalgestuurd toezicht	4	5.668	74	€ 419.432
Ondersteuning stafmedewerkers				€ 30.269
Overhead GGD				€ 143.729
Huisvesting GGD				€ 31.479
Totale kosten				€ 624.909
Bijdragen				
Inwonersbijdrage (2025)			€ 235.987	
Bijdrage Mook (2025)			€ 3.276	
Totaal financiering 2025				€ 239.263
Extra aan te vragen inwonerbijdrage 2025 (inclusief Mook en Middelaar)				€ 385.646

NB de uitzetting voor Mook en Middelaar is € 5.303.

Percentage overhead begroting 2025

Het percentage overhead in de begroting 2025 bedraagt net als in de begroting 2024 24%. Dit is inclusief de gevraagde uitzetting van € 370.000 vanwege veranderingen in wet- en regelgeving (informatiebeveiliging, functioneel beheer informatievoorziening en digitoegankelijkheid). De omvang van de overhead is in gelijke mate gestegen met de omvang van de inkomsten. De voornaamste kosten die onder overhead GGD vallen, betreffen kosten voor management, directiebureau (waaronder communicatie, informatiebeveiliging) en ondersteunende diensten.

Veilig Thuis (VT)

In de conceptbegroting GGD 2025 is de formatiebegroting VT verwerkt. Dit brengt een daling van de lasten met zich mee van € 787.000. Dit terwijl we weten dat VT een aantal uitdagingen heeft, waaronder terugdringen van de wachtlijsten en zoveel mogelijk voldoen aan de wettelijke termijnen.

De daling van de lasten zou kunnen suggereren dat we personeel gaan afschalen. Door de bovengenoemde uitdagingen bij VT, zal VT niet (direct) overgaan tot het verminderen van personeel. VT zal middels het aanwenden van de gevormde egaliseringsreserve (van € 362.000; is gewijzigd, zie boven) personeel behouden ten behoeve van het meer grip krijgen op het aantal meldingen, het verminderen van de wachtlijsten en om zoveel mogelijk te voldoen aan de wettelijke termijnen.

Nieuwbouw GGD

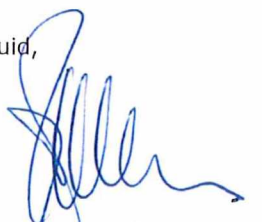
In de komende periode realiseert de GGD een nieuw kantoorpand in Nijmegen; de bouw is in volle gang en de oplevering wordt eind 2024 voorzien. In gebruikname staat gepland begin 2025. Ten opzichte van het huidige GGD-gebouw zijn de lasten voor het nieuwe pand toegenomen met in totaal € 479.264 structureel per jaar, onder andere doordat de bouwkosten in de afgelopen periode fors zijn gestegen door stijging lonen, energielasten en bouwmaterialen. Zowel het bestuur als de raden zijn hier reeds over geïnformeerd. Een deel van de bovengenoemde meerkosten is reeds verwerkt in de huidige begroting 2024. Dat betreft de rentelasten voor de financiering van het pand. Hiervoor is de begroting 2021 reeds structureel met € 95.475 opgehoogd. De resterende structurele meerkosten van € 384.000 zijn nagenoeg volledig van toepassing vanaf het moment dat het gebouw wordt opgeleverd; dat is op zijn vroegst in december 2024. Daarom heeft het Algemeen Bestuur op 7 september 2023 besloten dat de resterende meerkosten van € 384.000 vanaf de begroting 2025 wordt verwerkt in de kosten en de gemeentelijke bijdrage.

Wij vertrouwen erop dat wij u met deze aanvullende informatie van dienst zijn geweest. De GGD is graag bereid om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven op de begrotingswijziging 2024, de conceptbegroting 2025 en/of de jaarstukken 2023. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

GGD Gelderland Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

ons kenmerk:	GGD/DIR/2024/2654/MP	afdeling:	Directie
uw kenmerk:	-	contactpersoon:	Moniek Pieters
datum:	28 maart 2024	doorkiesnummer:	(088) 144 7102
onderwerp:	Concept Jaarrekening GGD 2023	e-mail:	GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 33 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij het concept jaarverslag en jaarrekening 2023 van GGD Gelderland-Zuid.

In het inhoudelijk jaarverslag 2023 wordt toegelicht welke activiteiten GGD Gelderland-Zuid in 2023 op het terrein van de publieke gezondheidszorg heeft ondernomen en welke resultaten ze daarbij heeft geboekt. Dit jaar bestaat het jaarverslag uit een publieks- en een bestuursversie. Beide zijn bijgevoegd.

De bijgevoegde jaarrekening 2023 toont de baten en lasten van 2023 van GGD Gelderland-Zuid. De controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven, conform de Gemeente- en Provinciewet. Dit getrouwheidsoordeel ziet ook toe op de rechtmatigheidsverantwoording. De accountantsverklaring van de jaarrekening kon helaas nog niet worden opgenomen in de bijgevoegde jaarrekening 2023; de accountsverklaring wordt z.s.m. nagezonden. Inmiddels zijn de stukken ook aangeboden aan de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen. De Adviesfunctie zal haar advies over deze jaarstukken eind april uitbrengen.

Onderstaand treft u het resultaat aan van de jaarrekening 2023 en een (korte) verklaring van het resultaat.

Corona

Op 30 juni 2023 is een einde gekomen aan de activiteiten in het kader van de meerkostenregeling coronabestrijding. Vanaf deze datum is het geven van COVID-19 vaccinaties een onderdeel geworden van de reguliere activiteiten van de GGD. Deze activiteiten worden bekostigd middels een specifieke uitkering (SPUK) die per half jaar wordt toegekend. De omvang van de meerkostenregeling in 2023 bedroeg € 3.600.000.

Centraal postadres

Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen

GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres

Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen

T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

BIC /SWIFT: RABONL2U
IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826
BTW: NL8003.34.930.B01
KvK: 09212724

Resultaat: € 260.000

De gewijzigde begroting 2023 was niet sluitend, enerzijds vanwege de index die altijd is gebaseerd op jaar T-2 en anderzijds omdat het Algemeen Bestuur besloten heeft (dd. 07.09.2023) om de indexering van materiële kosten in 2023 uit de algemene reserve te betalen. Het begroot resultaat was € 967.000 negatief. In de gewijzigde begroting is wel de CAO-verhoging in 2023 opgenomen.

In 2023 heeft de GGD naast kostenverhogingen ook een aantal meevallers gehad die ten tijde van de begroting nog niet bekend waren, in totaal € 1.125.000 (zie onder). Het resultaat in 2023 bedraagt, mede dankzij deze meevallers, € 260.000 positief. Met dit resultaat is de hoogte van de algemene reserve hoger dan de benodigde streefwaarde. Er wordt voorgesteld aan het Algemeen Bestuur om het positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Inclusief de genoemde € 260.000 komt de algemene reserve uit op € 2.480.000. De algemene reserve is daarmee 163% (was 93%) van de streefwaarde en dekt 76% (was 48%) van de gekwantificeerde risico's af. In de financiële spelregels is opgenomen dat indien de algemene reserve hoger is dan de streefwaarde, het meerdere teruggestort wordt naar de gemeenten. De algemene reserve overstijgt na toevoeging van het resultaat de streefwaarde met € 799.000. De terugbetaling van dit bedrag wordt verdeeld op basis van de inwoneraantallen in de begroting 2023 (zie tabel onderaan in deze brief).

Het resultaat is in 2023 positiever uitgevallen dan begroot. Hier liggen een aantal oorzaken aan ten grondslag, waaronder de volgende incidentele onderwerpen:

▪ Personeelslasten: mutatie voorziening niet-actieven	€ 92.000	voordeel
▪ Afschrijvingslasten: uitstel nieuwbouw	€ 215.000	voordeel
▪ Post onvoorzien: niet ingezet	€ 190.000	voordeel
▪ Rentebaten: niet begrote rentebaten	€ 628.000	voordeel
Saldo incidentele voordelen	€ 1.125.000	voordeel

Begroot 2023	-967.000
Incidentele voordelen	1.125.000
Incidentele toename opbrengsten	8.812.000
(bijv. inhaalcohorten HPV, vluchtelingen Oekraïne, meerkosten-regeling corona)	
Incidentele toename kosten	-8.710.000
(= extra personeel/materieel t.b.v. uitvoering taken)	
Structurele toename opbrengsten	4.032.000
(COVID19-vaccinaties, pandemische paraatheid en uitbreiding Centrale toegang BW&MO)	
Structurele toename kosten	-4.032.000
(= extra personeel/materieel t.b.v. COVID19-vaccinaties, pandemische paraatheid en uitbreiding Centrale toegang BW&MO)	
Resultaat 2023	260.000

De bovengenoemde incidentele voordelen (van in totaal € 1.125.000) zorgen ervoor dat vrijwel alle uniforme taken van de GGD eindigen met een positief resultaat.

- Veilig Thuis: in 2023 was sprake van minder dienstverlening in verband met een hoog ziekteverzuim van gemiddeld 10%. Het resultaat in 2023 is, mede dankzij bovenstaande meevallers, positief (€ 470.000). Hiervan is € 377.000 in de egaliseringsreserve VT gestort¹.

¹ Conform de nieuwe begrotingssystematiek voor Veilig Thuis (formatiebegroting).

- Bijzondere Zorg (BZ): Ook in 2023 zijn de trajecten BZ toegenomen (zie onderstaande tabel). De overschrijding van de kosten voor het opvangen van deze groei in de trajecten bedraagt € 41.000. Bovengenoemde incidentele voordelen zorgen ervoor dat het resultaat 2023 van BZ licht positief is (€ 14.000).

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	810	1.117	624	569	508
Totaal	742	1.039	1.442	1.411	1.517	1.529

- JGZ: Ook JGZ kent in 2023 een hoog ziekteverzuim. Door bovengenoemde incidentele voordelen is het resultaat van JGZ inclusief facultatieve taken licht positief (€ 16.000).
- Gezond Leven (GL): in 2023 was de vraag naar facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie fors hoger. Naast bovengenoemde voordelen is het resultaat ook positiever door de hogere bezettingsgraad van de medewerkers door de extra taken (€ 210.000).
- AGZ: In 2023 heeft de GGD ter voorbereiding op een volgende pandemie een bijdrage van het Rijk ontvangen. Door krapte op de arbeidsmarkt is invulling van alle functies voor deze activiteit moeilijk gebleken. Daarom is er ook inzet vanuit de bezetting van infectieziektebestrijding hiervoor ingezet. In 2024 wordt de bijdrage ter voorbereiding op een pandemie nogmaals versterkt. Intussen is de personele bezetting op orde. Het resultaat Forensische geneeskunde is € 212.000 negatief. De regionale samenwerking heeft tot gevolg dat de betaling van artsen op basis van ZZP-contracten gelijk getrokken moest worden met de andere regio's. Inclusief de facultatieve taken is het resultaat van AGZ in 2023 € 92.000 negatief.
- Het resultaat op overige taken bedraagt € 18.000.
- Over activiteiten in het boekjaar 2022 moet € 9.000 vennootschapsbelasting (VpB) worden afgedragen.

Tussenrapportage

Het verschil tussen de prognose in de tweede tussenrapportage t/m augustus 2023² (€ 588.000 negatief) en de jaarrekening (€ 260.000) bedraagt € 848.000. Ten tijde van de tweede tussenrapportage verwachtte de GGD nog veel incidentele kosten voor ICT (o.a. licenties) en inhuur derden. Deze kosten zijn uiteindelijk lager dan eerder verwacht.

Acquisitie

De GGD heeft de opdracht om een 'ondernemende GGD' te zijn. Dit vertaalt de GGD door ontwikkelingen goed te volgen, uitdagingen op te pakken en te innoveren op zowel de inhoud van het werk als op de aanpak. Hierdoor kan de GGD de gemeenten op een eigentijdse manier blijven ondersteunen. Deze opstelling, waarbij de GGD veel samenwerkt met netwerkpartners, leidt er tevens toe dat we goed op de hoogte zijn van subsidiemogelijkheden bij het Rijk en gezondheidsfondsen die worden benut ten behoeve van gemeenten.

In de begroting 2023 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen. De realisatie is € 1.288.000. De acquisitie-doelstelling 2023 is daarmee ruimschoots behaald.

Risico's

In bijlage 1 is een tabel opgenomen van de 10 grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid. Deze tabel is identiek aan de risico-tabel, die is opgenomen in de concept Programmabegroting 2025. Wij raden u aan om voor de risico's een bedrag op te nemen in de risicoparagraaf van de begroting van uw gemeente.

² De tussenrapportage t/m augustus 2022 heeft u op 11 oktober 2023 toegestuurd gekregen.

Proces

Wij verzoeken u de behandeling van de jaarstukken 2023 in april/mei te plannen en uw zienswijze liefst vóór 5 juni 2024³ aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken.

De zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de Jaarrekening 2023 in de vergadering van 4 juli 2024.

De GGD verzorgt op maandagavond 15 april een toelichting op de concept jaarstukken 2023 en de concept begroting 2025. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2023 en de concept begroting 2025 wordt opgenomen en vanaf 16 april beschikbaar gesteld via [Vergaderingen Nijmegen - iBabs Publieksportaal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](https://www.nijmegen.nl/vergaderingen-nijmegen-iBabs-Publieksportaal-bestuurlijkeinformatie.nl).

Daarnaast verzorgt de GGD op 16 april een toelichting op de concept jaarrekening 2023 en concept begroting 2025 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

Tot slot laten wij u weten dat de GGD graag bereid is om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven op de concept jaarstukken 2023. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

- Bijlagen:
1. De grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid
 2. Verdeling terugbetaling aan gemeenten
 3. Concept Jaarverslag 2023 publieksversie
 4. Concept Jaarverslag 2023 bestuursversie
 5. Concept Jaarrekening 2023.

³ Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 13 juni 2024 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 4 juli voorbereiden. Mocht de raad 5 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 5 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 4 juli 2024.

Bijlage 1:

De grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid betreffen:

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag x € 1000	Beheersmaatregelen
1	Cao wijzigingen Het betreft hier de stijgingen van de CAO die hoger kunnen uitpakken dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. In de begroting is reeds gerekend met een hogere indexatie dan door de adviescommissie is aangegeven.	1.500 x 0,5	750	- Tijdig het gesprek voeren met gemeenten - Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is.
2	Prijsstijgingen Het betreft hier de verwachte stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750 x 0,7	525	- Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) - Kwaliteitseisen verlagen - Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur.
3	(Fluctuaties in) Inkomsten Dit risico bestaat uit meerdere onderdelen. Zo is het onzeker of er voldoende wordt gecompenseerd voor bevolkingsgroei, of er voldoende subsidies worden binnengehaald, of gemeenten bezuinigingstaakstellingen opleggen, of de vraag naar reizigersvaccinaties weer op niveau komt, etc.	750 x 0,5	375	- Extra acquisities - Alert zijn op subsidie mogelijkheden - Werken met flexibele schil - Strenger sturen op contractafspraken - Tijdig signaleren en acties ondernemen
4	Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig.	700 x 0,5	350	- Opvangen met (duurdere) inhuur - Verhogen bewustwording binnen de organisatie - Aanwezigheid van CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer - Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving - Continuïteitsplan - Back-up en restore - Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD - Ketensamenwerking - Prospectieve risicoanalyses
5	Epidemie Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden.	375 x 0,5	187,5	- Continuïteitsplan eigen organisatie - Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd
6	(Toekomst) Veilig thuis Er is nog geen uitsluitend over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssysteem eruit komt te zien. Ook zijn er schommelingen in de instroom en meldingen.	375 x 0,5	187,5	Implementeren adviezen werkgroep begrotings-systeem Veilig Thuis

7	Omgevingswet De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	375 x 0,3	112,5	▪ Trainingen/ opleidingen personeel ▪ Projectorganisatie ingericht ▪ Actueel houden van de opgedane kennis ▪ Participatie in landelijke overleggen ▪ Volgen van de landelijke ontwikkelingen
8	Ziekteverzuim & arbo Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375 x 0,3	112,5	▪ Nieuwe arbodienstverlener ▪ Actief arbobeleid ▪ Training omgaan met agressie en geweld
9	Arbeidsmarktkrapte Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel op (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375 x 0,3	112,5	▪ Positionering als aantrekkelijke werkgever ▪ Opvangen met (duurdere) inhuur ▪ Hoger loon betalen ▪ Samenwerking met VRGM (forensische artsen) ▪ Gezonde balans privé/werk
10	Niet naleven van wet- en regelgeving De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	375 x 0,3	112,5	▪ Personeel bewust maken van wet- en regelgeving van hun vakgebied. ▪ Taakafbakening, waar is de GGD van en waarvan ook niet.
Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit GGD)			2.825	
Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			389	
Totale noodzakelijke risicocapaciteit			3.214	

Bijlage 2:

Verdeling terugbetaling aan gemeenten

Gemeente	Inwoners	Aandeel overdekking algemene reserve €799.000	
Berg en Dal	35.000	€	49.263
Beuningen	26.354	€	37.094
Buren	27.190	€	38.270
Culemborg	29.394	€	41.372
Druten	19.000	€	26.743
Heumen	16.523	€	23.256
Maasdriel	25.571	€	35.991
Neder-Betuwe	24.988	€	35.171
Nijmegen	178.750	€	251.592
Tiel	42.150	€	59.327
West Betuwe	51.834	€	72.957
West Maas en Waal	19.700	€	27.728
Wijchen	41.225	€	58.025
Zaltbommel	29.990	€	42.211
Totaal	567.669	€	799.000

Peildatum 1-1-2022, conform verdeling begroting 2023

GGD Gelderland Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

ons kenmerk: GGD/DIR/2024/2655/MP
uw kenmerk: -
datum: 28 maart 2024
onderwerp: Conceptbegroting GGD 2025 en de
begrotingswijziging 2024

afdeling: Directie
contactpersoon: Moniek Pieters
doorkiesnummer: (088) 144 7102
e-mail: GGDdirectie@ggd gelderland zuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 31 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij de concept Programmabegroting GGD 2025, inclusief de begrotingswijziging 2024.

De Programmabegroting GGD 2025 beschrijft de ontwikkelingen, doelstellingen en speerpunten voor de verschillende productgroepen van de GGD voor het jaar 2025, inclusief de financiële vertaling daarvan. De indeling van de begroting is ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024 niet gewijzigd.

Op 12 oktober 2023 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2025 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het DB de raden in hoofdlijnen over de inhoudelijke ontwikkelingen voor het jaar 2025 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2025. Alle deelnemende gemeenten (14) hebben, naar aanleiding van de Kaderbrief 2025, een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting. Een overzicht van de zienswijzen per gemeente is opgenomen in de bijlage. Hierin is ook te lezen op welke manier het DB de zienswijze heeft verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2025. Een voorbeeld hiervan is het programma Nu Niet Zwanger op te nemen in de uniforme begroting en de kosten op te nemen onder 'uniforme taken op basis van facturen'. Veruit de meeste gemeenten stemmen in hun zienswijzen in met dit voorstel. Het DB heeft dit punt, mede naar aanleiding van de zienswijzen, opgenomen in de conceptbegroting 2025.

Veel gemeenten geven in hun zienswijze op de Kaderbrief 2025 aan dat ze voor een aantal uitzettingen graag zien dat de GGD deze opvangt/oplost in hun eigen reguliere begroting. In bijlage 1 vindt u een overzicht van uitzettingsposten, die de GGD opvangt binnen de eigen begroting; met andere woorden waarvoor de GGD geen extra (inwoner)bijdrage vraagt van gemeenten. Daarnaast is hierin ook een

Centraal postadres

Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggd gelderland zuid.nl
info@ggd gelderland zuid.nl

Hoofdvestigingen

GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres

Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

BIC /SWIFT: RABONL2U
IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826
BTW: NL8003.34.930.B01
KvK: 09212724

aantal voorstellen opgenomen voor mogelijke kostenreductie. Gezien de kwetsbare financiële situatie van gemeenten heeft het Dagelijks Bestuur alleen de strikt noodzakelijke en onvermijdelijke uitzettingen in de concept begrotingswijziging 2024 en conceptbegroting 2025 opgenomen.

Begrotingswijziging 2024 en Programmabegroting GGD 2025

De wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024 worden hieronder weergegeven. Dit doen we in twee stappen:

- A. Begrotingswijziging 2024 (van de vastgestelde begroting 2024 naar de gewijzigde begroting 2024)
- B. Conceptbegroting 2025 (van gewijzigde begroting 2024 naar conceptbegroting 2025).

A. Begrotingswijziging 2024

Het DB heeft (in de december-vergadering van het Algemeen Bestuur (AB)) meegedeeld dat er een begrotingswijziging 2024 op komst is door de invoering van twee vaccinaties in 2024, die nog niet opgenomen zijn in de Programmabegroting 2024.

De maternale kinkhoestvaccinatie (de 22-wekenprik voor zwangeren) is per 1 januari 2024 in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen. Daarmee komt de uitvoering van deze vaccinatie vanaf dit jaar onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten te vallen. Ook is met ingang van dit jaar de vaccinatie tegen het rotavirus opgenomen in het RVP en worden alle zuigelingen hiertegen gevaccineerd. Voor de uitvoering en de monitoring van deze vaccinaties wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM. De uitvoering van deze twee vaccinaties zijn nog niet opgenomen in de Programmabegroting GGD 2024. Derhalve bestaat de begrotingswijziging 2024 uit twee onderdelen, te weten:

- a. Maternale kinkhoestvaccinatie
- b. Vaccinatie tegen het rotavirus.

De beide vaccinaties worden door de GGD alleen uitgevoerd voor de gemeenten in Rijk van Nijmegen, Neder-Betuwe en West Maas en Waal, waar de GGD de 0 tot 4-jarigenzorg uitvoert¹. De begrotingswijziging is dan ook alleen bestemd voor deze gemeenten. Het gaat om een totaalbedrag van € 177.462.

De uitvoering van de vaccinaties door de JGZ krijgen de gemeenten gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds; derhalve is deze begrotingswijziging kostenneutraal voor de gemeenten.

Begrotingswijziging 2024						
RVP	Aantal 0 jarigen	Aantal zwangeren	Bezettingsgraad	Aantal prikken	Tarief per prik	Kosten
Rotavirus	3.407		85%	2 €	18,62 €	107.845
22 wekenprik		3.931	70%	1 €	25,30 €	69.618
Totaal kosten						€ 177.462

Peildatum 0 jarigen 1-1-2023
Aantal zwangeren o.b.v. opkomst in 2023
Bron % opkomst RIVM 1-7-2023

¹ In de rest van regio Rivierenland worden beide vaccinaties uitgevoerd door Santé Partners.

Begrotingswijziging 2024		
Gemeente	Inwoners JGZ 0-18	Uitzetting RVP
Berg en Dal	35.320	17.073
Beuningen	26.568	12.843
Druten	19.518	9.435
Heumen	16.795	8.119
Neder-Betuwe	25.545	12.348
Nijmegen	182.000	87.977
West Maas en Waal	19.850	9.595
Wijchen	41.522	20.071
	367.118	177.462

Peildatum inwoners 1-1-2023 (begroting 2024)

B. Conceptbegroting 2025

De concept Programmabegroting GGD 2025 (zie bijlage) is sluitend, op € 100.000 na, zoals besloten door het Algemeen Bestuur – bij de vaststelling van de Programmabegroting GGD 2024 – in de vergadering van 7 september 2023².

Hieronder worden de ontwikkelingen m.b.t. de conceptbegroting 2025 beschreven en de wijze waarop deze zijn verwerkt in de begroting. De ontwikkelingen/wijzigingen zijn als volgt gecategoriseerd:

- Continuering 2024 t.b.v. begroting 2025
- Autonome / onvermijdelijke ontwikkelingen
- Beleidsmatige ontwikkelingen
- Overige onderwerpen.

2.1 Continuering 2024 t.b.v. begroting 2025

Voor een drietal posten die incidenteel zijn opgenomen in de begroting 2024 wordt voorgesteld om deze te continueren in de begroting 2025:

- a) Versterken organisatie / organisatieontwikkeling
- b) Stijgende instroom bij Bijzondere Zorg
- c) Nu Niet Zwanger.

De totale bijdrage van gemeenten stijgt niet ten opzichte van 2024 (behoudens indexering). Voor de stijgende instroom bij Bijzondere Zorg (BZ) geldt dat door de doordecentralisatie beschermd wonen/ maatschappelijke opvang de individuele gemeenten (exclusief de Bommelerwaard) aan de lat staan voor het bedrag in tegenstelling tot 2024³. Daarnaast is het product Nu Niet Zwanger opgenomen in de uniforme bijdrage. Alle gemeenten nemen dit product reeds af in 2024 via een facultatieve bijdrage.

2.1.1 Versterken organisatie / organisatieontwikkeling

De GGD heeft zich door de jaren heen ontwikkeld. Waar na de fusie tot GGD Gelderland-Zuid in 2013 300 mensen in dienst waren, is dit aantal gestegen tot 480 begin 2024. Veilig Thuis is in 2015 als afdeling toegevoegd en ook Bijzondere Zorg heeft een sterke groei doorgemaakt (23 fte in 2018 en 38 fte begin 2024). In 10 jaar tijd is de GGD 50% gegroeid, terwijl het management is gedaald van 8

² Deze € 100K wordt onttrokken aan de algemene reserve t.b.v. de aanbestedingsprocedure (en migratie) voor kantoorautomatisering/ICT.

³ In 2024 is de stijgende instroom bij BZ gefinancierd uit de reserve 'beschermd wonen' van centrumgemeente Nijmegen.

naar 4 managers. Daarnaast neemt de complexiteit van de opgaven en taken toe. Om de organisatie toekomstbestendig te maken is het van belang dat de GGD goed voorbereid is op vragen en taken die op de GGD afkomen; het betekent dat we voorbereid moeten zijn op 'sneller, complexer en op schaarste van mensen en middelen'.

Om de GGD toekomstbestendig in te kunnen richten, vraagt het van de GGD:

- Aparte aandacht voor GGD brede veranderfunctie.
- Verantwoordelijkheden en professionele ruimte laag in organisatie leggen.
- Korte verticale lijnen.
- Horizontale verbinding.
- Versterk integraliteit, draag zorg voor een logische en heldere clustering van taken.
- Integrale verantwoordelijkheid bij lijnmanagement.
- Een behapbare span of support.

Uit extern advies bleek dat de span of support van teammanagers te hoog is. Een span of support van rond 25-30 medewerkers is nodig om op een goede manier invulling te geven aan integrale verantwoordelijkheid op inhoud, financiën, interne en externe samenwerking en HR-opgaven (verzuim, vitaliteit, aantrekkelijk werkgeverschap, binden en boeien van medewerkers in een krappe arbeidsmarkt).

We sturen op minder ziekteverzuim⁴ en op vitale medewerkers, die een grotere en kwalitatief betere bijdrage leveren en loyaal zijn aan de organisatie. Met als resultaat een organisatie die minder kwetsbaar is. We investeren in goed en aantrekkelijk werkgeverschap voor een vitale en toekomstbestendige organisatie. We doen hierbij het voorstel voor structurele formatie-uitbreiding op het brede terrein van ondersteuning en begeleiding van medewerkers. Dit voorstel is toegelicht en besproken tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van 13 april 2023. Tijdens de vergadering van het AB van 7 september 2023 heeft het AB besloten dit onderdeel voor 2024 incidenteel toe te kennen. De versterking van de organisatie t.b.v. goed en aantrekkelijk werkgeverschap om een vitale, toekomstbestendige organisatie te krijgen, vereist echter een structurele investering.

Consequenties voor de begroting 2025

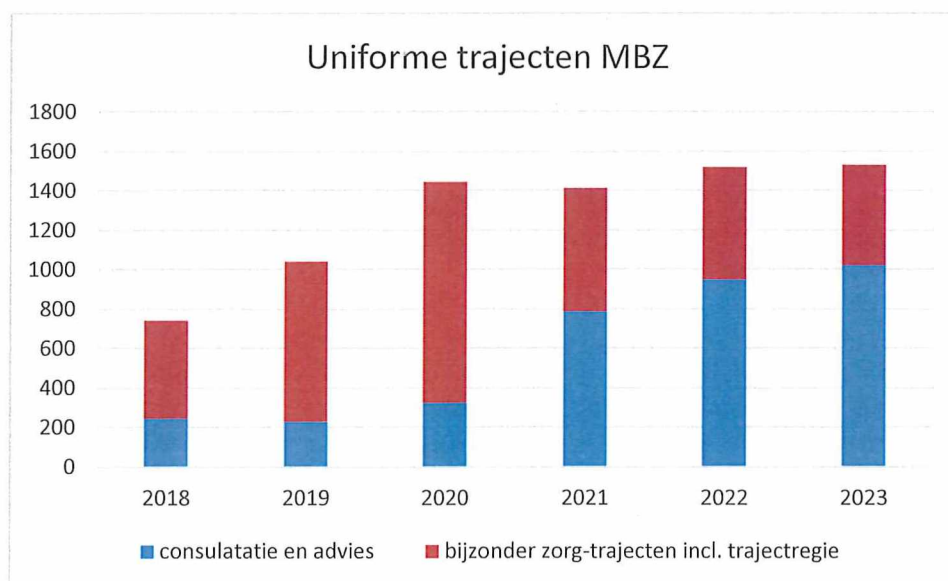
De structurele investering voor 'versterken organisatie / organisatieontwikkeling' wordt ingezet voor een formatieve uitbreiding. Het betreft een aparte afdelingsmanager Bijzondere Zorg, een regisseur formatie-en planning en een teammanager bij de afdeling JGZ. Kosten hiervoor bedragen: € 330.000 (prijsspeil 2024), maar t.o.v. de begroting 2024 is de uitzetting € 0. Dit betekent dat de bijdrage niet wijzigt ten opzichte van de begroting 2024 (behoudens indexatie).

2.1.2 Stijgende instroom Bijzondere Zorg

In de afgelopen jaren is het aantal uniforme trajecten dat Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert fors toegenomen: van 742 in 2018 naar 1.529 in 2023 (de formatie is nog gebaseerd op de aantallen uit 2018).

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	810	1.117	624	569	508
Totaal	742	1.039	1.442	1.411	1.517	1.529

⁴ Een vermindering van 1% van het ziekteverzuim voorkomt 300K aan ziektekosten.

MBZ heeft in 2023 deelgenomen aan een gemeentelijke werkgroep om deze stijging te analyseren en zo veel mogelijk terug te dringen. Er zijn regionale samenwerkingsafspraken gemaakt tussen MBZ en de gemeenten met als doel dat:

- De minder complexe meldingen sneller kunnen worden overgedragen van MBZ naar het lokale veld.
- MBZ eerder wordt ingeschakeld door het lokale veld om te voorkomen dat een situatie escaleert.
- De cliënt daardoor sneller de juiste hulp krijgt.
- Het aantal trajecten en de doorlooptijd bij MBZ op termijn verminderen.

Op deze manier kan MBZ als 'vangnet' blijven functioneren, dat toeleidt naar de reguliere zorg. De verwachting is dat deze afspraken op termijn leiden tot een afname van trajecten, maar niet volledig tot het niveau van 2018. Uit de analyse blijkt namelijk dat er ook oorzaken van de stijging van BZ-trajecten te benoemen zijn, die buiten de invloedssfeer van gemeenten en MBZ liggen, zoals de wachtlijsten bij de GGZ.

Evaluatie in 2023 heeft uitgewezen dat de bovengenoemde samenwerkingsafspraken in 2023 hebben geleid tot kortere lijnen tussen de gemeentelijke sociale teams en MBZ, waardoor de samenwerking beter verloopt. Het aantal uniforme trajecten is tot dusver niet substantieel verminderd. In 2024 wordt verder gemonitord wat het effect van de afspraken is op het aantal trajecten.

Consequenties voor de begroting 2025

In 2022, 2023 en 2024 hebben de gemeenten het tekort bij MBZ gedekt door middel van een incidentele extra bijdrage. Doordat het tekort, dat voor een groot deel een structureel karakter heeft, al meerdere jaren op rij wordt opgelost met incidentele middelen, bestaat het risico op frictiekosten (in verband met de maximale verlenging van arbeidscontracten). Dit risico kan niet volledig bij de GGD blijven liggen. Omdat het tekort bij MBZ een structureel karakter heeft, wordt in de uniforme begroting 2025 het bedrag (€ 310.000, excl. index; € 328.000, incl. index) structureel opgenomen. Dit betekent dat de bijdrage niet wijzigt ten opzichte van de begroting 2024 (behoudens indexatie); wel wordt het bovengenoemde bedrag ten laste gelegd aan de individuele deelnemende gemeenten in tegenstelling tot 2024⁵. Vanaf 2025 krijgen de gemeenten namelijk van het Rijk - via het gemeentefonds - individueel middelen gestort in verband met de doordecentralisatie beschermd wonen/maatschappelijke opvang.

⁵ In 2024 is de stijgende instroom bij BZ gefinancierd uit de reserve 'beschermd wonen' van centrumgemeente Nijmegen.

2.1.3 Nu Niet Zwanger

Nu Niet Zwanger (NNZ) helpt hulpverleners om met hun cliënten een open en eerlijk gesprek aan te gaan over kindwens, seksualiteit en anticonceptie. Zij ondersteunen hun cliënten (m/v) in een kwetsbare situatie om een bewuste keuze te maken over het moment van hun kindwens, zodat een onbedoelde zwangerschap voorkomen wordt. Het programma NNZ staat voor respectvolle manier van werken waarbij er nooit sprake is van gedwongen keuze. Het programma voorkomt veel maatschappelijk leed en onnodige instroom in de jeugdzorg. Dit leidt ook tot een aanzienlijke besparing van kosten voor gemeenten.

Alle gemeenten hebben in 2023 en 2024 besloten mee te doen aan het programma Nu niet Zwanger. In de begrotingen 2023 en 2024 is er uiteindelijk voor gekozen om de taak Nu niet Zwanger facultatief op te nemen. Gemeenten kunnen NNZ financieren uit bv jeugdzorgbudget of uit ontvangen SPUK-GALA-middelen. Voor gemeenten is het voor de verantwoording hiervan van belang dat kosten eenvoudig uit de begroting en jaarrekening af te lezen zijn.

Consequenties voor de begroting 2025

Het programma Nu Niet Zwanger wordt opgenomen in het uniform pakket van de begroting 2025 en de kosten worden opgenomen onder 'uniforme taken op basis van facturen'. Op deze manier zijn de kosten van het programma eenvoudig af te leiden en kunnen administratieve lasten worden beperkt. Kostenuitzetting is € 0 behoudens indexatie.

2.2 Autonome/onvermijdelijke ontwikkelingen

Voor een aantal onderwerpen wordt door de GGD een extra bijdrage gevraagd, omdat de GGD niet gecompenseerd wordt voor ontwikkeling van het aantal inwoners in de regio. De inwoneraantallen worden alleen gebruikt als verhoudingsgetal voor de verdeling van de kosten. Hierdoor is er geen ruimte voor het absorberen van autonome ontwikkelingen.

Er is een aantal niet of zeer beperkt beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaande dienstverlening of bestaand beleid. Bijvoorbeeld een hogere instroom, (nieuwe) wet- en regelgeving of onvermijdelijke/noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio en de toenemende krapte en concurrentie op de arbeidsmarkt. De financiering van de genoemde onderwerpen zijn noodzakelijk om het huidige takenpakket uit te kunnen voeren.

2.2.1 Indexering

De uniforme bijdrage is geïndexeerd met 4,83% conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur⁶. De volledige berekening is opgenomen in de begroting.

Totaal stijging lasten € 1.430.000.

2.2.2 Wet en Regelgeving

Door wijzigingen in wet- en regelgeving is versterking van een aantal functies onvermijdelijk c.q. noodzakelijk, op het terrein van:

- a) Informatiebeveiliging
- b) Functioneel beheer Informatievoorziening (IV)
- c) Digitoegankelijkheid.

Door deze versterking is de GGD compliant aan wet- en regelgeving. Hieronder worden deze onderwerpen toegelicht.

⁶ Bij vaststelling van de (financiële spelregels in) Programmabegroting GGD 2020.

Ad. a. Informatiebeveiliging

De GGD heeft sinds september 2021 een Chief Information Security Officer (CISO) in dienst. Deze functionaris is verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en daarmee ook het aanspreekpunt voor dit onderwerp. Daarbij ondersteunt hij de DPG en het GGD-management met up-to-date kennis over informatiebeveiliging, zodat zij kunnen zorgen dat de organisatie de wettelijke verantwoordelijkheden en veiligheid van informatie kunnen waarborgen. De CISO heeft veel taken liggen om de informatiebeveiliging op orde te houden. Door uitbreiding van wet- en regelgeving (o.a. Wet digitale overheid, Wet digitale identificatie en authenticatie in de zorg (Wet Diaz), richtlijn Netwerk- en informatiebeveiliging (NIS2-richtlijn)), uitbreiding van het applicatielandschap en aanscherping van de normen op het gebied van informatiebeveiliging (o.a. op het gebied van bewustzijn en de nieuwe versie van de norm NEN7510), zijn de eisen op het gebied van informatieveiligheid hoger geworden en is het takenpakket van de CISO vergroot. Voor de meer operationele taken is extra ondersteuning noodzakelijk in de functie van een ISO (Information Security Officer). Daarnaast is het noodzakelijk dat actieve monitoring (van logging van gebeurtenissen in onze cliëntdossiers) in het kader van NEN7510 op onze cliëntapplicaties wordt ondergebracht bij een Security Operations Center (SOC)⁷.

Ad b. Functioneel beheer Informatievoorziening

De afgelopen jaren is het aantal te beheren applicaties door de GGD sterk uitgebreid, terwijl de formatie hiervoor hetzelfde is gebleven. Hierdoor 'piept en kraakt' het bij informatievoorziening. De noodzaak om – binnen de GGD – een stabiele, flexibele en toekomstgerichte informatievoorziening in te richten wordt hierdoor steeds urgenter. Daarnaast moet de GGD gaan aansluiten op de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) en voldoen aan verplichtingen vanuit (aankomende) wet- en regelgeving. Dit betekent dat de komende jaren de GGD (en de applicaties waar zij gebruik van maakt) moet gaan aansluiten op diverse standaarden en koppelvlakken die vanuit de GDI en specifieke wetgeving⁸ gefaseerd verplicht worden gesteld. Daarnaast moet structureel functioneel beheer ingeregeld worden op onder andere de nieuwe organisatiebrede applicaties, die allemaal voortkomen uit landelijke verplichte wet- en regelgeving⁹: Elektronisch voorschriftsysteem (EVS), planningstool, MijnOverheid Berichtenbox, applicaties voor Basisregistratie Personen (BRP), ToegangVerleningService (TVS), PGO's (Persoonlijke gezondheidsomgevingen), MedMij (standaard koppelvlak voor aansluiting op PGO's), Zorgdomein (applicatie die zorgverleners helpt met het vinden, kiezen en regelen van zorg), Twiin (standaard voor uitwisseling van beeldmateriaal), Mitz (generiek toestemmingsregister), Zorg-AB (landelijk zorgadresboek), Zorg-ID (standaard voor authenticatie in de zorg) en SNOMED (uniforme medische taal). Ten behoeve van het functioneel beheer van bovengenoemde organisatiebrede applicaties en de aansluiting met landelijke voorzieningen is versterking van functioneel beheer onontkoombaar. Bovendien breiden we, met deze versterking, de digitale dienstverlening / e-health aan onze cliënten verder uit ten behoeve van een efficiënter werkproces.

Als we niet aansluiten op de GDI en geen functioneel beheer op deze GGD brede applicaties inregelen, dan:

- Krijgen cliënten geen toegang meer tot hun eigen dossier en kunnen ze hun gegevens in het dossier niet meer inzien (aansluiten op PGO's via de TVS en onderdelen van de GDI zijn wettelijk verplicht vanuit de Wegiz en de Wdo).
- Is data-uitwisseling en dossieroverdracht tussen zorgpartijen niet meer mogelijk. Vanuit de Wegiz moeten we dossieroverdracht en data-uitwisseling op een uniforme, digitale, veilige manier laten verlopen. Als we niet aansluiten op deze functionele onderdelen uit de Wegiz, mogen we wettelijk gezien geen dossiers meer overdragen of ontvangen. Het primaire proces komt dan stil te vallen.

⁷ In de praktijk monitort een SOC de computer- en netwerkactiviteiten in een organisatie. Log-informatie van applicaties en apparaten in het bedrijfsnetwerk wordt verzameld en onderzocht op afwijkende zaken.

⁸ Het gaat (voor nu bekend) in ieder geval om de Wet digitale overheid (Wdo), Wet modernisering elektronische bestuurlijk verkeer (Wmebv), Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz), Wet Digitale identificatie en authenticatie in de Zorg (Wet Diaz) en de Wet open overheid (Woo).

⁹ Zie noot 8.

De uitzetting van functioneel beheer kan niet (deels) incidenteel opgevangen worden. Redenen hiervoor zijn:

- De functioneel beheercapaciteit is nodig om aan wetgeving te voldoen die tussen 2023 en 2035 gefaseerd wordt uitgerold.
- Een aantal van deze wetten (Wegiz, Wet digitale overheid, wet DIAZ) zijn zogeheten 'paraplu-wetten', waarbij jaarlijks middels een Algemene Maatregel van Bestuur telkens een deel van de betreffende wet verplicht door het zorgveld geïmplementeerd moet worden.

Ad c. Digitoegankelijkheid

De GGD moet, evenals gemeenten, voldoen aan het 'besluit digitale toegankelijkheid overheid'. Dit besluit schrijft voor dat overheden niet alleen fysiek, maar ook digitaal toegankelijk moeten zijn voor iedereen (inclusie). Digitoegankelijkheid betekent dat digitale informatie, documenten en diensten even bruikbaar zijn voor mensen met een functiebeperking als voor mensen zonder functiebeperking. Denk aan gebruikers die doof, slechthorend, blind, slechtziend of kleurenblind zijn of dyslexie hebben, maar ook aan een grote groep ouderen die geen muis of touchscreen kan gebruiken, omdat ze bijvoorbeeld een motorische beperking hebben. Met andere woorden: al onze websites en mobiele apps moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen volgens de norm WCAG 2.1, niveau A + AA. Naast deze eis van de landelijke overheid, zien we een toenemende vraag (van inwoners en gemeenten) voor juiste, snelle, toegankelijke online gezondheidsinformatie voor inwoners van de gemeenten in Gelderland-Zuid, op social media waaronder op Facebook, Instagram, etc. Hiervoor en voor het zorgdragen voor de digitoegankelijkheid van de (content van de) online kanalen (waaronder de verschillende websites) is de GGD genoodzaakt om de communicatie-capaciteit uit te bouwen.

Totaal stijging lasten € 370.000.

2.2.3 Forensische geneeskunde

Landelijk werken de Ministers J&V, VWS en BZK, in overleg met o.a. GGD GHOR Nederland, aan verbetering van de organisatie van de forensische geneeskunde, te weten de uitvoering van de lijkschouw, het forensisch medisch onderzoek, de medische arrestantenzorg en de forensisch medisch expertise bij kindermishandeling (FMEK). Verbeterde regionale samenwerking is nodig gezien de schaarste onder de forensisch artsen. In andere regio's hebben zich in afgelopen maanden al meerdere keren zogenaamde 'code zwart' voorgedaan, een situatie waarin geen forensisch arts beschikbaar is, terwijl de politie of de gemeente deze wel nodig heeft. Een dergelijke situatie heeft de GGD in Gelderland-Zuid tot op heden weten te voorkomen, maar het is ook bij ons zeer spannend. Om de kans op discontinuïteit te verlagen is bovenregionale samenwerking aangegaan met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Door gezamenlijk forensische geneeskunde te organiseren en te roosteren kan beschikbare capaciteit slimmer worden ingezet¹⁰. Daarentegen zien we de personeelskosten stijgen vanwege de schaarste onder de forensisch artsen.

Totaal stijging lasten € 190.000.

2.2.4 Wijzigingen Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

De Gezondheidsraad heeft in september 2022 geadviseerd tot vier wijzigingen in het RVP-schema. De Staatssecretaris van VWS heeft deze wijzigingen overgenomen en momenteel wordt er gewerkt aan implementatie van de vier wijzigingen binnen het RVP-schema per 1 januari 2025. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar, onder andere vanwege het verplaatsen van de difterie, tetanus, poliovacinatie (DTP) van 9 jaar naar 14 jaar, het verplaatsen van de bof, mazelen en rodehond (BMR) van 9 jaar naar 3 jaar en het organiseren van inhaalcampagnes voor tussenliggende

¹⁰ Het management over het taakveld forensisch wordt vanaf 2024 uitgevoerd door VGGM.

cohorten. Deze omvangrijke implementatie vereist veel inspanning van de JGZ. Per 2030 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Totaal stijging lasten € 37.000¹¹.

N.B.: De uitvoering van de vaccinaties door de JGZ krijgen de gemeenten gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds; derhalve is deze uitzetting kostenneutraal voor de gemeenten.

2.3 Beleidsmatige ontwikkelingen

2.3.1 Gezondheid en milieu

De GGD heeft vanuit de Wpg een publieke taak op het gebied van medische milieukunde, namelijk:

- Het signaleren van ongewenste situaties.
- Het adviseren van de bevolking over risico's, inclusief gezondheidsadvies met betrekking tot gevaarlijke stoffen, met name in geval van (dreigende) rampen.
- Het beantwoorden van vragen vanuit de bevolking en het verstrekken van voorlichting.
- Het uitvoeren van onderzoek.

Wij signaleren een sterke stijging ($\pm 15\%$) in het aantal vragen van inwoners, scholen en andere organisaties met betrekking tot milieu, klimaatverandering, hitte, houtstook en binnenmilieu. Bovendien zijn de vragen over milieuvervuiling van bedrijven complexer geworden en vereisen meer tijd. Ook dragen we als GGD bij aan onderzoeken naar o.a. luchtkwaliteit in Gelderland, aan de (landelijke) opleiding voor medisch milieukundigen en aan de regionale Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). De GAGS wordt ingezet in geval van verhoogde blootstelling aan stoffen bij incidenten en crises.

Om aan de toegenomen en complexere vraag van gemeenten en burgers te kunnen voldoen en de expertise up-to-date te houden wordt de formatie uitgebreid met 0,3 fte. medisch milieukundige.

Totaal stijging lasten € 35.000.

2.3.2 Toezicht Wmo

Wmo-toezicht houdt toezicht op de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Dit toezicht vindt plaats naar aanleiding van signalen over kwaliteit en veiligheid van de ondersteuning aan kwetsbare inwoners, het signaalgestuurde toezicht. Daarnaast voert zij het toezicht uit naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten. Het Wmo-toezicht is een door de gemeenten bij de GGD belegde uniforme taak.

Naar aanleiding van een evaluatie van het Wmo-toezicht in 2021 heeft centrumgemeente Nijmegen voor de jaren 2022 tot en met 2024 aan de GGD subsidie verleend voor het inlopen van de achterstand bij het signaalgestuurd toezicht. Deze subsidie is aanvullend op de financiering in de uniforme begroting van de GGD. Het doel is om zicht te krijgen op de ontvangen signalen en op basis daarvan - in overleg met gemeenten - een voorstel te doen voor een verantwoorde uitvoering van het Wmo-toezicht vanaf 2025. Wmo-toezicht heeft eind 2023 alle signalen tot en met 2023 in beeld gebracht en gewogen. Niet alle benodigde onderzoeken konden worden uitgevoerd. De conclusie is dat de huidige structurele capaciteit onvoldoende blijkt om het toezicht - bij calamiteiten en naar aanleiding van signalen (reactief toezicht) - op een verantwoorde manier uit te voeren. Het risico voor gemeenten is dat zij daarmee onvoldoende zicht hebben op de kwaliteit van de geboden Wmo-ondersteuning. Hierdoor kunnen gemeenten niet adequaat reageren op ongewenste situaties waarbij kwetsbare inwoners, die afhankelijk zijn van gemeentelijke ondersteuning, risico's lopen.

¹¹ Dit zijn de tot nu toe bekende meerkosten. De jaarlijkse implementatiekosten zijn momenteel nog niet bekend. Uitgangspunt is dat deze implementatiekosten vanaf 2025 t/m 2029 nodig zijn voor de implementatie van de wijzigingen in het RVP; we zullen dit jaarlijks herijken.

In het najaar 2023 en in de eerste maanden van 2024 heeft de GGD, in overleg met alle gemeenten, een voorstel met scenario's uitgewerkt voor de uitvoering van het Wmo-toezicht vanaf 2025. In dit voorstel zijn de verbetermaatregelen meegenomen, zoals beschreven in het recente [landelijke beleidskader Wmo-toezicht](#), waaronder proactief (risicogestuurd en/of thematisch) toezicht. Daarin heeft het Rijk aangegeven dat gemeenten moeten beschrijven hoe ze proactief toezicht houden. Dit voorstel is met de betrokken ambtenaren besproken en hieruit komt naar voren dat er breed draagvlak is om vanaf 2025 de capaciteit structureel met 2,3 fte uit te breiden; dit betreft de minimale variant om de bestaande opdracht (toezicht n.a.v. calamiteiten en geweldsincidenten en signaalgestuurd toezicht) naar behoren uit te voeren. Het DB heeft laten weten dat zij graag ziet dat de GGD toegroeit naar proactief toezicht, maar vanwege de financiële uitzetting die dat zou vragen van gemeenten, heeft zij de invoering van proactief toezicht 'geparkeerd' om eventueel op te nemen in de Kaderbrief 2026.

Totaal stijging lasten € 380.000 (incl. overhead).

2.3.3 Veilig Thuis

Met ingang van 2024 werkt Veilig Thuis met een formatiebegroting, conform besluit van het AB van 15 maart 2023. Samenvattend is toen besloten om voor de VT-begroting 2024 e.v. als systematiek uit te gaan van een formatiebegroting met een jaarlijkse toets op $P*Q$, waarbij de Q gebaseerd is op het gemiddelde aantal diensten van de afgelopen drie jaren. Om daarnaast een post op te nemen van 1% van de loonsom van het uitvoerend personeel voor verwachte ontwikkelingen c.q. innovatie (innovatiebudget). Om een egalisatiereserve op te bouwen vanaf 2023 met een maximum van 5% van de laatst vastgestelde jaarrekening. Waarbij een eventueel overschot terug zal vloeien naar de gemeenten in Gelderland-Zuid en een eventueel tekort van Veilig Thuis aangevuld wordt door de gemeenten in Gelderland-Zuid tot een egalisatiereserve van 0. De egalisatiereserve wordt gebruikt voor het opvangen van pieken in de instroom, ziektevervangings van langdurig zieken, eventuele prijsstijgingen en om in te kunnen spelen op incidentele vragen en ontwikkelingen.

De grondslag voor de begroting 2025 voor Veilig Thuis is het gemiddeld aantal meldingen over de jaren 2021, 2022 en 2023. Dit is de afgelopen tijd gedaald (in 2021: 2.564; in 2022: 2.901; in 2023: 2.500). Wanneer we de daling van het aantal meldingen vertalen naar een formatiebegroting voor 2025, leidt dit tot een *formatiereductie* van 5,35 fte. (= - € 421.000). Incl. de index en de kosten voor 'ziektevervangings' (die we cf. AB-besluit vanaf 2025 niet meer uit de uniforme bijdrage mogen 'afnemen') leidt dit tot een reductie van kosten van € 787.000. Daarentegen wordt er per 1 januari 2024 (cf. besluit AB van 15 maart 2023) een egalisatiereserve VT opgebouwd van € 377.000, bedoeld om tegenvallers op te vangen, waaronder kosten ziekteverzuim.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 december 2023 is het 'Toekomstperspectief Veilig Thuis' besproken; dit toekomstperspectief geeft duidelijk de uitdagingen aan Voor Veilig Thuis voor 2024 en verder. Naar aanleiding van dit Toekomstperspectief is het van belang dat Veilig Thuis en de gemeenten in 2024 samen bekijken hoe Veilig Thuis meer grip krijgt op het aantal meldingen om de wachtlijst te verminderen en om zoveel mogelijk te voldoen aan de wettelijke termijnen. Daarnaast is het voor Veilig Thuis van groot belang om het hoge ziekteverzuim te reduceren. Mocht de voorgestelde formatiebegroting voor 2025 niet toereikend zijn om dit te bereiken, kan (conform afspraak) de egalisatiereserve VT (€ 377.000) ingezet worden om een eventuele begrotingsoverschrijding op te vangen. Naar aanleiding van het bovenstaande houden we 'vinger aan de pols' over het aantal meldingen in verhouding tot het aanwezige personeel van VT (incl. het ziekteverzuim).

Totaal daling lasten € 787.000

2.4 Overige onderwerpen

2.4.1 Nieuwbouw GGD

In de komende periode realiseert de GGD een nieuw kantoorpand in Nijmegen; de bouw is in volle gang en de oplevering wordt eind 2024 voorzien. Doordat de bestemmingsplanwijziging meer tijd heeft geveerd dan voorzien, zijn de lasten toegenomen. De bouwkosten zijn in de afgelopen periode fors gestegen door stijging lonen, energielasten en bouwmaterialen. Zowel het bestuur als de raden zijn hier reeds over geïnformeerd en de kostenuitzetting is reeds vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Consequenties voor de begroting 2025

Conform besluit van het Algemeen Bestuur van 7 september 2023 bedragen de structurele meerkosten met ingang van 2025 € 384.000 ten behoeve van de Nieuwbouw GGD.

Totaal stijging lasten € 384.000.

2.5 Samenvatting conceptbegroting 2025

De totale stijging van lasten van begroting 2025 t.o.v. de gewijzigde begroting 2024 is € 2.039.000. Hieronder zijn in een tabel de uitzettingen voor 2025 kort weergegeven. In de bijlage is een verloopstaat van de gemeentelijke bijdrage 2025 opgenomen.

Ontwikkeling / Aandachtspunt	Dekking	Bedrag t.o.v. begroting 2024
Continuering 2024 t.b.v. begroting 2025		
Versterken organisatie / organisatieontwikkeling	Deelnemende gemeenten	€ 0
Stijgende instroom bij Bijzondere Zorg	Deelnemende gemeenten	€ 0 ¹²
Nu Niet Zwanger	Deelnemende gemeenten	€ 0
Autonome ontwikkelingen		
Index	Deelnemende gemeenten	€ 1.430.000
Wet en Regelgeving	Deelnemende gemeenten	€ 370.000
- Informatiebeveiliging		
- Functioneel beheer IV		
- Digitoegankelijkheid		
Forensische geneeskunde	Deelnemende gemeenten	€ 190.000
Wijzigingen Rijksvaccinatie-programma (RVP)	Deelnemende gemeenten	€ 37.000 ¹³
Beleidsmatige ontwikkelingen		
Gezondheid en Milieu	Deelnemende gemeenten	€ 35.000
Toezicht Wmo	Deelnemende gemeenten	€ 380.000
Veilig Thuis	Deelnemende gemeenten	- € 787.000
Overige onderwerpen		
Nieuwbouw GGD	Deelnemende gemeenten	€ 384.000
Totaal		€ 2.039.000

¹² T.o.v. de begroting 2024 is de totale uitzetting 0. Het totaalbedrag voor dit onderdeel (€ 328K, incl. index) wordt in 2025 omgeslagen over de deelnemende gemeenten, omdat vanaf 2025 de gemeenten hiervoor van het Rijk - via het gemeentefonds - middelen Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang gestort vanwege de doordecentralisatie beschermd wonen/maatschappelijke opvang.

¹³De uitvoering van de vaccinaties door de JGZ krijgen de gemeenten gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds; derhalve is deze uitzetting kostenneutraal voor de gemeenten.

C. Risico's

In paragraaf 4.1 van de bijgesloten conceptbegroting 2025 staat een tabel weergegeven met daarin de 10 grootste risico's van GGD Gelderland-Zuid. Daarbovenop kunnen de volgende risico's van formaat genoemd worden.

Aanbesteding Kantoorautomatisering

In de loop van 2024 wordt gestart met een hernieuwde aanbestedingsprocedure voor de kantoorautomatisering/ICT, zoals de ICT-infrastructuur, applicaties, beheer etc. Zowel de aanbestedingsprocedure als de migratie die daarop volgt brengen incidenteel kosten met zich mee. Het Algemeen Bestuur heeft vorig jaar besloten om de incidentele kosten die hiermee gepaard gaan (100K in 2024 en 100K in 2025) in beide jaren uit de algemene reserve te onttrekken. Desalniettemin blijft het risico bestaan dat de (toekomstige) dienstverlening (door de geselecteerde partij) duurder wordt ten opzichte van het huidige lastenniveau.

Doordecentralisatie beschermd wonen/maatschappelijke opvang.

Per 1 januari 2025 is het de bedoeling dat de doordecentralisatie beschermd wonen/maatschappelijke opvang een feit is. Het doel van de doordecentralisatie is de ondersteuning zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de situatie van de inwoner. Het gaat er vanuit dat regiogemeenten hier beter zicht op hebben dan de huidige 44 centrumgemeenten, waaronder centrumgemeente Nijmegen. Het kan zijn dat de regiogemeenten beschermd wonen/maatschappelijke opvang op termijn lokaal in plaats van regionaal willen organiseren. Afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt door de individuele 14 gemeenten, kan dit gevolgen hebben voor de Centrale toegang Beschermd Wonen / Maatschappelijke Opvang van de GGD.

Samenwerkingsafspraken gemeenten – Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ)

In paragraaf 2.1.2 (zie boven) hebben we aangegeven dat de samenwerkingsafspraken tussen gemeenten en Meldpunt Bijzondere Zorg nog niet hebben geleid tot een afname van het aantal trajecten bij MBZ.

In de begroting 2022 is aangegeven dat een reële raming van het risicobedrag circa € 500K is. De bijdrage die vanaf 2022 t/m 2024 hiervoor incidenteel aan de begroting is toegevoegd (circa € 300K) is niet voldoende om het huidige aantal trajecten te kunnen uitvoeren. Zoals in paragraaf 2.1.2 is toegelicht, is het voorstel om vanaf de begroting 2025 het bedrag (€ 310K, excl. index; € 328K, incl. index) structureel op te nemen. Daarmee blijft nog een risico van € 200K bestaan. Vandaar dat we blijven inzetten om in samenwerking met de gemeenten het aantal (kortdurende) (consultatie en advies) trajecten bij MBZ te verlagen. Indien het aantal trajecten MBZ in 2025 niet is gedaald zijn we genooddaakt om deze extra financiering te vragen.

Landelijk Professioneel Kader Jeugdgezondheidszorg

Het Landelijk Professioneel Kader (LPK) beschrijft de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op een correcte uitvoering van het LPK. De JGZ Gelderland-Zuid voldoet momenteel niet aan het LPK, waardoor we onder het professioneel minimum opereren. De reden hiervoor is dat er in 2018 is bezuinigd door de contactmomenten 6- en 11-jarigen te versoberen en het contactmoment op 9 jaar te schrappen. Het risico bestaat dat de IGJ de JGZ onder verscherpt toezicht stelt. Om te voldoen aan het LPK dienen het gezondheidsonderzoek 6-jarigen, het gezondheidsonderzoek 11-jarigen (in volle breedte) te worden afgenomen en het contact met school en netwerkpartners te verbeteren, waaronder deelname van JGZ aan het ondersteuningsnetwerk van basisscholen.

Op voorstel van het Dagelijks Bestuur is een werkgroep geformeerd van gemeenten en GGD/JGZ om scenario's met kostenplaatjes uit te werken die in ieder geval bijdragen aan de zorg voor de meest kwetsbare kinderen in onze regio. Deze werkgroep zal in 2024 verslag doen en met een advies komen voor het Algemeen Bestuur. Besluitvorming voor een bepaald scenario door het AB brengt een

financieel risico met zich mee voor de begroting 2025 van circa € 750K (reeds genoemd in de Kaderbrieven van 2024 en 2025).

D. Proces

Wij leggen de begrotingswijziging 2024 (€ 177.462) en de concept Programmabegroting 2025 (meerkosten € 2.039.000) t.o.v. de gewijzigde begroting 2024) voor GGD Gelderland-Zuid nu aan u voor. Graag ontvangen wij uw zienswijze over de begrotingswijziging en begroting het liefst vóór 24 juni a.s.¹⁴. Met inachtneming van uw zienswijze kan de begrotingswijziging 2024 en begroting 2025 in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 september worden vastgesteld.

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen regio Nijmegen zal haar advies over deze begrotingswijziging 2024 en Programmabegroting GGD 2025 eind april aan u kenbaar maken.

De GGD verzorgt op maandagavond 15 april een toelichting op de concept jaarstukken 2023 en de concept begroting 2025. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2023 en de concept begroting 2025 wordt opgenomen en vanaf 16 april beschikbaar gesteld via [Vergaderingen Nijmegen - iBabs Publiekspitaal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](https://www.nijmegen.nl/vergaderingen).

Daarnaast verzorgt de GGD op 16 april een toelichting op de concept jaarrekening 2023 en concept begroting 2025 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

De GGD is graag bereid om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven op de begrotingswijziging 2024, de conceptbegroting 2025 en/of de jaarstukken 2023. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

- Bijlagen:
1. Overzicht uitzettingsposten die de GGD opvangt binnen de eigen begroting en voorstellen voor mogelijke kostenreductie
 2. Overzicht bijdrage per gemeente / verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2025
 3. Concept Programmabegroting 2025 GGD Gelderland-Zuid
 4. Overzicht opmerkingen gemeenten n.a.v. Kaderbrief 2025.

¹⁴ Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 4 juli 2024 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 september voorbereiden. Mocht de raad 24 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 24 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 5 september 2024.

Bijlage 1: Overzicht uitzettingsposten die de GGD opvangt binnen de eigen begroting en voorstellen voor mogelijke kostenreductie

a. Wat lost de GGD op in eigen begroting?

Veel gemeenten geven in hun zienswijze op de Kaderbrief 2025 aan dat ze voor een aantal uitzettingen graag zien dat de GGD deze opvangt/oplost in hun eigen reguliere begroting. Hieronder volgt een overzicht van uitzettingsposten, die de GGD opvangt binnen de eigen begroting; met andere woorden waarvoor de GGD geen extra (inwoner)bijdrage vraagt van gemeenten.

Elektronisch voorschrijfsysteem

Het (landelijke) elektronisch voorschrijfsysteem (EVS) maakt het mogelijk om digitaal medicatie voor te schrijven, te verifiëren, te bewaken en om digitaal recepten te versturen naar de apotheek. Het werkveld TBC-bestrijding is gestart met de implementatie van het EVS. De overige werkvelden, waaronder reizigersvaccinatie en seksuele gezondheid, volgen. De planning is dat elke GGD, zo ook Gelderland-Zuid, in 2025 met het nieuwe EVS kan werken. Het in gebruik nemen van een EVS is een belangrijke randvoorwaarde voor GGD'en om deel te nemen aan het landelijke programma Samen voor Medicatieoverdracht. In dit programma slaan GGD'en, GGD GHOR Nederland en negen andere zorgsectoren de handen ineen om het aantal vermijdbare medicatie-incidenten terug te dringen. Jaarlijks belanden er hierdoor namelijk 27.000 mensen in het ziekenhuis. Een betere medicatieoverdracht tussen zorgverleners kan dit voorkomen. Na de ingebruikname van het EVS kunnen GGD'en starten met het uitwisselen van medicatiegegevens met andere zorgverleners, zoals apothekers, huisartsen en medisch specialisten. Naar verwachting is dit project in 2030 afgerond.

De kosten voor dit EVS zijn voor onze GGD voor 2025 50K incidenteel en 30K structureel; deze extra kosten lossen we op binnen de eigen reguliere begroting.

Arbodienst

In 2023 heeft de aanbesteding plaatsgevonden van de Arbodienst. De Arbodienst voor de VRGZ en GGD is Human Capital Care geworden. De meerkosten voor de GGD bedragen € 50K per jaar; deze meerkosten worden niet in rekening gebracht bij de gemeenten.

Wervings- en selectiekosten

Mede door de krapte op de arbeidsmarkt zijn we meer kosten kwijt voor werving en selectie, onder andere door de inschakeling van wervings- en selectiebureaus. Deze meerkosten voor 2025 (€40K) vangen we op in eigen begroting.

E-learning

Ten behoeve van inwerken, trainingen, deskundigheidsbevordering op tal van terrein schaffen we een e-learningssysteem aan. De kosten hiervoor (20K structureel en 10K incidenteel) lossen we zelf op binnen begroting.

Reiskosten

In samenspraak met het Lokaal Overleg met de vakbonden is de GGD voornemens om de GGD-reiskostenregeling 'Groen en Vitaal' te maken. Het doel van 'Groen en Vitaal' is het stimuleren van gedrag van medewerkers om met de fiets of lopend naar kantoor te komen in plaats van met de auto. We zijn voornemens om de reiskosten te voet en per fiets binnen een straal van 10 km. te vergoeden (woonwerkverkeer < 10 km. wordt nu niet vergoed). De verwachte structurele meerkosten van 50K per jaar worden opgevangen binnen eigen begroting.

Daarnaast zal de GGD in 2025 twee nieuwe elektrische bedrijfsauto's (kosten: 90K) aanschaffen, zodat medewerkers een GGD-auto kunnen gebruiken voor dienstreizen; dit zorgt er mede voor dat medewerkers die minder dan 10 km. van de GGD wonen per fiets of lopend naar kantoor komen. Ook deze investering zal de GGD opvangen binnen eigen begroting.

Robotisering

De GGD is, mede in antwoord op 'krapte op de arbeidsmarkt' en kostenreductie (zie onder) en in het kader van efficiënt werken, voornemens om repeterende en administratieve processen binnen verschillende GGD-afdelingen te automatiseren/robotiseren, waaronder het verwerken van mail, dossiers aanmaken van nieuwe cliënten en het registratieproces bij groepsvaccinaties. De investering hiervoor bedraagt in 2025 € 25K structureel en € 52,5K incidenteel en zal plaatsvinden binnen onze eigen begroting. Op basis van ervaringen bij andere GGD'en staat daar een besparing tegenover van 0,2 tot 0,5 fte (schaal 6-7) per in te richten (administratief) proces. Daarmee kan dit onderwerp ook genoemd worden in de volgende paragraaf.

b. Voorstellen voor mogelijke kostenreductie.

Een aantal gemeenten geeft in hun zienswijze op de Kaderbrief 2025 aan dat ze, mede door de kwetsbare financiële situatie van gemeenten, voorstellen voor kostenreductie verwachten van de GGD. Binnen de reguliere dienstverlening, op grond van de Wet publieke gezondheid, Wmo, Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet etc., is het voor de GGD lastig om in het primair proces kosten te besparen. Met andere woorden: "de GGD heeft weinig vet op de botten". Daarom hebben we gekeken naar andere mogelijkheden; hieronder volgt een overzicht van voorstellen voor mogelijke kostenreductie.

Gecombineerd/multifunctioneel gebruik van het pand.

Van oudsher heeft GGD Gelderland-Zuid een kantoorpand in regio Rivierenland. Verkoop zou een structurele besparing opleveren van maximaal € 160K per jaar. Hier gaan kosten om vervangende ruimte voor taken te organiseren, nog van af. Momenteel bekijken we ook of het pand in Tiel geschikt kan worden gemaakt om ook te dienen als vaccinatielocatie bijvoorbeeld t.b.v. de najaarscampagne corona voor risicogroepen. Als dat lukt, kunnen we een gedeelte van de kosten van het GGD-gebouw in Tiel ten laste brengen van de begroting COVID-19, die vergoed wordt door het Ministerie van VWS.

Minder brieven sturen aan onze klanten

Momenteel bereiden we een pilot voor om de afdeling JGZ aan te laten sluiten bij MijnOverheid-Berichtenbox. Het is de bedoeling dat de meerderheid van onze klanten (na een succesvolle pilot) een bericht in de MijnOverheid-Berichtenbox krijgen i.p.v. een schriftelijke brief in de brievenbus¹⁵. De verwachting is dat dit de GGD/JGZ kosten gaat besparen van circa € 37K per jaar. Als de overige GGD-afdelingen hier ook bij aansluiten, bespaart dit naar verwachting in totaal nog eens € 15K.

¹⁵ Men kan er voor kiezen om toch nog een brief te krijgen i.p.v. een bericht in de MijnOverheid-Berichtenbox.

Bijlage 2: Programmabegroting 2025 GGD; verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2025

Gemeenten	Gewijzigde begroting 2024	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	nieuwbouw GGD	Verhouding inwoners	Totaal
Berg en Dal	1.758.434	84.588	24.200	22.366	11.672	2.155	23.416	-48.433	23.629	4.583	1.906.610
Beuningen	1.313.254	63.169	17.863	16.608	8.667	1.600	17.388	-35.965	17.546	-14.279	1.405.850
Buren	1.127.750	54.198	16.015	17.308	9.033	1.668	18.122	-37.482	18.286	-4.923	1.219.975
Culemborg	1.209.064	58.107	17.239	18.632	9.724	1.795	19.508	-40.348	19.684	-127	1.313.278
Druuten	964.773	46.406	13.196	12.266	6.402	1.182	12.842	-26.563	12.959	-5.138	1.038.325
Heumen	836.152	40.224	11.406	10.541	5.501	1.016	11.037	-22.828	11.137	-5.553	898.633
Maasdriel	1.049.425	50.432	14.096	0	8.498	1.569	17.049	-35.264	17.204	-5.895	1.117.114
Neder-Betuwe	1.271.778	61.176	17.230	15.924	8.310	1.534	16.672	-34.483	16.823	-17.513	1.357.451
Nijmegen	12.103.313	582.803	125.144	-212.251	60.360	11.143	121.092	-250.459	122.188	57.473	12.720.805
Tiel	1.738.893	83.570	24.714	26.712	13.940	2.574	27.967	-57.845	28.220	-5.988	1.882.757
West Betuwe	2.148.435	103.252	30.480	32.944	17.193	3.174	34.492	-71.342	34.805	-11.366	2.322.068
West Maas en Waal	981.183	47.198	13.564	12.609	6.580	1.215	13.201	-27.304	13.321	5.748	1.067.315
Wijchen	2.052.428	98.725	28.333	26.340	13.746	2.538	27.577	-57.040	27.827	9.184	2.229.658
Zaltbommel	1.228.141	59.020	16.520	0	9.960	1.839	19.981	-41.327	20.162	-6.214	1.308.082
Totale bijdrage 2025	29.783.021	1.432.862	370.000	0	189.589	35.000	380.343	-786.682	383.789	-3	31.787.921

Centraal postadres
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen
GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres
Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen

T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

BIC /SWIFT: RABONL2U
IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826
BTW: NL8003.34.930.B01
KvK: 09212724

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

datum 13 juni 2024
onderwerp Zienswijze op GGD jaarrekening 2023,
begrotingswijziging 2024 en begroting 2025
verzonden

contactpersoon

Joëlla van de Griend
t 06-38990461

ons kenmerk

Z/24/235945

Geachte bestuur,

Op 28 maart ontvingen wij uw concept jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024, en begroting 2025. De gemeenteraad stelde op 13 juni 2024 deze zienswijze vast.

Zienswijze op de jaarrekening 2023

Wij stemmen in met de gewijzigde bedragen genoemd in de toelichting van 25 april 2024 op de concept jaarrekening 2023 zoals deze door de GGD is voorgelegd.

Herziene berekening algemene reserve

In de concept jaarrekening zijn bedragen opgenomen over berekening van de Algemene Reserve die onjuist zijn. Er is geen rekening gehouden met het advies van de werkgroep Begroting Veilig Thuis over het berekenen van de egalisatiereserve Veilig Thuis. Ook was de streefwaarde van de algemene niet goed berekend.

Het positieve resultaat van 2023 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Deze overschrijdt hierdoor de streefwaarde. Het - in de concept jaarrekening 2023 - genoemde bedrag van € 799.000 dat terugbetaald zou worden, verandert hierdoor. Het nieuwe bedrag wordt € 745.000 en bestaat uit € 637.000 (overschrijding algemene reserve GGD) en € 108.000 (overschot resultaat VT). Een verschil van € 54.000. Het gewijzigde bedrag dat Wijchen terug ontvang als resultaat van de jaarrekening 2023 wordt hierdoor € 46.260. Ook ontvangt Wijchen €7.843 terug als overschot van het resultaat van Veilig Thuis .

We stemmen in met de resultaatbestemming zoals genoemd in de nadere toelichting van de GGD. In de nadere toelichting is de juiste berekeningswijze gevolgd zoals vastgelegd in de berekeningsmethodiek van de algemene reserve van de GGD. Hierin volgen wij het advies van de Adviesfunctie.

Zienswijze op de begrotingswijziging 2024

Wij stemmen met de gevraagde aanvullende ophoging van € 177.462 vanwege wijzigingen aan het Rijksvaccinatie programma. Door de invoering van twee nieuwe vaccinaties (de kinkhoestprik voor zwangeren en prik tegen het rotavirus) zijn de kosten

hiervoor hoger. Deze uitzetting wordt voor een deel gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds.

Zienswijze op de begroting 2025

De uniforme bijdrage is geïndexeerd met 4,83% conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur. Wij stemmen in met de begroting 2025, met enkele uitzonderingen en kanttekeningen.

Algemeen

U geeft aan dat u rekening houdt met de financieel kwetsbare situatie van gemeenten door alleen strikt noodzakelijke en onvermijdelijke uitzettingen op te nemen. Wij waarderen dat u in de begroting aangeeft of uitzettingen gaan om het continueren van eerdere keuzes, onvermijdelijke ontwikkelingen zijn, beleidsmatige ontwikkelingen zijn en wat de overige onderwerpen zijn.

Wij willen nogmaals benadrukken dat de financiële positie van gemeenten kwetsbaar, met name vanaf 2026. We vragen de GGD om hier als gemeenschappelijke regeling van gemeenten rekening mee te houden.

Versterken GGD organisatie / organisatieontwikkeling

De GGD wil de interne organisatie versterken om deze toekomstbestendig te maken en daar onder andere de span of support meer behapbaar te krijgen. In 10 jaar tijd is de GGD 50% gegroeid, terwijl het management is gedaald van 8 naar 4 managers. Daarnaast geeft u aan dat de opgave en taken complexer zijn geworden. Deze post (€ 330.000 zonder indexatie) in de begroting van 2024 incidenteel toegekend. U vraagt nu om dit structureel op te nemen. Het onderwerp is ook eerder meegenomen in de kaderbrief waardoor gemeenten er op hebben kunnen reageren. Wij erkennen dat de GGD de afgelopen jaren in omvang gegroeid is en dat er stappen nodig zijn om als GGD een aantrekkelijk werkgever te kunnen zijn. Wij steunen uw voorstel voor het versterken van de organisatie en vragen u te monitoren of de werknemerstevredenheid en het ziekteverzuim zich positief ontwikkelen.

Bijzondere zorg

Wij stemmen in met de voorgestelde structurele uitbreiding voor Bijzondere Zorg vanwege stijgende instroom. In 2022, 2023 en 2024 hebben de gemeenten het tekort bij MBZ gedekt door middel van een incidentele extra bijdrage door centrumgemeente Nijmegen. De stijgende instroom heeft echter een structureel karakter. Voor 2025 wordt een tekort begroot van € 328.000. Vanaf 2025 zal dit bedrag door de individuele gemeenten bekostigd worden in verband met de doordecentralisatie beschermd wonen/ maatschappelijke opvang en wordt dit bedrag dus niet meer door centrumgemeente Nijmegen bekostigd. De individuele gemeenten krijgen hiervoor een vergoeding via het gemeentefonds.

Nu Niet Zwanger

Alle gemeenten in onze regio hebben besloten om deel te nemen aan het programma en ook zij zien de meerwaarde van deze preventieve aanpak. Uw voorstel is om het programma op te nemen in het uniform pakket in plaats van als facultatieve taak. We stemmen in met het bedrag bedoeld voor het programma 'Nu niet zwanger' zoals opgenomen in de begroting en om dit als uniforme taak op te nemen.

Wet- en regelgeving

Door wijzigingen in wet- en regelgeving geeft u aan dat het onvermijdelijk is formatie te versterken op de gebieden van informatiebeveiliging, functioneel beheer en digitoegankelijkheid. In de nagezonden toelichting geeft u aan dat u binnen de norm van 25% blijft voor overheadkosten. Dit wordt onderschreven in het rapport van de Adviesfunctie.

Forensische geneeskunde

De GGD staat landelijk voor een uitdaging om voldoende capaciteit voor forensische geneeskunde te kunnen organiseren. Het gaat hierbij om de uitvoering van de lijkschouw, het forensisch medisch onderzoek, de medische arrestantenzorg en de forensisch medisch expertise bij kindermishandeling. In enkele regio's is het de afgelopen tijd voorgekomen dat 'code zwart' van kracht was. Een situatie waarin geen forensisch arts beschikbaar is, terwijl de politie of de gemeente deze wel nodig heeft. Wij spreken onze waardering uit voor de inzet van GGD Gelderland-Zuid die dit tot nu toe in onze regio heeft weten te voorkomen. Om dit in de toekomst beter te kunnen waarborgen is bovenregionale samenwerking nodig. Wij erkennen dat door de schaarste onder forensisch artsen de loonkosten stijgen.

Toezicht wmo

Wmo-toezicht houdt toezicht op de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Dit toezicht vindt plaats naar aanleiding van signalen over kwaliteit en veiligheid van de ondersteuning aan kwetsbare inwoners. Daarnaast voert zij het calamiteitentoezicht uit. Het Wmo-toezicht is een door de gemeenten bij de GGD belegde uniforme taak.

De afgelopen tijd is gebleken dat de structurele capaciteit om reactief toezicht te houden op basis van signalen en calamiteiten onvoldoende is, er zijn achterstanden ontstaan. De GGD heeft samen met gemeenten onlangs enkele scenario's uitgewerkt.

De voorgestelde en afgestemde beleidslijn om de tijdelijke uitzetting bij Wmo Toezicht de komende jaren structureel te bestendigen, wordt inhoudelijk ondersteund. We waarderen de uitgebreide evaluatie over 2022/2023 en zien nut en de noodzaak van het op niveau houden van Wmo Toezicht. We hebben in onze regio de ambitie om gezamenlijk de kwaliteit van Wmo zorg hoog te houden. We verwachten echter niet dat doorgroeien naar proactief toezicht tot de toekomstige mogelijkheden behoort.

Gezondheid en milieu

Er wordt een stijging van ongeveer 15% aangegeven van het aantal vragen van inwoners, scholen en andere organisaties met betrekking tot milieu, klimaatverandering, hitte, houtstook en binnenmilieu. Wij gaan akkoord met een toename van € 35.000 om de formatie uit te breiden. Als gemeente en GGD werken we samen aan een productenboek gezond en milieu waarin omschreven staat welke taken onder het uniforme en welke onder het facultatieve deel vallen.

Veilig thuis

Met ingang van 2024 werkt Veilig Thuis met een formatiebegroting, conform besluit van het AB. Samenvattend is toen besloten om voor de VT-begroting 2024 e.v. als systematiek uit te gaan van een formatiebegroting met een jaarlijkse toets op $P \times Q$, waarbij de Q gebaseerd is op het gemiddelde aantal diensten van de afgelopen drie jaren. Het gemiddeld aantal meldingen over de afgelopen drie jaar is gedaald, waardoor de begroting lager uitkomt dan in 2024. De wachttijd om meldingen op te pakken ligt bij

Veilig Thuis echter hoog. We zijn het met u eens dat u de egalisatiereserve van Veilig Thuis inzet om formatiereductie op korte termijn te voorkomen en o.a. het hoge ziekteverzuim op te vangen. Wij vragen u dit te blijven monitoren en hierover te communiceren met de gemeenten.

Kostenreductie

In de kaderbrief hebben gemeenten de GGD gevraagd om mogelijkheden voor kostenreductie te onderzoeken. De GGD heeft een beperkt aantal voorstellen gedaan, met name op het gebied van bedrijfsvoering. Wij ondersteunen het idee van de GGD om het kantoorpand in regio Rivierenland multifunctioneel in te zetten als dit een besparing oplevert.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

drs A.B. Berendsen
griffier

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze op GGD jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Vast te stellen de zienswijze op de GGD jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025, met als belangrijkste punten:
 - Instemmen met de jaarrekening 2023.
 - We gaan hierbij uit van de gewijzigde bedragen zoals verzonden door de GGD in de toelichting op de jaarrekening. Het positief resultaat van € 167k aan de algemene reserve van de GGD toe te voegen. Gemeenten ontvangen € 637k terug, omdat de algemene reserve zijn streefwaarde heeft bereikt. Ook ontvangen gemeenten € 108k terug als overschot van het resultaat van Veilig Thuis.
 - Instemmen met de begrotingswijziging 2024 ten behoeve van het uitbreiden van het Rijksvaccinatieprogramma.
 - Instemmen met de begroting 2025, inclusief indexatie van 4,83%, met de volgende opmerkingen:
 - Instemmen met de structurele versterking van de GGD voor organisatieontwikkeling.
 - Instemmen met de structurele uitbreiding voor Bijzondere Zorg omdat dit niet meer door centrumgemeente Nijmegen wordt bekostigd.
 - Instemmen met het opnemen van het programma Nu Niet Zwanger in de uniforme begroting.
 - Instemmen met formatieversterking op informatiebeveiliging, functioneel beheer en digitoegankelijkheid vanwege toenemende wet- en regelgeving.
 - Instemmen met de stijgende begroting voor forensische geneeskunde vanwege sterk gestegen loonkosten.
 - Instemmen met meerkosten voor de implementatie van wijzigingen in het rijksvaccinatieprogramma.
 - Instemmen met de meerkosten voor toezicht Wmo.
 - Instemmen met het uitbreiden van de formatie bij gezondheid en milieu vanwege het stijgende aantal vragen van inwoners en organisaties.
 - Instemmen met de formatiebegroting Veilig thuis en het inzetten van de egaliseringsreserve om ziekteverzuim op te vangen.
 - Instemmen met het opnemen van de meerkosten van de nieuwbouw van de GGD.
2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD 2025-2028 (inclusief gewijzigde begroting 2024) voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2024.

Aanleiding

De GGD Gelderland-Zuid is een gemeenschappelijke regeling met als doel het monitoren, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. Zij voert deze taken uit voor 14 gemeenten in de regio Gelderland-Zuid. De meeste taken voert de GGD uit op grond van de Wet publieke gezondheid, maar ook op basis van andere wetten. Daarnaast voert de GGD facultatieve taken uit voor individuele gemeenten.

In haar jaarverslag en jaarrekening beschrijft de GGD de inhoudelijke en financiële doelen die zij behaald heeft. In de begroting beschrijft de GGD haar plannen en financiële onderbouwing voor het komende jaar. De GGD vraagt aan gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling om hun zienswijze op deze stukken.

In oktober ontvingen wij van de GGD haar kaderbrief waarin de voorgenomen wijzigingen in de begroting werden aangekondigd. Hier hebben wij een zienswijze op gegeven. De GGD heeft de zienswijzen van alle 14 gemeenten verwerkt in de begroting.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
19-12-2023	Zienswijze op de GGD kaderbrief 2025 (Z/23/Z/23/145161)
15-06-2023	GGD begroting 2024, begrotingswijziging 2023 en jaarrekening 2022 (Z/23/119309)

Gewenst resultaat

De GGD onze zienswijze geven op de jaarrekening 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025.

Argumenten

- 1.1 *De zienswijze komt overeen met het advies van de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen*
De Adviesfunctie adviseert in te stemmen met jaarrekening, begrotingswijziging en begroting. Opmerkingen en kanttekeningen van de adviesfunctie hebben wij grotendeels overgenomen. Zo adviseren zij om niet in te stemmen met de concept jaarrekening, maar met de gewijzigde bedragen zoals deze in een later gezonden toelichting van de GGD zijn opgenomen. Ook adviseren zij om het positieve resultaat van Veilig Thuis na het behalen van de streefwaarde van de egaliseringsreserve van Veilig Thuis, aan gemeenten uit te keren, conform het advies van de werkgroep.
- 1.2 *De zienswijze komt grotendeels overeen met regiogemeenten.*
In de voorbereiding van deze zienswijze is contact geweest met andere gemeenten. Daardoor is op de meeste punten overeenstemming. Dat zorgt ervoor dat er grote kans is dat de punten in onze zienswijze worden verwerkt in de definitieve begroting.
- 1.3 *De Algemene Reserve kan incidentele financiële tegenvallers opvangen.*
In eerdere jaren was ons standpunt dat gemeenschappelijke regelingen geen grote algemene reserves hoeven te hebben omdat de risico's gedekt worden door de deelnemende gemeenten. In 2022 heeft een werkgroep zich gebogen over berekening en norm voor de Algemene Reserve van de GGD. Hieruit bleek dat ten aanzien van de hoogte van de norm gesteld kan worden dat deze ten opzichte van

vergelijkbare organisaties laag is. De werkgroep adviseert om een Algemene Reserve aan te houden, zodat niet bij iedere tegenvaller een zienswijze procedure volgt en het bestuur beperkt wordt in haar mogelijkheden om tegenvallers op te vangen. Een zienswijze procedure betekent immers dat binnen 14 gemeenten een ambtelijk advies opgesteld dient te worden en een politiek bestuurlijke besluitvormingsroute gevolgd dient te volgen hetgeen ook lasten (uren) met zich mee brengt. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de GGD een takenpakket gegeven waarin inherente (uitvoerings)risico's zijn ingesloten. Daar hoort een weerstandvermogen bij om die risico's te kunnen managen en op te kunnen vangen.

- 1.4 Voor structurele financiering vragen we om grondige onderbouwing*
Op het punt 'versterken organisatie' hebben we de GGD vorig jaar om een goede onderbouwing gevraagd. Deze heeft zij in deze begroting gegeven. We vinden het belangrijk dat aan de voorkant duidelijk is waarom extra middelen structureel nodig zijn.
- 1.5 We overleggen als gemeente met de GGD aan de voorkant over wijzigingen die grote financiële gevolgen hebben.*
Voor de het onderdeel wmo-toezicht zijn verschillende scenario's aan gemeenten voorgelegd hoe het wmo-toezicht vormgegeven zou kunnen worden. Gemeenten hebben gekozen voor de basis-variant. Deze is opgenomen in de begroting.
- 1.6 We houden de nieuwe begrotingssystematiek aan voor Veilig Thuis.*
In 2022-2023 heeft een werkgroep een begrotingssystematiek geadviseerd waarbij het gemiddelde van het aantal verrichtingen per item van de realisaties van de laatste 3 jaar wordt gebruikt. Hierdoor komt er meer stabiliteit in de begroting.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2023

Voor de concept jaarrekening 2023 is een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen. Het resultaat bedraagt € 167.000 positief. Voorstel van de GGD is om dit toe te voegen aan de algemene reserve van de GGD. En om het bedrag waarmee de algemene reserve de streefwaarde overschrijdt, aan gemeenten uit te keren (€ 637.000). Deze ontvangst verwerken we in de Programmarapportage mei 2024.

Begrotingswijziging 2024 en begroting 2025

In onderstaand overzicht is het aandeel van onze gemeente in de GGD begroting te zien. Het betreft de door de GGD gevraagde bijdragen, en dus niet alleen het deel waarin we in onze zienswijze mee akkoord gaan. Immers, pas na besluitvorming in het Algemeen Bestuur is duidelijk of onze zienswijze ook wordt overgenomen.

De taken zijn uitgesplitst in:

- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten gelijk uitvoert en naar rato van inwoneraantal in rekening brengt.
- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten uitgevoerd, maar worden afgerekend op basis van voor onze gemeente gemaakte kosten.
- Taken die facultatief door onze gemeente worden afgenomen. In de bijlage vindt u een toelichting op de facultatieve taken die wij afnemen bij de GGD. Formeel vallen facultatieve taken niet onder de zienswijze procedure, maar we vinden het belangrijk deze inhoudelijk en financieel bij u in beeld te brengen.

	Begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025
Jeugdgezondheidszorg	€ 997.443	€ 997.443	€ 1.059.458
Algemene gezondheidszorg	€ 210.502	€ 210.502	€ 232.177
Toezicht Wmo	€ 16.224	€ 16.224	€ 45.172
Forensische dienstverlening	€ 35.622	€ 35.622	€ 51.866
Bijzondere Zorg	€ 125.462	€ 125.462	€ 160.118
Veilig Thuis	€ 467.851	€ 467.851	€ 441.069
Gezond Leven	€ 144.456	€ 144.456	€ 153.987
Onderzoek, Informatie en Advies	€ 46.429	€ 46.429	€ 49.493
Bijdrage nieuwe huisvesting	€ 8.439	€ 8.439	€ 36.318
Totaal uniforme taken (naar rato inwoners)	€ 2.052.428	€ 2.052.428	€ 2.229.658
Huisvesting consultatiebureau	€ 88.979	€ 88.979	€ 96.011
Rijksvaccinatieprogramma	€ 85.809	€ 105.880	€ 108.721
Toezicht kinderopvang	€ 68.246	€ 68.246	€ 76.676
Nu Niet Zwanger	-	-	€ 17.742
Totaal uniforme taken (op factuurbasis)	€ 243.033	€ 263.104	€ 299.150
Facultatieve taken	€ 86.733	€ 86.733	€ 105.594
Totaal uniform + facultatief	€ 2.382.194	€ 2.402.265	€ 2.634.401

Gevolgen voor de perspectiefnota en begroting

De conceptbegroting 2025-2028 van de GGD (inclusief gewijzigde begroting 2024) leidt tot een kostenstijging. Deze wordt deels gedekt vanuit bestaande budgetten, dit geldt voor de onderdelen Toezicht kinderopvang, Wmo-Toezicht, Nu niet Zwanger en het Rijksvaccinatieprogramma.

Het regionale voorstel is om 50% van de kosten voor Wmo-toezicht te dekken via BW/MO. Het werkgebied van Wmo-Toezicht behelst de subregio's Rijk van Nijmegen, Rivierenland en Bommelerwaard. De helft van de onderzoeken heeft betrekking op zorg gekoppeld aan Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO). De subregio Bommelerwaard sluit echter voor deze 2 specifieke functies aan bij een andere regio, waardoor Bommelerwaard onevenredig moet bijdragen als de volledige dekking van Wmo Toezicht via uniforme bijdrage gaat. Daarom is het voorstel om 50% van de gepresenteerde, totale kosten voor Wmo Toezicht voor 2025 e.v. te dekken via de uniforme bijdrage. De resterende 50% dekken we uit het regionale budget BW/MO. Dit dekkingsvoorstel wordt op 16 mei 2024 besproken in het regionale wethouders overleg BW/MO (Rijk van Nijmegen & Rivierenland). Indien wordt ingestemd met dit dekkingsvoorstel, wordt dit gecommuniceerd met GGD.

De begrotingswijziging 2024 van de GR GGD wordt gepresenteerd als een kostenneutrale wijziging, echter is de compensatie die de gemeenten ontvangen vanuit het Rijk niet

voldoende om genoemde kostenstijging van het vaccinatieprogramma op te vangen. Dit betekent voor Wijchen een uitzetting van € 11.000 in 2024 (en verder).

Hoofdzakelijk komt de kostenstijging 2025 voort uit loon- en prijsontwikkeling. Voor 2025 en verder bedraagt de kostenuitzetting voor Wijchen € 116.447, waarbij reeds rekening is gehouden met de door ons gehanteerde index voor jaarschijf 2025.

Deze financiële gevolgen nemen we via de reguliere P&C- cyclus op in de Perspectiefnota 2024 Wijchen, waarin we ook integraal de compensatie voor loon- en prijsontwikkeling uit de meicirculaire 2024 verwerken. Het effect op jaarschijf 2024 nemen we mee in de programmarapportage mei 2024. Voorliggend besluit heeft dan ook geen begrotingswijziging tot gevolg.

Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur verwerken we de definitieve bedragen in de gemeentelijke begroting 2025.

Gevolgen voor onze risicoparagraaf

In onze risicoparagraaf nemen wij de risico's van de GGD op voor zover deze de Algemene Reserve van de GGD overstijgen, naar rato van onze deelname. Dit doen wij na besluitvorming door het Algemeen Bestuur.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na besluitvorming door de raad sturen we onze zienswijze naar de GGD.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Gelderland-Zuid

GGD Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

4.	Paragrafen	43
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	43
4.1.1	Algemene reserve	43
4.1.2	Risico's	44
4.1.3	Kengetallen.....	46
4.2	Onderhoud kapitaalgoederen.....	47
4.3	Financiering	48
4.4	Bedrijfsvoering	50
4.4.1	Openbaarheidsparaagraaf	50
4.4.2	Arbo.....	50
4.4.3	Communicatie.....	50
4.4.4	Informatiemanagement.....	51
4.4.5	Kwaliteit	52
4.4.6	Juridisch advies	53
4.4.7	Bedrijfsvoering	54
4.4.8	Samenstelling personeelsbestand.....	56
4.5	Verbonden partijen	56
5.	Jaarrekening.....	58
5.1	Balans per 31 december 2023.....	58
5.2	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	60
5.2.1	Grondslagen van resultaatbepaling	61
5.2.2	Grondslagen van waardering	61
5.2.3	Activa	61
5.2.4	Passiva	62
5.2.5	Rechtmatigheidsverantwoording	63
5.3	Toelichting op de balans	64
5.4	Toelichting baten en lasten.....	73
5.5	Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid.....	80
5.5.1	Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	80
5.6	Specifieke uitkeringen (SiSa)	82
5.7	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)	85
5.8	Taakvelden	87
5.9	Opgave meerkosten corona 2023	89
5.10	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	90
6.	Bijlagen	92
6.1	Begrotingswijzigingen	92
6.2	Geplande en gerealiseerde investeringen	93
6.3	Afname Mook en Middelaar	95
6.4	Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg	96
6.5	Organogram GGD Gelderland-Zuid.....	97
6.6	Bijdrage per gemeenten gespecificeerd	98
6.7	Thematabel resultaat GGD 2023	101
6.8	Dienstenoverzicht Veilig Thuis.....	102

6.9	Beleidsindicatoren	103
6.10	Overzichten naar thema's	104
6.11	Verantwoording subsidies op basis van voorschotten.....	108
6.12	Bestuur en vaststelling jaarrekening	109
7.	Verklaring van afkortingen	111

4

Paragrafen

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- in de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's);
- bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en de tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's;
- de frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is;
- voor de omvang van de algemene reserve wordt de streefwaarde gehanteerd op basis van een aantal uitgangspunten. Deze zijn in de tabel hieronder opgenomen.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Berekening streefwaarde Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)		
Aantal medewerkers (in dienst)		477
Opgenomen gelden (leningen)		13.875
Totale lasten *		52.107
Totale baten (excl.inwonersbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken) *		22.761
* o.b.v. realisatie 2023		
Bedrag per medewerker	€ 1.000	477
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	69
Percentage totale lasten	1,0%	521
Percentage over totale baten	3,0%	683
Streefwaarde Algemene reserve		1.681

4.1.1 Algemene reserve

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve in 2023 weergegeven. Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2023 door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. In de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 wordt een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve geschetst.

De GGD realiseerde in 2023 een positief resultaat van € 260.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde. Door toevoeging van het positieve resultaat aan de algemene reserve wordt de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde bereikt. Dit betekent dat er conform afspraak o.b.v. inwonerbijdrage een bedrag van € 799.000,- wordt terugbetaald.

Omvang algemene reserve (bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2023
Algemene reserve begin boekjaar	2.220
Resultaat 2023	260
Algemene reserve einde boekjaar	2.480

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnterviewde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel in paragraaf 4.1.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2023
Totaal noodzakelijke weerstandscapaciteit na weging (zie hieronder)	3.214
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit einde boekjaar	2.480
Mate waarin de capaciteit de risico's kan afdekken (=weerstandsvermogen)	77%

4.1.2 Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands- capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.700	395
Maatschappelijke risico's	575	243
Economische risico's	3.000	1.650
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëntcy	2.355	927
	7.630	3.214

Alle risico's zijn opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in onderstaande tabel de tien grootste risico's. De grootste risico's betreffen:

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	CAO Het betreft hier de verwachte stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.500.000	50%	€ 750.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
2	Prijsstijgingen Het betreft hier de verwachte stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	70%	€ 525.000	* Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) * Kwaliteitseisen verlagen * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
3	Inkomsten en fluctuaties in inkomsten Dit risico bestaat uit meerdere onderdelen. Zo is het onzeker of er voldoende wordt gecompenseerd voor bevolkingsgroei, of er voldoende subsidies worden binnengehaald, of gemeenten bezuinigingstaakstellingen opleggen, of de vraag naar reizigersvaccinaties weer op niveau komt, etc..	750.000	50%	€ 375.000	* Extra acquisitie * Alert zijn op subsidie mogelijkheden * Werken met flexibele schil * Strenger sturen op contract afspraken * Tijdig signaleren en actie ondernemen

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
4	Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig.	700.000	50%	€ 350.000	* Opvangen met (duurdere) inhuur * Verhogen bewustwording binnen de organisatie * Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer * Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving * Continuïteitsplan * Back up en restore * Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD * Ketensamenwerking * Prospectieve risico-analyse
5	Epidemie Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuïteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd
6	(toekomst) Veilig Thuis Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssysteem eruit komt te zien. Ook zijn er schommelingen in de instroom en meldingen.	375.000	50%	€ 187.500	* Implementeren adviezen werkgroep begrotingssystematiek Veilig Thuis
7	Omgevingswet De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	375.000	30%	€ 112.500	* Trainingen / opleidingen personeel * Projectorganisatie ingericht * Actueel houden van opgedane kennis * Participatie in landelijke overleggen * Volgen van de landelijke ontwikkelingen
8	Ziekteverzuim & arbo Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375.000	30%	€ 112.500	* Nieuwe arbodienstverlener * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
9	Arbeidsmarktkrapte Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Opvangen met (duurdere) inhuur * Hoger loon betalen * Positionering als aantrekkelijke werkgever * Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk

Nr. Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
10 Niet naleven van de Wet en Regelgeving De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	375.000	30%	€ 112.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet
Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			€ 2.825.000	
Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			€ 389.000	
Totale noodzakelijke risicocapaciteit			€ 3.214.000	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. In de jaarrekening 2023 komt dit onderdeel terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De kengetallen zijn berekend zoals aangegeven in de Ministeriële Regeling juli 2015.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2022
Netto schuldquote	13,5%	31,1%	-1,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	13,5%	31,1%	-1,4%
Solvabiliteitsratio	7,8	6,6	8,2
Structurele exploitatieruimte	1,2	0,0	0,8

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Door vertraging in de nieuwbouw zijn veel minder uitgaven gedaan in 2023 waardoor er veel minder schuld is dan in de begroting is aangenomen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV worden alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investerings worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investerings in gebouwen

De GGD had ultimo 2023 één pand in eigendom (locatie Tiel). Het hoofdgebouw in Nijmegen en de consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investerings in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder. Investerings in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investerings in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties

Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg wordt minimaal onderhouden (alleen hoogstnoodzakelijke onderhoudswerkzaamheden).

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2023 is de herziening opgestart, de resultaten zijn medio 2024 bekend.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed via de afdeling Vastgoed & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.3 Financiering

Risicobeheer

Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2023 aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen. In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven.

(bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2022
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	95	126	106
b. De externe rentebaten	-633	0	0
Totaal door te rekenen externe rente	-539	126	106
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	0	0
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	-539	126	106
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	0	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente	-539	126	106
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-539	126	106
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0	0	0

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

In 2023 is de GGD in alle kwartalen binnen de limiet gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen *€ 1.000,-)				
Omvang begroting per 1-1-2023 (=grondslag)				40.816
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				3.347
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Totaal netto vlottende schuld	14.065	9.196	3.451	4.135
Toegestane kasgeldlimiet	3.347	3.347	3.347	3.347
Ruimte	17.412	12.543	6.798	7.482

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2023 bleef de GGD binnen de norm van de Wet Fido¹.

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)		2023
1 Renteherziening op lening o/g		0
2 Betaalde aflossingen		375
3 Renterisico (1+2)		375
4 Begrotingstotaal 2022		52.107
Bij Min. Regeling vastgestelde %		20%
5 Renterisiconorm		10.421
Toets renterisiconorm (5-3)		
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)		10.046

¹ Wet Financiering decentrale overheden

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Openbaarheidsparagraaf

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen. Deze openbaarheidsparagraaf beschrijft op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

Anonimiseringstool

GGD Gelderland-Zuid heeft in 2023 een anonimiseringsstool aangeschaft. Met deze tool kunnen documenten voorafgaand aan openbaarmaking worden geanonimiseerd. Het anonimiseren van documenten gebeurt gedeeltelijk automatisch. Dit vergemakkelijkt de afhandeling van Woo-verzoeken en het openbaar maken van documenten.

Woo-index

GGD Gelderland-Zuid heeft de organisatiegegevens en de gegevens van de Woo-contactpersonen toegevoegd aan de Woo-index. De Woo-index is onderdeel van het Register van Overheidsorganisaties (ROO) en is de centrale landelijke plek voor alle verwijzingen naar Woo-informatie. In de Woo-index wordt ook verwezen naar specifieke informatiecategorieën van GGD Gelderland-Zuid en waar deze documenten te vinden zijn.

Woo-verzoeken

In 2023 ontving GGD Gelderland-Zuid één Woo-verzoek. Het verzoek is binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

4.4.2 Arbo

Veiligheid voor medewerkers

De Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) van GGD Gelderland-Zuid is actueel. Het plan van aanpak wordt door de Arbocommissie gemonitord.

De openbare ruimte en de daarop aansluitende spreekkamers zijn aangepast waardoor de veiligheid van de medewerkers is verbeterd.

Gezonde, fitte en vitale medewerkers

Medewerkers met fysieke klachten hebben na een werkplekonderzoek aanpassingen gekregen voor een Arbo-verantwoorde inrichting van hun (thuis-)werkplek.

Vanuit het Project Samen Gezond Werken zijn door het jaar heen en in de Vitaliteitsweek activiteiten georganiseerd om aandacht te geven aan de (fysieke en mentale) vitaliteit van de medewerkers. De Vitaliteitsweek wordt georganiseerd in samenwerking met het netwerk groen gezond en in beweging Nijmegen.

Er is een nieuwe Arbodienst aangesteld.

Bevorderen van het welzijn van medewerkers

De organisatie van BHV op de consultatiebureaus is verbeterd.

Een alarmeringsapp is aangeschaft. Met behulp van de app kan een medewerker in een noodsituatie hulp inroepen. Denk aan een situatie zoals een risicovol gesprek met een cliënt, ondersteuning van eerste hulp bij een cliënt, een huisbezoek, bedrijfshulpverlening of de veiligheid van een receptionist.

4.4.3 Communicatie

Sinds corona wordt er meer thuisgewerkt. Team Communicatie draagt bij om medewerkers verbonden en betrokken bij de organisatie te houden. Bijvoorbeeld door aantrekkelijke berichten op intranet. Wij maakten dit jaar 23 goed bekeken vlogs waarin onze directeur met medewerkers in gesprek gaat over een taak of project. Ook adviseerden en ondersteunden wij bij uiteenlopende

projecten en taken, intern en met samenwerkingspartners. Bijvoorbeeld onze jeugdgezondheidszorg bij het samenwerkingsproject met het Radboudumc rondom het sneller signaleren van een postpartum depressie bij pas bevallen vrouwen. En bij de invoering van de GroeiGids app en website voor ouders.

Nieuwe digitoegankelijke websites

Begin april gingen twee nieuwe websites de lucht in: de GGD website (178.552 unieke bezoekers) en de Veilig Thuis website (dit jaar 6881 unieke bezoekers). Ook zijn de verschillende projectwebsites vernieuwd. Nieuw is 'Gezondheid in cijfers'; deze website toont gegevens over de gezondheid, het welzijn en de leefstijl van inwoners uit de regio. Al onze websites voldoen qua techniek en content (teksten, video's en documenten) aan de landelijke regelgeving rondom digitale toegankelijkheid.

Meerjarenstrategie

In de meerjarenstrategie is afgesproken dat de GGD werkt vanuit twee leidende principes. En extra aandacht besteedt aan vier strategische thema's. In ons online magazine laten wij met verhalen zien hoe wij hieraan werken. Ook dit jaar zijn deze nieuwe verhalen via onze website, social-mediakanalen en ons intranet breed gedeeld. Wij ondersteunden bij de interne communicatie over het actualiseren van de huidige meerjarenstrategie naar de meerjarenstrategie 2024-2027.

Ontwikkeling en inzet communicatiemiddelen

In verband met nieuwe wetgeving zijn we dit jaar overgestapt op een andere nieuwsbriefmodule: La Posta. Er is een uitgebreide social-mediakalender ontwikkeld met input vanuit alle afdelingen. Wij plaatsten in 2023 vaker berichten op Instagram (ruim 70.000 mensen bereikt), Facebook (185.000 mensen bereikt) en LinkedIn (ruim 250.000 mensen bereikt). Het team voerde dit jaar regelmatig social-mediacampagnes om berichten bij specifieke doelgroepen onder de aandacht te brengen. Bijvoorbeeld voor de HPV-inhaalcampagne onder jongvolwassenen, de regiotour voor de corona herhaalprik (begin 2023) en de corona vaccinatiecampagne in het najaar.

4.4.4 Informatiemanagement

Wettelijke eisen informatieprocessen

De certificering voor NEN7510 is behouden gebleven. Logging conform NEN7513 is intern geborgd en met leveranciers van EPD's zijn resultaatafspraken gemaakt dat ze uiterlijk Q4 2024 voldoen. Voor alle applicaties waarvoor we zelf een contract hebben zijn resultaatafspraken gemaakt met de leveranciers dat ze uiterlijk Q4 2024 voldoen aan de archiefwet- en regelgeving. De Wegiz (Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg), Wdo (Wet digitale overheid) en Wmebv (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer) zijn landelijk uitgesteld. Gedeeltelijke implementatie wordt verwacht in 2024.

Efficiënter inrichten informatieprocessen

Een pilot voor het automatiseren van het registratieproces JGZ – Vluchtelingen, is gestart in december 2023 en loopt nog tot eind Q2 2024. Daarnaast is er een duurzame en schaalbare dataoplossing geïmplementeerd waar BZ (Bijzondere zorg) en OI&A (Onderzoek Informatie & Advies) al mee werken.

Datagedreven GGD

Data uit de gezondheidsmonitoren worden op verschillende geografische deelniveaus aangeboden via gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl. Het zijn publiek toegankelijke inzichten in de vorm van geaggregeerde data. Daarnaast worden structureel verantwoordingsrapportages (Centrale Toegang en Veilig Thuis) gedeeld met beleidsmedewerkers van gemeenten.

Toekomstbestendige cliëntapplicaties

Alle cliëntapplicaties zijn in 2023 getoetst. Applicaties die voldoen (BZ, deels AGZ) blijven behouden. De leverancier van de JGZ-applicatie gaat haar platform in 2024-2025 moderniseren.

Gedeelde regie met VRGZ

In 2023 is gewerkt aan een jaarplan bedrijfsvoering in intensieve samenwerking tussen de VRGZ en GGD. Vanaf 2024 wordt dit jaarplan bedrijfsvoering gevolgd om resultaatafspraken te realiseren.

Digivaardigheid gebruikers

Realisatie van de e-Learning is uitgesteld wegens herprioritering. In 2024 wordt dit alsnog opgepakt.

Het verbeteren van de digivaardigheid en weerbaarheid tegen incidenten hebben we wel ingevuld via diverse communicatiekanalen en afdelingsbijeenkomsten.

4.4.5 Kwaliteit

Kwaliteitsmanagementsysteem

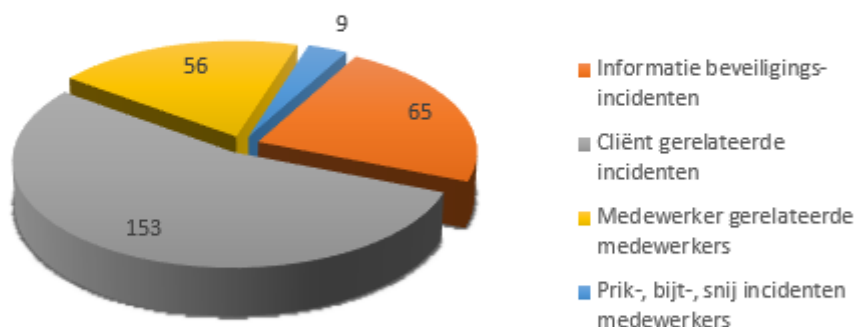
GGD Gelderland-Zuid heeft een kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) dat op basis van het HKZ (Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen)abr 2019 en NEN7510 normenkader gecertificeerd is. Door middel van periodiek uitgevoerde managementreviews, directiebeoordeling en in- en externe audits is continu zicht op het functioneren van het KMS. De externe HKZ-audit is succesvol verlopen. Er is sprake van een effectief en gedragen kwaliteitsmanagementsysteem dat voldoet aan de kwaliteitspijlers van de GGD, HKZ 2019 en NEN 7510. Mede door de livegang van het kwaliteitsinformatiepunt (KIP) zijn managers en medewerkers met bijzondere kwaliteitstaken nog beter in staat om laagdrempelig actuele data uit het KMS te generen en hierop te sturen. Onderdeel van KIP is een documentenmodule waarin de kritische processen, met bijbehorende risicoanalyse en werkinstructies, actueel en gebruiksvriendelijk door medewerkers te raadplegen zijn.

Melding ter verbetering (MTV)

Medewerkers worden door de MTV-functionarissen, management en aandachtfunctionarissen kwaliteit gestimuleerd om incidenten te melden via de zogenaamde Melding Ter Verbetering procedure. Meldingen worden besproken in de GGD-brede MTV-commissie en geanalyseerd op verbeterkansen.

Via dashboards is er continu zicht op het aantal, de aard en trends van de meldingen op team-, afdeling- en GGD-niveau. Er was een toename in het aantal meldingen incident cliënten en melding incident medewerkers. Totaal zijn in 2023 283 meldingen gedaan (in 2022 waren dat er 228). Een voorbeeld van een doorgevoerde verbetering naar aanleiding van agressiemeldingen is de aanschaf van een nieuw persoonsalarmeringssysteem. GGD medewerkers kunnen dit bij huisbezoeken en op een GGD-locatie gebruiken.

Melding Ter Verbetering (MTV) periode 01-02-2023 t/m 31-12-2023

Cliëntervaring

GGD-breed is op diverse afdelingen de cliëntervaring in beeld gebracht via cliëntervaringsonderzoek. Bijzondere zorg (Meldpunt Bijzondere zorg en Toegang beschermd Wonen) en team Reizigersvaccinatie hebben hierbij samengewerkt met externe partij Onderzoekdoen.nl. Onderzoekresultaten gaven goed inzicht in hoe cliënten de zorg-, en dienstverlening ervaren en hebben geleid tot verbeteracties.

Klachten

De klachtenfunctionarissen ontving 56 klachten (52 in 2022) Van deze klachten zijn er twee behandeld door de onafhankelijke klachtencommissie.

4.4.6 Juridisch advies

Juridische Zaken heeft in 2023 relevante wet- en regelgeving voorbereid en geïmplementeerd. Denk aan de Woo (Wet open overheid), Wgr (Wet gemeenschappelijke regelingen), Wpg (Wet publieke gezondheid) en Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg.

De beleidsregels openbaarmaking Wmo-toezicht zijn geactualiseerd en Juridische Zaken heeft de organisatie vertegenwoordigd in juridische procedures.

Daarnaast zijn medewerkers ad hoc geadviseerd in casussen. Dat ging bijvoorbeeld over patiëntenrechten, gegevensdeling, dossiervoering, klachten en gezagskwesaties. Ook zijn diverse contracten, dienstverleningsovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten opgesteld.

4.4.7 Bedrijfsvoering

In de loop van 2023 is de relatie tussen Veiligheidsregio en GGD doorontwikkeld. Hierbij is, naast een betere betrokkenheid van de sector Bedrijfsvoering bij de (meer)jarenplannen van de GGD, ingestoken op een betere definitie van de door de sector Bedrijfsvoering geboden diensten en de daarmee samenhangende kosten.

Interne beheersing

In 2023 zijn grote stappen gezet in de ontwikkeling van het proces om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor is op basis van een risicoanalyse een intern controleplan opgesteld, zijn de verordeningen aangepast en zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd en vastgelegd. Hiermee hebben we de randvoorwaarden om een goed onderbouwde rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in paragraaf 5.5.

Op basis van de interne controles, de interim controle door de accountant en de IT-audit is vastgesteld dat de interne beheersing van de financiële processen op orde is. De aandachtspunten uit de rapportages zijn onderhanden of worden verder opgepakt in 2024. Belangrijkste aandachtspunt hierbij is de rechtmatigheid omtrent inkopen. Voor het verbeteren van de inkoopfuncties is een verbeterplan opgesteld. De uitvoering loopt conform planning.

Vastgoed

In 2023 is de nieuwbouw van het hoofdkantoor gestart. Het hoofdkantoor wordt een duurzaam gebouw, dat optimaal aansluit bij de behoeften van de cliënten, medewerkers en partners van GGD Gelderland-Zuid.

Het nieuwe hoofdkantoor wordt een gezond en transparant pand; een gebouw dat de organisatie optimaal faciliteert voor nu en in de toekomst. Wetenschappelijk onderzoek heeft bewezen wat de effecten zijn van bepaalde ingrepen in een gebouw op gezondheid, productiviteit, vitaliteit en welzijn. Veel van deze wensen en eisen zijn in het ontwerp toegepast.

In 2023 zijn afspraken gemaakt over het aangrenzende parkeerterrein. Dit is nu eigendom van de GGD en het naastgelegen bowlingcentrum. De behoefte aan parkeerruimte van beide partijen is groot, maar wel op verschillende momenten. Door deze samenwerking kan op een effectieve wijze gebruik gemaakt worden van de beschikbare ruimte voor parkeren.

JGZ-locaties

De consultatiebureau locaties in Beuningen en Molkenboer hebben in het laatste kwartaal nieuwe huisvesting gekregen. De ontwikkelingen voor Wijchen zijn ver gevorderd en in Opheusden is geconstateerd dat de huidige huisvesting niet voldoet. Dit krijgt een vervolg in 2024.

HRM

Er waren in 2023 91 vacatures, waarvan tien voor (team)managementfuncties. Afgelopen jaar is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de aansturing van de organisatie. Dat gebeurde op basis van de uitkomsten van de verkenning over optimalisatie van de managementstructuur.

Daarnaast is er gewerkt aan een Inspirerend Kader. Ook zijn eerste stappen gezet op de strategische HR-thema's leiderschap, vitaliteit & verzuim en personeelsplanning. De aanbesteding voor een nieuwe arbodienstverlener is uitgevoerd en afgerond.

De onderwerpen uit het cao-akkoord zijn uitgewerkt en ingericht in de systemen (o.a. verhoging van de salarissen, verhogen bovenwettelijke verlofuren, nieuwe afspraken over betaald ouderschapsverlof, vervallen derde ziektejaar, tegemoetkoming aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering). In AFAS is een aparte salarisadministratie ingericht voor de GGD.

Rechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn in 2023 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag, zie paragraaf 5.2.5).

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt (zie tabel in paragraaf 5.2.5).

4.4.8 Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2023	2022	2021	2020
Aantal medewerkers GGD ²	AFAS	AFAS	Ultimo	Ultimo
Aantal medewerkers in dienst (excl. corona stagiaires en inhuur)	477	460	450	455
Aantal medewerkers coronabestrijding	211	467	1.018	494
Totaal medewerkers GGD	688	927	1.468	949
Aantal FTE				
FTE in dienst	372	358	347	347
FTE inhuur	14	33	12	34
Overige indicatoren				
Gemiddelde leeftijd	45,6	46,44	46,56	46,70
Verhouding (%)				
Man	10,81	11,09	10,22	10,99
Vrouw	88,98	88,70	89,78	90,01
Non-binair	0,20	0,22		
Ziekteverzuim (%)	6,32	6,46	7,97	7,17

4.5 Verbonden partijen

De GGD werkt samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering. Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de GGD risico's draagt die door de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

² iedereen die van de GGD een loonstrook ontvangt (excl. niet-betaalde stagiaires)

5

Jaarrekening

Dagelijks Bestuur d.d. 21 maart 2023

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2023

ACTIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2023		31-12-2022	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	11.815	11.815	3.106	3.106
Vlottende activa				
Vlottende activa				
Voorraden				
Voorraden	108	108	81	81
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Openbare lichamen Rijk	189		231	
Openbare lichamen Gemeenten	2.310		943	
Openbare lichamen Overige	752		331	
Uitzettingen Rijks schatkist	15.443		18.411	
Overige vorderingen	82	18.775	347	20.262
Liquide middelen				
Kassaldi	5		8	
Banksaldi	58	63	51	59
Overlopende activa				
Nog te ontvangen subsidies Rijk	290		536	
Nog te ontvangen subsidies gemeenten	123		127	
Overige nog te ontvangen bedragen	914	1.327	593	1.256
Totaal		32.088		24.764

PASSIVA			
(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2023		31-12-2022
Vaste Passiva			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	2.220		1.696
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	287		327
Bestemde reserve VT	377		0
Gerealiseerd resultaat	260		524
		3.144	2.547
Voorzieningen			
Voorzieningen verplichtingen, verliezen, risico's	1.508		1.332
Voorzieningen ter egalisering van kosten	161		253
		1.669	1.585
Langlopende schulden			
Schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar			
Langlopende schulden	13.875		14.250
		13.875	14.250
Vlottende passiva			
Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar			
Crediteuren	2.835		2.145
Overige schulden	3.179		2.987
		6.014	5.133
Overlopende passiva			
Overige nog te betalen bedragen	1.317		541
Overige vooruit ontvangen bedragen	6.070		708
		7.387	1.249
Totaal		32.088	24.764

Gewaarborgde leningen

0

0

Garantiestelling

0

0

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

De primaire begroting 2023 is op 30 juni 2022 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd. Op 7 september 2023 is de begrotingswijziging zoals deze wordt gepresenteerd in deze jaarrekening goedgekeurd.

	Realisatie	Gewijzigde	Primaire	Realisatie
<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2023	2023	2023	2022
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	27.028	27.028	25.449	25.184
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	2.924	2.904	2.832	2.807
Subsidies Rijk	10.122	2.169	2.169	32.512
Subsidies Gemeenten	6.392	4.730	4.409	5.049
Overige opbrengsten	6.246	2.678	2.586	3.568
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
Totaal baten	52.713	39.849	37.784	69.119
Lasten				
Personeelskosten	37.830	30.376	28.290	49.157
Huisvestingskosten	2.862	1.843	1.823	3.345
Kantoormiddelen	102	190	188	146
Medische kosten	1.297	887	887	1.511
Communicatieapparatuur	1.834	1.634	1.544	2.115
Vervoermiddelen	68	33	33	75
Afschrijvingen	397	612	612	532
Algemene kosten	4.733	1.970	1.886	8.945
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.484	3.119	2.851	2.755
Bijdrage aan interne dienstverlening	0	0	0	0
Voorlichting	38	25	25	25
Rentebaten en -lasten	-539	126	126	50
Totaal lasten	52.107	40.816	38.265	68.654
Totaal saldo van baten en lasten	605	-967	-481	465
Reserves				
Toevoegingen reserves	-377	0	0	0
Onttrekkingen reserves	40	0	0	59
Resultaat voor vennootschapsbelasting	268	-967	-481	524
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting	8	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	260	-967	-481	524

Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (vpb) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de vpb-aangifte.

5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.2.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.2.3 Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht. Investeringsbijdragen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

De bouw van het nieuwbouwpand is in volle gang. Het ligt nu in de lijn der verwachting dat de nieuwbouw eind 2024 of begin 2025 gereed zal zijn. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg zal worden gesloopt. Als gevolg hiervan is de levensduur van de gedane investeringen verkort tot 2023. Daarom is in de jaarrekening 2019 een schattingswijziging met betrekking tot de levensduur van de activa doorgevoerd.

In deze jaarrekening is rekening gehouden met deze verkorte levensduur (een zogeheten schattingswijziging).

De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	3 jaar	33%

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.4 Passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over 2023. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van artikel 44 BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

De voorziening onderhoud kantoor Kersenboogerd te Tiel heeft betrekking op de komende jaren en wordt op nominale waarde berekend. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen uit een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van een externe partij.

De voorziening voor niet-actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De gevormde voorzieningen worden toegelicht in het hoofdstuk Toelichting op de balans (paragraaf 5.4). Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
 - c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 521.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapportagetolerantie van 80% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen;

5.3 Toelichting op de balans

Bedragen x € 1.000,-

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De boekwaarde van de materiële vaste activa met economisch nut per ultimo huidige boekjaar ten opzichte van vorig boekjaar, bestaat uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	31-12-2023	31-12-2022
Gebouwen		
<i>Gebouwen</i>	1.040	1.110
<i>Onderhanden investeringen</i>	10.296	1.359
<i>Bijdrage derden*</i>	-899	-679
Overige materiële vaste activa		
<i>Automatisering</i>	673	548
<i>Automatisering in het kader van coronabestrijding</i>	0	699
<i>Bijdrage derden**</i>	0	-699
<i>Inventaris</i>	667	713
<i>Inventaris in het kader van coronabestrijding</i>	0	219
<i>Bijdrage derden**</i>	0	-219
Overige bedrijfsmiddelen		
<i>Vervoermiddelen</i>	38	54
	11.815	3.106

* De gemeente Nijmegen levert een bijdrage in de kosten voor de grond van het nieuwbouwpand.

** Investerings die na afloop van de coronabestrijding geen economisch nut meer hebben voor de GGD zijn middels de declaratie meerkosten corona rechtstreeks in rekening gebracht bij het VWS, niet meer van toepassing in 2023.

Afschrijving per categorie	Gebouwen	Automatisering	Inventaris	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	1.395	2.144	2.705	139	6.383
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-285	-1.595	-1.992	-86	-3.957
Onderhanden investeringen	1.359	0	0	0	1.359
Bijdrage derden	-679	0	0	0	-679
Boekwaarde per 1 januari	1.791	548	713	54	3.106
Investeringen	2	355	34	0	390
Afschrijvingen	-72	-230	-80	-16	-397
Onderhanden investeringen	8.937	0	0	0	8.937
investeringen in het kader van de coronabestrijding	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	-220	0	0	0	-220
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	10.438	673	667	38	11.815
Aanschafwaarde per 31 december	10.794	2.498	2.738	139	16.170
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-356	-1.825	-2.072	-102	-4.355
Boekwaarde 31-12-2023	10.438	673	667	38	11.815

Vlottende activa

Vorraden	31-12-2023	31-12-2022
Vaccins	108	81
	108	81

Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar

Debiteuren	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	82	347
Openbare lichamen Rijk	189	231
Openbare lichamen Provincie	0	0
Openbare lichamen Gemeenten	2.310	943
Openbare lichamen Overige	752	331
	3.332	1.851

Uitzettingen Rijks schatkist	31-12-2023	31-12-2022
Uitzettingen Rijks schatkist	15.443	18.411
	15.443	18.411

Het saldo in de Rijks schatkist is ten opzichte van 2022 gedaald. Dit komt door de uitgaven ten behoeve van het nieuwe gebouw van de GGD. Middelen opnemen uit de schatkist kan per dag tot het bedrag van de intradaglimiet van € 3.500.000,-. Over middelen die in de schatkist worden aangehouden wordt dezelfde rente vergoed als de rente die het Rijk anders op de geld- en kapitaalmarkt had betaald. Voor saldi op de rekening-courant wordt de daggeldrente (Eonia) vergoed.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	51	45	52	57
Ruimte onder het drempelbedrag	949	955	948	943
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Het drempelbedrag is € 1.000.000,-. Het hele jaar is het drempelbedrag niet overschreden. Dit is een gevolg van het feit dat de bankrekeningen gekoppeld zijn aan de rekening van Rijks schatkist. Dit blijkt ook uit bovenstaande tabel.

Overige vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	1.327	1.256
	1.327	1.256

Specificatie nog te ontvangen bedragen	31-12-2023	31-12-2022
Rijk	290	536
Gemeenten	123	127
Overig	914	593
	1.327	1.256

Waarvan	31-12-2022	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2023
Rijk				
Hielprik	6	5	6	5
Jong Leren Eten	0	11	0	11
PrEp	0	7	0	7
Meerkosten coronabestrijding incl. vaccinaties	511	260	511	260
Extra cohort Maternale kinkhoest	6	7	6	7
Implementatie HPV	13	0	13	0
Totaal Rijk	536	290	536	290
Gemeenten				
Afrekening Consultatiebureaus	11	94	11	94
Nijmegen CB Molkenboer	0	19	0	19
Nijmegen Jeugdgezondheidszorg BSOT	3	0	3	0
Nijmegen Housing First Onderzoek Trimbos	8	0	8	0
Bijzondere Zorg bijdrage meerkosten	15	0	15	0
Nijmegen Buitenzorg	5	0	5	0
Wijk GGD	83	0	83	0
Detachering	0	2	0	2
Nijmegen Kennisnetwerk in sekswerk en seksualiteit	0	4	0	4
Samenwerkplaats sluitende aanpak	0	5	0	5
Nijmegen Eergerelateerd Geweld	3	0	3	0
Totaal Gemeenten	127	123	127	123

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
ING bank	0	0
Kas	5	8
Rek. courant BNG-bank	57	51
Rek. courant Rabo-bank	0	0
	63	59

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Overtollige middelen worden, rekening houdend met het drempelbedrag van € 1.000.000,-, aangehouden in de schatkist van het Rijk (zie uitzettingen met een rente typische looptijd <1 jaar).

Eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 7 september 2023 ingestemd met de toevoeging van het resultaat van 2022 (€ 524.000,-) aan de algemene reserve. In het Algemeen Bestuur van 5 oktober 2023 is ingestemd om € 40.000,- aan de bestemde reserve frictiekosten huisvesting te onttrekken.

Doordat er in 2023 minder diensten af werden genomen van Veilig Thuis is € 273.000,- minder uitgegeven dan begroot. Daarnaast bedraagt de doorwerking van de incidentele voordelen voor veilig thuis € 425.000,-. Hierdoor is het resultaat van Veilig Thuis € 470.000,- positief (er was een negatief resultaat begroot). Conform afspraak met het bestuur worden positieve resultaten toegevoegd aan de bestemde reserve Veilig Thuis met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening (2022). Dat betekent dat in 2023 € 377.000,- wordt toegevoegd aan de bestemde reserve. Het restant is onderdeel van het regulier resultaat (zie gerealiseerd resultaat) hieronder.

In 2023 bedraagt het resultaat € 260.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van het positieve resultaat aan de algemene reserve wordt de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde bereikt. Dit betekent dat er conform afspraak o.b.v. inwonerbijdrage een bedrag van € 799.000,- wordt terugbetaald.

Eigen vermogen	31-12-2023	31-12-2022
Algemene reserve	2.220	1.696
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	287	327
Bestemde reserve VT	377	0
Gerealiseerd resultaat	260	524
	3.144	2.547

Verloop reserves 2023

	Bestemming 2022	Stand 01-01-2023	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2023
Algemene reserve	524	2.220	0	0	2.220
Bestemde reserve VT	0	0	377	0	377
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	0	327	0	40	287
	524	2.547	377	40	2.884

De verwerking van het resultaat 2022 is conform besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2022	Storting	Besteding	Vrijval	31-12-2023
Onderhoud kantoorpanden	253	29	-122	0	161
Niet actief personeel	323	128	-94	-220	137
Verlofsparen	1.010	362	0	0	1.371
	1.585	519	-215	-220	1.669

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2023. De resultaten hiervan worden verwerkt in het meerjarenonderhoudsplan en de benodigde dotatie wordt in lijn gebracht met de verwachte uitgaven.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever. In 2023 is een aantal voorzieningen vrijgevallen doordat de medewerkers een andere werkgever hebben gevonden. Daarentegen zijn er ook een aantal nieuwe voorzieningen getroffen.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Derhalve is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Langlopende schulden

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd > 1 jaar

Ter financiering van de uitgaven voor de nieuwbouw van het kantoorpand van de GGD in Nijmegen is in 2020 een lening van € 15.000.000,- opgenomen. Hiermee is de benodigde liquiditeit van de GGD Gelderland-Zuid tijdens het bouwproces geborgd.

Leningen	31-12-2022	Aangetrokken lening	Aflossing	31-12-2023
BNG Lening	14.250	0	-375	13.875
	14.250	0	-375	13.875

Vlottende passiva

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd < 1 jaar

Crediteuren	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren Openbare Lichamen Rijk	129	0
Crediteuren Openbare Lichamen Gemeenten	95	118
Crediteuren Openbare Lichamen Overige	147	202
Overige Crediteuren	2.463	1.825
	2.835	2.145

De stijging van de overige crediteuren heeft te maken met de investeringen in het nieuwbouw project van de GGD.

Belastingen en sociale premies	31-12-2023	31-12-2022
Nog te betalen omzetbelasting	66	49
Nog te betalen loonbelasting	2.179	2.146
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	403	396
Nog te betalen vennootschapsbelasting	0	0
	2.648	2.591

De te betalen belastingen en sociale premies hebben betrekking op de salarisverwerking over de maand december. Deze worden in januari betaald.

Nog te betalen personele rechten	31-12-2023	31-12-2022
Nog te betalen salarissen	55	69
Reservering verlofuren	476	326
	531	396

Het saldo nog te betalen salarissen betreft salarissen die na balansdatum zijn berekend maar in het boekjaar 2023 horen.

Overige schulden	31-12-2023	31-12-2022
Vooruit ontvangen bedragen	6.070	708
Nog te betalen bedragen	1.317	541
	7.387	1.249

Specificatie van vooruit ontvangen / terug te betalen bedragen	31-12-2023	31-12-2022
Rijk	4.659	158
Gemeenten	1.106	433
Overig	305	118
	6.070	708

Vooruit ontvangen Bedragen	31-12-2022	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2023
Rijk				
Coördinatie ASG	59	0	0	59
Schoolsout (via RIVM)	5	0	0	5
Gezonde School ondersteuningsronde 2020-2022	13	0	13	0
Totaal Rijk	77	0	13	64
Gemeenten				
Nijmegen Voorzorg	20	0	20	0
Nijmegen Voel je goed Dukenburg!	0	3	0	3
Berg en Dal Beweegstimulerende CB's	0	7	0	7
Maasdriel Preventieakkoord	1	0	1	0
West Betuwe Leefstijlsprekkuur	0	35	0	35
Zaltbommel Preventieakkoord	2	0	2	0
Nijmegen Gezond ouder worden	12	7	0	19
Nijmegen Gezond ouder worden Valpreventie	3	0	0	3
Zaltbommel Valpreventie Bommelerwaard	0	50	0	50
Maasdriel Valpreventie Bommelerwaard	0	50	0	50
Culemborg Valpreventie	0	35	0	35
West Betuwe Valpreventie	0	95	0	95
Nijmegen SchoolsOUT 2024	0	204	0	204
Nijmegen Gezonde Leefomgeving	0	13	0	13
Nijmegen Additionele taken Toezicht WMO	95	0	56	39
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswork en Seksualiteit	11	0	11	0
Nijmegen Flexibel budget Bijzondere Zorg	13	0	13	0
Nijmege Eergerelateerd Geweld Nijmegen	6	128	6	128
Nijmegen Ouderenmishandeling	6	111	6	111
	169	738	115	791

Terug te betalen bedragen	31-12-2022	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2023
Rijk				
Zorgbonus Corona	24	0	24	0
Spuk covid-19 vaccinaties	0	7.076	2.663	4.413
Spuk Pandemische Paraatheid	0	140	0	140
PrepSubsidie	15	0	15	0
SG Cliëntenzorg	42	0	0	42
Totaal Rijk	81	7.216	2.702	4.595
Gemeenten				
Afrekening CB kantoren	8	6	8	6
Neder-Betuwe Facultatieve Taken JGZ	15	13	15	13
Nijmegen Kijk op Kleintjes	30	0	0	30
Nijmegen Verwijsindex	42	0	42	0
Nijmegen Kinderrechten Nu	5	0	0	5
Nijmegen Schoolverzuim VO	15	0	0	15
Beuningen Maatwerk JGZ	4	0	4	0
Nijmegen Housing First	17	0	17	0
Bijdrage WvGGZ	37	0	37	0
Nijmegen CTMO 2021-2022	7	0	7	0
Nijmegen CTMO aanvullende subsidie 2023	0	49	0	49
Nijmegen Coördinatie Zorgwoningen	0	1	0	1
Nijmegen Ouderenmishandeling	8	29	8	29
Nijmegen Flexibel budget	0	55	0	55
Nijmegen Eergerelateerd geweld	0	23	0	23
Nijmegen Chatgesprekken	10	0	0	10
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswork en Seksualiteit	0	2	0	2
Nijmegen Valpreventie	0	15	0	15
Nijmegen Gezondheidmonitor GM20	2	0	0	2
Nijmegen Gezonde gids	16	0	16	0
Nijmegen Kansrijke start	27	0	27	0
Berg en Dal Kansrijke Start	2	0	0	2
Nijmegen Schoolsout	10	0	0	10
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	0	35	0	35
Zaltbommel Buurtsportcoach	3	0	0	3
Nijmegen Beweeg je fit	4	6	4	6
	264	236	185	315

Specificatie nog te betalen bedragen	31-12-2023	31-12-2022
Rijk	0	0
Gemeenten	0	0
Overig	1.317	541
	1.317	541

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De GGD Gelderland-Zuid is met Gemeente Nijmegen een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van het pand aan de Groenewoudseweg 275 te Nijmegen. De huurovereenkomst is opgezegd en loopt nog tot 1 maart 2025. De huur bedraagt circa € 471.500,- en wordt jaarlijks geïndexeerd. De GGD huurt het pand tot verhuisdatum. Eventuele tijdelijke dubbele lasten worden gedekt uit de gevormde bestemde reserve frictiekosten huisvesting.

De GGD Gelderland-Zuid is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor de dependances: in totaal 18 locaties. De verplichting op basis van de opzegtermijn bedraagt € 539.370,-. Zie onderstaande specificatie:

	Huur per jaar	Looptijd tot	Opzegtermijn
(bedragen x € 1,-)			
Hoofdlocaties			
Groenewoudseweg 275	471.500	01-03-2025	n.v.t.
Consultatiebureau			
Beek - MFA Kulturhus (Roerdompstraat)	17.568	31-12-2026	12 mnd
Beuningen (Leigraaf 4)	56.531	01-03-2023	12 mnd
Beneden Leeuwen (van Heemstraweg)	20.577	31-12-2024	6 mnd
Druten - Waalstaete (Kerkeland 9)	26.615	31-12-2028	6 mnd
Groesbeek (Op de Paap)	32.272	31-12-2025	12 mnd
Malden - Maldensteijn (Kerkstraat)	17.665	31-12-2025	12 mnd
Millingen (Heerbaan)	16.595	31-12-2028	12 mnd
Molenhoek (de Grote Lier)	4.179	01-11-2024	12 mnd
Nijmegen - (Aldenhof)	23.126	31-07-2024	6 mnd
Nijmegen - Hatert (Zijpendaalstraat)	22.152	31-07-2024	6 mnd
Nijmegen - Horstacker (Nieuw Lindenholt)	66.495	11-03-2026	12 mnd
Nijmegen - Lent (Thermionpark)	51.060	01-02-2031	12 mnd
Nijmegen - Molkenboer (Prof. Molkenboerstraat)	-	01-12-2023	12 mnd
Nijmegen - Oosterhout (Pijlpuntstraat)	22.795	onbepaalde tijd	12 mnd
Nijmegen - Titus Brandsma (2e Oude Heselaan)	42.787	onbepaalde tijd	6 mnd
Nijmegen - Willemskwartier (Thijmstraat)	30.211	onbepaalde tijd	12 mnd
Ochten (L.v.Ingenstraat 6)	22.062	30-04-2024	12 mnd
Opheusden (Vuurdoornstraat 2)	16.662	onbepaalde tijd	6 mnd
Wijchen (Kruisbergseweg)	50.019	14-07-2026	12 mnd

De Molkenboer locatie is vervallen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Eind maart 2022 heeft een stichting die claims voor schadevergoedingen indient, het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en 34 andere instanties (waaronder regionale GGD'en) voor de rechter gedaagd vanwege een datalek tijdens de coronapandemie. Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM) eist een schadevergoeding voor mensen die zich als gedupeerden hebben aangemeld. GGD Gelderland-Zuid is ook onderdeel van deze claim. Of en hoe groot de gevolgen voor GGD Gelderland-Zuid zijn, is op dit moment niet in te schatten.

5.4 Toelichting baten en lasten

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2023 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht. De gewijzigde begroting is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 september 2023.

Algemeen

Het resultaat is in 2023 positiever uitgevallen dan begroot. Hier liggen een aantal oorzaken aan ten grondslag, waaronder de volgende incidentele onderwerpen:

▪ Personeelslasten: mutatie voorziening niet-actieven	€ 92.000,-	voordeel
▪ Afschrijvingslasten: uitstel nieuwbouw	€ 215.000,-	voordeel
▪ Post onvoorzien: niet ingezet	€ 190.000,-	voordeel
▪ Rentebaten: niet begrote rentebaten	€ 628.000,-	voordeel
Saldo incidentele posten	€ 1.125.000,-	voordeel

Deze incidentele voordelen zorgen ervoor dat alle uniforme taken van de GGD eindigen met een positief resultaat.

- Veilig Thuis: in 2023 was sprake van minder dienstverlening in verband met een hoog ziekteverzuim van gemiddeld 10%. Daarnaast is tijdelijk een interim manager ingehuurd vanwege wisselingen in het management. Het resultaat in 2023 is, mede dankzij bovenstaande meevallers, positief (€ 470.000,-).
- Ook in 2023 zijn de trajecten BZ toegenomen. De overschrijding van de kosten voor het verzorgen van deze groei in de trajecten bedraagt € 41.000,-. Bovenstaande incidentele voordelen zorgen ervoor dat het resultaat 2023 van Bijzondere Zorg positief is (€ 14.000,-).

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	810	1.117	624	569	508
Totaal	742	1.039	1.442	1.411	1.517	1.529

- JGZ: Ook JGZ kent in 2023 een hoog ziekteverzuim. Door bovengenoemde incidentele voordelen is het resultaat van JGZ inclusief facultatieve taken licht positief (€ 16.000,-).
- GL: in 2023 was de vraag naar facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie fors hoger. Naast bovengenoemde voordelen is het resultaat ook positiever door de hogere bezettingsgraad van de medewerkers door de extra taken (€ 210.000,-).
- AGZ: In 2023 heeft de GGD ter voorbereiding op een volgende pandemie een bijdrage van het rijk ontvangen. Door krapte op de arbeidsmarkt is invulling van alle functies voor deze activiteit moeilijk gebleken. Daarom is er ook inzet vanuit de bezetting van infectieziektebestrijding hiervoor ingezet. In 2024 wordt de bijdrage ter voorbereiding op een pandemie nogmaals verstrekt. Ondertussen is de personele bezetting op orde. Het resultaat Forensische geneeskunde is € 212.000,- verlies. De regionale samenwerking heeft tot gevolg dat de betaling van artsen op basis van ZZP contracten gelijk getrokken moest worden met de andere regio's. Inclusief de facultatieve taken is het resultaat van AGZ in 2023 € 92.000,- negatief.
- Het resultaat op overige taken bedraagt € 18.000,-.
- Over activiteiten in het boekjaar 2022 moet € 9.000,- VpB worden afgedragen.

Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

Bijdrage deelnemende gemeenten	Realisatie	Gewijzigde begroting	Primaire Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Uniforme taken	27.028	27.028	25.449	25.184
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.924	2.904	2.832	2.807
	29.952	29.932	28.282	27.992

Uniforme taken op basis van facturen

20

- De inspecties kindercentra zijn € 68.000,- lager uitgevallen dan begroot. De jaarlijkse inspecties zijn 100% uitgevoerd. Het verschil ligt voornamelijk in het risicoprofiel van de kindercentra, minder rode en oranje risicoprofielen.
- De kosten voor huur en onderhoud consultatiebureaus valt € 88.000,- hoger uit dan begroot. De huur voor het consultatiebureau in Beuningen loopt vanaf 2023 via de GGD en de energiekosten van de overige bureaus vallen hoger uit.

Overige opbrengsten	Realisatie	Gewijzigde begroting	Primaire Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Subsidie rijk	10.122	2.169	2.169	32.512
Subsidies gemeenten	6.392	4.730	4.409	5.049
Overige opbrengsten	6.246	2.678	2.586	3.568
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
	22.761	9.917	9.503	41.128

Subsidies Rijk

7.953

- Vergoeding meerkosten corona 3.638
- SPUK COVID-19 vaccinaties 2.663
- Extra cohorten RVP 560
- Versterking GGD'en ter voorbereiding op een pandemie 1.169
- Seksuele Gezondheid -81
- Gezond leven 3

Subsidies gemeenten

1.662

In totaal is er in 2023 € 1.662.000,- meer subsidies toegekend door gemeenten dan in de begroting opgenomen. Dit bedrag bestaat uit:

▪ Versterking JGZ in kwetsbare wijken	199
▪ Schoolverzuim	77
▪ Oekraïne vluchtelingen	265
▪ Overige taken JGZ	27
▪ Valpreventie	160
▪ Overige facultatieve taken Gezond Leven	117
▪ Netwerkaanpak Seksueel Geweld	68
▪ WMO Toezicht doorgeschoven vanuit 2022	56
▪ Omgevingswet	26
▪ Overig Algemene Gezondheid	-25
▪ Wijk GGD	177
▪ Zorg aanpak sekswerkers	46
▪ Coördinatie zorgwoningen	69
▪ Overig facultatief BZ	-8
▪ Centrale Toegang Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang	202
▪ Ouderenmishandeling /eengerelateerd geweld	-46
▪ Proeftuinen Dukenburg / Zaltbommel	251
▪ Overige facultatieve taken VT	1

Overige opbrengsten

3.568

De overige opbrengsten in 2023 zijn € 3.568.000 hoger dan begroot. De extra opbrengsten bestaan uit:

▪ Facultatieve taken JGZ	209
▪ Versterking GGD'en	228
▪ Seksuele gezondheid	69
▪ Reizigersadvisering en vaccinaties	751
▪ HPV 18+	1.429
▪ Forensisch geneeskundige diensten	78
▪ Vluchtelingen (nieuwe COA-locatie/Oekraïne)	248
▪ Overige facultatieve taken AGZ	31
▪ Facultatieve taken BZ	30
▪ Facultatieve taken VT	35
▪ Facultatieve taken Gezond Leven	279
▪ Detachering personeel naar derden	129
▪ Overige	52

Acquisitiedoelstelling

-340

In de begroting 2023 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000,- opgenomen. De werkelijke toename bedraagt € 8.854.000,- bruto (de realisatie komt terug op andere opbrengst categorieën zoals subsidies gemeenten en overige opbrengsten). Hiervan is € 4.018.000,- uitgegeven aan inhuur van personeel via uitzendbureaus (SPUK COVID-19 vaccinaties en HPV 18+) en € 540.000,- voor de academische werkplaats (SPUK versterking GGD'en). De netto behaalde acquisitiedoelstelling is in 2023 € 1.288.000,-.

Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

Personele kosten

7.454

De lonen en salarissen / uitzendkrachten zijn beduidend hoger dan begroot.

Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- uitvoering van meer taken (zoals beschreven onder opbrengsten paragraaf 5.5).
- met name door het hoge ziekteverzuim GGD-breed van 2023 zijn er meer personele kosten gemaakt t.b.v. ziektevervanging.
- Sinds 2022 mag je gebruik maken van het verlofsparen. Dit drukt ook extra op de overige personele kosten.

Personeelskosten	Realisatie	Gewijzigde begroting	Primaire Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Lonen en salarissen	30.990	28.968	27.126	29.253
Personeel niet in loondienst	5.909	581	396	19.793
Opleidingen	339	520	460	287
Overige personeelskosten	592	308	307	-176
	37.830	30.376	28.290	49.157

FTE	Realisatie	Gewijzigde begroting	Primaire Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Aantal fte dat werd verloond via de GGD	363,79	326,91	326,91	352,99
Becijferd aantal fte voor personeel niet in loondienst	26,23	0,00 *	0,00 *	266,46
	390,02	326,91	326,91	619,45

* De externe krachten worden in de begroting niet vertaald naar fte. Voor de coronabestrijding is in totaal 25.66 fte tot 30 juni 2023 ingezet. Deze inzet wordt niet in bovenstaand overzicht meegenomen. Na 30 juni is de meerkostenregeling voortgezet in SPUK COVID-19 vaccinaties en maakt onderdeel uit van de normale GGD-diensten.

Afschrijvingen

-215

De verwachte investeringen vallen fors lager uit dan in de begroting opgenomen. Oorzaak is het uitstellen van diverse vervangingsinvesteringen in verband met de nieuwbouw zoals de telefooncentrale, meubilair en netwerkcomponenten. Daarnaast is investering in laptops ook uitgesteld. Daardoor vallen de afschrijvingen € 215.000 lager uit.

Afschrijvingen	Realisatie	Gewijzigde begroting	Primaire Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Gebouwen	72	70	70	72
Inventaris	80	186	186	178
Automatisering	230	340	340	268
Overige bedrijfsmiddelen	16	17	17	15
	397	612	612	532

Overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten	Realisatie	Gewijzigde begroting	Primaire Begroting	Realisatie
	2023	2023	2023	2022
Huisvestingskosten	2.862	1.842	1.823	3.345
Kantoormiddelen	102	190	188	146
Medische kosten	1.297	887	887	1.511
Communicatieapparatuur	1.834	1.634	1.544	2.115
Vervoermiddelen	68	33	33	75
Algemene kosten	4.733	1.971	1.886	8.945
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.484	3.119	2.851	2.755
Voorlichting	38	25	25	25
	14.419	9.701	9.237	18.915

Huisvestingskosten 1.020

Dit zijn de huisvestingskosten die betrekking hebben op zowel de coronabestrijding als de vaccinaties COVID-19 in de tweede helft 2023. Deze kosten worden gedekt uit de meerkostenregeling coronabestrijding en de SPUK COVID-19 vaccinaties bijdragen.

Kantoormiddelen -87

Door digitalisering wordt de behoefte aan traditionele kantoormiddelen minder.

Medische kosten 410

De uitzetting medische kosten komt voort uit:

- Kosten laboratoriumonderzoek. In 2024 zullen de kosten door een nieuwe aanbesteding afnemen (€ 60.000,-).
- Vaccinkosten door de groei van reizigersvaccinaties. Zie ook de toename van reizigersadvisering -en vaccinaties in de omzet.
- Verpleegkundige artikelen voor COVID-19 vaccinaties.

Communicatieapparatuur 200

De uitzetting in kosten communicatieapparatuur bestaat uit:

▪ Aanpassing hostingsstructuur van RAM *	55
▪ COVID-19 vaccinaties	78
▪ Swing (OIA)	28
▪ Informatie management	20
▪ Mobiele telefonie	15
▪ overige kleinere aanpassingen	4

* wordt gecompenseerd door lagere afschrijvingskosten

Vervoermiddelen 35

Voor COVID-19 vaccinaties worden auto's ingehuurd om bij zorginstellingen en bij cliënten thuis te vaccineren.

Algemene kosten

2.762

De algemene kosten zijn € 2.762.000,- hoger dan begroot. De grootste kostenpost is inhuur derden. Deze post bestaat uit onderstaande onderdelen:

▪ Versterking GGD'en (gedekt uit subsidie versterking GGD'en)	382
▪ JGZ onder andere capaciteitsmanager, planner, projectleider CB	380
▪ JGZ projectleider Molkenboer (bekostigd uit bestemmingsreserve HV, 40k)	60
▪ GL: samen gezond/versterking kennis en infrastructuur (subsidie)	210
▪ GL: valpreventie	110
▪ FG: hogere kosten inhuur ZZP	233
▪ FG: piketvergoeding	44
▪ AGZ: meer AIOS (Arts In Opleiding tot Specialist) en inhuur verpleegkundigen	100
▪ AGZ: reizigerstelefonie	40
▪ AGZ: meer inzet ten behoeve van COVID-19 vaccinaties (na meerkostenregeling)	580

Daarnaast is er nog een grote post bij overige algemene kosten. Deze bestaat uit de volgende onderdelen:

▪ Kosten academische werkplaats in het kader van de SPUK Versterking GGD'en	100
▪ AGZ: kosten t.b.v. corona (was, huurlocaties, onderhoud etc.)	550
▪ Overig	30

Ook de accountantskosten vallen hoger uit dan begroot (€ 75.000). Dit komt deels door de meerkostenregeling corona en deels door hogere lasten in de normale activiteiten van de GGD. De kosten voor de extra controleverklaring van de meerkostenregeling corona is opgenomen in de declaraties bij het rijk. Bij de lidmaatschappen was de bijdrage aan de academische werkplaats niet begroot, dit komt neer op circa € 30.000,-. De post onvoorzien niet ingezet (€ 190.000,-).

Inkoop ondersteunende diensten VRGZ

365

De kosten voor de inkoop van ondersteunende diensten zijn hoger dan begroot. Dit heeft enerzijds te maken met de toenemende omzet (en daarmee het aandeel) van de GGD. Anderzijds draaien er binnen ICT en Inkoop diverse grote projecten, waarvoor extern personeel is ingehuurd. Bij ICT wordt momenteel gewerkt aan project IDU wat zich richt op het creëren van efficiënte, transparante en klantgerichte processen voor instroom, doorstroom en uitstroom van personeel. Binnen inkoop draait een verbetertraject wat zal leiden tot effectievere inkoopprocessen.

Financiële baten en lasten**-665**

Financiële baten en lasten	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire Begroting 2023	Realisatie 2022
Rentekosten	90	118	118	103
Rentebaten	-633	0	0	-59
Bankkosten	4	8	8	6
	-539	126	126	50

Voor de nieuwbouw van de GGD GZ is externe financiering aangetrokken. Doordat de nieuwbouw vertraging heeft opgelopen is een groot deel van de financiering nog niet uitgegeven. Over het niet uitgegeven deel ontvangt de GGD GZ rentebaten. Door de forse stijging van de rente (van 0% tot 3,6% in een jaar tijd) ontstaat op deze plek een fors voordeel.

Reserveringen**363**

Reserveringen	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire Begroting 2023	Realisatie 2022
Toevoegingen reserves	377	0	0	0
Onttrekkingen reserves	-40	0	0	-59
	337	0	0	-59

De toevoeging reserve betreft de bestemde reserve voor Veilig Thuis. Deze is in 2023 voor het eerst gevormd conform de afspraak in de notitie nieuwe begrotingssystematiek Veilig Thuis. De basis voor deze reserve is 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis. De laatst vastgestelde jaarrekening is 2022. De totale lasten in deze jaarrekening 2022 voor Veilig Thuis bedroeg € 7.532.000.

Vennootschapsbelasting**8**

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire Begroting 2023	Realisatie 2022
Vennootschapsbelasting	8	0	0	0
	8	0	0	0

5.5 Rechtigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 521.000,-.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag).

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om eventueel hierboven vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.5.1 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Niet begroot met een omvang van >521.000 gefinancierd door het Rijk en derden:

- Meerkostenregeling corona (beëindigd, maar met doorloop voor doorlopende verplichtingen en de ICAM Claim).
- SPUK versterking GGD'en (ter voorbereiding op een pandemie).
- SPUK COVID-19 vaccinaties (ingang 1 juli 2023).
- Inhaal vaccinaties HPV 18+ via GGD GHOR NL.
- Extra cohorten RVP
- Reizigersvaccinaties

De hierboven genoemde ontwikkelingen zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Dit valt binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Monitor Rechtmatigheidsverantwoording		
A.	Begrotingscriterium	
-	Overschrijding exploitatiebudgetten programma,s begroot versus werkelijk	11.291.000
-	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
-	Niet geautoriseerde reserve mutaties	337.000
		11.628.000
B.	Voorwaarde criterium	
-	Gemiste Europese aanbesteding	-
C.	Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	
	Fraude eigen medewerkers	-
D	Totaal rechtmatigheidsfouten = A + B + C	11.628.000
E	Verantwoordingsgrens	
	1% van 52.100.000	521.000
F.	Toets rechtmatigheidsfouten aan verantwoordingsgrens	
	D is groter dan E.	
	Rechtmatigheidsfouten als bedrag D opnemen in Rechtmatigheidsverklaring.	
G.	Totaal grondslag afwijkingen voor toelichting op fouten	11.628.000
H.	Af: Begrotingsafwijking waarvan het AB heeft besloten dat ze niet onrechtmatig zijn	15.325.000
I.	Saldo resterende rechtmatigheidsfouten = G-H	-3.697.000
	nader toe te lichten in de rechtmatigheidsverklaring	

Rechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn in 2023 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag).

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H3	Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding Subsidieregeling publieke gezondheid	Aantal consulten (jaar T) seksualiteitshulpver- lening in het verzorgingsgebied.	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied	Aantal SOA- onderzoeken (jaar T) in het verzorgingsgebie d	Besteding (jaar T)	Stand Egalisatiereserve per 31 december (jaar T)	
			<i>Aard controle D1 Indicator: H3/01</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H3/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H3/05</i>	
			760	4.915	20.641	€ 5.360.025	€ 386.589	
VWS	H5	Regeling specifieke uitkering PrEP	Aantal intakeconsulten	Aantal vervolgconsulten	Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen			
			<i>Aard controle R Indicator: H5/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H5/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H5/03</i>			
			145	3.549	8.356			

VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Naam van de pijler	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee)	Toelichting - verplicht als bij H29/04 "Nee" is ingevuld	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H29/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H29/03</i>	<i>n.v.t. Indicator: H29/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/06</i>
			1 Kwetsbaarheden wegnemen	€ 631.945	€ 631.945	Ja		Ja
			2 Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 0	€ 0			
			3 Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 467.800	€ 467.800	Ja		Ja
			4 Samenwerking bovenregionaal niveau	€ 0	€ 0			
			5 Versneld opleiden	€ 70.513	€ 70.513	Ja		Ja

VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen	Naam van de pijler	Besteding (jaar T)			
			SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee)	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01	Indicator: H29B/02	Indicator: H29B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05	
			1	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 0			
			2 50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 41.786	Ja		
			3 50520 Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 130.501	Ja		
			4	Samenwerking bovenregionaal niveau	€ 0			
			5 50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Versneld opleiden	€ 54.552	Ja		
VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) voor het in stand houden van een infrastructuur t.b.v. een basiscapaciteit voor het zetten van COVID-19 vaccinaties daarbij rekening houdend met mogelijke opschaling	Besteding (jaar T) voor opschaling van de basisinfrastructuur voor het zetten van COVID-19 vaccinaties in het kader van een vaccinatiecampagne.	Heeft u (met toestemming van de minister van VWS) de infrastructuur voor basiscapaciteit voor alternatieve doeleinden ingezet? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve doeleinden (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)		

5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD Gelderland-Zuid van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor GGD Gelderland-Zuid is € 223.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur: dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Toezichthoudende topfunctionarissen 2023	Gemeente	Functie (s)
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Monique Bettink-Pierik	Buren	AB-lid
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB vanaf 23-03-2023
Peter Seesing	Extern adviseur	extern lid AB en DB

Hieronder is de WNT berekening voor 2023 opgenomen.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

Gegevens 2023 (bedragen x € 1)	
	M.N. Pieters
Functiegegevens	Directeur Publieke Gezondheid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€155.351
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.547
<i>Subtotaal</i>	<i>€177.899</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€0
Bezoldiging	€177.899
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2022 (bedragen x € 1)	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€146.457
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.777
<i>Subtotaal</i>	<i>€169.234</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€216.000
Bezoldiging	€169.234

5.8 Taakvelden

Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de baten en lasten per taakveld. In de tabel hieronder zijn de activiteiten van de GGD toebedeeld aan de taakvelden. De lijst is niet uitputtend. Vanwege de leesbaarheid zijn kleine activiteiten (in euro's) niet opgenomen. In de tabel op de volgende pagina zijn alle activiteiten opgenomen.

Algemene Gezondheidszorg	Taakvelden
Infectieziektenbestrijding	Volksgesondheid
Tuberculosebestrijding	Volksgesondheid
Technische Hygiënezorg	Volksgesondheid
Toezicht inspectie kindercentra	Samenkracht en burgerparticipatie
GGD Rampenopvangplan	Volksgesondheid
Toezicht WMO	Maatwerkvoorziening (WMO)
Forensische geneeskunde	Openbare orde en veiligheid
Medische milieukunde	Volksgesondheid
Jeugdgezondheidszorg	
Preventie Logopedie	Volksgesondheid
Jeugdgezondheidszorg	Volksgesondheid
Bijzondere Zorg	
Bijzondere Zorg / OGGZ	Volksgesondheid, Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Centrale toegang beschermd wonen & maatschappelijke opvang	Beschermd Wonen (WMO)
Gezond Leven	
Gezondheidsbevordering	Volksgesondheid, Onderwijsbeleid en Leerlingzaken
Veilig Thuis	
Veilig Thuis	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Taakvelden Bedragen x €1.000	Primaire begroting 2023				Gewijzigde Begroting 2023				Realisatie 2023			
	Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Baten	Lasten	Reserve	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning												
0.4 Overhead	-347	347	0	0	-355	355	0	0	-521	513	0	-8
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	8
1. Veiligheid												
1.2 Openbare orde en veiligheid	-501	504	0	3	-529	573	0	43	-607	827	0	220
4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken												
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-185	185	0	0	-194	194	0	0	-189	189	0	0
6. Sociaal domein												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.322	1.349	0	27	-1.405	1.432	0	27	-1.337	1.323	0	-14
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-8.011	8.142	0	131	-2.322	2.442	0	120	-8.781	8.303	377	-101
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-395	398	0	3	-421	442	0	22	-475	447	0	-28
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a Beschermd Wonen (WMO)	-1.194	1.194	0	0	-762	1.206	0	444	-1.457	1.462	0	5
7. Volksgezondheid en milieu												
7.1 Volksgezondheid	-25.830	26.146	0	316	-27.739	27.942	0	202	-39.338	39.036	-40	-342
Saldo van Baten en lasten	-37.784	38.265	0	481	-33.727	34.586	0	859	-52.704	52.108	337	-260

5.9 Opgave meerkosten corona 2023

In onderstaande tabel treft u de totale kosten die in het kader van meerkosten corona in 2023 zijn uitgegeven. Bij het VWS zijn tot en met juni voorschotten ter hoogte van € 3.482.000,- gedeclareerd bij het Ministerie van VWS. Het nog te ontvangen bedrag wordt na goedkeuring van de jaarrekening door VWS vergoed.

Format aanvragen voorschot meerkosten 2023 GGD GZ	
Kostenspecificatie (kosten incl. BTW opgeven)	Kosten 2023
Periode januari 2023 tot 1 juli 2023	€ 1.838.009,69
BCO regulier	€ 176.844,17
Bemonstering regulier	€ 169.353,55
vaccinatie	€ 1.491.811,97
Totaal Overige Meerkosten	€ 1.502.281,19
Infectieziektebestrijding (IZB)	€ 1.215.837,52
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	€ 77.895,15
Reizigerszorg	
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	€ 208.548,52
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	
Ondersteuning	
Periode 1 juli 2023 t/m 31 december 2023 doorlopende verplichtingen	€ 293.793,49
Salarissen, transitievergoeding en WW	€ 237.157,92
Overige personele kosten	€ 960,37
Kosten locaties	€ -6.175,92
Activa	
Overige meerkosten	€ 61.851,12
Periode 1 juli 2023 t/m 31 december 2023 Kosten ICAM Claimen	€ 4.226,25
Kosten Icam,	€ 4.226,25
Juridische kosten	
Totaal	€ 3.638.310,62

5.10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring volgt.

6

Bijlagen

6. Bijlagen

6.1 Begrotingswijzigingen

Toelichting bij de begrotingswijzigingen 2023

De begrotingswijziging is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 7 september 2023.

	Primaire begroting	wijzigingen	Gewijzigde begroting
<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2023	2023	2023
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	25.449	1.579	27.028
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	2.832	72	2.904
Subsidies Rijk	2.169	0	2.169
Subsidies Gemeenten	4.409	322	4.730
Overige opbrengsten	2.586	92	2.678
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	37.784	2.064	39.849
Lasten			
Personeelskosten	28.290	2.086	30.376
Huisvestingskosten	1.823	19	1.842
Kantoormiddelen	188	2	190
Medische kosten	887	0	887
Communicatieapparatuur	1.544	90	1.634
Vervoermiddelen	33	0	33
Afschrijvingen	612	0	612
Algemene kosten	1.886	85	1.971
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.851	268	3.119
Overhead GGD	0	0	0
Doorstorting GGD'en	0	0	0
Voorlichting	25	0	25
Rentebaten en -lasten	126	0	126
Bankkosten	0	0	0
Totaal lasten	38.265	2.551	40.816
Totaal saldo van baten en lasten	-481	-486	-967
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-481	-486	-967
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	-481	-486	-967

6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen

Investeringsen	Vanuit	Begroting	Totaal te besteden	Realisatie	Verschil	Door schuiven naar
Bedragen x € 1.000,-	2022	2023	2023	2023	2023	2024
Gebouwen						
Datalijnen	60	10	70	2	68	68
Nieuwbouw	13.923	996	14.919	8.937	5.982	5.982
Verbouwingen	25	25	50	0	50	50
Overige materiële vaste activa (automatisering)						
Audiovisuele middelen	25	5	30	3	27	27
Werkplekken	0	0	0	0	0	0
Laptops	20	530	550	6	544	544
Laptops t.b.v. Corona *	0	0	0	0	0	0
Docking stations	0	80	80	0	80	80
Beeldschermen	0	20	20	1	19	19
Beeldschermen t.b.v. Corona*	0	0	0	0	0	0
Mini PC	10	70	80	0	80	80
Smartphones	187	10	197	300	-103	0
Smartphones t.b.v. Corona*	0	0	0	0	0	0
Telefooncentrale	179	0	179	0	179	179
Netwerkcomponenten	93	0	93	15	78	78
WiFi	75	5	80	0	80	80
Stelpost hard- en software	40	50	90	30	60	60
Stelpost hard- en software t.b.v. Corona	0	0	0	0	0	0
Afdelingsspecials	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa (inventaris)						
Gehoorscreening	120	0	120	13	107	107
Ache- en nierapparaat	0	0	0	0	0	0
Meubilair	100	75	175	20	155	100
Meubilair t.b.v. Corona	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen						
Auto	30	0	30	0	30	30
Totaal	14.887	1.876	16.763	9.327	7.436	7.484

Toelichting

- Als gevolg van vertragingen in het nieuwbouwproces van het GGD pand in Nijmegen schuift € 5.982.000,- door naar 2024. De verwachting is dat het nieuwbouw pand in 2025 gereed is.
- Een groot deel van de geplande investeringen in automatisering is niet uitgevoerd in 2023 als gevolg van capaciteitsproblemen binnen ICT en het volstaan van huidige ICT-middelen. Eind 2023 zijn de vervangingsplannen opgesteld voor de netwerkcomponenten, laptops en mini-pc's. Uitvoering vindt plaats in 2024, waardoor bijbehorende investeringsbedragen worden doorgeschoven. Op smartphones heeft een overschrijding plaatsgevonden welke is veroorzaakt door prijsstijgingen en vereiste specificaties. Daartegenover staat een aanpassing in de afschrijvingstermijn van 3 naar 4 jaar.
- Momenteel wordt onderzocht welke apparatuur voor gehoorscreening voldoet aan de gestelde eisen. Hierdoor schuift de investering door naar 2024.

- Op diverse locaties dient de inrichting vervangen of aangepast te worden. Hiervoor schuift € 100.000,- door naar 2024.

6.3 Afname Mook en Middelaar

Dit overzicht wordt apart gepresenteerd omdat de gemeente Mook en Middelaar niet in de gemeenteschappelijke regeling zit.

Bijdragen Gemeente Mook en Middelaar	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Gewijzigde Begroting	Realisatie	Gefactureerd	Nog af te rekenen
Bedragen x € 1,-			2023	2023	2023	2023	2023
Inwoners per 1/1/2022(conform BRN Richtlijn)			7.998				
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		179.684	179.684	179.684	0
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		11.042	11.042	11.042	0
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		2.530	2.530	2.530	0
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		3.078	3.078	3.078	0
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		22.613	22.613	22.613	0
Veilig Thuis	6.6	Toegang eerstelijnsvoorzieningen		87.818	87.818	87.818	0
Totaal bijdrage op basis van inwoners				306.765	306.765	306.765	0
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		12.808	12.425	12.808	-383
Totaal bijdrage op basis van facturen				12.808	12.425	12.808	-383
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.197	1.710	1.710	0
VVE	7.1	Volksgezondheid			912	912	0
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid			46.644	46.644	0
Wijk GGD bijdrage kosten IXTA No 7.1	7.1	Volksgezondheid			1.534	1.534	0
Vluchtelingen Oekraïne	7.1	Volksgezondheid			4.282	4.282	0
GGD plan SPUK/GALA	7.1	Volksgezondheid			850	850	0
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid			3.240	3.240	0
Totaal				320.770	378.362	378.745	-383

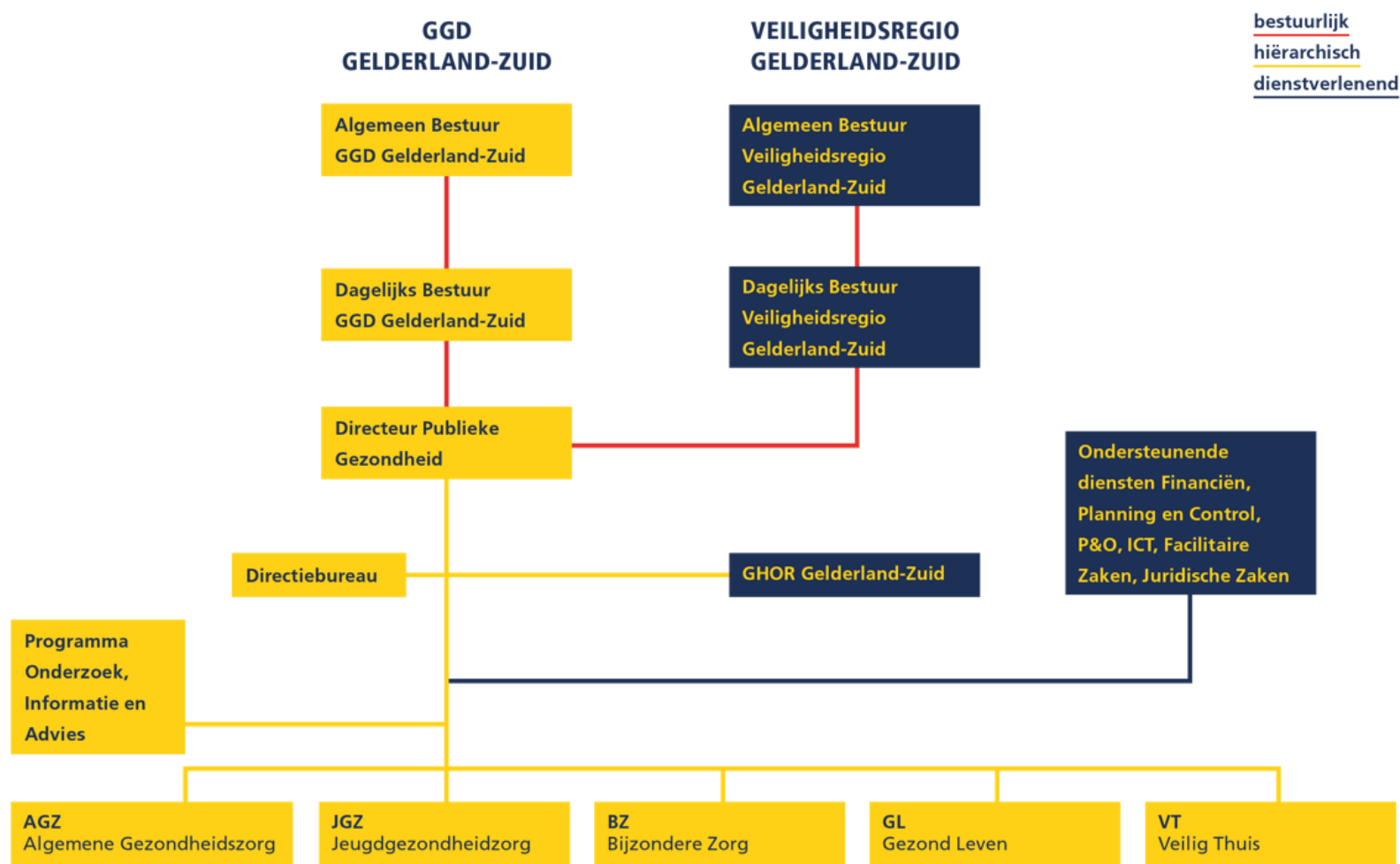
6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg

Gemeente	Gewijzigde begroting	Realisatie	Vershil
<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	2023	2023	2023
Beuningen	6.725	51.474	44.749
Druten	38.029	45.569	7.540
Berg en Dal	98.975	106.818	7.843
Heumen	32.349	32.027	-322
Neder-Betuwe	59.810	66.213	6.403
Nijmegen	426.496	435.347	8.851
West Maas en Waal	42.978	48.845	5.867
Wijchen	79.209	86.303	7.094
Subtotaal	784.571	872.596	88.025
Mook en Middelaar *	12.808	12.425	-383
Totaal	797.379	885.021	87.642

* De Gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2013 uit de gemeenschappelijke regeling getreden maar blijft onder andere Jeugdgezondheidszorg afnemen.

Het verschil in gerealiseerde kosten ten opzichte van de begroting zijn al in 2023 afgerekend.

6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid

De GGD beschikt conform de WOR over een Ondernemingsraad (OR)

6.6 Bijdrage per gemeenten gespecificeerd

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	55.361	24.714	12.468	28.458	19.870	8.693	2.688	60.051		61.232	26.839	11.085	42.514	290
Attentiewijken									169.609					
BSOT									92.809					
Kijk op kleintjes									205.620					
Schoolverzuim VO									77.624					
Versterking in kwetsbare wijken									199.056					
Voorzorg									75.174					
VVE									14.250					
SMI									5.670					
Leerplichtontheffingen									4.967					
Storm aanpak									30.400					
JGZ op ROC									107.225					
Verhuiskosten CB Molkenboer									18.600					
JGZ Vluchtelingen Oekraïne	18.740	14.558	11.646	12.590	10.173	8.846	10.954	13.380	95.709	18.054	22.204	10.549	22.072	12.846
	74.101	39.272	24.114	41.048	30.043	17.539	13.642	73.431	1.096.713	79.286	49.043	21.634	64.586	13.136
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Nu Niet Zwanger	14.294	11.033	11.104	12.004	7.760	6.748	10.443	10.205	73.002	17.214	21.169	8.045	16.836	12.248
Kennisnetwerk in Sekswork en Seksualiteit (KISS)									118.619					
Regionale netwerkaanpak Seksueel Geweld									68.425					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		20.955		18.850	11.960				102.960	22.308				16.302
PSHI-casus									990					
WMO Toezicht									275.589					
Gezonde Leefomgeving			3.795		1.473		3.968	3.680	7.973			2.640	2.070	
Technisch Hygiene inspecties Locaties vluchtelingen Oekraïne						529		3.192	2.890					
	14.294	31.988	14.899	30.854	21.193	7.277	14.411	17.077	650.447	39.522	21.169	10.685	18.906	28.550
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Samenwerkplaats Sluitende aanpak (cofinanciering)									5.115					
Housing First									57.634					
Risicobudget									588					
Coördinatie zorgwoningen									68.561					
Begeleiding ex-gedeteneerden									15.444					
Buitenzorg									56.900					
Zorgaanpak Straatsekswerkers									45.732					
Flexibel budget									4.878					
Wijk GGD	85.779					66.383								
Centrale Toegang BW en MO									1.456.607					
	85.779	0	0	0	0	66.383	0	0	1.711.459	0	0	0	0	0

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									79.198					
Eergerelateerd geweld									101.233					
Proeftuin Dukenburg/Nijmegen									185.744					
Proeftuin Zaltbommel														65.338
Zicht op veiligheid							940							
Symposium over de Grens									6.534					
	0	0	0	0	0	0	940	0	372.710	0	0	0	0	65.338
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Valpreventie gezond ouder worden						6.240			169.490					105
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									522.723					
Gezonde Gids									99.500					
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig	15.600	10.426	7.072	8.320	21.840	9.568	40.045	9.360	10.650	29.588	72.073	10.400	20.823	29.624
IZA SPUK GALA	5.544	3.507	4.160	3.972	2.765	1.924	3.984	3.902	29.110	6.910	7.334	2.899	5.728	4.289
Kansrijke start									34.620			2.600		
Schoolsout		7.083							188.810					
Beweeg je Fit									54.499					
Gezond Ouder Worden									63.867					
	21.144	21.016	11.232	12.292	24.605	17.732	44.029	13.262	1.173.269	36.498	79.407	15.899	26.551	34.017
Totaal facultatieve taken	195.318	92.276	50.245	84.194	75.841	108.931	73.022	103.770	5.004.598	155.306	149.619	48.218	110.043	141.042
Totaal bijdrage per gemeente	2.043.227	1.474.217	1.153.449	1.284.451	1.063.994	972.640	1.113.340	1.451.731	16.951.760	1.861.477	2.292.503	1.094.079	2.243.687	1.343.754

Totale bijdrage per gemeenten

Gemeenten	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.614.102	106.818	57.200	69.789	74.101	14.294	85.779	0	21.144	2.043.227
Beuningen	1.207.308	51.474	65.080	58.080	39.272	31.988	0	0	21.016	1.474.217
Buren	1.031.284	0	53.774	18.147	24.114	14.899	0	0	11.232	1.153.449
Culemborg	1.114.879	0	64.554	20.825	41.048	30.854	0	0	12.292	1.284.451
Druten	870.409	45.569	29.717	42.459	30.043	21.193	0	0	24.605	1.063.994
Heumen	761.994	32.027	33.396	36.292	17.539	7.277	66.383	0	17.732	972.640
Maasdriel	959.993	0	63.657	16.668	13.642	14.411	0	940	44.029	1.113.340
Neder-Betuwe	1.152.374	66.213	55.770	73.604	73.431	17.077	0	0	13.262	1.451.731
Nijmegen	10.835.065	435.347	328.164	348.586	1.096.713	650.447	1.711.459	372.710	1.173.269	16.951.760
Tiel	1.598.699	0	79.470	28.002	79.286	39.522	0	0	36.498	1.861.477
West Betuwe	1.966.000	0	139.155	37.730	49.043	21.169	0	0	79.407	2.292.503
West Maas en Waal	902.480	48.845	53.073	41.463	21.634	10.685	0	0	15.899	1.094.079
Wijchen	1.888.564	86.303	65.654	93.124	64.586	18.906	0	0	26.551	2.243.687
Zaltbommel	1.124.827	0	55.244	22.641	13.136	28.550	0	65.338	34.017	1.343.754
Totale bijdrage 2023	27.027.977	872.596	1.143.905	907.412	1.637.587	921.271	1.863.620	438.988	1.530.953	36.344.309

6.7 Thematabel resultaat GGD 2023

Jaarrekening 2023	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)							Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT	Corona		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	604	2.640	10.981	0	1.819	626	2.268	7.980	0	0	0	0	0	0	0	111	27.028
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.144	907	873	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.924
Subsidies Rijk	0	0	730	0	0	0	0	0	0	5.698	0	0	43	0	3.638	12	10.122
Subsidies gemeenten	0	0	19	0	0	276	0	0	0	646	1.864	1.619	1.531	432	0	7	6.392
Overige opbrengsten	0	122	339	13	0	12	8	88	0	4.289	189	298	458	31	0	400	6.246
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	604	3.906	12.977	886	1.819	913	2.276	8.068	0	10.633	2.052	1.917	2.032	463	3.638	530	52.713
Lasten																	
Personeelskosten	458	2.577	9.384	0	953	601	1.884	5.207	0	7.543	2.036	1.962	1.641	459	2.098	1.026	37.830
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.414	-651	-525	-147	-672	0	4.409	0
Kapitaallasten	0	4	13	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	373	397
Huisvestingskosten	20	161	281	869	81	14	86	297	0	641	0	0	0	0	385	26	2.862
Materiële kosten	47	302	1.021	17	37	280	69	357	0	2.508	16	33	462	6	1.155	5.246	11.556
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-539	-539
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead GGD	59	702	2.221	0	466	203	223	1.737	0	2.414	651	525	147	672	0	-10.020	0
Totaal lasten	583	3.746	12.922	886	1.538	1.098	2.262	7.598	0	10.699	2.052	1.996	2.103	465	3.638	521	52.107
Saldo baten en lasten	20	159	55	0	282	-185	14	470	0	-66	0	-79	-71	-2	0	8	605
Onttrekkingen reserve	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	377	0	0	0	0	0	0	0	0	377
Resultaat voor vpb	20	159	95	0	282	-185	14	93	0	-66	0	-79	-71	-2	0	8	268
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8
Resultaat na vpb	20	159	95	0	282	-185	14	93	0	-66	0	-79	-71	-2	0	0	260

6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis

Dienstenoverzicht Veilig Thuis

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil t.o.v. begroting 2023	%
Wettelijke diensten					
Adviezen & Ondersteuning	7.523	7.706	6.939	-767	-10%
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.901	2.970	2.500	-470	-16%
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	2.248	2.221	2.105	-116	-5%
Onderzoek	197	286	215	-71	-25%
Voorwaarde en vervolg	325	486	281	-205	-42%
Monitoring	435	580	397	-183	-32%
Huisverboden uitvoering	71	54	46	-8	-15%
Huisverboden screenings		76	61	-15	-20%
Overige diensten					
VTO naar RVDK	16	23	21	-2	-9%
VTB	28	58	44	-14	-24%

In bovenstaande tabel zijn alleen de diensten meegenomen die afgerond zijn in 2023.

6.9 Beleidsindicatoren

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2023	2023	2022
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,61	0,58	0,70
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,58	0,54	0,66
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	85	72	64
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	12%	2%	5%
Overhead (% van totale lasten)	15%	22%	24%

In de realisatie 2023 zijn de gegevens van de corona-organisatie buiten beschouwing gelaten omdat dit de indicatoren vertroebeld.

6.10 Overzichten naar thema's

Hieronder zijn de thematabellen weergegeven. Positieve bedragen betekenen een negatief resultaat, negatieve bedragen betekenen een positief resultaat.

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	574	580	623	583
Baten	-564	-569	-604	-604
Resultaat na belasting	10	11	19	-20

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	3.796	3.754	4.036	3.746
Baten	-3.640	-3.688	-3.908	-3.906
Resultaat na belasting	156	65	129	-159

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Gezond Leven	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	1.504	1.887	2.013	1.538
Baten	-1.701	-1.856	-1.959	-1.819
Resultaat na belasting	-197	31	54	-282

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Jeugdgezondheidszorg	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	12.703	12.498	13.424	13.808
Baten	-12.822	-12.304	-13.067	-13.863
Reserve	0	0	0	-40
Resultaat na belasting	-119	194	357	-95

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	885	828	915	1.098
Baten	-853	-821	-850	-913
Resultaat na belasting	32	7	65	185

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Bijzondere Zorg	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	2.014	2.206	2.359	2.262
Baten	-2.014	-2.165	-2.290	-2.276
Resultaat na belasting	0	41	68	-14

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Veilig Thuis	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	7.231	7.784	8.296	7.598
Baten	-7.650	-7.652	-8.068	-8.068
Reserve	0	0	0	377
Resultaat na belasting	-419	131	228	-93

Werkveld specifiek (facultatief)				
Algemene Gezondheidszorg	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	4.245	4.108	4.310	10.699
Baten	-4.203	-4.108	-4.263	-10.633
Resultaat na belasting	41	0	47	66

Werkveld specifiek (facultatief)				
Coronabestrijding	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	29.901	0	0	3.638
Baten	-29.901	0	0	-3.638
Resultaat na belasting	0	0	0	0

Werkveld specifiek (facultatief)				
Bijzondere Zorg	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	1.900	1.427	1.499	2.052
Baten	-1.900	-1.427	-1.499	-2.052
Resultaat na belasting	0	0	0	0

Werkveld specifiek (facultatief)				
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0

Werkveld specifiek (facultatief)				
Gezond Leven	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	1.714	1.408	1.474	2.103
Baten	-1.696	-1.408	-1.474	-2.032
Resultaat na belasting	18	0	0	71

Werkveld specifiek (facultatief)				
Jeugdgezondheidszorg	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	1.308	1.224	1.287	1.996
Baten	-1.322	-1.224	-1.287	-1.917
Resultaat na belasting	-13	0	0	79

Werkveld specifiek (facultatief)				
Veilig Thuis	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	242	216	226	465
Baten	-276	-216	-226	-463
Resultaat na belasting	-34	0	0	2

Overhead GGD				
Overhead GGD	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie
	2022	2023	2023	2023
Lasten	636	347	355	521
Baten	-577	-347	-355	-530
Vennootschapsbelasting	0	0	0	8
Resultaat na belasting	59	0	0	0

6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten

Subsidie: JGZ	Restant uit 2022	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2024	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Attentiewijken	0	169609	169609	0	0	0
Nijmegen Kijk op Kleintjes	0	205.620	205.620	0	0	0
Nijmegen Inzet BSOT en extra inzet jeugdarts	-3.324	92.809	92.809	0	0	0
Nijmegen Schoolverzuim	0	77.624	81.233	0	0	0
Nijmegen Voorzorg	0	75.174	75.174	0	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs 2023	0	107.225	143.588	0	0	0
Nijmegen Versterking in kwetsbare wijken 2023	0	199.056	199.056	0	0	0
Berg en Dal Kansrijke Start	0	48.000	48.000	0	0	0
Berg en Dal Informatie en Advies	0	13.680	13.680	0	0	0
Beuningen facultatief JGZ	0	23.940	24.115	0	0	0
Neder-Betuwe facultatief JGZ	0	71.592	58.890	0	0	12.702
Tiel Logopedie	0	60.007	60.007	0	0	0
	-3.324	1.144.336	1.171.780	0	0	12.702
Subsidie: AGZ	Restant uit 2022	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2024	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Nu niet Zwanger	0	73.002	73.002	0	0	0
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit	0	120.860	118.619	0	0	2.241
Nijmegen Regionaal Netwerk Seksueel Geweld	11.400	57.025	68.425	0	0	0
Nijmegen Toezicht WMO	95.000	219.156	275.589	38.567	0	0
Nijmegen Gezonde Leefomgeving	0	18.400	5.673	12.728	0	0
	106.400	488.443	541.308	51.295	0	2.241
Subsidie: BZ	Restant uit 2022	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2024	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Centrale Toegang MO & BW	0	1.419.557	1.419.557	0	0	0
Nijmegen Centrale Toegang MO & BW aanvullende subsidie	0	86.450	37.050	0	0	49.400
Nijmegen Nazorg ex-gedetineerden	0	15.444	15.444	0	0	0
Nijmegen Housing First	0	57.634	57.634	0	0	0
Nijmegen Buitenzorg	0	56.900	56.900	0	0	0
Nijmegen Zorgaanpak straatsekswerkers	0	53.174	45.732	0	-7.442	0
Nijmegen Coördinatie Zorgwoningen	0	69.992	68.561	0	0	1.431
Nijmegen Flexibel Budget	0	60.000	4.878	0	0	55.122
	0	1.819.151	1.705.756	0	-7.442	105.953
Subsidie: GL	Restant uit 2022	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2024	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Gezondheidsmakelaar	0	558.077	522.723	0	0	35.354
Nijmegen Gezonde Gids	0	99.500	104.749	0	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2022 - 2025)	-654	188.810	188.810	-654	0	0
Nijmegen Gezond Ouder Worden (2022 - 2025)	11.982	58.974	51.677	19.279	0	0
Nijmegen Beweeg Je Fit	0	60.687	54.499	0	0	6.188
Nijmegen Kansrijke start	0	35.260	35.260	0	0	0
West Betuwe Leefstijlsprekkuur	0	35.200	0	35.200	0	0
Nijmegen Valpreventie gezond ouder worden stad	2.761	169.943	155.095	0	0	17.609
Valpreventie regio Nijmegen e.o.	0	14.371	14.371	0	0	0
West Betuwe Valpreventie 2023/2024	0	95.000	0	95.000	0	0
Zaltbommel Valpreventie Bommerlerwaard	0	50.000	105	49.895	0	0
Maasdriel Valpreventie Bommerlerwaard	0	50.000	0	50.000	0	0
Culemborg Valpreventie	0	35.284	0	35.284	0	0
Beuningen Buurtsportcoach	0	10.426	10.426	0	0	0
	14.089	1.461.533	1.137.715	284.004	0	59.151
Subsidie: VT	Restant uit 2022	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2024	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Chat 2021	10400	0	0	0	0	10.400
Nijmegen Eergerelateerd Geweld	6.316	118.378	101.233	0	0	23.461
Nijmegen Ouderenmishandeling	6.011	102.525	79.198	0	0	29.338
	22.727	220.903	180.432	0	0	63.198

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening

Algemene gegevens

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, Zaltbommel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Nijmegen.

Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+ jaar). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk in samenwerking met burgers en partners in de zorg, veiligheid, het onderwijs en welzijn.

Het takenpakket van de GGD is divers en dus ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet Publieke Gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren zijn de Wet Kinderopvang, Wet op de Lijkbezorging, Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Directie

Per 31 december 2023 is mevrouw M. Pieters Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De directie verklaart hierbij dat de jaarrekening 2023 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen, zoals deze in 2023 van toepassing waren, is opgesteld.

Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2023 wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze naar voren hebben gebracht. De jaarstukken 2022 zijn in de vergadering van 7 september 2023 door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

Per 31 december 2023 is samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

AB/DB leden		
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Monique Bettink-Pierik	Buren	AB-lid
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid / DB-lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid / DB-lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	AB/DB voorzitter
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid / DB-lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West-Betuwe	AB-lid / DB-lid
Peter Seesing	externe adviseur	extern adviseur

Verklaring van afkortingen

7. Verklaring van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene GezondheidsZorg
AIOS	Arts In Opleiding tot Specialist
ASG	Aanvullende Seksuele Gezondheid
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCI	Bureau Crisistoewijzing Intramuraal
BCO	Bron- en ContactOnderzoek
BHV	BedrijfsHulpVerlening
BZ	Bijzondere Zorg
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
CNO	CrisisNoodOpvang
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DUTO	Duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie
EPD	Elektronisch Patiëntendossier
EPDS	Edinburgh Postnatal (postpartum) Depression Scale
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGIB	Groen, Gezond en in Beweging Nijmegen
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte
GOR	Gezondheidsonderzoek bij Rampen
HBV-vaccinatie	Hepatitis B-vaccinatie
HIS	Huisarts Informatie Systeem
HKZ	Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen
HPV	Humaan papillomavirus
HRM	Human Resource Management
ICAM	Initiatieven Collectieven Acties Massaschade
ICT	Informatie Communicatie Technologie
IKB	Individueel KeuzeBudget
IV	InformatieVoorziening
IVT	Interventieteam
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
JOGG	Voorheen: Jongeren op gezond gewicht. Nu: gezonde jeugd, gezonde toekomst.
JZ	Juridische Zaken
KD+	Kinddossier+
KIP	Kwaliteitsinformatiepunt
KIS	Kennis in Sekswork
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LPA	Lokaal Preventieakkoord
MBTO	MedewerkerBetrokkenheid-TevredenheidsOnderzoek
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MDA++	MultiDisciplinaire Aanpak
MIC	Melding Incidenten Cliënten
MIM	Melding Incidenten Medewerkers
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid en Sport
MJOP	MeerJarenOnderhoudsPlan

MMK	Medische MilieuKunde
MT	Managementteam
MTV	Melding Ter Verbetering
NEN	Nederlands Normalisatie-Instituut
OGGZ	Openbare Geestelijke GezondheidsZorg
OI&A	Onderzoek Informatie en Advies
OTO	Opleiden, Trainen, Oefenen
PGA	Publieke Gezondheid Asielzoekers
PGB	Persoonsgebonden Budget
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP-zorg	Zorg voor mensen met hoog risico om hiv op te lopen
PSHi	Psychosociale Hulpverlening bij incidenten
RAM	Random Access Memory
RAO	Regionaal Ambtenaren Overleg
RBT	Regionaal BeleidsTeam
RGG	Rivierenland Gezond Gewicht
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RIVM	RijksInstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RNZS	Regionaal Netwerk Zorg en Straf
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
ROO	Register van Overheidsorganisatie
ROT	Regionaal Operationeel Team
RVP	RijksVaccinatieProgramma
SG	Seksuele Gezondheid
SiSa	Single information, Single audit
SPUK	Specifieke Uitkering
TBV	Toegang Bescherm Wonen
TOC	Territoriaal Operatie Centrum
TTP	Trusted Third Party
VGV	Vrouwelijke Genitale Verminking
VIC	Verbijzonderde Interne Controle
VIR	Verwijsindex Risicjongeren
VO	Voorontwerp
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VSV	Verloskundig SamenwerkingsVerband
VT	Veilig Thuis
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wabpvz	Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg
Wdo	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
WGR	Wet Gemeenschappelijke regelingen
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WKR	Werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet Open Overheid
Wpg	Wet publieke gezondheid
WvGGZ	Wet verplichte GGZ
WW	Werkloosheidswet
ZAT	Zorg Advies Team
Zzp	Zelfstandigen zonder personeel

Gelderland-Zuid

GGD Gelderland-Zuid

Programmabegroting 2025

uitgave
datum
afdeling

GGD Gelderland-Zuid
21-03-2024
Directie

ons kenmerk
versie
status

GGD/N/DIR2649/24/MP
Programmabegroting 2025 v0.2
Concept

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	4
1.1	KADERBRIEF	4
1.2	PROCEDURE.....	4
1.3	OPZET BEGROTING	4
2	GEZONDHEID IN GELDERLAND-ZUID	7
2.1	GEZONDHEIDSSITUATIE IN GELDERLAND-ZUID.....	7
2.2	INSPIREREND KADER EN MEERJARENSTRATEGIE GGD GELDERLAND-ZUID	9
2.3	RELEVANTE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN	11
3	PROGRAMMA GGD.....	16
3.1	OVERZICHT PROGRAMMA	16
3.2	WETTELIJKE TAKEN OPGEDRAGEN AAN DE GGD	18
3.3	WETTELIJKE TAKEN BELEIDSMATIG BELEGD BIJ DE GGD	33
3.4	WERKVELD SPECIFIEK (FACULTATIEF)	44
3.5	BEDRIJFSVOERING	50
4	PARAGRAFEN.....	63
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	63
4.2	KENGETALLEN	66
4.3	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	66
4.4	FINANCIERING	67
4.5	ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING	69
4.6	VERBONDEN PARTIJEN	69
5	FINANCIËN	71
5.1	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (INCL. TOELICHTING)	71
5.2	UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	76
5.3	BEGROTINGSWIJZIGING 2024	77
6	BIJLAGEN	79
6.1	INVESTERINGSPLANNING	79
6.2	VERLOOPOVERZICHT VOORZIENINGEN EN RESERVES	80
6.3	BIJDRAGE PER GEMEENTE	81
6.4	BIJDRAGE MOOK EN MIDDELAAR	103
6.5	THEMATABEL.....	104
6.6	FINANCIËLE SPELREGELS	106
7	LIJST VAN AFKORTINGEN	112

1

Inleiding

1 Inleiding

Voor u ligt de concept-programmabegroting GGD Gelderland-Zuid 2025. GGD Gelderland-Zuid werkt voor 14 gemeenten in Rivierenland en Rijk van Nijmegen. Daarnaast voert de GGD voor gemeente Mook en Middelaar de volgende taken uit: JGZ 0-18, Toezicht Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Toegang Beschermd Wonen, Bijzondere Zorg/Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Veilig Thuis.

In de begroting zijn uniforme en facultatieve taken opgenomen; deze laatste voor zover deze door gemeenten zijn aangegeven voorafgaand aan het opstellen van deze begroting.

1.1 Kaderbrief

Op 12 oktober 2023 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2025 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het Dagelijks Bestuur de raden in hoofdlijnen over de ontwikkelingen voor het jaar 2025 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2025. Alle 14 gemeenten hebben een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting.

1.2 Procedure

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Gelderland-Zuid wordt de conceptbegroting 2025 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten voor zienswijze. Het Algemeen Bestuur zal de begroting 2025 begin september 2024 vaststellen.

1.3 Opzet begroting

De onderhavige Programmabegroting GGD 2025 is opgesteld op basis van de indeling:

1. (Uniforme) taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD.
2. (Uniforme) taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoefte van de gemeenten.
Deze taken worden uitgevoerd op grond van een opdrachtbrief van gemeenten op basis van een offerte van de GGD.
4. Interne dienstverlening.
Conform wet- en regelgeving uit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om een aparte paragraaf Bedrijfsvoering op te nemen.

Naast bovenstaande indeling wordt in de financiële tabellen niet alleen het begrotingsjaar (t) en de drie opvolgende jaren (meerjarenraming) opgenomen maar ook de voorgaande begroting (t-1) en de realisatie van de meest recente jaarrekening (t-2).

Uniforme taken

GGD Gelderland-Zuid draagt zorg voor het uitvoeren van taken die vanwege de WPG of andere wetten zijn opgedragen aan GGD Gelderland-Zuid alsmede taken (afkomstig uit andere wetten) die vanwege beleidsmatige keuzes van de deelnemende gemeenten na besluitvorming in het Algemeen Bestuur zijn opgedragen aan de GGD. Deze taken tezamen worden aangeduid als uniforme taken (zie boven bij 1 en 2).

Uniforme taken zijn structurele taken van de GGD die (in principe) voor elke gemeente gelijk worden vormgegeven (qua uitvoering en kwaliteit). Voor de OGGZ/Wvggz zijn Maasdriel en Zaltbommel uitgezonderd.

Verrekening/financiering gebeurt veelal naar rato van inwoneraantallen. Hierbij ligt een solidariteitsprincipe aan ten grondslag. Andere vormen van verrekening vinden plaats op basis van factuur:

- Op basis van afname ($P \times Q$). Voorbeeld: toezicht kinderopvang.
- Op basis van werkelijke lasten. Voorbeeld: huisvesting consultatiebureaus.

Facultatieve taken

Daarnaast kunnen gemeenten ook extra opdrachten geven (facultatieve taken) afhankelijk van hun behoefte en de 'couleur locale' van de betreffende gemeente. Facultatieve taken kunnen selectief door gemeenten worden afgenomen. De dienstverlening en de prijs wordt op maat afgestemd met de gemeenten. Financiering gebeurt op basis van subsidieverlening of op basis van factuur.

Uniforme en facultatieve taken in begroting 2025

GGD Gelderland-Zuid werkt integraal vanuit verbindende thema's. Binnen de uniforme taken onderscheiden we een GGD-breed programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) waar meerdere afdelingen in samenwerken in lijn met de Meerjarenstrategie 2024-2027 (zie paragraaf 2.2) en producten die per werkveld zijn aangegeven.

Facultatieve taken worden per werkveld aangegeven. Facultatieve taken zijn opgenomen in de begroting 2025 als deze bij het opstellen van de begroting al bekend zijn. Subsidieverstreking voor facultatieve opdrachten vindt echter door het jaar heen plaats.

Overzicht per gemeente inclusief taakvelden

Dit jaar is wederom per gemeente een overzicht opgenomen van de bijdrage 2025 inclusief de wijzigingen per gemeente ten opzichte van begroting 2024.

Conform wet- en regelgeving uit het BBV is de GGD verplicht te rapporteren naar taakvelden. Gemeenten hebben deze informatie nodig voor eigen rapportages. Voorheen was dit overzicht op totaalniveau van de GGD opgenomen. Gemeenten moesten daardoor het aandeel zelf berekenen. Met ingang van de begroting 2021 wordt dit overzicht opgenomen per gemeente, zodat gemeenten dit niet meer zelf hoeven te berekenen.

Deze overzichten zijn opgenomen in paragraaf 6.3.

2

Gezondheid in Gelderland-Zuid

2 Gezondheid in Gelderland-Zuid

2.1 Gezondheidssituatie in Gelderland-Zuid

Met de meeste inwoners van Gelderland-Zuid gaat het goed. Ze voelen zich gezond en gelukkig. Dit neemt wel af met de leeftijd en het percentage is na de coronacrisis afgenomen. Ook verschilt de ervaren gezondheid per opleidingsniveau; theoretisch geschoolden voelen zich vaker gezonder dan praktisch geschoolden (81% tegen 56%) t.o.v. 85% en 66% in deze groepen in 2020¹. De levensverwachting in Gelderland-Zuid (81,4 jaar) ligt iets lager dan gemiddeld in Nederland (81,7 jaar). Door de coronapandemie kwam er een eind aan de jarenlange stijging. Meer ziekten worden chronisch. Ook door de dubbele vergrijzing (groep ouderen wordt groter en gemiddelde leeftijd wordt hoger) neemt het aantal ouderen met chronische ziekten en beperkingen toe. In Gelderland-Zuid geeft 27% van de 18-64-jarigen aan 1 of meer langdurige ziekten of aandoeningen te hebben, waar dit door 47% van de 65-plussers wordt genoemd.

Binnen Gelderland-Zuid zijn de verschillen in gezondheid groot. Het is een regio met een grote diversiteit. Dit betreft diversiteit qua verstedelijking (van plattelandsdorpen tot universiteitsstad) maar ook zijn er grote verschillen in religie, politieke kleur en opleidingsniveau. In het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn voor de twee subregio's (Rijk van Nijmegen en Regio Rivierenland) regiobeelden gepubliceerd op <https://www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl/regiobeelden/#nijmegen>. Binnen deze regiobeelden worden de verschillen doorgaans ook per gemeente geïllustreerd om zo de opgaven en knelpunten in de regio inzichtelijk te maken.

Verskil in gezondheidskansen

De algemene ontwikkelingen die zich voordoen in Nederland gelden ook voor Gelderland-Zuid: toename van vergrijzing, het bestaan van kwetsbare groepen en een duidelijk verschil in gezondheidskansen afhankelijk van achtergrond en (financiële) positie in de maatschappij. Zo is er sprake van een toename in problematiek bij kwetsbare doelgroepen, bijvoorbeeld zorgen over bestaanszekerheid, lage gezondheidsvaardigheden en ongezonde leefstijl. Binnen Gelderland-Zuid geeft 18% van de volwassenen aan dat zij de afgelopen 12 maanden moeite hadden met rondkomen.

Onze kinderen en jongeren groeien over het algemeen gezond op. Echter, kansenongelijkheid ontstaat al tijdens de zwangerschap. Zo kunnen roken en stress invloed hebben op de ontwikkeling van het kind. Wanneer een gezin moeite heeft met rondkomen, is het lastiger om kinderen gezond en gelukkig te laten opgroeien, waardoor intergenerationeel overdracht ontstaat. Ook factoren zoals opleidingsniveau van de ouders, het al dan niet hebben van 1000 euro voor onverwachte noodzakelijke uitgaven of een 1-ouder gezin zijn van invloed op de gezondheid van de jeugd. De effecten van moeite met rondkomen op kinderen en gezinnen zijn te lezen in de [factsheet kwetsbare gezinnen](#).

Moeite met rondkomen is gerelateerd met verhoogd risico op andere gezondheidsproblemen, zoals roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik, maar ook is er een sterke associatie met stress, eenzaamheid en risico op angststoornis of depressie. Voor regio Rivierenland zien we dat 9,5% van de inwoners (zeer) ernstig eenzaam is; voor de groep personen zonder moeite met rondkomen, was dit 6,1%, terwijl 26,8% uit de groep personen met enige/grote moeite met rondkomen aangeeft (zeer) ernstig eenzaam te zijn.

Mentale gezondheid

Er zijn zorgen over maatschappelijke en mentale weerbaarheid, vooral bij jongvolwassenen. Mentale gezondheid is ook één van de thema's in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

In Gelderland-Zuid heeft 21% van de inwoners van 18 jaar en ouder psychische klachten ervaren in het najaar van 2022. Dit is gelijk aan Nederland. Vooral volwassenen tot 35 jaar hebben psychische

¹ <https://onderzoek.qgdgelderlandzuid.nl/gezondheidsmonitor-volwassenen-2020-2021/gezondheid/>

klachten. Vrouwen hebben vaker psychische klachten dan mannen (23% t.o.v. 18%). Een matig tot hoog risico op een angststoornis of depressie zien we voor 49% van de volwassenen, uitgesplitst naar geslacht is dit voor 55% van de vrouwen t.o.v. 43% van de mannen. Bovendien heeft 11% van de inwoners van de regio een enkele keer of zelfs vaak, serieus nagedacht over suicide.

Risicogroepen: kwetsbare jongeren van 10-30 jaar en blanke mannen van middelbare leeftijd.

Veerkracht is een nieuw speerpunt in beleid en sluit aan bij het concept Positieve Gezondheid.

Veerkrachtige mensen vinden het minder moeilijk om zich door stressvolle gebeurtenissen heen te slaan en veren na een moeilijke periode meestal snel en gemakkelijk weer terug. Van de volwassen inwoners heeft 15% een lage veerkracht, dit komt vaker voor bij inwoners met een l(b)o/mavo-opleiding. Tenslotte komt eenzaamheid veel voor. In de regio voelt 44% van de inwoners zich matig tot (zeer) sterk eenzaam, waarbij we ook grote verschillen naar opleidingsniveau zien.

Leefstijl

Bij positieve gezondheid staat niet de ziekte, maar een betekenisvol leven centraal. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens. En niet op de beperkingen of ziekte zelf². Een gezonde leefstijl is hierin een belangrijke pijler.

Overgewicht blijft een groot probleem: na roken is het de belangrijkste oorzaak van ziekten in Nederland. In de regio heeft 49% van de inwoners van 18 jaar en ouder overgewicht: 34% matig overgewicht en 15% ernstig overgewicht. Dit is gelijk aan Nederland (50%)³. Daarnaast voldoet 48% van de volwassen inwoners aan de Nederlandse Beweegrichtlijn.

Overgewicht, problematisch alcoholgebruik en roken zijn de speerpunten van het Nationaal Preventieakkoord. 15% van de inwoners van de regio rookt tabak. Dit is gedaald ten opzichte van 2020. Mannen en jongvolwassenen roken vaker. Naarmate de leeftijd stijgt, neemt het aantal rokers af. Er is een sterke relatie met het opleidingsniveau: mensen met een lo/lbo/mavo-opleiding roken meer dan twee keer zo vaak dan mensen met een mbo/havo/vwo-opleiding.

41% van de inwoners in de regio van 18 jaar en ouder drinkt helemaal niet of niet meer dan één glas alcohol per dag en voldoet hiermee aan de huidige richtlijn.

Tenslotte vormt voeding een belangrijke pijler binnen leefstijl. In de regio eet 44% van de inwoners van 18 jaar en ouder elke dag groente en 39% eet elke dag fruit. In vergelijking met 2020 is het dagelijks eten van groente (46%) en fruit (41%) gelijk gebleven⁴.

Vitaal ouder worden

Er is een dalende trend te zien in het percentage inwoners dat regie heeft over het eigen leven, wat leidt tot meer zorgconsumptie. Wanneer mensen in staat zijn om voor zichzelf te zorgen hebben ze minder behoefte aan professionele medische zorg of ondersteuning. Eenzaamheid en daarmee samenhangende psychische problemen spelen een grote rol bij vitaal ouder worden. Hierbij geldt dat de aanwezigheid van een sociaal netwerk informele zorg of mantelzorg mogelijk en makkelijker maakt.

² <https://ggdgelderlandzuid.nl/gezond-leven/leefstijl/positieve-gezondheid/>

³ Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022, GGD'en, CBS en RIVM

⁴ Zie noot 3

2.2 Inspirerend Kader en Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid

2.2.1 Inspirerend Kader

Voorafgaand aan de meerjarenstrategie presenteren we het Inspirerend Kader van GGD Gelderland-Zuid, waarin de missie van de GGD is geconcretiseerd in beloften die we doen aan onze inwoners, medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners. In de meerjarenstrategie 2024-2027 beschrijven we op welke manier we de komende vier jaar vorm en inhoud en inhoud geven aan dit Inspirerend Kader.

Alle inwoners van Gelderland Zuid verdienen een gezond en veilig leven.

De GGD is er voor alle inwoners van Gelderland-Zuid, zonder uitzonderingen. Door onze inzet en deskundigheid, verkleinen we de gezondheidskloof. En vergroten we de kans op een gezond en veilig leven voor jong en oud. Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Hiermee bedoelen wij mensen die, om welke reden dan ook, het verst afstaan van een gezond en veilig leven. Zij hebben ons namelijk het hardst nodig.

Wij monitoren de gezondheid en sociale veiligheid van alle inwoners. Zo weten wij waar onze inzet het meest nodig is. En zo kunnen wij onze preventiemaatregelen richten op specifieke groepen inwoners. Met als doel dat iedereen kan meedoen en zo gezond en veilig mogelijk kan leven.

Onze belofte aan de inwoner

Wij zijn er voor alle (tijdelijke) inwoners van Gelderland-Zuid, ook voor jou. We ondersteunen je graag op een manier die bij jou en jouw situatie past. We vinden het belangrijk dat jij zo lang mogelijk zelf je eigen gezondheid en veiligheid bepaalt. We kijken ook naar de omgeving waarin je leeft. Deze proberen we zo in te richten dat gezond en veilig gedrag normaal en natuurlijk is. Wij willen voor jou een herkenbaar en vertrouwd aanspreekpunt zijn. Ons hogere doel is om jou te ondersteunen zo lang mogelijk een gezond en veilig leven te leiden. Daar zetten wij ons maximaal voor in.

Onze belofte aan de medewerker

Wij vragen van jou om te werken vanuit jouw drijfveren, talenten en motivatie. Zodat je bijdraagt aan een gezonder en veiliger leven voor de inwoners van Gelderland-Zuid. Samen bouwen we aan een stimulerende en ondersteunende werkomgeving waarin je kunt groeien.

Wij bieden een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen op het gebied van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Wij zijn duidelijk in wat we van jou verwachten en geven aan binnen welke kaders jij jouw werk kunt uitvoeren. Wij willen dat jij de regie op jouw eigen werk en werkgeluk kunt vergroten. Wij geven leiding vanuit vertrouwen. En staan voor een veilig werkklimaat waarin we het beste in elkaar naar boven halen.

Dat betekent dat we het geven en ontvangen van feedback aanmoedigen. Dit draagt bij aan jouw persoonlijke en professionele groei en het continu verbeteren van onze organisatie. Zo maken we samen een omgeving waarin iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt. En waarin je jezelf kunt zijn.

Onze belofte aan de gemeenten

Samen met jullie werken wij aan een sterke publieke gezondheid in Gelderland-Zuid. Wij ontwikkelen samen met de gemeenten de financiële en kwalitatieve kaders die ons in staat stellen om ons maximaal in te zetten voor gezonde en veilige inwoners.

Ons werk sluit altijd aan op gemeentelijk beleid. We pakken kansen en luisteren goed naar de behoeften van inwoners, gemeenten en samenwerkingspartners.

We zijn laagdrempelig en werken vanuit vertrouwen. We streven naar open en reflectieve dialogen, om samen tot opdrachten te komen die ertoe doen. Hierbij werken we informatiegestuurd en van daaruit geven we geven gevraagd en ongevraagd deskundige en betrouwbare adviezen. Om deze te kunnen geven, bouwen we expertise en specialisme op vanuit de laatste wetenschappelijke inzichten. Ook in crisissituaties kunnen jullie op ons rekenen. We zijn flexibel en doelgericht, bewegen mee en anticiperen op de omgeving.

Onze belofte aan de samenwerkingspartners

Wij geloven dat we samen meer bereiken dan alleen. We beseffen dat gezondheid, preventie en veiligheid niet alleen thema's van de GGD zijn. Het zijn belangrijke thema's waar meer organisaties zich hard voor maken.

Ons belangrijkste doel is altijd de inwoner verder helpen. Daarom stellen we het belang van de inwoner boven het belang van organisaties. Je zult ons zien samenwerken in alle situaties waarbij dit van meerwaarde is voor onze inwoners.

Werk je met ons samen? Dan kun je verwachten dat wij werken vanuit een gezamenlijk doel en onze deskundigheid maximaal inzetten, om het voor onze inwoners gezonder en veiliger te maken.

2.2.2 Meerjarenstrategie 2024-2027

De geactualiseerde meerjarenstrategie 2024-2027 wordt in april 2024 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Met de meerjarenstrategie geeft de GGD inzicht in de focus, ambities, leidende principes en strategische thema's voor de periode 2024-2027.

Als professionele organisatie staan we voor geborgde kwaliteit en een doelmatige en doeltreffende organisatie. De bestuursopdracht om een ondernemende GGD te zijn, uit zich in oog hebben voor ontwikkelingen, innovatie en kansen. Hierbij is over de grenzen heen werken met andere organisaties belangrijk om daadwerkelijk (gezamenlijk) effect te kunnen bereiken. In onze praktijk geven we invulling aan onze kernwaarden kwaliteitsgerichtheid, ondernemingszin en omgevingsbewustzijn.

De GGD is als gemeentelijke gezondheidsdienst van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid het gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De publieke gezondheidszorg richt zich op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van risico's, het bieden van ondersteuning en bescherming aan kwetsbare groepen. Deze taken sluiten aan bij de maatschappelijke opgave waar gemeenten voor staan. Uit de landelijke, regionale en lokale preventieakkoorden, het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is er veel aandacht voor het bevorderen van de volksgezondheid. Er is een steeds groter besef van het belang van preventie en een integrale aanpak voor een gezonde leefstijl en leefomgeving met aandacht voor onderliggende factoren, zoals armoede, werk en inkomen, en laaggeletterdheid. Ook staan vraagstukken rond zorg en sociale veiligheid steeds prominenter op de agenda. Hiervoor is een aanpak vereist met een andere benadering doordat veel oorzaken buiten het individuele domein en zorgdomein liggen.

Voor de uitvoering van de taken, werkt de GGD daarom vanuit twee leidende principes:

1. Aansluiting bij de gemeenten, waarbij gemeenten zowel opdrachtgever zijn als netwerkpartner. De GGD is de gezondheidsdienst van en voor gemeenten, waarbij lokale nabijheid een vereiste is.
2. Netwerkaanpak, waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners, op lokaal, regionaal en landelijk niveau, centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De maatschappelijke opgave van gemeenten, de gezondheidssituatie van onze inwoners, de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het takenpakket van de GGD vormen de uitgangspunten voor de meerjarenstrategie 2024 – 2027.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie
3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning
4. Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein.

Ad. 1.

Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2025 met name uitgewerkt in het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA). Dit programma wordt beschreven in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

Ad. 2.

Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2025 voornamelijk uitgewerkt in de paragrafen Gezond Leven (GL) en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

Ad. 3.

In de Programmabegroting GGD 2025 is dit strategisch thema met name uitgewerkt in de paragrafen Bijzondere Zorg (BZ) en Veilig Thuis (VT), te vinden in het onderdeel Wettelijke taken belegd bij de GGD.

Ad. 4.

Dit strategisch thema is in de programmabegroting GGD 2025 uitgewerkt in paragraaf Algemene gezondheidszorg, in het onderdeel Wettelijke taken opgedragen aan de GGD.

2.2.3 Operationalisering en implementatie van de meerjarenstrategie: online magazine

De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD voor de jaren 2024-2027. De operationalisering van de meerjarenstrategie zal worden bepaald door prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden. Deze budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald.

Er is een [online magazine beschikbaar over de meerjarenstrategie](#).

In dit magazine brengen we via verhalen van medewerkers in beeld hoe we – in de praktijk - werken aan de (leidende principes en de strategische thema's uit de) meerjarenstrategie. De komende jaren wordt het online magazine verder gevuld zodat we over vier jaar een beeld hebben van de ontwikkelingen en resultaten die we met elkaar hebben doorgemaakt en bereikt.

2.3 Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Pandemische paraatheid

Globalisering, klimaatverandering en intensief dier-mens contact verhogen de kans op nieuwe introducties van infectieziekten. Het Kabinet heeft geld vrijgemaakt om de pandemische paraatheid van GGD'en te versterken. Het Ministerie van VWS, GGD GHOR Nederland en de GGD'en hebben hiervoor een plan opgesteld. De capaciteit en expertise van GGD'en wordt versterkt. Werkwijzen worden uniformer ingericht om landelijke opschaling te vergemakkelijken. De bovenregionale samenwerking wordt versterkt. Daarnaast is in 2023 de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) opgericht binnen het RIVM. De LFI heeft de landelijke regie tijdens pandemieën en is verantwoordelijk voor een adequate voorbereiding (paraatheid) op toekomstige infectiecrises.

Vaccinatievoorziening bij de GGD

Als stap naar een flexibel en toekomstbestendig vaccinatiestelsel heeft het Kabinet het principebesluit genomen om een publieke vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en te organiseren. De vaccinatievoorziening voorziet in eenduidige voorlichting over vaccinaties en een

doelmatige organisatie. Voor griep- en pneumokokkenvaccinaties wordt de verandering geleidelijk doorgevoerd, en gekeken naar welke partij het beste geschikt is in de toekomst. Huisartsen blijven voorlopig deze vaccinaties uitvoeren. GGD Gelderland-Zuid zal coronavaccinaties en vaccinaties door de Jeugdgezondheidszorg integreren in de nieuwe vaccinatievoorziening.

Het Rijksvaccinatieprogramma blijft zich ontwikkelen met nieuwe vaccins, groeiende kennis en aandacht voor nieuwe infectieziekten. Er zullen in de komende jaren nieuwe vaccinaties aan het programma worden toegevoegd. Extra financiering wordt verstrekt voor de uitbreiding en monitoring van het programma via het gemeentefonds, terwijl het RIVM de kosten van de vaccinaties dekt. Het Kabinet heeft besloten om de vaccinatie tegen het rotavirus aan alle pasgeborenen aan te bieden en op te nemen in het programma vanaf begin 2024. De vaccinaties tegen meningokokken B en tegen het RS-virus zullen ook in de toekomst worden beoordeeld, en er blijft aandacht voor andere vaccinaties. Voortschrijdende kennis maakt het mogelijk om tegen steeds meer ziekten te vaccineren. Zo kunnen infectieziekten en de gevolgen hiervan nog verder worden teruggedrongen.

Het Nationaal Preventieakkoord en de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid

Het Nationaal Preventieakkoord richt zich op een gezonder Nederland. Met dit akkoord, dat eind 2018 gesloten is met circa 70 partijen, werken maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten en sportverenigingen aan een integrale en samenhangende aanpak. Het akkoord heeft als doel dat over ruim twintig jaar roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik drastisch zijn teruggedrongen. Op basis van het Nationaal Preventieakkoord wordt gestimuleerd en ondersteund dat er bij (samenwerkende) gemeenten een lokale of regionale aanpak op preventie komt. Dit stelt ons in staat om het gezondheidspotentieel maximaal te benutten door rekening te houden met de lokale situatie.

Elke vier jaar wordt de lokale nota gezondheidsbeleid vastgesteld door gemeenten in samenwerking met de GGD. De landelijke nota Gezondheidsbeleid is hierin richtinggevend voor de invulling van het lokale gezondheidsbeleid in gemeenten, als onderdeel van de vierjarige beleidscyclus volksgezondheid. Deze cyclus start met de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV). Hiermee geeft het RIVM elke vier jaar een vooruitblik op ontwikkelingen op het gebied van gezondheid en zorg. De VTV vormt een basis voor landelijk en lokaal gezondheidsbeleid. De eerstvolgende VTV verschijnt in juni 2024. Vanwege de vervroegde verkiezingen in november 2023 en de kabinetsformatie, heeft het RIVM alvast een vooruitblik gegeven op deze eerstvolgende VTV. In deze vooruitblik worden 3 opgaven benoemd, te weten: (1) Hoe de gezondheid van alle Nederlanders kan worden verbeterd, met name gericht bevordering van gezonde leefstijl (waaronder bewegen en gezonde voeding), (2) Hoe goede zorg en ondersteuning (voorzieningen) mogelijk wordt gemaakt, mede in relatie tot de dubbele vergrijzing en tekort aan zorgpersoneel en mantelzorgers en (3) Hoe de (fysieke en sociale) leefomgeving de gezondheid kan verbeteren, mede in relatie tot de klimaatverandering. Hoogstwaarschijnlijk komen deze opgaven terug in de (komende) landelijke nota Gezondheidsbeleid 2024-2027.

Belangrijke punten in de huidige landelijke nota 2020-2024 zijn: (1) de invloed van achterliggende problemen zoals armoede, laaggeletterdheid en eenzaamheid op de gezondheid, (2) het concept van positieve gezondheid, en (3) samenwerking waarbij gezondheid een verbindend thema is bij alle beleidsvelden. De nota richt zich op vier actuele gezondheidsvraagstukken: het verbeteren van de fysieke en sociale leefomgeving, het verminderen van gezondheidsachterstanden, het verlichten van druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen, en het bevorderen van vitaal ouder worden. Deze vraagstukken zijn gekozen omdat deze gezondheidsvraagstukken een grote ziektelast veroorzaken. De inzet is gericht op het realiseren van gezondheidswinst voor kwetsbare groepen en kostenbeheersing van de zorguitgaven.

Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

In september 2022 ondertekende het Kabinet met zorgverzekeraars en zorgpartijen het Integraal Zorg Akkoord (IZA) om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. In het IZA is vastgelegd dat gemeenten en zorgverzekeraars een regiobeeld en -plan opstellen. GGD Gelderland-Zuid heeft zowel van Regio Rijk van Nijmegen als van Regio Rivierenland een opdracht gekregen om te ondersteunen bij de activiteiten samenhangend met de ontwikkelingen IZA/GALA. Hiertoe heeft de

GGD in 2023 samengewerkt aan de totstandkoming van de twee regiobeelden (zie ook www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl/regio/regiobeelden/). Ook zijn in het kader van het IZA, met medewerking van de GGD, regioplannen tot stand gekomen, die voorstellen bevatten om knelpunten die in het regiobeeld zijn gesignaleerd, aan te pakken.

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is in februari 2023 ondertekend en omvat afspraken over hoe het preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd ten behoeve van een gezonde generatie in 2040. Gemeenschappelijke doelen in het GALA zijn onder andere het verminderen van gezondheidsachterstanden, het creëren van een gezonde fysieke leefomgeving, het versterken van de sociale basis en het bevorderen van een gezonde leefstijl. Het GALA benadrukt de rol van GGD als kennispartner en coördinator van regionale samenwerking. Ten aanzien van GALA heeft GGD Gelderland-Zuid medio 2023 aan de gemeenten adviezen opgeleverd m.b.t. 5 ketenaanpakken, te weten op het terrein van 1. Overgewicht jeugd, 2. Overgewicht volwassenen, 3. Valpreventie, 4. Kansrijke Start en 5. Welzijn op recept. De gezondheidsmakelaars van de GGD zijn in nauw contact met de verschillende gemeentelijke beleidsambtenaren over een invulling hiervan en eventuele GGD-ondersteuning hierbij.

Forensische geneeskunde

Er is een groot tekort aan forensisch geneeskundigen ontstaan door hoge uitstroom wegens pensionering en lage instroom van nieuwe artsen. Om de taken van de GGD toekomstbestendig te maken, werkt GGD Gelderland-Zuid bovenregionaal samen met andere GGD'en in de regio Oost-Nederland, en met name met de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Gezondheid in de fysieke en sociale woonomgeving / Omgevingswet

De Omgevingswet, die vanaf 1 januari 2024 van kracht is, streeft naar een gezonde en veilige leefomgeving. Het combineert een groot aantal wetten en brengt het fysieke en sociale domein samen. Participatie van stakeholders is belangrijk om tot een evenwichtige en gezonde inrichting van de omgeving te komen. De landelijke gezondheidsnota geeft prioriteit aan het verbeteren van de leefomgeving in wijken/gebieden met gezondheidsachterstanden.

Doordecentralisatie Beschermd wonen / beschermd thuis

Per 1 januari 2025 is het de bedoeling dat de doordecentralisatie Beschermd wonen / beschermd thuis een feit is. Het doel van de doordecentralisatie is de ondersteuning zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de situatie van de inwoner. Het gaat ervan uit dat regiogemeenten hier beter zicht op hebben dan de huidige 44 centrumgemeenten, waaronder centrumgemeente Nijmegen. Het kan zijn dat de regiogemeenten Beschermd wonen / beschermd thuis op termijn lokaal in plaats van regionaal willen organiseren. Afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt door de individuele 14 gemeenten, kan dit gevolgen hebben voor de Centrale toegang Beschermd Wonen / Maatschappelijke Opvang van de GGD.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd en gezinsbescherming ontwikkeld. Het plan is dat over vijf tot tien jaar: a) het Lokaal Team hulpverlening aan kind en gezin, b) functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming zijn samengebracht in het Regionaal Veiligheidsteam, en c) dat er één vaste vertrouwde professional is die de gezinnen helpt. Het scenario betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen, waarbij wordt overgestapt naar een gezinsgerichte benadering en een teammodel tussen organisaties. De uitgangspunten en realisatie van dit scenario kunnen grote organisatorische consequenties hebben voor de lokale sociale wijkteams, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen en ook voor (de organisatorische inbedding van) Veilig Thuis binnen de GGD. In Gelderland wordt ervaring opgedaan met het werken volgens het toekomstscenario in twee proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel, waarbij Veilig Thuis ook betrokken is.

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028

De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 heeft als doel om knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Daarnaast heeft de agenda tot doel om het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst.

De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er zal structureel worden geïnvesteerd in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Gemeenten worden verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren. Daarnaast zullen wijkteams worden versterkt en moet betere samenwerking met bijvoorbeeld het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen en jongeren meer met collectieve voorzieningen worden ondersteund en dat uithuisplaatsingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Kansrijke Start

Kansrijke Start is een landelijk actieprogramma, waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboortezorg en GGD'en werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Kansrijke Start doet een beroep op gemeenten en alle professionals in het sociale en medische domein om het belang van de eerste 1000 dagen uit te dragen en er actief op in te zetten.

Inmiddels werken alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid - samen met de GGD en andere partners uit het medische en sociale domein - aan een Kansrijke Start. Kansrijke Start maakt onderdeel uit van het GALA (zie boven). Binnen Kansrijke Start kunnen allerlei interventies worden ingezet om (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie te helpen. Interventies, zoals Voorzorg, Nu Niet Zwanger, Rookvrije Start, Prenataal Huisbezoek, groepsconsulten met zwangeren, oudercafé's etc.

Nieuwkomers

Door de inval van Rusland in Oekraïne kwam een grote vluchtelingenstroom op gang. Daarnaast steeg ook het aantal asielzoekers. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang van de (Oekraïense) vluchtelingen. De GGD verzorgt de publieke gezondheidszorg voor de vluchtelingen en asielzoekers.

3

Programma GGD

3 Programma GGD

3.1 Overzicht programma

UNIFORM

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

- Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)
- Algemene Gezondheidszorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg

Werkveld beleidsmatig opgedragen aan de GGD

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Veilig Thuis

FACULTATIEF

Werkveld specifiek (facultatief)

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg
- Veilig Thuis

BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

- Arbo
- Communicatie
- Informatiemanagement
- Kwaliteit
- Juridische zaken
- Bedrijfsvoering

Vier pijlers van betrouwbare publieke gezondheid

De minister van VWS heeft in 2014 verschillende pijlers van de GGD benoemd voor een robuuste vormgeving van de publieke gezondheid. Deze vier taken acht de minister “voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD’ën te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD. Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren”. De vier pijlers zijn in de brief van de minister in onderstaande figuur verbeeld.

Deze vier pijlers komen in de begroting van de GGD terug bij de uniforme taken (professioneel geborgde uitvoering van wettelijke taken), maar kennen ook een facultatieve component die per gemeente (of groep van gemeenten) wordt afgenomen.

3.2 Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

3.2.1 Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)

Wat houdt het in?

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid en veiligheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen.

Het programma OIA wordt ingezet om data uit o.a. registratiesystemen, gezondheidsmonitoren en/of openbare data beschikbaar te maken, te verwerken tot informatie en verder te verdiepen. Hiermee maken we inzichtelijk wat we vanuit de GGD voor welke groepen inwoners doen. Door samen met inhoudsdeskundigen de cijfers te duiden, versterken we onze advisering en uitvoering binnen de gezondheidspreventie.

In onze rol als proactieve kennispartner geeft informatiegestuurd werken beter inzicht in samenhangende gezondheidsgegevens. Bij inwoners in een kwetsbare situatie stapelen de gezondheidsproblemen zich vaak op. Informatiegestuurd werken biedt ons mogelijkheden om te begrijpen wie wel of niet bepaalde ondersteuning/zorg van de GGD nodig heeft en helpt de aandacht op de juiste groepen te richten. Dit helpt de gezondheidsmakelaars bij het adviseren van gemeenten en het organiseren van preventie in het sociale domein. Het ondersteunt de gemeenten bij het maken van keuzes in het lokale (preventieve) gezond- en veiligheidsbeleid. Ook gemeenten zijn bezig met data- en informatiegestuurd werken.

Voor onder andere gemeenten levert de GGD voor veel gezondheidsthema's cijfers uit de gezondheidsmonitors. Deze informatie wordt vanuit OIA verder geanalyseerd en verrijkt met andere data. Hiervoor worden open data verwerkt, maar ook kunnen registratiedata vanuit de Jeugdgezondheidszorg, Bijzondere Zorg, Veilig Thuis, of data van gemeenten ontsloten worden. Door samen met gemeenten en/of samenwerkingspartners op te trekken, kunnen we thematisch relevante data combineren. Denk bijvoorbeeld aan gegevens over de gezondheid/eenzaamheid van ouderen koppelen aan kenmerken van een wijk en aan de inzet van een casemanager dementie. Of door verwijzingen vanuit onze jeugdartsen te koppelen aan inzichten van jeugdhulpverlening en jeugdzorg en aan inkoopgegevens van de gemeente. Vanuit de GGD willen we met cijfers uit deze werkvelden aansluiten op de inzichten vanuit de gemeente(n) om kwetsbare groepen eerder in beeld te krijgen.

Samenhang tussen verschillende factoren kunnen we ook op regionaal niveau met behulp van geavanceerde analysetechnieken bestuderen. Zo kunnen we bijvoorbeeld de relaties tussen gebiedstype/huishoudenstype en resultaten uit de gezondheidsmonitoren bestuderen, zoals we eerder een analyse hebben uitgewerkt gericht op kwetsbare gezinstypen en gericht op inwoners die aangeven moeite met rondkomen te ervaren.

Om data goed te kunnen benutten hebben we een goed ingerichte, veilige en overzichtelijke data infrastructuur nodig. Met dataspecialisten en gerichte data-tooling zetten we bestaande data om naar relevante inzichten (rapportages en dashboards). Deze zijn ondersteunend aan de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van het gezondheids- en veiligheidsbeleid. De GGD en gemeenten krijgen hiermee structurele inzichten. Deze kunnen naar wens verder worden toegepast en verdiept. Met in achtneming van wetgeving gebruiken we data om de gezondheidssituatie van inwoners in Gelderland-Zuid steeds gedetailleerder voor iedereen in beeld te brengen op de website <https://gezondheidincijfers.ggd gelderlandzuid.nl>.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Het programma Onderzoek, informatie en advies geeft de eerste pijler uit de geactualiseerde meerjarenstrategie '*Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering*' vorm. Dit is een toekomstbestendige, wendbare manier van werken. Dashboards geven informatie, overzicht en sturingsmogelijkheden en kunnen beleidsbeslissingen ondersteunen.

In toenemende mate wordt binnen de verschillende werkvelden van de GGD gewerkt op basis van actuele informatie en onderzoek. Onze informatiegestuurde aanpak wordt op deze manier gezien als ondersteuning van het uitvoerende werk door professionals en stimuleert integraliteit.

Het dient als basis voor de uitvoering van vraagstukken rondom (groepsgerichte) preventie (strategisch thema 2), de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid (strategisch thema 3) en gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein (strategisch thema 4). Informatiegestuurd werken helpt ons om een speerpunt als 'verkleinen van de kansenongelijkheid op gezondheid' te monitoren en om handelingsperspectieven te signaleren om vanuit ons netwerk verbeteracties/interventies in te zetten. Hetzelfde geldt voor het verbinden van de domeinen 'Zorg en Veiligheid'. Juist door de verschillen en overeenkomsten inzichtelijk te maken, kunnen we betere keuzes maken. Met als uitkomst dat we kwetsbare doelgroepen beter in beeld krijgen, zorg en advisering op maat te kunnen leveren en efficiënt het werk kunnen organiseren.

Ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen, zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Nationaal Preventieakkoord tonen aan dat de GGD een belangrijke rol heeft als proactieve kennispartner. Om deze rol goed te kunnen vervullen, is informatiegestuurd werken essentieel waarmee we beter inzicht in samenhangende regionale en lokale gezondheidsgegevens kunnen realiseren.

We hebben bijgedragen aan de regiobeelden die vanuit het IZA zijn opgesteld. Deze regiobeelden tonen de belangrijkste opgaven voor de regio om van *zorgvraag naar leefvraag* te komen. Deze transitie benadrukt het belang van een preventieve infrastructuur, waarbinnen we data als middel kunnen inzetten om gesprekken te voeren, voortgang op GALA en IZA monitoren en de verbinding tussen het sociale domein met het zorg domein kunnen opzetten.

Naast een betrouwbare en gestructureerde dataverzameling wordt het toegangsniveau en de presentatievorm van data steeds belangrijker. We werken toe naar een single point of truth, en digitaal-toegankelijke informatie. Iedere werknemer, bestuurder, ambtenaar en burger zou de mogelijkheid moeten hebben om (afhankelijk van het autorisatieniveau) gebruik te maken van actuele data. Buiten de GGD biedt dit de mogelijkheid om op gedetailleerd niveau informatie in te winnen. Binnen de GGD zorgt het voor 'spiegelinformatie' t.b.v. eenduidige registratie en registratiekwaliteit en kan het de bewustwording van het nut van data en de data-volwassenheid van de organisatie laten groeien.

Er zijn een aantal relevante ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening waar het programma OIA op anticipeert. Er gaat in 2025 meer ingezet worden op digitale dienstverlening, en we krijgen te maken met de implementatie van de Wet digitale overheid (Wdo) en de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz). Dit maakt de verplichting onder de AVG "juistheid van gegevens" belangrijk, waarin we de plicht hebben om redelijke maatregelen te treffen om de juistheid van de gegevens van de cliënten te controleren en zo nodig te actualiseren.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Meer verdieping brengen aan inzichten over publieke gezondheid.	Inzichten realiseren om een thema of (kwetsbare) doelgroep beter in beeld te krijgen. Prioritering in afstemming met afdelingen, samenwerkingspartners en/of de werkgroep informatiegestuurd werken (vanuit het RAO).	Vindplaats (op de website binnen het platform "Gezondheid in Gelderland Zuid") met informatie over gezondheid en veiligheid in Gelderland-Zuid voor GGD-professionals, beleidsmakers en inwoners realiseren. Verdiepende statistische analyses t.b.v. inzichten op wijk/gemeente of doelgroep niveau.
	Dashboards op afdelingsniveau (door)ontwikkelen t.b.v. onderbouwing/evaluatie beleid, uitbreiding informatie, optimaliseren datakwaliteit en vaststellen definities.	(Door)ontwikkeling van de dashboards, zodat data, relevante informatie en verdiepende statistische analyses beschikbaar komen voor afdeling, samenwerkende partijen en gemeenten.
	Samenwerking met andere GGD'en en Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid (AWPG) vanuit een gezamenlijke onderzoeksagenda	Coördinatie en uitvoering van één panelonderzoek i.s.m. andere GGD'en en Academische Werkplaatsen. Participatie in andere panelonderzoeken. Uitvoering en actualisering van de gezamenlijke onderzoeksagenda.
Toewerken naar een meer data-gedreven GGD	Een structurele en veilige data-infrastructuur opzetten t.b.v. data opslag, data verwerking, data analyse en publicatie van informatie.	Optimalisatie gegevensmanagement zodat beschikbare data t.b.v. onderbouwing beleid en voor verdiepend onderzoek beschikbaar is.
	Groei in datavaardigheid: Dashboards maken deel uit van leer- en verbetercyclus van de lijnafdelingen.	Binnen de lijnafdelingen geborgde producten, die worden geraadpleegd voor accurate cijfers en/of verbeteringen in de datakwaliteit.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	583	644	683	683	683	683
Baten	-604	-644	-683	-683	-683	-683
Resultaat na belasting	-20	0	0	0	0	0

3.2.2 Algemene Gezondheidszorg (AGZ)

3.2.2.1 Gezondheidsbescherming

Wat houdt het in?

Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheidszorg). Gezondheidsbescherming is één van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein is één van de vier strategische thema's in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Gezondheidsbeschermende maatregelen, zoals vaccineren en het voorkomen van infecties door preventie, zijn van groot belang voor de volksgezondheid.

Gezondheidsbescherming is één van de belangrijkste wettelijk verplichte taken in de Wet publieke gezondheid. Belangrijke aandachtspunten in dit kader zijn:

- Integrale advisering gezonde leefomgeving: hierdoor levert de GGD een betrouwbare bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
- Infectiepreventie en bestrijding antibiotica-resistentie: aandacht voor kwetsbare groepen en het voorkomen dat één van de grootste bedreigingen binnen de gezondheidszorg in Nederland onbeheersbaar wordt.
- Integrale organisatie seksuele gezondheidszorg: hierbij focust de GGD nog meer op preventie en sluit zo goed als mogelijk aan bij de behoefte van de inwoners.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:

- Aanhoudende dreiging en onvoorspelbaarheid van infectieziekten, opkomende zoönosen en gevaar van infecties door bacteriën die (multi)resistent zijn tegen antibiotica.
- Pandemische paraatheid, inclusief extra inzet infectieziektebestrijding mede op het terrein van testen, vaccineren, bron- en contractonderzoek, etc.
- Implementatie van de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 van start is gegaan. Dit zal ook in 2025 doorlopen.
- Zorg over groepen die relatief grote seksuele gezondheidsrisico's lopen en de noodzaak tot netwerksamenwerking, extra preventie en inzet eHealth hiervoor.

- In (een deel van) de samenleving zien we weerstand rond het thema seksuele vorming, terwijl tegelijkertijd de kwaliteit van seksuele vorming verbetering nodig heeft (jongeren waarderen de seksuele vorming op school gemiddeld met een 5,6). Daarnaast is er toenemende aandacht voor het onderwerp seksueel grensoverschrijdend gedrag in de samenleving, de netwerkaanpak seksueel geweld blijft hierop aansluiten.
- Ontoereikende en veranderende organisatie van de financiering voor Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG) en PrEP vanuit het Rijk. Veranderingen zullen vanaf augustus 2024 stapsgewijs doorgevoerd worden.
- Een toenemende en complexere vraag van burgers, gemeenten en instellingen op het gebied van milieuthema's, zoals luchtkwaliteit, geluidshinder en geurhinder. Daarnaast wordt er ook meer kennis en adviezen gevraagd op het gebied van de grote maatschappelijke opgaven vanuit klimaatadaptatie, de energietransitie en de woningbouwopgave.
- De landelijke opdracht om te komen tot een vaccinatievoorziening per GGD.
- Een blijvende toename in reizigersconsulten. Voorheen waren pieken waar te nemen in de maanden april, mei en juni. Nu zien we door het jaar heen een constante drukte en wachttijd. Verwachting is dat deze trend zich doorzet.
- Verwachting is opnieuw een najaarscampagne coronavaccinaties in 2025 en in het gehele jaar de mogelijkheid om een coronavaccinatie te halen bij aanwezigheid hoog medisch risico met verwijsbrief specialist.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Gezondheidsbescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's (Wpg).	Voorkomen en bestrijden van infectieziekten en TBC, vroegtijdig signaleren hiervan en adequaat voorbereid zijn op uitbraken.	• Surveillance. • Monitoring RVP-vaccinatiegraad Gelderland-Zuid. • Verwerking van meldingen conform Wpg. • Beleidsadvisering. • Preventie. • Bron- en contactopsporing / screening. • Epidemiologisch onderzoek. • Netwerksamenwerking. • Vangnet. • Uitbraakmanagement. • Onderzoek. • Behandeling en begeleiding. • Extra taken in het kader van de pandemische paraatheid (voorbereid zijn op grootschalig testen, vaccineren, bron- en contactonderzoek, etc.) die door de Minister van VWS bij de GGD zijn of kunnen worden belegd. • Opzetten van een GGD brede vaccinatievoorziening. • Implementatie van landelijke traject Elektronisch Voorschrijven (EVS) voor zowel TBC, IZB, reizigers als SG.
	Preventie en bestrijding	• Adviesfunctie voor de uitvoering van de

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
	van niet te behandelen infecties veroorzaakt door resistente bacteriën (Antibiotica Resistentie - ABR).	aanpak ABR met de ketenpartners Gelderland-Zuid. • Deelname aan het Gelders Antibiotica & Infectiepreventie Netwerk (GAIN). • Deelname aan projecten en onderzoek.
	Technische hygiënezorg bij risico-instellingen en evenementen (Wpg) en toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercing-shops (Warenwet).	• Inspecties bij risicovolle situaties en instellingen waar meer risico's op infecties te verwachten zijn zoals: ○ Grote evenementen. ○ Seksinrichtingen. ○ Opvangvoorzieningen.
	Integrale seksuele gezondheidszorg (Wpg).	• Toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercingshops. • Ontwikkeling van EPD voor seksuele gezondheidszorg (het betreft hier een landelijke ontwikkeling / systeem). • Uitgevoerde Wpg-taken seksuele gezondheidszorg (in samenhang georganiseerd met aanvullende seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid): ○ Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheid in de keten. ○ Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: - Voorlichting aan kwetsbare groepen (preventie van soa, seksueel geweld en ongewenste zwangerschap). - Bevorderen van seksuele vorming. - Nu Niet Zwanger: bespreekbaar maken van kindervens, seksualiteit en anticonceptie ter voorkoming van onbedoelde zwangerschap (onderdeel van het landelijke programma Kansrijke Start).

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van blootstelling aan ongunstige milieufactoren (MMK, Wpg).	• Advisering over de (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid van inwoners. Te denken valt aan adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide. • Voorlichting aan gemeenten, instellingen en inwoners. • (Oriënterend) onderzoek naar blootstelling aan milieufactoren en gezondheidsproblemen. • Signalering van ongewenste ontwikkelingen. • Verwerking van meldingen, vragen en klachten. • Preventie.

3.2.2.2 Toezicht Kinderopvang

Wat houdt het in?

Toezicht Kinderopvang richt zich op het ondersteunen van gemeenten en het Rijk bij het borgen van de kwaliteit van de kinderopvang.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Toezicht kinderopvang draagt bij aan veilige en kwalitatieve opvang voor alle kinderen in de regio Gelderland-Zuid. Dit sluit aan bij het strategische thema 'Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein'.

Ontwikkelingen

Het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) is voornemens om toezicht op de proceskwaliteit en kwaliteitszorg van voorschoolse educatie in 2026 of 2027 over te dragen van de Onderwijsinspectie naar de gemeenten/GGD'en. Nu is dit toezicht nog signaalgestuurd, straks moet het structureel toezicht worden. Als deze ontwikkeling doorzet, dan betekent dit dat de GGD / team Toezicht Kinderopvang zich in 2025 moet voorbereiden op deze overname.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie/ Resultaat 2025
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve kinderopvang.	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang (Wet kinderopvang en Wet IKK).	- Inspectie bij 100% van alle locaties voor kinderopvang. - Inspectie bij 50% van alle gastouderlocaties.

3.2.2.3 Publieke gezondheid bij crises en rampen

Wat houdt het in?

De publieke gezondheidszorg bij crises en rampen richt zich op het borgen van de inzetcapaciteit van de GGD bij calamiteiten en crisis, zodat wordt voldaan aan de eisen die zowel de Wet publieke gezondheid als de Wet veiligheidsregio's stelt. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises is benoemd als één van de vier pijlers van de GGD. Dit product is ondergebracht bij AGZ, desalniettemin blijft de inzet hiervan GGD-breed.

Psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen (PSHi) is als apart facultatief product opgenomen in de begroting van de GGD. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gemeenten GGD-inzet vragen voor PSHi wordt dit gezien als facultatieve taak en vindt verrekening op factuurbasis plaats (zie facultatieve producten).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Eén van de belangrijkste GGD-rollen betreft die van crisisorganisatie. Met het subprogramma Publieke gezondheid bij crises en rampen, wordt deze rol ingevuld en wordt voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het biedt het kader voor alle GGD-medewerkers om zich voor te bereiden op hun rol in een crisissituatie of ramp. Daarbij geven we extra aandacht aan kwetsbare groepen ten tijde van een crisis, ramp of ingrijpende gebeurtenis.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- Subsidiekaders van NZa/AZO voor OTO-middelen 2025.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Borgen publieke gezondheid bij crisis en rampen (Wpg in relatie tot Wvr).	(Kunnen) uitvoeren van GGD-taken IZB, MMK, GZO en PSH in opgeschaalde situaties.	• Actueel GGD-crisisplan en GGD Rampen Opvang Plan (GROP) met daarin opgenomen de leerpunten uit de evaluatie van de coronacrisis. • Oefenen, trainen en opleiden conform deze plannen. • Voorzien in piketfuncties publieke gezondheid voor VRGZ-/GHOR-crisisorganisatie. • Borgen inzet GAGS voor de GHOR.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	3.746	4.484	6.023	6.023	6.023	6.023
Baten	-3.906	-4.484	-6.023	-6.023	-6.023	-6.023
Resultaat na belasting	-159	0	0	0	0	0

3.2.3 Gezond Leven: Gezonde wijk/gemeente en Gezonde School

Wat houdt het in?

Gezonde Kennis

Team Gezonde Kennis is verantwoordelijk voor de epidemiologische taak zoals beschreven in de Wet publieke gezondheid (art. 2). Zij verwerven, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking in Gelderland-Zuid. Zij signaleren trends/ontwikkelingen in kansen en bedreigingen voor de gezondheid van onze inwoners en voeren periodiek GGD-gezondheidsmonitors uit. Deze onderzoeksgegevens geven een beeld van de (ontwikkeling van) gezondheid van de inwoners in ons werkgebied. Het vormt de basis van preventieve acties, beleidsadvisering en gezondheidsbevordering. Het team Gezonde Kennis werkt nauw samen met gezondheidsmakelaars (zie onder) en draagt bij aan het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) van de GGD. De monitors worden in samenwerking met het RIVM, het CBS en andere GGD'en uitgevoerd.

Gezondheidsbevordering

Het productenboek Gezondheidsbevordering beschrijft de taken die worden uitgevoerd door de gezondheidsmakelaars School en Jeugd en de gezondheidsmakelaars Volwassenen.

Gezondheidsmakelaars agenderen en adviseren: ze zijn adviseurs en procesregisseurs voor het aanpakken van complexe volksgezondheidsproblemen en het vertalen van beleid naar lokale praktijk. Het gaat hierbij om het vormgeven van collectieve gezondheidsbevordering ter preventie van volksgezondheidsproblemen zoals roken, alcohol, overgewicht, depressie en eenzaamheid. Ze richten zich met name op inwoners in kwetsbare situaties zoals, jeugd, ouderen, laaggeletterden, vluchtelingen, migranten en/of mensen in armoede/lage SES. Op basis van (in samenspraak met de gemeente-geprioriteerde) thema's richt de makelaar netwerken in en werkt samen met relevante ketenpartners.

Door gezondheidscijfers (samen met team Gezonde kennis) te duiden en te combineren met lokale kennis en het lokale netwerk komen de gezondheidsmakelaars tot een advies op maat. Zo adviseren ze over passende en effectieve, integrale en programmatische aanpakken. Ze versterken het lokale netwerk door het te verbinden en coalities te vormen met andere relevante belanghebbenden om samen een gezonde (fysieke en sociale) leefomgeving voor inwoners te realiseren.

Gezondheidsmakelaars faciliteren en organiseren: ze zijn gewaardeerde partners omdat ze niet alleen meedenken maar ook meedoen. Ze organiseren netwerkvorming, ondersteunen bij uitvoering van campagnes en voorlichtingsactiviteiten. Daarnaast organiseren zij bijeenkomsten om samen met inwoners, huisartsen, sociale wijkteams en andere wijkprofessionals te komen tot een gezamenlijke, gedragen en gedegen aanpak van prioriteiten op basis van wijkanalyses. Desgewenst zijn zij als projectleider kartrekker van gezondheidsbevorderende samenwerkingsprojecten. Ze ondersteunen bij evaluatie en monitoring. Op deze manier verstevigen ze de lokale preventieve infrastructuur.

Gemeenten hebben goede ervaringen met gezondheidsmakelaars van de GGD om daadwerkelijk in samenwerking met bewoners en professionals concreet, effectief en efficiënt aan de slag te gaan met gezondheidsbevordering en preventie in de wijk en/of gemeente.

Omdat de vragen en vraagstukken in iedere gemeente/wijk anders zijn, zal ook de inhoudelijke inzet van de lokale gezondheidsmakelaars op maat zijn. Daarom gaan wij ieder jaar met de gemeente in gesprek om samen de focus van onze lokale inzet te bepalen. Deze inzet is gericht op lokaal maatwerk, aansluitend bij lokale netwerken en gericht op het realiseren van een gezonde(re) leefomgeving.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Vanuit de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) heeft de GGD de wettelijke verplichting tot het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid. Zoals in de meerjarenstrategie staat beschreven, heeft de GGD meerdere taken en rollen welke samenkomen in wijk, buurten, dorpskernen en gemeenten. Dit product sluit naadloos aan op de meerjarenstrategie waarbij zorg en ondersteuning dicht bij de burger worden georganiseerd. Hierbij gaat extra aandacht naar kwetsbare groepen.

Gezond Leven werkt volgens de leidende principes uit de meerjarenstrategie: Gezond Leven sluit aan bij (behoeften en vragen vanuit) gemeenten en werkt nauw samen met netwerkpartners (netwerkaanpak). Daarnaast vult Gezond Leven grotendeels het strategisch thema 'Adviseren over preventie en vormgeven van collectieve preventie' in. Om preventie zo te organiseren dat het daadwerkelijk effect heeft, werkt de GGD aan een preventieve infrastructuur. Hieronder verstaan we de structuur waarin partijen in een gemeente of wijk samenwerken aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en waar iedereen een bijdrage levert om dit op te lossen.

Ontwikkelingen

Gezond en Actief Leven Akkoord

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwen gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en VWS aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Dit door schotten te doorbreken en domein overstijgend te werken vanuit samenhang om zo bij te dragen aan de beweging naar 'de voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. De gezondheidsmakelaars ondersteunen gemeenten bij deze ontwikkelingen.

Integraal Zorg Akkoord

Onderdeel van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) is dat de samenwerking tussen het sociaal en het medisch domein versterkt wordt om zodoende zorg te voorkomen. Daarbij wordt ingezet op preventie en demedicalisering. Hiertoe worden regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken gemaakt op basis van de bestaande werkstructuur tussen zorgverzekeraars en gemeenten. De GGD zet zich in om een positieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming en uitvoering van deze verschillende regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied door het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	De aanpak en het beleid van volksgezondheidsproblemen wordt verstrekt.	Per gemeente: (uitvoering en evaluatie van) een uitvoeringsprogramma op maat. Per gemeente: een verantwoordingsverslag ter evaluatie, waarin wordt beschreven welke doelen in het uitvoeringsplan zijn behaald en op welke punten gezondheidsaanpakken zijn versterkt.
Het verkrijgen van gegevens en inzichten in de gezondheid van de inwoners van 0-100 jaar per gemeente en per wijk/dorp/school (Wpg).	Het krijgen van inzicht in de gezondheid van kinderen, jongvolwassenen en 18+.	Dataverzameling van de kindermontor. Analyse, rapportage over en presentatie van de resultaten van de jongvolwassenenmonitor en de 18+monitor aan alle gemeenten in het werkgebied.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Gezond Leven	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	1.538	2.144	2.124	2.124	2.124	2.124
Baten	-1.819	-2.144	-2.124	-2.124	-2.124	-2.124
Resultaat na belasting	-282	0	0	0	0	0

3.2.4 Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- JGZ voor -9 mnd-18 jaar
- JGZ voor 4-18 jaar

Wat houdt het in?

Met de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert de GGD een bijdrage aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd. De JGZ zet in op een gezonde, kansrijke start en ontwikkeling voor de jeugd van Gelderland-Zuid, de ondersteuning bij het gezond en veilig opgroeien, het bieden van ondersteuning aan ouders bij de opvoeding en het stimuleren van een gezonde omgeving voor de jeugd.

De doelgroep Jeugd

De JGZ monitort de gezondheid van alle kinderen in Gelderland-Zuid. Dit doet zij door alle kinderen op gezette leeftijden te screenen op risico's en aandoeningen en uit te nodigen bij de logopedist, de doktersassistente, de jeugdverpleegkundige dan wel de jeugdarts. Deze professionals zijn bekwaam in het normaliseren; ze stellen gerust, geven informatie, bieden ondersteuning of verwijzen indien nodig door.

De doelgroep Jeugd valt in te delen in drie categorieën:

- Veerkrachtige kinderen.
- Kwetsbare kinderen.
- Beschadigde kinderen.

Veerkrachtige kinderen

De veerkrachtige kinderen omvatten 80% van het totaal; zij hebben beperkt ondersteuning nodig. Het is met name van belang om ervoor te zorgen dat het met de 80% jeugd waarmee het goed gaat, ook goed blijft gaan. De JGZ verliest dan ook geen enkel kind uit beeld, wel zet zij lichtere monitoringsvormen in bij veerkrachtige kinderen dan bij de overige twee categorieën.

Kwetsbare en beschadigde kinderen

20% van de jeugd vergt meer aandacht van met name de jeugdhulpverlening (15%) en zeer intensieve hulpverlening (5%). Bij deze categorieën zet de JGZ zwaardere monitoringsvormen in en blijft zij actiever in beeld om ervoor te zorgen dat de juiste, effectieve ondersteuning geboden wordt.

Bij alle drie de categorieën bezien we samen met de gemeente of er extra aandacht besteed dient te worden aan specifieke kwetsbare doelgroepen. Veelal worden dan collectieve oplossingen gevonden op school. Tevens wordt op wijkniveau samengewerkt met netwerkpartners uit bijvoorbeeld het welzijnswerk.

Preventie

Zowel bij veerkrachtige kinderen als kwetsbare kinderen als bij beschadigde kinderen dient oog te zijn voor preventie. Per categorie verschilt echter de toepassing. Bij de veerkrachtige kinderen ken je enkel preventie ter voorkoming van zorg; hulpverlening vindt daar nog niet plaats. Bij kwetsbare kinderen en beschadigde kinderen is hulpverlening veelal al aanwezig en dient preventie gericht te zijn op het voorkomen van een verergering van de klachten.

De GGD zet zich in om hardnekkige maatschappelijke problemen (zoals schoolverzuim, kindermishandeling en (gezondheids)klachten door) armoede) te lijf te gaan. Ze volgt hierin de landelijke preventieagenda, zoals onderstreept door ActiZ Jeugd, GGD GHOR Nederland en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). De landelijke preventieagenda bestaat uit vier pijlers:

1. Versterken ouderschap

Elk kind verdient de best mogelijke start van zijn leven en een optimale kans op een gezonde en veilige ontwikkeling. Dit vraagt krachtig ouderschap waarin interactie tussen ouder en kind en tussen ouders onderling centraal staat.

2. Veilige hechting ondersteunen
Een veilige hechtingsrelatie is van wezenlijk belang voor een gezonde ontwikkeling van een kind. Wanneer een kind een veilige hechtingsrelatie opbouwt met zijn ouders vergroot dat de kans op een ongestoorde, met name sociale en emotionele, ontwikkeling.
3. Bekrachten goede gezondheid
Alle kinderen worden gescreend op de grootste gezondheidsrisico's en interventies worden gericht ingezet, waarbij de eerste focus is om te normaliseren. Hierbij wordt, naast fysieke en mentale aspecten van gezondheid, ook gelet op kwaliteit van leven, participeren in de samenleving, goed dagelijks functioneren en zingeving.
4. Versterken weerbaarheid
De weerbaarheid van kinderen en jongeren wordt vergroot door een gezonde leefstijl te stimuleren. Om dit te bereiken is het zichtbaar en aanwezig zijn op scholen een fundamentele voorwaarde.

De GGD draagt zo bij aan de preventieve basis van de gezondheid van kinderen. Bij de inzet van preventie beoordeelt de GGD steeds wat de meest effectieve wijze is om de gezondheidswinst te bereiken. Sommige preventiedoelstellingen lenen zich uitstekend om via collectieve interventies te bereiken en bij andere onderwerpen is individuele aandacht of een combinatie vereist. Op deze manier wordt gezondheidswinst bereikt waardoor burgers beter kunnen participeren in de maatschappij en meer zelfredzaam zijn.

Vormgeven aan preventie doet de GGD vanzelfsprekend niet alleen; we werken onder meer samen met het lokale jeugdn netwerk, de gemeente, de 1^e en 2^e lijnszorg en de jeugdhulpverlening.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkt vanuit de leidende principes genoemd in de Meerjarenstrategie 2024-2027. En de JGZ is een belangrijke partner bij de invulling van de strategische thema's 'Adviseren over preventie en vormgeven van groepsgerichte preventie' en 'gezondheidsbescherming en-bevordering in het sociale en fysieke domein'. Daarnaast is JGZ actief betrokken bij meerdere onderwerpen, die in de Meerjarenstrategie 2024-2027 genoemd staan. Zo werkt de JGZ stevast aan Kansrijke Start, een landelijk actieprogramma, waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboortezorg en GGD'en werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Ook voor de nieuwkomers doet de JGZ veel, kinderen van nieuwkomers worden gescreend en voorzien van publieke gezondheidszorg. JGZ werkt en denkt actief mee in de IZA- en GALA-activiteiten, zoals mentale gezondheid en kansgelijkheid. En als laatste is de JGZ, als uitvoerder van het landelijk Rijksvaccinatieprogramma, vanzelfsprekend betrokken bij het ontstaan van een GGD-brede vaccinatievoorziening.

Ontwikkelingen

In het speelveld van de JGZ is een aantal relevante ontwikkelingen en trends waarneembaar.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Om infectieziekten en de gevolgen hiervan terug te dringen, worden regelmatig nieuwe vaccinaties aan het RVP toegevoegd. Voor de uitvoering en de monitoring wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM. Er staan meerdere wijzigingen in 2025 voor het RVP op de rol om, mede n.a.v. het advies van de Gezondheidsraad, het Nederlandse RVP meer in lijn te brengen met het vaccinatieprogramma van de World Health Organisation. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar. Per 2023 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Het landelijk professioneel kader Jeugdgezondheidszorg

De kern van het basispakket Jeugdgezondheidszorg bestaat uit het:

- systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen

- tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen
- geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding; ontzorgen en normaliseren
- beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen, samenwerken en adviseren.

Binnen het basispakket JGZ beschrijft het landelijk professioneel kader (LPK) de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op een correcte uitvoering van het LPK. We weten dat de huidige invulling van JGZ Gelderland-Zuid niet geheel voldoet aan het LPK en zijn in overleg met de gemeenten van Gelderland Zuid om te bezien hoe we dit kunnen oplossen. De geactualiseerde versie van het LPK uit september 2022 legt vooral de nadruk op het bieden van passende zorg: aansluiten bij waar behoefte aan is en doen wat nodig is. Zorg op maat wordt geboden door per kind de juiste afweging te maken op basis van beschikbare (wetenschappelijke) kennis en praktijkervaringen van de professionals, gecombineerd met de ervaringen/wensen/behoefte van de jeugdige en de ouder zelf. Zo wordt er samen beslist en wordt er gedaan wat werkt.

Stijgend Jeugdzorggebruik en de bijdrage van JGZ om dit terug te dringen

In 2000 maakte 1 op de 27 kinderen gebruik van jeugdzorg, in 2021 was dat 1 op de 7. De JGZ maakt zich zorgen om dit hoge zorggebruik door jongeren en vindt 1 op de 7 kinderen te hoog. Het Algemeen Bestuur van de GGD heeft de GGD verzocht om, naast uitvoering van de JGZ-taken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg), een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het hoge jeugdzorggebruik. De JGZ heeft zich ten doel gesteld om sterker af te stemmen met en deel te nemen aan de relevante netwerken met als doel het normaliserend en preventief denken en handelen te versterken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Zorgdragen dat kinderen en jongeren lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien (Wpg).	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren, ontzorgen en normaliseren.	• Uitvoering Basispakket -9 maanden tot 18 jaar. • Risicosignalering -9 maanden tot 18 jaar. • Uitvoering RVP.
	Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding.	• Ouderbegeleiding bij kwetsbare zwangeren. • Ondersteuning bij opvoeding en ouderschap -9 maanden tot 18 jaar. • Gezondheidsbevordering / het versterken van een gezonde leefstijl 4-18.
	Samenwerken.	• Interne GGD-brede samenwerking. • Netwerkversterking met ketenpartners 0-4. • Netwerkversterking op en rond scholen. • Samenwerking met en binnen gemeenten op het terrein jeugd.
	Adviseren van gemeenten en scholen. Monitoren.	• Monitoring en oplevering bruikbare gegevens t.b.v. advisering en

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
		verantwoording. • Advisering.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Jeugdgezondheidszorg	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	13.808	14.631	15.413	15.413	15.413	15.413
Baten	-13.863	-14.631	-15.413	-15.413	-15.413	-15.413
Reserve	-40	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	-95	0	0	0	0	0

3.3 Wettelijke taken beleidsmatig belegd bij de GGD

3.3.1 Algemene gezondheidszorg

3.3.1.1 Forensische geneeskunde

Wat houdt het in?

De gemeenten hebben de rol in het kader van de Wet op de lijkbezorging beleidsmatig bij de GGD belegd. Met de invulling van deze rol ondersteunt de GGD gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de forensische geneeskunde.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gemeenten worden geholpen om te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers van de betreffende voorzieningen erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen:

- Er is een grote schaarste aan forensisch geneeskundigen. Het lukt de GGD nog maar moeizaam om dienstroosters voor forensische geneeskunde rond te krijgen. De IGJ, OM en Politie zijn in eerdere jaren gewaarschuwd dat dit op enig moment niet meer lukt ('code zwart'). Ook in 2025 blijft dit risico aanwezig.
- De samenwerking op forensisch gebied wordt in 2024 en 2025 verder vormgegeven. De samenwerking (in een SLA vastgelegd) met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is geïntensiveerd en onderzocht zal worden hoe deze verder te optimaliseren. Daarnaast zal er worden gewerkt aan een intensieve bestuurlijke samenwerking binnen de regio Oost-Nederland. Dit zal moeten leiden tot een uniforme aanpak van onze dienstverlening aan gemeenten met als doel het ondervangen van kwetsbaarheden in de beschikbaarheid van deskundig personeel. Aan het uitwerken van deze (bestuurlijke) samenwerking zijn incidentele kosten verbonden.
- De schaarste aan forensisch artsen zorgt net als in 2023 en 2024 voor een aanzienlijk financieel risico. Vooral de opdrijvende werking die deze schaarste op de tarieven voor ZZP'ers heeft, speelt hierin een grote rol.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor lijkschouw (Wet op de lijkbezorging).	• Uitvoering van lijkschouwen bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en euthanasie. • Samenwerking binnen werkgebied 1, met VGGM, versterken, met als doel de kwetsbaarheid van personeel te ondervangen en 'code zwart' te voorkomen. • Samenwerking in de KON-regio versterken met als doel werkwijzen op elkaar af te stemmen om te komen tot een integrale aanpak op gebied van forensische geneeskunde.

3.3.1.2 WMO

Wat houdt het in?

De gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Voor de uitvoering van het toezicht hierop hebben de gemeenten van de regio Gelderland-Zuid (inclusief Mook en Middelaar) GGD Gelderland-Zuid aangewezen. Wmo-toezicht is daarmee een onderdeel in een bredere keten gericht op kwaliteit, rechtmatigheid en handhaving.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Het goed uitvoeren van Wmo-toezicht heeft daarin een belangrijke rol. Iedere inwoner die afhankelijk is van Wmo-ondersteuning, heeft het recht op veilige en kwalitatief goede ondersteuning. Wij zien erop toe dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de gemeenten zijn gesteld, naleven zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Daarnaast stimuleren we aanbieders om optimaal te leren van calamiteiten en geweldsincidenten. Hiermee draagt Wmo-toezicht bij aan het versterken van samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonersondersteuning.

Door de ontwikkeling van een monitor sluit Wmo-toezicht aan bij het strategische thema 'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'. Op basis van de informatie in de monitor kan Wmo-toezicht een stevigere signalerende rol richting de gemeenten innemen en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten.

Ontwikkelingen

- Centrumgemeente Nijmegen heeft van 2022 tot en met 2024 extra subsidie verleend om de achterstanden in het signaalgestuurd toezicht in te lopen en knelpunten - door te beperkte capaciteit - op te lossen. Door deze uitbreiding heeft Wmo-toezicht meer zicht gekregen op de ontvangen signalen, voor welke signalen nog onderzoek moet plaatsvinden en wat er structureel nodig is om het Wmo-toezicht op een kwalitatief goede manier te kunnen uitvoeren vanaf 2025. In 2024 is een notitie met verschillende scenario's voor de uitvoering van het Wmo-toezicht vanaf 2025 met gemeenten besproken. Het minimale scenario is opgenomen in voorliggende begroting.
- Op 8 mei 2023 heeft staatssecretaris van Ooijen de Voortgangsbrief Wmo 2015 naar de Tweede Kamer gestuurd met onder meer het beleidskader Wmo-toezicht met verschillende verbetermaatregelen. Het belangrijkste ontwikkelpunt uit het landelijke beleidskader voor de regio Gelderland-Zuid is dat gemeenten in het (lokale) Wmo-beleidsplan moeten aangeven hoe zij proactief toezicht houden. Wmo-toezicht Gelderland-Zuid voert momenteel alleen reactief calamiteitentoezicht en signaal gestuurd toezicht uit. In de notitie met scenario's voor de uitvoering van het Wmo-toezicht vanaf 2025 (zie hierboven) is ook een scenario voor de uitvoering van proactief toezicht opgenomen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie/ Resultaat 2025
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve ondersteuning in het kader van de Wet	Erop toezien dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de	• Toezicht naar aanleiding van meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten. • Signaalgestuurd toezicht.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie/ Resultaat 2025
maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).	gemeenten zijn gesteld naleven, zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.	

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	1.098	955	1.347	1.347	1.347	1.347
Baten	-913	-955	-1.347	-1.347	-1.347	-1.347
Resultaat na belasting	185	0	0	0	0	0

3.3.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

De afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit twee onderdelen:

1. Het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ), inclusief het Interventieteam. Dit biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen, die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben: De zogenaamde Oggz-doelgroep (Openbare geestelijke gezondheidszorg). Het werkgebied is de regio Gelderland-Zuid en de gemeente Mook en Middelaar, behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Dit betreft een uniforme taak van de GGD. MBZ heeft daarnaast meerdere facultatieve taken. Deze facultatieve taken worden beschreven in het hoofdstuk 'Werkveld specifiek (facultatief)'.
2. De Centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO). Dit betreft een facultatieve taak voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid en de gemeenten Mook en Middelaar en Gennep (Gennep: alleen maatschappelijke opvang), behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Deze taak wordt beschreven in het hoofdstuk 'Werkveld specifiek (facultatief)'.

De wettelijke grondslag voor de taken van Bijzondere Zorg is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en voor een klein deel de Wet verplichte GGZ (Wvvgg).

In het [productenboek Bijzondere Zorg](#) wordt nader toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

Samenhang met Meerjarenstrategie 2024-2027

De afdeling Bijzondere Zorg werkt (conform GGD-breed beleid) voor de uitvoering van de taken vanuit de twee leidende principes uit de meerjarenstrategie: aansluiting bij de gemeenten en de netwerkaanpak. Daarnaast geeft de afdeling Bijzondere Zorg uitvoering aan de strategische thema's:

1. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonerondersteuning en;
2. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.

Voor MBZ en Centrale toegang BW/MO betekent dat het volgende:

- MBZ en de Centrale toegang BW/MO hebben per gemeente of wijk (voor gemeente Nijmegen) een aandachtsfunctionaris die de verbinding maakt met het lokale netwerk.
- MBZ opereert op het snijvlak van zorg en openbare orde en veiligheid:
 - Extern door samenwerking met lokale netwerken en zorg- en veiligheidspartners kunnen sociale veiligheidsproblemen van inwoners vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt.
 - Intern door de samenwerking tussen MBZ en Veilig Thuis te intensiveren. We noemen Bijzondere Zorg en Veilig Thuis 'geëscaleerde zorg' binnen de GGD. Het uitgangspunt is dat elke aanmelding, traject of onderzoek bij deze afdelingen één traject te veel is. Onveilige en geëscaleerde situaties willen we te allen tijde zien te voorkomen.
- MBZ investeert in een goede aansluiting tussen de geestelijke gezondheidszorg en het sociaal domein, waaronder de openbare geestelijke gezondheidszorg.
- De monitors van MBZ en de Centrale toegang BW/MO bieden informatie over de doelgroep en de trajecten van de afdeling Bijzondere Zorg (zie ook het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)).

Op basis van de informatie in de monitors heeft Bijzondere Zorg een signalerende rol richting de gemeenten en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten.

Ontwikkelingen

Stijging aantal trajecten bij Meldpunt Bijzondere Zorg

In de periode 2018 tot en met 2022 is het aantal trajecten dat door MBZ wordt uitgevoerd, gestegen. De toename van de trajecten is onder te verdelen in twee categorieën:

- a. Een deel van de stijging is een gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen en ingezet beleid, waaronder 'Sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid', Meldpunt niet-acuut en politiemeldingen, die ervoor zorgen dat er meer kwetsbare mensen in beeld komen. Deze trajecten passen binnen de taakuitvoering van MBZ, namelijk de geëscaleerde zorg.
- b. Een ander deel betreft de (lichtere) meldingen, die bij MBZ binnenkomen, maar die na een korte triage door MBZ snel moeten worden overgedragen aan het lokale veld of een betrokken zorgaanbieder. Dit betreft de toename van de trajecten 'Consultatie en advies' en een deel van de Bijzondere zorg-trajecten. Gemeenten en MBZ hebben m.b.t. dit onderdeel samenwerkingsafspraken gemaakt, met als doel dat:
 - de minder complexe meldingen sneller kunnen worden overgedragen van MBZ naar het lokale veld.
 - MBZ eerder wordt ingeschakeld door het lokale veld om te voorkomen dat een situatie escaleert.
 - de cliënt daardoor sneller de juiste hulp krijgt.
 - en het aantal trajecten en de doorlooptijd bij MBZ op termijn verminderen.

Het effect van deze samenwerkingsafspraken wordt in de komende jaren gemonitord. De verwachting is dat de oplossingsrichtingen op termijn leiden tot een afname van trajecten.

In 2022 tot en met 2024 hebben de gemeenten het tekort bij MBZ vanwege de stijging van het aantal meldingen gedekt door middel van een incidentele extra bijdrage. Het risico kan niet volledig bij de GGD blijven liggen. Daarom is in de uniforme begroting 2025 een structurele ophoging van de inwonerbijdrage opgenomen.

Doordecentralisatie beschermd wonen

Onderdeel van de doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten is de invoering van het woonplaatsbeginsel. Deze ontwikkeling heeft een flinke impact op de werkwijze van de Centrale Toegang BW/MO. Momenteel is het niet duidelijk of het woonplaatsbeginsel ingaat op 1 januari 2025.

Een ander onderdeel van de doordecentralisatie beschermd wonen is dat de gemeenten voornemens zijn om het onderdeel 'beschermd thuis' op termijn lokaal in plaats van regionaal te organiseren. Afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt, kan dit gevolgen hebben voor de Centrale toegang BW/MO.

Aanbesteding beschermd thuis en beschermd wonen

De aanbesteding beschermd thuis en beschermd wonen voor de regio Gelderland-Zuid gaat in per 1 januari 2025. Afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt (bijvoorbeeld over de producten), kan dit leiden tot wijzigingen in het werkproces van de Centrale toegang BW/MO en het aantal aanmeldingen.

ETHOS telling dak- en thuisloosheid

De regio Gelderland-Zuid doet in 2024 mee aan de landelijke ETHOS telling (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion) om dakloosheid te meten. De afdeling Bijzondere Zorg neemt deel aan deze telling. De resultaten worden eind 2024 verwacht. Afhankelijk van de uitkomsten en het vervolg dat de gemeenten hieraan geven, kan deze ontwikkeling van invloed zijn op de uitvoering door Bijzondere Zorg.

Beperken instroom Wet langdurige zorg

Sinds 2021 is de Wet langdurige zorg (Wlz) opengesteld voor mensen met een psychische problematiek. Dit heeft geresulteerd in een aanhoudend hoge instroom in de Wlz. De houdbaarheid van de zorg komt daardoor onder druk te staan. In 2024 moeten per zorgkantoorregio regioplannen worden opgesteld met afspraken om de instroom in de Wlz te beperken. Daardoor kan er een verschuiving ontstaan van Wlz naar Wmo, die invloed heeft op het aantal meldingen en de uitvoering van de Centrale toegang BW/MO.

Wijk GGD

Sinds april 2022 voeren Ixta Noa en MBZ de Wijk GGD uit in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar. Door de Wijk GGD sluit MBZ intensiever en laagdrempeliger aan op de vragen en zorgen van inwoners en het lokale netwerk. De dienstverlening gebeurt nog op basis van een jaarlijkse overeenkomst en is daarmee nog niet geborgd voor 2025. Daarom is dit onderdeel niet in deze begroting verwerkt. Momenteel wordt met gemeenten en netwerkpartners onderzocht of uitbreiding van de Wijk GGD in een aantal andere gemeenten in de regio kansen biedt in aanvulling op de Wijk GGZ.

Protocol winteropvang

MBZ coördineert het protocol winteropvang en voert een aantal afspraken van het protocol uit. In de laatste jaren is er onduidelijkheid ontstaan over de taakinvulling en verantwoordelijkheden van MBZ en de netwerkpartners. Centrumgemeente Nijmegen werkt daarom, in afstemming met de regiogemeenten, een opdracht uit voor MBZ.

Netwerk Sluitende Aanpak

In het najaar 2023 is de Samenwerkplaats Sluitende Aanpak gestart. Het betreft een leerprogramma van 4 jaar voor heel Gelderland-Zuid over thema's in de netwerksamenwerking tussen de GGZ, de eerste lijn en het sociaal domein. Er wordt o.a. een transformatieplan opgesteld voor de inrichting van een mentaal gezondheidsnetwerk om de toegang tot de GGZ goed te organiseren. MBZ is partner in het netwerk Sluitende Aanpak en neemt actief deel aan verschillende leeractiviteiten in de Samenwerkplaats. Financiering van de samenwerkplaats is geborgd met ZonMw-gelden, cofinanciering door gemeenten en zorgverzekeraars en door inkind-deelname van de I-GGZ partners.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taken (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben (Oggz), door vroegtijdig signaleren en	• Aannee van meldingen (meldpunt). • Consultatie en Advies. • Triage van de melding: beoordelen van de gezondheids-, zorg- en

	beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren (Wmo).	overlastsituatie. • Uitvoering van trajecten en toeleiding naar reguliere zorg.
	Sluitend netwerk organiseren voor kwetsbare mensen.	• Coördinatie Interventieteams (IVT). • Deelname medewerkers Bijzondere Zorg aan IVT.
	Dakloze mensen gedurende de winterperiode op een verantwoorde wijze opvangen.	• Monitoring van de gevoelstemperatuur in de periode van 1 november tot 1 mei. • Start en beëindiging van de winteropvang op basis van de gevoels-temperatuur en communicatie met ketenpartners hierover. • Coördinatie, evaluatie en bijstelling van de samenwerkingsafspraken in het regionale protocol winteropvang met ketenpartners.
	Systematisch volgen van kwetsbare groepen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren en bijstellen. Het in kaart brengen van de omvang van kwetsbare groepen. Het verstevigen van de signalerende en adviserende rol van MBZ aan gemeenten zodat gemeenten meer/beter kunnen inzetten op preventie.	• Bijdrage aan de uitvoering en doorontwikkeling van de BZ-monitor. • Informatie en advies over kwetsbare groepen aan de gemeenten.
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taken in het kader van de Wvggz	Het bieden van een hoorfunctie voor personen bij wie het voornemen is om een crisismaatregel te nemen.	• 24/7 bereikbaarheid t.b.v. het horen.
	Gemeenten met een Verkennend Onderzoek adviseren over het al dan niet aanvragen van de zorgmachtiging.	• Aannee en triage van meldingen Wvggz. • Uitvoering van Verkennende Onderzoeken en advisering gemeenten binnen de wettelijke termijn.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Bijzondere Zorg	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	2.262	2.781	2.941	2.941	2.941	2.941
Baten	-2.276	-2.781	-2.941	-2.941	-2.941	-2.941
Resultaat na belasting	-14	0	0	0	0	0

3.3.3 Veilig Thuis

Wat houdt het in?

Veilig Thuis Gelderland-Zuid is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Als er sprake is van (vermoedens van) kindermishandeling of huiselijk geweld, dan is Veilig Thuis er 24/7 om meldingen aan te nemen of adviezen te geven. Dit kan via het landelijk telefoonnummer (0800-2000) overdag, dan wel buiten kantooruren via een bereikbaarheidsdienst die op Gelders niveau is vormgegeven door de drie Veilig Thuis-organisaties. Veilig Thuis richt zich op het snel stoppen van het huiselijk geweld, de kindermishandeling of ouderenmishandeling en het bijdragen aan duurzame oplossingen. Veilig Thuis biedt zelf geen hulp. Veilig Thuis neemt de melding aan, beoordeelt deze en organiseert vervolgens de hulp die nodig is. Soms is snel duidelijk welke problemen er zijn en welke hulp nodig is. Dan wordt advies gegeven aan de melder over te nemen stappen of er wordt geadviseerd om de situatie bij het wijkteam onder de aandacht te brengen.

Samenhang met Meerjarenstrategie 2024-2027

Veilig Thuis werkt vanuit het inspirerend kader en de twee leidende principes van de GGD, zoals genoemd in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Daarnaast vult Veilig Thuis, samen met Bijzondere Zorg, voor een groot deel het strategisch thema 'Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonersondersteuning' in. Bij Veilig Thuis en Bijzondere Zorg komen de politiemeldingen van de regio Gelderland-Zuid binnen. Veilig Thuis zal zich de komende jaren richten op verdere samenwerking tussen het zorg en veiligheids-domein binnen de GGD. We geloven dat dit verbeteringen oplevert voor de inwoners van onze gemeenten. Om structurele onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen is blijvende investering nodig in de samenwerking en afspraken met netwerkpartners in de zorg- en straf keten, met politie, justitie, jeugdzorg, veiligheidshuis, reclassering en gemeentelijke sociale wijkteams.

Via ons dashboard, beschikbaar gesteld voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid, dragen we bij aan het strategisch thema 'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'.

Ontwikkelingen

Toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen

Landelijk wordt gewerkt aan een toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen. Het plan is dat over vijf tot tien jaar: a) het Lokaal Team hulp verleent aan kind en gezin, b) functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming zijn samengebracht in het Regionaal Veiligheidsteam en c) dat er één vaste vertrouwde professional is die de gezinnen helpt. Het scenario betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen, waarbij wordt overgestapt naar een gezinsgerichte benadering en een teammodel tussen organisaties. De uitgangspunten en realisatie van dit scenario kunnen grote

organisatorische consequenties hebben voor de lokale sociale wijkteams, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen en ook voor (de organisatorische inbedding van) Veilig Thuis binnen de GGD. In Gelderland wordt vanaf 2023 ervaring opgedaan met het werken volgens het toekomstscenario in twee proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel. Eind 2024 vindt de evaluatie plaats. De invloed van het toekomstscenario op de Programmabegroting GGD 2025 is op dit moment niet bekend.

Toekomstperspectief Voor Veilig Thuis Gelderland-Zuid

Eind 2023 is dit toekomstperspectief voor VT voor de komende jaren opgesteld en besproken met het Algemeen Bestuur en de gemeenten. Het Toekomstperspectief richt zich vooral op de langere termijn, zodat fundamentele en duurzame veranderingen kunnen worden gerealiseerd binnen Veilig Thuis. Naast het verkleinen van de wachtlijsten zijn deze veranderingen vooral gericht op het creëren van toegevoegde waarde voor inwoners: "Het voorkomen van onveiligheid en het zo snel mogelijk wegnemen van onveiligheid" (de maatschappelijke opgave). Dat kan Veilig Thuis niet alleen en dus is het versterken van de samenwerking met ketenpartners en gemeenten een essentieel aandachtspunt. Zowel voor het creëren van interne veranderingen bij Veilig Thuis als voor het versterken van de samenwerking met ketenpartners en gemeenten geldt dat dit tijd zal kosten.

Leerbijeenkomsten

De leerbijeenkomsten worden ook in 2025 georganiseerd, bedoeld voor de professionals van Veilig Thuis, de lokale sociale wijkteams en ook andere ketenpartners. Deze bijeenkomsten zijn heel helpend om de samenwerking te verbeteren. Ieder wijkteam heeft een vaste contactpersoon bij Veilig Thuis. Ook dit bevordert de korte lijnen.

Ontwikkelagenda 'Veiligheid Voorop'

In 2025 gaat Veilig Thuis door met het 'Actie-overleg'; samen met politie en Openbaar Ministerie (OM) wordt complexe casuïstiek afgestemd. Tevens wordt op regio Oost Nederland-niveau samen gewerkt in het Regionale Netwerk Zorg en Straf rondom de thema's ouderenmishandeling, stalking, eergegrelateerd geweld en 'samen op in acuut'.

Werken met generalisten bij Veilig Thuis

In 2023 is de organisatie van Veilig Thuis doorontwikkeld. Sindsdien wordt gewerkt met 'Team generalisten'. Zij pakken een melding op en gaan er verder mee aan de slag als dit nodig is. Dit betekent voor de direct betrokkenen dat zij met één contactpersoon te maken hebben vanuit Veilig Thuis. Bovendien leidt dit intern tot meer flexibiliteit, om zo te kunnen anticiperen op fluctuaties in de instroom. 'Team Toegang' pakt alle binnenkomende telefoontjes en chatgesprekken op.

Uitgangspunten begroting 2025

Vanaf 2024 werkt Veilig Thuis met een formatie-begroting. Dat is besloten door het Algemeen Bestuur op 15 maart 2023, conform het advies van de 'Werkgroep begrotingssystematiek VT'.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / resultaat 2025
Een veilig thuis voor iedereen, jong en oud.	Veilig Thuis is goed te vinden, ook op social media.	Up-to-date informatie op de website van Veilig Thuis Gelderland-Zuid en op de socials.
	Versterken lokaal veld door meer expertise over (on)veiligheid; daardoor minder druk op Veilig Thuis.	Optimale samenwerking met het lokale veld, door meer in dezelfde taal de taxatie uit te voeren en veiligheidsvoorwaarden op te stellen en door zoveel mogelijk samen op te trekken en te werken met

	Verminderen handelings-verlegenheid in wijkteams en onderwijs.	vaste contactpersonen. Voorlichting sociale wijkteams en onderwijs.
Kwalitatief goede en effectieve dienstverlening in samenwerking met de keten.	Uitwerking van het Toekomstscenario en leren van het beproefde in de twee Toekomsttuinen: welke bestanddelen zijn helpend om echt het verschil te maken vanuit meer eenvoud en intensievere samenwerking. Focus op de lange termijn en duurzaamheid. Door middel van heldere doelen die periodiek geëvalueerd zullen worden. Sturen op doorstroom en uitstroom. Zicht op tevredenheid van de medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners. Verder uitbouwen van onze deskundigheid en expertisegroepen. Meer aandacht voor de vijf gezinsprofielen achter het geweld (Bron: Verwey-Jonker Instituut).	Kennis hoe we problemen gezinsgericht en vanuit het teammodel met alle betrokken veiligheidspartners en wijkteams beter en efficiënter kunnen oppakken, en met herkenbare regie. Presentatie kernindicatoren zoals wachttijden, instroom van meldingen en adviezen, verloop en verzuim personeel en formatie. Wachttijst, bestaande uit max. 150 casussen. Uitvoering diensten 70% binnen wettelijke termijn. Ziekteverzuim 7 – 8%. Uitvoering structureel tevredenheidsonderzoek onder medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners. Hieruit volgen de strategische speerpunten voor Veilig Thuis. Nieuwe expertisegroep: Intieme terreur.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

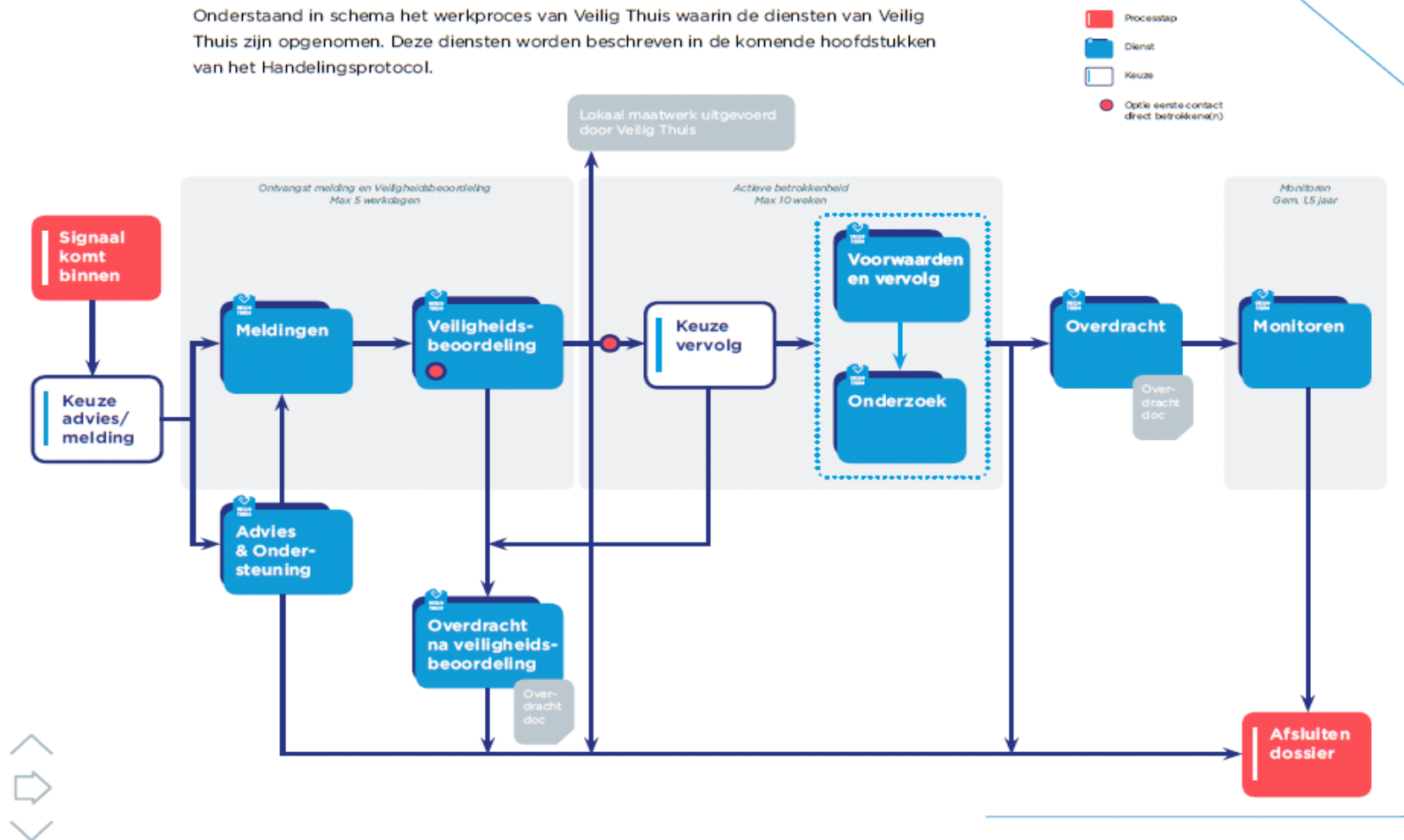
Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Veilig Thuis	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	7.598	8.577	8.260	8.260	8.260	8.260
Baten	-8.068	-8.577	-8.260	-8.260	-8.260	-8.260
Reserve	403	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	-67	0	0	0	0	0

Vanaf 2024 werkt Veilig Thuis met een formatie-begroting. Dat is besloten door het Algemeen Bestuur op 15 maart 2023, conform het advies van de 'Werkgroep begrotingssystematiek VT'. Voor de begroting 2025 is conform de gemaakte afspraken gerekend met de gemiddelden van de afgelopen drie jaar (2021-2023 zie onderstaande tabel).

Diensten	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023)obv extrapolatie	Gem. 3 jaar *	Normtijd per dienst	Benodigde fte
Adviezen & Ondersteuning	7.230	7.523	6.939	7.231	2,00	10,72
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.564	2.901	2.500	2.655	4,00	7,87
Overdracht na veiligheidsbeoordeling/ actieve betrokkenheid	2.166	2.247	2.103	2.172	4,55	7,32
Bemoeienis VT						
Onderzoek	257	197	215	223	40,30	6,66
Voorwaarden en vervolg	456	325	281	354	33,30	8,73
Monitoren	536	435	395	455	15,00	5,06
Overige diensten						
Huisverboden uitvoering	76	45	45	54	40,00	1,60
Huisverboden screenings		71	71	76	10,00	0,56
Voorlichting	40	40	40	40	5,00	0,15
VTO naar RVDK	23	16	16	23	6,70	0,11
VTB	58	28	28	43	13,40	0,43
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente	160	160	240	240	6,00	1,07
						50,27

Algemeen proces Veilig Thuis

Onderstaand in schema het werkproces van Veilig Thuis waarin de diensten van Veilig Thuis zijn opgenomen. Deze diensten worden beschreven in de komende hoofdstukken van het Handelingsprotocol.

3.4 Werkveld specifiek (facultatief)

In deze paragraaf worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit facultatieve taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht.

3.4.1 Algemene gezondheidszorg

Wat houdt het in?

Algemene gezondheidszorg (AGZ) heeft onder andere gezondheidsbescherming ten doel. Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheid).

Aanvullende seksuele gezondheidszorg, Reizigersadvisering en -vaccinatie, ondersteuning bij de Omgevingswet zijn facultatieve producten die bijdragen aan gezondheidsbescherming in Gelderland-Zuid.

Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) is een taak die op basis van een landelijke specifieke uitkering (SPUK) wordt uitgevoerd. Naar verwachting wordt deze taak met ingang van 2024 geborgd in de Wpg. De financiering loopt via een SPUK-regeling vanuit het Ministerie van VWS onder aansturing van het RIVM naar de GGD-regio's. GGD Gelderland-Zuid blijft de coördinerende GGD voor de ASG voor Oost-Nederland. De financiering blijft in omvang gelijk.

Met financiering van het Rijk en gemeenten worden in het kader van seksuele gezondheidszorg extra facultatieve taken uitgevoerd, zoals de coördinatie van het Kennisnetwerk in Sekswork en Seksualiteit en de coördinatie van de regionale netwerkaanpak seksueel geweld.

Reizigersadvisering en -vaccinatie is een markttaak. Deze taak wordt uitgevoerd in samenhang met markttaken t.a.v. beroepsvaccinaties en vaccinaties op maat. De GGD organiseert de uitvoering van deze vaccinaties in toenemende mate in samenhang met de uitvoering van de RVP-vaccinaties, zoals de vaccinatie tegen maternale kinkhoest (22-wekenprik) en HPV voor 18-26-jarigen en met de uitvoering van de coronavaccinaties. Ook ontwikkelt de GGD relevante externe netwerken in dit kader. Doelstelling is om te komen tot een GGD brede vaccinatievoorziening.

Gemeenten kunnen taken ten aanzien van 'registratie en lichte handhaving' kinderopvang aan de GGD overdragen, in de vorm van een opdracht per gemeente. Vooral nog hebben 6 gemeenten dit gedaan.

Forensisch medisch onderzoek is een deeltaak van de Forensische geneeskunde, dat in opdracht van de politie wordt uitgevoerd. Er is een intensieve samenwerking met VGGM gestart op dit gebied.

Afdeling AGZ verzorgt tevens de uitvoering van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) die in opdracht van het COA wordt geboden. Daarbij wordt een verbinding gemaakt met de ondersteuningsbehoefte van gemeenten op gezondheidsgebied in het kader van de nieuwe Wet Inburgering die per 1.1.2022 van kracht is geworden.

Tenslotte is Psychosociale Hulpverlening bij incidenten (PSHi) een facultatieve taak. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gedurende het jaar GGD-inzet wordt gevraagd, zal deze op factuurbasis bij de betreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Gezondheids- bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, seksuele gezondheidsrisico's en ongunstige milieufactoren.	Bevorderen van de seksuele gezondheid en beschermen tegen risico's op dit gebied.	• Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) voor Gelderland-Zuid: ◦ Preventie en bevordering seksuele gezondheid. ◦ Voorkomen van verdere verspreiding van Soa's gericht op risicogroepen. ◦ Continuering van de inzet op 'outreach' om risicogroepen buiten de GGD te bereiken. • Coördinatie organisatie ASG voor regio Oost-Nederland. • Uitvoering PrEP-regeling: voorkomen van HIV-verspreiding gericht op risicogroepen. • Coördinatie PrEP-regeling regio Oost. • Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid. • Ondersteuning van onderwijs met uitvoering stimuleringsregeling gezonde relaties en seksualiteit (i.s.m. GGD-afdeling Gezond Leven). • Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: ◦ Keuzehulp en nazorg bij onbedoelde zwangerschap. ◦ Kennisnetwerk in sekswork en seksualiteit (KiSS). ◦ Netwerkaanpak Seksueel Geweld.
	Beperking van gezondheidsrisico's van reizigers en specifieke groepen en infectie- risico's van inwoners in Gelderland-Zuid.	• Advisering en vaccinatie van reizigers ter voorkoming van infectieziekten en andere gezondheidsproblemen tijdens (verre) reizen. • Het voorkomen van 'import' van infectieziekten. • Vaccinatie van cliënten met een beroepsrisico en medisch risico. • Uitvoering van vaccinaties op maat. • Vaccinatie van inwoners tegen overige gezondheidsrisico's (22-wekenprik zwangere, etc.). • Ontwikkeling van een vaccinatievoorziening en netwerk voor afstemming en expertisedeling met andere GGD-afdelingen en partners in de regio. • Onderzoek naar de mogelijkheden om het aanbod voor mensen met prikangst te vergroten. • Realisatie van een vaccinatievoorziening.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van blootstelling aan ongunstige milieufactoren. Gezondheid is onderdeel van toepassing van de bevoegdheden van gemeenten op grond van de Omgevingswet.	In opdracht van (individuele) gemeenten of Omgevingsdienst, bijdrage aan de invulling van de Omgevingswet op het gebied van Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving.
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang.	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang	Registratie en lichte handhaving kinderopvang in opdracht van een aantal gemeenten.
Bijdragen aan forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor forensisch medisch onderzoek.	- Forensisch medisch onderzoek (FMO) in opdracht van de politie door GGD NOG - Forensisch medische expertise voor kinderen (FMEK) door GGD NOG.
Gezonde opvang van vluchtelingen, asielzoekers en nieuwkomers.	Borgen van gezonde opvang van asielzoekers in een AZC en ondersteunen bij inburgering nieuwkomers t.a.v. gezondheid.	- Publieke gezondheidzorg aan vluchtelingen en arbeidsmigranten, zodat de gezondheidsrisico's voor deze doelgroepen afnemen. Om regie, communicatie en coördinatie voor de doelgroepen wordt een GGD-breed programma geïntroduceerd. - Publieke gezondheidzorg aan asielzoekers (PGA) in AZC's in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland, exclusief PGA-JGZ (is vanaf 2023 apart product binnen begroting JGZ). - Ondersteuning bij nieuwe taken gemeenten in het kader van de nieuwe Wet Inburgering (1.1.2022) t.a.v. gezondheid door trainingen, advies, etc.
PSHi: voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van ingrijpende gebeurtenissen.	Het, onder regie van gemeente(n), inzetten van hulpverlening bij ingrijpende gebeurtenissen, zodat maatschappelijke onrust zo klein mogelijk blijft en herstel wordt bevorderd. Adviseren gemeenten, lokale teams, scholen en (zorg)partners bij	Indien gevraagd (op factuurbasis): - Hulpverlening bij ernstige gebeurtenissen. - Consultatie en advies aan netwerkpartners met GGD-brede expertise.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
	ernstige incidenten.	

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Algemene Gezondheidszorg	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	10.699	6.197	8.413	8.413	8.413	8.413
Baten	-10.633	-6.197	-8.413	-8.413	-8.413	-8.413
Resultaat na belasting	66	0	0	0	0	0

3.4.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

Het facultatieve deel van de afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO) en een aantal specifieke producten van het Meldpunt Bijzondere Zorg. Deze facultatieve producten worden op verschillende wijzen gefinancierd.

In het [productenboek Bijzondere Zorg](#) wordt nader toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taak Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Wmo)	Adviseren over passende ondersteuning, opvang en/of een woonvoorziening, die de cliënt met psychische problematiek de hoogst haalbare vorm van herstel/participatie/zelfredzaamheid biedt.	• Consultatie en advies. • Screening ontvangen meldingen. • Uitvoering van onderzoek. • Advies. • Aanvraag beschikking. • Selectie van de kandidaten voor de zorgwoningen, Housing First en andere bijzondere woonvormen.
	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkelingen en tijdig signaleren en adviseren.	• Advies aan gemeenten op basis van de monitor, analyses en signalen. • Structureel overleg met centrumgemeente Nijmegen
	Afstemming met aanbieders van onder andere beschermd wonen,	• (Structureel) overleg met zorgaanbieders.

	GGZ en maatschappelijke opvang en samenwerking met (lokale) organisaties zoals sociale (wijk)teams.	Afstemming met- en overdracht casuïstiek aan sociale (wijk)teams en zorgaanbieders.
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taak door het bieden van aanvullende dienstverlening in opdracht van gemeenten en derden (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben, door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren.	- Housing First: Coördinatie. - Praktijk Buitenzorg: consulten. - Nazorg ex-gedetineerden: Re-integratietrajecten.
	Vergroten zelfredzaamheid, verminderen van overlast en aanbieden van laagdrempelige medische zorg aan kwetsbare inwoners.	Begeleide Herkansing: Trajectregie.
	Het mogelijk maken van een doorbraak in vastgelopen casussen.	Inzet doorbraakbudget.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Bijzondere Zorg	Werkveld specifiek (facultatief)					
	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	2.052	1.732	2.222	2.222	2.222	2.222
Baten	-2.052	-1.732	-2.222	-2.222	-2.222	-2.222
Resultaat na belasting	0	0	0	0	0	0

3.4.3 Gezond Leven

Wat houdt het in?

Gezond Leven voert voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Voor ieder van deze taken is een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden uitgebreid zijn beschreven. Op basis daarvan hebben gemeenten een beschikking afgegeven.

Voor de meeste van deze taken betreft het een uitbreiding van de werkzaamheden die vanuit de uniforme taken per gemeente worden geleverd, zoals de inzet van gezondheidsmakelaars of aandacht voor specifieke thema's als aanvulling op de werkzaamheden in een gemeente. In het schema hieronder geven we puntsgewijs aan om welke activiteiten het gaat die door gemeenten extra gefinancierd worden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied en het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	Extra inzet in alle gemeenten door gezondheidsmakelaars, op scholen en/of in de wijken/gemeenten.	Extra activiteiten in alle gemeenten t.b.v. versterking van de aanpak en beleid van volksgezondheidsproblemen. (Deze activiteiten maken deel uit van het uitvoeringsplan op maat (zie uniforme inzet Gezond Leven)).
	Gemeenten Samen Gezond	Verbetering van de lokale aanpak gezond gewicht in de gemeenten Wijchen, Druten, Beuningen, Buren, Neder-Betuwe door lerend monitoring (ZonMw).
	Versterking kennis en adviesfunctie Versterking kennis infrastructuur.	Borging leernetwerk en een regionale en landelijke kennisagenda (ZonMw).

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Gezond Leven	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	2.103	1.467	2.338	2.338	2.338	2.338
Baten	-2.032	-1.467	-2.338	-2.338	-2.338	-2.338
Resultaat na belasting	71	0	0	0	0	0

3.4.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat houdt het in?

De Jeugdgezondheidszorg voert op verzoek voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald (facultatief).

Wanneer gemeenten kampen met specifieke problematieken die niet in geheel Gelderland-Zuid ervaren worden, zijn aanvullende activiteiten mogelijk. De Jeugdgezondheidszorg voert voor de gemeenten op basis van vraag/behoefte facultatieve activiteiten uit boven op het wettelijk basispakket. Hiervoor wordt een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden zijn beschreven. Op basis daarvan hebben diverse gemeenten een beschikking afgegeven.

Veelal is het facultatieve gedeelte gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders/kinderen en daarmee het voorkomen van inzet van zwaardere zorg. Daarnaast draagt het bij aan het versterken van de samenwerking in de keten van de jeugd. Voorbeelden zijn inzet videohometraining, stevig ouderschap, extra inzet in attentiewijken, vergroten mentale weerbaarheid voortgezet onderwijs leerlingen, Samen Starten en Preventie Schoolverzuim en Voorzorg.

JGZ voor asielzoekers in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland

GGD Gelderland-Zuid voert in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland de jeugdgezondheidszorg uit voor de kinderen die wonen in een asielzoekerscentrum in (een gemeente in) Gelderland-Zuid.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Jeugdgezondheidszorg	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten	1.996	1.516	1.803	1.803	1.803	1.803
Baten	-1.917	-1.516	-1.803	-1.803	-1.803	-1.803
Resultaat na belasting	79	0	0	0	0	0

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Arbo

Wat houdt het in?

Voor GGD Gelderland-Zuid zijn passende arbeidsomstandigheden belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig werken. Werkgever en werknemer zorgen samen voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden. De werkgever is uiteindelijk verantwoordelijk maar overleg met de werknemers is verplicht. Ieder heeft daarin zijn eigen taak.

Werkgever brengt de risico's van het werk in kaart en maakt een plan van aanpak met verbeter voorstellen en evalueert het gevoerde beleid: de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Een gezonde en veilige werkomgeving stelt de medewerkers in staat de meerjarenvisie uit te voeren. Goed welzijn van de medewerkers zal het ziekteverzuim verminderen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Zorgdragen voor goede arbeidsomstandigheden en veiligheid voor alle medewerkers en derden in de organisatie.	Veiligheid voor medewerkers.	Uitvoeren RI&E nieuwbouwpand Nijmegen.
		Keuring elektrische apparaten middels NEN 3140.
	Gezonde, fitte en vitale medewerkers.	Arbo-verantwoorde inrichting (thuis-) werkplek.
		Aandacht voor vitaliteit en verzuim in de organisatie.
	Bevorderen van het welzijn van de medewerkers.	Inrichting nieuwbouw locatie volgens Arbowet.
		Implementatie Activiteit Gerelateerd Werken
		Aandacht voor PSA, psychosociale arbeidsbelasting.

3.5.2 Communicatie

Wat houdt het in?

Communicatie heeft als strategisch doel het versterken van de communicatiekracht op organisatie en medewerkers niveau.

De pijlers in onze aanpak zijn:

- Implementeren Meerjarenstrategie
- Zichtbaarheid GGD vergroten
- Medewerkers communicatief versterken
- Toegankelijke informatie en voorlichting
- Pers- en crisiscommunicatie.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Implementatie Meerjarenstrategie (en Inspirerend Kader)

In de Meerjarenstrategie 2024-2027 zijn 2 leidende principes en 4 strategische thema's benoemd waar de GGD in de periode 2024-2027 op inzet. Communicatie ondersteunt intern de implementatie van de Meerjarenstrategie en verbindt de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie zoveel mogelijk in alle interne en externe communicatie-uitingen.

Het [online magazine Meerjarenstrategie](#) laat met verhalen de beloofde ontwikkeling zien. De verhalen delen we binnen en buiten de GGD. Intern via ons sociale intranet en naar buiten via de website, nieuwsbrieven en onze verschillende sociale mediakanalen.

Communicatiestrategie

Communicatie maakt jaarlijks een beknopt strategisch communicatieframe. De strategische uitgangspunten voor communicatie zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie. Vanuit het communicatieframe worden plannen van aanpak opgesteld op afdelings-, team- en projectniveau.

Ontwikkelingen

- Het hybride werken maakt onderdeel uit van de huidige werkcultuur, ook bij onze GGD. Communicatie blijft intern extra communicatiemiddelen inzetten om medewerkers verbonden te houden met elkaar en de organisatie.
- De krapte in de arbeidsmarkt neemt toe. Er is in 2024 extra kennis opgedaan over arbeidsmarktcommunicatie en deze wordt ingezet om nieuwe medewerkers te werven.
- In de samenleving is meer aandacht voor diversiteit en inclusie. Communicatie ondersteunt bij het communiceren in de juiste aanspreekvorm en met boodschappen waarin meerdere doelgroepen, ontvangers en culturen zich herkennen.
- Mensen willen informatie snel kunnen consumeren. Communicatie levert zoveel mogelijk 'short-form' content (korte teksten en video's) om boodschappen over te brengen aan verschillende doelgroepen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Het versterken van de communicatiekracht op organisatie en medewerkers niveau.	Communicatieplan voor de implementatie meerjarenstrategie 2024-2027 uitvoeren.	• Een door de organisatie en medewerkers gedragen Meerjarenstrategie • Medewerkers voelen zich verbonden aan de Meerjarenstrategie. • De uitgangspunten van de meerjarenstrategie worden waar mogelijk in interne en externe communicatie-uitingen verbonden. • Nieuwe verhalen in het online magazine.
	Vergroten van de zichtbaarheid van wat de GGD doet.	• Ondersteuning afdelingen, GGD-projecten en externe samenwerkingsprojecten met advies & uitvoering.
	Communicatief versterken van GGD-medewerkers.	• Aandacht voor externe verbinding: ondersteunen netwerkontwikkeling/ ambassadeursfunctie (delen verhalen Meerjarenstrategie, nieuwsbrieven, vlog/podcast). • Aandacht voor interne verbinding: o.a. door informatie en vlogs op intranet. • Doorontwikkeling en het zichtbaar maken van communicatietools, waarmee medewerkers zelf aan de slag kunnen.
	Toegankelijke informatie op website, sociale media en in voorlichtingsmateriaal.	• Actuele en (digi)toegankelijke interne- en externe communicatiemiddelen: website, sociale media kanalen, intranet,

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
		voorlichtingsmateriaal. • Aandacht voor actuele ontwikkelingen. • Relevante ontwikkelingen binnen & buiten de GGD volgen, delen en zorgen voor reactie vanuit GGD.
	Pers- en crisiscommunicatie	• Advies en uitvoeren reactief en proactief persbeleid. • Advies en uitvoering van communicatie bij incidenten en crisis.

3.5.3 Informatievoorziening

Wat houdt het in?

Informatievoorziening (IV) heeft als belangrijkste taak de ontwikkelingen en ambities van de GGD te vertalen in oplossingen op het terrein van informatiemanagement, informatiebeheer (archief), functioneel beheer en informatiebeveiliging. IV wordt strategisch, tactisch en operationeel geborgd door de vraag vanuit de GGD-afdelingen te vertalen naar passende oplossingen aangeboden door VRGZ-ICT, haar onderaannemers, softwareleveranciers en/of GGD-GHOR Nederland. De informatiemanager, CISO, informatieadviseurs en functioneel beheerders vervullen hierin ieder hun rol.

In de dynamische wereld waarin we leven richt IV zich vooral op de toekomst: hoe grijpen wettelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in op de GGD-processen? Wat moeten we doen om ook in de toekomst die processen optimaal te ondersteunen? Hierbij bewaakt IV dat er een samenhangend, flexibel informatielandschap ontstaat dat ondersteund wordt door de diverse applicaties. De wettelijke eisen ten aanzien van privacy, informatiebeveiliging en archivering worden hierbij geborgd.

Daarnaast investeert IV steeds meer in de verbinding met de collega's van het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA), de verschillende afdelingen en andere informatiespecialisten binnen en buiten de GGD. Het thema 'informatie' staat centraal voor de te leggen verbindingen en voor de strategische ontwikkeling van de organisatie. Het slim inzetten van alle beschikbare informatie ten behoeve van preventie en versterking van de zelfredzaamheid van de burger is hierbij het primaire doel.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

In de Meerjarenstrategie 2024-2027 staan diverse ontwikkelingen die impact hebben op de informatievoorziening:

- De GGD kiest voor een informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering. Dit borgen we in het GGD-brede programma OIA. Binnen dat programma werken we aan een solide basis om gegevensmanagement in eigen beheer in te richten. Dit verruimt de mogelijkheden om relevante in- en externe data bij elkaar te brengen. Het borgen van registratiekwaliteit, het flexibel en eenduidig presenteren van verzamelde data en nieuwe technieken op het gebied van Big Data/data analytics hangen hiermee samen.
- We adviseren over preventie en geven vorm aan groepsgerichte preventie. Nieuwe innovaties als eHealth, Robotic Procesmanagement (RPM) en Artificial Intelligence (AI), maar ook regie door de cliënt op de eigen gezondheidsgegevens in een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO) ontsloten via MedMij, maken dat we preventie dichterbij de cliënt kunnen brengen. Daarnaast verbinden we de informatievoorziening van afzonderlijke afdelingen met landelijke en regionale ketenpartners om vroegtijdig te kunnen signaleren ter ondersteuning aan het geven van preventief advies.
- De GGD hanteert een netwerkaanpak (leidend principe in de meerjarenstrategie). Juist op het gebied van informatievoorziening is deze netwerkaanpak voor de komende jaren een voorwaarde voor het realiseren van onze maatschappelijke opgaven. Hierom zoeken we actief de samenwerking met onze regionale partners als gemeenten, huisartsen en andere zorgverleners. Ook doen we dit door te investeren in samenwerking met collega GGD'en en expertisepartijen als Nictiz, VWS, NCJ en GGD GHOR Nederland (landelijke IV-strategie).
- We werken aan gezondheidsbescherming en – bevordering in het sociale en fysieke domein. Het landelijke programma Pandemische Paraatheid vergt intensieve samenwerking met diverse ketenpartners op het gebied van informatievoorziening. We werken in de komende jaren aan het op elkaar afstemmen van Pandemische Parate Informatievoorziening door het applicatielandschap landelijk meer te integreren, te koppelen aan de Generieke Digitale Infrastructuur en de verplichtingen vanuit de Wet elektronische gegevensuitwisseling de zorg (Wegiz).

Op het terrein van informatievoorziening spelen voor 2025 de volgende relevante ontwikkelingen:

- Het inzetten op meer digitale dienstverlening waar dit past bij de behoefte van de cliënt.
- Het automatiseren/robotiseren van repeterende en administratieve processen.
- De implementatie van nieuwe Wet- en regelgeving zoals de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) en de Wet Digitale authenticatie en identificatie in de zorg (Wet Diaz).
- Het onderbrengen van actieve monitoring in het kader van NEN7513 op onze cliëntapplicaties bij een Security Operations Center (SOC).
- De verplichte aansluiting op de Generieke Digitale Infrastructuur om via één bronsysteem, één gestandaardiseerd uitwisselingssysteem en één waarheid te werken, waardoor efficiëntie en effectiviteit binnen onze werkprocessen bevorderd wordt.
- Participeren in landelijke samenwerkingstrajecten, zoals het aansluiten op Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) en de implementatie van een Pandemisch Paraat informatievoorzieningslandschap.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Versterken van de digitale dienstverlening.	Aanmeld- en triageprocessen van de verschillende afdelingen/teams bevatten een digitaal kanaal waar dit past bij de cliëntbehoefte.	Organisatiebrede aansluiting op de MijnOverheid Berichtenbox. Implementatie van digitale (veilige) aanmeldformulieren voor de instroomprocessen bij Bijzondere Zorg en diverse teams van de afdeling Algemene Gezondheidszorg. Onderzoek naar en mogelijke implementatie van een chatrobot
Krapte op de arbeidsmarkt voorkomen.	Repeterende en administratieve processen worden (waar mogelijk) geautomatiseerd /gerobotiseerd.	Softwarerobot, die diverse taken van team dossierbeheer (afdeling JGZ) overneemt. Geautomatiseerde/gerobotiseerde administratieve taken van diverse afdelingen.
Compliance aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving	Organisatieprocessen in brede zin voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, informatiebeveiliging, privacy en transparantie.	Behoud van certificering voor NEN7510 en voldoen aan de vereisten van NEN7513 (logging), NIS2 en BIO. Implementatie van de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), de Wet Digitale identificatie en authenticatie in de zorg (Wet Diaz) en de Archiefwet 2022.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
	De landelijke implementatiekalender voor de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) en de Wet digitale overheid wordt uitgevoerd.	Vervanging UZI-certificaten. Implementatie van 4 door VWS geprioriteerde gegevensuitwisselingen. Implementatie van het Elektronische Voorschrift Systeem (EVS) in het kader van het programma Medicatieoverdracht. Aansluiting op de ToegangsVerleningsService (TVS) en de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI).
De datagedreven GGD	Veilig en laagdrempelig gebruik door gemeenten en andere partners van door de GGD verzamelde en geanalyseerde data.	Implementatie van de best passende infrastructuur om gegevensmanagement en het verwerken van data tot informatie op een veilige manier mogelijk te maken.
Duurzaam borgen informatiebeveiliging en privacy		Aanstellen van een Information Security Officer (ISO). Aansluiting op een Security Operations Center (SOC) voor continue beveiligingsmonitoring van de applicaties in het primaire proces. Vergroting informatiebeveiligings- en privacybewustzijn van medewerkers mede door middel van eLearningsoftware.

3.5.4 Kwaliteit

Wat houdt het in?

GGD Gelderland Zuid is een HKZ 2019 en NEN 7510 gecertificeerde organisatie waarin met focus gewerkt wordt aan continu verbeteren ten gunste van cliënten, ketenpartners, opdrachtgevers en medewerkers. Het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) bestaat uit verschillende onderdelen en instrumenten die onderling met elkaar in verbinding staan.

HKZ-certificering geldt voor alle onderdelen van de GGD. Voor sommige afdelingen geldt dat zij ook getoetst worden door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en/of vindt periodieke visitatie plaats. Door middel van halfjaarlijkse managementreviews, jaarlijkse directiebeoordelingen en jaarlijks externe audits wordt de werking van het KMS getoetst.

Samenhang met de Meerjarenstrategie

Het KMS draagt bij aan (zicht op) continue verbeteren van de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening van GGD Gelderland-Zuid binnen de publieke gezondheidszorg. Uitkomsten van interne en externe audits, ervaring van cliënten, klachten en incidenten worden gebruikt om de kwaliteit van primaire en ondersteunende processen te verbeteren.

Ontwikkelingen

Externe toetsing van het KMS op basis van het certificatieschema Publieke Gezondheidszorg HKZ 2019 vindt jaarlijks plaats. Door het Kwaliteit Informatie Punt (KIP) is actuele data vanuit kwaliteitsinstrumentaria laagdrempelig en integraal via dashboards beschikbaar. Management en functionarissen met een kwaliteitstaak kunnen hierdoor (bij)sturen op actuele informatie.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Continuering van een vitaal en inspirerend kwaliteitsmanagementsysteem dat ondersteuning biedt aan de werkprocessen, informatie biedt over de geleverde zorg- en dienstverlening, stimuleert tot verbetering en innovatie en aansluit op de organisatie als netwerkorganisatie.	Binnen de organisatie worden kwaliteitsinstrumenten conform PDCA-methodiek toegepast. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het leveren van een goede kwaliteit van zorg- en dienstverlening.	Continuering van een effectief en gedragen kwaliteitsmanagementsysteem dat voldoet aan het kwaliteitsbeleid van GGD GZ en het normenkader HKZ 2019 en NEN 7510.
	Clïënt en medewerkers gerelateerde incidentmeldingen leiden aantoonbaar tot continu verbeteren in de zorg en dienstverlening voor onze cliënten/ketenpartners en dragen bij aan een veilig werkklimaat voor medewerkers. Dit laatste sluit aan bij het Inspirerend Kader in relatie met medewerkers	Het onverminderd, door MTV-functionarissen, aandachtsfunctionarissen kwaliteit en (team)managers, vragen van aandacht van medewerkers om (bijna) incidenten te melden. Het betreft incidenten in cliëntencontact, agressie-, Arbo- en informatiebeveiligingsincidenten.
	Zicht op cliënt- en ketenpartnerervaring draagt aantoonbaar bij aan de (verbetering van) kwaliteit van zorg- en dienstverlening	In beeld gebrachte ervaring van cliënt- en ketenpartner door afdelingen en teams.
	Resultaten vanuit kwaliteitsinstrumenten leiden (waar nodig) aantoonbaar tot (verbetering van) de kwaliteit van zorg- en dienstverlening	Laagdrempelige beschikbare actuele data vanuit KIP (MTV-incidentmeldingen, audits, risico-inventarisaties, klachten, leveranciersbeoordelingen en ervaringsonderzoek), die worden gebruikt als stuurinformatie door aandachtsfunctionarissen kwaliteit en (team)managers.

	Risico's binnen kritische processen zijn bekend en beheerst.	Prospectieve risicoanalyses en bijbehorende beheersmaatregelen.
	Het verkrijgen van inzicht in de beoogde resultaten van de organisatie, afdeling en team met gebruikmaking van indicatoren.	Inventarisatie door (team)managers van actuele indicatoren. Desgewenst vaststelling van nieuwe indicatoren, waarop (team)managers kunnen sturen.

3.5.5 Juridische zaken

Wat houdt het in?

Juridische zaken heeft als taak het adviseren van de GGD in juridische kwesties. Dit gebeurt op zowel casuïstisch als beleidsmatig niveau en zowel proactief als reactief.

De wet- en regelgeving verandert in hoog tempo. De overheid ontwikkelt nieuwe wetten en bestaande wet- en regelgeving is onderhevig aan aanpassingen. De veranderingen die hieruit voortvloeien moeten geïmplementeerd worden in de organisatie.

Samenhang met de Meerjarenstrategie

In de meerjarenstrategie 2024-2027 staan diverse ontwikkelingen genoemd die juridische expertise vragen:

- Veranderende wet- en regelgeving;
- De genoemde strategische thema's en de (juridische) vraagstukken die dit oplevert.

Ontwikkelingen

In de publieke dienstverlening en het zorgdomein vindt steeds meer samenwerking plaats. De samenwerkingen worden verankerd in convenanten en overeenkomsten en vereisen duidelijke afspraken. Het opstellen en toetsen van deze afspraken is van groot belang, mede met het oog op een adequate uitvoering en mogelijke risico's.

Ook de toename van taken – en in het verlengde daarvan medewerkers – leidt tot meer juridische vragen. Daar komt bij dat burgers een groot aantal juridische procedures kunnen aanwenden, zowel tegen individuele professionals als tegen de organisatie, waarbij juridische ondersteuning noodzakelijk is.

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet brengt een groot aantal verplichtingen met zich mee op het gebied van actieve en passieve openbaarmaking van informatie. De komende jaren zal de bekendheid van deze wet toenemen. Naar verwachting neemt hierdoor ook het aantal informatieverzoeken toe. Het uitvoeren van deze verzoeken dient nauwkeurig te gebeuren, waarbij voornamelijk de correspondentie met verzoeker, het inventariseren van de informatie en het anonimiseren van de documenten veel tijd vergt.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Naleven van wet- en regelgeving.	Processen voldoen aan wet- en regelgeving, mede op het gebied van bestuursrecht, gezondheidsrecht, personen- en familierecht en privacy.	• Advisering m.b.t. (juridische) vraagstukken en ondersteuning bij de uitvoering in de praktijk. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten. • Op de hoogte blijven van wet- en regelgeving, tijdige signalering van veranderingen en zorgvuldige implementatie binnen de organisatie.
Signaleren en beperken van risico's en verbeteren van processen.	Juridische procedures conform geldende wet- en regelgeving. Samenwerkingen monitoren.	• Advisering juridische procedures, zoals klachten, bezwaar- en beroep, aansprakelijkheidsstellingen, tuchtzaken en dagvaardingen. • Voorbereiding en uitvoering juridische procedures, indien nodig. • Ondersteuning en/of vertegenwoordiging van de organisatie, indien nodig. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten. •

3.5.6 Bedrijfsvoering

Wat houdt het in?

De taken op het gebied van Huisvesting, ICT, Inkoop, Informatiebeheer, HRM en Financiën en Inkoop heeft de GGD belegd bij de afdeling Bedrijfsvoering van de VRGZ. De dienstverlening is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. De verdeling van de kosten van de diensten gebeurt op basis van de zogenoemde 'gemene rekening'. Dit is ingegeven doordat op deze wijze geen BTW betaald hoeft te worden. Het gevolg is dat de toerekening van de kosten op vaste grondslagen is gebaseerd.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

De sector Bedrijfsvoering adviseert, organiseert, faciliteert de uitvoerende afdelingen van de GGD om de doelen voor de publieke gezondheid en de strategische thema's in de meerjarenstrategie te realiseren en de organisatie effectief en efficiënt te laten opereren. Dit gebeurt door:

- integrale advisering over bedrijfsvoering;
- mede zorgdragen voor een goede organisatieontwikkeling en -inrichting;
- goede en efficiënte huisvesting en ICT-voorzieningen;
- instrumenten en advisering waardoor de organisatie in control kan zijn.

Ontwikkelingen

Naast een betere betrokkenheid van de sector Bedrijfsvoering bij de (meer)jarenplannen van de GGD ingestoken op een betere definitie van de door de sector Bedrijfsvoering geboden diensten, en de daarmee samenhangende kosten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie / Resultaat 2025
Organisatieontwikkeling	HRM-beleid en instrumenten die het mogelijk maken dat we nu en straks: • De juiste mensen weten aan te trekken. • De mensen die we in huis hebben ontwikkelen in het belang van de organisatie en van henzelf. Daar waar persoonlijke en organisatiedoelen niet meer matchen we zorgvuldig afscheid nemen.	Verder uitwerking op de strategische HR thema's: Leiderschap(sontwikkeling): Leidinggevend en geven leiding vanuit de beloften uit het Inspirerend Kader. Vitaliteit en Verzuim: Een meer preventieve proactieve aanpak van gezondheid. Strategische Personeelsplanning: Dit instrument vormt de basis om inzichtelijk te maken wat nodig is om toekomstige opgaven (2-3 jaar) kwantitatief en kwalitatief uit te kunnen (blijven) voeren.
Organisatie is in control	Inkoop conform geldende Wet- en Regelgeving op het gebied van Aanbesteden en Inkopen	Op rechtmatigheid en doelmatigheid getoetste inkooptrajecten.
Beheer vastgoed	Vastgoed dat aansluit bij behoeften van cliënten, medewerkers en partners	Oplevering en intrek nieuwe hoofdkantoor en overdracht oude hoofdkantoor aan Gemeente Nijmegen JGZ: Nieuwbouw Wijchen en Opheusden

3.5.7 Openbaarheidsparagraaf

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen. Deze openbaarheidsparagraaf beschrijft op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

Woo-index

GGD Gelderland-Zuid heeft de organisatiegegevens en de gegevens van de Woo-contactpersonen toegevoegd aan de Woo-index. De Woo-index is onderdeel van het Register van Overheidsorganisaties (ROO) en is de centrale landelijke plek voor alle verwijzingen naar Woo-informatie. In de Woo-index wordt ook verwezen naar specifieke informatiecategorieën van GGD Gelderland-Zuid en waar deze documenten te vinden zijn.

Woo-verzoeken

In 2023 ontving GGD Gelderland-Zuid één Woo-verzoek. Het verzoek is binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Overhead GGD						
Overhead GGD	Realisatie	Gewijzigde begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
Lasten	521	570	826	726	726	726
Baten	-521	-470	-726	-726	-726	-726
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	100	100	0	0	0

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de GGD beschreven. Voor het beleid omtrent weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar de bijlage Financiële spelregels.

Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De streefwaarde op basis van de begroting 2025 is als volgt:

Berekening streefwaarde Algemene reserve		Begroting
Bedragen x €1.000,-		2025
Bedrag per medewerker	€ 1.000,00	455
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	
Percentage totale uitgaven	1,0%	524
Percentage over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage	3,0%	504
Streefwaarde Algemene reserve		1.483

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 7 september 2023 ingestemd met de toevoeging van het resultaat over 2022 van € 524.000,- aan de algemene reserve. In 2023 bedraagt het resultaat € 260.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van het positieve resultaat aan de algemene reserve wordt de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde bereikt. Dit betekent dat er conform afspraak o.b.v. inwonerbijdrage een bedrag van € 799.000,- wordt terugbetaald.

Weerstandscapaciteit	Verwachting*	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027	2028
Norm algemene reserve	1.278	1.483	1.483	1.483	1.483
Eigen vermogen einde jaar	1.681	1.581	1.481	1.481	1.481
Verwacht resultaat	-100	-100	0	0	0
Verwacht algemene reserve	1.581	1.481	1.481	1.481	1.481
Algemene reserve in % van de norm	124%	100%	100%	100%	100%

* in de kolom verwachting 2024 is uitgegaan van de resultaatbestemming conform jaarrekening 2023

Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstandscapaciteit
(bedragen *€ 1.000,-)		
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijk	1.700	395
Maatschappelijke risico's	575	243
Economische risico's	3.000	1.650
Middelen, organisatie medewerkers en efficiency	2.355	927
Totaal	7.630	3.214

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in onderstaande tabel de tien grootste risico's. De grootste risico's betreffen:

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag x € 1000	Beheersmaatregelen
1	Cao wijzigingen Het betreft hier de stijgingen van de CAO die hoger kunnen uitpakken dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. In de begroting is reeds gerekend met een hogere indexatie dan door de adviescommissie is aangegeven.	1.500 x 0,5	750	- Tijdig het gesprek voeren met gemeenten - Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is.
2	Prijsstijgingen Het betreft hier de verwachte stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting 2023 en 2024. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750 x 0,7	525	- Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) - Kwaliteitseisen verlagen - Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur.
3	(Fluctuaties in) Inkomsten Dit risico bestaat uit meerdere onderdelen. Zo is het onzeker of er voldoende wordt gecompenseerd voor bevolkingsgroei, of er voldoende subsidies worden binnengehaald, of gemeenten bezuinigingstaakstellingen opleggen, of de vraag naar reizigersvaccinaties weer op niveau komt, etc.	750 x 0,5	375	- Extra acquisities - Alert zijn op subsidie mogelijkheden - Werken met flexibele schil - Strenger sturen op contractafspraken - Tijdig signaleren en acties ondernemen
4	Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Dit kan leiden tot boetes en imagoschade. Cybercriminaliteit kan een oorzaak en een gevolg daarvan zijn en brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig.	700 x 0,5	350	- Opvangen met (duurdere) inhuur - Verhogen bewustwording binnen de organisatie - Aanwezigheid van CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer - Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving - Continuïteitsplan - Back-up en restore - Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD - Ketensamenwerking - Prospectieve risicoanalyses
5	Epidemie Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden.	375 x 0,5	187,5	- Continuïteitsplan eigen organisatie - Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd
6	(Toekomst) Veilig thuis Er is nog geen uitsluitel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de	375 x 0,5	187,5	Implementeren adviezen werkgroep begrotings-systeem Veilig Thuis

	organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien. Ook zijn er schommelingen in de instroom en meldingen.			
7	Omgevingswet De invoering Omgevingswet kan leiden tot een veranderde vraag, waardoor er hoger/ander geschoold personeel nodig is, nieuwe software en een toename in (complexere) aanvragen.	375 x 0,3	112,5	▪ Trainingen/ opleidingen personeel ▪ Projectorganisatie ingericht ▪ Actueel houden van de opgedane kennis ▪ Participatie in landelijke overleggen ▪ Volgen van de landelijke ontwikkelingen
8	Ziekteverzuim & arbo Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375 x 0,3	112,5	▪ Nieuwe arbodienstverlener ▪ Actief arbobeleid ▪ Training omgaan met agressie en geweld
9	Arbeidsmarktkrapte Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel op (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375 x 0,3	112,5	▪ Positionering als aantrekkelijke werkgever ▪ Opvangen met (duurdere) inhuur ▪ Hoger loon betalen ▪ Samenwerking met VRGM (forensische artsen) ▪ Gezonde balans privé/werk
10	Niet naleven van wet- en regelgeving De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	375 x 0,3	112,5	▪ Personeel bewust maken van wet- en regelgeving van hun vakgebied. ▪ Taakafbakening, waar is de GGD van en waarvan ook niet.
Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit GGD)			2.825	
Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			389	
Totale noodzakelijke risicocapaciteit			3.214	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Ook komt dit onderdeel in de jaarrekening 2023 terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.2 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform bepalingen BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

	Realisatie	Begrotings- wijziging	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	13,5%	24,3%	20,4%	18,6%	17,0%	14,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	13,5%	24,3%	20,4%	18,6%	17,0%	14,8%
Solvabiliteitsratio	7,8	6,4	7,6	7,5	7,8	8,1
Structurele exploitatieruimte	1,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0

Toelichting

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV worden alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investerings worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investerings in gebouwen

De GGD had ultimo 2022 één pand in eigendom (locatie Tiel). Het hoofdgebouw in Nijmegen en de consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investerings in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder. Investerings in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting. In de loop van 2023 start de GGD met de nieuwbouw van het hoofdkantoor aan de Prof. Bellefroidstraat in Nijmegen. Naar verwachting is het pand eind 2024 gereed.

Investerings in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Een overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen is opgenomen in de bijlagen bij deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de GGD onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties

Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg wordt minimaal onderhouden (alleen hoogstnoodzakelijke onderhoudswerkzaamheden).

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP actualiseren we jaarlijks en wordt een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2023 is de herziening opgestart, de resultaten zijn medio 2024 bekend.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel

Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed via de afdeling Vastgoed- & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.4 Financiering

4.4.1 Beleid ten aanzien van risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldoet aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen.

4.4.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven:

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	105
b. De externe rentebaten	0
Totaal door te rekenen externe rente	105
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	105
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	105
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	105
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van onderstaand schema blijkt dat de GGD binnen de norm voor de kasgeldlimiet zal blijven.

Bedragen x € 1.000,-	
Omvang begroting per 01-01-2024	52.391
In procenten van de grondslag	8,2%
Toegestane kasgeldlimiet	4.296
Totaal netto vlottende schuld	-2.313
Toegestane kasgeldlimiet	4.296
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	6.609

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De GGD blijft binnen de norm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Renterisico vaste schuld in relatie tot renterisiconorm				
Bedragen x € 1.000,-	2025	2026	2027	2028
1. Renteherziening	0	0	0	0
2. Aflossingen	375	375	375	375
3. Renterisico (1+2)	375	375	375	375
4. Renterisiconorm	10.478	10.458	10.458	10.458
5a. Ruimte onder renterisiconorm	10.103	10.083	10.083	10.083
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a. Begrotingstotaal begroting 2024	52.391			
4b. Percentage regeling	20%			
Renterisiconorm (4a x 4b)	10.478			

4.5 Organisatie en Bedrijfsvoering

Zie paragraaf 3.5 Interne dienstverlening voor de informatie over de bedrijfsvoeringstaken binnen de GGD.

4.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij als er bestuurlijk en financieel belang is waarbij de begrippen 'bestuurlijk' en 'financieel' in het BBV nader worden gedefinieerd (de GGD heeft geen relatie met organisaties die aan deze definitie voldoen).

5

Financiën

5 Financiën

5.1 Overzicht van baten en lasten (incl. toelichting)

Een specificatie per gemeente van de uniforme bijdrage gemeenten en subsidie gemeenten voor 2025 is opgenomen in paragraaf 6.3.

	Realisatie	Begroting	Begrotings- wijziging	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Baten							
Bijdrage deelnemende gemeenten	27.028	29.783	29.783	31.788	31.788	31.788	31.788
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. factur	2.924	3.125	3.302	3.702	3.702	3.702	3.702
Subsidies Rijk	10.122	3.979	3.979	6.630	6.630	6.630	6.630
Subsidies Gemeenten	6.392	5.467	5.467	5.645	5.645	5.645	5.645
Overige opbrengsten	6.246	3.242	3.245	4.187	4.187	4.187	4.187
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340	340
Totaal baten	52.713	45.936	46.117	52.291	52.291	52.291	52.291
Lasten							
Personeelskosten	37.830	32.914	33.095	37.690	37.725	37.725	37.725
Huisvestingskosten	2.862	2.062	2.062	2.290	2.274	2.274	2.274
Kantoormiddelen	102	177	177	168	168	168	168
Medische kosten	1.297	1.106	1.106	1.214	1.214	1.214	1.214
Communicatieapparatuur	1.834	1.723	1.723	2.091	1.970	1.970	1.970
Vervoermiddelen	68	34	34	81	81	81	81
Afschrijvingen	397	703	703	1.267	1.267	1.267	1.267
Algemene kosten	4.733	3.618	3.618	3.107	3.109	3.109	3.109
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.484	3.566	3.566	4.159	4.159	4.159	4.159
Voorlichting	38	26	26	41	41	41	41
Rentebaten en -lasten	-539	108	108	283	283	283	283
Totaal lasten	52.107	46.036	46.217	52.391	52.291	52.291	52.291
Totaal saldo van baten en lasten	605	-100	-100	-100	0	0	0
Toevoegingen reserves	-377	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	40	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	268	-100	-100	-100	0	0	0
Vennootschapsbelasting	8	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	260	-100	-100	-100	0	0	0

5.1.1 Verloopstaat

Op de volgende pagina is het verloop van de gewijzigde begroting 2024 naar de begroting 2025 weergegeven (bedragen x € 1.000,-). Aan het einde van deze paragraaf is de berekening van de index opgenomen.

Gewijzigde Begroting 2024		-100.000
Bedragen x € 1.000,-		
Lasten		
Personele lasten		4.594.900
- stijging aantal fte		2.076.700
- stijging salariskosten indexering 2025		1.741.500
- stijging overige personeelskosten		179.500
- stijging Personeel niet in loondienst (covid-19 vaccinaties)		597.200
Materiële lasten		1.578.600
Afschrijvingen		
- hogere afschrijvingskosten huisvesting		579.900
- lagere afschrijvingskosten automatisering		-16.100
Huisvestingslasten		
- Huur pand Nijmegen (zie toename afschrijvingskosten)		-471.500
- Huisvestingskosten vaccinatielocaties		454.800
- hogere huisvestingskosten (pand Nijmegen)		181.500
- Consultatiebureaus huisvestingslasten (zie ook opbrengsten)		62.800
Kantoormiddelen		
- lagere kosten voor kantoormiddelen		-9.000
Automatisering		
- Consultancy kosten ICT		30.000
- indexering en verhoging licentiekosten		185.000
- nieuwe applicaties		152.500
Medische zaken		
- reizigersvaccinaties, vaccinatiecentrum en andere medische artikelen (staan opbrengsten tegenover)		108.300
Inkoop ondersteunende diensten		
- Bedrijfsvoering (verrekenpercentages en ISO)		426.100
- Indexering		167.400
Financiële baten en lasten		
- mutatie rentelasten		175.000
Algemene kosten en Inhuur derden		
- lagere inhuurkosten/algemene kosten door pandemische paraatheid		-560.100
- indexering algemene kosten		
Onvoorzien (circa 0,50% van de totale lasten)		52.000
Overige		60.000
Totaal lasten		6.173.500

Baten	
Uniforme bijdrage	2.004.900
Indexering uniforme bijdrage 2025	1.432.900
Uitzettingen	
- Medische Milieukunde	35.000
- Forensisch geneeskunde	189.600
- Toezicht WMO	380.400
- Huisvesting	383.700
- Informatieveiligheid en functioneel beheer	370.000
Afname diensten Veilig Thuis	
- Veilig Thuis (incl. indexering 2025)	-786.700
Uniforme bijdrage obv facturen	399.400
- Huisvesting JGZ	62.800
- Rijksaccinatieprogramma	38.500
- Nu niet zwanger (verschuiving van facultatief)	244.700
- Inspecties kindercentra	53.400
Rijksbijdrage	2.650.500
- Pandemische paraatheid	-1.335.000
- Structurele uitbreiding Infectieziektebestrijding	1.099.000
- Covid-19 vaccinaties	2.741.200
- Seksuele Gezondheidszorg	222.900
- Jong Leren Eten	7.800
- Cohorten rijksvaccinaties	-85.400
Subsidies gemeenten:	177.200
- Facultatieve taken JGZ (met name Oekraïense kinderen)	303.000
- Facultatieve taken GL	586.900
- Facultatieve taken VT	-518.900
- Facultatieve taken BZ (Sluitende aanpak , uitbreiding TBW/CTMO)	254.500
- Facultatieve taken AGZ (NNZ/TWMO)	-448.300
Toename overige opbrengsten	941.500
- Afname detacheringen	-50.400
- toename reizigersadvisering en vaccinaties	597.000
- Overige dienstverlening	394.900
Totaal baten	6.173.500
Programmabegroting 2025	100.000
Resultaat 2025	100.000

Meerjarige mutaties

Een aantal opbrengsten zoals de SPUK (Specifieke Uitkering) Versterking GGD'en is incidenteel voor 2023 en 2024. Vanaf 2025 wordt een structurele bijdrage om de formatie infectieziektebestrijding op gewenst niveau te brengen door VWS verstrekt. De SPUK covid-19 vaccinaties wordt per half jaar verlengd. Het ligt in de lijn van verwachting dat deze SPUK structureel wordt. Op het moment van het opstellen van deze begroting is dit nog niet duidelijk. Deze opbrengsten zijn meerjarig verwerkt. Daarnaast zal naar verwachting eind 2024 het nieuwe hoofdkantoor van de GGD opgeleverd worden. De kosten en opbrengsten zijn, op basis van de geactualiseerde begroting voor het nieuwbouwpand eind 2022, meerjarig verwerkt.

De indexering is als volgt berekend (conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur):

Indexering 2025		GGD	
Rekenmethodiek		GGD	
Weginsfactor loon		0,78	
Weginsfactor materieel		0,22	
Totaal		1,00	
Voorcalculatie 2025		Factor	GGD
Loonindex	5,40%	0,78	4,21%
Materiële index	2,80%	0,22	0,62%
Totaal voorcalc. 2025		4,83%	
Nacalculatie 2023		Factor	GGD
Loonindex		0,78	7,74%
Opgenomen in B2023 (BRN 2023)		0,78	-1,56%
Opgenomen in B2024 over 2023 (bijgesteld)		0,78	-6,18%
Materiële index		geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2023		0,00%	
Index begroting 2025		4,83%	

5.1.2 Beleidsindicatoren

Bedragen x € 1.000,-	Resultaat 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,61	0,61	0,62	0,62	0,62	0,62
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,58	0,61	0,62	0,62	0,62	0,62
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	85	79	87	87	87	87
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	12%	2%	4%	4%	4%	4%
Overhead (% van totale lasten)	15%	24%	24%	23%	23%	23%

In de realisatie 2023 zijn de gegevens van de corona-organisatie (Meerkostenregeling corona is per 30 juni 2023 beëindigd) buiten beschouwing gelaten omdat dit de indicatoren vertroebeld.

5.2 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

ACTIVA	Realisatie	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	11.815	15.061	14.565	13.558	12.841	11.834
Viottende activa						
Vorraden	108	108	108	108	108	108
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overlopende activa	5	5	5	5	5	5
Vorderingen op openbare lichamen	2.432	2.432	2.432	2.432	2.432	2.432
Vorderingen op Rijk	479	479	479	479	479	479
Uitzettingen Rijks schatkist	15.443	10.861	5.380	5.469	5.281	5.674
Overige vorderingen	1.742	1.742	1.742	1.742	1.742	1.742
	20.102	15.519	10.038	10.127	9.939	10.332
Liquide middelen	63	63	63	63	63	63
Totaal Activa	32.088	30.752	24.775	23.857	22.951	22.337
PASSIVA	Realisatie	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000,-	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Vaste Passiva						
Algemene reserve*	2.220	1.681	1.581	1.481	1.481	1.481
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	287	287	287	287	287	287
Egalisatiereserve Veilig Thuis	377	429	413	413	413	413
Gerealiseerd resultaat	260	-100	-100	0	0	0
Eigen vermogen	3.144	2.297	2.181	2.181	2.181	2.181
Vaste schulden met rente typische looptijd > 1 jaar						
Langlopende schulden	13.875	16.500	13.125	12.750	12.375	12.000
Voorzieningen	1.669	1.720	1.572	1.480	1.586	1.676
	15.544	18.220	14.697	14.230	13.961	13.676
Netto viottende schuld met rente typische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	7.331	4.165	1.828	1.376	740	411
Overige vooruitontvangen bedragen	6.070	6.070	6.070	6.070	6.070	6.070
	13.401	10.235	7.897	7.446	6.810	6.481
Totaal Passiva	32.088	30.752	24.775	23.857	22.951	22.337
EMU saldo **	-6.827	-3.346	396	1.007	717	1.007

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2024 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2023 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS.

5.3 Begrotingswijziging 2024

Bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2024	Wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	0	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. fa	3.125	177	3.302
Subsidies Rijk	3.979	0	3.979
Subsidies Gemeenten	5.467	0	5.467
Overige opbrengsten	3.242	4	3.245
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	45.936	181	46.117
Lasten			
Personeelskosten	32.914	181	33.095
Huisvestingskosten	2.062	0	2.062
Kantoormiddelen	177	0	177
Medische kosten	1.106	0	1.106
Communicatieapparatuur	1.723	0	1.723
Vervoermiddelen	34	0	34
Afschrijvingen	703	0	703
Algemene kosten	3.618	0	3.618
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.566	0	3.566
Voorlichting	26	0	26
Rentebaten en -lasten	108	0	108
Totaal lasten	46.036	181	46.217
Totaal saldo van baten en lasten	-100	0	-100
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-100	0	-100
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	-100	0	-100

Toelichting

De begrotingswijziging betreft de aanpassing van de RVP. Toevoeging van de maternale kinkhoest vaccinatie en het rotavirus.

6

Bijlagen

6 Bijlagen

6.1 Investeringsplanning

In onderstaand overzicht is de meerjarige investeringsplanning opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-	Uit JR 2023	Begroting 2024	Budget 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Gebouwen							
Datalijnen	68	10	78	10	10	10	10
Nieuwbouw GGD *	5.982	3.404	9.386	0	0	0	0
Stelpost verbouwing	50	25	75	25	25	25	25
Overige materiële vaste activa (automatisering)							
Audiovisuele middelen	27	10	37	10	20	20	20
Laptops	544	200	744	30	30	30	30
Docking stations	80	100	180	10	10	10	10
Beeldschermen	19	20	39	236	20	20	20
Mini-PC	80	10	90	10	10	10	10
Smartphones	0	10	10	10	10	300	10
Telefooncentrale	179	0	179	0	0	0	0
Netwerkkomponenten	78	0	78	160	0	0	0
WiFi	80	5	85	5	0	0	0
Stelpost hard- en software	60	50	110	50	50	50	50
Overige materiële vaste activa (inventaris)							
Gehoorscreening	107	0	107	0	0	0	0
Echo apparaat + nierapparaat	0	30	30	0	0	0	0
Meubilair/inventaris	100	75	175	75	75	75	75
Vervoermiddelen							
Voertuig	30	0	30	140	0	0	0
Totaal GGD Gelderland-Zuid	7.484	3.949	11.433	771	260	550	260

* In verband met vertragingen kunnen uitgaven later in de tijd plaatsvinden.

6.2 Verloopoverzicht voorzieningen en reserves

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde	toevoeging	onttrekking	boekwaarde	verwachte boekwaarde per		
	31-12-2025	2025	2025	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Onderhoud kantoorpanden	232	148	210	171	243	348	439
Niet actief personeel	117	86	106	97	0	0	0
Spaarverlof	1.371	33	100	1.304	1.237	1.237	1.237
Totaal	1.720	267	416	1.572	1.480	1.586	1.676

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel en de professor Bellefroidstraat in Nijmegen. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2023. De resultaten hiervan worden verwerkt in het meerjarenonderhoudsplan en de benodigde dotatie wordt in lijn gebracht met de verwachte uitgaven (€ 83.250,-). Voor het kantoorpand in Nijmegen is rekening gehouden met een dotatie van € 65.000,-.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Derhalve is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Reserves

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde	toevoeging	onttrekking	boekwaarde	verwachte boekwaarde per		
	31-12-2025	2025	2025	31-12-2026	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	287	0	0	287	287	287	287
Egalisatiereserve Veilig Thuis	429	0	16	413	413	413	413
Totaal	716	0	0	700	700	700	700

Eind 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten een bestemde reserve frictiekosten huisvesting te vormen. Deze is gefinancierd uit de vrijval van de egalisatiereserve groot onderhoud van het hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg.

Het AB heeft besloten om een *egalisatiereserve Veilig Thuis* op te bouwen vanaf 2023 met een maximum van 5% van de laatst vastgestelde jaarrekening, waarbij een eventueel overschot terug zal vloeien naar de gemeenten in Gelderland-Zuid en een eventueel tekort van Veilig Thuis (egalisatiereserve is 0) aangevuld wordt door de gemeenten. De egalisatiereserve wordt gebruikt voor fluctuaties in instroom, afwijkingen van de prijs en om in te kunnen spelen op incidentele vragen en ontwikkelingen. Dit in tegenstelling tot de *algemene reserve* van de GGD, die bedoeld is om risico's t.a.v. de bedrijfsvoering op te vangen.

6.3 Bijdrage per gemeente

In deze paragraaf worden de bijdragen per gemeente weergegeven.

Algemene uitgangspunten:

- In de uniforme bijdrage 2024 is het bedrag voor de organisatieontwikkeling à € 330.000,- opgenomen. In de begroting 2025 wordt de organisatieontwikkeling structureel aangevraagd. Doordat deze bijdrage in 2024 is begroot en nu wordt geïndexeerd is het ook in de begroting 2025 verwerkt.
- Voor uniforme bijdragen op basis van factuur geldt dat in de begroting inschattingen worden opgenomen. Indien aantallen of tarieven afwijken wordt dit met individuele gemeenten afgerekend.
- Het tarief voor Toezicht en Handhaving kinderopvang bedraagt in 2025 € 124,-. Het aantal inspecties per gemeente wijzigt per jaar.
- In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen. Vanaf 2024 zijn twee vaccins aan het RVP toegevoegd. In de overzichten per gemeente wordt de begrotingswijziging per gemeente bij de uniforme taken obv facturen weergegeven in de kolom begrotingswijziging 2024.

In onderstaande tabel wordt op totaalniveau weergegeven tussen de begroting 2024 en de begroting 2025. Vervolgens is er een overzicht per gemeente met de wijzigingen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024.

Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	Taak veld	Omschrijving Taakveld				Mutaties 2025									Begroting 2025
			Begroting 2024	Begrotingswijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Indexering	Geïndexeerde bedragen	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	
						4,83%									
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	8.818.922		8.818.922	425.954	9.244.876	99.234							9.344.110
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.146.894		3.146.894	151.995	3.298.889	35.410							3.334.299
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	166.795		166.795	8.056	174.851	1.877							176.728
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	2.920.829		2.920.829	141.076	3.061.905	105.242			35.000				3.202.147
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	225.114		225.114	10.873	235.987	6.673				380.343			623.003
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	494.272		494.272	23.873	518.145	7.597		189.589					715.330
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	1.570.010		1.570.010	75.831	1.645.841	19.561	327.908						1.993.310
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	1.187.540		1.187.540	57.358	1.244.898		-327.908						916.990
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.491.670		6.491.670	313.548	6.805.218	64.602					-786.683		6.083.138
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.995.247		1.995.247	96.370	2.091.617								2.091.617
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.004.399		2.004.399	96.812	2.101.211	22.554							2.123.766
OIA	7.1	Volksgezondheid	644.230		644.230	31.116	675.346	7.249							682.595
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	117.099		117.099		117.099							383.789	500.888
Totaal begroting			29.783.021	0	29.783.021	1.432.862	31.215.883	370.000	0	189.589	35.000	380.343	-786.683	383.789	31.787.921

				Mutaties 2025												
Berg en Dal	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensishe geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwbouw GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024	
				35.920	4,83%											
Uniforme taken obv inwoners																
	7.1	Volksgezondheid	848.458	373.100	40.981	9.554	0	0	0	0	0	0	606	899.599	51.141	
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	12.570	474.509	607	142	0	0	0	0	0	0	59	13.378	808	
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	179.060	583.435	8.649	6.479	0	0	2.155	0	0	0	802	197.145	18.085	
Algemene gezondheidszorg	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.801	583.435	667	411	0	0	0	23.416	0	0	61	38.356	24.555	
Toezicht WMO	1.2	Openbare orde en veiligheid	30.301	583.435	1.464	468	0	11.672	0	0	0	0	135	44.040	13.739	
Forensisch Dienstverlening	7.1	Volksgezondheid	106.722	526.632	5.155	1.334	22.366	0	0	0	0	0	381	135.958	29.236	
Bijzondere Zorg	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	397.970	583.435	19.222	3.977	0	0	0	0	-48.433	0	1.781	374.517	-23.453	
Veilig Thuis	7.1	Volksgezondheid	122.879	583.435	5.935	1.389	0	0	0	0	0	0	550	130.753	7.874	
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	39.494	583.435	1.908	446	0	0	0	0	0	0	177	42.025	2.531	
OIA	7.1	Volksgezondheid	7.179	583.435	0	0	0	0	0	0	0	23.629	30	30.838	23.659	
Bijdrage huisvesting																
Totaal Uniforme taken obv inwoners				1.758.434	84.588	24.200	22.366	11.672	2.155	23.416	-48.433	23.629	4.582	1.906.609	148.175	
Uniforme taken obv facturen																
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	112.963											124.193	11.230	
Vaccinatieprogramma*	7.1	Volksgezondheid	90.065											92.316	2.252	
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	62.003											68.448	6.445	
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0											15.065	15.065	
Totaal Uniforme taken obv facturen				265.031											300.022	34.992
Facultatieve taken																
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	9.200											9.476	276	
VVE en indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	2.325											2.395	70	
Informatie en Advies	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	12.800											13.169	369	
Gezondheidsbevordering II	7.1	Volksgezondheid	0											13.560	13.560	
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	7.1	Volksgezondheid	0											30.668	30.668	
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	14.310											0	-14.310	
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	17.600											16.950	-650	
JOGG Regiseur	7.1	Volksgezondheid	0											53.675	53.675	
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0											5.100	5.100	
Totaal facultatieve taken				56.235											144.993	88.758
Totaal bijdrage uniform en facultatief				2.079.700											2.351.624	271.925

						Mutaties 2025											
Beuningen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Vershil tov begroting 2024
						26.673	4,83%										
Uniforme taken obv inwoners																	
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	638.217		638.217	373.100	30.826	7.094	0	0	0	0	0	0	-8.125	668.012	29.795
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	134.691		134.691	583.435	6.506	4.811	0	0	1.600	0	0	0	-1.215	146.393	11.702
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	10.381		10.381	583.435	501	305	0	0	0	17.388	0	0	-93	28.482	18.101
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	22.793		22.793	583.435	1.101	347	0	8.667	0	0	0	0	-205	32.703	9.910
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	80.277		80.277	526.632	3.877	991	16.608	0	0	0	0	0	-795	100.958	20.681
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	299.356		299.356	583.435	14.459	2.953	0	0	0	0	-35.965	0	-2.699	278.104	-21.252
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	92.431		92.431	583.435	4.464	1.031	0	0	0	0	0	0	-833	97.093	4.662
OIA	7.1	Volksgezondheid	29.708		29.708	583.435	1.435	331	0	0	0	0	0	0	-268	31.206	1.498
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.400		5.400	583.435	0	0	0	0	0	0	0	17.546	-47	22.899	17.499
Totaal Uniforme taken obv inwoners			1.313.254	0	1.313.254	63.169	17.863	16.608	8.667	1.600	17.388	-35.965	17.546	-14.280		1.405.850	92.596
Uniforme taken obv facturen																	
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	64.659		64.659											67.367	2.708
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	55.091	12.843	67.934											68.551	617
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	75.083		75.083											80.265	5.182
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0		0											11.187	11.187
Totaal Uniforme taken obv facturen			194.833	12.843	207.676											227.370	19.694
Facultatieve taken																	
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	26.364		26.364											32.548	6.184
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	7.1	Volksgezondheid	0		0											22.383	22.383
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	10.764		10.764											0	-10.764
Lichte Handhaving en registratie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	22.098		22.098											22.479	381
Buurtspportcoaches	7.1	Volksgezondheid	15.000		15.000											38.219	23.219
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0		0											3.300	3.300
Totaal facultatieve taken			74.226	0	74.226											118.929	44.703
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.582.313	12.843	1.595.156											1.752.149	156.993

						Mutaties 2025											
Buren	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Vershil tov begroting 2024
						27.798	4,83%										
Uniforme taken obv inwoners																	
		Jeugdgezondheidszorg 4 - 18				210.335	20.090	4.680	0	0	0	0	0	0	-57	440.663	24.713
	7.1	Preventieve Logopedie	9.832		9.832	474.509	475	110	0	0	0	0	0	0	-64	10.353	521
	7.1	Algemene gezondheidszorg	140.064		140.064	583.435	6.765	5.014	0	0	1.668	0	0	0	-943	152.568	12.504
	6.6	Toezicht WMO	10.795		10.795	583.435	521	318	0	0	0	18.122	0	0	-73	29.683	18.888
	1.2	Forensisch Dienstverlening	23.702		23.702	583.435	1.145	362	0	9.033	0	0	0	0	-160	34.082	10.380
	7.1	Bijzondere Zorg	83.480		83.480	526.632	4.032	1.033	17.308	0	0	0	0	0	-637	105.216	21.736
	6.2	Veilig Thuis	311.300		311.300	583.435	15.036	3.078	0	0	0	0	-37.482	0	-2.099	289.834	-21.467
	7.1	Gezond Leven	96.118		96.118	583.435	4.642	1.075	0	0	0	0	0	0	-647	101.188	5.070
	7.1	OIA	30.893		30.893	583.435	1.492	345	0	0	0	0	0	0	-207	32.523	1.630
	7.1	Bijdrage huisvesting	5.615		5.615	583.435	0	0	0	0	0	0	0	18.286	-36	23.865	18.250
Totaal Uniforme taken obv inwoners			1.127.750	0	1.127.750	54.198	16.015	17.308	9.033	1.668	18.122	-37.482	18.286	-4.924		1.219.974	92.224
Uniforme taken obv facturen																	
	7.1	Vaccinatieprogramma	16.868		16.868											18.974	2.106
	6.1	Toezicht en handh. Kinderopvang	54.327		54.327											60.686	6.359
	7.1	Nu Niet Zwanger	0		0											11.658	11.658
Totaal Uniforme taken obv facturen			71.195	0	71.195											91.318	20.123
Facultatieve taken																	
	7.1	Facultatief Jeugdgezondheidszorg	12.588		12.588											12.897	309
	7.1	Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	0		0											20.762	20.762
	7.1	Nu Niet Zwanger	11.193		11.193											0	-11.193
	7.1	Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	8.030		8.030											0	-8.030
	7.1	Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	0		0											3.900	3.900
Totaal facultatieve taken			31.811	0	31.811											37.559	5.748
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.230.756	0	1.230.756											1.348.851	118.095

						Mutaties 2025											
Culemborg	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Vershil tov begroting 2024
						29.924	4,83%										
Uniforme taken obv inwoners																	
	7.1	Volksgezondheid	445.941		445.941	210.335	21.539	5.038	0	0	0	0	0	0	1.847	474.365	28.424
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	10.541		10.541	474.509	509	118	0	0	0	0	0	0	-23	11.145	604
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	150.163		150.163	583.435	7.253	5.398	0	0	1.795	0	0	0	-373	164.236	14.073
Algemene gezondheidszorg	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	11.573		11.573	583.435	559	342	0	0	0	19.508	0	0	-29	31.953	20.380
Toezicht WMO	1.2	Openbare orde en veiligheid	25.411		25.411	583.435	1.227	390	0	9.724	0	0	0	0	-63	36.689	11.278
Forensisch Dienstverlening	7.1	Volksgezondheid	89.499		89.499	526.632	4.323	1.111	18.632	0	0	0	0	0	-302	113.263	23.764
Bijzondere Zorg	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	333.745		333.745	583.435	16.120	3.313	0	0	0	0	-40.348	0	-830	312.000	-21.745
Veilig Thuis	7.1	Volksgezondheid	103.049		103.049	583.435	4.977	1.157	0	0	0	0	0	0	-256	108.927	5.878
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	33.121		33.121	583.435	1.600	372	0	0	0	0	0	0	-83	35.010	1.889
OIA	7.1	Volksgezondheid	6.020		6.020	583.435	0	0	0	0	0	0	0	19.684	-14	25.690	19.670
Bijdrage huisvesting																	
Totaal Uniforme taken obv inwoners			1.209.064	0	1.209.064	58.107	17.239	18.632	9.724	1.795	19.508	-40.348	19.684	-127		1.313.278	104.214
Uniforme taken obv facturen																	
	7.1	Volksgezondheid	18.084		18.084											20.425	2.341
Vaccinatieprogramma	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	72.375		72.375											73.513	1.138
Toezicht en handh. Kinderopvang	7.1	Volksgezondheid	0		0											12.550	12.550
Nu Niet Zwanger																	
Totaal Uniforme taken obv facturen			90.459	0	90.459											106.488	16.029
Facultatieve taken																	
	7.1	Volksgezondheid	28.400		28.400											26.675	-1.725
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	0		0											2.888	2.888
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	19.885		19.885											20.181	296
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	7.1	Volksgezondheid	12.000		12.000											0	-12.000
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	0		0											3.390	3.390
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	0		0											3.700	3.700
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala																	0
Totaal facultatieve taken			60.285	0	60.285											56.834	-3.451
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.359.808	0	1.359.808											1.476.600	116.792

						Mutaties 2025											
Dru ten	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024
Uniforme taken obv inwoners						19.700	4,83%										
	7.1	Volksgezondheid	468.862		468.862	373.100	22.646	5.240	0	0	0	0	0	0	-3.371	493.377	24.515
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	98.950		98.950	583.435	4.779	3.554	0	0	1.182	0	0	0	-343	108.122	9.172
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	98.950		98.950	583.435	4.779	3.554	0	0	1.182	0	0	0	-343	108.122	9.172
Algemene gezondheidszorg	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	7.626		7.626	583.435	368	225	0	0	0	12.842	0	0	-25	21.036	13.410
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	16.745		16.745	583.435	809	257	0	6.402	0	0	0	0	-59	24.154	7.409
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	58.975		58.975	526.632	2.848	732	12.266	0	0	0	0	0	-256	74.565	15.590
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	219.920		219.920	583.435	10.622	2.181	0	0	0	0	-26.563	0	-759	205.400	-14.519
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	67.904		67.904	583.435	3.280	762	0	0	0	0	0	0	-236	71.710	3.806
OIA	7.1	Volksgezondheid	21.825		21.825	583.435	1.054	245	0	0	0	0	0	0	-76	23.048	1.223
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	3.967		3.967	583.435	0	0	0	0	0	0	0	12.959	-13	16.913	12.946
Totaal Uniforme taken obv inwoners			964.773	0	964.773											1.038.325	73.552
Uniforme taken obv facturen																	
	7.1	Volksgezondheid	48.246		48.246											51.743	3.497
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	40.336	9.435	49.771											50.630	859
Vaccinatieprogramma	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	40.138		40.138											38.149	-1.989
Toezicht en handh. Kinderopvang	7.1	Volksgezondheid	0		0											8.262	8.262
Nu niet Zwanger																	
Totaal Uniforme taken obv facturen			128.720	9.435	138.155											148.784	10.629
Facultatieve taken																	
	7.1	Volksgezondheid	8.840		8.840											8970	130
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	4.000		4.000											4120	120
Expertiseteam Jonge Kind	7.1	Volksgezondheid	8.700		8.700											8961	261
VVE	7.1	Volksgezondheid	0		0											14.057	14.057
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	12.616		12.616											12.808	192
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	7.1	Volksgezondheid	7.908		7.908											0	-7.908
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	22.880		22.880											23.730	850
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	0		0											2.600	2.600
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0		0											3.955	3.955
Kansrijke start																	
Totaal facultatieve taken			64.944	0	64.944											79.201	14.257
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.158.437	9.435	1.167.872											1.266.310	98.438

						Mutaties 2025											
Heumen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024
Uniforme taken obv inwoners						16.930	4,83%										
	7.1	Volksgezondheid	403.450		403.450	373.100	19.487	4.503	0	0	0	0	0	0	-3.437	424.004	20.553
	7.1	Preventieve Logopedie	5.977		5.977	474.509	289	67	0	0	0	0	0	0	-28	6.305	328
	7.1	Algemene gezondheidszorg	85.145		85.145	583.435	4.113	3.054	0	0	1.016	0	0	0	-409	92.919	7.774
	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	6.562		6.562	583.435	317	194	0	0	0	11.037	0	0	-32	18.078	11.516
	1.2	Openbare orde en veiligheid	14.408		14.408	583.435	696	220	0	5.501	0	0	0	0	-68	20.757	6.349
	7.1	Bijzondere Zorg	50.747		50.747	526.632	2.451	629	10.541	0	0	0	0	0	-288	64.080	13.333
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	189.238		189.238	583.435	9.140	1.875	0	0	0	0	-22.828	0	-906	176.519	-12.719
	7.1	Volksgezondheid	58.430		58.430	583.435	2.822	654	0	0	0	0	0	0	-279	61.627	3.197
	7.1	Volksgezondheid	18.780		18.780	583.435	907	210	0	0	0	0	0	0	-90	19.807	1.027
	7.1	Volksgezondheid	3.414		3.414	583.435	0	0	0	0	0	0	0	11.137	-16	14.535	11.121
Totaal Uniforme taken obv inwoners			836.152	0	836.152	40.222		11.406	10.541	5.501	1.016	11.037	-22.828	11.137	-5.551	898.633	62.481
Uniforme taken obv facturen																	
	7.1	Volksgezondheid	35.070		35.070											35.460	390
	7.1	Volksgezondheid	34.708	8.119	42.827											43.511	684
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	41.843		41.843											43.412	1.570
	7.1	Volksgezondheid	0		0											7.100	7.100
Totaal Uniforme taken obv facturen			111.621	8.119	119.740											129.484	9.744
Facultatieve taken																	
	7.1	Volksgezondheid	4.110		4.110											4.233	123
	7.1	Volksgezondheid	0		0											9.713	9.713
	7.1	Volksgezondheid	1.332		1.332											1.372	40
	7.1	Volksgezondheid	6.804		6.804											0	-6.804
	7.1	Volksgezondheid	10.340		10.340											10.396	56
	7.1	Volksgezondheid	0		0											1.800	1.800
Totaal facultatieve taken			22.586	0	22.586											27.514	4.928
Totaal bijdrage uniform en facultatief			970.359	8.119	978.478											1.055.630	77.153

			Mutaties 2025															
Maasdriel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024	
Uniforme taken obv inwoners						26.153	4,83%											
	7.1	Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	392.043		392.043	210.335	18.936	4.403	0	0	0	0	0	0	-795	414.586	22.544	
	7.1	Preventieve Logopedie	9.267		9.267	474.509	448	103	0	0	0	0	0	0	-77	9.741	474	
	7.1	Algemene gezondheidszorg	132.014		132.014	583.435	6.376	4.718	0	0	1.569	0	0	0	-1.138	143.539	11.525	
	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	10.175		10.175	583.435	491	299	0	0	0	17.049	0	0	-87	27.927	17.752	
	1.2	Forensisch Dienstverlening	22.340		22.340	583.435	1.079	341	0	8.498	0	0	0	0	-193	32.065	9.725	
	6.2	Veilig Thuis	293.407		293.407	583.435	14.172	2.896	0	0	0	0	-35.264	0	-2.528	272.683	-20.724	
	6.2	Veilig Thuis Centrum gemeenten	65.175		65.175	242.553	3.148	0	0	0	0	0	0	0	0	68.323	3.148	
	7.1	Gezond Leven	90.594		90.594	583.435	4.376	1.011	0	0	0	0	0	0	-781	95.200	4.606	
	7.1	OIA	29.118		29.118	583.438	1.406	325	0	0	0	0	0	0	-251	30.598	1.480	
	7.1	Bijdrage huisvesting	5.293		5.293	583.435	0	0	0	0	0	0	0	17.204	-44	22.453	17.160	
Totaal Uniforme taken obv inwoners			1.049.425	0	1.049.425	50.432		14.096	0	8.498	1.569	17.049	-35.264	17.204	-5.895	1.117.114	67.689	
Uniforme taken obv facturen																		
	7.1	Vaccinatieprogramma	15.898		15.898												17.851	1.953
	6.1	Toezicht en handh. Kinderopvang	78.376		78.376												67.109	-11.267
	7.1	Nu Niet Zwanger	0		0												10.969	10.969
Totaal Uniforme taken obv facturen			94.274	0	94.274												95.929	1.655
Facultatieve taken																		
	7.1	Integrale Vroeghulp	816		816												1.656	840
	7.1	Gezondheidszorg Oekraïne kinderen	0		0												22.910	22.910
	7.1	Nu Niet Zwanger	10.550		10.550												0	-10.550
	7.1	Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	41.111		41.111												52.275	11.164
	7.1	Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	0		0												3.700	3.700
Totaal facultatieve taken			52.477	0	52.477												80.541	28.064
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.196.175	0	1.196.175												1.293.584	97.409

						Mutaties 2025											
Neder-Betuwe	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024
Uniforme taken obv inwoners						25.574	4,83%										
	7.1	Volksgezondheid	613.643		613.643	373.100	29.639	6.802	0	0	0	0	0	0	-9.595	640.489	26.846
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	9.091		9.091	474.509	439	101	0	0	0	0	0	0	-106	9.525	434
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	129.504		129.504	583.435	6.255	4.613	0	0	1.534	0	0	0	-1.544	140.362	10.858
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.981		9.981	583.435	482	292	0	0	0	16.672	0	0	-119	27.308	17.327
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	21.915		21.915	583.435	1.058	333	0	8.310	0	0	0	0	-261	31.355	9.440
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	77.186		77.186	526.632	3.728	950	15.924	0	0	0	0	0	-990	96.798	19.612
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	287.829		287.829	583.435	13.902	2.832	0	0	0	0	-34.483	0	-3.435	266.646	-21.184
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	88.872		88.872	583.435	4.293	989	0	0	0	0	0	0	-1.062	93.092	4.220
OIA	7.1	Volksgezondheid	28.564		28.564	583.435	1.380	318	0	0	0	0	0	0	-341	29.921	1.357
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	5.192		5.192	583.435	0	0	0	0	0	0	0	16.823	-59	21.956	16.764
Totaal Uniforme taken obv inwoners			1.271.778		1.271.778		61.176	17.230	15.924	8.310	1.534	16.672	-34.483	16.823	-17.513	1.357.451	85.673
Uniforme taken obv facturen																	
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	69.980		69.980											75.498	5.518
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	52.791	12.348	65.139											65.726	588
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	67.685		67.685											69.998	2.313
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0		0											10.726	10.726
Totaal Uniforme taken obv facturen			190.455	12.348	202.803											221.948	19.145
Facultatieve taken																	
Maatwerk Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	79.408		79.408											81.628	2.220
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	7.1	Volksgezondheid	0		0											23.750	23.750
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	10.349		10.349											0	-10.349
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	8.800		8.800											23.956	15.156
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0		0											3.600	3.600
Totaal facultatieve taken			98.557	0	98.557											132.934	34.377
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.560.790	12.348	1.573.138											1.712.333	139.196

						Mutaties 2025												
Nijmegen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024	
Uniforme taken obv inwoners						185.750	4,83%											
	7.1	Volksgezondheid	4.372.011		4.372.011	373.100	211.168	49.404	0	0	0	0	0	0	19.436	4.652.019	280.008	
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	64.771		64.771	474.509	3.128	735	0	0	0	0	0	0	548	69.182	4.411	
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	922.679		922.679	583.435	44.565	33.506	0	0	11.143	0	0	0	7.583	1.019.476	96.797	
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	922.679		922.679	583.435	44.565	33.506	0	0	11.143	0	0	0	7.583	1.019.476	96.797	
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	71.113		71.113	583.435	3.435	2.124	0	0	0	121.091	0	0	584	198.347	127.234	
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	156.138		156.138	583.435	7.541	2.419	0	60.360	0	0	0	0	1.284	227.742	71.604	
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	549.930		549.930	526.632	26.562	6.899	115.657	0	0	0	0	0	4.018	703.066	153.136	
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	1.187.540		1.187.540	185.750	57.358	0	-327.908	0	0	0	0	0	0	916.990	-270.550	
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.050.693		2.050.693	583.435	99.048	20.568	0	0	0	0	-250.459	0	16.859	1.936.708	-113.984	
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.854.755		1.854.755	242.553	89.585	0	0	0	0	0	0	0	0	1.944.340	89.585	
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	633.182		633.182	583.435	30.583	7.181	0	0	0	0	0	0	5.203	676.149	42.967	
OIA	7.1	Volksgezondheid	203.512		203.512	583.435	9.830	2.308	0	0	0	0	0	0	1.669	217.319	13.807	
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	36.991		36.991	583.435	0	0	0	0	0	0	0	122.188	289	159.468	122.477	
Totaal Uniforme taken obv inwoners			12.103.313	0	12.103.313	582.803		125.144	-212.251	60.360	11.143	121.091	-250.459	122.188	57.473	12.720.805	617.492	
Uniforme taken obv facturen																		
	7.1	Volksgezondheid	472.473		472.473												505.573	33.100
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	376.118	87.978	464.096												477.388	13.293
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	376.118	87.978	464.096												477.388	13.293
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	378.709		378.709												388.889	10.180
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0		0												77.903	77.903
Totaal Uniforme taken obv facturen			1.227.299	87.978	1.315.277												1.449.753	134.475

			Mutaties 2025															
Nijmegen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024	
Facultatieve taken																		
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	56.000		56.000												57.680	1.680
VVE en Indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	15.000		15.000												15.450	450
Inzet arts	7.1	Volksgezondheid	97.756		97.756												100.073	2.317
Maatwerk attentiewijken	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	179.536		179.536												184.028	4.492
Kijk op Kleintjes	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	224.815		224.815												229.690	4.875
Sociaal medische indicatie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.968		5.968												5.150	-818
Versterking JGZ in kwetsbare wijken	6.72	Samenkracht en burgerparticipatie	209.664		209.664												0	-209.664
Versterking ZAT ROC Nijmegen	6.72	Samenkracht en burgerparticipatie	0		0												86.417	86.417
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	43.384		43.384												44.022	638
STORM	7.1	Volksgezondheid	0		0												70.143	70.143
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	7.1	Volksgezondheid	0		0												85.136	85.136
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	108.576		108.576												110.448	1.872
Ketenaanpak in Sekswork	7.1	Volksgezondheid	131.196		131.196												144.450	13.254
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	73.736		73.736												0	-73.736
Netwerkaanpak Seksueel Geweld	7.1	Volksgezondheid	52.250		52.250												53.675	1.425
Toezicht WMO taakuitbreiding	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	232.960		232.960												0	-232.960
Sluitende Aanpak	7.1	Volksgezondheid	0		0												11.662	11.662
Buitenzorg	7.1	Volksgezondheid	55.000		55.000												62.602	7.602
Begeleiden ex-gedetineerden	7.1	Volksgezondheid	17.160		17.160												17.628	468
Housing First	7.1	Volksgezondheid	60.940		60.940												53.675	-7.265
Flexibel Budget	7.1	Volksgezondheid	0		0												60.000	60.000
Centrale Toegang maatschappelijke opvang	6.81a/b	Beschermd Wonen / Maatschappelijke en Vrouwenopvang	1.497.627		1.497.627												1.668.028	170.402
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	584.980		584.980												749.529	164.549
Gezondheidsmakelaar/Buurtspportcoaches	7.1	Volksgezondheid	0		0												94.855	94.855
Gezonde Gids	7.1	Volksgezondheid	92.167		92.167												0	-92.167
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	64.600		64.600												23.270	-41.330
Schoolsout	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	202.989		202.989												207.099	4.110
Beweeg je Fit	7.1	Volksgezondheid	57.497		57.497												81.120	23.623
Gezond Ouder Worden	7.1	Volksgezondheid	62.400		62.400												153.970	91.570
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0		0												27.274	27.274
Aanpak ouderenmishandeling	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	110.030		110.030												0	-110.030
Eergereleateerd Geweld	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	127.300		127.300												0	-127.300
Proeftuin Dukenburg	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	211.200		211.200												0	-211.200
Totaal facultatieve taken			4.574.730	0	4.574.730											4.397.074	-177.655	
Totaal bijdrage uniform en facultatief			17.905.342	87.978	17.993.320											18.567.633	574.312	

						Mutaties 2025												
Tiel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024	
Uniforme taken obv inwoners						42.900	4,83%											
	7.1	Volksgezondheid	641.360		641.360	210.335	30.978	7.222	0	0	0	0	0	0	505	680.065	38.705	
	7.1	Preventieve Logopedie	15.161		15.161	474.509	732	170	0	0	0	0	0	0	-85	15.978	817	
	7.1	Algemene gezondheidszorg	215.967		215.967	583.435	10.431	7.738	0	0	2.574	0	0	0	-1.256	235.454	19.487	
	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.645		16.645	583.435	804	491	0	0	0	27.967	0	0	-98	45.809	29.164	
	1.2	Openbare orde en veiligheid	36.547		36.547	583.435	1.765	559	0	13.940	0	0	0	0	-213	52.598	16.051	
	7.1	Bijzondere Zorg	128.719		128.719	526.632	6.217	1.593	26.712	0	0	0	0	0	-864	162.377	33.658	
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	479.997		479.997	583.435	23.184	4.750	0	0	0	0	-57.845	0	-2.793	447.293	-32.704	
	7.1	Volksgezondheid	148.205		148.205	583.435	7.158	1.658	0	0	0	0	0	0	-860	156.161	7.956	
	7.1	OIA	47.634		47.634	583.435	2.301	533	0	0	0	0	0	0	-277	50.191	2.557	
	7.1	Bijdrage huisvesting	8.658		8.658	583.435	0	0	0	0	0	0	0	28.220	-48	36.830	28.172	
Totaal Uniforme taken obv inwoners			1.738.893	0	1.738.893	83.570		24.714	26.712	13.940	2.574	27.967	-57.845	28.220	-5.988	1.882.757	143.864	
Uniforme taken obv facturen																		
	7.1	Volksgezondheid	26.008		26.008												29.283	3.275
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	104.483		104.483												94.606	-9.877
	7.1	Volksgezondheid	0		0												17.992	17.992
Totaal Uniforme taken obv facturen			130.491	0	130.491												141.881	11.390
Facultatieve taken																		
	7.1	Volksgezondheid	67.431		67.431												67.431	0
	7.1	Volksgezondheid	0		0												14.222	14.222
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	23.525		23.525												23.930	405
	7.1	Volksgezondheid	17.259		17.259												0	-17.259
	7.1	Volksgezondheid	0		0												11.662	11.662
	7.1	Volksgezondheid	0		0												35.821	35.821
	7.1	Volksgezondheid	0		0												6.400	6.400
Totaal facultatieve taken			108.215	0	108.215												159.467	51.252
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.977.599	0	1.977.599												2.184.104	206.506

			Mutaties 2025															
West Betuwe	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024	
Uniforme taken obv inwoners																		
	7.1	Volksgezondheid	792.411		792.411	210.335	38.273	8.907	0	0	0	0	0	0	-845	838.746	46.335	
	7.1	Preventieve Logopedie	18.731		18.731	474.509	905	209	0	0	0	0	0	0	-139	19.706	975	
	7.1	Algemene gezondheidszorg	266.831		266.831	583.435	12.888	9.544	0	0	3.174	0	0	0	-2.044	290.393	23.562	
	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	20.565		20.565	583.435	993	605	0	0	0	34.492	0	0	-157	56.498	35.933	
	1.2	Openbare orde en veiligheid	45.154		45.154	583.435	2.181	689	0	17.193	0	0	0	0	-346	64.871	19.717	
	7.1	Bijzondere Zorg	159.035		159.035	526.632	7.681	1.965	32.944	0	0	0	0	0	-1.360	200.265	41.230	
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	593.045		593.045	583.435	28.644	5.859	0	0	0	0	-71.342	0	-4.545	551.661	-41.384	
	7.1	Gezond Leven	183.110		183.110	583.435	8.844	2.045	0	0	0	0	0	0	-1.401	192.598	9.488	
	7.1	OIA	58.853		58.853	583.435	2.843	657	0	0	0	0	0	0	-450	61.903	3.050	
	7.1	Bijdrage huisvesting	10.698		10.698	583.435	0	0	0	0	0	0	0	34.805	-78	45.425	34.727	
Totaal Uniforme taken obv inwoners			2.148.435	0	2.148.435											-11.366	2.322.068	173.632
Uniforme taken obv facturen																		
	7.1	Volksgezondheid	32.134		32.134												36.115	3.981
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	142.143		142.143												152.464	10.322
	7.1	Volksgezondheid	0		0												22.190	22.190
Totaal Uniforme taken obv facturen			174.277	0	174.277												210.769	36.493
Facultatieve taken																		
	7.1	Volksgezondheid	17.700		17.700												23.276	5.576
	7.1	Volksgezondheid	0		0												30.479	30.479
	7.1	Volksgezondheid	21.324		21.324												0	-21.324
	7.1	Volksgezondheid	0		0												39.550	39.550
	7.1	Volksgezondheid	35.200		35.200												71.868	36.668
	7.1	Volksgezondheid	0		0												6.800	6.800
Totaal facultatieve taken			74.224	0	74.224												171.973	97.749
Totaal bijdrage uniform en facultatief			2.396.935	0	2.396.935												2.704.810	307.873

						Mutaties 2025																				
West Betuwe	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024									
Uniforme taken obv inwoners						52.910	4,83%																			
	7.1	Volksgezondheid	792.411		792.411	210.335	38.273	8.907	0	0	0	0	0	0	-845	838.746	46.335									
	7.1	Volksgezondheid	18.731		18.731	474.509	905	209	0	0	0	0	0	0	-139	19.706	975									
	7.1	Volksgezondheid	266.831		266.831	583.435	12.888	9.544	0	0	3.174	0	0	0	-2.044	290.393	23.562									
	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	20.565		20.565	583.435	993	605	0	0	0	34.492	0	0	-157	56.498	35.933									
	1.2	Openbare orde en veiligheid	45.154		45.154	583.435	2.181	689	0	17.193	0	0	0	0	-346	64.871	19.717									
	7.1	Volksgezondheid	159.035		159.035	526.632	7.681	1.965	32.944	0	0	0	0	0	-1.360	200.265	41.230									
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	593.045		593.045	583.435	28.644	5.859	0	0	0	0	-71.342	0	-4.545	551.661	-41.384									
	7.1	Volksgezondheid	183.110		183.110	583.435	8.844	2.045	0	0	0	0	0	0	-1.401	192.598	9.488									
	7.1	Volksgezondheid	58.853		58.853	583.435	2.843	657	0	0	0	0	0	0	-450	61.903	3.050									
	7.1	Volksgezondheid	10.698		10.698	583.435	0	0	0	0	0	0	0	34.805	-78	45.425	34.727									
Totaal Uniforme taken obv inwoners			2.148.435	0	2.148.435											103.252	30.480	32.944	17.193	3.174	34.492	-71.342	34.805	-11.366	2.322.068	173.632
Uniforme taken obv facturen																										
	7.1	Volksgezondheid	32.134		32.134													36.115	3.981							
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	142.143		142.143													152.464	10.322							
	7.1	Volksgezondheid	0		0													22.190	22.190							
Totaal Uniforme taken obv facturen			174.277	0	174.277													210.769	36.493							
Facultatieve taken																										
	7.1	Volksgezondheid	17.700		17.700													23.276	5.576							
	7.1	Volksgezondheid	0		0													30.479	30.479							
	7.1	Volksgezondheid	21.324		21.324													0	-21.324							
	7.1	Volksgezondheid	0		0													39.550	39.550							
	7.1	Volksgezondheid	35.200		35.200													71.868	36.668							
	7.1	Volksgezondheid	0		0													6.800	6.800							
Totaal facultatieve taken			74.224	0	74.224													171.973	97.749							
Totaal bijdrage uniform en facultatief			2.396.935	0	2.396.935													2.704.810	307.873							

						Mutaties 2025											
West Maas en Waal	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Vershil tov begroting 2024
						20.250	4,83%										
Uniforme taken obv inwoners																	
	7.1	Volksgezondheid	476.837		476.837	373.100	23.031	5.386	0	0	0	0	0	0	1.898	507.152	30.315
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	100.632		100.632	583.435	4.861	3.653	0	0	1.215	0	0	0	780	111.141	10.509
Algemene gezondheidszorg	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	7.756		7.756	583.435	375	232	0	0	0	13.201	0	0	59	21.623	13.867
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	17.029		17.029	583.435	823	264	0	6.580	0	0	0	0	132	24.828	7.799
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	59.978		59.978	526.632	2.897	752	12.609	0	0	0	0	0	411	76.647	16.669
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	223.661		223.661	583.435	10.803	2.242	0	0	0	0	-27.304	0	1.733	211.135	-12.526
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	69.059		69.059	583.435	3.336	783	0	0	0	0	0	0	534	73.712	4.653
OIA	7.1	Volksgezondheid	22.196		22.196	583.435	1.072	252	0	0	0	0	0	0	172	23.692	1.496
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	4.034		4.034	583.435	0	0	0	0	0	0	0	13.321	30	17.385	13.351
Totaal Uniforme taken obv inwoners			981.183	0	981.183											1.067.315	86.132
Uniforme taken obv facturen																	
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	55.935		55.935											55.289	-646
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	41.022	9.595	50.617											52.043	1.426
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	44.976		44.976											64.871	19.895
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0		0											8.493	8.493
Totaal Uniforme taken obv facturen			141.933	9.595	151.528											180.696	29.168
Facultatieve taken																	
Video Home Training / Opvoedcoach	7.1	Volksgezondheid	8.800		8.800											9.064	264
VVE	7.1	Volksgezondheid	2.800		2.800											2.884	84
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	7.1	Volksgezondheid	0		0											18.743	18.743
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	8.042		8.042											0	-8.042
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	11.000		11.000											11.300	300
Gezondheidsmakelaars/Buurtportcoach	7.1	Volksgezondheid	0		0											14.125	14.125
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0		0											2.700	2.700
Totaal facultatieve taken			30.642	0	30.642											58.816	28.174
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.153.758	9.595	1.163.353											1.306.826	143.473

						Mutaties 2025												
Wijchen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Verschil tov begroting 2024	
Uniforme taken obv inwoners						42.303	4,83%											
	7.1	Volksgezondheid	997.443		997.443	373.100	48.176	11.251	0	0	0	0	0	0	2.588	1.059.458	62.015	
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	210.502		210.502	583.435	10.167	7.631	0	0	2.538	0	0	0	1.339	232.177	21.675	
Algemene gezondheidszorg	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.224		16.224	583.435	784	484	0	0	0	27.577	0	0	103	45.172	28.948	
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.224		16.224	583.435	784	484	0	0	0	27.577	0	0	103	45.172	28.948	
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	35.622		35.622	583.435	1.721	551	0	13.746	0	0	0	0	226	51.866	16.244	
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	125.462		125.462	526.632	6.060	1.571	26.340	0	0	0	0	0	685	160.118	34.656	
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	467.851		467.851	583.435	22.597	4.684	0	0	0	0	-57.040	0	2.977	441.069	-26.782	
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	144.456		144.456	583.435	6.977	1.635	0	0	0	0	0	0	919	153.987	9.531	
OIA	7.1	Volksgezondheid	46.429		46.429	583.435	2.243	526	0	0	0	0	0	0	295	49.493	3.064	
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	8.439		8.439	583.435	0	0	0	0	0	0	0	27.827	52	36.318	27.879	
Totaal Uniforme taken obv inwoners			2.052.428	0	2.052.428	4.983.777	98.725	28.333	26.340	13.746	2.538	27.577	-57.040	27.827	9.184	2.229.658	177.230	
Uniforme taken obv facturen																		
	7.1	Volksgezondheid	88.979		88.979											96.011	7.032	
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	85.809	20.071	105.880											108.721	2.842	
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	85.809	20.071	105.880											108.721	2.842	
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	68.246		68.246											76.676	8.430	
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	0		0											17.742	17.742	
Totaal Uniforme taken obv facturen			243.033	20.071	263.104												299.150	36.046
Facultatieve taken																		
	7.1	Volksgezondheid	29.000		29.000											29.870	870	
VHT / LH / VVE / Komeetoverleg	7.1	Volksgezondheid	29.000		29.000											29.870	870	
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	14.416		14.416											10.074	-4.342	
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	4.495		4.495											0	-4.495	
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	7.1	Volksgezondheid	0		0											19.105	19.105	
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid	16.822		16.822											0	-16.822	
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	22.000		22.000											0	-22.000	
Gezondheidsmakelaars/Buurtportcoach	7.1	Volksgezondheid	0		0											22.600	22.600	
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	0		0											18.645	18.645	
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0		0											5.300	5.300	
Totaal facultatieve taken			86.733	0	86.733												105.594	18.861
Totaal bijdrage uniform en facultatief			2.382.194	20.071	2.402.265												2.634.401	232.136

						Mutaties 2025											
Zaltbommel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotings- wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024	Inwoners	Indexering	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Milieu	Toezicht WMO	Veilig Thuis	Nieuwboud GGD	Verhouding inwoners	Begroting 2025	Vershil tov begroting 2024
						30.650	4,83%										
Uniforme taken obv inwoners																	
		Jeugdgezondheidszorg 4 - 18															
	7.1	Volksgezondheid	459.190		459.190	210.335	22.179	5.160	0	0	0	0	0	0	-655	485.874	26.684
	7.1	Preventieve Logopedie	10.854		10.854	474.509	524	121	0	0	0	0	0	0	-84	11.415	561
	7.1	Algemene gezondheidszorg	154.625		154.625	583.435	7.468	5.529	0	0	1.839	0	0	0	-1.240	168.221	13.596
	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	11.917		11.917	583.435	576	351	0	0	0	19.981	0	0	-97	32.729	20.811
	1.2	Forensisch Dienstverlening	26.166		26.166	583.435	1.264	399	0	9.960	0	0	0	0	-210	37.579	11.413
	6.2	Veilig Thuis	343.660		343.660	583.435	16.599	3.394	0	0	0	0	-41.327	0	-2.756	319.570	-24.090
	6.2	Veilig Thuis Centrum gemeenten	75.314		75.314	242.553	3.638	0	0	0	0	0	0	0	0	78.952	3.638
	7.1	Gezond Leven	106.110		106.110	583.435	5.125	1.185	0	0	0	0	0	0	-851	111.569	5.459
	7.1	OIA	34.105		34.105	583.435	1.647	381	0	0	0	0	0	0	-273	35.859	1.755
	7.1	Bijdrage huisvesting	6.199		6.199	583.435	0	0	0	0	0	0	0	20.162	-48	26.314	20.114
Totaal Uniforme taken obv inwoners			1.228.141	0	1.228.141	5.011.442	59.020	16.520	0	9.960	1.839	19.981	-41.327	20.162	-6.214	1.308.082	79.941
Uniforme taken obv facturen																	
	7.1	Vaccinatieprogramma	18.621		18.621											20.921	2.300
	6.1	Toezicht en handh. Kinderopvang	59.655		59.655											64.362	4.707
	7.1	Nu Niet Zwanger	0		0											12.855	12.855
Totaal Uniforme taken obv facturen			78.276	0	78.276											98.138	19.862
Facultatieve taken																	
	7.1	Integrale Vroeghulp	816		816											0	-816
	7.1	Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	0		0											7722	7.722
	6.1	Lichte handhaving en registratie kinderopvang	17.191		17.191											17.488	297
	7.1	Nu niet zwanger	12.357		12.357												-12.357
	7.1	Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	30.894		30.894											43.888	12.994
	7.1	Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	0		0											4.000	4.000
	6.2	Proeftuin Zaltbommel	70.400		70.400											0	-70.400
Totaal facultatieve taken			131.658	0	131.658											73.098	-58.560
Totaal bijdrage uniform en facultatief			1.438.075	0	1.438.075											1.479.318	41.243

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2022 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.920	26.673	27.798	29.924	19.700	16.930	26.153	25.574	185.750	42.900	52.910	20.250	42.303	30.650
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.920	26.673			19.700	16.930		25.574	185.750			20.250	42.303	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.798	29.924			26.153			42.900	52.910			30.650
Uniform Bijzondere Zorg	35.920	26.673	27.798	29.924	19.700	16.930		25.574	185.750	42.900	52.910	20.250	42.303	
Uniform logopedie	35.920		27.798	29.924		16.930	26.153	25.574	185.750	42.900	52.910			30.650
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	912.977	668.012	451.016	485.510	493.377	430.309	424.327	650.014	4.721.201	696.043	858.453	507.152	1.059.458	497.289
Algemene gezondheidszorg	279.541	207.578	216.333	232.878	153.312	131.755	203.531	199.025	1.445.566	333.862	411.763	157.592	329.216	238.528
Bijzondere Zorg	135.958	100.958	105.216	113.263	74.565	64.080	0	96.798	1.620.056	162.377	200.265	76.647	160.117	0
Veilig Thuis	374.517	278.104	289.834	312.000	205.400	176.519	341.005	266.645	3.881.048	447.293	551.662	211.135	441.069	398.523
Gezond Leven	130.753	97.093	101.188	108.927	71.710	61.627	95.200	93.092	676.149	156.161	192.598	73.712	153.987	111.569
IO&A	42.025	31.206	32.523	35.010	23.048	19.807	30.598	29.921	217.319	50.191	61.903	23.692	49.493	35.859
Totaal zorgtaken	1.875.771	1.382.951	1.196.110	1.287.588	1.021.412	884.097	1.094.661	1.335.495	12.561.339	1.845.927	2.276.644	1.049.930	2.193.340	1.281.768
Bijdrage huisvesting	30.838	22.899	23.865	25.690	16.913	14.535	22.453	21.956	159.468	36.830	45.424	17.385	36.318	26.314
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	1.906.609	1.405.850	1.219.975	1.313.278	1.038.325	898.632	1.117.114	1.357.451	12.720.807	1.882.757	2.322.068	1.067.315	2.229.658	1.308.082
Huisvesting Consultatiebureaus	124.193	67.367			51.743	35.460		75.498	505.573			55.289	96.011	
Vaccinatieprogramma	92.316	68.551	18.974	20.425	50.630	43.511	17.851	65.726	477.388	29.283	36.115	52.043	108.721	20.921
Toezicht en handh. Kinderopvang	68.448	80.265	60.686	73.513	38.149	43.412	67.109	69.998	388.889	94.606	152.464	64.871	76.675	64.362
Nu Niet Zwanger	15.065	11.187	11.658	12.550	8.262	7.100	10.969	10.726	77.903	17.992	22.190	8.493	17.742	12.855
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	300.022	227.370	91.318	106.488	148.784	129.484	95.929	221.948	1.449.753	141.881	210.769	180.696	299.150	98.138
Totaal uniforme bijdrage	2.206.631	1.633.220	1.311.293	1.419.766	1.187.109	1.028.116	1.213.043	1.579.399	14.170.560	2.024.638	2.532.837	1.248.011	2.528.808	1.406.220

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	38.600	32.548	12.897	26.675	22.051	5.605	1.656	81.628	73.130	67.431	23.276	11.948	39.944	
Attentiewijken									184.028					
Inzet arts									100.073					
Kijk op Kleintjes									229.690					
Toets sociaal medische indicatie kinderopvang									5.150					
Schoolverzuim									44.022					
Versterking ZAT ROC Nijmegen									86.417					
STORM									70.143					
Jeugdgezondheidszorg Oekraïense kinderen	30.668	22.383	20.762	2.888	14.057	9.713	22.910	23.750	85.135	14.222	30.479	18.743	19.105	7.722
	69.268	54.931	33.659	29.563	36.108	15.318	24.566	105.378	877.788	81.653	53.755	30.691	59.049	7.722
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Ketenaanpak in Sekswerk									144.450					
Netwerkaanpak Seksueel Geweld									53.675					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		22.479		20.181	12.808				110.448	23.930				17.488
	0	22.479	0	20.181	12.808	0	0	0	308.573	23.930	0	0	0	17.488
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Sluitende aanpak									11.663	11.663				
Housing First									62.602					
Begeleiding ex-gedetineerden									17.628					
Buitenzorg									53.675					
Flexibel Budget									60.000					
Centale Toegang Maatschappelijke Opvang									1.668.028					
	0	0	0	0	0	0	0	0	1.873.596	11.663	0	0	0	0

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									749.529					
Gezonde School	16.950										39.550	11.300		
JOGG regiseur	53.675													
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		38.219		3.390	23.730	10.396	52.275	23.956	94.855	35.821	71.868		22.600	43.888
Oriëntatie en GGD plan SPUK IZA/Gala	5.100	3.300	3.900	3.700	2.600	1.800	3.700	3.600	27.274	6.400	6.800	2.700	5.300	4.000
Kansrijke start					3.955				23.270			14.125	18.645	
Schoolsout									207.099					
Beweeg je Fit									81.120					
Gezond Ouder Worden									153.970					
	75.725	41.519	3.900	7.090	30.285	12.196	55.975	27.556	1.337.117	42.221	118.218	28.125	46.545	47.888
Totaal facultatieve taken	144.993	118.929	37.559	56.834	79.201	27.514	80.541	132.934	4.397.074	159.467	171.973	58.816	105.594	73.098
Totaal bijdrage per gemeente	2.351.624	1.752.149	1.348.852	1.476.601	1.266.310	1.055.630	1.293.584	1.712.333	18.567.633	2.184.105	2.704.810	1.306.827	2.634.402	1.479.318

6.3.1 Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

De berekening van het Rijksvaccinatieprogramma voor 2025 is als volgt.

Tarieven	2025
Op Consultatiebureau	
DkTP/Hib/ Hep B	16,69
BMR	16,69
MenACWY	16,69
Pneu	16,69
DKTP Booster	16,69
Rotavirus	19,00
Grootschalig	
BMR	14,42
DTP	14,42
HPV	23,17
MenACWY	25,73
vaccinatiebericht	0,53

Jeugd 4 tot 18 jarigen	Geboorte jaar	aantal	Opgeroepen	Totaal opgeroepen	opkomst	Totaal te vaccineren	
Oproepen groepsvaccinatie							
BMR	0	1	0	0	0%	0 €	-
DTP	0	1	0	0	0%	0 €	-
HPV	2015	2	5.689	11.378	55%	6.258 €	144.982
MenACWY	2011	1	6.123	6.123	65%	3.980 €	102.410
Vaccinatiebericht						10.238 €	5.450
Totaal kosten vaccineren kinderen 4 tot 18 jaar						€	252.842
Jeugd 0 tot 4 jarigen							
Oproepen op het consultatiebureau							
DkTP/Hib/ Hep B	2025	4	853	3.412	90%	3.074 €	51.311
DkTP/Hib/ Hep B	2025	3	2.559	7.677	90%	6.917 €	115.449
Pneu	2025	3	3.412	10.236	91%	9.294 €	155.129
Rotavirus	2025	2	3.412	6.824	85%	5.800 €	110.180
BMR	2023	1	3.676	3.676	91%	3.349 €	55.895
MenACWY	2023	1	3.676	3.676	91%	3.349 €	55.895
DKTP Booster	0	0	0	0	0%	0 €	-
BMR	2022	1	3.420	3.420	91%	3.116 €	52.002
			0	0	0%	0 €	-
Kinderen van asielzoekers							
DkTP/Hib/ Hep B/BMR/MenACWY/Pneu		11	50		100%	550 €	9.180
DKTP/DTP/MenACWY		3	50		100%	150 €	2.504
HPV		2	100		100%	200 €	4.634
vaccinatiebericht		1				35.799 €	19.057
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)							
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)				3.669	75%	2.752 €	71.517
Vaccinatiebericht						2.752	1.465
Inhaalcohort BMR							
Cohort	2016	1	5.643	5.643	80%	4.514 €	65.104
Cohort	2017	1	5.653	5.653	80%	4.522 €	75.482
vaccinatiebericht						9.037 €	4.811
Totaal kosten vaccineren kinderen 0 tot 4 jaar						€	849.613
Totaal GGD Gelderland Zuid						€	1.102.455

De tarieven van de inhaalcohorten BMR zijn nog niet bekend (eind 2024). Voor nu uitgegaan van 1 cohort met grootschalig tarief en 1 cohort met kleinschalig tarief.

Veranderingen 4 tot 18 jarigen:

- BMR 9 jaar vervalt, gaat gegeven worden aan 3 jarige
- DTP 9 jaar vervalt voor de komende 5 jaar, vanaf 2030 gegeven aan 14 jarige

Veranderingen 0 tot 4 jarigen:

- DKTP Booster vervalt, wordt vanaf 2026 gegeven aan 5,5 jarige

De incidentele kosten voor de JGZ tijdens de implementatiefase tussen 2025-2029 (5,4 miljoen EUR) en de toename aan toedieningskosten (2,3 miljoen EUR) gedurende 2025-2029, zijn nog

niet meegenomen in de berekening van bovenstaande RVP. De bedragen benoemd in deze alinea zijn landelijke bedragen, waarvan nog niet bekend is, welke aan de GGD Gelderland Zuid worden toebedeeld.

6.4 Bijdrage Mook en Middelaar

	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Begroting	Begrotingswijziging	Gewijzigde begroting	Index 2025	Uitzettingen / Afname 2025	Verhouding inwoners	Begroting
Bedragen x € 1,-			2024	2024	2024	2024				2025
Inwoners per 1/1/2023 (conform BRN Richtlijn)			8.134				4,83%			
JGZ algemeen*	7.1	Volksgezondheid		192.128		192.128	9.280	1.851	453	203.712
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		12.306	3.866	16.172				12.359
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		2.846		2.846	137	32	14	3.029
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		90.100		90.100	4.352	-9.584	-58	84.809
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		3.125		3.125	151	5.303	97	8.676
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		23.801		23.801	1.150	4.988	381	30.319
Totaal uniforme taken obv inwonersbijdragen				117.026	0	117.026	5.652	706	419	123.804
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		13.844		13.844				14.375
Totale kosten huisvesting (= op basis van verwachte huisvestingskosten)										
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid		0		0				3.397
Totaal uniforme taken obv facturen				13.844	0	13.844	0	0	0	17.772
Facultatieve taken										
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.202		1.202				1.350
VVE	7.1	Volksgezondheid		0						875
Nu Niet Zwanger**	7.1	Volksgezondheid		3285		3.285				
Gezondheidszorg Oekraïense kinderen	7.1	Volksgezondheid		0		0				2.463
Totaal facultatieve taken				4.487	0	4.487				4.688

* inclusief prenataal huisbezoek

** In begroting 2025 is deze taak onderdeel van uniforme taken o.b.v. facturen

6.5 Thematabel

Onderstaand is de bijdrage per product opgenomen conform nieuwe indeling.

Begroting 2024 incl. begrotingswijziging	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)						Overhead GGD	Totaal	
	OIA	AGZ	JGZ	HV	JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	644	2.921	12.133		0	2.004	719	2.758	8.487	0	0	0	0	0	0	117	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.290	1.064	948		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.302
Subsidies Rijk	0	0	185		0	0	0	0	0	0	3.754	0	0	40	0	0	3.979
Subsidies gemeenten	0	233	0		0	0	233	0	0	0	387	1.631	1.176	1.287	519	0	5.467
Overige opbrengsten	0	39	286		15	0	3	24	90	0	1.855	101	340	139	0	353	3.245
Acquisitiedoelstelling	0	0	0		0	140	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	340
Totaal baten	644	4.484	13.668		963	2.144	955	2.781	8.577	0	6.197	1.732	1.516	1.467	519	470	46.117
Lasten																	
Personeelskosten	422	2.962	9.564		0	1.474	303	1.928	5.751	0	3.843	1.732	1.511	1.307	509	1.788	33.095
<i>waarvan overhead</i>	0	0	0		0	0	0	0	0	0	-1.137	-512	-447	-387	-150	2.633	0
Kapitaallasten	0	9	33		0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	660	703
Huisvestingskosten	30	210	241	947		103	22	128	416	0	0	0	0	0	0	-35	2.062
Materiële kosten	45	266	683		16	53	524	57	401	0	2.352	0	5	159	10	5.466	10.039
Rentebaten en -lasten	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108	108
Onvoorzien	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	210	210
Overhead GGD	147	1.036	3.146		0	514	106	670	2.009	0	1.137	512	447	387	150	-10.260	0
Totaal lasten	644	4.484	13.668		963	2.144	955	2.781	8.577	0	6.197	1.732	1.516	1.467	519	570	46.218
Saldo baten en lasten	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-100	-100
Onttrekkingen reserve	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserve	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-100	-100
Vennootschapsbelasting	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-100	-100

Begroting 2025	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)						Overhead GGD	Totaal	
	OIA	AGZ	JGZ	HV	JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	683	3.202	12.855		0	2.124	1.338	2.910	8.175	0	0	0	0	0	0	501	31.788
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.588	1.102	1.011		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.702
Subsidies Rijk	0	1.099	100		0	0	0	0	0	0	5.383	0	0	48	0	0	6.630
Subsidies gemeenten	0	0	0		0	0	0	0	0	0	405	1.885	1.479	1.874	0	0	5.645
Overige opbrengsten	0	134	330		14	0	9	30	85	0	2.509	251	323	276	0	225	4.187
Acquisitiedoelstelling	0	0	0		0	0	0	0	0	0	115	85	0	140	0	0	340
Totaal baten	683	6.023	14.388	1.026	2.124		1.347	2.941	8.260	0	8.413	2.222	1.803	2.338	0	726	52.291
Lasten																	
Personeelskosten	440	4.077	10.433		0	1.541	551	2.097	5.566	0	6.007	2.162	1.795	2.095	0	927	37.690
waarvan overhead	0	0	0		0	0	0	0	0	0	-1.874	-604	-502	-586	0	3.566	0
Kapitaallasten	0	0	24		0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1.269	1.294
Huisvestingskosten	32	301	209	1.007		114	41	155	410	0	694	0	0	0	0	-672	2.290
Materiële kosten	72	364	599		18	-15	582	31	534	0	1.711	60	7	243	0	6.366	10.572
Rentebaten en -lasten	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	283	283
Onvoorzien	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	262	262
Overhead GGD	138	1.281	3.123		0	484	173	659	1.749	0	1.874	604	502	586	0	-11.174	0
Totaal lasten	683	6.023	14.387	1.026	2.124		1.347	2.941	8.260	0	8.413	2.222	1.803	2.338	0	826	52.391
Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	-100	-100
Onttrekkingen reserve	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserve	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	-100	-100
Vennootschapsbelasting	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	-100	-100

De totale overheadlasten stijgen in totaal met € 914.000,- als gevolg van de uitzettingen ten aanzien van wet- en regelgeving, Bedrijfsvoering VRGZ (stijging evenredig met stijging activiteiten GGD) en de reguliere indexering. Het overheadpercentage daalt ten opzichte van de begrotingswijziging 2024 door de fors toegenomen omzet. De incidentele uitzetting voor pandemische paraatheid in 2024 is omgezet naar een structurele bijdrage vanuit het Rijk voor de versterking van infectieziektebestrijding.

N.B.: in de regel huisvestingslasten worden ook de kapitaallasten (724K) die betrekking hebben op huisvesting doorbelast aan de diverse producten waardoor in de kolom overhead een negatief bedrag staat).

6.6 Financiële spelregels

In dit document beschrijven we de spelregels en grondslagen die de GGD op gebied van financiën hanteert. Het doel hiervan is om in aanvulling tot de regels en afspraken die in wet- en regelgeving staan kaders te bepalen omtrent het opstellen van een begroting (swijziging) en de wijze waarop omgegaan wordt met (algemene) reserves.

1. Spelregels

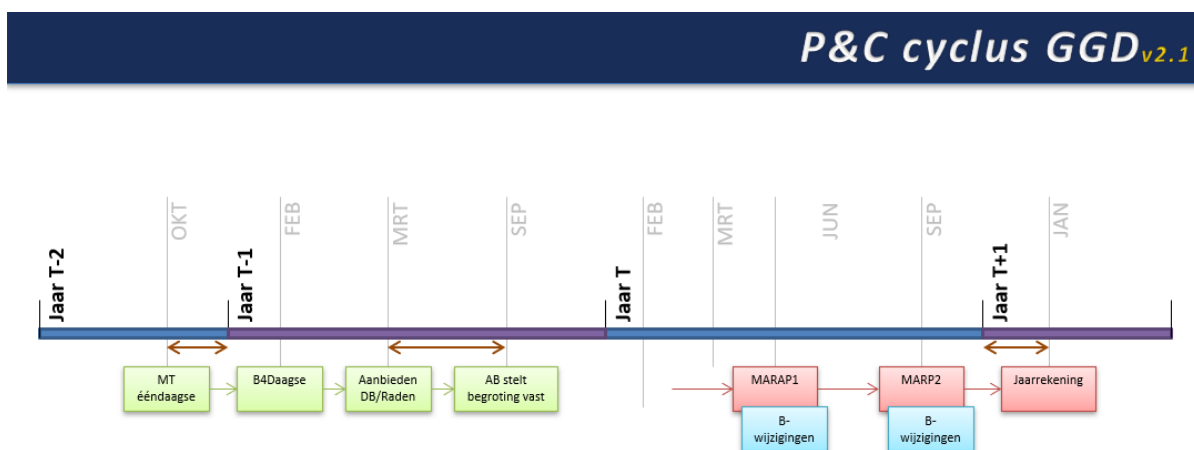
Bij het budgethouderschap zoals bij de GGD is ingericht, horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder verkort opgenomen.

A) Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de GGD de volgende uitgangspunten:

P&C-cyclus

De planning vanaf het opstellen van de begroting tot en met het afleggen van verantwoording via de jaarstukken ziet er bij de GGD als volgt uit:

Relatie beleid-financiën

De GGD besteedt in de begroting veel aandacht aan een goede inhoudelijke toelichting. We beogen daarmee goede onderbouwing te geven voor de bijdragen die we van de gemeenten daarvoor vragen. Daarnaast is het doel met de focus op de inhoud te bereiken dat:

- het voor bestuurders mogelijk is en blijft om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan maar vooral over de inhoud;
- dit het management van de GGD helpt om met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden inzicht te geven en betrokkenheid te behouden;
- bestuurders invulling kunnen geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting

De meerjarenbegroting is structureel sluitend, het laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij gaan we bij het begroten uit van:

- behoedzame, reële ramingen;
- tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld van de normering voor 2023 is hieronder weergegeven. Gezien de bijzondere omstandigheden in 2023 met de sterk oplopende prijzen en hogere cao stijgingen dan voorzien heeft voor deze elementen een begrotingswijziging plaatsgevonden in 2023.

Loonindex

Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), gepubliceerd in maart 2021, gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2021 bijlage Middelen en Bestedingen 2023. Uit deze bijlage wordt genomen: "beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen" als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig nagecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- De cao voor gemeenteambtenaren.
- De pensioenpremies vanuit het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds).
- De sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht.

Daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de eerstvolgende begroting (vanaf t+2).

Materiële index

Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2023, gepubliceerd in maart 2021 gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiële lasten.

Verhouding loonindex / materiële index GGD 78/22.

Prijspeil

Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen

Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Onvoorzien

Uit de post 'onvoorzien' worden géén structurele uitgaven gedaan. De GGD begroot de post onvoorzien op 0,50% van de omzet.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering

We berekenen bij de begroting alle kosten van de bedrijfsvoering op basis van ingeschatte uren en prijzen door naar de primaire producten waarbij de overhead apart inzichtelijk gehouden wordt (conform BBV). Dit heet de voorcalculatie. Bij de jaarrekening wordt geen nacalculatie gedaan. Het verschil met de begrote kosten bedrijfsvoering wordt als één saldo verantwoord bij de post directie.

Toerekening overhead

Onder de post overhead worden alle overhead-elementen verantwoord die conform de definitie van de commissie BBV in de Notitie Overhead van juli 2016 benoemd zijn. De interpretatie van de term overhead die door de GGD toegepast wordt is ruimer van begrip dan de definitie van het BBV. Dat komt doordat een aantal afdelings(overstijgende)budgetten zoals ziektevervangingsbudgetten en bepaalde software niet direct verantwoord worden op het primaire proces maar via de doorrekening. GGD rekent deze overheadlasten toe op basis van een aantal parameters:

1. GGD-brede overhead wordt op basis van omzet minus materiële lasten omgeslagen.
2. Waar de GGD een kassiersfunctie heeft wordt die omzet geëlimineerd.

B) Tussentijdse begrotingswijzigingen

Gezien de financiële risico's die we lopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen, willen we behoedzaam om blijven gaan met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven wij ons inspannen om ons bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag.

Via tussentijdse rapportages wordt over de voortgang en besteding van de middelen gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Substantiële afwijkingen worden via een begrotingswijziging kenbaar gemaakt; de bepalingen met betrekking tot begrotingswijzigingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD vormen daarbij het uitgangspunt.

Er zijn twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Resultaatbestemming

Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten, kan het Algemeen Bestuur besluiten om een bestemmingsreserve te vormen ten laste van dit resultaat. Daarna wordt het weerstandsvermogen aangevuld tot de streefnorm (zie volgende paragraaf). Wat daarna resteert, wordt aan de gemeenten terugbetaald.

Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt.

C) Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's

In 2014 is door de GGD de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het Algemeen Bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen inclusief een tabel met de 10 grootste risico's. Daarnaast worden de risico's in relatie gebracht met het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voor doen, zal de GGD hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

De bestuurlijke vraag is dat we een ondernemende GGD zijn. Voor een deel van onze begroting zoeken we externe financiering voor nieuwe ontwikkelingen en samenwerking met andere partijen. Daarbij hoort ook dat we soms risico's moeten nemen. Daar is een buffer voor nodig.

Het weerstandsvermogen bij de GGD is bedoeld voor:

- A. Het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en onze extern gefinancierde activiteiten zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen.
- B. Het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers, waardoor we tijd creëren om een zorgvuldige afweging te kunnen maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

Omvang algemene reserve

Als de algemene reserve hoger is dan de streefnorm, wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten. Als de algemene reserve onder de streefnorm komt ten gevolge van:

- A. Extra uitgaven in verband met hogere productie of nieuwe taken, vragen we tussentijds of uiterlijk bij de jaarrekening aan de gemeenten aanvulling zodat de algemene reserve intact blijft.
- B. Bedrijfsmatige oorzaken (wijze van bedrijfsvoering door de GGD), zal de GGD inspanningen doen deze aan te vullen tot de streefnorm.

In het geval dat de algemene reserve onder 0 komt, zal de gemeenten gevraagd worden om het vermogen aan te vullen tot 0.

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze zien wij alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen.

Voor de omvang van de algemene reserve wordt als streefwaarde genomen:

- € 1.000,- per medewerker.
- 0,5% van opgenomen gelden in verband met renterisico's.
- 1% van de totale uitgaven.
- 3% van de inkomsten, niet zijnde inwonerbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken.

In tussentijdse rapportages wordt gerekend met de streefwaarde uit de begroting.

2. GRONDSLAGEN

A) Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd.

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (vpb) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de vpb-aangifte.

Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume, is een verplichting opgenomen. Voor het verlofsparen is een voorziening opgenomen.

B) Toelichting op balansposten

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000,- worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.

Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Investeringsbijdragen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	4 jaar	25%

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekeningcourantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over het boekjaar. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van de BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

- De voorziening grond onderhoud heeft betrekking op de komende 10 jaar en is nominaal gewaardeerd. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen van het herzien Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) dat door een externe partij is opgesteld.
- De voorziening voor niet actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.
- De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Schulden

Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

7 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AI	Artificial Intelligence
ASG	Aanvullende seksuele gezondheidszorg
AWP	Academische Werkplaats
AZC	Asielzoekerscentrum
AZO	Acute Zorg regio Oost
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BZ	Bijzondere Zorg
CBS	Centraal Bureau voor de statistiek
CEP	Centraal economisch plan
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal orgaan opvang asielzoekers
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DSP	Documentair Structuur Plan
EVS	Elektronisch Voorschrijven
Fido	Financiering decentrale overheden
FMEK	Forensische Medische Expertise voor Kinderen
FMO	Forensisch Medisch Onderzoek
GAGS	Gezondheidsadviseur Gevaarlijke stoffen
GAIN	Gelders Antibiotica en infectiepreventie netwerk
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD NOG	GGD Noord-Oost Gelderland
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GL	Gezond Leven
GR	Gemeenschappelijke Rekening
GROP	GGD Rampen Opvangplan
GZO	Gezondheidsonderzoek
HPV	Humaan apillomavirus
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang
ISO	Information Security Officer
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
IZA	Integraal Zorg Akkoord
IZB	Infectieziekten bestrijding
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KIP	Kwaliteit Informatie Punt
KISS	Kennisnetwerk in Sekswork en Seksualiteit
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LFI	Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
Ministerie van J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Afkorting	Betekenis
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MMK	Medische Milieukunde
NCJ	Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheidszorg
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OIA	Onderzoek Informatie en Advies
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
PGA	Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP	Pre-Expositie Profylaxe
PSA	PsychoSociale Arbeidsbelasting
PSHi	PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
RAO	Regionale Ambtenaren Overleg
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RPM	Robotic Procesmanagement
ROO	Register van Overheidsorganisaties
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SES	Sociaaleconomische status
SGO	Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SOC	Security Operations Center
SPUK	Specifieke Uitkering
TBC	Tuberculose
TVS	Toegangsverleningsservice
UZI	Unieke Zorgverlener Identificatie
VGGM	Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VT	Veilig Thuis
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
WDO	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Woo	Wet openbare openheid
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wvggz	Wet verplichte ggz
W&R	Wet en Regelgevingen
Wvr	Wet veiligheidsregio's

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Jeroen Gudden
Hans Mulder
April 2024

Adviesrapport
Jaarstukken 2023
&
Begroting 2025
GGD Gelderland Zuid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
.....in één oogopslag	2
Inleiding	3
1. Advies	4
1.1 Advies bij de jaarstukken 2023	4
1.2 Advies bij begrotingswijziging 2024	4
1.3 Advies bij de begroting 2025	4
2. Kaders	6
2.1 BRN-normen	6
2.2 Overige kaders	6
3. Algemeen	6
4. Jaarstukken 2023	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Controleverklaring accountant	7
4.3 Rechtmatigheidsverantwoording	7
4.4 Fiscaliteiten	7
4.5 Begroting 2023 en managementrapportages	7
4.6 Resultaatanalyse	7
4.7 Balanstoelichting	10
4.8 Voorstel bestemming resultaat	10
4.9 Deelnemersbijdragen	10
5. Begrotingswijziging 2024	11
6. Begroting 2025	12
6.1 Algemeen	12
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders	12
6.3 Begrotingsanalyse	12
6.4 Deelnemersbijdragen	16
6.5 Meerjarenbegroting	16
7. Weerstandsvermogen	17
7.1 Algemene reserve	17
7.2 Bestemmingsreserves	17
7.3 Risico's	17

.....in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2023

Accountantsverklaring ontbreekt nog

Rekeningresultaat: € 260.000 positief

Resultaatbestemming: toevoegen aan Algemene Reserve

VERMOGENSPOSITIE

Algemene Reserve € 2.480.000

Norm Algemene Reserve € 1.681.000

Bestemmingsreserves € 664.000

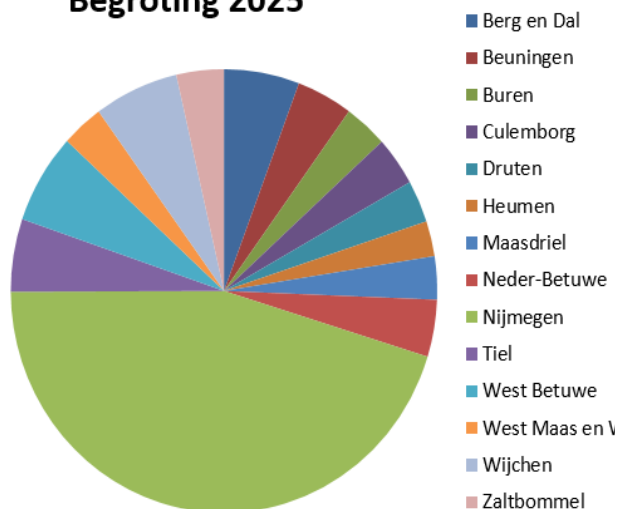
BEGROTING 2025

- Niet sluitend met een tekort van € 100.000
- BBV-proof
- Voldoet aan de BRN

Deelnemersbijdragen

Gemeente	Jaarrekening 2023	Begroting 2025
Berg en Dal	2.043.227	2.351.624
Beuningen	1.474.217	1.752.149
Buren	1.153.449	1.348.852
Culemborg	1.284.451	1.476.601
Druten	1.063.994	1.266.310
Heumen	972.640	1.055.630
Maasdriel	1.113.340	1.293.584
Neder-Betuwe	1.451.731	1.712.333
Nijmegen	16.951.760	18.576.633
Tiel	1.861.477	2.184.105
West Betuwe	2.292.503	2.704.810
West Maas en Waal	1.094.079	1.306.827
Wijchen	2.243.687	2.634.402
Zaltbommel	1.343.754	1.479.318
Totaal	36.344.309	41.143.178

Begroting 2025

ADVIES

- Niet in te stemmen met de jaarstukken 2023; een correctie te doen op: het resultaat, (de streefwaarde van) de algemene reserve, de egalisatiereserve VT en op de terugbetalingen aan de gemeenten
- In te stemmen met de begrotingswijziging 2024
- in te stemmen met de begroting 2025, met onderstaande overwegingen
 - * De adviesfunctie adviseert neutraal op de volgende onderdelen: versterken organisatieontwikkeling (€ 330.000), 'Nu niet Zwanger' (€ 244.700) en Gezondheid & Milieu (€ 35.000)
- de meerjarenraming 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van GGD Gelderland Zuid.

Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die GGD Gelderland Zuid vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2025, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 en resultaatbestemming 2023.

Op 23 april 2024 hebben wij onze bevindingen besproken met Jules van Wijngaarden en Ron Leenders.

Tijdschema zienswijze

GGD Gelderland Zuid heeft de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aan de deelnemende gemeenten op 28 maart 2024 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 26 april 2024 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2024 hun zienswijze indienen. De vaststelling van de jaarstukken door het AB is gepland op 4 juli 2024, en de vaststelling van de begroting 2025 en begrotingswijziging 2024 is gepland op 5 september 2024.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringsystematiek verwijzen wij naar de BRN 2025. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GGD Gelderland Zuid verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.

Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2025. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.

Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2023

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD Gelderland Zuid om:

- Niet in te stemmen met het resultaat van de jaarrekening 2023 van de GGD GZ. De adviesfunctie is van mening dat het resultaat van VT, na aftrek van de egalisatiereserve, niet dient te worden toegevoegd aan de algemene reserve maar direct wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Hierdoor wordt het resultaat met € 93.000 verlaagd tot € 167.000.
- In te stemmen met het voorstel om het herberekende positieve resultaat 2023 van € 167.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
- De hoogte van de Algemene Reserve te herberekenen, aangezien er een fout in de berekening is geconstateerd. De hoogte van de herberekende Algemene Reserve dient € 1.750.000 te zijn.
- In te stemmen met een terugbetaling van een bedrag van € 637.000 aan gemeenten waarmee de Algemene Reserve de streefwaarde van € 1.750.000 overschrijdt ($€ 2.387.000 - € 1.750.000 = € 637.000$).
- Niet akkoord te gaan met de wijze waarop GGD GZ de egalisatiereserve Veilig Thuis vormgeeft. De hoogte van de egalisatiereserve VT dient € 362.000 te zijn. Aan de gemeenten wordt het restant van het resultaat VT ($€ 470.000 - € 362.000$) uitgekeerd, zijnde € 108.000.

1.2 Advies bij begrotingswijziging 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD Gelderland Zuid om:

- In te stemmen met de gevraagde aanvullende ophoging van € 177.462 vanwege wijzigingen aan het RVP.

1.3 Advies bij de begroting 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD Gelderland Zuid:

- **Versterken Organisatie/organisatieontwikkeling**
Neutraal met betrekking tot de uitbreiding tot de gevraagde uitbreiding GGD ter hoogte van € 330.000.
- **Stijgende instroom Bijzondere Zorg**
In te stemmen met het voorstel van structurele ophoging van € 327.908.
- **Nu niet Zwanger**
Neutraal om dit onderdeel onder te brengen bij het uniforme deel. Omdat de gemeenten zelf een keuze mogen maken hoe deze rijksmiddelen in willen zetten. Het bedrag van € 244.700 staat niet ter discussie.
- **Autonome Ontwikkelingen**
 - In te stemmen met de ophoging inzake indexering + € 1.432.900;
 - In te stemmen met de ophoging voor informatiebeveiliging + € 134.000;
 - In te stemmen met uitbreiding Functioneel Beheer Informatievoorziening + € 163.000;
 - In te stemmen met de uitbreiding Digitoegankelijkheid + € 73.000.
- **Forensische Geneeskunde**
In te stemmen met de ophoging voor forensische geneeskunde + € 189.600.

- **Wijzigingen Rijsvaccinatieprogramma**
In te stemmen met de ophoging voor de aanpassing RVP van € 38.500.
- **Gezondheid en Milieu**
Neutraal met de ophoging voor 0,3 fte Gezondheid en Milieu van € 35.000.
- **Toezicht WMO**
In te stemmen met de ophoging van € 380.400 voor extra toezicht WMO.
- **Veilig Thuis**
In te stemmen met de (op P*Q gecontroleerde) ingediende formatiebegroting voor Veilig Thuis die tot een daling van € 786.700 aan lasten leidt.
- **Nieuwbouw GGD**
In te stemmen met de structurele meerkosten van de nieuwbouw van € 383.700.
- **Overzicht uitzettingsposten die de GGD opvangt binnen de eigen begroting**
Om zelf een afweging te maken over de inzet van de vrijgespeelde ruimte binnen de begroting.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om voor € 1.464.000 aan risico's op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname. Dit bedrag is gebaseerd op het verschil tussen het totale risico van de GGD van € 3.214.000 minus de Algemene Reserve van € 1.750.000.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken. De GGD GZ heeft een afwijkende indexering en zal dan ook haar eigen berekening volgen. De afwijking ten opzichte van de standaard is voor de GGD GZ:

- de GGD GZ hanteert een verhouding van 78%-22% voor de lonen en materiele kosten (i.p.v. 70-30%);
- de GGD GZ heeft ook voor de loonindex een afwijkende systematiek vastgesteld. Zij actualiseren niet op grond van de circulaire 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee.

In overeenstemming met de BRN-normen is berekening voor de GGD GZ als volgt:

Voorcalculatie 2025		Factor	GGD GZ
Loonindex	5,40%	0,78	4,21%
Materiële index	2,80%	0,22	0,62%
Totaal voorcalculatie 2025			4,83%
Nacalculatie 2023			
loonindex	9,92%	0,78	7,74%
Opgenomen in BRN 2023	2,00%	0,78	-1,56%
Opgenomen in BRN 2023 (bijgesteld)	7,92%	0,78	-6,18%
Materiële index	--	--	--
Totaal nacalculatie 2023			0,00%
Index begroting 2025			4,83%

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:

- Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid 1-1-2020,
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening 2020 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019
- Treasury statuut 2019 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019

3. Algemeen

Op 30 juni 2023 is een einde gekomen aan de activiteiten in het kader van de meerkostenregeling coronabestrijding. Vanaf deze datum is het geven van COVID-19 vaccinaties een onderdeel geworden van de reguliere activiteiten van de GGD. Deze activiteiten worden bekostigd middels een SPUK die per half jaar wordt toegekend. De omvang van de meerkostenregeling in 2023 bedroeg € 3.400.000.

4. Jaarstukken 2023

4.1 Algemeen

Het jaarverslag 2023 is opgemaakt in hetzelfde format als voorgaande jaren. Met uitzondering dat er geen aparte overzichten meer opgenomen zijn voor baten en lasten Veilig Thuis en baten en lasten exclusief Veilig Thuis. Dit is conform afspraak. De jaarrekening geeft het overzicht van baten en lasten van de gehele GGD, inclusief Veilig Thuis. De toegevoegde tabellen en bijlagen geven aanvullende inzichten.

4.2 Controleverklaring accountant

Bij het opstellen van dit adviesrapport is de controleverklaring van de accountant nog niet afgegeven. De bevindingen van de accountant maken derhalve geen onderdeel uit van dit adviesrapport.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Sinds 2023 dient het DB van GGD GZ zelf verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid. Dit doet de GGD GZ middels een rechtmatigheidsverantwoording. Het DB is van mening dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens (zie pagina 80 en 81 van de jaarrekening 2023).

4.4 Fiscaliteiten

In 2023 heeft de GGD GZ € 9.000 aan vennootschapsbelasting afgedragen.

4.5 Begroting 2023 en managementrapportages

De primaire begroting 2023 is door het AB aangepast op 7 september 2023. Deze begroting sloot met een tekort van € 481.000 omdat de nieuwe cao (die in 2021 is ingegaan) pas in 2022 werd vastgesteld waardoor deze niet meer meegenomen kon worden in de kaderbrief 2024. Dit zou rechtgetrokken worden bij de nacalculatie 2024. Er werd een begrotingswijziging voorgelegd met een tekort van € 46.000. Op 7 september 2023 werd door het AB ingestemd met deze begrotingswijziging 2023 van € 2.019.343 die voor € 1.578.738 bestond uit cao-ontwikkelingen en voor € 440.604 uit materiële prijsstijgingen. Gezien de hoogte van de Algemene Reserve, werd besloten om de materiële prijsstijging van 2023 te financieren uit de algemene reserve van de GGD GZ. Het gevolg van deze wijziging is dat de aangepaste begroting 2023 een tekort laat zien van € 967.000.

4.6 Resultaatanalyse

De primaire begroting 2023 sloot met een a-structureel tekort van € 481.000. De aangepaste begroting 2023 verhoogde dit tekort met € 486.000; hierdoor sloot de gewijzigde begroting 2023 met een tekort van € 967.000. Het resultaat in de gepresenteerde jaarrekening is met een positief resultaat van € 260.000 uiteindelijk hoger dan begroot. De GGD GZ geeft als verklaring voor dit resultaat een aantal meevallers:

• Personeelslasten: mutatie voorziening niet-actieven	€ 92.000 voordeel
• Afschrijvingslasten: uitstel nieuwbouw	€ 215.000 voordeel
• Post onvoorzien: niet ingezet	€ 190.000 voordeel
• Rentebaten: niet begrote rentebaten	€ 628.000 voordeel
Saldo incidentele posten:	€ 1.125.000 voordeel

De adviesfunctie constateert het volgende:

1. Fout bij berekening Algemene Reserve Pagina 43.

De berekening van de Algemene Reserve is niet correct. Het percentage opgenomen leningen á € 69.000 is niet meegeteld in de berekening van de streefwaarde van de algemene reserve. Voor het eerst was dat het geval in de jaarrekening 2020. Echter, aangezien de werkelijke reserve telkens lager was dan de berekende streefwaarde, heeft dat geen consequenties gehad. Er diende immers niets te worden terugbetaald. Maar aangezien de algemene reserve in 2023 boven de streefwaarde uitkomt, is het nu van belang. In de jaarrekening 2023 staat een streefwaarde van € 1.681.000. De berekende streefwaarde zou € 1.750.000 moeten zijn.

2. Kostenpost inhuur derden. Pagina 76.

In de realisatie 2023 is een post opgenomen voor 'personeel niet in loondienst'. Realisatie € 5.909.000. Maar ook de post 'algemene kosten' op pagina 78 wordt verklaard met 'inhuur van derden' (€ 2.139.000). Personeel niet in loondienst betreft uitzendkrachten en ZZP-ers die onder hiërarchisch gezag van de GGD-uitvoering geven aan de GGD-taken. Deze kosten horen bij personele kosten. De inhuur van derden betreft inhuur van bedrijven die projectmatig werkzaamheden voor de GGD zonder hiërarchische aansturing van het management van de GGD (gebouwbeheer, beveiliging etc.). De adviesfunctie begrijpt dit onderscheid.

3. Veilig Thuis

Op 15 maart 2023 is door het AB besloten om de begrotingssystematiek van VT te wijzigen. Eveneens is besloten dat er voor VT een egalisatiereserve wordt gevormd die de fluctuaties bij VT dient op te vangen. In 2023 is voor VT een positief resultaat gerealiseerd van € 470.000.

De wijze waarop besluiten 2 en 3 zijn verwoord in het AB-verslag van 15 maart 2023 laat echter enige ruimte voor interpretatie. Er zijn twee manieren waarop met name besluit 3 besluit kan worden geïnterpreteerd.

Besluit 2.

In te stemmen met het vormen van een egalisatiereserve vanaf 2023 met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis.

De laatst vastgestelde jaarrekening is 2022. De jaarrekening 2023 wordt in de loop van 2024 vastgesteld. 5% van de totale lasten VT uniform deel van 2022 (€ 7.231.000) = maximaal € 362.000. De vorming van de egalisatiereserve van € 377.000 is ons inziens niet correct en gebaseerd op de lasten van 2023.

Besluit 3:

In te stemmen met het voorstel dat het eventuele overschot op de egalisatiereserve terugvloeit naar de gemeenten en een eventueel tekort van Veilig Thuis waarbij de egalisatiereserve al 0 is wordt aangevuld door de gemeenten.

Visie 1:

Het overschot van het resultaat van VT na storting in de egalisatiereserve wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Volgens deze visie zou dat gecorrigeerd (€ 470.000 – € 362.000=) € 108.000 moeten zijn.

Visie 2:

Het resultaat van VT wordt eerst in zijn geheel te worden toegevoegd aan de egalisatiereserve. Indien het resultaat hoger is dan de maximaal toegestane egalisatiereserve, vloeit dit overschot rechtstreeks

terug naar de gemeenten. Volgens deze visie zou gecorrigeerd € 108.000 uitgekeerd worden aan de gemeenten.

Na grondig doornemen van de beschikbare voorliggende documenten en overleg met enkele leden van de werkgroep (zowel GGD als gemeenten), heeft de Adviesfunctie de voorkeur voor visie 2.

Daarvoor zijn 3 argumenten aan te voeren.

1. In besluit 3 wordt benoemd dat het overschot terugvloeit naar de gemeenten. Er is geen passage opgenomen over het terugvloeien via de algemene reserve (visie 1). Daarmee lijkt visie 2 logischer.
2. Wanneer visie 1 wordt gevolgd, zal bij een daling van de lasten van VT, ook de egalisatiereserve lager worden vastgesteld. Indien die dan maximaal was, betekent dat er kleine bedragen teruggegeven moeten worden.

Een hypothetisch rekenvoorbeeld: egalisatiereserve jaar x = € 500.000

Door daling lasten in jaar x mag de egalisatiereserve € 495.000 bedragen. Er moet € 5.000 aan de gemeenten worden uitgekeerd. Het kan niet de bedoeling zijn om zo op microniveau af te rekenen.

3. Er wordt afgesproken dat gemeenten de egalisatiereserve aanvullen, indien die kleiner dan 0 wordt, zonder tussenkomst van de algemene reserve. Het zou daarom onlogisch zijn indien een overschot aan de algemene reserve zou worden toegevoegd.

De adviesfunctie adviseert om de afspraken rondom VT toe te passen zoals beschreven in visie 2: Resultaat 2023 VT = €470.000. Er wordt een egalisatiereserve gevormd van € 362.000. Het restant van het resultaat, zijnde € 108.000 wordt direct uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Het resultaat voor GGD GZ wijzigt door deze keuze. Aan het resultaat van € 260.000 is in de jaarrekening 2023 € 93.000 van het resultaat VT toegevoegd. Deze toevoeging dient te worden gecorrigeerd. Daarmee wordt het resultaat 2023 € 167.000 (exclusief resultaat VT). Als gevolg hiervan wijzigt ook de teruggave aan deelnemende gemeenten als gevolg van overschrijding van de Algemene Reserve) naar € 637.000. Het resultaat VT na aftrek egalisatiereserve is € 108.000. Het resultaat VT wordt direct uitgekeerd aan de gemeente en vloeit niet naar de Algemene Reserve.

Het totale resultaat van GGD GZ is € 275.000 (€ 167.000 + € 108.000).

De GGD GZ is na overleg akkoord met deze visie en zal de aanpassing doorvoeren in de jaarrekening 2023.

4. Resultaat op facultatieve deel pagina 101 en 108.

Er is voor € 218.000 een negatief resultaat op het facultatieve deel (pagina 101 facultatief bij elkaar opgeteld). Dit resultaat maakt onderdeel uit van het totale resultaat (waardoor dit lager is). De GGD geeft hiervoor de volgende verklaring. De inkomsten voor het totaal van de facultatieve taken van de GGD zijn ook afkomstig van derden. Grootste oorzaken van het verlies op de facultatieve taken zijn:

- Forensische geneeskunde (dienst ingekocht door politie), verhoging kosten artsen en kosten voor regionalisering.
- Inzet voor omgevingswet, uitstel invoering omgevingswet.
- Gezond gewicht Rivierenland (cofinanciering in eerdere jaren niet opgenomen).
- Meer ingezet op facultatieve taken JGZ dan verleende subsidie.

5. Acquisitiedoelstelling € 340.000

In de begroting en jaarrekening is al jaren een acquisitiedoelstelling opgenomen van netto € 340.000. Dit betekent dat de GGD verplicht is voor minimaal € 340.000 netto aan aanvullende opdrachten te verwerven. Aanvullende opdrachten tellen dan voor 30% mee (dus de GGD moet bruto € 1.133.000 aan opdrachten binnenhalen). 30% is grofweg het percentage van management plus huisvesting. Dit omdat er voor acquisitie niet direct leidinggevenden aangenomen worden of gebouwuuitbreiding plaats vindt. Onder aanvullende opdrachten worden nieuwe inkomstenbronnen verstaan die niet opgenomen zijn in de vastgestelde programmabegroting, zoals een nieuwe subsidies van Rijk, gemeenten of derden. De

post acquisitiedoelstelling van € 340.000 wordt in tegenstelling tot alle andere inkomsten nooit geïndexeerd.

De adviesfunctie geeft de GGD en de gemeenten in overweging deze post te indexeren. Zeker gezien het feit dat de laatste jaren deze doelstelling ruim is gehaald.

4.7 Balanstoelichting

Buiten de eerdergenoemde afwijkingen zijn er geen aanvullingen of opmerkingen over de gepresenteerde balans.

4.8 Voorstel bestemming resultaat

De GGD GZ heeft over 2023 een positief resultaat behaald van € 260.000. Maar dit resultaat moet nog gecorrigeerd worden met € 93.000 naar € 167.000,- (exclusief VT). Dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Door toevoeging van het positieve resultaat aan de algemene reserve wordt de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde overschreden. Dit betekent dat er conform afspraak o.b.v. inwonerbijdrage het overschot op de algemene reserve van € 637.000,-) aan de deelnemende gemeenten, op basis van inwonertal, wordt terugbetaald.

Het totale resultaat inclusief VT is € 275.000 (€ 167.000 + € 108.000).

4.9 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente en per werkveld weergegeven als onderdeel van de totale bijdragen in 2023 (bron jaarrekening 2023 GGD GZ, pagina 100). Dit betreft zowel uniforme als facultatieve bijdragen.

Gemeenten	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.614.102	106.818	57.200	69.789	74.101	14.294	85.779	0	21.144	2.043.227
Beuningen	1.207.308	51.474	65.080	58.080	39.272	31.988	0	0	21.016	1.474.217
Buren	1.031.284	0	53.774	18.147	24.114	14.899	0	0	11.232	1.153.449
Culemborg	1.114.879	0	64.554	20.825	41.048	30.854	0	0	12.292	1.284.451
Druten	870.409	45.569	29.717	42.459	30.043	21.193	0	0	24.605	1.063.994
Heumen	761.994	32.027	33.396	36.292	17.539	7.277	66.383	0	17.732	972.640
Maasdriel	959.993	0	63.657	16.668	13.642	14.411	0	940	44.029	1.113.340
Neder-Betuwe	1.152.374	66.213	55.770	73.604	73.431	17.077	0	0	13.262	1.451.731
Nijmegen	10.835.065	435.347	328.164	348.586	1.096.713	650.447	1.711.459	372.710	1.173.269	16.951.760
Tiel	1.598.699	0	79.470	28.002	79.286	39.522	0	0	36.498	1.861.477
West Betuwe	1.966.000	0	139.155	37.730	49.043	21.169	0	0	79.407	2.292.503
West Maas en Waal	902.480	48.845	53.073	41.463	21.634	10.685	0	0	15.899	1.094.079
Wijchen	1.888.564	86.303	65.654	93.124	64.586	18.906	0	0	26.551	2.243.687
Zaltbommel	1.124.827	0	55.244	22.641	13.136	28.550	0	65.338	34.017	1.343.754
Totale bijdrage 2023	27.027.977	872.596	1.143.905	907.412	1.637.587	921.271	1.863.620	438.988	1.530.953	36.344.309

5. Begrotingswijziging 2024

Het AB heeft op 15 maart 2023 besloten om de begrotingssystematiek voor Veilig Thuis aan te passen. De vastgestelde begroting 2024 is inmiddels aangepast op de nieuw begrotingsmethodiek (formatie begroting op basis van gemiddelde realisaties afgelopen 3 jaar). De totale begroting wijzigt niet.

Op 7 september 2023 heeft het AB besloten in te stemmen met de begrotingswijziging 2023 betreffende de cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen van € 2.019.343 met als doel deze hoge inflatie op te vangen. Deze wijziging werkt door naar 2024 en verder.

Er wordt nu een begrotingswijziging voorgelegd om voor een totaalbedrag van € 177.462 een aanpassing door te voeren vanwege het Rijks Vaccinatie Programma. Er zijn vaccinatieschema's toegevoegd voor maternale kinkhoest, en voor het Rota virus. De uitvoering van de vaccinaties door de JGZ krijgen de gemeenten gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds. De adviesfunctie adviseert in te stemmen met dit voorstel.

Het tekort op de primaire begroting 2024 is volgens afspraak (enkele a-structurele verhogingen), en blijft gehandhaafd.

Bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2024	Wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	0	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. fa	3.125	177	3.302
Subsidies Rijk	3.979	0	3.979
Subsidies Gemeenten	5.467	0	5.467
Overige opbrengsten	3.242	4	3.245
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	45.936	181	46.117
Lasten			
Personeelskosten	32.914	181	33.095
Huisvestingskosten	2.062	0	2.062
Kantoormiddelen	177	0	177
Medische kosten	1.106	0	1.106
Communicatieapparatuur	1.723	0	1.723
Vervoermiddelen	34	0	34
Afschrijvingen	703	0	703
Algemene kosten	3.618	0	3.618
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.566	0	3.566
Voorlichting	26	0	26
Rentebaten en -lasten	108	0	108
Totaal lasten	46.036	181	46.217
Totaal saldo van baten en lasten	-100	0	-100

6. Begroting 2025

6.1 Algemeen

In de begroting 2025 zijn geen effecten meer zichtbaar van Covid-19. De bestrijding van Covid-19 is nu onderdeel geworden van de reguliere activiteiten van de GGD (Algemene Gezondheidszorg).

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

In de BRN 2025 zijn aan de GGD GZ begrotingsrichtlijnen meegegeven voor het opstellen van de begroting 2025.

De nacalculatie over 2023 (loonindex) is daadwerkelijk vertaald in de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024 voor de GGD. Daarom is er nu geen nacalculatie over 2023.

De totale index van de begroting 2025 voor de GGD GZ bestaat uit de voorcalculatie 2025 (4,83%) en de nacalculatie 2023 (0,0%), in totaal dus 4,83%. Deze indexering is correct toegepast.

Het overheadpercentage voldoet aan de norm van maximaal 25%.

6.3 Begrotingsanalyse

In de begroting 2025, alsook in de kaderbrief zijn een aantal nieuwe onderwerpen opgenomen en toegelicht, die invloed hebben op de begroting, en op de deelnemersbijdragen. Per onderwerp geeft de adviesfunctie een advies aan de raden.

1. Versterken Organisatie/Organisatieontwikkeling + € 330.000

Op 7 september 2023 heeft het AB besloten de extra bijdrage voor het versterken van de organisatie en de organisatieontwikkelingen van € 330.000 alleen voor 2024 toe te kennen. In de kaderbrief 2025 heeft de GGD aangekondigd structureel te willen investeren om een vitale en toekomstbestendige organisatie te krijgen. De adviesfunctie ziet dat de extra middelen worden ingezet om de organisatie te versterken: bij Bijzondere Zorg een afdelingsmanager, en bij JGZ een regisseur formatie en planning en een teammanager. Met deze uitbreiding blijft de GGD onder de norm van 25% overhead.

De adviesfunctie adviseert neutraal omtrent de gevraagde uitbreiding 'versterking GGD GZ' ter hoogte van € 330.000.

2. Stijgende instroom Bijzondere Zorg + € 327.908

De GGD signaleert, net als vorig jaar, een stijgende instroom van bijzondere zorg. De totale stijging in 2023 is slechts beperkt, en daarbij valt op dat er een afname is van de trajecten (60, à 30 uur inzet) bijzondere zorg en een stijging van consulten en adviezen (70, à 3 uur inzet). Het aantal trajecten in 2023 is weer op het niveau van 2018. Het aantal consulten en adviezen is verviervoudigd t.o.v. 2018. De jaarrekening 2023 sluit af met een klein voordelig saldo. De afgelopen 3 jaar zijn de tekorten opgevangen met incidentele toekenningen. De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de structurele uitzetting en de daarbij de aantallen jaarlijks te monitoren.

3. Nu niet Zwanger + € 244.700

'Nu niet Zwanger' is opgenomen als uniforme bijdrage (zie tekst brief aan Raden pag. 3). In 2023 is in het AB van 7-9-23 besloten om dit facultatief te doen. In 2024 zou dit punt worden heroverwogen. De GGD neemt dit bedrag nu op in het uniforme deel. Alle gemeenten hebben met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) SPUK-middelen ontvangen voor het onderdeel Kansrijke Start. Het behoort tot de mogelijkheid deze middelen in te zetten voor het project "nu niet Zwanger". Maar gemeenten kunnen zelf een keuze maken hoe deze middelen, binnen het bestaande doel van Kansrijke Start, in willen zetten. De adviesfunctie adviseert op dit onderdeel neutraal.

4. Autonome Ontwikkelingen

4.1. Indexering + € 1.432.900

De toegepaste indexering 2025 is conform de BRN en is correct berekend/ toegepast. De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de berekende indexering (4,83%), met als gevolg een verhoging van € 1.432.900 van de deelnemersbijdragen.

4.2. Wet en regelgeving: Informatiebeveiliging + € 134.000

Dit bedrag bestaat uit 0,45 fte ISO-functionaris € 45.000), 8 applicaties (€ 64.000) en extra eisen op terrein van informatiebeveiliging (€ 25.000).

4.3. Wet en regelgeving: Functioneel Beheer Informatievoorziening + € 163.000

Dit bedrag bestaat uit 1,8 fte functioneel beheerder

4.4. Digitoegankelijkheid + 73.000

Dit bedrag bestaat uit 0,8 fte communicatiemedewerker voor digitoegankelijke website

GGD heeft de autonome ontwikkelingen 4.2 tot en met 4.4 aanvullend van een financieel onderbouwing voorzien. De inhoudelijke onderbouwing door de GGD toont volgens de adviesfunctie voldoende aan dat versterking van deze functies in het kader van de wijzigingen in de wet en regelgeving noodzakelijk zijn. De adviesfunctie adviseert daarom in te stemmen met autonome ontwikkelingen 4.2 tot en met 4.4.

5. Forensische Geneeskunde + € 189.600

De kostenstijging wordt veroorzaakt door een tariefstijging van de forensisch artsen. De kostenstijging wordt getemperd door gezamenlijke forensische geneeskunde te organiseren, waardoor de capaciteit slimmer kan worden ingezet. De GGD GZ ziet dat forensisch artsen er bij andere GGD-en hogere tarieven gelden en is daardoor genooddaakt (ook door schaarste) hierin mee te gaan.

De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met deze ophoging voor forensische geneeskunde.

6. Wijzigingen Rijksvaccinatieprogramma + € 38.500

Van rijkswege zal het RVP-schema gewijzigd worden, deze wijziging brengt structurele kosten met zich mee. De GGD heeft dit in de begroting verwerkt. Gemeenten worden gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds hiervoor.

De GGD verwacht dat de implementatie van die wijziging naar verwachting 5 jaar duurt. De hieraan verbonden implementatiekosten zijn nog niet bekend en nog niet opgenomen in de begroting. De adviesfunctie adviseert in te stemmen met deze structurele ophogingkosten van € 38.500.

7. Gezondheid en Milieu + € 35.000

Om te kunnen voldoen aan toegenomen en complexere vragen van gemeenten en burgers op het gebied van medische milieukunde (klimaatverandering, hitte, houtstook en milieu) wil de GGD met 0,3 fte medisch milieukundige uitbreiden (€ 35.000). Dit onderdeel is benoemd in de kaderbrief. De financiële onderbouwing is duidelijk. De adviesfunctie adviseert op dit onderdeel neutraal.

8. Toezicht WMO + € 380.400

N.a.v. de aankondiging van uitbreiding in de kaderbrief, hebben vrijwel alle gemeente gereageerd dat ze de scenario's, incl. verbetermaatregelen, graag tegemoetzien. Eind 2023 en begin 2024 heeft GGD in overleg met alle gemeenten een voorstel met scenario's uitgewerkt vanaf 2025. In begroting 2025 van de GGD is uitgegaan van scenario 1: Minimale uitvoering bestaande opdracht. Bij dit scenario hoort een uitbreiding van 2,3 fte. De 2,3 fte uitbreiding verklaart niet volledig de gevraagde uitzetting van € 380.000. Uit navraag bij de GGD blijkt dat er in het verleden een tekort zat op dekking van fte's en dat er een te laag bedrag aan overhead was toegerekend werd. Dit wordt met deze uitzetting nu aangepast.

In de voorgaande 3 jaar heeft gemeente Nijmegen incidenteel jaarlijks € 219.000 bijgedragen. Deze bijdrage valt vanaf 2025 weg. De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de ophoging voor extra toezicht WMO.

Onderbouwing uitzetting, scenario 1: Minimale uitvoering bestaande opdracht

Uniforme begroting 2025					
Kosten	fte	uren	intern tarief		Bedrag
Toeziethouders calamiteiten- en signaalgestuurd toezicht	4	5.668	74	€	419.432
Ondersteuning stafmedewerkers				€	30.269
Overhead GGD				€	143.729
Huisvesting GGD				€	31.479
Totale kosten				€	624.909
Bijdragen					
Inwonersbijdrage (2025)				€	235.987
Bijdrage Mook (2025)				€	3.276
Totaal financiering 2025				€	239.263
Extra aan te vragen inwonersbijdrage 2025 (inclusief Mook en Middelaar)					€ 385.646

9. Veilig Thuis -/- € 786.700

Op 15 maart 2023 is door het AB besloten om de begrotingssystematiek van VT te wijzigen. De nieuwe werkwijze is in beslispunt 1 beschreven: Beslispunt 1 luidt als volgt: In te stemmen met een meerjarige formatiebegroting met een jaarlijkse toetst op P*Q (op basis van gemiddelden van afgelopen drie jaar) vanaf 2024 voor de begrotingssystematiek van Veilig Thuis.

De begroting 2025 VT wordt conform afspraak opgesteld als formatiebegroting. Het gemiddeld aantal verrichtingen van de laatste 3 jaren, in dit geval 2021, 2022 en 2023 is correct toegepast. Wanneer de adviesfunctie de ingediende begroting VT toetst met P*Q, zoals afgesproken in het AB van 15 maart 2023, zien we het volgende:

Opgesteld door GGD GZ

Veilig Thuis 2025 (obv loonstijging 5,4%)	Benodigde fte	Begroting 2025 obv formatie
Personeelsbegroting		
Medewerker VT	41,76	4.167.648
Vertrouwens arts	1,55	190.030
Gedragwetenschappers	2,68	290.780
Administratief medewerkers	4,28	281.624
Totaal fte voor diensten Veilig Thuis	50,27	
Werkbegeleiders	2,00	199.600
Beleidsmedewerker	1,67	181.195
Medewerker Systemen	0,89	80.901
Management	3,75	436.275
Ruimte voor innovatie 1% loonsom direct personeel**		51.297
Overige personeelskosten		122.656
Totaal personeelsbegroting		6.002.006
Overige kosten *		2.192.954
Subtotaal		8.194.960
Uitbreiding uniforme bijdrage voor wet en regelgeving		64.602
Bijdrage Gemeenten incl. Mook		8.259.562

* overhead GGD, huisvesting, bereikbaarheidsdienst, licenties, inhuur van tolken en juridisch advies. Overhead GGD is een percentage van de totale inwonersbijdrage.

** ziektevervangende vanaf 2025 uit bestemmingsreserve

Narekening Adviesfunctie op basis P*Q

Diensten	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023 jaarrekening	Gem. 3 jaar *	2025 (incl 4,83% index)	Normtijden per dienst	Begroting
Adviezen & Ondersteuning	7.230	7.523	6.939	7.231	246	2,00	1.781.360
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.564	2.901	2.500	2.655	491	4,00	1.302.555
Overdracht na veiligheidsbeoordeling/ actieve betrokkenheid	2.166	2.247	2.105	2.173	551	4,55	1.198.205
Bemoeienis VT	713	522	496	577			
Onderzoek	257	197	215	223	5.247	40,30	1.170.023
Voorwaarde en vervolg	456	325	281	354	4.349	33,30	1.539.686
Monitoren	536	435	397	456	1.742	15,00	794.477
Overige diensten							
Huisverboden uitvoering	76	45	46	54	4.613	40,00	249.076
Huisverboden screenings		71	61	76	1.153	10,00	87.638
Voorlichting	40	40	40	40	577	5,00	23.063
VTQ naar RVDK	23	16	21	23	1.545	6,70	35.539
VTB	58	28	44	43	773	13,40	33.222
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente	160	160	240	240	477	6,00	114.474
Subtotaal							8.329.319
Ruimte voor innovatie 1% loonsom direct personeel							51.297
							8.380.616,02

Onze conclusie is dat de begroting 2025 VT conform afspraken is opgesteld, en ruim binnen de controle (P*Q) blijft. En door lagere aantallen is de P*Q berekening ook lager. Hierdoor ontstaat voor Veilig Thuis een daling van de lasten van € 786.700 ten opzichte van begroting 2024. De adviesfunctie adviseert in te stemmen met formatiebegroting die tot een daling van € 786.700 aan lasten leidt.

10. Nieuwbouw GGD + € 383.700

Verwezen wordt naar het besluit van het AB van 7 september 2023 dat de structurele meerkosten voor de nieuwbouw, met ingang van 2025 € 383.700 bedragen. Het AB besluit was om kennis te nemen van de meerkosten met circa € 30.000 per jaar (van € 450.246 naar € 479.264 in totaal) en dat het resterende gedeelte, te weten € 383.700 (€ 479.264 minus de al in 2021 in de begroting opgenomen

€ 95.564) verwerkt wordt vanaf de begroting 2025. In de kaderbrief zijn de extra bouwkosten wel benoemd (zonder bedrag).

De adviesfunctie adviseert in te stemmen met de hogere bouwkosten vanaf 2025.

11. Overzicht uitzettingsposten die de GGD opvangt binnen de eigen begroting

In bijlage 1 van de aanbiedingsbrief geeft de GGD aan welke uitzettingsposten ze zelf kunnen oplossen in de begroting. De invulling waarvoor het DB heeft gekozen zijn voornamelijk bedrijfsmatig van aard. De meeste uitzettingsposten komen niet terug in de kaderbrief. De uitzettingsposten zijn zowel structureel als incidenteel van aard. De structurele ruimte die de GGD voorziet (ongeveer € 175.000) binnen de eigen begroting had ook (deels) ingezet kunnen worden voor de gevraagde uitzettingen genoemd in hoofdstuk 2 van de aanbiedingsbrief. De adviesfunctie constateert dat de in bijlage 1 genoemde uitzettingsposten niet als keuze worden voorgelegd aan de gemeenten. De adviesfunctie wijst de gemeenten erop dat zij deze keuze alsnog kunnen maken.

6.4 Deelnemersbijdragen

In paragraaf 6.3 van de programmabegroting 2025 is in één overzicht weergegeven wat de effecten zijn van de voorgestelde begrotingswijzigingen, van de indexering en eventuele besparingen per programma.

Onderstaand een totaaloverzicht van alle wijzigingen in het uniforme deel per gemeente, zoals gepresenteerd in de brief aan de raden conceptbegroting GGD GZ 2024.

Indien het AB niet met alle onderdelen van deze conceptbegroting instemt zullen de deelnemersbijdragen per gemeente veranderen.

						Mutaties 2025									
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	Taakveld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotingswijziging 2024	Gevoegde begroting 2024	Indexering	Gehindexeerde bedragen	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Mieuw	Toezicht WHO	Veilig Thuis	Nieuwoud GGD	Begroting 2025
						4,63%									
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	8.818.922		8.818.922	425.954	9.244.876	99.234							9.344.110
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.146.894		3.146.894	151.995	3.298.889	35.410							3.334.299
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	166.795		166.795	8.056	174.851	1.877							176.728
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	2.920.829		2.920.829	141.076	3.061.905	105.242			35.000				3.202.147
Toezicht WHO	6.6	Maatwerkvoorziening (WHO)	225.114		225.114	10.873	235.987	6.673				380.343			623.000
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	494.272		494.272	23.873	518.145	7.597		189.589					715.330
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	1.570.010		1.570.010	75.831	1.645.841	19.561	327.908						1.993.310
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	1.187.540		1.187.540	57.358	1.244.898		-327.908						916.990
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eenzijdigvoorzieningen	6.491.670		6.491.670	313.548	6.805.218	64.602					-786.683		6.083.130
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eenzijdigvoorzieningen	1.995.247		1.995.247	96.370	2.091.617								2.091.617
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.004.399		2.004.399	96.812	2.101.211	22.554							2.123.766
OIA	7.1	Volksgezondheid	644.230		644.230	31.116	675.346	7.249							682.595
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	117.099		117.099		117.099							383.789	500.888
Totaal begroting			29.783.021	0	29.783.021	1.432.862	31.215.883	370.000	0	189.589	35.000	380.343	-786.683	383.789	31.787.921

6.5 Meerjarenbegroting

In paragraaf 5.1. van de programmabegroting 2025 is een meerjarenoverzicht van de baten en lasten opgenomen tot en met 2028. Deze meerjarenbegroting wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

Saldo Algemene Reserve per 31-12-2023:	€ 2.220.000
Voorgestelde resultaatbestemming 2023:	€ 260.000
Correctie op resultaatbestemming onderdeel VT:	€ 93.000 -/-
Algemene Reserve na resultaatbestemming:	€ 2.367.000

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt na correctie € 1.750.000, en is conform uitgangspunten berekend. De Algemene Reserve is bedoeld om de bedrijfsvoering risico's op te vangen. Aan het einde van het boekjaar bedraagt de Algemene Reserve € 2.367.000. De algemene reserve bedraagt daarmee 135% van de streefwaarde. Conform de afspraken wordt het gedeelte van de algemene reserve dat de streefwaarde overschrijdt (€ 617.000), op basis van inwoneraantal, teruggegeven aan de deelnemende gemeenten.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2019 is besloten om de vrijvallende onderhoudsvoorziening van het pand aan de Groenewoudseweg te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting. Eind 2023 bedroeg deze bestemde reserve € 287.000. Deze bestemde reserve wordt gevormd om versnelde afschrijvingslasten van het huidige hoofdkantoor te dekken en toekomstige dubbele lasten op te vangen.

In 2023 is besloten om een egalisatiereserve voor Veilig Thuis te vormen met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in aantallen verrichtingen op te vangen. De hoogte van deze reserve bedraagt per 31-12-2023 na correctie € 362.000.

7.3 Risico's

Op pagina 44 van de jaarrekening 2023 worden de belangrijkste risico's ingeschat en gekwantificeerd:

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.700	395
Maatschappelijke risico's	575	243
Economische risico's	3.000	1.650
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	2.355	927
	7.630	3.214

De genoemde risico's zijn nader toegelicht op pagina 44 - 46.

Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen. Er is echter niet inzichtelijk gemaakt welke genoemde risico's onder welk kopje vallen. De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is afwijkend van de berekening van de streefwaarde van de algemene reserve. De Algemene Reserve is gebaseerd op omzetvolumes en aantal medewerkers. De Algemene Reserve wordt opgevoerd als de 'totaal beschikbare weerstandscapaciteit'. Het verschil tussen de berekende risico's en de omvang van de Algemene Reserve ($€ 3.214.000 - 1.750.000 = € 1.464.000$) is derhalve niet afgedekt.

De deelnemende gemeenten worden zoals in voorgaande jaren, geadviseerd om in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening te houden met het gedeelte van de risico's van de GGD GZ, dat niet wordt afgedekt door de beschikbare reserves in de gemeenschappelijke regeling, en hun aandeel op te nemen.

Gelderland-Zuid

Jaarverslag 2023

OVERZICHT VAN RESULTATEN

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

HOOFDSTUK 1 / WETTELIJKE TAKEN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 4

- 1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) 5
- 1.2 Algemene Gezondheidszorg 7
- 1.3 Gezond Leven 12
- 1.4 Jeugdgezondheidszorg 16

HOOFDSTUK 2 / WETTELIJKE TAKEN BELEIDSMATIG BELEGD BIJ DE GGD 21

- 2.1 Algemene Gezondheidszorg 22
- 2.2 Bijzondere Zorg 23
- 2.3 Veilig Thuis 25

HOOFDSTUK 3 / WERKVELDSPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 27

- 3.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) 28
- 3.2 Algemene Gezondheidszorg 29
- 3.3 Bijzondere Zorg 31
- 3.4 Gezond Leven 33
- 3.5 Veilig Thuis 39

Dit jaarverslag bevat een beschrijving van de resultaten.

De jaarstukken (hoofdstuk 4 t/m 7) vindt u terug in een apart document.

Leeswijzer

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de behaalde resultaten van GGD Gelderland-Zuid in het jaar 2023. Leidend voor deze resultaten zijn de doelstellingen zoals die in de programmabegroting 2023 zijn geformuleerd. In dit jaarverslag ziet u een splitsing tussen de wettelijke taken opgedragen aan de GGD (hoofdstuk 1) en de wettelijke taken die beleidsmatig bij de GGD zijn belegd (hoofdstuk 2). Al deze taken zijn door het bestuur vastgesteld in de programmabegroting, in lijn met onze [Meerjarenstrategie 2020 - 2023](#). Het zijn werkvelden waar we extra gezondheidswinst willen behalen door het verbinden van expertise binnen en buiten onze GGD. In hoofdstuk 3 vindt u de resultaten van de facultatieve werkveldspecifieke opdrachten. In elk hoofdstuk is een aantal resultaten uitgedrukt in cijfers en infographics. In het onderdeel Jaarstukken tenslotte (vanaf hoofdstuk 4) vindt u informatie over de bedrijfsvoering, de jaarrekening en diverse bijlagen met aanvullende gegevens, zoals cijfers per gemeente.

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten.

Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtak is: het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+). Daarbij hebben kwetsbare groepen onze speciale aandacht. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk, in samenwerking met gemeenten en partners in zorg, onderwijs, welzijn, wonen en veiligheid.

Het takenpakket van de GGD is divers en daarmee ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet publieke gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren, zijn: Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning.

Voorwoord

In 2023 heeft onze GGD een aantal belangrijke stappen gezet. Er is hard gewerkt aan het regiobeeld en het regioplan in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). De focus ligt op het doorontwikkelen van een preventieve infrastructuur. Ook hebben we advies gegeven op 5 ketenaanpakken. Het programma 'Nu Niet Zwanger' is uitgebreid naar alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid.

Sinds 1 juli 2023 is corona geen A-ziekte meer en is de bestrijding van het virus opgenomen in de reguliere werkzaamheden. De gezondheidseffecten zijn echter nog steeds merkbaar. Daarom is een extra monitor gehouden over de mentale gezondheid van jongeren na corona. In het najaar hebben we een vaccinatiecampagne gehouden. Intussen werken we aan de versterking van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid, in opdracht van en gefinancierd door het Ministerie van VWS.

De GGD is er voor iedereen en met name voor kwetsbare mensen. Dat uit zich nadrukkelijk in de afdeling Bijzondere Zorg, waar steeds meer een beroep op wordt gedaan. De zorgwoningen in Nijmegen voor dakloze mensen met een psychiatrische ziekte zijn sinds 2023 allemaal bewoond. Het regionale programma Sluitende Aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, is met vier jaar door ZonMw verlengd.

Vanuit onze [Meerjarenstrategie 2020-2023](#) investeren we nadrukkelijk in netwerken en lokaal partnership. Ook pakken we een aantal thema's GGD-breed op, zoals de zorg voor vluchtelingen. De resultaten in dit jaarverslag laten zien wat we hiermee bereiken. Voor een aantrekkelijk overzicht van de highlights van 2023 verwijs ik u naar het beknopte [publieksjaarverslag](#).

Ik wens u veel leesplezier!

Dr. ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid
GGD Gelderland-Zuid

HOOFDSTUK 1 Wettelijke taken opgedragen aan de GGD

1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen. Het onderzoek is breed omdat we aansluiten op diverse databonnen en onze data-expertise doorontwikkelen. De informatie die uit de analyses voortvloeit, versterkt onze advisering en uitvoering binnen de gezondheidspreventie.

DASHBOARD MET FOCUS OP GEZAMENLIJKE PRIORITERING

De data van de gezondheidsmonitoren worden in verschillende gezondheidsthema's gepresenteerd op de website [gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl](https://gezondheidincijfers.ggd gelderlandzuid.nl). Op diezelfde plek worden ook steeds vaker inzichten vanuit andere GGD-taakvelden gedeeld. Zo zijn er inmiddels inzichten vanuit Infectieziektebestrijding (IZB) en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) te vinden, o.a. de overgewichtcijfers voor de 5-12 jarigen, de vaccinatiegraad vanuit het Rijksvaccinatieprogramma en het aantal gemelde infectieziekten. Ter ondersteuning van gemeenten bij het inrichten en uitvoeren van de lokale Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) plannen, zijn er ook pagina's ingericht met informatie over de ketenaanpakken.

DOORONTWIKKELING LANDELIJKE OGGZ-MONITOR

Met landelijke financiering wordt gewerkt aan een monitor van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Als eerste stap zijn samen met OGGZ-professionals beschikbare gegevens en kwalitatieve

verhalen over de OGGZ-doelgroep en gerelateerde onderwerpen gebundeld. Doelstelling is te komen tot landelijke/regionale inzichten in deze kwetsbare doelgroep.

VRAAGGESTUURD DOORONTWIKKELEN DASHBOARDS

Het interne dashboard Vluchtelingen is ontwikkeld om inzicht te krijgen in de inzet vanuit GGD Gelderland-Zuid voor deze doelgroep. Zo kan de inzet vanuit de JGZ, Tuberculosebestrijding (TBC), Technische Hygiënezorg (THZ) en Voorlichting worden gemonitord, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

Voor de teams Coronavaccinatiesupport en Infectieziektebestrijding zijn dashboards opgeleverd voor de monitoring van de juistheid van gegevens en voor de monitoring van surveillance. De dashboards voor

Centrale Toegang (Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang) en voor de afdelingen Bijzondere Zorg, Veilig Thuis en Jeugdgezondheidszorg zijn verder doorontwikkeld om beter aan te sluiten bij de werkprocessen en een completer beeld te krijgen van de in-, uit- en doorstroom van cliënten.

VERDIEPENDE STATISTISCHE ANALYSES

Met behulp van een clusteranalyse zijn data vanuit de Kindermonitor 2021 geanalyseerd. Via deze statistische analysemethode werd gekeken welke kenmerken van een gezin effect hebben op gezondheid. Deze zijn: het opleidingsniveau van de ouders, moeite met rondkomen, inkomen uit werk, wel of niet hebben van 1.000 euro voor onverwachte uitgaven en of het kind in een eenoudergezin woont. Daarnaast zijn op basis van de beschreven kenmerken 5 typen gezin-

nen gekarakteriseerd. Door de mix aan karakteristieken ontstaat een positieve of minder positieve invloed op gezondheid. De resultaten van de analyse staan op gezondheidincijfers.ggd gelderland zuid.nl en kunnen gemeenten handvatten geven voor een integrale aanpak.

EEN MEER DATA-GEDREVEN GGD

Het aanbod en structureel gebruik van dashboards en interne rapportages nam in 2023 verder toe. Er is in 2023 een aantal optimalisaties doorgevoerd om vooral het duurzaam en veilig inrichten van datastromen, dataminimalisatie, vertrouwelijkheid en integriteit te ondersteunen. Dashboards worden in vaste cycli geëvalueerd en aangepast, zodat ze optimaal aansluiten bij de steeds veranderende informatiebehoefte uit het werkveld.

Data uit de gezondheidsmonitors worden op verschillende geografische deelniveaus aangeboden in de vorm van publiek toegankelijke inzichten en in de vorm van geaggregeerde data (via gezondheidincijfers.ggd gelderland zuid.nl). Daarnaast worden verantwoordingsrapportages van Centrale Toegang en Veilig Thuis periodiek gedeeld met beleidsmedewerkers van gemeenten.

1.2 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

VACCINATIES

Ook in 2023 zijn veel mensen gevaccineerd tegen corona. Door middel van wekelijkse overzichten uit de coronadashboards is de vaccinatiegraad en vaccinatieopkomst inzichtelijk gemaakt. Van oktober tot en

met december liep de najaarscampagne. Binnen deze periode zijn in totaal 110.162 mensen gevaccineerd.

Daarnaast is er in 2023 een vaccinatiecampagne tegen HPV (19 t/m 26 jarigen) geweest: 24.990 mensen zijn gevaccineerd; het opkomstpercentage was 28,8%. De campagne loopt in het eerste kwartaal van 2024 nog door.

CRISISBEHEERSING

De opgedane ervaringen en leerpunten vanuit de COVID-19 crisis zijn geëvalueerd. Op basis daarvan is het integrale crisisplan aangepast. De GGD heeft een actueel cyclisch opleidingsjaarplan opgesteld en uitgevoerd in het kader van Oefenen, Trainen, Opleiden (OTO). Hiermee zijn we voorbereid op een crisis of ramp. In dit leerplan stonden in 2023 ook de ervaringen met de COVID-19 crisis centraal.

Coronavaccinaties per locatie (118.488 vaccinaties in totaal)

Maand	Nijmegen	Wijchen	Tiel	Zaltbommel	Druten	Groesbeek	Geldermalsen	Culemborg	Gameren	Mobiel	Thuis
Jan	1.635	525	736	361	0	0	0	0	0	2.098	0
Feb	663	147	229	121	0	0	0	0	0	616	0
Mrt	371	0	74	41	0	0	0	0	0	114	0
Apr	110	0	53	10	0	0	0	0	0	34	0
Mei	75	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0
Jun	78	0	45	0	0	0	0	0	0	0	0
Jul	26	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0
Aug	46	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0
Sep	27	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Okt	15.181	7.161	7.161	0	3.726	2.383	1.599	2.972	2.790	0	894
Nov	18.440	4.614	9.365	0	2.472	2.266	1.107	3.324	3.114	0	1.160
Dec	6.901	2.981	2.980	0	1.047	1.163	1.178	2.290	1.670	0	223
Totaal	43.553	15.428	20.733	533	7.245	5.812	3.884	8.586	7.574	2.862	2.278

De GGD piketfuncties zijn in 2023 geborgd. De GGD is in 2023 voor 11 crisissituaties opgeroepen. Geen van deze situaties heeft geleid tot het activeren van een GGD-crisisteam.

BESTRIJDING INFECTIEZIEKTEN

Halverwege 2023 is de zogeheten A-status van het COVID-19 virus komen te vervallen. Dit betekende dat het corona-team per 1 juli 2023 binnen het team Infectieziektebestrijding is ingevlochten in de dagelijkse gang van zaken. De organisatie van de vaccinaties is overgedragen aan het team Reizigers en Vaccinaties.

In 2023 zijn SPUK-gelden beschikbaar gekomen voor de vaccinatiecampagne corona. Daarnaast kreeg GGD Gelderland-Zuid een bijdrage vanuit VWS-financiering voor de versterking Infectieziekten en Pandemische paraatheid (VIP): de zogenaamde VIP gelden.

De volgende nieuwe functies zijn toegevoegd aan het team Infectieziektebestrijding: een opleidingscoördinator, een epidemioloog, een dataspecialist en een doktersassistente. Daarnaast is de formatie artsen, verpleegkundigen en deskundige infectiepreventie uitgebreid. Met deze uitbreiding kan ook meer ingezet worden op kwaliteit, surveillance, opleiding, onderzoek en bovenregionale samenwerking.

TOP 5 Meldingsplichtige infectieziekten 2023

1. Kinkhoest	52
2. Invasieve pneumokokkenziekte	51
3. Invasieve groep A-streptokokken	49
4. Legionellose	36
5. Hepatitis B – niet acuut	24

Meldingen infectieziekten (zonder corona)

	2022	2023
Meldingsplichtige ziekten	210	293
Niet meldingsplichtige infectieziekten	77	219
Vragen over infectieziekten	590	639
'Artikel 26'-meldingen	168	133
Totaal	1.045	2.023

WERKPLAATS AMPHI-INFECTIEZIEKTEN

In 2023 heeft de academische werkplaats AMPHI-Infectieziekten de volgende belangrijke resultaten behaald.

Anne de Munter (sociaal verpleegkundige bij GGD Gelderland-Zuid, nu projectleider Infectieziektebestrijding bij GGD GHOR Nederland) is in juni gepromoveerd op het onderwerp vaccinatiebesluitvorming en acceptatie bij de bevindelijk gereformeerde populatie. De uitkomsten van dit proefschrift kunnen gebruikt worden door regionale en landelijke publieke gezondheidszorgorganisaties voor het verbeteren van het vaccinatieaanbod, de vaccinatie-informatie en de ondersteuning bij vaccinatiebesluitvorming.

Samen met vier andere Academische Werkplaatsen Infectieziekten in Nederland, heeft AMPHI-Infectieziekten het [consortium CAPI](#) opgestart. In het kader van CAPI zijn in 2023 drie onderzoekers en twee promovendi gestart met onderzoek naar relevante thema's, zoals vaccinatiebesluitvorming, het opsporen en behandelen van scabiës (schurft) en tenslotte naar data-gebaseerde pandemische paraatheid.

INSPECTIES

Naast de jaarlijkse inspecties van o.a. seksinrichtingen en grootschalige evenementen was de Technische Hygiëne Zorg (THZ) dit jaar vooral druk met het adviseren over locaties voor de opvang van Oekraïense

vluchtelingen en noodopvanglocaties van asielzoekers. In 2023 werden 14 grote opvanglocaties bezocht, waarvoor een adviesrapport is gemaakt. De opvangcapaciteit staat onder druk, waardoor er veel wisselingen van locaties waren. Het blijft hierdoor extra van belang om goed naar de hygiëne- en infectiepreventie-eisen en normen te blijven kijken.

Daarnaast zijn de vergunningsaanvragen van bedrijven voor tattoos en/of piercing adequaat en binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.

GAIN

GGD Gelderland-Zuid is partner van het Gelders Zorgnetwerk Infectiepreventie (GAIN). Samen met andere zorgpartners heeft het team infectiepreventie meegewerkt aan het verminderen van (zorg)infecties en antibioticaresistentie.

Een voorbeeld hiervan is het project: hygiëne- en infectiepreventie in de huisartsenpraktijk (HIP in de HAP). Er zijn dit jaar 15 praktijken bezocht. Na succesvolle afronding van dit project in 2023, worden de diensten van dit project voortgezet binnen het vaste aanbod van GAIN. Ook is input geleverd aan het project Transmurale werkafspraken en bij het verzorgen van workshops, netwerkbijeenkomsten, webinars en de ontwikkeling van informatiemateriaal.

TUBERCULOSEBESTRIJDING

Het team TBC heeft een taak bij het screenen van asielzoekers en immigranten.

Doordat in Ter Apel gescreende personen naar meerdere opvanglocaties in verschillende gemeenten zijn overgeplaatst, heeft onze GGD ook de eerste screenings opgepakt van mensen die in onze regio zijn opgevangen. Hierdoor lag het aantal screenings hoger dan vorig jaar. Het aantal patiënten met actieve tuberculose (29) is toegenomen ten opzichte van 2022 (24). Landelijk zien we ook een lichte stijging van

het aantal patiënten. Het aantal personen met een tuberculose-infectie is toegenomen (71) ten opzichte van 2022 (56). In 2023 zijn door contactonderzoeken van patiënten met actieve TBC 20 personen met een infectie gevonden. Bij het screenen van immigranten hebben wij 22 tuberculose-infecties gevonden. Bij een contactonderzoek waarbij kinderen betrokken waren, hebben 10 kinderen jonger dan vijf jaar primaire profylaxe gehad om een infectie te voorkomen. Geen van de kinderen had uiteindelijk een tuberculose-infectie.

MEDISCHE MILIEUKUNDE

Het team Medische Milieukunde (MMK) heeft adviezen aan burgers en gemeenten gegeven over gezondheid in relatie tot fysieke milieu-aspecten. Dat waren adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide. Zowel het aantal meldingen, als de complexiteit van de meldingen is sterk toegenomen. Ook heeft het team meegewerkt aan het rapport Luchtkwaliteit in Gelderland.

Daarnaast zijn er adviezen gegeven aan gemeenten over het gezond inrichten van de leefomgeving. Onder andere bij bestemmingsplanwijzigingen, ontwikkeling van omgevingsvisies en omgevingsplannen. Ook is geadviseerd bij andere beleidsontwikkelingen zoals klimaatadaptatie en een woonzorgvisie.

Het team heeft bijgedragen aan het EU-project LifeIP (over gezondheid en klimaatadaptatie) en het Academische Werkplaats-project over hitte en verkoeling uitgevoerd. Ook is een toetsingsinstrument van de fysieke leefomgeving als onderdeel van de integrale aanpak valpreventie ontwikkeld.

In het kader van de voorbereidingen op de Omgevingswet zijn samenwerkingsovereenkomsten gemaakt met gemeenten en ketenpartners.

Met een aantal gemeenten zijn vanuit GALA concrete afspraken gemaakt over de financiering van onze advisering in het kader van de Omgevingswet.

SEKSUELE GEZONDHEIDSZORG

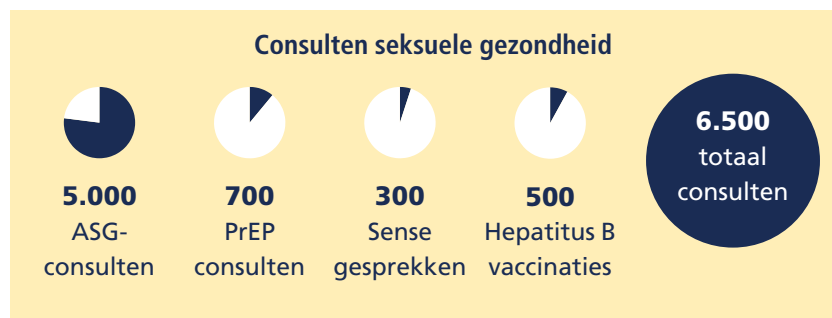
De inhaalslag van SOA-consulten (na corona) is in 2023 voltooid. De kosten van deze inhaalslag zijn vergoed uit de meerkostenregeling. Om gezond seksueel gedrag en gezonde relaties onder jongeren te bevorderen hebben we aansluiting gezocht bij landelijke en regionale activiteiten zoals de 'Week van de Liefde' en eigen acties georganiseerd, zoals tijdens Appelpop. Zo'n 3000 mensen hebben de kraam van Seksuele Gezondheid bezocht op Appelpop.

Het programma 'Nu Niet Zwanger' is bedoeld om ongewenste, ongeplande zwangerschappen te voorkomen. Het is in 2023 uitgebreid naar alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid. Er zijn 75 ketenpartners uit het medisch en sociaal domein aangesloten (38 in 2022) waarbij bijna 100 aandachtfunctionarissen actief zijn (37 nieuwe aandachtfunctionarissen getraind in 2023).

Bereik activiteiten voor gezond seksueel gedrag bij jongeren

Kraam Seksuele Gezondheid Appelpop	3.000 bezoekers
'Trek 'm aan'-campagne	700 mbo-studenten
Week van de Liefde	9 scholen
Week van de Lentekriebels	34 scholen (ca 5.700 leerlingen en 370 leerkrachten)

Het team Seksuele Gezondheid heeft met 72 personen keuzehulp-gesprekken gevoerd bij onbedoelde zwangerschap en nazorg/psychosociale hulp na abortus verleend aan vier personen.

De GGD heeft de regionale coördinatie voor 5 GGD'en gevoerd over de Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG-regeling) en de PrEP-regeling. De PrEP-regeling is bedoeld om te voorkomen dat het Hiv-virus zich verspreidt. Na de uitbraak van Mpox (voorheen Monkeypox) in 2022 zijn afgelopen jaar vijf mensen getest en 56 mensen gevaccineerd.

TOEZICHT KINDEROPVANG

De wettelijke plicht om op alle locaties in de kinderopvang (kindercentra en gastouderbureaus) inspectie uit te voeren in 2023, is volledig gerealiseerd. Ook de wettelijke verplichting om 50% van de gastouderlocaties te bezoeken is gerealiseerd. Daarmee is in 2023 voldaan aan de wettelijke kaders voor toezicht kinderopvang.

In 2023 zijn we gestart met flexibel toezicht. Dat betekent dat inspecties meer op maat worden uitgevoerd. Dit is afhankelijk van de zorgen over een kinderopvangorganisatie of de lokale situatie. In samenwerking met de gemeenten worden hierover afspraken gemaakt.

1.3 Gezond Leven

De afdeling Gezond Leven werkt aan een gezonde leefstijl bij inwoners. Onze gezondheidsmakelaars 'School & Jeugd' organiseren vanuit de school en wijk preventieprogramma's voor de jeugd. Dat doen onze gezondheidsmakelaars 'Volwassenen' voor volwassenen en ouderen in de wijk. De aanpak is integraal: we werken vanuit een brede benadering samen met onze partners aan de ontwikkeling, organisatie en uitvoering van deze preventieprogramma's. Alleen zo is het mogelijk om optimaal in te spelen op de behoeften en vragen van de gemeenten en de gemeenschap. Het team Gezonde Kennis voert de epidemiologische taken van de GGD uit.

GEZONDHEIDSMONITOR (JONG) VOLWASSENEN

Begin 2023 zijn de resultaten van de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd gepresenteerd aan alle scholen en verspreid en besproken met de gemeenten. Ook zijn de resultaten van de Kindermonitor gepresenteerd aan alle gemeenten. Eind mei zijn de resultaten van de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen gepubliceerd. Het doel van deze monitor is om inzicht te krijgen in de gezondheidssituatie van 16- t/m 25-jarigen. De resultaten laten zien dat de mentale gezondheid van de groep jongvolwassenen na corona aandacht nodig heeft, zeker omdat zicht op deze groep vaak lastig is. De monitor is uitgevoerd in het kader van de wettelijke taak om Gezondheidsonderzoek na Rampen (GOR) uit te voeren. Eind 2023 is de reguliere Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd bij alle vo- en vso-scholen; de data worden in 2024 gepresenteerd.

MONITORING OVERIG

Samen met andere Gelderse GGD'en is een panelonderzoek uitgevoerd naar 'dementievriendelijke gemeenten'; wat verstaan inwoners hieronder en hoe dementievriendelijk zijn Gelderse gemeenten al? Het onderzoek onder 5873 inwoners liet zien dat dit nog relatief onbekend terrein is, met name voor mensen die in hun omgeving nog niet te maken hebben met dementie. Inwoners vinden het wel belangrijk dat hun gemeente werkt aan dementievriendelijkheid.

De factsheets over de panelonderzoeken en de gezondheidsmonitors zijn sinds 2023 op www.gezondheidincijfers.gdgelderlandzuid.nl te vinden. Via dit dashboard kan men grafieken en tabellen over gezondheidscijfers opzoeken en zelf maken. In 2023 heeft het team Gezonde Kennis hierover trainingen voor onder meer gemeenten en gezondheidsmakelaars van de GGD gehouden en een handleiding ontwikkeld.

IZA EN GALA

Om de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden is het Integraal Zorg Akkoord (IZA) afgesloten. Dit akkoord is vooral gericht op transformatie van de zorgsector. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) heeft als doel een gezonde generatie in 2040. Dit akkoord richt zich vooral op preventie van zorg, door een gezonde bevolking. De afspraken uit zowel IZA als GALA komen samen in een regionale werkagenda. Met afspraken over de inrichting van een regionale preventie-infrastructuur en de vijf verschillende keten-aanpakken. Hiermee moeten de partners vanuit IZA én GALA lokaal én regionaal samen mee aan de slag.

Zowel vanuit Rijk van Nijmegen als Regio Rivierenland heeft de GGD in 2023 de opdracht gekregen om de gemeenten te ondersteunen bij de verschillende opgaven vanuit het GALA en het IZA. We zijn volop aan de slag gegaan om een start te maken met deze beide opdrachten. Deels uit reguliere tijd en deels met extra formatie.

In 2023 is input geleverd voor de regiobeelden en gestart met het geven van feedback op de lokale GALA-plannen. Daarnaast zijn over de 5 ketenaanpakken adviezen geschreven en gedeeld met alle gemeenten.

WIJK- OF GEMEENTEGERICHT AANPAK

Alle gemeenten hebben een eigen uitvoeringsplan gezondheidsbevordering met daarin beschreven waar de gezondheidsmakelaars 'School en Jeugd' en 'Volwassenen' zich op inzetten. Deze plannen zijn opgesteld en uitgevoerd en sluiten aan bij het lokale gezondheidsbeleid en/of preventieakkoord. De keuzes waarop de gezondheidsmakelaars hun tijd inzetten, zijn in samenspraak met gemeenten gemaakt. De voortgang is tussentijds besproken en aan het eind van het jaar geëvalueerd. In het gemeentelijke uitvoeringsplan is beschreven wat de beoogde en behaalde resultaten per project zijn met de inzet van de gezondheidsmakelaars.

GEZONDE SCHOOL

In totaal 63 scholen hebben minimaal één geldig themacertificaat en mogen zich een Gezonde School noemen. Nog eens 51 scholen werken volgens de Gezonde School-aanpak. Naast deze scholen zijn er ook scholen die (zelfstandig) werken aan een Gezonde School zonder gebruik te maken van een themacertificaat of een stimuleringsregeling. Er zijn 21 scholen die het themacertificaat hadden, maar niet verlengd hebben. Zij gaan wel door met de Gezonde School-aanpak. De meeste themacertificaten zijn uitgegeven voor het thema sport en bewegen (28), gevolgd door het thema welbevinden (26), voeding (23), relaties en seksualiteit (15) en milieu (3). Ter ondersteuning zijn 10 nieuwsbrieven Gezonde School naar de scholen gegaan en twee specials met de thema's 'Moestuinen' en 'Water & Food'. Daarnaast is veel informatie beschikbaar op www.gezondeschoolgelderlandzuid.nl en onze LinkedIn-pagina.

Deelname Gezonde School (GS) per gemeente

Gemeente	Gezonde School	GS-aanpak	Was GS	scholen/gemeente
Berg en Dal	4	6		20
Beuningen	0	0	0	9
Buren	5	1	2	14
Culemborg	3	3	5	19
Druten	1	4	0	11
Heumen	2	1	0	7
Maasdriel	2	1	3	11
Neder-Betuwe	3	0	2	19
Nijmegen	25	15	6	84
Tiel	6	11	0	27
West Betuwe	7	2	2	37
West Maas en Waal	2	1	1	13
Wijchen	1	1	0	17
Zaltbommel	2	5	0	21
Totaal	63	51	21	309

GGD Gelderland-Zuid t.a.v. het landelijk cijfer

	Gezonde School	GS-aanpak	Was GS
Landelijk %	17%	13%	5%
GGD GZ %	20%	16%	7%

De verdeling van onze inzet naar type school

	Gezonde School	GS-aanpak	Was GS
PO	46	24	14
SO	8	8	2
VO	5	16	5
MBO	4	3	0
Totaal	63	51	21

STIMULERINGSREGLINGEN

Scholen kunnen ondersteuning aanvragen bij het werken aan de Gezonde School. Dit jaar konden de scholen zich inschrijven op de regelingen Ondersteuningsaanbod Gezonde School, stimuleringsregeling Gezonde relaties en seksualiteit, Gezond en veilig werken en Lekker naar buiten.

Voor schooljaar 2023-2024 hebben 41 scholen financiële steun aangevraagd om te werken aan een Gezonde School. 33 scholen kregen de steun: 18 po-scholen, vijf so-scholen, vier vo-scholen en zes mbo-locaties. Vooral scholen met kwetsbare leerlingen hebben voorrang gekregen bij de toekenning. Daarnaast hebben 20 scholen een stimuleringsbijdrage gevraagd voor het thema Gezonde relaties en seksualiteit. Negen scholen kregen de bijdrage vanwege de selectiecriteria en overschrijving in de aanvragen.

Nog eens 11 scholen hebben een toekenning ontvangen voor een stimuleringsbijdrage 'Lekker naar buiten' (van Jong leren Eten). De stimuleringsregeling Veilig en Gezond werken is opgezet om mbo-scholen een impuls te geven om structurele aandacht te geven aan gezond en veilig werken. Het ROC Nijmegen is met de bijdrage aan de slag gegaan met de gezondheidsmakelaar en een arbo-deskundige.

KETENAANPAK VALPREVENTIE

Sinds 2010 werkt de GGD aan een integrale aanpak valpreventie. In diverse gemeenten c.q. stadsdelen zijn multidisciplinaire werkgroepen valpreventie actief. Vanwege landelijke ontwikkelingen is dit thema actueel. Gemeenten willen veel mensen bereiken met valrisicotesten, valanalyses en valpreventief aanbod, terwijl dit aanbod nog niet overal beschikbaar of laagdrempelig toegankelijk is en de ketensamenwerking vaak nog op gang moet komen. Voor opschaling en imple-

mentatie van deze ketenaanpak wordt in bijna iedere gemeente inzet van de gezondheidsmakelaar gevraagd. In 2023 is de handreiking over Valpreventie aangepast aan de huidige stand van zaken.

KENNISINFRASTRUCTUUR GEZONDHEIDSBEVORDERING EN PREVENTIE

In 2023 is het landelijke project ter versterking van de kennisinfrastructuur gestart. Dit 2-jarig project wordt uitgevoerd vanuit de GGD en academische werkplaats publieke gezondheid (AWPG) AMPHI. In dit project werken alle AWPG-en in Nederland, VWS, RIVM, VNG, ZN, ZonMw, kennisinstellingen en de GGD'en samen. In 2023 is een leer-netwerk voor GGD-medewerkers opgezet om de kennis- en advies-

functie van de GGD te versterken. Zo is iedere GGD in staat om goed te kunnen adviseren over de implementatie van de ketenaanpakken benoemd in het GALA, om de evaluatie en monitoring zo goed mogelijk vorm te geven. En te helpen bij de totstandkoming van regionale samenwerkingsafspraken voor het IZA.

AMPHI Integraal Gezondheidsbeleid

Academische werkplaats Publieke Gezondheid AMPHI is een samenwerkingsverband tussen Radboudumc afdeling Eerstelijns-geneeskunde, meerdere GGD'en en gemeenten. Ze doen praktijk- en beleidsgericht onderzoek op het gebied van Infectieziektebestrijding en Integraal Gezondheidsbeleid. Daarnaast geven ze onderwijs aan studenten en professionals en begeleiden artsen in opleiding tot arts (AIOS) maatschappij en gezondheid bij hun wetenschappelijke stage. AMPHI IGB werkt aan 6 verschillende onderzoekslijnen: Kansrijk opgroeien, Vitaal ouder worden, Gezonde leefomgeving, Inwonerparticipatie en burgerwetenschap, Lerend monitoren en Preventie in de zorg.

Een aantal in 2023 bereikte resultaten:

- Benoeming van Gerdine Fransen tot bijzonder hoogleraar Populatiegerichte preventie. Deze leerstoel is mede mogelijk gemaakt door GGD Gelderland-Zuid.
- De promotie van jeugdarts Emilie Ruiter op een proefschrift over het versterken van opvoedvaardigheden ter preventie van overgewicht bij kinderen.
- 3 wetenschappelijke publicaties en een hoofdstuk geschreven in een handboek over sekseverschillen in gezondheidsbevordering.
- Honorering van 4 subsidieaanvragen en de start van de projecten *Versterking kennisinfrastructuur Gezondheidsbevordering en Preventie* (ZonMw, lan-

delijk 2-jarig project, zie beschrijving elders), *LeefstijlVersterkt*: Versterken van leefstijladvisering (ZonMw, promotietraject, gestart november 2023), *Samen voor een gezondere Leefomgeving Nijmegen* (ZonMw, gehonoreerd in 2023, start 1 maart 2024, voor 16 maanden), *Gezinspanel Wijchen*: adviesgroep van ouders met een laag inkomen (FNO zorg voor kansen, gehonoreerd, start in 2024), *MonitorPlus*: De impact van COVID-19 onder laaggeletterden en mensen met een LVB (ZonMw, vervolgsubsidie gehonoreerd).

1.4 Jeugdgezondheidszorg

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) biedt preventieve gezondheidszorg aan baby's, peuters, kinderen en jongeren in de schoolgaande leeftijd (0-18 jaar). Het doel van de JGZ is de ontwikkeling en opvoeding van kinderen te volgen en zo vroeg mogelijk ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is. Goede samenwerking met ouders en met anderen uit de omgeving van het kind is hierbij heel belangrijk. Zo willen we problemen op latere leeftijd voorkómen.

UITVOERING BASISPAKKET 0-18 JAAR

De achterstanden aan gezondheidsonderzoeken, opgelopen door coronamaatregelen en krapte op de arbeidsmarkt, zijn weggewerkt. Ouders van scholen waar onze vragenlijsten goed ingevuld worden, konden nu zelf aangeven of en welke onderzoeken zij wensten. Bij 19% van alle kinderen die we in 2023 moesten zien voor het Gezondheidsonderzoek 6 of 11 jaar hebben wij dit toegepast. De scholen met meer kwetsbare leerlingen hebben het standaardaanbod gekregen.

Contactmomenten JGZ¹

	0-4 jaar	4-18 jaar	18+ ²
Standaard	42.552	20.253	10
Zorg op indicatie ³	23.658	23.543	783
Contact derden ⁴	7.891	11.218	249

1. Alle zorg aan jeugdigen, wonend en/of schoolgaand in werkgebied Gelderland-Zuid.

2. Jeugdgezondheidszorg op VO of ROC en Prenatale zorg.

3. Extra contactmomenten op verzoek van ouders, school of JGZ, inclusief maatwerk en prenatale zorg. Groepsvaccinaties en inhaalvaccinaties zijn niet meegerekend.

4. Overleg met andere zorgverleners ten bate van de jeugdige.

Dat betekent dat alle 6- en 11-jarigen worden uitgenodigd voor een gezondheidsonderzoek.

Voor de verschillende groepen niet-schoolgaande kinderen maken we beleid. In 2023 hebben we ingezoomd op de meest kwetsbare groep kinderen.

Het Landelijk Professioneel Kader (LPK) van de JGZ is in 2023 geactualiseerd. Het geactualiseerde LPK legt veel meer nadruk op impactvolle preventie en 'samen beslissen' met ouders of jongere. Medewerkers gaan uit van de eigen professionele inschatting én de behoefte van de klant en veel minder van protocollen en richtlijnen. Binnen onze JGZ besteden we aandacht aan de doorontwikkeling van de LPK-koers. We zetten steeds meer in op normaliseren, opvoedonzekerheid wegnemen en meedenken over oplossingen die vóór jeugdzorgoplossingen liggen.

RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

In samenwerking met het Radboudumc is de EPDS (Edinburgh Postnatal Depression Scale) vragenlijst geïntroduceerd. Deze screening is bedoeld om jonge ouders met een postpartum depressie te signaleren. 10% van de jonge ouders heeft hiermee te maken. De JGZ bespreekt de uitkomst en verwijst door naar de juiste zorg. Medewerkers zijn in september 2023 in deze werkwijze geschoold. Gesprekken over gevoelens na de geboorte voorkomen zwaardere zorg.

De vragenlijst in het Voortgezet Onderwijs is overzichtelijker en gebruiksvriendelijker gemaakt. Jongeren krijgen de keuze om vragen over wat ze van hun leven en hun thuissituatie vinden per e-mail of in een gesprek te beantwoorden. Hierdoor wordt de gezondheidscheck efficiënter uitgevoerd.

In 2023 is een project gestart om de methode STORM te gebruiken in het Voortgezet Onderwijs. STORM (Strong Teens and Resilient Minds) is een methode die tijdig mentale klachten signaleert bij jongeren ter voorkoming van zelfmoord. Er lopen onderhandelingen met betrokken partijen over licenties, overeenkomsten en voorwaarden. Verpleegkundigen zijn betrokken bij het ontwerp van het werkproces. De start van de STORM-aanpak staat gepland voor september 2024.

Medewerkers zijn geschoold over interne afstemming tussen JGZ en Veilig Thuis bij het opvragen van informatie in gevallen van kindermishandeling. Recente aanpassingen in de meldcode worden GGD-breed doorgevoerd. Het uiteindelijke doel is zorgvuldig handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling.

GEZAMENLIJK INSCHATTEN ZORGBEHOEFTE (GIZ)

De [GIZ-methodiek](#) (GIZ = Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) wordt gebruikt voor de hele doelgroep 0-18 jaar. Professionals gaan volgens de GIZ-driehoek met ouders en leerlingen in gesprek over wat goed gaat en waarvoor professionele hulp (binnen het eigen netwerk) gevonden kan worden. De GIZ-methodiek is in 2023 standaard opgenomen in het interne scholingsaanbod. Nieuwe medewerkers worden zo snel mogelijk na indiensttreding geschoold in GIZ.

UITVOERING RIJKSVACCINATIEPROGRAMMA

De vaccinatiegraad voor de 0-12 jarigen is iets hoger dan vorig jaar. Ouders van jonge kinderen denken positiever over vaccinaties. De JGZ besteedt ook veel aandacht aan de vaccinatiegesprekken. De vaccinatiegraad voor de 12-18 jarigen is iets lager. Misschien komt dat doordat sinds 2022 expliciete toestemming (informed consent) van ouders en jongeren gevraagd en geregistreerd moet worden. Landelijk is de vaccinatiegraad in deze doelgroep nog lager.

Vaccinatiegraad 2022-2023¹

	Nederland		Gelderland-Zuid	
	2022	2023	2022	2023
22 wekenprik	66,0%	64,0%	75%	72,0%
0-12 jaar				
Zuigelingen	91,3%	90,6%	88,7%	89,3%
Kleuters	92,0%	91,2%	89,6%	90,1%
Schoolkinderen	88,9%	89,7%	87,3%	89,7%
12-18 jaar				
HPV	63,1%	66,4%	69,5%	68,7%
MenACWY	86,5%	85,3%	88,7%	85,9%

1. Opkomst RVP vaccinaties . Zuigelingen: volledige deelname op 2-jarige leeftijd. Kleuters: D(K)TP gerevaccineerd op 5-jarige leeftijd. Schoolkinderen volledig D(K)TP gevaccineerd op 10-jarige leeftijd. HPV meisjes volledig gevaccineerd bij 14 jaar en MenACWY volledig gevaccineerd bij 15 jaar. Cijfers RIVM 2021 en 2022.

De grieprik tijdens de zwangerschap is als nieuw aanbod geïmplementeerd. De prik wordt – in overleg met JGZ – gegeven door het team Reizigers en Vaccinaties. Baby’s hebben hierdoor minder kans om griep te krijgen.

De implementatie van het ROTA-vaccin ligt op koers. Kinderen geboren vanaf 1-1-2024 komen in aanmerking voor dit druppel-vaccin dat oraal wordt toegediend. Medewerkers zijn in 2023 geschoold en de werkprocessen zijn hierop aangepast.

TRAINING OMGAAN MET PRIKANGST

In het voorjaar van 2023 heeft een groep verpleegkundigen van JGZ en team Reizigers en Vaccinaties tijdens een training geleerd om angst, pijn en stress rondom vaccinaties te verminderen en comfort te verhogen. Dat kan met positief, helpend taalgebruik en met afleidingstech-

nieken. Deze vaardigheden waren meteen inzetbaar in de praktijk tijdens de groepsvaccinaties bij kinderen met prikangst, de inhaal-sprekuren en reizigerssprekuren en bleken een waardevolle aanvulling op de al aanwezige kennis.

VERBETERING GROEPSVACCINATIES

In 2023 is gekeken naar een andere opzet van de groepsvaccinaties. Vanaf 2024 worden deze beter verspreid over het jaar en kleinschaliger georganiseerd. Dit is klantvriendelijker en heeft ook voordelen voor de personele inzet. Bijkomend voordeel is dat hiermee de kosten en de risico's op fouten afnemen.

WELBEVINDEN BASISCHOOLKINDEREN

De Gezonde Podcast kreeg in 2023 een tweede seizoen. Aflevering 1 van dit seizoen is 163 keer beluisterd; aflevering 2 is 242 keer afgespeeld. Ditmaal ging het over de onderwerpen 'echtscheiding' en 'prestatiedrang en sociale druk'. De podcast – gemaakt vóór en dóór ouders en professionals – helpt om meer aandacht te geven aan het welbevinden en de mentale gezondheid van basisschoolkinderen.

AANDACHT VOOR BETER CONTACT

In 2023 is de communicatie van de JGZ met ouders en basisscholen aangepast. De brieven en factsheets zijn meer uitnodigend geschreven en op samenwerking gericht. Hierdoor hopen we op een grotere betrokkenheid en opkomst bij de spreekuren van de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige, waardoor we ouders nog meer naar behoefte kunnen adviseren en ondersteunen.

Het contact tussen professional en cliënt wordt steeds belangrijker. Daarom heeft de JGZ dit jaar geïnvesteerd in workshops en scholingen gericht op basishouding en communicatie van de professional.

BEGELEIDING KWETSBARE ZWANGEREN

Vanuit het programma Kansrijke Start voerde de JGZ 65 intakegesprekken tijdens een prenataal huisbezoek bij ouders in een kwetsbare situatie. Er waren nog 24 vervolgesprekken. Het aantal aanmeldingen in 2023 viel tegen, ook landelijk. Daarom verstevigde de GGD de samenwerking met verwijzers, zoals het VSV (Verloskundig Samenwerkingsverband) en tweedelijns verloskundigen. Vanuit de prenatale huisbezoeken kan de interventie Voorzorg of VHT (Video Home Training) gestart worden. Bij 102 gezinnen hebben de video home trainers een intakegesprek gedaan en daarna zijn er nog 278 vervolcontacten geweest.

Voorzorg is een intensief begeleidingstraject voor kwetsbare jonge vrouwen die zwanger zijn van hun eerste kindje. Het doel is om deze kinderen gezond, veilig en kansrijk te laten opgroeien en een goede hechtingsrelatie tussen ouder(s) en kind tot stand te laten komen. In 2023 kregen 10 gezinnen Voorzorg-ondersteuning. Uit onderzoek blijkt dat Voorzorg heeft geleid tot mooie resultaten bij deze groep zwangeren en tot forse kostenbesparing op maatschappelijk gebied. Moeders geven langer borstvoeding, roken minder en er worden minder vaak kinderen uit huis geplaatst. Voorzorg is niet ingekocht door alle gemeenten. VoorZorg is in wetenschappelijk onderzoek effectief gebleken in het terugdringen van kindermishandeling en huiselijk geweld en in het bevorderen van een gezonde leefstijl. Voorzorg is kosteneffectief.

ONDERSTEUNING OPVOEDING EN OUDERSCHAP

De JGZ volgt de groei en ontwikkeling van alle kinderen in die eerste 1000 dagen als onderdeel van het Basispakket Preventie. We besteden meer en kwalitatief betere aandacht aan de sociale, mentale en fysieke omstandigheden van (aanstaande) kwetsbare gezinnen. Zo kunnen de kansen voor baby's en peuters worden vergroot en problemen worden voorkomen. Versterking in de eerste 1000 dagen dringt gezondheidsverschillen terug en vergroot maatschappelijke baten.

De JGZ stimuleerde ouders om het GroeiGids platform te gebruiken (website, GroeiGids app & ouderchat). Ouders ontvangen zo opvoedondersteuning met goedgekeurde informatie. We zagen dat ouders steeds meer gebruik maken van dit digitale aanbod.

NETWERKVERSTERKING KETENPARTNERS

De JGZ zit in het bestuur en in diverse werkgroepen van het Verloskundig Samenwerkingsverband Nijmegen (VSV Samen) en speelt zo een actieve rol in de multidisciplinaire samenwerking en agendasetting.

Daarnaast zijn op managementniveau de banden aangehaald met Santé Partners, die in de regio Rivierenland de zorg voor de 0-4 jarigen uitvoert.

Met onze deelname aan diverse overleggen leverden we als JGZ een bijdrage aan het verbinden van het sociaal domein met de medische wereld. Voorbeelden zijn: overleg tussen jeugdartsen en kinderartsen, overleg Netwerk Jonge Kind (Nijmegen), werkgroep mentale weerbaarheid (Nijmegen) en het [Transit-project Amalia Kinderziekenhuis](#).

NETWERKVERSTERKING SCHOLEN

Multidisciplinaire overleggen (MDO) met o.a. JGZ en scholen zijn van grote waarde om zorgkinderen in beeld te krijgen en houden. Door de pilot aanpak schoolverzuim werd er steeds meer gebruik gemaakt van MDO's, naar tevredenheid van scholen, ouders, JGZ en leerplicht. Ook in schooljaar 2022-2023 organiseerde JGZ – vaak samen met de gezondheidsmakelaar School en Jeugd – een jaargesprek met alle scholen om de samenwerking te versterken en vragen en behoeften van de school op te halen. In het jaargesprek brachten de medewerkers van de GGD onze werkwijze, aanbod en nieuwe ontwikkelingen onder de aandacht.

ACTIEVE SAMENWERKING MET GEMEENTEN

De integrale ketenaanpak voor kinderen op gezond gewicht kreeg vorm in pilots (Culemborg en Nijmegen) met de afdeling Gezond Leven als projectleider. Vanwege de IZA en GALA-akkoorden nam de vraag vanuit andere gemeenten toe.

Ook het onderwerp 'armoede' kreeg regionaal veel aandacht. In maart 2023 is een symposium georganiseerd samen met Bindkracht10 en gemeente Nijmegen. Alle aanwezigen kregen een 'Routekaart Geld-zorgen' voor gemeente Nijmegen en de regiogemeenten, met contactgegevens per gemeente. JGZ werkt nu ook vaker samen met Stichting

Leergeld, omdat zij hun doelgroep hebben uitgebreid naar 0-4 jarigen. Vanuit de gemeente Nijmegen is het netwerk Jonge Kind gestart. JGZ, buurtteams, kinderopvang, integrale vroeghulp en het samenwerkingsverband van scholen en zorgpartijen sluiten hierbij aan. Doel is om elkaar goed te blijven vinden, elkaar te informeren en van elkaars expertise gebruik te maken.

NIEUWVESTIGERS EN OEKRAÏENSE (VLUCHTELINGEN-) KINDEREN

JGZ voerde voortdurend overleg over JGZ-taken met doelgroep-specifieke ketenpartners van AZC Nijmegen en nieuwkomers. Dit zijn het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) en werkinhoudelijke partners als GZA (huisartsenzorg voor asielzoekers), Bindkracht10 en scholen.

JGZ-zorg Oekraïense kinderen

Kinderen 0-4 jaar	Juni 2023	December 2023
Gezien ¹	32 (73%)	53 (91%)
Niet gezien	11 (25 %)	1 (2 %)
Zorg geweigerd	1 (2 %)	4 (7%)
Totaal	44 (100%)	58 (100%)

Kinderen 4-18 jaar ²	Juni 2023*	December 2023
Gezien ¹	124 (17%)	248 (33%)
Niet gezien	626 (83 %)	503(67%)
Zorg geweigerd	0 (0%)	4 (-%)
Totaal	750 (100%)	755 (100%)

1. Gezien houdt in dat deze kinderen de nieuwvestigers-intake en/of aangewezen zorg hebben gehad.
2. De nieuwvestigers-intake wordt niet standaard door de JGZ afgenomen bij Oekraïense 4+ kinderen. Dit is vanwege het lage gezondheidsrisico. De Oekraïense 4+ kinderen worden meegenomen in het reguliere leeftijds-afhankelijke JGZ-aanbod op het basis- en voortgezet onderwijs.

In 2023 is de JGZ-zorg op AZC Nijmegen en crisisnoodopvang-locaties in het werkgebied van GGD Gelderland-Zuid gecontinueerd. Dit ging om preventieve gezondheidszorg aan baby's en kinderen (0-18 jaar): verpleegkundige intake, medisch onderzoek, vaccinaties en reguliere contactmomenten. Dit aanbod is ook uitgevoerd bij de Oekraïense (vluchtelingen)kinderen.

Er is een starterspakket met voorlichtingsmateriaal voor de locatie-managers (crisis)noodopvang (C)NO ontwikkeld, zodat zij weten wie waarvoor verantwoordelijk is. De financiële stromen en de diverse groepen nieuwkomers zijn in kaart gebracht.

MONITORING EN BRUIKBARE GEGEVENS OPHALEN

In 2023 is de Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd. De afdeling JGZ trekt hierbij samen op met de afdeling Gezond Leven. De gezondheid werd in brede zin uitgevraagd. Het welbevinden bij kinderen en jongeren is landelijk een groot aandachtspunt. Resultaten uit de monitor worden bekend in 2024. Dan vindt er ook terugkoppeling plaats naar scholen en gemeenten.

Sinds oktober 2023 kunnen registratiecijfers niet meer op de gebruikelijke manier uit het Digitaal Kinddossier gehaald worden. Er vindt een overgang plaats naar een nieuw systeem. Dat kan betekenen dat bij een verzoek registratiecijfers (nog) niet of minder snel opgeleverd kunnen worden.

HOOFDSTUK 2

Wettelijke taken beleidsmatig belegd bij de GGD

2.1 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en de kwaliteit van de Wmo-ondersteuning zijn taken van de afdeling AGZ.

TOEZICHT WMO

Toezicht naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten

In 2023 heeft het Wmo-toezicht 33 meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten ontvangen. Het gaat om meldingen van zorginstellingen die een kwetsbare groep zorgvragers in wonen/zorg ondersteunen. De stijging van het aantal meldingen, die in 2022 is gestart (26 meldingen in 2022), zet daarmee door in 2023. Dit is voornamelijk te verklaren doordat Wmo-toezicht vanaf 2022 heeft geïnvesteerd in het beter bekendmaken van de wettelijke meldplicht in de keten. Het is goed dat de zorgaanbieders steeds beter weten dat ze moeten melden, zodat gemeenten meer zicht krijgen op de kwaliteit van de geboden ondersteuning. Daarnaast vergroot het onderzoek door Wmo-toezicht het leereffect bij zorgaanbieders. Van de 33 meldingen hebben er 20 geleid tot een onderzoek. Hiervan lopen er nog 14 door in 2024. De overige meldingen konden na vooronderzoek worden afgehandeld.

Signaalgestuurd toezicht

Wmo-toezicht heeft in 2023 over 41 aanbieders signalen ontvangen, waarvoor onderzoeksverkenningen zijn uitgevoerd. Er zijn 6 signaalgestuurde onderzoeken uitgevoerd en afgerond. Daarnaast zijn er 4 her-toetsen gedaan waarvan er 3 zijn afgerond. De [rapporten](#) van afgeronde onderzoeken zijn te lezen op de website van GGD Gelderland-Zuid.

Centrumgemeente Nijmegen heeft de GGD voor de jaren 2022 tot en met 2024 subsidie verleend voor het inlopen van de achterstand van het signaalgestuurde toezicht. Deze achterstand bij het uitvoeren van onderzoeksverkenningen is in 2023 ingelopen. De achterstand in het uitvoeren van de signaalgestuurde onderzoeken is nog niet ingelopen. Wmo-toezicht heeft meer zicht gekregen op wat er structureel nodig is om het Wmo-toezicht op een kwalitatief goede manier te kunnen uitvoeren vanaf 2025. In het najaar van 2023 is daarvoor, in overleg met een vertegenwoordiging van de regio, een voorstel met scenario's uitgewerkt. Dat wordt in 2024 besproken met alle gemeenten.

FORENSISCHE GENEESKUNDE

In 2023 zijn er verschillende ontwikkelingen geweest binnen de forensische geneeskunde. Vanwege een aanhoudend tekort van forensisch artsen is de dienstverlening erg kwetsbaar. Met als gevolg een potentieel scenario waarbij inzet van artsen niet meer gegarandeerd kon worden, een zogenaamde 'code zwart'. Dat gold voor de regio Gelderland-Zuid en andere regio's binnen de Kring Oost Nederland (KON). Om de kwetsbaarheid te ondervangen is geprobeerd om in KON-verband (met 5 GGD'en) een regionaal centrum voor forensische geneeskunde op te zetten. Dit is niet gelukt; het leidde niet tot een goede business case. Om de inzet van artsen te kunnen garanderen zijn Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en GGD Gelderland-Zuid een samenwerking gestart. Deze samenwerking werkt wel. Zo hebben we een 'code zwart' situatie (tot nog toe) kunnen voorkomen.

2.2 Bijzondere Zorg

Onder Bijzondere Zorg vallen het Meldpunt Bijzondere Zorg en de Centrale Toegang Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW/MO).

Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben (OGGZ-doelgroep). Samen met partners in het sociale domein brengen we de hulp voor deze mensen zo snel mogelijk op gang.

De Centrale Toegang BW/MO brengt na een melding de persoonlijke situatie in beeld (onderzoek) en geeft breed advies over een passende woonvoorziening of opvang met begeleiding.

In het [productenboek Bijzondere Zorg](#) wordt toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

MELDPUNT BIJZONDERE ZORG

Van 2018 tot en met 2022 is het aantal trajecten dat MBZ uitvoert, gestegen. MBZ heeft in 2023 deelgenomen aan een gemeentelijke werkgroep om deze stijging te analyseren. Naar aanleiding daarvan hebben MBZ en alle gemeenten regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Het doel is om meldingen en casussen sneller op de juiste plek te krijgen, waardoor het aantal trajecten bij MBZ en de doorlooptijd ervan afnemen. De afspraken hebben in 2023 geleid tot kortere lijnen tussen de sociale teams en MBZ, waardoor de samenwerking beter verloopt. In 2024 wordt gemonitord wat het effect van de afspraken is op het aantal trajecten.

Aantal trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

Consultatie en advies	1.021
Bijzondere Zorg-trajecten	508
Interventieteam-trajecten	188
Begeleide Herkansing	13
PSHi ¹	8
Housing First ²	32
Praktijk Buitenzorg	112
Nazorg Ex-gedetineerden	27
Wvggz	36
Wijk GGD	88
Totaal	2.033

1. Bieden van PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten

2. Aantal aanmeldingen nieuwe kandidaten

INTERVENTIETEAM

Het Interventieteam (IVT) Nijmegen sluit regelmatig aan bij een overleg van het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis (CWZ) om te adviseren bij zorgelijke casussen. Het doel is om patiënten sneller de juiste hulp te bieden. En zo weet het CWZ beter wanneer er een melding bij MBZ kan worden gedaan. In 2023 heeft het IVT bij 5 casussen advies gegeven. Daarnaast heeft het CWZ 6 casussen overgedragen aan het IVT.

WINTEROPVANG

Om mensen die in de winter buiten slapen goed te kunnen helpen, is het belangrijk dat ze gezien worden. In het najaar van 2023 is er een meldformulier op de website van de GGD beschikbaar gekomen. Daarmee kan iedereen eenvoudig melden als ze iemand buiten zien slapen. We hebben in 2023 al 45 meldingen ontvangen.

Medewerkers van het IVT, MBZ en de Centrale toegang BW/MO gaan bij lage gevoelstemperaturen dagelijks op pad om mensen die buiten slapen te (be)zoeken. Ze bieden deze mensen eten, drinken en warme/droge kleren of sheltersuits. Ook wijzen ze hen op de extra opvangmogelijkheden in de regio en stimuleren hen om bij lage temperaturen naar binnen te gaan.

WET VERPLICHT GGDZ

MBZ heeft met verschillende netwerkpartners werkafspraken gemaakt voor de mensen die tussen de Wet Zorg en Dwang (WZD) en de Wet verplichte ggz (Wvvggz) vallen. Dit zijn bijvoorbeeld mensen met een licht verstandelijke beperking en een verslaving. Het doel van deze werkafspraken is om sneller de juiste hulp te kunnen bieden. De scheiding van wetten blijft lastig in de praktijk, maar de netwerkpartners weten elkaar nu sneller te vinden bij deze casussen.

Uniforme trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

Gemeente	Traject Bijzondere Zorg	Consultatie en advies
Berg en Dal	38	56
Beuningen	7	32
Buren	22	35
Culemborg	22	40
Druten	8	22
Heumen	11	23
Mook en Middelaar	2	5
Neder-Betuwe	15	16
Nijmegen	248	485
Tiel	43	93
West Betuwe	33	76
West Maas en Waal	16	25
Wijchen	30	64
Buiten regio ¹	4	30
Geen gemeente ingevuld ²	9	19
Totaal	508	1.021

1. Vaak personen die volgens BRP zijn ingeschreven in een andere regio, maar verblijven of zwerven in regio Gelderland-Zuid.

2. Bijvoorbeeld dak- of thuisloos en anonieme melding.

2.3 Veilig Thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen kan bij Veilig Thuis terecht. In dringende situaties ook buiten kantoortijd. Iemand die belt, adviseren wij over de te nemen stappen. Veiligheid staat hierbij centraal. We dragen een melding over aan de betrokken hulpverlening of het wijkteam. Zo nodig stellen we veiligheidsvoorwaarden op, doen onderzoek en blijven we monitoren.

BETER VINDBAAR

We hebben in 2023 gezorgd voor nieuwe content op onze website [Veiligthuisgelderlandzuid.nl](https://veiligthuisgelderlandzuid.nl) en onze eigen LinkedIn pagina (al 446 volgers) is gelanceerd. Hierop wordt regelmatig informatie gepost over uiteenlopende VT-onderwerpen, zoals voorlichting, seminars, landelijke voorlichtingscampagnes, de week tegen kindermishandeling, vacatures, enzovoort.

VERSCHUIVINGEN IN AANTAL MELDINGEN EN ADVIEZEN

In de begroting van 2023 zijn we uitgegaan van een stabilisatie van de groei van het aantal meldingen. In de praktijk is het aantal meldingen in 2023 met 10 procent gedaald ten opzichte van 2022.

Verder was het uitgangspunt in de begroting een verdubbeling van het aantal meldingen in het onderwijs ten opzichte van 2021 door betere bekendheid in het onderwijs. In de praktijk is ten opzichte van 2021 een toename van slechts 28 procent gerealiseerd.

In de begroting is uitgegaan van een toename van het aantal adviezen. In de praktijk is het aantal adviezen in 2023 gedaald met 8 procent.

Diensten Veilig Thuis

	2022	2023	+/- %
Adviezen	7.530	6.939	-8%
Meldingen	2.901	2.694	-7%
Overdrachten	2.252	2.105	-7%
Voorwaarden & Vervolg	326	281	-14%
Onderzoek	197	215	+9%

VERSTERKEN LOKALE VELD

Dit is een continu ontwikkelpunt in onze regio en het moet worden afgestemd met alle ketenpartners. Op dit moment wordt niet overal hetzelfde taxatie-instrument gebruikt. Veel wijkteams gebruiken nog geen taxatie-instrument; ze zijn nog niet zover. Veilig Thuis maakt gebruik van het landelijk voor Veilig Thuis ontwikkelde taxatie-instrument.

Veilig Thuis investeerde ook in 2023 in voorlichting en uitleg van onze werkwijze bij wijkteams en andere professionals. De leerbijeenkomsten met de sociale wijkteams helpen hier erg bij. Verder heeft ieder

wijkteam een vast contactpersoon bij Veilig Thuis. Deze vaste contactpersonen worden onder andere ingezet op het moment dat de wijkteams hun expertise nodig hebben in een gesprek met direct betrokkenen. Bijvoorbeeld bij lastige casuïstiek of omdat het wijkteam onvoldoende vertrouwen heeft om vanuit de eigen kennis en ervaring een casus op te pakken.

KWALITATIEF GOEDE DIENSTVERLENING

In 2022 zijn de proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel van start gegaan. Veilig Thuis-medewerkers nemen hieraan pro-actief deel, ook in 2023. Alles is gericht op een betere dienstverlening voor de direct betrokkenen waar veiligheidsissues spelen. Eind 2023 zijn de resultaten bemoedigend: de samenwerking tussen de verschillende organisaties binnen de proeftuinen verloopt steeds beter, de onderlinge lijnen zijn heel kort, mede omdat in tweetallen gewerkt wordt. De direct betrokkenen ervaren een lage drempel binnen hun woonplaats of wijk.

WETTELIJKE TERMIJNEN WORDEN ONVOLDOENDE GEHAALD

In 2023 zijn de werkvoorraden weer opgelopen en worden de wettelijke termijnen onvoldoende gehaald. Dit geldt voor de meldingen en onze diensten Onderzoek en Voorwaarden & Vervolg. Dit is overigens een landelijk beeld; de meeste Veilig Thuis-organisaties zijn niet in staat hun wettelijke termijnen te behalen. Oorzaken in onze regio zijn vertrek van collega's in een krappe arbeidsmarkt, meer tijdsintensieve trajecten door complexere casuïstiek (die meer vragen dan de normen) en een hoog ziekteverzuim.

NIEUWE WERKWIJZE GENERALISTISCH WERKEN

Per 15 mei 2023 zijn we overgegaan naar de nieuwe werkwijze generalistisch werken. Deze is efficiënter: melders hoeven minder vaak hun verhaal te doen. We werken met een Team Toegang en Team Genera-

listen. Het Team Toegang pakt alle binnenkomende telefoontjes en chatgesprekken op. Het Team Generalisten pakt een melding op, doet waar nodig een vervolgdienst (Onderzoek of Voorwaarden & Vervolg) en monitort na de overdracht. Tegenwoordig werven we alleen nog generalisten.

We blijven intensief sturen op doorstroom en uitstroom. In het wekelijkse operationeel overleg, waarin alle functiegroepen zijn vertegenwoordigd, maar ook in alle teamoverleggen en de 1-op-1 gesprekken met de werkbegeleider of teammanager.

ACTIE-OVERLEG MET POLITIE EN OM

In 2023 is de mogelijkheid voor het inzetten van het Actieoverleg gecontinueerd. Hier stemmen we met Politie en Openbaar Ministerie (OM) (en eventueel Raad voor de Kinderbescherming en Reclassering) complexe casuïstiek af. De netwerkpartners komen fysiek bij elkaar om de zaken met forse veiligheidsrisico's te bespreken. Veiligheid voor de professional en voor andere betrokkenen staat centraal. We delen informatie en maken een gezamenlijk plan van aanpak om de eerste interventies zo snel, adequaat en veilig mogelijk te laten verlopen.

SAMENWERKINGSVERBAND ZORG EN STRAF

De ZSM-aanpak is bedoeld voor veelvoorkomende criminaliteit zoals (winkel)diefstal, vernieling, licht uitgaansgeweld of verduistering. Daarbij is snelheid belangrijk; daders en slachtoffers weten snel waar ze aan toe zijn. Door de aanwezigheid van alle ketenpartners (waaronder het OM) op een ZSM-locatie wordt informatie-uitwisseling en samenwerking bevorderd. Wanneer alle relevante informatie beschikbaar is, kan de juiste beslissing snel worden genomen en kan het beste traject voor dader en slachtoffer worden gekozen. De ZSM-aanpak is nog niet op regio Oost-niveau vormgegeven. Dit is een aandachtspunt voor 2024.

HOOFDSTUK 3

Werkveldspecifieke opdrachten (facultatief)

3.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)

VERDIEPENDE KWALITATIEVE ONDERZOEKEN

Het eerste GGD-panelonderzoek in 2023 was gericht op 'dementievriendelijke gemeenten'. Uit het onderzoek blijkt dat inwoners het belangrijk vinden dat hun gemeente werkt aan een 'dementievriendelijke gemeente', maar vooral behoefte hebben aan informatie over dementie. Het vergroten van de bewustwording onder inwoners is een van de eerste stappen. Het resultaat staat gepubliceerd op gezondheidincijfers.ggd gelderland zuid.nl.

Er is een tweede panelonderzoek uitgevoerd met de 3 Gelderse GGD'en, GGD IJsselland en GGD Twente. Voor dit onderzoek werden sociale bezigheden van de panelleden in beeld gebracht. Denk aan actief zijn bij een vereniging en vrijwilligerswerk of mantelzorg doen. Het doel was om op te halen wat voor onze inwoners belangrijk is op dit vlak en hoe de ervaringen zijn. De data worden begin 2024 geanalyseerd.

3.2 Algemene Gezondheidszorg

PROJECT VLUCHTELINGEN EN (ARBEIDS-)MIGRANTEN

In 2023 is het project Vluchtelingen en (arbeids-)migranten gestart om een gecoördineerde aanpak voor deze doelgroep te organiseren. In 2023 lag de focus op de vluchtelingen (zowel Asielzoekers als Oekraïense ontheemden).

De gemeenten zijn op de hoogte van de uitvoering van de publieke taken bij de vluchtelingen, waaronder JGZ, AGZ (THZ, IZB, TBC) en voorlichtingen. De zichtbaarheid van de GGD is vergroot, onder andere door de ontwikkeling van een startpakket met voorlichtingsmateriaal. In 2023 zijn er in totaal 60 gezondheidsvoorlichtingen gegeven bij vluchtelingen, waarvan 16 bij Oekraïense ontheemden en 44 bij Asielzoekers. Verder is de aanpak geprofessionaliseerd, onder andere met een draaiboek voor de opening van nieuwe locaties, voorlichtingsmateriaal en een communicatieplan. Samen met het programma OIA is een dashboard ontwikkeld dat inzicht geeft in hoe onze GGD het doet rondom de doelgroep vluchtelingen. De samenhang en effectiviteit van onze dienstverlening is hiermee vergroot.

REIZIGERS EN VACCINATIES

In 2023 werden er volop reizen naar verre oorden gepland, waardoor het aantal gezette reisvaccinaties opnieuw toenam ten opzichte van 2022. Het aantal consulten (afspraken) is met ongeveer 50 procent toegenomen in vergelijking met 2022. Naast reizigersvaccinaties werden er ook vaccinaties op maat, beroepsvaccinaties, maternale-, griep- en kinkhoestvaccinaties gezet.

TOEZICHT KINDEROPVANG

De GGD voert voor 6 gemeenten de lichte handhaving uit. Ook voor deze taak zijn de afgesproken resultaten bereikt. Ook voert de GGD de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang uit voor deze 6 gemeenten.

REGIONALE NETWERKAANPAK SEKSUEEL GEWELD

De 'Regionale Netwerkaanpak Seksueel Geweld' (RNSG) is in 2023 onder leiding van de GGD van start gegaan. 15 organisaties hebben zich al aangesloten. De aanpak richt zich op het beter signaleren en bespreekbaar maken van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld en werkt aan bekendheid van en samenhang in het (preventieve) aanbod voor slachtoffers en plegers.

SEKSUELE VORMING IN HET ONDERWIJS

De GGD ondersteunt scholen die vanuit de Gezonde School Aanpak aan de slag gaan met het thema Gezonde relaties en seksualiteit en diversiteit. Hierbij werken Gezond Leven, Seksuele Gezondheid en JGZ samen. De trainerspoel van het Expertiseteam Relaties, Seksualiteit en Diversiteit geeft advies en organiseert activiteiten om seksualiteit bespreekbaar te maken en seksueel grensoverschrijdend gedrag te beoordelen. In 2023 heeft het Expertiseteam 12 workshops, team-trainingen, gastlessen en ouderavonden gegeven aan ouders, leerkrachten, docenten en professionals van het mbo, entree-onderwijs, praktijkonderwijs, primair onderwijs, voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Daarmee zijn ruim 250 mensen bereikt. Daarnaast zijn zij 9 keer benaderd voor advies, informatie en ondersteuning, meestal om seksueel grensoverschrijdend gedrag op scholen te beoordelen.

BEGELEIDING SEKSWERKERS

Het project Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS) is een samenwerkingsverband tussen MEE Gelderse Poort, Iris Zorg en de GGD waarbij verschillende externe organisaties betrokken zijn. Het team Seksuele Gezondheid van de GGD is verantwoordelijk voor de coördinatie van dit netwerk. De ervaringsdeskundige heeft 49 sekswerkers begeleid en de website 'alsseksjewerkis.nl' is vernieuwd. Vanuit KISS zijn er 4 seksuele weerbaarheidstrainingen gegeven aan jonge vrouwen en 6 trainingen over seksuele uitbuiting aan organisaties in de regio.

3.3 Bijzondere Zorg

CENTRALE TOEGANG BESCHERMD WONEN EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG (BW/MO)

Klanttevredenheidsonderzoek

De Centrale Toegang heeft voor het onderdeel beschermd wonen een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. Het belangrijkste verbeterpunt was de informatieverstrekking over de werkwijze van de toegang tot beschermd wonen. Er zijn daarom twee nieuwe folders voor inwoners opgesteld: één met algemene informatie en één over het vervolgproces als de aanvraag is goedgekeurd. Ook is de informatie op de website geactualiseerd en maken we het webformulier gebruiksvriendelijker.

Meldingen Toegang Beschermd wonen (TBW)

	Aantal
Nieuwe meldingen	435
Herindicaties	496
Totaal TBW	931

Meldingen Centrale toegang Maatschappelijke opvang (CTMO)

	Aantal
Consultatie en advies	310
Onderzoeken	694
Passanten ¹	195
Totaal CTMO	1.199

1. Een passant is een persoon die kort gebruik maakt van de eerste opvang. Voor deze personen heeft de CTMO geen onderzoek uit kunnen voeren.

Evaluatie werkwijze

In 2023 zijn drie evaluatiebijeenkomsten georganiseerd over de werkwijze van de Centrale toegang BW/MO: één met de zorgaanbieders, één met gemeenten en één met cliënten. De reacties waren vooral positief. Centrale toegang BW/MO heeft de verbeterpunten uit deze bijeenkomsten opgepakt. De informatie uit de monitor bijvoorbeeld delen we voortaan breder met gemeenten en zorgaanbieders. En we hebben een aantal concrete thema's (invulling evaluaties en meedenken bij mismatch) verder uitgewerkt met de zorgaanbieders.

Eén loket voor dak- en thuisloze mensen in Nijmegen

De Centrale toegang BW/MO heeft deelgenomen aan het project van de gemeente Nijmegen om één loket te realiseren voor de ondersteuning van (dreigend) dak- en thuisloze mensen. Het doel is om deze mensen laagdrempeliger, sneller en persoonlijker te helpen. Tijdens het project bleek het bij elkaar brengen van de verschillende werkwijzen van betrokken organisaties ingewikkelder dan vooraf bedacht. Het realiseren van één loket is op dit moment niet haalbaar. In 2024 wordt bekeken hoe we de samenwerking kunnen versterken.

ZORGWONINGEN NIJMEGEN

In Nijmegen staan sinds 2022 8 zorgwoningen. Deze zijn bedoeld voor mensen met een psychiatrische ziekte die vaak al lang dakloos zijn omdat andere manieren van onderdak niet werkten. Als er een woning vrij komt doet het team Centrale Toegang BW/MO de eerste selectie van kandidaten. Het team Bijzondere Zorg heeft het project tot nu toe gecoördineerd. Halverwege 2024 wordt de coördinatie overgedragen naar één van de betrokken zorgaanbieders.

COÖRDINATIE EN TOELEIDING HOUSING FIRST

Housing First is een succesvol project, dat landelijk en regionaal wordt gezien als één van de oplossingen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis. Housing First spreekt ieder jaar met de woningcorporaties af hoeveel woningen zij beschikbaar stellen. In 2023 zijn volgens afspraak 12 woningen beschikbaar gesteld. In oktober 2023 heeft MBZ de selectie van kandidaten voor Housing First overgedragen aan de Centrale toegang BW/MO. Alle netwerkpartners zijn hierover geïnformeerd.

PRAKTIJK BUITENZORG

MBZ en enkele Nijmeegse huisartsen werken samen in de praktijk 'Buitenzorg'. Het doel is laagdrempelige huisartsenzorg bieden aan mensen die om allerlei redenen de weg naar de reguliere huisartsenzorg niet vinden. Dat zijn bijvoorbeeld dak- en thuisloze mensen of mensen zonder zorgverzekering. Praktijk Buitenzorg heeft in 2023 naast de standaard spreekuren bij de NuNN (Nachtopvang uit Noodzaak Nijmegen) en dagopvang het Kasteel ook spreekuur gehouden bij de winteropvang. Verder is de verpleegkundige van Buitenzorg wekelijks samen met de politie outreachend op de doelgroep afgegaan.

WIJK-GGD

MBZ voert in de gemeenten Heumen, Mook en Middelaar en Berg en Dal de Wijk-GGD uit. Dit is een samenwerking tussen medewerkers van MBZ en ervaringsdeskundige medewerkers van Ixta Noa. De wijk-GGD'ers bieden laagdrempelig hulp aan mensen die verward of onbegrepen gedrag vertonen én aan de omgeving die hier zorgen over heeft of er last van heeft. Door snelle(re) signalering en een passende aanpak, voorkomen ze dat mensen in de problemen komen, dat de situatie escaleert of er maatschappelijke onrust ontstaat. De wijk-

GGD'ers hebben in 2023 hun positie in de lokale netwerken verstevigd. De drie gemeenten hebben het project verlengd tot en met 2024.

ZORGAANPAK STRAATSEKSWERKERS

Twee medewerkers van MBZ hebben meegedaan aan het project 'Zorgaanpak straatsekswerkers' van gemeente Nijmegen dat liep sinds augustus 2021. Het doel was om zorg te bieden aan straatsekswerkers en ze te motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen. Het project is per 1 augustus 2023 afgerond. De zorg aan de straatsekswerkers is sindsdien geborgd bij casemanagers van een zorgaanbieder.

3.4 Gezond Leven

GEZONDE VOEDING VOOR KINDEREN

Met het project Gezonde Schoolkantine hebben 25 scholen in het schooljaar 2022-2023 de schoolkantineschaal behaald; in het najaar van 2023 waren dat nog eens 10 scholen.

Binnen 'Zet VetLekker op de kaart' werken we aan gezondere kindermenu's in Nijmeegse restaurants én zorgen we voor ervaringsgerichte voedingseducatie voor kinderen. In 2023 hebben 4 groepen met totaal 57 kinderen en 3 restaurants meegedaan aan de editie VetLekker 2023.

ROOKVRIJE OMGEVING

Voor 2023 t/m 2026 is de vervolgaanvraag project 'Rookvrije generatie' goedgekeurd door GGD GHOR Nederland. Binnen dit project werken de gezondheidmakelaars samen met de ambtenaren van de gemeenten en vindt coördinatie plaats vanuit de GGD. Alle gemeenten zijn hier in meer of mindere mate al mee bezig. Met een ondersteunings-traject eind 2023 zijn meer speelplekken voor kinderen rookvrij geworden en zijn alle scholen en de meeste kinderopvanglocaties rookvrij. Meer sportverenigingen zijn rookvrij of benaderd om hun locatie rookvrij te maken. In 12 gemeenten is er een (lokaal) filmpje gemaakt waarin het belang van een rookvrije omgeving wordt benadrukt.

GROEN, GEZOND EN IN BEWEGING NIJMEGEN

Vanuit de werkgroep Mentaal fit zijn er 5 lunch-webinars georganiseerd voor alle partnerorganisaties van Groen, gezond en in Beweging. De webinars gingen over de mentale kwetsbaarheid van jongvolwassenen. Aanwezigen uit de doelgroep deelden openhartig hun tips en kwetsbaarheid. In totaal waren 142 deelnemers bij de webinars.

SAMENWERKING MET HUISARTSEN

Bij huisartsen liggen mooie kansen om mensen in kwetsbare situaties te bereiken met preventie omdat deze groep mensen de huisartsenpraktijk regelmatig bezoekt. Gezondheidsmakelaars willen daar inzetten op stimuleren en ondersteunen van meer preventie. Maar nog niet in elke gemeente is al een stevige samenwerking met huisartsenpraktijken. Om gezondheidmakelaars hierbij te ondersteunen is in 2023 met behulp van de expertise van Iresearch een werkwijze voor de gezondheidmakelaars ontwikkeld. Met tips om deze samenwerking te starten of te verstevigen.

SCHOOLSOUT IN NIJMEGEN EN PILOT IN BEUNINGEN

SchoolsOUT biedt ondersteuning op maat aan scholen die aandacht willen schenken aan seksuele en genderdiversiteit. In 2023 zijn alle Nijmeegse scholen bereikt met een scholing vanuit De Werkplaats van @voCampus. Daarnaast is het MT van KION getraind en zijn adviesgesprekken met afzonderlijke scholen gevoerd. Ruim 1500 leerlingen en studenten hebben deelgenomen aan onze 15 live Coming Out Dag-activiteiten, zoals een theatervoorstelling en een interactief filmprogramma. Ook Beuningen is gestart met SchoolsOUT.

GEZOND OUDER WORDEN IN NIJMEGEN

Ouderen in Nijmegen hebben beweegadvies gekregen. Ze zijn doorgeleid naar beweegaanbod in de wijk. Daarnaast is een wervingsplan voor beter bereik van het aanbod 'veilig fietsen' opgesteld en zijn gezondheidsthema's ingebed in diverse ontmoetgroepen.

GLI RIJK VAN NIJMEGEN

In verschillende gemeenten wordt gewerkt aan de implementatie van de Gecombineerde Leefstijl Interventies (GLI). In Rijk van Nijmegen wordt dit ondersteund vanuit VEZN-middelen (Versterking Eerstelijns Zuid-Nederland). In 2023 is een netwerk van leefstijlcoaches opgezet en zijn 3 bijeenkomsten voor dit netwerk georganiseerd. Er zijn leerkringen georganiseerd om lokale GLI-programma's te volgen en daarmee informatie te verzamelen en onderling uit te wisselen. Via het preventieoverleg van gemeenten met VGZ en de GGD is afgesproken dat buurtsportcoaches meer ingezet kunnen worden voor het stimuleren van de doorstroom vanuit de GLI naar regulier beweegaanbod. Tot slot is een overzicht van determinanten rondom de implementatie gemaakt. Ook is de communicatie met samenwerkingspartners verbeterd door de ontwikkeling van een herkenbaar logo.

GEZONDHEIDSSVAARDIGHEDEN EN LAAGGELETTERDHEID

Er is een meerjarig traject laaggeletterdheid bij Wijkgezondheidscentrum Lindenholt uitgevoerd en afgerond. Er is een Toolbox 'Aanpak Laaggeletterdheid in de eerstelijns' ontwikkeld. Daarnaast vond een workshop 'Toegankelijke zorg voor iedereen die moeite heeft met lezen en schrijven!' plaats, waaraan 30 mensen hebben deelgenomen.

JUBILEUMJAAR KANSRIJKE START

Het project Kansrijke Start doen we al 5 jaar. Alle gemeenten doen mee, wel wisselend qua programmering. Er zijn diverse lokale coalities,

interventies en activiteiten gestart om (aanstaande) ouders in kwetsbare situaties eerder te signaleren en de juiste hulp te bieden. Samen met andere gemeenten in de regio Nijmegen is er een [online magazine](#) gemaakt met de resultaten na 5 jaar Kansrijke Start.

GEMEENTEN SAMEN GEZOND

Het 4-jarig project Gemeenten Samen Gezond (gefinancierd door ZonMw) is goed op gang. In dit project werken 5 gemeenten via lerend monitoren stap voor stap aan het versterken van de aanpak van overgewicht. Er zijn inmiddels 14 leerkringbijeenkomsten geweest: 7 voor de leerkring van Buren en Neder-Betuwe en 7 voor de leerkring van Druten, Wijchen en Beuningen.

In december hebben we de andere ZonMw-projecten uit het land ontvangen in Wijchen. Daar zijn voorbeelden van lerend monitoren in de praktijk onderling uitgewisseld.

EXTRA FACULTATIEVE TAKEN GEMEENTEN

Alle gemeenten hebben in 2023 facultatieve middelen voor extra inzet van de gezondheidsmakelaars afgenomen. Vanuit deze extra middelen hebben de gezondheidsmakelaars extra gezondheidsbevorderende activiteiten georganiseerd. Dit in nauwe afstemming met en in aansluiting op de preventiedoelen van de gemeenten. Hieronder een greep uit de resultaten.

Berg en Dal

Er is gestart met het inrichten van 3 beweegvriendelijke consultatiebureaus en met een inventarisatie van het beweegaanbod voor kinderen tot 4 jaar.

Er zijn 3 (eerstelijns) netwerken getraind in het gedachtegoed van Positieve Gezondheid en het hanteren van dezelfde taal.

50 deelnemers zijn geïnformeerd over wat nodig of prettig is als je lang(er) thuis woont.

Beuningen

Vanuit het project SchoolsOUT is een filmochtend georganiseerd voor alle leerlingen van de groepen 7 en 8 van vier scholen. Meerdere organisaties hebben de regenboogvlag gehesen, de Regenboogconferentie is georganiseerd en er is een [filmpje](#) gemaakt.

De Kwiek-beweegroute is gerealiseerd. Daarmee wordt sporten en bewegen onder volwassenen gestimuleerd.

Er is een inloop/informatiepunt over dementie opgestart en een 'dementiewaai' ontwikkeld.

Buren

In Buren hebben de coördinator van Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de gezondheidsmakelaar het project 'Trommel zonder rommel' uitgevoerd om de inhoud van de broodtrommel van basisschoolleerlingen gezonder te maken. 4 basisscholen, 2 supermarkten en de bibliotheek hebben meegedaan en alle 13 basisscholen hebben een watertappunt gekregen.

40 inwoners en 8 organisaties hebben deelgenomen aan verschillende gezondheidstesten op het gebied van bewegen, voeding en welzijn en voorlichting over alcoholmatiging en gezondheid.

Ongeveer 15 inwoners hebben meegedaan aan de Nationale Diabetes Challenge. Dat is een wandelevent met aandacht voor een gezonde leefstijl (niet roken, voldoende bewegen).

Culemborg

Lekker in je Vel is de paraplu-termploeg voor activiteiten en interventies die bijdragen aan een gezond(er) gewicht onder de Culemborgse jeugd. Er is een pilot gestart voor een lokale ketenaanpak, gebaseerd op de

landelijke aanpak Kind naar Gezond Gewicht (KnGG). Een theatervoorstelling is georganiseerd voor ouders van basisschoolleerlingen. En de voorbereidingen voor het inrichten van beweegvriendelijke consultatiebureaus zijn gestart.

Diverse activiteiten werden georganiseerd, zodat minder ouderen angst hebben om te vallen. 53 inwoners namen deel aan een activiteit en het dagprogramma valpreventie op de Seniorenbeurs had 50 deelnemers. Daarnaast zijn een folder en promotiemateriaal verspreid. Samen met de coalitie Een tegen Eenzaamheid is er gebouwd aan het doorbreken van het taboe en het tegengaan van eenzaamheid. Dat gebeurde door 5 bijeenkomsten te organiseren, de oprichting van een praatgroep, beweeg- en ontmoetactiviteiten, een jaarlijkse week tegen eenzaamheid, een dansactiviteit met 80 deelnemers, dineractiviteiten en een ontmoetingsbijeenkomst over autisme.

Druten

De pubercarroussel is ontstaan uit de behoefte van verschillende partners om ouders te informeren over maatschappelijke thema's die in het leven van pubers spelen. Ongeveer 60 ouders (groep 7, 8 en klas 1 en 2) uit de gemeenten Druten en West Maas en Waal hebben de diverse workshops bezocht en waren er enthousiast over.

Er is een online startbijeenkomst georganiseerd (20 deelnemers) met voorlichting over de gevaren van een hitteperiode bij kwetsbare doelgroepen. Daarnaast was er een online overleg met thuiszorgorganisaties over de gevaren en preventie en er zijn 700 flyers 'Klaar voor de hitte' gemaakt.

Heumen

De partners van het Netwerk Jeugd Heumen hebben de theatervoorstelling 'Mijn kind zit niet lekker in zijn vel' met 86 deelnemers georganiseerd en een ouder- en kind bijeenkomst over de overgang PO-VO

met 30 ouders/verzorgers en 20 kinderen.

GLI-deelnemers konden 12 weken op woensdagavond laagdrempelig sporten/bewegen. Gemiddeld waren er elke week 15 deelnemers. De fitheid is toegenomen van een 4,8 naar een 6,4. Daarnaast hebben deelnemers meer plezier gekregen in het sporten en zijn 7 mensen lid geworden van een sport-of beweegactiviteit.

In juni 2023 is een challenge opgezet waarbij inwoners een geldbedrag konden aanvragen om een ontmoetingsactiviteit te organiseren. Alle activiteiten zijn gebundeld op www.heumenontmoet.nl.

Maasdriel

Met het project 'Sportief en gezond groot worden' wordt de motorische ontwikkeling van alle kinderen (0-12) binnen de Bommelerwaard gestimuleerd en daarmee de trend van bewegingsarmoede tegengegaan. Voorbereidingen zijn getroffen om op alle scholen jaarlijks een motorische test af te nemen. Op 5 scholen gebeurt dit al. Het programma wordt samen met de buurtsportcoaches uitgevoerd.

Tijdens de Gezondheidsmaand Bommelerwaard hebben 38 inwoners kennisgemaakt met het aanbod aan gezondheidsactiviteiten. De bijeenkomst is positief ontvangen.

Met de fysiotherapeuten was er een tweede bijeenkomst Ketenaanpak Valpreventie Bommelerwaard. Daar hebben we de stand van zaken besproken en een eerste uitwerking van het aanbod van valpreventietrainingen gemaakt.

Neder-Betuwe

De campagne 'Gezonde Lunchtrommel' voor gezonde eet- en drinkgewoonten bij basisschoolkinderen duurde vier weken. Alle basisschoolleerlingen (meer dan 2500) in Neder-Betuwe hebben de brochure 'Trommel zonder Rommel' ontvangen en een spaarkaat voor een luxe broodtrommel. Drie lokale supermarkten deden mee en er zijn

ongeveer 500 broodtrommels uitgegeven.

Een werkgroep valpreventie is opgezet die de aanpak in de gemeente verbindt met de landelijke ontwikkelingen. De groep heeft de huidige inzet verkend en een aantal activiteiten georganiseerd.

Nijmegen Centrum

Er is een Preventiecafé georganiseerd voor alle 26 samenwerkingspartners die voor of met jeugd werken in stadsdeel Centrum en Oost. (zie onder Nijmegen Oost)

Via Centrum Beweegt! wordt een gezonde leefstijl gepromoot, aanbod van beweegactiviteiten inzichtelijk gemaakt en laagdrempelige activiteiten georganiseerd. Dit vergroot bewustwording en plezier rondom een gezonde leefstijl.

Nijmegen Dukenburg

Vanuit de preventieplatforms 12- en 12+ in Dukenburg is met verschillende acties ingezet op het thema mentale gezondheid, zodat kinderen en ouders tijdig en zo laagdrempelig mogelijk steun of hulp ontvangen op mentaal vlak.

Er is een overzicht gemaakt van het collectief en preventief aanbod op mentale gezondheid. Er was een bijeenkomst voor wijkprofessionals over dit thema waar 15 professionals aanwezig waren. Daarnaast is de week van de mediawijsheid georganiseerd en een interactieve theatervoorstelling waar 40 ouders en kinderen bij waren.

Met voorlichtingsbijeenkomsten over het voorkomen van valletsel bij ouderen zijn ongeveer 90 bewoners bereikt.

Nijmegen Lindenholt

In het Preventieplatform 12+ hebben de professionals in Lindenholt regelmatig overlegd met als doel het versterken van de preventie-infrastructuur in dit stadsdeel. Vanuit behoeften van inwoners en

signalen vanuit de wijk is integraal gewerkt aan het thema preventie middelengebruik.

In het kader van de Nationale Diabetes Challenge (NDC) hebben 50 wijkbewoners 20 weken lang elke week in de eigen omgeving een route gelopen die steeds een beetje langer werd.

Nijmegen Noord

In dit stadsdeel is een visie ontwikkeld over hoe om te gaan met de steeds grotere mentale druk op kinderen. De focus ligt op collectieve veerkracht: het normaliseren, waarbij ook gekeken wordt naar de context in plaats van alleen naar het individu. De 'Hand van mentale gezondheid' uit de Finse aanpak voor mentale gezondheid is de basis van de aanpak en wordt in 2024 geïmplementeerd.

De visie van 'Gezond in Noord' is: we willen dat inwoners zich lekker in hun vel voelen in hun eigen omgeving. Gezond zijn en blijven lukt vaak beter wanneer we dat samen met anderen doen. In 2023 is hiervoor georganiseerd: Bewegen op Maat, het leefstijlplatform, een ondersteuningsgroep diabetes en een interactieve leefstijlkaart.

Nijmegen Oost

Er is een Preventiecafé georganiseerd voor alle 26 samenwerkingspartners die voor of met jeugd werken in stadsdeel Centrum en Oost. Er waren 15 deelnemers. Er zijn korte lijnen gelegd (levende netwerkkaart) en de thema's Mentale Gezondheid en Sociale Media zijn gekozen om gezamenlijk op te pakken.

70 wijkbewoners hebben meegedaan aan een bijeenkomst waarmee het thema dementie en mantelzorg breder op de kaart is gezet.

Met 'Leefstijl als medicijn' willen we de preventieve aanpak onder de aandacht brengen van de huisartsenpraktijk en de huisarts ontzorgen door het vinden van andere oplossingen. We zien dat het draagvlak bij partners voor leefstijl als basis voor gezondheid is vergroot.

Nijmegen West en Nieuw West

In 2023 heeft het preventieplatform 12+ de Visie voorbeeldgedrag opgesteld. Door als professionals/stagiaires/vrijwilligers in de wijk eenzelfde visie uit te dragen op het thema gezonde leefstijl zien jongeren overal hetzelfde (gezonde) gedrag voorbijkomen. In 2024 volgt de verdere implementatie.

Er hebben 70 deelnemers deelgenomen aan de bijeenkomsten valpreventie in wooncomplex Catharinahof.

'Gezonder Leven' is een aangepaste lokale gecombineerde leefstijlinterventie COOL gestart. Die duurt twee jaar en is bedoeld voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven (laaggeletterd). In 2023 is 'Gezonder Leven' met 1 pilotgroep van 6 wijkbewoners gestart.

Nijmegen Zuid

In 2023 heeft Nijmegen als 1 van de 9 gemeenten in Nederland de subsidie Gezonde Buurten gekregen. In Grootstal werkten Jantje Beton, IVN Natuureducatie en JOGG samen met bewoners, gemeente Nijmegen, Bindkracht10 en de GGD om een groene plek te creëren. Ruim 100 kinderen en 70 volwassenen hebben geparticipeerd bij het maken van de twee definitieve ontwerpen. Met ruim 20 activiteiten in het kader van groen, ontmoeten en spelen & sport voor jong en oud zijn ruim 200 bewoners bereikt. Bij het openingsfeest waren 80 bewoners, wethouders en N.E.C.-mascotte Bikkel aanwezig.

Samen Sportief in beweging (SSiB) is een gecombineerde leefstijl interventie (GLI) voor mensen die een meer praktische opleiding hebben en die laaggeletterd zijn. In 2023 is SSiB twee keer uitgevoerd voor een groep van 10 wijkbewoners (20 deelnemers totaal); dit is het maximaal haalbare op jaarbasis.

Tiel

Met een subsidie van GGD GHOR Nederland is in 2023 gestart met een wijkaanpak 'Rookvrij leven voor iedereen in Tiel'. Samen met Mozaïek welzijn, de stoppen met roken coach en de gemeente Tiel gaan we rokers die willen stoppen (beter) ondersteunen. Dit project loopt t/m 2025. In het leefstijlsprekuren zijn in 2023 80 nieuwe patiënten/inwoners gezien en 150 gesprekken gevoerd. Allen zijn ze doorverwezen met klachten als overgewicht, stress, weinig sociale contacten, niet kunnen slapen, te hoog cholesterol, te hoge bloeddruk, beweegarmoede etc. Wat vaak meespeelt: lage gezondheidsvaardigheden en geldproblemen. Deze mensen zijn naar het collectieve aanbod in de wijk en in de stad geleid. Na 2 à 3 maanden bleek dat 70 tot 80% van de patiënten daadwerkelijk is gaan doen wat ze zich voorgenomen hadden.

West Betuwe

Voor het Gezond en Actief Leven-Akkoord West Betuwe is een plan van aanpak geschreven voor de komende 3 jaar. Hiervoor zijn 4 werksessies georganiseerd met professionals en bestuurders.

Het Netwerk Jeugd en Jongeren heeft 2 bijeenkomsten georganiseerd waaraan 40-50 professionals deelnamen. Thema's waren 'Taal & kinderopvoeding' en 'mentale gezondheid'.

Jaarlijks worden er verschillende activiteiten georganiseerd om de aanpak valpreventie integraal te versterken. In 2023 hebben 15 deelnemers meegedaan aan de opleiding Valanalyse, 2 deelnemers aan de training In Balans en 1 deelnemer aan Otago. Er zijn 3 workshops Voorkomen, Vallen & Opstaan georganiseerd voor ongeveer 25 vrijwilligers/professionals en 3 In Balans trainingen voor circa 25 ouderen.

West Maas en Waal

Om sport- en preventiepartners en inwoners mee te laten denken over acties van het lokaal preventie- en sportakkoord is het webinar

'Hoe gezond is West Maas en Waal?' georganiseerd. Naast de voorbereidingsgroep sloten 16 professionals uit de gemeente West Maas en Waal aan. Hieruit zijn thema's gekomen die verder zijn besproken tijdens de sport- en preventiecafés (gemiddeld 30 deelnemers). In 2023 is er een netwerkbijeenkomst van het Netwerk Geriatrie georganiseerd met als thema alcoholgebruik bij 55+'ers. Er waren 22 deelnemers en de bijeenkomst is goed ontvangen.

Wijchen

Alle apotheken en huisartsenpraktijken (huisartsen, assistenten en poh's) zijn geschoold in laaggeletterdheid om signalen te herkennen bij patiënten. In totaal hebben 28 professionals deelgenomen aan de deskundigheidsbevordering.

Er zijn 7 nieuwe ideeën uit het Lokaal Preventie Akkoord (LPA) uitgevoerd. Deze ideeën gingen over gezond gewicht en gezonde voeding, speciaal gericht op mensen in een lage sociaal-economische positie.

Zaltbommel

Met het project 'Sportief en gezond groot worden' wordt de motorische ontwikkeling van alle kinderen (0-12) binnen de Bommelerwaard gestimuleerd en daarmee de trend van bewegingsarmoede tegengegaan. In 2023 lag de focus op het ontwikkelen van een goede motorische vaardigheidentest. Deze is afgenomen op alle scholen.

De samenwerking voor de integrale ketenaanpak valpreventie is versterkt. Er is een startbijeenkomst georganiseerd waaraan 14 professionals hebben deelgenomen, vertegenwoordigd uit verschillende disciplines. Er is een uitvoeringsplan valpreventie Bommelerwaard 2023-2026 geschreven en gedeeld met het kernteam. En tijdens de gezondheidsmaand zijn er verschillende valpreventieve activiteiten georganiseerd door de netwerkpartners, zoals lezingen valpreventie en beweegaanbod.

3.5 Veilig Thuis

TEAM COLLEGIALE ONDERSTEUNING

De Veilig Thuis-medewerker maakt in het werk situaties mee die aangrijpend kunnen zijn en/of waar de medewerker zich onveilig voelt. Om hierover te praten kunnen onze collega's sinds eind 2023 terecht bij het Team Collegiale Ondersteuning (TCO). TCO is een samenwerking tussen de vijf VT-organisaties in Oost-Nederland. De collega's van het TCO zijn getraind om deze gesprekken te voeren.

OUDERENMISHANDELING

In 2023 is een nieuwe lokale alliantie 'ouderenmishandeling en financieel misbruik' gestart in West Betuwe. Daarnaast sluiten we aan bij de al bestaande lokale allianties (Nijmegen, Berg en Dal en West Maas en Waal). Bij de lokale alliantie in Nijmegen kwamen eind 2023 het Ministerie van VWS en de VNG op werkbezoek. Zij wilden ervaren wat er gebeurt bij zo'n lokale alliantie en kijken hoe ze hier mogelijk in de toekomst in kunnen investeren.

Voor de medewerkers van Veilig Thuis is er een placemat/A3 ontwikkeld met belangrijke vragen rondom het thema ouderenmishandeling per dienst van Veilig Thuis.

EERGERELATEERD GEWELD

Veilig Thuis heeft in 2023 over Eergerelateerd geweld 4 themabijeenkomsten in Rijk van Nijmegen georganiseerd, 4 themabijeenkomsten in Rivierenland en ongeveer 10 keer voorlichting aan ketenpartners gegeven. Daarnaast waren er 4 casuïstiek-besprekingen met een materiedeskundige met de werkgroep en zijn er 8 nieuwsbrieven verspreid. Ook is intern en extern advies en ondersteuning op dit onderwerp gegeven.

Colofon

Tekst en coördinatie

De Taalfactor Communicatieadvies

Vormgeving

OptimaForma, Nijmegen

Fotografie

Linda Verweij, Shutterstock,
Unsplash (Getty Images,
Matt Seymour, Markus Spiske),
GGD Gelderland-Zuid

Gelderland-Zuid

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5929
Extern Zaak ID	Z/24/241973
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.1
Titel	Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota college Wijchen Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen
Bijlage 1: Notitie Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie
Bijlage 2: Beslisnota gemeenteraad Wijchen Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen
Bijlage 3: aangenomen Amendement CDA VVD Gedragen vervolgonderzoek naar gebieden windenergie [aangepast]
Bijlage 4: geamendeerd raadsbesluit 1 februari 2024

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. Kennis te nemen van de notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie' (bijlage 1).
2. In te stemmen met de bijgaande beslisnota voor de raad 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie' en deze ter besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraad (bijlage 2).

Aanleiding

Kernboodschap

Regionaal is afgesproken om bij de doorontwikkeling van de RES 1.0 naar RES 2.0 de verhouding tussen zonne- en windenergie te verbeteren. De PlanMer heeft aangetoond dat er in de gemeente Wijchen mogelijkheden liggen voor de opwek van windenergie. Om de regie te houden op de voorwaarden en keuze van gebieden gaat Wijchen een Visie op wind- en zonne-energie in Wijchen ontwikkelen. Het vaststellen van criteria is de eerste stap in de route naar de Visie op wind- en zonne-energie Wijchen. Voor de zomer wordt naar verwachting de visie op wind- en zonne-energie in de raad vastgesteld.

Achtergrond

Op 22 april 2021 is de regionale energiestrategie (RES 1.0) door de gemeenteraad vastgesteld. In de RES is afgesproken om als regio 1,62 TWh duurzame energie op te wekken in 2030. De verhouding tussen zonne-energie (89%) en windenergie (11%) was in de RES echter scheef, wat mede tot netcongestie leidt. Daarom is de afspraak gemaakt om bij de doorontwikkeling van de RES 1.0 naar RES 2.0 de verhouding tussen zonne- en windenergie te verbeteren, door binnen de regio te zoeken naar nieuwe gebieden voor windenergie. Dit is gebeurd door een planMER onderzoek uit te voeren dat in juni van 2023 is afgerond en begin november door de commissie MER positief is beoordeeld.

Uit dit onderzoek blijkt dat in 8 van de 16 gemeenten mogelijkheden liggen voor windprojecten, waaronder in de gemeente Wijchen.

Eind 2022 bevestigde de gemeenteraad de ambitie de overstap naar duurzame energiebronnen, zoals zonnepanelen op daken en windmolens, te maken met het vaststellen van het Strategisch Kompas. Daarin is tevens opgenomen dat windenergie nodig is om doelen te halen, maar dat daarbij wel gekeken moet worden naar plaatsen waar dit kan.

Om regie te houden, besloot de gemeenteraad op 1 februari 2024 om te onderzoeken welke gebieden zij zelf het meest geschikt vindt voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen. De gemeenteraad gaf daarom opdracht om een

visie op wind- en zonne-energie op te stellen en hierin keuzes te maken ten aanzien van deze gebieden.

De gemeenteraad gaf tevens aan om:

In een multi-criteria analyse (MCA) naar mogelijk geschikte gebieden voor windenergie en in de vergelijking tussen die gebieden minimaal ook de volgende beoordelingscriteria en bijbehorende wegingsfactoren mee te nemen:

Achtergrond

Op 22 april 2021 is de regionale energiestrategie (RES 1.0) door de gemeenteraad vastgesteld. In de RES is afgesproken om als regio 1,62 TWh duurzame energie op te wekken in 2030. De verhouding tussen zonne-energie (89%) en windenergie (11%) was in de RES echter scheef, wat mede tot netcongestie leidt. Daarom is de afspraak gemaakt om bij de doorontwikkeling van de RES 1.0 naar RES 2.0 de verhouding tussen zonne- en windenergie te verbeteren, door binnen de regio te zoeken naar nieuwe gebieden voor windenergie. Dit is gebeurd door een planMER onderzoek uit te voeren dat in juni van 2023 is afgerond en begin november door de commissie MER positief is beoordeeld.

Uit dit onderzoek blijkt dat in 8 van de 16 gemeenten mogelijkheden liggen voor windprojecten, waaronder in de gemeente Wijchen.

Eind 2022 bevestigde de gemeenteraad de ambitie de overstap naar duurzame energiebronnen, zoals zonnepanelen op daken en windmolens, te maken met het vaststellen van het Strategisch Kompas. Daarin is tevens opgenomen dat windenergie nodig is om doelen te halen, maar dat daarbij wel gekeken moet worden naar plaatsen waar dit kan.

Om regie te houden, besloot de gemeenteraad op 1 februari 2024 om te onderzoeken welke gebieden zij zelf het meest geschikt vindt voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen. De gemeenteraad gaf daarom opdracht om een visie op wind- en zonne-energie op te stellen en hierin keuzes te maken ten aanzien van deze gebieden.

De gemeenteraad gaf tevens aan om:

1. In een multi-criteria analyse (MCA) naar mogelijk geschikte gebieden voor windenergie en in de vergelijking tussen die gebieden minimaal ook de volgende beoordelingscriteria en bijbehorende wegingsfactoren mee te nemen:
 - belastbaarheid van het gebied voor omwonenden
 - natuur
 - participatiemogelijkheden van direct aanwonenden
 - leefomgeving
 - landschappelijke inpassing van windmolens en zonnevelden
 - toekomstvastheid
 - goede ruimtelijke ordening
2. In de beoordeling van geschikt te maken gebieden alle overige en mogelijk voorgenomen ontwikkelingen mee te nemen in het onderzoek.
3. Een informatiebijeenkomst met gemeenteraads- en commissieleden te organiseren waarbij deze leden, voorafgaand aan de multi-criteria analyse,

desgewenst een reactie kunnen geven op de voor het onderzoek in aanmerking te nemen criteria en op de mate van weging daarvan bij het uit te brengen advies.

4. Bij het onderzoek trede 3 van de Wijchense Participatieladder (raadplegen/adviseren) toe te passen.
5. In ieder geval huishoudens die binnen 2 kilometer van de beoogd plangebieden woonachtig zijn proactief te benaderen in het vervolgonderzoek.

In het traject naar de Visie op wind- en zonne-energie is hieraan gehoor gegeven.

Besluitvorming criteriasets en weging

Een belangrijke eerste stap in het traject naar de Visie op wind- en zonne-energie is de voorliggende notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie'. Deze notitie gaat in op:

- De resultaten van de raadpleging die in maart en april heeft plaatsgevonden door interviews met stakeholders, bijeenkomsten met inwoners en bedrijven, een enquête en een analyse van beleidsdocumenten
- De manier waarop uit deze raadpleging criteriasets zijn gedistilleerd.
- Hoe het proces naar de Visie op wind- en zonne-energie er verder uit ziet.

Om straks in de MCA bij de Visie op wind- en zonne-energie een goede afweging te kunnen maken, is het van belang dat de gemeenteraad eerst de criteria hiervoor vaststelt.

In de notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie' zijn op basis van input die in de raadpleging is opgehaald twee criteriasets gedistilleerd. Ze geven een grove tweedeling in typen gebieden weer die in aanmerking kunnen komen voor duurzame energie.

Criteria-set 1: wijzen op gebieden bij industrie en snelwegen, waarbij effecten verwacht kunnen worden op grotere groepen omwonenden.

Criteria-set 2: wijzen op gebieden zover mogelijk van dorpskernen waarbij effecten verwacht kunnen worden op het landschap.

In de bijgevoegde beslisnota stelt uw college de gemeenteraad voor om te kiezen voor criteria-set 1.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
22 april 2021	Z/21/047504 Vaststellen definitief bod Regionale Energiestrategie 1.0 Arnhem Nijmegen
18 oktober 2022	Z/22/092047 Concept Notitie Reikwijdte en Detail van planMER ter voorbereiding van RES 2.0
20 december 2022	Z/22/092045 Concept NRD planMER voor RES 2.0
11 juli 2023	Z/23/129638 kennisneming planMER RES GMR Arnhem Nijmegen
7 december 2023	Z/23/133830 Raadsbesluit Routes voor de Lokale Energie Strategie Wijchen

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
22 april 2021	Z/21/047504 Vaststellen definitief bod Regionale Energiestrategie 1.0 Arnhem Nijmegen
1 februari 2024	Z/23/129638 Raadsbesluit Onderzoek naar een gedragen visie op wind- en zonne-energie in Wijchen
25 april 2024	Z/24/233429 Informatienota gemeenteraad Evaluatie Gedragscode Windenergie in Wijchen

Gewenst resultaat

Hiermee doet uw college de gemeenteraad een voorstel om in de MCA van de visie wind- en zonne-energie Wijchen gebruik te maken van criteriaset 1, zoals omschreven in de notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie'.

Argumenten

- 1.1 *Middels het ter besluitvorming aanbieden van criteriasets geven we invulling aan de eerste stap van het raadsbesluit 'Onderzoek naar een gedragen visie op wind- en zonne-energie in Wijchen'.*

Op 1 februari 2024 besloot uw raad zelf te laten onderzoeken welke gebieden het meest geschikt voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen zijn. U gaf opdracht om een visie op wind- en zonne-energie op te stellen in hierin keuzes te maken ten aanzien van deze gebieden.
- 1.2 *De visie is van belang voor de invulling van de gemeentelijk ambities op het gebied van energieneutraliteit en bestrijding van netcongestie.*
 - De gemeente Wijchen heeft de ambitie om energieneutraal te worden en daarin de eerste stappen gezet. Om de uiteindelijke doelstellingen voor 2050 (conform landelijke afspraken) op onze eigen voorwaarden te halen, moeten we op een slimme manier doorpakken. De visie op wind- en zonne-energie is daarin een belangrijke stap.
 - In RES 1.0 heeft Wijchen een bod gedaan met 3 windmolens bij Bijsterhuizen en 30 hectare zonnepark. Vanwege instabiliteit op het elektriciteitsnet ligt er echter een afspraak om in RES 2.0 de scheve verhoudingen zon- en windenergie in de totale RES te verbeteren en is een planMER uitgevoerd.
- 1.3 *Door keuzes te maken voor zoekgebieden voor grootschalige opwek schept de gemeente Wijchen duidelijkheid en verkleint daarmee de onrust bij inwoners.*

Al jaren is er in enkele gebieden binnen de gemeente Wijchen onzekerheid over de eventuele komst van windmolens in die gebieden. Dit zorgt voor onrust in die gebieden. De visie op wind- en zonne-energie kan in ieder geval duidelijk maken welke gebieden afvallen als zoekgebied.
- 2.1 *Om tot een gedragen visie te komen moet uw raad vooraf besluiten over de te hanteren criteria.*

De MCA is een belangrijk onderdeel van de visie. Voordat de MCA kan worden uitgevoerd moet een keuze gemaakt worden over de criteria die ten grondslag aan de MCA liggen. De criteriasets met weging die voorliggen, zijn gedistilleerd uit de input van inwoners, stakeholders en bedrijven.

- 2.2 *Criteria-set 1 gaat er vanuit dat leefbaarheid het best bereikt wordt door te kiezen voor gebieden voor de opwek van duurzame energie te combineren met industrie en snelwegen; plekken waar al overlast is.*

Tijdens de raadpleging is naar voren gekomen dat het allerbelangrijkste thema voor inwoners is dat de leefbaarheid gewaarborgd wordt. Maar in de manier waarop dit moet gebeuren, zijn twee stromingen te onderscheiden:

- Leefbaarheid bereik je het meest door ervoor te kiezen om gebieden voor de opwek van duurzame energie te combineren met industrie en snelweg; plekken waar al overlast is.
- Leefbaarheid bereik je het meest door te kiezen voor gebieden voor de opwek van duurzame energie waarbij het meeste afstand wordt gehouden tot woningen of woonkernen;

De uitkomst van de vragenlijst, zoals gepresenteerd in de notitie 'Besluitvorming criteria-sets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie' laat zien dat gemeentebreed 66% van de respondenten aangeven dat de gemeente het beste kan rekening houden met de huidige leefbaarheid door windmolens te plaatsen op plekken waar al veel geluid is, zoals bij wegen of bij industrie. Bovendien beïnvloedt de keuze voor Criteria-set 1 naar verwachting cultuurhistorie en landschap minder dan Criteria-set 2.

Tegenargumenten en risico's

- 1.1 *Inpassingsplan voor windpark A50 legt tijdsdruk op het proces naar de visie op wind- en zonne-energie.*

De provincie is het bevoegd gezag als het gaat om windparken en moet reageren op een inpassingsplan voor het windpark A50, gelegen binnen één van de mogelijk geschikte gebieden binnen de gemeente Wijchen. De gemeente Wijchen heeft tot de zomer om tot beleid te komen, daarna zal de provincie gaan beslissen over het inpassingsverzoek. Daarom is de urgentie en tijdsdruk op dit proces groot.

- 1.2 *Plannen voor een hoogspanningsstation van TenneT hebben een grote ruimtelijke impact op de gemeente Wijchen.*

Parallel aan het traject om te komen tot een visie op wind- en zonne-energie is duidelijk geworden dat TenneT plannen heeft voor een hoogspanningsstation van circa 25 hectare in de gemeente Wijchen. Hoewel we weten dat TenneT zoekt in de buurt van de reeds aanwezige hoogspanningsleiding vanaf de A50 verder naar het westen, is de plek waar het hoogspanningsstation komt niet bekend. Uw raad wordt in een informatienota hierover geïnformeerd.

Omdat de komst van het hoogspanningsstation een grote ruimtelijke impact heeft, zou het meegewogen moeten worden in het traject voor het bepalen van zoekgebieden voor wind- en zonne-energie. Wij bespreken dit dilemma met TenneT en Provincie en nemen de uitkomsten van deze overleggen mee in de advisering over de visie op wind- en zonne-energie in de aanloop naar de raadsvergadering van 2 juli, waarin de visie volgens planning ter besluitvorming voorligt. Er bestaat een kans dat er gevolgen zijn voor het traject.

2.1 Na besluitvorming over de visie volgt een periode waarin we aanvullend onderzoek verrichten en een kader opstellen waarin de voorwaarden voor ontwikkelingen en de rol van de gemeente wordt uitgewerkt.

Het kiezen tussen de twee criteriasets is niet direct een keuze voor gebieden, maar bepaalt de manier van kijken naar de gebieden en de manier van afwegen. Voor beide criteriasets geldt dat wanneer ze worden toegepast in de MCA er voorkeursgebieden naar voren komen. Maar dit biedt nog niet de garantie dat daar een project ontwikkeld zal worden. Dit is namelijk ook afhankelijk van een aantal praktische zaken. In de visie stelt de gemeente ook voorwaarden aan ontwikkelingen en wordt een vervolgproces geschetst, waarbij de rol van de gemeente, moet worden bepaald. Na vaststelling van de visie vergt dit echter nog een periode van onderzoek en uitwerking. Vervolgens moeten er ontwikkelaars zijn die aan de voorwaarden van de gemeente kunnen voldoen. Tot slot is voor iedere ontwikkeling van windenergieprojecten een ProjectMER nodig.

Om de periode van onzekerheid bij inwoners zo kort mogelijk te houden, is het belangrijk dat we als gemeente zo snel mogelijk duidelijk geven en vaart maken met het aanvullend onderzoek en het kader.

2.2 De keuze voor Criteriaset 1 leidt mogelijk tot zoekgebieden waarbij de afstand tot woningen of woonkernen kleiner is dan de bij de keuze voor Criteriaset 2.

De keuze voor Criteriaset 1 neigt naar zoekgebieden dicht bij industrie en snelwegen. Deze kunnen mogelijk dicht bij woningen zijn.

Financiële gevolgen

Wanneer in later stadium besluitvorming over financiële participatie of lokaal eigendom plaatsvindt, kan dit financiële gevolgen hebben. In het voorliggende advies komen deze niet aan de orde.

Communicatie

Tijdens een informatiemarkt op 23 mei informeren wij inwoners over informatie die is opgehaald en hoe traject naar de Wijchense visie voor wind- en zonne-energie er verder uitziet.

Inwonersparticipatie

In het traject naar de visie voor wind- en zonne-energie Wijchen is trede 3 van de participatieladder (raadplegen, adviseren) toegepast. Dit hebben we gedaan door zoveel mogelijk input voor criteria op te halen bij inwoners, bedrijven en stakeholders, door middel van:

- Digitale bewonersbijeenkomst en fysieke bewonersbijeenkomst
- Bijeenkomst voor bedrijven
- Enquête

In een eerder stadium is een stakeholdersavond in het kader van de Evaluatie Gedragscode Wind georganiseerd.

Tot slot volgt nog een informatiemarkt voor inwoners op 23 mei.

In de visie, waarover volgens planning in de raadsvergadering van 2 juli besluitvorming plaatsvindt, gaan wij verder in op proces- en financiële participatie.

Uitvoering of Vervolgstappen

- Na het raadsbesluit over de criteria ligt de Visie op wind- en zonne-energie volgens planning in de raadsvergadering van 2 juli ter besluitvorming voor.
- In de visie komen diverse onderwerpen zoals (MCA, Opgave, voorwaarden, regie/proces) aan de orde.
- Ook nemen we de aanbevelingen uit de Evaluatie Gedragscode Wind mee. In deze evaluatie werd geadviseerd om de gedragscode te vervangen door participatiebeleid, een visie op duurzame opwek op te stellen en om te bekijken of het wenselijk is de landelijke gedragscode te adopteren voor windprojecten. Verder werd aanbevolen om:
 - een stevig participatieproces bij het ontwikkelen van de beleidsvisie
 - in deze visie tevens de eigen rol van de gemeente bij de totstandkoming van duurzame energieprojecten te beschrijven
 - het streven naar financiële participatie in beleid op te nemen
 - bij het opstellen van criteria voor de gebieden de belangen van natuur, milieu en landschap goed mee te nemen.
- Met name voor de voorwaarden en de manier van regie nemen is aanvullend onderzoek nodig en dienen kaders te worden gesteld. Wij pakken dit op in de tweede helft van 2024.
- Voordat ontwikkelingen mogelijk zijn in de zoekgebieden zijn altijd aanvullende milieukundige onderzoeken nodig. In gebieden met een hoge cultuurlandschappelijke waardering is een cultuurhistorische effect rapportage nodig. Ook landschappelijk onderzoek, flora en faunaonderzoek en archeologisch onderzoek zijn nodig.

Geheimhouding:

N.v.t.

Voorstel

Advies

JAFL

GO

SPA

Groen, Natuur & Landschap

NOTITIE

Onderwerp	Besluitvorming criteriasets en weging
Project	Wijchense visie voor wind- en zonne-energie
Opdrachtgever	Gemeente Wijchen
Projectcode	141191
Status	Definitief 02
Datum	14 mei 2024
Referentie	141191/24-006.985
Auteur(s)	L.F. de Visser-Bleijenberg MSc

Gecontroleerd door	M.F.B. van der Werf MSc
Goedgekeurd door	M.F.B. van der Werf MSc
Paraaf	

Bijlage(n)	I Verslag raadpleging
------------	-----------------------

Aan	Gemeente Wijchen	Bea Schouten
Kopie	-	

In deze notitie presenteren we u de criteriasets waar u een besluit over neemt. Dit zijn criteriasets voor de beoordeling van gebieden voor wind- en zonne-energie in een multicriteria-analyse. In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de aanleiding en relevantie van de visie. In hoofdstuk 2 leest u het gemeentelijke beleidskader. In hoofdstuk 3 de resultaten van de raadpleging van bewoners, bedrijven en overige stakeholders, waarvan in bijlage I een uitgebreid verslag is opgenomen. In hoofdstuk 4 introduceren we u de Wijchense milieukaart. In hoofdstuk 5 leest u hoe vanuit de raadpleging criteria zijn voortgekomen en introduceren we de criteriasets. In hoofdstuk 6 leest u hoe het proces er na uw besluit uit ziet om te komen tot een visie op wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen.

1 INTRODUCTIE

De energietransitie is in volle gang. Om de doelen van het Klimaatakkoord te halen heeft Nederland met Europa afgesproken om in 2030 minimaal 55 % minder broeikasgassen uit te stoten. Dit wordt onder andere bereikt met energiebesparing, zonnepanelen en windturbines. Het laaghangende fruit is voor een groot deel geplukt waardoor de verduurzaming van onze energievoorziening steeds uitdagender wordt. Daar komt bij dat het elektriciteitsnet vol raakt wat het aansluiten van extra zonnepanelen bemoeilijkt.

Dit wordt ook gemerkt in Wijchen. De duurzame energieopwekking bestaat nu nog voor het overgrote deel uit zonne-energie op daken en zonnepark Kampbroek. Daarnaast zijn er plannen voor zonnepark Bankhoef en energiepark Bijsterhuizen. Zonne-energie zorgt echter voor een grote piek in het elektriciteitsnet midden op de dag als de zon schijnt, waardoor het net snel vol zit. Wijchen heeft nu samen met de andere

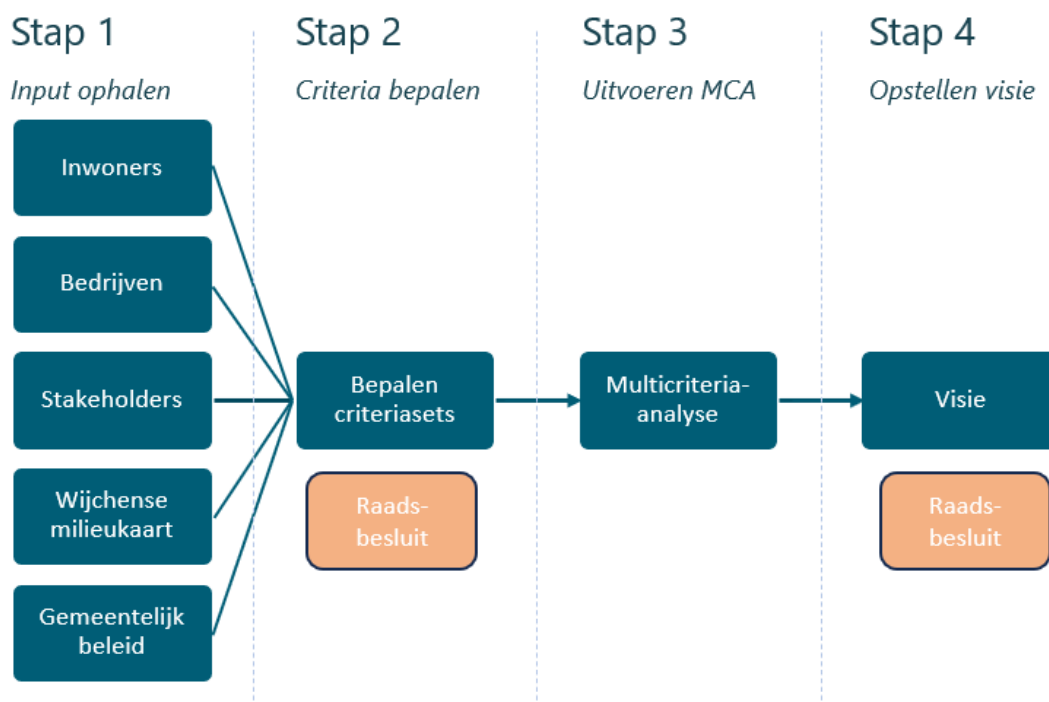
gemeenten in de regio het verzoek gekregen van de RES-regio om te kijken of de verhouding tussen zonne-energie en windenergie verbeterd kan worden. Daarom onderzoekt Wijchen de mogelijkheden voor duurzame energie in de gemeente in de gebieden die als mogelijk geschikt uit een regionaal plan-MER onderzoek zijn gekomen.

Vanwege een inpassingsplan voor het windpark A50, in een van die mogelijk geschikte gebieden, waarover de provincie bevoegd gezag is en op moet reageren, is de urgentie groot. Wijchen heeft tot de zomer om te beleid te komen, daarna zal de provincie gaan beslissen over het inpassingsverzoek.

Wijchen wil de regio zelf in handen houden en daarom een visie opstellen (met een multicriteria-analyse als basis). Deze visie beschrijft waar wind- en zonne-energie passend is, aan welke voorwaarden initiatiefnemers van grootschalige zonne- en windenergieprojecten moeten voldoen en welke rol de gemeente neemt bij wind- en zonneparken.

In de afgelopen maanden is uitgezocht wat inwoners en belanghebbende organisaties belangrijk vinden (stap 1). In dit document wordt u geïnformeerd over welke criteria uit de raadpleging naar voren zijn gekomen, en hoe deze worden gebruikt in de multicriteria-analyse, stap 2. In afbeelding 1.1 is het proces richting de visie visueel weergegeven.

Afbeelding 1.1 Overzicht van de processtappen

2 KADER GEMEENTELIJK BELEID

Allereerst is binnen de gemeentelijke werkorganisatie onderzocht welke voorwaarden de huidige beleids- en visiestukken van de gemeente al stellen aan wind- en zonne-energie. Deze vormen een belangrijk kader voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in de gemeente.

2.1 Duurzame energie

Lokale Energiestrategie (LES)

De Lokale Energiestrategie (LES) Wijchen is een update van het Energieplan Samen duurzaam naar Wijchen uit 2018. Deze update was nodig vanwege nieuwe nationale en internationale doelen (herziening Klimaatwet, Europese Green Deal) en problemen rondom netcongestie. Wijchen volgt het landelijke doel van 55 % CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van het niveau in 1990, en CO₂-neutraal in 2050. De LES dient als een routekaart om deze doelen te bereiken. Het beschrijft een gemeente-specifiek verhaal en beschrijft hoe de gemeente om zal gaan met ontwikkelingen die op ons afkomen. Hierbij wordt inzicht geboden in de huidige situatie, de mogelijke routes en een voorkeursroute om de CO₂-doelstellingen te behalen.

Uit de analyse van de huidige situatie blijkt dat Wijchen nog niet veel CO₂-reductie heeft bereikt ten opzichte van het niveau in 1990. De huidige afspraken en ontwikkelingen zijn niet genoeg om de doelen voor 2030 en 2050 te behalen. Om die doelen te behalen is duurzame energie nodig. Het gat tussen de huidige afspraken en energieneutraliteit in 2050 is naar schatting 1.185 TJ.

Als enkel zonne- en windenergie de opgave van 1.185 TJ zouden vervullen met een gelijke verdeling tussen zon en wind, zijn ongeveer 9 grote windmolens en 80 hectare aan zonnenvelden en zon op dak nodig. De gemeente kan de problemen op het gebied van netcongestie verminderen door in te zetten op een goede combinatie van zonne- en windenergie.

De gemeente sluit voor haar toekomstige duurzame energieplannen aan bij landelijk beleid, waaronder de landelijke normen voor geluid en veiligheid. Deze normen zijn onderbouwd met wetenschappelijk onderzoek en beschermen de leefomgeving tegen ongewenste effecten. Daarnaast vindt de gemeente het belangrijk om milieu volwaardig mee te nemen in haar visie. Hiervoor gebruikt zij het [onafhankelijke regionale plan-MER](#) dat namens de Groene Metropoolregio (GMR) Arnhem-Nijmegen in 2023 is uitgevoerd in het kader van de RES.

Gedragscode windenergie

In het afgelopen najaar en winter is de Gedragscode Windenergie Wijchen geëvalueerd. In deze evaluatie is gesproken over het opnemen van de belangrijkste pijlers uit de gedragscode als onderdeel van de Wijchense visie voor wind en zon. Daarnaast wordt benoemd dat duurzame energie opgenomen moet worden in het participatiebeleid van de gemeente en dat de landelijke gedragscode voor windenergie mogelijk passend is. Specifiek voor de beleidsvisie duurzame opwekking wordt vanuit de evaluatie geadviseerd:

- neem regels op voor participatie. Denk hierbij aan:
 - het opnemen van duidelijke kaders over bijvoorbeeld een doelstelling;
 - het meenemen van een zo breed mogelijke groep inwoners;
 - streef naar acceptatie waarbij bewoners het belang van duurzame energie zien en dit af kunnen wegen tegen de effecten;
 - de omarming van de gedragscode door omwonenden;
- beschrijf de rol die de gemeente wil vervullen in duurzame energieprojecten:
 - voorkom grondspeculatie met bijvoorbeeld de Wet Voorkeursrecht of gesocialiseerde grondvergoeding;
 - ontwikkel zelf parken of voer een maatschappelijke tender uit;
 - denk na over hoe communicatie vormgegeven moet worden;
- beschrijf de gewenste samenwerking met de provincie in de visie:
 - beschrijf de gewenste rolverdeling tussen gemeente en provincie;
 - denk na hoe omgegaan wordt met het maatwerk dat de concept landelijke AMvB mogelijk maakt;
 - denk na over hoe de gemeente om wil gaan met de provinciale windladder;
- beschrijf de inspanningsverplichting rondom financiële participatie:
 - wie kan er participeren?
 - welke maatschappelijke doelen kunnen bereikt worden?
 - in welke mate kan men participeren?

- borg de belangen van natuur en landschap, kijk hierbij naar wat landelijke organisaties zoals de Natuur en Milieufederatie en NedZero adviseren.

Zonnevisie

In 2020 hebben gemeenten Wijchen en Druten een Beleidsvisie voor zonne-energie opgesteld. In deze visie wordt beschreven welke gebieden onder welke voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor zonnepanelen of een zonneveld. Hierin is het grondgebied van de gemeente in vijf klassen verdeeld:

- 1 gebouwsgebonden zonnepanelen op daken en gevels mag;
- 2 grond- of watergebonden zonnepanelen binnen stedelijk gebied mag, hiervoor is beperkte landschappelijke inpassing nodig;
- 3 grond- of watergebonden zonnepanelen nabij bestaand stedelijk gebied mag niet, behalve als er door bewoners initiatief wordt genomen. Dit bewijst dat het geaccepteerd wordt door de nabije omgeving;
- 4 grond- of watergebonden zonnepanelen in het buitengebied mag, behalve als ze niet passen bij de schaal en de maat van het landschapstype of afbreuk doen aan omgevingskenmerken;
- 5 grond- of watergebonden zonnepanelen nabij de rivierduinen mag niet, behalve als er specifieke omstandigheden zijn.

Binnen de klassen is ruimte voor maatwerk.

Landelijke aanscherping zonneladder

In december 2023 hebben het Rijk, Interprovinciaal Overleg, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Unie van Waterschappen en Netbeheer Nederland besloten dat zonne-energie in landbouwgebied lager in de voorkeursvolgorde komt te staan. De overheden hebben in het bestuursakkoord afgesproken te gaan sturen langs de volgende vier treden voor de opwek van zonne-energie zoals al opgenomen in de NOVI voorkeursvolgorde zon:

Trede 1: Zonnepanelen op daken en gevels

Trede 2: Onbenutte terreinen in bebouwd gebied

Trede 3: Onbenutte terreinen in landelijk gebied

Trede 4: Landbouw- en natuurgronden

De afspraak is gemaakt om daarbij trede 1 t/m 3 van de zonne-ladder te stimuleren en zo slim mogelijk te combineren met ruimtelijke en maatschappelijke opgaven. Het nakomen van de RES-afspraken blijft daarbij het uitgangspunt. Er zijn uitzonderingen mogelijk voor zonne-energie op landbouwgrond (trede 4): a) de slimme combinatie van een zonnepark met een agrarische functie (agri-PV), b) gronden in transitie of die minder geschikt zijn voor landbouwgrond, en c) als het een oplossing biedt voor netcongestie dan wel bijdraagt aan efficiënter gebruik van het elektriciteitsnetwerk.

Provincie Gelderland werkt aan het vastleggen van deze regels in haar Omgevingsverordening. Dit heeft ook consequenties voor de zonnevisie van gemeenten Wijchen en Druten: de voorwaarden voor klasse 4 van de zonnevisie zijn aangescherpt.

2.2 Cultuurhistorie

‘Samen in verscheidenheid’ is de beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten. Het doel van de nota is het versterken van de positie van cultuurhistorie binnen ruimtelijke ordening, toeristisch-recreatief beleid en erfgoededucatie.

Een groot deel van de gemeente Wijchen is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol. Voor een ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht om onderzoek te doen naar de cultuurhistorische waarden van een gebied, en hoe de ontwikkeling deze beïnvloed. Deze onderzoeken worden beoordeeld door ambtenaren en experts.

2.3 Landschap en natuur

Beleidsplan Natuur en Biodiversiteit gemeente Wijchen (2020)

In 2020 heeft de gemeente Wijchen een Beleidsplan Natuur en Biodiversiteit laten opstellen. In het plan wordt beschreven hoe de gemeente om wil gaan met dit thema, wat de gemeente wil bereiken, waarom de gemeente zich hiervoor inzet en hoe dat vormgegeven gaat worden. Het beleidsplan stelt vijf speerpunten op. Deze zijn:

- 1 transitie naar ecologisch beheer;
- 2 biodiversiteit als integraal duurzaamheidsthema;
- 3 natuurlijke bestrijding overlastgevende soorten;
- 4 versterken groenblauw netwerk;
- 5 stimuleren van initiatieven en samenwerking.

Vooral speerpunt 2 is relevant voor het ontwikkelen van wind- en zonne-energie. Er liggen namelijk kansen in het combineren van biodiversiteit en zonne-energie, als er bij de aanleg van een zonnepark rekening wordt gehouden met doorlating van licht en regenwater en ecologisch beheer van het terrein. In de gemeentelijke zonnewis is opgenomen dat landschappelijke inpassing verplicht is en dat door het aanleggen van natuur- en landschapselementen een ecologische meerwaarde verkregen moet worden.

Landschapsontwikkelingsplan Beuningen, Druten en Wijchen (2006)

In samenwerking met gemeenten Druten en Beuningen heeft de gemeente Wijchen onderzoek gedaan naar belangrijke karakteristieken van het landschap. Hierin is onderzocht hoe het huidige landschap in elkaar zit, en waar het landschap nog versterkt moet worden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de rivierduinen, oude oeverwallen, het kommenlandschap en de uiterwaarden.

In de landschapsvisie die op basis van dit onderzoek is opgesteld zijn landschappelijke randvoorwaarden opgenomen voor de ontwikkeling van windmolens:

- windenergie is belangrijk, maar heeft ook veel invloed op het landschap;
- windmolens moeten bijdragen aan de landschapsstructuur en identiteit van het landschapstype. Uitgangspunt hierbij is dat windmolens niet passen in kleinschalige landschappen;
- met het plaatsen van windmolens ontstaat er een nieuwe laag in het landschap. Als deze laag aansluit bij belangrijke richtingen in het gebied is dit het minst verstorend en vormt ze van veraf een markante lijn. Windmolens in een rij van west naar oost kunnen in dit rivierengebied de lengterichting van het landschap benadrukken. Dit is het meest geschikt in het grootschalige kommenlandschap;
- de locatiekeuze moet ook regionaal passen;
- met een beeldkwaliteitsstudie moeten ruimtelijke effecten worden onderzocht.

2.4 Gebruik door Defensie

Defensie heeft twee gebieden binnen de gemeente die gebruikt worden door Defensie. In deze gebieden moet getoetst worden of een plan niet belemmerend werkt voor het gebruik.

Laagvliegroute VO

In het westen van de gemeente loopt een laagvliegroute voor training. Deze laagvliegroute wordt zo'n 20 uur per jaar gebruikt. Deze route is uitgezet aan de hand van punten met een buffer eromheen.

Laagvlieggebied GLV9

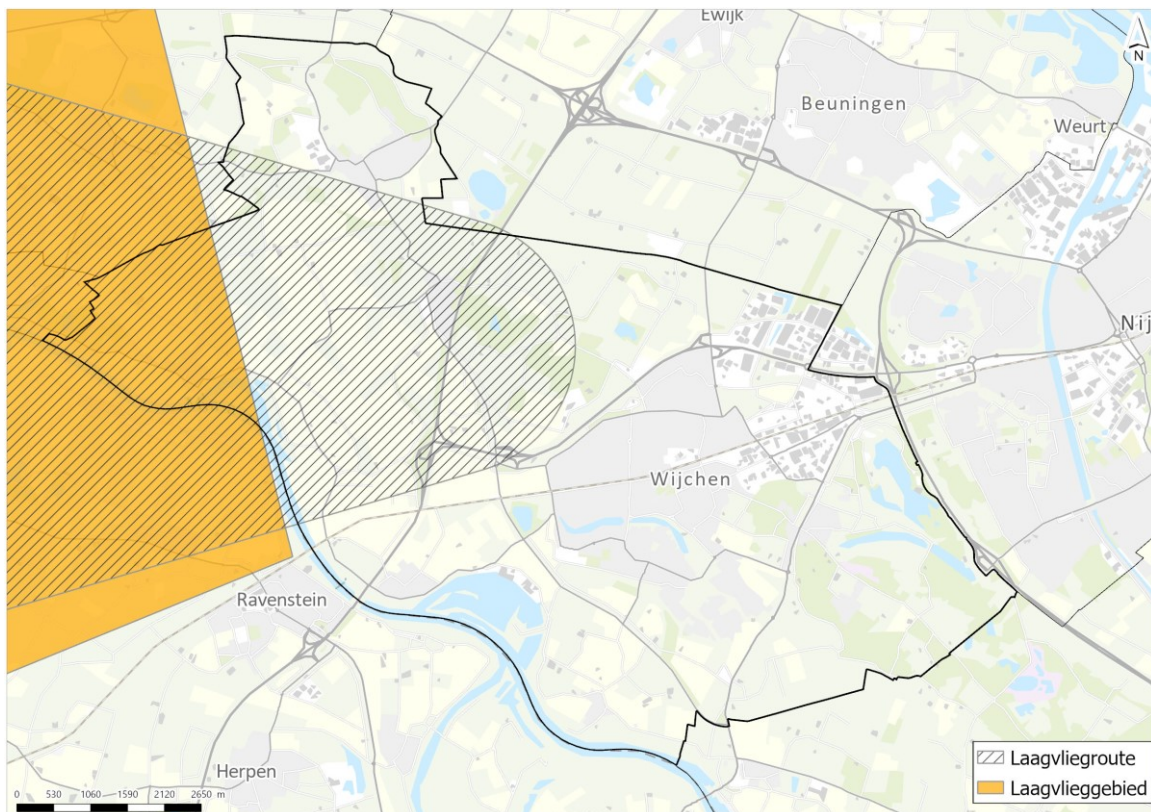
Dit laagvlieggebied, eveneens aan de westkant van de gemeente, wordt gebruikt door Defensie om te oefenen met laagvliegen. Defensie verwacht dat het aantal helikopterbewegingen in de laagvlieggebieden structureel toeneemt en heeft daarom de behoefte dat de juridisch-planologische status van deze gebieden beter geborgd is.

In het [onderzoeksvoorstel voor het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie](#) benoemt Defensie concreet dat Laagvlieggebied Maas-Waal qua omvang een geschikt gebied is voor laagvliegen, mits er niet een groot

deel afvalt door onder andere windmolens. Dit wil Defensie bereiken door een strenger juridisch-planologisch regime voor ruimtelijke ontwikkelingen.

In het regionale plan-MER is beschreven dat de hoogtebeperkingen in de wet nog niet zo duidelijk zijn geformuleerd dat er verwacht wordt dat er een nee, tenzij principe van toepassing is. Het nieuwe milieuonderzoek van Defensie en de aanwijzing van Defensie als nationaal belang maakt dat in de visie uitgegaan wordt van een nee, tenzij principe voor het laagvlieggebied. Over de laagvliegroute VO wordt in het onderzoeksvoorstel niet gesproken. Dit gebied blijft in de ja, mits categorie vallen.

Afbeelding 2.1 Overzichtsk kaart van het laagvlieggebied GLV9 Maas en Waal en laagvliegvliegoute VO

2.5 Autonome ontwikkelingen

Sinds 2020 werkt de gemeente aan plannen voor de uitbreiding van bedrijventerrein Bijsterhuizen. Eind 2023 is een concept ontwerp-omgevingsplan opgesteld, waar nader onderzoek naar gedaan wordt. Rond dit bedrijventerrein wordt ook sinds 2020 gewerkt aan een energiepark met onder andere drie windmolens en mogelijk een zonnepark.

Daarnaast bouwt gemeente Wijchen ook 3.000 woningen. Dit gebeurt grootschalig met de plannen Huurlingsedam, Tussen Kasteel en Wijchens Meer, Wijchen West, Kraanvogel, Kerkenweide en Balgoij-West. Deze ontwikkelingen worden gezien als autonome ontwikkeling en de gebieden worden niet meer onderzocht als mogelijk geschikt gebied voor wind- of zonne-energie.

3 RESULTATEN RAADPLEGING

Uitgangspunt voor de raadpleging van bewoners, bedrijven en overige stakeholders is [amendement 1](#), horende bij de openbare raadsvergadering van 1 februari 2024. Hiermee is opdracht gegeven om naar

criteria te zoeken voor ten minste zeven thema's: goede ruimtelijke ordening (onder de Omgevingswet wordt dit een evenwichtige toedeling van functies aan locaties genoemd), toekomstvastheid, leefomgeving, belastbaarheid van het gebied voor omwonenden, natuur, landschappelijke inpassing en financiële participatie van direct aanwonenden. Deze thema's zijn voorgelegd aan bewoners, bedrijven en professionele stakeholders. Een interpretatie van de thema's en een verslag van de raadpleging is opgenomen in bijlage I.

3.1 Raadpleging bewoners

Tijdens twee bewonersavonden en met een vragenlijst is aan bewoners gevraagd wat zij belangrijk vinden bij het ontwikkelen van grootschalige zonne- en windenergie. In onderstaande paragrafen worden de belangrijkste uitkomsten kort opgesomd.

Uitkomsten bewonersavonden

- bewoners spreken uit bezorgd te zijn over de impact die windmolens hebben op hun gezondheid en de leefomgeving. Effecten van geluid en slagschaduw worden benoemd;
- bewoners spreken uit bezorgd te zijn om de impact die windmolens hebben op het landschap en de natuur. Vanwege de kwetsbare status van de natuur in Nederland adviseren ze om natuurgebieden vooraf uit te sluiten. Ze vragen verder om het landschap goed mee te nemen. Er zijn veel beschermde landschapselementen aanwezig zoals de Eendenkooi en stads- en dorpsgezichten. Daarnaast heeft het landschap recreatieve waarde;
- efficiënt gebruik van ruimte is belangrijk voor bewoners. Energieopwekking moet bij voorkeur in de buurt van snelwegen en industrie. Wel vinden bewoners dat de opeenstapeling van overlast in overweging genomen moet worden;
- bewoners willen zo vroeg mogelijk geïnformeerd worden over een initiatief, en betrokken worden bij de behandeling.

Uitkomsten vragenlijst

- 79 % van de vragenlijstinvullers ziet mogelijkheden voor windenergie in de gemeente Wijchen;
- 73 % van de vragenlijstinvullers ziet mogelijkheden voor zonne-energie;
- bewoners zijn blij dat de gemeente voorwaarden onderzoekt, en roepen op om bij een project te kijken naar draagvlak in de omgeving;
- 66 % van de vragenlijstinvullers geeft de voorkeur aan één project op één plek, zodat de overlast ook op één plaats blijft;
- 66 % van de vragenlijstinvullers geeft de voorkeur aan een plek waar al veel geluid is, zoals bij industrie of wegen;
- 56 % van de vragenlijstinvullers vindt wind- of zonne-energie het beste passen in het landschap bij snelwegen;
- 57 % van de vragenlijstinvullers vindt wind- of zonne-energie het beste passen bij industrie;
- 53 % van de vragenlijstinvullers vindt dat het geld dat verdiend wordt met de windmolens, moet worden uitgegeven aan de leefbaarheid in de gemeente;
- 58 % en 61 % van de vragenlijstinvullers vindt het belangrijkste dat er afstand gehouden wordt tot woningen, en dat overlast wordt tegengegaan, maar geven tegelijkertijd aan dat natuur en landschap niet vergeten moet worden.

3.2 Raadpleging bedrijven, ondernemers en professionele stakeholders

Bedrijven, ondernemers en professionele stakeholders¹ is gevraagd wat zij belangrijk vinden bij een plan voor duurzame energie. In bijlage I is hier een volledig verslag van te vinden. Belangenorganisaties voor natuur en landschap zijn actief benaderd, maar hebben tot op heden nog geen input geleverd. De komende periode wordt geprobeerd nog wel input op te halen.

¹ Met de professionele stakeholders worden ZLTO, Liander, Windunie, Energie Samen bedoeld.

De meest aangedragen punten zijn:

- de problemen op het elektriciteitsnet zijn belemmerend voor de werkzaamheden en ambities van bedrijven en ondernemers. Het is lastig voor een bedrijf uit te breiden, omdat een netaansluiting niet altijd mogelijk is. Daarnaast is het niet altijd mogelijk om energie van zonnepanelen terug te leveren waardoor investeringen niet uitkunnen;
- bedrijven, ondernemers en professionele stakeholders hebben interesse in lokale afname. Dit is de aanleg van een elektriciteitskabel direct naar een bedrijf dat veel energie gebruikt;
- grootverbruikers van energie belasten het elektriciteitsnet. Lokale afname door grootverbruikers zorgt ervoor dat capaciteit voor afname vrijkomt. Dit creëert mogelijk ruimte op het elektriciteitsnet voor woningbouw;
- bedrijven en ondernemers roepen op om te reflecteren op de Gedragscode. In het verleden werkte dit erg vertragend;
- bedrijven roepen op om de landelijke normen te hanteren;
- de koppeling van zon en wind wordt gezien als belangrijk;
- professionele stakeholders onderschrijven het belang van alternatieve oplossingen voor een netaansluiting. Door netcongestie is een 'gewone' netaansluiting niet altijd mogelijk;
- bedrijven, ondernemers en professionele stakeholders vinden draagvlak essentieel. Met financiële participatie kan mogelijk draagvlak vergroot worden. Bedrijven en ondernemers zien mogelijkheid om te investeren. Daarnaast kan draagvlak gecreëerd worden met voorwaarden over afstanden tot woningen en regels rondom slagschaduw en verlichting;
- zonnevelden zijn lastig aansluitbaar, en gebruiken ruimte inefficiënt.

4 MILIEUKAART WIJCHEN

Startpunt van het onderzoek naar geschiktheid van gebieden is de uitkomst van het onafhankelijke plan-MER voor de RES-regio GMR Arnhem-Nijmegen. In dit milieuonderzoek is onderzocht welke gebieden niet geschikt, mogelijk geschikt en geschikt zijn voor wind- en zonne-energie. Tijdens de bewonersavonden en in gesprekken met de ambtelijke organisatie zijn verschillende criteria naar voren gekomen die kunnen worden gebruikt om het in 2023 uitgevoerde regionale plan-MER aan te vullen met Wijchense milieu-informatie.

Daarnaast heeft de Commissie mer advies op het regionale plan-MER uitgebracht en aangegeven dat de effecten van wind en zon op het landschap en natuur in de regio nog onvoldoende gedetailleerd zijn onderzocht (Commissie mer, 2023. Kenmerk: 3679). De ingebrachte informatie uit de raadpleging is gebruikt om de regionale milieukaart aan te vullen met Wijchense informatie. De beoordeling van gebieden op deze kaart is samengevat in de begrippen 'Geschikt', 'Mogelijk geschikt', en 'Niet geschikt'. De betekenis van deze begrippen is in tabel 4.1 uitgelegd.

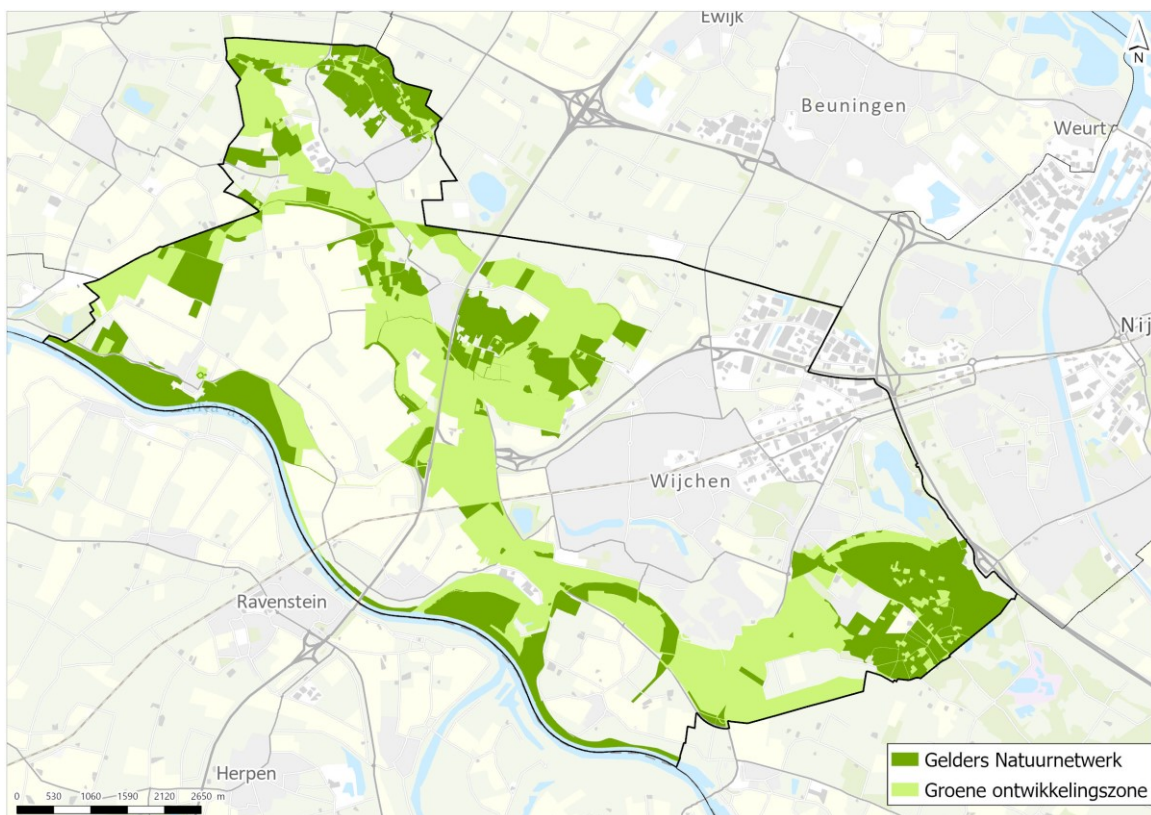
Tabel 4.1 Tabel met uitleg van de termen 'Geschikt', 'Mogelijk geschikt' en 'Niet geschikt'

Term	Uitleg
Geschikt	Een windpark of zonneveld in dit gebied is vanuit milieu kansrijk om verder te verkennen. Er worden vanuit milieu beperkt negatieve effecten verwacht.
Mogelijk geschikt	Een windpark of zonneveld in dit gebied zal naar verwachting negatieve milieueffecten veroorzaken. Nader onderzoek moet laten zien of maatregelen genomen kunnen worden om effecten te verminderen en dit gebied geschikt te maken.
Niet geschikt	Een windpark of zonneveld in dit gebied zal naar verwachting sterk negatieve milieueffecten veroorzaken. Maatregelen om effecten te verminderen zijn maar beperkt inzetbaar, deze gebieden zijn weinig kansrijk.

Uitsluiting van Gelders Natuurnetwerk

In het regionale plan-MER zijn niet alle gebieden van het Gelders Natuurnetwerk uitgesloten voor de opwek van duurzame energie. Voor een deel van het Gelders Natuurnetwerk heeft de provincie in haar omgevingsbeleid namelijk opgenomen dat hier geen windmolens kunnen komen, behalve onder strikte voorwaarden (mogelijk geschikt). Voor sommige gebieden in het netwerk laat de provincie ruimte, omdat de natuurkwaliteit in die gebieden niet zo goed is en omdat ze in provinciale voorkeursgebieden voor duurzame energie liggen, zoals bijvoorbeeld langs snelwegen (geschikt). In de raadpleging is door bewoners en ambtenaren genoemd dat duurzame energie in Gelders Natuurnetwerk in Wijchen niet wenselijk is (zie paragraaf 2.3 en 3.1). Dit komt omdat er weinig natuurnetwerk is, en de kwaliteit verslechtert. Daarom is het belangrijk om het Gelders Natuurnetwerk te beschermen en wordt wind- en zonne-energie in het hier uitgesloten (niet geschikt, zie afbeelding 4.1). De groene ontwikkelingszone wordt niet bij voorbaat uitgesloten.

Afbeelding 4.1 Overzichtskaart met Gelders Natuurnetwerk. Daarnaast is ook de Groene ontwikkelingszone opgenomen, dit gebied komt overeen met de Wijchense plannen voor de Ecologische Hoofdstructuur of het Groenblauwe netwerk

Omgang met laagvlieggebied

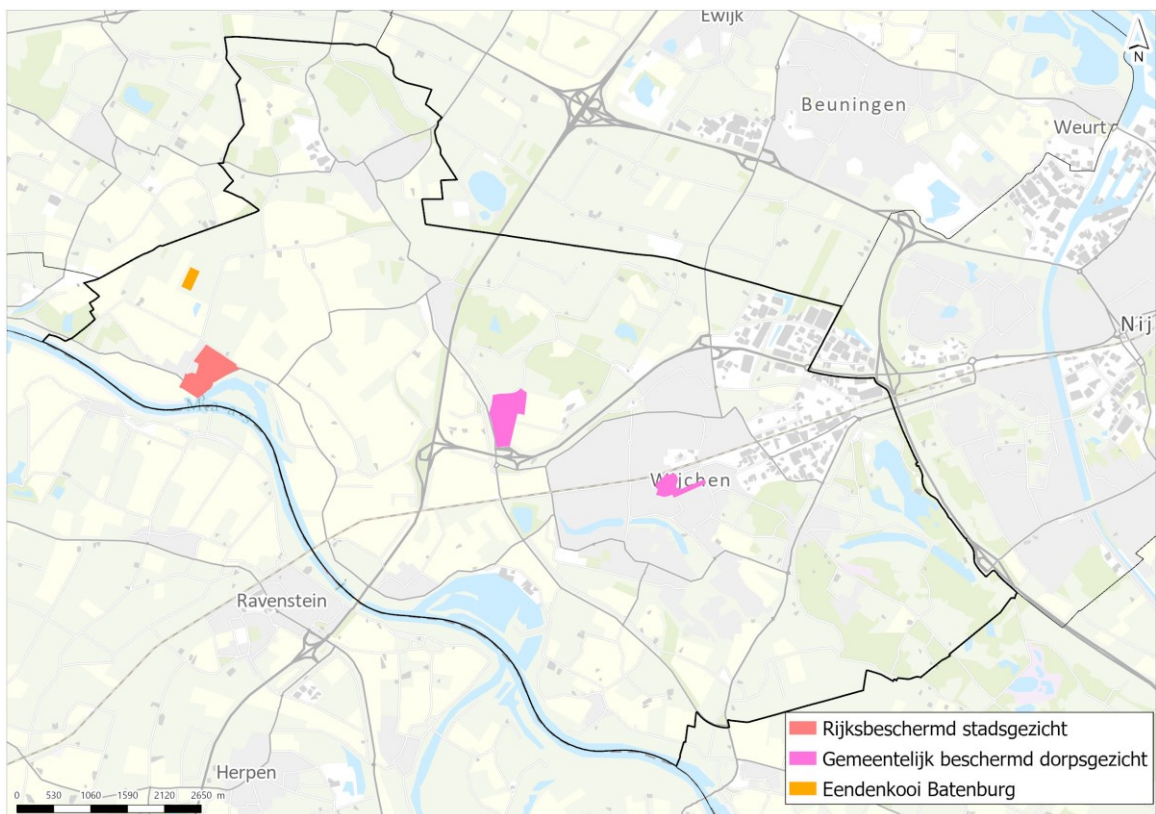
In paragraaf 2.4 is beschreven dat de activiteiten van Defensie in laagvlieggebied Maas en Waal naar verwachting intensiveren. De beoordeling van het effect van windenergie op het laagvlieggebied Maas en Waal wordt daarom aangepast naar mogelijk geschikt (zie afbeelding 2.1). Voor zonne-energie wordt geen effect verwacht, dit gebied wordt niet uitgesloten.

Omgang met cultuurhistorie

Tijdens de bewonersavonden is aangegeven dat de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) een richtafstand van 1,8 km aanhoudt tot beschermde dorps- en stadsgezichten Wijchen, Leur en Batenburg (zie afbeelding 4.2). Het RCE adviseert om binnen dit gebied nader onderzoek uit te voeren naar effecten van windenergie op de cultuurhistorische waarde van een beschermd stads- of dorpsgezicht. Daarnaast is in gemeente Wijchen het Parapluplan Cultuurhistorie van kracht. In dit parapluplan is geïnventariseerd welke cultuurhistorische waarden in de gemeente beschermt moeten worden. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied waar het parapluplan geldt moet onderzoek plaatsvinden naar de effecten van duurzame energie op cultuurhistorische waarden. Deze twee aspecten zijn voor een regionale afweging niet in beeld gebracht, en worden daarom toegevoegd op de Wijchense kaart. De zone van 1,8 km rondom de dorps- en stadsgezichten krijgt de beoordeling 'geschikt', omdat met landschappelijke inpassing goed rekening gehouden kan worden met zichtlijnen en cultuurhistorische waarden. Bij concrete projecten dient dit onderzocht te worden.

Daarnaast is een zone van 753 m rondom het centrum van Eendenkooi Batenburg aangemerkt als afpalingsrecht. In deze zone mogen geen activiteiten plaatsvinden die de functie van de Eendenkooi Batenburg kunnen belemmeren. Deze zone, die deels buiten het GNN-gebied valt, wordt aangemerkt als 'mogelijk geschikt'. Het deel van de zone binnen het GNN-gebied is uitgesloten.

Afbeelding 4.2 Overzichtskaart cultuurhistorisch elementen

Aanpassing zonneladder

Voor zonne-energie zijn de aangescherpte landelijke regels rondom zonne-energie doorgevoerd in de Wijchense milieukaart. Zonne-energie in landbouw- en natuurgebied komt lager in de voorkeursvolgorde te staan (mogelijk geschikt).

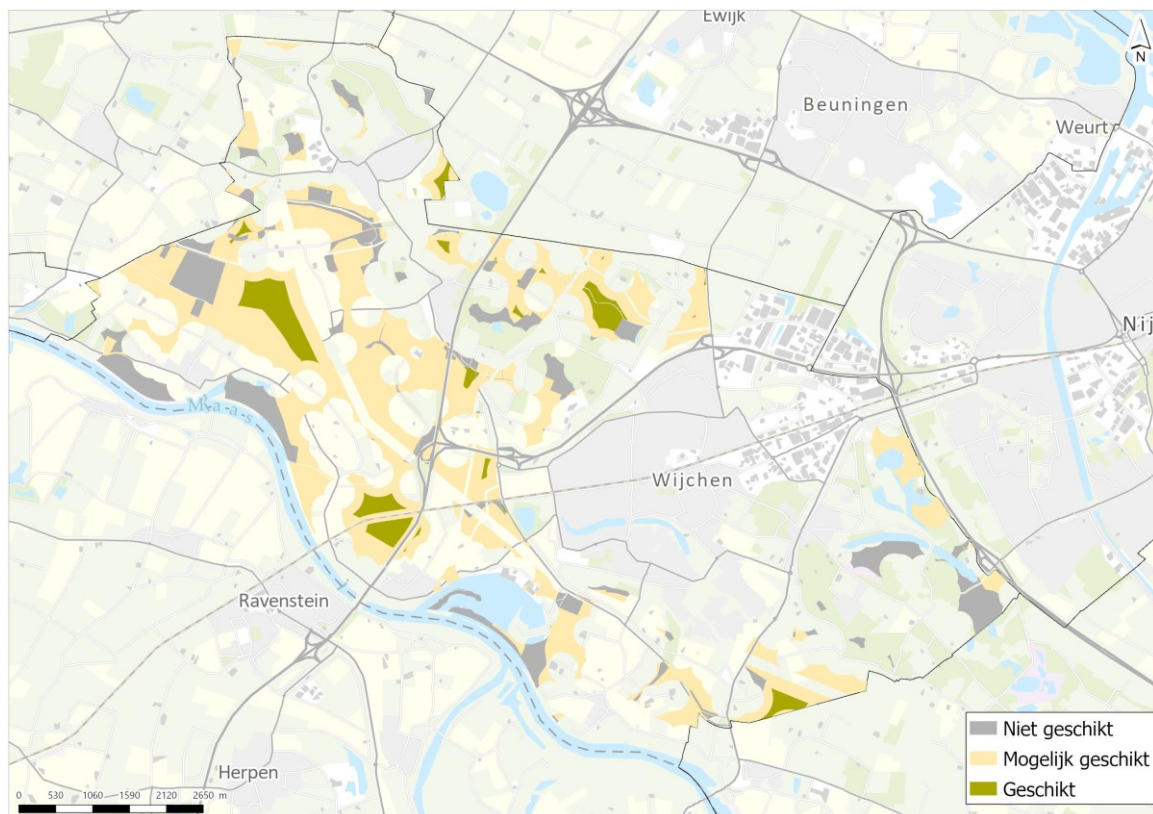
Milieukaarten gemeente Wijchen

In onderstaande afbeeldingen 4.3 en 4.4 zijn de aanpassingen aan de regionale milieukaart doorgevoerd. Dit levert een milieukaart op die rekening houdt met de lokale situatie in Wijchen en de uitkomsten van de raadpleging.

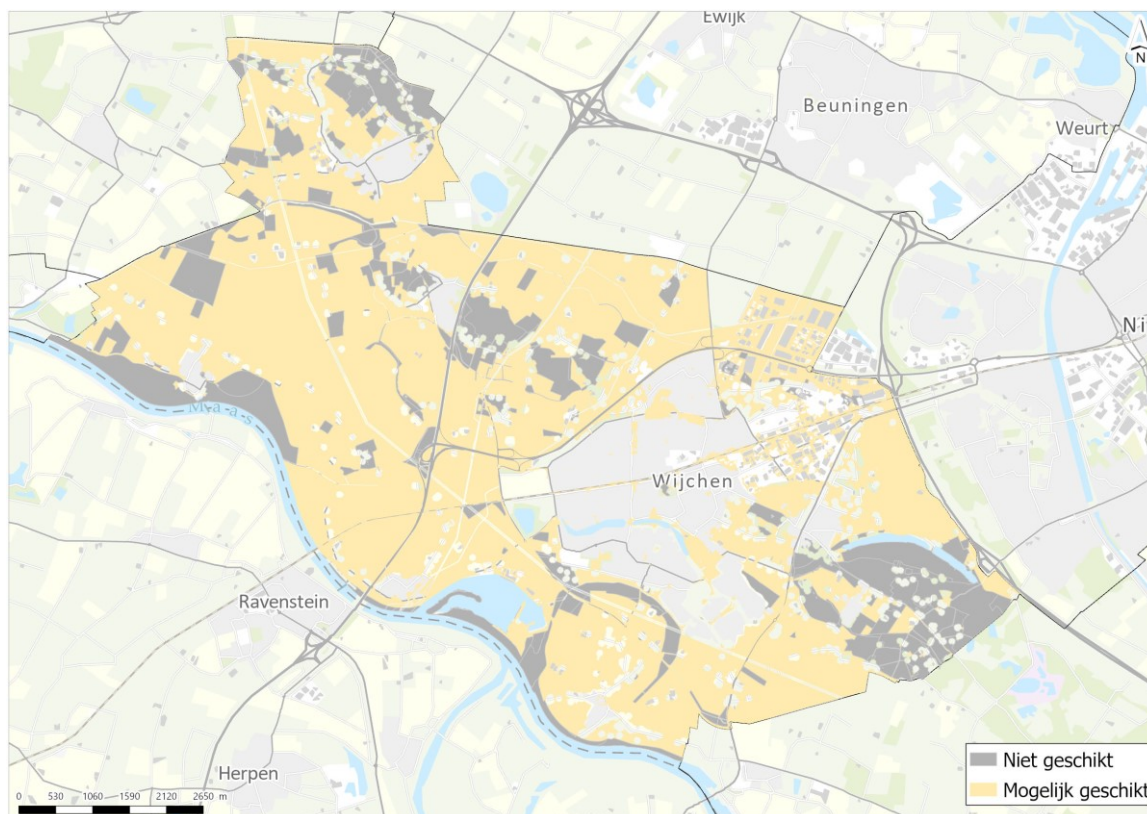
Afbeelding 4.3 geeft weer welke gebieden geschikt en mogelijk geschikt zijn voor windmolens. Het uitgangspunt is een ashoogte van 120 m. Bij grotere windmolens zal de ruimte die geschikt of mogelijk geschikt is waarschijnlijk afnemen, omdat bijvoorbeeld een grotere afstand tot woningen nodig is om te voldoen aan de geluidsnormen. Op afbeelding 4.4 is te zien welke gebieden mogelijk geschikt zijn voor zonnenvelden. Sommige gebieden worden niet onderzocht en zijn daarom ook niet beoordeeld. Dit zijn gebieden waar gebouwen en infrastructuur aanwezig zijn. Fysiek is de ruimte al in gebruik, en vanuit wetgeving gelden hier regels voor de veiligheid. In deze gebieden kan hierdoor geen vergunning aangevraagd worden.

Voor zonne-energie zijn geen gebieden als geschikt aangemerkt. De aangescherpte zonneladder en problemen met netcongestie maken dat er meer onderzoek gedaan moet worden voordat de gebieden geschikt genoemd kunnen worden.

Afbeelding 4.3 Wijchense milieukaart voor windenergie (gebaseerd op een windmolen met ashoogte van 120 m en tiphoogte van 180m)

Afbeelding 4.4 Wijchense milieukaart voor zonne-energie

5 BEPALEN CRITERIASETS EN MCA

Bij het opstellen van een visie voor zon en wind komen veel belangen kijken. Het is op de meeste plekken niet mogelijk om geen effecten te veroorzaken. Daarom is een afweging nodig. Een MCA is een manier om objectief gebieden te onderzoeken en te wegen aan de hand van criteria. De uitkomst is een gewogen beoordeling van verschillende zoekgebieden voor windenergie en zonne-energie. Vanuit de raad is meegegeven dat in de visie aandacht besteed moet worden aan een zevental onderwerpen (zie bijlage I). Deze onderwerpen komen zoveel mogelijk terug in de criteriasets.

Sommige criteria, onderwerpen of voorwaarden die benoemd werden door bewoners, de gemeente, stakeholders of de raad komen niet terug in de MCA. Dat komt omdat deze voorwaarden geen ruimtelijke component hebben. Deze voorwaarden worden later toegevoegd in de visie. In hoofdstuk 6 wordt hier nader op ingegaan.

De criteriasets zijn van toepassing op zonne-energie en windenergie. Vanuit de raadpleging is geen duidelijk onderscheid naar voren gekomen in criteria voor windenergie ten opzichte van criteria voor zonne-energie. Wel worden soms andere afstanden aangehouden, doordat de beleving van het landschap door windenergie over een grotere afstand kan worden beïnvloed dan voor zonne-energie.

Tabel 5.1 Woordenlijst

Woord	Uitleg
multicriteria-analyse (MCA)	een methode die helpt om beslissingen te nemen. Verschillende criteria krijgen een weging en aan de hand hiervan worden alternatieven, in dit geval gebieden, gerangschikt
criterium	regel waar een gebied op beoordeeld wordt
criteriaset	verzameling van criteria. Gezamenlijk vormen de criteria de input voor de MCA
weging	het belang dat een criterium meekrijgt

5.1 Werkwijze MCA

In afbeelding 5.1 is de werkwijze voor de MCA schematisch weergegeven. In de MCA worden gebieden onderzocht waar duurzame energie opgewekt kan worden. Dit startpunt zijn gebieden die op de Wijchense milieukaart een beoordeling ‘mogelijk geschikt’ en ‘geschikt’ hebben gekregen. Gebieden die een groene kleur hebben gekregen zijn kansrijker.

In stap 1 wordt de Wijchense milieukaart verdeelt in zoekgebieden die zich concentreren in en om de groene vlekken. Dit zijn de kansrijke gebieden waar de MCA zich op richt. Ook gele gebieden (mogelijk geschikt) rondom deze vlekken worden onderzocht. Door meer ruimte te bieden in een zoekgebied kan later een betere afweging gemaakt worden voor precieze locaties van duurzame energie. In het plaatje bij stap 1 (zie afbeelding 5.1) is deze stap indicatief weergegeven. De grijze gebieden (niet geschikt) en gebieden die niet op de kaart zijn ingekleurd worden niet onderzocht.

In stap 2 van de MCA wordt berekend per gebied wat het effect is van de criteria die de raad vaststelt. Dit effect wordt vertaald in een score, deze scores worden met de weging bij elkaar opgeteld (stap 3). Hiermee ontstaat een voorkeursvolgorde van gebieden (stap 4). De gebieden die hoog scoren, passen het beste bij de visie van de gemeente.

Afbeelding 5.1 Schematisch, indicatief overzicht van de MCA-stappen

5.2 Twee criteriasets met verschillende ruimtelijke uitkomsten

Tijdens de raadpleging is naar voren gekomen dat het allerbelangrijkste thema voor bewoners is dat de leefbaarheid gewaarborgd wordt. Om dit thema een plek te geven binnen de criteriasets worden twee opties aangedragen:

- afstand houden tot woningen of woonkernen;
- het combineren van duurzame energie met industrie en snelweg; plekken waar al overlast is.

Deze twee opties vormen de basis van de criteriasets die in paragrafen 5.2.1 en 5.2.2 worden toegelicht. Bewoners vinden leefomgeving het belangrijkste thema, en zien dat graag ingevuld met een criterium waarin afstand tot woningen of woonkernen onderzocht wordt. Bedrijven geven aan dat ze graag windenergie opwekken op hun terreinen, maar dat dit toch ook in de buurt van woonkernen is. Bewoners geven daarnaast ook aan dat energie opgewekt moet worden in gebieden waar energie verbruikt wordt. Deze twee opties liggen aan de basis van de twee criteriasets en geven een grove tweedeling in typen gebieden weer die in aanmerking kunnen komen voor duurzame energie: gebieden in het buitengebied waarbij effecten verwacht kunnen worden op het landschap, en gebieden bij industrie en snelwegen waarbij effecten verwacht kunnen worden op grotere groepen omwonenden. De criteriasets in paragrafen 5.2.1 en 5.2.2 sturen met hun weging op een prioritering van deze gebieden.

5.2.1 Criteriaset 1: opwek bij gebruik en infrastructuur

Criteriaset 1 geeft invulling aan leefbaarheid door opwek te combineren met gebieden waar al veel verstoring is. In de buurt van industrieterreinen en snelwegen is al veel geluidbelasting, waardoor het omgevingslawaaï beperkt toeneemt. Daarnaast wordt het landschap al onderbroken door grootschalige verstoringen, waardoor extra verstoring de beleving minder aantast. Opwek in de buurt van gebruikers geeft ook invulling aan goede ruimtelijke ordening. Industrie en infrastructuur maakt veel gebruik van energie, waardoor de functie bij het gebied past.

Met deze keuze kunnen gebieden met natuurwaarden, gebieden waar het landschap beleefbaar is, en gebieden waar stilte verstoord kan worden door windmolens ontzien worden.

In criteriaset 1 krijgen gebieden die dicht bij (grootschalig) energiegebruik en infrastructuur liggen de hoogste weging (3). Ook een efficiënt energiesysteem, waarbij wind en zon samen opgewekt worden, krijgt deze weging. Gebieden waar bekende waarden aanwezig zijn in het buitengebied krijgen een weging 2. Dit zijn huidige natuurgebieden, gebieden met veel biodiversiteit en landschappen. Overige genoemde criteria vanuit de raadpleging krijgen een weging 1.

Uitleg tabel

In tabellen 5.2 en 5.3 worden de twee criteriasets toegelicht. In kolom 'weging' wordt aangegeven hoeveel prioriteit het criterium krijgt. Dit is in 3 klassen verdeelt: een weging 1, weging 2 en weging 3. Binnen een klasse tellen alle criteria vergelijkbaar mee. Kolom 'thema' laat zien onder welk onderwerp het criterium valt. Hierin komen de onderwerpen terug die door de raad in amendement 1 zijn vastgesteld. In kolom 'criterium' is het criterium beschreven. Hierin wordt een object of gebied benoemd, eventueel een toetsingsafstand en een manier van kwantificeren. In kolom 'argument' wordt toegelicht waar dit criterium vandaan komt en waarom het belangrijk is om te onderzoeken. Hierin wordt ook verwezen naar de raadpleging of het beleid van gemeente Wijchen.

Tabel 5.2 Criteriaset 1: opwek bij gebruik en infrastructuur

Weging	Thema	Criterium	Argument
3	Leefomgeving, goede ruimtelijke ordening	Percentage zoekgebied binnen 400 m van industrie, spoor of snelweg	Bewoners geven aan dat er een koppeling moet zijn van windmolens en zonnevelden met al sterk verstoorde gebieden zoals industrie of snelweg. Dit past ook in het Landschapsontwikkelplan waarin eerder al zoekgebieden rondom snelwegen zijn aangewezen. Een beleefbare koppeling kan alleen op het moment dat de windmolens of zonnevelden direct aansluiten aan industrie of infrastructuur. Dit is vertaald naar een vuistregel van 400 m.

Weging	Thema	Criterium	Argument
3	Participatie	Aantal grootverbruikers binnen 2 km	Bewoners geven aan dat de lusten en lasten van duurzame opwek bij grootverbruikers moeten vallen. Dit zijn bijvoorbeeld bedrijven die interesse kunnen hebben in lokale afname van stroom. Ondernemers geven aan interesse te hebben in lokale afname. Dit kan alleen als een grootverbruiker zich in de nabije omgeving van een windpark of zonneveld bevindt. Dit is vertaald naar een vuistregel van 2 km.
3	Goede ruimtelijke ordening	Percentage zoekgebied dat voor zowel wind als zon geschikt is	Bewoners geven aan dat ze graag op één plek zowel zonne- als windenergie opgewekt willen zien. Op deze manier is de totale hinder lager. Daarnaast biedt het mogelijkheden voor cable pooling en efficiënter ruimtegebruik. Dit is ook benoemd in de raadgeving.
3	Belastbaarheid van het gebied	Aantal grote ruimtelijke ontwikkelingen binnen 2 km van het zoekgebied	Vanuit de gemeente en bewoners bestaat de wens om te voorkomen dat er veel grote ontwikkelingen in korte tijd in één gebied plaatsvinden. Om dit te toetsen wordt een vuistregel van 2 km gehanteerd.
2	Leefomgeving	Aantal woningen binnen 45 dB geluidscontour (voor wind) of aantal woningen binnen 500 m (voor zon) per hectare zoekgebied	In dit criteriaset wordt prioriteit gegeven aan gebieden die al sterk verstoord zijn. Dit betekent niet dat er geen rekening gehouden kan worden met woningen. Dit kan bijvoorbeeld door het kiezen van gebieden waar toch zo min mogelijk woningen aanwezig zijn binnen korte afstand. Voor bewoners is een maximaal geluidsniveau van 45 dB een belangrijke wens voor windenergie. Voor zonnevelden wordt een vuistregel van 500 m aangehouden.
2	Natuur	Percentage van het zoekgebied dat binnen 400 m van natuurgebied ligt	Bewoners zien graag dat de natuur zo min mogelijk verstoord wordt. Verstoring van natuur kan over grotere afstanden plaatsvinden. Hiervoor wordt een richtafstand van 400 m aangehouden.
2	Natuur	Percentage zoekgebied dat overlapt met een hoog of middelhoge score op de natuurlandkaart	Volgens bewoners en het Beleidsplan natuur en biodiversiteit moet er worden gelet op het effect van energieopwekking op biodiversiteit. Voor het beleidsplan is een natuurlandkaart voor de gemeente Wijchen ontwikkeld, waarin de mate van biodiversiteit in de gemeente getoond wordt. In gebieden met een hoge biodiversiteit is het effect van energieopwekking op soorten waarschijnlijk groter.
2	Landschap	Percentage zoekgebied dat is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied met een hoge waardering.	De gemeente heeft een culturele waarderingskaart ontwikkeld die gebruikt wordt voor het toetsen van de impact van ontwikkelingen op cultuurhistorie. In een gebied met een hoge cultuurhistorische waardering is het effect van windmolens of zonnevelden op cultuurhistorische waarden waarschijnlijk groter.
2	Landschap	Percentage zoekgebied binnen open landschap, bij stedelijk of industrieel gebied of gebied langs infrastructuur	In het Landschapsontwikkelingsplan van Wijchen wordt beschreven dat alleen in het grootschalige open landschap de schaal van het landschap passend is voor windturbines. Daarnaast is in een gebied met een hoog stedelijk of industrieel karakter of langs snelwegen de beleving van het landschap dermate aangetast dat hier minder grote effecten verwacht worden. Voor zonnevelden wordt hierbij aangesloten om een koppeling van zonne- en windenergie mogelijk te maken.
1	Natuur	Percentage zoekgebied dat is aangewezen als Groene ontwikkelingszone	De Groene ontwikkelingszone, ecologische hoofdstructuur of het groenblauwe netwerk verbindt gebieden van het natuurnetwerk. Bewoners geven aan dat ze graag zien dat er geïnvesteerd wordt in ecologische verbindingen.
1	Leefbaarheid	Aantal meters fiets- of wandelroutes van waar het windpark of zonneveld dominant zichtbaar is,	Bewoners geven aan dat de natuur en het buitengebied een belangrijke recreatieve functie hebben, en dat ze zorgen hebben dat dit kan worden verstoord.

Weging	Thema	Criterium	Argument
1	Landschap	samen met het percentage zoekgebied dat een recreatieve waarde heeft Aantal beschermde dorps- of stadsgezichten binnen 1,8 km	Bewoners maken zich zorgen over het zicht op beschermde dorps- of stadsgezichten. De 1,8 km is een RCE-norm die ook door bewoners en ambtenaren genoemd werd.

5.2.2 Criteriaset 2: opwek landelijk op afstand

Criteriaset 2 geeft invulling aan leefbaarheid door zo veel mogelijk afstand te houden tot woonkernen en huizen. Door bewoners is in de raadpleging veelvuldig aangegeven dat de wens bestaat om 1 km afstand aan te houden tot woonkernen en woningen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de zorgen die in de samenleving leven rondom geluid en slagschaduw, en de verandering van de directe omgeving van inwoners.

Dit betekent wel dat opwek van duurzame energie plaats vindt in het buitengebied. Hier bevinden zich natuurwaarden, is het landschap behouden gebleven, en wordt gerecreëerd. Door veel rekening te houden met de leefomgeving, kan minder rekening gehouden worden met overige waarden.

In dit criteriaset is gekozen om gebieden te ontzien waar vanuit duurzame opwek zichtbaar of beleefbaar zal zijn. Dit geldt voor woonkernen en woningen (weging 3), en gebieden waar gerecreëerd wordt (weging 2). Ook waarden die in de directe omgeving van woonkernen liggen kunnen beschermd worden (beschermde dorps- en stadsgezichten, weging 2).

Waar mogelijk kan in de overgebleven gebieden nog gekozen worden voor een gebied met de minste impact op het landschap en de natuur, of de beste koppelkansen voor lokale afname. Deze criteria worden met weging 1 meegenomen.

Tabel 5.3 Criteriaset 2: opwek landelijk op afstand

Weging	Thema	Criterium	Argument
3	Leefomgeving	Aantal woonkernen binnen 1 km per hectare zoekgebied	Bewoners geven aan dat ze het liefst zo veel mogelijk rekening houden met de leefomgeving. Ze stellen voor om een afstand aan te houden tot woonkernen om de leefbaarheid goed te houden.
3	Leefomgeving	Aantal woningen, zorginstellingen en onderwijsinstellingen binnen 1 km per hectare zoekgebied	Bewoners geven aan dat er afstand aangehouden moet worden tot woningen, zorginstellingen en onderwijsinstellingen. Een ander veelgenoemd criterium is een geluidsnorm van 45 dB. In de afstand van 1 km wordt ook al rekening gehouden met deze afstand, daarom is dit niet als apart criterium opgenomen.
3	Belastbaarheid van het gebied	Aantal grote ruimtelijke ontwikkelingen binnen 2 km van het zoekgebied	Vanuit gemeente en omwonenden bestaat de wens om te voorkomen dat er veel grote ontwikkelingen in korte tijd in één gebied plaatsvinden. Om dit te toetsen wordt een vuistregel van 2 km gehanteerd.
2	Goede ruimtelijke ordening	Percentage van het zoekgebied dat voor zowel wind als zon geschikt is	Bewoners geven aan dat ze graag op één plek zowel zonne- als windenergie opgewekt willen zien. Op deze manier is de totale hinder lager. Daarnaast biedt het mogelijkheden voor cable pooling en efficiënter ruimtegebruik. Dit is ook benoemd in de raadpleging.

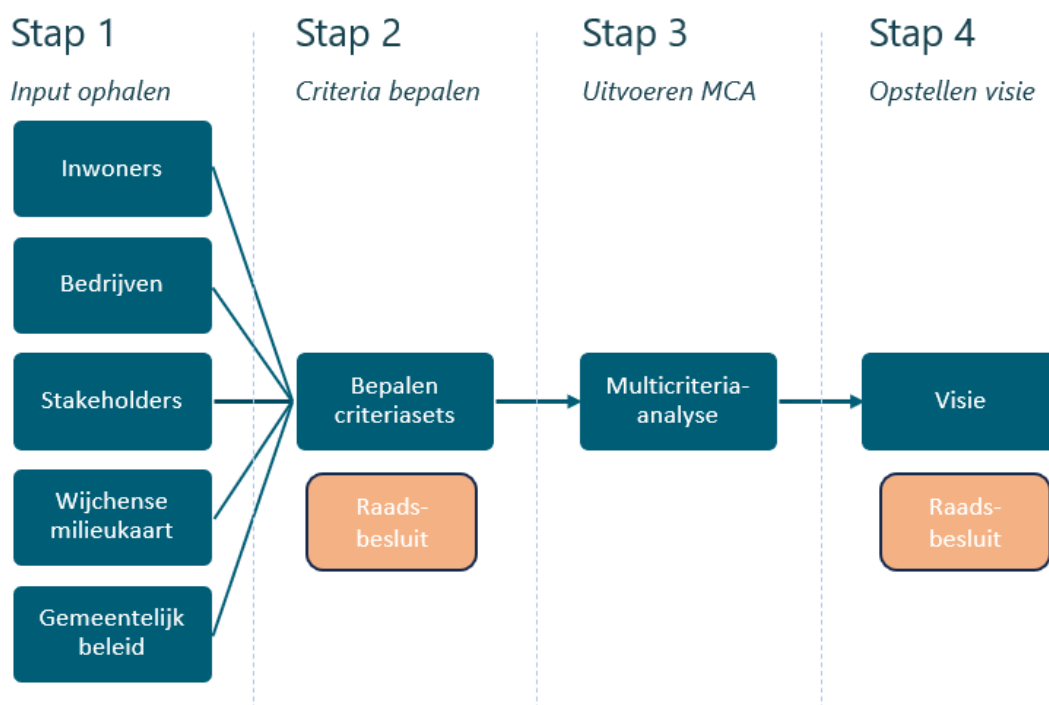
Weging	Thema	Criterium	Argument
2	Leefbaarheid	Aantal meters fiets- of wandelroutes van waar het windpark of zonneveld dominant zichtbaar is, samen met het percentage zoekgebied dat een recreatieve waarde heeft	Bewoners geven aan dat de natuur en het buitengebied een belangrijke recreatieve functie hebben, en dat ze zorgen hebben dat dit kan worden verstoord.
2	Landschap	Aantal beschermde dorps- of stadsgezichten binnen 1,8 km	Bewoners maken zich zorgen over het zicht op beschermde dorps- of stadsgezichten. De 1,8 km is een RCE-norm die ook door bewoners en ambtenaren genoemd werd.
1	Natuur	Percentage van het zoekgebied dat binnen 400 m van natuurgebied ligt	Bewoners zien graag dat de natuur zo min mogelijk verstoord wordt. Verstoring van natuur kan over grotere afstanden plaatsvinden. Hiervoor wordt een richtafstand van 400 m aangehouden.
1	Natuur	Percentage van het zoekgebied dat overlapt met een hoog of middelhoge score op de natuurpuntenkaart	Volgens bewoners en het Wijkense beleidsplan natuur en biodiversiteit moet er worden gelet op het effect van energieopwekking op soorten. Voor het beleidsplan is een natuurpuntenkaart voor de gemeente Wijchen ontwikkeld, waarin de mate van biodiversiteit in de gemeente getoond wordt. In gebieden met een hoge biodiversiteit is het effect van energieopwekking op soorten waarschijnlijk ook groter.
1	Landschap	Percentage zoekgebied binnen open landschap, bij stedelijk of industrieel gebied of gebied langs infrastructuur	In het Landschapsontwikkelingsplan van Wijchen wordt beschreven dat alleen in het grootschalige open landschap de schaal van het landschap passend is voor windturbines. Daarnaast is in een gebied met een hoog stedelijk of industrieel karakter of langs snelwegen de beleving van het landschap dermate aangetast dat hier minder grote effecten verwacht worden. Voor zonnevelden wordt hierbij aangesloten om een koppeling van zonne- en windenergie mogelijk te maken.
1	Natuur	Percentage zoekgebied dat is aangewezen als Groene ontwikkelingszone	De Groene ontwikkelingszone, ecologische hoofdstructuur of het groenblauwe netwerk verbindt gebieden van het natuurnetwerk. Bewoners geven aan dat ze graag zien dat er geïnvesteerd wordt in ecologische verbindingen.
1	Landschap	Percentage zoekgebied dat is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied	De gemeente heeft een culturele waarderingskaart ontwikkeld die gebruikt wordt voor het toetsen van de impact van ontwikkelingen op cultuurhistorie. In een gebied met een hoge cultuurhistorische waardering is het effect van ontwikkelingen op cultuurhistorische waarden waarschijnlijk groter.
1	Participatie	Aantal grootverbruikers binnen 2 km	Bewoners geven aan dat de lusten en lasten van duurzame opwek bij grootverbruikers moeten vallen. Dit zijn bijvoorbeeld bedrijven die interesse kunnen hebben in lokale afname van stroom. Ondernemers geven aan interesse te hebben in lokale afname. Dit kan alleen als een grootverbruiker zich in de nabije omgeving van een windpark of zonneveld bevindt. Dit is vertaald naar een vuistregel van 2 km.

6 VERDERE PROCES

In afbeelding 6.1 is nogmaals een visueel overzicht van het proces opgenomen. U besluit in deze raadsvergadering over een criteriaset en haar weging (stap 2). Met de door u gekozen criteriaset worden door middel van een multicriteria-analyse (MCA) gebieden objectief vergeleken. Dit gebeurt in stap 3. Deze

vergelijking vormt input voor de visie voor wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen. Over deze visie besluit u in de zomer (stap 4).

Afbeelding 6.1 Overzicht van de processtappen

Inhoud van de visie

Volgens planning ligt in de raadsvergadering van 2 juli de Visie op wind- en zonne-energie ter besluitvorming voor. Deze visie bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

MCA

Nadat uw raad een criteriaset heeft gekozen wordt hiermee in de Visie op wind- en zonne-energie een MCA uitgevoerd. Deze MCA levert een geografische afbakening van één of meerdere voorkeursgebieden voor wind- en zonne-energie op.

Voorwaarden voor wind- en zonne-energie in Wijchen

De criteriasets waar u vandaag over besluit, worden gebruikt om gebieden af te wegen. In de raadpleging zijn ook criteria genoemd die algemeen geldend zijn. De visie omschrijft welke voorwaarden de gemeente stelt (of eventueel nader gaat onderzoeken en uitwerken) bij ontwikkelingen op het gebied van grootschalige opwek. Denk aan voorwaarden ten aanzien van:

- procesparticipatie;
- financiële participatie;
- lokaal eigendom;
- maatregelen voor minder impact (zoals stilstand tijdens slagschaduw);
- landschappelijke inpassing;
- de regierol van de gemeente.

Na de visie worden deze voorwaarden uitgewerkt in een kader.

Opgave

In de visie komt een goede afbakening van de opgave in op te wekken wind- en zonne-energie (zon op land en zon op dak). Dit wordt uitgedrukt in benodigde MW per periode, met een doorkijk naar 2050. De Lokale

Energiestrategie (LES) dient hiervoor als basis. Gekeken wordt onder andere naar het aantal windparken, de omvang en de tijdsplanning. Ook wordt aanvullend ingegaan op de mogelijkheden voor kleine windmolens en zonnepanelen op geluidsschermen.

Regierol gemeente Wijchen

Het is voor de gemeente belangrijk om de regie te pakken ten aanzien van de ontwikkeling van grootschalige opwek om voorwaarden, zoals bijvoorbeeld lokaal eigendom of participatie, aan ontwikkelingen te kunnen stellen.

Het verdient aanbeveling om in navolging van de visie onderzoek te verrichten en een kader (een 'Green Deal') op te stellen waarin de voorwaarden voor ontwikkelingen worden uitgewerkt. Op deze manier borgt de gemeente Wijchen dat de regie blijft behouden.

BIJLAGE: VERSLAG RAADPLEGING

Uitgangspunt van de raadpleging is het amendement van de gemeente. Hierin vraagt de raad om ten minste 7 thema's mee te nemen in het onderzoek: belastbaarheid van het gebied, natuur, participatiemogelijkheden, leefomgeving, landschappelijke inpassing, toekomstvastheid en een goede ruimtelijke ordening. Deze thema's gaan voor een deel over vergelijkbare criteria, en zijn samengevat in 5 onderwerpen die als basis dienen voor het onderzoek.

Introductie onderzochte onderwerpen

Voor de raadpleging zijn de onderwerpen die door de raad in het amendement zijn vastgesteld geïnterpreteerd. In onderstaande paragrafen is opgeschreven hoe de onderwerpen zijn geïnterpreteerd en terugkomen in de raadpleging.

Goede ruimtelijke ordening

Goede ruimtelijke ordening gaat om een gedegen onderbouwing van de wijziging van een planologische functie. Onder de Omgevingswet wordt dit principe 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' genoemd. De nieuwe functie van een gebied moet bij de overige functies passen die al in een gebied aanwezig zijn. Er zijn geen concrete criteria waaraan de goede ruimtelijke ordening getoetst kan worden. In literatuur komen onderstaande onderzoeken terug als onderbouwing van een goede ruimtelijke ordening:

- functionele inpasbaarheid; is het (milieu-)technisch wenselijk en haalbaar;
- doel van de ruimte; past de nieuwe functie bij de planologische functies van de omgeving, nu en in de toekomst (**toekomstvastheid**);
- ruimtelijk rendement; gaat de nieuwe ontwikkeling efficiënt om met de ruimte die beschikbaar is.

Leefomgeving

Duurzame energie heeft invloed op de **leefomgeving**. Door geluid, slagschaduw en lichtschittering kunnen omwonenden hinder ervaren van windparken en zonnevelden. In gebieden waar al veel hinder is, kan hinder de leefbaarheid verder onder druk zetten (**belastbaarheid van het gebied**). In gebieden waar weinig hinder is, kan de impact als erg groot ervaren worden.

Natuur

Natuur kan hinder ervaren van duurzame energie. Windturbines kunnen vogels verstoren doordat ze geluid en slagschaduw produceren en de openheid van het landschap visueel verstoren. Daarnaast veroorzaken windturbines slachtoffers onder vogels en vleermuizen door aanvaring en onder vleermuizen door drukverschillen (barotrauma). Het bouwen van windturbines of zonnevelden in natuurgebieden zorgt verder ook voor oppervlakteverlies. Deze effecten kunnen gecompenseerd worden door natuurontwikkeling waardoor de natuur elders een impuls krijgt en biodiversiteit behouden blijft. Duurzame energie kan ook een drager zijn van natuurontwikkeling. Zonnevelden kunnen ruimte bieden voor nieuwe natuur in intensief beheert agrarisch gebied. Dit verhoogt de biodiversiteit. Windenergie beperkt overig gebruik van een gebied. Ook dit kan de natuurkwaliteit van een gebied vergroten.

Landschap

Landschappelijke inpassing verkleint de impact die een windpark of zonneveld heeft op de omgeving. Voor windparken en zonnevelden kan met een opstelling aangesloten worden bij een landschappelijke structuur als een snelweg of verkavelingspatroon. Landschappelijke inpassing gaat uit van een situatie waarin het

huidige landschap behouden en versterkt moet worden. Naast inpassing kan gekeken worden naar aanpassing of transformatie. Aanpassing gaat over een ontwikkeling die aansluit bij de huidige identiteit van een landschap, maar op structuurniveau wijzigingen of aanvullingen voorziet. De ontwikkeling heeft duidelijk invloed. Bij transformatie ontstaat er een compleet nieuwe toekomst voor een gebied, op basis van nieuwe kwaliteiten, structuren en kenmerken. Dit kan wenselijk zijn bij een gebied dat haar huidige functie zal verliezen, en waar een nieuwe functie voor gezocht moet worden.

Participatie en meerwaarde

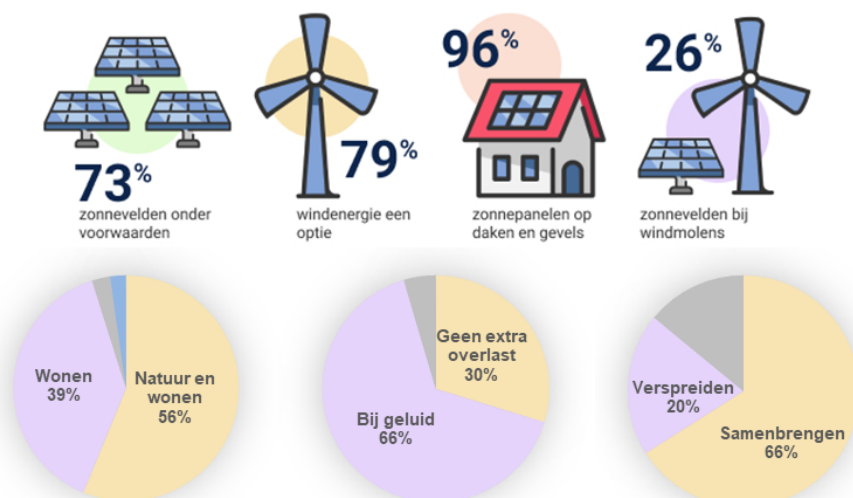
Participatie is een breed begrip met verschillende invullingsmogelijkheden. In het onderzoek richten we ons op:

- participatie bij het uitwerken van het initiatief, hierbij houden we de Wijchense Participatieladder als uitgangspunt aan;
- maatschappelijke meerwaarde, hoe de lasten en lusten van duurzame energie aan elkaar verbonden worden. Een van de mogelijkheden hiervan is **financiële participatie van direct aanwonenden**.

Uitkomsten vragenlijst

In de vragenlijst zijn vragen gesteld die ons inzicht geven in wat Wijchenaren belangrijk vinden, en hoe Wijchenaren zouden kiezen tussen twee uitersten. Deze informatie wordt gebruikt om de raad te adviseren over de weging van criteria. De open vragen geven extra informatie over te onderzoeken criteria. De conclusies uit de vragenlijst zijn in onderstaande paragrafen beschreven. De vragenlijst is ook ingevuld door bewoners uit buurgemeenten. In totaal hebben we 306 ingevulde vragenlijsten ontvangen. De meeste indieners zijn afkomstig uit Batenburg (39), Hernen (47) en Wijchen (96). In afbeelding I.1 is een visuele samenvatting van de resultaten die in onderstaande paragrafen worden beschreven opgenomen.

Afbeelding I.1 Visuele samenvatting van de resultaten van de vragenlijst

Houding ten opzichte van duurzame energie

20 % van de indieners is tegen windenergie. 79 % vindt windenergie een optie. Van de mensen die windenergie een optie vinden, vindt twee derde het belangrijk dat er strenge voorwaarden gesteld worden, en alleen als mensen die in de buurt wonen geen bezwaar hebben. Deze percentages verschillen sterk per woonkern. Van de indieners vanuit Wijchen is 8 % tegen windenergie. Van de indieners uit Hernen 26 % en van de indieners uit Batenburg 40 %. 27 % van de indieners is tegen zonnevelden. 73 % van de indieners vindt zonnevelden onder voorwaarden een optie.

Vragen over zonne-energie

Indieners hebben 572 hokjes aangekruist aan mogelijkheden voor de plaatsing van zonnepanelen. 96 % van de indieners vindt dat zonnepanelen op daken en gevels horen. 49 % van de indieners vindt dat zonnepanelen op grote velden geplaatst mogen worden als de grond ook voor iets anders gebruikt kan worden. 26 % vindt dat zonnepanelen op plekken mogen komen waar ook windmolens komen. 15 % vindt dat zonnepanelen op grote landbouwvelden mogen komen.

Vragen over windenergie

Het grootste aandeel indieners (66 %) kiest ervoor om windmolens samen te brengen op één plek, zodat de overlast ook op één plaats blijft. 20 % kiest voor het verspreiden van windmolens, zodat iedereen evenveel last heeft van de windmolens. Als windmolens geplaatst worden, wil 56 % van de indieners dat er even goed afstand gehouden moet worden van woningen als van natuurgebieden. 39 % geeft prioriteit aan afstand tot woningen. De gemeente kan rekening houden met de huidige leefbaarheid door windmolens te plaatsen op plekken waar al veel geluid is, zoals bij wegen of bij industrie (66 %). 30 % van de indieners wil ervoor zorgen dat mensen die al veel overlast hebben geen extra overlast krijgen door windmolens. In Hernen en Niftrik wordt dit andersom gezien. Van de indieners uit deze plaats kiest ongeveer 70 % ervoor om ervoor te zorgen dat mensen die al veel overlast hebben geen extra overlast krijgen door windmolens. De meningen zijn verdeeld over wat er gedaan moet worden met het geld dat verdiend wordt met windmolens: 53 % van de indieners wil dat het geld uitgegeven wordt aan de leefbaarheid waarvan een derde kiest voor het gebied rondom windmolens, 31 % dat het geld verdeeld wordt onder mensen die overlast ervaren en 10 % dat het geld verdeeld wordt onder lokale aandeelhouders. De indieners die willen dat het geld verdeeld wordt onder mensen die overlast ervaren komen vooral uit Hernen, Leur en Niftrik.

Vragen over wind- en zonne-energie

Op de vraag hoe landschap en duurzame energie samengaan geeft 56 % aan dat duurzame energie en snelwegen goed samengaan en 57 % duurzame energie en bedrijven. 6 % geeft aan dat duurzame energie en landschap samen kunnen gaan op een plek waar het landschap toch moet veranderen, bijvoorbeeld in het buitengebied als een boerderij stopt. 44 % geeft aan dat grootschalige duurzame energie en landschap niet samengaan. In de onderbouwing over wat een geschikt gebied zou zijn voor duurzame energie, geeft 39 % aan te kijken naar efficiënt ruimtegebruik en het combineren van gebruiksfuncties. 36 % geeft aan te kijken naar dat de nieuwe functie moet passen bij de huidige functie van een gebied. 23 % geeft aan dat het milieu of de leefomgeving niet sterk achteruit mag gaan. Als laatste is gevraagd welke criteria het belangrijkst zijn voor inwoners. Afstand tot woningen en het tegengaan van overlast komen hier veruit het vaakst naar voren (58 % en 61 %). Als tweede worden criteria afstand tot natuurgebieden (17 %), afspraken over plekken (17 %) en hoe inwoners kunnen meedenken (16 %) benoemd.

Overige opgehaalde informatie vanuit bewoners

Inwoners zijn blij dat de gemeente vooraf bedenkt welke voorwaarden ze wil stellen. Hierdoor houdt de gemeente controle over wat er gaat gebeuren en krijgen ontwikkelaars niet te veel macht. Ze roepen de gemeente op om als eerste rekening te houden met gezondheid, maar ook de andere milieu-onderwerpen zoals natuur en landschap niet te vergeten. Ook wordt gewaarschuwd voor de plannen van Defensie in de regio. Veel indieners wensen de gemeente succes in dit proces. In de visie moet ruimte zijn om de effecten van besparen of andere energiebronnen op te nemen. Dit kan bijvoorbeeld door de doelstellingen elke 5 jaar te evalueren. De gemeente wordt opgeroepen om geen zonnevelden te plannen op plekken waar geen netaansluiting mogelijk is. Plaats zonnevelden of windmolens op plekken waar veel energie gebruikt wordt, bijvoorbeeld bij industrie, en denk daarbij ook aan netcongestie en alternatieve vormen van energieopslag.

Uitkomsten bewonersavonden

In het amendement van de gemeente is besloten dat de gemeente de inwoners vraagt om advies (volgens de Wijchense participatieladder, trede 3). Daarom zijn er in maart een digitale en fysieke bewonersavond gehouden waarbij op de digitale avond ongeveer 60 en op de fysieke avond ongeveer 120 belangstellenden aanwezig zijn geweest. Tijdens de bewonersavonden is verder per onderwerp (zie paragraaf 2.1) nagedacht over criteria.

Tijdens de bewonersavonden heeft de gemeente aangegeven waar de visie uit zal bestaan. Daarnaast heeft de gemeente verteld hoe ze de opgehaalde criteria gebruikt om de visie op te stellen. Vervolgens zijn de aanwezigen gevraagd om te adviseren over criteria die onderzocht kunnen worden. Op de avonden is gesproken over de onderwerpen in 3 categorieën: (1) leefomgeving, (2) ruimtelijke ordening en (3) participatie, proces en overige vragen.

Hieronder is een korte samenvatting gegeven van de gevoerde gesprekken en ingevulde posters tijdens de bewonersavonden. De samenvatting is beperkt tot de informatie die gaat over criteria en onderzoeken. Tijdens de bewonersavonden zijn ook gesprekken gevoerd over andere zorgen van bewoners rondom deze visie en/of duurzame energie. Om hier een volledig beeld van te geven is een samenvatting van de gesprekken en beschrijving van de posters opgenomen in bijlage I.

Leefomgeving

Geluid

Bewoners hebben zorgen over de effecten van geluidshinder op omwonenden. Ze hebben een sterke voorkeur voor een norm met een maximaal geluidsniveau (van 45 dB), in plaats van een norm die uitgaat van een gewogen gemiddelde zoals de Lden. Daarbij is de wens dat dit getoetst wordt door middel van onafhankelijke en herhaaldelijke metingen, en dat hierin ook aandacht wordt besteed aan de frequentie van het geluid. Verder willen de bewoners meer aandacht voor en onderzoek naar hoe verschillende geluidsbronnen elkaar beïnvloeden (cumulatie). Dit betreft niet alleen de geluidseffecten van meerdere windturbines, maar ook de effecten van windturbines samen met andere geluidsbronnen zoals snelwegen.

Gezondheid

Ondanks de huidige onderzoeken van het RIVM zijn er bij bewoners zorgen of geluid niet meer invloed heeft op de gezondheid. De bewoners noemen artikelen van artsen die op eigen initiatief onderzoek hebben gedaan onder hun patiënten en onderzoeken uit Duitsland en Denemarken. De bewoners hebben de voorkeur voor strengere normen (grotere afstand van woonkernen) dan de landelijke normen. Daarnaast hebben ze voorkeur voor de mogelijkheid om windmolens 's nachts uit te zetten wanneer er een langere periode achter elkaar een hoge piek van geluid wordt verwacht. Op verschillende momenten in de sessies en op verschillende posters werd benoemd dat bewoners een voorkeur hebben voor een afstandsnorm rondom woningen of woonkernen.

Slagschaduw

Bewoners benoemden de wens om slagschaduw te voorkomen op huizen en tuinen en op plekken waar dieren wonen, bijvoorbeeld in maneges. Daarnaast werd benoemd dat windturbines stilgezet kunnen worden als er slagschaduw optreedt. De wens werd benoemd om bij een concreet initiatief inzichtelijk te maken hoe en wanneer slagschaduw optreedt via een website.

Ruimtelijke ordening

Natuur

Bewoners zijn tegen energieopwekking in natuurgebieden. Daarnaast zijn er volgens de bewoners buffers rondom natuur nodig waar geen windturbines geplaatst mogen worden. Er moet extra aandacht worden besteed aan beschermde soorten om verdere achteruitgang te voorkomen. Hierbij wordt gedacht aan neerstrijkggebieden voor vogels, zoals de Eendenkooi bij Bergharen, en een omgangsvorm met vogelvliegroutes, bijvoorbeeld door stilstand van windmolens. Daarnaast benoemen de bewoners ook dat de recreatieve waarden van natuur beschermd moet worden. Bewoners zien kansen in het combineren van zonneparken met nieuwe natuur.

Landschap en cultuurhistorie

Bewoners roepen op om landschapsonderzoek onderdeel te maken van de indiening van plannen voor duurzame energie. Hierin kan onderzocht worden welke landschapsstructuren zich in het gebied bevinden. Daarnaast geven bewoners aan dat er rekening gehouden moet worden met monumenten, de eendenkooi in Batenburg, andere landschappelijke gebieden als het Leurse Bos en Wezelse Plas en struinroutes in het

gebied. Daarnaast wordt opgeroepen om criteria op te laten stellen door echte landschapsdeskundigen, om landschap een goede plek te geven in de visie. De gemeente wordt er nog op gewezen dat de RCE een richtafstand aanhoudt van 1,8km rondom historische stadsgezichten. Het ruimtebeslag van zonnepanelen zorgt ervoor dat bewoners oproepen om panelen op daken van bedrijfspanden te plaatsen.

Goede ruimtelijke ordening

Bewoners geven de voorkeur aan het combineren van windturbines en zonnepanelen zodat er efficiënt met ruimte wordt omgegaan. Daarnaast zien ze energieopwekking graag in de buurt van bedrijventerreinen en rond infrastructuur. Hier zien ze combinatiemogelijkheden zoals zonnepanelen op taluds en daken van bedrijven, en is de overlast voor omwonenden minder. Wel vinden bewoners dat de opeenstapeling van overlast in overweging gehouden moet worden. Om rekening te houden met bewoners adviseren ze om windmolens op minimaal 1 km afstand te zetten van woonkernen. Ook worden de plannen van Defensie genoemd om rekening mee te houden.

Participatie en proces

Proces

Bewoners geven aan dat omwonenden zo vroeg mogelijk over een nieuw initiatief geïnformeerd moeten worden. Het liefst nog voor de gemeente het initiatief in behandeling neemt. Daarnaast moeten omwonenden vroeg in het proces betrokken worden bij de behandeling van een initiatief. Het is volgens de bewoners ook belangrijk dat de provincie de doelstellingen die ze oplegt goed onderbouwd, en dit met de bewoners communiceert. Verder geven bewoners ook aan dat als een initiatief aan de rand van een gemeente plaatsvindt, de bewoners aan de andere kant van de gemeentegrens ook meegenomen moeten worden.

Financiële participatie

Veel bewoners hechten belang aan (gedeeltelijk) lokaal eigendom. Daarnaast noemen bewoners ook financiële vergoeding in de vorm van sociale grondvergoeding, compensatie voor gedaalde WOZ-waarden of vergoeding voor overlast. Er zijn echter ook bewoners die hier niet veel in zien. Zij zijn van mening dat de winst beter geïnvesteerd kan worden in omgevingsfondsen, duurzame maatregelen in de gemeente, natuur of energieopslag. Ook zijn er bewoners die van mening zijn dat overlast niet door middel van geld gecompenseerd kan worden. Omdat bedrijven de meeste energie gebruiken, moeten de lusten en lasten ook vooral bij bedrijven terecht komen.

Overig

Op de poster 'overig' geven bewoners aan dat beter onderzocht moet worden welke alternatieven er zijn voor wind- en zonne-energie. In een vraaggesprek eerder op de avond werd bijvoorbeeld verwezen naar kernenergie en waterkrachtenergie uit de Maas. Een argument dat hiervoor benoemd wordt is dat de windsnelheid in Wijchen niet hoog is. Daarnaast kan er aandacht besteed worden aan isolatie, zodat het energieverbruik in de gemeente omlaaggaat. Ook wordt gevraagd om rekening te houden met de schade die omwonenden lijden of ervaren, bijvoorbeeld door achteruitgang van de WOZ-waarde. Een financiële prikkel mag geen beslissing sturen, de gemeente wordt opgeroepen om ook hierin regie te nemen door te onderzoeken of ze zelf windturbines kan ontwikkelen.

Uitkomsten gesprekken met bedrijven, ondernemers en stakeholders

In de raadpleging zijn gesprekken gevoerd met bedrijven en ondernemers, Windunie, Energie Samen en ZLTO Rijk van Nijmegen. Ook belangenorganisaties Natuur Wijchen en Gelders Landschap en Kastelen zijn benaderd voor een gesprek. Tot op heden hebben deze gesprekken niet plaatsgevonden, we hopen de input van deze organisaties alsnog mee te kunnen nemen in de visie.

Bedrijven en ondernemers

Naast met bewoners is er ook gesproken met bedrijven en ondernemers uit Wijchen. In dit gesprek is aangekaart dat bedrijven veel last hebben van de problemen op het elektriciteitsnet, omdat het betekent dat ze hun bedrijf niet altijd kunnen uitbreiden. Door op het bedrijventerrein duurzame energie op te wekken én te gebruiken kan dit probleem aangepakt worden. Bedrijven zien hier veel potentie in.

In en om bedrijven is al veel geluidsbelasting, en wordt gewerkt met geluidszonering. Bedrijven zien mogelijkheden om die zonering uit te breiden, maar hier zit een limiet aan. De gedragscode voor windenergie heeft de ontwikkeling van duurzame energie in Wijchen erg vertraagd. Bedrijven roepen op om de landelijke normen te hanteren. Ook voor slagschaduw worden geen problemen voorzien aangezien dit met maatregelen gemitigeerd kan worden.

Bedrijven hebben interesse in lokale afname. Een bedrijf geeft aan dat ze rechtstreeks twee windmolens op hun fabriek kunnen aansluiten. In combinatie met zon en warmteopslag kunnen ze hiermee volledig neutraal zijn. Dit creëert ruimte op het elektriciteitsnet voor het aansluiten van zo'n 8.000 woningen.

De koppeling van zon en wind, of een directe aansluiting zijn goede koppelkansen. Bedrijven geven wisselend aan dat voor de één wind een beter profiel heeft, en voor de ander zon. Hierin voelen ze zich wel belemmerd door het elektriciteitsnet. Een mogelijke oplossing hiervoor is een batterij. Ook opslag van zonne-energie in warmte wordt genoemd.

Over gebieden spreken bedrijven zich uit dat het zo dicht mogelijk bij bedrijven kan, zodat via een korte kabel aangesloten kan worden. Ook langs de snelweg zijn verschillende opties. Ze wijzen op het dilemma dat industrie vaak dicht bij bebouwing geplaatst is. Een koppeling met industrie is logisch, maar dan ervaren bewoners mogelijk overlast. Dit is landschappelijk en vanuit natuur wel voordelig, daarnaast is energieopwek dan vlak bij energiegebruik gepland. Ook sportlocaties worden benoemd. Bedrijven geven aan dat zon op dak onaantrekkelijk is door de slechte business case (terugleverkosten) en doordat de meeste daken niet sterk genoeg zijn.

Bedrijven zien veel belang in participatie. Financiële participatie kan hobbels weg te nemen in de weerstand van omwonenden. Ook zien bedrijven mogelijkheden om zelf te investeren. Ze blijven graag betrokken door rondetafelgesprekken, ook bij een eventueel initiatief. De visie is erg van belang voor de bedrijven. Door netcongestie kunnen sommige bedrijven niet draaien of uitbreiden, dit is duur.

Bedrijven roepen ten slotte op om het revenu niet te laten wegvloeien uit de regio.

Windunie en Energie Samen

Windunie en Energie Samen zijn geraadpleegd over aandachtspunten voor technische haalbaarheid, haalbaarheid van participatieplannen en eventuele overige criteria of voorwaarden om te onderzoeken.

Besteed aandacht aan de haalbaarheid van de visie

De stakeholders benoemden dat verschillende regels (hoogtebeperking turbines en 2/3 instemming van bewoners) in de gedragscode het niet mogelijk maakten om windparken te ontwikkelen. In een visie moet daarom goed nagedacht worden over de haalbaarheid van de voorwaarden. Vertel hierbij het eerlijke verhaal. Overlast zal vooral op kleine afstand van het windpark plaatsvinden (tot 800 m). Grote windmolens hebben niet een grotere hindercirkel. Belangrijk voor de haalbaarheid is dat een netaansluiting mogelijk is. Daarnaast moet er onderzocht worden of er ruimte is voor lokale afname van energie. Ook een koppeling van windpark en zonneveld is wenselijk.

Ideeën voor (financiële) participatie

Een lokale energicoöperatie is een manier om maatschappelijke meerwaarde in te vullen. Een groot deel van de winst gaat terug naar lokale projecten, bijvoorbeeld projecten om armoede te bestrijden. De lokale energicoöperatieleden bepalen gezamenlijk wat dit moet zijn. Er is vaak een drempel voor bewoners in de directe nabijheid van windparken om lid te worden. Een omwonendenregeling zorgt ervoor dat omwonenden geen lid hoeven te worden, maar op een andere manier financiële compensatie krijgen. Het eigen risico voor planschade is een aandachtspunt. Wettelijk is dit 4 %, maar mogelijk is het haalbaar om deze te verlagen naar 2 %, waardoor omwonenden eerder in aanmerking komen voor planschadevergoeding.

Maak regels om draagvlak te creëren

Het opnemen van regels in een visie kan zorgen voor meer draagvlak voor duurzame energie. Dit is belangrijk voor de haalbaarheid van een windpark of zonneveld. Onderzoek of het mogelijk is om afstand aan te houden tot woonkernen, slagschaduw te beperken en de lampen van een windpark uit te doen in de nacht. Kijk daarnaast of het mogelijk is om een directe koppeling te maken tussen vraag en aanbod door bedrijven te betrekken. Dit vermindert netcongestie, maar kan ook zorgen voor een lagere en betrouwbaardere energieprijs voor de omgeving. Toets hierbij wel dat regels praktisch, duidelijk en haalbaar zijn, en houd ruimte open voor bewoners die akkoord gaan met kortere afstanden tot hun huizen. Zorg daarnaast dat omwonenden goed meegenomen worden. Maak realistische visualisaties van windparken waarbij verschillende hoogtes van windmolens meegenomen worden. Geef hierbij ook aandacht aan dat hogere windmolens meer energie opleveren.

Liander

In gemeente Wijchen is netcongestie. Station Teersdijk en Druten zitten vol, hier kan geen duurzame energie op aangesloten worden. In 2026 wordt station Druten uitgebreid, daardoor is in de toekomst meer aansluitcapaciteit beschikbaar. Dit neemt echter niet weg dat TenneT ook een tekort aan aansluitcapaciteit heeft. Hierdoor zijn op korte termijn alsnog geen aansluitingen mogelijk. TenneT en Liander doen samen onderzoek naar manieren om samen te werken in het toestaan van aansluitcontracten, door bijvoorbeeld het opnemen van voorwaarden in capaciteitsbeperkende contracten.

De zon-wind-verhouding zoals het ook speelt in de groene metropoolregio is een heel actueel onderwerp. De netbeheerders zien dat de groei van zon op dak bij kleinverbruikers al jaren de verwachtingen overtreft. Daarom is de roep voor extra windenergie in het systeem sterker dan ooit. Naar verwachting verandert dit niet snel. Veel netcongestie vindt ook zijn oorzaak in de zomerzonpiek, zoals bij station Teersdijk.

Voor kortetermijnaansluitingen benoemt Liander 3 mogelijkheden:

- 1 duurzame opwek bij kleinverbruikers gaat gewoon door, de aansluitproblematiek geldt voor grootverbruikers;
- 2 zorg voor lokaal gebruik door bedrijven of een buurt, dan is een aansluiting op het net niet nodig;
- 3 kabelpooling op bestaande teruglevercontracten. Dit betekent dat wind bij al bestaande zonnenvelden aangesloten kan worden, en andersom.

Ondanks alle problematiek ziet Liander geen onmogelijkheden in de opwek van duurzame energie. In het oosten van de gemeente is grootschalig zon op veld niet realistisch. Windplannen duren lang, en er wordt hard gewerkt aan nieuwe aansluitmogelijkheid. Met die tijdlijnen in het achterhoofd kan planvorming plaatsvinden.

Liander wil het liefst zo vroeg mogelijk betrokken worden bij plannen, ook al zijn deze nog niet concreet. Ze reserveren echter pas plaats op het net als er een aanvraag gedaan wordt. Ontwikkelaars kunnen via de website een scan aanvragen om te bekijken of er aansluitmogelijkheden zijn op een locatie, en wat de kabellengte is die voor de aansluiting nodig is.

ZLTO

ZLTO Rijk van Nijmegen behartigt de belangen van zo'n 120 agrarische bedrijven met diverse invullingen. Agrarische bedrijven hebben te maken met veel uitdagingen, waar ZLTO visie op ontwikkelt. Veel bedrijven steken al in op verbreding van het bedrijf, of op agrarisch natuurbeheer. Voor de toekomst komen er opgaven aan rondom CO₂-reductie, biodiversiteit en waterkwaliteit. Veel melkveebedrijven in Wijchen zijn grondgebonden. Dit betekent dat ze zelf voedsel verbouwen voor hun vee, en mest weer uitrijden op het land. Dit land is vaak in eigendom van de boer zelf, maar er zijn ook grotere partijen die grond uitgeven in erfpacht.

Vanuit het rijk en de Europese Unie ligt er een opgave om veehouderij te extensiveren. Met extensivering zoeken boeren in eerste instantie als oplossing naar extra ruimte om veevoer te telen. De druk op de ruimte neemt met deze opgaven toe. Hierin ziet ZLTO een mogelijk probleem met zonnenvelden op agrarisch

grondgebied. Dit is een inefficiënt gebruik van ruimte die hard nodig is. Naar verwachting staan agrariërs daarom positiever tegenover windenergie.

De extensivering van veehouderijen zal een grote impact hebben op het ruimtegebruik in Wijchen. ZLTO werkt aan verschillende oplossingen om een nieuwe invulling te geven aan de agrarische sector. Duurzame energie is hier een belangrijke speler in. Zo is er een projectgroep met de Rabobank gestart om te kijken of mest omgezet kan worden in biogas en wordt er onderzoek gedaan naar het telen van biobased bouwmaterialen. Voor Wijchen ziet ZLTO dat er in de toekomst mogelijk met een nieuwe ruilverkaveling een efficiëntere indeling gemaakt kan worden van het landbouwgebied.

Vanuit agrariërs is het belangrijkste dat er draagvlak en rendement is voor windenergie. Agrariërs zijn onderdeel van de samenleving en beheerders van het landschap. Agrariërs, inwoners, provincie en gemeenten werken aan een gezamenlijke opdracht, en hier moet een goed plan voor ontwikkeld worden. Belangrijk hierbij is dat we allemaal delen in de voordelen. Als windparken gepland worden aan de rand van de gemeente moet dit in samenspraak met buurgemeenten.

Veel agrariërs met stallen hebben al geïnvesteerd in zon op dak. Als er ambitie is om zon op dak uit te breiden dan moet de gemeente meedenken over andere manieren van opslag. Daarnaast roept ZLTO de gemeente op om agrarische windmolens toe te staan, en liefst hoger dan 25 m.

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Criteria Visie op wind- en zonne-energie Wijchen

Datum: 30 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie' (bijlage 1).
2. Criteriaset 1, zoals beschreven in de notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie', te gebruiken in de Multicriteria Analyse van de Visie op wind- en zonne-energie Wijchen

Aanleiding

Kernboodschap

Regionaal is afgesproken om bij de doorontwikkeling van de RES 1.0 naar RES 2.0 de verhouding tussen zonne- en windenergie te verbeteren. De PlanMer heeft aangetoond dat er in de gemeente Wijchen mogelijkheden liggen voor de opwek van windenergie. Om de regie te houden op de voorwaarden en keuze van gebieden gaat Wijchen een Visie op wind- en zonne-energie in Wijchen ontwikkelen. Het vaststellen van criteria is de eerste stap in de route naar de Visie op wind- en zonne-energie Wijchen. Naar verwachting leggen wij de Visie op wind- en zonne-energie voor de zomer aan uw raad ter besluitvorming voor.

Achtergrond

Op 22 april 2021 is de regionale energiestrategie (RES 1.0) door uw raad vastgesteld. In de RES is afgesproken om als regio 1,62 TWh duurzame energie op te wekken in 2030. De verhouding tussen zonne-energie (89%) en windenergie (11%) was in de RES echter scheef, wat mede tot netcongestie leidt. Daarom is de afspraak gemaakt om bij de doorontwikkeling van de RES 1.0 naar RES 2.0 de verhouding tussen zonne- en windenergie te verbeteren, door binnen de regio te zoeken naar nieuwe gebieden voor windenergie. Dit is gebeurd door een planMER onderzoek uit te voeren dat in juni van 2023 is afgerond en begin november door de commissie MER positief is beoordeeld. Uit dit onderzoek blijkt dat in 8 van de 16 gemeenten mogelijkheden liggen voor windprojecten, waaronder in de gemeente Wijchen.

Eind 2022 bevestigde uw raad de ambitie de overstap naar duurzame energiebronnen, zoals zonnepanelen op daken en windmolens, te maken met het vaststellen van het Strategisch Kompas. Daarin is tevens opgenomen dat windenergie nodig is om doelen te halen, maar dat daarbij wel gekeken moet worden naar plaatsen waar dit kan.

Om regie te houden, besloot uw raad op 1 februari 2024 te onderzoeken welke gebieden uw raad zelf het meest geschikt vindt voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen. U gaf daarom opdracht om een visie op wind- en zonne-energie op te stellen en hierin keuzes te maken ten aanzien van deze gebieden.

Uw raad gaf tevens aan om:

1. In een multi-criteria analyse (MCA) naar mogelijk geschikte gebieden voor windenergie en in de vergelijking tussen die gebieden minimaal ook de volgende beoordelingscriteria en bijbehorende wegingsfactoren mee te nemen:
 - belastbaarheid van het gebied voor omwonenden
 - natuur
 - participatiemogelijkheden van direct aanwonenden
 - leefomgeving
 - landschappelijke inpassing van windmolens en zonnevelden
 - toekomstvastheid
 - goede ruimtelijke ordening
2. In de beoordeling van geschikt te maken gebieden alle overige en mogelijk voorgenomen ontwikkelingen mee te nemen in het onderzoek.
3. Een informatiebijeenkomst met gemeenteraads- en commissieleden te organiseren waarbij deze leden, voorafgaand aan de multi-criteria analyse, desgewenst een reactie kunnen geven op de voor het onderzoek in aanmerking te nemen criteria en op de mate van weging daarvan bij het uit te brengen advies.
4. Bij het onderzoek trede 3 van de Wijchense Participatieladder (raadplegen/adviseren) toe te passen.
5. In ieder geval huishoudens die binnen 2 kilometer van de beoogd plangebieden woonachtig zijn proactief te benaderen in het vervolgonderzoek.

In het traject naar de Visie op wind- en zonne-energie is hieraan gehoor gegeven.

Besluitvorming criteriasets en weging

Een belangrijke eerste stap in het traject naar de Visie op wind- en zonne-energie is de voorliggende notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie'. Deze notitie gaat in op:

- De resultaten van de raadpleging die in maart en april heeft plaatsgevonden door interviews met stakeholders, bijeenkomsten met inwoners en bedrijven, een enquête en een analyse van beleidsdocumenten
- De manier waarop uit deze raadpleging criteriasets zijn gedistilleerd.
- Hoe het proces naar de Visie op wind- en zonne-energie er verder uitziet.

Om straks in de MCA bij de Visie op wind- en zonne-energie een goede afweging te kunnen maken, is het van belang om eerst de criteria hiervoor vast te stellen.

In de notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie' zijn op basis van input die in de raadpleging is opgehaald twee criteriasets gedistilleerd. Ze geven een grove tweedeling in typen gebieden weer die in aanmerking kunnen komen voor duurzame energie.

Criteriaset 1: wijzen op gebieden bij industrie en snelwegen, waarbij effecten verwacht kunnen worden op grotere groepen omwonenden.

Criteriaset 2: wijzen op gebieden zover mogelijk van dorpskernen waarbij effecten verwacht kunnen worden op het landschap.

In deze beslisnota stellen wij uw raad voor om te kiezen voor criteriaset 1.

Visie

Volgens planning ligt in de raadsvergadering van 2 juli de Visie op wind- en zonne-energie ter besluitvorming voor. Deze visie bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- MCA

Nadat uw raad een criteriaset heeft gekozen wordt hiermee een MCA uitgevoerd. Deze MCA kent aan ieder gebied een score toe, aan de hand waarvan de voorkeur voor één of meerdere zoekgebieden (dit zijn nog geen exacte locaties) bepaald wordt.

- Voorwaarden

De visie omschrijft elke voorwaarden de gemeente stelt aan ontwikkelingen op het gebieden van grootschalige opwek. Denk aan voorwaarden ten aanzien van procesparticipatie, financiële participatie of lokaal eigendom. Na vaststelling van de visie werkt het college deze voorwaarden nader uit in een kader.

- Opgave

In de RES 1.0 is heeft de regio toegezegd gezamenlijk 1.62 TWh op te wekken voor 2030. Helaas is dit bod met 89% zonne- en 11% windenergie niet in balans. Windmolens leveren vooral energie in de winter, wanneer we deze meer nodig hebben. Daarnaast vraagt het elektriciteitsnet om meer balans. Om deze reden ligt er nu het verzoek vanuit de RES regio om meer windenergie te realiseren. Alle 8 gemeenten waarbinnen geschikte gebieden in de planMER vastgesteld zijn hebben toegezegd hier serieus naar te kijken. Zo ook Wijchen. De MCA zal een beeld geven van wat er realistisch gezien mogelijk is op basis van onze criteria. Naast de RES heeft uw raad voor Wijchen een Lokale Energie Strategie (LES) vastgesteld. Dit is onze eigen ambitie. Hierin is besloten dat we in 2050 ons eigen energieverbruik volledig opwekken, conform landelijke afspraken.

De visie op wind- en zonne-energie bevat een afbakening van de opgave in op te wekken wind- en zonne-energie (zon op land en zon op dak), uit te drukken in MW per periode en met een doorkijk naar 2050.

- Regie/proces

De wereld beweegt zich weg van fossiele energie naar lokale duurzame opwek. Hierin liggen zowel kansen als risico's. Het is belangrijk dat de gemeente de regie pakt ten aanzien van de ontwikkeling van grootschalige opwek:

1. Om voorwaarden, zoals bijvoorbeeld lokaal eigendom of participatie, aan ontwikkelingen te kunnen stellen
2. Om inpassingsplannen te voorkomen

Het verdient aanbeveling om in navolging van de visie verder onderzoek te verrichten en een kader op te stellen waarin de voorwaarden voor ontwikkelingen worden uitgewerkt. Aan dit kader moeten ontwikkelaars zich conformeren ('Green Deal'). Eveneens is het van belang dat na besluitvorming over de visie onderzocht wordt hoe de gemeente op de beste manier de regie (bijvoorbeeld lokaal eigendom of tender) kan pakken.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
22 april 2021	Z/21/047504 Vaststellen definitief bod Regionale Energiestrategie 1.0 Arnhem Nijmegen
18 oktober 2022	Z/22/092047 Concept Notitie Reikwijdte en Detail van planMER ter voorbereiding van RES 2.0
20 december 2022	Z/22/092045 Concept NRD planMER voor RES 2.0
11 juli 2023	Z/23/129638 kennisneming planMER RES GMR Arnhem Nijmegen
7 december 2023	Z/23/133830 Raadsbesluit Routes voor de Lokale Energie Strategie Wijchen
1 februari 2024	Z/23/129638 Raadsbesluit Onderzoek naar een gedragen visie op wind- en zonne-energie in Wijchen
25 april 2024	Z/24/233429 Informatienota gemeenteraad Evaluatie Gedragscode Windenergie in Wijchen

Gewenst resultaat

Door dit besluit wordt in de MCA bij de Visie op wind- en zonne-energie Wijchen gebruik gemaakt van criteriaset 1. Deze criteriaset bevat criteria die wijzen op gebieden in de buurt van industrie en snelwegen.

Argumenten

- 1.1 *Middels het ter besluitvorming aanbieden van criteriasets geven we invulling aan de eerste stap van het raadsbesluit 'Onderzoek naar een gedragen visie op wind- en zonne-energie in Wijchen'.*
Op 1 februari 2024 besloot uw raad zelf te laten te onderzoeken welke gebieden het meest geschikt voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen zijn. U gaf opdracht om een visie op wind- en zonne-energie op te stellen in hierin keuzes te maken ten aanzien van deze gebieden.
- 1.2 *De visie is van belang voor de invulling van de gemeentelijk ambities op het gebied van energieneutraliteit en bestrijding van netcongestie.*
 - o De gemeente Wijchen heeft de ambitie om energieneutraal te worden en daarin de eerste stappen gezet. Om de uiteindelijke doelstellingen voor 2050 (conform landelijke afspraken) op onze eigen voorwaarden te halen, moeten we op een slimme manier doorpakken. De visie op wind- en zonne-energie is daarin een belangrijke stap.
 - o In RES 1.0 heeft Wijchen een bod gedaan met 3 windmolens bij Bijsterhuizen en 30 hectare zonnepark. Vanwege instabiliteit op het elektriciteitsnet ligt er echter een afspraak om in RES 2.0 de scheve verhoudingen zon- en windenergie in de totale RES te verbeteren en is een planMER uitgevoerd.
- 1.3 *Door keuzes te maken voor zoekgebieden voor grootschalige opwek schept de gemeente Wijchen duidelijkheid en verkleint daarmee de onrust bij inwoners.*
Al jaren is er in enkele gebieden binnen de gemeente Wijchen onzekerheid over de eventuele komst van windmolens in die gebieden. Dit zorgt voor onrust in die gebieden. De visie op wind- en zonne-energie kan in ieder geval duidelijk maken welke gebieden afvallen als zoekgebied.

2.1 Om tot een gedragen visie te komen moet uw raad vooraf besluiten over de te hanteren criteria.

De MCA is een belangrijk onderdeel van de visie. Voordat de MCA kan worden uitgevoerd moet een keuze gemaakt worden over de criteria die ten grondslag aan de MCA liggen. De criteriasets met weging die voorliggen, zijn gedistilleerd uit de input van inwoners, stakeholders en bedrijven.

2.2 Door te kiezen voor Criteriaset 1 kiest u voor de set die er van uitgaat dat leefbaarheid het best wordt bereikt door ervoor te kiezen om gebieden voor de opwek van duurzame energie te combineren met industrie en snelwegen; plekken waar al overlast is.

Tijdens de raadpleging is naar voren gekomen dat het allerbelangrijkste thema voor inwoners is dat de leefbaarheid gewaarborgd wordt. Maar in de manier waarop dit moet gebeuren, zijn twee stromingen te onderscheiden:

- Leefbaarheid bereik je het meest door ervoor te kiezen om gebieden voor de opwek van duurzame energie te combineren met industrie en snelweg; plekken waar al overlast is.
- Leefbaarheid bereik je het meest door te kiezen voor gebieden voor de opwek van duurzame energie waarbij het meeste afstand wordt gehouden tot woningen of woonkernen;

De uitkomst van de vragenlijst, zoals gepresenteerd in de notitie 'Besluitvorming criteriasets en weging Wijchense visie voor wind- en zonne-energie' laat zien dat gemeentebreed 66% van de respondenten aangeven dat de gemeente het beste kan rekening houden met de huidige leefbaarheid door windmolens te plaatsen op plekken waar al veel geluid is, zoals bij wegen of bij industrie. Bovendien beïnvloedt de keuze voor Criteriaset 1 naar verwachting cultuurhistorie en landschap minder dan Criteriaset 2.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Inpassingsplan voor windpark A50 legt tijdsdruk op het proces naar de visie op wind- en zonne-energie.

De provincie is het bevoegd gezag als het gaat om windparken en moet reageren op een inpassingsplan voor het windpark A50, gelegen binnen één van de mogelijk geschikte gebieden binnen de gemeente Wijchen. De gemeente Wijchen heeft tot de zomer om tot beleid te komen, daarna zal de provincie gaan beslissen over het inpassingsverzoek. Daarom is de urgentie en tijdsdruk op dit proces groot.

1.2 Plannen voor een hoogspanningsstation van TenneT hebben een grote ruimtelijke impact op de gemeente Wijchen.

Parallel aan het traject om te komen tot een visie op wind- en zonne-energie is duidelijk geworden dat TenneT plannen heeft voor een hoogspanningsstation van circa 25 hectare in de gemeente Wijchen. Hoewel we weten dat TenneT zoekt in de buurt van de reeds aanwezige hoogspanningsleiding vanaf de A50 verder naar het westen, is de plek waar het hoogspanningsstation komt niet bekend. Uw raad wordt in een informatienota hierover geïnformeerd.

Omdat de komst van het hoogspanningsstation een grote ruimtelijke impact heeft, zou het meegewogen moeten worden in het traject voor het bepalen van zoekgebieden voor wind- en zonne-energie. Wij bespreken dit dilemma met TenneT en Provincie en nemen de uitkomsten van deze overleggen mee in de

advisering over de visie op wind- en zonne-energie in de aanloop naar de raadsvergadering van 2 juli, waarin de visie volgens planning ter besluitvorming voorligt. Er bestaat een kans dat er gevolgen zijn voor het traject.

2.1 Na besluitvorming over de visie volgt een periode waarin we aanvullend onderzoek verrichten en een kader opstellen waarin de voorwaarden voor ontwikkelingen en de rol van de gemeente wordt uitgewerkt.

Het kiezen tussen de twee criteriasets is niet direct een keuze voor gebieden, maar bepaalt de manier van kijken naar de gebieden en de manier van afwegen. Voor beide criteriasets geldt dat wanneer ze worden toegepast in de MCA er voorkeursgebieden naar voren komen. Maar dit biedt nog niet de garantie dat daar een project ontwikkeld zal worden. Dit is namelijk ook afhankelijk van een aantal praktische zaken. In de visie stelt de gemeente ook voorwaarden aan ontwikkelingen en wordt een vervolgproces geschetst, waarbij de rol van de gemeente, moet worden bepaald. Na vaststelling van de visie vergt dit echter nog een periode van onderzoek en uitwerking. Vervolgens moeten er ontwikkelaars zijn die aan de voorwaarden van de gemeente kunnen voldoen. Tot slot is voor iedere ontwikkeling van windenergieprojecten een ProjectMER nodig.

Om de periode van onzekerheid bij inwoners zo kort mogelijk te houden, is het belangrijk dat we als gemeente zo snel mogelijk duidelijk geven en vaart maken met het aanvullend onderzoek en het kader.

2.2 De keuze voor Criteriaset 1 leidt mogelijk tot zoekgebieden waarbij de afstand tot woningen of woonkernen kleiner is dan de bij de keuze voor Criteriaset 2.

De keuze voor Criteriaset 1 neigt naar zoekgebieden dicht bij industrie en snelwegen. Deze kunnen mogelijk dicht bij woningen zijn.

Financiële gevolgen

Wanneer in later stadium besluitvorming over financiële participatie of lokaal eigendom plaatsvindt, kan dit financiële gevolgen hebben. In het voorliggende advies komen deze niet aan de orde.

Communicatie

Tijdens een informatiemarkt op 23 mei informeren wij inwoners over informatie die is opgehaald en hoe traject naar de Wijchense visie voor wind- en zonne-energie er verder uitziet.

Inwonersparticipatie

In het traject naar de visie voor wind- en zonne-energie Wijchen is trede 3 van de participatieladder (raadplegen, adviseren) toegepast. Dit hebben we gedaan door zoveel mogelijk input voor criteria op te halen bij inwoners, bedrijven en stakeholders, door middel van:

- Digitale bewonersbijeenkomst en fysieke bewonersbijeenkomst
- Bijeenkomst voor bedrijven
- Enquête

In een eerder stadium is een stakeholdersavond in het kader van de Evaluatie Gedragscode Wind georganiseerd.

Tot slot volgt nog een informatiemarkt voor inwoners op 23 mei.

In de visie, waarover volgens planning in de raadsvergadering van 2 juli besluitvorming plaatsvindt, gaan wij verder in op proces- en financiële participatie.

Uitvoering of Vervolgstappen

- Na uw besluit over de criteria ligt de Visie op wind- en zonne-energie volgens planning in de raadsvergadering van 2 juli ter besluitvorming voor.
- In de visie komen diverse onderwerpen zoals (MCA, Opgave, voorwaarden, regie/proces) aan de orde.
- Ook nemen we de aanbevelingen uit de Evaluatie Gedragscode Wind mee. In deze evaluatie werd geadviseerd om de gedragscode te vervangen door participatiebeleid, een visie op duurzame opwek op te stellen en om te bekijken of het wenselijk is de landelijke gedragscode te adopteren voor windprojecten. Verder werd aanbevolen om:
 - een stevig participatieproces bij het ontwikkelen van de beleidsvisie
 - in deze visie tevens de eigen rol van de gemeente bij de totstandkoming van duurzame energieprojecten te beschrijven
 - het streven naar financiële participatie in beleid op te nemen
 - bij het opstellen van criteria voor de gebieden de belangen van natuur, milieu en landschap goed mee te nemen.
- Met name voor de voorwaarden en de manier van regie nemen is aanvullend onderzoek nodig en dienen kaders te worden gesteld. Wij pakken dit op in de tweede helft van 2024.
- Voordat ontwikkelingen mogelijk zijn in de zoekgebieden zijn altijd aanvullende milieukundige onderzoeken nodig. In gebieden met een hoge cultuurlandschappelijke waardering is een cultuurhistorische effect rapportage nodig. Ook landschappelijk onderzoek, flora en faunaonderzoek en archeologisch onderzoek zijn nodig.

Geheimhouding:

N.v.t.

Voorstel

Advies

JAFL

GO

SPA

Groen, Natuur & Landschap

Gedragen vervolgonderzoek naar **gebieden** windenergie

Dit amendement hoort bij

129638 Onderzoek naar een gedragen visie op wind- en zonne-energie in Wijchen

Vergadering

Openbare raadsvergadering op 1 februari 2024

Indieners

Eerste indiener:
CDA, Jan Peters Sengers

Amendementnummer

1

Mede indiener:

VVD, Alice Peters - Vroom

Voorgestelde wijziging van het besluit

De volgende beslispunten toe te voegen:

- besispunt 4
- 1. Bij het voorgestelde onderzoek (multi-criteria analyse) naar mogelijk geschikte **gebieden** voor windenergie en in de vergelijking tussen die gebieden minimaal ook de volgende beoordelingscriteria en bijbehorende wegingsfactoren mee te nemen, zoals:
 - a. belastbaarheid van het gebied voor omwonenden,
 - b. natuur,
 - c. participatiemogelijkheden van direct aanwonenden,
 - d. leefomgeving,
 - e. landschappelijke inpassing van windmolens en zonnevelden,
 - f. toekomstvastheid en
 - g. goede ruimtelijke ordening
- 2. Daarnaast ziet de raad graag terug dat in de beoordeling van geschikt te maken **gebieden** alle overige en mogelijk voorgenomen ontwikkelingen meegenomen worden in het onderzoek.
- 3. Op korte termijn een informatiebijeenkomst met gemeenteraads- en commissieleden te organiseren waarbij deze leden, voorafgaand aan de multi-criteria analyse, desgewenst een reactie kunnen geven op de voor het onderzoek in aanmerking te nemen criteria en op de mate van weging daarvan bij het uit te brengen advies.
- 4. Bij het onderzoek trede 3 van de Wijchense Participatieladder (raadplegen/adviseren) toe te passen.
- 5. In ieder geval huishoudens die binnen 2 kilometer van de beoogd plangebieden woonachtig zijn proactief te benaderen in het vervolgonderzoek.

Aanleiding

Het college stelt voor om tot een gedragen visie te komen op wind- en zonne-energie. Dat is goed. Met dit amendement leggen we vast dat het onderzoek naar geschikte **gebieden** alle voor een goede ruimtelijke ordening relevante aspecten in zich moet hebben. Hierbij gaat het in ieder geval om natuur, participatiemogelijkheden, belastbaarheid van het gebied, leefomgeving, landschappelijke inpassing, toekomstvastheid en goede ruimtelijke ordening per te onderzoeken **gebieden**.

Beoogd effect

Te komen tot onderzoekresultaten die ook gedragen worden door een zo breed mogelijke raadsmeerderheid en die op draagvlak in de samenleving kunnen rekenen.

Argumenten

*4.1 De PlanMer toont aan dat in de gemeente Wijchen meerdere **gebieden** geschikt zijn te maken voor windenergie. Er is ook een inpassingsverzoek vanuit de provincie aanhangig.*

De gemeenteraad van Wijchen heeft zich eerder uitgesproken voor route 2 (lokale energiestrategie en deze te willen versnellen) en wil zelf graag de regie houden over de ontwikkelingen in onze gemeente Wijchen. De Provincie Gelderland eerder heeft laten weten open te willen staan voor betere **gebieden** dan alleen het plan Windpark A50 bij Niftrik en Hernen.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	5456
Extern Zaak ID	Z/23/129638
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 februari 2024
Agendapunt	9.1
Titel	129638 beslisnota raad Onderzoek naar een gedragen visie op wind- en zonne-energie in Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving – team Milieu
Eigenaar	Josten, Ron
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	§2 Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)
Telefoonnummer steller	0884327319

Bijlagen
129836 Beslisnota raad gedragen visie wind en zon
Bijlage 129638 Informatienota planMER RES GMR Arnhem Nijmegen
bijlage 1: Kennisgeving Resultaten planMER
bijlage 2: QenA planMER RES
bijlage 3: samenvatting planMER RES
bijlage 4: PlanMER RES Arnhem Nijmegen Hoofdrapport (separaat bijlagen I–XII) (24MB)
Notitie autonome ontwikkelingen – bijlage I
Kaders vanuit wetgeving, beleid en richtlijnen – bijlage II
Notitie alternatievenontwikkeling planMER RES Arnhem–Nijmegen – bijlage III
Omgang advies Commissie m.e.r – bijlage IV
Notitie ecologie planMER RES GMR Arnhem–Nijmegen – bijlage V
Notitie landschap planMER GMR Arnhem–Nijmegen – bijlage VI
Beoordeling thema bodem en water – bijlage VII
Beoordeling thema cultuurhistorie en archeologie – bijlage VIII
Beoordeling thema leefomgeving – bijlage IX
Beoordeling thema veiligheid – bijlage X
Notitie Energieopbrengst planMER GMR Arnhem–Nijmegen – bijlage XI
Rapport molenaarswoningen – bijlage XII

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	19 december 2023
Stukken Agendacommissie Wijchen	20 december 2023
College BenW openbaar Wijchen	9 januari 2024
Commissievergadering Wijchen	18 januari 2024
Stukken Agendacommissie Wijchen	19 januari 2024
Raad openbaar Wijchen	1 februari 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit: 1. In te stemmen met een onderzoek om tot een gedragen visie te komen op wind- en zonenergie in Wijchen 2. In te stemmen om op basis van die gedragen visie te bepalen a. in welke gebieden en onder welke voorwaarden zon- en/of windenergie mogelijk ontwikkeld kan worden b. wat de mogelijke bijdrage van Wijchen kan zijn aan een RES 2.0 3. In te stemmen dat de uitgewerkte beslispunten 1, 2a en 2b ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Besluit (Geamendeerd aangenomen met aangepast besluit)

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met een onderzoek om tot een gedragen visie te komen op wind- en zonenergie in Wijchen
2. In te stemmen om op basis van die gedragen visie te bepalen
 - a. in welke gebieden en onder welke voorwaarden zon- en/of windenergie mogelijk ontwikkeld kan worden
 - b. wat de mogelijke bijdrage van Wijchen kan zijn aan een RES 2.0
3. In te stemmen dat de uitgewerkte beslispunten 1, 2a en 2b ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.
- 4.1. Bij het voorgestelde onderzoek (multicriteria analyse) naar mogelijk geschikte gebieden voor windenergie en in de vergelijking tussen die gebieden minimaal ook de volgende beoordelingscriteria en bijbehorende wegingsfactoren mee te nemen, zoals:
 - a. belastbaarheid van het gebied voor omwonenden,
 - b. natuur,
 - c. participatiemogelijkheden van direct aanwonenden,
 - d. leefomgeving,
 - e. landschappelijke inpassing van windmolens en zonnevelden,
 - f. toekomstvastheid en
 - g. goede ruimtelijke ordening
- 4.2. Daarnaast ziet de raad graag terug dat in de beoordeling van geschikt te maken gebieden alle overige en mogelijk voorgenomen ontwikkelingen meegenomen worden in het

onderzoek.

4.3. Op korte termijn een informatiebijeenkomst met gemeenteraads- en commissieleden te organiseren waarbij deze leden, voorafgaand aan de multicriteria analyse, desgewenst een reactie kunnen geven op de voor het onderzoek in aanmerking te nemen criteria en op de mate van weging daarvan bij het uit te brengen advies.

4.4. Bij het onderzoek trede 3 van de Wijchense Participatieladder (raadplegen/adviseren) toe te passen.

4.5. In ieder geval huishoudens die binnen 2 kilometer van de beoogd plangebieden woonachtig zijn proactief te benaderen in het vervolgonderzoek.

Voorzitter

Griffier

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5927
Extern Zaak ID	Z/24/240591
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.2
Titel	Informatienota Raad Hoogspanningsstation
Soort nota	Informatienota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Raadsinformatienota hoogspanningsstation

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: 380/150 kV station

Datum: 14 mei 2024

Kernboodschap

De netbeheerder TenneT is voornemens om het elektriciteitsnet uit te breiden met een nieuw aan te leggen 380/150kV station in Wijchen. Dit station is bedoeld om het elektriciteitsnet in Noord-Brabant te ontlasten. De exacte locatie is nog niet bekend, maar het heeft de voorkeur om het station zo dicht mogelijk bij de bestaande hoogspanningsleiding te realiseren. Het zoekgebied ligt ten westen van de A50. Dat zou mogelijk ook in het zoekgebied voor de windmolens langs de A50 kunnen zijn. Deze informatie is van belang voor het traject rondom de wind- en zonvisie. Meer informatie over de mogelijke impact van het hoogspanningsstation op dit traject is te vinden in de nota Criteria visie op wind- en zonne-energie Wijchen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
	Niet van toepassing

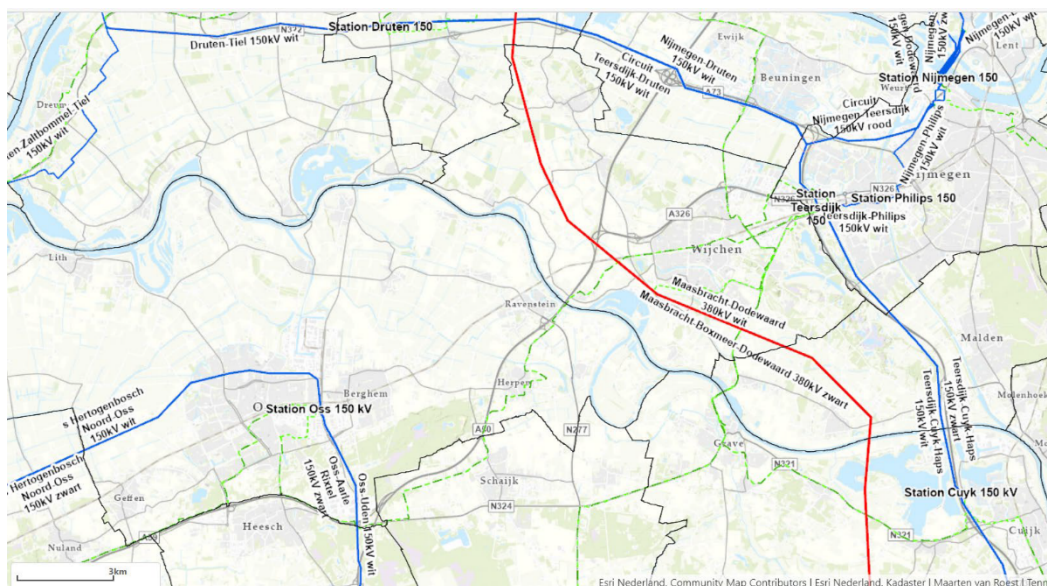
Toelichting

Vanwege congestie van het elektriciteitsnet in Brabant en de nog te verwachten ontwikkelingen in oost Brabant is TenneT voornemens om een nieuw 380/150kV station te realiseren op Wijchens grondgebied. Dit station is een schakel tussen het landelijke hoogspanningsnet met een spanning van 380kV en het regionale hoogspanningsnet van 150kV. Het heeft de voorkeur om het nieuwe station zo dicht mogelijk bij de bestaande hoogspanningsleiding te realiseren die al over Wijchens grondgebied loopt. Dit heeft de volgende redenen:

- Geen nieuwe landschappelijke doorsnijding
- Geen plaatsing masten in uiterwaarden/Natuurnetwerk Nederland vereist
- Geen kruising van rijksvaarweg Maas met bovengrondse hoogspanningslijnen
- Beperkte ruimteclaim vanwege smallere belemmerde strook van ondergrondse kabels t.a.v. bovengrondse lijnen (circa 30 meter voor vier 150kV-circuits in gestuurde boring vs circa 2x70 meter voor twee separate 380kV-mastrijen)
- Kortere doorlooptijd dan bij een stationslocatie op grotere afstand van de 380kV-lijn

De keuze voor Wijchen zorgt dus voor snellere uitvoering (maatschappelijk belang) en een betere landschappelijke inpassing. Zou er gekozen worden voor de plaatsing aan de overkant van de Maas op het grondgebied van de gemeente Oss, dan heeft dat ook invloed op het Wijchense landschap. Dan zou er een dubbele rij hoogspanningsmasten van de bestaande hoogspanningslijn over de Maas naar het station in Oss moeten, omdat hoogspanningskabels onder andere vanwege de veiligheid niet onder de grond gebracht kunnen worden.

Het heeft de voorkeur om het station zo dicht mogelijk bij de bestaande hoogspanningsleiding te realiseren. De rode lijn op het onderstaande kaartje laat zien waar deze leiding ligt. Het zoekgebied ligt ten westen van de A50.

Bij het bepalen van de uiteindelijke locatie wordt er ook rekening gehouden met zaken zoals afstand tot bestaande bebouwing en landschappelijke waarden. De bestaande hoogspanningsleiding loopt ook door het gebied langs de A50 waar een initiatief voor windmolens bij de provincie ligt. Het is niet geheel duidelijk in hoeverre het initiatief een belemmering vormt voor de mogelijke realisatie van een 380/150 kV station in hetzelfde gebied of andersom.

De grootte van het station bedraagt zo'n 26 ha inclusief landschappelijke inpassing. De bedoeling is dat het ergens tussen 2029 en 2031 gereed zal zijn. Het nieuwe station is in eerste instantie bedoeld voor Brabant en heeft hoge prioriteit gezien de problemen met het net. De mogelijke voordelen voor Wijchen worden nog verkend en zijn onderdeel van gesprek.

Communicatie

Communicatie en participatie zullen onderdeel zijn van het vervolgtraject. Primair zijn TenneT en het ministerie van EZK als bevoegd gezag verantwoordelijk. De gemeente zal hier betrokken bij zijn.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het initiatief voor het vervolgtraject ligt bij TenneT. In principe ligt het bevoegd gezag voor het realiseren van het station bij het ministerie van EZK, mogelijk wil zij dit overdragen naar de provincie Gelderland. De komende periode zullen vervolgesprekken met Gelderland, TenneT en andere betrokken partijen gevoerd worden.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5899
Extern Zaak ID	Z/24/232358
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.3
Titel	Zienswijze WDW concept Jaarrekening 2023 en Ontwerpbegroting 2025
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota raad Zienswijze WDW conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025
Bijlage 2. Ontwerpbegroting 2025 Werkorganisatie Druten Wijchen
Bijlage 3. WDW – Conceptjaarrekening 2023
Zienswijze Wijchen JR23 en Begroting25 WDW
GR WDW, jaarrekening incl. controleverklaring 2023
Werkorganisatie Druten Wijchen, accountantsverslag 2023

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze concept jaarrekening 2023 en Ontwerpbegroting 2025 WDW

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de concept jaarrekening 2023 van de WDW.
2. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2025 van de WDW.
3. De zienswijze op de concept jaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025 van de WDW vast te stellen, waarmee de raad aangeeft:
 - a. In te stemmen met voorgestelde resultaatbestemming 2023;
 - b. Verwacht wordt dat het nieuwe inhuurproces leidt tot betere toepassing van de aanbestedingsregels bij inhuur van personeel;
 - c. Inwoneraantallen als begrijpelijke maatstaf te zien voor de ontwikkeling van de WDW, als het gaat om de kostenverdeling binnen de verdeelsleutel;
 - d. Ervan uit te gaan dat de invulling van de opgenomen taakstelling op het Drutense takenpakket de dienstverlening aan Wijchense inwoners en bestuur niet raakt.

Aanleiding

De Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) heeft de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de concept jaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025-2028 van de WDW.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit

Gewenst resultaat

Het bestuur van de WDW met de vastgestelde zienswijze in staat te stellen de begroting 2025-2025 en de jaarrekening 2023 definitief vast te stellen.

Argumenten

1.1 en 2.1 Via de zienswijze procedure voldoet de gemeente aan de wettelijke eis voor de vaststelling van de begroting en de jaarrekening van een gemeenschappelijke regeling.

3.1 met de zienswijze geeft de raad het bestuur van de WDW de rugdekking om de begroting en jaarrekening definitief vast te stellen.

In de zienswijze geven we aan in te kunnen stemmen met de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025. Daarmee kan het bestuur van de WDW de stukken ongewijzigd vaststellen, afhankelijk van de zienswijze van de gemeente Druten.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De begroting van de WDW leidt tot een uitzetting van de gemeente. De uitzetting is het gevolg van de landelijke cao-ontwikkelingen en de huidige inflatie.

Financiële gevolgen

De jaarrekening 2023 van de WDW sluit met een positief saldo van € 1,5 miljoen op een totaalbegroting van € 50 miljoen. Daarbij is € 122k aan het kwaliteitsfonds toegevoegd, waarmee het de maximaal hoogte van € 500k bereikt. Daarnaast is een reservering gedaan van € 250k om het openstaande verlofsaldo verder terug te brengen.

Het saldo van € 1,5 miljoen wordt via de verdeelsleutels teruggestort aan beide gemeenten. In de jaarrekeningen 2023 van Druten en Wijchen is hier al op geanticipeerd.

De begroting 2025-2028 van de WDW stijgt over het geheel genomen met € 1,4 miljoen voor 2025. Dit betreft:

- € 2,1 mln cao-ontwikkelingen;
- € 0,1 mln prijsinflatie (voornamelijk ICT, Softwarecontracten);
- € -0,6 mln zwembadpersoneel Druten gaat over naar commerciële partij;
- € -0,1 mln rente opbrengsten schatkistbankieren;
- € -0,2 mln kosten ICT vanwege uitgestelde investeringen.

Een deel van bovenstaande effecten valt buiten de verdeelsleutel en ook de verdeelsleutel zelf is herijkt, zoals is toegelicht in een informatie hierover. Voor Wijchen en Druten leidt dit tot de volgende financiële effecten:

Bedragen x € 1.000	Wijchen 2025	Druten 2025
Verdeelsleutel	212	-212
Personeel indexering conform nieuwe CAO	1.437	681
Contractindex	75	35
Rente schatkistbankieren	-68	-32
ICT	-111	-52
Overig	-25	14
Totaal effect begroting 2025 WDW bestaand beleid	1.520	434
<i>Zwembadpersoneel extern*</i>		-569
Totaal mutatie bijdrage WDW	1.520	-135

Bovenstaande mutatie nemen we op in de Perspectiefnota.

Communicatie

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/232358

Uitvoering of Vervolgstappen

Begroting en jaarrekening worden voor 15 juli 2024 vastgesteld door het bestuur van de WDW. Aansluitend worden deze verzonden aan de provincie.

Geheimhouding:

N.v.t.

WDW

PROGRAMMABEGROTING 2025

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Status: Concept

Voorwoord

Context

Voor u ligt de ontwerpbegroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De kaders voor deze begroting komen voort uit het bedrijfsplan 'werkorganisatie Druten-Wijchen', dat op 30 maart 2017 is vastgesteld in de gemeenteraden van Druten en Wijchen.

De WDW verzorgt voor beide gemeenten de bestuursondersteuning en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. De begroting omvat daarom de budgetten voor de personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om haar werk uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen.

De programmabudgetten maken deel uit van de afzonderlijke programmabegrotingen van de gemeenten Druten en Wijchen.

De voorliggende begroting laat gedurende de jaren 2025-2028 een sluitend perspectief zien. Toelichting op de cijfers vindt u terug in paragraaf 1.3.

Professionalisering van dienstverlening

De meerwaarde van de WDW is vervat in vijf strategische doelstellingen (5k's):

1. Verhogen van Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering;
2. Verbeteren van de bestuurlijke Kracht in de regio;
3. Verminderen van de Kwetsbaarheid;
4. Verbeteren van Kansen voor medewerkers;
5. Verminderen en beheersen van Kosten.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit. Tot op heden laat de ervaren kwaliteit globaal een gelijkblijvend resultaat zien. Op een aantal punten zijn we echter ook ontevreden over de doorontwikkeling van onze dienstverlening. We blijven dan ook via de agenda Dienstverlening, als onderdeel van het actieplan doorontwikkeling WDW, innovatief werken aan het verder dichtbij brengen van onze dienstverlening bij inwoners en ondernemers. In 2024 wordt een 3-meting uitgevoerd ten aanzien van de kwaliteit van de dienstverlening.

In 2023 zijn we gestart met project monitoren klantsignalen uit de agenda Dienstverlening 2021-2024. Aanvullend op de metingen van de kwaliteit van de dienstverlening (eens per 2 jaar), doen we in 2024 een voorstel om gedurende het jaar continue feedback te kunnen vragen aan inwoners en bedrijven. Op deze manier kunnen we de dienstverlening continue blijven verbeteren.

Technische begroting

Eind 2022 heeft het bestuur van de WDW, na een zorgvuldig doorlopen proces met de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, het Integraal plan vastgesteld. Met het Integraal plan zijn er gelden toegevoegd in de begroting van de WDW om de capaciteit in balans te brengen met de bestaande werklust. Deze begroting borduurt hier op voort. Ondertussen staat de tijd niet stil en komen er nieuwe ontwikkelingen op ons pad en werken we onderwerpen uit die in het Integraal plan zijn benoemd. Eventuele personele consequenties vanuit bestuurlijke ambities of wettelijke taken brengen we ter afweging in bij de Perspectiefnota 2024 van de beide gemeenten. In de tweede Bestuursrapportage brengen we de eventuele impact voor de WDW begroting in beeld.

Initiatief managementteam

Het managementteam (MT) van de WDW is met een proces bezig om een 'strategische MT-agenda 2024 – 2026' uit te werken. Deze agenda geeft koers aan de doorontwikkeling van de organisatie WDW. Onderwerpen als structuur, aandacht geven en verdere professionalisering dienen hiervoor als basis.

Begrotingsproces WDW 2025

Hetgeen hiervoor verwoord betekent dat de voorliggende begroting een zuiver financieel-technische begroting is. Het proces voor de begroting 2025 van de WDW gaat een moment van afweging kennen bij de behandeling van de Perspectiefnota's en Begrotingen van de gemeenten Druten en Wijchen.

Dit begrotingsproces is als volgt uitgewerkt.

Concept begroting	15 april 2024	Het WDW-bestuur stelt deze financieel-technische begroting in concept vast. Deze begroting wordt aan de gemeenteraden toegestuurd, waarop de raden de mogelijkheid hebben een zienswijze te geven.
Zienswijze raden	Juni	De raden behandelen de jaarrekening en begroting van de WDW en hebben de mogelijkheid een zienswijze hierop uit te brengen.
Perspectiefnota	4 juli 2024	De Perspectiefnota's liggen voor in de raden van Druten en Wijchen.
Vaststellen begroting	Juli	Het bestuur van de WDW stelt de Begroting 2025 vast, rekening houdend met eventueel ingediende zienswijzen.
Begroting 2025 gemeenten	7 november 2024	De Begrotingen van Druten en Wijchen liggen voor. Eventuele wijzigingen op deze concept begroting liggen dan ook voor.

Verdeelsleutel

De beide colleges hebben op 12 maart 2024 een besluit genomen over de evaluatie en herijking van de kostenverdeelsleutel. Dit besluit passen we toe in deze begroting. Dit betekent concreet het volgende:

- De kosten tot € 33,9 miljoen verdelen we op basis van de originele verdeelsleutel (35,2% Druten en 64,8% Wijchen);
- De kosten boven dit bedrag verdelen we op basis van inwoneraantallen. Voor 2025 gaan we uit van het aantal inwoners per 1-1-2024. Dat leidt tot een verhouding 32,0% Druten en 68,0% Wijchen.

Uitdagingen

Net zoals andere gemeenten, staan we als WDW voor een aantal uitdagingen die onze aandacht vragen. Diverse maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een samenhangende aanpak. Soms zelfs in regionaal verband, want veel uitdagingen houden niet op bij de gemeentegrenzen van Wijchen en Druten. Ook de impact van de krappe arbeidsmarkt is groot. Dat maakt het extra belangrijk om een aantrekkelijke werkgever te blijven, zodat ambitieuze medewerkers (blijven) kiezen voor de WDW. Een aantrekkelijke, robuuste en vitale organisatie is noodzakelijk voor het realiseren van de bestuurlijke ambities en het bouwen aan de toekomst van en met de inwoners, ondernemers en instellingen van Druten en Wijchen.

Financieel technische begroting 2025

De voorliggende (financieel-technische) begroting laat gedurende de jaren 2025-2028 een sluitend perspectief zien. Om dit te bewerkstelligen verhogen we de bijdragen van de gemeenten vanwege de volgende autonome oorzaken:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen
Bijdrage begroting 2024 jaarschijf 2025	38.971	3.455	6.511
<i>Begrotingswijzigingen verwerkt in 2023:</i>			
2 ^e Bestuursrapportage 2023	920	60	88
Begrotingswijziging uitbreidingen personeel	302	0	0
Begrotingswijziging uitbreiding personeel met inkomsten gemeenten	237	0	0
Begrotingswijziging taakstelling takenpakket Druten	0	-189	0
Actuele begroting	40.430	3.325	6.599
Begroting 2025: indexatie personeel	1.936	53	109
Begroting 2025: extra kosten arbo	25	0	0
Begroting 2025: Zwembadpersoneel extern	0	-569	0
Begroting 2025: contractindexatie	77	10	22
Begroting 2025: rente schatkistbankieren	-100	0	0
Begroting 2025: ICT opschuivende investeringen	-163	0	0
Begroting 2025: actualisatie tractie	-6	16	4
TOTAAL	42.200	2.837	6.734

Uit bovenstaande tabel valt op te maken dat de bijdrage aan de WDW hoofdzakelijk stijgt door de hogere indexatie van de personeelskosten. In de begroting 2024 gingen we uit van een index van 4,2% in 2024 en 4,1% in 2025; op dit moment gaan we op basis van de vastgestelde CAO uit van 6% in 2024 en op basis van de septembercirculaire van 5,8% in 2025.

Daarnaast is het zwembadpersoneel overgegaan van de WDW naar een externe partij, die de exploitatie van de Gelenberg in Druten verzorgt. Voor de gemeente Druten leidt dit tot een lagere bijdrage (buiten de sleutel) aan de WDW, maar daar staat een vergoeding aan de externe partij tegenover.

Vanuit de analyse bij de jaarrekening 2023 zien we structurele rentebaten vanuit het geld dat we in de schatkist aanhouden, dat ramen we op € 100k.

Voor wat betreft ICT verlagen we in 2025 de budgetten met € 163k, vanwege uitgestelde realisatie van investeringen. Deels komt dit door het gebrek aan interne capaciteit om de projecten vanuit de verschillende beleidsvelden goed te begeleiden, als ook doordat complexe projecten regionaal in samenwerking met de IRvN worden opgepakt. Ook de IRvN en marktpartijen hebben te maken met krapte op de arbeidsmarkt.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Programma 1 Dienstverlening	7
1.1 Wat willen we bereiken?.....	7
1.2 Wat gaan we daarvoor doen?.....	7
1.3 Wat gaat het kosten?.....	8
1.4 Invulling taakstelling	11
1.5 Nieuw beleid 2025.....	11
2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
2.1 Waar liggen de financiële risico's?	12
2.2 Reserves en voorzieningen	13
2.3 Kengetallen financiële positie	13
3. Paragraaf Financiering	14
3.1 Financiering.....	14
3.2 Rekening-courant.....	14
3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm.....	14
4. Paragraaf Bedrijfsvoering.....	15
5. Financiële begroting	17
5.1 Uitgangspunten.....	17
5.2 Structureel	17
5.3 Incidenteel	18
5.4 Geprognosticeerde Balans	19
6. Reserves	20
6.1 Verloop van reserves	20
6.2 Toelichting reserves.....	21
7. Investeringen	22
8. EMU-saldo	23

1. Programma 1 Dienstverlening

1.1 Wat willen we bereiken?

Met de vorming van de WDW bundelen de gemeenten hun ambtelijke krachten in de uitvoering van gemeentelijke taken. Vergaande ondersteuning met eigentijdse ICT-toepassingen moet leiden tot een efficiëntere en effectievere dienstverlening.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit. Tot op heden laat de ervaren kwaliteit globaal een gelijkblijvend resultaat zien. Op een aantal punten zijn we echter ook ontevreden over de doorontwikkeling van onze dienstverlening. We blijven dan ook via de Kalender Dienstverlening, als onderdeel van het actieplan doorontwikkeling WDW, innovatief werken aan het verder dichtbij brengen van onze dienstverlening bij inwoners en ondernemers.

In 2023 is gestart met project monitoren klantsignalen uit de agenda Dienstverlening 2021-2024. Dit is onderdeel van het actieplan doorontwikkeling WDW. In 2024 zal een 3-meting worden gedaan en er zal een voorstel worden gedaan om gedurende het jaar continue feedback kunnen vragen inwoners en bedrijven zodat we onze dienstverlening continue kunnen verbeteren. Dit is op aanvullend op 1 keer per 2 jaar onderzoeken wat de kwaliteit van dienstverlening is. We blijven innovatief werken aan het verder dichtbij brengen van onze dienstverlening bij inwoners en ondernemers met de projecten uit de agenda dienstverlening.

1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

De WDW is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend. De uitvoering ziet in ieder geval toe op:

- a) Beleidsvoorbereiding;
- b) Uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
- c) Toezicht op aan derden uitbesteed werk;
- d) Handhaving van wet- en regelgeving;
- e) Het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
- f) Het verrichten van feitelijke handelingen;
- g) Het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting;

De meerwaarde van de WDW ligt met name in de manier waarop we de werkprocessen van hierboven genoemde taken inrichten en vormgeven. De uitdaging ligt daarbij vooral op kwaliteit van dienstverlening, eigentijdse dienstverlening en efficiëntie.

Het doorontwikkelplan WDW is op volle stoom en zal in 2024 worden afgerond. Natuurlijk staat de WDW vanaf dat moment niet stil. Onderwerpen als proces-, programma- en projectgericht werken, verdere digitalisering zoals datagedreven werken, de doorontwikkeling van de WDW-academie, de opvolging van het Medewerkeronderzoek en het anticiperen op de ombuigingsprogramma's van de gemeenten zijn dan weer nieuwe thema's.

Het managementteam (MT) van de WDW is met een proces bezig om een 'strategische MT-agenda 2024 – 2026' uit te werken. Deze agenda geeft koers aan de doorontwikkeling van de organisatie WDW. Onderwerpen als structuur, aandacht geven en verdere professionalisering dienen hiervoor als basis.

1.3 Wat gaat het kosten?

De kosten van de WDW bestaan uit kosten voor personeel en alles wat het personeel nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren, zoals ICT, vervoersmiddelen en huisvesting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lasten binnen en buiten een verdeelsleutel.

Deze verdeelsleutel betreft de verhouding tussen de hoogte van de ingebrachte budgetten door de beide gemeenten. De verrekening van eventuele besparingen of nadelen binnen de geoormerkte kosten van de verdeelsleutel, die de WDW realiseert, vindt plaats op basis van deze verdeelsleutel. Als gevolg daarvan kunnen middelen naar rato terugvloeien naar of - andersom - ten laste komen van de individuele gemeentelijke begrotingen.

De beide colleges hebben op 12 maart 2024 een besluit genomen over de evaluatie en herijking van de kostenverdeelsleutel. Dit besluit passen we toe in deze begroting. Dit betekent concreet het volgende:

- De kosten tot € 33,9 miljoen verdelen we op basis van de originele verdeelsleutel (35,2% Druten en 64,8% Wijchen).
- De kosten boven dit bedrag verdelen we op basis van inwoneraantallen. Voor 2025 gaan we uit van het aantal inwoners per 1-1-2024. Dat leidt tot een verhouding 32,0% Druten en 68,0% Wijchen.

Om de berekening van de verdeelsleutel zo zuiver mogelijk te maken, worden buiten de verdeelsleutel budgetten ingebracht, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen duidelijk anders georganiseerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn de buitendienst en de GR IBO (personeel Gemeenschappelijke Regeling Instituut Bijzonder Onderzoek). Afwijkingen van kosten buiten de verdeelsleutel worden afzonderlijk verrekend met de desbetreffende gemeente.

In onderstaande tabel worden zowel de structurele als de incidentele baten en lasten (binnen en buiten de verdeelsleutel) in beeld gebracht:

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Baten binnen de verdeelsleutel						
Druten verdeelsleutel basis (35,2%)	€ 12.618	€ 13.917	€ 11.933	€ 11.933	€ 11.933	€ 11.933
Wijchen verdeelsleutel basis (64,8%)	€ 23.228	€ 25.619	€ 21.967	€ 21.967	€ 21.967	€ 21.967
Druten o.b.v. inwoners (32,0%)			€ 2.656	€ 3.319	€ 3.901	€ 4.515
Wijchen o.b.v. inwoners (68,0%)			€ 5.644	€ 7.052	€ 8.289	€ 9.594
<i>Subtotaal bijdrage Druten en Wijchen</i>	<i>€ 35.846</i>	<i>€ 39.536</i>	<i>€ 42.200</i>	<i>€ 44.271</i>	<i>€ 46.090</i>	<i>€ 48.009</i>
Overige baten	€ 2.687	€ 181	€ 271	€ 270	€ 275	€ 212
Doorbelasting projecturen	€ 490	€ 546	€ 546	€ 546	€ 546	€ 546
Voorziening Personeel	€ 220	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Rente	€ 243	€ 0	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	€ 39.486	€ 40.263	€ 43.117	€ 45.187	€ 47.011	€ 48.867
Baten buiten de verdeelsleutel						
Druten	€ 3.630	€ 3.180	€ 2.837	€ 2.900	€ 2.973	€ 3.070
Wijchen	€ 6.278	€ 6.566	€ 6.734	€ 6.944	€ 7.136	€ 7.366
Overige baten	€ 271	€ 88	€ 89	€ 89	€ 89	€ 90
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	€ 10.179	€ 9.834	€ 9.659	€ 9.933	€ 10.198	€ 10.526
TOTAAL BATEN	€ 49.665	€ 50.097	€ 52.776	€ 55.120	€ 57.210	€ 59.392

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten binnen de sleutel						
Formatie in dienst	€ 26.002	€ 31.016	€ 33.936	€ 35.584	€ 37.148	€ 38.830
Inhuur	€ 5.529	€ 1.117	€ 899	€ 919	€ 939	€ 887
Overige personeelskosten	€ 1.200	€ 986	€ 1.053	€ 1.078	€ 1.107	€ 1.127
Huisvesting	€ 1.482	€ 1.436	€ 1.464	€ 1.504	€ 1.541	€ 1.579
I&A	€ 4.369	€ 5.086	€ 5.137	€ 5.356	€ 5.496	€ 5.609
Overige kosten	€ 806	€ 774	€ 750	€ 819	€ 803	€ 857
Totaal lasten binnen sleutel	€ 39.388	€ 40.416	€ 43.240	€ 45.260	€ 47.034	€ 48.889
Lasten buiten sleutel						
Formatie in dienst	€ 7.038	€ 6.972	€ 6.745	€ 6.930	€ 7.087	€ 7.251
Inhuur	€ 2.196	€ 1.753	€ 1.833	€ 1.917	€ 1.993	€ 2.073
Overige personeelskosten	€ 33	€ 61	€ 9	€ 9	€ 9	€ 9
Huisvesting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
I&A	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overige kosten	€ 912	€ 1.048	€ 1.071	€ 1.076	€ 1.109	€ 1.192
Totaal lasten buiten sleutel	€ 10.179	€ 9.834	€ 9.659	€ 9.933	€ 10.198	€ 10.526
TOTAAL LASTEN	€ 49.567	€ 50.250	€ 52.898	€ 55.192	€ 57.233	€ 59.415
Totaal van baten en lasten	€ 98	-€ 153	-€ 123	-€ 73	-€ 23	-€ 23
Dotaties reserves	-€ 372	-€ 250	-€ 250	-€ 250	-€ 250	-€ 250
Onttrekkingen reserves	€ 274	€ 403	€ 373	€ 323	€ 273	€ 273
Inzet bestemmingsreserve	-€ 98	€ 153	€ 123	€ 73	€ 23	€ 23
Resultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

In onderstaande tabel laten we het verloop zien van de bijdragen Druten en Wijchen binnen en buiten de sleutel van de primitieve begroting 2024 tot en met de voorliggende begroting 2025-2028. Per jaarschijf nemen we drie kolommen op "binnen sleutel" staat voor de bijdrage van Druten en Wijchen binnen de verdeelsleutel. "Dru" en "Wij" staan voor Druten en Wijchen buiten de verdeelsleutel. Berap staat voor bestuursrapportage.

	2025			2026			2027			2028		
Bedragen x € 1.000	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij
Primitief	38.971	3.455	6.511	40.020	3.525	6.648	40.358	3.564	6.722	40.358	3.564	6.722
<i>Berap1 2023</i>												
Geen structurele wijzigingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Berap2 2023</i>	920	60	88	895	60	88	915	60	88	915	60	88
<i>Begrotingswijziging uitbreiding personeel</i>												
Uitbreidingen	302	0	0	302	0	0	302	0	0	302	0	0
Uitbreiding met revenuen binnen gemeenten	237	0	0	237	0	0	237	0	0	237	0	0
Taakstelling takenpakket Druten	0	-190	0	0	-190	0	0	-190	0	0	-190	0
<i>Bijstellingen begroting 2025:</i>												
Personeel indexering conform nieuwe CAO	1.936	53	109	2.852	72	167	4.321	105	268	5.986	144	387
Arbo	25	0	0	26	0	0	26	0	0	27	0	0
Zwembadpersoneel extern	0	-569	0	0	-583	0	0	-585	0	0	-586	0
Contractindex	77	10	22	89	17	38	124	21	48	284	53	109
Rente schatkistbankieren	-100	0	0	-100	0	0	-100	0	0	-100	0	0
ICT	-163	0	0	-60	0	0	-68	0	0	-10	0	0
Inwoners en ondernemerspeiling 2027	0	0	0	0	0	0	-35	0	0	0	0	0
Voertuigen actualisatie vervangingen en exploitatie	-6	16	4	9	-1	2	10	-1	9	10	24	59
TOTAAL BEGROTING 2025	42.200	2.837	6.734	44.271	2.900	6.944	46.090	2.973	7.136	48.009	3.070	7.366

In voorliggende begroting rekenen we met de indexpercentages uit de septembercircularie 2023, op basis waarvan de hoogte van de algemene uitkering in de gemeentebegroting is gebaseerd. Deze indexpercentages en de CAO liggen ruim hoger dan een jaar geleden bij het opstellen van de begroting 2024. De gevraagde bijdragen stijgen hierdoor. Nieuw beleid is hierin niet meegenomen.

1.4 Invulling taakstelling

Het bestuur van de WDW heeft op 4 december 2023 een besluit genomen over de begrotingswijziging, die als onderdeel van de Begroting 2024 voorlag bij de raden van Druten en Wijchen. Het bestuur heeft daarbij rekening gehouden met het aangenomen amendement in de gemeente Druten, door geen extra bijdrage te vragen aan de gemeente Druten. Hiervoor is een taakstelling van € 190k buiten de verdeelsleutel opgenomen, op het takenpakket van Druten.

Het jaar 2024 gebruiken we om voorstellen uit te werken, eventueel een zienswijzetraject daarop te doorlopen en tot definitieve besluitvorming over te gaan. Dat betekent dat we op z'n vroegst de taakstelling vanaf 2025 kunnen invullen.

Daarnaast had het bestuur van de WDW zichzelf een taakstelling opgelegd van € 275k voor formatie-uitbreidingen, die binnen de begroting van de WDW opgevangen dienden te worden. Deze taakstelling is in deze begroting volledig ingevuld. Door middel van een integrale doorlichting van de formatie zijn daarvoor enkele formatieplekken in omvang teruggedroefd.

1.5 Nieuw beleid 2025

De voorliggende begroting is gebaseerd op bestaand beleid. Via deze Begroting 2025 vragen we daarmee, buiten indexering en actualisatie van budgetten op bestaand beleid, geen extra middelen aan voor nieuw beleid.

Bij de Perspectiefnota's van Druten en Wijchen leggen we eventuele (personele) uitbreidingen – vanuit bestuurlijke wens of wettelijk kader – ter integrale besluitvorming voor.

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de WDW om onvoorziene niet-structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen, teneinde haar taken te kunnen voortzetten.

2.1 Waar liggen de financiële risico's?

Volgens artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen (GR) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten. De gemeenten dragen er zorg voor dat de WDW altijd over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te voldoen. De financiële risico's zijn dan ook voor rekening van beide gemeenten.

In totaal bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 535k. Dat bedrag is samengesteld uit de onderstaande (grootste) risico's voor de WDW.

Langdurig ziekteverzuim blijft een punt van aandacht voor de WDW, ook al zien we in 2023 een positieve ontwikkeling hierop. Als ziekteverzuim langdurig is, wordt daarvoor ingehuurd. De WDW heeft middelen om inhuur ten gevolge van ziekteverzuim op te vangen (€ 250k). Aanvullend op deze middelen zijn voor 2021 t/m 2023 respectievelijk (€ 430k, € 287k, en € 143k) opgenomen. Vanaf 2024 zijn hier geen aanvullende middelen meer voor beschikbaar gesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de dalende trend zich doorzet. Echter, het risico bestaat dat dit in de praktijk anders uitpakt.

Kans: 50%

Financieel gevolg: € 750k

Risico: € 375k

Met de invoering van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) loopt de WDW risico. Op het moment dat er een incident plaatsvindt met overtreding van de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen. De kans daarop is klein. De AP gaat in geval van een datalek eerst in gesprek met partijen voordat een officieel onderzoek wordt gestart. Als er eventueel een officieel onderzoek wordt gestart hoeft dat niet te leiden tot een boete. Een boete opleggen gebeurt alleen in het uiterste geval. De boete kan oplopen tot 4% van de "wereldwijde" omzet met een maximum van € 20mln.

Kans: 10%

Financieel gevolg: € 1,3mln

Risico: € 130k

Het coronavirus lijkt inmiddels grotendeels achter ons te liggen. Vanuit de crisisorganisatie corona, zijn we overgegaan in de crisisorganisatie t.b.v. de opvang vluchtelingen. Het inzetten van vast personeel op deze taken leidt ertoe dat extra personeel nodig is om de bestaande taken uit te kunnen voeren. Het risico bestaat dat de organisatie onvoldoende gecompenseerd wordt hiervoor.

Kans 10%

Financieel gevolg: € 300k

Risico: € 30k

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.

De werkorganisatie houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.2 Reserves en voorzieningen

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.

De WDW houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.3 Kengetallen financiële positie

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn kengetallen voor de financiële positie benoemd. Deze kengetallen moeten verplicht worden opgenomen in deze paragraaf.

Het voornaamste kengetal waarop gestuurd wordt binnen de WDW is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de WDW heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, uitgedrukt in een percentage.

Kengetallen:	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Netto schuldquote	3,5%	4,1%	4,7%	4,5%	4,1%	3,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	3,5%	4,1%	4,7%	4,5%	4,1%	3,8%
Solvabiliteitsratio	12,1%	10,7%	8,9%	8,2%	8,0%	7,9%
Structurele exploitatieruimte	-2,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Belastingcapaciteit	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

De netto schuldquote is vrij laag. Dat komt omdat er geen leningen lopen binnen de WDW. Alles wordt gefinancierd via de exploitatiebijdragen van de gemeenten.

De solvabiliteit is relatief laag, omdat er, buiten de toegestane bestemmings- en afschrijvingsreserves, geen eigen vermogen wordt opgebouwd binnen de WDW.

Resultaten worden rechtstreeks afgerekend met de gemeenten. Het risico ligt dan ook volledig bij de gemeenten.

3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering gaat over de manier waarop de WDW wordt gefinancierd en de risico's die zich daarbij voordoen. De financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) bevat het beleid hiervoor.

3.1 Financiering

De beide gemeenten dragen er zorg voor dat de WDW altijd over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te voldoen. Op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting ontvangen de gemeenten een factuur voor de bijdrage van het betreffende jaar. Deze bijdrage wordt in kwartaaltermijnen geïncasseerd.

De WDW neemt bij het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in de Treasury Statuten van de gemeenten Druten en Wijchen (artikel 14 van de Financiële verordening). De deelnemende gemeenten zorgen voor het werkkapitaal van de WDW. Er is geen sprake van rentelasten. De gehanteerde omslagrente is nihil.

3.2 Rekening-courant

De WDW heeft bij de Bank Nederlandse Gemeenten een rekening-courant. Vooralsnog is hier geen kredietarrangement aan verbonden. Dit betekent dat een negatief saldo niet is toegestaan.

Een tijdelijk overschot aan liquide middelen wordt in rekening courant aangehouden ten behoeve van het dagelijkse betalingsverkeer. Boven een drempelbedrag van € 1.000.000 worden overtollige middelen bij het Rijk gestald (schatkistbankieren).

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De wet Fido (Financiering decentrale overheden) bevat een kasgeldlimiet en een renterisiconorm die een grens stelt aan financiering op korte termijn respectievelijk lange termijn.

Het is de WDW niet toegestaan om een negatief banksaldo te hebben of anderszins geld te lenen. Omdat renterisico zich niet voordoet zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet van toepassing.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Thema's die vanaf 2024 zullen worden opgepakt:

- Programma On- en Offboarding: het plan is in 2023 uitgewerkt en zal vanaf 2024 worden uitgevoerd. Het doel hiervan is dat medewerkers een goede start maken bij de WDW, zich welkom voelen en blijven voelen en bij een eventueel vertrek goed afscheid kunnen nemen. Het binden en boeien van medewerkers dus en mochten ze toch onverhoopt vertrekken of met pensioen gaan dan is de uitdaging van de WDW dat zij een positief visitekaartje kunnen afgeven voor de WDW. Dit programma zal tevens een relatie leggen met het trainen en opleiden van onze medewerkers. Dit in samenhang met de doorontwikkeling van onze eigen WDW-academie met een gevarieerd aanbod van opleidingen en trainingen.
- Uitvoering van het Informatiebeleidsplan: zoveel als mogelijk projecten van dit plan zullen in samenwerking met de iRvN en onze leveranciers worden opgepakt. Begin 2024 wordt de digitale ondertekening van documenten afgerond en zal het project Motion (HR- en salarissysteem) worden opgeleverd.
- De opvolging van het medewerker onderzoek zal in 2024 een vervolg krijgen. In samenwerking met de organisatie zal worden gezien welke thema's op de agenda komen. Hiervoor dienen de teamplannen en de huidige uitkomsten van het onderzoek als basis. Denk hierbij aan het vasthouden van de goede scores als de sociale veiligheid en plezierige onderlinge samenwerking en het verbeteren van thema's als werkdruk en team overstijgend samenwerken.
- Nieuw inhuurproces: met als doel om inhuur centraal te regelen via inkoop waarbij er een nauwe samenwerking optreedt tussen inkoop, financiën, PenO en de verantwoordelijke domeinmanager. Het doel is om grip te krijgen op het proces, meer grip op de uitgaven en om volledig te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving van inkoop (de zogenaamde comptabiliteitswetgeving).

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van boekjaar 2023 moet de WDW een (financiële) rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Met deze rechtmatigheidsverantwoording legt de directie expliciet verantwoording af (aan het bestuur) over de naleving van regels voor het financiële reilen en zeilen van de organisatie. Daarbij geeft de directie aan of de bestedingen (ontvangsten en uitgaven) van de WDW hebben plaatsgevonden conform de geldende financiële wet- en regelgeving.

In principe verschuiven daarmee een aantal werkzaamheden van de accountant naar de WDW zelf. Dit leidt tot meer werkzaamheden binnen de interne controle van de WDW. We schatten op dit moment in dat we de invoering van de financiële rechtmatigheidsverantwoording binnen de huidige formatie kunnen uitvoeren.

In 2026 toetsen we de jaarrekening 2025 op de financiële rechtmatigheid. Eventuele afwijkingen die uitkomen boven de verantwoordingsgrens (=1% van de totale lasten inclusief dotaties aan reserves) nemen we op in de rechtmatigheidsverantwoording. Afwijkingen boven de rapportagegrens (=5% van de verantwoordingsgrens) nemen we op in de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik, Integriteit en Fraude

Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van de WDW en kan tot grote financiële schade leiden. Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit. Het bestuur is zich hier terdege van bewust, gezien de aanwezige diverse interne beheersingsmaatregelen – zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiële en niet-financiële indicatoren – om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Om meer zekerheid te krijgen dat alle frauderisico's in beeld zijn en ter voorkoming van daadwerkelijke fraude is eind 2023 het beleid Fraude, integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik opgesteld. Dit wordt begin 2024 aan het bestuur voorgelegd.

Zichtbare monitoring op de werking en naleving van het beleid is onderdeel van de verbijzonderde interne controle (hierna: VIC).

In de VIC worden onder andere de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van onderkende fraude- en corruptierisico's te verminderen:

- Een detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat deze volgens de geldende Europese aanbestedingsregels en Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat voor de facturen die in rekening zijn gebracht bij de WDW ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat de betalingen van deze facturen ook naar het juiste bankrekeningnummer zijn overgemaakt.

Wet WOO

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een groot aantal processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de nieuwe wet. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste IT-voorzieningen aanwezig zijn en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze bedrijfsvoering. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.

Het WOO-proces is inmiddels bekend bij de stakeholders in de organisatie. Bij Informatiemanagement en Informatiebeheer is een coördinator benoemd om dit proces te begeleiden. Voor de WDW is het van belang om het aantal WOO-verzoeken goed te monitoren. Enerzijds om de verzoeken tijdig af te handelen en om een goede inschatting te kunnen maken van de benodigde capaciteit. Anderzijds is het bovenliggende doel van de WDW om te leren van de WOO-verzoeken om hiermee de kwaliteit van de informatie en borging indien nodig te verbeteren.

5. Financiële begroting

5.1 Uitgangspunten

De begroting is opgesteld op basis van bestaand beleid, voortbordurend op de meerjarenbegroting 2024-2027 en vastgestelde begrotingswijzigingen daarop. De formatieomvang is bepaald aan de hand van de vastgestelde begroting 2024, aangepast met bestuursbesluiten in 2023, tot aan 1 maart 2024. De totale toegestane formatie voor 2024 bedraagt 439,93 fte.

Boven op de formatie houden we rekening met inhuur ter vervanging van (langdurig) ziekteverzuim, structureel € 250k.

De begroting is meerjarig doorgerekend met de indexatie uit de septembercirculaire 2023:

Indexatie	2025	2026	2027	2028
Personeel (loonvoet sector overheid)	5,80%	4,80%	4,20%	4,20%
Contract (Prijs bruto binnenlands product)	2,80%	2,70%	2,50%	2,50%

De begroting is integraal opgenomen onder paragraaf 1.3. In dit hoofdstuk laten we op hoofdlijnen het onderscheid in de structurele en incidentele begroting zien.

5.2 Structureel

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten Programma 1 Dienstverlening	€ 45.275	€ 49.645	€ 52.672	€ 55.055	€ 57.210	€ 59.357
Lasten Programma 1 Dienstverlening	€ 46.338	€ 49.698	€ 52.695	€ 55.077	€ 57.233	€ 59.380
Saldo van baten en lasten	-€ 1.063	-€ 53	-€ 23	-€ 23	-€ 23	-€ 23
Inzet bestemmingsreserve	€ 64	€ 53	€ 23	€ 23	€ 23	€ 23
Resultaat	-€ 999	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Bovenstaand overzicht laat de structurele begroting van de WDW per programma zien. De begroting is ingedeeld in één programma.

5.3 Incidenteel

In onderstaand overzicht presenteren we alle incidenteel beschikbaar gestelde budgetten.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Bijdrage Druten en Wijchen	510	347	49	35		35
Integraal plan	1.075	105	55	30		
Afrekening IRvN overname activa	36					
Mobiliteitskosten (frictie) t.l.v. voorzieningen	220					
Detacheringen	359					
Rente	243					
Doorbelasting personeel Wijchen Druten	1.946					
Totaal baten	4.389	452	104	65	0	35
Programma dienstverlening	18	23				
Kasteel coördinator Wijchen	51	51				
Aanvulling formatie kasteel Wijchen	25	25				
Overige kosten materieel	8					
Coördinatie BOA	0	38				
Inhuur t.l.v. programmagelden Wijchen	1.946					
Integraal plan automatisering	102	105	55	30		
Integraal plan formatie	499					
Detacheringen	359					
Inzet realisatie flexwonen	0	10				
Sociaal team Druten 3x 0,67 fte uitbreiding	179					
Kosten implementatiebudget ICT	42					
Formatie kabels en leidingen	0	49	49			
Inwoners- en ondernemerspeiling	0	35		35		35
Inzet reserve verlof		100	100	50		
Taakstelling Druten buiten sleutel	0	-84				
Fasering invulling taakstelling	0	200				
Totaal lasten	3.229	552	204	115	0	35
<i>Dotaties reserves</i>						
<i>Frictiekosten personeel</i>	0					
<i>Kwaliteitsfonds</i>	-122					
<i>Reserve verlof</i>	-250	100	100	50		
<i>Onttrekkingen reserves</i>						
<i>Afschrijvingsreserve ICT</i>	9					
<i>Inzet reserve Implementatiebudget</i>	42					
<i>Frictiekosten personeel</i>	159					
Saldo Reserves	-162	100	100	50	0	0
Saldo incidenteel	998	0	0	0	0	0

5.4 Geprognosticeerde Balans

Activa (x € 1.000)	31-12- 2023	31-12- 2024	31-12- 2025	31-12- 2026	31-12- 2027	31-12- 2028
Materiële vaste activa						
Gebouwen	573	544	516	487	458	430
Vervoermiddelen	978	978	1.098	1.084	1.071	1.057
Machines, apparaten en installaties	628	628	688	681	674	667
Overige mat. vaste activa econ.nut	1.275	1.487	1.635	1.604	1.507	1.450
Totaal vaste activa	3.454	3.638	3.936	3.856	3.710	3.604
Vlottende activa						
Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar						
Vorderingen op openbare lichamen	1.846	1.846	1.846	1.846	1.846	1.846
Omzetbelasting	0	0	0	0	0	0
Schatkistbankieren	2.077	2.077	2.077	2.077	2.077	2.077
Totaal uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar	3.923	3.923	3.923	3.923	3.923	3.923
Liquide middelen						
Banksaldi	688	688	688	688	688	688
Totaal vlottende activa	688	688	688	688	688	688
Overlopende activa						
Vooruitbetaalde kosten	191	191	191	191	191	191
Nog te ontvangen bedragen	471	0	0	0	0	0
Totaal Overlopende activa	662	191	191	191	191	191
Totaal generaal	8.727	8.440	8.738	8.658	8.512	8.406
Passiva (x € 1.000)	31-12- 2023	31-12- 2024	31-12- 2025	31-12- 2026	31-12- 2027	31-12- 2028
Vaste passiva						
Algemene reserves	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserves	755	655	555	505	505	505
Afschrijvingsreserve	301	248	225	202	179	156
Resultaat boekjaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	1.056	902	779	706	684	661
<i>Voorziening personele verplichtingen</i>	682	682	682	682	682	682
Totaal Voorzieningen	682	682	682	682	682	682
Vlottende passiva						
Netto-vlott. schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar						
Crediteuren	1.341	1.341	1.341	1.341	1.341	1.341
Omzetbelasting	117	117	117	117	117	117
Overige schulden	2.629	2.629	2.629	2.629	2.629	2.629
Totaal vlottende passiva	4.087	4.087	4.087	4.087	4.087	4.087
Overlopende passiva						
Schulden aan openbare lichamen	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	306	306	306	306	306	306
Vooruit gefactureerde bedragen	18	18	18	18	18	18
Overige nog te betalen posten	254	120	542	535	411	328
Totaal Overlopende passiva	2.902	2.768	3.190	3.183	3.059	2.976
Totaal generaal	8.727	8.440	8.738	8.658	8.512	8.406

6. Reserves

6.1 Verloop van reserves

2024

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2024	Dotatie	Onttrekking	31-12-2024
Egalisatiereserve Verlof	250	0	100	150
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Afschrijvingsreserve ICT	301	0	53	248
Frictiekosten Personeel	5	250	250	5
Totaal	1.055	250	403	902

2025

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2025	Dotatie	Onttrekking	31-12-2025
Egalisatiereserve Verlof	150	0	100	50
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Afschrijvingsreserve ICT	248	0	23	225
Frictiekosten Personeel	5	250	250	5
Totaal	902	250	373	779

2026

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2026	Dotatie	Onttrekking	31-12-2026
Egalisatiereserve Verlof	50	0	50	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Afschrijvingsreserve ICT	225	0	23	202
Frictiekosten Personeel	5	250	250	5
Totaal	779	250	323	706

2027

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2027	Dotatie	Onttrekking	31-12-2027
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Afschrijvingsreserve ICT	202	0	23	179
Frictiekosten Personeel	5	250	250	5
Totaal	706	250	273	684

2028

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2028	Dotatie	Onttrekking	31-12-2028
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Afschrijvingsreserve ICT	179	0	23	156
Frictiekosten Personeel	5	250	250	5
Totaal	684	250	273	661

6.2 Toelichting reserves

Egalisatiereserve kwaliteitsfonds

De reserve kwaliteitsfonds is gevormd om de kwaliteit van personeel in de toekomst te kunnen (blijven) verbeteren.

Het kwaliteitsfonds wordt gevuld uit positieve jaarrekeningresultaten, tot een maximum van € 300k per jaar. De reserve is gemaximeerd op € 500k. Inzet van de reserve is gericht op maatregelen om tot efficiencyverbetering te komen. Het MT komt met voorstellen richting het bestuur voor de benodigde inzet van deze reserve.

Reserve verlof

De bestemmingsreserve verlof is gevormd om het aantal openstaande verlofuren terug te kunnen dringen, voor eventuele inhuur van personeel om medewerkers met langdurig verlof tijdelijk te vervangen en/of voor de afkoop van overvallig openstaande verlofuren van medewerkers.

Afschrijvingsreserve ICT

De afschrijvingsreserve ICT wordt gevoed door een compensatie voor kapitaallasten vanuit de iRvN. Deze reserve wordt ingezet ter afdekking van aflopende kapitaallasten voor de achtergebleven automatiseringskant van de ICT. De iRvN is verantwoordelijk voor de vervangingsinvesteringen. Daarnaast worden er investeringen vanuit het implementatiebudget gedekt, die we conform BBV-voorschrift activeren. Voor deze investeringen hevelen we het investeringsbedrag over van de reserve implementatiebudget naar de afschrijvingsreserve ICT, ter afdekking van de betreffende kapitaallasten.

Friciekosten personeel

Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten, dient ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel, waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt.

7. Investeringsen

De onderstaande (vervangings)investeringen zijn bepaald vanuit de inbreng van beide gemeentes en actualisaties daarop voor wat betreft ICT en (rollend) materieel.

ICT	Bedrag 2024	Bedrag 2025
Visie op zaakgericht werken en aanbesteding en implementatie	30.000	200.000
Implementatie Office 365	50.000	50.000
GT-Connect	57.675	57.675
Inhuur projectleiders ICT	35.000	40.000
Aanbesteding e-formulieren	64.492	
Implementatie nieuwe wetgeving digitaal werken WOO en WMEBV	26.000	
Aanschaf en implementatie tool voor P&C cyclus	25.000	
Aanbesteding onderhoudspakket vastgoed	100.429	
Geo-basisregistraties en ruimtelijke informatievoorziening.	9.490	
Conversies van archiefbescheiden naar zaakstelsysteem	10.570	
Harmonisatie Sociaal Domein	13.145	
Implementatie IDU proces	75.000	
Personele informatievoorziening (PSA)	18.543	
Stelpost investeringen 2025		152.325
Totaal	515.344	500.000

Voertuigen en materieel	Bedrag 2024 €	Bedrag 2025 (€)
Werf Wijchen Facilitair	25.000	
Wijkbeheer Wijchen	28.000	
voertuig 1: Voertuig Reiniging 55-BJS-5	93.000	
voertuig 7: Buitenploeg (breed) VT-775-T	39.558	
voertuig 13: Ploeg Zuid 78-BJS-5	93.000	
Iveco VX-848-H	56.000	
voertuig 11: Ploeg Noord 56-BJS-4	93.000	
Materieel gladheidbestrijding voor Wijchen	59.000	
Schaftmateriaal wagen 4 en 5 : 18-WF-RD/69-WB-VJ		28.000
GMS punten Druten		38.700
Voertuig 5: Caddy Piket Centrale taken V-834-FB		40.000
Voertuig 18: Caddy Landmeten V-835-FB		40.000
Instrumentarium Geo (Tachymeter + tablet PC)		33.000
Totaal	486.558	179.700

8. EMU-saldo

	2024	2025	2026
Omschrijving	x € 1000,- Volgens begroting 2023	x € 1000,- Volgens begroting 2024	x € 1000,- Volgens meerjaren raming in begroting 2024
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-153	-123	-73
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	184	299	-80
3. Mutatie voorzieningen	0	0	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-337	-422	7

WDW

Jaarstukken 2023

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Voorwoord

Context

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De jaarstukken vormen de verantwoording over het jaar 2023, zoals neergelegd in de begroting 2023.

De begroting van de WDW omvat de budgetten voor personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen. De programmabudgetten maken deel uit van de afzonderlijke programma-begrotingen van Druten en van Wijchen.

In de kern is de opgave van de WDW terug te voeren op ondersteuning van de besturen en gemeenteraden en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven in het verzorgingsgebied, de gemeenten Druten en Wijchen.

In de beleidsmatige verantwoording over het begrotingsjaar 2023 staan we stil bij de dienstverlening en de professionalisering ervan. Dit is terug te vinden in respectievelijk paragraaf 1.1 en 1.3.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit. Tot op heden laat de ervaren kwaliteit globaal een gelijkblijvend resultaat zien. In 2023 is gestart met project monitoren klantsignalen uit de agenda Dienstverlening 2021-2024. Dit is onderdeel van het actieplan doorontwikkeling WDW. In 2024 zal een 3 –meting worden gedaan en wordt onderzocht of we gedurende het jaar continu feedback kunnen vragen aan inwoners en bedrijven, zodat we onze dienstverlening continu kunnen verbeteren. We blijven innovatief werken aan het verder dichtbij brengen van onze dienstverlening bij inwoners en ondernemers. Denk hierbij aan onderwerpen als het digitaal geboorteaangifte kunnen doen, extra verkiezingsrondes, het terugdringen van wachtlijsten bij de sociale teams maar ook het continu verbeteren van onze informatievoorziening.

Samenvattende terugblik op 2023

De WDW was ook in 2023 weer volop in beweging. Naast de grote hoeveelheid reguliere werkzaamheden is er zowel binnen de gemeenten, regionaal en intern weer veel (extra's) opgepakt. Van harmonisatie en standaardisatie van werkprocessen, het opzetten van een programma Vluchtelingen als pilot voor programmatisch werken, plannen voor woningbouw en een ombuigingsproject voor de begrotingen van beide gemeenten. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het de WDW gelukt om de formatie op de meeste onderdelen goed op orde te krijgen en houden. Formatieplekken die lastig in te vullen zijn gelden niet alleen voor de WDW maar sluiten aan bij het landelijke beeld. Denk hierbij aan juridische functies, boa's en vergunningverleners. Intern heeft er in 2023 een organisatie-breed Medewerker-onderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek gaf een mooi beeld over waar deze toch jonge organisatie staat. Trots kunnen we zijn op heel hoge scores voor sociale veiligheid en onderlinge samenwerking. Met uitdagingen als proces gericht denken en werken op thema's die afdeling overstijgend zijn, gaan we graag aan de slag vanaf 2024. Zorgelijk is het gegeven dat veel van onze collega's al een geruime tijd een hoge werkdruk ervaren. Enerzijds komt dit door ambitie, betrokkenheid en moeilijk nee kunnen zeggen en anderzijds door het krijgen van nieuwe, extra taken of het stapelen van ambities en slecht prioriteren. Moeilijk te vervullen vacatures op cruciale plekken in de organisatie versterken de ervaren werkdruk. Het managementteam ziet dit als een enorme uitdaging en schone taak om dit met de organisatie beter te gaan doen. Denk hierbij aan verbetermaatregelen als het versterken van de sturing, het verbeteren van het bestuurlijk samenspel, verstevigen van het projectmatig werken en integraal management.

Het project Hybride werken is volledig afgerond en geïmplementeerd en een nieuw salarissysteem is live gegaan bij de start van 2023. Regionaal is er een Samenwerkingsoverleg op het i-domein geformeerd waar de governance van is uitgewerkt en vastgesteld. Deze governance heeft als doel om meer gezamenlijk en in samenhang de i-dienstverlening te continueren en te verbeteren en om meer grip en uitvoering te krijgen op het projectenportfolio. We hebben ons voorbereid op de omgevingswet en deze geïmplementeerd. De wet vraagt om nieuwe werkwijzen die impact hebben op bijna de gehele organisatie.

Ziekteverzuim

Over geheel 2023 is een verdere daling van het ziekteverzuim ten opzichte van 2022 zichtbaar.

Omschrijving	Q1	Q2	Q3	Q4
Ziekteverzuimpercentage 2022	8,20	5,95	4,74	5,85
Ziekteverzuimpercentage 2023	6,86	4,93	4,54	5,45

WDW heeft vanaf begin 2023 goed ingezet op het eigen regie model. Door de inzet van een interim Casemanager Verzuim en Inzetbaarheid en vanaf 1 november 2023 een vaste Casemanager Verzuim en Inzetbaarheid wordt de organisatie ondersteund om actief en procesmatig te sturen op verzuim. Daarnaast wordt er steeds frequenter gebruik gemaakt van coaching door de vitaliteitscoach om met name stress en werkgerelateerd verzuim te voorkomen. Er wordt hierin door de casemanager nauw samen gewerkt met de betreffende leidinggevende en de Arbodienst, waaronder de bedrijfsarts. De eigen regie op verzuim en het inzetten van preventieve interventie is terug te zien in een dalend verzuimcijfer.

Lang en extra lang verzuim blijft een aandachtspunt. Om dit terug te dringen gaan we meer preventief te werk. Ook zetten we tijdig geschikte interventies in voor een sneller en duurzaam herstel in samenwerking met de Arbodienst. Tot slot zal verdere ontwikkeling van het vitaliteitsbeleid en de uitvoering van het plan van aanpak van de RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) hieraan bijdragen.

Hoge kosten van inhuur

De kosten van inhuur zijn ook in 2023 nog steeds fors. De krapte op de arbeidsmarkt draagt hieraan bij, maar ook de toenemende werkdruk waarin het soms lijkt of alles steeds sneller en meer moet. Al eerder is aangegeven dat de WDW haar toegestane formatie op orde heeft en blijft zich inzetten de bezetting zo volledig mogelijk te krijgen, de krappe arbeidsmarkt blijft hier een forse uitdaging. Deze lijn zal in 2024 worden doorgezet. Er komt een nieuw inhuurproces om meer grip te krijgen op het proces, de kosten en de wettelijke inkoopregels bij inhuur. Tevens is intern een recruiter benoemd met als doel om meer nieuwe medewerkers aan te stellen op vacante formatieplekken. Een uitgewerkt proces on- en off-boarding draagt hierin bij. Binden en boeien van bestaande en nieuwe medewerkers is een blijvende doelstelling. De WDW heeft echter het vertrouwen een aantrekkelijke werkgever te zijn waar het plezierig werken is. De uitkomsten van het medewerker onderzoek laten dit goed zien. De uitkomsten uit het onderzoek kennen naast een aantal positieve scores (sociale veiligheid en inhoud van het werk) ook serieuze aandachtsgebieden, zoals meer aandacht voor het persoonlijk functioneren (beoordelen), loopbaanondersteuning en –ontwikkeling, duidelijke communicatie over beleidsverandering en besluitvorming, bevorderen van de integrale samenwerking tussen teams in het eigen domein én domeinoverstijgend en over de hoge werkdruk. Focus, structuur en aandacht voor de medewerkers zijn de uitdagingen voor de komende jaren.

Financieel resultaat 2023

Per saldo houden we ten opzichte van de actuele begroting van ruim € 51 miljoen een bedrag van € 1,9 miljoen over. Na dotatie van € 122k in het kwaliteitsfonds en €250k in de reserve verlof, resteert een bedrag van € 1,5 miljoen. Dit bedrag vloeit terug naar beide gemeenten:

Overzicht verrekening (Bedragen x 1.000)	Druten 35,2%	Wijchen 64,8%	Totaal
Afrekening binnen de sleutel	€ 556	€ 1.024	€ 1.580
Afrekening buiten de sleutel	-€ 117	€ 45	-€ 72
Totaal afrekening gemeenten	€ 439	€ 1.136	€ 1.508

In de tweede Bestuursrapportage hebben we de verwachting uitgesproken € 600k over te houden vanwege voordeel op ICT, rente en opleidingsbudget. Daarnaast zagen we in de 2^e Bestuursrapportage ruimte op het bedrijfsvoeringsbudget, maar vanwege risico's en onder andere op het gebied van de verlofstanden, de mate van gebruik en het dan nog onvoorziene karakter van de regelingen vervroegde uitdiensttreding (RVU) en verlofsparen, hebben we het bedrijfsvoeringsbudget neutraal gerapporteerd. Uiteindelijk blijkt bij de jaarrekening dat we inderdaad geld hierop overhouden en dat de risico's zich slechts in beperkte mate hebben voorgedaan.

In grote lijnen houden we € 1,1 miljoen over op onze personeelskosten, waarvan € 0,5 miljoen budget pas eind 2023 beschikbaar kwam maar daardoor nauwelijks nog kon worden ingezet. Daarnaast houden we vooral door uitgestelde investeringen en een subsidieafrekening € 0,5 miljoen over op ICT. Deels komt dit door het gebrek aan interne capaciteit om de projecten vanuit de verschillende beleidsvelden goed te begeleiden, als ook doordat complexe projecten regionaal in samenwerking met de IRvN worden opgepakt. Het resultaat bestaat dus vooral uit incidentele posten. Ondanks dit positieve resultaat, blijft het niet kunnen invullen van vacatures zijn weerslag houden op de werkdruk van het personeel. Deze werkdruk ontstaat natuurlijk ook door extra taken en inzet waar niet altijd direct extra formatie mee gemoeid is. Voor een analyse op de verschillen ten opzichte van de begroting verwijzen we naar paragraaf 7.3.

Leeswijzer

In deze jaarrekening volgen we de opbouw zoals voorgeschreven in de BBV. Aangezien binnen de WDW geen belastingen worden opgelegd, geen kapitaalgoederen worden onderhouden en geen eigen grondbeleid wordt gevoerd, nemen we de paragrafen over die onderwerpen niet op.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Jaarverslag.....	7
1. Programma Dienstverlening.....	8
1.1 Wat wilden we bereiken?.....	8
1.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	8
1.3 Wat heeft het gekost?.....	8
1.4 Wat hebben we bereikt?.....	10
2. Paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing	13
2.1 Waar liggen de financiële risico's?	13
2.2 Kengetallen financiële positie.....	14
3. Paragraaf Financiering	15
3.1 Financiering.....	15
3.2 Rekening courant.....	15
3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm	15
4. Paragraaf Bedrijfsvoering	16
5. Paragraaf verbonden partijen.....	19
Jaarrekening.....	21
6. Rechtmatigheidsverantwoording.....	21
6.1 Inleiding	21
6.2 Verantwoordelijkheid directie.....	21
6.3 Bevindingen	22
7. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.....	24
7.1 Inleiding	24
7.2 Waarderingsgrondslagen balans.....	24
7.3 Grondslagen van resultaatbepaling.....	25
8. Baten en lasten.....	26
8.1 Rekening van baten en lasten.....	26
8.2 Baten en lasten per taakveld	28
8.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting	28
8.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel	30
9. Balans en toelichting.....	32
9.1 Activa	34
9.2 Passiva	37
9.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	40
10 EMU.....	41
11 Wet normering topinkomens.....	42

Jaarverslag

1. Programma Dienstverlening

1.1 Wat wilden we bereiken?

Met de vorming van de WDW bundelen de gemeenten hun ambtelijke krachten in de uitvoering van gemeentelijke taken. Vergaande ondersteuning met eigentijdse ICT-toepassingen moet leiden tot dienstverlening, die beter en goedkoper is.

De kwaliteit van dienstverlening van de WDW is in 2018 via een inwoners- en ondernemers-peiling gemiddeld gewaardeerd. In 2020 is een 2e en in 2022 een 3e meting uitgevoerd. Gemiddeld genomen leidt dit tot een waardering van 6,9 voor beide gemeenten waarmee onze organisatie gemiddeld 0,3 meer scoort dan het landelijk gemiddelde. Zie hiervoor onderstaande tabel.

	Wijchen 2018	Druten 2018	NL 2018	Wijchen 2020	Druten 2020	NL 2020	Wijchen 2022	Druten 2022	NL 2022
Waarderingscijfer inwoners dienstverlening algemeen	6,8	6,7	6,5	6,9	6,6	6,8	6,9	6,7	6,8
Waarderingscijfer ondernemers dienstverlening algemeen	6,7	6,9	6,6	6,9	6,9	6,5	6,9	6,7	6,5

In 2023 heeft geen meting plaatsgevonden maar is wel volop ingezet op de verdere verbetering van onze dienstverlening. In 2024 geven wij dit een vervolg.

1.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

De werkorganisatie is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend.

De uitvoering ziet in ieder geval toe op:

- beleidsvoorbereiding;
- uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
- toezicht op aan derden uitbesteed werk;
- handhaving van wet- en regelgeving;
- het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
- het verrichten van feitelijke handelingen;
- het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting;
- toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969.

De meerwaarde van de WDW ligt met name in de manier waarop we de werkprocessen van hierboven genoemde taken inrichten en vormgeven. De uitdaging ligt daarbij vooral op kwaliteit van dienstverlening, eigentijdse dienstverlening en efficiëntie.

In paragraaf 1.4 nemen we u op hoofdlijnen mee in de veranderopgave van de WDW en het doorontwikkelingsplan dat daaraan invulling moet geven.

1.3 Wat heeft het gekost?

De kosten van de werkorganisatie bestaan uit personeelskosten en alles wat het personeel nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren, zoals ICT, vervoersmiddelen en huisvesting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lasten binnen en buiten een verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel betreft de verhouding tussen de hoogte van de inbreng budgetten door de beide gemeenten. De verrekening van eventuele besparingen of nadelen binnen de geormerkte kosten van de verdeelsleutel, die de werkorganisatie

realiseert, vindt plaats op basis van deze verdeelsleutel. Als gevolg daarvan kunnen middelen naar rato terugvloeien naar of - andersom - ten laste komen van de individuele gemeentelijke begrotingen.

Om de berekening van de verdeelsleutel zo zuiver mogelijk te maken, worden buiten de verdeelsleutel budgetten ingebracht, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen duidelijk anders georganiseerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn de buitendienst en het zwembad (personeel). Afwijkingen van kosten buiten de verdeelsleutel worden specifiek verrekend met de desbetreffende gemeente.

In hiernavolgende tabel worden zowel de structurele als de incidentele baten en lasten (binnen en buiten de verdeelsleutel) in beeld gebracht.

Overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Jaarverslag 2022	Begroting 2023	Jaarverslag 2023	Vershil
Totaal baten	€ 43.811	€ 51.124	€ 49.665	-€ 1.459
Totaal lasten	€ 43.659	€ 51.238	€ 49.567	€ 1.672
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	€ 151	-€ 115	€ 98	-€ 213
Onttrekking bestemmingsreserves	-€ 151	€ 114	-€ 98	€ 213
Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

In bovenstaand resultaat is de afrekening van € 1.508k retour naar de gemeenten reeds verwerkt.

1.4 Wat hebben we bereikt?

Algemeen

De veranderoepgave van de WDW ligt in het bereiken van meerwaarde op de doelstellingen. Daarvoor voert de WDW op meerdere niveaus in de organisatie veranderingen door. Op hoofdlijn liggen deze op het gebied van digitalisering en ICT, efficiëntere en geharmoniseerde werkprocessen en ontwikkeling van medewerkers voor wat betreft houding, gedrag en vaardigheden.

Doorontwikkelingsplan WDW

Op hoofdlijn wil de WDW inzetten op de volgende fase in onze organisatieontwikkeling. De basis is grotendeels op orde. De volgende fase betreft werk maken van de dienstverlening en ICT-infrastructuur conform het bedrijfsplan.

Op hoofdlijn:

1. Vaste contactpersonen in onze kernen.
2. Meer accounthouder- en partnerschap.
3. Co creatie als standaard afweging. We zetten hierin de volgende stap.
4. Nieuwe vormen van dienstverlening. Vooral met online toepassingen, digitaal, aan huis of in de wijk. Met de vraag waar we toegevoegde waarde kunnen creëren.
5. Meer werken vanuit een integraal strategisch kader en de bedoeling. Dienstverlening is een onderwerp van continue verbetering. We kijken welke processen, systemen en werkwijzen eenvoudiger kunnen.
6. Meer data gedreven werken.
Goed gebruik van onze data helpt ons de juiste keuzes te maken.

Bovenstaande, meer op onze externe dienstverlening gerichte, onderwerpen dragen een interne ontwikkelingsslag met zich mee.

Competentie-ontwikkeling medewerkers

De opgaven waar we voor staan vragen kwaliteiten van mensen waar zij niet altijd over beschikken. De hoofdlijn is met Colleges en Raden besproken tijdens eerdere informatiesessies.

Hiervoor gaan we trainingen en opleidingen intensiveren gericht op gewenste houding en gedrag. In 2023 is de WDW-academie verder uitgebouwd waarin de ontwikkeling naar een bestuurlijk sensitieve, publieke professional centraal staat.

Organisatie en zelforganisatie

De versterking van zelforganisatie heeft wederom verdere impuls gekregen. Teams worden gevolgd op de voortgang in hun ontwikkeling. Daar waar het kan komen er meer vrijheidsgraden, daar waar het niet kan intensiveren we de aansturing, om de ontwikkeling op zelf organiserend gedrag vlot te trekken.

Daarmee wordt de ontwikkeling naar zelforganisatie ook meer maatwerk per team. Teamcoaches hebben een nadrukkelijke rol in het zelf organiserend leerproces. Inmiddels zien we dat een aantal teams zelfstandig verder kunnen zonder teamcoach en andere teams juist meer aandacht nodig hebben

ICT

Het Informatiebeleidsplan is in 2023 op enkele onderdelen uitgevoerd. De afhankelijkheid van ketenpartners als leveranciers en de iRvN en de beschikbaarheid van capaciteit en tijd bij de interne organisatie maken dat het lastig is om hier een versnelling in te maken. Goed portfoliomanagement moet de WDW hierin gaan helpen vanaf 2024.

Inkooporganisatie

Het inhuurproces is geactualiseerd en op onderdelen verbeterd en er is een aanzet gemaakt voor een contractregister. Duidelijk zichtbaar is dat de drie

inkoopfunctionarissen een goede bijdrage leveren aan monitoring en sturing op contract en inkoopkosten, de advies- of trekkersrol bij aanbestedingen en de naleving van de comptabiliteitswetgeving.

Externe ontwikkelingen en extra taken

Voor wat betreft de externe ontwikkelingen vindt u hieronder een opsomming van thema's die op dit moment spelen.

Deze thema's leiden in het algemeen tot extra taken en kosten voor de WDW-organisatie. Het daadwerkelijk opvoeren van eventuele meerkosten doen wij bij de perspectiefnota's, zodat de Raden een integrale afweging kunnen maken.

Regionale samenwerking

We zien dat opgaven steeds vaker complex van aard en gemeentegrensoverstijgend zijn. Voorbeelden hiervan zijn de energietransitie, klimaatadaptatie en netcongestie. Daarom werken we steeds vaker regionaal samen. Regionaal samenwerken vergroot de gezamenlijke denk- en stootkracht, maar vraagt ook meer van onze medewerkers.

Duurzaamheid

Ook in 2023 hebben we ingezet op duurzaamheid. Het duurzaam opwekken van energie (zonnevelden en wind) komt steeds meer van de grond. Een aantal projecten is in uitvoering en een aantal projecten is nog in ontwikkeling. In het kader van de Regionale Energie Strategie zijn er afspraken gemaakt met de gemeente Druten en Wijchen. Intern is een aanzet gemaakt met de CO2-prestatieladder. In 2023 is een nulmeting uitgevoerd en is verder invulling gegeven aan de CO2-prestatieladder. Inmiddels (begin 2024) heeft een audit plaatsgevonden, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen zijn gecertificeerd.

Woningbouwopgave

De Versnelling van de woningbouwopgave heeft ook in 2023 gevraagd om daadkrachtige inzet om de ambities waar te maken. Omdat het woningtekort hoger is dan aanvankelijk gedacht is een extra versnelling van de bouwopgave noodzakelijk. Voor Druten betekent dit ca. 910 woningen en voor Wijchen ca. 2.700 woningen. Dat dit extra inspanningen in de volle breedte van de WDW vraagt is evident. In 2020 en 2021 is hiervoor al extra capaciteit toegekend. Of dat toereikend is zullen we van jaar tot jaar en van project tot project blijven bezien. Indien blijkt dat de capaciteit onvoldoende is, gaan wij tijdig met de beide gemeenten in gesprek.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van boekjaar 2023 dient de directie zelf expliciet een rechtmatigheidsverantwoording op- en vast te stellen. In deze jaarrekening is dit uitgewerkt in een aparte paragraaf. Deze verantwoording is gebaseerd op de gegevens van de interne controle, de zogenaamde verbijzonderde interne controle. De accountant geeft enkel een oordeel over de getrouwheid van de verslaglegging.

ICT, digitalisering en onlinedienstverlening in het kader van wettelijke verplichtingen

Invoering van de wettelijk verplichte opgaven: Wet Open Overheid, Wet elektronische publicaties en Wet modernisering bestuurlijk elektronisch verkeer is projectmatig opgepakt en krijgt een vervolg in 2024. Dit proces verloopt spoedig maar de WDW merkt dat op onderdelen van de WOO het nog zoeken is over hoe dit georganiseerd gaat worden met als doel: openbaar, tenzij. Een taalcoach helpt ons bij het verbeteren van de kwaliteit van informatievoorziening.

Vluchtelingenproblematiek

De oorlog in Oekraïne heeft een enorme stroom aan vluchtelingen in Europa teweeg gebracht. Voor de ontheemden uit Oekraïne is huisvesting noodzakelijk. Naast huisvesting brengt dit ook andere taken met zich mee. Denk aan zorg, handhaving onderwijs etc. De impact op de organisatie is groot en zal ook de komende jaren een permanent beslag

leggen op delen van onze organisatie. Dit wordt verder versterkt door andere groepen vluchtelingen en statushouders waar de taakstellingen steeds verder oplopen. De gemeente wordt hiervoor door het rijk gecompenseerd. De enorme versnelling die op dit dossier gemaakt is, heeft er wel toe geleid dat niet alle inkooptrajecten rechtmatig zijn verlopen. Soms was de dienst eerder geregeld vanuit noodzaak dan het verplichte, wettelijke contract. Hierover doen wij verslag in de rechtmatigheidsparagraaf.

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling WDW om onvoorziene niet-structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten.

2.1 Waar liggen de financiële risico's?

Volgens artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen (GR) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten. De gemeenten dragen er zorg voor dat de werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te voldoen. De financiële risico's zijn dan ook voor rekening van beide gemeenten.

In totaal bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 535k. Dat bedrag is samengesteld uit de onderstaande (grootste) risico's voor de WDW.

Langdurig ziekteverzuim blijft een punt van aandacht voor de WDW, ook al zien we in 2023 een positieve ontwikkeling hierop. Als ziekteverzuim langdurig is, wordt daarvoor ingehuurd. De WDW heeft middelen om inhuur ten gevolge van ziekteverzuim op te vangen (€ 250k). Aanvullend op deze middelen zijn voor 2021 t/m 2023 respectievelijk (€ 430k, € 287k, en € 143k) opgenomen. Vanaf 2024 zijn hier geen aanvullende middelen meer voor beschikbaar gesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de dalende trend zich doorzet. Het risico bestaat echter dat dit onvoldoende in de praktijk wordt gebracht.

Kans: 50%

Financieel gevolg: € 750k

Risico: € 375k

Met de invoering van de AVG loopt de WDW risico. Op het moment dat er een incident plaatsvindt met overtreding van de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen. De kans daarop is klein. De AP gaat in geval van een datalek eerst in gesprek met partijen voordat een officieel onderzoek wordt gestart. Als er eventueel een officieel onderzoek wordt gestart hoeft dat niet te leiden tot een boete. Een boete opleggen gebeurt alleen in het uiterste geval. De boete kan oplopen tot 4% van de "wereldwijde" omzet met een maximum van € 20mln.

Kans: 10%

Financieel gevolg: € 1,3mln

Risico: € 130k

Het coronavirus lijkt inmiddels grotendeels achter ons te liggen. Vanuit de crisisorganisatie corona, zijn we overgegaan in de crisisorganisatie t.b.v. de opvang vluchtelingen. Het inzetten van vast personeel op deze taken leidt ertoe dat extra personeel nodig is om de bestaande taken uit te kunnen voeren. Het risico bestaat dat de organisatie onvoldoende gecompenseerd wordt hiervoor.

Kans 10%

Financieel gevolg: € 300k

Risico: € 30k

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.

De werkorganisatie houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.2 Kengetallen financiële positie

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn kengetallen voor de financiële positie benoemd. Deze kengetallen moeten verplicht worden opgenomen in deze paragraaf.

Kengetallen:	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Netto schuldquote	4,3%	4,3%	3,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,3%	4,3%	3,5%
Solvabiliteitsratio	5,6%	3,1%	12,1%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	0,0%	-2,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Het voornaamste kengetal waarop gestuurd wordt binnen de WDW is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte Werkorganisatie Druten-Wijchen heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Voor 2023 presenteren we een negatief getal. Dit wordt veroorzaakt doordat de positieve afrekening met de gemeenten al is verwerkt in voorliggende jaarrekening.

De netto schuldquote is vrij laag. Dat komt omdat er geen leningen lopen binnen de WDW. Alles wordt gefinancierd via de exploitatiebijdragen van de gemeenten.

De solvabiliteit is laag vanwege het feit dat de WDW door de gemeenten in beginsel maximaal wordt gedekt voor de jaarlijkse lasten. In 2023 stijgt de solvabiliteit omdat is besloten om het positieve jaarresultaat tot een bedrag van € 122.000 af te wikkelen op het Kwaliteitsfonds resp. tot een bedrag van € 250.000 af te wikkelen op de reserve Verlof.

Ultimo 2023 is de financiële positie van de WDW in basis onvoldoende, echter is dit voor de WDW geen probleem vanwege het feit dat het financieringsrisico volledig bij de gemeenten ligt.

3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering gaat over de manier waarop de Werkorganisatie Druten Wijchen wordt gefinancierd en de risico's die zich daarbij voordoen. De Financiële verordening (o.g.v. artikel 212 Gemeentewet) bevat het beleid hiervoor.

3.1 Financiering

De beide gemeenten dragen er zorg voor dat de Werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te voldoen. Op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting ontvangen de gemeenten een factuur voor de bijdrage van het betreffende jaar. Deze bijdrage wordt in kwartaaltermijnen geïncasseerd. In 2023 zijn alle kwartaalbijdragen tijdig geïncasseerd en kon de Werkorganisatie aan haar verplichtingen voldoen.

De WDW neemt bij het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in de Treasurystatuten van de gemeenten Druten en Wijchen (o.g.v. artikel 10 van de Financiële verordening). In onderhavig boekjaar heeft de WDW geen externe financieringen aangetrokken. De deelnemende gemeenten zorgen voor het werkkapitaal van de WDW.

Er is geen sprake van rentelasten. De gehanteerde omslagrente is nihil.

3.2 Rekening courant

De Werkorganisatie heeft bij de Bank Nederlandse Gemeenten een rekening courant. Vooralsnog is hier geen kredietarrangement aan verbonden. Dit betekent dat een negatief saldo niet is toegestaan. In 2023 heeft dan ook geen roodstand plaatsgevonden.

Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij 's Rijks schatkist aangehouden. Op grond van art. 7, lid 2 Regeling schatkistbankieren decentrale overheden is op de Werkorganisatie Druten Wijchen voor de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 een drempelbedrag van € 1.000.000 van toepassing.

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De Wet FIDO bevat een kasgeldlimiet en een renterisiconorm die een grens stelt aan financiering op korte termijn respectievelijk lange termijn.

Het is de Werkorganisatie niet toegestaan om een negatief banksaldo te hebben of anderszins geld te lenen. Daarom doet zich geen renterisico voor en zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet van toepassing.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Op hoofdlijnen streeft de WDW naar:

1. Het door ontwikkelen van de organisatie.
2. Systeemimplementatie, ICT-ontwikkeling, procesharmonisatie en procesverbeteringen.
3. De kwaliteit van Dienstverlening (dichtbij en op maat).
4. De doorontwikkeling van zelforganisatie.

Actieplan Doorontwikkeling WDW

Met het actieplan Doorontwikkeling WDW is een mooie stap gezet in de doorontwikkeling van onze organisatie. Met het actieplan bepalen we de focus en zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst. De herijking van de managementstructuur is naar verwachting in 2024 op papier afgerond.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van boekjaar 2023 moet de Werkorganisatie een (financiële) rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Met deze rechtmatigheidsverantwoording legt de directie expliciet verantwoording af (aan het bestuur) over de naleving van regels voor het financiële reilen en zeilen van de organisatie. Daarbij geeft de directie aan of de bestedingen (ontvangsten en uitgaven) van de Werkorganisatie hebben plaatsgevonden conform de geldende financiële wet- en regelgeving.

In principe verschuiven daarmee een aantal werkzaamheden van de accountant naar de Werkorganisatie zelf. Dit leidt tot meer werkzaamheden binnen de interne controle van de Werkorganisatie. We schatten op dit moment in dat we de invoering van de financiële rechtmatigheidsverantwoording binnen de huidige formatie kunnen uitvoeren.

In 2023 is sprake van financiële rechtmatigheidsfouten die de verantwoordingsgrens (€ 499.390 begroot) en de rapportagegrens (€ 24.970) conform de financiële verordening overschrijden. Zie hoofdstuk 6 Rechtmatigheidsverantwoording.

Voor wat betreft het begrotingscriterium zien we in 2023 zowel op programmaniveau, als op de individuele kredieten geen budgetoverschrijding. Wel zien we een onderschrijding in de lasten van € 1.672k en een onderschrijding van de baten van € 1.459k, wat op zichzelf ook onrechtmatig is. Omdat deze onderschrijdingen al grotendeels waren aangekondigd in de laatste Bestuursrapportage en ook vanuit bestaand beleid ontstaan, worden deze onderschrijdingen conform de richtlijnen uit de financiële verordening als acceptabel gezien.

In 2023 is sprake van rechtmatigheidsfouten waarbij niet is voldaan aan het voorwaarden criterium. Het betreft onterecht niet Europees aanbestede inhuur van personeel voor een totaalbedrag van € 660.863. Na constatering van deze onrechtmatigheden gedurende 2023, is direct actie ondernomen en is gestart met het herinrichten van het inhuurproces. Op 28 februari 2024 heeft het MT een vernieuwd centraal inhuurproces vastgesteld, waarbij team Inkoop alle trajecten van inhuur personeel gaat begeleiden. Daarmee verwachten wij het risico op toekomstige onrechtmatige inhuur van personeel in voldoende mate te beperken.

Tenslotte zijn in 2023 ten aanzien van het Misbruik- en Oneigenlijk gebruik criterium geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

Fraude

Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van de werkorganisatie en kan tot grote financiële schade leiden. Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit. Het bestuur is zich hier terdege van bewust, gezien de aanwezige diverse interne beheersingsmaatregelen – zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiële en niet-financiële indicatoren – om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Om meer zekerheid te krijgen dat alle frauderisico's in beeld zijn en ter voorkoming van daadwerkelijke fraude is een (formele) frauderisicoanalyse opgesteld. Eind 2023 is een concept beleid t.a.v. Misbruik en Oneigenlijk gebruik en Fraude opgesteld. Dit zal naar verwachting begin 2024 worden vastgesteld.

Verder beschikt de werkorganisatie over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid. Er is voldoende controle technische functiescheiding in het betalingsproces, wat ervoor zorgt dat een betaling altijd door ten minste twee verschillende medewerkers wordt gecontroleerd alvorens er daadwerkelijk betaald wordt.

Om de onderkende frauderisico's van onterecht uitgaande gelden alsmede het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management verder te mitigeren is het niet mogelijk voor management/directie/bestuur om te betalen.

Zichtbare monitoring op de werking en naleving van het beleid is onderdeel van de verbijzonderde interne controle (hierna: VIC).

In de VIC worden onder andere de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van onderkende fraude- en corruptierisico's te mitigeren:

- Een detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat deze conform de geldende Europese aanbestedingsregels en Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat voor de facturen die in rekening zijn gebracht bij de werkorganisatie ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat de betalingen van deze facturen ook naar het juiste bankrekeningnummer zijn overgemaakt.

Op basis van de vorenstaande interne beheersingsmaatregelen alsmede de uitgevoerde VIC komen geen aanwijzingen van fraude en/of corruptie naar voren. Uit de VIC zijn wel aandachtspunten naar voren gekomen, die momenteel worden meegenomen in de op te stellen frauderisicoanalyse om zo daadwerkelijke fraude in de toekomst te voorkomen.

WOO

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een groot aantal processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de nieuwe wet. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste it-voorzieningen aanwezig en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze bedrijfsvoering. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.

Het WOO-proces is inmiddels bekend bij de stakeholders in de organisatie. Bij Informatiemanagement en Informatiebeheer is een coördinator benoemd om dit proces te begeleiden. Voor de WDW is het van belang om het aantal WOO-verzoeken goed te monitoren. Enerzijds om de verzoeken tijdig af te handelen en om een goede inschatting te kunnen maken van de benodigde capaciteit. Het bovenliggende doel van de WDW is om te leren van de WOO-verzoeken om hiermee de kwaliteit van de informatie en borging indien nodig te verbeteren.

5. Paragraaf verbonden partijen

Binnen de context van de gemeenschappelijke regelingen heeft de WDW de formeel juridische status van een bedrijfsvoeringorganisatie. Verbonden partijen van de WDW zijn de gemeenten Druten en Wijchen, met dien verstande dat geen sprake is van zuivere verbonden partijen in de zin van de BBV.

Jaarrekening

Jaarrekening

6. Rechtmatigheidsverantwoording

6.1 Inleiding

Tot en met 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de WDW. Met ingang van 2023 geeft de directie een rechtmatigheidsverantwoording af. Het bestuur heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

6.2 Verantwoordelijkheid directie

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre deze criteria zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders en met bepalingen in relevante wet- en regelgeving. De kaders zijn de begroting en financiële- en controleverordeningen.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 18 maart 2024 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording kent een grensbedrag. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% van de begrote totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. De grens is daarmee vastgesteld op € 499.390.

6.3 Bevindingen

De directie is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er is een afwijking geconstateerd op inhuur van personeel. Daarnaast zijn er afwijkingen op de baten en lasten ten opzichte van de begroting gerealiseerd, maar die zijn acceptabel conform de door het bestuur vastgestelde financiële verordening.

De geconstateerde afwijkingen:

Begrotingsonrechtmatigheid		Fouten	(Bedragen x .000) Onduidelijkheden
A.	Overschrijding lasten programma 1	€ n.v.t.	€ n.v.t.
B.	Overschrijding investeringsbudgetten	€ n.v.t.	€ n.v.t.
C.	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ n.v.t.	€ n.v.t.
D1.	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de lasten op programma 1.	€ 1.672.000	€ n.v.t.
D2.	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de baten op programma 1.	€ 1.459.000	€ n.v.t.
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		€ 3.131.000	€ n.v.t.
Verantwoordingsgrens € 499.390		€ 499.390	€
Op te nemen in rechtmatigheidsverantwoording		€ 3.131.000	€ n.v.t.
E.	Acceptabel deel overschrijdingen A en B volgens financiële verordening (zie bij toelichting baten en lasten)	€ 3.131.000	€ n.v.t.
Resterende begrotingsonrechtmatigheden		€ 0	€ n.v.t.
Waarvan toegelicht in paragraaf bedrijfsvoering > € 24.970		€ n.v.t.	€ n.v.t.
Voorwaarden criterium		Bedrag	Toelichting
1.	Bevindingen rond aanbestedingsonrechtmatigheden	€ 660.863	Inhuur personeel onterecht niet Europees aanbesteed
M&O criterium		Bedrag	Toelichting
Geen bevindingen		€ n.v.t.	n.v.t.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijking in de toekomst te voorkomen.

7. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

7.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn. Lasten en verliezen worden in acht genomen zodra deze bekend zijn geworden respectievelijk te voorzien zijn.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

7.2 Waarderingsgrondslagen balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs inclusief bijkomende kosten verminderd met bijdragen van derden en afschrijvingen, maar maximaal tegen (duurzaam) lagere marktwaarde.

Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van ingeschatte levensduur, waarbij geen restwaarden worden gehanteerd.

Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar

De kortlopende vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij 's Rijks schatkist aangehouden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves, de afschrijvingsreserves evenals het saldo van de rekening van

baten en lasten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening verwachte noodzakelijke uitgaven.

Normenkader

Op deze jaarrekening is het door het bestuur op 18 maart 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving van toepassing. Het normenkader betreft de inventarisatie van de relevante regelgeving. De inventarisatie beperkt zich tot regelgeving die relevant is voor financiële beheershandelingen.

7.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten

In de rekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Mutaties van reserves worden conform de verslaggevingsvoorschriften afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

Vennootschapsbelasting

Gemeenschappelijke regelingen zijn belastingplichtig 'indien en voor zover zij een onderneming drijven'. Indien sprake is van een ondernemingsactiviteit dient te worden beoordeeld of een vrijstelling van toepassing is. Indien de activiteiten van de WDW al kwalificeren als onderneming in fiscale zin, zijn de resultaten vrijgesteld op grond van de zogenoemde samenwerkingsvrijstelling. Deze vrijstelling is van toepassing indien is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

1. De activiteiten worden verricht voor de in het samenwerkingsverband deelnemende gemeenten;
2. Indien de gemeenten de werkzaamheden zelf zouden hebben uitgevoerd, zou geen sprake zijn van VPB-plicht;
3. De afnemers dragen naar rato van afname bij in de kosten ('evenredigheidseis').

De activiteiten van WDW voldoen aan deze voorwaarden. De activiteiten worden immers verricht voor de gemeenten Druten en Wijchen (deelnemers in het samenwerkingsverband) en de activiteiten zouden niet tot belastingplicht hebben geleid indien de gemeente de activiteiten zelf zou hebben verricht. In dat geval zou immers sprake zijn van interne activiteiten. Daarnaast voldoet de overeengekomen kostenverdeelsleutel aan de evenredigheidseis. Derhalve zijn de resultaten vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

8. Baten en lasten

8.1 Rekening van baten en lasten

In dit hoofdstuk zijn de totalen van alle baten en lasten per programma opgenomen. Op grond van de BBV zijn de cijfers per programma exclusief de mutaties in de reserves weergegeven. Dit geeft het gerealiseerd resultaat voor bestemming weer. Na verwerking van de mutaties in de reserves wordt ten slotte het gerealiseerd resultaat na bestemming weergegeven. In dit resultaat is de afrekening van € 1.508k naar de gemeenten reeds verwerkt.

Overzicht baten en lasten	Bedragen x (€ 1.000)			
	Begroting 2023	Jaarverslag 2023	Verschil	Jaarverslag 2022
Baten binnen de verdeelsleutel				
Druten (35,2%)	13.174	12.618	-556	11.480
Wijchen (64,8%)	24.252	23.228	-1.024	21.134
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	2.236	1.736	-500	1.754
Doorbelasting projecturen	546	490	-56	522
Voorziening personeel	73	220	147	193
Bijdragen derden	659	883	224	433
Rente	-	243	243	20
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	40.941	39.418	-1.523	35.537
Baten buiten de verdeelsleutel				
Druten	3.513	3.630	117	2.778
Wijchen	6.391	6.346	-45	5.288
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	191	143	-48	72
Bijdragen derden	88	128	40	136
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	10.183	10.247	64	8.274
TOTAAL BATEN	51.124	49.665	-1.459	43.811
Lasten binnen de sleutel				
Loonsom	26.054	25.935	119	23.493
Inhuur	7.050	5.529	1.521	4.447
Overige personeelskosten	1.007	1.200	-193	1.155
Huisvesting	1.311	1.482	-171	1.211
I&A	4.863	4.369	494	4.291
Overige kosten	771	806	-35	789
Totaal lasten binnen sleutel	41.056	39.320	1.736	35.386
Lasten buiten sleutel				
Loonsom	7.133	7.106	27	5.408
Inhuur	1.984	2.196	-212	1.898
Overige personeelskosten	57	33	24	54
Huisvesting	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0
Overige kosten	1.009	912	97	914
Totaal lasten buiten sleutel	10.183	10.247	-64	8.274

TOTAAL LASTEN	51.238	49.567	1.672	43.659
Gerealiseerd Totaal baten/Lasten	-115	98	213	151
<i>Dotatie aan reserves</i>	-250	-372	-122	-586
<i>Onttrekking aan reserves</i>	364	274	-91	435
Totaal mutatie reserves	114	-98	-213	-151
RESULTAAT	0	0	0	0

8.2 Baten en lasten per taakveld

Omschrijving (Bedragen x 1.000)	Jaarverslag 2022	Prim.begr. 2023	Actuele begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil
Baten					
0.10 Reserves	435	323	364	274	91
0.4 Overhead	43.790	40.895	51.124	49.422	1.701
0.5 Treasury	20	0	0	243	-243
Totaal baten	44.245	41.218	51.488	49.939	1.550
Lasten					
0.10 Reserves	586	250	250	372	-122
0.4 Overhead	43.659	40.968	51.238	49.567	1.672
0.5 Treasury	0	0	0	0	0
Totaal lasten	44.245	41.218	51.488	49.939	1.550
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0

8.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal ver- schil
Personeelskosten (voordeel t.o.v. begroting)	1.447	-97	-64	1.287
Personeel t.l.v. programmagelden Druten en Wijchen.	-500	0	-48	-548
Doorbelasting projectenuren.	-56	0	0	-56
Bijdrage derden (o.a. detacheringen, loonkostensubsidies).	224	14	26	264
Baten: Vrijval voorziening personeel.	147	0	0	147
Saldo Personeelskosten na doorbelastingen (baten)	1.262	-83	-86	1.094
Toelichting verschillen personeelskosten				
Extra ingebrachte budgetten uit 2e Bestuursrapportage november vanaf 2023, waar nog beperkt invulling aan gegeven kon worden.	550			550
Voordeel op onderuitputting personeelskosten, reeds gemeld in 2e Bestuursrapportage 2023.	642			642
Ruimte op het opleidingsbudget	108			108
Formatiekosten buiten sleutel, met name personeel zwembad Druten en buitendienst Wijchen		-83	-19	-102
Overig	-37	0	0	-37
Huisvesting (nadeel t.o.v. begroting)	-171			-171
Meerkosten gas en elektra	-179			-179
Overig	8			8

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal verschil
I&A onderschrijding (voordeel t.o.v. begroting)	494	0	0	494
Afwikkeling subsidie provincie implementatie WDW	160			160
Vanwege uitstel van investeringen zijn de kapitaallasten binnen ICT lager dan begroot. Daarnaast hebben we een inhaalslag gemaakt qua harmonisatie van de software. Daarbij zijn oude applicaties uitgefaseerd. Hierdoor hebben we minder onderhoudskosten (oude contracten zijn weggevallen). Vanwege discussie over indexatie van bestaande contracten waren we hierin tijdens de Bestuursrapportage voorzichtig in de voorspelling naar het eindresultaat 2023.	334			334
Overige kosten (voordeel t.o.v. begroting)	-35	-35	132	62
Meerkosten externe adviezen en abonnementen.	-74			-74
Programma dienstverlening minder externe kosten.	39			39
Huisvesting werf Druten, met name elektra. In Wijchen zijn zonnepanelen geplaatst, die voor gunstige afrekening zorgen.		-40	76	36
Voordeel op wijkbeheer en materieel			26	26
Overig		5	30	35
Rente (voordeel t.o.v. begroting)	243	0	0	243
De vergoeding van de aangehouden bedragen binnen het schatkistbankieren leidt tot rentebaten, waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.	243			243
Reserves	-213			-213
Inzet kwaliteitsfonds	-122			
Reserve verlof t.b.v. doorlopende verlofverplichtingen	-250			
Geen dotatie aan de reserve frictiekosten omdat dit budget volledig is ingezet in 2023 voor frictiekosten.	250			
Lager benodigde onttrekking uit frictiekostenbudget, t.b.v. frictiekosten 2023.	-91			
Bijdrage Druten Wijchen	-1.580	117	-45	-1.508
Bovenstaande afwijkingen leiden tot een verlaagde bijdrage van de deelnemende gemeenten ten opzichte van de begroting.	-1.580	117	-45	-1.508
Conclusie				
Per saldo blijven de kosten ruim binnen de vastgestelde begroting. Dit leidt tot een terugbetaling aan de deelnemende gemeenten.				

8.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel

Overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Structureel			Incidenteel		
	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo
Baten binnen de verdeelsleutel						
Druten (35,2%)	12.643	12.465	-178	531	153	-378
Wijchen (64,8%)	23.274	22.947	-327	978	281	-697
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	-190	-143	47	2.426	1.879	-547
Doorbelasting projecturen	546	489	-57	0	1	1
Voorziening personeel	0	0	0	73	220	147
Bijdrage derden	305	488	183	354	395	41
Rente	0	0	0	0	243	243
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	36.579	36.247	-332	4.362	3.171	-1.191
Baten buiten de verdeelsleutel						
Druten	3.513	2.555	-958	0	1.075	1.075
Wijchen	6.315	6.270	-113	76	76	0
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	191	143	-48	0	0	0
Bijdrage derden	88	128	40	0	0	0
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	10.107	9.096	-1.078	76	1.151	1.075
TOTAAL BATEN	46.686	45.342	-1.410	4.438	4.322	-116
Lasten binnen de sleutel						
Formatie in dienst	24.704	25.077	-440	1.350	858	492
Inhuur	4.481	3.650	898	2.569	1.879	690
Overige personeelskosten	1.007	1.200	-193	0	0	0
Huisvesting	1.311	1.482	-171	0	0	0
I&A	4.611	4.225	386	252	144	108
Overige kosten	728	780	-52	43	26	17
Totaal lasten binnen sleutel	36.842	36.413	429	4.214	2.907	1.307
Lasten buiten sleutel						
Formatie in dienst	6.878	6.851	94	255	255	0
Inhuur	1.964	2.196	-232	20	0	20
Overige personeelskosten	57	33	24	0	0	0
Huisvesting	0	0	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	1.009	912	97	0	0	0
Totaal lasten buiten sleutel	9.908	9.992	-17	275	255	20
TOTAAL LASTEN	46.749	46.405	412	4.489	3.162	1.327
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-64	-1.062	-999	-51	1.161	1.212
Dotaties aan reserves	0	0	0	-250	-372	-122
Onttrekkingen aan reserves	63	64	0	301	210	-91
Inzet bestemmingsreserve	63	64	0	51	-162	-213
Gerealiseerd resultaat	0	-999	-999	0	999	999

De onder incidenteel verantwoorde lasten betreffen de uitgaven voor de incidenteel beschikbaar gestelde budgetten. Hieronder een uiteenzetting van de verschillende onderdelen, met de afwijking t.o.v. het beschikbaar gestelde bedrag.

Bedragen x € 1.000	Primitief 2023	Begrotings- wijziging	Begroot actueel	Realisatie	Saldo
Bijdrage Druten en Wijchen	186	324	510	510	0
Integraal plan	0	1.075	1.075	1.075	0
Afrekening IRvN overname activa	-9		-9	36	45
Mobiliteitskosten (frictie) t.l.v. voorzieningen	73		73	220	147
Detacheringen	0	363	363	359	-4
Rente	0	0	0	243	243
Doorbelasting personeel Wijchen Druten	0	2.426	2.426	1.946	-480
Totaal baten	250	4.188	4.438	4.389	-49
Incidenteel aanvullend budget ziekteverzuim	143		143	0	143
Programma dienstverlening	35		35	18	17
Kasteelcoördinator Wijchen		51	51	51	0
Aanvulling formatie kasteel Wijchen		25	25	25	0
Overige kosten materieel	8		8	8	0
Mobiliteitskosten (frictie) t.l.v. voorzieningen	73		73	0	73
Inhuur t.l.v. programmagelden Wijchen Druten		2.426	2.426	1.946	480
Integraal plan automatisering		210	210	102	108
Integraal plan formatie		865	865	499	366
Detacheringen		363	363	359	4
Inzet realisatie flexwonen		20	20	0	20
Sociaal team druten 3x 0,67 fte uitbreiding		179	179	179	0
Kosten implementatiebudget ICT		42	42	42	0
Formatie kabels en leidingen		49	49	0	49
Totaal lasten	259	4.230	4.489	3.229	1.260
<i>Dotaties reserves</i>					
Frictiekosten personeel	-250		-250	0	250
Kwaliteitsfonds	0		0	-122	-122
Reserve verlof	0		0	-250	-250
					0
<i>Onttrekkingen reserves</i>					0
Afschrijvingsreserve ICT	9		9	9	0
Inzet reserve Implementatiebudget	0	42	42	42	0
Frictiekosten personeel	250		250	159	-91
Saldo Reserves	9	42	51	-162	-213
Saldo incidenteel	0	0	0	999	999

9. Balans en toelichting

Dit betreft de balans n resultaatverdeling.

Activa (x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
<i>Materiële vaste activa met een economisch nut</i>		
Gebouwen	573	-
Vervoermiddelen	978	933
Machines, apparaten en installaties	628	603
Overige mat. vaste activa	1.275	1.307
Totaal vaste activa	3.454	2.843
VLottende activa		
Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.846	1.826
Schatkistbankieren	2.077	8.575
Totaal uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar	3.923	10.401
Liquide middelen		
Banksaldi	688	438
Totaal liquide middelen	688	438
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	191	57
Nog te ontvangen bedragen	471	3.253
Totaal Overlopende activa	662	3.310
Totaal generaal	8.727	16.992

Passiva (x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Vaste passiva		
Algemene reserves	0	0
Bestemmingsreserves	755	583
Afschrijvingsreserve	301	374
Resultaat boekjaar	0	0
Totaal Vaste passiva	1.056	957
Voorzieningen		
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>		
Voorziening personele verplichtingen	682	0
	682	0
Vlottende passiva		
Netto-vlott. schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar		
Crediteuren	1.341	1.059
Omzetbelasting	117	1.734
Overige schulden	2.629	2.599
Totaal vlottende passiva	4.087	5.392
Overlopende passiva		
Schulden aan openbare lichamen	2.324	278
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	306	0
Overige vooruit ontvangen bedragen	18	0
Vooruit gefactureerde bedragen	0	10.030
Overige nog te betalen bedragen	254	335
Totaal Overlopende passiva	2.902	10.643
Totaal generaal	8.727	16.992

9.1 Activa

Vaste activa

Materiele vaste activa

Dit betreffen materiële vaste activa met een economisch nut: gebouwen, vervoermiddelen, machines en overige investeringen.

Recapitulatie verloop vaste activa

Bedragen (x € 1.000)						
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investe- ring	Aanschaf- waarde des- investering	Cum. Afschrijving des- investering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Materiele vaste activa met een economisch nut</i>						
Gebouwen	-	573	-	-	-	573
Vervoermiddelen	933	239	-	-	-194	978
Machines, apparaten en installaties	603	114	-	-	-89	628
Overige	1.307	267	-	-	-299	1.275
	2.843	1.193	-	-	-582	3.454
Totaal vaste activa	2.843	1.193	-	-	-582	3.454

Waardering en afschrijving vaste activa

Investeringen boven een bedrag van € 20.000 worden geactiveerd.

Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur, variërend van 5 tot 20 jaar:

Transportmiddelen > 3.500 kg: 6-10 jaar

Transportmiddelen < 3.500 kg: 7 jaar

Aanhangers: 15 jaar

Ondersteunende middelen openbare werken: 6-20 jaar

ICT software: 5 jaar

Gebouwen: 20 tot 40 jaar.

De in 2018 door de deelnemende gemeenten ingebrachte activa volgen de afschrijvingstermijnen zoals bepaald bij aanschaf door de betreffende gemeenten.

Investerings versus kredieten

In onderstaande tabel zetten we de investeringen van 2023 af tegen de opgenomen kredieten in de begroting.

Investering (bedragen *€ 1.000)	Begroting	Realisatie	Restant
Sneeuwploeg 7 en 8: JK 275 inhuur	0	0	0
Schaftmateriaal wagen 3 en 10: 67-WB-VJ / WZ-VR-51	28	19	8
voertuig 7: Buitenploeg (breed) VT-775-T	40	0	40
Voertuig 22: Zwerfafvalteam buiten Fuso VX-034-V	64	64	0
Strooier 1: Epoke SE 3800 inhuur Remmits	53	53	0
Voertuig 6 Bomenploeg VTX-33-G (V-283-DX)	45	45	0
Verbouwing hybride werken	600	573	27
Thuiswerkplek	367	39	328
Geo-basisregistraties en ruimtelijke info	30	10	19
ICT kosten invoering Omgevingswet	35	34	1
Impl. nieuwe wetgeving o.a. WOO en WMEBV	26	0	26
Personele informatievoorziening (PSA)	99	81	18
Datagedreven werken	135	0	135
Implementatie Office 365	100	0	100
Uitbreiding hybride vergadermiddelen overige ruimte	25	22	3
Tablets - computers raadsleden	35	0	35
Harmonisatie sociaal domein vanaf 2022	61	48	13
Implementatie IDU proces	75	0	75
Conversies archiefbescheiden naar JOIN	60	49	11
Inhuur projectleiders ICT miv 2023	75	0	75
Aanschaf en implementatie Tool P&C cyclus	25	0	25
Aanbesteding e-formulieren	70	6	64
GT-connect	115	0	115
Castor en GeoNis en ArcGis	25	24	1
Mega E-worker Druten	43	43	0
Rolbezem	0	0	0
GMS punten Druten	0	0	0
Schaftmat. wagen 2 en 6: WL-BR-91 / WT-XH-88	-1	-5	4
Voertuig 21: Zwerfafvalteam Centrum	44	44	0
Reserve strooivoertuig (verv. Iveco VX-848-H)	56	0	56
Strooier 2: Aanhangwagenstrooier SH 3800 trekker	59	0	59
Strooi managementsysteem	0	0	0
voertuig 14: E-worker zwerfafval VTP-73-T	43	43	0
	2.432	1.193	1.239

We zien een behoorlijk aantal begrote kredieten doorschuiven naar 2024. Voor de ICT-projecten geldt dat krapte in de organisatie en bij partijen waar we afhankelijk van zijn leiden tot verminderde capaciteit om de projecten te begeleiden.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar;

Het debiteurensaldo betreffende openbare lichamen per ultimo boekjaar betreft:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Te ontvangen bijdragen gemeenten	1.845	1.817
Overige debiteuren	1	9
	1.846	1.826
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	1.846	1.826

Schatkistbankieren

Voor de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 bedraagt het drempelbedrag: € 1.000.000 (2,00% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000).

Zie onderstaande tabel voor het gemiddeld per kwartaal buiten de Schatkist gehouden geld in het onderhavige boekjaar:

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	720	734	873	914

Per ultimo boekjaar staat € 2.076.652 op de rekening bij de Schatkist.

In het onderhavige boekjaar hebben zich geen overschrijdingen van drempelbedragen voorgedaan.

Overlopende activa

De overlopende activa ultimo boekjaar betreffen vooruitbetaalde kosten van circa € 191.000 (2022: € 57.000) en nog te ontvangen bedragen van circa € 471.000 (2022: € 3.253.000).

De nog te ontvangen bedragen bestaan voor circa € 401.000 (2022: € 3.098.000) uit aan de gemeenten Wijchen en Druten nog in rekening te brengen bijdragen en afrekeningen van het resultaat 2023.

Liquide middelen

Dit betreft het banksaldo bij de BNG welke ter vrije beschikking bestaat.

9.2 Passiva

Vaste passiva

Recapitulatie verloop reserves

In het onderhavige boekjaar is het verloop van de reserves is als volgt:

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	Overheveling	31-12-2023
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	378	122	-	-	500
Reserve implementatie	41	-	-41	-	0
Reserve frictiekosten personeel	164	-	-159	-	5
Reserve verlof	-	250	-	-	250
Bestemmingsreserves	583	372	-200	-	755
Afschrijvingsreserve ICT	374	-	-73	-	301
Totaal	957	372	-273	-	1.056

Egalisatiereserve kwaliteitsfonds

Deze reserve dient ter dekking van toekomstige kosten met betrekking tot doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. De reserve is gedoteerd vanuit positieve jaarrekeningsaldi 2020 (€ 78.000), 2022 (€ 300.000) en 2023 (€ 122.000). Er hebben zich in 2023 geen plannen voorgedaan die aanspraak maken op deze middelen.

Reserve implementatie

Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten en een subsidie van de Provincie Gelderland, dient ter dekking van de (meerjarige) implementatiekosten van WDW. In 2023 is het project afgerond. Daarbij is de subsidie van de Provincie Gelderland conform aanvraag vastgesteld op € 800.000 en is de laatste termijn van € 160.000 ontvangen. Zie tabel hieronder voor realisatie ten opzichte van begroting. We sluiten de implementatie af met een batig saldo van € 161.000. Dit bedrag valt vrij in de exploitatie 2023 en maakt onderdeel uit van het voordeel voor de gemeenten in de lagere bijdrage t.o.v. de begroting.

Bedragen x € 1.000				
Omschrijving	Begroting	Realisatie t/m 2021	Realisatie 2022	Resteert
Incidentele projectkosten	791	791	0	0
Frictiekosten personeel	894	894	0	0
Harmonisatie informatisering	1.674	1.522	42	110
Frictiekosten ICT	631	580	0	51
Harmonisatie Arbeidsvoorwaarden	46	46	0	0
Totaal lasten incidenteel	4.036	3.833	42	161

Reserve frictiekosten personeel

Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten, dient ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt.

Reserve verlof

De bestemmingsreserve verlof dient ter dekking van mogelijke meerkosten voor de afloop van bovenmatige verlofstanden.

Afschrijvingsreserve ICT

De afschrijvingsreserve ICT dient ter dekking van afschrijvingskosten van conform de BBV geactiveerde implementatiekosten (waarvoor een bestemmingsreserve beschikbaar is).

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

In het onderhavige boekjaar is het verloop van de voorziening als volgt:

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	31-12-2023
Voorziening Spaarverlof	-	176	-		176
Voorziening RVU	-	222	-		222
Voorziening VSO	-	284	-		284
Voorziening Verlof	-	-	-	-	-
Totaal	0	682	0	0	682

De voorziening Spaarverlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief (€ 42,05) gewaardeerde aantal bovenwettelijke vakantie-uren die ambtenaren opzij hebben gezet conform de in de CAO geboden faciliteit voor verlofsparen. Door werknemers is in 2024 is voor het eerst gebruik gemaakt van deze regeling.

De voorziening RVU betreft de werkgeverslast om de periode tot AOW leeftijd te overbruggen van ambtenaren die gebruik hebben gemaakt van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) conform CAO.

De voorziening VSO is gevormd ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt conform vaststellingsovereenkomst (VSO). Tot en met boekjaar 2023 werden betreffende kosten gedekt via de bestemmingsreserve Frictiekosten personeel.

De voorziening Verlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief gewaardeerde overmatige verlofsaldo van werknemers ultimo boekjaar. Het overmatige verlofsaldo betreft het deel van het verlofrechtsaldo ultimo boekjaar dat het gemiddelde verlofrechtsaldo over de laatste 4 jaren (2020, 2021, 2022, 2023) overstijgt.

Per 31 december 2023 is geen sprake van een overmatig verlofsaldo. Derhalve bedraagt de voorziening per 31 december 2023 € nihil.

Per 31 december 2022 is het gewaardeerde overmatige verlofsaldo verantwoord onder de Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden per ultimo boekjaar bestaan uit Crediteuren, Omzetbelasting en Overige schulden.

Onder de Crediteuren zijn voor een bedrag van circa € 355.000 (2022: circa € 248.000) schulden aan openbare lichamen opgenomen.

De Overige schulden bestaan uit:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	2023	2022
Nederlandse overheidslichamen		
Deelnemende gemeenten	38	47
Eigen personeel		
Pensioenpremie	409	391
Loonbelasting	2.134	1.937
Premie Loyalis	3	4
Premie IZA	44	0
Contributie Personeelsvereniging	1	0
Voorschotten/Nettoloon	0	-1
Verlofrechten	0	220
	2.629	2.599

De post Verlofrechten voor een bedrag van circa € 220.000 per 31 december 2022 betreft het tegen integraal uurtarief (€ 39,47) gewaardeerde overmatige verlofsaldo van werknemers ultimo boekjaar (5.586 uren). Met ingang van boekjaar 2023 wordt in geval van overmatig verlofsaldo een Voorziening getroffen.

Overlopende passiva

De overlopende passiva ultimo boekjaar betreffen hoofdzakelijk de afrekeningen van het resultaat 2023 met de gemeenten Druten en Wijchen voor een totaalbedrag van circa € 2.324.000 (2022: € 278.000), vooruit ontvangen bijdragen Rijk voor een totaalbedrag van circa € 306.000 (2022: € nihil) en overige nog te betalen bedragen van circa € 255.000 (2022: € 335.000).

Ultimo boekjaar is geen sprake van vooruit gefactureerde bijdragen 1^e kwartaal aan de gemeenten Druten en Wijchen (2022: € 10.262.000).

Het verloop van vooruit ontvangen bedragen Rijk is als volgt:

Bedragen x € 1.000				
Omschrijving	01.01	Bij	Af	31.12
RIEC gelden Distr.Progr.Coördinator Ondernijning	0	124	0	124
RIEC gelden Werkbudget weerbaar Gld Zuid	0	120	0	120
Subsidie Krachtig Ommeland in versterking Rijk van Nijmegen	0	62	0	62
Totaal lasten incidenteel	0	306	0	306

9.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Ultimo boekjaar is ten aanzien van diverse diensten sprake van contracten waarbij sprake is van meerjarige financiële verplichtingen:

Bedragen x € 1.000		
Dienst	Jaarlast	Looptijd tot en met
Automatisering	897	1 april 2024 - 31 december 2029
Inhuur personeel	520	31 mei 2024 - 30 juni 2024
Arbodienst	73	31 december 2025
Schoonmaakdiensten	125	31 maart 2026
Postbezorging	15	30 juni 2025
Koffielevering en huur koffieautomaten	37	31 december 2028
	1.668	

Verlofrechten werknemers

Ultimo boekjaar is sprake van verlofrechten van werknemers voor een bedrag van € 1.610.735 (38.305 uren * € 42,05). Daarvan is € nihil als overmatig beschouwd. Derhalve hoeft geen voorziening te worden getroffen. Wel heeft het bestuur besloten om een reserve verlof van € 250.000 te vormen voor uitbetalen van verlofrechten bij uitdiensttreding en/of om verlofrechten sneller af te bouwen. Zie hoofdstuk 9.2 onder Eigen vermogen.

10 EMU

Bedragen € 1.000				
	EMU saldo	-/+	2023	2022
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	+/-	98	151
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	582	533
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	682	-
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	-1.193	-1.167
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	-	-
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	+	-	100
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	-	-100
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	-	-	-
8a	Verkoopopbrengsten van grond	+	-	-
8b	Boekwinst op grondverkopen	-	-	-
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	-	-82
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-
	Berekend EMU-saldo	-	-513	-565

11 Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op WDW. Het voor WDW toepasselijke bezoldigingsmaximum in het onderhavige boekjaar is € 223.000.

In deze bijlage staan de topfunctionarissen van WDW opgenomen. Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) moeten inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak openbaar gemaakt worden. De topfunctionarissen van het bestuur WDW ontvangen geen inkomen vanuit de WDW en daarom kan volstaan worden in onderstaande tabel met de naam en de functie.

Daarnaast vindt er binnen WDW geen inhuur plaats, waarvan de beloning omgerekend uitstijgt boven het bezoldigingsmaximum.

De in deze WNT-verantwoording 2023 onder 1a opgenomen informatie over de bezoldiging van J. te Boekhorst over 2022 is onterecht niet verantwoord in de jaarrekening 2022. Bij het opmaken van de WNT verantwoording 2022 is abusievelijk niet onderkend dat J. te Boekhorst, in verband met het tijdelijk invullen van de rol van waarnemend gemeentesecretaris voor de gemeente Wijchen, topfunctionaris in de zin van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Functiegegevens		2023
Naam	J. te Boekhorst	
Functie	Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in het jaar	01.01 – 31.05	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 52.808	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.773	
Subtotaal	€ 65.581	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 92.255	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 65.581	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Functiegegevens		2022
Naam	J. te Boekhorst	
Functie	Directeur	
Aanvang en einde functieervulling in het jaar	01.11 – 31.12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 20.776	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 3.062	
Subtotaal	€ 23.838	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 36.099	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 23.838	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.
Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.
Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023			
Naam instelling	Naam topfunctionaris	Functie	Periode
Druten	Corry van Rhee – Oud Ammerveld	Voorzitter	01.01.2023 – 29.03.2023
Druten	Sigrid Sengers	Bestuurder	30.03.2023 – 31.12.2023
Druten	Willy Brink	Bestuurder	01.01.2023 - 31.12.2023
Wijchen	Renske Helmer-Engelbert	Bestuurder (en voorzitter 30.03.2023-31.12.2023)	01.01.2023 - 31.12.2023

Wijchen	Geert Gerrits	Bestuurder	01.01.2023 - 31.12.2023
Druten	Boy Janssen	Directeur	01.01.2023 - 31.12.2023
Wijchen	Janne Hendrix	Directeur	01.06.2023 - 31.12.2023

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1g. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

datum 18 april 2024

onderwerp Zienswijze concept jaarrekening 2023 en
ontwerpbegroting 2025 WDW

Geacht bestuur,

U heeft onze gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2025-2028 van de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) en de concept jaarrekening 2023.

Concept Jaarrekening 2023

In zijn vergadering van 13 juni 2024 heeft de gemeenteraad de ontwerpbegroting behandeld en kennis genomen van de concept jaarrekening van de WDW over 2023. Hierbij is vastgesteld dat de WDW een financieel voordeel van € 1,5 miljoen realiseert ten opzichte van de actuele begroting. De accountant geeft hierbij een goedkeurende controleverklaring af.

Hoewel wij tevreden zijn met de beheersing van de kosten en het voorkomen van tekorten, trekken wij op basis van de jaarstukken van de WDW de conclusie dat deze voordelen in hoofdlijn het gevolg zijn van:

1. Aanvullend ingebracht budget in de loop van 2023, wat in 2023 nog maar beperkt ingezet kon worden;
2. Verminderde inzet van capaciteit, onder andere door vacatureruimte die moeilijk invulbaar is door krapte op de arbeidsmarkt.
3. Op het gebied van ICT zien we dat de investeringen niet in het beoogde tempo worden gerealiseerd uit het informatiebeleidsplan, deels door beschikbare interne capaciteit, maar ook vanwege het meelopen in het regionale tempo.

De raad realiseert zich dat capaciteitsproblemen een vertragende werking hebben op de ambities van de gemeenten en de gewenste kwaliteitsverbeteringen in de doorontwikkeling van de WDW.

Wij stemmen in met de voorgestelde resultaatbestemming van het voordelig resultaat van 2023. Reservevorming bij gemeenschappelijke regelingen is niet vanzelfsprekend, maar wordt voor het aanvullen van de reserve kwaliteitsfonds en reserve verlof als investeringen in personeel als noodzakelijk gezien. Daarmee kan de WDW zich blijven ontwikkelen.

Voor het eerst geeft de directie een rechtmatigheidsverantwoording af. We zien dat er op het gebied van inhuur personeel in een aantal gevallen onterecht is afgeweken van de aanbestedingsprocedure. Tegelijkertijd hebben wij kunnen lezen in de paragraaf bedrijfsvoering, dat hier actief op is bijgestuurd door het inhuurproces te vernieuwen. Wij gaan er vanuit dat daarmee in 2024 wordt voldaan aan de geldende regelgeving.

Concluderend stemmen wij in met de concept jaarrekening 2023.

Ontwerpbegroting 2025-2028

We constateren dat de ontwerpbegroting beleidsarm is, wat resulteert in een financieel technisch document op basis van bestaand beleid. Nieuw beleid dat door de gemeenten wordt vastgesteld, kan leiden tot meerkosten bij de WDW, maar het initiatief daarvoor ligt in principe bij de gemeenten en wordt daarmee afgewogen bij de Perspectiefnota of Begroting van de gemeenten.

De kostenstijging als gevolg van de cao-aanpassingen 2024 zorgt, net als in 2023, voor een forse stijging van de begroting van de WDW. We zien dat de structurele voordelen op rente en onderuitputting op ICT uit de concept jaarrekening 2023 meegenomen zijn, wat dit deels compenseert. Verder verwacht de gemeenteraad (grotendeels) gecompenseerd te worden door het rijk, voor de autonome kostenstijgingen.

We zien dat de herijkte systematiek van de kostenverdeelsleutel is toegepast, waarbij in de basis de kostenverdeling in stand blijft op basis van ingebrachte budgetten, maar voor de ontwikkeling vanaf 2022 wordt gekeken naar de verhouding inwoneraantallen als maatstaf. Hoewel dit voor de gemeente Wijchen leidt tot een relatief hogere bijdrage, begrijpen we dat inwoneraantallen als maatstaf de beste voorspeller is van de omvang van de organisatie.

De WDW heeft zichzelf een taakstelling opgelegd op het takenpakket van Druten, vanwege het in de gemeente Druten aangenomen amendement 'OZB en WDW'. Daarmee is aan de Drutense zienswijze op de begrotingswijziging 2023 van de WDW toegevoegd: de dekking van nieuwe taken/functies op te vangen binnen de bestaande budgetten en bestaande formatie'. Deze taakstelling is nog niet ingevuld. De gemeenteraad van Wijchen gaat ervan uit dat de invulling van deze taakstelling de dienstverlening aan de Wijchense inwoners en het bestuur niet raakt.

De gemeenteraad stemt in met de ontwerpbegroting 2025 van de WDW.

de griffier,

de voorzitter,

WDW

Jaarstukken 2023

WERKORGANISATIE Druten Wijchen

Voorwoord

Context

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De jaarstukken vormen de verantwoording over het jaar 2023, zoals neergelegd in de begroting 2023.

De begroting van de WDW omvat de budgetten voor personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen. De programmabudgetten maken deel uit van de afzonderlijke programma-begrotingen van Druten en van Wijchen.

In de kern is de opgave van de WDW terug te voeren op ondersteuning van de besturen en gemeenteraden en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven in het verzorgingsgebied, de gemeenten Druten en Wijchen.

In de beleidsmatige verantwoording over het begrotingsjaar 2023 staan we stil bij de dienstverlening en de professionalisering ervan. Dit is terug te vinden in respectievelijk paragraaf 1.1 en 1.3.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit. Tot op heden laat de ervaren kwaliteit globaal een gelijkblijvend resultaat zien. In 2023 is gestart met project monitoren klantsignalen uit de agenda Dienstverlening 2021-2024. Dit is onderdeel van het actieplan doorontwikkeling WDW. In 2024 zal een 3 –meting worden gedaan en wordt onderzocht of we gedurende het jaar continu feedback kunnen vragen aan inwoners en bedrijven, zodat we onze dienstverlening continu kunnen verbeteren. We blijven innovatief werken aan het verder dichtbij brengen van onze dienstverlening bij inwoners en ondernemers. Denk hierbij aan onderwerpen als het digitaal geboorteaangifte kunnen doen, extra verkiezingsrondes, het terugdringen van wachtlijsten bij de sociale teams maar ook het continu verbeteren van onze informatievoorziening.

Samenvattende terugblik op 2023

De WDW was ook in 2023 weer volop in beweging. Naast de grote hoeveelheid reguliere werkzaamheden is er zowel binnen de gemeenten, regionaal en intern weer veel (extra's) opgepakt. Van harmonisatie en standaardisatie van werkprocessen, het opzetten van een programma Vluchtelingen als pilot voor programmatisch werken, plannen voor woningbouw en een ombuigingsproject voor de begrotingen van beide gemeenten. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het de WDW gelukt om de formatie op de meeste onderdelen goed op orde te krijgen en houden. Formatieplekken die lastig in te vullen zijn gelden niet alleen voor de WDW maar sluiten aan bij het landelijke beeld. Denk hierbij aan juridische functies, boa's en vergunningverleners. Intern heeft er in 2023 een organisatie-breed Medewerker-onderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek gaf een mooi beeld over waar deze toch jonge organisatie staat. Trots kunnen we zijn op heel hoge scores voor sociale veiligheid en onderlinge samenwerking. Met uitdagingen als proces gericht denken en werken op thema's die afdeling overstijgend zijn, gaan we graag aan de slag vanaf 2024. Zorgelijk is het gegeven dat veel van onze collega's al een geruime tijd een hoge werkdruk ervaren. Enerzijds komt dit door ambitie, betrokkenheid en moeilijk nee kunnen zeggen en anderzijds door het krijgen van nieuwe, extra taken of het stapelen van ambities en slecht prioriteren. Moeilijk te vervullen vacatures op cruciale plekken in de organisatie versterken de ervaren werkdruk. Het managementteam ziet dit als een enorme uitdaging en schone taak om dit met de organisatie beter te gaan doen. Denk hierbij aan verbetermaatregelen als het versterken van de sturing, het verbeteren van het bestuurlijk samenspel, verstevigen van het projectmatig werken en integraal management.

Het project Hybride werken is volledig afgerond en geïmplementeerd en een nieuw salarissysteem is live gegaan bij de start van 2023. Regionaal is er een Samenwerkingsoverleg op het i-domein geformeerd waar de governance van is uitgewerkt en vastgesteld. Deze governance heeft als doel om meer gezamenlijk en in samenhang de i-dienstverlening te continueren en te verbeteren en om meer grip en uitvoering te krijgen op het projectenportfolio. We hebben ons voorbereid op de omgevingswet en deze geïmplementeerd. De wet vraagt om nieuwe werkwijzen die impact hebben op bijna de gehele organisatie.

Ziekteverzuim

Over geheel 2023 is een verdere daling van het ziekteverzuim ten opzichte van 2022 zichtbaar.

Omschrijving	Q1	Q2	Q3	Q4
Ziekteverzuimpercentage 2022	8,20	5,95	4,74	5,85
Ziekteverzuimpercentage 2023	6,86	4,93	4,54	5,45

WDW heeft vanaf begin 2023 goed ingezet op het eigen regie model. Door de inzet van een interim Casemanager Verzuim en Inzetbaarheid en vanaf 1 november 2023 een vaste Casemanager Verzuim en Inzetbaarheid wordt de organisatie ondersteund om actief en procesmatig te sturen op verzuim. Daarnaast wordt er steeds frequenter gebruik gemaakt van coaching door de vitaliteitscoach om met name stress en werkgerelateerd verzuim te voorkomen. Er wordt hierin door de casemanager nauw samen gewerkt met de betreffende leidinggevende en de Arbodienst, waaronder de bedrijfsarts. De eigen regie op verzuim en het inzetten van preventieve interventie is terug te zien in een dalend verzuimcijfer.

Lang en extra lang verzuim blijft een aandachtspunt. Om dit terug te dringen gaan we meer preventief te werk. Ook zetten we tijdig geschikte interventies in voor een sneller en duurzaam herstel in samenwerking met de Arbodienst. Tot slot zal verdere ontwikkeling van het vitaliteitsbeleid en de uitvoering van het plan van aanpak van de RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) hieraan bijdragen.

Hoge kosten van inhuur

De kosten van inhuur zijn ook in 2023 nog steeds fors. De krapte op de arbeidsmarkt draagt hieraan bij, maar ook de toenemende werkdruk waarin het soms lijkt of alles steeds sneller en meer moet. Al eerder is aangegeven dat de WDW haar toegestane formatie op orde heeft en blijft zich inzetten de bezetting zo volledig mogelijk te krijgen, de krappe arbeidsmarkt blijft hier een forse uitdaging. Deze lijn zal in 2024 worden doorgezet. Er komt een nieuw inhuurproces om meer grip te krijgen op het proces, de kosten en de wettelijke inkoopregels bij inhuur. Tevens is intern een recruiter benoemd met als doel om meer nieuwe medewerkers aan te stellen op vacante formatieplekken. Een uitgewerkt proces on- en off-boarding draagt hierin bij. Binden en boeien van bestaande en nieuwe medewerkers is een blijvende doelstelling. De WDW heeft echter het vertrouwen een aantrekkelijke werkgever te zijn waar het plezierig werken is. De uitkomsten van het medewerker onderzoek laten dit goed zien. De uitkomsten uit het onderzoek kennen naast een aantal positieve scores (sociale veiligheid en inhoud van het werk) ook serieuze aandachtsgebieden, zoals meer aandacht voor het persoonlijk functioneren (beoordelen), loopbaanondersteuning en -ontwikkeling, duidelijke communicatie over beleidsverandering en besluitvorming, bevorderen van de integrale samenwerking tussen teams in het eigen domein én domeinoverstijgend en over de hoge werkdruk. Focus, structuur en aandacht voor de medewerkers zijn de uitdagingen voor de komende jaren.

Financieel resultaat 2023

Per saldo houden we ten opzichte van de actuele begroting van ruim € 51 miljoen een bedrag van € 1,9 miljoen over. Na dotatie van € 122k in het kwaliteitsfonds en €250k in de reserve verlof, resteert een bedrag van € 1,5 miljoen. Dit bedrag vloeit terug naar beide gemeenten:

Overzicht verrekening (Bedragen x 1.000)	Druten 35,2%	Wijchen 64,8%	Totaal
Afrekening binnen de sleutel	€ 556	€ 1.024	€ 1.580
Afrekening buiten de sleutel	-€ 117	€ 45	-€ 72
Totaal afrekening gemeenten	€ 439	€ 1.136	€ 1.508

In de tweede Bestuursrapportage hebben we de verwachting uitgesproken € 600k over te houden vanwege voordeel op ICT, rente en opleidingsbudget. Daarnaast zagen we in de 2^e Bestuursrapportage ruimte op het bedrijfsvoeringsbudget, maar vanwege risico's en onder andere op het gebied van de verlofstanden, de mate van gebruik en het dan nog onvoorziene karakter van de regelingen vervroegde uitdiensttreding (RVU) en verlofsparen, hebben we het bedrijfsvoeringsbudget neutraal gerapporteerd. Uiteindelijk blijkt bij de jaarrekening dat we inderdaad geld hierop overhouden en dat de risico's zich slechts in beperkte mate hebben voorgedaan.

In grote lijnen houden we € 1,1 miljoen over op onze personeelskosten, waarvan € 0,5 miljoen budget pas eind 2023 beschikbaar kwam maar daardoor nauwelijks nog kon worden ingezet. Daarnaast houden we vooral door uitgestelde investeringen en een subsidieafrekening € 0,5 miljoen over op ICT. Deels komt dit door het gebrek aan interne capaciteit om de projecten vanuit de verschillende beleidsvelden goed te begeleiden, als ook doordat complexe projecten regionaal in samenwerking met de IRvN worden opgepakt. Het resultaat bestaat dus vooral uit incidentele posten. Ondanks dit positieve resultaat, blijft het niet kunnen invullen van vacatures zijn weerslag houden op de werkdruk van het personeel. Deze werkdruk ontstaat natuurlijk ook door extra taken en inzet waar niet altijd direct extra formatie mee gemoeid is. Voor een analyse op de verschillen ten opzichte van de begroting verwijzen we naar paragraaf 7.3.

Leeswijzer

In deze jaarrekening volgen we de opbouw zoals voorgeschreven in de BBV. Aangezien binnen de WDW geen belastingen worden opgelegd, geen kapitaalgoederen worden onderhouden en geen eigen grondbeleid wordt gevoerd, nemen we de paragrafen over die onderwerpen niet op.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Jaarverslag.....	7
1. Programma Dienstverlening.....	8
1.1 Wat wilden we bereiken?.....	8
1.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	8
1.3 Wat heeft het gekost?.....	8
1.4 Wat hebben we bereikt?.....	10
2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	13
2.1 Waar liggen de financiële risico's?	13
2.2 Kengetallen financiële positie.....	14
3. Paragraaf Financiering	15
3.1 Financiering.....	15
3.2 Rekening courant.....	15
3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm	15
4. Paragraaf Bedrijfsvoering	16
5. Paragraaf verbonden partijen.....	19
Jaarrekening.....	21
6. Rechtmatigheidsverantwoording.....	21
6.1 Inleiding	21
6.2 Verantwoordelijkheid directie.....	21
6.3 Bevindingen	22
7. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.....	24
7.1 Inleiding	24
7.2 Waarderingsgrondslagen balans.....	24
7.3 Grondslagen van resultaatbepaling.....	25
8. Baten en lasten.....	26
8.1 Rekening van baten en lasten.....	26
8.2 Baten en lasten per taakveld	28
8.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting	28
8.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel	30
9. Balans en toelichting.....	32
9.1 Activa	34
9.2 Passiva	37
9.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	40
10 EMU.....	41
11 Wet normering topinkomens.....	42

Jaarverslag

1. Programma Dienstverlening

1.1 Wat wilden we bereiken?

Met de vorming van de WDW bundelen de gemeenten hun ambtelijke krachten in de uitvoering van gemeentelijke taken. Vergaande ondersteuning met eigentijdse ICT-toepassingen moet leiden tot dienstverlening, die beter en goedkoper is.

De kwaliteit van dienstverlening van de WDW is in 2018 via een inwoners- en ondernemers-peiling gemiddeld gewaardeerd. In 2020 is een 2e en in 2022 een 3e meting uitgevoerd. Gemiddeld genomen leidt dit tot een waardering van 6,9 voor beide gemeenten waarmee onze organisatie gemiddeld 0,3 meer scoort dan het landelijk gemiddelde. Zie hiervoor onderstaande tabel.

	Wijchen 2018	Druten 2018	NL 2018	Wijchen 2020	Druten 2020	NL 2020	Wijchen 2022	Druten 2022	NL 2022
Waarderingscijfer inwoners dienstverlening algemeen	6,8	6,7	6,5	6,9	6,6	6,8	6,9	6,7	6,8
Waarderingscijfer ondernemers dienstverlening algemeen	6,7	6,9	6,6	6,9	6,9	6,5	6,9	6,7	6,5

In 2023 heeft geen meting plaatsgevonden maar is wel volop ingezet op de verdere verbetering van onze dienstverlening. In 2024 geven wij dit een vervolg.

1.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

De werkorganisatie is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend.

De uitvoering ziet in ieder geval toe op:

- beleidsvoorbereiding;
- uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
- toezicht op aan derden uitbesteed werk;
- handhaving van wet- en regelgeving;
- het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
- het verrichten van feitelijke handelingen;
- het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting;
- toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969.

De meerwaarde van de WDW ligt met name in de manier waarop we de werkprocessen van hierboven genoemde taken inrichten en vormgeven. De uitdaging ligt daarbij vooral op kwaliteit van dienstverlening, eigentijdse dienstverlening en efficiëntie.

In paragraaf 1.4 nemen we u op hoofdlijnen mee in de veranderopgave van de WDW en het doorontwikkelingsplan dat daaraan invulling moet geven.

1.3 Wat heeft het gekost?

De kosten van de werkorganisatie bestaan uit personeelskosten en alles wat het personeel nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren, zoals ICT, vervoersmiddelen en huisvesting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lasten binnen en buiten een verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel betreft de verhouding tussen de hoogte van de inbreng budgetten door de beide gemeenten. De verrekening van eventuele besparingen of nadelen binnen de geormerkte kosten van de verdeelsleutel, die de werkorganisatie

realiseert, vindt plaats op basis van deze verdeelsleutel. Als gevolg daarvan kunnen middelen naar rato terugvloeien naar of - andersom - ten laste komen van de individuele gemeentelijke begrotingen.

Om de berekening van de verdeelsleutel zo zuiver mogelijk te maken, worden buiten de verdeelsleutel budgetten ingebracht, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen duidelijk anders georganiseerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn de buitendienst en het zwembad (personeel). Afwijkingen van kosten buiten de verdeelsleutel worden specifiek verrekend met de desbetreffende gemeente.

In hiernavolgende tabel worden zowel de structurele als de incidentele baten en lasten (binnen en buiten de verdeelsleutel) in beeld gebracht.

Overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Jaarverslag 2022	Begroting 2023	Jaarverslag 2023	Vershil
Totaal baten	€ 43.811	€ 51.124	€ 49.665	-€ 1.459
Totaal lasten	€ 43.659	€ 51.238	€ 49.567	€ 1.672
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	€ 151	-€ 115	€ 98	-€ 213
Onttrekking bestemmingsreserves	-€ 151	€ 114	-€ 98	€ 213
Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

In bovenstaand resultaat is de afrekening van € 1.508k retour naar de gemeenten reeds verwerkt.

1.4 Wat hebben we bereikt?

Algemeen

De veranderoepgave van de WDW ligt in het bereiken van meerwaarde op de doelstellingen. Daarvoor voert de WDW op meerdere niveaus in de organisatie veranderingen door. Op hoofdlijn liggen deze op het gebied van digitalisering en ICT, efficiëntere en geharmoniseerde werkprocessen en ontwikkeling van medewerkers voor wat betreft houding, gedrag en vaardigheden.

Doorontwikkelingsplan WDW

Op hoofdlijn wil de WDW inzetten op de volgende fase in onze organisatieontwikkeling. De basis is grotendeels op orde. De volgende fase betreft werk maken van de dienstverlening en ICT-infrastructuur conform het bedrijfsplan.

Op hoofdlijn:

1. Vaste contactpersonen in onze kernen.
2. Meer accounthouder- en partnerschap.
3. Co creatie als standaard afweging. We zetten hierin de volgende stap.
4. Nieuwe vormen van dienstverlening. Vooral met online toepassingen, digitaal, aan huis of in de wijk. Met de vraag waar we toegevoegde waarde kunnen creëren.
5. Meer werken vanuit een integraal strategisch kader en de bedoeling. Dienstverlening is een onderwerp van continue verbetering. We kijken welke processen, systemen en werkwijzen eenvoudiger kunnen.
6. Meer data gedreven werken.
Goed gebruik van onze data helpt ons de juiste keuzes te maken.

Bovenstaande, meer op onze externe dienstverlening gerichte, onderwerpen dragen een interne ontwikkelingsslag met zich mee.

Competentie-ontwikkeling medewerkers

De opgaven waar we voor staan vragen kwaliteiten van mensen waar zij niet altijd over beschikken. De hoofdlijn is met Colleges en Raden besproken tijdens eerdere informatiesessies.

Hiervoor gaan we trainingen en opleidingen intensiveren gericht op gewenste houding en gedrag. In 2023 is de WDW-academie verder uitgebouwd waarin de ontwikkeling naar een bestuurlijk sensitieve, publieke professional centraal staat.

Organisatie en zelforganisatie

De versterking van zelforganisatie heeft wederom verdere impuls gekregen. Teams worden gevolgd op de voortgang in hun ontwikkeling. Daar waar het kan komen er meer vrijheidsgraden, daar waar het niet kan intensiveren we de aansturing, om de ontwikkeling op zelf organiserend gedrag vlot te trekken.

Daarmee wordt de ontwikkeling naar zelforganisatie ook meer maatwerk per team. Teamcoaches hebben een nadrukkelijke rol in het zelf organiserend leerproces. Inmiddels zien we dat een aantal teams zelfstandig verder kunnen zonder teamcoach en andere teams juist meer aandacht nodig hebben

ICT

Het Informatiebeleidsplan is in 2023 op enkele onderdelen uitgevoerd. De afhankelijkheid van ketenpartners als leveranciers en de iRvN en de beschikbaarheid van capaciteit en tijd bij de interne organisatie maken dat het lastig is om hier een versnelling in te maken. Goed portfoliomanagement moet de WDW hierin gaan helpen vanaf 2024.

Inkooporganisatie

Het inhuurproces is geactualiseerd en op onderdelen verbeterd en er is een aanzet gemaakt voor een contractregister. Duidelijk zichtbaar is dat de drie

inkoopfunctionarissen een goede bijdrage leveren aan monitoring en sturing op contract en inkoopkosten, de advies- of trekkersrol bij aanbestedingen en de naleving van de comptabiliteitswetgeving.

Externe ontwikkelingen en extra taken

Voor wat betreft de externe ontwikkelingen vindt u hieronder een opsomming van thema's die op dit moment spelen.

Deze thema's leiden in het algemeen tot extra taken en kosten voor de WDW-organisatie. Het daadwerkelijk opvoeren van eventuele meerkosten doen wij bij de perspectiefnota's, zodat de Raden een integrale afweging kunnen maken.

Regionale samenwerking

We zien dat opgaven steeds vaker complex van aard en gemeentegrensoverstijgend zijn. Voorbeelden hiervan zijn de energietransitie, klimaatadaptatie en netcongestie. Daarom werken we steeds vaker regionaal samen. Regionaal samenwerken vergroot de gezamenlijke denk- en stootkracht, maar vraagt ook meer van onze medewerkers.

Duurzaamheid

Ook in 2023 hebben we ingezet op duurzaamheid. Het duurzaam opwekken van energie (zonnevelden en wind) komt steeds meer van de grond. Een aantal projecten is in uitvoering en een aantal projecten is nog in ontwikkeling. In het kader van de Regionale Energie Strategie zijn er afspraken gemaakt met de gemeente Druten en Wijchen. Intern is een aanzet gemaakt met de CO2-prestatieladder. In 2023 is een nulmeting uitgevoerd en is verder invulling gegeven aan de CO2-prestatieladder. Inmiddels (begin 2024) heeft een audit plaatsgevonden, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen zijn gecertificeerd.

Woningbouwopgave

De Versnelling van de woningbouwopgave heeft ook in 2023 gevraagd om daadkrachtige inzet om de ambities waar te maken. Omdat het woningtekort hoger is dan aanvankelijk gedacht is een extra versnelling van de bouwopgave noodzakelijk. Voor Druten betekent dit ca. 910 woningen en voor Wijchen ca. 2.700 woningen. Dat dit extra inspanningen in de volle breedte van de WDW vraagt is evident. In 2020 en 2021 is hiervoor al extra capaciteit toegekend. Of dat toereikend is zullen we van jaar tot jaar en van project tot project blijven bezien. Indien blijkt dat de capaciteit onvoldoende is, gaan wij tijdig met de beide gemeenten in gesprek.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van boekjaar 2023 dient de directie zelf expliciet een rechtmatigheidsverantwoording op- en vast te stellen. In deze jaarrekening is dit uitgewerkt in een aparte paragraaf. Deze verantwoording is gebaseerd op de gegevens van de interne controle, de zogenaamde verbijzonderde interne controle. De accountant geeft enkel een oordeel over de getrouwheid van de verslaglegging.

ICT, digitalisering en onlinedienstverlening in het kader van wettelijke verplichtingen

Invoering van de wettelijk verplichte opgaven: Wet Open Overheid, Wet elektronische publicaties en Wet modernisering bestuurlijk elektronisch verkeer is projectmatig opgepakt en krijgt een vervolg in 2024. Dit proces verloopt spoedig maar de WDW merkt dat op onderdelen van de WOO het nog zoeken is over hoe dit georganiseerd gaat worden met als doel: openbaar, tenzij. Een taalcoach helpt ons bij het verbeteren van de kwaliteit van informatievoorziening.

Vluchtelingenproblematiek

De oorlog in Oekraïne heeft een enorme stroom aan vluchtelingen in Europa teweeg gebracht. Voor de ontheemden uit Oekraïne is huisvesting noodzakelijk. Naast huisvesting brengt dit ook andere taken met zich mee. Denk aan zorg, handhaving onderwijs etc. De impact op de organisatie is groot en zal ook de komende jaren een permanent beslag

leggen op delen van onze organisatie. Dit wordt verder versterkt door andere groepen vluchtelingen en statushouders waar de taakstellingen steeds verder oplopen. De gemeente wordt hiervoor door het rijk gecompenseerd. De enorme versnelling die op dit dossier gemaakt is, heeft er wel toe geleid dat niet alle inkooptrajecten rechtmatig zijn verlopen. Soms was de dienst eerder geregeld vanuit noodzaak dan het verplichte, wettelijke contract. Hierover doen wij verslag in de rechtmatigheidsparagraaf.

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling WDW om onvoorziene niet-structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten.

2.1 Waar liggen de financiële risico's?

Volgens artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen (GR) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten. De gemeenten dragen er zorg voor dat de werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te voldoen. De financiële risico's zijn dan ook voor rekening van beide gemeenten.

In totaal bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 535k. Dat bedrag is samengesteld uit de onderstaande (grootste) risico's voor de WDW.

Langdurig ziekteverzuim blijft een punt van aandacht voor de WDW, ook al zien we in 2023 een positieve ontwikkeling hierop. Als ziekteverzuim langdurig is, wordt daarvoor ingehuurd. De WDW heeft middelen om inhuur ten gevolge van ziekteverzuim op te vangen (€ 250k). Aanvullend op deze middelen zijn voor 2021 t/m 2023 respectievelijk (€ 430k, € 287k, en € 143k) opgenomen. Vanaf 2024 zijn hier geen aanvullende middelen meer voor beschikbaar gesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de dalende trend zich doorzet. Het risico bestaat echter dat dit onvoldoende in de praktijk wordt gebracht.

Kans: 50%

Financieel gevolg: € 750k

Risico: € 375k

Met de invoering van de AVG loopt de WDW risico. Op het moment dat er een incident plaatsvindt met overtreding van de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen. De kans daarop is klein. De AP gaat in geval van een datalek eerst in gesprek met partijen voordat een officieel onderzoek wordt gestart. Als er eventueel een officieel onderzoek wordt gestart hoeft dat niet te leiden tot een boete. Een boete opleggen gebeurt alleen in het uiterste geval. De boete kan oplopen tot 4% van de "wereldwijde" omzet met een maximum van € 20mln.

Kans: 10%

Financieel gevolg: € 1,3mln

Risico: € 130k

Het coronavirus lijkt inmiddels grotendeels achter ons te liggen. Vanuit de crisisorganisatie corona, zijn we overgegaan in de crisisorganisatie t.b.v. de opvang vluchtelingen. Het inzetten van vast personeel op deze taken leidt ertoe dat extra personeel nodig is om de bestaande taken uit te kunnen voeren. Het risico bestaat dat de organisatie onvoldoende gecompenseerd wordt hiervoor.

Kans 10%

Financieel gevolg: € 300k

Risico: € 30k

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.

De werkorganisatie houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.2 Kengetallen financiële positie

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn kengetallen voor de financiële positie benoemd. Deze kengetallen moeten verplicht worden opgenomen in deze paragraaf.

Kengetallen:	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023
Netto schuldquote	4,3%	4,3%	3,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,3%	4,3%	3,5%
Solvabiliteitsratio	5,6%	3,1%	12,1%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	0,0%	-2,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Het voornaamste kengetal waarop gestuurd wordt binnen de WDW is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte Werkorganisatie Druten-Wijchen heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Voor 2023 presenteren we een negatief getal. Dit wordt veroorzaakt doordat de positieve afrekening met de gemeenten al is verwerkt in voorliggende jaarrekening.

De netto schuldquote is vrij laag. Dat komt omdat er geen leningen lopen binnen de WDW. Alles wordt gefinancierd via de exploitatiebijdragen van de gemeenten.

De solvabiliteit is laag vanwege het feit dat de WDW door de gemeenten in beginsel maximaal wordt gedekt voor de jaarlijkse lasten. In 2023 stijgt de solvabiliteit omdat is besloten om het positieve jaarresultaat tot een bedrag van € 122.000 af te wikkelen op het Kwaliteitsfonds resp. tot een bedrag van € 250.000 af te wikkelen op de reserve Verlof.

Ultimo 2023 is de financiële positie van de WDW in basis onvoldoende, echter is dit voor de WDW geen probleem vanwege het feit dat het financieringsrisico volledig bij de gemeenten ligt.

3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering gaat over de manier waarop de Werkorganisatie Druten Wijchen wordt gefinancierd en de risico's die zich daarbij voordoen. De Financiële verordening (o.g.v. artikel 212 Gemeentewet) bevat het beleid hiervoor.

3.1 Financiering

De beide gemeenten dragen er zorg voor dat de Werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te voldoen. Op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting ontvangen de gemeenten een factuur voor de bijdrage van het betreffende jaar. Deze bijdrage wordt in kwartaaltermijnen geïncasseerd. In 2023 zijn alle kwartaalbijdragen tijdig geïncasseerd en kon de Werkorganisatie aan haar verplichtingen voldoen.

De WDW neemt bij het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in de Treasurystatuten van de gemeenten Druten en Wijchen (o.g.v. artikel 10 van de Financiële verordening). In onderhavig boekjaar heeft de WDW geen externe financieringen aangetrokken. De deelnemende gemeenten zorgen voor het werkkapitaal van de WDW.

Er is geen sprake van rentelasten. De gehanteerde omslagrente is nihil.

3.2 Rekening courant

De Werkorganisatie heeft bij de Bank Nederlandse Gemeenten een rekening courant. Vooralsnog is hier geen kredietarrangement aan verbonden. Dit betekent dat een negatief saldo niet is toegestaan. In 2023 heeft dan ook geen roodstand plaatsgevonden.

Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij 's Rijks schatkist aangehouden. Op grond van art. 7, lid 2 Regeling schatkistbankieren decentrale overheden is op de Werkorganisatie Druten Wijchen voor de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 een drempelbedrag van € 1.000.000 van toepassing.

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De Wet FIDO bevat een kasgeldlimiet en een renterisiconorm die een grens stelt aan financiering op korte termijn respectievelijk lange termijn.

Het is de Werkorganisatie niet toegestaan om een negatief banksaldo te hebben of anderszins geld te lenen. Daarom doet zich geen renterisico voor en zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet van toepassing.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Op hoofdlijnen streeft de WDW naar:

1. Het door ontwikkelen van de organisatie.
2. Systeemimplementatie, ICT-ontwikkeling, procesharmonisatie en procesverbeteringen.
3. De kwaliteit van Dienstverlening (dichtbij en op maat).
4. De doorontwikkeling van zelforganisatie.

Actieplan Doorontwikkeling WDW

Met het actieplan Doorontwikkeling WDW is een mooie stap gezet in de doorontwikkeling van onze organisatie. Met het actieplan bepalen we de focus en zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst. De herijking van de managementstructuur is naar verwachting in 2024 op papier afgerond.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van boekjaar 2023 moet de Werkorganisatie een (financiële) rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Met deze rechtmatigheidsverantwoording legt de directie expliciet verantwoording af (aan het bestuur) over de naleving van regels voor het financiële reilen en zeilen van de organisatie. Daarbij geeft de directie aan of de bestedingen (ontvangsten en uitgaven) van de Werkorganisatie hebben plaatsgevonden conform de geldende financiële wet- en regelgeving.

In principe verschuiven daarmee een aantal werkzaamheden van de accountant naar de Werkorganisatie zelf. Dit leidt tot meer werkzaamheden binnen de interne controle van de Werkorganisatie. We schatten op dit moment in dat we de invoering van de financiële rechtmatigheidsverantwoording binnen de huidige formatie kunnen uitvoeren.

In 2023 is sprake van financiële rechtmatigheidsfouten die de verantwoordingsgrens (€ 499.390 begroot) en de rapportagegrens (€ 24.970) conform de financiële verordening overschrijden. Zie hoofdstuk 6 Rechtmatigheidsverantwoording.

Voor wat betreft het begrotingscriterium zien we in 2023 zowel op programmaniveau, als op de individuele kredieten geen budgetoverschrijding. Wel zien we een onderschrijding in de lasten van € 1.672k en een onderschrijding van de baten van € 1.459k, wat op zichzelf ook onrechtmatig is. Omdat deze onderschrijdingen al grotendeels waren aangekondigd in de laatste Bestuursrapportage en ook vanuit bestaand beleid ontstaan, worden deze onderschrijdingen conform de richtlijnen uit de financiële verordening als acceptabel gezien.

In 2023 is sprake van rechtmatigheidsfouten waarbij niet is voldaan aan het voorwaarden criterium. Het betreft onterecht niet Europees aanbestede inhuur van personeel voor een totaalbedrag van € 660.863. Na constatering van deze onrechtmatigheden gedurende 2023, is direct actie ondernomen en is gestart met het herinrichten van het inhuurproces. Op 28 februari 2024 heeft het MT een vernieuwd centraal inhuurproces vastgesteld, waarbij team Inkoop alle trajecten van inhuur personeel gaat begeleiden. Daarmee verwachten wij het risico op toekomstige onrechtmatige inhuur van personeel in voldoende mate te beperken.

Tenslotte zijn in 2023 ten aanzien van het Misbruik- en Oneigenlijk gebruik criterium geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

Fraude

Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van de werkorganisatie en kan tot grote financiële schade leiden. Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit. Het bestuur is zich hier terdege van bewust, gezien de aanwezige diverse interne beheersingsmaatregelen – zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiële en niet-financiële indicatoren – om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Om meer zekerheid te krijgen dat alle frauderisico's in beeld zijn en ter voorkoming van daadwerkelijke fraude is een (formele) frauderisicoanalyse opgesteld. Eind 2023 is een concept beleid t.a.v. Misbruik en Oneigenlijk gebruik en Fraude opgesteld. Dit zal naar verwachting begin 2024 worden vastgesteld.

Verder beschikt de werkorganisatie over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid. Er is voldoende controle technische functiescheiding in het betalingsproces, wat ervoor zorgt dat een betaling altijd door ten minste twee verschillende medewerkers wordt gecontroleerd alvorens er daadwerkelijk betaald wordt.

Om de onderkende frauderisico's van onterecht uitgaande gelden alsmede het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management verder te mitigeren is het niet mogelijk voor management/directie/bestuur om te betalen.

Zichtbare monitoring op de werking en naleving van het beleid is onderdeel van de verbijzonderde interne controle (hierna: VIC).

In de VIC worden onder andere de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van onderkende fraude- en corruptierisico's te mitigeren:

- Een detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat deze conform de geldende Europese aanbestedingsregels en Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat voor de facturen die in rekening zijn gebracht bij de werkorganisatie ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat de betalingen van deze facturen ook naar het juiste bankrekeningnummer zijn overgemaakt.

Op basis van de vorenstaande interne beheersingsmaatregelen alsmede de uitgevoerde VIC komen geen aanwijzingen van fraude en/of corruptie naar voren. Uit de VIC zijn wel aandachtspunten naar voren gekomen, die momenteel worden meegenomen in de op te stellen frauderisicoanalyse om zo daadwerkelijke fraude in de toekomst te voorkomen.

WOO

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een groot aantal processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de nieuwe wet. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste it-voorzieningen aanwezig en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze bedrijfsvoering. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.

Het WOO-proces is inmiddels bekend bij de stakeholders in de organisatie. Bij Informatiemanagement en Informatiebeheer is een coördinator benoemd om dit proces te begeleiden. Voor de WDW is het van belang om het aantal WOO-verzoeken goed te monitoren. Enerzijds om de verzoeken tijdig af te handelen en om een goede inschatting te kunnen maken van de benodigde capaciteit. Het bovenliggende doel van de WDW is om te leren van de WOO-verzoeken om hiermee de kwaliteit van de informatie en borging indien nodig te verbeteren.

5. Paragraaf verbonden partijen

Binnen de context van de gemeenschappelijke regelingen heeft de WDW de formeel juridische status van een bedrijfsvoeringorganisatie. Verbonden partijen van de WDW zijn de gemeenten Druten en Wijchen, met dien verstande dat geen sprake is van zuivere verbonden partijen in de zin van de BBV.

Jaarrekening

Jaarrekening

6. Rechtmatigheidsverantwoording

6.1 Inleiding

Tot en met 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de WDW. Met ingang van 2023 geeft de directie een rechtmatigheidsverantwoording af. Het bestuur heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

6.2 Verantwoordelijkheid directie

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre deze criteria zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders en met bepalingen in relevante wet- en regelgeving. De kaders zijn de begroting en financiële- en controleverordeningen.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 18 maart 2024 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording kent een grensbedrag. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% van de begrote totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. De grens is daarmee vastgesteld op € 499.390.

6.3 Bevindingen

De directie is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er is een afwijking geconstateerd op inhuur van personeel. Daarnaast zijn er afwijkingen op de baten en lasten ten opzichte van de begroting gerealiseerd, maar die zijn acceptabel conform de door het bestuur vastgestelde financiële verordening.

De geconstateerde afwijkingen:

Begrotingsonrechtmatigheid		Fouten	(Bedragen x .000) Onduidelijkheden
A.	Overschrijding lasten programma 1	€ n.v.t.	€ n.v.t.
B.	Overschrijding investeringsbudgetten	€ n.v.t.	€ n.v.t.
C.	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ n.v.t.	€ n.v.t.
D1.	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de lasten op programma 1.	€ 1.672.000	€ n.v.t.
D2.	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de baten op programma 1.	€ 1.459.000	€ n.v.t.
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		€ 3.131.000	€ n.v.t.
Verantwoordingsgrens € 499.390		€ 499.390	€
Op te nemen in rechtmatigheidsverantwoording		€ 3.131.000	€ n.v.t.
E.	Acceptabel deel overschrijdingen A en B volgens financiële verordening (zie bij toelichting baten en lasten)	€ 3.131.000	€ n.v.t.
Resterende begrotingsonrechtmatigheden		€ 0	€ n.v.t.
Waarvan toegelicht in paragraaf bedrijfsvoering > € 24.970		€ n.v.t.	€ n.v.t.
Voorwaarden criterium		Bedrag	Toelichting
1.	Bevindingen rond aanbestedingsonrechtmatigheden	€ 660.863	Inhuur personeel onterecht niet Europees aanbesteed
M&O criterium		Bedrag	Toelichting
Geen bevindingen		€ n.v.t.	n.v.t.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijking in de toekomst te voorkomen.

7. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

7.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn. Lasten en verliezen worden in acht genomen zodra deze bekend zijn geworden respectievelijk te voorzien zijn.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

7.2 Waarderingsgrondslagen balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs inclusief bijkomende kosten verminderd met bijdragen van derden en afschrijvingen, maar maximaal tegen (duurzaam) lagere marktwaarde.

Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van ingeschatte levensduur, waarbij geen restwaarden worden gehanteerd.

Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar

De kortlopende vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij 's Rijks schatkist aangehouden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves, de afschrijvingsreserves evenals het saldo van de rekening van

baten en lasten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening verwachte noodzakelijke uitgaven.

Normenkader

Op deze jaarrekening is het door het bestuur op 18 maart 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving van toepassing. Het normenkader betreft de inventarisatie van de relevante regelgeving. De inventarisatie beperkt zich tot regelgeving die relevant is voor financiële beheershandelingen.

7.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten

In de rekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Mutaties van reserves worden conform de verslaggevingsvoorschriften afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

Vennootschapsbelasting

Gemeenschappelijke regelingen zijn belastingplichtig 'indien en voor zover zij een onderneming drijven'. Indien sprake is van een ondernemingsactiviteit dient te worden beoordeeld of een vrijstelling van toepassing is. Indien de activiteiten van de WDW al kwalificeren als onderneming in fiscale zin, zijn de resultaten vrijgesteld op grond van de zogenoemde samenwerkingsvrijstelling. Deze vrijstelling is van toepassing indien is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

1. De activiteiten worden verricht voor de in het samenwerkingsverband deelnemende gemeenten;
2. Indien de gemeenten de werkzaamheden zelf zouden hebben uitgevoerd, zou geen sprake zijn van VPB-plicht;
3. De afnemers dragen naar rato van afname bij in de kosten ('evenredigheidseis').

De activiteiten van WDW voldoen aan deze voorwaarden. De activiteiten worden immers verricht voor de gemeenten Druten en Wijchen (deelnemers in het samenwerkingsverband) en de activiteiten zouden niet tot belastingplicht hebben geleid indien de gemeente de activiteiten zelf zou hebben verricht. In dat geval zou immers sprake zijn van interne activiteiten. Daarnaast voldoet de overeengekomen kostenverdeelsleutel aan de evenredigheidseis. Derhalve zijn de resultaten vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

8. Baten en lasten

8.1 Rekening van baten en lasten

In dit hoofdstuk zijn de totalen van alle baten en lasten per programma opgenomen. Op grond van de BBV zijn de cijfers per programma exclusief de mutaties in de reserves weergegeven. Dit geeft het gerealiseerd resultaat voor bestemming weer. Na verwerking van de mutaties in de reserves wordt ten slotte het gerealiseerd resultaat na bestemming weergegeven. In dit resultaat is de afrekening van € 1.508k naar de gemeenten reeds verwerkt.

Overzicht baten en lasten	Bedragen x (€ 1.000)			
	Begroting 2023	Jaarverslag 2023	Verschil	Jaarverslag 2022
Baten binnen de verdeelsleutel				
Druten (35,2%)	13.174	12.618	-556	11.480
Wijchen (64,8%)	24.252	23.228	-1.024	21.134
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	2.236	1.736	-500	1.754
Doorbelasting projecturen	546	490	-56	522
Voorziening personeel	73	220	147	193
Bijdragen derden	659	883	224	433
Rente	-	243	243	20
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	40.941	39.418	-1.523	35.537
Baten buiten de verdeelsleutel				
Druten	3.513	3.630	117	2.778
Wijchen	6.391	6.346	-45	5.288
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	191	143	-48	72
Bijdragen derden	88	128	40	136
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	10.183	10.247	64	8.274
TOTAAL BATEN	51.124	49.665	-1.459	43.811
Lasten binnen de sleutel				
Loonsom	26.054	25.935	119	23.493
Inhuur	7.050	5.529	1.521	4.447
Overige personeelskosten	1.007	1.200	-193	1.155
Huisvesting	1.311	1.482	-171	1.211
I&A	4.863	4.369	494	4.291
Overige kosten	771	806	-35	789
Totaal lasten binnen sleutel	41.056	39.320	1.736	35.386
Lasten buiten sleutel				
Loonsom	7.133	7.106	27	5.408
Inhuur	1.984	2.196	-212	1.898
Overige personeelskosten	57	33	24	54
Huisvesting	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0
Overige kosten	1.009	912	97	914
Totaal lasten buiten sleutel	10.183	10.247	-64	8.274

TOTAAL LASTEN	51.238	49.567	1.672	43.659
Gerealiseerd Totaal baten/Lasten	-115	98	213	151
<i>Dotatie aan reserves</i>	-250	-372	-122	-586
<i>Onttrekking aan reserves</i>	364	274	-91	435
Totaal mutatie reserves	114	-98	-213	-151
RESULTAAT	0	0	0	0

8.2 Baten en lasten per taakveld

Omschrijving (Bedragen x 1.000)	Jaarverslag 2022	Prim.begr. 2023	Actuele begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil
Baten					
0.10 Reserves	435	323	364	274	91
0.4 Overhead	43.790	40.895	51.124	49.422	1.701
0.5 Treasury	20	0	0	243	-243
Totaal baten	44.245	41.218	51.488	49.939	1.550
Lasten					
0.10 Reserves	586	250	250	372	-122
0.4 Overhead	43.659	40.968	51.238	49.567	1.672
0.5 Treasury	0	0	0	0	0
Totaal lasten	44.245	41.218	51.488	49.939	1.550
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0

8.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal verschil
Personeelskosten (voordeel t.o.v. begroting)	1.447	-97	-64	1.287
Personeel t.l.v. programmagelden Druten en Wijchen.	-500	0	-48	-548
Doorbelasting projectenuren.	-56	0	0	-56
Bijdrage derden (o.a. detacheringen, loonkostensubsidies).	224	14	26	264
Baten: Vrijval voorziening personeel.	147	0	0	147
Saldo Personeelskosten na doorbelastingen (baten)	1.262	-83	-86	1.094
Toelichting verschillen personeelskosten				
Extra ingebrachte budgetten uit 2e Bestuursrapportage november vanaf 2023, waar nog beperkt invulling aan gegeven kon worden.	550			550
Voordeel op onderuitputting personeelskosten, reeds gemeld in 2e Bestuursrapportage 2023.	642			642
Ruimte op het opleidingsbudget	108			108
Formatiekosten buiten sleutel, met name personeel zwembad Druten en buitendienst Wijchen		-83	-19	-102
Overig	-37	0	0	-37
Huisvesting (nadeel t.o.v. begroting)	-171			-171
Meerkosten gas en elektra	-179			-179
Overig	8			8

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal verschil
I&A onderschrijding (voordeel t.o.v. begroting)	494	0	0	494
Afwikkeling subsidie provincie implementatie WDW	160			160
Vanwege uitstel van investeringen zijn de kapitaallasten binnen ICT lager dan begroot. Daarnaast hebben we een inhaalslag gemaakt qua harmonisatie van de software. Daarbij zijn oude applicaties uitgefaseerd. Hierdoor hebben we minder onderhoudskosten (oude contracten zijn weggevallen). Vanwege discussie over indexatie van bestaande contracten waren we hierin tijdens de Bestuursrapportage voorzichtig in de voorspelling naar het eindresultaat 2023.	334			334
Overige kosten (voordeel t.o.v. begroting)	-35	-35	132	62
Meerkosten externe adviezen en abonnementen.	-74			-74
Programma dienstverlening minder externe kosten.	39			39
Huisvesting werf Druten, met name elektra. In Wijchen zijn zonnepanelen geplaatst, die voor gunstige afrekening zorgen.		-40	76	36
Voordeel op wijkbeheer en materieel			26	26
Overig		5	30	35
Rente (voordeel t.o.v. begroting)	243	0	0	243
De vergoeding van de aangehouden bedragen binnen het schatkistbankieren leidt tot rentebaten, waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.	243			243
Reserves	-213			-213
Inzet kwaliteitsfonds	-122			
Reserve verlof t.b.v. doorlopende verlofverplichtingen	-250			
Geen dotatie aan de reserve frictiekosten omdat dit budget volledig is ingezet in 2023 voor frictiekosten.	250			
Lager benodigde onttrekking uit frictiekostenbudget, t.b.v. frictiekosten 2023.	-91			
Bijdrage Druten Wijchen	-1.580	117	-45	-1.508
Bovenstaande afwijkingen leiden tot een verlaagde bijdrage van de deelnemende gemeenten ten opzichte van de begroting.	-1.580	117	-45	-1.508
Conclusie				
Per saldo blijven de kosten ruim binnen de vastgestelde begroting. Dit leidt tot een terugbetaling aan de deelnemende gemeenten.				

8.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel

Overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Structureel			Incidenteel		
	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo
Baten binnen de verdeelsleutel						
Druten (35,2%)	12.643	12.465	-178	531	153	-378
Wijchen (64,8%)	23.274	22.947	-327	978	281	-697
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	-190	-143	47	2.426	1.879	-547
Doorbelasting projecturen	546	489	-57	0	1	1
Voorziening personeel	0	0	0	73	220	147
Bijdrage derden	305	488	183	354	395	41
Rente	0	0	0	0	243	243
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	36.579	36.247	-332	4.362	3.171	-1.191
Baten buiten de verdeelsleutel						
Druten	3.513	2.555	-958	0	1.075	1.075
Wijchen	6.315	6.270	-113	76	76	0
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	191	143	-48	0	0	0
Bijdrage derden	88	128	40	0	0	0
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	10.107	9.096	-1.078	76	1.151	1.075
TOTAAL BATEN	46.686	45.342	-1.410	4.438	4.322	-116
Lasten binnen de sleutel						
Formatie in dienst	24.704	25.077	-440	1.350	858	492
Inhuur	4.481	3.650	898	2.569	1.879	690
Overige personeelskosten	1.007	1.200	-193	0	0	0
Huisvesting	1.311	1.482	-171	0	0	0
I&A	4.611	4.225	386	252	144	108
Overige kosten	728	780	-52	43	26	17
Totaal lasten binnen sleutel	36.842	36.413	429	4.214	2.907	1.307
Lasten buiten sleutel						
Formatie in dienst	6.878	6.851	94	255	255	0
Inhuur	1.964	2.196	-232	20	0	20
Overige personeelskosten	57	33	24	0	0	0
Huisvesting	0	0	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	1.009	912	97	0	0	0
Totaal lasten buiten sleutel	9.908	9.992	-17	275	255	20
TOTAAL LASTEN	46.749	46.405	412	4.489	3.162	1.327
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-64	-1.062	-999	-51	1.161	1.212
Dotaties aan reserves	0	0	0	-250	-372	-122
Onttrekkingen aan reserves	63	64	0	301	210	-91
Inzet bestemmingsreserve	63	64	0	51	-162	-213
Gerealiseerd resultaat	0	-999	-999	0	999	999

De onder incidenteel verantwoorde lasten betreffen de uitgaven voor de incidenteel beschikbaar gestelde budgetten. Hieronder een uiteenzetting van de verschillende onderdelen, met de afwijking t.o.v. het beschikbaar gestelde bedrag.

Bedragen x € 1.000	Primitief 2023	Begrotings- wijziging	Begroot actueel	Realisatie	Saldo
Bijdrage Druten en Wijchen	186	324	510	510	0
Integraal plan	0	1.075	1.075	1.075	0
Afrekening IRvN overname activa	-9		-9	36	45
Mobiliteitskosten (frictie) t.l.v. voorzieningen	73		73	220	147
Detacheringen	0	363	363	359	-4
Rente	0	0	0	243	243
Doorbelasting personeel Wijchen Druten	0	2.426	2.426	1.946	-480
Totaal baten	250	4.188	4.438	4.389	-49
Incidenteel aanvullend budget ziekteverzuim	143		143	0	143
Programma dienstverlening	35		35	18	17
Kasteelcoördinator Wijchen		51	51	51	0
Aanvulling formatie kasteel Wijchen		25	25	25	0
Overige kosten materieel	8		8	8	0
Mobiliteitskosten (frictie) t.l.v. voorzieningen	73		73	0	73
Inhuur t.l.v. programmagelden Wijchen Druten		2.426	2.426	1.946	480
Integraal plan automatisering		210	210	102	108
Integraal plan formatie		865	865	499	366
Detacheringen		363	363	359	4
Inzet realisatie flexwonen		20	20	0	20
Sociaal team druten 3x 0,67 fte uitbreiding		179	179	179	0
Kosten implementatiebudget ICT		42	42	42	0
Formatie kabels en leidingen		49	49	0	49
Totaal lasten	259	4.230	4.489	3.229	1.260
<i>Dotaties reserves</i>					
Frictiekosten personeel	-250		-250	0	250
Kwaliteitsfonds	0		0	-122	-122
Reserve verlof	0		0	-250	-250
					0
<i>Onttrekkingen reserves</i>					0
Afschrijvingsreserve ICT	9		9	9	0
Inzet reserve Implementatiebudget	0	42	42	42	0
Frictiekosten personeel	250		250	159	-91
Saldo Reserves	9	42	51	-162	-213
Saldo incidenteel	0	0	0	999	999

9. Balans en toelichting

Dit betreft de balans n resultaatverdeling.

Activa (x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
<i>Materiële vaste activa met een economisch nut</i>		
Gebouwen	573	-
Vervoermiddelen	978	933
Machines, apparaten en installaties	628	603
Overige mat. vaste activa	1.275	1.307
Totaal vaste activa	3.454	2.843
Vlottende activa		
Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.846	1.826
Schatkistbankieren	2.077	8.575
Totaal uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar	3.923	10.401
Liquide middelen		
Banksaldi	688	438
Totaal liquide middelen	688	438
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	191	57
Nog te ontvangen bedragen	471	3.253
Totaal Overlopende activa	662	3.310
Totaal generaal	8.727	16.992

Passiva (x € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Vaste passiva		
Algemene reserves	0	0
Bestemmingsreserves	755	583
Afschrijvingsreserve	301	374
Resultaat boekjaar	0	0
Totaal Vaste passiva	1.056	957
Voorzieningen		
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>		
Voorziening personele verplichtingen	682	0
	682	0
Vlottende passiva		
Netto-vlott. schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar		
Crediteuren	1.341	1.059
Omzetbelasting	117	1.734
Overige schulden	2.629	2.599
Totaal vlottende passiva	4.087	5.392
Overlopende passiva		
Schulden aan openbare lichamen	2.324	278
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	306	0
Overige vooruit ontvangen bedragen	18	0
Vooruit gefactureerde bedragen	0	10.030
Overige nog te betalen bedragen	254	335
Totaal Overlopende passiva	2.902	10.643
Totaal generaal	8.727	16.992

9.1 Activa

Vaste activa

Materiele vaste activa

Dit betreffen materiële vaste activa met een economisch nut: gebouwen, vervoermiddelen, machines en overige investeringen.

Recapitulatie verloop vaste activa

Bedragen (x € 1.000)						
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investe- ring	Aanschaf- waarde des- investering	Cum. Afschrijving des- investering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
<i>Materiele vaste activa met een economisch nut</i>						
Gebouwen	-	573	-	-	-	573
Vervoermiddelen	933	239	-	-	-194	978
Machines, apparaten en installaties	603	114	-	-	-89	628
Overige	1.307	267	-	-	-299	1.275
	2.843	1.193	-	-	-582	3.454
Totaal vaste activa	2.843	1.193	-	-	-582	3.454

Waardering en afschrijving vaste activa

Investeringen boven een bedrag van € 20.000 worden geactiveerd.

Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur, variërend van 5 tot 20 jaar:

Transportmiddelen > 3.500 kg: 6-10 jaar

Transportmiddelen < 3.500 kg: 7 jaar

Aanhangers: 15 jaar

Ondersteunende middelen openbare werken: 6-20 jaar

ICT software: 5 jaar

Gebouwen: 20 tot 40 jaar.

De in 2018 door de deelnemende gemeenten ingebrachte activa volgen de afschrijvingstermijnen zoals bepaald bij aanschaf door de betreffende gemeenten.

Investerings versus kredieten

In onderstaande tabel zetten we de investeringen van 2023 af tegen de opgenomen kredieten in de begroting.

Investering (bedragen *€ 1.000)	Begroting	Realisatie	Restant
Sneeuwploeg 7 en 8: JK 275 inhuur	0	0	0
Schaftmateriaal wagen 3 en 10: 67-WB-VJ / WZ-VR-51	28	19	8
voertuig 7: Buitenploeg (breed) VT-775-T	40	0	40
Voertuig 22: Zwerfafvalteam buiten Fuso VX-034-V	64	64	0
Strooier 1: Epoke SE 3800 inhuur Remmits	53	53	0
Voertuig 6 Bomenploeg VTX-33-G (V-283-DX)	45	45	0
Verbouwing hybride werken	600	573	27
Thuiswerkplek	367	39	328
Geo-basisregistraties en ruimtelijke info	30	10	19
ICT kosten invoering Omgevingswet	35	34	1
Impl. nieuwe wetgeving o.a. WOO en WMEBV	26	0	26
Personele informatievoorziening (PSA)	99	81	18
Datagedreven werken	135	0	135
Implementatie Office 365	100	0	100
Uitbreiding hybride vergadermiddelen overige ruimte	25	22	3
Tablets - computers raadsleden	35	0	35
Harmonisatie sociaal domein vanaf 2022	61	48	13
Implementatie IDU proces	75	0	75
Conversies archiefbescheiden naar JOIN	60	49	11
Inhuur projectleiders ICT miv 2023	75	0	75
Aanschaf en implementatie Tool P&C cyclus	25	0	25
Aanbesteding e-formulieren	70	6	64
GT-connect	115	0	115
Castor en GeoNis en ArcGis	25	24	1
Mega E-worker Druten	43	43	0
Rolbezem	0	0	0
GMS punten Druten	0	0	0
Schaftmat. wagen 2 en 6: WL-BR-91 / WT-XH-88	-1	-5	4
Voertuig 21: Zwerfafvalteam Centrum	44	44	0
Reserve strooivoertuig (verv. Iveco VX-848-H)	56	0	56
Strooier 2: Aanhangwagenstrooier SH 3800 trekker	59	0	59
Strooi managementsysteem	0	0	0
voertuig 14: E-worker zwerfafval VTP-73-T	43	43	0
	2.432	1.193	1.239

We zien een behoorlijk aantal begrote kredieten doorschuiven naar 2024. Voor de ICT-projecten geldt dat krapte in de organisatie en bij partijen waar we afhankelijk van zijn leiden tot verminderde capaciteit om de projecten te begeleiden.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar;

Het debiteurensaldo betreffende openbare lichamen per ultimo boekjaar betreft:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Te ontvangen bijdragen gemeenten	1.845	1.817
Overige debiteuren	1	9
	1.846	1.826
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	1.846	1.826

Schatkistbankieren

Voor de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 bedraagt het drempelbedrag: € 1.000.000 (2,00% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000).

Zie onderstaande tabel voor het gemiddeld per kwartaal buiten de Schatkist gehouden geld in het onderhavige boekjaar:

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	720	734	873	914

Per ultimo boekjaar staat € 2.076.652 op de rekening bij de Schatkist.

In het onderhavige boekjaar hebben zich geen overschrijdingen van drempelbedragen voorgedaan.

Overlopende activa

De overlopende activa ultimo boekjaar betreffen vooruitbetaalde kosten van circa € 191.000 (2022: € 57.000) en nog te ontvangen bedragen van circa € 471.000 (2022: € 3.253.000).

De nog te ontvangen bedragen bestaan voor circa € 401.000 (2022: € 3.098.000) uit aan de gemeenten Wijchen en Druten nog in rekening te brengen bijdragen en afrekeningen van het resultaat 2023.

Liquide middelen

Dit betreft het banksaldo bij de BNG welke ter vrije beschikking bestaat.

9.2 Passiva

Vaste passiva

Recapitulatie verloop reserves

In het onderhavige boekjaar is het verloop van de reserves is als volgt:

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	Overheveling	31-12-2023
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	378	122	-	-	500
Reserve implementatie	41	-	-41	-	0
Reserve frictiekosten personeel	164	-	-159	-	5
Reserve verlof	-	250	-	-	250
Bestemmingsreserves	583	372	-200	-	755
Afschrijvingsreserve ICT	374	-	-73	-	301
Totaal	957	372	-273	-	1.056

Egalisatiereserve kwaliteitsfonds

Deze reserve dient ter dekking van toekomstige kosten met betrekking tot doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. De reserve is gedoteerd vanuit positieve jaarrekeningsaldi 2020 (€ 78.000), 2022 (€ 300.000) en 2023 (€ 122.000). Er hebben zich in 2023 geen plannen voorgedaan die aanspraak maken op deze middelen.

Reserve implementatie

Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten en een subsidie van de Provincie Gelderland, dient ter dekking van de (meerjarige) implementatiekosten van WDW. In 2023 is het project afgerond. Daarbij is de subsidie van de Provincie Gelderland conform aanvraag vastgesteld op € 800.000 en is de laatste termijn van € 160.000 ontvangen. Zie tabel hieronder voor realisatie ten opzichte van begroting. We sluiten de implementatie af met een batig saldo van € 161.000. Dit bedrag valt vrij in de exploitatie 2023 en maakt onderdeel uit van het voordeel voor de gemeenten in de lagere bijdrage t.o.v. de begroting.

Bedragen x € 1.000				
Omschrijving	Begroting	Realisatie t/m 2021	Realisatie 2022	Resteert
Incidentele projectkosten	791	791	0	0
Frictiekosten personeel	894	894	0	0
Harmonisatie informatisering	1.674	1.522	42	110
Frictiekosten ICT	631	580	0	51
Harmonisatie Arbeidsvoorwaarden	46	46	0	0
Totaal lasten incidenteel	4.036	3.833	42	161

Reserve frictiekosten personeel

Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten, dient ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt.

Reserve verlof

De bestemmingsreserve verlof dient ter dekking van mogelijke meerkosten voor de afloop van bovenmatige verlofstanden.

Afschrijvingsreserve ICT

De afschrijvingsreserve ICT dient ter dekking van afschrijvingskosten van conform de BBV geactiveerde implementatiekosten (waarvoor een bestemmingsreserve beschikbaar is).

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

In het onderhavige boekjaar is het verloop van de voorziening als volgt:

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	31-12-2023
Voorziening Spaarverlof	-	176	-		176
Voorziening RVU	-	222	-		222
Voorziening VSO	-	284	-		284
Voorziening Verlof	-	-	-	-	-
Totaal	0	682	0	0	682

De voorziening Spaarverlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief (€ 42,05) gewaardeerde aantal bovenwettelijke vakantie-uren die ambtenaren opzij hebben gezet conform de in de CAO geboden faciliteit voor verlofsparen. Door werknemers is in 2024 is voor het eerst gebruik gemaakt van deze regeling.

De voorziening RVU betreft de werkgeverslast om de periode tot AOW leeftijd te overbruggen van ambtenaren die gebruik hebben gemaakt van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) conform CAO.

De voorziening VSO is gevormd ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt conform vaststellingsovereenkomst (VSO). Tot en met boekjaar 2023 werden betreffende kosten gedekt via de bestemmingsreserve Frictiekosten personeel.

De voorziening Verlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief gewaardeerde overmatige verlofsaldo van werknemers ultimo boekjaar. Het overmatige verlofsaldo betreft het deel van het verlofrechtsaldo ultimo boekjaar dat het gemiddelde verlofrechtsaldo over de laatste 4 jaren (2020, 2021, 2022, 2023) overstijgt. Per 31 december 2023 is geen sprake van een overmatig verlofsaldo. Derhalve bedraagt de voorziening per 31 december 2023 € nihil. Per 31 december 2022 is het gewaardeerde overmatige verlofsaldo verantwoord onder de Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden per ultimo boekjaar bestaan uit Crediteuren, Omzetbelasting en Overige schulden.

Onder de Crediteuren zijn voor een bedrag van circa € 355.000 (2022: circa € 248.000) schulden aan openbare lichamen opgenomen.

De Overige schulden bestaan uit:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	2023	2022
Nederlandse overheidslichamen		
Deelnemende gemeenten	38	47
Eigen personeel		
Pensioenpremie	409	391
Loonbelasting	2.134	1.937
Premie Loyalis	3	4
Premie IZA	44	0
Contributie Personeelsvereniging	1	0
Voorschotten/Nettoloon	0	-1
Verlofrechten	0	220
	2.629	2.599

De post Verlofrechten voor een bedrag van circa € 220.000 per 31 december 2022 betreft het tegen integraal uurtarief (€ 39,47) gewaardeerde overmatige verlofsaldo van werknemers ultimo boekjaar (5.586 uren). Met ingang van boekjaar 2023 wordt in geval van overmatig verlofsaldo een Voorziening getroffen.

Overlopende passiva

De overlopende passiva ultimo boekjaar betreffen hoofdzakelijk de afrekeningen van het resultaat 2023 met de gemeenten Druten en Wijchen voor een totaalbedrag van circa € 2.324.000 (2022: € 278.000), vooruit ontvangen bijdragen Rijk voor een totaalbedrag van circa € 306.000 (2022: € nihil) en overige nog te betalen bedragen van circa € 255.000 (2022: € 335.000).

Ultimo boekjaar is geen sprake van vooruit gefactureerde bijdragen 1^e kwartaal aan de gemeenten Druten en Wijchen (2022: € 10.262.000).

Het verloop van vooruit ontvangen bedragen Rijk is als volgt:

Bedragen x € 1.000				
Omschrijving	01.01	Bij	Af	31.12
RIEC gelden Distr.Progr.Coördinator Ondernijning	0	124	0	124
RIEC gelden Werkbudget weerbaar Gld Zuid	0	120	0	120
Subsidie Krachtig Ommeland in versterking Rijk van Nijmegen	0	62	0	62
Totaal lasten incidenteel	0	306	0	306

9.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Ultimo boekjaar is ten aanzien van diverse diensten sprake van contracten waarbij sprake is van meerjarige financiële verplichtingen:

Bedragen x € 1.000		
Dienst	Jaarlast	Looptijd tot en met
Automatisering	897	1 april 2024 - 31 december 2029
Inhuur personeel	520	31 mei 2024 - 30 juni 2024
Arbodienst	73	31 december 2025
Schoonmaakdiensten	125	31 maart 2026
Postbezorging	15	30 juni 2025
Koffielevering en huur koffieautomaten	37	31 december 2028
	1.668	

Verlofrechten werknemers

Ultimo boekjaar is sprake van verlofrechten van werknemers voor een bedrag van € 1.610.735 (38.305 uren * € 42,05). Daarvan is € nihil als overmatig beschouwd. Derhalve hoeft geen voorziening te worden getroffen. Wel heeft het bestuur besloten om een reserve verlof van € 250.000 te vormen voor uitbetalen van verlofrechten bij uitdiensttreding en/of om verlofrechten sneller af te bouwen. Zie hoofdstuk 9.2 onder Eigen vermogen.

10 EMU

Bedragen € 1.000				
	EMU saldo	-/+	2023	2022
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	+/-	98	151
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	582	533
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	682	-
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	-1.193	-1.167
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	-	-
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	+	-	100
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	-	-100
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	-	-	-
8a	Verkoopopbrengsten van grond	+	-	-
8b	Boekwinst op grondverkopen	-	-	-
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	-	-82
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-
	Berekend EMU-saldo	-	-513	-565

11 Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op WDW. Het voor WDW toepasselijke bezoldigingsmaximum in het onderhavige boekjaar is € 223.000.

In deze bijlage staan de topfunctionarissen van WDW opgenomen. Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) moeten inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak openbaar gemaakt worden. De topfunctionarissen van het bestuur WDW ontvangen geen inkomen vanuit de WDW en daarom kan volstaan worden in onderstaande tabel met de naam en de functie.

Daarnaast vindt er binnen WDW geen inhuur plaats, waarvan de beloning omgerekend uitstijgt boven het bezoldigingsmaximum.

De in deze WNT-verantwoording 2023 onder 1a opgenomen informatie over de bezoldiging van J. te Boekhorst over 2022 is onterecht niet verantwoord in de jaarrekening 2022. Bij het opmaken van de WNT verantwoording 2022 is abusievelijk niet onderkend dat J. te Boekhorst, in verband met het tijdelijk invullen van de rol van waarnemend gemeentesecretaris voor de gemeente Wijchen, topfunctionaris in de zin van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Functiegegevens		2023
Naam	J. te Boekhorst	
Functie	Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in het jaar	01.01 – 31.05	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 52.808	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.773	
Subtotaal	€ 65.581	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 92.255	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 65.581	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Functiegegevens		2022
Naam	J. te Boekhorst	
Functie	Directeur	
Aanvang en einde functieervulling in het jaar	01.11 – 31.12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 20.776	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 3.062	
Subtotaal	€ 23.838	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 36.099	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 23.838	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.
Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.
Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023			
Naam instelling	Naam topfunctionaris	Functie	Periode
Druten	Corry van Rhee – Oud Ammerveld	Voorzitter	01.01.2023 – 29.03.2023
Druten	Sigrid Sengers	Bestuurder	30.03.2023 – 31.12.2023
Druten	Willy Brink	Bestuurder	01.01.2023 - 31.12.2023
Wijchen	Renske Helmer-Engelbert	Bestuurder (en voorzitter 30.03.2023-31.12.2023)	01.01.2023 - 31.12.2023

Wijchen	Geert Gerrits	Bestuurder	01.01.2023 - 31.12.2023
Druten	Boy Janssen	Directeur	01.01.2023 - 31.12.2023
Wijchen	Janne Hendrix	Directeur	01.06.2023 - 31.12.2023

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1g. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing in 2023 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen te Wijchen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. het overzicht van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van de directie over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 november 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 22 en 23. De directie heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 3.791.863, bestaande uit € 3.131.000 aan fouten ten aanzien van het begrotingscriterium en € 660.863 aan fouten ten aanzien van het voorwaardencriterium, liggen boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 499.390. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 24.598 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het algemeen bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2023 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 18 maart 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 november 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 2 mei 2024
Flynth Audit B.V.

 Digitaal ondertekend door Jelle Smit

J. Smit RA

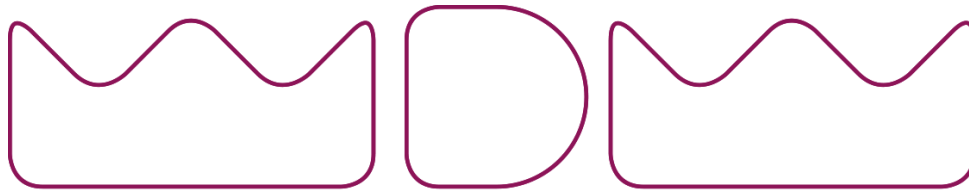
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

J.S.

**Werkorganisatie Druten
Wijchen**

**Accountantsverslag
controle 2023**

**WERKORGANISATIE
Druten Wijchen**

Werkorganisatie Druten Wijchen
T.a.v. de leden van het algemeen bestuur
Kasteellaan 27
6602 DB WIJCHEN

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
telefoon (088) 236 7000
e-mail Audit@flynth.nl

kenmerk
661076222/JS/1076

behandeld door
J. Smit RA

datum
2 mei 2024

onderwerp
Accountantsverslag 2023

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2023. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2023 en voor het beoordelen van de financiële positie van uw organisatie.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2023 van de Werkorganisatie Druten-Wijchen (hierna: WDW).

Wij bespreken deze rapportage tijdens de bijeenkomst op 15 april 2024 met het algemeen bestuur. Eventuele vragen zijn toen beantwoord. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2023. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van uw organisatie voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Jelle Smit

J. Smit RA

Inleiding

In het kader van de door het algemeen bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2023 van de WDW brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze eindejaars controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2023. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling.

Structuur rapportage

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting
Hoofdstuk 2	Jaarrekening
Hoofdstuk 3	Jaarverslag
Hoofdstuk 4	Significante risico's
Hoofdstuk 5	Interne beheersing
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen
Bijlage A	(Gecorrigeerde) bevindingen
Bijlage B	SiSa – Fouten en onzekerheden 2023
Bijlage C	Communicatie
Bijlage D	Onze communicatie met u

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies

Controleverklaring

De voor fouten en onzekerheden gehanteerde materialiteit bedraagt € 499.390 (betreft 1% van de lasten inclusief dotatie reserves). Voor de uitvoeringsmaterialiteit hebben wij € 374.543 (75% van de materialiteit) gehanteerd. Dit betekent dat indien de fouten onder de € 499.390 blijven, er een goedkeurende controleverklaring verstrekt kan worden. De bevindingen in onze rapportage zijn opgenomen vanaf € 24.970. De gehanteerde grenzen sluiten aan op uw controleverordening.

Reikwijdte van de controle

In de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Gedurende het verloop van de controle over boekjaar 2023 is op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2023 voldoende voor de doelstelling van de controle van WDW.

Grondslagen en verantwoording conform BBV

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door de directie gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2023 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen in het BBV en relevante notities uitgebracht door de Commissie BBV.

Schattingen

Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen betrokken in onze controle. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel. Aandachtspunt is en blijft het toereikend onderbouwen van de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de voorzieningen.

Analyse vermogen en resultaat

Het gerealiseerde resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) is nihil.

Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij u naar hoofdstuk 8 van de jaarrekening.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole

Voorzieningen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet de directie belangrijke schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van de directie beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en gebaseerd zijn op gebalanceerde overwegingen.

Rechtmatigheidsverantwoording

De controle van de aanbestedingen is een tijdrovend proces. Dit komt doordat in de opzet van de spendanalyse niet alle benodigde controle-informatie is opgenomen. In dat kader adviseren wij het gehanteerde model voor de controle van de aanbestedingen aan te passen en aan te sluiten bij het model van beter aanbesteden zodat wordt gewaarborgd dat alle benodigde stappen worden uitgevoerd en benodigde informatie voor de controle is opgenomen.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft u een onrechtmatigheid ten aanzien van de aanbestedingsregels opgenomen van € 661.000.

Frauderisicoanalyse

De WDW heeft een frauderisicoanalyse opgesteld. In de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening is ingegaan op frauderisico's. De informatiewaarde kan verder toenemen als concreet de onderkende frauderisico's worden benoemd en welke opvolging hieraan is gegeven.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

Jaarrekening

Jaarrekening – Rechtmatigheidsverantwoording (1/5)

Definitie rechtmatigheid

Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wet- en regelgeving. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met de wet- en regelgeving. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Hierbij bestaat er een duidelijke relatie met het financieel beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Verantwoordings- en rapportagegrens

De verantwoordingsgrens valt binnen een bandbreedte van 0% en 3% van de totale lasten van de organisatie, inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor zowel de fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage, waarbij fouten en onduidelijkheden niet bij elkaar opgeteld worden.

We hebben vastgesteld dat in de financiële verordening de verantwoordingsgrens is opgenomen ter hoogte van 1%. In de financiële verordening heeft u verder een rapportagegrens opgenomen van 5% van de verantwoordingsgrens. Het besluit accountantscontrole decentrale overheden hanteert een percentage van 1% voor fouten, waardoor uw verantwoording een gelijke mate van zekerheid verschaft als onze controle.

Normen en toetsingskader

Het normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording betreft uw inventarisatie van de voor de verantwoording relevante regelgeving.

Het normenkader heeft u geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving en is door het algemeen bestuur vastgesteld. Uw inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe en interne regelgeving. We constateren dat u de actualisatie nauwkeurig heeft uit gevoerd en het normenkader aansluit op de geldende externe en interne regelgeving.

Het operationaliseren van het normenkader is een taak van de directie (dagelijks bestuur) en wordt vastgelegd in een toetsingskader. In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing. Uw organisatie heeft ervoor gekozen het toetsingskader op te nemen in de werkprogramma's van de Verbijzonderde Interne Controle (hierna: VIC). Op basis van de kadernota rechtmatigheid ben u niet verplicht het toetsingskader vast te stellen, maar we adviseren u het toetsingskader wel vast te stellen vanuit een oogpunt van transparantie.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (2/5)

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium).

Uitgangspunt is het niveau waarop het algemeen bestuur de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft, in lijn met de door u vastgestelde financiële verordening. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en heeft het algemeen bestuur nader ingevuld en geconcretiseerd in de financiële verordening.

Uw algemeen bestuur heeft het begrotingscriterium geconcretiseerd door voor te schrijven dat:

- De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het bestuur is geautoriseerd.
- Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
- Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd.

Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
- er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling;
- de overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
- Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, het toereikend zijn van het begrotingsbedrag en het begrotingsjaar van belang zijn.

Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid). Deze lasten zijn dan namelijk buiten het budgetrecht van het algemeen bestuur tot stand gekomen.

In deze paragraaf gaan wij in op het begrotingscriterium en de verschillende onderwerpen die het begrotingscriterium raken.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (3/5)

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsonrechtmatigheid	Fouten	(Bedragen x .000) Onduidelijkheden
A. Overschrijding lasten programma 1	€ n.v.t.	€ n.v.t.
B. Overschrijding investeringsbudgetten	€ n.v.t.	€ n.v.t.
C. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ n.v.t.	€ n.v.t.
D1. Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Overschrijding van de lasten op programma 1.	€ 1.672.000	€ n.v.t.
D2. Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Overschrijding van de baten op programma 1.	€ 1.459.000	€ n.v.t.
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 3.131.000	€ n.v.t.

Uit de werkzaamheden uitgevoerd door ons om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording te toetsen zijn we niet tot een ander oordeel gekomen dan de directie. De directie onderkent een overschrijding op zowel de baten als de lasten van programma 1, en komt hier in lijn met de criteria tot een begrotingsonrechtmatigheden van in totaal € 3.131.000.

Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik criterium

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen, zijn functionerende beheersmaatregelen nodig. Het gaat er bij het M&O-criterium om dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat vigerende wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is. Om dit te bewerkstelligen is een mix van maatregelen nodig.

Uw organisatie heeft een nota M&O-beleid samengesteld met de algemene uitgangspunten en de filosofie van de organisatie met betrekking tot het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze monden uit in de keuzes die de organisatie ter zake maakt. De uitwerking daarvan in (een mix van) concrete beheersmaatregelen moet geïntegreerd zijn in de administratieve organisatie/interne controle van de organisatie.

We hebben uw werkzaamheden vanuit de verbijzonderde interne controle (VIC) met betrekking tot het M&O-criterium betrokken in onze werkzaamheden.

We constateren dat de uitgevoerde werkzaamheden toereikend zijn om tot een oordeel te komen voor de rechtmatigheidsverantwoording. U heeft effectieve M&O-maatregelen waarbij geen rechtmatigheidsafwijkingen of onduidelijkheden zijn geconstateerd.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (4/5)

Voorwaarde criterium

Het voorwaarde criterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

In de hierna volgende paragrafen worden de voorwaarden met de hoogste impact / risico binnen de jaarrekening nader toegelicht.

Voorwaarde criterium

Wij hebben kennisgenomen van de overige werkzaamheden die door WDW zijn uitgevoerd als onderdeel van de verbijzonderde interne controle. Op basis van de in de kadernota opgenomen beslisboom (bijlage 6) concluderen wij dat de gedane bevindingen getrouwheidsfouten zijn. Wij rapporteren hier verder over bij de uitkomsten van de jaarrekening.

Voorwaarde criterium - Wet Fido, schatkistbankieren, Ufdo en Ruddo

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen in de vorm van Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), bevatten regels die de risico's voor gemeenten moeten beperken bij lenen en beleggen. Aan deze overtredingen van de Wet Fido zijn in veel gevallen geen (directe) financiële gevolgen verbonden. Uit de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle (VIC) blijken geen bevindingen / afwijkingen aanwezig te zijn.

Voorwaarde criterium - Aanbestedingswet

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. Om de rechtmatigheid van de aanbestedingen vast te stellen heeft u een analyse uitgevoerd op de verstrekte inkoopopdrachten over een periode van vier jaar. In de analyse heeft u beoordeeld of de opdrachten tijdig zijn aanbesteed. Voor de aanbestede opdrachten is beoordeeld of de realisatie van de inkoopopdracht aansluit op de aanbesteding.

- 1) In de aansluiting van de spendanalyse hebben wij een verschil geconstateerd ad. 7 miljoen EUR. Het verschil is ontstaan doordat de jaren 2020 t/m 2022 uit de spendanalyse zijn gehaald indien de 2023 bestedingen nihil zijn. Hierdoor hebben wij geen aansluiting kunnen maken voor de jaren 2020 t/m 2022. Dit wordt in belangrijke mate ondervangen doordat wij wel een aansluiting hebben kunnen maken voor 2023 tussen de spendanalyse en de financiële administratie.
- 2) Bij de inhuur van meerdere medewerkers hebben wij niet de juiste documenten ontvangen. De inhuurkrachten zijn deels via DAS en deels via losse contracten ingehuurd en sommige zijn ook via meerdere detacheringsbedrijven ingehuurd. Door het inhuren van dezelfde persoon voor dezelfde functie maar via verschillende bedrijven neemt de complexiteit van de controle van de spendanalyse verder toe. Middels aanvullende werkzaamheden hebben wij uiteindelijk voldoende zekerheid verkregen over deze populatie. Wel hebben wij vastgesteld dat niet voor alle inhuur contracten aanwezig zijn alsmede dat vanuit de inhuur de meeste bevindingen komen ten aanzien van het niet naleven van de vigerende aanbestedingsregels.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (5/5)

Voorwaarde criterium – Aanbestedingswet (vervolg)

- 3) De onrechtmatigheden zijn onjuist berekend in de spendanalyse. Bestedingen tot 215k EUR, de grens voor Europese aanbestedingen, zijn als rechtmatig gekwalificeerd door WDW. Pas als de bestedingen boven 215k EUR komen, is het meerdere boven deze 215k EUR als onrechtmatig gekwalificeerd. Zoals onder de definitie van rechtmatigheid is opgenomen gaat het om de financiële beheershandelingen in deze dus het aangaan van het contract. Dus ook indien bestedingen nog onder de 215k EUR blijven, maar het contract had Europees moeten worden aanbesteed zijn al deze bestedingen onrechtmatig. Hiervoor heeft WDW in de definitieve jaarrekening en daarin opgenomen rechtmatigheidsverantwoording de benodigde correcties doorgevoerd.
- 4) Het formaat van de spendanalyse voldoet niet aan beter aanbesteden volgens Pianoo. Hierin missen de CPV-codes, hebben opdrachten onjuiste classificaties (werk/ dienst/ levering), zijn looptijden van contracten niet meegenomen, zijn contractwaarden niet opgenomen, is de controle op opknippen van opdrachten niet meegenomen en is de controle op wezenlijke afwijking niet meegenomen. De spendanalyse geeft als gevolg hiervan onvoldoende diepgang. Middels aanvullende werkzaamheden hebben wij alsnog voldoende zekerheid kunnen verkrijgen over de spendanalyse.

Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden is het aantal afwijkingen van 5 naar 8 dossiers bijgesteld. Het bedrag aan onrechtmatigheden komt hiermee uit op € 661.000. Dit bedrag aan onrechtmatigheden is meegenomen in de door de directie opgestelde rechtmatigheidsverantwoording ten behoeve van het boekjaar 2023.

Er is voor gekozen om alleen de bestedingen 2023 mee te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat bij ongewijzigd beleid, bestaande contracten worden niet beëindigd, er over 2024 opnieuw sprake zal zijn van een onrechtmatigheid vanuit de aanbestedingen. In dit kader adviseren wij de directie om tijdig maatregelen te nemen en indien mogelijk contracten te beëindigen en op een juiste wijze aan te besteden. Daarnaast adviseren wij om maatregelen te nemen om de aanbestedingsprocedure te verbeteren.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Schattingen

Algemeen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet de directie belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van de directie beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Belangrijk schattingen	Mate van Subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2022	2023	
Waardering van activa	Laag			De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met voorgaand jaar en de termijnen die wij bij andere organisaties zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur van de activa.
Voorzieningen	Gemiddeld			De saldi in de voorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd en op een consistente wijze berekend. Aan de voorzieningen liggen toereikende berekeningen en onderbouwingen ten grondslag.
Waardering overlopende posten	Laag			Minimaal jaarlijks worden de overlopende posten geactualiseerd. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de inschatting van deze posten is gemaakt. Vanuit een na betaling van een subsidie blijkt dat deze te voorzichtig is ingeschat waardoor er geen matching is tussen de baten en lasten.

= controleverschil

= Optimistisch

= Evenwichtig

= Voorzichtig

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Nadere toelichting

Wijziging in overige wet- en regelgeving

In de jaarrekening 2023 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt.

Bevestiging van het algemeen bestuur en directie

De WDW heeft de jaarrekening verder opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Wij vragen de voorzitter van het algemeen bestuur, als opdrachtgever, alsmede de directie ter confirmatie een schriftelijke bevestiging aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving. Deze bevestiging wordt ontvangen bij het tekenen van de controleverklaring.

Reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management noch de directie geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en de directie de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij hebben de WNT-verantwoording gecontroleerd en vastgesteld dat deze, na de doorgevoerde correctie, juist is verantwoord in de definitieve jaarrekening.

De verwerking van het tijdelijk detacheren van een manager van de WDW als gemeentesecretaris bij de gemeente Wijchen in de WNT-verantwoording heeft niet juist plaatsgevonden. Hierdoor zijn correcties in de WNT-verantwoording noodzakelijk geweest. Een goed functionerende interne beheersing rondom de WNT, inclusief een derdelijns-controle vanuit de VIC (verbijzonderde interne controle), kan deze situatie in de toekomst voorkomen.

Wij wijzen u erop dat een wettelijke verplichting is om het jaarverslag openbaar te maken. Openbaarmaking kan gebeuren door het plaatsen van uw jaarverslag op uw website. Wij hebben geconstateerd dat uw jaarrekening over voorgaand jaar op uw site is geplaatst.

Binnen de WNT gelden specifieke regels voor de samenloop van uitvoerende topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. In overeenstemming met het controleprotocol WNT hebben wij geen controlewerkzaamheden uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatieregeling. Dit is net als in voorgaande jaren in de controleverklaring tot uitdrukking gebracht.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

WNT – Interne beheersing

Wij hebben geconstateerd dat de organisatie niet de verwachte interne beheersingsmaatregelen rondom de WNT effectief heeft ingericht. Wij adviseren:

- Bij het opstellen of aanpassen van arbeidsovereenkomsten of contracten met topfunctionarissen aantoonbaar te controleren of de daarin gemaakte afspraken passen binnen de van toepassing zijnde maxima.
- Bij het opstellen of aanpassen van afspraken over ontslagvergoedingen of afvloeiingsregelingen met topfunctionarissen aantoonbaar te controleren of deze afspraken of regelingen passen.
- Tenminste één keer per jaar, als onderdeel van het interne controleplan, te controleren of de werkelijke bezoldiging van de topfunctionarissen in overeenstemming is met de overeengekomen afspraken en de van toepassing zijnde maxima.
- Als onderdeel van het interne controleplan per topfunctionaris alle betalingen aan de topfunctionaris gedurende het kalenderjaar te controleren (ook buiten de salarisadministratie).

Voorziening

WDW heeft er voor gekozen om eigen risicodrager te zijn voor de Ziektewet (ZW) en de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Eigenrisicodragerschap betekent dat u er als werkgever voor kiest om verantwoordelijk te blijven voor (ex-)werknemers voor wie u de loondoorbetalingsplicht bij ziekte niet (meer) heeft. U draagt zelf zorg voor de betaling van de uitkering en de kosten van de re-integratie van uw (ex-)werknemers.

Bovenstaande betekent dat indien hier sprake van is de verwachte kosten voor uitkering en re-integratie voorzien dienen te worden. We vragen de aandacht om deze analyse jaarlijks uit te voeren.

Materiële vaste activa

Wij hebben de materiële vaste activa gecontroleerd en vastgesteld dat in 2023 het nieuwe personele informatiesysteem (PSA) in gebruik is genomen. De geactiveerde kosten bedragen 122k EUR en de resterende boekwaarde 114k EUR. Aangezien hier sprake is van een SAAS-oplossing is er geen sprake van een verkrijgingsprijs en mogen eventuele bijkomende kosten zoals bijvoorbeeld implementatiekosten niet worden geactiveerd. In dit kader hebben wij een controleverschil van 114k EUR onderkend.

Het is van belang dat WDW op voorhand, op basis van de notitie materiële vaste activa van de Commissie BBV vaststelt wat wel en niet geactiveerd mag worden.

Tevens hebben wij tijdens de controle vastgesteld dat er nog geen vastgesteld nota investeren en afschrijven is waarin afspraken tussen de directie en het algemeen bestuur zijn gemaakt hoe om dient te worden gegaan met het activeren en afschrijven. Voor de controle 2023 hebben wij aansluiting gezocht bij de verordening die voor de gemeenten is opgesteld.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

Jaarrekening – Nadere toelichting

Subsidie provincie

Bij de analyse van de verschillen tussen de baten en lasten ten opzichte van de begroting viel ons het resultaat op van de subsidie provincie implementatie WDW ad 161k EUR. In de basis kan er geen sprake zijn van een resultaat op een subsidie omdat een subsidie niet hoger is dan de gemaakte kosten. Uit navraag bleek dat de kosten in het verleden reeds zijn genomen. Dit betekent dat het kasstelsel is toegepast in plaats van het stelsel van baten en lasten en er onjuist invulling is gegeven aan het matchingprincipe. Op grond hiervan onderkennen wij een controleverschil van 161k EUR.

Inkopen prestatielevering en prijs

De controle van de inkopen is gegevensgericht uitgevoerd. Vanuit deze controle zijn door de VIC verschillende bevindingen geconstateerd ten aanzien van de prestatielevering. Wij hebben deze bevindingen geëvalueerd en geëxtrapolerd naar de gehele massa. Doordat de steekproef uit meerdere selecties bestaat alsmede uit 2 verschillende risicoklassen is dit complex en tijdrovende exercitie geweest.

De uitkomst van deze evaluatie en extrapolatie heeft geleid tot een onzekerheid van 615k EUR. Deze onzekerheid betrekken wij bij het bepalen van ons oordeel.

Ook ten aanzien van de onderbouwing van de prijzen is het lastig geweest om vast te stellen of deze op een marktconforme wijze tot stand zijn gekomen omdat de afspraken niet altijd schriftelijk zijn vastgelegd. Wij adviseren de prijzen altijd schriftelijk vast te leggen om discussie achteraf te voorkomen.

Voor komend jaar vragen wij de aandacht van de organisatie om de steekproeven op homogene (zelfde soort facturen) massa te bepalen en de werkzaamheden met voldoende diepgang uit te voeren inclusief analyse, evaluatie en extrapolatie van de geconstateerde bevindingen.

Matchingprincipe

Naast de hiervoor genoemde onzekerheden rondom de prestatielevering inkopen hebben wij geconstateerd dat lasten vanuit de inkopen niet altijd aan het boekjaar worden toegerekend waarin de prestatie is geleverd. Hierdoor wordt het matching-principe niet juist toegepast. Dit heeft geleid tot een controlefout van 83k EUR.

Ook met de controle van de baten hebben wij een fout geconstateerd, zie hierboven subsidie provincie, rondom de toerekening van baten aan de juiste periode.

Voor komend jaar vragen wij de aandacht van de organisatie om zowel baten als lasten te boeken in het jaar waarin de prestatie wordt geleverd c.q. wordt ontvangen, om zo het matchingprincipe juist toe te passen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

Jaarverslag

Jaarverslag – Kwaliteit toelichting

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt.

Kwaliteit paragrafen

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarrekening gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit perspectief van het algemeen bestuur. De inzichtelijkheid is toereikend en geeft de gebruiker voldoende inzicht in de ontwikkelingen, gerealiseerde prestaties en de oorzaken van de afwijkingen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarverslag - Kengetallen

Relatie tussen kengetallen

De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden verkregen van de financiële positie van uw organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van uw financiële positie.

Weerstandsvermogen

De analyse van de weerstandsratio en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol is vastgesteld of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat.

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft de directie een overzicht opgenomen van de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 655.000 (2022: € 655.000).

Er zijn geen vrije reserves beschikbaar of stille reserves onderkend waardoor er geen weerstandsvermogen is onderkend. Dit wordt ondervangen doordat in artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling is opgenomen dat de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten ligt.

Solvabiliteit

Het solvabiliteitsratio bedraagt ultimo 2023 12,1% (2022: 5,6%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter uw organisatie in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt 3,5% (2022: 4,3%). De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van uw organisatie ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Significante risico's

Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico	Aanpak management	Eigen controlewerkzaamheden
Het management bevindt zich in een positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersing te doorbreken die anderszins effectief lijkt te werken. Het risico is verondersteld te allen tijde aanwezig te zijn bij jaarrekeningcontroles. Wij hebben risico onderkend ten aanzien van de memoriaal boekingen die worden gemaakt in het afsluitproces.	Gegeven de aard van het risico waarbij interne beheersing wordt doorbroken kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.	Het doorbreken van beheersmaatregelen door het management is op basis van de controlestandaarden altijd een significant risico. Interne beheersmaatregelen, ongeacht hoe goed in opzet en bestaan, kunnen risico's van materiële onjuistheden in de jaarrekening slechts beperken, en niet volledig mitigeren, wegens de inherente beperkingen van interne beheersmaatregelen. Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Tevens hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van de directie zoals de hoogte van de voorziening. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van de directie bij deze posten. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie.
Conclusie		
Met onze werkzaamheden hebben wij voornoemde significante risico's kunnen mitigeren.		

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico	Aanpak management	Eigen controlewerkzaamheden
Ten aanzien van het inkoopproces is het mogelijk, bij inkopen < 5k EUR, dat 1 persoon de bestelling doet en de goedkeuring geeft voor de prestatie en de verwerking van de factuur op het budget. Dit zorgt voor een verhoogd risico dat er kosten worden verantwoord die niet zakelijk zijn.	Naar aanleiding van de managementletter is er voor de steekproef een splitsing gemaakt in de verschillende inkooppopulaties waarbij de inkopen < 5k EUR met een verhoogd risico zijn gecontroleerd.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing rondom het inkoopproces en voor het genereren en verwerken van journaalposten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken. Wij hebben een steekproef met verhoogd risico uitgevoerd ten einde voldoende zekerheid te verkrijgen over de zakelijkheid van de gedane inkopen en de daarvoor geleverde prestatie. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de uitgevoerde werkzaamheden..
Conclusie		
Met onze werkzaamheden hebben wij voornoemde significante risico's kunnen mitigeren.		

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Uw verantwoordelijkheid

- De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het algemeen bestuur en de directie. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het uitvoeren, vastleggen en actualiseren van de frauderisicoanalyse als geïntegreerd onderdeel van de bij uw onderneming in gebruik zijnde interne beheersing, een evaluatie van de mogelijke impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's en de ondernomen acties om frauderisico's te beperken, inclusief de risico's van omkoping, corruptie en frauderisico's met betrekking tot cybersecurity.
- Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw organisatie integer zijn en ethisch gedrag bevorderen.
- Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht het algemeen bestuur en de directie wordt gebracht; en
- Daarnaast is het algemeen bestuur verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het overige management en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.

Onze verantwoordelijkheid

- Wij verkrijgen bevestigingen van de directie en anderen binnen de entiteit ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de entiteit te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude.
- Verder hebben wij de directie verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag.
- Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop de met governance belaste personen toezicht uitoefenen op de door de directie gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen.
- Wij hebben de geplande controlewerkzaamheden gecommuniceerd met het algemeen bestuur.
- Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.
- Wij rapporteren over onze gevolgde controleaanpak met betrekking tot fraude(risico's) in de controleverklaring.

Geen aanwijzingen

Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Interne beheersing

Algeheel beeld interne beheersing

Procesmonitor

Proces	Status 2023	Status 2022	Bevinding ¹
Financial reporting (P&C Cyclus)			4
Inkopen			1, 2 en 3
Aanbestedingen			6
Betalingen			
Treasury			3 en 8
Personeel en salarisadministratie			
Omgevingsvergunningen			5
Subsidieverstrekingen			
Verhuur en pachten			
Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)			7, 8 en 9
Jeugdhulp			7, 8 en 9
Uitkeringen			
Grondexploitatie			

¹) deze nummering komt overeen met de bevindingen in de managementletter

Toelichting

Wij hebben in bovenstaand overzicht aangegeven wat de kwaliteit van het primaire proces is. Oranje wil zeggen dat niet alle risico's zichtbaar in het proces worden afgedekt. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat een controle onvoldoende zichtbaar is of omdat het een bewuste keuze is om een bepaald risico te accepteren, omdat het bijvoorbeeld te veel inspanning kost om het risico in het proces zelf te mitigeren. Slot- en sluitstuk van de gemeente is de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC stelt achteraf gegevensgericht vast of transacties op een juiste manier tot stand zijn gekomen en zijn verwerkt in de administratie. Op basis van de huidige informatie hebben wij dan ook geen indicatie dat de bevindingen van invloed hoeven te zijn op het oordeel bij de jaarrekening.

Toelichting

	De inrichting van het proces is zodanig dat een (deels)systeem gerichte controle mogelijk is. De systeem gerichte controle is alleen mogelijk wanneer proces opzet is beschreven waardoor er sprake is van een uniforme werkwijze, de IT passende maatregelen heeft, toereikende en zichtbare interne beheersing en de VIC de werking heeft vastgesteld.
	De inrichting van het proces voldoen gedeeltelijk, maar de risico's die ermee samenhangen, vormen geen directe bedreiging voor de bedrijfsprocessen en de risico's zijn met aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden af te dekken.
	De inrichting van het proces voldoet niet en geeft aanvullende wezenlijk aanvullende risico's voor de jaarrekening controle.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

Interne beheersing

Hieronder hebben wij de onderkende risico's met een hoge impact opgenomen. Deze risico's laten zich omschrijven als: Bevinding is van groot belang voor de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing, waarbij een risico aanwezig is dat hierdoor de jaarrekening een afwijking van materieel belang kan bevatten of de organisatie kwetsbaar is voor fraude.

#	Bevinding	Impact	Risico en aanbeveling
2.	<i>Inkopen</i> Facturen < € 5.000 geldt geen 4-ogen principe		Constatering: Voor inkoopfacturen < € 5.000 geldt geen 4-ogen principe. Risico: Geen prestatie, het knippen van facturen waardoor lasten in de jaarrekening worden verantwoord waar geen prestatie tegenover staat of geen zakelijk prestatie. Aanbeveling: Jaarlijks evalueren of de gehanteerde grens nog passend is.

De uitkomsten van bovenstaande bevinding zijn terug te lezen in het hoofdstuk jaarrekening nadere toelichting. Hetzelfde geldt voor onderstaande bevinding waarover wij eerder (2021) in een managementletter hebben gerapporteerd.

6.	<i>2021 5.3 Controle op prestatielevering inkopen</i>		Status 2023: Niet opgevolgd In dit kader verwijzen wij naar bevinding 1 van de managementletter.
----	---	---	--

Voor de uitkomsten ten aanzien van de beheersing van de IT wordt verwezen naar de volgende pagina's. Aandachtspunt voor komend jaar is dat de benodigde informatie ten tijde van de interim-controle voor ons beschikbaar is.

8.	<i>2021 5.7 Dienstverleningsovereenkomst met ICT Rijk van Nijmegen (IRvN)</i>		Status 2023: Onderhanden Wij adviseren u met IRvN het gesprek aan te gaan in hoeverre zij al kunnen voldoen aan de eisen van ISAE 3402 standaarden en welke noodzakelijke stappen gezet moeten worden om te waarborgen dat de dienstverlening naar uw organisatie op niveau blijft.
----	---	---	---

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

IT-omgeving (1/2)

Tijdens de uitvoering van de controle beoordelen we de IT-omgeving in relatie tot de jaarrekening. De inzichten die wij verworven hebben uit de IT-omgeving in het kader van de jaarrekeningcontrole willen we graag met u delen voor logische toegangsbeveiliging en autorisatiebeheer op applicatie niveau en voor de continuïteit op organisatieniveau.

	Logische toegangsbeveiliging	Autorisatie-beheer	Toelichting
Netwerk			Voor de toegang tot het netwerk is een wachtwoord ingericht dat met een twee-factor authenticatie. We constateren dat het wachtwoord uit minimaal 8 tekens moest bestaan. Vanaf 1 november 2023 is dit 15 tekens geworden. Hiermee voldoet het wachtwoord vanaf 1 november aan de te stellen eisen. De instroom, doorstroom en uitstroom van gebruikersaccounts binnen het netwerk is uitbesteed aan ICT Rijk van Nijmegen. We constateren geen bijzonderheden omtrent de gebruikersaccounts binnen het netwerk. Wel hebben we bij ICT Rijk van Nijmegen geconstateerd dat er geen specifieke procedures/richtlijnen zijn voor het beheer van accounts met sterke rechten (superusers).
Financiële administratie			De toegang tot de applicatie is beperkt tot de gebruikers met toegang tot het netwerk. We constateren dat medewerkers ruime rechten hebben ten aanzien van het initiëren van memoriaalboekingen. We zien dat u vervangende maatregelen neemt om de risico's te beperken. Tevens constateren we dat er geen formeel proces/procedure is geïmplementeerd rondom autorisatiebeheer (aanmaken/wijzigen/verwijderen), vindt er geen periodieke controle plaats op de gebruikerslijsten en autorisatiematrixen en zijn er geen specifieke procedures/richtlijnen zijn voor het beheer van accounts met sterke rechten (superusers). De risico's bestaan dat ongeautoriseerde toegang wordt verkregen en dat het gebruik van sterke accounts niet op een beheerste manier plaatsvindt met potentiële gevolgen ten aanzien van de beschikbaarheid, integriteit en betrouwbaarheid van informatie. We hebben begrepen dat jullie een maandelijkse controle aan het invoeren zijn. Wij adviseren u een formeel proces/procedure te implementeren rondom autorisatiebeheer, periodieke controle uit te voeren op de gebruikerslijsten en autorisatiematrixen en procedures/richtlijnen op te stellen voor het beheer van accounts met sterke rechten (superusers).

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

IT-omgeving (2/2)

Onderdeel continuïteit	Impact	Toelichting
Fysieke beveiliging		Bij de organisatie wordt gebruik gemaakt van een pasjes/badges-systeem omtrent de toegang van de niet-publieke ruimte.
Remote access		Voor zowel remote access als toegang vanaf locatie is two-factor authenticatie van toepassing.
Preventie		U maakt gebruik van een firewall en virusscanner. Verder maakt u gebruik van een computerbeveiligingsservice via ICT Rijk van Nijmegen.
Monitoring		Ten aanzien van monitoring maakt u gebruik van een computerbeveiligingsservice die realtime dreigingen monitort.
Informatie-beveiligingsbeleid		U heeft in 2023 uw informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd.
Back-up		De back-up procedures en uitvoering is uitbesteed aan ICT Rijk van Nijmegen. Uit de uitvoering blijken geen bijzonderheden. De mogelijkheid bestaat om (gedeeltelijke) restore van data uit te voeren waardoor we geen aanleiding tot verbetering onderkennen.
Change management		U heeft de wijzigingen van applicaties uitbesteed aan ICT Rijk van Nijmegen. Dit is geborgd in standaard werkprocessen binnen Topdesk. De vereiste stappen binnen het proces waarborgen de interne beheersing van de aanpassingen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Bijlagen

Externe ontwikkelingen

De hierna volgende ontwikkelingen brengen wij onder uw aandacht, omdat ze mogelijk ook voor uw organisatie van belang zijn.

Externe ontwikkelingen (1/4)

Werkkostenregeling

De toepassing van de werkkostenregeling vraagt aandacht om correct toe te passen. We zien in de praktijk dat het aanwijzen van vergoedingen, verstrekkingen en ter beschikkingstellingen aan werknemers, geregeld te laat worden aangewezen.

Aanwijzen luistert heel nauw, dit moet uiterlijk worden gedaan op het moment dat de vergoeding wordt uitbetaald, vorderbaar en inbaar is en/of rentedragend. Verder zien wij dat niet altijd de juiste kosten worden ondergebracht onder de gerichte vrijstellingen, dit geldt bijvoorbeeld voor personeelsuitjes, lunches op de werkplek, vergoedingen aan externen niet in loondienst. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor loon in natura en eigen bijdrage van de werknemers hiervoor. Dit geldt voor de financiële en salarisadministratie. Verder vindt er niet altijd een regelmatig overleg plaats tussen de afdelingen financiën, salarisadministratie, HR en soms facilitair. Hierdoor is uiteindelijk de salarisadministratie niet volledig op de hoogte van alles wat te maken heeft met de werkkostenregeling, maar zij dienen wel de loonaangifte in. Verder wordt er niet altijd rekening gehouden met het gebruikelijkheidscriterium van € 2.400 per werknemer per jaar, wat in ieder geval mag worden ondergebracht in de vrije ruimte van de werkkostenregeling. Het is daarom van belang om hier als werkgever goed op te letten.

Wagenpark

Werkgevers stellen werknemers geregeld een auto ter beschikking. Nu wordt een persoonsgebonden auto over het algemeen wel juist in de salarisadministratie verwerkt, maar gaat het niet altijd goed bij de niet-persoonsgebonden voertuigen.

Het komt voor dat fiscale bijtelling van niet-persoonsgebonden voertuigen niet plaatsvindt bij de werknemers, of dat de kilometeradministratie voldoet niet aan de vereisten van de Belastingdienst. Verder zien wij dat er bijvoorbeeld wordt gewerkt met een verklaring verbod op privégebruik, maar dat hier geen controles op plaatsvinden en er dus privé toch voor meer dan 500 kilometer per jaar wordt gereden. Ook dan is er voor de Belastingdienst bij een controle sprake van een naheffing.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Externe ontwikkelingen (2/4)

Inhuur van externen

Op 1 mei 2006 is de Verklaring Arbeidsrelatie vervallen en vanaf dat moment is de Wet DBA van kracht geworden. Hierbij heeft de Belastingdienst in overleg modelovereenkomsten bij de inhuur van externen, direct of via bijvoorbeeld een uitzendbureau, of bemiddelingsbureau opgesteld.

Op het moment dat exact volgens deze regels wordt gewerkt, loopt de opdrachtgever geen risico, in de praktijk is dat echter over het algemeen niet zo. Een externe doet mee aan het personeelsfeest, ontvangt een kerstpakket, werkt op een laptop van de opdrachtgever, werkt er al jaren 4 dagen per week etc. De modelovereenkomsten voor vrije vervanging zijn bijvoorbeeld per 1 januari 2024 vervallen waar niet altijd op wordt gelet.

Tot en met 2024 geldt er vanuit de Belastingdienst nog het handhavingsmoratorium, maar dat vervalt per 1 januari 2025. Dit houdt in dat de Belastingdienst dan kan gaan naheffen, niet terug naar het verleden, maar wel vanaf dat moment. Op dit moment wordt er ook gecontroleerd door de Belastingdienst, zij hebben hiervoor extra personeel aangenomen en bij deze controles wordt vaak geconstateerd dat er geen sprake is van een externe, maar gewoon van een werknemer. Dit bijvoorbeeld omdat iemand via zijn eigen B.V. wordt ingehuurd tijdens ziek en piekdiensten. Van belang om in 2024 ervoor te gaan zorgen dat het proces bij de inhuur van externen op orde wordt gebracht.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Externe ontwikkelingen (3/4)

NIS2

De NIS2-regelgeving introduceert strenge(re) eisen op het gebied van cyber- en informatiebeveiliging voor de ondernemingen die onder de nieuwe wet als essentiële of belangrijke entiteit worden aangewezen.

Volgens de NIS2-regelgeving kan WDW als een NIS2 essentiële entiteit worden aangemerkt. Het moeten voldoen aan NIS2 is niet op basis van aanwijzing, maar automatisch. Belangrijke nieuwe verplichtingen zijn:

- Verplichting tot uitvoeren risicobeoordeling en nemen van passende maatregelen om risico's te mitigeren.
- Verplichting tot het melden van incidenten binnen 24 uur; en
- Verplichting tot het registreren in een Europees register.

Inwerkingtreding van de NIS2-regelgeving is per 1 september met handhaving vanaf 1 oktober 2024. Het is van belang dat u tijdig uw voorbereidingen afrondt. Het niet voldoen aan de NIS2-regelgeving kan significante boetes tot gevolg hebben in de vorm van geldboetes als ook eventuele persoonlijke aansprakelijkheid van het bestuur.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Duurzaamheid - ESG

In een tijdperk waarin duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid centraal staan, wordt de noodzaak voor duurzaamheidsverslaggeving in de publieke sector steeds urgenter. Organisaties in de publieke sector hebben een intrinsieke verantwoordelijkheid om transparantie te bieden over hun impact op mens en milieu. Het opstellen en delen van een duurzaamheidsverslag is niet langer een optionele praktijk, maar eerder een essentiële stap naar het opbouwen van vertrouwen, het voldoen aan verwachtingen van belanghebbenden en het stimuleren van positieve verandering.

Duurzaamheidsverslaggeving is momenteel geen wettelijke vereiste voor organisaties in de publieke sector, maar het belang ervan wordt steeds groter. De samenleving hecht veel waarde aan duurzaamheid en verslaggeving hierover. Vanaf het boekjaar 2024 zullen beursgenoteerde bedrijven zich conformeren aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en de European Sustainability Reporting Standards (ESRS) als leidende richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving.

Duurzaamheidsonderwerpen worden volgens de laatste standaarden gecategoriseerd in Environmental, Social en Governance, ofwel ESG. Dit gaat dus verder dan alleen klimaat gerelateerde aspecten. In de ESRS is een nuttig kader opgenomen van thema's die relateren aan ESG. Het is echter geen allesomvattend model, aangezien er voor organisaties mogelijk relevante thema's zijn die niet zijn opgenomen, en omgekeerd. Het kader en de thema's zoals opgenomen in de ESRS kan ook de publieke sector ondersteunen bij verantwoordingsprocessen.

Voor publieke organisaties die geen onderneming voeren (zijnde een grote B.V. of N.V.) is de CSRD momenteel niet van toepassing. Het is nog niet duidelijk of andere Nederlandse rechtspersonen waaronder die in de publieke sector in de toekomst mogelijk verplicht zullen worden om een duurzaamheidsverslag op te stellen. Mogelijk kunt u wel worden benaderd door een CSRD plichtige onderneming die u vragen stelt over uw duurzaamheidsbeleid en doelstellingen.

Gezien de kerntaak van de publieke sector om duurzame meerwaarde voor de samenleving te creëren, ligt het voor de hand dat de sector bekend is met het rapporteren van toegevoegde waarde in het jaarverslag. Het toevoegen van duurzaamheidsinformatie zou dan ook een logische stap zijn. De publieke sector kan hierbij leren van (beursgenoteerde) bedrijven om op die manier meer maatschappelijke waarde te genereren.

Indien u meer informatie wenst over dit onderwerp, verzoeken wij u dit aan te vragen bij uw bekende contactpersoon bij Flynth.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage A1 – Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Geactiveerde implementatiekosten PSA onder de MVA in plaats van direct als last te verantwoorden. Hierdoor zijn de lasten te laag verantwoord.	-/- € 114.000	
Subsidiebaten niet gematcht met de lasten. Hierdoor zijn de baten te hoog verantwoord.	-/- € 160.000	
Lasten inkopen niet toegerekend aan juiste boekjaar. Betreft geëxtrapoleerde fout. Betreft lasten 2024 die ten onrechte in 2023 zijn verantwoord waardoor de lasten te hoog zijn verantwoord.	+ € 82.529	
Inkopen onzekerheid ten aanzien van de prestatielevering		€ 615.402
Totaal	€ 191.471	€ 615.402

Toelichting bepalen fouten:
+ leidt tot een verhoging van het resultaat
-/- leidt tot een verlaging van het resultaat

	Aanbiedingsbrief
	Samenvatting
	Jaarverslag
	Jaarrekening
	Significante risico's
	Interne beheersing
	Externe ontwikkelingen
	Bijlagen

Bijlage A2 – Gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Geen	€ -	€ -
Totaal	€ -	€ -

- Naast de ongecorrigeerde verschillen op de vorige pagina zijn de volgende correctie wel doorgevoerd:
- 1. Rechtmatigheidsverantwoording:
 - a) Aanpassen fout voorwaarden criterium
 - b) Aanpassen begrotingsrechtmatigheid
 - 2. Meerdere tekstuele aanpassingen in de jaarstukken ten einde te voldoen aan de voorwaarden van het BBV.

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage B - Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van WDW inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2023 geen rotatie plaatsgevonden. Het is eveneens niet noodzakelijk om voor de accountantscontrole 2024 te roteren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en WDW, inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage C - Onze communicatie met u

Bevestiging van onafhankelijkheid

Door middel van dit accountantsverslag informeren wij het bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2023.

Bevestigingen van het bestuur

Wij hebben bij het bestuur ter confirmatie een schriftelijke bevestiging opgevraagd aangaande uw verantwoordelijkheden inzake de jaarrekening en de andere informatie. Deze bevestiging ontvangen wij op het moment dat wij de controleverklaring gaan ondertekenen.

Onze communicatie met het algemeen bestuur

Wij hebben in ons controleplan gecommuniceerd over onze verantwoordelijkheden en onafhankelijkheid.

Door middel van ons controleplan hebben wij ook een beschrijving gegeven van de reikwijdte en timing van onze controle, waaronder significante risico's en materialiteit.

Eveneens door middel van dit accountantsverslag informeren wij het algemeen bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2023.

Geen meningsverschillen met bestuur en/of beperkingen in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door de directie en de medewerkers van de WDW de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor het bestuur van de Werkorganisatie Druten Wijchen en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het algemeen bestuur en de directie behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5869
Extern Zaak ID	Z/24/240044
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.4
Titel	Overeenkomsten vacatiegelden werkgroep valpreventie
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota: aangaan overeenkomsten vacatiegelden werkgroep valpreventie Wijchen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Aangaan overeenkomsten vacatiegelden werkgroep valpreventie Wijchen

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

Het college van B&W besluit:

1. Tot het aangaan van de overeenkomsten vacatiegelden werkgroep valpreventie Wijchen met de aan die werkgroep (nu of in de toekomst) deelnemende werkgevers of ondernemers.

Aanleiding

Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (hierna: GALA) werken we als gemeente aan een aantal gezondheidsdoelen. Een van de doelen uit het GALA is het inrichten van een ketenaanpak valpreventie, waarmee we vallen bij thuiswonende 65-plussers willen voorkomen. We geven vorm aan deze ketenaanpak door nauw samen te werken met verschillende professionals in de werkgroep valpreventie Wijchen. Als gemeente vragen we extra inzet van deze professionals terwijl dit bij hen ten koste gaat van betaalde werktijd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
12-09-2023	Z/23/138869s Gezond en Actief Leven Akkoord (beslisnota plan van aanpak GALA)

Gewenst resultaat

Om de werkgevers van de professionals tegemoet te komen en om de inzet van deze professionals te behouden, willen we met hen overeenkomsten sluiten voor het bieden van een financiële vergoeding (vacatiegelden).

Argumenten

1.1 Het aangaan van de overeenkomst zorgt ervoor dat de samenwerking met de professionals geborgd wordt.

Een financiële vergoeding aan professionals uit de werkgroep valpreventie Wijchen zorgt voor commitment. De kennis, ervaring en het netwerk van de professionals draagt bij aan een goede ketenaanpak valpreventie voor de gemeente Wijchen.

1.2 Het verstrekken van vacatiegelden aan professionals uit de werkgroep valpreventie Wijchen voldoet aan de specifieke afspraken voor ketenaanpakken uit het GALA.

In het GALA staat aangegeven waarvoor we de GALA-middelen voor de ketenaanpak valpreventie mogen uitgeven. Hier onder vallen "coördinatiekosten om de ketenaanpak binnen de gemeente in te richten, met ten minste zorgverzekeraars en relevante (zorg)professionals" (Hoofdstuk 3G, onderdeel II, van het GALA).

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Het verstrekken van vacatiegelden kan precedentwerking scheppen voor andere werkgroepen binnen onze gemeente.*

Binnen onze gemeente komen verschillende opties voor: geen vergoeding, een vrijwilligersvergoeding of het mogen declareren van het (volledige) uurtarief. Hieruit blijkt al dat het bieden van vergoedingen aan werkgroepen maatwerk is. We verwachten geen precedentwerking, omdat er voor de werkgroep valpreventie een specifieke grondslag is op basis van het GALA om vacatiegelden te verstrekken. Deze specifieke grondslag geldt niet voor andere werkgroepen.

Financiële gevolgen

De werkelijke kosten zijn afhankelijk van het aantal deelnemers aan de werkgroep en het aantal overleggen. De deelnemers krijgen maximaal € 70 per uur vergoed. In totaal is er jaarlijks € 7.000 beschikbaar voor deze kosten in de periode 2024 tot en met 2026. De kosten worden betaald uit Grootboeknummer 646005 (BS7 Valpreventie).

Omdat genoemde kosten worden gedekt vanuit reeds beschikbaar budget heeft deze beslisnota *geen* begrotingswijziging tot gevolg.

Communicatie

Zodra het besluit tot het aangaan van de overeenkomst en tot het verlenen van de volmacht is genomen, laten we de professionals uit de werkgroep valpreventie Wijchen weten dat we de overeenkomsten voor vacatiegelden kunnen gaan sluiten.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na besluitvorming kan de burgemeester de overeenkomsten tekenen. Vervolgens kunnen de werkgroepleden dan tekenen tijdens het eerstvolgende werkgroepoverleg op 21 mei 2024. De voorwaarden voor het uitkeren van de vacatiegelden staan genoemd in de overeenkomst.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Voorstel

Advies

Financieel advies: akkoord, wordt gedekt vanuit bestaand budget.

Juridische zaken: adviseert te besluiten tot het aangaan van de overeenkomsten en het verlenen van volmacht.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5819
Extern Zaak ID	Z/23/145818
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.5
Titel	Toestemming wijzigingsbesluit Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Derks, M. (Martijn)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
beslisnota Toestemming wijzigingsbesluit Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
Bijlage 1: wijzigingsbesluit MGR
bijlage 2: raadsvoorstel toestemming wijzigingsbesluit MGR 2023 1070845_1
Bijlage 3: geconsolideerde versie MGR

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Toestemming wijzigingsbesluit Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. de raad voor te stellen toestemming te geven aan het college om de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) te wijzigen, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit.
2. de raad voor te stellen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) te wijzigen, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit.
3. de raad voor te stellen het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) te verzoeken tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie op grond van artikel 24a Wet gemeenschappelijke regelingen.

Aanleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. Een aantal wijzigingen is direct in werking getreden. Voor een aantal andere wijzigingen, zoals de hier voorgestelde wijzigingen, geldt een implementatietermijn van 2 jaar.

Het ontwerpbesluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling MGR is aan alle deelnemende gemeenteraden voor zienswijze voorgelegd. De raad van Wijchen heeft op 1 februari 2024 een amendement aangenomen waarmee een zienswijze is ingebracht over de gemeenschappelijke adviescommissie.

Van belang is tevens welke zienswijzen de andere raden hebben ingediend. Hiervoor wordt verwezen naar het kopje 'argumenten'. Alle zienswijzen zijn beoordeeld en hebben geleid tot een aanpassing in het ontwerp-wijzigingsbesluit.

Wij zijn voornemens het bijgevoegde wijzigingsbesluit vast te stellen. Voordat het college dit kan doen, moet het op grond van artikel 1, lid 4 Wgr eerst toestemming vragen aan de raad. Uit de wet volgt dat de raad deze toestemming alleen mag onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Omdat de raad ook zelf deelnemer is aan deze regeling, moet de raad het bijgevoegde wijzigingsbesluit ook zelf vaststellen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
01-02-2024	Z/23/145818 Op het ontwerp wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) via het college de volgende zienswijze naar voren te brengen: Artikel 14 Commissies van advies in de ontwerpregeling aan te passen aan Uitgangspuntennotitie Regionale raadsbijeenkomst Wijzigingswet Wetgemeenschappelijke regelingen (zaaknummer 1251 79), zodat een gemeenschappelijke adviescommissie wordt ingesteld.

Gewenst resultaat

De vast te stellen ontwerp wijzigingsbesluiten dragen er aan bij dat onze gemeenteraad samen met andere raden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd. Met het vaststellen van de wijzigingsbesluiten voldoen we bovendien aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1.1 *Het wijzigingsbesluit is gewijzigd ten opzichte van het eerdere ontwerp.*

De volgende zienswijzen zijn naar voren gebracht:

- Het wijzigingsbesluit zodanig te wijzigen dat een gemeenschappelijke adviescommissie in het leven wordt geroepen (gemeenten Nijmegen, Berg en Dal, Druten, Beuningen, Heumen en Wijchen).
- Alvorens een besluit te nemen om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen eerst een goede afweging te maken over doel, capaciteit en middelen (gemeente Mook en Middelaar).

Tijdens de raadwerkbijeenkomst van 27 maart 2023 is de wens uitgesproken om een gemeenschappelijke adviescommissie op te richten. De grondslag voor het instellen van een dergelijke adviescommissie ligt in artikel 24a Wgr. Voor het instellen van deze commissie is het noodzakelijk dat alle raden van de deelnemers dit gezamenlijk voorstellen. Uit de zienswijzeronde is gebleken dat alle deelnemers voorstander zijn van een gemeenschappelijke adviescommissie, met uitzondering van Mook en Middelaar. Deze raad stelt voor om voorafgaand aan de besluitvorming over de instelling van de gezamenlijke adviescommissie een afweging te maken. Daarbij zouden ook aan de orde moeten komen:

- wat de gevraagde inzet van de raadsleden gaat worden;
- wat de consequenties voor de raden en de (termijnen van) besluitvormingsprocessen gaan zijn;
- wat de meerwaarde ten opzichte van de huidige agendacommissie is;
- hoe groot het risico is dat raadsleden die geen deel uitmaken van een regionale adviescommissie op achterstand komen te staan.

Het bestuur van de MGR heeft de gestelde vragen uitgebreid beantwoord in een memo (bijlage 4). Voor de gemeente Mook en Middelaar is deze beantwoording voldoende en kunnen zij ook instemmen met het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie.

Op basis van deze beantwoording, die besproken is in de agendacommissie van april, is het ontwerp wijzigingsbesluit aangepast door de instelling van de gemeenschappelijke adviescommissie op te nemen.

Ter toelichting het volgende. De doelstelling van een gemeenschappelijke adviescommissie is om raden met elkaar te laten overleggen, bijvoorbeeld over gezamenlijke zienswijzen, zelf aandacht te vragen voor een onderwerp, gezamenlijke standpunten voor te bereiden en daarover te adviseren aan de raden en AB. Een dergelijke commissie is nadrukkelijk niet bedoeld om de rol van de raden over te nemen of tot besluitvorming te komen. Besluitvorming en sturing blijft bij de individuele raden. Ook kan deze commissie een voorbereidende rol hebben in de beleidscyclus bij een samenwerkingsverband als de MGR. Zij bereiden immers verschillende beleidsafwegingen voor die inzichtelijk te maken zijn voor college én raad, die leiden tot een formeel raadsbesluit (bijv. kaderbrief, begroting, verordening) waar het van belang is raden vroegtijdig te betrekken vanuit hun kaderstellende rol.

Geadviseerd wordt de raad te verzoeken het college toestemming voor wijziging te geven en tevens de raad te verzoeken de regeling zelf te wijzigen.

- 1.2 *Het wijzigingsbesluit is niet in strijd met het recht of het algemeen belang.*
Alleen om deze reden kan de raad afzien van het geven van toestemming. Dit volgt uit artikel 1, vierde lid, van de Wgr.

Tegenargumenten en risico's

- 1.1 *voor het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie is unanimititeit vereist*

Voor wijziging van de regeling is een meerderheid van 2/3 vereist. Voor instelling van een gemeenschappelijke adviescommissie is unanimititeit vereist. Indien een of meerdere raden niet instemmen met de gemeenschappelijke adviescommissie kan deze niet worden ingesteld.

Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft, afgezien van mogelijke vergoedingen voor leden voor de gemeenschappelijke adviescommissie, geen financiële consequenties.

Communicatie

Niet van toepassing.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

Nadat de raad toestemming aan het college heeft gegeven, zal het college de gemeenschappelijke regeling, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit, vaststellen. Omdat het hier gaat om een gemengde regeling zal ook de raad zelf het wijzigingsbesluit moeten vaststellen.

Nadat alle colleges en raden zijn overgegaan tot vaststelling van het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling, volgt een bekendmaking hiervan, waarmee de gewijzigde regeling in werking treedt.

Indien alle raden unaniem besloten hebben het algemeen bestuur van de MGR te verzoeken tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie, zal het algemeen bestuur hiertoe overgaan. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden, de taken en werkwijze van de commissie, nadat het de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

Openbaar

Zaaknummer: Z/23/145818

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Advies

Algemeen Juridische Zaken: positief.

Bijlagen

1. MGR 2023 wijzigingsbesluit;
2. Raadsvoorstel toestemming wijzigingsbesluit MGR 2023.
3. Geconsolideerde versie MGR 2023.
4. Memo informatie en advies gemeenschappelijke adviescommissie

Besluit tot wijziging van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen

De colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook & Middelaar, Nijmegen, en Wijchen, ieder voor zover daartoe bevoegd;

overwegende dat

- de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 is gewijzigd;
- de gemeenschappelijke regelingen vóór 1 juli 2024 aan deze wet moeten zijn aangepast;

gezien het daartoe strekkende verzoek van het dagelijks bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;

gelet op het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de verkregen zienswijzen van de gemeenteraad van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook & Middelaar, Nijmegen, en Wijchen;

BESLUITEN

vast te stellen de navolgende wijziging van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen.

ARTIKEL I

De gemeenschappelijke regeling wordt als volgt gewijzigd.

A.

Een nieuw vierde lid wordt toegevoegd aan artikel 17:

‘4. De agenda en de besluitenlijst van het dagelijks bestuur worden openbaar gemaakt indien de Wet open overheid hiertoe verplicht.’

B.

Nieuwe leden 4, 5 en 6 worden toegevoegd aan artikel 18:

‘4. De agenda en bijbehorende stukken van de openbare (gedeelten van) vergaderingen van het algemeen bestuur worden vooraf digitaal openbaar gemaakt. Notulen en besluitenlijsten van de openbare (gedeelten van) vergaderingen van het algemeen bestuur worden zo spoedig mogelijk openbaar gemaakt.

5. Indien vragen van een raad of raadsleden van een of meer van de deelnemende gemeenten worden beantwoord, of anderszins informatie wordt verstrekt door (leden van) het algemeen bestuur aan een

raad of raadsleden van een of meer van de deelnemende gemeenten, dan wordt deze aan alle raden toegezonden.

6. Het algemeen bestuur stelt voor het verstrekken van informatie een Informatieprotocol vast, maar niet nadat raden de gelegenheid is geboden hun zienswijze hierover te geven.'

C.

In artikel 14, eerste lid, wordt na artikel 24 toegevoegd: 'en artikel 24a.'

D.

Het derde lid van artikel 14 wordt vervangen door het volgende lid:

'3. Het algemeen bestuur stelt een gemeenschappelijke raadsadviescommissie in. Deze commissie bestaat uit raadsleden en is belast met: de advisering aan het algemeen bestuur en aan de raden van de deelnemende gemeenten opdat de raden de kaderstellende en controlerende taak kunnen vervullen.'

E.

In artikel 14, vierde lid wordt na lid 1 en 2 toegevoegd: 'en 3'.

F.

Een nieuw artikel 18a wordt ingevoegd:

'Artikel 18a Zienswijzen raden

1. Naast de mogelijkheden van raden van de deelnemende gemeenten om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting, conform artikel 29, vijfde lid van de regeling en op de ontwerpjaarrekening, conform artikel 31, derde lid van de regeling kunnen raden binnen acht weken hun zienswijzen naar voren brengen naar het dagelijks bestuur ten aanzien van:

- a. de kadernota;
- b. de halfjaar rapportage;
- c. het informatieprotocol.'

G.

Een nieuw artikel 22b wordt ingevoegd:

'Artikel 22b Participatie ingezetenen en ondernemers

Ingezetenen en ondernemers kunnen in verband met de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid bij openbare vergaderingen van het algemeen bestuur het woord voeren over een ter bespreking op de agenda opgenomen onderwerp. Het inspreken geschiedt voorafgaand aan de beraadslaging over het onderwerp.'

H.

Een nieuw artikel 32a wordt ingevoegd:

‘Artikel 32a Evaluatie

1. De regeling kan worden geëvalueerd ofwel op initiatief van de meerderheid van de raden van de deelnemende gemeenten, ofwel op initiatief van het algemeen bestuur.
2. Ten aanzien van een evaluatie stelt het algemeen bestuur de onderzoeksopdracht vast.
3. Bij de evaluatie worden ervaringen van ingezetenen en ondernemers betrokken.’

I.

Aan artikel 33 worden nieuwe leden 4 tot en met 11 toegevoegd onder vernummering van het bestaande lid 4 naar lid 12:

- ‘4. Het algemeen bestuur stelt richtlijnen vast voor de uittreding en kan voorwaarden verbinden aan de uittreding. Hierbij houdt hij rekening met het bepaalde in lid 6 tot en met 9.
5. De financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden door het dagelijks bestuur van de regio in kaart gebracht. Bij het in kaart brengen van deze consequenties is een onafhankelijke deskundige betrokken.
6. Het algemeen bestuur neemt een besluit over de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties, met inachtneming van de eventuele bijdrage van OR en het LO over de voorwaarden tot uittreding. Het algemeen bestuur stelt de hoogte van de uittredingskosten vast.
7. Het algemeen bestuur neemt dit besluit binnen vijf maanden na ontvangst van het verzoek. Het dagelijks bestuur kan de beslistermijn verdagen met maximaal 3 maanden.
8. De uittredingskosten zijn de kosten die te maken hebben met (de afbouw van) de overcapaciteit die kan ontstaan in de personele en de materiële sfeer. Deze komen eveneens ten laste van de uittredende gemeente en worden alleen in rekening gebracht als de gemeente daadwerkelijk besluit uit te treden. Basis voor de uittredingskostenberekening zijn de gemiddelde realisatiecijfers (afbouw bedrijfsvoeringsorganisatie, aangegane verplichtingen algemeen, aangegane verplichtingen per opgave) van de drie jaar jaren voorafgaand aan het jaar waarin het voornemen tot uittreden kenbaar wordt gemaakt.
9. De kosten die niet direct aan de uittredende partij kunnen worden toegerekend, worden berekend door totalen per kostensoort naar rato te berekenen; de financiële bijdrage van de betreffende gemeente, gedeeld door het totaal aan bijdragen aan de MGR.
10. Middelen die onderdeel uitmaken van een (algemene) reserve van de MGR, worden naar rato in mindering gebracht op de te betalen uittredingskosten.
11. De deelnemende gemeenten doet redelijkerwijs al het mogelijke om de kosten voor de uittredende gemeente zo laag mogelijk te houden. Het algemeen bestuur doet met de gemeente die wil uittreden onderzoek naar de mogelijkheid om uittredingskosten te verminderen (onder meer overname personeel, verlaging investeringen, opdrachtverlening elders).’

J.

Aan artikel 37 wordt de volgende passage over inwerkingtreding toegevoegd:

‘De wijzigingen van artikel 17 lid 4, artikel 18 leden 4,5 en 6, artikel 18a, artikel 22b, artikel 32a en artikel 33 leden 4 tot en met 11 treden in werking, op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze zijn bekendgemaakt.’

K.

Artikel 39 wordt gewijzigd en luidt na wijziging:

“Artikel 39 Bekendmaking

Het college van de gemeente Nijmegen draagt zorg voor de in artikel 26, eerste lid van de wet voorgeschreven bekendmaking.’

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze zijn bekendgemaakt, onverminderd het bepaalde in artikel 26 lid 3 van de wet.

Wijchen, 13 juni 2024

De raad van de gemeente Wijchen,

A.B. Berendsen
griffier

R.D. Helmer-Englebert
voorzitter

Druten, 25 juni 2024,

Het college van burgemeester en wethouders van Wijchen,

J.M. Hendrix,
gemeentesecretaris

R.D. Helmer-Englebert
burgemeester

TOELICHTING OP HET WIJZIGINGSBESLUIT

Artikel I

B.

Met deze wijzigingen wordt een grotere mate van openheid en actieve openbaarmaking beoogd. De agenda's en stukken van het AB worden vooraf (digitaal) openbaar gemaakt en de openbare gedeeltes van de notulen en besluitenlijsten achteraf.

Verder wordt bij de vraag van één raadslid of raadsfractie de informatie naar aanleiding van die vraag niet alleen aan de betreffende raad maar naar alle raden gezonden.

De bestaande werkwijze rondom het informatieprotocol wordt hier tenslotte bevestigd, zij het dat bij wijzigingen of een nieuw protocol wel eerst de zienswijze van de raden wordt gevraagd.

F.

De Wgr geeft nu de mogelijkheid om naast de bestaande zienswijze procedure te bepalen in welke gevallen nog meer om een zienswijze van de raad wordt gevraagd. Hier wordt invulling gegeven aan de wens van de raden om de zienswijze procedure ook mogelijk te maken bij besluiten van met een groot politiek/bestuurlijk en/of financieel belang. De kadernota en de halfjaarrapportage worden, conform het informatieprotocol al toegezonden aan de raden. Daarin zijn alle belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen en mogelijke afwijkingen van de begroting te zien. Door hierop de zienswijze procedure van toepassing te laten worden geven we de raden een extra sturings-/controle instrument.

I.

De MGR kent al een uittredingsregeling. Deze uittredingsregeling beschrijft alle elementen die moeten worden vastgelegd, alleen vereist de Wgr dat dit nu (deels) in de gemeenschappelijke regeling gebeurt. De toegevoegde bepalingen komen inhoudelijk overeen met de bestaande uittredingsregeling.

K.

De Wet elektronische publicaties wijzigt het proces van bekendmaking. De toezending aan Gedeputeerde Staten is vervallen. De regeling wordt hierop aangepast.

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Toestemming wijzigingsbesluit Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen

Datum: 13 juni 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. toestemming te geven aan het college om de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) te wijzigen, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit.
2. de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) te wijzigen, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit.
3. het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) te verzoeken tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie op grond van artikel 24a Wet gemeenschappelijke regelingen.

Aanleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. Een aantal wijzigingen is direct in werking getreden. Voor een aantal andere wijzigingen, zoals de hier voorgestelde wijzigingen, geldt een implementatietermijn van 2 jaar.

Het ontwerpbesluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling MGR is aan alle deelnemende gemeenteraden voor zienswijze voorgelegd. U heeft op 1 februari 2024 een amendement aangenomen waarmee een zienswijze is ingebracht over de gemeenschappelijke adviescommissie.

Van belang is tevens welke zienswijzen de andere raden hebben ingediend. Hiervoor wordt verwezen naar het kopje 'argumenten'. Alle zienswijzen zijn beoordeeld en hebben geleid tot een aanpassing in het ontwerp-wijzigingsbesluit.

Het college is voornemens het bijgevoegde wijzigingsbesluit vast te stellen. Voordat het college dit kan doen, moet het op grond van artikel 1, lid 4 Wgr eerst toestemming vragen aan de raad. Uit de wet volgt dat de raad deze toestemming alleen mag onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Omdat uw raad zelf deelnemer is aan deze regeling, moet uw raad het bijgevoegde wijzigingsbesluit ook zelf vaststellen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
01-02-2024	Z/23/145818 Op het ontwerp wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) via het college de volgende zienswijze naar voren te brengen: Artikel 14 Commissies van advies in de ontwerpregeling aan te passen aan Uitgangspuntennotitie Regionale raadsbijeenkomst Wijzigingswet Wetgemeenschappelijke regelingen (zaaknummer 1251 79), zodat een gemeenschappelijke adviescommissie wordt ingesteld.

Gewenst resultaat

De vast te stellen ontwerp wijzigingsbesluiten dragen er aan bij dat u samen met andere raden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd. Met het vaststellen van de wijzigingsbesluiten voldoen we bovendien aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1.1 *Het wijzigingsbesluit is gewijzigd ten opzichte van het eerdere ontwerp.*

De volgende zienswijzen zijn naar voren gebracht:

- Het wijzigingsbesluit zodanig te wijzigen dat een gemeenschappelijke adviescommissie in het leven wordt geroepen (gemeenten Nijmegen, Berg en Dal, Druten, Beuningen, Heumen en Wijchen).
- Alvorens een besluit te nemen om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen eerst een goede afweging te maken over doel, capaciteit en middelen (gemeente Mook en Middelaar).

Tijdens de raadwerkbijeenkomst van 27 maart 2023 is de wens uitgesproken om een gemeenschappelijke adviescommissie op te richten. De grondslag voor het instellen van een dergelijke adviescommissie ligt in artikel 24a Wgr. Voor het instellen van deze commissie is het noodzakelijk dat alle raden van de deelnemers dit gezamenlijk voorstellen. Uit de zienswijzeronde is gebleken dat alle deelnemers voorstander zijn van een gemeenschappelijke adviescommissie, met uitzondering van Mook en Middelaar. Deze raad stelt voor om voorafgaand aan de besluitvorming over de instelling van de gezamenlijke adviescommissie een afweging te maken. Daarbij zouden ook aan de orde moeten komen:

- wat de gevraagde inzet van de raadsleden gaat worden;
- wat de consequenties voor de raden en de (termijnen van) besluitvormingsprocessen gaan zijn;
- wat de meerwaarde ten opzichte van de huidige agendacommissie is;
- hoe groot het risico is dat raadsleden die geen deel uitmaken van een regionale adviescommissie op achterstand komen te staan.

Het bestuur van de MGR heeft de gestelde vragen uitgebreid beantwoord in een memo (bijlage 3). Voor de gemeente Mook en Middelaar is deze beantwoording voldoende en kunnen zij ook instemmen met het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie.

Op basis van deze beantwoording, die besproken is in de agendacommissie van april, is het ontwerp wijzigingsbesluit aangepast door de instelling van de gemeenschappelijke adviescommissie op te nemen.

Ter toelichting het volgende. De doelstelling van een gemeenschappelijke adviescommissie is om raden met elkaar te laten overleggen, bijvoorbeeld over gezamenlijke zienswijzen, zelf aandacht te vragen voor een onderwerp, gezamenlijke standpunten voor te bereiden en daarover te adviseren aan de raden en AB. Een dergelijke commissie is nadrukkelijk niet bedoeld om de rol van de raden over te nemen of tot besluitvorming te komen. Besluitvorming en sturing blijft bij de individuele raden. Ook kan deze commissie een voorbereidende rol hebben in de beleidscyclus bij een samenwerkingsverband als de MGR. Zij bereiden immers verschillende beleidsafwegingen voor die inzichtelijk te maken zijn voor college én raad, die leiden tot een formeel raadsbesluit (bijv. kaderbrief, begroting, verordening) waar het van belang is raden vroegtijdig te betrekken vanuit hun kaderstellende rol.

Geadviseerd wordt de raad te verzoeken het college toestemming voor wijziging te geven en tevens de raad te verzoeken de regeling zelf te wijzigen.

- 1.2 Het wijzigingsbesluit is niet in strijd met het recht of het algemeen belang.*
Alleen om deze reden kan de raad afzien van het geven van toestemming. Dit volgt uit artikel 1, vierde lid, van de Wgr.

Tegenargumenten en risico's

- 1.1 voor het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie is unanimiteit vereist*

Voor wijziging van de regeling is een meerderheid van 2/3 vereist. Voor instelling van een gemeenschappelijke adviescommissie is unanimiteit vereist. Indien een of meerdere raden niet instemmen met de gemeenschappelijke adviescommissie kan deze niet worden ingesteld.

Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft, afgezien van mogelijke vergoedingen voor leden gemeenschappelijke adviescommissie, geen financiële gevolgen.

Communicatie

Niet van toepassing

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

Nadat de raad toestemming aan het college heeft gegeven, zal het college de gemeenschappelijke regeling, conform bijgevoegd wijzigingsbesluit, vaststellen. Omdat het hier gaat om een gemengde regeling zal ook de raad zelf het wijzigingsbesluit moeten vaststellen.

Nadat alle colleges en raden zijn overgegaan tot vaststelling van het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling, volgt een bekendmaking hiervan, waarmee de gewijzigde regeling in werking treedt.

Indien alle raden unaniem besloten hebben het algemeen bestuur van de MGR te verzoeken tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie, zal het algemeen bestuur hiertoe overgaan. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden, de taken en werkwijze van de commissie, nadat het de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

Geheimhouding:

Openbaar

Zaaknummer: Z/23/145818

Niet van toepassing.

Advies

Algemeen Juridische Zaken: positief.

Bijlage(n)

1. MGR 2023 wijzigingsbesluit.
2. Geconsolideerde versie MGR 2023.
3. Memo informatie en advies gemeenschappelijke adviescommissie.

**MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
RIJK VAN NIJMEGEN**

De colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen ieder voor zover zij bevoegd zijn;

overwegende dat op diverse domeinen samenwerking tussen de gemeenten in de regio geboden is;

overwegende dat met een modulair in te vullen gemeenschappelijke regeling meer congruentie en doelmatigheid in de samenwerking tussen de gemeenten in de regio worden gerealiseerd;

overwegende dat de gemeenschappelijke regeling als eerste samenwerkingsmodule zal bevatten; het regionaal werkbedrijf en als tweede module ICT;

overwegende dat het modulaire karakter van de gemeenschappelijke regeling met zich meebrengt dat er meerdere samenwerkingsmodules kunnen worden toegevoegd;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en de Participatiewet.

BESLUITEN:

aan te gaan de volgende

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING RIJK VAN NIJMEGEN

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
- b. regeling: de onderhavige gemeenschappelijke regeling;
- c. wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- d. samenwerkingsmodule: een belang dat het samenwerkingsverband behartigt, waarvoor de deelnemende gemeenten al dan niet taken en bevoegdheden overdragen;
- e. dienstverleningsovereenkomst: een overeenkomst tussen de MGR en een deelnemende gemeente over de dienstverlening die deze betreffende gemeente afneemt bij de MGR. In deze dienstverleningsovereenkomst komen ten minste terug: (SMART-geformuleerde) doelstellingen, effecten, prestaties, kwaliteitseisen, budgetten en risico's, zowel in financiële als in inhoudelijke zin.
- f. PW: Participatiewet.
- g. loaw: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.
- h. loaz: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.
- i. MGR: Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen.
- j. Generieke verordening: verordening waarvan het werkingsgebied zich uitstrekt over de gehele MGR en niet slechts over één module.
- k. Modulaire verordening: verordening waarvan het werkingsgebied zich beperkt tot één module.

- I. Rijk van Nijmegen: de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen.

Artikel 2 Openbaar lichaam

Er is een openbaar lichaam, genaamd modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd te Nijmegen.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het samenwerkingsverband kent, onverminderd de mogelijkheid tot het instellen van bestuurscommissies als bedoeld in artikel 15 van deze regeling, de volgende bestuursorganen:

- a. het algemeen bestuur,
- b. het dagelijks bestuur;
- c. de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

1. Het samenwerkingsverband wordt ingesteld om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen; meer in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen, zorg, welzijn, inkoop en ICT.
2. Het samenwerkingsverband wordt ingesteld om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van regionale afstemming en regionale samenwerking.

Artikel 5 Taken

A. Module Regionaal werkbedrijf

1. Aan de module Regionaal Werkbedrijf nemen deel de colleges en raden van: Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen
2. Ter behartiging van het in artikel 4 lid 1 genoemde belang werk heeft het samenwerkingsverband de volgende taken in de vorm van basisdienstverlening:
 - a. Het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling van personen uit de doelgroep van de PW, loaw, loaz zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a PW, artikel 34 eerste lid, onder a loaw en artikel 34 eerste lid, onder a loaz en de rechtsopvolgers van deze wetten en de doelgroep loonkostensubsidie.
 - b. Het aanbieden van voorzieningen gericht op de arbeidsinschakeling aan de personen uit de onder a. genoemde doelgroep.
 - c. Het uitvoeren of inkopen van trajecten, projecten of voorzieningen met een zelfstandig karakter voor mensen met een beperking die (loonvormende) arbeid verrichten, in een niet-vrijblijvende sfeer, waarbij zowel kwaliteits- en kwantiteitseisen aan de productie of diensten worden gesteld op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
 - d. Het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening zoals deze gold voor 1 januari 2015 en de op deze wet gebaseerde uitvoeringsregelingen.
 - e. Coördinerende, adviserende en ondersteunende taken die in verband staan met de uitvoerende taken van de basisdienstverlening.
3. Naast de in het eerste lid genoemde basisdienstverlening kan het samenwerkingsverband taken in het kader van maatwerkafspraken uitvoeren voor de deelnemende gemeenten, ter behartiging van de belangen genoemd in artikel 4.
4. Over de omvang en uitvoering van de taken genoemd in het eerste lid, en tweede lid worden afzonderlijke (dienstverlenings-)overeenkomsten afgesloten tussen de deelnemende gemeenten en het openbaar lichaam. In deze afzonderlijke (dienstverlenings-)overeenkomsten worden maatwerkafspraken gemaakt over de wijze waarop het samenwerkingsverband per gemeente uitvoering geeft aan de dienstverlening.

5. Ter behartiging van het in artikel 4 lid 2 genoemde belang afstemming heeft het samenwerkingsverband de taak om regionale discussies over samenwerking af te stemmen en te coördineren.
6. Lid 1 onderdeel e. van dit artikel heeft geen betrekking op de gemeente Mook en Middelaar, die haar verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de voormalige Wet sociale werkvoorziening zoals deze gold voor 1 januari 2015 niet heeft gepositioneerd in de MGR maar in een andere gemeenschappelijke regeling.
7. Met instemming van het algemeen bestuur kunnen ook diensten worden aangeboden aan organisaties buiten het in dit artikel genoemde rechtsgebied.

B. Module ICT

1. Aan de module ICT nemen deel de colleges van: Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen.
2. Aan de module ICT wordt de taak opgedragen om het garanderen van de continuïteit en kwalitatief adequate dienstverlening op het gehele terrein van de ICT-infrastructuur en –voorzieningen van alle deelnemende gemeenten te verwezenlijken.
3. Het samenwerkingsverband verricht, onverminderd het bepaalde in lid 1, alleen taken voor (gemeentelijke) organisaties binnen het Rijk van Nijmegen. Met instemming van het algemeen bestuur kunnen ook diensten worden aangeboden aan organisaties buiten het in dit artikel genoemde rechtsgebied.
4. Het samenwerkingsverband kan op verzoek, indien het algemeen bestuur hiertoe besluit, binnen het te verwezenlijken belang zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, nader te omschrijven ICT-taken gaan uitvoeren. Een besluit hiertoe vermeldt de wijze van kostenverrekening en overige voorwaarden waaronder deze taken worden uitgevoerd.

Artikel 6 Bevoegdheden van het samenwerkingsverband

A. Module Regionaal werkbedrijf

1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden - waaronder begrepen de bevoegdheid tot het vaststellen van een strategisch beleidskader - over aan het samenwerkingsverband, met uitzondering van de bevoegdheid tot het vaststellen van een verordening en beleidsregels over:
 - a. het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling;
 - b. het aanbieden van voorzieningen;
 - c. het aanbieden van opleiding en scholing;
 - d. het verstrekken van een premie in verband met het verrichten van werkzaamheden;
 - e. het verrichten van werkzaamheden in een beschutte omgeving.

De bevoegdheid wordt uitgeoefend met inachtneming van het bepaalde in wet- en regelgeving en in de strategische beleidskaders zoals die door de raden van de deelnemende gemeenten worden vastgesteld.

2. De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

B. Module ICT

De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten zoals bedoeld in artikel 5 onder B. geven aan de MGR de opdracht om de continuïteit en kwalitatief adequate dienstverlening op het gehele terrein van de ICT-infrastructuur en –voorzieningen van alle deelnemende gemeenten te verwezenlijken.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 7 Taken en bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur is een regionaal platform voor samenwerking en afstemming.
2. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts bij of krachtens deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.
3. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur of een bestuurscommissie bevoegdheden overdragen met uitzondering van de bevoegdheid tot:
 - a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
 - b. het vaststellen en wijzigen van de deelbegrotingen (per module);
 - c. het vaststellen van de rekening;
 - d. het vaststellen van de deelrekeningen (per module)
 - e. het vaststellen van verordeningen;
 - f. het vaststellen van het uitvoeringsbeleidsplan en uitvoeringsbeleidsprogramma;
 - g. het instellen van bestuurscommissies;
 - h. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en de bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of het beëindigen van de deelneming.
 - i. het vaststellen van een managementcontract met de directie.

Artikel 8 Samenstelling en zittingsduur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden, de voorzitter inbegrepen, als volgt te benoemen:
 - door de raad van iedere deelnemende gemeente met uitzondering van Nijmegen worden 2 leden aangewezen;
 - door de raad van de gemeente Nijmegen worden 3 leden aangewezen.
2. Een lid van het algemeen bestuur kan niet tevens zijn medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband.
3. Het lidmaatschap eindigt zodra een lid ophoudt lid of voorzitter van de raad of wethouder van de desbetreffende gemeente te zijn.
4. De leden van het algemeen bestuur, die tussentijds ontslag nemen, stellen de voorzitter van het algemeen bestuur hiervan op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra onherroepelijk in hun opvolging is voorzien.
5. Elk lid van het algemeen bestuur heeft een plaatsvervanger. Bepalingen in deze regeling geldende voor de leden van het algemeen bestuur zijn mede van toepassing op de plaatsvervangende leden.

Artikel 9 Vergaderorde en besloten vergaderingen

1. Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen onverminderd het bepaalde in lid 2. Leden van het algemeen bestuur hebben het volgende stemrecht:

<i>Deelnemende gemeente</i>	<i>Leden</i>	<i>Aantal stemmen per bestuurslid</i>
Berg en Dal	2	11
Beuningen	2	8
Druten	2	6
Heumen	2	5
Mook en Middelaar,	2	3
Nijmegen	3	36
Wijchen	2	13
Totaal	15 leden	200 stemmen

2. Besluiten van het algemeen bestuur met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheden genoemd in artikel 7 lid 3 kunnen alleen genomen worden indien alle aanwezige algemeen bestuursleden van minimaal drie gemeenten instemmen met het besluit en voldaan is aan de in lid 1 bedoelde meerderheid van stemmen.
3. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste een vijfde van het aantal leden van het algemeen bestuur daarom verzoekt.
4. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
5. Tot het sluiten van de deuren en het vergaderen in beslotenheid kan worden overgegaan met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 van de wet.
6. In een besloten vergadering van het algemeen bestuur kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
 - a. het beleidsplan en het beleidsprogramma;
 - b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de rekening;
 - c. de deelbegrotingen, de wijzigingen daarvan en de deelrekeningen;
 - d. het doen van een uitgaaf, voordat de begroting of de begrotingswijziging, waarbij deze uitgaaf is geraamd, is goedgekeurd;
 - e. het aangaan van geldleningen, het uitlenen van gelden en het aangaan van rekening-courantovereenkomsten;
 - f. het geheel of gedeeltelijk vervreemden en het bezwaren van de eigendommen van het samenwerkingsverband;
 - g. het onderhands verhuren, verpachten of in gebruik geven van eigendommen van het samenwerkingsverband;
 - h. het onderhands aanbesteden van werken of leveringen;
 - i. het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van overeenkomsten van opdracht tussen het samenwerkingsverband en andere lichamen;
 - j. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of beëindigen van de deelneming;
 - k. het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 10 Taken en bevoegdheden

Aan het dagelijks bestuur is in elk geval opgedragen:

- a. het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband,
- b. het voorbereiden van hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd met uitzondering van de besluitvorming in het kader van het regionaal platform, zoals bedoeld in artikel 7 lid 1,
- c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur,
- d. het voorstaan van de belangen van het samenwerkingsverband bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het samenwerkingsverband van belang is,
- e. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband,
- f. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding,
- g. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en eigendom,
- h. het benoemen, het schorsen en het ontslaan van personeel in dienst van het samenwerkingsverband met uitzondering van het bepaalde in artikel 22a, al dan niet op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, een en ander voor zover de regeling niet anders bepaalt en met inachtneming van door het algemeen bestuur te stellen regelen,
- i. het houden van een voortdurend toezicht op al hetgeen het samenwerkingsverband aangaat, en voorts de taken en bevoegdheden die in deze regeling aan dit bestuur zijn opgedragen.
- j.

Artikel 11 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en minimaal 2 andere leden, door het algemeen bestuur aan te wijzen en te ontslaan.
2. Degene die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.

Artikel 12 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. De artikelen 52 tot en met 54, 56, 58, 59 en 59a van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Ieder aanwezig lid brengt één stem uit.
4. Het dagelijks bestuur kan zijn werkzaamheden verdelen over zijn leden. Het dagelijks bestuur deelt zijn besluiten ter zake mee aan het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 13

1. De voorzitter wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.
2. Hij is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
3. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt hij vervangen door een lid van het dagelijks bestuur, door dat bestuur aan te wijzen.
4. Hij tekent de stukken, die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. Deze stukken worden mede-ondertekend door de secretaris.

5. Het dagelijks bestuur kan besluiten de ondertekening van de stukken die van dit bestuurscollege uitgaan op te dragen aan een ander lid van dit bestuur, aan de secretaris, genoemd in artikel 22 van deze regeling, of aan een andere ambtenaar van het samenwerkingsverband.
6. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 14 Commissies van advies

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen commissies van advies instellen, zulks met inachtneming van artikel 24 en artikel 24a van de wet.
2. Het algemeen bestuur kan bij reglement één of meerdere commissies van advies instellen, waarin de raden van de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn, met het recht om gevraagd of ongevraagd te adviseren ten aanzien van de instelling van nieuwe samenwerkingsmodules alsmede het monitoren, evalueren aanpassen van bestaande samenwerkingsmodules.
3. Het algemeen bestuur stelt een gemeenschappelijke raadsadviescommissie in. Deze commissie bestaat uit raadsleden en is belast met: de advisering aan het algemeen bestuur en aan de raden van de deelnemende gemeenten opdat de raden de kaderstellende en controlerende taak kunnen vervullen.
4. Het algemeen bestuur stelt de ten aanzien van de in lid 1 en 2 en 3 bedoelde commissies bevoegdheden, faciliteiten en samenstelling bij reglement vast.

Artikel 15 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen en het uitvoering geven aan taken en bevoegdheden, voor zover deze niet zijn voorbehouden aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om wensen en bedenkingen naar voren te brengen.
3. Het algemeen bestuur regelt, met inachtneming van artikel 25 van de wet, hun bevoegdheden en samenstelling.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 16 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 17 Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur ten opzichte van raden

1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.
3. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de Rekenkamer, de Rekenkamerfunctie, dan wel een samenwerkingsverband hiervan, van de bij de regeling aangesloten gemeenten alle informatie die zij nodig heeft voor het doen van onderzoek.
4. De agenda en de besluitenlijst van het dagelijks bestuur worden openbaar gemaakt indien de Wet open overheid hiertoe verplicht.

Artikel 18 Leden algemeen bestuur ten opzichte van raden

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 van de wet alle inlichtingen, die door die raad of door één of meer leden van die raad worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 van de wet verantwoordig verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan, onverminderd het bepaalde in artikel 8 van deze regeling, door de raad die hem heeft aangewezen worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van die raad niet meer bezit.
4. De agenda en bijbehorende stukken van de openbare (gedeelten van) vergaderingen van het algemeen bestuur worden vooraf digitaal openbaar gemaakt. Notulen en besluitenlijsten van de openbare (gedeelten van) vergaderingen van het algemeen bestuur worden zo spoedig mogelijk openbaar gemaakt.
5. Indien vragen van een raad of raadsleden van een of meer van de deelnemende gemeenten worden beantwoord, of anderszins informatie wordt verstrekt door (leden van) het algemeen bestuur aan een raad of raadsleden van een of meer van de deelnemende gemeenten, dan wordt deze aan alle raden toegezonden.
6. Het algemeen bestuur stelt voor het verstrekken van informatie een Informatieprotocol vast, maar niet nadat raden de gelegenheid is geboden hun zienswijze hierover te geven.

HOOFDSTUK 7A ZIENSWIJZEN RADEN

Artikel 18a Zienswijzen raden

1. Naast de mogelijkheden van raden van de deelnemende gemeenten om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting, conform artikel 29, vijfde lid van de regeling en op de ontwerpjaarrekening, conform artikel 31, derde lid van de regeling kunnen raden binnen acht weken hun zienswijzen naar voren brengen naar het dagelijks bestuur ten aanzien van:
 - a. de kadernota;
 - b. de halfjaar rapportage;
 - c. het informatieprotocol.

HOOFDSTUK 8 REGLEMENT VAN ORDE

Artikel 19 Reglement van orde algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur stelt met inachtneming van de artikelen 22 en 23 van de wet voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. In het reglement van orde worden onder meer regels gegeven omtrent
 - a. het horen van belanghebbenden ten aanzien van door het algemeen bestuur te nemen besluiten;
 - b. de wijze van het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording als bedoeld in de artikelen 16 en 17 van deze regeling.

Artikel 20 Reglement van orde dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vaststellen, dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

HOOFDSTUK 9 HET PERSONEEL

Artikel 21 Personeel

1. Het samenwerkingsverband kan personeel aanstellen en kan arbeidsovereenkomsten afsluiten voor ambtelijk personeel, personen betreffende de doelgroep van de Wet sociale werkvoorziening en Participatiewet-kandidaten met een indicatie Banenafpraak of met een indicatie Beschut Werk.
2. Naast de in het eerste lid genoemde dienstverbanden geldt dat er sprake is van dienstverbanden zoals bedoeld in artikel 2, eerste en tweede lid van de Wet sociale werkvoorziening, zoals deze gold op 31 december 2014, voor de betreffende personen uit de doelgroep van de Wet sociale werkvoorziening.
3. Voor het personeel van het samenwerkingsverband gelden de door het algemeen bestuur vast te stellen arbeidsvoorwaardenregelingen, bezoldigingsregelingen en andere algemene voorschriften en bepalingen.
4. Op de medewerkers behorende tot de doelgroep van de Wet sociale werkvoorziening zijn met inachtneming van artikel 2, eerste en tweede lid van de Wet sociale werkvoorziening, zoals deze gold op 31 december 2014, de arbeidsvoorwaarden van de Collectieve arbeidsovereenkomst sociale werkvoorziening van toepassing alsmede de door het dagelijks bestuur vast te stellen algemene voorschriften en bepalingen geldende voor deze medewerkers.
5. Op de medewerkers behorende tot de doelgroep van de Participatiewet met een indicatie Banenafpraak of met een indicatie Beschut Werk zijn de arbeidsvoorwaarden van de Collectieve arbeidsovereenkomst Aan de slag van toepassing, alsmede de door het Dagelijks Bestuur vast te stellen algemene voorschriften en bepalingen geldende voor deze medewerkers.

Artikel 22 Secretaris

1. Tot het personeel van het samenwerkingsverband behoort de secretaris. Het algemeen bestuur beslist over zijn benoeming, schorsing en ontslag en stelt zijn taken en bevoegdheden vast. De secretaris wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen op een door het dagelijks bestuur te bepalen wijze.
2. De secretaris is het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter in alles, dat de hun opgedragen taak aangaat, behulpzaam.
3. Door de secretaris worden alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan mede-ondertekend. Het bepaalde in artikel 105, tweede lid van de Gemeentewet (oud) is van overeenkomstige toepassing.

4. Het algemeen bestuur stelt voor de secretaris een instructie vast.

Artikel 22a De directie

1. Het dagelijks bestuur benoemt één of meerdere leden van de directie. De leden van de directie worden benoemd, geschorst en ontslagen door het dagelijks bestuur.
2. De directie is belast met de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband.
3. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie worden vastgelegd in een directiestatuut. Het directiestatuut wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur.
Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen overgaan tot schorsing van de leden van de directie en doet hiervan terstond mededeling aan het algemeen bestuur. De schorsing vervalt wanneer het algemeen bestuur deze niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.
4. De leden van de directie worden bij afwezigheid vervangen op een wijze zoals voorzien door het dagelijks bestuur.

HOOFDSTUK 10 PARTICIPATE EN KLACHTEN

Artikel 22b Participatie ingezetenen en ondernemers

1. Ingezetenen en ondernemers kunnen in verband met de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid bij openbare vergaderingen van het algemeen bestuur het woord voeren over een ter bespreking op de agenda opgenomen onderwerp. Het inspreken geschiedt voorafgaand aan de beraadslaging over het onderwerp.

Artikel 23 Klachtenregeling

1. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een klachtenregeling vast.
2. De gemeentelijke ombudsman voor het Rijk van Nijmegen is bevoegd tot behandeling van klachten zoals bedoeld in artikel 9:18, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht.

HOOFDSTUK 11 VERGOEDINGEN

Artikel 24 Regeling inzake vergoeding van werkzaamheden

1. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van de artikelen 21 en 25 van de wet voor de leden van het dagelijks bestuur en voor de leden van een commissie als bedoeld in artikel 15 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder of secretaris vervullen, een regeling inzake de vergoeding van hun werkzaamheden respectievelijk voor het bijwonen van vergaderingen een tegemoetkoming in de kosten vaststellen.
2. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 24 van de wet bepalen dat de leden van een commissie als bedoeld in artikel 14 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder, raadslid of secretaris vervullen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen ontvangen.
3. Het bepaalde in de vorige leden is niet van toepassing op ambtenaren werkzaam bij één of meer van de deelnemende gemeenten, die als zodanig tot lid van een commissie zijn benoemd. Deze ambtenaren hebben geen recht op vergoeding.
4. De in het eerste en tweede lid bedoelde regelingen worden aan Gedeputeerde Staten gezonden.

HOOFDSTUK 12 HET UITVOERINGSBELEIDSPLAN EN HET UITVOERINGSBELEIDSPROGRAMMA

Artikel 25 Uitvoeringsbeleidsplan

1. Het algemeen bestuur kan een uitvoeringsbeleidsplan vaststellen waarin het beleid dat het bestuur van het samenwerkingsverband voornemens is uit te voeren, in grote lijnen wordt aangegeven. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het uitvoeringsbeleidsplan afzonderlijk vaststellen.
2. Het beleidsplan beslaat een periode van vier jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van het beleidsplan.

Artikel 26 Uitvoeringsbeleidsprogramma

Het algemeen bestuur kan voor ieder jaar een uitvoeringsbeleidsprogramma vaststellen, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het uitvoeringsbeleidsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen.

Artikel 27 Totstandkoming

De totstandkoming van het uitvoeringsbeleidsplan en het uitvoeringsbeleidsprogramma geschiedt op overeenkomstige wijze als in artikel 29, eerste tot en met vijfde lid van deze regeling, voor de begroting is aangegeven.

HOOFDSTUK 13 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 28 Administratie en controle

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Artikel 212 van de Gemeentewet, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. Artikel 213 van de Gemeentewet, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 29 Begrotingsprocedure

1. De begroting van de MGR bestaat uit een algemeen geconsolideerd deel en uit modulaire deelbegrotingen.
2. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april een ontwerpbegroting van het samenwerkingsverband voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
3. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door de raden van de deelnemende gemeenten opgestelde begrotingsrichtlijnen.
4. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor eenieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede lid en derde lid, van de Gemeentewet, zoals luidend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is van overeenkomstige toepassing.
5. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen acht weken bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

6. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 15 juli van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de begroting moet dienen.
7. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus aan Gedeputeerde Staten.
9. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde termijnen, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Artikel 30 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Voor de berekening van deze bijdrage wordt rekening gehouden met bijdragen van het Rijk en van anderen.
3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari, vóór 16 april, vóór 16 juli en vóór 16 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.
4. De deelnemers dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Artikel 31 Jaarrekening

1. De jaarrekening van de MGR bestaat uit een algemeen deel, de geconsolideerde jaarrekening en de deelexploitaties van de modules.
2. Het dagelijks bestuur biedt de rekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid van de Gemeentewet en het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid van de Gemeentewet, jaarlijks vóór 15 april ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de raden van de deelnemende gemeenten. Met Gemeentewet wordt bedoeld de Gemeentewet, geldend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur.
3. De raden van de gemeenten kunnen binnen acht weken na toezending bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de rekening naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de jaarrekening, zoals deze bij het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. Het algemeen bestuur stelt de rekening vast vóór 15 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
5. Zij wordt binnen twee weken, doch in ieder geval vóór 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten aangeboden.
6. Vaststelling van de rekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
7. In de geconsolideerde jaarrekening wordt als bijlage de deelexploitaties van de modules opgenomen. Per deelexploitatie wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
8. De kosten die resteren na afrekening per module op basis van de dienstverleningsovereenkomsten worden na aftrek van de inkomsten verdeeld naar de gemeenten, voor 50% van de kosten op basis van het aantal klanten indien van toepassing en 50% van de kosten op basis van het aantal inwoners. Indien toerekening van kosten aan klanten niet mogelijk is vindt de kostenverdeling plaats op basis van aantal inwoners.
9. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 30 van deze regeling bepaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats terstond na de mededeling van de vaststelling van de rekening.

HOOFDSTUK 14 HET ARCHIEF

Artikel 32 Archivering

1. Ten aanzien van de zorg en het beheer van de archiefbescheiden van de organen van de regeling alsmede ten aanzien van het toezicht op het beheer zijn de voorschriften van de gemeente van vestiging van overeenkomstige toepassing.
2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van de regeling.
3. Als beheerseenheden worden aangemerkt de door het dagelijks bestuur als zodanig aangewezen organisatieonderdelen.

HOOFDSTUK 15 EVALUATIE, TOETREDING, UITTREDING EN OPHEFFING

Artikel 32a Evaluatie

1. De regeling kan worden geëvalueerd ofwel op initiatief van de meerderheid van de raden van de deelnemende gemeenten, ofwel op initiatief van het algemeen bestuur.
2. Ten aanzien van een evaluatie stelt het algemeen bestuur de onderzoeksopdracht vast.
3. Bij de evaluatie worden ervaringen van ingezetenen en ondernemers betrokken.

Artikel 33 Toetreding en uittreding

1. Een gemeente kan toe- of uittreden krachtens daartoe strekkende besluiten van haar college en raad.
2. De uittreding gaat in 1 jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.
3. De toetreding gaat in nadat het daartoe strekkende besluit van de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten is genomen.
4. Het algemeen bestuur stelt richtlijnen vast voor de uittreding en kan voorwaarden verbinden aan de uittreding. Hierbij houdt hij rekening met het bepaalde in lid 6 tot en met 9.
5. De financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden door het dagelijks bestuur van de regio in kaart gebracht. Bij het in kaart brengen van deze consequenties is een onafhankelijke deskundige betrokken.
6. Het algemeen bestuur neemt een besluit over de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties, met inachtneming van de eventuele bijdrage van OR en het LO over de voorwaarden tot uittreding. Het algemeen bestuur stelt de hoogte van de uittredingskosten vast.
7. Het algemeen bestuur neemt dit besluit binnen vijf maanden na ontvangst van het verzoek. Het dagelijks bestuur kan de beslistermijn verdagen met maximaal 3 maanden.
8. De uittredingskosten zijn de kosten die te maken hebben met (de afbouw van) de overcapaciteit die kan ontstaan in de personele en de materiële sfeer. Deze komen eveneens ten laste van de uittredende gemeente en worden alleen in rekening gebracht als de gemeente daadwerkelijk besluit uit te treden. Basis voor de uittredingskostenberekening zijn de gemiddelde realisatiecijfers (afbouw bedrijfsvoeringsorganisatie, aangegane verplichtingen algemeen, aangegane verplichtingen per opgave) van de drie jaar jaren voorafgaand aan het jaar waarin het voornemen tot uittreden kenbaar wordt gemaakt.
9. De kosten die niet direct aan de uittredende partij kunnen worden toegerekend, worden berekend door totalen per kostensoort naar rato te berekenen; de financiële bijdrage van de betreffende gemeente, gedeeld door het totaal aan bijdragen aan de MGR.
10. Middelen die onderdeel uitmaken van een (algemene) reserve van de MGR, worden naar rato in mindering gebracht op de te betalen uittredingskosten.

11. De deelnemende gemeenten doet redelijkerwijs al het mogelijke om de kosten voor de uittredende gemeente zo laag mogelijk te houden. Het algemeen bestuur doet met de gemeente die wil uittreden onderzoek naar de mogelijkheid om uittredingskosten te verminderen (onder meer overname personeel, verlaging investeringen, opdrachtverlening elders).
12. Bij een gemeentelijke herindeling van één of meerdere deelnemende gemeenten zoals bedoeld in de Wet algemene regels herindeling kan het algemeen bestuur besluiten om een termijn vast te stellen die afwijkt van de in lid 2 genoemde termijn. Rechten en verplichtingen van de uittredende gemeente - voor herindeling - jegens het samenwerkingsverband, blijven gelden voor de toetredende gemeente na herindeling.

Artikel 34 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan worden gewijzigd of opgeheven bij daartoe strekkend besluit van de colleges en raden van twee derde van het aantal deelnemende gemeenten.
2. Elke deelnemende gemeente en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.
3. De bij de wet voorgeschreven toezending van de wijziging aan Gedeputeerde Staten geschiedt door de zorg van het college van de gemeente Nijmegen.

Artikel 35 Liquidatie

1. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
2. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
3. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 9 van deze regeling.
4. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband, uitgaande van de verdeling van financiële lasten en risico's tussen deelnemende zoals vastgelegd in de contractuele afspraken tussen deelnemende gemeenten per samenwerkingsmodule.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zo nodig blijven de organen van het openbaar lichaam ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 17 SLOTBEPALINGEN

Artikel 36 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 37 Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking op 1 juli 2014.

De wijzigingen van artikel 5 onderdeel A, eerste lid, onder c,d,e, f en artikel 6 onderdeel A, eerste lid, onder f. en van artikel 21 treden in werking op 1 januari 2016

De wijzigingen van artikel 5 onderdeel B, artikel 6 onderdeel B, artikel 8, eerste lid en van artikel 9 eerste lid, artikel 29 lid 1, 4 5 en 7 en artikel 31 lid 1 treden in werking op 1 januari 2016.

De wijzigingen van de artikelen 1, 5 onderdeel A, tweede lid, onder c en d, 5 onderdeel A, zevende lid, 5 onderdeel B, eerste lid, 8 derde lid, 9 tweede en vijfde lid, 10 onder b., 11 eerste en tweede lid, 12 tweede en derde lid, 16 vierde lid, 21 eerste en vierde lid en 28 eerste en tweede lid treden in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze zijn bekendgemaakt.

De wijzigingen van artikel 17 lid 4, artikel 18 leden 4,5 en 6, artikel 18a, artikel 22b, artikel 32a en artikel 33 leden 4 tot en met 11 treden in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze zijn bekendgemaakt.

Artikel 38 Citeertitel

De regeling wordt aangehaald als: MGR Rijk van Nijmegen

Artikel 39 Bekendmaking

Het college van de gemeente Nijmegen draagt zorg voor de in artikel 26, eerste lid van de wet voorgeschreven bekendmaking..

Aldus besloten door het college van de gemeente Berg en Dal,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Beuningen,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Druten,
op

De burgemeester,

De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Heumen,
op

De burgemeester,	De Secretaris
Aldus besloten door het college van de gemeente Mook en Middelaar, op	

De burgemeester,	De Secretaris
------------------	---------------

Aldus besloten door het college van de gemeente Nijmegen,
op

De burgemeester,	De Secretaris
------------------	---------------

Aldus besloten door het college van de gemeente Wijchen,
op

De burgemeester,	De Secretaris
------------------	---------------

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Berg en Dal,
op

De voorzitter,	De raadsgriffier,
----------------	-------------------

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Beuningen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Druten

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Heumen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Wijchen,
op

De voorzitter,

De raadsgriffier,

Toelichting

Deze toelichting maakt onlosmakelijk deel uit van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR).

Algemeen

Bij het opstellen van deze regeling zijn de door de colleges vastgestelde uitgangspunten voor regionale samenwerking in Rijk van Nijmegen gebruikt. Deze zijn:

- a. De regio wil geen lappendeken van GR'en. Daarom wordt één MGR opgericht, waaronder in de toekomst ook andere modules (nieuw toe te voegen functies) kunnen komen te hangen. Over het toevoegen van andere modules wordt separaat en in later stadium gesproken. Benadrukt wordt dat deelname "per module" een lokale afweging is.
- b. De bouw van het Werkbedrijf heeft prioriteit. Voor de aansturing van het Werkbedrijf wordt een "bestuurscommissie Werk" ingericht. Deze bestaat uit de portefeuillehouders Werk. De bevoegdheden die nodig zijn om het Werkbedrijf aan te sturen worden bij de bestuurscommissie Werk neergelegd.
- c. De MGR is een uitvoeringsorganisatie en een platform voor regionaal overleg. De MGR is vooralsnog een "lege rechtsvorm" die alleen gevuld wordt met een AB, een DB (beide conform de Wgr) en een secretariaat.
- d. De stemverhouding in het AB van de MGR is naar rato van inwonersaantallen, met die nuance dat er bij stemming minimaal 3 gemeenten in moeten stemmen met besluitvorming.

Artikelsgewijze toelichting MGR

Artikelen 4, 5 en 6

De regio geeft prioriteit aan de bouw van het Werkbedrijf (uitgangspunt b), maar richt ook één MGR in waarin later stadium nieuwe modules opgehangen kunnen worden (uitgangspunt a). Daarnaast is de MGR bedoeld voor afstemmings- en samenwerkingsvraagstukken op het gebied van regionale samenwerking.

Dat heeft de volgende consequenties voor deze artikelen:

1. Het belang van de MGR wordt in zo breed mogelijk perspectief beschreven in artikel 4.
2. Bij de specifieke overdracht van bevoegdheden worden alleen de bevoegdheden voor het nieuwe Werkbedrijf benoemd.

Als de regio in later stadium nieuwe modules aan de MGR wil toevoegen, kan dit betekenen dat artikelen aangepast moeten worden, bijvoorbeeld in de artikelen 5 (taken) en 6 (bevoegdheden). Indien raadsbevoegdheden hiervoor overgedragen moeten worden, dienen de raden deze wijziging vast te stellen voordat deze geëffectueerd kan worden. Indien het gaat om de overdracht van collegebevoegdheden, kan dit niet gebeuren voordat de raden ingestemd hebben. Over artikel 5 A, zevende lid en 5 B, derde lid wordt nog opgemerkt dat het voor de wetgeving omtrent Europese aanbesteding nog van belang is dat niet meer dan 20% van de werkzaamheden worden verricht ten behoeve van organisaties buiten het rechtsgebied van de MGR.

Artikel 9

Uitgangspunt d is niet één op één over te nemen in artikel 9. Het is niet mogelijk om in generieke zin te werken met gekwalificeerde meerderheden bij besluitvorming. Voorgeschreven wordt dat dan in de regeling specifiek aangegeven wordt bij welke besluitvorming sprake is van generieke

besluitvorming. In lid 2 wordt hiervoor verwezen naar artikel 7 lid 3 van de regeling MGR. Concreet betekent dit dat voor alle besluitvorming over deze bevoegdheden – en in de praktijk zijn dat de belangrijke besluiten – gewerkt wordt met een gekwalificeerde meerderheid (meerderheid én minimaal 3 gemeenten stemmen in).

Artikel 15

Een reglement voor een bestuurscommissie is een intern reglement binnen de MGR. De regio heeft aangegeven dat er een bestuurscommissie Werk komt (uitgangspunt b). Deze bestuurscommissie staat niet opgenomen in deze regeling, omdat de regeling alleen de mogelijkheid schept zo'n commissie in te stellen. De uitwerking hiervan vindt in later stadium plaats.

Artikel 18

Met de wijziging van de leden 4,5 en 6 wordt een grotere mate van openheid en actieve openbaarmaking beoogd. De agenda's en stukken van het AB worden vooraf (digitaal) openbaar gemaakt en de openbare gedeeltes van de notulen en besluitenlijsten achteraf.

Verder wordt bij de vraag van één raadslid of raadsfractie de informatie naar aanleiding van die vraag niet alleen aan de betreffende raad maar naar alle raden gezonden.

De bestaande werkwijze rondom het informatieprotocol wordt hier tenslotte bevestigd, zij het dat bij wijzigingen of een nieuw protocol wel eerst de zienswijze van de raden wordt gevraagd.

Artikel 18a.

De Wgr geeft nu de mogelijkheid om naast de bestaande zienswijze procedure te bepalen in welke gevallen nog meer om een zienswijze van de raad wordt gevraagd. Hier wordt invulling gegeven aan de wens van de raden om de zienswijze procedure ook mogelijk te maken bij besluiten van met een groot politiek/bestuurlijk en/of financieel belang. De kadernota en de halfjaarrapportage worden, conform het informatieprotocol al toegezonden aan de raden. Daarin zijn alle belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen en mogelijke afwijkingen van de begroting te zien. Door hierop de zienswijze procedure van toepassing te laten worden wordt aan de raden een extra sturings-/controle instrument gegeven.

Artikel 30

De wijze waarop de gemeentelijke bijdragen worden berekend kan nader worden gespecificeerd in de financiële verordening voor MGR. Onder andere zal in deze verordening worden opgenomen: de wijze waarop de bijdrage van iedere deelnemende gemeente ten behoeve van de uitvoering van de voormalige Wsw is geregeld.

Artikel 31

Ter toelichting op de afrekeningssystematiek van lid 8 het volgende; deze wijze van verrekening van kosten geldt slechts voor de kosten die resteren nadat de afrekening per module heeft plaatsgevonden. Met andere woorden: eerst wordt afgerekend op basis van de dienstverleningsovereenkomsten per module, als er daarna nog kosten resteren geldt de verdelingssystematiek van artikel 31 lid 8.

Artikel 33

De MGR kent al een uittredingsregeling. Deze uittredingsregeling beschrijft alle elementen die moeten worden vastgelegd, alleen vereist de Wgr dat dit nu (deels) in de gemeenschappelijke regeling gebeurt. De toegevoegde bepalingen komen inhoudelijk overeen met de bestaande uittredingsregeling.

Artikel 39

De Wet elektronische publicaties wijzigt het proces van bekendmaking. De toezending aan Gedeputeerde Staten is vervallen. De regeling is hierop aangepast.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5868
Extern Zaak ID	Z/24/232855
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.6
Titel	Beleidsregels naamgeving en nummering gemeente Wijchen 2024
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota
Beleidsregels naamgeving en nummering gemeente Wijchen 2024

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Beslisnota Beleidsregels naamgeving en nummering (adressering) gemeente Wijchen 2024

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. De Beleidsregels naamgeving en nummering (adressering) gemeente Wijchen 2024 vast te stellen.
2. De huidige beleidsregels "Beleidsregels Straatnaamgeving en huisnummering", vastgesteld op 25 februari 2003, gelijktijdig in te trekken.

Aanleiding

Met de invoering van de Wet BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) op 1 juli 2009 is aan gemeenten de plicht opgelegd om de in de wet genoemde objecttypen van een naam, nummeraanduiding en/of begrenzing te voorzien. De adressen die daarmee worden gevormd vervullen een belangrijke functie in het maatschappelijk verkeer. Niet alleen voor dienstverlenende instanties zoals overheden en hulpdiensten maar ook voor de inwoners, bedrijven, instellingen etc. De beleidsregels geven een verdere invulling aan de Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Wijchen 2023.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
25 feb. 2003	Vaststellen van de aanvulling op de thans geldende beleidsregels voor straatnaamgeving en huisnummering (registratienummer 03/1399).
15 dec. 2022	Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Wijchen 2023 (Z/22/099877).

Gewenst resultaat

Het vastleggen van de werkprocessen en -afspraken inzake straatnaamgeving en huisnummering. Hiermee wordt uitwerking gegeven aan art. 6 Wet BAG en de Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Wijchen 2023. De beleidsregels borgen bovendien de harmonisatie van het beleid op het gebied van straatnaamgeving en huisnummering voor de gemeenten Wijchen en Druten. Daarnaast worden de, als gevolg van de invoering van de Wet BAG (1-7-2009) en de gewijzigde Wet BAG (1-7-2018), achterhaalde Beleidsregels Straatnaamgeving en huisnummering (vastgesteld op 25 februari 2003) vervangen.

Argumenten

1.1 Vastleggen van werkprocessen en -afspraken zorgt voor een uniforme werkwijze.

De Beleidsregels vormen de grondslag voor een uniforme werkwijze voor wat betreft het toekennen van (straat)namen en (huis)nummers. Zo kunnen bijvoorbeeld verzoeken voor naamgeving op eenzelfde wijze behandeld worden.

1.2 We harmoniseren het beleid.

In 2023 is de Verordening naamgeving en nummering (adressen) voor zowel Wijchen als Druten vastgesteld. Beide verordeningen zijn identiek.

Met de nieuwe beleidsregels voeren we nu ook een nagenoeg eenduidig beleid op het gebied van naamgeving en adressering van objecten voor beide gemeenten.

1.3 De huidige Beleidsregels zijn ouder dan de wet BAG.

Zolang de nieuwe beleidsregels niet zijn vastgesteld blijven de huidige "Beleidsregels Straatnaamgeving en huisnummering", vastgesteld op 25 februari 2003, van kracht. Deze zijn gedateerd en niet volledig in overeenstemming met de wet BAG.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Waarom geen straatnamen vernoemen naar nog levende personen?

Soms ontstaat de wens om een straatnaam te vernoemen naar een persoon die nog in leven is of nog maar kort geleden is overleden.

Landelijk gezien worden er ook wel uitzonderingen gemaakt bijvoorbeeld voor leden van het Koninklijk Huis en sporthelden of wetenschappers die een uitzonderlijke internationale prestatie hebben verricht.

Bij het vernoemen van een straatnaam naar een persoon moet echter de levensloop van de persoon zorgvuldig worden nagegaan, het moet zeker zijn dat de persoon van onbesproken gedrag is en er geen smet op de naam rust. Er wordt daarom een termijn van 10 jaar sinds het overlijden aangehouden omdat details van iemands leven vaak pas na enige tijd openbaar worden. Hoewel een dergelijke periode nog steeds geen 100% garantie biedt is deze in de landelijke praktijk werkbaar gebleken. Het vernoemen naar een nog levend persoon heeft als groot nadeel dat hij/zij in het verleden wel van onbesproken gedrag is geweest, maar dat biedt geen garantie voor de toekomst. Bovendien moet worden vermeden dat te veel naar actuele sentimenten en/of gebeurtenissen wordt gekeken.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen.

Communicatie

De bekendmaking van de beleidsregels vindt plaats via het gemeenteblad (officielebekendmakingen.nl). De beleidsregels worden ook, zoals verplicht is, opgenomen in de regelingenbank op overheid.nl

Inwonersparticipatie

Er is geen sprake van inwonersparticipatie voor het opstellen van de beleidsregels. Echter gaat inwonersparticipatie wel onderdeel uit maken van de uitvoering van het beleid.

Uitvoering of Vervolgstappen

De beleidsregels kunnen na bekendmaking direct worden toegepast.

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/232855

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel

Advies

Algemeen juridische zaken heeft de beleidsregels getoetst.

Beleidsregels naamgeving en nummering (adressering) gemeente Wijchen 2024

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	gemeente Wijchen
Officiële naam regeling	Beleidsregels naamgeving en nummering (adressering) gemeente Wijchen 2024
Citeertitel	Beleidsregels naamgeving en nummering (adressering) gemeente Wijchen 2024
Besloten door	College van burgemeester en wethouders gemeente Wijchen
Deze versie is geldig tot (als de - vervaldatum is vastgesteld)	
Onderwerp	Adressering

Opmerkingen m.b.t. de regeling

-

Grondslagen

- artikel 6 van de Wet basisregistratie en gebouwen
- artikel 1:3 lid 4 van de Algemene Wet Bestuursrecht
- artikel 156 van de Gemeentewet
- Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Wijchen 2023

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking- treding	Terug- werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking
Daags na bekend- making	N.v.t.	Nieuwe regeling	College: 14-5-2024	Gemeentebld Wijchen

Geconsolideerde tekst van de regeling

Beleidsregels naamgeving en nummering (adressering) gemeente Wijchen 2024

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen;
gelet op de wenselijkheid van het vaststellen van (tekstuele) aanpassingen van
beleidsregels op het gebied van straatnaamgeving en nummering van de openbare
ruimte;

op grond van artikel 6 van de Wet basisregistratie en gebouwen, artikel 156 van de
Gemeentewet, artikel 7 van de "Verordening naamgeving en nummering (adressen)
gemeente Wijchen 2023";

besluit vast te stellen:

Beleidsregels naamgeving en nummering (adressering) gemeente Wijchen 2024

A. Algemene taalkundige en inhoudelijke beleidslijn voor naamgeving

1. Straatnamen zijn:
 - a. uniek;
 - b. herkenbaar;
 - c. uitspreekbaar;
 - d. maatschappelijk aanvaardbaar;
 - e. gemakkelijk zonder fouten te schrijven;
 - f. niet meer dan 24 lettertekens lang of worden, als een straatnaam langer is dan 24 tekens, in de Basisregistratie Personen ingekort volgens de inkortingsregels in de NEN-norm (NEN5825).
2. Bij het ontstaan van nieuwe openbare ruimte worden alleen straatnamen gebruikt. Straatnummering wordt niet meer gebruikt.
3. Nieuwe straatnamen mogen in schrijfwijze of in klank niet te veel lijken op reeds in de woonplaats bestaande straatnamen.
4. Voor nieuwe wijken of buurten stelt het college van burgemeesters en wethouders vooraf een overkoepelend thema vast.
5. Hetzelfde thema wordt niet op meerdere locaties binnen één woonplaats gebruikt.
6. Nieuwe straatnamen binnen een bestaand gebied sluiten bij voorkeur aan op het in gebruik zijnde naamthema binnen dat gebied.
7. In een nieuwe wijk wordt, met het oog op de samenhang en herkenbaarheid van gelijksoortige (woon-)straten, aan de straten bij voorkeur hetzelfde achtervoegsel gegeven (bijvoorbeeld -straat of -weg, of juist helemaal geen achtervoegsel).
8. Een straatnaam nodigt niet gemakkelijk uit tot het maken van een spotnaam, tot verhaspelingen of dubbelzinnigheden.
9. De schrijfwijze wordt gehanteerd volgens de op het moment van benoeming geldende spellingsregels, voorvoegsels beginnen altijd met een kleine letter.
10. Er worden geen wijzigingen in schrijfwijzen toegepast als de spellingsregels op een bepaald moment wijzigen.
11. Straatnamen moeten zijn vastgesteld voordat de eerste bouw- of aanlegvergunning wordt verleend. Bij uit- en/of inbreidingsplannen dienen de al vastgestelde straatnamen bij voorkeur in het definitief ontwerp te worden opgenomen.

B. Bijzondere beleidslijn voor het noemen van een straat naar een persoon

1. Bij het vernoemen van een straatnaam naar een (plaatselijk bekend) persoon worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - a. de te vernoemen persoon is tenminste tien jaar geleden overleden;
 - b. indien mogelijk dient de instemming te worden gevraagd en verkregen van de naaste familie van de te vernoemen persoon;
 - c. de levensloop van een te vernoemen persoon dient zorgvuldig te worden nagegaan. Het moet zeker zijn dat hij/zij van onbesproken gedrag is;
 - d. de uitstraling van de openbare ruimte die wordt vernoemd, moet zoveel mogelijk passen bij de maatschappelijke bijdrage of invloed van de te vernoemen persoon;
 - e. bestaande bedrijven en/of commerciële instellingen worden niet vernoemd.

C. Procedure voor naamgeving

1. Voor het benoemen van nieuwe openbare ruimten, buurten of wijken is het uitgangspunt dat waar mogelijk gebruik gemaakt wordt van burgerparticipatie. Inwoners worden uitgenodigd kandidaat straatnamen in te dienen binnen het vooraf door burgemeester en wethouders vastgestelde thema.
2. De ingezonden voorstellen worden verwerkt in groslijsten. Hieruit kan worden geput bij de toekenning van straatnamen.
3. Bij uitbreiding van bestaande openbare ruimte kunnen deze groslijsten desgewenst aangevuld worden.
4. In bijzondere gevallen kan er overleg plaatsvinden met leefbaarheidsgroepen en historische verenigingen.

D. Beleidsregels voor het wijzigen van namen (hernoemen)

1. Bestaande namen kunnen in de volgende gevallen gewijzigd worden:
 - a. als door wettelijk geregelde grenswijziging, grenscorrectie of gemeentelijke herindeling sprake is van twee delen van de openbare ruimte met dezelfde of gelijklopende naam;
 - b. als de loop van een openbare ruimte door infrastructurele wijzigingen, vernieuwing en dergelijke zodanig wijzigt dat de vindbaarheid van (een deel van) de (toekomstige) adressen in het geding is;
 - c. als hier uitdrukkelijk en onder opgaaf van redenen om wordt verzocht.
2. Bij een hernoeming worden de volgende zorgvuldigheidsnormen in acht genomen:
 - a. er wordt eerst een voornemen tot hernoeming kenbaar gemaakt aan de belanghebbenden;
 - b. straatnamen veranderen alleen in uiterste noodzaak.
 - c. Er wordt, in overleg met de belanghebbenden, een redelijke termijn in acht genomen zodat belanghebbenden voldoende tijd hebben om hun relaties in kennis te stellen.

E. Beleidsregels voor de toekenning van (huis)nummering

1. Officiële adressen worden, in overeenstemming met de wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), alleen toegekend aan drie soorten adresseerbare objecttypen: een verblijfsobject, een standplaats en een ligplaats.
2. De hoofdregel voor het toekennen van huisnummers is dat het adres het object volgt. Het adres is een kenmerk van een object. Het adres is nodig om het object te kunnen identificeren en om het te kunnen vinden. Als het object verdwijnt, wordt het adres ingetrokken (historisch gemaakt). Een nieuw object krijgt een nieuw adres, dat echter in de benaming hetzelfde kan zijn als het oude adres.
3. In de navolgende situaties wordt een huisnummer verstrekt/ingetrokken/gewijzigd:
 - a. Nieuwbouw: er is sprake van een nieuw object, waaraan een nieuw huisnummer wordt toegekend.
 - b. Sloop: een bestaand object verdwijnt, waardoor het bestaande huisnummer wordt ingetrokken.
 - c. Splitsing: één object wordt gesplitst in meerdere objecten, waardoor het oude nummer wordt ingetrokken en meerdere nieuwe nummers worden toegekend.
 - d. Samenvoeging: meerdere objecten worden samengevoegd tot één object. De oude huisnummers worden ingetrokken en één nieuw huisnummer wordt toegekend.
 - e. Hernummering: een object krijgt een nieuw nummer, het oude huisnummer wordt ingetrokken.
 - f. Nummering op verzoek: op verzoek van belanghebbenden of derden kan een bestaand nummer (of adres) wijzigen. Dit kan en mag alleen binnen de uitgangspunten gesteld binnen de wet BAG.
Het oude nummer wordt ingetrokken en een nieuw nummer wordt toegekend.

F. Regels ten aanzien van de wijze van nummeren

1. De nummeraanduiding bestaat uit: een huisnummer, eventueel aangevuld met een huisletter en een huisnummertoevoeging.
2. (Huis)nummering moet voldoen aan de volgende kenmerken:
 - a. Er is een logische opeenvolging van nummers binnen een reeks.
 - b. Er kan gebruik worden gemaakt van een huisletter, waarbij: de letters F, I, O, Q, U of Y bij voorkeur niet worden gebruikt vanwege mogelijke verwarring met cijfers en andere letters;
 - c. Er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van hoofdletters;
 - d. Voor zelfstandige garageboxen worden altijd de toevoeging G01, G02, etc. gehanteerd..
3. De nummering wordt, indien mogelijk, ingedeeld vanuit het centrum oplopend met de oneven nummers aan de linkerzijde en de even nummers aan de rechterzijde. Dit geldt ook als de weg slechts aan één zijde bebouwd wordt en voor gebouwen die niet direct aan de weg gelegen zijn. Indien er sprake is van ruimte(n) tussen gebouwen, die in de toekomst mogelijk bebouwd wordt, dan wordt het maximaal aantal te verwachten huisnummers gereserveerd.

4. Bij het toevoegen van extra nummeraanduidingen aan een bestaande reeks wordt onderstaande volgorde gehanteerd:
 - a. Het doorzetten van de bestaande nummering en het invoegen van de nog niet gebruikte nummers binnen de reeks.
 - b. Het toevoegen van letters en/of toevoegingen aan een bestaande nummerreeks.

Bij het tussenvoegen van adressen tussen opeenvolgende bestaande nummers wordt aan het laagste van die nummers een letter toegevoegd. Als er vóór een laagste nummer (1 of 2) een object toegevoegd wordt, dan wordt het tot dan toe laagste nummer hernummerd, zodanig dat de nummering van het nieuwe object weer begint met de laagste nummering. Per zelfstandig verblijfsobject wordt één hoofdnummer toegekend. Latere splitsingen en toevoegingen krijgen een letteraanduiding en/of toevoeging.
 - c. Het toekennen van een nieuwe straatnaam.

Als toevoeging van letters en/of toevoegingen geen uitkomst biedt omdat te veel objecten worden tussengevoegd of er al een sub nummering bestaat, wordt onderzocht of een nieuwe straatnaam kan/moet worden toegekend.
 - d. Hernummering van één of meer van de naastgelegen nummers. Hierbij worden er niet meer objecten hernummerd dan strikt noodzakelijk is. Uitgangspunt is dat hernummering de minst wenselijke vorm van het toevoegen van adressen is.
5. In afwijking van de wijze van nummering kan, bij wijze van uitzondering, ter plaatse doorlopend genummerd worden.

G. Beleidsregels voor het wijzigen van nummers (hernummering)

1. Bestaande nummers kunnen in de volgende gevallen worden gewijzigd:
 - a. als nieuwe nummers niet op een juiste en logische wijze kunnen worden toegekend;
 - b. als de vindbaarheid van één of meer (toekomstige) objecten hierdoor (beter) gewaarborgd wordt.
2. Bij een hernummering worden de volgende zorgvuldigheidsnormen in acht genomen:
 - a. Het voornemen tot hernummering wordt tijdig kenbaar gemaakt aan de belanghebbenden;
 - b. Nummers worden alleen veranderd in uiterste noodzaak;
 - c. Er wordt, in overleg met de belanghebbenden, een redelijke termijn in acht genomen zodat belanghebbenden voldoende tijd hebben om hun relaties in kennis te stellen.

H. Vergoedingen bij hernoemen of hernummeren

1. Bij een opgelegde (ambtshalve) adreswijziging verstrekt het college van burgemeesters en wethouders een nader te bepalen tegemoetkoming per opgelegde adreswijziging;
2. Als een bedrijf in alle redelijkheid kan aantonen meer kosten te hebben voor het wijzigen, wordt de situatie per geval bekeken;
3. Kosten als gevolg van een noodzakelijke hernoeming/hernummering op initiatief van derden (bijv. in het kader van woningbouwprojecten) komen ten laste van de initiatiefnemer(s).

I. Overige regels ten aanzien van nummeren

1. Aankoop en plaatsen van het huisnummerbordje wordt door de eigenaar/realisator van het pand/project zelf verzorgd.
2. Vervanging van het (oude) huisnummer wordt door de eigenaar van het pand verzorgd.
3. Het huisnummerbordje moet duidelijk zichtbaar/leesbaar zijn vanaf de openbare weg.

J. Slotbepalingen

1. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als de "Beleidsregels Naamgeving en Nummering (adressering) 2024 gemeente Wijchen".
2. Dit besluit treedt in werking daags na bekendmaking.
3. De "Beleidsregels Straatnaamgeving en huisnummering", vastgesteld op 25 februari 2003, worden ingetrokken.
4. In zaken waarin deze regels niet voorzien beslist het college van Burgemeesters en wethouders.

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van Wijchen op 14 mei 2024.

*Burgemeester,
R.D. Helmer - Englebert*

*Secretaris,
J.M. Hendrix*

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5906
Extern Zaak ID	Z/2#/0232913
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.7
Titel	Ontwerp Begroting BVO DRAN 2025–2028
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Derks, M. (Martijn)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota voor de gemeenteraad: Ontwerp MJPB 2025–2028 inclusief gewijzigde begroting 2024
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Ontwerp MJPB 2025–2028 incl. gewijzigde begroting 2024
Bijlage 2: Ontwerp MJPB 2025–2028 incl. gewijzigde begroting 2024 versie bestuur 7 maart 2024
Bijlage 3: Kaderbrief 2025 BVO DRAN
Bijlage 4: Voorlopige Jaarstukken 2023 CONCEPT
Bijlage 5: Zienswijze BVO DRAN

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor de gemeenteraad

Onderwerp: Ontwerpbegroting BVO DRAN 2025-2028

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) BVO DRAN 2025-2028 (inclusief gewijzigde begroting 2024).
2. De zienswijze op de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 (inclusief de gewijzigde begroting 2024) vast te stellen en het bestuur van de BVO DRAN hiervan in kennis te stellen (bijlage 5).
3. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 (inclusief gewijzigde begroting 2024) van BVO DRAN voor de begroting van de gemeente Wijchen en de uitkomsten op te nemen in de perspectiefnota 2024.
4. Kennis te nemen van de voorlopige jaarcijfers BVO DRAN 2023.

Aanleiding

Hierbij treft u de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2025-2028, inclusief de gewijzigde begroting 2024 aan van de BVO DRAN (Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Arnhem Nijmegen). De BVO DRAN is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer in 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Vóór 31 mei 2024 kunnen alle deelnemende gemeenteraden van de BVO DRAN hun zienswijze op de MJPB 2025-2028, inclusief de gewijzigde begroting 2024, geven. Ook ontvangt u de financiële gegevens over het boekjaar 2023 van de BVO DRAN.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
15-06-2023	Zienswijze BVO DRAN MJPB 2024-2027 (Z/23/117094)

Gewenst resultaat

Kennis nemen van de ontwerp MJPB 2025-2028, inclusief de gewijzigde begroting 2024 van de BVO DRAN.

Daarbij kennis te nemen van de voorlopige financiële jaarcijfers 2023.

Argumenten

1.1 Er ligt nu een ontwerpbegroting voor inclusief een begrotingswijziging 2024

In de gewijzigde begroting 2024 en de ontwerp MJPB 2025-2028 zijn de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2025 meegenomen. Deze Kaderbrief is op 28 september 2023 vastgesteld door het Algemeen bestuur van de BVO DRAN. In de inleiding van de ontwerp MJPB staan de uitgangspunten nog eens uitgewerkt. In afwijking op de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2025 is door het algemeen bestuur van de BVO DRAN op 7 maart 2024 besloten om in de ontwerpbegroting de indexatie van de reizigersbijdrage van het tarief Wmo met korting in 2025 te verhogen van +2,1% naar +13,82% (zie argument 1.5).

1.2 Geen sprake meer van Coronaeffecten op het vervoer

Bij het opstellen van de MJPB 2025-2028 en de gewijzigde begroting 2024 wordt geen rekening meer gehouden met Coronaeffecten. Als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer wordt enkel nog gekeken naar realisatie in recente periodes (september- november 2023) en worden die gegevens als nulpunt gehanteerd voor het opstellen van de begroting.

1.3 Nieuwe aanbieder voor een deel van het routevervoer vanaf nieuwe schooljaar

Een deel van de vervoerders heeft afgezien van contractverlenging in 2024. Voor onze gemeente betekent dit dat een deel van het routevervoer opnieuw is aanbesteed en dat wij vanaf het nieuwe schooljaar 2024-2025 te maken krijgen met één nieuwe vervoerder, de firma Witteveen. De financiële effecten van de aanbestedingsresultaten zijn verwerkt in de MJPB 2025-2028.

1.4 NEA-indexatie

De afgesproken vervoersprijs wordt jaarlijks geïndexeerd (NEA index). Deze indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit jaarlijks door een onafhankelijke partij bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2024 is vastgesteld op +3,4%. Vanaf 2025 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3%.

1.5 Indexatie van de eigen bijdrage voor Wmo-vervoer is in 2025 eenmalig fors hoger (+13,82%) dan normaal

De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage voor het vraagafhankelijk vervoer. De indexatie van deze eigen bijdrage volgt de OV indexatie

De provincie Gelderland heeft besloten de OV reizigersbijdrage voor 2024 niet te verhogen. Omdat we de OV-indexatie volgen is er in 2024 ook geen indexatie toegepast voor de eigen bijdrage binnen AVAN.

De verwachting is dat met ingang van 1 januari 2025 de OV tarieven van het reguliere busvervoer weer normaal geïndexeerd worden. Deze reguliere indexatie zal naar verwachting worden verhoogd met de niet aan de reiziger doorbelaste kostenontwikkeling in 2024 van +11,72%.

Als reguliere indexatie hanteert de BVO DRAN structureel +2,1%. De totale indexatie in 2025 zal dan incidenteel uitkomen op +13,82%.

Vanaf 2026 bedraagt de indexatie van de eigen bijdrage binnen AVAN weer structureel +2,1%.

1.6 De ontwerpbegroting is goed afgestemd met de gemeente Wijchen

Op ambtelijk niveau is de ontwerpbegroting goed afgestemd. De portefeuillehouder zit namens de gemeente in het bestuur van de BVO DRAN en is in die hoedanigheid betrokken bij de ontwerpbegroting.

4.1 De definitieve jaarcijfers 2023 zijn nog niet beschikbaar

Op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dient het bestuur van de BVO DRAN de voorlopige jaarrekening 2023 uiterlijk 30 april 2024 aan de raden van de deelnemende gemeenten te verstrekken. De voorlopige jaarrekening dient op dat moment al voorzien te zijn van een accountantsverslag.

De genoemde deadline van 30 april is, net zoals voorgaande jaren, praktisch niet haalbaar. In het AB van de BVO DRAN is besloten om u, in het kader van uw controlerende taak, uiterlijk 30 april 2024 alvast de financiële gegevens 2023 te verstrekken die als basis dienen voor de jaarrekening 2023 en de nog plaats te vinden accountantscontrole. Bespreking en besluitvorming van de jaarrekening 2023 staat gepland voor het AB van 27 juni 2024 waarna jaarrekening, accountantsverklaring en accountantsverslag aan de raden van de deelnemende gemeenten worden gestuurd.

Tegenargumenten

1.1 Open einde systematiek

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen als een gemeente meer vervoer inbrengt of als er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor de partijen die vervoer inbrengen.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van de ontwerpbegroting 2025-2028 (inclusief wijzigingsbegroting 2024) BVO DRAN worden hieronder in beeld gebracht. Met de voorliggende ontwerp MJPB worden de cijfers voor gemeente Wijchen als volgt:

	2024	2024	2025	2026	2027	2028
	prim	gewijzigd	concept	concept	concept	concept
Ontwerp MJB BVO Dran 2024-2027 incl Bijgestelde B2023						
Prog 1 Vraagafhankelijk	€ 367.106	€ 287.817	€ 327.386	€ 381.299	€ 442.726	€ 501.030
Prog 2 Routegebonden	€ 748.451	€ 683.963	€ 766.343	€ 842.181	€ 952.584	€ 1.034.003
Prog 3 Overhead	€ 59.377	€ 58.100	€ 60.313	€ 62.582	€ 64.877	€ 67.295
Totaal	€ 1.174.934	€ 1.029.880	€ 1.154.042	€ 1.286.062	€ 1.460.186	€ 1.602.329
	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting Gemeente Wijchen 2024-2027	prim	gewijzigd	concept	concept	concept	concept
Prog 1 Vraagafhankelijk	€ 367.106	€ 367.106	€ 411.016	€ 473.342	€ 490.464	€ 510.735
Prog 2 Routegebonden (incl. JW 662003/443301)	€ 746.947	€ 727.656	€ 811.362	€ 885.360	€ 999.955	€ 1.041.987
Prog 3 Overhead	€ 59.377	€ 59.377	€ 63.247	€ 67.193	€ 69.996	€ 72.579
Totaal	€ 1.173.430	€ 1.154.139	€ 1.285.625	€ 1.425.895	€ 1.560.415	€ 1.625.301
Totaal (Plus is voordeel)	€ -1.504	€ 124.260	€ 131.582	€ 139.833	€ 100.229	€ 22.972

De financiële consequenties van de ontwerp meerjarenbegroting BVO DRAN 2025-2028 (inclusief gewijzigde begroting 2024) voor de gemeente Wijchen voor de begrotingsjaren 2024 tot en met 2028 worden opgenomen in de aankomende Perspectiefnota.

Er is sprake van een financieel oplopend meerjarig voordeel. Dit is het gevolg van het feit dat recente vervoersvolumes als nulpunt zijn gehanteerd voor de (gewijzigde) begroting vanaf 2024 (zie argument 1.2).

De basis voor de primitieve begroting 2024 waren de vervoersvolumes uit 2019 (pre corona periode). De vervoersvolumes uit de periode september-november 2023 zijn basis voor de gewijzigde begroting. De wijziging in de begroting van het vraagafhankelijk vervoer wordt voornamelijk bepaald door de naar beneden bijgestelde vervoersvolumes.

Aanpassing van het uitgangspunt is verantwoord doordat met name het vraagafhankelijk vervoer zich heeft gestabiliseerd na de coronaperiode. Deze wijziging is ook in zeer grote mate de verklaring voor de begrotingsverschillen voor de jaarschijven 2025 en verder.

Jaarrekening 2023

Op basis van de **concept** jaarrekening 2023 van de BVO DRAN is het totale resultaat voor Wijchen € 127.892 positief. In 2023 is de impact van de coronacrisis op het feitelijk gebruik van met name het vraagafhankelijk vervoer nog steeds merkbaar geweest. Dit effect is de hoofdoorzaak voor de onderschrijding van de begroting.

Het totale resultaat voor Wijchen is al in de jaarrekening 2023 van de gemeente Wijchen verwerkt.

Communicatie

De vastgestelde begroting en de reactie wordt aan uw raad ter kennisgeving aangeboden.

Uitvoering of Vervolgstappen

31 mei 2024 : Einde indieningstermijn zienswijze (8 weken) bij BVO DRAN

13 juni 2024 : Raadsvergadering behandeling beslisnota

27 juni 2024 : Vaststelling MJPB door Algemeen Bestuur

28 juni 2024 : Verzending MJPB aan gemeenten

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Bijlagen

Bijlage 1: Begeleidende brief Ontwerp MJPB 2025-2028 incl. gewijzigde begroting 2023/4

Bijlage 2: Ontwerp MJPB 2025-2028 incl. gewijzigde begroting 2024

Bijlage 3: Kaderbrief 2025

Bijlage 4: Concept jaarcijfers 2023 BVO DRAN

Bijlage 5: Zienswijze

Aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten
in de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie
Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen

Datum: 11 maart 2024
Onderwerp: Ontwerpbegroting
BVO DRAN

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand ontvangt u de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 (inclusief gewijzigde begroting 2024), zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) van 7 maart 2024.

De ontwerpbegroting is gebaseerd op de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2025 en de door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten. In afwijking op de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2025 is door het algemeen bestuur van de BVO DRAN op 7 maart 2024 besloten om in de ontwerpbegroting de indexatie van de reizigersbijdrage van het tarief Wmo met korting in 2025 te verhogen van +2,1% naar +13,82%. Een toelichting op dit besluit is opgenomen in de ontwerpbegroting (pagina 8, onderdeel "*Eigen bijdrage (indexatie)*").

De periode voor het indienen van zienswijze(n) start op 11 maart 2024 en loopt tot en met 31 mei 2024.
Vriendelijk verzoek om uw zienswijze(n) (ook) digitaal te versturen naar secretariaat@vervoersorganisatie.nl.

De begroting zal voor vaststelling worden geagendeerd in de bestuursvergadering van de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN van 27 juni 2024.

Namens het bestuur van de BVO DRAN

M. van den Beucken
Secretaris BVO DRAN

Ontwerp MJPB 2025-2028 BVO DRAN

(inclusief gewijzigde begroting 2024)

Versie: 21 februari 2024

Inhoudsopgave

1.	<u>Inleiding</u>	3
1.1.	Procedure begroting	5
1.2.	Uitgangspunten MJPB 2025-2028	5
1.3.	Uitgangspunten gewijzigde begroting 2024	9
1.4.	Afwijkende uitgangspunten gemeenten	12
2.	<u>Beleidsbegroting</u>	14
2.1.	Programmaplan	14
2.1.1.	Programma vraagafhankelijk vervoer	15
2.1.2.	Programma routevervoer	16
2.1.3.	Overzicht overhead	18
2.2.	Paragrafen	18
2.2.1.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	19
2.2.2.	Financiering	21
2.2.3.	Bedrijfsvoering	22
3.	<u>Financiële begroting</u>	23
3.1.	Overzicht baten en lasten	23
3.2.	Toelichting baten en lasten	24
3.3.	Reserves en voorzieningen	24
	<u>Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld</u>	27
	<u>Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen</u>	28
	<u>Bijlage 3: Geprognosticeerde balans</u>	30

1. Inleiding

Hierbij treft u de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2025-2028, inclusief de gewijzigde begroting 2024, van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) aan.

Het Algemeen Bestuur heeft met vaststelling van de Kaderbrief 2025 de algemene financiële uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. Deze uitgangspunten zijn door de BVO DRAN gehanteerd, tenzij een deelnemende gemeente het verzoek heeft ingediend hiervan af te wijken of er op basis van nadere analyses door de BVO DRAN is gekozen voor een afwijkend algemeen uitgangspunt. In paragraaf 1.2 en 1.3 wordt ingegaan op de algemene financiële uitgangspunten van deze MJPB. Door gemeenten gewenste afwijkingen worden in paragraaf 1.4 toegelicht.

Vanaf medio maart 2020 heeft de Coronacrisis forse impact gehad op het feitelijk gebruik van het vervoer. Aansluitend aan de Coronacrisis zien we een herstel van de vervoersvolumes en naar de huidige inschatting is er momenteel geen sprake meer van zogenaamde Corona-effecten op het vervoer. Bij het opstellen van de MJPB 2025-2028 en de gewijzigde begroting 2024 wordt geen rekening meer gehouden met Corona-effecten. Als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer wordt enkel nog gekeken naar recente periodes en worden die gegevens als zogenaamd nulpunt gehanteerd voor het opstellen van de begroting.

Besluit Begroting en Verantwoording

Bij het opstellen van een meerjarige begroting voor Gemeenschappelijke Regelingen (GR) dient te worden geconformeerd aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit zorgt voor de volgende opzet van de MJPB van de BVO DRAN.

In de basis bestaat de begroting uit 2 onderdelen (art. 7 lid 1 BBV):

- de beleidsbegroting (hoofdstuk 2)
- de financiële begroting (hoofdstuk 3)

De beleidsbegroting bestaat ook uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):

- het programmaplan (paragraaf 2.1)
- de paragrafen (paragraaf 2.2)

De financiële begroting bestaat uit 3 onderdelen (art. 7 lid 3 BBV):

- het overzicht baten en lasten (paragraaf 3.1)
- de financiële positie (paragraaf 3.2)
- de reserves en voorzieningen (paragraaf 3.3)

Taakvelden

Naast de indeling van de begroting naar programma's moet de begroting ook worden ingedeeld naar taakvelden. De voorgeschreven taakvelden zijn opgenomen in het Iv3 informatievoorschrift Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast is in het BBV (art. 7 lid 3) voorgeschreven dat er een overzicht van lasten en baten per taakveld als bijlage in de begroting opgenomen moet worden (bijlage 1).

Beleidsindicatoren

De commissie BBV heeft aangegeven (vraag en antwoord BBV 2018.12.4) dat de opname van beleidsindicatoren in de begroting voor een GR op grond van het BBV verplicht is gesteld. Het ministerie van BZK heeft daarbij aangegeven dat een GR alleen die indicatoren hoeft op te nemen die behoren bij de taakvelden waarbinnen de GR haar activiteiten uitvoert. Beleidsindicatoren die buiten de taakvelden van de GR vallen, kunnen worden weggelaten. De BVO DRAN zijn geen door deelnemende gemeenten opgelegde beleidsindicatoren bekend.

Overhead

Op de programma's mogen alleen de direct toe te rekenen lasten worden verantwoord. Het is niet toegestaan om overheadkosten in een programma te verantwoorden. Overheadkosten moeten op aparte overzichten worden gepresenteerd. Dit heeft tot gevolg dat alle kosten van de BVO DRAN in de meerjarige begroting als "Overhead" moeten worden gelabeld. Het overzicht overhead is opgenomen in paragraaf 2.1.4 van deze begroting.

Ambtelijke voorbereiding

Samen met de financials en contactambtenaren van de deelnemende gemeenten is deze meerjaren begroting tot stand gekomen.

Btw routegebonden vervoer

De kosten die samenhangen met het vraagafhankelijk vervoer worden in de MJPB exclusief Btw verantwoord. De deelnemende gemeenten hebben volledig recht op aftrek voor de aan deze prestatie gerelateerde Btw. Kosten die samenhangen met het routevervoer worden daarentegen inclusief Btw verantwoord. Deze Btw is namelijk niet aftrekbaar en ook niet compensabel in het Btw-compensatiefonds. Hierdoor is de Btw-component in het routevervoer kostenverhogend voor de gemeenten.

'open einde' systematiek

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

Binnen de bedragen in deze MJPB is zeer beperkt rekening gehouden met dergelijke onvoorziene wijzigingen in de kosten van vervoer of callcenter. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een extra post onvoorzien volgend uit de risico's van een open einde systematiek, ligt daardoor bij de deelnemers. Deze extra post onvoorzien komt dan bovenop de in deze MJPB meerjarig begrote bijdragen van de deelnemers.

1.1. Procedure begroting

Voor de aanbidding en vaststelling van de MJPB 2025-2028 (inclusief de gewijzigde begroting 2024) gelden de volgende processtappen. Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2025-2028 en rekening te houden met de wettelijke termijn uit de Wgr (art. 35, lid 1), wordt de volgende planning gehanteerd. In de planning is een ruimere zienswijzeperiode voor de gemeenteraden beschikbaar dan wettelijk voorgeschreven.

Processtap	Datum
1. Vaststelling ontwerp MJPB 2025-2028 door Algemeen Bestuur	7 maart 2024
2. Verzending ontwerp MJPB 2025-2028 aan gemeenten	8 maart 2024
3. Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	31 mei 2024
4. Vaststelling MJPB 2025-2028 door Algemeen Bestuur	27 juni 2024
5. Verzending MJPB 2025-2028 aan gemeenten	28 juni 2024

1.2. Uitgangspunten MJPB 2025-2028

Voor het opstellen van de MJPB 2025-2028 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van verwachte vervoersvolumes en reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2025-2028: +3,0%)
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met november 2023, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Vanaf 2024 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Voor de verlengde contracten tot medio 2026 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 0% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer
- Vanaf medio 2026 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 5% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie (2025-2028: +3,4%)
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met november 2023, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Vanaf 2024 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Eigen bijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met november 2023
- Bedragen zijn inclusief Btw, jaarlijks rekening houdend met OV indexatie (2025: +13,82% en 2026-2028: +2,1%)
- Vanaf 2024 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Vervoer routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2025-2028: +3,0%)
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met november 2023, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Vanaf 2024 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Voor de verlengde contracten een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit MJPB 2024-2027 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2023, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie en Cao loonindexatie (2025-2028: +3,9%)
- Structurele BVO lasten jaarlijks rekening houdend met een taakstelling (2025-2028: -3%)
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2023
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Overige opmerkingen

Coronaeffecten vervoer

In voorafgaande jaren was sprake van een (deels) onvoorspelbare ontwikkeling van het vervoer ten gevolge van Corona. Inmiddels is sprake van een verdere stabilisatie van het vraagafhankelijk vervoer en vervoer naar dagbestedingslocaties, waardoor ook voor deze vervoerssoorten de vervoersvolumes van 2023 als referentie te hanteren zijn. Zowel voor het vraagafhankelijk vervoer als het routevervoer wordt nu als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB 2025-2028 het werkelijk vervoer 2023 (periode september t/m november) gehanteerd.

Contractverlengingen

In 2020 zijn met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 4 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met een deel van de vervoerders zijn in 2023 eerste verlengingsovereenkomsten afgesloten voor de periode 2024-2026.

Met de vervoerders routevervoer is bij de verlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. Voor de verwachte meerkosten van deze additionele vergoeding is in de vorige meerjarige begroting voor de periode vanaf 2024 al een budget meerkosten zero emissie opgenomen. De gemaakte afspraken vallen binnen het hiervoor beschikbare budget.

Voor het vraagafhankelijk vervoer is voor de eerste verlengingsperiode geen additionele vergoeding noodzakelijk gebleken. Binnen de vorige begroting is voor het vraagafhankelijk vervoer ook geen rekening gehouden met een budget meerkosten zero emissie voor de periode 2024-2026. Voor de jaren na 2026 wordt wel rekening gehouden met een budget meerkosten (+5%) voor zero emissie gereden vervoer. In het voorjaar van 2025 worden met deze vervoerders weer gesprekken gevoerd voor de eventuele volgende contractverlenging voor de periode 2026-2028.

Aanbestedingen

Een deel van de vervoerders heeft afgezien van contractverlening. Dit heeft betrekking op al het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden en Rozendaal en op een beperkt deel van het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. Voor het vraagafhankelijk deel heeft het betrekking op het vervoer verzorgd voor de gemeenten Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar.

In de eerste helft van januari 2024 is het aanbestedingsproces afgerond en heeft gunning plaats gevonden. De afgesloten contracten hebben een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 6 jaar en verlengingsmogelijkheden van 2 x 2 jaar. De financiële effecten van de aanbestedingsresultaten zijn verwerkt in de MJPB 2025-2028.

De zero emissie kosten zijn onderdeel van het nieuwe integrale tarief voor zover het de inzet van personenauto's en taxibusjes betreft. Infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen vindt op een later moment plaats. Mede door de grote mate van onzekerheid over de omvang van de hiermee gepaard gaande meerkosten, is in de overeenkomsten afgesproken om een mogelijke additionele vergoeding op een later moment overeen te komen. Voor de jaren na 2026 wordt hierdoor rekening gehouden met een budget meerkosten (+5%) voor zero emissie gereden vraagafhankelijk vervoer volgend uit de aanbesteding. Voor het routevervoer worden op dit moment geen dergelijke meerkosten verwacht.

NEA indexatie

Op 1 augustus 2020 zijn de contracten met de huidige vervoerders ingegaan. Per 1 augustus 2024 gaan de nieuwe en verlengde contracten in. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij jaarlijks bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2024 is vastgesteld op +3,4%. Vanaf 2025 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3%.

Callcenter

Voor de kosten callcenter wordt het feitelijk gebruik in 2023 (periode september t/m november) gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer wordt de jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+10%) ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

CPI indexatie

Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Hierin is een looptijd van 9 jaar overeengekomen, opgedeeld in een initiële periode van 3 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met het callcenter is in 2022 een eerste verlengingsovereenkomst afgesloten voor de periode 2023-2025. Ook in dit contract is de prijs (P) vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2024 is vastgesteld op -0,4%. Vanaf 2025 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3,4%.

Eigen bijdrage (Btw effect)

De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting vraagafhankelijk vervoer zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle eigen bedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Eigen bijdrage (indexatie)

Jaarlijks worden de OV tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. Voor 1 januari 2024 bedroeg de werkelijke kostenontwikkeling OV tarieven in het reguliere busvervoer +11,72%. Vanuit de rijksoverheid is er 300 miljoen gereserveerd (motie Bikker) met als doel de OV kosten voor de reiziger niet te verhogen. Ten gevolge daarvan heeft de provincie Gelderland besloten de reizigersbijdrage voor de OV reiziger voor 2024 niet te verhogen. De werkelijke indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan is hierdoor vanaf 1 januari 2024 vastgesteld op +0,0%.

Naar verwachting blijft de financiering van de kostenontwikkeling binnen het reguliere busvervoer (motie Bikker) beperkt tot 2024. Hiervan uitgaande zal met ingang van 1 januari 2025 weer de reguliere indexatie toegepast worden op de OV tarieven van het reguliere busvervoer. Deze reguliere indexatie zal naar verwachting worden verhoogd met de niet aan de reiziger doorbelaste kostenontwikkeling in 2024 van +11,72%. Als reguliere indexatie hanteert de BVO DRAN normaliter structureel +2,1%. Rekening houdende met de verwachte verhoging zal de totale indexatie in 2025 incidenteel uitkomen op +13,82%. Vanaf 2026 bedraagt de indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan weer structureel +2,1%.

BVO lasten (structureel)

Op basis van de ervaringscijfers uit 2023 is de begroting BVO lasten vanaf 2024 geactualiseerd. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat de begroting van de vervoersorganisatie in 2024, ondanks een hogere prijsindexatie op de looncomponent, structureel naar beneden is bijgesteld. Vanaf 2024 is er een structurele taakstelling van -3% ingeboekt.

BVO lasten (indexatie)

De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonindexatie voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2024 is bepaald op +1,6%. Voor de personeelskosten is rekening gehouden met de in de cao overeengekomen +4,75% per 1 januari 2024. Voor de indexatie in de jaren vanaf 2025 is vastgehouden aan de al in de MJPB verwerkte jaarlijkse CPI index van +3,9%.

1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2024

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2024 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van verwachte vervoersvolumes en reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, rekening houdend met NEA indexatie +3,4%
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met november 2023, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2024
- Voor de verlengde contracten in het tweede half jaar van 2024 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 0% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met een aandeel zero emissie gereden vervoer van 50%

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, rekening houdend met CPI indexatie -0,4%
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met november 2023, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2024

Eigen bijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met november 2023
- Bedragen zijn inclusief Btw, rekening houdend met OV indexatie +0,0%
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2024

Vervoer routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, rekening houdend met NEA indexatie +3,4%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met november 2023, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar van 2024
- Voor de verlengde contracten in het tweede half jaar van 2024 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer van 50%

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit de primitieve begroting 2024 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2023, rekening houdend met CPI indexatie +1,6% en Cao loonindexatie +4,75%
- Structurele BVO lasten rekening houdend met een taakstelling -3%
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2023
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Overige opmerkingen

Coronaeffecten vervoer

In voorafgaande jaren was sprake van een (deels) onvoorspelbare ontwikkeling van het vervoer ten gevolge van Corona. Inmiddels is sprake van een verdere stabilisatie van het vraagafhankelijk vervoer en vervoer naar dagbestedingslocaties, waardoor ook voor deze vervoerssoorten de vervoersvolumes van 2023 als referentie te hanteren zijn. Zowel voor het vraagafhankelijk vervoer als het routevervoer wordt nu als uitgangspunt voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2024 het werkelijk vervoer 2023 (periode september t/m november) gehanteerd.

Contractverlengingen

In 2020 zijn met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 4 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met een deel van de vervoerders zijn in 2023 eerste verlengingsovereenkomsten afgesloten voor de periode 2024-2026.

Met de vervoerders routevervoer is bij de verlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. Voor de verwachte meerkosten van deze additionele vergoeding is in de vorige meerjarige begroting voor de periode vanaf 2024 al een budget meerkosten zero emissie opgenomen. De gemaakte afspraken vallen binnen het hiervoor beschikbare budget.

Voor het vraagafhankelijk vervoer is voor de eerste verlengingsperiode geen additionele vergoeding noodzakelijk gebleken. Binnen de vorige begroting is voor het vraagafhankelijk vervoer ook geen rekening gehouden met een budget meerkosten zero emissie voor de periode 2024-2026.

Aanbestedingen

Een deel van de vervoerders heeft afgezien van contractverlening. Dit heeft betrekking op al het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden en Rozendaal en op een beperkt deel van het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. Voor het vraagafhankelijk deel heeft het betrekking op het vervoer verzorgd voor de gemeenten Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar.

In de eerste helft van januari 2024 is het aanbestedingsproces afgerond en heeft gunning plaats gevonden. De afgesloten contracten hebben een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 6 jaar en verlengingsmogelijkheden van 2 x 2 jaar. De financiële effecten van de aanbestedingsresultaten zijn verwerkt in de gewijzigde begroting 2024.

De zero emissie kosten zijn onderdeel van het nieuwe integrale tarief voor zover het de inzet van personenauto's en taxibusjes betreft. Infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen vindt op een later moment plaats. Mede door de grote mate van onzekerheid over de omvang van de hiermee gepaard gaande meerkosten, is in de overeenkomsten afgesproken om een mogelijke additionele vergoeding op een later moment overeen te komen.

NEA indexatie

Op 1 augustus 2020 zijn de contracten met de huidige vervoerders ingegaan. Per 1 augustus 2024 gaan de nieuwe en verlengde contracten in. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij jaarlijks bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2024 is vastgesteld op +3,4%.

Callcenter

Voor de kosten callcenter wordt het feitelijk gebruik in 2023 (periode september t/m november) gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer wordt de jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+10%) ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

CPI indexatie

Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Hierin is een looptijd van 9 jaar overeengekomen, opgedeeld in een initiële periode van 3 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met het callcenter is in 2022 een eerste verlengingsovereenkomst afgesloten voor de periode 2023-2025. Ook in dit contract is de prijs (P) vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2024 is vastgesteld op -0,4%.

Eigen bijdrage (Btw effect)

De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting vraagafhankelijk vervoer zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle eigen bedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Eigen bijdrage (indexatie)

Jaarlijks worden de OV tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. Voor 1 januari 2024 bedroeg de werkelijke kostenontwikkeling OV tarieven in het reguliere busvervoer +11,72%. Vanuit de rijksoverheid is er 300 miljoen gereserveerd (motie Bikker) met als doel de OV kosten voor de reiziger niet te verhogen. Ten gevolge daarvan heeft de provincie Gelderland besloten de reizigersbijdrage voor de OV reiziger voor 2024 niet te verhogen. De werkelijke indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan is hierdoor vanaf 1 januari 2024 vastgesteld op +0,0%.

BVO lasten (structureel)

Op basis van de ervaringscijfers uit 2023 is de begroting BVO lasten vanaf 2024 geactualiseerd. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat de begroting van de vervoersorganisatie in 2024, ondanks een hogere prijsindexatie op de looncomponent, structureel naar beneden is bijgesteld. Vanaf 2024 is er een structurele taakstelling van -3% ingeboekt.

BVO lasten (indexatie)

De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonindexatie voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2024 is bepaald op +1,6%. Voor de personeelskosten is rekening gehouden met de in de cao overeengekomen +4,75% per 1 januari 2024.

1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting. Bij voorkeur gaat dit verzoek gepaard met een (financiële) onderbouwing ten behoeve van toekomstige analyses.

Ten behoeve van het opstellen van eerdere MJPB zijn in de afgelopen jaren door meerdere gemeenten afwijkende uitgangspunten aangegeven. Deze gewijzigde uitgangspunten zijn in deze MJPB wederom verwerkt. Alle afwijkende uitgangspunten die nog relevant zijn voor het opstellen van de MJPB 2025-2028 en gewijzigde begroting 2024 worden in deze paragraaf toegelicht.

Gemeente Berg en Dal

Door de gemeente is een analyse uitgevoerd op de ontwikkelingen in de afgelopen jaren binnen het doelgroepenvervoer voor de gemeente Berg en Dal. Hieruit is door de gemeente geconcludeerd dat de in de kaderbrief opgenomen jaarlijkse toename van meerdere vervoersoorten naar beneden bijgesteld kunnen worden.

De jaarlijkse toename in de MJPB kan voor het vraagafhankelijk vervoer worden bijgesteld van +10% naar +5%, voor het vervoer jeugdwet van +15% naar +5% en voor het leerlingenvervoer van +5% naar +2%.

Gemeente Beuningen

Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Beuningen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen wordt door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van +2% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Heumen

Binnen de gemeente Heumen is lokaal vrijwilligersvervoer, het zgn. Buurtvervoer Heumen, beschikbaar. De verwachting is dat het gebruik van dit vervoer blijft toenemen. De jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer kan hierdoor meerjarig bijgesteld worden van +10% naar 0%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het routevervoer van de gemeente Heumen is door de gemeente geconcludeerd dat de jaarlijkse toename in het routevervoer over de volle breedte naar beneden bijgesteld kan worden. De jaarlijkse toename routevervoer is in de MJPB op 0% bepaald.

Gemeente Lingewaard

Op basis van een gemeentelijke analyse van het vervoer heeft de gemeente Lingewaard gevraagd om voor meerdere vervoersoorten de uitgangspunten voor het bepalen van de begroting aan te passen.

Op basis van demografische verwachtingen, het gebruik van de dorpsauto Bommel als aanvulling op het bestaande vrijwilligersvervoer en de invoer van een lagere kilometergrens vraagt de gemeente de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer bij te stellen van +10% naar +5%.

Doordat de gemeente Lingewaard actief stuurt op de inzet van andere vormen van vervoer en de verwachting is dat het aantal deelnemers in het jeugdwet vervoer minder toename zal laten zien dan de in de kaderbrief opgenomen +15%, is gevraagd de structurele toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB naar +3% te actualiseren.

In 2023 is binnen de gemeente Lingewaard onderzocht op welke wijze alternatief vervoer van kinderen binnen het leerlingenvervoer kan worden gestimuleerd. Daarnaast is het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer binnen de gemeente Lingewaard de laatste jaren stabiel gebleven. Beide constatering hebben ertoe geleid dat de gemeente heeft verzocht om de meerjarige toename van het leerlingenvervoer naar 0% bij te stellen. Op basis van de Kaderbrief 2025 was dit +5%.

Gemeente Nijmegen

Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Nijmegen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen en wijzigend beleid is door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van 0% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Overbetuwe

Door beleidsontwikkelingen rondom vervoer naar jeugdhulplocaties wordt een lagere groei verwacht dan het algemeen uitgangspunt uit de kaderbrief voor het aantal deelnemers jeugdwet vervoer in de gemeente Overbetuwe. De gemeente Overbetuwe heeft daardoor aangegeven de jaarlijkse toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB bij te stellen van +15% naar +5%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van de ontwikkelingen binnen het vraagafhankelijk vervoer van de gemeente Overbetuwe is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% voor Overbetuwe een te hoge aanname is. Er zijn bijvoorbeeld vanaf 1 januari 2020 kilometerbudgetten voor het vraagafhankelijk vervoer ingevoerd en vanaf 2021 is gekozen vrijwilligersvervoersdiensten te versterken en te benutten. De gemeente Overbetuwe heeft door deze constatering aangegeven de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer in de MJPB bij te stellen van +10% naar 5%.

Gemeente Renkum

Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routevervoer van de gemeente Renkum is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk vervoer) en +5% of +15% (routevervoer) te hoge aannames zijn. Daarnaast zijn er beleidsinitiatieven bepaald om de kosten van vraagafhankelijk vervoer te reduceren.

Hierdoor heeft de gemeente Renkum verzocht om de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer en het routevervoer structureel op 0% te zetten in de MJPB. Ook heeft de gemeente Renkum gevraagd om in de begroting rekening te houden met bedragen die door de gemeente zelf zijn bepaald en daarmee geen overeenkomst hebben met de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2025.

Gemeente Rheden

Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routevervoer van de gemeente Rheden is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk vervoer) en +5% of +15% (routevervoer) te hoge aannames zijn. Door de gemeente wordt de omvang van het vervoer nog scherper gemonitord en indien noodzakelijk beleidsinitiatieven ingediend om de kosten van vervoer te reduceren.

Hierdoor heeft de gemeente Rheden verzocht om de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer op 0% te zetten in de MJPB. Voor al het routevervoer is ook gevraagd om rekening te houden met een jaarlijkse toename van het vervoer van 0%.

Gemeente Zevenaar

Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routevervoer van de gemeente Zevenaar is door de gemeente geconcludeerd dat enkele algemene uitgangspunten voor het opstellen van de begroting bijgesteld kunnen worden. Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt vanaf 2024 een jaarlijkse toename van het vervoer van +5% verwacht (kaderbrief +10%). Dit gebaseerd op basis van geactualiseerde demografische gegevens. Voor het leerlingenvervoer wordt daardoor vanaf 2024 een jaarlijkse toename van +3% verwacht (kaderbrief +5%).

2. Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):

- het programmaplan
- de paragrafen

2.1. Programmaplan

Hierna wordt per programma aangegeven wat onze uitgangspunten zijn bij de uitvoering van onze taken.

Uit te voeren taken

Door de deelnemers is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de BVO DRAN neergelegd

Beleidskaders

Bij de uitvoering van de taken op het gebied van doelgroepenvervoer gelden, naast de wettelijke voorschriften, de beleids- en/of toetsingskaders die worden aangegeven door de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen

Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen en voorspelbaar te blijven voor de deelnemende gemeenten. Het kan gaan om beleidsaanpassingen, maar ook om veranderende wet- en regelgeving voor gemeenten en gecontracteerde marktpartijen. Daarnaast is de instroom van nieuw vervoer een belangrijke factor die invloed heeft op de omvang van de werkzaamheden van de BVO DRAN.

Indeling en opzet programma's

De programma's zijn ingericht met de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Onder "Wat willen we bereiken?" wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we willen bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan. Bij "Wat mag het kosten?" zijn naast de lasten ook de eigen bijdragen van reizigers en de bijdragen van de deelnemende gemeenten geraamd.

Het programmaplan bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer

En het overzicht:

3. Overhead

De indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen budgetteren en later in de jaarrekening over te kunnen verantwoorden.

2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders (augustus 2020 tot en met juli 2030) is de ambitie om uiterlijk 1 januari 2027 te komen tot een volledig emissieloos vraagafhankelijk vervoer binnen Avan. Een voorbehoud is gemaakt met betrekking tot het inzetten van zero emissie rolstoelbussen. Mede afhankelijk van de kostenontwikkeling en beschikbaarheid daarvan kan het AB van de BVO DRAN besluiten de infasering van zero emissie rolstoelbussen op te schorten.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het vraagafhankelijk vervoer zijn vastgelegd in de contracten met het callcenter en de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders en het callcenter hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Vervoer	11.872.123	9.906.780	10.909.504	12.381.738	14.036.655	15.565.651
Callcenter	720.042	596.450	634.692	676.592	722.583	773.160
Totaal lasten	12.592.165	10.503.230	11.544.196	13.058.330	14.759.238	16.338.811
Baten						
Arnhem	2.780.226	2.525.523	2.831.054	3.296.868	3.827.478	4.334.306
Berg en Dal	454.125	362.194	386.220	429.118	475.892	514.286
Beuningen	323.449	173.123	193.280	224.426	259.888	293.717
Doesburg	111.053	59.069	65.990	76.195	87.803	98.925
Druten	443.046	316.618	352.661	410.964	477.402	540.408
Duiven	338.889	218.793	233.834	271.563	314.518	355.592
Heumen	187.491	133.445	136.098	144.279	152.826	157.669
Lingewaard	881.164	624.515	667.260	741.947	823.385	890.275
Montferland	593.292	508.739	542.974	632.023	733.457	830.240
Mook en Middelaar	128.686	89.962	100.324	116.446	134.808	152.309
Nijmegen	1.616.589	1.416.396	1.583.778	1.843.406	2.139.115	2.421.305
Overbetuwe	627.528	507.840	543.672	604.097	669.970	724.267
Renkum	662.218	667.843	656.754	694.638	734.258	756.206
Rheden	770.904	752.136	768.027	812.128	858.253	883.810
Rozendaal	16.404	8.081	8.557	9.164	9.834	10.493
Westervoort	231.491	108.485	115.814	134.445	155.663	175.940
Wijchen	367.106	287.817	319.789	372.766	433.143	490.267
Zevenaar	535.318	443.930	450.442	500.749	555.605	600.592
Eigen bijdrage	1.523.186	1.298.721	1.587.668	1.743.108	1.915.940	2.108.204
Totaal baten	12.592.165	10.503.230	11.544.196	13.058.330	14.759.238	16.338.811
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.2. Programma routevervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders (augustus 2020 tot en met juli 2030) is de ambitie om uiterlijk 1 januari 2028 te komen tot een volledig emissieloos routevervoer binnen Avan. Een voorbehoud is gemaakt met betrekking tot het inzetten van zero emissie rolstoelbussen. Mede afhankelijk van de kostenontwikkeling en beschikbaarheid daarvan kan het AB van de BVO DRAN besluiten de infasering van zero emissie rolstoelbussen op te schorten.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het routevervoer zijn vastgelegd in de contracten met de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in het PvE het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over routevervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Routevervoer	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Vervoer	15.320.159	14.077.027	15.689.373	16.919.205	18.638.790	19.968.182
Totaal lasten	15.320.159	14.077.027	15.689.373	16.919.205	18.638.790	19.968.182
Baten						
Arnhem	3.285.408	3.075.321	3.553.571	3.891.641	4.266.206	4.681.886
Berg en Dal	522.780	633.687	690.161	736.388	807.400	851.312
Beuningen	519.745	491.902	536.908	574.354	633.464	669.491
Doesburg	578.473	459.257	551.538	601.461	656.369	716.837
Druten	345.289	333.865	374.119	411.907	465.610	507.254
Duiven	540.448	406.707	462.363	515.149	594.849	653.433
Heumen	232.242	232.411	247.188	257.693	276.317	284.607
Lingewaard	1.393.354	1.366.669	1.472.074	1.549.918	1.691.944	1.754.386
Montferland	100.194	65.580	73.645	80.953	92.148	99.657
Mook en Middelaar	143.199	120.582	135.326	149.948	168.443	186.038
Nijmegen	1.815.821	1.659.479	1.783.201	1.880.444	2.040.614	2.133.635
Overbetuwe	1.778.889	1.610.039	1.808.707	1.987.880	2.263.138	2.447.583
Renkum	424.388	409.840	409.840	422.135	434.800	447.843
Rheden	1.271.085	1.120.115	1.243.400	1.280.702	1.319.123	1.358.697
Rozendaal	34.216	35.485	41.716	45.487	49.634	54.198
Westervoort	367.159	326.427	370.321	411.585	474.085	519.361
Wijchen	748.451	683.963	766.343	842.181	952.584	1.034.003
Zevenaar	1.219.019	1.045.699	1.168.953	1.279.379	1.452.063	1.567.962
Totaal baten	15.320.159	14.077.027	15.689.373	16.919.205	18.638.790	19.968.182
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.3. Overzicht overhead

Overzicht Overhead	Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
BVO	1.130.070	1.111.360	1.153.685	1.197.077	1.240.941	1.287.223
Totaal lasten	1.130.070	1.111.360	1.153.685	1.197.077	1.240.941	1.287.223
Baten						
Arnhem	217.073	213.226	221.326	229.644	238.029	246.888
Berg en Dal	51.151	50.461	52.385	54.357	56.350	58.453
Beuningen	39.934	39.416	40.919	42.458	44.020	45.664
Doesburg	20.376	20.072	20.841	21.626	22.427	23.268
Druten	30.852	30.589	31.759	32.955	34.168	35.446
Duiven	38.276	37.372	38.799	40.260	41.739	43.299
Heumen	28.275	27.242	28.285	29.349	30.431	31.572
Lingewaard	66.608	65.197	67.680	70.224	72.797	75.512
Montferland	52.962	52.288	54.281	56.322	58.388	60.566
Mook en Middelaar	16.454	16.278	16.903	17.541	18.193	18.877
Nijmegen	236.650	234.090	242.983	252.116	261.319	271.043
Overbetuwe	68.285	67.053	69.606	72.223	74.868	77.661
Renkum	46.527	45.518	47.253	49.033	50.833	52.731
Rheden	62.068	60.639	62.948	65.316	67.709	70.236
Rozendaal	6.173	6.235	6.480	6.726	6.983	7.249
Westervoort	25.404	25.108	26.069	27.049	28.049	29.099
Wijchen	59.377	58.100	60.313	62.582	64.877	67.295
Zevenaar	63.626	62.477	64.856	67.296	69.761	72.364
Totaal baten	1.130.070	1.111.360	1.153.685	1.197.077	1.240.941	1.287.223
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.2. Paragrafen

In de begroting wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 9 lid 2) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn, tenzij het desbetreffende aspect niet aan de orde is:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

De paragrafen "lokale heffingen", "onderhoud kapitaalgoederen", "verbonden partijen" en "grondbeleid" zijn niet op de BVO DRAN van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN zijn een tweetal posten te duiden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de 'open einde' systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemer bij moet betalen en bij een overschot geld terug krijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de deelnemers. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemers, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

In de MJPB zijn geen reserves en geen expliciete posten onvoorzien opgenomen. Binnen het saldo van de BVO lasten ("Overhead") is een post onvoorzien opgenomen om niet begrote BVO gerelateerde kosten te kunnen dekken.

Inventarisatie van de risico's

Aanbesteding in het geval vervoerscontracten niet worden verlengd

Met vervoerders zijn in 2020 contracten afgesloten voor een initiële periode van 4 jaar en drie verlengingsopties van elk twee jaar. In 2023 is een deel van de contracten met 2 jaar verlengd. De huidige contractperiode eindigt daardoor op 31 juli 2026. Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Het is denkbaar dat partijen besluiten contracten niet te verlengen en dat daardoor delen van het vervoer dienen te worden aanbesteed.

Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, brandstofprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het niet ondenkbaar dat een aanbesteding in 2025 zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven.

De huidige meerjarige begrotingen voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn deels gebaseerd op de afspraken uit de recent verlengde contracten, waarbij rekening is gehouden met additionele kosten voor de infasering van zero emissie. In het geval dat besloten dient te worden tot een nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen vervoerskosten van betreffende gemeenten.

Infasering zero emissie rolstoelbussen

Alle huidige tarieven in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn gebaseerd op vervoer met niet-zero emissie rolstoelbussen. Dit heeft naar verwachting een kostendrukkend effect op het huidige tarief doordat het risico en de onzekerheid hieromtrent bij de vervoerder wordt beperkt.

Naar verwachting heeft toekomstige infasering van zero emissie rolstoelbussen een kostenstijgend effect. De mate van de kostenstijging is mede afhankelijk van de ontwikkeling en beschikbaarheid van de zero emissie rolstoelvoertuigen (voldoende actieradius) en de beschikbaarheid van laadinfrastructuur. De infasering van zero emissie rolstoelbussen is onderdeel van de herzieningsclausule die is opgenomen in de huidige contracten. Door deze herzieningsclausule is de besluitvorming over de infasering van zero emissie rolstoelbussen op een toekomstig moment mogelijk, zonder dat dit leidt tot een nieuwe aanbesteding. Binnen de begroting is vanaf medio 2026 rekening gehouden met 5% meerkosten voor de infasering.

Clausule afwijkend vervoersvolume overeenkomsten vervoerders

Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de contractperiode de mogelijkheid dat vervoervolumes schommelen. Binnen de verlengde contracten routevervoer zijn afspraken gemaakt voor het geval dat vervoervolumes structureel met meer dan 30% toe- of afnemen en dit leidt tot een onredelijke financiële situatie voor vervoerder of opdrachtgever. Beide partijen treden in dit geval tijdig in overleg. Bij de nieuwe contracten in het routevervoer bedraagt de overeengekomen clausule 20% toe- of afname van het vervoersvolume. Binnen de verlengde en nieuwe contracten vraagafhankelijk vervoer is een fluctuerende vergoeding op basis van een kilometerstaffel overeengekomen. Bij deze vervoerssoort bestaat dit risico dan ook niet.

In het geval sprake is van het toepassen van de 20%-30% clausule zal de kostenontwikkeling, op basis van de huidige inzichten, naar alle waarschijnlijkheid passend zijn binnen de begroting van de BVO DRAN, rekening houdend met de algemene uitgangspunten uit de kaderbrief 2025.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen

Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabiliteitsratio worden bepaald. Door de 'open einde' systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.2.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en de Connectie. Daarnaast bestaat het grootste deel van de begroting BVO lasten uit personeelskosten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

EMU saldo

Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. De BBV schrijft voor decentrale overheden echter een administratie op basis van het baten/lastenstelsel voor. Het EMU saldo wordt dan berekend door - afhankelijk van de kasmutatie - enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken en dan de individuele referentiewaarde (wet HOF) hier tegen af te zetten. Voor een BVO is geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU saldo geen toegevoegde waarde heeft.

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen. De verantwoording over de kasgeldlimiet gebeurt in de jaarrekening.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De huidige stand van de langlopende schulden geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren

Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. De verantwoording van schatkistbankieren gebeurt in de jaarrekening.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.2.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?

De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is. Tenslotte wordt een optimale aansluiting van het vervoer op het openbaar vervoer netwerk voorzien.

Doelen en taken

De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel

In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal beladen kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten.

Rapporteren

Aan de deelnemers wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages (inclusief financiën) worden halfjaarlijks opgesteld.

Vennootschapsbelasting

Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetwijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

Rechtmatigheid

In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het bestuur aan in hoeverre verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de vastgestelde kaders zoals de begroting, het controleprotocol accountantsdiensten en bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. De rechtmatigheidsverantwoording vindt plaats in de jaarrekening.

3. Financiële begroting

3.1. Overzicht baten en lasten

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting van de BVO DRAN weergegeven. Per onderdeel wordt in paragraaf 3.2 een toelichting gegeven.

		Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)							
BVO							
Personeelskosten		825.921	840.745	872.493	903.056	936.614	970.008
Ondersteunende taken		65.549	70.938	73.584	76.130	78.707	81.271
Huisvesting		28.842	31.528	31.536	34.127	34.106	36.703
Accountant en fiscaal advies		23.598	21.019	23.652	23.626	23.612	26.216
Platform opdrachtgevers doelgroepenvervoer		15.732	13.137	13.140	13.126	15.741	15.730
Kantoorkosten, ICT		89.147	55.174	57.816	60.379	62.966	62.919
Consumenten, klachten		78.659	89.329	91.980	97.131	99.696	104.866
Onvoorzien		24.057	23.862	25.169	26.523	27.885	29.325
Taakstelling BVO		-34.545	-34.371	-35.684	-37.020	-38.386	-39.815
Incidentele kosten BVO		13.110	0	0	0	0	0
Callcenter							
Vraagafhankelijk WMO		720.042	596.450	634.692	676.592	722.583	773.160
Vervoer							
Vraagafhankelijk WMO		11.872.123	9.906.780	10.909.504	12.381.738	14.036.655	15.565.651
Routegebonden		15.320.159	14.077.027	15.689.373	16.919.205	18.638.790	19.968.182
Onvoorzien		0	0	0	0	0	0
Lasten		29.042.394	25.691.617	28.387.254	31.174.611	34.638.969	37.594.216
Baten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)							
BVO							
Vraagafhankelijk WMO en routegebonden		1.130.070	1.111.360	1.153.685	1.197.077	1.240.941	1.287.223
Callcenter							
Vraagafhankelijk WMO		720.042	596.450	634.692	676.592	722.583	773.160
Vervoer							
Vraagafhankelijk WMO		10.348.937	8.608.059	9.321.836	10.638.630	12.120.715	13.457.447
Routegebonden		15.320.159	14.077.027	15.689.373	16.919.205	18.638.790	19.968.182
Reizigersbijdrage							
Reizigersbijdrage WMO (regie en vervoer)		1.523.186	1.298.721	1.587.668	1.743.108	1.915.940	2.108.204
Onvoorzien		0	0	0	0	0	0
Baten		29.042.394	25.691.617	28.387.254	31.174.611	34.638.969	37.594.216
Onttrekking bestemmingsreserve		0	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve		0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat		0	0	0	0	0	0

3.2. Toelichting baten en lasten

Lasten deelnemers

BVO

Personeelskosten

De personeelskosten zijn gebaseerd op de normbedragen behorend bij de functies binnen de beschikbare formatie. Daarnaast is binnen personeelskosten een bedrag voor de inhuur van derden opgenomen.

Ondersteunende taken

De kosten voor ondersteunende taken zijn gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst met de Connectie.

Huisvesting

De kosten voor huisvesting zijn gebaseerd op een huurovereenkomst met de gemeente Arnhem.

Accountant en fiscaal advies

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en de aan de accountant verstrekte opdracht.

Platform opdrachtgevers doelgroepenvervoer

Kosten zijn gebaseerd op de meerjarige begroting van de Vereniging voor Doelgroepenvervoer Nederland.

Kantoorkosten, ICT

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en aangegane verplichtingen.

Consumenten, klachten

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en aangegane verplichtingen.

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt ongeveer 2,0% van de totale structurele BVO lasten.

Taakstelling

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om vanaf 2024 een structurele taakstelling van -3% te leggen op het budget voor de BVO lasten.

Callcenter

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeengekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Vervoer

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeengekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Baten deelnemers

Algemeen

De baten zijn verdeeld over de onderdelen BVO, callcenter, vervoer en de reizigersbijdrage. De lasten worden na aftrek van de reizigersbijdragen volledig bekostigd door de gemeentelijke bijdragen.

3.3. Reserves en voorzieningen

Doordat jaarlijks het geraamde saldo van baten en lasten wordt verrekend met de deelnemers, worden er geen onttrekking of dotaties aan een bestemmingsreserve voorzien.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie
Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen van 7 maart 2024,

de secretaris,

M. van den Beucken

de voorzitter,

R.W.M. Engels

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht lasten en baten per taakveld			Primitieve begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Programmaplan	Taakveld							
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.6 - Vervoersdiensten (WMO)	Lasten	11.872.123	9.906.780	10.909.504	12.381.738	14.036.655	15.565.651
		Baten	11.872.123	9.906.780	10.909.504	12.381.738	14.036.655	15.565.651
	Taakveld 6.6 - Vervoersvoorzieningen (WMO)	Lasten	720.042	596.450	634.692	676.592	722.583	773.160
		Baten	720.042	596.450	634.692	676.592	722.583	773.160
	Totaal	Lasten	12.592.165	10.503.230	11.544.196	13.058.330	14.759.238	16.338.811
		Baten	12.592.165	10.503.230	11.544.196	13.058.330	14.759.238	16.338.811
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P2 Routevervoer	Taakveld 4.3 - Leerlingenvervoer	Lasten	11.885.878	11.410.779	12.649.791	13.545.758	14.832.912	15.745.887
		Baten	11.885.878	11.410.779	12.649.791	13.545.758	14.832.912	15.745.887
	Taakveld 6.71c - Dagbesteding (WMO)	Lasten	1.775.007	1.318.669	1.460.195	1.568.366	1.710.029	1.827.228
		Baten	1.775.007	1.318.669	1.460.195	1.568.366	1.710.029	1.827.228
	Taakveld 6.72c - Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	1.659.274	1.347.579	1.579.387	1.805.080	2.095.849	2.395.067
		Baten	1.659.274	1.347.579	1.579.387	1.805.080	2.095.849	2.395.067
	Totaal	Lasten	15.320.159	14.077.027	15.689.373	16.919.205	18.638.790	19.968.182
		Baten	15.320.159	14.077.027	15.689.373	16.919.205	18.638.790	19.968.182
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Overzichten Overhead	Taakveld 0.4 - Overhead bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	1.130.070	1.111.360	1.153.685	1.197.077	1.240.941	1.287.223
		Baten	1.130.070	1.111.360	1.153.685	1.197.077	1.240.941	1.287.223
		Saldo	0	0	0	0	0	0
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten			0	0	0	0	0	0

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen

In onderstaande overzichten is per deelnemer te zien wat de totaal begrote bijdragen zijn voor de jaren 2024 (gewijzigde begroting) en 2025 (primitieve begroting).

Bijdragen deelnemers gewijzigde begroting 2024	Programma 1 2024	Programma 2 2024	Overhead 2024	Totaal 2024
Lasten				
Vervoer	9.906.780	14.077.027	1.111.360	25.095.167
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	596.450			596.450
Totaal lasten	10.503.230	14.077.027	1.111.360	25.691.617
Baten				
Arnhem	2.525.523	3.075.321	213.226	5.814.069
Berg en Dal	362.194	633.687	50.461	1.046.342
Beuningen	173.123	491.902	39.416	704.441
Doesburg	59.069	459.257	20.072	538.398
Druten	316.618	333.865	30.589	681.072
Duiven	218.793	406.707	37.372	662.873
Heumen	133.445	232.411	27.242	393.098
Lingewaard	624.515	1.366.669	65.197	2.056.381
Montferland	508.739	65.580	52.288	626.607
Mook en Middelaar	89.962	120.582	16.278	226.822
Nijmegen	1.416.396	1.659.479	234.090	3.309.965
Overbetuwe	507.840	1.610.039	67.053	2.184.932
Renkum	667.843	409.840	45.518	1.123.201
Rheden	752.136	1.120.115	60.639	1.932.889
Rozendaal	8.081	35.485	6.235	49.801
Westervoort	108.485	326.427	25.108	460.019
Wijchen	287.817	683.963	58.100	1.029.880
Zevenaar	443.930	1.045.699	62.477	1.552.106
Eigen bijdrage	1.298.721			1.298.721
Totaal baten	10.503.230	14.077.027	1.111.360	25.691.617
Mutaties reserves				
Onttrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijdragen deelnemers begroting 2025	Programma 1 2025	Programma 2 2025	Overhead 2025	Totaal 2025
Lasten				
Vervoer	10.909.504	15.689.373	1.153.685	27.752.562
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	634.692			634.692
Totaal lasten	11.544.196	15.689.373	1.153.685	28.387.254
Baten				
Arnhem	2.831.054	3.553.571	221.326	6.605.951
Berg en Dal	386.220	690.161	52.385	1.128.766
Beuningen	193.280	536.908	40.919	771.107
Doesburg	65.990	551.538	20.841	638.369
Druten	352.661	374.119	31.759	758.538
Duiven	233.834	462.363	38.799	734.995
Heumen	136.098	247.188	28.285	411.571
Lingewaard	667.260	1.472.074	67.680	2.207.015
Montferland	542.974	73.645	54.281	670.899
Mook en Middelaar	100.324	135.326	16.903	252.553
Nijmegen	1.583.778	1.783.201	242.983	3.609.962
Overbetuwe	543.672	1.808.707	69.606	2.421.985
Renkum	656.754	409.840	47.253	1.113.847
Rheden	768.027	1.243.400	62.948	2.074.375
Rozendaal	8.557	41.716	6.480	56.753
Westervoort	115.814	370.321	26.069	512.204
Wijchen	319.789	766.343	60.313	1.146.445
Zevenaar	450.442	1.168.953	64.856	1.684.251
Eigen bijdrage	1.587.668			1.587.668
Totaal baten	11.544.196	15.689.373	1.153.685	28.387.254
Mutaties reserves				
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa							
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	8.940	9.250	10.250	11.250	12.250	13.250	14.250
Liquide middelen	250	250	250	250	250	250	250
Overlopende activa	1.124	500	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	10.314	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000	15.000
Totaal activa	10.314	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000	15.000
PASSIVA							
Vaste passiva							
Eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	0	0	0	0	0	0	0
Vlottende passiva							
Schulden met een looptijd < 1 jaar	241	250	250	250	250	250	250
Nog te betalen bedragen	2.565	2.750	3.000	3.250	3.500	3.750	4.000
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	6.261	6.250	7.000	7.750	8.500	9.250	10.000
Overige schulden	1.247	750	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	10.314	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000	15.000
Totaal passiva	10.314	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000	15.000
Saldo	0	0	0	0	0	0	0

Kaderbrief 2025

Versie 18 september 2023

Inhoudsopgave

<u>1. Inleiding</u>	<u>3</u>
<u>2. Algemene ontwikkelingen</u>	<u>4</u>
<u>3. Financiële uitgangspunten</u>	<u>6</u>

1. Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is in artikel 34b bepaald dat het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de raden van de deelnemende gemeenten inzicht geeft in de algemene financiële en beleidsmatige kaders.

De Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) is een intergemeentelijke samenwerking in de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie. De BVO DRAN is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer en is daarbij beleidsondersteunend.

De deelnemende gemeenten nemen zelf beleidsbeslissingen en zijn verantwoordelijk voor het stellen van de beleidsmatige kaders. Hierdoor wordt door het bestuur van de BVO DRAN een kaderbrief opgesteld waarin inzicht wordt gegeven in de te verwachten ontwikkelingen en algemene financiële kaders voor de komende jaren.

Met deze Kaderbrief 2025 geeft het bestuur (procesmatig) dit inzicht ter voorbereiding op de Meerjarenprogramma-begroting (MJPB) 2025-2028 en de gewijzigde begroting 2024 van de BVO DRAN. Dit stelt de deelnemende gemeenten in staat daarop in hun begrotingscyclus te kunnen anticiperen.

Door de vervoersorganisatie wordt een concept ontwerp MJPB 2025-2028 en gewijzigde begroting 2024 opgesteld. Dit concept van de ontwerpbegroting is gebaseerd op de algemene uitgangspunten uit de vastgestelde Kaderbrief 2025 en de door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten.

Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2025-2028 wordt onderstaande planning gehanteerd. Binnen deze planning is rekening gehouden met de wettelijke termijn uit de Wgr (art. 35, lid 1). Volgens de wet zendt het bestuur de ontwerpbegroting minimaal twaalf weken voor vaststelling van de begroting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De BVO DRAN heeft in de planning met een ruimere periode rekening gehouden, er bevinden zich zestien weken tussen toezending van de ontwerpbegroting en vaststelling van de begroting.

PROCESSTAP MJPB 2025-2028	DATUM
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	15 februari 2024
Vaststelling ontwerp MJPB 2025-2028 door algemeen bestuur	7 maart 2024
Verzending ontwerp MJPB 2025-2028 aan gemeenten	8 maart 2024
Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	31 mei 2024
Oordeel over zienswijze door algemeen bestuur	7 juni 2024
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	6 juni 2024
Vaststelling MJPB 2025-2028 door algemeen bestuur	27 juni 2024
Verzending MJPB 2025-2028 aan gemeenten en provincie	28 juni 2024

Hoofdstuk 2 behandelt de algemene ontwikkelingen die van invloed zijn op de (gewijzigde) begroting vanaf 2024. In hoofdstuk 3 worden de financiële uitgangspunten voor het opstellen van de MJPB 2025-2028 en de gewijzigde begroting 2024 per begrotingspost weergegeven.

2. Algemene ontwikkelingen

Ontwikkelingen zijn afhankelijk van de componenten prijs (P) per eenheid en hoeveelheid (Q).

Sinds 1 augustus 2020 zijn de huidige contracten met vervoerders ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij jaarlijks bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. (www.sfmobiliteit.nl/nea-index) Ook het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Ook hier is de prijs (P) contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan jaarlijkse indexatie (CPI index).

De huidige contractperiode met vervoerders eindigt op 31 juli 2024 en betreft de initiële looptijd van 4 jaar. Bij verlenging van de huidige contracten kan maximaal drie maal een contractduur van 2 jaar worden overeengekomen. In het vraagafhankelijk vervoer heeft bij drie van de vier percelen een eerste verlenging van 2 jaar plaatsgevonden. In het routevervoer is dit bij zes van de negen percelen overeengekomen.

Op het moment dat er sprake is van verlenging wordt het daarbij overeengekomen tarief verwerkt in de ontwerpbegroting. Dit tarief is nog steeds gebaseerd op het tarief uit de oorspronkelijke contracten uit 2020 voor vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. De bij verlenging overeengekomen vergoeding voor de meerkosten van zero emissie gereden vervoer wordt binnen de afgesproken kaders in de ontwerpbegroting verwerkt.

Voor de percelen waarvoor de contracten niet zijn verlengd is inmiddels een aanbestedingsprocedure opgestart. Naar verwachting worden de offertes in december van dit jaar ontvangen en vindt gunning van opdrachten uiterlijk in januari 2024 plaats. Daarmee zijn de tarieven in januari 2024 bekend en worden deze verwerkt in de concept ontwerp MJPB 2025-2028 en gewijzigde begroting 2024. Deze tarieven zijn vervolgens onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index).

De gemiddelde NEA indexatie blijkt tot en met 2022 gezien rond de 2% te schommelen. Binnen de huidige meerjarige begroting is daardoor vanaf 2025 ook rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie van de vervoerskosten van 2%. Door de explosief gestegen brandstofprijzen, de hoge inflatie en de loonindexatie is de NEA indexatie per 1 januari 2023 incidenteel op 13,7% bepaald. Door het structurele effect van de loonindexatie is in de huidige begroting voor de jaarschijf 2024 rekening gehouden met een NEA indexatie van 4,3%.

Door een blijvend tekort aan chauffeurs, is op dit moment de verwachting dat loonindexatie de komende jaren structureel op een hoger niveau zal blijven dan voorheen gebruikelijk. Daarnaast is inmiddels bekend dat brandstofprijzen 1 januari 2024 flink gaan stijgen. Beide constatering zorgen ervoor dat voor de jaarschijf 2024 rekening moet worden gehouden dat de feitelijke NEA indexatie hoger uitvalt dan de in de huidige begroting voorziene 4,3%. In de nieuwe ontwerpbegroting wordt de werkelijke NEA indexatie per 1 januari 2024 verwerkt. Voor de jaren vanaf 2025 en verder zal door voorgaande worden gerekend met een structurele jaarlijkse NEA indexatie van 3% in plaats van de huidige 2%.

De hoeveelheid (Q) is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Analyses van dit gebruik laten vanaf de start van AVAN tot aan de start van de Coronacrisis over de gehele linie een toename zien. Aansluitend aan de Coronacrisis zien we een herstel van de vervoersvolumes en naar de huidige inschatting is er momenteel geen sprake meer van zogenaamde Coroneffecten op het vervoer. Hierdoor wordt als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer enkel nog gekeken naar recente periodes en worden die gegevens als zogenaamd nulpunt gehanteerd voor het opstellen van de nieuwe ontwerpbegroting.

Gelet op de geschetste ontwikkelingen in het vervoersvolume is het meest recente feitelijke vervoer de beste indicatie om als uitgangspunt te dienen voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Doordat de planning voor het opstellen van de ontwerpbegroting vanaf deze begrotingscyclus naar voren is gehaald (zie processtappen inleiding), kan de bepaling van de hoeveelheid vervoer niet meer gebaseerd worden op de laatste 4 maanden van voorgaand jaar. De gegevens van de maand december zijn op dat moment namelijk nog niet bekend. Ter bepaling van de hoeveelheden vervoer wordt nu de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt. Deze 3 maanden zijn nog steeds een goede indicatie om als uitgangspunt te dienen voor de eerste 6 maanden van het nieuwe jaar.

Voor de jaarlijks verwachte toename van het vervoer worden dezelfde algemene uitgangspunten gehanteerd als in de vorige meerjarige begrotingen van de BVO DRAN. Vanaf de 7e maand van het nieuwe jaar wordt rekening gehouden met een verdere toename ten opzichte van het eerste half jaar van het gebruik van vervoer in het kader van jeugdwet (+15%), dagbesteding (+5%), leerlingenvervoer (+5%) en vraagafhankelijk vervoer (+10%). Deze percentages blijven reële inschattingen van de jaarlijkse vervoerstoeiname vanaf 2024.

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting vervoerskosten. Dit verzoek gaat gepaard met een (financiële) onderbouwing ten behoeve van toekomstige analyses. In het verleden door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten voor de meerjarige toename van het vervoer blijven gehandhaafd bij het opstellen van de ontwerpbegroting.

Vanaf 2024 is er geen provinciale Wmo subsidie meer toegekend voor het vraagafhankelijk vervoer. Binnen dit bedrag was ook een bijdrage beheerskosten opgenomen ter dekking van de BVO lasten. De afbouw van de Wmo subsidie heeft afgelopen jaren tot een geleidelijke kostentoeiname voor de gemeenten geleid.

Voor de kosten callcenter wordt, door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer, de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. De jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+10%) wordt ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

In 2023 komen de bestedingen BVO lasten naar verwachting lager uit dan de begroting. Ten behoeve van het opstellen van de MJPB 2025-2028 en de gewijzigde begroting 2024 wordt geanalyseerd welke effecten structureel van aard zijn. Op basis van deze analyse wordt de meerjarige begroting BVO lasten geactualiseerd.

3. Financiële uitgangspunten

3.1 Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028

Voor het opstellen van de MJPB 2025-2028 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de uitgangspunten benoemd.

Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1 Vervoer vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
P1 Budget zero emissie vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1 Vervoer vraagafhankelijk (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
P1 Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarief contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv CPI index)	Ervaringscijfers 2023
P1 Eigen bijdragen vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven busvervoer BRENG	Ervaringscijfers 2023
P2 Vervoer routegebonden (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
P2 Budget zero emissie routegebonden (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P2 Vervoer routegebonden (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
O1 Bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	Indexatie obv CPI index	Ervaringscijfers 2023

Tabel 1: uitgangspunten MJPB 2025-2028

3.2 Gewijzigde begroting 2024

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2024 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de uitgangspunten benoemd.

Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1 Vervoer vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
P1 Budget zero emissie vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1 Vervoer vraagafhankelijk (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
P1 Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarief contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv CPI index)	Ervaringscijfers 2023
P1 Eigen bijdragen vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven busvervoer BRENG	Ervaringscijfers 2023
P2 Vervoer routegebonden (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
P2 Budget zero emissie routegebonden (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P2 Vervoer routegebonden (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2023
O1 Bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	Indexatie obv CPI index	Ervaringscijfers 2023

Tabel 2: uitgangspunten gewijzigde begroting 2024

CONCEPT Voorlopige Jaarstukken 2023

Versie: 15 april 2024

Inhoudsopgave

1.	<u>Inleiding</u>	3
2.	<u>Jaarverslag</u>	3
2.1.	Inleiding	3
2.2.	Programmaverantwoording	6
2.2.1.	Programma vraagafhankelijk vervoer	6
2.2.2.	Programma routevervoer	12
2.2.3.	Overzicht overhead	16
2.3.	Paragrafen	18
2.3.1.	Weerstandvermogen en risicobeheersing	18
2.3.2.	Financiering	20
2.3.3.	Bedrijfsvoering	23
3.	<u>Jaarrekening</u>	26
3.1.	Overzicht van baten en lasten	26
3.2.	Specificatie BVO	26
3.3.	Balans	27
3.3.1.	Toelichting balansposten	28
3.3.2.	Grondslagen jaarrekening	30
3.4.	Gebeurtenissen na balansdatum	31
3.5.	Wet Normering Topinkomens	31
3.5.1.	Bezoldiging topfunctionarissen	32
3.5.2.	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen	33
3.5.3.	Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT	34
	<u>Bijlage 1: Totaaloverzicht vervoerskosten</u>	36
	<u>Bijlage 2: Totaaloverzicht kosten callcenter</u>	37
	<u>Bijlage 3: Afrekening 2023 deelnemers</u>	38
	<u>Bijlage 4: Overzicht baten en lasten per taakveld</u>	39
	<u>Bijlage 5: Overzicht baten en lasten BVO DRAN</u>	40
	<u>Bijlage 6: Rechtmatigheidsverantwoording</u>	41

1. Inleiding

Hierbij bieden we u het concept jaarverslag en de voorlopige jaarrekening 2023 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) aan. Dit document is opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de BBV staan de voorschriften waaraan de jaarrekening van een gemeenschappelijke regeling moet voldoen.

Arnhem, 15 april 2024

2. Jaarverslag

2.1. Inleiding

De BVO DRAN is opgericht op 14 april 2016, tijdens de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN. De BVO DRAN kent één bestuursorgaan: het Algemeen Bestuur. De voorzitter wordt uit het Algemeen Bestuur gekozen. Op 31 december 2023 bestond het Algemeen Bestuur uit:

Gemeente	Lid	Plaatsvervanger
Arnhem	De heer M. van der Wel	n.n.b.
Berg en Dal	Mevrouw M.A. Barber	n.n.b.
Beuningen	De heer F. Houben	De heer A. Steeg
Doesburg	De heer B. Elbers	De heer S. Hillenaar
Druten	De heer G. de Wildt	De heer R. Thoonen
Duiven	De heer J. Goossen	Mevrouw G. Tiedink
Heumen	De heer R. Engels	n.n.b.
Lingewaard	De heer A. Slob	De heer N. Hubers
Montferland	Mevrouw J. Derksen	n.n.b.
Mook en Middelaar	De heer F. Dillerop	De heer H. Rodoe
Nijmegen	Mevrouw C. Daemen	Mevrouw G. Visser
Overbetuwe	De heer R. Post	n.n.b.
Renkum	Mevrouw M. Mulder	n.n.b.

Gemeente	Lid	Plaatsvervanger
Rheden	Mevrouw G. Hofstede	n.n.b.
Rozendaal	Mevrouw T. van der Pas	De heer S. Warmerdam
Westervoort	De heer J. Derksen	n.n.b.
Wijchen	De heer M. Derks	Mevrouw B. Schouten
Zevenaar	De heer S. Bijl	n.n.b.

Algemene ontwikkelingen

Vervoersvolume

Vanaf medio maart 2020 heeft de Coronacrisis forse impact gehad op het feitelijk gebruik van het vervoer. Aansluitend aan de Coronacrisis zien we een herstel van de vervoersvolumes voor het routevervoer. Het vraagafhankelijk vervoer stabiliseert zich qua vervoersvolume in 2023 gemiddeld genomen op ongeveer 85% in vergelijking met de situatie voorafgaand aan de Coronacrisis.

De huidige inschatting is dat er momenteel sprake is van gestabiliseerde vervoersvolumes die niet meer beïnvloedt worden door zogenaamde Coroneffecten. Bij het opstellen van de MJPB 2025-2028 en de gewijzigde begroting 2024 is daarom als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer enkel nog gekeken naar recente periodes en worden die gegevens als zogenaamd nulpunt gehanteerd. Uitgaande van dit nulpunt wordt een inschatting gemaakt van verwachte vervoersontwikkelingen en vertaald naar financiële gevolgen die worden in de begroting.

Krapte arbeidsmarkt chauffeurs

Conform het landelijk beeld is ook in 2023 voor de Avan vervoerders nog steeds sprake van schaarste op de arbeidsmarkt. De tendens is dat er sprake is van enige verlichting maar ook voor komend jaar is de verwachting dat het moeizaam blijft chauffeurs vacatures (tijdig) in te vullen. Het in samenwerking met gemeenten, vervoerders, ouders en scholen naar oplossingen zoeken voor ontstane knelpunten blijft een voortdurend punt van aandacht voor de BVO DRAN.

Contractverlenging en aanbesteding vervoer

In 2020 zijn met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 4 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met een deel van de vervoerders zijn in 2023 eerste verlengingsovereenkomsten afgesloten voor de periode 2024-2026.

Een deel van de vervoerders heeft afgezien van contractverlenging. Dit heeft betrekking op al het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden en Rozendaal en op een beperkt deel van het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. Voor het vraagafhankelijk deel heeft het betrekking op het vervoer verzorgd voor de gemeenten Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar.

In de eerste helft van januari 2024 is het aanbestedingsproces afgerond en heeft gunning plaats gevonden. De afgesloten contracten hebben een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 6 jaar en verlengingsmogelijkheden van 2 x 2 jaar. De financiële effecten van de aanbestedingsresultaten en contractverlengingen zijn verwerkt in de MJPB 2025-2028.

Ambitie zero emissie

In het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN is in maart 2022 de ambitie vanaf 2024 bepaald voor zero emissie gereden vervoer binnen de BVO DRAN. Vanaf 2020 is al sprake van een jaarlijks toenemende mate van duurzaamheid binnen het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Vanaf medio 2024 wordt fors ingezet op de transitie naar volledig zero emissie gereden doelgroepenvervoer. De ambitie is om het vraagafhankelijk vervoer uiterlijk 1 januari 2027 en het routevervoer uiterlijk 1 januari 2028 volledig zero emissie uit te voeren.

Deze vastgestelde ambities zijn onderdeel van de recente contractverlengingen geweest. Met de vervoerders routevervoer is bij de verlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. Voor het vraagafhankelijk vervoer is voor de eerste verlengingsperiode geen additionele vergoeding noodzakelijk gebleken. In het voorjaar van 2025 worden met deze vervoerders weer gesprekken gevoerd voor de eventuele volgende contractverlenging voor de periode 2026-2028.

De zero emissie ambitie is ook onderdeel geweest van het deel van het vervoer dat begin 2024 opnieuw is aanbesteed. Eventuele meerkosten zero emissie zijn onderdeel van het integrale tarief dat is overeengekomen voor zover het de inzet van personenauto's en taxibusjes betreft. Vergoedingen voor de infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen vindt, mede door de grote mate van onzekerheid over de omvang van de hiermee gepaard gaande meerkosten, op een later moment plaats.

Infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen vindt op een later moment plaats. Mede door de grote mate van onzekerheid over de omvang van de hiermee gepaard gaande meerkosten, is in de overeenkomsten afgesproken dat op een later moment hierover besluitvorming plaatsvindt. Bij deze besluitvorming wordt ook de verwachte kostenontwikkeling meegewogen. In de overeenkomsten met vervoerders is een herzieningsclausule opgenomen waardoor het mogelijk is contractuele wijzigingen door te voeren zonder dat dit een nieuwe aanbesteding noodzaakt.

De financiële effecten van de vastgestelde ambitie zero emissie gereden doelgroepenvervoer zijn verwerkt in de MJPB 2025-2028.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat van 2023 wordt bepaald door de programma's vraagafhankelijk vervoer (Wet maatschappelijke ondersteuning), routegebonden vervoer (leerlingen, jeugdwet en dagbesteding) en de overhead (kosten bedrijfsvoeringsorganisatie).

In vergelijking met de gewijzigde begroting 2023 heeft de BVO DRAN in werkelijkheid circa € 3,3 mln (2022: € -3,8 mln) minder besteed dan was voorzien. In 2023 is de impact van de coronacrisis op het feitelijk gebruik van met name het vraagafhankelijk vervoer nog steeds merkbaar geweest. Dit effect is de hoofdoorzaak voor de overschrijding van de begroting. Door de hoogte van de verwachte onderbesteding heeft gedurende 2023 aan de gemeenten al een terugbetaling van € 1.867.527 plaatsgevonden.

Uit te voeren taken

Door de deelnemende gemeenten is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN neergelegd.

In de volgende paragrafen wordt verder ingegaan op de uitvoering van de programma's en het onderdeel overhead.

2.2. Programmaverantwoording

Indeling en opzet programma's

De programma's zijn ingericht volgens de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we hiervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Onder het kopje "Wat wilden we bereiken?" wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we wilden bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan.

De programmaverantwoording bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer
3. Bestedingsplan

En het overzicht:

4. Overhead

De indeling van de programma's in de jaarrekening is overeenkomstig de begroting.

2.2.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.

Vraagafhankelijk vervoer

- a. Aantal dataritten per kwartaal > 95%;
- b. Aantal gegronde en verwijtbare klachten per kwartaal < 0,4%;
- c. Aantal verwijtbare loosmeldingen per kwartaal < 0,4%;
- d. Gemiddelde vertrekpuntualiteit ritten per maand > 95%;
- e. Gemiddelde individuele reistijd ritten per maand > 95%;
- f. Aantal ritten met ophaaltijden met een marge van meer dan 30 minuten (te vroeg/te laat) < 0,5%.

Callcenter

- a. Aantal gegronde en verwijtbare klachten per kwartaal < 0,05%;
 - b. Aantal verwijtbare loosmeldingen per kwartaal < 0,05%;
 - c. Gemiddelde wachttijd inkomende gesprekken per maand < 26 seconden.
- Het realiseren van de gestelde doelen in het kader van duurzaamheid waarbij in 2023 voor het vraagafhankelijk vervoer sprake diende te zijn van een oplopend volume van 70% van duurzame kilometers in het eerste kwartaal van 2023 naar een volume van 95% in het vierde kwartaal. Voor geheel 2023 is dit gemiddeld 84,3%. Voor het zero emissie aandeel diende het geheel jaar sprake te zijn van tenminste 35% zero emissie kilometers.
 - Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat hebben we bereikt?

Vraagafhankelijk vervoer (kwaliteit)

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2023 conform bestek malussen opgelegd aan de vervoerders van het vraagafhankelijk vervoer. De voortdurende problematiek om chauffeurs te werven zorgt er voor dat de kwaliteit van het vervoer blijvend onder druk staat en ook in 2023 coulanace is toegepast.

a. Dataritten

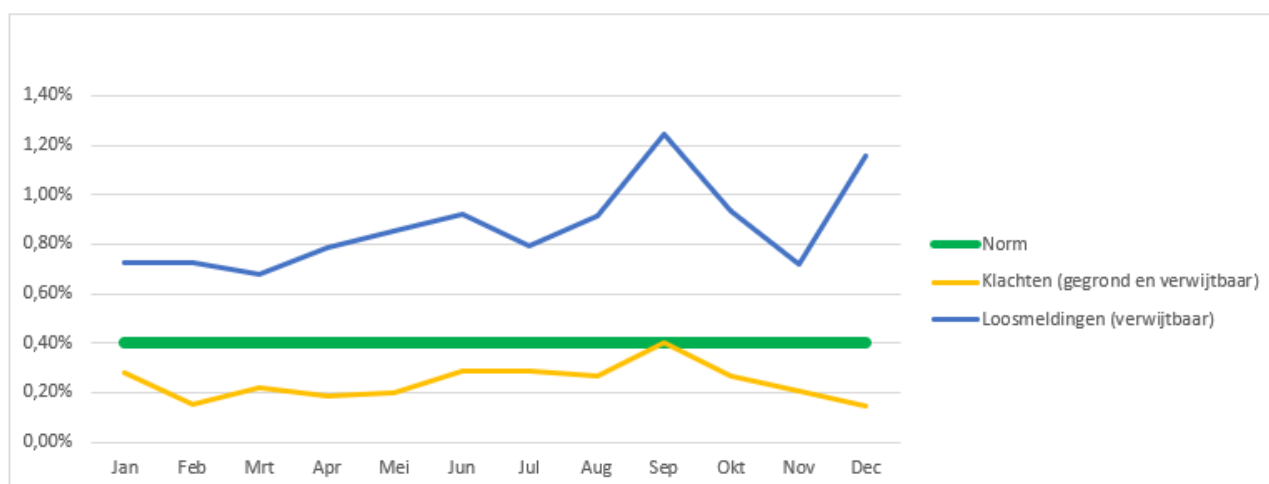
Door niet functionerende data-apparatuur of problemen in de verzending van data kan het incidenteel voorkomen dat ritgegevens niet worden geregistreerd. In 2023 was het percentage niet-dataritten 1,0% (2022: 1,7%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. De realisatie per kwartaal lag tussen de 0,9% en 1,3% en daarmee ruim binnen de norm van 5,0% niet-dataritten.

b. Gegronde en verwijtbare klachten

Een klacht is gegrond indien de opdrachtnemer iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit de aanbestedingsdocumenten. Is er sprake van een overmachtssituatie dan zou mogelijk de klacht als niet verwijtbaar kunnen worden geclassificeerd. Een voorbeeld hiervan zijn vertragingen door hevige sneeuwval of plotseling optredende gladheid. In 2023 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,3% (2022: 0,2%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. Per kwartaal bekeken bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten ook binnen de gestelde norm van maximaal 0,4%.

c. Verwijtbare loosmeldingen

Een rit wordt loos gemeld nadat een reiziger niet wordt aangetroffen op het afgesproken adres/locatie. Wanneer de opdrachtnemer aan meerdere voorwaarden niet voldoet is er sprake van een verwijtbare loosmelding. Hierbij valt te denken aan het gebruik van de belservice, aantoonbare GPS positie voertuig en verplichte wachttijd. In 2023 was het percentage verwijtbare loosmeldingen 0,9% (2022: 0,9%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage verwijtbare loosmeldingen boven de gestelde norm van maximaal 0,4%.

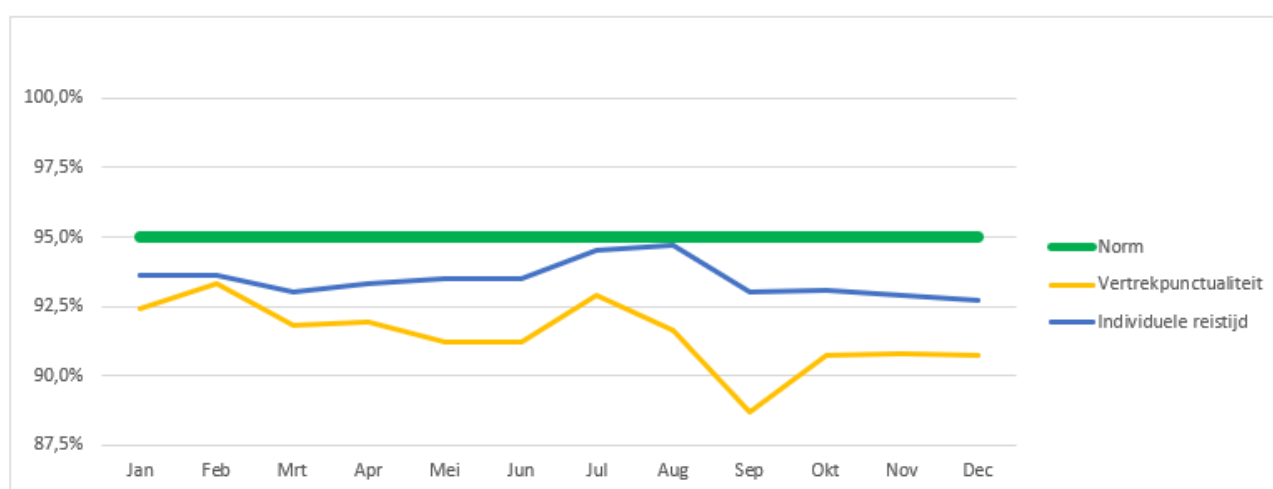
Grafiek 1: gegronde en verwijtbare klachten en verwijtbare loosmeldingen vraagafhankelijk vervoer 2023

d. Vertrekpunctualiteit

Binnen de bandbreedte van 15 minuten voor tot 15 minuten na de gewenste ophaaltijd moet een reiziger zijn ingestapt. Het gewenste vertrektijdstip van de reiziger wordt door het callcenter vastgelegd. De vertrekpunctualiteit in het vraagafhankelijk vervoer lag in 2023 op 91,4% (2022: 93,1%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%. In geen enkel kwartaal is de gewenste kwaliteit behaald.

e. Individuele reistijd

Voor het combineren van verschillende reizigers is zogenaamde omrijdtijd toegestaan. Deze omrijdtijd is gemaximeerd. Per rit wordt deze maximale omrijdtijd bepaald en afgezet tegen de feitelijke individuele reistijd van de reiziger. De individuele reistijd wordt bepaald vanaf de geregistreerde instaptijd tot de geregistreerde uitstaptijd van de reiziger. Het percentage van de ritten dat in 2023 binnen de maximaal toegestane individuele reistijd is gereden is 93,4% (2022: 93,5%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%.

Grafiek 2: vertrekpunctualiteit en individuele reistijd ritten vraagafhankelijk vervoer 2023

f. Ophaaltijden

Voor ritten met een ophaaltijd die meer dan 15 minuten te vroeg of te laat zijn wordt een boete opgelegd. Dit zijn ritten waarbij een reiziger dus 30 minuten voor of na de geboekte ophaaltijd vertrekt. In 2023 was het percentage ritten waarbij deze boete is opgelegd 2,1% (2022: 1,6%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage overschrijdingen ook boven de gestelde norm van maximaal 0,5%.

Callcenter

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2023 malussen opgelegd aan het callcenter. Met betrekking tot de wachttijden telefonie is sprake van een zorgelijke ontwikkeling. De gemiddelde wachttijd is vanaf het derde kwartaal van 2023 namelijk fors toenemend. Conform het landelijk beeld wordt ook dit callcenter geconfronteerd met een nijpend tekort aan callcentermedewerkers ondanks forse wervingsinspanningen. Door deze exogene factor is ook in 2023 coulance toegepast. Momenteel worden aan de hand van een opgesteld verbeterplan acties uitgevoerd die moeten leiden tot een verlaging van de wachttijden.

a. Gegronde en verwijtbare klachten

Een klacht is gegrond indien de opdrachtnemer iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit de aanbestedingsdocumenten. Een klacht is verwijtbaar als de opdrachtnemer niet aan kan tonen dat er sprake is van overmacht. In 2023 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,04% (2022: 0,03%) van het jaartotaal aantal declarabele ritten vraagafhankelijk vervoer. Op het laatste kwartaal van 2023 na, bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten in elk kwartaal ook binnen de gestelde norm van maximaal 0,05%.

b. Verwijtbare loosmeldingen

Een rit wordt loos gemeld nadat een reiziger niet wordt aangetroffen op het afgesproken adres/locatie. Is de oorzaak van de loosmelding herleidbaar naar een fout van de opdrachtnemer dan is sprake van een verwijtbare loosmelding. Te denken valt aan het vergeten te annuleren van ritten of het maken van een foutieve ritboeking. In 2023 was het percentage verwijtbare loosmeldingen 0,01% (2022: 0,01%) van het jaartotaal aantal declarabele ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage verwijtbare loosmeldingen ook ruim binnen de gestelde norm van maximaal 0,05%.

c. Wachttijd telefonie

De gemiddelde wachttijd van alle inkomende gesprekken mag over een periode van één maand niet meer bedragen dan 25 seconden. In 2023 was de gemiddelde wachttijd van de inkomende gesprekken 84 seconden (2022: 25 seconden). Met name vanaf het derde kwartaal zien we de wachttijden fors oplopen met een gemiddelde wachttijd van boven de 100 seconden bij een norm van maximaal 25 seconden. Met behulp van een verbeterplan loopt de gemiddelde wachttijd begin 2024 terug.

Vraagafhankelijk vervoer (duurzaamheid)

In 2023 is 88,0% (2022: 79,8%) van de gereden kilometers als duurzaam te beschouwen. Dit percentage ligt boven de gewenste duurzaamheidsambitie van (gemiddeld) 84,3% voor 2023. Van de totaal aantal kilometers is in 2023 al 41,6% (2022: 30,0%) gereden door zero emissie voertuigen. Ook dit percentage ligt boven de gestelde norm (35%) voor 2023.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Contractbeheersing/management informatie

In 2023 zijn continu analyses op de (realtime) rittenbakken, de managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie uitgevoerd. De resultaten zijn periodiek besproken met de opdrachtnemers. Op basis daarvan is (bij)gestuurd op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles. De bevindingen die hieruit volgen hebben invloed op de bonus/malus regeling die van toepassing is.

Continuïteitsbijdragen

Vanwege de achterblijvende vervoersvolumes ten gevolge van de Coronacrisis hebben de vervoerders in het vraagafhankelijk vervoer ook in de eerste twee kwartalen van 2023 continuïteitsbijdragen ontvangen. Deze tijdelijke maatregel is ingaande 1 juli 2023 stopgezet.

Omdat het vraagafhankelijk vervoer zich na de Coronacrisis op een fors lager niveau heeft gestabieleerd, was er voor de vervoerders geen sprake meer van een bedrijfseconomisch verantwoorde exploitatie van het vervoer. Om hieraan tegemoet te komen is vanaf het derde kwartaal van 2023 met de huidige vervoerders in het vraagafhankelijk vervoer een meer structurele oplossing overeengekomen ter vergoeding voor het risico op achterblijvende en fluctuerende vervoersvolumes, de zogenaamde kilometerstaffel.

Daarbij is de vergoeding aan vervoerders afhankelijk van de feitelijke vervoersvolume. Ligt het vervoersvolume onder een vooraf gestelde norm, wordt de vergoeding naar boven bijgesteld. Ligt het vervoersvolume echter hoger dan deze norm, dan wordt de vergoeding naar beneden bijgesteld.

Controleverklaring vervoerskosten

Voor de verantwoording over 2023 wordt van elke vervoerder vraagafhankelijk vervoer en het callcenter een controleverklaring ontvangen van respectievelijk het vervoer binnen het betreffende perceel en de kosten callcenter. Het laten uitvoeren van een jaarlijkse audit op de (financiële) processen en (financiële) systemen is een contractuele verplichting.

Afstemming BVO DRAN en deelnemende gemeenten

In 2023 hebben meerdere overleggen met gemeenten plaatsgevonden over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken via het overleg contactambtenaren Avan. Aanbestedingsdocumenten zijn in nauwe ambtelijke samenwerking tot stand gekomen, waarbij bestuurders periodiek zijn geïnformeerd en besluitvorming binnen het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN heeft plaatsgevonden. Periodiek zijn door de BVO DRAN financiële rapportages aan het algemeen bestuur verstrekt.

Regionale Adviesraad

In 2023 hebben meerdere overleggen van de Regionale Adviesraad (RAD) doelgroepenvervoer plaatsgevonden om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan. De RAD heeft ook over de aanbestedingsdocumenten haar advies uitgebracht. Bij alle overleggen van de RAD is een afgevaardigde van de BVO DRAN aanwezig geweest.

Communicatie

Via de website www.avan-vervoer.nl wordt gecommuniceerd met reizigers. Op deze site worden door de BVO DRAN periodiek nieuwsbrieven gepubliceerd. Onder het kopje "Nieuws" worden reizigers geïnformeerd over recente ontwikkelingen en eventuele aanpassingen aan het vervoer. De nieuwsbrieven worden ook gemaild aan alle reizigers waarvan het mailadres bekend is bij het callcenter.

Daarnaast is er door gebruikers o.a. de volgende informatie te vinden: klantenservice, de kosten voor vervoer, reserverings- en klachtentelefoonnummers, reistijden, procedures, reglementen en afspraken. Tevens kunnen reizigers via de website een rit boeken, een klacht indienen of een opmerking/vraag sturen naar de BVO DRAN. Op basis van ervaringen en reacties van gebruikers wordt de website periodiek geoptimaliseerd en aangepast.

Klanttevredenheidsonderzoek

In 2023 zijn voor het vraagafhankelijk vervoer continu onafhankelijke klanttevredenheidsonderzoeken (KTO's) uitgevoerd. Daarvoor worden dagelijks vijf reizigers gebeld die de afgelopen dagen gebruik hebben gemaakt van Avan en gevraagd naar hun ervaringen over dit recente gebruik. Deze ervaringen worden gebundeld in een kwartaalrapportage en vervolgens in een jaarrapportage.

In juli 2023 is de jaarrapportage 2022-2023 gepresenteerd. De overall score voor het vraagafhankelijk vervoer is net als voorgaand jaar 8,2 (norm: 7,7). De scores voor de afzonderlijke onderdelen: stiptheid van de vertrektijd, reservering van de taxirit, reisduur van de taxirit en communicatie over de ophaaltijd bij het boeken, scoren elk iets hoger dan een 8,0. Klachtafhandeling scoort een 6,4 (2021-2022: 6,3) en daarmee een ruime voldoende. De KTO's over de resterende kwartalen van 2023 laten een vergelijkbaar beeld zien.

Wat heeft het gekost?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Continuïteit	Klant- bijdragen (incl. Btw)	Wmo subsidie
	A	B	C	D	E
Arnhem	2.309.063	-68.864	66.619	-300.571	-145.006
Berg en Dal	351.898	-18.307	-	-53.472	-22.142
Beuningen	170.966	-9.613	18.680	-25.070	-10.890
Doesburg	53.358	-1.749	8.698	-5.890	-2.261
Druten	318.625	-16.851	8.886	-51.495	-16.673
Duiven	201.967	-3.558	22.593	-24.291	-11.632
Heumen	131.384	-6.746	-	-19.661	-8.349
Lingewaard	592.822	-19.257	70.019	-79.875	-29.637
Montferland	474.699	-7.815	9.245	-60.587	-24.310
Mook en Middelaar	73.681	-4.171	9.191	-11.440	-4.733
Nijmegen	1.359.137	-68.679	-	-203.250	-109.299
Overbetuwe	473.886	-14.570	24.750	-61.312	-22.466
Renkum	547.903	-17.364	57.788	-69.198	-29.587
Rheden	699.231	-20.181	1.480	-85.044	-37.885
Rozendaal	1.582	-169	4.303	-141	-129
Westervoort	111.967	-2.178	31.395	-13.720	-6.661
Wijchen	297.193	-15.809	4.250	-52.568	-16.890
Zevenaar	453.026	-7.498	12.831	-61.128	-23.866
TOTAAL	8.622.385	-303.378	350.729	-1.178.714	-522.415

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Vervoer (netto)	Callcenter	Overige kosten vervoer	Totaal
	A t/m E = F	G	H	F t/m H
Arnhem	1.861.241	134.435	-11.320	1.984.356
Berg en Dal	257.976	25.538	-2.293	281.222
Beuningen	144.073	15.514	-2.419	157.169
Doesburg	52.156	6.632	-907	57.881
Druten	242.491	20.430	-2.256	260.665
Duiven	185.079	16.143	-2.576	198.647
Heumen	96.627	10.479	-1.316	105.790
Lingewaard	534.071	31.824	-5.905	559.990
Montferland	391.232	27.273	-2.547	415.957
Mook en Middelaar	62.528	7.585	-876	69.237
Nijmegen	977.909	102.319	-4.949	1.075.279
Overbetuwe	400.288	25.633	-4.351	421.571
Renkum	489.543	32.212	-3.149	518.606
Rheden	557.601	39.379	-3.642	593.337
Rozendaal	5.446	5.877	-93	11.229
Westervoort	120.804	8.715	-1.865	127.654
Wijchen	216.175	20.621	-1.268	235.528
Zevenaar	373.366	27.088	-2.863	397.591
TOTAAL	6.968.606	557.696	-54.595	7.471.708

Toelichting

Bestedingen

In 2023 is de impact van de coronacrisis op het feitelijk gebruik van het vraagafhankelijk vervoer nog steeds merkbaar geweest. Omdat bij de bepaling van de begroting is uitgegaan van vervoersvolumes zonder coroneffecten, zijn de bruto vervoerskosten in 2023 daardoor ruim 15% lager (2022: -20%) uitgevallen dan in de begroting (€ 10,6 mln) voorzien. De huidige inschatting is dat er momenteel geen sprake meer is van enige coroneffecten op het vervoer. De begroting vanaf 2024 is hierdoor gebaseerd op vervoersvolumes van de meest recente periodes.

In lijn met de VNG adviezen heeft de BVO DRAN ook in het eerste half jaar van 2023 aan vervoerders continuïteitsbijdragen uitgekeerd. In het kader van vraagafhankelijk vervoer is een totale continuïteitsbijdrage van € 350.729 (2022: € 798.712) aan vervoerders uitgekeerd. De totale bruto vervoerskosten vraagafhankelijk vervoer komen daardoor in 2023 uit op € 8.973.114 (€ 8.622.385 + € 350.729), dit was in 2022 nog een bedrag van € 7,8 mln.

Voor de kosten callcenter is een zelfde trend te zien, circa 16% onderschrijding (2022: -18%) van de begroting. Het percentage ligt wat lager dan bij de vervoerskosten doordat een groot deel van de vergoeding aan het callcenter een vast bedrag betreft en daarmee niet afhankelijk is van de hoeveelheid vervoer.

Financiering

De ontvangen klantbijdragen zijn in 2023 circa 15% lager (2022: -24%) uitgevallen dan begroot, de toegekende Wmo subsidie is wel gelijk aan de begrote bijdrage. De werkelijke bijdrage vanuit gemeenten is aanzienlijk lager uitgevallen dan in de begroting voorzien. De totale bijdrage van € 7.471.708 (2022: € 5,9 mln) valt 20% lager (2022: -30%) uit dan de begrote bijdrage van € 9,4 mln.

Doordat de ontvangen Wmo subsidie gelijk blijft aan het begrote subsidiebedrag, is de onderschrijding van de gemeentelijke bijdrage voor het vraagafhankelijk vervoer hoger dan de begrotingsonderschrijding van de bestedingen.

2.2.2. Programma routevervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
 - a. Aantal dataritten per kwartaal > 95%;
 - b. Aantal gegronde en verwijtbare klachten per kwartaal < 0,3%;
 - c. Gemiddelde aankomstpunctualiteit ritten per maand > 95%;
 - d. Gemiddelde vertrekpunctualiteit ritten per maand > 95%;
 - e. Aantal ritten met vertrektijd met een marge van meer dan 30 minuten (te laat) < 0,5%.

- Het realiseren van de gestelde doelen in het kader van duurzaamheid waarbij in 2023 voor het routevervoer sprake diende te zijn van een oplopend volume van 70% van duurzame kilometers in het eerste kwartaal van 2023 naar een volume van 95% in het vierde kwartaal. Voor geheel 2023 is dit gemiddeld 84,3%. Voor het zero emissie aandeel diende het geheel jaar sprake te zijn van tenminste 5% zero emissie kilometers.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat hebben we bereikt?

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2023 conform bestek malussen opgelegd aan de vervoerders van het routevervoer. De voortdurende problematiek om chauffeurs te werven zorgt er voor dat de kwaliteit van het vervoer blijvend onder druk staat en ook in 2023 coultance is toegepast.

a. Dataritten

Door niet functionerende data-apparatuur of problemen in de verzending van data kan het incidenteel voorkomen dat ritgegevens niet worden geregistreerd. In 2023 was het percentage niet-dataritten 1,9% (2022: 2,4%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. De realisatie per kwartaal lag tussen de 1,8% en 2,1% en daarmee ruim binnen de norm van 5,0% niet-dataritten.

b. Gegronde en verwijtbare klachten

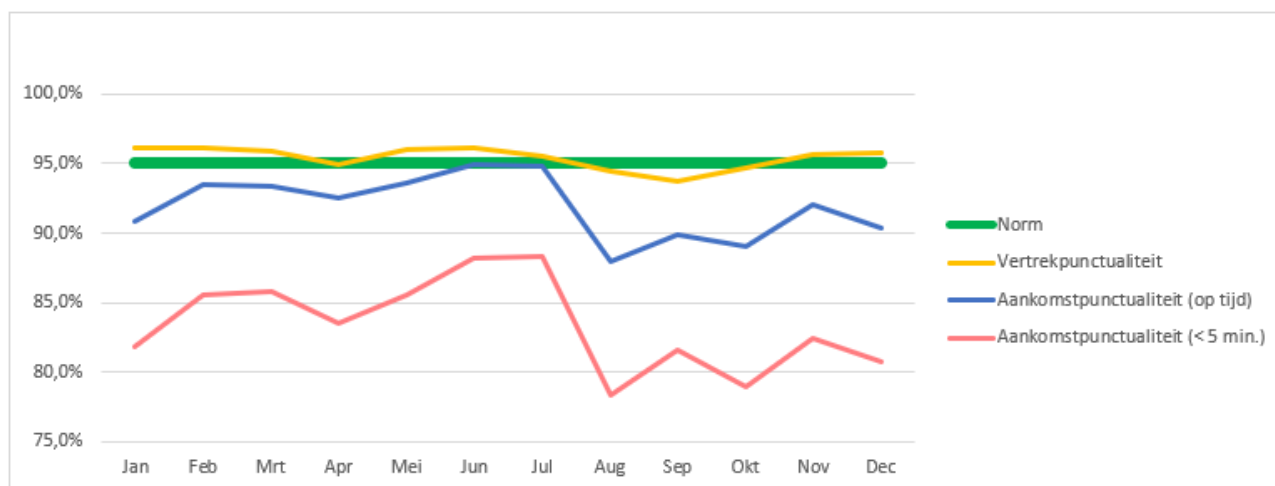
Een klacht is gegrond indien de opdrachtnemer iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit de aanbestedingsdocumenten. Is er sprake van een overmachtssituatie dan zou mogelijk de klacht als niet verwijtbaar kunnen worden geclassificeerd. Een voorbeeld hiervan zijn vertragingen door hevige sneeuwval of plotseling optredende gladheid. In 2023 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,05% (2022: 0,05%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. Per kwartaal bekeken bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten ook ruim binnen de gestelde norm van maximaal 0,3%.

c. Aankomstpunctualiteit

Het huidige uitgangspunt is dat reizigers op tijd op de locatie aanwezig zijn, dat is voor aanvang van de activiteit. De aankomstpunctualiteit (op tijd) in het routevervoer lag in 2023 op 91,9% (2022: 91,7%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%. In de overeenkomsten met de vervoerders is opgenomen dat reizigers tenminste 5 minuten voor aanvang van de activiteit dienen aan te komen op locatie. Gelet op de chauffeurskrapte is tot nu toe de focus gelegd op het op tijd op locatie aankomen. Weliswaar is er nog steeds sprake van chauffeurskrapte, maar de ergste spanning lijkt af te nemen. Met vervoerders is inmiddels de weg ingezet dat er gekoerst dient te worden op de eis van tenminste 5 minuten voor aanvang aanwezig op locatie. Voor de volledigheid is ook deze aankomstpunctualiteit (< 5 min.) aan de grafiek toegevoegd, in 2023 83,4%.

d. Vertrekpunctualiteit

Binnen 15 minuten na afloop van een activiteit moeten alle reizigers vanaf de locatie zijn vertrokken. Op basis van geregistreeerde voorrijdtijd, instaptijd en GPS locatie vindt monitoring plaats. De vertrekpunctualiteit in het routevervoer lag in 2023 op 95,5% (2022: 95,6%) en daarmee binnen de gestelde norm van 95,0%.

Grafiek 3: aankomstpunctualiteit en vertrekpunctualiteit routevervoer 2023

e. Vertrektijden

Voor ritten met een vertrektijd vanaf een locatie later dan 30 minuten na einde van de activiteit wordt een boete opgelegd. In 2023 was het percentage ritten waarbij deze boete is opgelegd 0,2% (2022: 0,2%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. In alle kwartalen bleef het percentage overschrijdingen binnen de gestelde norm van maximaal 0,5%.

Duurzaamheid

In 2023 is 84,3% (2022: 69,4%) van de gereden kilometers als duurzaam te beschouwen. Dit percentage is gelijk aan de gewenste duurzaamheidsambitie van (gemiddeld) 84,3% voor 2023. Van de totaal aantal kilometers is in 2023 al 25,8% (2022: 7,6%) gereden door zero emissie voertuigen. Dit terwijl de gestelde norm voor 2023 nog op 5% zero emissie kilometers lag.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Contractbeheersing/management informatie

In 2023 zijn continu analyses op de (realtime) rittenbakken, de managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie uitgevoerd. De resultaten zijn periodiek besproken met de opdrachtnemers. Op basis daarvan is (bij)gestuurd op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles. De bevindingen die hieruit volgen hebben invloed op de bonus/malus regeling die van toepassing is.

Controleverklaring vervoerskosten

Voor de verantwoording over 2023 wordt van elke vervoerder routevervoer een controleverklaring ontvangen van het vervoer binnen het betreffende perceel. Het laten uitvoeren van een jaarlijkse audit op de (financiële) processen en (financiële) systemen is een contractuele verplichting.

Afstemming BVO DRAN en deelnemende gemeenten

In 2023 hebben meerdere overleggen met gemeenten plaatsgevonden over routevervoer gerelateerde zaken via het overleg contactambtenaren Avan. Aanbestedingsdocumenten zijn in nauwe ambtelijke samenwerking tot stand gekomen, waarbij bestuurders periodiek zijn geïnformeerd en besluitvorming binnen het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN heeft plaatsgevonden. Periodiek worden door de BVO DRAN financiële rapportages aan het algemeen bestuur verstrekt.

Regionale Adviesraad

In 2023 hebben meerdere overleggen van de Regionale Adviesraad (RAD) doelgroepenvervoer plaatsgevonden om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan. De RAD heeft ook over de aanbestedingsdocumenten haar advies uitgebracht. Bij alle overleggen van de RAD is een afgevaardigde van de BVO DRAN aanwezig geweest.

Communicatie

Via de website www.avan-vervoer.nl wordt gecommuniceerd met reizigers. Op deze site worden door de BVO DRAN periodiek nieuwsbrieven gepubliceerd. Op de website kunnen reizigers uit het routevervoer ook de contactgegevens van de vervoerders vinden. Onder het kopje "Nieuws" worden reizigers geïnformeerd over recente ontwikkelingen en eventuele aanpassingen aan het vervoer. Ook kunnen reizigers via de website een klacht indienen of een opmerking/vraag sturen naar de BVO DRAN. Op basis van ervaringen en reacties van gebruikers wordt de website periodiek geoptimaliseerd en aangepast.

Nieuwe reizigers in het routevervoer worden na aanmelding per post geïnformeerd over het Avan vervoer. Communicatie over de ritten gebeurt via de betreffende vervoerders. Via het routevervoerportaal kunnen ouders en reizigers de laatste informatie vinden over bijvoorbeeld de ophaaltijden of kunnen zij indien nodig hun rit afmelden.

Klanttevredenheidsonderzoek

In 2023 is voor het routevervoer een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek (KTO's) uitgevoerd. Door de aard van het vervoer wordt voor het routevervoer jaarlijks een KTO uitgevoerd. Het onderzoek heeft in maart, april en mei 2023 plaatsgevonden.

De overall score voor het routevervoer is 7,7 (2022: 7,7) en voldoet daarmee aan de gestelde norm. De scores voor de afzonderlijke onderdelen: beoordeling voertuigen, chauffeurs en het gemak van het tijdelijk afmelden, scoren een 8,0 of hoger. Klachtafhandeling scoort een 4,9 (2022: 5,4).

Wat heeft het gekost?

Programma 2: Routevervoer	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Vervoer (netto)	Overige kosten vervoer	Totaal
	A	B	A t/m B = C	D	C t/m D
Arnhem	2.487.815	-41.524	2.446.291	-13.406	2.432.884
Berg en Dal	511.666	-5.565	506.102	3.236	509.338
Beuningen	413.556	-4.185	409.371	-3.353	406.018
Doesburg	384.237	-7.594	376.642	-5.700	370.943
Druten	267.687	-2.580	265.108	-1.791	263.317
Duiven	356.846	-1.951	354.895	-4.590	350.305
Heumen	190.390	-1.971	188.419	-367	188.052
Lingewaard	1.160.507	-2.974	1.157.533	-5.355	1.152.178
Montferland	67.367	-158	67.210	-622	66.588
Mook en Middelaar	92.414	-1.102	91.312	-670	90.643
Nijmegen	1.398.757	-15.712	1.383.046	-15.987	1.367.059
Overbetuwe	1.341.687	-3.418	1.338.269	-11.626	1.326.643
Renkum	190.737	-3.524	187.214	-3.052	184.161
Rheden	965.048	-19.360	945.688	-9.957	935.731
Rozendaal	28.306	-592	27.713	327	28.040
Westervoort	284.972	-1.822	283.149	-1.970	281.179
Wijchen	565.658	-5.551	560.107	-4.798	555.310
Zevenaar	877.625	-4.390	873.235	-7.008	866.227
TOTAAL	11.585.276	-123.972	11.461.303	-86.688	11.374.615

Toelichting

Bestedingen

In 2023 zijn er nauwelijks nog effecten volgend uit de coronacrisis merkbaar geweest binnen het routevervoer. Enkel binnen het dagbestedingsvervoer zijn deze effecten nog beperkt zichtbaar. De bruto vervoerskosten zijn in 2023 ongeveer 8% lager (2022: -8%) uitgevallen dan in de begroting (€ 12,6 mln) voorzien. De totale bruto vervoerskosten routevervoer komen in 2023 uit op € 11.585.276, dit was in 2022 nog een bedrag van € 10,7 mln.

Financiering

Doordat de gemeentelijke bijdrage de enige financieringsbron is voor de kosten van het routevervoer, ligt de afwijking van de werkelijke bijdrage ten opzichte van de begroting volledig in lijn met de procentueel lagere bestedingen in 2023.

2.2.3. Overzicht overhead

Wat hebben we bereikt?

Sturing en (financiële) beheersing van uitvoering van het vervoer met Avan

In 2023 zijn elk kwartaal financiële managementrapportages aan het bestuur verstrekt. In deze rapportage wordt de voortgang van de (geprognosticeerde) bestedingen en verstrekte continuïteitsbijdragen per vervoerssoort en per gemeente inzichtelijk gemaakt. Op basis van de verwachte onderschrijding vervoerskosten uit deze rapportages heeft in 2023 al een tussentijdse afrekening (terugbetaling) met de gemeenten plaatsgevonden.

Een doorlopend proces blijft de gezamenlijke zoektocht van de BVO DRAN en gemeenten om de kosten van het vervoer zo veel mogelijk te beperken door het doorvoeren van optimalisaties en invoeren van beheersmaatregelen.

Ondersteunen en faciliteren van het bestuur in haar taakuitvoering

Om te komen tot gedegen besluitvorming worden alle onderwerpen die door de BVO DRAN zijn geagendeerd voorbesproken in het voorbereidend ambtelijk overleg (VAO). Op de momenten dat specifieke detail toelichting noodzakelijk wordt geacht, worden er door de BVO DRAN naast dit VAO nog extra (financiële) bijeenkomsten georganiseerd. De BVO DRAN is in de bestuurlijke overleggen aangesloten en geeft toelichting op de door hen geagendeerde onderwerpen. De BVO DRAN zorgt ook voor de verslaglegging van de bestuurlijk overleggen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Afstemming BVO DRAN en callcenter/vervoerders

Frequent worden er overleggen gevoerd met de vervoerders en het callcenter over operationele aspecten van de samenwerking. Binnen deze overleggen worden aan de hand van de contractueel overeengekomen KPI's de prestaties van de opdrachtnemers besproken. Hierdoor heeft een goede bewaking plaats kunnen vinden ten aanzien van het behalen van de normen van in paragraaf 2.2.1 en 2.2.2 opgesomde KPI's.

Inrichting vervoer en callcenter

In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

Vergoeding vervoer en callcenter

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal declarabele kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten.

Monitoren van (landelijke) ontwikkelingen

De BVO DRAN neemt deel aan het bovenregionaal overleg. Hierin zijn de Gelderse vervoersregio's vertegenwoordigd waarbij ontwikkelingen worden besproken, kennis en ervaringen worden gedeeld en de samenwerking wordt gezocht voor de aanpak van eventuele knelpunten in het doelgroepenvervoer.

De BVO DRAN is vertegenwoordigd in het bestuur van de landelijke vereniging doelgroepenvervoer (VDVN). Een vereniging die zich inzet voor de belangen van gemeentelijke opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer en in nauw contact staat met de VNG en vertegenwoordigers van de Rijksoverheid.

De BVO DRAN neemt actief deel aan regionale bijeenkomsten, georganiseerd door de griffierskringen, met als doel informatievoorziening aan raadsleden door diverse gemeenschappelijke regelingen.

De BVO DRAN is actief betrokken bij het oplossen van (reizigers)problemen binnen het doelgroepenvervoer en ondersteund daarbij de ambtelijke organisatie.

Wat heeft het gekost?

Overzicht Overhead	Vraagafhankelijk	Route	Totaal BVO (bruto)
Arnhem	70.772	76.251	147.023
Berg en Dal	14.607	21.239	35.846
Beuningen	8.286	20.044	28.330
Doesburg	1.856	13.368	15.225
Druten	12.089	10.156	22.245
Duiven	9.837	17.381	27.219
Heumen	8.378	12.140	20.518
Lingewaard	15.618	30.585	46.203
Montferland	32.454	4.606	37.060
Mook en Middelaar	5.588	7.009	12.598
Nijmegen	78.432	81.708	160.140
Overbetuwe	12.353	34.974	47.327
Renkum	24.291	8.456	32.748
Rheden	18.134	25.027	43.161
Rozendaal	302	5.407	5.709
Westervoort	5.245	13.349	18.595
Wijchen	14.245	27.113	41.358
Zevenaar	15.050	29.155	44.205
Provincie Gelderland	29.983	40.347	70.330
TOTAAL	377.522	478.317	855.839

2.3. Paragrafen

In de jaarstukken wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 26) staat aangegeven dat in het jaarverslag de paragrafen opgenomen moeten zijn die ook in de begroting zijn opgenomen. Dit betreft voor de jaarstukken 2023 van BVO DRAN de volgende paragrafen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- financiering
- bedrijfsvoering

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN zijn een tweetal posten te duiden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de 'open einde' systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemer bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de deelnemers. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemers, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

Inventarisatie van de risico's

Clausule afwijkend vervoersvolume overeenkomsten vervoerders

Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de contractperiode de mogelijkheid dat vervoervolumes schommelen. Binnen de huidige en verlengde contracten routevervoer zijn afspraken gemaakt voor het geval dat vervoervolumes structureel en substantieel toe- of afnemen en dit leidt tot een onredelijke financiële situatie voor vervoerder of opdrachtgever. Beide partijen treden in dit geval tijdig in overleg. Binnen de huidige, verlengde en nieuwe contracten vraagafhankelijk vervoer is een fluctuerende vergoeding op basis van een kilometerstaffel overeengekomen. Bij deze vervoerssoort bestaat dit risico dan ook niet.

In het geval sprake is van een noodzakelijke tariefverhoging ten gevolge van substantiële afwijkingen zal deze naar alle waarschijnlijkheid in alle gevallen passend zijn binnen de begroting van de BVO DRAN, rekening houdend met de algemene uitgangspunten uit de kaderbrief 2025.

Aanbesteding en implementatie

Ten gevolge van de recente aanbesteding (start vervoer 1 augustus 2024) is voor meerdere percelen vervoer gegund aan een andere partij dan de huidige vervoerder. Een deel van de chauffeurs zal conform de CAO uitgangspunten de overstap maken naar de nieuwe vervoerder. Voor de dan nog resterende personeelsbehoefte zullen chauffeurs uit de markt geworven dienen te worden. Mede gelet op de krapte op de arbeidsmarkt is er een reëel risico dat bij de start van het vervoer sprake is van onvoldoende chauffeurs. In samenwerking met de BVO DRAN wordt nagedacht over what-if scenario's.

Aanbesteding in het geval vervoerscontracten niet worden verlengd

Met vervoerders zijn in 2020 contracten afgesloten voor een initiële periode van 4 jaar en drie verlengingsopties van elk twee jaar. In 2023 is een deel van de contracten met 2 jaar verlengd. De huidige contractperiode eindigt daardoor op 31 juli 2026. Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Het is denkbaar dat partijen besluiten contracten niet te verlengen en dat daardoor delen van het vervoer dienen te worden aanbesteed.

Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, brandstofprijzen, investering zero emissie voertuigen) is de verwachting dat een toekomstige aanbesteding zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven.

De huidige meerjarige begrotingen voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn deels gebaseerd op de afspraken uit de recent verlengde contracten, waarbij rekening is gehouden met additionele kosten voor de infasering van zero emissie. In het geval dat besloten dient te worden tot een nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen vervoerskosten van betreffende gemeenten.

Infasering zero emissie rolstoelbussen

Alle huidige tarieven in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn gebaseerd op vervoer met niet-zero emissie rolstoelbussen. De reden hiervan is dat naar verwachting de komende jaren de ontwikkelingen van deze voertuigen in combinatie met infasering van laadinfrastructuur tot een lagere kostentoeename leidt.

De infasering van zero emissie rolstoelbussen is onderdeel van de herzieningsclausule die is opgenomen in de huidige contracten. Naar verwachting heeft infasering van zero emissie rolstoelbussen op termijn nog steeds een kostenstijgend effect. Binnen de begroting is vanaf medio 2026 rekening gehouden met 5% meerkosten voor de infasering.

Aanbesteding callcenter

Met het callcenter is in 2020 een contract afgesloten voor een initiële periode van 3 jaar en drie verlengingsopties van elk twee jaar. In 2023 is dit contract met 2 jaar verlengd. De huidige contractperiode eindigt daardoor op 31 juli 2025. De mogelijkheid bestaat om dit contract nog met 2 x 2 jaren te verlengen. Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt.

Uiterlijk 31 juli 2024 dient dit besluit genomen te worden. Het overleg daartoe is inmiddels opgestart. Mocht besloten worden tot het niet verlengen van dit contract dan vindt er een aanbesteding plaats. Naar verwachting zullen de kosten na aanbesteding toenemen.

Indexatie eigen bijdrage vraagafhankelijk vervoer

De reizigersbijdrage van het tarief Wmo met korting volgt de kostenontwikkeling van de reizigersbijdrage, zoals van toepassing binnen het reguliere busvervoer BRENG (LTI index). Voor 1 januari jl. bedroeg deze kostenontwikkeling +11,72%. Vanuit de Rijksoverheid is € 300 miljoen beschikbaar gesteld (motie Bikker) met als doel de OV kosten voor de reiziger niet te verhogen. Ten gevolge daarvan heeft de provincie Gelderland besloten de reizigersbijdrage voor de OV reiziger voor 2024 niet te verhogen.

In het merendeel van de gemeentelijke verordeningen (Avan gemeenten) staat opgenomen dat de indexering van de reizigersbijdrage van het tarief Wmo met korting gelijk is aan de indexatie van de reizigersbijdrage in het reguliere OV. Het verhogen van de Wmo reizigersbijdrage in 2024 zou daardoor in strijd zijn met deze verordeningen. Op basis daarvan heeft het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN op 30 november 2023 besloten om de feitelijke reizigersbijdrage van het tarief Wmo met korting voor 2024 niet te verhogen. Dit besluit is verwerkt in de gewijzigde begroting 2024.

Op dit moment is nog onzeker of, en zo ja in welke mate de provincie haar OV reizigersbijdrage indexeert ingaande 1 januari 2025. In de MJPB 2025-2028 is rekening gehouden met een indexatie op dat moment van +13,82%. Wanneer de indexatie lager uitvalt, zorgt dit voor een hogere gemeentelijke bijdrage in het vraagafhankelijk vervoer.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen

Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabiliteitsratio worden bepaald. Door de 'open einde' systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.3.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en de Connectie. Daarnaast bestaat het grootste deel van de bestedingen uit personeelskosten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

EMU saldo

Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. De BBV schrijft voor decentrale overheden echter een administratie op basis van het baten/lastenstelsel voor. Het EMU saldo wordt dan berekend door - afhankelijk van de kasmutatie - enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken en dan de individuele referentiewaarde (wet HOF) hier tegen af te zetten. Voor een BVO is geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU saldo geen toegevoegde waarde heeft.

Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	0	0	0	0	0
Vlottende activa					
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	9.250	10.250	11.250	12.250	13.250
Liquide middelen	250	250	250	250	250
Overlopende activa	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000
Totaal activa	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000
PASSIVA					
Vaste passiva					
Eigen vermogen	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	0	0	0	0	0
Vlottende passiva					
Schulden met een looptijd < 1 jaar	250	250	250	250	250
Nog te betalen bedragen	2.750	3.000	3.250	3.500	3.750
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	6.250	7.000	7.750	8.500	9.250
Overige schulden	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000
Totaal passiva	10.000	11.000	12.000	13.000	14.000
Saldo	0	0	0	0	0

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt voor gemeenschappelijke regelingen in 2023 8,2% van het begrotingstotaal. De huidige stand van de netto-vlottende schuld geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

(bedragen x € 1.000,-)	Begroot	Werkelijk	Verschil	Analyse
Toegestane kasgeldlimiet				
Begrote lasten	€ 24.903	€ 21.403	€ -3.500	€ -
Percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	8,2%	
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.042	€ 1.755	€ -287	€ -
Berekening netto vlottende schuld				
Vlottende schuld	€ 10.000	€ 10.691	€ 691	€ -
-/- Vlottende middelen	€ 10.000	€ 10.691	€ 691	€ -
Netto vlottende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruimte kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.042	€ 1.755	€ -287	€ -
-/- Netto vlottende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 2.042	€ 1.755	€ -287	€ -

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De huidige stand van de langlopende schulden geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren

Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Om te bepalen wat overtollige middelen zijn, wordt een drempelbedrag gehanteerd. Het drempelbedrag is in 2023 gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1.000.000 bedraagt.

In 2023 resulteert dit voor de BVO DRAN tot een drempelbedrag van € 1.000.000 door een begrotingstotaal in de gewijzigde begroting 2023 van € 26.081.552. Gedurende 2023 vindt vanaf € 250.000 afroaming van overtollige middelen plaats naar de schatkist bij het ministerie van Financiën. Hierdoor wordt het drempelbedrag niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	250	250	250
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	750	750	750	750
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	26.082			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	26.082			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1.000		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.500	22.750	23.001	23.003
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	250	250	250

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.3.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?

De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is. Tenslotte wordt een optimale aansluiting van het vervoer op het openbaar vervoer netwerk voorzien.

Doelen en taken

De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel

In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal beladen kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten en geregistreerde OV-reisadviezen.

Dienstverleningsovereenkomsten

Voor 2023 zijn met de Connectie en de gemeente Arnhem dienstverleningsovereenkomsten (DVO) afgesloten. De Connectie levert ingerichte werkplekken, diverse (financiële) applicaties en functioneel beheer, een volledig financieel administratieve verwerking (inclusief salarisadministratie) en archivering. Als bijlage bij de DVO met de Connectie is ook een verwerkersovereenkomst opgenomen. De DVO met de gemeente Arnhem betreft afspraken over inzet van specialistische expertise.

Rapporteren

Aan de deelnemers wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages (inclusief financiën) worden minimaal halfjaarlijks opgesteld.

Vennootschapsbelasting

Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetwijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

Beleidsindicatoren

Omschrijving	Eenheid	Waarde
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,01
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,01
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1,07
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	5,15%
Overhead	Kosten overhead als % van de totale lasten	4,00%

Fraude

Bij de BVO DRAN zijn geen gevallen van fraude of vermoedens daaromtrent bekend.

Duurzaamheid

Maatschappelijke ontwikkelingen zijn mede kaderstellend voor de uitvoering van het vervoer, waarbij binnen de huidige contracten met vervoerders en zeker ook de komende jaren onder meer de focus ligt op verduurzaming. In toenemende mate worden daartoe voertuigen ingezet waarbij sprake is van volledig elektrische aandrijving. De ambitie is dat uiterlijk in 2028 sprake is van volledig zero emissie gereden doelgroepenvervoer binnen de Avan gemeenten. In de programma's vraagafhankelijk vervoer en routevervoer worden de resultaten in het kader van duurzaamheid uit 2023 toegelicht.

Wet open overheid

In 2023 is door de BVO DRAN een aanvang gemaakt met het implementeren van de Wet open overheid (Woo). Er is een contactpersoon aangesteld en gestart met de voorbereidingen om de processen ingericht te hebben bij volledige inwerkingtreding van de wet.

Rechtmatigheid

Er zijn in 2023 geen onrechtmatigheden geweest die de rapportagegrens van € 10.000 hebben overschreden. De rapportagegrens is bepaald op 5% van de verantwoordingsgrens. De verantwoordingsgrens bedraagt 1% van de totale lasten in de jaarrekening (€ 21.403.291). In het controleprotocol voor de accountantscontrole BVO DRAN is vastgelegd hoe de rapportagegrens jaarlijks bepaald dient te worden.

3. Jaarrekening

3.1. Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)			
Lasten	1.057.500	855.839	811.360
Baten	1.057.500	855.839	811.360
Saldo van baten en lasten	0	0	0

Toelichting

In 2023 zijn de bestedingen binnen de begroting gerealiseerd. In paragraaf 3.2 wordt verdere toelichting gegeven.

3.2. Specificatie BVO

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2023	Resultaat 2023
Lasten			
<i>Structureel</i>			
Personeelskosten	765.000	649.422	115.577
Ondersteunende taken	60.000	52.541	7.459
Huisvesting	27.500	24.928	2.572
Accountant en fiscaal advies	22.500	18.756	3.744
Opdrachtgeversplatform doelgroepenvervoer	12.500	10.898	1.602
Kantoorkosten, ICT	82.500	39.037	43.463
Consumenten, klachten	72.500	70.617	1.883
Onvoorzien	-10.000	-13.826	3.826
Subtotaal	1.032.500	852.372	180.128
<i>Incidenteel</i>			
Systeemontwikkeling	25.000	3.467	21.533
Subtotaal	25.000	3.467	21.533
TOTAAL	1.057.500	855.839	201.661

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2023	Resultaat 2023
Baten			
Bijdrage gemeenten	990.559	785.509	205.050
Beheerbijdrage provincie	66.941	70.330	-3.389
TOTAAL	1.057.500	855.839	201.661

Toelichting

In 2023 is een deel (€ 201.661) van het beschikbare budget niet besteed door de vervoersorganisatie. Invulling van een vacature heeft in 2023 niet plaatsgevonden. Daarnaast zijn enkele vacatures qua formatieomvang deeltijds ingevuld, waardoor het budget personeelskosten niet volledig wordt benut (circa € -115.000).

Ook het budget kantoorkosten is in 2023 niet volledig benut (circa € -45.000). Omdat een deel van de onderschrijving structureel van aard blijkt, is bij de begroting BVO lasten op dit onderdeel vanaf 2024 naar beneden bijgesteld.

3.3. Balans

Balans per 31-12-2023

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa	0	0
Totaal vaste activa	0	0
Viottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen (1)	4.433.988	5.875.772
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.040.192	3.062.942
Overige vorderingen	4.088	1.125
	9.478.268	8.939.839
Liquide middelen		
Banksaldi	250.884	250.201
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen (2)	961.739	1.123.716
Totaal viottende activa	10.690.891	10.313.756
TOTAAL GENERAAL	10.690.891	10.313.756

PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste passiva	0	0
Totaal vaste passiva	0	0
Viottende passiva		
Netto-viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden (3)	12.712	240.471
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (4)	2.706.382	2.564.964
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (5)	6.550.418	6.260.996
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (6)	1.421.380	1.247.325
	10.678.180	10.073.285
Totaal viottende passiva	10.690.891	10.313.756
TOTAAL GENERAAL	10.690.891	10.313.756

3.3.1. Toelichting balansposten

Vorderingen op openbare lichamen (1) 4.433.988

Arnhem Q1-2024	792.546
Berg en Dal Q1-2024	269.282
Beuningen Q1-2024	229.516
Duiven Q1-2024	238.271
Heumen Q1-2024	117.074
Lingewaard Q1-2024	608.314
Montferland Q1-2024	202.126
Nijmegen Q1-2024	960.676
Rheden Q1-2024	546.148
Rozendaal Q1-2024	4.016
Westervoort Q1-2024	162.097
Zevenaar Q1-2024	303.920
	<u>4.433.988</u>

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen (2) 961.739

<i>Nog te ontvangen bedragen</i>	
Wmo subsidie provincie	(a) 688.374
Vervoerskosten	(b) 185.760
Overige kosten	(c) 85.171
<i>Overige bedragen</i>	
Vooruitbetaalde bedragen	2.434
	<u>961.739</u>

Wmo subsidie provincie (a) 688.374

Subsidiebeschikking 2021	1.692.548
Ontvangen 80% voorschot	-1.354.038
Subsidiebeschikking 2022	1.156.575
Ontvangen 80% voorschot	-925.260
Subsidiebeschikking 2023	592.745
Ontvangen 80% voorschot	-474.196
	<u>688.374</u>

Nog te ontvangen vervoerskosten (b) 185.760

Malus 2023	163.081
Nog te ontvangen creditnota's	5.151
Nog te factureren vervoerskosten	17.528
	<u>185.760</u>

Overige kosten	(c)	<u>85.171</u>
Callcenter 2023		26.006
Rente schatkistbankieren Q4-2023		54.575
Overige kosten		<u>4.589</u>
		<u>85.171</u>

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	(3)	<u>12.712</u>
Crediteuren		<u>12.712</u>
		<u>12.712</u>

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	(4)	<u>2.706.382</u>
<i>Nog te betalen bedragen</i>		
Vervoerskosten	(d)	2.144.396
Omzetbelasting Q4-2023		499.553
Overige kosten	(e)	25.950
<i>Overige bedragen</i>		
Loonbelasting		<u>36.482</u>
		<u>2.706.382</u>

Nog te betalen vervoerskosten	(d)	<u>2.144.396</u>
Vervoer december 2023		1.605.492
Vervoer november 2023		522.053
Vervoer overige maanden 2023		<u>16.851</u>
		<u>2.144.396</u>

Nog te betalen overige kosten	(e)	<u>25.950</u>
BVO lasten 2022		17.066
Callcenter Q4-2023		671
Pensioenpremie december 2023		<u>8.213</u>
		<u>25.950</u>

Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	(5)	<u>6.550.418</u>
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten		<u>6.550.418</u>
		<u>6.550.418</u>

De deelnemende gemeenten hebben op 18 december 2023 voorschotfacturen voor het eerste kwartaal van 2024 ontvangen.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (6) 1.421.380

Nog te betalen bedragen
Bijdrage gemeenten 2023 (g) 1.421.380
1.421.380

Bijdrage gemeenten 2023 (g) 1.421.380

Arnhem	270.874
Berg en Dal	24.788
Beuningen	55.477
Doesburg	58.930
Druten	53.513
Duiven	67.440
Heumen	27.165
Lingewaard	82.916
Montferland	32.297
Mook en Middelaar	16.614
Nijmegen	288.229
Overbetuwe	88.102
Renkum	74.014
Rheden	101.203
Rozendaal	1.207
Westervoort	37.858
Wijchen	72.661
Zevenaar	68.093
	<u>1.421.380</u>

Per saldo moet er een bedrag worden terugbetaald aan de gemeenten. Gemeenten met een negatief saldo moeten echter nog bijbetalen.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Wettelijke vakantie-uren

Het saldo van de openstaande verlofuren per 31 december 2023 die kunnen leiden tot uitbetaling is 141 uur. Rekening houdend met het bruto uurloon plus werkgeverslasten betreft het een maximaal bedrag van € 6.240.

3.3.2. Grondslagen jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften uit de BBV. Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een mogelijke voorziening wegens oninbaarheid. Liquide middelen, overlopende activa en schulden en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Rechtmatigheid

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, het controleprotocol voor de accountantscontrole en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De financiële rechtmatigheid het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - a. Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 30 november 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld
 - b. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van baten in beginsel onrechtmatig zijn, waarbij in het controleprotocol voor de accountantscontrole een aantal scenario's zijn beschreven wanneer deze overschrijdingen of onderschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
 - c. Ten aanzien van het M&O criterium worden worden door de bedrijfsvoeringsorganisatie maandelijks controles uitgevoerd om verkregen rapportages en overige gegevens te toetsen aan bestekseisen en bepalingen uit afgesloten overeenkomst(en).
- De rechtmatigheidsverordening is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en het controleprotocol voor de accountantscontrole. Dit betekent dat:
 - a. Een verantwoordingsgrens van 1% (€ 210.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
 - b. Een rapporteringstolerantie van 5% (€ 10.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

3.4. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel gebeurtenissen die van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

3.5. Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 legt de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) beperkingen op aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke sector en de semipublieke sector.

WNT-verantwoording 2023 BVO DRAN

De WNT is van toepassing op de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN). Het voor de BVO DRAN toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

3.5.1. Bezoldiging topfunctionarissen

- a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	M. van den Beucken			
Functiegegevens	Directeur			
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0			
Dienstbetrekking?	ja			
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 110.868			
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.209			
<i>Subtotaal</i>	€ 129.077			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.			
Bezoldiging	€ 129.077			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.			
Gegevens 2022				
bedragen x € 1	M. van den Beucken			
Functiegegevens	Directeur			
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0			
Dienstbetrekking?	ja			
Bezoldiging^a				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 108.610			
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.858			
<i>Subtotaal</i>	€ 124.468			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000			
Bezoldiging	€ 124.468			

- b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2023.

- c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2023.

d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023			
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	VAN	TOT
R. Engels	Voorzitter	01-01-2023	31-12-2023
M. van der Wel	Lid	01-01-2023	31-12-2023
M. Barber	Lid	01-01-2023	31-12-2023
F. Houben	Lid	01-01-2023	31-12-2023
R. Gossink	Lid	01-01-2023	29-11-2023
B. Elbers	Lid	30-11-2023	31-12-2023
G. de Wildt	Lid	01-01-2023	31-12-2023
J. Goossen	Lid	01-01-2023	31-12-2023
A. Slob	Lid	01-01-2023	31-12-2023
Mevrouw J. Derksen	Lid	01-01-2023	31-12-2023
F. Dillerop	Lid	01-01-2023	31-12-2023
C. Daemen	Lid	01-01-2023	31-12-2023
W. Hol	Lid	01-01-2023	05-07-2023
R. Post	Lid	06-07-2023	31-12-2023
M. Mulder	Lid	01-01-2023	31-12-2023
G. Hofstede	Lid	01-01-2023	31-12-2023
T. van der Pas	Lid	01-01-2023	31-12-2023
De heer J. Derksen	Lid	01-01-2023	31-12-2023
N. Derks	Lid	01-01-2023	29-11-2023
M. Derks	Lid	30-11-2023	31-12-2023
S. Bijl	Lid	01-01-2023	31-12-2023

e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2023.

f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2023.

g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2023.

3.5.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt hebben in 2023 niet plaatsgevonden.

3.5.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht vervoerskosten

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. klantbijdragen (incl. Btw)

Totale kosten vervoer	Vraagafhankelijk (bruto)	Bonus/ malus	Continuïteit	Klant-bijdragen (incl. Btw)	Wmo subsidie
	A	B	C	D	E
Arnhem	2.309.063	-68.864	66.619	-300.571	-145.006
Berg en Dal	351.898	-18.307	-	-53.472	-22.142
Beuningen	170.966	-9.613	18.680	-25.070	-10.890
Doesburg	53.358	-1.749	8.698	-5.890	-2.261
Druten	318.625	-16.851	8.886	-51.495	-16.673
Duiven	201.967	-3.558	22.593	-24.291	-11.632
Heumen	131.384	-6.746	-	-19.661	-8.349
Lingewaard	592.822	-19.257	70.019	-79.875	-29.637
Montferland	474.699	-7.815	9.245	-60.587	-24.310
Mook en Middelaar	73.681	-4.171	9.191	-11.440	-4.733
Nijmegen	1.359.137	-68.679	-	-203.250	-109.299
Overbetuwe	473.886	-14.570	24.750	-61.312	-22.466
Renkum	547.903	-17.364	57.788	-69.198	-29.587
Rheden	699.231	-20.181	1.480	-85.044	-37.885
Rozendaal	1.582	-169	4.303	-141	-129
Westervoort	111.967	-2.178	31.395	-13.720	-6.661
Wijchen	297.193	-15.809	4.250	-52.568	-16.890
Zevenaar	453.026	-7.498	12.831	-61.128	-23.866
TOTAAL	8.622.385	-303.378	350.729	-1.178.714	-522.415

Totale kosten vervoer	Vraagafhankelijk (netto)	Routevervoer (bruto)	Bonus/ malus	Routevervoer (netto)	Totaal vervoer (netto)
	A t/m E = F	G	H	F t/m H = I	F + I
Arnhem	1.861.241	2.487.815	-41.524	2.446.291	4.307.532
Berg en Dal	257.976	511.666	-5.565	506.102	764.078
Beuningen	144.073	413.556	-4.185	409.371	553.444
Doesburg	52.156	384.237	-7.594	376.642	428.798
Druten	242.491	267.687	-2.580	265.108	507.599
Duiven	185.079	356.846	-1.951	354.895	539.974
Heumen	96.627	190.390	-1.971	188.419	285.046
Lingewaard	534.071	1.160.507	-2.974	1.157.533	1.691.604
Montferland	391.232	67.367	-158	67.210	458.441
Mook en Middelaar	62.528	92.414	-1.102	91.312	153.841
Nijmegen	977.909	1.398.757	-15.712	1.383.046	2.360.954
Overbetuwe	400.288	1.341.687	-3.418	1.338.269	1.738.557
Renkum	489.543	190.737	-3.524	187.214	676.757
Rheden	557.601	965.048	-19.360	945.688	1.503.288
Rozendaal	5.446	28.306	-592	27.713	33.159
Westervoort	120.804	284.972	-1.822	283.149	403.954
Wijchen	216.175	565.658	-5.551	560.107	776.282
Zevenaar	373.366	877.625	-4.390	873.235	1.246.601
TOTAAL	6.968.606	11.585.276	-123.972	11.461.303	18.429.910

Bijlage 2: Totaaloverzicht kosten callcenter

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. klantbijdragen (incl. Btw)

Totale kosten callcenter	Callcenter	Bonus/ malus	Totaal
Arnhem	137.897	-3.462	134.435
Berg en Dal	26.190	-651	25.538
Beuningen	15.914	-399	15.514
Doesburg	6.801	-170	6.632
Druten	20.965	-535	20.430
Duiven	16.544	-401	16.143
Heumen	10.745	-266	10.479
Lingewaard	32.650	-826	31.824
Montferland	27.977	-704	27.273
Mook en Middelaar	7.780	-196	7.585
Nijmegen	104.949	-2.630	102.319
Overbetuwe	26.284	-650	25.633
Renkum	33.026	-814	32.212
Rheden	40.386	-1.007	39.379
Rozendaal	6.026	-149	5.877
Westervoort	8.946	-231	8.715
Wijchen	21.150	-529	20.621
Zevenaar	27.790	-703	27.088
TOTAAL	572.019	-14.322	557.696

Bijlage 3: Afrekening 2023 deelnemers

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. klantbijdragen (incl. Btw)

Afrekening 2023							
	Vervoer				BVO		
	Voorschot	Realisatie	Continuïteit	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Resultaat
Gemeenten							
Arnhem	4.726.301	4.216.187	66.619	443.496	189.463	147.023	42.440
Berg en Dal	796.409	765.021	0	31.388	44.897	35.846	9.051
Beuningen	677.990	528.993	18.680	130.317	35.125	28.330	6.795
Doesburg	546.064	413.494	8.698	123.872	18.083	15.225	2.858
Druten	619.845	494.665	8.886	116.293	27.212	22.245	4.967
Duiven	688.042	510.216	22.593	155.233	33.680	27.219	6.461
Heumen	351.643	283.362	0	68.281	24.966	20.518	4.448
Lingewaard	1.890.733	1.610.326	70.019	210.388	58.365	46.203	12.162
Montferland	541.624	446.027	9.245	86.352	46.476	37.060	9.416
Mook en Middelaar	208.648	143.104	9.191	56.353	14.666	12.598	2.068
Nijmegen	2.766.815	2.340.018	0	426.797	206.519	160.140	46.379
Overbetuwe	1.976.465	1.697.830	24.750	253.885	59.826	47.327	12.499
Renkum	928.982	612.767	57.788	258.427	40.869	32.748	8.121
Rheden	1.737.386	1.488.209	1.480	247.697	54.409	43.161	11.248
Rozendaal	34.560	29.090	4.303	1.167	5.709	5.709	0
Westervoort	468.733	368.723	31.395	68.614	22.465	18.595	3.870
Wijchen	884.877	765.967	4.250	114.660	52.065	41.358	10.707
Zevenaar	1.417.883	1.223.898	12.831	181.153	55.766	44.205	11.562
Subtotaal	21.263.000	17.937.898	350.729	2.974.373	990.561	785.509	205.052
Provincie Gelderland							
Wmo subsidie	522.415	522.415	0	0	70.330	70.330	0
Subtotaal	522.415	522.415	0	0	70.330	70.330	0
TOTAAL	21.785.415	18.460.313	350.729	2.974.373	1.060.891	855.839	205.052

	Callcenter			Totaal				Afrekening	
	Voorschot	Realisatie	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Continuïteit	Resultaat	Tussentijds	Eind
Gemeenten									
Arnhem	170.374	134.435	35.939	5.086.138	4.497.645	66.619	521.874	-251.001	270.874
Berg en Dal	30.856	25.538	5.318	872.162	826.405	0	45.757	-20.969	24.788
Beuningen	21.204	15.514	5.690	734.319	572.837	18.680	142.802	-87.325	55.477
Doesburg	7.850	6.632	1.218	571.997	435.350	8.698	127.949	-69.018	58.930
Druten	23.934	20.430	3.504	670.991	537.341	8.886	124.764	-71.252	53.513
Duiven	20.453	16.143	4.310	742.175	553.577	22.593	166.004	-98.564	67.440
Heumen	16.194	10.479	5.715	392.803	314.360	0	78.443	-51.278	27.165
Lingewaard	45.435	31.824	13.611	1.994.533	1.688.353	70.019	236.161	-153.245	82.916
Montferland	29.314	27.273	2.041	617.414	510.360	9.245	97.809	-65.512	32.297
Mook en Middelaar	9.415	7.585	1.830	232.729	163.286	9.191	60.252	-43.638	16.614
Nijmegen	99.245	102.319	-3.074	3.072.579	2.602.477	0	470.102	-181.873	288.229
Overbetuwe	31.761	25.633	6.128	2.068.052	1.770.790	24.750	272.512	-184.410	88.102
Renkum	35.759	32.212	3.547	1.005.610	677.727	57.788	270.095	-196.080	74.014
Rheden	43.081	39.379	3.702	1.834.876	1.570.749	1.480	262.647	-161.445	101.203
Rozendaal	6.253	5.877	376	46.522	40.676	4.303	1.544	-337	1.207
Westervoort	17.260	8.715	8.545	508.458	396.033	31.395	81.030	-43.172	37.858
Wijchen	23.146	20.621	2.525	960.088	827.946	4.250	127.892	-55.231	72.661
Zevenaar	35.644	27.088	8.556	1.509.293	1.295.191	12.831	201.271	-133.178	68.093
Subtotaal	667.178	557.696	109.482	22.920.740	19.281.103	350.729	3.288.908	-1.867.527	1.421.380
Provincie Gelderland									
Wmo subsidie	0	0	0	592.745	592.745	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	592.745	592.745	0	0	0	0
TOTAAL	667.178	557.696	109.482	23.513.485	19.873.848	350.729	3.288.908	-1.867.527	1.421.380

Bijlage 4: Overzicht baten en lasten per taakveld

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. klantbijdragen (incl. Btw)

Overzicht lasten en baten per taakveld			Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2023
Programmaplan	Taakveld			
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.6 - Vervoersdiensten (WMO)	Lasten	10.620.201	8.615.141
		Baten	10.620.201	10.405.992
	Taakveld 6.6 - Vervoersvoorzieningen (WMO)	Lasten	667.178	557.696
		Baten	667.178	667.178
	Totaal	Lasten	11.287.379	9.172.837
		Baten	11.287.379	11.073.170
		Saldo	-	1.900.333
P2 Routegebonden vervoer	Taakveld 4.3 - Leerlingenvervoer	Lasten	9.824.990	9.247.026
		Baten	9.824.990	9.824.990
	Taakveld 6.71c - Dagbesteding (WMO)	Lasten	1.457.033	1.026.797
		Baten	1.457.033	1.457.033
	Taakveld 6.72c - Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	1.276.115	1.100.792
		Baten	1.276.115	1.276.115
	Totaal	Lasten	12.558.138	11.374.615
		Baten	12.558.138	12.558.138
		Saldo	-	1.183.523
Overzichten				
Overhead	Taakveld 0.4 - Overhead bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	1.057.500	855.839
		Baten	1.057.500	1.060.892
		Saldo	-	205.053
		Saldo	-	205.053
Saldo van baten en lasten			-	3.288.909

Bijlage 5: Overzicht baten en lasten BVO DRAN

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. klantbijdragen (incl. Btw)

Overzicht baten en lasten BVO DRAN 2023

Gemeenten	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2023	Continuïteit 2023	Resultaat 2023
Vervoer (bruto)	23.178.339	19.639.028	350.729	3.188.583
Klantbijdragen (incl. Btw)	-1.392.923	-1.178.714	0	-214.209
Wmo subsidie	-522.416	-522.415	0	-1
Vervoer (netto)	21.263.000	17.937.898	350.729	2.974.373
BVO (bruto)	1.057.500	855.839	0	201.661
Beheerbijdrage provincie	-66.939	-70.331	0	3.392
BVO (netto)	990.561	785.508	0	205.053
Callcenter	667.178	557.696	0	109.482
TOTAAL	22.920.740	19.281.103	350.729	3.288.908

Bijlage 6: Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid algemeen bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheids-criteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het algemeen bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de vastgestelde kaders zoals de begroting, het controleprotocol voor de accountantscontrole, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het op 30 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten in de jaarrekening en is daarmee vastgesteld op € 210.000.

Bevinding

Het algemeen bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf is ook beschreven welke actie wordt ondernomen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bestuur van de BVO DRAN
tav de heer M. van den Beucken
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem

contactpersoon

Lies Beekmans

t 088 432 7323

ons kenmerk

Z/24/232913

datum 14 mei 2024
onderwerp Zienswijze BVO DRAN MJPB
Verzonden

Beste heer van den Beucken,

Naar aanleiding van uw brief van 11 maart 2024, delen we u mee dat uw Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 (inclusief gewijzigde begroting 2024) is behandeld in de raadsvergadering van 27 juni 2024.

De raad van de gemeente Wijchen heeft kennisgenomen van uw Ontwerp Meerjarenbegroting 2025-2028 (inclusief gewijzigde begroting 2024). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Wijchen de volgende zienswijze:

Wij stemmen in met de gewijzigde begroting 2024 en de ontwerp MJPB 2025-2028.

De raad complimenteert u met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting zoals die nu voorligt en constateert dat deze meerjarenbegroting in goede ambtelijke afstemming tot stand is gekomen. De begroting is goed onderbouwd en geeft vertrouwen, ook meerjarig.

Hoogachtend,
De gemeenteraad van de gemeente Wijchen,

Mevr. R. Helmer-Englebert
Burgemeester

Mevr. A.B. Berendsen
Griffier

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5908
Extern Zaak ID	Z/24/240147
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.8
Titel	Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2023
Soort nota	Informatienota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Informatienota raad Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2023

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2023

Kernboodschap

Kennismemen van het Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2023.

In dit verslag brengt de bezwaarschriftencommissie verslag uit van haar werkzaamheden. Hierin komt de behandeling van de bezwaarschriften aan bod, hoe deze zijn en onderverdeeld per vakgebied en wat de commissie is opgevallen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
November 2022	Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2021
September 2023	Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2022

Toelichting

De bezwaarschriftencommissie brengt elk jaar een jaarverslag uit. Daarin doet zij verslag van haar werkzaamheden over het afgelopen jaar.

Eerst wordt ingegaan op het instellen van de bezwaarschriftencommissie. Daarnaast komen de samenstelling van de bezwaarschriftencommissie en de ambtelijke ondersteuning door het secretariaat aan bod.

Vervolgens gaat het verslag in op de frequentie van de hoorzittingen van de bezwaarschriftencommissie.

De werkwijze bij het behandelen van bezwaarschriften wordt hierna uiteengezet. Hier wordt de bezwaarprocedure beschreven van ontvangst, hoorzitting, advisering tot aan de beslissing op het bezwaarschrift.

Naast de algemene informatie over de bezwaarprocedure en de bezwaarschriftencommissie bevat het jaarverslag ook cijfermatige informatie. Zo zijn er in 2023 96 bezwaarschriften ontvangen. Over 30 van deze bezwaarschriften heeft de bezwaarschriftencommissie een advies uitgebracht. 22 bezwaarschriften waren nog op 31 december 2023 in behandeling. In totaal zijn 40 bezwaarschriften al vroegtijdig informeel opgelost en daarom uiteindelijk niet aan de bezwaarschriftencommissie voorgelegd.

Er volgt een onderverdeling per onderwerp/vakgebied. Hierin staan aantallen over de wijze van afhandeling van de bezwaarschriften. De meeste bezwaarschriften, in totaal 47, hadden betrekking op de fysieke leefomgeving. Dit is nagenoeg gelijk gebleven met het voorgaande jaar (46). De bezwaarschriften op het gebied van Werk en Inkomen zijn wel minder geworden (2022: 30, 2023: 22). Op dit gebied worden bezwaarschriften vaker informeel opgelost. De bezwaarschriften op het gebied van Wmo/Jeugd zijn van 21

in 2022 gestegen naar 23 in 2023. Ook dit is nagenoeg hetzelfde gebleven. Ten slotte is er nog een overige categorie (subsidie, Woo-verzoek, AVG-verzoek, BRP) die ook nagenoeg hetzelfde is gebleven; 3 in 2022, 4 in 2023.

In slechts een tweetal casussen is het bestuursorgaan afgeweken van het advies van de bezwaarschriftencommissie. Dit is in slechts 2 van de 30 bezwaarschriften gebeurd. Normaliter wordt het advies van de bezwaarschriftencommissie overgenomen in de beslissing op bezwaar. Een opvallend punt was dit jaar ook de bejegening van ambtenaren door bezwaarmakers.

Gevolgen

De bezwaarschriftencommissie is ingesteld door de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester. Met het jaarverslag wil de bezwaarschriftencommissie deze bestuursorganen informeren.

Communicatie

Het jaarverslag is openbaar en wordt geplaatst op de gemeentelijke website.

Uitvoering of Vervolgstappen

Er vindt een gesprek plaats met de burgemeester, de voorzitter en de secretaris van de bezwaarschriftencommissie. Dit gebeurt jaarlijks n.a.v. het jaarverslag.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5887
Extern Zaak ID	Z/24/234099
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.9
Titel	Jaarverslag "Interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2023" en "jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2023"
Soort nota	Informatienota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Informatienota Raad Jaarverslag "interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2023" en "jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2023"
Bijlage 1 Jaarverslag klachtbehandeling intern Wijchen 2023
Bijlage 2 Jaarverslag 2023 Gemeentelijke ombudsman

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag "Interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2023" en "jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2023"

Datum: 14 mei 2024

Kernboodschap

Kennisnemen van de jaarverslagen "Interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2023" en "Gemeentelijke ombudsman 2023". Met dit jaarverslag wil het college u graag informeren over de klachten die zijn behandeld in 2023.

Inwoners die ontevreden zijn over de manier waarop ze behandeld zijn door een ambtenaar of bestuurder, kunnen een klacht indienen. De klachtenprocedure is bedoeld om te leren en de dienstverlening te verbeteren.

De belangrijkste boodschap uit het interne jaarverslag is dat dat het aantal klachten is gedaald. Ten opzichte van 2022 zijn er in 2023 zes klachten minder behandeld.

De conclusie is dat de manier van communiceren onder de aandacht moet blijven bij de medewerkers en bestuurders. Het is belangrijk dat iedereen aandacht heeft voor houding en gedrag richting inwoners. Daarnaast moet iedereen zich houden aan gemaakte afspraken.

Communicatie is bij het voorkomen van klachten een belangrijk aspect.

Dit onderschrijft ook de Gemeentelijke ombudsman in haar aanbevelingen. Verder benoemt ze het instellen van één contactpersoon bij complexe dossiers, net als het actief wijzen op de route van de interne klachtenbehandeling voordat de Gemeentelijke ombudsman aan zet is.

Deze aanbevelingen past de gemeente Wijchen al geruime tijd toe in het klachtenproces.

Eerdere besluiten

Niet van toepassing

Toelichting

Op grond van de 'Verordening interne en externe klachtbehandeling gemeente Wijchen' en hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht brengen de klachtencoördinatoren jaarlijks een verslag uit met betrekking tot de interne klachtbehandeling over het afgelopen jaar. Het jaarverslag 2023 treft u in de bijlage aan.

Op grond van artikel 81u van de Gemeentewet zendt de Gemeentelijke ombudsman jaarlijks een verslag van zijn werkzaamheden aan de raad. Ook dit jaarverslag treft u in de bijlage aan.

Interne klachtenprocedure

In 2023 zijn vierendertig klachten ontvangen waarvan achtentwintig volgens de klachtenverordening zijn behandeld. Dit is verder te lezen in het interne jaarverslag in hoofdstuk 5.

Externe klachtenprocedure (Gemeentelijke ombudsman)

In 2023 heeft de ombudsman vier meldingen ontvangen. Van deze vier meldingen is één melding vereenvoudigd opgelost, één doorverwezen naar een andere instantie, één niet in behandeling genomen en loopt er nog één onderzoek.

Gevolgen

Voldoen aan de eis van jaarlijkse verslaglegging van alle klachten uit het voorafgaande kalenderjaar volgens de 'Verordening interne en externe klachtenbehandeling gemeente Wijchen' en hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht.

Communicatie

De jaarverslagen zijn openbaar en worden geplaatst op de gemeentelijke website. Ook intern worden deze verslagen gedeeld.

Uitvoering of Vervolgstappen

De klachtencoördinatoren delen het jaarverslag op WenDi om het verslag zo onder de aandacht van alle medewerker te brengen. Daarnaast wordt aan de domeinmanagers verzocht het verslag bij medewerkers onder de aandacht te brengen. Op deze manier wordt een stuk bewustwording gecreëerd. Medewerkers en bestuurders kunnen lezen waar de klachten in 2023 vooral betrekking op hadden.

Tevens plaatsen de klachtencoördinatoren zelf herhaaldelijk berichten op WenDi over het ontstaan en voorkomen van klachten. Op deze manier creëren we een stukje bewustwording.

De Gemeentelijke ombudsman heeft aanbevelingen gedaan in haar jaarverslag. Dit zijn aanbevelingen die gelden voor alle gemeenten waarbinnen de Gemeentelijke ombudsman werkzaam is.

De Gemeentelijke ombudsman geeft aan dat het verstandig is om medewerkers actief bewust te maken van de uitvoerende overheidsrol die zij hebben en hen hierin te ondersteunen en te faciliteren. Daarnaast benoemt de Gemeentelijke ombudsman om in complexe dossiers op het gebied van jeugdhulpverlening, WMO en Participatiewet helder en eenduidig te blijven communiceren. Ook het instellen van één contactpersoon bij wie een inwoner terecht kan bij vragen, is helpend.

Ook geeft de Gemeentelijke ombudsman aan om burgers er actief op te wijzen dat de Gemeentelijke ombudsman de klachten pas in behandeling neemt als deze eerst intern behandeld zijn. Daarnaast benoemt de Gemeentelijke ombudsman dat de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure en de rol van de klachtencoördinator en de Gemeentelijke ombudsman, met regelmaat onder de aandacht moeten worden gebracht bij medewerkers en bestuurders, zodat behoorlijk overheidsoptreden als een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt gezien.

De gemeente Wijchen past deze aanbevelingen van de Gemeentelijke ombudsman al geruime tijd toe. Door informatie op de website van de gemeente Wijchen als ook tijdens (telefonisch) contact met de klachtencoördinatoren zelf, wordt de klachtenprocedure en de rol van de Gemeentelijke ombudsman uitgelegd. De klachtencoördinatoren communiceren daarnaast regelmatig intern om het klachtenproces onder de aandacht te houden bij medewerkers en bestuurders. Dit blijven de klachtencoördinatoren ook doen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Jaarverslag

Interne klachtbehandeling

Gemeente Wijchen

2023

Redactie: Mevrouw E.M. Kokke (klachtencoördinator)
 Mevrouw N.L.M. Pol (klachtencoördinator)

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	blz. 3
2.	Samenvatting	blz. 3
3.	Het klachtrecht	blz. 4
3.1	Waarom is het klachtrecht	blz. 4
3.2	Wie mag een klacht indienen	blz. 4
3.3	Over wie mogen zij klagen	blz. 4
3.4	Waarover mogen zij klagen	blz. 5
4.	Hoe gaat de procedure in z'n werk?	blz. 6
5.	Aantal klachten gemeente Wijchen	blz. 7
5.1	Aantal klachten per domein/bestuursorgaan	blz. 7
5.2	Aantal klachten per soort	blz. 9
5.3	Omschrijving van de klachten	blz. 9
5.4	Hoe hebben we de klachten behandeld?	blz. 10
6.	De Gemeentelijke ombudsman	blz. 11
7.	Conclusie	blz. 12

1. Inleiding

De gemeente Wijchen is er voor haar inwoners, bedrijven en organisaties. De gemeente doet er alles aan om haar dienstverlening zo goed mogelijk te laten verlopen. Ons doel is dat inwoners en ondernemers tevreden zijn met onze dienstverlening. Meestal lukt dat. Soms is dat niet zo. Als inwoners of ondernemers niet tevreden zijn, kunnen zij een klacht indienen. Hoe wij als gemeente klachten moeten behandelen, staat in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De Verordening interne en externe klachtbehandeling gemeente Wijchen regelt vervolgens specifiek hoe wij als gemeente met klachten omgaan.

Alle klachten leggen wij vast. Elk jaar maken we het overzicht van de binnengekomen klachten bekend in een jaarverslag. Dat moet volgens de Awb. We gebruiken het jaarverslag ook om onze dienstverlening te verbeteren.

Voor u ligt het Jaarverslag interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2023. In dit jaarverslag vindt u hoeveel klachten we hebben ontvangen en over welk domein/bestuursorgaan. Ook beschrijven we om welke type klacht het gaat en hoe de klacht is behandeld.

Wijchen, 30 april 2024

Mevrouw E.M. Kokke en N.L.M. Pol, klachtencoördinator

2. Samenvatting

We ontvingen in 2023 drieënveertig klachten. Dat zijn er twee minder dan in 2022. Van deze drieënveertig klachten zijn vijftientwintig klachten volgens de klachtenverordening behandeld. Er is één klacht uit 2021 afgehandeld én twee klachten uit 2022. Bijna alle klachten werden informeel opgelost. Slechts twee klachten zijn behandeld volgens de formele klachtenregeling. We hebben alle klachten dit jaar afgehandeld.

In 2023 was er sprake van een veelvuldige klager. Dertien klachten kwamen van dezelfde persoon. Eind 2022 hadden we ook al twee klachten van deze klager ontvangen. Deze zijn in 2023 afgehandeld. Van deze in totaal vijftien klachten zijn er slechts drie als klacht behandeld. Twaalf klachten betroffen namelijk geen klachtwaardige gedraging.

Bij alle behandelde klachten hebben we de betrokken medewerkers gesproken. Ook hebben we afspraken gemaakt over verbeteringen. Belangrijk advies blijft dat iedereen in de organisatie zich professioneel opstelt en gedraagt tegenover inwoners.

De aanbevelingen van vorig jaar blijven ook voor dit jaar van toepassing. Het is belangrijk dat medewerkers en bestuurders aandacht blijven houden voor hun manier van communiceren richting inwoners en ondernemers binnen de gemeente Wijchen. Communicatie is bij het voorkomen van klachten een belangrijk aspect. Medewerkers en bestuurders moeten zich ervan bewust zijn dat de inwoner afhankelijk is van de gemeente. Zij kunnen met (aan)vragen die zij moeten doen of hebben vaak niet ergens anders terecht.

Er wordt veel van medewerkers en bestuurders verwacht. Zij zijn professionals en moeten communicatief, empathisch en flexibel zijn in het contact met de inwoners en ondernemers. Dit is mogelijk als de medewerker en bestuurder zich hier bewust van zijn.

3. Het klachtrecht

Iedereen kan een klacht indienen over de manier waarop een bestuursorgaan of een medewerker zich heeft gedragen. De gedraging hoeft niet tegen de klager zelf te zijn gericht.

Klachtbehandeling staat in Hoofdstuk 9 van de Awb. Hierin staan minimumvereisten waaraan de behandeling van klachten moet voldoen. Bij deze eisen wordt uitgegaan van de eisen die de Nationale Ombudsman heeft beschreven. De eisen gaan over de manier waarop bestuursorganen met klachten om moeten gaan.

Een klager moet een klacht eerst indienen bij het bestuursorgaan waartegen de klacht zich richt. De klacht wordt altijd eerst intern behandeld. Het kan zijn dat de klager niet tevreden is over het resultaat van deze interne behandeling. De klager kan de klacht dan voorleggen aan de Gemeentelijke ombudsman.

3.1 Waarom is het klachtrecht er?

Het klachtrecht kent een aantal functies. Dit zijn functies voor de kwaliteit van dienstverlening in algemene zin en voor de relatie tussen de overheid en inwoners. Het gaat om de volgende functies:

1. Genoegdoeningfunctie (voor de inwoner)

Het klachtrecht kan voor de inwoner meehelpen bij het krijgen van genoegdoening voor onheuse bejegening door de overheid. Genoegdoening kan bestaan uit het aanbieden van excuses. Het kan ook verder gaan, zoals bijvoorbeeld het aanbieden van een bloemetje aan iemand die met een goede reden klaagt.

2. Legitimiteitsfunctie

Voor de overheid is het bieden van een zorgvuldige klachtprocedure te zien als bestuurlijke betamelijkheid. Daarmee wordt invulling gegeven aan fundamentele rechtsbeginselen. Het uitgangspunt van de 'dienende' overheid is daarbij een belangrijk beginsel. Inwoners ontlenen er het vertrouwen aan dat de overheid hen serieus neemt. Daardoor gaat van de klachtregeling een zekere legitimerende werking uit. De behandeling van een klacht kan leiden tot herstel van vertrouwen van de inwoner in de overheid.

3. Leerfunctie (voor de overheid)

Goed onderzoek naar de klachten heeft een belangrijk leereffect. Klachten leveren concrete en bruikbare informatie op over de kwaliteit van de dienstverlening. Daardoor kunnen fouten worden hersteld. Ook kunnen zwakke punten binnen de organisatie worden weggenomen of verbeterd.

3.2 Wie mag een klacht indienen?

Iedereen die met de gemeente Wijchen te maken heeft gehad, kan een klacht indienen over gedragingen. Personen, maar ook bedrijven en organisaties kunnen klagen.

3.3 Over wie mogen zij klagen?

Iedereen mag klagen over gedragingen van de gemeenteraad, het college, de burgemeester, wethouders, de griffier, medewerkers van de Werkorganisatie Druten Wijchen en medewerkers van de griffie. De klachtenverordening regelt ook dat er geklaagd kan worden over medewerkers en/of personen die werkzaam zijn onder de verantwoordelijkheid van de Werkorganisatie Druten Wijchen, in uitoefening van hun functie voor de gemeente Wijchen (mandaatgever).

3.4 Waarover mogen zij klagen?

Klagers kunnen klagen over gedragingen van medewerkers of bestuurders van de gemeente Wijchen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- een onjuiste behandeling met betrekking tot omgangsvormen en fatsoen;
- het niet (op tijd) beantwoorden van brieven of e-mails;
- het niet geven van informatie waar iemand om vraagt;
- het niet nakomen van gedane toezeggingen;
- geen bereidheid tonen tot het herstellen van gemaakte fouten;
- het niet zorgvuldig omgaan met gegevens en informatie die iemand heeft gegeven.

Er kan niet geklaagd worden over:

- Meldingen: meldingen over ongewenste situaties in de openbare ruimte (bijv. kapotte straatverlichting, losse tegels of niet opgehaald vuilnis).
- Bezwaar- en beroepschriften: wanneer iemand het niet eens is met (de inhoud van) een besluit.
- Beleid: besluiten van het college of de raad om op een bepaalde manier invulling te geven aan publieke taken.

Een klager kan geen gebruik maken van de klachtenregeling als:

- het een klacht betreft die al eerder is behandeld volgens het klachtrecht; of
- de klacht over een gedraging gaat die langer dan één jaar geleden heeft plaatsgevonden.

4. Hoe gaat de procedure in z'n werk?

Een klager kan mondeling of schriftelijk een klacht indienen. Iemand die mondeling klaagt, doet dat bij de persoon waarover de klacht gaat. Als hij/zij niet tevreden is met het antwoord, kan hij/zij contact opnemen met de klachtencoördinatoren.

Een klacht proberen we eerst informeel op te lossen met de klager en de persoon waarover de klacht gaat. Vaak is het aanbieden van excuses of nadere uitleg van de medewerker voldoende voor de klager.

Lukt dat niet, dan wordt de klacht formeel behandeld door de klachtbehandelaar. Samen met de klachtencoördinator gaat de klachtbehandelaar praten met de klager en met de persoon waarover geklaagd wordt. Van deze gesprekken worden beknopte verslagen gemaakt. Aan de hand van de gesprekken neemt de klachtbehandelaar een beslissing op de klacht. In de beslissing staan de resultaten van het onderzoek, de gemotiveerde beslissing op de klacht en de eventuele conclusies en/of aanbevelingen. De beslissing op de klacht wordt aan de klager en beklaagde verstuurd. Als de klager het nog niet eens is met de beslissing en behandeling van de klacht, dan kan de klager naar de Gemeentelijke ombudsman.

Alle klachten worden vertrouwelijk behandeld.

5 Aantal klachten gemeente Wijchen

We ontvingen in 2023 drieënveertig klachten. Dit zijn er twee minder dan in 2022. Van deze drieënveertig klachten zijn vijftientwintig klachten volgens de klachtenverordening behandeld. Zeventien klachten hebben we niet in behandeld omdat het geen klachten waren volgens de klachtenverordening. Eén klacht werd door de klager ingetrokken en is daarom ook niet behandeld.

Er is één klacht uit 2021 afgehandeld én twee klachten uit 2022. In totaal zijn er achtentwintig klachten behandeld in 2023.

In 2023 zijn er geen klachten binnen gekomen over anderen dan de gemeente, zoals bedrijven die voor de gemeente werken.

In 2023 was er sprake van een veelvuldige klager. Dertien klachten kwamen van dezelfde persoon. Eind 2022 hadden we ook al twee klachten van deze klager ontvangen, deze zijn in 2023 afgehandeld. Van deze in totaal vijftien klachten zijn slechts drie klachten behandeld. Twaalf klachten betroffen namelijk geen klachtwaardige gedraging.

Alleen de door de klachtencoördinatoren behandelde klachten worden in dit jaarverslag genoemd.

Van de achtentwintig behandelde klachten hebben we zesentwintig klachten op de informele manier afgedaan. Twee klachten zijn afgedaan op de formele manier, volgens het klachtrecht van de Awb. Alle klachten hebben we in 2023 afgerond.

Tabel 1. Aantal klachten van de afgelopen verslagjaren:

Verslagjaar	Aantal ingediende klachten	Aantal ingetrokken klachten	Aantal klachten doorgestuurd naar derden	Aantal niet klachtwaardige klachten	Aantal behandelde klachten
2023	43	1	0	17	28 (25 uit 2023, 2 uit 2022 en 1 uit 2021)
2022	45	0	6	8	31
2021	48	-	-	-	-
2020	39	-	-	-	-
2019	32	-	-	-	-

Sinds 2022 wordt er in het jaarverslag meer onderscheid gemaakt tussen de ontvangen klachten en de behandelde klachten. Daarom is de tabel voor 2021 niet ingevuld.

In de volgende paragrafen wordt dieper ingegaan op de in behandeling genomen klachten. Er wordt een verdeling gemaakt per domein en in de soort klacht. Tot slot wordt ingegaan op de afdoening van de klachten. Per domein worden de binnengekomen klachten nog nader beschreven.

5.1. Aantal klachten per domein/bestuursorgaan

De Werkorganisatie Druten Wijchen is onderverdeeld in vijf domeinen. Hieronder verdelen we de klachten per domein. Ook kijken we naar de klachten die zijn behandeld over de bestuursorganen (gemeenteraad, college, wethouders, griffier).

Domein Bedrijfsvoering

Over dit domein zijn in 2023 geen klachten behandeld.

Domein Fysieke Leefomgeving

Over dit domein zijn in 2023 acht klachten behandeld. Twee klachten hadden betrekking op team Grondzaken, één klacht op team Verkeer, twee op team Ruimtelijk beheer, twee op team Juridische Advisering Fysieke Leefomgeving en één op team Gebiedsontwikkeling.

Domein Publiekszaken

Over dit domein zijn in 2023 achttien klachten behandeld, waarvan één uit 2022. Twee klachten hadden betrekking op het Klantcontactcentrum, zeven op het Sociale wijkteam Wijchen, drie op team Handhaving, vier op team Fysiek en twee op team Burgerzaken.

Domein Bestuur, Strategie en Projecten

Over dit domein zijn in 2023 twee klachten behandeld, waarvan één uit 2022. Beide klachten hadden betrekking op team Openbare Orde en Veiligheid.

Domein Sociale Leefomgeving

Over dit domein zijn in 2023 twee klachten behandeld, waarvan één uit 2021. Eén klacht had betrekking op team Werk en Inkomen en één klacht had betrekking op team WMO-jeugd en gezondheid.

Domeinmanager

Over de (individuele) domeinmanagers zijn in 2023 geen klachten binnengekomen.

Gemeenteraad

Over de gemeenteraad zijn in 2023 geen klachten binnengekomen.

College

Over het college zijn in 2023 geen klachten binnengekomen.

Burgemeester

Over de burgemeester zijn in 2023 geen klachten binnengekomen.

Wethouder

Over één individuele wethouder is in 2023 een klacht binnengekomen.

Griffier

Over de griffier zijn in 2023 geen klachten binnengekomen.

Tabel 2. Overzicht klachten per domein/bestuursorgaan in 2023

Afdeling	2023	2022
Gemeenteraad	0	0
College	0	2
Wethouder	1	2
Burgemeester	0	1
Griffier	0	0
Domeinmanager	0	0
Domein Publiekszaken	18	20
Domein Fysieke Leefomgeving	8	12
Domein Bedrijfsvoering	0	0
Domein Bestuur, Strategie en Projecten	2	1
Domein Sociale leefomgeving	2	1
Niet onder te verdelen	0	0
Totaal	31	39

Drie klachten hadden betrekking op twee domeinen/wethouder.

5.2 Aantal klachten per soort

We verdelen de klachten in een aantal soorten. Per soort klacht geven we eerst een uitleg. Daarna volgen de aantallen per soort klacht (tabel 3). Sommige klachten vallen in meer groepen. Daardoor kan het aantal klachten in tabel 3 groter zijn dan het aantal dat we hebben behandeld (tabel 1).

1. Correcte afhandeling:

Denk hierbij aan het niet volgen van procedures, lange wachttijden en trage afhandeling.

2. Bejegening engere zin/gedrag:

Denk aan onbehoorlijk en onfatsoenlijk gedrag. Als de burger zich beledigd voelt of niet netjes of onredelijk behandeld.

3. Informatieverstrekking:

Dit zijn klachten over het niet of niet op tijd geven van de gevraagde informatie. Ook vallen hier klachten onder die gaan over het geven van onjuiste informatie.

4. Beleidsklachten:

Inwoners of ondernemers die het niet eens zijn met het beleid van de gemeente, kunnen daarover klagen, maar de klachten vallen niet onder de klachtenregeling. We schrijven de klachten wel op, maar ze worden niet behandeld.

5. Overig:

Alle klachten die niet bij een van de soorten hierboven thuishoren.

Tabel 3. Overzicht klachten per categorie

Categorie klacht	2023	2022
Correcte afhandeling	16	22
Bejegening in engere zin/gedrag	11	7
Informatieverstrekking	2	9
Beleidsklachten	0	0
Overig	1	0

Twee klachten hadden betrekking op twee categorieën en één klacht op drie categorieën.

5.3 Omschrijving van de klachten

Hieronder volgt een korte omschrijving van de klachten. We behandelen alle klachten vertrouwelijk. Daarom staan er geen namen in dit jaarverslag; niet van klagers en niet van medewerkers of bestuurders waarover geklaagd wordt.

Domein Fysieke leefomgeving

Over dit domein zijn acht klachten behandeld. Vijf klachten hadden betrekking op correcte afhandeling (geen communicatie, niet ingaan op hulpvraag, partijdigheid), twee klachten over de bejegening in engere zin/gedrag (geen goede communicatie) en één klacht over overig (integriteit).

De klachten zijn door middel van een gesprek en waar nodig excuses naar wens afgehandeld. Eén klacht is door de formele behandeling afgehandeld. Deze klacht is gegrond verklaard.

Domein Publiekszaken

Over dit domein zijn achttien klachten behandeld, waarvan één uit 2022. Negen klachten hadden betrekking op correcte afhandeling (niet bereikbaar, niet geholpen, niet gehoord voelen), zeven klachten hadden betrekking op bejegening in engere zin/gedrag (manier van communiceren/aanspreken). Eén klacht had betrekking op correcte afhandeling en bejegening in engere zin/gedrag en één klacht had betrekking op correcte afhandeling en informatieverstrekking.

Klachten over het Sociaal wijkteam zijn opgepakt door de teamcoördinator. Er hebben in alle gevallen gesprekken plaatsgevonden tussen de klager en de teamcoördinator. Hiermee zijn de klachten naar tevredenheid opgelost. De overige klachten zijn door middel van een nadere uitleg, waar nodig excuses of alsnog snelle afwikkeling van de aanvraag naar tevredenheid opgelost.

Domein Bestuur, Strategie en Projecten

Over dit domein zijn twee klachten behandeld, waarvan één uit 2022. Eén klacht had betrekking op correcte afhandeling (niet ingaan op hulpvraag) en één klacht had betrekking op bejegening engere zin/gedrag (manier van aanspreken). Eén klacht is naar wens afgehandeld door met klager en medewerker in gesprek te gaan en tot een nieuw plan van aanpak te komen. De andere klacht is met een uitleg aan de klager naar wens afgehandeld.

Domein Sociale Leefomgeving

Over dit domein zijn twee klachten behandeld, waarvan één uit 2021. Eén klacht had betrekking op informatieverstrekking (niet de gevraagde informatie krijgen) en één klacht op correctie afhandeling (geen reactie ontvangen). Eén klacht is naar wens afgehandeld door met de klager in gesprek te gaan. Eén klacht is door middel van de formele klachtbehandeling afgehandeld. De klacht is grotendeels gegrond verklaard.

Wethouder

Over één individuele wethouder is een klacht behandeld in 2023. Deze klacht had betrekking op correcte afhandeling (geen contact opnemen). De klacht is middels de formele behandeling afgehandeld. De klacht is gegrond verklaard.

5.4 Hoe hebben we de klachten behandeld?

In tabel 4 staat hoe we de klachten hebben afgehandeld. Het valt op dat we de meeste klachten informeel hebben kunnen afhandelen. Met een gesprek of uitleg waren de klagers tevreden. Van de achtentwintig behandelde klachten hebben we slechts twee klachten volgens het klachtrecht van de Awb behandeld. Alle klachten zijn met de medewerkers waarover het ging besproken. Dat geldt ook voor de klachten die ongegrond waren of die we met een gesprek hebben opgelost.

Tabel 4. Overzicht resultaat van klachtbehandeling

Resultaat van klachtbehandeling	2023	2022
Ongegrond	0	1
Gegrond	1	0
Deels gegrond/deels ongegrond	1	1
Niet in behandeling genomen	17	8
Ingetrokken	1	0
Anders afgedaan	26	29
In behandeling	0	3
Totaal	46	42

Tabel 5. Overzicht klachtbehandeling

Uitkomst van klachtbehandeling	2023	2022
Formeel	2	2
Informeel	26	29
Totaal	28	31

6. De Gemeentelijke ombudsman

Iedere gemeente is verplicht een ombudsvoorziening in te stellen (artikel (9:18 van de Awb en artikel 81p van de Gemeentewet). De Gemeentelijke ombudsman van de gemeente Wijchen is mr. M.J. van Dasselaar. Haar plaatsvervanger is mr. L.B.F.M. Hellwig. De Gemeentelijke ombudsman is onafhankelijk.

Als de klager het niet eens is met hoe de gemeente de klacht heeft behandeld, kan hij/zij naar de Gemeentelijke ombudsman stappen.

De Gemeentelijke ombudsman maakt zelf ook een jaarverslag. Wij bieden u haar verslag tegelijk met dit jaarverslag aan.

7. Conclusie

Er zijn drieënveertig klachten ingediend in 2023, dit zijn er twee minder dan in 2022. Van de drieënveertig klachten zijn vijfentwintig klachten behandeld. Naast de vijfentwintig klachten van 2023 zijn er nog twee klachten uit 2022 behandeld en één klacht uit 2021. In totaal zijn er in 2023 achtentwintig klachten behandeld. Ten opzichte van 2022 zijn er in 2023 zes klachten minder behandeld.

Er is dus een daling te zien in het aantal klachten dat door de gemeente Wijchen is behandeld afgelopen jaar.

Het valt op dat bijna alle klachten informeel zijn opgelost. Slechts twee klachten zijn volgens de formele klachtenregeling behandeld, waarvan één klacht uit 2021 dateert. Alle binnengekomen en nog openstaande klachten zijn in 2023 afgehandeld.

Alle behandelde klachten zijn besproken met de betrokken medewerkers. Ook zijn afspraken gemaakt hoe sommige zaken beter kunnen gaan. Belangrijk punt blijft dat iedereen aandacht heeft voor houding en gedrag richting inwoners en dat iedereen zich houdt aan gemaakte afspraken. Medewerkers en bestuurders moeten zich ervan bewust zijn dat inwoners afhankelijk zijn van de gemeente voor bepaalde dienstverlening. Zij kunnen met (aan)vragen vaak niet ergens anders terecht.

Het goed en tijdig communiceren is ook een belangrijk aandachtspunt. Gemaakte afspraken moeten nagekomen worden.

De conclusie is dat een goede en duidelijke manier van communiceren blijvend onder de aandacht moet worden gebracht bij medewerkers en bestuurders. Het is belangrijk dat iedereen aandacht heeft en houdt voor houding en gedrag richting inwoners. Daarnaast moet iedereen zich houden aan gemaakte afspraken. Duidelijke en tijdige communicatie is bij het voorkomen van klachten een belangrijk aspect.

Om dit onder de aandacht te brengen en te houden, wordt dit jaarverslag ook binnen de organisatie gedeeld. Daarnaast wordt ook het Management Team verzocht het verslag bij medewerkers onder de aandacht te brengen. Op deze manier wordt een stuk bewustwording gecreëerd.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Jaarverslag 2023

Ombudsman van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen, de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR-werkbedrijf) en de GR Regio Arnhem-Nijmegen (De Groene Metropool)

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Jaarverslag 2023

- Voorwoord
- 1. Inleiding
- 2. Taken en bevoegdheden
- 3. Werkwijze
- 4. Toetsingskader
- 5. Overige werkzaamheden
- 6. Klachten
 - 6.a Toelichting
 - 6.b Inhoud klachten
- Tot slot
- Aanbevelingen

Bijlagen:

- 1 Geanonimiseerd overzicht klachten per gemeente 2023
- 2 Verantwoording algemeen budget 2023

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Voorwoord

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2023 van de gemeentelijke ombudsman aan.

Het aantal klachten in 2023 is iets hoger (6) dan dat van 2022. Klachten zijn doorgaans een signaal dat er iets niet goed gaat tussen de burger en de gemeente. Er wordt niet tijdig gereageerd op brieven, een gegeven antwoord is onjuist, onvolledig of voor de burger niet duidelijk, burgerparticipatie verloopt niet naar wens of burgers voelen zich van het kastje naar de muur gestuurd. De inhoud van klachten loopt zeer uiteen, maar in het algemeen kan gezegd worden dat veel klachten ontstaan door het uitblijven van, of door een gebrekkige of een minder gelukkige wijze van communicatie.

De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor de positie van de burger. De overheid moet responsief zijn, zich richten op de vraag of besluiten recht doen aan de belangen van de burger en zich inzetten om te komen tot een goede verbinding met de inwoner, bijvoorbeeld via het faciliteren van burgerparticipatie. De overheid wordt geacht te weten wat er bij de inwoners leeft en wat zij belangrijk vinden. De overheid moet snel kunnen handelen, in kunnen spelen op de specifieke omstandigheden van de burger en moet helder en eenduidig met burgers communiceren. Dat vraagt dat medewerkers in hun contact met burgers communicatief, empathisch en flexibel zijn.

Graag vraag ik aandacht voor de inzet, betrokkenheid en de professionaliteit van de klachtencoördinatoren van de gemeenten, het werkbedrijf en de GR Regio Arnhem-Nijmegen. Het werk van de klachtencoördinatoren is van grote waarde voor de gemeente. De klachtencoördinatoren zorgen ervoor dat veel klachten worden voorkomen, of in een vroeg stadium worden opgelost. Zij hebben daarbij uiteraard wel de hulp nodig van de medewerkers van de verschillende afdelingen/teams, wethouders en burgemeesters. Binnen de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen lijkt bekendheid met de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure, de rol van de klachtencoördinator en die van de gemeentelijke ombudsman daarin, weleens wat achter te blijven. Ik pleit er daarom voor dat daar intern meer aandacht voor komt, zodat het nastreven van behoorlijk overheidsoptreden als een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt ervaren en er in gezamenlijkheid wordt gezocht naar maatwerk in dat optreden.

In dit jaarverslag treft u een overzicht van de werkzaamheden van de gemeentelijke ombudsman, een overzicht van het aantal klachten en een aantal aanbevelingen.

Mw. mr M.J. van Dasselaar
Gemeentelijke ombudsman

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

1. Inleiding

De gemeente dient op grond van de wet te beschikken over een externe klachtvoorziening waar een burger terecht kan als hij niet tevreden is over de wijze waarop de gemeente zijn klacht heeft behandeld. De gemeente kan kiezen voor aansluiting bij de Nationale ombudsman of voor een eigen lokale ombudsvoorziening. De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen, de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR-werkbedrijf) en de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen hebben gekozen voor een eigen ombudsman.

Met ingang van 1 januari 2019 hebben de gemeenteraden mevrouw mr M.J. van Dasselaar voor de periode van zes jaar benoemd als ombudsman. De gemeenteraad van West Maas en Waal heeft met ingang van 3 oktober 2019 mevrouw mr. S. Stokman-Prins benoemd tot substituut ombudsman. Mevrouw mr L. Hellwig is als substituut ombudsman benoemd voor de andere 5 gemeenten, en de MGR. De GR Regio Arnhem-Nijmegen heeft ervoor gekozen mevrouw mr M.J. van Dasselaar met ingang van 1 januari 2021 te benoemen als ombudsman. Het contact met de substituut ombudsmannen is van grote waarde, zeker waar het gaat om het delen van kennis en ervaring.

De ombudsman is onpartijdig en onafhankelijk en maakt geen deel uit van de bestuursorganen van de gemeente of de gemeenschappelijke regelingen. De ombudsman werkt zelfstandig zonder personeel. Ingeval van een klachtbehandeling kan de ombudsman een beroep doen op ambtelijke ondersteuning of op een notulist.

De ombudsman is een laagdrempelige voorziening en is rechtstreeks bereikbaar via degemeentelijkeombudsman@gmail.com of via de klachtencoördinatoren van de gemeenten/de gemeenschappelijke regelingen.

De ombudsman is verplicht om jaarlijks verantwoording af te leggen van zijn werkzaamheden. Daartoe dient dit jaarverslag. In dit jaarverslag zal worden ingegaan op de taken en bevoegdheden van de ombudsman, de werkzaamheden en ervaringen van het afgelopen kalenderjaar en wordt een overzicht gegeven van de meldingen en klachten die de ombudsman in 2023 heeft ontvangen. Daar waar in dit jaarverslag 'gemeenten' staat worden ook bedoeld de twee aangesloten gemeenschappelijke regelingen.

2. Taken en bevoegdheden

De ombudsman is bevoegd klachten in behandeling te nemen over bejegening door medewerkers en/of bestuurders van de gemeente, deze klachten te beoordelen en naar aanleiding daarvan aanbevelingen te doen. De ombudsman toetst de gedragingen waarover wordt geklaagd aan de behoorlijkheidseisen (zie hieronder) en oordeelt of de gedragingen al dan niet behoorlijk zijn.

Een klacht dient in principe eerst bij de gemeente zelf te worden ingediend, voordat de ombudsman in beeld komt. In de praktijk blijkt dat burgers dit soms onprettig vinden, juist omdat het vertrouwen in de gemeente is aangetast. De gemeente dient echter eerst de gelegenheid te krijgen om de klacht zelf op te lossen, voordat de klacht extern, door de ombudsman, wordt behandeld.

De ombudsman kan ook op eigen initiatief een onderzoek instellen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich heeft gedragen.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

De ombudsman is niet bevoegd om klachten over gemeentelijke regelgeving of gemeentelijk beleid in behandeling te nemen. Ook is de ombudsman in principe niet bevoegd klachten te behandelen wanneer sprake is van een gerechtelijke procedure of wanneer er beroep open staat tegen een gerechtelijke uitspraak en de klacht aan deze procedure raakt.

In de praktijk blijkt dat het voor burgers niet altijd duidelijk is welke taken en bevoegdheden de ombudsman heeft en wat er met een klacht bereikt kan worden. Burgers wenden zich nogal eens tot de ombudsman omdat ze zich niet gehoord voelen, ze een oplossing willen voor de problemen waar ze tegenaan lopen en ze ten einde raad zijn. Bij elke klacht is het dan ook van belang om de burger te informeren over de taken en bevoegdheden van de ombudsman en eventuele verwachtingen van burgers bij te stellen. Wanneer de ombudsman een klacht niet in behandeling neemt, verwijst hij de burger door naar instanties die de burger verder kunnen helpen.

3. Werkwijze

De meeste klachten bereiken de ombudsman rechtstreeks via het emailadres degemeentelijkeombudsman@gmail.com. De ombudsman ontvangt ook klachten via de klachtencoördinatoren en in een enkel geval via de Nationale ombudsman. Na ontvangst van een klacht neemt de ombudsman in principe telefonisch contact op met de klager. In dat eerste gesprek kan de klager de inhoud van de klacht (verder) verhelderen en licht de ombudsman zijn bevoegdheid nader toe. Uit de schriftelijke klacht (en het telefonisch contact) kan het volgende blijken.

- *De klacht is niet eerst intern behandeld.*

Wanneer blijkt dat de klacht niet eerst intern bij de gemeente is ingediend of daar niet is behandeld, stuurt de ombudsman de klacht (in overleg met de klager) voor interne behandeling door naar de klachtencoördinator van de betreffende gemeente.

- *De ombudsman is niet bevoegd om een onderzoek in te stellen.*

Wanneer blijkt dat de ombudsman niet bevoegd is om de klacht in behandeling te nemen, bijvoorbeeld omdat geen sprake is van een klacht over een gedraging, verwijst de ombudsman de klager naar een bevoegde instantie. De ombudsman kan, in overleg met de klager, de klacht ook zelf doorsturen naar een bevoegde instantie.

- *De ombudsman is niet verplicht om een onderzoek in te stellen.*

De ombudsman kan besluiten om geen onderzoek in te stellen, bijvoorbeeld wanneer een klacht naar het oordeel van de ombudsman kennelijk ongegrond is. De ombudsman is ook niet verplicht om een klacht in behandeling te nemen wanneer deze wordt ingediend later dan een jaar nadat de gemeente de interne klachtbehandeling heeft beëindigd.

- *De ombudsman is bevoegd een onderzoek in te stellen.*

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Wanneer de klacht door de ombudsman kan worden behandeld, wordt er een afspraak gemaakt met de klager voor een hoorgesprek. De ombudsman voert daarna een hoorgesprek met de beklaagde. De ombudsman zal bij de behandeling van de klacht proberen te bemiddelen en zich richten op het normaliseren van de verhoudingen tussen de klager en de overheid en het herstellen van het vertrouwen. De ombudsman zal daarom altijd onderzoeken in hoeverre er ruimte is om in overleg tussen klager en beklaagde tot een voor beide partijen bevredigende oplossing te komen. Lukt dat niet, dan zal de ombudsman een verslag van bevindingen opstellen waarin de klacht is beschreven en waarin de standpunten van klager en beklaagde zijn weergegeven. Daarna maakt de ombudsman zijn rapport op met daarin de conclusies van het onderzoek en eventuele aanbevelingen voor het bestuursorgaan. Tegen de uitspraak van de ombudsman staat geen bezwaar of beroep open. Het rapport wordt, zonder vermelding van persoonlijke gegevens, openbaar gemaakt.

4. Toetsingskader

Bij de beoordeling van een klacht toetst de ombudsman de gedragingen waarover wordt geklaagd aan de behoorlijkheidseisen zoals die door de Nationale ombudsman en gemeentelijke ombudsmannen gezamenlijk zijn opgesteld.

De behoorlijkheidseisen gaan uit van een viertal kernwaarden voor het gemeentelijk handelen.

- A. OPEN EN DUIDELIJK; hieronder vallen de vereisten van transparantie, goede informatieverstrekking, luisteren naar de burger en motivering van besluiten en handelen
- B. RESPECTVOL; hieronder vallen de vereisten van respecteren van de grondrechten, bevorderen van actieve deelname door de burger, fatsoenlijke bejegening, fair play, evenredigheid en bijzondere zorg
- C. BETROKKEN EN OPLOSSINGSGERICHT; hieronder vallen de vereisten van maatwerk, samenwerking, coulante opstelling, voortvarendheid en de-escalatie
- D. EERLIJK EN BETROUWBAAR; hieronder vallen de vereisten van integer en betrouwbaar handelen, onpartijdigheid, redelijkheid, een goede voorbereiding van besluiten, een goede organisatie en professionaliteit.

5. Overige werkzaamheden

De ombudsman en de substituut ombudsmannen overleggen eenmaal per jaar over de algemene gang van zaken, inhoudelijke onderwerpen en lopende onderzoeken. Over inhoudelijke zaken wordt bovendien regelmatig telefonisch overlegd. De ombudsman en de substituut ombudsmannen zijn lid van de Vereniging voor Klachtrecht. De ombudsman onderhoudt daarnaast contact met de Nationale ombudsman.

Het contact met de gemeenten verloopt over het algemeen via de klachtencoördinatoren. Daarom is er jaarlijks een overleg met alle klachtencoördinatoren, de ombudsman en de substituut ombudsmannen. De ombudsman heeft met regelmaat contact met de burgemeesters en heeft een jaarlijks overleg met twee gemeentesecretarissen.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

6. Klachten

In 2023 heeft de ombudsman in totaal 39 klachten ontvangen. Deze klachten kunnen worden onderverdeeld in:

1. Klachten die leiden tot een onderzoek en rapportage.
2. Klachten die zonder onderzoek en/of rapportage kunnen worden opgelost.
3. Klachten die leiden tot een verwijzing naar de klachtencoördinator.
4. Klachten die leiden tot een doorverwijzing naar een andere instantie.
5. Klachten die niet in behandeling worden genomen (bijvoorbeeld vanwege het verstrijken van termijnen of omdat er een bezwaar-/beroep mogelijk is of was).
6. Klachten die nog in behandeling zijn en waarvan het onderzoek loopt.
7. Klachten waarin door de ombudsman is bemiddeld.

In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen van het aantal klachten dat aan de ombudsman is voorgelegd, onderverdeeld naar gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

	Berg en Dal		Beuningen		Druten		Heumen		West Maas en Waal		Wijchen		GR Regio A-N		MGR		Overig	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
1 Rapport			2 (2021)															
2 Vereenvoudigd opgelost		1									1						1	
3 Doorverwijzig intern	6	13	1	7	4	3	2	2	3	4	6							
4 Doorverwijzig extern	2							1	1			1						1
5 Niet in behandeling genomen	2	1	1			1	2				1	1						
6 Onderzoek loopt					1							1						
7 Bemiddeling				1														
Totaal per gemeente	10	15	2	8	5	4	4	3	4	4	7	4	0	0	0	0	1	1
Totaal 2022	33																	
Totaal 2023	39																	

6.a Toelichting

Het aantal klachten in 2023 (39) is iets hoger dan het aantal klachten in 2021 (33).

In 2023 zijn geen rapporten uitgebracht. Eén klacht heeft geleid tot een bemiddeling en in één klacht worden de bemiddelingsmogelijkheden nog onderzocht.

De meeste klagers worden door de ombudsman doorverwezen. Een enkele keer wordt doorverwezen naar een externe instantie zoals de ODRN, de Nationale Ombudsman of het Juridisch Loket, en in een enkel geval wordt de klacht niet in behandeling genomen. De meeste klagers worden verwezen naar de klachtencoördinator van de betreffende gemeente, omdat de interne klachtenprocedure niet is doorlopen. De reden dat burgers rechtstreeks contact zoeken met de

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

ombudsman is er vaak in gelegen dat er sprake is van wantrouwen ten opzichte van de gemeente. De ombudsman informeert de klagers in deze gevallen telefonisch over de interne klachtenprocedure, geeft uitleg over de rol van de klachtencoördinator en stuurt de klacht in de meeste gevallen, in overleg met de klager, door naar de klachtencoördinator. De klachtencoördinator neemt daarna contact op met de klager of verzoekt bijvoorbeeld de manager van de betrokken afdeling dat te doen. In het algemeen kan gezegd worden dat dit leidt tot een oplossing voor de burger. Als dit niet leidt tot een oplossing kan de interne (formele) klachtenprocedure worden doorlopen. Wanneer de burger niet tevreden is over de behandeling van de klacht in de interne klachtenprocedure, kan alsnog een klacht worden ingediend bij de ombudsman. Dit gebeurt slechts in een enkel geval. Wanneer klachten niet in behandeling worden genomen of klagers worden doorverwezen naar andere instanties dan de gemeente, informeert de ombudsman klagers (doorgaans telefonisch) over de reden van doorverwijzing.

6.b Inhoud klachten

Ook in 2023 hebben veel burgers weer rechtstreeks contact opgenomen met de gemeentelijke ombudsman, zonder eerst de interne klachtenprocedure te doorlopen. Ze lijken bij de gemeente geen gehoor te vinden of lijken geen vertrouwen meer te hebben dat ze serieus genomen worden. Veel klachten blijken echter toch te kunnen worden opgelost na een doorverwijzing naar de klachtencoördinator van de desbetreffende gemeente of (M)GR. De klachtencoördinator zorgt ervoor dat de klacht bij de juiste persoon terecht komt en dat er contact wordt opgenomen met de burger om vragen te beantwoorden of uitleg te geven over besluiten of procedures. Veel klachten worden op deze wijze in het voortraject opgelost en een formele klachtbehandeling wordt daarmee zowel intern als extern bij de gemeentelijke ombudsman voorkomen.

Ten aanzien van de inhoud van de klachten kan geen algemene conclusie worden getrokken. Daarvoor zijn de onderwerpen te divers. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat klachten vooral voortkomen uit de communicatie (of juist het uitblijven daarvan) met de klager en dat deze klachten doorgaans na tussenkomst van de klachtencoördinator snel worden opgelost. Klachten ontstaan met name daar waar het in het contact met de burger hapert, bijvoorbeeld omdat er ondanks toezeggingen niet wordt teruggebeld, niet of te laat wordt gereageerd op brieven en verzoeken van burgers of omdat concrete afspraken niet worden nagekomen. Burgers voelen zich daardoor niet serieus genomen in hun problemen en dat leidt tot onvrede. Een snelle, duidelijke en adequate communicatie en het nakomen van gemaakte afspraken kan veel klachten voorkomen.

In het verslagjaar zijn klachten binnengekomen die zien op de jeugdzorg, de uitvoering van de participatiewet en de WMO. De ombudsman constateert dat deze klachten met name ontstaan vanwege de wijze waarop het contact tussen de burger en de overheid verloopt. Burgers die voor hulp en ondersteuning afhankelijk zijn van de overheid, bevinden zich in een afhankelijke en kwetsbare positie. De overheid moet ervoor zorgen dat vragen van burgers over hun rechten ten aanzien van de WMO of de participatiewet, en/of in een jeugdhulpverleningstraject tijdig en duidelijk worden beantwoord. Dat is des te belangrijker wanneer er verschillende partijen betrokken zijn bij de hulpverlening en de thuissituatie van de betrokken burger(s) complex is. Burgers benaderen in hun zoektocht naar antwoorden vaak alle betrokken (hulpverlenings)partijen. Dit gedrag leidt nogal eens tot irritatie en/of tot handelingsverlegenheid bij de betrokken partijen, terwijl het in feite een teken is dat de burger gehoor zoekt, maar dat niet krijgt. Het toewijzen van een contactpersoon die als eerste aanspreekpunt fungeert, die bereikbaar is en vragen kan doorzetten naar het juiste adres

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

kan een goede oplossing zijn voor die situaties waarin burgers ten onder dreigen te gaan in de complexiteit van de organisatie van de hulpverlening.

De ombudsman merkt op dat de klachtenprocedure door burgers soms lijkt te worden aangewend als pressiemiddel voor een lopende inhoudelijke zaak (zoals bijvoorbeeld een handhavingstraject). De ombudsman neemt klachten doorgaans niet in behandeling wanneer een onderliggende inhoudelijke zaak nog in behandeling is en de klachten daarmee teveel verweven zijn. De ombudsman neemt bovendien alleen klachten over gedragingen in behandeling en geen klachten die feitelijk zien op de inhoud van besluiten. Dit wordt door de ombudsman ook zo met klagers besproken.

De ombudsman constateert dat er in een aantal gevallen sprake is geweest van een door medewerkers en bestuurders ervaren lastig (klaag)gedrag of zelfs agressie van de kant van klagers. De ombudsman benadrukt het belang van agressieprotocollen en de daarin opgenomen stappen die kunnen worden genomen richting een burger. Deze protocollen kunnen zowel de burger als de medewerker of bestuurder helpen in het omgaan met frustratie en kunnen duidelijkheid geven in de omgang met elkaar.

Tot slot

De gemeentelijke ombudsman constateert dat de gemeenten zelf ook zien dat een adequate communicatie van groot belang is om klachten te voorkomen en dat maakt dat er in het algemeen sprake is van een vergaande bereidheid om in gesprek te gaan met klagers en om met elkaar te komen tot goede oplossingen. Het contact tussen de gemeentelijke ombudsman en de klachtencoördinatoren verloopt prettig en soepel, de klachtencoördinatoren reageren snel en doortastend op klachten die de ombudsman terugverwijst, zijn oplossingsgericht en voorkomen daarmee dat conflicten hoger oplopen. Het zou mooi zijn als in alle lagen van de gemeentelijke organisatie het bewustzijn groeit dat een adequate en prettige communicatie met burgers klachten kan voorkomen.

De gemeentelijke ombudsman constateert dat de rol van de klachtencoördinator voor burgers en in de werkorganisatie niet altijd duidelijk is. De klachtencoördinator neemt de klacht in en organiseert de klachtbehandeling. In de verordening klachtbehandeling van de gemeente wordt bepaald wie inhoudelijk verantwoordelijk is voor de interne klachtbehandeling. De klachtencoördinator is dus niet degene die de klacht inhoudelijk behandelt. De gemeentelijke ombudsman pleit voor meer interne aandacht voor de klachtenprocedure en de rol van de klachtencoördinatoren en de gemeentelijke ombudsman daarin. Behoorlijk overheidsoptreden is een verantwoordelijkheid van alle betrokkenen binnen de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Meer interne bekendheid met de behoorlijkheidsvereisten en de klachtenregeling draagt bij aan transparant, respectvol, betrokken en betrouwbaar overheidsoptreden, waarin ruimte is voor maatwerk.

Aanbevelingen

- De overheid moet steeds meer responsief zijn, zich richten op de vraag of besluiten recht doen aan de belangen van de burger en zich inzetten om te komen tot een goede verbinding met de inwoner, bijvoorbeeld via het faciliteren van burgerparticipatie. De overheid wordt geacht te weten wat er bij de inwoners leeft en wat zij belangrijk vinden. De overheid moet snel kunnen handelen, in kunnen spelen op de specifieke omstandigheden van de burger en moet helder en eenduidig

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

met burgers communiceren. Dat vraagt van de medewerkers dat zij communicatief, empathisch en flexibel zijn. De gemeentelijke ombudsman beveelt aan om medewerkers actief bewust te maken van hun uitvoerende overheidsrol en hen hierin te ondersteunen en te faciliteren.

- De ombudsman beveelt aan om in complexe dossiers op het gebied van jeugdhulpverlening, WMO en participatiewet helder en eenduidig te blijven communiceren en actief aan te bieden dat de burger terecht kan bij één contactpersoon die de vragen van de burger kan (doen) beantwoorden. Daarmee wordt voorkomen dat de burger zich in de zoektocht naar antwoorden richt of blijft richten tot verschillende partijen en geen antwoorden krijgt.
- Veel klagers wenden zich rechtstreeks tot de ombudsman voordat de interne klachtenprocedure is doorlopen. Deze klagers worden door de ombudsman verwezen naar de klachtencoördinator, zodat alsnog eerst de interne procedure kan worden gestart. Het is aan te bevelen de burger in de communicatie actief te wijzen op de interne klachtenprocedure en de burger uit te leggen dat de ombudsman de klachten pas in behandeling neemt als deze eerst intern aan de orde zijn geweest.
- De ombudsman beveelt aan om de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure en de rol van de klachtencoördinator en de gemeentelijke ombudsman, met regelmaat onder de aandacht te brengen van medewerkers en bestuurders, zodat behoorlijk overheidsoptreden als een gezamenlijk verantwoordelijkheid wordt gezien.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Bijlage 1

Geanonimiseerd overzicht klachten per gemeente/GR 2023

Gemeente	Onderwerp	Gemeente	Onderwerp
Berg en Dal	Niet reageren op verzoek om informatie	Druten	WMO
Berg en Dal	ODRN	Druten	Niet ophalen afval
Berg en Dal	Geluidshinder	Druten	Niet ontvangen eigen
Berg en Dal	WOZ	Druten	Woningruil
Berg en Dal	ODRN	Heumen	WMO
Berg en Dal	Burenoverlast	Heumen	Sociaal team
Berg en Dal	Burenoverlast	Heumen	Handhaving
Berg en Dal	Storten puin	West Maas en Waal	Niet reageren op voorstel
Berg en Dal	Parkeerplaats scootmobiel	West Maas en Waal	WMO
Berg en Dal	Lichtvervuiling	West Maas en Waal	Lichtvervuiling
Berg en Dal	Niet reageren op brief	West Maas en Waal	Verkeershinder
Berg en Dal	Geluidsoverlast	Wijchen	Munitax
Berg en Dal	Plaatsen laadpaal	Wijchen	Postbezorging
Berg en Dal	Klacht over bestuurder	Wijchen	Handhaving
Berg en Dal	Klacht over politie	Wijchen	WMO
Beuningen	Verkeershinder		WMO
Beuningen	Schuldhelpverlening		
Beuningen	Jeugdzorg en participatiewet		
Beuningen	Sociaal team		
Beuningen	Niet reageren op brieven		
Beuningen	Participatiewet		
Beuningen	Overlast bedrijventerrein		
Beuningen	Participatiewet		

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Bijlage 2

Verantwoording algemeen budget 2023

Algemeen budget

IN

Bijdragen algemene kosten

€ 300,- per gemeente (6)	1800
€ 300,- per GR (3)	900

Bijdragen ambtelijke ondersteuning

€ 360,- per gemeente (5, behalve Berg en Dal)	1800
€ 120,- Berg en Dal	120
€ 120,- MGR	120
€ 120,- GR Bijsterhuizen (geliquideerd)	120
€ 120,- De Groene Metropool	120

Totaal	4980
---------------	-------------

UIT

Vereniging van Klachtrecht	525
Literatuur en advieskosten	300
Ambtelijke ondersteuning (bij klachten)	2280
Overleggen, studiedagen, reiskosten, representaties etc	1875

Totaal	4980
---------------	-------------

Tarieven 2023

Rapport	875
Bemiddeling	500
Jaarverslag	80
Uurtarief	85

Bovenstaande tarieven werden in rekening gebracht ingeval van (de behandeling van) een klacht. De bedragen maken geen onderdeel uit van het algemeen budget.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5897
Extern Zaak ID	Z/23/108729
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.10
Titel	Subsidievaststelling IDO 2023
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota IDO Subsidievaststelling

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Subsidievaststelling IDO 2023

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. De subsidie voor het uitvoeren van het IDO 2023 vast te stellen op het bedrag ter hoogte van € 40.335,52.
2. Af te zien van het terugvorderen van het bedrag ter hoogte van € 231,20.

Aanleiding

Aan stichting de Bibliotheek Wijchen is op 6 december 2023 voor tijdvak 2023 subsidie verleend voor de instandhouding van het IDO ter hoogte van het bedrag € 40.335,52. Stichting de Bibliotheek Wijchen heeft op 4 april 2024 een aanvraag ingediend voor de vaststelling van de subsidie voor uitvoering van het IDO 2023. Stichting de Bibliotheek Wijchen heeft niet het volledige subsidiebedrag gebruikt. Op basis van de overgelegde stukken kan dit worden opgemaakt uit de financiële verantwoording. Het bedrag dat is besteed in 2023 bedraagt € 30.020,44.

Gemeente Wijchen heeft de middelen voor de uitvoering van het IDO ter hoogte van het bedrag van € 40.335,52 reeds op 15 februari 2023 uitgekeerd gekregen via een SPUK Informatiepunten Digitale Overheid. De 'Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid' biedt de mogelijkheid, op grond van artikel 5, lid 2 tot maximaal 25% van de voor dat jaar toegekende uitkering te reserveren voor het daaropvolgende kalenderjaar wanneer de specifieke uitkering in een kalenderjaar niet volledig is besteed. Op grond van deze mogelijkheid mag stichting de Bibliotheek Wijchen maximaal het bedrag ter hoogte van € 10.083,88 (25% van € 40.335,52) reserveren voor 2024. Uit de financiële verantwoording blijkt dat stichting de Bibliotheek Wijchen 2023 het bedrag ter hoogte van € 10.315,08 niet heeft besteed. Dat betekent dat stichting de Bibliotheek Wijchen € 231,20 (€ 40.335,52 minus € 30.020,44 minus € 10.083,88) te weinig heeft uitgegeven. Om deze reden dient dit bedrag te worden terugbetaald. Het terugvorderen brengt echter de nodige bureaucratische handelingen met zich mee en vergt bovendien van meerdere afdelingen specifieke dienstverlening. De afweging tussen terugvorderen van dit relatief kleine bedrag en de kosten die ermee gepaard gaan dit ook uit te voeren zorgen ervoor dat het is te billijken af te zien van het terug te vorderen bedrag, zeker als dit wordt afgezet tegenover het verleende subsidiebedrag. De kosten die gemoeid gaan met het terugvorderen van eerdergenoemd bedrag worden mogelijk zelfs hoger dan het terug te vorderen bedrag zelf. Het is daarom niet wenselijk om hieraan gevolg te geven. Afzien van het terugvorderen heeft dan ook de voorkeur. Bovendien krijgt stichting de Bibliotheek Wijchen voor het tijdvak 2024 opnieuw eenzelfde bedrag verleend. In de verantwoording geeft stichting de Bibliotheek aan het niet besteedde bedrag te willen inzetten voor het verder ontwikkelen van de dienstverlening voor het IDO.

Openbaar

Zaaknummer: Z/23/108729

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
6 december 2023	Z/23/108729 Beschikking DOC/23/770061

Gewenst resultaat

De specifieke uitkering van het Rijk ter bekostiging van de Informatiepunten Digitale Overheid wordt in 2023 en 2024 aan de gemeente Wijchen uitgekeerd. Het bedrag van € 40.335,52 is bedoeld voor de instandhouding van het IDO in de lokale bibliotheek en dient bij voorkeur dan ook één op één te worden doorgezet aan stichting de Bibliotheek Wijchen.

Argumenten*1.1 De bibliotheek heeft de subsidie nodig.*

De bibliotheek is afhankelijk van deze subsidie voor het voortzetten en doorontwikkelen van het IDO. De subsidie is ingezet conform het reeds eerder ingediende beleidsplan.

Tegenargumenten en risico's*1.1 Afzien van terugvorderen is te billijken.*

Uitvoering geven aan de terugvordering is de meest rechtmatige manier van handelen, maar zorgt voor bureaucratisch handelen en onnodige hoge kosten, die kunnen worden afgewend door geen uitvoering te geven aan de terugvordering. De afweging tussen het terugvorderen van € 231,20 en de kosten om dit ook daadwerkelijk uit te voeren zorgen ervoor dat het is te billijken af te zien van de terugvordering, zeker als dit wordt afgezet tegenover het verleende subsidiebedrag.

Financiële gevolgen

Vaststellen van de subsidie op het verleende subsidiebedrag en afzien van de terugvordering heeft geen wezenlijke gevolgen voor de gemeente Wijchen, aangezien de middelen reeds ontvangen zijn vanuit het Rijk.

Communicatie

Stichting de Bibliotheek Wijchen is op de hoogte van de beschreven subsidievaststelling

Uitvoering of Vervolgstappen

Beschikking subsidievaststelling toesturen en afzien van terugvordering.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5905
Extern Zaak ID	Z/24/241186
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.11
Titel	Jaarverantwoording kinderopvang 2023 Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Derks, M. (Martijn)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
beslisnota jaarverslag toezicht en hh kinderopvang 2023
Bijlage_Informatienota voor de raad

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Jaarverantwoording kinderopvang 2023

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. De Jaarverantwoording kinderopvang 2023 gemeente Wijchen vast te stellen.
2. De informatienota aan de raad vast te stellen met daarin het volgende informatiepunt:
 - Kennis te nemen van de Jaarverantwoording kinderopvang 2023 gemeente Wijchen.

Aanleiding

Op grond van de Wet kinderopvang legt het college jaarlijks vóór 1 juli aan de Inspectie van het Onderwijs verantwoording af over de wettelijk taak met betrekking tot het toezicht op en de handhaving van de kwaliteitseisen in de kinderopvang. De verantwoording gaat via de Jaarverantwoording kinderopvang 2023 gemeente Wijchen, naar het model van de Onderwijsinspectie. In de bijlage vindt u het gemeentelijk jaarverslag. Uw college is wettelijk verplicht om het jaarverslag vóór 1 juli ter kennisgeving aan te bieden aan de gemeenteraad.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
	Nvt

Gewenst resultaat

Uitvoering te geven aan uw wettelijke verplichting om:

1. vóór 1 juli aan de Inspectie van het Onderwijs verantwoording af te leggen over de wettelijk taak met betrekking tot het toezicht op en de handhaving van de kwaliteitseisen in de kinderopvang, en
2. het jaarverslag ter kennisgeving aan te bieden aan de gemeenteraad.

Het doel van toezicht en handhaving kinderopvang is het borgen van verantwoorde kinderopvang in een gezonde en veilige omgeving.

Argumenten

1.1 Het gemeentelijk jaarverslag biedt een kwantitatief beeld van het uitgevoerde toezicht en de handhaving over 2023.

De voorgevulde gegevens komen van DUO uit het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) die door ons zijn gecontroleerd. De lijst is volledig en juist.

De GGD heeft de wettelijke 100% norm van inspecties gehaald. De GGD heeft 53 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 3 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Hierop hebben wij een handhaving ingezet. Dat betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

1.2 De gemeentelijke jaarverantwoording over 2023 moet vóór 1 juli 2024 door uw college vastgesteld zijn.

Conform de Wko dient het verslag na vaststelling digitaal verzonden te worden aan de Inspectie van het Onderwijs.

2.1 Conform artikel 1.67 Wko dient het verslag ter kennisneming aan de gemeenteraad te worden gestuurd vóór 1 juli 2024.

Tegenargumenten en risico's

-

Financiële gevolgen

Geen financiële gevolgen.

Communicatie

Naar aanleiding van het jaarverslag kunnen houders van een kindercentrum aangesproken worden door ouders of andere belangstellenden hoe het met de kwaliteit van het kindercentrum gesteld is.

Inwonersparticipatie

n.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na vaststelling dienen we het jaarverslag digitaal in bij de Inspectie van het Onderwijs.

Geheimhouding:

nvt

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverantwoording kinderopvang 2023 gemeente Wijchen

Datum: 14 mei 2024

Kernboodschap

In 2023 hebben we onze wettelijke taak voor de uitvoering van toezicht op en handhaving van de kwaliteitseisen in de kinderopvang volledig kunnen uitvoeren. Hierbij hebben we vastgesteld dat de kinderopvang in onze gemeente zeer goed op orde is. De houders bieden verantwoorde kinderopvang in een gezonde en veilige omgeving. Wij hebben slechts twee keer een handhaving hoeven in te zetten.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
	Nvt

Toelichting

Hierbij ontvangt u de Jaarverantwoording kinderopvang 2023 gemeente Wijchen. In dit rapport doen we verslag van het uitgevoerde toezicht op en de handhaving van de kwaliteitseisen in de kinderopvang in het kader van de Wet kinderopvang (conform artikel 1.67 van deze wet). Op grond van de wet zijn wij verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteitseisen in de kinderopvang. GGD Gelderland-Zuid voert de inspecties voor ons uit.

Uit het jaarverslag valt op te maken dat wij de zaken op orde hebben.

- Wij hebben 4 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 4 tijdig afgehandeld zijn. Dit betekent dat 100% van de aanvragen tijdig afgehandeld is.
- De GGD heeft 36 van de 36 voorzieningen (kinderdagverblijf, gastouderbureau, BSO) geïnspecteerd. Dat betekent dat 100% van de voorzieningen is geïnspecteerd.
- De GGD heeft 17 voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd. Dat betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 56,7% bedraagt. Het wettelijk minimum voor de steekproef is 50%.

Gevolgen

Uit de inspecties is het onderstaande beeld naar voren gekomen.

Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	1145	97,7%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	4	0,3%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	23	2,0%
<i>waarvan tekortkoming hersteld</i>	21	
<i>waarvan tekortkoming niet hersteld</i>	2	

De houders van kinderopvangvoorzieningen in onze gemeente voldoen zeer goed aan de kwaliteitseisen. 97,7% van de beoordeelde voorwaarden zijn op orde. Voor 0,3% van de beoordeelde voorwaarden heeft de GGD het advies tot handhaven gegeven. Het gaat daarbij om 4 items, verdeeld over 1 BSO en 2 KDV's. 1 item is uiteindelijk alsnog hersteld na herstelaanbod. Wij hebben voor 3 tekortkomingen een handhavingsactie ingezet (aanwijzing).

* 1 tekortkoming betreft een onvolkomenheid in de schriftelijke overeenkomst tussen houder en ouder. In de schriftelijke overeenkomst stond niet (duidelijk) vermeld waar en wanneer het kind wordt opgevangen in incidentele gevallen (in vakantieperiode).

* 1 tekortkoming betreft het kortstondig niet op orde hebben van de beroepskracht-kind-ratio.

* 1 tekortkoming in de voorschoolse educatie.

De 3 tekortkomingen zijn na handhaving hersteld en hersteld gebleven. Ook is herhaling uitgebleven.

Communicatie

We versturen de gegevens met betrekking tot de jaarverantwoording kinderopvang aan de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie gebruikt de gegevens voor het opstellen van een landelijk jaarbeeld.

Uitvoering of Vervolgstappen

De Inspectie van het Onderwijs is door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aangewezen om interbestuurlijk toezicht uit te oefenen op de manier waarop gemeenten invulling geven aan hun wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang. Indien het jaarverslag daartoe aanleiding geeft neemt zij contact op met de gemeente voor een nadere analyse.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5871
Extern Zaak ID	Z/24/0227965
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.12
Titel	227965 Informatienota Medewerkersonderzoek WDW raad Wijchen
Soort nota	Informatienota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Informatienota Medewerkersonderzoek WDW raad Wijchen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Medewerkersonderzoek Werkorganisatie Druten Wijchen

Datum: 14 mei 2024

Kernboodschap

In 2023 heeft het medewerkersonderzoek WDW plaatsgevonden. Het responspercentage bedroeg 68. De resultaten van dit onderzoek zijn besproken in het MT en teruggekoppeld aan de medewerkers en het bestuur van de WDW. Op teamniveau zijn de resultaten door de medewerkers samen met hun domeinmanager afgestemd en geanalyseerd.

Aandachtsgebieden uit deze analyse zijn bij de meeste teams vastgelegd in teamplannen. Het MT heeft een dwarsdoorsnee van alle teamplannen laten maken en gaat de komende maanden met de opbrengst aan de slag. Denk hierbij aan het opstellen van een Strategische Agenda met daaraan gekoppeld een Uitvoeringsprogramma waarin de uitkomsten van het MO-onderzoek en de versteviging van de managementstructuur een plek krijgen.

Als opvallende positieve scores uit het medewerkersonderzoek kunnen worden genoemd de ervaren sociale veiligheid én de inhoud van het werk. Aandachtsgebieden zijn: aandacht voor het persoonlijk functioneren van medewerkers (beoordelen), loopbaanondersteuning en -ontwikkeling, duidelijkere communicatie over beleidsverandering en besluitvorming, bevorderen van de integrale samenwerking in het eigen domein én domeinoverstijgend en werkdruk.

Het bestuur van de WDW heeft op 09-04-2024 met deze nota ingestemd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
12-04-2023	Beslisnota MT Medewerkersonderzoek WDW
10-05-2023	Beslisnota bestuur WDW Medewerkersonderzoek WDW
09-04-2024	Informatienota Medewerkersonderzoek WDW door bestuur WDW

Inleiding

In mei 2018 startte de WDW. Het in 2017 vastgestelde Bedrijfsplan vormt nog steeds de basis voor de plannen en ontwikkelingen van onze organisatie. In 2020 concludeert Henk-Jan Donderwinkel in zijn evaluatieonderzoek dat de WDW in korte tijd haar toegevoegde waarde heeft laten zien. Het Actieplan Doorontwikkeling WDW is het vervolg op deze evaluatie en is op verzoek van het bestuur tot stand gekomen. Vervolgens kwam Corona in 2020. Met een enquête en meerdere werksessies voerden we dat jaar een organisatieonderzoek uit onder de medewerkers. Dit onderzoek leidde tot de 7 stappen die ook weer de basis vormden voor het nieuwe Actieplan Doorontwikkeling WDW. Dit nieuwe Actieplan (in 2021 vastgesteld) bevatte vier sporen, namelijk dienstverlening dichtbij, vergroten professionaliteit, doorontwikkeling in

zelforganisatie en het invoeren van hybride werkcultuur. In september 2021 is de nieuwe Agenda Dienstverlening Dichtbij vastgesteld als uitwerking van het spoor Dienstverlening. De WDW-academie zag het licht in 2022. Een belangrijk platform om het ontmoeten, leren en ontwikkelen te stimuleren en te faciliteren in de gewenste ontwikkeling van de organisatie. Door het invoeren van het hybride werken zijn de werk- en vergaderplekken in 2023 in de kantoren van Druten en Wijchen aangepast. Bovendien vond in 2023 het Medewerkersonderzoek plaats. Dit onderzoek gaf uitvoering aan een bestuurlijke afspraak, om na vijf jaar WDW, inzicht te krijgen in de werkbeleving onder de medewerkers, maar ook om inzicht te krijgen over hoe zelforganisatie werd ervaren. Tevens bood dit onderzoek de gelegenheid om input op te halen voor de lopende discussie over een mogelijke (her)inrichting van de huidige managementstructuur.

In de hieronder beschreven paragrafen wordt een toelichting gegeven over de opzet van het onderzoek, de resultaten daarvan en de vervolgstappen.

Toelichting

In de maand september 2023 vond binnen de WDW een Medewerkersonderzoek plaats. Het bureau Effectory heeft de WDW daarin ondersteund. Doel van dit onderzoek was:

1. inzicht te verkrijgen in de werkbeleving van de medewerkers.
2. inzicht te verkrijgen in de verbeteringen op individueel, team- en domeinniveau en
3. input op te halen voor de sturing (structuur) van de organisatie.

Onderzoeksopzet

Door middel van een vooraf afgestemde vragenlijst is het onderzoek uitgezet. De vragenlijst is zodanig opgezet dat antwoorden van medewerkers niet individueel herleidbaar waren.

Alle medewerkers (478) - met een vast of tijdelijk contract per 1 juni 2023 - zijn uitgenodigd voor deelname. In totaal hebben 324 medewerkers gereageerd, wat neerkomt op een deelnemerspercentage van 68. De griffies en de gemeentesecretarissen van beide gemeenten namen geen deel aan dit onderzoek. Zij maken namelijk geen (niet direct) onderdeel uit van het personeelsbestand van de Werkorganisatie.

Resultaten

In oktober 2023 zijn de resultaten door Effectory aan de directie en het MT gepresenteerd. In november 2023 hebben beide directeuren in twee plenaire sessies de resultaten met de medewerkers gedeeld. Separaat hebben zij het bestuur van de WDW over de uitkomsten geïnformeerd.

Als 'trotspunten' uit dit onderzoek worden genoemd:

- Goede samenwerking binnen de teams en waardering door collega's
Collega's ervaren de onderlinge behulpzaamheid om een gezamenlijk doel of resultaat te bereiken als prettig. Ook het feedback geven en waardering naar elkaar uitspreken zijn hierbij belangrijke elementen.
- Zeer hoge mate van sociale veiligheid
Sociaal veiligheidsklimaat gaat over een klimaat binnen de organisatie waarin men open met elkaar in gesprek kan gaan en waarin het nemen van risico's en fouten maken bespreekbaar is. Daarin geven collega's aan bereid te zijn elkaar te helpen en is het in een sociaal veilig werkklimaat geaccepteerd dat collega's verschillen van elkaar.

- **Inhoud werk**
De inhoud van het werk heeft betrekking op de mate waarin men het werk leuk en uitdagend vindt en het aansluit bij de capaciteiten van de medewerker. Medewerkers die inhoudelijk uitgedaagd worden en het werk leuk vinden zijn vaak meer bevlogen en presteren beter. WDW-collega's geven een hoge waardering aan de inhoud van hun werk.
- **Autonomie**
Autonomie gaat over de mate waarin de medewerker kan bepalen waar, wanneer, hoe en met wie men werkt. Medewerkers die veel autonomie ervaren, raken vaak meer gemotiveerd en hebben minder behoefte aan herstel, waardoor zij loyaler zijn aan de organisatie en minder verzuim vertonen. Medewerkers binnen de WDW waarderen in hoge mate de vrijheid in hun werk.
- **Bevlogenheid**
Bevlogenheid is de mate van bezieling die medewerkers ervaren in het werk. Bevlogen medewerkers krijgen energie van hun werk, voelen zich vitaler en ervaren toewijding naar het werk wat ze doen. Naast het werk dat ze inspireert, voelen de medewerkers binnen de WDW zich ook gelukkiger als ze intensief aan het werk kunnen zijn.
- **Betrokkenheid**
De mate waarin medewerkers zich verbonden voelen met de organisatie noemen we betrokkenheid. Betrokken medewerkers zijn emotioneel gehecht aan de organisatie, voelen zich er thuis en identificeren zich met de doelstellingen. Met name de samenwerking binnen de teams wordt binnen de WDW gezien als een reden voor het thuis voelen.

Als punten voor verbetering:

- **Communicatie over beleidsverandering en besluitvorming**
Het is belangrijk dat medewerkers duidelijk geïnformeerd worden en dat ze weten wat de doelstellingen van de organisatie zijn. De module informatievoorziening gaat over het verstrekken van informatie aan medewerkers over werk gerelateerde zaken en de mate van transparantie daarin. Medewerkers geven aan informatie te missen vanuit MT en bestuur over besluiten die worden genomen en hoe tot die besluiten wordt gekomen.
- **Loopbaanondersteuning/loopbaanontwikkeling**
Loopbaanondersteuning is de ervaren ondersteuning vanuit de organisatie voor de loopbaanontwikkeling van een medewerker. Het gaat over de verschillende hulpmiddelen en ontwikkelingsmogelijkheden die worden geboden. Medewerkers waarderen de mogelijkheden die ze hebben om cursussen, trainingen en workshops te volgen. De ondersteuning bij het plannen van hun toekomstige loopbaanmogelijkheden vraagt daarentegen serieuze aandacht.
- **Beoordeling**
Beoordeling is het proces van het evalueren van de manier waarop iemand functioneert. Binnen de WDW is hier geen gestructureerde werkwijze voor. Op de vraag of medewerkers beoordeeld worden in hun werk, wordt dan ook laag gescoord.
- **Werkdruk**
Werkdruk is een situatie waarin er een disbalans is ontstaan tussen de eisen van het werk en de mogelijkheden van de werknemer om het werk goed uit te voeren.

voeren. Een te hoge werkdruk kan uiteindelijk leiden tot verschillende persoonlijke en werk gerelateerde problemen. Uitdaging is dat onze organisatie goed leert om te prioriteren. Wat doen we wel, wat niet, wat later of wat is extra nodig om de taken uitgevoerd te krijgen.

- **Primaire arbeidsvoorwaarden**
Primaire arbeidsvoorwaarden hebben betrekking op de hoogte van het salaris in vergelijking voor hetzelfde werk in andere organisaties, een salaris dat past bij je verantwoordelijkheden, kennis en ervaring. Collega's geven aan wel meer salaris te willen ontvangen voor de kennis en ervaring waarover ze beschikken en de verantwoordelijkheden die ze dragen. Ook vindt een deel dat hun salaris in vergelijking met andere organisaties niet op het juiste niveau ligt. In de open antwoorden komt dit ook een aantal keer terug.
- **Ambassadeurschap**
Ambassadeurschap heeft betrekking op de mate waarin medewerkers hun organisatie zouden aanbevelen als goede werkgever. Medewerkers waarderen hun werk en met name de samenwerking binnen hun team maar zijn minder ambassadeur voor de WDW als organisatie.
- **Team overstijgende samenwerking**
Hoe werken de teams in hun eigen domein maar ook domein overstijgend met elkaar samen? In tegenstelling tot de hoog gewaardeerde samenwerking binnen het eigen team, wordt de team- of domeinoverstijgende samenwerking lager gewaardeerd.

Conclusie

De uitkomsten uit het onderzoek kennen naast een aantal positieve scores (sociale veiligheid en inhoud van het werk) ook serieuze aandachtsgebieden, zoals meer aandacht voor het persoonlijk functioneren (beoordelen), loopbaanondersteuning en -ontwikkeling, duidelijke communicatie over beleidsverandering en besluitvorming, bevorderen van de integrale samenwerking tussen teams in het eigen domein én domeinoverstijgend en over de hoge werkdruk.

Vervolgstappen

1. Op teamniveau zijn de resultaten door de medewerkers samen met hun domeinmanager afgestemd en geanalyseerd. Aandachtsgebieden uit deze analyse zijn bij de meeste teams vastgelegd in teamplannen.
2. Het MT heeft onlangs een dwarsdoorsnee van de teamplannen laten maken. In de MAD-sessie van 21 maart jl. heeft het MT hierop kort ingezoomd. Het MT gaat met de opbrengst aan de slag en start hiermee de komende maanden. Denk hierbij aan het opstellen van een Strategische Agenda met daaraan gekoppeld een Uitvoeringsprogramma waarin de uitkomsten van het MO-onderzoek en de versteviging van de managementstructuur een plek krijgen.
3. Via de OR wordt periodiek de voortgang van dit medewerkersonderzoek gemonitord.
4. De directeuren WDW zorgen voor periodieke terugkoppeling over de voortgang aan het bestuur WDW.

Communicatie

De medewerkers worden periodiek geïnformeerd door de Nieuwsflits, MAD-sessie, de terugkoppeling van de OR-ov-vergaderingen en de roadshows die de directeuren jaarlijks met de medewerkers houden.

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/227965

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

College BenW publicatie Wijchen

Dossiernummer	5818
Extern Zaak ID	Z/24/234381
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 mei 2024
Agendapunt	6.13
Titel	Parkeerbeleid Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Aanwezigen

Twan Bronkhorst, van, Martijn Derks, Geert Gerrits, Janne Hendrix en Bea Schouten

Bijlagen
Beslisnota College Parkeerbeleid Wijchen
Bijlage 1 Parkeervisie Wijchen
Bijlage 2 Beslisnota raad Parkeerbeleid Wijchen
Bijlage 3 Raadsbesluit Delegatie aan college
Bijlage 4 Beleidsregels parkeernormen Wijchen
Bijlage 5 Aanpassingen Parkeerbeleid Wijchen

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 mei 2024
College BenW publicatie Wijchen	15 mei 2024

Voorgesteld besluit

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Parkeerbeleid Wijchen

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. De Parkeervisie Gemeente Wijchen ter vaststelling aan de raad aan te bieden met bijgevoegde beslisnota;
2. Het concept 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' ter kennisname aan te bieden aan de raad;
3. De raad te vragen om de bevoegdheid tot wijzigen van het omgevingsplan voor het toevoegen van een dynamische verwijzing naar de "Beleidsregels parkeernormen Wijchen" te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Aanleiding

Het actualiseren van het parkeerbeleid is als actie opgenomen in het Mobiliteitsplan Wijchen en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (MUP).

De beleidskaders worden door de gemeenteraad vastgelegd in de 'Parkeervisie Wijchen' en de 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' worden door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Deze documenten vormen samen het nieuwe parkeerbeleid van de gemeente Wijchen.

In het Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen' (september 2022) is het verlagen van de parkeernorm als een belangrijke actie opgenomen. Op 18 januari hebben de raadsfracties, tijdens het bespreken van de meningsvormende nota, meningen gegeven over vijf onderwerpen. Deze zijn ook vertaald in het parkeerbeleid.

In het parkeerbeleid zijn veel verschillende onderdelen rondom parkeren opgenomen. De huidige beleidsuitgangspunten zijn tegen het licht gehouden, geactualiseerd en gebundeld in nieuw parkeerbeleid. Ook is het parkeerbeleid, waar mogelijk, geharmoniseerd.

De Parkeervisie is een integraal beleidsdocument dat verschillende facetten van parkeren belicht. In het beleidsplan komt onder andere het centrumgebied aan bod en wordt ingegaan op het parkeren van auto's, fietsen, grote en/of zware voertuigen en de gehandicaptenvoertuigen.

Parkeren is een veelbesproken onderwerp. Met het actualiseren van het parkeerbeleid zet de gemeente Wijchen parkeren nadrukkelijk op de agenda.

In het vastgestelde mobiliteitsplan komen de volgende uitgangspunten naar voren:

1. Gratis parkeren voor iedere doelgroep.
2. De bereikbaarheid met de auto blijft belangrijk. Ook stimuleren we het delen van gezamenlijke voorzieningen zoals deelauto's. Hiermee kan de parkeervraag in woonwijken veranderen en spelen we in op een milieubewuste manier van bouwen en leven.

3. Parkeren van grote voertuigen is niet toegestaan met uitzondering van enkele locaties op bedrijventerreinen en voor het laden en lossen in de kernen of winkelgebieden.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
03-03-2020	Z/19/038372: Parkeerbeleidsplan Wijchen
28-01-2021	Z/20/054441: MobiliteitsVisie Druten-Wijchen
30-09-2021	Z/21/061892: Mobiliteitsplan Wijchen 2021
28-01-2022	Z/22/068537: Meerjaren uitvoeringsprogramma Mobiliteit
28-11-2023	Z/23/139474: Meningsvormende nota Parkeerbeleid Wijchen

Gewenst resultaat

Het door de raad laten vaststellen van het beleidsdocument 'Parkeervisie Wijchen'. Daarbij de raad informeren dat de Parkeervisie Wijchen het kader is voor de bijgevoegde (concept) 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' die het college gaat vaststellen na een positief raadsbesluit over de Parkeervisie. Deze documenten vormen samen het nieuwe parkeerbeleid van de gemeente Wijchen.

Argumenten

- 1.1 *De Parkeervisie sluit goed aan op het Mobiliteitsbeleid.*
Het parkeerbeleid van Wijchen zet in op een passende parkeercapaciteit voor inwoners en bezoekers. Daarnaast stimuleert het duurzame mobiliteit door het faciliteren van goede voorzieningen voor de fiets, deelauto's en elektrische auto's.
- 1.2 *De meningen van de raadsfracties zoals geuit tijdens de Meningsvormende nota over het Parkeerbeleid zijn uitgewerkt in het Parkeerbeleid Wijchen.*
Op 18 januari 2024 is de meningsvormende nota parkeerbeleid in de commissievergadering besproken. Hiermee is de mening van de diverse raadsfracties over parkeren geïnventariseerd en richting gegeven aan de weg die we als gemeente willen inslaan. Het college heeft de commissie gehoord en heeft, in het Parkeerbeleid Wijchen, vertaling gegeven aan de scenario's:
 - Onderwerp 1 Openbaar groen versus parkeren:
Scenario 2 Openbaar groen mag onder bepaalde voorwaarden wijken voor extra parkeerplaatsen. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 5.1, pagina 12);
 - Onderwerp 2 Proactief elektrische laadpalen plaatsen in woonwijken:
Scenario 2 Laadpalen die proactief geplaatst worden, mogen ook in woonstraten geplaatst worden. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 5.6.4, pagina 21);

- Onderwerp 3 Deelmobiliteit in de openbare ruimte:
Scenario 1 Bestaande openbare parkeerplaatsen kunnen gereserveerd worden voor deelmobiliteit. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 2.3 en 5.6.3, pagina 3 en 20);
- Onderwerp 4 Parkeren:
Scenario 2 Bij nieuwe ontwikkelingen zet Wijchen in voldoende mate in op parkeerplaatsen in combinatie met aanvullende maatregelen zoals deelmobiliteit of het stimuleren van fietsgebruik. (Zie Parkeervisie Wijchen hoofdstuk 4 en 5);
- Onderwerp 5 Fietsparkeren:
Scenario 1 Fietsparkeercijfers worden als voorwaarden opgenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 2.3, pagina 3).

1.3 In deze Parkeervisie leggen we de parkeerambities en de doelen vast voor de komende jaren.

In de visie kijken we naar wat er nu ligt, wat er op ons af komt en wat we willen bereiken. Als basis zijn de uitgangspunten gebruikt zoals deze bij het Mobiliteitsbeleid zijn vastgesteld.

1.4 De gemeenteraad is bevoegd visiedocumenten vast te stellen.

Eén van de rollen van de raad is: kaders stellen. Het kaderstellen wordt voor parkeren vorm gegeven door het vaststellen van deze Parkeervisie Wijchen. Binnen deze kaders kan het college de beleidsregels parkeren gaan vaststellen.

2.1 De beleidsregels parkeernormen Wijchen passen binnen de kaders van de Parkeervisie.

De beleidsregels passen binnen de uitgangspunten en voldoen aan de visie zoals beschreven in de Parkeervisie.

2.2 De concept beleidsregels parkeren Wijchen toevoegen ter kennisneming voorkomt veel vragen en neemt de onzekerheid weg

Het vaststellen van de beleidsregels door het college kan pas na het vaststellen van de Parkeervisie door de raad plaatsvinden. Bij de voorbereiding van de stukken en de dialoog met de raadsleden bleek dat men graag inzicht heeft in de nieuwe parkeernormen. Door de raad bij de behandeling van de Parkeervisie al inzicht te geven in de concept uitwerking van de beleidsregels worden veel vragen en onduidelijkheden voorkomen.

3.1 De raad is bevoegd om de bevoegdheid om het omgevingsplan voor een dynamische verwijzing naar de beleidsregels parkeernormen Wijchen vast te stellen over te dragen aan het college van burgemeester en wethouders middels een delegatiebesluit.

Om de nieuwe 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' van toepassing te laten zijn voor gebieden waar dat nog niet geregeld is, dient een TAM-omgevingsplan opgesteld te worden (TAM=Tijdelijke alternatieve maatregelen). Na vaststelling van de 'Parkeervisie Wijchen' door de raad, wordt gestart met het opstellen van dit Tam-omgevingsplan. Het vaststellen van een TAM-omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad. Met een delegatiebesluit kan de raad deze bevoegdheid overdragen aan het college.

Uw raad geeft uitvoering aan haar kader stellende taak door het vaststellen van de 'Parkeervisie Wijchen'. Het toevoegen van een dynamische verwijzing naar de

"Beleidsregels parkeernormen Wijchen" in het omgevingsplan is slechts een technische wijziging.

- 3.2 *Het overdragen van de bevoegdheid om het TAM-omgevingsplan vast te stellen aan het college bespaart veel procestijd*
Voordeel is dat alle ruimtelijke ontwikkelingen daarvan profiteren.

Tegenargumenten en risico's

- 1.1 *De Parkeervisie zet voor enkele onderdelen de uitwerking van de kaders al vast*
Door onderdelen als Algemene gehandicaptenparkeerplaatsen, deelauto's, elektrische auto's en gereserveerde plaatsen voor artsen op te nemen in de Parkeervisie, is het beleid en de invulling daarvan al bepaald. Deze kunnen daarom alleen aangepast worden met een raadsbesluit. Dit is door de splitsing van Parkeervisie en Beleidsregels parkeren echter onvermijdbaar. Deze onderdelen passen niet bij de beleidsregels parkeernormen Wijchen.

Inwonersparticipatie

Op 28 september 2023 is een inloopavond georganiseerd die vooraf in de Wegwijs en op social media is aangekondigd. Inwoners van Wijchen konden vrij inlopen om hun mening over parkeren in de gemeente Wijchen te geven. Tijdens deze bijeenkomst hebben zij, op het gebied van parkeren, bestaande problemen aangekaart en oplossingsrichtingen voorgesteld.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na het vaststellen van de "Parkeervisie Wijchen" door de gemeenteraad zal het college de nieuwe "Beleidsregels parkeernormen Wijchen" vaststellen. Deze beleidsregels zijn na publicatie direct geldig en van toepassing voor alle nieuwe nog vast te stellen omgevingsplannen.

Om de nieuwe 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' van toepassing te laten zijn voor gebieden waar dat nog niet geregeld is, dient een TAM-omgevingsplan opgesteld te worden. Na vaststelling van de 'Parkeervisie Wijchen' door de raad, wordt gestart met het opstellen van dit Tam-omgevingsplan. Het vaststellen van een TAM-omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad. Met een delegatiebesluit kan de raad deze bevoegdheid aan het college overdragen. Om procestijd te winnen wordt de raad gevraagd deze bevoegdheid over te dragen aan het college. Het college kan dan voor het eind van 2024 het TAM-omgevingsplan vaststellen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Voorstel

Advies

Team AJZ, team EZ, team RO, team Wonen, team Gebiedsinrichting en team vergunningen hebben geadviseerd.

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beslisnota raad Parkeerbeleid Wijchen

Datum: 14 mei 2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de 'Parkeervisie Wijchen' met de daarin voorgestelde uitgangspunten voor het beleid:
 - a. Visie: Het parkeerbeleid van Wijchen zet in op passende parkeercapaciteit voor inwoners en bezoekers en stimulering van duurzame mobiliteit door o.a. het faciliteren van goede voorzieningen voor de fiets, deelauto's en elektrische auto's.
 - b. De aanpak van parkeerproblemen in de gemeente Wijchen volgens de B-B-B-B methode(Beïnvloeden-Benutten-Beheersen-Bouwen).
 - De landelijk gehanteerde CROW parkeernormensystematiek van het landelijk onderzoeksinstituut CROW toe te passen op alle parkeernormen. Zowel voor auto's als fietsen.
 - c. In te zetten op klimaatadaptie door, waar mogelijk, gebruik te maken van half open verharding en parkeerplaatsen om te zetten in groenvoorzieningen.
 - d. Regelingen voor bijzondere parkeerplaatsen:
 - algemene gehandicaptenparkeerplaatsen;
 - persoonlijke gehandicaptenparkeerplaatsen;
 - parkeren voor grote voertuigen;
 - deelauto's;
 - elektrische auto's.
2. Kennis te nemen van de concept 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen'.
3. De bevoegdheid tot wijziging van het omgevingsplan voor het toevoegen van een dynamische verwijzing naar de 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Aanleiding

Het actualiseren van het parkeerbeleid is als actie opgenomen in het mobiliteitsplan en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP). De beleidskaders worden door de gemeenteraad vastgelegd in de 'Parkeervisie Wijchen' en de 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' worden door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Deze documenten vormen samen het nieuwe Parkeerbeleid Wijchen.

In het Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen' (september 2022) is het verlagen van de parkeernorm als een belangrijke actie opgenomen. Op 18 januari hebben de raadsfracties, tijdens het bespreken van de meningsvormende nota, meningen gegeven over vijf onderwerpen. Deze zijn ook vertaald in het parkeerbeleid.

In het parkeerbeleid zijn veel verschillende onderdelen rondom parkeren opgenomen. De huidige beleidsuitgangspunten zijn tegen het licht gehouden, geactualiseerd en gebundeld in nieuw parkeerbeleid. Ook is het parkeerbeleid, waar mogelijk, geharmoniseerd.

De Parkeervisie is een integraal beleidsdocument dat verschillende facetten van parkeren belicht. In het beleidsplan komt onder andere het centrumgebied aan bod en wordt ingegaan op het parkeren van auto's, fietsen, grote en/of zware voertuigen en de gehandicaptenvoertuigen.

Parkeren is een veelbesproken onderwerp. Met het actualiseren van het parkeerbeleid zet de gemeente Wijchen het parkeren nadrukkelijk op de agenda.

In het vastgestelde mobiliteitsplan komen de volgende uitgangspunten naar voren:

1. Gratis parkeren voor iedere doelgroep.
2. De bereikbaarheid met de auto blijft belangrijk. Ook stimuleren we het delen van gezamenlijke voorzieningen zoals deelauto's. Hiermee kan de parkeervraag in woonwijken veranderen en spelen we in op een milieubewuste manier van bouwen en leven.
3. Parkeren van grote voertuigen is niet toegestaan met uitzondering van enkele locaties op bedrijventerreinen en voor het laden en lossen in de kernen of winkelgebieden.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
03-03-2020	Z/19/038372: Parkeerbeleidsplan Wijchen
28-01-2021	Z/20/054441: MobiliteitsVisie Druten-Wijchen
30-09-2021	Z/21/061892: Mobiliteitsplan Wijchen 2021
28-01-2022	Z/22/068537: Meerjaren uitvoeringsprogramma Mobiliteit
28-11-2023	Z/23/139474: Meningsvormende nota Parkeerbeleid Wijchen

Gewenst resultaat

Het door de raad laten vaststellen van het beleidsdocument 'Parkeervisie Wijchen'. Daarbij de raad informeren dat de 'Parkeervisie Wijchen' het kader is voor de bijgevoegde (concept) 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' die het college gaat vaststellen na een positief raadsbesluit over de Parkeervisie. Deze documenten vormen samen het nieuwe Parkeerbeleid Wijchen.

Argumenten

1.1 In deze visie leggen we parkeerambities en doelen vast voor de komende jaren. In de visie kijken we naar wat er nu ligt, wat er op ons af komt en wat we willen bereiken. Als basis zijn de uitgangspunten gebruikt zoals deze bij het Mobiliteitsbeleid zijn vastgesteld.

1.2 De 'Parkeervisie Wijchen' sluit aan op het Mobiliteitsbeleid.

Het parkeerbeleid van Wijchen zet in op een passende parkeercapaciteit voor inwoners en bezoekers. Daarnaast stimuleert het duurzame mobiliteit door het faciliteren van goede voorzieningen voor de fiets, deelauto's en elektrische auto's.

1.3 De meningen van de raadsfracties zoals geuit tijdens de Meningsvormende nota over het Parkeerbeleid zijn uitgewerkt in het Parkeerbeleid Wijchen.

Op 18 januari 2024 is de meningsvormende nota parkeerbeleid in de commissievergadering besproken. Hiermee is de mening van de diverse raadsfracties over parkeren geïnventariseerd en richting gegeven aan de weg die we als gemeente willen inslaan. Het college heeft de commissie gehoord en heeft, in het Parkeerbeleid Wijchen, vertaling gegeven aan de scenario's:

- Onderwerp 1 Openbaar groen versus parkeren:
Scenario 2 Openbaar groen mag onder bepaalde voorwaarden wijken voor extra parkeerplaatsen. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 5.1 en 5.5, pagina 12 en 20);
- Onderwerp 2 Proactief elektrische laadpalen plaatsen in woonwijken:
Scenario 2 Laadpalen die proactief geplaatst worden, mogen ook in woonstraten geplaatst worden. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 5.6.4, pagina 21);
- Onderwerp 3 Deelmobiliteit in de openbare ruimte:
Scenario 1 Bestaande openbare parkeerplaatsen kunnen gereserveerd worden voor deelmobiliteit. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 2.3 en 5.6.3, pagina 3 en 20);
- Onderwerp 4 Parkeren:
Scenario 2 Bij nieuwe ontwikkelingen zet Wijchen in voldoende mate in op parkeerplaatsen in combinatie met aanvullende maatregelen zoals deelmobiliteit of het stimuleren van fietsgebruik. (Zie Parkeervisie Wijchen hoofdstuk 4 en 5);
- Onderwerp 5 Fietsparkeren:
Scenario 1 Fietsparkeercijfers worden als voorwaarden opgenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen. (Zie Parkeervisie Wijchen paragraaf 2.3 en 5.6.4, pagina 3).

2.1 Het college is bevoegd om de beleidsregels vast te stellen.

Eén van de rollen van de raad is: kaders stellen. Het kaderstellen wordt voor parkeren vorm gegeven door het vaststellen van deze 'Parkeervisie Wijchen'. Binnen deze kaders kan het college de beleidsregels vaststellen. In de huidige vorm van de 'Parkeervisie Wijchen' zijn bijgevoegde concept 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' opgesteld.

3.1 De raad is bevoegd, om de bevoegdheid om het omgevingsplan voor een dynamische verwijzing naar de beleidsregels parkeernormen Wijchen vast te stellen, over te dragen aan het college van burgemeester en wethouders middels een delegatiebesluit.

Om de nieuwe 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' van toepassing te laten zijn voor gebieden waar dat nog niet geregeld is, dient een TAM-omgevingsplan opgesteld te worden (TAM=Tijdelijke alternatieve maatregelen). Na vaststelling

van de 'Parkeervisie Wijchen' door de raad, wordt gestart met het opstellen van dit Tam-omgevingsplan. Het vaststellen van een TAM-omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad. Met een delegatiebesluit kan de raad deze bevoegdheid overdragen aan het college.

Uw raad geeft uitvoering aan haar kader stellende taak door het vaststellen van de 'Parkeervisie Wijchen'. Het toevoegen van een dynamische verwijzing naar de "Beleidsregels parkeernormen Wijchen" in het omgevingsplan is slechts een technische wijziging.

3.2 *Het overdragen van de bevoegdheid om het TAM omgevingsplan vast te stellen aan het college bespaart veel procestijd*

Voordeel is dat alle ruimtelijke ontwikkelingen daarvan profiteren.

Tegenargumenten en risico's

- 1.1** *De Parkeervisie zet voor enkele onderdelen de uitwerking van de kaders al vast*
Door onderdelen als Algemene gehandicaptenparkeerplaatsen, deelauto's, elektrische auto's en gereserveerde plaatsen voor artsen op te nemen in de Parkeervisie, is het beleid en de invulling daarvan al bepaald. Deze kunnen daarom alleen aangepast worden met een raadsbesluit. Dit is door de splitsing van Parkeervisie en Beleidsregels parkeren echter onvermijdbaar. Deze onderdelen passen niet bij de 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen'.

Inwonersparticipatie

Op 28 september 2023 is een inloopavond georganiseerd die vooraf in de Wegwijs en op social media is aangekondigd. Inwoners van Wijchen konden vrij inlopen om hun mening over parkeren in de gemeente Wijchen te geven. Tijdens deze bijeenkomst hebben zij, op het gebied van parkeren, bestaande problemen aangekaart en oplossingsrichtingen voorgesteld.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na het vaststellen van de 'Parkeervisie Wijchen' door de gemeenteraad zal het college de nieuwe 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' vaststellen. Deze beleidsregels zijn na publicatie direct geldig en van toepassing voor alle nieuwe nog vast te stellen omgevingsplannen.

Om de nieuwe 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' van toepassing te laten zijn voor gebieden waar dat nog niet geregeld is, dient een TAM-omgevingsplan opgesteld te worden. Na vaststelling van de 'Parkeervisie Wijchen' door de raad, wordt gestart met het opstellen van dit Tam-omgevingsplan. Het vaststellen van een TAM-omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad. Met een delegatiebesluit kan de raad deze bevoegdheid aan het college overdragen. Om procestijd te winnen wordt de raad gevraagd deze bevoegdheid over te dragen aan het college. Het college kan dan voor het eind van 2024 het TAM-omgevingsplan vaststellen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel / Advies

Team AJZ, team EZ, team RO, team Wonen, team Gebiedsinrichting en team vergunningen hebben allen geadviseerd.

A hand in a suit points towards a central blue circle. Surrounding this circle are seven smaller blue circles, each containing a white icon. These icons represent different modes of transport and parking regulations: a pedestrian, a bicycle, an electric car, a standard car, a car with a prohibition sign, a truck, and a car with a prohibition sign. The background is a blurred image of a person in a suit.

Parkeervisie Gemeente Wijchen 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- 1.1 Aanleiding parkeervisie
- 1.2 Proces
- 1.3 Leeswijzer
- 1.4 Gebiedsindeling Gemeente Wijchen

2. Parkeerontwikkelingen

- 2.1 Toenemend autobezit
- 2.2 Minder parkeerplaatsen bij nieuwbouw
- 2.3 We bezitten met z'n allen meer fietsen
- 2.4 Het delen van een auto
- 2.5 Mobility as a Service
- 2.6 Blijvende gedragsverandering?

3. Wat is de huidige situatie?

- 3.1 Ons bovenliggend beleid
- 3.2 De waardering van parkeren in de gemeente
- 3.3 Parkeeronderzoek 2023
- 3.4 Conclusie huidige situatie

4. Wat zijn onze parkeerambities?

- 4.1 Uitgangspunten
- 4.2 Visie op parkeren
- 4.3 Uitwerking naar doelgroepen

5. Wat gaan we doen?

- 5.1 De aanpak voor parkeerproblemen
- 5.2 Parkeerregulering in Wijchen
- 5.3 Parkeerverwijssysteem centrum Wijchen

- 5.4 Parkeernormensystematiek
- 5.5 Parkeren en klimaatadaptatie
- 5.6 Bijzondere parkeerplaatsen

6. Monitoring en evaluatie

7. Colofon

- 16
- 18
- 19
- 22
- 23

1. Inleiding

1.1 Aanleiding parkeervisie

De Mobiliteitsvisie “*Duurzaam onderweg tussen Maas en Waal*” bevat de visie van de gemeente Wijchen op mobiliteit voor de periode 2020-2030. Het hierop aansluitend Mobiliteitsplan geeft antwoord op de ‘hoe-vraag’. Hoe kunnen we met het Mobiliteitsplan helpen om de wensen en ambities zoals opgenomen in de Mobiliteitsvisie waar te maken? Het actualiseren van het parkeerbeleid is als actie opgenomen in het Mobiliteitsplan en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP).

Hierbij is gratis parkeren voor iedere doelgroep als uitgangspunt opgenomen. Door het parkeren gratis te houden is het voor bezoekers en inwoners eenvoudig om bijvoorbeeld voorzieningen in het centrum te bezoeken. Dit stimuleert de levendigheid en ook het ondernemerschap in de kernen. Verder wordt aandacht gevraagd voor deelmobiliteit, elektrische oplaadpunten en het parkeren van grote voertuigen. Voorliggende ‘Parkeervisie Wijchen’ is hiermee een uitwerking van het gemeentelijk Mobiliteitsbeleid.

In het Strategisch kompas: Wijchen2035 ‘De kracht van Wijchen’ (september 2022) is het verlagen van de parkeernorm als een belangrijke actie opgenomen.

1.2 Proces

Om te komen tot deze parkeervisie zijn verschillende stappen doorlopen. Allereerst is de huidige parkeersituatie in beeld gebracht. De volgende vragen stonden hierbij centraal: Waar en wanneer doen zich knelpunten voor? Wie ondervindt hier overlast van? Waardoor worden de problemen veroorzaakt?

Om de parkeervisie ook participatief op te pakken is in oktober 2023 een inloopavond georganiseerd om bewoners, ondernemers en overige belanghebbenden de mogelijkheid te bieden om aan te geven wat hun ervaring met parkeren in de gemeente is.

Aan de gemeenteraad is tegelijkertijd een aantal stellingen voorgelegd. Op 18 januari 2024 is de meningsvormende nota parkeerbeleid Wijchen besproken. Hiermee is de mening van de diverse fracties over parkeren geïnventariseerd en richting gegeven aan de weg die we als gemeente willen inslaan. Het geheel is vervolgens vertaald in deze parkeervisie.

De gemeentelijke parkeernormen worden op basis van de “Parkeervisie Wijchen” uitgewerkt en vastgelegd in de ‘Beleidsregels Parkeernormen Wijchen’. Deze beleidsregels worden door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld.

1.3 Leeswijzer

De parkeervisie gaat uit van een relatie tussen:

- de trends en ontwikkelingen op het gebied van parkeren (hoofdstuk 2);
- de huidige en toekomstige parkeersituatie (hoofdstuk 3);
- de lange termijnvisie op parkeren (hoofdstuk 4);
- de oplossingsrichtingen (hoofdstuk 5);
- de wijze waarop het beleid gemonitord en geëvalueerd wordt (hoofdstuk 6).

1.4 Gebiedsindeling Gemeente Wijchen

De gemeente Wijchen bestaat uit de kernen Bergharen, Hernen, Batenburg, Leur, Wijchen, Niftrik, Alverna en Balgoij. Daar waar Wijchen staat vermeld betreft dit de Gemeente Wijchen, tenzij specifiek wordt vermeld dat het de kern Wijchen betreft.

2. Parkeerontwikkelingen

Onderstaande trends en ontwikkelingen zijn (mogelijk) van invloed op de toekomstige parkeersituatie in Wijchen.

2.1 Toenemend autobezit

Op 1 januari 2024 waren er 9,0 miljoen personenauto's in Nederland. Tien jaar eerder waren dat er nog 7,9 miljoen.¹ De auto neemt hierdoor steeds meer schaarse openbare ruimte in beslag. Hierbij zijn onderstaande punten belangrijk om te benoemen:

- Begin 2024 bezaten bijna 11,7 miljoen mensen een Nederlands autorijbewijs. Dat is 9 procent meer dan tien jaar eerder. In de afgelopen tien jaar ging de groei van het aantal mensen met een rijbewijs gelijk op met de groei van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder. De afgelopen 10 jaar had 8 op de 10 volwassenen een rijbewijs.
- De trend in Nederland is dat ouderen steeds langer zelfstandig blijven wonen. Dit is mogelijk door thuiszorg, maar ook het verlenen van mantelzorg is hiervoor belangrijk. Het aantal ouderen dat een auto bezit neemt mede hierdoor steeds verder toe. Bijkomend gevolg is dat er in woonstraten steeds meer gehandicapten parkeerplaatsen op kenteken komen. Bijna een kwart van de mensen met een rijbewijs (2,8 miljoen mensen) is 65 jaar of ouder.² Iets meer dan een kwart van de auto's van particulieren was op begin 2023 eigendom van een 65-plusser.³
- Jongeren gaan steeds later op zichzelf wonen. In 2019 was de gemiddelde leeftijd ruim 23 jaar, in 2020 was dat 24 jaar en vier maanden. Gecombineerd met de trend dat steeds meer

jongvolwassenen werken op het moment dat ze het ouderlijk huis verlaten⁴, leidt dit er toe dat het autobezit per huishouden toeneemt.

- Het autobezit in steden is lager dan op het platteland. Een grote stad biedt, dankzij de nabijheid van werkplekken, voorzieningen, winkels, openbaar vervoer en andere mobiliteitsdiensten meer mogelijkheden voor een autovrij bestaan. Tegelijkertijd lenen vooral de grote steden zich minder goed voor de auto vanwege het stringente parkeerbeleid en beperkte verkeersruimte.
- Er komen niet alleen meer auto's bij – de gemiddelde auto wordt ook steeds langer, breder en zwaarder. Dit betekent meer druk op de openbare ruimte, zeker als de parkeerplaatsen niet (meer) berekend zijn op de huidige omvang.
- Het aantal elektrische auto's in Nederland groeit hiernaast snel, naar verwachting tot ruim boven de 1 miljoen in 2030. Daarmee groeit ook de vraag naar voorzieningen om deze auto's op te kunnen laden.

De gemeente Wijchen heeft een landelijk karakter. Dit is zichtbaar in het autobezit, dit is in onze gemeente iets hoger dan het Nederlands gemiddelde. Sinds 2010 is het aantal personenauto's in Nederland gestegen van 1,03 naar bijna 1,1 auto's per huishouden. In onze gemeente is dit 1,2 particuliere personenauto's per huishouden (1 jan 2023).⁵

2.2 Minder parkeerplaatsen bij nieuwbouw

Parkeernormen stellen eisen aan de te realiseren parkeercapaciteit bij nieuwbouw. De gemeente bepaalt de hoogte van deze normen. De parkeerkencijfers van het CROW⁶ (het landelijk kennisinstituut voor parkeren) dienen hierbij als richtlijn. Deze getallen zijn gebaseerd op de huidige parkeersituatie in Nederland.

¹ Bron: [Hoeveel personenauto's zijn er in Nederland? \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/verkeer-en-vervoer/vervoermiddelen-en-infrastructuur/personenautos)

² Bron: [Bijna 11,7 miljoen mensen hebben autorijbewijs | CBS](https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/verkeer-en-vervoer/vervoermiddelen-en-infrastructuur/personenautos)

³ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/verkeer-en-vervoer/vervoermiddelen-en-infrastructuur/personenautos>

⁴ Bron: [Jongeren blijven langer bij ouders wonen, wel minder 'boemerangkinderen' \(nos.nl\)](https://www.nos.nl)

⁵ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2024/08/autobezit-per-huishouden-1-januari-2023>

⁶ Bron: <https://www.crow.nl/over-crow>

De afgelopen jaren hebben diverse steden hun parkeernormen (fors) verlaagd (o.a. Rotterdam, Utrecht en Nijmegen). De reden voor gemeenten om hun parkeernormen te verlagen heeft te maken met ondersteuning van onder andere de volgende bovenliggende ambities: verbeteren kwaliteit openbare ruimte, stimuleren lopen, fietsen en gebruik openbaar vervoer, beter benutten van bestaande parkeerplaatsen en realisatie van betaalbare woningen (o.a. voor doelgroep met een lagere parkeerbehoefte).

Belangrijk aandachtspunt bij het toepassen van lagere parkeernormen bij transformatie en nieuwbouw in een sterk stedelijke omgeving is dat dit veelal samen gaat met een sturend parkeerregime. Zonder parkeerregulering kan immers niet worden voorkomen dat bewoners van een nieuwbouwcomplex met een beperkt aantal parkeerplaatsen de auto op straat parkeren, waardoor de parkeerdruk in de omgeving toeneemt en/of problemen in de betreffende woonwijk ontstaan.

Het deels landelijke karakter van de gemeente Wijchen, de ruimtelijke opgave en het ontbreken van een sturend parkeerregime vragen om locatie-specifieke parkeernormen (zie paragraaf 5.4).

2.3 We bezitten met z'n allen meer fietsen

Fietsen heeft een positief effect op de gezondheid. Het is bovendien gemakkelijk, voordelig en milieuvriendelijk (geen uitstoot van broeikasgassen en luchtverontreiniging). In veel gemeenten is het aandeel fiets voor verplaatsingen binnen de stad de afgelopen jaren gestegen. Ook in kleinere steden en dorpen doet zich een stijging voor, hoewel het beeld minder eenduidig is.⁷ Voor onze gemeente zijn deze cijfers helaas niet beschikbaar.

Fietsers hebben behoefte aan veilige en snelle fietsroutes, maar ook aan mogelijkheden om hun fiets veilig, ordelijk en gemakkelijk te parkeren. Fietsparkeren behoeft daarom meer aandacht. Hieronder de belangrijkste trends op het gebied van fietsparkeren benoemd:

⁷ Bron: [Fietsfeiten: nieuwe inzichten, Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid | KiM, oktober 2020](#)

- De fiets als lifestyle-symbool. Er zijn steeds meer verschillende soorten fietsen op straat zichtbaar: reguliere fietsen, racefietsen, ligfietsen, herkenbare deel- en leenfietsen, bakfietsen, citybikes, cityhoppers, fatbikes et cetera. De fiets is uitgegroeid tot lifestyle symbool, als belangrijke functionele én trendy accessoire die benadrukt wie je bent. Een grotere diversiteit in fietsen, die ook in Wijchen zichtbaar is, vraagt om andere fietsvoorzieningen dan het standaard fietsenrek.
- De opkomst van de elektrische fiets. Het waren eerst vooral ouderen die een elektrische fiets in het bezit hadden, maar inmiddels is de elektrische fiets ook populair bij andere doelgroepen waaronder jongeren en forenzen. De grotere actieradius zorgt ervoor dat langere woon-werk afstanden fietsend kunnen worden afgelegd. Dit maakt de elektrische fiets en ook de speedpedelec aantrekkelijk voor inwoners en bewoners die verder van de winkels, werk en voorzieningen wonen.

In de 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen' nemen we fietsparkeernormen op. Bij het indienen van een vergunningsaanvraag voor een ontwikkeling, dient de initiatiefnemer op basis hiervan aan te geven op welke manier wordt voorzien in voldoende fietsstallingsvoorzieningen bij nieuwbouw of functieveranderingen.

2.4 Het delen van een auto

Autodelen wordt steeds populairder. In de helft van alle Nederlandse gemeenten staat ten minste één deelauto die zonder tussenkomst van een persoon beschikbaar is. Je opent een dergelijke deelauto met een app of een pas.

Uit een landelijke studie van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) blijkt dat autodelen (en dan vooral de standplaats gebonden deelauto) drie effecten heeft:

- Autodelers rijden gemiddeld 15-20% minder autokilometers dan voordat ze met autodelen begonnen. Vooral mensen die een auto hebben weggedaan en gebruik maken van een klassieke deelauto zijn minder gaan rijden (gemiddelde reductie is rond de 1.600

kilometer/jaar). De deelauto wordt incidenteel gebruikt en meestal voor een bezoek aan vrienden en familie.

- Ritten met een deelauto werden voorheen met een ander vervoermiddel gemaakt (auto, trein) of niet gemaakt. Van alle ritten met een deelauto zou 16% niet zijn gemaakt als de deelauto niet voorhanden was. Autodelen leidt dus tot beperkt extra verkeer. Deze ritten worden doorgaans buiten de spits gemaakt: ongeveer 10% van alle deelaautoritten vindt plaats tijdens de ochtendspits (tussen 8 en 9 uur) en dit ligt in de avondspits aanmerkelijk lager (3%). Hierbij geldt dat klassieke deelauto's (met een eigen standplaats), doorgaans zuiniger zijn en minder uitstoten dan de gemiddelde auto in Nederland doordat ze nieuwer en kleiner zijn.
- Klassieke deelauto's (met een eigen standplaats) worden voornamelijk gebruikt voor middellange en lange afstanden: bijna driekwart van de verplaatsingen gaat over afstanden van meer dan 20 kilometer, de helft gaat over meer dan 50 kilometer. Ongeveer één op de tien verplaatsingen betreft afstanden van maximaal 5 kilometer.

Een deelauto is vooral in gebieden met een sturend parkeerregime een goed alternatief voor bijvoorbeeld de tweede auto. Hier maakt autodelen onderdeel uit van een breed pakket van alternatieve, duurzame mobiliteitsdiensten voor de (tweede/derde) auto. Hierbij wordt vaak uitgegaan van de gedachte dat één deelauto steeds meer reguliere auto's en dus autoparkeerplaatsen vervangt naarmate er meer aanbod is van andere vormen van (deel)mobiliteit en het aanbod van regulier autoparkeren wordt beperkt.

In Wijchen kan echter nog bijna overal vrij worden geparkeerd en er is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Nijmegen, geen beperking in het aantal parkeervergunningen dat per adres wordt verstrekt. Mede hierdoor is er vooralsnog geen grote vraag naar deelauto's geweest.

Op het moment van schrijven staat er één deelauto van Greenwheels bij het NS-station in de gemeente Wijchen. In de wijk 'Tuin van Woezik' worden gedurende een periode van 5 jaar en bij wijze van proef twee deelauto's door JustGo aangeboden. Er is nog geen toetsingskader om aanvragen voor een vaste parkeerplaats voor deelauto's te beoordelen.

2.5 Mobility as a Service

Er is een algemene trend zichtbaar van bezit naar gebruik. Bij mobiliteit wordt gesproken over 'Mobility as a Service (MaaS)'. De letterlijke vertaling hiervan is 'mobiliteit aanbieden als een dienst'. Via MaaS-platforms kan eenvoudig de beste vervoersoplossing worden gekozen voor een reis. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van regulier OV, Uber, de eigen leaseauto, deelauto's, deelfietsen, deelscooter etc.

De verwachtingen over MaaS waren lang hooggespannen. Het heeft immers de potentie om ketenmobiliteit (mobiliteit van deur tot deur) verder te versterken.

Het KiM heeft eind 2018 onderzoek gedaan naar de gedragseffecten van MaaS. Het KiM constateerde destijds

dat vooral jongvolwassenen (18-30 jaar), die in grote steden wonen, tot de 'early adopters' van MaaS behoren. Hierbij gebruiken ze de aangeboden diensten vooral voor incidentele verplaatsingen. Het is volgens het KiM nog onzeker of MaaS in de dagelijkse praktijk daadwerkelijk tot gedragsverandering gaat leiden.

In het geval van Wijchen verwachten we niet dat MaaS op korte termijn een volwaardig alternatief gaat vormen voor het bezit (inclusief private lease) en het gebruik van de privéauto.

2.6 Blijvende gedragsverandering?

De corona-uitbraak in 2020 zorgde voor een compleet ander beeld op straat: de wegen waren door het thuiswerken en het sluiten van scholen, bedrijven en horeca zo goed als leeg. Dit is met het loslaten van alle maatregelen weer snel veranderd.

Het was lang onduidelijk of Covid-19 tot een blijvende gedragsverandering zou leiden. Zo was niet duidelijk of werkgevers en

werknemers thuiswerken zouden blijven omarmen of dat werknemers uiteindelijk toch weer (massaal) op kantoor gaan werken.

Wat vaststaat is dat de coronapandemie ertoe heeft geleid dat er de afgelopen jaren minder met het openbaar vervoer is gereisd en de exploitatie van het openbaar vervoer zwaar onder druk is komen te staan. In 2022 werd er ruim 27% minder vaak ingecheckt in het openbaar vervoer dan in 2019. Het aantal OV-gebruikers is in 2023 weliswaar toegenomen, maar ligt nog altijd onder het niveau van 2019.⁸ Het openbaar vervoer staat hierdoor, samen met gestegen brandstofprijzen en personeelskosten, onder druk.

Het autobezit is tegelijkertijd steeds verder toegenomen (zie paragraaf 2.1) en we staan dagelijks weer massaal in de file. In het najaar van 2022 was het drukker dan ooit op de Nederlandse wegen. De ANWB constateerde dat, in vergelijking met het pre-coronajaar 2019, de drukte zowel in de ochtend- als avondspits met een paar procent was toegenomen.⁹ De ANWB concludeerde in oktober 2023 dat de filedruk (lengte x duur file) op de Nederlandse wegen sinds het einde van de coronaperiode met 19% is gestegen.¹⁰ Zowel op de snelwegen als op het onderliggend wegennet is de doorstroming van het verkeer flink afgenomen.

De ANWB concludeert op basis hiervan dat de effecten van het thuiswerkadvies en buiten de spitsuren te reizen na het beëindigen van de coronamaatregelen nog maar zeer beperkt merkbaar zijn op de weg. Op vrijwel alle werkdagen is het aantal files dit jaar toegenomen (ochtendspits +12% en avondspits +20%).

Dit betekent dat we komende jaren een grote mate van onzekerheid over de ontwikkeling van het autobezit houden. Het monitoren van

ontwikkelingen is daarmee essentieel om de 'situatie op straat' te volgen en om de noodzaak voor het nemen van maatregelen goed te kunnen onderbouwen. Deze parkeervisie bevat het afwegingskader hiervoor. Wanneer neemt de gemeente Wijchen parkeermaatregelen? En welke strategie wordt hierbij gevolgd?

⁸ Bron: [In 2022 27 procent minder ingecheckt in openbaar vervoer dan voor corona \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2022/27-procent-minder-ingecheckt-in-openbaar-vervoer-dan-voor-corona)

⁹ Bron: [Drukke spits belooft weinig goeds voor komende herfst | ANWB](https://www.anwb.nl/nl/verkeer/verkeer-en-transport/drukke-spits-belooft-weinig-goeds-voor-afgelopen-herfst)

¹⁰ Bron: [19 procent filegroei na coronaperiode \(anwb.nl\)](https://www.anwb.nl/nl/verkeer/verkeer-en-transport/19-procent-filegroei-na-coronaperiode)

3. Wat is de huidige situatie?

3.1 Ons bovenliggend beleid

De Mobiliteitsvisie “Duurzaam onderweg tussen Maas en Waal” is op 28 januari 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit document bevat de visie van de gemeente Wijchen op mobiliteit voor de periode 2020-2030. Centraal in de Mobiliteitsvisie staat de ‘waarom-vraag’. De Mobiliteitsvisie bevat vijf speerpunten:

- **Leefbaarheid:** We zetten binnen de grote kernen in op de fietser en voetganger, waarbij we ervoor zorgen dat voorzieningen goed met de auto bereikbaar blijven. In (nieuwe) woonwijken maken we meer ruimte voor fietsers, voetgangers, openbaar groen en verblijfsruimte, waardoor de auto een minder dominante positie krijgt.
- **Bereikbaarheid:** We zetten tussen de kernen in op bereikbaarheid voor iedereen. Elke verkeersdeelnemer moet tussen de kernen kunnen reizen. Hierbij zetten we in op betere fietsverbindingen, maar tegelijkertijd houden we de grotere kernen goed bereikbaar voor de auto.
- **Verbonden:** Het openbaar vervoer en de fiets zijn in 2030 een realistisch alternatief voor de auto voor reizen van en naar de belangrijkste bestemmingen in de omliggende regio's. Hierbij zetten we in op onder andere fiets- en OV-verbindingen, voldoende en veilige fietsenstallingen bij overstappunten en toegankelijke OV-haltes. Inwoners zijn hierdoor voor onder andere woon-werk verkeer en het bereiken van voorzieningen en sociale activiteiten minder afhankelijk van de auto.
- **Duurzaam:** In 2030 is voor iedereen (o.a. inwoners, bezoekers, werknemers etc.) een duurzame vervoerswijze of faciliteit beschikbaar waardoor men zich betrouwbaar en comfortabel binnen en buiten de gemeente kan verplaatsen. Met als doel het aandeel duurzame verplaatsingen (lopen, (e)fietsen, speed pedelecs,

openbaar vervoer, elektrische auto en nieuwe vormen van e-mobility) dat binnen de eigen gemeente plaatsvindt te verhogen.

- **Verkeersveilig:** Wijchen is in 2030 nog meer verkeersveilig, zowel objectief (het aantal geregistreerde ongevallen) als subjectief (de beleving van inwoners en bezoekers). We streven hierbij naar het voorkomen van verkeersslachtoffers op het lokale wegennet. Hiervoor is structurele aandacht nodig door middel van preventie, educatie en evaluatie van ongevallen. Waarbij we extra aandacht besteden aan de kwetsbare verkeersdeelnemers. Duurzaam Veilig principes blijven de basis vormen voor ontwerp van de openbare ruimte.

Het op 30 september 2021 vastgestelde mobiliteitsplan geeft antwoord op de ‘hoe-vraag’. Hoe kunnen we met het mobiliteitsbeleid de wensen en ambities zoals opgenomen in de Mobiliteitsvisie waarmaken? Het actualiseren van het parkeerbeleid is hierin als actie benoemd.

Gratis parkeren voor iedere doelgroep (geen betaald parkeren) is in het mobiliteitsplan als uitgangspunt opgenomen. Door het parkeren gratis te houden is het voor bezoekers en inwoners eenvoudig om bijvoorbeeld voorzieningen in het centrum te bezoeken. Dit stimuleert de levendigheid en ook het ondernemerschap in de kern. Verder wordt aandacht gevraagd voor deelmobiliteit, elektrische oplaadpunten en het parkeren van grote voertuigen.

Om problemen in de toekomst te voorkomen, is het bij een inbreiding, uitbreiding en functieverandering belangrijk dat **parkeernormen** worden gehanteerd die aansluiten bij het verwachte autobezit en de ruimtelijke ambities. In 2020 is het ‘Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen’ door de gemeenteraad vastgesteld. In het parkeerbeleid zijn ook parkeernormen voor verschillende functies opgenomen. Hierbij is aangesloten bij de door het CROW opgestelde landelijke parkeerkencijfers en gekozen voor het maximum van de bandbreedte (dit terwijl het autobezit nagenoeg gelijk is aan het landelijk gemiddelde – zie paragraaf 2.1).

In de meeste parkeernormen zijn echter voor het betreffende gebied geldende parkeernormen opgenomen. Hier gelden de parkeernormen uit de parkeerbeleid niet. Opvallend is dat de parkeernormen in bestemmingsplannen veelal lager zijn dan het parkeerbeleid. Hierdoor

zijn in de praktijk bij veel nieuwbouwgebieden (fors) minder parkeerplaatsen gerealiseerd dan dat op basis van het parkeerbeleid (het maximum van de CROW-bandbreedte) gerealiseerd zou moeten worden.

Voor een deel van het centrum van de kern Wijchen -Tussen Kasteel en Wijchens Meer (hierna: TKWM)- gelden bijvoorbeeld ook andere parkeernormen. Voor de nieuwe bebouwing (woningbouw en commercieel programma) wordt hier de onderkant van de bandbreedte van de CROW parkeerkencijfers gehanteerd. Het toepassen van de onderkant van de CROW-normen voor het nieuw te realiseren programma in het centrum past bij de gemeentelijke ambities om een duurzame, toekomstbestendige wijk te maken. Wonen in het centrum van de kern Wijchen betekent hierbij dicht bij voorzieningen wonen, maar ook accepteren dat het niet altijd mogelijk is om de auto voor de deur te kunnen parkeren.

3.2 De waardering van parkeren in de gemeente

In oktober 2023 is een inloopavond georganiseerd om bewoners, ondernemers en overige belanghebbenden de mogelijkheid te bieden om aan te geven wat hun ervaringen met parkeren in de gemeente zijn. Tijdens deze bijeenkomst zijn slechts 12 reacties ontvangen.

- Er zijn opmerkingen gemaakt over het parkeren van grote voertuigen voor woningen. Dit ontnemt onder andere het zicht van de bewoners en zorgt voor geluidsoverlast.
- Meerdere bewoners van de Kloosterakker in de kern Wijchen hebben aangegeven dat de inpandige parkeerplaatsen te smal en daarom niet bruikbaar zijn. Ook de parkeerplaatsen in de straat zijn te klein. Er wordt hierdoor al lange tijd aan de kant van de woningen met twee wielen op de stoep geparkeerd (o.a. om de elektrische auto op te laden). Dit werd altijd gedoogd, maar na een recent incident is aangegeven dat hier op gehandhaafd gaat worden. Bewoners pleiten voor de realisatie van extra parkeerplaatsen, voorzetting van het gedoogbeleid en duidelijke verkeersregels in de straat (o.a. prioritering verkeer dat tegen de klok in rijdt). De gemeente heeft deze

klacht direct opgepakt en gaat het op de stoep parkeren door middel van bebording voortaan gedogen.

- Op locaties waar het druk is, wordt geparkeerd op plekken waar dat niet is toegestaan. Als voorbeeld is de Korte Pas genoemd, waar incidenteel in de grasstroken wordt geparkeerd. Als suggestie is meegegeven om dit te formaliseren door plaatsing van grastegels.
- Ook in de Silvesterstraat (Alverna) wordt steeds vaker op het trottoir geparkeerd. Dit zou deels door het toenemend aantal auto's komen, maar deels ook omdat bewoners persé voor de woning willen parkeren.
- Het is onduidelijk waar in de wijk Huurlingsedam wel en niet mag worden geparkeerd (zie ook paragraaf 3.4). Er wordt op onoverzichtelijke plaatsen geparkeerd, waardoor er gevaarlijke situaties ontstaan. Auto's staan niet altijd in de aanwezige parkeervakken, omdat dit niet direct nabij de bestemming is. Er wordt gevraagd om bij oplevering van de wijk duidelijk te geven over de parkeersituatie en om handhaving van het foutparkeren.
- In het centrum van de kern Wijchen zijn algemene invalideparkeerplaatsen die soms die binnen en soms buiten de parkeerschijfzone vallen. Dit geeft onduidelijkheid voor parkeerders: "Mag hier wel of niet langer dan twee uur worden geparkeerd?" Voorgesteld wordt om hierin een lijn te trekken.
- Vanuit de oudere wijken komen klachten over hoge parkeerdruk, veroorzaakt doordat de parkeercapaciteit in deze wijken niet in lijn is met het autobezit van bewoners. Dit speelt onder andere in de Vogelbuurt in Wijchen-Noord en in Wijchen-Oost. In Wijchen-Noord is het ook vaak druk rondom de winkels aan de Tunnelweg.
- Het is tenslotte voor bedrijven niet altijd meer mogelijk om op eigen terrein te parkeren. Onder bepaalde voorwaarden mogen op gemeentegrond openbare parkeervakken worden aangelegd. Dit is echter niet altijd toereikend. In sommige straten is daarom een parkeerverbod ingegeld.

Het algemene beeld dat van de inloopavond, in combinatie met een beperkt aantal klachten over parkeren dat afgelopen jaren bij de

gemeente is binnenkomen, is dat bewoners (erg) tevreden zijn met het parkeren binnen de gemeente Wijchen.

3.3 Parkeeronderzoek 2023

Om meer inzicht te krijgen in het autobezit van bewoners is in juni 2023, op een doordeweekse nacht een parkeeronderzoek uitgevoerd in de nieuwbouwwijk Huurlingsedam. Dit is een nieuwe woonwijk in Wijchen nabij het centrum en het Wijchense Meer. In deze wijk staan verschillende typen woningen door elkaar.

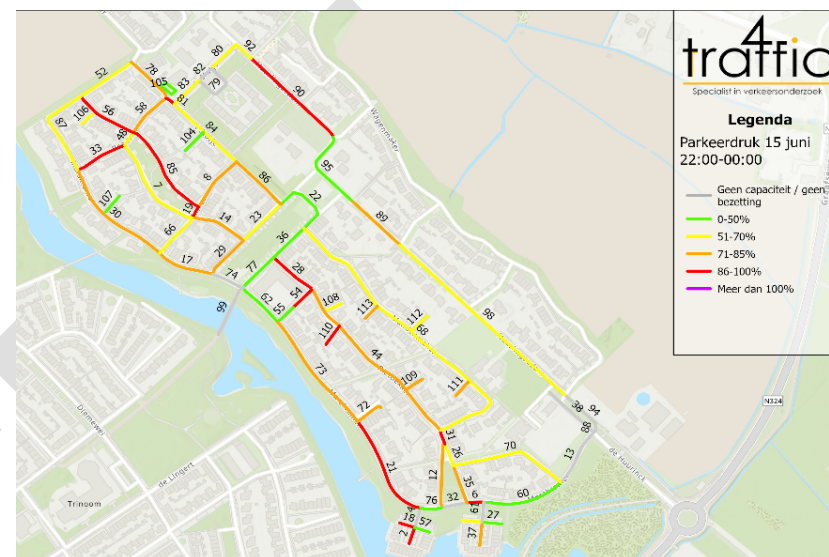
In het bestemmingsplan zijn gebied specifieke parkeernormen vastgelegd die lager zijn dan de parkeernormen zoals opgenomen in het parkeerbeleid (woning vrijstaand 2,0 pp/woning, vrije sector 1,6-1,8 pp/woning en woningen betaalbaar 1,6 pp/woning). De wijk functioneert desondanks goed en er zijn, afgezien van de eerste maanden na oplevering toen er nog werd gebouwd, weinig of geen klachten over parkeren bij de gemeente binnengekomen. Deze wijk is daarom een goede locatie om het aantal parkeerplaatsen af te zetten tegen het aantal woningen en geparkeerde voertuigen.

Het onderzoeksgebied en de parkeerdruk per straat is weergegeven in onderstaande figuur. Het is belangrijk om te melden dat de getallen in onderstaande figuur geen indicatie geven over de hoeveelheid parkeerplaatsen, maar een wegsectie aangeven.

Er zijn in het onderzoeksgebied 518 adressen en 965 parkeerplaatsen (616 op straat en 349 op eigen terrein). Met de telgegevens komen we uit op een gemiddelde van 1,9 parkeerplaats per woning en een gemiddeld autobezit van 1,2 auto per woning.

Er stonden 's nachts 644 motorvoertuigen geparkeerd. De gemiddelde parkeerdruk in de wijk komt hiermee uit op 67%. Hierbij zijn er uiteraard straten waar het drukker is en straten waar het minder druk is (zie figuur 1). Landelijk wordt voor gebieden met veel kortparkeerders en een versnipperd parkeeraanbod (zoals winkelgebieden) doorgaans een grens van 85% parkeerdruk aangehouden als acceptabel. Boven dit percentage neemt de kans op zoekverkeer namelijk toe. Voor

woongebieden (dag en nacht) wordt in het algemeen een grenswaarde van 90% gehanteerd.

Figuur 1 Uitkomsten parkeeronderzoek Huurlingsedam

De gemiddeld parkeerdruk in Huurlingsedam is 's nachts kortom verhoudingsgewijs laag. Op een totaal van 965 staan er 321 parkeerplaatsen leeg. Voor de overige momenten in de week zijn geen tellingen uitgevoerd.

Als we de nieuwbouwwijk Huurlingsedam als indicatie nemen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Wijchen, dan is de belangrijkste conclusie dat met minder parkeerplaatsen en dus met een lagere parkeernorm dan opgenomen in het geldende parkeerbeleid kan worden volstaan.

3.4 Conclusie huidige situatie

Bovenstaande resulteert tot de volgende conclusies:

- De belangrijkste conclusie die we voor de huidige situatie trekken is dat er in geen van de kernen sprake is van een structureel hoge parkeerdruk op wijkniveau én er zijn geen klachten van bewoners die om ingrijpende maatregelen, zoals de invoering van parkeerregulering, vragen. Het algemene beeld is dat de bewoners juist erg tevreden zijn met de parkeersituatie.
- Verspreid over de gemeente zijn er -met name in de oudere wijken- straten met een hoge parkeerdruk, waar er (op specifieke dagen / tijden) sprake is van een parkeerprobleem. Bij de gemeente komen ook regelmatig klachten binnen over het parkeren van bedrijfsvoertuigen in woonstraten en verlies aan openbare parkeercapaciteit door het instellen van laadpalen.
- In de Mobiliteitsvisie staat dat we in (nieuwe) woonwijken meer ruimte gaan vrijmaken voor fietsers, voetgangers, openbaar groen en verblijfsruimte, waardoor de auto een minder dominante positie krijgt. Dit wordt meegenomen in de actualisatie van de gemeentelijke parkeernormen.

4. Wat zijn onze parkeerambities?

Dit hoofdstuk bevat de kern van de nieuwe parkeervisie. De uitwerking van onderstaande punten staat beschreven in hoofdstuk 5. De wijze waarop we de effecten monitoren en evalueren staat beschreven in hoofdstuk 6.

4.1 Uitgangspunten

Voorliggend plan biedt Wijchen handvatten hoe om te gaan met de diverse parkeervraagstukken die binnen de gemeente spelen – of de komende jaren kunnen gaan spelen en die aansluiten op de perceptie van de parkeerproblematiek (zie hoofdstuk 3). Het parkeerbeleid heeft een integraal karakter:

- In het Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen' (september 2022) is het verlagen van de parkeernorm als een belangrijke actie opgenomen.
- Het parkeerbeleid staat niet op zichzelf, maar is een middel om verschillende doelstellingen van de gemeente op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, economie en verkeer te realiseren. Het parkeerbeleid ondersteunt het streven naar een leefbare, bereikbare, duurzame en verkeersveilige gemeente voor verschillende modaliteiten (zie paragraaf 3.1).
- Het parkeerbeleid zet in op verschillende doelgroepen (zie paragraaf 4.3). Deze doelgroepen staan centraal in het zoeken naar oplossingsrichtingen. Iedere doelgroep heeft immers zijn 'eigen' parkeerbehoefte en behoefte aan passende parkeercapaciteit.
- Het parkeerbeleid zet in op maatwerk bij het oplossen van specifieke parkeerknelpunten op specifieke locaties. Bij het treffen van maatregelen op het gebied van parkeren geldt het principe van beïnvloeden, benutten, beheersen en bouwen (B-B-B-B) als basis voor het nemen van maatregelen (zie paragraaf 5.1). Dit betekent dat niet gelijk wordt uitgegaan van het bijbouwen van (dure)

parkeerplaatsen. Eerst bestuderen we andere mogelijkheden om de parkeerproblemen van verschillende doelgroepen op te lossen, hierbij staan drie aspecten centraal: beïnvloeden, benutten en beheersen.

4.2 Visie op parkeren

Parkeren maakt deel uit van het Mobiliteitsbeleid en levert optimale ondersteuning aan alle activiteiten die in onze gemeente plaatsvinden (o.a. wonen, werken en recreëren) en aan de kwaliteit en het gebruik van de schaarse openbare ruimte. Het parkeerbeleid zet nadrukkelijk niet in op actieve sturing van autobezit en gebruik door inwoners, werknemers en sociaal & economische bezoekers.

Onze visie op parkeren voor de komende jaren is (in lijn met de Mobiliteitsvisie) als volgt: *"Het parkeerbeleid van Wijchen zet in op passende parkeercapaciteit voor inwoners en bezoekers en stimulering van duurzame mobiliteit door het faciliteren van goede voorzieningen voor de fiets, deelauto's en elektrische auto's."*

4.3 Uitwerking naar doelgroepen

Onderstaand de belangrijkste uitgangspunten voor verschillende doelgroepen.

- De meeste inwoners hebben op dit moment nog de mogelijkheid om de auto in de nabijheid van de woning te parkeren (op straat óf op eigen terrein). Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal dit veranderen. Bijvoorbeeld door de realisatie van collectieve parkeervoorzieningen aan de rand van de wijk (sociaal veilig, met voldoende oplaadvoorzieningen). Gemeente Wijchen vindt een loopafstand van 200 meter (2-3 minuten) vanaf de woning acceptabel voor bewoners.
- Voor verplaatsingen binnen de kernen wordt door bewoners zoveel mogelijk gebruik gemaakt van alternatieven voor de auto: lopen, fiets en openbaar vervoer. De parkeervisie zet echter nadrukkelijk niet in op sterke sturing van autobezit en autogebruik van inwoners, wel

wordt gebruik van fiets, deelauto's en openbaar vervoer gestimuleerd.

- Mede vanwege de langere parkeerduur stellen werknemers doorgaans minder eisen aan het comfort van een parkeerplek. Een loopafstand van 500 meter (6 minuten) naar de werklocatie is (afgezien van de industriegebieden waar op eigen terrein wordt geparkeerd) daarmee acceptabel. Vooral een goedkope en een veilige parkeeromgeving zijn belangrijk.
- Bezoekers van inwoners en bezoekers van voorzieningen kunnen de auto in de nabijheid van de bestemming parkeren (250-600 meter). Deze doelgroep heeft enerzijds een belangrijke sociale functie en levert anderzijds een bijdrage aan de economie in de gemeente. Deze groepen mogen daarom niet worden afgeschrikt door een tekort aan parkeerplaatsen, een te lage kwaliteit van de parkeervoorzieningen of (hoge) parkeertarieven. Tegelijkertijd willen we bezoekers ook steeds meer 'op de gewenste plek' laten parkeren (zie paragraaf 5.3).

In het volgende hoofdstuk wordt nader op ingegaan op maatregelen om parkeerproblemen te voorkomen of op te lossen.

5. Wat gaan we doen?

5.1 De aanpak voor parkeerproblemen

Om (toekomstige) knelpunten op te lossen worden maatregelen genomen binnen onderstaande oplossingsrichtingen.

- **Beïnvloeden** – Het stimuleren van alternatieven voor de auto heeft een positieve werking op het verminderen van autogebruik en de parkeerbehoefte. De realisatie van geconcentreerde parkeervoorzieningen bij nieuwbouw met daarin duurzame vormen van mobiliteit (zie paragraaf 5.4) is hier een voorbeeld van. Voor de fiets gaat het om stimulering van het gewenst gedrag. We willen dat fietsers gebruik (kunnen) maken van de verschillende fietsvoorzieningen: (gratis en bewaakte) fietsenstallingen, fietsparkeervakken en fietsrekken. Hiermee zorgen we voor een rustiger straatbeeld, een hoogwaardige openbare ruimte, goede bereikbaarheid voor fietsers en voldoende en veilige fietsparkeervoorzieningen voor elk type fiets. In deze parkeervisie wordt niet verder ingegaan op (de noodzaak voor) het realiseren van voldoende fietsvoorzieningen.
- **Benutten** – De aanwezige parkeercapaciteit wordt niet overal optimaal benut. We zetten de komende jaren daarom in op een betere benutting van de beschikbare parkeercapaciteit voor zowel auto als fiets. Die doen we enerzijds door parkeerders bewust te maken van de verschillende mogelijkheden en doelgroepen gericht op de juiste plaats te laten parkeren (inclusief gebruiksmogelijkheden op eigen terrein). Anderzijds zetten we bij nieuwbouw in op parkeernormen die (beter) aansluiten op het toekomstig bezit en gebruik van de auto / fiets.
- **Beheersen** – Parkeren in de gemeente wordt deels gereguleerd door een blauwe zone. Deze vorm van parkeerregulering is ingevoerd om de parkeerdruk in het centrum van de kern Wijchen te verlagen en hiermee de leefbaarheid te vergroten, doelgroepen naar de gewenste parkeervoorzieningen te sturen (zie toelichting in

paragraaf 5.3) en het gebruik van duurzame vormen van mobiliteit (fiets, openbaar vervoer) te stimuleren. Er zijn op dit moment geen plannen om elders in te gemeente parkeerregulering in te voeren.

- **Bouwen** – In gebieden waar parkeeroverlast wordt veroorzaakt door de eigen inwoners en waar bovenstaande maatregelen geen uitkomst bieden, is uitbreiding van de parkeercapaciteit de enige mogelijkheid om te voorzien in de vraag. Binnen bestaande woonwijken en sommige bedrijventerreinen is de realisatie van extra parkeercapaciteit op maaiveld vaak fysiek lastig of gaat ten kostte van openbaar groen. Gebouwde parkeervoorzieningen voor bezoekers van bewoners en voorzieningen zijn vooralsnog geen optie, omdat zonder een vorm van parkeerregulering automobilisten doorgaans de voorkeur geven aan gratis parkeren op straat. Deze optie is derhalve niet verder uitgewerkt in deze nota.

Bovenstaande stappen staan centraal in het zoeken naar parkeeroplossingen. Acceptatie van de parkeeroverlast en niets doen is echter ook altijd een optie. Dit geldt vooral voor gebieden waar invoering van parkeerregulering / uitbreiding van de parkeercapaciteit niet mogelijk en/of niet gewenst is.

5.2 Parkeerregulering in Wijchen

5.2.1 Vormen van parkeerregulering

Er zijn verschillende vormen van parkeerregulering mogelijk:

- **De blauwe zone:** in een blauwe zone (parkeerschijfzone) kunnen automobilisten gratis voor de maximaal vastgestelde parkeerduur parkeren (bijvoorbeeld 2 uur). Deze vorm van parkeerregulering met venstertijden wordt vaak ingevoerd om kortparkeren te faciliteren en werkt goed om langparkeerders te weren. Invoering geschiedt door het nemen van een verkeersbesluit. Aan belanghebbenden kunnen ontheffingen worden verleend, waarmee zonder tijdsbeperking kan worden geparkeerd. Voor een ontheffing moeten leges worden betaald. Een blauwe zone kan nooit kostendekkend worden ingevoerd; de leges dekken namelijk nauwelijks de kosten voor

uitgifte van de ontheffing en de opbrengsten van bekeuringen gaan grotendeels naar het Rijk.

- Vergunninghoudersparkeren: in gebieden met een vergunninghoudersregime kunnen alleen houders van een parkeervergunning parkeren. Deze reguleringsvorm wordt veelal toegepast in gebieden zonder bezoekersaantrekkende functies (bijvoorbeeld woonwijk maar niet winkels en horeca) om overlast door overloop tegen te gaan. Er staan voor bezoek geen parkeerautomaten op straat en de parkeerschijf is niet geldig. Voor bezoek van bewoners kan een bezoekersregeling worden ingesteld. De opbrengsten van verkeersboetes gaan, net als bij een parkeerschijfzone naar het Rijk en niet naar de gemeente. Deze vorm van parkeerregulering kan kortom alleen kostendekkend worden ingevoerd met hoge vergunningtarieven.
- Betaald parkeren: in een gebied met betaald parkeren kunnen automobilisten tegen betaling van de vereiste parkeerbelasting parkeren. Binnen deze reguleringsvorm is het mogelijk om bewoners of medewerkers van bedrijven, een ontheffing te verlenen voor het betalen van de parkeerbelasting (parkeervergunning). Net als bij een blauwe zone kan een maximaal vastgestelde parkeerduur worden gehanteerd. Sturing van het parkeergedrag is echter ook mogelijk via tarieven, tijden en vergunningenbeleid. Invoering geschiedt door het opstellen van een Parkeerverordening en Verordening Parkeerbelasting. Doordat de hoogte van de parkeertarieven en kosten van een parkeervergunning door de gemeente worden bepaald, kan betaald parkeren -in tegenstelling tot bijvoorbeeld de blauwe zone- makkelijker kostendekkend worden ingevoerd.

We kiezen ervoor om parkeren (gezien de kleinschaligheid van de gebieden) deels te blijven reguleren door middel van parkeerschijfzones. Er zijn geen concrete plannen om elders in de gemeente op korte termijn een blauwe zone in te voeren. Invoering van betaald parkeren is, overeenkomstig met het mobiliteitsbeleid, niet voorzien.

Een permanente ontheffing op het gebruik van een parkeerschijf in de parkeerschijfzone (blauwe zone) wordt in de gemeente Wijchen niet verleend. Het doel van een parkeerschijfzone is om de doorstroming van de parkerende voertuigen te bevorderen. Voor alle langparkeerders (winkeliers, bewoners of bezoekers die langer willen parkeren) zijn rondom het centrum parkeerplaatsen zonder tijdslimiet ingericht. Deze liggen doorgaans op een iets grotere afstand van het centrum. Om het gebruik van de verschillende terreinen te optimaliseren wordt momenteel gewerkt aan een dynamisch parkeerverwijssysteem (zie paragraaf 5.3).

Bij de herinrichting van het centrumgebied Wijchen is met bewoners van Die Eijcken een afspraak gemaakt om de inrichting van het kernwinkelgebied door te trekken over hun terrein. Daarmee kwamen de persoonlijke parkeermogelijkheden te vervallen. De toegankelijkheid, bereikbaarheid en uitstraling van het centrum heeft hierdoor een duidelijke verbeteringsslag gemaakt. Met deze bewoners is daarom afgesproken dat zij per woonadres één ontheffing van de parkeerschijfzone kunnen krijgen.

Bouw-, installatie-, reparatie- en verhuisverkeer komt in aanmerking voor een ontheffing voor het centrum, eventueel aangevuld met een tijdelijke parkeeronthefing. Het bedrijf moet aantonen dat het in- en uitladen van gereedschap, apparatuur, materialen e.d. niet tijdens de venstertijden mogelijk is. De ontheffing wordt verstrekt voor de duur dat deze noodzakelijk is (maximaal 1 maand) en maximaal 2 tijdelijke ontheffingen per adres.

5.2.2. Parkeeronthefingen blauwe zone

5.3 Parkeerverwijssysteem centrum Wijchen

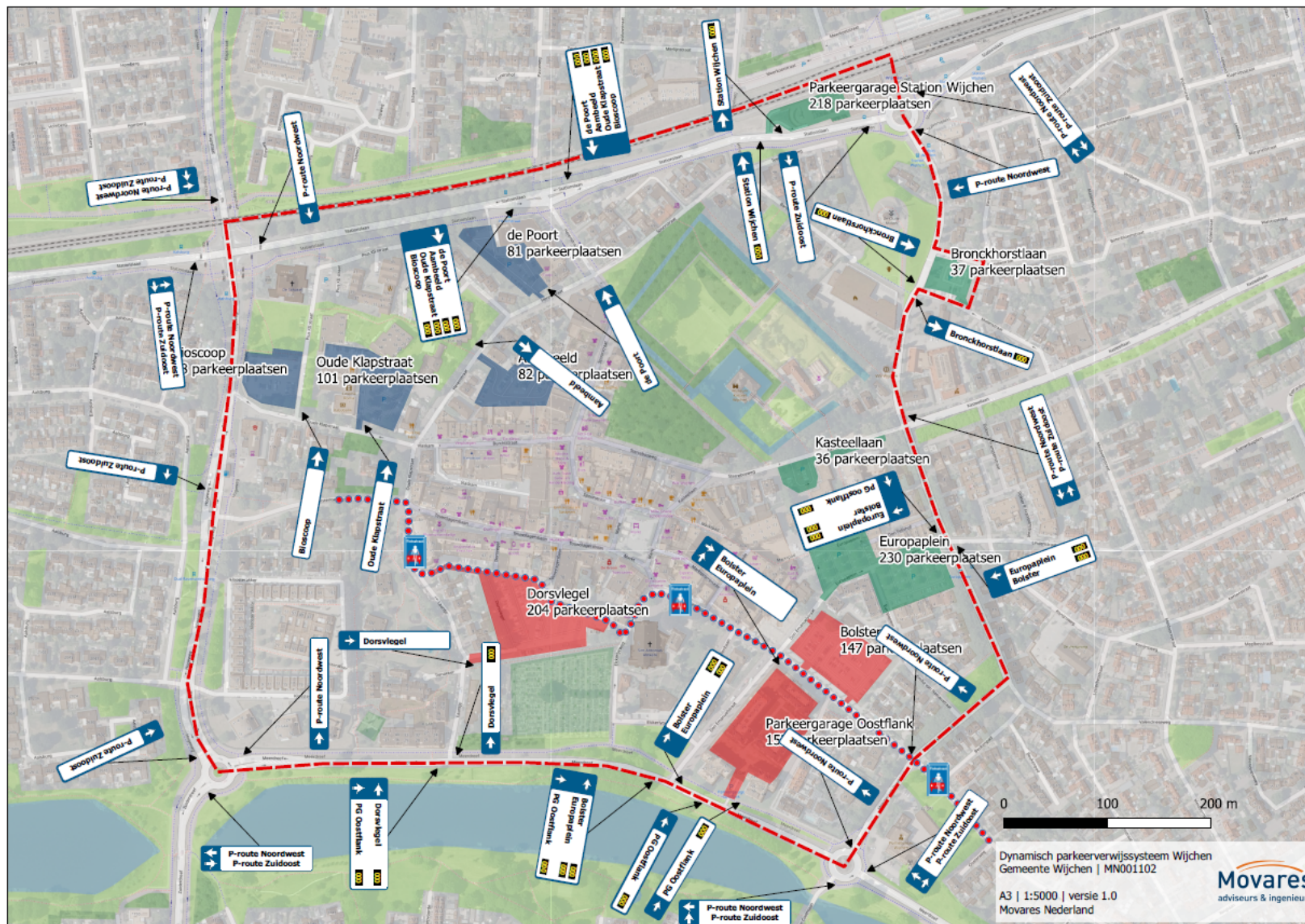
De ruimtelijke ontwikkeling 'Tussen Kasteel en Wijchens Meer' zorgt de komende jaren voor aanvullende functies in het centrum van Wijchen. De gemeenteraad heeft, om de bereikbaarheid en leefbaarheid te waarborgen, in 2020 besloten tot het handhaven van de huidige parkeercapaciteit.

Het College van B&W heeft aanvullend op het raadsbesluit besloten om de buffer ten behoeve van het zoekverkeer in het centrum te verlagen van 15% naar 5% en de onderkant van de CROW-kengetallen bandbreedte te hanteren (zie paragraaf 3.1). Om zoekverkeer in het centrum te verlagen is besloten een dynamisch parkeerverwijssysteem te realiseren.

In 2020 is middels een quick-scan de mogelijkheid van een parkeerverwijssysteem onderzocht. Dit heeft geleid tot de uitwerking zoals weergegeven in figuur 2.

Voor het leveren van de juiste informatievoorziening op de dynamische parkeerverwijzing is gekozen voor het detecteren van voertuigen per parkeerplaats door lokale voertuigdetectie. Het voordeel van individuele detectie is de nauwkeurigheid: van iedere parkeerplaats is exact bekend of deze wel/niet bezet is. Hierdoor kan accuraat worden gemonitord wat de bezettingsgraad, parkeerduur en parkeerdruk in het centrum van Wijchen is en welke parkeerplaatsen het meest worden gebruikt. Handhaving kan deze informatie gebruiken voor het gericht controleren van langparkeerders in de blauwe zone. Het uiteindelijk doel van het parkeerverwijssysteem is dat we zowel kort- als langparkeerders een optimale beschikbaarheid van parkeerplaatsen kunnen garanderen.

De aanbesteding voor het parkeerverwijssysteem is begin 2024 gestart en loopt tot voorjaar 2024. De verwachting is dat het parkeerverwijssysteem eind 2024 / begin 2025 operationeel gereed is.

Figuur 2 Uitwerking parkeerverwijssysteem centrum kern Wijchen

5.4 Parkeernormensystematiek

Om problemen in de toekomst te voorkomen, is het bij inbreiding, uitbreiding en functieverandering belangrijk dat parkeernormen worden gehanteerd die aansluiten bij het verwachte autobezit en de ruimtelijke ambities. In deze paragraaf wordt ingegaan op de toepassing van parkeernormen in de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen. De parkeernormen worden na vaststelling van de 'Parkeervisie Wijchen' uitgewerkt in de 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen'.

Op basis van publicatie 381 van het CROW (Toekomstbestendig Parkeren – van parkeerkencijfers naar parkeernormen) worden voor de gemeente specifieke parkeernormen opgenomen in de op te stellen 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen (nota parkeernormen)'. Hierbij maken we ten opzichte van de huidige parkeernormen een bredere uitsplitsing in functies en type woningen / appartementen. Zo sluiten we aan op de praktijk en voorkomen we dat bij ruimtelijke ontwikkeling onnodig veel parkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd, waardoor de beoogde ontwikkeling onder druk komt te staan.

5.4.1 Bepalen parkeerbehoefte

Welke parkeernormen er voor een gebied gelden, is afhankelijk van de stedelijkheidsgraad, de zone waarin het gebied ligt en welke functies in het gebied komen. De stedelijkheidsgraad wordt bepaald op basis van de omgevingsadressendichtheid (aantal adressen per km²), kortweg OAD van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In een gebied met een hoge OAD is het aanbod - en de kwaliteit – van andere vervoerswijzen over het algemeen groter dan in een gebied met een lage OAD. Daarom worden in een gebied met een hoge stedelijkheidsgraad lagere parkeernormen toegepast.

De hoogte van de parkeernorm wordt ook bepaald door te kijken naar de stedelijke zone van een gebied (centrum, schil, overig, buitengebied). Hoe dichter bij het centrum, des te beter normaliter de kwaliteit en het aanbod van overige vervoerswijzen en des te lager dus de parkeernorm.

In onderstaande tabel is de gebiedsdeling voor de parkeernormen weergegeven.

Gebied	Stedelijkheid ¹¹	Zone
Centrum kern Wijchen	Matig stedelijk	Centrum
Bebouwde kom van Wijchen en Batenburg	Matig stedelijk	Rest bebouwde kom
Bebouwde kom van Bergharen, Hernen en Balgoij	Weinig Stedelijk	Rest bebouwde kom
Bebouwde kom van Niftrik	Niet stedelijk	Rest bebouwde kom
Buitengebied	Niet stedelijk	Buitengebied

Op basis van publicatie 381 van het CROW (Toekomstbestendig Parkeren – van parkeerkencijfers naar parkeernormen) wordt een lijst met passende parkeernormen opgesteld en opgenomen in de 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen'. De parkeernormen sluiten aan op het huidige autobezit, onze ambitie om bij ruimtelijke ontwikkelingen duurzame mobiliteitsvormen (lopen, fietsen en openbaar vervoer – zie paragraaf 3.1) te stimuleren en om efficiënt om te gaan met de beschikbare ruimte.

5.4.2 Parkeren op eigen terrein

Uitgangspunt voor de parkeernormen is dat een initiatiefnemer verantwoordelijk is voor het realiseren van voldoende parkeerruimte. Voor iedere nieuwe ontwikkeling geldt namelijk dat het geen parkeerproblemen mag veroorzaken in de omgeving. Dit betekent dat de initiatiefnemer ervoor zorgdraagt dat er voldoende parkeerruimte ten behoeve van de ontwikkeling op eigen terrein wordt gerealiseerd.

Bij het niet kunnen voldoen aan de parkeerplaatsverplichting op eigen terrein (ruimtelijk, bouw- of verkeerstechnisch, financieel) dient de aanvrager dit bij de aanvraag van de omgevingsvergunning aan te tonen. Deze inspanningsverplichting betekent, aantonen dat het fysiek

¹¹ Bron: <https://allecijfers.nl/>

aanleggen van parkeerplaatsen in geen enkele vorm mogelijk is zonder dat dit het functioneren belemmert.

Bij ontwikkelingen waar ook de openbare ruimte wordt mee ontwikkeld, is het mogelijk om het plangebied geheel te zien als tijdelijk eigen terrein, waarbij de blijvende bestaande belangen dienen te worden gerespecteerd.

5.4.3 Mogelijkheden reductie parkeereis

Bij nieuwe ontwikkelingen kan de parkeereis worden beïnvloed door het bieden en/of stimuleren van alternatieve vervoerswijzen. Dit zorgt immers voor minder autobezit en een andere mobiliteitsbehoefte. Daarom worden de volgende mogelijkheden opgenomen in de nota “Beleidsregels Parkeernormen Wijchen”:

- **Fietsparkeren:** als een ontwikkeling (alleen geldig bij appartementen) voorziet in extra (boven de eisen van het bouwbesluit) en/of kwalitatief toegankelijke fietsparkeervoorzieningen, dan kan het aantal te realiseren autoparkeerplaatsen met maximaal 5% worden verlaagd – in verhouding is dat vijf extra fietsparkeerplaatsen in plaats van één autoparkeerplaats. Deze extra fietsparkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd op eigen terrein en zijn bedoeld voor langparkeerders (bewoners, werknemers, studenten). De kwaliteitseisen die aan fietsparkeervoorzieningen worden gesteld staan beschreven in de ‘Beleidsregels Parkeernormen Wijchen’.
- **Deelauto's:** als bij een woningontwikkeling structureel, dat wil zeggen voor minimaal 10 jaar, commercieel aangeboden deelauto's op eigen terrein ter beschikking worden gesteld, dan kan het aantal te realiseren autoparkeerplaatsen tot maximaal 10% worden verlaagd. Hierbij hanteren we de verhouding van één autodeelparkeerplaats in plaats van vier gewone autoparkeerplaatsen. Een parkeerplaats voor een deelauto vervangt dus vier reguliere autoparkeerplaatsen (= saldo -3 plaatsen).

In andere gemeenten wordt doorgaans uitgegaan van een vervangingsratio van 1 deelauto op 5 gewone auto's tegen (saldo -4). De raad van Staten heeft op 7 juni 2023 aangegeven dat in een bestemmingsplan zelfs de parkeerbehoefte met tien

parkeerplaatsen kan worden bijgesteld als gevolg van één deelauto¹². Dit betekent een netto vermindering van 9 parkeerplaatsen. In Wijchen zijn we echter terughoudend en hanteren een lagere vervangingsratio. Dit omdat de potentie van deelauto's het best benut wordt in (hoog)stedelijk gebied met een sterk sturend parkeerbeleid. Dit is in onze gemeente niet het geval (zie hoofdstuk 2).

Ter verduidelijking: als het aantal te realiseren autoparkeerplaatsen voor bewoners (dus niet bezoekersdeel) 200 parkeerplaatsen bedraagt, dan kan deze middels bovenstaande mogelijkheden worden gereduceerd tot 180 parkeerplaatsen (maximaal -10%). Dit betekent een reductie van 20 parkeerplaatsen. Hiervoor moeten 5 deelauto's worden geplaatst. Dit betekent dat het aantal te realiseren parkeerplaatsen 185 stuks bedraagt.

Toepassing van bovenstaande mogelijkheden is alleen toepasbaar bij (grootschalige) gebiedsontwikkelingen en lokale initiatieven met 20 of meer woningen / appartementen, niet voor kleine particuliere initiatieven en grondgebonden woningen. De mogelijkheden om de parkeereis te verlagen mogen niet bij elkaar worden opgeteld. Dit omdat de acceptatie van deelmobiliteit in onze gemeente nog beperkt is en we niet willen dat we door hoge reductiepercentages in de omgeving van de ontwikkeling een parkeerprobleem creëren. De reductie geldt overigens niet voor het bezoekersdeel van de parkeernorm van woningen (zie CROW-publicatie 381 voor aandeel bezoek) en voor niet-woon-functies.

Belangrijk bij het toepassen van reductiefactoren is dan ook dat zolang er in het betreffende gebied geen vorm van parkeerregulering is ingevoerd, de maximaal te verkrijgen korting afhankelijk is van de onderbouwing van de ontwikkelaar. Deze moet het gebruik van alternatieven voor de privéauto onderbouwen aan de hand van onder andere de locatie van de ontwikkeling (nabijheid voorzieningen en openbaar vervoer), de doelgroep (jongeren/gezinnen/ouderen) en welke vormen van deelmobiliteit worden toegepast. Afhankelijk van de kwaliteit van het plan kan door de gemeente een korting worden gegeven van

¹² Bron: [ECLI:NL:RVS:2023:2204](https://ecli.nl:RVS:2023:2204), Raad van State, 202107157/2/R1 (rechtspraak.nl)

maximaal 10%. Hierbij is belangrijk dat de ruimte die wordt bespaard op het parkeren wordt gebruikt om extra kwaliteit toe te voegen aan de woonomgeving. De korting kan door ontwikkelaars dus niet standaard worden toegepast bij ruimtelijke plannen.

5.4.4 Norm Fietsparkeren

Het Bouwbesluit (artikel 4.31) verplicht bij nieuwbouwwoningen een afsluitbare bergruimte om fietsen of scootmobielen op te bergen. Voor niet-woonfuncties is geen verplichting opgenomen.

In de “Beleidsregels Parkeernormen Wijchen” nemen we voor niet-woonfuncties fietsparkeernormen op. Bij het indienen van een vergunningaanvraag voor een ontwikkeling dient de initiatiefnemer vervolgens aan te geven op welke manier wordt voorzien in voldoende fietsstallingsvoorzieningen. Daarnaast moet de initiatiefnemer inzichtelijk maken welk type fietsparkeervoorziening gerealiseerd wordt en op welke plekken.

De fietsparkeerplaatsen dienen te voldoen aan de kwaliteitseisen van FietsParKeur en de CROW Leidraad fietsparkeren. Verder geldt dat de fietsenstalling logisch en overzichtelijk moet zijn ingedeeld, er binnen en vanuit de fietsenstalling naar de bijbehorende bestemming een logische, snelle en eenvoudige routing is (bij voorkeur binnendoor) en de veiligheid is gewaarborgd door een goede indeling en verlichting (bij voorkeur daglichttoetreding).

5.5 Parkeren en klimaatadaptatie

Het klimaat verandert. Zowel de winters als de zomers zijn natter geworden. Extreme buien komen steeds vaker voor en worden steeds heviger. Hierdoor ontstaat er wateroverlast. De gemiddelde temperatuur neemt tegelijkertijd toe. Hittegolven komen vaker voor en duren langer. Vooral in woonwijken wordt het warmer, omdat bebouwde oppervlakken meer warmte vasthouden.

De parkeervisie ondersteunt, via het duurzaam en klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte, maatregelen om de gevolgen van de klimaatverandering te beperken. Bij herinrichting van een straat/wijk wordt onderzocht wat mogelijk is, bijvoorbeeld toepassing van half open verharding. Hiernaast geldt dat de bijdrage aan klimaatadaptatie (meer groen en betere afwatering) afhankelijk is van de locatie.

Als bewoners een hoge parkeerdruk ervaren, dan wordt regelmatig als oplossing het omvormen van groenstroken tot parkeervakken voorgesteld. De parkeervisie ziet dit niet als duurzame oplossing. De functie van groen wordt gezien als gelijkwaardig aan de functie parkeren. Alleen waar noodzakelijk zal extra parkeercapaciteit ten koste gaan van groen. Locaties die binnen de groenstructuur vallen of waar bomen staan komen niet in aanmerking voor de aanleg van parkeerplaatsen. Bij het beoordelen van de mogelijkheden houden we rekening met het gebruik van parkeervoorzieningen op eigen terrein, de parkeerdruk, de waarde van het groen, andere oplossingsmogelijkheden en ruimtelijke argumenten.

Tegelijkertijd is het mogelijk om parkeerplaatsen om te zetten naar groenvoorzieningen. Hiervoor geldt vanuit het parkeerbeleid dat uit parkeerdrukmetingen (zie hoofdstuk 6) moet blijken dat de gemiddelde parkeerdruk in het betreffende gebied na omzetting van parkeerplaatsen niet boven de 85% uitkomt.

5.6 Bijzondere parkeerplaatsen

5.6.1 Parkeervoorzieningen voor gehandicapten

De gemeente Wijchen hecht grote waarde aan het zelfstandig kunnen functioneren van gehandicapten, waarbij de eigen mobiliteit, zonder hierbij afhankelijk te zijn van derden, zoveel mogelijk dient te worden gewaarborgd. Bij het instellen van gehandicaptenparkeerplaatsen wordt de komende jaren uitgegaan van onderstaande punten.

- Algemene gehandicaptenparkeerplaatsen (AGPP's) worden doorgaans gerealiseerd bij voorzieningen en openbare instellingen waar regelmatig gehandicapte personen komen. Een landelijke richtlijn is dat op 50 'gewone' parkeerplaatsen één AGPP beschikbaar moet zijn.
 - Bij nieuw te bouwen instellingen houden we rekening met het aanleggen van algemene gehandicaptenparkeerplaatsen conform de richtlijnen van het CROW. Het uitgangspunt hierbij is dat instellingen / voorzieningen waar een gehandicapte uit medische noodzaak naartoe moet gaan, over tenminste één algemene gehandicaptenparkeerplaats in de nabijheid van de ingang beschikt. Als een instelling om meerdere algemene AGPP's verzoekt, dan dient daarvoor een onderbouwing te worden gegeven.
 - Bestaande instellingen die niet over een algemene gehandicaptenparkeerplaats beschikken kunnen deze aanvragen bij de gemeente. Een algemene gehandicaptenparkeerplaats kan worden opgeheven als de openbare voorziening, waarvoor deze is ingesteld, ophoudt te bestaan.
 - We nemen bij een parkeeronderzoek (zie hoofdstuk 6) de locatie van de algemene gehandicaptenparkeerplaatsen en het gebruik daarvan mee. Op basis hiervan kunnen we bepalen of uitbreiding van het aantal algemene gehandicaptenparkeerplaatsen en/of aanpassing van de landelijke richtlijn van 1-op-50 noodzakelijk is.
- Een persoonlijke gehandicaptenparkeerplaats wordt toegekend aan inwoners van Wijchen met een handicap die in het bezit zijn van een landelijke gehandicaptenparkeerkaart bestuurder (GPK-B) en geen

eigen parkeergelegenheid hebben in de directe nabijheid van hun woning. De gemeente houdt bij de toewijzing van een individuele gehandicaptenparkeerplaats zoveel mogelijk rekening met de voorkeur van de aanvrager, maar behoudt het recht een andere plaats toe te wijzen. Aan de inrichting van een persoonlijke gehandicaptenparkeerplaats zijn kosten verbonden. Het gaat dan om leges, materiaalkosten en de werkelijke kosten van het geschikt maken van een parkeerplaats. Voor bezitters van een passagierskaart (P) geldt dat zij niet voor een gehandicaptenparkeerplaats in aanmerking komen.¹³

In de Regeling gehandicaptenparkeerkaart (een ministeriële regeling) zijn de criteria voor de afgifte van gehandicaptenparkeerkaarten opgenomen. Automobilisten die in het bezit zijn van een Europese gehandicaptenparkeerkaart kunnen onbepaald in de blauwe zone parkeren. Zij zijn vrijgesteld van de parkeerduurbeperking. Met de Europese gehandicaptenparkeerkaart kan ook worden geparkeerd op een algemene invalidenparkeerplaats. Een eventuele blauwe belijning bij algemene gehandicaptenparkeerplaatsen zal daarom worden verwijderd. Dit leidt immers alleen maar tot verwarring (zie paragraaf 3.2).

5.6.2 Parkeervoorzieningen voor grote voertuigen

Het parkeren van grote voertuigen in de openbare ruimte is binnen de bebouwde kom van Wijchen niet toegestaan. Een uitzondering geldt op enkele wegen op het bedrijventerrein Wijchen-Oost en tijdens de marktdagochtend waarvoor enkele parkeerplaatsen zijn geoormerkt. Grote voertuigen mogen in het centrum van Wijchen alleen laden en lossen op de laad- en losplaatsen. Op de bedrijventerreinen dienen bedrijven in hun eigen parkeren te (blijven) voorzien. Het realiseren van nieuwe camperplaatsen wordt aan de markt overgelaten.

Het parkeren van bedrijfsbusjes in woonwijken kan tot irritatie leiden. De gemeente ontvangt hier regelmatig klachten over. Er gelden vanuit de APV geen beperkingen voor het parkeren van voertuigen met een lengte

¹³ Zie: <https://www.wijchen.nl/gehandicaptenparkeerplaats>

tot 6 meter of een hoogte tot 2,4 meter in woonwijken. Het verkleinen van de maten zoals opgenomen in de APV is praktisch onuitvoerbaar, omdat hierdoor ook personenvoertuigen die langer of hoger dan de gekozen maatvoering zijn onder de regeling gaan vallen. Dit betekent dat het parkeren van bedrijfsvoertuigen die voldoen aan de APV niet voorkomen / beperkt kan worden.

Het is mogelijk om speciale parkeerplaatsen voor bedrijfsbusjes aan te leggen op plaatsen waar ze geen overlast voor omwonenden veroorzaken en hiernaar te verwijzen. Deze parkeerplaatsen moeten dan een bepaalde omvang hebben en zijn voorzien van goede verlichting. Ervaringen in het land geven aan dat het effect zeer beperkt is en men bedrijfsbusjes (zeker als gevuld met gereedschap) doorgaans toch gewoon in de wijk blijft parkeren.

In buurten waar overlast is van bedrijfsbusjes dienen de eigenaren deze dus zoveel mogelijk voor de eigen deur te parkeren en niet bij de burens. Het hierop aanspreken van de eigenaren / gebruikers is geen taak van de gemeente. Hetzelfde geldt voor bedrijven waarvan bedrijfsvoertuigen op openbare parkeerplaatsen staan geparkeerd.

5.6.3 Parkeervoorzieningen voor deelauto's

I. Standplaatsgebonden deelauto's

Er is vanuit de markt anno 2024 weinig animo om in de openbare ruimte van Wijchen deelauto's aan te bieden. Dit heeft te maken met het, ten opzichte van de grote steden in het land, verhoudingsgewijs hoge autobezit en het ontbreken van parkeerregulering. We verwachten ook niet dat het aanbod van commercieel aangeboden deelauto's op straat de komende jaren gaat groeien in onze gemeente.

Aanbieders van deelauto's kunnen bij de gemeente een vaste parkeerplaatsen (= standplaats) voor een deelauto aanvragen. Op dit moment hebben we geen toetsingskader om aanvragen voor een vaste parkeerplaats voor deelauto's te beoordelen. Aanvragen voor een standplaats worden voortaan op basis van onderstaande uitgangspunten getoetst:

- Een parkeerplaats voor deelauto's wordt uitsluitend toegekend aan een organisatie die is ingeschreven bij een Kamer van Koophandel en Fabrieken in Nederland en waarbij zowel uit de statuten als uit het feitelijk handelen van de organisatie blijkt dat gedeeld autogebruik doelstelling is van de organisatie.
- De door de aanbieder gewenste locatie voor het plaatsen van een deelauto dient een parkeerplaats te zijn die voldoet aan de volgende eisen:
 - het gaat om een bestaande parkeerplaats,
 - de locatie is goed zichtbaar vanaf de doorgaande weg,
 - de parkeerplaats kenmerkt zich door makkelijk in- en uitparkeren (verkeersveiligheid).
- De aanbieder van een deelauto dient de gemeente binnen 2 weken te informeren als de parkeerplaats niet langer door hem in gebruik is voor autodelen. Na intrekken van het verkeersbesluit wordt de bebording verwijderd, waardoor de betreffende parkeerplaats weer algemeen beschikbaar wordt.
- Parkeerplaatsen voor deelauto's worden aangeduid met bord E8 van bijlage 1 van het RVV 1990 met een onderbord met de naam van de aanbieder.

II. Particulier autodelen

Het particulier delen van een auto via een online platform is de afgelopen tijd snel gegroeid. Hierbij gaat het om privéauto's die worden verhuurd als de eigenaar hem zelf niet nodig heeft. Hierdoor kunnen de kosten van een privéauto (deels) worden terugverdiend. Over de effecten van peer-to-peer autodelen is nog weinig bekend. Wel is duidelijk dat het aanbod sterk uiteenloopt – in tegenstelling tot de andere vormen van autodelen betreft het niet alleen nieuwe, vaak kleine auto's of elektrische voertuigen, maar ook grotere en oudere modellen.

In tegenstelling tot de standplaatsgebonden (klassieke) deelauto is er bij peer-to-peer autodelen geen directe rol voor de gemeente. De voertuigen worden op eigen terrein of op niet-gereguleerde parkeervakken in de wijk geparkeerd. Hetzelfde geldt voor commerciële initiatieven waarbij een voertuig door meerdere mensen uit de buurt

wordt gebruikt. Er wordt hiervoor geen speciale parkeerplaats ter beschikking gesteld en het promoten onder potentiële gebruikers is primair een taak van de betreffende particulieren.

5.6.4 Oplaadpunten voor elektrische auto's

De richting die de gemeente met laadinfrastructuur op wil, is vastgelegd in de 'beleidsstrategie elektrisch rijden gemeente Wijchen' (mei 2021). De beleidsregel plaatsing laadinfrastructuur 2023 (november 2023) beschrijft hoe de verdere uitrol van laadinfrastructuur in de gemeente Wijchen tot stand komt. Laadpalen worden vooral op verzoek van inwoners in woonwijken geplaatst.

Er zijn daarnaast afspraken gemaakt over het proactief plaatsen van vijftien extra laadpalen gedurende de looptijd van de concessie. Dit zijn openbare laadpalen, waarvoor twee openbare parkeerplaatsen worden gereserveerd. Dit is in het kader van de Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak Laadinfrastructuur (GO-RAL). Deze laadpalen worden de komende jaren proactief geplaatst op strategische gekozen parkeerplaatsen in zowel bestaande wijken als grotere parkeerterreinen. Hierdoor ontstaat komende jaren een fijnmazig netwerk van laadpalen in de gemeente.

5.5.5 Gereserveerde parkeerplaatsen voor artsen

Omwille van een spoedgeval moet de auto van de huisarts dichtbij staan om te kunnen gebruiken. Huisartsen van huisartsenpraktijken komen in aanmerking voor één parkeerplaats op kenteken (de huisarts dient hiervoor zelf een verzoek in te dienen).

Indien meerdere huisartsen werkzaam zijn in één praktijk, worden meerdere kentekens van de huisartsen gecombineerd op één parkeerplaats. Dit versterkt het werkelijk gebruik van deze gereserveerde parkeerplaatsen.

5.5.6 Uitwegenbeleid

In de APV staat dat het verboden is zonder vergunning van het College van B&W een uitweg te maken naar de weg of verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.

Uitgangspunt is dat bij de aanleg van een uitweg dit niet ten koste mag gaan van een officiële parkeergelegenheid of groen. Daarnaast geldt dat de uitweg geen gevaar mag opleveren voor het verkeer op de weg (verkeersveiligheid).

De gemeente onderschrijft op vele vlakken het parkeren op eigen terrein, maar om de bereikbaarheid van deze parkeergelegenheid te regelen is wel een vergunningsplicht of meldingsplicht voor nieuwe uitwegen van toepassing. De aanvraag wordt getoetst aan de meest actuele versie van het uitwegenbeleid.¹⁴

¹⁴ Zie [Uitrit of inrit aanleggen | Gemeente Wijchen](#)

6. Monitoring en evaluatie

Bij een nieuwe parkeervisie is zowel monitoring als evaluatie van belang. Beide elementen worden in dit hoofdstuk nader toegelicht. Evaluatie is het achteraf beoordelen of en in hoeverre bepaalde beleidsvoornemens zijn bereikt. Dit kan niet zonder een goede monitoring.

Monitoring van de parkeervisie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Binnengekomen klachten op het gebied van parkeren geven een goed beeld van ontwikkelingen op het gebied van parkeren. Het monitoren van klachten is essentieel, omdat dit één van de aanleidingen is voor het uitvoeren van een parkeeronderzoek
- Een parkeerdrukmeting toont aan of het parkeerareaal aansluit bij de vraag. De parkeerdruk in één of meerdere wijken wordt reactief, op basis van klachten, onderzocht.
- Een parkeermotiefmeting toont aan welke doelgroep gebruik maakt van de parkeercapaciteit. Hiermee kan in kaart worden gebracht in hoeverre een gemeten parkeerdruk door inwoners van de gemeente, bezoekers, werknemers of buurtvreemde langparkeerders wordt veroorzaakt.

Bij de evaluatie van de parkeervisie / volgende actualisatie van het gemeentelijk parkeerbeleid wordt gekeken naar de volgende punten:

- De ontwikkeling van de parkeerdruk – een maximale parkeerdruk van 90% wordt in woonwijken als acceptabel beschouwd (85% bij voorzieningen met veel kortparkeerders). Door cijfers van verschillende jaren met elkaar te vergelijken wordt duidelijk in hoeverre maatregelen van invloed zijn geweest op de parkeerdruk.
- De mate van tevredenheid over de parkeersituatie in Wijchen (het aantal en de aard van de klachten) biedt inzicht in de beleving van de parkeervisie. Verandering in de tevredenheid van bewoners, ondernemers, werknemers en bezoekers kan worden herleid tot veranderingen in het aantal en soort klachten gedurende een langere periode.
- Het inzichtelijk maken van de kosten voor onder andere de handhaving van parkeerregulering (blauwe zone, foutparkeren) in relatie tot het de parkeerdruk en het aantal klachten.

Daarnaast wordt bekeken welke maatregelen zijn uitgevoerd en welke nieuwe ruimtelijke en verkeerskundige ontwikkelingen er mogelijk zijn.

7. Colofon

OPDRACHTGEVER	Gemeente Wijchen Mathijs Jans
UITGAVE	Movares Nederland B.V. Daalseplein 100 Postbus 2855 3500 GW Utrecht
TELEFOON	+31 (0)30 - 265 5555
ONDERTEKENAAR	Zuiver H (Hans) hans.zuiver@movares.nl
PROJECTNUMMER	M0005044
KENMERK	X06-HZ-RAP-23007528

© 2022, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Raadsbesluit

De Raad van de gemeente Wijchen,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Wijchen d.d. 23 april 2024;

Overwegende dat de Omgevingswet mogelijkheden biedt voor delegatie in het kader van het omgevingsplan;

Gelet op artikel 2.8 Omgevingswet, en de artikelen 10:13 t/m 10:19 Awb;

Gelet op artikel 156 Gemeentewet;

Besluit:

1. De bevoegdheid tot wijziging van het omgevingsplan voor het toevoegen van een dynamische verwijzing naar de "Beleidsregels parkeernormen Wijchen" te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
2. Dat dit delegatiebesluit geldig is tot en met 31 december 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 mei 2024;

de griffier,

de voorzitter,

A.B. Berendsen

R.D. Helmer-Englebert

A hand in a white shirt and red tie points towards a central blue circle. The circle is surrounded by seven smaller blue circles, each containing a white icon. The background is a blurred image of a person in a suit.

Beleidsregels
Parkeernormen
Wijchen

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Achtergrond	3
1.2 Grondslag	3
1.3 Inwerkingtreding	3
2 Uitvoering parkeerverplichting	4
2.1 Werkwijze Wijchen	4
2.2 Totstandkoming parkeernormen Wijchen	5
2.3 Voldoen aan parkeerverplichting	6
2.4 Mogelijkheden verlagen parkeerverplichting	9
2.5 Compensatie verplichting in omgeving	10
2.6 Afwijken parkeerverplichting auto	10
2.7 Parkeernormen fiets niet-woonfuncties	11
Bijlage 1 - parkeernormen auto	13
Bijlage 2 - parkeernormen fiets	17
Bijlage 3 - stroomschema beoordeling aanvraag	20
Bijlage 4 - overzichtskaart centrumgebied kern Wijchen	21
Bijlage 5 - definities	22
Colofon	23

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

In het huidige mobiliteitsbeleid en het parkeerbeleid van de gemeente Wijchen is opgenomen dat de gemeentelijke parkeernormen worden geactualiseerd. Bij een actualisatie van parkeernormen is het doel om deze zo vast te stellen dat ze recht doen aan de huidige en toekomstige situatie ter plaatse. Dit betekent dat binnen een gemeente voor dezelfde functie verschillende parkeernormen kunnen gelden.

De toepassing van parkeernormen kent meerdere aanvliegroutes. Een stedenbouwkundige wil in een ruimtelijk ontwerp doorgaans niet al te veel parkeerplaatsen (op maaiveld) realiseren vanwege het ruimtebeslag en om kwaliteit in de openbare ruimte te bieden. De verkeerskundige wil vanuit het oogpunt van bereikbaarheid juist voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd zien. De planoloog en plantoetser willen duidelijke en werkbare parkeernormen die transparant toe te passen zijn.

De parkeernormensystematiek is kortom éénduidig, transparant en toetsbaar. De hoogte van de parkeernormen sluiten aan op de specifieke situatie in de gemeente Wijchen en is tegelijkertijd toekomstbestendig.

1.2 Grondslag

Bestemmingsplannen moeten sinds 1 juli 2018 beschikken over een planregeling waarin parkeernormen zijn vastgelegd die aan de desbetreffende voorziene ruimtelijke ontwikkeling zijn gekoppeld. Dit met het doel te zorgen dat de parkeerbehoefte van de beoogde ontwikkeling op eigen terrein wordt opgelost. Dit is ook mogelijk door in een planregeling een expliciete verwijzing naar gemeentelijke parkeerbeleidsregels op te nemen. Parkeernormen kunnen sinds 1 januari 2024 ook als dynamische beleidsregel aan een omgevingsplan worden gekoppeld.

In 2020 is het 'Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen' door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin zijn parkeernormen voor verschillende functies opgenomen. Echter, er is geen paraplu-bestemmingsplan opgesteld om de parkeernormen van toepassing te verklaren. Daarom gelden nog steeds de parkeernormen zoals vastgelegd in de diverse bestemmingsplannen. Dit wordt nu gecorrigeerd door middel van een omgevingsplan met een dynamische verwijzing naar deze beleidsregels.

De gemeente Wijchen bestaat uit de kernen Bergharen, Hernen, Batenburg, Leur, Wijchen, Niftrik, Alverna en Balgoij. Daar waar Wijchen staat vermeld betreft dit de Gemeente Wijchen, tenzij specifiek wordt vermeld dat het de kern Wijchen betreft.

1.3 Inwerkingtreding

1. De Beleidsregels Parkeernormen Wijchen treden in werking op de eerste dag na bekendmaking waarin dit besluit wordt geplaatst.
2. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning, die is ingediend vóór de inwerkingtreding van de beleidsregels, wordt afgedaan op grond van de tot de inwerkingtreding van dit besluit geldende regels. Dit tenzij toepassing van de nieuwe beleidsregels gunstiger is voor de aanvrager van de omgevingsvergunning. In dat geval zijn onderhavige beleidsregels van toepassing.

3. TOEVOEGEN GEMEENTE BEPALING DAT DE GEMEENTE DE BELEIDSREGELS OP DATUM X HEEFT VASTGESTELD MET ONDERTEKENING NAMEN EN DATUM.

2 Uitvoering parkeerverplichting

2.1 Werkwijze Wijchen

Een ontwikkeling, een bouwactiviteit en/of een wijziging van gebruik, kan tot gevolg hebben dat er (meer) ruimte nodig is voor het parkeren van auto's. De aanvrager moet ervoor zorgen dat er in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren van personenauto's. Op basis van de CROW parkeerkencijfers (publicatie 381) zijn passende parkeernormen opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de verstedelijkingsgraad en het gemiddeld autobezit in de gemeente.

Bij ontwikkelingen worden parkeerplaatsen en laad-los voorzieningen in principe op eigen terrein aangelegd. Bij ontwikkelingen waar ook de openbare ruimte wordt mee ontwikkeld, kan het plangebied tijdelijk als eigen terrein worden beschouwd. Naast het aantal te realiseren parkeerplaatsen wordt de inrichting van parkeervoorzieningen door een verkeerskundige beoordeeld op bruikbaarheid en veiligheid. De benodigde ruimte voor het parkeren van auto's dient te zijn afgestemd op de gangbare personenauto's. In deze beleidsregels zijn hiervoor de minimale eisen opgenomen (zie tabel 2). In het uitwegenbeleid van de gemeente is vastgelegd dat voor de eerste uitweg bij een woning of bedrijfsp perceel er maximaal één openbare parkeerplaats op straat mag vervallen.¹

Onderstaand is beschreven welke stappen moeten worden doorlopen in de beoordeling en mogelijke ontheffing van de parkeerverplichting. Dit stappenplan is in bijlage 3 vertaald in een beslisboom:

- 1 Hoofddoel is dat de aanvrager van een omgevingsvergunning er alles aan doet om te voldoen aan de gemeentelijke parkeerverplichting (zie paragraaf 2.3 en 2.4). Uitgangspunt is dat de parkeerverplichting op eigen terrein wordt gerealiseerd.

- 2 Indien realisatie van de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein niet mogelijk is, wordt beoordeeld of een aanpassing van het bouwplan kan leiden tot het wel voldoen aan de gemeentelijke parkeerverplichting.
- 3 Als stap 1 en 2 niet mogelijk zijn, dan kan de aanvrager van een omgevingsvergunning een schriftelijk verzoek indienen bij het college van B&W voor een ontheffing van de gemeentelijke parkeerverplichting. Het verzoek van de aanvrager moet gegronde redenen bevatten die aantonen dat de realisatie van de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein niet mogelijk is. En dat de parkeerbehoefte middels een privaatrechtelijke overeenkomst niet in de nabije omgeving van de ontwikkeling kan worden gecompenseerd.
- 4 Bij behandeling van de ontheffingsaanvraag wordt afgewogen of het tekort aan benodigde parkeerplaatsen in de nabijheid van de ontwikkeling kan worden opgevangen in de openbare ruimte (zie paragraaf 2.5). Dit moet door de initiatiefnemer/aanvrager met een parkeeronderzoek worden aangetoond. De aanvrager stemt vooraf met de gemeente de werkwijze en het onderzoeksgebied voor het parkeeronderzoek af. Deze mogelijkheid geldt niet voor het centrumgebied van de kern Wijchen zoals opgenomen in bijlage 4.
- 5 Het college van B&W kan in specifieke uitzonderingsgevallen gehele of gedeeltelijke ontheffing van de parkeerverplichting verlenen (zie paragraaf 2.6). Dit kan alleen wanneer het college van B&W de realisatie van het initiatief belangrijker acht dan de (tijdelijke) nadelige gevolgen op het gebied van bereikbaarheid. En wanneer naar het oordeel van het college van B&W het belang van realisatie van het bouwplan binnen de gemeente Wijchen zwaarder weegt dan het realiseren van de parkeerplaatsverplichting.

¹ Zie: [Uitrit of inrit aanleggen | Gemeente Wijchen](#)

2.2 Totstandkoming parkeernormen Wijchen

2.2.1. Gebiedstypologie gemeente Wijchen

Welke parkeernormen er voor een gebied gelden is onder andere afhankelijk van de stedelijkheidsgraad. De stedelijkheidsgraad wordt bepaald op basis van de omgevingsadressendichtheid (aantal adressen per km²), kortweg OAD van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In een gebied met een hoge OAD is het aanbod – en de kwaliteit – van andere vervoerswijzen over het algemeen groter dan in een gebied met een lage OAD. Daarom worden in een gebied met een hoge stedelijkheidsgraad lagere parkeernormen toegepast.

De gemeente Wijchen valt qua stedelijkheidsgraad -in zijn geheel- in de categorie 'weinig stedelijk'.² Niet elk gebied heeft echter deze stedelijkheidsgraad (OAD)³:

- de bebouwde kom van Wijchen en Batenburg valt onder 'matig stedelijk';
- de bebouwde kom van Bergharen, Hernen en Balgoij valt onder 'weinig stedelijk';
- de bebouwde kom van Niftrik valt onder 'niet stedelijk'
- het buitengebied van de gemeente Wijchen valt onder 'niet stedelijk'.

Daarnaast wordt onderscheid gemaakt tussen de stedelijke zones (centrum, schil, rest bebouwde kom en buitengebied) van de kernen in de gemeente. Hoe dicht bij het centrum, des te beter normaliter de kwaliteit en het aanbod van overige vervoerswijzen en des te lager dus de parkeernorm kan zijn.

Wijchen is op basis hiervan onderverdeeld in een aantal stedelijke zones. Dit zijn gebieden die qua geografische ligging, ruimtelijke kenmerken en stedelijke dichtheid zorgen voor een bepaald mobiliteitspatroon en bijbehorende parkeervraag.

Het begrenzing van het centrumgebied Wijchen is weergegeven in bijlage 4. De overige gebieden binnen de bebouwde kom vallen onder de zone 'rest bebouwde kom'. Alles buiten de planologische bebouwde komgrenzen valt onder 'buitengebied'. In onderstaande tabel is dit samengevat weergegeven.

Tabel 1 Overzicht stedelijkheidsgraad en stedelijke zones

Gebied	Stedelijkheid	Stedelijke zone
Centrum kern Wijchen	Matig stedelijk	Centrum
Bebouwde kom van Wijchen en Batenburg	Matig stedelijk	Rest bebouwde kom
Bebouwde kom van Bergharen, Hernen en Balgoij	Weinig Stedelijk	Rest bebouwde kom
Bebouwde kom van Niftrik	Niet stedelijk	Rest bebouwde kom
Buitengebied	Niet stedelijk	Buitengebied

Voor de ontwikkeling 'Tussen Kasteel en Wijchens Meer' zijn specifieke parkeernormen vastgelegd in het bestemmingsplan. Deze parkeernormen blijven onverminderd hetgeen gesteld in deze beleidsregels van kracht.

² Bron: [StatLine - Gebieden in Nederland 2021 \(cbs.nl\)](https://statline.cbs.nl) – AOD 802 per km²

³ Bron: [Gemeente Wijchen in cijfers en grafieken \(bijgewerkt 2024!\) | AlleCijfers.nl](https://allecijfers.nl)

2.2.2 Toepassing parkeernormen

De gemeente Wijchen is een weinig stedelijk gebied. Dit uit zich in het autobezit. Dit is in onze gemeente iets hoger dan het Nederlands gemiddelde: respectievelijk 1,2 versus 1,1 particuliere personenauto's per huishouden (2023).⁴

Op basis van publicatie 381 van het CROW (Toekomstbestendig Parkeren) is een lijst met passende parkeernormen opgesteld. De gemeente werkt met 'vaste parkeernormen'. Dit biedt duidelijkheid voor alle betrokkenen. De basis voor de parkeernormen ligt per functie tussen het minimum en het gemiddelde van de CROW-bandbreedte. Dit komt voort uit het huidige autobezit, onze ambitie om bij ruimtelijke ontwikkelingen duurzame mobiliteitsvormen (lopen, fietsen en openbaar vervoer) te stimuleren en om efficiënt om te gaan met de beschikbare (openbare) ruimte.

Bij de realisatie van nieuwe functies is het belangrijk om te voorzien in voldoende parkeerplaatsen. In deze beleidsregels zijn alleen de relevante en meest voorkomende functies opgenomen (zie tabellen in bijlage 1). De parkeerplaatsverplichting is inclusief het benodigd aantal laadpunten voor elektrische auto's (zie CROW publicatie 381).

BELEIDSREGEL 1: Bij het bepalen van de parkeerverplichting wordt gebruik gemaakt van de zone-indeling zoals weergegeven in tabel 1.

BELEIDSREGEL 2: Bij het bepalen van de parkeerverplichting wordt voor de functies wonen, werken en onderwijs gebruik gemaakt van de parkeernormen zoals opgenomen in bijlage 1 (parkeernormen auto). Voor functies die niet zijn opgenomen dient gebruik te worden gemaakt van de kencijfers zoals beschreven in publicatie 381 van het CROW, waarbij moet worden uitgegaan van het midden tussen het minimum en het gemiddelde van de bandbreedte.

⁴ Bron: [Autobezit per huishouden, 1 januari 2023 | CBS](#)

BELEIDSREGEL 3: De in bijlage 1 opgenomen parkeernormen zijn opgebouwd uit een gebruikers- en een bezoekersdeel. Het bezoekersdeel is relevant als de parkeervoorziening van een functie op eigen terrein wordt gerealiseerd en niet openbaar toegankelijk is. Het bezoekersdeel dient namelijk altijd openbaar toegankelijk te zijn.

2.3 Voldoen aan parkeerverplichting

2.3.1 Aantonen parkeercapaciteit op eigen terrein

Een initiatiefnemer van een plan is verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende parkeerruimte. Voor iedere nieuwe ontwikkeling geldt dat het geen parkeerprobleem (hogere parkeerdruk) mag veroorzaken in de omgeving. Dit betekent dat de initiatiefnemer zorgdraagt dat er voldoende parkeerruimte ten behoeve van de ontwikkeling wordt gerealiseerd. Dit dient op eigen terrein te worden opgelost.

Met het begrip "parkeren op eigen terrein" wordt bedoeld: "ruimte voor parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw hoort, passend binnen het vigerende bestemmingsplan en de vigerende bestemming." De op eigen terrein te realiseren parkeervoorzieningen dienen te voldoen aan de maatvoering zoals beschreven in tabel 2.

Als er in een initiatief maximaal één extra parkeerplaats moet worden gerealiseerd, dan hoeft men geen parkeerplaats te realiseren. Op deze wijze wordt bereikt dat voor bouwplannen met een kleine verkeersaantrekkende werking geen ontheffing hoeft te worden verleend. De grenswaarde is 1,0 parkeerplaatsen. Bij meer dan 1,0 parkeerplaats is geen vrijstelling mogelijk. Dit geldt alleen voor niet-woonfuncties.

Ook bij een wijziging van gebruik wordt op basis van de parkeernormen een parkeerverplichting berekend. Hierbij geldt dat de berekende parkeerverplichting op basis van de nieuwe functie, wordt verminderd met de parkeerverplichting (conform parkeernormen bijlage 1) van de functie die in de laatst verleende bouwvergunning is vastgelegd. De huidige situatie is dus de nul-situatie. Ook bij de sloop van bestaande panden

wordt de parkeerverplichting voor deze panden berekend en verrekend met de nieuwe parkeerverplichting. Het gevolg van deze werkwijze is dat historisch gegroeide en bestaande parkeerproblemen niet worden aangepakt. Hiermee wordt wel voorkomen dat de parkeerdruk door de nieuwe ontwikkeling groter wordt.

2.3.2. Reductiefactor parkeerplaatsen op eigen terrein

In de praktijk blijkt vaak dat bij woningen een garage niet wordt gebruikt voor het stallen van de auto, maar als bergruimte in gebruik is. Indien daar bij het vaststellen van de parkeerverplichting geen rekening mee wordt gehouden, kan parkeeroverlast ontstaan. Naast de instandhouding van de parkeerplaatsen is ook het gebruik van parkeerplaatsen op eigen terrein lager. Immers, als de eigenaar van een woning niet thuis is, kan een ander deze parkeerplaats niet gebruiken. De bezetting van parkeerplaatsen op eigen terrein is hierdoor lager dan de bezetting van openbare parkeerplaatsen. Om dit te compenseren worden parkeerplaatsen op eigen terrein van woningen niet volledig meegerekend.

De berekenwijze van parkeerplaatsen op eigen terrein bij woningen zijn opgenomen in onderstaande tabel. De situering moet hierbij zodanig zijn dat het veilig in- en uitrijden is gewaarborgd en het eigen terrein toegankelijk is voor bijvoorbeeld fietsers. Wanneer de voordeur of de garage/berging achter of naast de parkeerplaatsen is gesitueerd, dan moet er minimaal één meter tussen de parkeerplaatsen en de erfgrans zitten.

Tabel 2 Parkeren op eigen terrein (Bron CROW)

Parkeervoorziening	Theoretisch aantal	Berekend aantal	Afmeting
Enkele oprit zonder garage	1	0,8	oprit min. 5,0 m diep en 2,5 m breed
Lange oprit zonder garage of carport	2	1,0	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
Dubbele oprit zonder garage	2	1,7	oprit min. 5,0 m diep en 4,5 m breed
Garage zonder oprit (bij woning)	1	0,4	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garagebox (niet bij woning)	1	0,5	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garage met enkele oprit	2	1,0	oprit min 5,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met lange oprit	3	1,3	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met dubbele oprit	3	1,8	oprit min 5,0 m diep en 4,5 m breed

2.3.3 Toepassing aanwezigheidspercentages dubbelgebruik

Als binnen een gebied verschillende functies worden gerealiseerd, dan kan bij de parkeerverplichting rekening worden gehouden met dubbelgebruik van parkeerplaatsen. Bij meerdere functies (dus niet alleen wonen) kan er namelijk sprake zijn van een verschillend patroon van tijden waarop gebruikers (inwoners, bezoekers, werknemers) aanwezig zijn.

Zo is de parkeerdruk bij woningen bijvoorbeeld vooral 's avonds en 's nachts hoog. Overdag ligt de aanwezigheid lager, omdat een deel van de inwoners met de auto naar het werk gaat. Dit biedt mogelijkheden om andere functies (bijvoorbeeld een kantoor) deze ruimte te laten benutten. Zo kan dubbelgebruik van parkeerplaatsen plaatsvinden. Door dubbelgebruik kan de parkeerverplichting naar beneden worden

bijgesteld. Voorwaarde is dat de initiatiefnemer dit onderbouwt middels een parkeerbalans.

Het berekenen van de mate van dubbelgebruik geschiedt op basis van onderstaande aanwezigheidspercentages voor maatgevende momenten. Voor functies die niet vermeld staan in onderstaande tabel dient een zo goed mogelijke inschatting te worden gemaakt op basis van een vergelijkbare functie of er moet worden uitgegaan van (door de initiatiefnemer aan te leveren) ervaringscijfers van een vergelijkbaar project elders in het land.

Tabel 3 Aanwezigheidspercentage t.b.v. berekening dubbelgebruik (bron CROW Publicatie 381)

	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	nacht	Koop- avond	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag middag
woningen bewoners	50%	50%	90%	100%	80%	60%	80%	70%
woningen bezoekers	10%	20%	80%	0%	70%	60%	100%	70%
kantoor/bedrijven	100%	100%	5%	0%	5%	0%	0%	0%
commerciële dienstverlening	100%	100%	5%	0%	75%	0%	0%	0%
detailhandel	30%	60%	10%	0%	75%	100%	0%	0% **
grootschalige detailhandel	30%	60%	70%	0%	80%	100%	0%	0% **
supermarkt	30%	60%	40%	0%	80%	100%	40%	0% **
sportfuncties binnen	50%	50%	100%	0%	100%	100%	100%	75%
sportfunctie buiten	25%	25%	50%	0%	50%	100%	25%	100%
bioscoop/theater/podi- um	5%	25%	90%	0%	90%	40%	100%	40%
sociaal medisch	100%	75%	10%	0%	10%	10%	10%	10%
verpleeghuis	100%	100%	50%	25%	50%	100%	100%	100%
ziekenhuis patiënten/bezoekers	60%	100%	60%	5%	60%	60%	60%	60%
ziekenhuismedewerk- ers	75%	100%	40%	25%	40%	40%	40%	40%
dagonderwijs	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
avondonderwijs	0%	0%	100%	0%	100%	0%	0%	0%

** bij koopzondag moet uit worden gegaan van 100%

BELEIDSREGEL 4: Het realiseren van parkeerplaatsen bij ontwikkelingen moet op eigen terrein plaatsvinden, tenzij de aanvrager aantoont dat dit ruimtelijk, bouw- of verkeerstechnisch of financieel niet haalbaar is.

BELEIDSREGEL 5: Bij een bouwactiviteit hoeft alleen te worden voorzien in de extra parkeerbehoefte als gevolg van de ontwikkeling. Het benodigde aantal parkeerplaatsen wordt altijd naar boven afgerond tot een volledige parkeerplaats.

BELEIDSREGEL 6: Bij het bepalen van de parkeerverplichting van meerdere functies wordt gebruik gemaakt van de aanwezigheidspercentages zoals opgenomen in tabel 3.

2.4 Mogelijkheden verlagen parkeerverplichting

Bij nieuwe ontwikkelingen kan de parkeereis worden beïnvloed door het bieden en/of stimuleren van alternatieve vervoerswijzen. Het bieden van duurzame alternatieven zorgt immers voor minder autobezit en een andere mobiliteitsbehoefte. Dit is mogelijk bij (grootschalige) gebiedsontwikkelingen en lokale initiatieven met 20 of meer woningen / appartementen, niet voor kleine particuliere initiatieven en grondgebonden woningen.

Het verlagen van de parkeerverplichting kan door in de ontwikkeling onderstaande vormen van mobiliteit mee te nemen:

- **Fietsparkeren:** als een ontwikkeling (alleen geldig bij appartementen) voorziet in extra (boven de eisen van het bouwbesluit) en/of kwalitatief toegankelijke fietsparkeervoorzieningen, dan kan het aantal te realiseren autoparkeerplaatsen met maximaal 5% worden verlaagd – in verhouding is dat vijf extra fietsparkeerplaatsen in plaats van één autoparkeerplaats. Deze extra fietsparkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd op eigen terrein en zijn bedoeld voor langparkeerders (bewoners, werknemers, studenten).
- **Deelauto's:** als bij een woningontwikkeling structureel, dat wil zeggen voor minimaal 10 jaar, commercieel aangeboden deelauto's op eigen terrein ter beschikking worden gesteld, dan kan het aantal te realiseren autoparkeerplaatsen tot maximaal 10% worden verlaagd. Hierbij hanteren we de verhouding van één autodeelparkeerplaats in plaats van vier gewone autoparkeerplaatsen. Een parkeerplaats voor een deelauto vervangt dus vier reguliere autoparkeerplaatsen (= saldo -3 plaatsen).

De mogelijkheden om de parkeerplaatsverplichting te verlangen mogen niet bij elkaar worden opgeteld. Dit omdat de acceptatie van deelmobiliteit in onze gemeente nog beperkt is en we niet willen dat we door hoge reductiepercentages in de omgeving van de ontwikkeling een parkeerprobleem creëren. De reductie geldt niet voor het bezoekersdeel van de parkeernorm van woningen (zie CROW-publicatie 381 voor aandeel bezoek) en voor niet-woonfuncties.

Belangrijk bij het toepassen van reductiefactoren is dan ook dat zolang er in het betreffende gebied geen vorm van parkeerregulering is ingevoerd, de maximaal te verkrijgen korting afhankelijk is van de onderbouwing van de ontwikkelaar. Deze moet het gebruik van alternatieven voor de privéauto onderbouwen aan de hand van onder andere de locatie van de ontwikkeling (nabijheid voorzieningen en OV), de doelgroep (jongeren/gezinnen/ouderen) en welke vormen van deelmobiliteit worden toegepast. Afhankelijk van de kwaliteit van het plan kan door de gemeente een korting worden gegeven van maximaal 10%. Hierbij is belangrijk dat de ruimte die wordt bespaard op het parkeren wordt gebruikt om extra kwaliteit toe te voegen aan de woonomgeving. De korting kan door ontwikkelaars dus niet standaard worden toegepast bij ruimtelijke plannen.

Rekenvoorbeeld: als het aantal te realiseren autoparkeerplaatsen voor bewoners (dus niet bezoekersdeel) 200 parkeerplaatsen bedraagt, dan kan deze middels bovenstaande mogelijkheden maximaal worden gereduceerd tot 180 parkeerplaatsen (maximaal -10%). Dit betekent een reductie van 20 parkeerplaatsen. Hiervoor moeten 5 deelauto's worden geplaatst. Dit betekent dat het totaal aantal te realiseren parkeerplaatsen 185 stuks bedraagt.

2.5 Compensatie verplichting in omgeving

Een initiatiefnemer van een plan is, zoals eerder vermeld, verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende parkeerplaatsen. Bij het niet kunnen voldoen aan de parkeerplaatsverplichting op eigen terrein (ruimtelijk, bouw- of verkeerstechnisch, financieel) dient de initiatiefnemer dit bij de aanvraag van de omgevingsvergunning aan te tonen. Deze inspanningsverplichting betekent het moeten aantonen dat het fysiek aanleggen van parkeerplaatsen in geen enkele vorm mogelijk is. En dat de parkeerbehoefte middels een privaatrechtelijke overeenkomst niet in de nabije omgeving van de ontwikkeling kan worden gecompenseerd.

Een aanvrager van een omgevingsvergunning kan met deze onderbouwing een schriftelijk verzoek bij het college van B&W indienen voor een ontheffing van de gemeentelijke parkeerverplichting. Dit betreft stap 3 zoals beschreven in paragraaf 2.1.

Met een parkeeronderzoek moet vervolgens worden aangetoond dat het tekort aan benodigde parkeerplaatsen in de nabijheid van de ontwikkeling kan worden opgevangen in de openbare ruimte. De aanvrager stemt vooraf de werkwijze met de gemeente af. Hierbij worden afspraken gemaakt over minimaal:

- het onderzoeksgebied gerelateerd aan de loopafstanden zoals geformuleerd in tabel 4;
- de wijze waarop de parkeercapaciteit wordt bepaald,
- de onderzoeksperiode en de onderzoeksmomenten (gekoppeld aan de maatgevende periode van het betreffende initiatief).

De gemeente beoordeelt op basis van het parkeeronderzoek of het tekort aan benodigde parkeerplaatsen als gevolg van initiatief in de nabijheid van de ontwikkeling kan worden opgevangen in de openbare ruimte. Hierbij wordt meegenomen of de gemeente de betreffende ruimte niet als reserve wil houden voor het opvangen van al bestaande parkeertekorten of andere doeleinden.

Deze mogelijkheid geldt niet voor het centrumgebied van de kern Wijchen zoals opgenomen in bijlage 4.

Tabel 4 Richtlijn loopafstanden (op basis van het CROW Publicatie 381 m.u.v. wonen)

Van	Acceptabele loopafstanden
Wonen	Ca. 200 meter (conform parkeervisie) Voor bezoekers: ca. 250 meter
Winkelen	Ca. 400 meter
Werken	Ca. 500 meter
Sport, cultuur, ontspanning	Ca. 400 meter
Horeca en recreatie	Ca. 400 meter
Gezondheidszorg	Ca. 100 meter
Onderwijs (docenten)	Ca. 500 meter
Onderwijs (leerlingen)	Ca. 100 meter

2.6 Afwijken parkeerverplichting auto

Als een aanvraag voor een omgevingsvergunning voorziet in voldoende parkeercapaciteit, dan wordt een positief advies afgegeven. Er wordt een negatief parkeeradvies voor de aanvraag van een omgevingsvergunning afgegeven op basis van het niet kunnen voldoen aan de parkeerplaatsverplichting als:

- er geen fysieke mogelijkheden zijn om de parkeerverplichting op eigen terrein te realiseren,
- de parkeerverplichting in de openbare ruimte op te vangen,
- extra parkeercapaciteit in de openbare ruimte te realiseren conform de gestelde ontwerpeisen.

De aanvraag van een omgevingsvergunning wordt op deze grond in principe afgewezen.

Het college van B&W heeft de mogelijkheid om in specifieke uitzonderingsgevallen gehele of gedeeltelijke ontheffing van de parkeerverplichting te verlenen. Deze ontheffing kan alleen worden verleend wanneer het college van B&W de realisatie van het initiatief belangrijker acht dan de (tijdelijke) nadelige gevolgen op het gebied van bereikbaarheid. En wanneer naar het oordeel van het college van B&W

het belang van realisatie van het bouwplan binnen de gemeente Wijchen zwaarder weegt dan het realiseren van de parkeerplaatsverplichting.

Terughoudend gebruik van deze bevoegdheid is uiteraard geboden. Er dient altijd een zorgvuldige motivatie te worden opgesteld, waarin de aantoonbare bijzondere omstandigheden en overwegende bezwaren uiteen worden gezet en waarom de afwijkingsbevoegdheid dan wordt toegepast.

2.7 Parkeernormen fiets niet-woonfuncties

Naast de noodzaak om bij ruimtelijke voorzieningen op eigen terrein te voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor auto's, is het belangrijk om ook te voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor fietsen; zowel voor bewoners als voor bezoekers.

Het Bouwbesluit (artikel 4.31) verplicht bij nieuwbouwwoningen een afsluitbare bergruimte om fietsen of scootmobielen op te bergen. Hierbij geldt dat een stallingsruimte voor fietsen vanaf de openbare weg rechtstreeks bereikbaar moet zijn via het aansluitende terrein (artikel 4.64).

Voor niet-woonfuncties is geen verplichting opgenomen in het Bouwbesluit. Omwille van de eenduidigheid is bij het opstellen van de fietsparkeernormen voor niet-woonfuncties zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de systematiek rond de parkeernormen voor de auto. Voor het bepalen van de hoogte van de fietsparkeernormen zijn de Fietsparkeerkencijfers van het CROW (Leidraad Fietsparkeren 2023, 24-11-2023) als basis aangehouden, waarbij is uitgegaan van het **gemiddelde van de bandbreedte**. De fietsparkeernormen zijn opgenomen in bijlage 2.

BELEIDSREGEL 7: Bij het bepalen van de fietsparkeerverplichting van niet-woonfuncties wordt gebruik gemaakt van de fietsparkeernormen zoals opgenomen bijlage 2.

2.8.1 Bepalen van de fietsparkeerverplichting

De fietsparkeernorm wordt gebruikt om het aantal te realiseren fietsparkeerplaatsen te berekenen bij nieuwe ontwikkelingen, (de fietsparkeerverplichting). Hiervoor wordt de omvang van de functie vermenigvuldigd met de fietsparkeernorm. De uitkomst hiervan wordt naar boven afgerond. Bij de fietsparkeernormen is, in tegenstelling tot parkeernormen voor auto's, geen apart deel voor bezoekers opgenomen.

Bij nieuwbouwplannen wordt enkel naar de behoefte van de nieuwe functie gekeken op basis van het programma en de ligging in de gemeente. Bij verbouwplannen worden de nieuwe en oude fietsparkeerverplichting gesaldeerd. De fietsparkeerverplichting van de oude functie wordt hierbij afgetrokken van de fietsparkeerverplichting van de nieuwe functie.

De normen opgenomen in de tabellen gelden voor functies waarvan het te verwachte fietsgebruik groot is en daarmee een duidelijke impact heeft op de openbare ruimte. Het is mogelijk dat voor een bepaalde functie geen specifieke norm is vastgesteld. Voor deze functies gelden dan ook geen fietsparkeernormen. Dit laat onverlet dat een aanvrager wel zorg moet dragen voor het realiseren van voldoende fietsparkeerplaatsen.

2.8.3 Dubbelgebruik

Net als bij de autoparkeernormen, mag rekening gehouden worden met dubbelgebruik van de fietsparkeerplaatsen als binnen de ontwikkeling verschillende functies worden gerealiseerd. Daarbij geldt de voorwaarde dat de fietsparkeerplaatsen redelijkerwijs door alle gebruikers van het plan kunnen worden gebruikt (qua openbaarheid en ligging). De percentages voor dubbelgebruik voor de auto (zie tabel 3) kunnen ook gebruikt worden voor de fiets.

2.8.4 Kwaliteit fietsvoorziening

Als fietsparkeerplaatsen op straat worden gerealiseerd, bijvoorbeeld rondom winkels, dan dient het uiterlijk en uitvoeringsvorm van de fietsvoorziening gelijk te aan de gebruikte fietsvoorzieningen in de directe omgeving.

Fietsparkeervoorzieningen op eigen terrein dienen te voldoen aan de kwaliteitseisen van Fietsparkeur.nl en de vigerende CROW-richtlijnen. Verder geldt dat fietsenstallingen logisch en overzichtelijk moet zijn ingedeeld, er binnen en vanuit de fietsenstalling naar de bijbehorende bestemming een logische, snelle en eenvoudige routing is (bij voorkeur binnendoor) en de sociaal veiligheid is gewaarborgd door een goede indeling en verlichting (bij voorkeur daglichttoetreding).

Daarnaast dienen fietsparkeervoorzieningen zichtbaar en herkenbaar te zijn aan de aanvoerroute en zoveel mogelijk aan te sluiten bij het 'natuurlijke' gedrag van de fietser om de fiets zo dicht mogelijk bij de bestemming te kunnen stallen. Om los parkeren van fietsen op straat te voorkomen heeft een gelijkvloerse (centrale) fietsvoorziening de voorkeur boven een ongelijkvloerse fietsvoorziening.

2.8.5 Elektrische fiets, buitenmaatse fietsen en brommers/scooters

Het gebruik van de elektrische fiets, buitenmaatse fietsen (waaronder de bakfiets), (elektrische) scooters en scootmobielen neemt toe. We stellen echter geen specifieke normen voor het aantal voorzieningen dat hiervoor bij een ontwikkeling moet worden gerealiseerd. Het is aan de ontwikkelende partij om een inschatting te maken van het aantal fietsparkeervoorzieningen dat geschikt moet zijn voor bijvoorbeeld elektrische fietsen, bakfietsen en brommers/scooters.

Bij functies waarbij men voor de bedrijfsvoering afhankelijk is van scooters, brommers en andere vervoersmiddelen (afhalen en bezorgen) moet hiervoor wel een deel worden gereserveerd.

Bijlage 1 - parkeernormen auto

Wonen

Voor wonen wordt uitgegaan van onderstaande typen woningen. Er is hierbij gekozen om aan te sluiten op de type woningen en de kengetallen zoals gehanteerd door het CROW. Onderstaande parkeernormen zijn inclusief de veronderstelde benodigde parkeerruimte voor bezoekers.

	Centrum Wijchen	Rest Wijchen + Batenburg	Overige kernen	Buiten gebied	bezoek
Koop, vrijstaand	1,6	2,0	2,1	2,1	0,3 pp woning
Koop, 2-onder-een-kap	1,5	1,9	2,0	2,0	0,3 pp woning
Koop, rij (tussen / hoek)	1,3	1,7	1,8	1,8	0,3 pp woning
Koop, appartement duur	1,4	1,8	1,9	1,9	0,3 pp woning
Koop, appartement betaalbaar	1,2	1,6	1,7	1,7	0,3 pp woning
Koop, appartement goedkoop	1,1	1,4	1,4	1,4	0,3 pp woning
Huur, huis, (middel)duur / vrije sector	1,3	1,7	1,8	1,8	0,3 pp woning
Huur, huis, sociale huur	1,1	1,4	1,4	1,4	0,3 pp woning
Huur appartement, (middel)duur	1,2	1,6	1,7	1,7	0,3 pp woning
Huur, appartement, sociale huur	0,9	1,2	1,2	1,2	0,3 pp woning
Kleine eenkamerwoning	0,5	0,7	0,7	0,7	0,2 pp woning
Zorgwonen	0,9	1,0	1,1	1,1	0,3 pp woning

Tabel 1 Parkeernormen woningen (per woning / appartement)

Aandachtspunten en definities:

	categorie	grenzen	Prijspeil 2024
Huur	sociaal	t/m liberalisatiegrens	≤ €879,66
	middenhuur	Liberalisatiegrens t/m grens Wet Betaalbare huur (186 punten woningwaardelingsstelsel)	€879,67 - €1.123,13
	duur	vanaf grens Wet betaalbare huur	> €1.123,13
Koop	Goedkoop	t/m grens goedkope koop ¹	≤ €250.000
	Betaalbaar	Tot landelijke betaalbaarheidsgrens	€250.001 - €390.000
	Duur	Vanaf landelijke betaalbaarheidsgrens	> €390.000

¹ grens goedkope koop volgt uit Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028

De parkeernormen zijn inclusief de veronderstelde benodigde parkeerruimte voor bezoekers. Uit onderzoek blijkt dat de maximale parkeerbehoefte voor bezoekers uit 0,3 parkeerplaats per woning bedraagt (voor studentenkamers is dit minder). De parkeerplaatsen voor zover deze voorzien in de parkeerbehoefte van bezoekers (het aandeel bezoekers in bovenstaande tabel) moeten altijd toegankelijk en beschikbaar zijn voor bezoekers. Het is dus niet noodzakelijk dat de parkeercapaciteit voor bezoekers altijd op gemeentelijk terrein moet worden gerealiseerd. Dit kan ook op eigen terrein mits toegankelijk voor bezoek.

Begripsbepalingen:

- Appartement: een appartement is een woning in een groter gebouw (zoals een flat) of een woning met één woonlaag die is ontstaan na een woningsplitsing.
- Kleine eenkamerwoning: een zelfstandige (koop- of huur-) woning (een studio of tiny house) met een eigen adres en een vloeroppervlak van maximaal 36m² gebruiksoppervlakte (GBO). (Referentie: studio small van het Young People Living project in Wijchen)

Uitzondering beroep of praktijk aan huis

Voor een beroep of praktijk aan huis (zoals tekstschrijver, schoonheidsspecialist, hondentrimmer etc.) is het veelal niet mogelijk om de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein te realiseren. Hiervoor kan een ontheffing aangevraagd worden. Voor het in behandeling nemen van de ontheffingsaanvraag worden altijd leges in rekening gebracht.

Voorwaarde hierbij is dat er sprake is van een kleinschalige ontwikkeling, waarbij de parkeerbehoefte op basis van de parkeerverplichting niet meer dan drie extra parkeerplaatsen bedraagt. Ook moet aangetoond worden dat de parkeerverplichting redelijkerwijs (geheel of gedeeltelijk) niet op eigen terrein gerealiseerd kan worden. En dat het gaat om een beroep of praktijk waar de hoofdbewoner een éénpersoonszaak runt als zelfstandige zonder personeel (zzp).

Deze uitzondering wordt gemaakt omdat de gemeente Wijchen het klimaat voor het beginnen van een kleinschalig bedrijf aan huis niet wil ontmoedigen. Er mag daarbij geen sprake zijn van intensieve bezoekersfuncties zoals detailhandel, onderwijs of groepsopvang.

Werken

	Eenheid	Centrum Wijchen	Rest Wijchen + Batenburg	Overige kernen	Buiten gebied	Bezoek
Kantoor zonder baliefunctie	100m2 BVO	1,4	1,9	2,4	2,4	5%
Commerciële dienstverlening	100m2 BVO	1,9	2,7	3,4	3,4	20%
Bedrijf arbeidsintensief / bezoekersextensief	100m2 BVO	1,4	2,2	2,2	2,2	5%
Bedrijf arbeidsextensief / bezoekersextensief	100m2 BVO	0,5	0,9	0,9	0,9	5%
Bedrijfsverzamelgebouw	100m2 BVO	1,1	1,7	1,8	1,8	5%

Voorbeelden per functie:

- Kantoor zonder baliefunctie: bijvoorbeeld administratief en zakelijk.
- Commerciële dienstverlening: bijvoorbeeld kantoren met een baliefunctie
- Bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief: bijvoorbeeld industrie, laboratorium of een werkplaats (relatief veel werknemers en relatief weinig bezoekers).
- Bedrijf arbeidsextensief/bezoekersextensief: bijvoorbeeld loods, opslag of transportbedrijf (relatief weinig werknemers en relatief weinig bezoekers).
- Bedrijfsverzamelgebouw: een gebouw dat dient om verschillende bedrijven en kantoren in te huisvesten.

Onderwijsvoorzieningen

De beleidsregels beperken zich tot het parkeervraagstuk en niet die van de verkeersveiligheid (bijvoorbeeld oversteeksituaties of schoolroutes). Voor onderwijsinstelling gelden onderstaande parkeernormen.

	Eenheid	Centrum Wijchen	Rest Wijchen + Batenburg	Overige kernen	Buiten gebied	Bezoek
Kinderdagverblijf (crèche)	100 m2 BVO	1,0	1,4	1,4	1,5	0%
Peuterspeelzaal	100 m2 BVO	1,0	1,4	1,4	1,5	0%
Basisonderwijs	Leslokaal	0,6	0,6	0,6	0,6	Exclusief K&R
Middelbare school (vmbo, havo; vwo)	per 100 leerlingen	3,2	4,4	4,4	4,4	11%
Avondonderwijs of vrijtijdsonderwijs	per 10 studenten	4,0	6,3	6,3	10,0	95%

De parkeerdruk is het hoogst tijdens het halen en brengen van kinderen op de basisscholen (2 of 4x per dag). In bovenstaande parkeernormen voor onderwijsvoorzieningen is het halen en brengen van kinderen echter niet opgenomen. Hiervoor wordt uitgegaan van de volgende formule:

‘parkeerbehoefte per leerling = het aantal leerlingen x het % leerlingen dat met de auto wordt gebracht x reductiefactor voor de parkeerduur (dubbelgebruik van parkeerplaatsen) x reductiefactor voor het aantal kinderen per auto’.

Dit komt in de praktijk neer op hetgeen beschreven in onderstaande tabel. Hierbij is voor het ‘% halen en brengen met de auto’ uitgegaan van het gemiddelde van de CROW bandbreedte.

	% halen en brengen met de auto	Reductiefactor parkeerduur	Reductiefactor aantal kinderen per auto	Aantal parkeerplaatsen per kind
Groep 1 t/m 3	45% (30-60%)	0,5	0,75	0,169
Groep 4 t/m 8	23% (5-40%)	0,25	0,85	0,048
Kinderdagverblijf / BSO	65% (50-80%)	0,25	0,75	0,122
Gastouder opvang	50%	0,50	0,75	0,188

Tabel5. Gegevens t.b.v. berekening parkeercapaciteit halen en brengen van kinderen

Bijlage 2 - parkeernormen fiets

	Locatie	Norm	Eenheid	Opmerking
Huis (vrijstaand/twee-onder-een-kap/tussen/hoek)		5,5	woning	Bij voorkeur plus 1
Appartement (met fietsenberging)		2,5	Woning	Minimaal 2 plekken
Appartement (zonder fietsenberging)		0,75	Woning	
Studentenhuis		1,0	Kamer	

Tabel 6 Fietsparkeernorm Kantoren

Deze tabel betreft alleen fietsparkeervoorzieningen voor bewoners. Houd in de openbare ruimtedaarnaast rekening met fietsparkeervoorzieningen voor bezoekers (0,5 – 1 per woning).

	Locatie	Norm	Eenheid	Opmerking
Kantoor (personeel)	Centrum Wijchen	2,4	100 m2 BVO	
	Bebouwde Kom	1,8		
	Buitengebied	0,9		
	NS-station	1,2		
Kantoor (bezoekers)	Alle gebieden	5,5	Balie	Minimaal 6

Tabel 6 Fietsparkeernorm Kantoren

	Aantal leerlingen	Norm	Eenheid	Opmerking
Basisschoolleerlingen	<250	10,0	leslokaal	
	250-500	11,7		
	>500	14,4		
Basisschool medewerkers		0,5	10 leerlingen	
Middelbare school leerlingen	Alle gebieden	11	100 m2 BVO	Grote aantallen
Middelbare school medewerkers	Centrum Wijchen	0,8	100 m2 BVO	
	Bebouwde Kom	0,5		
ROC-leerlingen		12	100 m2 BVO	Op ov-locaties lager
ROC-medewerkers		0,8	100 m2 BVO	

Tabel 7 Fietsparkeernorm Scholen

	Locatie	Norm	Eenheid	Opmerking
Winkelcentrum	Binnen de bebouwde kom	2,75	100 m2 BVO	
Supermarkt	Binnen de bebouwde kom	2,90	100 m2 BVO	
Bouwmarkt	Binnen de bebouwde kom	0,25	100 m2 BVO	
Tuincentrum		0,25	100 m2 BVO	Vaak voldoende ruimte voor fietsparkeerplekken en evt. uitbreidingen

Tabel 8 Fietsparkeernorm Winkelen en boodschappen

	Locatie	Norm	Eenheid	Opmerking
Fastfoodrestaurant	Centrum Wijchen	21,5	100 m2 BVO	Terras meetellen
	Rest bebouwde kom	6,5		
	Buitengebied	3,5		
Restaurant (eenvoudig)		11,5	100 m2 BVO	Bijvoorbeeld pannenkoekenhuis Terras meetellen
Restaurant (luxe)		2,5	100 m2 BVO	
Café		6,5	100m2 BVO	

Tabel 9 Fietsparkeernorm Horeca

	Locatie	Norm	Eenheid	Opmerking
Apotheek (bezoekers)		7	Locatie	Kleine aantallen
Apotheek (medewerkers)		4,5	Locatie	Kleine aantallen
Begraafplaats / crematorium		5,5	100 zitplaatsen	Kleine aantallen
Gezondheidscentrum, inclusief huisarts, fysio, tandarts e.d. (bezoek)		2,0	100 m2	
Gezondheidscentrum, inclusief huisarts, fysio, tandarts e.d. (pers.)		0,5	100 m2	
Religiegebouw zoals kerk of moskee		41	100 zitplaatsen	Protestanten meer dan katholieken, moslims het minst
Ziekenhuis (bezoekers)		0,4	100 m2 BVO	Grote aantallen
Ziekenhuis (personeel)		0,6	100 m2 BVO	Grote aantallen

Tabel 10 Fietsparkeernorm Gezondheidszorg en maatschappelijke voorzieningen

	Locatie	Norm	Eenheid	Opmerking
Bibliotheek		3,5	100 m2 BVO	
Bioscoop	Centrum Wijchen	8,0	100 m2 BVO	Grote aantallen
	Rest bebouwde Kom	1,5		
Fitness en dansstudio	Centrum Wijchen	6,0	100 m2 BVO	
	Rest bebouwde Kom	2,0		
Museum		0,9	100 m2 BVO	
Sporthal*		2,7	100 m2 BVO	
Sportveld		58	Ha netto terrein	
Sportzaal		4,2	100 m2 BVO	
Stadion		9,5	100 zitplaatsen	Grote aantallen
Stedelijke evenement		34	100 bezoekers	Grote aantallen
Theater	Centrum Wijchen	25,5	100 zitplaatsen	Grote aantallen
	Rest bebouwde Kom	19		
Zwembad (openlucht)		29	100 m2 bassin	Grote aantallen
Zwembad (overdekt)		21,5	100 m2 bassin	Grote aantallen

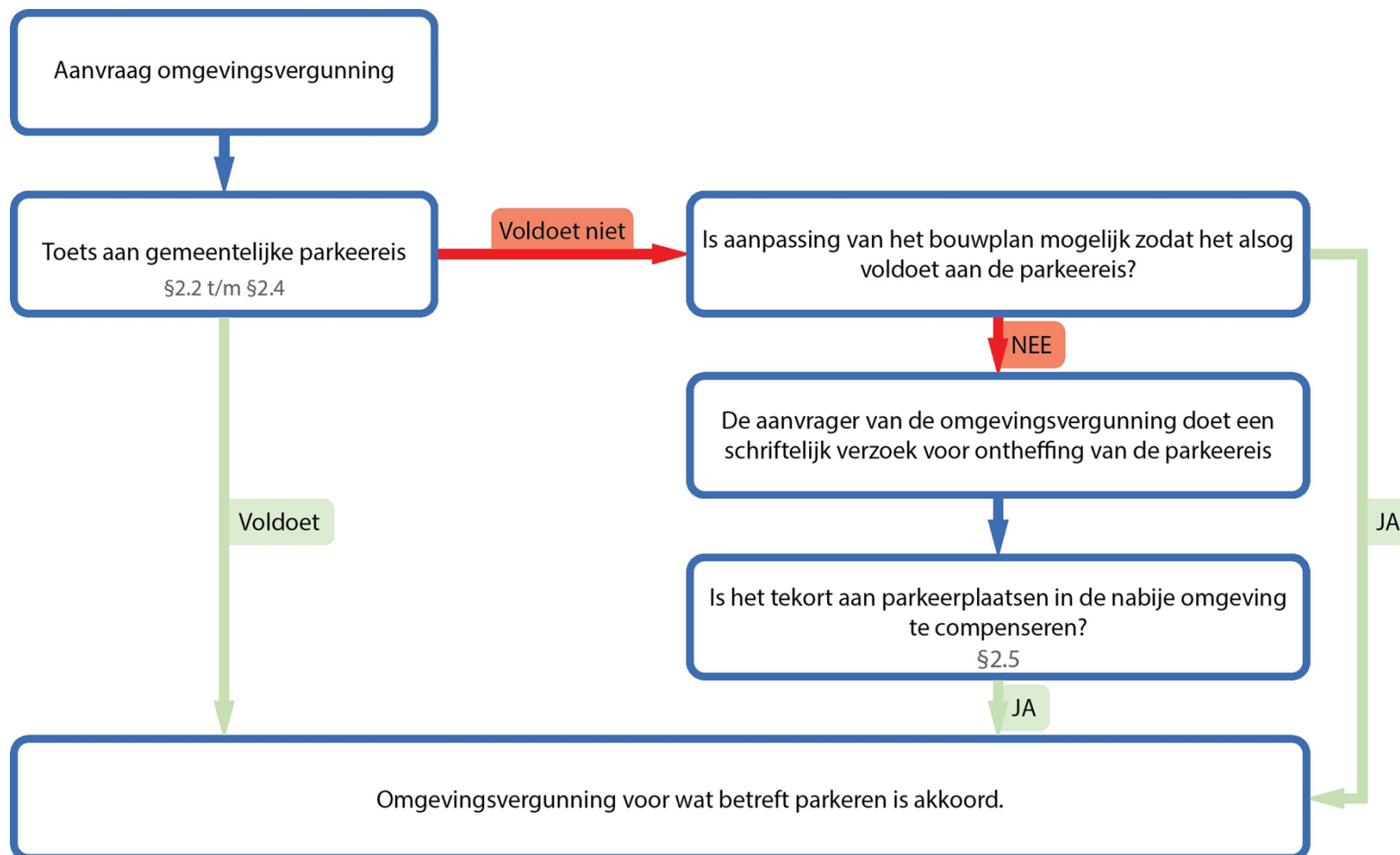
Tabel11 Fietsparkeernorm Sport, cultuur en ontspanning

* een sporthal is een locatie waar toernooien en (opeenvolgende) wedstrijden plaatsvinden, bij een sportzaal is dat niet het geval en gaat het bijvoorbeeld om een gymzaal zonder tribunes.

	Locatie	Norm	Eenheid	Opmerking
Busstation		42	Halterende buslijn	
Carpoolplaats	Rand bebouwde kom	0,9	Auto-parkeerplaats	

Tabel12 Fietsparkeernorm Overstappen

Bijlage 3 - stroomschema beoordeling aanvraag

Bijlage 5 - definities

- Acceptabele loopafstand: de kortste looproute over de openbare weg van ingang van het pand tot aan de parkeerplaats of ingang van de parkeervoorzieningen.
- Parkeerplaats: de minimaal benodigde ruimte om een auto te parkeren conform NEN 2443 (parkeergarages en parkeerterreinen).
- Bestaande functie: de laatst (legaal) vergunde situatie
- BVO / bruto vloeroppervlakte: de oppervlakte van één of meerdere ruimten van een vastgoedobject gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek overeenkomstig NEN 2580.
- CROW: onafhankelijk kennisinstituut op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer en vervoer. CROW ontwikkelt onder andere kencijfers op het gebied van verkeersgeneratie en fietsparkeren.
- Dubbelgebruik: bij dubbelgebruik wordt dezelfde autoparkeerplaats gebruikt voor verschillende functies. De autoparkeerplaats moet dan altijd vrij toegankelijk zijn voor de gebruikers van deze functies. Volledig dubbelgebruik is alleen mogelijk als het maatgevende moment waarop de parkeerbehoefte het grootst is, niet samenvalt voor de verschillende functies.
- Eigen terrein: het bouwoppervlak waarop de ontwikkeling wordt gerealiseerd, daaronder begrepen het daarbij behorende terrein dat als parkeerterrein is bestemd.
- Maatgevende moment: het moment waarop de parkeerbehoefte van verschillende functies binnen een ontwikkeling het hoogst is.
- Parkeerkencijfer: een op de praktijk gebaseerd cijfer van de verwachte parkeerbehoefte.
- Parkeernorm: het aantal parkeerplaatsen dat voor een functie gerealiseerd moet worden, uitgedrukt in een aantal per eenheid, bijvoorbeeld een oppervlakte-eenheid.
- Parkeerplaatsverplichting: het aantal na saldering te realiseren autoparkeerplaatsen ten behoeve van een ontwikkeling.
- Salderen: het berekenen van de parkeerverplichting op basis van het verschil tussen de parkeervraag in de nieuwe situatie en de parkeervraag in de oude situatie (voor en na het realiseren van een ontwikkeling, rekening houdend met aanwezigheidspercentages van de oude en nieuwe functie.
- Sociale huur: woningen waar bij het aangaan van de huurovereenkomst de huur niet hoger is dan de liberalisatiegrens. In 2024 ligt deze grens op €879,66 per maand.

Colofon

OPDRACHTGEVER	Gemeente Wijchen Mathijs Jans
UITGAVE	Movares Nederland B.V. Daalseplein 100 Postbus 2855 3500 GW Utrecht
TELEFOON	+31 (0)30 - 265 5555
ONDERTEKENAAR	Zuiver H (Hans) hans.zuiver@movares.nl
PROJECTNUMMER	M0005055
KENMERK	X06-HZ-RAP-24001401

© 2024, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Aanpassingen Parkeerbeleid ten opzichte van bestaand beleid

Parkeervisie Wijchen

Onderwerp	Bestaand	Nieuw
Parkeervisie	Parkeervisie en beleidsregels waren gecombineerd in één document dat door het college is vastgesteld.	De parkeervisie is een volledig nieuw document. Dit is een nadere uitwerking van de lijn die is ingezet in het Mobiliteitsbeleid (visie, plan, MUP). Deze Parkeervisie Wijchen wordt vastgesteld door de gemeenteraad.
Aanpak parkeerproblemen bestaande wijk	Geen vaste regels. Er zijn wel regels over groen.	B-B-B-B. Beïnvloeden, benutten, beheersen, bouwen.
Stedelijkheid	o.b.v. keuze. Niftrik is weinig stedelijk.	Op basis van de omgevingsadressen dichtheid. Deze komen grotendeels overeen met de eerdere inschatting. Niftrik is niet stedelijk.
Parkeernormen	Maximale in de bandbreedte.	Er worden passende parkeernormen vastgesteld. Een parkeernorm aansluitend aan het huidige autobezit, met inzet op de ruimtelijke ordening-(RO) en duurzaamheidsambities.
Reductie parkeereis	-	Mogelijkheden voor grotere woningbouwontwikkelingen om korting te krijgen bij het aanbieden van: • Toegankelijke en kwalitatieve fietsparkeervoorzieningen; • Deelauto's voor minimaal 10jr.
Norm Fietsparkeren	Advies voor het aantal fietsparkeerplaatsen per functie.	Verplichting voor het realiseren van het juiste aantal fietsparkeerplaatsen.
Bijzondere parkeerplaatsen	Beleidsmatig opgeschreven hoe wij om willen gaan met: • Algemene gehandicapte parkeerplaats(AGPP): 1:50 + bij voorzieningen waar het nodig is. • Persoonlijke GPP: verwijzing naar bestaand beleid. + toelichting. • Gereserveerde parkeerplaatsen voor artsen: Toegevoegd dat er één parkeerplaats voor huisartsen gereserveerd kan worden.	Dit is aangevuld met: • Deelauto's in de openbare ruimte: bestaande parkeerplaats, goed zichtbaar, verkeersveilig. • Oplaadpalen: Concessie + proactief. Meningsvormende nota raad.
Monitoring en evaluatie	-	Vervolgstap voor volgende keer parkeervisie.

Beleidsregels parkeernormen Wijchen

Onderwerp	Oud	Nieuw
Parkeerbeleid	Parkeervisie en beleidsregels waren gecombineerd in één document dat door het college is vastgesteld.	De 'Beleidsregels parkeernormen Wijchen' is een volledig nieuw document. Dit is een nadere uitwerking van de lijn die is ingezet in het Mobiliteitsbeleid (visie, plan, MUP). De beleidsregels worden vastgesteld door het college navaststelling Parkeervisie door de gemeenteraad.
Werkwijze	Harde, niet meebuigend beleid. "Je voldoet aan de parkeernormen, of het plan gaat niet door."	Duidelijke stappen: <pre> graph TD A[Aanvraag omgevingsvergunning] --> B[Toets aan gemeentelijke parkeereis §2.2 t/m §2.4] B -- Voldoet niet --> C[Is aanpassing van het bouwplan mogelijk zodat het alsof voldoet aan de parkeereis?] C -- NEE --> D[De aanvrager van de omgevingsvergunning doet een schriftelijk verzoek voor ontheffing van de parkeereis] D --> E[Is het tekort aan parkeerplaatsen in de nabije omgeving te compenseren? §2.5] E -- JA --> F[Omgevingsvergunning voor wat betreft parkeren is akkoord.] B -- Voldoet --> F </pre> Toevoegingen zijn: - Inspanningsplicht om het bouwplan aan te passen om te voldoen aan het parkeerbeleid. - Kan het gecompenseerd worden in de omgeving?
Parkeernormen	Maximale in de bandbreedte.	Alles aan de hand van CROW-richtlijnen. Tussen minimaal en gemiddeld in de bandbreedte.
Reductie parkeereis	-	Mogelijkheden voor grotere woningbouwontwikkelingen om korting te krijgen bij het aanbieden van: • Toegankelijke en kwalitatieve fietsparkeervoorzieningen; • Deelauto's voor minimaal 10jr.
Uitwegen	Maat van parkeervakken is benodigde maat	Er wordt 1 meter meer breedte geëist wanneer de ingang van de garage of de woning achter of naast de parkeervakken ligt. Dit om de toegankelijkheid (ook met fiets) te waarborgen.
Norm Fietsparkeren	Advies voor het aantal fietsparkeerplaatsen per functie.	Verplichting voor het realiseren van het juiste aantal fietsparkeerplaatsen.